& dues

শৰ্কলপদ্ৰমঃ

অর্থাৎ

এতদেশস্থ সমস্ত কোষাশেষশাস্ত্র সন্ধলিতাকারাদিবর্ণ ক্রমবিন্যস্ত শব্দ তল্লিঙ্গ নানার্থ পর্য্যায় প্রমাণ প্রযোগ ধাতু তদনুবন্ধাভিধেষ সহিত তত্তচ্ছব্দ প্রসঙ্গোথিত বেদ বেদাঙ্গ পুরাণেতিহাস জ্যোতি স্তন্ত্রাখ্যান কাব্যালক্ষার চ্ছব্দঃ প্রভৃতি নাম লক্ষণোদাহরণ জব্যগুণ রোগনিদানৌষধ স্মৃত্যুক্ত ব্যবস্থাদি সংযুক্ত সর্বদর্শন মতানুসারি সংস্কৃতাভিধানগ্রস্থঃ

ত্র

পঞ্চন কাণ্ডঃ

রাজ্ঞীরাধাকান্তবাহাদুরেণ বিরচিতঃ

১৭৬৬ ষট্ষষ্ট্যধিক সপ্তদশশত শকাব্দে কলিকাতাখ্যনগরে শ্রীপ্রাণক্ষকনাগেন মদ্রান্ধিতঃ

द्र (द्रकः। यथा। वर्गाटकात्र उकारहो व्राप्तिकः। इंडि कलाश अंकिछ नात्रवाक्रता ॥ (त्रकाट कात्रका त्रकातः। इंडि পुक्तिगाकोन्नी ॥ স তু সপ্তবি•শ হলবর্ণ:। তদ্যোচা-व्रव इनि मूर्वा। इंडि मूर्वावाषवा। করণ ।। # ৷৷ তস্য স্বরূপ যথা ৷রে-कक हकनाभाकि क अनी घर मः ব্তং।রক্তবিদ্যল্লভাকারং পঞ্দে-वाञ्चकः महा॥ भक्षभाग नयः वर्गः ত্রিবিদ্দ সহিত সদা। ইতি কাম-(ध्रमु उट्य ५ भटेनः ॥#॥ उम्रात्नः थन भुकारता गया। मक्क उः अ ७ जी রেখা বামাদ্দ গভাপ্যধ:। পুন फ्रक्राजा (इदा उट्डा २(दा गउ) कार्क ३: ॥ खवानी महात्र। वि স্তাসু ভিষ্ঠন্তি নিত্যশ:। অজনাত্রা বুন্ধৰপা মহাশক্তি: পুঞ্চীৰ্ত্তিতা।। ইতি বর্ণোদ্ধারতন্ত্র•॥ র: পু: পাবক:।। তীক্ষ:। ইতি (मिहिनी।। कानविद्यः। इंडि मक बुड़ावनी।। व्रः हो (दगः। इंड)मदः॥ **रक क शारा। या भरा। ই** ७ कवि-कन्नकनः॥ चारता त्ररमाभारानः।

ক রাক্ষতি মোদক বালক:।

इिंड मूर्गामामः ॥

ब्रकः क्ली बहुमः॥ जामः॥ शाही-नामलकः। ইতি मिनि ॥ भग्नकः ।। त्रिन्द्रः ।। श्कृतः । ইতি রাজ-निर्घण्डः ॥ শরীরস্ সপ্তধাত্তপত वाज्वित्मयः। ७८ मर्यागः। कवित्र २ वामृक् ३ (न। वि उ १ ३ वामु ९ कः তজ ৬ শোণিত ৭। ইত্যমর:।! পলস্কার ৮ রে।হিত্র ১রস্ক ১৫ । इंडि नम्बद्धावनी ॥ कीनानः >> व्यक्षक १२ (द्राधित)० व्रक १८। ইতি জটাধর:॥ ত্বপু॰ ১৫ শোণ॰ ১৬ (वार्°)१ हम्बंब॰ ३৮। ইতি दास-निघक्तः॥ 🗱 ॥ व्यथ ब्रक्तमा स्वन् মাহ। यहा রসো यक्षा তি তত্র রঞ্জ ক পিত্ততঃ বাগণ গাক্ঞ্ব সংপাপ্ত न ভবেদুক म•छकः ॥ द्रकः नर्द **मत्रीत्रञ्धः** कीवम्याशात्र উख्यः । স্থিপ ওক চলা স্বাদু বিদ্যা পিত্ত ব ভ্ৰবেৎ।। জীবস্যাধার উত্তম ইতি । যত আহ। জীবো বসতি সর্গমিন্ (मरह छव विष्मय उ: । वीर्यं। ब्राव्ह मल यिम् कीए या उक्ष क-गाहि ।। वीर्यं। ब्राक्त गल ह न-রীরারম্ভকে। বাণ্টোক্ত পরিমাণ নিতে শুদ্ধে জীবো বসতি নত্ দুষ্টে भुवृद्ध ब्रक्त मावाशा शाम मा विवर्ष भूमकार । शिखवर्खावर । यमः

ভবেদিত্যথা: ।। # ।। তাথ রক্ত সা

ছান নাছ। যক্ৎ প্লীছা চরক্ত সা

নুথা স্থানা তব্যাং স্থিতা। অন্যা
লাপি হিতব্তাং রক্তানাং পোষকং ভবেৎ ।। ইতি ভাবপুকাশা:
।। শুলবৃত্তি কলা পিষ্ঠা বারিণা
তনু লেপতা: । তেন ঘৃষ্ঠা রক্তা
বোষা: পুণশ্যতি ন সংশ্যা: ।। ইতি
গাক্তে ১৯২ অধ্যাযা: ।।

রক্ত: প্ লোহিতবর্ণ:। ইত্যনর:॥ জনুমু:॥ হিজ্জন:। ইতি রাজ-নিঘণ্ট:॥

तुकः वि अन्तरकः ॥ नीन्यारित्र क्षित्रः।। (नार्त्रः। इकि (निनी ॥ कीषात्र कः। इकि सदिनः ॥ अ।। त्रक्ति वृत्ते यथा। (न्यापानि को न कीका क्ष्णान् अक्षून उक्षकाः। ख्या प्रतान थान्या कित्रु कि ख्या वि प्रतः॥ प्रवादत कित्रु क्ष्यान् खाः न निकात था करः। विकृत्यः खाः न निकात था करः। विकृत्यः व्याप्तिकाः इस्म प्रकृष्णी क्ष्य नक्षे या प्र्या कर्षात्रः।। अन्त्र किल्लाः। का क्षा क्षया वस्त्र भावेलाः। क्ष्याक्षा क्ष्याक्षा व्याप्तः। क्ष्याक्षा क्ष्या वस्त्र विष्या क्ष्या क्ष्या পল্লবৌ ॥ তাম্বল রাগো মঞ্জিল-লকক রক্ত বন্দের । ত্রেহা নখ্ক-় **उक्का १या (ब्रोनुब्रमान्यः ॥ 🕸 ॥** व्रक्त नीण वाहकानि यथा। (लाहिड नीलो भूक्षत इति विक्रम कमल क्य **র**ব্ল নি । সিন্দ্র ভূষণোৎপল ধন-क्षियास्त्राजिनी मनानि ॥ यथा । भू-इतः भद्याकाणस्याः । इतिः सूर्यः क् कर्याः। विक्रमः भुवान विनिष्ठेतृकः যোঃ । কম**ল॰ প**দ্ম পাণীয়ামলযোঃ 🕠 क्षाञ्चः कोञ्चरञ्जूभीन्याः। त्रिः ন্দুর ভূষণ সিন্দুরালক্ষার গছযো:। উ**्পল गृ**ंक्ष्ठे ना**ः मन्**तिदहसाः । **ध्**नञ्जरमञ्जू भार्थरमः। **ञ**्जाकिनी-म्म भद्मभव भवेकित्याता करणा-বিপ পদ্মেশৌ নাগজিৎকান্ত স্ণ্ডু: ।রহাতর বর জীকঃ সরাধিকমজ্যু-তিঃ।। কনলাখিপ পাছাশো নূর্য্য क्षमे। नागहिए शक्षण नागण-षी ि । काष्ठः करासीयः वः अनः **७म** ॥ इन्ह । मृया छः मृत्या छत्व। य-**२७** ॥ त्ररा तिन्तृत मूर्व्हा डा कलयम् ক্ৰল শূিশ । যুট শোভন তানু 🚉 বঁরাহ বানি দীধিতিং॥ এব• সুস-ম্পন থ পুভঃ বিদ্যুন্দি দী দ্বীভিঃ। প्रान প्रवहायः क्लजान मिज-ছবি:॥ 🗢 ॥ রক্ত খেত বাচকাৰি

যথা।রক্ত খেলে হরি শৃচি পদ্ধর। শাতপত সূর্য্কান্তারু:। মবহ্ স ন श्राम्याकं भारताः कमन कीनाः লে॥ হুরি শচনদু স্ব্যুয়োঃ। শুডিঃ **थ्वि ७ दे**च्यानद्रायाः । शुक्रद्र॰ अलः शन्याः। **गउ**शकः इ अश्रन्याः । भूगं/कान्तः मुहित्क स्यादिकारन 🗀 🗗 । त्राषु अत्याद्य अत्याद्य । नवरु गः নবছ দে পুত্যুগুদ্যোচ। নহাপ-মু: শ্বেতনাগে পদ্মে চ। অক: मु, हिक स्थाराधाः। कमनः अनापुत्र-(याः। कीनानः जनतक्रयाः॥ मृ कृर्वानि । जाता ब्राह्माद्म बनाः শুকৈ:। জলেভ্যে জয় শোভাভি: সরোর স্থ্রারিভি: ।। ভানোঃ পরবাৎ সৃত্তু দুরানিভিঃ ॥ # ॥ সিত রক্তো যথা। রবি নিত্র চন্দঃ রবিত্ব্যাচে। ভানুরর্ণ সুর্য্যানতঃ ন্ধবি পদ্মরাগৌ চ। অগ্নিরত্র• স্বা/-কান্তো প্রি পদ্যরাগৌ চারনা শূক দন্তবন্তে অধরশ্চ। জলজ শেভা কলজা চাসৌ শোভা চেতি পক্ষে পদাকান্তি:। এবং সরোজা রিশোভা সরোজম্পজিশোভা পক্ষে সরোজারি শ্লন্ত হিন্দা রিশোভা স্মুদ্শ্ফিশোভাপ **क्ष स**ग्राति वारिजाः। इंजि क

বিকল্পলভাষা ২ লেবস্তবকে উ-দিষ্টবর্ণন নাম ১ সমূম ।।

রক্তকঃ পুণ অস্তানবৃক্ষঃ। বন্ধ্রক্তকঃ

। রক্তব্য়ণ ।। অনুরাগী । ইতি
নেদিনী ॥ বিনোদী । ইতি শব্দ রত্তাবলী ॥ রক্তশিশুঃ ॥ রক্তৈরওঃ
। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥

রক্তকলং: পু॰ বিজন:।ইতি হেন-চল্দু:।। রাজপলাণ্ডু:।। রজালু:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

রক্তকন্দলঃ পু॰ পুরাল•। ইতি ত্রি-কাগুশেষঃ॥

तक कमन को तक वर्षा श्रम । ज्याप । (का कमन र दका -द्धांक । अक एक एक । अपिता । द्धांक । अक एक एक । अपिता । द्धांक । अक वर्षा कि । अपिता । ज्यार । करेंद्द । जिल्ला । स्थल प्र । निम्बाद । तक वर्षा वर्षा । स्थल प्र । निम्बाद । तक वर्षा वर्षा । स्थल प्र ज्ञांद । व्याद्ध । रेजि ता का निवन्ते ।।

तक व्यव शी तक र भव । यथ। ।

हन्त नाथक कर्त कर्करमण गून
किकिः । कर्मलः क्रारेनः भिताः

क्रारित तक व्यवाः ॥ करेव व्रभ तभूरेभण स्मारित ६५ मि मु-

े जि:। व्यह्र(यहिन द्राजान मज्जान) দ্বিল সত্তম: ॥ ইতি পাদ্মোত্তর था ७ अध्यायः ॥

त्रक्कत्रवीत्रकः भू• (बाह्छिर्गकत्र-वीत्रभूञ्चवृक्षः । नान्कत्नन् इंजि **क्तिनो डाया । उ**९ भर्य)।य: । রক্ত भूमदः २ गान**नक्रमः २** हञ्जीक्रम् भः ८ कृतः ৫ ज्ञुनावी ७ त्रविश्रियः ৭। অস্য ভগা:। কটুত্ব•। তীক্ষ্ ব্ব•। विरमाधनवः । वृत्याय व्रा कक्ञि व्यष्ठ विषड्त्रपृष्ठ। इंजि त्राक्रनिघणः

ब्रक्काक्षनः भू॰ बनान्थ्राञ्भूब्र वृक्वविष्मयः। ७९ भर्यग्रायः। विष-লঃ ২ চমরিকঃ ৩। ইভি শব্দরত্ন। वनी ॥ काकना नः ८ जानुनुष्रः ৫ व्यनात्रः ७। ইতি क्रिविदः ॥

तककाण जी तकभूनर्नता। इंडि রাজনিঘণ্ট: ॥

রক্তকাষ্ঠ ল্লী পত্তক। ইতিরাজ-নির্বণ্টঃ ।। লোহিভবর্ণদাক চ ॥

ন্নী রক্তকৈরব । ইতি রক্তপ্যুদ• क्रहाध्यः ॥

রক্তসমূমঃ পু॰ পারিভদুঃ।। ধর্ন-বৃক্ষঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

রক্তকেশর: পুণ পারিভদুং। ইতি রাজনিঘণ্টঃ।। পুদাগবৃক্ষঃ। ইতি इन्गना ॥

রক্তকৈরব প্লী রক্তসমুদণ ৷ ইক্তি किंग्यतः॥

রক্তকোকনদ• ক্লী রক্তোৎপল•। इंडि क्रोधियः ॥

রক্তথদির: পু॰ রক্তবর্ণথদিরবৃহ্ণ:1 তৎপर्यायः। बक्रमादः २ मुमादः ০ তামুসারক: ৪ বহুশল্য: ৫ বা-জ্ঞিকঃ ৬ স্বস্তঃনাদনঃ ৭ যুপজনঃ ৮ অসুথদির: ১ অক: ১০। অস্ত खगाः। कष्टुद्रः। डेकद्रः। कंषायद्वः। বাত ৰুণ ভূত জ্ব নাশিত্বঞ। ইতি द्राजनिर्घणेः॥

রক্তগদ্ধক লী বোল। ইতিরাজ-निर्घणः॥

রক্তগুলা: পুণ জীণা রক্তরশুলারোগঃ । তञ्य निहानाहि छल्मणस्य पृष्टेवाः ॥ उत्मारिषः यथा। विवयश्चीवि-কটুক দুর্ণ পীত হরেছিব। ভিল-ক্বাথেন সংযুক্ত রক্তগুলা: **ব্রি**ধা **হর** য়। ইতি গাৰুডে ১৯৬ অধ্যায়ঃ ।। পু॰ রোহিতকবৃক্ষ:।ইতি

क्रोप्तः ॥

ब्रक्ती की मृबीविष्णयः। गाठिया-**मृ**र्वा इंडि ভाষा। यथा। मस्रोयि **ষ্চ গোলোম্যা• রক্ত**দ্মী রক্তপিত্ত-श। इंडि मद्यान्त्रा ॥

व्यक्तकृत्सन क्षी व्यक्तवर्गम्सना उट-नक्यायः। जिन्नन्गे २ नजात्रः ठं ি রঞ্জন• ৪ জচন্দ্র• ৫। ইভ্যমর:।। তামুসার ও তামুবুক্ষ: ৭ চন্দ্র ৮) ইতি রঙ্গালা n লোহিত ১ শোণিতচন্দ্র- ১০ রক্তসার- ১১ छात्रभातकः >२ क्यू पुरुष्यनः १७ वा ্ ক্চন্দ্ৰ ১৪। ইভি রাজনিঘট:॥ ब्रकाकः १६ भुवालकलः १५। इंडि ভাবপুৰাশ: ৷৷ অস্য গুণা: ৷ অতি ् भी उन्दर्भ । **डिक्डद्भ । वेक**नग তাসুদোষ ভূত পিত কফ কাস জ্বর ভ্রান্তি জন্ত বমথু ভ্যা নাশি-ত্বঞ্চ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ॥ অপিচ । রক্ত পীত গুৰু স্বাদু ছদি তৃষা-সু পিভঙ্ৎ।পিভনেত্র হিত বৃষ্য জ্ব বুণ বিষাপছ ।। ইতি ভাব-পুকাশঃ।। অন্যন্ত। রক্তপিত্তহর• वनाः চक्षुवाः त्रक्रम्यनः । ইতি রাজবলভ:॥

রক্ত চিত্রক: পৃ॰ ক্ষুপ বিশেষ:। রাক্ষতি কাইতি ভাষা। তৎ পর্য্যায়:।
কাল: ২ অত্যাল: ৩ কালমূল: ৪
অতিদীপ্য: ৫ মার্জার: ৬ অগ্নি: ৭
দাহক: ৮ পাবক: ৯ চিত্রাক্ষ: ১০
মহাক্ষ: ১১। অস্য গুণা:। পুরুকা
যকরত্ব॰। কচ্যত্ব॰। স্কার্ডাঃ ।

तार्वध्वष्ः । तमनियामकषः ।
तमायनष्ः । ইতি त्राक्षनिर्यणः ॥
तक्षर्ः की मिन्मूतः । ইতি हात्रावनी ॥ तक्षर्वर्ण्यावकः ॥
तक्षक्षतः भूः ज्ञागः । ইতি त्राक्षः
निर्यणः ॥ तक्षर्वर्षकस्यभावकः ॥
तक्षित्रः । तक्षर्वर्षकस्यभावकः ॥
तक्षित्रः भूः मिः हः। ইতি मद्मयाना ॥ तक्षर्वर्षकस्यायुक्त कि ॥
तक्ष्यिणो स्त्री तक्ष्यव्यक्षिः । इठयतः ॥
तक्षर्वश्वः भः मक्षरक्षी । देवि तक्षः

রক্ত ও: পৃ॰ শ্কপক্ষী।ইতি রাজ-নিঘট: ।। লোহিতমূপযুক্ত ত্রি।। রক্ত তুওক: পৃ॰ ভ্নাগ:।ইতি রাজ-নিঘট:॥

রক্তত্ণা জী গোন্তিকা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

রক্ত ত্রিবৃথ জী রক্ত বর্ণ তিবৃতা। লাল তেউ টা ইতি ভাষা। তথপ ব্যায়ঃ কোলিন্দী ২ ত্রিপটা ০ তামুপুল্লি-কান্ত হলবর্ণা ৫ মস্রী ৬ অমৃতা ৭ কাকনাসিকা ৮। অস্যা গুণাঃ। তিক্তবৃণ। কটুলুণ। উষ্ণবৃণ। রেচ-নত্ত্বণা ক্লিব্রুগা ইতি রাজনিঘন্টঃ।। হিত্তকারি বৃঞ্চাইতি রাজনিঘন্টঃ।। রক্ত দন্তিকা জী চণ্ডিকা। যথা। ভক্ষবন্ত্যাক্ষ তান্গান্বৈপুচিতান্

व्यक्तिर्भाग र। (काकन्य ०।

মহাসুরান্। রকা দভা ভবিব্যন্তি माजिमी अमृत्मानमाः ॥ ज्ञा भाः (मरङाः चःर्ग मर्छ)(नात्क ह মানবাঃ। স্থবস্তো ব্যাহ্ রিব্যন্তি স তত্ত রক্তরন্তিকা।। ইতিমার্কণ্ডে-यभूदात (स्वीयाशका) ॥ वकरना की निका।। विवित्तिका । ইতি ব্লাজনির্ঘণ্টঃ।। রক্তদৃক্ পু: জী কপোতঃ। ইতি কে हिट् ॥ त्रक्रवर्षहक्कृतिं निष्टे जि ॥ রক্তধাতু: পু• গৈরিক-। ইতি জি-কাওশেষ: ॥ তাসু । ইতি রাজ-নিয়ক:।। রক্তবর্ণধাতু না এঞ্চ।। तकनानः भः कीरणाकः। ইতি রাজনিঘটঃ ॥ রক্তনসিকঃ পু॰ পেচকঃ। ইতি শব্ রত্ববেলী ৷ লোহি **চনাসা**যুক্তে ত্রি রক্তপঃ পু॰ রক্ষেস:। ইতি নেদিনী॥ রক্তপানকর্ত্তরি ত্রি । तक्षिका जी नाकृणी।।तक्रभ्न-র্বা। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥লোহিত

तक मरी जी कृ पृष्क विष्मवः। यथा

ज्ञ अपः शृ क्षी त्र कवर्गक मन ।

कार्तिका। ३७ि जो भद्रः॥

৷ শমীপত্রা রক্তপদী সমস্বাঞ্জলি

भवक ॥

ইত্যমর:।। অস্য পুমাণ যথা। रियया जाजिङ कांडाच्या रतवी न-क्लहिका। व्यन। खर्चला ह দ্বিভুদা গৌরদেহিকা ॥ রক্তপ-দ্যাসন্তাচ জটা মুস্ট ন্ডিডা 1 রক্তকোবেষবক্তা চ ম্বিতবক্তা শূ ভानना ॥ नवस्थोवनअम्भन्ना ठाई: की विविज्ञा। इंडि डिथ्राहि-ভন্ত- ॥ রক্তপল্লবঃ পু॰ অশোকবৃক্ষঃ। ইডি-ब्राजनियं है: ॥ (लाहि उপवक्ष ॥ রক্তপক্ষঃ পু॰ প্রতঃ।ইতিকেচিৎ॥ त्रक्ता डी बलोका।। ডाकिनी। इंडि মেদিনী।।শোণিতপানকর্ত্তরি ত্রি॥ ज्ञान की वृश्जी। ই**जि**जान-निर्घण्डैः॥ ज्ञान की **कलोका। इंडिम**प्र बङ्गावनी ॥ রক্তপাদঃ পু॰ শুকপক্ষী।ইতিহেন-চন্দু:।। লোহি উচর ণযুক্তে তি।। वक्राती जी वक्षानुः॥ रःमण्री । इंडि ज्ञानिर्घण्टः ॥ রক্তপাথিনী জ্রী জলৌকা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। तक्रभागी भू॰ तक्रभान**मीनः। ই**ডि **७८. भ**र्य)। युक्त गर्या (क्र.) व्याक्वनः॥

बक्भावम् क्री हिळूवः। हेविहाता वनी।। क्रोपरव भूः।। वक्ति। क्रोपरव भूः।। वक्ति।। क्रिक्ति।। वक्ति।। वक्ति।। वक्ति।। वक्ति।।

'রক্তপিত্ত• ক্লী রোগবিশে**বঃ। উ**দ্য निमान यथा। धनुष्ठत्रिक्वाह। व्य থাতো রক্তপিত্রস্য নিনান পুর-मान्। ज्लाक जिक करृन्न লবণাদি বিদাহিভিঃ। কোদুবো-पाणरेक कार्रन**्ड**पूर्क **त्रंडित्न** বিতৈ:। দ্বলিত পিত্তলৈ: লিভ मुद॰ द्रक्क महर्षर ॥ ७ मिथ छ ল্যুক্পত্ব নাগন্য ব্যাপুৰ ভনু । পিত্তরক্তম্য বিক্তে: সংসর্গাদূ यगानिमा। गञ्जवनानुव्रत्वयु ब्राङ ন ব্যপদিশ্যতে । পুভব্ত্যসূজ স্ত ষাৎ প্লীহতে। যক্তক তত্।। শিরো গুকুর মক্চি: শীতেছা মধু কোৎকফঃ৷ছৰ্দ্দি তৃড্ছৰ্দ্দি বৈভৎ স্যুৎ কাশঃ খাসে। ভুনঃ ভ্লমঃ।।লো হিতো হলোহিতো মৎস্যা মগ-क्यामा १६ विङ्गः। तक राति मुर রিত বৰ্ণতা ন্যনাদিষু ।। নীল লো-हिङ्शी जाना वर्णना मविष्ठजन।। ৰংপ্ন তদৰ্থ ধৰ্মি হু ভবত্যমিন্ ভ

বিষ্যতি। উদ্ধৃ • নাসাক্ষি কণ্টেস্য-र्ष्यां यानि खेन इदः ॥ जनिजः (तामकृशिण मगरेख ख² भुवर्डर । **উদ্ধৃ • সাধ্য• কফান্দ্রমা**ৎ ভদিরে -हन माविजः॥ दःख्रीयवक्ष निज्ञा विद्याका हि वद्गोरवः। अनुवक्ती कः का यन उब उनेति मिक्किक्ट ॥ कवायाः बारता यम्। विण्का (भूग्र व्याहिजा: । कर्षे जिक क्याया वा रय निमर्गाट ककावहाः ॥ याखा या-**প्राक्ष नामुबाट ७८ शु**वर्श्वन जी-**धन•। जाल्लीयथक शिल्ल म**ुव्यम् नन् होरथः॥ अन्विक्त ह लाननः শান্ত পিত্র নরস্য তত্। ক্যাযান্চ হিতা স্তব্য মধুরা এব কেবলং॥ কফ माक् अ भिष्मु है मनाया मूलनायन । व्यमश भुजिलामदास्मास्यासी-यथमा ।। निर्माणा वन कि विः-मम् ह भुजिलासन । (भाषन পুতিলোনক রক্তপিত্তে বিনিজ্জিত ।। এব মেবোপশমন সর শোধন भिवारा मान्य द्वेषा इ त्नार्ययु न-ৰ্থা ছৰ্দ্ন হিত ।। তত্ৰ দোষোত্ৰ গনন শিবাক্স ইব লক্ষ্যতে। উপ-দুবাশ্চ বিকৃত ফলত তেম্ চাধিক ।। इंडि गाक्छ २०० चथ्रायः ॥ # ॥ তरम्)। यशः यथा। जित् जा जिक्ना

माग्रा शिश्रनी मर्द्ध । स्था स्था स्था ়কঃ সন্নিপাতান্তো **রক্তপিত্ত জুরাপ**় হঃ ৷৷ বাশাযা বিদ্যমানাযা মাশা-থা জীবিতস্য চ। রক্তপিতী ক্ষ্যী কাশী কিমৰ্থ মবসীদতি॥ অটক্ষক মৃদ্বীকা পথ্যা স্থা: সশকর:। কৌ ্দুচ্যে: কাশন খাস রক্তপিত্ত নিবর্হ-**ণঃ।।ইতি গাক্ডে) ৭৪ অধ্যাযঃ।।#।।** অপিচা তত্র রক্তপিত্তস্য নিদান পূ-विका माना छ भारा घर्म व्यायाम **ा**काथ वार्य द्र**ावर वार्य वार्य** ভীক্ষেক কার লবণৈ রাম্ন: কটুভি (त्रव ह ॥ भिन्तः विमक्षः ऋखेश र्विम ্হত্যাশু শোণিত । তীক্ষণ মরিচাদি ় উষ্ণে হণ্নিতাপাদিঃ। ক্ষারো যব क्यात्रानिः। दिनकः मृविजः। ब्रख्री ম্বকারণৈ গু গৈ স্তীক্ষাদিভি:। গুণৈ রিতি বহুত্বেন তীক্ষাম লবণ কট্ষ यगामरा। शृशास । विमञ्ज मृत्य-তি।। #।। রক্তপিত্তস্য সামান্যল-ক্ষণ মাহ। ততঃ পুৰৰ্ত্তে রক্ত মৃ-জ্ব বাথে। দ্বিধাপি বা। ব্লক্তমিত্য-भनक्षा । उ९मःमर्गि भिख्यः । অতএব রক্তঞ্চ পিত্তঞ্চ রক্তপিত্ত মিতি দন্দ ইতি সুশুতঃ। রক্তঞ্চ ভৎ পিত্তঞ্চেত রক্তপিত্ত• রাগ-প্রাপ্ত পিত্ত মিতি কর্মধার্য ইতি

हत्रकः ॥ भार्गानार । **উদ্ধৃ - नामा**े कि क्वारेम्य प्यापु यानि च्टेम ब्रथः। विश्विक द्यामक्रिक ममेख खर् পুবর্ত্তে ৷৷ স্বপিত মতিস্পিত[ু] ॥ 🗱 ॥ भृदंकभगारः। जपनः भीजः কামিত্ব কণ্ঠধ্মাযন বিম:। লোহ-গদ্ধিক নিখাসো ভবত্যমিন্ ভবি-व्यक्ति ॥ 🛊 ॥ विशिष्टे॰ क्ल मारु 🗀 मानु मना ७ मात्र निहिनक কফাহ্নিত । স্যাবাৰুণ সফেণঞ্চ তনুক্কঞ্চ বাভিক্ ৷৷ রক্তপিত্ত কৰায়াভ॰ কৃষণ গোমূত্ৰ সন্ধিভ॰ । মেচকাগার ধূমাভ মঞ্জনাভঞ্পৈ ভিক•।। স·সৃষ্ট লিঙ্ক• স•সর্গান্তি-লিহ্ন সামিপাতিক । সপাঞ্জ केव ८ भाखु। भिहिन । स्यूत्र भिह ह-বিযুক্ত । কৃষণ কজ্জলাভ । মেচক • চিক্কণ কৃষ্ণবর্ণ। অঞ্জন শূোতোঞ্জ-ন• তদাভ•॥ #॥ স•সর্গাবিশেষেণ মাৰ্গভেদ মাহ। উন্ধৃ গি• কফ স•সৃ-🕏 মধোগ॰ মাক্ তানুগ॰। ঘিমার্গ॰ কফ বাতাভ্যা• উভাভ্যা• **ত**ৎ পু-वर्ड्ड ॥ #॥ **উপ**मुवाना**र ।** (होईन) খাস কাস জ্ব বমথুমদাঃ পাণ্ডুতা দাহ মূৰ্ছা ভূক্তে ঘোরো বিদাহ স্তু-ধৃতি রপি সদা হৃদ্য ত্ল্যা চ পীড়া । ভৃষ্ণা কোষ্ঠস্য ভেদঃ শিরসি চ

छनन नृ जि निष्ठी वनक। (हरना ज्रुक **e**বিপাকো বিকৃতি রপি ভবেদুক্ত भित्वालनर्गाः॥ উপनर्ग उनम्याः । विकृष्टि मां भ भूकालना उदापिः ॥ 🕸 ॥ जायुर्दापिक मारु । এक (मायानूग॰ माथा हित्माय याना मुठ्या यथिरताय मनायाः नगास् नताः व्रज्ञित्गवरः ॥ छेक् नायां मर्था गाना गनाथा गूगनमु । व्याधि : की गति हम् ग्रव्कम्यानम्-उष्ट ग्टा। शा मारा नाहा । वक-মার্গণ বলবভো নাতিবেগণ নচোপ্থি-ত । ব্রক্তপিত্ত সুথে কালে সাধ্য न्याधिक भूतः ॥ नूथिकाल हिम मिनिद्रायाः।। अ।। अनाषा मार्। মাণ্স পুক্ষালনাভ ক্বথিত নিব চ यट कर्पनारम्भा निजया त्यरः भूगाः जु कन्नः यक्षित यहि उ। श्रञ्जा व। কফ। ভ॰। যথ কৃষণ যह নীল। ভূশ-মপি স্বণপ যত্র চোক্তা বিকারা স্ত ঘজ্জা রক্তপিত্ত সুরপতি ধনুষা যছ তুল্যং বিভাতি॥ উক্তা বিকার। (दोईन)। प्रशः। जूत्र श ि धनुषा कुन्। নান। বর্ণ ।। যেন চোপছতো ব্লক্ত त्रक्तभिखन मानवः । भाषाप्रम्भाः বিষয়াপি ভয়াসাধ্য মসংশ্ৰণ ॥ যেন রক্তপিত্তেন উপহতো মনুষ্য:

मृमार यह भड़े। दिक वियह ब्रेक श-শ্যুক্তি স নশ্যুক্তি বিষয়াপি অদৃশ্যু मभीज्रर्थः॥#॥ गतिष्ठे माह। त्ना-হিত্ত ছৰ্দযেন্দ্ৰস্ত বহুশো লোহিতে-ক্ষণ:। লোহিতোদ্ধারদশী চি মুিযতে রক্তপিত্তকঃ।। লোহিতে।দ্বারদশী ব্যাৰি মহিন্মোন্নার মণি লোহিত পশ্যতি ইত্যর্থ: ॥ # ॥ অথ রক্ত-পিত্তস্য চিকিৎসা। পিত্তাসু ওস্ত (यमामि) शुव्छ विलिन। १म ७: 1 हरना व गुर्गी जाग श्रीर छना जुजापिक्र ॥ भावि यश्चिक नीवाज (कात्रम्य शुनाविकाः। मारामाकाण्ड পুষ্ড্ভক ভোজন রক্তপিভিনা।।। नियुष्यः कक्षः॥ समूत्र सूत् हनकाः जन महाएकीकनाः। भुगखाः म्भ যুষার্থে কল্পিডা রক্তপিত্তিনা।। দাং ডিনামলক বিদ্বানমার্থে চাপি দা-পথেৎ। পটোল নিম্ন বেত্রাগু প্লক্ষ-বেত্রস পল্লবাঃ॥ শাকার্থে শাক্সা-बारानाः उज्जीयामस्या हिजाः । পারাবতান্ কপোতাং চ লাবানুক্তা-ক্ষ বৰ্ত্তকান্।। শাশান্কপিঞ্লা-निराम् इतिरान् कान शृहकान्। त्रक्रिंख इद्गान् विम्रामुनाः (छवाः भूरयाज्ञरय< ॥ ऋषमञ्जाननञ्जाः 🕫 वृक ज्क्षान् गरेमकवान्। ककान्य

রকপু

स्व भीतक रमाश्वाजानूत्रा त्रत्रा ॥ পথ্য সতীল ফুষেণ সসিতা লাজ শক্তি:। पान्याक पानी वामाना॰ मुक्का भभंदेया हिंगः॥ द्रक्रभिड॰ জ্র॰ দাহ• তৃঞা• শোষণ্ড নাশ্যেৎ ा थान जाकार हिंगः।। श्री द्वीरवत्र म्८-भनः थानाः हन्तनः यश्चिकाम् छ। उ यीत्रक वृष रेण्ठयाः वृाषः ममधु भ-क्तं ।। भाषययखन मान्। हि तकः পিত্ত পুণশ্যতি। রক্তপিত্ত জয जु गु • ज्का • मार • जुन • ज्या ॥ 🕸 ॥ भूतानः भीन मानीन क्या अमा क वः मृष्टः । उदीकाषात वीक चुक् मित्रा मृत्रुः नगाहरद्र ॥ उउ खम्। ज्वाः नीदा भए छन ज्वाः ख्राय । जिमिमीत १किनिः हे जू येइ ত: শীত্ৰীকৃতে।। তানি সন্মাও খণ্ডানি পীড়যেদ্দ বাদসা। যত্নত खब्बन॰ बोद्दा भूनः भाकाय थात्र-(यट्या अया ७ ल्या वत्य वत्य जानु পাত্রে ভতঃ কিপেৎ। দিপ্ব। ত্র ঘৃত পুস্থ সন্মাও তেন ভজ্ঞাথ ॥ मध्दर्भ असारमाका उद्धन उव নিঃক্ষিপেৎ। সিতাযাশ্য তুলা তত্ৰ किथु। उत्तर्वर भएर ॥ मनाव शिश्रनो मुश्रे जीद्रागा (द शल भ् थक्। श्यक् शन छः वन्।क शरेब-

ना गिवट प्रशाह्र (स्वा किर्मः ख व घ् डार्फ को दू माग्रिश । अ-**७८ भन भिड॰ शारिम्थवाणि वनः** यथा।। थे अन्याखानार्ग २ग॰ রক্ত শিত্ত বিনাশবেৎ। পিত্ত জ্ব ज्वाः नारः भुनतः क्नाजाः विन· ॥ ধরতেদ সহদোগ কাস খাস क्क उ॰ क्कय॰। नाम यर उद्भव व्रम्हा-यः व्र्श्ता वनवर्षानः ॥ थ्र म-गाजावल हः॥ भाग जावती गृल कन्न क्रांट कीत ठिउँग । कीत ত্র্যু ঘ্ত গব্যু সিত্র। কল্পত্ল্যু-যা।। যৃ হশেষ পচেত্তত্ত্ত পলাৰ্দ্ৰ (लह्यए मरा। ब्रक्शिन इस-शिवः क्यः श्वामकः नाणाय<u>् ॥</u> শ তাবরীপাক:। ইতি রক্তপিত্তা-धिकातः। ইতি ভাবপুকाশः॥ तकि शिखरा जी तक्षी। गाँठियाम् दी ইতি ভাষা। ইতি শব্চন্দ্রিকা॥ अ जिशुनर्गवा छो अक्तवर्णभूनर्भवाभाकः । उৎপर्यत्रायः। कृता २ मञ्जलभ-গ্রিক। ৩ রক্তকাও। ৪ বর্ষকেত্: ৫ লোহিতা ৬ রক্তপ গ্রিকা ৭ বৈশা-থী ৮ রক্তবর্ষাভূ: ১ শোক্ষ্মী ১০ রক্তপুদ্ধিকা ১১ বিক্ষরা ১২ বিষ-म्रो >> भावत्यगा >८ मानिनी >६ বর্ষাভবঃ ১৬ শোণপঞ: ১৭ ভৌদ:

१ भूनर्खनः १८ननः २० नन्। ११ । त्रक्रकनः भू वर्षेत्रः। देखि कर्षा-चम्। धनाः। जिक्दः। मातकदः। শোফ রক্ত পুদর দোষ পাঙ্পিত্ত नामिद्य। इंजि द्राव्यनिर्यण्यः॥ 'ব্রক্তপুত্র: পু॰ করবীর:। ইতি জটা-ধর:।। রৌহিত্যুক্ষ:। ইতি শব-नाला।। तककाक्षनवृक्षः।। माजिन-वृक्षः॥वकवृकः। ইতি রয়्নान।॥ वक्कृकृकः ॥ भूगागवृकः । ইতি ब्राक्षनिघं छै:॥ इक्त्यकः भू भनामवृकः॥ (वी-• হিতক্ফ:। ইতি কটাধর:॥ পপুট:।। শালালিবৃক্ষ:। ইতি त्राक्रनिघंषः॥ রকপয়া জী শাল্মলিবৃক্ষ:। ইতি

किंगिष्रः ॥ রকপুষ্লিকা জী লজ্ঞালু:। ইতি भद्वितुका।। तक्त भूननेवा।। जूना টলি:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ রকপুশ্লী জী পাটলিবৃক্ষ:।ইভি क्रिवितः ॥ वया ॥ व्यावर्वभीन अ ।। नागरगनी ।। कक्नीवृक्षः ॥ उर्थे কাণ্ডী। ইতি রাজনিঘণ্ট:।।

রক্তপ্রক লী বৃক্ষামু । ইতিরাজ निर्घण्डः॥

রক্তপুসবঃ পু॰ রক্তকরবীরঃ।।রক্তা-म्लानः। ইতি द्राजनिर्धकेः॥

थ्यः ॥ त्रक्कन। जी विश्विका। इंज्यब्रहः॥ স্বৰ্ণবল্লী। ইতি রাজনির্ঘণীঃ।। ब्रक्क रक्ष । नः वाम नार्थ इस्त्रामः । उद्भर्गायः। भूमुदः २। इंडि (इम्हम्मु: ॥ निम्द्रः। ইতি ब्रक्तवानुक ही

श्रावनी॥ রক্তমঞ্জর: পু॰ নিচ্লবৃক্ষ:।ইতি विकाश्राम्यः॥

वक्रमरमाः भू वक्रवर्गमरमावि-শেষ:। যথা। যোর ক্রাঙ্গো নাতি-मीर्खा नहारत्तुः ना**िङ्**रला ब्रक्डम्-স্যঃ সত্তঃ। শীতো ক্চ্যঃ পুঞ্জি कृ पीनामा नाम श्रा किथा-(माय वय मु।। इंडि बा हा निर्घणेः ॥ त्रक्रम्लकः शृ (प्रवेशविकः। इंडि द्राजनियंग्रेः॥ '

वक्रम्म। खो मञ्जान्यूकः। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

तकत्वरः भू· भूत्यहातागविष्णयः। उत्र वक्त ग्या । विमुन्क नन বণ রক্তাভ রক্তমেহত:। মূব॰ मृज्यविष्ठि (गाजनीय ।। जानीय-थ । यथा। हन्द्रभुका वहा गुडा ভ্নিম্ব সুরদারব:। হরি দাতি বিশা

माबी लिश्ननी मूब हिज्व ॥ ধান্যক ত্রিফলা চব্য বিডক্ত किभिश्ननी । जूवर्गमाकिक (वर्गावः (को क्काइबो लवगबय॰।। এতাनि **हेक भाजानि म**•गृङ्गीयाट भ्वक् भृथक्। विकर्ष एउ लाइ माइ इर्या मिडा छत्य ।। निनाबद्धे-कर्यः न्यानत्थ्वी कर्यान्त ख्यूत्नाः। विधिना याब्रिड ख्रिडः कर्खन्ता গুটিকা শুভা ॥ চন্দুপুভেতি বি-थ्याञा नर्दादाग भुगामिनी। नि-হন্তি বিংশতিং মেহান্ কৃছ্ব মন্ত विष• ७था ॥ ठउनु कान्प्रदी उ-ছৎ মূত্রাঘাতা॰ জুযোদশ। অও वृक्षिः भा अत्रागः कामनाक इनी-নক ।। কাস স্থাস তথা সঙ মগ্রিমান্দ্য মরোচক । বাভ শিত্ত क्क व्याधीन् वन्या व्यम ब्रमायनी ।। সমারাধ্য শিব তমাৎ প্যত্নাৎ গুটিকা মিমাণ। প্রাপ্তবাণ শচন্দুমান যমাৎ তমাচনুপুতা মৃতা।। ইতি ভাবপুকাশঃ।।

রক্তনোক্ষণ ক্লী শোণিত সুবং। যথা
।বেদনোপশনার্থায় তথা পাক শনায় চ। অচিরোৎ পতিতে শোথে শোণিত সুবিণঞ্চরেৎ ।। চরেৎ
কর্মাৎ । একত ব্ধ কিয়াঃ সর্বা

त्रक्तभाक्तम (मक्छः । त्रकः हि
(वहना मृनः उष्ट्रमान्डि नंगिनि क्क्
॥ विवर्णकिर्मान मुगद व्र्णगान ।
छ (वहता । न विर्णस्य विर्णस्य विर्णस्य ।
कल्मोकान्छः भरेन त्रिभा । ।
छ नुविनक्षत्रिन्छ । । । । । । । । । । ।

त्रक्यिक्षेः जी मिक्षिष्ठा। ইতি करे। यतः॥

রক্তবস্থিক। স্ত্রী মঞ্জিপ্তা। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

রক্তযাবনালঃ পু• ত্বরযাবনালঃ । ইতি রাজনির্ঘটঃ ॥

রক্তরেণু: পু॰ সিন্দ্র॰॥ পলাশ-কলিকা।ইতিমেদিনী॥ পুলাগঃ। ইতি রাজনিঘণ্টঃ॥

রক্তরেণুক। দ্রী পলাশকলিকা। তৎ পর্য্যায়: । অঙ্গারিকা ২ । ইতি শব্দনালা।।

রক্তরৈবতক শ্লী নহাপারেবত। ইতি রাজনির্ঘটঃ ।।

त्रकनम्नः श्र त्रक्षवर्गम्विराणयः। उर्भग्रायः। स्राकनतः र गृञ्जनः ० तीर्घश्वकः ८ शृथ्भधः ৫ ङ्ल-कन्तः ७ यवानद्वेः १। जम्र छनाः। गृञ्जनम् नयुत्र कर्षृकन्तः नाल स-शूश्रित्मिष्ठि क्वायः। श्रव मक्ष- ষ মুশন্তি স তিক্রণ স্বয়ো লবণ।
মন্তি বদন্তি॥ ইতি রাজনির্ঘট: i।
কলা জী কাকত্তী। ইতি রাজ-

রক্তলা জী কাকতুপ্তী।ইতিরাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

রক্তলোচন: পু॰ কপোত:।ইতি হে নচন্দু।।লোহিতলে চন্দুকে বি॥ রক্তবটী জী নস্বিক।।ইতি বিকা-ওশেষ:॥

রক্তবরটা জী নস্রিকা। ইতি জটা। ধর:।।

রক্তবর্গ: পু॰ দাডিম:।। কি:শুক:।। লাক্ষা ।। বন্ধুক:।। নিশাদ্বই ।। লসুম্ভপুস্ল:।। মঞ্জি গ্রাইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।।

র জবর্ণ: পু॰ ইন্দুগোপ:। ইতি রাজনির্ঘট:॥

ब्रख्यक्षाः भू॰ बार्खाकः । ইতি শদ্জন্মি ॥

রজবর্ষাত্: জী রক্তপুনর্বা। ইতি রাজনিষ্টাঃ।।

রক্তবসন: পু॰ সংন্যাদী।ইতিহেম-চন্দু:।।

রক্তবাত: পুণ রোগবিশেষ:। অ-স্টোষ্থণ। যথা। নারিকেলস্য বৈ-নূলণ ছাগ জীরেণ সংযুক্তণ। পি-বেছ ত্রিবিধ শুস্য রক্তবাতো বি-নশ্যতি॥ ইতি গাক্তে ১৯৩

व्यव्यायः ॥ ब्रक्तवालुका जी जिन्मूबः। ইতি **भद्म-**ब्रङ्गावली ॥

त्रकृतिमः भू त्रकृतगा यथा त्रकृ विम्रू यंता ज्यो भ उठामा भनी-त्रठः । ममू भ उठि स्मिना छ ८ भूमाग छत्तामूतः ॥ ই ठि सार्क (छ य (त्रवीसाहाजाः ॥

ब्रक्तोबः भू॰ मा**डियः। ই**তি ब्राब-निर्घण्डः ॥ अभुद्रदिष्णयः । अ ह শুম্ভ নিশুম্ভ সেনাপতিঃ। দেব্যা रुषः। यथा। भनायन भन्नान् मृष्ट्री रिच्छान् माज्गपार्विजान् । याषा मजाद्यो क्षा बक्वी का महा-नुदः ॥ द्रकृषिनु र्यम्। ज्यो পত-ত্যস্য শরীরজঃ। সমূৎপত্তি विषिन्ता उर भुभाग उपामुद्रः ॥ युग्रं न गरालानि किन्तुनक्। भः शामुतः। उउ रिक्तमी सदाजुन तकः বীজ নতাড়বং ॥ জলিশেনাহত, স্যাশু তস্য সুনাব শোণিত । সমুত্তম্ব ভাষো ভামুপা ভং পরাক্রমা: 🛭 যাবম্ব: পতিতা ন্তস্য শরীরাদুক্ত বিন্দ্ব:। তাবন্ত: পুৰ-न। काठा खद्यीयं। दल दिक्रमाः॥ ওস্যাহতস্য বহুধা শক্তি শুলাদি-ভি ভূবি॥ পপাত যে। বৈ রভৌ

য স্বোলক্তশো ২সুরা: ॥ তৈ न्धामुदाम्क् अङ्गेष्ठ तमृदाः मकः ल॰ कर्र । गान मानी डाउ। मि वः जगभाहगू। कलमः॥ जान् वि रशान् मुद्रान् मृड्डी ठिखका श्राह् म-एदा। **উवाठ काली॰** हामूर७ वि-रूत वनन नत्।। महज नाउ अप्रुठानुक विन्तृत् गरामुदान् । बक्वित्माः भुजीह ष् व्यक्तातन विशिक्ता अक्रयंत्री हत्र त्रांग उर्ट-भवान महाजुद्रात्। এत स्व क्य देन জঃ ক্ষীণর কো গনিষ্যতি ॥ जकामाना ख्या हाना नहार भर স্যাপ্তি চাপরে। ইত্যক্তা তা॰ ততো (मती म्लास जिज्ञान उगा मृत्य-न कानी कग्रह ब्रक्तीक्ता (मा ণিত । তস্য হত্স্য দেহাভূবহ সুসাব শোণিত ॥ যত তত তত্ত্ব ক্রিচান্তা সংপ্তীছতি। মুথে সম্পূতা যে ২স্যা রক্তপাতারহা-সুরঃ:। ভা॰ শংখাদাথ চামুগু। প্রাপেট্র ভদ্য চ শের্যণিত ৷৷ দেবী শ্ৰেন সক্ত্ৰেণ বাগৈ রসিভি ক্ষি ভিঃ। জঘান রক্তনীত্ব ত চামুগুা-भाउ (बालिङ।। म भगाउ मही भाक्ष महा मन्त मग्रह छः । नीत-क इस्तान प्रक्तिः भरा

সুর: ।। তত তে হর্ষ সত্যা নবাপু 'বিদশা নূপ । তেবাং মাত্গণো অতো নবর্গ্যুদ্দদেশ্বতঃ ॥ ইতি দেবীমাহাজ্যুং ॥

तकवीनका ची जन्नभीवृक्तः। इति ज्ञानिर्मणेः॥

प्रकृत्वा जी म्हानिका। इंडि भद्रुतमुका॥

त्रकृष्टिः खो क्षित्रवर्षनः। उच्च हैर-भाउति भावः। उट्कलः भाद्धा-त्यानः। यथा। क्रुक्विष्ठामत्ते। त्रक्क भाद्धात्वरत्या माः मान्ध्र व भाषि ग्रंत कः। शान्य व्यत्र प्रकृ कल क्ष्मारास्य वर्षिक क्षमः वि-म्यार्थ। ইति জ্যোভिন্ত कुः॥

त्रक्तभाविः भु तक्तर्गसान् विश्व । उर्भितः। उप्पाणिः २ (मागणाविः २ (ज्याहिकः ८ ज्याविः २ (मागणाविः २ (ज्याहिकः ८ ज्याविः । निभाः
। सव्द्रद्वः । ज्याद्वः । निभाः
विज्ञात्वः । व्यादः । निभाः
नदः । भण्डः । भिक्त माशानिजाः
म् नाभिद्धः । हेि ताक्र निर्वतः ।।
तक्ष्मामनः की मिनम्द्रः । हैि हादाः
विज्ञी ॥

तकिन्यः नः तकाणा जाञ्चनत्कः । उर्भवागः तककः २ मधुतः ० यक्नहरः ६ मृण्यः ৫ (कणती ७

। महातीर्याद्वः । मनुबद्धः । दनाय-নদ্ব•। শোফাধ্যান সনীরার্ভি পি-্ভ শ্লেম নাশিত্ব•। সারকত্বঞ্চ। ইতি दाजनियंग्टः॥

ब्रङ्गीर्यकः भू सद्गमुदः। इंडि ब्रज्याना ॥

इक्षिक ही বিৰণ। ইতিরাজ निघंकः॥

इक्त छ है। महन । हैं जिका . अःभवः॥

इङनए निका खी कलोका। इंडि क्राकिनिर्मणेः॥

ब्रक्तमङ्क्षकः दी ब्रक्कह्वाबः।**७**८-शरीतायः। इलक २। इंडामतः ॥ वक्तमां कर की वक्तभा । इंडा-नवः ॥

রক্তসর্যপঃ পু॰ রাজিকা। ইতি রাজ-निघकः॥

রক্তসহা জী রক্তারানঃ।ইতিরাজ-निर्घण्डेः॥

इक्जाद्र ही इक्टन्स्नः॥ शब्रः । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।

রক্তসার: পু जमूत्वजनः ॥ तुक् খদিরঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ !! ब्र**क्ति**शक्तिक क्रे ब्रक्तिहांबर । इंडि क्टें। ख्तः॥

সি॰হ: १ মৃগারি: ৮। অস্য গুণা: । রক্তসাব: পু॰ বেতসামু:। ইতি জটা-ध्वः ॥ ब्रङ्गाउनधः ॥ द्रज्ञरूगा की द्रागिनीदिष्णदः। इंजि इनायुषः॥

> त्रका जी ख्ला।। नाका॥ निक्षिष्ठा ॥ উष्टकाञी। ইভি द्राजनिर्घणः॥ রক্তাকার: পু• পুবাল:। ইতি রাজ-नियंग्डे: ॥

> রক্তাক লী রক্তদ্ব । ইতি জটা-ধরঃ ॥ শোণিতনিশিতে ত্রি ॥ त्र जाकः क्री विकनः॥ **क**्रह्मः। **३७ (मितनी ॥**

রক্তাকঃ পু• মক্লগুহঃ॥কশ্পিলঃ । इंडि मिनि॥ भुवानः॥ नर-वनः। ইতি রাজনির্ঘণ্টः॥ ন ওল। इंडि नप्तर्शवनी !!

রকাশী জী জীবদ্য। ইভিনেদিনী ॥ নজিখা। ইতি ভাবপুকাশঃ ॥ त्रकाडिमातः शः রোগবিশে**यः।** তম্য সংপাপ্তি মাছ। পিত্তক্ত্ रराउ।र्थ पुरामनाजिरेनजिएक। তদ্যোষাজ্ঞায়তে শীঘুণ রক্তাতী-नात उत्पार ॥ जना विकिर्मा दर मक उक दुगामा नाफिय कन मञ्जा दुक्। दुग्य्गनः ननमानः বিশচেদ্টাঙ্গ সমিজে ভোগে ॥ অঙ্জনভাগ শেষ কৃষণ মধুনা

পিবেৎ পৃক্ষ:। রক্তাতিসার মু
লগ মতিশ্যিত নাশ্যেরিয়ত।।
ফটল দাডিন কাথ:।। য়।। গোদুঝা
নবনীতন্ত মধুনা সিত্যা সহ। লী
ঢ রক্তাতিসারে তু গুছক পরনা নহৎ ।। নবনীতাবলেহ:।। য়।।
পীত মধু সিতা যুক্ত চননে তঙু
লালুনা। রক্তাতিসার জিদুক্ত পিত্ত
ত্ড্ দাহ নেহনুৎ।। চননে মত্র
প্রেত । চননেকল্প:। ইতি ভাবপ্রকাশঃ।।

রক্তাধার: পু চর্মা ইতিরাজ-নির্ঘণ্ট:।।

রক্তাপহ॰ ত্রী বোল•। ইভি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

त्रकाशामार्गः शृ त्रक्तवर्गाशामार्गः क्रूशः ॥ त्रात्राव्याशाम हे हि जावा । वालिष्त्रिति है हि हिन्ही जावा । व्याविष्त्रिति है हि हिन्ही जावा । व्याविष्त्रिति है हि हिन्ही जावा । व्याविष्त्र । क्रूपुंशामार्गः २ व्याविष्तः । वृष्यिनिका ८ त्रक्ति विष्टे । व्याविष्ठः । वृष्यिनिका ८ त्रक्ति विष्टे । व्याविष्ठः । वृष्ये । व्याविष्ठः । वृष्ये । व्याविष्ठः । वृष्ये । व्याविष्ठः । व्यावि

छाराव विज्विजाः। ইতি তক्ত-भादम्ञम् इडेठा छालिनी भ्रानः॥ जन्युरक्क वि॥

রক্তামু: পু॰ কোশামু:। ইতি রাজ- ' নিঘ-ট:॥

विश्वास्तानः शृ बङ्ग्लिश्च वित्मवः । उट्ट पर्यायः । बङ्ग्यः २ व्यप्ति-स्नानः ० बङ्ग्यानकः ६ ब्राग्युप्तवः ६ बङ्ग्यानकः ७ क्वकः ७ ब्रामा-विक्नकानः १ वस्वट्यत्ययुप्तवः ৮ मुख्यः २ ज्यबानकः २० । व्यप्ताः ख्याः । कृष्यः । উक्यः । वाटानय भागः जुबाधान मृत्र काम थामा-वि भुगमनद् । वर्णद् १ । इिंड ब्राह्मिर्घरः ॥

রক্তার্য ক্লী নেএরোগভেদঃ। তস্যু লক্ষণ যথা। পদ্মাভ ন্দুরক্তার্য যথাস চীযতে সিতে। ইতি নাধ্ বকরঃ।।

त्रकाब्रं मः भुः तागिवित्मयः। यथा।
माठाठभीय कर्याविभात्म। जलामत यक्र श्लीर मृनाताग वृगानि हः
। यागाजीनं जुत हिर्म जून स्मार्थ गनगुराः॥ त्रकार्व् म विमर्भाम्।
উপসাপোক্তবা गनाः। ইতি মनमागठङ्गः॥ स्मा तकार्व् ममारु
। (माय गुरुष्टा कवितः निदाम्ह

সঙ্কোচ্য সংগীড্য তত্তত্ত্পাক। স ' সুবেম্গছতি মা'সপিও' মা'সা . छूरेत तार्ड माणु वृक्षि।। मुवडाः कम् कथियः भूष्ट्रे ममाथ्र भि उक्षविताञ्चकछ । त्रकक्षयाभूव · পীডিত ত্বাৎ পাঞ্ভবেদর দি পী· ডিভক্ষ।। দোবোত্র পিত্ত ক্ধিরণ সিরাশ্চ সক্ষোচ্য সংগীড়া সংস্থ **छी क्छा भाष्माम्रकाः मरबंबब्**-দেষু দুষ্যন্ত্ৰ• ব্লক্জে তু বিশেষতো ब्रक्कृष्टिः अवः भाः मात्र्रापः विरम्प তো মাণ্স দুষ্টি বৌদ্ধব্যা। ততো মাণসপিও মুনহাতি উদ্ধৃত করো-छ । অभाकः देव< भाकः यथा স্যাদেব মিতি কিলা বিশেষণ । वेषणाक रेणकरमण भारकन । রক্তফযোপদুব পীডিতত্বাৎ রক্ত कत्याभन्याः मृनु उत्नाकनः। रेडः भोजिज्ञार वार्ष भीजिज्ञाक्षा व्यथार्वनग हिक्टिन। । नुस्रह्व माना न याजा विष्णयः शुरम्म (इ-ত্বাক্তি দোষ দূষৈঃ। সত ক্চি-किटरमिक्छिमगर्नुमानि विधानिन-দ্গুছি চিকিৎাসতেন।। হরিদ্রা लाषु भाउत्र गृहध्य मनः निवाः। मधुनुगाछा (नला २न त्रामार् म হর: পর: ।। মূলকস্য ক্তঃ ক্লারে।

रित्रम् श्री खरेष्य ह । भेड्य हर्षन नः ग्राका लानः निरक्षा १ वृ मान-रः ॥ वर्षम् अष्ठ द्या मक लिखः यकः वर्षम् भाव्या। अष्ठि मछः त्राजास्त्रम् भाव्या। अप्रक्षि मछः त्राजास्त्रम् भूनमाछि मर्व मः गः ह्रिः ॥ निश्च म्लकत्या विकः तः काष्मः मृतमा यवः। अद्भाषितः भुः निश्चे। निष्मित्र न् नाष्ठत्य॥ त्राक्षापः मर्यमः। मृतमा ज्लमी। यवः रेम्म्यवः। अस्तिभुः कत्रवीतः। १ रेठि ভावभुकानः॥

त्रकार्मः क्ली जार्मात्वागवित्मयः। उन्। वक्न भार्। ब्रक्कान्न धार् कीवाः शिखाक्ठि अमृत्रिजाः । विष्याह जम्मा छ्छा विका निमाः॥ (उ २ ठ) र्थः मुळे मुक्क गार विश्वः भूभीिकजाः । भुवश्वि সহসা রক্ত তম্য চাতিপুর্ত্তি जः ॥ (ভकानः शीष्ठाराज मृःरेथः म्गिनिङ क्य मञ्जूतः। श्रीनदर्ग वला भारा इलोकाः कनूरम निम्यः। विद्रेण्यावः कठिनः ककः মধো বাযু ন বৰ্তে ॥ তন্চাকণ वर्गक (क्रिक्शाम्गणमा । कर्।क खरम्लक (मोर्बन्। यनि वाधिकः ।। তত্রানুবদ্ধে। বাতস্য হেত্র্যদি চ কক্ষণ। শিথিল: খেত গীতঞ

विष् तिका खक मोउना ॥ यहार्म সা ঘনঞাসূক্ তত্ত্ব পণেও পি-हिन । छम मिह डिगिउ छक मिक्षक काद्रण ॥ स्मग्रान्यका वि জ্ঞেয় স্তত্র ব্রক্তার্শসাংবুধৈ:। ওদে কীলা অশাংনি পিত্তাকৃতি সমৃদ্বি তাঃ। পিত্তাশো লক্ষণ যুক্তাঃ। আ-काद्भग ह वहेन्द्रशहानि मन्नाः। मूरिथः (द्वारिगः। जुक् शाक्ष्याम् भी-ত পुार्थनानि छि: कन्य निम्यः वता-वन नर्विनुषः। त्रक्कन्तांशि वाः ভোল্নস্য লক্ষণ মাহ। তত্ৰ ব্ৰকাশ नि अन्वकः উल्वनद्वः। कक्कनः ककः যতীতি কক্ষণ কক্ষণ দুব্যং। পিভো नुगम्। नाक्षनः ब्रङ्गान्ना छरः कीनाः शिङाक्ञि मनविञा ইङ्यास्टिनः বোক্ত । রক্তপিত্তযোঃ সমান লিঙ্ক द्वार्थाक्षा करकात्रामा नकन नार । मिशह शिह्ला मूं खिन उमापूं-क्ष्यादक्षिञ निवा। जम्र हिक्टि-স।। রক্তার্শসা মুপেক্ষেত রক্তনা-हो जुवन्डिवक्। मुक्षा ल्वान गृशीरड मुः म्नानाराम्गानयाः । उत्तन কিরাত্তিক ধ্র ধ্বাসাঃ স্নাগ हाः कृषिज्ञात्रकामाः भूभवता माबी इण्लांब निषा वा। हलत्न ग्व इङ्ब्ल्सनः। ब्ल्स्नामि कृष्यः॥ नवः

- नी उ जिला छ।। ना ८ (क न द न त ने उ শর্করাভ্যাসাৎ। দধিসর মথিতা-ভ্যাসাৎ अन्द्रा माग्रानि त्रक्रवहाः . -াা দপ্ন জুপরি যো ভাগো ঘন: স্নেহ যুতঃ সর:। নথিত সর রহিত । 'निर्जन वज्जभूठ मधि। म भग्नाकः अद्भाद्धः क्लोपुः नदनीजः नदः विद्या। সিতা কেশর সংযুক্ত রক্তার্শঃসু সুখী खरवर ॥ भवना मृट्डन यृरियः न-कीन मुनाएकी समृताभा । अरन म-म्डाम्ट्रेन मधुदेव तीय गुगरिक्ष मह।। न মঙ্গেৎপল মোচান্ত্র তির্রাট ভিল ठन्हरेनः। निषाः छाशी भाषा प्रमा-म्खर्ष भागिजाञ्चक ॥ ममञ् वज्जातः। त्यामास्त्र। त्याम्बनः। ভিন্নটো লোধুঃ। চন্দ্ৰ মুত্ৰ রক্ত5-न्द्रनः ॥ भगक्षापि पूषाः ॥ ভाविछः तक्रमी हुनं ज्ञा की की देश भूनः भूनः। বন্ধনাথ সূন্ত সূত্ৰ ছিনভাশো ভगन्दद्रः॥ काद्यमूबः॥ नामा नाजि सर्व्यम् उथा समु। दिका যা নশঃসু জ্বীতি ভত্ৰ ভত্ৰ হথো: ति जा ।। हम शिव छ म शहरा प्रस्ट कारत प्राधिमा । विभावस्ताव छी **পৃষ্ঠ यानानु**९ कर्नुकायन ॥ **यथान** । सावनकाम पर्णमः भविवर्जाद**्र.।** ইতি ভাবপুকাশঃ॥

V. ... (

রক্তাল্: পৃণ রক্তবর্ণাল্বিশেষ: ।
• শকরকন্দেখালু ইতি ভাষা। তৎ

পর্য্যায়:। রক্তপিগুলু: ২ রক্ত পিগুক: ৩ লোহিত: ৪ রক্তকন্দ: ৫ লোহিতালু: ৬। অস্যগুণা:।

• भीजद्व• । नवूद्रायदः । जुन भिक्त भाशभरुद्व• । त्याद्व• । तम भूछि कादिद्व• । छकद्वकः । ইजि द्राक्त-नियन्तेः ॥

র জাক্ষঃ পৃ• নহিষঃ॥ পারাবতঃ॥ চকোরঃ॥ জ্রঃ। ইতি নেদিনী॥ সারনঃ। ইতি রাজনিঘটঃ॥ রক্ত বণচক্ষ্তিক ত্রি॥

प्रक्रिंग जी ख्या।। ताकिका। इंठि

प्राक्ति नर्यके।। तिक कामिप्रांगका।।

प्रक्रिंगः भू प्रक्रिंगकः। नाम प्राक्

हेठि जाया। जर्भिगायः। मृष्य

श्वः र भागः । लाह्यः ६ छेरकोः द मयुप्रः ७ प्रुप्यम् १ वा।

हिर्क्तः ৮। यम् ख्याः। नयुप्रवः।

भादि भीजनवः। गृष्यः। भिद्यम्

गार् ह्रप्रवः। व्यादः। द्याः।

वन दिर्वान्यकः। इंठि जाक
निर्वकः।।

त्रिक्त थः शृ त्क्क विष्णयः। नान अञ्ज्ञ था है जिल्लामा। उट्मग्रायः । वर्ध्यः २ क्छिक्नः २ कृतः ९ উक्र्कः ६ नागवर्गः ५ हक्षः १ উङ्जानभग्रकः ৮ क्रम्भग्रं २ भाव-नः २० मिकः २२ व्यायुङ्गः २२ त्रक्कः २० हिन्दवीर्यः २८ ब्रह्मः त्रकः २० विन्दवीर्यः २८ ब्रह्मः त्रकः २० विन्दवीर्यः १८ ब्रह्मः त्रकः १० व्याः। ययथ् भ-वन भावि त्रकार्ति भाव ब्रह्मि याम ब्रह्मात्राव्य नामित्रः। न्यू-प्रभा इत्रात्राव्य नामित्रः। व्यू-प्रभा इत्राह्मित्रक्तिः।। कर्वाकः भू॰ हेन्म्वाक्ती। हेडि

तरेक बाकः भू इन्मुवाकनी। इंडि वाकनिर्धनेः॥

রজোৎপল লী রক্তপদা। তৎ:
শর্য্যায়ঃ। রক্তসরোক্ত্ ২ কোকনদ ৩। ইত্যম্রঃ।।

রক্তে। পল: পু॰ শাল্মলিচ্ফ্:। ইতিরাজনিঘণ্ট:।।

রক্তোৎপলাভঃ পু॰ শোণবর্ণঃ। ইতিজটাধরঃ। তদ্মকে তি॥ রক্তেপেল• ক্লী গৈরিক•। ইতিহার।-বলী॥

রথ ই সর্পণে। ইতি ক্বিকল্পজনং।। ই রম্পতে। ইতি দুর্গাদাসং॥ রথ সর্পণে। ইতি ক্বিকল্পজনং॥

तथि । इंडि मृगामा मः॥
तग म अ मास्त्र। इंडि कि विकल्ल क्रमः
म तगयि । अ खत्रगी ८ । मास्तः
मास्त्रा । त्राणी स्वार्था । इंडि मृगामा मः॥

রগ ক স্থাদআপনে। ইতিকবি-কল্পদনঃ।। ক রাগণতি। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

রুগ ই গতৌ। ইতি কবিকল্পদম: ॥ ই রঙ্গতে। ইতি দুর্গাদাস: ॥ রঘ ই ক ভাসি। ইতি কবিকল্পদ্ম:

॥ ই ক রন্ধ্রথতি। ভাসি দীপ্তৌ। ইতিদুর্গাদাসঃ॥

রঘ ইড গননে। ইতি কবিকল্পদনঃ

।। ইর্ল্পতে। ড র্ল্পতে। ইতি দুর্গাদিনে:

দাসঃ ।।

ब्रमः शृ म्र्यंतिः भीयितिनीभवाकः शूधः । म ज् व्यायावादिभिन्धः श्रीवामहन्तुमा भूणिजामसः । यथा । म काजकर्यागुथित्व जभिन्दाः ज्ञावनात्त्रज्ञ भूवादमा कृत्ज । तिनीभ मृन् मंगित्राकत्वाच्चवः भुः युक्त मःखात हैवादिकः वर्जा ॥ जन्नाम वृष्ट्भिक्ति यथा । भूजमा कायात्र्यमञ्च मर्जुक स्रथा भव्यवाः यूदि हिजि भार्थितः । व्यवक्ताः थाः यूदि हिजि भार्थितः । व्यवक्ताः थाः यूत्राज्य मस्रवः ॥ हैजि त्रदृवः माः महाकात्वा अस्रवः ॥

রযুকার: পু॰ কালিদান:। ইতি ত্রিকাণ্ডশেব:॥

রত্বনেঃ পু জ্রানঃ। ইতি শব্

. ब्रङ्गवनी ॥ ब्रयूनाथः भु• श्रीव्रानः। ইতি मद्दः ब्रङ्गवनी॥

রঘুপতি: পু॰ শ্রীরাম:। যথা। যদু৽ পতে: কু গতা নথুরাপুরী রঘুপতে: । কু গতোত্তরকোশলা। ইতি বিচি-স্তা স্বক্ষ নন: স্থিরং নসদিদং অ-গদিত্যব্ধার্য । ইতি ক্পগো-যানী।।

त्रयूवः नः भू का निरामक् उत्रयूताका न्ववर्गनम् हा हा वर्ग मुह विष्मवः ।
यथा। त्रय्ना मन्त्राः वर्ष्कर छन् वाः
यि छत्। १ शि मन्। छन्छतः कर्णनाम भू छात्रिष्ठः ॥
हे छित्रयूगः न महाकः (वर्र > मर्गः॥
त्रयूवः न छिनकः भूः श्री द्वामः। यथा
। जय छित्रयूवः न छिनकः (को न न हा ।
न वर्षाः न त्रामः। मन्तवस्य निवन काती मामत्रथिः भू छत्री का कः।।
हे छित्रामायणः॥

तय्वतः शृ धीतामः। यथा। ताम ।

वश्चा शृर्वकः तय्वतः मीजाशिकः

मृन्दतः काम्यः छः कक्षणामयः छः।

निविः विश्रुश्रिमः धार्मिकः। इजाः

निवागायनः॥

इय्षदः शः बितामः। ইভिणपः त्रावनी।। त्रहः भू क्षणः॥ नमः। इंडि (मिनि)॥

রফু: পু মৃগবিশেব:। ইত্যমর:।। সত্শবল পৃষ্ঠ হরিণ:। ইতিরাজ-নিঘণ্ট:।।

়রক জী প্ ধাত্বিশেষ:। রাক্ ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। ত্রপুঃ ২ जन्य o वान्य 8 वक् c मध्र ৬ ছিন ৭ সক্স্ণ ৮ পিছট ১ প্তিগন্ধ• ১০। यमा खनाः। करूपः । ठिक्रद्वः । हिमद्वः। कवायद्वः । লবণরসত্ত্ব । মেহ্মুত্র । কৃমি পা-पु नार भगनदः। काछिन्द्रदः। त्रभागनदृष्धः ॥ जिल्लास्या यथा । খেত মৃদু লহু ষছ স্থিম মুফসহ হিন•। সূত্র পত্রকর॰ কান্ত• ত্রপু শেষ ग्राङ्ड ।। क्षत्रक भिण्क-ঞ্চাপি দ্বিবিধ বন্ধ মুচ্যতে। উত্ত-ম ক্ষুরক তব মিশুক ত্হিত মত ।। ইতি রাজনিঘণ্ট: ॥ তস্যা-मुक्तमः (माय गारु। वस्या विश्रः ख थन् म्किरीन खया श्नक्क कि वाम छल्यो। अधानि म्ल॰ किल বাত শোথ পাঞু পুমেহঞ্ ভগ-न्द्रक ॥ विरवाभन द्रक विकाद वृन्तः क्रमक कृ हानि कक ब्रद्रक । भिष्यती विकवि मूथ्य (त्रांगामा-

शालि अर्ये। कथिजान् विकाता-ন্।। 🗱।। তস্যশোধন মভিধীয়তে । वक् नारगी नुजल्ही ह गनिर्छी (छ) निरम्हरय् । जिथा जिथा वि-मुक्तिः म्रामुवि मुख्यि ह विशा। তৈল তক্ৰ কাঞ্জিক গোম্**ৰ জল**-অহ্বাথেষু পুত্যেক ত্রিধা ত্রিধা। **उटा १कं मूर्य विद्या ।। # ।। अय** বঙ্গ্য মারণ বিধিঃ। মৃৎপাতে माविएक वाक् विकायण प्राचा ब्राह्म । किथा वक ठज्थां न मर्या पर्वाः भुषान (य ।। विका यनिनी ॥ तक कर्न । अयामदी कत्रवृती । ততো বিযাম মাত্রেণ বঙ্গ ভষা পুকায়তে। অথ ভনা সম তাল किन्छात्मन विवर्षायर ॥ जाजा भ-क्ष शुर्वे भक्वा भून द्वासन नर्परर । তালেন দশনাংশেন. যাম মেকং **७७: भार्षेट्र ।। এव॰ मम्मभरिः भक्** বঙ্গ ভবতি মারিতে।। 🕸 ।। এবং भाविष्ठमः वक्षमः । वक्षः लघू मत्र कक क क तर कर क्-মীন্। নিহন্তি পাও সম্বাস নেত্র भीवलु भिल्ला ॥ मिंग्हा गहावस यथा निरुष्डि छरेथव ब्राह्मा १थिल (इमर्वर्गः । (महम्र (मोथ्रः भुरान-न्त्रियदः नद्रमः भूष्टिः विष्वाञ्

त्रकार

म्न ।। इंडि छादभुकाणः ॥
वदः भू तागः॥ नृष्ठाः॥ वनस्तः
। इंडियमिनी ॥ नाष्टे । इंडि इंस्ट नृष्टः ॥ पेक्षनः ॥ धारित्रमातः इंडि तासनिर्धनः ॥ वक्षकाकः स्त्री भावकः। इंडि तास

निर्चण्डः॥ त्रक्षकः क्षी निन्म्त्रः। इंडित्रज्ञमाना॥ त्रक्षीयकः भूः विख्कातः। इंडि सम्बद्धायनी॥ नाष्ट्रकात्रः॥

तक्रः भू ठेळ्णः॥ श्वास्त्रमातः। इंडि त्राजनिर्घक्तः॥

तक्रना की कृते। इंडि ताजनिर्घण्टः॥ तक्रनायक॰ जी कक्ष्ट्रेर। इंडि ताज निर्घण्टेः॥

রস্কৃত। জী সুটী। ইতি রাজ নির্ঘক্তঃ।।

त्रक्रवी जी नीनीवृक्षः। ইতি রাজ नियंकैः॥

बक्र भूझो खो नी नी त्कः। ইতিরাজ নির্ঘণ্ট:॥

রস্ভ্তি: জী কোলাগরপূর্ণিমা। ইতিশ্বরভাবলী।।

त्रक्रञ्भिः खो मह्मज्भिः। इछि नद् त्रङ्गवनो ॥ नाष्ट्रज्भिन्छ ॥ त्रक्रमङ्गी दी वीगा। इछि नद्रङ्गा वनी ॥ त्रक्षानिकाः क्षी मानिकातकः। इंडि त्राजनिर्वाणः॥

तक्रमाठा^{वै} स्त्री अक्ष्मि ॥ नाक्षाः इंडि (मिनिनी ॥

রঙ্গনাত্ক। জ্রী লাক্ষা। ইতি ত্রিকা-প্রশেষঃ।।

त्रक्वामिनी श्री म्हाविका। ইঙি भद्रिनुका॥

त्रक्रीषः क्षी क्षारः। ইতি भद्रद्रा-

त्रक्षाता खी नाष्ट्रगृह । नाष्ट्रवत .

है जिलाया। है जिलास त्र द्वावनी ॥

त्रक्षाका खी सूजी। है जिला स्वाबन ।

नियन्ते ॥

রঙ্গাজীবং পু॰ চিত্রকরং।ইত্যমরঃ ।। নটং।ইতি হেমচন্দুং।।

तक्षावजावकः श्रु तक्षावजाती।
ज्यावजावकः श्रु तक्षावजाती।
ज्यावजावः। देणम्यः २ छत्रकः २
मर्वद्यणी ४ छत्रज्ञश्चकः ६ वाजीश्वाक्ष तक्षाची २० देणमानी २२ ।
देखि द्यावन्तुः ॥ न्छाणी ज्ञाद्याः
गीजवान्द्रादिन। जनन्छ्यज्ञाः श्रुमक्षी। देखि श्रावणिख तिद्यकः ॥
निवासन व्याजितिक तक्षावज्ञत्यः
कोवी। देखि सञ्जूक छिः ॥ जम्यामज्ञ्या श्रावणिख व्या। मज्ञ

রস্থারিঃ পু॰ করবীর:। ইতি রত্ন-মালা।।

রিকণী জ্রী শতম্বী।ইতি জটা ধর: ॥ কৈবর্ত্তিকা।ইতি রাজ-নিঘণ্ট: ॥রক্বিশিস্টে তি ॥ রহু: ল্লী রংহ:।বেগ:।ইতি ভরত

দ্বিক্পকোষ: ॥

রচ তক ক্স্যাণ। ইতিকবিকল্ল জনঃ ।। রচষতি । ইতি দুর্গাদাসঃ ।। রচনণ ল্লী নির্মাণে । গুরুনণ । যথা। বাচঃ পাল্লব্যত্যনা পতিবরঃ সন্দর্ভ শুদ্ধিণ গিরাণ জানীতে জবদেব এব সরণঃ শ্লাঘ্যো দুক্ত ফতেঃ। শৃস্থা- त्तां उत्र मः भुरमय त्रहरेम ताहार्यः रगावर्षानः म्याची काशि न विभुजः भुजिशद्वारधायी कविः चाशिजः ॥ इजि क्रयरम्यः ॥

त्रह्मा खी कमूम मुका द्वाराः भवा-वणारम्क त्रहमः । छ८ भर्यायः । भित्रत्र्यम्पः २ । इछामतः ॥ भिति-मान्तः २ । इछा छत्र ।। यथा-करमण्डाभमः । छ८ भर्यायः । निर्वमः २ हिछिः २ । इछि एइम-हम्मुः ॥ निर्मिष्ठः । क्छिः। यथा । खमाधात्रम हम८ कात्र कातिनी त्रह्म-मा हि निर्मिष्ठः । इछा कात्र्यो। खण्डं २ हम्द्राः २ मुद्रमः २ गुद्रमः ॥ । इछि एहमहन्दुः ॥

রচিত: ত্রি ক্তঃ।রচধাতো:কর্ম
ণি ক্ত পুত্যুবেন নিয়ন: ॥ যথা।
শির:পদ্ম শ্বেণী রচিত চরণাস্তোক্ত বলে: স্থিরাযান্ত ডক্তে ব্রিপুর

হর বিমুর্জিত নিদেশ ইতি পুষ্কদন্ত
কৃতন্ত তি: ॥

রজ॰ ক্লী জীন্সসূন । ইতি শব্রজা-বলী।।

तकः भ् भतागः॥ ततपः॥ छन-ভেদः॥ আर्छाः। ইতি जाउपर्ण-भदत्रवावनी॥ রজ: ল্লী জ্রীণা মাসি মাসি যোনি नि:সৃতরক্ত। তৎপর্য্যায়:। পুষ্ণ २ व्यार्खव : १। इंडामद्रः ॥ अवुः ६ হ্বসুম ৫ রজ ৬। ইতি শব্রন্ন वली।। পুক্তে র্গাবিশেষ:। তত্ত্ব রাগ দ্বোত্ম ক দু:খহেতু:। রজো **२**न्छः शुः निक्ना १ नि । यथा । द्रः জো হয় রজসা সার্দ্ধ স্ত্রীপুর গুণ ধূলিষ্। ইত্যমন্তঃ। ইতি ভর-তঃ॥ৠ। মহাভারতমতে দুঃখজন क खनः। उत्रु धर्मः कामः काधः ला डः मानः मर्गम्ह। ইতি माक থর্ম: ॥ তৃষ্ণ ক্রোধোভিস রস্তো রাজসা তে গুণা: মৃতা:। অভি স'রফ্রো ছেযাভিনিবেশঃ। ইত্যা-খনেধিকপর্ব।। অপিচ। কান এষ কোষ এষ রজো গুণ সমুদ্রবং। महानाना महानान्या विष्कुत निरु विद्रिषः ॥ द्राजा द्राणाञ्चकः বি**দ্ধি** তৃঞা সঙ্গ সমুক্তবণ। ভন্নি-বধ্বাতি কৌত্তেয় কর্মা সঙ্গেন দেহি-ন।। ইতি জীভগবদ্গীতাদা ২। ১৪ व्यक्षारयो ॥ अञ्च द्रज उम इंडि দৃশ্যন্তে পুৰুষে গুণাঃ। কালসঞ্চো-দিতা তেপি পরিবর্ভন্ত আত্মনি।। भुज् उक्ष यहा मद्यः मत्ना वृक्षीन्तियाः ণি চা ভদা কৃত্যুগ বিদ্যাদানে ত

शनि य पुजि: ।। यहा कर्चाम् कार्याः · ষু শক্তি র্যশাস দেহিনা। তদা ত্রে তা রজো বৃদ্ধি রিতি জানীহি শৌ-নক।। যদা লোভ তুসন্তোষো নানো-**म्हिं। २० मध्यतः । कर्यानाक**्षि কাম্যানা॰ দ্বাপর॰ তদুজ স্তনঃ ॥ यहा मना न्छ जन्नी निमाहि॰ मार দি সাধন । শোক মোহ ভ रेपना न किन्न छन। युक्तः ॥ इति गाक्ष्डरश्चथायः ॥ 🖚 ॥ भ-রাগঃ। ইতি মেদিনী ॥ রেণুঃ। জ: मा भर्यायः धृतिमाद मुद्धेवाः ॥ निविद्धानिविद्ध त्रका यथा। जारू কানো ন সেবেত তথা সমাৰ্জনী রজ:। তথাশ্ব রথ ধান্যানাং গবা-रिक्व ब्रज्ञः म छ ।। जम् उक्ष विज्ञा-नीगा८ थात्राञ्चाकादित्ववृह। गवा॰ द्राज्ञा शानाद्रज्ञ: भूधनाव्य ७व॰ রজ: ৷৷ এতদুকো মহাশন্ত মহা-পাতক নাশন । অজারজ: খরর-का यञ्च मनार्जनीत्रकः।। এउन्द्रा মহাপাপ মহাকিল্বি কারণ 🛭 ইতি গাক্ডে ১১৪ অধ্যাय: ॥ तकः भयः पुः अङ्गः। ইতি अदः ग्वा।। রজ:সারথি: পূ॰ বায়ু:। ইতি শব: ब्रङ्गवनी।।

ब्रजकः भू॰ वर्गमहत्रकािवित्नवः।
(वावा इंडि ভाषा। म ट ठीवत्रभः
च्राः थीवताब्हाः । इंडि वृद्धितः
वर्जभूताः ॥ उट्भर्यायः। निर्णि
करुः २ । इंडिम्ब त्राः। (नोहियः ०
कर्णकीनकः ८। इंडिम्ब त्राः। वर्षे।
वावाः ६। इंडि एम त्राः। वर्षे।
वावाः मिकारिकः भूकाता यथा।
वावाः मिकारिकः मुद्धि निर्णक्रान्
करुः मरिनः। यथान्यशाहि स्वीउ ए छाः माक्य मावकः॥ इंडि
माट्राऽ २०० व्यथायः॥ वर्म्वः।
। इंडि विश्वः॥

রদ্ধী জ্ঞী রজকপত্নী। রনুধাতোঃ
কক পুত্র্যান্তাদীপিকৃতে সিদ্ধা।
ইতিমুগ্ধবোধব্যাকরণা।

ब्रज्ञ की क्ला । इंडा महा। इंडी महा। व्यवाः।। स्मा गडि ।। हाहाः ।। हुनः। रेणवाः ॥ सर्गः। हेडि (हे निम्मः ।। मृद्धवर्गविनिष्टि जि । हेडि प्रमादी कार्या अंकारी कार्या कार्

मख मक्सवारगालकन्नारं ॥ यथा-र्या लिख (जाडारो निज्ना जा-काउ मज । निवानकार् व जमा-काउ मज । निवानकार्य व जमा-का जमारक व प्रत्व कार्या यु वर्ड्सि उ । ইতি माध्या ११ अवशायः ॥ तकारमु जिल्लाम् व म्यान् । इति निक् तत्वावनी ॥

র্জতপুষ্: পু॰ কৈলাশপর্বত:। ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ র্মতাচল: পু• রৌপ্যপর্নত:।। ভন্য পরিমাণ দান বিবিশ্চ যথা। রাজতো নবন তত্ত্বদেশন: শর্কুরা-**চল: ।** বক্ষ্যে বিধান নেতেষা यथायमनू भूर्यणः ॥ जाजः भद्रः भू-वक्रामि (बीन)। इन मनुबमः। য**় পুৰা**দান্নরো যাতি সোমলো-ক॰ দিলোত্তন।। দশভি: পলসাহ रेमु कडामा त्रज्ञाहनः। नक्षज्ञ र्यभुभः (भुष्क उपर्स्तनावद्रः गृजः ॥ অশক্তো বিংশতে বৃদ্ধু কার-(१९ मिकिंड: मना। विश्वसु ११-ৰ্বতা স্তদ্বৎ তুরীযাংশন কল্লয়েৎ ॥ शृहवनुाजञान् वर्गामन्त्रामीन् विधान ७: । भूर्वव त्र ज्ञाठ वव । कनाधो अया । उत्र (नाक मान् ब्रहराष्ट्रथः ॥ तुका विकृकं वदकाः

ব্যো নিতাৰ। হত হির্থায়:। রা कड॰ ज्याद्यन्त्या नगर्शान्य काक्षन ।। (नवक भूबंवट अर्या) र्शम बागज्ञगाहिक । शुहराञ्च পুভাতে তু গুরুবে রৌপ্য পর্বত ॥ विषय रेननान्दियाः भूषा वज विভূষণৈ:। ইम॰ मञ्च॰ পठेन एनऽ। फर्डनानि विंग**्मद्राः ॥ निर्**गाः वल ड॰ ययाट थिएका दी नकत्रा চ। রজ**ড॰ পাহি ত**মান্ন: **শো**ক স•সার সাগরাৎ॥ ইত্থ- নিবেদ্য (या पन्तार बज्जाव मुख्य । প্রামযুত দানস্য ফল প্রপ্রোতি मानवः ॥ (मामलात्क मगक्तीर्वः किन्न ब्राञ्जब माञ्चरिः । भूका नाता বসেছিদান্ যাবদাহূত সংপ্লব ।। इेंडि नाट्राना ११ यद्यायः॥ त्रज्ञ जिल्: भू: देवनामभर्व जः। ই जि (२ महन्तः॥ রজন• ক্লী রাগঃ। ইতি সিন্ধান্ত[্] कोमूर्गामूनारिवृज्धिः॥ त्रज्ञनिः जी त्राजिः। इंडामत्रीका ॥ द्रक्रमी छी दाजिः॥ इतिम्।। कञ् का। इंडापदः ॥ नीविनी । हैिंड (मिनि)।। ब्रह्मीकवः भू वन्तुः। ইতি भन बङ्गावनी ॥

व्रक्रनीगमा जी मनामध्याउएपजवर्ग-• পুন্নবিশেষঃ। ইতি লোকপুসিদ্ধিঃ तबनीहतः भू॰ ताक्षमः। ইতি मद् त्रज्ञावली॥कोत्रः॥गामिकভ**ेष्ठ॥** . व्रवनीकन की नीश्वतः। ইতি श्रान-वनी ॥ वं बनी भूझः भू॰ भू छिकव्रक्षः। इंडि -রাজনির্ঘণ্টঃ।। व्रजनीगृथः क्ली भुरतायः। इंडामवः॥ त्रजनीकाम। जी (निकालिकानुञ्जः। इंडि नद्वज्ञावनी ॥ त्रज्ञमानुः भू भयः॥ विख्ः। ইज् गारिकायः॥ व्रजम्बः भू महियः। इंडि मिरिनी खी द्राष्ट्रागुका। उ९-বুজ্মুলা भर्यत्रायः । जीविर्मिणी २ व्यवी ३ আত্রেথী ৪ মলিনী ৫ পুল্লবতী ১ খাত্মতী ৭ উদক্যা ৮ ॥ ই ত্যুনরঃ ॥ দুরি: ৯ পুয়হাসা >০। ইতিশদ-রত্নাবলী।। পুগ্লিতা ১১ অবীরা ১২ विकनी २० नियमी २८॥ इंजि बहे। थतः।। माना १० भाः मुना १५। ইতি ताजनिघरिः॥ #॥ यथ तज्ञश्रल। স্পর্নায়শ্চিত্র । কাশ্যপঃ। রজ-अला ज् मःम्पृष्टेः वाक्तगा वाक्तगी যদি। এত রাজ্র নিরাহার। পঞ্স-ব্যেন শ্ব্যতি ৷ রজবলা তু সংস্থা

इकिन्। वाक्ती ज्या। विद्राखन विमृद्धिः मा। याषुमा वहन यथा श ब्रज्जरमा ज्ञान्म्हा दिनाहा वा-ऋगी ह या। शक्षत्राजः नित्रा हाता शक्ष गरवान म्याजि॥ त्रज्ञवना ज् नः म्याज्ञाम् पुना वाक्तनी यनि। यजाखन • विশ्राह् वाक्ती कामजाइ उ: ॥ च कान उ काद कर्क वासनी मर्बदा जिन् । এতেন त्रक्रवनाया व्याक्ताशाः সবণর হবলা স্পর্শে একরারোপবা-স: পঞ্চাৰ্য গান কান্ত:। অকা-ं गठ खरका । नङ्का छ । यमवर्ग রজয়লা স্পর্শে ত্রিয়াত্র পঞ্চরাত্র ব **ष्ट्राः अवागः । यकाग्र उपर्यः ।** এত্যত্থাহান। कर्डवाः । हाखाः लन यंगारकन मःग्लेश (हमुजयला । অতিক্ম্য তান্যহানিপুষেশ্চিত্ত দ भाज्यत् ॥ विज्ञाव गूनवामः नार शक्ष गर्वात मुद्राजि। जा॰ निमान्त ব্যতিক্রা বলাভ্যক্তর করেণেৎ।। है कि वहनायत्र मणनाए अवर कान उ:। अञ्च दिन (छएत) २ शि नास्ति। অ ফ্রানে গৃহস্প তিঃ। পতিতান্ত্য খ-शारिक म मण्या श्री ब्राइयनः । जान। हानि वाजिकना भागिक व जगाज्ञात्र ॥ भूषाग २ 🗊 विद्राविः

রাত্র ভূতীয়ে ইছি চতুর্থে নক মা-हात्र ।। हज्यं १३ोजि मुक्ति मा-नाट भूतं । वश्यः। त्रव्यका यहा म्मृष्ठे। यज्ञपूक थोदाः कृष्टि । निद्रा-हात्रा जलकावर यावर मारन मूर ধ্যতি ॥ অত্যাপি বহস্পত্যক দিন (जरवादशा। वृक्षभाजाजभः। द्र-कप्रता जू (य नार्य)।वरन्।नः। स्मृभ-তো यपि। সবর্ণে পঞ্চগব্যস্ত বুক্ষক্র-मठः भद्रः॥ भक्षमव् भानः वुङ्क-भः। তেনোপবাস: ॥ तुक्ककृई मा**रू** बारानः। अरहातात्वावित्वा जूद् लोर्गगान्। विलयकः। अक्षमव्। शिवट भाउ त् ऋक्ई विवि: म् उ: ।। जनमङ्गे भूतारेगकः माखवाः। इ**डि** প্रायिक्त उत्।। क्षा वन्। म्बा खर्ब कडार्थाहा अनुका रिवरेन-बर्गाः। रेन्द कर्गान रेन्द ह नकः নে ২হনি শুধ্যতি॥ ইতি শুদ্ধিত্তু॰ ॥ जम्राः गम्त भाभः यथा। भूथः मि बिराम कान्ना था दि गहिषु ज-यना । वृक्षर छ। ठ जूर्था म । व जर छ नाब मः गयः ॥ मनुवाबहि कर्यार्श रेनरवरेभरब इ कर्या । अपनः म इ मर्खियाः निन्ति च न्छायमञ्जदः ॥ षि जीन निवल्य नात्री । त्या बुद्धह ब्र-ত্ विठात वार नाम्त्र । यहा- । जानाः। कान कः भति मूर्गाक तुकाः

হত্যা• লভেজ্ব• ॥ আজীবন• नाधिकाही शिज् विश्व मूहाई वि ॥ व्यगन्त्रा १यमगः ग्रामिज्रा-ঙ্গিরস ভাষিত।। তৃতীয় দিবসে कायाः या हि शह्मुक्यनाः। म ন্ঢোবুকাহত্যাঞ্চলভতে নাত্ৰ সং गरः॥ भृईवट পতिजः সোপि न চাহ: সর্বরুর্যস্। অসৎ পুঞা চতু-র্থেহ্নি ন গছেত্তা বিচক্ষণ:।। ইতি तुक्तरिवरार्ख औक्षकत्रयश्य ৫२ व **४**। । अभित्र । अभूर्व क्षु काल ठू या जिनह मुक्त बना । রে তপা: পিতর স্তম্য এব মেতল मः भयः ॥ এकस शुक्रा या जि দ্বিতীয়া॰ কাম নোহিতঃ। তৃত্তী या॰ वा ठजूबी १८ जमा म भूकवास নঃ ! খাত্কালে তু সন্থাসা পিত্ৰ র্থ ভোগ ইষ্যতে। শতুকালাভি गानी या वृक्षजार्य्य नम उः॥ न-গছতি চ যঃ কোষাৎ নোহাদ্বা পু ক্ষাধনঃ। ঝতো ঝতো ভুণহত্যা। शुर्शां अक्ष कत्।। इंडिवा-ब्राह् अञ्कर्म वर्णनः नामाव्यायः॥ त्रिकः भू हन्प्रवन्धीयताकवित्सवः। यथा। भुक्त वरमा (का ह भूज का गू র্নামা। স রাছো দু হিতর মুপ্যেনে । उम्राः शक्षम् वान् शाहवानाः

न। नक्ष कव वृष्क ब्रस्ट ब्रिक म॰ · জ্ঞা:। রাজ: পঞ্চপুত্র শতান্যকু: नवीर्यं भाद्रान्याभन्। इंजि विक्रु-मुद्राति ३ वर्षा ४। २ जन्मायो ॥ . রজোবল• ল্লী অন্ধকার:।ইতি ত্রি-का अल्ब ।। द्रंडाद्रमः ली व्यक्तकादः। इंडि मक्रवावनी ॥ রজোহর: পু॰ রজক:। ইতি শব্দ-गाना॥ खी (वर्गी। ইजिमिनी।। বন্ধনসাধনবস্ত। দড়ী ইতি ভাষা। उद्भर्गायः। मुझ २ वताहेकः o বটী ৪ গুণ: ৫। ইত্যনর:।। শুলা ৬ । ইতি ভরতধৃত রতকোষঃ॥ শুলু॰ १ म्वः ৮ मृतः २ मृत्वे २० मृत्यः >> वजाहेः १२ वहाकब्रः १० वहीखनः १८ । इंडि होका खन् ॥ ङ्गी রঞ্জক• হিঙ্গুল । ইতি রাজ: नियंग्डेः॥ রঞ্জকঃ পু॰ কম্পিল্লকঃ।ইভিরাজ-निघंछै: ॥ श्रीिंठजनकः ॥ वञ्जामिः রাগকতাচ॥ त्रक्षनः ज्ञी त्रक्रान्तनः। ইতি মেদিনী ॥ विक्रून । इंडि व्राजनिर्ध छै: ॥

त्रक्षनः शु॰ त्रागजननः। ইতি गिषिनी

।। मूक्ष ट्रा॰। इंडि द्राजनिर्घण्डः॥

क्क्ष्मकः. भू॰ कर्कनः। ইতি রাজ-निर्घणः ॥

ब्रक्षनकः भू॰ यहकव्कः। आह গাছ ইতি ভাষা।

ब्रक्षनी जी मुखाबाहिनका।। नीनी ॥ मिक्किश। इंडि मिरिनी ॥ भा-° कालिका। इंडि नेप्डिन्का ॥ হরিদু। ।। পপ্লটী। ইতি রাজ-निर्घण्टेः ॥

क्षे वाछ। इंडि कविकन्नस्मः॥ ব্রট তি। ইভি দুর্গাদাস:॥

রটিত জি কথিত। রটধাতো: कर्मा कि शुक्र (यन नियम ।। कथ नगाव ही॥

ব্রঠ ভাষণে। ইতি কবিকল্পদ্রমা। ভাষণ কথন । বঠতি। ইতি দুর্গা माजः ॥

রণ ম গভৌ। ইতি কবিকল্পদমঃ।। म द्रविष्ठ। ইতি मूर्गामानः ॥

রণ কৃতি। ইতি কৃত্তিকল্লুজ্ম:॥ রণতি। কৃতি শব্দে। ইতি দুর্গা मामः॥

इतः ही श्रु युक्तः। इंडागदः॥ इतः पुः नमः॥ कनः। इति मिनि ॥ गिजिः। ইजिम्बद्भावनी ॥ রণত্র্য্য ক্লী যুদ্ধবাদ্য । তৎপর্য্যায়: বিশুগ জ্ঞী মৃষিকপণী । ইত্যমর:।। । नःगु।मनिहः २ व्यं चयिष्टियः ১ 🛚

। ইতি ত্রিকাণ্ডাশবঃ॥ वर्गायुर की उमीवर। ইতি बाह-निर्घणः॥

त्रविष्यः शृ (मानशकी। ইতি রাজ-निर्घणः॥

त्राम बः भू श्रु। इं जि मदमाना।। রণমুখ্টিঃ পু॰ বিষমুপ্তিক্পঃ। ইতি ब्राजनियफै: ॥

রণরক্ষ: পু॰ রণকাতরহস্তী। তৎ-नियंग्रायः । পুতিমः २। ইতি हाका-वनी।।

রণরণ ল্লী উদ্বাহন। ইতি ত্রিকাও-শেষ: ॥

রণরণঃ পু• ম**শ**কঃ। ইতি ত্রিকাও•্ भावः ॥

রণরণকঃ পু• উৎকণ্ঠা।ইতি হেন্-5 न्म: !!

त्रगमञ्जून क्षी जूमून । इंजामतः॥ त्रगानकद्रगः भ् कक्रभक्ती। इंडि वाजनियंगः॥

त्र बि अर्क्डमाविह्माव्यवः n পূর্ত্ত:। ইতি সংক্ষিপ্তসারোণাদি-वृज्धिः॥

রওক: পু॰ অফলবৃক্ষ:। ইতিশক্ विमुका ॥

বিধবা। রাঁড ইতি ভাষা। কথা।

यः वारकोजार्थः। ইতি सःकिछः সারে তিড্ডপাদ:॥

ब्रु अनुमी भु यह्रद्वाति महर्म রোপরিভার্য্যাবিহীন:। যথা ভ বিষ্য পুরাণ । চত্ত্বারি শছৎ সরা-गाः माञ्चानाकः भात्र यनि । जिया বিযুজ্যতে কশিৎ সতু রণ্ডাশুমী **मडः**॥ इंड्राहाइउद्धुः ॥

इड· क्री रेमध्न·। इंडामद्रः॥ ७ए॰ । इंडि (मिरिनी।। अनुद्राक्त जि ॥

রতকীল: পূ[•] জরুর:।ইতি ছেন⁻ हन्तः॥ अत्र उक्केकक ॥

व्र अक् बिष्ठः ही रेन थ्नका नी नवाक्। ७९ भर्यायः। म्विडः २। इंछि (रुमहन्दः ॥

রতত্তক: পু॰ পতি:। ইতি ত্রিকা अम्बरः॥

রতজ্ব: পু॰ কাক:। ইতি ত্রিচাও-(भवः ॥

রততালী পু॰ বিজঃ। ইতি শব-याना॥

व्रज्ञानी जी लड़ेनी। ইजिका-अभियः।।

রতনারীচঃ পু॰ নারীণা॰শীৎকারঃ রতাবনী জ্রী বেশ্যা।ইতি শব্দ -॥ अक्रतः॥ यतः। इंडि (मिनी ॥ विज्ञः। ইতি শহনালা॥

ভি%তে রণ্ডা বিকর্মাইভাঃ স্বহৃদ- ॥ রভনিধিঃ পূ• খঞ্জনঃ। ইতি শক্-. ब्रङ्गावनी ॥ ব্রতভিকি ক্লী দিবস: ৷৷ সুথমু নে 🐮 **षष्ठेमञ्चलः। इंडि** मिनिनी।। রত্বণ: পু॰ জঙ্গ:। ইতি ছেন॰ **इन्मः** ॥ রতশাঘী পু॰ জক্তরঃ। ইতি ছেম-हन्मुः ॥

> রতহিওক: পু॰ জ্রীচৌর:। ইতি बिका**अभ्यः ॥ व**न्त्रहें ३। लाहा ইতি ভাষ।। তৎপর্য্যাय:। विज्ञः २ वानीकः ७ भन्नतः ८ मुत्व हः ৫ जुलकः ७ हूरकः १ लकः ৮ जुकः ৯ নারীতরঙ্গকঃ ১০ বস্তিনঃ ১১ ब्रजनातीहः ३२ वस्तकः ३० ब्रज्जा-লি: ১৪ কটার: ১৫ কামী ১৬ থেটী २१ नागतः २৮ मामी श्विः ३२ मः अभोहेः २०। इंडि मद्माना ॥ व्रजन्मकः भू अकृतः। इंडि एम-

> **ठन्मः** ॥ व्रजाको को सङ्ग्रहिः। ইতি विकाश-व्यवः॥

> व्यामर्पः भू अक्राः। ইडि मदः गाना॥

> माना॥

त्र जारिनी जी रेमथूना जिला विनी।

हैि हनायूष: ॥ इि: जी कामस्विभन्नी॥ त्रागः॥ রত্যাভহ্য। ইতিমেদিনী॥ তস্যা উৎপত্তি:নামকারণ কামপত্নীত্ব-. व रथा। मक्क उवाठ। माप्त्र कार कन्तर्भ ममुश खन्नानिनी। अत्राः गृङ्गीय ভार्यपार्थ ভवजः मम्नी खरेन: II এषा उ**र महा** टिकाः न ে র্বনা সহচারিণী। ভবিষ্যতি যথা ·काम• वर्षाः उ। वश्वविक्ता ।। सार्क (७ग डेवार । इंट्राङ्गा अपानी प का (मरु (इन जलान्ध्रवा॰ ॥ कः नत्रभाषाणु उ: क्दा नाम क्दा द जीख डा॰ ॥ डा॰ वीक्रा महता ब्रामा॰ রত্যাখ্যা॰ मुम्याह्या॰। व्याज्ञाम्लान विष्का श्रमो मृत्माः হ রভিরঞ্জিত:।। ইতি কালিকা-পুরাণে ৩ অধ্যায়: ॥ 🗱 ॥ রভিবন্ধা यथा। न जविष्ठ यमा नार्या सुद्री বাদ্য রতে মতাঃ। নানাবিধৈ তথা वरिक्त ब्रह्मवाः कामिन्तिः ज्ञियः ॥ পদাসনো নাগপাশো লভাবে (क्षे) रखनिः शूरे । अलिणः जुन्स्त ৈচব তথা কেশর এব চ।। ছিল্লো-লো নরসিংহোহপি বিপরীত তথা ९ शदः। कुरता देव (बनुकरेम्हव मू८जिनाणा विष्णाषत्रस्य वाउभः । हेजि त्रजिमक्षत्रो ॥ এতে वाः वाकः गानि जन्दः भव्य पृष्ठेवग्रानि ॥ त्रजिसहतः क्षी व्यानिः। हेजि जिकाः खानवः ॥

রতিজিয়া স্ত্রী নৈথুনণ তৎপর্য্যায়: 1
সম্বেশনং ২ ৷ ইতি ত্রিকাগুশেষঃ ৷ র রতিগৃহণ স্ত্রী যোনিঃ ৷ ইতি ত্রিকা গুশেষঃ ৷৷ রমণমন্দিরঞ্চ ৷৷

विज्ञानः भू राउमव्द्वासर्ज-भक्षरमवद्गः। उम्र नक्षनः यथा। भीज्यम्क्य्ण्यन कामूकः कानि-नी यि । विज्ञानः मनाथ्याउः कामिनीनाः मरनाव्रमः॥ इंडि व-जिमक्षवी॥

রভিপতি: প্ কানদেব:। ইত্যনা:।। দেশবিশেষত্ব দ্রীণাং তান
বিশেষে তদ্যাবিভাবো যথা।
বাচি শ্রীনাথুরীণাং জনক জনপদং
ভাষিনীনাং কটাক্ষে দন্তে গৌড়াক্নানাং সুললিত জঘনে চোৎকল
প্রেদীনাং। তৈলক্ষীনাং নিতন্তে
সজল খনকচৌ কেরলী কেশপাং
শে কার্ণটোনাং কটো চ সুরভি
রভিপতি গুর্রীণাং স্তনেষু।। ইভি
সাহিত্যদর্শাং।।

কৡস্ত ততঃপর∙॥ সি•হামনো র- ∥ রতিপাশকঃ পু• রতিবৃদ্ধবিশেবঃ।

ব্ধা। গড়িবেদ্ক্যুশ্মেন কামুকো।
মদি সুন্দরী । রতিপাশ: তথা
খ্যাত: কামিনীনা সুথাবহ: ॥
ইতি মার্দীপিকা॥

त्रिक्षियः भू कामरस्यः। ইতি
भद्रत्रश्चारनी ॥ मूद्रविभूयण्यः ॥
तिम्मा द्वी अञ्चत्रमः। यथा ।
न्यानगर। द्विममाञ्चत्रमः मूममाज्ञा। ইতি বিকাওশেষः॥

विकालितः क्षी यानिः। ই कि कि। पत्रः॥ रेनथूनगृरुः। यथा। मक्षाता राज्यिनितायि जथी कर्गायि राज्यः एडः काष्ठ ममीरिज्यः विकासमामायि (भूक्षिन्छः। हा-राष्ट्रः हायत्रभावायि महामानाः रुणि भोनायिः मत्रः मायिनावः विकास ज्याः भूतः (क्याः॥

রতিনিত্র: পু॰ রতিবন্ধবিশেষ:।
তস্য লক্ষণ যথা। পাত্যেদ্কা
ুণ্মে চ কামুক যদি কামুকী। রা
তিনিত্র ভংগ খ্যাতঃ কামিনীনা
অ্থাবছ:।।ইতিরতিনজন্মী।।
রতিরনণ: পু॰ কামদেব:।ইতি
তিকাগুলেষ:।।

ইতি রসমঞ্জরী।।

वांख्यकः क्षी निध्रनः। ইতি इ.वादणी॥ রতিসত্ত্রা স্ত্রী চিরঞ্জীবা। পিডি-স্থশাক ইতি ভাষা। ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা।।

दशः ही अग्रहािकः ॥ मूकािमः ॥ उट्ट पर्यायः । मितः २ । इन्त्रामः ॥ यहािकः ॥ इन्त्रि स्मिनी ॥ यहािकः ॥ वहाि । इन्ति । । वहा । इन्ति । । वहा । इन्ति । । वहा । वहाि भा । वहा । वहाि भा । वहा । वहाि भा । वहाि । वहाि भा । वहाि । वहाि

(क्षन कर्मा। काय महावयवाः महर्व ज्ञवीकत्र माययुः ॥ एनवाना मण यः ্ষ্ণুগণা সিদ্ধানা প্ৰনাশিনা।। तङ्गवील गयः गुारुः मुनरान्छवः उता ॥ 🗱 ॥ जाय उत्राक्रक्षाना-নি যথা। তেষান্ত পততা বেগা-দ্বিনানেম বিহাযসা। যদ্ম প্রপা ত রল্লানা বীজ कुठन किঞ্ন।। ্মহোদধৌ সরিতি বা পর্বতে কা-ননে ইপিবা। ভত্তদাকরতা যাত • স্থান মাধেষ পৌরবাৎ ॥ তেষ্ ब्राकः। विष व्यान व्याधिमान्यशः नि छ । शुापूज्यन्ति ब्रङ्गानि जरेश्य বিশুণানি চ।। বজু মৃক্তাশ্ম মণगः স পদারাগাঃ স মরকতাঃ প্রোক্তাঃ । अभि हिन्दुनीलयशि वद्र रेवमूर्यं।-क भूष्ठद्रागाक ॥ कर्त्कडन मनू-লক ক্ষিরাক্ষ সমন্তিত তথা সু-**िक•। विकास स्विक्ट यञ्जादृष्टिश्च• म**•गुर्ह उड्हे 🖫 🗱 ॥ स्राकाद वानो भूषन्न खनामास्रो उटकन পরীক। 5। মূল্যঞ্রর সশলৈ ৰিজ্ঞেয় সৰ্ব শাস্ত্ৰাণা ।। স্বল-গ্ৰেষ্পজায়ত্তে যানি চোপহতে १शन । (मारिष खानूभयूकारस श्वास्त खन मन्त्रना ॥ भन्नीका शतिणुषानाः तज्ञानाः स्थितीजु

জা। ধারণ সংগ্রহো বাপি কার্য্যঃ শ্রিয় মভীপ্লভা।৷ শাস্ত্রজ্ঞাঃ স্বশ-লা শ্চাপি রত্নভাজ: পরীক্ষকাঃ! তএব মূল্য মাত্রায়া বেত্তার: প-রিকীর্ভিতা:।। ইতি পাক্তে ৬৮ অধ্যায়ঃ ।। বিশেষরত্রপরীক্ষা ত-ख्ट नाम मुद्देवता ।। अ ॥ ठजूमंना महाब्रद्वानि यथा। इनारक्वा निष्ठ-রথ: তত্তনয়: শশবিনদু শচতুর্না महावन् मञ्जवसंस्वर । ठर्ज्न নহান্তি রহ্বানি যস্য সং। রহ্বানি তু सङाजिएनुष्टानि धर्मन हिएठा-ক্তানি। চক্রণ রথো মণিঃ খন্ন শুর্মা রত্ঞ পঞ্ন । কেতু নিখিশ্চ স-रिश्व मशागा नि शुरुक्षारा ॥ जायं। नुरताहि उटेन्हर रमनानी त्रथक्ह यः ৷ পত্তাপৌ কলভ শেতি প্রাণিনঃ मथ की र्डिंगः ॥ हर्ज्द रेमजानि রহানি সর্বেধা• চক্রবর্তিনা মি**তি** ৷ ইতি বিষ্ণুপরাণে ৪ অংশে ১২ আ-भागः उष्टोका ह ॥

রত্নকন্দলঃ পু• পুবাল•।ইতি শব্দ-রত্নাবলী॥

तङ्क्टः भू भर्ब छदिएमयः। ইতি শব্দরভাবলী॥

রহ্মর্ভ: পু॰ স্ববের:।ইতি ত্রিকাণ্ড-শেষ:।। সমুদু:।ইতির।লনির্ঘটঃ।। विश्वा की भृषिती। इंडि एम व्या ।। उनवादार खनवरभूध वडी व।।

রङ्गधी**णः क्री র**ङ्गिर्मि**उङ्गनः ।** যথা। সি হক্ষাধিস ক্লা নানা-লকারভ্যিতা । চতুভুঁ রাণ মহা-प्तवी॰ भागयख्डाभवीजिमी॰ ॥ **त्र**-क्तवज्ञभद्रीधानाः वालाकं मम्भी छन् । नातनारेन्द्र सू निगरेनः स्म विञाः ভवमूनस्त्रीः॥ जिवली यनः যোপেত নাভিনালমূণালিনী•।র-ত্মন্বীপে মহাদ্বীপে সিংহাসনসন-दिख। शुक् न कमनाकृषाः शास्य ত্তা ভবগেছিনী । ইতি তল্তসারঃ। ক্রী মহাদানবিশেষ:। রত্ববেরঃ यथा। स्ट्रिंग डेवाह । ज्या उः সংপুৰক্যামি মহাদান নতুত্তন । রল্লপেনু রি তি খ্যা ত গোলোক ফ नमः नृभाः ॥ भूभानित्न नथानाना जुनामुक्य मानदर । (नारकमा-वार्न कृषा जाता (वनु भुकन्नाय ॥ ভূনৌ क्काडिन क्दो वरतताता न गुज । (धनु तज्ञनयी वर्गार नकन्ना विवि भूबंकः ॥ ज्ञाभायट পদারাগাণা নেকাশীতি মুখে व्यः। भूमताग गाउ । जवम् (याना याः निविक्तस्य ॥ ननार्षे (इम

जिनक मूकाकन भंडः म्हाः । जुग्रा विक्रम भउ॰ मूकी कर्नबर्ग মূতে।। কাঞ্চনানি ত্ শৃঙ্গাণি শিরে। ব<u>জু</u> শতাত্মক•। গুীবাযা• নেত্র~~গ~~ট-वः शास्त्रक समन्त्रिः ॥ इन्द्रनीव **শত॰** পৃষ্ঠে বৈদ্র্য্য শতপার্শকৌ। माहिक करवा कार्या भागिकक শতান্ হদি॥ খুরা হেম মধা: কা-, र्याः भूष्ट् मुकावनी मयः । मुर्गुः কান্তেন্দু কান্তো চ ঘুণে কপুরি চুন্-रैनः ॥ ऋकगानि ७ त्रामानि त्रोभाः নাভিঞ্চ করেয়েখ্য গার্ভন্ন **ভ শত*** তবদস্থীনি পরিকল্পেখ্ ॥ তথা-ন্যানি চ রড়ানি স্থাপথেৎ সর্ব সং क्षिष् । अगाहकंत्रया जिल्लाः लाम-যঞ্ গুডাকাক ॥ গোনুৰ নাল্যঞ্ তथा निव नृकः स्क्रानः। नुहारत् চানর দ্ব্যাৎ সমীপে তানু দেছে-व॰ ॥ अ ७ नानि ठ रेक्नानि ज्याने नि ए मिकिछः। कात्रस्यस्त् स्ववञ्च চতুর্থাণশেন বংসক।। তথান্যানি **ठ मर्बा**ल शानाः (म्डब्स् मयाः खथा । नाना कवानि नदानि शक्षवर्ग वि-তানক ।। এব বিরচন কৃত্বা তদ্ব-(कामाविवामन । अजिएए)। निक-भारत्वा (धन् मामञ्जायक जः ॥ ७५-(थन् वनावाश् इनःकानाश्वा छ ।

ত্ব-সর্বাদ্বগণ ধান যতঃ পঠন্তি ক্ पुनमू विक् कमनामन वामप्तवाः। তুষাৎ সনন্ত ভূবন ত্ৰয় হেতু যুক্তা म) भाहि (पवि ভवमागद भीछ। মান•॥ আম**স্ত**্রেধনু মভিত: প तिवर्डा छक्ता मन्त्राम्बिकाय ध्वत्व দিনমত্র কৃ:তাপবাস: পাপৈ বি মুক্ত তনু রেতি পদ মুরারে: ॥ ্ষ্ট্রিভ সকল বিধিক্তো রর্গ্রেনু পু দান বিভরতি চ বিদান প্রাপ্য रामी भाषानः। कलि कल्य विम ক্তো বন্ধুভি: পুত্র পৌত্রৈ: সহি মদন সৃক্পঃ স্থান নভ্যেতি শ ষ্ট্রো:॥ ইতি নৎস্যপুরাণে মহা-मानानूकी र्र्डान ब्रङ्गाथन् श्रुमानित्का नाम २७२ जव्यायः ॥

রত্নবিধিং পূ॰ থঞ্জনপক্ষী। ইতি ত্রিকাওশেষঃ।।

রমুপারায়ণ ল্লী সর্বরমুসান । যথা। সম্দ্রোপত্যকা হৈনী পর্ম তাধিত্যকাপুরী। রম্বপারায়ণ না মা লক্ষেতি মন মৈথিলি॥ ইতি ভটি:॥

মত্নপুভা জী জিনানা নরকবিশেষ:
। যথা। রত্ন শর্করা বাল্কা পক্ষ
ধুম তম পুভাঃ। মহাতমপুভাবে

ब्रङ्ग्यम् कः क्षी भू स्रक्तथः । ই उ भागतद्गावनी ॥ ब्रङ्ग्यम्भीत्न जि॥ ब्रङ्गान्ः भूः मृश्यक्षयं उः । ই उऽ-मदः ॥ ब्रङ्गाः स्त्री भिथती । ই उि एक्स्टन्मः ॥

রত্নসূ: স্ত্রী পৃথিবী।ইতিহেনচন্দু:।।
রত্নাক্র: পৃ সন্দু:।ইত্যমর:।।
রত্নেৎপত্তিস্থানক।।

तङ्गाह्यः भुः विकृत्रयः। ইতি শप-तङ्गावनी॥ तङ्गिङ्गणः॥

द्रञ्डाहनः शृ मानार्थन्नियशर्वडः
। यथा। वाजः भतः भूवक्षामि द्रञ्चाः
हन मन्छ्यः। नृकाकन महरम् ।
भवं ठः महारन्डमः॥ मध्रमः भध्रम् जिक जिम्मे ज द्रवतः स्र् ठः ।
हज्याः सन विक्ष स्राः भवं जाः स्रुः
ममष्ठाः॥ भूवं । वज्रु । भूज्ञाग युरेजः कार्यहा विष्ठि र्गक्ष सामनः॥
रेवपूर्यह विक्रिमः भन्ना र मानिएमुः

বিপুলো ২চল: ৷ পদ্মরাগ সমো वर्षे क उद्याप कू विनामि ।। शाना পর্বতবৎসর্ব মত্রাপি পরিকল্লযেৎ । उधनावास्तः कृता वृक्षान् (नवाः क काक्षनान्।। श्रुकायट श्रुष्त भी-নীয়ৈ পুভাতে চাথ পূৰ্বত। श्ववम्छक अष्णुः कन मञ्जान् मीद्रायट ॥ यथा (मवगनाः मर्ख সর্ব রত্নেশ্ববস্থিতা:। বৃঞ্চ রত্তমযো निउ। मुडः भाहि महाव्या। ययाः দুর পুনানেন তৃষ্টি পুসকতে হরিঃ । जनानना भूमात्न उद्याद्यः भाहि शर्वे ।। व्यानन विश्वना यञ्च हर्।। <u>দুল্ল মহাগিরিণ। স</u>্বাতি বৈঞ্বণ লোক মনরেশ্বর প্রিত: ॥ যাবৎ কল্লশত সাগু বসেছেহ নরাধিপ া ক্পারোগ্য গুণোপেতঃ সন্তন্মী পাধিপো ভবেৎ॥ বুক্ষহত্যাদিক• কিঞ্চিঅদত্রামূত্র বা কৃত। তৎ সর্ব নাশ নাথাতি গিরি বঁজুহতো যথা ॥ ইতি মাৎস্যে ৭৭ অধ্যাय:॥ ब्रङ्गा**ञ्जर्गः क्री म**िश्यरानक्षद्रगः। ক্রডাওগহ্না ইতি ভাষা। তস্য थावर खराः। धन्र यनम् भाग् याः ज्ञीमहाजनमृहनः। इर्यनः का-भा भा जमाः त्रश्चा चत्र पात्र पा ইভি রাজবল্ল 🤃 ॥

রবি: পু॰ বন্ধনুপ্তিহন্ত:। নুটুন রাজ্ ইতি ভাষা। ইত্যার:॥ জী পুণী সধাে রহারত্নী ইত্যান্যে। ইতি ভরত:॥
(
রত্তবং ল্লী যোনি:।ইতি শব্দান্যাল বলী।।

त्रथः भुः कायः॥ हद्दाः॥ (बङ्ग-(वृक्तः। ইভি विषः ॥ ডিনিস 🎏 💃 । ইতি রাজনিঘণ্টঃ ॥ চক্রবিশিষ্ট/ যুদ্ধাথয়ান । তৎপর্য্যায়ঃ । শত্র-क्: २ मान्यतः ७ । इंडानद्रः ॥ गुन्ध्वन्या ब्रु । इंजु ज्वः ॥ उन्नः त्रा जुनग्राः। इन्छ। ये त्रथ् (नानारेन्र ভূমণ বাতকোপন। ভিরীকরণ भञ्जानाः वन्। वङ्गि विवर्धनः ॥ ই 🧟 রাজবল্পভঃ॥ 🗱 🛮 রথ বিশেষাণা॰ नागानि यथा। युक्तार्थ ठक्कवप्यातन শ ठात्रः मान्त्राना तथः। म को-ডার্থ: প্রারথো দেবার্থস্ত নক্দুথঃ ११ (वारगर) ज्ञत्था रेजनियका २ थुज्ञ-থ: পরিয়াতিক:। কণীরথ: পুছ-রণ ডবন রথপত্রক: 11 অনস্ত শ-काली २थ नामुखी कश्वावाशक॰ । अथ कात्रन वज्ञान्त्रा रिख रेखः श्र-तिवृद्ध **त्राथ** ॥ मणा ७ कञ्चली यः म्यार मधोजः भाक्षकाराः। मञ् दिला रियाघुक या वृत्जा बील

চম্বা 🛮 ইতি হেন্চন্তু: 🛚 🕸 🗎 গো-(लाक्या) इत्था यथा। श्रृपकः दिशुः পান্তি যিষ্ট নম সুবোপন। বাল-শ্বান ভোজযিত্বা তুষ্বঞ্চ বুভুজে , বিভূঃ ৷ এতমাগন্তরে তত শাতস ख तथः वबः । मम्म विभूभज्ञोण्ड প তন্ত গ্ৰামাদছো।। রত্নদর্শণ সং যুক্ত॰ রত্ননার পরিছদ•। রত্নস্তহ্যৈ जियका मपुद्र कवामाङ्कृतः॥ त्य-তগুৰুর সংযুক্ত বহিশুদ্ধাংশুকা-বিতি ৷ পারিজাত পুস্নানা মা ল্যজাল বিরাজিত ।। শতচক স-भायुक्त भतायायि मताहत । (वः ष्टिङ भार्य रेन फिरिया इनमाना विভূষিতৈঃ ॥ शीठवळ शत्रीशारेन **ब्र**ङ्गानकाब ভृषिटें । नवरयोवन जम्मदेशः भाग्राभटेनः जूभवाक्देतः॥ দ্বিভুলৈ মুরিলী হলৈ পোলবেশধরৈ र्व दिः। निथि शृह ७ अभाना वक्त विक्रिमह्डरेकः॥ अवक्श द्रथार्ङ्॰ তে পুণম্য হরে: পদ । রথ মারো-হণ করু মৃচ্ বুলিক কামিনী:।। বিপুভার্য্যা হরি নত্না জ্মার্গোলো-ক মীপ্পিত। বভূবু গোপিকাঃ ২৮১ স্ত্যুক্ত মানুষ বিগুহান্॥ ইতি বুক বৈবর্ত্তে ঐক্ষরমথণ্ডে ১৮ অধ্যা-यः ॥ 🕸 ॥ (स्वरा त्रथ्यां वा यथा । বুন্ধোবাট। ভূন তে সংপ্রক্যামি (नव) । त्राधन मूखम् । यथ कृत्वा म-ৰ্কানাণাণ ব্যাপ্তি স্থপ্তি ভবিষ্যতি ।। मिंड मेड गरेय में रिंड (इंगवरेक्तः সুশোভনৈ:। বিচিত্র পদ্মরাগাদৈ। নণিভি কৃপশোভিতৈ: ৷৷ রুথস্তৈ: কার্যেদেব্যা: সপ্ত ভৌম• ননোর-भः ॥ पृक्त वञ्जभः हम मर्खाः तन्ता भः শোভিত । ঘণ্টা কিন্ধিণি শহ্বাচ্য চানরৈ: কটকান্বিত• ॥ পতাকা ধৃ**র** শোভাঢ্যে দর্প ণৈ ক্পশোভিত। ७ अथ भूजरयहक जा**ी अ**भूम म-ল্লিকৈ: ৷৷ পারিজাতক পুল্লৈশ্চ যক্ষ-कप्तम इन्स्रोतः। मुगन्न ध्निरेजःक्वा দেবী॰ তত্ৰ নিবেশ্যেৎ ॥ পুতিমা॰ (भाजनाः व< म महामृत क्रयक्षत्रीः</p> । প্রযেদুথবিন্যস্তা॰ সর্বনঙ্গল স-क्ला ।। मूर्गा काउप्रायनी (मवी व-त्रशः विकावाभिनी । निमृञ्जः मुञ्जन-थनी महिवाम्ब्रवाजिनी । श्रुमीमजू त्रना स १ ख यह ता वा क्षित्र इति । অনেন বলি পূর্বেণ নমস্কার যুতেন চ ।। পূজবিত্বা ততো নেশা সন্স্তাপ্সর गीउरेक:। शक्ष्मी मधनी भूगा नव-ন্যেকাদশীযুচ।। তৃতীয়া শিব বিংঘু-म पित्रमप् मात्र है। महामणी नर म • ज्व भई ७ मुद्र १ वृष्ठ ।। उब म ७ भ

विनामः महपाविष्ठे नियिजः। रेनः वा वा मृद्ययः वाशि क्षा वास्त वि চারিত ।। সর্ব লক্ষণ সম্পূর্ণ সর্ব শোভা সমন্বিত। পূর্বেচ কার্যে-ছক পশ্চান্দাত্রা পুচক্রিরে।। মহা-জনপদোপেতা॰ মহান্ত্ৰীভি: স**স**্ क्रुना । मर्बाम भान रेनर्वरेन्डः म भरें इति भृष्ययः ॥ मन्त्राष्ट्रविः শক সর্ব॰ সর্বদিক্ষু সমস্ততঃ। ভূযো-বেতাল সংঘদ্য মক্ষেণানেৰ সূবুত ।। तक गाः निष ज्राज्य जा विषः शृह मना नियः। मांड मीं उर्वाद रम्वि अइकाराश्रेताथनि ॥ अरनन विकासिन अईकामान् शुयह (म। এবং দত্ত্বা বলিং শক্র তথা দেব্যাব-**छात्र**यए ॥ विन्याम छन्नीर्छ जू म-ণ্ডলৈ ৰূপশোভিতা । তব্ৰছা পূজবেদেবী হৈন ক্ৰ**পেশ্চ তামুজৈঃ** ।। कनरेमस महत्युग गक्तापक मूनू तिरेठः। मगस कनमण्रेर्ग र्य**ङ्किय** त्रथश्रह्मदेवः ॥ ज्ञाश्ररात्क त्मत्कन तन्गरेख में रेव मृं हिः। (वम मक्त मार्फन मह्यापिक निश्चतिः ॥ त्यु वीना मृनदेश क घन्छ। कि स्किनि तावि-रेनः। ज्ञाशियदा उट्डा (मवी॰ निर्मः क्षुहर्नेकः महेनः॥ शामगारि कृ. टेञः शरेषा हो भवर्त्त्या विरमाधिरेजः।

यखिरक निम्म कावर्रिकः महिन् नी द्वार भ(नारभोतः ॥ यव भानाकुद्राः क्टिश यंवाहारेत्र निमक्कायट । शुर्के कक महिक्ना भुख्यक कलोग नुरम् ॥ उथा कभ् त क्वारिन हमेर तिः वक्ष्यन ह। गाद्राहना म्य उन (रवी माणिन) नृजाय ।। (क् में क कां जिल मीला बच्च मोला क त्नकथा। वारमाजिः मूनरेन किरेब भूनभू भ ममू कि (भ ।। ज क्रुरगर उथा कन्। विका जीनथ मूः विजेष । ভক্ষ্য ভোষ্যাম পানেন তত্ত্ত नर्ताः क भूरियर ।। ভোজयिदा क माराउ (मर्वा (म श्रीयञ। मिडि রথে কৃত্বা তথা দেবী পুন রেব গৃহ ন্যেৎ।। মহতা জন সংঘেন সমৰ বিভবাদিতৈ:। শান্ত রেণু পথ সর্ব भूम मृदाकरें ज तिः ॥ প्रक्रिशः गारिकः कम्याजिः जीजि मंत्रव वा मिजि: । मिलिलन यथा **भा**रण ক্র। পক্ত পুচক্রির ॥ পুরশোভা। পথে শোভা দ্বারশোভা গৃছে পূহে। কার্যীত তথা শক্ত সর্ব वावाः निवातः । आह्मा खत्रव उधान शानिविश्मा विवद्धांय ॥ व्यान्छ। विस्माकवरा वध्राः धारि भवतः। ज्यकाल कोमूनी

्रभक त्रथयां बास्त कातरय**्।। म**र्वपा ज्रुद्विष्ठ नक्षत्रारिनः পुजिष्ठि।। े द्रथगांकी उना नक मूदिः शर्ग मन े कुछा ५ उथा किन्नत्र गन्नदेव जू ना-**তाल 'निवामिन्डिः । द्रथ्याका जु**-ुञ्डारवन स्मानरस्य निवि स्विजाः ॥ স্বাদিত্যে রথযাত্রা কৃদুথেন নভসঃ क्रांस्थ । (मरवा) मिवा विमानश्री त्रेश्याजा नुভावजः ॥ कीउएड वि-বিবৈ ভৌগৈ: সর্বাভক্ষ বিবর্জিতা: । विश क्मिनि परवन्तु तथयाजाक त्रा छव।। निवायाः निवनायाञ्च পর্মেণ সমাধিনা। অগস্ত্য উবাচ ৰ রথখাত্রা কৃতি পুণ্য বুন্ধণো বা-नवमा जू। नूर्व यट कथिक जाक তত্তে সর্বণ ম্যা থিল।।।ব্যাপিত। गाव मान्यरहा (प्रवीमाहाबा) मृख-म । यः भारेट मृगुयाद्याम जिक भाष्यभाजमा न मुख यणः (मो ভাগ্য পুত্রপুান্তি মথেপ্পিতা লভতে নাত্ৰ সন্দেহ ইত্যেব বুন্ধ ণো ধ্বুবী ।। স্ববলেন কৃতে রাজ্যে भूता नकमा कीर्बिजा। धनम्मा भू-রী প্রাপ্তি র্বৰুণস্যচ বায়ুনা।। হৃতে স্থানে কৃতা তেন তথা শু.দ্বা চ নিৰ্শ (छ:। जुळाल शत्रया म्हेत श्रुती র্ভোগবভী: শৃভা:।। ইতিদেবীপুরা

ণেরথগাত্রা বিধি মাহাত্ম্য ৩১ অ-यहायः॥ #॥ नवगुरानाः त्रथा यथा। याजनाना॰ সহসাণি ভাকর মা র॰ (थ। नव। देनार ७ खेशवामा मिन खाना विज्ञनख्याः ॥ नार्काकाहि ত্তথা সপ্ত নিযুতান্যবিকানি তু। যো-জনানান্ত তস্যাক্ষণ তত্ৰ চক্ৰণ প্ৰক্ৰি ষ্ঠিত ।। ত্রিনাভিমতি পঞ্চারে ক্রে-নিন্যক্ষবাত্মকে। সম্বৎসরম্ভ বৎকৃ মু কালচক পুভিষ্ঠিত।। চত্তারি-শৎসহসাণি দ্বিতীযোক্ষো বিবশ্বতঃ । शकान्यानि ज् मार्खानि म्यान्यनम् षिष्ट्राखनाः ॥ यक भूनान मृज्याः भूगान उर्भवाक्त्याः। ज्याश्कः স্তদ্মগান্ধে চ প্রুবাধার• রথস্য বৈ 🏗 দ্বিতীযেক্ষেতৃ তদ্ধক সংস্থিত মা-नमाहला । इयाण्ड मश्रहमाः मि তন্মানি নিবোধত ৷৷ গাব্জী চ বৃহত্যুক্ষিক জগভী প'ক্তি রেব চ। वानुष्ट्रेभ् बिष्ट्रेविज्ञा म्नराः नि रुव्राया व्रावः ॥ ।। इं छ कोर्प्य ০৮ অধ্যায়ঃ।। রথ জ্রিচক্র: সো-মস্য স্থলাভা স্তস্য বাজিন:। বাম দক্ষিণতো যুক্তা দশ তেন নিশাক-র:।। বীথ্যাশুবাণি চরতি नक्क बा-ণি রবি যথা। ২। সোম পুএস্য চাষ্টাভি বাজিভি বাযুবেণিভি:।।

वाद्रिकः मान्स्ता युक रहनामो যাতি সর্বতঃ । ৩। শুক্রস্য ভ্নিজৈ **इत्थः मुन्स्ता मण**ि वृ^रा। ८ ॥ অষ্টাভি শ্চাথ ভৌমস্য রথো হৈমঃ সুশোভন:।৫। বৃহস্পতে রথাপ্তা-र्यः मुन्द्रतात्र्य निर्मितः ॥ ७ ॥ রथ স্তনোন্যে। ছাখে। মন্দ্রস্যায়স নির্মি তঃ। १। স্বর্ভানো ভাস্করারেশ্চ তথা ৰত্তি হ' যৈ বৃতি:।। ৮।৯।। এতে নহা গুহাণা• বৈ সমাখ্যাতা রথা নব। সর্বে ধুবে মহাভাগা নিবদ্ধা বাত রশ্মিভি: ৷৷ গুহু ক্ষ্ তারাধিষ্ট্যানি প্রবে বন্ধান্যশেষতঃ। ভুমন্তি ভুা भगत्त्रान अर्शन्यान तन्त्रि छिः ॥ ইতি কৌর্ম্যে ৪০ অধ্যায়ঃ ॥ 🕸 ॥ 🚉 জগন্ধথেদেবস্য রথ: যাত্রাশব্দে দুপ্ত **व्याक्षा अथ क्रां** छिर्निमा छत्र ११ वर्ष কর্মাহ।লোল নৈত্র লঘু জিফুক ভেষু म्यान्त्रनाथिन विधान मथान्ः। स्मन **ज**मृष्य् वनाष्ट्रज्ञार्थः माध्यानिविज সাধুভি রঙ্গে॥ #॥ অথ রথচক মাহ 1 उक वृकि कद्रकीर्ग भूद्र क्षां एए य मृक বৰ্ষণ বৰ্ষস্য। সব্যভাগ নিচিত ্ভুম মগুদোবিমধ্য মনসো নবভাগ• ।। অগুতে ভবতি সংকলিরন্ত: কুব-द्वापुनि करगाथ द्रथात्म । मित्र डर्थ ভূতি রন্তরসন্ধৌ ভীতি রিষ্ট মনসে।

न्तू गार्छ।। 🗱।। वाष मूक्र्वंगनशार्ड त्रथ क्छा । भूरवी भूनवम् (कार्ष्ट नूबाथा दावजी षत्याः । भूविगारि ব্রিভে হস্ত ব্রিভবে রোহিণী শৃংগ্র मार्क भोगऽ हित्न भोगऽ दिना त्रथ कर्म नर । 🗱 । व्यथ ज्यादि সাগরে রথচক। রথাকার লিথে ছক্র॰ ভানুভাদৌ বিলোক্ষেৎ। थार्ग बीनि त्रकानि मृष्टि भार्ग ह माश्राय ॥ मृत्य मृजुरू कंप (St निक्षिराध सङ्ख्यः। तथारो निक् হোৎপাত মধ্যে চৈব স্থপুদ• ইত্যায়েষ জ্যোতিরিদ্ল ভরামে क् जाः मुजारिमाः॥ 🗱 ॥ व्यम् 🖯 र्थः व्यानवतः श्रीताः मुन्दनानाः तथ नाः यथिनः मल्पुर्नः विश्वानः कार भाकः कथगंछ। (कष् लान मं क्कानि बाजी भूनवंत्र मुद्रशा धनि শতভিষা এতানি।নৈত্ৰ সংজ্ঞা মৃগশিরা রেবতী চিত্রা অনরাং এতানি।লঘুস জ্ঞানি হন্তা অখিন পৃষ্যা অভিজিৎ এতানি। জিফু রি ন্দু স্তন্ত জ্যেষ্ঠা কো বুন্ধা ভদ্ৰ রোহিণী এতেযু নক্ষতেষু ৷ পুন কেষু সেন সদ্যুয়ু ইন: সূর্য্য: তেঃ नह वर्डबात्मयु । मङाः मूङ्गुहागा मृ यू वादिष्। भूनः कि जिन् नाष्द्रामि

बिंड मृजुगुरु द्वानिगुष्क जान वाग ल्जि। श्रमः देवः यमाजी मध्यः शाने अपू ठज्थं छनः नवम् अठ-खनरेष्टः माधूजिः मूजमूरे विजि ॥. व्यय तथहरक नक्क व ज्ञानन । ं । উक्कि । উक्क किः मूर्ग उम्र करेतः ' किंद्ररेगः कीर्न व्याष्ट भूद्र कम्मा নিওলীৰ মভাগ পুনেশ্ বস্য তচ इन्कः +िं उचार वर्थार न्यंतः बीष नकु बाद अनगः भक्तेमा वन ৰ্শক্তি তন্যাগাৎ অপুভাগ মার ভা वावित्रषाः प्रकाजागमग्रीतः ग्-विगा अक्रवणधः उटकः (१यः न्ताः শীকভব্য কিন্তুত প্ৰক্ষ বল্বণ ন বভাগ নবভি ভাগৈ: ছিত নিতি यावटा भूनः किः ज्उः मव्यज्ञागनिः চিত্ত ভুন• বামভাগেন ব্যাপ্ত ভুমণ निजि॥ जाशामा कलः। जनमः भक्रेम्। अगुर्ज अगुग्र वर्वभारन চলু নক্ষতে স্ক্লি: যুদ্ধ ভবতি। ক্বরোড়নি যুগন্ধরণতে বর্তনান ন-ক্ষত্রে অন্তোম্ভি: মরণ ভবভি। র-আঙ্গে চক্রয়ণ্মে জয়ে। ভবতি। সন্ধি তে সন্ধিগত নক্ষত্ৰে অৰ্থছ্তি: ু ৰ্যহ্রণ ভবতি। অন্তর্মন্ধৌ নধ্য नकान गउ नकाब जीवि जारा ज বভি। গর্ভে মধ্যভাগ গত নক্ষ্ত্রে

ইষ্ট শুভ ভবতি। ননু নিশ্চিত ৰিতি। অন্যৎ সুগন।। রথকড্যা की त्रथमग्रः। ७८ भः र्यायः। त्रथ्वः २। ইত্যमतः।। त्रथकतः श्रु त्रथकातः। ইতি শব-ब्रङ्गावनी ॥ त्रथकातः भु• त्रथनिर्मागकर्खा। हु-তার ইতি ভাষা। সতু করণীগন্তে माहिक्राञ्जा उ:। उट्शक्रायः। उक्तार वर्षक: ० वृक्षे ८ काक्ष्रकहे ৫। इंड्रमतः ॥ मृजवातः ७ दर्जा १ त्रथकतः ৮ काष्ठउक्ककः २। ইতি भद्रज्ञावनी ॥ त्रथ**ल**्रेची मू॰ मात्रथिः। ইত্যনরः॥ त्रथगर्छतः भू॰ कक्षवाश्यानः। नतः त्रथः। उर्भग्रायः। कर्ने त्रथः २ পुवरुष ७ ७ एवन । है डि (हम: हन्तुः ॥ রণগুধি: জী শরপুহরণাভিঘাত-त्रकार्थः त्रथम्। मनास्वतावहतकाः निमुवा[•] ॥ त्रथमा खिक्षः काखानि-(छा। तकार्थमायद्वन•। उट्भर्गावः । বর্ষথঃ ২। ইত্যুদর: ভরতক্ষ ॥ त्रथाभागः क्षी त्रथश्वः। ३७ इनायुष:॥ त्रथहत्रनः भू॰ हक्ताकभक्ती। इंडि

मम्बद्धावनी ॥ ब्रथ्ठकः । यथा ।

রথ:কোনী যন্তা শ তথ্তি রগেন্দ্রে ধনুরথো রথাকে চন্দ্রাকৌ রথচ-রণপাণি: শর ইতি ৷ ইতি নহিন্ন: ভোত্র• ॥

রথজ: পু॰ তিনিশবৃক্ষ:।ইত্যমর:॥ রথস্তর: ত্রি রথেনতরতি য:।ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণ ॥

त्रथभर्यप्रायः भू॰ (वजमत्कः। ইजि णक्ठिन्दिका॥

রথপাদঃ পু• চক্র•1ইভি ছেম-চন্দু: 11

त्रथञ्जा की नहीति। भवः। ইভिणकः त्रञ्जावजी।।

त्रथाकः क्षी ठकः। इज्यातः॥ त्रथाकः भूः ठकताकभक्षी। इज्य सतः॥

ज्ञथाञ्चलानिः **लू**॰ दिक्षुः। ই<mark>डि इसा</mark> ृतः।

প্রাকী জী ক্ষিয়ে। ইভিরাজ হিহনিয়া।

রথ:ডরঃ পু• কল্লভেদঃ। ইভ্যারি পুরাণ•।।

त्रथाञ्: शृ (वजमन्कः । इंडि

त्रथाज्ञप्राः भूः (दज्ञाः। इज्जातः विकायाः जत्रजः॥ तथायताशी भूः तथस्युक्षकर्ता। इंडि (इमहन्मुः ॥

রথিক: পুশ্রথী।ইত্যনর: ॥ তি নিশবৃক্ষ: ৷ইতি রাজনির্ঘট: ॥ -রথিন: পুশ্রথী।ইত্যমর: ॥

त्रथितः भू त्रथो। ইতি শर्पत्रः। यनी ॥

तथी भू तथवानी ताका पि: । उट अर्थायः । तथिकः २ तथिनः ० इठामतः ॥ तथाताशी ८ तथीः । द्रियतः ७ । इठि एस्म्हिन्सः ॥ तथी वामी १ माताकः ৮ । इठि नकः तदावनी ॥ मान्स्नाताहः २ । इठि क्रोथतः ॥

রথ্য: পু॰ রথস্যবোচাঘোটক: 1 ইত্যমর: 11 রথা:স: 1 ইতি হেম-স্দু: 11 চকে লী 11

त्रथाः छी तथनग्रः। ७८ भर्गायः।
तथकडार तथनुषः ।। अञ्चासतः
नार्गः। नाष्ट्र हैं ज्ञिषा। ७८भर्गायः। भूरजानी २ विनिथा ०
। इज्यातः॥ आवर्जनी। इंडि
स्मिनी॥ भष्टाः॥ हज्जनः। इंडि

দে উৎথাতে। ইতি কবিকল্লজন: ।। রেফানি: । উৎথাত মৃৎথনন নিতি গোবিদরে ভউ:।। রদতি ভূনি। শ্কর:। ইতি দুগারাস:।।

मसः ॥ विष्णथनः। इंडि (मिनि ।। भूक्षम् छ नक्षणः यथा। ्विंदर्श धनहीनाण्ड एखाः त्रिकः य नाः णुजाः । जीक्। मः द्वाः नगाः শ্রেষা কিন্তারকা সমা শুভা।। क्षीप्रत्नक्षण यथा। जन्मभुत्र म-না দন্ত। ভাষি 5॰ কোকিলাসন॰ '। नाकिना युक मनावे रुगमन ्रे जुथावरुः॥ नामा मना मनभूदे। জীপান্ত ক্রিরা শুভা। করাল বি रिक्षी पञ्चाः क्लिमान ह ख्याय ह ॥ शिया कृदेवा माक नीर्या छ वू-শ্চ মৃ হ্যবে। ইতি গাক্তে ৬৬ অ यायः।। सा रखना मा मुहिद्द थया 1म्डनन्द्र नयात् जिञ्जाञ्चरम् **२**म्हि র্ভবেৎ। ইতি কৌর্মে উপরিভাগে >२ व्यव्यायः ॥ 🕸 ॥ मञ्जा मनः रार्याः (नभः मत्त्र महत्र। न তত্র বহুশঃ অর্য্যান্ত্রনুদ্ধরণে পুনঃ ॥ ভবেদশোচ মত্ত্যর্থ তৃণবেধাদু ণে কৃতে। ইতি প্ৰায়ণ্চিত্ততত্ত্ব্ত বচন• 11

त्रमहनः भू॰ ७४:। ইতি (इसहन्तुः ॥ दननः भू॰ मछः। ইত্যমর:॥ উৎ-খননে ক্লী॥

রদনছদঃ পু॰ ও ৪: 11 অধর: ! ইত্য মর: 11 তস্যশূভাশুভ লক্ষণ যথা

। ना ने निष्ण प्राप्ति ज्विक त्रथेत न् नाः। विद्यानिन मु-हिटे द्वारिष्ठ कर्ष्ण क् थिखेतः॥ विदर्शि र्व माण प्रसामिक। यनाः मुजाः। इति गाक एउ ५ स्वर्धायः॥ त्रमी मु इसी। इति हाज निर्मेणः॥ त्रसी मु इसी। इति हनायुषः॥ त्रसी मु इसी। हित्र क् या स्वर्धि। इति त्रसिम् त्रसी त्रस्मा ।। य त्रस्य हि। इति मुर्गारामः॥

রন্ধ ম ঔ ঞ) রাগে। ইতি কবিরন্ধ য ন ঔ ঞ) বল্ল দমঃ ।। য ঞ
রন্ধ্যতির দ্যতে। ম র দ্যতি নৃগান্
নৃগরনণাদন্য র রঞ্জ যতি পুঞ পি
তা। ঔ র ছকা। ঞ র দ্ধতি র দতে
। রাগো বর্ণান্তরোৎপাদন মাসক্তি
ক্ষা ইতি দুর্গাদাসঃ।।

রম্ভিদেবঃ পু
 বিষ্ণু: । চন্দুব শীযনৃপতিভেদঃ। স তু সাস্কৃতিপুঞ:।
ইতি মেদিনী ।। স্কুরঃ। ইতি শ
দ্রগুবলী ।।

त्रसः खी वर्जा। निर्मा हेजिसि हिनी। त्रस्तनः क्षी भाकः। त्रद्याखा जाद हन्दे भुजादन निम्नमः। यथा तकः नायशाली। हेजि मःकिछमात वादित्रभः॥ विभिनी।।

कामवर्द्धः। ইতি রক্ষকণ্ট: द्राजनियकः॥

त्रक्राञ्चः शू॰ উन्मूकः। ইতি विहास শেবঃ ॥

রন্ধুব•**শঃ পু**• ছিদুযুক্তব•**শঃ।**ফো-क्वाँ व इंडि जाया। उद्भर्गायः । पुक्नाद्रः २ की हका ख्यः ७ म क इ: 8 वारनीयः ६ मविज्ञाम् । ७। অস্য গুণাঃ। বংশৌ জ্বস্লী কৰাথৌ চ কিঞ্জিভিক্তৌ চ শী তলৌ। মূত্র कृ हु भुरमहार्मः भिज मादाहु बा नानी।। दिल्लाया ब्रक्ष्य नान नीन নো হজীৰ্ণসাশকঃ। ৰুচিজ্ৎ পা-हाता इत्रः मृनाद्या छन्यनामनः ॥ ইতিরাজনিঘণ্ট: 11

वरम । इंडि कविकन्नकनः ॥ রপতি। বদঃ কথন•। ইতি দুর্গা-मानः॥

রফ ই গত্যা ।। ববে। ইতি কবি-क्ल्रक्मः ॥ हे इस्ट । हेि पूर्गा-मानः॥

রক পত্যা•া। বধে। ইতি কবিকল্প करः॥ त्रक्छि। ইতিদুর্গাদা मः ॥ রব ই গভ্যা॰। ইতি কবিকল্লজন:।। ই রম্ব্যতে। ইতিদুর্গাদাদঃ॥

ब्रकु॰ ज्ञी मूर्य ।। ছিদু॰। ইতি॥ রব ই ড শব্দে। ইতি কবিক্লুক্সঃ।।" পু॰ শবঃ। রবধাতো ভাবে २व् भुज्रहणन निव्रमः ॥ রভ 🗟 ড রাভস্যে। ইতি কঞ্চিক ফন: ॥ রাভস্য মুৎ সুকীভাষ:. । निर्दिठात्रा शुरु डि त्रिडि शाविन्म ভটঃ॥ ঔরদ্ধা। ডরভতে সাধুঃ भूता । जाड भूर्बी २य मोद्रास्त । শাত্রণ পঠিতু মারভতে শিব্যঃ) इंडिन्शारामः॥

রভ ইড শব্দে।ইতিকবিক**র্মুক্র্য** ॥ ই র্ড্রান্ডে। ড রম্রতে। ইতি नृतादायः ॥

রভমঃ পূ॰ বেগং॥ হর্ষ:। ইতি विभिन्ने ॥ भोर्वाभर्यऽविठातः ইত্যৰণঃ॥ ঔংসুদ্য মিতি কলি হ্য:।। ব্রিয়া মারভসাচ দৃশ্যকে। ইতি ক্কঃ ৷৷ যদা তুরভদ গুণ सागार अर्ग गामिदार अनुडा-যে ভঘতি বৰ্ত্ততে তদা বাচ্যলিস্ক-छा नाट। इंडि विकारि**मःग्रह** ভরতঃ।। অভিধানবিশেষশ্চ।।

রন উডজ ঔ ক্রীডে।ইতিকবি-কল্পজনঃ।। রেফাদিং। উ রমিবৃ1 রান্তা। ড রমতে। জ রান: রন:। ও রস্তা। ইতি দুর্গাদাস:॥

त्राः शूः काष्ठः॥ त्रकाः भाकत्कः॥

কানদেব: । ইভি নেদিনী ॥ রম-ণঞ্চ। রম্পাতো ভাবে ২নট্ পুভায় নিয়ম ॥

• त्रमकः शृ॰ काष्ठः। हेजुशामित्कायः॥ त्रमठे॰ त्री सिक्ष्। हेजुशामित्कायः॥ त्रमठेयुनिः शृ॰ सिक्ष्। हेजि सम् तर्मका॥

ब्रम्गः क्री भर्तालम्लः। इंडि मि पिनी।। क्षनः। इंडि ह्मिन्सुः॥ क्रास्तः। उट्भर्यायः। अनुकार्वाः कः र गामाभर्याः अनुबनः शत्यपुनः ५ ब्राटः अ उसम्थः अविष्ठः अ को जातकः १२ महाम्यः १० विख्नः १८ यागिम्थूनः १८ अखिमानिङः १८ यागिम्थूनः १८ अखिमानिङः १८ विक्रम् इर्यन्सनारः॥

রমণঃ পৃ॰ পতি:।। কামদেবঃ। ইতি মেদিনী ।। গদভঃ। ইতি হেমচন্দুঃ ।। তৃষণঃ। ইতি শব্দচন্দ্রিকা ।। ম হারিষ্টঃ। ইতি রাজনির্ঘটঃ।।

রনণ হ॰ ক্লী জনুদ্বীপান্তর্গতবর্ষবিশেষ: । স তুরুন্যকবষ: । ব্যা ।
এবনেব্যেভরে জ্রীণ ব্যাণি চ ভপোধন । সক্বর্ষণ সিকুক্লাৎ
শ্বান্ত্রিং ফ্ত: ।। হির্মায়ণ ভভো বর্ষণ শেতাব্ধি নিগদ্যতে ।

त्रगुक्क छाडा वर्षः नील खगावि शि: शृष्ठः ॥ अभिष्ठ। एनय उँवाह। पिकारान ज्रायञ्जा निवस्तााल-त्रम ज्रावरं त्रभाकः नाम कारास्य जब सानवाः ॥ मुङ्गालिकन मण्य-वाः मर्द्व मृत्यपर्णनाः । प्रम वर्ष मङ्गामि भलानि प्रभाक्ष ह ॥ कीविश्व ज स्रालाग निजाः गृपि-ज सानमाः । ইতি भाष्य ज्रश्रास्य प्रस्तार्थः अक्षार्यो ॥

त्रमण श्री त्रमणी। इंड्रामति ।। त्रमणे श्री मात्री। इंडि मिलिनी ।। उंट क्ट्रेश्वीदिष्णयः। या रभू र्छला-भवाद्रण मोडालाम कान्यः त्रमय-जिमा। इंड्रामत् ज्वाद्यो ।। वाला-थातृकः। यथा। वाला व द्रमणी त्रामा वक्षा कामकनाशि व। इंडि भक्विन्का।।

त्रमणीय॰ जि मून्दत्र॰। ইত্যমরটীকা:!
त्रमणु॰ जि त्रमणीय॰। ইতি সিচ্চাস্তকৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তি: ।।

तनिः भू नायकः ॥ धर्मः । हेकि

त्मिनी ॥ काकः । हेकि मदत्रः ।

देवी ॥ कावः ॥ कामरमयः । हेकि

निष्कान्ठरकोमून्यामूनानिवृद्धिः ॥

तमा की विश्वीः । हेकि स्मिनी ।

मिनिवृद्धताक्रकन्या । माकद्दिरम्य

विवाहिज। यथा। छछः मिनिधुः जा बाजा यृक्षानाकृष भूधकान्। भूगाः खाया निक्षः वृध्वा ब्रमाः भागाय म कन्नस्य ॥ इठि कन्निभूबारा २० खाधायः ॥ माजा। इठि ब्राज्ञः निर्वेष्टः॥

রমানাথ: পু॰ গ্রিকৃষ্ণ:। রমা লক্ষ্মী স্তস্যানাথ: স্বামী। ইতি ষষ্ঠীতৎ-পুক্ষসমাস নিয়ম:॥

রনাপতি: পৃ• শ্রীকৃষ্ণ: । যথা ।

নুজনদ্স্যাসিত নিদ নিদ• যাত•
রনাপতে: । ভুক্ত নেতদনন্তস্যেত্যুচু র্গোপ্যেঃ দিদৃক্ষ্ব: ॥ ইতি
নুক্ষবোধব্যাকরণ• ॥

রমাপুর জ্লী পদ্ম । ইতি শব্দ-চন্দ্রকা।।

রমাবেষ্টঃ পু• প্রীবাসঃ। ইতিরাজ-নির্ঘণ্টঃ ৷৷

রমিতা ত্রি রতিপ্রাপিতা। যথা।
ত্বিতগতি বুঁজযুবতি ভরণিসতাবিপিনগতা। মুররিপুণা রতিগুকণা পরিরমিতা পুনদ মিতা।।
ইতি ছন্দোমগুরী।। বুজযুবতি
গোপবধূ: মুর্রিপুণা আকৃফেন

পরিরমিতা সতী পুনদং হর্ষণ ইতা গভা। কিন্তু তা। ছিরতগভিঃ ছরিতা শীঘু। গতি র্যস্যাঃ সা তথা। পুনঃ কিন্তু তা তরণিসূতা বিশিংগতা যমুনা সম্বন্ধি বন মুপাগভা। কিন্তু তেন রভিগুলণা রতে শ্কারে গুলণা উপাধ্যাযেন। অ্যনা বিশালার গুলণা উপাধ্যাযেন। অ্যনা বিশালা নাবিকাঞ্চ রতি নধ্যাপব্তি। ইতি ভটীকা।।

इत्यन्त्रतः भुः विकुः। यथा। 🕮 हा**ै**। **রাঘব রনেশ্বর** রাবণারে ভ্তে**শ** নমথরিপো পুম্থাধিনাথ। চান্-র্মদন ছ্যাকপতে ংসুরারে ত্যা-জ্যা ভটা য ইতি সম্ভত মামনন্তি।। **ইতি কাশী**থণ্ডে হরিহরস্তোত্র•।। রম্ভঃ পু॰ বেণুঃ।। বানরবিশেষঃ। ইতি মেদিনী।। মহিধাসুরপিতা। যথা। এপ্তর্র উবাচ। আরাধিতো महारम्या ब्रह्मिन मृतरेवित्रना। हि-রেণ সচ সূপীত গুপসা তস্য শ-एतः ॥ जय उष्टि। सर्हाप्तवः भुज् ऽ-ক্ষণ রন্ত মুক্তবান্। প্রীভোমি তে বর• রম্ভ বরশ্ব যথেপ্লিত• ॥ এব মুক্তঃ পুত্যুব চরস্ল ন্ত চন্দুশেখ-রণ ৷ অপরোহণ ন্হাদের যদি তে नग्रन्थलः।। यन सम्बद्ध शूष्ट्रा

রম্ভাত্

खरान्, छर्व नहा । এर मुक्स रिराज्यन भुज्याह वृषध्यः ॥ छतः -বেভদাঞ্ত তে ভবিষ্যামি সূত खत। ইতু∫का न महारम्य खरेंबता-স্ভরবীয়ত।। রস্তোপি যাতঃ স্বস্থা-न इर्साटकूज विष्माहनः। भिष शहन् न द्राथा पम् न महिषी॰ শুভা।। ত্রিহাযণী চিত্রবর্ণা সু गती अञ्चालिनी । म जा मृ क्षेत्रश्चिश ब्रह्मः कात्मन त्माः (इंडः ॥ (मार्ड्स गृहीद्वा व उना ठकात्र मृत्र छाट् मवः । उत्याः भू বৃত্তে সুরতে সা তথা তস্যতে জ্বা ।। प्राव महियी गर्ङ उपा ज्य-হিষাসুর:। ইতি কালিকাপুরাণে ৫৯ अध्रायः॥

त्र स्वा कि कि नी। व्यक्षदाविष्णवः

। इंडि भिन्नी।। गोत्री। इंडि
भक्तदावनी।। गाधृनिः। इंडि
स्वादनी।। गाधृनिः। इंडि
स्वादनी।। गाधृनिः। इंडि
स्वादनी।। गाधृनिः।
त्र प्राव्डीयाः
त्र प्राव्डीयाः
व्या। वृष्कावाः। त्र स्वाङ्डीयाः
विकाऽ । व्याङ्डीयाः
वा मुलाविष्ठः।। गोतीः यद्यदिन्
भवाः स्वामानाः कत्र स्वाः। कमस्वाम। गितिमूडाः भोष्य मक्विक

र्याजर ॥ कभ्दानः कृभद्रामा मिल्ल-कारष्ठ काष्ठ क्ट। नाख मू जुना क-ङ्गोरेत ष् जामा मधकभूमः॥ गीजी-भय॰ मञ्जाष्ठः कालुल भागजी॰ यः (जर। इटिनः क्या एउका है की वा-**णः म**ङ्जी भूमः॥ विभावास्त्रीः मन-নকৈ শৈচত্রে কাশার সংপ্রদঃ। দবি-भुाष्मा रष्ठकाष्ठ जगत श्रीमूथी॰ যজেৎ।। বৈশাথে কণিকারৈশ্চ অ-(माकाष्मा विश्वतः। कित्रके नाता-यभी मरहहुउभोज=५ थ ७४: ॥ नव-कामक उज्जार जावार माथवी॰ याजर । जिलारमा विवृशरेजम्ह क्लीब्राम वर्षेकशुमः ॥ ॐ पुत्रब्र॰ म-खकाष्ठ- जगयाः मावान मिय-। एछ-काक्षः वर्गकाणः क्रीज्ञातः दूरख्याः यरज्ञ ॥ भरेम यरज्ञ जामुभरम मृत्कारात्मा अनामिरः । त्राज्ञभू-बीक्षाचयूरक कवान्येव्र कीवक॰ ॥ भागायमिनि रेनरवरेनाः क्नरेतः कार्जिक यहार ॥ ज्ञाजिनूरेब्रः न-प्रजाक **शक्**शवतामाना गर्हर ॥ ঘ্তোদনঞ্ধ ব্যান্তে সপত্নীকান্ছি-बान् यरबर । डिमा मरङ्खद्र सार्गः লবণে তু গুড়ে স্থিত ।। বন্ধ ছত্ৰ मूवर्गारिहा ब्राखी ह क्ष जानवः । गीं वारेन्द्र मंत्रि भाक ग्वान्तुः

সৰ্বনাপু যাৎ।। ইতি গাৰুডে ১২• व्यथायः ॥ 🗱 ॥ व्यशिष्ठ । व्यथ ज्-তীযা। সা চতুথী যুভা রস্তাবুতে-তর দৈবকর্মসূ গুাহ্ছা। রম্ভাখ্যা विद्या कु क्वीया॰ मृति गखम । व्यानाय नर्व कार्यायु गनयूका भून-न्ध्रा ३७ तुक्तरेववखाट । ७**७**-শ্চ যুখাবাল্য রম্ভাবুতপর । ত বিষ্যোভরে। **স**ক্তম্ম ভদ্রে যরেন র ম্ভাখ্য বুভ নৃত্তন ! জ্যৈষ্টে শুল্ল-ज्जीराया॰ न्। जा निमम **७८ भन्ने।** ।। রম্ভাখ্য নিতি রম্ভ দা কৃত নিতি त्रञ्जावुञ । ३७ि छिथ्याहिछ हु॰ ॥ इत्साकः खी इत्स्य हैव छैक यम् १७: ना। इंडि व्यानवृत्।। त्रभाः क्षी भर्तात्वभूनः। इंडिस्न-मिनी ॥ भूषानवाजूः । इंडि कंटी-धवः ॥ इय्रः-भृ° ष्टम्भंकतृक्कः। ইতি मिनिनी ॥ वकवृक्षः। ইতি नयहिन्दुका ॥ व्रमाः वि गलाकः। इंडि प्रिनिनी ।। বলকর:। ইতি জটাধর:।। त्रम् कः क्षी दर्यविष्मयः। इं ि कि।-ध्रः ॥ এতল্য বিবরণ यथा। म्-ক্ষিণেন তু নেরোম্ভ খেতস্য চোত্ত-खिन हा वासवा त्रामका नाम जा-यर उक नानवाः ॥ मिल्युवाना । त्रवः शृ नदः। इक्रमत्रः ॥

বিস্লা জরা দুর্গ বিবর্জিভাঃ ৷ ভঙ্গা-. नि जूबङ्गान् वृह्मान् । त्याः (द्वा-. হিতঃ স্ততঃ॥তৎফল প্রাশনাদেব **बीविड বহু বাসর•। ইতি বরাহ** পুরাণে কৃদুগীভা নামাধ্যায়:॥ श्र--টোলমূল•। ইতি ত্রিফাওশেব:া। तन्।भूझः भू॰ भागामितृक्यः। ইতি व्राक्रनिर्घण्डः ॥ त्रभाष्मनः भू॰ कातकत्रवृक्षः। ইতি ब्राजनियंग्रेः॥ त्रम्या की ब्राविः। इंडि सिनिनी।। স্বপদানী। ইতি রাজনিঘণ্ট: ॥ রমুঃ পু॰ অকণবর্ণ:।। শোভা। ইভুগাদিকোৰ: 11 র্য ড গভৌ। ই**তি** কবিঞ্লুক্ষ**:** 🛚 ও র্যতে। ইতি দুর্গাদাসঃ ॥ রবঃ পু॰ বেগঃ। ইত্যমন্ন:।। পুবা-रः। यथा। भुवारुः भून द्वाराः न्याः দ্বেণী ধার। রয়ক স:। ইতি হেম-ठन्मः ॥ ब्रहाणी जी नगाएँ:। इंडि भूबान ॥ श्॰ कपनः। इंडाबदः॥ পক্ষ। ইভি সূভ্তি:।। মৃগবিশেষ: । ইতি মুজট: ॥ রব ই বুজে। ইতি ভবিকল্পদনঃ॥ ই রগ্বড়ে। ইতি দুর্গাদাসঃ॥

हत्तन ब्री का मा । इंडि इस हम्मुः ॥ दवन्हा।

त्रत्यः भू छेष्ट्रः। ইতি হেনচন্দুः॥

काकियः। ইতি निकास्टरकोग्रा

मुनाहिवृद्धिः॥

শ্বনঃ ত্রি শদনঃ।। তীক্ষঃ।। ভণ্ডকঃ
।। চঞ্চলঃ। ইতি শদরক্ষাবলী।।
রবথঃ পুণ কোকিলঃ। ইত্যাদিকোবঃ।।

त्रविः भः भूग्राः॥ अर्कवृकः। ३७<u>५</u>-मतः ॥ ७मा (जागाः मिनः वातः ं दान । यथा। রবৌ বর্দ্ধা চতঃ পঞ্ भामि मध दग उथा। इंडापि वाद्र(वद्या कथरन जनगन्नीनः ॥ তত নিবিদ্ধানি যথা। নাৰ মা-भिव माः मक्ष भम्तः निम्न गाउकः । **७क**रग्राम्। द्राव शाद्र नथज्ञ-न्रभुक्तः॥ याम्कः मधु मद्माक 🛡कृत्याच्या त्राव मित्र । मधकस्य ख्वामाणी बाच बचा मित्रमुछ।।। निषः गाः मः ममृत्यः नित् काञ्जिक भाद्रकः। ज्ञारपत्या त्रत कांत्र मधक्रमनाभू शकः॥ इति कर्मालाः ठन• ॥ ॐ ॥ द्रविशृहना तङ्काग भिन् उवर्गः। अयः भूबं मिक् श्रूक ক্ষবিষত্ত।তি সভুতণ ক্রিস সিশ হরাশি হস্তানক্ষর সপ্তবীতিথি

ভানু কলিক্দেশানামধিপতি: ৷ काम। भारतायः । दारमाञ्चलमहीदः । शग्रक्षदयः। श्वाननः । ज्ञान श्ववाहनः । श्विवाधिरेहवजः । बङ्कि भुजाधिरवज्ञ । इंखि गुरुवकः-खड़ाम्यः ॥ अ ॥ अम्। वृष्ट्रभिक् ৰ্যথা। অবতী মাণ জ্ৰো লোকাণ স্ত-बाट मूर्यः भित्रजुमार । व्यक्तित्राजु পুকাশেত অবনাৎ স রবি: মৃত:।। हेि बाट्सि ३०३ व्यष्टायः॥ #॥ व्यम् जार्याभन्। मित्रानि यथा। मतीरहः কশ্যপো জন্তে তথাজ্জতে বিভা-वमः। जम्र ভार्या खदर मः ज्ञा नू भी दृष्टुः नुसागाउः॥ जीगुनजाः নিরাজেন্দু সংজ্ঞাযাণ নহসাণ নিবিঃ । আদিতেরা **জন্যানাস** ক্ন্যা**ঞ্**-काः मृत्वाहनाः ॥ देवत्रश्रः म्नूर्णुः र्धः यम् यम्बाः छ**छः।** बाछि छ-(जा भव· क्श· (नाष्ट्र· नाल· विवय-নিৰ্মানে ৰত:। সংজ্ঞোবাচ তত শা या॰ नवर्ण मृत् (म दहः ॥ व्यक्॰ या-স্যামি সদন পিতৃত্ত পুন রত্র নেঃ ভবনে বস কল্যাণি নির্দ্দিক্ষণ মনা-क्क्या ॥ भनुद्रम यहादिको यमुना यम न फिल्मे। बानका मृह्या मुहेरा भिज्ञानवर प्या। न वक्का निर

बुख॰ चुगाभाउती कमाहन। इंड्रा-कर्नाथ मा जाड़ी प्रवी छाया सगा-म छा॰।। आक्रज्यहराबाह गाणा পার কদাচন। আখ্যাস্যানি চরি-ত্র•তে যাহি দেবি যথা সুখণা ইতি ছাযা• গৃহে স্থাপ্য স•জ্ঞাগাৎ পি-छ द्रालय । উवाह भिट्य (पवी কামাতৃত্তব ন ক্মা॥ তেজ: সোচু মহ॰ তাত কাশ্যপদ্য মহাআন:। <u> जिल्लागुहत्काभारमे ज्यमंगामा</u> কন্যকাণা নহাংশ্ৰে: কথং বাস্যা-দিতি সা পরিচিন্ত্য চ। অগছম্ব ডবা ভূবা চরন্তী চোত্রান্ স্কন্।। তপ खः लह मा जीतुः लिंड माधान ह তিস। মন্যুমানো হথ তাং সংজ্ঞাং नदर्गायाः उथः ब्रविः ॥ नाविनः क नयानान गनुष्पुष्ठः महीभट्टा मदिन *****চর• দ্বিভী~ফ সূতা• ভবু়া• ত্রী বিকাণা সৰ্বা বেম্বগত্যেষু সাপ-জ্ঞাৎ জীমভাবতঃ। চকারাভ্যবি कः । तृरुः न ज्या भूई (क्यू रहा।।। हित्रमारनाका जा॰ जार्गाः डेवाह निविद्या विष्टः। अपि ভाविनि वालयु नामधि कि उपा ॥ विदीयां **१**विकः (पुरु: नादर्ग) कि गृङान् शु তি। নাচচকে তথা সাথ ভাষাত পারিপ্রতে ৷৷ ত চঃ সন্ত ে শভ্

ছাবা সর্ব: শশংসহ। যথা বৃত্ত . তথা তথ্য তুতোষ ভগবান্ রবি: ॥ नितागमः न मामाभ जगान एक इ छिन्। पृष्ठानि ह यथा न्यायः ना-स्विदाथ काना। निर्धाकानः ८ हार्शिन भागहंड सूना उना ॥ ५-ষ্টোবাচ। তবাতিতে জসো ভীভা नारिंगाउत्रम्कन् वतः ॥ वजना ৰূপ মাস্থায় সংজ্ঞা চরতি শাদ্ধলে । मुक्षे। हि ७१ - ७वानम् । ख् ভाय्याः **তাত गाक्यः ॥ वक्षानु**ख्छाय न् বিতা গড়োত্তর হ্বেন্থ। স হরি ইরিকপেণ মুখেন সমভাডং**ং** ॥ ত্রমাণা চ সবিতুঃ পরপ্রধ শঙ্ক-যা। সা ভলিরবন্থ শত্রু নালিকা-**छ्याः विवस्र**ाः ॥ (मरवे उमान-জানেতা নশ্বিনৌ ভিষরা বরৌ। इं जिलामा बनवरख ३३ व्यवप्रयः॥ রবিকান্তঃ পু॰ মুর্য্যকান্তমণিঃ। ইতি ब्राजनियंग्डेः॥

विष्ठकः क्ष नवाकाव्यम्ग्रीष्ठकविष्ण-यः। यथा। विष्युट्ध विष्टिष्ठ छाद्यदेश नव समिद्धः। यसिमृद्धः छादः सृत्यु छजाको जीनि मन्द्रकः ॥ जयः वद्धः सुनाउद्यु (यदे वदः स्वकृत्या नव्यद्धः । जोककः व्यन्त्यु-त्या ज् जोककः स्टर्सा वत्याः॥ क्रारय शक शकाणि এक नाली | इदिशवः शु वारिजानवक्रुभः। नुमानायट। अक्र तिकः माम्बर्ध व्हेकक जानूक न्राम् ॥ नक्का-नि ह (भयानि द्रविशास नियाज-(१८ । চরণছেन शाक्त अलाय র্জায়তে নর:।। বিদেশ গমন জানৌ च्छाङ भन्नमान् । नाजिङ् नाल्ल महारहे। क्ट इन मान्य एये র:।। পাণিছেন ভবেট্টোর: স্থান लु छ। ভ द क छ । स्व इ छ । स्व পতি মৃথি নিষ্টান্ন নাপু যাৎ ॥ गरुक शरे उत्तर नक्ष जा गायि স্থিত । ইতি গাক্ডেড অধ্যানঃ॥ त्रविषः भू॰ भरिनकतः। रथा। उत्रव শতভিষাড়া ৰাতি মূলা ত্ৰিপুৱা রবি রবিজ্ঞ জ্জাহে ভূত্রস্ঠী নব্ म्प्राः। इंड्यादि (ज्ञाडिय उद्धः॥ ब्रिविजनयः भुः माविभिक्रानुः। यथा । স বভ্ৰ মহাভাগঃ সাবৰ্ণিত্তন या त्रतः। इंडि प्रतीमाशानाः।। रिववस्र उननुः॥ भनिः॥ यन भा। इतिनन्तः शु भूभीतः। इंडि बि कार्खानयः॥ नाविषयनुः॥ देववस **ख्यमुः।। णिनिः।।** यगण्ड।। त्रविभाषः हो भद्यः॥वृञ्दक्रभः। **३** जिम्म प्रानिष्का ॥

ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ इविश्रियः ही इक्तकमनः॥ जामुः। ইতি রাজনিঘণ্টঃ।। রবি**প্রি: পু**॰ আদিত্যপত্র:॥ রক্ত-क्र गोतः। इंडि ताजनिर्घणेः॥ न-ब्दः। ই डि भद्रमाना ॥ রবিরয়ক ল্লা নাণিক্ত।ইতিরাজ-निर्घणे; ॥ রবিলোহ। জ্লী তানু।ইতিরাস-निर्घणेः॥ त्रविरलाहनः भू विक्ः।यथा। त्रवि বিরোচন: স্থ্য: সবিতা রবিলোচ-ন:। ইতি তস্য সহ্সুনামস্তোত্র-।। রবিস·জ্ঞ क ही जानु । ইতি শদ-हिन्तुका ॥ व्यविनृतः भ् भौनक्तः। यथा । नीलाञ्जन हम भुष्यः द्वविमृन् सङ्गः शुरु । ए।याया गर्छम ज्रु उ वानर खळा गरिनण्डतः ॥ ইতি नवगुरू-খ্রোত্র• ॥ রশ বনে। ইতি কবিকল্পদ্য:।। (इक् दि खानर) छि: । इनना । दे**ि पूर्गाराजः ॥ लोज**वाङ्बयः ॥ दमना जी किखा। ই किम दत्रा-वनी।। काकी। इंजु।नाहित्नायः॥ विशेष्तः क्षी भषाः। ३७ धर्नाः॥ । इन्पिः भूः किन्नाः॥ भन्न ॥ अय-

রজ্জ:। ইতি মেদিনী ॥ 🕸 ॥ স্ব্যুস্য রশ্মিনা জলাদানদানে যথা। তে कािं: मर्दालाकाः ग्राप्ट त्रिष्ठि ड्वंगः। সমৃদু। हायू मः (यागाहरुडार्गा गज्यः ॥ उ-**७**स भगमा॰ काल भतिवर्खन्तिया-কর:। নিয়ন্ত্রপো মেয়েভ্য: শুক্লা-শুক্লৈন্ত রশ্মিভি: ॥ ইতি মাৎস্যে ३०२ व्यथायः॥ #॥ व्यक्षित्र। এत মেষ মহাদেবো দেবদেবং পিতা-মহ:। করোভি নিযত কাল কা লাত্মা হৈশেরী তনুঃ ॥ ভস্য যে त्रन्याया विश्वाः अर्दालाक श्रुमीश-কা: ৷ ভেষা শুষ্ঠা পূন: সপ্ত র-न्यात्था गुरुरयानयः ॥ मृमुत्मा रुति-কেশশ্চ বিশ্বকর্মা তথৈব চ। বিশ্ব-व्यक्ताः भून महानाः मण्यवम् तकः পরঃ ৷৷ অর্রাগ্বসু রিভি খ্যাভ: স্বরা-उन्धः भुकी बिङः । मूमृगः भूर्यात्र-শ্মিন্ত পুঞাতি শিশিরদুগতি । তি-र्याम्क भूगात। १भी मूमूमः भति গীয়তে ॥ হরিকেশন্ত যঃ প্রোক্তো व्रिन्ध नंकब्लायकः। विश्वकर्णा ख्या तन्त्रि वृ व नुका**डि मर्वरा**॥ বিশ্বব্যহাস্ত যো রশ্মিঃ শুক্র• পুঞা-তি নিজ্যদা। সম্পদ্স গ্লিতি খ্যাত: স পূঞাতি চ লোহিত।।। বৃহস্প

जि॰ अनुकाठि तन्ति तर्वाक् वमः भुरजाः। मरिनम्बद्धः भुभूकाठि मध-मक बन्नार् उथा ॥ ववः मूर्ग्र भुजा-বেন সর্বা নক্ষত্র তারকা: ৷ বন্ধস্থে বৰ্জিতা নিভ্যু নিভ্যু নাপ্যায়ষ্টি ह ॥ फिर्वाना॰ शाथिवानाक देनणा-नार्कित महानः। यानानामिका मा-ৰিত্য তেজদা তমসাণ পুভু: ॥ আ-म्रख म ज् नाजीनाः महरमून मन-छ छ:। नारन्या रेक्ट मामनान क् **भारेक्टर अङ्गुक्तः ॥ ज्ञारद्वान् छ**न क्राःरेक्टव यह जनाग्रस्य । তস্য রশ্মি সহসুত্র শীতার্যোঞ্ নিসুবং ৷৷ তাসাং চতু: শতং নাডেঞ वर्षां छिक मूल्यः । इन्स्नारेकव याज्ञाक काउना ज्कना खया ॥ অমৃতা নামভং সর্বা রশ্মধো বৃষ্টি সজ্জনা:। হিনোছহাক তানসেপ্ল রশ্মণ ব্রিশভ• পুন: 🛭 বশ্যো মে-या हिम्म-क्जनाः । हन्तः छ। नाय ७: गर्दाः পীতাভাঃ মুর্গভস্তরঃ ॥ শুক্রাক कञ्च रेक्टव गाया विच वृत्र ख्या। শুকা ভা নান্তঃ সর্বা ব্রিবিধা ব্র্য সজনা: ॥ সন্ বিভব্ত তাৰি: ৰ হন্দ্য পিত দেবতা:। নন্দ্যা-নৌগবেদেহ অব্যা চ পিতৃনপি।।

__অমৃতেন স্রান্সরান্তিসু জীণ खर्भगर्गामा । वमाख गुनियाक रेवर শতে: সম্বর্গতি ত্রিভি:।। শরদ্যপি চ বর্ষাসু চতুর্ভি: সংপুর্বতি। হেন-' ত্তে শিশিরে চৈব ছিম মূৎস্ঞতি विजि: ।। वक्षा भाषनात्म जु मूर्य्यः প্ৰাত্কাল্পনে। চৈত্ৰে মাসি ভূ-(वनीत्मा वाजा रिकाथ जाननः ॥ रेकार्ष्ठम्हन **ভ**रतिमनु वासार म विजा इविः। विवतान् भावता माति (भोडिभन्ता• जगः म् जः ॥ भर्यप्रात्ता २ थ र कि देश का जि: क मामि जा-ফাঃ। মার্গশীর্ষে ভবেগ্রিবঃ পৌষে বিষ্ণঃ সনতেন: ॥ পঞ্রশিন সহ जाि वकामाकं क्या। यहिः नश्रमः भूषा जु (मरवनः मश्रजि खथा।। धा डाइडि: महरे मुख नवः ভिस्न শতকত:। विवदान मण्डिः পাতি পাত্যেকাদশভি র্ভগ:॥ স গুভি ন্তপতে মিত্র স্তুষ্টা চৈবাষ্টভি खान् । वर्ष्या मण्डिः भाडि পয্যগ্যে নবভি স্তপেৎ।। ষদ্ৰী রশ্মি महरेमुख विक उपि विषक्त्। ৰসত্তে কপিলঃ সূৰ্ব্যে গ্ৰীম্মে কাঞ্চন সপুভঃ ।। থেতে। বর্ষাসু বর্ণেন প। গুরঃ শরদি পুভু:। (হনন্তে তামু-বর্ণঃ স্যাৎ শিশিরে লোহিতো রবিঃ

।। 'अवती यू वल' शरङ ऋषा मिल পিত্রথ। স্থ্যে। ২মরত্ব মন্ভভ্রং ত্রিষু নিয়ছতি॥ অন্যে চাঙৌ গুহা: জ্ঞেগা: স্থ্যে চাধিষ্ঠিতা দ্বিজা:। वन्युनाः भामभुजन्व मुक रेन्व्य বৃহস্পতি:।। ভৌনো ভানু স্তথা রাহু: কেতুমানপি চাষ্টম: ৷ সর্বে धुरव निकक्ता रा गुहा एउ वाउ द्र-न्पि जिः॥ जाम अगा विशा विशा जुमन्त्रान् दिवाकतः। इंजि कोर्ला ८० अध्यायः ॥ রশ্মিপতিঃ পু॰ আদিত্যপত্রক্পঃ । ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ भाष । इंडि कदिक इक्ष्मः॥ রসতি। ইতি দুর্গাদাস:॥ त्रम ८ क व्यासारम्।। १५१३ हि उ कविकन्नष्रभः ॥ मस्त्राभधः। ब्रज्ञ-যতিমধুদ্ধিরেফঃ। ইতিদুগাদাস:॥ त्रमः क्ली (वालः। इजि ताकि विचे :।। द्रमः भृ द्रमातन्त्रगुष्ट्रवस्तु। म ह कालमहाय ज्ञि वियमिनानल সংসর্গেণ পরিণামান্তরং গতঃ ষট্ পুকারো ভবতি । তত্র পৃথিবান্ত্র **६१ वाल्ल्यामाध्यः)** खाराण् खन बाइन।। मझः २ १ विवाध खन বাহল্যাল্লবনঃ ৩ বামুদ্রি গুণ ৰাজ্-न्तार कर्तेकः ८ वादाकाम छा

वाह्नाए जिकः ६ मृथिवानिन শুণ বাহুন্যাৎ কৰাব: ৬। আপো রসানানাধার কারণ অত আপ্যো नाम । जनाः भृषिका मन्नुरवणार পৃথিব্যপ্যাধারকারণ নেব ৷ তেন कन कि जी वालि उत्तरात उरा द সানা নভিৰ্যক্তো কারণে। অভি-व्यक्तिक सब्दारिक्श सञ्ज्ञान-ম্ভবাৎ মধুরাদি বিশেষেপি জল कि ठी काद्रण । व्याग्रान्यस उयः নীরসভ্যা নপুরাদি বিশেষে পুা-খান্যেন নিমিক্তকারণ । তদ্ব্যতিরে কেণ্যানি রসাভাবাৎ। রসাভি-ব্যক্তেশ্চ অগ্ন্যাদি ভ্ত ত্রয় সমিধা-ন বিনান্পলন্ধে রভিব্যক্তাবিপ আগ্লাদীনা॰ কারণ বৃ॰। তদুক্ত॰ চর-कि। बमनार्था द्रम खम्। मुना मानः ক্ষিতি স্তথা। নিষ্ ভৌচ বিশেষে চ পুত্যाः थार्य ख्राः॥ এতে চ दनाः পরস্পার সংযোগাৎ সপ্ত পঞ্চাশ ভ বভি। ই∋িচক্পাণিরভ কৃত দুর্⊱ खाला विवस्तानी यही का ॥ # ॥ ন্যায্নতে তু। রসস্ত রসনা পুছে। नधुतारि त्रानिक्षा। मङ्काती तमः জ্ঞায়া নিত্যহাদি চ পূৰ্বৰ ে ৷৷ ইতি ভাষাপরিছেদঃ॥ রস'ভ্তি। সহ काबीजिबा मनज्जात्न बमकावन विर

उर्थः । भ्रविषिठि बन्धनत्रभाताः ब्राजा निष्ठाः चन्त्रः मर्स्वालि ब्राजा ৎনিভ্য ইভ্যৰ্থ:। ইভি সিদ্ধান্ত্যু-**कावनी ॥ # ॥ म**त्रीत्रष्ट्रवाज्वित्म-यः। ७८ भर्गायः । द्रिकार दिन-মাতা ৩ বপুঃসুবঃ ৪ চর্মাম্ভঃ৫ চর্ম-সার: ৬রকসার: ৭ অসুমাত্কা ৮ । ই 🧿 রাজনির্ঘট:।। আহারসম্ভা: ৯ তেজ:সম্ভব: ১০ অগ্নিস্তব: ১১ यपुनामवः १२ जाव्याः १० वमृङ्ग-तः **२८ पाञ्चनः २८ म् नम्**राभवः ১৬ । ইতি (१२० त्युः॥ ७ मः) निक्किः। যৎপাৰ্থে। ব্লখাত্ য স্ততে। ২ভব-म्यः त्रमः। मरेन्य मक्तः (५इ॰ র্গত;তির্স: মৃত: 🛭 তৃগ্য স্ক্প নাছ। সম্যক্পন্ন্স্য ভুক্তম্য সারো निगरिष्ठा दनः । तर् पुदः निरु: শীতঃ স্বাদুঃ ব্লিঞ্জ শ্চলো ভবেৎ ।। भादः। यथा ७७ मध्र भुन्न वन्न व यन्त्रीग्लापि जवः भारत्। मन्द्रिशः। **७** तर् इनि भारु। सर्वत्तर हत्र सरा-शि दमना इत्य इवः। ननान न-क् जा भूबं: यत्यः क्राय व्जः॥ उन्र कर्मानग्रह। जाकृष् ध्रमी गंद्रा था-তুন্ সর্বানয় রসঃ। প্রাতি ভদনু बीरिय नेप्रारक्षा कि ह जनू रहेता: 1 खा रेनः भी उ शिक स्थायहरेदः ॥ सन्तर

্ৰাক্স বিদশ্বস্ত চটু ৰ্বান্নো ভবেদুস:। न वर्गाष्ट्रनान्दागान् विषक्टाः করোত্যাণ ॥ ইতি ভাবপুকাশ: ।। 🛊 ॥ मृश्रादा दिन मि विषशा गी ভावः ॥ मृक्षात्रामस्य १८%। तमनद् वा-**र्ह्याः । त्रमारष्ठ व्यासानारष्ठ त्रमाः** त्रम एक दाश्वारम यकः। उथाहि ।। वि ভाবৈ রনু ভাবৈশ্চ ব্যক্তো বা ব্য ভিচারিভি:। আমান্যবাৎ <u>প</u>ুধা নহ্বাৎ স্থাবীভাবো রসো ভবেদিতি । রত্যুৎসাহ শোক বিষয় হাস ত। जुल्या काशाः कनाम् उन् ञ्चायिनः। मनुकः। রতি ईमन्ह (ना কণ্চ ক্রোৎসাহে। ভবং তথা। ৰুণ্ডপু। বিষয় শেচতি স্থায়িভাবা: करारती॥ मनत्य यः मम् छ् उः य। स्वय *गविक्थित । जावः द्वायी न বিজ্ঞেয়ে ব্যক্তিচারী ততােহন্যথা।। निर्दिष भागि नक्षाम्या व्यक्तिमात्रिय मेत्रिजाः । ইতি। স্থাযিন: কারণ विज्ञादः म हावणवानाम्हीभनत्वन দ্বিবিধঃ। ৰথা রতে রবলম্বন কারণ शुरमा यूवजी युवज्याक भूमान्। डे-ष्टीशन काइगः अक् इन्ह्रनाहि । এतः সর্বরোমেয় । রতিপুদোদাত্মকো ভাব: সচযুবভি ৰুৎপাদিত: শৃঞ্। इः। यमारु। शुःमः जियाः जियाः

श् नि म रायागः भु िया स्पृहा । म म्यात देखि थाएडा द जिकी छारि কারণ নিতি। দান ধর্ম যুক্ষেষ্ জীধা-নপেক্ষোৎসাহকারী রসো বীর: 1 (नाकञ्चाविভागः कक्षाः। जम्मा-विज भर्जा इत्रीकं गमना दिखा १ फ-ण्डः। कोज्कास्त्रवा शामः। कृष्ठे-मुक्तिमापि खरबात्रा खरानकः। घृ-ণাকর পুন রসাদিজো বীভৎস:। সর্বাভিভাবিতা রৌদু:। যথা রাবণ চরিতাদি। শাস্তো হ'ল রুয়ো হস্তি। म्कात्रवीत्रवं ७९ मः बोत्रागः जयाः नकाः। कक्षाकुठ भाजाम नव नहेत রসা মৃতা: ৷: ইতি রব্কোষ: ৷৷ এব-वर्माला २लि त्रा २ छ । मृद्धा-র বীর কক্ণান্ডুত হাস্য ভ্যানকাঃ । वीज्यम होष्मे वायमनाः भाउ শ্চেভি রস। দশ।। ইতি নামনিধান•-॥ वर्मनः भूजानि (तुहार बाद्रिक **ভেদ এর। শান্ত** युगोकिकद्वामाङ: । इंजि मूबरेः॥ ह मदार मान्न वर्-সলাবপি সংগৃহী তাবিতি কেচিৎ । इञ्जित्रहीकामाः ভরত: ॥ # ॥ অপিচ। তত্র শৃঙ্গরোদি সর্বরস ক-**एच ग्**खिं र्जगवान् उखर िशुरागन्-नादिश वर्छो न नाक्त्वान नरहेंया मिठ्यार्। महाना निञ्। महारी:

नाः मनानाः मुद्धेनाः अनन्तामिक পেণ দশধা বিদিতঃ সন্ সাগুজো **तकः गठः इउ**। नृत्यः । मलापियू অভিব্যক্তা রসাঃ ক্রমেণ শ্লোকেন নিবখ্যন্তে : রৌদ্যে ২ জ্ঞ চন্চ শৃক্ষা (ब्रा हाम्य वीद्धो नया उथा। उया নকশ্চ বীভৎস: শাস্তঃ স প্রেম-ভক্তি हः ॥ অবিদুষা বিরাই বি कनः यथगात्था कड हेनि गाव । খনেন বী ভংগ উক্তঃ। বিকলত্ত্ব-क इवज् नात नर्वाकाविज्यानिमा বক্ষ্যতি। ইতি শ্রীমন্ডাগবতে ১০ স্বন্ধে ৪০ স্ব্যায়ে ১৫ স্লোক টীকা-याः ञ्रीषद्रश्वानी ॥ 🐉 ॥ विषः ॥ बीबी ।। खनः ॥ द्वामः ॥ मुबः । ইত্যনরঃ।। গল্পর বঃ।। জল•।। পা ब्रन्ध। इंडि मिनिनी॥

बनकः श्रुः निकायसाम्मः। इंडि (इनक्युःस

রসদপ্র কি ক্রিরসঃ। রসকা কাপ্র ইতি ভাষা। যথা। তত্র পার্বস্য সংক্ষিপ্ত শোধন কর্ত্ত ব্য শুদ্ধসূত সন অর্ট্যাৎ পুত্তের ক গৈরিক স্বীঃ। ইত্তিকা থটি কা তত্বং ব্রুটিনা সিদ্ধুলম চ॥ বল্মীক কার লবণ ভাতরঞ্জক মৃত্তিরা । মর্বাণ্যেতানি সংচ্ণ্য

वाममा हालि (भावत्यः ॥ थि का थडी। कु दिका कि देक हो। नि-मुद्धम रेमन्नव । दल्पीक **उद्धा** भृदा वन्त्रीक दब्र डेबा कावनवंगः । খারীলবণ। ভাণ্ডরঞ্জকমৃত্তিকা : । काविमगारी । এভি महैन पूंज॰ मूड॰ यावन्यामः विपक्ति इ॰ । उहुर्व সহিত সৃত স্থালী ন্ধ্যে পরিফি-(१९॥ उन्ताः ज्ञान्ता गूर्थ ज्ञानी गश्राः शाद्रारः म्याः। गवज लः **डि**ठ ग्रा स्पूर्यम् अया स्थरा। **जःलार्यः नृ मू**रवर्ज्क्यः ज्**रः अःला**-् य। मृत्यं । मन् विलायः मृतः **ा॰ अलो॰ ह्लाः विदादस्या** व्यप्तिः निवन्नवः मन्त्राध्याविम्नन छक्-ষ্ট্রাণ। অসারোপরি তত্মস্ক রক্ষে ष्यञ्चारश्मिणा गरेन क्षातरम् अ म्कु श्वागिछ दम । तभू त वर-भूविनवः गृशीराम्ख्य बखतः॥ उ॰ दिवजन्न वन्तन कल्ही जल्हीन पूर-ক্ত'। থাদন হরতি ফিরঙ্গণ ব্যাধিণ (माभूव॰ मभि ॥ विन्तृ वि वह फ्रीं छि शृष्टि वीर्या वन विश्वन। बन्य जिब्रन्थे सञ्चः बसक्भू बस्र সেব্দ: সতত । ইতি ভাবপুকাশঃ ॥ 🕸 ॥ অপিচ। গৈরিক তুবরী খ-টিকা দৈদ্ধব গড়জ রজ লড়ব ।

ब्रमक

नुर्ভ्यकः मृष्ट्छा माधायास्मानः · রি শত• স্থাপ্য:।। স্কডব মিতোথ छम्ष्यं रम्या इजी उमानाभाउ ं गृथी। अथ उट मक्ष मूर्ना कृता उरक्षा ङ्डाम्या ज्ञालाः॥ अर्थान • ষট্ক পুনিতৈ দাৰিভ রনু নাতি দুর্ব व ङ्रीवः। जानुः करम् मम् प्रम्थक দ শিক্ত বৰ্জানা দিনিশা।।। তদনু ত তো যন্ত্রবরাত্মক্রা কপ্র সমিভ• मृ**७**॰। यामाय काष्ट्रश्रस्य निषाय न वमान्त्र मन्त्रार्!! मन्मर्पे हाथ का-है इकार्या मानिएः शहर यम् । চুল্লী ডমকক মধ্যা বিভক্তি চতরা-कृवावकाणेखा कर्खनुः कगरहनः जन्यः शुङ्गानारम्मध्रः। नामि धवन মুপরিলগ় যুক্ত্যা সংগৃহ রক্ষযেত্র-वारा। वल वलार्क वा शएन कीर्लन (ता शिल मन sार । मूरकाम नख भथा: দেয় ভবৈষ চ ভাষ্ল ।। হরভি সম ন্ত রোগ কপ্রথেগ রসো নুণা ॥ कित्रक्रकतिक्निती मकनक्ष्रेमाः वानत्वा श्थिवदुग विनामकृष वृग-जगर्ज পृर्जिभुरः। मूवर्ग ममवर्गकृर বলহতাশভেমকর: সমস্তগদত-क'ता बनभिक्तिः न कर्म् बकः॥ गु शास्त्रः। हेक्नाः सयु लाकाथ छेनी ७आ युः । अर्माद्र ज्वरका ∥

त्रमाब्र मुदि मि दिनक धानस्य र भूनः॥ ধ্যাতো ভমার মাপোতি শুদাক-পূর সলিভ: ॥ नवमानवः भाव-দাচতুর্থা শামিতি সংস্কৃতঃ। গড-জ সাম্ভবিলোন ভাষা। শেষ व्यक्षिः। इउत्रम्बन्ध्वामः ॥ त्रमातमात की कर्ता है जिस्तान वनी ॥ রসগন্ধ॰ ল্লী বোল•। ইতি রাজ-निघण्टः ॥ त्रमणकः भू॰ भक्तमः।यथा।त्रम-शक्ता गन्नद्रमा शानाद्र निर्क ন•। ইতি ত্রিকাণ্ডশেব:।। त्रमगक्षकः भू॰ गक्षत्रमः । ইতি শদ চন্দ্রিকা॥ গন্ধক:। ইতি রাজ; निर्घण्टः ॥ রসগর্ভ• ক্লী রসাঞ্জন•। ইত্যমরং॥ श्रिकुत्। ই अ ज्ञाजनियं है: ।। त्रमः টক্ষণঃ। ইতি রাজ-निघणैः॥ त्रमञ की त्रक । इंडिमप्रहिम्का।। রসজঃ পু॰ ওডঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ मर्डिको है:। इंडि (इयहन्पुः॥ त्र मञ्जा छी किञ्चा। ইত্যনরঃ।। রসবেভব্নি ত্রি॥ রসজ্যেষ্ঠঃ পু॰ নধুররসঃ! ইডি (र्महन्द्रः॥ म्यात्रमण ॥

द्रगाउद्धः ही ब्रक्कः। ইडि ह्य .हन्द्रः ॥

द्रमनानिका खी भूधुत्ककः। ইতি व्राक्रनिर्घण्टः॥

तम माती म् भू मध्य अधीतः। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥

র নধা হু: পু॰ পারদ:। ইতি রাজ-निघंगिः॥

রসংখনুঃ জ্ঞী দানার্থেক্রসনিমিত (रन्:। यथा। ह्याद्याताह। इन ধেনু মহারাজ কথ্যানি সমাস **छः। अन्लि:** छ नही म्र छ क्का जिन লশাভরে । রসন্য তু ঘট° রাজন্ भः ग्रं रेनक्रमा ह। उद्द मःक द्वायर भा उद्योशमान वर्शकः ।। ইফুদ্ও ম্যা: পাদা র্**জতফ্**র-সংয্তা: । সুর্গশৃক্ষতেরণাং বস্ত্র भूहा • मृ**ठ ४**नी • ॥ भुद्ध कञ्चन **স** • गु ক্তা॰ শতরা মুখ জিখিকাণ। দন্তাঃ कनगरा उत्राः शृष्ट जानुनयी म् ভা ॥ পুয়রোনান্ত রাজেন্দু মূকা ফল কৃতিছণা। সপ্তবাহি সমা युक्तः ठज् फिक् ह भी भिका ।। সর্বোপস্কর সংযুক্তা• সর্বাহ্যাদি বাসিতা । চত্বারি তিলপাত্রাণি

विष्विष्य (भावियाय। श्रिजागृत्य।

পুরাণজ্ঞে বিশেষেণ সাধ্বৃত্তাব ধীমতে ॥ ভাদুশায় পুদাতব্যা র-जर्रमः अर्रिश्य। जई वक्ष् गृका-य (माजियाय करू चित्न।। तन (ध्रू: भुगा ठव्या अबंकारमण निक्रमा । . দাতা স্বৰ্গ মবাপ্ৰোতি সৰ্বপাতক বজ্জিতঃ॥ দাতা চ শাুহকো বাথ এফকাল নভোজন:। সোনপান कनः उना नर्क न् कनः न ज्रा দীৰ্মানান্ত পশ্যন্তিতে যাতি পত্ৰ-ना॰गिंडि॰।(वन्थ পূজियद्वार्गु शक्ष **ब्ल जुगा**कि जि: ॥ भूदिक्ति द्वत मरिज्ञ इं उंड डा॰ भूषि (यद मृदी: । পূৰ্যেনা প্ৰক ভক্তা দিলাগুৱায नित्वरयर्।। मन्भू बान् शहारेक-व याजान देखक विष्मकः। भाभः (यू भद्रमः ज्ञानः चर्णामादर्खट পুন: ॥ এষা তে কথিতা রাজন্ ब्रमर्थन् बन्खगा। पपत्र ह महा-वाज शवः ज्ञान मवाश्र हि॥ य हेर॰ शर्टां विज्राः मृत्यां रथ छ-ক্তিত:। সর্বপাপ বিনিমুক্তো বি-ফুলোকে মহীযতে।। ইত্যাদি বা-রাহপুরাণে খেতোপাখ্যানে **রস**-ধেনু নাহাজ্য্য সমাপ্ত ॥

চতুর্দ্দিক নিবেশ্যেৎ !। বুন্ধণে রসন ল্লী স্বাদন !। ধুনি: । ইতি (मिनिनी।

রসরু ব্লীজ্ঞী জিল্পা।ইতিনেদিনী

॥ मा ह कल्लिनुयः। यथा। निड्रां-

'छारि भुथनवर किन्छ एक गएग নিজ । ইন্দি্য রসন সিদ্ধু হিনা-'पि दिवर्गा मजः॥ ইতি ভাষাপ ब्रिष्ट्मः ॥ भूषम विक्छि भृषित्। ইবেত্যর্থ:। তথাহি জল দিবিধ• নিত্য ননিত্যঞ্ । পরমাণুক্পণ নিত্যু॰ ছ্যুণ্কাদিক॰ সর্মনিত্যু॰। অব্যৰ সম্বেভঞ্চানিত্য জলমপি ত্রিবিধ•া শরীরেন্দ্রিব বিষয় ভে माट। किन्छ भृथिती जायाया याँ। विष्णव खनाइ किखु जि । व्याया-নিজ নেবেভ্যৰ্থঃ। জনীয় শ্ৰমীর• অয়োনিল ব্ৰণলোকে প্ৰসিদ্ধা गि**ठि। ইन्দियः त्रमनः क्र**नीयः। ত थारि तमन जनीय गन्नान रवा अ কত্বেসভি রস ব্যঞ্জকত্বাৎ। শক্তর माভिवाञ्चरकारकवर्। द्रमना म নিকর্ষে ব্যভিচার বারণায় দুব্যত্ত্ব• হেতৌ দেয় । বিষয় দশ্যতি সি क् र्हिंगापि द्रिजि। निकः नम्मुः হিম তৃষার:। আদিনা সরিৎকা সার করকাদি: সর্বোগ্রাহা:।ইতি সিদ্ধান্তমূক্তাবলী॥ রসনা জ্রী জিল্প।।ইত্যমর:।।ত্স্যা: मुं जक्षन यथा। जीक्षा मः हुः

সনা: শুেষা কিন্তা রক্তা সমা শ্ভা । न्ना मीर्घा ह विष्कुया जानः १४ তো ধনক্ষযে ॥ ইতি গাৰুডে ৬৬ व्यथायः ॥ न्यायमञ्ज तम्नान्य পু।হো রসে। রসত্বাদি সহিত:। यथा। तमल तमना गुराङ्ग मध्ता-**मि त्रान्या। महकाती तम**ळाया নিত্যতাদি চ পূৰ্বব ।। ঘু।ণস্য গোচরো গন্ধো গন্ধবাদি রপি মৃতঃ । তথা রসো রসজ্ঞ। या उथा 🕶 -দোপি চ শু:তঃ ॥ ইতি ভাষাপ-तिः हरः ॥ **७**थात् म इंडि तमञ्जानि সহিত ইত্যৰ্থ:। ইতি সিদ্ধান্তমূক্তা वली। 🗱।। ब्रामः। इंडि (यहिनी।। गक्ष अनु।। इंडि मद्रिन्ति हा।। का-की। इंडि (हमहम्मः।। त्रङ्कः। इंडि न किछमादाना हिन्जिः॥ রসনাথ: পু॰ পারেদ:। ইতি রাজ-नियंग्डे:॥ ब्बितः। इंडि मद-त्रभगागकः बद्भावणी ॥ রসনালিট্পু• জররঃ ! ইতি হেম -**চन्दुः।। র স**ন্ধালেছন কর্ত্তরি তি।। त्रमानविका खी मनः शिवा। इंडि (इन्हन्मुः॥ রসপাকজ: পু॰ গুড:।ইতি রাজ-निर्घणेः ॥

त्रमकनः भ् नाहित्कनवृक्तः। ইতি
भक्ति

রসভব লী রক্ত । ইতিরাজনির্ঘণ্ট :।।
রসমঞ্জরী জী নাযকনাথিকাভেদক
শুন্থ বিশেষ: ! যথা ৷ বিশ্বজ্ঞান মনো
ভূক রস ব্যাসক হেতবে ৷ এষা
শুকাশ্যতে শ্রীমন্ডানুনা রসমঞ্জরী
৷৷ ইতি তস্য দিতীয় শ্লোক: ৷৷
রসমর্ঘন লী পারদচ্ণী করণ ৷

यथा । इश्विकाह्न ह्नां छा। मारही मर्प्ता तम खडः । हथा खर्डन नि-स्त्य ताकिका गृष्ट्येकः ॥ जनाह । जमातिका हिनक तक्रमयं रैनः कृष्टिः क्यारिय वृष्ट्छी विभिन्नुरेकः । क्वानिक्तानि विभक्तिं तिमानुरेकः । क्वानिक्तानि विभक्तिं तिमानुरेकः

त्रमात्र १ की भारतमानात्र । यथा। धूममार त्र त्र खारि गर्स-कः नवमानदः । यात्मकः सन्दिन-देस जीनः कृषा ममः ममः ॥ काठ स्वाराः विनिः किना अदिका बर्जु सूनाः मुगा। विनिन्ना भारत्य । जनः महिन् शिवेती मान्य कृषीः निद्यमान्य । शिवेती वाजूकानृदे ज्ञाः जन्द्य। कान्य । निद्यमा ठून्नाः जन्द्य। विशः अर्ग्राहतः नितः । उत्या-मन्प्रियकः किव्छिट नायकः कृष्ण-रयट क्रमाट ॥ এवः बामनि र्चा-रेम मिर्गर जत्रम उज्जनः। स्मिरियट बामनि उञ्जूष्म गृजः गृकः जुङ्गी-याट जस्र माज्या। यर्शाहिजान्-नारान मर्वकर्यम् (याहराट।। ইতি ভাবপুকानः॥

तमगृह्न की भावतम्। गृहां करण । यथा। ज्यान जिक्न न वक्ता करेन्द्र क्रम्बयादि छः। ठिज्यकाण निमा-कात कन्याक दनक मुदेवः॥ मृठ क्राक ग्राय वातान् मधा ज्याहिन्ह्रं-यथा देश मण्यहिन्द्र मृज खादाय मधाभि कक्षकान्॥ देशि जाव-भूकामः॥

রসরাজ: পু॰ পারেব:॥রসাঞ্জন•। ইতিরাজনির্ঘণটঃ॥

রসবতী স্ত্রী নহানসং। ইত্যমরং॥ রসবিশিঙে ত্রি॥

রসন্যঃ তি রস্থক্পঃ। রসাত্মকঃ।
রস্পক্তিন্দ্র স্বত্তি প্রত্যুবেন নিয়ন্তঃ।
রন্ধান্তঃ পু॰ পার । ইতি রাজনির্ধান্তঃ কি ভিত্তিঃ ইতি কেন

तनामायन की हेकाः। इंडि इन-हन्द्रः। भातरमूकिः। यथाः स्रता-

गिमन्द्र क्री अवविदिश्वः। **७**म्। नामान्द्रः मिन्द्रद्रमः। यथ। । मुक म्अनः गृशीया कियाग इ-जुष्टेय । मुक्कगक्षमा ভारेगक जा बट कृ जिम गक्कक ।। यथ वा भा-ब्रम्म्यार्कः मुक्कगक्षक (भव हि। उ याः कब्बलिकाः अयाप्तिनत्मकः विवर्ष्क्रायः ॥ मृजिकाः वाममा नार्कः अउरायम् छि यङ्ग छ। उसा ৰার ত্রয় সম্যক্ কাচকূপী পু লেপথেৎ॥ মৃত্তিকা॰ শোষ্যিত্বা তু ক্প্যা॰ কক্জলিকা॰ ক্ষিপেৎ। छा॰ क्षी॰ वान्कायत्व शाशिय দ্বা রসং পচেত।। অগ্রিণ নিরন্তরণ मन्त्राच्याविष्य हज्केषः। शृङ्गीयाः पृङ्क नः नयः भिनम् इ मम्भ दम्। ।

इिड ভारमुकाणः ॥

तमहानः ती हिन्नुनः। इिड णय
हिन्दुका ॥ भन्नोत्रमान्न नकः ।

उमा भी भृषिती। इंडामनः ॥ तमनः

॥ भार्या ॥ भन्नकी ॥ कनः । इंडि

(मिनी ॥ माका॥ कारकानी। इंडि

भवत्रवातनी ॥

त्र नाथनः भू अङ्ग्रेश १७ मदः हिन्दुका ॥

রসাগুদ্ধ লী রসাঞ্চন । ইতিরাজ-নির্ঘট:।।

রসাঞ্জন স্থা রসজাতাঞ্জনবিশেষঃ।
রসবৎ ইতি ভাষা। ভৎপর্যায়ঃ।
রসগর্ভ ২ তাজ্য শৈল ৩। ইত্যান্
নরঃ।। রসোভ্রত ৪ রসাগুরু ৫
কৃতক ৬ বাল ভৈষজ্য প দারী দ্বাথোভব ৮ রসরাজঃ ১ বর্যাপ্তন
১০ রসনার্ভ ১১ অগ্রিসার ১২।
অস্য ভণাঃ। হিমন্ত । তিক্তর ।
চক্ষ্যারণ মধ্রর । কটুর । রক্তাপি বিষ ছদ্দি হিল্লাপশ্যার নাশি
বঞ্চা। রীত্যান্ত প্যায়মা নাবাণ তৎ
কিউত্ত রসাপ্তন । তদভাবে ত্
কর্ত্র্য দারী দ্বাথ সম্ভ্রণ। ইতি
রাজনিঘটঃ।। অপিচ। দারী দ্বাথ
সম্প্রিণ পাদণ পজ্বা যথা ঘন ঃ

তদ্য রসাঞ্জনাথ্য তামেরযো: প্রন্ধ হিত ।। রসাঞ্জন তার্চ্জ নির্দার রসালি । রসালি । রসালি । রসালি । রসালি ।। উষণ রসাধন তিক্ত ছে দন ব্রদোষক্থ। ইতি ভাবপুকাশা।। রসাল্য পুণ আমাতকঃ। ইতি রাজনির্ঘটঃ।।

त्रुगाउन की भाजान । इंडामतः
॥ भाजान (जनः । यथा । जडन ।
विज्ञेल विज्ञे

धगतानः क्षी त्नावनः। **३७ (इ**मः हन्द्रः॥ जूबिमान्छः॥

ब्रनायातः भू न्यंः। ই जिम्मः ब्रह्मानी॥ दनन्यायात्रम्य॥

রুসাধিক: পু• টস্কণ:। ইতিরাজ নির্ঘণ্ট:॥ অধিকরস=চ॥

রসাধিক। স্ত্রী কাকোলীদাকা। ইতি রাজনিঘণ্টঃ।।

রসাভাসঃ পু॰ অনৌচিত্যবিশিষ্ট রসঃ।তস্য লক্ষণ যথা। অনৌ চিত্য পুর্ত্তঃর আতাসো রসভা

বধো:। অনেচিত্যকাত রসানা ভরতাদি পুণীত লক্ষণানাং সামগ্রী ব্ৰহিতত্ত্বে সভ্যেকদেশ যোগিছোপ-वक्र भाव वाथा । उह वानवार-পত্তবে একদেশতো দর্শতে। উপ-নায়ক সংস্থায়া মুনি ওক্পত্নী গতা-য়াঞ্চা বহুনাথক বিষযায়াণ রতৌ ত थान् खर निष्ठायाः भुजिनायक निष्ठत्व তদ্বদ্ধম পাত্র তির্য্যগাদিগতে শৃক্।-রে অনৌচত্য•1রৌদু গুর্বাদি গত कारमा भारत ह श्रीनिति । खर्राम् । লম্বনে হাসেও। বুদ্ধবধানুওৎসাহে। অবন পাত্রগতে তথা বারে। উত্তন পাত্রণতত্ত্বে ভয়ানকে ডেব্রেগ নেব ম-ন্যত্র ৷ তত্র রতে কপনায়ক নিষ্ঠত্ত্বে **বথা গ্র**াস্থামী নুক্ষতরো বন• ঘন• मिन वाला इत्यका किनी (क्लोनी मा-বৃণতে তমাল নলিন ছায। তম: স ন্ততিঃ তেন্দ্রে মৃঞ্জ কৃঞ্জ সহসা বর্ত্তো তি গোপ্যা গির: শুহ্বা ভা• প-রিবভ্যমন্মথ কলাসক্তে। হরি: পা-তু বং।। বহুনায়ক নিষ্ঠত্বে যথা। কাস্তা ন্তএৰ ভুবন ত্ৰিভ্যেপি মন্যে যেষা• ক্তে সূত্র পাও রয় কপোল:। প্ৰনত্য নিষ্ঠত্বে যথা। **মালতী**মাধ-(व नन्तन्त्र) नावान्। भण्डानुस् নিষ্ঠত্বেপি পুর্বন নেকনিষ্ঠত্বে রভে

রাভাসত্ব মিতি শ্রীমল্লোচনকারা: 🎜 🏂 🎒 🖟 🎉 🏂 🖟 🏖 🖟 🖟 🖟 🖟 🖟 जागित्रकागा जानाना मर्जनाट भाक्व न न न जारक द्र जिः। भुकिनाय-क निश्रं यथा इंग्गीव वर्ष। इंग गीवना कनकी छ। दर्शन । अध्य পাত্র গতত্ত্বে যথা। জবন স্থল নৃদ্ধ পত वल्ली गित्रिमली समुमानि का-পি ভিল্লী। অবচিত্য গিরে। পুরে। नियम। ऋक्षानु ८ कह्या व्यक्तात छ । भ उल्लोषु वना उरत्यू वल्ला उरत् वलाः ভ মা ব্যন্তী। পঞ্চিপঞ্চী কলনা-म ज्यी नकी उनकी अक्टब्स जुनी ॥ जामि **ममः डामना**म्यः ারৌদাভাসে। যথা। রক্তোৎফর विणान (नाननयनः करणाखद्रा-ছে। মৃহ মুজিকে। মপেতভী ধ্ত ধনু রা.ণ। হরে: পশ্যত:। আগ্রা-তঃ কটকোক্তিভিঃ স্বমসকৃদ্বোর্ষি क्रम॰ कीर्ख्यम॰मा स्मार्ट भर्टू यू बि हित गरमो रुखः भुदिष्टा रुब्ह नः॥ ভयानका जारना यथा। यनकुतन् সোচু মধীর লোচন: সহসু রশ্মে तिव यम्। ममन । भुविमा ह माष्ट्रि ७ इ। पृश्व द्वर निनाय विका निवनानि कोलिकः ॥ छीनीह

বিষয় মেব হি ভয় রস পুকৃতি:। এবমন্যর। ইতি সাহিত্যবর্গণে ৩ পরিছেদ:॥

রসাম লী বৃক্ষাম । ইতি রাজ-নির্ঘণী:।। চুক । ইতি ভাবপুকাশ: রসাম: পু অমুবেতস:। ইতি রাজ: নির্ঘণী:।।

त्रमायकः भुः ज्वितिष्यः। **३७** णद्मकि।।

त्रमायन क्री कित:। इंडि ताज-নির্ঘণ্ট: ॥ ভক্র• । ইতি হেনচন্দু: ॥ विषः ॥ बद्राव्याविनामाकोषदः । ইভিনেদিনী॥ ন সূতে ন বিনাকান্ত• নকান্তেন বিনার সঃ: সূতকান্ত সমা-যোগাৎ রসায়ন নূদীরিত। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ 🕸॥ অথ রসাযনা-থিকার:। তত্র রদাধনস্য লক্ষণ **मार्। यब्ज्रता त्यादि विश्वः मि वयम** छञ्जक छथा। ठक्ष्वा, वृ•इन· व्काऽ• (ভषक जरुमायन ॥ त्रमायनम् कनगर। नीर्घनायः मृ जी (संधाना-রোগ্য: उक्षप: वय:। (मर्क्शनिय व-**लः कान्डिः नरदा** विःन्तम् जायनार्था তদ্বিমাহ। পূর্বে বংসি মধ্যে বা ননুষ্যস্য রসাবন। পুযুঞ্জীত ভি-বক্ পাত্তঃ স্থিক শুদ্ধ তনোঃ সদা ॥ नाविणुक गतीत्रमा यूका द्रमा-

যনে। বিধিঃ । ন ভাতি বাসসি श्रिष्ठे तक्रागा देवाहिजः॥ व्यथ जन्तेत्वक्षानि । भौजापक भगः कोपुः घ्ठ (मरेककरणा विण: 1 ত্রিশ: সমস্ত মথ বা পাুক্ পীত शानरवहरः॥ मध्कनर्गाः चद्रनः अञाउ भुरगाका यश्चीमधूकमा हूर्न· । द्रामा ७ फ्ट्रास नम्त न्यः कतः श्याबाः थन् भन्नभूत्राः। वागः शुरान्याययाणनानि वलानि वर्ग **खत्रवर्ष्कनानि ॥ मिथ्रानि टिजानि** রসায্নানি মেধ্যা বিশেষেণ চ শার্ भूबी। मञ्ह्मा र्याकी। वत्र नी ইতি লোকে। তংলাভে নঞ্জিগ্ন-পি গুঞা। তদ্যা অপি রসায়ন दाए।। माकिरकग जूगाकी यं। नि প্পল্যা লবণেন চ। ত্রিফলা সিত্র। বাপি যুক্তা সিদ্ধ রসাধন ।। সি कृष मर्कद्रा मूठी कना मधु खरेडः क्यार । वर्गानिञ्च छगा भागा। त्रमायन खेराविणा॥ भूननंदम्यार्ख পল নবস্য পিষ্ট পিবেদঃ প্রা সাৰ্দাস । নাস এব তপ্ৰিগুণ नशा वा जीर्ला १ जूनः म भून वंदः न्। य सानस्क चत्रन भि विक्षि पित्न दित्न ज्ञाहरू अस्थः । क्लीब्रामिन एउ वन दीयं यूकाः

সনাশত জীবন মাপুৰন্তি ৷ শ তাবরী মুখিতিকা শুড়ুগী সাহুদ্রি-় कर्गा जहजानम्नी। এতানি ক্রা नम ভाग यूकान्यायात्र किया म-ध्नाविष्णार ।। बद्राक्षा मृजुः वियुक्त (मरहा खर्वमात्रा वीर्य) वना-দি যুক্তঃ। বিভাতি দেবপুতিম: স নিত্য পুভামযোভ্রি বিবৃদ্ধ বৃদ্ধিঃ ॥ भीजायगन्ना भगमार्क मानः घ्-তেन ভৈলেন সুখাধুনা বা। वीर्याप्तर भूष्टि॰ वभूषा विषय वालमा म-नमः यथाष्ट्र वृद्धिः ॥ व्यतः नल॰ खगुन् बन (याबाः भनन्य-(वाय-পন।নি পঞ্। পলানি চাঙৌ ত্রি। क ना ब्रज्ञ कर किर्न्या छ। मब्र-ত্ব মেব ৷৷ লোহ গুগুলু: ৷৷ ন কেবল• দীর্ঘনিছা পুরশুতে রসায়ন যো विविधः निरयवर्छ। गण्डिः म रमव-র্ষি নিষেবিতা শৃভা পুপদ্যতে বুন্দ তথৈৰ চাক্ষয়।। ইতি বসাধ-নাথিকার:।ইতি ভাবপুকাশ:॥ त्रमायनः भू॰ गक्छः।। विख्यः। ইতি নেদিনী॥ र्वीउकी। ইতি **त्रमा**यनक्वा ञी ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ ॥ त्रमायनामुष्टः भू भात्रमः। इंडि द्राजनिर्घकः॥

त्रमायनी .क्षो छज़ी॥काकनाति॥
- मराकत्रकः॥ भातत्रक्रमुका॥ मा॰सहना। इंडि त्राव्यनिर्धन्तेः॥
त्रमाल॰ क्षी मिन्नकः॥ (दानः। इंडि
भिन्नि॥

त्रमानः भू॰ हेक्ः॥ यागः। हेउ भद्रः॥ भन्नः। हेउ भद्द्रञ्जावनी ॥ अन्तद्रञ्ग॰॥ भाष्मः॥ भूछ कनारमकुः। हेउ ताजनिष्ठः॥ मानमा जी नाजी। हेउ भक् हिन्द्रका॥

[नाना जी जनना। मूर्वा। विनाती । इंडि बिनिनी ॥ मुक्ता। इंडि **म**कत्रज्ञावली ॥ मिथात्रेनी । उट-পर्यग्रायः। मार्किंठा २। ইত্যमद्रः॥ उन्तराः कद्रगशुकारद्वा यथा। जात्नी নাহিষ মন্ন মনুরহিত দধ্যাত-ক শর্করা শূভা পুত্র যুগোমি তা শুটিপটে কিঞ্চি কিঞ্চিৎ किल्ल । मूर्यनार्क चरनन मृग्य नवञ्चालाऽ। मृष्ठः मुवरयरम् नावीः ब नवक वन्त्र मित्रिव र्थारिगान्व उ-দ্যান্তবেশ্য ভীমেন প্রিয় ভোন-নন রচিতা নামা রসালা স্বয় গ্রী ্ফেন পুর। পুন: পুন রিয়ণ পুতিয়া ামাস্বাদিতা। এবা যেন বসম্ভ ব-জ্জিত দিনে সেব্যা পর দিত্যশা

द्रमालि

खना नाम जिवीया वृद्धि प्रतिभाग महिम्मिगानाः वनः ॥ श्रीर्भ उथा भद्रिस स द्वित भाविजाका रेग ह পুমত্ত বনিভা সুরতাতিথিয়াঃ। र्य ठानि मार्ग भवित्रर्भण मीर्ग-গাত্ৰা স্তেষা নিয় বপুষি পোষ্ণ भाणु वर्ग्राट ॥ दनाना मुक्रवा-वन्। ब्राव्मी वाउ निख हिए। मीशनी वृण्हगी जिसा मधूबा निन শিরা সরা ॥ রক্তপিত্ত তৃষা দা-रः পुजिन्गायः विनानायः । ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। অপিচ। দপ্নো ২জা-एक भीषत्य अध्यः थश्चमः हन्तृः-(उ: शृष्ट् । क्कोन भगध्य भक्षश्वि-वः गृष्ठेत मञ्जूषं कान्। এवा गाय छज्छेग भित्र छ वर्ष वर क् उथा ध्वा मूक्ष्मां मानः कतः **उत्नर्वात्र्यः विमान्यः ॥ मृ**ज्जाः ७ मृगना छि हन्सन द्रम मृष्ट्रे २७-ৰজ্পিতে কপ্রেণ সুগন্ধিত তদ-थिव मारलाउ। माइ। भागर। म স্যার্থে নথুরে ধরেণ রচিতা ছেয়া त्रमान। यय (ভाकु यम्यथ मीननी मूथकत्री कास्त्रिव निज्यः शिवा ॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥

त्रभाविश खी भीतनाथा। हास्रविश ইতি ভাষা। ইতি শব্দক্রি द्रामन्

ব্ৰসোৰ

त्रमानी जी भू अत्कक्षः । ইडि त्राक विषयः।।

রসাধাস। জ্রী পলাশীলতা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

अगायामी भू॰ ज्यतः। इंडि नक् भाना॥ तमायामविनाष्ट्रे जि॥

बमान्धः भ्• मदलपुरः। ইতি दङ्ग-

রসিক: পু॰ সারসপক্ষী। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ ত্রস্ক: ॥ হতী। ইতি সারস্বত:॥ সরসে তি। ইতি নেদিনী॥

রনিকা জ্রী রসাল। ।। ইফুরস:। ইতি মেদিনী ।। কাঞ্চী ।। রসনা। ইতি বিশ্বঃ।।

রসিকেশ্বর: প্ জ্রিকৃষ্ণ: যথা। বৃন্দবেদান্তরেরমেররাসেংখনব স

মুৎ সুক•। রা দন গুল নধ্যন্ত ননা
নি র সিকেশর•।। ইতি বুদ্ধবৈবর্ত্তে
গণপতিখণ্ডে ৩২ অধ্যায়ঃ।।

রসিত ক্লি নেখনিযোষ:। ইত্য-নর:।। কৃত ।। স্বর্ণানিখ্চিতে তি। ইতি মেদিনী।।

त्रमूनः पुर लणूनः । इति सदः विस्तरा।

त्राम्यः पू॰ भातपः। ইতি রাজ निर्वणेः॥ রসোত্তম: পু॰ নুদ্র: ! ইতি,রাজ৽ নিঘণ্ট: ৷৷ শুেগ্রসম্চ ৷৷
রসোজ্তব॰ ক্লী হিন্দুল ৷ ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ৷৷ রসজাতে তি ৷৷
রসোন: পু॰ রসুন: ৷ ইতি রাজনিঘণ্ট: ৷৷

त्रांनानकः भू॰ त्रमृनः। ७९ भर्यशयः । लग्नस्य द्रामानः म्याम्श्राका गरहोषय॰। छातिरही (महकन्त्र) প্রবেষ্টো রসোনক: যা ভস্যোৎ পত্তি यंथा। यहामृत्रः दिनत्त्रया জহার সুরসত্তনাৎ। তদা ভতে। **ৎপ**তদ্বিদ্যু: সুবসোনো ২ভবন্তু-বি ৷৷ পঞ্জিশ্চ রদৈ যুক্তি৷ রসে-नात्मन विर्द्धि इ: । ज्यामुरमान है-ত্যক্ত। দুব্যাণা॰ গুণবেদিভিঃ ॥ অস্যাব্যব্ভণা: ৷ কটুকশ্চাপি ম্লেষু ঠিক্ত: পত্ৰেষু সংস্থিত: । नात्न क्याय উদ্দিষ্টো नालाश्य ल-বণ: बाज:।। বীলে তু মধুর: প্রেক্তো রস স্তদ্ভণবেদিভি: ৷৷ অস্য ভক্ষ-ণ গুণা:। রসোনো বৃংহনো বৃষ্যো निःकाकः भावनः मदः। तस्म পাকে চ কটুক ভীঙ্গে। মধুরকে। ম-छः ॥ ভग्नमन्नानकृष्ट कार्थेत खकः পিত্তাসবৃদ্ধিদঃ। বল বর্ণকরে। মেধাহিতো নেত্রো রসায়ন: 11

कापाण कीर्वज्ञ सकिम्म विवक्ष स्माकि काम स्माकान । पूर्वाम स्रक्षानममाम बन्ध मभीत्रम स्माम कका क्ष्म हिंद्य सम्मान मान्य छ-शासक हिंद्य सम्मान प्रविता । विद्या याम माउभ व्याप मितिनीत्र भ रमा खंद्य ॥ त्रामान मन्न भूक्यं स्राह्म हिंद्य स्त्राम मन्न भूक्यं

াসোপল• ক্লী भৌক্তিক•। ইঙি ত্রিকাণ্ডশেষ:।।

तिः ती पुराः। ३ छि निकास्टरको सुर्गास्पानितृतिः॥

াস্য নী রক্ত । ইতি শব্দ সন্মিকা ।! স্যা জ্ঞী রাম্মা ॥ পাঠা । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

িছ ত ক গতৌ। ইতি কবিকল্প জন: ।। র•হ্যতি র•হ্যপথতি । ইতি দুর্গাদাস: ।।

রহিত রহ তক ত্যাগে। ইতিকবিবল জন: ॥ রহ্যতি শোক ধীর: । উতি দুর্গাদাস: ॥

तरः क्री निर्क्तनः। उर्श्याताः। विविकः २ विजनः ३ एतः ४ निः-भवाकः ६ तरः ५ उभाः भृ १। ३७४नतः॥ उक्तुः॥ त्रिः॥ छर्। १३७ मिनिनी॥

রহ: ব্য বিজন । ইত্যমর: ॥ র-হো নিধবনে হপিস্যাদুহো গুছে নপু•সক ॥ ইতিরভস চ॥

রহন্য বি গোপনীয় । রহসিভব । ইতি নেদিনী অনুরশ্চ ।।
রহস্যরোনস্পর্শ নিষেধে যথা ।
ন সর্পশক্তি: ক্রীডেত স্থানি থানি
ন সংস্থাত । রোমাণি চ রহস্যানি নাশিষ্টেন সদা বুজেৎ ।। ইতি
কৌর্মে ১৫ অধ্যাম্য ।।

রহস্যা জী নদীলেদ: । ইতি নেদিনী
।। রাম্না।। পাঠা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:
রহিত তি বজ্জিত । যথা। জাত সূতক মাদৌ চ আন্ত চ মৃত সূতক । গুরো স্তদুহিত ক্রাজপকর্ম সাচরেছ।। ইতি তক্তমার: ॥ অ-পিচ। দিগ্রো হলে হলে। হলি রহিতো জন্মর্জাটো ভশেবিত:। ভণ ভবেদ্ধ বেশে হল গোগেপ্যেব বিচি-

স্তায়ের ।। ইতি জাতকপদ্ধতি:।। রক कि পালনে। ইতি কবিকল क्या कि ब्रक्टिंग रेखि। ইडि मृशीमानः ॥

त क

त्रकः क्री ताक्रमः । इंडामतः ॥ छिष्टा यथा। मृष्ट्री जू विकलान् वाङ्गाननाथान् (द्राणिन खथा। मग ন জায়তে যস্যসরক্ষ ইতিমে মতিঃ । ইত্যাণেষে যমশর্মিলোপাথ্যান नानाध्रायः॥ त्रक्षम् अवदः यथा। মনুক্বাচ।রকোমানি বিষয়ানিযা-नि वार्यानि ज्जूका। यगरानि न-নাচকু তানি ধর্মভ্তাধর।৷ নৎস্য **উবাচ। পত্রিকা রোহিণী চৈব র**ু क्रमाना मरशेषती। उथामनक व-न्हात शाह हिज्ञ शाही निका॥ का कानी को तका कानी भीनभी , ७रेथव छ। (किमानी वृश्विकाली ह महानागा भंजावती ॥ उथा गरू-उदिगा ह इत इस्मिनी उथा। इलाहार भनिनी या हम शाज्मि-व उ। ह या।। উन्मानिनी (मामद्राजी অৱর্ত্তানি পার্থিব ৷ বিশেষামর-কভান্যত্ৰ কীট পক্ষ্য বিশেষতঃ॥ कीत जा जा क गगयः मर्ख भाग्रा বিশেষ ভঃ ৷ রক্ষোয়াক যশস্যাক ক্ত্যা বেতাল নাশনাঃ ॥ ইভি

वार्या ३३२ वाकावः ॥. तकः नज् की तकः नग्रः। रेखे अबः ॥

त्रक्रकः जि त्रकाकर्त्ता। यथा। शा-तकः नहारवन्त नज्ञा हय तक-कः। रेवतार्छ अकरायामा नताना॰ মাতৃল জন: ।। ইঙি পুরাণ ॥ तका की तका। यथा। इंडि नुगय

বদ্ধাভি গোপীভি: কৃত রক্ষণ । পায়যিত্বা স্তন নাতা সংন্যবেশ যদাত্মর• ৷৷ ইতি ঐভাগবতে ১০ करक ७ व्यथ्रायः ॥

भू॰ ग्बक् ह्रांशः । রক্ষণারকঃ इंडि मपत्रद्वावनी।। वृहिर्भुखत्क वक्रगीव्रकाशि भाठेः॥

त्रकृषिः खी जायमागान्छ। ইভি त्राङ्गनिघंकः॥

জতু॥ রক্ষণ॰। ইতি खो भिनि ॥ जम । ই जि मे प्रज्ञा-वनी ॥ रामाना कृञा बका यथा । त्रकाः विषयितं सम्प्रक् शाश्रृह् छुः মণাদিভিঃ। গোমূত্রেণ স্নাপ্যিত্রা পুন গোরজসা ভকে ॥ রক্ষা চ-চকু: শক্তা বাংশাঙ্গেষুনামভিঃ। গোপ্য: সাম্পৃষ্ট শলিলা অক্ষেষ্ কা त्राः भ्षक्।। नामाज्यनाथ वान-म्। वीजन्याम नवर्षक। व्यव्याहरता

१५ বু ম নিমাণ স্তব জান্বথোক বক্তো। रिठाजः किंछि कटेत्र स्यामाः। ङ्राध्या स्वाप्त स्वाप्त क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र क्षेत्र स्वाप्त स्वाप्त स्वाप्त स्वाप्त स्वाप्त स्वाप्त स्वाप विकृ वृ क मूथ मूककम मे पतः क ॥ চক্রগুত: সহগদে৷ হরি রস্ত পশ্চাৎ ष्ट्रभार्यरमा धन्त्रमी मध्रा कनका কোণেষ্ শ•থ উৰুগায় উপযুৰ্গপন্দু खार्कः किछो इनध्यः भुक्षः मन खाट।। इनित्यानि इंगिरकणः शानान् নারায়ণোহবড়। খেতদ্বীপপতি কি ख॰ मत्ना वारमस्त्रा १वज्॥ भृति गर्डेस ए वृक्ति माञ्चान जगवान् পর: ক্রীডম্ব পাত্রগাবিন: শ্যা-नः भाज्नाथवः॥ वृक्षत्र मव्यादिक्षे व्यामीन दा नि्गः প जि:। जुङ्गान यक वृक् भाज् नईगुर खयक तः ॥ **जित्ना याञ्यानाक स्याक्ष (य** ৎপ্রক গুহা:। ভূত মাত্ পিশাচান্চ यक ब्रक्का विनायकाः ॥ कार्रेवा রেবতী জ্যেষ্ঠা প্তনা নাত্কাদ্য:। **উबारा ए श्रमबाद्रा (रङ् भा**रा-नित्य करः॥ यश मृडे गरहार भाउ। वृक्ष वाल शुराक (य। मर्ख नकार छ তে विष्णा नामगुरुगजीतवः॥ ইতি শ্ৰীভাগতে ১০ ক্ষন্ধে ৬ অধ্যায়:॥#॥ অথ পৌৰ্নাস্যা রক্ষা বন্ধন । ब्राधीवां श इंडि ভाषा। (भोर्ग्ना-

म्रा॰ रात्र तका वस्तर विधि नर्ब कः। तुक्ताहस्मात्रदार किहिषि-इष्टि সাধব:॥ তত্র ভদুদি সন্তা-বে তা মতিক্রমৈয়ব **স্ব**র্য্যাৎ। তথাচ ষ্ভান্তরে। ভদা্যাণ ছে ন কর্ত্ত্যে मावनी कानुनी उथा। मावनी नृथ-जि॰ इडि ग्रामान् मङ्खि काल्लुनीजि ॥ বিধিষ্ঠ ভবিষ্যোত্তরে । উপাক-र्यिदित (भुक्ति भृषीगोरिक्षव उर्भगः। **उट्डा २** शताङ् अगरा तका (भाष्टे-लिका॰ मुजा॰ ।। कात्रायमकरेजः **मरेखः मिक्षार्थि (ईन** कृषि ठा॰। वरे**ख** र्बिटिखः काशारिमः (कारिम र्व मन-বজ্জি হৈ: ৷ বিচিত্রণ গুথিত সূত্রণ স্থাপযেন্ডারনোপরি। উপল গৃহ मर्या मध्यप्रज्ञा नामह छ भीते। তত্তে।পবিশেদাদা সামাত্য: স পু-রো হতঃ সমূহৎ ॥ তদনু পুরোধা নৃপতে রক্ষা॰ ব্প্লীত মক্তেণ। যেন वाका वजी बाजा मानव्यतन्त्रा सहा-বল:। ভেন ত্বা: পুতিবপ্রামি রক্ষে माठल माठल ॥ रेविक्किक । यस वसु দাক্ষণা ছিত্যা: শতানীকা নন-ষ্য মানা তথ্যা বল্লানি শতং শার-नाया युग्रान् कत्रनिष्टि र्यथा **मः**। जाः ऋरेनः कविरेग रेश्व रेमाः मृद्रि महा-रेनाक मानरेवः। कखरवा बक्र भाषाः

রো (রিপুন্ সংগ্রা শক্তিতঃ ॥ অ-**त्न विधिन।** यञ्च ब्रिक्षिका वक्त भाष्ट রেং। স সর্ব দোষ রহিতঃ সুথ সংবৎসর বসেদিতি ॥ 🗱 ॥ অথ छिष्मिन निर्णयार्थ मुभाकर्या पिन निर्ण यः ক্রিয়তে। यদাহ সৃত্যন্তরে। উ-পাকর্ম ভূ দর্বন্তি তে সাম ঋগ্ যজু ৰিদ: ৷ গুহ স-কান্তি যুক্তেষু হস্ত শুবণ পর্যসু ॥ তথাচ। সামবেদিনা ভাদুসঃ হস্তানক্ষত্র প্রাংশিব-नम् भ्वन नक्क व रक्त व दिना भाव गीनृनिरंगाभाकमं हानः । উनक्रम कां छका की इंब्क्ल क्य डेलाक्य। অত্র করণাভাবে ভাদে শাুুুুরণেপি विष्यः। अवृष्ट्वित्रावस्य खिना गान ন হি ভবন্তি চেৎ। তরা ভাগুপদে মাসি শ্রাবণেপি তদিষ্যতে 🛚 ইতি বস্ত্রদার শিষ্ট বচনাৎ। শাবণপঞ मार्नुकन्नः । जनारु गर्गः । यमि नार्राट् শাুবণ পর্গুহ সংক্রান্তি দ্বিত । न्याकृषाकत्वनः मृह शक्षम्याः मृति-ণম্চ ইতি। অত্ত বিদ্ধা পূৰ্ণি मा ह निमिष्ता। उथा ह का निकान-। द्वारम इन्हर्नम्या म्यूर्णनावम्द्री दक्षित्रां मूर दक्षाकर्ता वया। या-मधुरैकिट छो। (वहान् बीक् बंजः भ ঘ্যবাদে ভৌজন্ম শুকী। হলা তা दमुखो (१व भाजान उन ना नित्ने।।

व्याह्न ७। ठाः गु.ठी खेरम मेरमी पूराक खकः अगः। मः शाख्यान मु. ही व्का शर्वाप्रीप्रयिक भूनः ॥ ভ্ত যুতে ভিমামোপাকরণ মিষ্য 🖹 তে। আসর• বজ্জ:যৎ কাল (ব-দাহরণ শঙ্কযেতি।। ব্যাসোপি। न्वरान उ यदक्यां उखदावार ग॰-यु इ॰ । म॰वट्मत्र क्रां १ वर्गाय ন্তৎক্ষণাদের নশ্যতি ॥ ধনিধা সং-युज्ञः अन्तिहादनः कर्षा युक्तादः । **७८**कर्ण जक्**नः** विन्तान्भाकद्वन স জক বিভি ॥ ইডি শ্রীহরিভ-किविनारम ७) विलामः॥ क्रकाशवः भू । ভূর্বকः। ইতি রাজ-नियंग्रेः॥ जुर्जद्रिति ही॥ विक्ता सी वका।यथा। जातन বিধিনা যস্তার ক্ষিকা বন্ধ মাচরেৎ । न नई (नाय त इंछ: नथ नन्दर সর বসে ।। ইতি হরিভক্তিবি-नाम ७ विनामः॥ त्रिक्ठि जि त्रकाक् उ । उ भर्यायः । ত্রাত ২ ত্রাণ ১ অবিত ৪ গো-পাৰিত ৫ গুড় ৬। ইত্যমর: ॥ गन्। १वरायका (माण्याः) (माणाः -পতিবিশারদঃ। কৃতাক্তভে: ভূ-

कुँ जिमाध्यम् २४२ व्यक्षायः ॥ त्रीकिवर्गः शुः त्राजास्त्रत्रक्रमणः। ज्यभर्यक्षयः। स्रामिक्शः २। इत्यक्ष स्वः॥

রকোন বা কাজিক। ইতি ছেম-চন্দ্র:।। ভ্রিল। ইতি রাজনির্ঘট:।। র্কোম: পু ভল্লাতকৃষ্ণ:।ইতি-ত্রিকাণ্ডশেষঃ॥ শ্বেতস্যপঃ। ইতি ब्रह्माना ॥ ब्रह्मानुमस्त्रा यथा । क्राप्त क्र्योक्तम उद शुकी की গৎ প্রয্ভানরজ্যতে চারকাণ नि जीजानि मिल्ला मुवछि गर्स न মস্যন্তি চ সিদ্ধ সংঘা: ॥ ইতি ভগবদ্বীভাষা >> অধ্যায:॥ স্থানে ইত্যব্যয় যুক্ত মিত্যর্থে। হে হ্রমী किन नर्सिनुष भूवर्खक यञ स्वरमः বাত্যভান্তত পুভাবো ভক্তবৎস नक उठ उर भुकी द्या भुक्रेया की खी। निव्राज्य शुम्य छाना की-র্ত্তনেন শুবণেন চ ন কেবল মহমেব পুক্ৰ্যামি কিন্তু সৰ্বমেব জগছে-তন নাত্ৰ রক্ষে। বিরোধি পুছ্ব্য তি পুকৃষ্ট হর্ষ মাপ্মোতি ইতি বৎ তৎ স্থানে যুক্ত নিত্যুৰ্থ:। তথা **गर्ब॰ क**ग॰ जन्दसाउँ । ज्वित्य মনুরাণ মুগৈতি ইতি চ বভদপি সু জ নেব। তথা রক্ষা পি ভীতানি मिश्व दिश्ली पुर्वा नर्वाम् दिक्कृ श
वायञ्च ইতি यत्त हाला गुळ त्मत ।

उथा नर्द्वराः निकानाः किलवा
पीनाः नःचा नमम् । इंड इंड यद्ध
पि युक्तित्व । नर्वे व उर्व भूकी वृद्धाः

रेड प्रमान्यः साम इंड मा छ।

वायः श्लाका त्रका प्रमुक्तः । ইতি उष्टो कायाः मयूम्
पन मत्रव्यो ॥

त्राकाशी जी वहा। इंडि तहनावा॥ त्राकाबनेने जी ताजिः। इंडि जि-काश्वामयः॥ त्राक्रमना उ। ह॥ त्राकाशी भू॰ स्त्रुव्यः। इंडि ताज-निर्यणेः॥

तकः भू॰ जागः। इंड्रानतः॥

त्रा ल पात्।। भूरता इंडि कविकल्लक्रमः॥ ल ताञ्च। ইंडि पूर्भाषामः॥

ता जी विज्ञाः॥ प्रानः। ইंडिऽकाक्षत्रकाषः॥ काक्षनः। ইंडिऽभूकत्रज्ञावनी॥

ताः प् धनः॥ अर्गः। इज्यादः॥
णपः। इजि मद्यद्वावनी॥
त्राका जी नतिदिष्णयः॥ कहृद्यातः
॥ नवजा उद्यज्ञः जी॥ मञ्जूर्णिकृजिथिः। इजि निर्मि।।
ताथ य भाषान्यर्थयाः। इजि

कवित्रज्ञकनः॥ लायः त्र्तिह-

ভীভাবঃ। অলমর্থো ভ্রণ সাম র্থা নিবালণক । আ অরর্থেশ । ইতি দুগানাসঃ ।।

রাগঃ পু• মাৎসর্ব্য•॥ লোহিভা-न्हि।। क्ष्मान्हि।। अनुदागः।। गा-क्षाद्राप्तिः॥ वृषः। इठि व्यक्ति॥ **ष्ट्रन्तुः। नृ**र्युः। ইতি भवतञ्जावली ।। नाका िः।। त्रकिम विष्।। त्रञ्जनः । ইতি নানাথরত্বনালা॥ পুরীভিঃ। যথা। বীতরাগ ভগকোধ স্থিত ষী নু নি ক্চাতে। ইতি ভগবদ্বীতা। स्नाकडोकाया• श्रीधदयामी ॥ **७**मऽ बक्रन यथा। नूथ मभाविक हिर्ख সুথত্বেনব রজ্যতে। यञ्च পুণ (याटकर्याट न ज्ञान इंछि कीर्जुः 🧿 ॥ इंजुङ्क् ननीनमिनः ॥ 🗱 ॥ गानभाजीय द्रागा यथा । ভরত মতে হন্মঝ্তে চ রাগঃ যভ্বিঃ। (उवा॰ नामानि यथा। रेखब्रवः > कि भिकः २ हिल्लानः ७ नी भकः s बितागः e म्यः ७। इन्मर्ख রভাগে মতে পুত্যেক নেষা পঞ ब्राजिनाः । स्मारमदेव कलामाथः যো মতে পুত্যেক নেতেষা ষট্ রানিণ্য: ৷ এতেষা পুত্যেক নঞ্চৌ भूधाः একৈ পুधडाग्रा ह।। क লানাথ সোনেশ্বর মতে যড়াগা

यथा। श्रीजांगः > वमञ्चः २ १ व्याः ·৩ ভৈরবঃ ৪ মেহঃ ৫ নটনার।য[়] ভির[া] ইতি নানাস∙গীতশাস্ত্র•।। জাং । জাং রাগন্য বুড়**ংগত্তি সংখ্যা স্থানা** া বৈস্তু চেতা নি রক্ষ্যন্তে জগগ্রিত্ব বর্ভিনা । তে রাগ। ইতি কথ্যন্ত মুনিভি ভরভাদিভি:।। গোপীতি गी उभावस (गरेकक कृष्य भनि-ধৌ। তেন জাতানি রাগাণা॰ সহ-সাণি ভুষোডশ ॥ রাগেষু ভেষু য-ট্ত্রি**: শ**দাগা জগতি বিশু, সাঃ। কা-ল্জনেণ ভ্রাপি হাসএন ভূ দৃশ্যতে ।। কেচিম্বদন্তি তে রাগা সরে সন্তী-তি নিশ্চিত । মেরো ক্তরত: পূর্বে প'শ্চমে দক্ষিণে তথা ৷৷ সমুদু কঠে य (मणः खबाभीयाः भूठाइना । उ-থাচ। সঙ্গ বৃহ্ন কলিঙ্গ তেল**স**্ভূ-লিক হাবক স্রক্ যুপলক থেলাক সৌবীর কীর কান্দ্রীর নাভীর নাছী-র সিজু ভালজ্র নগ মগধ নিষ্ধ্ गनप्रीर्य गका ख्य मानव कानव यक मुक्तान उँ ८ कन अउन मि १२; ল হরিকেল কেরলকোবল মলিবা-ল মল ভল্ল সৌবিদল বাত কিঞ্জা-ত ওজুরাত গুপ্তর কালপ্রের গৌড দুবিড ওড় সম্ভৱেদি কাঞ্চী পাঞ্চা-व भोतार्थे मदत्र वोश्वत थम

কীকশ বন্ধপ কামৰূপ ছবিগৰ্ভ বি-मूर्ज मूर्यो हे वाहे की कहे (मरवक्ष नहेक ন্নাট ভোট কবাট করহাট কর্ণাট **জ**ত্তিকাবভিক কৰক অনু কান্য**জ**নু ভোগ কাস্বাজতোজ তথার বিহা-র বলীকার বাজগে**হ বিদেহ বা**-ल्लीक हरूबीक जिगर्जानजीनि (म-শেষু রাগাঃ পুচরন্তীতি॥ যস্য শু-বণ নাত্রেণ রঞ্জন্তে সকলা: পূজা:। সর্বাঘ রঞ্জনাক্ষেতো তেন রাগ ইতি মৃত:।। #।। অথ রাগা:। আদৌ মালব রাগেন্দু স্ততো মলার সং জ্ঞিত:। এরাগশ্চ তত: পশ্চাদ্বস ख खपनखत ।। शिल्ला**न गाप क**र्नाः ট এতে রাগা: বডেব তু । ৬। ষট্বি• শদুগিণী ভত্ৰ ক্ৰমশ: কথিতা ম্যা । धाननी नालभी टेव्य बामकीबी व সিহুডা। আশাবরী ভৈরবী চ মা-नवग्र श्रिया ह्याः ॥७॥ (वनावनी ह পুরবী কানডা নাধবী তথা। কোডা কেদারিকা চাপি মলারদ্যিতা ই-মাঃ॥৬॥ গান্ধারী শুভগা চৈব গৌ রী কৌমারিকা তথা। বে**লো**যা**রী** ह रेवब्राणी श्रिवाणमा निया हैमाः ॥७॥ जुडी ह शक्ष्मी हिन निज्ञ शर्वमञ्जरी । एकती ह विचारा ह बगढगा श्रिया हैमा: ॥ ७ ॥ भाग्री मीशिका रेव्य रम्भकात्री ह श्रीकृषा । वदाछी भाद्रशही ह हिट्डाने अ **প্রিয়া ইমা: ॥৬॥ না**টিকা চাথ ভূপা-नी वामरकनी गंडा उथा। कारमा-ना ठानि कन्।। वर्गांदेम। निया ইমা:।। ৬।। ১৬।। 🗱।। जय कान-নিযম:। বিভাষা ললিতা চৈব কা-सामा भवेगक्षती । तामकीती ताम-क्ली (बलायाती ह खब्बती ॥ पर-শকারী চ শৃভগা পঞ্মী চ গড়া-जुडी। रेजबरी हाथ कोमाबी वाणि ल्या मल्यक ह ॥ वडाः भ्राङ् कारन जु गीगस्त गागरनाज्येमः। बब्राजी भागृती (काफ। देवतानी हाथ वानुयी ॥ (वनावनी भात्रशाही म-প্তৈতা রাগ যোষিতঃ। গেষা মধ্যা-হ্রকালে তু যথা ভারত ভাষিত•া गामात्री मीलिका हिन कन्याभी भूत-বী তথা। কানডা শারবী চৈব গৌরী क्रमात्र भाक्षि।। मायूत्री मालनी नाही ज्लानी जिन्नफ उथा। नाया-हि जान बारिनाः भुगायि हजुर्मन ।। भूक्वा वस ज्वाह्या द्वामा एक मा-नवास्यः। शुरराय ठानताह ठ ब्रजन्याः गान (गाठवाः ॥ मणम् थार পর রাজৌ সর্বেষা গান নীরিত । (सघमलात तागम) गान दयानू

मर्गरा शिशक्षमा ममात्र अ বৃৎ ক্রেমাৎসবং ছরে: ৷ তাবদ্বসন্ত त्रंगमा गान मूक भनीविज्ः॥ **ल्यान्थान नमाद्र जा यात्रमूर्गा म** ছোৎসব । গীযতে তদুধৈ নিত্য भावनी मामताङ्जा।। मर्खन्। मिह ज्ञागानाः ज्ञागिनीनाकः मर्जनः। ज्रकः जूकी नृशाङ्गायाः कालारारा व विम्राउ॥ दागका नाभायमामी उर পত্ন্য স্তদনন্তর•। নান্যপত্নী পুগাত-या नृशाङ्घायाः न मूयगः ॥ दागाः ষড়থ রাগিণ্যঃ ষট্ত্রিংশচারু বিশু-হাঃ। আগতা বুন্ধ সদনাৎ বুন্ধাণ সমুপাসতে।। #।। অথখ্যান । নি তিখিনী চুম্বিত বক্তু পদা: শক্চুতি: ष्य अववान शुनकः। मशीक भानी श्रविणम् श्राहार्य मानावरता मान ব রাগ রাজঃ॥ ১॥ নীলোৎ পল কর্ণ যুগে বছন্তী শ্বামা মুকেশী চ সুমধ্য ভাগা। ঈष८ नहानाष्ट्र ब्रग्रवंकु। न। धान्यी भन्न जुठाक (नवा।। ।।। করে যুতা চাতুজ যুগা রম্যা ইত ভত **म्हा**क् वित्वाक्षश्ची। करंग्नु ब्रह्मोक्डि क तहहाजा ना गाननी म कथिछ। विविद्या।। २।। भूतछ हानी कत हाक बद्धाः दर्भायज्ञः नः नः वन् वन्ती । शूझ वर् शुद्ध वाद्य स्वाना हत्त्वाननः

वामकिवी भुविद्यो ॥ ०॥ मर्छन्तु नी वम्। जि द्रश्वाकी भुवामगङी क्श-লাশ বজ্রণ। বিচিত্র রহ্নাভরণা সু-কেশী সা সিম্বুডা কান্ত সমীপ সং-शा। ।। जवा भुमृनमू । विषवज् 'जक्षु भग्नः कत्रयां मंशाना। की-मां म्काहानिक शाव यश्चि ताना-वत्री ब्रम्भ किला विषया।। १।। म-রোবরহা স্টেকস্য মন্দিরে সরো-क्रेंशः मक्त गईयन्ती। जान भुर्यान পুতित्रक्ष भीरिक भी ती कमू रिर्डे वि ক। সতীয় ।। ৬।। 🗱।। অথ মল্লার: । विश्वमीलाजि मकायुप्तरः काषा निर्या धार्मिकः भीनयकः। कामा-ত্র: পিঙ্গল নেত্র যুগ্মো নলার রা गः नियक्ट जूरवणः ॥ १॥ जरह्नि তোৎফুল লভা নিষ্ঞে কৃতভিতিঃ काड ममागमाय। (वलावली हम्भक भोनिनी म। वाना विविज्ञानत्रना निक्का॥)॥ त्रश्मकाष्ठ लियमान পত্ৰ-রম্য-বহন্তী হ্লচ হ্লন্ত গুণ্ম। দ্রাদলশ্যামতনুঃ সকানা পুরাত-तिः मः भूतवी निकका ॥ २ ॥ यः শোক বৃক্ষস্য তলে নিষ্মা বিযোগি নী বাস্ত্রকণাঞ্চিভান্দী। বিভূষিতা-की अविकार वाला मा कामछ। (इम-षाउव जरी।। २।। माल्या माल्या

गल मधाना भूम्न माला मिराउन वाला। शोबी स्कांडानन वृषि जाना र्मा मुनरत्री माध्यिका निव्यक्षि॥ ८॥ नुकह्ली॰ वामयिक यज् जीनार्थ মভাস্তি সন্থেন। স দৈব ভালা-বিহিতা চ মালা কোডা কলা ভান वजी मजा मा।। दा। मादा मम्बीर्ग वजी मूप्तरा (कम भुगिम)न्ति व वा রিবিন্দু:। নিদ্নী ডয়ন্তী তিনিরা শু काष्ठः (कराद्रिका द्रक्रभारायद्र 🚉: ॥७॥ # ॥ यथ श्रिवागः। नीना-বভারেণ বনাভরাণি চিল্লন্ পুস্নানি वधू नहाय:। विवान (वाना श्रुडि দিব্য নৃর্ত্তি: শ্রীরাগ এয পুথিতঃ পৃ-बिर्ताः॥ ॥ मक्ताम् काल गृह्मक्ष (नरम भुवानयञ्जी **इ शिनाक यञ्ज**। খারাণ্রা ধাতু বিচিত্রি তাঙ্গী গান্ধা-तिका शक्त मुक्क निवाल ॥ ३॥ **तमन**-যা সুবিচার কৌতৃক বিদধতী ক বিলোবিদ কৌতক। সুক্ৰিভান্ত ভাবন তৎপরা ভগবতী সূভগা স मुनाक् जा॥२॥ भ्रामान्यान मार्क गानी क्लारेनः की उत्तर्वर काकि न। काकनीयु । द्रामा नगमा नम्ख भानाक नीमा लोबी लोबी लोबन लाक मिश्रा॥ ।। अप्रेलिकायाः क है की नुनी छिः शुकानि जाया द

कनी विहातः। यहाय काखन म्मन वनही कोगातिका कामकना वर्षही ॥ ৪॥ গৌরীপাদান্তোর মভ্যুর্যন্তী गक्षाक्ष्र गक्षमान्। म्याना । ना-ना द्राञागायीन जिल्लादि (वंदना-यात्री कथ्रां वानितक्य ।। द ॥ উल्लामगढी थियास ब्रहः इान् भाग वक्रुन। नाम जो समून मृशि दिवना भी রাগিণী ফ্রা॥৬॥ #॥ অথ বসন্তঃ । চ্তাক্তরেণৈৰ ক্তাব**ভংস**। বিঘূর্ণ मानाक्ग (नज्जनमः। शीजामृद्रः का-क्षेत्र ठाक्रांस्ट्र। वज्र छत्रार्गा युव छी लियक।। २॥ जून्छ। मानाछि जूनी-ল্যুক্তা নৃক্তাল্ডা কল্পিড হার্য্তি: । চ্তা ऋद्र भागियूर ग वर्डी कवाक-ণান্ধী তড়িকেরিতেয় ।। ১॥ সংগী-ত গোষ্ঠাৰ গরিষ্ঠ ভাবে সনাশিতা गायन मण्यारोयः। धर्वकिनी नृभुव शानश्या मा शक्ती शक्त (दन-(वजी।। २ ।। छेद्रमि (कणहरमा मू-मातः विमयजी भगरनात्थिक हाक्-(वण•। विनृनि जानक विल्ला क्णा-दी जाम्या विच जा किथिजा जूरियः ॥ ०॥ मधी कनारैनः भविशामाः माना विरयाणिनी कान्न विरयाग (न-रा। शीनअनी छिव ध्वा भुनुछा न्यामा मूकनी शर्वनक्षतीय ॥ इ॥

कार्गाद्भावाविश्व सभू तुङावी म् 📢 11 তি সামঞ্জ ক্জিতানি। কাভা खिक गम्बननाः भूतात्व मा ७ ज्ज्री বেশ কলে:চিতাঙ্গী ৷৷ ৫ ৷৷ অধ্যা প্ৰস্তী নিজশিষ্য ব্লং সঞ্চীত শা-স্ত্রাণি বিবেচনাভিঃ। মনোহর। হার **ল**তাভিরামা সমস্ত ভাষা সশলা विश्निषा ॥ ७॥ 🗱 ॥ जाथ हिल्लानः **াহাসাভিলাসেন পত**ন্ পৃথিব্যা• উত্থাপিত उटका गानिवृत्तिः। উল্লোল সঙ্গীত রূসৈ বিদর্গে। হি-ল্লোল রাগ: কথিতো রসকৈ:॥ ১:। মযুর কেকা শুবণোল্লসন্তী মযুরিকা न्डा ७ड॰ किंद्रडी । मगूद्रकाडीव সিতি দ্বানা মাযুরিকা সংক্থিতা खनरेकः॥ ।। भुरमाय काल गृश मः भुविश्व। भुषीश इंखाक्त गाव व-छ।। भीमछ जिन्मूत्र वितासमाना जूतक भान्। किन मीशिक्यगार॥ সার্দ্ধ সখীভি বিজনে বসন্তী বিচিত্র বক্ষোজ নিতম্ব সঙ্গা! নিরীক্ষ্যমাণা নন দর্পণা যা সা দেশকারী কথিতা खगरेकः ॥ ०॥ छर्जु मेथाना हत्रवात विनरः निरम्थयञ्जी शत्राममा यानः। পুকান দাস্পত্য সুখে নিম্মা সাপা रिषा म कथिता कवीरेनुः॥ ८॥ क र्ण तथाना मूत्रल्झ यूग्रा स्तूत्र सूत

ক্ষোল মনোহরাকী। যেগোলনা চাক বিলোল নেতা বরা**র্গ**নেন_্ ক 'থিতা বডারী।। ৫।। উৎপন্নগাত্রে भूषगाणतास मानः भूनः कर्ड नना-শ্চিরেণ। ঋজ ৰ ভাবান্নিয়ত ক্রমন্তী 🧸 निंदात्रहां इठेकि करे। ॥ ५॥ #।। অথ কর্ণাটঃ। কৃপাণপাণি স্ত্র-রগাধিকাটো ন্যুর কণ্ঠাতিসুকণ্ঠকা স্তিঃ। সূর**্মিত স্থিরসঃ পুশা** क्रीं द्रार्गा इदिजानवर्गः ॥ ১ চির• নটন্তী শুঁভ রঙ্গমধ্যে সংপ্রাথ যন্ত্রী নতিন বসন্ত । সুগীত ভালে বু क्ञावधाना नहीं मृ नाही भारतधान (म्हा॥)। श्रनायक॰ পुञ्जवाङाधि-क्रा इमग्री मर्बगून वर्डी। अना নি শখবিতনোতি মুধ্বা ভ্পালিকা ना ज्ञलपुखदीया ॥२॥ अथ्यानपञ्जी শুক্ষার সারী: শ্রীরান রামেতি সু-(वन नमीः। वामखनाम म्नाजाः-শুকঞ্জী: শ্রীরামকেলী কথিতা কবী-रिन्तुः॥ ७॥ विरमय रैवनकात्वजी स-मखान क्लाविलारमन विस्माइयङी। বৃহলিত্যা পরিপৃষ্টদেহা বড়া পুল-য়ন্ত্ৰন ভায়ভব্যা ॥ ৪ ॥ ভর্ত্ত: नম॰ পাথনি সম্ভরন্তী পথো বিহারেণ সং রোক্হাণি।বিচিন্নতী সৌরভ নোদ-নানা কানোদ রাগিণু/দিতা ভণজৈঃ

।। ৫।। ব্যাধ্ভা নট বৃত্য পরিশুমেণ 🍴 वाना नीनाजिः मुस्जी क्ञास्ता। निवा कन्यानी कन्या अवश्वी এণ পুস্থান মুখরিতা কিন্ধিণী ক-नाभः॥७॥ अ॥ अथ दाग द्रागि-ণীনা• ভাব নির্পণ•। মালব: 🔄 ъ शिल्लाला मलाव उपनन्तरः। गायः ্ৰ ন্তি গায়কা ধীব্ৰ সানন্দেন চভুষ্টয়ণ ॥ বসভো রাগ: কর্ণাটো দ্বৌ বীরৌ ভব-उः क्यार । धानमी मानमी हिव रिजयवी माधवी उथा।। সূভগা পঞ-भी नाष्ट्री (दालायात्री व एक्ज्रती। कारमामा हालि कन्यानी (काउन (क-माहिका जुड़ी॥ कोमाबी माग्बी हिव দে**শ**কারী চ সিন্ধুডা। রামকেলী চ ভূপালী রাগিণ্য কেতি বিশেতি:।। व्याननताः ना इंडि (शाका गीयास गानकाविरिः। भुत्रवी कान्छा ली রী রামকীরী চ দীপিকা। আশাবরী বিভাষা চ বডারী চ গড়া তথা।। এতাক্ষ নবরাগিণ্যে বীরাংশে গান मुखम । (वनावनी ह मामात्री न-लिखा कठेन छात्री ।। रेक्ना गिना गिनी চাপি নোরহাটী চ পাহিডা। কৰ गाःमा विकानीया**८ म**ेखिला द्वागः যোবিতঃ॥ রাগেণ রসভাগেন বট্ जि॰ममागिनीयू ह। कक्गाननर वी- । द्रागव्छः

রাগর রেষ্ জ্ঞাপনার্থ মতত্র্য ॥ ইতি अ शी उना स्मानात । भिवनात्रम् रे वारम 🔰 । 🤊 व्यथारयो ॥ द्रागहर्नः भू कामरहरः॥ थप्तिः वृक्षः । इंडि मिनिनी ॥ कल्लुहूर्नः । इंजि मदद्रावनी ॥ नाकात्रमः । ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। রাগছম: भु· कानरहर: 1 इंडि শব্রহাবলী।। রাগেণাছমে তি ॥ त्रागमः पु[•] जित्रगीक्ष्मः। इंडि রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ রাগদাভরি ত্রি ॥ রাগদা**লিঃ পু**॰ স্সূর:।ইতিরাজ: निर्घण्डः ॥ রাগপুষ্ণ: थु॰ वस्त्रकः।। त्रकामानः । इंडि ब्राकनिर्घणेः ॥ রাগপুল্লী জী কবা। ইতি রাজ-निघफः॥ রাগপুসব: পু॰ वक्षृक:।। ब्रङाम्लानः । ইতি ব্লাজনির্ঘণ্ট:।। রাগযুক্ পু॰ মাণিক্যণ। ইতিরাজ-নিঘণ্টঃ ৷৷ কমিংশিৎ পৃত্তকে রা-গদৃক্ইতি পাঠোপি বিদ্যাত।। রাগরজ্বঃ পু॰ কামদেবঃ। ইতি नयत्रज्ञावनी ॥ রাগলতা জ্রী কামদেবপত্নী।ইতি क हे। ध्रा

M.

कागएवः। इंडि

र्वद्याना ॥

त्रा (विषयः भू मिषित्रमुक्तायुकः मृत्र्यः। अम्य ख्याः। किकातिष्ः । सञ्चाकिषः। वाज भित्र क्षाः विद्राधिद्धः। ইতি রাজ্যञ्जाः।। द्वाश्रम्बः क्षी ज्लाम्बः॥ भर्षेम्बः। ইতি মেদিনী॥

রাগান্বী) জী নজিন্তা। ইতিরাজ রাগাঢ্যা নির্ঘণ্টঃ ।।

त्राशाकः जि व्यामाः मञ्जामानित्र्यः
। यथा व्यामाः वयवजीः मञ्जा त्या
क्छि शिमाना कनः। म कीवारमाः
क्षि वाशाक मूर्रामानुष्ठ माउद्रि

রাগাশনিঃ পু•ু**জঃ।ইতি ত্রি**কাও শেষঃ।

॥ इंडि मद्नाना ॥

तालिन स्त्री विस्थानाती । ই जि का १९७३ ।। यह राया का ४ कहा । २९११ तालिने नान म का ज का ४ का यस में भाग मूल । म का की मान उत्पंति नी शक स्थित म स्वांका ।। ই जि यान न भूतार १८४ अथायः ।। स्वय-कि नाती वाचीः । ই जि म्हापः ॥ अपुर्वाणा । स्त्री । ই जि म्हाप्यः ।। अपुर्वाणा । स्त्री । ই जि म्हाप्यः ।। अपुर्वाणा । स्त्री । इ जि म्हाप्यः ।। अपुर्वाणा । स्त्रारम् यहस्य क लानास्वार ह वहाँ के स्थ भूकाद्या। वानाः विवद्गाः द्वागणायः पृष्ट्वाः।
द्वानी जि व्यन्त जः।। कामूकः। इंडि
विश्वः।। द्वाडः।। कामूकः। इंडि
ज्वानुविद्याः। उट्वर्षायः।
ज्वाकुनः २ व्हाउद्गकिणः २ छहकः
विश्वः। व्याप्तः। जिङ्कदः।
निश्वानुविद्याः। क्वायतः। जीङ्कदः।
निश्वानुविद्याः। विवाद्यः। चिङ्किः।
विश्वानुविद्याः।

রাব ঋড শক্তৌ। ইতি কবিকল্লজনঃ
। ঋষ্মর্বাবং ।ড রাবতে। শক্তিঃ
সাম্থ্যং । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

त्राचवः श् त्रामहन्तुः॥ सहाम् सु विष्णवः॥ सम्मुः। हेि स्मिनी॥ त्राचवायगः श् त्रामायगः। यथा। स्मि हिंग श्रुतागानि त्राचवायगः जात्र । समाश्चित्रहिंगानाव स-श्चि जानि भुकानि (ज॥ हेज्यां श्रुत् त्रार्ग वासन श्रुपूर्णविस्मासावप्रयः॥ त्राह्माः श्रु वृक्कक्षेकः। हेिं हात्र वासनी॥

भारतः वि मृगलायका उवजाति।
जल्मग्रीयः। मृगलामका उवजाति।
ज्ञानकः २। इज्ञानकः। तक्ष्म् ग्राह्मरः ज्ञानकः २। इज्ञानकः। तक्ष्म्यानि मृगा है जि
कार्या स्वापि लामक मिन कम्ननापि द्राक्ष्यः। इजि ज्ञोनियाः

ভরত: 11

রাজণ ব্লী পুশ্লবিশেবং।রস্থন ইতি ভাষা। অস্য শুণঃ।রক্তপিত্ত না-শিত্বণ ইতি দুব্যগুণঃ।।

মাজ পাঞাণ দীপ্তো।ইতি কবিকল্প-ফন: ।। পা অররাজে । ঞা রাজ-তি রাজতে । ণ রেজত্: ররাজতু:। ইতি দুর্গাদাস: ।।

त्राक्षकः क्षी नृश्यमगृष्टः। इज्यमद्रः॥
त्राक्षमि शृः॥ नीखिकात्रक खि॥
त्राक्षकनमः शृः कमञ्जविष्णयः। यथा
। कान्त्र्यप्रः शुव्रवर्षण्या नीश्या वृः
वीक्षमयकः। कमय श्रियको त्राक्षः
कम्य श्रृक्षत्रा श्रीकः॥ इजि
कोष्यः॥

রাজকন্যা স্ত্রী কেবিকাপুল্ন ৷ ইতি রাজনির্ঘট: ৷৷ নৃপস্তা চ ৷৷

त्राष्ट्रक हैं। खी हीनाक हो। इंडि त्राष्ट्रकित हैं।।

द्राष्ट्रकरणकः शुः जुनुमुखा। हेिं द्राष्ट्रकार्थिः ॥

রাজকীयः ত্রি রাজসম্বর্জা রাজ কস্যায়ণ ইড্যর্থে গীয় পুড্যুয়েন সিদ্ধঃ॥

রাজসনার: পু॰ রাজপ্র: 1 তত্র বর্ণনীযানি যথা । জ্যারে শস্ত্র শালে ত্রী ক্লা বল গুণোছুবা: । वार्गानी थूत्रनी द्रामञ्किः जूज-गजारयः ॥ इंजिकविक्यनजायाः > खवकः ॥

ताङ्गणाशः भ् रार्वाकी। हैि किंगवतः॥

ब्राह्मत्वावाउकी छी शिक्राकिविष्णयः
। विराद्याव है है हिन्दी जारा।
छ भर्यायः। हिल्मिर्गिका र भी छभृद्यका २ धामार्गवः ८ दिन्म्यका।
द महाह्मानी ७ मभी छकः १। व्यम्या
छ गाः। मी छदः। ह्य ब्रम् द १। व्यम्या
छ गाः। मी छदः। ह्य ब्रम् द १। व्यम्या
छ गाः। मी छदः। ह्य ब्रम् द १। व्यम्या
ह गा ह व्यक्ति विर्वाधिक विर्वधिक विर्वाधिक विर्वधिक विर्वाधिक विर्वाधिक विरावधिक विराव

রাজগানি জি রাজসয়য়। যথা।
অন্তঞ্চ সম্থকর্ষে রাজগানি চ
লৈশুন । গুরোশ্চালীক নির্দ্ধঃ
সমানি বৃদ্ধহৃত্যা।। ইতি মানবে
১১ অখ্যান:।। রাজনি বা তেনালীনা পরেষা মরণফল দোষাভি
খানাইতি জ্লুকভউ:।। অপিচ
। অপুশ্রস্যধন পর্যভিগানি তদ্

চাবে মাতৃগামি তদভাবে ব্যুত্-পামি তদভাবে ভাতৃপুঞ্চগামি ত-দভাবে সঙ্গল্যগামি তদভাবে বন্ধু গামি তদভাবে শিষ্যগামি তদ-ভাবে সহাধ্যাযিগামি তদভাবে ব্যুক্ষণ ধনবৰ্জ্জণ রাজগামি । ইতি দাযভাগগুভৃগৃত্তবিফুব্চনণ ।।

রাজগিরি: পু॰ শাকভেদ:। তথপর্য্যায়:।রাজাদু: ২ রাজশাকিনী
০ রাজশাকনিকা ৪। অস্য গুণা:।
ক্চ্যত্ত্বণ পিত্তনাশিত্বণ। শীতল
ভ্বণ। স্থলস্য তু অভিশীতলত্ত্বণ।
অভিকচ্যত্ত্বণ।ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।
রাজগ্রীবঃ পু৽ মৎস্যবিশেষঃ। ফলুই
ইতি ভাষা। যথা। ফলকীস্যাহি

ত্রফলী রাজগুীবো নদার্মদ:। ইতি

ত্রিকাওশেষ:।।

ब्राह्मचः वि जीकः। ইতি विकालः (णवः ॥ त्राह्मचा। यथा । व्यनम्न मकाति भूता नत्माङ्कृत्म निंह्मभुजा-रेभ वंनयः कृत्मजुवः। भुम्हिमभीक्षः छ। ह्याय मृद्धेया त्रत्राह्म नीताहानया म त्राह्मचः॥ ইতি नियस्भुश्यमभर्गः॥ व्राह्मका॥ हिङ्कानाः खी भूः विज्ञा हिन्द्रका॥ हिङ्कानाः खी भूः विज्ञा हिन्द्रका।। हिङ्कानाः खी भूः विज्ञा हिन्द्रका।। রাজজদ্: ত্রী পিওখর্র:।ইডি মেদিনী।। মহাজদ্:।ইডি রাজ; নিঘট:।।

রাজজন্মী প্ ক্ষ্যরোগঃ। যক্ষ্যতে
পূজ্যতে রোগরাজত্বাৎ যক্ষা যক্ষ
কড মহি অন্তহাদি ভাসুসিসিতি
মন্চবর্গ তৃতীযাদি রিত্যেকে ভদা
জক্ষ ভক্ষ হসনযো রিত্যস্য ক্পণ
রাজ্যক্ষ শব্দোপ্রে। ইত্যমরটীকাষ্য ভর্তঃ।।

রাজত তি রজতনির্মিত। যথা।
সৌবর্ণ রাজত তামু পিতৃণা পাত্র মৃচ্যতে। রজতস্য কথা বাপি দর্শন দান মেব বা।। ইতি মাৎ-স্যে ১৭ অধ্যায়ঃ।। রজতে ল্লী।।

রাজতকঃ পু• কর্ণিকারবৃক্ষঃ॥ আ-রগুধঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

त्राबलका की भूझिति स्वः। उट् भग्रायः। महामहा २ वर्गभूझः ७ ज्ञानः ८ ज्ञालकः ६ मृभूझः ७ मूर्गभूझः १। ज्ञाल छाः। क्या-यदः। कककातिदः । हक्ष्युदः। ह्यमदः। क्त्रदः। मृत्विदः। मृथ वल्ल ज्युकः। हेलि त्राक्रनियंकः॥ त्राक्रला की त्राक्रदः। त्राख्ला ज्ञाव

রাজতা জী রাজন্ব। রাজ্যে। ভাব ইত্যথে রাজন্শদাৎ ত পুত্যুয়েন বিশ্বা।। ब्राज**ामः भू ख्वाक**वृक्तः। ইতি শব্রহাবলী॥

রাজভিনিষঃ পু• সুথাশঃ। ইতি . হারাবলী॥

রাজত্ব ক্লা রাজতা। রাজ্যে ভাব ইত্যর্থেরাজন শব্দ ে ত্ব পুত্যুয়েন

ं निष्ठमः ॥

নাজদণ্ড: পৃণ রাজশাসনণ। যথা।
উনৈকাদশবর্ষস্য পঞ্চবর্ষাধিকস্য
চ। চরেদ্গুক্ত: সূহদ্বাপি পুাযশ্চিত্তণ বিশুদ্ধধো। ততো ন্যুনতরস্যাস্যু নাপরাধোন পাতকণান চাস্য রাজদণ্ডোপি পুাযশ্চিত্তণ ন বিদ্যা-তে।। ইতি প্রাযশ্চিত্ততত্ত্বপ্তাঞ্চিরো বচনণ।।

ব্লাজদন্তঃ পূণ দন্তানাণরাজা। উপ রিশ্রেণীস্থ মধ্যবন্তি দন্তব্বং। যথা ারাজদন্তৌ তু মধ্যস্থাবুপরিশ্রেণি কৌ কুচিৎ। ইতি স্মেচনদুঃ।।

जाजरम्भायः भू जाजरम्भाः। जा-कक्तः । वेषम्रा जाका इंड्यार्थ जाजन् भपारम्भीयभुड्यायन नि ज्ञमः ॥

त्राज्ञथञ्जकः भू वृश्क्युतः। इठि किन्द्रिताजनिर्घण्टः॥ उत्राप्तर्गाः यः त्राज्ञयुज्जमस्य मुद्धेवाः॥ त्राज्ञथर्गः भू त्राङ्गाःकर्खवाःकर्म। यथा। ताजवर्यान् भूवक्रामि यथा বৃৰে। ভবেমৃপ:। সম্ভবক্ষ যথা তস্য সিদ্ধিক পরমা যথা।। ব্রাহ্ম• शास्त्रन मःकाद्रः क्वियि यथा विधि। गईम्याम्य यथा न्यायः क-র্ভব্য পরিরক্ষণ।। অরাজকে হি লোকেমিন্ সৰ্বতো বিষ্ণতে ভয়াৎ । রক্ষার্থ নস্য সর্বস্যরাকান ন-म्बर शुद्रः ॥ हेन्स् निव यमाका ना মগ্ৰেষ্ট বৰুণস্য চ। চন্দু বিভেশযো কৈব মাত্রা নির্হাত্য শাশ্বতী: ॥ যনাদেবা সুরেন্দ্রাণা মাত্রাভ্যে নিৰ্মিতে। নৃপ:। তমাদভিভব-ত্যেষ সর্ব ভূতানি তেজসা॥ তপ-ত্যাদিত্যবদৈষ চক্ষু বি চ মনা সি চান চৈন ভুবি শক্ষোভি কশ্চিদ-প্যভিবীক্ষিতৃ• ৷৷ সো ২গ্নি ভবিত্তি বাযুক্ত সে। হর্কু:সোম: স ধ্র্যরাট্ । न ब्रायद्रः न वक्षः न माइन्द्रः পুভাৰত: ৷৷ বালোপি নাৰমন্তব্যে মনুষ্য ইতি ভূমিপঃ। মহতী দেব-তা ছেষা নর্জপেণ তিইতি ॥ এ-কমেব দহত্যগ্রি নরং দুরুপস্পিণ্ । वन पर्छ ताजागः मन् प्तर मक्ष्य ।। कार्यः भा श्वकः শক্তিঞ্ দেশ কালৌচ ভত্তঃ হ ক্তে ধর্মসিজ্যথা বিশ্ববৃপা পুনঃ

भूनः ॥ यम् भुनारम भगा 🗐 विक-খিক পরাক্ষে। মৃত্যুক বসতি कारि नर्बटिकायया हि नः ॥ उ॰ যস্ত দ্বেপ্তি সংনোহাৎ স বিনশ্যত্য সংশ্য•। তস্য হাশু বিনাশা্যরাজা পুৰক্তেমন: ৷৷ ওমাজ্বৰ্ম: যমিষ্টেষু স ব্যরস্যের বিপ:। অনিষ্টঞ্চাপ্য निष्टिषु छ अर्थ न विठानाय ।। छ-স্যাৰ্থে সৰ্বভূতানা গোপ্তার প্ৰম মাজ্জে। বুন্ধতেজোনয় দও মস্-জৎ পূর্ব भी খর: ॥ তস্য সর্বাণি ভূতানি স্থাবরাণি চরাণি চ। ভ-याच्छागाय कन्ना उत्रथमां महन हि ह ॥ ७ (मणकारनो मकिक विम्रा-कार्यका उकुछः। यथाई उ: मः भुगरयज्ञदत्रम्न।।य वर्खिष्॥ म त्राजा পুৰুষো দণ্ড: স নেতা শাসিতা **চ मः ।** ठड्नी मानुनानाक श्रमंत्रा পুতিভুঃ মৃত: ॥ দণ্ড: শান্তি পুলা: সর্ব। দণ্ড এবাভিরক্ষতি । দণ্ড: সুপ্তেষ্ জাগৰ্ভি দণ্ড ধৰ্ম বিদু ৰু ধা: ॥ मभीकार मर्जः मभाक् मद्दा तक्षः यि भुद्धाः । अमनीकः। भुनीउस विनामविक मई कः ॥ यान न मुन्द्यः দুকো দণ্ড॰ দণ্ডেগ্রতদ্দিতঃ। শ্লে মৎস্যানি বাপক্যুন্দুৱলান্বলব खद्धाः॥ जन्मः काकः পুরোডाणः

याविद्याक्षित ख्या। साम्प्रक न-স্যাৎ কমিংশিৎ পুরর্ভেতাধরো ন্তর•॥ সর্বোদণ্ড জিতো লোকো দু-र्वाखः हि मूठि नद्रः। प्रथमः हि छ-या अर्बः जगल्डागाय कन्नर्छ।। দেব দানব গন্ধর্ঘ। রক্ষাণসি পত-গোরগা: তেপি ভোগায় বল্লন্তে मल्खरेनव निभीषिठाः ॥ मूरवायूः नर्ववर्गाक जिल्हाबन् नर्वरन्ठवः। সর্বলোকপুকোপশ্চ ভবেদণ্ডম্য বিভুমাৎ।। যৰ শ্যামো লোহিতা-ক্ষো দণ্ড শহরতি পাপহা। পুজা ন্তত্ৰ ন মূহ্ন ডিনেতা চেৎ সাধু পশ্য-তি ॥ তস্যাহু: স**-পুণেতার**• রাজ:-ন সভ্যবাদিন। সমীক্ষ্যকারিণ नुष्ठिः धर्मकामार्थकाविषः ॥ ७॰ व्राज्ञा भुगयन् मन्यक् जिवरर्गना-ভিবৰ্জতে। কানাত্মা বিষম: কুদ্ৰো मर्ख्येनव निष्ट्नपुर्छ ॥ मरखा क् ज्-মহত্তেলো দুর্নর শ্চাকৃতাতাভি:। थर्मा विठलि ७ १ इ नृभासिय म वाञ्चवः ॥ ততো দুर्गक बाङ्केक (द्या-कक्ष महत्राहद्र । अन्तरीक्षणजा-रेक्टव मुनीन (स्वा॰क्ट भीफरय८ ॥ (म। १मशायन ग्एन लुक्किनाक्छ-বুজিনা। ন শক্যে ন্যাশতো নেতৃ• সক্তেন বিষয়েষু চ।। শুচিনা সভ্য

বাজধ

সন্ধেন যুথা শাক্তানুসারিণা। পুণে-তু পক্যতে দণ্ড: স্মহাযেন ধীম: **ण्।।। ब**द्रास्ट्रेन्त्रायवृद्धः **म**त्राक्त्म प्र-७ म मञ्यू। मूह्र यक्तिकः तिर्व्ययु वाकारायुक्तानिकः॥ वरः व्हन् न्शाउः निर्वारक्तांशि कीवजः। विखीर्य। उपाय विवाद रेजनिवन्तु রিবাস্তুসি ॥ অভ্ৰ-বিপরীত্স্য ন্পতে রন্ধিতাত্ম । সু-ক্ষিপ্তে যশো লোকে ঘ্তবিন্দু বিবাস্ত্রিন।। स्य (य अर्थ निविश्वानाः मर्द्धः अनु शृर्वणः । वर्गनामानुमानाव निका স্টো ৎভিরক্ষিতা ॥ 🕸 ॥ তেন যন্মং সভূত্যেন কর্ত্ব্য়ণ রক্ষতা পু-**জা:। তত্তদ্বো ২হ॰ পু**ৰক্ষ্যানি যথা-वनन्भ्दंगः॥ वाक्तान् भग्रभा-नीउ भाउकथार भार्थितः। बिवि मा वृक्षान् विमूष खिरश्चिषाक नाः সনে ॥ বৃদ্ধাংশ্চ নিভ্যুণ সেবেভ বি-शुन् (वनविनः भूठीन्। वृष्याभवी शि সতত রক্ষোভি রপিপ্রতে ॥ আপি নিত্যশ:। বিনীতাল্মা হি नृপতि नं विनम्य कि कि हिए ॥ व-হবো হবিন্যালন্তা রাজান: সপরি इनाः। वनक्। अभि बाज्यानि विन या भुजिलि मित्र ॥ (वर्गा विनर्छ।

श्विनयाम्बर टेक्ट भार्थितः। मू-मात्मा यवन रेम्हव मृगुर्था निमि (न-व ह ॥ भृथ्ख विनवानु कि भा खवाँन मनु (त्रव ह । अरवद्रक्त धरेन वर्षाः त्रा-क्षारिक्ष गाविजः ॥ देवितिहासु क्षयी॰ विष्ठा॰ ष्यनी जिक्ष भाषा छी॰ । जातिकि कीकाञ्च विम्रा॰ वार्डा द्र-ञ्चाःक लाकजः ॥ इन्द्रियागाः कत्य যোগ সনা তিষ্ঠেদ্বানিশ। জি-তেন্দ্রিয়ে হি শক্রোভি বর্শে স্থাপ-বিতৃ পুজা:।। দশ কাম সমূত্যানি ख्यात्ही काथकानि ह। यात्रनानि मृद्रञ्जानि भूयरञ्ज विवर्क्कार्य ॥ का-बाक्ष्र भूमास्त्र। हि वामानयू मही পতি: ৷ বিযুদ্ধ্যতে ২র্থ ধ্যাভ্যা• कारकश्वाज्यतेनव जू ॥ मृगशाका मिवास्रश्नः भन्नीवामः जिल्ला समः । ভৌৰ্য্তিক বৃথাট্যা চ কামজো मण्यका गणः ॥ रेशमन्। मार्मः पुष्ट देवान्यार्थम्दन । वाप् अज-ক্ষ পাক্ষ্য কোষজো হপি গণেঃ २७३: ॥ घरमा द्रान्य उत्पारकरमा स्र्नेन य नार्ख कवाया विषु: 1 छ याज्ञन क्षराह्माङ छद्धारवजावुर्छ। गती ।। भान सका जिय रिक्य मृगया ह यथा कन । এउट कष्टे इप विन्ता-हरूक कामाज गाना। मधना भा-

छन्दिक्व वाक्नाक्यार्थम्यता का श्रंक २भि गए। विम्राट कडे भः **७** बुक निष्ठा ।। मधकम्याम्य वर्णम्य नर्व दिवान्यक्षिः । भूर्वः भूर्वः खक्डब्र विम्याम्यम् भाषावान् ॥ ব্যসনস্য চ মৃত্যোক্ত ব্যসন কষ্ট মুচ্যতে ৷ ব্যসন্ধো ২ংখা বুজতি স্ব-यां जा वाजनी मृजः ॥ (भोनान् **नाज**े विषः म्बान् जक्तवकान् अत्वाप्त जान्। महिवान् मध हारही वा नु बद्दी उ পরীক্ষিতান।। অপি যৎ जूकद्र कर्य उपल्याकन मुद्धतः। वि-শেষতো হসহাযেন কিন্তু রাজ্য ম-(श्वाप्तरा दें । दें । नार्क विद्यामञ्ज नामान्यः मिक्ष विशुक्ः। ज्ञानः नम्-मयः छछिः वात भूणगनानि छ॥ তেষা স্থ সম্ভিপা্য মুপলভ্য পৃথক্ পৃথক্। সমস্তানাঞ্চ কার্য্যেষ্ विष्धाक्ष नाजानः ॥ नर्द्ववास বিশিষ্টেন ব্ৰাহ্মণেন বিপশ্চিতা। मखरार भन्नम मख न्ना वास् গুণ্ড সংযুক্ত ।। নিত্যু তিমান সন্।-খন্ত: সর্বকার্য্যাণি নি: ফিপেৎ। (उ ন সাজা বিনিশ্চিত্য ভতঃ কর্ম স-भावाख्य ॥ अन्यानित भुक्रहीं उ मूठीन् शुद्धानविष्ठान्। সন্যুগর্থ नभारकू नभाज्यान् भूभवीकि जान्

।। নিৰ্বৰ্ভেতাস্য যাবন্ডি ব্লিতি.কর্জ ব্যতা নৃভি:। তাবতো **୧ত**ন্দ্িতান্ मकान् भूकदी उ विष्ठक्षणान् ॥ एत-यामर्थ नियुक्षीं भूतान् मकान् मः लामुजान्। भूठीनाकत्र कर्णाए छी-क्तन ह निर्दिणान ॥ म्डरिक्द भुक्ति ै ত সর্যশাল্প বিশারদ । ইঞ্চিতাকা-त्र (ठडेक: मूहि मक मलाज़ छ ।। चनुद्रकः चूठि फंकः शृष्ठिमान् (मण कालविट । दशुपान वीउनी बागी म्राज्या कः भूमगाराज ॥ वामाराजा দও ীয়েন্ডো দঙে বৈন্যিকী ক্রিয়া । নৃপতৌ কোষ রাষ্ট্রে চ দূতে সন্ধি विभर्ग्रयो॥ मूज এव हि मन्ना छि-बर्खाद ह म॰ इ जान्। मू ज ख ८ अस-তে কৰ্ম ভিদ্যম্ভে যেন বা নবা ॥ স-বিদ্যাদস্য কৃত্যেরু নিগ্ঢেঞ্চিত চে-প্তিতঃ। আকার মিঞ্চিত চেষ্টাণ ভ্তে । বৃদ্ধা চ সর্ব তত্ত্বেন পররাজ চিকীর্ষিত্ত । তথা পুगङ्ग गाजिः अष्यथाञ्चानः ननीउ-(यर ॥ काञ्च नामाम्याम भार्याः शुाय मनादिलः तम् भानजमामसः अाजीवाः रिम नातरम् ।। धनुपूर्णः নহীদুগ মনুগ বার্ফ মেব বা । নৃদ্র্গণ গিরিদুর্গণ বা সমা**শ্রিত্য ব**-ल्ट भूदः ॥ महिन जू भुगञ्जन

भितिपूर्ण गमानुष्य । वदा हि বহু গুণ্যেন গিরিদুর্গণ বিশিষ্যতে ॥ बीनप्रान्प्रान्प्राभुंडा खुवाः मृगगर्खा শ্যাপ্ররা:। তীণ্/ভরাণি কনশ: প্লব হ্ম নরামরা: ।। যথা দুর্গাশ্রিতানে-তালোপ হি সন্তি শবব:। তথারয়ে। ় ন হি॰সন্তি নৃপ॰ দুর্গ সমাশ্রিভ॰ ॥ এক: শত থোধ্যতি পাকারছো ধনুর্থর: ৷ শতে দশ সহস্যুণি ত माप्तर्गः विश्वीयत्त ॥ ७८ महामायूष जम्लाब॰ धन धारनान वाक्रेनः। वा-कारेनः लिल्लिंड यं रेख यंदरमरनाम-কেন চা ভেস্য নধ্যে সুপর্য্যাপ্ত কা-त्रराप्पृह्माञ्चनः । ७७ नद्वे ब्रुंकः म्जू बन वृक्त ममदिज ।। 🗱 ।। তদধ্যাস্যোদ্বহেন্ডার্য্যা সর্বর্ণা ল-ক্ষণান্বিতা । দলে মহতি সমূতা হৃদ্যা॰ ৰূপ গুণান্বিতা॰ ॥ পুরোহি-**७क ब**द्दी ७ वृग्यास्य চ र्षिक । তে १मा गृशानि कर्यानि कर्या रेबे-ভানিকানি চ ॥ যজেও রাজা ক্রতু-**ि** विविध द्राष्ट मिक्तिः। धर्णार्थः रेक्षव विरमुख्डा मन्त्रारखागान धना-नि ह।। भा•वर महिक गारिश्रक हा-द्यानाहात्यविन ।। महाहाताय **न** রে: লোকে বর্ত্তেক্ত পিতৃবন্ধু।৷ অধ্য कान् विविधान् क्यां उब उब

বিপশ্চিত:।তে ২স্য সর্বাণ্যবেক্ষের म्ना कार्गानि अई डा ।। आवृद्धाः ना॰ एक इता दिशागा॰ भूकाका छ. (वर । नृशाग सक्तरा एए व निधि ব্ৰান্ধো হভিধীয়তে।। ন ত স্তেনা নচামিতা হরম্ভি নচ নশ্যতি। ভষা-<u>দাজা নিধাতব্যা ব্রাহ্মণেম্বক্ষযো-</u> निश्चिः॥ न ऋन्तर्ड न वर्रथर्ड न विन-শ্যতি কর্ছিচিৎ। বরিষ্ঠ মণ্লিছোত্রে-ভ্যে বান্ধণস্য মুখে হুত্ ॥ সম ম-वाकार मान विख्न वाकावुत्व। পাধীতে শতসাহ্সু মনন্ত বেদপা-রগে।। পাত্রস্য হি বিশেবেণ শুদ্ধ-ধান তথৈব চ। অল্ল॰ বা বহু বা প্রেত্ত্য দানস্যাবাপ্যতে ফল ।। ৠ। সমো-ন্ত্রমাধনৈ রাজা ত্বাহ্ত: পাল্যন্ পু-জা:। ন নিবর্ত্তে সংগ্রামাৎ কাত্র॰ थर्म मनुष्यतम् ॥ अःगुप्तसम्य निवर्डि-वः भुकानारिकत भावनः। भून्या বান্দণানাঞ্চরাজ্ঞা শে্যক্ষর পর ॥ আছবেষু নিথো হন্যোন্য জিঘা•-नत्या भरीकिनः। यूष्यानाः भवः শক্ত্যা স্বর্গণ যাভ্যপরাধ্যথাং ॥ ন-कृरें जागरेव ईन्यार यथामाता द्राप রিপ্ন। ন ক্ণিভি নাপি দিংখে নাগ্রি-জुलिल (उक्तेन: ॥ नह हमाए इ-লাক্ত ন লীব ন ক্রাজালি। ন

্মুক্তকে**শ• নাসীন**্ন তবামীতি বা किनः॥ न अक्षः न विसम्राष्ट्रः न नग्नः न निद्रायूषः। ना यूष्रमानः शनाऽखः ৰ পরেণ সমাগত।। নাযুধ ব্যসন भारा नार्ड नार्डिश दीक्ष छ । न ভীত ন পরাবৃত্ত সতা ধর্ম মনু ম্রন্।। যস্ত ভীতঃ পরাবৃতঃ স• গ্রামে ছন্যতে পরৈ:। ভর্ত্তর্যদৃষ্ঠ किक्षिडए नई॰ भुजिभमाउ ॥ यः ছাস্য সৃক্ত কিঞ্চিদ্যুত্রার্থ মূপা-जिंछ । ভर्डा **७८ मर्द मा**न्छ भन्ना বৃত্ত হতস্যতু॥#॥ রথাশ্ব॰ হস্তিন• **छ्ब॰ धन॰ धाना॰ शर्म्न् कियः। अर्ब** দুব্যাণি **স্প**্ৰঞ্গ যে। যক্ত্ৰ :তি তস্য ভং।।রাজ্ঞ চ দুনুক্দার মিত্যে ष। दिस्की गुःजिः । त्राङ्यः চ नर्व যোখেভ্যে দাতব্য নপৃথগ্ জিতং॥ এষে। হনুপক্ত: প্রোক্তো যোধ ধর্ম: यनाजनः। व्यवाद्ययाम हारवे क ব্রিয়ো মুন্রণে রিপূন্। অলক্ঞিব निञ्जि नक्ष ब्राक्षट भुगञ्जः। রক্ষিত বর্জানেট্রে বৃদ্ধ পাত্রেযু निःकिरम् ॥ এত্য वृद्धिः विनार भूक्षार्थ भूषाजनः । यमः निडः बन्धान अन्।क **अ**र्याहरू नित्कः ॥ **ञानक्ष भिष्टुम्**८७३ नक्षः इ**८क्टरत**ः अक्या । त्रकिटः वकार पृक्ता वृक्तः

দানেৰ নিঃক্ষিপেৎ ॥#॥ নিত্য মুদ্য 'ভদণ্ড: স্যামিত্য' বিবৃত পৌক্ষঃ। নিত্য সংবৃত সংবার্য্যে নিত্য ছি দুানুসার্য্যরে:॥ নিত্যমূদ্যত দুওস্য কৃৎসু মুদ্ধিজতে জগৎ। তথাৎ স-ৰ্বাণি ভূতানি দণ্ডেনৈৰ পুসাধ্যেৎ ॥ व्यथायरेयव वर्ल्ड ३ न कथ्यन भाग्या। वृष्काञाति अ्युकाक भा-যা॰ নিভ্যু॰ শ্বসংবৃত: ॥ নাস্য ছিদু॰ পরে। বিদ্যাদ্বিদ্যাছি দু• পরস্য তু। ग्र्ट् क्यं हैवाक्शनि त्राकृषिवत्र মাজ্মন:।। বক বিচ্নত্তবেদর্থান্ সি॰-হবছ পরাক্রমেশ। বৃক্বছাবলুস্পেত শশবচ বিনিয়তে ৷৷ এব বিজয-মানস্য যে হস্য স্থা: পরিপন্থিন: । তানানদেশ্বশ সর্বান্ সামাদিভি-ৰুপক্ৰনৈ: ॥ যদি তে তু ন তিঙেগু क्षारिः भूषरेम जिल्हिः। मरखरेनद भूमरेश ठाकुनरेक ईन मानराए ॥ नागरीना मुनायाना॰ हडनामिन পণ্ডিতাঃ ৷ সামদণ্ডৌ পুশ•সন্তি নি-ত্য রাষ্ট্রাভিবৃদ্ধযে ॥ যথোদ্ধরতি নির্দাতা কক্ষণ খান্যঞ্চ রক্ষতি। ত থা রক্ষেম্পো রাষ্ট্রণ হন্যান্ন পরিপ-छिनः ॥ बाहानुका खबाष्ट्रे यः क-র্যত্যনবেক্ষ্যা। সো হচিরাভূশ্য-তে রাজ্যাজ্জীবিভাচ স্বান্ধর ॥

भारीत्र कर्यनाट जानाः कीयरा जा ণিনা• যথা। তথা রাজ্ঞানসি প্রাণাঃ क्कीयरस ब्राष्ट्रकर्यनाट् ॥ # ॥ ब्राष्ट्रमा 🕻 সংগ্ৰহে নিভ্যা বিধান নিদ মাচয়েৎ । সুস•গৃহীত রাষ্ট্রে। হি পার্থিব: সু थ (मथ्ड ॥ घरवा ज्यवानाः शकानाः ं सर्वा खला मिक्डिंड । उथा गाम माञानाक वर्गामुद्धिमा मःगुरः॥ গুনিস্যাধিপতি স্ব্যাদ্শগুনি প তি তথা। বিশ্বতীশ শতেশঞ্চ স হসুপতি মেব চা৷ গাুনে দোষান্স मूर भन्नान् गानिकः मनरेकः स्यः। भः राम् गु। सम्रामाय मरमामा वि• শতীশিন ।। বিংশতীশস্তু তৎসর্বণ माउभाग निर्वत्रायः । म॰ सम्गुःन শতেশন্ত সহসুপত্ত্যে শ্বয়ণ ৷৷ যানি बाबभुरियानि भुजाहर गुमिवानिः ভিঃ। अज्ञेशानक्षनातीन गुप्तिक खान/वाशूयार ॥ मनी अनस ज জীত বি শী পঞ্চ জলানি চ। গুমে গুনে শতাধ্যক: সহসাধিপতি: পু-র । । তেবাং গ্রাম্যাণি কার্য্যাণি পৃথ ক্ কার্য্যাণি চৈব হি। রাজ্ঞো ২ন্য: সচিবঃ শ্লিপ্স স্তানি পশ্যেদত ন্দ্রিতঃ মা নগরে নগরে চৈক স্বর্গ্যাৎ সর্বার্থ চিন্ত ৮ । উট্টিঃ স্থান প্রোরব্ধণ ন कवाणानिव शुरु ।। गजानन् शक्षिः

ক্রামেৎ সর্বানেব সদা শ্বয়ণ। তেখাণ वृखः शतिनायः मन्गाः क्षेत्र उहरेतः ।। রাজ্ঞোহি রকাধিক্তা: পরস্বা मायिनः मठाः। ज्ठा जवि शु-यग (उट्डा) इक्षिमाः भुजाः ॥ य कार्यिप्रकाडिश र्श्यम्य मृड्डीयुः **পाপচেতস:। (उवा॰ স**র্বশ্বনাদায द्राजा कर्गार भुवामन ॥ द्राजाम्यं मू युकानाः जीगाः (भुवाबनमा ह । পুত্যহু কল্লযেদ্তি স্থান কর্মানু-क्षणाः ॥ भाषा (मर्या भ्वकृष्टेम्र यपुरक्षेमा (वजनः । यापामिक खर्था हारमा थाना र्माग्छ मानिकः ।। 🛊।। ক্রয় বিক্রয় মধ্বান ভক্তঞ্চ স शिविद्या । याश (क्रमक माम्युक्त) विभिक्ता मानविष्य क्राम् ॥ यथा ফলেন যুজ্যেত রাজা কর্তা চ কর্মা-गा । उथा (वक्ष) न्रशा द्रार्ट्धे कन्न-(य८ नठउ॰ कद्रान्।। यथान्नान्न मन-ख्याम्यः वार्यातका वट्म बर्म्भनाः। उथान्नात्नः गृशे उरवता बाह्यानुष्ठाः क्तिः कद्रः ॥ शकान्छाग वारि-या त्राङ्का भणु व्वित्र (या: 11 धान्।) नाम द्वारा जागः यहित हामण वर वा ॥ जामनी अथ वडाग क मा म नथ् निर्माः। गक्तीविधि तमानाकः পুয় মূল ফলস্য চ।। পত্রশাক ত্ণা-

माकः रेवमना ह हर्मानाः। स्वायाः नाक ভाञानाः अर्वम्यान्यस्म्य ह ।। নিুখনাণে। প্রাদদীত ন রাজাশোু-बिवाट कद्र । नह क्षुवान्य मध्नी रम्रहाजिया विषय वजन् ॥ श्रा यम् ब्राक्डस विषय (गुवियः भीपि ক্ষৰা ভস্যাপি তৎ ক্ষুধা রাষ্ট্র মচি-রেণৈৰ সীদতি॥ শু:তবিত্তে বিদিত্বা-ना वृक्ति धर्माा भुकन्नाय । मात ক্ষেৎ সর্বত শৈচন পিতা পুত্র মি-वोद्रम• ॥ **म•द्रक**्रभारमा द्राख्वा य• ब्रक्ट धर्म मनुष्ट् । (उनायू चंद्रं उ ब्राड्डा मुविष बाड्डे स्मव ह ॥ यूर-किक्षिरिभ वर्षत्र। माभायए कद्र मः **क्किड•। व्यवहारत्रन की वर्छ• द्राक्का** ब्राष्ट्रे भृषश्चनः ॥ कासकान् निज्ञन रेफ्टव मृमुः फारजाशकी दिनः । ७-किक का ब्रायर कर्य मानि मानि म श्रीभिज्यः॥ (नाहिन्स्यानाञ्चाना मूलः **পরেবাঞ্চাতিতৃ**ঞ্বা। উদ্হিদ্দন্ হা অনো নুল নাজান তা স্চ পীড় (यथ।। जीक टैक्टव मृद्क महार का र्याः वीका महीशिजः। भीक रेन्हव मृद्दिकव द्वाङा ভविछ सम्बद्धाः। य নাত্য মুখ্যা ধর্মজ পুজে দান্ত ञ्रलामुख्। ज्ञाभरयनाग्रान खिन् थिमः कार्याकान्ना ।। वदः नर्दः

विधारयम निजि कर्डवा माजानः। यू-ক্ত কৈবাপুমন্তক পরিরক্ষেদিমাঃ পুরা: ৷৷ বিকোশস্ত্যে যস্য রাষ্ট্রা-**ब्रि**वर प्रमुख: भुका: । मःभभाऽ उ: गज्जामा मृजः म नजू कीवि া ক্ষত্রিয়স্য পরে। ধর্ম: পুজানামেব शानन । निर्मिट्ठेकना**डाङ।** हि वाका श्वर्या युक्राउ ॥ उत्थाय अ-শ্চিমে যামে কৃতশৌচ: সমাহিত:। হুতাগ্নিবা স্থাণ কার্চ্য প্রিশেৎ স শুভা॰ সভা॰॥ তত্ৰ স্থিতঃ পুদাঃ नर्वाः পुठिनन्तु विमर्द्धारारः । वि-সূজ্য চ পূজা: সর্বা মন্ত্র্যেৎ সহ मिजिलिः ॥ # ॥ गिति शृष्टि ममारू হ্য প্রাসাদ বা রহোগত:। অরণ্যে নি:শলাকে বা মন্ত্রযেদবিভাবিতঃ॥ যদ্য মন্ত্ৰ• ন জানন্তি সমাগন্য পৃথ-श्चनाः । मक्रमाः भृषिवीः जुह्न कावशीतानि नार्थिवः ॥ बड मू-काक विषद्रा॰ खिर्यत्वानान् वरगाग-তান্। জী সেই ব্যাধিত ব্যক্ষান্ম-क्षकारण २भमात्रस्य ॥ ভिन्मस्य व-मञा मञ्ज॰ रेजर्याक्षाना खरेषद ह । জ্রিয় কৈব্ বিশেষেণ ভষ্মান্ততাদৃত্যে ज्तर ॥ मध्यम्मान १ न दावा या दिन्पाला विभव क्षमः। विश्वसम्बर्भ

পরস্পার বিক্জানা তেষাঞ্চ সমূ शार्ड्डन । कन्याना मन्युरानक क ্ মারাণাঞ্চ রক্ষণ ।। দূতসংপ্রেণ र् देक्षव कार्याः भवः उत्थिव ह। जन्नः-भूत भुगात्रक भुगिथीनाक (ठक्टिउ॰ II. क्टन काडेविय कम् शक्वां शक् ় ভুতঃ। অনুরাগাপরাগৌচ পুচারণ म ७ वन १ ।। सथ्यम १ भू वा इक বিজিগীযোশ্চ চেপ্তিত ৷ উদাসীন পুচারঞ্চ শক্তো কৈব পুষরত: 11 #11 এতাঃ পুকৃত্যো মূল মণ্ডলস্য স-মাসত:। অঙ্টো চান্যা: সনাখ্যাতা ছাদলৈব তু তাঃ মৃতাঃ ॥ অমাত্য बाह्ने मूर्गार्थ म् खार्याः शक्ष ठाशवाः ৷ পুত্যেক কথিতা হেতা: সংক্ষে পেণ দ্বিসগুতি: ৷৷ ৠ৷৷ অনন্তর মরিণ বিদ্যাদরিসেবিন মেব চ। অরে রন-खद्र भिक्र मुराजीन उत्याः भद्र ॥ তান্ সর্বানভিসন্ধ্যাৎ সামাদি ভি ৰূপক্ৰনৈ:। ব্যস্তৈ শৈচব সমস্তৈ **"** शोक्रदेश नियम ह ॥ अक्तिक विग्र्हेकिय यान नाजन मित्र ह। दि थीजावः मः मुगक यए छनाः किछ-ध्यय नता ॥ जामनरिक्षव गानक मः कि विशुष्ट (मव ह। कर्यिं) वीका পুযুজীত দ্বৈধ সংশ্য মেব চ।। निक्छ बिविष विम्यामाजा विग्रह

মেৰ চ। উভে যানাসনে চৈব বিবিশঃ नः मुगः मृजः ॥ ननान यान कर्या ह বিপরীত ভথৈব চ। তদাত্বাযতি সংযুক্ত: সন্ধি জ্রেযো দ্বিলক্ষণ:।। यग क्उक कार्यार्थ मकारन कान এব বা। মিত্রস্য চৈবাপকৃত্তে দ্বিবি-খো বিগুছ: মৃড:।। একাকিন শ্চা-ज्यवित्क कार्या श्राप्तः यम्ह्या। त्र. হতস্য চ মিত্রেণ দ্বিবিং যান মু-हुए**छ ॥ क्यीनम**ु हेहव क्या**ला हे**न-বাৎ পূৰ্বকৃতেন বা । মিত্ৰস্য চান্-রোপেন দ্বিবিধ স্ত মাসন ।। ব षा अधानिन कित क्रिकि: कार्यार्थ निष्काय। द्विविषः की खंडा उ रे घरः या-एखना खनविष्ठः॥ अर्थ मन्त्रा-मनार्थक भीष्णानानम् भव्छः। সাধ্যু ব্যপদেশার্থ দ্বিবিং সংশ্যঃ म् जः ॥ # ॥ यनावगाह्मायजा मा-ধিক্য প্রব মাত্মন:। তদাত্বে চাল্লি काः भीषाः उता मिकः ममानुररू ।। उनाद्व उटकात्व ॥ यना भुक्क्षा মন্যেত সর্বাস্ত পুক্তী ভূপি। অ-ত্যুদ্ধিত তথাআন তদা দ্বীতি বিগুহ• ৷৷ যদ৷ মন্যেত ভাবেন শৃষ্ট• পৃষ্ট বল স্বক। পরস্য বিপরী-उक उमा यायामिन् भुछि ॥ यमा ज् महार भित्रकीरण वाहरनन वरनः

न ह। जमात्रीज भुगरवन भनरेकः भाग्यमञ्जान् ॥ भरन् । जाजि । यमा जान का महंथा वनवखद्र । उना विधा বল কৃত্বা সাধ্যেৎ কাৰ্য্য মাজানঃ ।। यहा भद्गदनानास गमनीय उरमा ভবে । उमा जू मः मुदर किशुः ধার্মিক বলিন নৃপণ।। নিগুহণ পু क्ञीनाक कर्गाच्या श्रविकार ह ৷ উপদেবেত ত॰ নিত্যু সর্বায়ে র্গুক্ যথা।। যদি ভত্রাপি সংপশ্যে-ত্বোৰ সংশ্য কারিত। সুযুদ্ধ নেব তথাপি নিবিশক্ষঃ সমাচরেৎ ।। সংবাপাবৈ তথা স্ব্যান্ন ভিক্তঃ পৃথিবীপতিঃ। যথান্যাভ্যধিকা ন স্তানিতোদাসীন শত্রেং॥ আগভি-नर्बकार्याणाः उनाद्क विवादारर । অতীতানাঞ্চ সরেষা তণদোষে **ठ उत्तृड: ॥ व्यायङ्गः स्वारायख्य** ন্তদাত্ত্বে কিপু নিশ্য:। অঠাতে কার্য্পেষজ্ঞ: শত্রভি নাভিভ্যতে ॥ यरेथन नाजिमन्त्र गाजान পান শতবঃ। তথা সর্বং সংবিদ-शास्य नागानिका वयः।। यस ज्यान माजिए किति हाई अ अ ज छः। जनात्मन विशासन यायानित ब्रुड़- भटेन: !! यार्गभीत्य ब्रुट्ड मानि থাবালারা নহীপতি:। কারুর

বাথ চৈত্ৰণ বা নাসৌ পুক্তিয়থা বলং া। অন্যেদ্বলি তুকালেষু যদ। পশ্যে-**फु**त॰ जय॰ । उन। यायाहिशृहेक्टर ব্যসনে চোত্থিতে রিপো: ৷৷ কৃত্বা विधान गृष्ट उ याजिकक यथा विधि । উপगृष्टान्त्रक्षित हाजान् सम् খিবাৰ চ।। সংশোধ্য ত্ৰিবিধং নাৰ্গং यिष्ठिश्व वल प्रकः। जाम्मदायिक কল্পেন যাযাদরিপুর॰ শনৈঃ ॥ শত্রু সেবিনি নিজে চ গ্ঢে যুক্ততরো ভ বেৎ।গতপুভ্যাগতে চৈব সহি কণ্ঠ-তরে। রিপঃ।। দপুব্যহেন ভন্মার্গ॰। यागाउ भक्छिन वा। वताइ नक्त्रा-ভ্যা॰ वा मृह्या वा शक्राउन वा।। य-তশ্চ ভয় নাশক্ষেত্ততো বিস্তারয়ে-ছল-। প্রঘেন চৈব বুংহ্নে নিবিশে**ত** जना चय॰।। स्मनाशि वदाश्राको नर्दिक निर्वासिए। गठक छय-নাশক্ষেৎ পাচী ভা কল্লযেদ্দিশ । গুল্মাণ্ড ভাপবেদাপান্কৃত সং-জ্ঞান্ সমন্ততঃ। জ্ঞানে মুদ্ধে চ হে-**ण**ज्ञानजीत्तमविकातितः।;#॥ शर् তান বোষ্টেদল্লান্ কান্ বিভার্যে-ছত্ন। মৃত্যা ৰজেপ চৈ বৈভান ব্য-(इन कृष्ण स्माधस्य ॥ मान्यस्यहेनाः महा मुलापम्हाल भी घिरेल उंचा। रुक अन्। एउ हारेन इशि हर्याः

यूरिश: इराम ।। अकाकाणा म्हा म्राःक शक्षानाम् मृत्रामनजाम् । भीषान् वयु रेक्टव नदान्यानीक्य-(रया वर्षण ॥ शुरुवर्षयम् न गृश् छा । শ্চ সম্যক্ পরীক্ষ্যেত। চেপ্তা শৈচব विकानीयाम्बीन् (याध्यका मिला। ্র উপৰুধ্যারি মানীত রাষ্ট্রণ চাল্যোগ-शीउरायः । मृषरयहात्रा व्यञ्ज यदः ञामाप्रकन्ना जिन्ह्याहिव उउ। গানি প্রাকার পরিখা স্তথা। সমব[্] कन्मरग्रेहन दाखी विजानस्यख्या ।। উপজ্বানুপজ্পেদ্ব্রেত্র চ ভৎ कृष्ठ•ा युःकि ह रेमरव युरश्यक कः যপুেপ্সূরপেভভীঃ।। সামা দানেন ভেদেন সমস্তৈ রথবা পৃথক্। বিজে जुः भुग्राङ्कादीय यूर्यान कमाहन ॥ অনিভ্যো বিজযো য্মাদৃশ্যভে যু थ्यमान्याः। श्रदाक्यक मःगुास ভমান্মদ্ধ বিবৰ্জতে ॥ ত্ৰযাণাম शुभारानाः भूदिङ्गानामभञ्जतः। তথা যুধ্যেত সংযাত্ত। বিষয়েত রি-शृन् रथ।॥ #॥ जिद्वा गम्भृ जरग्रह्म वान् द्राञ्चणः रेक्टव वार्षिकान्। सुप्तप्राटः পরিহারা क খ্যাপ্যেদভ্যানি চ ॥ मर्खियाञ्च विभित्तेवार्यनिमारमन চিকীযিত। স্থাপয়েত্তত্ত ভদ্মশ্য श्यंग्रह समयकियाः ॥ भूनागानि ह

मदी उ उताः धर्मान् याथा विजान् । इरेड्र म् भृष्ययरमनः भुषान भूकरेवः नर ।। जानान मिल्यकतः नान्धः প্রিযকারক । অভীপ্রেভানা মর্থা-না॰ কালে যুক্ত॰ পুশস্যতে॥সর্ব॰ कः त्यांम्यायखः विशास रेम्य मानुत्य । তযোদৈৰ্ব নচিষ্ক্যন্ত মানুষে বিদ্যুত ক্রিযা।। সহ বাপি বুজেত্মক্ত: সন্ধি কৃত্বা পুষত্নত:। মিত্রণ হিরণ্য ভূমিণ वा मलानार जिविश क्ला।। शार्कि-गुष्टिक मण्लकः उथाकनस्य म-ওলে। মিত্রাদ্থাপ্যমিত্রাদ্বা যাত্রা কল মবাপু যাৎ॥ আক্রন: পার্কি গ্রাছস্য নিয়ামকো রাজা।। হিরণ্য ভূমি সম্পুল্ড্যা পার্থিবো ন তথৈধ-তে। যথা মিত্র প্রুব লক্কা কৃশ ন-भागिक क्रम ॥ 🗱 ॥ धर्मक्रक कृ-ভক্তঞ্চ তুষ্ট পুকৃতি মের চ। অনুর-ক্ত ছিরারম্ভ লঘু নিত্র পুশস্যতে ।। शुक्कः क्लीनः भ्रकः मकः माठाः র মেব চ। কৃতজ্ঞ পৃতিমন্তব্য কষ্ট মাছ ররি॰ বুধা: ।। আবঁটো প্ৰয क्कान (भोर्य) कक्ग (विविधाः (खोन-**ल**क्ष्यक्र जंडल मुहाजीन खलाहरः॥ खोननकाः वर्शुमदः ॥ क्रिमाः শস্পুদাং নিভ্যু পশ্বজিকরী মা পি। পরিত্যক্রেদ্পো ভূনি মালার্থ

मिविहातरम्।। व्यानमर्थ- धन- त्राक-দারানুক্ষেদ্ধনৈ রপি। আজান স **७७॰ द्राक्कफारित द्राश धरेन द्राश ।।** সহ সর্বাঃ সমূৎপরাঃ পুসমীক্ষ্যা পদো ভূশ•। সংযুক্তা•শ্চ বিযুক্তা• শ্চ সর্বোপায়ান্ সূজেদ্বুং ।। উপে-ভার মুপেযঞ্চ সর্বোপাযা স্চ কৃৎ-স্বশঃ। এতভুষ সনাশ্রিত্য পুষতে-তার্থ সিদ্ধযে।। উপেতার পাত্মান 1 डिल्मर भाखवाः ॥ #॥ अवः गर्ब নিদ বাজা সহ সম্ব্রে নব্রিভি:। ব্যাযাম্যাপ্লুত্য মধ্যাহে ভোকুমন্ত: পুর• বিশেৎ।। তত্রাত্মভূতৈ: কাল-জ্ঞৈ রহার্য্যৈঃ পরিচারকৈ:। সুপরী-किञ्चमहाम्। महाचरित्र विवाशिहः ।। विष्येषु बगरेन काना मर्बन्वानि (याजरयर । विषशानि ह द्रजानि निय-তো খারযেৎ সদা ॥ পরীক্ষিতা: खिय रेक्टन वाङ्गानक ध्रातः। (वः ना उत्र मः नुषाः स्मृत्नाः नुममाः হিতাঃ।। এবং পুযত্ন স্বীতি যান भागामनाभारत । ज्ञारत भुजाश्य दिव नर्वावकाद्रावयू हु॥ जुक्तवान् विश्-রেট্রেব জ্রীভি রন্তঃপুরে সহ। বিহ্ন ত্য ত্ যথা কাল পুন: কাৰ্য্যাণি চি-स्टर्ट ।। जनस्उक मः भःभागृत्रागृ षीय॰ भून र्क्जन॰ । वारुनानि ह मर्बाणि । दाङब्युद्रकः भ् वृरुक्युद्रः । उद

শক্রাণ্যাভরণানি চাা সন্ধ্যাঞ্চো-भागा भूग्यारखर्बन्यनि भक्रज्र। ब्रह्म्यार्थायनार्कित अनिधीन्यक् চেপ্তিত।। গড়া কক্ষান্তরণ ত্মন্থ 🕽 সমনুজ্ঞাপ্য ত॰ জন॰ । পুৰিশে-ভোজনার্থক জীবৃতো হন্ত:পুরণ 'পুন: ॥ ভত্ৰ ভক্তা পুন: কিঞ্চিত্ৰ্য্য 🖟 धारियः भूक्षिजः। अ विश्वास यथा काल मुखिए ह गडकूमः॥ এउदि-ধান মাভিষ্ঠেদরোগ: পৃথিবীপতিঃ । অশ্বহঃ দর্রমেতভু ভৃত্যেধু বিনি-যোজ্যেৎ।। ইতি মানবে ৭ অব্যা-यः ॥ 🗱 ॥ काली भूतारगाङ त्राज्य-र्याः ৮৫। ৮७ व्यथ्रायस्या म् हेवाः ॥ মহাভারতোক রাজ্যমা: শান্তি-পর্বণি <u>দ</u>ৃষ্টব্যঃ ॥ शम्यभूदारगाक ताक्षयः वर्गथए७ २०৮ व्यथात् मुक्षेबाः ॥ ताकवानक· क्ली ताकनूतः। ३७ नम्बङ्गावनी ॥ त्राज्यानी खी त्राज्यानिका। **उ**९ পर्यप्रायः। काउः २ त्राज्ञशानकः 🤊 । ইতি শব্দরত্নাবলী।। স্বন্ধাবার: ৪। ইতি হেন্চন্দু: ॥ वाजवाना की मामाकः। इंडि ताजनियणः॥

भर्यत्रावः । द्रावध्रदः २ महानर्यः ० निरंखानुद्रकः ८ खासः ६ द्रावधर्गः ७। ইजि द्रावनिर्धिः ॥ स्मृत्रु खनाः १ क्ष्युतन्तिः पृष्ठेवताः ॥

(ताबनोगी भू॰ भागिनः। ইতি त्राकनिर्यण्यः॥

ब्राजनीजिः जी ब्राङ्याःनयः। ग्या । নানা শাস্ত্রোজ ত॰ বক্ষ্যের রাজ नी जि मगुइयः। महिवीब निषः नाः क्ष ठानका जाद जागुरु ॥ इंडि চানকাপণ্ডিত क्ত পুথगः লোকः ।। স। যথা। গদিত বিল শুক্রাভ্যা॰ শুরা ভাগবতো হনর:। পুরু ধ भीर्थ मः गृकः भुजाता वाका मूख भः ॥ यनाय छा। क्रमः दाखन् य कि ত ভূবনস্যহ। অবিরোধেন ধর্মস্য व्यर्थामाङ्क्रीक यट् ॥ जदमः जान्गमनः कामवर्गक मक यटा भ ज्ञात्वर ह यह्यः भूध उट कमा जा-हत्र। यथा नावाः नुवामान्यया कीर्खि ভবেত্তব। यथा नाभगणा যোগ তথা হক নহামতে।। এত मर्थः नियः शिधाः काङ्कास्त भूकाया खगः। (यति हि शृहियाक नि-বদন্তি সুনিষ্ঠা: ॥ বৃদ্ধো জ্ঞাতি र्खना विभुः कीर्जिक यममा मह। তন্মান্যথাতে নিবসন্তি পুঞ রাজ্য

इिंडलाइ बलाउगाम्याः । उथा यजदायन मजु (६ द्वेग यथा यमदी ভবিতাসি লোকে ৷৷ ভ্ৰগ্ৰ সদা ব্ৰাহ্মণ ভূবিতাযা ক্ষেত্ৰাবিতাযা দ্ট বাপিতাবাং। শুশুৰণাসক স-मुख्यायाः अकिः भुयात्री ह नदाधिः পেন্দুা: ৷৷ তমাদ্দিলাগুগা: শু.তি শাস্ত্রযুক্তা নরাধিপাণ তে পুতিয়া-জয়ত্তে।। দিৰৈঃ ৰ্যজন্ত ক্ৰতুভি দ্বিজে-न्तु। यञ्जाद्म श्रमान नृशमा ना शिः॥ তপো ২খ্যয়ন সম্পালা যালনাধ্যা-পনে রভাঃ। সন্ত বিপু। বলে প্রুদ छ:डा १नुछ। भवाभ। हि॥ याधाप যক্ত নির্ভা দাতার: শস্ত্রনীবিন: । कवियाः मस रिएज्यम् भुकाभावन विर्मिगः ॥ यञ्जाबायनमञ्जन माजा-র: কৃষিকারিণ:। পাশুপাল্য পু-व्यवं उपात्र विभिन्ने विनः ॥ ताः कान का दिय विषा असा भूषा রভাঃ। শৃদ্যু: সন্তুসুরশেষ তবাজ্ঞা कार्तिनः सन्। ॥ यना वर्नाः ख्रथ्यं हा ভবঙ্কি দিভিজেখর। ধর্মাবৃদ্ধি ভ-मा महादिव अर्चाव्रको नृत्भामयः ॥ छ-माह्नर्गाः स्वर्गञ् । स्वरा कार्याः गरा-বলে। তদ্জৌ ভবতো বৃদ্ধি স্কা-भी कानि कहारा ॥ केचे वहः <u>ना</u>का नहामू(द्रान्तु।विनः महाचा न वज्व

ভূঞী। ডভো বদাজ্ঞাপযসে করি-(क) इन्यः विनः भार वाहा भर्षा। इंভि वाम्रत्न १३ व्यव्हायः ॥ #॥ অপিচ। এবং দ্বা ততো রাজ্য मुक्ति हायाय अर्गवित। छेवाह मधूत॰ काकाः भूषः भूषवजाः वतः॥ ताः कार स्वामि ए भूध कर्ववाः मृग् ज-ग्रम।। वरीहिट भत्रमः धर्मः भिज्नाः काद्रग॰ उथा। माञ्चा १ विं नेक র্ত্তব্যা হন্তব্যা পরদারিকাঃ।। বা**ল**া হাতাক হতব্যা হত্তব্যা জীবিঘাত-काः। भारता छ भन्न मृत्वाय वानारया পাৰ্জ্জিতেৰু চামৰ চিন্ন তি ষ্ঠতে স্থাপি সর্বে মান্যাঃ কলাচৰ। রক্ষণীয়শ্চতে (रमः ज्ञ ब्रायदमार्क्किः ॥ नि-ত্যোত্মকেৰ স্থাতব্য নমাত্য বচৰ क्क । अभारका यहारा त्यार भूश कार्ये, विनर्भनः ॥ व्यवमा (सन कर्न वाः भाजीतः भाजितकाः । भुजा (यन পুনোर कि राम ज्या हि वाकाराः॥ এव । তে পু अ कर्डवा । मय भिय हिरेज বিণা। সপ্তব্যসন কছেন্তে নোষো द्राक्त उच्च १। (यव ताका दिन শে)ত সম্পঞাপি মহানুগতিঃ। ব काराज मूबाभान मृगया वक्त ति गरा।। वाकाः काकः न वज्जाः द्या सान्य कहाहन। त्राज्ञ हरू न दक्तवाः

म् उत्छन् विवक्त (य॰ ॥ वर्ष्क (यन-जिभाक्षा वन फिन्छ ने गामम ('व्यर्थन्यगकरिक्त न कर्खन्। कराठम ॥/ व्यमार्छ नाश्रियः त्यात्मनी हिमुख कर्यात। माइ निवादनीय उगमनाव পথেছিত: ৷৷ এতমে ক্রিয়তা: শীঘু: यभीइमि मम लिय । তত: পিতৃ इंहः শুরা রাজপ্রো বশস্থিনি।। উভৌ जुनारमी मःगृश् काकगाः भुज्रवाः চ ত•। ইত্যাদি ঞ্জীবরাহপুরাণে ভ· গবহান্তে শৌকরবে ভীর্থনাহান্ত্যে আহিত্য বরপুদান মূলজগুরোপা-थान नामाधायः ॥ अ। अन्ह । মনুক্বাচ।রাজ্ঞে প্তিধিক গাত্রস্থ কিন্তু কৃত্য্যতন ভবেং। এতৎ সর্বণ नभाव्यः नभारपं जि ग्राजः। जवान्।। মং-স্টবাচ। অভিষে চাদু শিরসা बाक्ताबादिनाहन। महायावद्राः কাৰ্য্য তত্ৰ বাজ্য পুতিষ্ঠিত।। सम म्रान्न छत्र॰ कर्ष छम्लारकन मुक्कत्र॰ ৷ পঞ্বেণাসহাযেন কিন্তু রাজ্য बहर भर ।। उमार महागान का एट क्लीनाम् लिंड: यग । मूत्रान् अनीनान् जाजीयान् रमयुक्तान् मि যায়ি যুন্।। ক্য সম্ভলেপেতান্ नदाजान् क्रमया युजान्। उन्न क्रमा न् नाराट्याहान् वर्षाकाः कि लिय

ম্বান্।। হিতোপদেশ কালজান্ **ुवामि: छङान् यरण। २**र्थिनः । এकः श्वियान् महायाः क मृ अक्यम् (या अ kne ॥ ~~७१शीनाननि मन~~ा विद्धाव মূপতিঃ স্বয়ণ। কম্মান্ত্রৰ নিযুঞ্জীত যথা যোগ্যেয়ু ভারত।। জলীন: भीवनन्त्रामा त्रक् (वंनविभात्रमः । इंखिनिकार्यनिकाम सनवः नुक् ভাষণঃ ৷ নিমিত্তে স্বশল ক্রানে বে ख हिन हिक्टिनिए । क् उद्धः क-र्मा भृत छथ। (ज्ञगमरह। अजुः॥ বুঃহতত্ত্ব বিবানজ্ঞ: ফল্লুসার বিশে-यविद् । त्राञ्छा मिनाशिः कार्य्या कुष्काः क्विया यथा ॥ शुःनः जुनाला मक्क नियवानी नाहा कड: । চিত্তগাহক সর্বেষা পুতীহারে। तिथीव**८५॥ यथ्याक्रवाती मृठः ग**्रा रम्भ जायाविकात्रमः । भकः क्रम-সংহা বাগ্মী দেশকালবিভাষিত:।। विद्धां उदम कालम् मृजः मार न भशेकि जः। वङानि यन्। यः काः লে সন্তো ভূপতে ভবেৎ।। প্রাণশ-বো ব্যায়ভা: শূরা দৃঢ় ভক্ত। নিরা**জ**-**जाः। त्राञ्छः जुत्रकिनः कार्याः স**দা क्रिमम्बर हिछा।। अनाक्रार्या न्ना ৰক্চভক্তিক পাৰ্থিবি।। তাদ্ৰ-धाती जविक नात्री वार्णाय उन्दर्भा वासनी

। ষাড্ভণ্য বিধিতভুক্তো দেশভা-वाविभावरः ॥ मिक्कविगुहिकः का-र्य्या द्राड्वा नषविभाद्रमः॥ आयव्ययः জ্যেলোকজ্ঞেদেশোৎপত্তি বিশা-রদ: ॥ কৃ ভাক্ ভজ্ঞে। ভৃভ্যানা• জ্ঞে-यः স্যাদেষ রক্ষিতা। সুরূপ স্তক্ণঃ পা•শৃ দূ ত ভক্তি: জলোচিত: ॥ শূর: क्लिनर रेम्हर अङ्गराती भुकी खिङः । न्त्रक वलयुक्तक ग्रहाच द्रथ्का-विषः ॥ धनूर्वात्री ভविषाद्धः नर्व क्लिम जरुः मुहिः। निमिखमञ्जन-क्टान र्यानकाविनात्रः ॥ स्या যুর্বেদ ভত্তুক্তেঃ ভূবিভাগ বিশেষ-বিৎ। স্বানিভক্তো নহোৎ নাহ: স (र्वयाषः भिषयमः ॥ वजावनाद्धाः। রথিক: ছিরদৃষ্টি: প্রিয়য়দ: ৷ শূরণ্চ কৃতবিদ্যক্ষ সার্থিঃ পরিকীর্ভিতঃ॥ व्यवाद्यार्थः मुक्ति मर्का निव्हिन्ति-তবিদায়র: । স্দশাস্তবিশেষজ্ঞ: ज्राधाकः भूभनात् ।। ज्रभाजः विशानकाः भवारक्ताः करनात्रः ভাঃ। সর্বে নহানদে ধার্য্য লুপ্তকে-শন্ধা জনাঃ।৷ স্ব: শ্ৰৌচ সিবেচ थ्यं नाळिविनादतः ! विलुस्याः ऋ-वीनक वर्गाधिकद्रामा खद्द ॥ दा-ৰ্য্যা স্তথাবিধ। ভত্ত দিলমুখ্যাঃ সভা-त्रतः। नर्बारमाक्षदाचिकः गर्व-

শান্তবিশারদঃ 🛭 লেথক: কথিতো बाड्डः गर्वाधिकद्राग्यु रेव। भीर्या পেতান্ সুসম্পূর্ণান্ সমশ্বেণিগতান্ नमान् ॥ अक्तान् रेव नित्थर यस (मथ रः म क्तः मृ उः । উপायवाकः) क्नलः मर्बनाञ्जविनात्रमः॥ वस्त्रर्थ वका ठाल्लन (नथकः म्यानज्गूखन। वाक्राञ्जिभागञ्जूःखा (समकान विভागविष् ॥ अनाहार्यंत न्राम ज का (नथक: महाफ्रग्डम । मूक ষান্তরতভুক্তা: পাুশের স্চাপ্রেবালু नाः॥ वर्षाविकद्रां कार्या जनास्ता नक्दा नदाः ॥ এविश्विश ख्या कार्या ब्राख्डा होताबिका जनाः॥ लाह् व खाजिनारीनाः द्रद्वानाकः विश्वानविद्या বিজ্ঞাতা ফল্লুসারাণা মনাহার্য্য: শু हि: जरा॥ निभूग काभुमखक धना ध्यकः भूकी खिंडः। आयवादत्यु न र्दिष् अनाथाकः मना नदाः॥ वाष्ट्रा রেষ্চ তথা কর্ত্তব্যা পৃথিবীক্ষিতা। পরস্পার গতো যা স্যাদপ্তাঙ্গে ভু টিকিৎসিতে॥ অনাহার্য্য: স বৈদ্য: न्याक्षयां ज्याच करनाम उक्षा भागावा-র্য্য: স বিজ্ঞেষে বচন তস্য ভূতৃত্ব: ।। ब्राज्य ब्राङ्या मना कार्यप्र यथा कार्याः भृषग्डतः। इति णिका विवानः वनकाजिविणात्रमः ॥

क्ष्मिक कम खया ब्राख्डा गडावा**क**: भुगमारा । वर अत्रव खेला मूं छः मा ,ननक वित्मवजः। गळाद्यारहा ने दिन्दुन। नर्बकर्मान नन्तर्छ ॥ इयः শিক্ষাবিধানজ স্ত চিহিৎসিত পা-दगः। वाधाधाःका मही छवः सात-নত পূলস্তে৷ অনাহার্য্ত শ্রক उथा भाकः वरनामु उः। पृशीयाकः मृत्जा ब्राङ्क डेयुकः मई कर्षम्।। বান্তবিদ্যাবিধানজ্ঞো লঘুহত্তো জি-**उन्**नः । नीर्घरमी ह मृत्रक इन-ভি: পরিকীর্ভিত:।। যজ্রযুক্তে পা-ণিবুক্তে **অবৃক্তে যুক্তবারিতে। অজ্ঞা**-চार्य्या निक्ष्ह्रगः समामक विभिन ব্যতে ৷৷ বৃদ্ধঃ সলোগ্নতঃ সূকঃ পি-र्े. প डामरः मुहि:। ब्राङ्मामसः **ग्** ब्रायाच्या विनीजन्छ उत्थवार**उ**॥ এবং সপ্তাধিকারের পুরুষা: সপ্ত তে পরে। গঞ্জন্মাধিকরণাঃ পুরুষাঃ मछ (उ भद्रः।। यसः भूद्रहद्राः कार्या রাজা সর্বেষ্ কর্মদৃ। ভাপনাজাতি তভুক্ত: সতত পুতিজাগ্ডা॥ রা-काः महारावृद्यागातः रकः कर्यान् हाम् उः। कर्षाणु भविषयानि द्वा-काः ভ्रमाना छव ॥ উ समाधन मथानि वृष्कः कर्यानि পार्थिवः। छ-खनाथनमस्थ्रम् भूक्षमम् निर्याकः

रेय ।। नद्रकर्य विनर्यशानामाना ना-म भवाश्रुवार । निरवागः (भोकृवः ভক্তি मुन्डे भार्याः **मनः** नयः ॥ জ্ঞাত্বা বৃত্তি বিধাতব্যা পুৰুষাণাং भशिक्षा । भूकवास्त्र विद्धान े छङ्गात निवन्ननार ॥ वङ्कि ~~यं प्र~~ যেৎ কাম রাজা মন্ত্র পৃথক্ পৃথক্ । निज्ञिगामि नि क्यंग्रमिज मज পুকাশন ।৷ কৃচিৎ কন্যচিদ্বিশ্বাসো खबडीह महा न्गा॰। निक्वयक महा মত্রে কাষ্য একেন শ্রিণা॥ ভবে-हा निक्तरावाश्वः शतवृक्तानुकीवः নাৎ । একদৈয়ে মহীভর্ত ভূয: कार्य्या विनिक्षयः ॥ वाक्षनान् शय्रं-পাসীত অধী॰ নাম সুনিশ্চিতা॰ । নাস্চাল্লব্ডো মূঢ়া ওে হিলোকস্য কণ্টকা: ৷৷ বৃদ্ধাণ্চ নিভ্যুণ সেবেত विशान (वनविनः मुधीन्। (उप्डा হি শিক্ষেছিনয় বিনীভাত্মা হি নিত্যশ:॥ সমগা বশগা স্ব্যাৎ भृषिवीः नाज मःभयः। वश्रवा १वि नगाकुट्टी जाजानः म भविष्ट्रनाः ॥ ৰনস্থ। কৈব রাজ্যানি বিনযাৎপুতি-श्विति । कितिराज्य अधिवित्राः मखनीजिक मायजी ।। जानिकः কীক্ষাত্মবিদ্যা বার্ত্তারন্তা ক্ষে -काः । इन्दियानाः ब्राय् (यानः

जमाजिक्षिप्रवानिषः ॥ किछिन्ति-যো হি শক্নোতি বশে স্থাপথিতৃ পুলা:। যালেও রালা কর্ভি র্ভ্ভি-न्छा खप्रकिराः ॥ धर्मार्थ रिक्षव वि-(পুভেয় मन्त्रास्कागान् धनानि ह । नाष्ट्रमिक मारिक्ष ब्राष्ट्रीमाहा-त्रयम्बलिः ॥ महाहारखयः भात्र ला-কে বর্ত্তের পিতৃবন্ধুব্। আবৃত্তানা॰ खक्त्रवाट विकाना॰ भूकत्वा छ-বেং ॥ নৃপাণামক্ষযো ছেব বিধি ব্ৰান্দ্যো বিধীয়তে। তত্তঃ স্তেনা নচা-মিত্র। হরস্তি নচ নশ্যতি ॥ তমাদাু-ক্ত। বিধাতবের ব্রাহ্মণেয়ক্ষয়ে নি-वि:। मत्माखनावरेम जाका काक्य शामाराय शुकाः ॥ न निवर्त्तं उ अरः ग्रामार कव वु मन्यवन् । मःग्रा-(मञ्चनिवर्खिद्वः भुकानाः भद्रिभाल-नः॥ भृमुषा युक्तिगानाक प्राका निः-শে্যস॰ পর॰। কৃপণানাঞ্ বৃদ্ধানা মাত্রাণাঞ্ রোগিণা া যোগক্ষে-मक वृद्धिक छरेथव भविकन्नारय । বৰ্ণাশুন ব্যবস্থান তথা কাৰ্য্য বিশেষত: ॥ স্বধ্র্যা পুচুত্তান্ রাজা स्थर्प भानायख्या । जाम्य ह यथा कार्याः टिन ভाजन ভाजनः ॥ খ্য মেবান্যেদ্রেলা সংক্তগ্র-मावनानरय्। उनरम मईकार्गाणि

व्राक्ष्य याजान (यव ह ॥ निवनरप् श्रुयाञ्जन (एववहित्र महाराष्ट्र । (ब পুজ্ঞে বেদিতব্যে চ খাজী বক্রা চ মানবৈ: ॥ বক্রাণ জ্ঞাত্বা ন সেবেত পুতিবাধার্থ মাগতা । নাস্যছি पुः भारतः। विमार्गः विमारि पुः भन्न-माज् ॥ गृरहर क्यं हेवाकानि ब्राक्तः षिवद्र भाजानः। न विश्वरमप्रविश्वरा विश्वत्य नाजिविश्वरम् ॥ विश्वामा-फ्य मूर्भमः म्लान्धि निक्षिति । বিশ্বাসযেদ্বাপ্যপর• তত্ত্বভূতন ছে-जुना II वकविष्ठ खर्पपर्थान् निः इ বছ পরাক্ষেৎ। বৃক্বছাবলুস্পেত मामवह विनिञ्चाउट ॥ मृष्युरादी ह ভবেৎ তথা শ্করবয়্প:। চিত্রা-কারক শিথিবদূচভক্ত স্তথাশ্ব यः ॥ जतह मथुद्रा जायी खया (का কিল ব্যুপ:। ক্লাকশন্ধী ভবেমিত্য° नाद्धां उदम्खि दरम् ॥ नामही-ক্ষিত প্রঞ্ভোজন শধন মৃত।। वञ्च शृञ्च नवकाव यहाना चन्डा-ত্তনামন গাহেজ্জনসম্বাধ্য ন চাক্তা-ভঙ্কলাশ্য । অপরীক্ষিত পৃর্বস্ত श्रुवरेष ब्राधकाति जिः ॥ नात्रारहर জ্ঞার ব্যাল নজাত ত্রণ তথা। नाविक्वा ७ जियः गाहर देन्द ए (वाध्याव वर्ष्य ॥ नदास् वस्त्रा

ধর্মজ্ঞ আভাষত্তো ভবেমৃপ:। সং ষ্**ভা**ক তথা দু**ৱা সতত**• পুতি-भानिजाः॥ त्राङ्गः नहायाः कर्वत्राः পৃথিবী জেত্নিছতা। যথাইকাপ **जू** ज्ञान द्राना क्यां मू (याक्तर्य ।। विश्विधान् वर्षाकार्यप्रवृ म्त्रान् अन्ताम क्पामु । निभूगानथं कृष्ठाम् नहक ह उथा मूठीन्।। क्रीयू य आन् नियुक्षी उ जीकान् माक्नकर्मम् । शर्म हार्थ ह कार्म व ज्य व इविनम्दन ॥ जाजा यथाईक वर्गामुभवाजिः भन्नीकन् া সমতীতোপধান্ ভৃত্যান্ সর্য্যা**জ**-खि व्यानव्यान् ॥ ७८ शानात्वयत्। रञ्जाः छप्याकाः क कात्रारट । व्य यानीनि कर्यानि न्रेशः कार्यानि जा-গব।। সর্বথানেষ্যতে রাজ্ঞ স্তীক্ষোপ-क्रव क्यः। शालमाश्रानि क्यांनि যানি রাজ্ঞা নৃপোত্তন।। সম্ভ স্তানি ন প্রস্তি ত্যান্তান্ বিভ্যায়ূপ: । নেষ্যতে পৃথিবীশানা তীক্ষোপকর-१ किया ॥ यश्चिन् कर्चनि यमा माट বিশেষেণ চ কৌশলং। তিমান্কমণ छ दाबा नदीका विनियाक्रय ।। পিত্পৈ প্ৰমেহান্ ভূত্যান্ সৰ্বক্ষসু বোজয়েং!। বিনা দায়াদ কৃত্যে**যু প**া রীফ্র স্কুতাল্লান্ । নিযুঞ্জাত ম-হভোগ তস্য তে হিত্কারিণ: 📙

भववांकगृश्ट भाक बन्जः गुरु कामाया। मुझान् वाना अवामुझानाम् খীত পুষত্নত: ॥ দুষ্ট বিজ্ঞাব বিশ্বা সং ন সর্য্যান্তর ভূমিশ:। বৃত্তি छ-স্যাপি বর্ত্তেত জনসংগ্রহ কাম্যযা ॥ द्राजा (मनाउद्गः भारतः भूकदः भूद्धरयस्म । ममाय (रम म भू। প্তো বহুমানেন চিম্ভিত:।। তেবাঞা-द्भग ठाविजः वाका विद्याय निजाना **৷ গুণিনাং প্**জনং **স্**ৰ্য্যাৎ নিৰ্গুণানাং क्ष भामनः॥ कृषिठाः न उउ द्राजः ন্রাজান ক্চারচক্ষুবঃ। স্বকে দেশে भारत (माम ज्जाजनीमान् विष्कः) गान् ॥ **अनाहा**र्यप्रान् क्लिमहान्। निगुक्षी उन्ना ह्यान् । जनन्तावि দিতান্ সৌন্যা• তথাজ্ঞাতান্ প**্** রস্গর ।। বণিজো ম্**স্তর্গলা**ন্ नाष्ट्रनत्विकिट्यकान्। उथा भु-বুজিতাকারান্ চারান্ রাজা নিযো-जाय ।। रेनकमा बाजा मुक्तकार চারস্যাপি চ ভাষিতে। ঘথো: স ~~ষ~~দ্ধ মাজ্ঞায় **শুদ্ধ**গায়্পতি স্তত:।। পরস্পরস্যাবিদিতৌ যদি স্যাতাঞ্চ-রাবুভৌ। তমাদাুুু ল পুষ্ট্রেন ভচা न्ठातानिर्याक्रयः ॥ त्राक्रीन्रम् মেতাক্ৎ যা রাজ্ঞ কারদৃষ্টি 🔏। हात्राना निश्व याद्यन त्राद्धाः कार्यः

भद्रीक्रण ॥ वित्रकारङ उथा किन विद्धिय जस्रीकि जा। बनुद्रागाट कथः (नाक कर्य कार्य)ः भशिक्तजा ॥ লোকরাগাপরাগৌ চ ভ্ত্যানাঞ্চ खगाखगान्। मर्बः द्राङ्काः हद्रायखः (उर् यङ्ग शहा जिल्हा । कर्मा (कन भ लाक बनः मर्खानुत्रकारक। विन त्रजाउ (कन उथा विष्क्रिय जम्ही कि जा। विद्राध बनक लाक व-ब्र्जनीय वित्मवजः ॥ जनानुत्रागनु-ভবা হি লক্ষ্মী রাজ্ঞা: মতা ভার্গব वः नहन्तु । ज्यार भुगाइन नात्रन्तु म्रेथाः कार्यान्द्राला ভूवि मानत्वृष् ॥ ইতি মাৎস্যে১৮৯ অধ্যাयः॥#॥ অপরঞ্। রাজোবাচ। বহুবো ভূপ-তে ধর্মা স্তান্ বক্ত• নহি শক্যতে। ভমাৎ স্মাস্তো বিদ্যু মহাভাগ निनामय।। भृषियी देवकवी भूग्रा সদা প্রিয়ত্তরা হরে:। নারামণাদৃতে নান্যে বসুমত্যা: পতি ভবিৎ ॥ নারায্ণাংশজোরাকা মনুষ্ঠোন ক-माठन। अ उस्त मूर्नयः उद्भा नहीं। नीजि॰ ननाहरत्य ॥ नीजिनाही নৃপো যস্ত বিপত্তি নাস্তি তস্য বৈ। চির• ভুনক্তি পৃথিবী• কণ্টকৈঃ প-विविद्धिं ३: ॥ यस्य नवाहरू नीजि ज्भानाय **म्द्राज्यत् । जु**रेश्ची द्रि

রেণৈব স ভবেলাত্র সংশয: ॥ আ-যুৰ্বল যশো বিত্ত বিজয় সুথ মি হুতা। মস্তিত্বে পণ্ডিতো রাজ্ঞা নি राजाः नर्वे रित्व हि ॥ व्यवद्धया मः शै जर्जु छ। अहि अम्मी वृथाः। अ ভाषाः वृषशीनायाः नीजि ईनवजी ন হি।। ততো নীতৌ ৰিপন্নাযাণ স হসা ধরণীপতে:। রাজশ্রিয়া বিন-म। हि नाकाव वन वाहनाः ॥ बुाकाः गान् गगकाः रेण्ठव रेवम् ।। एक वास्तवाः खथा। नृशाः कन्।। मिहरसा न बि-विश्व करावन ॥ गउछी गंगकष्ठि रेवन्।एष्ट्रे।यूईिक्किं उ: । ज्ञाजिएब है। निष्ठ्तः मार विकाबहा थिना র্ত্তিভাক্।। রাজানঃ পিতরঃ প্রো-ক্তাঃ পুঞা জনপদা তথা। অভো ज्भाः भानयन्त्र भुकाः भूमानिरवी-त्रभान्।। श्रीद्रालाकवृध् द्राङ्गा श-শ্যেৎ পুত্রবধূমিব। পৌরলোকে ख्था अर्याए यथा (मुर्ग्श निकाञा-জে।। পুদাপীডাকরা বে চ ভ্পালা অতিপাপিনঃ ৷ শিরস্থা বিপদ স্তে-वा॰ विद्ञिया भीर्घभिनः ॥ विद्य-किता मशीभानाः भानयन्ति यथा পুজা:। তথা তানপি নেভেশঃ পা-ল্যত্যনিশ হরি:।। পুণানা পা लनः नानः विशिवाज्ञाः मूजारात्।

षाভ্যা॰ যে বৰ্জিত। ভূপা স্তে বিজ্ঞে या नृशाधनाः ॥ पृष्टीनाः भाजनरेक्षक मिश्रानाः भुजिशालनः। भुमद्रश्चि 'महीभावा किंद्र' नम्संड ভ्उला।। न्यायात्राभार्क्किङ विख यञ्जामुन् ক্ষেমহীপতি:। নির্বিত্তে। হি মহী-পালো বিপত্ত্যা । ন হি নিত্তরে ।। न्थाः कन्।। निह्रस् निकताक। শুভাশৃভ । পদ্যন্তি নিভ্য-বিপ্রেন্দু नद्ता न्हात्रहक्त्वः ॥ भत्रहक्रज्यः यात १ नायाजि हिस्राय ऋयः। आः গতে তু ভবেভূপ আচরেমির্ভবো यथा।। জ্ঞাভৌ বাপি চ মিত্রে বা পুত্রে বাপি চ ন স্থি।। স্বর্যান্মুথেন गाञ्जीगुं मनमा (भूम (क्वनः ॥ মজিণো জ্ঞাত্য: পুলা: পুজাক্ষ जाठत ख्या। गाम्चीर्ग्रहीन **ज्ना** ল॰ নন্যান্ত ন হি ভূপবৎ ॥ তিইন্তি পুথম দুরে বসন্তি পুরত ভদা। लाकाः निय॰ यिष इंडि ठाक्र गाञ्जीर्य ভূপভেঃ॥একস্য মন্ত্রিণো রাজ্ঞা চি-র' রাজত্ব মিছতা। কর্ত্তব্যা: সকলে রাজ্যে ্বৃন্ধযো নৈব ভূসুর ॥ অত্যন্ত वक्षविमा॰ ভ্তানা॰ मणान॰ इ॰ (ब्र[्] उम्रा• मम्मि ज्नाता ्छि ननाः निर्धाङ्गराष्ट्र है। मूर्थः জীবিদিতো রাজা গীত বাদ্য রভঃ

नमा । ठ छुत्रक वरेन सी नः महना विभन् बुद्धला साठात गुरुन পত্ব॰ মবাক্য প্তিপালন॰। গাম্ভী. ৰ্যুঞ্জি ভূপানা লক্ষণানি দ্বি-• (बाउम ॥ म कथ• नृপতি र्यस्र. পুতাপেন বিবজিত: ৷ স কথা নৃ পতি यंन न जिंछ। भन्न मिनी ॥. जिञागा• **भ**त्रत्मिम्ना• यादट शामः वुर्विम्भः। भुजिभारम स्थ (मधन) कन॰ भारतां हि हाक्स्य॰ ॥ পরভ্মিজযাকাউফী হতে। বা म्भि यू वि। उमा गाहर भन्न थाम विमुकः नर्वभाउतिः ॥ गृथि পুাপ্ত জবোরাজা পাপোতি পরম• शर[ा] म माइम शूछ म्यू किंदीन्तु मन्तरः वाख्या जुक्तवुः जुक **नंज॰ श**नायन शत्रायन । (याष्त्रांत्र॰ যুধিযো হন্যাৎ স ভূপো যাত্যধো-পত্তি•।। পলাখনপরো যুদ্ধে তদ্ধস্তা চ দ্বিজ্ঞান্তন। তাবু ভাবপি তিপ্তে जा॰ नत्राक एउडिम्: मार्ट ।। तृथि माहमवान् (याष्ट्रा उषाडा ह मही मूत्र। ভিষ্ঠেতা॰ দ্বাবিশ স্থাগ যাব-हन्मु पिवाकत्वो ॥ वङ्गाञीकमूरकः न मःक्षिभाद्रहाउ गया । भूजाः शालन क्नाजा कराहिबावको कि ॥ ইতি পাঘে ক্রিয়াগেসারিই

व्यथ्रायः॥ बाजनीय॰ क्री सबक्जमणः। इंखि नपत्रज्ञावनी ॥

রাজন্য: প্॰ क्वियः। ইত্যমর:॥ त्राबभूयः॥ ष्याः। हेजुानामित्का-यः ॥ कीत्रिकावृकः । ইতি करे।-थबः ॥

ताबनाक की कवियमग्र:। ३७j-यतः ॥

दाकदान् जि जुताकयुक्तरमः। इंडामतः ॥ भुकाभाननामिस्थर्गः পরায়ণরাজযুক্তেদেশে রাজা বিদ্যুতে হস্যেতি মোল্যঝ-পাদি**তি পুস•শা**যা• বতু:। যদুক্ত• ভক্রান্তরে। ভূমি নিন্দা পুশ সাসূ নিত্য যোগে হতিশায়নে। সংস্ র্গে হস্তি বিবক্ষাযা• ভবন্তি মতুবা-मय ই**ভি। सगरंड अङ**्ख्यं ভয়াদ या हभी वर्षा वर्षा हुन डाउ वर । নিপাতনামলোপাভাবঃ। নসৌ-রাজ্যে রাজ্যে নস্য লুঘ্রতাবিতি পরে। সুরাজ্ঞি ষধর্মপরভাৎ শো-ভना बाबाता १८वि नाहायाः बार्छाति व निरवशः। (माणा ला-কোপলক্ষণ সুরাজ্ঞিলোকে ইত্য-র্থ:। ইতি ভটীকাষা ভরত:॥ রাজপটোল:

भारतानः। इंडि

91.

রত্নশালা।। শূজপটোলী জী নমুরপটোলী। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।

রাজগড়: পু॰ মণিবিশেষ: 1 তৎ পর্য্যায়: 1 বিরাটল: ২ 1 ইতি ত্রি-কাপ্তশেষ: 11

রাজপত্তিকা স্থী চাতকপক্ষী।ইতি হারাবদী॥

त्राज्ञनथः नुः त्राज्ञनार्गः। उन्।

वक्रनः यथा। धन्ःनि हनः विडी

गः श्रीनानाज्ञनथः कृडः। न्वाजि

तथ नागाना समहाधः मूमकः ।।

इिंड (प्रवीनुतानः।।

রাজপণী জী পুসারিণীলতা। ইতিরাজনিঘণ্ট:।।

बाक्रमणाखः भू तक्कर्गभणाखः।
वाल्रगाम इंडि छाया। छ८ शयातः। इत्यान्धः २ न्भान्त्रः २ व बार्षभुगः ४ न्शन्तः ६ मीर्घभवः ५ (बाकः १ न्थिकेः ४ न्भकन्तः २ न्थिकः १ न्थिकेः ४ न्थकन्तः २ व बन्तः २ बाद्यक्षः २०। बन्न छनाः १ मिन्दिदः। शिक्ष कक्ष नानिदः। मीभनदः। वक्षिमुक्तद्वः १ हैंडि बाद्यनिर्घः॥

রাজপীতৃঃ পু॰ নহাপীতুর্ক:। ইভিরাজনিঘট:।। बाबन्यः भ् व्यप्रः। हेडि मप ' ब्रचावली ॥ सहाबाबह्डः । हेडि বর্ণসন্ধর্মাতি द्राजनियंगः।। বিশেষ:। রজপুত ইতি ভাবা। चथा। रेक्न प्रमध्के कनप्रमा॰ ब्राज-পুএম্য সম্ভবঃ। ইতি পরাশর-পদ্ধতি:।। করণকন্যায়াণ ক্ষত্রিয়া-ব্জাভক্ষ। ইতি পুরাণ ।। রাজ-नम्तः । उर्भर्गायः । यूवद्राजः ১ ব্যার: ২ ভর্ত্তারক: ৩। ইত্য-मदः ॥ उम्। तक्त रथा। ताब-नुधना ब्रक्षा ह कर्खना भृषिवीः किठा। बाहारेग्रं काम् कर्खगुः बिड्ड मुरेक्ड क तक्षा ।। धर्म कामा-र्थ माञ्जानि धन्तर्वनक मिक्रराट्। রথে 5 হস্তারে চৈন• ব্যায়ান-কার-(य८ जना ॥ निद्धानि निक्रासिह्न नोरिष्ठ गिंग्यान्यः यदम् । खनायान নশক্ত যস্য কর্ত্ত স্ভাবত:॥ বন্ধা ভদ্য কর্ত্তন্য অপ্তে দেশে মথারিত । অবিনীত স্নার হ হ্বল মাশু বিশার্য্যতে॥অধিকারেবু नरवंग विनी उ॰ कि निया करिय । আদে ধিঃলুৰ্ তৎপকাৎ ক্ৰমেণাথ गङ्कि ॥ मृगमा भाग मका॰-(मतनानास विनष्टाः शृथिवी

भूकिजः ।। वहरवा नृशनाण्या रव-। वा॰ मःथा न विष्ठ । वृथार्टन किः वामाश्र विरमायन विवक्कीरार ॥ बाक्शाक्षाः न कर्वतः मध्याकः कः (भव ह। श्राक्तिनम्। ह उथा वर्ष्डनीया नशिक्षिजा।। वर्षमा मृ वनः ब्राका विः भुकाबः विवक्कात्र । े व्यर्थानाः मूनः देक्षव ख्या ठार्थिषु मू यगः ॥ अकादगाद अमृहिनः पूर्वाः मीना मजटकिंग। व्यर्थानाः पृत्रगः পোক্ত বিশুকীৰ্ণদ্ব মেৰ চ ৷৷ অদেশ কালে যদান মপাতে দান মেব চ। অর্থস্য দূরণ প্রোক্ত মস্থ্রম্থ পু वर्खन ।। काम काव मान লোভ॰ হর্ষ ভবৈব চ। জ্লেভব্য ম-ब्रिवर्र्ण नामद्र **न्**थिवीक्किला ॥ অতেবাং বিজয় কৃত্বা কাৰ্য্য ভৃত্য-হ্রয়ণ ততঃ। কৃত্রা ভ্ত্যক্রয়ণ সর্হণ ব্লাজা জনপদ• জবেৎ ॥ কৃত্বা তু বিজয়ণ ভেষাণ শত্ন ৰাছ্যাণ ভতে৷ कायटा वाक्राक जिविद्या (ज्ज्या खन्यान्यस्य कृष्टिमाः ॥ ध्यव (स যথা পূর্ব তেষু যত্নপরো ভবেৎ। পিতৃ পৈতানহ । মিত্র সামস্ক তথা রিপো: ॥ কৃত্রিনঞ্চ ইছ্রাভাগ मिञ विविध मुठारछ । उपस्कित थिकः भूबं छ । व छ जानि हा मूर्डः है।

बाम।मार्छ। बनगरमा मुर्न रेमन। স্তথিব চ। কোষে। মিত্রঞ্চ পর্যাক্ত সং প্তাক্ত রাজ্য মূচ্যতে ॥ সপ্তাক্স্যা शि ब्राक्तरमा म्ल॰ यामी **প्**कीर्स्डः । उग्वदाङ्थाक्तानाः द्राका दक्ताः भुगञ्जः ॥ यसक् त्रका कर्वता उथा (७व প्यङ्गठ:। व्यक्ष्टिं। य खरेब-क्मा पुष्ट् भाष्त्र इस्त्रीः ॥ वश् ন্তস্য তু কর্ত্তব্যঃ শীঘু মেব মহীক্ষি-छ। न द्राद्धा मृदूना छारा, सृद् हि পরিভ্যতে ৷৷ ন ভাব্যু দাক্ণে-नाशि जीकामृहिकाठ बनः । काला মৃদু ৰ্যো ভৰতি কালে ভৰতি দাক-नः ॥ রাজ। লোকছবাপেকী उन्र लाक वर जल्दा ज़िडा: नर षशीभाषः भित्रकामः विवद्धावर ॥ ভূত্যাঃ পরিভবন্তীহ নৃপ হর্ষ ৰশ গত। ব্যসনানি চু সর্বাণি ভু-পতि: পরিবজ্জবিত ॥ লোক সং-गुरुगार्थाय कृउक वामाना खादर । শৌটীরস্য নরেন্দ্রস্য নিভ্য মুদ্রিক্ত **63नः ॥ जना विदाश मायाछि म**न দা দুংসেব্য ভাৰত:। মিত পূৰ্বাভি-ভाষী স্যাৎ সর সৈয়ব মহীপ ভি:॥ মধ্যেম্বলি মহাভাগ ভূষটী নসনা-চরে**ে। ভাব্যং ধমাভ্**তাং শুেষ্ঠ স্থল-नक्ति।। यूगनक्ता। द्गन

भर्ता ভবতি মেদিনী। अमीर्घमृत्रक ভবেৎ সর্কর্মস্ পার্থিব:।। দীর্ঘস্ ত্রস্য নৃপতে: কর্মাহানি ধুবি ভবেৎ । রাগে দ্বেষে চ কানে চ দ্রে**ছে পা**-**(भ** ह क्यारी 11 जिलुएय हिन कर्डरहा দীর্ঘসূত্র: পুশস্যতে।রাজ্ঞা সংভ্ত মজেণ সদা ভাব্য দিলোভম ॥ তস্যা স•ভূত মন্ত্ৰস্য জ্বেধাঃ সর্বা পদে। পুরা:। কৃত্যান্যেব তু কর্মাণি জায়ন্তে যুস্য ভূপতে:।। নার্কানি মহাভাগ তস্য দ্যাদ্যসূথা বশে। মতা মূলং সদারাজ্য তথামত্রং সু त्रिक उ॰ ॥ कर्डवा॰ भृषिवीभारेन गाँ জ্রভেদভয়াৎ সদা। মন্ত্রবিৎ স ধিতো নত্ত: সংযতানা• সূথাবছ:॥ मञ्ज्लाम वहरवा विनद्धाः शृथि বীক্ষিত: ৷ আকারৈ রিঙ্গিত গ্রা চেষ্টবা ভাষিতেন চ ॥ নেত্রবক্তা-বিকারৈক গৃহতে হন্তর্গত মনঃ। न यमा अभीत छमा वाम मही वमू-इता॥ ভवडीर मरी छन् ना পার্থিবদন্দে। নৈকস্ত মত্রযেক্সস্ত ন রাজা বহুভিঃ সহ ।। নারোহে-विषया॰ नाव॰ नाशशीक्क**ञ ना**विः কাণ। যে চাস্য ভূমিণ জগতে। ভবেশুঃ शिव्रशिष्ट्रनः ॥ जानानसम्बद्धाः ग र्दान् नामापि छ क्राकर्यः। रथा 🎼 नेतृाली इं छ छाषा। यथा। नता प्र

न गुराट क्वी जावः भुकाना सनाम -ক্ষা। তথা রাজ্ঞা **পুক**র্ত্ব্য স্ব রাষ্ট্র পরিরক্ষতা। মোহাদুালা স্বরা ष्ट्रे॰ यः क्वय्ट्यन्त्रिक्या ॥ (मा ६-) চিরাজুশ্যতে রাজ্যৎ জীবিতাছ**-স**্ বান্ধব: ৷ ভৃতো বৎসে৷ জাতব**ল: ক**-र्यायारगा यथा ভবে ॥ उथा दाहै। মহাভাগ ভৃত কর্ম সম ভবে । যো রাষ্ট্র মন্গৃহাতি রাজা স্ব• পরি-রক্ষতি ৷৷ সংঘাত মুপযাচেত্তু বিন্দ তে স মহৎফল । রাষ্ট্রাজ্বিরণ্ড थान ४ भरी द्राक्त। मद्रक्षिका ॥ নিভ্যু• স্বেভ্যু•চ যথা মাভা যথা পিতা। নিত্যু রাজ বরঞ্চি सः ক্ষত্যন্যস্য চেছ্যা ৷৷ গোপিতানি সদা **अर्थ**ार म विज्ञानी लियानि ह । অজমু মুপযোক্তব্য ফল ভেড্য खरेश्व ह ॥ स्याक्त्यांत्मायखः विधाः ति रेहत मानूरम । उरमा रेहत महिन्छा हि (भोक्ष्य विष्ठाउँ किया।। এवः ग्री शालराजा २ मा छर्ड व्लीकान्-রাগঃ পরনো ভবেচা লোকানুরাগ পুভবাচ লক্ষ্মী লক্ষ্মীবত শৈচব পরা চ कीर्षिः ॥ ইতি मार्था 🗀 🐃 ध्याग्रही।

क्रुं धिका छी नेवादिशकी।

রাটি রাডিক হাপ্তী রাজপুত্রি কা। ইতি জটাধর: ॥ রাজকন্যাচা। রাজপুত্রী জী কটুত্মী॥ রেণুকা॥ ভাতী॥ রাজরীতি: ॥ ছাচ্চু নরী। ইতি রাজনির্ঘট:॥ মালতী॥ যথা। মতিমুক্তকাথ জাতি মালতী সুমনা অপি। রাজপুত্রী মনোজ্রেতি জটাধর:॥ রাজকন্যাচ।।

রাজপুয়: পু॰ নাগকেশরপুয়ঽৄয়:
1 যথা। চাস্পেয়: কেশরো নাগকেশর: কনকান্ত্রম: । নহৌষথ রাজপুয়: ফলক: খরঘাতন: ।। ইতি
শক্চিন্দুকা ।।

রাজপুয়ী জ্রী কৰুণীবৃ**ক্ষ:। ইতি** রাজনির্ঘণট:।।

রাজপুরা স্ত্রী কর্কণীর্ক্ষ: 1 ইতি রাজনির্ঘট: 11

রাজফণিজুক: পু নাগরস্বৃক্ষ:। ইতি শব্দালা।।

রাজফল নী পটোল। ইতি ত্রি কাওশেষ:।।

ब्राह्मका जी हमः। इंकि ब्राह्म-निर्धिः॥

बाजवनतः क्षी तकामनकः। नृत्तः । ইভিমেদিনী।।

ब्रोकवन्तः भू॰ উত্তমকোলि:1 उर्दे) शर्यायः। नृभरमुक्षः २ नृभवन्त्रः। ०

त्राक्षवस्रस्यः ८ भृथाकानः ৫ उन् वीकः ७ मधुत्रकनः १ त्राक्षकानः ৮ । ज्या छ्वाः। ज्याधृतद्वः। निनि-तदः। हार्गार्खं भित्र वाज रतदः। व्वादः। वीर्या वृष्कि कतदः। ग्याव-ज्या नानिद्धः। रेजि त्राक्षनिर्यकः॥ वाक्षविका क्री राभुणीभकी। यथा। गाम्छीतः भक्षकीत्रा रा-भूणीत्राक्षम् छिका। रेजिकिशिदः॥ त्राक्षम् भः भूः भक्षः॥ निम्नः। रेजि त्राक्षनिर्यः। शातिस्रम्क रेजि

রাজভ্য প্রী রাজন্ব । যথা। স্যা-দ্রন্মভ্য বৃদ্ধন্ব বৃদ্ধসাযুজ্য মি-ভ্যাপি। দেবভ্যাদিক ওদ্দিত্য-মরকোব দর্শনাৎ।।

माथुभाठेः॥

রাজভোগ্য ক্লী জাতীকোষ । প্রিয়ালবৃক্ষে পু । ইতি শব-চন্দ্রিকা॥

রাজনঙ্ক: পৃ বৃহচ্চেক:। বড়-বেক ইতি ভাষা। তৎপর্যায়:। মহামণ্ড্ক: ২ পীতাক্স: ০ পীত-মণ্ড্ক: ৪ বর্ষাঘোষ: ৫ মহারব: ৬ । ইতিরাজনিঘণ্ট:॥

রাজনল্ল: পুণ রাজ্ঞাণনল্ল:।রাজার: নাল্ ইতি ভাবা । তৎপর্য্যাথ:। উৎসিক্ত: ২ উদ্ধৃত: ৩ । ইতি ত্রিকাওশেষ:॥

द्राक्रमार्गः भू॰ द्राक्रभथः। उदिव द्रगः यथा। द्राज्ञमार्गः (मोध्युकः ए: করোতি পতিবুতে। বর্ষাণান-যুত সোপি শকলোকে মহীযতে া ইতি বৃন্ধবৈৰ্ত্তে পুকৃতিখণ্ডে ২৪ व्यशायः॥ अभितः। जिः नक्न्रिव विखीर्गा (मनभागंख रैजः क्जः। विः मः थन् ग्रांभनार्गः नीमामार्गा मरेण व जू ।। धन् धि मण विखीर्गः 🗐 गानाजभयः कृष्ठः। न् वास्ति त्रथ नागाना ममञ्चादः मूमक्षद्रः ॥ वन् वि टिव हजाति माथात्रथास नि র্মি হা:। ত্রিকরা স্চেপেরপ্যাস্ত দ্বি कत्राभुरभद्रथाका ॥ जङ्गाभय क-তুয়াদ জ্রিপাদশ্চ গৃহান্তর । বৃতী भार खुर्त्रभारः भागः मः भारकः ফ্তঃ ॥ অবকরঃ পরিবা**রঃ পাদ**-নাত্র: সমন্ততঃ। ইতি দেবীপুরাণে (गा भूत हात जन्म ना ना मा प्राय: ॥ द्राक्रमायः भू वर्वहै:। वद्रवहीक-**डाइ है कि जाया। उ**ट्शर्यायः । নীলনাৰ: ২ নূপনাৰ: **৩ নূপোচি**-७: ८। यम्र छगाः ॥ कक् भिड इत्र 🖫 । क्ष्युष् । वाज कातिष् । वलागयकद्षः। इंडि जाबनिर्धकः সারকর। শুকান্নগিত হরত্ব 📋

मुद्रामृद्रः। क्छाद्रः। क्यागद्रः विषरपुः। नघुपुषः । ইতি द्रांड वद्यञ् ।। यन् । द्रावमाया नर् মাৰ ক্পলক বল: মৃত:। রা . नारवा धकः साम् खवत खर्नागा तर ॥ क्राक्ता वाजकाता क्राः खान ভূরি মলপুদঃ। ইতি ভাবপুকাশ ।। #।। काविर्वात यम्। जक प् यथा। नात्रनीत्य । निञ्चाताः ब्राबगावा॰क जूख (एरव बनार्सर । যে। ভক্ষযতি রাজেন্দু চাণ্ডাল। मिश्रका हि मः ॥ कार्डिक छ वि निम्नावान् मुनिमाप्त यावनाश्ः नात्रकी॥ इंडि छिष्रादिख्यु ॥ वाजगृतः भू गृष्टेकः। ইতি (२२ व्राक्षयका भु क्रयातामः। इति (इन्हन्तुः ॥ अत्रः भर्यः।य निरा भोववानरया यञ्चलस्य <u>म</u>ुष्ठेवताः । মহাপাতকজচিত্রমপ্যবং ৷ বং विष्ः। व्यथ नवकान् ज् मृःथाना जिर्गक्त मूखीर्गानाः मान्यम व ্লানি ভবস্তি। স্বস্তাতিপাত্র

क्तिहा यणी ज्वानः नप्रावरहत

🗘 मुआंहाबी अन्थी खक्जन्नामा 🎉

रिक्र्या। इंज्यानि क्यानुतानः ॥ वि

যাহীনস্য মূর্থস্য মহারোগিণ এব ৈ চণ যথেপ্তাচরণস্যান্ত মরণান্ত মলো চক• II মহারোগিণ: পাপরোগা**ন্ত** कानाजम (द्रागवजः। एक उद्याम खुः द्वारम् द्वाद्यम् भारमा मधुरमः (श क्शन्तद्र: উन्द्रा १ न्यूद्री है-ভগুঙী পাপরোগা নারদোকা:। ইতি শ্ৰিতকু ॥#॥ অস্যাৎপত্তি क्र ज्ञानानि यथा। अथ कालवड স্তস্য দক্ষস্য সুমহাত্মনঃ। নিশ্চক।-**भ उना यन्त्रा नामिकागु**। विजीयनः ॥ म् है। कदालवमनः क्काकाद मन् छः। अठिमीर्घः यन्नादमाः क्रमा ध মনি সন্তত: ॥ অধোমুখো দওহতঃ কাস॰ বিশুম্য সম্ভত। জর্বাণো নিশ্ননেত্রক যোষা সম্ভোগ লোলুপঃ । সচোবাচ ভদা দক্ষণ লব হাস্যা-ম্যাহণ মূনে। কিংবা চাহণ করিব্যামি তমে বদ মহামতে।। ততো দক্ষস্ত ত পুাহ সোম যাতু ফত ভবান। সোন মন্তু ভবামিত্য সোমে বৃ তি ষেছ্যা।। মাৰ্কণ্ডেয়উবাচ। ইভি ভ म। वहः भुन्ना मक्षमा। वेदाजानः। भरेनः भरेन खजः लाग नामगार ग ह करा। व्यामान्। न उरीर्वेश्वमः वन्त्रीकः भग्ना यथा। भुविर्दार्मेन्त्र हर्तय हिनुः शाना सहागरः ॥ ज

মিন্ পুবিষ্টে হৃদযে দাকণে রাজ-यक्षि। भूष्माठ ठम् उन्नेश्व विष-माः भाष्ठवाः खजः ॥ উৎপত্য भु-थन यमाल्लीता द्राजनातमे गमः। রাজগক্ষেতি লোকে ংশিং শুস্য খ্যাতি রভ্ৎ दिवा:।। তত তেনা-ভিভূতক বন্ধণা রোহিণীপতি: ! क्य कगामानु हिन शीरम मुझा नही यथा।। उथा हांन्सु कीयमाल महीं-वर्षः क्यः गजाः। क्यः बाजासाव-ধীবু ন যজ্ঞ: সংপুবর্ত্তে ॥ যজ্ঞাভা-वाकु (मवाना मझ नर्द क्रय गउ। পর্য্যন্যাক্ষ ততো নষ্টা ভতো বৃষ্টি र्न हा खर्ट ॥ वृष्टे ; जारव जू लाकाना भाशासा की गडाक उ:। मुर्जिक वं সনোপেতে সর্বলোকে দ্বিজান্তনাঃ ॥ मानव्यामिक किकिशलाकियू भुवर्क्ड । मञ्जूशीनाः भुकाः नही-লোভেনোপহতেন্দ্রিয়া: ॥ পাপ भिव उना हक् मंध्यंक्रय उथा । वउपृष्ट्री उना जावः निक्लानाः न भूद्रन्त्द्राः ॥ क्याः क्वाञः भद्रः रिवाः সাগরাক পুহা उथा। ততো मृह्ये जगर मर्ब कामन मम् भी-फिड• ॥ वृक्षान मगमत्म्वाः मर्ख শক পুরোগনা:। উপসঙ্কন্য লো-কেশ সুপ্তার জগতা পতি ॥ প্র-

রাজ্য गम्याथ यथारयाग्य मूनविश्वे छउः भूताः। जान् द्वानवननान् वीकाः वु-ন্ধ। লোকপিতামহ:।। অভিভূতান্ भारतरेगव क्ञ स्वियगनिव । भ भुइ मूग्थीक्डा छक मिन्तु छ्ठा-শন ।। বুকোবাচ। স্বাগত ভোঃ जूदगनाः किमर्थः य्य मानजाः। मूः-থোপত্ত দেহা শ্চ যুদ্মান্ সানা শচ वक्षा ॥ नित्राभातान् नित्राज्कान् मूत्रान् मर्वा ख कामगान् । क्वा च विषय नाडान् कथः भणामि पूर्व-जान्॥ यद्यज्द मृत् वीकः युगान् বা যস্ত বাধ্তে। তৎকথ্যতা মণ্টে ষেণ সিদ্ধি চাপ্যব্ধার্য্যতা ।। মা-कं अय छेवाह। छछ। वृद्धमुवा की-ব: কৃষ্ণবৰ্ত্মা চ লোককৃৎ। উবাচা-ज्राज्द उरेय मूद्रागाः मूत्रकाद्रगः ॥ मृगु मई बग८कर्ख छा । यन वय मा গভাঃ। यদমাক দুর্বীজ যতো স্লান नि्रया वरा ॥ न क्विट अन्भुवर्खस्य যক্তা লোকপিতামহ।। দেবাউচু:। নিরাধারা নিরাভক্কা: পুজা: সর্বা: क्रय॰ गडाः। नह मानामि धर्माण्ड न जभा मि किलो कृष्टि ॥ निव वर्षा भग्रनाः कीगरजायाच्य क्षिजि:। कीनाःगदी खरणीयधाः भ-न्या (नाकाः नवाद्यनाः ॥ स्मूर्यञ्हः ।

भीष्टिं विशा (वस्वामा समर्व তে। अन रेवकना मामामा भिर्वत वहवः भुकाः॥ कीएव वक्काणः य (ভागशीना खथा वयः । मुर्बनान निया शीना रेनव भासि नजामर ।। রোহিণ্যা মন্দিরে চন্দ্রো বক্রগ ত্যা চির ছিত: ॥ व्यवारणी न ह ক্ষীণে ক্যোৎসাহীন চ বৰ্ত্তে। व्यक्तिवाद्यिष्ठाउ (मृदेव महत्नु देनवाः পুর:সর:। ক্লাচিদ্পি দেবানাং স गाक वा जविष्य ॥ कनाहिष्माहि गी॰ छाञ्जा देनव क्ष न गहिन। यहा ন্য: কোপি ন ভবেত্তদা চন্দ্রে। বহি र्ल्य ।। मृन्या न कवा ही नः कव মাত্রাবশেষিত:। ইতি সর্বত্র লো किन वृद्धः कर्य विशर्यप्रः ॥ ७ मृष्ट्रा कान्सिनीकास वयः जाः नद्रगः ग **ाः। भा जानामा त**न्थाय कानक क्षान्त्या रुज्ञाः ॥ नामान् लात्कर् বাধন্তে তাবন্ন: পাছি সাধুসাৎ ষ্বণ পুৰন্ততে কমাজ্জগতা বাব্যতি कमः॥ न बानीमञ्च ७८ मर्बः विश्लार हािन क्रात्रनः। **मार्क्ए** ए उनाह **७७८ जुद्रागाः वहनः मित्रामणी** श्रिकामेशः। भुदा कन मिष्धाय विकिंगाम मृत्याख्यान्।। वृत्कावाह म्बेष्ठ (मवजाः गर्बा यमर्थः लिवि

বিপ্লব: ৷ পুবৰ্ত্তে ংখুনা যেন শাস্তি , গুদ্য ভবিষ্যতি ॥ সোমো দাক্ষায शिः कन्ताः मछविः मंजि नःश्रया । णिन्यान्या वज्ञवष् ভार्य्यार्थ भः রিণীতবান্।। পরিণীয় সূ তাঃ সর্ব। রোহিণ্যাণ সতত বিধু:। পুরর্ত্তে তানুরাগেণ ন সর্বাসূ পুবর্ততে ॥ ্অস্থিন্যাদ্যা স্ত**তঃ সর্বাদৌর্ভাগ্য জু** রণীডিভা:। **ব**িশ**ভ বরারোহা:** গিডর পুস্থিতা: বক ॥ পুবর্ততে নিশানাথে। রোহিণ্যা রাগতো य-থা। তথা ন ভাস ভজতে তদ্বহায न्यायम् ।। अट्डा म्हा न्या न्यायुक्तिः সাল্লা সংস্থা বিট্পতি । বহুস্নৃত নাভাষ্য পুল্যথে ইন্করোধ ত॰ ॥ অনুক্দ্ধো বথা কান দক্ষেণ সুমছা-অনা। সমং পুৰব্ৰিছ্ ভাসু সময় কৃতবান্ বিধুঃ॥ সম মঞ্চীকৃতে ভাব**॰** তাস করু হিমা শুনা ব জগাম **७७: ज्ञान म्हिलाला ग्राम्य अर्थाः** ।। गाउ हत्क मुनिर्मु (१ देवम्) जामू-हन्द्रनाः। हारो न ভाव· जाः नम्बर জ্পিতা: গিতর• গতা:।। ভতো-मकः श्रमण्डम् सन्क्षा मुजान्दत । जगवृद्धिः शुजिन्यावा वहनाकाम मवु वी**९ ॥ न गम• वर्छा**ङ ञ्लू अर्बा**मा**नू प्वान् अहि। जना भारत्रा इस ज् नहुः

ভনাৎ হৰ সমঞ্জম•।। ততে। গতে भून फर्का न मनः वर्त्ताः यहा। जामू **ठन्तु उरा रकः भून ग**ञ्जुदन् क्या ।। न उ वहः म अक्छि निवासामृ भुः বর্ত্ত। বয় তপ: করিব্যান: স্থা-স্যানন্দ ত্বদন্তিকে ॥ তাস। নিতি বচঃ শুরা জপিতস্য তদা মুনে: । क्याय हन्त्र। ननः माभारगर्नु-কতা গত।। শাপাযোদ্মুক নন সঃ স্পিত্স্য মহাত্মনঃ। ক্ষযো-নাম মহারোগো নাসিকাগুাদ্বিনি-গভ:।। প্রেবিত: স চ চন্দ্রায় দক্ষেণ मुनिना उजः। शुविहेवा॰ उन्। (मरह क्रियं उन हम्माः ॥ कील हाम् ক্ষাণ যাতা জ্যোৎসা তদ্য নহাত্ম-नः। कीशानु नर्व (क्राष्ट्रानु नरहो -यशः करः गजाः ॥ ७वश्राचाना-ह्मारक **श्रमागयकः मः**भूदखं **७ ।** য্জ্ঞাভাবাদনাবৃষ্টি ভতঃ সর্ব পূজা-क्रयः ॥ यक्क जारगान हो। नानाः ভवजाः जथा। मुर्वनदः मगूर-**श**न्न विकात क स्राहिद्य ॥ इंडि বঃ কথিত সর্ব যথ। ভূলোক বি-প্লবঃ।যেনোপায়েন তৎশান্তি ৪ৎ শৃণপ্ত সুরোত্তনাঃ।। ইতি.কালিফা शु**द्रारा २० अश्व**शायः ११ऋ॥ वुष्काराष्ट । गह्छ (जाः मृत्रग्ना सक्ता) जस्त्र

<u> भुजि। उ॰ भुमान्य वन्तुार्थ म व</u> भूर्ता ভবেष्यथा।। भूर्त हत्मु क्रगर-সর্ব॰ পুকৃতিছ॰ ভবিষ্যতি। যুখা। कक जातर माडि द्वावधीनाक मः खरः।। मार्काख्य खेवाह। इंडि वुक बहः भुदा (रवाः नक्शूरतागमाः। পुष्य इ श्विमनम खना नक निरवणन • ॥ यथानप्राय मूश्रष्टाय मर्खि मूनिवद्ग-मूताः। (পाठूः भुजानिष्ठिः पकः পুণম্য শ্লন্ধ্ব গিরা ॥ দেবাউচু: ! भुनीम जीमजाः वृक्षमयाकः वङ्मः थिना । উक्तत्रस महावृष्ट्व वाहिनः শোকসাগরাৎ ॥ যদুপ•বুদ্দস•জ্ঞ স্ক সৃষ্টিকৃৎ পরমাত্মন:। তদংশ युः পর• জ্যোতি বিশ্বরূপ• নতোমি তে ॥ मक्षां अर्वक्राजाः भूकाशालन কারণাৎ। দক্ষপুজাপতি শেচতি रयाणिन उम्रामा वयः ॥ मकाय नर्व জগতা॰ দক্ষায় **স্পলা**ত্মনা৽। দক্ষা যাত্রহিতাযাশু নম স্কল্যু- মহাত্র-নে ॥ সতত চিন্ত্যমানস্য যোগিতি র্নিযতাত্মভিঃ। সারস্য সারভ্ত ভু॰ मकाय भवगाजात ॥ यागविक्ति बनाष्ट्रः भावगानाः भवारमः। व्या দ্যন্তমূক্তঃ সহসা উষ্মে নিত্যু নমে। নমঃ।। ইতি তেষা বচঃ শুক্রা দক্ষে। यक जूका॰ जना । शुक्र शुक्रमवर्गः

শক মাভাষ্য মুখ্যত:॥ দক্ষীবাচ্ । হ্বত: শক্র মহাভাগ ভবতা: দু: ধ্ मागछ। मृ:थरह कु वह विर छ। (म्।) ত্নিছান্যহন্ত তে।। মমান্তি যদি ক~ र्खवरु खवजाः मृःथहानस्य । उनहः যদি শক্ষোমি করিব্যামি হিত সন্ ॥ भार्काखयर्डेवाह । তৎ गुजा वहन॰ **ভস্য বৃদ্ধস্**নো মহর্ষিণ:। জগাদ গী-, স্প্ৰতিঃ শক্ৰো বীতিহোতো ২থ ত मूनि ॥ क्रय याजा निनानाथ छ-श्चिन् कीरा क्यर गठाः। मखी यर्षा দ্বিজশ্বেষ্ঠ ভদ্ধানি যজ্ঞ হানিক্থ।। या छ विनाष्ट्रे जकनाः भुकाः कृ ज्य কাতরা:। বৃষ্টাভাবামহদ্ব:খ॰ পা-भार नहीं क का का ना मा क्या १ य॰ द्रा-ত্রিনাথন্য যন্তে কোপাৎ পুবর্ত্তত। স সর্ব জগতো বুক্ষমভবার্থ মুপস্থি-তঃ।। নাধুনা তঞিভূবনে यहक्कुक्तऋ কিঞ্চন। বিপ্লব॰ যান্তি বিপ্লেন্দু সাগ-ताः ञ्चादता "bताः ॥ न यक्ताः म रेपु-বৰ্ত্তনে তপস্যন্তি তাপসা:। আহে।-त मु:थाबिन्मीकाः श्रुकाः कीना ভया-ত্রা:॥ এব পুর্ত্তে বিপ্রেন্দু বিপ্ল-বে হ্যান্রসাতলাৎ।দৈত্যা ন্যা-বদুখাৰ বাধন্তে ভাবদুদ্ধর ৷৷ পুনীদ দক্ষতভ ত প্রয় তপোবলাং। शूर्ण हत्यु जगट मब भुक् िंह - जू

विवाजि॥ मार्क्ख्य खेवाठ। इंडि। তেষা বঁচ: শুনা পুলাপতিসূত স্তদা । উবাচ ভান্ সুরগণান্ ছদ্যাছলাঃ मुंबातन्।। एक उवाह । यत्य वहा निनानात्व भुवृत्तः नानकाद्रनः । ন কেনাপি নিদানেন মিথ্যা• কৰুঁ• खन्दमार्ह ।। कि**ख म**ब्रहन समारित्र-कारत्रन म्या खरवर । हरमुानि वर्कः তে যমাৎ তমুপায মপেক্ষতে।। ত ত্রাপ্যয় মুপায়োস্তি মাসার্ছ যাতু **हन्द्र्याः । क्रयः वृद्धिकः मानार्खः** ৰয় ভাৰ্য্যাসু বছাতা ।। তস্য তম চন শুদ্ধা ত॰ পুসাদ্য পুকাপতি।। সর্বে সুরগণা স্তত্ত গতা যত্তান্তি চ-न्त्राः॥ এव गुल्क जू वहरन म्हाक् मूनिना विकाः। अथ हम्मु नमानाय ভार्यााजिः महिङ उना ॥ कग्र एउ **तुक्ष मरनः मृहि**जाः मूत्रमखनाः । তৰ গ্ৰামহাভাগা যথা দক্ষেণ ভाषिত ॥ उट **गर्ब** कथयामामू বু স্বাণে পরনাত্মনে। বৃক্ষা দক্ষ বচঃ भुन्नः (नवानाः जननः जना।। हन्तुः ভাগ নহাশৈল জগান সহিতঃ न्दिः ॥ তত गद्मा मृतरम् ४ः नुकानाः হিত্রান্য্যা। স্থাপ্যানাস শুভূা•-শু॰ বৃহল্লোহিত পুষরে।। ভুত ভব্য ভবুজ্জান: পূর্বনেব পিতানহ: 1 এতদर्थ চকারাত্র সর: পূর্ণ खनर পুভু: ॥ তত্ৰ মুতিস্যলোকস্য নীয়ো: ণত্ব- পুজাযতে। চিরাযু স্তৃঞ্চ সভত বৃহল্লোহিওস'জ্ঞকে ॥ তত্র সা-**७म्। हन्तुम्। भद्रीद्राख्यक्रनः शरः।** द्रावयन्त्रा निःमनाद्र भूईक्राभा याथाः **पिछ: ॥ नि:मृ**छ। द्रावयका जू तुका-गक कगर भिंडि । भूगम शह कि । कतिरम् इ गहामीजूरवाह र ॥ सानः পত্নীঞ্লোকেশ কৃত্যু মম সদা **७न** । निरम्णगानुक्तभः स्य जुडी दुः खगडा॰ यजः ॥ माङ्गर्थय उवाह । ততো বুন্ধাপি ত পুষ্ট নিরীক্ষ্যেন্দু শরীরগৈ:। অমৃতৈ স্তেনাতিভুক্তি: क्षीनकाशि निमाशिष्ठः ॥ स्मार्जः स्रयः छः गृशेषा गिरद्रो निश्चिष्र देव ন্হ:। অনৃত গাল্যামা**স শরী**-রাদাজযন্ত্রণঃ ॥ অমৃতানি চ গাল্যা-म् उपभूषः उपा कला कीता-দস্য চ চিক্ষেপ নধ্যে রহসি লো-कर्ट्।। उत्राप्त भाग् जापितनाः क-लाः कीगाः भूदाययाः। जाताः क-गाइ व वन कर्नान की द्वार मागता ८ ॥ কলানাতাবশেষস্য সংস্থালু। জ-यक्ताः। कीताः कनाः शक्षरण याः পুর মৃত্রাত্মিকা: ॥ তারাজযক্ষ গন্তস্থ। শুণী ভূতাস্ত পীড্যা। তে-

জো জ্যোৎসা কলাভিন্ত নিবদ্ধ যৎ কলাপতে:।। শরীর তগ্রিধা ভ্ত গৰ্ভ্ৰন্থ রাজযক্ষণ:। জ্যোতি শূর্ণ ম-ভূৎ জ্যোৎ সা লীনা রাজাদি যক্ষণি ॥ मुवीज्ञाः मूथाः मर्वा गर्छ दाग न्। हिलाः। यहा निर्मानयामान मु-था वुका गरा छता ।। उरा लग्र-ना मुशाक्षाि अर्थ ज्यावहिर्गड॰ 1 क्वीदारमागदा किछ उरमर्बः विधिना छमा।। (म्बान् शिद्धो शक्षिः ত্যজ্য স্বৰণ গড়া ক্ৰডণ ততঃ। ততো **২মৃতানি পুফাল্য কলাচ্**ণানি বা-রিখে:।। ভ্যোৎস্নাঞ্চাপ্যাভ্রগানাশু गृशीदा ७ धरा भित्रि । कीरताना ন্ধিরি মাগন্য চন্দুভাগণ তদা বিধিঃ । দেব মধ্যে কলাচূর্ণ সুধা জ্যোৎ-ন্না॰ ন্যবীবিশৎ। সংস্থাপ্য তঞ্য বুন্ধা দেবানা মধ্যত ভত: 🛚 জগাদ बाजयन्त्रागः ख्ट्यानामि निरम्भयन् । वुष्कावाह । मर्बन। या निवा द्वाखी সন্ধ্যাথা• বনিতারতঃ 🛭 সেবতে সু-রত॰ তথিন্রাজযক্ষন্বসিধ্সি। পুতিশ্যাৰ স্বাস কাস বুক্তো ধো নৈ থুন॰ চরেং। স তে পুবেশ্যঃ সতত শ্লেম্বণচ তথা বিষয়ে। ক্কাখ্যা মৃ जुर्जुञी या जवजः महभी खेतः। मा **তে হ**ন্ত ভাৰ্য্য সভত ভব্ন দৰুৰা-

माजि ॥ कीगवः खरवः क्वाः खड-ন্তু বিষয়ে জৰু জত গছ যথা কানত हंत्मु **५**॰ विमुर्था ७व ॥ मार्क्एउर উবাচ। এবং বিস্প্টো বিধিনা রাজ-বন্ধা মহাগদ:। পশ্যতা সর্বদে-বানা মন্তজান জগান হ ৷৷ অন্তহিতে মহারোগে বুকা লোকপিতামহঃ। · **ठन्मु • সম্প্**यासाम कलाशकरीण-**ধিত• ৷৷ ভেন ক্লীরোদধৌতেন সুধা** श्रान वाजाञ्समस्त्राटरेमुख कना-हुर्नः भू ई वहा करता विधु ।। य (वा छ **मक्ना भृगः भृई**विषय छो यहा । **इन्द्र् छन। अर्दर**नवा गूगुनु छन। मर्भः नार ॥ व्यथ हन्तु छन्। भूर्गः भूरिन ত্য পিতামহ•। উবাচেদ• সুরসদো নধ্যগো নাতিহ্যিত: ৷৷ সোমউবা-চান স্থান প্রবিদ্যান শরীরে নম বৰ্ত্ততে। ন বীৰ্য্য বা তথোৎ সা (रु। विभीष्छाक् मक्षयः।। (नाट मः হে পূর্বছে স্টা বিধাতু সূতরামহ। চেষ্টাহীন স্তুনুদিন বর্ত্তেশ কেন লো-কভ্ৎ ॥ বুন্ধোবাচ। গুন্তস্য যক্ষণা स्थान यन जूनक मक्तयः। शृबं विलीः ণা ভবত স্তৎ পূর্ণ মভবনহি।। অধু-না ভবতো দেহ চূর্ণ নিঃসারিত• ন্যা। শ্রারাৎ সাম্ত জ্যোৎসা जञ्जमा রাজধন্ধণ: ॥ (ভষা**- পূঞ্**ন-

नन तिरशे नवला यट इंड कला। (ब्राट्यायाक जूबायाक उन ही. নো ভবান্যতঃ ।। ততো হক সন্ধা রাজ তথ সীদন্তি সাম্পুত । অত্যো श्रायः विवामप्राभि यथा नार्खिः ल-ভেক্তবার্।। প্রাঞ্চাপত্যঃ পুরোডা। 🌙 🞮 रुवनीयः भुरता १ धरता 🚊 न्यू छ-তোনু চাম্মেখ: পুদেয: সর্বত: ক্রতৌ ॥ তভোনু ভবতো ভাগঃ পুরোডা-শো ম্থা কৃতঃ। তেন ভাগেন ভুক্তেন निडा यक्क एउन हि ॥ भू र्वतान ममू भारः इ।न वीर्यं । ভविषां । या भाग् उक्ना खार्य की दाम मा স্থিতা তাব ॥ শারীর চূর্ণবায়ত্তে জ্যোৎসায়া শাপি বে কণাঃ। বৃদ্ধিং যান্যন্তি সভত ক্ষীরসাগর মধ্য গাঃ। স্বারোচিষে হস্তরে প্রাণ্ডে দ্বি তীযে শঙ্করা শজঃ। দূর্বাস। ভবিতা বিপু: পুচণ্ড কণ্ড ভাষর: ॥ স ম-**(रुन्मुन्र)**विनयां भान हत्वा जुनाः ৰুণ । করিষ্যতি ত্রিভূবণ নি:এক সস্রাসুর•॥ শ্রিযা স্থীনে ডতো লো-কে ভবিতা লোকবিপ্লব: ৷ যথা তব क्षराथ भाग भुवृत्त्व। (लाकविश्वतः য় তক্ষানুষ পুমাণেন তৃতীযে তু ক্তে যুগে।ভবিষ্যতি স্থাস্যতি চ্যাবদ্যু भा ठळ्डेय ।। उउ ण्ड्यूर्थ मन्त्रारेख

मह (देव: क्छ यूर्ण) की द्वापः नि-र्य थिव ग्रामः मञ्ज विकृ त्र इ॰ छथा ॥ मञ्चानः सन्तर कृषा मर्भवाकः छ-থা শুক। ৰজ্ঞাগেষু হীনেষু দে-वामार्थः वयः ७ छः ॥ मिषवामः नग (मरेवः कीरवाम नइ मानरेवः। ত্বৎ সরীরামৃত মিদ হৎস্থিত কী-तमागात । उट्युवया गुहीयाामा त्राणी ज्ड॰ ७था क्रगः।। नहत्रिष्ठ-खरत कृदा दर भन्नीतः छमा दयः । ক্ষেপ্রান: সাগরজবে শরীরার্থণ विश्वा जव।। निर्माश्य मा गत्र भकार সমুদ্ধার্য্য যদামৃত । তদা তব বপু ন্তিমানপূর্ব• সম্ভবিষ্যতি।। ওজে। वीर्गप्रभूक कान्न सकरक मुशाज-ক'। দূঢাস্থ সন্ধিক' চাক্ ভবিষ্য**ত্তি** वभु खव ॥ भाक्त (खय উवाह । मु-था•ण् भिव भाजायः वुका लाकः शिजान्दः। विरवाः क्याय माना-र्षः वृष्कत्य यञ्जवानज्द । यथा मत्क्रा गिन्छ भागार्क या जू हन्त्राः ॥ क्रयः वृक्षिक मानार्खः यद्गः उदा-कादाविधिः॥ यञः (वाजनवा हन्तुः সুরজ্যে েবিভক্তবান্। বিভজ্য চ সুরান্ সর্বান্ সমূবাচেদ মভূত ।।। कनाः (वाडम हन्त्रा) ठेवका मासु মূর্জনি। তিষ্ঠত্যদ্যাব্ধি পরাঃ ক্ষ্য॰

यां इक्य विना। क्रायण यहि द्या-(गग भामार्खः एक वाक्र जः। क्याय পীডাতে চন্দ্রো নোপশান্তি: সদা ভবেৎ ॥ किन्नुमा या कवा भएस्रो क्यार मा गहस जा भुकि। हजूमें कला मः हाः नुजिमानः मृत्राखमाः য় চতুর্দশকলা সংস্থান্যমূতানি পি-বস্ত বৈ। পুতিপত্তিথি নারভ্য ভবস্ত खाठजूरंगी ।। (अर्जाजागाः म्यं) বিষ চতুর্দশভিথৌ ক্রমাৎ। পুবিশ-ন্ত ক্ষয়ণ ত্বেবংকৃষ্ণপক্ষে বিধোর্ভবেৎ ।। याञ्रु (भवा कलाम्टर्ल इत्रिट्भाउ পলাযিতা। ডিগ্ডড় পূথনে ভাগে তিথৌ তস্যা• নিশাপতেঃ॥ দ্বিতীযে দর্শভাগে ভুরোহিণ্যা যাতু মন্দির । তৃতীযে তু সরম্বত্যা• স্নাত্বা সন্ধ্ ক্ষিতো বিধু: । চতুর্থে বল সংপূর্ণ ত্তিথিভাগে বিভাবসো: ।। মণ্ডল॰ যাতু চন্দো্য সবিদ্ব রথ ঘোটক:। याव एका त्वन हि कला भूषना ऋग নাপ্লুযাত।। এব মেব কৃষণকে তা-বৎস্থা পুতিপৎ ভবেৎ। দ্বিতীয়া मो कृष्णशाक वृद्धि द्वां म ख्या विधः ।। তিথীনা॰ বৃদ্ধি হেতুশ্চ শুল্লে কৃষ্ণে তথা ভবেং। उठः भूनः मृत्रभक्ति यावट भूकी कलामिछ। ॥ वृद्धि মৈতি ভবেতাৰ্থ পুতিপত্তিথি রা

দিত:। ততো দ্বিতীয় ভাগস্য যা .জ্যোৎস্না হরমূর্জনি ।। স্থিতাধা॰ বৈ কলায়ান্ত গতা সা পুন রেষ্যতি। যুখ্মাভিস্ত ভবেৎ পেয় মমৃত বদি-নে দিনে ৷৷ তদ্দি তীয়াদি তিথিভিঃ भूगाञ्चा जिः मरिव हि। स्यमू ८ १९-जां कार्या कार्या स्थानार मु त्राख्याः ॥ य्था मित्न मित्न जागाः क्रय॰ याखि ज्था विरधाः । नृष्पि॰ गहन्त्रम्बिन सृङ्गसम्बद्धः २५१ जुदाः েতেজোভাগঃ সূর্য্য বিদ্বাৎ পুন রেব সমেষ্যতি । পুযাস্যতি कृष्णरक যথা ভাগক্ররথা।। জ্যোৎসা হ-व्रिक्षित्रकन्त्राट भुजाहर भून (त्रवा)-তি। তেজোভাগ: স্ঠ্যবিধাদম্ত• বৎস্যতে শ্বয়ণ ॥ এবং বৃদ্ধি: শুক্লপ-ক্ষে সুধাংশো: সংভবিষ্যতি। পক্ষ याः मूल क्षद् रुम्तृक् क्याफ (वट्या यावट्कालन (या जागः क्वयः বৃদ্ধিঞ্চ যাস্যতি। তাবৎকাল মভি-ব্যাপ্য তিথিঃ স্থাস্যতি সা পুন: ॥ চিব্নেণ কৃদ্ধি যদি বা ক্ষ্যো বা হ্রতেন वृष्कि यरि वा क्राया वा। छं जाडियी-नाः ज नमा क्यः महाहिदा वृ वि স্থিতিযু পুৰেশে ॥ হব্য কব্যঞ্চ-त्मुन विना न न छविष्ठा । उमार क्राः भ्रष्काथः हन्तुः त्रकञ्ज (म्र

वाजय

े छाः ॥ शासामनीयश्रेण्जाः कना <<p>(कार्यान्यामञ: । अभावाम्याभद्र।-े ह्र जू निज्नी द्राहिगी गृहि ॥ खेरमावासामनाट कवा वृक्ति या ন্যতি চান্নহণ। তেন কব্যেন পিং **छत्र** ख्धि यामाधि देव भन्ना ॥ 🗐 🕽 नाकः खय छेवाह । छछः সূরগণाः नार्त्र याथाकः विश्विना उथा। हक् लांकिह् डार्थाय हन्तुमा क्रयवृक्षाय ।। भश्राप्तरवाणि वन्तु । अक्ष अक्ष भः त्रमाञ्चनः । अगुार परिव विधिना **नि**त्रमाञ्ड्रितिछ। ज्**म**े।। यत्छ**त्रः श**-इस॰ निज्र मह मराय नक्ष्य ॥ उट यक्षा कमुक्षाः भागउस क्रयः गजाः॥ भुविभन्ति यमा क्याजिद्रा-नन् मक्तः अतः। योगिनाञ्च उनाः ভেষা চিত্ত তল্লীন মেষ্যভি॥ ম-হাদেব **শির:স•স্থে লীনে** চিত্তে সুধা-নিধৌ। চন্দুদারা ভবেন্মুক্তি রিত্যেব रैविनकी मु.जिः ॥ এउज्जान्। सहा-**(मव: क**वगृष्क्र) विनाक् छ । हिछाय नवः लाकानाः जगुर निवसा विश्रा **इन्तु** (क्रां श्वा ननारगणात्नावस्त्रा याछि वृद्धाय । मञ्जीवशीयु वृद्धाम् পুবর্ত্তন্তে ভত্তো হধুরাঃ ॥ অধ্রেষ্ পুর্ত্তেষ্ ধান্ খান্ ভাগা স্তেদেবতাঃ া প্রিগৃহন্তি পিতর তথা কব্যানি

ज्बि ह ॥ व्यम् उ॰ वुक्तना मृक्षे॰ यस्ति-বেভ্য: পুরাতন ৷ তেন তৃপ্যন্তি शैना (य श्वार्जारान देववजाः ॥ যক্তেনাপ্যায়িতে ডচ্ জ্যোৎস্থাভি বৃদ্ধি মেতি বৈ। যক্ত জ্যোৎনা विना जुड छह महार कीन मनाथा।। वाडा १म्डमा यक्तमा हन्त्राः का-রণ ৰয়। অতো ২স্য দক্ষণাপাত্ত ब्रकारेय छिइकीर्यिङ ॥ अम्रानि क्षणाकाल मुधा मः भीया मृदाः। তেकः সূर्यप्र[•] याजि मञ्जा कन्मार्कः ज्यारित्रका उथा ।। भूनक मृङ्गभ-ক্ষে তু শেষোদেতি কলা ততঃ। জ্যোৎসা দ্বিতীযো ভাগস্ত তেজো ভাগো विठीयकः ॥ অনুভাগুলি-व्रन्दन्तुः मूर्यः विश्वाष्या क्रमः। कः লাঃ বোডশ চন্দ্রস্য তত্ত্রৈকা শস্ত্র-শেখরে ॥ সিতাসিতাবৃভৌ পক্ষে भाषाना भूमयक्तायो । इंछि वः मर्बः মাথ্যাত বিভক্ত ক্রন্মা বথা।। বু-ন্ধণাপর্ত শুেষ্টেতথা তচ্ন্দু ভাগতঃ । যক্তভাগে স্থিতে যন্নাদেবার্থম-করোদ্বিধু•। কব্যে স্থিতেপি পিত্রর্থ• তিথি वृद्धि करा यथा। इन भूगा-उमार्थाान यः मृत्यां जि मक्षतः ॥ রাজযক্ষা ভস্য **স**লে न कराहिन्छ-विष्ठाि । यञ्चना भित्रज्ञा यः भ्-

ণোজি বচন বিধে:। ন চিরাৎ यः।
স্থান মুক্তঃ স ভবেয়রসত্তমঃ। ইদ॰
বস্ত্যখন পুন্য গুছাৎ গুছাতর
পর ।। যা স্ণোত্যেকচিত্তঃ সন্
স মহাপুন্যভাগ্যবেৎ । ইতি কা
লিকাপুরাণে ২১ অধ্যায়:।।

রাজযোগ্য: ত্রি রাজার্হ: । নৃপোচিত: । যথা । ত্রিকোণ কণ্টকে সৌম্যে পাপে চোপচযন্তিতে । রাজযোগ্যা ভাবেয়ারী সুন্দরী স্বল্যজিনী ।। ইতি জাতকানৃতং ।।

রাজরঙ্গ শ্লী রজত । ইতি শব্দ-রত্নাবলী॥

রাজরাজ: পুশ্ কবের:।ইত্যমর:॥
সার্বভৌন:॥ সুধাকর:।ইতি
মেদিনী॥

রাজরীতি: জ্রী পিত্তলবিশেষ:।
তৎপর্য্যায়:। পাকতৃতী ২ রাজপুত্রী ১নহৈশ্বরী ৪ বুন্ধাণী ৫ বুন্ধারীভি: ৬ কপিলা ৭ পিন্ধলা ৮।
অন্য গুণা:। তিক্তব্ব:। শীতলব্ব:
। লবণব্ব:। শোধনব্ব:। পাপু বাত
কিমি প্লীক্ পিত্ত নাশিব্ধা।
ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

রাজ্যি: পু॰ পতপর্ণাদিরাজ:।ইতি
ক্রিকাণ্ডশেষ:॥ তস্য মারণ কলি
নাশন । যথা। কর্কোটকস্যনাগস্য

समयस्त्रा नवाम् हा चाउणार्गा द्वा-कार्यः कीर्खनः किवाणानः ॥ इंडि महाजाद्वारः ॥ राक्षवस्त्री सः स्विधिदः । इंडि

রাজলক্ষা পু• যুধি । ইতি খনঞ্যকোব:।।

রাজলন্ধী: দ্রী রাজনী:। যথা।
নত্ত পূভাব নিপ্ণ: পুমদা বিলাস: খেতাতপত্ত নৃপ পূজিত দেশ
লাভ:। হস্ত্যখলাভ ধনপূর্ণমনোরথ: স্যাৎশোকীদশা ভবতি নিশ্ল রাজলন্ধী:॥ইভি জ্যোভিষতত্ত্বং॥

तालवः माऽ वि ताहवः (मास्कवः । ७८ भर्यायः । तालवीकी २ । इउः भतः ॥

ताबवर्जा की जाजनथः। उर्शर्गा यः। यक्षानथः र मण्मत्र १० जीभथः ४ जेनिक्व भगः ६ जेनिक्व १० अनिक्व १० अस्मानथः १। इंडि एस्प्र स्मृः ॥
ताबवना की ज्युदना। मक्कामानिया इंडि जावा। इंडि जाबमानिया इंडि जावा। इंडि जाबमानिया हा भुः जाजामनी॥ जाबागुः॥ जाजवस्तः। इंडि जाबनियक्तः॥ नाजायनमामकविज्ञाञ्च
क् पृत्र छन्ग् इतिस्यः। दथा।
जीनाजायनमास्य किवार्डन थीस्वा। भुडिमः ख्रियुद्ध पृत्र छन्।

ब्राजन

श्वाह्मवल्लाः ॥ देखि छम्। हि छीवालाकः ॥ नृभाभूरं दि ॥ नोववली जी छाववली । छेल्। देखि छाना । इंछि तज्ञमाना ॥ त्राज्ञवान् जि त्रों ज्ञमाज्युकरम्भः । यथा। मुत्राख्डिरम्भ त्राज्ञनान् म्। खाः । नृज्ञाख्डिरम्भ त्राज्ञनान् म। खाः । नृज्ञाख्डिरम्भ त्राज्ञान् । इंछामद्रः ॥ त्राज्ञवान् । भु व्याद्विः । इंछि म्म हिन्द्वि। ॥

ताजवारः भू ताजवार्कर्छो।
जर्भग्रायः। उभवारः २। इजि
र्म्भाः।। विजयम्बाः २। इजि
द्विकाश्राम्भाः।। विजयम्बाः २। इजि
द्विकाश्राम्भाः। द्वाजवर्माः। इजि
ताजवीकी वि ताजवर्माः। इजि
मतः।।

त्राक्षवृक्षः शृ व्यात्रश्ववृक्षः। इति । स्वः॥ शियानवृक्षः। इति । सि नी ॥ नद्धाश्वायीवृक्षः। नद्धानिक् इति ভाषा। इति नद्धानिक्षा॥ त्राजननः शृ शर्षः। शाहे इति ভाषा। ইति नद्धाना।। त्राजनकाः शृ इल्लिनस्याना।।

बाडनफबः मु शलनगरमाः इंडि हात्रावनी ॥

ब्राक्रमावता खी ब्राक्कः स्वयभीयः। उद्भिर्यतायः। सहास्वता २। इठि इंसहन्तुः॥

बाज्यकः भ् वाख्कः। इंजिबाज

निर्घण्डेः॥

त्राक्रमुकः शृ शक्किविश्मियः। द्रा-क्रम्गा ই हिन्दी जावा। उट-शर्यप्रायः। शुद्धः २ म्डल्यः ३ न्श्रियः ४। ই जि द्राकिविर्यः॥ द्राक्रम्यः क्री द्राक्रह्यः। उट्श-र्यप्रयः। कनक्रम्थकः २। ই जि वि-कार्थ्यम्यः॥

ब्राजम्बः भ् भन्ख्यमय्त्राः। हेडि स्मिन्सः॥

রাজসঃ ত্রি রজোগুণান্ডব: 1 ড-ल्लकन• यथा। व्यात्रस्र किठा १रेष-र्य। सन्दर्भार्य। शतिगुरः। विषया-श्राम्या हाक्रम् दाक्रमः खन लक्ष्मनः ॥ वात्रस्किष्ठा कवार्थः कर्याः नुष्ठानणीलका ॥ # ॥ अश्कानक उज्जन यथा। (यना वन् कर्मना लाक थां जिहा जिहा नहना । নচ **শোচত্যসম্পত্তো** তদ্বিজ্ঞেয়ন্ত व्राक्रमः ॥ 🗱 ॥ उत्राप्तु रिथा। (मंदद् नाष्ट्रिका याखि मन्द्र)द्रक রাজসা:। তির্য্যক্ত্ব তানসা নিত্য নিত্যেষা ত্রিবিধা গতি: ॥ # ॥ তন্ত্রভিপুকারা যথা। কল্লা মলা निर्देश नुक्याः मञ्ज वृद्धयः। দ্যুতপানপুসক্তাশ্চ জঘন্যা রাজ-मी गिजः॥ ब्राजानः कविशारिकव

রাজ্ঞতৈৰ প্রোহিতা:। বাদ যুদ্ধ भुवानाण मध्या ब्राह्मीगितिः॥ গন্ধর্য গুছাকা যকা বিবৃধানুচরা শচ यে। उरेथवाञ्चरमः मही द्राक्रमीयः ত্তমা পতিঃ।। ইতি মানবে ১২ অ থ্যায়: ।।।। রাজসাহারা যথা। ক টুন্ন লবণাত্যুঞ্চ তীক্ষ কক্ষ বিদাহি नः। व्याहात्रा द्रावमरम्। है। मूःथ শোকাম্য পুদা: ।।ৠ।।রাজস্যজ্ঞো यथा। अভिসङ्गाग ठ् कनः मञ्जार्थ মপি চৈব যথ। ইন্ন্যুত্ত ভরতশেষ্ঠ ७ थक्क विकि ब्राजम ॥ 🗱 । ब्राज লতপো যথা। সৎকার মান পূলা र्थः उरमा मस्मिन हेठव यथा किंग-তে ভদিছ পোক্তি রাজ্য চল্ম-थु. ः । क्षः । दाक्रमनान यथा । यखु नुकुल हादार्थः कन मृष्टिना वा পুন: বিষতে চ পরিদ্রিষ্ট ভদ্যান রাজসং অৃতং॥ইতি জ্রীভগব্দী তायां :) १ व्यक्षायः ॥ 🕸 ॥ द्राजन जााम। यथा। मृत्थं भिष्ठाव य कर्य काराङ्गम ज्यार जारहर। म কৃত্বা রাজসং ত্যাগং নৈব ত্যাগ ক नः नाउट ॥ । । द्राज्ञ जानः यथा । প्থक्ति जू यज्ञान नाना जा 🚽 ়বান পৃথগ্বিধান্। বেত্তি সংবিবৃত্ত **७रू उज्जान (विकि दाक्षन ।।।।।।।**

द्राजनकर्य यथा। यजु काम्भूना কর্ম সাহস্কারেণ বা পুন:। ক্রিযতে वङ्नायानः उपाजन मूमाक्ष्रः स 🗱 ।। ताजम कर्डा स्था । तांगी कर्य কলপেপ্সু লুলো হিংসাতাকো হৃশুচিঃ। হর্ষশোকাশ্বিতঃ কর্তারা-कनः পরিকীর্ভিত:॥#॥ রাজসী-वृष्कि यंथा। यया धर्म मय्मक का-र्याकार्या भाव ह । व्यवधाव পুজানাতি বুদ্ধি: সা পার্থ রাজসী ॥ 🗱 ॥ রাজসীধৃতি यंथा। यया जू খমকামার্থান্ ধ্ত্যা ধার্যতে হজু न। পুসঙ্গেন কলাকাড্কী ধৃতি: मा भार्थ दाक्रमी ॥ 🛊 ॥ दाक्रम मूथ यथा । विषयिनिष्यमःया-गाट यखनागु २म्(जानमः। भ-तिगाम विविभित उट मूथ दा**ज**-সং স্তং ৷৷ ইতি শ্রীভগদীতামাণ ১৮ अव्यायः ॥ **# ॥ রাজস**পুরা-गानि रथ। । तुका ७ वक्षरेववर्ड॰ মার্ক:গুশ ইথৈব চ। ভবিষ্য বা-মন ব্ৰাহ্ম রাজসানি নিবো**ধ**ত ।। **♦** । রাজবস্মৃত্যো **যথা। চ্যাব**∙ नः गाञ्चवद्वाश जात्वयः माक्रावाय **চ। का**ज्यायनः तिक्षतक विक्रिताः वर्गरा स्काः ॥ देकि भाष्यां छदः दाख ६० ष्यद्गाः ॥

রাজহ

द्राजममन की द्राज्यगृह । उट्ना र्य्यायः । (जीयः २ । ইত্যमद्रः ॥ ্ৰ ভূপালভবন ৩ স্থাময় ৪। ইতি भेदत्र दिले ॥ ७८७ म यथा। . स्त्रीरथा २ जी द्रोजनमन मून कार्य्याः পকারিকা। স্বতিক: সর্বডোভদ্যে नन्त्रावडान्त्या २ लि । विहन्तः ক: পুভেদা হি ভবন্তীশ্বরসন্মনাণ ।। ইত্যমর: ।।

রাজসভা জী রাজ্ঞ:সভা। নৃপতি-সমাজ:। ইত্যমর:॥

ब्रावनर्भः भू नर्भविष्मयः। उद-भर्यायः । जुबक्खाकी २ । ইতি (इनहन्मुः॥

ব্লাজসর্যপঃ পু সর্যপবিশেষ: ৷ রাজসর্ঘা ইতি ভাষা। রাই ইতি কেচিৎ। তৎপর্য্যায়:। কৃঞ্চিকা ২ রাজিকা ৩ সুরী ৪ মুগ্রক: ৫। মৃগ্রক ইত্যত্র ব্যষ্টক ইতি বা পাঠঃ। ইতি রত্নমালা।। ক্ষব: ৬। ক্ষতাভিজ-ননঃ ৭ ৷ ফু ডাভিজনন ইভ্যত্র ক্ষু-थाভिজনন ইতি বা পাঠ:। ইতি (रुमहन्दुः॥ कृष्ण ৮ जीव्यक्षा ১ 🎤 गाः। जिक्कद्वः। कर्नृद्वः। উक्षद्वः। । भिड हार भुरद्वा ३७ वाकनिर्घणः॥

त्राजनायुक्तर क्री त्राजद्रशामुक ভ্যাব্ৰাত্ব বুন্দাযুক্ত্য নিত্যপি। (पवज्यानिकः जन्नमिज्यस्य पर्भ-नाट ॥

वाबनावनः भू नग्वः। ই**डि मद**-याना॥

बाजमी खी मूर्गा। ই जिम्ब बङ्गा-বলী।। রজোগুণসম্বন্ধিনী চ।।

त्राज्ञम्यः शृ॰ द्राज्ञकर्खवर्र छवि-(नयः। उर भर्गायः। नृभाषुद्रः २ कज्ताकः ၁ कज्खमः ४। ইঙি नम्बद्धावनी ॥

রাজক্ষম: পু॰ ঘোটক:৷ইভি জি-का अभिवः॥

ब्राक्य भू ही ब्राक्यन । ब्राज-কর:। ইতি লোকপুসিদ্ধ ।।

त्राक्षर्गः भू त्राक्षपूख्त्कः। **३**ठि ब्राजनिर्घणः॥

রাজহংস: পু॰ চঞ্চরণলোহিত-ষেত্রণহ স:। ইত্যমর:।। কদম্ব: ॥ कनरःभः॥ नृत्भाखमः। ইতি भिरिनी।।

রাজী ১০ ক্ষসর্থাখ্যা ১১। অস্যুরাজহর্ষণ ল্লী তগরশুল্ল । ইতি ब्राक्रनिर्घणः॥

পুরাত শুল গুলা কণ্ডু সাঠ বুণ নাশি রাজহন্তী পুণ রাজগজঃ চূত্ৎ পণ र्यायः। भातीहः २ स्क्रिशकः ၁

ब्राक्षा भृ• भुजुः ॥ नृপ छि: ॥ क्रक्यिः ॥ हन्तुः ॥ यक्तः ॥ इन्तुः । इंडि स्म-मिनी ॥ উত্তরপদে চেৎ শেষ্টার্থ वाहकः ॥ व्यथं नृপতেः भग्रायः । द्राहे २ भाषिकः ७ आकृ 8 न्थः ৫ उथः ७ मशीकि ८ १। ইত্যমর: 🛭 নরপতি: ৮ পার্থ: ১ न्পि । ७ जूभावः ১১ जूट्८ ১२ मशीপिंड: ১० नां छि: ১८ नां त्रां हे oe ज्भीन्मः ob नामनः কাধিপঃ ১৮। ইতি শব্রত্নাবলী ।। পুজেশ্বরঃ ২৯ ভূমিশ্বঃ ২০ ইন: २) म खर्वद्रः २२ व्यवनी शिष्टः २० कन्तः २८ ककः २৫ ज्जूक २५ অর্থপভি: ২৭ । ইতি জটাধর: ॥ 🕸 ॥ अभावुष्टशिक र्यथा। यः হতা রাজরাজ্যেন পৃথু বৈণ্য: পুতাগৰান্। যোভিষক্তো মহা ভেজা विधिदक्षर्यःकावि**रिः॥ शि** আপর্জিতা ভদ্য পূজা ভেনানু রঞ্জিত মন্রাগাভত স্তম্য

नाय प्राध्यक्रकावन ॥ इंडि विकृ शुक्तारम 🕽 व्याप्य 🗅 व्यवप्रायः ॥ অপিচ। রাগী রাজসিক মুগ্<u>ডুগ</u> প্ৰকৃতে কৰা বাগত: ১ বাগাস্থাণ্ড ब्राजमिका एउव द्रांजा भुकीर्खिठः ।। ইতি বুদ্ধবৈৰভে গণপডিখণ্ডে ७६ व्यथ्रायः ॥ # ॥ उम्र मदिश-**ত্द॰ यथा । महुत्रा**ह । मृत् द**्**म মহারাজ হে তাত ভবভঞ্জন।। ভ-ব্রাকাচ রাজাচ সরেষাং পালকঃ পিতা।। जुडेबीक महत्तु। १५% खुक चर्ल नृत्या २४ ना। (या द्राजा ज পিতা পাতা পুজানা মেয় নিশ্যঃ ॥ ইতি বুন্ধবৈবর্ত্তে আকৃষ্ণজন্মপণ্ডে ৫৯ व्यथ्रायः ॥ # ॥ भृत्यात्रवात्नो वाका इंजि म छा या मीर । यथा। দেবৈ বি পুৈ তথা সৰৈ ব্লভিষিক্তো गहामनाः। ब्राङ्गारिकवाधिकारत्र देव भृथु रिवन्तरः भुजाभवान्।। उमा भिजा পুজाः मर्बाः करा निवानुद्रक्षिणाः । তেনানুরঞ্জিতা: **স**র্दाः সূথৈ মু'মুদি-त्र उमा ॥ अनुतामाङ्ग्र वीत्रम् নাম রাজেভ্যভাষত। ইতি পাদ্মে-ভূখাঞ २৯ जर्शायः ॥ **३॥ ज**थ রাজলক্ষণ । সো ২পকৃষ্টে পঞ্চি বাল-দৃষ্ট্বাশীবিষ পীডিত ৷ নরেন্ট্র্ লক্ষণোপেত চিতানাপ নরে খরং।।

1 डा

ভস্যাস্য চন্দু বিদ্বাভ সুক্র রম্য त्रमूक्तर । नीलाः क्लाः व्यक्षिजाः के अना होयां खतकि जाः॥ ताजी-वत्नबेषुणत्ना (वरमाक्षेत्रवेशः वृ हे कुर्य है कड़ इस स्मिशा मीर्चः কাহু ।। চতু প্রেকরে। মাস্য यववृश्किकभर्वकः ॥ नित्रानभारमा পদ্রীর: সূক্ষত্বক্ তিবলীধর: ॥ इंडि मार्कछ। भूतात इति महत्नु।-भार्थ्यानाथ्यायः॥ #॥ यन्।इ। य-(बिरिनो मृष्डत्रो कमलापत्रमि छो। श्लिक्षाकृती जानुनत्थी भारा-ब्यमे निद्राज्जित्ने ॥ क्र्यान्त्जो পুঢ়ভল্লৌ সুপাফী নৃপতেঃ মৃতৌ ॥ মৃদুলোম। সমাজহ্ব। তথা করিকর-भुजा । উत्रदा कानव खन्। नृश-স্যোপচিতা: সূতা: ॥ কোবণ্ঢে न्त्रा मीर्घ ज्रिक धनविर्द्धिकः । স্মাভ্যা ফিডিপ: প্রেক্ত: পুল-(यन मजास्यान्।। मणकः निः मक म्बाः मुर्भितिमाक मानवाः। এक वि ত্রি চতু: পঞ্চ বড্ধারাদিভি রেব চ।। मिक्किगावर्ख हिलाउ म्जािकिक न्शाः म्जाः । नृभाः भूज्ञगक्तिभूका भर् अरक थन वह ॥ मा मलकिक् मूथी -{স্যাচ সিংহরিক্ ভূপতি: মৃত:। च्वाद निः इकी बाबा निषः क

.....

পিকটি র্বর: ॥ নৃপা শ্চোন্নতকক্ষা: म्। क्लिका विवय कक्काः। विवय-भागा नाजिः म्लावादाः करदाजि हि ॥ व्यावा गवाष्ट्रः वर्गाह वृत्राष्ट्रः পদাকর্ণিকা। অনুদ্ধতৈ শুচুট্কেশ্চ ভবন্তি সুভগা নরা:। নির্দ্ধনা বিষ্টম मी दिंश भी जा भिष्ठ है के बूगिश ।। मत्मात्र उक्ष इत्य मकष्णाः भाः मलः প्धू। नृপानामधमानाक धहालाम শিরালক ।। কমুগুবিক ন্পতি লম্বৰণো হতিভক্ষণ:। আজানুল-ধিনৌ বাছ্ বৃত্তো পীনো ন্পেখরে ॥ मिनदेश निंग्रेषक मूनिष्टे मूज्म-क्तिजिः। नृशा शितः कद्राहम मण-दि यंनविक्ति जाः ॥ निमा क्यकनरेथ उदहर्गिक भन्न उई काः। जारेम् जू-भा थनात्राक अञ्चरिक्षः मयरेव खथा ৷৷ ঘনাঙ্গলিক্ষ সধন স্তিসো রেথাক যস্য বৈ। নৃপতে: ক্রতল্গা মনি-বন্ধে সম্থিতা: ॥ শহাতপত্ৰ শি-বিকা গলপদ্মোপমা নৃপে। সম্ভা-কুশ পতাকাভা মৃণালাভা নিরী-খরে।। দামাভাশ্চ গবাঢ্যানা স্ব-ব্রিকাভা নৃপেশ্বরে। চক্রাসি তো-মর ধনু: জন্তাভা নৃপতে: কুরে ॥ मा मिलक धानाल जा अधिक त-धरेत न् भार्भ विद्या गरेमक सु विदेख

त्वारेष्ठ करेकक था छिटा ॥ विवर्त र्थनहीनाक म्खाः निषा यनाः मुखाः া তীক্ষা দণ্ট্রাঃ সমাঃ শেষা জিছা ্রক্তা সমা শৃভা॥ প্লক্ষা দীর্ঘাচ বি ক্তেয়া ভালু খেত খনেখরে। কৃষণা চ পৰ্যাৰ্জু সম সৌম্যঞ্চ সংবৃত্যা ভূপাৰা মনলং শ্লুক্ৰু বিপরীতঞ্চ দুং-থিবা । শঙ্কুকর্ণাশ্চ রাজানে। রোম-কর্ণা: শতাযুষ:॥করা: শ্রিকাবনদ্ধৈ-क ब्यानरेषयाः महेन वृत्राः। जीवृ जूर किभिद्रेनाम अङ्गी जागावजाः ভবেৎ।। অল্লছিদ্। সুপুটা চ অবক। ह न्राभाषात्र । मःबृरेजम्ह नानारिहेम्ह कृभग উन्नरे वृभाः ॥ जनारहान-সৃতা ভিস্থো **রেখা: স্যু: শত**বর্ষি ণা । নৃপত্ব স্যাহতমৃতি রাযু: পঞ্চ নবত্যথ।। ছত্রাকারে: শিরো-ভिस्त नृ**भा नि**म्माना थनी । यपुमक क्रजुद्धा दकः मध्यस्मी नृशः॥ इं जि भाक्ष अने निक्र निक्र निक्र निक्र ७७ ज्ञायाः ॥ 🗱 ॥ ज्ञानितः । भार्थिव ন্যভূ বৰুগামি ভৃত্যানা**ঞ্চিব লক্ষ**ণ• য় সর্বাণি যো মহীপালঃ সম্যাগ্রিড্যু भर्तीकृष्य । त्राकाः भाषप्र न **७**९° ज्ञानुष्यंश्रवयशः ॥ निर्कातुः क्तिशानि किंडि बर्स्स भाग त्र । भूषि भूषे किन्तिगाण्याह-

দ ন কারবেৎ।। নালাকার ইবার-ल्या न यथाक्यात्रकात्रकः । मुक्यी क्यी-রম্ভ ভূঞ্জীত বিকেতারে। ন ভূঞ্জুরে।। नववाद्दे महीनाहनी किनिवानाः क म्ययर । ताथिश्वन्ताजुया (४-সাঃ ক্ষীরাথী লভতে পয়:।। এব॰ রাষ্ট্র মযোগেন পীড্যমান ব বর্দ্ধতে । ख्यार नर्व भुगाइन भृथिवी मन्-भानाय ।। भानकमा जतकृतिः কীর্ত্তিরাযুর্যশো বল । অভ্যচ্য বি-কু• ধর্মাত্মা গো বান্ধণ হিতে রত:॥ नुबाः गानगिज् मकः भार्थिता (या किं(ङन्मियः। अश्वर्यः मधुतः भा-প্য রাজা থর্মে মতিঞ্চরেৎ।। ইতি गाक्एउ))व्यथायः ॥ 🕬। वृक्ता 😇 -विक ताकारना यथा। शिभवानव উবাচ। यहा ভিৰিক্ত: म পৃথু: পূৰ্ব॰ द्राह्य अर्थि :। उठ: करमप রাজ্যানি দদৌ লোকপিতামহ: ॥ ৰক্ষৰ গৃহ বিপাণা বীক্ষা বাপ্য শেষত:। সোম রাজ্যে দখাগুকা। যক্তানা• ভপসা মপি ॥ রাজ্ঞা• বৈশ্বণ রাজ্যে জলানা বৰুণ ও था। वाषिज्यानाः পতिः दिस् বসুনা মথ পাবক ।। পুজাপতীর্টাঃ रक्**डं** वानव सक्छ। मि । रिह^ट ज्ञानाः सानवा नाक गुञ्जाम मिल्नैः

দদৌ ।। পিতৃশাং ধর্মরাজানং যমং ्वारका एक प्रवच्य । खेत्रावछ॰ - फिल्माना मालवाना॰ शिंक मामी া৷ পত্ৰ শৈষ্টি সক্তে দেবানা মপি वांगवः । উहिः जुवन संधानाः वृषः ্ভন্ত গ্রাম্পি।। শেষ্ত্র নাগরাজা-न भृगागा निः इ भी खतः। यनन छीनाः द्राज्ञानः श्लक्षः स्मराज्यस्य य् ।। এद॰ विज्ञाह द्वाज्यानि मिणा॰ পালাননন্তর । পূজাপতিপতি বুঁসা। भागगाम महं उः॥ भूवं म्रा॰ पि-শি রাজান বৈরাজস্য পুজাপতে:। **मिमाभानः मुक्तानः भूधः दि मा २** जारबहय्या मिक्कनमा किना **७था कर्म्ममा भुद्राभरतः।** পूधः শহুপদ্• নাম রাজান• সো ২ভ্যবে-**ठय** ॥ शिक्तमायाः विका ख्या রভ্রম: পুত্র মচ্যুক্ত ।কেতুমন্ত মহা ত্মানি রাজান নভিষ্ক্রবান্।। তথা হিরণ্যরোমাণ পর্জনাস্য পুরুষণ **७:। উদিচ্যা॰ निर्मि मुर्कार्य॰ दासान** मि जिवक्यान्।। रेज त्रियः भृषिवी नर्वः मधवीला मलखना। स्था नु पिन ग्राभि धर्यकः भुजिभावति া ঐত সর্বে পুব্তদ্য ছিতৌ বিফো অইি আন: । বিভূতিভূতা রাজানো (य मात्र म्निम जभ।। (य ভবিষ্ঠারি

যে ২তীতাঃ সর্বভ্তেখরা দ্বিদ্ধ। তে गार्ब गर्ब ज्ञग्र विष्का द्रः ना हि-জোভন।। ইতি শ্রীবিফুপুরাণেপুথমে **२·শে ২২ অধ্যাय:॥ #॥ সূত উবাচ** । ७व॰ मृडीम् महीम् इविद्राम् हताः म् ह। युक्ता करम्य ब्राज्यानि व्याप्तण मू भवकरम् ॥ चिकानाः वीक्वारिकव नक्काणाः गुरेहः जह। यद्धानाः তপসাঞ্চৈব সোম্ রাজ্যে ২ভ্যবে-**চर्यः ॥ वृङ्ग्णाजिक मार्स्याः ममाय-**ক্রিরসা মপি। ভূগুণা মাধিপতের চ कार्याः द्वारका २७, (यह यट ॥ आ-**पिछ। नाः भून विक्ः वम्नामथ भा**न वकः । भुकाभञीनाः मक्क मक्जा মথ বাসবং ৷৷ দৈত্যানা নথ রাজানং शुङ्गामः मिजिनम्बनः। नातायगञ्ज माध्यानाः कृतागाः वृष्ठ धृष्ठः ॥ म्-গাণা ম**থ শাদ্**লি গৰুড পততা বর ৷ গল্পরাণা চিত্রথ নাগানা नथ वामुकिः॥ भक्तानाः मक्छेरिक्द ज्ञानाक महीदिगाः। मर्खिषाः मः ষ্ট্রিণা• শেষ• সর্পাণাক্ষৈব ভক্ষক•।। जागद्रागाः नहीनाकः (स्थानाः वर्षि-ভদ্য হ। আদিত্যান। মন্যভ্ন প -জ্জন্য মভিষিক্তবান্ ৷৷ সর্বাপ্পরো-गगानाक कामराव उथा भूजी य-ज्ना मिमान्यनि हिंदनानी जिल्ब রাজা

ह ।। भक्कानाक क्रमानाक ग्रूट्छं जि-थि भईगा । कला का श भुमागाना গতে র্যন্যো তথা ৷৷ গণিতস্যাথ যোগস্য চক্তে সংবৎসর পুভু । পুজাপতে বিৱৰ্সঃ প্ৰস্যা মভি-(यहरान् ॥ भूधः नामा भूषामानः वाकान काजारमध्य । यथा शुरन-্শ রাজান দক্ষিণস্যা পুজাপ-(उ: 11 कर्ममा मञ्जामर भूधा ता-জ্যে ২ভিকিক্তবান্। পশ্চিমস্যাণ **दिना उथा तक्षमः नूध मुख्यः ॥** কেতৃমন্ত মহাত্মান রাদ্ধান ছ ভাষেচয় । उथा श्रिगारद्रामानः পর্জ্যন্যস্য পুজাপতে:।। দিগুত্তরা যা॰ পুগ্ৰন্ত রাজান মভ্যবেচয়ৎ। নানুষাণা নধিপতি চকে বৈবস্বত मन् ॥ टेजरत्र नृथिती मर्ता मधः दीना नन बना। यथा नुरम्म सम्। পি ধর্মেণ পরিগৃহতে ॥ স্বাযন্তবে স্তরে পূর্ব• বুহ্মণা ভেভিষেচিতা:। इन्ताहि लाकशालास भून दिव्य-उ २ उदा ।। द्राजम् (य २ जिनक स পृथुः পূर्वः सङ्घिष्ठिः । सनुष्ठि वि ধিনা তছৎ সো ২ধিরাজঃ পুতাপ-बहुन्।। ইভ্যাদ্যে विक्सिश्रुवाण वदाह शार्वे जावनामाध्यायः ॥ #॥ द्राज क उवाक मानि येथान् महाना मावाक

া বৎস রাজ্ঞাতিবিক্তেন পূজা র-क्षन मार्पिजः। कर्खवा मविद्याक्ष्यः वनमंक महीज्ञा ॥ अविद्वा वर्षणाळावित्वाद्यना। विज्ञनानि পরিভাজা সপ্তযুক্ত হরাণি বৈ। চ্লা-वा। तिनुख्यः मःत्राक्ता विक् मंदा বিনিৰ্গমাৎ।। অষ্টবা নাশ মাপ্সোতি यहक म्मन्द्रनाष्य्या ॥ उथा द्राज्ञा-श्वामनित्कः विक् मंखः विविशंमारः। मुडी मुडी क कानीयाम्माज्यानितः দোষভঃ।চরৈ শ্চরা তথা শত্রো রন্মে-ষ্টব্যা: পুযত্নত:।। বিশ্বাসো নতু কর্ত্ত-ব্যে রাজ্ঞা মিত্রাত্মবন্ধযু। কার্য্য যোগাদমিত্রেরু বিশ্বসীত নরাধিপঃ ।। ज्ञानवृष्किकयाञ्चन याज्खना वि-দিতাত্মনা । ভবিতব্য**় নরেন্দ্রেণ** न कामवन्गवर्डिना ॥ भागाचा म-ব্রিণ কৈব ভতো ভৃত্যা মহীভৃতা । (क्या कानउद्र भोद्रा दिक्ष्युड ততো হরিভি:।। য স্বেভানবিজি-হৈড্যৰ বৈব্লিণে বিজিগীষভে। সো **ę জিতাত্মা জিতামাত্য: শতুবর্গেণ** वाशास्त्र ॥ उचाए कामाम्यः भूबं॰ (क्याः भूभ महीकृता । उद्भाष হি কবো রাজ্ঞে রাজা ব্লাড়ি ৈ জিত: ॥ কাম: ক্রোধ্ন লো-चन मान अरेथव ह । इर्थन्ड

শত্ৰবোঁ হৈতে নাশাৰ সমহীভূতা ়। কামপুসক্ত মাত্মান মৃত্য দণ্ড — শিপাতিত । নিবর্ত্তেথা ক্রোধাদ-न नुद्रोहे इडायोन्।। इडरेमन उथा লোভান্সদাদ্দেন• দ্বিজৈ হ্ত•। মানা-मनायुष: भुज : इंज : इंगें १ भुद्र अयः ।। এভি জি তৈ জিত সর্ব মক্তেন महाजाना । सृषा विवर्द्धायामञान् यउपावाः महिश्राविः ॥ काक काकिल ज्ञाना कक व्याल नि थिताः। इन्मानाः (वाइब्रुजानाः শিক্ষেত চরিত নৃগ: ॥ কাকাৎ गर्नमिक्ठा। काकिनार माधुर्घाः। ज्ञाद भुशीउगा वर्णानान । व-কাৎ শতুগৃহণে একাগ্তা । ব্যা-बाट मुक्भमर्भिद्यः। निथिखिन कि-ত্রতা সর্পগৃহণাথ মুক্তা রাজা-বাত্মগোপনঞ্চ। হ•সস্য সার্গাহি पुः। (लाइब्रज्डाट मन्नानः।।(कोन्निः कम् कियाः अर्येशिष्ठिशाक्त मनुरक्तश्व-तः। (हर्षे: भिनी विकास काल ज्भः भुम्मायः ॥ कोम्मिकमा **छ**-ल्कम्। भाजो काकावस्रनम्न । भि-পীলিকানা পেনা বহুত্ব সর্পভক্ষ-१क्षेगा उद्धियापि विद्वालकाना वीज किटी ह नानालः। हन् मूर्यः स्क-পশ্ম নীত্যৰ্থে পৃথিবী ক্ষিতা ।৷ অ-

विविद्यु निकार मुदार मारः। वीका-ग्रहम्थ्नियापनः। उक्षकात्न हन्तुः म्थरायी भी उकारन न। এव॰ मूर्यं भीख मूथमारी उक्तकाल मा अर॰ कानानुजादिन जूथ मृथ माञ्च ।। वषकार भग्न मत्र म्लिन्। छर्तिनी उनार । भुषा न्राप हारिया उथा **ष्ठानरगिवः** ॥ वधकार, निर्घन ণব্ৰ । পদাৎ কণ্টকগোপন श्रि-ভনুথতা চ। সরভাৎ হত্বাপি শত্ন নোদেক:। যথা সরভোপ্তাপদ: প त्रामिष्ठि नमश्ख। मृलिन्या गार्वि-खाभन । अर्विग्रा खनाए काल र्थामानः। हु खालारगावि (मोनकी ছাগশিরো দর্শবিত্বা অন্যদ্বিকীণা-তি॥ শক্ৰাৰ্ক যম সোমানা ত बहार्या मंश्री পতि:। क्लानि भक्ष ष्द्री ७ मशीभानमकर्ना ॥ य-थिन् कर्द्रा नामान् वायो ध-रै व ज्ञन। जान्यायरयज्या (ना-कान् भित्रहारेत मंश्रीभिजि: ॥ भ-विठारेव वर्षमानामि**डिः।** मानान-ষ্টো যথা সূর্য্য স্তোষ হরতি রশ্মি-**ভि: । স্**যোগেবাভাপাযেন তথা শু-द्वापिना नृभः ॥ यथा गरः लियाह-(या) शास्त्र कात्न नियङ्खि । उथा नियानियो हाज म्हामू अस्त

রালা

ভবেৎ ॥ পূर्णन्य भागाका यथा नीजिमान जायाज नदः। अदः यव भुकाः मर्वा निर्वे खा खहिन्यु । । भाक्जः नर्ब ज्उष् निग्र फाउर्ड यथा। এव॰ हरत्रम्ल महादेतः ली द्वामाञ्जादिवकृषु ॥ न ला ভारेर्थ र्न-कामार्थि नार्थासि रंग्र मानमः। भ-मार्थिः क्षाउ धर्मान् म त्राजा अर्ग मृह्छि ॥ लाजामिनुरगकरैनः উৎপথগাহিণো ग्ঢान् यथ्याहिन-ভানরান্। যঃ করোতি নিষেখর্মে স রাজা স্বর্গ মৃছতি।। উৎপথ্যাহিণ: भाभिनः। दर्गवर्षा न जीपि युज् बार्डे उथानुमाः। बाक्र सम्म मूथः তাত পরত্তেই চ শাস্বত ।। এতদা-ক্তঃপর কৃত্য তথৈ তদু 🖣 কারণ। স্বধ্যে জ্ঞান- নুণা- চাল্যতে ন স্বু জিভিঃ। পালনেনৈব ভ্ত্যানা কৃত कृत्जा महीপजिः। सम्यक् भाविष-ভা ভাগ• ধ্যাল্যাপ্মোতি বৈ য**়**॥ এব নালেতে রাজা চাতুর্ণস্যরক্ষ ণিঃ। স বুখী বিহুরত্যেষ **শক্রস্যে**তি সলোকতা ।। ইতিমার্কণ্ডেযপুরাণে भनानत्माशाश्रानाधाय खडीका ह য়াঞ্চারাজাভিষেকস্য বিহিতনক্ষতা ণি यथा। পুষ্যানুরাধা জ্যেষ্ঠা চরো-হিণী চোভিরা ভ্রমণ্ড হস্তাখিনী রেব

ी ह न्भाखित्यहत्नाखर्माः ॥ इंडि (बार्गाजः मात्र मः गुरुः ।। जमा विव्-त्रगः অভিষেকশব্দ पृष्टेत्रः ॥ 🗱। 🖰 ब्राक्ति वर्गनीयानि, यंथा। न्रा कीर्जि পুতাপাজ্ঞ। দুষ্টশান্তি বিবেকিতা:। अर्थ भुगान जन्माम नजाम्। जनग क्याः ॥ भुकातारगातिर्गनापियाः त्मा श्रिभुत्रम्नाजा । छमाया रेथ्या त्राञ्जीर्यं (नोर्रियं)श्वर्यंत्राम् त्रभामयः ॥ **ইতি কবিকল্পলভাষা** > স্তবকে ৩ क् मूम ।। 🗱 ।। রাজাম ভক্ষণে দো-ৰে। যথা। বারাহ উবাচ। শুদ্ধাভা-প্রবৃত্ত ক্রাম্ম কর্ম প্রায্ণা:। যে তু ভূঞ্জন্তি রাজায়৽ লোভেন চ ভবেনচ ৷৷ আপদ্মতা হি ভূঞ্জীত রা-कामस वमृक्ततः । मणवर्व मञ्जानि পচ্যন্তে নরকে নরা: 11 ভগবন্ধচন• শুত্রা কম্পিতা চ বসুদ্ধরা। দিনানি সপ্তদশ চ ভয় তীবু ব্যহায়ত !! **उट्यारिन्यमना** जूदा मा नहीं म॰-শিতবুতা। উবাচ মধুর বাক্য সর্ব-लाकमृथावरः ॥ अत्रगुवाह । भृगू **उत्तृत (म (मय क्रमाय कि व)वश्चिल** । কোনুদোষো হি রাজ্ঞান্ত তৃষ্মে ত্ব॰ বক্তু মর্হসি ॥ ততো ভূম্যা বচঃ শুত্রা मर्वयमंविनाः वदः। शुक्त नादाया वाका धर्मकामा वम्बद्धाः।। बाताः

इ उवार । मृग् जूनरित उरकृत छश् श्मकतिनित्रक। ताबावस न छा

- स्कर्_ड मरेज जीगवरेजः मरा ॥ य

্ৰ দ্যপ্ৰেয়ৰ সমন্ত্ৰেন রাজা লোকে পুৰ

र्छा । त्राजम खोगरमा वाशि अर्वन्.

कर्म जूराक्षा ॥ व्यक्षि वा गर्डिङ **उन ता**जामस वमुक्तरत । शर्म मक्ती-

রণার্থায়ন তু মে রোচতে ভূবি। ত-

তো ২ন্য সংপ্ৰক্যানি তছ্ণুষ্ বস্

ষ্বরে।। যথা রাজ্ঞান্ত ভোঙ্গু বৈ

শুদ্ধৈ ভাগবতৈঃ শুভিঃ। স্থাপথিত্বা

जू गा॰ प्रिव विशिष्ट्रहेन कर्माण ॥

थन थाना भुक्तानि पद्मा जागवरैज

রপি। সিদ্ধ ভাগবতৈ কাম মন

পূাপণশেষক ॥ ভূঞানস্ত বরারো-

ছে ন স পাপেন লিপ্যতে। এবং

বিষ্ণুবচ: শুক্তা ধরণী সংশিতবুতা।।

বারাহ ক্রপিণ দেব পুত্যবাচ বরা-

नना। 🛊 ॥ उपग्रज्ञावनश्रायकिः

खानि यथा। धत्रगुरवाह। द्राजामस

ততো ভুক্তা শ্দো ভাগবত: শুচি:।

কৰ্মণা কেন শুদ্ধ্যত তল্মে বুহি জনা-

र्फन ।। वाजाङ উवाह । मृन् उरङ्ग

(म (मित ग्रमा॰ व॰ जीक जागत्म ।

তর স্তি মনজা থেন রাজান্নস্যেপভূ

छकाः॥ এकः हान्युविषः क्र्रा उध-

क् हुक भूक्षा । अर्गाट माउनन

ब्रीकान्

किक भीष् मूक्जि किन्विश ॥

जुकु। देव ब्राख्डामानि हैए॰ कर्प भ-

भातरख्य। न जरेमावाभन्नारवास्त्रि

वमुख रेव वरहा सभा। अव स्मव न

(डाक्वा) ब्राजामञ्च कमाठन। मः

याञ नियकामाय यही एड. भन्नमाः

गिंछ ।। ইত্যাদি বারাছে রাজান

ভক্ষণপ্রাযক্ষিত্ত নামাধ্যায়: ॥

🛊 ।। অপিচ। রাজান তেজ আদ-

ख म्माम व्यवहंतर। इंडामs-

ভিধায় ভুক্তা চান্যতম্স্যায় মন-

ত্যাক্ষপথেল্যহ।। মত্যা ভূজ্বা চ-

রেৎ কৃষ্ণ রেভো বিগুত্ত মেব চ।।

ইতি পুৰ্যাশ্চিত্ততত্ত্ব ॥

রাজাতন: পু॰ পিয়ালবৃক্ষ:। ইতি

भक्याला ॥

द्राज्ञामन ली कीद्रिका॥ नियानः

॥ कि मुकः। इंडि (मिनी ॥

ब्राजानुकीवी वि वाद्यालानकीवी।

তস্য কর্মাণি যথা। মৎস্য উবাচ।

यथान्वर्खिञवाः माध्याना ज्ञाला-

পদীবিনা। তথা তে কথবিষ্যানি

নিবোধ গদভো ম্য ॥ আজা স

ৰ্বাত্মনা কাৰ্য্যা স্থ শক্ত্যা রবিনন্দ্র

। আক্ষিপ্য বচনস্তম্য ন বক্তব্য ত-था वहः॥ अनुक्नः भि्यस्मः वकः

वुः ज्जान मःमि। द्राहा गउगु

, বক্তব্য মপ্রিয়ণ যঞ্জিত ভবেৎ।। পরার্থ মস্য বক্তব্য স্বস্থে চেতসি ভাগব। बार्थः मुझ्टिन्डः बंकरवा। न च्रयस क्राइन ॥ कार्य्याचियातः সর্বেষ রক্ষিতব্যঃ পুষরুতঃ । নচ হিংস্যু: শ্বন কিঞ্চিনিযুক্তেন চ কর্ম ণি ।৷ নোপেক্ষ্যু ভাষ্যমাণ্ড তথা ब्राद्धः भिर्या ७ वट् । ब्राद्धण न তথা কাৰ্য্য বেশ ভাষিত চেপ্টিত ॥ ब्राह्मनीना न कर्खन्या তদ्दिष्टिः विव काय । त्राञ्जः नाम। १वित्का वा ন কাৰ্যেয়া বেশো বিজানতা।। দ্যুতা-भियु उरेथदामा को नवक भूममाराट । भूरणं (कोणजकामः) त्राजानक वित्मवत्य ॥ यत्रः भूत्र वनाष्ठिक क्तब्रम्रिङः नमागरिङः । मःमर्गः न नुरक्तमुक्तिन् विना भाषिव भामनः ॥ নিঃস্নেহতাঞাবমান পুষত্নেন চগো शरय । यह उध् ज्या ज्या न उद्याक भुकामरय ।। न्राम मा-বিত যৎস্যাদ্বাচ্যাবাচ্য নৃপোত্তম । न ७८ नः भावत्यत्वात्क उना द्राखः शिया ভবে<।। वाञ्जाभागात हा-न्धिन् नमूथाय प्राद्धिः। षर् কি করবাণীতি বাচ্যো রাজা বি-জানতা ।। কার্যাবস্থাঞ্চ বিজ্ঞায় কাষ্য মেৰ তথা ভবেৎ। সতত।

कियमारा १ मिन् लाघवस्य वृत्तस्य श्वतः॥ ताळः श्रियागि वाक्रानि व-চাত্রর্থণ পুন: পুন:। न হাস্যশীল~ क ভবেমচাপি ভূকটীমূথ: ॥ ना-তিবক্তা ন নির্বক্তা নচ মৎসরিক তথা। আত্ম সম্ভাবিতকৈব ন ভ বেত কথঞ্চন ৷৷ দৃষ্তানি নরেন্দ্রে नजू मंकी खंराए कृष्टि । वद्धः नद्ध भनकात नाजा मखक बातरयट ॥ **छेनार्यांग न उत्पर्य मनारेश्य ভृ**छिः भिद्वा। उद्देशियामन कार्यः नि-वाष्ट्रशः न कात्ररथः ॥ नानिर्फिष्ट তথা দ্বারে পুবিশেত কদাচন। নচ পশ্যেত রাজান মযোগ্যাসূচ ভূনি-ষু।। রাজ্ঞ দক্ষিণে পার্শ্বে বানে-চোপবিশেত্তথা । পুরস্তাভু তথা शण्ठामामने उपिर्हेड ॥ क्**छ।** নিষ্ঠাবন কাস কোপ পর্য্যন্তিকা-भुयः । ज्वही वास म्यात्रः उटमः মাপে বিবজ্ঞথে ।। স্বয়ন্তর ন করি ত ब्रुवाथ्याभन्छ्या । ब्रुख्वाथ्याभ-न रिव भद्राम्य भूरयाक्राय**्।। इ**नस् নিৰ্মাশ কৃষা পরা ভক্তি মুপাশি-रैडः । व्यनुक्षीविगरेग ভाষ্য निङ्य ब्राक्का म**उ**न्द्रिल:॥ मार्ठाः लोनाः क रेशमून। भाष्ठिकाः ऋष्ठा छथा। ठाभनाक भित्र गामा निजा का निजा

मृक्षीविना॥ भुरञ्ज विन्तानिदेत्रण সংযোজ্যাত্মান মাত্মনা৷ রাজসেবাং ভঙ্ক: অর্ধ্যান্ত্রেবে ভূতি বর্দ্ধিনী॰ - ॥ নম্কার্য্যা: সদা চাস্য পুত্র ব-ল্লভ মজিশ:। সচিবৈ শ্চাস্য বি-শ্বাসো ন তু কার্য্য: কথকন ৷৷ অপৃষ্ট শ্চাস্য ৰ বুয়াৎ কাম• বুয়াক্তথাপ ' দি। হিত• পথ্যক বচৰ<u>*</u> হিতৈ: সহ সুনিশ্চিত গা চিত্তকৈবাস্য বি-জ্যেশ নিভ্য নেবোপদীবিনা ৷ ভ ज्वादायन क्यार विख्ळा बा नवः भूषः ॥ ज्ञाशाशद्वारामे हिरामा বিজেযৌ ভূতি মিছ্ডা।ভাজেম্বৃত্তি বিরক্তন্ত র**ক্তে। বৃত্তিন্ত কার**খে**ং** ॥ বিব্ৰক্তঃ কার্যেয়াশ বিশক্ষাভ্যুদ্য ख्या। आभादक्रनक कृषा कनना-শ করোভি চ।। অকোপোপি স-কোপান্ত: পুসমোপি চু নিয়ুল: ৷ বা-काः नमन्तः वन् कि वृद्धिः इनः काताः তি চ।। পুদেশবাক্য মুদিতো ন স-ञ्चावराञ्ड १नऽथा। बाद्राधनामु म ৰ্বাসু স্পুৰ্য বিচেপ্ততে ॥ কথাসু দোষ ক্লিপতি বাক্য ভঙ্গ করে৷ ভি চ। লক্ষ্যতে বিমুখৈ কৈব গুণ সংকীৰ্ত্তনে কৃতে ॥ দৃষ্টিং ক্ষিপত্যথা नाज कियमार्ग ह कर्या । विव्रक नक्ष (क्ष उर मृग् तक्र म) नक्ष ।।

দৃষ্টা পুসমে ভৰতি বাক্য গৃহাতি हामद्राष्ट्र। **जल**नाषि शद्रिशृशी नः भुगह्छि ठाजन ।। विद्रक पर्जान চাস্যরহস্যে চনশক্তে। জাযতে इक्टेवरनः भुद्धा जन्य। जु उट कथाः ॥ অপ্রিয়াণ্যপি বাক্যানি ভদুক্তা-न्। जिनन्तरः । जैभायनक गृङ्गाजि खाक मन्त्राख्या। कथा छात्र-ষু মরতি পুক্ষবদন ভবা। ইতি রক্তস্যকর্ত্তব্যা সেবা রবিশ্বলোদ্ধ-হয় আগৎসু ন ত্যাত্তৎ পূর্বণ বি-রক্ত মপি সেবিভ•।। মিত্র• নচা-পৎসু তথা চ ভৃত্যু ভ্যদ্বন্তি যে নির্গুণ মপুনেয়া। পুভা বিশেষেণ চ **७ वृक्ष जूर्त्रमुशमा** रत्रवृन्स्य्-ষ্ঠ• ৷৷ ইতি মৎস্যপুরাণে রাজধর্মে অনুধীবিবৃত্তি নাম ১৯০ অধ্যায:॥ त्राकारनी जी तृक्वित्भवः। की-त्रगी इंडि ভाषा। उৎপर्यायः। ब्राबकनः २ की तर्कः ० नुभक्तः ৪ নিঘ্ৰীজ: ৫ মধুফল: ৬ কপীষ্ট: १ भाषरवाख्यः ৮ की ब्री २ एहकः ল: ১০ ভ্পেই: ১১ রাজবল্লভ: ১২ विकलः १० मृहक्षत्रः १८ की द्रम् क्रु ७८। व्यम् । ख्याः। स्थ्रदः । शिः खनाणिषुः । खक्षुः । जर्भगद्गः । वृष्रुषु । (इ) म् । क्र पु । क्र । क्र पु र ।

जूनिकद् । (सहनानिद्धः । हेिंड ब्राह्मनिर्वणेः ॥ व्यनिष्ठ । क्रीविका-याः कतः वृद्यः वन्यः निकः हिनः ख्यः । ज्या सहा मन ज्राहि क्य मायब्याम्बिट ॥ हेिंड ज्ञाव-भूकामः॥

वाकामः क्री अकुरिरणाण्डवणाल-विर्णयः। उर्र्श्यग्रेयः। न्शामः २ वाकारं ७ रीर्घण्ककः ८ वान्यप्रः द वाक्यान्यः ७ वाष्ट्रः १ रीर्घ-कृतकः ৮। अन्य छनाः। जिस्स्य-घृषः। मृत्रिकषः। मधुव्रदः। नघुषः। मीशनदः। वनकाविदः। शथ्यः । काष्टि वीर्यः वृक्षित्द्रकः। ইতি द्रा कनिर्धन्तः। वाक्यामिकञ्कः। उर्द्धाक्रननिरवस्त्रायन्तिस्व द्राक्षन्

प्राजामः भू व्यानित्मवः। ७९भर्यप्रायः। त्राजकनः २ स्रानाः ०
रकाकित्नार्भवः ४ स्रवः ६ रकाकिनानम् ५ कार्यक्षः १ न्भवल छः
५ । व्यम् कन छनाः। रकामनदः।
कर्मे दः। भिख मारु द्वा मुभ
क्मा उम्म छनाः। श्रामूदः। स्रवः
दः। भूषि वीर्यः वनभूम द्वः। इठि
त्राजनिर्यकः॥ व्यभित्। त्राजाम् हेक्
व्यामा उः कामारखा त्राजभू वः।

कातामु ज्वत चाम् विवेषः भीज-वाः खरा। गुाहि ककः विवक्ताधा-वाजकृद कक शिखमूद । हैजि ভावशुकामाः ।।

রাজান্ন: পু• অনুবেডস:। ইভি রাজনিঘণ্ট:॥

त्राकार्कः शृ (भेडाक्वृक्षः। नामा व्याकनस्ट्रेडि छाता। उद्भग्गायः विम्कार्थ्यकः २ मन्तातः ४ गग-केशकः ६ काष्टीनः ७ मनाशृद्धः १। हेडि त्राक्षमियंग्टेः ॥ व्यवकः ৮ भुडाशमः भेटि गम्तद्भावनी॥ त्राकार्यः क्षी व्यक्षः। त्राक्ष्याः १। जि। ইতি মেদিনी॥

রাজার্হা জ্বী জমূ:। ইতি রাজ-নির্ঘট:।।

ब्राकानातः की बाम्जूषी। भिठी-नाष्ट्र इंजि जाया। जर्भगंताः। महाज्वीर मेधूबानावनी २ माका-नातुः ८ ज्वकः ৫ ज्क्यानातुः ५ य-नातुनी १ भिष्ठजुशी ४। यम्गाः कन ख्याः। व्याद्यः। कक भिज्ञ इत्रद्यः। छक्षद्वकः। ইजि समनवितामः।।

द्राबासूकः भृ स्टाकम्तः। इंडि हादावसी॥

রাজাবর্ত্ত: পু• উপরত্নভেদ:। রে-় উটা ইতি হিন্দ্বীভাষা। তৎপ্র্য্যা- यः। नृभावर्खः र ज्ञाकान्तावर्षकः । व्यावर्खमानः ४ व्यावर्खः १ । व्यम् । व्यावर्षः १ । व्यम् । व्यावर्षः । व्यावर्

द्राक्षाहिः शृ॰ विमूथमर्शः। उद-পर्यप्रायः। विमूथाहिः २ विवादानी ५ वियापूरः ८। इंडि नद्रद्रश्वनी ॥ अहीद्रिनः ৫। इंडि विकाख (नरः॥

त्राजिः जी (णुनी।। त्रथा। इंडि (मिनी।। ेन त्राजिका जी (करातः।। त्राजमर्य

भः ॥ (त्रथा। दें ि (निनी ॥
भड़िलः। इंकि (इन हम्मुः ॥ क्ष मर्थाः। उट भर्ग्रायः। क्ष्यः २ क्ष्या जिल्लानः ० क्षिका ८ आम् त्री ६। इंक्रानदः ॥ क्ष्र् हा जिल्लानः ५ अमुद्री १। इंडि उड़ी का ॥ त्रक् वर्ग्न्यभः। त्राही २ जामृती ० त किका ८ तक्ष्म्यभः ६ ठीक्ष्म्महा ५

क्व : २०। व्यम् । खगाः । कर्रेदः । जिक्या छैक्या। वाज श्लीशार्ख শূল ফক গুলা কৃমি বুণ নালিত্ব । मार भिजनुमलक ॥ अरेजन थाः । जीक् दुः। वाजानिरमाय नामिद्रः । निनित्रद्वः। यूक कथ्यद्वः। (क-माद्वः। द्वायायनानिद्धः ॥ ७९ পত্ৰ গুণাঃ। কটুত্ব•। উফত্ব•। কৃনি वा ७ कक क्षाग्यहत्रवः। सामृतुः । यद्भि मी भनकात्रि दुः । इं जि त्राज्ञ-নির্ঘণ্ট:।। অপিচ। রাজী তুরা-किका जीक्षणका कूड्डिनिकामूत्री। ক্ৰ: কৃতাভিজনক: ক্ৰিক: কৃষ্ সর্ধপ:।। ব্রাজিকা কফ পিত্রী তীক্ষোঞ্চ। রক্তপিত্তকৃৎ। কিঞ্চি प्रकाशिना कंख् कह काठे क्रीन् হরে ।। অভিভীক্না বিশেষেণ ত-षट क्षानि ताजिका। इंडि जावः পुकाणः ॥

রাজিকাফল: পু॰ গৌরসর্যপ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

রাজিফল। জ্রী চীনাকর্কটী। ইতি সরাজনির্ঘণ্ট: ।।

ताकिनः भू॰ पूथु ज्यर्भः। ইত্যমরঃ॥ ताकी जी निह्मुशङ्किः। ইতি सम्तत्रशावनी॥

बर्ध्वका १ करकः ৮ क्रूडकः ১। द्राकीकवः श्र शहावः । ইতि

त्राजनिर्धण्यः ॥

त्राजीवः जी शचः। ইত্যमतः ॥

त्राजीवः शूः इतिगर्छनः ॥ वृष्टचीनर्छनः। ইতি মেদিনी ॥ इखी।

ইতি কিকাপ্তশেষः ॥ সারস্পদ্দী

। ইত্যমনং ॥ রাজোপজীবিনি কি

। ইত্যজ্ঞাং ॥

রাজেন্দুঃ পুরুষ গুলেশরাৎ দশ গুণোরাজা। যথা। চতুর্যোজনগ-র্যন্ত মধিকার: নৃগস্য চ।বো রাজা তংশভগুণ: সূত্রর মণ্ডলেশর: ॥ তুমাদ্দশগুণোরাজা রাজেন্দু: পা রিকীর্ত্তি: ॥ ইতি বৃদ্ধবৈবর্তে শ্রী কৃষ্ণজন্মথণ্ডে ৮৬ অধ্যায়: ॥ রাজোল্লেজনসংক্তক: পুণ ভূতান্তু-শ্রুক্তঃ। ইতি রাজনিফট:॥

শাবৃক্ষঃ। ইভি রাজনিষ্টঃ।।
রাজী জ্রী রাজপরী। রাণী ইভি
ভাষা। সূর্যুপরী। ইভি মেদিনী।।
কাংস্যঃ। ইভি হেনচন্দুঃ।। নীলী।
ইভি রাজনিষ্টটনা#।। রাজপর্য়া
বর্ণনীয়ানি যথা। দেব্যাং সৌতা
গ্য লাবণ্য শীল শ্লার মম্বাঃ।
ত্রপা চাতুর্য্য দাক্ষিণ্য প্রেম মান
বুডাদ্যঃ।। বেণী ধ্যাল্য সীনন্ত
ভাল শুবণ নাসিকং। কপোলাধ্র
নেত্র ভু কটাক্ষ রদ কন্ধাঃ।। গণ্ড
বাত্ করোরোজ নাভীন্ধ্য বলিত্র

যা বোমালি শ্ৰোণি জল্লোকা পাদ 'যুণ্ম নথ' জমাৎ 🛭 ইতি কবিকল্ল-नडायाः 🕽 खवरक 🤉 असूयः ॥ 🗱 ॥ न्यानद्वाः नुमानास्त्रः यथा। न्ड উবাচ। বিবম্বান্ কল্যপাৎ পূর্ব-মদিত্যা মভবৎ পুরা। তস্য পত্নী বৰ তদ্ধ সংজ্ঞারাজী পুভা তথা।। রেবভস্য সূতা রাজ্ঞী রে-वष्ठः मुद्दार मूजः। भूजा भूजावः मृष्ट दाही म का उथा मन् ॥ यमक रम्ना हित रमाली जू तज् बकुः। इंडि माट्रा ३३ व्यवहारः॥ द्राकाः क्री द्राद्धहेनः। उद्भर्गाः यः। नीवृष्ट २ मखनः ० जनभनः ६ रिनः ৫ भूरिनः ७ विषयः १ द्राष्ट्रेन ৮ উপবৰ্ত্তন• ৯। ইতি শব্দ লয়াবলী ॥ व्यमप्रमाख नीवृद्धनभारते व्यक् বন্ধ কলিছু পঞ্চাল মগ্ধ কোল-बाह्ये अखनीक्षेत्र बहार गुम्मन-गृष्ट् । दिन्दिवर्याभवर्जनानि ह अन्थरम् अन्थरमञ्जूषाय । अन-भरिकारण मञ्जानिश्री काम्या-त्व **ह। उँ**शाधि छाएक एमानि-बिक जिमार्थ । शीमारनोन श्रामा-न मर्जनाट । नीवृत्तात्रयः शरक्रिव কার্থা:। ইত্যপরে। এভচাযুক।। ইতি ভরত:॥ 🛊 ॥ তস্য লক্ষণ

अत्रानि हृत्यथा। शत्रीगुरवाश-। त्राक्तु।त्रः কারীদ সপ্তাক রাজ্য মুচ্যতে। व्यमान्। ब्राष्ट्रे मुनानि कार्या म-. ७ क भक्षमः ॥ अजाः भुक् उर छ षविजिगीया क्राञ्जाः। এতाः - পঞ্চ তথা নিত্ৰ সন্তম পৃথিবী পতি: ৷৷ সপ্তপুকৃতিক রাজ্য মি जुरवाह वृक्ष्णिजिः । भोत्राम्नी তদঞ্চঞ্জ বুরতে শব্দবেদিনঃ।। স্বা-माजाः मुक्ट कारवा ताहुः पूर्णः বল তথা। পৌরশূেণী চ রাজ্যা-क भुक् जिक जत्र प्रया ॥ इंजि भद्रज्ञावली। यशिष्ठ। वकाश्व-পত্যু রাজ্যু স্যাৎ সামাজ্যু দ भनक्रकः। भउनक्ष भरम्भान মহাসামুৰ্নি মুচ্যতে।। ইতি বরদা **उद्ध**ः ॥

त्राक्षाका जी शिक्षतीं किका न धिन-वनिम् जिन्न का नाव्य शामि। ता-य जा दे कि कि शा यथा। म क्न मिन-कि शिख्य के क्षेत्र के दिन्न के न-वना श्रिक कि का न मकना निम्न कि ना विवाद के कि कि शिक्ष के विकाद न कि मिन-कि श्रिक के शिक्ष के

त्री वाजारमाभागः। **७८ भर्य)। १ भुक्**छि: २ । ठकु अ-हेतियः यथा। सामी > व्यमान्तः २ जुरू ७ कायः ८ ब्राष्ट्रे ६ पूर्ण ७ वन १ भोत्राभारम्भगरक । ইত্যমর:।। স্বাম্যাদ্য: সপ্ত প্রস্থ लाकामुनगण बाब्धाक्रभर भुक्-जिनम् वाह्याः। ब्राब्धः मधाकः। ক্সাচিমতে অস্টাঙ্গঞ্চেত্যভ্যমে-व मर्गिङ । यमुक कामनम्कीरय । साम।माजान बाहेक मूर्ग कार्या বল সূহতে। পরস্পরোপকারীদ मधाक् द्राबा मृहार ॥ भोत-(भूगंत महाक्षेत्र मिन ब्राक्तुः भू-কীৰ্ত্তিত মিতি ৷ ৰাম্যাদ্য: সপ্ত-পরস্পরোপকারিত্বাৎ রাজ্যস্য অকানি উপায়া: সাধনানি রাজ্যা कानि भुक्षे अविषि ताला । भुक्-७गः कृष्ताः क ভाव ইত্যুক्তः ক্তি: পুকৃতি: ব্রিযাণ। স্বামী রাজী । बनारा । मञी । मूक्तिव ।। बर्गानिভाञ्जागातः (कावः। त्राष्ट्रेः জনপদবতীভূমি:। পর্বতাদি দুর্গ-भ भूत पूर्ण। वल रिमन् । (भोत ामुनी गृहान जिल्का भूनवं हन शुक्षा-ন্যখ্যাপনার্থ । ইতি ভরত: ॥#॥ व्यभित्र। साम्याज्या वनभएरा

मूर्गमण खेल है। काका मूह है ।।
नश्चास महामि द्रावा मह मूगः चानी
नुकी खिंड: । उन्न महा ख्रा स्मानः चानी
नुकी खिंड: । उन्न महा ख्रा ख्रा मानः
वाका द्रमाः भूषत्र छः ।। यण द्रमाः ।।
प्राप्त छ। व खर्षकमा (नाह माहत्र ६ द्रमीः ।। वध द्रमा छू कख्राः भी मुस्सव मही कि छ।। हे छि
माट (ना ५०३ व्यक्षा ।।
वाहिः खी यूका । हे छ (ह्रमहन्मुः ।।
महादिशकी । हे छ । महादिशकी । हे छ ।
महादिशकी । क्षा द्रमा ।।

রাচকঃ পু॰ স্থনামধ্যাতদেশ:।

যথা। পুচিগা সাগধ শোণী চ
বারেন্দ্রী গৌড রাচকা:। ইভি
জ্যোতিবঁতত্ত্বগা

ङ्गि। खी मृद्धः॥ (माञा। ইতি মেদিনী॥ পুরীবিশেষः। यथा। (गोउ॰
রাষ্ট্র মনুত্তম॰ নিকপমা তত্রাপি
রাচাপ্রীভ্রিশ্রেষ্ঠিক নাম ধাম পা
রমণতবোত্তমো নং পিতা। ইত্যা
দি পুবোধচন্দ্রোদ্যে দক্তবাক্য॰॥
রাচীয়ঃ ত্রি রাচদেশোভবং। যথা
। অযনা শাল্লগ্রমান দুরুহ মিতি
নোচ্যতে। রাচীয় শ্রীনিবাসোত্ত॰

্ভৰাৰ স্কভা ২ৰ তু॥ ইভি মদমাৰতব্য

हातः जी जानः। यथा। तात्रक जानस्त्रनः जानः शक्षियः सृजः एएतमः शक्षत्रात्रक शुक्षित्रनी-विषः॥ ইजि नात्रमशक्षत्रात्व शुक्ष-महात्व) अध्यायः॥

রাত্রক ল্লী পঞ্চরাত্রণ। ইতি সে-দিনী।।

ब्राज्यः भृ॰ এकवर्ष-रवन्त्रागृह्वामी । इंडि स्विमनी॥

ब्राजिः खी रुतिम्। ॥ এउम्बीशावहित्र সুর্য্যকিরণানবছিলকাল: ৷ রাতি ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। শর্রী २ निणा ७ निणी थिनी ८ जियांना ৫ক্ষণদা ৬ ক্ষপা ৭ বিভাবরী ৮ उमित्रनी २ व्रबनी २० यामिनी >> छमी २२ विज्ञानदः ॥ नामा २० वाता ३८ याच्या ३६ जुनी ३५ नकः ११ (माया १६) द्वामत्त्रयी १२ जमा २० कमा २ भी गाकी २२ क्किनी २० निमिथ्र रे १८८ हकरछ-मिनी २० मार्बनी २७ वर्गा २१ বাসুরা ২৮ নিষদ্ধী ২৯ । ইতি भद्भतञ्जावनी ॥ वज्रिः ७० वीयू-(तावा ०) निमीथः ०२ निहे ०० । इंडि को प्रवः॥ याग्वजी ०६ जात्रा ৯৫ ভ্ৰা ৩৬ জ্যোভিম্বভী ৩৭ তার किंगी ७७ काली ०० कनालिनी ४०। केलि ब्राकनिर्घणेः।।क्षा। उन्।ः काबः गः यथा। यमा मिक्कृ ह अक्षेत्र (भारताः र्णानकास्ता। हारा जवसर व्राजिः मुगह उदित्रहाष्ट्रिनः॥ ইতি वङ्किनुद्रारागगर छरनानामाध्यागः॥ शि शि क्रिक्ताना॰ क्रांकि यंथा। मा-সেন চ নরাণাঞ্চ পিতৃণা তদহর্নি ण । ক্ল পকে দিন পোক শুক্লে রাত্রি: পুকীর্ত্তিতা।। বৎসরেণ নরা ণাঞ্চ দেবানাঞ্চ দিবানিশ। উত্তরা-যণে দিন প্রাক্ত রা ক্রিচ্চ দ ক্ষিণায়ণে ॥ ইতি বুন্ধবৈবর্ত্তে পুক্তিখণ্ডে ৫১ অধ্যায: ।। 🟶 ।। অথ রাত্রিকৃত্যু ।। মৃতি:। প্রাহ বিহিত কম न ক্ত॰ তৎ প্রমাদতঃ। রাত্তেম্ব পুহর যা-वट उट कर्डवाः युष्टमक दर ॥ मि-বোদিতানি কৰাণি পুমাদাৎ পতি-তানিচ। শঙ্কুর্ব্যাঃ পুথমে যামে তানি হ্বর্গদভাদুভ:॥ ইতি রত্নাকর:॥ या छत्रकृष्टिइतमो । উপामः প किमा निकास ङ्बागी खानुगामा ह । ভূঁতিয়: পরিবৃতো ভুক্বা নাতিত্থো হথ সন্বিশেত।। অগ্ন হোমোপা-স্নে সাগ্নিপরে। উপাস্যচেতি চ कं (द्रा देवचरमवामिक नमूहिताजि

। मिश्रिष्ट बाभट । उथा ह विकृ भूबायः। भूनः भाक ब्लाहाव जाव-मनावनीनाउ । दिश्वापत निमिन्त रेव भङ्गा मार्षः विनः रुद्रियः। यः जिथिकागंड॰ उब समक्रा न्बाय-দুখ:। দিবাতিথো তু বিমুখে গতে य भाजक जात्। जामवारे खन भू भा भ्याति विश्वास गाउ ॥ भू र्याराष्ट्र व्यक्त गाउ म्र्या । उथा । क्डभारारि त्मीवस एका भागः ज्ञा गृशी। गहिन्द्युविकाः **भ**या मिल माक्मयी मूल ॥ (ভा क्रांस मा-যমিতি সার্ভপুহরপর পুাওক্তাৎ ।। ৠ। অথ রাত্রো শ্যন বিধি:। সতি স্যেं। भया हन भाउनीया ना ह मृ-र्याप्यार भूवं मूर जाननीया। उथा ह मृजि:। ভाञ्जतामृष्टे मेरानि निज्रा-ग्नि मिनानि ह। मूर्वत्रवानािक ही-পানি লক্ষ্যা বেশ্মানি ভাজন ј॥ व्यातः । मुक्ती (माम विविद्धि ह গোমযেনোপলেপিতে ৷ প্ৰাণ্ডদক্ প্লবনে চৈব সন্থিশেত্র সদা বুধ: ॥ मक्रवाः भूर्वञ्च भावः शान वि-थाय ह । दिविहिक शांक्टि मं टिव तका॰ कृषा चल्लखनः ॥ गर्गः। স্বৃগ্ছে পাুুুক্লিরা: শেতে হাাযুুুুু্ব मिक्किशानिद्राः। পুত্যক्শিद्राः शु-

वारम जु न कमाहिमूमक् निद्राः ॥ गार्क(७४भूद्रात्। भुक्निदः भय त विष्णा थन मायुष्ठ पक्तित। পশ্চিমে পুবলাং চিস্তাং হানিং মৃত্যুং **७**(था उर्व ॥ ७था । नमक्**उ**रावर्यः বিষ্ণু সমাধিস্থ স্বপেন্নিশি। মার্ক-(७यः। শূन्यानाय भागात ह এक-বৃক্ষে চতুয়্লথে।মহাদেবগৃহে চাপি नक्त्रा लाञ्च भाग्नु ॥ क्षान्य गा विशु (प्रवानां छक्गाक उत्थानित । न ठानि ज्युगयत नाण्टो नाण् कि: खय ।। नार्मु वाता न नग्नक नाः ত্তরাপরনন্তক:। নাকা**শে সর্ব শ্**নে১ **চ न**চ ट्रेन्ड अक्षरम उथा ॥ स्राप्ति जि শেষঃ ।। 🗱 ।। অথ রাত্রৌ দারোপগ-मन विवि:। याञ्चवहाः। (**याउ**ण-জু নিশাঃ জীণা তাসু যুগ্মাসু সমি लिट । युक्त हार्याय शर्वनामा कड-र्भुन्त वर्द्धाय ॥ छोगा (वाउन নিশা অতু গৰ্ভাধান যোগ্য কাল:। তত্যোক্ত বিধিনা গছেশা তত্ত্ৰ যুণ্মাসু র। ত্রিম্বপি পর্বণি বুন্ধচার্য্যেব ভবতি । তত্র বুডাদৌ গছতো বুক্ষচর্য্য স্থলন (मार्व। नाखि इंडि भिडाक्तता ॥ विक् भूतानः। यष्ठाञ्चेभी समावाना मुख शक्ष हज्यंनी । रेमथ्न ता शासदा बामनीक मम लिया।।।

হারীত:। চতুর্থে ২হনি স্নাতায়া• যুণ্মাসু চ গর্ভাধান বদুপেত বুদ্ধণ-र्छ नम्भाजीि । व्यव हर्वुर्थ्याः রাতৌ যন্নভাথান মুক্তণ তদুকো নি-বৃত্তৌ বোধ্য । রজস্যুপরতে সাধী न्नात्नव खी ब्रज्यना । इंजि मन् वहरेन-कराकाषाट । गाधी गर्जाधानाहि विश्वि कर्मायाण्य अर्थः। ज्यान्। শ্চতসুস্ত বৰ্জ্জবৈৎ। ইতি তু রজোনি-বৃত্তীতর**পর**। অন্তাবপি কা**নুকী** পন্ন মাহ। বিফুপ্রাণ । মৃতে। নরক মভ্যেতি হীয়েদক্রাপি চাযুবঃ । পরদাররতিঃ পু•স। মুভযত্রাপি-ভীতিদা।। ইতি মত্বা স্বদারেষু ঋতু मू तूर्वा तुरहर । यथाक माय-शित्यु नकारमञ्जू जाविन ॥ रेनठी-নসি:। ত্বাষ্ট্ৰু বিশ্বৰূপণ জ্বান বজু-ণেন্দু স্ত পুঙি দ্বা বুক্সহয়িতি অ-वषन् न जिय छेर्नुश्रृङ्गी उवद्र पाः न्यामि ততো रन्या प्रीय वुकारः ত্যায়াঃ পুৰদ্যন্ত জ্বিষ্ট্ৰক ভূমি इनम्भ उरो कि कः। या मर्मिमवरा जू-(क्षे) वब्र भागहु जुनः दिव्यु वृ-कानाः ছिन्नभुद्रार्शः क्षीनार्भे नर्बः কালেষু সম্ভবঃ। সম্ভবে। মিলন সম্ভোগ ইতি বাব্ৎ। সর্বকালে अञादन्रो ह। न जू भुजिनिक

পর্বাদী। তথা চ গোডমঃ। শভাব िश्याद मह्दं हानुविष्क वृद्धं बिंछि॥ मुद्रेकान मार (ब्राजिय । জ্যেষ্ঠা মূলা মঘাশ্লেষা ক্লেবতী কৃত্তি কাখিনী। উত্তরাজিত্য ত্যক্রা পর্য भारिनां या जार्या। मन्त्रो यक गहुं ि जुला भाक् खर्या (मीय भं रगानो यक निक्षिति।। दोशायनीय মন্তৌ পদন দোষাভিধান নকানা विषय । विष्यः। भवीनात्राग्र वर्ड्ड নৃতাবগছন্ পত্নী তিরাত মপবসে দিতি।। বৃজ্বশাতাতপঃ। জীণা• স•-প্রেক্ষণাৎ স্থানাৎ তাভি: সংকথ-नामिना वुक्तवर्थाः विशामाञ्चन मा (त्रवृत् मद्भगार ।। मर्**भक्ष**णार সংকথনাদিত্যত্র সরাগড়ু সংশক্ষা র্থ:। শুক্ষানম্ভরক্ত নিষেধ নাহতু: শত্র লিখিতো। প্রক্রপাতা তদহো ब्राजः भदिहातर नास्तव पिवा रेमथू न बुरक्ट क्रिया स्वीर्गाम हिवा भुम् यस श्लामा ज्यामि जिस्तार ৷ প্রাধানক পিতৃণা নোপছরে छ उन्न स्थिनहार भुगछडाहिमा-ৰ যিনাপুতিগৈ ভবতি ভদাৎ পু जिश्वामाः भुक्षा भुजिरश्रजि । নোশন্ধে। নিবেধে। তন্ত্র॰ সন্তান•

व्याहराय व्यविद्वराय मञ्जानम्। (यन यमार चनुष्ठिष्ठः नुषानुरभद्या य-পাপ পৃতি ই: সন্ পততি ভঘাৎ ত-দুৎপত্ত্যৰ্থ যভিতৰ্য মিতি কল্প চৰুঃ । अवक भाक्षिति यह जिगमनः श्री-গুকু যাজ্ঞবন্ধ্য বচনাদুক্ত• নিতাক্ষ-ताया • जाक्षय • । विणिष्ठः। मृनामिन ज जुल्कन रेमथुन राग श्विग्रहा । ये-স্যায়• তস্য তে পুত্রা অমুর্গ্যাঃ শৃদু বৎ, ছিজা:।। পরাশর:। খতসাতা-ঞ্যো ভাৰ্য্যা সমিধৌনোপগছভি। সগছেমরক ধোর বুন্ধহেতি তথো-চ্যতে ৷৷ সন্নিধাবিত্যভিধানাৎঅস-মিহিত্স্য গম্নাভাবে ন দোষ: ॥ পুগ্রোৎপত্তি পর্য্যন্ত মৃত্বভিগমন নি-यमगर्। क्रम्भूबागः। श्रञ्काना जिः গামীস্যাৎ যাবৎ পুলো ন জাযতে! यागानकर्यगार्थं हि भूमामा लगान ন পুতি।। যতিতব্য মিতি শেষ !। वाभउरः। अठो ठू गर्नाहिष्ट नान रेमथूनिनः मृठ । जन्छि जु नना कार्याः (नोठः गूज भूदी वविष्ठि ॥ দ্বাবেতাবশুচী স্যাতা দলাভী **भगनः गर्छो । भग**नामृत्यिका नःही मुक्तिः महाममुक्तिः भूमान् ॥ मिथ्न मुखः भाक् मलम्बार्माशं न क ग्राट । टिनाजाक उथा वास भा

भुक्तवि रेमथुरन। म्बाहातः यमा क्रग्रानस्त्राद्या मुक्राउ॥ इंडि वहनाए। भूषानूष्भाखी भातस्वतः । भा यहि गर्छ नाहशीक विविधिका যাঃ শ্বেতপুল্লায়া উপোষ্য প্ৰান कारव म्ममूर्थाना हर्जुर्थ २ इनि স্থাতায়া: নিশায়া নুদকেন পিষ্টা **ছ**ু क्किनम्याः नामिकाया मानिक्की जि । ইয়মোৰধী জ্ঞানমাণা সভ্যানং স রস্বতী। অস্যা অহ॰ বৃহত্যাঃ পুত্র: পিত্রিব নাম জন্য হ্যভিত ইভি। সা পরিণীতা শত্মালেপি ক্তাভিগ ग्न। यहि गर्छ न मधा छ छन। छैला য্য পূৰ্য নক্ষতে খেতকণ্টকারিকা মূলম-থাপ্য চত্ত্তি ংহৰি পাত্ৰাতা খা- সত্যা-রাত্রাবুদকেন পিঞ্ব। দক্ষিণ নাশাপুটে পতিঃ ইয়নোষ্ধী বিতি ন্ত্ৰেণ নস্যাদদাতি দক্ষিণস্তানা-बिकिशान्त्री॰ गृशीया भाक्तितः म विशेषा, इंडि शांडिल मत्राए। वार्वेक्सेंय। निश्ननीः मृत्रवित्रक ঘরীস নাগকেশর । আজ্যে**ন সহ** ভঞ্জীত অপি বন্ধ্য পুস্মতে॥ या मया जनाक रक्तांग्ट। मंख हैरन्ती मार्ट अधा नामगु बनतार भ्रान श करमः नरम् । इन्हाद्या**द्यानिमः । न**्

দেকবার । অত্র সম্যুগাধার হের ख्या उँखान कंद्र हद्रगाम्य कहीं डे ন তির্য্যগাছিতকর চরণা জিন্দ अञ्चित्रम्यायस्य मिन्निश्मार्थि न খাপ্যেৎ ৷ পুৰুষায়িতে তু গৰ্ভা: নুৎপত্তি রিতি বিশেষ:। দক্ষ:। পু-मायश्रीकामी यात्मी (वनाज्यातम তৌ নঘে । যামঘ্য শ্যানস্ত বুদ্ধ-ज्याय कन्नाउ ॥ इंड्राङ्गिकउदुः ॥ 🗱 ॥ অথ রাত্রিজাগরণ দোবগু-ণৌ। রাতৌ রাজরণ কৃষণ সিঞ্জণ शुक्रभन दिया। अक् क मन जियानिह व्यात्रीनभुष्टनायिष्ठः ॥ कक म्मार বিষার্ভানা রাজৌ জাগরণ হিত । क्वि। वा यकि वा ब्राखी बिन्। बा-ত্মীকৃতা তু যৈ:। ন তেষা পপতা (मार्या कागुजा वा विशीयरज !! इंजि बाबदझ ७: ॥ 🕸 ॥ बाखो क्लश्रा यथा। यञ्चा बाद्यात्व नहा भूका क-खंवता वीववन्ति । नित्न नर्वथा कार्याः नामनाचन नेपुरु ॥ उ९-भुनः जलभूकाविषयः 🗎 अर्द्धता-बाट भन्न यह मूक्छ वय श्रीन ह। मा महावाजि कपिक्षा उपन मिक्गड-বৈ।। ইতি তজ্ঞসারঃ॥ 🗱 ॥ আথ রাত্রো বিহিতনিধিংজ। ছলেরাগ প্রশিষ্ট । মুনিজি ছিরদান পো-

ক্ত বিশ্বাণা নর্ত্যবাসিনা নিভ্য ্ৰা অহনি চ তথা তমম্বিন্যাণ সাৰ্দ্ধ शह्र गामानः ॥ बावानः । यहः जु जिथयः भूगाः कर्यान् धानरा दि বা ৷ নক্তাদিবুতযোগে তরাজিযো ১ পো বিশিষ্যতে। দেবল:। রাভ্দ-ৰ্শন সাক্ৰান্তি বিবাহাত্যয বৃদ্ধিযু ্ল্যনে দানাদিক জ্ব্যু নিশি কাম্যু বুতেষুচ।। বুদ্ধাওপুরাণ। ন রাত্রী भातन वर्गाट अल्टरेन ब्राहिनी ব্ৰতাৎ : তত্ৰ নিশ্যপি বৈ স্বৰ্য্যাদ্বৰ্জ-যিত্। নহানিশা॰॥ ইতি তিথ্যাদি-ভকু !! # !! এ চভকেন নকেন তথৈ বাহাচিতেন চ। উপবা**সেন দা**নেন रेनदानादिका ७१४८ ॥ कन्म-भूजापः,। भूरताय वहाभिनी गुछ्। তিথি ন জবুতে সদ।। বেবীপুরাণ।। হবিষ্যভোগন: সভ্য: লান নাহা: बनाधनः । अधिकाम् न्यः भगाः वक्ताकी बडावतर ॥ ইত্যেकान-णी उनु ।। अ।। अवनः। ब्राबी मुक्त न महीं उद्योगनी की जिंठा हिना । नक्षारमा क्षियारेणव मूर्या देवा हिरद्वा राज हिंजि मू (क ७ वृः ॥ क्षा विकृभूवीयः। भुष्ठि निमि उपः महत भषप्रकातिक ल•स्वान् नात्।यन स वाध्यतिक सर्वतः भागकनः नदः।

রাত্রাব**লি গঙ্গা**যা• স্থানাদৌ প্রতি श्रानव मार । वृक्ष भूद्रागः । पिवा द्रा-(व) ह नक्षावाः गक्षायाक शुनक्षः नावाचरमध्यः भूगाः ग्र्म्गुष् তজ্জলৈ:। রাত্রিঞ্রাধিকারমূপক্র-ম্য আদিপর্বণি। অভো রাত্রৌ প্রা-পু वट्डा जनः वुक्तविए। जनाः। गर्र-যভি জনান্সৱান্বনস্থান্ন্পতীৰ নপি।। তত্রাজু নস্যপুতি বচন । স-मूर्ष क्रिवंद भार्षि नम्यान म्याक्ष मू-नंदि । द्वावावहनि मक्तायाः कम् **७४: भरिगुर: ।। (५४०: । मरा**नि-শা তু বিজেষা মধ্যন পুতর দ্বৰ ৷ তস্যা স্থান ন সন্থী ত কান্যনৈমি-बिकाप्र ।। व्यउभाव कन्न उक्त । न নক্ত সা্যাদিতি বৌধায়ন বচন রা-গপুণপ্ত সান বিষয়ণ। এবঞ্চ গঙ্গাসা-नम्। निवाद्गाञिक र्डन्। वाविष्णया ভত্তন্নিত্ত ভিথি বিশেষস্যাপি मिवादाजि **म**चिक्तिः नादित्युषः ইতি পাুযশ্চিত্ততত্ত্ব ॥ র। ত্রিকর: পূ॰ চন্দুঃ। ইভি হেম-हत्तु निमाकत भग मर्मगर ॥ ब्राक्टितः भू ब्राक्टमः। ইত্যातः॥ রাত্রোগ্যনকভরি জি।। दाजिह्दी की ताकनी। यथा। उ বিপুদর্শ কৃত্যাত বল্লা বাড়া বনে

রাত্রিচরী ভূটোকে। ছিঘা সূ বেদ পৃতভাসুরা**ন্ত্র** স্তা• তাডকখ্যা• নি-জঘান রামঃ॥ ইতি ভট্টিঃ॥ षङ्गितिका। इंडि ब्री রাতিজল भद्याना ॥ রাত্রিজাগর: পু॰ অরুর:। ইতিহে মচন্দু:॥ রাত্রৌজাগরণকর্ত্তরি তি।। রাত্রিজাগরদঃ পু মশক:।ইতি রাজনির্ঘণীঃ ॥ রাত্রিঞ্র: পু জ্রী রাজসঃ ইত্য-নর:।। রাত্রো গমনকর্ত্তরি তি ॥ उट्मनः। इंडि ङ्गी রাতিপুরু ब्राजनिर्घण्टः॥ রাত্রিমটঃ পু॰ রাক্ষসঃ।ইতিত্রি কাণ্ডশেষঃ॥ রাত্রৌগমনকর্ন্তরি ত্রি রাত্রিনণিঃ পু॰ চন্দু:।ইতি হারা-वनी ॥ ন্নী অন্ধকার:। ইতি রাতিবাসঃ শব্দালা।। রাত্রো শ্যনকালীন श्रिव्यवज्ञः। यथा। वाक्षामूक्रि উত্থায় মুক্তৰাপঃ রাত্রিবাস স্ত্য জ্বা শির্সি সহসুদল কমলাবস্থি ত শ্বেতবর্ণ দ্বিভুক্ত বরাভ্যকর খেতমালগান্লেপন স্পুকাশক-প' স্বামস্তিরকশক্রা সূপুকা শ্ৰূপ্য সহিত্ত গুঞ্ বিভাব্য गानत्मा भगदि बाबाधा नमक्षां।

व्राव्य क । ইতি তন্ত্রসার:।। অগিচ। न नकाक्षकात्त्र ह दाजियात्मा पिरन् তথা। সানাম্ব । লবেশক বৃদ্ধ যেৎ শুশ্বভোজন ॥ ইতি লক্ষী-চরিত্র•॥ রাত্রিবিগম: পু॰ পুভাত । ইতি . जबनाना॥ রাত্রিবিশ্লেষগামী পু চক্রবাক: 1 **३७ द्राजनियंग्टः** ॥ রাত্রিবেদঃ পু• **স**্কুটঃ। ই**তি শব**-ब्रद्भावकी ॥ রাত্রিবেদী পু॰ স্বরুটঃ। ইতি ত্রি-का अभवः॥ (খ্রেৎপল । রাতিহাস: প্ ইতি শব্যন্ত্রাবলী।। রাতিহিগুকঃ পু॰ অভঃপুররক্ষকঃ। इंडि मदरज्ञावनी ॥ वाञी खी निभा। इंडानबंदीक याः ভরত: 🏗 রাত্র্টঃ পু॰ র কেস:। ইতি কেচিত । রাত্রৌ গমনক উবি তি ॥ ताबाकः वि तावि (१९) हीतानदः। व्राठिकाना इंडि प्रेचि। व्राखी या जाविकम्डिकीननीकी । म जू काकामिः। यथा। मिवाक्तीः श्राणि-ন: কেচিদাত্রাবন্ধা স্তথা পরে। কে-

हिम्पिवा उथा ब्राखो श्रानिन छला

क्षिष्ठेयः ॥ इंडि नार्कः खयम्बारम प्र वीनाहाजाऽ।। उन्नामाकोवधः यथा । (नवनात्ताण्ड देव हुर्नः व्यक्ताम्त्वन ভাব্যেৎ। একবি শতি বৈ বার মক্ষিণী তেন চাঞ্জযেৎ ॥ রাত্র্যন্ধ তা পটলতা নশ্যেদিতি বিনিশ্চয়ঃ । ইতি গাকডে ১৮৯ অধ্যায়: ।। পকু। সিদ্ধা ইতি ब्राफाः হেমচনদুঃ ত্রিকাণ্ডশেষশ্চ।। রান্ধান্ত: প॰ সিদ্ধান্ত:।ইত্যমর:॥ वाथ न उ य मिस्बो। इंडि कवि-क्तुक्यः॥ (त्रकामिः। न त्रारक्षां उ । য রাখ্যতি। ঔ অরাৎসীৎ। পিজি রিহ স্থাদিপক্ষে নিফ্লাদনা। দিবাদি পক্ষে নিয়াত্তি:। অম• রা প্লোতি বিপাণা য ইতি হলাযুধঃ। নিম্লাদযভীত্যর্থ:। সতত রাধ্যতি निएय इंडि इलायुष्ध निम्ननी म्रा-**मिडार्थः। मिक्षि द्रञ्जू उक्षार्थद्रा** দুভয়তৈর বিশ্লাদনেতি গোবিন্দ ७४:। ই 🔁 मुर्गामानः ॥

রাথ: পু: বিশাখনাস:। ইত্য

রাধন জী নাধন।। প্রান্তি:। ইতি নেদিনী ॥ তোষ: । ইতি হেন চন্দু:॥

बायनो जी ভाষণ। ইতি मिरिनी।।

धनिना किंवर छमः ॥ রাধা (गाभीवित्नवः ॥ विनाथानकवः ॥ व्यामनकी ॥ विकुकान्ना ॥ वि-দুঙ্ । ইতি মেদিনী।। #।। রাখাযা উৎপত্তি র্যথা। পুরা বৃন্দাবনে র-ম্যে গোলোকে রাসম্ওলে। শত-भृष्टिकरमान ह मिल्लका माथवी-বনে।। রত্নসি•হাসনে রমের তঙ্গৌ তত্ৰ জগৎপতি:। স্বেচ্চাম্যক্ষ ভ-পবার্বভূব রমণোৎসুক:।। রমণ কর্মিছক তদ্ভুব সুরেশরী ইছ্যা চ ভবেৎ সর্ব• তস্য স্বেছা-মযস্য চ।। এত মিন্মন্তরে দুর্গে ছি-**খাৰূপো বভূব স:।** দক্ষিণাঞ্চ এক্ষো বামার্জাঙ্গাচ রাধিকা॥ वज्य ब्रम्भी ब्रम्गा ब्राप्तमी ब्रम् ণোৎস্কা। অমূল্যরত্মভরণা র-ত্ৰসি হাসনস্থিতা।। বৃহিশ্জী শুকাবানা কোটিপূর্ণশিপুভা তথকাঞ্চনবর্ণাভা রাজি**ভ**িচ[ি]ষ্ ভেলসা।। সমিতা সুৰতী শ্জা শর্বৎপদ্মনিভাননা। বিভ্রতী ক-वती॰ ब्रम्धा॰ माल्डीमाल्यमिख-তা াা রব্নালাঞ্চ দ্পতী গ্রীমান স্থ্য সমপুভা। মুক্তাহারেণ শ্-**्रिंग गक्ना धाद्रा निर्द्धन ह** ॥ जिश् क वर्जु लाडुक मूप्यक गित्रि म

मिछा। कठिन- मुन्दतः मृन्धः कल्कीः প্রচিত্রিক ।৷ মাঙ্গল্য মঙ্গা-র্হঞ্চ শুনযুণ্মঞ্চ বিভূতী । নিতম শ্রোণিভারার্ত্তা নবযৌবনসংযুতাং ।। কামাতুরা সমিতাঞ্চ দদর্শ র निक्यद्रः। मृद्धे। काञ्चाः कगटकाः स्था वज्**व ब्रम्पाट मुकः ॥ मृ**क्षे। ब्रि-র•সু• কান্তঞ্চ সা দধাব হরে: পুর:। द्रार**मणः** ज्य गालाक ना स्थात रुद्धः भुद्धः ॥ छिन द्वाशा मनाच्या-তা পুরাবিন্ডি মহেশ্বরি । রাধা ক্রবতি শ্রীকৃষণ সচ ভাঞ্চ পরস্পারণ ॥ छे छरगाः महेमागुक मना मर्ख वमछि ह। छवन भावन ब्राह्म ब्रब ভ্যালিজ্ন জপেৎ॥ তেন জন্নতি भारतकानुसन्न तावा यसी खंदाः। ता ভ ৰ রালগভজে রাতি মুক্তি• সু किला शा मानाहात्रवाष्ट्रं था-যত্ত্র হরে। পাত। ক্টবামা**ত্র স** छे ज द्रावा द्रारमध्ये भूदा ॥ उ म्यान्धाःमाः म कन्या वज्तु (मंब যোৰিতঃ। রা ইত্যাদানবচনো ধা চ ি নির্দ্বাণ বাচকঃ।। যতো ২বাপ্রোতি

बुक्किक म। ह ताना भूकी विजा। व

ভূব গোপী সংবশ্চ রাধানা লোন

কুপ তঃ॥ প্রীকৃক লোমক্রিশন বভ্

वृः नर्व दलदाः । द्राष्ट्र वानाःम

छारगन महानची वज्य मा। हर्ष क्षमा मा भन्नी (मवी देवनर्शवामि-नी। उरःना ब्रावनकी क ब्रावन-म्लट्नुमायिनी ॥ **उ**म्मा मर्जान-श्रीक गृहिनाक गृह गृह । मन्। বিষ্ঠাত্দেবী চ সা এব গৃহদেবতা।। ৰণ রাখা কৃষণাত্রী কৃষ্ণবদ:ছল श्चि। शुगाविशाज्दनवी ह **लेगाव** পরনাতান: ॥ বুজাদি ভয়পর্যান্ত সর্ব নিথ্যৈব পার্বতি। ভল সত্যু भद्रः युक्त द्रार्थमः बिखनाट भद्रः ॥ পর পুধান পরম পর্যাত্মান মী भवतः। मर्वाम् । मर्वम्कार्थः निवीसः পু কৃতেঃ পর•।।ধেছাম্য• নিত্যৰূপ• দেবানাং প্রাকৃতংক্প মেব চ ৷৷ তস্য পুণোধিকা রাধা বহুসৌ ভাগ্য সংযু-তা। মহ দ্বিকো: পুসু: সাচ মূল পুকৃ-তি রীশরী ৷৷ নানিনী রাধিকা সন্তঃ সদা সেবন্তি নি গ্রেশ:। স্বভো যৎ भरास्त्राह्मा तुकारीनाः मूप्तकः॥ यत्त्र द्वादा शनाद्धाङ । निष्ट् शम्। ভিবল্লবা:। ৰণ দেবী ছার: ক্রোডে ছारा द्वाराण कानिनी ॥ अ ह दार-न (गानानाः द्रायानः भत्ननः भिर्व । আকৃষ্ণাশশ ভগবান্ বিষ্ ভুল্য পद्राक्नः॥ शिहान माना भारा (हरी

त्राधा

रिशामांकामागठा वहीं। हेि वृक् रेववर्स भुक्जिबा ब्राचामाच्या न 8৫ व्यव्यायः ॥ 🛊 ॥ व्यनिहा गर्ग छेवाह । भृगु नम्र भुवत्काह मि: ভিহাস পুরাতন। পুরা গোলোক বৃত্তান্ত শুক্ত শঙ্কর বক্তা:।। 🗐 দালো রাবণা সাজে বভ্ব কলহো. श्रहात । हिमाना नानारेष्ठ अन्ह গোপীরাজ চ গোললে।। বৃষভানু সূতা সাচ মাল যুস্যা: কলাবতী। कृष्णगाकाकः गुडा नाथमा नर् শী সতী ৷৷ গোলোক বাসিনী সেয মত্র কৃষ্ণাক্ত শাধুনা। অযোদিসম্ভবা रिवी म्ल भुक्ठि बीचबी ॥ माजू গৰ্ভ বাযুপূৰ্ণ ক্ৰাচ মাৰ্যা সভী। বাবু নিঃসারণে কালে গৃত্বা চ শিশু বিগুহ• ৷৷ জাবির্বভূব সা সদ্য: প্-श्वा क्राकाशपरमञ्हः। दब्हा जा वुष्छ द्राया भूक्ष ठम्द्रक्वा यथा ॥ 🖺 কৃষভেজসোদ্ধেন সাচ নৃত্তিমতী সঠী। এল মূর্ত্তি দ্বিধা ভূতা ভে নো বেদে -িৰূপিতঃ।। ইয় জী ন श्रुमान् किया मा वा कान्ना श्रुमानयः । দ্বে ৰূপে তেজ**সা** তুল্বের ৰূপেণ চ र्भान है। श्राक्तिग वृक्ता वा छ। নেন সক্ষদেন চ। পুরতো গমনে-रेनव कि उमा रयमाधिका ॥ ध्रायरङ

ভানবং শশ্ববিদং সা মরভি প্রিবং । ब्रिका नामा भारेनक उर भारेन म् खिमानवः ॥ चनः द्राथानुमारतः । গোঙ্গলাগমন পর । স্বীকার সার্থ-क कर्जु । (गालाक यर कृष्ठ भूता।। कः मञीजि इत्वरिन्द शास्त्रवागमनः হরে:। পুতিক্তা পালনার্থঞ্চ ভবে-नामा ज्यः क्षः ॥ श्राधा नियमा वृद्रभिष्ठि यथा। द्राक्षा भयम्। वृद्र-পক্তিঃ সামবেদে নিৰূপিতা। নারা-য্ণ স্তামুবাচ বুদ্ধাণ না ভিপক্জে ॥ বুন্ধা তা॰ কথ্যামাস বুন্ধলোকে ठ मकत्र । भूता किलामिश्यत् मामुवाठ महत्र्यतः ॥ (प्रवानाः पूर्व-ভ নন্দ নিশাম্য বদামি তে। সূর।-मुत्र मूनीन्मुागाः वाक्षिष्ठाः मुक्तिमाः পরা ।। রেফো ছি কোটি জন্মাঘ ক-র্ভাগ• শ্ভাশ্ভ• 1 আ অ্রে। गर्खवामक मृज्यक त्रामीएम्हर ॥ ধকরে মাযুবোহানি মাকারেরে/ভব বন্ধন । শুবণ মারণোক্তিভ্যঃ পুণ **ण्रांडिन नः ग**रा (द्रारक) हि निक्त-**णाः ভ**ङ्कि नाम्यः क्ष्मनगर्ज । मर्खिञ्च छ महासम् भविषयोधः নীশর•॥ ধকার: সহ্বানপ্ত ভূল্য कानाग्व ह। एमाजि मार्थिः मा-ब्लार छञ्जान रहाः स्य ॥ व्या ·কার তেজসোরা**লি**• দান**ল**ক্তি• হ রৌ যথা। যোগশক্তি যোগমতি সর্বকাল হরিষ্ঠি ।। শুকুর্তি ম রণামোগামোহজালঞ্ কিল্বি। রোগ শোক মৃত্যুম্যা বেপম্ভে নাত্র সःभगः ॥ इंडि तुक्तरेवदार्ख श्रीकृष ङ्मथ(७)० वर्गायः ॥#॥ उन्राः বোডশ নামানিতেষা বৃাৎপত্তিক यथा। नात्रम উवाह। कानि (वाउन नामानि द्राधिकाय। जगप्नुद्राः। जानि নে বদ শিষ্যায় শ্ৰোতৃণ কৌতৃহলং गम।। भु.जः नामाः महमूक मामत्वर নিক্পিত । তথাপি শ্ৰেত্মিছামি ত্বৰো নামানি বোডশ।। অভ্যন্তরা ণি তেষা॰ বা তদন্যান্যের বা বিভো েখহোপ্ণ্য শ্বপাণি ভক্তানা বা-ভ্ডিতানি চ।। নামানি তেষা• বু**,ৎপ**-खि मर्खिया पूर्व छानि ह। भावना-দি ভগদাত্ ভগতা। গ্ঢৰপিণী।। न्त्रायणे जेवाह । जाशा जारमध्रजी द्वामर्वेभिनी द्रभिरक्यद्गी। कृष्ट-शांगाधिका क्किल्या क्क्यक्लिनी ॥ क्ष्वासाः मञ्जू श्रमानन्तः क्षिणी। कृष्ण वृन्तावनी वृन्ता वृन्ताः वनविद्यापिनी ॥ हन्पूर्वि हन्पूर्व ন্ত। শতচন্দুনি ভাননা। নামানেঃ-তানি সারাণি তেষা নভ্যন্তরাণি চ

।। #।। द्रार्थि ७। विका द्राका রো দানবাচকঃ। স্বয় নির্বাণধাত্রী যা সা রাধা পরিকীর্ভিতা ॥ রা চ রাসেত ভবনান্ধাএব ধারণাদছে।। रुत द्राविक्नाधादाखिन द्राधा भू-কীর্ত্তিতা।। ব্লাসেশ্বরস্য পত্নীয• তে ন রাসেশ্বরী মৃতা। রাসে চ বাসো यम्याभ्य एक जामनिवानिकी ॥ मद्यां मा द्रिमकानाथ (प्रवीनाभी-শ্বরী পরা। পুরুরতি পুর। সম্ভ তেন-তা॰ র সিকেশ্বরী॰ ॥ প্রাণাধিকা প্রে-यती ना कृक्ता भद्रमाञ्चनः। कृष् পুণোবিকা সাচ ক্ষেন পরিকী র্ত্তি তা।। কৃঞ্স্যাপি পিয়া শান্তা কৃষ্ণো वान्त्राः श्रियः मना । मर्द्धि (प्रविगरित ৰজা তেন কৃষ্পপুৰা মৃতা।। কৃষ্ণ ক্প • স•বিধাত্• যা শক্তা চাবলী-वया । नर्बार्तनः कृक्त्रमृभी उन কৃষ্ণৰ্কপিণী। বানাৰ্ভাঙ্গেন কৃষ্ণ-স্যা সম্ভূতা পরা সতী। কৃঞ্বা-মাণ্শ সম্ভূতা তেন কৃষ্ণেতি কীৰ্ত্তিতা ।। পর ानन्द्राणिक खर मृर्खिः মতী সতী। শুক্তিভিঃ কীৰ্ত্তিতা তেন পর্মানন্দ্রপিণী।। কৃষি মোক্ষার্থ वहरना १ अरवार कृष्ठे वाहकः। आ-কারে৷ দাতৃক্চন স্তেন কৃষ্ণা পুঞ্চী-र्खिञा॥ यस्ति वृन्हादनः यम्पा स्त्रन

वृन्तावंनी मृजा। वृन्तावनम्। शिष्ट वी उन द्राक्षा भुकी डिंडा।। वृन्हें: সাষ বচ: সখ্য রাকারোপ্যস্তি বাচ कः। मथि वृन्तां खियम्। म मा र्ना পরিকীত্তিতা।। गृहाहर्का वि-(नार*ठ मा यम्। व्यक्ति उक्त ठ। विः मा वम्रि छा॰ छन वृग्तावन वित्ना मिनी ।। नथा नम् ।वनी वक हरमा छि যত সভত। তেন চন্দাবলী সাচ কৃষ্ণেন কীত্তিতা পরা।। কাতি রন্তি हन्दु ज्वा यर। यम्। दिवानिनः। সাচন্দু চাতা হযেণ হরিণা পরি-की डिंग।। भद्रहन्तुनु ना यम्। का-नत्रशिख दिवानिना गृनिना कीर्डि **छा (उन भव्रहन्दु পু**जानना ॥ ইंद॰ বোডশ নামোক্ত মূর্থ ব্যাখ্যান স•-युक्त । नाद्रायान यम् ख व्याप নাভিপঙ্করে।। বুন্ধণা চ পুরা দত্ত॰ थर्माय बनकाय सा। थरमन कृशया मः ভ মহ্ নাদিত্য পর্বি।। প্ররেচ महाजीर्थ भूगाहि स्वमःमि । 'রাধা পু ভাব পুস্তাবে সূপুসলেন চেত সা॥ ইদ• ভোত্র মহাপুণ্য তুভ্য मञ्ज मञ्चामुद्य । निन्तकायादिक्याः य न मामार्ज सहामूत ॥ यावब्जीव गिम[•] खांब• विशक्तर• यः शार्ठनदः । রাধা মাধ্বযো: পাদপদ্ম ভক্তি

र्ज्यिक्श। व्याख वाज्जस्यामीमा मश्र मङ्ग्रा ७११८। व्यापिमापि-क निष्किष मंभाभा निराविगुरं ॥ व्डमाताभवारिमक मर्रेब नियम भूर्बकः। ठजूर्नात्कव (वनानाः भारितः नदार्थ न युरेजः ॥ नर्रादाः यज्ज-**जीर्थानाः कद्गींग विधिताधिरैंछः ।** नामकित्तान ज्यमक क्ट याया वर मध्या ॥ भद्रगागं वक्षाया मञ्जान व्हान मानजः । रमवानाः देवक्षवाः नाक मर्भावनाति यथक्त ॥ उपन्य **ভোত্র পাঠস্য কলা**॰ নাহন্তি বোড-শী॰। স্তোত্রস্যাস্য পূভাবেন জীব-मुक्ता ভবেমর:। ইতি বুক্ষবৈব ত্রীকৃষ্ণজন্মথণ্ডে ১৭ অধ্যায: ।। 🗱 ।। রাধানামোচারণানভর কৃষ্ণনামো हात्रग विधि यंथा। नात्रन उवाह । व्याप्ती द्राशाः मनुहार्यः अनुहार्यः क्-कः विष् ब्राः। निनिख ग्रेगः गाः ভক্ত বদ ভক্তজনপ্রিয়। খ্রীনারাবণ উবাচ। নিমিত্ত মৃস্য ত্রিবিখণ কথ-যানি নিশান্য। জগন্মাভাচ পুক্ডি: পুক্ষক জগৎপিতা॥ গ্রীয়সীতি জগভা• মাতা শভঙণৈ: পিত্ঃা রাখা ক্ষেতি গৌরীশেভ্যেব শদঃ শুতৌ শুতঃ ॥ ক্ফ রাধেশ গৌরী जिल्लाक न ह कहा मुख्या भुशीह

রোহিণী চলু গৃহাণার্য্য নিদ মন॥ गृहानाची भया पख मः ख्वा नह ভান্ধর। পুসীদ কমলাকান্ত গৃহাণ भग भूकन ॥ इंडि म्क्षे नामरदान কৌথ্মে মুনিসভা । রা শক্ষোচার-ণাদেব স্থীতো ভবতি মাধব:।। ধা শদোষারতঃ পশ্চাজাকত্যের স नस्य:। आस्ते भूकव मूहार्यः भः कार भुक्छि महाद्रर ॥ न उतन्त्रा-ज्गामी **চ বেদা जिक्र म**रा मूल । ইতি वुकारेववर के किक्क बच थर ७ ८२ व्यक्षायः ॥ # ॥ उन्नत निन्हायाः (मारवा वर्षा। य वा द्विव द्वि मिन्म द्वि পাপিনক হসতি চ। কৃষপাণাৰ কা পেব দেবীঞ্চ রাধিকা পরা ।। বুকাহ্ড্যা শত ভেচ লভৱে নাৰ . मःभगः। उ९भाभिम व भवार अ क्रीयाक्ट कोवरव ॥ उन्ने जन म-्रहाता व शांड की है ह यद्यत्क। চত্*ত্ৰ* পুৰুষ্টেশ পাত্তিঃ সপ্ত ভি: সহ।। ত 5: পর নজায়ন্ত জ रैयक (काम (यानिजः। हिद्य दर्व সহসুঞ্ বিধাকীটা ক পাপত: 1 পুণ্চলীনা॰ यानि होते। खपुक म वस्त्रभाः । मयानीवे क उत्तान বর্ষঞ্জ প্রভক্ষকা: !! বেদে চ কার্ णाथाया भिजाह कनलाऋतः ।

ইতি বুদ্ধবৈবর্তে ত্রীক্ল'জ'লখণেও ৯৭ अथ्यायः ॥ # ॥ त्राया चर्नानः यथा। यानामात्राह। इत्तो ह निम्ह-ল। ভক্তি স্তদাস্য বাঞ্চিত মম। তব নাম্ৰণ্ড বৃংৎপত্তি কাবা বৃং বন্ধু মর্হসি ।। রাধিকোবাচ। ভবেডজি নিশ্চলা তে হরে দাস্ঞ ঢুলভে । ल ভम्र नवद्मणालि कथवानि सनिर्नः यः ॥ भूता नत्मत् मृष्टोष्टः ভाञ्जीद्र -বউনু**ল**কে। নথাচ কথিতো নলে। নিবিদ্ধাণ্ড বুজেখর: 🛭 অহমেব স্বয়ণ রাখা ছায়া রায়াণ কামিনী। রায়াণ: আহরে রংশ: পাশ্বদ প্ররোমহা-न्।। রা শব্দ মহ্দ্বিটো বিখানি यम् । विश्वश्रानिय विश्वश्रु খা ধাত্রী নাতৃনাচক:।। ধাত্রী মাত। **হ** নেতেষা॰ ন্লপুক্তি রীখরী। তেন রাধা সমাখ্যাতা ছরিণা চ **नुदा वृद्धिः ॥ अष्ट्- श्रीमाम्नालान** वृष जानुज्ञाधूना । लाउदर्यक विरह-मा रुजिया अह मान्यु उरा। वृष लान्-শ্চ কৃঞ্স্য পার্থদপুররো মহান্। পিত্ণা নাৰ্মী কন্যা ন্য নাতা क्वावजी॥ ऋरगनिमञ्जवाद्यः सम নাভাচ ভারতে। পুন: সার্থি যু-माञ्जि बाम्यामि बीह्रातः भए ॥ ইতিতে কথিত সর্বং বুরু বুরু বুরে-

শ্বরি ব্রেশবেশ সহিতা ঘানিনা क्वानिना मिंछ ॥ इंकि वुन्नरेववर्छ **এক্ফ রমথওে ১১০ অধ্যাय:।।#** রাখা পারত্যা রভেদো যথা। পা ्रक्रुतार । कि॰ वा भूक्षः कविष्णिम \ত্বাং রাধাং মক্লাল্যাং। গভা তে रितर कृत्वा जिनामः नानस्याकर्ग **া৷ সভত•** তল্ম : পুণো ল্যের মযি-🧿 उथा। मध्य मावरमा र्ভितः 🖷 कि भूक वटा यंथा। य द्वा निन्तिष्ठ मा अ जुङ्का भाषि साम्रि । बद्धी नातक ह नहार च वावह मन कि वाकरत्रो ॥ हाशामावतरया (चंद॰ (य **प**रंबी अधिनाः। वः गश्चानि स्टेब ন্তু স্বাচ্যন্ত নরক চির । যান্তি শুকরযোনিঞ্পি পিতভি:শতকৈ:সহ । यहि वर्ष मञ्जाणि विश्वायाः क्मग खथा।। इंजि तुक्षरेववर्स्स 🗐 कृष्ण्डम थ(७)२० व्यवगयः॥ 🛊 ॥ (गाता-क् जम्रा जाम्या यथा। वजान नतात्रभान् मृष्ट्वा (क (म्वागमत्मान्) थाः। जगाः भीष् कियम् तः पृष्णः मु म्द्रः ७ जः॥ आभागः द्राविकाया क द्वारमञ्जर्यग्राक नादम । स्वाधि (रत्रा शाभीनाः वद्गायः काक नि बिंड ।। भागाधि भवाः कृष्मा द्र ग्रापुत्राः सत्नाङ्दः। স्वानिबन्नी

यक मुखिदे ने निक्षि उ॰ ॥ सूत्राक विद्वाको । यजग्राजिभ्यानकः। শ তমন্দির<mark>্বায়</mark>কণ ভ্রুলিডণ রত্নতে-बना॥ व्यम्नात्रङ्गात्रामाः वरेत्र र्वि-इठिङ वदः । पूर्वद्वानि मं जीदानिः পরিথাভি: স্শেভিড ৷৷ বল্লুর্-रेकः भविष्ठः भाग्नाम्।न भवास्त्रः । मूब्बा द्व ब्रिडिंग् भाकारितः भन्नि-(वश्चिकः ॥ न्यादिकामुकः दूरिक দ্বারৈশ্চ সপ্তভি:। সংযুক্ত রত্নদিরৈ-क विकिटेंब ई जुरैन गूरिन ॥ भुषान দার সপ্তভ্য: ক্রমশ: ক্রমেশা মুনে। সর্বভোপি ভত ভত্র বোডশ দ্বার नःग्रः ॥ (स्वा मृष्ट्री ह श्राकाद्रः न-स्<u>म</u> धन्किष्ट् छ । मुद्द इद कलम मम्रेहः मूनरनाष्ट्रयः ॥ मृतीक्षः 🗷 क्रमा त्रगाः भद्रमः विव्ययः य्यः । **७७: भुरक्षि**शीकृष्ठा क्रियुमुद्रः ययु-মু দা।। ইভি বুদ্ধবৈবর্ভে শ্রীকৃষ্ণজন্ম-था ७ ४ व्यथा यः ॥ 🗱 ॥ उन्।। जन्। जन्। তিথি यंथा। ভাদুস্য কৃঞ্পক্ষে ত্ रुद्रिकचार्रेनी यता। जन्ताः भारत তু যা শুল্লা ভস্যা জাতা হরিপুিয়া ।। वृष्ठानुश्रुती नाज्ञः नद्वज्ञमशी णू-ভা। সুবৰ্ণ মণি মাণিক্য বিচিত্ৰ ভব-नाक्ना॥ अनिगानि मरेशयगं भ-রিপূর্ণ ননোহর।। চিত্রগৃত্ব পতাকা-

रि विविवा विव निर्मिशा किए। ननरश्वभा जा हिमानम्भूमायिनी। चानम् किन्ना नार्या यव जिश्री नर्मा ॥ विकित्वावनार्गकाता वि हिज्बननाचन्ना। नाना (वन विहि वाका भूनमात्माममायिनी॥ नर्व वक्क भना वाक्षा नामा वितासिनी । सगजा भारिनी (मवी एक एका **जि ज्ञाती ॥ ज्ञाना मज**ारिक्व न कथ्रः मूनिमल्य। नात्रन छेवाठ। পুণিপত্য মহাভাগ প্ছামি তব কি कतः। गालक्षीः कि ग्रवध्रम्मान স্থাঃ সরম্বতী।। বিদ্যা কিমন্তরজ্ঞাত देवसवी शुक्जिः किम्। (वनकन्। (न-वकन्। युनिकन्। थ्वा वम्।। अमानि व উवाठ। काठि काठि महालक्षी र्लक्षीः का वा शद्रा वद्रा ॥ निक्तिजा য়ং হাদ্যস্ত্রোজে কথিতা মুনিসত্তম। ্অপর কি নিগদেহ মেক বজেুণ मात्र र शे बित्राधा क्रम मावग्र खनाः দীন্ বজুমক্ষম:। তভ্ৰদুপাদি মাহা-ত্ম্য লজ্জেহ মপি নারদ।। তৈলো ক্যে তু সমর্থো হিন মাতৃ বক্তমর্হ তি ৷ তদেহ ৰূপ মাধুৰ্য্য জগমোহন **बाइनः।।** यहात्रज्ञपृथ्वाशिषाः ७० দ্বক্তু নাস্তিমে গতি:। লক্ষণ: কন-ना नारम्या यम्याः मा नाककी गञा

॥ এवः भं उमस्माना भी यत्री ता वि-কা পরা। নারদ উবাচ। পুভো 🕮 ब्राधिका जगमाराजाः गर्वटः नवः । जेर्ह प्रावृशिहाशि नगरे छ छ-বংসা । ক্ৰ্ডিডা মে মহাভাগ বুতানাঞ্চ বুতোত্তম । ধ্যান বা কी দৃশী পূজা স্কৃতি বাপি বদয় মে।। তৎ সর্ব শ্রোতুনিছানি কথ্যতা মে जहानिव । हर्येशः शूका विश्वानकः বিশেষ নচন ভব ৷৷ যন্ত্ৰ নন্ত্ৰণ ख**ि** धीन भूजन यक निर्मिष्टा প্রনে কি॰ বিধানঞ্চ তত্তৎ সেবা-इत्न विरक्षो ॥ मिवऊवाठ । वृषভागू-পুরীরাজা বৃষভান মহাশ্য: ৷ ম-राजनमुग्छ। रामो महंगाञ्जितमा त्र ।। बङ्गालया धर्मा बिशान निया-मृष्टे रिक्काः । रिक्नाः जनसङ्कद्रगः ष्ट्रनीनः कृष्णरेष्ठवाः॥ उत्र लार्या মহাভাগা শ্রমৎ শ্রীকীভিদাহ বা। ৰূপযৌবনসম্পন্না মহারাজস্লোন্ড वा।। यश्वकी बक्षा मा ভव्या-পরনসুনরে। মহাপতিবুতা কাফা সর্ববিদ্যান্ত্রণান্বিতা ॥ তস্যা 🗐 त्राधिका जा**जा** श्रीमधृम्हारतम्बती। ভাদে মাসি সিতাষ্ট্রন্যা মধ্যাহে मुजनायिनी ॥ (यमाश्रम भूदागानि गीजा या क्क रहा जा। जना क्क श्रिया

। द्राक्ष

अधि अक्षानन्तरायिनी ॥ भूगू মুৰো নহাভাগ পূজন ভলন তথা । कर्न्त्रा यमन्धान त्राथाकवार रहा भीवः ॥ नमहंग जन। अभि। बब्द्उभद्रावरेनः । उद्भान् भु वक्रामि धानारिक मनूकमार ॥ अर्दना शिक्तमहाद्ध श्रीत्राक्षा कृक्तमे . ্নিরে। ধৃদ্ধ সুখুন্ত কলস পতাকা **ভোরণাদিভিঃ।। নান। সুমক্ল দু** वि। यंथा विधि भुवर्डरक । मूरानिक शक्तभूदि ध्रिक ध्रिटि ग्नि ॥ मर्था भक्षर्यम्रेत मंख्रा मनरहा-নিৰ্মাণ যত্নতঃ।। দিৰ্যাসনে পদান-থ্যে পশ্চিমাভিমূখীণ স্থিতাং। 🗐 युग्र मूर्जिः जूनाम् भाग नाम्प्रापि-ডি: ক্নাৎ।। ভ`ক্ত: সহ সন্ধাতী থৈ: শক্যানুসার বস্তুভি:। তভক: পুরুষেক্তক্ত্যা তা॰ সদা সংযতে নির্য: ॥#॥ व्यथभानः। (इसम्मीवद्रकान्ति মঞ্জতর•শ্রীনজ্জগন্মোহন• নিত্যা ভি ললি তাদিভি: পরিবৃত সমীল পীভাষর । নানা ভ্ষণ ভ্ষণাক मधूत रेकरणातकन यूग गाम वी-কন ম্ব্যুয়ণ সললিভণ নিভ্যুণ শর্ণ্যুণ ভলে।। যুশ্ম নু ৰি নিতি খ্যাত্ব। শা-नगाम २० वा भूनः। माकार रेग- नारि मत्त्र वा मतामया नमई-वि ॥ वि जा मखन न्याक जरगाः नग्धाः केमार ॥ वर्गाष्टकः भू-याञ्चन भाग भागा विका नमा ললিতা পশ্চিমে পূজ্যা পীতবর্ণদ-**(व ११**ता। हम्मु।वडी॰ मृद्वरत्व छ-बात्म भूकत्यर जूथीः ॥ वायत्वर भारा-भना । (पवी क्षवर्ग पतन क्षंयर। छदाय , विज्ञातथा थ्या • भूक्रवर्गमा ততঃ।। উত্তরে শ্রীমতী বুর্চ্যা রক্তবর্ণ म्राज्य उथा। उदामभार्यः हन्त्राच्याः नीववर्गम्य २ इर्राय ।। ब्रक्टवर्गम्य প্যর্চ্যা ইশানে শ্রীহরিপ্রিয়া। তস্যা वास मुङ्गरत्व भृक्ता सम्बन्धनियी।। भी जवर्गमाल भूर इं विशाया महरय-ন্ততঃ। প্রিয়াণ তস্যা বামপার্শ্বে শুক্ল-বর্ণদ**লে ২**র্লধেশ। অগ্নিকোণে শ্যাম-वर्गा॰ मरण नव्या॰ नम्हर्यर ना-उदा-भ निम्बून जी भूत्व वर्ग माली शहर यह , । প্জবেদ কিণে পদ্মा॰ রক্তবর্ণ দলে उथा।। मिनिद्रिथाक उद्दास नीलः वर्गमान २६(य८ । भूकायरेनश्रां छ-দা রক্তবর্ণদলে ততঃ।। রসপ্রিযাঞ্চ **उद्यास मूक्कदर्गराम २ ह**ररू ॥ 🗱 ॥ **জ্রিরাখা প্রিয়সক্ষিনী** বিধুনুথী কৃ क्लियाः (भूयत्रीः (इमाजाः भवि-वानिनी॰ जूमधूत्रश्वाना॰ ज्र्दणायुत्राः

রাধা

। जन्दा छत्रीगर्माना द्वारा निक्रा क्षगाक्षाहिनी वत्म बिक्लिंग क ब्रक्नवर्गी॰ लीजाचाद्रगावृजा॰॥ १॥ णामा॰ नामश्रहावश्रः वत्रजन्• ठानीकत्राक्ष्हिंगः मञ्जीदेव मध्त्रश्व-नि॰ পরিলসहन्त्रानना॰ সুষরা॰। স্দুরাভরণা॰ সরোজনগ্নী॰ শুক্লা৽-স্থী সুচিবৃকা চন্দ্রবতী মৃত্তমা ।। २।। कार्डा काक्ष्म मिला॰ मून লিতা ক্ফাম্র বিভুতী নানা ভ্ वत मञ्जनाक मुक्जी मार्फिकी जूनहरी । 🗐 वृन्हा विशित्यद्वी • श्रि-यमथी ज्वा नगाहानना विभी চাৰু সুনল্লিভাসুত্ৰ নম্ নিত্যু ভ জে শ্যামলা।। ত। একৃষ্পূৰ্য ব ल जार नानगरीर महत्त उन्नानिजार শ্রন্পণীর কান্তি মত্লা শুক্লা चार्या । अर्गार्गा अर्गार म-मा भून किनी॰ बिक्ष जारवन रेव गाः যন্ত্য ৰবৈ ববৈরত তীচিত্রলে-খা ভজে॥ ৪॥ কন চ নিভ শরীরা বিভুতী রক্তবন্ত ললিত নলিন নে ত্রা॰ চাক ভূষাক শোভা॰। সুমধর शिकवाकता हन्मुवकुा गुरवणा म-ধুরিপু নিজ দাসী ভীমতী তা হি ब्ला । १ । वृन्हाव्तन निकामदन

(मोश्यामी द्वारा मुनीवंदमना भूत्रवावयञ्चाः। नाना विज्विज जंगू र् वमस्काकी ठ मा । जाक जनन द्राध्मत्नाञ्चगानाः॥ ७॥ र्यूवर्गवर्गाः णुककोतियोः छ। गूभाव यखाः মণিভ্ৰণাকী । হরিপ্রিয়া মঞ্ল পদ্মনেত্ৰা• ভজে ২হ মীড্যা• কনকা-क्लांजा ।। १।। त्वांव कनवाहि নী সকল রাগ সংগায়নী সুচাৰ मिन इ अनाः ने तम् भूनं हन्मुनिमाः । সুরত্ন বরভূষণা কিচির শুভু পউায়-द्रा॰ ভঙ্গে सहतमूनस्त्री॰ कनक वर्ग (महा॰ मंडा॰।। ৮॥ मृडानका॰ গীতে ভুমর কলকগী সচত্রা জ-शहनर्शः (दल्लम्बिन नयन। भिन्तुवः দনা । বিশাখা গৌরাঙ্গী কলিত মুরলী॰ পীতবসনা॰ ভজে শ্যামা॰ (मव्याः मकण्डनमूर्गाः मुध्यस्यीः ॥ ৯॥ সূচামীকরাভূষণাচ্যা সূবে-ना॰ সুসংগীতবিদ্যাস্ধীরা॰ বরে-गुरा गृदः भी जुगाना गुर्ह्माकः শোভা ভরে ত্রীপুষা শূরবন্তা म्ताङ्गा ।। २०।। शाक्ष दी निक्रमा-निका मूगस्याग्यञ्च भना विज्ञी নঞ্সৰ্ণ বিভ্ৰিতা বরতনু পাথো জ (मजाः वदाः। यायि क्षणमाद्रवि-म्ममधूनी॰ क्काम्द्रगाव्छा॰ नकी-

বাধা

তে মধ্রস্বরা মবিরত সৈব্যা মনো | हातिनी ।। ১১ ॥ कित मध्मजीः ভা ভপ্তচামীকরাভা পিককলরব্ कंशी मेलवज्ञ माथानाः। जिल्ल-जूभजूनाजाः ठाकरह्माक ज्वार यूगः वाह्य प्रताउट भन्ना मां ब्रांक २३ । ১২ ॥ রব্বালকারদে**হা** জিত · अमृयक्त्री सक्तावगुक्तेश खंब्राः সঙ্গীতবিদ্যা সুনিপুণ রসিকা তা न नाना छि विद्धाः। भावकी यञ्जा ী নাং কৰকৰিভতৰুং সৰ্বল্য কৃষ্ণ সে वी वत्म भगा मृत्यना मनवत्व मना॰ विज्जी॰ तक्षवक्षः॥ १०॥ भ শিরেখাণ মৃদক্ষ বাদযন্ত্রীণ মৃত্যু एः। तमानान यक्तभाक तमानुत्र-कमःयूजाः॥ ४८॥ ज्वताः 🗐 मनिः त्रिथिकाः मूथ्यकाः गञ्जामि गानाय-त्राः वत्मर्**रः मध्यस्याः भ**त्रीकाः লাবণ্য সারাদ্বিতা । নানা যজ্ঞ বি শারদাণ বরতনুণ পউল্লেরণাত্তাণ कु:लन्दीवद्रालाहना नविद्रञ श्रा-य क्रगत्माहिनी ।। Ja ।। श्रियञ्च · सत्त थल कनत्र व गान मना विज् তী জীভদা মধ্রধরা স্ললিতা भृक्वद्यावृजाः । রাজৎ भ्रवंक्रिः বিভূষণবরৈ ইজৈ: সদা শোভিতা प्राय श्रीगुगरमविकाः भन्नभिकाः

| जावा ङ्गोरेनकमग्ना निर्मा ॥ १७॥ त्राक्षाकृष मित्रिक्सिम्थूभी मख्य वृत्रा-থিনী নামা ভূষণভ্ষিতাঙ্ক চিরাণ সদুক্রব্রাণ শুভা । খ্যাযে সন্তত কৃঞ্ভাৰললিভা কেযুর হেমান্ত্র मा॰ बनाकीक तमल्यां मूथमरी। সর্বাস্পোভাদ্বিতা ।। ১৭ ॥ মধু- 🚉 स्त्रा॰ (काकिल ज्क्रगाना॰ সতুस्त्री यद्य विधात्रिगीकः। वनिभुयाः मृक्ष সূচীনবজ্ঞা ভাজে হরিদ্যাক সমগ্রু (माजा ।। ১৮।। এव शादा भूक-বিত্বা ললিভাদ্যা যথা ক্রমাৎ। পা-দ্যাদিভিঃ সোপচারৈ বিধিবন্ডক্তি তৎপরঃ।। সঙ্গিন্যে ললিভাদীনা॰ मना भिक्तमाला मुत्र। भूगवाहि नरमारञ्जन मः भूमानभरमन देव ॥ ७-उनामा जू मनूना शृह्म गन्ना पि भू (न । ইতি পাদ্মে উত্তরথণ্ডে তীরাধাল-बार्डभी वु उक्थनमा हा जा हानीम ३७२ श्रायः ॥ श्रा श्री मना निव हैवाह । श्र **उ**ऽरक २ हो भूडर यहि क्रम उस परन मला। मृग् नाइ। कथ्राङ डामहाक्षी-विः भाषिकः भाउः ॥ इन्त्रमूशी तम-জ্ঞাচ শৃভদা সুমুখী তথা। বল্ল চন্দ্রিকা চাক্ চত্রা চ সুচঞ্লা॥ মধুরা হস্তকমলা তথা মধুর ভাবিনী । विवासिनी तमवजी उथा थडान-

ज्ञाष्/

ल्लाहना ॥ मृथमा हण्यक्तिका द्रम मा त्रममञ्जती। जमा म्यूजित नाला हन्द्रा हन्दुश्रु बावजी। ﴿वात्रश्री माः वजी काजी हन्द्रकाची मुझसना। রম্ভা ভূমরগম্ভীরা সৃশীলা চ সূবে-निनी।। आभनकी मुधाकशे निया ह **জীরতিপি্যা। শুকপি্যা মধুকরী** भूरवणा हाम्राखाखवा ।। मूत्रनीवलः को वृन्त। भाविकाउभियां मुका । পঞ্চরা রত্নমালা মদিরা রাসবল্ল-বী ৷৷ মাত্রস্গমনী ভারাবতী *স*ং **उन्धातिगी। क्लाती भिक्**रक्ता ह লক্ষণাচ্যুত্রমালিকা ॥ মাধাবতী को निकी ह कामनात्री मूहन्हनी। পীযুৰভাষিণী সভ্যৰভী চ কঞ্জ বাসিনী ॥ কপোতমালিকা লো-भागुमा ह कि॰ मूकिश्या। मनावजी बद्धमा ह कमना ह महान मा।। जि-नाड्या ह नाविजी वल्ला श्रियवा-निनी। पुकादली विवादश मृभिवा लानम् उना।। चक्क्रे हिन्दिकी জীরক্তা পদ্মগদ্ধিনী। মেনকাক निका इक्रक्डकी काममूईनी ॥ क म्मिष्या ह जानका जया नृज्यि লাসিনী। হিরাবতী হার 🕬 সি 🗣 श्यक्षा भलाइना ॥ नज्यका नन्त् क्विका सूनन्ता नन्तराधिनी। अत्र-

क्राकी ह म्र्गागी (किलाना निष-यना ॥ नगमात्रायम नगमत्त्रम কন্ত্রী মানভঞ্জিনী। বিচ্ছিত্রবসনা क्रिक्स क्षीद्रा मञ्जूकि किनी (॥ निक-८ मके ज्काना उथा जानविशाजिनी । बिक्क रिकाल भूका। यङ्गा र हन्ता-বলী ততঃ ৷৷ খ্যান পাদ্যাদিভি: স माक् भुकादान ह भूकरिकः॥ (इमा-ভा॰ मधूतस्ता॰ विधूम्थी॰ गासर्व বিদ্যারতা• নানাভূষণভূষিভা**ঞ্ ম**-थुद्रा॰ जाञी সुमली मुज॰ । वीगी যন্ত্র সুবাদিনী বরতনু চিত্রাম্বরণ বিভুতী প্যাযে কৃষ্ণ পরাযণা সুচি-वृकाः हन्मावनीः मञ्जूनाः ॥ वदः वाश क्रम् जिल्लो क्र्यामधन भूकन॰ । कार्कानीन् रेवकवान् अवान् यञ्जः शत्रिभू जाय ।। अव त्राचाकृष्य भू**का**॰ তথে। র্ভলপূজন । পুত্যকে যত্নতঃ व्याप्य कारका द्रामनरहायमत् ॥ न्।नाजितिकः (म्यार्य न कर्डवाः क-माठन। श्रीमटक्षिक जातनाव माउ उत्विव मर्बना ॥ नाङ्ख्य देणव मा-कानीन् वाथाजग्रगहार्गरमा भा-যণ্ডান্ পতিতান্ কোলানভাজাদ নিম্ভ্রবেৎ ॥ বিনা ভাগবভাঁলো-কান্ত ভত্ত পুবেশযেৎ। গন্ধপুত্রা-षि जि मालि। कन्मरेन खिमार्वापहेजः

য় নানাপরাধ ভীতন্ত ভক্তা॰ তা॰ खेब हाईराट । उखन्रहानुनारिक कक्री नया मिखि ख्या।। उख्य अन भूबायाः कारकी नान्। कारावार i विक्नृ शान् शिक्षिमः गास्त्रीखः 🎍 कि उट भद्रः ॥ कार्कानीन रेवकवान् ज्का (ভाषायर शृहाय**उथा। ज**-रिज्ञतिरित गंज भूदिस संहिना संनयकाः **मिडिः॥ मबाडीरेग र्डकर्टेम्सः मम**् 🗕 ७ ब गरहार मदः। दिवा वर्गार लः যরেন রাধাভক্তিপরায়ণ:।। মহা-भुत्रामः जुक्कीञ निनास्त्र हद्राणाम ক। পূজা কৃত্বা পিবেৎ কাঞি: भार्क मानन्दिए छन्छः ॥ त्राव्यो জাগরণ স্ব্যাদাধাক্ষেতি বা মা-রন্। পূজফেম্র্ভি মারোপ্য ক্প্য चर्नामि मःकृ**डाः** ॥ অकृदान्य क**था**-वानः भूतागामान्की उनः । भूवगीः यः भुगद्भन नात्री जि बाक्रतेः मह।। ব: করোতি নরে৷ ভক্ত্যা রাধাকমা-**डे**भी॰ मूजा॰। वहत्ति विवृशाः मार्स রাধাভক্তো হস্তি ভূতলে ৷৷ পুহরে भुक्त बाधाः शाक्षाक्षेत्राः विवानि मि । প্জযিত্ব। विश्वातन औक्ष महिङा॰ उथा ॥ उनुभितः महा-नारेभ द्रावाकृष मृजि॰ मृहः। उत्त-गेरहा भव क्षा शत्रमानिक्रा

त्राधा

क्रयन्। मुक्रवर भुगिष्ठिः वर्यामश्रीव বিধিবোদিতা। পুত্যদ মেব দক-**७ द्राधावैद्यम**रहार त्रवः ॥ यः भू-**মান্থ বা সারী রাধাভক্তিপরা**য্ণা ! **ভূदा वृक्तावत्व वातः खित्रा**धाक्क मिन्नी।। वुक्रवामी ভবেৎ मानि রাঘাভজিপরাষণঃ। তস্যালাপ পু-यागाह मुक्कवाका नात्रा ভावर ॥ রাধা রাধেতি হো ব্রয়াৎ স্বরণ স্ব-ৰুতে নর:। সর্বতীর্থেয়ু সংক্ষারাৎ সর্ববিদ্যাপুযত্ত্বান্ ।। স্বাধা রাধেতি সর্য্যান্তু রাধা রাধেতি পূজ্যেৎ। রাখা রাধেতি যদিষ্ঠা রাখা রাখেতি জন্নতি ।। বৃদ্দারণ্যে মহাভাগা রা-ধাসহচরী ভবেৎ। জগতাণ পৃথিবী धन्। उब वृन्तावन भूती ॥ उब **९**न्ड: म जी द्राक्षा (क्षुत्रमा या मूनिमख-रिमः। तुष्कानीनाः सङ्गतारक्षाः मृत्रजः সেবতে সূর:॥ তা॰ রাখিকা॰ দে ভজতে দেবর্ষে ত॰ ভজেনহি। তদা-লাপ॰ হৰুষৈৰ জপৰ মজ্ৰমুভ্ৰম॰॥ অহনিশা মহাভাগ স্কু রাধেতি की बंग । तार्थिक की बंग अर्थे। ८ কৃষ্ণেন সহ যো জনঃ॥ তন্মাহাত্ম্য ন শক্যে ২হু বকু শেষে। হন্ত নৈব চ। न शका न गया निछा न हिला ह **जब्र की ।। करा**हिरेयव विम्था नर्स-

রাধা

डीर्थकनभूमा । अर्बडीर्भगी सम्ब जरेब चर्यामयी भूनः ॥ वृद्धां हिष्टिम् थ। नक्की नं ज्यब् उनानः य। उन्। लाय वरम८ कृष्का द्वाधगर्रमङ नादन ।। রাধাক্কতি যসেঙ্গ তদেত্রত মুত্তম•া তদ্ধেহে দেহ মনসোঃ কদা-চিন্ন চলেজরি:।। এতদেব বচ: শুরা নারদো মুনিসভ্ম:। পুণতঃ পুজ্যা माम लाशिष्ठेम्। यत्था दिकः॥ ज ন্মাষ্টনী বুত কথা যঃ শৃণোতীহ মা नवः। अत्राधायाः मुशी मानी धनी সর্বগুণান্বিত:।। জপেছৈ ভক্তি স युकः भारतमा सारतमा । धर्मापी লভতে ধর্ম মর্থাথী লভতে ধন ॥ कामाथी वज्य काम माकाथी भाक्त माशु याए । **मर्व**नाननामात्रगः कार्कानि विकवः मूथी।। विविकी ह **७**था निद्धाभी यमा ভক্তি मान्नू या८। ইতি পাদ্ম উত্তরখণ্ডে শ্রীসদাশিব नोंद्रर সञ्चारम श्रीदाधाजनाष्ट्रेगी क-धन भाराखा, १५० व्यथायः ॥ 🛊 ॥ অস্যা: সহসুনানানি যথা। পার্রত্যু-वाछ। (मवरमव जगगाथ ज्लानुगृहः कातक। यम्। खिभिय काक्नाः यम्। खि सदि उ द्या ॥ यष्ट प्या भूगित्र **७८ मर्बः म् गुजः भुः । ७**शा গু**হু ভব্ন**॰ যৃত্তু যৃত্তে মনসি কা**শতে**॥

द्राधाः

ष्या न गरिछ । यञ्जू यरेमा करेमा कमा छ-न। उन्ना॰ कथ्य (मर्दिश नहनु॰ ना-मेळ्। छम ।। खेडाशाया महारित्रा গোৰ্দ্যা ভক্তিপুসাধন । বুক্ষাও-ক্ত্রী হ্ত্রী সার্কিথ গোপীত্ব মা-গভাগ। মহাদেব উবাচ। শৃণ্দেবি -বিচিত্রার্থাণ কথাণ পাপহরাণ শুভাণ । সন্তি জন্মানি কর্মাণি তস্যা নূন• मर्श्यति ॥ यना इति कतिवानि व्यक्त कार्ग्याभित्रवाट । उमा विध- — ত্তে ৰূপাণি হরিসালিধ্যসাধিনী।। তস্যা গোপীত্ব ভাবস্য কারণ গ-निज भूता। इनानी म्यु (मरविभा ৰামাণ চৈব সহসুৰু ।। যন্ময়া কথি-ত নৈব ভল্লেম্বপি কদাচন। তব (त्रहा भुवक्तामि ७ जा शार्याः गू-মুক্ষুভি:।। মম পুণেসমা বিদ্যা ভা ব্যতে মে অ্হর্নিশ । শৃণুয় গিরিজে निज्यः भठेष ह यथा मि ॥ यभ्याः পুসাদাৎ কৃষস্ত গোলোকেশ: প-ब्रपुड्ः। अम्या नाम महमुम्य अवि-नांत्रम এव हा। 🟶 ।। (मर्वा दावा भदा প্রেক্তা চত্রগণুসাধিনী। জীরাধা द्रा**धिका कृ**ष्णवल्लां जा कृष्ण **म**ेयुं जा ॥ वृन्तावतमध्रती कृष्णभिषा भगनामा-श्नि। भारती क्षकाडा ह क्षा-ननत्त्रुनायिबी ॥ यणिबिबी याणार्थ-

क्षेत्रश

न्त्र राष्ट्राकानम्बद्धाः । सारमापद े निया भाभी भाभानम्तकत्री उथा ा क्कान्यामिनी क्रमा स्त्रिकाडा ছরিপ্রিয়া। প্রানা গোপিকা রো अकन्। जिल्लाका मुन्हती ॥ वृनहाव-न्विशाती व विमु ब्लि उम्थापृका । (गाभक्षाननरकवी (गाक्षाननर भाषिनी ॥ গতিপুদা গীতগম্যা আ-शमागमनिष्या। विकृतिया विकृ ক্রাম্ভাবিক্ষোরঙ্গনিবাসিনী ৷৷ যশো मानन्सभद्गी ह यामामानन्सरगहिनी। কামারিকান্তা কামেশী কামলালস विगृहा ॥ अयुन्त द्या जीवा जी-बाननरभूमायिनी। यण्गामाननरभञ्जी চ বৃষভানুসুতা শিবা ॥ গণাধ্যক্ষা গৰাখ্যক্ষা গৰা গতি রনুত্তনা। কা क्षना ভাহেনগাত্রী কাঞ্চনাঙ্গ দধারি ণী।। অশোকাশোকরছিতা বিশো-का (भाकना भिनी । गाय भी (वहमा-তা চ বেদাভীতা বিদুক্তমা।। নীতি শান্ত্রপূিয়া নীতি গতি মতি রভী-क्षेत्रो। (वस्रभुया (वस्रगर्ভा (वस्रगर्ग शुविक्ति।। (यह गम्। (यह भन्न। वि চিত্রক্রকাজ্বা। তথাজ্বপুর নিত্যা তথৈবোজ্জ্লগাত্রিকা॥ न नोर्भुया नन्त्रभुष्ठा द्वाथानन्त्रभुषा मुल्या मुलाकी विभवाकी ह विवा

मिन्ध्यदा कि है। ॥ जननी कदा मृन्ध ह बच्च मृज्रुक्त्राभर।। गिंड गींड-भ जा॰ थाबी क्षांबानन्त्र शुप्तारिनी ॥ জপন্নাথপ্রিয়/শৈলবাসিনী ছেমসু नर्बी। विविज्ञवानिनी विज्ञवानिनी **ठिज्रक्**शिरी । निर्श्वरा मुझ्लीना ह ্নিছুলীনা নিরাজ্লা। গোজ্লাভুর-গেছা চ যোগানন্দকরী তথা ৷৷ বেণু-বাদ্যা বেণুরতি র্বেণুবাদ্যপরায়ণা। (गाभाषन) भिया (भोग)। त्रम्या (भो-गुन्नला छवा ॥ অভিসৌग्राजि-মোহ। চ গতি রিষ্টা গতিপুদা। গী-र्वाग्वन्त्रा गीर्वाग गीर्वागगगनः বিভা।। ললিভা চ বিশোকাচ বি-माथ। विज्ञभानिनी । किर्जन्मुया **णुक्त पद्मा क्लीना क्ल**रीलिका ॥ मील श्रिया मीलमाबी विभना विभ-लारका। काञ्चात्रवात्रिनी कृक्षः कृ-करन्तु लिया मिडिः॥ अन् बता मृःथ-रखी पृःथकञी अलाक्तवा । मि লক্ষীপৃতি লজ্জা কান্তি:পৃষ্টি:মৃতি: क्रमा॥ कीद्राप्तायनी (पदी (प-वातिकवमिकिनी। रेवक्षवी ह महा-**লন্ধী: সলপূজ্যা সলপূি**য়া।। সংহ-बी नव रिन्छानाः नाविजी विन-गामिनी। (वराञीका निदानका नि-त्रामप्रगानित्रामः निद्रामद्वासः भू-

छा। निवारणाका निवासुयो । अक की मर्बना (मवता विद्वारणजी मह-च जी।। ज्ञानिश्वा ज्ञानगम्। ज्ञानाः **धि**ष्ठाञ्द्रवञा । त्रिका त्रिकानः नता स्य॰ द्वारमध्दी भद्गा।। द्रामन-ওলমধ্যস্থা রাসম্ওলশোভিতা। রাসমণ্ডলসেব্যাচ রাসকীডামনো₋ ह्या।। भूखत्रीकाक्रनिवया भूखती-काक्राणिहिनी । भूखत्रीकाक्रामवरा **চ পু** अत्रीकाक्रदल्ला ॥ **म**र्बकीय-यती गर्वजीववन्त्रा नदारनदा পুকৃতি: শন্তুকান্তাচ সদাশিবমনো हता।। कृट शिशामा हया निमा जा खिः भाषिः क्रमा क्ला। दिधुक्ला গোপপন্নী ভারতী সিদ্ধযোগিনী ৷৷ শত্ৰপা মিত্ৰৰূপা নিত্যাস্থী নিত্য शिहिनी । ज्ञानमाबी उथा शाबी महाबाभीः ययः পु जा ॥ निकृकन्।। ञ्चानराजी हात्रकावाजिनी उथा । ेवृद्धिः ड्रिजिः ज्ञानक्या मर्दकाद्रग কারণা॥ ভক্তপুষা ভক্তগম্যা ভ कानम्मभूमायिनी । ভक्तवन्नक्रमा-তীতা তথাতীতখণা তথা।। মনো-विश्वाक्षिति ह क्ष्यपुनभन्नायना। निद्रागया भोग्रहाजी उथा महन-মোহিনী।। একান শা শিবা ক্ষেমা मुर्गा मुर्गिजनामिनी । बेस्ती मर्ब

বন্দ্যে চ গোপনীয়া শুভ করী দ नानिनी नई कुठाना । उथा कामाक शांतिभी। माम्याम् कि भूषि (पवी বেদসারা পরাৎপরা ॥ হিমাল্য-সূতা সর্বঃ পরিতী গিরিজ। সতী । पक्क कन्या (प्रवसाज। सन्तव ब्ला स्व खनुः ॥ वृन्तात्रवाशिषुया वृन्ता वृन्ता-वन वेलामिनी। विलामिनी विक्वी চ বুদলোকপুতিপিতা।। ক্মিণী (द्रव**ी न**ञ्जाना काश्वजी उथ्⊥ मूलक्षा भिजविन्सा कालिन्सी छाइ कम्यका ॥ भित्रभूमा भूमं उत्रा छथा ছৈনবতী গভিঃ। অপুৰা বুদ্ধলপা চ বুক্ষাগুপরিপালিনী ৷৷ বুক্ষা গু-ভাওমধ্যস্থ। বুকাওভাওক্পিণী। वा अवन भाषन्य। इ। তথা গুপরি-भाविनी ॥ अखवाशा**७म**•ह्**डी** दुक्किनवहित्रिया। सहाविक्ष्रिया কল্ল বৃক্ষকপা নিরম্ভরা॥ সারজ্-তা ছিবা গৌরী গৌরাক্সী শশিশে-খরা। খেতচস্পকবর্ণাভা শশিকো-**हिनमभुञा।। गान्छीमान्।** ज्या भावजीगाव। भारिगी। क्षकाजा कृ-कराष्ठा वृन्तावनविवासिनी ॥ ेवृब-স্থিষ্ঠাত্ৰেণী সংসারাণ্যপারদা। সারদা ছারদা গোপনলির্নী পরি-সিজ্জিদা ৷৷ অতীতগন্না গৌরী

পরানুগৃহকারিণী। কৰুণাণ্বসংপূর্ণা कक्नार्गवधात्रिनी ॥ माध्वी माध्वः মনোহারিণী শ্যানবলভা। অন্ধ-कात्र डेथश्रुडा सङ्ग्ला सङ्ग्लुमा ॥ শ্রীপুতা শ্রীপুদা শ্রীশা শ্রীনিবাসা १ हुं। छिष्या। श्रीक्नो श्री हता श्रीमा , গ্ৰিকানা প্ৰীয়কশিণী । গ্ৰীদানা नन्तराजी ह श्रीसारमध्यवज्ञा । প্রীনিতয়া প্রীগণেশা প্রীম্বরপাশ্রি-তা শুক্ত:।। একিয়াৰূপিণী এলা ত্রীকৃষভদ্ধনাশিতা। প্রীরাধা প্র-निः (मुक्षा (मुक्षेक्ष भा मु जिल्लिया ॥ যোগেশা যোগনাতা চ যোগাতীতা যুগপুৰা। গোগপুৰা যোগগম্যা-याणिनीगनविकां जा ॥ कवाक्रमुमः जकाना पाडिशीकपूरमानमा। नी-वाषत्र पदाः थाती रेथर्ग्यक्रमा थता वृ-তি:।। রত্নসি হাসনস্থা চরত্রসপ্তল ভ্ষিতা। রবালভারস•যুক্তা রব্নমা ল্যধরা পরা।। রত্ত্বেনুসারস্থারাচ্যা बद्भानाविज्विता। इन्द्रनीनभनि न्रख्भारभद्या मुखा मुहिः॥ काः র্ত্তিরীপৌর্ণমাসী চ অমাবস্যা ভ याभूता शाविनत्त्राजगृहिनी शा-विनाद्वाजभूजिजा॥ गाविनहानि-ত্চিত্তা চ গোপীন্ধনগণান্বিতা देव अर्थेना थग् विशेषा विषयिन स्थान । ना ॥ शाविन्हरम्बरम्बाछ। उथा रिक्ष के मुन्दद्गी । मानमाना (वषवजी সীতা সাধী পতিবুতা।। অনপূর্ণা नमानम्बना रेकरण्यमुन्स्त्री दैक्वल असायिनी (मुक्ता (भानीनाथ-भारताह्या ॥ भाशीनाव्यकी हाडी नारिका नयनान्छ।। नायका नायक-श्रीज नायकानन्त्विभिगे।। त्नवा-(भववं) (भवक्ष) देववं सगन्नय । (गाभानभानिका मागा नन्सजाया उथा भन्ना।। ऋगानी (योवनाननी যুবতী গোপসুন্দ্রী। গোপনাতা कानकी ह जनकानन्त्रकातिगी॥ कि नामवामिनी ब्रञ्जा इब्रटाम्पउटः **পরা। হরেখ**রী রামরতা রাম্রামে-খরী রমা।। শ্যামলা চিত্রলেখা চ उथा ভ्रवसमाहिनी । मुरमान्तरा গোপব্নিতা গোপরাজ্যপুদা শুভা ॥ আনন্দ গুণা মাহেশী মৎস্যরাজ-ज्ञा नजी। कोमाबी नावितःशी **ह** वाजाही नवपूर्णिका ॥ हक्षनाहक्षना भाग नात्री ज्वनमृक्ति । मक्य-कुरुता माकी मक्कम्या जूलाहना ।। রতিক্পা রতিপুীতা রতিংশুঠা রতিপুদা। রতিলকণগেছতা বি-त्रका जुरानभेत्री ॥ मकाण्यामा स्टार ৰ্জায়। জামাতৃ স্বল্ব কিন্তা। বন গা

वज्ञलात्यामवादिनी यम्ना कया।। বিজয়া জয়পত্নী চ যমলাজ্জু নভঞ্জি-নী। বক্ষেরী বক্রবপা বক্রবীক্ষণ বীক্ষিতা !৷ অপরা**ত্তিতা জগনাথা** জগনাথেশ্বরী মতিঃ। **খেচরী খেচ**র जुङा (अञ्बद्धभूमायिनी।। विकृवकः इन्छ। ह विकु जावनज्द भन्ना। ह-न्तुकाडिमुगाञ। চ ठन्तुाननगताः रुवा।। मर्दरमवता निवा (क्वा उथा (क्रमकती वधः। यानत्वन्तुवधः नि ব্যা শিবভক্তা শিবাণ্বিতা ৷৷ কেবলা নিয়ল। সূজা মহাভীমা ভ্যপুদা। জীন্ভক্পা জৈন্তী জিতা নিত্ৰপু भारिनी ॥ शालानवनिजा २नका ब्बलाजनुनिवानिनी। जयसी यम्ना-জ্য চ হুমুনভোষকারিণী ॥ কলি-কল্মবভন্ধ। চ কলিকল্মবনাশিনী। कलिकन्यवर्गा ह निज्यानन्तरी क्षा ॥ क्षावजी वनवजी कि लामाठनवामिनी। वायरम्बी वाय-ভাগা গোবিন্দপু্যকারিণী।। न-रमन्कम् । यारमनी यामिनी याम-ক্তিণী।যোগসিকা সিল্পক্প। সি-জিক্তবিবাদিনী॥ ক্ষেত্ৰাধিধাত্ दाना ह क्ष्वा जी जा ज न न न न । क णवानन्त्रकाञी ह क्ष्णवानन्त्रवायि-नी । किणवा किमवर्शी जा किएमानी কেশবপুরা। রাসকীডাক্রী রাস-वाभिनी त्राममुन्दती ॥ (गाइना-निउपका ह गाञ्चक्श्रमायिनी। व्यवस्यादी नाइस्रो नाइस्क्वमध-वा ॥ এनान्यक्रक्ष्रग्रेश्राम्य थानिजा। यूथा। यूथा पूषा यूथा-क्रा मूथानुनाविनी ॥ नादायनी कृता द्वारा करूना करूनामरी। का-क्ना कक्नाक्नी (भाक्ना नागक-र्गिभा। त्रिंगी कोनिनी क्वावा-निनी ह जगत्र्यी। अदिना अदिना नीला नीलाप्रत्यता भूजा !! निठिम्नि-नी क्পবতী যুবতী কৃঞ্পীবরী। বিভাৰরী বেত্রবৃতী শংকটা সটিলা-वका ॥ नातायनित्या त्वा मृक्ती-পরিমোহিতা। দৃকপাতমোহিতা-পাতवाणीमा नवनी छिका ॥ नवीना नवनात्री ह नात्रक्कलालाञ्जि । रेइनी एक्तम्थी वन्त्रमूथी नानिज्-**(मा**खना ॥ अर्बा ज्नुबद्दा ज्नुबद्धा-ভা রোহিণী তিমিঃ। তিমিহিল-व्यवास्त्राम् मट्माक्तभाक्शाविशी !! কারণী সর্ভূতানা কার্য্যাতীতা কিশোরিণী। কিশোরবল জাকেশ-कात्रिका कामकातिका !! कार्यभेश्री कामकला कालिजी अनिशिका। किन्ति उन्याजी बदागिनी जी बरण-

रिनी एं कारच्यी शान भवा अनुमा (मारक्षातिनी। अमूना अमूनानना क्रक्णी कामवल्ला हो।। एकाती रेवज यक्षी व निषमाजिषकाशिगी। विस्तृत् क्रिश् क्काषत्रा विल्वाभगखनी।। বিশ্বাত্মিকা বিশ্বপু বিশ্বৃক্ষনিবা সিনী। ভুলদী ভেচ্ৰিকা চৈব হৈ-जिनानन्तकारियो॥ गर्छनुगामिनी শ্যান্লভানস্লভা তথা ৷ যোগিত শক্তি যদপাচ যোবিতা নন্দকারি गी।। প्रमिश्रवा (भ्रवक्या (भ्रवन्यः **उ**त्रक्ति। (भूभङ्ता (भूभमाञी (भू-नणकिमयी उथा ॥ क्करभुमवजी धन्ता कृष्ण्यमुम्बद्धाविनी । श्रमार्थ দায়িনী সর্বশ্বেতা নিত্যতরঙ্গিণী।। शाव जावादिजा (होमा कमाननरभू कामिनी। किल्ला मुझ्ना किम भागमपत्किनी थही ॥ अही तवामि-नी भूगा भूगुरकणा जानामती। तुका-গুণোচরা বুন্ধৰ পিণী ভবভাবিনী ।। मः मात्रवासिनी रेमदा रेमदानम् পুরাথিনী। শিশিরা হেমরাগাট্যা *चि*यक्तािकमून्ह्रवी ॥ मताद्रमा (व-गष्ञी (वगाष्ट्र) (वस्वामिनी। स्या क्रिंग नगाथात्रा नगाकता मूरनविभी ॥ किछाति मञ्चापर्गा लोकन्तुः न या कला। कलानिदिनाथवरना कला

নাথাধিরোহিণী।। বিরা~~গস্পতা~~ হেমপিক্লা হেমমণ্ডলা। ভাণ্ডীরু जानवनगा रेक्वजी भीवत्री मुकी ৷৷ শুকদেবগুণাতীতা শুকদেবপুিয়া-नथी । विकला कियी को का कोरवयायत्रभातिनी ॥ कावावत्री कायक्रा जगम् शिक्तिविका সৃষ্টিভিতিকরী সংহারিণী সংহার-কারিণী ॥ কেশলৈবালখাত্রী চ नः द्राणा विकाष्ट्रिमद्रिवानिनी ॥ वि-क्राव्या भागमन्थी मधी मःमात्र-রাগিণী। ভূতা ভবিষ্যা ভব্যা চ ভব্যগাত্রা ভবাতিগা ॥ ভব্না শান্তকারিণ্যাকাশক্পা সুবেশিনী । রভিরস্পরিভ্যাগা রতিবেশা র-তিপ্রিয়া।। তেজস্বিনী তেজকপা কৈ-বল্যপথদা শুভা। মুক্তিহেতু মুক্তি-হেতৃলব্বিনী লক্ষণা ক্ষমা।। বিশাল। (नवा देगानी दिगानश्रनमञ्जवा। বিশালগৃহবাসা চ বিশালবদরী-রতি:।। ভক্ত্যতীতা ভক্তিগতি র্ভ-ক্তিবাধ্যা ভবাক্তি: । বামাঙ্গহা-রিণী বিফো: শিবভক্তিসুথান্বি-তা।। বিজিত। ইবিজিতা মোদমশ্ম চ পণতোষিতা। হ্যান্যা হেরম্বসু-ত। गनगाजा मूख यजी।। मूःथ हजी

ছুঞ্ছর। সেবিতেপ্লিতসর্বদ।। স श्रीकानृतिशाबी ह अन्तरक्रविना-निनी ॥ नक्का भाखवमधी मधी मध्यविनानिनी । गुाम्गीजा गया পম্যা গমনাতীতনির্ভরা । সর্বাক্ত जुम्हती गङ्गा गङ्गाक नम्यी उथा।। গঙ্গেরিতা প্তমাত। পবিত্রস্ব मीलिका। भविज खगमीलाएडा भः विजानन्द्रमायिनी ॥ शविज्ञख्यमी মাঢ্যা পবিত্রস্বাপাবিকা। গতি-জ্ঞা গীভঙ্গললা দনুজেন্দুনিবারিণী য়। শিৰ্বানদাত্ৰী নৈৰ্বাণী হেতৃযুক্তা গমোভর। । পর্বতাধিনিবাস। চ निवामज्ञाना उथा।। मम्रामदर्या वनना मन्त्रारमकनना मुखा। नत्र-ছন্দুমুখী শ্যামহারা ক্ষেত্রনিবাসি नी ।। वमञ्जाना मूत्गुानी वमञ्चवमन। क्छि:। ठजुर्जु का रेड्जूका ह विज्का গৌরবিশুহা।। সহসাস্যা বিহাস্যা व मूमामा। मूम्नायिनी। भागिन्या কৃষপুীতা কৃষরতা কৃষতোষণতং-পরা। কৃষ্ণপুমবতী কৃষ্ণভক্তা ভ ककन भूरा ॥ क्क (भूम (भूम छङ) रित्र छ जिलु मायिनी । रिष्ठ मा क्ली रिठ्जगुर्थारिठ्जगुक्तिभी ॥ छेतु-ৰূপা শিবকোডা কৃষ্ণকোডা ৰূলো-

मती। मार्शमती महामूर्गकाञ्चाद इ-ववाजिनी ॥ हमुगवनी हमुरकभी हम्पूर्भ्म उत्रिक्षि। मगुमान् उत्राम् **ठ मगू पूजनवामिका ॥ (दर्गणाणः** র ভা নিদা ক্ষুধা প্রেমর ভাষিকা। मूर्वामनगामञ्जू मूर्वामनञ्जूहरिः ॥ नागवा नामबीवामा नगवाननर कार्रिशी । नागदा विञ्न भद्री नगः ताक्रनमक्षा ॥ उहनीहा देशवर्जी श्रियाकृष्ण्डत्रिक्ती । (भ्रमानिस्न-সিদ্ধাসী সিদ্ধসাধ্যবিলাসিকা ii-यक्ता (माम्बन्नी (मथ्ना (माम्-थाविभी । ब्रङ्गकीबरुषाकी वङ्ग ज्यगज्यभा ॥ अवावाना विका क्षः शाना शानविद्याहना । मञ्जूषा **ग**ङ्यकी (मयकानन्द्रमधिका ॥ **क**-গদ্মোনি ৰ্জগদীগু৷ বিভিত্তনণিভূষ-गा। রাধারকাকাভা চ রাধ্যরাধন-क्रिशी॥ किलामवामिनी कृष्णुन সর্বস্থাবিনী । কৃষ্ণাবভারনিরতা क्ष ভক্ত कवार्थिनी ॥ याहका याह-कानन्तका तिभी याहरकाड्युना ॥ इ-রিভ্যণভ্যাত্য নন্দেযুক্তা কৃপাপ্লা । रिह्डानद्या थिथिनम महिं-পুকাশিনী ৷৷ ছেছেশদ স্বৰূপাট शेशीवाकाविभावसा। द्यामानम्कः वी र माजानन्ति मात्रना। शिख्य

পাঞ্জিগুলা পণ্ডিভানন্দকারিণী।। नाबिनानमक्बी ह ख्या शिलिवि-लाहियों। छथा मन्द्रात्रणकाएं। वि क्कनभरनास्त्रा ॥ विमुक्ताः श्रीजिकः ननी विदेष्टरभूमविविधिमी। नारम्यी मामक्ला ह नामविन्त्रविदातिशी॥ म् न्रज्ञान्डिजा मृत्रिक्षा भारभवा निनी। कार्खिक्यु उक्बी ह ब्रमना স্বারিণী ধরা।। জুলনা চাতলভলী णिवाउवनिवामिनी । कुनुकी हे कि - मः मर्गमक्रमायविमाणिनी ॥ त्वा विकम्म भंगावग्रा कम्म भंका विभूम्म त्री। कन्दर्भाकाष्टिकननी कामनी छ-अमारिनी ॥ काशभाजविद्यामा ह कामभाज्ञभुका सिनी । कामभुका-निका काशिन।निमान।हेनिकिन।।। यायिनी यायिनीनाध्यमना कामिनी-भन्नी। रगारमभन्नी इत्रायांगमुक्ति-माजी हित्रगुरा ॥ कंशानमालिनी (रवी मीनाशागस्त्रभा। कृशानि छ। खना मोनाम खनाजीजां कवलुमा ॥ स्या ७ च्डाव जा मना भा-রদ্ধিতা। সিভাসিতা চ সরলা बी 🖖 बादगुमक्वा ॥ विम्रार्थि-विक्रा माया ह विम्याविम्याञ्चलिनी । यानिकिकी माजक्ता माजनि क्षेष्ठवातिनी।। नारमनुनि नाममा

তা ক্রীডাকৌত্রুকরপিণী। হরিভা-वनभौना ह इतिस्वन्छर भन्ना ॥ इतिनाना इतनाना निवनाना नि-वान्जि। बद्रकार्गवमः हजी बद्रकाः र्गवमाणिनी ।। नरत्रचत्री नत्राजीला नदरमवता वद्राक्षा वर्षाकानिहे-नीकीडा यानामाकाड्यामिनी।। यानामानम्बन्धाः यानामानन्यनः र्थमा। वर्मना (काववा काना क-क्गानंवक भिगी।। यर्गना के विन-श्री (में निमी भा अविन्या। उथा-क्त नमशी (जोनी जीमा रिमी जमा-নকা।। ত্রিজপন্মোহিনী ক্ষীণা প্রাণ্ম-मुक्के उता उथा। भागार्थिनी भान-भाजः भानभानन्त्राविनी ॥ मुक्तम-স্থ্যকর্মান্যা দধিমস্থ্যতৎ পরা। দ-, विजालार्थिनी कृष्यकार्थिनी नन्दना-**द्या**।। ष्डिविधा उक्ष् का यनुनी-পারকৌত্তকা। বিচিত্রকর্মকা কৃষণ-क्षात्राज्ञावगण्डला ॥ (मामान-নাবেষ্ঠিতা চ কৃষ্ণসঙ্গার্থিনী তথা ৷ রাসশক্তা রাসরতি রাসবাসক্তবা-मना ॥ रित्रिष्। रुक्रिजाक्तभः रहात्-পিউচেতসা। নিকৈতন্যা চ কি শেতা তথা দাক্ল্রিদ্কা ৷৷ সুব-**णग**ात्रमा हैठव कृष्ण्जाषाज्यिन-नी। अराममानची नामनाविकी

দানধারিণী।। মল্লিকোলাসিনীকে भी হরিদয়রখারিণী। হরিসামিখ্য-দাত্রী চ হরিকৌতুকমঙ্গলা।। হরি-शुमा इतिशागा यम्ना जलवानिनी। ভণ:পুদা নিভার্থা চ চত্রা চাতৃরী-जभी ॥ जिम्मा उनक्ना ह (द्रोपुक-शा यामार्थिनी। कृष्ककामा कृष्ण छ-का क्षानन्त भूमाविनी ॥ क्षार्थवाः मना क्कब्राणिनी जाविनी जथा। কৃষার্থরহিতা ভক্তা ভক্তাভক্সু ভক্তিদা॥ এক্ষরহিতা দীনা বির हिनी ह हातः शिया। मथुता मधुता ब्राजारगङ्जारनजाबना॥ 🗐 कृषका-वनात्मामा ज्याज्यामविशायिनी । কৃষ্ণার্থসশলা ক্ষ্সারচর্মধরা শুভা ।। অলকেশ্বরপূজ্য। চ হ্রবেরেশ্বরবল্ল-छ। धनधान।विधानी ह क्या काया ह्या ह्यो ॥ भुगवा भुगवनी ह भुग-वार्थम्बलिंगी। दुक्क विकृ मिवा-कां नश्रिमी लिवनि मना।। तकः जीनानिनी ज्ञल्जुजनुगर्वनानिनी । मकलिञ्जनाबी ह मडी माधी অক্ষতী॥ পতিবুতা পতিপুাণা প **তিবাক্যবিনোদিনী। অশেষসাধিনী** कन्नवानिनी दन्नकिशनी ॥#॥ ইতেऽ-তৎ कथिङ (रवि द्राधानाम महम् कः। यः भारेष भारेरयद्वाभि उन्।

তৃষ্ঠতি মাধ্ব: ।। কি॰ তস্ধ্যমুনা-ভि र्वा नरी ভि: मर्वेड: शि्रा । **स**र किवाि जिल्ले यम् जुष्टा जनार्य-নঃ৷ব্যেত্ৰস্যাস্যপুসাদেন কিংন সিং **४**। ७ ভূতলে । याञ्चला वृञ्चवहंशी ক্ষত্রিয়ে জগভীপতিঃ।। বৈশ্যো নি ধিপতি ভ্যাৎশূলো মুচ্যেত জন্মতঃ । ৰুক্ষহত্যা সুৱাপান মিত্যাদীন্য-তিপাপত: ॥ সদ্যো মৃচ্যেত দেৰে-ব্দি সত্যু সত্যু ন সংশযঃ। রাধা-নাম সহসুস্য সমান নাস্তি ভ্তলে।~~।~~ স্বৰ্গে ৰাপ্যথ পাতালে গিরৌ বা জ-লভোপি বা। নাজঃ পর• শু 🕫 স্তো-ৰ ভীৰ্থ নাত: পর পর ।। একাদ मारा मृहि जूंदा यः भारते मुममा-হিত:। তস্য সর্বার্থ সিদ্ধি: স্যাৎ শৃণ্যাদ্বাস্শোভনে।। ছাদশ্যা পৌ-र्गमाना वा जुलमी निम्ति। नित् । यः भारे मृत्याद्याभि उत्र उडि कलः मृगु॥ व्यायत्यदः द्राक्षम्यः वा-র্হস্পভ্য• ভথা বিধ•। অভিরাত্র• বা-क्राम्य वार्षा द्वाम ज्या मुख्या क्रु य कनगाला जिल्ला उट कनगा-भूगर। कार्डिक हारेभी-साम् भारतेषा मृग्यामि ॥ अञ्जूष्मैकद्री। स्र रेक्स्थ वनिः वाल्ट । उउन्ह दुक्क छवरन मिदमा छवरन भूति ॥

जूबाविनाथ ज्वान भून यां जि जला-क्छा । गङ्गाजीद निमानाम्। यः भारोट भृत्यामि ॥ वित्थाः स्क्न-ভা• যাতি সত্য• সত্য• সুরেশ্বরি। ্ৰম বকুণিয়ে জাতা পাৰ্বতী বদনা-निजा।। त्राधानाम महमार्था। नरी विद्याकाभावनी । श्रेशं इ भ्या নি**ভ্য: শক্ত্যা** ভক্ত্যা যথোচিত°।। मम भागमग । इंडर उर जक्रा भू কাশিত। নাভকায পুদাতব্য **भावखाय कमाइन॥ नाखिकाय वि** त्रागाय द्रागयुकाय मुन्हति। **७था** দেয় নহান্তোত্র হরিভক্তায় শ-**इति ॥ विकारम् यथानकिनाव** भूग्रार्थनी वित्त । ताथानाममूथावा-ब्रिमम बकुः महाथिनिः॥ উक्उःहि ख्या यङ्गाट भाजा मरिष्यवागुनीः। विमुखनदाय यथार्थवामित विक স্য সেবানিরতায মজিণে।। দারে যথাশক্তি সুভক্তিমানসে রাধাপ मध्यानभद्राय (भाजतः। इद्रिभाः मात्रुमधुनमानाङ्जाय मानाम ॥ त्राभागाम्यूथायाम्मालितः रेवकः वर्ष है। प्राट खाव महान्तर ह्या ७ कि भुभाषन ।। क्या उद्ग न তস্যান্তি রাধাক্ষণদার্থিন:। মন भागा देवकवा हि (छवा व क्रार्थ (गव

हि॥ मून भया धार्य । इ नाम । रेगबकात्रणः। रुद्रिङ्कि द्विगामर्थ म्ल जन्दार्यार मया।। मृतु पिवि य-থার্থ নে গদিত ত্বি সুব্রে। ভক্তা निय नियानि द मछः स्वहार भुकाः **निज-॥ कमानि (ना**ह्या एपि भया নাম সহসুক । কি পর জা পুব-क्रांभि भागउन्। मम भिरमारका-ब भक्त द्राधिकाया यख कवह विव हि । इंडि नात्रमभक्षत्राख दाधिका नर्नुनामनभाष्टा २ व्यायः ॥ 🚓 ॥ অথ রাধা কবচ•। 🖺 পার্বভূগবাচ। কৈলাসবাসিন্ ভগবন্ ভক্তানু গুহ-कात्रक। त्राधिका कवष्टः भूगाः कथ्य-य गम भूटा।। यर्। छ कक्षा नाथ बाहि माः मृःथाडा ज्यार । व्याप শরণ নাথ শ্লপাণে পিনাকধ্ক্।। व्यिमशास्य উवाह। मृग्य गितिरक তুভ্যু ক্রচ প্রস্চিত ।। সর্বন-काकतः नृगुः अवश्ठाश्वरः भवः । इतिज्ञिल्पुरः माकार जुलि मुक्तिभुनाषन ॥ विलाक्याकर्यन॰ দেবি হরিসালিপ্যকারণ । সর্বত্র जयमः (मित नर्बमञ्चराभरः ॥ সর্বেরাঞ্চৈব ভূতানা মনোবৃত্তি ক র॰ পর॰। চতুর্জা ম্ক্তিজনক সদা-नन्दक्र भर ॥ दाक्रम्यायस्य

नाः यञ्जानाः कलमायकः। इकः कर्व मञ्जादा दावामञ्जूष (यो ज পেৎ ৷৷ স নাপোতি ফলং তস্য বি मु खन् । श्राप्त । श्रीय बन् । स् (मरवा २नृष्ट्रेश्र्इनमः शुकीर्खिङ ॥ রাধাস্য দেবতা শোক্তা রাণ বীজ পরিকীর্ত্তিত। ধর্মার্থ কামমোক্ষেযু विनियागः भुकी खिंडः ॥ श्री जाषात्म শির: পাতু ললাট রাধিকা তথা । বৃষভানুসূতা দ্ভান্ চিবুক গোপ नित्नी ॥ हन्द्रावनी भाजु गख कि खाः क्ष्मभूया उथा। क्षे भावू र्हात्रभागा क्रम्य विषया उथा।। वा क्षी वन्द्रवन्ना छेन्द्र॰ भूदलक्ष्मा। কটি যোগান্বিতা পাতৃ পানে নৌ ভ दिका उथा।। नथान् हन्तु म्थी भा-ত্ গুল্লীগোপালবল্পভা। মৃথ• বিধু-मूची পাতু গোপী পদতল ভথা।। শুভপুদা পাতু পৃষ্ঠ সক্ষী শ্ৰীকান্ত-वल्ला अश्रामण स्त्रा भावृ इतिनी शाज् मर्बजः॥ वाकाः वानी मना भा-कु धनागातः धरनभन्नी। भूबाः मिनाः क्कत्र वा क्क भागा ह भ किया। ॥ छे ভরা হরিতা পাতু দক্ষিণা ব্রভা-नुका। हन्तावनी तिनास्य पिया (थ ডिङ्ग्यथन। ॥ स्त्रों जागाना मध्य-मित्न जायाद्यः कामक्रिशी । होती

পাত: পাতৃ মা•ছি গোপিনী রজনী-ক্ষ্যে।। হেত্র। সঙ্গবে পাতু কোন ল। চ দিবান্ধকে। শেষাপরাহ্মন-ন্যে শ্মিতা সর্বসন্ধিযু ৷ বোগিনী ভোগসন্যে बल्को बिक्तुमा जना । কানেশীকৌভুকে নিত্যু যোগে রন্না-वनी मन ॥ जर्ज्यक्त जर्जकारगृष् दाषि-কা ক্ৰুমানসা। ইত্যেত্ত ক্ৰিতে प्रिक कवहर शहमा खु**डरा। गर्दतका**-কর নাম মহারক্ষাকর পর । সর্বার্থমিছির গুল্য স্যাৎ যুম্মন: সি বর্ত্তে।। রারঘারে সভাবাঞ্চ नःगुास भकुम करहे। भागार्थनाम-मनाय यः भारते श्रम्याका नद्रः ॥ उना निष्क डंदरफ्दि न उप विन्तर छ ক্ষচিত। আরাধিতা রা**ধিকাচ তেন** ৰত্যং ন সংশযঃ।। গঙ্গায়ানাৎ হ-त्र नीमगुरुगार यर कनः नाजर। उर कन उमा उवि यः भारेर পুযতঃ শুচি:।। হরিদা রোচনা চন্দু-मिं अर्ज रुजिन्सनः। कृषा निधिषा कृष्ट ह शावरयर मन्डरक जुरक्।। क्छि वा (मवरमरविण न स्ति न्।ज गःभयः । कव्यन्तः भुनात्त्व द्वा সৃষ্টি ছিতি হরি।। সংহরেঞ্ছি নিয়ত করোমি দক্তে তথা। বৈ कवाय ह भूकाय विद्यागन्तरभी निहन

ग मन्। द कवह भवागु भनावा नाम माशु या । इंडि द्यीनात्रम्भक्राख े জ্ঞানাম্তসারে পঞ্রাত্রে সর্বরক্ষা क्वर ममार्थ ।। 🗱 ।। जश त्राधाराजः ৷ ভোত্রঞ্চ সাম্বেদোক্ত পুপঠেন্ড-किन्दंक । दाक्षा द्वारमध्ये द्रमेश পরমা চ পরাত্মন: ॥ রাসোভবা क्ककाञ्चा क्कवकः इनि इ छ। क्क-भागाधिति ह महाविष्मुम् द्रिश ।। সর্থা বিফুমাযা চ সত্যাসত্য जनाजनी। युक्षयक्षणा श्रद्भा निर्लि: छ। निर्रुण भन्न।।। वृन्तावरनभा वि-क्रया यगूना उदेवानिनी । शालाकः বাসিনী গোপী গোপীশা গোপনা-ज्का ॥ मानन्ता भन्नमानन्ता नन्त-नन्दनकानिनी। व्यञानुत्रुठा भाषा कास भूर्गजमम् ह ॥ काम्। कना-वजीकन्या जीर्थम् वा म वीनिका । সপ্তত্তি শচ নামানি বেদোকানি শু-ভানি চ ।। সারভ্তানি প্ণ্যানি স-इनाममू नातन । यः भारेट मध्यकः শাদ্ধা বিষ্ণুভক্তো বিতেন্দ্রিয়া। ইছ-वित्निक्ता नश्ची नक्षायाठि रातः পদ ৷ হরিভক্তি হরে দাস্য লভ ভে নাত্ৰ সংশ্বঃ ।। ভক্তো লক্ষ ष्ट्रीरेनव रसाजनिक र्जरवर थुवः । স্তোত্র স্বরণমাত্রেণ জীবন্মকো ভবে 📗

য়য়: ।। পদে পদে হখনেষ্স্য ল-ভতে নিশ্চিত কল । কোটি কয়ার্জিতাৎ পাপাৎ ব্রুহত্যা-শতাদপি ।। স্তোক্রয়ণমাত্রেণ মু-চ্যুতে নাত্র সংশ্বঃ । মৃতবৎ সা কাকবন্ধ্যা মহাবন্ধ্যা পুস্বতে ।। শ্ণোভি বর্ষমেক যা শুদ্ধা স্থিনান-ভোজনী । শ্ণোভি মাসমেক বঃ সর্বাভীষ্ট লভেমরঃ ।। সামবেদে সমার ভ নিত্যাহ কমলোভবঃ । ইতি নারদপঞ্চরাত্রে জ্ঞানামৃত-সারে দিতীয়রাত্রৌ শিবনারদ সং-বাদে ভক্তিজ্ঞানকথনে শ্রীরাধিক। স্থোত্র সমাপ্ত ।।

রাধাকান্ত: পুণ প্রীকৃষ্ণ:। যথা।
গোলোকে ছিভুজ: কৃষ্ণো রাধাকান্ত: সনাতন:। গোপাঙ্গনাদিভি
যুক্তা ছিভুজৈ গোপপার্শ্ব দৈ:॥
ইতি বুন্ধবৈবর্জে বুন্ধখণ্ড ১৭ জাধ্যায়:॥

রাধাতনথ: পু॰ কর্ণ:। ইতি হেন-চল্দে কর্ণপর্য্যাযে রাধাসূতশব্দ-দর্শনাহা।

द्राशास्त्रभी मृ व्यक्तः। ইতি ভূরিপুযোগ:॥

রাধাবেধী পু॰ অচ্চুন:। যথা। রাধাবেধী কিরীট্যেন্দ্রি জিঞ্ খে- তহ্যো নর:। বৃহন্নলো গুড়াকেশ:
সূত্দুশঃ কণিপুল:।। বীভৎসু:
কর্ণজিন্ত স্থ গাণ্ডীবং গাণ্ডিবং খৃন্:।
ইতি হেমচন্দু:।।

রাধাসুতঃ পু॰ কর্ণ:। যথা। বেদিজা বাজ্ঞসেনী চ কর্ণ শচম্পাধিপে।
হস্ত্রাট্ । রাধাসুতো হর্কজন্য:
কালপৃষ্ঠস্ক ভদ্ধনু:।। ইতি হেনচন্দু:।।

রাধেষ: পু• কর্ণ:। ইতি ত্রিকাও: শেষ:।।

রাপ্য: ত্রি কথনীয়:। রপধাতো: কর্মণি ঘ্যণ্পুত্যযেন নিল্লম:।।

রাম° রা বাস্তকং। স্বস্থাইতি মেদিনী।। তমালপত্রং। ইতি রা-জনির্ঘণ্টঃ।।

রান: বি মনোক্ত:।। সিত:॥ অ সিত:। ইতি মেদিনী ॥

द्रानः भू भद्रमृद्रामः । म ज् वि

क्षित्रः भः जमत्त्रिम् । भ ज्वाद्वन

क्रित्रं । जमत्त्रिम् । क्षित्रं भ क

द्राद्य । ज्ञाध्यः । म म भू भृत्युक्तः

स्रक्तभः स्रायम् । भ म भू भृत्युक्तः

स्रक्तभः स्रायम् । भिर्मा क्षित्रं । ज्ञाक्यः

द्राक्ष जनग्रद्धन (ज्ञानुभ्रम्भाव द्राः

क्षित्राक्ष स्रम्य । विद्या द्राः

क्षित्र स्रम्य स्रम्य । विद्या द्राः

यमूतः भीयवम् एव न्याद्य वा भद्र व् गाए क मारिवशार्थमवजीर्गः ॥ व-क्षाः ॥ वादिकः ॥ भणुरस्यः । इंडि (मिनिनो १। 🗱 ।। व्यापा द्वामा यथा । অঘোর কাপ ব্যাসক মহাকালী পু দীর্ভিভৌ। ভার্গবো রাঘবো গৌপ **জ্ৰৰো রামা: পু**কীৰ্ত্তিতা:।। ইতি ব क्लिनुतायः॥ 🗱 ॥ त्रामणसम्म युप्रः निख र्यथा। द्रा निष्म विष्य वहरना मकाभी यद्रवाहकः । विश्वानाभी श्व-রোযোহি তেন রাম: পুকীর্ভিড: ॥ রমতে রম্যা সার্দ্ধ তেন রাম বিদু व्थाः। त्रयानाः त्रमगङ्गानः त्रामः ताः सविष्मा विष्नुः। द्वा छि जिल्लीवहरना भग्ठाभी खंबबाहकः ॥ **वश्वीश**िः शकिः त्रामः भुवम् । मनीविगः । नानाः जहमुः स्वितानाः स्वता रू कनः नाउर ॥ उर कनः नज्ज ৰুন রামোচারণ নাত্তঃ। ইতি বু ক্ষবৈৰ্ভে শ্ৰীকৃ চ্ছন্মথণ্ডে ১১০ অ -খ্যাব: ॥ # ॥ ভদ্য পরিপ্রত্ম দ্ব: यथा। जर्रि हा॰म कनाः भुः कः कञ्च जगवान् स्रगः। श्रित्रभूक्षिमा রামে। বুক্ষশাপাৎ ৰবিষ্ত: ॥ ইতি তত্ত্রৈর ১১৬ অধ্যাयः॥ 🦸।। व्यथ जीवाममञ्जाः। व्यमखा श्री मनः (मन्तू दी अः द्वायाय क्यानूः

य्यक्ता श्यमानिष्टी खबडा॰ का माता मन्: ॥ # ॥ व्यन् भूवानुर्या गः। भाउःक्डापि विकाबाक्षी ठेन्। नाक कर्याविषाय अवग्रामिन। न क्याटा मित्रनि उन्कान व्यार नमः। मूर्यं गोरिकी इन्स्राम नमः। ्र किषि श्रीवासाय (हवजारेय समः। ज--छः कत्राक्नारमो। ता॰ व्यक्षान्ता॰ নম:। রী॰ তর্জনীভ্যা॰ স্বাহা। ক॰ मध्यम ड्या॰ वषड् । देव॰ व्यनानिकाः ভ্যাণ হৃণ।রৌণ কনিষ্ঠাভ্যাণ বৌষট্ । র: করতলপ্চাভ্যা॰ কট্। এব॰ क्रम्यापिया। उट्यामखन्यामः। तुषा-ब्राक्तु द्वा॰ ननः । ज्यनत्थ्य द्वा ननः । क्षिमानमः॥ नाजी यनमः। निष्य न नमः। भारत्या मं नमः॥ उत्जाम् वि अक्षत्रामि विधि विधाय (मव ध्रा-(य८ । कामास्त्राध्त्रकांडि कांड म निम् वीद्राप्तनाष्ठाभिन । मृणुः कानमधी प्रधान मना र स्यामूक ক্ষানুবি॥ সীতা॰ পার্খগতা॰ সরো-क्रक्ता॰ विमूश्मिजा॰ तायव॰। अन्। अन्द्रीक्सामि विविधा क श्लाइनाक छत्।। वर बादा নানলৈঃ সংগ্রঃ শহুভাপনা কা । र्गाट । ठउ: भीठेल्जाः विशाय रिवक्रवाक भीठेगकीः भीठेगन्ध

मःभ्का भून थी। पा वाहनामि भक भूज्ञाञ्जिनिहानभर्यप्रष्ठः विश्वायावद्रश-भूका मात्राख्य । यथा (एव वाम-शार्ष्य श्री नीजारेव नमः। जार्यु उँ भाक्तीय नमः। मिक्किन वामनार्थः (याः उ नार्वाच्या नयः। उ ठानाय নমঃ। তছহি: কেশরেষু অগ্ন্যাদি-কোণেৰু মধ্যে দিক্ষু চ রা ছ দ্বাধন-मः। इंड्याहिना वंडकानि शृङ्ख्या ততো দলেষু পূর্ব। দি দিক্ষ ওঁ ইন্নতে नमः। ७ मृशीवाय नमः। ७ जन्नाय ननः। ७ विভीषाय नमः। ७ नन्त गाय नमः। ७ व्यक्ताय नमः। ७ শতুমায নম:। ও জামুবতে নম:।। मलार्गुन् अं मृद्धाय नमः। अँ वयस्याय नमः। ७ विक्रवाय नमः। ७ मूबाक्षाय ननः। ७ ताष्ट्रवर्षनाय नमः। ७ व (कानाय नमः। ७ वर्षानाचाय नमः। अं मूमकाय नमः॥ उषक् विन्मारी-न् वक्रामी ग्रम्बार । उडा थ्मा-मि विमर्द्धनाष्ट कर्म ममाभाष्ट ॥ #॥ व्यम् भूत्रक्रत्र च च वक् क পঃ। ওথা চ। খতু লক্ষ জপেন্ত্র म्मा म कर्रातः म्रिः । कूर्या मर्किछ दक्षी वास्तान् (छाहरव छ उ: ।। 🗱 ।। व्यवः मञ्जः य प्रियः। उथा ह । ধকাম শক্তি বাক্ লক্ষী তারাদ্যः ्रभवर्गकः। यष्कतः यष्वियः गार **ह**ुर्दर्गकन नुष्टः ॥ तुष्का नामा हनः मिक् पिक्रगाम् वि क्रांउ। यग ন্ত্য: প্রিশিব: প্রোক্তো মুনযোর के भारित्य ॥ अथ वा कामवीकारि वि-খামিত্রে মুনি মনো:। ছনের গায়তী म जिल्ला बीदामरे कर (एवंडा।। युगन भूबाफिक मर्ब भूबवह ममाहाद्र ।। छथा। जानकी वझ छ॰ (उस्र॰ वर्ड्र कीया इमानिकः। मनाक्राता १यः भाषाः न्याविश्वेष्ठ अवि विद्यारे ॥ ছন্দস্ত দেবতা রামঃ সীতাপাণি গরিপুহ:। আদ্য বীজ দ্বিঠ: শক্তি: কামেনাক্ষজিয়া মতা।। শিরো ল লাট ভুনধ্য ভালুকণ্ঠেষ্ হৃদ্যপি। नाज्यक कानू भारतत् मनवर्गान् ना সেশ্নো:।। #।। ততো ধ্যান•। অ (याध्यानगात्र विजयन्त्रामीवर्गम खरम । মন্দারপুষ্ণৈ রাবন্ধ বিতানে তোর-ণাঞ্চিতে।। সি॰হাসন সমাক্ত পু-ম্লকোপরি রাষব•। রক্ষোভি ইরি-क्टि रेर्न रेव मिवायानगरेकः मूरेकः ॥ **ज॰ ख्यमान• मूनि छि र्गम्नोद्धः भद्रि**-শোভিত । সীতালস্ক্রবামাক। লক্ষণেনোপশোভিত ।। শ্যান পুসমবদন সর্বাভরণভূবিত थ्रार्सिवः अल्याचाः वर्गनकः मनः

माधीः॥ यनार नर्वः न्वत्रः॥ इ।। विक्रि नीवायलनाष्ट्रा छठेवः क्व-न वर है। बाक्ता मजता का रूप नहां शहर नं भूपः ॥ व्यानाया सम् থৈকৈক বীজাদ্যস্ত্ৰগ্ৰেতা মনুঃ। চ-जुर्दर्भः म अव म्यार यक्तर्मा के कि **७ पुरः ॥ सारा**खा हें कप्रखा के: नमास्त्रा वा ভবেশ्रनुः। ख्या। जात्र भाग तभानक वाक् बवीदिक विविधः । जाकादा मखताबः नार नहां जै **हे**कनभूमः ॥ घाष्मत्र कम्नु ভमुास्त्रा **टिन्नाय : ठज्तकतः। त्रामाय क्यानुः** প্রোক্তো মন্ত: পঞ্চাক্ষর: পর: ॥ পঞ্চাশন্মাতৃকাবৰ্ণ: পুত্যেকপূৰ্বকো मनुः। लच्ची वाक् मन्मशामिक जाता-म् अग्राम्यानकथा ॥ एउन व्यन् ज्ञास । আ॰ রাম। ইভ্যাদি ত্র্যক্ষর:।। তথা वन्त्री वाक् मन्नाथामीनामना~~उम~~ मा-নেপি ত্র্যক্ষর:। তেন 🗐 রাম। ঐ• वाम। क्ली॰ वाम हेकि।। वश्चिक भयः ন বিকো রন্ধচন্দ্রবিভূষিত। একা-करता मनुः (शास्त्रा मखताबः सूत्र-कनः ॥ वुका मूनिः म्राम्गायजेहिः न्ता द्वामस्य (हवर्षा। # ।। এकाकदि তু দাদশ লক্ষজপঃ পুরশ্চরণ । ত-থাচ। ভানু লক্ষণ ৰূপেন্মস্ত ইটি वहनाए व्यान,वाः वज्वकवा देखि

विष्णयः। ध्रान श्जापिकः यउक्त द् ॥ 🗰 ॥ जय 🕮 त्रामहन्मुन् े ्रागः। बाजी नुन्न बुङ्गानिन्द बावाधः स्वतः। बाजी भूम्रे ब्र्ल् याहन्त्रां सुः जन्किरेजः ॥ त्राज्ञतः म्याय कवीन विश्वान्यापि जन्नमः। की त्वारभवानाः स्थापन वन्तरापः िश्वा कगर।। विव्य मुम्देन क्र्ल्या पि-निर्द्रावाश्वरय नदः । मूर्बास्मासन मीयांग र्ज्यक्यकी नित्रामयः ॥ तः জেংপল ভূতামন্ত্ৰী ধন মাপ্নোতি बाक्षित्रः। तिश्राकारमन रहाज्वारः भना मञ्जूरम ने देशः॥ ७ ब्ब्हुश्च मञ्जः প্রপিবেৎ কবি ভবতি বৎসরাৎ। ভবিশ্বিলাদ ভুঞ্জীত নহদারোগ্য वकान ।। 🗱 ।। ज्य औत्रामहन्तुरसा-्वः। छी हन्यान्वाह । जित्रकामि রাজেতি সমবাय॰ সমীযুবা॰। यथा मृशीव मूर्थानाः य समृगुः नमामाइः ॥ मक्द्रिय भूभभाय विभिश्वीरेगव वट श्रिव । विजीवनायाक्ति उर्हे य छ॰ वीत्र॰ ननाम। ए। ए। महान् भू छि-उर्दे वााणी नशाकः कक्णाग्उ॰। **पृ**ष्ट्रः किरायूना (यन महाविकुः न-ब्रामाङ् ॥ (उक्रमानागिता यमा क्वांडि क्वानाम्यः। পুकानाउ युक् <िका य छः ज्वाहः नगामाइः ॥ म-

र्वाडा मुथ्डा (यन नीनया मर्लिडा इत्। ब्राक्रामध्र (याशानाः छ॰ वस्म मर्बाषा मूथः॥ नृजावस भून-লানা॰ হিনন্তি চ বখা নৃবু। সি॰ছ: माप् शिरारिक्षे छ॰ न्मिः इ॰ नमा-मार्गाहिनाजि वाजार्क क्वा तिमुाः म मृड्याः । ভिषः विताउ भाभागः **ভीषणः उः नमाम**/इः॥ পরস্য যোগ্যতাপেক্ষা রহিতো নি-छ। सक्ता। मना छ। व निकामार्य। न्य उ॰ जुरु नमान। ह॰ ॥ या मृजुर॰ निजराञानाः गात्रयङ्ख्यालक्षेपः। তত্তোদাহ তথে। বহ্বো মৃত্যু মৃত্যু॰ नमाग्रहः ॥ यटभारभम् भूगाउ। ভবেদুভমপুৰুষ: । তথীশ সর্ব-(पवानाः नमनीयः नमान्। इः ॥ जा-जा जाव॰ ममूर्थ किथा मामारेनव রঘ্রম॰। ভজে ২হং পুত্যহং রাম॰ मनीड॰ महनऋगः॥ निडाः 🏖 -রামভক্তস্য কিন্ধরা বমকিন্ধরাঃ । निवमत्यता हिन उन्तर निक्य उन्तर मानिकाः ॥ ३५ श्न्यञा (भाकः मख दाजाञाक खर । शाकेममूमिन যন্ত স রামে ভক্তিমান্ ভ্রেৎ ॥ इंडि इन्मरकाम मखदामानामः बीव्रामहन्त्रत्यावः मनाश्चः । #।। यथ श्रितानहन्त्रग्राष्ट्रीखद्रमञ्ज्

नाम । (वस्वताम खेवाह । मृत् गाः क्य वक्षामि ज्ञामनाः खु**ठकर्णाः**। নামাষ্টশতক পুণ্য তিষু লোকেষু বিশুক্ত ৷৷ নাত: পরতর গুহু • ত্রিযু লোকেষু বিদ্যতে । কৈলাসশিথরে রন্যে নানা রুজু বিচিত্রিতে ॥ একাগু পুরতো ভূত্বা বিষ্ণু মারাধ্য ভক্তিতঃ । উপবিষ্ট স্ততো ভোকু পার্রতী मकता श्रुवीट ॥ भावत्त्रहि भया সার্দ্ধ ভোক্তু• ভুবনবন্দিতে । ত भार भार्ब शे (पवी ब्ह्यानाम सर-मुक्तः।। ততো ভোক্ষ্যাম্যহः দেব ভুন্গতা ভবতা পুৰো। তত স্তা। পার্বলি পুাছ পুছসন্ গরমেশর: ।। ধন্যানি কৃতপ্ণ্যানি বিফুভকা। ति भावं छ। मूर्व छ। देवस्वी छक्ति र्छा॰ (य्य॰ वित्नन्ध्रति ॥ त्रकात्रानीनि নাব।নি শুঝুভো ন্ন পার্বতি।ন্ন: পুসন্নতা যেতি রাম নামাভিশক্ষ যা।। রনভে যোগিনে। হনভে নিভ্যা নলে চিদাত্মনি: ইতি রামপদে-নাসৌ পর•বুক্ষাভিধীয়তে ॥ রাম রামেতি রামেতি রমে রানে মনো इस्। महम्नामि छन्। दान नान वद्रान्त ॥ द्रात्रज्ञुङ्ग नहांकि ভূঙক্ সার্ভ নহাধুনা। ততো রা-মেতি নামোজ্বা সহ ভুজ্বাচ পার্র-

তী ৷৷ ততো ভুজ্বা নহাদেবী পতি-না সহ স•স্থিতা। পপুছ শ্ৰীনহাদে-বং প্রীতিপুরণ নানলা।৷ সহসুনান-**ভि जन्यः ज्ञाननान जुर्यामिङः। ज-**न्यान्यान्यान्य नामानि मुखि हिन्। वैन-ष्विदः ॥ कथ् अन् भेग (मर्दन ज्ब মে প্রীতিকত্তম।। গ্রীশকর উবাচ । भृगू नामानि वक्कामि द्वानहसुमो शाईछि । (बोकिका रैविंग्का: नम्। य किहि अन्ति भाई जि ॥ नामानि রামচন্দ্র সহসু ভেষু চাবিক 1 তেষ্চাত্যন্ত মুখ্যু হি নাম্ম মষ্টোত্ত-तः **শ**ङ ॥ विष्का (ब्रोकिक नामानि **गर्दावनाथिक कल । जान्ड्नाम अ** হসেুধু রাম নাম পর মত ।। জপ-ত: সর্ববেদা ক সর্বস্ত্রা ক পার্ব-তি। ভদ্মাৎ কোটি গুণ পুণ্য রাম নান্নৈব লভ্যতে॥ অস্য শ্রীরান না মাষ্টোত্তরশতনাম স্তোত্তম্য ঈশ্বর খবি রনৃষ্টপছনদঃ শ্রীরামচনেনুদেব-তা জীৱানচন্দ্ৰ পীত্যৰ্থ জপে বিনি त्रागः। धित्रात्मा ज्ञानहन्तु क द्राम-जुन्ह नायउः। ताङीवलाहनः श्री मानु। दिल्लु। इत्भूक्षतः ॥ जान्तिकि-লভো জৈকে। জিতানিত্রো জনাদনী। বিশ্বানিত্রপ্রিয়ো দান্তঃ শর্ণ্য ত্রাণ-তৎপর: ।। বালিপুন্থনে। বাশ্মী

শভ্যবাক্ সভ্যবিক্রম:। সভ্যবুতো वु उक्तः प्रता इन्यताभुषः ॥ (को-) माल्यः अत्रधुनी वित्राध्वध्नि । িতঃ। বিভীবণপরিত্রাতা দশগুীব-্ শিরোই 🔭 ।। সপ্ততালপুভেত্তা চ क्त्रकारखरीयनः । जानमगुष्महा-नर्भनमन खाउकाउकः ॥ (वर्नाष्ठः न्नाद्मा १८नयाचा ७६८वम्य छ-ৰজ:। দূষণতিশিরোহন্তা তিমূর্ত্তি স্ত্রিগুণ স্কর্যা।। ত্রিবিক্রন ক্রিলোকা-আ পুণগোৱিত্র নীর্ত্তর তিলোকী बक्क का धनी ए अकावगुन्न गुक्ट ॥ অহল্যাপাবনশ্চৈর পিভূভক্তো ব রপ্দ:। জিভেন্দিয়ে। জিভক্রোথে। জিতলোভো জগদ্ধক: 11 পাফ वानव्रमःवाजी हिजक्षेत्रमाणुयः । স্নিভ্রাপুত্রসেবি क्यल्यागत्त्र एः । छः ॥ मर्बत्याधिप्तव म्ह मृख्यान-बकीवनः। गायागाती हरु छ। ह मः राजाला नराज्यः ॥ नर्वत्वज्ञ-र्छः भौरगेत वृक्षरेतत मृनिनः छ उः । संशायाणी मरशायात्रः सृत्रीरवञ्जिक व्राष्ट्राः॥ नर्वभूग्राधिककन खीर्थः नदावनामनः। ज। विभ्कत्य। गर्गः र्श्वियः भद्रगः भ्यव उथा।। भूत्राः मया मयानातः भूतानः भूक्रवाज নঃ। নিভৰক্তো নিভভাষী পূৰ্ণ

ভाषी ह द्राघवः ॥ व्यवस्थानश्ची-त्रा **शेत्रा**माङ्ख्लाङ्यः । भागा-নানুৰচারিত্রো মহাদেবাভিপ্তি-তঃ ॥ সেতুক্ৎ জিতবারীশ: नई-**जीर्थनाया इतिः । मार्गामाकः मृ**-न्त्रः गृतः भी उवात्रा धनुष्रतः ॥ मर्वयञ्जाविरभा यरञ्जा जदामद्रनद-ব্ৰিত:। শিবলিস্পুডিগ্বাতাসর্বা-घगनविद्धितः ॥ भत्रवाचा भव -वुक्त महिनानन्त्रियुष्टः । भद्रः ह्याः তিঃ পরাধান পরাকালাপরাৎ-शदः ॥ शद्भाः भाद्रभः भादः गर्व বেদাত্মক:শিব: ৷ ইত্যেতদুামভদু-म। नामा महोखद्र मठ ॥ ध्याहु-ছভর দেবি তব প্রীত্যা পুকীত্তিত । यः भारेट मृत्याद्यामि ভक्तिय-ক্তেন চেতসা ॥ স সর্বৈ মূচ্যতে भारिभः कङ्गरकारिममुख्तरेवः । कनाः নি স্বতা যান্তি শত্রো যান্তি মি-वडा ।। ताजाता मानडा याडि বহুণো যান্তি সৌন্যতাশ আনুক্ল্য क नुजानि रेष्ट्यं । याखि हवाः द्वियः ॥ अन्भूकः भूका याद्य माद्यि नावा-ন্তাগনুবা:। পঠতো ভক্তিভাবেন जनमा भित्रिमञ्जूष ॥ यः भएटे পর্যা ভক্ত্যা তস্য বৃশ্যু হুগ্র্য । যন্মৎ কাম্যতে চিত্তে ভত্তদাপ্মো-

कि कीर्जनार ॥ यः भारतेम्। महन्तुमा नाग्ना मध्यो उत्रः मञ्। चन्छा तनाः नि अर्दार्गा न म भारेन विविभार ॥ भूग्रकात्मयु मर्खियु भटेगानस्य मा श्रया । मर्बायान यु जीर्थिषु नात्मयु ह ভগঃসু চা৷ তৎ ফল কোটি গুণি क खरवनारनन व जाउर । भूगाका लियु मर्खिष् भठेगाम मजाष्टेकः ॥ कन्नकारि मह्मानि कन्नकारि न-ভানি চা বৈশ্বেও বাস মাপ্মোতি मण्यति मंगानितः ॥ त्रामः म्वाः দলশ্যান পদ্মাক্ষণ পীতবাসস। স্তবন্তি নামভি দি বৈচৰ্নতে সাংসা तिरा नदाः ॥ त्राभाग ताम <u>जन</u>ाय রামচন্দ্র বেখসে। রঘুনাথায় না-থাৰ সীতাবাঃ পত্যে নন: ॥ ইন• মত্র মহেশানি জপলেব দিবানি-শ । সর্বপাপ বিনিমুক্তো বিষ্ণুসা-युक्ता माशु या ।। इत्त्रिक्ताम कृत् म। भाराबार (वरमयंडः । कथि ७ • जवगाव्य यञ सु दिक्षवा खनः ।। वन्तायस्य सर्जानः इद्राकाम् अ थ् ७न । कानकी क्रमानन्महन्मन त्रयूक्त्रना ॥ इंडि शम्मभूत्राण উमा-মহেশ্বর সংবাদে শ্রীরামচন্দ্রাস্টোক্ত त्रण्डनाम् खाब • मनाध • ॥ 🛊 ॥ व्यथ बितामकदः । श्रादा नी-

লোৎপলপ্যাম রাম রাজীক (बाहन । जानकी वन्यारागड़ **জ**টামুঙ্গটনণ্ডিত • সাসিতৃণ 11 धनुष्ठां गणा गि॰ নকঞ্রাম্বক• वनीनया बग्ञाञ् मातिक् अ मज्ञ विक्।। तामत्रका भारते भू। छुः भाभग्नी॰ मर्बकामना॰। व्यम् 🚭 द्रामहन्दुक्वहनः वृत्रकोत्निकश्रवि র্গাযত্রীहৃন্দ: শ্রিরামচন্দ্রে। দেবতা জীরামচন্দু প্রীত্যর্থ জপে বিনিযো-গঃ। ওঁশিরে। মে রাঘবঃ পাত্ ভा**लः मन्द्रथाञ्चकः।** कीन्द्रत्या म्रामो नाजू विश्वागिष्ठनियः गु.ठी ॥ যুণে পাতু মথবাতা মুখ সৌনিত্র বৎসলঃ। জিস্তা। বিদ্যানিধিঃ পাতু कर्श्व ভद्रज्यन्त्रिज्ञः ॥ ऋक्तो निव्या-यूथः भाज् ज्लो जल्मकार्यकः। করৌ সীতাপতিঃ পাতু হৃদয় কা **मन्:**)डि**८॥ वकः भा**जु कवकातिः उत्ने नीर्वागवन्तिः। भाष्ये व-লগতিঃ পাতু জ্ঞা বিক্সান্ত্ৰন্ত্ ন: ৷৷ নধ্যু পাতু খরধু সী নাভি• काच्यमाण्यः । अशः किछिन्त्यः भाजू প्रः भाज् त्रव्खाः ॥ मृग्रीः বেশ: কটি পাতু শক্থিনী হনুমৎ-পুভূ: ৷ উক রঘ্তন: পাতু রক্ষ:-वनविनामक्र ॥ जानूनी (मञ्क्र

भाजू करह मनम्याष्टकः । भारि বিভীষণশ্ৰীদ: পাতু রামো ংথিল वनः ॥ এতা॰ রামবলোপেতা॰ র-का गः भूकृ नी शार्टे । म हिद्रायुः मुंथी भूजी विक्यी विवयी ভবে ॥ প্রভাল ভূতলবেগ্রামহারিণ শুমা<u>হা</u>ণ রিণ:। নুদুষ্ট্ মপি **শ**ক্তা **তে রকি**: ত রামনামভি: ॥ রামেতি রাম-ভদুতি রামচন্দেতি বা মারন্। ন রোন লিপ্যতে পাপৈ ভূক্তি মুক্তি-क विन्ति ॥ कगरेक्तरेवकमस्या রামনামাভি রক্ষিত । यः করে ধার-(यखम्) कत्र हाः मर्विषक्षयः॥ जृ र्व्छला विषयाः विषयाः गञ्ज वन्सन **চ**र्हिञा । क् इ। वि श्राद्यव्यञ्च स्मा **२** जीक्षे∙ कव भाज या< ।। রণে রাজ 🔪 হলে দূ্যতে নিত্যু তস্য জযো ভ-(वट् । काकवक्ता ह या नाती न्छा পত্যাচ যা ভবেৎ ৷৷ বস্থপত্যা জী वृद्धमा स्। ভবেদাত সংশयः। वर् পঞ্জর নিমেদ যো রামকবচ প-ঠেখ।। অব্যাহতাক্ত: সর্বত্র লভতে कर मक्न । जानिष्ठेतान् यथा ऋल्य রানে রক্ষা মিমা॰ হরি:।। তথা লি-িখিতবান পুনতঃপুবজোবুধকৌশিকঃ । ধর্নো বন্ধ নিস্ত্রিংশৌ কাকপক্ষ-ध्रत्रो मूट्डो ॥ वीद्रो मा॰ পথ রক্ষে- **छा॰ छावूरको द्राम वन्त्र**ो। उक्रो क्रमणामी मुख्यादी महावाली ॥ भुखदीकविणालाको हीत्रक्छा-जिनाषदो । कलम्लानियो मास्त्री ভাপসৌ বুক্ষচারিণৌ॥ পুগ্রৌ দশ-त्रथरेमारञो ভाउतो त्रामणञ्चालो। **শরণ্ডো সর্বসত্বানা শ্রেষ্টো সর্বধন্**-प्रजाः ॥ व्रकः ज्लानिङ्खादो जा-বেতা নো রঘ্তনৌ। আত্তসজ্য थनुषाविष्ण्भावक्षयाभुगनिषक्षत्र-क्टिनो ॥ तकशय मन ज्ञान लक्ष-ণাবগুত: পথি সদৈব গছতা । সন্ন দ্ধ: কৰচী খন্নী চাপাবাণবরে৷ যুবা 🛚। যছন্মনোরথঞ্যমানাম: পাতু সল-न्नाः ॥ व्ययुङ्ख नृभिष्हा (म शृष्ठ-(७) शक्उवृकः। शाश्वरयाञ्च धनुषा-ভৌস শরৌ রাম লক্ষণৌ ॥ রামে। मामद्रिः मृत्रा लक्ष्मगानुहत्ता वली। कान्नर इ: श्रुवः भूनी को भारताया রঘূত্রম: ৷৷ বেদান্ত বেদ্যো যজ্ঞেশ: পুরাণ: পুৰুষোত্তম:। জানকীবল্ল-ভ: শ্রীমানপুমেয়পরাক্রম: ।। আ-পদামপহন্তার দাতার সর্বসলা দা । গুণাভিরান প্রীরান ভ্যো ज्या नमामाइ॰॥ मकिए नद्याः খবী বামতো জানকীশুভা পুরতো माक्छि यंत्रा छ नमानि द्रघ्ख्यः॥ এতানি মম নামানি মন্তক্তো यः
সদা মরে । অখনেধাযুত পুণ্ড
সপাপ্রোতি ন সংশ্য: ॥ ইতি পদ্ম
পুরাণে বজুপঞ্জরনামাখ্য শ্রীরা
মকবচ । ইতি ভজ্তসার: ॥
রামকপ্রক: পুং খনামখ্যাতত্ণ ।
যথা। সৌগদ্ধিকক সৌগদ্ধ রাম
কপ্রকে ত্ণে। ইতি শ্দরত্না
বলী।।

রামকরী জী রামকলীরাগিণী।

ইতি হলাযুধ:।। অস্যা বিবরণ
রাগশব্দে দুষ্টব্য ।।
রামগিরি: পু পর্বতবিশেষ:।

নামাগার: পু
চিত্রক্টপর্ত:। ইতি কশিং ।।

যথ:। কশিং কান্তাবিরহ গুরুণা
স্থাধিকারপুমন্ত: শাপেনান্ত:গ
নিত নহিনা বর্ষভোগ্যেন ভর্ত:।

যক্ষ শংকে জনকতন্যা স্থান পু
ণ্যাদকেষু স্থিনছাযাতক্ষু বস
তি রান্গির্যাশুমেষু।। ইতি মেঘদ্ত:।।

द्वानविष्टुः श्रुः श्रीतामः। ইতি णयः द्रज्ञावनी ॥

दानहर्मनकः श्रु नमनतृकः। ইতি
ভাবপুকाणः॥ कृष्टि পুস্তকে द्वाग्राहर्मनकः। ইতিচ পাঠः॥
दानजननी जी दलम्बनाजा। यथा

ा द्राहिनी तामजननी द्राहिनिक वलभूमः । ইতি मदत्रावली ॥ कोमलगा। द्रिन्का ह ॥ द्रामठे॰ क्षी हिन्दू। ইত্যুद्धः ॥ द्रामठेः भू॰ व्यक्ष्येम्कः । ইতি द्रामणा ॥

त्रामठी खी नाजिश्किष्ट्र। इंडिताके विर्घण्टः ॥

রামণঃ পু• গিরিনিয়:।। তিন্দুক: । ইতিরাজনির্ঘণ্ট:।।

রামণীযক ত্রি রমণীয় ট্রত্য-মরটীকা।৷

রানতকণী জ্রী তকণীপুল্ল•।সে উতী ইতি ভাষা। ইতি রাজ-নির্ঘণীঃ।।

तामम्बः श्र॰ रुन्मान्। ই जिलास-त्रञ्जावली ॥

রামদৃতী দ্রী তুলসীবিশেষ: বতৎ
পর্য্যায়: । পর্বপুল্লী ২ বিশল্যা ৩
নাগদন্তিকা ৪ কাগুলী ৫ সুন্ধিপানী
৬ ভরণ্যাস্থা ৭ ফণিজ্বিকা ৮ ।
ইতি শন্চন্দিকা ॥

রামনবমী জী চৈত্রশুদ্ধনবমী। সাচ প্রামচন্দুস্য জন্মতিথি:। নথাণ অগন্ত্যসংহিতাযাণ। চৈত্রে মানি নবন্যান্ত জাতো রান: স্বৰণ হরি:। পুনর্ষস্ক্র সংযুক্তা সা তিথি: সর্ষ্

काममा ॥ भूनवंश्कम रायानः साला श्री यंति लाजाराज। रिज्ञान्त्रनव-ম্যান্ত সা তিথি: সর্বকামদা।। 🗐-রামনবনী প্রোক্তা কোটিস্ব্যুগ্রহা-ধিকা। ভাষান্ দিনে মহাপুণ্যেরাম मुफ्लिंग ভिक्ति उ: .।। यटकि व्हिट किया कर्म उच्छवक्रयकात्रकः। উপোষণ জাগরণ পিত্নুদিশ্য তর্পণ।। তদ্মন্ দিনে তু কর্ত্তব্যণ বুন্ধপুষ্ঠি মভীপু ভিঃ। চৈত্রপদ ठान्तुशतः। (भवः भ्वांग मःभारिष्ठ वारा ह कक हे। ख्राय । जाविद्रात्री नकवरा को भव। याः शरः भूमान् ॥ व्यव भवस् मृर्गं हान्त्रेहवरेमाव সংভবাৎ তিথিকৃ গ্রন্তা । তথা তিষান্দিনে মহাপুণেঃ রামমুদিংশঃ । ভক্তিত:। জপেদেকান্ত আসীনো याव ८ महाम्हणभी पिन ॥ (उरेनव न्तरार भूतकर्या स्मन्ताः ভाजयः फ्रिकारू ५ ७का (ভारेका ईहितिस - जिल्ला हिरीह रिक्षिणा ॥ कृउक (छा ভবেত্তেন সদ্যো রান: পুসी-দতি। তথা চৈত্ৰ শুদ্ধা তু নবনী পু-नवंगृयुजा यति । रेमव मध्याङ्ग (या-িগেন মহাপুণ্যতমা ভবেৎ।। নবগী চাষ্টনী विक्षः ত্যাজ্যা विकुशतायरैनः । উপোষণ नवनशास मणनशा भाव

भारता ।। এ उद्देशन हर कालमाधः वीयिनि । किन्छ महाभूगत हेन्द्रब মহাফলেতি পাঠ:। শুদ্ধেতি শুবne अवंब भूकायाम्कारता न वि-দ্ধাযা মিতি। অতত্রবাষ্ট্রমীবিদ্ধা নবমী সনক্ষত্রাপি নোপোষ্যা। ইতি মাধবাচার্য্য:। সৈব ভাদৃশ্যে-व नञ् विका। यहा जु भद्रहितन একাদল্যা দল্মী পারণযোগ্যা তদা দশমীযুক্তা নবমুগ্লোষ্যা । বৈষ্ণবৈ বিষ্ণু পরায়ণৈ রিভি শুবণাৎ । অবৈষ্ণবৈস্ত অইনী বিদ্ধৈব গুছে। । यमा ज् भ्वमित्न अक्षेतीविका न-বনা পরত্র দশমীযুতা নবমী একা-म्मीदित् ह न शाद्रेश (याग्राम्मभी उना नक्क वर्यागार्याण १ १ १ हे भी বিজৈব গ্রাহা। পরদিনে দশন্য নেব পারণ মিতি নিয়মা**ে। তথা**চ वागाईनविजुकायाः । मन्मग्रानियू वृष्टिः कर जाना विष्टित विकरितः ॥ তদন্যেষান্ত সর্বেষা• বুত• ভত্তৈব নিশ্চিত। দশন্য মেব শব্দেন দ-भनी रेनव नद्धरय !! निन्हरेजाव विठाद्मण नवमीयु अभागदार ইতি কারিকাভ্যা নগস্ত্যসংহিতা ব্যাথ্যান । বস্তুতস্তু দশমী পারণ-मञ्जू मर्रेबंद्रवाष्ट्रभीविष्कात्नारभाग्रा

৷ বিষ্ণুপরায়ণৈ রিভি ভু বিষ্ণুপ-রায়ণত্বেন ভবিতব্য মিত্যুপদেশ-পর॰ নত্ কভূ বিশেষণ । অগ *ख्रिना*रिक्षवम् विष्काभवामान्भ रिणार। कर्ल्डा विविष्टर कन्न नाभाखका अञ्जव माधवाहार्यात नामान्य ७ व विका निविका। य গম্ভ্যস•হিতায়া মস্য নিত্যত্ব মাহ প্রাপ্তে জ্রীরামনবমী দিনে মর্ত্যে। বিমৃচধী: । উপোৰণ° ন জৰুতে জ ন্ত্রীপাকেষু পচ্যতে ॥ যন্ত রামনব বন্যান্ত ভুড্জে মোহাদ্বিমূঢ্ধী:। ষম্ভীপাকেষু ঘোরেষু পচ্যতে নাত্র সংশয: ৷৷ অত্ৰ মৰ্ত্য ইত্যুপাদানাৎ नद्रभाजम्याधिकादः। अत्रथः व्यापाः দ্রামনবম্যা• য উপোষণ মতন্দ্রিত: । माजू र्जर्ज मवात्यां कि रेनव द्वारम। ভবেৎ স্বয়ণ ৷৷ তমাৎ সর্বাত্মনা अर्धि कृरेषुव॰ नवशीवुउ॰ । मृह्यस्त्र भाउरेकः मर्रिगीन्ति वृक्षमनाजनः॥ ३७ कन ने जन भारक मारवान शृथकज्ञनायार निष्यः ॥ व्यगसा अ·श्वियाः। णालगुम णिलायाकः जूनमीरनकन्नि ।। भूका जीतामह ন্দুস্য কোটি কোটি গুণাধিকা॥#॥ **ভ্ৰা**নুধান মুগস্তাস হিতাভঃ স্-ক্ষিপ্য লিখ্যতে। কৃতপুাতঃস্থানা-

मि: 1 উপোষ্য नवशीसुम्य शासदा **डे**-সুরাঘব। তেন প্রীতো ভব ত্ব ভো সংসারাত্রাহি মাণ হরে ॥ ইতি निविद्या कानवाङ् विभावाङ् मिनुनीलमम् १७०१ प्रक्रियाः ए ए-भव्रथः भूषातिष्ठेन छर्भवः ॥ भ्-ষ্ঠতো **ল**ন্ধাণ দেব সম্ভাণ ক**নমু**্ পুত । পার্শ্বে ভরত শতুল্বী ভাল-वृष्ठकद्रावृष्ट्यो।। व्यागु वर्रगुः इन्मस्रः ब्रामानृ गुरुकाद्भिगः। এवः श्राद्धा 🏖 त्रामः भूजायट् । म्रान मञ्जल्त । हेर्न्मु ২গ্রিশ্চ যম শৈচব নৈর্মতে। বরুণো **২নিল: । সং**রে ইশোরুকা **২হি** र्मिक्शाचाः ग्राभयस (५ ॥ यहि द्र-नउः। कोमण्याः भृष्ठायः। मञ्जस्य। রানস্য জননী চাসি রাম্ম্য মিদ্ জগৎ৷ অত ভুা• পুজ্যিব্যামিলোক-মাত ৰ্নাে হস্ত তে।। তথা ৰমাে দ **শ**রথাযেতি প্রয়েৎ পিতর ভত:। ততো হনুজ্ঞাপ্য দেবেশ্ন' পরিবা-वान् जनहर्य ॥ भृवयद्विकार्गका-(१व ऋरयारीनि ठ क्यां । ऋरवा-मीनि यथा द्रा॰ ऋप्याय नमः। **ब्री॰** शिव्राप्त चाहा। कः शिथारेय वस्र्रे । রৈ• কবচায় হু•। কৌ• নেত্রাভ্যা वोयहे। तः अञ्जाय कहे।। उथा। इन्-মস্ত সসূত্রীব ভরত সবিভীবণ।

লক্ষণাঙ্গুদ শতুগু জাধবন্ত দলা-पियु ।। श्र्यः कयसः विजयः **जू**द्राष्ट्रेः द्राष्ट्रेवक्तः। अकानः ध्रम्भानाचाः ज्ञञ मंज्यवाउः॥ मनाशु लाक-भागाःक उपञ्जानि उपगुजः। (ना-कृषाना हेन्तु। एया रंग। उरजानि ়:বজু শক্তি দণ্ড ধর পাশাস্কুশ গদা े শুল পঘচকাণি। মধ্যাহে জন্ম कावराय ॥ উद्दास गुरुभक्षक मूत्र-खात्री (मान्सी नवम्याः जिल्ली नाः कर्क हेरक भूनई मूमित त्रव गाउ भ्वित। निर्मेश्वर निश्विलाः भनाम निविषा मध्यानयाध्याद्रावः द्राविज् छ मजूर भूई विखव । यट कि शिए क भर: !! शनामा त्राक्रमाः । मरेवृव॰ ् वार्रायद्वार्गानर्याः पर्गाङ्कग०्भः <छः । कनभूत्राम्नुत्रः भूर्गः गृशीदा শ अ ग्डम ॥ जामाक ब्रह्म मूरिम य् कक जूनमीर्गनः। मखसा रणा-नन वृषार्थायम् मं मः ज्ञाभनाय ह। मा नवाना॰ विनामाय टेम्ड्याना॰ निष् নায চ ॥ পরিত্রাণায় সাধুনা• রামো জাতঃ শ্বय হরি:।। গৃহাণার্চ্য ম্যা দ্ধ ভাতৃতি: সহিতো মন ॥ পু-ক্লাঞ্জলি পুন দিবা যামে যামেম্বত न्मिजः। भ्जायिविषिवज्जजा निवा-ब्राजः नद्यष्ट्यः ॥ 🗱 ॥ उपयः जः- (क्रथः । ण्कायाः नक्षवयुक्तायाः विवासाखावः । विकायाख এका-मणीपित मणनी भावन (याग्रा न हिट छमा नक्षव्ययागायायार्गभ ष्रदेशीविकायाः । भावन्ययाग्रा हिट छमा ष्रदेशीविकाः छ्रक्। भाव रहनि উপवासः । ইতি তি-थ्रामिछकः ॥

द्रामभ्गः भू खराकवित्मयः । তৎপर्य्यायः । कामीनः २ मूनिभ्गः २ मूद्रविदेः ८ । ইতি ত্রিকাগু শেষः ॥

ताम छमुः भू॰ श्रीतामः। ইতি भद-त्रज्ञावनी ॥

রামলবণ ক্লী শাস্ত্ররিলবণ। তৎ পর্য্যাথ: । রোমকং ২ পাক্ষাত্যাক-রসম্ভবং ৩। ইতি রত্নগালা।। রামবল্লভং ক্লী বৃচং। ইতি রাজ:

নির্ঘণীঃ ॥ রামপুথে ত্রি ॥
রামবাণঃ পৃণ ঔষধবিশেষঃ। যথা
। রসেন্দুচিন্তামণৌ। পারদামৃত
লবক গন্ধকণ ভাগযুগ্ম মরিচেন
নিশিতং। তত্র জাতিফল মর্জভাগিকণ তিত্তিলীফল রসেন মর্দিতং
॥ বহি মান্দ্যদেশবজুনাশনো রামরাণ ইতি বিশুতো রসঃ। সংগ্রহগুহণীসম্ভকর্ণক মামবাতখর-

मूसन सरार ॥ हीयर जु सनका नूमान अन्न अन्न सर्वेद्रा प्रिलेशनः। रद्राहकः करू स्वा । उत्तर स्था म-काम विम स्व नामनः॥ भादा-जागः > विम जागः > व्यक्ष्यागः > ग्राह्म जागः > मित्र जागः । कायर वजागः > मित्र जागः । कायर वजागः > । द्राम वाता द्रामा १ ज्ञीति। इजि जाव भूकामः॥ द्राम वीना जी वीना विष्य ना यथाः । स्की ह कह भीवीना वीना जुष्य ना द्रमी। माद्र स्व जीरक विक्या द्राम् भवीना ववा क्षिजा। इजिम्म द्रमा-वनी॥

त्रामणतः भू णत्रवृक्ताः। उर भर्यशयः। त्रामका छः २ त्रामवागः ० त्राम्यः ८ जभर्तत् छः ६ नीर्यः ७ म्भिनुषः १। जम्र मृत्र छगाः । स्वम्यदः । किनुम्दः । त्राम ज्ञादः क्यायदः। भिज्ञकातिदः। क्क वाउ नाणिष्कः। ইजि त्राज-निर्यन्तः॥

রামশীতলা ক্রী আরামশীতলা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।।

त्रायमथः भू मृगीयः। ইতি मद-त्रज्ञावनी ॥

द्रामरमनकः शृ ज्निषः॥ किस्कनः। विकास

द्रामा जी उंट कृष्ठजीदित्यः ।
इंड प्रदः ॥ गीडकवाडीद्रमण्डः
त्रामा। इंडि इंद्रडः ॥ याया॥
हिन्नु ॥ निर्मा । इंडि स्मिनी ॥
हिन्नु ॥ निर्मा । इंडि सम्द्रद्राववी ॥
यिडकप्रकाती ॥ गृहकन्ता ॥ खात्राम्मीडवा ॥ व्यामाकः ॥ योत्राहना । इंडि द्राजनियणः ॥
यावा ॥ रेगदिकः । इंडि सम्दहिन्नुका ॥

त्राभायन क्री बारमनदादनवस्कावऽ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেব: ॥ তह শভ-(कांटिम॰थ्रक॰। यथा। क्रान्स পাতালথণ্ডে অযোধ্যা মাহাত্মে তত্ৰত্য ভীথাশুন বৰ্ণন পুস্তাবে। শাপোক্ত্যা ক্দি সম্বপ্ত প্রাচেত্রস মকল্মৰ । পুোৰাচ বচন বুকা ভত্রাগত্যসুস্থক্ত:।। ন নিবাদ: न रेव द्वारमा मृगराक्ष ज मागजः। खमा मन्दर्गतिनव् <u>जिल्लाक</u>र सुन ভবিষ্যাস ॥ ইত্যক্তা ঠ জগামাশু বুন্ধলোক সনাতন:। ততঃ সংব-র্ণযামাস রাঘব পুড়কোটিভি: ॥ কোটিভি: শতকোটিভি:। টরিত র্ঘনাথন্য শতকোটি প্রিস্তর মি ভানাত্রাক্তে:।। এই সংপূর্ণ বৃদ্ধ-লোকেইত্যৈতিছা। ইছ তু সশ

লবোপদিষ্টা চতুর্বি শতিসাহসু। **७, न• । इ** जि द्रामाय १ हो का या • ना-(गाषीजिष्टः॥ #॥ उथाहि। शार्थ द्वाजात्राममा वान्तीक जगवान् ঋষিঃ। চঝার চরিত কৃৎসু বিচিত্র , भम मर्थवर ।। हजुर्विः मर मङ्गुनि লোকানা মৃক্তবান্ ঋষি:। তথা সূগ **ण जान्भकः** यद्काशानि ज्याखद्र• ইতি রামাযণে বাল্মীকীযে বাল-काएउ ७ नर्गः॥ 🕸॥ न 🎟 छ द्राम চরিত্র यथा। রামাযণ মথো বক্ষে শুক্ত॰ পাপ বিনাশন॰। বিফু নাভ্য<u>ু</u> बुरका युका महीहि ख ्नुट: मृठ: ॥ মরীচে: কশ্যপ স্তন্মাৎ পর স্তমাৎ भनुः भुजः। भरमा दिकाञ्च वः मा **२**ভূদ•শে রাজা রঘু: মৃত:।।রবোরজ ে স্ততো জাতো রাজা দশর্থো বলী। তস্য পূপ্রাস্ত চত্বারো মহাবল প वाकमाः।। को नन्।या मञ्जूराया ভরত: কেক্যীসূত:। সূতৌ লক্ষণ र्णञ्राष्ट्री मूमिञाशा॰ वज्वजुः॥ রा-নে৷ ভক্ক: পিতু মাতু বিশ্বামিত্রাদ বাপ্তবান। অন্ত্ৰপুন্ন থতে। यक्ती॰ ্তাডকা• পুজঘান হ।। বিশ্বানিত্রস্য याक व् भुवाङ नावशिष्तनी। जन-कना करु गदा उभायम २थ हा-नकी ।। উर्शिवा विद्याना वीद्या

ভরতো মাগুৰী সুতা ৷ শত্রু হ্বা বৈ कीर्जिमणी जनश्रकमूख ह (उ ॥ निवािष्डि द्रायाध्यायाः गदा द्रा-भाष्यः इंजाः। यूशाकिजः भाजूनकः শত্রু ভরতৌ গতৌ।। গত্রে। ন্প-वर्ष्या द्राबार माजू ममूम्रज । ब्रामाय (क) क्षेत्र्याय किक्या श्रा-থিত তদা ॥ চতুর্দশসমা বাসো বনে রামস্য বাঞ্ছিত:। রামঃ পিতৃ हिठार्थं ह नन्नातन ह भीउया ॥ রাজ্যঞ্চ তৃণবত্ত্যক্ত্বা শৃঙ্গবেরপুর• গত: ৷৷ রথ ত্যক্ত্বা পুযাগঞ্চ চিত্র-ক্ট পিরি গভ:।। রামস্য ত্ বি-যোগেন রাজা স্বর্গণ সনাশ্রিতঃ। সণ-ফুত্য ভরত শ্চাগাৎ রাম• মাতৃব-नानि उ: ॥ व्याधास नगागठा রাজ্য লক মহামতে। স নৈছৎপা-দুকে দত্বা রাজ্যায ভরতায তু ॥ বি-मशानगर । निस्तृताम इराजा छः ক্তো হুযোধ্যা॰ নাবিশদুভী ॥ রা-মোপি চিত্রকুটাছ অত্রে রাশুন না-যযৌ। নত্না অভীক্ষণ চাগস্ত্যণ দণ্ড-কারণ্য মাগত:।। তত্র সূপন্থা নাম ब्राक्षमीमार्खभागजा। निक्ठा क-ণৌ নাসে চ রামেণাথ পরাহিতা।। তৎ পুরিত: থরকাগাদ্যণ জি-

नित्रा ख्या। ठजूर्मनश्रुप तकः-সাস্ত বলেন চ।। রামোপি পুরুষা-भाम वारेग र्यभ भुत्रक जान्। ताक्रम्। পেরিভো হভগাগাৎ রাবণো হরণা য হি।। মৃগৰূপ সমারীচ কৃত্বাগ্রে **২থ ত্রিদণ্ডবৃক্। সীত্রা প্রেরিতো** ब्रात्मा भावीष्टः भुक्षयान र ॥ भिष-মাণ: সচ পাহ হা সীতে লক্ষণে তি চ। সীতোক্তো লক্ষণো হথাগা-मुाम न्हानु परमं उ॰ ॥ खेवाह ब्राक्षः সীমাযা নূন সীতা ছতেতি সা। जावरणा **२**छत्र मामान्। व्यक्त्नानाय कानकी ।। कठायूव विनिष्क्तं अ यरो नहा ७७। वनी । अलाक वृक्षहायाया : दक्षि छा : छ। सथा दय ৷৷ আগভ্য রাম: শ্ন্যঞ্ পর্ণালাণ परमं र । (भाकः क्षाय जानका भार्गनः क्ञवान् भुज्ः ॥ क्षेत्रयुष् अ॰कृতs छमूका मिक्का मिक्का मिक्का গত্বা সথ্যু তত শ্চকে সূগীবেণ চরা-ঘবং ৷৷ সপ্ততালান্ বিনির্ভিদ্য শরে-शानजभवंश। वालिनक विनिर्ভित्र किकिकाया॰ इत्रीयतः ॥ जूगीव॰ क् ভবান রামে। খ্রাসুকে স্বৰ স্থিত:। जूर्योव: (পুरुयामान यानद्रान् **প**र्द-ভোপমান্।। সীতাবা মার্গণ কর্তু• भ्दोरिष् भूगश्वनाम् । भुजीनी

मूखद्राः भागिः मिनः गर्दा नमानः তাঃ॥ দক্ষিণান্ত দিশ যে চ মার্গয-खा २थ जानकी । वनानि भर्वजान् षीभान् नहीनाः भूलिनानि ह ।।। জানকী তে হাপশ্যন্তো মরণে কৃত-নিশ্চযা:।। সম্পাতি বচনাৎ জ্ঞাত্ম হন্মান্ কপিজ্ঞর: ॥ শতংঘা**লন**্ বিন্তীর্ণ পুপ্ল বে মকরালয়ণ। অপশ্য-জ্জানকী তত্ৰ অশোকবনিকা ছি-তা॰।। ভৎর্সিতা॰ রাক্ষসীভিষ্ঠ রা-वरान ह ब्रक्षमा । ভद ভार्य्या ७ वह-**छ। हिन्दरश्रीक दावव ॥ अञ्चलीय •** किन पंदा नीजा कोमना मनुवी । রামস্য তস্য দ্তোহং শোকং না व्यक्रेमिथिनि॥ अञ्ज्ञानकः स्म (म-হি যেন রাম: মরিষ্যতি। তৃৎ শ্রুত্বা भुम्पा भीजा (वर्गात्रङ्गः स्नूमा ।।. যথা রামো নযেৎ শীঘু• তথা বাচ্য• पुरा गाउ। उप्प्राङ्गा जू रुन्मान् वन दिवा वज्ञ उर्।। रवाक ब्राक्नमाः कान्यान् वर्क्षनः वर्षे छः । मर्रेब विन्तुकित्जा वारेग मृद्धी রাবণ মবুবীৎ।। রামদ্ভোম্মি হনু-भाग् (महि द्राभाय मिथिनी । এउक् मुद्धा अञ्चलिखा मीलयामाम शृह[ै]-कः॥ किन ड्युं निउनाञ्चा नहा (गार्म् महादलः। मध्या लकाः ममा-

शासा ब्रामनार्थः न वानद्रः॥ जन्द्रा क्ल अधुवान मृष्ठी जीएउडारवस्य । भगि बङ्क बागाय बास्मा नहां। शयो भूती ।। अभूगीयः अहन्यानः मार्। नवज्ञाः। विভीयागि अंभाक्षः मह्मा द्वांचव भुकि॥ व-रिक्र थर्राञ्च छ। जिक्ष्माम ख॰ द्रावशा-नुकः। রামো নলেন সেতৃঞ্চ কৃত্বান্ধৌ চোদ্বিভাযত।।। সূবেলাবস্থিত শৈব भुद्री॰ मक्षा॰ एमर्ग इ। अथ उ वानः द्वा वीदा नीलाक्र नलाम्यः॥ श्रु ध्याक थ्यान्ता काषवट श्रम्था छः मा। रेमन्स विविष मूर्था। एउ भूबी॰ লক্ষা• বভঞ্জিরে॥ রাক্ষসা•চ্চ ম-शकायान् कालाञ्जनहरयाशमान् । রান: সলস্থাে হত্বা সকলি: সর্ব ब्राक्रमान्॥ विमुर्ण्डिख्य श्र्माकः দেবান্তক নরান্তকৌ। মহোদর নহা। পাশ্বাবতিকাৰ মহাবল ॥ সম্ভ নিসম্ভ নতঞ্চ নকরাক্ষণ হাকম্পানণ । পুহস্ত বীর মুমত জন্তকর্ণ মহা-वनः।। द्वारानः नम्भा निष्ता श्वारिनः রাঘবে। বলী। নিক্ত্য বাহু বক্তাণি রাবণস্ত ব্যুষ্ঠাতয়ৎ ॥ সীতা• শুদ্ধা• গৃহীত্বাথ বিমানে পুল্লকে স্থিত:। স্বানর: সমাযাতো ছযোধ্যা পুর-র॰ পুর॰।। তত্র রাজ্য॰ চকারাথ পু-

जर् भाजरम् भुजाः । मणाचरमः धानाङ्का ग्यानित्रिम भाउन ॥ निश्वानाः विविवद कृष्वा म्या नानाः नि द्रावतः। भूत्यो जनवार्वो पृष्ट्री-**(छो ठ द्रारक्र) २७**,रव्हगर ॥ अका-দশ সহসাণি রামো রাজ্য মকার-य । भजुष्मा वरा श्वा भिन्य खतु छ: इंडः ॥ यगलातीन मूनीन् नुःद्वा नुःद्वार পত्তिक त्रक्र माः। वर्गः गछ। बारेनः मार्ख भरवाद्याः रेवक्-ভান্তক: ॥ ইতি গাৰুডে ১৪৮ অ-ধ্যায: ॥ 🗱 ॥ এতদতিরিক্ত বা-म्पोकि**न्**गीड॰ मश्रविःमाञ्चिमर्गयुक्तः नर्मुत्नाकाञ्चकः मीठाकवृकि न-হসুকন্ধরাৰণ বধ কাব্যক্ষপান্ডুতো-ভরকাও মন্তি। তস্য পুথমসগী-याभाका यथा । उमनाजीवनिवर मार्ववा उभमा छकः। वहमा भू-थमः ज्ञानः वाल्योकः मूनिशृक्षयः ॥ বিন্যাবনতো ভূত্বা ভারদ্বাজো মৃ-श्वामृतिः। পপुष्ठ मया अधिकाः क्-**ভাঞ্জ नि**नुरि। वनी ।। त्रानायन निजि খ্যাত শতকোটিপুবিন্তর। পুণী-ত ভবতাৰ্চ বুন্ধলোকে পুতিষ্ঠিত ।। শুষতে বুশ্বণা নিত্য মৃষিভিঃ পি-ত্ভি: সুরৈ:। পঞ্বি:শতিসাহসু॰ द्वामायन मिन जूदि ॥ उनाकर्निङ

মুখ্যাভি: সাবশেষ মহামুনে। শ **ज्यादि भ्**विखाद द्वामाय महा-ৰ্ণবে।। কি॰ গীত মিছ यमान्डि তক্ষে कथर मृत्उ। व्याकर्गामद्विगः भृष्ठे॰ ভারদ্বাজস্য বৈ মূনি: 11 হস্তামলক वर नर्ब नयात्र भठकारिक । ७-মিত্যুক্ত্ব। মুনি: শিষ্য প্রাবাচ ব দতা বর:॥ ভারদ্বাল চির জীব नाधु मादिक सम्र नः । শতকোটি পুবিভারে রামায়ণ মহার্ণবে ।৷ রা-भन् চরিত সর্ব মাশ্চর্য্য সম্যুগী-त्रिउ·। शक्षिव·मिष्ठिमाह्रमुः न्ताः क यर পुर्जिष्ठिङ । नृगा हि त्रमृ**ण** রামচরিত বর্ণিত মধা। সীতামা-হাত্ম্যসার যথ বিশেবাদত্র নোক্ত-वान्।। मृगृञ्चावहिरठा वुन्नन् कान्नरः স্চরিত মহৎ । সীতাষা ম্**ল**ভূ তাবা: পুকৃতে শরিতঞ্চ বৎ ॥ ই **ত্যাদ্যা**र्य द्राभाषण वान्मीकीय ज-ভূতোত্তরকাণ্ডে আদিকাব্যে পুথ-नमर्गः ॥ # ॥ जन्रट तुकाखनु রাণীযোত্তরখণ্ডান্তর্গ তৈকষপ্টেতমা ধ্যায়াদিক হরপার্নতীসংবাদকাপা-**ध्राज्ञतामायं मिख् । एक यद्या**-जावानकाएं नर्गाः मरेशव मञ्जू नाष्ट्रिशः षष्ट्रेऽखद्रजिन्छ स्नाकाः भाक्ष्युरा नृगा•)। अध्याञ द्रामः 🕆 চল্লিতে অযোধ্যাকাণ্ডে নবানা স-র্গাণা॰ সপ্তশতানি শ্লোকা: পুণ্য-(भाक्यमाः २। कात्थ १ अत्। १४।। আথে সর্গা দ্বিপঞ্চ পরিক্ষিপ্তাঃ পঞ্শতানি লোকা: পাপহরা: भाइँ जैल्पाकाः । श्रीभन्ध्रात्र রামায়ণে উমানছেশ্বর সংবাদে কি: ষিদ্ধাকাণ্ডে নবস: সর্গঃ পঞ্চশতানি শ্লোকা: দুরিতহর। পঞ্চ পঞ্চাশ ভ্ ह। जुन्दब्रकात्व नर्गाः भरेकवाद्याः আ্বিশদিতে প্রোক্তা স্ত্রীণিশতানি শ্লোক। জিভ্বনপাপহরা: ৫। কা-(७ युकाञारक मर्गा नवमध नीलक-ঠোক্তা: সার্চ্চেকাদশশতশ্লোকা ম-न्मार्थायुवाः भूगाः ७ । व्यथा-ত্মোভরকাণ্ডে সর্গা: গুহস-খ্যবা পুঞ্চিপ্ত। স্বতুশতসংখ্যশ্লোকাঃ ৭ । भूतानमः थाम भूता स्वतालाः ৷ পার্র ভৈঃ পরমেশ্বরেণ গদিতে श्राज्यद्रामायत कार्षः मध्र রবিতে হতিশুভদে সর্গা শ্চতু:ৰঞ্চি-কাঃ। প্লোকানান্ত শতদ্ববেন সহিতা যুক্তানি চত্বারিসাহসাণ্ডের সমা-সতঃ শু,তিশতে সূক্তানি তত্ত্বাৰ্থতঃ ।। इंड्रिशाजाद्रामायगः ॥ 🗱 ॥ व्य-পর রাম বশিষ্ঠস বাদ্রপ নো-ফোপায়ক দেবহুতোক্ত বাশিষ্ঠ

त्रान

गामक मकाद्रीभाषण मस्ति। उज পুথনার্জে অষ্টাবিংশভূযভারশত স র্ণা:। তঙ্গ্য আদ্যন্ত শ্লোকৌ যথা। श्विवामीकि कवाह। उनम्म नुकः व्रवादनस्व भिषः भृत्। अधिर्वाव नु-कद्रन खाड निर्वानमायि य ॥)।। य **इस॰ मृ**ग्यामिछा विधि द्राम विशिष्ट्याः। मर्वावरङ्गि मुवनाम् চ্যতে বুহ্ম ঋছতি ॥ ২ ॥ উত্তরার্ছে ষোডশোভর দ্বিশত সর্গা:। ত-न्त्राम् । ज्ञानाको यथा । ज्ञिताम उ वाह । रेनइर्यांगर कन्ननाज्यागार ভনু: পভতি রোহিত:। কথ্মেভদ-তো বুদ্ধন্ সম্ভবত্যাশু জীবত: ॥)।। य**् मर्श** थितिर वृक्त उद्धनाः নিতি চ য়ৢট । শুক্রাভুদীর্য্যত नानि ज्या वृक्षाज्ञात ननः ॥ २॥ व्यवासी देवद्रागानुकद्रगगुष्टः । वि छीरा मूम्कूग्रः। ज्जीय उँ८ भ-खिगुइ:। हर्ज्शः शिविगुष्टः। भक्षमः লকলোপশমোগৃছ: ৷ ষ্ঠপুকরণে निर्वागगुष्टः। भूबार्षः महीकगुष्ट्रमः-था। २०५००। উত্তরাজে महोकगुञ्च-স খ্যা ২০৯০০। ইতি গ্রীমহারামা-যণে নিৰ্বাণপুকৰ্মণ বালকাণ্ডে মো-काभार परवर्षाक हावि मर-অংহসুগ্ৰ সংহিতায়া বাশিঙে বুদ্ধ

मर्मां छेखेबार्क (वाउएमाखेब हि-শতভম: সর্গ: ॥ द्वामानिक्नकामः श्रु द्रकायानः। इंडि दाञ्जनिर्घण्टः॥ द्राभावकाषानमः शुः ठकवाकः। ं इंভि द्राजनिघंग्टः ॥ রামিল: পু: রমণ:।। কাম:। ইভি व्यक्ति।। রাম্ভ: পু• ব্তেবেণুকৃতোদণ্ড: 1 त्राम्या (वन्: ठम्) विकातः। ইडा মর ভরতৌ ॥ রায়ণ ল্লী পীড়া। ইতি কাচিৎ-नम्बद्धावनी ॥ রাযভাটী জ্রী নদীসোতোবিশেষ: । আওড্ইতি ভাষা। যথা। প্রোটি: পাত্রসঙ্কারে। রাষ্ভাটী नभाञ्चाय। इंडि नफ्तज्ञावनी।। द्रालः भू भाववृक्षिवर्शभः। धूना ইতি ভাষা। उৎপर्य्यायः। मर्ज्जः व्रमः २ मानः ७ कनकलान्धवः ८ वननः ৫ সালনির্যাসঃ ৬ দেবেই: १ শীতল: ৮ বহুরপ: ১ সালরস: >० मर्ब्जनियामकः >> मूत्रिकः >२ সুরধ্পঃ ১৩ যক্ষপ্পঃ ১৪ অগ্নিবল্ল-ভ: ১৫ কল: ১৬ কললজ: ১৭। व्यम् खनाः। मिनित्रवः। त्रिक्षदः । क्षायद्ः। जिक्दः! मःगुरुद्ः।

वाउ निज (मुंहि कक्ष दुग ना निष्क्ष । अम् आन लग करो । निनित्र प् । भूष्त्रामय मास्तिकाति प्क्ष । इठि त्राक्ष निर्म छैं। । अभिष्ठ ।
त्रामस् मानियाम स्था मर्कत्रमः
मृउः । (प्रवस्ता स्कष्म स्था
मर्वत्रमक्ष मः ॥ वाला हिस्सा क्ष्म स्किः क्षाया गुरुक्त ह्राइट ।
(प्राषाम् (स्प वीमर्ग जृत तुन विभाषिकाः ॥ गुरुक्त विक्षाक्ष म्म म्नाजीमात्र नामनः। इठि कावनुः
कामः ॥

द्रानकार्य्यः भू नानवृकः। ইতি द्राक्रनिर्वण्टः॥

রাব: পু॰ শব:। ইতি শবরত্না বলী।।

ন্ত্ণবিন্দু রিতি মৃত: ॥ তস্য কন্যা ইডবিতা কপেণাপুতিমা ভূবি। भूवन्डाय म द्राविष खाः कन्।। भुवाभाष्य ॥ अवि देवछविराजा যস্যা বিশ্বা: সম্পদ্যত। তস্য भेड़ा फेडमुंफ भूबी रेव मिववर्गिनी ।। (कार्ष्ठः दिन्त्वनः बाख्व अवनः (हर्वर्वर्वनी । विशाह जूमकाकाय **ज्ल**नीर्वः महाइन् ॥ अष्ठरःष्ट्रेः হরি শাশু: শঙ্কুকর্ণ বিলোহিত।। পিস্ক নাম সংদ্ঞা পিতা তস্যা-व्वीखाः॥ अरमायास अनापायः শরীরঞ্চেদ মূচ্যতে। স্পরীরত্বা-ह नामा (उन रेव न ज्यवहक: ॥ अथ्रा॰ करवरता जनयिष्णुः उ॰ नल-क्वद्रः। द्रावनः अञ्चकनंकः कन्।। म्भनशी उथा ॥ विजीवन हजूर्यम् रेनकम् बनयर मूजः। मञ्जूकार्गा मणगीयः भिक्राना त्रक्रम्बनः ॥ চতুয়াদ্বি শতিভূজো মহাকাষো ম-श्वावनः । जाउ। अन लाहिङ गीव अव ह।। निमर्गाप्ता-ৰুণ: কুর: স রাবণ ইতি মৃত: । हित्रगुकिमिश्र खुर्गी८ न ताना भृइंबचनि ॥ ठत्यूंगानाः दाका जू दारामण मा त्राक्रमः । जाः शक्रकारित व्यापा॰ मःथाजाः

किर्था विकाश नियुजानासकत-दिः मःथेऽ।विक्ति कराङ्काः। यष्टि रेटव मङ्गुणि वर्षाणाः कि म जा वगः॥ प्रवज्ञानाः शिज्ञाकः ह्याद्रः कृष्ण भूकागतः। ख्वायुण हजुः र्थाः एम ज्ञादग छलमः क्रयारः॥ ज्ञानः नामत्रथः भागाऽ मगगः क्रय भीगिवान्। ইक्ति वङ्गिजाणा ना ज्ञाङ्गामृजीवनामाधायः॥

द्वादनगङ्गा जी मिःश्लादमञ्चनिः विश्नवः। यथा। ज्ञ উवाह। দিবাকর শুস্য নহামহিয়ে৷ নহা-न्त्राज्य त्रव्योबः। अमृग् गृशीः ত্ব। চরিত পুতত্তে নিজিংশনী-লেন নভন্তলেন।। জেতা সুরাণা॰ अन्दिश्वजुः वीर्यादिलाभाज **गानाम । जकाधिलनार्क्रणथः** সমেত্য স্বৰ্ভানুনেৰ পুসভ নিক্ৰ ॥ ত্ৰ সিংহলী চাক্ৰিতম্বিম্ব विका जिजागाथ सहा कुमाया । भूगक्रमावक उदेवयायाः मुस्माह मृर्ग्धः मित्रमुखभाषाः॥ जजः भुज् তি সা गङ्गा जून। भूग। करनाम्या। নামা রাবণগঙ্গেতি পুঞ্জিমনন মু-भागजा ॥ (य ज् तावनभन्नायाः कायास स्कृतिन्त्काः। भग्नतागा वनः त्रागणविद्वानाः सम्रहाहिनः॥

ইতি গাৰুডে ৭০ অধ্যায়: ।। বাবণারি: পু: শ্রীবাম: । ইঙি কটাধ্ব: ॥

রাবণি: পু॰ রাবণজ্যে গ্রন্থ:। সচ ইন্দুজিত। যথা। রাবণি: শক্রজি-মেঘনাদো মন্দোদরীসূতঃ। ইতি হেমচন্দু:।।

त्राण य ७ लाक् । इंछि कविकन्नक्रमः ॥ म्ह्याखा १य मिछि गननिःशः ॥ त्राम्यः थदः । मूर्गमिःश्व इमः जानव्यासः मद्या उपाकि
दुसः कृषा त्राम्यकः व्यूट्टशानिकवान् । य व्यवताल्य ७ द्राम्यकः ।
इंछि मूर्गानामः ॥

त्राणः भू थान्या निमम्हः। उट
शर्यायः। भूकः २ उटकतः २ क्रे॰

८। इठ्यम् ।। ममूह्यः ६ ममा
शतः ५। इठि क्रोधतः।। अमृ क य्यात्थाठि इठि क्रोधतः।। अमृ क य्यात्थाठि इठि त्राणः। अमृ क य्यात्थाठि इठि त्राणः। अमृ क य्यात्थाठि इठि त्राणः। अमृ क व्यात्थाठि इठि त्राणः। अमृ क व्यात्थाठि इठि त्राणः। अम् हठि क्रवः।।क्षा। (क्याठिककम्य प्राप्ताः। उप्ताटशिक्यावः।। अथ मृद्धाः भनक्षक युकाहकातः मृर्विज्दः। सनम् कन्म्मा हर्ष्यः मृर्विज्दः। सनम् कन्म्मा हर्ष्यः मृर्विज्दः। सनम् कन्म्मा हर्ष्यः मृर्विज्दः। सनम् कन्म्मा हर्ष्यः मृर्विज्दः। सनम् कन्म्मा हर्ष्यः

थत्रा क्यार । छीनकव्षा भर्कव মহাভ্তানি জজিরে ॥ অগ্রী সো মৌ ভাস্করেন্দ্ তত তুঙ্গারকাদয:। তেলো ভূ খাছুবাতেভ্য: ক্রমশঃ প क्ष जिल्ला ।। भून मीर मेशायान वि खब्रुग्लि मः छकः । नक्रवक्षिणः ज्यः मधविः**णाञाकः यणी** ॥ इंडि সूर्व। जिल्लास्य (गानाकारायः ॥ कि ॥ তস্য সংস্থান যথা। বিষুবৎক্রান্তি-বৃত্ত্যৈক্যাৎ পূৰ্বভাগস্থিতাঃ ছিন্নাঃ া মেষাদ্যা রাশ্য: ক্রান্তিবৃত্ত্য: পূর্ষদিক্ কনাৎ।। ইতি মুনী স্বরকৃত मार्बाङोगिमिषाष्टः ॥ 🗱 ॥ व्यथे द्रा-मा पितिर्यः। भिष्ठ वृष भिष्न कर्क ট সিংহা: কন্যা তুলাথ বৃশ্চিকভ 1 धन तथ नकतः अत्या भीन इंडि চরাশয: কথিতা:।। রাশিকথন ॥ 🗱 ॥ व्यक्षिन्ता मञ्ज्रानी कृति काशास्क कीर्डिटा (स्यः ।)। বৃষভঃ কৃত্তি চাম্পেষ• রোহিণ্যক্ষঞ্ মৃগশিরস:।।২।।মৃগশিরসোর্জাতা-षा भूनई(मा जिलाह निश्न ।)। भारः भूनर्वामा ब्रस्टाः भूति। द्वाराम्या ह कर्क है: ॥ ८॥ मि रहाथ मधा भृद्यक-ल्लुगी भाम উखद्रायाः। १। उत्हर হস্তা চিত্ৰাৰ্থক কন্যকাখ্য: ॥ ৬॥ তৌলিনি চিত্ৰাৰ্ক স্বাভী বিশাখা-

याः भाषवरः। १। व्यक्ति विभागः। পাদ তথানুরাখান্বিতা জ্যেষ্ঠা।। ৮।। ই म्बा भूबीयाण भूषम कान्। खता --শকে। ধরী। ৯। মকর তুৎ পরিশেষ। मुवना हार्ष- धनिहायाः॥ २०॥ धनि-ষ্ঠাৰ্ছ শতভিষা প্রভাদুপদ পাদ-वंशः कञ्जः। >>। भूदं जामुभमात्मय ন্তথোত্তরারেবতী মীনঃ॥ ১২॥ইতি त्राणिनक्रवाखरकथनः॥ 🗱 ॥ द्राणि নামানি চ ক্ষেত্ৰণ ভ মৃক্ষণ গৃহনাম চ । (भवामीनाक भर्यप्रायः लाकारम्व विविष्ठाय् ॥ इंजि ज्ञानिभर्गाय क-থন ।। 🗱 ।। ক্রিয় ভাবুরি জিত্ম জলীর লেয় পাথেয় যুক্ত কৌপা-খ্যা:। ভৌক্ষিক আকোকেরে। হ-द्याग कास्त्रज्ञ क्या ।। (भवानी-नाः विष्णवनामकथनः॥ 🗱॥ ञरूप সিত হরিত পাটল পাঙু বিচিত্রাং সিতেভর পিয়কৌ। পিঞ্ল কর্র वक भविना कृष्टाया यथा जिथ्या ॥ (मयारीना॰ वर्गाजर कथन॰ ॥ 🕸 ॥ बर्मा घरी मृतिथून जगम न বীণ চাপী নরো হস্বরঘনো মকরো भृगागाः । ভोनी जनगाम्हना श्रुवंगा ह कन्। (न्यूनाः चनामनम्-শাঃ স্বচরাশ্চ সংক্রি।। অশ্বভ্রমনা श्याकात्रक्रवाना ने ज् यथाकाज-

शिक्षी । छे खद्र व ठ ज्यात्र ग प्रकर्मा । 📆 রাশ্বরিষ্ঠাভূদেবতাকথন ॥ 🕸 ॥ क्रिताथ भोगाः भूकरवा १वना চ ও जाथ यूग्यः विषयः नमण्ड । চর ছির ছ্যাত্মক নামধেণা মেবাদ: या श्मी कमणः भूषिकाः॥ त्राणी-না কুর সৌনাদি বিবেক: ॥ 🛊 ॥ रिष्वक्रमाग्द्रत्। भ्गाम भूकतः े रेक्टर साधानाथा खरेशव ह । भुजा বৃত্ত্যা ভবন্তেগ্ৰে নিভ্যুণ্ছাদশ রাশ-यः ॥ भूगति विदिकः ॥ 🛊 ॥ मिथून তুলা ঘট কন্যা দ্বিপদাখ্যা শ্চাপপ্ র্মভাগশ্চ। মৃগ ধনু রাদ্যন্তার্চ্চে বৃষা-জসি-হা শ্চতৃশ্চরণা: ৷৷ দ্বিপদ চতু ञ्चर द्रान्निकथन ।। शा कक हे वृन्हिक भीना नक्द्रास्त्राक्ष्य कीवेग-खाःगुः াতৃশ্চিক রাশি মু নিভি: শরীস্পত্তে न निर्मिश्वः॥ कींग्रे मदीम्श द्वाणिकथ-नि ॥ भा विशास्त्रणाः महिं मि॰ इ॰ विश्व । ठळुञ्जराः । जिल्लानिन्य। ভক্ষ্যা বশ্যা: সরীস্পস্থাত্য: ।৷ **মৃগপভিৰশে ভি**ষ্তম্ভেডে বিহায সরীস্পান্ । অকথিতগৃংহয়্য়• वन्। बनवावकात्रकः ॥ जतीमृश জাত্য ইতি বৃহ বচনাৎ ক্চিদ্যাপি পরিগৃহ: । जुन्नीनाः वन्।।वन्। कः थन ।। 🖛 🐧 । नश्न ज्वा जी

हा**नानि घ**ढीः निनामु त्व (मरबे) । गकता दिया के जि॰ एको वत्नी निवरन १ स वृष्डो ।। जला कि कर्क है भी-নৌ মকরাস্ত্যার্জঞ্চ শিবমতে সম্ভঃ। ग्राम्रावर्ग जनक व्रामि कथनः ।। १।। হুৰা স্তিমি গো ধ্বি ঘটা মিথুন ধনুঃ किक मृगम्थाक जमाः। वृक्किक কন্যা মৃগপতি বণিজো দীৰ্ঘা: সমা-খ্যাতা:।। রাশীনা• ছুদ্ব দীর্ঘ কথন• ॥ #॥ भागानि कन्नाः नाथा यथा जःथाः भुनकिनः। (सर्वामा द्राण-ষো জ্ঞেযা জ্ঞিরাবৃত্তি পরিভূমাৎ ॥ **पिगिदिश लग्न कथनः।। क्रा। अ**क मूक व्रवन्द्वकं (जोम) भूकावनी जूवा । जी-वार्कि ভानुष्डक्रानाः क्ष्यानिम्। त-জাদ্য:।। গৃহাণা । ক্ষেত্ৰ কথন ।। ।।।। অজো গোপতি যুগ্মঞ্চ কর্কি ধৃদ্বি মৃ-গা স্থা। নিশাস জা: স্তা কৈতে শেষা শ্চান্যে দিনাত্মকা:।। নিশা न জ। विभिथुनाः मृजाः भ्रिप्तामया ন্তথা 11 শৈষাঃ শীৰ্ষোদ্যা হেতে মীন শ্চোভযতাজ্ঞকঃ। নিশাদি म•छ। कथन•।। *।। द्रवि र्गाम• नि-শानायः जनामित्रमद्यः । भक्त खय॰ ভূমিপুতো বৃধে। २%। मनवाम-तान्।। वर्षायकः मुद्राहार्यं। काश्चावि -**ग**रिन॰ ভ्छः। गनिः जाकदर॰ दर्ग॰

चर्छानुः मार्खव ८ मद्रशावव भुमाना ८ जक्लाः यताणिः जूक्षरः गुराः॥ ইতি রাশিভোগকথন । ইতি জ্যো-তিতত্ত্ব ৷৷ 🗱 ৷৷ দাদশরাশ্যাত্মক निवक्न यथा। भूवछा उवाह। स क्रभः जिन्द्रम्भः विनिष्ठः कालकः भिगः। अभिनी ७ द्रगी हिव कृत्तिः কাপুথমা•শক•।। মেষক• হি বি कानीयार क्डाक्क मूराह्छ । वाश्वाःना ज्या वृज्ञन् शुक्तान-ত্য কবে গৃহং। সৌম্যাৰ্ছ বৃষ্ম (भर वरन शतिकी खिंड ।। मृगार्क बाद्विजाःना खरः सोग्रगृहः जिन । मिथून जुकारा उन्। गगन इगः भूलनः ॥ वारिकाःभगः প্ৰস্ক অল্লেষা শশিনো গৃহণ রা-**मिः** कर्क हेत्का नाम भार्ष्य मथित नानिनः ॥ পिತ्रकः ভগদৈবভ্য উडवाः मण्ड (कमत्री। मूर्य) एक वः বিভো বু স্থান্ হৃদয• পরিকীর্ত্তিত । I উত্তরাংশা জ্রয়ঃ পাণি শিচত্রার্জণ কন্যকা ত্বিয়ণ। সোমপুগ্রস্য সদ্মৈত দ্বিতীয় জঠর বিভো: ।। চিত্রা**-শ** দ্বিত্য স্বাতী বিশাখাযা **শক ত্র**য । দ্বি ভীষ্ণ শুক্র সদন্ তুলা নাভি কুদা হ্তা। বিশাখা শ মনুরাধা জ্যোগ ভৌগগৃহ জিদ ৷ দিতীয় বৃশ্চি

का द्राणि मिष्ठ कानम्का भगः।।। म्ल भ्रहाख्याः मन्ह (प्रवाहार्यक्री) र शनुः। উक्यूगन भीणना जीन-बार्य भूगीयाञ् ॥ উত্তরাশা खाया थकः नुवनः मकत्त्रा मूत्न। धनिहार्कः निक्किक जानूनी निव्वकित्छ।। ষ্নিগ্ৰন্ধ শতভিষা প্ৰোগ্ৰপদা •-শক ত্র্য : সৌর সমাপর মিদ <u>*</u> ৰয়ে। ৰাজ্ব চ বিশুতে । প্ৰেষ্টিপ-দ্য শ মেকম্ভ উত্তরা রেবতী তথা। षिञीयः कीव अमनः मीनस চরণাবু-(छो।। #।। त्राणीना॰ लक्कन यक्ना-मि यथा। नात्रम উवाठ। तालयः कः থিতা বুক্ষন্ দ্বা দাদশ বৈ নম। তেষা বিশেষতো বুছি লক্ষণানি यक्षण ।। भूनखा उवाह। यक्षभः তত্র বক্ষ্যামি রাশীনাং শৃণু নারদ। यामृणा यञ अकादा यिमन् इतारत् वमिं हि ॥ मक्षान स्मृत (मकम् ধান্য রত্নাকরাদিষু। নব সাদ্ব**ল স**ং-हामा वज्यायाक अर्बनः ॥ निज्रः চরতি ফুল্লেষ্ সরসাং প্লিনেষু চ ৷ भिषः मनान मृर्जिक जातिक ध-नामियु ॥ व्यः मम्मकाभयु हत्राज शाञ्चािष्य । उत्राधिवात्रज्ञिस क्वीवनवत्राभुग 🜓 छी भू नत्याः नमः जम् गया। नि गितिशुरेकः।

शिवान्। ष्ड मिथ्न गीउ नर्डक मिर्निव्।। क्रिक कीण त्रिक निवं। বিহারো হবনি রস্য তু। মিথুন নাম বিখ্যাত রাশি হেঁগাত্মক: মৃত:।। कैर्किः अजीदिश मभः मिलन इः शुः के खिंजः। (करात्र वाशी श्राम वि বিক্তাবনিরেব চ।। সি হস্ত পর্বতা রণ্য দুর্গ কলুরে ভূমিষু। বসতে ব্যাধ পল্লীর্ গস্থরেষ গুহাস্ চ।। যা হি भुमी भक्कत्रा नावाक्छ। ह कन्रका । চরতে জীরভিস্থানে বসতে ভদ্দে-यु ह।। ज्वाभानिम्ह भूक्रा वीष्रा श्राविठाइकः । नगद्राध्वि भाषा সু বসতে তথ্য নারদ।। স্বভূ বন্মীক नकाती वृन्धिका वृन्धिकाक्छिः। व्यागान्य की हो। १ हि शावाना दिष निश्चः ॥ धन् छत्रक्ष अधाना मीना भारना थनुक्तंतः। वाकिम्रता २ छवि-बीमा स्पीयूक वना निवृ॥ स्गारम्। नकता वुक्तन् व्यक्तासा क्लाक्षरः। नकरता श्रां निर्माती वमराउ ह महामत्यो ॥ त्रिकन्यसुक्त भूक्यः क्रक्शाती बनाश्रुउः । मृज्ञाना-**ठद्रः मञ्ज इ**।यी स्मोखिक मग्रम् ॥ मीनक्षण प्रामाका मीन डीर्था मूम थवः । वैद्वारं भूगारम्यम् स्व वास्तरम्बक् ॥ स्कर গদিত•

जुङ्धाः (भवाषीनाः महामूत्न । न कः माहिन्द्रवार्थायः छञ् प्रजर भूः রাভনা। এতথ্যাতে কথিত সু-त्रारं रथा जित्नजः भूममाथ राज्य । भूगाः भुद्रागः भद्रमः भवितः मः শৃণ্বতা॰ পাপহর- শিবঞ ॥ ইতি विवासनभूतारमभू वाखा नात्रम मन वारमञ्जलनिजः ११ स्थान्या । व्राणिहकः क्ली (स्वाहिबाहणवा-শ্যাদিযুক্তবৃত্ত । তৃষ্ঠ নামান্তর ভচক্র জ্যোতিষ্চক্রঞ্চ। যথা। সপ্তবিংশতিকৈ জ্যোতিশক্ত স্তি भिञ्ज वायूगः। उपकारमा ज्य मानि नेवक्कं हत्र गाह्यि : ।। इंडि मीनिका॥ अधिवद्रापः यथा। ७-**एक** धुराया **बंध गा**क्रिश्च भुदहा-निरेवः। भर्य्याउँ अतुः उन्नका गुरु कका यथा कन ॥ उनितिष्ट्रमान হতী কক্ষাল্পাথ:স্থিতস্য চ। মহ-ত্যা কক্ষণা ভাগা মহান্তো হল্লা खयान्या ॥ कालनात्नन जगनः ভূঙ্কে १ स दुन गा **शिष्ठ: । गुरु:** का লেন মহতামণ্ডলে মহতি ভুনন্।। ষল্পা তু বছন্ ভূছক্তে ভগণান্ भौजिही विजि: । मङ्ज्या कक्ष्या-गह्न ७७: खन्नः भरिन्छतः ॥ न-नतात्रथः करम्पम् मञ्था पिवमा-

ধিপা:। বর্ষাধিপত্ত তত্ত याः পরিকীর্ত্তিভা: ॥ উদ্ধৃ ক্রমেণ भभिता मानामाध्याः मृजाः ॥ (हादिनाः ज्यं) जनगम्ता ক্রমণ তথা। ভবেন্দককা তীণ্মাণ শো ভুনিণ ৰপ্তিতাডিত। সর্বোপ রিষ্টাৎ ভুমতি যোজনৈ তৈ ভ্রমণ্ডল ।। তত্ৰ ককা ক্ৰমমাহ। বুন্ধাওমধ্যে পরিধি ব্যোমককাভিধীয়তে। ত মধ্যে ভূমণ ভানা মধোধ: ক্রমশ ख्या ॥ मन्सामस्त्रका ज्ल्य न्यं। শুকেন্দুজেন্দ্ৰ:। পরিভুমন্ত্যবোধ: **ञाः मिक्कविम्याथ्या घनाः ॥ इं**डि স্र্যাসিদ্ধান্ত: ॥ 🛊 ॥ गुरुवय हन्मु-अ·यार्ग क्वविरम्य बनकः द्रामिः हकः यथा। द्रामिहकः भुवक्तामि न्भागाः हिल्कामाया। द्रवि बी व ख्या भोन्र रिष्ठम्ह हत्मु समागर ॥ জলপাতো ভবেৎ সত্য মিত্যুক্ত**ং** विकृषाभला। द्रवि जी व खथा मुक ত্তিশ্চ চ**ন্দ্রে ম**মাগতে। বাযুপাতো ভবেৎ সত্য মিত্যুক্ত বিফুযানলে ।। রবি জীব স্তথা ভৌন স্তৈশ্চ চল্দে সমাগতে। অগ্নিপাতো ভবেৎ স **७**। बिङ्गुङ• तुकायामान ॥ त्रवि ভৌন उथा दाङ रिउक्त हत्नु मना-গতে। লোহপাতো ভবেৎ সভ্য

मिज्रकः क्ष्याभाषा ॥ वसी दील खंथा (कजू रेडफ हान्यु मर्गागरक्षी) পাৰাণপাতো হপি ভবেদিত্যুক্ত-ভান্যামলে ॥ ইতি নরপতিজ্যচ-ৰ্য্যাথা তুষুক্চকে রাশিচক ।। #।। बाउकदाणिठक् यथा। उनामि वर् যপর্য্যন্ত রাশিচক্রে ব্যবস্থিত। তম वृष्णान्नमञ्खा बन्नगरि व्या व्या ॥ इंडि भक्षमता ॥ 🗱 ॥ मखगुर्गाक द्राणिठकः यथा। जागमकञ्जूकरम । রেখাদ্বণ পূর্বপরাগতণ স্যাৎ ত-মধ্যতো যাম্য স্বের ভেদাৎ । একৈক মীশান নিশাচরে তু হু ভাশ वार्या विविधिख्डा र्शान्॥ विना-नि विक्र गुगल भुवनाकि अध्यान পঞ্চেসু বাণ শর পঞ্চতুইযার্ণান্। भिवापिष्ठः भुविनिष्थे अकनाः स्य वर्गान् कन्यागाजान् भ्वितिष्युम् भ भारिवर्गान्॥ उथा। वालिक्लीवर খুর পোণ শনী শোভেতি রাশিষু । ক্র:নণভেদিতাবর্ণা: কন্যাযা• শা-मराः मृजाः॥ (जन व्य व्या इ के स्मरः । 🕏 🕏 या त्यः। शार्राः निपुनः। এ 🖻 কর্কট:। ও ঔ দি হ:। অ॰ অ: न व न व काः कन्।। । क्वर्न छन। । हवर्णा वृश्विकः । कुर्णा परुः । उदर्गा भकतः । श्रद्धाः क्रें । य-

वृर्जिति। इ.। य ब्राणीना मनुक्षा म-ि जिल्हा । जेबाह। व जात्र त्रानि কৌঁধানা মনুকুলান্ ভলেমনুন্।ইতি वहनाय ॥ ब्रामीनाः मृष्डा (ज्या खारंबर भवु भ्रिक वाय । य द्राम र्भ द्वामाउ॰ गननीयः विष्करिनः। यमा जू स द्वारमा त्र ब्हान । जना ना थक नामामाक्त नमक्तिन दाणि गृहीका गनरार । नाब्राम् इकत ता-শ্যন্ত গণয়েৎ সাধকাক্ষরাৎ। ইতি व्रामार्हनविद्युका थ्उ ववनार। उथा অক্তাতে রাশি নক্ষতে নামাদ্যক র রাশিত ইভি। তজ্ঞরাজে। তেন सञ्जाम। वर्णन नाम काम। ऋष्य वर्ण है। गगरयप्यिक यष्ठः वाभा द्वेनः घामण-स्र वा ॥ द्रिन् र्भञ्जाम् उवर्गः न्या ८ एउन छम्।हिं जिल्हा विष्य । अक भक्ष नव श्वाक्तवाः म् जाः। (हो ह यह ह मण-गांन्छ (जातकाः। विश् ब्रक्तु सूनयस পোৰকা। দাদশাই চতুরস্ত ঘাতকা: ॥ इंजि विकु विवयः॥ त्रामाहन्हिन्तुः काष्उदार। मक्तारि ज् वर्धः व-र्व्छनीयः। उथाठ। यष्टाञ्चन चारणानि বৰ্জনীয়ানি যুত্নতঃ। ইতি বচনাৎ।। व्यथ। नाः धन्। जाञ् वक्षु भूध मञ् क्लबकाः। मह्या थया क्याग व्यय हामण तालवः। नामान्कुण गएछः

याः मुजामुख कवः वरखर ॥ वर्ष निष् खथा निष्ठाः श्रान श्रन मञ्बि দঃ। ভাতরি ভাতৃক্দিক শতৌ भवुविवर्षनः ।। भूष्य भूधविवृष्तिः माए। वाको वाकववट लियः। কলতে মধ্যমাপোক্তা মরণে মর-়ণ ভবেৎ ॥ ধর্মে ধর্মবিবৃদ্ধিঃ न्। निष्किः कर्मन छि छः। व्याय ह धनमण्या विराय ह मिक्छ भगः !। रेक्क्विज्ञ जू मज्ज्ञान বন্ধুরিতি পাঠ:। ইতি তন্ত্রসার:॥ ब्राङ्के शु की विषयः॥ डेलमुवः। ইত্যমর: ।। বিষয়ো জনপদ: । উ-পদুবো মরকাদি:। ইতি ভরত:।। ब्राष्ट्रेनिवानी नू कानशहः। (हण्या-সী। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ: ॥ রাষ্ট্রিকা জী কণ্টকারিকা। ইত্য-गतः ॥ बाङ्घियः भू नार्षेत्राङ्गेबाकनतानः।

ইত্যমর:॥

ब्राश्चीयः भुः नार्हेशस्कोबाक्रमाः वः। ইতি एमहन्तुः ॥ द्राष्ट्रेनष-किनि वि॥

রাস ড ঋ শদে। ইতি কবিকল্প-ফন:।। দন্ত্যান্তো হ্য মিতি গদ-निः इ: । ताम छः श्रः पूर्णनिः इ-ख्रिन जानवाडि गदा उनासी

হুদ্ব কৃত্বা রশ্মি শব্দ বু পোদিত-বান্। অ অররাসং। ড রাসতে ইতি দুর্গাদাস:।।

द्रामः भू कालाह्लः॥ श्रानः॥ ॥ ভाषा ॥ मृश्वकः ॥ (गानानाः ক্রীডাভেদ:। ইতিমেদিনী।।শেষ म् विषियंथा। कार्जिकी भूर्निमायाकः कृदा जु द्राममखन । गाभानाः শতক কৃত্বা গোপীনা শতকভ था।। निनायाः भुजिमायाः दा 🗐 কৃষ্ণ রাধ্যা সহ। ভারতে পূজ-বেৎ কৃত্বা চোপহারাণি ষোডশ।। গোলোকে চ বঙ্গেৎ সোপি যাবদৈ বন্ধণো বয়: । ভারত ~~গু~~ন রাগত্য ছব্রিভক্তিণ লভেদ্ধুরণ ।। ক্রমেণ সৃদ্ঢা॰ ভক্তি• লদ্ধা মন্ত্র• হরে র-পি। দেহ ত্যক্তা চ গোলোক পুন রেব পুযাতি চ।। তত্র কৃষ্ণস্য जाक्त्राः जःभाषा भाषाः छः (दर। भून खर भठन नाखि करा मृज्रुश्रदा मशान् ॥ इ**डि** दुक्तरेवः বর্ত্তে পুকৃতিথণ্ডে ২৫ অধ্যায়ঃ ॥ বিস্তারস্ত শ্রীকৃষ্ণজন্মথণ্ডে ২৮ অ-খ্যায়ে শ্রীমন্ডাগবতীয় রাসপঞ্চা-ध्रारायुष्ठ मुद्धेवाः ॥ 🗰 ॥ कनातिः ক্সতে **ক**ল্পভক্ষাত্রেয়ণ। অস্য বিধি र्यथा। कार्जिक (भोर्गमाम्याञ्च द्वाग

याजा महानिष्य। नन्तम्त्रान्। भूतः वता महाविख्व विखेतिः। विह्या কে সুথ পাপ গুলান্ত বিষ্ণুপুর বুরিট । পূজা কার্য্যান্ধরাত্রে তু নবেৎ শে-ষ মহোৎসধৈ:।। গীতৈ নানাবিধৈ वीरित (ईनू वीना मृत्करिक:। नृरेका র্বরাহ্মনা গাঁতৈ রহ্মনানাঞ্চ কীর্ত্ত-रेनः॥ हन्द्रना ७२ क्यु बी शह (नि श र्बिताबिरेजः। विरुत्रिक विकृत्रिकः कार्ये व महारमवः ॥ धाय-ष्कृतरायत्व द्वामा यमुनाभू विदन वदन । নিজ্ঞসদনে কৃষণ গোপীন গুল ন **७७: ॥ त्रामग्रंक यखम्र (गाः** विन्तर कर्निकागञ । घरवा घरवा र्गाभिकरमा ग्रंब्र जान्न मत्कथा ॥ অপর• নটবেশেন মধ্যে ত• মরলীধ-রণ। গোপীগণ মুখাস্তোজ মধুপান মধ্বুত ৷৷ জলালচকপুতিম মুঞ্জ ল পক্ষজান্ধিত । লিম্ভি-শোভি-ত कार्याः महिरवाश्चि ह मिक्रयु ॥ मर्था मर्था ह शाविन्तः भार्यया-রষ্টকপক । মূজনে মাধ্ব কৃষণ নট নাপর মেব চ।। হরি॰ দামোদ-র॰ বিষ্ণু॰ প্রয়েৎ কামক্পিণ।। ভদাহে ভ্পরে গোগ্য: শতশো २थ **महम्मः ॥ भू**किनीयाः भूयरङ्ग-ন নৃত্যগীতপরার্গীটো স্বৰংখ্যা

भिक्तालब मलाल शही बन्नाम-मि। महिया छाः नमाचा छाः न अन्तर्भृतियुजाः। एकार मदानि बारमन क्यमा बङ्किशी। द्राधा বিশাখা বিমলা সুমিকা ললিতা. े ७०१ । यून्सबी कमना ब्रञ्जा महि-वित रही नुकी विकाश काता ताथा নিরাবাধা কৃষা ভেদ মুপাগতা:। जाना शाति का निर्माण शूनाका येंग्रा विस्मव उ: ॥ डेबीर्ल भागः गन्य (गाल्य)। वृन्तावनः ययुः॥ রাসকীড়া ওত ভাভি শক্তে চ কগদীখরঃ। গোপেরা রাসক্রীডা॰ ठकुः लोर्नमान्ताः सङ्गिनिना। न छत्र शक्किनिन्दा न विल्लीनिन्द खथा। नहानिना जु (व विदिक द्रा-ख यंश्वास यामायाः ॥ जननारको ठ कर्बवरः भोनमानराः निनामूर्य । ्वरः त्रामकीषाः यस कात्रायक्ति मानवेशा म मबन्द्र जाका निर्वागमुक्ति माभुयाद ॥ हेजूर-कलकलिका।।

त्रामकः भू॰ शक् वः। ইठामदः॥ त्रामक्वित्ति जी मिल्लका। ইতি सम्हित्ति॥ त्रामकी जी शक्की। ইতি सम द्रामकी ग्री दानमधन ही धिक्यगादामकी-**णाङ्जः। ७** विवद्गगः यथाः। उमा-मुनित (गाणाकः नकामर्कारि वाकात । वायुमा बार्य्यमानण वि-চিক্ল পরবাশুবঃ।। অভীবরম্য নি-र्याएग निकुक्तना मनीइया। भ जन्दन रेनलान मूग्र वृत्तरावरानन-। जुड़ाजम अल्लनाण बम्। वि-इक्यावृक्तः। क्वांदिराकनिवसीर्गा शुष्ट्रन विक्रमा वृद्ध ॥ दिएर्थं। उन्। শতख्या भविष्ठः भववा मुखा।। व्यय्ताबद्धिकता श्रीता मानिका-या ख्या ॥ मगीना को खडामी-ना मनः भानाः मानाह्या । अ-ম্ল্যরত্বনির্মাণ ত্রাপি পুতি-यन्तिः॥ यत्राष्ट्रत्रः श्राकात्र य-मृष्टे विश्वकर्यना। मानीजि मी-পনিকরৈ র্বেষ্টিড কামধেনুভি:।। কল্লাফ: পারিজাতৈ রসংখ্যেক नादावदेतः । भूद्याम्।देनः नूदना-টীভি: স'ৰ্ত রাসমঙ্ল 🔢 বে-श्चि । विश्वित शारित मन्ति । শতকোটিভি:। রত্নপুদীপযুক্তিক **পুञ्ज उन्न** मनिदि**ः** ॥ मूगिक्तिः नर-नात्नारिः कसूती अन्ध्नान्ति ३: । कीष्डानगुरैक डिंशिक छाप्रेल वांत्रिक के लि: ॥ धूर्भः मूर्वाच

রাসের

व्रोबाष्ट मारेनाष्ट्र बङ्गर्भ रेगः व्रक्ति व्रक्तिष्ठः णशुगुशामात्री बिक्निंछिः ॥ अम्मान्रज्ञाज्यरेग र्दशिणुकाः भरेक द्रशि। वक्रमञ् शरममुागा॰ विश्विरेजक वरेनः क-भार ॥ नवरयोवनमञ्जीम करेश नि-क्लोभ द्रिन । द्रमाक वर्जुनाकादः हन्त्विषः यथा बुक्ता व्यम्ना त्रञ् व्रविखः मनारयाज्य विख्यः। कल्ती बक्रिय त्रीयाः मुगिक्त वन्त्रवाहिं-रिजः ॥ स्वावृज्यः मन्त्रवरिष्टः कव श्रवनः गृरेजः । मधिनारिकणः भः र्विक त्रिकार्वाक्रिः करेनः ॥ विवानकरमी उरेस वनश्थाण म-नार्देबः । अज्ञान्वनिविक्षण ज्ञि-रिक कन्यन्श्रहतिः ॥ वन्यनाजक মালৈ। শচ ভ্ৰণৈশ্চ বিভ্ৰিত। অ-भून। त इत्र कि छ । भ छ मृक् भारता इत ॥ कार्किरयाजनमूक् क रेमचं। मन खालाखतः। रेमन्यू इः भति विजः পঞ্চাশৎকোটিযোজন ।। অভীবক भनीयक (वरह १ निर्द्धानीयकः । भा কার নিব তস্যাপি গোলোকস্য মনোহর ।। পরিতো বেপ্তিত রম্য श्रीवाशाव मनिविष् । उब वृन्सादनः त्रभाः रङ्गः हन्त्रभाष्रीभः ॥ कन्न वृतेक कर ब्रोगाक मन्तादाः कामस

नृष्टिः।(भोजिष्ठः(भोजनार्ह)क्षु ब्राम्।रिनम्तार्देतः॥कीषार्श्वः वरित्र त्ररेभाः मूत्ररेभा त्रिक्शिन्तरे व्यजीवत्रमाः त्रक्ति त्रामायागाइ-লান্বিত ॥ রক্ষিত রক্ষকৈ রমৈর রসংখ্য র্গোলিকাগণৈঃ। পরিভো व्रक्षाकातः विवक्षाकान वन।। बह्नम्थ्रिन अंगुकः भू स्वाकिनकः তাবিত। তত্ৰধ্বৰ্যটা রম্যে র-श्रमाव विष्ठः॥ महमुत्याबः নোজ্ ক পরিতক চতুর্গনঃ। গো-नीना कन्नवृहेकक मर्बवाका कन-शुमः॥ कीषादिरे बाव्यक बावा-मानीजिनकरेकः। वित्रकाजीत्रना-ব্লীণা॰ বমুনা শীতলেন চ।। পুল্লা-স্থিতেন মান্দ্যেন পবিত্রক্ত সুগদ্ধি-ना। मात्रीगरेन व्रत्र रेश्या वृन्ता-বনবিনোদিনী ৷৷ ভত্ৰ ক্ৰীডভি সা রাখা মম প্রাণাধিদেবতা ॥ সেহ শ্ৰিদান শাপেন ব্যভাৰুসূতা হয়ু-ना। वुकामितिरा मित्करिमु मूनी-रेन्युः नृष्टिञा वुत्र ॥ ইতি वुक्ररेव-वार्ख जगवनम्म वार निक्कन श्रवात ४८ व्यवप्रायः॥

রাসেরস: পু॰ গোষ্ঠী।। রাস:॥ শৃঙ্কার:॥ রসসিদ্ধি:॥ রসাবাসং ॥ ষষ্ঠীক্ষাগরক:। ইতি মেদিনী॥

উৎभवः। इंडि भन्नज्ञावनी ॥ भूजिशामः। इंडि बढादवः॥ उपन्ने जी-नावा।यथा। नावा बारमधनी जामवामिनी न्रमिरकथ-রী। ইতি বুন্ধবৈধর্ত ঐকৃষ্ণ জন্ম-पाल ३१ व्यवग्रामः॥ ায়া জী খনান্ধ্যাতলতাবিশে-वः । রাসন ইতি হিন্দীভাষা। उर्पायः । नाजनी २ मूत्रमा ० मृत्रक्ष 'ह गहन। जली ए नज्रालडी ७ ভুজসাকী । ছত্রাকী ৮ সুবহা ১। **इ**ज्यम्बद्धाः ।। नाम्बद्यापि शक्षकः द्राप्तायाः । नञ्रामश्चामि ठज्यः न র্পাক্ষ্যা মিত্যাহ:। ইভি তউীকা-যা॰ ভরত:।। রস্যা ১০ শ্রেযসী ১১ व्रमना ३२ व्रमा ३० मृगक्षिम्ला ३८ त्रमाणा ७६ वाजित्रमा ७७ । व्यम्रा ন্ধনা:। ধৰু বৃ•। তিব্ৰুবু•। উঞ্চবু•। বিষ বা তাসু কাস শোফ কম্পোদর (म्योगानिवः। शाहनवृक्षः।। तामः। তু ত্ৰিবিধা পুোক্তা মূলণ পঞা ত্ণ स्था। एक यो म्नम्लो निर्हो তৃণা রামা তু মধ্যমা॥ ইতি রাজ-निर्धकः॥ व्यनिष्ठ। नात्रनी সूत्रमा द्राना मुगन्ना गन्नना स्वी। नन्द है। जुककाकी मर्गाकी विवनानि मी ॥ नामनी जूबता जिका करू किया विनामत्य । क्लिम न्डा वृष्टिकाथ विव ज्य क्य वृथान्। हेडि जाव पुकामः ॥ यात्रा माथा-भवाज्यो। हेडि या जवज्ञ जः ॥ का ॥ उपिवित्यायः । का गियामकणी हेडि जावा। उर्ट भर्यायः । का । भगी र मृद्दा २ युक्त मा ॥ हेडि । भयः ॥ जिल्हा । युक्त मा । वहा। भगी ह मृद्दा । युक्त मा । वहा। भगी व्या । यात्रामभावनी जिल्हा छ-विभाव क्य वाज्ञिय । स्था याम मभी यात्रामभाव क्या प्राम्य वाज्ञ क्या प्राम्य वाज्ञ क्या विवामित्र वाज्ञ क्या ।। हिंदाह्य । हेडि जाव प्रकामः ॥

त्राहः श् जागः। इंडि मः किछः

मात्रागा निवृद्धिः ॥ शुरु विश्मवः।

छ । भर्यायः। छ यः २ स्र् जानः ०

रैमः हिर्क्यः ४ विश्रुष्ठनः ६। इंड्यः

मतः॥ अमृनिमा हः ५ शुरु करह्मा
हः १ रेमः हिकः ৮ উপপ্লवः ৯ मी
वंकः २० উপরা गः २२ मिः हिका
मूनः २२ । इंडि मस्त्र जावनी ॥

कृष्यवर्गः २० करकः २४। इंडि कर्षा
ध्राः॥ स्रष्टः २० समूतः २५। इंडि

रष्ठा जिख्युः॥ छरम्। १० स्वारि

विभूतिएक मञ्जूष्येथ । भवः भवतः भावण्ठ व्यक्तः भाग्न खरेश्वर 🗗 ॥ ইপুৰো নমুচিশ্চৈৰ ৰাতাপী হস্ ला किकः। रत्रकन्न किन नार्छो ভৌমক নরক তথা।। রাহু র্জ্যেষ্ট-क (उदाः दि हम्पुन्यं। भूममंनः । ইভেয়তে সিংহিকাপুত্রা দেবৈ রপি मुद्रामनाः ॥ नाकगाज्जिनाः कृदाः गर्द वुक्किष्वस्य ए । मनानानि সহসাণি সৈ হিকেষো গণঃ মৃতঃ ॥ নিহতো যামদশ্যেন ভাগবেশ ব नीयमा । यर्जातास भुजावन्। পুলোম্বন্ত শচীসূতা।। ইতি বহিং भूबारानुबान िमर्गनामा शायः॥ ॥ उन्। नित्रामुस्कात्रगः यथा। रिवि**वक्शु**िह्मः चर्जान् (४४ न मिर । পुविष्ठेः (माम मिनवर व्यक्ताकान्त्राक मृष्टिखः ॥ व्यक्त ক্রুরধারেণ অহার পিবতঃ শির:। ছরি স্তস্য কবন্ধন্ত সুধ্বাপ্পাবিতে। २ भ उट ॥ भित्र सुमत्रकाः नीज माजा गुरु महीकुनर। यस नर्वा চন্দ্ৰাকাৰভিধাবতি বৈর্ধীঃ ইতি জ্রভাগরতে ৮ ক্ষন্নে ১ অ ধ্যায়:।। মচ মল্যপ্রভল্ভ:। भू मुवर्गः । **धारणाञ्चलश**तिमागः । कृक्वर्गः । क्कव्यः । भि श्वाहनः

। हज्जूनः। धन वन मृन् हर्याशांती । म्यंत्रामाः । यमा व्यक्तित्वा कालः। भुजाबाह्यकामभ्राम् गुरुयक्क उकुः॥ यम्। बनाः निन ब्दा न ह ह शनका जि:। नर्ना-क्जिः। अधिशामी निर्श्व किया-भी छ। ইতি वृश्ब्हा उका परः ॥ ब्रांक्णाचः भ् वन्तुभ्र्यं।याग् इनः। यथा। ब्राङ्गाङ्ग (क्ल्याग् इ डेन-রাণ উপপ্লবঃ। ইতি হেম~~চপ্~~দু:।। बाह्डक क्री बन्धारिमधनारवयु-व्यथगठ्या वानावर्त्तन यानार्वः भुभा अक्षिक द्वार्श गंगन । यथा। श्रम्हारक विश्वो वरङ्गो (भो-म्रा॰ (छ वायत क्राज। ब्राक्का नि-लि ज्लो यान्। अद्गावील नतो **मिति ॥ द्वाङ् जूनिङ यागार्काम्य-**পভ্যা চ বামত: ৷ দূয়তে যুদ্ধে বিবা-(र D याजायाः अमुथः इडि ।)। व्राङ्• विवर्षसम्बन्नाम्य~~श~~ीहर क-यानः कनः। इठि न क्रामुकावा नी।। 🗱।। त्राञ्कानाननहकः यथः । তস্য চক্র• পুরক্ষ্যামি রাহ্কালা-নলাথ্যক । শলাকা সপ্তক চক্র देनामि कृष्डिकानिकाः ॥ সাভি-দ্বিংক। লিখেত্ত চাষ্টাবিংশতি ভারকা:। যত্র খদে ছিতো রাহ

लिखंदरम काक उना भृहः वावः ্হিত । অষ্টোত্তরশত খ্যাতা জাবন্তে যত্ৰ কেতবঃ ৷৷ ব্যাপ্য ভস্থ बंग८ नर्बः नरुमार्कनमित्रवः । রাহভুক্তানি ঋকাণি জীবপক্ষে **ब्रायाम्य ॥ व्रायाम्याय (जान)**ा नि मृजभाक भुकी खाय । मृजभ (क मूथ जमा अम की वाक मधा গ ।। এব মঙ্গদ্ব যোরাহু র্ক্তাতব্যঃ यद्रभाद्ररेगः। कीवभाक्त क्रभानाः থে মৃতপক্ষে রবৌ স্থিত।। তিমান্ কালে শুভা যাত্র৷ বিপরীতে তু श्वानिमा ॥ इंडि ब्राद्राम्यः ॥ द्रकः-मद्भिनि जि ॥

ब्राल्ह्ब• क्ली चार्नु क•। ইতি ब्राज-निर्घिः॥

ब्राष्ट्रमन क्री बारशकाकृषकाः ने । गुरुष नििं यात् । यथा। **ठक्षुया पर्णन** जाहा यंखप् गुरुग मू চ্যতে। ভত্ত কর্মাণি স্বর্ধী ত গণনা-মাত্রতো নতু।। রাভ্দর্শন সংক্রান্তি বিবাহাত্যয় বৃদ্ধিয় । সানমাত্রস্ত कर्डवार मान भाष विविद्धिंग । ইতি তিথ্যাদিতভু•॥ त्राल्ए जरी मूं विकृ: 1 देखि करें।

थ्रः ॥

वंदुन॰ তদ্বিদিশেশ ।। মূখা । রাহমুজভিৎ পৃ॰ বিকু:।ইতি ত্রি-কাওলেবঃ॥ ब्रान्बद्धः ज्ञी शास्त्र**कः। ই**ভि ब्राजनिर्घणेः॥ द्राष्ट्रवाम्ः भू वृषः। इंडि (इम-हन्मुः॥ রাহস্পর্শ: পু• উপরাগ:। ইতি क्लाग्यः ॥

ब्राहरा भुः विकः। इंडि स्म-हन्द्रः ॥

क्रार्हिष्ठेः भू लभूनः। ইতি वि-কাগুশেষ:॥

वार्टम्डः লশ্ন: ! ইতি कावावनी ॥

রাক্ষসঃ त्रकन्त्रभारत्रकः त्रक्र व दाक्षनः। उर्भग्रायः। অসুপ: ৫ আশর: ৬ রাত্রিঞ্র: ৭ রাভিঃর:৮ কর্র: ১ নিক্ষাঅ্জ: २० याज्यानः २२ **भू**गाह्ननः २२ रिनर्स डः २० याजू २८ त्रकः २० १ इंडामद्रः॥ मक्तावनः ३५ क्रशाहेः ১৭ রজনীচরঃ ১৮ কীলাপাঃ ১৯ न्ठकाः २० नक्छतः २३ शनानी २२ ननामः २० ज्वः २८। ইতি **मफ्**रङ्गावली ।। नीलाग्रदः २० क-ল্যাষ্: ২৬ কটপু: ২৭ অগির: ২৮

- कोनानभाः २२ मज्ञिष्यां^भः 👀 । ইতি জটাবর:।। ত্রেগ্রংপত্তি ্ৰথা। কলোমাত্ৰাব্যিকা মেৰ জঃ তোন্যা॰ জগৃহে তনু॰। ততঃ ক্ষুদ্র-- ক্ৰো ভাতা ৰজে কোপাশুবাত-ত:॥ কুৎকামানন্যকারা শে সো া হস্রভগবাণ্ডত:। বিৰূপা: শ্ম म्ना बाजा (अज) धावस छ॰ अुर्ज् াানৈৰ ভো রক্ষ্যতা মেষ তৈ ৰুক্ত রাক্ষসাম্ভ তে। ইতি বহি পুরাণ ।। 🕸 ।। অপিচ। রক্ষোগণ ক্রোধ্ব-नाट खनामान मजीजनटा म्रिंगा নিযুত তেষা ভীনসেনায়ত ক্ষ্য ॥ इंजि नार्त्त्र जाहिन्तर्ग कन्। नान्यनाम् ७ व्यव्यायः॥ अ। बाक्नम ভाजामानि यथा। कृ की है। पूर भभन्भ यहाहिश्वान्विष्ठ खत्र । কেশবেপন মাধুত মাক্তখাসব क्टार्ट ॥ क्रिः मः म्बृडे ममक्ष छ। গো বৈ রক্ষসো ভবেৎ। তমাজ-छादा नमा विचानमारनाजानि वर्जार ।। ताक मा नाम (य (भाका ए जुक्क अध्योम्**म** । ইতি वासन পরাণে ১৯ অধ্যায়:।। 🗱।। তেষা विकादः म्याद्याकामथः। यथा। অন্তরীক্ষ চরা যে চ ভূত পুেত্ত গি नाहकाः । दर्जयदा क्रूगगाः (स

ভতৈৰ চরঙি हि।। নোজ ' বিক - भारत मिकि रहवा ने मुख्यारिका 1 का छन् रित्नुम् दाक्याध क्रिन्यः ॥ ए जु म्र्याप्यः मर्व বিহরজ্যন্বভিতা: ৷ ইতি পান্মে बर्गचाय ३० व्यवप्रायः ॥ 🛊 ॥ व्यष्ट 'পুকার বিবাহান্তর্গত বিবাহবিশে-बः। यथा। आमूरत्रा मुविशामाना-माञ्चर्यः नगरामिषः। त्राकरना युष्तरुत्रगाट रेशमाहः कन्यकाहः वार ॥ इंजुड़ाइउङ्ग ॥ ज्ञाकनी जी कोननी। ज्ञाकननज़ी ।। म•्रेष्ट्रा। वृहम्रस्डिक यावट । इंडि र्मिन्नुः ॥ छथा। हात्रनामनक्तु-व्याबि याव्या**≷ि (यामिनी** ॥ नायाह्कानः। यथा। भाउःकालाः মুফ্রা॰জীন সঙ্গব ভাবদেব তু। गथाङ जिन्र्वः नामभनाङ छ-जः भरतः ॥ जायक् जिस्कृतः माए णाषः उव न कात्रराए। ताकनी-ন্ম সা বেলা গহিতা সর্বকর্মসূ।। ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব ॥ द्रावशः । इंडि द्राक्ताम् ত্ৰিকাপ্তশেষ:॥ वाका जी नाका। इंडामबः॥ রি 🕶 গভৌ।ইভিকবিকল্লজম: ॥ রেফাদি:। শ রিয়তি। ইতি

मुनामानः ॥

ब्रिके की भूबा । स्तः । इंडि

विकः जि निर्धनः। ই डिण प्रवृश्वा-

রিক্রকণ ত্রি শ্ন্যণাইত্যমর:।। রিক্রান্ত্রী ভিথিভেদঃ।সাত্চতুথী

नवनी ठजुष्टं नी छ। यथा। नन्ता ভদু৷ ক্যা রিক্তা পূর্ণা চ তিথ্য: क्रमार । इंडि डिय्याहिड खुः ॥ कमां मु जमा। निरवध विधी यथा। ननता जुना कया तिका भूना ह नाम जर्क् कलाः। न त्रिकाः नदक्षंमू । ইতি জ্যোতি:সার:।। চন্দে চার্ক জলাকি শুক্রবিযুতে মধ্যে ২৭ বা পাপযোঃ। ত্যক্তা চ ব্যতিপাত বৈধৃতি দিন বিষ্টিঞ্চ ব্লিক্তা তিথি কুরাহায়ন চৈত্র পৌষ রহিতে ল ্রাণ্শকে মানুষে॥ রিক্তাস্ বিধ वा कन्।। मर्ल्साल न्।। हिवाहिन।। मारेन क्रव्राप्ति है हे यभि विका তিথি ভবেৎ।। তিমান্ বিবাহিত। কন্যা পতি সন্তান বন্ধিনী। ইতি भी**ल**का ।। यक्षे नामि निमाक्त्र শভকরে রিক্তেভরে বা ভিথৌ সৌ ম্যাদিত্য, নিতেন্দু জীব দিব**নে প**ং ংক্ষ চ কৃষ্ণে তরে। ইতি ভুজবল-

छीमः ॥ बाम्मी मध्यी नक्ता द्विका-म् नक्नहम्। वन नायुर्याना इन्। শিশ্নাম্মভক্ষণ ৷৷ ইতি কৃত্যচি-স্তামণি:।। পূর্বেশান্তক সর্প ম্লর্ছি-তেমুক্ষেম্বরিক্তে তিথৌ বঙে মাসি সিতেनमू की विषयम (ग। क्वक मी-(नामर्य। म॰ मार्थ भक्षान वर्ष चन्-मूख बनार्यत । वश्री भुजिनमर्क्षत বর্জায়ত্বা তথাইনী। রিক্তা পঞ্চদ-শীঞ্চৈব সৌরি ভৌনদিনে তথা ॥ এবং সুনিশ্চিতে কালে বিদ্যারম্ভন্ত কার্যেশ। ইতি বিফ্রুর্মোত্তর:।। পু-ৰাগ্নিযাম্য কণি চিত্ৰ শিবান্যভেষু রিক্রাষ্ট্রমীণ বিগত চন্দ্তিথিণ বি-হায। बाक्रालि भा সমুদ্ধে বিজ্ঞা किंवादा माखन्तू याग कव्राव्यू इ-न्युवारः। इंडि मीनिका ॥ हन्त्रा-ৰ্কয়ে। ভবেৎ পূৰ্ণ। স্বজে ভদা ক্ষয়। च्दत्रो। वृष भत्नती ह नन्तायाः मुद्क রিক্তামৃতা তিথি: ॥ ইতি ভীম-পরাক্রম:।। সর্বত্র কার্য্যে বধ জীব শ্কা: কেন্দু তিকোণোপগতাঃ পু শন্তা: । তৃতীয লাভারিগতাক পাপা তিথি বিরিক্তা শুভদন্য চা-रः ॥ इंजि मीलिका ॥ हजुर्थी नव-भी रेठव तिका रेठव ह वृद्धमी। मुक्क ननता दूरव जुना मत्नो जिङा अख

करा।। अत्रो भूना ह मःयुका मिकि यागाः भुकीर्खिठाः। वृष्यम्रगठा नन्ता व्यक्त जुना क्या स्यो।। ज्ल রিক্তামৃত প্রোক্ত পূর্ণা চ রবি চন্দুযোঃ।। ইতি জ্যোতি:সাগর भातः ॥ वश्रश्रेमी दादभीयू नगः हि अपिनम्पृहि। भूर्निन। भुष्ठिभाष-ৰ্শ ব্লিকাবমদিনেষু চা। তথা যম দ্বিতীয়ায়া• যাত্রায়া• **মরণ•** ভবেৎ । ইতি সৎকৃত্যমুক্তাবলী।। ধন । ইত্যমরঃ।। की রিকুভারী ত্রি দাযাদ:। ধনছারী । यथा । यमारमो नियुक्ता (मदता-দিঃ স্বয়নপ্যপুগ্রো হপুত্রস্য ক্ষেত্রে স্থ পরপুত্রার্থ পুরুত্তোয়ণ জনযতি স দ্বিপিতৃকো দ্যানুষ্যায়ণো দ্বযো রপি রিক্থহারী পিণ্ডদাত। চ। ইতি নিতাক্ষরাযাণ দাযভাগঃ॥ রিক্রী" তি ধনহারী ॥ ধনী । রিক্রু• হ-রতিয:ইত্যথেইন্পুত্যযনিষ্কর:॥ व्रिथ इ मर्भाग । इंडि कविक्वक्रमः ॥ই বিড্থ্যতে। ইতি দুর্গাদাস:॥ রিগ ই গভৌ। ইতি কবিকল্পদ্ম: ॥ ই রিঙ্গতে। ইতি দুর্গাদাস:॥ विद्यन की युवन । ইতি **(स्म**म्मुः॥ সুলন । ইত্যমর:।। क्री ব্লিঞ্চন• ष्व वर्षाम्। श्रिकारा मुख्यागः य-॥ কীযবিধানাদন্যথাভাবে ইভ্যপ্থ।

উচিত্যাৎ পিছিলাদেশ গ্রন্দী
ইতি রমানাথ: ।। ধর্মবিলন্ধন রিক্রন মিতি স্থানী ।। বালানা হন্ত
পাদাভ্যা চলন রিক্রন । পিছিলাদৌ পতন গ্রলন মিত্যন্যে ।

এতমতে ভেদেপ্যভেদোপচারেণ
সমে ইভ্যক্ত । রগ রিগ লিগি গতৌ অনট্ । রিগ্রন মিতি পাঠে
রথি রথ রিথি সর্পণে ইত্যস্য
ক্রপ । ইতি ভরত: ।।

ति कि मल्लक दिया गर्याः। ই जि कि विक् स्व क्ष्मः॥ कि त्र प्रवि । ति । जि। ति द्धु ति श्रू यं ना कार्ष्यः। यरेन मं-रेख क ति प्रजि । ति प्रवि ह ज्यार्यः। है जि ह्या ग्रुयः। है जि कुर्गा ना नाः।। ति ह स है ते कि जि वित्तक। है जि कि विक स हमाः॥ वित्तकः (भोनः श्रु-ति । है जि जि वित्तकः । है जि हजू-जु जः। है ते जि ति दु जि जि ना ति । स कि ति जि ति दु जि जि ना ति । स्व ति । हि जि कुर्गा ना नाः॥

রিজ ড খাজ্যথে। ইতি করিকল্পদনঃ
।। খাজ্যথে ভর্জনে। ড রেজতে।
ইতিদুর্গাদাসঃ।।

तिथा।। विश्वः। देश

भज्ः। इंडामदः॥ (हा-क्रिनाम गन्न मुद्रा । इंडि जाजनिर्ध-के ।। नगालक्या वहनाः। उ शर्यप्रायः। यहरकातः २ त्रिश्मानितः ত। যথা। ধী**স্থান পঞ্চন ভে**ন্তুৰ वाभिकः मध्यः मृजः। मूनः मूनः उथा खार्था । यहेरकान विश्वनिक র্ ।। অপিচ। সুনীচণে হস্তগেপি-বা রিপো গৃ ছে ছিতা গুছা:। বৃথা क्न भुकी खिंड मनस्याप्य मृद्रि ভিঃ।। অন্যন্ত। অরাক্তি বুণযো: ৰষ্ঠে চাষ্ট্ৰমে মৃত্যু রক্ষ্যো:। ব্যযস্য দ্বাদশস্থানে বৈপরীত্যেন চিন্তন•।। इंजि क्यां जिखन्। #॥ मदीवस् ষড়িপবো যথা। কাম: কোধ: लाजः (मार्ः मनः मार् मर्य) का তথাহি। আস্থায় যোগ মবিজ छ। ह रेवित यहेक मावश हिन्त्य-গণ মনসি পুসলে। ইত্যাদি ত-জসারে ভ্রনেশ্বরীস্তোত্র।।।

রিপুঘাতিনী জ্ঞী লতাবিশেষ: । সচুই ইতি ভাষা। যথা। সচিকা বহুবিন্তীৰ্ণা স্বঞ্চিকা রিপুঘাতিনী। ইতি শাঘচন্দ্ৰিকা।।

রির পশ ব্রে। ইতি কবিকল্পজন: নির্ঘণ্ট: ।।
।। নোপথ: । পশ রিশ্বতি রিরিশ্ব । বিরী স্ত্রী পিত্তল: । ইতি ছেমচন্দু:।।

অপ্তমম্বরাদির্থমিত্যন্যে । ইতি রিব ই বুজে। ইতি কবিকল্পজন: ।।

দুর্গাদাকঃ।।
রিপ্ত: ক্লী লগ্নাপেক্ষবাদাদশরাশিঃ
।'বথা কর্ম ছানক দশন: থা নেশ্রণ মাম্পদে । ছিদাখ্য মইন'
ছান' রিপ্তাখ্য হাদশা স্তাভা।।
তত্র চিন্তনীযা যথা। প্রাপ্ত্যাঘারথ
চিন্তবেক্তবগৃহে রিপ্তেথ মজিব্যযৌ সৌম্য স্বামিযুভীক্ষিতৈ কপচিত্তি ন্তেবা ক্ষতি ন্তুন্যথা।। ইতি
জ্যোতিক্তব্তুং।।-

রিপু: ত্রি অধম:। ইতি সিদ্ধান্ত-কৌমুদ্যামূণাদিবৃত্তি:॥

রিফ সংসনে। ইতি কবিকল্পজনা।। সৌত্রধাত্রয়ণ। রিপ্নারেফা। ইতি দুর্গাদাসা।।

রিফ শ অফে। ইতি কবিকল্পদনঃ
।। শ রিফতি। অফো দান শ্লাঘা
হিংসা নিন্দা যুদ্ধানি। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

ई तिक्षारा । जुरका गाँउः । ईंडि मूर्गामानः ॥

तिम म के हि॰(म। ইভি কবিকল্প क्रमः॥ के व्यतिक्र । म तिमिछि। (त्रक्र) छ। ইভি मुर्नामामः॥

রিশ্য: পু মৃগঃ। ইতি বিকাপ্ত-শেবঃ।।

রিষ বধে। ইতি কবিকল্লন্ধনা। রেষভি। ইতি দুর্গাদাসঃ॥

तिविः भू ययः । स्विष्ठ उद्धान नः नात्रायाः भातः गृहिष्ठ व्यवयः । श्रयोग गठो नानीक किः । तिवि इनाहिण्छ । विन्ता विष्य न अया तिवयः भूनिष्याः । ইতি भुर्यागार ।। जिया श्रवी ह । ইত্যনत्रहीका याः कत्रकः ।।

রিষ্ট শ্লী ক্ষেম-। কল্যাণ-॥ অশৃভ। অমঙ্গল ।। অভাব: । নাশঃ ।।
ইত্যমরভরতৌ ॥ অশৃভস্যাভাব:
। ইতি কেচিৎ । ইতি ভরত: ॥
পাপ-। ইত্যজ্য:॥ তদ্বতি জি ॥
রিষ্ট: পু থন:॥ ফেণিল:। স তু

রষ্টঃ পু॰ খন:॥ ফোণবা:। স জু রক্তশিশু:। ইতি মেদিনী॥

तिहेकः ण्॰ द्रक्रणिगुः। ইডि नयः द्रञ्जादनी ॥

রিছি: পু॰ খন্ন:। ইতি নেদিনী।। রিষ্ঠি: জী অশুভগ ইতি মেদিনী।।

श्री अप्रति स्व विष्य विषय । विषय ।

রিব্র: ত্রি বৃধক: 1 ইতি সিদ্ধান্ত-কৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তি: ॥

ব্লিছ বধে। ইতি কবিকল্পজনঃ।। ব্লেছতি। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

द्रिका जी निकार्यका। ইভিছে-भवन्तः॥

রী ওবড ক্ষরণে। ইতি কবিকল্প-ক্ষর: ।। ও রীণ:। ওব রীঘতেপথ: । ইতি দুর্গাদাস: ॥

রী গি রবে॥ বধে॥ গভৌ। ইতি কবিকল্ল জন: ॥ গি রিণাতি রীণঃ রীণি:। রবং শদ:। তথা চ কাত-জ্রাদৌরী গতি রেষণযো:। রেষণং বৃক্ত্বনি রিতি রমানাথ:। রিণাতি রেষতে বৃক:। ইতি শদার্থে ভউ-মল্ল:। ইতি দুর্গাদাস:॥

त्री खी गिष्डः। इंडि मस्त्रज्ञावकी ॥ द्ववः॥ वदः। इंडि त्रीयापूर्य-मर्मना८॥

রীজ্য জী ঘূণা। যথা। সোংসারী-জ্য জুভপ্পাত ভূণীয়া ভূণিয়া ঘূণে-তি বাচস্পতি:। অযুক্ত কজ্জায়াণ भूति। भूतामार घ्नायाः भूयुक इति कनिकः । ইত্যনরচীকাষাং ভরত: ॥

স্বীঠা জী রীঠাকরঞ্জঃ। ইভি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

त्री ठोकत्रक्षः पुः बनामथाउठ्कः।

उट्शर्यायः। एहकः २ एह्णू इकः

० त्रीठा ४ एह्णू वः ६ व्यतिष्टः ५

नव्याः १ व्यञ्जविकः ৮ भूकीयाः

५ त्यानयदः २० (क्रिन्सः २)। व्यताः

क्ष्युः। त्रिक्षदः। वाञ क्ष्य क्ष्रि

क्ष्युः। त्रिक्षदः। वाञ क्ष्य क्ष्रि

क्ष्युः। त्रिक्षदः। वाञ क्ष्य क्ष्रि

क्ष्युः। विष्युः। वाञ क्ष्य क्ष्रि

क्ष्युः। विषयः। वाञ क्ष्य क्ष्रि

क्ष्युः। विषयः।

बीएकः भुः भृष्ठवः भः। ইভি ছেম-हम्मुः॥

রীচা জী অবজ্ঞা। ইত্যনর: ॥ রীণ ত্রি সুভলবাদি। ক্রিডা। ইত্যমর: ॥

त्रीजिः श्री बादकृष्टेः ॥ शृहादः ॥ अन्तरः । इंड्यादः ॥ त्वाकृष्टिणे । इंडि श्रिति ॥ मध्यगामिमवा । इंडि ध्रितिः ॥ भीमा ॥ जुवगः ॥ गाजिः ॥ यजावः । त्वावम्यग्रायः । स्वावः । व्यावः । व्यावः । ১২ সভত্ত্ব :০ বংবিদ্ধি: ১৪ । ইতি হেনচন্দু:॥ 🛊 ॥ কাব্যস্যাত্মা । ইতি বামনসূত্রণ।। তণভেদেন ত-विजामनार । ७ जः नुमार माधु-र्य। গুণ ব্ৰিতৰ ভেদত:। গৌড বৈ-मर्छ। भाकाण त्रीखरः भातिभीर्ख-छाः ॥ भुज्जात्वरेनवाः नक्तनानि यथा। ७ बः नगान स्ययुः गाःन-লং পদভ্ৰম । ব্যক্তাৰ্থপদ নগা-नाः भुतारः भविकीखिँउः ॥ भ-पार्थाय त्रमवस्थूत भविकीर्छ-छ । **न**र्इत्याकादनेना यम्गाना তদভিধীযতে।। সুশ্বের মপি গ-स्रीतः भूमम मूलनागदः। भानाः यथा। करना मरना १ भारमी धरना युष्टा भन्तर विवाहरयु । नाःस्त्रव **७१मा** व छा: जूनरविज्ञी स्वागनः য়া উপনাগর যথা। তদ্বি বৃদধর । यामु नाविनविदिना कनाः । वर्म्भा-याः मूका जावास्या सर्गः विदानवः॥ मदानक्त्र ए ए महाच्दन्त्राम ভाষর । दर्गावृद्धि त्रनुशामः भार शाप्त विधीय छ।। शरावृद्धिस यमक मानि मध्याष्ठ नर्वभः। #॥ करमण दी जि व्यापामू मारद्रपानि । গঙ্গোত্ত্স তর্জ সম্ভ ইটাজ্টাগু জাগুৎকৃণি সুজৎ ফুৎকৃতি ভীতি

मञ्जि हमरकात्र मृत्र र मञ्जा।। वानमाम् उवानिका विषये कि ত্তে গিরীশ পুভো স্থা পাযামব नक्रम ভগবতी विद्याविक शार्व তী।। ভবতো বিরহ্ব্যাধি মধিশ-मा अमुमा। कामिनी यामिनी-কান্ত কৃতান্ত মিব পশ্যতি।। হ सानि मसानिवृद्धाय १मा: कि॰ তালবৃষ্ণ তরলীকরোবি। উত্তাপ এষোভরতাপহেতু র্বতক্ষবো নব্য-জনাপনেয:।। ইতি কাব্যচন্দ্রি।।। রীতিক ল্লী পুল্লাঞ্জন•। ইতি রাজ নির্ঘণ্ট:।। ঙ্গুমাঞ্জন । ইতি जी मप्ठिम्का ॥ भिजन्छ ॥

রীতিপুল্ল ক্লী वन्याक्षनः। इंड

गदः ॥

রীব পাঞ চীবে। ইতি কবিকল্ল-क्रमः ॥ य अतितीवर क तीवि রীবতে। চীবো গুহণ সংবরণযোঃ। ইতি দুর্গাদাস:।।

ৰু ল খুনৌ। ইতি কবিকল্লছন:।। ল রৌতি রবীতি পক্ষী। ইতি **मू**र्गामामः ॥

क उ वर्षा। गड्या । इंडि कवि কল্পদ্রমঃ।। ড রবতে। ইতি দুর্গা-मानः॥

कः भू भदः। ইত্যেकाक्षेत्रीकार्यः॥ कतः वि वर्शुमः। इंडिमयमाना।। क्क्ँ की (भाजा॥ मूर्राष्ठः ॥ देहा। इंडि यिदिनी ॥ भाविकाणुकदाक् । ইতি भद्रद्वावनी॥ क्क् जी द्वागः॥ मीछः। इंडा भद्रः ॥

ৰুক্পুতিকিয়া জ্ৰী চিকিৎসা। ই-ত্যমর: 11

क्या॰ क्री काक्षनः॥ धृष्ट्रवः। ইত্য-यदः ॥ त्नारुः । ইতি মেদিনী ॥ নাগকেশর । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।। ৰুত্মকারকঃ 🤫 স্বৰ্ণকারঃ। ইত্য-नदः ॥

ক্লাক্দ: পু• রাজবিশেষ:। যথা । অন্তি কলিঙ্গবিষয়ে কৃত্যাঙ্গদে। নামা নরপতি দিখিজ্যব্যাপার ক্র-মেণাগত্য চন্দ্রভাগানদীভীয়ে স-भाविमु उक्टें का वर्ज । इंड्रानि शिखानामा । भित्रहिमः ॥

किन्तिमेर्वः भू वनामवः। इंडि र्नायुषः॥

क्बिनात्री मृ॰ वनाप्तरः। इंडि ত্রিকাওশেব:॥

क्निगी जी कृक्षमहिरीविष्णयः। তৎপর্য্যায়:। ঈ:২ রমা ৩ সিন্ধুজা ८माना ६ व्ला ७ ही द्रा १ व्यक्ता ৮

व्याकिनां श्री २ हमना २० हिम्प्ता २० नचीः २२ भयानया २० भयां २८ कमना २८ न्धः २५ हिन्दिगा २१ । इंकि कठाषतः ॥ यम्रा विव-त्रंगः यथा । विष्कंत्राका धर्याञा कीयाकानाम धार्यिकः। वक्त् उम्रः भूभास्त्र नामा कन्म्याप्तयः मुकाः ॥ उमा मवत्रका कन्न्रा कन्मिनी कः न्यविनि । कमनाः स्मन मञ्जा मर्वनक्तरमाञ्जि ॥ त्राधवर्ष २ व्यव्मीका कन्निनी कृष्णक्यनि। माकालकीस विख्लया भाकर्षिः रेनव भाविति ॥ इकि भाष्यास्त्र-थास्त्र ५९ यथ्यायः ॥ ॥ धर्मकीती । इकि त्राक्षनिर्यः ॥

ক্ল্মিণীবৃত লী বৃত্বিশেষ: । যথা
। স্তউবাচ। জামদঃ সমাকণ্য
রমাণতা পুল গদ্ধিনী । কল্পেরভিমত বৃদ্ধা কার্যক্ষ্ ক্মিণীবৃত ।।
বৃত্তন তেন চরনা পুলাচ্যা স্ভগা
সতী। সর্বভোগেন সংযুক্তা বৃত্
হ্রিয়েমবনা।। শৌনক উবাচ। বি
ধান বৃহি মে স্ত বৃত্তস্যাস্য চ যৎ
কল । পুরা কেন কৃত ধর্ম্য ক্
ক্মিণীবৃত মৃত্তম ।। স্ত উবাচ। শুপু
বৃদ্ধন্ রাজপুলী শ্মিষ্ঠা বার্ষপর্বণী
। অবগাহ্য সরোনীর গোমণ হর

मन्माउ।। मा मधीकिः निर्वृता प्रक्षान्ता ह मन्गञ । मञ्जूजीजा मम्थाय भर्ग्रषु र्वमनः छउरे।। उब শুক্রস্য কন্যায়া বদ্ধব্যভ্যাস মা-ত্মনঃ। সংলক্য স্পিতা প্রাহ वनन अब जिक्कृ कि ॥ इंडि मानव কন্যা সা দাসীভি: পরিবারিতা। ভা ভস্যা বাসসা বদ্ধা কৃপে ক্ষি-প্ত্বা গতা গৃহ• ॥ তা• ক্পমগ্রা• क-म्डी॰ बलाशी नह्याञ्चः। करत्र-ম্পা সমুদ্ত্য পাছ কার বরান-নে ॥ সা শুক্রপুত্রী বসন পরিখায क्रिया जिया । भर्मिश्चया क्छ॰ मर्ब॰ नार ताबान मीक शे॥ ययाजि স্তদভিপাৰ জাত্বানু বুদ্ধা শোভনা । व्याचाना जाः ययो (गरः उन्।ः পরিণযাদৃত:॥ সাগত্বা ভবন শুক্র• **शाह मर्ब्यिश**या क्उ॰ । उहुदा **य**-निज विशु व्यनदीष्ट माञ्ज्यन्।। দপ্ত্য মাণ দপ্তয বিভো রোষো য-দ্যন্তি তে ম্য। শর্মিষ্ঠাণ বাপ্যপ-কৃতা॰ স্বৰু যন্মনসেপ্লিত ।। ব্লাজান• नुगठः भारम भिज् म् ह्वा क्षावुरी र। (एवयानी द्विय॰ कन्त्रा सम मार्गा छ-বিশ্বিতি ।। সমানীয় তদা রাজা দা-স্যে তা॰ বিনিযুক্ত্য স: 1 যথে নিজ-गृह • ज्वानी रेनद भारतक मार्न्।

ভত: শৃক ভনানীয় ব্যাতি প্রতি-लामकः। अस माने जाः विधिव (एवरानी: उरा मह II मङ्ग नाकः নৃপা বিশোপোনা রাজস্তা বদি । भयत्न नयत्त्र जारहा कदा द्वा मूलः ভোক্ষ্যতি॥ শুক্ষৈয়তহচঃ শুড়া ब्राज्ञा जाः वब्रवानिनीः । व्यम्भागः ऋाभयामात्र (ह्वयान्। ज्या ॥ ना শর্মিষ্ঠা রাজপুত্রী দু:খ শোক ভ्याञ्चा। निज्यः मानीनजाकीना দেবয়ানীস্তসেবতে।। একদা সা বন-गञा करजी बाङ्ग वीखरहै। विश्वा-बिव॰ यूनि॰ मा उ॰ मम्स्य खीखि রাবৃত্ত ৷৷ বুজিন পুণ্যগন্ধাতি: সুক্ भा**ভि:** সুবাসিত । काइयन वुड नाना ध्रम ही लाभशाबदेकः ॥ नि-स्पायाष्ट्रम्बः शमाः (विविवायाः मू-চিহ্নিত । রম্রাপোতৈ শতর্ভিস্ত চতুষ্কোণ বিরাজিত। বাসসা নি-ম্মি তগৃছে শ্বৰ্ণপট্টে বিচিত্ৰিতে॥ নি-র্মিত জীবাসুদেব নানারত্র বিশ্ব-উত্ত । পৌৰুষেণ চ স্ক্তেন নানা गत्ताररेकः मूटें ॥ शक्षामृटें পঞ্চগবৈত্য র্যথা মক্তি দ্বিজেরিকৈ:। স্থাপযিত্বা ভদুগীঠে কর্ণিকাযাণ পু-পুজ্বন্য পঞ্জি দ~~শ~~ভি র্বাপি বো ডলৈ ৰূপচারকৈ:। পান্য মধুশুম-

रुत्र भी छन । जुमाना रुत्र है। भन्नमा-नमरक्रनकः शृहागः शत्रासम्बद्ध । पूर्वा हम्स्ननिक्षाम्। सर्यायुक्तः भुवज्रुकः ॥ গৃহাণ ক্লিণীকান্ত পুপদস্য ন্ম भुष्डा। नानाडीर्थान्डवः वादिः मू-गिक्क मूमताइत ॥ ग्रागाहमनी-यं द भीनियान भिया नह। नाना হসুমগন্ধাচ্য সূত্ৰ গুথিত মুভমং !! वकः (लाजाकतः हाक भानाः नय সরেশ্বর ৷ তন্তুসন্তানসন্ধানরচি-छ वन्सन इस ॥ गृहानावज्ञन **भृद्धः** निद्रावद्रश मिनुष । यद्धमृद মিদ° দেব পুজাপতি বিনির্মিত । গৃহাণ বাস্দেব ত্ব ক্ল্মিণ্যা রন্যা সহ ॥ নানারত্র সনাযুক্তণ স্বর্ণমুক্তা-कि चिष्ठि**ङ । श्रि**यया जरू मिदव**ण** गृ-হাণাভরণ মম।। দধি ক্ষীর ভডা-मानि भूभ वहु क थ्छकान्। गृश्न ক্ৰিণ্টানাথ সনাথ হক মা পুভো ॥ क्श्रांख्कगकाष्ठाः श्रवमानन्त-माक्कः। धूनः ग्राग वत्रम विमर्ख्या পূিৰ্যা সহ। ভক্তানা গেছ সক্তা-ना॰ ज॰जात्रश्रीखनानान ॥ मीना भारताक्य विख्या कगमात्वाकनाम-র। শ্যামসূনরে পদ্যাক্ষ পীতা মর ठजूर्ब ॥ भूशमः भाहि (मरव**म** ৰুশ্বিণ্যা সহিতাচ্যত। ইতি তাস।•

. तुज मृड्ढी मृनिः मद्मा मृपूः थिजा।। भौर्मक्ष निश्वेष्ठना क्षाञ्जनि क्या-**ठ छाः । नर्बिक्शिया** । ब्राबन्बी॰ **पूर्लगा॰ मा॰ बामिना পরিবজ্জিতা**॰ le बाज् **मर्ब्य (रू मिर्द्य)। वुरन्नात्न** ा कर्या।। भुद्रा जुजा वह अगाः का-्रक्गाइ कियट कियट । भूरकार्भकः त्रगः पद्म कात्रयामामु त्रापदार ॥ বুত কৃত্বা ভূ শৰ্মিষ্ঠা লক্কা স্বানিন মীখর । সূত্র পুঞান্ সুসন্ত ষ্ঠা সম-ज् श्रिवरयोवना ॥ त्री जा हाल्माकः বনিকানথ্যে সরম্যা সহ। বুত কৃত্বা পতি॰ লেভে রাম• রাক্ষস-नामनः ॥ वृश्रमध्नुभारमन कृरद्वमः भुगिनी वुछ । পতियुक्ता मृःचमुक्ता वज्र इद्रियोवना ॥ ज्था द्रशा ति त्व शक्क देवणात्थ द्वारणीहित्व । काममञ्जाब्जः हरक मूर्गः वर्षहजूहेयः ।। পউস্ত্র করে ব্রদ্ধা ভোজবিত্ব। विजान वर्न। जुका रुविवा कीता-क प्रिष्ठे सामिना मह् । र्जुल्क পৃথিবी॰ সর্বা মপ্রা॰ बैकरेन वृंত।। न। नृत्वी नृष्त्य नाष्ट्री भवभावः वलाइको ॥ (हवाना मूलकर्जाती य-জ্ঞদান ভপোবুতৌ। নহোৎসাহৌ महावीर्यो मुख्लो कन्निमण्डो ॥ বুতবর মিতি ক্তা সৱসম্পৎ সমৃ- 🏻

শা ভবতি বিদিতত বৃ প্রিতা পূর্ণকারা। ইরিলরণসরোজনদ্ধ ভক্তকভানা বুজতি গভি নপূর্বাণ বুদ্ধবিজ্ঞৈ রগন্যা ।। ইভি কল্পি-পুরাণে কৃষ্মিণীবৃত ৩১ অধ্যায় ।। কৃষ্মিভিত্ পু বলদেব: । ইভি হেন্দ্রদু: ।।

क्यों मूं जीयक्राक्षः क्रिक्ष्म् थः।
यथा। व्राक्षामी खीयाक्रा नाम विन्
सर्ज्ञा विन कि स्ट्रान्। जम्र भक्षान्
ज्वन् भूथाः करेन्यका क्रिव्रान्नाः
।। क्या भूष्णा क्या वर्षा क्या वाद्यव्रन्थवः। क्या क्ष्मा वर्षा क्या नामी
क्षिर्णावाः यमा मजी।। ইजि श्री
जागवाज २० ऋष्क ६२ व्यवप्रायः॥
क्ष्मा क्षी मनः। ইजि क्रिट्रि।।
क्यः जि व्यागानिना क्रिलीक् इः।
ज्वर मर्या ग्री। इजि व्याक्षनिर्यकः।।
व्यागी। ইजि व्याक्षनिर्यकः॥।

कि ५२ श्री अनुकाणायाः। ই उ कि कि क्षण्यः। श्री अवि विश्व अनुवा-गिविष्यः। उव यम्प्रान्द्राग सम्प्र मानुकानदः। अविष्ठ प्रमान्द्राग सम्प्र कार्य। २ अकेष्ट । ই कि मूर्गाकामः कृष्ठकः क्षी मर्जिकाकावः॥ अप्या-ख्वाः। भाष्यः॥ स्मोवष्ट्रवः॥ भाक्षणपुष्यः॥ देदक्षः। ই उ ' মেদিনী ॥ বাদ্যরস: 1 ইভি শব-রত্নাবলী ॥ রোচনা ॥ বিডক্ । ইভি ক্ষেচন্দু: ॥ লবণ । ইভি হারাবলী ॥

क्ठकः भू वीबभूतः॥ निकः॥
म्हः॥ करभाजः। ইতি मिनी॥
क्ठा जी मीछिः॥ भाजा॥ ইह।
॥ भाजिकाभूकवाक्। ইতি भन्नत्रज्ञावनी॥

कृतिः खी व्यक्तिश्वः। व्यन्तागः व्यामिक र्ता॥ म्पृशा व्यक्तिगः॥ गुक्तिः। कित्रगः। इठ्यमत्रक्तरठी ॥ (माका। इक्ति स्मिनी॥ वृक्त्रका । इक्ति हमहन्मुः॥ रगाद्राहमा। इक्ति त्रावनिर्विः॥ व्यक्तिमतिः (मयः। उल्लक्ष्तिः ॥ व्यक्तिमति। नायकम्य मन्मूर्थं काद्या क्ष्रयूर्यं भविन्य दक्किम विकाम कु। यस्व-ज्ञानः। इकि कामभाखः॥

কচি: পু॰ পুজাপতিবিশেষ:। সচ
রৌচ্যননুপিতা। যথা। মার্কণ্ডেয
উবাচ। কচি: পুজাপতি: পূর্ব॰
নির্মানো নিরহক্তি:। যবান্তনিতশারী চ চচার পৃথিবী নিমা॰।।
তানগ্রিমনিকেতন্ত নেকাহাবস্থাশুরুণ। বিমুক্তসঙ্গণ ত॰ দুট্টা পোচুঃ
স্থিপিতরো মুনি॰।। পিতর উচুঃ।

वर्ज कमार प्या भूगा न कृत्वा मात्रमःगुरुः। यगीनवर्गस्युवादक् खनानिण विना ॥ गृशी ममख (प-वानाः निज्नाक जवार्गाः। अवीगा ,मि अभिनाक सर्वन (लाकान्नाम् उ ॥ सारकाहात्रगरका (मरान् सर्थाहा- / রণতঃ পিতৃন্1 বিভৱ্মদানেন জু- 🕹 जाम्यानिकथीनिता। न पुः प्रवाम्-गावकः वक्षमयमृगाम् नि । व्यवाद्या-সি মনুষ্যবিভূতেভ্যক্ষ দিনে দিনে ॥ व्यनुष्माम्। मृजान् (म्यानम्हर्म) **भिजृ उप।। ज्जामी क कथ भी-**ঢ্যাৎ সুগতি গম্ভ মিছসি॥ কচি-ৰুবাচ। পরিপুছে। ২তিদু:খায পা-পাযাধোগতে তথা। ভবত্যতো ম-या भूई न क्छा मात्रम गुरु: 11 भू-ক্ষাল্যতে প্নুদিবসং যদাত্মা নিয়-রিগুই:। মমত্বপক্ষদিধোপি চিন্তা-स्रां वृद्धः हि उर ॥ इठामि॥ পিতর উচু:। যুক্ত পুক্ষালন কর্ माञ्चो<mark>न्य नियरङन्द्रियः । किन्ह रन</mark>-भाग गार्गार्गे यब दु भूध वर्खन ॥ इंड्रामि॥ # N मार्क्ए उँवाठ । স তেন পিতৃবাক্যেন ভ্শমুদ্ধি गानमः । कन्याञ्जिलामी विशुर्विः পরিবভান মেদিনী।। কন্যা মল ভ-मात्ना श्रमो পिতृवाक्याधिनी शिठः।

) চিন্তামবাপ মহতী নতীবোদিঃ মা बनः।। कि कत्रांभि इ गहांभि कथ म नात्र मः गुरः। कि भुः खरदः भिः जूना था ममाजुरमयकात्रकः॥इंडि ্চিন্তৰত স্তস্য মতি জাতা মহাত্মন: । उभना द्रावयाम्। नः तुःकानः कमः त्वान्तर ।। उ**छा दयनंड**॰ दिवाः ज्लाखाल मरिवधमः। विवृक्तः मृष्टि-तः कालः कृष्टि नियम मा**ञ्चिः** ॥ **७** डः चन्त्रभंगागाम वृक्षा (लाक्त्रि-তানহ:। উবাচচ পুসলো শ্মীতু **চ্যতা म**िवाक्ति ।। उट्या १८मी পুণিপত্যাহ বুহ্মাণ জগত: পজি । পিতৃণা বচনাত্তেন যৎকরু মভি-बाक्ष्ठिं।। वुक्ता ठाइ कृष्ठिः विभुः শুক্রা ভদ্যাভিবাঞ্ছিত। পুরাপতি ন্ত্ৰণ ভবিতা সুষ্টব্যা ভবতা পুলা: ॥ मृक्षा भुकाः मृजान् विभु ममूरभामः किया ख्या। कृदा श्वाशिकात खु ততঃ সি**দ্ধি** মবাপ্ল্যাস ॥ সৃত্যু য থোক্ত পিত্ভি: সক্সের্গরিগৃহ্ । কামঞ্চেম মভিধপ্নয ক্রিযতা পি তৃপুজন ॥ তএর তুষ্টা: পিতর: প্রদাস্যত্তি ভবেপ্লিত । পত্নী স্তা শ্চ সন্তুষ্টাঃ কিং ন দদুয়ঃ পিতানহাঃ ।। মার্কণ্ডেয় উবাচ। ইত্যুষি র্লচন• याज्ञा वुक्तरमा २वाङ कन्ननः। नन्ता

বিবিক্তে পুজিনে চকার লিভ্ ভর্পক ॥ তুষ্টাৰ চ পিতৃন্ বিপু: ন্তবৈ রেজি রথাদ্ত:। একাশু: পুষতো ভূত্বা ভ-किन्रभाषाका कि:॥ कि क्ठ পিতৃষ্টোত্র• যথা। কৃচিক্বাচ। নম-**স্যেহ: পিতৃন্** ভক্ত্যা যে বসম্ভাধি-्रेम्बङ । प्रदेव द्रिल हि उर्लाख र्य भाष्क्रय स्थाउदिः ॥ नमस्माहः পিতৃন্ ৰৰ্গেষে তৰ্প্যন্ত নহৰিভি: 1 भाषि मरनामरेष जंज्या ज्ञि मुक्ति মভীপ্সুভি:া৷ নমস্যেহণ পিতৃন্ स्रां निकाः महर्नयि यान्। नाक्षिय मिटेवाः अकटेन क्ष्रशादा त्रमुखरेनः॥ नमरमाइः शिवृन् छळा। य १६। एड **७ श्रेक** मिति । जन्मश्यान वाक्षि अंकि मा छ। छिकी । भवा ।। नगरम। इं পিতৃন্ মতৈঁ। রচ্যন্তে ভূবি যে সদা। भाष्क्र भुष्याजीहे लाकशृहिल् मायिनः ॥ नमस्माइः निज्न विले त्रर्ठाख ভृविय मना। वाक्षिताकी क्षे-লাভায প্ৰাজাপত্যপুদাযিনঃ।। নম-**माइ॰ भिज़्न् विरेशु ब्र**र्ठाख १ब्रग्ड-वात्रिज्ञिः। वरेन्धः मारेक यजाराहे । खरभा निक् उक्नारियः ॥ नगरमः ए॰ পিতৃন্ বিশৈ্বৈষ্ঠিকবৃত্ধারিভিঃ। যে সংয্তান্ত্রভি নিত্যু নভগ্নে সমাধিভি: ॥ নমসে হ' পিতৃন্

भाषा द्राङ्गा सर्भवित यान्। करेवा त्रानौर विविवालाकषयकन्त्रान्।। নমস্যেহ• পিতৃন্ বৈশ্যৈ রচ্যন্তে ভু-वि य जना। त्रक्यां जिद्रे निंठा পুয়পুশানবারিভি:॥ নমস্যেহ পি-जून् मात्क य मृर् ति छक्छिः। সঙ্গ্যন্ত জগভ্যমিন্ নামা খ্যাতাঃ जूकानिनः॥ नर्मरम्। इश्रीजून् भाष পাতালে যে মহাসুরৈ:। সন্তর্গ্যন্ত · चथाहाता छाङ्कसञ्जन**रमः अ**न्।। न মস্যেহণ পিতৃন্ শালৈ রচ্যন্তে যে র-সাতলে। ভোগে রশেকৈ বিবিধৈ नीरिगः कामान जीञ्च जिः ॥ नमरम् হু পিতৃন্ শুদ্ধে সপৈ: সম্বলিতান্ সদা। তবৈৰ বিবি**ধৈ ম' জৈ** ৰ্ভোগ ,সম্প**্স**মন্থিত: ।। পিতৃন্নস্যাস্ নিবসন্তি সাক্ষাদ্যে দেবলোকে হথ नही उत्न वा। उथा खती कि ह मुता मि भूबा एउ मः भुजीह स माराभनी-ত।। পি ভুরনসের পরমাণুভুত। ধে-रेव विज्ञात निवनस्थामूर्जाः। यक्षास यानखभवा न्यां (यां भी खताः ক্লেশবিমুক্তিষ্ঠেন্।। পিতৃলনসেঞ निवि (य চ मूर्जाः स्रवा चूकः काम्) कनाडिमाती। भूगानणकाः मक लिश्नि जाना॰ विमुक्तिरा (य १निड-ল হিতের।। তৃপ্যভূতে হমিন পিত

तः সমস্তা ইहावजाः (य भूति । छि(কামান্। সুরত্ব নিন্দুত্ব মতোধিক বা বৰাজাজান্ স্থানবলাং গৃছাণি 🛙 भ्र्यामा (या ब्राम्ययू वन्युविषय भृति বিমানে চ সদা বসন্তি। তৃপ্যন্ত তে 🎨 মিন্ পিতরোলতোবৈ প্রাদিন। 🏸 পুটিমতো বুজন্ত ॥ যেবা॰ হতে **প্**শ্লৌ স্বিবাচ ভৃপ্তি যে ভুপ্ততে বিপু **गर्द्रोत्र ज•ङ्गः। ए लिखरात्नन कृ** দ পুৰাম্ভি তৃপ্যস্ত তে ংম্মিন্ পিত-(द्वा •्वाङारेयः ।। (य चङ्गमाः मन भूरेत तजीरेंड: क्रिक खिल रेर्मजा भरहाद्रोगक । कार्यन भारकन म-इविवेर्याः जन्त्री निजा एउ मुल्मज याख ॥ कव्यान्यानवानि व यान्य-ভীষ্টান্যতীব যেবা মমরাছিতানা । তেৰান্ত সালিখ্য মিহান্ত পুল্লগন্ধা-**रि ভোজ্যেयू मसाङ्** उसू ।। क्रिन दित (विश्वेष्ट्रिक्ट १ ईं। भागांड **পূ**द्धा जूरि यष्टेका मृ। य वट्मतास्त्र २ ज्रामस्य क्र्मुब्राः भुयास एउ स পিতরে। ২ত্র ব্রি:।। প্র্যা দ্বি।-ना॰ अनुदम्यु जारमा त्य कवियागा-क नवार्कवर्णाः । जया विनाः रष कनकावराजा नीली निष्ठाः मृपुष्ठन-স্য যে চ ॥ তে হিম্মন্সমন্তা মম भूञ्च गञ्ज ध्भाज ভোষাদি নিবেদনেন

)। তথাগ্নিছোনেন চ যান্ত ত্ঞি সরা। পিতৃভ্য: পুণতোমি তেভ্য:॥ य দেবপুরাণ্যতিত্প্রিহেতো ক্র্য়নি শুভাজ্তানি। তৃপ্তাশ্চ যে ভূতিস্লো ভবন্তি তৃপান্ত তে ংমিন্ পুণভোষি তেভ্যঃ।। রক্ষা সি ভ্তা निरमूत्रा खर्थागान् विनामश्ड कु शिवः भुकानाः । जाम्याः मृताभा ম্মরেশপ্জ্যা স্থান্ত তে ৎবিদ্ পুণভোমি ভেভ্য: ॥ অগ্নিয়াভা ক रिवर बाब्राभाः (माम्भा खबा। বুজন্ত তৃপ্তি শুল্কে হমিন্ পিতর ন্তর্পিতা ম্যা।। অগ্নিয়ারাঃ পিত্ গণা: পাচী রক্ষন্ত মে দিশ। তথা वर्षियमः भाख यान्।। य भिजतः श्चिताः॥ **जु**कीही साक्ष्य । उत्तर्वीः **ही मिल (मामना:। উদ্ধৃ उ** सुर्य)मा इत्कर कवरवाला श्वतानाश्वः ॥ রকো ভ্র পিশাচেট্য উথেবাস্র (मायजः। नर्बजन्माविन (खरा) व-भा तकाः करताज् भा । विश्वा विश्व-ज्गादात्या श्वा अर्थः अनाउनः। ভূতিদো ভূতিকৃন্ততিঃ পিড়্ণা ফে ग्रा नव् ॥ कन्यानः कन्यानः कर्न क्षाः क्षाउत्राम्यः। क्षाउत्राहः তু রনকঃ ষডিতেগতে গণা: মৃতা:।। वात्र। वात्राना वत्रम खिलः भूष्टिम

ख्या । वि<mark>यं</mark>भाजा उथा शाजा मश्र हिट गंगाः म्ञाः ॥ महान् महाजा **यहि** नहिमातान् सहातवः । गनाः नक्ष जरेषरिवा निज्नाः भाभ नामनाः॥ मृथामा धनमकारना धर्म-দোন্যে বিশ্তিদ: ৷ পিতৃণা কৰ্য-তে চৈতত্ত্বা গণচতুষ্ট্য ৷৷ একবিশ भट शिक्तना रेय वंतास मिथन म-१८। (उत्मर्व वृष्टा उवाह यह ह मनीहिछ ॥ हेछि मार्क खरन्तात রৌচ্যে মনুস্তরে পিতৃত্ব:।। 🛊 ।। 🕮-भाकरं अय जैवाह। এवस स्वे स्वा **ठिकामा दानि कहिथः। नामूर्वज्**व महमा गगनव्या धिकात्रकः॥ उप्रदेश न्गर्खनः नमाहार। इ उ नगर । জানুভ্যা মবনি গড়া কচিঃ স্তোত मिन काणी।। अम्बानाक म्बाना॰ পিতৃণা॰ দীপ্তভেলসা॰। নম্স্যামি मना (उदा॰ धानिना॰ निवारक्तूवा॰ ॥ इन्द्रामीनाक (नजाता मक्सादी-हर्या ख्या। मधरी ना ख्यान्याः ভাল্মস্তামি কান্দান্ ৷৷ ম্বাদীনা-क (नजातः भूगंताहन्युनस्मा खथा। তাননস্যান্যক্ সরান্ পিতৃনপ্রণ-বেষু ।। নক্ষত্রাণা গুহাণাঞ্চ বাযুগ্ন नज्ञाः जथा । म्यावामृथिरव्याक एथा नम्मामि क्ठाञ्जलिः॥ पुका

পতে: কৃপ্যায় লোমায় বৰণায় চ । यारमस्यात्रज्ञाक छथा नमन्त्रामि কৃতাঞ্জলি:।। নমো গণেভ্য: সপ্তভ্য ख्या (नारक्यू मधम् । स्यस्य नम-न्त्राभि वृक्षता यागवकृष ॥ (ना মাধারা: শিত্গণা যোগমূর্ভিধরা-হি তেম ন্যস্যামি ভতঃ সোমং পি-ভর জগভামহ ।। অগ্নির গা তথে বান্যালমস্যামি পিতৃনহ্ণা অগ্নী সোম্ময় বিশ্ব যত এতদশেষত: ।। যে তু তেজনি যে বাযৌ সোম স্ र्याश्मिन्ख्यः । जगरमकाभिगरेकव তথা বুক্ষম্বর পিশ: ॥ তেভ্যো হথি **লেভ্যো**যোগিভ্য: পিত্ভ্যো যত্তনা नगः। नाम। नाम। नमाखाम भूनीप-ल बना जुनः ॥ जी माक एवर छैवाह। এবং জ্বতা স্তত স্তেন তেজসো মুনি সন্ত্রমঃ। নিশ্চক্রমু স্তে পিতরে। ভা-ञयस्त्रा हित्या हम।। निव्वहिट्ड यखन भूम्रगक्षान्त्वभनः। उक्ति তানথ সতান্দদ্শে পুরত: স্থিতান্ ।। পুণিপত্য কচি ভক্ত্যা পুনরেব ক্ ভাঞ্জলি:। নগস্তভ্যু নমস্তভ্যু নি-**छा। ५ १ प**णामृज: ॥ **उउ: भुम**मा: ্পিতর ভম্চুমু নিসভম• । বর• বৃণী-ষ্বেতি স ভানুবাচানতকল্পর:।। সা-म्मुक मर्ग कर्व व नाति है वुक्तना नम

। (जार भड़ी मडी द्वाम पन्। मि-(व्याः भुषावजीः॥ भिज्य छेहुः। च-रेर्द्रिय जर्डः भन्नी एउ खविष्ठा विन साक्रमा । उम्राक भूषा खरिका खराङा मूनिमखम ।। मन्डद्राधिली धीमान् वृत्तात्य्राभनक्षिः। क्ष स्रोहाँ इंडि श्रांडि॰ ~~श्र~~्यामांडि स-नक्षा ॥ जन्यानि वहवः नूषा महा-বলপরাক্রমা: । ভবিষ্যন্তি মহা-জানঃ পৃথিবীপরিপালকা: 🛚 🖤 পুজাপতি ভূবা পুজা: সৃষ্টা চতুর্বি थाः। कीगाधिकादा धर्मञ्ज खंडः সিদ্ধি নবাপ্ন্যসি।।#।।স্তোত্তেণানেন চ নরো যোমাণস্তোষ্য**তি ভক্তিত:।** তস্যতৃষ্টা ব্যা ভোগান্ দাস্যামো-জ্ঞানমূত্রন ।। শরীরারোগ্য নৈ-श्वर्गं भू १ (भोजाि मन्न १ भू-मान्यास्या न जल्माङ्ग यहान्यम् जि वाक्षित्री उचार भूगा कन लाक বাণুন্ডি: সভত নরৈ:। পিতৃণাঞ্চা-क्रया वृद्धि खर्जाः खाख्य मानः वि: ॥ मास्त्र ह्य हेम॰ छङ्गा छा बर्भी ठिकद्र खेव। भिरवाहि हि-জাগুরাণা ভূঞ্জতা পুরতঃ স্থিতাঃ ।। স্তোত্র শূবণ সংশ্রীত্যা সমিধানে পরে কৃতে। অমাভি রক্ষয• শাুদ্ধ• ভভবিষ্যভ্যস:শ্য• 11

श्लाबिक मामा यर्।म्।भरक ভবেং ব অন্যায়ে পাত্তবিত্তন বদি वा क्छ मनाथा ॥ अभाकारिक कन-्रहरे उरु क्र हारेब्र ख्या कृष्ठ । व्यकानी क रमाध्या परम विविशीन मधा िनवाः।। अनुष्याना भूकरेट म्यु मा ्रिंड। वा क्ड । अमाक भी डांव मासः ज्यारमाजपूरीवराट ॥ यदि তৎ পঠ্যতে শুন্ধে শ্ৰোত্ৰ মন্মৎ সু थावरः। अमाकः बाग्रं ज्थि उव बार्णवार्थिकी ॥ स्थारत बार्णाकाः নি তৃপ্তি মেতৎ পুষছতি। শিশিরে দ্বিভণাদানি তৃপ্তি স্তোক্ত মিদ শু **७**॰॥ दमस्य (वाफ्नममा ख्थरव न्।-क कर्षा । श्रीत्य ह साउरेमदेवउ८ পঠিত ভৃগ্ডিকারক ॥ বিকালে চ क्छि भु। एक रहारक्तारनन माथिए । বর্ষাসু তৃপ্তি রম্মাক নক্ষ্যা জায়তে करह ॥ नद्रश्कारमि श्रिकः नाः क्रकाल भुगह्छि। समाक सिख्ट न्बरेष ख्षिः नक्षमामिकीः॥ य-মিন্ গৃহেপি লিখিত শেতভিৡতি निजामा। निम्यान कृत्व नाएक ত্রামাক ভবিষ্যতি ৷৷ তমাদেত े खुया मारक विश्वानाः जुक्काः भूतः । শাবণীয় সহাভাগ অমাক তুঙ্কি কারক ॥ ইভি মার্কণ্ডেরপুরাণে।

রৌচ্যে বশ্বভরে পিতৃভবে 🛚 🛊 🕦 মার্কওেয় উবাচ। তত ভন্মান্দীম-कार नमूखको मतात्रमा। भूताहा नाम उन्ने उर मभील वहार्भनाः ॥ সা চোবাচ মহাত্মান কচি সু-मधुत्राक्षताः । भुभुयादनका मृद्धः · भुःसाहा देव वज्राञ्ज्ञज्ञाः ॥ व्यञीवकः পিণী কন্যা মৎসূতা তপতাৰর। জাতা বৰুণপুগ্ৰেণ পুষরেণ মহা-আনা।। তা॰ গৃহাণ ম্যা দত্তা॰ ভা৽ য্যার্থেবরবর্ণিনী। মনু মহামতি छ। স্যা সমূৎপৎস্যতিতে সূতঃ।।মা-ৰ্কণ্ডেয উৰাচ । **তথেতি** তেন চাপ্যু:-**का उमारा**वायात्रभूग्रञी । উद्धाः হার ততঃ কন্যা॰ মালিনী॰ নাম না-মতঃ ৷৷ নদ্যাশ্চ পুলিনে ভস্মিন্ স মুনিমুনিসভম। জ্মাছ পাণি বি: धिवट जमानाया महामूनीन् ॥ छः न्तरा जन्य मूला काळ महावीर्यप्र মহামজি:। রৌচ্যো হতবৎ পিত্ ৰামা খ্যাতো হত্ৰ বসুধাতলে।। ত म। भन्द्रद्रद्रद्र (मदा ख्या मधर्मयक (म । अन्याण नृशारण्डव (उ नम्यक् कथिजा खर ।। धर्मातृष्ति खथारत्राग्रः **दन्धान। मृ**र्जाक्तवः । न्गाः खवडाः-সন্দিধ মন্মিন্ মন্বস্তরে সুতে।। পি-**ভ্रुवः छथा गु**द्धा भिज्नाक उथा

गनान्। जर्दान् कामानवात्याि छ भानामा जानामा जा म्रान्या इंडि मान्य अपन्य प्रमान कि स्वान्य प्रमान कि

কৃচিত ৰি শিইবস্ত। ইত্যুণাদি-কোষ: ।!

कृष्टिकन॰ क्री अम्डाख॰। ইडि

ক্চির॰ ল্লী ম্লক॰।। জ্রুন॰।। লবক্'। ইতিরাজনির্ঘটঃ।।

क्ठित्रः वि मून्द्रः।**३७,पद्रः**।। निष्ठेः।३७,१११ हिस्कारः॥

ক্চির। স্ত্রী গোরোচনা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

ক্চিরাঞ্জনঃ পু॰ শোভাঞ্জনঃ। ইতিরাজনিঘণ্টঃ।।

किंद्राधः भू ताकितिस्वः। प्रक् रहवालः धमुद्रः। यथा। मात्रा क् भान काकानाः चल्रय सक म द-हः। किंद्राध पूजाः भाष्ठाः रहवा-रभ दः गम्बर्धा है कि किन्द्रगाल ५৮ व्यक्षायः॥ मुन्हत्रवादिकक ॥ कृतिष्ठः वि विश्वेष्ठ । हेनुगाहि-कायः॥ व्यक्तिभुकः। हेनि प्रः

क्ठी जी किं। रथा। कक् कड़ी

किथनातानानिवृद्धिः॥

क्रवः नगाः। ইত্যেকाর্থসংগৃহः॥ क्राः ही मोर्व्हनः। ইতি রাজ निर्घणः॥

কচ্য: পূ॰ কভকবৃক্ষ: 11 শালি-বান্য: 1ইতি রাজনিঘণ্ট: 11 পতিঃ-1 ইতি হেন্চন্দ্র: 11 সূন্ধ্রে তি । ইত্যমর: 11

क्ठाकमरः अ. मूबगः। ইভি রাজ-নির্ঘটঃ॥

क्ब ७ छे म जिल्हा है जि किति-कन्नक्यः ॥ ७ क्यः । म व्यव्यक्ति त्रारमा इसः । छे द्राका । है जि मूर्मामानः ॥

युक्त क हिएम। इंडि कविकन्नक्रमः॥
क द्राजयि । इंडि मूर्गामामः॥
क्का की द्रागः॥ छन्नः। ইंडि
स्मिनि॥ सिनी। इंडि इंग्रहिन्।
॥ इंडि इंडि इंडि इंग्रिनिं।।

क्जाकृतुः ही कर्मात्रव्यक्तः। ইভি अपन्निका॥

क्जारुद्रः भू॰ व्याधिः। यथा। व्याधि खुःबी क्जाकदः। ইতি ছে-भहन्मुः॥

ক্জাসহ: পু॰ ধর্নবৃক্ষ:। ইভি রাজনির্ঘণ্ট:।।

কট ই তেখে। ইতি কবিকল্পন: না-প্ৰশ্বনামান ই ক্টাতে খন চৌ- (त्रण। इंडि मूगामामः ॥

क्रेक क्षि॥ मृत्रजो। ইভি कृषि कन्नक्रमः ॥ क ब्राव्ये वि । ইভि मूर्गारामः॥

कर्ते २ ६ मिलिशु (उहर छा:। इंडि क विक्रमण्यः।। २ व्यक्ट १ ७ (दा: हे: ७ । शु (उहां उ: म्याका सिना भ उन भूनर्शन वा। इंडि मूर्गा-मात्रः।।

কট্ কোৰ:। ইত্যমর:॥

ক্ঠ উপঘাতে।ইতি ফবিকল্পফম:॥

গোঠতি লোক শোক:। ইতি
দুর্গানাস:॥

क्रे २ ७ शुडीवार्ड। इंडि कवि-क्लुक्रमः॥२ व्यक्टेट उ त्राटेर्ड। शुडीवाडः माकाहिना भडनः शु नईननः वा। इंडि मूर्गारामः॥

क्वे इ गडानम्द्रवर्गाहै। इंडि कविक्त्रक्रमः॥ श्रक्षमयत्री। इंक् श्रेडि। व्यानम् भन्तीजीवः। ख यः होर्युः। त्याहैः त्याउनः। इंडि पूर्वापानः॥

कर्षे जो करे। इंडि व्याकद्रगः॥ कगकद्रा जी मृथमत्म्याशाः॥ इंडि मस्टिन्द्रका॥

ৰুও: পু• কবন্ধ:। ইতি জটাধর:।। কৃতিকা জী যুদ্ধভূমি:॥ দারপি खिका ॥ विভ্তি:। ইতি শব্যক্র-वनी ॥

कुछ॰ क्ली भण्भक्याभीनाः नदः। छ८भर्यग्रयः। वानिङ २। इँडऽः स्वः। वासिङ ७। **ইङिनद**्वः। वनो ॥

कर न घ हेत्र (त्राप्त । हेि किंदिकल्लक्ष्मः ॥ (त्राप्त । र्मु विरमाहन ।
न घ (त्राप्ति । त्वाप्तः । स्माकार ।
हेत व्यक्तर व्यत्रानीर । (त्राप्तिः
व्यमाग माज्यान मिडि छ छ । व्यान स्थान विश्विः त्वापन क्रियाव्याव्यान्यः ।
हित पूर्णारामः ॥

জ্দথ: পূ• স্বন্ধুর:। ইত্যুণাদি--কোব:।। ছাগ্র•। ইতি সিদ্ধান্ত-কৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তি:।।

करिका) जी क्रमुक्क् निरम्यः । करती । जर निर्माशः । मुन्दताया र मक्षीवनी । जम् उम्रवा १ (द्रामा-किका ६ महामा मी ७ हनन्यी १ मुनामुनी ৮ । जम्मा छनाः। कर्नुद्रः । जिक्कद्रः । जिक्कद्रः । कवायद्रः । क्षि द्रक्ति कक भाम (मह-नानिद्रः। द्रमायनद्वक्ष। जम्म स्व-नानिद्रः। द्रमायनद्वक्ष। जम्म स्व- विन्तृनाः भुवज्ञीक क्षत्रिका॥इठि ब्राजनिर्वणेः॥ अभ्य ल्गाः। क्षत्री बङ्गिकृष्वा शिल्यी ह ब्रभायनी। इठि ब्राजव्यालः॥

कारिङ क्री कन्त्न । इंट्रागदः ॥ তদ্বতি ত্রি॥

क्षः वि निर्मुकात्रापिनाक्छ-(त्रष्टेनः। छ८ शर्यायः। (व्रिटेडः २ वृत्तविङः ७ मःवीङः ८ व्यावृङः ८। इटामद्रः॥

ৰুদু: পু আদিত্যপত্ৰকৃদ্ধ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। শিব:।। গণদেবতা-বিশেষ:। ইত্যনর:।। অবং অগ্রিম্ र्खि:। रथा कृपाय अधिमूर्खस्य नमः। ইতি তিখ্যাদিতত্ত্বে শিবপূলাপদ ভি:।। স চ বুন্ধণ: ক্রোথকপ: সৃষ্টি-कारण ज्रमशाब्दा छः । उट मृष्टेः ভূত পুেত পিশাচাদিঃ। অযমেবা ए न श्रक्ता । इंडि जागवंड॰ ॥ ॥ व्यायकार मक्रुनामानि य-था। बद्धः) এक्शां २ वस्तुः a পিণাকী ৪ স্থাপরা**জিত: ৫ জ্ঞা** ষক: ৬ মহেশর: ৭ বৃবাকপি: ৮ শস্তু: ৯ হরণঃ ১০ ঈথরঃ ১১। ইতি নহাভারতে দান্থর্ম:।। 🕸।। অপিচ। অজৈকপাদহিবুংগ্না বি-क्राकः मूर्त्यतः। क्रयुखा दङ्

ক্পশ্চ ত্ৰ্যম্বকো হপ্যপরাজিত:।। বৈবৰ তশ্চ সাবিজে। হরে। কদু। ইনে ষ্তা:। ইতি জটাধর:॥ 🗱॥ व्यनःह । অকৈকপাদ হিবুগ্ন ভুই। क्षुण वी-र्यायान् । उद्दे काम्याञ्चलः सूर्वाः বিশ্বৰূপো মহাতপা:।৷ হ্রশ্চ বহু-ৰূপক ভাষকক্ষাপরাজিতঃ। বৃধা-কপিশ্চ শাস্ত্রশ্চ কুগদ্বী রৈবত স্ত-জ্রিভূবনেশ্বরা:। ইতি গাব্ধডে ৬ অ-थायः ॥ अधिभूतात वृक्ष्णात कृः खिदामाः ॥ 🗱 ॥ यशद्रकः। यदिः-কপাদহিবুগ্নে। বিৰূপাক্ষো হথ द्रि-वजः। इतरा बङ्कभग बार्यकण সুরেশ্বঃ।। সাবিত্র্যাচ জ্বস্তাচ পি-ণাকী চাপরাজিত:। এতে ক্দা: সমাধ্যাতা একাদশ গণেশ্বরা: ॥ এতেবাং মানসানাম্ভ ত্রিশ্লবর্থা; রিণাণ। কোটযক্ষতুরাশীকি তৎপু-धाकाक्यी येजाः ॥ किक् भर्वाम् যে রক্ষা পুরুরন্তি গণেশ্বরাঃ। পুঞ পৌলস্টা জেতে সুরভীগন্ত সম্ভবাঃ ॥ इंडि माटरमारे यथायः॥ #॥ उन्र उर्भाव र्ष्यो । भूकाः मुह्मना खिल उनः भत्रममुक्तंत । **छोन**। व তপ্যমানস্য ন কিঞ্চিৎ ষম্বর্ভত ॥ 🗇 ততো दीर्घंग कारनन दूःथा८ कारवा

ৰ্যুমাৰ্ক । ক্যেখাবিষ্টস্য নেত্ৰ। **छ्या॰ नुष्यञ्जन्यः ।। उड** ্**ভেডে**গ **২শু**বিন্দুভেগ ভ্তা: প্রেডা खराख्यम् । मर्वाः खानगुकान् मृह्यः वन्नाज्ञान मिन्तर्छ ॥ छना जानम-स्या कृषः भाषृत्राजी ए भाषा मूर्थां । नह्मापिकामकात्मा यूगाउ पर निश्मः ॥ क्रांक अस्त्र (वादः (एवएपद: खर्ग निव:। द्राप्त्यानः ভদা বুল্ধা মারোদী রিত্যভাষত।। রোদনাক্ষর ইত্যেব লোকে খ্যাতি गिभ्याति । व्यन्यानि मधनामानि गङ्गीः भूञाः क मायलान् ॥ ज्ञानाः नि हियानशानाः माने लाक शिलाः महः। खदः भई खर्थमानः भण्मा ষ্পতি রেব চ।। ভীম ষ্টোগ্রো মহা रिव खानि नामानि मछ वि। मृर्यित अनः गरी विक्र वीयुवाकाण (भव ह ॥ ধীকিতো বান্ধণ কন্যু ইভ্যেতা व्यक्षेम्बंगः ॥ ज्ञानम् उत्रु स् कर् খ্যাযন্তি ননুজাখিপ 🎤 তেখানইত-न् (मंदा मनाज् न्यमः नमः ॥ म् वहंना जरेवायाम्। विकला ह लियां उथा। बाहा मिना ह मीका हता हिनी कि ह शहुय: ॥ मरिनकत ख्या শ্কো লোহিতাক্ষে। মনোজবঃ। जुन्मः मार्गा १व मञ्चाता वृष रेक्टवाः

मुजाः मृजाः ॥ इति कीर्ष >• व्यथायः॥ 🛊 ॥ विष् कृष्या त्रास्टाना यथा। जरेनव मिरवी क्यवान सक्त-(मर्ता न जंभवः। मनुरस् रव अर्थः प्यानि विक्रिक विकृ भी अतार II भारां नरवन निष्ठाचा एउ याखि नज्ञकः नहाः । विषानुवर्खिनः समः (षदः नात्रायम उथा ॥ अकी जारवन भण्डाः ভিমুক্তিভালো ভবন্তি ভে। ইতি চ **ভ**ढेबर २० व्यथ्रायः ॥ 🛊 ॥ कन्नरङ्ख्ल তস্যেৎপত্তি নাম স্থান ভার্য্যাদী নি যথা। চুকোপ চ ভভো বুক্ষা জ্বানিব হুডাশন: । ভত: কোপ ৰপ্ৰেভ্য: কৃত মন্যাব্য মিভ্যপি 🛭 বিচার্য্য পরিবর্জন্ত নিবস্ত মুপচক্র-মে। বল্লামিবম্যনানোপি স কোপঃ शत्रदाष्ट्रिनः ॥ ऋरवा र्यभूतप्रस्थान्छ-**७: त्र**नादा नी**न (ना**श्चि: । का-उमाबः समारता श्रमी करताम छ-গবান্ ভব:।। বুন্ধোবাচ কথ পু এ রোদিষি पु॰ মহাবল। তংমা কথ্য कान (उ महाः मन्त्राप्त्यामाइः ॥ क्नू উবাচ। नामानि अक म दुक्त्य স্থানানি চ জগদ্ভরো ।। পরীক্ **मिट्टि जगदन् ठठः भाडि** जैविया-जि । वृत्कावाठ । बानामि का पत्व (५व॰ भूबं॰ एक॰ वत्र॰ मन ॥ मर्छ।

कर् छवान् बाठ हु हि मार्वश्रक थतः। बाजगाको तामिति ए॰ ज ट्या क्षु इंडि मृडः॥ नामान्।न्।-नि एक (स्व विशास्त्र) भूग् भूधक। अउथ्रका मन् मम् अगुरह छ। सङ्गन णियः ॥ ७वः काला महिन्तमा ৰামদেবো ধৃতবুতঃ। এতানি তব ৰা মানিয়ে মরম্ভি নুরা ভূবি।। তেবাং गरिष्व कन्।। क्रियां महा-মতে ৷ স্থানানি চ প্ৰক্যানি তেৰু बाटमा विधीयजाः ॥ इन्मियागाम् क्रावाम वायु त्रश्चिका मरी। जन-শ্চন্দুশ্চ সূৰ্য্যশ্চ স্থানান্যেতানি তে ख्य।। षृष्ठि थी ब्रिनित्नामा ह नियू সর্গি বিলাঘিকা। ইরাবতী মধা দীক্ষা যোষিত স্তব সুন্দরী:॥ পুদা: সূত্র মহাভাগ জগদেতৎ পুপুর্য। ইত্যাধিষ্টঃ স ভগবান্ বুদ্ধণা নীল का रिङः॥ मृष्ठेवान् न भुका वस्त्री ভ্ ত প্ৰেভ বিশাচকান্। ক্যাওান্ विकृতाकात्रान्रेखद्रवान् जीमनापिनः ।। जान मृष्ट्री जू उमा जुका कगिष्ट्रना-वकान बङ्ग्। वात्रयामाम भूध ज्॰ बाजाकी त्रीमृणीः भुकाः ॥ उभजा विक् गाताथा विरुत्तय गथामुधः। ইতি ভে কথিতো রাম্বন্ ক্রদুসর্গ: পু कागरकः॥यः भुद्धानि नदः नरम्।

क्याफुउक्ड छरः॥ ইिं शास्त बर्गचरछ क्रमुमार्गा ৮ व्यव्यायः।।।।।। नुकाद्राखद्र॰ यथा। किष्ठ उपन् मार्गा वृक्षः एउ १यः महामूत्नी कम्-नर्गः भूवक्तामि ज्या निगम्जः मृगू ॥ कन्नामावाञ्चन सन्। गुजः भुवान ये बेंड:। भाग्रात्रीय भूषा राह ब्यादा नीवावाह्यः ॥ व्यन्रेद **मद्यतः (म) १५ मुदःण दिक मख्य** । कि॰ রোদিবীতি ত॰ বুদ্ধা কদন্ত॰ পুতু उवाह देव ।। नाम (बर्शे कि छ॰ (मा **୧**থ পুত্যবাচ পুঞ্জাপতি॰ । কদু खुं• प्तरनामानि मालामी रेथेरी मान्तू-हि ॥ এवमुकः भूनः (मा २४ मध क्षा कष्त्राम वि। छछान्। नि महो ত্ৰৈ সপ্তৰামানি সপুভূ:॥ ছানানি চৈষা মন্তানা পত্নী: পুপ্রাণদ বৈ প্র जुः । जुरः मर्व गर्थनानः उथा भ-मूलिं विक ॥ जीन मूगु महारहव মুবাচ্স পিতামহ:। চক্রে নামা-न्ररिष्ठानि शानात्रियाः हकात मः ॥ भूर्यं। बनः भेशे विह बागू बाका-ण (भव छ। मी बिर्जा वाक्षनः (माम ইভ্যেতা खनवः क्रमार ॥ मूवईना **७रेथ** (वारा मुक्क्मी हाल्या भिवा । बाहा मिन ख्या भीका दाहिनी ष्ट्रियाकनः ॥ सूर्याहीनाः नवाध्यः

क्ष्रारेम्। नीमाजिः नह । भन्। म्बा महाखाग उपस्तातावि (म मृग्।(शयाः नृजि भुन्।उन्ह हेष-मान्द्रिक सगर। मात्रकत ख्वा मूका लाहिजाया म्याबरः ॥ क्रमः नागि महाना वृद कान् क्यार त्रुवाः। अवः भुकाद्व कृत्या रात्रो नडी॰ डार्याः महिन्द्र ।। দক্ষকোপায় তত্যাত্র সা যতী ৰং **কলেবর•া হিন্**বদু**হিতা** কা ভ্ . स्मिनाया॰ विक्रमञ्जन ॥ ऊन्नरम् स्म भून (कामा मनन्याः अभवान् अवः न (मर्वो शाजा विवाजात्रो ज्ला: খ্যাতি রস্যত।। শ্রিঞ্চদেবদেবস্য , भन्नी नात्रायगमा या ॥ देखि विकृ भूद्रात) अ तम > अव्यायः॥ ॥॥ क्रमुगीजा वदारुभुद्रारम मुध्या ॥ ब्पुकवहः ल्ली निवनाममम्ह्नमर्श-व्यक्षकः। यथा। वक्षामि केपुक्वह माम्। भागमा बक्षा । व्यक्षिता ত্ৰ নহাদেব রক্ষার্থ দেব নির্মিত ॥ उँ कामामा मणुर्डः भावू भृष्ठवः भाज् भक्तः **। क्र**भमी मिक्त পাতু বামপার্যে তথা হর: ॥ मिखः भिल्ला म ह भाजू ननारि नीनानाहिन:। (नवाया अप्रकः भाजू मूर्थ भाजु नरम्बद्रः ॥ कर्न-

र्या निकायाक विश्वायाः मञ्ज इव्रयः। विकर्षेष गान गान् वारखाः भाकू भिनाकवृक् ॥ रूपयः म ग-हारहर है यज्ञ छरवानज्ञ । नास्त्री मक्तो किहान পाजू नर्बः भुका-পতि:।। উक् बान् यहारमवः भारमी পাতু মহে খর:। সর্ব- রক্ষত ভূতে-णः मर्दगाजानि यञ्जः ॥ भव्रमू॰ **णून श्रीकः** दिवाञ्चः (बीनु स्वव ह। नमकाताय (मर्वणः क्रक् माः क्रमी-খর:।। রক্ষেত্রে গ্রুপীডাভ্যো রোপ শোলাপ্রেযু চ। পাপেতের **নরকেভ্যুক্ত** আহি না• ভত্তরংখ্যা अभ মৃত্যু জরা ব্যবিং কাষ্ট্র কোৰ: শ্ৰা দ্য:। লোভ মোহ **মদা ক্যাপি ভ**্রছন্ত ভুবনেশার: ।। ত্ব- গতি স্ত্ৰ-মতি শৈচৰ ত্ব- বুদ্ধি ভূ-भवारपः। कार्यन मनमा वाहा जुवि ভক্তি দুলস্ত নে॥ ইত্যেতজদুক্রঃ• श्रेजः शाभनाणनः। सङ्कारिव शु-भारत पूर्वामः भतिकीर्डिङ ॥ नः তন্য পাপলেশো হন্তি ভংণ তস্য ন বিদ্যতে। প্রাপ্নোতি সূথ মারো-गाः भूगा माञाभुवस्तरः ॥ भूवाधी লভতে পুত্ৰ• ধ্নাথী বভতে খন•। বিদ্যাথী লভতে বিদ্যাণ নোক্ষা-थी (माक मानु वाट ।। एवर एक

्र कृति नामा लियकान्न। छरवमद्रः । মুচ্যতে সর্বলাপেভ্যে কৃদুলোক ज गहि ॥ इं जि कम् भूत्रात क्षु-ক্বচ স্মাপ্ত। ইতি তজ্ঞার:।। क्मूननः भू भिवभावमग्रः। यथा। अभाव क्षुनामाना क्रो-वन्ताकंगिकिकाः। (म्यन्तुम् नि-(यार्गन वर्जस्य जिम्दि जमा ॥ তেবাণ সংখ্যা চৈককোটি তে সর্বে वनवल्याः। अर्विष्ठि वि मना (भवाः হরস্য সভত গণা:॥ বিষ্মাবৃত্তি ট পাপি ধান্ ধর্মিধান্ পাল্যন্তি চ। অনুগৃহাতি সভত ধৃতপাশুপত-वुकान् ॥ विशाण्क मजंक एष्टि र्याभिनाः भूषठाञ्चनाः । यहेिंबः माट कार्रेथ**े क्व इत्रमा मकलाग**-गाः ॥ वदारुगनना**मार्थः हि**ष्टाय জগতা• তথা। শঙ্করস্যাথ সেবা-থৈ সমূৎপদা ইমে পণা:।। ইভি कालिकाभूद्रात् २३ व्यव्यायः॥ क्षृष्ठ श्री क्षुयामालाकारवी भाराष्युः। यथा। अम्। हिल्हा गराभवगा गराकम् अपि तन्हेल-ছন্দ শ্চভিকাদেবতা ক্দুচভীজপে विनियागः । ७ नम म्हा कारेय। প্রীশঙ্কর উবাচ। চণ্ডিকা॰ হৃদযে नामा यद्रभः यः काद्राजालि। व्यन्ह

ফল সাংখ্যতি দেবি চণ্ডী পুৰাৰতঃ ॥ त्रविवास यना हशी नार्टमाणम मण्डाः। नवावृत्ति कनः उन्। या नाज मन्नयः।। लोनवाति वसा ठ**ी॰ भार्यस्य मगारिउः। गर्-**मुावृज्जि भाष्टेम् एक बानीहि मू-বুতে ।। জন্নবারে জগজাত্তি পঠে· দামল সমতা। শভাবৃত্তি কল। ভস্য বুধে লক্ষ ফল ভবেৎ ॥ अतो यमि महामार्य नक यूपा कनः ध्रवः। मूरकः पिति सगसाजि চণ্ডীপাঠেন শব্দরি। জ্রেয়ণ তুল্যক नः पूर्ण यपि हञ्जीः समाहिनः। म-নিবারে জগন্ধাত্রিকোট্যাবৃত্তি ফলং পুরণা অভএব জগন্ধব্রিণ বক্ষ চঞ্জীণ সমভ্যমেশ। স ধন্যক কৃতার্থক त्राबद्राकाथि**रिशा छ**रव्या ब्याद्राश्य विकयः स्त्रीथाः वज्र बङ्ग भुवानकः। शर्टनाह्वनाहित कायल नाज मःमः यः ।। धनः थानाः भ्वानाः वज्र ब्रञ् বিভূবিত ১ চণ্ডী মরণ নাত্রেণ কু-য্যাৎ সর্ব নাইস্বরি॥ ওঁ ঘোরচঙী महाहजी हजुमुखे वथ जिनी। हज-वकु। महामाया महारमविज्विका ॥ চতুর্বজু ইত্যপি পাঠঃ ॥ রক্তরিষ্ঠা वदादि। श्रामुद्रविमिनी । ७१-রিণী জননী দুর্গাচণ্ডিকা চণ্ডবিক্রমা।।

ं अध्कानी बनबाजी हजी ह याग-ला छवे। न्यनानवानिवी प्रवी त्वा ब्रह् की क्यानका।। मिना वाबा कन् - इ श्री महिण गग कृषिका। बाह वी भः त्रमा क्का महाजिल्त्रमूनरती ।। वि-म्। 🔊 भन्नभाविम्। ह् शे ह रेबर्न्स দিনী। দুর্গে দুর্গা শিবা ধোরা চণ্ডছ-खी भुज् अको।। मर्हणी वगवादि बी रैजनवी हखविकमा। नुमरिय ज्बि **छ। कृष्ण। हाम् था म अम्मिनी ॥ त्रग** খণ্ট। চণ্ডখণ্টা রণরামবরপুদা । ভারিণা ভদুকালী চ শিবা ঘোর। ভरानका ॥ विक भूषा महामाया नन्तरगाभगृह्याच्छवा। गञ्चा जमः नी हुं । नहाकुका उपक्रती॥ विमः ল। ভৈর্থী নিদু জাতিজ্ঞা মনো रुद्रा। ज्ञा निष्ना कृषा भाषा निक क्षना मताइत। ॥ उरेम् (मरेव) नन खरेमा मर्वकालन मः श्रि छ। भागिनु-या काडिमाया स्मितना मरहोसती ।। या (नवी भ्वं ज्उष् मर्वकालन मन श्चित्र। नम् खरेमा नद्ग खरेमा नम् ख-रिमा नरमा नमः 🔰 🖊 🔊 । छ छी । जग-काजी वाकास्त्र नेना शर्टि । नाना स् भारेका प्रित भरेत वुक्तरा छ (वट् ॥ नात्रमः भाठेकरेक्व रेकनारम রত্ত্বিতে। বৈশ্ব ও বুন্ধলোকে চ

रिवदासमुद्र मिरव।। यः मृरािठ भद्रभयाकमुह्रात्र मर्बभा खरकः। वृक्ष-হত্যাচ গোহত্যা জীবধোন্ডব পা-**७कः॥ ७८ मर्बः भाउकः** मूर्ग माजू. প্রদাহকে । খ্রুগম্ন পাপঞ্ কন্যাগমন পাডক।।। সুভদ্রীগমন रिक्य यद यद भाभः भुकायरा । भन्नमाद्रकृष्ठ भाभ छ माराहर नम्रि ॥ कम्मक्यास्त्रार भाभाद শুক্হত্যাদিপাতকাৎ। মূচ্যতে মু-हार एक एक नहीय मनमार ॥ মনসা বচসা পাপ বৎ পাপ বুক্ধ-क्रिना विशायार्किय यट भाभः ख्ट भाभ नम्। जिक्कनाट 11 मुद्रने भव्रेमेक्षेत्र यः कत्राजि ध्रताज्या । স ধ্ন্যুষ্ঠ কৃতাথ্য রাজরাজাবি-**(गा फरवर् ॥ यः कद्रिवर्र्ड**ा रेव कृष्याभवाद्यक्षिकाः। भारेभ त्र-**ৈ: স**মাযুক্তো রৌরবং নরক• বুজেৎ া৷ অশুদ্ধা যে পজ্বপ্তি তেচ পাত-कित्ना नहाः। (दो इवः द क्रम् ७१ क् भिज्ञ ७ भवना देशा नुक्रमाञ्च ७ छी রক্ত• যান্তি ভেশ্যচিরেণ বৈ ৷ ভতঃ **পিতৃগণৈ: সার্জ** বিষ্টার্থা জানতে क्बिः॥ भृगु (निव सहासाय भारेटः **ह शे मृता अभि। ग**यायारिकन य भूगा काना विषयम् त्राणु ः ।।

भुशाण मूखनरेक्षव इतिहास इस म् (इ। जूनाः भूगाः जताप्ति मङ्गः मूर्ग निरं द्राम ।। किंगयायाः किका-माता देव यह भूगा मृत् भिर्य। जह भूगा जह भूगा छह भूगा न मार्भा वः ।। खवानी ह खवानी ह खवानी कुडिं। তে বুধৈ: ৷ ভকারস্ত ভকারস্ত ভকা जः (करवाः भिवः ॥ वानी हिव करा-काबी वद्राद्धारः छकाद्रकः। (नुज বদ্দেবি বিশ্বেশি ভকারঃপ্রেডবৎস मा।। आद्राग्रक क्रयः मृःथनान्तनः न्थवक्षनः। धनः भूधः क्षयाद्वाभाः कक्ष गविजनानकः ॥ वाकांक्रदा-গামুচ্যেত দফরোগান্ধি পার্বতি। সভ্যুণ সভ্যুণ জগদ্ধাত্রি মহামাথে শিবেরমে ॥ চণ্ডে চণ্ডে মহাঘোরে इंखिएक व्याधिना निना भरनर दिन त्न न एक्नानि विल्वयक्य कारिनी।। जहनू:बाट नुग्हाउ जन्मा हली. শ্ণোতি য:। ব্রাহ্মণো হিতকারী চ भारते चिष्यानमः ॥ सक्तः सक्तः (छ्यः मक्तः क्यमक्तः। **ভरिक्** भूध (भौधारि कन्यारामारिं युं-তঃ ॥ তত্ত্বজ্ঞানক নিখনে কালে নি बाग मान्यूयार । महामात्माख्यः भूगाः ज्वां हित्रगाःक यथा ॥ ठ छी मुक्पभाव्यत भवेनाष्ट्राऋत्याभि नः।

নিৰ্বাণ মেতি দেবেশি মহাৰ্ভ্যযন 🖳 हि उर्।। मर्वे विकयः यां जि भूवनाः म्गुरुरावजः। मृह्या नर्व नारनः **(ज्रा बाबबाकाशिला खरव्ह**्य महाठ औ निवा (याद्रा) खरानक वद्रः शुरा। कानी ह कमवा दिर्श मरहा-जगिवमर्गिनी ॥ ~~७~~ इंट जी (वाज्रह जी **ह** श्री दिवलाक प्रमूर्ण छ। । स्परानः मूर्वन छ्डी क्म्याननमञ्जूवा व्यभुकाना। महास्विभूगा बादग-निनी। मद्माल्या माण्यत्रा **मर्मारमविलिल्**या।। सम्म**छ। म**-দা নিত্যা ভূত পুম্থ সঙ্কতা। মধ্য ভागा सहाजामा धानामा धनजज्ञा।। वद्धना सनिना ब्राज्यभूना विवयव-किंका। मुक्तिना गर्बना छ्ली महा-विश्वमना भिनी ॥ इमाक हजी शर्छः তে মনুষ্য: শৃণোতি ভক্ত্যা পর্মাণ শিক্ষ্য ৮ চতী ধরণ্যা মতিপুণ্য-युक्तः भारतेह गाहक्त्रमनिष्तः मुर्छ ॥ यन्यमानात्रथान् मूर्णं क्रिकां उ देविने **उत्ता क्रुडिशी शुनारहर्ने कि॰ न नि**-थां छ ज्ञान ॥ इन्हिं। व क्नुक्ना क्रुांगे क्रुवझ है। क्रुडंडा क्रु-ৰূপা কৃদুভ্যাসমন্বিতা।। শিরুচণ্ডী महात्रका मिवभी जिगगी दिंजा टिन्दर्वा भद्रमा विन्ता मङ्खिन्ता ह

ः रवाजना ॥ मृन्द्रवी शत्रमा विष्ठा म श्विन्द्रमून्स्ती। अग्रकानी जम् कानी/महाकानविमापिनी।। कृष्ण --कृष्टंबक्भा ना जननी (माहकादिनी) । अञ्जिल् । स्राम्ब । सर्मिन न দাযিনী।। বোরচণ্ডী ভীনক্রপ। ভী-मा (नवी मत्नारुत्रा। वंगला वंगला ्निकिरायिका नर्बरा निवा॥ मृजि क्षा की विज्ञा विक्किला मानाइ-রা। বিজ্ঞান্তপ্র্যা বাগে रिज़् इति व्यक्ति 🚈 संगानका नशा-সুন্ধা দেবী ভালনা শিনী। চণ্ডিক। **ण**क्डिह्डा ह कोताओं नईकानमा॥ वाजाही ह वजाहमा हेन्तुानी नकः श्किछ। मास्यदी मस्नमा मः হেশগণভূষিতা।। চাম্ভা নারসি॰ शी ह नृति ए मजुनामिनी। मर्ब >णज्लाननी महादाग्रभुमायिनी।। रेनव मृःथः छयः किक्षिट शर्रमाट ्रम्पाञ्जनः । इंकि मञ्जः मरश्रेगानि भ डा भक्ता वंदानाइः ॥ देनव (भाः कः रेनव १ देशांगः रेनक मृत्यः । जयन्या ৷ আরোগ্য মকুল নিত্য করোতি म् ज सक्व ।। देशियानि वदादि। (इ व्वीभि मर्ग मूलमः। यज्कार न राज्यार मन भागाधिक मूड ॥ नम ज्लाप भाडाय भिविष्किन्

याय ह । एम्रांट कराहित्स्वि সত্য সত্য न সংশय: 11 अवस्र ফলমাপ্নেতি শিব চণ্ডী পুসাদতঃ ি অখনেধ বাজপেন রাজস্য শ-তেন বৈ।।তৃপ্তা: সুগ্: পিতরোদেবা खथा व नदीम्यकाः। मूर्ग द्वाः मृत्र-यीकानः स्पृतामनभूखकः ॥ मञ मक्त मः छानः यः कातां वि नदाः ধনঃ। অভএব মহেশানি কি॰ ব-ক্ষ্যে তব সনিধৌ 🛚 লাস্থাদরাবিক 🤈 क शिमठेबाह्यनार बनः। उद्ग-সীতি বাক্যেন মুক্তি নাপ্নেতি দু-र्ल जागा है जि श्रीकृष्गामल इवर्गी-त्रीन वारिक्रुगामल छीननाथा।। क्रूबः भू भावतः। ইতি वाकः निर्घणः॥

क्षृत्ति। स्ती लाकावित्मवः। उरगर्यायः। (त्रोष्ट्री २ करे। ० कृत् । ८
त्रोम्या ६ मृगक्का ७ मृदश १ घन।
৮ के खेती २ कृष्णका २० मृणका २२
मृगक्त मधा २२ मृतिकः २० मिवास्त्रा
२८ मध्यक्की २६ करे। वृक्षी २७ कृत्
पृश्ती २१ (नव्य पृष्ठता २৮ महाकरे।
२२ करें त्रम् १ २०। स्त्रम् १ छ्।
करें त्रमद्वः। स्वाम हाम ह्राम् स्व छ त्रक्का नामिष्धः। ইकि त्राक्तः
निर्धारेः॥

ৰদুপত্নী জী অতমী। ইতি রত্ন बाना ॥ मुर्गा । इजुरगानिकायः ॥ कृतिया जी इतीउकी। इंडि नय-बद्रावनी॥ भावंठी ह॥ वमुकः जी नानानः। केंकिकिटा। क्षृतिः मजिः भू भू व्यानियहिः বৰ্ষান্তগতশেষবি শাতিব্যাণি। তে ষা । নামানি ফলানি চ যথা। আ-म्राञ् विःमाखित्रां की विञीया वि क्वी मृजा। ज्जीया कृमु रेनवज्या (मुंधा गव्याथना ७:वट्॥ ज्नवा-ন্যানি পীড্যন্তে গ্রীম্মে বর্ষতি বা নব: । পুराय भीषिजाः मर्बाः भुकाम्ह जुन्नविमार्**७ ॥ ३॥ कायरह मर्ब**ण স্যানি সুভিক্ষ নিৰুপদুব । সৌ ম্যুদৃষ্টি ভবেদাজা কালিকে চ শুভ वत्र ॥२॥ मु जिक्क । क्वम नादा গ্যা সুথঞ্চ নিৰুপদুর । সৌম্যুদ্ প্তি र्ভत्तुका भोम्या भोषाः भुकी र्ङ ত ।। ৩।। ভোষপূর্ণো ভবেমেঘে। ব্যতে চ দিনে দিনে ৷ নিৰুপদ্বা: 🏲 ब्राजानः मर्बमाबाद्या शिय ॥ ।। वामत्व। वर्षत् । एवि (मर्म চাখ ওম ওলে। অহি हवে कान्। ब्रात् विद्धावी कृषिनामकृष्य। ७॥ অভিভূত জগৎসর ক্লেশ বহুবি रियः नित्व। नाकरितः कनतरिः ।

পরিবারিণি শোভনে ॥১॥ নিয়া खि: नर्बमम्यानाः नृ जिक्कः जिन्छि निर्य। भूमाथिन जलामानी जल-(रा भारत अबा।। १।। निर्मेखः সৰ্শস্যানা সৰ্শস্য মহাৰ্থতা 1 घुउ रेज्वगम गांजि जानस्य न-नित्नी भुजा।। ৮॥ कामुवाः भानि মুদ্ধাক্ত পীডাঙে বরবর্ণিন। সরৌ-यदानि धानग्रानि द्राक्ष्टम निष्ठ्दाः পুজা: ॥ ৯ ৷৷ দুর্ভিক্ষণ জাগতে ঘোরণ शान्त्रोविष भूशीएन । यनान ह সমাথ্যাত নাত্র কার্য্য বিচারণা ।। ১০॥ দেশভবে। হথ ্যভিক্ষণ সমা-गां कथ्यान। २ । निक्रान ठाक-**श**माकि दूर्ভिक• नर्यनाउर्हे ॥ ५४॥ ला महिर्या विम्माडि व हात्ना নট নর্ভকাঃ। বাসবো ব্যতে দেবি শन्यक्षन हि जाय्उ॥ जिल सर्वशः गावादि कार्नामाः महार्घछ।। গোনিহিষ্য: সুবৰ্ণনি কাংস্য তাল मुाम्यागवाः ॥ ७९ मद्देनेर्दिति वि-कीय कर्डावारे धानामक्रेड । (उन थात्त्रान ब्लाकायुः निखतियाछि मु-र्फिन ॥ शार्थिवा (नायका मीनाः कानगुरक भूभी डिडो: ॥ ३२ ॥ তোবপূর্ণাঃ ফা্ডা মেঘা বছনিস্যা চ विषिनी। निष्ट्रवाः, भार्थिवा प्रिवि

निकार्छ ह वदानल ॥ २०॥ यह ्र छारा प्रभारेक्व कीर्वाः भुवनाः म्जान विक्षाः भार्थिवा परि हो। त्म वर्षि वद्रान्तन ॥ ५८ ॥ पृष्टिक॰ भ -খ্যন•প্রেক্ত• ব্যবহারো ন বর্ত্তে। ভবেছৈ মধ্যমা वृष्टि पूर्याली नमूर्श-हिएउ॥ २०॥ मूजिक बागरंड लोकः मरदाभमुबवर्कितः। भाग না॰ জাবতে হ্রে। দুন্দভৌ বরবর্ণি नि ॥ ७७ ॥ महियी लो हिन्नगुर्गान ठा<u>न</u> का माम्याम्य वा । उट नर्दः पिवि विकीय कर्डावरा धानरम्भयः ॥ রক্তে সম্বংসরে দেবি জুরবৃদ্ধি नंत्राधिभः । सानवाः क्वरहर्शक मन्त्राम न कर्या खत्र ॥ ३१ ॥ मुख्किः सद्रनः द्वारमा धात्रोविष নিপীডন•। পাপরোগো ভবেদেবি বিক্তাথ্যে হনববন্দিতে ॥ ১৮ ॥ भूताका नवन मृ जिक्क विवित्यानम्या क्लें ~~। क्लाशू ज~~्विषयः मर्बः मगाः था उर इत्रीप्य ॥ १२ ॥ समिनी চলতে দেবি সন্মূত্র চরাচর । (रम उक्क पृष्टिके काय मध्य या भुका।। भोना है भानाद (मान मिकिते क्राईत उथा। पूर्विकः জাযতে ঘোর ক্ষায়ে সম্বৎসরে প্রি ् य ॥ कोर्म्नी व्यक्षित्राण्ड यम्ना

नर्यमा अर्हे। विक्रावा रेमक्राव दिव विनम्रिक न मः मयः।। मिः इत्ना भक्रिका का नाम अंदर उरेथव ह । करा क्षेत्रक मर्वाभि नानाथा वद्रव-র্ণিনি ॥ ২০ ॥ ইতি ক্যোভিস্তব্রু ।। खी जिनारजनः। यथा। क्षृवीगा म ७: म्राक्ष्म्वीगांवा मुहिकामन नियाजः। जुममक्षांगु मिल मृति র• তস্য কীর্ত্তিত ৷৷ দত্তল্যোভ্র-(ञ्चर॰ का॰म) मञ्जकष्वर॰ । পশ্চাৎ সম্ব্ৰক্ষাত্ৰ ছত্ৰীকৃত শি-द्भा ख्वर ॥ मध्या विश्वन भाषां পঞ্চাঙ্গুল মিৰোনিত। তন্মিতা नथती उम्राः कर्उवता मुन्दवाक्-जि:।। कन्राम् वम्वीनासा जिलि-**द्राः भद्रिकी र्खिङः। উ**ष्ट्व° भिद्रिन माउद्या (लाह्मञी सम्विज्ञा। भ्गजनी जम्भित्र जम्मा (नोरी ততঃ পর॰। দক্ষিণে শির্সি ন্য-**(म)८ मुन्डि उन्ही हरा क्यार**॥ এ-বস্তু কন্ধভ• তত্ৰ বীণাদণ্ডে নিবেশ-यट । बाक्यलाइ मृष्ट्विता २ क्षे **गावस भार्यकः ॥ म**क्षाञ्चनास्तरः **उमा उम्मक नित्न गर्द**। यात्रः **७७ फठ् जि: म**रस्वा छत साक्षि-(१८ ॥ अक्षामभाष्ट्रमाय वर्षः हकः दि চাৰু গৰ্ভক । দণ্ড সমুন্নত কান্ত

क्पूर्वी

वर्द्ध व॰ जूत्र युग्पकः ॥ उसद्व किषि-माधिक। म्लयक भूजनाउ । अर्छ। ্সুলান্তর পশ্চাব্রর ছাপবেদুব: 11 म ७ मृश्व ब्रह्मुत्वकः ऋभ्यत्यह मन-खकः। लोहाकृतस् कर्ववाः वर्ष् वः প্ৰজাকৃতি। তন্তুপ্লন গুণ ভ্ৰমিন্ (व्हे वार्स निविन्त्यर ॥ अउट भन्ना-ব্যাণ মোটিন্যাণ বেষ্টরক্সুণ কশণ ক্ষি-(१९ । उत्साहनी वृज्यक् नम्मन म् अ ब्रमुकः ॥ मूर्याञ्चरण जू छरेवव বধীয়ামূথ্য ভক্তিকা । তাঘা ভান-(सद भूर्बाः (नाइनीक नातः नातः ।। नशावानिक सङ्गन छली वज বিশারদ:। অস্যা নৃষ্টাদশ প্রোকাঃ শারিকা: পূর্বসূরিভি: ॥ তাসাং वृह्डवा वाश्वी मणकू मृाः भुकीर्डि-जाः । **এ** जास जातवारिन। खिरुहि পদিকোপরি॥ বিভক্তি মাত্র পদি-কাঙ্গুটোলাপ্যস্য গর্ভক:। ভাবৎ **म्**नुख कड़रवडा यथा **रए**ख झिरद्रा ভবে ।। भननमा ह मिक्नुमा खारा न সুদ্ঢोक्छ। वृङ्जीनाः मात्रीगाः बन्दायः उन कमार्।। এठास म-र्जावयदिः कथि **। छ। ऋ। कृता वृदेशः ।** शाना मखना जाः भृष्टि यथा द्वान ার পুনঃ ।। মদনস্য চ শিক্ষুস্য যো-ান সুদূঢীকৃতাঃ। সর্বাসাণ লোহ सम्बी /

किता मस्राक्त्याः सूर्याञ्चलाः ॥ वकान्नुरणाहाः कृ माः श्रा विद् भात्री विनिर्गयः। এवः विशिधिंडा कृतीना जन मताहता। विम्रान निका ज् कर्डव्या माकिनार्ज्यानः ८म्भेडः। ইতি সঙ্গীতনারায়ণ: ॥ कमुनर्गः भूः कमुकर्क् कम्डिः। युषा । हेमानी कमुमर्ग पु मृत् नार्थिव সত্তম। দশবর সহসাণি তপশ্চী-র্থা মহাজলে ॥ পুতিবুদ্ধো যদা क्षु उरा छावी नकानना । मृद्धा-न्नगुवजी॰ ब्रम्पा॰ समूवा शनूकः क्ला ॥ मृगुाव ह उपा मकान्दि **ञाः एक ग**ण्यनि । व्याभुत्य यिषुनाः (कार्रेड (वंगरेंड्ड व्रिडि कीर्डिंडान् ॥ ७७: भुदा महाउकाः मईछः भत्रसम्बद्धः । हुत्काश मुज्म रम् (व) वाकप्रकृत मुवाह रू।। जह-े न्वंड कविन् मुद्धः महाजानारिक्त् । পुबाः मृबायी जुल वाका वा-छ डाथा कवान्।। इन्देनी कन उट कर्म क् छ॰ मृद्देशुन्ति वर्गने॰। अवमुक्। ज्नः कार्रार्म्नार श्रद्धान्यद्रः ॥ তস্য তা নদতে জালা: শো্ৰে-**ভে**ঙা निर्ययु छमा १- ७७ ভূতानि বেতাল। উहुपा: (পুত প্তনা:।। बद्याला गार्ट्यानाकं महर्व भुक्

क्राक

विज्ञाननाः। উত্তश्चः क्वाडिण खब स्तित्र भुद्रतगावृजाः॥ ইতি वदाह भूतानः॥

ৰুদু দাবৰ্ণিঃ शुः वामरभागनुः। व्यक्षियन् इरद्र मूथाभार्या १वडा-त्रः। अञ्चाना हेन्~~मुः। ए~~त्रिञामरग रन्याः। उत्भाम् ब्राप्तयः मधर्ययः i দেববদুপদেবাদয়ে। মনুপুত্রা ভবি-ব্যন্তি। ইতি জীভাগবতমত ।। অপিচ। দ্বাদশে কদপুত্রস্য পুরি भन्न अरत गताः। সাবर्ग्राथामा (य <দবা মুনযশ্চ শৃণুত্ব তান্।। সুকর্মা-ণ: সুমনসো হরিতো রৌহিত স্তথা । সুরাপাশ্চ সূরা স্তত্র পঞ্চৈতে দশ-কা গণা:॥ ব্রি: পুকারা ভবিষ্যন্তি একৈক জ্রিম্পকো গণঃ। তেষা নি-त्नु। हि विख्डार्या अउधारा गहा वनः ॥ मरेबं ब्रिन्मुखरेग यू कः मर्छः ्र वी निश स्म हुन्। म्। क्। खनवी प्रमुज्भा वर्गमिनिं खाभानितिः॥ তপো**নিতি তথৈবান্য: স**প্তম্**ৰ ত**া (भार्विज्ञः । (मववान् वामामवण्ड (एवर्ण्रेष्ठा विमूत्रथः।। निजवान्त्रिज-ष्ठक अधिव खर मुखा मानाः। हे**डि म**र्के खिरन्द्रापः ॥

ब्रुम्: जी अक्तिम्म्यक्रानी। स्यारिवृम् (मण्या महास्काधि का ज्कानुगः। इठि भवतः मध्ये ।। क्षाकीषः पुः भागानः। इडि जिकाशामयः ॥

क्पानी जी पूर्ण। इंडानतः॥ उना वृष्ट शिंडी येथा। क्ष्रुरमान कृपान नी तोपुर शिंड क्रांबा वि या। इंडि प्रती नूबाल ६६ अर्थायः॥ क्ष्रु-क्रो। इंडि ब्राइनियंकः॥

ৰুদ্যবাস: পু• কাশী। ইন্তি কেচিৎ।।

ক্রারি: পু কামদেব:। ইতি কেচিৎ।।

कृत्रकः भू सनामश्राठ्यकः।
जर्भर्यायः। ज्वास्तरः २ व्यन्तः
अभूष्ठामदः ४। ই जि मस्त्रद्वाः
विद्याः। जम्प्रक्रां । मिन्
वाकः > मर्लाकः २ ज्वनामनः ०
भावनः ६ नीनकश्रेकः ६ इद्वाः
कः ५ मिर्वापुरः १। व्यम्प्र छ्वाः।
व्यद्वः। উक्षदः। वाठ कृषि मिन्
द्वार्त्ति ज्वगृह विष नामिदः। कव्यद्धः। ই जि द्वाक्तिर्वः।। मिर्वः
भूकायाः व्यम्प्र मानायाद्वाः। मिर्वः
भूकायाः व्यम्प्र मानायाद्वाः। मिर्वः
भूकायाः व्यम्प्र मानायाद्वाः। विनाज्वाद्वान् पूष्ट्वाविनाक्ष्राक्षमान्य।।
भूकित्वानि महास्त्वान महाङ्म्
कन्नभूषः ॥ ज्यम्। १ वि र्वाः।

क्रमाक

मध्यमत्रभूमील। जिन्द्रमा दायका-লে কদুস্যাক্ষো হপত স্কবে। অশুনো বিন্দ্ৰ শ্ৰেত্ কদাক্ষা অভবন্ ভূবি॥ यम्।(भ)कामि ठलुमंग्र वस्प्रकृष् মন্ত্ৰফলবিশেষা: সম্ভিতথাপি সু-म ज्याद श्रम्बन्त्र कृत मलाव-जिथीरगरा । यथा कात्म । शक्यकुः बय॰ दपुः कालाग्निनीम नामञः। व्यगम्यागमनाहित व्यङ्कम्य ह ङ ক্ষণাৎ ॥ মুচ্যতে সর্বপাপেভ্যঃ প क्षवज्रुमा बाबगाट । ङ् नमः इंडि পুত্যেক নপ্টোত্তরশত ৰুণ্ডা শিবা ख्रमा शुक्रान्य धाद्रगीय । विना मः জেণ যোধতে ৰুদাক্ষণ ভুবি মানব:। স যাতি নরক ঘোর যাবদিন্দু। 🗝 जूर्मगा इंडि जिथ्यामि जबुः ॥ 🗱 ॥ তস্যধারণে আবেশ্যকর্ যথা। স ब्रद्भात भूतील। व्यक्षाक्षरता ज्वा यष्य कर्य ह रेविषक । करता जि स्र हाभारि उ८ मर्ब निइन ज्राव ।। क्वात्म । श्रानशाद्रगशीतानि क-माक शावरयह यः। मर्वभाभ विनि মুক্ত: স যাতি পরমাণ গতি।। ই-(उ)कामणी उबु ।।# ।। यथ क्षुक्-भाशात्रात्र । श्रीमश्रात्व उवाह। इलानी (प्रवास्ति मालाना था-व्याः मूजः। क्ष्राक्त्रा ह माराजाः वरःभ भव्राभयवि ॥ श्रीरत्रुं सुष्ट । मिथाया श्खायाः कार्थ कर्गामा नि (यो नद्रः। कृमाकः भाद्राय छक्। **শিবলোক মবাপুষা** ॥ नववकु**ड** क्षाक धात्रायाम्याञ्या । पक वाहो उपाचि म भावत्यव्यवनाः नमः ॥ मिथायाः मननः धार्यः कः (रे 5 भक्षवि • मं डि · । कर्गर्याः भक्ष-সংখ্যা হৃদি চাষ্টোব্তর শত।।। না-ভৌসপ্ত চ ক্দাক্ষণ ধারণামোক্ষ-ভাগুবে । कृषु क धात्र गाम्ब नत्त्रा (मयद्भ नाशुयार।। निथायाः मननः দ্বাত্রিংশৎ পরিমিতং ॥ তথা। কদু-कः शात्रयमि छ। जन्। कष् मृति यते । ক্দাক্ষণ্য নহাবাহো নাহাজ্য গণ্ यङ्ग ।। একবকু: निवः नाकार বুন্ধহত্যা ব্যপোহতি। অবধ্যত্ব পুতিশোতো বহিস্তম্ভ করোতি চ ॥ विवृद्धः इत्राभोती नाट भाववा म्। धना नक्ट । विवर्षित्र र विक् त्यात्यभाभवामिः भुगामध्यः ॥ जु लातालि यथा विक् विमानी व ৰুতে হর। ত্রিবক্তো ২পি চ কদাক खथा महा किन्दिष पा ठवूबं जुख ধাতা স্যাৎ নরহত্যা ব্যপোহ-তি। পঞ্বকুস্ত কালাগ্নি রগম্যাভ-का भाभन्य।। यह जा (या छरः

मोक्षां भारत्य । महामार्थः। मध वाक्ता क्षेत्रक सर्वाख्याचनू रमन्।।। जिनातिका २४वकुः महा८ मर्वान्छ विनामकृष्ट । रेजद्रादा नववकुः महाष्ट निर्वतायुक्तायकः ॥ मनवकुः स्वरः বিষ্ণু ভূত পুত পিশাচছা। একা मनग्री कर्मा नाना युद्धकुनभूमः ।। चामनात्मा ভবেদकः मईडीर्थ-कन भूपः । व्याप्त भगूषः कामः गर्वकानक**लपुरः ॥ ठ**जूर्फनामः এিকঠো বংশোদ্ধারকরঃ স্থৃতঃ । যথোক্তন্তে ৎপি ক্দুাকে তথেন্দুা-(क भुकीर्डिङ ॥ जनुष्क २११ সুরশে্ষ ভদ্ভণ পরিকীর্ত্তিত । ইতি যোগসারে ২ পরিছেদ:॥ 🗱 🛚 । व्यशिष्ठ। निम्द्राम् मुशक्तम स-দ্রাক্ষা ধারণে মৃত্যা:। পঞ্চামৃত• शक्षगवाः नामकार्व श्रावाहार् ॥ क्रमाक्त्रा भुविधायाः गताः १काः क्षत्र उथा। ब्राह्मकारिक सुखक ुर्थ। उब भूरगृत्तीयर ॥ उँ ब्रोप्नकः य्जाबर्ट्स् मृतिकः न्डिव्यंनः। छ-बांकक निर्दे वक्तनाम् एउता मूकीय माम् जाट ॥ जेथा ७ हो व्यवाद **হৌ** ঘোরে ফুঁ ঘোর <mark>ঘোরতরে ও</mark>ঁ र्डे हैं बैं महंजः मई माईएडा नन्दिस क्रुक्शिश ह्र ह्र । अतना-

পি চ মন্ত্ৰেণ কৃদুক্ষ্য দিজোত্তমঃ । भुक्तिशः विधिवेद अर्याट छाउ। **१विक कनः नाउट ।। उत्ता यथा** ৰম্ভেণ ধার্যেভ্জি সংযুতঃা विदापि ठलूपंगवक्षानाः मःकारव भुराजाक के अस्त्र में अस्ति । यह अ ज्भ नगः / >। ज ज नगः। २। कुँ व नमः निर्वा कुँ विँ वृीँ नमः । ८। ७ इँ नगः। ৫। ७ इँ नगः । ७। ७ छ हुँ हूँ नमः। १। अँनमः। ৮। ह्रॅनमः। ১। अँ ह नमः। ১०। ७ हीँ नमः। ১১। ए हैं। नमः। १२। ७ कां कां कां नमः। ১৩। ७ नमा नमः। ১৪। क्माक (रहन एड ज् बक्रुद्रा भि-या यमि। भाभि क्षूभमः या छि कि॰ भून मीनवा ७२। मधिवः गाउ क्माक भावया (त्र मःश्या । यः करत्राजि नद्रः भूगुः भर्वः रकाहि-खन जरदर ॥ त्या ममाजि विका-তিভাগ ভদাক ভূবি বন্ধথ। তস্য প্রীতো ভবেজদুঃ ম্বপদঞ্চ পু যছতি ।। বিনা মজেণ যো খতে ক-দুক্ষণ ভূবি মানবঃ ৷ স যাতি নর-कान् (राज्ञान् याविष्नुता महजूर्यम ॥ ইতিপদ্মপুরাণেকৃদাক্ষমাহাল্য্য ॥ ইভি ভশ্সার:॥

कृषी खी वीगाखरः। ইতি भक् त्रञ्जावनी॥ अमृश विवत्रगः कृष्वी-गामस्य पृष्ठेवाः॥

क्थ ७ व छे कारम। वन्भूर्वायः। इंडिकविकन्नकमः॥ य ७ व्यक्त्याः उ थनः व्यावः। १० व्यन्ताका। इंडि पूर्णामानः॥

क्ष इत्र १ छ कि क व्याग्रहो।
इति कविकन्नकमः ॥ इत्र व्यक्ष व्यात्रोट्मीट । १ क क्षिक क्षक । छ त्राका कि क्षकान्छ। इति मृर्गानामः ॥

क्षितः क्ली महीत्रष्ट्रतम् व्यथाणुः। उट्भर्गायः। त्रकः २ चमुः ० पृतुः ८ कीनानः ८ क्ष्वकः ५ म्यानः ४ १ नाह्रिः ५ चमुक् ३ म्यानः ४० (नाह्रः ३२ हर्चकः ३२ । हेि त्राक निर्वर्षः ॥ सन्ध्रमः । हेउ। ततः ॥ क्षितः भूः सन्दन्युहः। हेि त्र क्षिती ॥

क्षित्राथाः क्ली मिनिएकः। यथा।

छ उ जु गु भा नाय नानवमाः यास्य

श्रिकः। नर्मानायाः निहिष्किन किः

श्रिकोनानि ज्ञला। उ एकमुर्गाः

न किलाकः मुकद कु वर्गः मः सानवः

नुकान विह्निः क्षित्राधाः तङ्ग मू

क्उ। उन। थलू नर्ब म्हान्यन ।।

मर्थान्तू भाखन मजीव विनुद्धार्नः

जहन्तुनील मर्गः भर्दः जिल्लाः

न। रिमथर्गः ज्उ।कनने विश्वः

ज जरहव भक्ष उर किल जर्दरः

मूनवजुवर्नः ॥ इंडि गाक्षां १৮

मध्याः।।

क्ष य इत विस्मारह। ইতি कवि कन्नक्रमः ॥ विस्माह व्याव्य निकत्य । य क्ष्माठि लाकः लाकः । इत व्यक्ष्माट व्यादाशीट । व्यवाट भू यानिदासिठाः उ ইত্যানে । ইতি मूर्गानामः ॥

क्मो जी मूगीवडार्गा॥ विभिक्षे-ववगावदः। इडि (मिमनी॥

ৰুমু: পু: অৰুণ:। ইতি সিদ্ধান্ত: কৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তি:।।

क्कः भू भृगिविष्मदः। ইভागदः
। अमा नाःम खनाः। तिथदः।
ख्यदः। नग्ताति वनभूमद्यः।
हिजानियन्ते।। देन्द्राख्यः।
हिजानियन्ते।।

क्यं: श्रु अव्यक्तः। हि व्यक् भाषा ॥ व्यक्तिः। हि व्यक्तः निर्विष्ठः॥

क्त्कः भू॰ अत्र ७ मृः। ইতি র জ-भाषा ॥ त्रेक्त्र ७:। ইতি রাজ- निर्मिणः ।।

वृक् श्रे अत्र अत्रकः। ইতি तृज्ञ ।

वृक् श्रे अत्र अत्रकः। ইতি तृज्ञ ।

वृक् श्रे अत्र अत्रकः। ইত্য प्रतः॥

वृक् श्रे म हिंग्या ইতি क्विक्ल क्यः॥ अ अक्ष कर्या म क्षा कि ।

वृक् विक विक्ल हिंग्या ।

वृक् विक विक्ला क्षा । क्षा वृक्ष । क्षा व्या ।

है अप्रांतानः ॥

है अप्रांतानः ॥

हित य हैत कि कृषि। हैि कित-कन्नक्राः ॥ य क्षांकि ज्ञाय ज् भानः ॥ हेत्र अक्षर आह्वावीर। अमार भ्वानिदाधिका ड हैका-त्र । कि क्षेः क्षिडा १ डि। हैि पूर्गामामः ॥

इय क् कृषि। ই ि कि विकन्नकमः॥ क রোষ্যতি। ই ি দুর্গাদাসः॥ हया की अभवः। उৎপর্য্যাयः। কোধ: ২ মন্য: ১ কুখা ৪ কৃৎ ৫ কোপ: ৬ পুড়ির: ৭ রোব: ৮ কট্ মাইড়ি হেমচন্দু:॥

क्षिजः जि क्षियुकः। यथा। जः नागभारेण वैक्षितन्मत्ना वनी इष्ठः चरेणनाः क्षिरंजा ववस्र र । देखि श्री जागवर्त्व वागवर्षा ४२ व्यथागः क्षेडः जि क्षियुकः। यथा। निर्व কাষ্টে গুৰু জাতা গুরৌ কাষ্ট ন ক-শ্চন:। ইতি তক্সার:।।

क्ह कि क के जन्मा । है कि कि दिन् कल्लक्मः ।। कि काणांति । ज त्राहः कहः । के अक्षक्ष । कि क्षा । त्राहि कह कायत्व है जुल्धः । कह कमि नुमूर्जात है कि नुष्धः । कम नुमूर्जात्या त्रोका १र्थः । है कि गाविन्द के हिन्जु कि निष्धे । त्रमानाथन नुमूर्जात मुर्जि विकि क्रमाह। है कि मूर्गामामः ॥

ক্হ: ত্রি কাত: ।। আক্চ: ।। ইতি ক্হধাতো: কর্ত্তরি ক পুত্রবেন নিয়ম: ।।

करक की हिंदू। हैनि भन्छ विसुका॥

क्श की मूर्वा। ইত্যমর: ॥ स्राः সমসা। ইতি রাজনির্ঘট: ॥

क्रिक्रिका जी उँ८क्था। इंडि मुद्रागः॥

क्शा न्यू वृक्तः। ইতি निकासः कोगून्यागूनानिवृद्धिः॥

কক্ষ: বি অপেন ॥ অচিত্বণ: । কহধাতো রৌণাধিক স পুত্যবেন নিম্নন: । ইত্যণাধিকোব: ॥

काष्ट्र कि काउर्॥ नुनिष्यः। इंडि स्मित्ती ॥ काः भू भुक्छिभु छ। यार्थ मनरभ क्रु नाप्रताच्छनकः नप्:। यथा। मृत्था नाक्कितिका भागः मदः न्त्राप्त्रेभहाद्रिकः। योगिका या-शक्रा वा क्रा वा मूथा वव मेः ॥ ইতি শান্ধিকাঃ।।ৠ)। অপিচা ক ঢমালক্ষ্যতি বিভগতে চ। কঢ॰ मह्ह उवशाम सिव मः छि की-র্ভ্যতে। নৈমিত্তিকী পারিভাবি ं क्रोभाधिकाभि उक्तिमा । यद्याम যাদৃশার্থে সঙ্কেতিত মেব নতু যৌ-েগিকনপি ভদুদ । যোগক্চন্ত প क्ष्वािषक न उथा क्रानास्त्र ह সংজ্ঞাপদেনাভিল্প্যতে । নতু ्रक्षातियः अञ्जानि नास् । १वा-ন্তরভেদ:। যেন বিভাগ ব্যাঘাত: नग्रा । म जाया क बर्गा (जनाः নৈমিত্তিকী পারিভাবিকী জপা-धिकी (छि । शाहक शाठेकाम्यस ন সংজ্ঞাঃ সঙ্কেত শ্ন্যবাদিতি ৰক্ষ্যতে ॥ যেতু ৰুচস্য নাম শ্চতু विधन्नाइ खन्छ मुलनामाछ । काञि मुवा खनम्मरिम् सं रेगः माकः-**७** वड्या। का**ि भदा**ि (उपन চাত্রিখ্য পরে জণ্ড: ॥ গো গ্র্যা-मीना॰ (गावामि काउता । शथा-णारीना॰ लाख्न धनारि मुरवारा।

थना शिम्नामीनाः भूगा एक्वामि ख्रान । ठव ठभवामीनाक भारा-नाः कर्मागविष्टमणकिमज् निर्मार्थितः মেব কঢ়ানা মিতি। যদুক্ত 👯 গুটী **ठारिय्यः। भारक दाव भुजीयास्य आजि** मुवा ७१ कियाः । ठाजूर्विधानभी-বান্ত<u>্র শব্দ</u> উক্ত শতুর্বিধ ইতি ! उररउद्ध मूर्यारीना मनाम्ना-দীনাঞ্জ শন্দানা মপরিপুহাগভ্যা-পরিত্যক্ত নম্মাভিঃ ৷৷ 🗱 ৷৷ নৈনি-ত্তিক স'জ্ঞা' লক্ষ্যতি । জাত্যব ছিন্নসন্ধেতবতী নৈমিত্তিকী মতা। জাতি মাত্রে হি সঙ্কেতাদ্যক্তে ভান• जुन्इत ।। यभाग जाउ।वहिम नाकः उ दर मा रैनमिखिकी म छा यथा ला हिजारिः। मा शिलाय हिजारि জাত্যবৃহ্নি মেব গৰাদিক মভিধক্তে ন তু গোড়াদি জাতি মাত্র । গো পদ• গোদ্বে সঙ্কেতিত নিত্যাকা वक, गुरामाभार्यक्राको शाखा-रिमा गवारि ब्रह्म्यानुभगाखः **এक**ी भक्त श्रमानान् जात्के प् **१**जि-भुत्रकाट ॥ #॥ भात्रि हो (यकी भी-পাধিকীঞ্চ সংজ্ঞা ক্রমেণ লক্ষ্যতি । উভयाव्जिथार्यम् मः का नार भावि ভাষিकी। 'छे नो विकी पुनुगर्छा-भाषिना या भुवर्खए ॥ উভयावृद्धि

ধুর্টাবেছিন্ন সঙ্গেতবতী **স**ণ্জা পা-ति प्राप्तिकी। यथाकाण जिल्यापिः । বিশ্বনিগতে। পাখ্যবছিন সংকত-वृति मः का मार्वो भाषिकी। यथा ভূত দ্তানি। সা হি সচেতন বৃত্তি: বিশেষগুণৰভূ বাৰ্ভাছারকভাদ্যনু-গতোপাধিপুৰুষারেণৈৰ পুৰব্ভতে । ইতি শব্শক্তিপুকাশিকা॥ क्या। भारूजीवः। जी ইতি কহধাতো ভাবে জি পুত্য-যেন নিয়য়।। কচশন্দনিষ্ঠশক্তিঃ। যথা। লক্ষাক্সিকা সভীকটি ভবে-অোগাপহারিণা। কল্পনীযা তুল ভতে ন্যজ্মান যোগ বাধ্ত: ॥ ইতি স্নারভউকারিকা॥ পে ভক তৎকৃতৌ।ইতিকবি কল্লছমঃ।। তৎকৃতী ৰূপকরণ । অক্ষরণৎ পুতিমাণ শিল্পী। পুতি-ৰাযা ৰূপ করোজীভ্যর্থ:। নি প্-र्वः चक्लकथान । जनुमामः निकः भारत केटामूनानथं छ। इंडि मूर्गा माजः। 🗸 ह्म क्री बेजावः ॥ त्मीन्त्रर्यः॥ नामकः ॥ श्रम् ॥ मदः ॥ गुष्टा-वृज्धिः॥ नाहेकारिः॥ व्याकादः॥

লোক: । ইতি মেদিনী **শদর**ত্না

वनी ज्विभुर्यागाः ॥ मुङ्गाहिः ॥

নামকছানে ৰাণক ৷ ইতি নানা-র্থরত্নমালা বিশ্ব ছেন্চন্দু:।। 🗱।। क्रम्ख (बाउन विक्रायका। क्रूब > मीर्वः २ इनः ० ठजुत्रमुः ८ वृतः ৫ नुद्धः ५ कृषः १ नीलाक्षः ৮ द्रकः ৯: পীত ১০ কঠিশ ১১ চিহুণ ১২ मुझ १० निहिन १८ शृहू १८ नाव-ণ ১৬। ইতি মহাভারতে নোক-थर्मः ॥ 🗱 ॥ उन् । वक्त गर्भा । অঙ্গান্যভূবিত্তান্যেব কেনচিন্দূ্য-ণাদিনা । যেন ভ্ষিতবজ্ঞান্তি ত-मुन मिंडि कथारि ॥ इंज्राब्ह्वन नीनमितः ॥ 🗱 ॥ न्यायवारः उट् **ठक्ष्रिन्त्रिग्राश् । पुराप्तिभ्**राकः কারণ । চক্ষু: সহকারি। শুল্লাদ্য-तिक शुकात्र । बलामि भत्रमाणु कः প॰ নিত্যু॰ অন্যত্ৰ অনিত্যু॰। যথা । ठक्कू ग्रांशः खरव मुन मुव्यादि क-পলম্ভক ৷ চক্ষ: সহকারিস্যা-ह्वारिक मानक्षा।। जनारि भद्र-মাণৌ ভন্নিভ্য মন্যৎ সহেভ্রক। ইতি ভাষাপরিছেদ: ॥ 🗱 ॥ উত্ত-द्रभम् इक्शामिन युग्र उभगानवाः **ठकष्•ा यथा।** मुह कखद्रभाम भूथहः পুকার:পুতিমো নিভ:। ভূত ব্রপো-পমা: কাশ: সন্ধি পু পু ভিভ: পর: ॥ इंडि (रुम्हमु: ॥ # ॥ चंडि:

भयक्षभम् (कार्या यथा। छैरमा-বাচ। জ্পাতিশ্বসম্পন্না নানা खनममन्जाः । किमर्थः पुःचिछा काञाः कान्तरभेश्वविक्रिंगः ॥ मेथ्र उवार। एमयनी ज्ञा नीजा ক্পাতিশবপারণা। দু:থিতা জে-ন সংজাতা কান্তলোখ্যবিবজিতা ॥ অহল। वसकी जां जा किलनग তু যোৰিভা ক্পস্য ত পভাবেন माभी का छ। जिल्ला छ्या। उमा-<u> मु</u>भक (नहुडि नक्षाञ्जा खर्गा-থনা:। অতিকপেণ স্বল্লাযু: পুক-ষো যোৰিতো ৎপি বা ॥ অথ বা সৌধ্যহীনম্ভ জায়তে তু মহাতপে । इंडि प्रवीन्द्राण नन्ता इंखनु विनाध्यायः ॥

क्षणकः क्षी नाहेकः॥ मूर्खः॥ का-वश्चक्षरः। इंडि स्मिर्तनी ॥ त्म-वश्चक्षरः। वश्चाः क्षणकः क्षिः द्याः वाषाः। निषय निष्ठभद्भावः। उट्भत्रणिति छः माक्षः निष्ठकः निः कि विद्याः॥ यक कम्याविमाताः-भः भहारहाभा काष्राः। उट् भद्रणिति छः क्षिष्ठे। क्षिष्ठमान् निव-क्षणः। भूरक्रकः क्षत्वनः नानाः। द्याः व्यक्ति हुविद्यः। यक्षित्यां य नि नाक्षम्य क्षणाः माक्षः स्व उट्

॥ সমস্তবন্ত दिया भारतीय ह। व्याद्राभगाग मानवाद् ৰত্বে পুথম । মত ।। মত 📢 চিপ मार्थद्राकरमणविविक्षिष्ठः। निव्यक् (क्रवणरेम)व क्रभग उपनि विषा।। মালা কেবল ৰূপভাৎ তেনাঙৌ ৰূপকে ভিদা:।। ইতি সাহিত্য দ-र्भनः ॥ ऋ॥ ज्रिका गडिता छ।-সতে ব্যানুপ্যানোপ্যেয্যা: 1 ক্**পক•** কথ্যতে সদ্দি রলঙ্কারো-खन• यथा । **७**दि युग्नमूथारमाब• लीलालक नधुवुङ । न कमा **इ**त-তে চেতো লসদ্শন কেশর• ॥ অ-স্ত্যনেক পুকারত্ব॰ অপকোপনযো রপি। সংক্ষেপেণোক্ত মন্ত্র সুধী-ভি রবধীয়তা ।। ইতি কাব্যচন্দ্রি-का।। क्रा मर्भादिष्णयः। यथा। नकानी (भाष्ट्राष्ट्र एक्षा ना जिल्ला ৰূপক ভবেৎ। ৰূপকৈ দশভিঃ প্রেক্তিঃ কলপ্রে। নান নামতঃ ।। ইভিযুক্তিকল্লভকঃ 🏗

ৰপতত্ত্ব লী শীল' ব্থা। স্যাদুপ লক্ষণ ভাব কাত্মপুক্তি
রী চনঃ । সহজো ৰপতত্ত্বঞ্চ বর্ম
সংগ্রিস্গ্রহ । ইতি হেনচন্দুঃ।।
ৰপধানী তি নৌন্দ্র্যাবিশিষ্টঃ ।
ব্রা। ভতা বিক্টর্বপো হুসৌ

শাস্তার্থপারগঃ। বিবাহযদ্বি-बुद्धः कालगानुलमाः विकः॥ मध्यीत ह छर्डात म्मीनमिश क्रिविमी। विकाश मिछि महाना 🕳ত: সো १ ভূৎ সৃদু: থিত: ॥ ততো নির্বেদসংযুক্তা গড়াশুম পদ ম १८। इतावजा उति वीनान् कभ-খারিণ মান্তং 🗓 ত্রারাধ্য জ্গ-মাথ নক্ষতপুক্ষণ হি। সুকপতা মবাপ্যাগুয়া তথ্যিয়ের চ জ্মনি॥ ইতি বামনপুরণে ৭৬ অধ্যায়ঃ।। পেচক:। ইঙ্কি ৰূপনাশনঃ भदत्रावनी ॥ ক্পবান ত্র আকার্বিশিষ্ট:।। भिन्तर्यायुकः । क्षणनपामस्य र्थ ৰূপাজীবা জী বেশ্যা। ইভাগর:।। ক্পাস্ত: काभरमयः। इंडि • ত্রিভাওশেষ:॥ खी (य ठाक्तृकः। इंडि ক্পিকা बन्भाषा ॥ ৰূপেশ্বরী জ্বী দেবীবিশেষ:। সাত্ भुज्यामि विश्वियां छर्ग रेजकविक **শ**वदर्व भृष्का । यथा । द्रारमञ्जी পুরুর্ত্র্যা বৃষযুদ্ম ব্যবহিতা। জটা। মুন্দট ভারেন্দ ভিদ্লোরগভ্ষণা ॥ নৃণি মৌজিক শোভাট্যা সিত

हन्द्रनहिं डा। भृजिडा समूरेम ङ्-रेन्द्रः मर्बकानकल्पुना ॥ इंडि प्रतीभूताल नघटमद्र एत्उ। वि•-भृजि विधिः भुष्यः ॥

क्राः नी व्याह्ज्यर्गद्रज्ञ । हेजुः মর: ।। হেমকপ ঞ্ আহত অখ বরাহ পুৰুষাদিল্প নুত্থাপ্যিতৃ নিৰ্যাতিকথা তাডিত কুণ্য নুচ্যতে क्राय चाइउ क्था प्रविश्वित **डि क्युः। ই**डि ভরতः॥ \$॥ धाजू বিশেষ:। ৰূপ। ইতি ভাষা। তৎ-পর্য্যায়ঃ। শুলু ২ বসুশেষ্ঠ ৩ ক-ধির ৪ চন্দুলোহক ৫ খেতক ৬ মহাশুভূ ৭ রজত ৮ তওলপক ৯ চন্দু ভূতি ১০ সিতা ১১ তারণ ১২ কলধৃত ১০ ইন্দুলোহক ১৪ দৌ-ना ३४ (बोज ३५ मोध ३१ हन्मू-হাস ১৮। ইতি রাজনিঘট:॥ খজ্র ১৯ দুর্বণ ২০ খেত ২১ त्रक्रवीजः २२ त्राङ्यकः २० (ना**र्**-রাজক ২৪। ইতি শব্রনাবলী।। कवादीउ॰ २०। ইতি छह। धतः॥ ष्यनाः थ्याः। त्रिकद्यः । कवायदः । व्यक्षकः। विभारक मधुत्रज्ञः। अद्रज्ञः। বাত পিত্ত হরত্ব। ফচ্যত্বণ। বলী পুলিত নাশিত্বঞ্চ। ইতি রাজ-निघक्तः।।। अथ क्षारमग्रद्भाद्भाद्ध

নাম লক্ষণ গুণাঃ। ত্রিপুরস্য বধা-। थांय निर्निमिष विंताकरेनः। नि রীক্ষ্যামাস শিব: ক্রোখেন পরি পুরিত: 🛭 তত স্তৃত্বা সমপতন্তীশ क्याहिलाकना । जाउ। कृतः अभा अवदेश यो नज्ञ हैव कृषन् ॥ वि-जीशामभाउद्याजाम् विन्मृ ख वाम-कार। श्रमापुष्ठ मूर्भम मूक कर्पम् साम्ह्यूर्।। क्विम् च्र **खिक् त्रकारित्रमर्यागठः ।** क्रिग ম্ভ রজত ভারে চন্দুকান্তি সিত শুভ• ॥ গুৰু ব্লিপ্ত• মৃদু প্ৰেত• দাহ हिन बनक्षय । सर्गान्तर वन्त्रवर ब्रह्• क्षपु: नव् थ्वः मुखः ॥ कठिनः কৃত্রিম কক্ষণ রক্তণ পীত দল লঘু । मारु (इन घरेन नंद्रें क्या, मुद्रें **পু**कीर्खिङ ॥ क्षण्डः भीङः क्षा-যান্ন স্বাদৃপাক রসং সরং। ব্যসঃ স্থাপন স্থাপ লেখন বাত পিক্ত জিৎ।। পুনেহাদিক রোগাণ্চ না-শ্যত্যচিরাৎ ধুবং। তার• শরী-রস্য করোতি ভাগা বিধ্বাসনা यहाँ भूकनाम । वीर्या वन केंद्रि ज्ञाम शृष्टि महागमान् পোৰ্যতি হাশুদ্ধ ॥ 🕸 ॥ অথ मात्र नाय (यागार क्षार मार । इक मिथा सृषु (थें उ॰ माष्ट्र हिम धनक्रमः

। वर्गाष्ट्र हन्मुव सह जात विक्ना मृं छ ।। # ।। अथारगगरी। कृषिन क् विम कक दे कि भी उ रेकी वर्ष । मारु (इम घरेन नंक्षे क्लार मुद्रेर् भू-कीर्खिङ।। 🕸 ।। অথ শোধন বিশিঃ । পত্তলীকৃত পত্রাণি ভারস্যাগ্রে পুরাপবেটা নিষিঞ্চে তপ্ত তপ্তা নি তৈলে ভক্তে চ কাঞ্জিকে।। গো-মূত্রে চ জলত্থানা ক্ষাযে চ ত্রিধা ত্রিধা ৷ এব॰ রজ্জ পত্রাণা° বিশু-জি: সংপুকাষতে॥#॥ অথাশুজস্য ৰপ্যস্য দোৰ নাহ। ৰপ্য হু শু-দ্বন্ত করোতি ভাপে বিধুণসন বীর্য্য वनकरकः। (महन्। भूष्टिः इत्राउ তনোতি রোগা॰ স্ততঃ শোধন নস্য वर्गाए॥ 🗱॥ व्यथ क्षामा भाइन বিধি: ৷ ভাগৈক ভালক মৰ্দ্য যাম মন্নেন কেনচি**ং। তেন ভাগত্র**ণ° ভার भणानि भित्रत्वभाय ॥ शृजा म्या-পুর্টে কদ্ধা পুটেৎ ত্রিংশদনোপলৈ: । त्रमुख् हा भून छाल प्रवा कका भू-न महार ।। वर ठ ठ में भू ते छात्र ख्या भुकायरा ॥ # ॥ विन्रभुकातः। মু হীক্ষীরেণ সংপিষ্ট নাক্ষিক তে न (नभरयर । जानकम् भुकाद्रग ভারপঞাণি বৃদ্ধিমান।। পুটে চভুর্দ-मनूरि खाद ज्य भुकाय । 🛊 ॥

विष् मात्रिजमा क्लामा खनाः। क्षि जिंड कंषायाम साम्शाक त्रंकुः मद्रः। वयमः ज्ञाभनः निष्कः প্রথন বাত পি ভুজিৎ। পুনেছা-**क्ति द्यागाःक नामगड्यक्रिया** ধুরণ। ইতি ভাবপুক্যাশঃপ 🕬।। व्यथ क्राक्रक्ष । मधाकाः उउ তানুঞ্ করেণা মাক্ষিক রস। धननाह ज्वामीनाः मूर्वर्वक्राः मृत् ॥ ইতি গাৰুডে ১৮৮ অধ্যাयः॥ हिंगुः जि मुन्दतः। इंखि सिमिनी।। भाषाकः भू देनिकः। इंडा-मदः ॥ क्**र्रः द्रब**ङ उपन निष्ठः भूबंद थिक: त्रज्ञ जाश्राका निक्षिः कः। देक्षकभि देन इकः इक्रान्। । পুৰুষাখাদি ব্লুণ গঠিত ব্লভ ক্প্যুণ ভস্যাধ্যক্ষো নৈষ্কিক ইতি কেচিৎ। ইতি ভরত:॥ এর ওঃ। ইতি শব-माना॥ ষে ত ক বিষুরণে। ইতি কবি-कन्नकमः॥ पीषा मुर्कान्यानशः। व्यक्तियः। इति पूर्णामानः॥ বাসক:। ইতি कটা-हिंक भू ध्यः ॥ দ্বিত ভি ভিডিত। ইত্যম্য:।। ष् भ्विछ अर्कोन्य मुक्ति । एपि- ক বেষ্টে ব্রধৎ ক্স্যাদিয়ু রণে কঃ। ইতি ভরত:।।

क्ष्म ७ क शाक्रवा। इंडि किन् क्षेत्रक्यः ॥ मीशी । ७०॥ ४। अ शु-बाज् वृद्ध यक शाज्रज्ञःशाउक-किर्छो। शिम् किष्का श्रम् की नि-श्रिश्म उक्किर्छो॥ इंडि की ठक यनकः ॥ शाक्ष्मा अभिज्ञावः । क्षम्यञ्ज्ञकाश्यों किष्मः देउ-वाज्ञावानिज्ञिल्यः । इंडि पूर्गा-मामः ॥

ककः कि व्यालुम् ॥ व्यक्तिः । इउपनः ॥

तकः भूः वृक्तः। ইতি एक्तवन्तः ॥ वत्रकञ्गः। ইতি त्राक्तनिर्यण्टः॥ कक्ष्मगञ्जकः भूः ख्युल्:। ইতি ताल-निर्यण्टः॥

কৃষ্ণাত্মিক। জী লঙ্কাধান্য । ইতি রাজনির্ঘটঃ।।

ক্ষেদ্রভঃ পু হ্রিদ্রভঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

क्षक्रणबः भू॰ भार्थ।हेवृक्षः। इंडि ब्राजनिर्घण्डः॥

क्काल्यः भ् श्वरहोष्यः हिंछ द्राक्षनिर्यकः॥

क्षमाम्कनः भू॰ भन्नवृक्षः। ই उ ब्राह्मनिर्घणः॥ क्का जी बड़ीव्कः। ইতি রাজ-নির্ঘট:।।

(ते व) महाधनवित्मकः। यथा । महाधान २क (छाः शाहे से)।है (इ हि इ हा १६४ (ब शिष्टा) इंडि (इ निम्मुः॥

त्तक ष ज मक्षायाः । ই जिकतिः कल्लक्ष्मः । मक्षा मः मयात्राणः । श्र क्षत्रित्वरे । छ त्र्वरः जूक्यः पः छातो । छात्र्वा जूक्तात्वि मः मयमात्राभवजीजार्थः । त्रित्व कः । ই जिन्नामामः ॥

রেক: পু॰ শকা।। নীচ: ॥ বিরে চন•। ইতি নেদিনী।। ভেক:। ইতি ত্রিকাপ্তশেষ:॥

রেকণ: ক্লী স্বৰ্ণ। ইতি সিদ্ধান্ত কৌমুদ্যামুণাদিকৃতি:।।

त्रका जी नित्मर हः। इंडि रहन-हन्मुः॥

রেখা জী অল্পক ।। ছন্ম।। আভো-গং ।। উল্লেখ: । ইতি বিখ: ।। উ-লেখ স্তৃত্ত দপ্তাকারলিপিবিশে-ষ: । দাঁটো ইতি কনী ইতি চ ভাষা। যথা। যাবতী যাবতী রেখা গুহাণা মন্তবর্গকে । ভাবতী ছিণ্ড ণীকৃত্য অন্তাভি: পরিশোধ্যেৎ ৷৷ অস্তোপরি ভবেদুখা অন্তাভ্য

खत विनम्दः। यज त्रथा न विम्मुण खर मम शतिकी विंउ।। दिए। जिल्लु ।। # ।। नदीदश्काथगा<u></u> मुजाम् ज नक्षाः यथा। ननारिश्रम् দৃশ্যন্তে জিসো রেখা: সমা হি তাঃ । সুখী পুএসমাযুক্তঃ স বঙিং জীব-তে নর: ম চত্তারি শ্চ বর্ষাণি দিরে-খা দর্শনামর: ৷ বিংশত্যব মেক রে-থ আকর্ণান্তা: শতাযুব: ॥ আকর্ণা-ন্তরিতারেখা ভিসুক্ত সুয়: শতাযুষঃ । সপ্তত্যা মৃদ্ধি রেখা তু ষষ্ট্যায় ডি-সৃতি ভবেৎ ॥ ব্যক্তাব্যক্তাভী বে-খাভি বি॰শত্যদাযু রেব হি। চ-पाति नह वर्षाण श्रीनात्रथस्य की-বতি।। ভিন্নাভিশ্চৈব রেখাভি রপ-মৃত্যু র্বরস্য হি। ত্রিশ্লণ পরিশণ বালি ললাটে যস্য দৃশ্যতে ॥ ধন পুত্র সমাযুক্ত: স জীবেৎ শরদ: শত । ভর্জন্যা মধ্যমাকুল্যা আ-ग्रवंश जू मध्यः ॥ मन्त्राक्षा या **ভবেজদু স** জीবেৎ শ্রদ: শত• ॥ बनात्रचा जू नुषमा जक्षामन्व-र्खेट ।। भष्यभाषा करत्र दिशा व्याप्-রেথা অতঃ পরে। কনিষ্ঠিকাণ স-गानिका अयुद्धश्री नगानिम् ॥ অছিন্না বা বিভক্তা বা স জীবেৎ শরদঃ শতং ৷ খৃদ্য পাঞ্জিতলে রে-

थ्रं बायु सम्भुकानायर ॥ मंउ । तिथानिष्डः भू व्यवि इस्हा-त्वानि शिवह राजी कर् म मन्ये यः। किनिष्ठिकाः जगानिज्य मन् े भारा मुनागडा ॥ विष्ठिः वर्षायूवः वर्गार वाग्रवथा ज्ञानवः।। इति গাকডে ৬৩ অধ্যায়ঃ॥ #॥ অপিচ । घनाक लिक मधन खिरमार्त्र थीक यम् दि । नृभर्जः क्रज्जनभा सनि दक्त अमू व्यि छ। ।। यूगमी ना व्यि छ-করে। ভবেৎ সত্রপুদে। নর:। বজা कात्रक धनिना॰ नर्माशृहनित्का বুধে ৷৷ শহ্বাতপত্ৰ শিবিকা গজ भाष्त्राभमा न्राभा अञ्चास्य भः তাকাভা নৃণালাভা নিরীশবে॥ मागाजाक गबाए।।नाः संखिकाक। নৃপেখরে । চক্রাসি তোমর খনু: व्यञ्जा नृशिष्ठः करत् ॥ উদূখना ভা যজ্ঞাঢ়ে বেদীভা শ্চাগ্রিছো-ত্রিণ। বাপী দেবঙ্গলাভাষ্ণ ত্রি-कागाजाक शर्मिक ॥ अत्रुक्ष्म नगा (तथाः भूजाः मृत्राण काति काः।। भूरिमिनीगठ। (त्रथा क निक्षाम्मगामिनी॥ मठागुरक म ক্তে ছিন্ন্যা ভক্তো ভব্ া নি-साण वङ्ख्याः मु। निष्वा निः वृतिः क्रेमः॥ इंडि गाकाउ ५५ व्यक्तायः ॥

व्राजनिख्ड विक्रम्यारे क्रमसाथ-কৃত গণিতগুত্বশেষঃ। ভস্য म् कि अ विवद्गा यथा । व्यान्हे वाकाशयारि। वंशामानि वाज-**णा प्रजानि विवयर्ग्याज्याः (गा** भाग गजराबिनः ॥ उत्र अकिन यिनःहम्। जूरेक्षेत्र त्रवृति कुष्टै॰ । विकः मुग्रो बगमार्जा त्रथागि मुखम' ॥ व्यन्ते विहिछ नाजः যত্ৰ কোণাববোধনাৎ া ক্ষেত্ৰেযু कायर ममाक वृश्भाख गंगिर उथा।। निन्ननाज भिरः (भाकः বুহ্মণা বিশ্বৰুৰ্মণে ৷ **পার**ম্পর্য্য ব**লা** -रिंडमानंड॰ ध्रानींडरन ॥ उम्रहि-भ भहादाक करिन हा छ य। भूनः । भुका भिष्ठः सया सम्राक् गणकान-म्(इ उद्या #।। अथ (त्रभागिन डा । অত্র পুছে পঞ্চদশাধ্যাযা: সম্ভি । অষ্ট সপ্তোত্তর চতু:শত• শকলা-নি সন্তি। তত্ৰ পৃথমাধ্যাবে অষ্ট-চত্বারি: महकवानि । उত্তাদৌ প-त्रि**ভाষা। यः श**मार्थः म्रमन्त्याशुः विज्ञागान्दः न विन्तु वीष्ठाः । यः नमार्थः मीर्घः विखात्रत्रहिनः वि-ভागाई: न प्रथानस्वाघ्रः। वि-ন্তার দৈর্ঘ্যযো যজিদ্যতে তত্ত্বরা-

তল দেবক্ষেত্র । তদ্ধিবিশ এক क्रवद्यम् विजीयः विषमः। जय রেখাপি দিবিধা। একা বকা অ-न्ता अद्रवा। अथ अद्रवद्रिशा व-क्रा यम्। यम्। नाडा विनर्वः व्यव-लाकिलाः मसः अकविन्तुनाहाम् ऽ रह मा मद्रमा अनाथा **स**िमा । ध-রাতল মূপি সম বিষমঞ্চ ভেবে। नम य जांत्रुत्गा छ। यद दिथा पर সম• সমানান্তরি• ন ভবতি তস্য **ৰমান্ পুদেশেবস্থন্তর•** ভবতি ত **দিশে বর্জিত**যোরেখযোরন্তর নু-ভরোভর মধিক মেব ভবতি যতা-- **ল্লমন্তর• ভবতি তদিশি** বৰ্দ্ধিতযো রেখযো রন্তর মুক্তরোত্তরমল্ল মেব ভবতি যাবদুেখা সংযোগ তদন স্তর মন্তর বজিঞ্ভবতি। যত্র কোণ শব্বঃ তত্র সরলরেখা কৃত-এব কোণো তেৱয:। যত্র রেখাশব: তত্র সরলৈব রেখা জেয়া। যত্র ভূমিতলশদ: তত্ৰ জল সমীকৃত মেব ভূতল জেন। ইতি রেখা-গণি ভস্য পরিভাষা ॥

(तथाज्ञाः जी मकाम्रामक्शर्व ज्यामंश्रम्बगज्रामः। यथा। यक्षाकाष्ट्रामी भूताश्रति सक क्ष्माक्षिकाम्मान्स्मनम्बः (सक

गङ यूरेष निगरिका मा मन्। जिथा र्ज्यः । जामी शुरुमत्वे रुनेप्रव विवस भक्ताकि दिश्लाम्योध् महान खमार कियाज जमस्त्रज्य (थुरि) ्यूगं॰ वं॰ कलं॰।। ইতি সিজার্ডাল-রোম্ণি:।। 🗱।। অন্যন্থ। রেখোক। স্যাঁ/সিদান্তে। যথা রেখানবিকৃত্য विज्ञाकमान्य सरवोकः देनन्या मे-খ্যসূত্রগা:। রৌহিতক নবন্তী চ তথা मिक्षि ७ भद्रः ॥ व्यम्यार्थः । वद्रा সুমেৰুপৰ্যত্যো র্য্যসূত্রণা দেশা রেখা স'জ্ঞিভাঃ। তান্ দেশানাহ। **হিত• সর: হ**ক্কেত্রঞ্চেত্রথা:।রে-थायाः भ्वंत्राम भवत्राम ह यथा **जःथ्रः** সূर्य्यापय काला भन्नकालः **পূর্বকালঞ্চ** বারপুবৃত্তি: স্যাদিত্য-র্থ:। এতেনৈতদুক্তণ ভবতি রেখা-সংজ্ঞক দেশস্থাকা যদা সূৰ্য্যণ भगाडि जरेनव महामाण बाह्रभुवृ-ভি রিভ্যর্থ:। তত্র রেখা পূর্বস্থা: সন্নিহিতত্বাদাদৌ সূর্য্যা পশ্যন্তি তদনম্বরঞ্রেখাছা:। অতো রেখা भृद्धं भृर्य्यामया भन्न वानः । उथा त्रथार्रिः मूर्यं। मृष्टे मृष्टि नामार রেথা পরস্থা: পশ্যম্ভি অভো রেথা-

ब्रेडार्था। उब कान भविमान माइ । রেখাতো বাবন্তি দেশান্তর্যোজ-নানি ভৎস্মিতাভি বিঘটাভিঃ र्भावः भारहीनाजिः ठजुर्थजाग शैनां वंत्रभुवृद्धिः ग्राहिं जुर्थः । (एणाध्यमाधनभूकावस्य मूर्ग्) সিদ্ধান্তে উক্ত:। অত্র ভূ সংক্ষপে ণ কিঞ্চিৎ কথ্যতে। গৌডে পঞ্চদ-माधिक मंजरवाडनानि ১७৫। म ক্ষিণরাচে গঙ্গাতীরে দশাধিক শ ত ১১০ ৷ ভৈরবীতীরে বিংশত্য থিকশত ১২০। বঙ্গে স্বণ্গ্ৰাম। দৌ চত্ত্বারিংশব্যবিশত ১৪০ । বারাণস্যামস্টোত্তরশত ১০৮ দে-শান্তর ৷ এব নন্তাপ্তে ৷ তর उस (माकमःगृशीज भिजि किन्न স্ঠ্যসিদ্ধান্তে অর্দ্ধরাত্রাবেব বার পুবৃত্তি কক।। যথা। বারপুবৃত্তি: গাণ্ডেশে ক্ষপার্জে ২ত্যবিকে ভ (वट् । उप्प्रभाष्ठव्रनाफीनिः भ म्हान्त विनिर्मिण्यः ॥ इंडि हीः शिकाहीकायामर्थाकोमुन्ता ला-विनहाननहः॥

রেচক• ক্লী কন্ধুষ্টসৃত্তিকা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: গা

রেচক: পূ॰ যবক্ষার:। ইভি ত্রিকাণ্ডশেষ:॥ জ্বপাল্যুক্ষ:॥ िलकर्कः । ইতি রাজনির্ঘণ্টः ॥
की उपर्यक्रणनिः क्रिश्च विक्रिते । शिह्
काती ইতি ভাষা । यथा । तिहा
नाना १ हु। छ। छ। अहि यै छिः
य (त्रहरेकः । পুতি विक्षन् विहिकी।
उपर्यक्री छ यंक्रता उप । ইতি
ভীভাগবত। ॥

(ब्राटन की मलाज्यतमा उट्भर्या-यः। भूकन्तन २ विद्यकः ७ विद्य-टन ४ १ ३ डिंड ब्रङ्गाला ॥ द्यकः ६ (ब्राटन ७ १ इंडि नद्य ब्रङ्गावनी ॥ (ब्राटनकः भू किन्स्ब्यकः । इंडि ब्राडनिर्घणः ॥

রেচনা জ্রী কাম্পিল:। ইতি শব্দ রন্তাবলী।।

রেচনী জী কাম্পিল:।ইতি শব্দ-রহাবলী॥ কালাঞ্জনী॥ দন্তীবৃক্ষ: ।ইতি রাজনিঘণ্ট:॥ শ্বেডত্রিবৃতা। ইতি নেদিনী॥

রেচী স্থী কল্পিল্লকঃ।। অক্ষোঠঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।

রেল খাড দীণ্ডৌ।ইতি কবিকল্প-ফনঃ।।খা অরিরেজং । ড রেজতে রিরেজে। ইতি দুর্গাদাদঃ।।

রেট শ্ব ঞ যাচে ॥ বাচি । ইতি কবিকল্লজন: । শ্ব অরিরেটং । ঞ রেটতি রেটতে । যাচো যাচনং । इंडि दूर्गामानः ॥

রেণু: পু° জী ধূলি:। ইভাসর:॥ রেণু: পু॰ পর্ল ট:॥ রেণুকা॥ পাংশু:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

রেণুকা জী সরিচাক্তিসুগরিদ্ব্যু-विष्णयः। उद्भर्गायः। विका २ হরেণু: ৩ কৌন্তী ৪ কপিলা ৫ ভম-गिक्षिनी ५। इंडानदः ॥ काषा १ निम्नी ৮ महिना २ द्राजभूभी >॰ হিনা ১১ রেণঃ ১২ পাঞ্পত্রী ১০ रदिनुका 38 जूलनी 36 निमित्र। ১৬ শান্তা ১৭ ব্তা ১৮ ক্তিৎপুত্ত-কে বৃত্তা ইতি চ পাঠঃ। ধ্যমিণী ১৯ क्शिलामा २० रेहमवजी २५ शाः खभड़ी २२। **अम्रा ख्नाः। कर्वृद्धः।** শীতত্ব । খরু কণ্ডতি তৃঞা দাহ বিষনাশিত্ব। মুখবৈমল্যকারিত্ব-थः। ३७ রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ অপিচ। অথ রেণুকা মরীচসদৃশী। রেণুকা রাজপুঞী চ নন্দিনী কপিলা দিলা । ভমগদ্ধা পাণ্ডপুত্রী মৃতা কৌন্তী হরেণুকা।। রেণুকা কটুকা পাকে जिङ्गानुका कर्षे वर्षः। भिखना मीलनी (मध्या भावनी गर्छभाउ-नी ॥ वलाम वाज रेवक्सवा जुहै कथ् विष मार्ग्रा ३७ ভावनु कानाः॥ अन्। (त्रुका कक वा

उम्ने मीभनी भिड़ना वृद्ः । रैंडि त्राकवज्ञ ७: ॥ ॥ भत्रभूत्राममाठा । अधिवत्रभः यथा। भाकर्ष्थय खेवाठ । अथ कारन वाजीत्व जू कमेरिय র্মহাত~~ণাঃ~~। বিদর্ভরাজস্য সূতা॰ भुयाञ्चन किछा॰ स्व॰ ॥ ভार्यप्रार्थ প্তিজ্পাহ রেণুকা লক্ষণানিতা । সা ভয়াৎ সুষ্বে পুঞান্ চভুরো विष्याचान् ॥ क्यव्यः मृत्याकः विषः विश्वावम् छथा। भण्डा जम्रा॰ স্বাণ জভ্তে ভগবান্ নপুস্দন: ॥ कार्खवीर्यायश्चम नकारेमाः नक-रैनः जूरेबः। याहिजः भक्ष्यः (जा २ ज्रह्याः द्राभाख्यस्य यः ॥ छा-রাবভারণার্থায় জাতঃ পরশুনা সহ । সহबः भद्रम् सम् उरा उ॰ बराउ কদাচ ন ৷৷ অ্যাধ্য নিজ পিতামহা শ্চকভূক্তিবিপর্য্যথাৎ। ব্রাহ্মণ: ক্ষ-প্রিধাচারো রামে। ২ভূৎ কুরক-चंक्ट्या म (वनानिधनान् छाप्ना ধনুৰ্বেদাণ্ড সৰ্বত:। ৰতাতাৎ কৃ-उक्राजा १ ज्या विष्णा विष्णा व्रमः ॥ अकरा उन्र कननी ज्ञानार्थः (ब्र-ণুকা গতা। গঙ্গাতোযে তথা প-भाषात्रा हिळ्डायः नृष्टाः ॥ ভार्याः -ভি: সদৃশীভিশ্চ জলকীডারত• শূভ। সুনালিন স্কাভঞ্ তক্ণ

हम्म्मिक् ॥ उथाविधः न्सः षृष्ट्री **जःबाउ**मरना ज्**मः।** রেণুকা ण्णृह्यामान उत्म ब्राड्ड ह रेमथुन॰ ।। শ্ৰাযুতাৰা স্তস্যান্ত সংক্লেবঃ नमकायछ। विक्रिजना छथा क्रिकां ज्या मा शामुम ग्रायो ॥ व्यादार्थि ज मनी खा॰ (त्रगुका॰ विक्ठा॰ उथा। धिक् धिक् भाभन्न एंड एंड निनिन्स **চ ममञ्जः ॥ उठः यउनगान् शारु ठ**ञ्तः श्रथमः म्निः । क्षत्रश्रम्-থান্সহান্ একৈক জনতো কত।।। ছিদ্ধ্যেনা॰ পাপনিরতা॰ রেণুকা৽ ব্যভিচারিণী । তে ভদ্বচো নৈব চক্র মুটা শ্চাসন্ ছড। ইব ॥ স্পাতো জনৰণ্ন স্তান্ **শশাপেতি বিচেত**না ন। ভবধু যুখ ন চিরাৎ জড়াগো-বিদ্বিসহিতা:।। অথাজগান চরমো कामनः प्रांजिवीयं वान्। उक्ष द्रामः পিতাপাহ পাপিগা ছিন্ধি মাতর ।। স ভাুতৃ: ক তথা ভ্তান্দৃষ্টাজ্ঞান বিবৰ্জ্জিতান্। পিত্র। শপ্তান্ মহা-। खिकाः अमृ शतम्बाहिन ।। ता-स्न (द्रगुका॰ क्षित्रा॰ मृक्षा हाट्का॰ ধনো হভবং। জমনত্রিঃ পুসন্নঃ স-মিতি রাম-মুবাচ হ।। প্রীতোমি शूध छम् (छ पख्या अवहः क्छ । ज्यापिक्षेत्रान्कानान् यु देव दत्रय

भान्भुङ ॥ भ ङ् द्वारमा वदान् वर्षु गाज् कथान गामिजः। वश्मग्राम-রণ ভস্যা ভাতৃণা শাপমোচন ॥ माज्रजा वाभनयः युष्क मर्वे दे कय । आयुः कन्नाडमर्ग्रह कमाहि न्भज्य ॥ नर्वान् वद्रान् न भुत्रानी জনদন্নি মহাতপা:। সুপ্তোত্থিতেব क्रननी (द्रगुकान) छवछना ॥ वशः ন চাপি সমার সহজপুকৃতি তথা । युष्क कर हित्रापृष्ठे लाज द्राम उदिव हि ॥ भाज्हजावादशाहाय পিতা छ वाका मनुवीट । न পूध বরদানেন মাত্হত্যাপগছতি ॥ उचाकु वृक्षक शार गह माजूक उ-ব্জলে। তত্র সাম্বা মুক্তপাপে। ন किता भून (त्रष्ठाम ॥ जगिक् उ।य পুল বুং বুক্ষকওং বুর ফতং। স ভসঃ বচন শুদ্ধা রান: পরশৃথ্ক ভদা !! উপদেশাৎ পিতু র্যাতো বুক্ষস্বও• व्रवाहकः। তত म्नानः न विविदय कृद्। (थोजभत्रच्यः ॥ भतीद्रामिः-স্তা সম্যক্ মাত্হত্যা ব্যলোক-यर। जाउमः भुउ।यः (माथ छीर्थ মাসাদ্য ত॰ বরং॥ বীথি॰ পরশুনা कृद्वा वुक्तभुध भवाहरए । वुक्कम-গুাৎ সুতঃ সো ২৭ কাসারে লো হিতান্ত্রে।। কৈলাসোপত্যকান-

गत्रम छीतः मम्याय सङ्गदनः॥ अर्ठादान निर्मा शृही मनयहुकाः সূত:। ততে। ২পরতাপি গিরি॰ হেমশৃঙ্গ বিভিদ্যত।।কামক্পা-खतः भीठे मवाश्यमम् श्रतः । তস্য নাম বিধি ক্চক্রে শ্বয় লোহি-তগঙ্গক ॥ লৌহিত্যাৎ সরসো काला (मोहिन्याथ) खान २७-वट । म कामकल मिथल भीठे माञ्जावा वादिना ॥ शानवन् मर्बः ভীর্থানি দক্ষিণ যাতি সাগর। প্রাণেব দিব্যবমুনা সণত্যক্তা বুন্ধ-ণঃ সুতঃ।। পুন: পভতি লৌহিত্যে गदा चारण याजन। रेहा मानि **मिजाञ्चे**नऽा॰ (या नरत्रा नियरङन्मि-যঃ॥ স্নাভি লৌহিত্যতোযেযু স যাতি বুল্লণঃ পদ । চৈত্রস্ত সক-**ल॰ गाम॰ मृहिः नु**यञ्गानमः ॥ क्षीविज्यात्वयः माजि म कि বল্য মবাপুষাৎ। ইতি তে ক-थिত बाजन् यमर्थ भाजव भूबा।। व्हि बीद्धा जामन एग्रा ययाचा कृत-कर्षक्ट । इन्छ गहनाथान यः म्लाजि दित दित ॥ म दीर्घायः পুনুদিতে। ধনবানভিজায়তে। ইতি कारनका भूदारा ৮ ৫ अध्रायः ॥

স্তু ন্যপত্রুদ্ধণ: সূতঃ। তস্যাপি । রেণ্কাসুতঃ পূ॰ পরশুরাম:। ইতি সরস ভীর॰ সমূত্যায মহাবল:।। (হুমচন্দু:।।

> রেণুক্ষিত: পু: গর্দ্দভ:। ইতি ক্রিকাণ্ডশেষ:॥ খুলিমুক্ষিতে ত্রি॥ বেণুবাস: পঃ ক্রেবঃ। ইকি কি:

> রেণুবাসঃ পু• ভ্রমরঃ। ইতি ত্রি-কাণ্ডশেব:।।

> রেণুসার: পুণ কপ্র:। ইতি ত্রি-কাগুশেষ:।।

> (त्रगुत्रात्रकः भू कर्भूतः। ইতি
> मुद्दत्रद्वावनी ॥

রেত: ক্লী শুকং।। পারদং। ইতি
নেদিনী।। অপ্সুরেত:পাতনিষেথো যথা। ন বানহস্তেনোজ্ত্য
পিবেছক্ত্রেণ বা জলং। নোত্তরদনুপস্পাত নাপ্সুরেত: সমুৎস্জেৎ।। ইতি কৌমে উপরিভাগে
১৫ অধ্যায়:।।

রেতক। দ্রী বালুকা। ইতি ভাব-পুকাশ:॥

রেতন॰ ল্লী শুক্র•। ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা।।

রেত্য শ্লী পিত্তল । ইত্যমর্টী কাষা নীলকঠঃ।।

রেত্র- ক্লী রেতঃ ॥ পীযুব-॥ পট-বাসঃ ॥ সূত্র-। ইতি মেদিনী ॥

রেপ ড খ শদে॥ গমনে। ইতি কবিকল্পদনঃ॥ উরেপতে রিরেপে

यां जित्रित्रेशर । इंडि मूर्गामामः ॥ ॥

द्रिष्टः । व , निन्ति उ: ।। क्राः ॥ क् পণঃ। ইতি মেদিনী।।

রেফ: পু: রবর্ণ:।। রাগ:। ইতি

मद्रज्ञावनी ।।

রেফ:ু ত্রি **স**ংসিত: ৷ ইত্যম্র; ৷৷

রেফা: ত্রি ক্রঃ॥ অধন:॥ দুষ্ঠঃ

॥ कृष्यः। इंडि भयद्भावनी ॥ রেভ ড ঋ শব্দে। ইতি কবিকল্ল-

ফন: ।। ড রেভতে রিরেভে । প

षाद्विद्ध ७८। ইতি দুর্গাদাস:॥

রেভণ ল্লী গবাংখুনি:। ইতি ক্রি কাওশেষ: 11

द्रिविशानः **नु** भिनः॥ अमृतः। ইতি यानिनी।। कोत्रः। ইতি भक्

ब्रज्ञावनी ॥

রেব পড় পুডৌ।। ব্লে। ইভি कविकन्नकमः॥ প्ल जिः প্লবেন गम-

ন•। ঋ অব্লিবেব । ড রেবতে क পি: উৎপ্লু ত্য গছতীত্যৰ্থ:। ইতি

पूर्णामागः ॥

রেবট॰ ক্লী দক্ষিণাবর্ত্তশত্রঃ। ইত্য ख्यभानः॥

भु• भूकद्रशा (वन्शा वा-ज्नः ॥ वियरिक्तः । इंडाइब्र-

शानः ॥

(तर्यः शू कब्रीतः । देखि वर्षाः

রেবতী

थतः ॥ व्यात्रगृथवृकः । इंडि नद-

बद्भावणी ।। बाक्षविरणयः। म जु রেবতীপিতা বলরানখশূর্শ্চ ।

ইতি মহাভারত ॥

রেবতক ল্লী পারেবত । ইতি ब्राजनियंग्डः॥

প্লেবতি: জ্রী কামদেবপারী। ইতি

ত্ৰিকাণ্ডশেষ:॥

ब्रिवणी खी वनाम्बर्भद्गी॥ नक्ककः

. जिम: ॥ माज्कारजम: । ইতি নে-

मिनी ।। जीगरी। ইত্য खरणानः ॥

मूर्गा। यथा। द्विता जू नर्म्मना दिनी

নদী বা রেবতী মভা। অভিশণ্ডন

बक्षा वा लाक (मवी नुकीर्डिंग)।

इंडि प्रवीभूत्राण ८० व्यथायः

॥ 🗱 ॥ द्विवजीनक्षञ्च अधिन। मिन স্প্রবিংশতিনক্ষত্রান্তর্গতশেষনক্ষ-

ত্র•। তস্য রূপ• মৎস্যাকৃতি দ্বা-

ত্রি-শত্তারাত্রাক । তস্যাধিষ্ঠাত্-(न्वजा भ्याथाः भूर्याः । यथा ।

দন্তসংখ্যভবনে ঝসাকৃতাবন্তভে

लमहनसम्बद्धारा । कामनाज्ञि

निश्रामयाट शिर्य कान थानन

कनाः भिरय २ वन्।। इं कि कानि-

দাসক্ত রাতিলঃনিক্পণ।। #।।

उब बाउकन यथा। हारूनीन

বিভবে জিতেন্দ্যি: সৎসল ষ:

ख्यरेनक मानमः। मानत्वां नन् ख्राद् মহীপভী রেবভী ভবতি যস্য জন্ম ভ· ॥ इंडि काही भूती भः ॥ 🗰 ॥ বালগুহবিশেব:। ভজ্জাইন্য চি-किट्ना यथा। अधनकाकम्की ह भाजियाथ भूनर्नवा । जरू। विषात्री ছেতাসা[•] শ্বাথেন পরিষেচন•॥ **অ**-জশৃহী মেঢাশৃহী। সহা সেবতী পুত্ৰজাতি: ।। তৈলমভ্যঞ্জনে কার্য্য-व्रश्चि गर्छात्राम उथा। भनक्षागा॰ नवार उथा भोत्रकम्बद्धा नर्जः त्रमः त्राणः। भनक्ष्या ख्युषुः। नजन जामक्किक मुनीदवट भीज-ছবি। গৌরকদমকো হারিদুক:। হুরদুআ ক্রম্ব ইতি লোকে ৷৷ ধ্বাখ-**ক**ৰ্ণ ক**ন্দ্ৰভ শ**ল্পকী ভিন্দুকেষু চ। কা কোল্যাদৌ গণে চাপি সিদ্ধা সর্পিঃ शिविहिणुः॥ अथकर्गः माथू इंडि लाक । जनशाः महर्गक भूपरः नाथगिककः ॥ गृष्ट्रान्क भूत्रीया-नि यदान् यदकत्ना घृङ । अक्रु-(या क जरया: कार्य) (म जमू सू भनः निष्णाः ॥ यवक्रता वः नाङ्कृतः ॥ যুক্তা: মুমনসো লাজা: প্য: শা-**व्या**ननः मिथ्। विवासित्राम्। ভীর্থে রেবতৈঃ পুষতাত্মন।।। গে:-ভীর্থে গোঙে ৷৷ স্থান প্রাত্রী জনারা-

ভঙ্গ॰ সক্ষে কার্যেন্ডিবক্॥ নান। नंज्यश्रापियी विजयान प्रमृत्नश्रमा १ চলৎ अञ्चलनी मारामा व्यवजी उ পুসীদতৃ ॥ উপাসতে যা॰ সতত দেব্যো বিবিশ্বভূষণাঃ। লম্বাক্রালা বিষতা তথৈব বহুপুত্রিকা ৷৷ রেবজী শৃষনাসাচ ত্ভ্য দেবী পুসীদত্।। इंडि ভावभुकाणः ॥ 🕸 ॥ वलाम्य-भन्गाविवन् यथा। द्ववन् देवव-তঃ পৃথা কল্মালান ধার্মিক: 1 শুষ্ঠঃ পুলশতস্যাসীত্তস্যা• পর্য্যা• দূপো ९ ভবং। স কন্যাসহিত: शायदिवरका वृक्षरमः शंखकः ॥ न জরা ক্ে পিপাসাধান মৃত্যু স্ত্র कर्शिट । अज्ञाकक खत्रि तुका-লোকে দিজোত্তনা: ॥ রৈবতস্য গঙ্গ্যাথ भा भुती ब्राक्षरेम ङ्ञा। তস্য পুত্র শত্ত যদ্ন ত্যক্ত্বা তা নগ-मिष्माः ॥ उत्रा वर्षा ज् रा जव স্বৰ্যাত। ইতি বিশুকা:। ক্ষণ্ৰিয়া श उवन् विश्वा निक्कृ महीम् शर्षिः কা: !৷ গতে বহুযুগে কালে আন্ধ-गामाथ देववञः। मृद्र्ड स्मकः मञ्जा-(मो प्रमण याप्ति वृं छा॰ ॥ कृ छा॰ দারবতী নাম বহুদারা মনোরমা । ভোজ व्याप्तरेतं खेळाः वाशूरस्व श्रुद्धागरेमः॥ गङ्गा जू देववाः मम्

वर्त अपाय (त्रवठी । भाराप्तुकड ব্লা॰ ভান্ত, বলদেবো হলেন বৈ।। স माना॰ नघुजा॰ नीषा जेवार म भुर-र्यञ:। मञ्जा जगाम मिथत पादा रुर्भिष देववडः ॥ द्वारम द्वारमानि ধর্মাত্মা রেবত্যা সহিতঃ সুথী/া इंजि दक्षि भूजांग ॥ 🗱 ॥ देवेंच-ননুমাতা। তদ্বিরণ যথা। মার্ক ণ্ডেয উবাচ। পঞ্নো হ পি মনু বুঁকা ন্ রৈবতো নাম বিশুক্তঃ। তদ্যেৎ-পত্তি বিস্তর্গ শৃণুণু কথ্যামিতে॥ প্ৰ রাস্মহাভাগ প্তবাগিতি विगु तः। उम्राभु धन्र भूषा २ ज्ट রেবত্যন্তে মহাত্মনঃ দল তস্য বি-ধিবছকে জাতক্রমাদিকাঃ ক্রিবাং। **তথোপ नगना नी • * इ म**ानीता **e**ভবন্মনে ॥ যত: পুভৃতি জাতো। ९रमो उउ: পুভৃতি সোপ্যवि:। मीर्घ (द्वाग भद्राभण म्वाभ म्विभुक्षदः॥ মাতা চাদ্য পরা মার্ভি স্ক্রিরোগা-দি পীডিতা। জগান স পিতাচাস্য ভিষানাস দংখিত:।। কিনেতদি তি সো হপ্যস্য পুশ্রো হত্যমুদ্ माजि:। बगुार जाया ननामा मृनि भू भाग । सन्तर्भः ॥ जला विषया ननमा अভवाभिष्मुक्जवान् । **अ**शुः धा नन्यागः ल्यान न जलु था। सभूषा क्रयायात्र नर्दश মকতে পিতৃ:। মাতৃশ্চ মর্গ সংস্থা। শ্চ ৰণিতৃন্ পাত্যত্যধ: ॥ সুহ্না॰ নোপকারায় পিতৃণা নাপি তৃপ্তয়ে । পিত্রো দু:খাব ধিক্ জন্ম তস্য দু-**इ** जकर्मनः ॥ धन्। ख जनग ययाः नर्वाकाভिनग्रजाः । পরোপ-कादिनः भाषाः नाधुकर्यागुनुद्वाः॥ অনিবৃত্তি তথা মূর্থ পরলোক প-ब्राध्य । नबकाय न महरेका घनू-धानिश्च यत्रानः ॥ कात्राजि मुझ्मारे रिना महिजानाः उथा मुमरो याः काल চ बद्राः भिखाः अभूमः अ-क्ट हि वि ॥ मार्क एष पेवा । এবং সো হত্যন্ত দৃষ্টস্য পুল্লস্য চরি-ভৈ মু নি:। দহামানমনোগৃত্তি বৃ দ্ধ• গৰ্গ নপূছত।। ঋষিক্বাচ। সুবুতেন পুরা বেদা গৃহীতা বিধিবন্নযা। স-भाषाऽ (वनान् विधिद् कृत्छ। नात्र-পরিগৃহ: ।। সদারেণ যথা কার্য্যা: শ্ৰেতা: মার্ভা তথা কিয়া: । নানু-নুগনাঃ কৃতাঃ কাশ্চিত্মাবদদ্য মহা-মুনে ॥ গর্ভাধান বিধানেন ন কাম মনুক্ধ্যতা। পুলার্থ জনিত কাষ্ भूबादा विভाग मूल ॥ त्मा १४॰ किमाजारनारम मम रनारम वा मू-ति। व्यममृःथवाका काउ। (होः

भीन।। वकुरमाकनः ॥ गर्ग ऐवाह। ারেবত্যন্তে মুনিশূেষ্ঠ জাতো হয় তন-য স্তব। তেন দু:খায় তে কালে দুষ্টে যুখ্যাদভাষত ॥ ন তে ২পচারে। নৈ-বাস্যমাতু নিপি স্বস্যতে। তস্য (मो:भोग्राह्डजूदः (द्रवडाय गूनाः গত।। শতবাগুবাচ। যমান্মনৈক-পুগ্রস্য রেবত্যস্তসমুক্তব । দৌ: भीना (मंडर मा उमार পंउडा মাশুরেবভী॥মার্কণ্ডেয় উবাচ। তে নৈব ব্যাহ্নতে শাপে রেবভূয়কণ পপাত হ। পশ্যতঃ মর্বাক্ষ্য বিষয়াবিষ্টচেতস: ৷৷ রেবত্যক্ষ পভিত समूराष्ट्री नमञ्जः। ভान यागात्र त्रहत्रा वनकन्दत्र निवादान् ।। सम्मामुक उरशाजार थाएजा রৈবতকো হভবৎ । অভীবরম্যঃ नर्बम्याः भृषिव्याः भृषिवीषदः ॥ ভস্যক্ষ্য ভূষা কান্তি জাতা পশ্ধনি নীসর:। ততো জড়ে তদা কন্যা ক পেণাতীবশোভনা ৷৷ বেবর্তা কান্তি नःज्ञाः जाः मृक्षे। शुज्राहा मृनिः। **७**म्। नाम हकारतःथ॰ व्यवशिष्ठ হি ভাগুরে।। গোষ্যাদাস চৈবৈ-नाः वाणुगाच्यान मञ्जवाः। भुग्रः न भरा जाग खिलाय महाहत्व ॥ তান্ত যৌবনিনী দৃষ্ট্বা হ্বন্যকা অপ

भानिनी। म मूनि भिड्यामामरकाः **ধ্**স্যা ভরাভবেদিতি ৷ এবং চিন্ত-या कारणा कगाम नुमश्यासः। ন চাসমাদ সদৃশা বর তস্যা নহা-মুনিং ॥ ভত ভস্য বর পুষ্ঠ ন ্ত্রি च भुग्रहा गृनिः। विदिश विद्राला-**ला॰ रे**व शृष्ठे **छ॰** शुन्ह इराजुक ।। **गरावला गरा**वीर्यतः ल्यितक व र्यदर्भवः । पूर्णस्या नाम ভविতा ভৰ্জা হাস্যা নহীপতিঃ ৷৷ নাকভেদ **উदा** । अन्छत्र**क** म्नगाश्रमस्य নাগতো মুনে। ভস্যাশুমগদ ধীনা-न् मूर्फ्नः न नजाधिनः ॥ भिष्यु छ।-ব্যভবো মহাবলপরাক্রম:। পু-(था विक्रमणीलम् कालिन्तीकरे-রোভব:।। স পুরিশ্যাশ্মপদ• তা॰ তদ্বী॰ জগতীপতিঃ। অপশ্য-मान उम्बि श्रियज्यामञ्जर भृहे-वान्।। ब्राह्मावाह। कु गर्छ। जगवा-नयाराम्यास्तिशृक्वः । ७ भूत-তু নিংইছানি তৰু পুরুহি শোভনে ॥ মার্কণ্ডেম উবাচ। অগ্নিশালা॰ গতো বিপু স্তৎ শুদ্ধা ভস্য ভাষিত । প্রিযেত্যানজনঞ্চৈর নি**শ্চকাম ত্ব**-ब्राविजः । ग मन्धं सहाज्यान ता-कान पूर्णतः मूनिः । नात न्त्रिक् महिल भूग्यावन्तर भूतः॥ ७मिन्

্দৃষ্টে ক্তঃ শিষ্য মুবাচ সত্ গোত-म । गाउँमानीय **डा॰ मीतु म**र्छा হস্য জগতা পতেঃ ৷৷ এব তাবদ্য ভুপ কির্কালারূপাগতঃ। ক্লামাতা চ বিশেষৈণ থোগ্যোর্ঘা ২স্য মতং মম।। শ্রীমার্কণ্ডেয উবাচ। ততঃ স চিত্তবামাস রাজা জামাত্ কার্প্র विरवम नह उत्जोनी अगृरह र्घक उ॰ নৃপঃ ৷৷ ত্যাসনগতং বিপু গৃছীতা-ঘ নহামুনিঃ। পুস্ত পাহ রাজে-ন্দু মপি তে জশল পুরে 11 কোষে বলে ২থ মিত্রেষু ভ্**ত্যামাত্যেষু** চে খ্যা তথাক্সনি নহাবাহো যত্ৰ নৰ্ব• পুভিষ্ঠিত ৷৷ পত্নী চ তে দশলিনী যভএবাত্র তিষ্ঠতি। প্রান্যস্যা ভ (छ। नारु : अमि वित्रा १ भन्ना खर ।। ब्राटकावाह। **५८ श्रुमानान्यणणः** न স্চিম্নি সভ্ম। জাতকৌত্হলচা-मि मम ভार्याञ का मृत्न ॥ श्रीवरू-বাচ॥ রেবতী তু মহাভাগা ত্রৈলো का मानि मृन्दती । उव जार्या **वद्रा**द्वाङ्ग मानरवन्तु न विश्वि किः ॥ द्रारक्षावाह । मुख्याः मास्रजनशाः কাবেরীতনযাং বিভো। শূরাত্মজাং সুজাতাঞ্চ কদ্যাঞ্চ ব্রথজা ।। বি-পাঠা• নন্দিনীঞ্চিব বেদ্মি ভার্য্যা গৃ-हि शि याः । विश्वति स्म न जगवन्

রেবতীণ বেশ্মি কা দ্বিয়ণ।। শ্ববি কবা-**চ। প্রিয়েতি সা**ম্পুত যেয় ব্যোক্তা বরবর্ণনী। কিং বিষ্যুত্ত তে ভূপাল न्नारघ।य॰ गृहिभी उव ॥ ज्ञारकावाछ। नडामूक भगा किछ ভाবा मुक्षा ~~ৰ মে যুনে। নাত্ৰ কোপণ ভ~~বান্ কৰু गर्ड। यातृ गाठिउ: ॥ यविक्वाछ। 'সত্যা বুবাষি ভূপাল ন ভাব স্তব দূ-विज:। वशक्रात्र खवानवः विज्ञा नृপ (नामिज: ।। नया भृष्टि। छ्उवर: কোস্যা ভর্ত্তে পার্থিব। ভবিতা তেন চাপ্যক্তো ভবানেবাদ্য চাগ-তঃ ॥ তদ্গৃহতা॰ মথা দত্তা কন্যা-তুভ্য নরাধিপ। প্রিয়েক্যানস্তিত। **टिय॰ विठात्र॰ अ**कृत्य कथ॰ ॥ 🗐 भार्क्र ७ वे वाह । उड़क भा २ छव-क्योनी (ज्ञाकः भृषिवीभिकः । श्वि खर्थाम् उठः कर्नु • जन्मा दिवा-হিক বিধি।। সমুদ্যতঞ্চ পিতর विवाहाय महामूत्। উवाइ कन्। मा किक्षिट भुभुयावनजानना ॥ यदि भा পুৰি মাণ স্তাত পুসাদণ কৰু নিছসি । त्रवकृत्क विवारः म उद कत्राकृ **भुजापिजः॥ अधिकवाह ।** (इवज्र कः नरेव छामु हन्मुर्याण मिवि श्चि-उ। अन्यानि मिंड शकारि मूज देव-বাহ্কানি তে।। কন্যোবাচ। তাত

(छन दिना कारना दिकनः शुडिखा-ि (म । विवाद्भा विकला कार्ण मः षिवायाः कथुः ভरत् ॥ श्रविक्वाठ । পত্ৰাগিতি বিখ্যাত ন্তপৰী রে-বতী পুতি ৷ চকার কোপ কোথেন তেনক্ষণ ভগ্নিপাভিত।। যথা চাল্ডে পুতিজ্ঞাতা ভার্য্যেতি মদিরেক্ষণে ৷ नहिहास विवादः पुः नःकरेः नः मः भागजः ॥ कत्नावाच । अञ्चाक् म মুনি স্তাত কি॰ মে ক স্তপ্তবাণ স্তপ:। न व्या मम् । एवन व्यवस्ताः मू-ভামি কি ।। শবিকবাচ। বুন্ধবন্ধোঃ সুতা ন ত্বং বালে নৈবাতপধিনঃ। मु जा जुः सम (या प्रवान कर्नु मन्त्रान् जगुर माइ ॥ कान्यावात । उभवी यि भ जाउ उर किम्क मिन॰ किवि। जभाद्या भारतिवाद्या (म नः ত্রক্ষে ক্রিয়তে পিত:।। শ্ববিক্বাচ। এব ভবতু ভদু তে ভদুে প্রতিমতী ভव। আয়োপयामीनमूनार्गः রেবভ্ ক্ষ•কৃতে তব॥ শ্রীমার্কণ্ডেষ উবাচ । তত স্তপঃ পুভাবেন রেবভূ।ক্ষ• महामृतिः। यथा भूतं उथा ठाक সোম याण दिकालमः ॥ विवाह-প্রৈক দুহ্ছিতু বিধিবরাস্ত্রযোগজ।। निम्नाम्। श्रीजिमान् ज्या कामाजद्र-मथाव्वी ।। अविकवाह। अद्वाहि- রেবস্ত '

कः एउ ज्यान कथाजा विः मना बाहर । मूर्वा मिना मानामि म-**अानु** जिर्छ • जनः ॥ आ कार्वा । मताः नायस्र वन्तारं मूर्णमः नष्ड-**छो मूल। मन्डद्राधिनः मूधः द्र** भूजामाष्ट्रामाइः ॥ मूनिक्वाह । অবিষ্যত্যেষ তে কামো মনু স্তত্ত-नाया भरान्। मकला । जाका । ভূমি•ধর্মবিচ্নভবিষ্যতি। শ্রীমার্ক-ণ্ডেয উবাচ। তামাদায ততো ভূ**প** স্তদ্বে নগর॰ যথৌ। তস্যাঞ্চাজা-যত সুতো রেবভ্যা॰ রৈবতে। মনুঃ ॥ माम जः मकरेन थं रियं मानरेव ब्र-পরাজিড:। বিজ্ঞাতা থিল শাস্তা। र्था (वह विद्यार्थ भाजविद्या। इे मिर्काल्यभूतारा दिवयनः स्त्रः नगाश्चः॥

लु॰ मरिनम्ब्यः। इंडि (द्रवजी जवः र्भिम्सः ॥

রেবতীরমনঃ वनापयः। इंडा-गद्रः ॥

রেবতীশঃ वनद्राभः। ইঙি एम्हमू: ॥

त्त्रकः भू ज्र्याभूशिविष्मसः। ज ह গুছাকাধিপতি:। ভস্যোৎপত্তি र्यथा। उडा श्रेमे याग नाइगय ञ्चा॰ ভार्य्या॰ वर्ष्ठवेा॰ व्रविः । मनम नियम्बा डा मथक्श मथाकरवाट । रिमथुनारित्राभठकाम मुख्रारमो ह खुव्रान्विजः। (नहुन्नी (जन मःरशार्थः **পরপু·সোভিশ**ক্ষযা ॥ স•গৃহাৎ मभूथीर उदबा मुथ नामिक्य। त्रादः । দেবৌ यजः भुकारयञा मिश्रानी छि-ৰজাম্বরে।। নাসত্যৌদ্বৌ তৃতী্ৰুক্ত রেবন্তো ংখপুবাহক:। ইতি বহি পুরাণ ।। #।। অপিচ। ততো হয-क्ष भृद्र जानू क खत्रानगम ८ कक्ना দদৃশে ভত্র সংজ্ঞান্ত বডবার্কপথা-तिनी ।। मा ह मृद्धे। उनागाउ भन श्रुरमाजिमस्या । सगाम मःमृथः जम्र भृष्ठ ब्रक्षन उर्भवा II उउम्ह নাসিকা যোগে তথো স্তত্ত সমেত[ু] रवाः ! नामञ् हर्त्रो उनवावश्ववकु। দ্বিনির্গতৌ :৷ ব্লেডসে৷ প্স্তেচ ব্লেবস্ত: খ্যী ধ্বী ভনুত্ৰধূক্। অস্থাক্**চঃসমূৎ**-পয়ে। বাণ তৃণ সমন্বি:।। ততঃ স্থ- রূপন্যলা দশ্যানাস ভানুমান্ । তলৈঃ সাচ সমালোকঃ স্ক্প॰ मुम माम्रतः ॥ अक्षानिशिष्टमा-মানিনায নিজাশুম । সংজ্ঞা ভা র্য্যা•পুরিন্নতী• ভাস্করে। বারিত-ষ্কর: ॥ ততঃ পূর্্তো যোদ্যা: भा २ ज्दिवयां जा ननुः। विजीयण यनः माभाविष्रि इज्८ मूजः॥

কৃমৰো মাণস মাদাৰ পাদত ভৈম-হীওল:। পতিব্যম্ভীতি শাপান্ত• उन्। ठळ शिडा यगः॥ वर्षमृष्टिर्य-ত कामो मामा भित्व उथाहित्छ। ততো নিযোগ ত যামে। চকার তি-मित्राभरः॥ यम्ना हनदी काळ क-विन्हा छत्रवाहिनी । अधिनो एव ভিষ্টো কৃতো পিত্র। মহাত্মনা।। গুছুকাধিপভিত্ত্বে চ ব্লেবস্তে। বিনি-याजिङः । इंडि मार्क् खयभूतात दिवयसञ्भन्नस्रद्भ ॥ 🗱 ॥ मधनिन क-র্ভব্যনীরাজনবিধৌ রেবস্তস্য রাজক-र्ङ्क भूकाविषि यंथा। मक्षम हि जू व्यवस्थः भूकाराखाद्रभाष्ठवः । স्र्यंभू-धः गरावाष्ट्रः विजुत्रः कवरहाड्वनः ।। জ্বস্ত শুকুবজেণ কেশান্ বিতত্য বাসসা। কশা বামকরে বিভুদ্-ক্ষিণে তু করে পুন:। খন্ন ন্যস্য মহাতীক্ষা সিত্তৈসদ্ধৰ সাহিত।।। এবস্থিগন্ত রেবন্ত পুতিমাঘা ঘটে शिवा । স্य्रेश्का विधानन नुकरय-ত্তোরণান্তরে।। ইতি কালিকাপুরাণে नीवाकनविधिः ৮७ व्यव्यायः ॥ #॥ কোলাগরপূর্ণিমারাত্রৌ দ্বারোপাত্তে उम्र न्काविधि यंथा। द्वाद्वाभाउ जूरीश्रस मः भूषा इवावाहनः । ৰবাক্ষত ঘ্তোপেতৈ স্ভ টুলেক সৃ छर्निङः ॥ मः भृष्ठि छ व । भूर्षिन्तुः भवमा भाषरम् । इत्यन्तः म छार्यि । कृष्ण छथा नन्ती श्रद्धा गृनिः ॥ भा-मिष्डः मूत्रिछः भृष्ठा। छागविष्ठ छ । छाणनः । छेत्र जुविष्ठ वंकर्गा गष्ठ-विष्ठ विनायकः ॥ भूष्ठाः मारे अस्ट् द्विवस्था यथा विक्रव विखेदाः ॥ हेि छिथा। दिक्रव विखेदाः ॥

রেবন্তমনুস্: জ্রী সংজ্ঞা। ইতি বিকাওশেষ:॥

(त्रवा जी नर्मनानरी। इंडानतः॥ वात्राः निविवाद्यादशक्ति येथा। রেবয়াচ কৃত্ত পূর্ব তপঃ শিব সু-ज्टिन । मम ष्टमम्मः भूषा कम्याभि न मुजः कि कित्रयामि विखयन्। विवायाच्य वद्या (मय खुव-**ण्रः मृ**गलाञ्च॥ निन्धिरे अदः अरा (शुक्तिः भुनामना । विक् ৰূপেণ তে দেবি গজানন পুরস্কৃতঃ ॥ গৰ্জ্তে তৰ বসিষ্যামি পুৰে। ভূ-व। निविशुर्य। यम व मश्रामृर्जिः খ্যাতা জলম্যী শিবা॥ শিব শ-ক্তি বিভেদেন চাবামেকত্র সংস্থি-তৌ ৷ এবং দত্তবরা রেবা মৎ সালি-ধ্য নিহাগতা।। রেবাখণ্ড নিতি থ্যাত ততঃ পুভৃতি গোপতে ৷ ইতি বারাছে সোনে খরা शिनिक् নহিমাধ্যাব: ॥ # ॥ রিভি: । मा ह कानभन्नी ॥ नी नी कृष्णः । ইতি মেদিনী ॥ দুর্গা । যথা । রেবা ভূ নর্মানা দেবী নদী বা রেব ই মঙা । অভিথন্তন বন্ধা বা লোকে দেবী পুকী ভিতা ॥ ইতি দেবী পুরাণে ৪৫ অধ্যাব: ॥

(त्रव य ७ (कृषायाः । इंडिकिंदि-कन्नक्रमः ॥ (कृषा (चार्टिककर्ज् क-मदः । य व्यतित्रवट ७ (त्रवर्ड तित्रत्व २थः । ईंडि मूर्गामाभः ॥ तेत्र मत्म । इंडि कविकन्नक्रमः ॥ (त्रकामिः । त्रायंडि । ইंडि मूर्गा-माभः ॥

देवजः शृ वर्गाणुवृक्तः ॥ रेमज
(जिनः ॥ मञ्जः । इंडि प्यक्ति ॥

रेमज्जितिस्यः । इंडि ध्रवितः ॥

वर्षमानवन्नीयः श्रक्षमा मनुः । म

ज् (वर्जी शार्द्ध मूर्णम द्राक्षश्रुधः ।

वर्षम्य मद्रष्ठात रिक्राक्षा १ वर्षाः ।

विक्रान्य स्वानुम्जाः । इंडि जी

जागवजः ॥ जिह्नवर्षाः यथा । श
क्षम्य मन्त्र मान स्वर्षः देवव जम्राष्ठाः ।

क्षम्य मन्त्र मान स्वर्षः देवव जम्राष्ठाः ।

क्षम्य मान स्वर्षः मुक्तिः श्रवाः ।

क्षम्य मान स्वर्षः स्वर्षाः ।

क्षम्य मान स्वर्षः स्वर्णः ।

क्षम्य मान स्वर्णः ।

क्षम्य स्वर्णः ।

क्षम्य स्वर्णाः ।

क्षम्य स्वर्णः ।

क्षम्य स्वर्णाः ।

क्षम्य स्वर्णाः ।

क्षम्य स्वर्णाः ।

क्षम्य स्वर्णः ।

क्षम्य स्वर्

त्मामाला मूनिः ॥ दिवन्धादामा मुखान्धाः मिछा छ स्वयः म्र्जाः ॥ एवा न्हा छ ज्ञ ज्ञ स्वयः म्र्जाः ॥ एवा न्हा छ ज्ञ ज्ञ स्वयः म्र्जाः ॥ या ज्ञाः ॥ या ज्ञाः ॥ या ज्ञाः ॥ या विश्वा विष्णाः मुखाः मुखाः ॥ विष्णाः मुखाः मुखाः ॥ विष्णाः मुखाः मुखाः मुखाः । विश्वा विज्ञाः महिक् वा मुखाः । विश्वा विज्ञाः महिक् वा मुखाः । विश्वा विज्ञाः महिक् वा मुखाः । विश्वा विष्णाः । विश्व विष्णाः । विश्व विष्णाः । विश्व विष्णाः । विष्णाः

রৈবতকঃ পু॰ রৈবতপর্বতঃ। তৎ পর্য্যায়ঃ। উজ্জ্যন্তঃ ২। ইতি ছেন-চন্দুঃ॥ তস্য নামকারণং রেবভী-শব্দে দুইব্যং॥

রৈবতিক: ত্রি রেবভ্যাঅপভ্যা ।
ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণা।

রোক নী ছিদু । ইভ্যনর: ॥ নৌকা॥ চল ।। ইভি সেদিনী॥

রোক: পু॰ কৃষভেদ:।। দীপ্তি:। ইতি মেদিনী ॥

(त्रागः भू अरक्षोवशः। इंडि मि-मिनी ॥ (मई अन्नकात्रकः। छ८-

পৰ্য্যায়:। ৰুক্ ২ ৰুৱা ৩ উপতাপঃ ८ व्याधिः ६ गमः ५ व्यानगः १ । इंडामद्रः ॥ जनार्वेदः ৮ जागः ३ वारुकः ३० चयः ३३ डेशवाउः ३२ र्खंदः २० व्यक्तिः २८ उत्माविकातः oc.ग्रानिः १५ क्यः ११ व्यनाब्बंद[ै] ১৮ মৃত্যুভ্ত্যঃ ১৯ । ইতি রাজ-निर्घणः॥ स्माः २०। इंडि क्रहाधनः । मान्ताः २३ व्याकन्नः २२। इंडि एस-हन्द्रः॥ 🛊॥ अत्र नित्तनादि वंषा । धन्ष्रविक्वारः। अर्द्धागनिसानक बक्का मुनुङ उडुङ:। बाखगोरिः मू निवदेव येथान् व मूनीविछ ॥ वा-गः भाभ्या क्रदा व्यापि विकादा पृष्ठे मामयः । यञ्चा**छक्षशमा**वादाः नद्भाः भर्यप्रयवास्तिः ॥ निमानः भूईक्मानि क्मान्।भगय ख्या । সংশাুপ্তিশেতি বিজ্ঞান রোগা-ণা॰ পঞ্ধা মৃত ।। নিমিত্ত (হড়া-यञन भुजारयान्यानकात्ररैगः । नि-मान मारूः भर्यारियः भाग्नभः (यन वक्तां ॥ उंटिशटम् द्राभाषा मायविष्णस्यगानिविधिष्ठः । निक् मवाङ मन्नदार वाशीमा॰ उष्प्रा **७०**॰॥ **उ**त्ति वाङ्ग् गाउ॰ ৰূপ নিত্যভিধীয়তে। সংখান वाक्षनः निकः नक्षनः विक् माक्षिः

रवान

वा एक वंशिष विभग्रं छ। विभग्रं छ। र्थकात्रिणाः। अववात्तविद्याताणाः उनरवान॰ मूथावह॰ ॥ विन्।। नूनः व्यम बहार्यः न हि भाजा मिविश्रः ৷ বিপরীতোনুপশয়ে ব্যাধিসান্ত্রী ভिन·क्टिठः ॥ यथा मूर्द्धेन (मार्विण তথা চাত্মবিদর্গতা। নিবৃত্তি রাম-যস্যাসৌ সংপাপ্তি জাতি রাপতি:॥ मःथा विकन्न भाषान। यस काम वि-শেষত:। স ভিদ্যুতে যথাত্রৈব সং-খ্যন্তেষ্টো জ্বা ইতি ॥ দোষাণা• गगरवजानाः विकन्नाः भाः म कन्नना । বাতস্ত্য পারতজ্ঞাভ্যা ব্যাং भाषान्। माहिष्मः।। (इषाहिका **ज्यावयदेव वंनावन**िवासका॰ । - নক্ত দিনৰু ভূকাংশৈ ব্যাধিকালো যথা মল।। ইভি প্রোক্তো নিদানা-र्थः म व्यात्मानामामक्रात्व। महिया নেব রোগাণা নিদান ক্রপিতাম-नाः॥ उर भुकाभमा जु (भाकः বিবিধাহিতদেবন । অহিত দ্রি-विर्धा याग ख्यानाः शाखनाइ उ:।। ভিক্তোৰণ ক্ৰাৰাদ্ন ক্ষাপুমিত (जाकरेनः। शावरनामीत्रग निमानाः भद्राउद्वायरेन: ॥ कियाजिर्याम जिस्माक हिंडा व्यायाम रेमथूरेन:। পুীমাহোরার ভুকারে পুরুপ্যতি

मुमीबनः ॥ निष्ठः कदेत जीत्काक गर्वे (काष विशाहिकिः। नत्रमधाइ बाकार्च विवाहमभाययु ह ॥ बाहुइ व्यवन निष खहाजिमानिस भी अरेगः। व्यामग्रदन्न ग्थाबीव पिवादशापिः त्ं स्रो ।। शुहर्मनाम् । रायाणन जुक भाव वमन्तराः। भूबादः भूबतात ह भ्रया वक्तामि शक्तान् ॥ मि-**জ্রীভাবাৎ সমস্তানা সন্মিপাত স্ত**-था भूः:। मकीर्गाक्रीर्ग विवम विक-काश्यमनारिजिः ॥ व्याभव मन् পানীয় শুষ্ক শাকাম মূলকৈ: ৷ পি-ণ্যাক মৃভ্যবসরা পৃতি শুষ্ক ক্ষামি-रेवः॥ (नावजगक्रेत्र रेख रेख खथान-পরিবর্ত্তত:। ঋতো দুষ্টাৎ পুরো-विगुशावना विमुद्रार ॥ मुद्धामार भ र्व उत्त्रवाम्गुरेक् जंबार्क शोजना**ः।** मिथ्यायाशाह विवि-श्राट भाभानाक निरवदनाट ॥ जी-णाः भुमवरेवयम्याङ्या मिर्यप्रामः চারত:। পুতিরোগ মিতি কুদা द्यागाविष्ठानगामिनः ॥ द्रभायनीः পুপদ্যাশু দোৰ। দেহে বিজ্বতি। इंडि गाक्ष मर्बद्गागनिमान १७১ व्यवतायः ॥ द्वागदित्मवानाः अव-धानि गाक्छ १४२। १३०। १३१। ףהנו פהנו שהניו אהנו כהנו גבנ

रेके । रेके व्यथायम् मुहेवानि॥ अर्दात्रागरंद्रोदक्वक्वक् ठोजव २०० व्यथ्रारय मुद्धेवारा ॥ स्रा व्यक्ति । जनकः नर्दात्राणागाः मुर्वाद्या मारू ণো জ্ব:। শিবভক্ত যোগী চ স-এব বিকৃতাকৃতি:।। ভীম জিলাদ जिलिहाः यज्जूका नवलाहनः । ख्यानुइद्रांग होनः कावाष्ठक्य (मार्थम: ।। मन्तान्न उत्राह्म अन्ति। भन्तादा र्जनका खरः। शिख स्निय अशीदाण्ठ श्राणिनाः मृःथमायकाः ॥ বাযুক্ত: পিত্রভালের শ্লেম্মকল্ড ত থৈব চ। জুরভেদাশ্চ ত্রিবিধা শ্চত্-র্থান্ট ত্রিদোষজ: ৷৷ পাণ্ড্ক: কাম্ল: क्ष क्षः (नाथः श्लीका व मृतकः। जुद्रा-তিসার গৃহণী কাশ বুণ হলীমকাঃ ।। মৃত্রকৃছু ক ওলনক রক্তদো**ষ** বি কারক:। আরিশো নেহজ: হুরো (गामण्ड गलग ७कः ॥ जुमद्री मनि-পাতশ্চ বিসূচী দাৰুণী সভি। এবা॰ ভেদপুভেদেন চতু:ষপ্তি ক্ল: মৃ-**जाः** ॥ मृज्जनग्रमुजोष्टिक स्त्राः তস্যাশ্চ কন্যকা। জরা চ ভাতৃভি: সাৰ্দ্ধ শশভূমিক ভূতল ৷৷ এতে চোপাষবেক্তার ন গছভিচ সংষত । भनागरङ हं उ॰ मृक्षा दिनरजग निर्वाद्रगाः ॥ 🗱 ॥ हक्कुबल्क वृत्रा-

यामः भाराषरिखनामयनः । कर्न-टिजन मृष्ट्रि टिजन बद्रावाधि वि-नाणकः ॥ वमाष्ठ जुमनः विद्यामना ৰপু;-করোতি यः। বালাঞ্চ সেবতে কাঁলে লয়া ড॰ নোপগছড়ি॥ খাত শীতোদকরাবী সেবতে চন্দ্রদূব। नाभयाजि बन्ना उक्ष निराध श्निल (मिवन ॥ शुाव्जूष्यानकन्नायी घन-ভোষ ন সেবতে। সন্যে চ সমা-হারী জরা ত নোপগছতি।। শর-पुरेष न गृहाि जुमा जब वर्षः বেং থা তমাণী সমাহারী জরা ত॰ নোপতিষ্ঠতে ৷৷ খাতস্নাধী চ হেমস্তে काल वड़ि । निष्यवा । ভূড্কে न-वास मुक्क इता उ । ताशगहि ॥ শিশিরে १ শুক বহিশ্ নবোফায়ঞ भ्याउ । यअत्याद्यानकतारी **क**द्रा ত নোপগছতি।। সদ্যোমাণস ন-वामक वालाजी की त्राजाबन । घृ-ভঞ্চ সেবতে যো ক্ ব্লবাত নোপগ-इंडि ॥ ভূঙ্কে সদয় ऋ कात ज्कावा॰ भीय**ाउ जन**। निडा॰ जू-ঙ্ক্তে চ ভাষ্ল জর। ত নোপগছতি ॥ मिषि रेश्यक्वीनकः नवनीजः जथा णुङ । निज्र ज्रुष्क म यभी या कता उ रेनव गहु ि॥ श्री शुक्रवा मः जिया वृका वालाकं उक्न निष्।

সংসেবন্ত জরা যাতি পুর্ত্তী ভাতৃ-जि: **नर् ॥ द्रा**को ए पि भि । भू क्लीक ब्रह्मना । उम्रेनिड बद्रा इंडा जाञ्जिः नर नुमहि ॥ त्रजयना ह व्यन्ति हारीता बातम् जिका। मृष्याजकमञ्जीया अञ्हीना চ या সভি॥ (या हि जानाममञ्जानी বুকাহত্যা• লভেডু সঃ। তেন পাপে-ন সাৰ্দ্ধণ সা জরা তমুপগছতি।। পাপানা ব্যাধিভি: নার্দ্ধ মিত্রতা সন্তত: প্রবং। পাপং ব্যাধি করাবী-জ বিম্বীজ্ঞ নিশ্চিত ৷৷ পাপেন কাৰতে ব্যাধি: পাপেন জাৰতে জ-द्या। भाष्मन बाया रिनाः मूःथः শোক ভয় কলি:॥ ভমাৎ পাপ भश्रदेश (पाववीक ममक्ष्य । ভারতে সম্ভত• সম্ভো নাচরম্ভি ভ্যা-जुद्राः ॥ स्रभागात्रगुक्क नीकिछः र्वातम्बदः। ७४ (म्वाजिथीनाक ভক্ত সক্ত তপ:সুচা৷ বুতোপবাস युक्क नहा जीर्थनियविनः। भाभा-मुविष्ठि छ॰ मृश्वे। दिवाद्यय मिरवाद्रगाः II এতান্জ্রা ন সেবেত ব্যাধি স•-यण मुर्कायः। मर्बः (वाष्ट्र भननाय काल नर्बः गुरीवाछ।। 🗱।। जुनक अर्दायागा बनकः कथिछः अठि। পিত্ত শ্লেম স্থীরাশ্চ ল্বুরস্য জনকা

ख्याः ॥ এতে यथा मेक्षत्र हि इर् কান্তি চ'দেছিয়া ভদেব বিবিধো-भायः जाधि माखा निमामय । क्षि ৰাজ্ল্যমানাধা মাহারাভাব এব চ। পুাণিনাণ জায়তে পিত্তণ চক্রে চ ম নিপ্রকে ॥ ভাল বিশ্বকল ভুক্বা सन्भानक उरक्षा । उपन्य जु छ-(वर निख जन् । भागहत नत्।। তপ্তোদকঞ্চ শরদি ভাদুে তিক্ত বি-**(मवजः । रिवगुङ्गः** (११ ७५८ङः शि**खः ७ग्र भु**काराज ॥ नभक्दिक धनप्रकः शिक्षेः मीजामकान्त्रिः । চণক সর্বগব্যঞ্চ দুখি ভক্র বিবহির্জ-७।। विल् जालकल भक् मर्बनकात्र भिव ह। चार्क गृत्रय्यक जिल्ला-क्षे ननक्त ।। यक्षात्र हारन वेक्रव মিতিচপাঠ:॥ পিত্তক্ষ্যকর সদ্যো-वनभूष्टिभूमः भन्नः। भिजनामकः তদ্বীন্ধ মুক্তমন্য দিবোধ মে।। ভো-জনানন্তর• স্থান• জলপান• বিনা তৃ-বা। তিলতৈল ব্ৰিশ্বতৈল ব্ৰিশ্ব गामनकीपुरः ॥ शयुर्विजामः छ-कक भइत्र धाकन पि । हाराष्ट्र नक्त्रात्जायः मृश्मिक्षक्षाम्यनः ॥ नातिरकरनामकः । बक्यानः नयूरं-विज बन । एक्यूका नक्षन मूशक कर्व होकनः ॥ थाउनानक

वर्षान् मूलकः त्यसकात्रनः। तुका-त्राकु ठ उड्डम सक्षीर्य विनामनः॥ विक्रिक्षेक वृश्विष्य भागरे उनः वि (भाषकः । जुनगः भूइ उक्रकः भूदः পত্ব হরীতকী।। পিঙারক সপকৃষ্ ब्रह्माक्**ल मशङ्कः।** (द**णदात्र मि**-ন্ধ্ৰার নৰাছা**র মন্ধানক**।। সমূত্র রোচনাচ্র্ণ সমৃত শুদ্ধশর্মর । मत्रीष्ठः शिश्रनी चुह्रमान्कः बीद क गयू ॥ पुरारापुडानि शक्तर्वि সদ্য শ্লেমহরাণি চ।বল পৃষ্টিক-त्रालात वायुवीकः निमानय ॥ # ॥ ভোমননেত্তর॰ সদ্যোগনন• ধাবন• उथा। हिस्त विङ्गानक मन्द कुमन रेमथ्न ॥ वृक्षक्रीनमनरेकव মন:সম্ভাপ এব চ। অতিক্রফ ম-नारुद्धिः युक्तः कलारु स्वय ह ॥ कर्षे-ৰাক্য ভব শোক: কেবল বাযু কারণ । #। আজাখ্যচকে তজ্জন निশानय उप्तोषक् ॥ शङ्काञ्चाक्न-दिक्त मतीकः भक्तिमहकः। नाजिः (कलामकरेक्द सम्रहकः स्निष्टकः ॥ माहिय मिश्रिक (क्वल व) नगर्कतः । नमुः भगुर्विजानक भोवीद्रः भीउद्गारकः ॥ भन्नरेउन वित्मयम जिल्लैंडलक (क्वनः। वाक्नी जान थक्त्र मूख मामनकी

<u>ष्ट्रवः ॥ भी छत्नात्कारकत्रामः मृत्रिका</u> চন্দ্রবুর া শ্লিঞ্চপদ্মপত্রজন্ন সু-- বিপুৰাজনানিলঃ ॥ এতত্তে কথিত र्क्टरम मरम्त्रा वाङ्गुनामनः। कः। ৰায়ব জ্বিবিধাঃ পু-সা- ক্লেশ সম্ভাপ कानजाः ॥ व्याधि मःचन किष्ठ ন্তভ্ৰাণি বিবিধানি চ। তানি ব্যাধি পুণাশায় কৃতানি সন্ভিরেব চ ॥ তক্ষাণ্যেতানি সন্থাণি ব্যাধিক্ষক-बाणि ह। ब्रमायनामस्था स्वयु हा-পায়ক সুদুর্লভ: ।। ন শক্ত: কথিতু॰ नाधि याचार्थाः वटमात्रग ह। छ-ষাঞ্চ সর্ব ভক্ষাণাণ কৃতার্থানাণ বি-**एकरेशः** ॥ ইতি वुक्तरेववरखं वुक्त-**খ**েও ১৬ व्यथ्रायः ॥ 🕸 ॥ व्यथ ব্যাধিলক্ষণ। ভত্ত বাণুটঃ। ব্লোগ-स्र (माव्यवयम्) । (मावनाम्) भारती-গতা। রোগা দু:খদ্য দাভারে। জ্ব-পুভৃতযো হি তে ৷৷ ভেচ স্বাভাবি-কাঃ কেচিৎ কেছিদাগন্তবঃ মৃতাঃ ৷ মানসাঃ কেচিদাখ্যাতাঃ কথিতাঃ (किन कायिकाः॥ ७ व सा जाविकाः শরীরষভাবাদেবজাতাঃ। ফুৎগি-পাসা সুৰ্থা ভাগরা মৃত্যুপুত্ত । ण्य वा यम्। ভावामूर भाख जाजाः बाजाविकाः महता है जि यावट ! (उ ह बनाकारयः ॥ जागल्या

●ভিঘাতাদি জনিতা:। অথবা জ-त्याखद्र ভाविनः ॥ मानमाः काम ক্রোধ লোভ মোহ ভ্যাভিমান रिमन् शिणुन्। विवासियाम्या मारे नर्य। नुज्उयः। व्यथवा উद्यामान-মার মূর্ছা ভুম তম: সর্গাস পুভূ-**७यः ॥ कायिकाः भाष्ट्रांग भु**ङ् **७ सः ।। कर्मकाः कथिजाः (क**िष्मा-য**জা: স**ন্তি চাপরে। কর্ম দোবো-দ্ভব। শ্চান্যে ব্যাধ্য দ্বিবিধা: মৃতা: ॥ ७७ कर्मका व्याथयः। यट भाक ক' ভোগ নাশ্য পায়ক্ষিত্তনাশ্য বা জতো জাতা: ন তু দুইবাতাদি रनारवंग कनिजाः। ख्या। यथा भाः স্তম্ভ নিণী তা যথা ব্যাধি চিকিৎ-সিতা:। ন শম॰ যান্তি যে রোগান্তে **ब्ह्रियाः कर्णका** बूरिशः ॥ (नायकाः মিখ্যাহার বিহার পুদ্পিত বাত शिख कक्षाः ॥ #॥ नन् नि**थ्रा श**ात বিহারিণা মপি পাক্তন সুক্তেন বৈক্জ্য দৃশ্যত এব ততো দেখে-**জেম্ব**পি প্রাক্তনকমৈর্য কারণ তৎ কথ দোষজা ইতি। উচ্যতে। দো-याज्ञश्री वस्त जारिकाद्रण मुक्कर्य বৰ্ত্তত এব কিন্তু তত্ৰ মিখ্যাহার বি হার ভূবিতা দোষা হেতবো দৃশ্যন্ত

ইতি দোবজা ইভুচ্চ্যত ইতি সমাৰি: ॥ 🛊 ॥ कर्यापाया छ्वाः। सन्नामा गत्रीयाः म (छ (छ्वाः कर्षामायङाः । অত্র কারণ• দুরুর্যপুবল• যতো দো-वान्नापुनि वहारि गंत्रीयसुः उट कः प्रांक्याह्य कीन ख्वजि। हावास बन्न। व्यशि निमान(द्वानाका मृभ) ख এবেভি।দোষাণাণ কারণন্ত মন্যত हेि कर्याहासान्त्रवाः ॥ कर्यकः याद कर्षकृषा (नायजा: य च (७४-रेडः। कर्यासारका हाडि कर्य (नायकवार क्वरा।(नायका: य स् ভেষ্ট বিতি দোষজেম্বাদিকার- मुख्यं उट्हिवजार्थ मुवाक्रयानि জনিত দুংথভোগেন কটু তিক্ত কথা-याम्। ङ्रा ७क्षामि बनि मृःथ-ভোগেন চ ক্ষয় যাতি। শেবাদৃষ্ট **इिं**ड्रिया (नाया (छ स स (ख्यों क: क्य याडी डार्थः ॥ जाशा याना অসাধ্যাক্ষ ব্যাধ্য ক্রিবিধাঃ মৃতাঃ । সৃথসাধ্য: क्ट्रेসास्त्रा विविध: সাধ্য উচ্যতে ৷৷ যাপ্য লক্ষণ মাহ া যাপনীযন্ত তং বিদ্যাৎ ক্রিয়াং ধা-त्रयर**७ हि ७** । कियारा छ निवृद्धा-या॰ मरम्त्रा यण विनम्द्रित ॥ श्राक्षा ক্রিয়া ধারয়তি বিধিন পাপ্য মা-তুর•। পুপতিষ্য দিবাগার• ভয়ে।

चर्त्वन रहाकिछः ॥ नाष्ठा राभ्यत् মায়ান্তি যাপ্যা কাসাধ্যতা তথা। इंडि जुःवानमाधास नवागा मकि ষাবজাণ।। অক্রিয়াবতাণ চিকিৎসা রহিভানা•॥ # ॥ অথোপদুব লক-ণ ৷ রোগারম্ভক দোষস্য পুকো-नामूनकारछ। या १८ना विकातः ज वृद्धि क्ष्मपुत ই हा मि : !! # !! অথারিষ্টদ্য লক্ষণ মাহ। রোণি-ণো নরণ যমানতশ্যন্তাবি লক্ষ্য 🤇 । ভল্লভা মরিষ্ট স্যাদিষ্টঞা-পি ভদুচ্চত । 🕸 ।। অথ রোগস্য **ठिकि॰.मा** जल्ला बाइ। या किया ব্যাবিহরণী সাচিত্রিৎসা নিগদ্য তে। দোৰ ধাতু भলানা॰ যা সাম্য-क्टरेमव द्यागवृद्या किया कर्या। न्। वि श्रियाञ श्रायाञ न। विश् রণী। করণাধিকরণযোক্তেতি সূত্রে-শাত্র করণার্থে ল্যুট্।। তথাচ। যাভি: ক্রিয়াভি জাঁয়ন্তে শরীরে ধাতবঃ সমা:। সা চিকিৎ সা বিকারাণা॰ क्यं उक्तिकाः भठः ॥ याश्रीर्गः শমযতি নান্য ব্যাধি করোতি চ। ना किया न ज़ुश्या वर्राधि हत्रजरनर मूरीव्रायट स्रिकियाज हिक्टिना। ख्थाठामत्रिः। जात्रस्या निष् তি: শিক্ষা প্রনণ সংপ্রারণণা উ

भागः कर्म (हड्डी ह हिकिए जा ह नवें ক্রিয়া ইতি।। ৠ। অথ চিকিৎ সাবি-धुनाएणः। बाउ मात्र किविट्नः मुगाःवालिका १ मुख्या गरः। बङ्कि শ্রু বিবৈ ভল্য: স্বল্লো १ পি বিকরো। ভ্যমৌ ॥ রোগমাদৌ পরীক্ষেত ত-তো २न उद्र भोषधः। उठ: कर्म जि-वक् भक्कार ज्ञानभूर्व ममाहादर ॥ অযমর্থঃ। ভিষক্ আদৌ রোগ**ণ প**-রীক্ষেত বিচারযেৎ। ততো হনম্বর• 'उवव विठातस्य । उ**उ: १ फा**ट र्ताागीय**च वि**हातानत्रतः खानभूवं• সাवधाना न जु व्यवक्षया कर्म हि-किৎ न। भोषद्य मानामिक १० नना-চরেদিভার্থ: ॥ 🕸 ॥ রোগাজ্ঞানে **हिकि** शाक्रता (मायमार । यस রোগ মবিজ্ঞায় কর্মাণ্যারভতে जिवक्। व्यालीवन विधानक उना निष्क र्यमृह्या ॥ यम्ह्या स्विति उया সিদ্ধি ভবতি নাপি ভবতীত্যৰ্থ:।। অন্যব্ল। ঔষধ কেবল কভু । যো-जानाजि न हामय । रिवर प्रकथ में हिंद ষ্ঠ্যাদ্বধ নহতি রাজত: ।। 🗱 ।। রো-গজ্ঞানে ভেষজাজ্ঞানে দোষনাহ। যস্ত কেবল রোগড্রে। ভেষজেয়বি-**ठक्षनः। उ**॰ रेवहा॰ शाना। (द्रामी ना। ष्यथा (नो नाविकः विना।। नाविकः

कर्नशाबन दिना यथा (नोः मक्ति ग-**७कि उथा (ब्रानी** उर्थ: ॥ जन्रह । **যস্ত কেবল শান্ত** জঃ ক্রিযামূ**স**শা-লে। ভিবক্। সমূহত্যাতুর পু ग्र डोकः मजीर চाहरः ॥ # ॥ (बारगोववर्य। क्वारन खननाइ। यञ्च রোগবিশেষজ্ঞ: সর্ব ভৈষজ্যকো विषः। (एमहानविज्ञागञ्ज खम्) **मिक्ति नं अःग**यः ॥ जारावस्य क्जाः জ্ঞানে পুষতেত চিকিৎসক:। ভে-**ৰজানা॰ বিধানে ২৭ ভতঃ স**ৰ্য্যাচি কিৎসিত।। চিকিৎসিত মিত্যত্র ভাবে ক্তঃ ৷৷ ইতি ভাবপুকাশে পু र्बेथ ७: ॥ 🗱 ॥ अथ (यन द्वानानाः क्कान ना छन्। एक अन् ग्•भाधिः भ्रंकगक नक्षाः उरेषः বোপশন: পঞ্জাগবিজ্ঞান হেত-ব: ॥ ভত্ৰ ছেভো লঁকণ নাহ। যুৰু ন স্যাদ্বিনাধেন ভদ্য তচ্চেতু কচ্যতে । **भारक अ**•वाब्रहादाय **उ८भ**र्यायाः न् भुवद्यस्य ।। निरामः कात्रभः एक ज् निनिज्ञ निवस्तरः। गृत नायजनः ভত্ত প্ৰভ্যযোগি নিগদ্যতে ॥ ভত্ত **(इजू** वं)ाधीनाः ज्ञानाय (इजू यंथा। वर्षा कक्क णुन श्यानणनाजितियु-ন শোক চিন্তা ভ্যাদ্যো বাতপু-काशरङ्ख्या वाख्यान् वरायीन्

र्वाथगित ॥ भार करेंद्राक जीक কোৰ ত্য। ক্ষাভিঘাতাদ্যঃ পিত্ত-পুকোপছে তবঃ পিত্ত নান্ৰ্যাধীন্ (वादगन्ति॥ वमन्त्र मधुत जिला भी-जारयः कक्लुकान (इउदः कक् कान् व्याशीन् (वायमन्ति ।। 🗯 ॥ ञ्य मः नार्ध नंकन नार । यथा पूर्धन रिहारम् स्था हानुविमर्भजा। उँ পত্তি যাম্যস্যাসৌ সংপ্ৰাপ্তি জাতি त्रागिकः।। **एथा** मूर्छन (मास्य यथा काद्रगाज्यस्य पूर्वेन एतार्यण । यथा চাৰুবিদৰ্শতা অনে দ্বা দোষাণা বিদর্পণ মূজাৰ স্তিগ্যগাদিগতিভে দেন। তথাত বিসর্গতা আন্যদ্য ग উৎপত্তिः जामी मःशुष्टिः। माछ व्यवस्थाम जःशाखः भग्रायावास् জাতি রাগতি রিতি 🛚 সংশাপ্তে রৌ-भाविक (छमानाइ। मःथा विक्न পাধান্য বল কাল বিশেষতঃ। সা ভিদ্যতে বথা ত্রৈব বক্ষ্যন্তে ২প্টো জ্বা इंडि॥ मन्थामिक्सा य विष्णवा ষ্টেভ্য: সা সংপাপ্তি ভিন্যতে ভেদ-বতী ক্রিয়তে ইত্যর্থ:। তত্র সংখ্যা• विवृत्गाञ्च। यथा खुद्रा २ द्वेश च-जी**मातः य**न्तित हेर्नुपनि । विक्न विवृत्गाञ्च। पाषापुर सम्दर्भागः विकल्ला १ मा म कल्लना मन्दर-

डादा॰ ममूहिडानाः रहार्याणाः जेः नाःन कन्नन। शैन मध्याधिक खरेर र्वाश्वन्त्वा विकन्नः ॥ 🗱॥ श्राथानः ৰিবৃণোতি। ৰাতজ্য পারতজ্ঞান্ড্যাণ ेब्रात्यः भाषान्य मानित्यरः। ब्रात्यः ৰাতন্ত্ৰেণ পাধান্য পারতন্ত্রেণা श्राधानायः वरमिन्छ। यथा स ं उच्चमा जुबमा शाधीनाः जुबाधीः नानाः चानाधीना मनुष्यानाः ॥॥॥ বল• বিবৃণোভি । **হেত্বাদি কাত্**ি युग्रवरिव वंजावन विरम्भगः। अ-ত্রাণি ব্যাধে বিত্যনুবর্ত্ততে। হে-ত্বাদে: হেতু পূৰ্বৰূপাণা কাত্য্ল্যে-न माकरनान। व्यवयदिः अकरमरमन । ब्राप्त वंनावन्या वितन्यगः वि-শেব বোধ: ॥ 🗱 ॥ কাল বিৰুণোতি । नकः रिनर्जु जुकारेम व्याधिकाः ला यथा वलः। नक मजावायः द्राः ত্রিবাচক । এতেনৈতদুক্ত যমিন कारम द्राप्त वम्य दायम्य भुरकान উক্তোন্তি সোণশ তুদ্দোৰজন্য ব্যা-(धः काम इंडार्थः। नकारम ब्र'लम् বাভাদি পুকোপ উক্তো বাগুটেন। তে ব্যাপিনোপি ক্ষাভ্যো রখো ম (प्राक् मः भ्याभ वर्षा शहा दावि ভুক্তানা মন্ত নধ্যাপুদিগা: ক্রমাদিতি ।। তে বাত পিত্ত ককা:। ঋতুবু বা

ভাদিকোপো বথা। ব্রাসু লিলিরৈ वायुः शिखः भद्रिकः উद्माकः। वनस्य ज् ककः सामारमका भुक्षि ब्रार्खवी भ # JI न• नाषि र्वाधीना• ज्वानाय হেতু র্যথা। মিখ্যাহার বিহার জ পিত বাডাদ্যামাশ্য গমন রসন্যণ কোষ্ঠাণ্নি বহিনিরসনকপণ জ্বরোৎ-পত্তি পুকার বোধ্যতি তথা ব্যা-बीनाः मःच्या सायाः माः म दल्लना পাধান্য বলকালাশ্চ বোব্যতি। छ्यू कात्यू विकिट्मावित्यः म्राट् ॥ १। व्यथं भूर्वक्रम् । क्रम् भार। পूर्वत পদ্ভ তদ্মেন বিদ্যান্তা-विन मामगः। मामानाक विनिष्ठेक দ্বিধি তদুদাস্ত।। সামান্য তর रमायागा विरमिरेय ब्रमिविकः। विलिक्ट भीवबाक ना। विलिवेन সমन्तिष्ठः॥ हायागाः वित्नियाः कृ **ञ्चािञ्णव (ब**बनाहाद्मि मान्स्राहरः । তর পূর্বপণ ব্যাধীনাণ জ্ঞানাৰ (रुडू र्थश। **भ्**यामरशा ভाবिन बुद्र॰ বোধ্যন্তি। অথচ তএব শুমাদযো **প্তিশ্**ষিত জ্ঞাযুক্তা ভাবিন বা-ভজ্ব নেত্ৰ দাহ্যুক্তা ভাবিন পি-ভদ্ম বহিমান্ত্য যুক্তা ভাবিন (भूराह्युत (वाष्युष्टि ।। # !। अप नक्तमा नक्त मार । १ ईक्ल

বিশিষ্ট যন্ত্যক তলকণ মৃত।। সংস্থান লিক চিয়ে চব্যঞ্জন ৰূপ भाक् जिः ॥ विभिष्टेः भू बंक भः त्रेय-ক্ষণ মৃত । তত্ত্ৰ লাজে ব্যবহারায शर्वप्रयानाह नः ज्ञान मिलप्रिक्ति ॥ वक्र न ब्राप्त खीनाव एक र्यकान (बरावरत्राथः मञ्जाभः मर्वाक्गुर्ग-ঞ্ যুগপদেওল্লক্ষণ জ্বন বোধয়তি ।। 🕸 ।। व्याथा भगवा मा वाका गार्। अवधाम विश्वाताना मुनारवान म् थावरः। नृगामुशनयः विन्तार न হি সাজ্য নিতি মৃত:।। 🗱 ।। তর বাতসেগ্রপশ্য মাহ। মধুর লাব आप्न निश्व नरम्। अप्त कृष्टिकः द्र ४७ (वर नःसर्फनानि ! एक्न जलः দ শেবাভাল্ বভৰ্ণানি পুৰুপিত প্ৰনাৰ শান্তনে তানি জ্যু:॥#॥ ज्य भि उत्माभभग माह। ठिक चार कदाव भी उशवन हाया निणा दीक्रन (क्रांट्या जृगृह यञ्चवादि <u>जनर जीगाजमःस्थलनः । मर्लिः</u> ক্ষীর বিরেক সেক ক্ষিরসাব পুদে शांकि भागशांत्र विशांत्र (उपज बिषः भिक्तः भुगान्तिः नरस्य।। #॥ অথ কফস্যোপশ্য নাহ। ৰক্ষ ক্ষার ক্যায় তিক্ত কটুক ব্যায়ান

নিষ্ঠীবন স্থাত্তিশীরো কিরেক বমন ৰেদোপবাসাদিক। ভৃড্বা-তাঘু নিযুদ্ধ জাগর জলুক্রী~~ভাক্~~ন-সেবন পানাহার বিহার ভেবজ भिनः त्राम मृगुः रख्र ॥ 🛊 ॥ बनकी जा कथ कक रत्र उनार । জলকীড়া জনিত লৈত্যেনাবৰুদ্ধ দেহোয়া পক্ষলিগু পাকাণ্নি রিবো-(गृ। ज्दा कक । लावयि इंडि म-माबि: ॥ 🕸 ॥ छेननया वृत्राब् জ্ঞানায হেতু র্যুক্ত চরকেণ। গৃত-निक् महीर् नक्षाक व्यापि मूल-শবানুপশ্যাভ্যা• পরীক্ষেতেতি ॥ ত্তথা চ সৃশুতে। অভ্যক্ষ স্বেদন স্নে-हि विकासि। वाजिका न यः। ना-ন্যেৰত তু বিজেশ রক্তনাতাৰি দ্বিত ।। সর্বেবা মেব রোগাণা। निमान क्लिडा गलाः। उर ल-কোপস্য তুপ্রোক্ত বিবিধাহিতসে-वनः ॥ अर्खिषाः द्वाभाषाः निषानः সন্নিকৃষ্ট• কারণ•। হৃপিতাঃ শ্বহেতু দুষ্টা:। নলা: বাত পিত্ত কফা এ-বেত্যশ্ব:। তথা চ বাণ্ডট:। দোষা-**এব হি সর্বেষা রোগাণামেককারণ** नि । न वागस ने का विष् वा चिना র: স্যাৎ। ভয় 💋 তাপ্যংপত্ত্যনন্ত-द्रा ताव भूकाभन्यावनाः जावि-

রোগশি

द्यार । उठमा मुक्तम् खनायान স্যেব। ইতি ভাবপুকাশ:॥ #॥ शाशकरवांगा यथा। माजाजनीय कर्माविभारक । अंध्यः द्वाजयन्त्रा ह ् भुम्पारहा गुरुनी ज्या। मूबक् हान्म-রী কাশা অতিসার ভগন্দরৌ॥ मृष्ठेवुनः शश्वमाना शकावारण। शक नाननः। ইত্যেব মাদ্যো রোগা ম-হাপাপোন্ডবা: মৃতা:॥ জলোদর यकृष श्लीह म्नाद्वाग वृगानि हा श्वामाजीर्वज्ञ इपि ज्ञ । याह गन-गुरुाः ॥ ब्रकावृष वित्रर्भाष्ट्र। छ-शशास्त्रा स्वार्धात्रानक শ্চিত্র বপু: কম্প বিচর্চ্নকা: ॥ ব-ল্মিক প্ররীকাদ্য রোগাঃ পাপ अगुक्तवाः। उथा अर्भ जान्ता नृगाः রোগা অতিপাপান্ডবম্ভি হি॥ অ-(A) इ वर्ष्या (द्वागा कायर द्वागम-क्षद्राः। উচ্যন্ত हि निनानानि शुप्र-শ্চিত্তানি চ ক্রমাৎ॥ #॥ সর্বরো গনাশক দান যথা। হেমাদি পৃত मानथए उगवहाकाः। मूवर्गमानः अर्ख्याः (द्वागागाः नामकाद्रगः । ∠ ७য়। ८ मर्व भ्रयाः कर्वताः कमः लार्ख्य ॥ 🗷 जनगामञ्डुः ॥ # ॥ व्यथा ताग्रज्ञानिकः । उत

भुजि**न** विजीया जायामनी निक् मीजिया मध्याः । उत्र नक्षेत्रानि । স্বাভী, শুবণা খনিষ্ঠা শতভিষা (बा) हा श्वा भ्वा भ्वावीण भ्व-क्तृती भूर्वजामुनट मदा जत्री ম্গলিরা সি। তর বারা: ক্রা: । ভত্র যোগো ব্যত্তীপাতঃ। অশো-खमण्डमुः । वागारभक्षा (करमुव भाभगुरः । ইভি জ্যোভিত্তवुः ॥ 🛊 ॥ यशिक । हम्मुाम् (को वाडी-পাতে ভৌমার্ক শনি বাসরে। বুণ गुल्का व्यापि मुक्तः कृषः श्वानः न-माहरत्र ॥ भूबाज्य मचार्म्मय। छ-রণী কৃত্তিকা তথা। আদুাযাঞ্চ তি থৌ রিক্তে চারোগ্যস্থান মাচরেৎ ।। ইতি জ্যোতি: সারসংগৃহ: ।। (द्रागम्⁾ क्ली 'लेषथ-। इंजिटेवर/क'।। রোগনাশকে ত্রি॥ (द्रागज्ः जी भदीदः। ইতি भदः **हिन्द्रिका**।। রোগরাজ: পু॰ রাজ্যক্ষা। ইতি व्राजनियंग्डेः ॥ हो निमान । इंडि রোগলকুণ बाबनिघणः॥ রোগশান্তক: পু रेवनाः। इंडि मक् हिन्स्का॥ ভিথ্যে রিকা: পুশস্তা:। দশনী ∥রোগশিল। জ্ঞী মন:শিল। ইভি

व्राजनिर्घर्षः॥

রোগশিল্পী পু• বৃক্ষবিশেব:। শ রালু ইতি ভাষা। ইতি ফটাধর:॥ রোগশুেখ: পু• জ্ব:। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:॥

द्रागरः क्री 'छेवधः। ইতি भक् हिन्दुका॥

রোগহর দুব্য জী রোগনাশক বস্ত । यथा । धनु छति क्वार । प्वारी मधुत्रामीनि विक्ता (त्रागहत्राग्)इः। শালি ষৃষ্টিক গোধুন ক্ষীরক্ষৈব ত-থা মধু ৷৷ মজ্জা শৃঙ্গাটক যব কশে बीक्क (गाक्कूत्र । गञ्जाती (भीक्र तः वीकः माका थर्ज्द्रकः वना ॥ नादिक्तलकाञ्च ७४। विरादी ह পিয়ালক। মধুক তাল স্মাও मूर्थत १र॰ मधुरतागनः ॥ मृही मारु भुमननः यिजितुर भुमामनः । क्मिक्ट ककक्ट व्या अका जुर्थः निरविजः ॥ श्वाम कामामु মাধুৰ্য্য **ৰ**র্ঘাতাৰু দানি চ। গল গণ্ড শ্লীপদানি গুড়লেপাদি কার (यर ॥ 🛊 ॥ माजियायवकामुक कः निष्यं कत्रमर्गको । भाजुनुकामाः তৰুঞ্চ বদর• তিত্তিরী ফল•।। দ ধি ভক্ৰ॰ কাঞ্জিকঞ্চ লন্দচ• চামু-বেতস•া অন্নো দন্তশঠাযুকো লা-

व्यक्ष नाज्या-द्रमुः शस्त्रतेना वृद्ध क्८ वृरया विषाशी ठानुं लाभनः। प्राञ्जार्थ (भवामानः वर्षात<u>ि एष्ट</u> रुर्वकः॥ नदीद्रमा ह रेगियना यद्र-वर्धभकृष्डत् । ছिन्न जिन्न दुर्गाभी-নি পাচয্ভ্যগ্নি ভাবতঃ।:#:। লবণা-पि यवकात्रै: मर्ड्डकाषिक लावनः। लायनः भावनः (क्ररी विराह्मय मर्भः गामिक्टा। भागरताथी मानवकृट म-📭 🗝 🗝 📭 📭 📭 📭 📭 📭 📭 📭 ठेल्गाक रेववर्गुः जनस्य मुनः ॥ ब्रज्ज বাত রক্তপিত্ত পুণস্তেন্দ্র ক্জা-मिकः ।। #।। (व) वि निगुः म्लक्क (म-वराक व ब्रह्मकः ॥ व्यवनः ब्रह्म क्वाः मुखा खशुल् वाक्वी। कर्त्वा नीभ-नः (भाषी अष्ठ क्ष् कका अक्र ॥ **(इ) न्यानम्य क्यिइतः मूक (याम)** विद्रापनः । এ:का एकार्थः (मद्रा गाना जुन मारामिक् ज्वर ।। 🛊 ॥ क्ञगानः कत्रीत्राणि हत्रिष्मुग्यवा उथा। साम् कफेक विजागि वृह्डी षय मझिनी ॥ अपूठी ह पुराकी ह ত্রিবৃন্ধপূকপণ্যপি। কারবেল্লক বা-ভাঙ্গ করবীরক বাসকা: ॥ ক্রো-🔍 हिनी नह भूझी ह क्कां हो। देवबय-ন্তিকা। জাতী বৰুণক निয়ে। জ্যো-ভিষাতী পুনর্ণবা। তিক্তো রস-

য়ে গহ

(मूर्वः महापूर्वात्वा भीवन ख्या । **माधान जुत्र कृकामा गृही कञ्**जि-क्रांनिकिट।। विभ्व क्षत्र जारणाव व्य डार्थः म ह (मविजः। मनाउस (कशकार्खि निवः मूच वुगारिहर।। #11 ত্রিফলা শলকী হনু আমুমুণত विभिक्त । जिन्द्वकः वस्त्र न भाकः निञ्चाव मृत्र विज्ञिका ॥ निञ्चावशास পালস্ক্যাইতি কুচিৎপাঠঃ॥কবাযো গ্রাহকোরোপী গুদ্রনঃ ক্লেব শোষ-ণঃ। একো ২ত্যর্থ সেব্যনানো হাদ-याम्य भी ७क्८ ॥ गृथस्माय जुद्रा-थान मन्।। अञ्चाहिकातकः । 🗱 । र्विष् कर्ष नवन (स्वम्की वना घर-।। कहनी नज्ञकी भाग्ना भूननंदा न-**ा**वती। यश्चिरञ्च वृक्तम श्री सम्रेष्ट्र ब्रुखरक ख्या ॥ यव रकाल क्ल्यानि कर्यामीम अभूलकः। পृषक् अभाखा वाडारम वर्षा वर्षा वर्षा ।। म-भवती विमात्री व वालकाणीत व-स्व· । मृद्धा विष्टः शिक्षणी व वस्त्री । इनकी उथा।। करली (ठाए भन म् गुपुषत भागिकः। 🕸। व्यथ न्ने मेरेता वार्ता हतिमा खड करे हैं। । শতপুশ্লী है बाতी ह ব্যোষারশ্ব ।। इनी। क्षा नेलि रेडन दमा मङ्जा न्नर्म भुवद्र प्र- ॥ उथा थी मृ उ রোগছ

নেধাগ্রিকাঙ্ক্রিণা শস্যতে ঘৃতণাকে বল পৈত্তিকে সূর্লি র্বাতিকে লবণা-বিত•না দেয[়] বহুৰুকে বাপি ব্যোষ कात्र ममदिउ। शुष्टी नाफी कि सिल्स-মানেদোমাক্তরোগিষু॥#।তৈল॰ লাঘব দার্ঢ্যায ক্র কোণ্টেষু দেহিষু। বাতাতপা স্বভাবাতিব্যাযাম ক্ষীণ খাতুষু।। কক্ষেক্লেশক্ষযাত্যগ্লিবাতা-বৃত পথেষু চ। তথা দক্ষা হলভুই। যোনিকর্মা শিরোঞ্জি॥ উত্তমস্য পল মাত্রা ত্রিভি শ্চাকৈশ্চ মধ্যমে । জবন্যস্য পলার্চ্জন সেহ ক্বাথীय-(वय ह।। #।। जनमूक शृं खं जिय न्यं ক্তৈলে ন শস্যতে। স্নেহে পীতে তু ज्कायाः निर्वमुक्षामकः नद्रः॥ वा-**जान्ताम रीक्षाति वहाँ तिक मन** মত•। ৰক্ষ**স্য স্থেহন•** কাৰ্য্য মতি-ব্রিগ্ধস্য কৃক্ষণ ।।।। শাসাক কো-রদ্বাম ভক্র-পিণ্যাক বঞ্জিভিঃ। বাত শ্লেমাণি বাতে বা কফে বা স্বেদ ইয্যতে ॥ न त्रिप्यम् जिञ्ज् न क्र দুর্বল মুর্হিতান্। ইত্যাদি মহাপুরা-ণে গাৰুডে যোগসারে ১৭৭ অখ্যায়ঃ ॥ 🗱 ॥ भन्छ त्रिक्वाह । वृत्र टेना नि वक्तामि मृत मृत्रु आगम् । मङ् भूबी दहा सामा वाकी वृक्षम्वई-ना ॥ अञ्चा छज्ठी रेठव अवेबवक

রোচক

বাছচী। এতৈ রক্ষমনৈ ভাগৈ ঘৃত भुञ् विभावत्यः ॥ कछकार्या तम পুছ: कीद्रभुष्ट मनविज:। এउद्या শ্বী ঘৃত নাম শু,তি মেধাকর পর ॥ #॥ बिक्ना চিত্ৰক বলা নিৰ্গুণী নিম্ব বাসকা:। পুনর্ণবাওড়্চী চ বৃহ তী চ শতাবরী।। এতৈ ঘূ ত॰ যথা काञ्च अर्द्धाभविभर्मन । 🕸 । वः न। नजकवारय जु रेजनमार्काएकः भारत्य ।। करेलू अधुक मिक्किश हन्त নোৎপল পদ্মকৈ:। স্ক্রেল। পিপ্ন লী হ্বপ্ত ভুগেলাগুক কেশরৈ:।। গ-क्षाश्र कीवनीरेयण कीत्राहक जना-শ্রিত ৷ এতন্ত্রিনা পক্ ছাপ্রে-দুজতে শুভে॥ সর্বাত বিকারা স্ত **न**र्यथाद्वड्डा**न्**यान् । **टेन्ट (म**न्ट् পূশন্যেদ্বাখ্য রাজবল্পত ॥॥॥ শতাবরী রসপুস্থ শ্লীরপুস্থ তথৈ व हा भाजभूझा (स्वहाक मा॰जी रेष्णात्वयकः यवा ॥ हन्स्नः छभद्रः क्ष भावा हा भूम जी उथा। बरेंड: कर्यमिः करेन्न रेखन भुष्ट् विभा ष्टरा क्षु वामन शक्ना विविव ব্যঙ্গ অন্তিনাং ৷ বাযুনা ভগ্ন গাত্রাণাং (य ह नीक् कि रेमथूरन ॥ ब्रह्म बड्डें इ গাত্রাণা চাধ্যান মূখশোবিণা।। ত্বগ্গতা শ্চাপি যে বাতাঃ শিরা স্না- |

যুগতাপ্ত যে ৷৷ স বস্তি নাশ্যভগ্ৰনু रेडिटेक्टर महाम्लाक्कः । नाहायप् मिष् रेज्यः विकृत्नाकः कगम्नेन .॥ 🛊 ॥ भृथक् ठिल । घृड । क्र्यार नगरें जीवरिशः भृथक्। मञावर्ग्रा শুড়চ্যা বা চিত্রকৈ রোচনাযুত:।। निर्छछा वा अुनाव्रगा कण्कार्या त्रमापि ভि: । वर्षा वानवया वाशि वामकन कणबिकिः॥ वाक्या हिन्नः গুকেনাপি ভৃষ্কাজেন মুণ্ডিনা। মূ-चन्। मन्यूलन थिम्द्रिंग विविन् ভि: H विका भाषा वाश हुर्नः স্যাৎ সর্বরোগনূৎ। ঘ্তেন মধুনা বাপি যুক্ত খণ্ড ভডাদিভি:।। লব-ণৈ: কটুকৈ যুক্তি যথা ভাগঞ্চ রো-পন্ । #। চিত্ৰ কৰ্কাৰু ত্ৰিবৃতা ম-लय इयगात्रक ।। यथा ह वाला श-ণিক। সপ্তপর্ণ সুবর্চিকাণ। জ্যোতি-মাজীক সংভূজ্য তৈল ধীরে। বিশা-हरवट् ॥ अञ्चिष्ठान्समः रेजनः ज्ञाः मम् १९ ७ शन्सदा । (माधन दार्घन-रेक्षव मर्द्धवर्गकत्र भद्र ।। विज्ञका्म् ५० महारेडन नद्यागश्चक्षनः। व्यक्तामः निन्दूता रहिजान दि नाहरः॥ कात्रहरः/किनगुञ नामुकः **मत**्नान्छवः । इन्तवाक्ग्रभारार्ग कर्तिः कन्तिः गरेमः ॥ कन्तिः

शांत जामरिनः हैं कि नाठः॥ व किः नर्यभक्षः रेक्न मकाम्दिन्छ रगिकिकः। मृष्यिमा भरहरस्कः व्यक्तनित्रभक्षः युकः॥ व्यक्तमानः दिकः रेक्नः गर्थमानाः वारभाशः वि। विस्थास्त भरहर भक्षः भक्षेत्रकः विरामाध्ययः॥ द्वाभगः मृजा-वक्ष रेक्तनात्म कात्रस्थः। व्यक्तमानिकः रेक्नः भश्चाविर्यक्षः रत्वाभक्षः ॥ हेकि भाक्षः २१৮ वर्थश्वः॥

রোগহারী পূ বৈদ্য:। ইত্যমর:॥ রোগনাশকে ত্রি॥

রোগিতক: পু• অশোকবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

(त्रागिरक्षण की छेषपः। इठि

निकृतिका।। (त्रागिनुष्य वि।।

(त्रागी कि (त्रागगुजः। छर्टभर्गा

यः। व्राविठः २ विकृठः २ भानः ८

भानः ६ मन्दः ५ व्याठ्यः १ व्याठाः

छः ५ व्याठानिकः २ व्याः २० मान्यः १२ व्याठाः १ व्याठाः

स्यः १२ व्याठाः २ व्याः २० मान्यः १२ व्याठाः।

स्यः १२ व्याठाः २ व्याः १८ व्याठाः।

स्वानिः। व्यामयावी १० भागुः १८।

(त्रागिनः भेषीका। उव वाष्टः।

सर्मान ग्याम्न श्रोद्धः भतीक्षम्य

(त्रागिनः। व्यागुतानि पृक्षा ग्यामाः।

ছীতাদে: পুশ্বতো **ৎপর**ণ।। আযু-वारि। यारि नदाए नाश्रद्धाना-थाज्ञानि । दुर्गा पर्मातन । अब म-म्मामिकालेकि जात दिन्। न्म-र्मा भी जातः। भी जाक मृहूक-িঠিনত্বাদিনা পরীক্ষণঞ্চ। পুশুতঃ। উদর লাঘৰ গৌরৰ ভূষা বুভূকা वनावनामिश्रा मिथ्राम्ही विकादा হিদুরাখ্যাতান্তথৈবচ।তথা দুল্লব্নি-शृक्षाण भा**र्**ययू णिकिट मकान्।। তর দর্শন নেত্র জিন্তা মৃত্রাদে: কর্ত্ত-वाः ॥ ॥ ७व भवश्रीका यथा। भ-ब न्राट भवना मुक्क ध्रुवर्ग छथा-क्ष । (कार्रे द्वार : श्रुविष्टेक ख्या स्टब्स বিলোকন ।। হরিদাখওবর্ণঞ্চ রক্ত বা হরিত তথা। দীপদ্বেষি সদা-হঞ্চ নেত্র॰ জ্যাৎ পিত্তকোপত: ॥ व्यू वंवान वाक्नार शिक्ष नार সলিলপ্ন তে। তথা ধ্বশ্ববর্ণক জ্যো जिहीं न॰ वनान्विज• II (नज• हि-त्रिय वाङ्न्डार महात्रायष्य न-ক্ষণ ৷ ত্রিদোষ লিস্ক সেবেত ত-ন্সার্যতি রোগিণ 🛭 ত্রিদোষ দৃষি-ত । নত্র মন্তর্মগ্ন ভূশ ভবেছ। ক্রি विक् निवमादि शाख्याकी वर-ত্যপি।। 🛊 ॥ অথ জিন্তা পরীক্ষা। শাকপত্রপুভা ককা যু টিতারসনা-

নিকাং! রক্তা শ্যানা ভবেং পিত্তা-क्षिश्राम्। श्वला ककाट ॥ পद्रिन्धा খরস্পর্দা কৃষ্ণা দোষত্রযে . १ বিকে। रेमव (नायष्वयाधिकः) (नाय षिठ्य नक्षा।। 🗱।। वय ग्वभन्नीका। বাতেন পা গুর• মূব• রক্ত নীলঞ্ পিত্তত:। রক্তনেব ভবেদুক্তাদ্ধবল (क्निन क्कार्॥ 🗱 ॥ व्यथ मंत्री-त्रमः উक्षदानि ज्ञानार्थः म्लानंनः कार्यं । उव नाजी भन्नी का भार । भूरमा मकिन इसमा क्रिया वाम-कत्रमा जा जक्ष म्लगा नाजी भ-ब्रीकाउ ভिरादेशः॥ अञ्जूनी ভिन्न किम्बि नाषी भवहिष्ठः न्ल्राम् । छाइडेगा मूथ मू:थ कानीगा अ-শলো হথিল ৷৷ সদ্যঃ স্বাভস্য সু-প্তস্য ক্রুঞ্চাতপশীলিন:। ব্যাযা-মশান্ত দেহস্য সম্যক্ নাডী ন বুধ্য-তে।। বাতে পথিকে ভবেনাডী পুব্য-ক্তা ভৰ্জনীভলে। পিত্তে ব্যক্তা ম-**श्रमागाः** जृज्ञेदाङ्ग्राविधा करक ॥ **७**र्ड्डनी नवामा गर्हा वा**ठ शि**छ श्वित्क मु.है। अनामिकाया उद्ध न्याः व्यक्ता वाज करक ভरवट ॥ मध्यानामिका मध्य सुदे। शिख करक २६रक। अयूनि विভযেপি স্যাৎ পূব্যজা স্বিপাতিন: ৷৷ বা

তাছক্রণতি নাঁড়ী পিত্তাদুৎ'প্লু,্চ্য गामिनी । ककामन्तर्गाठ (छाँगा সলিপাতাদতিজতা দেবকমূৎপু -ড্য চল্ডি ধুমুনী বাত পিন্ততঃ । বহেদ্বকঞ্চ মন্দঞ্চ বাত শ্লেমাৰ্থি-कि उठ:। উৎপ্লু ত্য मन्तः हवि नाडी भिड़ करक १४(क।। का-मार काषार (वगवरा कीना চিন্তা ভ্যাপ্লতা। স্থিতা স্থিতী हालाचा मा रुखि झानहाटा ख्था ।। অভিক্ষীণা চ সীতা চ প্ৰাণান্ হন্তি ন সংশ্यः। জুর কোপেন ধ भनी (माक्ष) (तगवडी खतद ॥ मन्ताः की नशाकाक रेमव म-ব্দতর। মতা। চপলা ক্ষ্রিতস্য স্যাৎ তৃপ্তন্য ভবতি ছিরা ॥ সু-খিনো**পি ছিরা জ্ঞেয়া তথা বল** বতী মতা। ইভি ভাবপুকাশ: ॥ রোগ্য়ণ ত্রি অপথ্যণ। অহিত।। ইতি শব্চনিদ্কা ।। রোগসম্ব किनि ह।।

বোচক

রোচক: প্ ক্থা। তৎপর্য্যায়:।
বৃভুক্ষা ২ অশনা ৩ জিঘ্নুদ্ ৪
কৃতি: ৫। ইতি হ্নেচন্দুর্গ কিন্দী ।
। ইতি শন্বহাবলী ।। রাজপলাভুঃ।। অবদ শঃ। ইতি রাজনিষ্ট:
।। গুছিপর্গভেদ:। ভণ্ডিউর ইতি

(ब्राइनी

विशानपर स्थानः । जिल्लाम् । १ निमाहतः २ ६ न इतः ० कि जतः ८

गगहानकः १। अम्। खनाः। मधु

त्रद्वः। छिङ्कदः। कर्तृद्वः। शास्त्रः कर्नृद्वः। वयुद्वः। छीकृद्वः। इत्यदः

। हिमज् । अष्ठ कञ् ककानिन व

ক্ষো ংশ্ৰী স্বেদ মেদো জুর গন্ধ বিষ বুণ নাশিত্বঞ্চ। ইভি"ভাবপুকাশ:

॥ किकात्रक वि ॥

त्राह्मः भू॰ क्ष्मान्यनिः। इंडऽ-मत्रः॥ स्थडमिगुः॥ भनाकुः॥

व्यात्रगृथः॥ कत्रक्षः॥ व्याह्मात्रेः॥

দাডিন:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। রো-চকে ত্রি। ইতি মেদিনী।।

(बाहनकः शु· क्षेत्रीतः। ই**छि ब्रा**क

_ निर्घिष्ठः ॥

রোচনফলঃ পু• বীজপ্রকঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ।।

রোচনকলা জী চিভিটা। ইতি

द्राजनिर्घकः॥

রোচনা ত্রী র্যক্তকর্মার । গো-পিত্ত । গোরোচনা ইতি খ্যাত ॥

वत्रवाविट। इंडि स्मिनीं॥

त्रिक्तिका जी वन्मद्राहना। इंडि

माजनिष्ठिः।। माञादाहनी। इवि अञ्चनाना ।।

त्राहनी की जामनकी॥ शास्त्रा

রোট্

চमा । इंजि द्राजनिर्शकः ॥ मनः-

मिना । इंडि (इमहन्मुः ॥ एउड-

बिव्छा॥ खँडाद्बाहनी जिथ्रा छ व-

निक् मुंबा । उट शर्यायः । काण्यि-सः २ कर्वनः ७ हन्युः ४ त्रकानः ए

। इंडामद्रः ॥ किलाझः ५ कलीनः

१ किम्मिनः ৮ काम्मिनाः ৯ व्रिटनी

>। इंडि छद्रछः॥ भर्यग्राशास्त्रः

खगाक किलालक मास पुछेवाः॥

त्रिक्तिमानः भू अर्थगीवाइत्रामा-

वर्षः। यथा। श्रीवृत्का क्रम्यावर्त्ता क्षाव्याता गलाच्छवः। इंडि बि-

কাওশেষঃ 11

রোচিঃ ল্লী পুভা।ইত্যমর:॥

भितिकः जि जनकाद्रापिनां नि-शिक्षीनः। उर्ध्यर्गायः। विज्ञाहेर

जुा कियू: ၁। ইত্যমর: ॥

त्राष्ट्री है हिनासाहिका। इंडि

রোটী^ন ত্রি রোচিফু:। ইতি হেম-চন্দু:।।

রোচ্য বি পুকাশ্য ॥ পুীতি বিষয় । ৰুচখাতো: কর্মণি য পু-

उ रायन निम्नामा श्य•॥

রোট্ বি হি•সু:। বধক:। রোষ-ভীতি বিচি গুণ:। ইতি মুগ্রেষ-

होकायाः मूर्णामानः ॥

রোড

मूर्लामानः ॥

রোটিকা

রোচিকা জী পিষ্টকবিশেষঃ।রোটা ইতি কটা ইতিচ ভাষা। তৎকরণ পুকারমাহ। শৃষ্কগোধ্মচ্র্নে কি-किट मुक्काक (मानिकाः। उसक বেদযেৎ কৃত্বা ভূযোকারেপি ভা भरहर ॥ जिल्लिया द्राविका (भू) का ख्यानम्ताः भुष्टच्चारः । द्याहि-का वलकृष्क छ। वृः इनी शाजूवर्षनी । वाजन्नी कक इहुदी मीलानीना॰ পুপুজিতা।। 🟶 ।। অথ লেটা। মুদ্ शाध्यह्र्नं आष्ट्रगाहः विमर्पारः 1 विवाय वर्षकाकात्र निवृश्या मोरेनः পচেट ॥ অञ्चादककं हो হেষা কৃহণী শুক্রলা লঘু:। দীপ-नी ककर्षवा। शीनम शामकाम-**डिट् ॥ # ॥ यथ यवाहारिका।** যবজা রোটিকা ৰুচ্যা মধুরা বিষ मा नघुः। भन भुकानिमकत्री वन्तरा হন্তি কফান্যান্।। পীনস খাস काञाःक (यस्। (यह गनामयान् ॥ 🗱 ॥ ज्यथ भाषत्त्राहिका। हुर्न॰ य-इक्ष नायाना॰ हमभी माভिशीयत्। व्यभी ब्रव्हिं द्वाही क्थारं वन मीखायीना॰ পুপ্জিতা। মাধাণা॰ मानग खारा ञाभिजा छ। कक-গুকাঃ!৷ আতপে শোষিতা যন্তে পিষ্টা ভার্মনী মৃত্য ধ্নসী হচিত। সৈব পোকা ঝর্মরিকা বৃধি: ।।
ঝর্মরিকা স্থানে ভূভূরিকা ইতি
গুর্তরিকা ইতিবা পাঠ: বিষ্যারী কফ
পিত্তন্নী কিঞ্ছিলাতকরী মৃত্যা:
লা
ত্বি কিল্লা শ্লেম্য পিত্তা মুনুদ্ওক:
। বিষ্ঠান্তিনী ন চক্ষ্যা ভদ্ওণা তিল্লামুলী।।ইতি ভাবপুকাশ: ॥

রোদন

त्रामः ज्ञी चर्गः॥ ज्भिः। इंडि स्मिनि॥

कन्नप्राः ॥ य व्यक्ताप्रः । इंडि

ञनारत्र । ইতি কবি-

(द्राप्तनः क्री कन्दनः।। अमु। इंडि

(क्रिप्ति।। उन्र म्लाम्लः यथा।

यन् ज्ञिष क्रिक निनः म्लप्तः

न्गाः। शृष्ट्राम् पीनः कक्षः क्रि
लः न म्थावरः॥ इंडि गाक्ष्यः छ।

यथायः॥ #॥ क्रिला (धन्नाः

व्राप्ता मृनः मृङः मृद्रो क्रद्राप क्रिला मृङः। इंडि शक्तम्। उपमा विम्नुः

ना मर्ल्ड व्रक्तमः या वल्व क्रा । सः॥

व्राप्ता मृल क्रतन, मृङ्गां न व्रकः।

यथा। क्रानित्ना माक्ष्यः व्रवानः।

(द्राप्तीः भूत्र मान्युः। (द्राप्ताः)

मुन्न अवास् ज्ञाना निक्क द्वा ।।
इंडि नुक्ति वर्र्ड गण्य िश्य १ १
व्यव ।। १ ।। भू अ मृष्मि । द्वा ।

हन निर्वादा यथा। (मुद्या मुन्न वर्षे ।।

हन निर्वादा यथा। (मुद्या मुन्न वर्षे ।।

हिन्न निर्वाद ।।

बामनिका जी यवानः। ইতি রা-ক্রমির্ট:।।

त्तामनी जी मृतानजा। इठामतः॥ त्तामनी जी चर्गः॥ ज्ञानशः। इठा-नतः॥

রোদসী ব্য় স্বর্গ: ॥ ভ্নি:। যথা

। দ্যাবাপ্থিবেটা রোদসেটা রোদসী

দসী রোদসীতি চ। ইতি ভরতগৃতকোষ: ॥

(द्राप्ति) जी ज्ञिस्ती । यथा।

भुम्द्रश्वाणि ज्नातो (द्राप्ति)

द्राप्ति ह एउ। इज्यादा (द्राप्ति)

द्राप्ति ह एउ। इज्यादा । ज् ज्

विः (प्रोद्राकाण अर्ज महिर्ज दि
गृशीरज ह द्राप्ति । द्राप्ति । सम्पर्य।

द्रार्टि इजि ज्न्यादो भद्राम्यः

प्रज अरज्य स्वय मास्र स्रयन

(अक वहनारस्ति। ज्यापण द्राप्ति। म्यू

प्रिर्ज फेर्टि एउ। (द्राप्ति द्राप्ती)

ठानि मिवि ज्यो नृथक् नृथक्।

मङ्भूरयार्गभात्या (द्राप्तः मानः)
भि द्राप्तमी विषयः ॥ द्राप्तमी
द्राप्तमा मार्कः भृथीयर्ग पिति
किर्छो । इंडाक्रयः ॥ द्राप्तमी डार्ग्य मभावि । यथा । पाताप्र्यि । द्राप्तमी द्राप्तमी । द्राप्तमी । द्राप्तमी । द्राप्तमी । इंडाम्प्र । इंडामप्र ।

রোধবক। জ্রী নদী। যথা। নিমুগা রোধবকাচ সুবন্তী সিদ্ধুরাপণেতি নদীপর্য্যায়ে ভাগুরি:। ইতি ভ-রত:।।

রোধোবক। স্ত্রী নদী। ইতি ত্রি-কাণ্ডশেব:।।

त्रात्मावजी खी नही। इंडि द्राज-निर्मणः॥

রোর্ণ ক্লী অপরাবং ॥ পাপ । ইতিমেমিনী ॥

त्राषुः भू लाषुः। इंडि मिनी अञ्चनर्यकेणाः।

রোপুপৃষ্ণ: পু• নধ্ককৃক্:। ইতি রাজনির্ঘট:॥

রোধুপুল্লিণা জী ধাতকীবৃক্ষঃ। ইতিরাজনির্ঘটঃ॥ রোপ: পু বাণ:। ইত্যমর:॥ রোপণ। ইতি মেদিনী॥ ছিদ্রে লী । ইভি হেমচন্দ্র:॥

(कार्नान क्षेत्र) वित्ताहन । क्ष्मी कार्नान क्ष्मी कार्ना कार्ना क्ष्मी कार्ना कार्ना

(द्राभगहर्गः क्ली नयनाञ्चनित्णवः।
यथा। यथ (द्राभगहर्गः। भिनायाः
द्राभकः भिट्टे। सन्गाभावा वाद्रिमा
। गृशीयाज्ञ ह्रामा स्वाः उह ह्रामः सर्वः
भक्षा गठः॥ गृष्कः उह ह्रामः सर्वः
भक्षा गठः॥ गृष्कः उह ह्रामः सर्वः
भक्षा गिर्मा । गृष्कः उद्वरः। विह्न्।
जावरय समाज विद्याः विक्रमाः
द्रामा निक्तिभ्यः। यक्षरम्माः
रमन निक्तिभ्यः। यक्षरम्मनः

उन नर्दरिश्वाश्रास्य ।। त्रम्स तिव त्रानम् हर्न मिडमनः मयः ॥ देखि ভাवशुकाणः ॥

রোপণীবর্ত্তি: ত্রী নেরাজনভেদঃ।
্যথা। অথ রোপণীবর্ত্তি:। অশীতি
ভিল পুরাণি বৃষ্টি: পিপ্ললি তুপু
লা:। কাতীপুরাণি পঞ্চাশমরিচানি চ বোড়শ॥ সৃক্ষণ পিট্টাছুনা
বর্ত্তি: কৃতা মসুমিকাভিষা। তিমিরার্ত্ব শুকানাং নাশিনী মাংসবৃ
ক্ষিন্থ। এত স্যা অঞ্জনে প্রোক্তা
নাত্রাসার্ছ ক্রেণুকা। সস্মিকাবটী
রোপণী। ইতি ভাবপুকাশ:।।

(दान) विद्यान । जू धान वि-(नवः। जन धाः। (दान) वि-दान । जन धाः। (दान) वि-दान । जन विदः नी पुनाक। खाः। अ दाः। जन हित्न। (मावहदा वन) । मृद्यविवर्षानाः।। ইতি द्राक्षवञ्च ।।

রোম॰ ল্লী জল•। ইতি শব্দ-চুন্দ্কি।।

রোন লী শরীরজাতাল্বর:।রোঁআইতি ভাবা। তৎপর্য্যাক:।
লোন ২ অকল ৩ ছুলু ৪ চর্মাল
তেন্কহ ৬।ইতি রাজনির্যন্ত্রী।
ভানবিশেষে তস্য শভার্শুর্ভ বথা
। অল্পরামযুতা শুেষ্ঠ জন্ত্রা হন্তি করোপনা। রোনৈকৈক কুপকেস্যা-

म्भागास महास्तानाः ॥ स स्व त्वारम् भिक्षानाः स्मादियानास्य रेखवन। त्वामखरः महिम्मणाः त्वाणी निर्माः मखानुकः ॥ इकि गान्तरः ७० खवतायः ॥ स ॥ बङ्माद्वारम्। रूम्माद्रः यथा। न मलं नरेखः कीः एउ सानि थानि न मन्म्यान्यः । त्वामाणि न बङ्मानि नानिरक्षेन महानुद्राद्धः ॥ इनि रेकोर्स्म उपिति-नारा नृद्राद्धः ॥ इनि रेकोर्स्म उपिति-

(तानकः क्री शाःम्लवनः ॥ व्यन व्याप्टनः। ইতি ताजनिर्धिः॥ (तानकन्मः शुः शिखानः। ইতি ताजनिर्धिः॥

রোনকপত্তন ক্লী দেশবিশেষ:।
কন্ইতি পারস্যভাবা।যথা। লক্ষা অনথ্যে যনকোটি রস্যা: প্রাক্
পশ্চিমে রোনকপত্তনঞ্চ। অধ

নোলবিদে। বদন্তি। ইতি সিদ্ধান্ত-শিরোমণৌ গোলাধ্যায: ॥

(द्रामक्शः शृ॰ (लामविवतः। यथा । शुक्रांशिक काक्षमालाः मासी दुः का कम अल्पा ममख (द्रामक्शिष् निष्ठ तमीन्दिगकदः॥ ইভি मार्क

रखयश्रुवारा (प्रवीमाहाग्रा) ।।

(वामरू को ठामव । ই खि

किकार्खरणकः ।।

(वामरू को ठामव । ই खि एमः

(वामरू के जिल्हा को प्रवि ।।

(वामरू के जिल्हा । इ छामव ।।

(वामरू को ठामा। ई छामव ।।

(वामरू को ठामा। ई छामव ।।

(वामरू को ठामा । ह छामव ।।

(वामरू को ठामाव को छामाव ।।

(दानवजा जी लामावितः। ईंडि (इमहन्मः॥

রোনবান্ তি লোমবিশিষ্ট:।রোন শব্দেভ্যথেরতৃপ্ত্যমেননিল্লম:।। রোমবিকার: পু রোনাক্ষ:।ইতি হলাযুক্ষ:।।

রোমশঃ পু॰ নেষঃ। ইতি হেমচন্দুঃ॥ পিণ্ডালুঃ॥ সম্ভী॥ শুকরঃ
। ইতি রাজনিঘটঃ ॥ অতিশ্যলোমবিশিষ্টে ত্রি॥

রোনশফল: পু॰ টিণ্ডিশবৃক্: ৷ ইতিরাজনির্ঘণ্ট: !!

রোনশ। জী দকাবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। লোনশা চ।।

রোমশুক• ক্লী স্থৌণেযক•। ইভি ভাবপুকাশ:॥

(त्रामहर्यः भू (त्रामाकः। ইতি रुवायुषः॥ (द्वामङ्ख्तः क्ली (द्वामाक्षः। इँउऽ। गतः ॥

রোমহর্মণ: পু॰ সূতঃ।। বিভীতক-वृकः। इंडि सिनिनी।। वारामा বুঙ্পত্তি যথা। অস্য তে সর্বরো-गानि वष्टमा ऋषि जानि यट । दिन পায়নস্য ভগর- স্ততো বৈ রোম-হর্ম: 11 ভবত মেব ভগবান্ ব্যা-कशत स्य॰ পुजुः। ইতি कोर्च्य > व्यश्रायः ॥

রোমাঞ্চ: পু॰ রোমহর্বণ ৷ ইত্য-মর: II পুলক কণ্ট হ রোমবিকি· যা রোমোদ্রম রোম্ভ্র্যা ভাত । ইতি ভরত:॥

রোমাঞ্চিকা জী क्रस्डीवृक्तः। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

রোনাঞ্চি: ত্রি জাতপুলক:।রো-भाक्षविणिष्टेः । उर्भिर्गायः । ज् ষ্টরোমা২। ইতি ত্রিকাণ্ডশেব: ॥

রোনালী জ্রী বয:সন্ধি:। ইতি भक्राना॥ (द्राभावनी ह ॥

রোনাল: পু• **शिखा**न्: । इंडि द्राजनिर्घकः॥

द्यायान् विदेशी न भ् कश्ची व्कः। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

द्राभावनी की नाज्यक (लाम-

। इंडि (इस्टन्द्रः ॥ द्रामादी ७ । -इंडि भवर्माना॥ लामताकी 8। यथा। उन्हाः भूविश्वा नडनाजिः রক্ষণ ররাজ তথা নব লোমরাজী। নীবী মতিক্রম্য সিতেতরস্যাত-বেখলা মধ্য মণে রিবার্ছি:।। ইতি अभावमञ्जयः॥ मा ह योवनात्रस्य ভবতি। অজ্ঞাতযৌবনা যথা। নীরাত্তীর মুঁপাগতা শুবণযো: সী-नि मुद्रसब्दाः ल्याब वन भिनः কিমৃৎপল মিভি জ্ঞাতৃণ করণ ন্য-ग्राङ्घ रिमवालासुत्र **म**स्या मनि-बूथी (द्रामावनी ल्याकुठि मासा-মীতি মুহু: সখী মবিদিত শ্রেণী-खद्रा शृह् जि ॥ ই जि द्र मम अदी ॥ রোমাশ্যফলা জী বিঞ্জিরিষ্টা-ক্ষুপ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। রোমোদ্ধ:। পু॰ রোমাঞ্চ:। ইতি रुवायुषः॥

त्रात्मारक्तः भू त्रामा~~कः। ই~~डि ত্রিকাওশেयः॥

(द्राण: भ॰ भानीयामणक॰। ইতি नक्विन्का ॥

রোলম: পু॰ ভুমর:।ইভি ত্রিকা--প্রশেষ: 11

त्रावः भू· काधः। **इ**ङ्ग्यतः॥ শুণী। তৎপর্য্যায়:। রোমলতা ২ রোষণ: পু॰ পারদ:।। ছেম্বর্ষ- থোপল: । ইতি নেদিনী ॥ ঊষর-ভূমি: ॥ কোথনে বি । ইতি হেম চন্দু: ॥

রোহ: পু॰ অজুর:। ইতি হেম-চন্দু:।।

রোহক: পু॰ পুেতভেদ:।।বোঢরি ত্রি।ইতিমেদিনী।।

(त्राह्म क्री मुक्य । इंडि त्राक्त । निर्घण्टः ॥ क्रम ॥ श्रामू जीवः । इंडि क्रह्माडा जीव १ने शुरुरयन निम्नम ॥

द्भारतः भू भर्व जित्यमः। उट भर्यक्षाः। विम्तानुः २। इजि कर्षाः भरतः॥

রোহতঃ পু॰ বৃক্ষভেদ:।ইভূগাদি কোব:।। বৃক্ষনাত্র-।ইভি সংক্ষি-প্রসারোণাদিবৃত্তি:।।

রোহন্তী দ্রী লভাভেদ:। ইত্যুণা-দিকোষ:।। লভানাত্রণ। ইতি সং-ক্লিগুসারোণাদিবৃত্তি:।।

রোহি: পু॰ বীজ•॥ বৃক্ষ:। ইতু ণাদিকোৰ:॥ ধার্মিক:। ইতি সি জান্তকৌমুদ্যামূণাদিবৃত্তি:॥

রোহিণ ল্লী কালভেদ:। ইত্যা-দিকোষ:॥ সতু দিবসীয় নব্ম মূ হূৰ্ত্ত:। পূৰ্বাক্স শুক্ষস্য গৌণকাল দ্বোভরাবধি:। অপরাহ্মশুদ্ধ

न् भूबीविधः। একোদিইশাজन गमार्गनकालः ॥ द्रोहिनकाम्। नामास्त्रः। रथा। जाव भृदीहरू भाक मिल्याय (दोश्गिस न ने हुएत्-**दिउ**डिशातन পूर्वाङ्ग मुक्तिर म क्वार भाषा होहिन भग्रं छ भी-**ग**ल्बाङ्कालः न्डीयरछ। रउन होहिनः भ्वांक् मुाबन्धानिकाः णखुरना छत्राविषः व्यभत्राङ्गा-क्ता भ्वांविष विज्ञवगमाउः। (ब्रोहिनक **दिवनम्) नदम मूर्डः** । ভস্য জ্যোভিবোক্ত রোহিণী দৈব-তত্ত্বাৎ রৌহিণত্ব মিতি। ব্যাসঃ। আরভ্য সভপে শুদ্ধ সর্য্যাদা-द्योहिन वृथ:। विविष्का विविमा-इगय होहिगछ न नद्दाय ॥ इंडि णाष्ड्र ।।

রোছিণঃ পু॰ ভুক্ণ:।। বটবৃক্ষ:।।
রোহিডকবৃক্ষ:।ইতিরাজনির্ঘণ্ট:।।
রোহিণি: জী রোহিণীনক্ষত্রও ।
ইতি শব্দরত্বাবলী।।
রোহিণিকা জী কোপাদিনারক্ত-বর্ণা জী।ইতি জটাধ্র:।।

রোহিণী জ্রী জ্রীগবী। ইত্যমর:॥
ত ডিং ॥ কটুম্ররা। সোমবল্ন:॥
লোহিতা। ইতি মেদিনী॥ জিনানাণ বিদ্যাদেবীবিশেষ: । ইতি

ट्यान्युः ॥ कान्यती ॥ स्त्रीजकी ॥ मिलिशा इंडि ब्राजनिर्घणेः॥ किंश नवर्गा वस्त्रुनाकात्रा विस्त्रहरम शुन्न-স্ভা হরীতকী । ইতি রাজবল্পভ: ा 🗱 🛮 वलास्वमाञा । मा बमुद्धव ভার্য্যা কশ্যপপত্নী সুরভ্যংশক্ষত। ा यथा। परवकी द्वाहिनी क्रांच क्यू-(स्वम्) बीमणः। রোহিণी मुद्राज र्मिती व्यमिष्ठि र्मित्रकी श्रुट् ॥ इंडि **गक्रा जाद्राज र**दिव**णः ॥ १ ॥ मू**द्र : ভিক্ন্যা। यथा। श्रीमार्क्स अय উবাচ । स्क्रम् ७ वरा याज्य सूद्र जिल्लाम নামভ:। গবা• মাতা মহাভাগা স-ৰ্বলোকোপকারিণী।। তস্যান্ত ত-ন্যা জন্তে কশ্যপান্ত পূজাপতে: 1 নামা সারোহিণী শুভা সর্কামদুঘা न्गा ।। তস্যা कड्ड ल्ब्रामनाम्या রিভিভগো জ্লাং। কামথেনু রি-তি খ্যাতা সর্বাক্ণসংযুতা ॥ इंভि काणिका भुदारा (मवाध्यायः ॥ 🗱 ॥ नववधी याकन्या यथा। ज-🕏 वर्षा ভरसङ्गोदी नववर्षा जुरहाहिशी । দশনে কন্যক। প্ৰোক্তা অত উদ্ধু ' **ंद्रक**प्रला ॥ इंज्रहारू उद्धु॰ ॥ 🗱 ॥ প্ৰশ্বিন্যদি সপ্তবিশেভি নক্ষরান্ত র্গত চতুর্থ নক্ষত্রণ। তৎপর্য্যায়:। রোহিণিঃ २। ইভি শব্দরভাবলী।।

बाबी ७। इंडि रहमम्बुः ॥उंड् -मक्ताकृष्ठि शक्षठाताष्ट्रक । वः न्। धिश्वाकी (मवज) वृक्षा । नमण म-**थ्या উपिएक मन्दिर्गिः हे द्यामा अ-**প্টত্রি·**শ**ৎপলাধিক দণ্ড**ভিত**য•শত• ভেষতি। যথা । কঘুকণ্ঠি শঙ্গলাকৃ তৌ নভোমধ্যমাগতৰভি*-*পুজাপ-তৌ। পঞ্চে গছ অ পঞ্চ বিশ্বিকা निःमृजाः मृमृथि मि र नगुजः॥ ইভি কালিদাসক্তরাত্রিলম্ননিক; পণ• ।। 🕸 ।। তত্ৰ জাত ফল• যথা ৷ मा बर्गकार्या जननः जनीनः म्-**ठाक्राहरू। विलग**् करलव्दः। मा-রাণ্নিনা কলিভাখিলাশযোগোরো-हिगोजः मधनी म मानी ॥ इंडि का-<u>श्रीभृशीभः ॥ क्षा। भलत्वाभवित्मयः।</u> যথা বোহিণীনানক গলরোগাণা• नामानि जःथाक्षारः। (ब्राहिनी প-ঞ্ধাপোকা কণ্ঠশাল্ক এব চ। **অ**-थिकिञ्च • व व त्या १ वाज नारमक वृ-न्तकः॥ उटा वृन्तः भउदी ह नि-नायुः केशेतिमुखिः । गत्नोयः भुषद्रयः क गाम्जान खरेष्य ह ॥ विनाशी क्षेप्राम जू द्वामा अक्षेत्रम म्काः । #। ভত্র পঞ্চানামপি রোহিণীনা সামান্য সংস্থান্তি মাহ। গলে ধনি-नः भिन्न करको ह मृहित्छो भुन्य।

्रमा: जक्ष छरेथव (मानिउ•। गलाम-न दावकरें उथा क्रुरेत निरुष्ठ। क्रून ব্যাহি রিয় • কি রোহিণী ৷৷ অনিলঃ मूहिं : भुंव्कः कक भिखी ह मृहिं-তৌ পিত্ত বা মূৰ্ছিত কফো বা মূ-ছিতঃ। ননু অযোগি মূহিতা: পৃথ-द्यायकाया व्यविवक्तमानदार्थ। # ।।-**उन्। वाउबाया लक्ष्म गार्। बिञ्चा** সমস্তাভূপ বেদনাস্ত মাংসাজ্যা: कर्थ विद्याधनाः मुतः। मा द्याहिगी বাতকৃতা পুদিষ্ঠা বাতাত্মকোপদুৰ गार यूष्टा ॥ किन्ना ममसार किन्ना-বাঃ সর্বতঃ। বাতাত্মকোপদুবগাঢ ফুষ্টা স্তন্তাদিভি রতিশ্যেন যুক্তা ॥ #॥ शिउका मार । किल्यानमाः ক্ষিপু বিদাহ পাকা ভীবুত্বরা পিত্ত নিমিভজাতা।। 🗱 ॥ স্লেম্মামাহ। শ্রেডো নিরোধিন্যপি মন্দপাকা গুৰী ছিনা সা কফসম্ভবা তু। সো-তো হত্র কণ্ঠসোত: ।। 🗱 ।। সন্নি-পাতজা মাহ। গম্ভীর পাকিন্যনি-वार्य वीर्या जिलाव निश्चा जिड्वा ভবেৎসা। #া রক্তরামাহ।য়ো-টৈ শ্চিতা পিত্ত সমান লিক্: সাধ্যা পুদিষ্ঠা ক্থিরাত্মিকা তৃ। 🕸। রক্ত-জেভরাস•হারকত্বাবধিমাহ। সদ্য জ্রিণোৰজা হন্তি ত্যাহাৎ কফ্সমূ-

। भक्षाहाट भिज्ञ ग्लु ३१ जशहार भवतात्यिजा॥ #॥ कर्थ-**শালুকনাহ।** কোলাস্থিমাত্র: কফ্-मञ्जरवा (या गृष्टि गर्तन कप्रेक मूकेज्-তঃ। খর: ছির: শঙ্ক নিপাত সাধ্য **ন্ত কণ্ডশাল্ক মিতি বু**বস্তি।৷কণ্টক: **म्क** ज्**ड: क**णेकरष्ट्कराष्ट्रनाहनकः ॥ #॥ व्यविजिञ्जमार । जिञ्जागुकः পঃ শ্বযথু: কফাতু জিন্ত্রোগরিষ্টাদ-স্কৈবমিশাৎ। জ্ঞেযো १विजिखः थल् (द्राग এव विवर्कत्वनागउभाक *(मन*• ॥ अमृज्ञा मि<u>न्</u>नारम्(वर्ज)द्वरः ॥ #॥ বল্যমাহ। বলাশএবায্তমু-মতঞ্চ শো**ণ**• করোত্যনগতি• নি-बार्य)। ७॰ मई रेथवानु जिवार्य) वी-र्याः विवर्जनीयः वनयः वनश्वि॥ 🗱 ॥ অলাসমাহ। গলে তু শোপ क क् ड: भुद्रको (समानित्नो यागक-काभभवः। नर्याद्दरः प्खत्र भन মাহু র্লাস সংজ্ঞঃ ভিষ্জো বি-कात ।। मर्चा इन र रूपमर्मा । ए-(एरनव (व्हनाजनकः ॥ 🕸 ॥ अक-वृन्तभार। वृद्धाम् । अरुः न मारः नक खरता २ भाकामृमु र्वक का नार्यकृत्मः भविकीर्डाउ श्मोवाः ধি বলাশঃ ক্ষত্ত পুস্তঃ ৷৷ অভঃ गनभाषा । जमाकी देव भाकी ।

व्यमृषुः देवसृषुः ।। 🗱 ।। वृन्तमार । সমূষত বৃত্ত সমনদেশহ তীবুদ্ধ বৃন্দ মুদাহরন্তি। তদ্বা**পা পি**ত ক ভদ্ধ প্ৰকোপাদ্বিদ্যাৎ সতোৰ্দ প বনাত্মকন্ত ॥ 🕸 ॥ শতন্মাহ । বৰ্জিৰ্ঘনা কণ্ঠ নিয়োধিনী তু চিতাতি-মাত্র• পিশিতপুরোছৈ: । অনেক क्क् शुागङ्ती जिल्लाया उद्ध्या न ভন্নী সদৃশী শভন্নী॥ ঘনা কঠিনা। অনেককক্ বাত পিত্ত কফজতোদ नार कञ्जानि युका। भउन्नी मन्भी লোহকণ্টক সাছন্ন। শতন্নী মহতী **मिना।** जबुना। यजः शुानहत्री॥#॥ गिनायूमार । गुन्ति गीन दामनका-श्चिमावः शिद्धा श्लकक् म्यार কফ রক্তম্র্ভি:। সংলক্ষ্যতে শক্ত মিবাশিতঞ্চ স শব্দ সাধ্যন্ত গিলায়ু न·छः ॥ 🗱 ॥ गनविमुधिमार । नर्ब॰ गन॰ व्याभा मम्बिएजा यः শোফো ক্জ: निष्ठ ह यव नर्दाः। न नर्ब भारिव र्गविवृधित्र उरेमाव जू-व्यः थ्व अर्वजग्रा। 🗱 ॥ गलीय भार्। । । । । । । भरान् गस्त गलावः রোধী তীবুজুরো বাযুগতে নিঁহন্তা। करफन जारजा कवितादिरजन गरन গলৌঘ: পরিকীর্ত্ত্যতে ২সৌ।। বাযু গতেনিহন্তা উদানবাযু গতিয়ো-॥

धकः ॥ 🗱 ॥ खत्रमभारु 🏻 य छोम् 🖎 মান: শ্বসিতি পুসক্ত ভিন্নস্বর: শৃষ विमुक कथे:। वरकाशमूर्डेच्चनिवाः যনেষু জ্ঞেয়ঃ স রোগঃ শ্বসনাৎ স্বর-ম্ম: ॥ তাম্যমান: তম: পশ্যন্। শৃষ বিমুক্তকণ্ঠ: শুষো বিমুক্তো হয়াধীন: কঠো যস্য সং। অস্বাধীনতা ভুক্ত शिनिकुः व्यभकं।दार । व्यनिनायः तियू वायू वर्जा**भू। अभनावाजा**ट्या#॥ भा अञ्चाभार । भुजानवान् यः ध-যথু: সুকপ্তো গলোপরোধ সকতে ক্রমেণ। স মাণস্তান: কথিতোর-লম্বী প্ৰাণপুণুৎ সৰ্বকৃতো বিকার: ॥ भुजानवान् विखाद्यवान् । भूक्ष्टेः অভিশ্বিত কই যত্ৰ স: !৷ 🗱 !৷ বিদারীমাহ ৷৷ সদাহতোদ শ্বযথু সুভানু মন্তৰ্গলে পুতি বিশীৰ্ণ মাণসং শ্বে বিশেষাৎ স তৃ যেন শেতে।। পার্শ্বে বিশেষাৎ স তু যেন শেতে স পুক্ষো যেন পাৰ্খেন বিশেষাদ্বাহু-্ব্যেন শেক্তে তুম্মিন পার্ম্বে সা বিদা-রী ভবতি ইত্যর্থঃ ॥ 🕸 ॥ অথ গল-রোগাণা চিকিৎসা। রোহিণীনান্ত সাধ্যানা• হিত• শোণিত নোক্ষণ• । ব্মন প্ৰপানক গভূষো নস্যক্ষা চ।। বাতজান্ত হতে রক্তে লবণৈঃ

রোছিণ্য

शुक्तिमात्रस्त् । मूर्शिकान (मुह गञ्चान शाहरयहाना जीक्षाः ॥ বিসাব্য পিত্তস'ভূতা' সিতা কৌ-मु श्रियक् जिः। वर्षायः कवानाम्। কা পক্ৰৈ: কথিতো হিত:॥ আ गात्रथ्म कर्ट्रेकः ककजाः अंजिमा इत्यर । यागाव्रव्मः श्न इंडि लारक। कड़्कानि मुठी निश्ननी মরিচানি।। খেতা বিডঙ্গ দন্তীযু **ेउनः त्रिकः मरेम**क्षवः। नम्यकर्म ণি দাতব্য॰ কবলঞ্চ কফোছুযে।। খেত। অপরাজিতা ॥ পিত্তবৎ সাধ্যেদ্যৈ রোহিণী বক্তসম্ভ वाः। विमावः क्षेणाल्कः भाषः य बु खिरक द्रिवट् ॥ अक काम ग ·वामक जुक्षीत शिक्षमञ्जनः । हे-शिक्षञ्चक वहाशि नाश्रयमधिक खक ॥ अक्वृन्स छ विमाव। विधि॰ भाषन माठात्र । अक्वृन्त मिव भाषा वृन्मक ममूनाहाद्वर ॥ नि-नागुम्हानि या व्याधि उक्ष माजन माधरार । यमर्गङ् मुमःभकः ছে रयम् लित्रिष ॥ इंडि ভाव পুকাশ: ॥ রোহিণীপতি: शुः हन्मुः। इंडि

(रुमहन्मु: ॥

পু বৃষভ:। ইতি

রোছিণীরমণ;

ब्रांजनिर्घण्डेः ॥ वम्राह्यण्ड ॥ রোহিণীবল্লভ: পু॰ চন্দু:। ইত্তি रुवागुषः ॥ वजूरस्वन्छ ॥ प्राहिनी**णः** शृ॰ हन्मुः। ইতি ह्म-व्युः ॥ वनुष्दवण्ठ ॥ রোহিণ্যপ্তমী জী রোহিণীনক্ষত্র: युक्छामुक्काष्ट्रभी। यथा। क्का है-ন্যাঞ্রোহিণ্যা নর্জরাত্রে ২র্চন• रातः। कार्या विकामि मधन्। হন্তি পাপ তিজন্মজ।। উপো-ষিতো হৰ্বেন্সকৈ তিথি ভাতে চ পারণ । যোগায যোগপত্যে যোগেশরায় যোগসম্ভবায় গোবি-न्त्राय नत्या नगः। शानगदः॥ य-জ্ঞায় যজ্ঞেশব্বায় যজ্ঞপত্তধে যজ্ঞ-नञ्जवाय शाविनताय नमा नमः। व्यष्ट्रेनम्।। विश्वाय विषययताय वि-শ্বপত্যে বিশ্বসম্ভবাযগোবিন্দায न्या ननः॥ भयनम्। महीय महि-শ্বরায় সর্বপত্যে সর্বসম্ভবায়গো-विन्ताय नरमा नमः। भावतम्।॥ श्रुखान भूकायाम् व भाग्नु। । । । हिनी डथा। माञ्च (जाय॰ मनामाय সপুষ্প ফল চন্দ্ৰণ। জানুভ্যা মৃ-वनी गद्भा हन्तु। वार्ष्यं नित्वम् वि । ক্ষীরোদার্গর সম্ভত অতিনেত্র **गगुरुव ॥ गृहा**नार्य्यः ननारक्षमः

রোহিণ্যা সহিতো নম। শিুবৈ वमुप्तवाय वलप्तवाय ननेताय यः (भारारिय ॥ व्यनमः वामनः (भोतिः বৈজ্ঞ পুৰুষোভ্ৰম ৷ বাসুদেব वृधीतका नृति इ रिष्ठु मूमन ॥ वतारः भुखत्रीकाकः वीकास मन মব্যয় । দামোদর পদ্মনাভ কে-. भव॰ गरू उप्तब ।। (गाविन्त महु। उ॰ দেব মনন্ত মপরাজিত ৷ অধোক্ষত জগদ্বীজ সর্গ স্থিত্যন্তকারক ৷৷ স্থ-নাদি নিধন বিষ্ণু ত্রিলোকেশ তি-বিক্রমণ। নারায়ণ ঞ্চত্রবাহণ শায় চক গদাধর ।। পীতাম্বরধর দিব্য বন भावाविवृधि उ॰। श्रीवर्गाङ क গদাস গ্রিপতি• গ্রিধর• হরি•॥ য• (एव॰ (एवकी (एवी वमुप्रवामकीक-नरा जीममा युक्ता रखेश छोय ব্ৰহ্মাত্মনে নমঃ। নামান্যেতানি স•-की छ। गछ। थं भार्थाय भूनः ॥ ত্ৰাহি মাণ সৰ্বপাপত্ন দুঃখ শোকা-र्गवाद शुर्छ। । (भवकीनन्मन विभ-ह्रा न नावमागदार ॥ पृतृं छा। জ্রাব্দে বিকো যে মরন্তি সকৃৎ স-ক্ৎ। সোহ দেবাতিদুর্ভ জ্রাহি মা[,] শোকসাগরাৎ II পুম্ববাক্ষ নি-िह् मा॰ प्रवास्त्वण द्वा मृत्व १८न्त्रा

ন রক্ষিতা ॥ বজন্-বাসুদেব্যব গোবাজাণ হিতাব চ । জগন্ধিতাব কৃষ্ণায গোবিন্দায় নুয়ো নমঃ ॥ শান্তি রস্ত শিবঞ্চান্ত খন দ্ধিখ্যা তি রাজ্যভাক ॥ ইতি গাক্তে ১৩২ অধ্যায়ঃ ॥

त्रिक्ट भू॰ मूर्याः। ইতি मिनिने ॥ वर्गाज्यः॥ मध्मारज्यः। ইতি मक्षित्राद्मागानिवृद्धिः॥

রোহিৎ জ্ঞী মৃগী॥ লতাভেদ: ! ইতি মেদিনী॥

রোহিত লী অভ্নণ।। রক্তণ।। ঝজুশক্রশরাসন•। ইতি মেদিনী।। রোহিত: পু॰ भीनवित्मय:॥ मृग-ভেদ: ॥ রোহিতকবৃক্ষ: । ইতি भिष्मि ।। त्रक्रवर्गः ॥ त्रक्रवर्गविष्मः-প্তে ত্রি। ইত্যনরঃ ॥ 🗱 ॥ রোহি-उन्दर्भा नक्षा खगाक यथा। क्कः भन्नी (यञ व्यक्तिस म्(मा)-यः (मुक्षा श्रमा लाहिए वृत्त-বক্র:। কোঞ্চণ বল্যা রোহিতস্যা-পি মাণস• বাত• হন্তি মিঞ্ম মৃধাতি বীর্য্য ।। ইতি ব্লাজনির্ঘণ্ট: ।। অপি-চ। রক্তোদরো রক্তমুখো রক্তা-ক্ষোরক্তপক্ষতি:। কৃশপক্ষো ঝ: সশ্রেষ্ঠা রোহিত: কথিতো বুবিঃ ॥ রোহিত: मर्बम् म्मानाः व्या

त्रंगः श्रीम बीजाः नाजिभिखक् ।। উজু জতু গভান্ রোগান্ হন্যা-माहिजगु७क । ইडि ভाব-भुकानः॥

রোহিতক: পৃ• वृक्षविषयः। রোহডা ইতি ভাষা। তৎপর্য্যা-মপুল্লকঃ ৪ । ইত্যমরঃ ॥ রো-হীতকঃ ৫ রোহিতঃ ৬ রোহিণঃ १ वनात्रानः ৮ माफिमनुद्रः ১ जमानुम्यः ३० क्रेमान्यविः ३३ বিরোচন: ১২ শাল্মলিক: ১৩ 1 व्यम् छनाः। कड्डूनः। मिक्रूनः। क्याग्वः। मुनीउनवः । क्यि-দোৰ বুণ প্লীহ রক্ত নেত্রানবাপহ-पुक्ष । इंडि ब्राजनियंग्टः ॥ व्यानि । রোহিতো লোহিতো রোহী লো-ही माफिनमूझकः। রোহीতकः প্লীহ্ঘাতী কচ্যো রক্তপ্রসাদন: ॥ ইতি ভাবপুকাশঃ॥ অন্যচ্ন রো-शेउका यक् शीर खल्या पत्र इतः মৃত:। ইতি বাজবল্লভ:॥

রোহিতা জী রাগাদিনারক্তবর্ণা। यथा। রোহিণী রোহিতা রক্তা लाहिनी लाहिजा ह मा। इंडि क्रोष्त्रः॥

व्रवित १ फिंडा खिंकि १ कवायान्। ताहिजायः भू व्याः। इंड प्रवः॥ र्तिम्मुताजभू यः। ইতিনেদিনी।। রোহিতিকা জী রাগাদিনার ক্রবর্ণা । ইর্ভি জটাধর:।।

> রোহিতেয়ঃ পু॰ রোহিতকবৃক্ষঃ৷ যথা। প্লীহারী রোহিতেয়: স্যা-দুকপুষ্ণ রোহিত:। ইতি ভর-**७**श्ख बङ्गाकायः ॥

রোহী পু• রোহিতকবৃক্ষ: 🕦 व्यथ्यवृक्षः ॥ वहेवृक्षः । इंडि (मिनि ॥

রোহীতক: পু॰ রোহিতকবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

 त्रोहाः भृ मन्दिर्णयः। यथाः রৌচ্যাদ্য उथान्। १भि मनतः गः भुकी विंठाः । करतः भुकाभरतः পুণ্ডো রৌচ্যো নাম ভবিষ্যতি॥ ইতিমাৎস্যে ৯ অধ্যায়ঃ।। তন্ম-नुष्ठात (प्रवापया यथा। ज्यापणा পर्यााय (य द्वीहामा मताः मुताः । मक्षवी • मह नृशाः रेम्हव वहरता নে নিশান্য।। সুপর্বাণ: সুরা গুত্র সুকর্মাণ তথা পরে। সুশমাণ তথা ছেতে সমস্তা মুনিসভন।। মহা-वला गरावीयं। खवानित्नु। पिव-স্পতি:। ভবিষ্যত্যথ সগুৰীন্ गर्छ। भ निणामय ॥ वृज्यान-

वाय रेक्ट उख्रमी निक् मुकः ।
निर्मादः मुज्मा काराना निम्नुकन्यक्षिकः । विज्ञाना विविद्यः
क नयक्षिज्या मृदः । मूर्भावः कः
व्यक्षिक मूद्रज्या मृदः । मूर्भावः कः
व्यक्षिक मूद्रज्यक्षित्व ज्य मुजाः ॥
हेि भार्क ख्यम्द्रानः ॥ जन्यक्षिः
वद्रनः किमस् मृद्धेवाः ॥ भा विन्
काष्ठम् । ज्यम्प्रानः । विनः २
। हिि (हम्हम्यः ॥

त्रोहे स नाम् त । इंडि किविक मुन् कनः ॥ हजू प्रणास्त्री । स स्वर्द्धी-हेट । नाम् त्रा श्नाम् तः । त्रोहेडि थन (लाकः । इंडि मूर्गामानः ॥ त्रोड स स्नाम् त्र । इंडि किविक स्व कनः ॥ स स्वर्द्धोड्ट । इंडि मूर्गा-मानः ॥

(त्रोपुः ली म्झाताम् हेत्र माडर्गठ-(भवत्रमः । ७९ भर्यशयः । छेगुः २ । हे ठामतः ॥ (व काषमाण्य । क-पुः । प्रवंश वमा । त्रोणः । यमाह छत्र । म्झाता विक्एवतः मा-खामः भूमणेर प्रवंश कक्षा यम-प्रवः माप्रोप्। क्षाधिर प्रवः ॥ हे । (व काषमाण्य । छेठा छि जुषा ममरेवि छेगुः । छेठि यं मम-वायत नार्श छित्र क निभाजनाहमा गः॥ मर्दा छिन्। विद्या (त्रोपुः । यथा

রাবণচরিতাদি।এযুবীভৎসরৌদু ক্লীবে ৰূপভেদাৎ অন্যে পুণদি বী-ভर महिर्मे किंडि भूविक भार्व ইহ যুক্ত: ৷ইতি ভরত:৷৷ঞা৷অপিচ । অথ রৌদু:। রৌদু: কোধছা বিভা-বো রক্তো কৃদাধিদৈবতঃ। আলয়-न दिनु खब जहारी की न न न जा। মুপ্তিপুহার পাতন বিকৃত ছেদাব-मोब्रिगेटिक्द । मःगाम मःजुमारिष्ठ ब्राम्गाप्ती छ ज्वर (श्रीषा ॥ ज्वित-ভক্ষেষ্ঠ নিৰ্দ•শ বাহুয়োটন ভৰ্জনাঃ । व्याजावनानकथन भागूर्श्वाटकः পণানিচ। অনুভাবা তথা কেপ জু-त मनरर्भनामयः॥ छेनुजा (वर्ग द्वा-মাঞ্চ ৰেদ বেপথবো মদঃ। মোহা-र्यारयणाज ভावाः म्रु वंर जिहाः ब्रिगः ।। यथा । क्**ड मनूमङ** मृष्टे॰ वा रिय ब्रिमः खक्लाङकः मनुक लणुङ निर्मर्गारित ज्विष्ठि कमायूरिशः। भन्नक রিপুণা সার্দ্ধণ তেষাণ সভীম কি-ब्री हिनामय सङ्सम्ख्यामा याःरैनः করে৷ মিদিশা ববিশা অস্যযুদ্ধ-বীরান্ডেদমাহ । রক্তাস্য নেত্রতা চাত্র ভেদিনী यक्षवीव्रठः ॥ ইতি माहिज्यमर्भाग भिन्नाहरः॥

রৌদু: পু স্র্য্তেজ:। তৎপর্য্যায:। ঘর্ম:২। ইতিনেদিনী।। পুকাশ: ০

(म्राज: 8 जाउंभः ৫। ইउ।मद्रः ॥ **॥** ্ ভস্যগুণা:।।আভপ: কটুকো রক: (सन मूहा ज्यावशः। नाश्रववर्ग्रजः ননো নেহরোগপুকোপন:। ইভি ब्राजवल उः ॥ अ॥ मश्रःतीम्। यथा । कठेत्रः शिक्षाणा (त्रीरम्। (चात्राच्रः कालमः জिजः। अञ्चनामा एउं। (द्रोदः मक्षद्रोदाः पुकीर्डिजाः ॥ गुष्टाख्य मथ्या द्योपः भागनाहः ।। (उदा॰ कवानि यथा। शिक्रला (त्रोम्नामा ह कानक्षाः भुकाक्षरः। न्नानात वर्ल्यागः मार मर्बह्यीयः नगुरुवः ॥ क्ठेरता होनुनामा ह धात्रवृत्र्क कातरयट। तुनामि भिन्ड (द्राव्य नानाक्ष्मकरता नृगाः ॥ णाध नामा यमा वर्ष होता जवि नानाथा। उँडालन कि जि मूर्याट नद्रानाः द्रागमा ভवट् ॥ द्रोन् नामा महाद्वीरम् यं वास्म ह ज्व-জুব ৷ চিত্তোদেশ বুণ অর্য্যামানা রোগ সমন্বিত ।। ঘোরনামা মহা-ब्रोप्ना धात्रभू मुक्ष कात्रवर । छ-ভাপেন সদা দক্ষ নানারোগ স-मदिष्ठः॥ कालनामा महाद्रीषु छै-खारम भीउन मना। नानाद्याम नभागुक र्वापि कथुक छात् ॥ हैि (ब्राजियः ॥ 🗱 ॥ तगिवामः ॥ ব:। ইতি মেদিনী ।। ভদ্বিরণণ ক্লীবলিক রৌদুশন্দে দুষ্টব্যণ।। হে-মন্তব্যকু:। ইতি হেন্চন্দু:।। যুগ:। ইতি ধ্যুণি:।।

ইতি ধরণিঃ॥ রৌদুঃ ত্রি ভীবুঃ॥ ভীষণঃ। ইতি (मिनि)।। क्षुनद्विनि ।। तिषी की वंशी। देखि सिमिनी।। क्षुक्रि।। इंजि ब्राक्षनिर्यणेः॥ कः करिष्ठाक् उभका हो मी गाया भका-दोनुनानी हाम् ७। ह । यथा । ०क-वर महारिए। क्क उर्हो महा-भृष । न ह भागा भहात्रे ी॰ दोत्रवी॰ विममर्क्क र ॥ मा माया वर्ष जीमा नर्वापव नुमाहिनी। छग जु भाहिजा (मवा: माम्। নিদুৰ্ণ তুভেজিরে।। দেবী চ ত্রি-**मि**त्थनास्त्रो **७**॰ रिन्छाः मग्छाः ডবং। তথা তু তাডিত তম্য रिष्ठामा मृज्याहरन ॥ हर्यमुर् উত্তে সম্যক্ পৃথক্ ভ্তে বভ্ষতু: । करतास नागरवन्तुमः वर्षमृत्ध क्ष्णाष्य उः ॥ यशकृत्र १ द्राद्य वी চামুণ্ডা তেন সাভবৎ । সর্বভূত महादिशी या प्रदी श्रद्धमार्थे ।। मःश्राद्विभी कु या रेठव कानद्वाविः পুকীৰ্ত্তি।। ইতি বারাছে তিশ; ভিনাহাত্য্য।।

(त्रोभाः क्षी क्षाः । ইতি রাজ ।

ক্ষিতিঃ ॥ তৎক্রণ যথা। মধ্যজ্যः

শুড তামুক্ষ করেণা নাক্ষিকং রসং ।

ধননান্ধ ভবেদৌপাঃ সুবর্ণর পা শুণু

॥ ইতি গাক্ষডে ১৮৮ অব্যায়ঃ ॥

রৌন ক্ষী শান্ত রিলবণ । ইত্যানরঃ ॥

রৌনকং ক্লী সান্তে রিলবণ । তৎপর্যায়ঃ । বসুকং ২ । ইত্যানরঃ ॥

ক্মানামনদী লবণাকরঃ তত্র ভবং
রৌনকং । চ ঘে কাদি ভিকঃ রৌনং
ভতঃ স্বার্থেকঃ রৌনকং । ইতি তং

त्रोभनवन की माञ्जितनवन हैं जि जन्माना।।

ডীকাষা• ভরত:॥

(तो त्रवः शृ नत्रकविष्णयः ॥ (घातः । इंडि भिर्मि ॥ जाम् अग्र विवत् १ यथा । (तो त्रव क्रे माक्षी ज् यां जियम् । (तो त्रव क्रे माक्षी ज् यां जियम् । विवत् मान् । विवत् । विवत्

द्विना उन शवित् ॥ शर शर ह शासान्य भीर्याट जाया श्रेनः । शरहाताद्वतास्त्रवा शासन्यात्रः त्र गहु ॥ व्या त्र स्या विश्वीर्त याजनाना विमृत्यात् । इति मार्कः एउपभूतात शिनाभूव्यस्त्रानाः नाय्यायः॥

রৌরবঃ ত্রি চঞ্চল:।। ধূর্ত:।। যেরঃ
। ইত্রি শব্র লাবলী ।।

क्रोहिंहें भू क्रोहियम्गः। रथा। म এষ রৌহিষা• মধ্যে চরতীতি ভব-ভূতি:। ইত্যমরটীকাষা ভরত:॥ (ब्रोहिंगः क्ली **दिनम**ानवसमृह्दः । यथा। ञब भ्राङ्ग्याक मिन थाय (दोश्गिक न नह्र्यिष्ठ्रिक-शानन न्वाङ्गाकमा मनवाद-পরো রৌহিণ পর্য্যন্ত গৌণ পূর্বাহ্ন-कानः भुञीगर**छ। ए**जन ह्योहिनः পূর্বাহ শাদ্ধস্য গৌণকালত্বেনা-खद्राविष: व्यभद्राङ्गमुष्कम्। भू-ৰ্বাবধি ব্লিভ্যৰগম্যতে ভভক্ত পূ-र्विम्ति जक्षवाट शतः (दोहिगश-र्याष्ठ॰ जिल्ल लाटि भत्निति मूर्व ত্রয়মাত্রে ভত্তিথিলাভে পূর্বদিনে माकः। दिश्माहकन गोगम्बीन क्र वाजार न भविष्ति उथादाः. ভাবা**ে।** উভ্যদিনে সঙ্গবলাভে

भारित मुद्धिरिक ठिथि गुर्ग हा न दिन दिनार । स्त्रोहिनस् रिवमम्। नवसमूर्व सम्र स्त्रास्टियाक स्त्राहिनेदेरवक्षार स्त्रोहिनस् भिः दि। ইতি मुर्गानकपुर ।।

রৌহিণঃ পূ॰ চন্দনবৃহ্ণ:। ইভি তিনাওশেষঃ॥

রৌছিণেয় প্লী মন্নক্তনণিঃ। ইভি রাজনির্বকঃ॥

होल्पियः भुः वन्दरः॥ दूव भुनः। ইভागतः॥

(दोहिरायः वि शावर्भः। हेि (मिनि)।।

(त्रोहिषः क्ली कड्गः। इंडि (मिनी (त्रोहिषः भूः मृगविष्मयः। इंडऽ मतः॥ (त्राहिडन ८ मऽः। इंडऽजगः भावः॥

(दोशिषी जी मृगी॥ मूर्वा। इंडि अक्षिश्चमादाना मितृ जिः॥

রৌক্যে ল্লী ক্কভা। ক্কস্যভাব
ইত্যথে ক্য পুত্যবেন নিয়ন । ত
থাহি। তৈলং যদৌক্য দোষন্ন
তৈলং বচাদুকি স্তা । তেন তা
নাপ্যান্যন্য জগনাতর মন্তিনা
।। ইতি দুর্গাপুজাষা মহাপ্রমী ন
হানবন্যো মহান্নান পুকরণে দেবী
পুরাণ্ ।।

লকার:। স ত্ যবর্গস্য তৃত্যিশ। वर्षा वाक्षनमाहोति म वर्षम । व्यामाहात्रम द्वान मधः। इन्ड र्याक्द्रभ•॥ जन्म स्रक्षभ• रथा । नकातः ठथनाशासि मञ्जी वय अ·यूज । भी 5 विमूख्स छाकादः अर्द्वतन्त्रभाषकः ॥ **अ**क्षरम्यस्य वर्षः शक्षभागमयः मना। जिल्लि गश्उ॰ दर्गः बिविन्मू महिङ मना ।। याचानि उडु गङ्टि ज्ति छ।-ৰণ পাৰ্তি। ইতি কানংগনুতস্ত্ৰ 11 क्ष 11 जन्य (नथन शुकादा यथा । अथनीवर मण्यका वानापक-গতা বৃধঃ। পুনক্জ্বগতা রেখা তাসু নারায়ণ: শিব:॥ বুদ্দশক্তি-**म्ह म**िर्हेक्यान नम् शृहक्कार**छ।** ইতি বণোদ্ধারতজ্ঞ।। 🗱।। उৎ-भर्याया यथा। व मन्द्रः भुजना शृशी माधवः শক্রবাচকः। বলামু-ज्ञः निगाकीत्मा व्यानस्का मा न-न छकः।। श्यी नामा २म् छ । स्वी লবণ বাক্ণীপতিঃ। শিখা বাণী ক্রিবা নাতা ভানিনী কানিনী প্রি-या।। जानिनी (विभिनी नारः भुनु ।-ন্ন: শোষণো হরিঃ। বিশ্বাস্থা মত্রৌ বলী চেতো মেকু গিরিঃ কলারসঃ ॥ इंडि उञ्च॰ ॥ 🕸 ॥ यमा थानि॰

लेकक

यथा। ठठ्र्जाः भी उदझाः देक महत्र लाहनाः । मर्बनः वद्गनः छीनाः मर्बालकाद्म द्विणः ।। याः भीन्तु (मिलाः निष्णाः याः भिनीः याः गर्कालानाः । ठठ्द्र्य भूनाः (न् वीः नाग्राद्धाभागाः जिजाः ।। वदः शादा लकाद्व उद्यक्षः मन्धाः ज्ञाल् । ইजि ह दार्गाक्षाद उद्यः ।। लः श्रे विक्राः । ইजि उद्यः ।। लः श्रे विक्राः । हिज प्रमिनी ।। लक्ष वास्याभागाः । हिज किवि-कल्लक्षः ।। सामा दामाभानाः। क लाक्यिज स्मान्यः ।। हिज मुर्गामामः।।

वक्टः भू वक्टव्कः। ३७ भकः ब्रज्ञावनी॥

वक्रः भु व्कितिलायः। (उच्या केठि माराद केठि जाया। उद-शर्यद्वाः। विक्रतः २ मानः ० क यायी ८ मृत्वद्वनः ६ उद्यः ७ कार्माः १ मृदः ५ ख्नक्षकः २। व्यम् खनाः १ जिक्कद्रमञ्घः। कवायन् । उक्षन् । । विक्रद्रमञ्घः। कवायन् । उक्षन् । । व्यन् । कर्शरायक्ष्य । केठि द्वाक्षम् । क्ष्रिमायक्ष्य । केठि द्वाक्षम् । १ व्यक्ष्य । १ व्यक्षः कुमुलनरमा विक्रता उद्य दिश्च । वङ्कः भु॰ व्यवङ्कः। ই**ङि** भम्-त्रञ्जावनी ॥ जीर्नवञ्चय अः। (नक्छा ইতি ভাষা। তৎপর্য্যাশঃ। কর্প টঃ २। इंडामदः॥ नक्कः ०। इंडि ভরত: ৷৷ বে মলিনত্বাদিদুষ্ট জীর্ণ বস্ত্রখণ্ডে নেকডা ইতি খ্যাতে 1 লক্তকাদ্যস্থক বস্ত্রমাত্রে ইতি কে-हिट्या शही श्रञ्जी कर्ल हैः भाहेः সিচ্য পোত লক্তকা:। ইতি त्र**ञ्यः ॥ न**क्राउ श्रीत त्राचाम्राउ व्यानुव्याख वाकः त्रक वाक क साम আপনে চুর্ভ্যোঞির্বেতি বিভাবি-ত ত্বাৎ ন ঞি: কর্মণি ক্তঃ ততঃ चार्थिकः नक्ति। श्वशािमः। य-জ্য**েন্দ্র অক্ত** ব্যক্ত অনুো: ক্ত: ন অক্ত: ক: মূথ: যমাদিতি ত্রিপ:-দবহুবীহো মনীমাদিশ্বাৎ অক্তস্য

निभग्न न् र्वाताः भ न् केक खर्यभक्षमाषिः । वरुषः লক্তকর্মা প॰ রক্তবর্ণলোবুঃ।ইতি भद्रिक्ति ॥

ं वर्थ সূপি। ইতি কবিকল্লছম:॥ লগতি। সূপি গতৌ। ইতি দুর্গা मानः ॥

एथ है मृति। ইতি कविकल्लक्षाः ॥ इ न्यारा । मृशि गाओ । इंडि मुर्थानानः॥

লগ ই খাঞ্জা। গভৌ। ইভিকৰি-कन्नफ्राः ॥ ই वक्षार्ठ । थाञ्जा গতিবৈকল্যে। ইতি দুর্গাদাস: ॥ রাগ মৃতা সঙ্গে। ইতি কবিকল क्रमः॥ न नगर्छ। এ यनगी८। লগতি অধ্রওষ্ঠে। ইতি দুর্গা-

मानः॥

ল্বণ ক রকে। ইতি কবিকল্লছন:।। क नागयि । त्राक श्वानारधाः। রকে ইতি রকক্ স্বাদ্যাপনে। ইঙ্কাস্য ঞে রনিভ্যত্ত্বে ভাবে অলি क्र । इंडि मुर्भामामः॥

লগড• ত্রি চাক। ইতি ত্রিকাও (m 4: 11

লগিত ত্রি সক্ষ্ত্রণ। লাগাইতি ভाय।। इंडि नगशाउाः कर्मा ৰু পুত্যয়ে ননিয়ন ॥

कावा। इंडामद्रः ॥ नशास वं भी निग्या मणः। (लाइम्या २%) (बर: **रिन्ड** मृब्**डि: । म**धरा লোহম্যী যপ্তি রন্যকোপচারাদি-ठाता। ইতি उड़ीकायाः छत्रजः॥ वार की बामीनामुनयः। इंछामदः॥ রাতি ফল রাশি ভালবাশকারঃ । অংহারাত্রমধ্যে ছানশরাশ্য छ-**मयिख । উम्यः প्**रद्वाष्ट्रव अर्र्यायः া তেষা ক্রমেণ উদয়ালল মাযো-ला नाः अनम्री दीए अन्दाय

নিগাতবাজন্য গঃ। ইতি ভটী-कादा॰ एउड:॥ (उदा॰ म्नाग्रय-না শপরিমাণ যথা। রামোগ (वरिन २। ३१ जनिष्छ रेगरे व ६। २१ र्वारा हरिनः ७ । ७ शक्ष थ मागरेत्रः क दा ावानः ऋखरि द । ८५ विं-षया : १९५३ कामा ८ क. नाष्ट्रिय जुलाहि मान ।। उथाहि । 11 981016 91012211 2 . 8 1 29 11 P1618711 टावा जा 216180 11 116 12106 81618011 11 66 18166 11681919 ७। ६। २२॥ X10189 11 ইতিদীপিকা।।#।।দশব্যসূলাধিক

পঞ্চাসুলপুতে কলিকাতাখ্যদেশে বৰ্তনানোনবি শাখনা শেপুনাণিক কারিকা যথা। বেদৌবে:৪।৬ সো खादिम 81 86 दियु द्रमानवर्तनः व 129 भारखदीकाचुनारेथः **৫। ८० भा**दा-वातानुवारित ७। ०८ र्गगनग नयरैनः ৫। २२ वर्षिजि ६। ०५ म्हन्मुरवरेनः ৫।४)। शह जा जिः ৫। १२ मगु (मृ) २ जु णृ ि छ । १ १ इन त्वार हे यु-**ि:** २। ८৮ সোগ विषेष २। ६१ मि হাদেকোনবিংশে গণিত পরিগতং भान मजायनारण ॥ 🗱 ॥ छेत्रवन-গ্নান্তলগ্ৰনে৷ দিন• পুতি রবিভোগ্য• यथा। वर्र मेख भवः विष् उट मः থ্যু কন্ত: পল । বিপল্প রবে र्ভाग्र (सव कन्नन नडएक ॥ इंजि জ্যোতিয় ।। এত্যো বিবরণ যথা। তত্ৰ পাচীনলগ্ৰান ।

নিন্তুক । মাসভুক टा ी: शन्।विशन। इः। शन° 781 018911 91 08 11 > (ह्यः 8179!1 २ द्रवः b10811 1 **० शिथन** । वा जा 1156106 ८ कर्क हैः 110811 1 1105166 116819 ৫ मि इ: । 2215511 7016411 116510 ৬ কন্যা 116519 3010411 ৭ তুলা

भेवन्हिकः। ১১।३२॥ ৫।৪১॥ ১) धनः । ১১।३०॥ ৫।৪०॥ ১० मकदः। ১०।১२॥ ৫। ৬॥ ১১ জন্তः। ৮।১৪॥ ৪।১৭॥ ১২ মীনः। १।১৪॥ ०।৪৭॥

छञ सरमाध्निक नगमानः।

দিনভুক্ত । মাসভুক্ত नगाः श्वाधिशवश्य अव যথা 81 511 > নেষঃ 117511 8 1 8 11 11 एटा द ২ বৃষ্: 1 @12911 ৩ মিখন । 3010811 ८ कर्क हैः । @18011 1105166 118019 ৫ नि॰इः। 221 111 @12211 ७ कन्या 3010611 @10911 1156166 ৭ তলা ৮ বশ্চিকঃ 1 116819 2213211 वा ३३॥ 1140106 ৯ ধনঃ 810011 213011 २० गवदः । 91 ap 11 9:3511 ३३ व यः l 018911 91 28 11 **>**२ नीनः অথ জনকালীন লগুজুগুহস্চিত कन । नशु मृर्त्य १ कि द्वाभी में नि-নি বল্যুতো ৰূপবান্ বিভযুক্তো ভৌ (न वाकः मृवाण्यी भभवव खन्य म-र्जमाञ्चार्थावना। जीत्व माजा भविजः সুক্রি রথ গতে ভাগবে মণ্ডলেশঃ সৌরৌ কণ্ডুতি গাত্র স্তন্সিচ নিয়ত•

STOP .

Lविशिर्डा व्यक्तिनः॥ इंडि क्रांकि-खबु· ॥ # ॥ वाभिष्ठ । इतिक्वो की उपयन्न नमात्र छ। बाल्मी छान्ः शिका रत । बताना गामी व्यवस्त्र বড়ি: বড়ি তথা নিশা। ।। মীনে মেৰে চ পঞ্জ मूर्र क्छारम्। त्य ब्रह्मायाः । भकात भिश्राम जित्रः शक हारश ह কর্কটে।। সিংহে চ বৃশ্চিকে ষট্চ সপ্ত कन्। जूल उथा। এजा न्य भुनातन 🍜 ষটিকা: পরিকীর্ত্তিতা:॥ শর পূর্বা-वनात्वयु त्रमाकीयुचिनागताः । न स्कारमा हि रेर वस्तर बागा (सवादया क्थवा ॥ भिवनाः । ভবেদ্বন্ধ্য वृद्ध ভবতি কামিনী। মিথুমে শুভগা কন্যা বেশ্যা ভবতি কর্কটে॥ সিংহে 'চৈবাল্লপুতা চ কন্যাযাণ ক্পস্-युका। जुलायाः कभरेमसर्यं र वृक्ति-কে কৰ্কশা ভবেৎ ৷৷ সৌভাগ্য ধ-नुवि नाइ मक्त्र नीनगानिनी। च-্দ্রে চৈবাল্লপত্রা স্যান্মীনে বৈরাগ্য সংযুতা।। তুলা কর্কটকো নেষো ्यक्रतेक्व ज्ञानयः । চরकार्यानि व्यर्गाह श्रित्रकार्यग्राणि हिन श्रि ॥ नकाना व्यः बस्या व्यक्तिकः मुः श्रित्राणि हि । कन्। धनुष्ठ भीनक 🖟 নিথুন ছিমভাবত: ।। ছিমভাবা-

नि कर्यानि अर्यप्राप्त्यू विव्यक्ताः।

লঘ

যাত্রা চরেণ কর্ত্রতা পুষেপ্তরত দ্বি-রেণ ভূ। দেবস্থাপন বৈবাহ্য দ্বি-ক্লাকৈ কার্যেৎ ॥ ইতি গাক্ড ৬২ অখ্যায়: ॥

না: পু॰ স্তৃতিপাঠক:। ত্ৎপর্যা. য:। পাতর্গের: ২ স্তৃতিরুত: ১।
ইতি ত্রিকাওশেষ: ।। সূত: ৪।
ইতি কটাধর: ।।

नः: वि नकः॥ निष्कितः। ই**ठि** स्मिरिनी॥

লগুক: পু: পুতিভূ:।ইত্যনর:।।

দ্বেলাগাইতি জানিনইতিচ খ্যাতে । তৎকার্য্যে লগুক: ওলন্ধা ব্রীতে জ: স্বার্থে ক:।পুতিনিবি র্ত্বতি পুতিভূ: ব্রিপ্।ইতি ভট্টাকাষা: ভরত:।।

লগ্নিকা দ্বী নগ্নিকা। ইত্যার-টীকা।।

লঘ ই ড অভূগ্গভ্যো: । ইবি
্কবিকল্লফন: ।। ই লল্ল্যতে । ও লল্ল্ তে । অভূক্ ভোজনা ভাব: । তথাচ
। যে গুণা লল্ল্লে প্ৰোক্তা তে গুণা লঘুভোজনে । ইতি বৈদ্যক ।। ল জুনে উপবাদে ইত্যৰ্থ: । ইতি দুৰ্গা-

লঘ ই শোষে। ইতি কবিকল্লনঃ
।। ই লন্ধ্যতে। শোষ ইহ অল্লী

कत्र । यः वर्राष्ट्र प्रतिशिक्षः कराविज्ञ न सङ्घि । इठि इकायुधः ॥ गञावश्रात्र । आत्र कास्ट्रिं रेमानान्। इठि पूर्णारामः ॥ व्या इक जिति। इठि कविक्स् क्रमः॥ इक नज्ज्यि । जिति ही छो। इठि पूर्णारामः ॥

णवहें शुं वायः। इंज्यामित्वावः॥
णविः शुं वायः। इंज्यामित्वावः॥
णविनः शुं वायः। इंज्यामित्वावः॥
णविनः शुं व्ययः। इंज्यामित्वावः॥
रिश्वयं। वर्षावं अवर्षावित्वः। यथा
। वर्षाना विन्तिः विन्तुः शुं कार्यावः। यथः
वर्षानिमा। यज काद्यावनायिष्
शुं खि दित्रवर्यः मक्षेषा॥ इंजि स्मिवर्षाः॥

তিখিনে বিষ:। ইভ্যথে ইপ্ত পুত্রত্যেন নিয়নঃ। ইতি ব্যাকরণং।।
ভাষীয়ন জি অধননয়ে রেষায়া
অভিনানে লয়ঃ ইত্যথে ইয়সূপুভ্যেন নিয়নঃ। ইতি ব্যাকরণং।।
ভাষা লী শীঘুণ। ইভ্যনরঃ।। কৃষ্ণাগ্রু লী শীঘুণ। ইভ্যনরঃ।। কৃষ্ণাগ্রু রাজনির্ঘণীঃ।।

चमुः जी भृहानाम् छेषिः। इंडि भिन्नि ॥

वदः वि थण्यः॥ सराकः॥

निः मातः। इंछि (मेनिनी ।। दुसः । इेंडि (इमहन्तुः ॥ 🛊 ॥ व्याकत्रांन-क वयुनःका यथा। द्रामा वर्षः দীর্ঘো গুৰু রিভুচ্নরণবশান্ন্য-তে। তথা সংযোগে সতি দুষোপি . গুৰু প্ৰক্মতে। ২নুছ ইতি বজ্জনাচ । ইতি দুর্গসি হক্ত কলাপবৃৰি: ॥ # ॥ इन्हः भाजाकः वध्व-क्कन थथा। **म जिल्ल कि ल**घूक नकाद्भा जारि छक्: भून दारि वर्ष र्यः। (का खरूम(ब्रा) (द्रा) च्यूमव्रः সে। १४७३: कब्सिजा ६४ वर्षु सः॥ গুৰু রেকো গকারন্ত লকারে। লঘু **त्रिक्दः। इ**छि एटमामक्षती ॥ বঘুকায়: পু॰ ছাগঃ।ইভি ব্রিফা-अम्बरः ॥ क्रम्बदीत्रकः॥ व्ययुकान्यर्गः भू॰ कर्कनवृक्षः। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

नव्यदिका जी कृ नृथहै। उट-शर्यायः। याननी २। इंडि हाज्ञा-वसी॥

वय्गाः शृ वसिनी भूषः इसः नक्ष्मान। यथा। उगः भूबनयास-का धुराग सीनुः खद्राण-फिडा इद्रिवयः हद्राणः भूषास्य इसा वयः। इति भीनिका ॥

नयुगर्गः भू जिक्छिकम् नाः।

इंडि हाद्रान्ती ॥ । यहि छि । बी भ्षाबीक । इंडि न्द्राजनिर्धिः॥

ाषु जङ्ग व: भू वादकभकी। इंडि जिकाश्रामयः ॥

ग्युम्डी खी कृपुम्डीवृक्तः। यथा। बाबी मछी विभावता ह कतामुख्यतः भर्गाभा उरेथ्य अक्नामीया (मा) नवली घूनलिया।। बद्राकाकी व ক্থিতা নিজয়ুক্ত নকুনকঃ। অ-भाग खनाः। मधी दयः भन्नः भारक द्राम ह कर्षे दीशनः। खनाक्द्राणा ण्वामु कु कु विनाहन् ॥

তীম্বোঞ হন্তি শিক্তাসু বফ শো-

थामत्र किमीन्॥ इंडि ভावनुका-भः ॥ उट कन खगाः। ऋ मुम्ही

कन्छ न्यान्यधूत्रः त्रमभाक्त्याः ।

भी उनः गृष्ठे विस्व वः गन (**माथ** कः ফাপহ•॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥

वयुनन्तृ जिः श्रु॰ मुगजनाम्। इंजि भवबद्भावनी ॥

नयुपाका श्री काक्लीपाका। इंडि ब्राइनियं है: ॥

नगुमाम क्ली जलक। इंडि मफ-

व्यक्तिका ॥ नपुशक्षम्ब ही कृपुशक्षम्बशाः

हनः। उद्यु भानशरी श्रीशशी

जय्य

वृष्ट् की करिकाती (शाक्ष्रम यूक्क । यथा। भाजभगी भृतिभगी वार्डा-

की उर्वे काविका। शाक्त्रः भक्ष-जि रेफ्रें**ड:** कनिष्ठः शक्षम्लकः ॥

व्यम् खनाः। शक्यून नम् मानू

বল্য পিভানিলাপহ । নাভ্যুক व् इन गाहि जुत्र सामान्यती भु

गूट ॥ इंजि ভावनुकामाः॥ वर्षभावः भू दाहनी॥ मुखा-

রোচনী ইতি খ্যাতঃ। ইতি শব্

विमुका॥

वद्भाभी खी अभयीत्कः। इंडि

রাজনির্ঘণ্ট: ॥

অঘুপিছিল: পু ভ্ৰবুদারক:।

ইতি রাজনিঘণ্ট:।।

লযুপুয়: পু॰ ভ্মিকদখ:। ইতি

রাজনির্ঘণ্টঃ ॥

षयु व प्रदेश विष्यु क्षेत्र का विष्यु वि भर्यायः। मृज्यकनः २ वङ्कतः ၁

সূজ্মপঞ্ ৪ দুস্পর্শঃ ৫ মধুর: ৬ দর-

হার: १ শিথিপিয়: ৮। অস্য পত্

কল গোঃ। মধুরাম্লত্ব। কক বাত

ना निद्धा कहादुर। जिलाइर। अछ-

कात्रकष् । देवट्र भिलानि मार

स्मायपुत्र**क। इ**जित्राक्षनिर्चलेः ॥

क्षुयम्बी जी ज्यम्ब्री। इंजि बाजा

निघकः॥

श्रम्याकी खी कृष्याकी। उट लोहा পর্য্যায়:। জলোভ্বা ২ স্ক্পথা जान ত। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

लयूम्बः भू कृ पृतिम्बः। ইতি बाजनिर्वणः॥

লযুনা•স: পু• তিভিরিপক্ষী। ইতি ভিকাওশেষ:॥

वध्नाःभी जी गक्षगाःभी। इंडि त्राक्तनिर्यः।।

শ্ব্ল্য ক্লী বীরণমূল । ইত্যা মুর: ॥

व्ययुगराकना जी व्यप्नुपतिका। इठि ब्राङ्गिक्षः॥

লঘুহন্ত: পূ॰ শীঘুবেধী। ইতি হেমচলুঃ।।

লঘুহেনদুখা জী লঘুদুর্রিকা। ইভিরাজনির্ঘট:।।

ज्युमुष्ठविका खी कृष्मुष्पृष्ठविका।

हार्गिष्मुत इठि ভाषा। उट्ट পर्येऽायः। नयूभ श्रक्तार नयूर्ह्म-मुक्षा २ नयूमनाकना ८। नशामूऽ-प्रम्वास्ता ६। तमवीर्येऽ विभारक्यू উष्ठप्रताट्या किथ्विन्। स्ट्रिंग्यः। इठि ताक्रनिर्यन्थः।।

वधी जी वाघवगुका॥ मान्तन-भुष्टिमः। ইতি गिमिनी॥ भूका। ইতি রাজনিষ্টাঃ।

की तकः श्री । वश्रारेण नन् इंडि नामा थेग्राठा। स्माडिः শান্ত্রমতে সাচ পৃথিব্যাপর্বিষ্টেছি गि छिष्ठे छि।। निकाम या ए उत्थेन · (७७): यरहर्ग नगुभागः खर्वि । यथा। लङा व मस्या यमस्कार्षि রস্যা: পাক্পশিচনে রোমকণত্ত-নঞ্চ অধ ভাতঃ সিক্ষপুর পুনেকঃ स्त्रोत्गाथ यात्मा वजवानल**म्ह** ॥ জ্বত্তপাদান্তরিতানি তানি ছা-নানি বন্ধোলবিদে বদন্তি। অপিচ । यझस्काञ्जयनी भुद्राभद्रि स्व-ক্ষেত্রাদি দেশান্ স্পূশন্ সূত্র মে-कगंड॰ वृश्वि निंगिरिङ। मा मध्य दा-था जूदः। जात्तो भाखनत्या भद्ग ब বিষয়ে পশ্চাজি রেখোদ বাৎস্যা-ভষাৎ ক্রিয়তে তদন্তর ভুব• থেটে-ষুণ স্ব ফল ।। ইতি সিজান্তশি-রোমণিঃ॥ #॥ जथ नक्षाभूदी व-র্ণন । বৃষ্টোবাচ । ত্রি-শদ্মোজন विखीर्गा॰ यर्गभाकात्राजात्रगा॰ ॥ দক্ষিণস্যোদধে ভীরে ত্রিক্টে)নাম পর্বতঃ । শিখরে তদ্য শৈল্স্য নধ্য মদৃধি সমিধৌ।। পত্র প্রিভিক্ मुञ्जानाः देकन्धाः ठञ्मिनः॥ শক্তাপ নহক্তা পূৰ্ব পুষ্ণুৰ বহু বৎ সরে:।। বসম্ভ তত্ত্র দুদ্ধর্যাঃ

मूथ्रताक्ष्मभूकवाः। व्यवदात्-**छी: अग्रामारा (अनुसा हैव रिर्दोक**े नः॥ वङ्गानुर्गः ममामाम्। भव्नाः भंकमूपनाः । मुद्राधर्या खविष्ठि व्राक्रीम बंश्डि व् जाः॥ ইडि वं হিপুরাণে কপিলদর্শন নামাধ্যায়ঃ ।। भाषा।। भाकिनी।। जनहा। ইতিনেদিনী।। ধান্যবিশেষ:।ভৎ পর্য্যায়:। করাল্ডি সুট। ২ কাণ্ডি-का 2 कक्षणाजिका 8 । अमृत खगाः। कऽ।दः। हिनदः। गोन। ত্ব'। পিত্তনাশিত্ব'। বাতকারিত্ব' । अक्षक । इंडि त्राजनियं है: ॥ क्षामाशी भू• क्नूनान् । इंडि नद्रवावनी ॥ ক্ষাধিপতি:) পৃণ রাবণ:। ইতি জ-কাপতি:) টাধ্রভ্রিপুযোগৌ े जी भृद्धा। भिष्ठिः भाक क्षांयिक। इंडि जाया। **इंडि न**क् क्षादिका दिवावनी।। का इसी न पूर व्यविद्यायः। वका-गिंक इंडि ভाषा। रथा। नक्षाञ्। যী রাজবৃক্ষো ভদুত্তো বিশাষকঃ। ইতিশব্চন্দ্রিগালস্কাবাসিনিত্রি ।ক্ষেশঃ পু॰ রাবণঃ।ইতি ত্রিকা 3: MA: 11 ক্ষোপিকা जी भृशा है जिमद

बङ्गावनी॥ ल्कारिका जी भूका। इंडि भय-बड़ावनी भ नकः भू नकः॥ विद्वानाः ইতি ভাষা। ইতি মেদিনী।। नाज्ना। देजुगारि-नी -লঙ্গণ (कायः॥ नहुन द्री উপবাস:॥ क्रमण ॥ প্লবন•। ইভি মেদিনী।। অশ্বভূতী-यगिः। यथा। श्रु उद्ध लहुनः পः ক্ষিমৃগগত/মুহারক•। ইতি হেম-हम्पः ॥ 🕸 ॥ व्यक्ति व्यक्ति निर्वाद्या रथा । न हात्रिः लङ्गरयक्षी नारमा श्रम्भार-थः कृष्टि। न रहनः भाम छः अर्गाट म्राथन न श्रामद्यः ॥ इंडि क्लिर्य উপরিভাগে ১৫ অখ্যাব:।। লন্ধণি। ইতি কবিকল্লদমঃ।। লছতি বৃষ চক্রেণ গোপঃ। ইক্রি मूर्गामानः ॥ লম ড ব্রীডে। ইতি কবিকল্লজনঃ । ଓ वज्ञाउ । निष्ठायाः वर्ष हेउहानु । ইতি দুর্গাদাসঃ ॥ ই ভত্তে। ইতি কবিকল্লছনঃ ॥ वज्रि । ३ वक्ष्य । ३ वि मुन्नामानः ॥ क जाडाको । इंडि कविक्य क्तः ॥ अञ्चलि ताहामनः। क

वाडोग

नाजयिक हन्तुः (स्वः। ইकि पूर्गाः भागः ॥

वज है क जाव उपर्था है जि कर्ति-कल्लक्यः ॥ है क लक्ष्यि । जा नी-श्विः व जार्था निर्के वन हि॰ मा दल-मानानि । है जि मूर्गामामः ॥

শ্বন ত্ক ভাসনে।ইতিকবিকল্ল ফনঃ।৷ ক লক্ষ্যতি। ভাসন দী-প্রি:।ইতি দুর্গাদাসঃ॥

वजकातिका की चन्छान्वजा। इंडिमदमाना॥

লজা জী অন্ত:করণকৃতিবিশেষ:।
ইতি নাগোজীভট: ॥ অকর্ত্তব্যে
কর্মাণি পরজ্ঞানভ্যণ। লাজ ইতি
ভাষা। ভৎপর্য্যায়:। মন্দাক্ষণ ২
ক্রী: ০ রপা ৪ বী ডা ৫। সা অন্যতক্ষেৎ অপরপা ৬। ইত্যমর:॥ মন্দাস্যণ ৭ লজ্যা ৮ বীড: ১ বীডন
১০। ইতি শদরহাবলী॥ লজ্জালু:
। ইতি রাজনিঘট:॥

विद्धानः गृञ्जी कृतियमयः। ७९-शयायः। इक्तशानी २ मभीलजा ० म्लुका ६ थिन इत्रशिका ६ मह्मार्क-नी ७ मनकी १ नमकाती ७ भुमा-दिनी २ मध्यती ४० थिनती २२ गछमानिका २२ वद्धा २० वद्धिती २७

রক্তম্লা ১৭ তামুন্দা ১৮ ৰঙ্গা ১৯ অर्धनिकाबिका १० 🎤 है 🧟 রাজনির্ঘণ্ট: ॥ गराजीला २১ वे भिनी २२ मासीयिकः २०। इंडि भप्ठिन्तिको ॥ व्यम् । खनः। कः টুর । শীতর । পিভাতিসার শোফ দাহ শুন খাস বুণ কঠ क्कार्जि नानि वृक्ष ॥ 🗱 ॥ उत्फ मा यथा। वड्डान् विभन्नीजाना অল্লজুপ বৃহদ্বলা। বৈপরীত্যা চ वज्जान् र्शानिशान भुरशाङ्ख ।। बज्जान् रिवंभत्रीज्यान्ः कर्षे कथा कका भन्ट। तस्य नियामकरे कर নানা বিজ্ঞানফারক:।। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট: ॥ অন্যা হংসপাদীশবে पृष्ठेवता ॥ 🗱 ॥ अभिन । नज्जान স্যাৎশমীপত্রা সমস্বাঞ্জলিকারি का। तक्क शाही नमकाती नामा थहि। রকেত্যপি।। লজ্জালু:শীতলাতি কা ক্যায়া ক্ফপিডজিৎ। ব্লক্ত পিত্ত মতীসার যোনিরোগান विनाभाष्ट्य ॥ अ।। वय वद्धान (छमः। अलयुरा थप्रद्यक् ह छथ (भरितागना युका। अलपूषा नयू স্বাদু: কৃমি পিত কফাপহা॥ ইবি ভাবপুকাশাঃ॥ यन्।। मृ किकानाव म्हेद्रा ॥

हाजाणीनः वि विद्यापिकः । उद्देशपाः । व्यवविष्णः २ । इंड्रापदः ॥ विद्युः २ । ইडि भेदद्रवादनी ॥

मुख्तिः वि मङ्गियुकः। उट्-भगागः। श्रीतः २ श्रीतः २ । इन्। भन्नः॥

দজিরী জী দজালু:। ইতিরাজ-নিঘট:।।

नका जो वद्धा। **३७ मस्त्र**ञ्जा-वनी ॥

লপ্ত ত্ক ভাসনে। ইতি কবিকল্ল জন: ।। ক লপ্তাতি লপ্তাপয়তি। ভাসন দীপ্তি:। ইতি দর্গাদাস: ।।

লঞ্জঃ পূ পদ:।। কছ:। ইতি ছে-নচন্দু:।। পূছ:। ইতি জটাবর:।। লঞ্জিকা জী বেশ্যা। ইতি হেম-চন্দ্য:।।

विष्ठ वालाहिकाः । इति कवि कन्नक्रमः ॥ वाला १ इतः उत्रा छ।-वा वालाः वहात्मारु इति यावट । विष्ठि लाकः निष्यः तहार । कि-किष्ठ विष्ठ हर्णामात्रः

बिहः भू॰ भुगारवहनः॥ (मार्यः। इंडि विश्वः॥

महेकः पुर हुईतः। ইত্যাদি स्मायः॥ णिहेशर्न की कुछ । इंडि ब्राजः निर्घण्टः ॥

भड़ेः श्रु मूर्जनः। इंडि भन्तद्राः वनी ॥

লই: পু• জাতিবিশেষ:। নেট্যা ইতি ভাষা। রাগভেদ:।। তুরঙ্গ: ইত্যুণাদিকোষ:।।

वदे। जी कब्रक्षरचमः !। नाटीकब्रक्षा ইতি ভাষা। বাদ্যভেদ:।। পক্ষি-विष्णयः। गामहर्षेक इंडि थ्याउः । इंडि मिरिनी ॥ अनुस्रः । इंडि হেমচন্দু:।। ভুমরক:। ভোডরী ইতি খ্যাতঃ। ইত্যমর ভরতৌ ॥ বিলাসে। ইতি কবিকলুজনঃ॥ লডভি বালা। ইভি দুর্গাদাস:॥ উন্মন্থনজিল্বযো:। ইভি कविकन्नकमः॥ উत्रहनः शीफिठी-ভাব:। উৎক্ষিপ্তীভাবশ্চ। লডভি লতা বাদুনা পীডিতা উৎক্ষিণ্ডা বা স্যাদিত্যৰ্থ:।। জিল্বা তদ্বিষ্থ-কিয়া। লড়তি জিহ্বা স্পন্দেৰবতী म्याप्ति अर्थः ॥ म न उपिता न उप-তি বৃচ মুল্ললযত্যন্নিতি 🗐 হয:। পীডণভীভার্থ:।। ক্রাট্মী মিন্দ: কিরণ লছরী মুলল্যতীতি মুরারি: । उटकिम ठी उर्थः। उ उरव उन থে। নেকম্বালম্ব ।। কেচিভু ছিস্তো;

শ্বান্থনে ইতি পঠিত্ব। জিপ্তাবা উন্ম-স্থন• উৎক্ষেপন নিতি ব্যাখ্যাব লডতি জিপ্তা• নৰ্প ইত্যেবোদা-হয়ন্তি। ইতি দুৰ্গাদাস:।।

मफ क उभरमात। इंकि कितिक नि कनः ॥ उभरमत इंक् व्यक्त हुनान-नः । क नानाय भक्षवर्तानि भूव निकि व्यव उनाया (तक दाल दः । कलनाया ममा भूयागः । इंकि तमानायः ॥ नाउपित नजाः वायः । इंकि मूर्गामामः ॥

পড় ক উ বীপ্সে।ইতি কবিকল্প জন: ॥ ক ভ লাড্যতে। লাভ এব ইত্যন্যে। বিশেষেণ আপ্সনিছা বীপ্সা।ইতিদুর্গাদাস:॥

विष्ठ है कि ভाষণে। ইতি कवि कल्लक्ष्मः॥ इ वाखारा कि वाखयः जि वाखाँ । जायगः कथनः। ज्ययः कि विश्व । जायगः कथनः। ज्ययः कि विश्व । इ जि कुर्गाहामः॥ वाखा अ है कि उ कि कि विश्व । जन्न कि विश्व कि विश्व । जन्न कि वाधि । अ विश्व । जन्न कि वाधि वाधि । इ वाधारा । कि वाध्य जि वाधि जि जुला । वा कः। ই जि हुर्गाहामः॥

ভ ক কেপে। ইতি কবি্কল্প

জন:।। লড়যতি অল্লাড । ইউ দুর্গাদাস:।। লড়হ: ত্রি ননোজ্ঞ: । ইতি ত্রি কাণ্ড:শব:।।

ने इ. व. पूर्वनः । इ.ड. मफ्त्रज्ञाः वनी ॥

नडू कः श्रु॰ शिश्वेकवित्मयः। नाड्र् इंडि ভाषा। यथा। नहु का पू-र्व्हादा छकः। ইंडि द्राक्षवद्धाः॥ णशिष्ठ। डिल्मन इविषा शङ्गः छः विश्व हर्नक नडु कः। ইंडि नम्-हिन्दुका॥

লণ্ড• ক্লী বিষ্ঠা। ল্যাড ইতি ভাষা াইতি কেচিৎ ॥

मधुकः जि मधुप्तमका छः। यथा
। भ्वां प्रायं नव मछः व उभी छिः नुकी खिछाः। कित्रम् ভाषया छजा
एउषाः मः माधना ९ जूवि॥ अधिभा मधनानाक मः गुप्तम् भन्नाः
किछाः। ই दिक्षा नव वर्षे भक्ष मथुका माभि ভाविनः॥ ই छि त्मक्छा छ २० भूका मः॥ मधुक्र
अधुना मधन ই छ थुरा छः। ই दिः
कानाः त्राक्षानी ह ॥

লক যাতে। সৌত্রখাত্রখণ। ইতি কবিকল্লফন: ॥ লতা । ইতি দুর্গা-দাস: ॥ নতা জী লভভি বেইবতে যা। সা-শाथादिक्ष इंडा इंडिंगिरः। वर भिगोर्यः। वली २ वुछिः । इंडा মর:।। বল্লি: ৪ বেল্লি: ৫ পুডভি: ৬। সা শাখাপত্ৰসমাযুকা চেৎ পুতানিনী। ইতি শবর হাবলী॥ **ভৎপ**ৰ্য্যায়:1বীৰুৎ ২ গুল্মিনী ৩ উলপ: ৪। ইত্যমর:।।ঞ্চা অমাযা• वीक्षा॰ ছেদক वूर् निनता यथा। অপ্লুভিমিমহোরাত্রে পূর্ব বিশo हन्द्रभाः। उठा वीक्ट्रम् व-সতি পুযাত্যক ওত: ক্রমাৎ।। **ছिनिंख वीक्रा**धा यञ्ज वीक्ट न•-ছে নিশাকরে। পঞ্বা পাত্য ত্যেক বুদ্ধহত্যা স বিন্দতি॥ ইতি প্রীবিষ্পুরাণে ২ অংশ ১২ व्यथायः॥ 🗱 ॥ वान्यस स्नाननी-वा मुज्हा नजाहि र्यथा। अनावु **कालि अ**च्या ७ भाषाप्तक मूका-मूकः। थड्जू ती ककंटी ठाशि नि-विति सक्वभूमा ॥ वाख्रः कातः विलग्ध वार्डाक्षण मुख्युरा। व डाफनक मुंडम मर्व मर्व न **"চত• ॥ ইতি বুন্ধবৈ**ৰ্বৰ্ত্ত শ্ৰীকৃষ্ণ ज्ञांचर ७ ३०२ व्यथा गः ॥ 🛊 ॥ भाषा॥ भिराकृः॥ भृकृ।॥ व्यनन শূণী । ইত্যমর: ॥ জ্যোভিমতী॥

नजाक जुत्रिका ॥ माधवी ॥ मूर्बा । इंजि भिरिनी ॥ किवर्जिका ॥ मा-त्रिवा। इंजि द्रांक निर्मण्डेः ॥

লভাতকঃ পৃ• নারস্বৃক্ষ:॥ ভাল-বৃক্ষ:। ইতি শদ্মালা ॥ শাল-বৃক্ষ:।ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ লভাজনঃ পু• লভাশালঃ। তে भर्यायः । जार्कः २ व्यथकाः ० अणिकः ६ दनाः ६ मीर्वः ५ । ইতি बङ्गावा ॥

লভাপননঃ পূ ফললভাবিশেবঃ।
তর্মুজ ইভি খ্যাতঃ। তৎপর্ব্যাযঃ
। চেলালঃ ২ চিত্রফলঃ ০ সূথাশঃ
৪ রাজভেনিবঃ ৫ নাটামুঃ ৬ সেদুঃ
৭। ইভি ত্রিকাওশেষঃ ॥

লতাপ্রা খ্রী সমুদান্তা।পিডিস্ব-শাকইতি ভাষা।ইতি শবর্রা-বলী।।

লতাপুতানিনী স্ত্রী শাখাপুচয়-বতীলতা। তৎপর্য্যাব:। বীকং ২ গুল্মিনী ০ উলপা ৪। ইত্যাবর ভরজো।। বীক্ষা ৫ বকং ৬। ইতি শক্ষরভাষণী।।

ल उपमन की भरितनः। वथा।
वास्त्रः कात्रदान्न वार्श्वान मुछ भूगा। ल प्राकृतक मू जरु मुन्
मर्वे विनिष्ठः॥ इति वृक्तदिर्दर्ख श्रीकृष्ण वार्था १०२ व्यवप्रायः॥

वाजम्। की जुन्नीवृकः। हेिं मनगना॥

শ্রভানণি: পু॰ পুরাল: । ইভি
ক্রিকাগুলেব: রাজনির্বন্টক ॥
শ্রভানকং গ্রী প্রা। ইভিশন
রয়বলী॥

वर्णमाध्वी जी माध्वीवरा हिन्स भन्ददावणी॥ वर्णायाः जी मिछ्निता हिन्स क्रावा॥ वर्णायकः जी भूवावः। हिन् हादावनी॥ वर्णादमः प्रः नर्भः। हिन्हि हादा-वनी॥ वर्णावः प्रः हिन्दि श्वानः। वर्णायः। ह्कमः २। हेन्युमदः॥ वर्णावः प्रः हति। हिन्दिवाः अस्परः॥

लंडातरे: शृ (वाडभेतिवकान्तः)
र्गड्डीयवकः। यथा। वाङ्डाः
राह्युवादकः। यथा। वाङ्डाः
राह्युवादकः। तथा। वाङ्डाः
राह्युवादकः वाडमः (यानो नः
राह्युवादकः वाडमः (यानो नः
राह्युवादकः वाडमः (यानो नः
राह्युवादकः वाडमः वाद्युवादकः। यथा।
व्यव्यवानिकक्त्र प्रद्रान् वप्राहिष्ठेवान् उद्या। व्यञ्ज्ञद्रकः भाग्धः वायञ्च भग्रुजः॥ (वप्रमुखः नडाः
रवेडे उथा देव उकः गितिः। याक्र्वचः गितिर्क्षिव भाग्धः वृद्धि ।
वज्यविष्ठिकः त्री व्याविक्रम् विः।
वज्यविष्ठिकः त्री व्याविक्रम् व्याः।
रविष्ठिकः उथा। ইতি मद्द्याना।।

्राज्याच्याः शुः भागवृकः। ইতি मक्दद्वाकृती॥ লতিক। স্থ্রী লতা। ইতি লতা नदाट सार्थ कर भुकारवन किक शुक्रायन वा निस्मः।। লভিকা জ্রী গোধা। ইতি সিদ্ধান্ত कोमन्त्राम्यापिवृज्धिः॥ লগ খ ভাষে। ইতিকবিকল্পদ্ম: ।। य अजीवनर यननानर । ভাষ: কথন•। ইতি দুর্গাদাস:॥ ल्लन क्री मूथ । इंडामद्रः ॥ ভाষণ । ইতি লপধার্থদর্শনাৎ॥ **ज**िलंड की वहनः।। कथिए जि। ইভাগুর: 11

विश्विष्य जी थान्।विष्ययः।वश्वी - ইতি খ্যাতা। যথা। সমিতা স-পিয়া ভূষ্টা॰ শকরা॰ পয়সি কি পেং। তিমান্ ঘনীকৃতে ন্যাস্থ व्यवक् मित्रहाषिक ॥ मिरेब्रमा व श्रका था। ज रागमा। वहामा-ए । विश्वका वृष्ट्गी व्या। रवा। क्ती खबी (ताहनी जननी भन्न । ইতি ভাবপুকাশ:॥

লব ইড সুম্ননে।। শব্দে। ইতি লিভ্যা তি ন্যায়া। ইত্যের:।। কবিকল্লছনঃ।। ই লখ্যতে ড লখ- । লগ্ধব্য । ইভি নেদিনী ।। তে। সুংসন নিহাবলয়ন মিতি লিমক: পু বিজ:। ইতি সিদ্ধার-

शाविमा ७ छै: ॥ ननाम हद्रभार्य खरिश भोन नाजवरम। ইতি দুর্গা-मामः ॥

नदः वि भाषः। ইত্যমরः॥ वस्वर्णः भू॰ भिष्ठः। ইত্যমहः॥ वद्या खी नाविकार जनः। यथा। থণ্ডিভোৎকণ্ঠিডা লক্ষা তথা (পু।विज्जुका। कनशास्त्रिका वाममञ्जा बाबीन छठ्का ॥ इंडि किंगियतः॥

वज इंड नाप। ईंडि कविकन्न-क्मः॥ ३ वसुरङ। उ न जरु। ইতি দুর্গাদাস:॥

লভ ডুও ড ব প্ৰাপ্তো। ইভি कविकन्नकमः॥ पु निक्रमः। छे नक्षा । इ नज्या । व जा। व जा। ন্তি পুন ৰুত্থান মিতি গণকৃতা নি-ত্যবাদিতি রমানাথ:। বস্তুতস্ত नज्ञ नजः भगिम्यामन् ज्ञा লভ ইবাচর গ্রীত ক্রে সাধ্য । इेंडि पूर्णामामः ॥

পিতানিলাপছা।। বিধা প্লেম্- লভস: পু বাজিবন্ধনরজ্জু:। ই-जुानामित्कायः ॥ धनः ॥ याहकः। ইতি সিজাতকৌমদ্যাম্থাদিবতিঃ কৌ মুদ্যান্থানিবৃতি: ।।

লাসটি: পু॰ বিদ্যা । ইতি লাসাকশব্যথে মেদিনী ।। আসক্তঃ ।

যথা । বথৈছিকান্দ্রিক কানলা
স্পাট: সূতেযু দারেযু ধনেযু চিন্তযন্
। শক্ষেত বিদ্যান্দকলেবরাত্যযাদ্র শুস্য যত্নঃ শুম এব কেবলং ।।
ইতি প্রিভাগবতে ৫ ক্ষন্ধে ১৯
অধ্যায়: ॥

লস্পাক: পু॰ লম্পট:।। দেশভেদ: । ইতি মেদিনী।।

लम्मार्ट्सः भू भटेश्वाम् । इंडि श्रावनी ॥

লক্ক: পু• প্লুডগতি:। লাফ ইতি ভাষা। ইতি লোকপুসিদ্ধ:॥ উ-ক্লয়ন• পুলয়নঞ্চাত্র॥

ভুবাহুতো লন্ধ্য। দ্বিস্থা ভূকা যুতা দলিভাবাংশ জীযা: সূগ্রা• ।। স্বাবাধা ভূজকৃত্যে। রন্তর মূল পুরায়তে লয়: ৷ লম্বগুণ ভুমার্জণ স্পষ্ট• ব্রিভুজে ফল• ভব্তি 🛭 উ-·দাহরণ । ক্লেতে মহী মনুমি**তা** বিভুষে ভুজো তু বত্ৰ ব্যোদশতি-থি পুমিতৌ হি যস্য। ভত্রাবল 🕶 कमाथा कथगाववाय किलु • उथा চ সমকোষ্ঠ মিতি॰ ফলাখ্যা॰।। न्यानः। ज्ः ४८ ज्हा २०। १८ लक्ष आवार्ष ७। २ लक्षालय 🕫 ১২ ক্ষেত্ৰফলঞ্চ ৮৪। ইতি লীলা-वजी।। भीर्यः । जन्ना इंडि ভाषा। যথা। দুরতঃ শোভতে মূর্থে। লম্ব-**শা**ট পটাবৃতঃ। তাবদ্ব শোভ**ে** মুর্থো যাবৎ কিঞ্ছিল ভাষতে ॥ ইতি চাণক্য়ু ॥

লয়কর্ণ: পু॰ অক্ষোঠবৃক্ষ:॥ছাণ:
। ইতি সেদিনী॥ রাক্ষস:॥ হতী
। ইতি শব্রজ্বাবলী॥ শেনপক্ষী
। ইতি রাজনিষ্টা:॥ দীর্ঘ্শুতে
॥ তদ্মক্তে ত্রি॥

লখকেশ: পু॰ বিষ্টর:। স তু বিবা হকালে বরোপবেশনার্থ সাদ দ্বিত্যবাদাবর্ত্তবিলভাগোমূখাত সংখ্যাত্যস্তা:। যুখা। উদ্ধৃ কেশে

ভবেৎ বুজা লখকেশস্ত বিষ্টর:।। मिक्कियवर्ङ्का वुका वामावर्ड्स विहेत्रः।। इंडि.म कात्र उ बुः॥ क-শো ২ত্রাগুঃ। ইতি পুাযশ্চিত্ততত্ত্বে গল্মাহাত্ম্যে পুতিনিহিতদর্ভ वर्षेत्रानभुकद्रा विथिउः॥ 🛊 ॥ भी ঘকেশ যুক্তে তি॥ णयम्या जी रिमः इती शिक्षनी। इंडि द्राजिक्षिणेः॥ वृह्यस्मनविभिष्टे वि

লম্বন ল্লী নাভিল্মিতকণ্ঠিকাদিঃ। ख्टभर्यायः। जनक्रिका २। **३७**५-**ग्राः । लग्नरा लग्नन नन्त्रा क्रिया** मनः। इंडि उड़ी काया • इत्र ।। नश्नदार्थाकाव॥

কফ:। ইতি শদ-वचनः 9 छिन्तुका ॥

विष्मान जि लशागनानवस्त । অব্যাতোঃ কর্ত্তরি শান পুত্যযেন विज्ञम'॥

वद्वीका खी रेमः इनी शिक्षनी। ইভি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥

नम्रा खी नन्दीः॥ भोडी ॥ ठिक-जुबी। इंजि सिनिनी।। मञ्चकन्त्रा-विष्णयः। यथा। अकक्क औ॰ वस् িযামী॰ লয়া॰ ভানু॰ নক্ত্ৰভী॰। नहनाक मुङ्डाक नावता वियाक

এতা माने भुजूः। इंकि इद्रियणम व्यदिशि डिञ्चा श्रीन ।। हिमा व्यवन्ता বিশেব:। যথা। তত আ্রফ্বচ: मुद्धा (नवी नचा मथानुवीर। १ इस वास मीयु दु वान मन्त्रक्त अक ॥ उट्टा (याग॰ जनावाय अपृत्रा) 'श्निवटमूडा । क्करमाक्रमा उ-मुभ॰ मर्भावट भार्श्ववागडा॥ ना-ভর্জান মুপাগম্য ত্যক্তা সা বাসসী भूनः। शतिजागाय नागमा विजया-ধিষ্ঠিত। ততঃ ॥ পুমুৰে বাসুদেব-স্যদিশ্বাসাঃকোউবী ছিতা। ইতি মহাভারতে হরিবংশে বাণযুদ্ধ ।। বিহ্বকা স্ত্রী তাল্দ্ব্ সৃক্ষজিন্তা। তৎর্য্যায়ঃ। ঘণ্টিকা ২। ইতি রাজ-নিষ্ট: ॥ স্থাসুবা ০ গলপুঞ্জা ৪। ইতি হেনচন্দু:।। অলিজিলা ৫ অলিজিন্থিকা ৬। ইতি শব-ब्रज्ञादनी ॥

ল্বিভঃ ত্রি সুংসিত:।। শবি उ:। ইতি লগ খাডোঃ কৰ্মণি ত পুত্য-(यन निद्धः।। नयुभाननान्।। हि ३६ बार्चामद्रः शुः शालमाः। इत्यादः॥ **७ र तिएक जि। इंडि (इमहन्मु: 11** উষ্ট্র: । ইতি রাজ वाया है: 91. নিষ্টঃ ॥ লম্বনানোপ্তযুক্ত তি ।। ভারত ।। ননবে দক্ষপুপ্রায় দক্ষ লিখেছিঃ পু• উষ্টুঃ। ইতি ত্রিকাও

भियः ॥ मीर्खा ४विनिए कि वि ॥ नसुन• क्री भुजिनसः। ইতি एम **हन्मुः**॥ ध्रुनिः। लिं ७ मत्त्र ३७५-সাৎ ভাবে ২নট্ পুত্যবেন নিয়ন নিতি॥

वञ्चा जी वाष्ट्रमृद्धवा। ইতিহারাবলী ল্য ড গত্যা•। ইতি কবিকল্লজন:।।

७ वया ३ । ३७ मूर्गानामः ॥ विनाणः ॥ नःश्लवः॥ ভৌৰ্য্যত্ৰিকস্য সম্যে । ইতি মে रिनी ।। **भु**लयः । इंजि भक्तन्ना-विषी।। 🗱।। गीजवान्त्रभानन्त्रामाः না• ক্রিয়াকাল্যো: পরস্পর• সম-ত। वाः। वायस्य भियास्य श्नान-তিলগন্তি বুজন্তি সাম্যু গীতাদনে श्विं वा नगः। नी ए य ७ झिषि ল শগভ্যা• বা অল্। ইত্যমনটীকা-या॰ ভর उः॥ 🗱 ॥ लयञ्चानिविद्धः ন গায়কল্য চত্ৰ্লাদোৰান্তৰ্গত-त्रायविष्णाया यथा। निष्क्रिः उ ভীত মৃত্তে যু অব্যক্ত মনুনাসিক । रु। इयुद्धः **शिव्रःकस्माः न्यञ्चानि** र जिल्ले ७ भा विश्वतः वित्रभरेक्षव विल्लि & বিষলাহত। ব্যা**সল তাল**-रीनक गाज लावा मञ्जर्म ॥ 🗱 ॥ ष्यथलयाः । अमिछ्जिः कश्रेशि-िः क्षानिहि जि दि **छ नय वय-।**

অপরে তু। দ্বিপদী স্যাদ্বতিক। यक्षिका ছिष्य अक्ता। मांगळे व ख जिम्मा थे अथावी कि प्रक्रकः॥ अ ম্রুডিকা কলভিক: খণ্ডক: খুব্লিক স্থা: কথিত শত্রসোর্দ্ধ শত্র-(माथ नर्खकः।। वागुः यहे ।नरालमा-वक्ष्ठा मन्स्वही उप्रशा काम्य भ्र-র্বরী ঘউ। মিশ্রোর্জবনিতা ততঃ।। षा उठिवः समयक विवादार्जन স্তথা। আবিদ্ধস্ত টক্ষবক স্তত শ্চি-ত্র বিচিত্রকৌ ॥ আজ্রী বিকৃত্রধা-বাচ মুঙ্গলোথ বিলোলক:। রম-ণীয় স্ত**ভ<b>ৈচ**ব করকণ্টক সংজ্ঞকঃ॥ **চত্ত্বারি শবিমে প্রোক্তা** লযা লয-विभावरिः। वायन वामा जगवा-न् जाय जीता जनार्जनः ॥ ३७ मःगीजनात्मामतः॥ जी नर्डही। इंडि मद-

वयभूञी बद्दावनी ॥

নটঃ। ইতি ত্রিকাও वयात्रञ्जः शृ॰ শেষ: 11

वयावदः भू नहेः। इं ७ मदद्रा-वनी ॥

লর্ষ গভৌ। লর্ষতি। ইতি সিদ্ধান্ত कोमूरी ॥

ए क बेश्लाया । इंछि कवि-कन्नफ्मः ॥ क ७ नानग्छ। सङ्गा

व्याध्विह। ই जि मूर्गामानः ॥

वान : फ क. दे । इ जि कि किन्नकनः ॥ केश्ना हे जि व्यानवार्ताः
जनवमा . ज्ञान हे जानवार्ताः
जनवमा . ज्ञान । व्यान्य क्याः
न वाधार हे जि कि कि व्यान क्याः
न वाधार हे जि कि कि व्यान क्याः
न वाधार हे जि कि व्यान क्याः
न वाधार हे जि कि व्यान क्याः
वाद्या काद्र विक्रित्र म्यां विक्रां व्यान नम्यः
। यवः वक्षा मार्ग्य की कार्य कि धनः
जामियान (वाधाः। वाच्या धनः
व्याकः। हे जि मूर्गामामः ॥
वाद्याः भः प्रितेः। क्या व्यावः।।

वन जियः भुः उष्ट्रः॥ वक्र्रः॥ हिःश्रु जि। इठि भिनिनी ॥ वन्य जि विनानगुजः॥ उत्तर्तन-विनिष्ठः॥ जिल्लाकिशिक्षेः॥ ' क्ष्मविनिष्ठेः॥ वीञ्लाविनिष्ठेः॥ उभरमवाविनिष्ठेः॥ ভाषपविनिष्ठेः॥ देश । उद्यक्तभविनिष्ठेः॥ इठि

ডস্য লকারাদেশেন চ নিয়য়• ॥ ললদ্যু: পু• লিম্পাক: ৷ ইতি জটা-

লডবাতো: কর্ত্তরি শত্ পুত্যযেন-

ध्यः ॥

ললন প্লী কেলি:। ইতি (হনচন্দু: ।। চালন । ইতি নাগোগীভট:।।

যথা। কালী করালবদনা বিনিষ্কা স্তামিপাশিনী। বিচিত্র খড়াঙ্ক-

भन्ना मन्न माणाविष्या। ही भिन्न र्याः महीवाना मुझ्माः माणिवे छत्र वा ॥ व्याविष्ठात्र वस्ता किञ्चान न न ने वा ॥ देखि (स्वीमाहाज्य प्रः ॥ न न । जानः ॥ जिल् गानः । हिल् गानः । हिल गानः । हिल् गानः । ह

वनगित्यः श्रू कम्यः। ই उ द्राजनियंग्रेः॥ काभिनीयल्ला का।। वनस्का जी नाज्ञित्रक्षिकामिः । उर्थ्यग्रयः। वन्न २ । ই उऽ नदः॥ गाया। ই जिन्म माना॥ नवाकः श्रू महनः। ই जिन्म म विमुका॥

वनाहे की अवयविद्यानाः। कभाग इंडि थ्याडः। उद्भर्यायः।
अनिकः २ (गाधिः २। इंड्यादः॥
महामद्वः ८ मद्वः ८ जानः ७ कथानकः १ अनीकः ५। ইंडि भपतद्वावनी॥ ननाहेकः २। ইंडि धन्छाः।
। जम्य मूडाम् ज नक्षाः एथा।
ऐमें उ विभूतिः मद्वि ननाहि वियदे स्था। निक्रा थनवस्तम् ज(र्क्षन्तुमृत्म नद्वाः । जान्याः।

मुक्तिविभारिनः नित्रातिः शान-কারিণঃ । উন্নতাভিঃ শিরাভিন্ত **अ**खिकां जि र्थान श्रद्धाः ॥ निरेत्र विवा টি वंधार्शः क्रुक्कर्यक्रजा खया । नःवृश्चिम्ह ननारिष्टम्ह क्षाना उमः रिङ न्'भाः ॥ नमारो**। भ**न्जा खि-লোরেখান্য: শতবর্ষিণা । নৃ**গত্ত** ন্যান্ত তদ্ভি রাযু: পঞ্নবভ্যথ।। व्यादारथनायु नंदि विहिना छिक পু•ফলাঃ। কেশান্তোগগতাভি क जभी छ। यूर्ना जावर ॥ পঞ্জি: সগুভি: ষট্টি: পঞ্চাশ-দ্বহু ভি গুণা। চত্ত্বারি শচু বক্রাভি ব্রি:শভুলাগুলানিভি:।। বিংশতি र्यामरकार्ड बायः कृपुाडि ब्रह्मकः । न পृथुः वालाम् निष्ड करवी हाथ ववारेकः ॥ मूजनर्वानम् भः छान भकुक् महानत्वान**णः। इं** जिशा-क्रिड ७৫ अथ्रायः॥

ললাটক নী পুশস্তললাট । ইতি শহরে বেলী॥ ললাটমাত্র । ইতি ধনজুফ ॥

বলাটভপঃ পৃ• সূর্ব্যঃ। ইতি সি-দ্বাস্থ্যেন্দ্রী॥

वावाहिक। ही स्वांपित्रहिज्वनाः हो छद्रवः । हिका ইতি थ्राठा । छट्यर्ग्यायः। शब्याम्गार। ইত্য मदः ॥ ननावेश्वरुम्तः । ए८ পर्यत्रायः । मङ्गहि दि । इंडि सम्-ब्रङ्गावनी ॥

ननाम ही ननाम । य्था। नुवा-न वृज्ञ मृत्यवृ भूखु वानि विक्तम्। 'ভ्यावाज्ञि भुजातवृ ननाम मा । ननाम हा। ইতি वृद्धः।।

वनामः त्री विद्यः॥ वृत्तः॥ मृत्रः
॥ भूषानः॥ ज्या॥ त्रमः॥ वानविः॥ भृञ्जः॥ ज्यदः॥ भुजावः॥
इठि व्यक्ति॥ अञ्चननाठे व्यनः
वर्गव्यः॥ गवानीनाः ननाठेविकः
॥ अञ्चनः अव्या। इज्यन्तिको वायाः
ज्यानः

वनामक की शृंदान उभाना।

इंडामद्रः ॥ छरम्यमाना शृंदाः

अः सूथ जारा नासः नामा शिंवाः

भागक नामक नामक नाम िन
क मित इंडि इंदार्थिकः । इंडि

छद्रकः ॥

ननामी जी कर्नर्यनिस्थः। उट नर्यापः। उट्यानिस्थान २। इंडि मक्याना॥

ললিত॰ ল্লী শৃস্থার ভাবজজিয়া-বিশেষঃ। ইত্যমরঃ ॥ সুসমার বিধানেন জুনতাদি জিয়াসচিব বর চরণাস্থানিয়াসোলিতে।।

ख्था छ। मुक्तभाताक विन्तारम भग्न-ना क्राल ३। उत्रद्धा यथा। मञ्जून-क् क्वकिणनगावलीन द्राभाउडी ञा विष्णही ववि उ ववि अ। वाह-नगाङ्गान्। विन्तरमञ्जी हत्रपक-भाग नीनया सित्रयार जिल्ला ह পুখনবয়ন। নব্তিতা পক্ষজাকী।। खुत्वारि कियामाणि मूक्यात বিধানতঃ। হস্ত পাদাক বিন্যাস सक्गा ननिजः विषू ब्रिजानानि ॥ अनाहार्यज्ञभिष्ठः ज्ञाल्लविडः রতিচেপ্টিত ইত্যন্যে। ললৎকে-প্লে ভাবে ক্ত:। লড বিলাসে ইত্য-न। मनीवारिदार उम्। वदः वा। ইতি ভরত:।। অগিচ। বিন্যাস ভिक् ब्रङ्गानाः पुविनामन्यानाङ्का । সূজনারা ভবেদ্যর ললিভ ভদু-मीबिङ्गा इंड्रङ्क्वगीलम्भिः॥ लनि उ: পু॰ রাগবিশেষ:। তদ্য चक्षण रथा। अ्कू ज्ञमशहम्भानाः ধারী যুবাতিগৌরো ৎলাদ লোচন শ্রি: । বিনি:সরন্ বাসগৃহাৎ পু-ভাতে বিলাসিবেশো ললিত: পু-रिष्टेः ॥ उत्रु भानमन्या यथा । शाउत्भवास (स्माला न न । ·शर्टमञ्जनी । विভाষा ভৈরবী চৈব कारनारना (गाउँ नीर्याभ ॥ इंडि

नशीजनात्माष्ट्रः ॥ विनिजः जि मृन्ददः ॥ देश्रिजः । इंजि निमिनी ॥ চলিতः । ইजि

का अस्ति। । । । । । । विकास का विकास क

ললিভকান্ত। জী মক্লচিঙকা।
ভস্যাধ্যান যথা। যৈ সালিলিভকান্তাখ্যা দেবী মক্লচিঙকা
বরদাভ্যহন্ত। চ দ্বিভুলা গৌরদেহিকা। রন্ধনিষেযবন্তা চ মিভবজু শুভাননা নবযৌবনসম্পদ্দ।
চার্মসী ললিভপুভা।। ইতি ভিথ্যাদিভন্ত।।

विनि की कल्बी।। नाती। देखि त्राक्ष निर्मा । निर्मा निर्मा त्र त्राक्ष र्यः। मिना प्रमान कर्यः। यथा। निर्मा निर्मा त्र त्राक्ष र्यः। यथा। निर्मा निर्मा त्र त्र श्वा ।। जन्यः। भवा त्र त्र विष्ण क्ष्म त्र त्र विष्ण त्र क्ष्म ।। जन्य व्य त्र त्र निर्मा क्ष्म क्ष्म क्ष्म क्ष्म विष्ण त्र त्र त्र निर्मा क्ष्म क्ष्म क्ष्म क्ष्म विष्ण व

বলিভাখ্যা সরিদ্বরা ।। সাগরা-দ্ক্ষিণাৎ পূর্ব মহাদেবাবভারি তা। বৈশাখদুর্লক্ষ্য ভূতীযা-या नवस यः। अर्गादि विविजा ना-न म मञ्जूमान वुरहा ।। विवि-**जायाः भृ**बं शिद्ध **उ**गवामान भर्ब-তঃ। ম্বৰ বিষ্ণু লিহ্বন্ধী তত্ৰান্তে ভगवान् इतिः ॥ विविভाषाः नतः সাত্বা দ্বাদশ্যা শুদ্লপক্ষে। ভগ-বন্ত সমাৰুছ যো যছেৎ পরনে-খর।। স যাতি বিফুভবন শরী-রেণ বিরাজতা ॥ ইতি কালিকা-शुद्धारि ৮) व्यथ्रायः ॥ 🕸 🗓 (गा-পীবিশেবঃ। যথা। অথিল রসা মৃত মূর্ত্তি: পুস্মর কচি কদ্ধ তা-্বকা পালি:। কলিত শ্রামা ল লিতে। রাখাপেুযান্ বিধু জঁগতি ।। ইতি ভক্তিরসাম্ভসিকু:।। ললি-छ। नगरना रेनवा। शमा छम्। क भूयस्य । इंडि ७ छोकायाः कीव-लासामी॥ उन्।। सक्तन यथा। या पूर्ण। रेमव निन्छ। निन्छ। रैनव दाधिका। এडामा महद्र॰ नाखि मडा मडा हि नात्र ॥ ইতি পাঘে পাতালখণ্ডে রাস-लीलायाः नाद्रमः পुछि ञीकृषः वाकाः॥

वविजामध्यी की जामुमुद्रमध्यी । তত্ৰ স্বস্কৃতী বৃত্ত কাৰ্য্য । থথা ভ-বিষ্যে। ভাদেু মাসি সিতে পাফ সপ্তন্য কিবনে যা। দ্বারা শিব॰ লেখবিত্বা মণ্ডলে চ সহাধিক ।।। भूकरयह जमा जन्मा मूद्धाभारेनव विन्तरञ। इन अक्टी तु अरदन था। **७**•। इंडि डिब्रामिडडु•॥#॥ **७**-षि विर्यथा। তত्रामी बिखवाहन शूर्व-क मक्त अर्गाटा ७ याम जानि ভাদুেমাসি শুক্লে পক্ষে সপ্তম্যান্তি-(थो यावर्ष्जीवनभर्य) छ॰ जामुक (गा-वा बीमममुकी निवमूर्गानी जिका-ना भुजिववी य जामुभुक्त मध्यातः गलमाहित्रवङा भूः भूईक निव পাৰ্বতী পূজা যাবজ্জীবন ডোৱ-ধারণ ভবিষ্যপুরাণোক্ত বুভকথা শুবণকপ ললিভাসগুনী বুভমহং করিষ্যে। ততঃ সহল্পসূক্ত পঠিত্রা नाभान्यार्घ्यः विधाय गलनानीन् भः नृङ्ग ज्ञम्बा दिशाय মণ্ডলাদিষ পূজা মারভেৎ। ততে। **थ्यादा चिन्द्रमि भूझ• म**खुः मान-সোপচারৈ: সংপ্রু অঘ্য সং ञ्चाना नुनर्शना वावाहरय । मिव भूका विधिन। मिव पूर्णा भूका-विधिना मुर्गाक यथा मञ्जाभागदिः

जः भृहा जायद्वन प्रवान भृह्या । **एरडा २**इन्डियक छात्र हे। पूर्या-म मिक्कः चिवमुर्गान्त्राः यर्गयिद्। ভৎ ডোরক বানকরে বদ্ধা ভোদ্য मूटम्बा कथा मृत्याट । बहेकना-नि मन्। ७ । ७ । ७ । कि ११ । मन्। ८ ।। 🗱।। जाय कथा। 🖾 कृष्ण डेवाह। লোমশো নাড়দেব্যিম্থুরা নাগভঃ পুরা। সে। ২ ছিতো বসুদেবেন দেব-ক্যা চ যুৰিষ্টির ॥ উপবিষ্টঃ কথাঃ भूगाः कथयामान वि छन। ७७: কথ্যিতু ভ্য: কথা নেতা পুচক্র মে ৷৷ কংসেন নিহ্ভা: পুঞা জাতা জাতাঃ পুনঃ পুনঃ। মৃতব্ৎ সা দেব-कि दु॰ भूध म्हरूचन मृह्थिजा॥ यथा इन्द्रम्थी भीना वज्व नल्यभ्या । ख्या पुः (मवकी छात् भूधमृः(थन ছু:থিতা।। পশার্ছাণ্যুতা সা তু व ज्वाक यश् धिका। प्रान्य (प्रविकी प्तिव ভविष्याम न मः मयः ॥ प्तिवः कुरवाछ। का ना हन्मुमूथी मीन। वज्व नहरुत्या । कथः ठीर्न्यु मग्रक् তস্যা: সন্ততিকারণ ॥ সপরী मर्भम्बनः भो जाग्राद्वाग्रदर्खनः। लागण উবাচ। অযোধ্যামা॰ প্রা बाजा नक्रमा नाम विभुतः। जमा **बार्ड्या स्हारिती नाग्ना हम्पुन्**थी॥

প্রিয়া।। পুরোহিতস্য তদ্যৈর পত্নী नाला ह नामिका। उत्या जानी पृष्ट-भी जि: म्पृह्नीया भद्रायाद्र ॥ व्यथ-তেপি চ মিত্রিণ্টো স্নানার্থণ সর্যূজ-লে। প্রাপ্তে প্রাপ্তান্ত তাত্রব বহুশো নগরাস্কা: ।। রাতা স্তা মণ্ডল•চজু ত্তমধ্যে ব্যক্তৰূপিণ । লেখ্যিত্বা लिव॰ भाउ मृगया गरु भक्तः ॥ গন্ধপুয়াক্তৈ ভ্ত্ত্যা প্তবিদা যথা বিধি। পুণন্য শিরসা ভক্ত্যা দৃষ্টা স্তাভ্যা॰ বরজ্রিय:।। কিনিদ॰ জিধ-তে সাধুঃ কথ্যতা যদি রোচতে ৷ কদা বা ক্রিয়তে কিং বা ফলং সম্যক্ ভদুচ্যতা ।। জ্রিয উচ্:। পূজিতে। ২মাভি রেওমিন্ পাইত্যা সহ শ-হ্বর:। বজ্বা সূত্র মিদ শুভু শিব-भाषा निर्दाहरा। श्राद्रशीय निर्दे তাৰদাৰ পুাণম্য ধারণ। তাসা-ন্ত ভদ্বচ: শুনা তে কৃত্বা নানসং তথা। কৃত্বা চ সন্মতি তত্ৰ বজু। (मःर्ज्जा: मृत्जात्रक: II **७७ खा: य**-গৃ 🖓 জগ্ম: সথীভি: পরিবারিতা: । কালেন নহতা তৰ বিষাত তঘ্ত• न्भ ॥ भुमख्या हन्द्रमूथ्रा दिम्रङ्क मृत्पाद्रकः। मृजा किन्छिम् हादादिः ना वज्व क्षवक्भी ॥ नाना ह अर-कूषी बाजा प्रमारक् वृज्भावनार।

ভাৰেতে চ মিত্ৰিণ্যে জাতে জাতি याद्र ज्ञान ॥ मञ्जूष ज्व खेर् 🖛 🗐 **७ क नग्यः श्रुनः।** ङिख्दन ङिख्दन পাণ্ডে পুন: কালে চ তে মৃতে।। অদৈব্যাতৃকে দেশে জাতে গোন-लमस्रील । রাজ্ঞো জায়া বভ্বাথ भृशीनाथमा मा भूनः ॥ केयतीः নান বিখ্যাতা সাতু রাজে। ২তি वल जा। जशिमीन विक्रमानी छा र्य्या ज्यानामिका ॥ भुरताहिजम् কালেন অনুটা বহুপুঞ্নি। জাতি সারা চাপ্তপুত্রা তথেব চাস্তপুত্রা।। পুন নিরম্বরা পুীতি বভ্রাথ তথো র্দ্ধিজ। তত্রেশ্বরী পুর্রমেক পুস্তা ভঞ্রোগিণ।। নবব্যে তু পঞ্ব মগাত্তর যুধিষ্ঠির। তত্র তাং ভূষণা <u> मुश्चे माजगागा जिहुः थि छ। ।। जथि</u> ভাবাদভিয়েহাদপ্তপুত্র সমন্বিতা। অযুক্তাভরণা নিত্যা বভাবেনৈব ভ্ বিভা । তা দৃষ্টা পুলিণি ভন্যা भूक कृति भन्नी क्या। उटा गृहः (भूगिष्डा जाः मधीः छीत् नटमता ।। চিত্তধানাৰ ব। রাজ্ঞী তম্যা: পুত্ৰৰ পতি। হতা হতা চ গে পু ाः भून की वंख्रनान्याः ॥ वङ्भू मा बीववटमा भुगुका छत्रना कथा। मानःन श्रविकः लपु उपिर हो।

দানিনী হথা ।৷ ভূষণোবাচ। ভাচ্দু মাসি সিভেপক্ষেত্রভাগা ক্রিরা-णाय। मु। इः भिदः (लथि ६) मध-লেচ সহাধিক।। সংপ্রা বিধিবৎ शार्थः विद्यास्ति। यह विद्यारक । ज स्व हि बुङ भूई द्या अह भया क র্ভ•॥ তল্মধা চরিত•ভক্ত্যা তেনাহ• সৃ্ছির। সথি। তথা না∍রি**ড∙ স**ং ম্যক্দর্প গ্রাত শরীর্যা ।। তেন তে সন্ততি শ্বিয়া রাজ্যে হপি সতি দুং-থিতা। পুভাব এব: কথিতো বুক্ত-স্যাস্য ন্যা স্থি॥ অর্দ্ধ ভ্রত্ত পুদান্যানি তস্য ধ্যান্য সুবুতে। স্থি ভাষাৎ পুতী হ द। নাত্ৰ কাৰ্য্য। বিচারণা।। সংপ্ষ্য শন্ধ ভক্তা करत रक्षा मृत्फातकः। गायक्कीयः भया जादः भितम् । त्रा निष्किः ॥ ইত্যেক সময় কৃত্বা ভক্ত: পুভূ-ভি ডোরক•। যণ্ড্গ্যুয়[•] বাপি करण थाम् वादः।। गन्न इरकाह्या সাদ্ধা নৌগুৰ্বা রাছত তথা। তামু-পাত্রে পুঙিঠপা ক ক্লাযোপপা-मरवट ॥ शायमः निष्ठक्षेत्र छक्षा ভোজ্য॰ পুষত্নত:। সংগোতান্ভোজ-যিত্বা তু ষ্ব ভুঞ্জীত তৎপর ।।। নওল সোমসদৃশ শিবস্যাত্ম নি-विषित्त । हेर्छ। व भुकिन्याह वुड

দান ফল ততঃ॥ বভ্ব সুপুজা माक्षी के बंदी जुवत्मध्री । युजन्याः मा श्रुजातन मुश्रुधा द्वश्र (रदिन ॥ ভবিষ্যাস ত্রিলোকেশ পুঞ্জ জ-नियशिम । ইত্যেব॰ শাविषदा ह विव्रवाम मूनि छना॥ कगाम अशुवः পার্থ ন্যাপ্যেব ভবোদিত। যাঃ জ্বিবঃ শাচরিষ্যন্তি রুত্তমেভদ্মুপি-ষ্ঠির ৷৷ অক্টটাখ্যু প্লবস্থাখ্যু দেব-ক্যাচরিত শৃভ। তাসা সম্ভতি বিছেদোন কদাচিন্ডবিষ্যতি॥ ক্রি-य १४५(१ठदिय) छि तुउरमञ्र नूथः शुरः। अभिन् लाक मुथः ভूकुा याग्रेडि लिवमन्तिद्रशायां ऋहुही वुङ मिष् भ्रवणी मामङ (पदः विভाव। इनस्य ह एकः निशात। ভক্ত্যা করোতি কলুষৌয বিঘাত मकः नाधी मना ভवित **(मा**जन জীববৎসা।। ইতি ভবিষ্যপুরাণে बङ्गीवुडक्था नगांधा ॥ 🕈 ॥ मिचदागमा दाणिगी। यथा। न-निञ मानमी भोडी नाही (पर-কিরী তথা। নেঘরাগস্য রাগি-(ग्रा जवडीमाः मूमध्रमाः ॥ ই नकी उदारगादतः॥

वंद॰ क्ली काठीकनः। ইতি मस विमुका॥ वदकः॥ वामक्कनः॥

देव । इंडि ब्राजनिर्यणेः॥ भू॰ जिमः ॥ विनामः ॥ **ए मन ।। द्राम भु**धः। इं जिल्मिनी ॥ অত বিনাশস্থানে বিলান:। इेजिवियः (इन्हमुम्हा। काला छमः । यथा। जञ्जानमनित्यमास काम्रा काशिषय वतः। इंजि (इमहन्तः॥ नावानागानकी। ইতিয়ाজনিষ্ণী: ववश्र क्षी सनामथ्याउदिक प्रा-**छिरः।** ७९ भर्ये अयः। (५ व ऋभूमः २ **এি**শক্ত' ০। ইত্যমন্তঃ ।। এ পুস্-ন° ৪। ইতি ভাবপুলাশঃ।। লব-दक १८। इंडि ममजू ज्ञावनी ॥ न-বস্কলিকা ৬ দিব্য পশেখর ৮ **ब**र• ৯ बीभूग्न• ७० कित्र• ১১ বারিসম্ভব• ১২ তীন্ধপুদ্ল• ১৩ ভূ-व्यात्र : १८ गीर्बा १ व्यान १० हन्स्न পুত্র• ১৬। অস্য গুণাঃ। শীতলত্ব• । তিক্তবৃ॰। চক্ষ্যব্র॰। ভুক্রোচন-ত্ব-। বাত পিত্ত কক নাশিত্ব-। তীক্ষর । মূজ ক্ছাপহর্ক । ইতি ब्राङ्गनिर्घण्टेः ॥ आध्यानानाङ् मृल-मुद्रः। मीशनद्रः। वय्द्रः। इंडि রাজবল্লভ:।। অপিচ। লবল্। ক-টুক ডিক্ত লঘু নেত্ৰহিত হিম। দীপন পাচন ক্চ্যু ক্ক পিডাসু नामक्रााज्काः इपि उथादानः

শ্লমাশু বিনাশযে । কাস খা সঞ্চ হিত্তাঞ্চ ক্ষয় ক্ষপৰতি প্ৰুব ।। ইতি ভাবপুকাশ: ॥

व्यवस्यः क्षी व्यवसः। इंडि भदः ब्रङ्गवनीः।

व्यवक्रिका जी व्यवस्था है जि ब्राजनिर्वण्यः॥

লবন্ধলতা জ্রী পুল্লবিশেষঃ। যথা। ল লিত লবস্থলতা পরিশীলন কো-यन यनगमीत्र । यथुकत निकत **ক**রন্বিত কোকিলকুজিত অঞ্জ**স**-টারে ৷৷ বিহরতি হরি রিহু সরস বসংস্ত। নৃত্যতি যুবতিজনেন সম্ न थे विद्रहिजनम्। मुद्राप्त ॥ इंजि जगरनवः।। द्वायाचाः नथी विष्णयः व्यवन द्वी कात्रत्रमयुक्त्वाः। उनु शक्षिवद्य यथा। (होवईनः) रेम ে স্কৰ• ২ বিট• ৩ ঔভিন ৪ সামু-मु १। उथारि। माम् पु यकु नवन मक्कीव विमन्नक उट् । रेमक्कावा **ং**ক্রী শীতশিক নানিম্ভঞ্ সি ফুজে ।। বৌনক বসুড পাক্য বি एक क् उतक प्रया (गोवहत्व श्क कः एक । इंड्रमतः ॥ (इ.स.४ । यथा । লবে। হভিলাবো লবণে। ইভি **टागबः** ॥ निक्**टिनः !! द्राक्तन**ी

বিশেষ: 🛭 রসবিশেষ: 🕽 ইভি মে- 🗀 मिनी ॥ পृथिवाधार्याञ्चामान-ণ:। ইতি চক্রপা নিদত্তকৃত দুব্য-গুণোপরি শিবদাস্মিষ্টীক। ॥ **७८ म**र्यप्रायः । महुः २ । जम्र एगाः । লবণো ক্ষতিকৃদ্সো হগ্নিদায়ী প-**চनः चा**मुकत्रक नात्रकण्ठ । तनिः ভে। নিতরাণ হরাঞ্চ পিত্তণ শি 🥞 मानक ममाजि मधनाती ॥ इंजि রাজনিয়ণ্ট:।। অপিচ। লবণ:ক্লে-मन खोक्षः भाष्टाना मीभनः नद्रः। तिथा कठिकदः मामी मृष्टि मुक-श्दा वयः॥ जन्रह । वरनः ला-थ्रा क्ट्रः भावनः वक भिखतः। भु खु वाज्इतः कायरेम थिवा गृत्-ভাকর:।। সো হতিযুক্তো হক্ষি পাকাস্ পিত্ত কোঁঃ ক্ষ্যাপকৃৎ !! ইতি রাজবল্লভ: ॥ 🗱 ॥ লবণাসূর-न्य विवद्गन यथा । भूर्त क्उगूर्म রাজন্ নৈতেশ: সুমহামতি:। লো-লাপুণ্ডো হভবজ্জোষ্ঠো মধু নাম নহাসুর:।। স ন্ধু ব্রিঠ্সম্পল্লো ধ-মেচ সুসনাহিতঃ। বহুমানাচ ক-দুেণ দত্ত ভস্যাভূতো বরং॥ শ্ল॰ म्वाधिनिष्ठ्र सहावीर्थं सहाशु-छ । माने सङ्खा मूनी दा वाकंड • रेड जमूबाड स् ॥ याव भूरेत्र वि-

रिभूमं न विक्रास्य मंशामूबः। जावना हृलः अदरः महारम्या नाम समह-তি॥ যুক্ত বা মভিযুঞ্জীত যদ্ধাৰ বিগতজর:। ত॰ শ্লো ভ্যাসাৎ কৃত্বা পুন রেষ্যতি তে করণ।।এবং ক্-मुा इत विका ज्य वर सहा मृतः। भु ণিপত্য মহাদেৰ বাক্য নেতদুৰাচ ह।। ভগবন্ধন वंभान्। भूव (नजर-नुख्य । ভবে । সতত দেব সুৱাণা-भीखाता क्या । उ॰ तुतान मध् (मयः मर्बज् उशिक्तः मिनः । भुजुर-वाठ गशासिका रेनजःभवः ভविष्ठः नि ॥ गाजुः छ विकता वानी मर-পুনাৰ ক্তা শ্ভা। ভৰতঃ পুত্ৰ নে-वे ब मून (२३ छ विष्ठ) ।। यावर • স্য তে। অবধ্য: সর্ব ভূতানা• শ্ল र्खा ভविषाणि॥ এव॰ मधु बतः नक्षा (नवार म्गर्गरुक्छ उ॰ । ज्यन॰ मा २ नूबरम् छः कात्रयानाम मृथु छ॰ ॥ उम्रभन्ना महा जाना निया बही-নসীতি যা। বিশ্বাবয়ো রপত্যং সা প্যনল্যা॰ মহাপুভা ॥ ভদ্যাঃ भाषा सङ्गदीर्यं। चन्राग नाम माकः ণ:। বল্যেৎ পুভ্তি দুষ্টাত্মা পা नारवाद्य मवाहत्रः ॥ ७ भूषः पू-विनी उन्ह म्थ्रा काव मनवि छः। नवः

न (भाक मारशास नहिन कि धिम-त्वी८ ॥ ज विशय इंग॰ लाक॰ श्विष्टि। वक्षणावयः। भूगः निविभा नवर्ग वद्रः छोत्रम् नप्रविषयः ॥ म পুভাবেণ শ্লম। দৌরাজ্যেনার্থন उथा। महाभग्डि लाका छीन् . বিশেষেণ চ তাপনান্।। আছার: ন ৰ্ষস্থানি বিশেষেণ চ তাপসাঃ। षाङ्गाद्वा होषुडा निष्ठाः वात्मा न-धुन्त उथा।। ह्या वल्मह्यानि वि.-र कायु मृगाअजान्। नानुवारिकत প্রতে নিত্য নাহার মাহিকে।। ভদ্ৰুহা রাঘবেং বাক্য মুবাচ স নহা-নুনান্। যাতথিব্যানি তদুংক। ব্যপ-গছত যে ভব• ॥ পুতিজ্ঞায ভদা তেষা মুনীনা মুপুতেজদাণা স ভাূা-তৃন সহিভান সর্বানুবাচ রঘুনন্দনঃ ॥ (का रुडा न्वनः वीद्रः कन्। नः স বিধীযতা । ভরতম্য মহাবাহো শত্মস্য চ ধীমতঃ।। রাঘবেশৈব মূ-ক্ত ভরতো বাক্য মবুবী । অহ-(मन विध्वतिम मनाः मः म विधी-যতা।। ভরতন্য বচ: শুক্র। ধ্রির্য্য श्लीर्गं **मग**न्निजः। लक्ष्मगदद्रक उ-**इत्रो स्ट्रा** लोदर्ग नामन ।। मजुष खुनुशीषाकाः भुविभका नदाविभः। क्ठकर्मा गरावाइ मंध्रामा तयूनन-

न ॥ व्यार्यित व् भूता मृतत द्वारा ধ্যা পরিপালিতা। সভাপ হন-य क्दा वार्याम्यागनमः गुछि॥ পুেষ্যে ন্যি স্থিতে রাজন ভূষ: ক্লেশ মাপু যাৎ। তথা বুবতি শতুয়ে রাব-वः भून ब्रवुवीट ॥ ववः खव ब्रुका अट স্থ ক্রিণতা॰ মন শাসন । স বৃ হ্বা नवुमुङ लवग भाभनिक्य ॥ बाकाः भुमावि धर्मागवाकाः स्म यमा विकास। यहा ७ युषा माका हुन् यहि कन्द्रिट जमास्रायट ॥ जना मृतः গৃহীত্বা তু ভমা রক্ষ: করোতি হি। अ द्वं भुक्ष भार्न जनाग्धविना-क् उ॰॥ अणुविष्ठे॰ भूत्र॰ भूत्रं॰ छात्रि-তিষ্ঠ ধ্তাযুধ:। অন্যথা ক্রিয়নাণে **जु व्यवशुः न ভবিষ্য**তি ॥ ততঃ পুভাতে বিনলে তিমান্ কালে স রাক্ষস:। নির্গতন্ত পুরাদীরো ভ क्याहात भुराहितः ॥ वजिमा खात वंत्र উडीयं। यमुनाः नहीः। তীত্বা নপ্পুর দারি ধনুয়াণি রতি-श्रेष्ठ ॥ एडा १कंपिन्स भारि कृदकर्मा न ताक्तनः। जागह्यङ् সাহসু পুাণিনা ভার নুষ্দ্ন্।। ত তো দদশ শত্রু জিত দারি ধ্তা-হুধ । তমুবাচ ততো রক্ষ: কিমনেন করিষ্যানি ॥ তদ্যৈব ভাষনাণ্য্য

হসতক্ষ মূহ মূহ:। শতুয়ো বীর্যান मन्नाता द्वायाम्नुगुकामृहदः॥ छ-বাচ চ সুসংক্রন্ধ: শত্রন্থ: স নিশাচরণ । याक निहानि मूर्वाक वनदृश्कः ত্বশা সহ।। তদুর। ভাষিত তস্য শতু হৃষ্য মহাজ্মন:। জোধ মাহার: যত্তীবু॰ তিম্ব তিম্বেতি চাবুবী ।। অভিতন্ত পুন তেন শত্যেন নহাত্ম-না। লবণ: ক্রোধস•যুক্তো যুদ্ধায় স-মুপস্থিতঃ॥ আকণাৎ স বিকৃষ্যাণ **उपान् ध**रिना॰ व**तः। म** मृत्याठ म्हा-ৰাণ লৰণস্য মহোৱসি ॥ উর ভস্য विषार्यशाम् भुविदयम बनाजनः। भू-नखिवागमञ्ज निकासस्य सम्मन्ताः ॥ শত্র শরনির্ভিয়ো লবণ: স নিশা-চর:। পপাত সহসা ভূমৌ বজাহত **इवाठनः ॥ ७**६ मृनः नङ्ग्विः হতে লবণ রাক্ষসে। পশ্যতা[,] সর্ব (मवानाः कन्ना वन मन्गार ॥ হতে তু লবণে দেবাঃ সেন্দাঃ সাগ্ৰ পুরোগনা:। উটু: সুনপুরা বাণী। শত্রু শত্তাপন ।। বরদান্ত নহা वारहा मर्ब अव नमागजाः। विजया-কান্ধ্ৰিণ স্তভ্য ননোঘ• দৰ্শন• হি নঃ।। দেবানা ভাষিত শুদ্ধা শ্রো নৃদ্ধি ক্তাঞ্জলি:। পুত্রবাচ মহাবাছ: **म**ञ्चः পुरठाञ्चरान्॥ हेरा मध्भूती

त्रन्। मल्तारस्य निर्मिज। निर्वणः श्रान्याहीम् (सर्व (सन्छ ददः शदः॥ **छ (एवा: श्री अमनत्मा वार मिर**डाव রাঘ্**ব• । ভবিব**ৃতি পুরী রম্যা শ্র-সেনা ন সংশবঃ৷াতে তথোজা মহা আনো দিব নাক্কত স্তদা। শত্রুয়ো-ঁ পি মহাতেজা **ভা৽ সেনা**॰ সমুপান-यर ॥ ना (नना भीषु नागहर मुन শত্রশাসন । নিবেশনঞ্জ শত্র্য়ঃ भावान ननात्र ।। छा॰ भुत्री॰ দিব্যস্কাশা নানা পণ্যোপশো ভিতাং ৷ নিরীক্ষ্য পরমপুতিঃ পরং হর্ষ মূপাগন্থ।। তস্য বৃদ্ধি: সমুৎ-शबा निरवन्तर मधुद्राः शुद्रीः। ज्ञान शामि निदीक्ष्रक् रावं घानण जा-়গতে।। ইতি শ্রীরামাযনে উত্তরকাণ্ডে এক্ষষ্ট্যাদিসগুত্যভাষ্যায়েভ্য:সঙ্ক-विञ्॥ #॥ ववनमम् पुरमा १ शिख र्यथा। विब्रह्मा मा त्राह्मा युक्ता थ्या वीर्य नमाधकः। मान्। वज्व जेवव धना। গন্তৰতী সতী।। তছৌ তৰ সূথা-नीना नार्छः भूरे अन्द्र मधिः। वक मा रुद्रिगा मार्खाः व्नहाद्रात्राः मूनिकं ति ॥ विकशात शूनः माधी मृक्षाता-ज्ञ नानमा । এउमिनस्त उव নাতৃ: ক্রেডে রগাম হ।। কনিধপুত্র স্ত্য্যাফ ভ্ৰাত্ভি: পীডিতোভিয়া।

ভীত ৰতন্য দৃষ্টা তত্যাল তাং ক্পানিখি: ৷৷ ক্রোডে চকার বাল• मा कृष्मा द्वाषागृहः यतो। भुरवाश्व वान भा भाषी न परणी अरक श्रिय ॥ বিল্লাপ ভূশ তত্ত্ৰ শৃদ্ধারাত্ও নানসা। শশাপ ষমৃত (কাপাৎ वावरणारमा ভविषाति ॥ कमानि তে জল কেচিৎ ন খাদিষ্যন্তি জীবি-নঃ। শশাপ সর্বান্ বালা শচ যাত্ত ন্চ। নহীতল ।। গছপু চ নহী । মূল ज्युषी भ॰ नताहत्र । शिक्ति तिवज गुगाक जिवाजि भृषक् भृषक् ॥ बील बील खिछि कृदा छिईस ज्थिनः मुजाः। द्वीलञ्चा निर्मा जिक्त मह की उन्न निर्मात ।। कनि-छ। माज्माभाइ वयसाया वजू ব হ। ক্ষিষ্ঠ: ক্থ্যামাস মাতৃশা-११ दानकान्।। आकृ पूर्श्यकाः সর্বে মাতৃস্থানঞ্চ বালকাঃ। শুদ্ধা दिवद्रन॰ मर्ख भुक्रण श्रंद्रनी उनः ॥ পুণন্য মাতৃ করণ ভক্তি ন্যাত্ম-कन्नताः। मधनीत्म ममुमुग्न मध-তস্থ বিভাগশ: ॥ কনিষ্টাদ্রপর্য্য-स्र विस्ता विस्ता मत्। नवराकृ मुद्रा मिर्न पंषि पृथ डलार्गदाः ॥ वाउवाक कल भृश्ता मन्त्रार्थक ভবিষ্যতি। ব্যাপ্তाः नगु द्राः मुख्दि

সগুদ্বীপা॰ বসুত্ররাং।। ইতি বৃক্ষ-रिवरार्ख्यीकृषक्ष स्वराख ३ जवहायः ত্রি লবণ: **ল্**বণরসমূজঃ। ইতি (मिमिनी।। वादग्रयक्रफः।। **टावनिक मा**हा जी गशाकारि মুতী। ইতি রাজনিঘণ্ট:।। व्यवन्यानिः जी नाम्न त्ववरागर-প ভিস্থান । তৎ পর্য্যায়: । ক্না ২। ইতি হেন্ডন্দু:।। লবণাকরমাত্রঞ্চ **न**वगङ्ग• क्री ङ्गवि:**न**यः। ७९ প্রবাদঃ । লোণ্ড্ণ ২ ত্ণায়ু ৩ পট্ট্রনক ৪ অনুকাণ্ড ৫। অস্য खाः। मक्रीत्रद्वः। यहः दः। क बायद्वर । अखन्यद्वर । अध्यव्विक র বৃঞ্চ। ইতি রাজনির্ঘট:॥ ज्ञवर्गवयर क्षी रेमक्कवं विष क्ठक्ष । ইতি दानिर्घणः॥ जी मानार्थनवनामि वा रगरधनः নিমিতিধেনুঃ। ভিদ্বিরণ যথা। रहार जाव ग्रंग । **ल**वगरवनुः वक्तरासिः তা॰ নিবোধ নহীপতে ৷ অনু লিপ্তে মহীপৃষ্ঠে কৃষ্ণাজিন স্বংশাভারে॥ (थनुः लवननयीः क्दा (वाडमन्ड ্ল'যুতা। বংসা চতুভী রাজেন্র इक्रुभाना क कात्रयथ ।। सोवर्न ं भूथ म्कािशुद्रा दोभप्रया उप ा मूथ' ७ उन्य ७ न्या पद्याः क्व

भया नृभ ॥ किला॰ मृक्त्रया जाङन् ব্ৰাণণ গন্ধময় তথা। নেত্ৰে রত্নম क्यंग्रंट करने भद्रमहा उथा । खिथ ७॰ मृक्रकाछी **ठ** नवभी उ ম্যা: ভনা:। সূত্রপূদ্ধি তানুপূষ্ঠ मञ्जादी शयखिनी ॥ कारम्य পদোহাং রাজেন্দু ঘটাভরণ ভূষিং তा॰। मृगक्षभुद्ध व्रोभण्ड भ्करिद्धा বিধানতঃ।। আছুলের বস্ত্রা গান বু।-क्रांग निवस्य । शृक्त याथ न कारही याजीभारक ख्यान्य ॥ नक्ष गुर्भी छाक नवंदान भूमा-नारम् । विकाय माधुत्छाग जली-नाय ह शीम एक ॥ (वन विनाक्ति-मूर्व (भावियायाहिकाः स्य । हेम्-नाय भूमाजवा। ज्यामर्मितिए वृ-भ ।। ब्रध्या भ्य सञ्ज शृह्र ए भा-পবিশ্য চ। ছঞকোপানছৌ দেযৌ নুদ্রা কর্ণপ্রকে ।। আছাদ্য বস্ত্র-यूष्प्रन मकिया कनक मान् । প্রোক্তেন বিধানেন স্বশক্ত্যা কন-কেন তু॥ ইমাণ গৃহাণ ভো বিপু ক্ৰুৰপে ননোম্ভ তে। রস্জা সর্ব ভূতানাং সরদেবনমস্তা ॥ কামং काममृख कामा कांत्र(यसा नसा ৎস্ত তে। দক্ত্বা ধেনুণ লবণেন একা-হ শৈচৰ ভিষ্ঠতি ॥ স্বয় তিরাত্র'

विर्भुत उरेशव नवनामिना। मह-।

क्रितंश्व उरेशव नवनामिना। मह-।

क्रितंश्व उरेशव व्यवनामिना। मह-।

क्रितंश्व उरेशव व्यवनामिना। मह-।

क्रित्श व्यव व्यव निम्मिना व्यव क्रितंश व्य

দাবণফার: পু॰ লোণারক্ষার:। ইতি রাজনির্ঘট:।!

विवाहित्यों।।

विवाहित्या की निर्देशः।।

विवाहित्या की निर्देशः।।

विवाहित्या की विवाहित्या की स्थाहित्या कि स्थाहित्या की ।

विवाहित्या की । विवाहित्या कि स्थाहित्या कि स्थाहित्या के स्थाहित्या स्थाहित्या के स्थाहित्या स्थाहित्य स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्य स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्या स्थाहित्य स्थाहित्या स्थाहित्य स्थाहित्

न् लाकशानाहितमार् ॥ म-द्वाः नि कामापवारी । उद्दाब नि-विनायः । क्र्याञ्जागत न्यानि দান মত্র নিবোধত।। দৌভাগ্য রসমন্তা যতো হল লবণো त्रमः। उनाचाकरद्देन ह्याः शाहि भाभामभाख्य ॥ यथानमञ्जाः मार्ख (नारकहे। नदगः विना। शि-यक मिवरमा निंडा उचार मान्ति-भूषा ७व ॥ विकृषक मगुक्तु उ॰ যমাণারোগ্য বন্ধন। তমাৎ প-র্বতক্পেণ পাছি সংসারসাগ-द्रार्।। ज्यान विविना यस मम्।-ल्लवं अर्थे । उभारताक वरम् কল্ল• ভতো যাতি পরা• গতি•॥ इंडि भारामा ११ अक्षायः॥

লবণাব্রিজ লী সামুদুলবণ। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

লবণারজ ল্লী লোণারক্ষার:।ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

नवरणाखन की रेमकव । इंडि ब्रह्माना॥

वरणाथ ही वागात्रकातः। इंडि त्राकनिर्धणः॥

লবণোদঃ পু॰ লবণসমূদু:। ইত্য-মর:।।

नाक महारा । ज्वाक्त जन्म महा | नवन क्षी (हमन । इकामहा।

नवनी जी कल वृक्क विरुगयः। नाना। इंडि ভाषा। उट्शर्य) यः। श्रीयाषा २ ञालुना आ इंडि मद्यान्त्रका॥ वदनी खी कनवृक्कविरमयः। (ना यां इंडि ভाषा। उद्भर्गायः। जूगक्षम्वा २ मानुः १ (कामवारक्षवा ८। इंजि ब्राह्मनिर्धणैः॥ उन्र कन ख्याः । वृत्राद्धः । मृगिक्विद्धः । दक वाउनानिद्या ३७ द्राबदल्ल ७: ॥ नवनीकन मात्रार्मा वाउनिख হরু লয়। ইতি কেচিৎ ॥ व्याकः शृ॰ (इन्नमुवारः । इंजुारा-निकायः॥(ছरनः। ইতিসংক্ষিপ্ত-সারোণাদিবৃত্তি:।। लवानकः नुः माजामिः। ইত্যা-फिकायः॥

লবি: ত্রি ছিদুর:। ইত্যাদি-কোষ:॥

লবিত্রণ ক্লী দারণ। ইত্যমর:।।

লশ ক শিল্পযোগে। ইতি কবিক
লক্ষম:।। ক লাশযতি কশলো
নৃত্যে শিল্প যুনক্তীত্যর্থ:। ইতি
দুর্গাদাস:।।

नम्तः क्षी त्रम्नः । उर्भर्गायः । गल्विदः २ गृक्षनः ७ व्यतिष्टः ८ महाकन्तः ६ तत्मानकः ५ । इज्ज-मदः ॥ तत्मानः १ त्यहकन्तः ৮

ভ্তম: ১ উগুগন্ধ: ১০। অস্যভ্ণা: व्यञ्जतामन्डेनद् । एकद् । ५ कद् । কফ বাত নাশিত্ব । অশুচিত্ব : ক্রমি হৃদ্রোগ শোক্ষুত্ব । রসা-र्नपृष् । इंजि ज्ञाकनियं छैः ॥ 🕸 ॥ ज्ञाभित्र । **लम्**नस्य द्रामानः म्यापुः गुगत्का महोययः। अति। अहि कन्म मह भवानाकी ब्रामानकः ॥ य-मामृड दिन दिया बहात मुतम ত্তমাথ। তদা ততো ২পত্তবিন্দুঃ সুরসোনো হপতভুবি।। পঞ্চতিত इरेन गुल्ला द्रामनासून वर्षिजः। ভন্মানুষোন ইত্যুক্তো দুব্যাণা ৩-**गर्विष्ठिः ॥ कर्हेक म्हाशि मृ**र्विष् তিক্ত: পৰেষু স-স্থিত:। নালে ক-याय डेफिरक्षा नालाला लवनः मृठः মাবীজে ত মধুর: পুরাক্তো রস স্তদ্-खगर्दाविः । द्रामाना वृन्हाना বৃষ্ঠো স্থিপাঞ্চ: পাচন: সর: ।। রসে পাকে চ কটুক ভীক্ষো মন্তর-का नजः। ज्यमकानक्ट कर्छा। **७कः भिडान् वृक्षिमः ॥ वन्य**र्ग-করো নেখা হিতো নেত্রো রসাযনঃ ।। इत्राण कीर्रज्य क कि मृत विवस खन्याकृष्ठि काम (माकान्। मुर्गाम् क्षानवनाम जंड नगीवन यान कका क रहि ।। महा भाग

व्यायाग माउले द्वाव मिउनीवः भाषा ७७ ॥ इत्मान मन् भु-ক্ষ স্তাৰ্জনেত মিরন্তর । ইতি ভা वश्कामः ॥ अ॥ जनहा । लम्नः कात्र नयुतः कर्छा। व्रवा छकः সরঃ। ভগ্নসন্ধানকৃদ্বল্যের রক্তপি ख नुम्यनः॥ इंडि ब्राइंद्र छ :॥ লশ্নঃ পু॰ লশ্নঃ। ইতি শব্রা वनी ॥

ল্য ক শিল্পযোগে। ইতি কবিকল্ল জনঃ॥ ক লাষ্য্তি স্পলো নৃত্যে শিল্ল যুনজী তার্থ:। ইতি দুর্গা-मानः॥

नय य अ न्ल्हि। इंडिकविक्मू . कमः ॥ य वा वया विवास ইতি দুর্গাদাস:॥

लय क स्पृहि। इंडि कविकन्न-क्रमः ॥ क नष्ठि नष्ठ । इंडि मूर्गामानः ॥

वयः भू नर्जकः। इञ्जामित्कायः॥ লস ক শিল্পযোগে। ইতি কবি-कन्नफ्रमः॥ क नामयि ज्ञानाः न्छ। भिन्नः यूनकी । इंडि <u>ष</u>ूर्गामानः॥

লস শ্লিষি।। ক্রীডে। ইতি কবিকল্প-

ख्या अके हिन वामूनरमविना । वामा जी इति मा देनि होतावनी !! निका जी नाना। यथा। नाना या॰ शिष्ट्रवा थ्यां जा विनका जा-সিকা তথা। ইতি শব্দল্কা॥ लत्रीका जी इक्तत्रनः॥वृद्याःग-মধ্যগরস:। ইতি কেচিৎ।।

লমু ঈ ও ড ব্রীডে। ইতি কবি-कन्नफ्रमः ।। कि**लि म**॰याशाहित्ना-(भ वक्। दे ७ वशः। ७ वद्धाउ। ইভি দুর্গাদ স:॥

লস্তঃ ত্রি শ্লিষ্ট:॥ জীডিতঃ॥ শিল্প-যুক্ত: ৷ লস্থাতো: ক্ত শুত্যুয়েন नियमः। इंडि लखकणमत्रु १ भ-তৌ ভরতক।।

न्यकः **লু॰ ধনুষোনধ্যভাগ: ।** इंडागद्रः॥

वस्ती भु॰ थन्ः। ইভि मदमाना।। नहितः) खी महाउत्रकः। ७८-वर्त्री) भर्यायः। উल्लावः २ क-(ज्ञानः)। ইতি (श्महन्तुः **भ**दः ब्रङ्गावनी ह।।

लक् क ए मर्भान ॥ व्यक्त । इंडि कविकन्नकमः ॥ क ७ नक्यि লক্ষ্যতে ঘট লোক: পশ্যতি। **विश्वयुक्तः करताञी** अर्था वा 1 ইতি দুর্গাদাসঃ ॥

क्रमः॥ जनि । इंडि मूर्गानामः॥ जिक्कः क्षी वृश्रकः॥ भन्नवरः। इंडि

सिविशी।

जक ही जी मणायू उत्भाग লাক ইতি ভাষা। ইতি দেদিনী।। लक्षकः ही लक्षयाज्य यथा। लक्षक नाम लक्ष्य जि । या नृत्री-র্থস্য সংশ্ববতি শক্তম্ভ সভাবেছ। তত্র তল্পকে কাম তচ্জি বিধুরণ यहि।। यानुनार्थं मञ्जूबिङ रश ন শক্ষেতিত তদেব তাদুশার্থ লক্ষক যদি আদুশার্থে শক্তিশ্ नुः ज्या । रेमस्यान्यस् भदाः **जुब्रगानि नद**िक्तनि व्ययामादिव তর্গানাবলি শক্তা এল। গল্পান-यस जीवारायमाकि जाः। उद সম্বন্ধি নীরাদিশভত্বেন গৃহীত। এব তীরাদ্যর্য বোধ্যন্তি তর লক্ষ্য এব ॥ অপিচ। তদেব॰ विविध लक्ष्मभावडुग्लक्षक भागा नि कर्ट्यार्थानिष्ठनान्तिकविष निजार्थः महास्तजन्मि हिजामिन क्क ह उया शक्षा दिश्व न । ज्ञान **তী**রান্যনুভবে ভবেদ্বেতু **স্তদোক** ক্ষেণ লক্ষ্যনাং বিভাগো নত্ত্বে-ভদন্তি ! তীরাদ্রেণ বোধ পুতি **जीवाधिमञ्ज्यस्तिय भएछानम्** আগ্রেন হেত্তখা লক্ষকানা মন-नु जावकदाः ७ बना नयो रेम ३५

टाक्कर

স্পেদিত্যাদৌ **শ্বে**য়ন দুছন मित्नव। शक्रायाः धाष च्छाराः विक्रित्व जीवाहिना मार्किनग्री-তাসংসর্গকসৈত্র সন্তম্যর্থাধেশভূ স্বন্ধবোৰ পুৰিষ্টত্বাদিতি চেন। পু-ক্ ভার্থাবছিমলৈ যুব পুত্রগার্থসা ব-র্ম্যন্তরে হর্যবৃদ্ধে ব্যূৎ পদ্মত্যা ভী-द्राम्यविष्मविञ्मा स्वर्थाः वरद्राः रि छोबानावनुय वाधारमागार। নচ শক্তিয়ের প্রেম্য স্থলাকালুণ-দান্তরোপভাপ্যার্থান্তি স্বার্থি-মি নার্য বো**ণ পুতি হেভুরা**গর্য त्को जकार्थमः भुत्रमः। स्टाः भुिक्छ। छा स्वी वकामा ऋडव-द्राप्त द्रन्य विष्णयः द्वानश्रशास्त्रः । **জ**্বতিঃ পশুরিত্যাদৌ লক্ষার্থ-या चिर्षाच्यताष्याश्रम् इतिकः ত্বার। তথাছক্তে রিব ভক্তে রপি জ্ঞান মনুভাবক ভবত্যেব কায্য-তাবहেদকস্য সংস্থাচায় न व्यक्ति-চার:। ইতিশব্শক্তিপুকাশিকা॥ **हिङ्काः।। नाम। इंडि** ली यामिनी॥ मर्भनः। इंडि वक्षश्वाद्य-र्थरमंगर ॥ वक्षार खारर श्रामित वक्षा । ७ प्रिदिश । इंडत्र जिलानुगालक । रावश्त भूरवाजककः। इंकि न्यावन उ ॥

মানিকর মেতে তু। ক্রজির সমা-মানি ভিপান নিধামক । লক্ষণ ভূনভিজনানা তদভিত্যান চুক ।। ইতি বোপানেকঃ ।।

बक्तः भुः लोभिविः॥ गातमः भक्ती। इंडि गयत गुरकी।। वाश्या की भावभी। इंडि मिनिनी ॥ इन्त्री। इंडि मिक्तं उद्योग्हाः मुशाहितृछिः॥ नकामकः। यथा । यक्त ग मक्षत्रमुक्त काटनर्गानुः প্পত্তি: টিভি ভাষাপরিছেদ: ॥ शक्षामाः । यः य हेन्त्रानी शक्षाः भरमा भारार्थ भ्वास्काभ (घा-बन्धव्यान्त्रशिक्त खाटशर्यप्रायूत्र-পণ্ডি হা ন্ত্ৰ প্তিমন্ধীনতে তত্ৰ वाक्षणया जीवग्र (दावः। जा ह न-क्रमञ्जक्षा। उथाहि भुवाहक्ष শক্যার্থসক্ষম্য তীরে গৃহীতত্বা-ন্ত্রীরস্য মরণ ততঃ শাব্ধোধঃ।। ইতি সিদ্ধান্তমুক্তাবলী॥#॥ অ-**পिচ।** जरू दाथा जरू दार्थ। नि क्राधनिकारिकाः। जक्तभा विवि-था छ। छि वक्कक मा प्राप्तकथा।। কাচিজ্লক্ষণা শক্যাবৃত্তিক্পেণবো-, धक्ठमा कह्दसार्थकुछाउ । यथा जीतदारिना गङ्गानिभनग्रा কাচিছ্ৰ্য লক্ষোভ্যবৃত্তিনা শ ক্যব্ভিনৈব বা কপেণানুভাবক-जामकार्धशार्था । यथा मुकादामि-ना नीवयप्रेद्धारिना চ घड़ाहिल-मग्रा काव्हिक्ज अव्यक्षिकी इंड **তভ্রুপেণ পূর্ব পূর্ব• প্র**্যায়কত্বা-मिक्छ। यथा आद्रन्तामि भुकारद्रन उनाम्य मुक्तान् जावकद्वानव्यानि পদস্য। কাচিত্ব পূর্ব পূর্ব তাতু-(भागाभुङ। यकद्वानाधुनिकी । यथा घठेदामिना भठोमिशमभु। जा-দিনা শক্যসদৃশত্ব পুকারেণ বো-থক্তমা গৌণীকুগণ্যুতে। যথা অগ্নি নানবক ইত্যাদা গ্রেসদৃশ-द्वारिमा बाह्यारिश्वरम् । इंडि मदः শক্তিপুকাশিকা॥ 🕸॥ অন্য ह। मुथ्रार्थवास उच्चःको ययान्।।र्थः পুভীষতে। ৰুচে: পুযোজনাদ্বাসৌ লক্ষণাশক্তি রপিতা।৷ ১ ৷৷ কলিকঃ সাহ जिक् हे छ। स्रो क विकासि गान्। (मनदिर्भवामिकाल वार्थ वन्युव-न् गरा भक्ता भक्ता द्वार्यकार्यः क्वाहीन भुज्यागयकि। यया छ ग-काया॰ वाय इंड्यासी शकारिणः प्ता जनगरारार्थवाहतदाए शुक्रड २मञ्जरम् सम्भागाणिशानि सम्ब সম্বন্ধিন ত্লাদি বোধ্যতি। সা **णप्र**गालिक। बाडाविकडहा ने व

রানুন্ডাবিতা বা শক্তি লক্ষণানাম। পূর্ত্ত হেতৃ কটিঃ পুসিদ্ধি রেব । উত্তরত গঙ্গাতটে ঘোষ ইতি পুতি পাদনাদলভ্যস্য শীতত্ব পাবনত্বা-ভিশ্যস্য বোধনবাপ পুষোজন। হেতৃ বিনাপি যুগ্য কস্যচিৎ স্তম্ব ন্ধিনো লক্ষণে হতিপুসত্ব: স্যাদত উক্ত ৰচে: পুযোজনাছেতি ॥ 🕸 ॥ **७**एक्तराम् । मृथ्यार्थरम् । ज्ञास्क-(भा वाक्प्राच्य श्तुय भिष्काय। **भ**्रा-माञ्जाता भुऽभामानारमध्याभामान লক্ষণা ॥ ২॥ শ্বেতো ধাবতি। পু-याङ्गान यथा। जन्नाः अविमन्ति। অনবো হি খেতাদিভি: সন্তাদি-ভিশ্চ অচেন্ডনত্যা কেবলৈ ধাবন প্রেশন ক্রিযযো: কর্ভ্ডযা ২র্য मन ज्यारि द्वउ८ भिष्वय व्याज्य-अश्विता २ थारयः शृक्यारयक আক্ষপ্যন্ত। পূৰ্বত পুৰোজনাভা-বাদুটি:। উত্তরত্র সন্তাদীনা মতি-গহনত্ব পুযোজন। অত্র চ মুখ্যা-र्थम्याञ्चाता २भूष्मानानः। नक्कनः नक्रभायास भद्रोत्रादाभनक्रभ वि **छ**ऽन्या (र्जनः। इय (म्याकह् स्त्राः র্থেত্যচ্যুক্ত ।। ৠ ।। অর্পণ স্বস্যু বা-क्रार्थि भन्न म्यान्य मिन्नरम । उनन क्रन (स्जूदारिया नक्रननक्रमा॥

ा बहि भूरगाजनस्या वंकन व्यक्त यथा। कलिकः भारुभिकः भेक्षारा ঘোষ ইতি চ। অন্যোহি পুৰুষ ভটযো বাক্যার্থে ২ব্ধসিদ্ধয়ে ক लिक गका मदावाजान नर्भयउः। য়থা বা । উপকৃত• বহু তত্ৰ কিসু-চ্যতে সুজনতা পুথিতা ভবতা পর । বিদধনীদৃশ মেব সদ। সংখ সুথি-ত মাম ততঃ শরদা শতা ।৷ অত্রা-নুপকারাদীনা• বাক্যার্থে হ্রুথসি-দ্ববে উপক্তাদ্য: শ্রা: আত্মান মর্গযন্তি। অত্রাপকারিণ পুতি উ-পকারাদি পুতিপাদনান্মখ্যার্থ বা-धः रिवन द्री जानकाः नम्रकः क**नम**ः भकाताम्<िमयः। ইय मिव क**ह**८-সার্থেভুচ্চতে॥ 🗱। আরোপাধ্যব-সানাভ্যাণ প্রত্যেকণ তা অপি দ্বি-থা। তা: পূর্বোক্তা শত্তের। লক্ষ-गाः । विवयन्त्रानिगीर्गन्रान्रज्ञानाः ত্ম্য পুতীতিকৃৎ । সারোপাস্যা-मिगीर्गमु नजा माध्यमानिका ॥ ৪।। কঢাবুপাদানলক্ষণা সারোপা য**থ**। অশ্ব: শ্বেতো **খা**বতি **অত্র হি** খেতগুণবান্ অখে৷ ২ নিগীণ স্বৰূপ: স্বসমবেত শ্বেত গুণতাদান্ম্যেন পু-তীয়তে। পুযোজনে যথা এতে জন্তাঃ পুবিশন্তি অত সর্বামা স্তথারি

भ ्किनिहिमाद माजाभाषः। कःहो ॥ नक्षावक्षा वथा। कनिष्ठः भूक-ষো যুখ্যতি ৷ অত্র পুরুষ কলিস্থো রাবার্য্যাধারতা সমন্ধ:। পুযোজনে ৰথা আযুষ্তি । অভাযুদ্ধারণ নপি ্যুত কার্য্য কারণ ভাব সম্বন্ধ সম্ব-क्यायु खानाब्यान भुजीयाज व्यन्ध বৈলক্ষণ্যেনাৰ/ভিচারিণাযুম্বরণ পু (याजन•। यथा ठ ताजकीय शुक्रव গছতি রাজানৌগছতি ইত্যত্র স্বস্থা-নি ভাব লক্ষণ সম্বন্ধঃ। যথা বা অগু মাত্রে হবয়বে হস্তোয়• ৷ অত্রাব্যবা-ব্যবিভাবলক্ণ:সম্বন্ধ:। ব্ৰাহ্মণেপি তক্ষামৌ অত্ত তাৎকর্য্য লক্ষণঃ স यकः। इन्द्रार्थाम् ख्नाम् यभी इन्द्राः ভাত ভাদথ্যৰূপ:।এব মন্যত্ৰাপি। নিগাণস্যপুন বিষয়স্যান্য তাদাত্ম্য পুতীতিকৃৎ সাধ্যবসানা। অস্যা শ্চতুষু ভেদেষু পুরোদাহরণান্যেব ॥ 🕸 ॥ जामृत्मा उत्र जयकाः मुका-ন্তা: সকলা অপি । সাদৃশ্যান্তু নতা েীণ্য স্তেন বোডশ ভেদিতাঃ ॥ ৫॥ जाः भ्रदीका षष्ट जिमा ल-क्षाः नाम्राज्य नम्रकाः कार्यः কারণ ভাবাদয:। অত্র শুদ্ধানা॰ म्राद्धीना इत्र गात्र व । क्राविभानान-नक्षा मादाभा भोगी यथा। व

ভানি তৈলানি হেনতে সুখানি অত্র তৈল শদ ভিল ভব গ্ৰেছৰূপ মৃ-श्वार्थ मुनामारेयद नावंशामित्य-হেষ্ বর্ত্তে। পুষোজনে যথা রাজ-ञ्जादयु ७८ अपृत्वतु ह गहरूजू 'এতে রাজস্মারা গছন্তি। ক্টাব্পা-मानज्ञाना भाष्य्रवभाना (गोनी यथा रेजनानि रहमस्य मुथानि । शुरराज-प्या ताकक्ष्यात् । शहिं । क्ष्णे वक्रावक्रा माखामा लोगी यथा রাজা গৌডেন্দু: क'টक' শোধ্যতি। প্যোজনে গৌরাহীকঃ। রুটো লক্ষণ-नक्षना माध्यमाना (गोनी यथा ता का ৰণ্টক শোধ্যতি। পুযোজনে যথা গৌর্জন্ত ॥ 🗱 ॥ ব্যক্ষর গ্ঢাগ্ড-जाि प्रान्तुः कललक्षाः । ७। भूया-कान या अक्टेर जना नक्षणा मिल्डा छ। भ्याजनक्र वाक्रामा गृहागृहउया পুত্যেক দ্বিধা ভূত্বা বোডশভেদাঃ । তত্র গৃঢ়: বাক্যার্থ ভাবনা পরিপত্ন বৃদ্ধি বিভব মাত্র বেদ্য:। যথা উপ-কৃত বহুতত্তেত্যাদি। অগ্টো ২তি-স্পষ্টতথা সৰ্ব জন বেদ্যঃ। যথা উপ-**मिणांज कामिनीनाः** वोयन सम्बद विविज्ञानि। অভ্যোপদিশভীত্যনেন আবিম্বরোতীতি লক্ষ্যতে আবিমা-রাতিশ্য শ্চাভিধেয়বৎ মুটা প্রতী-

যতে 🛚 🗱 🔰 ধর্মি ধর্মগতত্ত্বেন ফ লগৈ তা অপি ছিখা 191 এতা অ-নম্বরোক্তা: বোডশ ভেদা লক্ষণাঃ ফলস্য ধ্র্যাগতত্ত্বে ধ্রমাগতত্ত্বেন চ প্ত্যেক দিবা ভূত্বা দান্ত্রিশ-জেদা:। ক্রমেণোদাহরতি। স্থিধ্ मा। भाग का छि विश्व विश्व विश्व विद्या ष्ट्रणाका घना वीजाः भीकतिनः भ (याम जूरुता सानन्तरककाः कलाः। कामः मञ्ज मृष्टः करोत्र वृप्तया वारमा श्रि नर्ब नरह रेवाम्ही जु कथ ভবিষ্যতি হ হা হা দেবি ধীরা ভব।। অত্রাত্যন্ত দুংখসহি ফুরূপে রামে ধর্মিণি লক্ষ্যে তগৈঃ-বাঙিশ্ব: ফল া গড়ায়া বোষ ইত ত্র তটাদিবু লক্ষ্যে শীভত্ব পাৰনত্বাদিক্স ধ্রমস্যাভিশ্যঃ क्व. ॥ 🗱 ॥ जरहर वक्षा (ज-मा **क्षा**तिः सम्राज्य ब्रेथः । क्राव-প্টোফলেদাত্রি**-শ**দিতি চত্ত্বারি**-শ** स्रक्षण (अपा: ॥ 🗱 ॥ किथा भर বাক্য গভত্ত্বেন প্রভ্যেক ভা অপি দ্বিধা।৮। তা অনন্তরোক্রা:। অত্র अन्भाउटवृत यथा भक्षायाः (घायः। वाकागलाद्वन यथा उनकृत्र वल्-ভত্তেতি। এব মশীতি পুকারা वक्ता। इंडि माहिडार्माः॥

লক্ষা জী লক্ষণ দশাযুত্র পথ্যা।
ইতি নেদিনী !!
লক্ষিত: ত্রি আলোচিত: !! দৃষ্ট:
!! অক্ষিত: ৷ ইতি লক্ষণতো:
কর্মাণ ক পুত্যুয়েন নিম্নমণ !! লক্ষণাশ্যক্ষ !!

विक्कि विकाश शिक्ष विकाश विकाश विकाश विश्व विकाश शिक्ष विश्व विकाश विश्व विश्व विकाश विश्व विश्

লক্ষিত। জ্ঞী পরকীযান্তর্গতনাবিকাভেদ:। অস্যা লক্ষণ । পৃংশ্চলীভাবনিপুণা। উদাহরণ যথা।
যক্ত্রু তক্ত্রু যক্ত্যাব্রদ্পি বা
ভ্যাৎ। যক্তবতু তক্তবতু বা বিফল স্তব গোপনোপায়:॥ ইতি
রসমঞ্জী॥

विश्व की हिन्द्रशा भुषानश हेउ।मद्रः॥

पञ्चतः ती. हिङ्गः। इंडि भक्तज्ञाः यद्यो ॥ नाम । इंडिम्बद्रहीकायाः छत्रजः॥ श्रीविभिष्टे जि । इंडि रमिनी॥

সারস:। ইতি হেম-ব্যস্থা: શુ• চন্দু:।। গ্রীরামভাতা। ইতি 🔄 हिनी ॥ न ह (ब्रांग्रिंग व्यापा-ब्रायाः मृशिवागार्डं मगद्रथाञ्जाः णः ॥ इन्मु बिष्यभार्थः उत्र । ठवुष्यं न वर्षभर्ग्य याज्ञात्र निमापि त्रहिः **७वः** यथा । এकना त्रघ्नावक जी ত্যা লক্ষণেন চ। স্থাতঃ সর স ভন্ত রন্যে পঞ্চটী ভটে।। উবাচ নীতা হেমন্তে হল সুষাদু নিৰ্মল । তথা হব্যঞ্জন রুম্য সর্ব रस मुनी उदार ॥ कलक हरान हरक সীতানৈ পুদদৌ পুর:। ততো দদৌ লক্ষণায় পশ্চাক্তড্জে স্বয় পুভু: ।। लक्षन गृशिदा ह रेनव क्षरङ कनः बनः। (यचनार रशार्थक जी-তোজারণ কারণাৎ ॥ निमा न যাতি ন ভুঙ্কে ব্যাণাঞ্চত্রন্দ । य এर भूक्षा (यागी उद्दर्भ) त्रावगाञ्चकः ॥ इति वृक्तरेववर्ख बीक्कजमथा ७ ३२६ वास्रायः॥ खी न्यान्मः সুমিতা। ইভি मप्रवादनी॥

वन्त्रना जी (यं उद के बादी। इंडि त्राजनिर्घण्डः॥ मात्रभी॥ अविधिज-দঃ। ইতি মেদিনী।। শেষস্ত লক্ষ্ব-ণাকন্দ ইতি নাম্মখ্যাত:। তস্যঃ भर्यायः । भूधकन्ता २ भूधना ० 'ৰাগিনী ৪ নাগাস্থা ৫ নাগপত্ৰী ৬ ত्लिनी १ मिक्किका ৮ अमुदिनमूह-मा २ शहरा २०। यम्। खगाः। मध्यद्वः। नीउद्गः। छोवकाद्याः णिवुः। द्रजायनकत्रवुः। वलार्वः। जिल्लायणगनद्यः । इति द्राजः नियक्तः॥ यानिह। नृध्यक्षकात्र द्व कान विन्तृ ि निक्रिंग महा। नम्रा भू अकननी वस्रमाक् उ र्जरद्या इंडि जावनुकामः॥ 🛊॥ मूर्यग्रावनकन्।। माज् बिक्षभूष्य-ণ সায়েন বিবাহিতা। ইতি নহা-ভারত ।।

वस्तीः छी विक्ष्पद्यी। उर्भ्यागः
। भणावया र भणा ३ कमवा ८
छीः ६ इतिभूया ५ इन्द्रिता १
व्याकमाठा ४ मा २ की त्राक्ति उन्या २० त्रमा २०। इंडिम्पर् व्या २० त्रमा २२। इंडिम्पर् व्या २० त्रमा २२। इंडिम्पर् त्रद्यावली ।। इतिवल्ल छा २६ पृथाः क्रिज्या २६ की त्रमागतम् छ। २५। इंडिक्विक्त्यण छ।।।।।।। अथ वस्तीः

मखाः। वान्तः वद्धि नमात्राः वाम নেত্রেন্দু সংযুত । বীজ নেতৎ শ্রিयः (পुक्तिः मर्वकाम क्वर्षाः ॥ # ॥ वान। नृजानुरयागः। नुगठःक्छ।-ि भीठेन्यामास्ट[•] कर्या विधाय ङ्ट-পদান্য প্রাদি কেশরেষু মধ্যেচ भीठेणकीः भीठेगनुक नारम् । उ বিভূত্যে নম:। এব• উন্নত্যৈ কান্ত্যৈ मृक्षित्रं कीरिन्तंत्र ममरेका वृत्तिका उट-কৃষ্ট্যৈ থান্ধ্যে। ততঃ শ্রীকমলাসনায नमः। ইত্যাসন বিন্যুস্থ यहारि-न्यामः कर्यप्रद निवंगि ज्रुक्यराय নম: মুথে নিবৃৎছ কলে নম: ভৃদি শূিবৈদেবভাবৈ নম:। ততঃ করাজ-न्यामो क्रांप्रदा माः वक्षान्याः নম:। 🗐 তজনীভ্যা• স্বাহা। শু• मध्यां जा वयदे। इंड्रापि। वयः भाः कृष्याय नमः हेज्यापिना ह न्य-সেৎ। তথা চ নিবন্ধে। অঙ্গানি मीर्घगुरक्तन त्रभावीरक्षन कन्नरपट । ততো খ্যান । কান্ত্যা কাঞ্চনসন্ধি-ভা হিম্গিরিপুথৈ কত্ভি গ্-জৈ হভোৎক্ষিপ্ত হিরপ্রথামূত ঘটে द्वाविह्यानाः शियः। विज्ञानाः वतः मद्भग्य मञ्य श्रेष्ठः कित्रीरिष्ठा লা কৌমাৰদ্ধনিতয় বিষ ললিতা यन्त १ इतिनहिङ् छा ।। এव । भारा

মানসৈঃ সংগ্জা শন্ত্র. স্থাপ্র জ ৰ্য্যাৎ। ভতঃ পীঠ পূজাণ বিধা । কেশরেয় মধ্যেচ বিভূত্যাদি পীঠ-মলত পূজা বিধায় পুন ধ্যাত্বা বাহ-·नामि भक्षभूबाञ्जलि मान भर्याञ्ड° विशाय व्यावद्रभ भूडा माद्राख्ट । অগ্ন্যাদি কেশবেষু মধ্যে দিক্ষু চ শূাণ वृहराय नमः। इंड्राहिना जःभूका **मियालयु भूबीमि ७ वामुम्याय नमः** । এवः महर्षनाय नुमृज्ञाय व्यनिक-ष्काय । विकियलायु ॐ कमकाय ॐ म-निनाय ७ ७शुन्तर ७ इक के काय। **खाँ (हवा) मिक्का खँ मा विवाय** ननः। ७८९ वम्बाहारेय। वास्म खँ भग्न निश्वरय **वसूबरे** छ। भञार्युषु भू-र्ज्ञामि ७ वनारेका नगः। এব॰ বিন-वारेय कमनारेय वनमानिकारेय वि-ভीষিকাথৈ শাঙ্কবৈগ্ৰ বসুমালিকাথৈ । जबहि बिन्दानीन् वक्तानी क श्ब-(य८। ততো धूलाहि वित्रर्जनाष्ठ॰ कर्य मगाभाष्ट्। अम्। भुत्रक्राः षारमणक्षा थः। उथा ह। जानून-ক্ষ• জপেরাস্ত্র• দীক্ষিতো বিজিতে-निष्यः। ७९ सर्मुक जूरुवाद कमः লৈ মণ্ডু রাপ্লতৈ:।। জপান্তে জুহুবা-बाखी जिल वी मधुत्राक्षुरेजः। विल्इः ফলৈ ৰ্বা জুহ্বামিভি ৰ্বা সাধকো:

खगः।। #॥ वायुव विनिजा विरिष्ठाः र्भागा मकत्रांकछनः । ठजूवी जाजा का मख कुङ्बर्गकन्तु है।। वादुवः खें। विकृवनिजा द्याँ। नावा <u>द्य</u>ाँ। মকরকেতন: ক্লাঁ॥ অস্য প্জাদিক भूबंदाबाधाः। ख्या ह। तमायीः क्लिए भीते उदिशानन भृष्टाय । জ্য্যাৎ প্যোগান্ ভত্ত ননেন সাধকোত্তম: ।। নিধিভি: সেব্যতে निजाः मृर्जिमिक क्षाशिष्टः। शा-त ज् विरमयः। **मानिका भु**जिमभु-**छा॰ रिमनिरेड स्टोक् फ**र्ज्ड र्ग है र्रंडगुर्वि द्रान्यसमिति दावि-চ্যমানा॰ सना। इत्ताद्धि र्वत्रनान सः बुज यूगा जी जी मंशाना श्दाः कासाः 'काह्निज भाविषाज विजिवा॰ वाम्त महाबामनाः ॥ जम् भुद्रकद्रगः धारण वाक्षा:। उथा ह। जानन कः रुवियाणी कल्पराख महास रेष्टः। जुल्याम्क्तैनः भूदेव खर जरुः मु· क्रिङिन्द्रियः ॥ 🛊 ॥ मञ्जास्त्रः । नमः कनवास्त्र वामित्रे ठे द्व मि-**डि (शांका मनाकतः। उथा** ह निवाक । भीषा यामि विमनारिश वुका जानू बंग्कता । वास्त्रिनिरेन्। निया वाक् मन्ः (भारका मनाकतः ॥ भीषा नकाइः। यानि र्मः। तुका

कः। ভानू मः। वमुक्तदा नः। वास्तिः मिरेन्र वामिरेन्र । विक्रिश्वा बाहा ॥ व्यम् भृजाभुरवागः । भूर्वदः भीठेमनुष्ठ विमाना अवाहि नामः क्र्यंतार। मित्रिन मक्क अवस्य नमः। मृत्थ विजाहे इन्तरम नमः। इनि শূিব দেবতাৰৈ নম:। তথা চ **नात्रमायाः। याचि मंद्या दिदा**ऐह-নের। দেবতা 🕮: পুকীর্ত্তিতা।ততঃ कद्राक्नगामो। ७ (मरेव) नरमा २कू-शा**ल्याः नमः। धँ** शन्तित्वा नम खर्जन नीख्रा॰ साहा। ७ विक्शित्रा नत्ना मध्याञ्जाः वयहे। अँवव्रमारेय नत्ना र्नामिकाङ्याः इः। ७ कमलक्नाः रेय नमः कनिष्ठा छा। कहे। अवः ङ्खानिया अँ परिवा नामा कृतयाय नम हेउति ॥ उथा विवस्ता (परिव) ভূদয মাধ্যাত পদ্মিন্যে শির ইরি-ত । বিকুপত্নৈ। শিখাপ্রোক্তা বর-मारेय छन्हमः ॥ अञ्चः कमलक्ना-रेय नत्माष्टाः भुगवाहिकाः । उत्ता थ्यानः। जानीना मद्रमीकृष्ट् यिउ-মুখী হস্তামুজৈ বিভূঙী দান পদ্ম-যুগাভয়ে চ বপুষা সৌদামিনী স-मिछ।। মৃক্তাহার বিরাজনান পৃথু-लाख्य खतास्वाविभी भाषाहः क-भना कराक विख्य बानमद्शी

रुति ।। এव स्यादा नानीमः मः পূজা শান্ত্ৰাপন ক্রা প্রোক্ত পী-ठेनिक निहंड भीटेमनुडाः भूजाः विश्वाय भून छं। द्वा वाहन। पि शक পুল্লাঞ্জলি দান পণ্যন্ত বিধাৰাবর-गभूका साद्रास्ट । जागामि ठेजूरक रिक्कु ठ खँ (रहेद) नत्मा कृत्याय ननः । ७ अमिरिना नमः भित्रम साहा। उँ विकुभरेक्षा नमः निभारेय वष्ट् । खँ दब्रहारेय नमः कष्ठाय छ । खँ क्रमनक् भारिय नागा . २ खाय करे। छठः भूबी दिनलामु भूबीवर वना-क्यानि भूकारार । उन्नि तिन्तानीन वजानी क भृष्य । उत्ता थ्या रि विनर्जनाञ्चः कर्या नमाभरयः । जन्र शृदक्रताः मणनक्षानः। ख्या ह। मनवकः जारमञ्जः मञ्जविविका (छन्तियः। मणाः मः ज्ङ्याचा जी न-धुद्राें जिः महाक्रिः ॥ 🗱 ॥ अथ णची (खाब·। देशब्देगाः। देव-লোক্য পূজিতে দেবি কমলে বিষ্ণৃ বল্লভে। যথা ত্ব• সৃস্থির। ক্ষে তথা **७**व मिय शिहा।। देशही कमन। বন্ধী কলা ভূতি ইরিপুল। পদ্মা भगावया गलट मृष्टिः खः भग খারিণী ॥ ছাণ্টেশতানি নাগানি ज्ञी· मःभूका यः भाटेद । श्रिता লন্ধী ভবেত্তম্য পুঞ্জ দারাদিভিঃ সহ।। ইতি তন্ত্রসার:॥ বিফুপুরা-ণোক্ত দক্ষীন্তোত্র তবৈব ১ অণশে ৯ অধ্যায়ে দুষ্টব্য় ।। 🗱 ।। অথ লক্ষ্মী পূজানিরূপণ। স্কন্দপুরাণে। পৌৰে रिहेट्य उथा ভाष्ट्र भूबरम्यः जियः শি্থণ। সিংহে ধন্যি নীনে চ হিতে मध्युतक्रम् ॥ भुजादः भृहरयहा-च्ही॰ मृङ्गभाक्ष खात्रा मित्र। नाभद्रा-হোন রাভৌচ নাসিতে ন ত্র্যহম্পৃ नि ॥ द्वारण्यारेक्ष्य नन्तायाः विका याक नित्र भारक। खरगामणा उ-थाहेम्याः कमनाः रेनव मृज्यस् ॥ न नृक्वाराष्ट्र भारती (जीरन न कृरध रेनर ভাগবে। প্রযেকুগুরো বারে চাপা-रि त्रवि भागरयात्मा ~~७~~क्वाद्र हि পূর্ণাচ বড়েন যদি অভ্যতে। তত্ত্র প্জ্যা তু कमला धन পুত্ৰ বিবৰ্জিনী ॥ न क्यं। ८ नुष्य मानि देनव क्यं। षिमर्जन । न घणा वामरयखब रेनव विकि भूमानरार ॥ लीख ह प-भगी भन्ना हिजाक मक्ष्मी उथा। নভাষ্যে পূর্ণিনা জ্রেয়া গুৰুবারে বি-শেৰতঃ ॥ আঢক খান্য সম্পূৰ্ণ नाना छत्रभ ভ्षिछ । जुगिक मृद्ध मृ-स्त्रा मृह्मशाक भुभुकाय ।। (भोरव छ निष्ठेक महार नत्रगामक रिज-

্ কে। পিষ্টক•ুপরমারঞ্ নভস্যেতৃ বিশেষত: ॥ ৩ক্বার স্থাযুক্তা ন ভস্যে পূর্ণিমা শুভা। কমলা প্ত-(यखंड भूनर्जन न विम्राउ॥ এ:कन क्मरहारेयव क्यला॰ भृत्ररयष्य्वि । इरलाक मुथ भागा भवा (कण ! वं वुरक्ट ॥ श्राम्थी भूकरयस्त्रकी পশ্চিমানন সংস্কৃতা । গন্ধপৃষ্ণ भ्निमी रेनरवम्।। मृत्रमहाबरेकः॥ गः স্কুদারেতি মৃত্রেণ গন্ধেনাবাহযেদ भो। निय काउ है जि हा जा। भेरे ब द्वावाह्रयखंखः ॥ ७८७। ध्रानः । হিরণ্যবর্ণা হরিণী সুবর্ণ রজতসূজ १ व्रमुा विद्वायी वन्त्री का अवन-সমাবহাং II গৌরবর্ণাস্ত দ্বিভূকাং সিতপদ্মাপরিহিতা । বিফো র্ব-ক্ষ:ছলছাঞ্জগটোভা পুকাশিনী श काविमाना जना प्रवी न्डा-কালে বিশেষতঃ॥ ততঃ পূজাদিক षर्गा थि नश्नी नम हेर्गा ॥ वकीः भगावया भगा कनवा 🗟 ধ্'ড়ি: ক্ষমা। তৃষ্টি: পৃষ্টি তথা কান্তি <मंदा विन्ता तमा गुःजिः ॥ इति श्वि ख्या विख्याः श्रिया नातायगम् ह। এতাভি: সপ্তৰশভি লক্ষীবীত্রাদি नाईरए ॥ नश्ची नातायगान्।क नामाखन नुगृक्षाय । विवनक व

(वर्षः भूक्रायखन्नहरः ॥ नाद्यी-চরিত্রে ৷৷ ন কৃষ্ণাফে রিক্তাযাণ मन्त्री चामनीयु छ। भ्वापित छक्-श्राक वश्वीशृङ्गाः न काद्रारः ॥ इंकि काल अनुका ॥ 🗱 ॥ भी भा-রিতামাবস্যায়া লক্ষ্যাবিধি যঁথা। তুলারাশি গতে ভানৌ অ: মাবাস্যা॰ নরাধিশ:। সাত্রাদে-বান্ পিতৃন্ ভক্ত্যা সংপ্র্যাথ পুণ-ন্য হ ।। কৃত্বা তু পার্রণশাদ্ধ দিব ক্ষীর গুডাদিভি:। ততো ৎপরাহ্ नभरव धावरयमगद्ध नृनः॥ वाक्षीः সংগ্রাতা লোকা উল্লাভি ক্যাভি-(वहें। ज्यावाम्। यन ब्राखी रिदाভागে ठङ्ग्नी । প्**व**नीया **छ**-मा नची विंद्धिया मृथद्राविका ॥ व्यमावान्धाः यमा (मवाः कार्खिः मानि क्निवाट । जन्य भागा मुखाण की द्वारार्ग्यमान्यू ॥ वजी र्दिङ। ज्यामुका मुथ मुक्षायू का नत्त । চতুর্গসহসাত্তে বুক্ষা স্পিতি প-ऋषा। অতোত্র বিধিবৎ কার্য্যা মনু-বৈয়: সুখ্যুপ্তিকা। দিবা তত্ৰ নভো-ক্তব্য মৃতে বালাতুরাজ্জনাৎ ॥ পু-দোৰ সমযে লক্ষ্মী পূজ্বিত্বা যথা ক্ম॰। দীপবৃক্ষা তথা কাৰ্য্যা ভক্তা দেবগৃহেত্বলি ॥ চতুর্ব "মশানেষু

नहीं शर्बक मानुसू । वृक्षम् (सर्व (मा-क्षित्र हज्दात्र मृ ग्रह्म् ह ॥ वर्षाः भूरिमः শোভিডব্যা: ক্ব বিক্ব ভ্নব:। দীপ্রালা পরিক্ষিপ্তে প্রদোষে ত मन्डदर । द्राञ्चलान् (ভाकविदारि) विভन्न ह वृज्किजान्॥ अवस्र्रिजन ভোক্তব্য নব্বস্থোপশোভিনা। ব্লি रिश्व मूं रिश्व विंदरिश्वण वान्तरिव ज्ं कि: मह ॥ वज वन्त्रीभूकायाः भू ञ्चरानकारण। नम एउ गई (म्यानाः वज्रमानि इजिलिए । या गाउँ सुर भुशवानाः ना त्य ज्याज्यहेना**ः** ॥ लेकि। नम इंडातन वाद्रवयः भूव रबर । भृथताब्याः भुरमास्य इस्त-त्रः भूक्षयं वि (य । इंकि क्मू प्रवृश्कार क्रावद्र मिन न् वयन्ति। धननाय नमः স্তভ্য নিধি পদ্মাধিপায় চ। ভবস্ক ष्ट भुगानात्म धनधानति मन्नानः या इंडि भठिदा सर्वज्ञाय नम इंडि जिः भूकाय**् । उ**उ । (रवग्रामिय मीनान् मन्। ८। उत्र मखः। वार् ब्याञी दविष्याञि कम्पुरवाञि खरेष्य ह। উख्यः नर्बक्राजीयाः দীপো হয় পুতিগৃহতা।। ডভো वाकगान् वक्ष्ण (जाकिय वा वशः ভুক্তা সূথ সূত্য পুত্যে ভবিব্যো-क कर्ण क्रिंग्र । यथा म्थवाव

कर:काल भूनीरभाड्य निजनाय । वक् इंड्नवक् क वाठा कणवाराई-विर्धा भूमीन वन्तर कार्यः नही মক্ল হেডবে। গোরোচনাক্ষত-रिक्षव परागपासम् मर्बजः ॥ वन्ती-भूजामखः। विश्वतभम्। ভार्याम পদ্ম পদ্মানযে শুভে। মহানশ্বি नमञ्जु पृथवादिः महस्य साव-र्याकाल महाशादा यग्रया मुक् उ॰ ক্তণ। সুথরাত্রি পুভাতে ২ম্য তরে लच्ची वं (लाइज् ॥ या ताबिः नई ভ্তানা বা চ দেবেম্ববঙ্কিতা। স-ष्ट्रतत्र शियायावना समास न्रक्र লা।। মাতা ত্বং সর্বভূতানাং দেবা-नाः मृष्टि मञ्जवा। आध्याजा ज्ञः ल (पवि मृथवाधि मामा श्ल (३१। विश्वानम इंडि बिः नृहार । इंडि তিথ্যাদিত হু॰॥ 🛊 ॥ তস্যা উপা-थान यथा। नात्रम छेवाछ। 🕮 ক্ষস্যাত্মৰ কৈব নিৰ্ন্তণস্য নিৱা-क्छः। गाविजी यममशाम गुज्र मुनिर्माणः यणः॥ उप्खाना८कीर्खनः मठाः मक्तानाक मक्तः। व्यक्ता শ্ৰেত্মিছামি লক্ষ্যপাধ্যান মেব চ া কেনাদৌ পুজিভা সাপি কিন্তুভা (कन वा शुद्रा । जन्छातादकी खंब॰ न जुः वर विनिवित्ता वत्। श्रीनाद्रायन

छिलाह । मृश्वे ब्राप्ती भन्ना बुक्तन् क्कना शत्रमाञ्चनः। (नवी वायाःन স্ত্রতা বভ্ব রাসমগুলে।। অভীব जुन्त्वी बागः न्यापुष्यविद्याख्या । यथा चारणव्यो या नचंद. जुड़ित . (कोवना ॥ (अ. ७५ म्य) कवर्गा जा अर्थ-मृन्धा नताइता । नत्र भार्ताः काहीनम् भू जाभूहा निजानना ॥ भ রঅধ্যাত্র পদ্মানা শোভা মোচন লোচনা। সাচ দেবী দিবা ভূতা अर्रेनत्वश्रंब्रह्या॥ **अ**मा क्रांन व-র্ণেন তেজসা ব্যসা ত্রিষা। যশসা ৰাসসা সূক্ত্যা ভূষণেৰ গুণেৰ চ।। श्चित्वन वीक्तिरखेतन व्हमा गम्पन न ह । बशुद्धण ऋद्भाग्य नरगनानुनरयः न ह।। उद्यापार्या महालक्षी मंकिः गांभा ह ब्राधिका। बाधाको वब्रया-মাস দ্বিভূত্তক পরাৎপর ।। মহা লক্ষীশ্চ তৎপশ্চাদক্ষে ক্মনীযুক্ । क्ष छङ्गोत (वरेगव हिक्षा नाला बच् व र ॥ निक्तां में क बिजु स्वावासाः मण वज्ज्बः। वज्ज्जाय विज्ञा नश्वकी मारी नुद्रा।। नक्राउ म् · माद्रञ वित्रः श्विक मृद्धेत वरानि**मः।** ६९वी हाया ह सह जी सहावासी गह मा মৃতা।৷ ছিভ্জোরাধিকাকাভো লক্ষ্মী-कान कर्ड्ड:। मुख नद बक्ना ह

गारिन गोनी जि बाव्छ ।। ठकु मू-कक दिव्यर्थः भूगयो शद्यया अङ् সর্বাণশেন সমৌছো তৌ কৃঞ্চ নারা-যণৌ পরৌ।। নহালক্ষীশ্চ যোগেন নারাজপা বভূব সা। বৈঙ্গেট নহা-লহ্মী: পরিপূর্ণতমা রমা।। শুদ্ধ স-ত্ব ৰক্ষপা চ সর্বসৌভাগ্য সংযুতা। (भुद्रा मा ह भुधाना ह महीमू व्रय-ণীষ্চ।। স্বৰ্গেচ বৰ্গল,জ্ঞীশ্চ শক্ত স-ম্পৎ স্ক্লিণী। ~~পাতালে~~বুচ নঠ্যে-यु द्राजनश्रीक दाक्रम् ॥ गृहनञ्जी गृश्हिरद्वव गृहिनी ह कदाः नया। मन्त्रदक्षा गृहिनाः महंगक्त-सक्ता ॥ गवा॰ श्रुम्: भा मूद्रजी F-किंगा राज्जकामिनी । की जानशिक्ष कन्या माञ्जीक्षा भिष्मनीयु हा। (मा:-ভাষকপা চন্দে চ স্ব্যমণ্ডল মণ্ডি তা। বিভ্ষণেষু রত্নেষ্ কলেষু চ জ-(लव् छ।। न्रियू न्रश्य होषु मिवाक्षीयू गृह्यु ह । नर्बनामायु वाद्य ञा-নেৰু সংস্তেৰু চ ।। পুতিমাসু চ দে-बानाः सक्लिय् चरिष् ह। सानित्करः क् व मुकानु माला क् व माना इता ॥ मनीत्मु व की दिष् की दिष् ठमान ब् छ। वृक्षणाचाम् ब्रम्याम् नवस्यः ष् वस्तु ॥ विद्यक्षे भूषिठा नामि (मनी नाजायान हा विजीय वुक्तना

ভক্ত্যা ভূতীবে শঙ্করেণ চা। বিফুনা প্লিতা সা চ ক্ষীরোদে ভারতে মুনে । श्रायञ्जूरवन मन्ना मानरवरेन्युण्ड अर्व उ: ॥ अशिक्ष क यूर्व कि क ভিশ্চ গৃহিভি ভবে। গন্ধরাদ্যেশ্চ নাগাদ্যৈ: পাতালেষুচ প্রিত।।। শুলাষ্টন্যা ভাদুভদে কৃতা প্লা চ বুক্ষণা। ভক্তা চ পক্ষপর্য্যন্ত ত্রিষ্ लात्कवृ नावन ॥ हिट्य शीरम **ह**े ভाष्ट्रि ह श्रूष्ण सङ्ग्वागात । वि ফুনা নির্মিতা পূজা ত্রিষু লোকেসু ভক্তিতঃ ॥ বর্ষান্তে পৌষস কান্ত্যা त्यशा मावाक् भाक्ता । नन् छा॰ পূজ্যানাস সা ভূতা ভূবনব্ৰে।। वारकत्नुन भृक्तिका मा स्करणित्व मञ्जा। (करारहरेगद भीरवन नःवन সুবলেন চ॥ প্রুবণোভানপাদেন শকেণ বলিনা তথা। কশ্যপেন চ म् एक्षण कर्मायन विवस्ता ॥ श्रियत्-তেন চল্দেণ হ্লবেরেণৈব বাযুনা। य-(भन विक्सिना देहत वक्रांगरेनव भूकिंडा ॥ এवः नर्बंब नरेबं क विन्त्र छ। ल्बा छ। जना। नर्दिचर्यादितिवी ना ज-श्चनम्ण श्चक्रियो ॥ # ॥ व्यक्षित् । नात्र ह उवाह। नात्रायनित्या ना ह वता विश्वश्रेवाभिनी । विश्वश्रेवश्री ज्रहिती यहालकीः ननाउनी ॥ कथः বভ্ৰ সা দেৱা পৃথিব্যাণ সিদ্ধুকন্য-का। कि॰ ज्जानक खरन गई॰ পুका विधि कन ।। भुदा (कन खुंछा-(भी त्रा उचा॰ व्याथ्याज्यर्शता द्या नातायण डेवाठ । भूता मुद्याममः णांशाट जुडे शिक भूत्रमतः। व-ভূব দেব সংবৃশ্চ মর্ত্যলোকশ্চ নারদ ।। দক্ষীঃ सर्गाप्तिकः ত্যক্ত্ৰ। ৰুষ্টা প রম দু:থিতা। গড়া লীনা চ বৈহ্নঠে मराविष्णाम्य नात्र ॥ उपार्णाकाः অ্যু দেঁবা দৃঃখিতা বুহ্মণঃ সভাং ? বুন্ধাণঞ্জপুরফ্ত্য যয় বৈজ্ঞ নেব চ ॥ देवऋछे भद्रशासमा (स्वा नादाय-ণে পরে। অতীব দৈন্যযুক্তাক্ষ শৃষ্ক-কথোষ্ঠ তালুকাঃ॥ তদা লক্ষী চ कलया भूदा नादायगाञ्चया। वज्य সিদ্ধুকন্যা সা শত্ৰু সম্পৎ স্বৰ্জপিণী ॥ उथा मश्चित्रा क्षीरतामः मिता रेमः ত্যগণৈঃ সহ। সংপ্রাপুশ্চ বর্ লক্ষ্যা দদৃশ্ ভাঞ্ তত্র হি।। সুরাদি-ভেগ বর দক্তা বরনালাঞ্চ বিফবে। म्ति भुजनवम्ना जुडी कीत्राम-भावित्व ॥ (एवा कान) सूत्र गुलः वाका भागू उद्यार । छा॰ সন্সূত্র্য সন্ত্রত চনিরাপ-मः॥ इं वृक्षतिवर्ख मुक्षिथार्थ ०२ १ २० जम्मायो ॥ 🕏 ॥ वज्रा · অগমঃ গৃহাণি যথা। য॰ য॰ কঙে। च्छक (मेर्या माञा जाउँ वास्तर:। অভিথি: পিত্লোকাশ্চ ন যানি छम्। मन्तितः॥ निथ्यावानी b यः व्यथमाञ्जीक दाहकः समा। सञ्जू, ুহীনক দুঃশীলো নগেহ• তস্য যা-্ল্যহ•।। সভ্যহীন: ছাপ্যহারী মি⁻ श्यामाक्ष्यभूमायकः। विश्वामञ्चः क् ডয়ো যো ন যামি তস্য নন্দিরে ।। চিন্তাপুত্তো ভয়পুত্ত: শত্রপুত্তো ২তি-পাতকী। ঋণগুস্তো হতিকৃপণো ন (गरु॰ यामि नानिमा॰॥ मीका-शीनक (नाकार्खः नन्त्रवीः जीनि-छः मरा। मृष्कनीशिवनुष्यी शो खरम्बर रेनव यानाइर ॥ शुःकामा ঞ্গাবীরাম্ব যে। উ্ডিক্তে কামত: সদ। । मृपान जाकी जलाकी उत्तर रे निव याग्रहः॥ (या मृदाक् कलहाविष्ठैः किलः मधन्यानाय । जीनुयाना-गृष्ट् युत्रा न यामि छन्। मन्दितः॥ খত্ৰ নান্তি হয়ে: পূজা ভণীয় গুণকী-र्खन । तार मुकन्ठ भून माया न यानि जम् भन्तितः॥ कन्रामत्वन-বিক্রেত। নরঘাতী চ হি**'সক:।** নর কাগার সদৃশা ন যামি তস্য স-न्तित्र ।। यम्खाः भत्रम्खाः वा तुकाः बुखि भूतमा ह। या हरतमानही नक न यानि जम् निल्द्र ॥ यू कर्मा मिक्कणाशीन गृष्वीः अक्ट भेठे:। म भाभी भूपाहीनण न यामि **७**म) मन्दित ॥ माज्र পिज्र ভার্য্যা• গুরুপত্নী• গুরুপ্ণ ত•। অনা-थाः ভिशिनीः कन्। सनन्। मृग्दाक्ष-বান্।। কার্পণ্যাত্মো ন পুঞাতি मक्ष कक्छ गता। उम्गृहामत्र-काकाद्राप्त यागि जाचुनीश्वद्राः॥ मृ-कः भूतीय मूटम्हार्य खट भनार्ड मन्त्रीः। यः (माउ शिक्षभारिन न यामि उत्राभित्तः ॥ अर्थो उ-পাদশায়ী যো নগ্ন: শেতে হতিনি-पुंजः। मक्तामारी मिवामारी न যামি তস্য মন্দির• ॥ মৃদ্ধিতিলঃ भूत्रा मञ्जा या २न अस्य मूलम्यूरण्ट । দদাতি পশ্চাদাত্রেবান যামি তস্য मनितः ॥ मस्रा टेजनः मृष्ट्वि गाउ विगूब॰ यः अमूर्म्हर । भुगम-দাহরেৎ পুস্ল ন যামি তদ্য ননিদ-রণ।। তৃণ ছিনত্তি নথরৈ নথরৈ बिलिथिस्ही । गाव भार भल यम्। म यामि जम्। मनित्र ।। मन्मन दमन यम। मभन क्ष गछक । বিকৃতৌ গাসহাসৌ চন যানি তস্য भिन्दा ॥ भख विष्णाभक्षीयी ह गुामयाजी विकिৎ गकः। मूलक्रफः

बन्देन्छव न यामि छम्। मन्दिरा। विवाइ धर्मकार्य वा त्या निरुष्टि व कालकः । मिया रेमश्रुनकात्री (या न যানি ভস্য নন্দির॰॥ ইত্যানি বুক্ষ বৈবর্ত্তে গণেশখণে লক্ষীচরিভয়াম २० व्यक्तायः ॥ 🛊 ॥ व्यक्ति । व्यक्ति লিন দন্তমলোপধারিণ বস্তাশিন निश्ववाका जाविकः। मृर्यग्रामस्य हाः স্তময়ে চ শাধিন ধিমুক্তি শ্রীরালি চক্ৰপাণিৰ ।। নিভ্যু ছেদ স্থানা थत्रिविण्यन भागस्य तन्नमार्छः पंडानाबल्लामोड॰ वजनगणिन**छा** क क्र अ मूर्व काना । (व नाक्ष) हानि নিদু৷ বিষসনশ্যন গুৰস্থাসাতি (इकः सास्त्र भीरते ह वाष्ट्रः निधन मुलनरर् (कन्नरम्)ानि नन्त्री ।। वज्राक्रगारमयन महाराज्ञां करें। व्यन्धः नायित्र मनव रेमथून हिन्नमुगक्षाः निय गानयं यह ॥ यम् कमा ज् পুল্পস্য পাণ্ডরস্য বিশেষতঃ। 省 द्रमा शार्ग्यमानम् वनचीः नुष्टिश-नाउ ॥ मीलमा लिक्नाहारा हा-याचयामनना ह। तककना ज्यः ভীর্থ মলম্মী শুত্র তিপ্ততি ॥ ইত্যদি नाक्ए >> ३ वधायः ॥ 🕸 ॥ यत्र विष्णाय उन्।।: (इंडि क्ल ग्या।

(मर्वा छेष्ट्र: १ कथ्रवम् जगनान् (क्यू স্থানেম্বরিছিতা। পুক্ষাণাণ কল। कि॰ वा भूबहुजाब स्माजि ॥ म-ভাৰেণ উবাচ। নৃণা॰ পাদছিভা लकी बिनयः जःभ्यहित। जिल्ली স-ছিতা বস্ত্ৰণ রত্নণ নানাৰিখণ বসু ৷ कनवना ध्यमः हा काउड़ानडाः माविनी। नतात्रधान् भूत्रवि भूक-বাণা॰ ছৰিছিতা।। লক্ষ্মীব-তা শ্ৰেষ্ঠ কণ্ঠত্য কণ্ঠত্বণ । অভী वक्तुरादिनक उत्पाल्लयः भ्रवामिजिः ॥ मृद्रायः वाकाणायमा माञ्जामवि-उथा उथा। म्थन छ। कविद्य गह-ত্যুদ্ধিসম্ভ । ।। শিক্ষোগতা সংভ্য-ৰতি ভতো १ना याতि मः भूयः। সেয় শিরোগতা দৈত্যান্ পরিত্য-क्रांच जाम्मु उ॰ ॥ इंडि मार्क खर-পুরাণে দভাতেষ্চরিতাধ্যায:॥#स অথ লক্ষীচরিত্র । খ্রীস্ত উবাচ। (सङ्ग्रंष्ठ मुचामीनाः बन्नीः शृह्डि (कमवः। (करमा भारयम (मवि षु॰ मृगा॰ ভবসি নিশ্চলা। खिक्दा । শ্লাঃ পারাবতা যত্র পৃহিণী যত্র চোজ্জ্ব লা । অকলহা বসতি যাত্র তর ক্ফ বসা-मारू ॥ थानाः मुक्तमपृणः उख्वा त्रक्षरजाभगाः। अमरिकवाज्यः गव তত্ৰ কৃষ্ণ বসাম্যহ ।। য: সম্বিভাসী

্প্রিয়বাক্যভাষী বৃদ্ধোপদেবী প্রিয-मर्मन्त्र। अह्मभुलाभी न ह मीर्घम्बी छिमान् महाङ् श्रूकरव वनानि ॥ या श्रमीला विकारितम्यक विन्।-বিনীতো ন পরোপতাপী। অগরি তো रण बनानुदागी अश्वन् अहार् ্পুৰুষে বসামি॥ চিব্ৰু স্নাতি জতু ভুছক্ত পুত্ৰ-পুণ্য ন কিছুতি। যো ন পশ্যেৎ দ্বিয়ণ নগ্নাণ নিয়ত্তণ স চ মে श्रियः॥ ज्यागः मज्यकः स्मोठकः वय এতে মহাত্যাঃ। যঃ পাপোতি छ-ণানেতান্শুকাবান্স চনে প্রিय:।। मर्ब लक्का मस्या ज् जाग अव वि-শিষ্যতে। কালে দেশে চ পাত্রে চ স চ ত্যাগঃপুশস্যতে ৷৷ নিত্যমান-লকে লক্ষ্মী নিত্য বসতি গোমযে। নিত্যু শত্ত্বে চ'ৰ্দিয়ে চ নিত্যু গ্ৰি: শুলুবাসসি।। বসামি পদ্মোৎপল শত্র নধ্যে বসামি চন্দ্রে চ মছেশ্বরে **छ । नावायरण टेडव वजुक्कवाया॰ व-**नानि निष्ठ्या नवमन्तिरहम् । वज् ন্ধরায়া নিত্যক্র বসৌধরায়া নিতি ৰা পাঠ: ৷৷ যথোপদিখ্ৰা ওকভক্তি যুক্তা পত্যুৰ্হচো নাক্ষতে চ নিভ্যুণ **1** নিত্যক ভুছকে পতিভুকশে-वं जम्याः मनीत निगठः वनामि ॥ ज़्रिश ह थोदा लियवामिनी ह

সৌভাগ্যুকা চ সুশোভনা চ। नावगुर्का शिवस्मना या शकि-বুতা যাচ বসানি ভাসু॥ শ্যামা म्गाकी क्षमभाषाजामा मृद्धः मूरक-भी मूगिंड: मूभीना । गर्छोद्रनािंड: সমন্তপঙ্কি ভস্যাঃ শরীরে নি र्यं वनामि ॥ शामानद्रका निण्न-स्डाव। साबीनकास्ट शतिञ्खाय ह । व्यम्बर्गमा क्ठविक्नीना जानः मना (भुउमूची छ)जामि॥ भूमः -প্ৰযুষিত প্তি শ্ৰন বছভি: नह । ज्यामन जनातीक पृत्रतः পরিবর্জবৈৎ।। চিডাকারক মহীবি विक् । जम विकक्ष भागा न भारतन ग्ण्राम् भार कार्भामान् जुक धकः॥ नथ (कल्लामकरेक्षव रेनशुन भर्व मक्रार्याः। वर्कायमग्रमायिष् म-কাকী মিষ্টভোজন•॥ শির: সপুত্ন• **इत्रो मृ**श्किलो निकाक्नारम्बन मञ्जल्खानन । अन्युगायिषु मनर्स रेरथन हित्रभूपक्षा भिष मानवछि बहे। ममाजनीतरकावाउ किल्ली नक्ष्रत्य । त्राखो दिन भनामक किनिष्यः वर्ज्ञरयम् वि ॥ चनावाजन-या वीम्। अनुका मुख्नामरयाः । উहिष्टम्मनंन मृष्ट्रं नानाकाद्य वर्कार्य ।। भयनकाक्षकात्र ह ब्राब्धि-

বাসে। দিনে তথা। ম্লানাম্বর• কবে-माथ वर्जराट मुक्ट जाजन ॥ भारत-भाषा चिंड विकः स्य भान प्राम्य विष् । আলস্য মবসাদঞ্চ ন জর্য্যাল্লোষ্ট भर्मन ।। मुक्तवाद्ध र योखन मिना शिष्ठेक मन्ति। स्य वात्मन मूर्कान পাণিনা নৈব সংস্পৃশেৎ।। তারকাः প্রবস্তৌ চ ন পশ্যেদশুটি: পুমান্। (नःक्षुञ्च भवद्यीभाः नाउः याउः लिया कत्र ॥ अर्यप्रामान्य धनाकाङ्का॰ পরস্থীণা• তথৈব চ।পরেষা• পুতি-कृतक উদিতার্কে পুরোধন ॥ नथ क फेक द्रोक क मृजिका का त वादि-ভি:। বৃথা বিলেখন ভ্মৌন স্ব্যা ध्यमकाङ्करा॥ स्वरं (राष्ट् स्वरं मान्) कोत्र मकानि रुद्ध निया। स्य 'দোহ নিত্যত্রগুথিতঞ্চেতি বাপাঠ:॥ विनिन्हाः गगक दिएनु भाष्ट्या नंडन स्था। পु जिक्नकाद्र ८ जी गा ज्ञा ह म्डक्षायमः ॥ अध्कः भाःम मृशकः नगारिकत जियस्या। जक्रनाम्मनाः চ্চিব শক্রাদিপি হরেৎ শ্রিয়ণ।। মক্তি त्रयकः প्रवाहरायी चाठाद्रश्नेः পরসেবকক । সঞ্চীর্ণচারী পরিবাদ-भीन छ॰ निष्ठत्र॰ मस्त्रमय॰ जाबामि॥ भयनकाम् भारतन ब्राजिवासा प्रित

७था। (नाखतीय **मथः भ**र्यतार मुक्क পাদেন ভোজন ।। অশুচি শ্লানবস্তা-ঞ দুৰ্গন্ধ। মসুখাবহাণ। অভ্যণা ম-भूशाक न अर्गामाजान छन्।। तर्न চ বননে ঘাণে তথা করতলে ২পিচা भारि भृष्ठे उथा (नव न ऋर्य)। हन्-**ज्ञिनः ॥ ठक्कु** र्ल ग इंड॰ (भूर्या मू॰ थनाम धनक्षरः। एतिनुः कर्गनसम् ह शाम भृष्ठि उथायुवः ॥ शक्तः भूझः তथा তোय॰ রহুল্ফেব নহোদ্ধি[।]। পৃহীত পূথন বস্ত্ৰ বৰ্জায়েল কলাচন ।। অজরজঃ খ্রব্রজ তথা সমার্জনী-त्रजः। जीगाः भानतः जा ताजन् भ-कामि श्रव्यान्यः।। यहिनानः म-ভমলপুথারিণ মহাশঠ নিধুরবাক্য-ভাষিণ । সূর্য্যাদ্যে চান্তমিতে তু শাবিন বিমুঞ্জি খ্রী রপি চক্রপা-ণিন ।। মহাশঠ মিত্যত্র বস্থাশিন মিতি বা পাঠ:॥ নিত্য ছেদ ভূণানা। ক্ষিতি নথ লিখন পাদযো রল্লশৌচ এकात्त्र रेजनहीन वजनमिन्छ। **२**वस्त- मुर्खे जाना । । । । । सि मस्ति । । । নিদু বিবসনশ্যন গ্ৰাস হাসাতি-রেকঃ স্বাঙ্গে পীঠেচ বাদ্য হরতি ধ্নপতে: কেশবস্যাপি লক্ষ্মীণা ঐ বন্ধন নিভ্যত্র ব্রক্ষতা ইতি বা পাঠঃ ॥ अवः यः स्काउ निष्णः नायाकानि

ত্বয়েয়া নিশ্চলা যথা।। শ্রীভাষি-**ত মিদ॰ স্থোত্র• পাত ক্**থায় য়ঃ भारोट । . उर्गृरु विभूव त्राः निज्यः ভविज नान्यथा ॥ व्यावि তো मूठाउँ রোগी বন্ধে। মুচেত্র वक्षनाए। व्याशन खन्। नगाहि **उभः भू**र्यग्रान्त्य यथा ॥ इंजि ऋन्त-भूद्राण वन्त्रीरकभवनद्याप वन्त्री-চরিত্র সমাপ্ত ॥ ाचीः जो पूर्ग। यथा। ऋिः সিদ্ধি বিভিখ্যাতা শি্যাসংশ্যণা-ह व।। लक्षी दी ललना वाशि क মাৎসা কান্তি ৰুচ্যতে॥ ইতিদেৱী-পুরাণে৪৫ অধ্যায়:॥ সম্পত্তি:॥ **मा**जा। याक्षेत्रवर्गा वृक्षिनात्नी वषः ।। किवानी वृक्तः। इं जि (मिनी ।। त्रीजा ।। वीद्रायाविट । इंजि भामबद्भावनी ॥ इन्तर्भामनी ॥ इ-तिष् ॥ भभी ॥ पुरा ॥ मूका। इंजि ब्राजनिर्घणेः॥ याकशाधिः। ইতি চণ্ডীটীকাবা• নাগভউ:॥ इस्रीकासः भूः नातारणः। रथा। नमः कमलान्जाय इद्राय भद्रमा-🗝 তানে। জগত: পালবিতে চ লন্ধী-'কান্ত নমোন্ত তে। ইতি জন্মান্তনী ब्रुकंशा।

ह (क्ष्मव । उद्दे। खवामि उत्तर्गाष्ट्रः । ब्रह्मी व्रद्धार भवः । इंडि व्यक्षित । व्यक्षित व्यक्षित व्यक्षित । व्यक्षित व्यक्षित व्यक्षित । व्यक्षित व्यक्ष्य व्यक्षित व्यक्ष व्यक्ष व्यक्षित व्यक्ष व्यक्ष व्यक्ष व्यक्ष व्यक्ष व्यक्ष व्यक्

विश्वी जानः शृ श्री जानवृक्तः ।

हे जि जान निर्यण्यः ॥ (जोर्य) विह्न मा

भिज्ञाह स्विष्णयः ॥ जम् क ज न्यः

गु विज्ञान करना यथा ॥ (सो ला गृ

(सो विज्ञानात्नो मरनो गृम विज्ञान
कः ॥ विज्ञानात्नो करजो नम्म करजो नय्विज्ञानकः ॥ हे जिन्नी जज्ञाः

करज नश्री जानः ॥

मश्रीनाद्रायगः भू॰ भानगुगरि(भवः। उत्र) नक्षणः यथा। এकहात ठठ्ण्डकः रनमानाविज्विजः
। नवीननीत्रमाकातः नश्रीनाद्रायगाज्यः। इठि तुक्षतिवर्ज्ञभूत्रपणाः
नश्रीनृतिः हः भू॰ भानगुगमिन(भवः। उत्र) नक्षणः यथा। हिठकः
विज्ञात्राकः रनमानात्रमिन्छः।
नश्रीनृतिः हः विद्क्षरः गृहिगाकः
नृथापुरः।। ইতিবৃক্ষবৈবর্জপুরাণ।।
नश्रीभिकः भू॰ वाजूरस्यः॥ नद्र-

পতি:। ইভি মেদিনী॥ লবস্বৃক্ষ: ॥ পৃগ:। ইভি বিশ্ব:॥

লক্ষীপুতা: প্ কান্দেব: ।। বো-টক: । ইতি মেদিনী ।। হুশা: ॥ লব: । ইতি শন্মগুনবলী ।।

ৰন্দ্ৰীপুল্প: পু॰ পদ্মরাগমণিঃ। ইতি হেমচনদুঃ।।

बाक्षीकवाः श्रृ॰ दिवृत्कः। ইতি बाक्षिवर्षः।।

লক্ষীবান্ পু॰ পনসকৃষ্ণ: । ইতি
শব্দালা ॥ খেতরোছিতকৃষ্ণ: ।
ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

লক্ষীবান্ ত্রি প্রীযুক্ত:। ধনবান্। তৎপর্য্যায়:। লক্ষ্ণ: ২ প্রীল: ১ শ্রীমান্ ৪। ইত্যমর:।।

वाक्षीत्वष्टः श्रुः श्रीत्वद्धः । ইতি ब्राजनिर्विष्टः ॥

লক্ষী**শ: পু**° বিষ্ণু:। ইতি মুঞ্চ বোধব্যাকরণ•।।

नक्षीमनास्वया खी मीडा। ইতি भवत्रद्वावनी॥

नश्रीमहरूः शृ हन्मः। **३७ मफ** ब्रज्ञावनी॥

লক্ষারাম: পু॰ বনভেদ:। ইতি শব্মালা।।

वक्रा क्षेत्र विष्युः । ज्य-

मद्रः ॥ भुक्तिकायः ॥ त्वभु ० ि इंडि क्रिविद्रः ॥ त्वभ ७ । हेडि भपद्रकृति ॥

नक्ताः जि नक्त्रगादाशः। इंडि गाहिजादर्भाः॥ हर्भनीयः। इंडि ्नक्षादुर्धहर्भनारः॥

ना न शुरह। इंडि कविकन्नक्रमः॥ न नाडि । शुरहा शुह्रगः । इंडि मूर्गामामः॥

ना की गुरुष ॥ मानः । ইতি (मिनि ॥

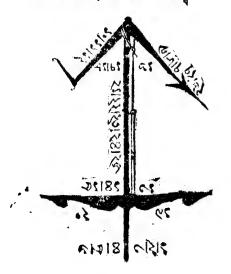
লাথ প শোষালমর্থযোঃ ৮ইতি কবিকল্পদ্দন: ।। খ অললাখ্ । ইতি দুর্গাদাস: ॥

লাঘ পা ড শক্তৌ। ইতি কবি-কল্লজন: ।। পা অললাঘং । ড লাঘতে। শক্তি: সামর্থ্য । ইতি দুর্গাদাস: ॥

লাঘব লী আরোগ্য ইতিরাজ-নির্ঘণ্ট: ।। লঘুত্ব । লঘো র্ভাব ইত্যর্থে ফ পুত্রুযেন নিম্নন্ধ ।।

नाक्ष्मः क्री बनामश्राउज्निक-वंगयञ्चः। उट्भग्रागः। इनः २ श्मानाद्रगः २ मीदः ८। ইত্যमदः॥ इनः ८ हानः ५ हानः १ मीदः ४। १ हेजि खद्रजः॥ निकः। ইजि जिकाश्यादः॥ भूद्रविष्मदः॥ खालवृक्षः ॥ शृहकाक । हैिछ (मिनि ॥

नाइनग्रः शृ क्वकः । नाइनः शृहाि ये ইত্যথে অল্ পুত্যযেন निष्ठमः ॥

वाक्ष्ण १ श्रुष्ट वाक्ण १ श्रुष्ट वाक्ष १ श्रुष्ट वाक्ष १ श्रुष्ट १

वाक्र विका श्री वाक्र वी क्षः।
इंडि भवत द्वाववी।।
वाक्र विकी श्री तृक्ष विष्मवः। वाक्र विवा इंडि विक्र वाक्र विवा इंडि
इंडि वाक्र विवा है। विक्र वाक्र विवा है।
वाक्र विका है। विका है। विका विका है।
वाक्र विका है।। विका विका है।
वाक्र विवा है।। वाक्र विका वाक्र विवा ।।
वाक्र विवा है।। वाक्र विवा वाक्र विवा ।।
वाक्र विवा है।। वाक्र विवा वाक्र विवा ।।
वाक्र विवा है।। वाक्र विवा वाक्र विवा है।
विवा श्री व्या वाक्र विवा वाक्र विवा है।
वाक्र विवा वाक्र वाक

नाञ्चनी न् वनतामः। ইতি नय-त्रज्ञावनी ॥ नातित्वनः। ইভामतः

मुक्षेवागः ॥

क खा भर्यायाः कनिकाती भाष

शामिशी देशि मद्दिस्का ॥

मामनी द्वी नाम्नाकात्रभूम
कनक्षणकिरिष्णयः। काँ हिण इंडि
छाषा। उर्भर्य श्रायः। मात्र शेर छाषा। उर्भर्य श्रायः। मात्र शेर छापि शिल्ली ० मञ्चलार शे ८ । इंडि अवदः॥ इनाकी ६ कन्मिश्र निः ५। इंडि मद्देश देनी ॥ शि छन। १ महासार शेर मर्महादनी ॥ शि छन। १ महासार शेर मर्महादनी ॥ विन्हा शेर ३। इंडि क्रोपतः॥ कन्निकाती २० । इंडि द्वा किर्मिशः॥

वाक्वः द्वी शृहः। इंडामङ्गीकाः नादमुक्तती॥

वाकृतः की शम्लकाविर्वित्रमान

(नामागुावयवित्मवः । नामक

केठ ভाषा। उर लर्गायः। शृहः २

नग ० वानक्यः ४ वानिषः ६ ।

केठायः।। नम्र नः ५ नाम्रुनः १

नग ० वानक्यः ४ वान्रुनः १

नग ० वानक्यः ४ वाम्रुनः १

नग ० वानक्यः ।। नम्र नः ५ नाम्रुनः १

नग । नम्र नः ५ निष्कः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। राम्रुनः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। क्षिः ।। राम्रुनः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। क्षिः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। क्षिः ।। वाम्रुनः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। वाम्रुनः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। क्षिः ।। वाम्रुनः ।। राम्रुनः ।। क्षिः ।। वाम्रुनः ।। वाम्र

वाक्तिका छो न्त्रिन्गी १ है। उ ब्राइन्विक्ता

नाक्नी नृ यानद्रः। ইতি नय-চन्द्रिका॥ श्रयज्ञनादीयथः। देखि . द्राजनिर्घण्टः॥

वाह **इ वन्न**ि। इंडिकिरिक्ज़ कनः॥ इ वाक्तुः **उ। वा**क्डिः इंडिमुर्गामामः॥

লাজ) ভদ্ধনে ।। ভর্মে। ইতি কলাজ ই \ বিকল্পজন: ।। দ্বৌ দ্বিভীষ
স্বরিণৌ । লাজতি । ই লাঞ্জ্যতে ।
ভদ্ধন এব কৈশিৎ পঠ্যতে । ভগো ভর্মন । ইতি দ্যাদাস: ।।

लाजः क्ली उचीतः। इजिस्मिनी।। लाजः পु॰ আদু उञ्ज्ञः। इजि स्मिनि।।

वाडा जी जक्र इ: । इंडि (मिनिनी।।
वाडा: भू जून ज्हेशनाः। वाछग इंडि थई इंडि ह जाया।
छथ वर्षायः। जक्र छ २ । इंडामदः
।। वाडा १ जक्र छाः ८। इंडि जनः
छः ।। जमा खगाः। ज्का हक्ष्णीमात भूत्मह तमः कक्ष मानिष्।।
काम भिर्छाभन्मन्यः। जन्निष्णः।
विषः । वयषः। जी वन्ष्यः।
पात्र मुख्याः। जन्निष्णः।
पात्र मुख्याः। जन्निष्णः।
पात्र प्राप्ताः। जन्निष्णः।
पात्र प्राप्ताः। जन्निष्णः।

े ज्यामय (नानामनाहन दक्षा उन्। (भरा खनाः। कामक्षेत्रामुख्यद्वा क्षा कृषा भागित विषा अकिरता ग ৰ্শাশিত্বপাইতি রাজবল্লভঃ।#।। व्यिति । এ: उ ह दीश्या ज्हे (उ লাজা ইতি সংক্রিতা:। যবাধ-🌖 यक्त (य ভ्ष्ठेः (छ शानाः भविकीर्वि जाः ॥ वाजाक यव्यानाक उर्भ-পাঃ পিতুৰাশৰাঃ। গোধুৰ যাব-नात्वाथाः किश्विषुका क मीननाः ॥ ज्ञाञीमात्रममस्या शाजुनामऽ कतः शतः। भन्ताशः विषमाशीनाः বাল জ্বির্যোধিতাং ॥দেয়ক সূ অনারাণাং লাজমণ্ড: সুসংফ্ত: ॥ इंडि ब्राजनियणैः॥ 🗱॥ उन्। हुर्न खनाः। मुक्ता प्राफिन थक्त मृति-ष्ठाचु मनकंत्र । नाइह्र्न मनध्रा-काः मडभग मुराक् उ॰ ॥ लाजः ह्र्न माक्कानि कलमक्त्रा यशाका সহিত তপণ মুক্ত মিত্যথ: ॥ লাজশক্তণাশ্চ গুণ্গুছে। লাজা-না॰ শক্তব: শ্রু দি তাযুক্ত। বি শেষত:। ছর্দ্যতীসার তৃড্ দাহ विष गृही ङ्वाशकाः॥ व्यक्षकाः। ं छव कुर्भग (भवारिन भुरिन्यः लाज मुक्रा । जुडा भरेहः कवहरेन कि नम्धू नर्कत ॥ इकि जाव

वागङ्ज भकाभः ॥ वाक्ष्य की नाम।। हिझा। इंडि (मिनि)।। রাগীধান্য । ইতি लाक्ष्यः भू ताजनिघंचे:॥ कृष्टिश्रु खरक नाकुः ्रनी उठ भाठेः॥ वाहेः शुः (मणान्द्रशा वद्धः॥ इंडि मिहिनी ॥ जीर्वज्यगाहि । इंडि मदद्वावनी॥ लाउ ८ क (कार्भ। इंडि कविकन्न-क्यः ॥ नाउयाज व्यननाउट । ইতি দুর্গাদাসঃ।। লাগঃ 🖘 কথন ৷৷ লপধাতো-र्ভार्व क भुजारयत्नि नियम ॥ লাপ্য । ব কথনীয় । লপধাতো: কর্মা ব্যাণ প্ত্যায়েনেতি নিয়ন। ইতি নুষ্ধবোধব্যাকরণ ॥ शृ· गूलश्रनामदिक वाणि-লাভ: क्रामार्बिउ धन । उरमर्यग्रयः।

লাভ: পূ
্ ম্লধনাদ্ধিক বাণি
ক্যোপার্জিত ধন । তৎপর্য্যায়:।
কল ২ । ইত্যমর ভরতৌ ॥ লভ্য
ত বৃদ্ধি: ৪ । ইতি শদরজাবলী ॥
প্রাপ্তি:। ইতি লভধাত্ব্দর্শনাৎ ॥
আভ্য
কলী ॥
লাভ্য
লী লাভ: । ইতি শদরজাবলী ॥
লামজ্যক লী বীরণম্ল । ইত্য-

মর: ॥ অস্য পর্য্যায় গুণাবৃশীর

माम मुद्धावती।। डेनीबद्द भीज-

हित ज्वितिक्यः । उड्लेर्ग्रायः । ज्ञानः २ अग्वानः २ निरं ४ क्या ६ देढिकालिकः ५ क्या मूनः ५ कनामयः २। अम्र ख्वाः । हिमदः। जिङ्कदः। मध्रदः । वाज लिख ज्र माह मुम मृहार्खि त्रङ क्ष कृतालह्यकः। देखि त्राकः निर्यंग्रेः।।

ही नामन॰ व्यञ्जासम्बद्धाः। (भूमभूर्वक वालका एत्र १। (मार्गा ইতি ভাষা। লডকোপসেবে উপ-সেব ইহ অভ্যন্তপালন•াক লা-न्तरयर भक्षवर्यानि भू श्रीविष्ठि या व ডলযো রেকত্বাল্লত্ব•। ইতি কবি-कन्नक्रम हीकायाः मूर्गामामः॥ उ-था हि। वावत वहता पाया छा-ডনে বহুবো গুণা:। তম্মাৎ পুঞ্চ नियाक जाउरयमञ् नानरयर ॥ व्यभित्र। नान(य८ भक्षवर्वागि म-শবর্ষাণি তাড়বেৎ। প্রাপ্তে তু বো-ডশে বর্ষে পুঞ মিত্র বদাচরেৎ। ইতি চাণক্য ॥

जानमा भ् जी महाक्तिमः।
इंडामद्रः॥ उंटमुक्रः॥ याद्धः।
इंडि सिरिनी॥ स्ताहरः। यथा।
स्ताहरः सोर्हरः मुक्का नानमा
म्डिमाम जू। इंडि हिमहन्तुः॥

লোল:। ইভি নানার্থে সএব ॥ ' লালসীক' ক্লী পিছল'। ইতি শদ-রত্নাবলী॥

जी मूथ ভवडाँनः। नान ় ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যায়ঃ। সৃণিকা १२ मानिस्भी ७। इंडामद्रः ॥ मादिक्। ८ मृगीका ৫। इंडि नयत्र द्वावली 🎼 मूथमावः ७। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ वावादिकः वि शुर्ভार्जावस्थी ॥ कार्यप्राक्रमः । ইত্যমরः ॥ यः (नेव-कः काष भुगाम विश्व छानाय भु-ভো ললাট মেৰ পশ্যতি। যাক পুভো: কার্য্যে ২ক্ষমো ২শক্ত স্তৌ नानारिको भूबंदर किकः। कि-চিত্र कार्यााक्रम इंडि ভाলन्मिन এব বিশেষণ মুক্তা এক্ষমেব লালা-िकमाङ नंजू हाविंछि। ভारम-भी कि ह भाठेः वालाहिकः महा-লস্যে পুভুভাবনিদর্শিনি । ইভ্য-करः। इंडि उज्लेकाराः ভव्रजः॥ আশ্লেষণবিশেষে পু॰। ইতি মে-**मिनी !। ललाउँ मध्यिति जि। यथा।** शाधिन नानारिकी आहि॥ লালামেহ: পু. পুমেহবিশেষ: !

যথা। লালাভন্তুত ম্ন লালা

মেহেন পিছিল। পুমেহভাতিশে-

यः ॥ वात्रहोत्रयः। ७ ५ ५ हाः यद्गेतः

(शारा यथना न बर्स्स्ट बिटा र दिप्। চুৰ্ যুক্তো বা গ্লা খ্ৰাঃ সমা-. क्रिकः ॥ जनिष्ठ । हन्तुसु । वहा र्बु छ छ्निय मूत्रमाक छ। इतिमा-তিবিষা দাষী পিপ্ললীমূল চিজ্ৰক ॥ ज्रृष्ठी भशक्क द्राना वःभ-লোচনা। পুডেব্ৰু কৰ্ষমাত্ৰাণি वर्षप्राप्तजानि वृक्तिमान्।। शान्यकः जिकना हवा विडक् गर्मानश्रनी । সূবर्गमाकिक विश्व का कारती न्दर्भवर ॥ अज्ञान हेक्सावारि न गृशीयाट मृथक मृथक्। विकर्ष र उलार नाइजुः कर्या निजा छ-दव । निवाजवृष्टेकर्यः न्यापरक्षी-क्यं क खुनुलाः। विविना शाकि-रेड (ब्रेरेड: कर्ज़्वा एडिका मूखा ॥ व्यनुजिविधावा महिदान পুণাশিনী। নিহন্তি বিংশতি । নে रान्क् हु महेविव उथा॥ इंड्रानि ভাবপুকাশ: ॥ व्डािमः। इंडि नानाविषः (र्यहन्तुः উৰ্ণনাভঃ। ইতি नानामावः , भू (रूबइन्सः॥ লালিক: পূপু নহিষ:। ইতি হেম-विविज्ञाजादः ।

यथा। श्रीिठः जक जनमा सा जन-या विद्याः विनिध्न स्व छः वृन्ता-वक वृन्त विनिध्न स्व छः वृन्ता-वाननः । भाष्टीः महिष्ठमा विद्य हजूव श्रीिडशुनाः श्रुसुष्टाः मः-किशाक्तव काननामनभरिन नी-निजा नीनावजीः ॥ ইতিনীना-वजी ॥

লাব: পৃং দ্রী পক্ষিবিশেব:।
লাওয়া ইতি ভাষা। ইত্যমর ভরভৌ ॥ অস্য মাংসগুণা:। লঘুত্বং
। কটুত্বং। মলবজ্ঞকারিত্বং। স্বাদৃত্বং
লীতত্বং। ত্রিদোষ নাশিত্বক। ইতি
রামবল্পভ:॥

লাবকঃ পু॰ লাবপক্ষী। তৎ-পর্য্যায়:। লঘুজঙ্গল:২। ইতি ক্রি-কাওশেয়:।।

नावनः जि नवर्गमः क्रुं । यथा ।
मार्लक्षः मार्थिकः मर्लि मंथिन्।
मः क्रुं क्रिमार्थः । नवर्गम्कान्।
मनकः नाविषकं मुम्थिन ॥ छेनथिन भोन्थिरकः नवर्ग म्यान्
नावनः। ইनि हम्मम् ॥ नवनमद्यि ।। नरम् न्नी। ইनि प्रयुमाना।।

লাবণিক ত্রি লবণেনসংস্কৃত । ইতি হেমচন্দু:।। লবণসম্বদ্ধি চ।। লবণবিক্রেতরি পু॰ ॥ লবণপাত্রে। লাবা ক্লী। ইতিকেচিৎ ॥ পর্য্য

क्री लवगद्गः। लवगम्। वावनाः ভাব ইত্যৰ্থে ষ্ণ্য প্ৰত্যুযেন নিষ্ক্ৰমণ ।। (नोन्दर्ग्रविष्णवः। उन्र जक्रगः यथा। मुकाकलियु हायाया खब्रल प्र মিবান্তর।। পুতিভাতি যদক্ষেযু ভল্লাবণ্য নিহোচ্যতে। ইভ্যুজ্জ वनीवमितः ॥ छथा हि। नीजि ভূমিভুজা নতি গুণবতা প্ৰী রক্ষ नानाः धृष्ठि मेम्प्राल्याः निमाया ग्रमा कविजा वृत्यः नुमारमा गि-द्वाः । नावगुः वशूषः मृजिस **म**नः সাং শান্তি দ্বিজস্য ক্ষমা শক্স্য ্ৰদুবিণ• গৃহা<u>শু</u>মবতা: ৰাস্থ্য: **সতা**ণ মণ্ডন ।। ইতি নব্রত্নান্তর্গতামর-जिःहः॥

ह्यावन्तार्क्जिं क्री विवाहकानीने श्रमुबाज्या म्ह स्वनः। यथा। भीज्याः मल्क यट किक्किट श्रशुः वा श्रमुद्रम् वा। भारवन्त नेकः यल्ज्ञावन्यार्कि छ मूह्यत्य।। इति विवाहिष्ठामनि शृञ काज्यायन वहनः।। नावन्यः श्रीन तेन भुन्याहि जथा ह भारभुन् जारेव श्रीनाहिमरेज्य वा जिरेव श्रमुन् श्रुवाहिना हलः ज्ञीयः ज्ञीयन मि छार्थः। इति ज्ञ्यार्थ्यानः।। नावा जी शिक्षिविष्णयः। छ्ट्र भर्यायः। नावकः २ नावः ठ नवः ४। ज्रम्या मा म ख्याः। भर्यास्यः। भृष्टिष् । नयूष्यः। इंडि ब्रोबः निर्यण्टः॥

नातुः । ज्ञी ज्ञानातुः । इति मदः नातुः । ब्रज़ावनी ॥

नानः भूर न्डामाबर ॥ खीरार न्डार इंडि भद्यदावनी ॥ यूपः। इंडि भद्यहिनुका ॥ नामकः ज्ञी मुक्र । मृद्का इंडि

ভाষা। ইতি হারাবলী।। লাসক: পু॰ লাস্যকারী।। মধ্র: ।। লসক:। ইতিমেদিনী।। বেষ্ট:। ইতিধ্রণি:।।

नामकी
जी नर्वकी । इंड्राम्बः॥
नामका
नामका
नामका
नामका
नामका
जी नर्वकी । इंड्रामब्रीकायाः वायमूक्षेः॥
नामका

वामाः क्षी न्छाः। ইछामदः॥

ठोर्गाविकः। ইউ स्विति।। छाः

दाम्यः न्छाः॥ जालवयाम्यः न्
छाः । ইতি ভরতः । भुःन्छाः

छाः थरः भुग्नः क्षीनृद्धः वामाः

मूहारा । ইতি मञ्जीनिद्धाःयाः

नाद्यस्यः हिछ।॥

वाका

नर्डकः। ইতি भद

त्र द्वाषनी ।।

न्डाः। है (ड भद

ब्रह्मावनी ॥

नर्खकी। ইতি भय जो

ब्रज्ञावनी ॥

भाक की जी जीजा। यथा। द्राघः ব তে ইয় সীতা দ্বারকেশস্য ক ক্মিনী ৷ বিঞো হ্বভার মাত্রস্য जन्त्री या कमलालया ।। वाद्राप-न्धाः विनालाकी विभवा शुक्रवा-छ्रम। रेवऋछे जू महानकी ताथा इन्स्वित्व व्यव ।। लक्ष्यः कमला-দাস্যো যস্যা: সা লাক্ষকী মতা। এবং শতসহসাণা মীশরী রাধি কাধিকা।। ইক্তি পাদ্মোত্তরথণ্ডে CC MANUS

नाकिंगिकः লকণযাপুতিপা-मकः। ইভি সাহিত্যদর্পণঃ॥ न ক্ষণাত্মক বৃত্তি মৎপদত্ব লাক্ষ ণিকত্ব। ইতি সারমঞ্জরী।।

কুক্রবর্ক্ননির্যাসবি-জী লাকা भियः। नार्ह्रा इंडि ভाষा। ७८-भर्यायः जाका २ बजु ७ वादः ६ অলক্তঃ ৫ জনাম্য: ৬। ইত্যম্র: ना थे निवका १ वका ৮ वक्षां नैनक्षा ३० किम्हा ३३ क्म-

वाकारिङ

व्याविः ३२ जनक्रकः ३० भनामी) अब मिनी २० मी खि: २५ **जब** का २१ গন্ধনাদিনী ১৮ নীলা ১৯ দুবরসা ২০ পিভারি: ২১। অস্যা গুণা:। পিত্তাৰ্ত্তিশোফ বিষ ব্লক্ত বিষমজ্ব-त्र नामिज्यः। ইতি त्राव्यनिर्घण्टः॥ ভগ্ন বিসর্গ ত্বগ্বেষ নাশিত্ব । বল্য-ত্বঞ্। ইতি রাজবল্পভ:।। অপিচ। লাক্ষা বর্ণ্যা হিমা বল্যা বিশ্বা চ তুৰরা লঘু:। অনুকা কক পিত্তাসু हिक्का काम जुत भुगूर ॥ तुर्गातः-क्क वीमर्भ कृति क्षत्रभगानहा ।

নাশন:॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥ লাক্ষাত্ৰ: পু পলাশ্ৰক:।ইডি

नक्रभावा।।।

व्यवक्रका छोन सम्बद्धानमञ्जू

লাকাতৈল ক্লী পদ্ভৈলবিশেষ:। नाकामिरेजन मिठि थ्याउः। उ-म्द्रिविष• यद्ग• वृष्ट्र । यथाक्रम• उट भुकातः उन्छनकारः। नाका र्बिमा मिक्षिष्ठा करेन रेखन विना-**ठिछः । अ**म्ख्यानाद्रनात्वन माङ् শীতজুরাপহ্ণা ইতি স্বল্লাকা-टेजनः ॥ वृष्ट्यथा। नाकात्रमाहरक भुइ • रेडलमा विभाविष्ठ सक्। म-স্তুটিক সমাযুক্ত পিষ্ট্ৰাচাত্ৰ সমাব-

পেশা শতপুত্রা হরিদাঞ্চ মূর্যাণ कर्ठः इरत्र पुकाः। करूकाः अधुकाः ब्राचा मधगक्ताक माक है।। मुखकी हन्त्र रिक्षव भूषशक म्यानरेकः। पू रिवा (व्रेटिक उट निक अडाकामा क्ठानर ॥ विवसार्थान् बुद्रान् সর্বানাথেব পুশম নযেত। কাস श्वात्रः नुजिनाग्रयः कञ्नः भौनंका (गोब्रवः।। बिकम् ४ गुरुः भूनः गा-बागाः यु. हेन्छया । भाभावकी भुगमनः मर्बगुरु निवाद्रगः॥ असि-ভ্যা॰ निर्धिउ॰ সম্যক্ তৈল॰ লা-कारिक गइ८। इंडि व्हलाका-তৈল। ইতি স্থবোধ:।। नाकाशुत्रामः भः शक्तिकालायः। ইতি রাজনিঘণ্ট:।। लाकाशुत्राहनः शृ॰ त्रकलाशुः। তৎ भर्यायः। कमूकः २ भर्डिका ၁ প্রভী ৪। ইত্যমর: ॥ দাকাবৃক: পু॰ কোশানু:। ইতি व्राजनियंकेः॥ भनामवृकः। ३७ श्रावावनी ॥ विक्ठः চুক•। ইতি রাজ-निर्घणेः ॥ निञ्ठ: श्र लब्दः । इंडामदः ॥ विका जी विका। ইতি শব্দর্লা ्वणी ॥

निश्र भा रमुथ्य। इंडिक्यिक क्मः ॥ म निथि जि प्रक रिनेशकः ा जार विचावया जिलाकिमी কেচিৎ ভিন লিখিও বিশ্বস্থা ্ৰিল শক্তিহানি বিভি। বিখি তব্য লেখিতব্য লিখন ইত্যাদি निष्कः। ইতি मूर्गामामः॥ विथ हे मृति। ইতি कविकन्नक्रमः॥ ই লিব্ৰ্যুতে। সূপি গভৌ। ইতি मूर्णामानः ॥ লিখ: পু' লেখন'। ইতি লিখ-খাতো: ক পুত্যবেন নিষ্কম•।। नी (नश्य-। निशि:। इंडानत्र होकायाः नात्रमुन्दती ॥ বিধি লিপি রখণ্ডনীয়া যথা। যস্য যল্লিখন পূৰ্ব কুত্ৰ কালে নিক্পি-ত । তদেব খণ্ডি ~~সু রাবে~~ ফ্নো নাহঞ্চ কো বিধি:।। বিধাতু 🕫 🦙 ধাতাহ থেষা বল্লিখন কৃত। বু-क्यामीनाक क्रुमागाः न उट थए। कराहन।। इंडि वृक्षरेवरार्ड बीक्षः-बब्रथा ७ १० व्यर्भाः ॥ লিখিত ল্লী লিপিছ।ইত্যমর: 11 লেখন ৷ ইতি ভরতা :৷ লিখিত-পত্রাদৌ ত্রি। যথা। গ্রমাণ লি-থিত ভুক্তি: সাকিণ শেতি জী-र्जिङ। इंडि भिडाकदायाः याद्ध-

वेह्नाः । मृनिविल्युत्व भ् । यथा । [পুরাশর ব্যাস শর জিখিতা দক क्रिज्यो। माजाज्ली विमिष्ठक পুর্মশান্তপুষোজকা: 🛊 ইতি শুদ্ধে-जरङ्ग याड्डवन्तुः॥ निथा जी भनिमानिरामयः। यूपी 🖊 । जानास्त्र गएं जानो यहानु मृ-माउ बनः। তৈ मञ्जि जीवनि थ्या विश्वा रिष्टुफ नर्रभः ॥ इंडि न यह निष्का। লিগ ই গভৌ। ইতি কবিবলুক্ষমঃ ।। ই विक्राउ। ইতি पूर्नामामः ॥ লিগ ই'ক চিত্তে। ইতি কবিকল্প-क्यः ॥ इ क निक्र विक्र विक्र जी नशुःगरेकः णाष्ट्रिकः विजः करताः जी अर्थः। इंजि. मुगामा**मः**॥ ন্ত্ৰী अनः। ইতি সিদান্ত-**की** मूम्रामुगामिव्खिः॥ লিভ: পু• মুৰ্য:। ইভি সি**দা**ন্ত-कोन्राग्नाहिवृज्धः ॥ जुनुरहणः ।। মৃগ:। ইভি নানার্থরত্নসালা।।। निकः जी किन्नु ॥ लिकः। इंडा-मदः ॥ व्यक्तिमानः ॥ मारद्वानकः भुक्जि: भ निवम् डिविटनवः। इंडि मिनिनी वार्गानाः ॥ वाङः ॥ প্রাঞ্জী হি:। ইতি ত্রিকাওশেষ:॥ म्बिर्धः। रथा। यावजा स्मव

খাতুনা । नित्र किंगल ভবে । অর্থ স্চৈবাভিধেষস্ত ভারতি র্গুণ विगुरः ॥ इंडि डिक्यानिडाबु এटर कात्रिका वर्राथरायाः त्रधूनन्द्रनः।। 🗱 । व्यथ (मकार्थम्) विक्रम्। भर्य)।यः। শিশু: ২ শ্বরস্তম্র: ৩ উপছ: ৪ ম-मनाञ्चनः एकन्एर्भमुष्याः ७ (नकः ৭ সেহন ৮ শেক: ৯ মেটু: ১০ ना'चः)) युकः)२ রাগলভা)৩ वाकः ১८। इंडि नद्दद्वावनी ॥ नाक्न ३६ माध्न ३५ (मक: ১१ कामाकुनः ১৮। ইতি करें। ध्रा ॥ 🗫 ॥ विक्रम् व्यापि वास वर्गयुक ৰাধিষ্ঠান নামক বড্দল পদ্ম মস্তি । যথা। মূলাবারে ত্রিকোণাথ্যে ইছা জ্ঞান ক্রিবাত্মকে। মধ্যে স্বয়ন্ত্র निक्ष कार्षिम्यं। ममनुष्ठः॥ उ-দাছে হেমবণাভ ব স বর্ণ চতুর্বল । । उम्रक् नि मम्भूभाः वद्नाः शेतकः नुष्ठ ।। वामि लाड यप्पर्गन युक्का-ধিষ্ঠান সংজ্ঞক। স্বশক্ষেন পর লি-হু॰ স্বাধিষ্ঠান• ভতে। বিদু: ॥ ইভি **७ च॰ ।। #** ।। अम्। विश्वाक्रिक्ष मि र्थ।। नुजनः नर्बञ्जाना मुनाइ। २४) जा मृह्य । अधि ভূত । उथा मुक्र रिष्वचक भुकाभिजः ॥ इंडि মহাভারতে আখনেধিকপর ॥ 🕬 ।

क्कानादिङ नङ । मनिदर्ग गराः কাল নন্দীশ পদারণগবং ॥ পদা রাগ নিভ॰ সর্ব॰ মহাভ॰ সিদ্ধ প্ জিত । মৌক্তিকাভ नীলনিত क मामिरेडाः भुभूबिङ ॥ वमुरेमः म न्तु याकमः अश्रोक यांजुवानरेकः। नानादर्भयः नीनः भगाक्रम् अन পুত ৷৷ ইতি বীরমিত্রোদ্যপৃতকা লোভর:॥ ইতি বাণলিক লক্ষণ ॥ 🗱 ॥ অথ ভস্য পরীক্ষা। ইত্ত্যে তল্লকণ পোক্ত পরীক্ষাতব্বকা বিদৈ:। ত্রি: সপ্ত পঞ্চ বার বা তুলা সান্য ন জাযতে। তদা বাশ সমা-খ্যাত শেষ পাষাণ সম্ভব ।। ইতি वीत्रशिकामगध्उ ॥ जुलाकत्र १ छ তঞ্লেন। অপর তুলাদিষু তঞ্লা-यम्ऽधिकाः जूऽ छरा उल्लिकः गृहिः गाः न्बा भवशार्याः विक्रक्षिमधिकः **उ**त्मामाभीनभूका छिमिडि किञ्चन ম্ভীতি হেমাদুখ্ত লক্ষণকাণ্ড।। সপ্তকৃত্ব স্তলাকঢ• বৃদ্ধি মেতি ন হী যতে। বাণলিঞ্চ নিভি খ্যাত (শষ• नार्यम मुहुरा ।। जि भक्ष वाद्र॰ य-বৈস্ব তুলাসান্য ন জাযতে। তদা বাণ সমাখ্যাত শেষ পাষাণ স দ্ৰব ।। ইতি সূত্ৰ হিতা॥ নদ্যা वा পुक्तिरमञ्जगायमा उम्भन छ।

उ । वागित्रकः छका विकि गृत्रः मूथ विवक्ति। इंडि वीव विकासी: 👈 ११ # 11 मान्यप वृह्शिल द्राम् छ देवत । बाब तान जनामग्राठ राथा वाकः उपाहिनः। वागः महाशिवा দিৰো বাণো বাণান্তরে । ংশিচ ৷ তেৰ যমৈ কৃত ভনাৎ বাণলিক মুদা-হৃত°। সদা স্মিহিত স্ত্র শিব: नदार्थनायकः ॥ क्उनु उर्छः उल्लि ক্তু° বাণাখ্যেন লিবেন চ। পক্ষজস্য ফলাকার॰ সণ্ডলস্য সমাকৃতি ॥ ভুক্তি মুক্তি পুদক্ষৈৰ বাণলিক মু-দাস্ত ।। পদ্ধৱকল পদ্মবীর ।। পদ্বজন্ব ফলাকার স্বস্তুটাও সমা-কৃতি। ইতি হেমাদুগৃত লক্ষণকা-ণ্ডে পাঠ: ॥ 🐙॥ দেবী॰ পুতি শি-ववाकाः । भूभन्ते वार्णम् निष्कः পদ্বস্থ ফলাকৃতি। মধ্বণী তথা শৃত্র॰ নীল• মরকতপুত•॥ হ॰সডি-য়াকৃতি পুন: স্থাপনাযাণ পুশাস্যতে । ৰয় সংস্বতে লিঙ্কণ গিরিতো नगराङ्गा । भूदा, वानामाद्रनाइ॰ পার্থিতো নর্মাত্রী। আবিরাস গিরৌ তত্র লিঙ্গর নহেশ্বর:।। বাণলিক নিপ খ্যাউনিতো হথা জ্যতীতলে। অন্যেষা কোটিার क्षानाः भूडत्न यूट कृतः वरंख्टा

्खर कनः सञ्जा मार्जा वाननि रेक्क. भूडमार । ज्या । जागी वा मूर्पाहकी बागी शार्वानी बाक्जी ख्या। विश्वा र शुक्तेवा छव मः इाभा भूबायर ॥ # ॥ भूजाइः যো ৰ্ঘেল্লিক্ নাৰ্ঘদ ভক্তিভাৰতঃ ৰ ঐহিক কি ফল ভদ্য মুক্তি ন্তস্য করে ছিতা॥ ইতি পুত্যহ বা-**श्वक्रश्हायाः कवः। ই** ७ याञ्च বিল্পে হিতা ॥ 🛊 ॥ সংস্থাপ্য 🗐 বাণলিশ্ব রহুকোটিশুণ ভবেৎ। রসলিকে ভতো বাণাৎ ফল কোটি ন্তণ মৃত ॥ গুণাস্ত রসলিক্স্য বজু শল্পেতি শঙ্করী। সিদ্ধ**ো** রসলিক্ষে সুর্রণিমাদ্যাঃ সুসংস্থি-তা: ॥ ইভি স্তস্হিতা ॥ 🗱 ॥ শ্বত্নবাৰের লিক্সনি কথিতা-ন্যপি । পবিত্রাণ্যের প্র্যানি সর্ব-কামপুদানি চ॥ এতেষা মপি সর্বোণ কাশ্মীরণ হি বিশিষ্যতে। কাশ্মীরাদপি লিজার বাণলিজ্ বিশিষ্যতে ৷৷ বাণলিস্থাৎ পরং না-ন্যৎ পবিত্র নিহু দৃশ্যতে। ঐছিকা-মুম্মিক সর্পপ্রাকর: পুষছতি ॥ ইভি বাণনিঙ্গ পুশ সা। ইভি কে-🚂 त्रथ्७ः ॥ 🗱 ॥ निन्तु विक्रमारु खरेबंद्र । कर्काम वानिवास ज्नून मात्रकाया ज्वर । विभिन्ने भूकिए তিমান গৃহভকো ভবেজুব ৷৷ এক भार्शक्रक (धनु भू भारत धनक्यः। नित्रमि मु हिएक वार्य वशिष स्वत्र भिव ह ॥ ছि मुलिक्ट्र रहिंद्ध वारा विष्मगमन ज्य । जिल्ह ह कर्निका॰ मृद्धे। वशासिमान् कायरङ পুনান্।। অত্যাতি বিলাগেত গো-थनानाः कर्या ज्रवट । # ।। जीकाणः वक्रमीर्थक जामुलिकः विवर्धायः । অভিজ্ল ঞাভিক্শ সল্ল বাভ্ষণা-न्नि उ । । शृशे विवद्धारिय छ। मृक् छिषा নোক্ষার্থিনো হিত'। ইতি দুষ্টবাণ-विक् वकार। इंडि (इमादिः॥ 🛊 ॥ শুভলিক্মাহ। অর্থদ ক্লিল । লি-क् चना ७ भाकका क्रिनः। वधू वा किनि अंव गृशि रेनवाहरयर कृहिर ।। পূজিতবাদ পৃহস্থেন বর্ণেন ভুনারো। नमः। उट मनीठे मनीठे वा मख म·স্কার বর্জিত ।। मिक्ति मुक्तिश्रुपः লিক্ সর্পাসাদ পঠিগ।। ইতি भुजवार्गाल~~क~~ लक्का । इंजि वीव गिर्वापयः ॥%॥ वाननिष्ट्रश्वावाइ-नामि न कर्सवाः यथा। वार्शवङ्गानि द्रास्त्रन्तु इंडानि जुदनबर्य। न शु-ভিষ্ঠান সাক্ষার স্তেষা নাবাহন ন চ ॥ इंडि ভविष्रभूद्राण ॥ #॥ द्रारक्ष

म्र्र्खं हाथाययः मात्रवानिक्कः। সর্বত্র জব মাপ্নোতি সত্য সত্য ম-**হেশ্বর ।। ইতি যোগসারে ৫ পরিছে**-मः ॥ 🗱 ॥ व्यथ वानिविव्धानः । उ পুমত্ত শক্তি সংযুক্ত বাণাখ্যঞ্চ ম-হাপুভ । কামবাণান্বিত দেব স **नाबर्ड्नक्रमः ॥ भ्**काबाहि ब्रह्मा-ল্লাসং বাণাখ্যং পরমেশ্বরং। এবং ধ্যাত্বা বাণলিক্ষণ যজেত্ত পরমণ **लिवः ॥ भन्मा गञ्जभू झारेम्रः अःभृ**ः क्याम्य मनुः माद्र । भागायामः **তত্তঃ** কৃত্বা বাণ**লিঙ্গ**ন্ত তোষ্যেৎ।। ভদিষ্টদেৰয়ে রৈক্যে বিভাব্য বাগুৰ• জপেৎ। ততো জপ॰ সনাপ্যাথ স্ত (वनात्नव (जायत्य ।। #1। व्यथ खवः। বাণলিস্মহাভাগ সাসারাঞাহি-মা॰ পুভো। নম স্তে চোগুরুপায় নম-(ख १वऽक्टरगनरय।। जःजात्रकातिरा ভূভ্যে নম ভে সৃষ্মকপধৃক্। পুমতা-य मस्ट्रन्पाय कालक्षाय देव नमः॥ मरुनाय नन खर्जाः नम (ख (यागका-রিণে। ভোগিনা• ভোগকর্ত্রে চ মো-ক্ষণতে নৰো নম:॥ নম: কামাঞ্চ নাশায নন: কল্মবহারিণে। ননো ৰিশ্বপুদাতে চ ননো বিশ্বস্থক সিণে । বাণস্য বরদাত্তে চ রাবণস্যক্ষা-य চ। রামস্যান্ গুহার্থায় রাজ্যায

ভরতস্য চ্যা মুনীনাং যোগদাৰ্ভ্তে চ ब्राक्तमानाः, क्याय छ । नम खन्। नय कर्डा/नम खड़ा नामा नमः॥ अ निहिकामिक्युकार महिमासा-लियाय ह। जगिन्याय नदीय दिनि-় ণা॰ নিগুহায চ ॥ পরিত্রাণায ফো-গিনা॰ কৌলিকানা॰ প্রিয়ায চ। জ-লাজ্নানা ভক্তায় জলাচাররতায ह ॥ अल ভकाय (यागाय नत्मा ना-রাযণায় চ। মধ্পানপুমক্তায় যো-(गनाय नामा नमः । अवनिन्तानु-गाणाय कोलिकाना॰ সূথাय ह। **ज**-न्यागाय निष्ठाय मुकाय भवनाजा-নে॥পরনাতাৰকপায লিঙ্কম্লাতা-काय छ। मरब्धिताय महीय निवाय নির্গুণায় চ।। ধ।। ইত্যে তৎ পরম॰ खश् वागिक्ता नक्ता यः भरिष् সাধকশেুগোগাণপত্যং লভেতস:॥ खवनामा भुनारम्न यागी यागिष माशुया । ताज्यार्थिना । ভবেদাজ্য ভোগিনা ভোগএবচ॥ সাধূনা সা-धन (एवं को निकाना अन जिल् ৷ যুগ্ যু• কান্যতে মন্ত্ৰী তু• তুমাপ্লো-उ नीनगा। वाननिक्श्नाहन সর্বনাপ্রোভি সত্রং ৷ কি মন্ৎ কথগানীহু সর্ব্ব বেৎসি স্বলেশ্বর ॥ মহাভবে সমুৎপলে রাজ্লারে

व्याचित्र । (मणाख्य खर्य भुगिर्छ मम्) होत्राप्ति मञ्ज्षा ॥ मठेना उव রাজস্যন ভাষ• লভতে ক্চিৎাবাণ-विक्ना माराषाः नःक्नार क थिउ भया।। उन्र न्या भावन नद्राभाक भवाश्रुयाए। वानिक्र **ज**तात्राष्ठ्रः याणिनाः यागजात्रान् ॥ কৌলিকানা জলাচায়ে পশ্না শত্রনিগুছে। বেদজ্ঞানা বেদপাঠে द्यागिना द्यागना नत्न ॥ त्या त्या नाद्राथरयरम्बः अर्बः उन्नियुन्नः छ-(व**् । इंडि श्रीयागनाद नर्शा**न-पांडान शार्व**ी निवमः**वारम वाग-লিহ্ স্তোত্র সমাপ্ত ॥ 🗱॥ অথ (तोनुलिक लक्षणः । नमी **म**मुख्यनः द्वीनु नत्न्यान्यम् विषयगाट्या नहीः . বেগাৎ সন দ্রিক সংজাত রৌ দু महारु ॥ इंडि वीव्रभिखानयः ॥ , সারিৎ পুরাহ সাস্থান বাণলিক সনাকৃতি। তদন্যদ্পি বোদ্ধব্য तोप्तिकः मुथावकः ॥ निमातः नर्यराया वागलिक अभाक्छि। उ-मन्त्रमिल (दाष्त्रवा लिक्न दोनु ভবিষ্যতি ॥ রৌদুলিস্থণ তথাখ্যা-ত বাণলিম্ব সমাক্তি। খেত রক্ত তথা পীত কৃঞ্চ বিপাদি প্ৰিত ।। य जावाद क्षवर्ग वा नर्वजािष्यू

निक्तिः। नर्मरा मञ्जवः होषुः वान-लिक वनीविज ॥ इंडि दोर्नलक नक्रनः। इंडि नक्रन मगृहरशानि ॥ #॥ जथ निवना कि विक् वक्राः। উত্তন মধ্যমধ্ম তিবিষ লিক্ মীরিজ । চতুরস্থুল মৃৎসেধে রম্য (विषक मुखनः ॥ উखनः विक मा-'খ্যাত' মুনিভি: শান্তকোবিদৈ: । **उन्ह**ि मश्रमः (পु।कः उन्ह्ह्सं मश्रमः ষ্ত ।। তস্য নহিনা। শিবনাভি ম্য লিঙ্ক পুতিপ্জ্য মহ্যিভি: 1 (मुंक्ष्य मर्विलाङ्ग छ। उमार भूका॰ বিশেষত: ॥ ইতি শিবনাভি লিজ্ লক্ষণ। ইতি বীব্রনিত্রোদযগৃত শি-वनातम मःवामः॥ #॥ व्यथ टेम्ब-निक् नक्षणः। निकास्रण्यात्र। कत मः भूषे मः न्यामं मृत देखिन्दू ভূষিত ৷ রেখাকোটর সংযুক্ত নি-द्माञ्च नमन्त्रिः॥ मीर्याकात्रक्ष य-লিঙ্গ• বুজ ভাগাদি বর্জিত। লিঞ্ গোল মিতি প্রোক্ত• গোলক• প্রো-চ্যতে হধুনা ।। সমাওস্য কলা-কার নাগরক ফলোপন । কাক-**जिप्त कलाकाद्र** शानिल्य मिठी-রিত ।। ইতি গোললিক্লকণ ॥ 🗱 ॥ व्यथार्यलङ्ग लक्षण उदेवर । নানা কৌল ফলাকার বুক্ষস্ত বিব-

र्जन । मृत्व स्वक यहिन किनिय ফল সন্ধিভ ।। নালস্য বা ফলা-कातः माथा ज्लकः यक्तावः। नाया ज्ल वद्ग लिक म्विवान मुनाङ्ड· ।। इंड्रावंनिक् नक्षाः।। 🗱 ॥ व्यथ लिक लक्ष्य । लिक्ष हि विविध অক্ত্রিন ক্ত্রিনঞ্চ। ডল্লিঙ্গ দ্বি-विश्व (द्धिय महन्य हन्त्रथा। भू-ত্যেক ত্রিবিধ জ্রেখ লিম্ব তদু ভযাত্মক ৷৷ প্রাসাদে স্থাপিত ৷ निक् महनः उहिनामिकः। ञानि-ত সচল গেছে স্থির লিফ ন যোজিতে ॥ পঞ্চা তৎ স্থিত। निञ्च चय्य रित्रभान कः। यात्रक লানসং লিহ্ন তেষা লক্ষণ মুচ্যতে ॥ ইতি সিদ্ধান্তশেথর: ॥ আচার্য্য লনবে স্থৈর স্থান্ত হোন **হে**পর: । रखरेव चा॰ वाङ निव्यस स्य स ७९ ॥ धननी यम् जःस्यानी দহতি ক্ষিপু নেব তু।। ইতি যট্ क्य मीशिका॥ 🗱 ॥ नानाहिमु जू-সংযুক্ত। নামাবর্ণ সমন্বিত। অদষ্ট মূল বল্লিক্ষ কর্ম ভূবি দৃশ্যতে।। **ওলিস্ভ খ**ণয়ুত নপর• লফণ্চু্ ত। ষ্যমু লিঙ্ক মিত্যক্ত ওচ নানা বিধ্ব নত ৷৷ শহাভনস্তক লিজ্ব বৈক্ষা তদুদাছ ত । পদ্মাভমন্তক

বান্ধ্য' ছত্ৰাভ' শাক মৃচ্যতে ॥ শিরোযুগ্ম তদাগ্নেষ তিপদ যাম 🕽 नीविजः ॥ यज्ञाकः देशेकः विकः वक्न क्लणाक्छि॥ वायवा कुक-विल्लं कोरवज्ञ भनानि उ । दे-শানস্য ত্রিশ্লাভ লোকপালাদি-নি:সূত ।। ষ্যমুলিক নাখ্যাত সরশান্তবিশার্দৈ: । ইতি ষ্ণ্ম **लिक् नक्ष्या ३७ मिकास्याय ३३** ॥ 🗱 ॥ मृष्ट्रे। लिक् भारम्मा अरसु তস্য পাৰ্বভি। সৰ্বপাপ বিনিমু ক্ত: পরে বুন্ধণি লীযতে 🛭 এতেষা भूजा कला उरेवत । वित्मवारिष्ट-णकः गृक्ति। छक्ताय ठानुषक्तः। পার্থিক ভুক্তবে শস্তু মুক্তবে চা-न्यक्ष्यः।। এवा देव माक्षका (छ्वरः। চিহ্ন লিক্ত তথা প্ন:। ছিরলদ্ধী-भूमः (क्रवनः रेश्नः ब्राह्म**भूमक उ**र n পুএক্**জি**করং তানুং রাজ নাযুঃ পুবৰ্জন । ইতি নৎ সাস্কন ছাত-ন্ত ।। 🗱।। পারদঞ্জ নহাভূত্যৈ সৌ-ভাগ্যাय চ भोक्तिकः। हन्मुकासः মৃত্যজিৎ স্যাদ্ধাটক সর্বকামদ ॥ ইতি পদাপুরাণ ।।।।। সর্ফলপুদা ভূমি মণ্য उद्यापत हि। अमुडाम् राः ख्**ञा छ छो स**न्धा विमुप्तुब्ब्लाः ॥ রাত্রো পুকাশকাঃ সর্ব বিবাদ্যা-

ষাতকারিণ:। নানাবর্ণাস্ত বিজ্ঞেযা द्रोम ग किन्छ क्लाउ!।। वजान्।: माहिकाम्। एक खंडामानि विनिधि छ । সর্বকামপুদ পু সা विक ভাৎকালিক মত।।। ইতি বীর্বনি-তোদ্য ধৃত কালোত্তর:।।#।। গান্ধ: সৌ ভাগ্যদ বিস্থা পৌল্ল মৃক্তি भुरायकः। नाना भ्रााच्छाः लिकः नाना काम नुसायकः ॥ रेमकछः छ गरः विद्रः भो डाग्राय ह वावगः। উচ্চাটনে তু পাশাগু নৌল শতু क्रयावर् ॥ जारकालिक मित्रम् क कृद्वा खळा मगर्रायः। इंजिनक्र जगहरः।। 🗱।। व्यथ गञ्ज निङ् 📲 । गर्कः उनुद्राए। कल्द्रिकारा (हो जाकी **एजात क्लानगाठ। अक्नमा जग** रेफ़र माना ह हजुः नमः॥ अज्रेष প্রতিক্ত ক্রা সংপ্ত্র ভক্তিও:। শিবসাযুদ্ধ মাপ্লেতি বন্ধভি: স হিতোনর:। 🗱। পুস্লমযলিঙ্গং যথা। । कार्याः भूझनयः निञ्चः स्यगन्न नन হিতে। নবখণ্ডা॰ ধরা॰ ভুক্তা গণে (भा १विभिष्ठ ड्विट् ॥ 🕸 ॥ अथ রজোম্য লিস্ক[া]। রজোভি নিখিত• লিঙ্গ• যঃ পূজ্যভি ভক্তিতঃ। বিদ্যা थ्रअपर भागा भकाहिकाला छ-ৰেং।। 🕸।। অথ গোশক্ লহং।।

শ্ৰীকানোগোশক্লিক ক্রাভক্যা পुगृह्यस्य । यहिन कानितानेव शामरयन भुकन्नरयर ॥ सहन ज्मि-পতন রহিতেন। শ্ন্যোজ্তেনেতি-सावट ।। 🗱 ।। व्यथ यव (गाध्म नाविकविष् । कार्याः यश्चि कमः लिङ्गः यव (गाध्य मानिङाः । बी कामः পुष्टिकामण्ड भूधकाम उपह-বেং ॥ 🗱 । অথ সিতাখণ্ডনযলিক্ত । निजाथ धनय॰ विक्॰ कार्य) मा-(द्राग्) दर्खनः। वर्षाः न्वन्यः निक्रः তাল ত্রিকটুকান্বিত• ॥ তাল• হরি-তাল । ত্রিকটুক শগ্রী পিপুলী ম-র্চ মিতি পুনিদ্ধ ।। গব্যঘূতম্ব विञ्र गः भूका वृक्षिवक्षं नः । उथा। লবণেন চ সৌভাগ্য পার্থিব সর্ব-কানদ । কামদ তিল পিঙৌত্থ ত্ৰোত্মণ মারণে মৃত্য ৷৷ ভ্যোত্মণ সञ्दक्तमः एए । भी विवर्षनः। গন্ধোত্মণ গুণদ ভূরি শর্করোত্মণ गृथनुमः॥ य माक्र्रवायः य मक्र গোন্য' সর্বরোগদ'। কেশাস্থি স-स्रुवः विञ्नः **मर्बन**ञ् विनामनः ॥ ক্ষোভনে মারণে পিপ্ত সম্ভবং লিঙ্ক মুক্তন । দারিদুদ জ্বনোন্ড্র পিষ্ট **नात्रयञ्जूमः ॥ मसिम्**रकाच्छवः **व्य**-कः कीर्खि नक्षी मूथपुरः। धानाः

मः धाना अ लिकः कलायः कनमः ভবেৎ ৷৷ পুষ্ণোত্ম দিব্য ভোগাযু मू रेक्टर धाबीकलाच्छव । नवनी তোদ্ভব विद्यः कीर्डि भोजागः বৰ্জন•া দূৰ্বাকাও সমুজ্ত মপম্ত্য নিবারণ।কপ্র সম্ভব লঙ্ক চলা বৈ ভুক্তি মুক্তিদা: ॥ অযক্ষান্ত চত্ত্-र्था जू एक यः नामान्य निष्विष् ॥ #॥ সর্ব নব ভব শুেষ্ঠ ভত্র বজু মরি-हिपि। यमिष्यः महार्टेला जो-ভাগ্যায চ মৌজিক। পুষ্টিমূল মহানীল জ্যোতি স্তীর সমুদ্ভব ।।। म्भार्मक अलमग्रेडिं रिड्यम मूर्याः কান্তর•। চন্দ্রাপীড় মৃত্যুজিত স্থা-िकः **मर्वकानमः ॥ हन्मु।**शीउः हन्मुः কান্ত সিত্যর্থ: ॥ শ্লাখ্য সণিজ শত্রুষ্যার্থ নৌক্তিক তথা। যৎ-সলিধানাৎ শ্লারোগনাশ: স শ্ল-মণি:। আপুঞ হীরক জ্রেব রো গছন্মৌক্তিকোন্ডব॰। শুভকৃৎ পুষ **न॰** डीर्थ् रेवर्म्याः मज्रम्ह् ॥ नीवः वन्त्रीभुदः (छ्वयः म्हाविकः मः র্বকানদ । ইতি সারস গুহেবিশেষ: ।। #।। মহাভুক্তিপুদ হৈন রাজত ভূতিবর্জন । আরক্ট ওথা কা স্য भृग् नामाना मुक्तिरः ॥ आद्रकृष्टे॰ পিডল' ॥ ত্রিপু শীশাণসং লিক'

শত্রণা নাশনে হিতা ৷ কীর্তিক का जाक विश्व बाक्ष शृहिदछ-न'॥ रिभडन' जुङि मुङ्ग्रथ निम् कः अर्दनिष्करः। भिनुक मध्याजु-निर्मिउ । इंठि कारवा खद्रः॥ 🕸 ॥ পিতৃণা মুক্তযে লিফা পুজ্যা রক্ষত-সম্ভব'। হৈনজ সভ্যলোকস্য প্রা-श्राय भूकारा भुमान् ॥ भूकाराखा-মুজ লিক্ পুষ্টিকামে। ছি মানব:। ইতি শিবনারদ সংবাদ: ।। 🗱 🛭 তাম্। দিলিক প্রনন্ত কলী তরপর॰ । ञाग्लिञ्चः कत्वो नाहि देवज्ञाना भीभकमा ह। तक्कान्सन विश्वक শত্র কা-স্যায়স- তথা।। তুঞ্চিকাম-স্ত সতত বিহ্ন পিত্তল সম্ভব । की विकासी यहाँ में छ। विष्यु कार-न। मगुख्य ॥ मजुनाद्ग कामस निङ् लोइन्य अमा अमा भी-নর:।। ইতি মৎস্যসূক্ত মহাতত্ত্র॰ ॥#॥ हित्रवासी भूम रेहन त्राज उ চৈব রাজ্যদে। পুজাবৃদ্ধিকর রাজ • ভামু মায়ঃপুবর্জন ৷৷ বিদ্বেষকার-ণ কা'স্য' রীভিজ' শ্রুনাশন'। রোগঘু লৈশক লিক নায্স **ण**जूनाणन•॥ ज्रष्टलोहनय• लिञ्र• व्ह अरद्भागक्यावर्। जिल्लोर् म् खुवः

निक् विकान नुजि निषिपः॥ इंडि लक्क्ष्रममहरः ॥ 🕮 भुः म् रज्का विक भिवाब नदिन किर । शाजुक धनर नाका मेराक क ভোগসিজিদ ৷৷ ইতি লিঙ্গুরাণ ।। 🚓 ।। গদ্ধপুল্লময় • বিহৃ • তথা নাদি विनिर्माउ । कख्री मञ्जव निकः थनाकाङ्की जुन्हायर ॥ निक् ला-त्राहताच्यक क्षणकान्य भूकायर। কান্তিকামন্ত সতত লিক্ সন্ধুম সম্ভব ।। শেতাগুক সমুভূত ন-श्रावृक्षि विवर्षान । श्राव्याणिकिमः वित्र • क्षा ७३ मगु फ द । । यक्क कर्न-**म**मसू उ•॥ ইতি काला खतः॥ #॥ পার্থিবে শিব প্জাযা সর্বসিদ্ধি-युष्ठा ভবে । भाषात मिवभूका-या विख्न क्लभी ब्रिज ॥ वर्गलिक চ প্লাগা শত্বা নাশন মত। नर्विभिक्षीचाता (द्रोरम) कन उमा **চুত্তা । ভামে পৃষ্টি বিজানীযা**ৎ का राज्य ह अनम क्षयः। गञ्जायाकः बक्छन वाकाया (वागवान् छ-বেৎ ৷৷ সুটিকে সর্বসিদ্ধি: স্যাত্ত-था नवकाउ शिए । लोहनिङ রিপো নাশ- কানদ ভষালহক।। বালুকাযা কাম্যসিদ্ধি গোন্যে রি পুহি সন । সর্বলিক্স্য মাহাল্য্য

थर्ष कामार्थ (माक्रमः ॥ ইতি माठ्-कार्ভिरञ्ज ३२ भरेन: ॥ 🛊 ॥ वृक्षा नः প्रायमिञ्र लिङ् रेणलम्य मुख·। जम्र मः भूडना खन भारिः वुक्क पूजन ॥ इन्द्रनी नगर निक् विष्युः नगर्हराष्ट्र नमा । विष्युद्धः ना-প্রবান তেন সো প্ভুডুতৈ কপাল-कः॥ ग्रांिक निर्मण निक् वक्रा २७। हर्ष २ जमा। एव उद्यक्तपुर হি প্ৰাপ্ত তেজো বলান্বিত ॥ ইতি यहेकर्यभी शिका धृछ निवधर्यः॥ #॥ भृज्ञाय भार्थित निष्ट्र भाषान লিক্ষকে ২থবা। স্বৰ্ণলিকে ২থ বা দেবি রৌপ্যে তামে চ কা স্যকে॥ भातरम् वाथ भक्षायाः म्हाहित्क नद-करा १ शि वा। कार्यप्राज्यम (लोइ-লিঙ্গে ভমনিমিতিলিক্কে ॥ বা-লুকানিয়িতে লিঙ্গে গোম্যে বাথ প্রযেত। সংক্ষারেণ বিনা দেবি পা-যাণাদৌ ন প্রয়েখ।।ইতি মাতৃকা-ভেদতত্ত্বে ৭ পটল: ৷৷ ইতি শিব-निञ्चनियां १ पुराणि ॥ 🗱 ॥ जथ শিবলিঞ্জ সাক্ষার:। সাক্ষারঞ্জ পুর-क्यांनि दिश्यव इंह यच्छावट । हो-প্যঞ্চ মূৰ্ণলৈক্ষণ স্থৰণাত্ৰে নিধায় চ-।। ज्यानूखान्। जिल्लकः मूक्षमाध्य **मिन्ज्यः । ज**ुञ्चरकन माश्रविद्या काल

कमु भून्काय ॥ वाउभानानः हारत्र (वर्गाञ्च भावं जी॰ यरहर । ভমাদুত্তোল্য তল্লিঙ্গ শঙ্গাতোযে দিনত্রয়ণ ৷ ততো বেদোক্ত বিধিনা সংস্থার মাচরেৎ সুধীঃ ॥ পুর্বোক্ত বচনৈ: ফলবিশেষকামন্যা নানা বিধলি দপ্লোকা সাচ প্রা ॥ नित्रः मनक्तः वर्गाखाः बिन्न भनक्ष । रेन्छ। होत ভবেদ্ব। वि त्रिष्टक **भ**जु वर्ष्णन ।। नानशित वि-नामः नामिश्य ह मिम्क्यः। বিস্তারে চাধিকে হীনে রাষ্ট্রাশো ভবেছ্র ।। भीठेशीत जू मात्रिम्। निदाशीन वनक्यः। तुक्तम् व वि-श्रीत চ রাজ্ঞা॰ রাষ্ট্রঞ্চ নশ্যতি ॥ ज्यार मई भुगाइन निक्र अर्गार जुनकनः । इंड्रास्नि। जुनक्रन निक्रेगार कनमाक्त मूक्र• ইতি নাত্কাভেদভক্তে ৭ পটল: ॥ 🗱 ।: দেব্রুবাচ। ইন্দুবৈ রহিতো (रवः मृत्युक्ताः मनामिवः। आका রো নান্তি দেবস্য কিং ভস্য পূজনে ফল• ॥ শিব উৰাচ। প্ৰেতে প্রা मह्णानि कराविवासि भाईछि । ক্দুস্য পরমেশানি রৌদুী শক্তি রি-ভীরিতা ॥ রৌবী তু পরদেশানি थाएत स्थानिनी ज्वर । वज्ञ

পরনেশানি বুদ্ধ বিষ্ণু শিবাজ্মিকা 🛚 । गार्षाजियनगाकारेत्रः भियः (वर्ष्ट) সদা স্থিতা। শক্তি বিনা নহেশানি পুেতত্ত্ব ভস্য নিশ্চিত ॥ শক্তি সংযোগমাত্রেণ কমাকর্ত্তা সদাশিব: l অভএব মহেশানি পুত্রযেছিব**লি**-ল্ক•॥ ইতি সশক্তিক শিবলিল্প-পূজন ফলং। ইতি निकाईनउएड २ भटेनः ॥ 🕸 ॥ (प्रवृत्वाह । निक् পুনাণ দেবেশ কথ্যম মবি পুভে।। পার্থিবে চ শিলাদৌ চ বিশেষো য-ত্র যো ভবেৎ ॥ শ্রী**লিব** উবাচ। মৃ-ত্তিকাতোলক গ্ৰাহ্য নথবা ভোক-घ्यः। এতদন্যমন্ত্রী ত কদাচিদপি পাৰতি॥ ইতি মাতৃকাভেদ ডম্ভে १ भटेन: ॥ 🗱 ॥ यभित्र। वृक्तिका তোলক গুাছ মথ ৰা তোলক ঘ্যু । जिन्जमा भुगालन घटनः काइरय-ष्ट्रदः॥ साङ्गुष्ठशर्दमागस्ड कृषा विक्र भुभूक्रायः । म्रामिनिक्यदेव भु-भागः भन्निकीर्डिङः॥ कलमुक्त भवा-প্লোতি অন্যথা চেত্তদন্যথা। ইতি ষট্কৰ্মদীপিকা ধৃত বিশ্বসায়তত্ৰ• ।। # ।। निष्ट्र (वम्रा॰ उथा भीठि সমস্ত্রনিপাতনাং। সমঞ্চিব বি-জানীয়াপ্রিদূরীকরণ স্ত্রিদেশ। ইতি कालाखदः॥ 🗱 ॥ मृखिकारू एत

वाक्तारीनाः शृक्षाकलम्। शुभाष्ठदः · यथा। हजूर्वा भार्थिवः विकः गृरमा ভেদেন পাৰতি। শুল্ল রক্তণ তথা भीउ॰ क्कक भव्रत्मश्रद्धि ॥ मुङ्केड ব্রাহ্মণে শস্ত ক্ষত্রিয়ে ব্লক্ত মীষ্যতে । भी उस रिमा जा हो महार क्षः भूषु भुकोर्डिङ ।। তथा । भृङ्ग[,] शि भार्थिवः निञ्नः निर्माय यस भूकरार 1 সএব পর্নেশানি ত্রিবর্গ ফলভা-धुरद् ॥ ऋजिरस वद्राद्गार्ट् दकः निर्याय भार्थिवः। भूजत्यः मञ्जः यस जिदर्ग कलमाशुगा ।। इति उ भार्थिव (दिव निर्माय यस भूक्रायः) न ह रेवाना। शहनानि जिद्यं क्ल ভागुःवट ।। क्कः हि भार्थिवः निकः निर्याय यस शृक्षाय**् । म म् मु: श**त्र-গেশানি ত্রিবর্গ কলভাগুবেৎ।। ইতি निक्षार्भ जस्य ७ भवेन:।। 🍪।। निना-भी व माइनानि जूनक कननायक॰ । अञ्च ध्रमान (मरविन यदा (क्माद्रि मानकः।। कत्मन (स्वरम्यान्य क्वः यङ्विषः नास्टि । ङ्नाट ङ्न**उ**तः লিস্ণ বদাক্ষণ পরনেখরি ॥ প্জ-নাজারণাদেবি ফল বহুবিধ যৃত । ছলাৎ ছল মিতি পাথিব লিখে-তরপর°। মৃত্তিকা তোলক মিতি विष्णयमञ्जाद ॥ भिना द्याहिक মরকতাদীনা পঞ্সুতীকরণ মূক্ত यथा। निविष्यम् मा यन्नानः उन्नानः দক্ষ স্ব্যুয়োঃ।যোন্যগুন্পি যন্মান• তদধোপি তথা ভবেৎ।। ইতি লিঙ্গ-**পুরাণ ॥ 🕸 ॥ लिङ्ग्र** या नृश्चितः পরিণাহো হলি তাদৃশ:। লিফ্ন্য দ্বিশুণা বেদী যোনি স্তদৰ্জ সম্মিতা।। षदी वास्था श्रुष्ठा श्रुष्ठा म कमाहिम्नि क्विट । ब्रज्ञामि निवनिर्याण मान নিছাবশান্ডবেৎ ॥ ইতি ভজ্ৰান্তর• ॥ ॥ विष्र् वृ ८ श खियंथा। याका नः লিস্ব নিত্যাহু: পৃথিবী তস্য পী-ठिका। यालयः मर्दापयानाः लवना-ল্লিক নুচ্যতে ॥ ইতি কন্দপুরাণ ।। # ।। जिक् महिना यथा । निव উবাচ। न তুষ্যান্যছিতো প্রাযাণ श्रुष्ठ श्रुभ निर्दर्शनः। विरङ्ग १ हिर्ड তথাত্যৰ্থ পর তুষ্যানি পাৰ্বতি॥ এৰ দেবি পুৱা কৃত্যে জীনো হছ• गर्व रेमवरेजः । निक्र दाक्षिक नि-ত্যুক্ত সদেবাসুর কিন্নরৈ:।। পুষ-हामि दिव (दिव (या मिल्लिक्) हिन-রত:। ত্যক্ত্ব। সর্বাণি পাপানি নি-र्गाना मञ्जकन्ययः ॥ सन्यना सहस-ফারে। মানেব পুতিপদ্যতে । ইতি বীরমিত্রোদযধৃত কন্দপুরাণ !!ঞ্!া पुराविष्यायः। भूकारि कनः यथा।

निक

বজ্ঞজালৈ লিকি বুপিত্বা মম মা-নবাঃ। লক্ষাণাঞ্চাখনেখানা॰ ফল মাপ্নোভি সত্তমঃ॥ সুগন্ধি চন্দ্ৰ র रेन लिंक गालिभा ७किछः। या-লিপ্যতে সুরন্তীভি: সুগদ্ধৈ র্যক্ষকর্দ रिमः ॥ इंडि छरेवर ॥ 🗱 ॥ निक्र भ्रा-कद्रगरमायः ७८ भूजाकनक वर्गा। विना लिक्। हंन यम् काला गहु उ নিত্যশ:। মহাহানি ভঁবেত্তস্য দুর্গ-**ভস্য দু**রাত্মন: II একত: সর্বদানানি ব্ৰজানি বিবিধানি চ। তীৰ্থানি নিয-भा युद्धा लिकातासन (भक्दः ॥ न লিক্ষারাধনাদন্যৎ পুরা বেদে চত্ র্ম্মপি। বিদ্যতে সর্বশাস্ত্রাণা মেব এব সুনিশ্চিত:॥ ভুক্তি মুক্তিপুদ লিঙ্গ বিবিধাপ নিবারণ । প্রবি ত্ত্বা নরে৷ নিত্যু শিবসাযুদ্ধ্য মাপ্নু-যাৎ।। সর্ব মন্যৎ পরিত্যজ্য ক্রিয়া জাল মশেষত:। ভক্ত্যা পরম্যা विद्यान् लिक् भिकः भुभूकरयः ॥ ইতি ফল্পেরাণ ॥॥॥ অখনেধ স হসু।ণি বাজপেয় শতানি চ। মহে-णाईन भूगामा कवा॰ नाईखि वाऊ-শী ।। ইতি মৎস্যস্ক্ত ১৬ পটলঃ।। বছনাৰ কি মৃক্তেন চরাঃর মিদ॰ জ গ্ৰা শিবলিক্ত সমভ্যৰ্চ্য স্থিত মৃত্ৰ ন সংশ্य:।। ইতি লিঙ্গুরাণ ।। 🛊 ।।

শিবস্য প্জনাদেবি চতুর্গাধিপো ভবেৎ। व्येष्टिचर्यपृत्वा मर्छाः मसु-नाथमा भूकनार ॥ चयः नाजायगः (भाका यम भागुः भुभूकत्यर। यार्ग মর্ত্যেচ পাতালে যে দেবাঃ সংস্থি-তা: সদা ॥ তেষা পূজা ভবেদেবি শমুনাথস্য পূজনাৎ। ইতি লিখ-পুরাণ ।। #॥ অসারে খলু সংসারে সারমেতहতুষ্ট্য•। কাশ্যা• বাসঃ সতা॰ সঙ্গে গঙ্গাম্ভ: শমুপ্তন॰ ॥ इंडि वर्षकपरीशिकाष्ठ कारणाख-রে নারদবাক্য ॥ # ॥ অগ্নিহোত্রা ব্ৰিবেদা চ যজ্ঞা চ বহু দক্ষিণা: । (कार्छ। न-শিব**লি**স্বার্নীস্তে নাপি তে সমা:।। ছিন্ধা ভিন্ধা চ ভূতানি হিতা সর্ব নিদ॰ জগৎ। যজেদেব বিৰূপাক ন স পাপেন লিপ্যতে॥ অনেক জন্মসাহসু• ভা मानाम शानिय। कः जनात्यां छ रेव मुक्कि॰ विनालिक्षाईन॰ नतः ॥ ইতি কন্দপুরাণ ॥ 🗱॥ বান্ধণ: 🆚-विर्या रेवण्डः म्राम् वान्रज्रानामकः । পুরুষেৎ সতত । লঙ্গ তত্তরান্তেণ সাদর ।। তত্তন্মন্তে বিথাবো-গ্য॰ বৈদিক তান্ত্ৰিক নাম মন্ত্ৰেণে-छार्थः ॥ इंछि वीव्रशिखामयश्**छ** क न्त्रभूद्रापः ॥ ॥ मान नुका उथा

गर्थ। विकृ जि जूरानंश्वः । कर्मा-পরি মহাদেব: পুণবাখ্য: नमानि-वः ॥ लिक्राविशे महारम्वी लिक्रः जाकात्रार्श्वतः। उत्याः भुभूकना-মিত্যু দেবী দেবশ্চ পুজিতৌ॥ ইতি विक्भूता ।। 🗱 ।। यथ भातमे **नि**विक भाशाबारः। क्यां ठियांगः महालिकः किलान नगरत शिरा। তবৈগ্ৰ বোডশাংশকঃ কাশ্যাং বিশ্বেশ্বর: স্কৃত: II পূর্ণলিজ্ঞ মহে-भानि भिववीक न हानाथ। भिला भाष्य यथा ठळ नन्त्री नातायनः भ-রণ।। পারদস্য শতাংশৈকো বক্ষী নারাযণো ন হি।পকার বিফুর্পঞ্ णाकातः कालिका खरा ॥ (त्रकः श्चिव॰ स्काद्रक्ष वृक्षक्षेत्र[ः] न हान्।था। পারদ পরমেশানি বুন্ধ বিফু শিবা-ज़ुकः ॥ (या राष्ट्रं भातनः किन्नः नवर मञ्ज द्वरायः । व्याकस्मास्य क्रया पिति अकना यमि भूकरवट्।।। में भेरती (सर्विण में का नि में ह ভত্তি । স বুন্ধবেত্তা স ধনী স রাজা ভূবি পূজ্যতে ।। অণিমাদি বিভ্তীনা মীশবঃ সাধকোত্তম: । 🟶 । अथ भारतिनिविक्तिर्गागः विवि:। भारत मिवनियाल नाना বিহু° ,বতঃ পিষে। অত এব মছে

শানি শান্তি স্বস্তায়ন চরেছ।। পা-রদ শেববীজ হি ভাডন হি ন-कात्रायः । ठाउनाविखनानः म्या-**खाउनाषिखशीनजा ॥ जाउनाप्ताग** যুক্তত্ব ভাডনান্মরণ ভবেং। ইতি भाज्कारजन उत्य ৮ भवनः॥ 🛊॥ व्यथ निविद्यार भिक्तिः। वृत्यावार । পুরা ত্বা॰ চঞ্চল॰ জ্ঞাত্বা ত্বদপুন পুকাশিত । ইদানী যোগিন জ্ঞা-ত্বা কথ্যানি ন সংশ্যঃ॥ অভিভন্ত-**নতিও**হ্ নতি~~ও~~হ• ন স•শ্यः।গো-পিতব্যুণ গোপিতব্যুণ গোপিতব্যুণ ত্বাপি চ ৷৷ শস্ত্ৰনা গোপিত তত্তে ভব্ৰান্তরে পুকাশিত । শৃণু ভৎ कथ्यामान्। नादधानावधात्रय ॥ न-गाएनो विविधाः मर्गा मया मुझा कि नात्रहा (हर मानव हिन्छ्या क शक्कर्ब यक बाक्रमाः ॥ मर्ख खीवनगाः (मुंडा रेमथूनाड्डायाउ नुका। (कव-न हि निवः नामु मीत्रगुर्ग कर्यान ।। কদাপি ন নন শুকে দৃষ্ট্ৰ। চিন্তাপ-রা: সুরা:। মামেব শরণ জ্ম: সে-न्त्। দেবাসুরাদযঃ ॥ পুণিপত্য স্ত-তি ক্ত্বা উপতমু: সমাহিতা:। (शाहु: शाखनयः मार्स ज्याम्यम् यानमाः ॥ (प्रवापता छेहुः। छेषा-হিতা ব্যুণ সৰ্ব্বে ভ্ৰানপি জনাৰ্দ্দৰ:1

কেবল হি নহাদেবো দেবদেবো জগৎপতি: ৷৷ বিবাছে নমন ক্ষক্রে ক্যা বা মোহতে শিব:। উপায[়] চিত্ত্য বিভো সদার: কথনীশ্বর:।। यिन म्राड्जगञाः नाथ उट्सक्य मयानित्थ । ইতি শুদ্ধা বচ छেवा॰ ততো বুদ্ধা পুৱাপতি:।। সহ তৈ ৰ্গকডাৰুটে জগাম কমলাসন:। উ-বাচ ত জগলাখ বিষ্ণু কমললো-**চन ।। वृत्कावाह । मृष्टा भया भूद**-<u>रम्</u>४ मानुषा रेमशुरनाच्छवाः । मर्ख-জৈণা বিনা শস্তুণ যৎকর্ত্তব্যা বদস্ব নে।। এভিগবানুবাচ। এভি: সহ মহাবাহে। গছান স্তু নহ • निव । কৰ্ত্ব্য স্চিত তেন অনুজ্ঞাতৈ ৰ্যথা বিধি ৷৷ কিন্তু তন্মোগ্য নাব্ৰীস্ত বি-वाहार्थः भुकन्नय । वुष्कावाह । एकः গ্রামহে সরে অনুজ্ঞাপ্য ত হরে। चाला निकि महामाया भुगानय **ज्**रिव वध् ॥ कन्ता ज्दा नशमञ्ज নোহ্যিষ্যতি শঙ্করে । এব মুক্ত্বা তু তৈ: সার্দ্ধ জন্মতু বিধি কেশবৌ।। যত্র দক্ষে। নহাতেলা: প্রোচত: কা-র্য্যমাজ্মন:। উবাচ দক্ষণ তদ্মুক্তণ তপত্তপ্ত পুৱাপতিঃ।। বুক্ষা বিষ্ণু **শ্চ সর্ব্ধে ও তপসা ভো**ষধেছিবা•। णाविशंज्य मारियी कानिका बनरी

খत्री॥ পुार मा॰ वः किमर्थंड ममुर कथाः जूतामद्राः। (एव् वाह। भीयः ৰূপু• যথা কাম• ভবতা• পুথিনে कनः। व्यविद्वार उरं भुमानामि जडाः जडाः न जःभयः ॥ (स्वार्ता উচু:। ভূত্বা তু দক্ষকন্যা ত্ব॰ শঙ্ক-র পরিনোহয়। অস্থাক বাঞ্ছিত-रिश्व उट इंग्क् मिष्कि मना निर्दि ॥ এउ८ भुना क एउया नित्री~~क~~ा कमलामन । উवाह विद्यायाविडे। कालिका जगरी थत्री ।। (म व्यवाह । শন্ত রদ্যতনো বালঃ কিং সাং স স্ভোষ্থিব্যতি। মম যোগ্য পুমা স-ख व्यन्तर**ेद भ**द्रिक्षय ॥ वृत्कावाठ । **णमुः नर्ब** छक् (मंद्रा श्रमाकः भन्न-নেখর:। মহাসভো নহাতেজা: স তে তোষ• করিষ্যতি ॥ শস্তুত্ব্যঃ **भूगाशांखि करा**विरा**भ अ**खविर । ইত্যক্ত্বা বুন্ধণা দেবী বাচ মিত্যাস্ **टियंत्री।। मकाय मर्ननः मञ्जा উवा**ठ উচ্যতা বর:। দক্ষোপি দৃষ্ট্র। তা॰ দেবী॰ খন্ন কভূ ধরা পরা ।। খরা । লয়োদরী• ব্যায়ুচর্মাবৃতকটিখ্লী• । नीर्तार्थन कथानाम् क्रयुःपाः বরপুদা ॥ কৃতক্ত্য মিবাল্লান त्यत्व रकः भूजाशिकः। मक्किवाह । यम (म वहारामि दु (पदानामि

्बाक्छि॰। महीय छन्या छ्दा नहरू किन भाइये॥ उरवज्ञक्ष कगकाजी अष्ठक्षान गडा छन।। (नवजाक ভভো নত্বান্ত্র ভেপে তপো ইর:।। সন্ত্রীকা পরনাত্মান উপতস্থু র্জগৎ-পতি-। পুণেমু স্বষ্ট্র উক্ত্যা পাই-র্গাদভাবিণ: ।। দেবাদ্যা উচু: । जगदन् (एवरएरदण लाकनाथ महा-**णव । वयः जार्स जु जर्जीकाः गृष्टे**।र्थः পরমেশ্বর ॥ অত স্তৃ: জব্দ চোদাহ: **जृ**ष्टित्रका यथा जल्द ॥ मकारगर মহাকালী মাথেতি পৰিকীৰ্ত্তিতা। জাতাতে পুৰিবে শস্তে: সা তে যো-गा। न मःभगः ॥ नेयद्व উवाচ। ভ वजाः भी उत्य मगुक् कदिरद्य नाज সংশय:। উল্মোগঃ ক্রিযতা কিপু विवाहाय मरिमद हि ॥ इंज्युकास नुताः महर्षे देखात्र महाजाना । कृछः কৃত্যা গতা: সর্বে ভবন সর্বসুন্দর-॥ मकाय कथरामाजुः नक्दाद्राता-দিত॰ বচ:। ভতে। বিবাছ॰ নিৰ্ম্বৰ্ত্য কৃতকৃত্যা যথা গতা: ৷৷ গতা: সন্ধ্ নহেশোপি সভ্যা সহ ভদ। গৃহ•। জগাম রেমে সত্যা চ চির্ণ নিভ্র भानमः॥ अथ काल कनाविङ्ग-ত্যা সহ মহেশ্ববঃ।রেনে ন শেকে ত॰ ्राष्ट्र मञी <u>भाषा ७</u>वछना ॥ **६वा**ठ शीनवा बाहा (स्वरस्य स्वर्डक । जनवमहि नादामि खर छात्र नृहे जरुः ॥ कम्ब माः बहारस्य क्लाः व्यक् बगर्भाउ। विषयः। वहनः छ-न्। ভगवान् वृष्डवृतः ॥ विर्जाः ब्रमण ठाक गार निर्मय मानमः । কৃত্ব। সম্পূর্ণ রমণ সভী চ ভ্যক্ত-বৈথুনা।। উত্থানায় মৰ শ্চক্ৰে উভ-বো স্তেজ উত্তন । পপাত ধরণী-পৃষ্ঠেতৈ ৰ্ব্যাপ্ত মথিল জগৎ ॥ পা-**जात्व ज्ञात्व बार्ग निवित्व उप।** ভবন্। তেন ভূতা ভবিষ্যাশ্চ শিব-লিকা: সংযান্য: ৷৷ যত্ৰ লিক্ তত্ৰ रिवानि र्यंत रिवानि खठः निवः । छ-ভয়ে रेक्टर उद्याजिः निवित्र ব্য়নাষত:৷ ইতি শিবলিক্লোৎপত্তি ক্থন মিভি নারদপঞ্রাত্রান্তর্গত তৃতীৰরাত্রে পুথমাধ্যায়ে নারদ বুক্ষ म वामः ॥ 🚓 ॥ निवनिक्शृह्यायाः मर्खिया मधिकारता यथा। मारका वा বৈক্ষবো বাপি সৌরো বা গাণপো **२**थवा । শিবার্চন বিহীনস্য **হত:** मिषि र्ज्दर शिरा ॥ यनात्राश ह **याः (मिव (या ९**ई(याम्दवङाङ्गः । न गृङ्गां अशासित मान पड़ा वुष्कर भूतः॥ भवनागुमनः (पवि निश्वामानि करना कि। कनानि वदः

ধান্যের পুদ্ধাণ্যের যথা বিধি॥ সু নেক সদৃশ চাল নানাবিধ নছে-श्वति। ज्ञाहिक ग्रह्णानि यहि न्तराष्ट्र नागदाशमः॥ यप्ततः भूम নৈবেদ্য সর্ব বিধাসম ভবেৎ। निवाइन विशासना यः भूजायाप्त्व-ভান্তর•ঝ বিশেষত: কলিযুগে স নর: পাপভাগুবেৎ। ইতি উৎপ-ভিতত্তে ৬৪ পটলঃ ।।**#** ॥ সর্বপূজা সু দেবেশি লিঙ্গপ্জা পর পদ । লিক্প্রাণ বিনা দেবি অন্যপ্রাণ করে।তি য: ।। বিফলা তস্য পূজা স্যাদন্তে নরক মাপ্রবাৎ ৷ ভন্মাল্লি-ক নহেশানি পুথন পরিপুর্যেৎ ৷৷ যদুাজ্য লিঞ্পজাযা রহিত সভত পূথে । ভদাল্য পভিত মনেঃ বিধা ভূমিসম শৃত ॥ বুকা विष्ठे क्विञ्चा (एवि यपि निक्रः न भूकायर । उरक्षार भन्नानि ত্রয শচ্ডাল্ডা নিযুঃ॥ শ্দুশ্চ পর-भानि जना म्कद्रवर्ख्य । मि বাৰ্চনন্ত দেবেশি যিমান গেছে বিব-র্জিত।। বিধাগর্জসমণ দেবি তদ্গৃহ। বিদ্ধি পার্বতি। অয়৽ বিষ্ঠা পয়ে। মূত্র• ভিমিন্ বেশ্মনি পার্ভি 🔢 भाक्ति वा विकरता वालि लिता वा शत्भवि। यादि विकः भुभ्का

থ বিলুগত্তৈ র্বরাননে।। পশ্চাদন্য মহেশানি লিক্ পূর্ণে পুপ্রবেৎ । অন্যথা মূত্রবং সর্ব শিবপূজা বিনা প্রিয়ে।।ইতি লিক্ষাচ্নতত্তে ১পটল:।।

লিঙ্গকঃ পু• কপিতাবৃক্ষঃ। ইতি
শব্দিকা॥

लिक्रवर्काः शु॰ किनियंतृकः। ই उ

मद्यानित्वाः ॥ निम्नुक्किक्द्रनः ।
उत्मीवरः यथा। कर्षे उत्नः छलाउकः तृष्ट् जिक्न पार्डिनः। वद्गतिः माथिङः लिश्चः लिक्नः उत्न
विवर्कात् ॥ जिन्छः। क्षत्र भाष्य
मतीष्ठान उगद्रः भथ् निश्नली ।
जनाभागात्रगक्षा प्रतृष्ट् निक्र
मर्थनाः ॥ यदा छिनः निक्रवाद्य
मानिकावर्जनः मूडः। लिक्रवाद्य
सन्तानाक्ष कर्नया शक्षि कृष्ट्रद्र ॥
इति गाक्र उप्रः अथायः॥

वित्रविर्वा जी व्यथामार्गः। ইडि सद्वित्वा ॥

লিস্বৃত্তি: পু জীবিকার্থজটাদি
চিহ্নখারী । তৎপয্যায়: । ধর্মধুজী ২ । ইত্যমর: ॥ জীবিকাদি
নিমিত্তন্ত যোবিভর্তি জটাদিক ।
ধর্মাধুজী লিস্বৃত্তি র্ঘণ তত্র নিগদ্যতে ॥ ইতি শব্দর্মাবলী ॥ ।

विकालिका की कुम्म्विकः। ७८ ॥ विनिः शर्यशयः। मीनारं। इंछि हातावली निक्नी जी नजावित्मयः। ११%-छित्रगा इंडि हिन्सी जाया। उट-পর্য্যায়:। বহুপত্রী ২ ঈশ্বরী ৩ শি-वर्गाका ४ व्यम्भः ৫ निक्रमभुजा ५ रेन शी १ हिंबकना ४ हा आनी २ निक्षा >० (परी >) हंखा >२ वा পন্ত স্থিনী ১৩ শিবজা ১৪ শিববল্লী >৫। अमृत्र ख्याः। कृतुः। উक्षद्वः । पूर्णक्षज् । त्र नायनज् । नर्वनिक कब्रद्भः। पिराद्भः। रामाद्भः। द्रञः नियाननवृक्ष। ইकि त्राजनियंग्रः॥ লিন্দী প॰ হন্তী।ইতি কটাবর:॥ थर्मपुडी। यथा। जनिश्री निश्र-, বেশেন যো লিফ্ মূপজীবতি। न लिक्षिना॰ इरत्रापन खिर्गरागातो .চ গছতি।। ইতি কৌর্ম্যে উপরি-ভাগে ১৫ অধ্যাব: ॥

লিপ ঞি ঔশপ ঞ লেপে। ইতি কবিনন্নজন:।। ঞি লিখো ২ স্তি। ঔ লেখা। শপ ঞ লিম্পতি লি-ম্পতে চন্দনেন গাত্র• সুখী। ইতি দুর্গাদাস:।।

निनः भू जिन्नकर्ता। ইতি नि-भवार्याः कर्वित क भुज्यस्य नि-अमेरी। निशः खो निथिउत्तं। उटभर्यप्रायः। निथिउः २ अक्षत्रमः इतः

नः ० नितिः ८। ইउप्रत्रः ॥ निथ
नः ६ निथनः ७ अक्षत्रितिग्रामः १

निभी ৮ निती ०। ইडि क्रोध्रः ॥

विभिका ००। ইडि क्रोध्रः ॥

निभिका ००। ইडि क्ष्रावनी

॥ निथिउभुखकानि । ইडि क्रि

লিপিকর: পু• লেখক:। ইত্য-মরটীকা॥

লিপিকা ত্রী লিপি:। ইতি শন্ধ:
রহাবলী।।

विशिकाद्रः भू॰ (विश्वकः । ইত্য-

লিপী জী লিপি:। ইতি শব্-রহাবলী।।

লিপ্ত বি ভক্ষিত । কৃতলেপন ।
তৎপর্যায়: । দিশ্ব : । ইত্যার:
।। বিলিন্সিত : ৩ । ইতি শন্ধ:
রত্নাবলী ।। চর্চিত : ৪ । ইতি কটাধর: ।। মিলিত : । ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদ্যামুণাদিক্তি: ।। বিষদিশ্ব ।
ইতি মেদিনী ।।

লিপ্তকঃ ত্রি বিবাক্তবাণঃ। ইত্যু; মরঃ।।

निश्चिका जि मण्डाय्यारिक्यमा

লিবিক

ठलुंद्र• अण्डिकिट । इंडि मटक्राः मुकावनी ॥ निश्रा जी देहा। इंडामबः॥ निश्नः जि नक्षिष्ठः। उৎপर्यायः । गृथ्नु: २ गर्बन: 5 ज्कक् 8 नुक्: ৫ অভিলাসুক: ৬ লোলুপ: ৭ লো लुङ: ৮। ইতি (इनहन्मु:॥ लেপनकर्जा। ইডि विम्भः লিম্পখাতো: কর্ত্তিশ পুত্যুয় নি গ্লন। ইতি নুপাবোধব্যাকরণ ॥ লিন্দটিঃ পু॰ শিন্ধ:। ইতি হার। वनी ॥ ही নিমূকবিশেষঃ লিম্পাক• পাতিলেরু ইতি ভাষা। তস্যগুণাঃ ।সুরভিত্ত•। স্বাদুত্ত•। নাত্যমুত্ত•। ভক্রোচনত্ব। বাত শ্লেমহরত্ব। । হৃদ্যন্ত্রণ। ছদিগ্নন্ত্রণ। নাতিপিত্র-কৃত্তুঞ্চ। ইতি রাজবল্লভ:।। निजाकः भुः कषीतः॥ थतः।

ইতি শব্রত্নাবলী॥

লিবিদ্ধর:

निविः जी निनिः। ইত্যমরः॥

लिविकन्नः भू विशिषतः। विशिष

कर्डब्रि हे भुजारयन निद्रमः॥

भद्रिकाराः जानुनीकि उः॥

করোতি ইত্যর্থে সৃষ্ট ইত্যনেন

পু॰ লিপিকার: ৷ইত্য

हर्जुर्था रूम: मुदगारो निश्विका निती की निशः । इंडि नय-ब्रङ्गावली ॥ निम् उग छ । ठोहा। इंडि कवि-क्लक्षमः॥ छोह्यमञ्जीकावः। ७ य निमाउ धर्मः कलो। 'छ लहा। इंडि मर्गामामः॥ লিশ শ ঔ গত্যা । ইভি কবি-কলুছন:।। লিশভি। ঔ অলিকৎ (महो। ইতি দুর্গাদাস: ॥

नियः भू नर्डकः। नयदाखाः कडी देव भुजारयन निभाजनार निकः। উপধাযা ইত্বনপি। ইতি निकास्टरकोमुम्त्रामुनासिवृखिः॥ न क छ दार। इंडिकित-कनुष्याः॥ नाम (नि छ भूयानि यहे-

भरः। नोतं। हे अनिक्र । इंडि मूर्गामानः ॥

लिका जी यूका ७ । ইত্যমর: ॥ লিকি ইতি ভাষা। ইত্যমরভর-(छो ॥ उर्भग्रायः । निक्वा २ नीका ७ नीका ८ निकिका ६। ইতি শব্রত্বাবলী।। পরিনাণবি-(नयः। यथा। कालाउद्र गाउ छा-भा यहापुर्नाट ब्रजः। रेज मा-ত্তি ভবেলিক। विका विष्ठिक न्वंभः ॥ इंडि णद्द्विमुका ॥ न-যকার কবর্গদ্বিতীয়বতীত্যলৈপাঠ:1 की उप ७ निवि। इंडिक विकन्न-कनः ॥ उप नीयरक हम्मः मूर्य्छ। ५ नीनः। इंडि मूर्गामामः॥

नी नि श्रिव। ইতি कविवस्त्रक्षमः
॥ नि निनाठि दाना नार्याः श्रात्थाठीठार्थः । कर्माविदकायाञ्च
निनाठि जनत्थो ननी। नीनः नीनिः। व्ययः व्यञ्च क्रिशिनः। ইতি
पूर्णामात्रः॥

श्री कि पुष्ति। ইতি कविकल्लक्षमः

।। पुष्ति पुष्ति द्वानि। कि नाय्यिक

नयि। मिर्द्राप्ति व्यानि नाम्य
जिलाहमानी कर्मकातः। सुरु पुर्व

ज्नाल्या नंत्रनाविकि करना घृठ

मानोनीन्य ठाणि। ইकि प्रमान ज्ञानिक की निका। ইकि प्रमान ज्ञान

লীচ: ত্রি আশ্বাদিত:।ইতি লিহ্
থাতো: কর্মণি ক্র পুত্যবেন নিয়ন্ত্রণ
লীন: ত্রি ল্যপুণ্ড: । শ্লিষ্ট:।
লীধাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়ন্ত্র:।
ইতি ব্যাকরণ ॥ অপি চ । দিবাকরাদুক্ষতি যো গুহাস্ লীন
দিবাভীত নিবান্ধকার । ক্লুদ্রপিন্ন শ্রণ পুপলে নমত্ব মাই:
শিরসা নতীব ॥ ইতি সনারসৃদ্ধবং ॥

नीना जी किनाः ॥ विनामः ॥ শৃক্ষারভাৰচেষ্টা। ইতি মেদিনী। থেলা। ইতি বিখঃ।। গুলন্ধপূিয नगागमया बिछिदिरनामनार्थः नि-বস্য বা বেশ গতি দৃষ্টি হসিত ভ-ণিতৈ রনুক্তি: ক্রিণতে সা লীলা । তথা চ। অপুাথ বল্লভ সমা-गम नाविकायाः मथ्याः भूदा २व নিজচিত্তবিনোদবৃদ্ধ্য । আলাপ विण गिं शामा विद्याकनारिगः शारायद्वानुक्षि मा कथयप्ति ली-नाभिजि ॥ श्रियान्कद्रभः नीना । যথা ভেনোদিত বদতি বাতি তথা তথাসাবিভ্যাদীভ্যনেগ্রাপ। नी-उ य ও প্লিबि नादी जि नक् नी ना। ইত্যমরটীকাবাণ ভরত: ॥ 🗱॥ न। शुक्रोशुक्रो जिल्ला दिविधा । যথা। পুৰুটাপুৰুটা চেতি লীলা সেবং দিধোচ্যতে। ইতি পদাপু-द्रापः ॥ তथा हि । **ज**नानोसः भु-कार्नः दि नी नाज्ञिक म रीव्याज া তবৈকেন পুকাশেন কদা চিজ্জগ-**म्छ**द्ध ॥ **अटेश्**य स्वन्नीवादेव क्या-দি **স**ক্তে হরি:। কৃঞ্ভাবান্সা-दिन नीनाथा मक्ति दिव ना ॥ তেষা পরিকরাণাঞ্চ ত ত ভাব বিভাববেৎ। পুপঞ্গোচরত্বেন

ना नीना नुकरी मृजा।। वन्राङ् भुक्षा चास्रि जाम्मा सम्लाह-বা:। তত্ৰ পুকট লীলাযামেব স্যা-**छा॰ गमागभो ॥ गाञ्चल म**थू-त्रायाक हात्रकायाक नार्किनः। श ন্তৰ ভত্ৰাপ্কটা ন্তত্ৰ তত্ত্বৈব সন্তি ডা:।। ইতি 🗐 ভাগবতামৃত• ॥ লীলাবভী জী কেলিযুক্তা।।বিলা-ञवजी ॥ শৃङ्गात्र ভाবচে श्रोदिजा ॥ (थवाविभिष्ठे।। इंडि नीना मदार्थ मर्भनाष्टा। #।। ভाকরাচার্য্যস্থ পরী ॥ ७८कृ जाक गुञ्ञः । यथा । (गामा-वत्री जीव्र निवामित्ना महावा हे एन-শোভবস্য শ্রভাক্ষরচার্য্যস্য গ্ স্কৰ্ত্: সূপুৰা লীলাৰতী বিৱহ विक्रिः। इत्यम्। जाः भरित नी नाः वज्या नीवावजी भिव । इंजि नी-नावजीगुरुमा भक्नाहद्वनात्राकमा টীকাথা ভবেশ: ॥ # ॥ বেশ্যাবি-শেষ:। যথা। অভিৰূপেণ সশ্প সান্ঘউথিত্বা বিনাভৃতি•। ধর্মকা-র্য্য মিতি জ্ঞাত্বান গৃহ্যাতি কথঞ্চন ।। (या ९८न) সুदर्गकात्रण प्रतिद्वा **২প্যথ সত্ত্তান্। ন মূল্য মাদাছে**। শ্যাত: সভাৰ্য্য পদ্ধি সংযুত: ॥ **স**প্তদ্বীপপতি জাঁত: সূৰ্য্যাযুত সন-পুভ: ৷ ইতি মৎস্যপ্রাণে লীলা-

বভীবেশ্যাষা লবণাচলদানেছেম-खक् वहकंत्र। ख्याविंदकल वर्णनार । ইতি তিথ্যাদিতজ্ব ।। 🗱 ॥ न्याद-পুঁছবিশেষ:। ভস্য দিভীয় লোকো वथा। मुव्याः नामल मुब्बुरला खगगनः कर्याधिक भाष्ठाउँ काञि विश्वि মাগভা নচ পুন: প্লাঘ্যা বিশেষ ছিতি:। সম্বন্ধ: সহজো গুণাদিভি तय॰ यजास म८ श्रीज्य मादी**का** नय (वन्यकर्य जनना ज्यानागनी-লাবতী।। ইতি মণ্ডনমিশু:।। नीत्नाम्यानः क्ली (म्यवनः। इंडि ত্রিকাপ্তশেষ:॥ नीका खी निका। इंडि नम्बद्धाः वनी ॥ नुक् भू॰ (नाभः। यथा। महस्माः लू क्। क्रीवा८ भद्रायाः मात्रा लू क् न्यार । इंडि मुक्षरवाधव्याकद्रनः ॥ লুক্লাযিত: তি অন্তহিত:। যথা। অন্তর্ধান লুক্নায়ন মিতি যাবৎ । यथा खरता ब्रडकारङ मिणूः निनीय-তে ननायरं जुक्रायरं जुक्रायं ी-তি लुक्श পनयमिश लुक् लुक् कायः শরীর• যস্ত্রস লক্ষায়: ততঃ স ইব আচরতীতি দ্বৌ সাধ্যণ। ইতি কা-वक्षीकायाः मृगामानः॥ कमान क

পুত্যথেন निम्नासाय ।।

णूक्षः भू होतकः। ইতির

नुस है क जावंगार्थ। हैि कि कि कन्नक्रमः ॥ है क नुस्वयि । जा ही छि:। वंगार्था निक्उन हि जा वन हानानि। हैि मूर्गाहामः॥

मुर्गामाजः ॥

न्हे २ ७ ही खिनु जिल्ला । इंडि किन क्ष्मि । १ २ व्या हिट । ७ व्या -हेट । नुजिल्ला : माका किन । निजन नुनर्शन वा । इंडि पूर्ण । मान ।।

बूठे ३ इ.जो। ३७ कविकन्नकमः॥ ३ व्युष्टेऽ। ङ्गुडि (कोर्यः) ३७ . मूर्गामामः॥

শুট ক ভাসে। ইতি কবিকল্পজন:

। । ক লোটযতি । ভাসে। দীপ্তি: ।

ইতি দুর্গাদাস: ।।

न्हें त्र श्र य वित्नाहेवित्नाडनरगः
। इठि कविकस्रक्षनः ॥ त्र अन्हेट । श्र अन्नहेट अनुत्नाहेट । य नहेऽठि । वित्नाहेः अवक्षीकावः । छव न्हेऽन् अत्मादका कृवि द्राक् मावान्। इठि क्षिः ॥ वित्नाड्य नहेऽहऽङानकान् मूर्गान् कवाहानि চ লোটভি। ইভি হলাযুধ:। ইভি
দুর্গাদাস: ॥

লুট বিলোটবিলোডনযো:। ইতি কবিকল্লন্দম:।। লোটতি। ইতি দুর্গাদাস:।।

मूठे है गडानगा खय थाएँ।
हेडि कविक ज़क्ताः ॥ हे मुकेरेड ।
व्यानगा भन्ती जावः । खयः कोर्याः । थाएँ: थाएनः । हेडि मूर्नाः
मानः ॥

ल्ठे ৯ ७ পुडीघाउँ। ইভি কবি-कन्नम्मः ॥ ৯ चल्ठेर । ७ लाठेर ७ । ইভি দুর্গাদাসः ॥

লুঠ উপযাতে। ইতি কবিকল্পসং॥ লুঠতি। ইতি দুর্গাদাসং॥

লুঠ শি লোটে। ইতিকবিকল্পদনঃ

। শি লুঠতি অলুঠাৎ লুলোঠ ।
লোটঃ সম্বন্ধীভাবঃ ৷ হারো ২ব॰
হরিণাক্ষীণা॰ লুঠতি স্তন মণ্ডলে।
ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

व्रुठे क होर्थ्य। इंडि करिकद्मक्रमः
।। क व्यार्ठपिड । इंडि मूर्गामामः ।।
व्यूरेगः ही असम्बद्धाने नृत्यान्यः ।
नुत्यान इननः। व्याप्ते। इंडि गडागिं इंडि ह जाया। उद्भर्यप्रायः ।
व्यूर्ठि डः बिका अस्मरः ॥
व्यूर्ठि डः बिका सुरु विभन्नावृतः ।

नुष नि मःव्रात्ते ॥ स्वर्थः । इति
किविक्षण्यः ॥ नि नुष्ठि अनु
प्रीट नुर्नाष । इति मूर्गामामः ॥
नुषे कि स्वरक्ताकीर्यं । इति
किविक्षण्यः ॥ मस्यानकात्रभक्तिः
देशागाम् संग्रः । त्वन च्वािन एक यगामो जल्लाम नुष्ठे इत्यानि । कि न्षेपि नुष्ठि । इति पूर्णामामः ॥

नुष्ठेकः भू भाकवित्मयः। निष्ठा इिंड ভाषा। उर्श्विश्वायः। नामवः २। इिंड भद्रानिद्वा।।

मुणि खी मुठेनः। ইতি काहि८-सद्दद्वादमी॥

লুন্টাক: পু° চৌর:। লুট্ধাতো: বাক পুত্যযেন নিয়ম:।।

লুটাকী জ্রী চৌরাজ্রী। ইতি মূখ-বোধব্যাকরণ ॥

नुष्ठेकः जि उउपकात्रकः। मूर्हिता

ইতি ভাষা। যথা। যেটোরা বহিংনা দুষ্টা গরদা গামলুগুকা: । সার-মেযাদনে তে বৈ পাত্যন্তে পাত-কারিতা: ॥ ইতি পাদ্মে পাতাল-থণ্ড ।।

लुर्धन॰ क्ली लर्ठन•। इंडिकाहिट्णपः ेत्रज्ञावली ॥

नुशे खी नुरेन । इंडि काहिट नम् : ब्रेडावनी ii

व्रोकः श्रृ काकः। ইতি ত্রিকাপ্ত⁻ শেষः॥

नुष्ठी खी नुर्ठन । **३७ का हि८ नद** बद्रावनी ।

লুও ক চৌর্য্য। ইতি কবিকল্প-জন:।। ক লুওয়তি। ইতি দুর্গা-দাস:।।

नृ ७ का जी न्याननात्रिनी। इंकि हात्रावनी॥

লুণ্ডী জ্রী ন্যায়সারিণী। ইতি জ্রি-কাণ্ডশেষঃ।।

লুথ ই হছে।ইতিকবিকল্পদনঃ॥ ই লুস্যতে। হছে। বন্ধ লেশৌ। ইতিদুৰ্গাদাসঃ॥

न्न साम १२ के छे हिए। इंडि क्रिक्सक्मः ॥ सा यन्नुन्र य-न्नानि । मा श क नुम्नेडि न्-म्नेड । २ यनुन्र । छे लाछा। जुक्क

इंडि पूर्गामात्रः॥

नुभ हे त य यूनि। है ि कि विकन्न स्मः ॥ हे त व्यन्त न व्यत्नानी ८। व्यव्याद भूषा दिवा मि उठ । हे हे उठ । त्र । य यून्य कि । यूनि व्याञ्चनी । जात । भाठ यून्य कि नावन १ द्वाञ्जनि भूटि नंतः । हे ि हना । यूषः । हे कि पूर्णा हा नः ॥

লুপ্ পু॰ লোপ:। যথা। অভো ভগো ংঘোভো ংবে লুপ্। ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণ।।

नुशः क्री होर्ग्यं प्रमः। लाउ हेरि श्वातः। हेरि मस्त्र द्वावनी।। ला-भविति वि । यथा। व्यत्यानिति नु-श्वाकः वाखानः द्वाक्षणिति व । भु-मःम। निन्दनः व्ययाः शक्याम विनिष्ठाः ।। हिन्दि विशादित्र द्वाः। नृव कि हे अप्ततः। हेरि विविद्यान्य स्मः ।। कि नृत्वाति नृत्वति। हे नृत्वाति । अप्तनः वयः। हेरि पूर्णानामः।। नृत्वाः भुः व्यायः॥ नन्नितः। हेरि भारत्वावनी।।

ण्कः वि आकार्द्धः। ইতিমেদিনী
।। তৎপर्यशयः। गृथनुः २ गर्छनः २
अভिनाष्ट्रः ८ ज्यक् ६ । ইত্যसदः ।।

नुकाकः भू॰ ब्रायः। हेन्यायः॥

লন্দাই। ইতিলূনশনার্থনশনাৎ।।
লুভ শ বিমোহনে। ইতি কবিকল্লফন:।। শ লুভত্যাত্মনি কামে চ।
ইতি হলাযুধ:। লোভিতা লোকা

। ইতি দুর্গাদাস: ॥

बूड य ইর গার্খ্যে। গার্ধ্য মাকান্ত্রা।

य লুভ্যতি ধনং লুব্ধ:। ইর অলুভৎ
অলোভীৎ। অমাৎ পুষাদিত্বাৎ
নিত্যং ড ইত্যন্যে। ইতি দুর্গাদাস:॥

লুভিত: ত্রি বিমোহিত:। বিমো-হনার্থ লুভধাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়ন:।।

नून विभर्मत। ইতি কবিকল্পন: ।।

(সীত্রবাতু রয় । নুলাপ: । ইতি
দুর্গাদাস: ॥

णुनाशः श्रु महिषः। ইত্যমরः॥ नुनाशकन्तः श्रु महिषकन्तः। ইতি রাজনির্ঘটः॥

नूनाशकाष्ठा जी महिरो। ই5ि ब्राजनिर्घणैः॥

লুলি ভ: ত্রি আন্দোলি ভ:। যথা।
প্রেক্ষালি ভ স্তর্মলি ভো লুলি ভান্দোলি ভাবিশি । ইভি ভ্রিপুযোগ:॥

লুব স্তেষে। ইভি কবিকল্লন্দন:।। লোবভি। ইভি দুর্গাদাস:।। লুষ হিংসনে। ইতি কবিকল্পদ্দা: ॥
সৌত্রধাত্রয়ং । লুফ:। ইতি দুর্গাদাস: ॥

বুৰভ: প্ মন্তহন্তী। ইত্যুণাদি-কোৰ:।।

वृक् छ गार्स्य। इंकि किविकन्नकमः

। छे जनक्र । गार्थ्यः नक्रमिहा।

(नाक्ठि धनः (नाकः। इंठि मूर्गाः

मानः।।

ল্ ঞ গি ছিদি। ইতি কবিকল্পন:

।। ঞ গি লুনাতি লুনীতে ল্ন:
ল্ন:। ইতি দুর্গাদাস:।।
ল্তা জী কীটবিশেষ:। মাকডসা
ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায:। তন্ত্তবায: ২ উর্ণনাভ: ১ মকটক: ৪ ।

वतः कराहिष्वि जलमः। विभिक्तः (काभगामाम गदामुम्भार किन्।। स्निज्ञ। मूत्र खन्। बनाए (बर-विमुदः। जभजन् सर्मनास्य स्थ-खाखीव्यह्मः॥ न्छ ज्ल महर्यस ংখনুর্থে সংভৃতেপি চ। ততো কাডা ভিনা ঘোরা ৰানাক্পা মহাবিবাঃ ॥ তাসামঙৌ কইসাধ্যা বর্জ্যা ভাব-ত্য এব হি। তত্ত্ব তৃণ মণ্ডলা পুভূত-(याष्ट्रे कष्ट्रभाष्याः। स्मीवर्णिका भुक् ত্যোষ্টাবসাধ্যা:। তাসা॰ সামা-ন্যতো দংশ লক্ষণ মাহ। তাভি मंद्रे मः नारकाभाभुवृत्तिः काउन्रमा চ। জুরো দাহো ৎতিসারক গদাঃ नुप्रक विसायकाः ॥ नि**ष्टिका वि**-विधाकाता मखलानि महासि ह। শোপা মহান্তো মৃনবো রক্তা: শ্যা-वा कवा खथा॥ जानाना नर्वन् তানা নেতদ্ৰংশস্য লক্ষণং। দংশ-কোপ্যদংশনধ্যে প্তিভাব: ৷ দং-नगर्था जुरि क्ष नागर वा का-লকাবৃত ।। দ্ধাক্তি ভৃ**শ॰ পাক**• क्षिर लाथ जुदानि उ॰। म्यीविया-ভিল্তাভি ভদ্ঠ নিতি নিদিশেৎ ॥ (मोवर्गिकामस्याष्ट्रीवमाध्य भूगा-হরা ভাসা । লক্ষণমাহ। শোথঃ খেতাসিতা রক্তা পীতা চ পিডিকা ्जूतः । भागानित्यः ज्यापारः चाया हिङ्गा निद्रानुहः ॥ ॥॥ क्राजीवश यथा। तकसीयुग्र नाजः ক মঞ্জিষ্ঠা,নাগকেশরৈ:। শীভা-স্থানিটে রালেপ: সদ্যোল্তাং বি गानारार ॥ जनिष्ठ। जजगः (द्रा-চনা॰ ল'ঃ মর্কপুত্ম॰ ডথোৎপঞ্চ। नवारवजमम्बानि गद्रकः मुद्रमाः उथा।। স कलिक्र अमिष्ठिष्ठ। मन-ম্ভাঞ্ শতাবরী । শ্কাটক সম-কাঞ্চ পদাকেশর মিত্যাশ ॥ करी। क्डा भरहर मार्भः भर्या एए। हर ভর্তাণ। সম্যক্ পরে হবভীর্ণে চ শীতে তিমিন্ বিনি:ক্ষিপেৎ।। সপিৱল্য ভিষক্ কৌদু কৃতর-कः निदालायः। विवाशि इंडि मू-'র্গাণি গরদোষকৃতানি চা। "পা শাদ্ধন্তি বিষণ সর্বণ গরৈ ৰূপহ-তা॰ ভুচা॰। যোগজন্তমক কণ্ড॰ मा अमामः विमः छा छा ।। बाल्य-ত্যঞ্জৰাভ্য**ক্ পান**বস্তিদ্ যোজি-७ । नर्भ की देश्य म्लामि महाना विषष्टभद्रः ॥ मृज्यभाषहिनः য় ড°। ইতি ভাবপ্কাশ:॥ ল্ভারি: পু॰ দুথকেনীক্ষ্প:। ইতি जाजनियंकः ॥ व्िक। जी मक्**रेकः। इंडि भ**न-

अञ्चली ॥ ल्नः बि क्रिया है छ। मतः।। न्मकः भ् (छिरिष्धा। भणुः। इंडि (मिनिमी ।) ल्भिः की एकः। इति मुक्तवाध-ৰ্যাকর্ণণ।। क्री नाज्नः। ३७,१मदः॥ ल्मविषः भू वृष्ठिकापिः। ইতি (र्गिष्मः ॥ क वाथ ॥ (खार । इंडि कवि-कन्नक्रमः॥ क न्वयि । इं जि पूर्णा-मामः॥ (प्रव: । इंडामद्र: ॥ (नथाः। इंडि (यमिनी ॥ (मधनकर्छा। उ९-ভোথক: পু भर्यप्रायः । जिल्लिकदः २ व्यक्त्वहनः ৩ অক্রচুঞ্ঃ ৪ । ইভানরঃ ॥ (वान वः ६ कन्नकः ७ ममीनगुः १ कब्रमुनीः ৮। इंडि नचत्रज्ञावनी ।। वनी त। इंडि क्रोडोधद्रः ।। 🐲 🛚 1 उत्र । जक्षामि यथा । जर्वामणा-कत्राच्छिः मर्बगाज्यविनात्रसः। লেখক; কথিতো ব্লাক্তঃ সর্বাধি-कद्रालयू रेव ॥ भीर्खात्मजान् जू-সংপূৰ্ণাম সমশে্শিগতাৰ সমান্ । व्यक्ताम् रेव विश्विष्यस्य (नथकः न दब्धः मृजः॥ উপाय दाकः जना-

ল: সর্বশান্তবিশারদ:। বস্বর্থবকা চাল্লেন লেখক: স্যাভূগ্ত্ৰম ৷৷ বা-িক্যাভিপা্যতত্ত্বজ্ঞো দে**শ**কালবি_: ভাগবিং। অনাহার্য্যোন্পে ভক্তো ल्थकः महाकृष्डम् ॥ इंडि मार-(म) ३४-३ व्यव्यायः ॥ । व्यशिष्ठ । সক্দুক্ত গৃহীতাৰ্থো লঘুহন্তো জি जाक्तरः। नर्गाञ्च नमालाकी भू কৃষ্টো নাম লেথক:। ইতি চাণক্য সংগ্ৰহঃ !! ঞ্ !! রাজলেখক লক্ষণ যথা।ব্ৰাহ্মণো মন্ত্ৰণাভিজ্ঞোরাজ নীতিবিশারদ:। নানালিপিজ্ঞো মেধাবী নানাভাষাসমল্বিতঃ মন্ত্রণাচতুরো ধীমান্ নীতিশাল্লা-ৰ্থকোৰিদ:। সন্ধি বিগুহ ভেদজে। वाककार्य्यविष्ठकनः ॥ जना वाक हिजादिवी त्राक्रमधिष न छिछ:। कार्यक्राकार्यक्रिकात्रकः भन्ति न कि:उन्द्रियः॥ त्रक्षभवाभी भूकाञा थर्माखा जाजभर्मावर । ववनामि ত্তি। যুক্তি: স এব রাজলেথক: ॥ न्लान्वडी नउड न्लवियानवः ककः। नृপতে र्इडकात्वरी म এव वाबलथकः ॥ इंडि भधकोम्ही ॥ #॥ व्यक्षिक्यं कायरञ्च कर्खवुः 1 যথা।লেখকানপি কাযস্থান্লে খ্যকৃতিয় বিচক্ষণান্। সর্য্যাদিতি

শেষ: ৷ ইতি পরাশর সংহিতাবা ১০ অধ্যায়: ॥

(लथन ती हर्षन ।। जूर्ड दक्।।

श्रम्भ तिन्या नः । ই जि स्मिनी

श्रम्भ । जूर्यो (लथन निरस्दा यथा

। न जूर्यो विलि (थ्रहर्ष मञ्जः न श्रुछक लि (थ्र्ट । ই जि स्थानिनीज्या छन । यथा। म्का (छन् किन्
ला का ह मह हन्सन मिक्रोरा । हिर्निरेड प्रक्षन (श्राक श्रमार्या किनक्रम ।। म्कः स्तु हेः जम्या (ध्रम)
प्रक् । मिला मनः मिला। । ই जि

जात श्रुका माः ॥

विथनः भ् कामः। ইভি রাজ-

লেখনিক: পু॰ লেখহারক: 11 পর্নহন্তেনলেখক: 11 স্বহন্তেনলেখক:
1 ইতি মেদিনী 11

(लथनी छी लिथ्राउ १ नया। लिथनमाधनवस्त । उट भर्यायः । वर्ग्जलिका २ । इंडि हातावली ॥ वर्गजूबी ३ कलमः ४ शक्त ब्र्लिका ६
। इंडि ब्रिश्व ॥ क्या मृथः ५ हिबकः १ । इंडि ब्रिक्त हावली ॥ ॥ ॥
लिथनी क्रम मुखा मुखः यथा । वरमम्हा लिथि हार्ग उमा इ्नि र्ख-

বেছুর ৷ তামুস্চ্যা তু বিভবো खर्वम उर्कर्या खर्वर ॥ महा वन्नी र्छादिष्ठिष्ठ जूदर्गमा भवा-क्या। वृष्मनमा मृह्या देव सजि-वृक्तिः भुकायर ।। उथा व्याप्तरिय (प्रिंवि भूध (भीध्यनागमः। अपि-भरिय क्टिबकाश्वमरियः । दिवर्ज्यन বিপুলা লক্ষ্মী: কাংস্যেন মরণ ভ (वर ॥ अड्डाज्युनारान मणा-कुलन वाथवा । ठज्रक्लम्हा বা যে। ব্লিথেৎ পুস্তক শ্ভে ॥ **उउरकात मःथाः** जू बन्नाय् यां डि रेव फिरन ॥ यथा देवर्ज्यानज्यामि বচনে এ ইত্রৈব বিবি নিষেধী ত-थाञाश्रश्रक्त मनाकृताया विधिः নিষেধ শত্রস্বে। ইতি যোগিনী • তঙ্গে তৃতীযভাগে ৭ পটল:।। लिथनीयः वि लिथाः। लिथिउवाः । इंडि निथवाजाः कर्मगुनीवनु ত্যযেন নিম্নম॰।। লেখৰ্যভ: श्रु॰ इन्तः। इन्धान्यः॥ लिथहातः) मु भ भवाहकः। (लथः লেখহারকঃ) হরতি ইত্যর্থে অণ্ পু ভ্যবেন কন্ পুত্যবেন চ নিম্লয়: । ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী॥ **ा**च्या जी निभिः॥ भिद्धः। ३७ विषिनी ॥

লেথাছ': পৃ• শ্রীভালবৃদ্ধ:। ইঙি
ব্যাননির্ঘণ্ট:।। লেখনযোগ্যে তি ।।
লেখিত• তি লেখ্যতে বং । লিথিত•। ইঙি ঞান্ত লিখবাডো: ক
পুত্যবেন নিম্নম•।।
লেখ্য• তি লেখিতব্য•।লেখনীয•

। ইতি লিথধাতো: কর্মণি য পুত্য-(यन निष्नम ।। 🗱 ।। व्यवहात्राञ्च क-कियानाम् । यथा। यात्रानि-কেপি সন্থে ভ্ৰান্তি: সংজাথতে ধ্-ত:। ধাত্রাক্ষরাণি সৃষ্টানি প এ।-ক্টান্যত: পুরা॥ লেখ্যন্ত দ্বিব্ প্ৰোক্ত স্বহস্তান্যক্ত ভথা। অ-সাঞ্চিক° সাঞ্চিন্ত সিদ্ধি दिण-স্থিতে স্থায়ে।। মৃতাস্ত সাক্ষিণে। যত্র ধনিকর্ণিক লেথকা:। তদপ্য-পার্থ করণ নৃতে ত্বাধে: জ্বাশু-যাৎ॥ দশিত পুতিকালঞ্চ পঠি-ত শাবিভঞ্চ য<। লেখ্যা সিধ্য-তি সৰ্বত্ত মৃতেম্বপি চ সাকিষু॥ ইতি ৰ্যবহারতত্ত্বে বৃহস্পতি: ॥ 🗱 ॥ অপিচ। সাম্পৃত লেখ্যু॰ নিৰ্প্যক্তে। তত্ৰ লেখ্যু দ্বিবিধ। শাসন জানপদঞ্জি ৷ শাসন নিক্সিত'। জানপদমভিধীয়তে। ত হ দ্বিবিশা স্বহস্তকৃত নন্যকৃত-ঞ্জেতি। তত্ৰ স্বহস্তকৃত মৃদাক্ষিক•

१ व्यन् कृष्ठ॰ ननाक्षिकं । व्यन्तराः শ্চ দেশাচারানুসারেণ প্রামাণ্য । यमारु नावमः । व्यापाउ विविधः জ্ঞেণ স্বহন্তান্যকৃত ন্তথা। অসা-ক্ষিন্থ সাক্ষিমন্ত লিজি দেশিছি उ उरा द्रिजि। छजानाक्उमार । यः किन्दर्श निकातः चक्ठा जू **अतुम्भद्र•।** (वर्थास माक्तिम्दकाः र्ये अभिन् धनिक शूर्वकः ॥ धनिकाः খনর্ণযো যো হর্থো হিরণ্যাদি: প ब्रम्भद्र॰ बक्डा इयजा काल्वेन-ভাবদেয় মিভীয়ভী চ পুতিমাসং বৃদ্ধি রিভি নিফাতো ব্যবস্থিত স্ত-মিন্নর্থে কালান্তরে বিপুভিপত্তৌ বস্তুতত্ত্ব নিৰ্ণযাৰ্থণ দেখ্যণ। সাক্ষি भपूक लक्ष्ण जाकियुक्त । धनिकः পূরো যমিন্ তদ্ধনিকপূর্বকণ খনিক নাম লেখন পূৰ্ক মিতি यावट कार्याः कर्छवाः। উक्त नक्षाः भाकिता वा कर्डव्याः। कर्जा ठ्यट क् ड॰ कार्याः निकार्थ समा नाकिनः । भ्वडंड विवासिय सक्छ॰ वानाऽ-লেখ্যক মিতি অরণাৎ।। অপিচ। न्या यात्र उपकार यात्र जाउ चरगाञ्रेकः । नृतुक्षठाद्रिकाजीय পিতৃনামাদি চিছ্নিত ॥ সমাস-ञ्च अदः। नाम टेफ बामि उपका

পক্ষ: শুক্ল: কৃষ্ণো বা ৷ অহ বিধিঃ পুতিপদাদিঃ। नाम धनिकाधमर्ग-যো:। জাতি বুৰ্ণিনাদি:।। স্বগো-ত্র কাশিখাদিগোত্র মেতৈ: সমা-দিভি শ্চিহ্নিত । তথা সবুন্ধচা-রিক• বজ্জাদিশাখাপুযুক্ত• **৩**৭ নাম বজ্বচঃ কঠ ইতি। আত্মীয পি-ত্নান ধনিকৃৰ্ণিক পিতৃনাম। আদি-গুহণাদূব্য জাতি সংখ্যাচারাদে পূহিণা এতৈ শিচহ্নিত লেখ্য কাৰ্য্য মিভি গভেন সম্বন্ধ:। কিঞ্চ। जगारि २ एवं यागीनाम बहरखन नि-বেশ্যেত। মতং মে ২মুকপুএস্য যদভোপরি লেখিত ॥ খনিকাধ-**म**र्नाया (यं। **२थं:** श्वक्रा त्रविष्ट्उ: ভিমিন্নর্থে সমাপ্তে লিখিতে পাণী অ-**थगर्ला नागाजीय• चहरलनागिल्ल**-থ্যে যদুপরি লেখিত তম্মানুক-পুএষ্য মত মভিপ্রেত মিতি নিবে-माराष्ट्र भाषा विनिर्थि । उथा । সাক্ষিণণ্ট ঘহস্তেন পিতৃনামক প্-वंकः। वाबार ममूकः माकी लिथियू ব্লিভি তে সনা:॥ ভিম্মিন্ লেখ্যে যে সাক্ষিণে লিখিতা তেপ্যাত্মীয় পি-ত্নান লেখন পূৰ্ক নিয়াংথে অছ-ममुका (एवएड: माकी वि बहरल निककल्मा निर्थम् (उह नमाः मः

स्तारका खनजण्ड कर्डवताः । यहार-মৰ্ণ: সাক্ষী বা লিপিজ্ঞা ন ভবতি छ्ना २४मर्लात्नात्न माक्की **ह माक्क**ी-ন্তরেণ সর্বসাক্ষিস্মিংখী সমত লৈ-थारट। यथार नात्रमः। जलिशिः कु अभी यः महार समज्ह म (नथ (यट। त्राक्षी वा जाकिगातान नर्ब সাক্ষী সমীপত ইতি ।। অপিচ । উভযাভ্যর্থ্যতে নৈতন্মযাহামুক সূনু-না। লিখি э ত্মকেনেতি লেখকো হয়ে ততে। লিখেৎ ॥ ততো লেখ-কো ধনিকাধমৰ্ণিকাভ্যা মভাভ্যা• প্রার্থিতেন ম্যামুকেন দেবদত্তেন বিকৃমিত স্নুনা এজল্প্য লিখি-ত মিত্যান্ত লিখেৎ॥ 🛊 ॥ সাম্পুত• ষ মৃতলেখ্যমাহ। বিনাপি সাক্ষি-ভি র্লেখ্য স্বহন্ত লিখিতন্ত হৎ। তৎ পুনাণ মৃত লেখ্য বলোপ বি-কৃতাদৃতে ॥ যলেখ্য স্বহস্তেন লি থিত অধনৰ্শেৰ তৎ সাক্ষিতি বি नाशि भूगागः सृठः सन्तापि जिः। বলোপধি চূতাদৃতে। বলেন বলাৎ-কারেণ। উপধিনা ছ ল লোভ ক্রোধ ভয় নদাদি লক্ষণেন যৎ কৃত তথা-দ্বিনা। নারদোপ্যাহ।মত্তাভিযুক্ত खी वान वनाएकात क्उक रए। जर्त्रुमान विश्विष्ठ **ज्यानि**ष्

क्उष्ट(बि ॥ उद्विउट बहुर क्उ॰ भद्रहेख क्उक याज्ञचाः (रमाहा-রানুসারেণ সবন্ধক ব্যবহারে বন্ধক ব্যবহারযুক্ত মর্থ ক্রনাপরিলো-পেন লিপ্যক্ষরাপরিলোপেন लिथा निष्ठाजावस भूनः माधूमरिद রেব পাতিষিক দেশভাষ্যাপি লে-থনীয় । যথাহ নারদ:। দেশাচা-द्राविक्षः यद्यकाथि विवि वक्षाः। **७८ भुमान मृङ (लक्ष) म्**विलूक्षक সাক্ষর মিতি॥ বিধান বিধি রাধে বিধি রাধীকরণন্তস্য লক্ষণ । গো-প্যাধি ভোগ্যাধি কালকৃত মিত্যা-দি ভদ্ব্যক্ত• বিস্পাই• যদ্মি• শুদ্ব্যক্তা-ধি বিধি লক্ষণ। অবিলপ্ত ক্রমাক द्र• वर्णानाक्रमः कमकाक्रद्राणि ह ক্রমাঞ্চরাণি অবিলুপ্তানি ক্রমাঞ্চ-রাণি যমি॰ ভদবিলুগু ক্রমাক্ষর। তদেব ভূত লিখিত পুমাণ । রা-क्रमामनदन माध्रमयनियस्म श्व-ত্যভিপাম:। লেখ্য পুসঙ্গেন **লে**-খ্যাক্ত মপ্তাণ ত্রিভিরেব দেয় মি-ত্যাহ। यन (लथ्यक् ज त्मर भू-ক্ষৈ ব্রিভি রেব তু। যথা সাক্ষ্যা-দি কৃত মৃণক্ৰিভি ব্লেৰ দেয• তথা विथाक्ड मनााइव्न्य उटन्य জ্রিভি রেব দেয় । ন চতুর্থাদিভি

ব্লিভি নিষম্যতে। ননু পুঞ পৌত্রৈ र्श्वास्य विख्यविष्ययेश्व माळ जि ভিন্নে দেখ মিতি নিবত মেব। বাচ भौमात्वार मर्गमा भ भावपर्ग विवय মৃত্যন্তর পুত্রা মপবাদশক্ষা মপ-तिज् बिम्ब्राम भाततः। उथाहि। প্র লক্ষ্ণ মভিশার কাত্যারনেনা ভিহিত । এবং কাল মতিকান্ত পিতৃণান্দাপ্যতে ঋণ মিতি। ইত্থ পথাৰ্ট মতিকান্ত কাল মপি পি-তুণা মলি পিতৃণা সম্বন্ধি দাপ্যতে । অত্র পিতৃণা মিতি বছবচন নির্দে শাৎ কালমতিকান্ত মিতি বচনা-इजुर्थामि मानाज इंजि नुडीयर उ তথা হারীতেনাপি। লেখ্য यम् ভবেন্ধন্তে লাভন্তস্য বিনিদ্দিশেদি তি। অত্যাপি যস্য হত্তে পণ্মনৃত্তি তৰ্যুৰ্ণলাভ ইতি সামান্যেন চতুৰ্থা रिट्या **२** मृतनाखा श्लीजि भूः **छीयछ । अञ रेक्टनाम**ङ्गा निवृ ত্যৰ্থ এতদ্বচন নিতি যুক্ত ৷ বচৰ ছযন্ত যোগীশ্বর বচনানুসারেণ যো करीय ।। 🗱 ।। अम्राभवानमाह । আধিন্ত ভূজ্যতে ভাবদাবভন্ন পু-ধীয়তে। সবন্ধকেপি পঞাৰ্কটে ঋণে ব্রিভিরেব দেয় মিতি নিয়মাদ্**ণাপ**্ क्रवानिष्काद्मवाष्ठाङ्क्रतः २१। न

विकातः भाशाविमगृहारछ। यावहरू র্থেন পঞ্চমেন বা খাণা ন দীয়তে জা-বদেবাধি ভূঁজ্যত ইতি বদতা সবন্ধ-কর্ণান্সাকরণে চতুর্থাদে রপ্যাধকা-রো দর্শিতঃ ৷৷ নবেডদপ্যযুক্ত নেৰ ক্লভোগ্যোৰ নশ্যতীতি সভ্যা ভদপ্যেভিমিম সভ্যপবাদ বচনে পা क्ष ज्य विषयभित महानि नि म्बदम्रः ॥ 🕸 ॥ श्रामिक् कः श्रिम्भः-প্য পুকৃত মেবানুসরতি। দেশান্ত-রছে দুলেখ্যে নপ্তোম্প্টে হৃতে তথা ৷ ভিন্নে দক্ষেথবা ছিন্নেলেখ্য মন্যন্ত্র কার্যেৎ। ব্যবহারাক্ষ্মে পণ্রে প-প্রান্তর স্বর্যাদিতি বিধীয়তে। ব্য-বহারাক্ষমত্বঞাত্যন্ত ব্যবহিত দে-भाउद्राप्त भाव मुर्तिथा मुद्रानि नः न्त्रिश्मानानि व्यवाहकानि वा त्व-খ্যানি লিপ্যক্ষরাণি পদানি বা য-**মি• স্তদ্দুর্লেথ্য তমিন্দুর্লেথ্যে নপ্তে** कानवरमन उज्राष्ट्र मनी को इन।-দিনা মৃদিতে লিপ্যক্ষরে হৃত্তে ভক্ষ-রাদিভি ভিন্নে বিদ্বিতে দঞ্চে অগ্নি-নাছিয়ে দ্বিধা ভূতে সতি দ্বি ভবিতি । এতहार्थि भु ठ। थिरनाः। भद्रम्भद्रा-নুমতৌ সত্যা বিমত্যান্ত ব্যবহারা-नाखी (ननाउत्रष्ट्र भवानयनाष्ठा-(शक्या काला माउव): मुर्फ्रगाव-

ক্টিভেনষ্টেবা পণ্ডে সাক্ষিভিরেবব্য वहाक निर्गरः कार्यः। येथाङ नावमः । (नत्था (मनास्त्रमाख नीर्ग पूर्वि থিতে হতে। সত তৎ কাল করণ মসতো দৃষ্ট দৰ্শন মিকি॥ সতো বিদ্যনানপঞ্চা দেশগন্তরহুস্যান-यनाय कालकद्रगः कालाविध मांडः यु: । अञ्चः भून द्रविन्ध्यानम्। भ-धमा भूबं रा पुष्टातः माकिन छ म-र्भन व्यवहात शतिमगा भन कार्यः । যদা তুলাক্ষিণো ন সন্তি তদা দি-रवान निर्वेषः कार्यः। अत्वश्चाः मा-कित्क देववी॰ वावशास विनिर्मिल দিতি স্বরণা**ে । এত** ভারপদ° ব্যবস্থাপএ । ব্লাজকীয় মপি ব্যব-স্থাপএ মীদৃশ মেব ভবতি। ইয়া স্ত বিশেব:। রাজঃ: ষ্হস্ত সংযুক্ত• স্ব-মু দু। চিহ্নিত ন্তথা। রাজকীয় মৃত तिथाः महिद्यार्थायु माकिमिनिज ॥ 🗱 ॥ उथान प्रति द्राह्मकीय • जय-পত্র বৃদ্ধবশিষ্ঠেনোক্ত। যথোপ-ন্যস্ত সাধ্যার্থ সংযুক্ত সোত্তরজিয় 1 সাবধারণক্ষৈব জ্বপত্রক নিষ্য তে। পুাহিবাকাদি হস্তাঙ্ক মদিত ব্লাজমুদুযা। সিংদ্ধ ২থে বাদিনে मन्त्राङ्कियित्व **क्यश्र**ाक निजि ॥ তথা /সভানদোপি মত নে ৎমুক

প এস্যেতি ৰহন্ত দ্দুঃ। সভাসদ-শ্চ যে ভত্ত স্থৃতিশাস্ত্রবিদ: স্থিতা:। यथा (वर्थ) विश्वी उद्दर स्व छ॰ मः দুঃরেবত ইতি মনু মরণাৎ ॥ সভা সদাঞ্পরস্পানুমতি ব্যতিরেকেণ ব্যবহারো নি:শল্যো ভবতি ৷ য-'থাহ নারদ:। যত্র সভ্যোজন: সর্ব: সাধ্যেতদিতি মন্যতে। স নিঃশল্যো विवामः **ग**ा८ **गणना** खुग्रथा ज्व দি**তি**।।এত**চ্চতু**ম্লাদ্যবহার এব। সা• थराय नाथा नर्थं यह उझाना वि उष यः। द्राज्य पुक्ति उर्क्षिव ज्ञवभ भक् নিব্যত ইতি সর্গাৎ।। যত্র ত হীন-তा यथा। अन्यवामी कियादियी (ना-পভাতা নিক্তরঃ । আহ্তপুপলা-যাঁ চ হীন: পণ্ডবিশ: নৃত ইতি॥ তত্ৰ ন জ্বপত্র নস্তি অপিতৃ হীনপত্র भिव उह काना छात्र मेख भाषार्थः बयमः जु भाएन।।य विधि मिकार्थ भिकि वित्नवः। त्नशः मत्मरह निर्गय निमिखान्। श्राम् अतिर्था (वर्थ) শৃক্ষি: স্যাৎ স্বহন্ত লিখি তাদিভি:। যুক্তি প্ৰাপ্তি ক্ৰিয়া চিহ্না সম্বন্ধাগম-হেতুভি: ॥ শুদ্ধ নশুদ্ধঞেতি সন্দি-अम्। (नथामा मुक्तिः स्ट्र विथि-তাদিভি: স্যাৎ। সহস্তেন লিখিত यहाथा। इतस्त्र मुक्तिः । यनि नम्-

শান্যক্ষাণি ভবন্তি তদা শৃদ্ধিঃ ज्याहिउर्थः। आहि नदार जाकि লেথক ষহন্ত লিখিতান্তর সম্বাদা-ছ দি বিতি। যুক্ত্যা পাপি যু কি পা-धिः। (मण कान भूक्यानाः मुत्यान जरु जम्रकः शुक्तिः। अभिन्मान ष्यिन् काल ष्या भूक्रामार्रः मुवाः घटें उ इंडि युक्तिः। भाषिः किया ७९ माक्रुभन्यामः । विद् भगाधादग॰ जीकादाहि । मञ्जूकः অথি পুত্যথিনো: পূর্বনপি পরস্পর বিখাসেন দান গুহণাদি সম্বন্ধঃ। আগনো হসৈ্যভাবতো হর্থস্য সন্ত্রা-বিত: প্রাপ্ত্যপায়: ৷ এত এব হেতব: ।এভি র্হেতুভি: সন্দিপ্ত লেখ্য শুদ্ধি: न्। मिन्। वर्षः । यमा नु (नार्थः) मः ন্দেহ নিৰ্ণবে৷ ন জাযতে তদা সাক্ষি-ভি নিৰ্ণয়: কাৰ্য্য:। যথাছ কাত্যা-য**ন:।** দূৰিতে পঞ্জে বাদী ভদাক-**ঢা• स्त्र निर्मित्मिति । সা**क्षिमञ्जव বিষয় মিদম্বচন ৷ সাক্ষ্যসম্ভববিষ-यस সারীত বচন•। न মবৈতৎ কৃত• পথ কুট মেতেন কারিত। অধ त्रीक्**डा उ**९भग मथ मित्राम निर्न-य ইতি॥ 🗱॥ এব॰ শোধিতে পলে খাণে চ দাতব্যে প্রাপ্তে যদাকৃৎ স্নাম-वर्गनाज् मममर्थ खरा कि कर्डवा

মিত্যত আহ। লেখ্যস্য পৃষ্টে হভি-लिश्चिष्यकु। मञ्जूर्निका **धनः। धनी** छा-প গত• দদ্যাৎ ষহস্ত পরিচিছ্লিড• ॥ येमाध्यानिकः जकन मृगः माजून-गमर्थ खरा मकानुगात्र पर्वा पर्वा প্ৰকৃতস্য লেখ্যস্য প্ঠে হভিলি-থেদেতাবন্মযাদন্তনিতি। উত্তমর্ণো বা উপগত্ত প্ৰাপ্ত ধনন্তল্যৈ বলে খ্য-ग्रश्रे पर्धाप जिलि (थर जावस्य) লব্ধ মিতি। কথ বছত পরিচিহ্নি ७•। यहरु निथि जाक्षत्र विद्वि ७•। যদোপগত পুবেশপগ্ৰ স্বহন্ত লি-থিত চিহ্নিত মধমর্ণাযোত্তমর্ণো দ-म्राट ॥ श्रा अत्य ज्कृट स्म म्राख (म-**থ্য কি কর্ত্ত্র মন্ত্র আহ। দ**ভূর্ণ भारियस्त्रथाः मूस्त्री हानाजु कात्-(य९। क्रांसन मक्रित वा क्रम म्न-मख्न भूई कुड लथा माहिरयट। यमा जू मूर्गामभावश्चिष्ठ व्यथा न-श्चे वा जरा मुरिका अध्य गंत्र निव्छार्थ মন্যলেখ্য কার্যেদুক্তমণ মধ্বর্ণঃ প্রোক্ত ক্রমেণাত্তমর্ণো বিশুদ্ধিপ-ত্র অধ্বর্ণায় হদ্যাদিত্যর্থ:।। # ।। সসাক্ষিকে খণে কৃৎস্নে দাভব্যে কি• कर्डवा निভाज बार । नाकिनह ভবেদ্যদ্বা ওদ্যাতব্যু সসাক্ষিক । यञ्ज ननाकिक मृगष्ट भूर्वनाकि

লেপন

সমক্ষমের দদ্যাৎ শ ইতি লেখ্য-পুকরণ । ইতি মিতাকরাবা ব্যবহারাধ্যায়ঃ ॥

(लथ्य) ह्लिका है जिल्ला ह

লেখ্যপতা পুশ্ তালবৃক্ষ:। ইউ
ভাবপুকাশ:। লেখনীযপত্রে লী।।
লেখ্যস্থান লী লিখ্যতেয়ক ।
আফিস ইউ দপ্তর্থানা ইউ চ
লেছভাষা। তৎপর্য্যায়:। গুরুল্টী
২। ইডিশন্মন্থাবলী।।

লেও লী গ্থান্যাড ইতি ভাষা
া যথা। উৎসসজ বৃহল্লেও মৃত্রু ভ্য মাপ হ। ইতি বুজবৈক্ত ত্রী কৃষ্ণলয়থাও ধেনুকাসুরবধে ২২
ভ্রম্যান:।।

লৈপ ঋড গমনে। ইতি কবিকল্প হৃমঃ॥ ঋ অলিলেপং। ড লেপতে লিলেপে। ইতি দুগদোসঃ॥

লেপ: পু॰ লেপন ॥ ভোজন । ইতি মেদিনী ॥ স্বা । চূন ইতি ভাষা। ইতি বিখঃ॥

(मिनकः न् कािंदिस्यः। द्वांब इति रेषकः विकित्व विकित्यः। ज्य-निर्मापः। भन्नन्थः २ । वेक्काप्यः॥ (मिनी ० । वेकि मान्तवः । । । (मिनाक्यः ८ । वेकि (व्यक्तमुः॥) लिशन ही लिशः। लिशा ইডि ভাষা। যথা। বৈশাথস্য সিত্তে-পক্ষে ভূতীবাক্ষয় সংক্রিত। । তত্র নাণ লেপযেমন্ত্র লেপনৈ রন্তি-(नाविड॰ ॥ ইতি তিখ্যাদিতবৃ॰ ॥ 🛊 ॥ विकुग्रताभन कवाः यश्। वाबाइडेवाहे। मृगू ठाख्नाम (मवि निग्रभानम्। यदकनः। नर्दः उ কথবিৰ্যামি যথা প্ৰাপ্নোভি না-नवः ॥ लामयः गृश देव ज्तम मम বেশ্মোপলেপয়েৎ ৷ ন্যস্তানি ভক্ত যাবঙ্কি পদানি চ বিলিম্পত: ॥ তাবছৰ সহসাণি দিব্যানি দিবি साम् । यकि बाम् नव्यानि नि-প্যতে মম কর্মসু ॥ জায়তে বিপু-লে শুদ্ধে খন খান্য সনাফলে। দিব্যৈ ৰ্নক্তো দেবি জশদ্বীপাৰ গছতি। অশ্বীপ মন্পাপ্যসহসুং জীবতে দশ। মন্ডক্ত শৈচৰ কাষেত মহিনা গুণবান্ শুচি: ।। **দশ**দী-পাৎ পরিভুষ্টো মন কর্ম পরায়ণঃ । রাজাবৈ জাহতে স্ক্র সর্ব ধর্মেষ্ নিপ্তিত: ৷৷ **লেপ**নস্য পুভাবেণ ন্ম কর্ম পরায়ণ:। ভক্ত্যা ব্যবস্থিত শ্চাপি সর্বশাজ্রাণি গছতে ৷৷ দেবি কার্যতে সর্ব' মন চায্তনানি চ 1 कात्रयिद्धा यथा न्याय॰ सम लाकाय

गहुछि॥ (गामयम्) ज् वक्रामि তह্ণুম্ব বসুদ্ধরে। গোমযন্ত সমা-नार्रे यावाज्ञाकानुगहि ॥ न মীপে যদি বা দুরে গত্বানয়তি গো-भ्यः। याविष्ठ ७८ भरानामा जा-बद्धर्य महमूकः ॥ (गामयानियञा हित सर्गालारक न्हीयरछ। এका-দশ: সহসাণি একাদশ শতানি চ া। ততঃ স শাল্মলে দ্বীপে রমতে চ মুদাযুতঃ। শাল্মশাভূ পরিভ্টো রাজা ভবতি ধার্মিক:।। মন্তক্ত-रैक्टर बार्यं अर्व धर्मिविनाम्बद्रः। व्यथ बार वर्षां गि महिन्दः मुद्रा-वुठः ॥ वहरठ (गामगः मुक्र ममः लाकाय गहि । इंडि वदाइन द्रापः ॥ ॥ (स्वीशृह्राम्भनकः যথা। দেব্যা গৃহন্ত यः শুক্র গো-मर्यनानु (लगत्य । खिर्या वा यनि वा भूभः यथामञ्ज नित्रञ्जः ॥ म वः जिही श्लिजान् कामान् (हव्य) লোকঞ্ব গছতি। ইতি দেবীপুরাণে ८२ अथुरायः ॥ (नगनः भुः जुक्छनामगक पुराः। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

लिनी नृ लिनकः। रेषकत्र इंडि

পকর্ত্তরি লেপবিশিষ্টেচ ত্রি॥

ভাষা। ইতি শদরত্বাবলী॥ লে-

(वन) वि (वनगैरा विश्वरा) লিপধাতোঃ কর্মণি য পুত্যবেন निष्ठम° ॥ त्वभाक्ट भू त्वभकः। इंडि (इम्हन्सः।। लग्डमयी जी काश्रिमियिंडिज्युख-विका। उर्भिश्रायः। অঞ্জলিকা-विकार। इंडि (इमहन्तुः ॥ लगाजी जी मूगक मुवालिशाजी। इंडि भद्रज्ञावनी॥ বি'হরাশি:। ইতি জ্যোভিস্তত্ত্ব ॥ लिलिहानः भ् भितः। ই जि भदः तङ्गावलो ॥ मर्गः। ইতি ह्मिन्नः ॥ পুন: পুনর্লেহনকর্ত্তরি ত্রি ॥ লেলিছান। জ্ঞী মুদাবিশেষ:। यथा। वकुः विद्यादि उ॰ कृषाभाः (बा किञ्चाक ठान्यर। भार्य इ॰ মুষ্টি যুগল লেলিহানেতি কীৰি-তা।। এষা তারারাখনে। অন্যা লেলিছানা বক্তব্যা। যোনি মাঘা-**४तः (त्रन्मु वंशुः क्**र्ह्ः क्रमाधिषुः । दीजानि চোहत्रन् मञ्जी मू मावसन माहत्वर ॥ उर्जनी सव्यमा नामाः त्रमः इर्याप्रश्वाग्थः। व्यनामायाः ক্ষিপেদৃদ্ধা পজী কৃত্বা কনিষ্ঠি-काः॥ (निन्श नाम मूप्यः कीव- न्तास भूकी खिंठा। है जि उस मातः।
लिन्धः भूः क्यां। हे उत्तरः॥
लिन्धः भूः लार्छः। हे उत्तरः॥
लिन्धः भूः लार्छः। हे उत्तरः।।
लिन्धः भूः लार्छे व्यक्तनः। हे उत्तरः।।
लिन्धे व्यक्तः। सह है जि था जः। है उत्तरः। सह है जि बा जः। है उत्तरः।।
रक्ति । है जि जि ज जः। वे वि ज जः का सः।।
रक्ति मः ०। है जि ज जः का सः।।
रक्ति मः ०। है जि ज जः का सः।।
रक्ति मः ०। है जि ज जः का सः।।
रक्ति मः १ ह उत्तरं।।।
रक्ति कः भूः ह उत्तरं।।।
रक्ति कः भूः ह उत्तरं।।।

লেক: পু॰ আহার: । ভক্ষণ । ইতি হেনচন্দু: । ভৎপর্য্যায়: । স্থাদন ২ রসন ৩ স্বদন ৪ স্থাদি: ৫ । ইতি রাজনিঘণ্ট: ।।

मक्रावा।।

লেহন ক্লী জিস্ত্যারসগৃহণ !
চাটন ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়:।
জিস্তাবাদ:২। ইতি হেনচন্দু:।।
লেহিন: পৃ টক্ষন । ইতি হেনচন্দু:॥

त्वरः क्षी अग्उः। इंडि णफ् भावा।। त्वरुनीत्य जि ॥ त्वरुः क्षी विक्शूद्रापः। यथा।

लाकः मृ जूरनः।। जनः। हेल्डान्न नामानि यथा।
जू जूर्वः स र्म्य क्रमण्डलाक नामानि यथा।
जू जूर्वः स र्म्य क्रमण्डलान्न अरेक्षर्डलान्वा अप्रिकीर्डिजाः ॥ हेल्डान्न अप्रताकः। ज्रानाः। ज्रानाः। ज्रानाः। ज्रानाः। ज्रानाः। ज्रानिः। ज्रानाः। ज्रानिः। ज्रानिः।

্ছণ্নি ব্ৰতো ভ্তপতিন্ত সং। বাযু র্মন্ডসো হ্রিপতি তেন বাযু নভ স্পতি: ৷৷ ভাব্যস্য সূর্য্যাধিপতি **ख्य मृ**र्या दिव**ण्याः।** गञ्जबीञ्ज-तम रेफ्द एक्काः मह द्राक्रीमः॥ **ज्**र्लाक वागिनः मर्ख अन्नतीक ह ब्रान् मृत्। गक्छः मश्रक्षिः करिन क्षा खरेथव ठाथिरने॥ व्यापिक्राः वनवः नार्व उरेश्व ह गवाङ्गाः। চতুর্থে তু মহর্লোকে ভিগ্নন্ত কল্প वात्रिनः ॥ भुवानाः পতিভি: नर्दिः সেব্যতে পঞ্মো মহান্। মনঃ স ্ৰৎজ্নারাদ্যা বৈরাজক্ষ সূতা স্ত্রযঃ াচ্যঙে ভূসংস্থিতা ছেতে দেবা দেব-বিরোধকা:। সভ্যন্ত সপ্রনো লো-কে। ছপুনর্ভববাসিনা॰ ॥ বুদ্ধলো-ক: সমাখ্যাতে৷ হ্পুতীঘাত লক नः। महोजनार जर्जाः व उ উদ্ধৃ • দিবাকর:।। দশ তানি প্রুবে যাবদ্দিগুণে দ্বিগুণান্তরে । দশযো कन कार्रे इस भक् क्षा • शुनः मृ उः॥ ख्यादिः निक नकानि विद्याति। শৈক উচ্যতে। দ্বিগুণেযু সহসেুযু ্যোজনানা**ং শ**ভেষু চ ৷৷ লোকাভর ्गरेथरेवक अनुवामृष्कु विधीयरङ । - দেব দানব গন্ধর্য থক্ষ রাক্ষল পয়-गाः ॥ ज् उ विष्णाद्या रेक्ट जाही

তে (परायानयः । তে तुका अभा म-খ্যন্থা: পরত ভ্রম্মাবৃত্ত ॥ ভড়ো **২**মি বায়ু রাকা**শ**• ততো ভূতাৰি क्रांड । उड़ा गई।म् नुषामण्ड পুকৃতি: পুক্ষ স্তত: ৷৷ পুক্ষাদীখ-·রো জ্রেয়ে যদ্য শক্ত্যাবৃত্ত জগ**্র** । শিবোমা ভানু দেবানা পরাপর তরা মতা:॥ ইতি দেবী পুরাণে ত্রৈ-लाक्राच्रुपरय शुरुगाठ नीमाध्रा यः।। 🛊 ।। দিক্পাল।নাও লোক। যথা। পুলাগতিন্ত ভগবান্তণভঃ প্ৰেক্ষ্য দেবতা । আধিপত্যেষু শ্-ক্লেষু ন্যযোজ্যত যোগবিৎ।। ত্রনান ণামপি লোকানাণ দেবতানাণ দ্বি-জোত্তনা:। চকার শত্র- রাজান-रिन्छ। ना॰ मिछि भ्रबंभः ॥ भ्रवंग।। कोनिका दाजा मिक्न नहाः यसा मिनि । वङ्गः शन्त्रभागातु **উखत**-न्धाः नना थनी ॥ 🗱 ॥ भूगावजाः লোকা যথা। এবং বিভন্ন্য রাজ্যানি পুরা প্রোক্তানি যানি চা লোকাশ্চ विमाध मिवान ममावय भ्यक् भ्यक् u कमाहिए স्यामकानान् कनाः हिष्कत्तिर्याभान्। कन्यहिष्क्रिक्युविन (म्राजान् कम) विह्नुनियं नान् ॥ নানাবৰ্ণান্ কামন্যান্নেক **শভ যো** জনান্। সভান্ সূক্তিনা॰ লোকান

পাবনায চ স-ছিতান্ ॥ ভান্জে যে তপস্যন্তি সৌম্যা স্তারাগণাঃ সদা। এতে সুকৃতিনা॰ লোকা যে भाषाः भूगुक्यां जिः ॥ य सकति बरेशः भूरेगाः सभाश वद मिक्रोनः । স্বদার নিরভা দান্তা ঝজবঃ স ভ্যবাদিন: ৷৷ দীনানুগুছকর্তারে৷ বুন্ধণ্যা লোকপ্জিতা:। যোগযু-ক্তা মহাত্মানো যান্তি তত্ৰ ভগো-कृषाः ॥ नर्वः नशः क्रमायूकाः কোপিতা যে তমোজিতাঃ। এবং নিযোজ্য তন্যান্ স্বয়ণ লোকপি-তামহ: ৷৷ পৌষর বুদাসদন মা করোহ পুজাপতি:। সর্বে স্বয়য়-माख्यू भावतम् पिरवोकमः। तिनि রে ষেয় লোকেরু মৃহেন্দুণাভিপা-• লিডা:॥ ইতি বহি পুরাণে বারা-रुनापूर्जावनामाध्यायः ॥ ब्लाककाडा की अक्रिनामोवशः।

इंडि बाजनियणेः॥

लाकाकः पु॰ न्याः। इंडिणकः भागा।। जनम्यानाहम्यः।।

लाकिहर **भू** वृ**ष**ः। हेउ।मतः॥ লোকতুষার: পু কপ্র:। ইতি ब्राजनिर्घणेः॥

লোকনাথ: পু॰ বুদ্ধ:। ইভি ত্রিকা खानवः॥ वृक्षा। ইতি नद्रवृ বলী। বিফু:। ইতি তস্য সহসু-नाम (खाखः ॥ भिवः। यथा। च-किक्षनः मन् शुख्यः म मम्प्राः म লোকনাথ: পিতৃসন্গোচর: স ভীমৰূপ: শিব ইত্যদীৰ্য্যতে ন जिल्ल याबार्थ्यक्तिः शिशाकिनः॥ **ই**ভি स्मात्रमसुरः ॥

(बाक्शानः भू द्राजा। ইउ रना-युषः ॥ रिक्नानः । यथा । इत्नु। বাছ: পিতৃপত্তি নিৰ্মতি বঁকণো श्निणः। ध्नमः मञ्जूरेक्ठव (लाकः পালা: পুরাতনা: ॥ ইতি বহি-भूत्रागः ॥

लाकवाक्रवः शु॰ मूर्य्यः। इंखि बहैं। थतः ॥

लाकमाञा जी नन्तीः। ইভামরः॥ म्य्राः। इंडि লোকলোচন: नम्बद्धावनी ॥

(बाकवाश: शु· नर्बाठात्रवर्किंठ: 1 यथा। लाकवाञ्च (या वाञ्चि ग-বাশ্যাচারবজিত: । ইতি জটা-थ्वः ॥

लाकविनायकः भू॰ गुरुविष्मकः) यथा। ऋन्त्र्वाह्या (य ह आर्य)-ক ত্রাসকাদয:। কৌমারা স্তে ভূ-वि द्धिया (य ह त्नाकविनायकाः ।। সহসু শত সংখ্যাতা মর্ত্যলোক **লো**কেশ্ব

'বিচারিণঃ। ইতি বহি পুরাণ।।। बन्मु जिः লোকবিশু,ডি: खी কিয়দম্ভী। ইতিকেচিৎ।। लाकायजः ब्ली उर्काउमः।। চার্বাক-শাস্ত্রণ। ইত্যমরভরতৌ ॥ **लाकायिकः भुः ठादाकः। इंडि** (रुमध्याः ॥ स्रनामथ्याञ (नाकात्नाकः পর্বত:।তৎপর্য্যায:।চক্রবাড:২ । इंडामद्रः॥ (व माक्तिबीभाः नशी মাবেষ্ট্য পাকারবৎ স্থিতে গিয়ে লোকালোক ইতি মনানখ্যাতে। অন্তর্লোক্যতে স্ব্রিশ্রিভিঃ স্প্ শ্যমানহাৎ ইতি লোক:। তথা বহি: সূর্তকিরণাস্পর্শাৎ ন লো ক্যতে ইতি অলোক:। লোক कीक्ष कर्यां वक्ष लाक्ष्मानो অলোকশ্চতি লোকালোতঃ। চ ্ক্রণ নহীচক্রণ বণ্ডতে বেপ্টযতি চক্র বাড: 1 বডি ড বেষ্টে চ বণ জ্ঞাপক

लाकिनः शु॰ नुका। ইত্যার:।। वृक्षा छरः। इंडि बिका अन्यः॥ शातमः। ইতিরাজ নর্ভ:।। লোকেশ্বরঃ প্রজ্ভেদ:। ইতি जिका ७ (भवः ॥ ज्वनानाः जना

সিদ্ধস্যানিত্যত্বাৎ ন নুণ্। ইতি

ভরত: 11

(नाठक

নাঞ্পুভূচ ।।

লোকেখরাত্মলা স্ত্রী বুদ্দশক্তিতেদ: । তৎপর্য্যায়:। তারা ২ নহান্রি: ১ ওকারা ৪ খাহা ৫ খ্রী; ৬ মনোর-মাণ তারিণী ৮ জ্বা ৯ অন্তা >० मिवा >> थ्रुवामिनी > ंख्रु। ১০ বৈশ্যা ১৪ नीलসরস্থ ১৫ শদ্বিনী ১৬ নহাতারা ১৭ বসু-थात्रा १४ धनन्त्र १३ जिल्लाहर्ना ২০ লোচনা ২১। ইতি হেনদন্র: ॥ লোচ ঋক ভাসি।ইতি কবিবল্প-क्रगः॥ य अनुत्नाहरः। जामि ही-छो। किन्छ भुक्रवाज्य भद्रगरह-বৌ ভাষ ইতি মৃদ্ধন্য যকার• মৃত্রা বচনাৰ্থ নাহ্তঃ। ইভি দুগালা**সঃ।।** व्याञ्च अङ्ग्रेदक। ই छ पुर्या नानः ॥ क्रेकः भगाताहन भूनिषान नि उ गावर । य अनुत्नाहर । **ड ला**ठाठ कार्या नुषी: 1 इंडि मुर्गामानः ॥

লোচ॰ त्री अनु। ইতি करे। पदः॥ লোচক: गु॰ मा॰मिल७॰।। जिक्-उातका॥ कड्जन ॥ जीगा नना-हे (जे ब न) । कर नी ।। नी वा व 🖫 ।। निवुं किः ॥ कराभूबः ॥ मूपीं ॥ जुन्नथहर्षा इंडि मिनी ॥ नि-व्याकः। इंडि भपत्रवावनी।।

রাজনির্ঘণ্ট: ।।

- 《লাচন• ক্লী চল্ডঃ। ইত্যমরঃ॥ তম্য **मुजाम्**जलकन स्था । वकुरियः পদ্মপত্রাভৈ র্লোচনৈ: সূথভাগিন: । মার্জার্লোচনৈ: পাপে। ন্ছাল্ল। **अथृशिक्टलः** ॥ ज्रृताः (कदत न वा শ্চহরিণাক্ষা: সকল্মবা:। জিল্লৈ শ্চ লোচনৈঃ ক্রুরাঃ সেনান্যে গঙা (बाहनाः ॥ शञ्जीत्राका देखताः मू। मंखिनः श्ववक्ष्यः। नीत्वादः পলাক্ষা বিঘা•স: সৌভাগ্য•শ্যা-বচক্ষৰা ।। স্যাৎ কৃষ্ণভারকা. ক্ষাণা মন্ধা মুৎপাটন কিল। ম **खनाकाण शाशाः** मुहर्निः बाः मुह भी घरनाइनाः ॥ मृक्तिका विशु লা ভোগে অল্লান্ জ্ঞাতি চোমত। ৷ বিশালোমতা স্থিনি দরিদা · বিষনজ্ব: ॥ ই**তি** শাক্তে ৬৬ ष्यशायः॥ লোচনহিতা জী তুলাঞ্জন।ইতি

রাজনিঘণ্ট:॥

লোচনা জ্ঞা বুজশক্তিভেদঃ। অস্যাঃ भुगानः भर्गप्रायान्य लाक्यताः जाका भाष मुक्षेत्रताः ॥

(लाठनानयः भू॰ ठक्षागिविष्णयः । उद्भग्रीयः। याजिमसः २। इति ত্রিকাওশেষঃ ॥

(बाइनी जी महामाविनका। इंडि

(लाहमकंदेः भू ' लाहमखकः। इंडा-मज़िकायाः यागी ॥ (लाप्रमुखक: भुः समृत्रभिष्योय**सः।** ক্ৰুজটা ই**তি** খ্যা**ত: । ক্ৰেৰ্যনা**-निक्ठि किहिए। उए शर्यायः। **थता** था २ कातवी ० मीनाऽ ३ मयुत्रः ৫। इंडापदः॥ (नाहन्दं हेः ५। ইভি ভরভ:॥

লোট স্ব উন্মাদে। ইতি কবিকল্প-क्रनः ॥ य जनमादे । लादे जि लाकः উचाराजीजार्थः। इंजि पूर्णामानः ॥

নেট্ন: পু অভিলোটক:!ইতি गः किश्वभाद्मागानिवृद्धिः ॥

लाङ या उँचारि। इंडि कविकन्न-कनः ॥ ११ वज्ञाउर । इंडि **पूर्णामामः** ॥

लागवृग ही नवगवृग। इंडि ब्राज-नियंकः ॥

লোণা ভী ফ্দুল্লিকা।ইভিরাজ-निर्द्धः ॥

লোণার॰ ল্লী ক্ষারবিশেষ:। তৎ-পর্য্যায়:। লবণোত্থ•২ লবণাকর-क • २ वर्गमरः ८ कलक • ६ वर्ग-कादः ५ व्याः १। वामाखाः। অত্যক্ষর । গ্রিক্র । পিত্রবৃদ্ধি:

कातिषु । कात्रषु । क्षेत्रझवनषु । । बाज खन्मामि म्मानामिष्क । इंजि ब्राजनिर्घण्टः ॥

লোণামা স্ত্রী ক্ষুদামিকা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

लाङ क्री (खरधनः। उद्भर्गायः । (नाधुः २ । ইতি क्रिंगस्तः ॥ (नाधुः) (नाबः ४ नूष्णः ६। ইতি मस्त्रज्ञावनी ॥

লোত: পু ন্নী নেত্রাষ্ব। ইতি ত্রি-কাঞ্জশেষ:।। চিহ্ন । ইতি সিদ্ধান্ত-কৌমুদ্যামূণাদিবৃত্তি:।। লবণ ।। অশুপাত:। ইতি সংক্ষিপ্তসারো-ণাদিবৃত্তি:।।

লোত গ্লীলোত। ইতি শদ্ রত্তাবলী ॥ নেত্রজল । ইতি স ক্রিপ্তসারোণাদিবৃত্তি: ॥

লোধ: পু॰ স্থনামথ্যাতবৃক্ষ: ।
রক্তবর্ণস্য তস্য পর্য্যায: । তিরীট:
২ নার্জন: ৩ রক্ত: ৪ লোধু: ৫ তিনদ্ক: ৬ । শেতন্য তস্য পর্য্যায: ।
শ্রু: ১ শবরলোধু: ২ নহালোধু:
৩ শাবর: ৪ । ইতি রত্ত্বনালা ।।
অস্য গুণা: । অসু কফ বাত নাশিত্ত্বণ । চক্ষুষ্যত্ত্বণ শোথজিত্বণ: সরত্ত্বণ ইতি রাজবল্লত: ।।

ব:। গালব:২ শাবর:১ তিরীটা ৪ जिन्दः ৫ मार्जनः ७ । ইভান दः ॥ वह लाधुभाव लाध इंडि चेत्र-**छ। यह (अउलाधु इेडि मृज्**डि:1 আদ্য পাদঃ খেতলোগ্ৰে শেৰো রক্তলোধু ইতি স্বামী ॥ তস্য প-र्यागान्तर यथा। द्वापुः १ जिल्ल-उदः ৮ जिन्दकः ৯ काखभीनकः 🔎 लाधुकवृक्तः ১১ শञ्चतः ১२ इन्डि-রোধুক: ১০ ভিলক: ১৪ **কাণ্ডনীল**-ক: ১৫ ছেনপুশ্লক: ১৬ ভিল্লী ১৭ भावत्रकः ३৮। ज्यम् छगाः। करा-यद्रः। भीउद्रः। वाउ ककानुनानि-वु । हक्षुष्ठ वु । विष्टृष्टु । उब বিশিষ্টো বল্লোপুকঃ। ইতি রাজ-নির্ঘটঃ।। অপিচ। লোপ্র ভিল্ব ডি-ब्रीहेक माराबा गानव खथा। वि-তীয়: পড়িকালোপু: ক্রমুক: স্ল বলু**ল:** 🛭 জীণপ্রো বৃ**হৎপ্র:** अडो वाकानुनामनः । लाख् गारी वयः भीउ मञ्ज्याः करः পिछन्ट।। क्यारमा ब्रक्तिखान्-গ্বাতাতীসার শোথস্থ ৷ ইতি ভাবপুকাশ: 11

লোপুকর্ক: পু॰ লোধ:। ইতি রাজ-নির্ঘট:।।

लाषुः शुः लायक्षः। ७९ भर्याः लाभः भूः (इनः॥ यात्रवी जायः।

(লাপামু

লোপাশ

म्निश्वारा र्जार्व येकः भुरुष्यन निश्चंदमा २वंशा वंशकंत्रन मस्ड वर्ग-नामः। उथारि। नाम विधिर्वण। स्वारित १८म्श मास्त्रा ब्रिजाहि॥ स्वित्त । नकरवास्त्रा विधिन्धः महाद्यो स्वारित स्वार स्वारित स्वारित स्वारित स्वारित स्वारित स्वारित स्वारित स्वार

লোপা স্ত্রী অগন্ত্যমূনিপরী। ইতি কটঃখর:।।

(बाशाकः भू॰ मृगानः। ইতি ক্রি কাওশেষः॥

(लाशानकः भू भृगानः। इंडि भद्रभाना।।

लानानिका जो मृगानी। ३७ मप्रभाना॥

লোপান্দ্। জী অগন্ত্যমনিভার্য্যা
। ইত্যানর:॥লোপয়তি যোবিতা।
কপাভিধান মিতি লোপাপচাদ্য
ন্ আম দুষ্তি সৃষ্ট: সৃষ্টি মিতি আন
নুদ্য অন্ ততঃ কমধারয়:। কিং
বা ন মুদ: রাতি অমু দ্য পতি শুমুযাযা লোপে অমু দ্য লোপামু দ্য ।
লোপা চ। লোপামু দ্য তু বৈদভী
লোপা জী সম্ভ্রমন:। ইতি কণ্ঠভ্ষণ । ইতি ভরতঃ ॥ #॥ অস্যা
অর্য্যান পুসক্ষেন অগন্ত্যার্য্যদান

निथारङ । व्यवसार्यामानङ मो द्भग मि इद्राष्ट्री विश्वाना । यथा वुकारेववर्ख। अभारश काऋत कः न्।। (भवजूरेज जिल्ल मिं रेन: । অর্ব্য-দদু রুগন্ত্যায গৌডদেশ নি-বাসিনঃ॥ নারসিংহে। শল্পে ভোষ্ বিনিক্ষিপ্য সিতপুল্লাক্ষতৈ যুঁত । मद्यगातन रेव एन्डाम्स्किगानाः মুথছিত:।। কাশপুন্ন পুতীকাশ অগ্নিকভসম্ভব। নিতাবৰণযোঃ পুঞ बद्धारात नमा १ ख छ ॥ প্রার্থনম্ভ। আতাপি ভক্ষিতাে যে ন বাতাপিশ্চ মহাসুর:। সমুদুঃ (माबिट्डा यन म स्म १गल्डाः भू-नीमज्भागका मिक्छ यगलाय नम ইভ্যনেন দেয় বিশেষানুদেশে সাং मान्।अ: शुांश्रदार। मक्किश~~मागृथ~~ হিত ইতি গন্ধাদাবলি পুষোগাঞ্চ-কত্বিমন্তাদিতি রত্নাকর: ॥ #॥ তংপত্ৰ)র্ঘ্যদান মন্ত্রন্ত । লোপাফু-দু নহাভাগে রাজপ্ঞি পতিবুতে । ग्रानाघाः भया मखः रेभवावकानि-বল্লভে॥ইভি নলনাসভত্ত্ব•॥ लानामु पानिः भू॰ व्यवस्मृतिः। ইতি পুরাণ ॥ लागामकः भू म्गानः। इंडि

राद्रावनी ॥

লোপাশিকা ত্রী শৃগালী। ইতি হারাবলী।।

লোগু: ক্লী তেষধন । লোভ । ইত্যমর: ॥

बाधी जी बाधुः। ই जिल्हा बद्दावनी॥

लाजः भू॰ वाकाङ्का। भत्रमुद्याजिः नावः । उट्भग्रागः । ज्का २ निञ्जा ७ वनः ८ स्पृश ६ काङ्क ७ শ'সা ৭ গদ্ধ: ৮ বাল্ডা ৯ ইছ। ১১ **ज्रे ३२ मरनाव्यः ३० कामः ३**८ ष्यि चित्र विश्व । इति (इन्हिन्सुः ॥ 🗱 ॥ ७ मा वक्त परशा भवः विखामिक मृक्षे (नजुः (॥ कृषि काय छ। अভिनादा विक्रान्त्र म লোভ: পরিকীর্ত্তি:।। ইতি পা-<
 जियायागनादि <
 जियायागनादि ।
 जियाय ॥ 🗱 ॥ त्र ह वृक्षाणा श्वताङ्का छः । যথা। ভুনধ্য মূভবৎ কোখো লোভ শ্চাধ্র সম্ভবঃ। ইতি নাৎ-(म) मृत्थार भित्रिताम ३ वाष्ट्रागः ॥ 🗱 ॥ म ज नाम्म काद्रगः यथा। लाज भुगार विश्वारेमः भूक्रवा নশ্যতে বিভি:। তথালোভো ন কর্ত্তন্যঃ পুনাদে। ন ন বিখসেৎ।। ইতি গার্ডে নীতিসারে ১৯৫ অ-श्रायः ॥ अभिष्ठ । जितिशः नद्रक

স্যেশ হার্ন নাশন মাজন:। কাম: কোধ তথা লোভ ভন্মানেত প্রয়ণ ত্যজেশ ।। ইতি জ্বীভগবদ্ধীতায়াণ ১৬ অধ্যায়:।।

(ना छोने जि (ना छ युकः । छ८निर्यागः । गृष्न्ः २ गर्छनः २ ल्ह्यः ८
व्यक्ति व व्यक्ति । १ देखि क्रि विद्या ।।
निर्माः २ । ই छ (इस्र हिन्सुः ।।

লোভ্য: পু• মৃদ্ধ:। ইভি হেমচন্দু: ॥ লোভনীয়ে ত্রি॥

लाम क्री लाक्षा है डिक्टी-धर्मा

ধর: ॥
লোম ত্রী শরীরহকেশ:। তথপর্যায:। তনুক্র: ২ রোম ৩।
ইত্যার:॥ তনুক্র: ৪ তনুক্ট ৫,।
ইতি শহরহারলী॥ তত্তুগর্ত্তহন্য
হাষ্ট্রমাসি ভবতি। ইতিসুথবোধ:
॥ অশিচ। বাষ্ট্র নামি চ নারীপাং
বৈদিকে নাধিকারিতা। উদরহ্ন্য
বালস্য নথ লোম পুরক্তনাথ ।
ইতি মৃতি:॥

लानकद्रशी जी ना नहना इंडि द्राक्षनिर्यण्डः॥

লোমকর্ণঃ পৃ॰ শশকঃ। ইতি ছেম-চন্দুঃ।। লোমযুক্তকর্ণবিশিস্তে জি।। লোময়॰ ক্লাইন্দুলুগুক•। টাক ইতি ভাষাঃ ইতি ভ্রিপুযোগ: ৷৷ লো-মহাভকে তি ৷৷

(कामणामः भृ॰ अक्रामणीयदाकः विरणयः। भ क् अवऽण्क्रम्विधणुदः । ইতি द्वामायगः॥

(जानभाष्ट्रं जी भूबीविष्ट्राः। ज्ञानाग्यभूत इंडि थ्राजा। ज्ञानाग्यभूत इंडि थ्राजा। ज्ञानाग्यभूत इंडि थ्राजा। कर्मभू: ८। इंडि (इसहस्युः॥

লোমফল ক্লী ভব্য । ইতি রাজ নিঘ্টা:।।

लामविषः भू॰ व्याष्ट्रापिः। इंडि (इयहन्द्रः॥

लामणः श्रु मृनिवित्णवः।। त्यवः
।। অভিলোনা বি: ভ জ । ইভি নেि मिनी ।। # ।। कना हिन्द हु (द्वा) मूर्थः
कना हिल्ला मणः भूषी । ইভি न।
मू पुकः।।

লোনশকাণ্ডা ত্রী ককটী। ইতি রাজনিঘণ্ট:।।

लामम्प्रशिनी जी नावश्री। इंडिमक् जिन्हा।

লোলশপুয়ক: পু॰ শিরীবর্ক:। ইতিরাজনিঘণ্ট:॥

লোনশনাজ্জার: পু॰ মার্জারবিশে বঃ। পদ্ধগঙ্গলা ইতি ভাষা। ভৎ-পর্য্যায়ঃ। পৃতি য়ঃ ২ মারজাতক: ० न्गकी ८ म्बनाउमः ए नक्षमा-ब्हांत्रकः ७ । इंडि ताबनिर्धन्छः ॥ व्यम् गृष्ठक्षाः। मक्षमार्ड्डात्रवीर्यु-ख वीर्युक्ट कक वाडहर । कञ् काष्ठहतः (नेब्युः मृगद्धः (यमगक्षमूर । इंडि ভावनुकामः॥

লোনশা জ্ঞী কাক্তম্বানাংগী।।
বচা ।। শৃক্শিদি: ।। নহামেদা ।।
কাসীসং ।। শাক্নিভিদ: । ইতি
নেদিনী ।। অতিবলা। ইতি বিশ্বঃ
।। শণপুল্লী ।। এর্বাকঃ ।। গন্ধনাংসী
।ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।।

लागमाञ्चर क्ली लागमाञ्चर ।
जरमोषधानि यथा । इति जामः
भाष्ण्य कि कम्मीमण्डम्या । এउप्प् विश्व कि कम्मीमण्डम्या । এउप्प् विश्व कि कम्मीमण्डम्या । युव्य क् ॥ ज्या र इति जाम्य उप्प्या । ज्या क् क्लानि ह । लाम्बाजम ममागुरू । लागमाञ्च मुख्य मनः म्ला । रेम-स्वा महिक्य मनः म्ला । रेम-स्वा महिक्य हाणम् ज्या (भ्य-य्य ॥ उर्का । इति गाम्य जाम-माजन मूख्य । इति गाम्य । ५६ व्यथायः ॥

লোনহ্যণ ক্লী রোনাঞ্চঃ।ইত্য-নরঃ।। লোনহ্যণঃ পু: সূতঃ। যথা। शृतानमः हिलाः हाक भूतानार्थितः ।
भात्रमः । भूथाराका वामिनिया।
रुष्ट्र मूका वि बामर र्यनः ॥ भ्
त्रान मः हिलाः लेखा रामी वासमा
महामूनिः । हेलि विकुभूतातः ०
व्यास्म १ ल्यायः ॥ क्ष्मा मह वनः
त्रात्मन रुजः । यथा । ज्या क्ष्माः ।
वन्ततामाञ्जाकाचा निमाय रुष्टः ।
वन्ततामाञ्जाकाचा निमाय रुष्टः ।
व्यास्म ।। हेलि किन्नुतातः २१
व्यास्म ।।

লোমছৎ পূ_' ছবিতাস'। ইতি হেমচন্দু:।।

लामानिका की म्नानिका।यथा
। लामानिका मीश्रकिस्रा किथि
कन्नामुथी ह मा। इंडि विकाशः
(भवः॥

<नानः जि हक्षनः॥ माकाद्वः। इउप्रज्ञः॥

लाना जी जिल्ला॥ नजीः। इंडि भिन्नो॥ हकनाजी ह ॥

ह्लालाकः भ् भूर्यः। यथा। भूलख छेराह। उउ: भूरकिन रहना भर्व वर निमाहताः। (छानाहिउछ उउ धर्मः हळू भू हिउभानमाः॥ उउ: भूरुक्षिः भूउत्र। भगह्छ निमाहताः । भूधाभोधार्य मःयूकाः भगहात ৰমন্বিভাঃ।। তক্ষ্যোভি ক্লেসা ভে-या॰ द्राक्ष्मानाः महाजानाः। गतुः नामक वन म्रारं। नक्काणि ह हन्तु-মাঃ ৪ ভত জ্বিভূবন বুন্ধন্ নিশাচর পুরো হতবৎ। দিবা সূর্য্যস্য সদৃশঃ क्रमायाक हम्पूष्ट ॥ उठः क्राथा-ভিভ্তেন ভানুনা বিপুভেদিভি: 1 ভানুভী রাক্ষস পুরু তদৃষ্টঞ বথে: ह्या ॥ जन्डानुना जमा मृष्टे काथा-থ্যাতেন চক্ষ্বা। নিশপাভান্নরাদ্দূ-ष्टेः कीनभुष्य इव गुरुः ॥ भउमानः मभारवाकः भूतः नावकरेकरेः । নমো ভবাৰ সৰাৰ ইদমূহৈ রধীৰত H ভেকা• কন্দিত মাকর্ণ্য চারণা গগণেচরাঃ। হাহেভুছকুশুঃ সর্বে रत्र ७ छः १ ७ ७ ५ १ मे ।। ७ हा द्र १ वहः नर्वः मुख्यान् सर्वत्वा १वायः। मुद्रा न विश्वयामान (कनारम) भाउ। उ ভূবি ৷৷ জ্ঞাতবান্ দেবপতিনা সহ-<u>সু</u>কিরণেন ত**ে। পাতিত**• **রাক্ষস**-পুরু ততঃ জুব্ধ জ্বিলোচনঃ ॥ জুব্ধ-ৰ ভগবান্ দৃগ্নি ভানুমন্ত স্বপশ্যত । দ্টমাত্র জিনেজেণ নিপপাত তভো হয়রাৎ ॥ ভড়ো বুন্ধা সুরপতিঃ मूरितः मार्कः ममज्यार । तमा महरू थे दावामः मन्दरः दवि काद्र-गार ॥ गदा म्थ्रा ह (मरवन नक्तः

ज्वनानिनः। <u>भ</u>ुनारः छक्ति। थीय बाद्रागम्या मुनानयर ॥ छा दिवाकत्र ज्यः शानिनाराय শঙ্কঃ। কৃত্বা নামান্য লোলেভি त्रथ मात्राभवर भूनः ॥ व्याद्रा-লিতে দিনকরে বুন্ধাভ্যেত্য সুকে-**लिनः। जवाञ्चवः जनगदः शुन द्रा-**রোপষদ্দিবি॥ ইতি .শ্রীবামনপু-রাণে সুকেশি চরিতে লোলার্ক জ-ननः नाम > व्यथ्रायः ॥ লোলিকা जी ठाव्यती। यथा। कु पु। रडमठा यहा ठाव्हती (ना লিক। চ সা। ইতি জটাধর: ॥ लालिजः वि न्नथः। त्याना इंडि ভाষা। नुन विभक्तं स्रमान्डात व . ঞি নোল: সো হস্য জাত: ইত্য-• র্থে ইত প্ত্যুয়েন নিষ্ণন্ধ: ।। লোলুপ: ত্রি অভিল্রা:। ইত্যমর:।। লোলভ: ত্রি লোলুপ:। ইভ্যমর:॥ লোপ্ট ড সংহভৌ। ইতি কবিৰুল্ল ক্রম:।। ড লোষ্টতে ধান্য লোক:। इंडि मुगामानः॥ लाष्ट• ही लोरुगल•। ই**डिद्राक** नियक्तः॥ (लक्षः। इन्जानतः॥ লোষ্ট: পু॰ ক্লী মৃত্তিকাথও। ডেলা ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়:। লেই: २। इंडि नद्रज्ञावली व्यम्बन्धः।

लाहुं: ७ मनि: ८। इंडि (रूम: हन्यः ॥ लाडेड: भू॰ लिहेप्डमनः। ইত্য भव्रहीकायाः खब्रजः ॥ लाईएक्नः प् लाईक्रमाधन-মুদ্দঃ ॥ মই ইতি খ্যাতে ইতি (किहर । उर भर्यायः। त्व हेरडर-नः २ (वार्डमः ७ (वर्डमः ८ (काहि-**मः ৫** (कांग्रेमः ७। ইত্যমর্টীকা। १ लाई: भू लाई: । इंडि इन-ठन्मः ॥ लारु क्री अ**धक। इं**ड्रानद्रः ॥ लारः भू ही लोरु ॥ खाक्क ॥ अब रेडबन । इंडि (मिनी।) क्वित्रः। इंडि ताक्षनियंग्रेः ॥ #॥ व्यथ मुख्लाइन। भगायः। मूख॰ ২ মুভাষস ত দৃষ্ৎসার ৪ শি-লাবাজ ৫ অশাজ ৬ কৃষিলোহ" १ बाद्र ৮ कृष्णयम २ ॥ व्यथ ভীন্দুলোহস্য পর্য্যায়:। ভীন্ধ ২

नजायमः २ नजः ४ निखः ৫ निखायम ५ मठे १ वायम ৮

নিশিত ৯ তীক ১০ থড়া ১১

मुख्यः ४२ व्ययः ४० विवायमः ४८

চীনল ১৫। অস্য গুণা:। ৰক্ষত্ব॰ । উক্তত্ব• । বাত পিত্ত

कक भुत्रह भाषु म्ल नाभिदः।

छीत्रद्वः। मूखाधिकश्राद्यः। देखि द्राक्षनिर्घण्डः ॥ 🗢 ॥ व्यथ (वारू-ংস্যাৎপত্তি নাম লক্ষণ গুণাঃ। পুরা লোমিল দৈত্যানা নিহতা-भाः जुरेत बृधि। উৎ भग्नानि भन्नी-- রেভ্যে লোহানি বিবিধানি চ।। বোহো ২ন্ত্ৰী শন্ত্ৰক তীক্ন পিণ্ডা कालायमायमी। ७३ जा मृत्रां ক্লের কফ দাহস্য কারিতা।। **অ**-न्धारमायः সুদূর্গক্ষা দোবার সপ্তাय-সস্যত্।লোহণ ডিব্রু রসণশীতণ सथूद्र· जूरद्र· ७क ।। क् कः रयमऽः **ठक्क् वृ** । लिथन वाउल कास् । কফ পিত্ত গর শ্ল শ্লাথাশ: প্লীহ পাণ্ডুতা:।। মেদে। মেহ কৃ भीन ब्रहें उर कि छें छहा पर हि ৷ যণ্ডত্ব জ্ঞান্য মৃত্যুদ্ণ ভারেৎ ভূদ্যেগ শ্লৌ সকতে ংশ্মরীঞ্চ। नाना क्जाकाणि उथा भुरकाण করোতি ভূলায মশু**দ্ধ লোহ**ণ॥ জীবহারি মদকারি চাযসং চেদ-শুদ্ধিমদস ক্ত॰ পুরে । পাটব॰ ৰ ভৰুতে শরীরকে দাকণা ভূদি क्षाक यहाँ ॥ 🗱 ॥ उब मात्र-(वार्म) वक्ष क्षाक । क्रम ভূছিখরাকারাণ্যস্থান্যশ্লেন লেপি-তে।। লোহে সুগু ৰ্যত্ত সূক্ষাণি তৎ

সার মভিবীযভে। লোহ সা-त्राञ्चयः इन्धार्गृरुगी. मिल्लाइकः ।। व्यक् महाज्ञः वाङः न्वकः **ग**तिगामकः। इप्लिंकः भीनमः नि-ख॰ याम माणु वार्शाइडि॥ 🛊 ॥ व्यथ कांडलाइमा बक्क १ लगाक। খৎপাত্তে ন পুসৱতি জলে তৈলবি-ন্দু: পুতপ্তে হিন্দু র্গন্ধ ত্যান্ধতি চ নিক্ল• ভিক্তভা• নিম্বকল:। তপ্ত• দুপ্দ॰ ভবতি শিখরাকারক॰ নৈতি ভূমিণ কৃঞাস্থ: স্যাৎ সলল চণকঃ काउरवारः उरुकः ॥ धःन्यारदार्नः **ण्वाम मानवाउ** ७ गन्दव । काम-वा (भाष क्रेंडानि क्र्य कांड मरा। बारार ।। श्ली हान नमू शिखक रक्हा-পি শিরোক্জ । সর্রানোগান্ বিজ-यक काल्यां है न जः नयः ॥ वनः বীয্যা বপুঃপুষ্টি জ্বভত গ্রা विवक्तराए ॥ # ॥ व्यथ कि छै । धायमानम् (लाइम्) मलः मध्र মুচ্যতে। লোহ সি হানিকা কিউী সি·হানঞ্চ নিগদ্যতে ॥ यःह्नाह• যন্গুণ প্রোক্তণ তৎ কিউ মপি ত-দ্ভণ• ।। 🗱 ।। অথ লোহস্যাশুদ্ধস্য দোৰ মাহ। যণ্ডত্ব স্থান্য নৃত্য:-কারি হৃদ্যেগ শুলৌ স্কতে ২শ্ম-त्रीक । नाना क्जानाक उथा नुका-

गः प्रकाह वृद्धान वन्नुवालावः॥ क ॥ व्यार्गाइमा दाय वास्य শোধন মভিধীয়তে। পত্তলীক্ত भंधानि (बाइन्यादी भुजाभायः। নিষিক্ষেত্তপ্ত তথানি তৈলে তক্তে চ কাঞ্জিকে॥ গোম্থে চ জলংখানা॰ ক্ষাবে চ ত্রিখা ত্রিখা। এব লোহ-স্য প্রাণাণ বিশুদ্ধি: সংপ্রভাযতে ।। 🚓 ।। अथ (लाइम्) भारत विविः। **मृ**ष्कत्वारु ভव• हुर्न• भाठावगक्छी ब्रेरेन:। मर्प्यवा भूरवेषक्रो पर्धा-(रव॰ भृष्टेखय॰ ॥ भूष्टेखय॰ **स्**भार्य्याक क्ठांतहि झिकातरेमः । शुरे बहेकः **ততো मन्तारम्यः जीक्षा मृत्रि र्ज** दि ।। 🗱 ॥ स्पन्ता । किलाजाम নাংশেন দরদং তীক্ষ্ চূর্ণতঃ । মদ্দ থেৎ কন্যকাদুৰি যাম যুণ্য় ততঃ পূটেৎ।। এবং সপ্তপুটে মৃত্যু লোহ हूर्न भवाञ्चयाट । माञ्जा श्नूब्रा (यागीरेमु: कत्मा १८न्। लाहमा-রণে। কথ্যতে রামরাজেন কৌত্ रुविधारूमा ॥ म्डकाप्दिखनः श क्ष रखा मांग्रह कब्बनी । हरनाः मन (लोइहर्न नप्तंसर कन्यकाम-বৈ:।। যান্যুশ্ম ততঃ পিণ্ড ক্ত্বা ভামুদ্য পাত্ৰকে। ঘৰ্মে ধৃত্বা ৰুবুক-मा भोधा बाहान्यक्षः॥ यान्वयाः

ভবেদুক থান্য রাশৌ ন্যসেত্তঃ। म्रख्नाश्रति महादक जिम्बास्य ज्ञान करत्र ।। शिष्ट्री ह गाल्यव्यापन বারিতর ভবেৎী দাডিমস্য দল भिद्धा उह बृर्खन वादिना ॥ उद्दरम्बा-यमण्दर्भः महीयार श्लावत्यम् नि । ज्या-.जरम भाषायखड़ भूरिएक भूनः भू-नः ॥ একবি॰শভিবারৈ खन् श्रियरा नाज मन्मगः। अवः महानि लाहा-नि बर्गारीना मात्रायर ॥ # ॥ এবং নারিত লোহস্য গুণা:। লো-হ• তিক্ত• সর• শীত• ক্যায• মধুর• एक। कक वयम। इक्षुष्र (ज्यान वाजन कार्यः। ककः भिन्नः भन्नः শ্ল শোফার্ল: প্লীহ পাণ্ডুতা:। भारता (नरु क्त्रीन् अष्ठः ७९ कि छै॰ তহ্বদেব হি ॥ #॥ গুঞ্জা মেকা• স-भात्र । यावर्मु नव व्रक्तिकाः । ভাবল্লোহণ সমশীবা অ্থাদোষা-नवा नदः ॥ स्याखः जिल्ले उल्ले नायामः द्राष्ट्रिकाल्या। मन्द्रमस द्र-मरिक्व वर्जायालाश्मवकः ॥ इंडि ভাবপুকাশ: ॥॥। লোহপাত্রে ভ-क्रन निरमस्या यथा। यहा ज्ञागरम পাত্রে পদ্ধ মশাতি বৈ দিজ:। স পাপিষ্ঠো ৎপি ভুড্কে ৎন্ন রৌর-বে পরিপচ্যতে॥ ইতি নৎ স্যস্ক

खनः ॥ व्यानितः व्याः नातः नयः नानः नदाः निषात्र स्वतः । ज्होः रिकः मध् खुः नातिरकरनाहकः ख्या ॥ कनः भूनकः यूटकिकिनः सक्तः भूनि त्रुवीट । ইতি वृक्तिः वर्खं क्षिक्कत्रव्याः ॥

लाइक्डेकः भू॰ महनवृक्षः। ইতি
भद्रिन्दुका॥लोइस्वक्डेक्टा।
लाइकाड॰ ही भ्यकाछ॰। ইতি
ब्राक्तिर्यन्तेः॥

लाहकातः भू लोहकातकः। ३७ हनामुक्षः॥

लाइकात्रकः भू॰ वर्गमञ्जाकि वित्मवः। कामात्र ইकि छाषा। छट्भग्रायः। (व्याकातः २। ইछ्य-भत्रः॥ (लाइकातः ० व्ययकातः ८ कर्मकातः ६ कर्मातः ७। ইकि छ-त्रख त्रख्यो।। उत्तर्याट्भित्त र्यथा। । (गाभावालुखवाय्याः देव कर्म-कारता १९४७ ट्र मुखः। ইकि भन्ना-भात्रभक्षिः॥

रणाक्किष्ठे क्री लाइमल। ७८गर्यायः । किष्ठे २ लाइह्र्न ०
ज्यामल ८ लाइक ६ क्षह्र्न ७
लाई १ लाइमल । चम्रक्ताः
। मधुत्रवः। कह्र्यः। उक्षवः। क्रिनाक गक्तिण्ण महह्ल (मह छम्।

लाक मानिष्क । देखि जाक निर्यक्तः ॥ जानि । जानमानम् लाक्मः भवः मध्य सूम्रस्य । त्वाक्तिःकानिक। किछी निःक् क्ष निगम्रस्य ॥ ब्रह्माकः यक्ष्यः (शुक्तः उद्दक्ति सनि उप्रकारः ।

(बारुप्र्न क्ली (बार्डिकेडें)। हैडि बार्जिकेडें।।

(बारुकः द्वी (बार्किकेः। इंडि ज्ञाकिर्यकः॥ काःम्यः। इंडि (ह्-महन्तः॥

লোহ দাবী পু• **টক্দা:। ইভি রাজ**-নিষ্ট:॥

লোহনাল: পূ॰ নারাচ:। ইতি ত্রিকাগুশেষ:।।

लाइन्हः न् कद्मनि । इंड प्र मद्रः ॥ लोइनयन् हेग् क् वि ॥ लाइन्डिमा की लोइनयीन् कि-मा। डः भर्यायः । म्यी २ ङ्गा ७ । इंड प्रदः ॥ म्यो ४ म्यिः ६ म्यः ५। इंड खद्र डः ॥ म्यिका १। इंड मदद्र इावनी ॥

লোহনয॰ তি লোহাত্মক। লো-হনিমিতি। লোহলদাৎ তদুপার্থে নযট্ পুত্যযেন নিয়ন।। লোহনারকঃ পু॰ শালিঞ্জাকঃ।

लाशर्ग

इंडि जिकाश्चलब बाजनिर्वरणे।। जारुवः शृ भृद्यनागर्यः। इंडि भिष्मी॥ जारुवः जि खंदाक्रवाक्। इंडि बदः॥ जारुवारुकणः॥ जारुवतः जी वर्षः। इंडि जिकाश्च-ज्याः॥ जारुवतः शृ हेकपः। इंडि एम-हन्तः॥

লোহসঙ্ব প্রী বর্তনাহ । ইতি ব্রাহ্মনিষ্ট: ॥ মিশ্রিততৈ জসঞ্চ ॥ লোহাখ্য প্রী অগুক ৷ ইতি বহু নালা॥

ভিসার ইতি পঠভ্যন্যে ভত্র লোহ• শত্র- অভিসার্য্যতে প্রাণ্যতে श्क्विष्ठ विक्वाइनायुवारम निःरण-रवं न ब्राजन यक जा नी ब्राजना नी ब्र-न। माञ्चारकम। चबन (काशा दव ना नीदांबना का। इंडि खत्रडः ॥ পু• ভীর্থবিশেষঃ ৷ লোহাৰ্গল: यथा। वज्राक् उवारु। मृशु (एवि ह उत्त्व रचा प्रा नित्र्हिन। उक् यन्।इ वक्तामि महु क्यांता ग-ভি:॥ ভত: সিম্বটে গত্বা কি-শ-व्याजन प्त्र जः। (सह भाषा दर्श-রোহে हिमवष्ड नमानितः॥ उद লোহাৰ্গল নাম নিবাস মে বিধী-যতে। গুহা পঞ্চল। যত্ৰ সম-खाट भक्षरगक्रन ॥ जून ड भूगु যুক্তানা• নম কর্মানুসারিণা•। তব जिक्षामाइ॰ जामु डेमीघी॰ मि**नमा**न ছিত: ।। তত্ৰ বুন্ধা চ কদুশ্চ স্ক-(नरनर्क मक्ष्मगाः। व्याप्तिज्ञा वर्ने সবে৷ ৰুদু৷ অখিনৌ চ মহৌজসঃ ।। সোমো বৃহস্পতিকৈব যে চা-**न्या ह स्टिवोक्तः । उत्रा**टिकवार्ग-नः न्जा ठकः गृश् माश्रीक्रमः ॥ **छ**ा भानताः मर्ख कमस्त्रा लाकमुख्य-। मयः हिवाइतः कृषा क्षा मायाक रिक्की ।। भज्रकाहि

্সহসাণি শীঘ্নেব নিপাতিত । এব° লোহার্গলেভ্যাসীয়াম মে ভচ্চ কারিত ৷৷ একধারা পততাত্র ইন্দুগোপক সন্নিভা। য স্তত্ৰ **স**া ক্তে মান সপ্তরাত্রোবিতো নর: ॥ वुक्तलाकः नमानानः वुक्तना সহ মোদতে। অথাত্র মুঞ্চতে পা-ণানছকার বিবর্জিতঃ ॥ বুদ্দালা-ক' পরিভ্যন্ত্র্য মম লোক্ পুপ-দ্যতে। গুছাখ্যানে মহাভাগে ক্ষেত্রে লোহাপলে ম্ম।। সিদ্ধি কামেন মর্ভ্যেন গস্তব্যু নাত্র বংশ-, য:। এতত্তে কথিত ভদে লোহা-ৰ্কাল নিবাসিক:।। মাহাত্মণ প্ৰান্ত প্রাক্ষি ওছা পঞ্চ মহৌদ্ধা। মঙ্গল্যক পবিত্রক মম ভক্ত সুখা-বহু[,]।। ইত্যাদি বরাহপুরাণে লো-হাৰ্যলমাহাত্ম্য বৰ্ণ- নামাধ্যাৰ: ॥ #॥ लोर भैवाक ही औ ह ॥ ধ্যোহি ব্লী খেডটক্ষণ। ইতি কল্চি मुाजनिर्घणेः॥ ब्लाहित जी लोहभाव। उद-भर्गायः। श्रद्धानाम्हः २ श्रद्धभावः ৩। ইতি ব্রিফাণ্ডশেষ:॥ লোহিত ল্লী রক্তগোশীর্য।। স ় 👼 ন• ॥ রক্তচন্দন• । ইতি মেদিনী 🛘 প্রস্থা হরিচন্দে। ত্ণ

ष्ट्रम् ॥ क्षित्र । इंडि द्राव्य-निर्धन्छै: ॥ यूष्य । इंजि (इन्हन्तुः ॥ लाहिङ: পु॰ नम्दिरमदः॥ ভৌম: ।। बक्दर्भः । इंडि (मिनि ।। द्रा-হিতমৎস্য:।। মৃগবিশেষ:। ইতি **न्यम्**द्रञ्चावकी ॥ भर्गः ॥ जुदाखदः १ 'ইতি ধরণি:॥ মসূর:। ইতি শব্দ-চন্দ্রিক।। রক্তাল্:।। রক্তশালি: া ইভি রাজনিঘট: 🛭 ব্লভেদ: 🚶 इंडि (इन्डम्दुः ॥ লোহিতঃ ত্রি রক্তবর্ণযুক্ত:।ইত্য-नदः ॥ रवाश्उक क्षी ब्रीजि:। ইভিবান विर्घणिः ॥ लाहिउकः मु भक्तगुरः। है डि শদ্মালা॥ পদ্মরাগমণি:। ইভি (इमहन्तः॥ (बाह्डिन्स्न क्ली व्ह्ना। इंड्र मदः ॥ द्रक्ठम्बक् ॥ লোহিতপুত্ৰক: পু॰ দাডিমবৃক্ষ:1 ইতি ভাবপ্কাশ:॥ লোহিতমৃত্তিকা জী গৈরিক । ইতিরত্ননালা।।রক্তবর্ণমৃত্তিক।চ।। **লোহিতা জী রাগাদিনারক্তবর্ণ।** ইতি কটাধর:॥বরাহকারা। ইতি नक शंनु का 11 जक्र भूवर्मदा । देखि

ब्राविविचित्रः ॥

লাহি তাক: প্ মঙ্গাগুই:।ইত্য নর: ॥ কম্পিলক: । ইতি রাজ নির্ঘট:॥ লোহিতানক: প্ নস্বা:। ইতি

লোহিতাননং পু॰ নসল: । ইতি
রাজনির্ঘণী: ॥ রক্তবর্ণসুথে জি॥
ধলাহিতাব: ক্লী তামু॰। ইতি জিকাপ্তশেষ: ॥

লোহিতায়সং লী র্ক্রবর্ণলোহকাতি:।ইতিমুগ্গবেগধব্যাকরণং।।
লোহিতাক্ষ: পুং বিজু:।ইতি
শদ্মালা।।কোকিল:।ইতি শদ্
চল্কা।।রক্তবর্ণচক্ষুর্জে তি ।।
লোহিনী জী রক্তবর্ণাস্ত্রী। বথা।
রোহিণীরোহিত। রক্তা লোহিনী
লোহিতাচ সা।ইতি ভটাধর:।।
লোহেভারুষং লী ধ্র্ণ।ইতি হেল

লৌকায়ভিক: প্ তার্কিকভেদ:।।
চার্রাকশান্তবেক্তা। লোকাষত।
বেজি ইত্যর্থে ফিক পুত্যুয়েন নিয়লো হবং।।

• ठन्मः ॥

व्यक्तिकः वि व्यक्तित्रवातिकः
। यथा । देविका व्यक्तिकरेख्यः
द्य यत्थाका खेरेथव (छ। निनी छार्थास्त्र विरद्धया भाषात्व्यक्ति। सनः
गुरुः।। हेन्निकवानवग्राक्तानमिनवृत्त्वो भूथमभूकद्रनः ।। (बाकाय-

হিত ইত্যথে চ ফিক প্তায নিয়
য়: । ইতি মুগ্ধবোধব্যাকরণ ।।
লৌকিকত। জী লোকব্যবহারসিক্ষরণ । শিপ্তাচায়ে হস্য শহস্য
ভ্রিপুযোগ: ।।

লৌকিকাগ্নি: পু: অস'ক্ষ্তাগ্নি:।

যথা। ন পৈত্ৰ্য যক্তিযো হোমো
লৌকিকাগ্নোবিধীযতে।ইতি শুজতত্ত্বা।

ली ज्यापि। ইতিকবিকল-क्यः॥ ठड्म्ब्यी। अञ्जल्ली-उट्य ইতি मूर्गामामः॥

लोशः नृः लाशः। ইত্যমরটীकायाः ভরতः। म ह नक्विवः। यथा
। काकिः > नाखिः २ काछः ० कालिकः ४ वकु हः ६ ॥ स्व मा अत्याहः
स्विथं मः काजाः। यथा। नालियर्थाः > উদ্বর্জন ২ অমুভাবন ৩
আত নালোয়ঃ ৪ নিবেকः ৫ নারণং
৬ দলনং ৭ ক্ষালনং ৮ স্থ্যালাকঃ
১ হালীপাকঃ > চ্র্নন >> প্রটপাকঃ ১২ পাকনিয়য়ঃ >৩॥ অস্তঃ
গাকঃ ১২ পাকনিয়য়ঃ >৩॥ অস্তঃ
গাাঃ। আযু রল বীর্যা কানদাত্বং। রোগনালিত্বং। শেষ্ঠভময়নামনবৃঞ্চ।। কৃফ্বন্স্য ভস্য গুণাঃ
। শোথ শ্লার্শা, ক্ষ্ঠ পাত্র পুনেছ্
মেদ বায়ু নালিত্বং। ব্যুংছৈর্য্য চঃ

कृत्डबः कात्रिष्। नात्रकष्। **७क दृक्ष ॥ (माधिक म्याम्य ७००)।** সর্বরোগ নাশিত্ব°। মরণনাশি-पुथः ॥ यमुकामा उमा खगाः । बाद्रगारगाग्रद्धः। व्यायुनामकद्धः। রোগ হৎপীড়া তৃক্ষা **ভড়তা কা**-तिषुक्ष । ইতি রহ্বাবল্যাদ্য: II#II व्यनार (वार्माय पुरेवाः॥ लोक्ठावकः भू नवकराज्यः। यव নিগতৈ বঁধ্যন্তে। ইতি পুরাণ ॥ **लोइब॰ क्री मखुब॰। ই**তি ब्रङ्ग-याना॥ लोरुजायः भू यम्प्रजालः। राम-न्दिसा इंडि ভाषा। इंडि मफ्-চন্দ্রকা।।লৌহনির্মিতভাভেল্লী।। ब्लोहजुः जी कठिनी। माञ् लोह भाउतित्मवः। यथा। लोश्याः ग्रायगा (नोहा (नोह जू: कर्तिनी जु-नि। इंडि मद्ठिन्तुका॥ लोर्नन क्री लार्मन । इंडि त्राजनिर्घणेः॥ लोइमञ्चः भू नत्रकवित्मसः। यञ সুীভি ভিদ্যতে। ইতি পুরাণ।। लोश्निर्मिउकी नक गा शोश की लोर**ः । इं**डि णद-ठिम्का ॥

लोशाया औ लोरूज्ः। इंडि नमः

ठिम्बिका ॥ -लोहिनः भुः लाहिनः। ३७ लाश्उ नदाट्यार्थक नुउत्त्व নিয়ন।। লোহিতসমূদ্ধিনি ত্রি।। लोशिजीकः बि लाश्जिर्गजुमाः । इंडि लाहिडमदा इवार्थ 'बैकक् भुज्ययन निम्नमः । इंजि निकास्टिकोग्री।। লৌহিত্য ব্লী লোহিতবু । ইভি विषिनी ॥ লৌহিত্যঃ नहर्त्वनः। ज ह वुक्षभूथः। इंडि सिमिनी॥ मागतः । इंडि नद्भावा॥ उन्र नम्बि-শেষস্য উৎপত্তি র্যথা। সগর উবাচ। অনোঘাযা**॰ কথ॰ জ**ক্তে लोहिरछ्या, वुष्तनः मुखः । कथः नास्त्रु जार्यशयाः द्रञः न कवनाः-সন: ॥ পারস্তৈণেয় পুশ্রো বা কথ জক্তে পিতানহাৎ। তৎ সর্বণ শ্রেত্নিहाমি কথ্যস্থ দিকোত্তম।। खिर्ब উवाह । मृग्दः न्नमाम् व कथवानि मञ्ख्रः। आर्थ्यानः तु-হ্মপুএস্য লৌহিভাস্য মহাত্মনঃ ॥ इतिवार्ष महावार्ष माछन् नाम নামত:। মুনি রাদীমহাভাগো জ্ঞানবান্ সূত্রপাধন: ।। তস্য

ভাষ্যা মহাভাগা অমোধাৰ্যা

बहानडी । हिन्नगुगर्जना मुर्व ख्न तृनतानुत्वाक्तवां ॥ छ्या नायः न रिक्नाममर्गामानवीक १वमर । लाहिड्यांबाना नत्रन छीएत रेव शक्षमाम्य ॥ अक्षम म ज्लानि रहा निवनुत्रामिरनाहरता वनाम-यनमध्रु हिन्न् वङ्कलानि ह ॥ **७ जि**नवमात्रं तुका मर्शलाक लि-ভামহ:। তত্ৰাৱগাম যত্ৰাভি আ-(भाषा भाष्ठाः शिक्षा ॥ ठा॰ मृष्ट्री (प्रवगर्द्धाञाः युवजी मिल्युमात्रीः। **ब्या**क्षिज सम्प्तिनाम् उथा जून्वि ভেন্দ্রিः ॥ উনীরিতেন্দ্রি। ভূত্বা জিঘৃফু স্তা॰ মহাসতী॰। অথাধাব खरा वृक्षा मः मूर्या मुग्नाफिंडः ॥ শাবনান বিখাভার দৃষ্ট্। মোধ। মহাসত। নৈব নৈব মিতি প্রোক্তা भर्ममानाः वानीयञ ॥ इस्यक्षावाह ষাতার মমোঘ। ছপিতা তদা। পর্ণ শাশান্তরগতা দারমাব্ত্য তৎ ক্ষ গ্ৰাৎ ॥ অকাৰ্য্য নম্যা কাৰ্য্য মুনি-পত্ন্যা বিগহিত । বলাৎ পুমৰ্থ্য চাरु खुवा दाक मनागारु ॥ অমোৰণা হৈব মুক্তে বিধাতুশ্চ ত म। नृभ : त्र ७ क कन्त ह उदेमवाण्य শ।ন্তনো মূনে:। চ্যুতে রেভসি ধা-**छा**लि रु नगान मनाश्रितः। लब्ब

যাতিপরীভাত্মা জত বৈ বাশুমণ যধৌ ॥ গতে বেখসি শান্তনু নিজ মা-<u> चुम मागठः। व्यागठा मृद्दे। रःमा-</u> नाः भरकाखः उदा जुवि। उक्षण গতিত ভ্ৰৌ বিধাতু জুলনোপম• ॥ ज्यायाः नित्रनन्द्र नर्गानाउद হিতা। কিমেত্ৰৰ শুভগে পুতৃত্ত॰ म्माउ ज्यर ॥ शकिगाक शक-कां ज । जब (का स्थ की मृण । जा তস্য বচন শুত্রা শান্তনু মুনি সক্ত-नः ॥ जगर्विछ्य नागममान्ता वि-কলানন।। হংস যুক্ত স্থানেনে কো-প্যাগভ্য চত্মুখ: ৷৷ কমওলুকরো ভীক রক্তি মাং সম্বাচত। তলে नया ভদ্দি उन्ह উটकान्डद्र लीनवा ॥ পুলাব্য ভেন্ন: সংঘাতো ম্যা শাপ ভথার্দিত:। দক তত্র পুতীকারণ যদি শক্রেসি শান্তনে।।। ন হি মাণ ধ্যণা সোদ্ কশ্চিৎ শল্পোভি জী-वज्र । न जन्या वहनः मुद्धा स्व বুকা। সমাগত:।। ইতি নিশ্চিত্য স্ব-नमा उड ब्रानभाता १७व८। दिवा थ्यात्न उक्कादा (मवकार्य) मून-স্থিত।। তীৰাবতারণঞ্চালি হিতাব कगाजाः मुनिः। ब्याद्याप्तर्कः विश्वः यिदा ब छार्या। भिम भवती ८।। इनः তেলা বুকাণ ভু॰ পিৰামোধে মমা-

-জ্ঞা। হিভাব সর্বলগভা**॰ দে**ব कार्य्यार्थ मिष्यस्य ॥ ভवज्या निकरे॰ ্ৰুক্ষা ৰ্যমেব সমাগতঃ। দ্বা মপ্ৰাপ্ত মহাকৃত্য মাব্যো: স সমর্গ্য চ ॥ গতো নিজাম্পদ তত্ত্ব কর্তু নহসি • **७**६५:। ७९ सुद्धा भाषाना दीका .म्याघा जीव विद्धि जा ॥ माञ्चयञ्जीव ্ভ॰ পুাহ পতি॰ নত্বামহাস্ভী। .बान्ध्या (जर्जा धामार्गाम न फिल्ड ্বিমন্কৃতা।। অবশ্যু । যদি কৰব্যু পীত্বাত্ব: মথিচোৎসূত্র। তত স্তস্থা .वहः भुद्धा युक्तः उथाकः भाष्टनुः॥ म्ब्रंग॰ भीदा ह उरखब उन्। गार्ड ्रब्रु (अहर्य । अ॰ कानिरेड: जास्त्रना (उत्बार्डि वृक्षिप: त्रजी ॥ गर्ह्ड॰ पः খানানোঘাখ্যা হিতায় জগতা ত তঃ। তস্যা কালে তু সংপ্রাপ্তে সং-कार्डा बन्मक्षयः ॥ उत्राध्य उन य ভাপি নীলবাসা: কিরীটধৃক্। **র**ত্রমালাসমাযুক্তো রক্তগৌর চ वुकावर ॥ ठज्ज्बः भग्नविष्ठाधत्र नक्षित्र उथा। निन्मातनिवःइ 🅶 जुन/कारया बला८करेत:॥ ७• साउक उथा ज्उ माउन (लांक मा-😽: । চতুণা॰ পর্বতানাঞ্চ মধ্যদে- | <
 न्य न्यादिक्या । दिक्या न (क्यां क्यां भार्ष्य मिक्ति गञ्जनामनः। जाक्षिः

निकार रेननः नूर्व नवर्जकास्यक মতেষা নধ্যে ষ্য **লও পর্তানা** विष्यः मुजः। कृद्माजिववृष्य निष्ठाः শরদীব নিশাকর: ৷৷ ত তোয ম-ष्रागः भूञ नामान्य कहिनः ययः १ क्रम खन्। मःकात्रानकतात्म्र **णुकरग।। अथ कात्व वङ्खिरथ वऽ**-ভাতে বুন্ধন: সূত:। ভোষরাশি स्कालन वृह्य लक्षरगाङनान् ॥ उ-यिन् (नवाः भन्नः मन् विजीय इद সাগরে। শীতামল্ললে ক্দের দে-ব্য ক্ষাপ্সরসাং মণৈ: ॥ ভিম্মিরস-(ब ब्राप्मा कामन्याः भुजानवान्। চক্রে নাত্বধা যোর মত্যুপু• পিতৃ-ब्राज्या ॥ उन्। थानम्। (नाकार ৰপিতু শ্চোপদেশতঃ। স জগায মহাজ্ও বুজাথ্য স্থাতু মিছ্যা II তৰ ব্ৰাত্বা চ পীত্ৰা চ মাতৃহত্যা• वानानगर। वीथी अद्रम्ना कृत्। তঞ্চ জ্ঞামবভারয়ে।। ইতি কালি-কাপ্রাণে কামদগ্র্যোপাখ্যানে ৮৪ অধ্যায়: ।। #।। অপিচ। জাত স্--नुउपः (मा २५ डीर्थ मामाम् उ॰ वतः। वीथीः भज्ञम्ना कृदा वुक्तमूध मवारुयर ॥ वृक्षमञ्जर मृजः मा **২থ কাসারে লোহিতা**স্থযে **কৈলা**-সোপত্যকাষান্ত ন্যপতন্ত্রন্ধণঃ সূতঃ

।। তল্যালি সরস ভীরণ সমূত্যায अश्वादनः। कठारत्रन मिनाः न्दी-মনযদ্দ্রণ: সূত্রণ।। ডতো ংপরতা-পি গিরি॰ হেমশৃক বিভিদ্য চ। কাম্ৰপান্তর পীঠমবাহ্যদমু হ-রি: ৷৷ তস্য নাম বিধি শ্চকে ব্যং <वाह्उगङ्कः। (वाह्उप़र् मः রসো জাতো লৌহিত্যাখ্য স্ততো হুভবং ।। স কামৰূপ মথিলং পীঠ भाञ्जावर वाजिगा। भागवन् गर्वे छी-र्थानि मिक्किन यां जि जागद्ग ॥ লাগেব দিব্য যমুনা॰ সংভ্যক্ত। বু क्षाः मुजः। भुनः भुडि व्योहि-**८७**९ गद्मा बादनायाबन ॥ दिव्यः मानि निडाडेम्हा त्या नत्ता निय-বেজিय:। স্থাতি ক্ষৌহিত্যতো-रयष् म गांजि वृक्षाः श्रमः ॥ टिज्ञन्त সকল মাস শুচি: পুযতমানস: । (बोहिड) (डाय यः नाडि न रैकवना भवाञ्च याए ॥ इंडिका-निका भूतात ४ दे अशायः॥ ল্পী গি শ্লিব। ইতি কবিকলুক্তম:॥ ওপ্ত্যবর্গাদ্যোপখ:। ল্লিনাতি ল্লীন: द्मीनिः। অन्তङ्गारिग्राश्य इंजि त्रना-নাথ:। লিঃনাতি। ইতিদুর্গাদাস:॥ ত্বী গিগ গত্যা । ইতি কবিকল্প क्यः ॥ वकाद्राभयः ग नीनाठि

দ্বীত: দ্বীতি:। গি দ্বিনাতি দ্বীন: দ্বীনি:। গিনৈব ক্যাদিত্ব সিন্ধৌ গ করণ স্থাদিত্ব বিকল্লার্থণ। ইতি দুর্মাদাস:।।

বকার:। সচ ব্যঞ্জনস্য উনজি শ বর্ণ:। যবর্গস্য চভুর্থবর্ণম্চ । অ-স্যোদ্বারণস্থান দম্ভ: ওপ্ত চ। ইতি व्याक्रन ।। #।। यवद्रनीयवकात्र मर শ ফ ব ভ ম বা ইত্যেক পদোক্ত্যা উৎপত্তিস্থান নোষ্ঠ মৃক্ত্যু দন্ত্যু कार्ग्रार्थः म्हामस्त्रांशि उ य म स ন ল সা ব ইতি ভিম্পদে পঠিত-वान् । यथा अन्दृर्वि इंड्यासी वकात्रमा अधादार केत्र म्हादार वन्यात्रमा भकारता न मार ॥ रिविष्काच जामार्शिङ्गनः দম্ভ এবেত্যাহ:। অতএব তদ্বি; रकाः भन्नमः भनः इंड्यासी उरेषः वाहात्रविष्ठ । इंजि मूक्षवाविष्ठी-काया॰ पूर्णानामः ॥ 🗱 ॥ उम्र পর্য্যায়:। বো বাণো বাক্ণী সূক্ষা বৰুণো দেবসংজ্ঞক:। ভোষং লা-স্তশ্চ বামাশো:। ইতি বীজবর্ণাভি-ধান ।। 🗱 ।। অপিচ। বকারে। ব-ৰুণো বাণ: স্বেদ: খন্নীশ্বরো জবঃ। ইতি কৃদুযামলে মত্রকোষ:।। #।। उन्। यक्षण यथा। वकाव हक्-

वाशांकि क्षती (भाक्षे म्यार्थे। পঞ্চ পাণময় বর্ণ ত্রিশক্তি স हिउ मना H बिदिन्सू महिउ वर्ग भाजामिछद्वमःगुजः। भक्षमिव-मरा वर्गः भी अविद्युद्धाना मरा ॥ **Б**जुर्दर्गभुषः दर्गः नर्दनिषि भुषा-যকা বিশক্তি সহিত দেবি ত্রি विन्तृ नहिन् गरा॥ इनि काम (श्नु उद्ध ।। 🗱 ।। (कां १ ज्य यू जाः রেথা বৃদ্ধ বিষ্ণু শিবাত্মিকা। মাখা শক্তি: পরা নিত্যা খ্যান মস্য পু চক্ষ্যতে II ইতি বর্ণোজারভক্ত ॥ श्री वर्षानः। वन्त्वस्तुन्नः (नवी विज्ञा भक्ष किना। मूक भाव।।यत्रवताः तज्ञशादाङ्कृवाः - পরাণ। সাধকাভীপ্রদাণ সিদ্ধাণ সিদ্ধিদা পিদ্ধসেবিতা । এব ধ্যাত্বা বকারন্ত তথ্যস্ত্র দশবা জ रभर ॥ इंडि वर्गाकात्र उद्धः॥ व रा इवार्थः। इंडि मिनिशा य ही भुष्ठजाः। इंडि सिमिनी।। বক্ৰণবীজণ। ইতি তন্ত্ৰ ।। यः भु॰ जाडुनशा वागृशा वद्यमः। इंडि (गिरिनी।। वार्चः।। मञ्चनः।। कन्यानः ॥ वनवान् ॥ वनिष्ः ॥ बक्गालयः। इंडि मद्दद्वावली।। **णान्वः॥ वजः॥ णा**श्कः॥ दन्त

मः। ইতি गरिनकाक्षत्रकोषः ॥ "
वः वि युगान्॥ वृग्रान्। युग्राकः
। युग्रान् मद्द मा विजीवा ठजूनी बही वह्रवहनाह्यत्मा १वः। ইতি
वहाकत्रनः ॥

वणः भू नृधानीबाहिः। छर-नर्गायः। महाजिः २ (भावः ७ के-नन ८ जल (अ जिंकन: ७ जन्म: १ यदेगायः ৮ महानः २। ই ड्राप्तः । नियन > बाजि: >>। इंजि ब-हेषितः।। अनक विराया जन्मना वा शानिना (मकलकनः महारमा व न हैि खरापिछाः । श्रान विष्णुग বা খ্যাত্স্যাপভ্যধারা বংশ ইতি সূভ্: । বমতি উন্নিরতি প্রপ্-क्षान् वं मः नामी जि मः। इंड्र **मद्र**ीकाया॰ खद्र छ: ॥ 🕸 ॥ क्ष-बार्जिविष्णयः। वाँण इंजि जाया। তৎপर्य। युक्नातः २ कर्यातः ত বুচিসার: ৪ তৃণধুত্র: ৫ শতপর্যা ৬ यवकनः १ (বশ: ৮ মস্কর: ১ তেজন: ১০। ইত্যনর:।। কিন্তুপর্বা ३३ । इंडि किंगवतः ॥ वसुः ३२ । ইতি শব্দরহাবলী।। তৃণকেতৃক: २० करोलु: २८ करोकी २० महा-वनः ১७ मृष्युष्टिः ১१ मृष्टमः ১৮ धन्क मः १२ भानूषाः २० मृत हा छः

२)। यम् छनाः। यहाद्राः। वैदी-यवः। किकि डिक्यः। भीउगयः। मूबक्ह गुरमहार्मा शिख राहानु मानिज्य। इंडि क्रावनिर्यणः।।।।। व्यक्ति। यः नः नः नः हिमः चापुः कवारका विख्याधनः।(इननः कक निखन्नः कशम्या लाचित्राक्षा क्ट क्रीयः करूः भारकत्राम करका छकः नवः। कवावः ककक्ष सानु विषाही वाङ निष्ठनः॥ 🛊 ॥ छः म्बराख मंत्रा क्याः क्यायाः करे পাকিনঃ। বাত পিত্তকরা উঞ্চা বন্ধনুৱা: কফাপছাং॥ ইভি ভাব नुकानः ॥ #॥ नृष्ठावयवः। नि-छेत्रभाषाइंडि डावा॥काः॥३ंड विषिनी ॥ वार्ष्णा अविष्यः । বাঁশী ইতি ভাষা। ইতি ধরণিঃ॥ ইক্: ।। সালবৃক্: । ইভি রাজ-নিঘণ্ট: ॥

वःमकः भू भ८न्।विःमयः।वानः পাতামাচ ইতি ভাষা। ইতি नम्भावा॥ इक्कृवित्नयः। वीनाह ইতি দোমশাড়া ইতিচ ভাষা। हेि बद्गाना ॥ यम् छनाः। बः णक खः ভिष्यन्ती वधु पर्भयकः या न रः। इंडि ताक वस छः ॥ दम्बर ही अध्या रेडि राजा-

वनी। **रःणककः जी आ**कारणाङ्गीयमानः म्बर्गा यथा। वृषाम्बक विख्याङ तिन्तु ज्वः ननीविगः। गुीपाकानः वन्नकरम् वाङ ज्न मक्षुन ॥ इंजि शतावनी ॥ व नक्त्र ब्राह्माहना जी कनाताहमा। इंडि ब्राक्षनिष्णैः॥ वंभवन भूर विग्यवः। इञ्जितान निर्योगीः ।। ৰি: সদ্ধুৰাত:। ত**ে**-नर्गायः। वीकाः २ वन्नाः अ इंडि (रुगठन्त्रः॥ कं मजा जी वं मात्राह्ना। इंडि नपत्रज्ञावनी ॥ ৰ শত পূল: विश्ववः। इंडि वाखनियणेः॥ वन्नवाना क्री (वन्यवः । इंडि वाजनिवरिः॥ वः भना निका खी वःभी। इंडि नद्रश्वनी ॥ বংশনেত্র• रेक् ग्रम । इंडि की ब्राक्रिक्टिः॥ বংলপত্র: পু नलः। ইভি রাজ: नियार्षेः ॥ वानम् मामता ही ॥ ব লগ এক লী হরিতাব । ইতি

त्र्नाह्माः ॥

वःभभवतः श्रुः क्रुम्नरम्यिकाः । वाँभभाजामाम् ३७ छाया । । इजिभसमावा॥ नवः॥ (थ्राउक्तुः । ३७ ब्राक्रनिर्यण्टः॥

বংশপত্রপতিত ক্লী সপ্তদশাক্ষর পাদছলে বিশেষ:। যথা। দিলু নি বংশপত্রপতিত ভ র ন ভ ন ল গৈ:।। নৃতন বংশপত্রপতিত ভর ন ভ ন ল গৈ:।। নৃতন বংশপত্রপতিত ক্রনি জললবং পশ্য মুস্কল মৌ ক্রিক মিবোত্তম মরকত্রপং। এষ চ ত চকোরনিকর: পুলিবতি মুদিতো বান্ত মবেত্য চল্ফুকিরণৈ প্রমৃতকণ্মিব।। বংশপত্রচিরতেতি কেচিৎ। বংশদল মিতি শন্তো।। ইতি ছল্ফোমপ্রেরী।।

ৰু শপত্ৰী জী নাডীহিকু: ॥ ত্ণ-বিশেষ: । তৎপৰ্য্যায: । বংশদলা ২ জীরিকা ৩ জীর্ণপত্রিকা ৪। অস্যা গুণা: । সুমধুরত্বং । শিশিরত্বং । পিত্ত বক্তদোবনাশিত্বং । ক্চাত্বং । পশ্মাং দুখাদাযিত্বঞ্চ । ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট: ॥

वःणशीउः शृ कनख्युन्:। ইঙি बाह्यनिर्मणः॥

वःमभूज्ञा जी नश्रावीणजा। इंडि अज्ञानिर्घणः॥

वःশन्त्रकः क्री हेक्पूग्लः । इंडि

লাজনিষ্ঠ: '।৷

বংশরোচনা জী স্বনামখ্যাতবংশ-পর ছিতত্থেভবণৌ বধবিশেব: া বংশলোচন ইতি ভাষা। তং. পর্য্যায়:। তুক্কীরা। ইত্যময়:॥ वः मालाहना ०। इंडि खत्रवः॥ जुगाक्रीती 8 मुखा द वाःणी ७ यः नहा १। इंडि ब्रज्ञाना ॥ की: त्रिका ৮। ইভি **मद्मत्र**द्वादनी U खुमा ৯ पुरुकीती > मुजा >> ब भक्तोबी १२ दिनवी १० एक्नाबा ১৪ কমরী ১৫ খেতা ১৬ বংশকপু-ব্ররোচনা ১৭ ভূস্বা ১৮ ব্রোচনিকা १३ भिका २० वःममकंद्रा २) । व्यन्ता खनाः। क्ष्यपुः। क्यायपुः। মধ্রত্বং। হিনত্বং। রক্তশুজিকা-রিত্ব। তাপ পিত্তোদেকহরত্বঞ্চ । ইতি ব্লাজনির্ঘণ্ট:॥ অপিচ। বংশ-का वृ•श्नी वृष्या वन्या साबी ह শীতলা। তৃঞা কাস জ্ব খাস क्रय भिडामु कामनाः ॥ हाद्र८ ল'ষ্ঠ' বুণ' পাণ্ড' কৰাবা বাত কৃ हু-बिए। ইতি ভাবপুকাশ:।।

বংশলোচনা জ্রী বংশরোচনা।
ইতি হেনচন্দু: ।। অস্যা গুণা: ।
ক্বায মধুরা ক্কা বাতন্নী বংশলোচনা। তুগাক্ষীরী ক্ষ্য খাস

কাসনী মধুরা হিনা॥ ইতি রাজ বল্লভ: ॥

वःभभक्ता जी वःभवाहना। इंडि त्रामनिर्यः।।

विश्वाका की वीशाम्लः। ই ि हिमहन्तुः॥ वः निर्मिक्न नाका ह वः ने खिन्छः। वः निर्मिक्त नाका ह वः ने खिन्छः। वः निर्मिकः। यथा। विश्वाकः हिम्हा विल् कर छो करतो। विश्वाकः वः ने इविलः म्या निर्देतः। स्वृश्र्यः शक्षमद्राणं मृष्कित्। वुः काक्षाता। मिन गाने नालिनाः करात नानः महितः शुनाङ् वः॥ वः ने खिन्छ मिन द्वानि। ই ि

षःশক্ষীরী জী বংশরোচনা। ইতি 'রাজনিঘট:।।

ছ्ट्यामक्षत्री।।

ৰ'শাগু• ক্লী ৰ'শাজুর:। ইঙি রাজনিষ্টা:।।

बःगान्वित्रिञः क्री वःगवित्रवर्गनः । जब् भूत्रागमः। भक्ष्यक्रगास्तर्गञः वक्षगविष्णयः। यथा। मर्गम् भू-जिमगंभ्य वःष्णा भन्नस्त्राणि व । वःगान्ववित्रज्ञाक्षिञ् भूत्रागः भक्ष-वक्षणः॥ ইতি गयत्रवावनी ॥

सःमाङ्दः भूः वःमग्राङ्दः। दा-(सद्वाद्धाः) इकि ভाषा । उ८भर्यतायः । कत्रीतः २ वः भागुः ७ ययकनास्तृदः ८ । ज्यमत्र खनाः । कर्तृदः । जिङ्कदः । जम्रदः । कयाः यदः । नय्दः । भीजनदः । भिजाः मुनार कृषु यदः । क्रिकातिदः । ज्यस्ति । विख्नद्वः । हिज्ञानः निर्वन्तः ।।

বংশিক ক্লী অন্তক। ইত্যমর: ॥ বংশিকা জী অন্তক। ইত্যমর-টীকাষা ভরত: ॥ বংশী। ইতি শব্দরভাবলী॥

वंशी क्षी मूत्रनी। वानी 🕏 🗷 ভाষा। **ই**তি नदत्रञ्जावनी ॥ कर्य-**ठ**जुडेग । ই**डि त्राक**निर्यक्तेः ॥ वंशीवार्षात्राविवद्रगः। रथा। छा-লেন রাজতে গীত ভালে৷ বাদিক সম্ভব:। গরীয় তেন বাদিত্র• তह-তুর্বিধ মুচ্যতে ॥ ভত শুবির মা-নদ্ধ ধন মিশ্ব চতুরিখা তত ভক্তী গতু বাদ্যু বংশাদ্যু শুৰি-त : उथा ॥ हम्मावनक मानक धन **जानामिक• मज•। न्यावित्र• यथा।** वःশाथ भावी मधूबी जिखिबी **ण**इ कारुवा:। (ठाउरी मुत्रनी वुका मृक्षिका सद्रनाख्यः ॥ मृक्रः काशालिक वंश्य क्यांवंश्य खशा পর:। এতে শুবির ভেদান্ত কবি?

छाः भूर्व मूत्रि छि: ।। वर्जु वः मद्रवः रेन्द्रव नर्बालाय विवर्षिजः। विगवः খ্যাদিরো বালি রক্তচলনেজো ২থবা ।। এখণ্ডজো হব সৌবর্ণো দন্তিদন্ত-ম্যো ৎপিবা।রাজত স্তানুজোবাপি लोहतः ग्राहित्का २ थवा।। कनिष्ठा-মুলি ভুলোন গর্ভরক্ষেণ শোভিড:। णिव्विविद्याभुवीरान वंभः कार्यंत्र মনোহর:॥বংশনৈব মতো হগীতি মতঙ্গমুনিনোদিত । ভতো **ং**ন্যে পি তদাকারা বংশাএব পুকীর্ত্তিতাঃ ॥ তত্ৰভাক্তা লিরোদেশাদধে। দ্বি-भिज भन्ननः। फ्रकात्रवसुः नदी उ भिष्ठ भक्ष्विभर्तना ॥ भक्षाकृवानि সংভাজা ভারর জাণি কার্যেৎ। सर्गाख्यान। ज्ञानि ज्ञानि कोननार ॥ वन्द्रीवीक जुन्मान अ-उ।का।कांक भक्त । भाडता चंद्यन कार्याः बद्रारेमा नाम (इंडाद ।। সিক্লুকেন কলা দেখা তেন সুধরতা ख्राद**् । भक्षामुला २**गः वः सः भागारहरेककाञ्चलिवृद्धिजः ॥ यस-कुलानि नामा गाए यावम्द्रीमणा-क्ता । यु कात्र जात्रत्र मुन्। याव-क्कृ वि यखन् ॥ **उ**प्ति नाम वः नाम ঝাণিকৈ পরিকীর্ত্তা একাঙ্গু-भा श्रेक्त्रक अन्त्रन कठ्तक्वा ।।

অভিতারতরত্ত্বের বাংশিকৈঃ সমুশে ক্ষিতঃ৷ ত্ৰযোদশাস্কুলো **ৰংশো ৎপ**-র:। নিন্দিতো বংশ তত্ত্বী**ত্তর ভণ্** मधननाञ्जः। अङ्गनम्, ख्या नत्म्त् विकारण १थ कर ख्या ॥ ठवात्र उ ভ্ৰমা বংশা মতক্ষুনি সম্বতাঃ। मनाञ्चला बहानतमा नन्त अकार-नाकुषः ॥ सामनाकुषभानस्र विज-यः भद्रिकीर्खिङः। हर्जमनाङ्ग्रह्मी-ভোজ্য ইত্যভিধীয়তে।। বুক্ষা কদ্যে व्रवि विकः क्यान्य व्यवश्रिकाः ॥ নৈবিড্যা প্রৌচন্ডা চাপি সুম্বরত্বঞ্চ শীঘুত।।। মাধুর্য্য মিতি পঞ্চামী कृटक्छिष् स्ताः मृजाः। भीटकात বহুল: স্তরো বিশ্বর: রুটিডো লঘু: ॥ व्यमभ्रमः विष्क्रयाः वर्षमावाः कृ ८ क् ए क् मार । वृथा भूरगार्ग वाङ्का मञ्जा गीउवास्त ॥ अञ् ৰ্দোষৈ যুঁতো হতীব নিন্দিজে ৰু-শিকো মতঃ। স্থানকাদিনযাভিজ্ঞো गमकाष्ट्रः सुरोक्दाः ॥ नी घुरुखः কলাভিজ্ঞো বা॰লিকো রক্ত উচ্য-তে। পুমকি इसমুকিক যুক্তিকে-**७।ऋ**त्व ७गाः ॥ मूझानदः मुख्रद् जङ्ग्नी **ना**द्रग किया। नगरुगमक জ্ঞান রাগরাগাঞ্চবেদিতা।। ক্রিযা ভাষা বিভাষাসু দক্ষতা গীতবাদনে

াৰহানে চাপি দু:হানে নাদনির্মা गकोनन।। गाज्गा शामराज्य खरमावाद्दापन उथा। वाः निक्ता শুণা ত্রভেম্যা সংক্ষিপ্য দর্শিতাঃ ॥ इंडि मःगीडमास्मामद्रः ॥ दाणाः वि अष्यकाउः। उदः ं भर्यायः। इन्।: २ वीकाः २ । इंजि ত্রিকাওশেব:।। बक इंड कोहिला।। गलो। इंडि कविकन्नक्यः ।। कोर्टिना भिर क्रिनीचारः क्रिनीकद्रश्यः। हे বৰ্ষ্যতে ড বন্ধতে কাঠা স্টিলা न्यातिज्ञर्थः। वहरङ काष्ठः कृतिः मः करत्राजी अर्थः। ইতি দুর্गাদাসः बकः शुः बनामश्राजशकिविर्णयः । उৎপर्यायः। कश्चः २। ইত্যমরः ।। ধারবলিভুক্ ৩ ককেক: ৪ শুক্ল वायमः ৫ शेषज्ञः ५ वत्कारेः १ गृह्वनिभिगः ৮। ইতি नद्रङ्गाः वनी।। निर्देश उ: २ लिथी २० हन्तुः বিহস্ম: ১১।ইডি ত্রিকাণ্ডশেষ: ॥ जीवामवी १२ जानमः १० मी-नवाजी 78 म्यायप्रायी ७৫ निक-बाकः १५ मास्रिकः ११। ইভি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ অস্য নাংসস্ গুণাঃ । শরারি বক কাকাশ্চ দা-ত্যুহাঃ প্রবাপহাঃ। ইভি রুজ্বা-

वनी ॥ जिम्हा ह म नाइन का-ठाक वक कोक महाद्रिकाः। नम्ही-मुथी मकानम्। वनाकान्ताः श्रवाः মৃতা: ॥ প্লবন্তে সলিলে ব্যবাৎ এতে তমাৎ প্লবা: মৃতা:। সংল চরাঃ প্লবাচ্চাপি কোশহাঃ পা-'দিন তথা।। মৎস্যা এতে সমা-খ্যাতা: পঞ্ধান্পজাত্য: । আ-न्भा मध्याः त्रिका खबरदा विद्या-नाम्नाः ॥ (भूगानाः निह्ना का-शि **माःमन्**डिनुमा ज्**मः** । उथाजिन वान्तिन एउ हि शाया भणाउमोः ম্তা:। ইতি ভাবপুকাশ:।। 🕫 ॥ यनामथ्याजभुञ्जवृक्षः । उर्भर्गा-यः। निववल्ली २ भानुभडः ၁ क-काष्ट्रीलः ८ वमुः ६ । इंडामतः ॥ এकाष्टीला ७ वुकः १ वमुकः ৮ वम् कः ৯। इंडि उड़ीका ॥ वकनू ह्नः २० **मिवम**ली २२ । इंडि मफ्तूज्ञ-वली ॥ काकणीर्यः ४२ ज्लाभूद्रः ३० निवित्यः ३८ काकनामा ३৫ वम-रुषेः १५ बन्द्रकः ११ द्रकनुष्ठः १४ মুনিতক: ১৯ অগস্তি: ২০ বহুসে-नकः २)। ইতি রত্নলালা।। অগভ্যঃ २९ भी घुणु झः २० मूनिकमः २८ तुना-ति: २৫ मीर्चकनकः २७ वकन्यः २१ मूब्रियः २৮। मिछ भी व भी व स्वाः

रि उ सम्मास्त्र मह जुर्वित्वा रगिष्टिः। मधुब मिनित स्राव भुग काम वि-नाननफ ज्उद्गः॥ उथातः। अगि শিশির গৌল্য তিনোবয় শুমা भरू। बनाम काम रेववर्गा ज्उन् वनात्रक्र ॥ इंछि ज्ञाननिर्व**ष्टः ॥ ञ**् পিচ। অগন্তি সমুন শীত চাতুর্থ ক্ৰিবারকং। নক্তান্ধ্যনাশনং ভিক্তং क्षायः कर्षाकि ह ॥ शीनम श्लया পিত্র বাত্র মূনিভি র্ম হ । ইতি ভावश्कामः॥ यन्।इ। वामकन्। ह भुद्राभि वक्रमनमार्टेष्ठव हि। कर्हे-शाकानि जिङ्गानि कामक्यकद्राणि D। ইতি রাজবল্ল जः ॥ वकः भाषा-প্ৰস্তুত্ৰ শিৰাপীডণ্ড সুবুত:। ৰসুক্ত শিবাস্ক্ত শিবেষ্টা ক্ৰমণ্-ब्रकः ॥ निवनिद्याः निवाङ्गारः ना স্তবো রবিস:নিভ:। বকোতিশি শির ভিকো মণ্ডুরো ম্পুগন্ধক:।। পিও দাহ কফ খাস শুনহারী চ দীপনঃ। ইতি চ রাজনিঘণ্টঃ।। শি-বনল্লী পাশুপত একাণ্ডীলা বুকো वमूः । ब्रुका १नुषः कर्षे खिकः कक निक विवाशकः॥ (गनिन्न ज्या बार बंह (नाथा मुनाननः । रेजानि ভাবপুকাশ:।।#।। তালব্যশকার:। ৰথা। শো বান্তো ৰপরো বকঃ। ইতি

बीबावनां जिपान ।। का ।। कारवज्ञाः ।। म्राक्तिविषयः। स ह जीवनस्यः। इंडि (अभिनी।। व्यव (स्नार्य शव-গাৰি ৰকালাৰে পঠিতো হয়শব্দঃ किंद्र व्यवद्योकासः उत्तरक्र व्यस्त इनकाद्रोपि नह नक बाजुउता क स्मन य भुडारयम अन् भुडारय म ह जाविजः॥ 🛊 ॥ यद्यदित्ययः। यथा । জল কছপ পাতাল দোল। ভ্ৰঙ্গ वाल्काः। वकारता वज उनाः मु। बजाबारगण म्विकाः ॥ हेडि नद्रिन्ति ॥ अम् विवद्रण रथा । मीर्यक्षे काइक्ला निवास य-न्न अपनः । जीर्याक् कृता भरहर **চ্न**্যা॰ बक्षे मिठि मृउ॰ ॥ ইঙি रेवम्डकः ॥ 🖈 ॥ च मूत्रविष्णयः । भ ह क्रिक्कन इंडः। यथा। वः वः वट्न-**ञ्च गर्द भाष्यिकात करो। गद्रा** क्रवाणगाज्यानः भागविदा भन् कं-नः॥ (७ ७क पर्नु र्यामा वशाम वृ भवक्षिकः। छख्रम् वस्त्र निर्छिन्नः गिरद्रः क्छ मिव छुड़ि ॥ म देव बदका नाम बङ्गिरादा बक्क्शवृक्। बागल्ड ठद्रमा कृषः जीक्ष्रज्र् रगुमद्रमी ॥ क्षः सङ्गवकनुष्ठः मृक्षे ब्रामाणस्या क्डंकाः । वज्रू बिन्मुगागीव विना ৰুষে কিচেত্ৰ:।। ত ভালুমুল। ् अस्ट्र मित्रद्वाशास्त्रम् लिख्तः सम्बद्धाः । ह्यू मान् । १ डिब्र-सम्बद्धः वक स्टर्ड मान् द्वः स्ट्रान्ड ॥ स्ट्रान्ड प्रमान्थः स्ट्रां प्रस्ति । शम्प्र- म्राह्म् स्ट्रां जीवन्। मूट्याव्हः वीद्वन्यं-स्ट्रिं क्रमाः ॥ हेडि स्विकान्यर्ड ५० स्ट्रिं) स्वार्षः ॥

ब्किंकिका जी न्या निर्मातिकाः। छ्या भर्म । वका निर्माहिक स्वातिको।।

बर्कांक्ट भू॰ जीमरमनः। ইভি জি-काश्रमवः॥ श्रीकृष्णकः॥

यक्ष्णः भूः वृक्ष्णः। इंडामञ्ज

वैक्तिमृतनः शुः जीमरमनः। ३४७ (२नहन्तुः॥ श्रीकृषणः॥

ৰকপুয়ঃ পু॰ বকবৃক্ষ:। ইতি শব্দ রহাবলী॥ অগতিকস্মে ক্লী॥

दकर्खिः भुः वकज्वात्वस्ति । यथा। भाषि । विकस्णान् विकस्णान् विकस्णान् । देवज्ञान् विकस्णान् । देवज्ञान् विकर्णान् विकास्य । देवज्ञान् विकास्य । व

माध्यत्रदश्यः । भारतः मिथ्रा-विनीजण वकवृत्ति स्वकाङ्गः ॥ इति ज्ञोकायाः श्रीवत्रवाशी ॥ व्याप्ति । व्यापाष्ट्री देव्विकः मा-व्याप्यवज्याष्ट्री देव्विकः मा-व्याप्यवज्याष्ट्री स्वाप्ति । इति भाष्याजत्रवाल् ३५६ व्यवप्रवः ॥ वक्रवत्री प् जीमामनः । इति क्राप्तः ॥ श्रीकृकण्यः ॥

वक्वुठी शृश्विभाविनीठः। वक् वृद्धिः। इति ब्रोडिकः॥ छन्। जक्षभायवा। ज्याधामृश्चिरिकंतिकः सार्थमायनज्यभावः। न्याधा वि-च्यादिनीजन्य वक्वुज्यदा विकः॥ इति मानमागात्र मन्ः॥

বকাচী জ্রী বকচিঞ্চিকান**ংস্য:।** ইতি হারাবলী।।

বকারিং পু প্রক্রিকা:। যথা। তদা
বকারিং সুরলোকবাসিন: সমাকিরদন্দন মল্লিকাদিভি:। সমীডিরে চানক শার সংস্তবৈ স্থলীকার
গোপালসূতা বিসিমিরে ॥ ইভি
প্রভাগরতে ১০ ক্ষমে ১১ অধ্যায়ঃ
বললঃ পুং স্থলানখ্যাতপুর্যক্ষঃ।
ভংপর্য্যায়ঃ। কেমরঃ ২। ইভামরঃ
।। কেশারঃ ১। ইভি ভরভঃ ।।
ব্রুলঃ ৪ সিংক্কেমরঃ ৫ ব্রুল্রঃ

७ जीधूगकः १ मृक्षः ৮ मूललः २। इंडि नदर्शावनी ॥ जीम्थमधू २० (मारुनः २२ मधुमुझः २२ मूत्र-ভি:১০ ভুমরানন্দ: ১৪ স্থিয়সমূম: २० णात्रिकः १५ कत्रकः ११ मी-म छः १४ विमात्रमः १२ ग्रम् कः २० धनी २३ महनः २२ महाा-মোদ: ২৩ চিরপুয়: ২৪। অস্যঞ गाः।भी उनद्गाङ्गाद्यावियामायः नानिष्। मथूबद्धाः कवायद्धा महा-ए। इर्वनायकवृक्त ॥ उ**्ज**जु-मखनाः। कठावः । कीत्राष्टादः । সুরভিত্ব । শীতলত্ব । মধ্রত্ব । शिकानः। कवायज् । भवामः गुरु-কারকত্বঞ্চ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ অপিচ। বঙ্গলো নধুগন্ধক সি হ (कनत्रक खबा। वजन खवात्रा शन् कः कृष्टेः भाकि व्राम छकः ॥ कक পিত্ত বিষ খিত্ৰ কৃমি দন্ত গদাপ-হ:। ইতি ভাবপুকাশ:।। তৎ क्लखनाः। वज्रनः मधुद्रः गाहि मर्रेड्याकद्रः भद्रः॥ ७८ भूमः গুণা:। পদা ক্রাম নপুর भীত। निखककामून्ट। उद्दर वद्य भु-भाग कङ्गादाएभन भारेनः। इंडि व्राह्मवद्गाः॥ ॥ व्याम्याप्ति र्था। विवत्र उपा ज्या मर्गः

अभूगाग्यः । आदार हि**षानु**खा ধ্বী সন্তাপয়িতু মুৰ্যুতঃ বা ভঙ ন্তমগুৰো দৃষ্টা কোৰামাত দৃশা হর:। মার মালোকযামাস শিখা-গাুচরণান্তিক।। আলোকিড জি-নেত্রেণ মদনো দুঃতিমানপি। পুা-দহত ভদা বুকান্ পাদাদারভা ककावट ॥ भूमश्माती हत्रानी मृद्धात्मा अमूमायुषः । उटमम्ब धनुः ल्रिष्ठः उद्धागायाथ नक्ष्या ।। यनामीन्युडिरक डकन्युर्ड महा-পুভ•। স চম্পকতক জাতঃ সুগ্গ-क्षारा खगाक्षिः ॥ नार्डान॰ সূভাকার• যদাসীদ্বন্ত্রতৃবিত•। ~~ড~~-জ্জাত কেলবারণ্য বন্ধল নাম-তো নগৈ:।। যা চ কোটী শুভা ছা-नीरिन्युनीलविज्विका। काजा ना भाषेना त्रम्या ज्यताकिवित्राधि-তা।। নাহোপরি তথা মুষ্টো স্থান **इन्द्रमिन्ड । शक्छना उरद्या-**তী শশাস্ক কিরণোজ্জ্বা॥ উদ্ব मूड्डेरा चायः कार्रेराः ज्ञानः विक्रम ভূবিত । তথা ছত্পূটা মলী সং-बाडा विविधा मूरन ॥ इंडि श्रीवा-মনপ্রাণে ৬ অধ্যাय: ॥ कहूका। इंडि द्राजः वञ्चा जी

निर्घणः॥

यत्रनी जी काकानी। इंडि मस ठिन्त्रका ॥ यक्षः भू वज्रवत्षः। इंडि मद् রত্বাবলী ম बाककका जी वनाका॥ वाजाव-ক্রিভশাখা। ইতি মেদিনী।। दरकाष्टेः भू वकः। इंडि विकाखः শেষ: II বক্ক ড পভৌ। ইতি কবিকল্লজন:।। ড বক্লতে। ইতি দুর্গাদাসঃ।। ৰক্তব্য: ত্ৰি ষ্প্ৰেসত:।। স্থীন:।। वहमाई:। इंडि स्मिनी ॥ वहरन क्ली বক্তা । বি থো বজু কানাতি সং। ইতি ভরত:॥ ঔচিত্যাৎ বহু বিশিষ্ট বৃদতি। ইতি মুঙ্গট:।। उद्भर्यायः। वनः २ वनावनः १। इंडामत्रः ॥ वनानाः ८ मधा ८। ইতি জটাধর:।। সৃষ্টুবক্তা। ইতি **ভরত: ॥ वञ्चायी । ইত্যেকে ॥ ७८ १**र्य)। याहायु कि १र्: २ বাণ্মী ৩ বাবদুক: ৪। ইত্যমর: ॥ বচন্ধ: ৫ সূবচা: ৬ পুবাক্প। ইতি क्रोवदः॥ निख्जः। ইতি मिनि ব্জু॰ ল্লী মূখণ। ইত্রদরঃ॥ তগর-भूनः। ३७ि **भद्र**भागा॥ वज्राज्यः । इंडि (मिनि)। इत्त्रिविष्णयः। इंडि (इन्हमु: ॥ उन्ना नक्षापि

यथा। खराजार्जमनः यकुः विदम्भः কদাচন। তথো ৰ্ঘথা ৰুপান্তে ২ঞ हन्त उपधुरनाठाउ ॥ वकु युद्धाः মগৌ স্যাতা মক্কের্যোনুষ্টৃতি খ্যা-ত ।। অত্র দিরাবর্ত্ত্য লোক: পূর-বিভব্য: ৷৷ বক্তাস্তোজ সদা ম্বের• व्यक्ति वार्णन क्ला। वल्ली-না মুদ্বারাতে শেতো ভৃক্ জ-कारबारिहः ॥ इंडि इल्लामक्षती ॥ পু॰ দন্ত:। ইতি ত্রিকাণ্ড-বক্তথ্য: (नवः॥ বক্তর: পু' ব্রাহ্মণ:। ইতি ত্রিকাণ্ড-শেব:।। মুখজাতে ত্রি।। ली मुখवामां । इंडि বকু হাল• किटि।। जिकाश्रामात मुथवाहु বক্নাল মিভিলিখিত।।। বক্তুপট: পু॰ অখানভোজনপারে। ভোবড। ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ । ভলিকা ২ ভলসারক ৩। ইভি (इगहन्द्रः॥ বকুভেদী পু তিব্রুস:। ইতি হেমচন্দু:।। মুখভেদকে ত্রি।। নারক:। ইতি রাজ-বকুবাস: পু निर्घण्टः ॥ मूथ्यञ्च 🕫 ॥ বক্রশোধন ল্লী ভব্যং। ইতি ব্লাজ-निर्वणेः॥ मूथणुष्किकद्रश्यः॥ क्षीद्रः । इंडि বকুশোধী পু•

' ষ্টাধর: ॥ মূধশোধকে ত্রি।। গ্রুগেব: পু॰ অধ্রমধু। ইঙি ত্রিকাওশেব: ॥

रकः क्री नतीयसः। उट्मर्यायः।
भूप्रेट जनः २। इंडामदः॥ यसः ०।
इंडि जरुः॥

इकः भः भरिनम्बः। इंडि सिमिनी ॥ मक्लग्रः । ই छ (रुमहन्तः ॥ ক্রদু:।। ত্রিপুরাস্র:। ইতি ধরণি: ॥ পর্লট:। ইতি রামনিঘট: ॥ বক্রগভিবিশিষ্টগুহ: 1 স তু যস্য ग्रमाण्डार त्रग्धिष्ठताणी-य जि॰मा॰मास्त्रगं जाम्भार भक्षम विशाला त्रवि खिश्रेजि । यथा । व জা: স্য: গঞ্চ যাষ্ঠ হকে বৃতি বক্ৰা नगार्था । नवस्य मन्यस्य जातो काया अक्का गिडिः ॥ द्वारिन কাদশে স্যে জভন্তে শীঘ্তা প্ন: । র'বাহ্নত্য:শকন্তি:শাবং সং-খাত্র কম্পাতে। ন তুরাশায়ন্তর-म्मार विजीयामि निक्शनः। द्राष्ट् किन् नहा बद्धी भीष्राणी हम्मू ভাকরী ৷৷ ইতিক্যোতিবস্তু ৷৷ ৰক: ত্রি অন্জু:।বাঁকা ইতি ভাষা 1 ७८ भर्यामः । अत्रालः २ वृद्धिनः ৩ জিহা ৪ উর্মিন ৫ ক্পি ড ৬ बङ १ यादिकः ৮ बदिनः ১ ङ्य 📗

বজকট: প্ বদরবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘট:।। স্টিলকটক্ষ ।। বজকটক: পু থদিরবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘট:।।

বক্রথয়ঃ পু• করবা**লঃ। ইতি রাজ**় নির্ঘণ্টঃ।।

বক্রগুবি: পুণ উষ্ট্র:। ইতি ত্রিকাপ্ত-শেষ:।।

वकः श्रः भूकभक्ती। ইতি भद-त्रञ्जावनी।।

বক্ষ তাল ক্লী বাদ্যবিশেষ:। তৎ-পর্য্যায:। নৃথবাদ্য হ। বক্ষনাল মিতি বা পাঠ:। ইতি ত্রিকাণ্ড- (ma: 1)

ৰ্কতালী দ্ৰী মুধ্বাদ্য । ইতি শহরহাবলী।।

यक्र जुः स् म्हनकी। इंडि भवत्रद्वावनी॥

वकर है: शृ णुरुक्षः । १००० हिए॥ वकनकः शृ शिणुनः अक्रमाकी। इंडिसिरिनी॥

ষকনল॰ ক্লী মুখবাদ্য । ইতি মুদুাঙ্কিত ত্রিকাণ্ডশেব: ॥

বক্ষনাসিক: পু॰ পেচক:।ইতি ত্রি কাণ্ডশেষ:॥স্টিলনাসাযুক্তেত্রি॥

বক্রপৃষ্ট: পু॰ জ্ঞী স্বরুর:। ইতি ক্রিকাণ্ডশেষ:।। সলোনস্টিল লাসূল্য

ব্রুপুষ্ণ পুশ্বকবৃক্ষ:।ইতি শব্দ ব্রুগ্রবলী ।। পল্পবৃক্ষ:।ইতি ব্যুক্তবিদ্যা

बक्रवामधः शुः अक्रुवः। ইঙি (इमहन्मुः॥ अधिमशृहणः॥

ধ্রত্ত প্রতি ক্রিকান্য । তেনাক্তি ২। ইতি বিকাপ্তশেষ: ॥

बक्तः शृ शनायनः। ইতি नमः त्रञ्जावनी ॥

यक्नाश्र्मः भुः सङ्ग्रः। ইতি ज्ञानिर्घक्तः॥ स्टिनभूष्ट् ही॥

वकवलुः शृः म्कदः। ইতি नद-तक्षावनी॥ श्रितेनम् थितिनाः है जि॥ वक्रमना जी श्रुद्धिनी क्ष्यः। ইতি वक्रमनिर्द्धः॥

বক্রাগু ল্লী কবাটবক্রফ:। ইতি রত্ননালা।। স্টিলাগুভাগণ্ট।। বক্রাস্থ: পু হংস:। ইতি ছেন্-চল্পু:।। স্পটিলাবয়বে ল্লী।। বক্রি: ত্রি মিখ্যাবাদী। বক্ষাতো:

ক্রিন্পুত্যযেন নিয়ন: ॥
বক্রী পু বৃদ্ধ: । ইতি শব্দরত্নাবলী ॥ বৃক্রবিশিষ্টে জি । যথা ।
লগ্রেশা যদি বক্রী স্যাৎ পু স:
কার্য্যেষ্ বক্রতা। লগ্রেশে ২স্ত গ্র

তে মর্ত্যো দুংখাদি ব্যাধিসংযুতঃ। ইতি ক্যোতিস্তত্ত্বং ।।

বজেকি: স্ত্রী কাক্জি:। যথা।
কানধেনুকল্পতকর্ত বুদ্ধপ্রাণ।।
অথ বৃত্তে বৃষোৎসর্গে দাতা বকোক্তিভি: পদৈ:। ব্রাহ্মণানাস্
যৎ কিঞ্ছিৎমযোৎস্কুত্ত নির্জনে।।
তৎকশ্চিদন্যো ন ন্যেমবিভাজ্য
থ্যা ক্রমণান বাস্থান চতৎক্ষীর
পাতব্যাকেনচিৎক্চিৎ।ক্ত্যপুদীপেপ্যেবং।ব্রোক্তিভি: কাক্
ক্তিভি:।ইতি শুদ্ধিভত্ত্বং।।
স্কাণি

विहेश्वय विषुवा॰ धृष्ठेः श्रविष्ठेः मञा॰ क्लूबन्नमां अथार भर् वर् जुं ज-🕶 ব্ৰোক্তিভি:। হীত: সমূপহাস মেতি গণকো গোলানভিজ্ঞ তথা জ্যোতির্বিৎ সদসি পুগল্ল গণকঃ পুশুপুপঞ্চাক্তিভি:॥ ইতি সিদা-स्रिनिद्धामानी भाषाध्यायः ॥ বক্রোধিকা জী অদৃষ্টরদহাস্য । देवकामाः। उट्भर्यायः। सिउः २। इंडि (इमहन्मुः॥ বথ ই সৃপি।ইতিকবিকল্লফম:॥ ই ব্য়ুতে। সৃপি গভৌ। ইতি **मूर्गानाजः** ॥ ৰখ সৃপি । ইতি কবিকল্পদ্ম: ।। ৰখতি। সৃপি গতৌ। ইতি দুৰ্গ।-मामः॥ ব্য ই থঞ্জে। ইতি কবিকল্পদ্মঃ।। ই বঙ্গতে। ইতি দুর্গাদাস:॥ বগাহ: পু॰ অবগাহ:।ইতিমুক্ষ-বোৰব্যাকরণ ভঙ্গতশ্চ।। ব্যু: পু বক্তা। ইতি সিদ্ধান্ত कोमुम्त्रामुनामिवृज्जिः ॥ वावम्कः । इंजिन-किश्वनात्राना निवृत्तिः ॥ ব্ব ই ড গতি নিন্দার ফ্রজবেষু। ইতি কবিকল্পজন:॥ই বণয্যত ড व खा का कार कर कि कि भारे कि । इंडि मुर्गादामः॥

वकः भू नमीवकः। इंडामब्रीकाः যা• ভরত: អ वका जी वन्नागुं । उर भर्गा-यः। भन्।यन २। ইতি जिकाश्व-(শ্ব: 11 বঙ্কিলঃ পু॰ কণ্টক:। ইভি ত্রিকাণ্ড-(णवः॥ वक्राः वि वक्रायथा। क्क्राः कार्रः । ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণ ।। वि**द्ध** क्री भाषीश्चि। उर्रभर्गायः । गण्कः २। इंडि (इन्हम्मुः ॥ विद्युः भू[,] ज्ली वाम्याउनः। हेर्नुः-गानिकायः॥ गृहसाक ॥ भार्या-**इ। इंडि निकास्टकोगुम्रागुना-मि**बृज्जिः ॥ বঙ্গ ক্লী খাত্বিশেষ:। রাণ ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়:। ত্রপু: ২ রর্জ क :) नाग जी वन : । मृद्यक : १ त्र वर : ৬ ভক্প এ ৭ পিট্ট ৮ চক্রম জ ৯ ভনর ১০ নাগল ১১ কন্তীর)२ **व्यानीनक ३**० मि हल ३८ । ইতি হেনচন্দু:॥ স্ববেত• ১৫ নাগ• ১৬ ত্রপু ১৭। ইতি শব্দরত্মাবলী। व्यम् छ्याः । ङिङ्बः । मधुद्रद्यः । ভেদিত্ব । পাণ্ডব্ৰ । ক্ৰমি বাত नानिवः। (नथनवः। किक्षिः)

পিত্রকারিবৃঞ্। ইতি রাজবল্পভা

ा। जनामूल्लाक मुहैवाणा का। जीजकः॥ (मणविष्णाव शृः जुन् । इंडि मिनिनी ॥ म जू भागीसना-स्वर्ग उपनाविष्णयः । यथा । यक् वका नम्ख्रका অस्ति विक्रिति রা:। ইত্যুপক্র্যা শাল্পা মাণ্য (गानकी: भुाहता बन्धमा: मृखा: ।।ইত্যন্ত মৎস্যপুরাণ বচন ।। ম - ভाउद्र॰ यथा। चाद्मिग्रामङ्ग वद्मी পবঙ্গ ভিপুর কোষলাং। কলিছৌ-छाञ्च कि इका विषर्ভ नवताष्यः। ইতি জ্যোভিস্তভূপত ক্মাচক্রবচন ॥ उत्रा नीमा यथा। ब्रह्माकब्रः नः মারভ্য বৃদ্ধপুগ্রান্তগণ শিবে। বঙ্গ-रिला यथा (भाकः मर्वमिष भु-🕶 দৰ্শক:॥ ইতি শক্তিসঙ্গমতত্ত্বে ৭ भद्रवः ॥ बनः भू वस्तुवःभीयवित्राद्धभूधः।

बकः भू॰ वस्तुवंश्मायवानतासभ्यः।
यथा। विनः मृजभागा काळा व्यक् वकः किन्द्रकाः। मृद्धा भोष्याम् वालया व्यनभान खथाक्ष्र उः। ইতি गाक्षर ५८८ व्यक्षायः॥ ॥ वा-र्खाकः॥ कार्भामः। ইতিমেদিনী॥ वक्षकः क्री मिन्द्रकः। ইতি तक्ष-भाना॥ वक्षम्भवार् वि॥ वक्षमः भू॰ वार्खाकः। विश्व हेठि

वक्ष्ण्यकः क्षी का ना १ इंडि एक्स

বঙ্গনেন: > প্॰ বকবৃক্ষ: । যথা। বিজ্যানক: > বঙ্গনেন ন্তুগন্তিক্ত: শুকনাশো মৃনিক্ষ: । অনলি: জনলীতি কিকাওশেষ: ।। অপিচ । রাক্তপ্রো মুনিতক্ রুগন্তি র্বহ্ণনেনক: । ইতি রুত্নমালা ।। অস্যু
পুল্ল গুণা: । বাসকস্যু চ পুত্রাণি
বহ্ণসেনস্য চৈব হি । কণুপাকা
নি তিকানি কাসক্ষ্যকরাণি চ ।
ইতি রাজ্যলভ: ।।

वश्राक्षविभिन्नः। है जि स्वायुषः॥ वश्रावी जि ह नामा जतः वश्रावः श्रुष्ट देवत्र त्रांत्र मृज्यः । यथा। वश्रावः श्रुष्ट वर्ष्टा मृज्यः । यथा। वश्रावः श्रुष्ट वर्ष्टा मृज्यः । त्रा हर्ष के छथा। (प्रणात्था माष्ट्रः त्रिक्त देवत्र श्रुष्टाः श्रुकी विंजाः ॥ व्यत्र स्वात्र । क्ष्मामित्व जित्र न्यः एवत्र स्वश्री काष्ट्र श्रिक्त निर्वे प्रवृत्त महत्यः । क्ष्मा क्ष्मा निर्वे प्रवृत्त स्वत्र । क्ष्मा क्ष्मा निर्वे प्रवृत्त स्वात्र श्रुष्ट स्वत्र विनित्या क्ष्मा निर्वे प्रवृत्त विनित्या क्ष्मा विक्षा स्वर्थः ।

মুরি তালা । ইছি (रुमहन्तः॥ बकाकी जी रेख्द्रवद्वागमाद्वाणिनी। ৰখা। ভৈরবী কৌশিকী চৈব ভাষা स्वनावयो उथा। यकानी छि-ব্লাশিশ্যে ভৈবৰ**সৈ**ধ্ব ব**ল্লভা:**॥ हेि क्षि क्षि उपादामद्गः॥ व्यज् म्बिः। मरनाकानुकास्गक्षिणासी णूक नवाना थद्र गीयद्रशा ना जाः णुः अगात्री कमनीयम् खिं वंद्राणि कमन শুচি সাঞ্গীতা ॥ ইতি সঙ্গীত त्र द्वाकतः ॥ व**त्रानी 'छेउवा (छ**रा , शृहाः भन्। म य एख छ। क्। य व हीना विख्छिया न्हेंना भुषमा मजा ।। इंडि मङ्गी उन्मंगः ॥ रहूनः भू ज्वमिक्षः। बँह्भी हैंजि ভাষা ইত্যনর: ॥ বডফু: জ্রী গঙ্গাসোতোবিশেব:। যথা। তস্যাঃ স্মেত্সি সীতাচ वडकः ज्या र कीर्क्जा । इंडि भद्याना॥ माह्कजुनानवर्षश गङ्गा यथा। এवः मान्यविद्यताः ি মিস্কৃতন্তী তত উপর তবেগা কেত[্] मामग्री वस्कुः পुर्वीष्ठाः विभि সরিৎপতি পুরিশতি। ইতি খ্রী-खागवाउ ६ काक ३१ वर्षायः॥ 'छ वाष्ट्र।। मत्त्र्रण। इंडि

कविक्युक्याः।। 'के वका । व्यवे तम् हेर अहम। न वह छ। नुवन् क। इ कि इकाव्यः। इंडि मूर्गामामः।। गत्माम । इंडि कविक्य-क्रमः॥ जल्ला वस्मवित्वः। ক বাচযভ্যথিলা লিপি মিডি रवायकः। इंडि मर्गामानः॥ म 🕓 वाहि। इंडिकविक्य-कगः॥ व विक हे वक्ता। अमार-ভিবি ভব্তি নঁ <u>প্</u>যোজ্যা। **ই**ত্যা**গ**-कातिकाः। ইতি एगामामः॥ वरुः शु॰ कीव्रशकी। इंडि सिन्नी।। वहः ही बाक्यः। इड्यान्नः॥ বচকুঃ পু॰ বান্ধণঃ। ইতি নেৰিনী।। वहनः जि वावनृकः। ইভিমেদিনীता भाविका ॥ वर्खिः ॥ खो শঙ্কভেদ:। ইতি শব্দরন্নাবলীয়া মেদিন্যাণ বচতা ইতি বরতা ইক্তি ह भारे: 11 বচন ল্লী শুগ্ঠী।ইতি শব্দচন্দিকা ॥ वाकुः । उद्भर्यप्रायः । इत्रा সর্বতী বান্ধী ভাষা বাণী চ मात्रमा । मित्रा भी का भित्रा ११वी गीर्जवी ভाরতীশ্বরী ॥ বাশাচাः वहमाशीना वार्युवी वर्षमाङ्का । বচন ভাষিত গোকি ব্যাহারোল विशिक्त बन्धा। वास्तु बन्धना

ातिक भर्गामः भविकी खिंतः। स्था ्याम क्या व्यागंतः एक छैद्या ममीविज्ञिः ॥ इंजि नवज्ञातली া। 🛊।। তৰু বৈধিশ। যথা। বশিষ্ঠ . उवाह । कहन जिविश रेमल लो किरकरेविहरक उथा। गई छ। नाङ পাজজে। নিৰ্মালজ্ঞান চফুৰা॥ অসভ্য মহিত পকাৎ সাস্ত শুভি সুনরে । সুবৃদ্ধি শতু র্বদতি निह (उदाः कराइन ॥ जालमः প্রিজনক পরিণান সুথাবছ । षयान् वर्धनी नन्छ (वादवरञ्जू যান্ধবং ।। শুভিনাত্রাৎ সুধাতৃল্যু সরকালে সূথাবহ। । সভ্যা সারা হিতকর কচসা শ্রেষ্ঠ মীপ্পত।। ब्बर न जिविधः लिल नीजिनात নিক্পিত । কথ্যতা ভিষমধ্যে কিং বদানি বাক্য নীপ্লত• ॥ ইতি বুদ্ধবৈবৰ্তে প্ৰীকৃক্ষমখণ্ডে ৪১ ष्यशायः॥ 🗫॥ विङक्तिः। ना जू मानि खानिक। यथाः कि द কৈক কেন কনাৎ কৃদ্ধ ৰ সাজ্জ महार । इंडि मुखरवाधवहाकत्रण ॥ करनगुष्टी जि वहत्नि छः। इन्छुः सबहीकायाः ब्रमानायः ॥ হচনীয়ঃ ত্রি কথনীয়:। ইতি বছ-शहनः कपश वनीय नुज्रायन

निश्रम । जी लाकानकारः। **ब**हनीय**ड**ा यथा। जनभूवामः (कोनीनः विगीनः यहनीयजा। इंडि (इमहम्मु: ॥ दहरनिष्ड् : बि वहरने जिहे छि रो: 1 विनयगुरही ७ व्यान्तः ४ । इंडेऽ-मजः ॥ वणाः वः भूतियः ७। इंडि কেচিদিতি ভরত: ॥ ব্চনোপক্তা: **ग्** वाकाइसः । ইতি ভন্নত শব্দরক্ষাবল্যা । তথ-भर्यग्रयः। উপन्यामः ऽवाह्यश्रः२। इेज्यमद्रः ॥ ৰ্চগ্ৰ: वक्षेः॥ मठेः। इंडि ध्यमिनी।। वहन् प् भङ्।यथा। पू नि मखः ক্ষুপণ্।শ্চ বচলু র্জগলু ততথা। ভর-गुज्य नदगुः न्यानिया त्र्वि द्वि-छानि। इंजिनक्याना।। रहमा गिडः भू व्रम्पिडिः। यथा । बीरा शक्ताः जुत्रस्य ब्रमाः পতীছ্যো। ইতি দীপিকা॥ বচক্ষর: তি বচনেস্থিত:। ইতি কেচিৎ 11 वना जी श्वेयविरामवः। वह इंडि ভाষा। उट्शक्तायः। উगुगङ्गा २

बज्गृहा अशाबाभी हमउनिर्दिः

কা ৫। ইত্যমর: ।। তীক্ষা ৬ ছটিলা १ सक्ना ৮ विजया २ छेगा २० রকোমী ১১। ইতি রন্নমালা ॥ বচ্যা ১২ লোমশা ১৩। ইতি জটা थदः ॥ जुन २८। जम् । खनाः। অভিতীক্ষ্য । কট্ত্ব । উঞ্জু । কফামগুছি শোফ বাত জ্বাতি-সার সাদ ভ্ত নাশিব । বাস্তি কারিত্ব। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।#॥ অপিচ। বচোগুগন্ধা বডগুছা গো-लाभी भउभिक्ति। कृपुणबी ह भक्ता बिदिनागा ह (नामनी ॥ ৰচোগুগন্ধা কটুকা তিক্তোঞ্চাবান্তি विक्रिक्ट । विवन्नाध्यान भ्वापी শক্র্ত বিশোধিনী ৷৷ অপমার ুকফোরাদ ভূত জন্তুনিলান হরেৎ । অथ थ्वामानी वहा । भावमीकः বচা শুদ্ধা পোকা হৈমব গীতি সা। रेश्यवज्यमिजा जबट मृतः रुष्डि ्विष्णव उ: ॥ व्यथ भश् ज्वीवहा । যুগ্য লোকে **স্লীজন ইতি নামা**-छद्गः। সুगन्नानु।गुगन्ना চ विष्ण-बाट कक कामनूट। मुम्रवस्क्री-ক্ত্যা হৃৎ কণ্ঠ মুখাশোধিনী॥ অ भवा जुगक्का ख्नगुद्ध यंत्रा (नारक ূনহাভরাইতি নাম । ভূলগুড়িঃ সুগ্রান্যা ততো খীন গুণা সূতা॥ অথ চোপচীনীতি লোকে পুসিজা । उम्रा खगाः । घोषास्त्र वहा वदी তিকোঞা বহিদীপ্তিক্ৎ। বিবন্ধা-ধ্যান শ্লগ্নী শক্রুত বিশোধিনী ।। বাত ব্যাধীনপমার মূমাদ ত-नुत्वमनाः। व्याशाङ्खि विल्यादेश ফিরস্থাম্য নাশিনী।। ইতি ভাব-भुकामः॥ ॥। व्यभद्रकः। वहायुर्वे। বাত কফ তৃকান্নী মৃতিবন্ধিনী। **ই** जि जाकरझ छ: ॥ **क** ॥ व्यन्ताह । অন্ডি র্বা প্রসাজ্যেন মাস মেকন্ত (मविजा। वहा वर्गामद्रः शुद्धः **मु**जिशाइन अभ्युक ॥ हम्मु भूगंऽ গুহে পীত পলমেক পযোগ্রিত । वहाया खटकन वर्गामहानु-জ্ঞান্বিত: নরণ।। ইতি গাৰুডে:৯৮ व्यवग्रयः ॥

বচোগুহ: পু কর্ণ:। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।।

বন্ধ । গতৌ । ইতি কবিবল্লজন: ॥ বজতি । ইতি দুর্গাদাস: ॥

বন্ধ ক সংস্কৃতী ॥ গভৌ । ইতি
কবিকল্পদ্ম: ॥ অয়ং মার্গণসংস্থারে ইতি পুঞ্জ: । মার্গণস্য শরস্ত্র
পক্ষানিনা সংস্কারে। মার্গণসংস্কার: । ক বাজ্যতি পক্ষৈ বাণণ
কাণ্ডকার: । ইতি র্যানাথ: ।

`মার্গণ স'স্কারয়ে। রিতি কশিৎ। ইতি দুর্গাদাস:।।

बकुः भुं ही इन्तुम्। खवित्नयः। बाक् इंडि जावा। उर्भर्यायः। क्राप्तिनी २ क्रिक्न ७ छिनुतं 8 পবি:৫শতকোটি: ৬ ৰক: ৭ শম্ব: ৮ म्ह्यानिः २ वर्णानः २०। इउ बद्धः ॥ व्यवीनः >> जिमित्रः >२ जिन्: >> इक्न >८ नम्नः >८ नन्तः ३७ जननी ३१ रज्ञानिः ३৮। ইতি ভটীকা।। জন্তারি: ১৯ ঞি म्मायुष् २० मञ्चातः २) मञातः २२ व्यात्भावः २० व्यक्तकः २८ । ইতি প্ৰধোষন: ॥ গিরিকটক: ২৫ গৌ: ২৬ মভোত্ম ২৭ নেঘভূ জি:২৮ গিরিজ্ব:২৯।ইতিশদ तञ्जावनो ।। **का**ञ्चविः २० ५ स्ट: २२ । ইতি ক্লটাধ্য: ॥ ভিবু: ৩২ অধু দ্ব ৩১। ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ ৠ স্যোৎপত্তি যঁথা। তথেত্যুক্ত: স व्रविशा ज्यो कृत्रा मिवाकवः। পृथ ক্চকার তত্তেজ শ্চক্রণ বিষ্ণো রক-न्नार ॥ जिस्वकानि कपुना वजु भिज्जना ठाषिक । रेमञ्ज मानव সাহত্ত: সহস্কিরণাতাকা।৷ ৰূপা ঞ্চ পুভিনঞ্জে বৃষ্টা পাদাদৃতে ম-হ্থান শশাকাথ তদুষ্ঠু পাদৰূপণ

ब्रावः भूनः ॥ व्यक्तं विश्व छ । भार न किन्दि काइरयर कुटिर । रः कः রোভি স পাপিষ্ঠা গতিমাপ্নেডি নিন্দিতা ।। অস্তরোগ নবাপ্নোতি लाकिमान् मू: थ मः युक्तः। उमान थर्च कामाथी हित्वद्वाय उत्नव ह ॥ न कृष्टिर काब्रायर भारते रमवरमवन्तर ষীমতঃ। ইতিনাংস্যে ১১ অধ্যয়ঃ ॥ भ। व्यक्तिः। भविनः कठेतः मृत्का रिका माज्य भूतमस्त्रः। परानास्त्र मूच वाण किराङ करा महर ॥ **उरेमावास्त्र २व मम्स्य (भणी**॰ भाभमा दात्राः। मुक्त ग्रुटिक मन् কাশা॰ করা ভ্যা॰ জগৃহেপ ভা॰ ॥ ততঃ কোপ সমাধ্যাতো মাণসপে-भी भाजकातुः। कत्राज्या सर्वानाम ७ : मा कठिना जबर ॥ छएकु ना-प्रक्रि वक्रम प्रामा १ वर्षः वक्रम उत्था । শতপর্বাচ ক্লিশ: সংজ্ঞাতো মাণ-সপেশিত: ॥ ইতি বামনে ৬৮ অ-थ। गः ॥ 🗫 ॥ वृजाज्यवधार्थः प्रधी-विज्ञा इन्त्राञ्चया विश्वकर्मना নিনি তবজুস্য পুমাণ যথা। এব॰ क्डवाविभाजा मधाष्ट्राथवन खनुः। পরে ভগবতি বুদ্ধণ্যার সময়ন্ करहो।। यञाकाम् गत्ना वृद्धि छख मृक् थुखबद्दनः । आहिणः भन्नमः

যোগ ন দেহ বুবধে গত।। অথে-(नन्। वज्रुप्रपुत्र निर्मि उ विश्वकर्मण। মুনে: সক্নিভি ক্ৎসিক্তো ভগবৰে-कत्रादिकः॥ वृत्का प्रवर्गाः नर्दि ৰ্গছেন্দু। পৰ্য্যশাভত। স্থনানোন্-निगरेन द्विरलाका इर्ययमिय।। इंजि শ্রিভাগবতে ৬ ক্ষন্ধে ১০ অধ্যাব: ॥ 🗱। जिल्लाविवादकविधि यंथा। भू-চণ্ডপ্ৰনাঘাতে মেঘেষু স্তনিভেষুণঃ। **बिः** পঠि জिमिनी यासि शृह्या था वा পুদ্মুখঃ ৷৷ তস্য নাভ্ভ্যুণ ঘোরণ विमू जीरवा श्वमीमि ।। ই**ल्राङ्ग क** उञ्जूष् उ युक्त भूद्रागः ।। मूरनः कल्।-ণ মিত্রস্য জৈমিনে শ্চাপি কীর্ত্তনাৎ । বিদ্যুদ্রি ভ্যু নান্তি পঠিতে চ প্ছোদরে।। লিখিতে চ গৃংহাদরে। इं उ। भार्रः॥ देविमिनिष्ठ सुमुख्य रिवमम्मायन अव ह। भूलखुः भूल-ছলৈব পঞ্চৈতে বজুবারকা:।। ইতি **णुत्राणः॥क्राक्षा तज्ञविष्णयः। ञ्री**ता कें डि डि विश उट मर्गायः। इन्मायूषः २ शेवः ० जिन्दाः अलिणः ৫পবिः ७ व्याजिता १ व्यानित ५ तन् २ प्राप्त >० जार्भवकः >> विह्रकानः >२ वस्रः ধার: ১৩ শতকোটি: ১৪। অস্তরণা: । যড়ুসোপেতত্ব । সর্বরোগাপহা-ब्रुकेषुः। गर्दाय्भ्यनपुः। (मोथ्रपुः

। (मङ्मार्ग्यक्रव्यः । जनायनज्ञाः। **७** विदासिया विश्वा । बहु विद्युर-भुक्त त्रिक्षः (मोन्हर्य)ः वध् (वथनः । বভার ভীক্ষধারঞ্জ সুশাম্যার শি यः मिर्ल्यः ॥ #॥ जन्न । इनका यथा। ज्याक काकनामक (तथा-काष्ठम वर्ष्ट्र । आधारमणिन॰ विन्यू मः बारम सु हि उ रुथा ॥ नी-লাভ চিপিট কক তৰ্জু দোৰ-ण• छ।राज्ञर ।। # ।। वजुमा ठजुर्दैर्ग লক্ষণ যথা। খেত লোহিত পীত মেচকত্যা ছায়া শ্চত্স: ক্রমাদ্ধি প্রাদিত্ব নিহাস্য যৎসুমনস: শংস-স্তি সভ্যু ভতঃ। স্থীতা কীর্ত্তি ননু-खनाः नि्रा निष्क माख यथा मःश्-**छः ग**र्जाना नगथायथः जू क्र**तिनः** পথ্য হিত জাত্যত: ॥ 🕸 ॥ তম্য भवीका यथा। यट भाषागउल নিকাশ নিকরে নোদ্যুষ্যতে নিষ্ঠুরে ৷ যচান্যোপল লোহমন্ত্র মুখৈ লেখা झया छ। इन•॥ यहान। निक्रतील-বৈব দলবেদ্বজেণ বা ভিদ্যতে ভজ্জা-ড্য হলেশ বদন্তি হললাঃ স্নাব্য महार्घक उट । # 11 उम्र वर्गछ-ণৌ যথা। বিশু: সোপি রসাযনেষু वनवानश्रेक्षिभूषा द्राजनास नृगा॰ वनी शनिङ्गिज्युः अरग्र-

क्षिमा। पुराशिक्षण निष्मस्य मूखद्रा॰ रेवामा १ थ मृत्म खरवर मर्ववाधि रत्र उत्पर्वः कथिए । वज्रुनः वर्णा छ्यः ॥ इंडि दासनियंग्रेः ॥ # ॥ অপিচ ৷ অথ বজুস্য নাম লক্ষণ खगाः। शेत्रकः न्भि वाजा रखी চল্দো মণিবরশ্চ সং। স ত শ্বেতঃ মৃত্যে বিপো লোহিতঃ ফ্তিষো মত:।। পীতো বৈশ্যে হসিত: শৃদু **শ্চতুর্বর্ণাত্মকশ্চ সঃঃরসাধনে মতো** विशः नर्वनिष्वश्रायकः॥ का বো ব্যাবিবিখু সী জরা মৃত্যুহর: भद्रः। विष्मा धनभूतः (भाक खया (मञ्त्रा मार्ग्)क्ट ॥ म्राम् नामग्रि ৰ্যাধীন্ বযন্তম্ভ করোভি চ। পু॰ क्की नमू मकारेका ज नक्षीयानि न करेनः ॥ मवृजाः कन मः भूनी एउएजा 'যুক্তা বৃহত্তরা: । পুক্ষা ভে সমা⁻ খ্যাতা রেখা বিনদু বিবর্জিতা**: ॥ রে**-থাবিন্দুসমায়কাঃ বড়সা তে বিষঃ म् जाः। यउमाः यहेरकानाः। जिरका गान्ह मुरीर्घान्ह (छ विद्ध्या नम्भ-काः ।। তেপिসু : পুरुषाः (भुष्ठा द्रम বন্ধন কারিণ:। জ্রিয়: স্বর্ষতি কায়স্য कान्तिः जीवाः मथन्ताः॥ नन् मका-खुवीर्याः मूर ब्रकानाः मद्विक्ठिंडः । জ্রিয় জ্রীভ্যঃ পুদাতব্যাঃ শ্লীবং শ্লীবে

भुरगाकरण्या गर्वजुः गर्वमा स्माः शुक्रवा वीर्य्यक्षनाः। जामुक्तः अतः-ত वर्षः **म**ष्ठः भार्यवाणाः उथा ॥ পাপ্তা॰ পঙ্গুরত্বঞ্চ ত্যাৎ সংশো-ধ্য মারখেৎ ॥ 🗱 ॥ মারিভন্য বজু-मा खनाः। जागुः भृष्टिः वलः वीर्याः বর্ণ সৌখ্য করে।তি চ। সেবিত সর্রোগম্ব মৃত বজু ন সংশ্বঃ॥ इंडि ভादनुकामः ॥ 🕸 ॥ व्यन्तहः । व्यव रकुगनना । विक्षांचां छात्र । বজু মরকতক্ষিব পদারাগঞ্চ মৌ-क्रिकः। इन्द्रनीलः महानीलः रिक्-र्याः गन्नमः छत्रकः ॥ हन्यकान् भूर्याः কান্ত স্মাটিক বলক তথা। কর্কে-ভর• পুমরাগ• তথা জ্যোভীরস•-षिक ॥ माढिकः ताकवर्डक उथा ब्राजभङ मङ। (मोगिक्तिक उथा গঞ্জ শন্ত্ৰ বুক্ষনয় তথা।। গোমেদ। ক্বিরাখ্যক তথা ভল্লাতক ছিল। ধ্লীমরকতক্ষৈব তুত্থক সীস নে-व ह।। भीन् भुवानकरिक्षव गिति-বছুঞ্চ ভাগ্ব। ভুজস্মামণিকৈব তথা বজুমণি: শুভ: ।। তিত্তিতঞ্চ তথা পীত্ত ভাুমরঞ্চ তথোৎপল। বজাণ্যেতানি সর্বাণি ধার্য্যাণ্যেব ম-হীভ্তা।। সুবৰ্ণ পুতিবদ্ধানি জ্যা-রোগ্য সমৃদ্ধথে॥ ইতি যুক্তিকল্প:

छकः ॥ 🗱 ॥ ज्या १ १ जिल्ला । म्लामि यथा। विद्या भवीका॰ तज्ञा-नाः वरना नामामुद्रा २ ७वट । इन्तुः म्। निक्किं जा एउन निक्किं जू रेज न শক্যতে।। ইত্যুপক্ষ্য। মহাপুভা-व॰ विवृत्ति र्याष्ट्र मुनाक् उ॰। वजु न्दा नदीक्षिय छ। । स्याजिः भ-कीर्ब्धाउ ॥ उम्राह्मिलामा निश পাত যেষু ভূব: পুদেশেষু কথ ঞ্চদেব **। बब्रा**गि वजायुथ निर्क्षिगीत्य। र्जवस्ति **নান্**তিন্তি ডেবু ॥ হৈন মাতক সৌরাষ্ট্রা: পৌণ্ডু কালিক কোষলাঃ। रक्षा उठाः मरमोवीदा वक्रमाञ्चादि-হাকরা: ॥#॥ আতামু। হিনশৈল-জাক শব্দিভা বেগ্নভটীযা: মৃত্য: **নৌ**বীরে তুবিতান্ত্র মেঘ সদৃশা স্তা-भाग भोताष्ट्रेकाः। कालिकाः कन কাবদাতক চরাঃ পীতপ্ভাঃ কো-ৰলে শ্যামা: পুডুভবা নতক্বিষ-যে নাত্যস্তপীতপুভা: ।। অত্যর্থ वयू वर्गडम्ड खनवर भार्ययु मम्रक् नम (तथा विना कन इका का कर क बामानि ई क्षिं छ । त्याकि मिन् পরমাণু মাত্র মলি যথ বজু কুচি-मृग्राउ उधिन् (एव समान्या श्-বিভথ ত জুকাগুধার যদি।। বংজ্য वर्षयुक्ता (स्वाना मिल नित्रुः:

পোক:। বৰ্ণেভ্যক্ষ বিভাগ: কাৰ্য্যে বৰ্ণাশুযাদেব ॥ হরিত সিত পীত পিফ্ শ্যামাতামা: সভাবতো ক-विद्राः। इति वक्ष चक इउदह পিতৃপতি মকতা ৰকাৰণা: ॥ विभुत्र। भन्न अगूम सुविकादमाजः म्राट् कवियम् नन वक विलाह-नाजः । रिकामा कान्न कम्बीम्ब निकानः न्मून्। (धोज कदवान गमानमीखिः॥ (हो वज् बर्गो भृषि-বীপতীনা• সন্ডি: পুডিপ্টোন ভুসা-र्वजान्ते। यः महाब्ब्या विक्रम चन् শোণো যো বা হরিদারস সমিকা**শঃ** ॥ क्रेनजार अवंदर्शनाः स्पद् आर्व বর্ণি হ'। কামতো ধার্যে দাকা নত্ত্ব-(न)ान्। कथक्षन ॥ **अथ**रताखत तृ-ন্ত্যাহি যাদৃক্ স্যাঘণসন্ধর:। ততঃ কষ্টভরো বজ্রী বর্ণানাং সক্ষরো মতঃ ৷৷ নচ নাৰ্গ বিভাগ মাজ বৃত্ত্যা বি-দুষা বজুপরিপুছে। বিধেয়: । ওপ বৰগুণসম্পৰাং বিভূতি বিশরীতো ব্যসনোদ্যস্য হেতু: ॥ এক মপি য-স্য শৃঙ্গ বিদলিত মবলোক্যতে বি-শীর্ণ বা। গুণবদ্পি ভন্নধার্য্য বজু শেুযোথিভি ভবনে ॥ স্কুটিভাগ্নি বি-भीन मृज्यामा भवानीयः भृष्ठ क-পেত মধ্যা। নহি বজু ভূতোপি বজু

बाम मिन प्रश्नित लाजना॰ न अ र्याएः ॥ यरेन्द्रकष्मः क्षाउडा वडा-সো যদ্বা ভবেল্লোহিত বণ্টিত। न उम्र व्याधिक्यमान माण्यहन्द म् ভ্যো ব্ৰপি জীবিভান্ত[া] কোট্য: পা-র্ম্বানি ধারাশ্চ বডপ্টো দ্বাদশেতি চ। উड्क नमजीकाया वजुन।करका खनाः ॥ वहेरकाढि मुक्क-ममनः सुदे-জীক্ষবার বর্ণান্বিত লঘ্ স্পার্থ ম-পেত দোষ । ইন্দাযধা শু বিসৃতি ছবিতান্তরীক্ষ মেবিধিধ ভূবি ভাবেৎ সূলভ ন বজু ॥ তীক্ষাগু বিফল মপেত সর্বদোষ ধন্তেয়: পুযতভন: সদৈব বজুং। বৃদ্ধি স্তং পুতিদিন মে-তি यावनायः 🗐 मण्यटमु उपन थानः ला नम्नां।। वतान वहि विव वतानु তক্ষরাস্ভ্যানি চ। দ্রান্তস্য নিব[্] ৰ্ব্তন্ত কৰ্মাণ্যাথৰ্বণানি চা৷ যদি বজু মপেত সৰ্দোৰ বিভ্যাত্তপুল বি णि ७ ७ ए द्वा सिणा **अ**विरास वर ন্তি ভ্ৰম্য দ্বিগুণ ক্ষপক লক্ষণ মৃশুং মূল্য ।। ব্ৰিভাগহীনাৰ্ছ ভদক্ষণেষ ক্রয়াদশ° কি:শনভাদ্ধ ভাগা:। অশীতি ভাগোথ শতা শভাগ: সহসূভাগোল্ল সমান যোগ: ॥ ফ ত্তুলৈ দাদশভি: কৃতস্য বজুস্য म्बाः अथमः अपिष्ठः। बाजाः क-

মান্ধানি মুপাগতস্য ত্বেকাবসানস্য বিনিশ্চযো হব ।। ন চাপি তণ্ডলৈ রেব বজাণা খারণ ক্রম: বেষ্টাভি: भव रे**न** (गोर् देत खखन भित्रकन्न-(गर ।। यनु मर्ब खरेन यू कि वर्जुः उ-রতি বারিণি। রত্নবর্গে সমস্তেপি ভস্য ধারণ মিষ্যভে ৷৷ অনেনাপি-हि (नार्यप नक्ष्ण) निष्कु । मृथि उ॰ । স্বন্ব্যাৎ দশম• ভাগ• বজু• লভতি मानवः॥ भुक्षात्मक (मायम) बह्नम्। মহতো প্লিবা । স্বম্ল্যাছতশো ভাগে। বজুস্য न विशेषां । ग्रृष्टे-माव मलकात्र वजुः यहानि मृनाः তে বিল্লানা পরিকর্মার্থ মূল্য তস্য ভবেল্লযু॥ পূথন গুণ সম্পদা ভুচপেত পুতিবল্ব সমূপৈতি ম দোব। অলমা ভরণেন তম্য রাজ্যে ভণছীৰোপি নণি ন ভ্ৰণাৰ।। নাৰ্য্য বজু মধার্য্য গুণবদলি সুতপুসূতি মিছন্ত্যা। অন্যত্র দীর্ঘচিপিট হুমা-म्लरेश विभ्काष्ट्र ॥ **अयमा भूग्नद्वारग**-ণ তথা গোনেদকেন চ। বৈদ্য্য স্কৃতি-कान्याक कारेह काशि शृथिरियः ॥ পুভিৰ্পাণি সৰ্বস্থি বজুস্য দশলা-জনা:। পরীক্ষা তেষু কর্ত্তব্য বিঘ फि: अभवीकरेकः ॥ कारताह्मधन শালাভি তেষা কার্য্য পরীক্ষণ।

भृषिवता यानि ब्रज्ञानि य চात्तर लाइबाउवः॥ मर्वानि विनित्थ-चनु उह रेड न विनिशाउ। धन-তা সর্বরত্বানা গৌরবাধারকারণ বজুতাল্বৈপরীত্যেন সূর্য: পরি-চক্ষতে।। জাতি রজাতি বিলিখ डि ব**ज्र अ**कविन्ताः। वेर्जु वंजुः বিলিথতি নান্যেন লিখ্যতে বজু• া বজাণি মূক্তা সণযোগে চ কেচন काउयः । न (उयाः পुতिदक्षानाः **ভा ভবত্য**क्ष गामिनी ॥ ठिर्यः क् कउदार (उराकिर क्यकिप्नि দৃশ্যতে। তিথ্যগালিখ্যমানানা স। পার্শ্বেল্থপি হন্যতে ।। যদ্যপি বিশীৰ্ণ কোটি: সবিন্দুরেখান্বিতে৷ विवर्णा वा। जनिम धन धाना भू-আন্ করোতি সেন্দ্রায়ধো বজু:।। সৌদানিনী বিক্করিতাভিরাম রা-का यरथाकुः अनिमा म्यानः। भ-রাক্রাকান্ত পরপুতাপ: সমস্ত সামন্ত ভূব• ভুমক্তি ॥ ইতি গা**ৰ**ে ए ५৮ जव्यायः॥

ৰুজু ল্লী বাল দ: ॥ ধাত্ৰী। ইতি
নেদিনী ॥ কাঞ্জিক । ইতি ধরণি:
॥ বজুপুল্ল । ইতি শদরত্বাবলী ॥
লোহবিশেষ: । স চ বহুবিধাে
ধুখা। নীল্পিণ্ড > অকুণাভ ২

নোরক ৩ নাগকেশর ৪ ভিঙি ब्राक् र वर्गवजु ७ रेनवानवजु १ শোণবজ্ ৮ রোহিণী ৯ কাকো-ल >० गुड़िवज्रक >> भरनाथा ১২ ইত্যাদি। তেবাং নামানুরপং চিহ্ল । ইতি পুরাণ ।। অভুবিশে-यः। उरम्यादशङ्यानि यथा। भू-রা বধায বৃত্তস্য বজ্বিণা যজু মুজ্ত । বিদ্ধ লৈঙ্কা ন্তত ন্তস্য গগণে পরি স্পিতাঃ ॥ তে নিপেতু ঘ্নধাৰা-ছিথরেষু মহীভৃতা । তেভ্য এব সন্ৎপন্ন তত্ত্বিরিষ্ চাত্ত্ক যা ভদ্জু বজুজাভহ্বাদন্ত মভু রবো-फ्रारा गगनार ज्ञानिक गमार পগন্ঞ ততে৷ নত ৷৷ পিনাক দ-দ্রানাগা বজ্ঞেতি চত্রবিধা। ব-জুন্ত বজুবভিঠেৎ তলাগ্ৰৌ বিকৃতি• वुरहर ॥ मर्वाद्भुष् वत्न वहु वाशि বাৰ্দ্ধ মৃত্যুহ্ৎ । ইতি ভাব: পুকাশ:॥

বজু: পুণ কোকিলাক বৃক্ষ:॥ খেত লশ:। ইতি রাজনির্ঘট:॥ সেহ-গুবৃক্ষ:। ইতি ভাবপুকাশ:॥ শুক্ষপুপোগ্র:। যথা। অনিক-জাৎ স্ভদাযা বজু। নাম নৃপো হুভবং। পুতিবাহু বজুসুত কাক শুস্য সুতো হুভবং।।ইতি গাক্টে

३८८ व्यवतायः ॥ व्यक्ति । भूदृत् আসীৎ পুথম: পিতৃবদ্ধন্মিণীসূ-তঃ। স ক্লিনো দুহিতর মুপফেমে মহারথ: ৷৷ তস্যাণ ততো ৎনিক্-চাপি কৃশ্মিণ: পৌত্রী দৌছিত্রো कग्रह उठ: ॥ वज् उन्। मज्बलं <भोषणामवा**णविजः ।. शु**ठिवाङ् রভ্তমাৎ স্বাহু স্তস্য চাত্মক:॥ ইতি শ্রীভাগবতে ১০ ক্ষন্ধে ১০ অধ্যাথ:।।#॥ বিষ্কৃত্তাদি সগুবি•-শতি যোগান্তগত পঞ্চশযোগঃ। **७म**डाम्डनवम् छ। वर्द्धनीया यदा । ত্যজাদৌ পঞ্চ বিষ্কান্ত সপ্ত শ্লে চ नाष्ठिकाः। गञ्ज व्याचाकरयाः वर् ह নৰ হয়ণ বজুযো:।। বৈধৃতি ব্যক্তি-भारते व नमस्यो भद्रिवर्ड्स्य । শেষা যথার্থ নানানো যোগাঃ কা-र्याषु (भाजनाः ॥ इंजि ज्याजि-স্তবু ॥ অত্ৰ জাত ফল যথা। গুণী গুণক্তো বলবান্ মহৌলা: সদ্র বস্তাদি পরীক্ষক: স্যাৎ। বজাভিধানে যদি চেৎ পুসূতো ৰ-खुाभगः मार्षिशु कामिनीनाः ॥ ইভিকোষ্টাপুদীপ: ॥ ৰ্জুক• ল্লী ব্জুক্ষার°। ইতি রাজ-

নিৰ্ঘণ্ট: যা সন্থতোভদুহকাৰণত 🏻

न्ध्रं हाग्र मक्ष्या वाराविष्म नक्ष्याञ्चक उभग्रः। यथा। न्यं न् हार भक्षमः विष्ठे । क्ष्यः विष्ठु न ग्रुथा हिथः। म्नुकः हेमगः (भाकः निर्माणः प्रजूनमः॥ क्ष्युम् होन-मः (भाकः गृक्षान्।। क्ष्युम् होन-मः (भाकः गृक्षान्।। क्ष्युम् होन-माध्यकः। ज्ञान्।। निर्मा उक्ष प्रजुक्तिः माध्यकः। विश्वात्रभग्रहाः॥ हिल्काः। विस्तु विश्वात्रभग्रहाः॥ हिल्काः। विस्तु विश्वा

वशुकक्षिः भू इन्मान्। ইঙি (इसहन्तुः॥

বজুকণ্টক: পু॰ সুহীবৃক্ষ:। ইঙি জটাধর: ।। কোকিলাক্ষক: । ইঙি রাজনির্ঘট:।।

वज्रुकन्मरः शृ वज्रुकर्गः। मक्त्रकन्मरः व्यान् इंडि जाया। इंडि तज्ञ्ञाना वज्रुकशाना शृ वृष्क्रविष्मयः। उट्ट शर्यत्रायः। (इत्रयः २ (इक्कः ३ हकः भवतः ६ (मवः ६ निमुद्धीभः ५ मनिष्मथतः १ वज्रुहीकः ৮। इंडि (इमहन्तुः॥

बजुकानिका छी भाषाप्तवी। हेडि (इमहन्द्रः॥

বজুকেত্: পু• নরকরাজ:। যথা।
গতে বশিঙে নরক: শীঘু• বিমাধ
সাযুত:।ইতুঃপক্রম্য।ইতি যাসী:

মতি শুস্য বজুকেতো শুদা চলা।
দূতক পুাহিণোৎ য শু বাণস্য ন
গর• পুতি॥ ইতি কালিকাপুরাণে
১৮ অধ্যায়:॥

বজুচর্যা^ল পু॰ খন্ত্বী। গণ্ডক[া]। ইতি রাজনিঘটঃ।।

ৰ্জুজিৎ পৃ• গৰুড:। ইতি হেন-চন্দু:।।

বজুজ্বালা জী বজুাগ্নি:। ইতি হলা-যুধ:।।

বজুটীক: পু॰ বজুকপালীনানক:
বুদ্ধ:।ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।।

বজুতৃগু: পু॰ গৰুড: ।। গণেশ: । ইতি ত্ৰিকাপ্তশেষ: ।। গৃধু: ।। নশ ক:। ইতি ব্লাজনির্ঘণ্ট: ।।

वज्रहः भू भ्कदः॥ म्बिकः। इंडिभक्माना॥

वजुरमनः भ् भ्विकः। ইতি (रुम-हम्मुः ॥

वजुकः भू सुरीवृकः। इडामबः॥

वज्ञान: भू मुशिव्कः। इंडि

ষজুপর: পু• ইন্দু:।ইতি হলামুধ: । জিনবিশেষ:। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।।

বজুনির্ভোষঃ পু• বজুজনিতশদঃ। ইতি হলাযুধঃ।।

वजुनिर्धायः । वज्नित्ययः • भू ७८ भर्ग्रातः। मुर्ज्यः २। इछ प्रातः ।। एवं वज्रुजनिजनायः । व्यत्रान् সংঘটনাৎ ভগ্ন• সাগ্নি মেঘখণ্ড• বজুমিৰ বজু তৃষ্য সাটোপধুনৌ षय भि छ (कि हि ॥ दि। मु ब्ही विद् निष्म्राय । निष्मयः मः य छेवृनिः। व्य-শন্যাখাত ইত্যেকে৷ নিয়েৰ শূৰ্ণন সাটো পধুনিশ্চ ইহতু ধুনি ব্লভিপ্তে-**ত:। শু**দ্ধা বিষ্কৃত্তথু পূখ্য নিনাদ• পরিদেবিনীতি ভঙ্টি:। দ্বিতো হথু রিভি অথু: নিপাডনাৎ দীর্ঘ:। স্কুরেরপুরিতি দীয়ার্থ পরস্ত্র। किछ्नि मीर्च रम्हि। किविषि छ।-वगा भीर्घ निष्ठति। वज्रुमा निः इति। वज्निष्म्रयः (को निय > ह्र्गति य का। নিয়েবে। দ্বিমূজন্য:।ইভি ভরত:॥ বজুপাণি: পূ॰ ইন্দু:। ইভি ত্রিকাণ্ড-(শ্य: II

বজুপুয়৽ ল্লী ভিলপুয়৽। ইতামরঃ॥ বজুপুয়া জ্লী শতপুয়া। ইভিরাজ-নির্ঘণ্টঃ॥

ব্জুমূলী জী মাৰপণী । ইভি রাজ: নির্ঘটঃ ॥

বজুরথ: পু॰ ক্ষ জিয:। ইতি পুরাণ ॥ বজুরদ: পু॰ শ্কর:। ইতি জিকাও-শেষ:।। বজু হুল্যন্ত শ্চ।। ब्जुबली खी अहिं मः शांत्रवाछ।। इंडि हां दावनी॥

ৰজুবারাছী জ্ঞী মাবাদেবী। তৎপর্য্যায়: । মারীচী ২ ত্রিমূখা ৩
বজুকালিকা ৪ বিকটা ৫ গৌরী ৬
পোত্রিরখা ৭ । ইতি ত্রিকাগুশেষঃ॥

रजुवीककः भूः वाजाकत्रक्षः। इंखि ताकनिवंधः॥

ৰজুবৃক্ষ: পু• সেহওবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

ৰজুশল্য: পু॰ শল্যকনামাজন্ত:। ইতি ব্লাজনিৰ্ঘণ্ট:।।

ৰজুশুৱলা জী বিদ্যাদেৰী। ইতি হেমচন্দু:॥

बहुम्र्य्रः भ् वृष्क्षविष्णयः। ইতি बिकाश्याणयः॥

बबुकातः क्री काद्यविश्वाः। उट शर्यायः। वज्रुकः २ काद्रश्विः ७ विमान्नकः ८ मानः ६ म्लनमानः ७ ध्राध्यः १ ध्रकाक्रकः ৮। जम्र ध्राध्यः १ ध्रकाक्रकः ৮। जम्र ध्राः। ज्युक्षद्यः। जोक्षद्यः। क्या-न्नद्यः। तिम्नद्यः। ख्रह्यामनार्वितिः ३ अ भूम श्रुष्णमनदः। मन्नद्रकः। इति नाक्षिकिः॥

बज़ा जी नुशिक्तः॥ ७ पृशी। ই छि प्रिति॥ पृशा। रथा। बज़ाकुण-कत्री प्रिती बज़ा छितानशीयछ । ইভি দেবীপুরাণে ৪৫ অধ্যায়: ।। বজুাক: পূ॰ সর্প: । ইভি রাজ-নির্ঘট: ॥ বজাক ইভি বা পাঠ: ॥ বজুতুব্যাক্যুক্তে ত্রি ॥

বজান্দী জী গবেধুকা। ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা ।। অঙ্হিসংহারী । ইতি ভাবপুকাশ: ।।

বজুাভ: পু॰ দুশ্ধপাষাণ:। ইতি রাজ্ব নির্মণট:॥ হীরকতুল্যদীপ্রিনভিত্রি বজুাশনি: পু॰ বজু॰। ইতি ত্রিকা-গুলেষ:॥

বজাছিশ্ছলা জী কোকিলাক্ব্ফু:।ইতিরাজনির্ঘণ্ট:॥
বজু পু ইন্দু:।ইত্যনর:॥বুদ্ধঃ
ইতিনেদিনী॥

ৰজী জী সুহীজেদ:। ইতি মেদিনী বঞ্চঃ পু শৃগাল:। ইত্যময়: । গৃহবজ:। ইতি মেদিনী।।

বঞ্চক: তি থল: ।। ধূর্ত্ত: । ইতি মেদিনী ।।

বঞ্জথ: পু• ধূর্ত্ত:। ইত্যুণাদিকোক: ।। বঞ্চনা ।। কোকিল: । ইতি সং-ক্ষিপ্তসারোণাদিকৃত্তি: ।।

বঞ্চন প্লী পুতারণ । ইতি হেমা চন্দু: ।। তস্য গোপনীযত্ত্ব হথা । বঞ্চন ক্ষাবমানক মতিমান্ন প্রকাশ শবেশ। ইতি চাণক্যসণগুহঃ ॥ বঞ্চনা জী পুভারণা। ঞান্ত বন্ধাতো ভাবে অন পুভারণা। ঞান্ত নায়ন।

দিব্যা: পুক্ষা হৈনবত পুরু।

সগাভিসন্ধি সুকৃত বঞ্চনা নিব

মৈনিরে।। ইতি জনারসমূবে ৬
সগা: !!

विकिन् जि विक्रमाविणिष्टः। शु-जात्रिकः। ज्थार्यग्रायः। विश्रुणकः २। ইতি হেমচনুः॥

बक्षुकः वि श्रु अप्रगमीनः। ७६-भर्यप्रयः। ध्र्वः २ दक्ष्कः ०। ইতি मद्यद्वावनी ॥

ষ্ঞাত ত্রি গমনীয় । ইতি গত্যর্থ বনুধাতো: কর্মণি ঘ্যাণ পুত্যুবেন নিম্ন লং। ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণ ॥ বজুল: পুণ তি নশ্বক্ষ:॥ অশো-ক্বক্ষ:। ইত্যমর:॥ বেতসবৃক্ষ:। ইতি মেদিনী ॥ স্থলপদ্মবৃক্ষ:। ইতি শদ্রহ্বাবলী॥ পক্ষিবিশেষ: । ইতি হলাযুধ:॥

বঞ্লজন: পু অশোককৃষ:। ইতি রাজনির্ঘট:॥

बिष्ठुविश्वः भूः (वजनवृक्तः। यथा । विष्ठुत्वा (वजनः भीरका वानीदा। बिष्ठुविश्वः। ইতি রক্ত্রাবা।। बिष्ठुव। जी वरुष्कारगोः। ইতি হেমচন্দু: 11
বট ত ক বেষ্টে 11 ভাগে 1 ইতি
কবিকল্পদা: 11 বটবতি 1 ইতি
দুর্গাদাস: 11

वर्षे (वार्ष्ठ। इंडि किविक्सक्षमः ॥ वर्षे-डि वृक्षः न डा । ईडि मूर्गामामः ॥ वर्षे ई कि वर्षेत् । इंडि किविक्स-क्ष्मः ॥ वर्षेनः विज्ञागः। इ वर्षे ऽर्छ कि वर्षेय् डि वर्षेडि । वर्षे छि हार्षे-कः गमा ए शाश्र विश्राः शत्राप्ती-वे इन्नायुषः ॥ अयः इत्राप्ती-देकिक्म श्रेऽ । इंडि मूर्गमि इा-म्यः। इंडि मूर्गामामः ॥

বট ম উক্তো। ইতি কবিকল্পদা:

। ম বটবতি। ইতি দুর্গাদাস: ।।

বট ই স্তেবে। সৌত্রবাত্রবাণ ইতি

কবিকল্পদা: ।। ই বণ্টক: । ইতি
দুর্গাদাস: ।।

दिः शृ॰ वृक्षविष्मवः। विष्णाष्
इिंड जावा। जर्मवंशायः। नऽ
श्रीवः २ वर्षार १। इंड्रिंगदः॥

वृक्षनाथः ४ वर्षापुषः १। इंडिंगद्वाववी।। त्रक्षवः ५ मृत्री
१ कर्मकः ५ धुनः २ क्रीजी २०
देवमुक्गावामः २२ जाजीतः २२।
इिंड क्रिवितः॥ क्रिवाः २० जान

Mes (SIN FILE) ES [M

लाखत्र उप्रयाः स्वाप्रभवनीति शास्त्र । मह्हल द्विमानी वृ छा-खीबाथाः बहे- इस-। वादकाशाः **ज्**ठीयक दर्डे म्झात्र मं क्कर।। छ्यं। व मिवहे (मेश्र भक्ष्म ञ वर्षे यहे। मध्यक कराक्रे की मार्थाउटे मध्यः ॥ मतार्थवटेकः नाम नवमः भद्रिकीर्डिङः। जामाः यहे महार्ष्युष्ट मन्त्रम् मुख्यायकः ॥ व्यत्भाकाश्युः वहेः (मुंध (मकान-म गुनाइ उ॰। नामरकिन विषे (मुक्ष) দাদশ পরিকীর্ভিত।। নাম বুজ-बरेरिकव खरगानमा मः छकः। नाम कपुर्वे (मुक्त हर्ज्य मृहाइक ॥ डिविताथाः वर्षे थाउः भक्तम्म मीविष्ण । माविवाधाः वर्षः (मुक्रः সংখ্যা ৰোড়শ নিৰ্মিত ।। ইতি বুজনওলান্তরে যোডশবটানি ৷ ইতি নারায়ণভটক্ত বুজভক্তি-विनामः ॥ 🛊 ॥ कशमः । कि ইতি ভাষা। ইতি মেদিনী॥গো-यः ॥ जक्राः। वडा केकि कावा॥ नामाः। इंडि (रूमहन्तः॥ বট: ত্রি গুণ:।বেটে ইতি ভাষা। हेि सिन्नि।।

्रेश अधिकहें। ३३ शेलियो १४ नहाहाक ३३ जुनी २० नकाना नः २) यक्त उकः २२ भाषाद्वारूगः २० नीलः २८ मिकाकृष्टः २१ वङ् भारः २५ वनम्य जिः २१ । धाना खनाः। कवायञ् । सव्वज् । लि-শিরত্ব•। কফ পিত্ত জুর দাহ ত্ব। মোহ বুণ শোক নাশিবুঞ। ইতি রাজনির্ঘট:।। অপিচ। বট: শী-তো গুৰু গুৰি কফ পিত বুণাপ इ:। वर्ल्या विनर्भ मार्घः क्यार्या যোনিদোষভূৎ। ইতি ভাবপুকাশ: ॥ # ॥ म ह क्नूबक्शः। यथा। अवय উहु:। कथः प्रयाच य वाही ধ্যো ব্ৰাহ্মণ সদৌ কৃতৌ। সৰ্ব্বেভ্যা-পি তক্ত্য তৌ কথা পুৰুত্তনৌ ক্তো।। সৃত উবাচ। অখণ ৰূপো ভগবান বিফুরেব ন সংশয:। কৃদু-क्रा वर्षे उद्द नवाला वृक्षक शश्क् ।। पर्मन म्यार्ग स्मवामु (छ रेव পাপহরা: মৃতা:। দু:খাপদ্যাধি मुद्रानाः विनामकात्रिको पुरः ॥ ইতি পান্মোন্তরখণ্ডে ১৬০ অধ্যা-यः ॥ जनार भनाम मत्म मुक्टे वाः॥ 🗱 ॥ वृक्षमञ्ज्वाकाञ्चन्नीग व-हेम क्रक याउन वनानि यथा। करिषदाः यदेशक्तनाना भञ्जादा

15

পিষ্টকভেদ:। বডা ব্টকঃ ইতি খ্যাত:। ইত্যমর ভরতৌ ॥ ष्म गुडरो। विनाहिष्। वृक्ष काब्रिष्थ । इंडि द्रान्यसञ्ः ॥ অপিচ। মাষাণাণ পিষ্টিকাণ যুক্তাণ লবণাদুক হিন্ধুভি:।কৃত্বা বিদধ্যা-ष्ठिका॰ खा॰ खिलावू भारतहरेनः ॥ विणुष्ठा वहेका बल्डा वृन्ह्गा वीर्यंड वर्षनाः। वाजामयहत्र। क्रा वि-শেষাদর্দিতাপহা: ।। বিবন্ধ ভে-िनः (भूष्वाकादिए। २७)शि~~श्~~कि তা: ৷৷ সংচ্ৰ্ণ্য নিক্ষিপেত্তকে ভৃষ্ট• জীরক হিন্দু চ।। লবণ তত্র বট-कान् मकलानेशि मब्ज्रायर । मूकः ल खब वहें कि। वलकृष्मु हिना ७३: ॥ বিবন্ধকৃদ্বিদাহী চল্লেমল: পৰ-নাপহঃ। রাজ্যক্তযাতি রোচিন্যা शाहना। जा[•] ख जक्तर्य ।। # ।। অथान्निकावहेकः। अन्निकाः (श्वन-यिदा जू कालन मह मर्फाय्ट। ज मीरत क्ठ मः सारत वर्षकान् मञ्ज-(राब्जन: ॥ श्रामुका वर्षेका एउ जू क्छा विश्वभीभनाः । यहेकम् खरैनः भूरेर्द द्वाउ २ भिष्ठ मम निजाः ।। #।। অথ তক্ৰট≉:। মুদ্দানাং बढेका खद्क मञ्जिला ववत्वा हि-धाः। मःकात्रव~~श~~्चादन विस्ताव

সমনা হিতা: ॥ 😻 ॥ অথ মাবব: हेकः। मार्याणाः शिष्टिका हिन्सु व्यवनाम्कं मः क्ष्याः । उरा विद्र-চিতা বল্লে বটিকা: সাখুশোষি-ভাঃ।। তালিতা বস্ততৈলেতা'অ-श्वा मूनुलिहिजाः। वर्षकम् स्टेन যুক্তা জ্ঞাতব্যা কচিদা ভূশ।।।।।।। णथ बचाउविः। बचाउकवि एक्या भूर्दाकविकाखना । वि-শেষাৎ পিত্তরক্তমী লম্বী চকথি-ভা বুৰৈ: II # II অথ মূদ্ধৰ্টিকা I মৃদ্ধানা বটিকা তম্বভূবিতা সাধি-তা তথা। পথ্যা ৰুচ্যা ততো नदी মুদ্দ্পগুণা সৃতা ॥ ইতি ভাব-भुकाणः ॥ 🛊 ॥ अष्टेमायकगद्भि-गानः। यथा। मण्डकास माराः न्तरार माला भाष ठ वृहेषः । हो-गाली वर्षेकः कान खानका पु-খুণক স:॥ ইতি শব্মালা॥ ব্টপত্র: পু॰ সিতার্জক:। ইতি द्राजनिघंषः॥ यहें न्या की जिन्द्रमानी भू अव्यक्तः । ইতি রুজ্নালা।।

বটপত্ৰী জ্বী পাষাণভেদীবিশেষ:!

ভৎপর্য্যায়:। ইনানী ২ ঐরাবতী

৩ গোধাবতী ৪ ইরাবতী ৫ শ্যামা

७ थ्येष्ट्रनामिका १। ज्या ७११ः।

हिनवुः। (गोन)पुः। प्रह कृहु বিনাশিত্ব[।] বলদাতৃত্ব[•]। বুণহস্ত্ द्रः। किकिपीशनकात्रिद्धः। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ অপিচ। বটপঞ্জী ভূ कथिङा (माहिरिन) दाविङो दुरैयः । বটপত্নী ক্ষাযোষ্ণা যোনি মূত্র-গদাপহা ৷৷ ইতি ভাবপুকাশ: ৷৷ न्हेंबः भ• कल्लाः॥ विश्वः॥ मठेः॥ होतः ॥ **ठक्षनः । ३७ भ**पत्रज्ञा-্বলী।। ৰটবাসী পু•স্তী যক্ষঃ। ইতিহেন-চন্দু:।। বটবৃক্ষবাসকর্ভরি ত্রি।। बटाकन्नः भु ब्रद्धः । इउपबद्धी काषा॰ वामाभूमः॥ ব্টারকা द्यो त्रक्तः । **मिष्ठ** ইতি বেটে ইভিচ ভাষা হৈতি পুরাণা। ोवविष्णयः। रथा । নামচৌরে। বটাবীক: সন্ধিচৌর-स हाइकः। इंडि भपनाना।। উপজিছ্যিকা। यथा। बिहिः ত্রা উপজিব্রিকেৎেপাদিকা চ বটি-काफ्रहिका पिती। ইতিহারাবলী॥ क्षी दही। वडी इंडि जाया । उट्भयं। यः। निष्ठनी २। इंडि **ण**क्हिन्त्का॥ अथ विध्वाविधिः। বটকা অথ কথ্যন্তে তল্লামা বটি-का वही। भारता छहिका भिन्नी

खरा वर्षि खर्थाम्य ।। (वस्वर् সাধ্যতে বহেন গুড়ো বা শর্করাথবা । গুগুলু বা ক্ষিপেত্তত্ত চুৰ্ণ ভন্নিৰ্মি-তা বটা !৷ তত্ৰ বক্লি সিংদ্ধা গুড়াদৌ । अर्य) प्रविद्धि जिल्ला कृष्टि अशुन्ना वंधी । मुख्य मधुना वाशि एकिका কারণেঘধ: ॥ সিভা চতর্থা দেশ ৰটীযু দ্বিভণে ভক্তঃ। চূৰ্ণে চুণসমঃ कार्या। अश्रुन् मधु उৎमन ।। उ९-मम : पूर्वभम ।। पुवस विश्वन : (मय) स्मानत्कयु जियप्रतिः। मुव• **ठ**ञ्छन মিতি বা পাঠঃ॥ দূব• দূবরূপ• দূব্য• । কর্মপুমাণা ভন্নাত্রা বল দৃষ্টা পুযু-ভঙ্গত। বল মিতি কালাদে রপ্যুপ-**জ**ক্ষণ । ইতি ভাবপুকাশ: ॥ # ॥ व्यक्षरमानरयागिन्वरः। अन्रानिव-ডী ইতি ভাষা। যথা। মাষাণাণ পি-क्षिका विक्र वावनामू के मः कृ छ।। उरा বিরচিতা বজে বটিকাঃ সাধু শোবি-তাঃ।৷ তালিতা স্তপ্ততৈলেতা অথবা সুপুলেহিতা: । বটকস্য গুণৈ যুঁক্তা জ্ঞা **ত**ব্যাক্চিদা ভূ**শ**া। **জ**ম্মাওক**ব**+ টী জেষা পূৰ্বোক্ত বটিকা গুণা। বি-শেষাৎ পিত্তরক্তমী লখী চ কথিতা বুপিং।। মৃদ্ধানা বিটকাত বদুচিতা সা-খিতা তথা।। পথ্যাৰুচ্যা ততো লঘ্বী মুদ্দপ**ৰণা মৃতা।। ইতিভাবপুকাশঃ**

विशे जी विष्ठि। ইতি ভাবপুকা

भः ।। तृक्क विष्णवः । उर भर्यत्रायः ।

निष्ठिः २ यक्क तृक्षः ७ मिकार्थः ६

विष्ठः ६ यम द्रा ७ ज्ञिगी १ की

द्रकाष्ट्रा ४ । यम त्रा छ्लाः । क्या

यवः । मध्ददः । निष्विदः । नि

खनानिदः । मारु ज्ञा मुन चाम

विष इक्षि समनद्षः । ইতি द्राक्षनिष्ठिः ।।

विग बि बब्धः। इज्यानः॥ बहुः भ् भागवकः। यथा। बहुः भुन बागवरका जिका महागुरममा वकः। ইতি হেমচনদু:।। বুক্ষচারী। যথা। बहु वंगी वुक्क छात्री। इं छि मप बङ्गा-वनी ॥ अठेब हे वृक्षः। यथा । अर्थु-क्लर्नः (न्यानाकः नुकनामः ऋहे-महैः। अका वहुं भी घंवरडा भीर्व-বৃস্তক ইত্যাপি।। ইতিচ শবর্গা-वनो ॥ वानकः। यथा । वानका भानता वानः किल्लाद्रा वर्हे ब्रि ভ্যাপ। ইভ্যাপ শব্রত্নাবলী।। **ব**টুক: পু॰ বালক:। ইতি শব-ब्रङ्गावनी ॥ टेंडबर्वावरमयः। यम् मञ्जानि र्यथा। উद्धातबहुकः (एस माभनुकाद्गा उथा। मक्वयः भून (र्डश्डः वर्ष्ट्रक्ष ममुषादार ॥ वकः বিংশত্যক্ষরাত্মা শক্তিক্দো ম-

হাননঃ।। গ্লা অস্য প্ৰা ৷ পুতি:-क्ठाहि नुरगायामान्यः विधाय भी-ठेनात्र क्याटा यथा। वर्षादि व्यतिश्वर्यग्राञ्च (५१६ विनामा स्वाप्त-मिन्यान अर्थ्याट । यथा निव्रति खँ বৃহদারণ্যক খাব্যে নম:। মুথে गायकीहन्स्य नमः। वृषि बहुक-ভৈরবায় দেবভাষৈ মনঃ । ভভো म्र्डिन्यामः । (द्याः ताः देनानाव नामा २ क्षे हिंदाः । (कुः (वः ७८-পুজ্বায নম স্তর্জন্যা:। হ্রু• বু• অ-যোরাম নমো মধ্যমযোঃ। হ্রি॰ বি॰ वागरत्वाय नरमा १नामिकरयाः। हु॰ दः जारिताका जाय नगः कनिष्ठरयाः। भून खखरङ्गवीजिः भित्रा वरन ङ्-पुश् भारत् उडबीकारिका खडम्-र्डी नेऽस्ट । उत्याष्ट्रं भुगः किता-দীচ্যপশ্চিমেৰু মৃথেষু চ তান্ন্য-সেৎ। তথা চ নিবন্ধে। অঙ্গুলী দে-इवाकुव् ग्डी नं अन्यथा भूता। म-ত্যাদি পঞ্চ হ্যাচ্য শক্তিবীজ পুর:-मद्रः। वकाद्रः भक्ष्युचारः भीभागा-रिवृ (या**क**य्थः । ७७: कद्राञ्चनप्रारमो । তন্থা। ওঁ হু। বা অঙ্গাভ্যাণ नम इंड्रापि। उँ शुः वाः श्रवाय नम इंड्यानि ह। यङ्गीर्घ वीकष्रायन अर्था । उथा व निवास । वज्नीर्य যুক্তবা শক্ত্যা বকারেণালি তদ্বতা । অঙ্গানি জাতিযুক্তানি পুণবাদ্যেন कन्नरयट ।। # ।। उट्डा ध्रानः । उत्र। यंत्रानः विश्वा (भाकः माज्ञिकारि भू ভেদত:। সাত্ত্বিক যথা। বন্দে বাল ন্ধুটিক সদৃশ জপুলোডাবি বক্তু पिवारकरेल नंवमणिनरेयः किकिनी न् शुत्रारेन्तरः। मीछाकातः वियम वमनः **मू**शुमन्नः बित्नबः रुखाद्वान्ताः वर्देकः मनिणः म्लराखी प्रधानः ॥ ३॥ व्यवः थ्राद्या ॥ ब्राज्ञमः यथा । छेन्रः ন্ডাক্ষর সামভ ত্রিন্যন রক্তাঙ্গ-রাগসূত্র মেরাস্য বরদ কপাল मञ्चर भूलर प्यानर करेत्रः। नील গুীব মুদার ত্বণশত শীতা শু চ্ডোজ্জ্বन वस्काक्यवा**गमः ভ**य रूद्र (५व॰ मन। ভावर्य ॥ २ ॥ जानमः यथा । श्वायमीना प्रिकाडः শশিসকলধর মুওনাল মহেশ দিশ্বস্ত্রণ পিস্থকেশণ ডমক মথ শৃণিণ चङ्ग मृला ভ्यानि । नागः घषाः कः পাল° করসরসিক্টে বিভূত• ভীম-দ্ষ্টে সপাকল্প ত্রিনেত্রণ মণিন্য বি न्तर किकिनी न्त्रुवाष्ट्राः॥ ३॥ माः ত্বিক ধ্যান নাখ্যাত নপমৃত্যু বিনা-শন-। আযুরারোগ্যজনন নপবগফ অপুদ ।। সারাজস খ্যান মাখ্যাত ধর্মকামার্থসিজিদ । ই। তামস • শকু-শ্মন কৃত্যাভ্তগদাপহ ।।৩:। এবং ধ্যাত্বা মানসৈ: সংগ্ৰুড় শন্তু ছাপন वर्ष्या । क ॥ वन्य भू जायखः । थमां धर्मा दिख: कुछ भी छ भक्क শোভিতে। ষট্টোণান্ত জিকোণছে ৰেগ্ৰম পদ্ধজ সংযুতে॥ ততো মুলেন म्र्डि महन्। न्रंवर शादावार-নাদিক স্ব্যাৎ। তত্ত্ব ক্ৰম:। মূলেন সদ্যোজাতমজেণাবাহন । মূলাদি বামদেবেন স্থাপন । মূলেন সামি-थ्यः । याचाद्रिश मित्रदाक्षनः। ७८-शुक्रविश (यानिजू मृ। शुक्रमनिश केनाः নেন বন্দন মিতি বিশেষ: 11 তত: কৰ্ণিকায়া দিক্ষুকোণেযু ইশানাদী-ন্ যজে । ততে।ব্যোম পক্ষ জদলেষু व्यित्र अञ्चलित विश्ववान् यरहरू। व्य-সিতাকে। ৰুক্ শত্তঃ কোধোন্মত্তৌ **চ ভৈরবৌ। कপালী ভীবণ শৈচ**ৰ সংহারোপ্টোচ ভৈরবা: 11 এতৈ রপ্ত ভৈরবৈ দ্বিতীযাব**রণ । ততঃ** ষট্কো-लियू ट्रा॰ वा॰ इत्याय नम इंडारनन भूकारार ॥ ७७: भूबी कि जाकिनी वाकिनी वाकिनी काकिनी नाकिनी क्राकिनी भाजिनी शुजान् (प्रवीश्रधान् **উমাপ্**এান্ ক্দুপুঞান্ মাতৃকাপু-वान् मकिए। यहार । छाष् छष्

मूथीन्यान् याता श्याम्थीन्यान्। उद्यश्चित्र द्वेष्ठभावा वृ (लाकिमान् वहेक-क्रभान् भूकारर । उन्निः भूर्व उ वुकारीभू धार नमः। এर भी भारन नारमञ्जीभूषाय। উভরে विक्वी भू ञाय। अनित्व की नात्री भू ञाय। शिक्ति इन्द्रागीभू धाय। निर्वाख महानन्त्रीनुवाय। यात्मः वादाही-भू भाष । अनः ज जामु श्राभु भाष । তথা চ নিবন্ধে। বুন্ধাণীপুত্রক॰ भृद्धं गारुमीनूध रेगयत । रेवसवी भू चरु भोत्रा को नात्री भू च नानि ल।। इन्तुागीनु धकः ज्यः निक्ता পূজ্যেত্ত:। মহালক্ষীমূত প कामुक्कामिकि समहत्य ।। वाबा-शेन्यकः यारा । हामुखान्य मान-ला। उद्यक्ति मंगिमिक्कु ह। (इजुक• ত্রিপুরান্তক বেতাল বহি জিছা করাল কালান্তক একপাদ ভীম-ধ্বপ• অচল[,] চাটকেশ্বর• পূজ্যে**ৎ**।। ভংতাযোগিনী**সহিত দিব্যযোগীশা**ঃ য নমঃ। এবং যোগিনীসহিতাম্ভরী ক্ষ যোগীশায় নম: 1 এবং যোগিনী-সহিত ভূমিধ্যোগীশায নন:। ঈ-भागान निर्वाठियु भृष्टाय ।। 🕸 ॥ অস্য পুরশ্রর নেকবি শতি লক্ষ-জগঃ ৷ বৰ্ণ লক্ষণ জপেন্মত্ৰ[,] হবি

याणी जिल्लामः। उपनाःण **পূ**জুভ্যান্তিলৈ ম্পুরস:যুকৈ: ॥ #॥ व्यथ विनामः। लृबः विष्यः पूर्णाः मबाताथा विलः ममारा मालामः भवनः जर्भ निक्रम्शिन **मर्क्याः**॥ छ । भिक्कुत्रमा भूभि भंधु रिकः भित्र-भिन्दिः। कृदा कवनभावाष्ऽ (५-व शुर्छक्वर्जन। ॥ त्रक्रम्य मु ञ्चारेमा निमा उरेया विना हरत्य । যয়া। অনূনাক **মজ হতারাজস**• भाखभीति छ । विलि भूमान **मग**रा त्रिभूगाः सर्व रेमन्यकः ॥ निर्वप्रध्य-**इलिएइन व**र्षेकाय विशिष्ठेवीः। वि-मर्डायहज्ञामा विषयक उथा मुधीः ৷৷ শত্রপক্ষা ক্বির পিশিত্ঞ प्तित पित्त । ज्ञान्यत्व गरेन: मार्कः সার্নেয সমন্বিত: ॥ বলি মস্ত্রো **२य गार्था। जः जः**ईयाः विषयनुमः । यानन विना इल्डी वर्षेकः भद्र-সৈন্যক• 🛭 সর্ৱ• গণেভ্যো বিভ**লে**-हानियः कुलनानमः । এवः कृष्ड পরবল ফ্রীয়ভে নাত্র সংশ্যঃ।। ইভি ভত্রসার: ।। 🗱 ।। অথ বটুক-ভৈরব ভোত্র• ৷ কৈলাসশিখরাসী-न (प्रदारव क्र अन्छक्। मास्र व **পরিপণুছ পার্ব**ী পরমেখর ।।। প্রীপার্বভূগোচ। ভগবন্ সর্বধর্মজ্ঞ

जर्बनाजागमानिष्। जानमूकाद्रगः मञ्ज नर्गनिष्किनुर मृग्। गर्ब ষাক্ষৈব ভূতানা হিতার্থ বাঞ্চিত মধা। বিশেষ তস্ত রাজ্ঞা॰ বৈ শান্তি भूडिभुमाधन ॥ अञ्चन्ताम क्वन्ताः न वीजनाम नमन्उः। वक्नर्सन (मर्तम मम इर्विवर्क्षन्।। श्री छग-वानुवाह। भृगु (हिव सहामृख मान्र-मुखात्ररङ्कुरु । मर्दम्य शुन्ममनः ञ इं শञ्जिवईं १ ।। व्यथ्यातापि (त्रा-शाना• खुद्रामीमा• दिष्**णय उः। नाण**-ন মৃতিনাতেণ নজরাজ নিম পুষে ।। গুহরাজ ভ্যানাঞ্চ নাশন স্থ বজন । সেহাদ্বক্যানি তে নস্ত **जबनाद भिम• लि**ख ॥ नर्सकामः র্থন মন্ত্র- রাজ্যভোগপ্দ নৃণাণী अन्तर भूर्व गृहायं। दिवी भूगद भूषा त्र ॥ वृद्धेकात्यजि देव भन्नामाभ দুজারণায চ। স্ক্রথ ততঃ পশ্চা-षहुकाय भूगः किल्य ॥ (सवी भू ৭ব মুখ্তির মন্তরাজ বিনণ প্রিযে। मञ्जाकात निमः प्रति दिवानाकाः স্যাপি দুলভ ।। অলুকাশ্য মিম মৃত্র সর্শক্তি সম্দিত মারণ। দেব মন্ত্রস্ত প্রেড পিশাচকালা विनुविध ভयाखी रेव कालकनुतिव नुकाः। भारतेष। भारतिष्वाभि भूक- যেদ্বাপি পুস্তক ॥ নাগ্নি চৌর ভয• বাপি গুছরাজভযন্তথা। নচ মা**রী**-ভয॰ ভস্য সর্বত্র সূথবান্ ভবেৎ॥ ष्यायु द्वाद्वाग्र रियर्यं र् भू याली-প্রাদি সম্পদ:। ভবন্তি সতত তস্য भुखकमाणि भूजनाए।। श्रीभार्ब-ভুরাচ। য এষ ভৈরবো নাম আপ দুজারকো মত:। ত্ব্যাচ কথিতে। रमवरे छद्रवः कन्न छेखमः ॥ **ञ**म्र नाम সহসুগণি অযুতান্যরু দানি চ। সার মুজ্ত্য ভেষা॰ বৈ নামাপ্তশতক বদ ।। #।। श्री जगवानुवाह। यस मःकी-र्खायाम उट अर्ब मुद्रे निवर्झन । अर्वान् কামানবাপ্মোতি সাধকঃ সিদ্ধি মে-व ह ॥ मृनु (रुवि भुवक्ष्णामि रेजद्रव-ন্য মহাত্মনঃ। আপদুজারকদে। হ-ৰামা**ট্ৰত মুভ্ম**ণ II সৰ্পাপহ্র• भूगाः भराभविविदात्रकः। भर्नका-गार्थतः (तवि मावकानाः मुथावरः ॥ (न्हाक्रन्यामन्दिक्त भूवं क्र्यंग्रर সনাহিত:। ভৈরব মৃদ্ধি বিন্যস্ত वनारि जीममर्भन ॥ अक्ना ज्ञा-**णुष॰ नऽमऽ वहत्व जीक् हर्मन॰ । (क्**र ত্রপা কর্ণযো মধ্যে ক্ষেত্রপাল ভূদি ন্যসেৎ ॥ ক্ষেত্রাখ্য নাভিদেশে চ কট্যা॰ সর্বাঘনাশন॰। ত্রিনেত্র মুর্বো বিন্যস্য জন্নয়ে। ব্ৰক্তপাণিক ।। পা;

मरमा (मंबरमरवना महीरक वर्षेक ন্যসেৎ। এবং ন্যাসবিধিং কৃত্বা তদ-নন্তর মুক্তম ।। নামাষ্টশ তক্ষ্যাপি-ह्रान्ता १नुष्ट्रेवृहाङ्खः। वृङ्गाद्वाराका नाम अधिक भतिकीर्डिङ:॥ (एवडा কথিতা চেহ সন্ডি বঁটুকভৈরব:। ধ र्यार्थ कान भाष्क्रयू विनियानः भु कीर्बिज: ॥ 🕸 ॥ 🕉 रेजद्रादा ज्ञना-থক ভূতাত্মা ভূতভাবন:। কেবদ: ক্ষেত্রপালক ক্ষেত্রজ্ঞ: ক্ষত্রিয়ো বি-द्वारे॥ भाषानवानी मां नाणी अर्ल त्राणी मथाउक्ट। त्रक्यः भागमः নিদ্ধ: নিদ্ধিন: নিদ্ধসেবিত: ।। ক বাল: কালশনন: কলা কাঠাতন: কবি:। তিনেতো বহুনেত্রণ্ট তথা পিক্ললোচন: ॥ শ্লপাণি: খর-शानिः कहानी ध्रमुलाहनः। य **जीक रेर्जद्राता जीक ज्उला या** णिनीপिंडिः ।। धनरमा धनहात्री **ह** ধনপ: পুতিভাববান্। নাগহারো নাগকেশো ব্যোনকেশ: কপালভূৎ ।। कालः कशालमाली চ कमनीयः क्लानिधः। जिलाहरनाक्लामञ ব্রিশিথী চ ত্রিলোকপাৎ।। ত্রিবৃত্ত नेयता ডिग्रः मान्यः मान्यकारियः। बहुत्का बहुत्कणण थहाव्यवत्रभात्रकः য় ভ্রাধ্যক্ষ: পশুপতি ভিফুক:

পরিচারকঃ ৷ ঘুর্ভে দিগম্বঃ শৌরি र्हात्ताः भाषुरमाहनः ॥ भूमान्यः मा-श्चिरः मृकः मक्द्रिश्यवास्तरः। य-हेम् र्खि निथी मण्ड ज्वान हक्क् खरमा-भयः ॥ अक्षेषातः कलाशातः मर्भयु-कः ममीनिथः। ভূধরে। ভূধরাধী-শে। ভূপতি ভূধরাত্মকঃ॥ কল্পাল-धात्री मूखी ह व्यानगङ्गाभवी छवा-न्। क्षुता (माइनः खष्ठी मात्रनः क्षांडन ख्या।। मूक्ष नीवाञ्जनপु-**%। (हरहा मुख्य ज्यान)। य निज्र** বলিভ্তাত্মা কামী কামপরাক্রম: ।। मदाभडात्राका मूर्गा मूश्रेज्उनि-(रविजः। काभी कलानिषः कारः कारिनोवनक्हनी ॥ महनिष्तिनु (रा रेवर्डः भुजविषः भुजाववान्। ১০৮। অস্টোত্তরশত নাম ভৈর-বন্য নহাত্মন:।। নযা তে কথিত (पवि ब्रञ्माः महंकानिकः। य हेरः পঠতি ভোত্ৰ নামাইশত মুভ্ন• ॥ ন তস্য দুরিত কিঞ্চিম রোগেভ্যে ভয় তথা। ৰ শতুভো ভয় কি क्षिट **नाल्यां कि मानवः** के हिट ॥ পাতকানাণ ভয়ণ নৈব পঠেৎ স্তোত্ৰ मनम्बीः। मात्रीख्य ताज्ज्य उथा होत्राभिक ज्य ॥ छेटभाजिक महारहारत उथा दूः द्वश्च पर्णान । वस्ता ह उथा वाति भारेट खाउ नगाहितः॥ मर्ख भूनगनः यास्ति खगरेख्यतं कीर्डनाट । अकामन সহসুদ্ধ পুরশ্বণ মৃচ্যতে ॥ ত্রিস-क्षा थः शार्थिप्पवि मध्यम् मज्ञ न्मु ७: । त्र तिषिः भाशु यापिक्षाः **मूर्वञागिश गान्यः ॥ यथात्रान्** छू निकामञ्च म बन्धा नज्य भरो। রাজা শত্ বিনাশায জপৈমাসাই ক পুন:।। রাভৌ বারত্রযক্ষৈব নাশ-যতে (ব শাত্রবান্। জপেন্সাসত্রব ब्राट्नो ब्राजान वन्नमानत्य ।। धना-थीं ह मू डाथीं ह नाताथीं यस नान-ব:। পঠেদ্বারত্রয়ণ যদ। বার নেক। তথা निर्णि॥ धनः भूञा• खथा मात्रा-न् श्राश्च याचा ज मन्यः। (द्रागी (द्रा-গাৎপুন্চ্যেত বছ্কোনুচ্যেত বন্ধনাৎ 11 ভীতো ভয়াৎ পুনুচ্যেত দেবি **স** ७) न मः भयः। यान् यान् मनी **र**ा **কানা॰ স্তা• স্তানাপ্নোতি নিশ্চিত•।।** অপুকাশ্য মিদ ওছা ন দেব যস্য कम्राहिट । मट इलोनाय भाषाय খ্যাবে দম্ভবজ্জিতে।। দদ্যাৎ স্তোত্র भिन भूगाः मर्वकामकनभूमः। शाः ন বক্ষ্যামি দেবস্য যথা খ্যাত্ত্বা প ঠেনর: ॥#॥ ওঁ শুজ সুটিক সহাশ। **अरु**मुक्ति ७, वह म । अ**हेवारः** बि

ন্থন চতুৰ্বাহু দ্বাহুক।। ভুনঞ্ (मथन (पर मधिवर्ग निद्राक्ड । **क्षित्रम्बद्धः स्थान्नीणः** यहुकाथाः स-হাবল ।। থট্টাক মনি পাশক भूम रिक्षव खणा श्रृनः । **उ**न्नक क-भानक वत्रमः जूबगरुथा।। मीलकी-মূতস্কাশ• নীলাঞ্জন্চয্ণুভ° । **म श्रे। कद्रालयम्बः नृश्रदाश्रमञ्**षिठः ॥ আত্মবর্ণসনোপেত সারনেয স-मन्जि । भाषा कालट मृत्रः इंडे: नवान् कामानवाशुयाय ॥ এउह्नु **७**ट्डा (हरी नामाईশङ मुख्य[े]। रिভরবায পুরুষ্টা ভূৎ স্বযঞ্চিব ম-হেশ্বরী।। ইতি বিশ্বসারোদ্ধারত-ত্রে আপদুদ্ধারকল্লে ভৈরবস্তবরা-कः मगाधः ॥ 🗱 ॥ यथ वर्षे करे 🕳 द्रव ক্বচ•। ঐভৈরব উবাচ। দেবেশি দেহ রক্ষার্থ কারণ কথ্যতা পুরু । মুি্যন্তে সাধকা যেন বিনা শ্মশান ভূমিষু ॥ রণেষু চাতিঘোরেষু মহা। वायु जालयु छ। मृक्षि भकत वाजुयु জ्वािमव्यािष विद्यु॥ श्रीतम्ब्रवाह। कथयानि गृग् भाकः वरिष्ठ कवठ॰ শুভ । গোপনীয পুষরেন নাত্রা-রোপন যথা।। তস্য ধ্যান ত্রিধা প্ৰোক্ত সাৰিকাদি প্ৰভেদত:। সা-ব্ধিক রাজসঞ্চৈব তানসং দেব তৎ

भृगू ॥ तत्मर वाल॰ मुहिकमम्भ॰ ष्ट्रश्लास्त्रामि वक् पिवशक्ते नंवगिगरेयः किक्किनी नृश्वारेम्धः । मीक्षाकाद्रः वियम्वरमः मूनुमञ्चः जि-त्वि श्खाद्वा**छ्याः व**हेकं सनिणः न्न थात्री प्रधानः ॥ ३॥ छेप्रा**छा**-ষ্ণরসন্ধিভ বিনয়ন রক্তাক রাগ-স্ত্র যেরাস্য বর্দ কপাল মভ্য **म्ल॰ प्रधान॰ करेतः।** नीलगीव मू-मात्र ज्वन**ण उ॰** भी छा॰ मृह्र ডाब्द्वन॰ ৰন্ধকাৰুণবা**সস**• ভয়হর• দেব• नना जावरय ॥ २ ॥ शारयमीना दि-कांड॰ मिनिमक्तथत्र॰ मुख्नातः बार्का मिग्रञ्च शिक्ष्रक्रम उनक भथ मृिं थ मृ्णा ख्यानि। नागः घ छ। क भाग क्रमत्र मिक्टि र्वि-**ডু उ॰ जीयन** श्टूं॰ मर्शाकन्न वित्व निभव विनमः किह्निनी न्श्राष्ट्र ॥ २॥ 🗢 ॥ व्यम् । वहुक्टे छत्रवक्वहम् नशकाण अधि द्रगृष्ट्र भ्रहनतः श्रीवर्हेक ভৈরবো দেবতা বংবীক্রং হ্রীং শক্তি রাপদুদ্ধারণাযেতি কীলক মম স-র্যাভীষ্টসিদ্ধ্যথে বিনিযোগ: । ভূঁ শি-রো মে ভৈরব: পাতু ললাট ভীষণ তথা। নেত্রে চ ভূতহ্ননঃ সারমে-यानूर्णा ज्यवो॥ ज्ञनाथम स्म क लो करमाली (मुख्वाहनः। नामाः

भूटी उर्पाक्षि ह ज्यादः मर्बज्य-ণ:।। ভীষণাস্যো মমাস্যঞ্চ শক্তি-रखा गनः गम। ऋक्षो देनकात्रिशः পাত্ৰাছ্ অত্থবিকন: ৷৷ পাণী क्र-। वकः इल- उथा माउः कान-ठात्री खन मन।। উদর্ঞ म म ज्रहे: ক্ষেত্রেশঃ পার্যন্ত স্তথা।ক্ষেত্রপা-वः পृष्ठातमः क्षित्रात्यानान्ति छ-था ॥ कठीः भारभोधनामक वहुत्का লিঙ্গদেশক । ওব বক্ষাকর: পাতু উक् ब्रक्शकद्रः मना।। कान् र युर्वता রাবো জান্ধ রক্ষতু রক্তপঃ। গুল্মী চ शापुका निकः शाप्तशृष्ठः भूद्रायदः ॥ আপাদ নত্তক্ষেব আপদুদ্ধারণ ख्या। नश्नादा नश्नापा कन्त्र श्वतना छकः ॥ भाजू माः बहुत्का (मर्(वारे छत्रवः मर्वकर्षम्। भूर्वम्। भ-সিভাকে। নে দিশি রক্ষত সর্ব।। वारायाक ककः भाजू मिक्त हु छ ভৈরব:। নৈখাত্যাণ কোধন: পাত্ মামুন্ম ব্ৰস্ত পশ্চিমে ॥ বাযব্যা॰ মে-क्रभानी ह निज्यं भाषाए मूर्विश्वः । ভीषा। रे जब्रदः भाज् छत्रन्धाः हि-नि नर्बरा ॥ मःश्राद्रेड्ववः भाजू निरेग्रमान्ताः नर्द्यद्यः। উ.क् शा-তু বিধাতা বৈ পাতালে নন্দিকো

विञ्:।। मान्त्राका उन्तराः भाषा সৰ্বতো দেবদেবিত:। বানদেবে। হ্বত প্রীতো রণে ঘোনে তথাবতু ।। कल उर्भूक्यः भार् इल পাতু গুৰু: সদা। ডাফিনীপুএক: পाञ् नाताःख वाकिनीय्ञः ॥ পাতৃ সাকল: হা ভুাতৃন্ শ্রিষণ নে **गउठः** भिद्रः । वाकिनी भूशकः পাত্ পশ্নধানলা তথা।। মহা-काला १वउ इ.च. रेननाः रेव का-वटे ज्यवः। ब्राज्यः ब्राज्यः वान गाट रेजबारा जी जिलाबकः ॥ ब कार्शनस्य ये हान विक्रि उ कर চেন চ। তৎ সর্ব রক্ষ নে দেব ত্ব यं अर्वत्रकृतः ॥ अतः कवः মীশান তব মেছাৎ পুলাশিত । নাখ্যেব॰ নরলোকেযু সারভূতঞ मृश्विषः॥ यरेय करेय न ना अवाः कवरहणा नुमल छ। न (मयः भार निरवर्डाः कृशल्डाम्ड नियंत्र ॥ गा ननां निविष्य छा: **मरे**व जु श्वे। ভবেদ্ধুব । অনেন কবছে**শে**ন রক্ষা কৃষ্ব। দিজোভন:॥ বিচরন যত্ৰ জ্ঞাপি বিশ্লোঘৈ: প্ৰাপ্যতে ন স:। মজেণ মুনতে যোগী কবচং যন্ন র ক্ষিত: ॥ তত্মাৎ সর্ব পুররেন দুল হ' পাপচেত্রা। ভুর্জে রম্ভা- प्रक्र वाशि विशिद्ध विश्वयः शुर (छ। ॥ श्राव्ययः शार्श्वयद्वाशि ज्ञ-म्मार्ट्याशि निष्ठामः । मण्डारद्धा-छि शु छावः देव कवष्ठम्याम्य विश्वः ॥ नत्मा छित्रव (स्वाय मात्र छ्ष्ठाय देव नमः । नम द्धिलाक्यनाथाय ना-थनाथाय देव नमः ॥ ইछि विश्वः मारताष्मात्र छस्य ज्ञानमुख्यात्र कर्वः छत्रविष्ठत्वीमः वार्षः वहुक्ते छत्रवः कर्वः सम्राज्यः॥

বট্করণ স্ত্রী উপন্যন । ইতি ত্রিকাগুশেষ: ॥

বঠ ই উ একচরে।ইতি কৰিকল্পজন: ।। এক কত্কি চরণ । ই
বঠ্যতে । ড বঠতে ৌর শ্চোরথিত্ একশ্চরতাত্যর্থ: । ইতি
দুর্গদোদ: ।।

वर्छ (स्रोला)। इंकिकविक्यक्रमः॥ (स्रोला) भिरु नामर्थाः। वर्धेकि माज। माजः नमर्थः नामिकार्थः। देवि मुर्गामानः॥

वर्ठेद्रः शृ मूर्थः। ইजुलाहित्कायः॥ जद्रशः। ইতি (क्ष्महन्तुः॥ सम् काद्रः॥ वकः। ইতি সংক্ষিণ্ডসা द्रानाहिन्छिः॥

वठेत्रः बि गठेः॥ मन्तः। ইভি बिकाउल्यनः॥ रफ है क विचारण। है कि कवि-कन्नक्रमः॥ है क व श्वराज्या व्यव देक-किम भठेरछ। इंडि पूर्गापामः॥ বড় ই ড বেষ্টে॥ বিভাগে। ইতি कविकल्लकमः ॥ हे वश्राज । उ বণ্ডতে। ইতি দুর্গাদাস: ॥ व्याद्वाइल। (मोबवाज्वरः। ইতি কবিৰল্লফমঃ।। বড ভী। বডি मा । ইতি দুর্গাদাম:॥ व्यक्ती जी ग्रह्या। मूप्ता है कि जावा। इंडामद्रः ॥ उट्भर्यायः । গোপানসী ২। ইতি ভটীকা সা-ब्रमुन्दवी ॥ हन्दुनानिका ७ क्री-গার ৪। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।। চন্দুশালাচ বডভী স্যাতা পুা-नारम्कनि। ই ि वीधतः ॥ (थः वायाः वउरजो हुउ।। इंडि क्मुः॥ वस्त्री हन्युनात्वि शुनामासी চ নওপে। ইতি কোষান্তর ।। শু-कार उउड़ी हन्तुनात भोषा क्रियान। इंडि ब्रह्मः ॥ बुरा-ভাগি বডভি:। তা॰ কদ্যাঞ্চি দ্ভবন বডভাবিতি মেঘদ্ত: ।। বডভি: বডভী বলভি: বলভী চেতি চাতৃৰপ্য নিতি বৃদ্ধা:। ইতি ভরত: 11 वछ। जी वहकः। यथा। करत्वनाथ विषेकः न् जानः। है अनदः॥

বা তালৈ যুক্ত যন্তাপ্ত্ৰণ পিড়া পিড' চুৰ্ণ' বটো বডা। ইতি **শদ**্ विमुका ॥ বডিশ ল্লী मरमाध्रमार्थः वक-লোহকণ্টকবিশেষ:। বঁড্শী ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়:। মৎস্যবেধ-न·२। ইङ्।मद्रः ॥ वि**न्न**ः ७ विफ-শী ৪ বডিশা ৫। ইতি ভরত: ॥ रविनी ७ मट्मारवध्नी १। इंडि ভট্টাকান্তর•॥ ৰলিসী ৮ বলিস• ৯ বরিশী ১০ বলিশি: ১১। ইতি व्यक्तज्ञावनी ॥ मध्माराज्यनः ३२ । क्ठिक्राध्वः ॥ বডিশী জী বডিশ ৷ ইতি শদ-ब्रञ्जावनी ॥ बु वि वृह्र । हेउ। प्रदाशाया ভাষা বড় ॥ বণ শ্বা শদে। ইতি কবিকল্লজন: 11 ञ्चा व्यवीवने व्यववाने । इंडि मूर्गामानः ॥ বন্ট ত ক ভাগে। ইতি কবিকল্প-ফন: ॥ বন্টবৃতি বন্টাপ্যতি । इंडि मुर्गामामः॥ वर्षः भू जागः॥ नावमृष्टिः॥ इंडि (रुम्हन्मुः ॥ अक्छाद्वारः । इंडि नद्गाना ॥

कोः मू॰ व्यक्राधाष्ट्रः॥ धर्दः॥ ब्रुडागुषः। ইতি মেদিনী।। क्षेत्रः भू इनिकात्रक्तुः॥ इह রস্য লাঙ্গলা। করীরকোষঃ॥ তা-जन्यभाव ।। भाषाभवः । ইতি মেদিনী ৷৷ তত্র ওপ্তবকারাদৌ গ-ণিতোয় । কিন্তু বঠিত একচরে ইত্যমাৎ অরচ পুত্যথেন নিম্নন্ধ द्वाट म्बर्वकाद्वारमे विथितः॥ वर्शनः भू भ्रमूष्ट्राधानोका॥ थ-নিত্র•। ইতি মেদিনী হেমচন্দুশ্চ।। वर्षः भुः व्यनावृज्यमृः। ज्यभः र्यायः। मूक्त्रमा २ विन्युकः ७ नि-পিবিষ্ট: ৪। ইতি হেমচন্দু: ॥ ত্রি হস্তাদিবজিত:। বেঁডে ইতি ভাষা। ইতি মেদিনী ॥ বণ্ডা দ্রী পাণ্শুল।। ইতি মেদিনী।। वर वा मागाः। उर्भगागः। बार यथा ३ उथा ८ এव ६ এव ५ । ইত্যমর: ॥ বত ব্য° থেদ:॥ অনুকম্প।॥ স-(छाषः ॥ विश्वयः ॥ ञामञ्जा । ইভ্যমর: 11 বত স: পু॰ কর্ণপ্র:। কর্ণ ভ্রণ ।। শেখর:। শিরোভূষণ । ইতি মে-

मिनी ॥

वज्यः शृ मृति छनः। इजूमाहि

रकायः ॥ वष्ः भुः (प्रवन्ती ॥ मञ्जवाक् ॥ পড়া: ৷৷ অফিরোগ: ৷ ইতি मःकिथमात्रागापिविकः॥ বভোকা জী অবভোকা। ইভামর-টীকাৰা• ভরতঃ ॥ वर्मः क्ली रकः। इंडामदः॥ ব**ংসঃ পু**ূ বৰ্ষঃ॥ গো**লিশুঃ। বা**ছুর इंडि ভाषा। उर्भर्गायः। मक्र-করি: ২ তর্ণক: ৩। ইতি বৈশ্যবর্গে नानार्थ ठामद्रः॥ भूञातिः। वाहा ইতি ভাষা। ইতি মেদিনী।। वटमकः द्वी भून्नकामीमः। इंडि ष्ट्राजनिर्घणेः॥ বৎসক: পু॰ জটজ:।ইত্যমর:॥ इन्पृय्यः । इंडि ब्राजनियंग्रेः ॥ वट्मकवीकः ज्ञी इन्मुयवः। इंडि ब्राजनिर्घणः॥ दरमकामा क्वी दरमाजिनामिनी-ली:। उट्चर्यायः। वट्जना २। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ পুঞাদিকামা-जी है।। वर्षाच्यः प् भूषिम्मनकालगवः। দোঝানে বাছুর ইতি ভাষা। তৎ भर्यत्रायः । मभाः २ । इंडामद्रः ॥ मूर्मान्ड: ၁ गिष्ड: ८ । ইতি दाज-निघणः॥

वरमञ्जी जी व्रवादमर्गव्यश्री ব্বেনকল্পিতা ত্রিসাযণী গৌ:। যথা काउपारनम्ब । भगिष्यन्। भूषा যুথে চ ৰূপবান্ স্যাৎ তমলক্ত্য ग्य मूच्या कठामा दरमञ्या छा-শ্চালস্কৃত্য এন যুৱান পতি বো দদানি ভেন ক্রীডয়ী শ্চরথ প্রিযেণ भागः माध्रक्षम्या मुख्या वार्यणाः (यन मिनवा मानम इंट्याउटेयद अहार मृहज्ज जि । या गर्थ स বৎসভর্ষ্যোবোযুম্মাক এন যুবান পতি স্বামিন দ্বানীভুক্তি পুা র্থানি তেন ব্যেণ সহ ক্রীডম্ভীঃ থেলন্ত্য কর্মথ ভূমথ হে বৎসত (यं। ग्य मिल मानः नाम्य यद् वि-ষ্বা ভবিষ্যথ কিন্তু ম্যাত্যক্তব্যা: 1 ব্য ব্যস্ত ব্**লভর**ীগাঞ্চ **ভ্যা**-णिन द्रायत्नि। एव अन मगृष्ठा मा-গুলনুৰা সপুষ্মাৰ্যাপকেন ইয়া ष्यस्तर मयस्य ज्ही जवानः नु-खनः लाकमः शिवा देखि **मगरा**-ম ইতি ভবিষৎ সামীপ্যে বর্ত্ত-্নাৰ ইতি পাণিনিম্বন্দাভবিষ্য मर्थ्य दर्जमानः ॥ 🗱 ॥ वट्मज्बी রিশেষণতি মৃতি:। অগ্তো লোহিতা পত্নী পার্ঘাভ্যাণ নীল-পাওরে। পৃষ্ঠতন্ত ভবেৎ ক্ফা

व्यज्या जू भाकरा ॥ जामा वयः भूगागः यथा। विश्वायगी जिन র্ধন্যাভি: সুরূপাভি: সুশোভিতঃ । সর্বোপকরণোপেত: সর্বশস্য-हाता महान ॥ उँ८ मृश्वेत्वरा विधा-'(नन गुजि बृजि निममना८। इजि শুদ্ধি अञ्जू वृत्या भागविष्ठातः॥ ৰ্থসনাভঃ পু° বিষ**ৃক্ষ**বিশেষঃ। ইত্যনর:॥ সতু স্থাবরবিষভেদ:। शाया यथगान् नन्। व हिनलि वर्णनानः १७९ ग हिन्स ए। ব্য়িতি বন।। বৎসদ্য নাভিব্লিব বৎসনাভ: ঞ: অনিত শেতি ন বৃ-ক্ষিঃ অবং নিজুবার**প এসদৃশপ** এ:। ই 🕃 छत्र ७:॥४॥ उ९ भर्यायः। य-मृ छ॰ २ विव o डेगू ह नस्तिषद c गद्रनः ७ माद्रभः १ नागः ৮ छो एकः ৯ পুণহারক ১০ ভাবরাদি ১১। অস্য গুণা:। অভিনপুরত্ব। উ-কহু। বাত কফ কওকক্ সনিপাত নাশিত্বণ পিত্ত সন্তাপকারকত্বঞ। ইতিরাজনিঘটনাঞ্চা অস্যব্রুপ निक्था यथा। मिज्यात मन्त् পগ্রোবৎসনাভ্যাকৃতি স্থা। বং পার্শ্বেন তরে। বৃদ্ধি র্থংসনাভ: স ভাষিতঃ॥ उन्। नानान्। ६०। रथा । विषः भागरतः (भाकः वावावि

ह विकामि ह। आएयुर वाज कक कर्त्वागवाहि में नावश् ॥ व्यवायि क्रक्वकायव्याभनभू वेक भाक् गमन्त्र ने ने निकामि छाः (नायग भू वेक मिलि वोक विकाय कर्त्वक विवाय कर्त्वक विकाय कर्त्वक विवाय कर्तक विवाय कर्त्वक विवाय क्र कर्त्वक विवाय कर्त्वक विवाय कर्य कर्त्य कर्तिक विवाय कर्य कर्त्य कर्त्वक

ৰ্থনপত্তন ক্লী ভারতবর্ষস্যোত্তরে দেশবিশেষ:। তথ্পর্য্যায়:। কৌ শাঘী ২। ইতি হেমচন্দ:।।

विश्वभावः मु श्रीकृषः॥ वल-(प्रवः। यथा। वृन्तावनः (गाव-क्षनः यमुनामुलिनानि ह। वीक्षप्राः भीष्टुत्रः। भीजी द्वाम माथवरया-न्भाः भवः वर्ष्णोकमाः भीजिः य-हर्ष्णो वाल (हर्ष्टिष्ठः। कलवारिकाः सकारलन वर्ष्मभारतो वज्वजुः। हेि श्रीजागवर्ष २० ऋस्त >> ज्वशुग्रः॥

व्याप्त न्या वारमभाजाज्यकांकः । व्ययनद्वराष्ट्रकार । उर्भर्यादः । अञ्चलकाः २ व्ययः ३ हारानः ६ শরৎ ৫সমা ৬। ইত্যমরঃ ॥ শ-त्रमा १ वर्ष ৮ वित्रव इ मध्य २० । ইতি শবরত্বাবলী।। 🛊 ।। বুতবন্ধ বিবাহে চ বৎসর পরিকল্পন নাহ রাচার্য্যা: ৷ আধানপূর্ব মেকে পুসূ-তিপূর্ব সদান্যে তু ॥ সৌর সাব-ন নাক্ষত্ৰ চান্দুভেদেন চতুৰিখো वर्मतः। यथा । वृष्डाशनयनामित्रु ব্যগণনা সাবনেন শুভাশুভগণন্ত সৌরেণেতি সিদ্ধ•। সাবন সম্বৎ-সরেণ একদিনাধিক বৎসরো না-ক্ষত্রো ভবতীত্যনযো র্ভেদ: ॥ নৌরস্ত পঞ্বস্ট্যধিকতিশতদিনৈ ৰ্ভবতি। যথা। নেধাদীনা মহবৃ-न्तुः यः। मधाक्षे वन्तुकः। २४१। ज्ञाहीन। मन्ने मध हन्तुक्छ लि-(थंडं इ: ॥ ७१৮॥ हान्स्वर मह्या-श्री दारणभारेम चंविछ। भवभा-স পাতে তু ত্রযোদশ্যাসৈ ভবিতি । তথা চ শুক্তি:। দ্বাদশনাসা: স-बर्नद्रः कृष्टिधाराम्नगानाः नः ষৎসর ইতি। ত্রযোদশেত্যধিশা-(म। सृज्धिः। यश्चिमत्वे द्वापर्णकण যব্য ইতি। যব্যোমাস ইতি। যুব্যা নাদাঃ ৰয়েকঃ দৰৎসর ইতিশত अध्यक्ति वर्ष स्थाक नद्रया भाग বৰ্ষ পৰ্য্যানতোক। ইতি নলনাস **७**वृ• ॥ ₩ ॥ अथ यष्टि मद्दरमङ গণনা। শকেন্দুকাল: প্থগাক্তি २२ मः **ममा**क नन्माश्वियूरेगः ४२৯) मामजः। भवाषि विचिन्तु १५१६ श **७: मनकः यह**्याविषक्षाः शुक्रवा मरयादाः ॥ वर्षवज्ञ यरह्यः शूर्वेऽः স প্র্য্য থোর্মিভি: ١৬০। হত বুংৎ क्रमञ: थान्नि इराउर राम मामका पराः ।। अन्।। भारतन्त्रकानः भक्ता-ক্লাদ কাল:। পৃথক্ আকৃতিয়ঃ ২২ ছাবি শত্যা প্রিতঃ। শশান্ধ নন্।-িবযুগৈ বেকনবত্যধিক শতদ্বযাধিক *ছ*তুঃ সহ*ৈয়*ঃ সমেতো **হ**ন্ধঃ। শরা-ি ব'ৰন্দুছভঃ পঞ্চসগুত্যধিকাষ্টা-াশতৈ ধাৰ**ে সংখ্যা হ্ৰু ল**-্ৰত ভাৰতা জ্তঃ কৰ্ত্ব্যঃ। সলব্ধঃ शृहंग हादः भारत्र आदिना सक्तिनः **थ**)या युडः कार्यतः।यक्षेत्राश्चरणय भः कारित्या ६ इ: भृईवट यहे। इंड वासम्भावनिष्टि भुञ्चवास्यः। এकावः শেষে পুভব: দ্ব্যাদ্যবশিষ্টে বিভ-বাদি:। বর্ষবর্জন্ত বছেষ বর্ষাভিত্রি-ক্ত শরাদিববিন্দৃত্তাবশিষ্ঠ তৎ न्र्यं। द्वारमिनः मः भृयं। त्याणिनः

वर्ष्ट्रा क्रांच वृश्कम छ इंडारनन वर्ष्ट्रि হ্ন ভাবশিষ্ট। অস্কাদণ্ডা: ষপ্তি হ্ন ভ লব্ধাংশকে থাণ্ডিছতে ত্রিশত। হতে হ্বশিষ্টা অংশকা লক্ষা মাসাঃ সু রিতি। পুভবাদি বর্ষাণ্যুপক্রম্য । আদ্যা তু বিংশতি বুৰ্ণ কী দিভীয়া বৈক্ষী মৃভা। তৃতীয়া ক্ৰুদৈবত্যা শ্রেষ্ঠা স্ব্যাধ্যা ভবেৎ॥ঞ্চা ভবিব 🗴 পুরাণে।ভৈরব উবাচ। ষষ্ট্যবং কথ-याना ब कृताः (जोना क त्य शिर्य। म वट मंद्र कजः मूथाः भु ख्वारि व-द्वानत्न ॥ वङ्डाया ख्या (भ्या বহুশস্যাচ মেদিনী। বহুক্রিয়া ন্তথা গাবো ব্যাধিরোগ বিবজ্জিতাঃ ॥ भूगाताः भार्थिवारेक्व भूज्रव পরিক্রিভিডাঃ। ১। সূভিক্ষ ক্ষেন-মারোগ্য সর্বে ব্যাবি বিবর্জিতা: ॥ পুশান্তা মানবা শুত্র বহুশস্যা বসু-क्रवा। क्रहे। क्रहे। जनाः मर्ख वि छर्व ह ব্রাননে ॥২॥ রোগা বহুবিধাশৈচৰ भनुष्रा वाकि अञ्जताः। नर्व এव न्तर्भाति मूक्त वर्ष वद्रान्त ॥ ।। উন্মত্তঞ্চ জগৎসর্ৱ• ধন ধান্য সমা-क्त । निर्काट मवः भुषावृष्टिः भु-भार काग्ड लिय ॥ ८ ॥ नीता-গাশ্চ নিরাবাধা মানবা বিগতদ্বিবঃ । व ्कोत्रा खबा गावः भाकाभाउ।

वदानत्न ॥ १॥ निद्राउत्तः कगर-नर्बः धन योदन गर्विछः i अक्रिव्रनि পূজা: সর্বা নিত্যোৎ সাহা বরাননে য়াড়া সৃতিক্**ংক্নেন্** নারোগ্য বর্ষা কাল সুশোভন । শস্যবৃদ্ধি বি-জ্বাবাৎ শ্রীনুখে সূরবন্দিতে॥१॥ वल्कीता खया गावा शाना क वन-বভর•। জাযন্তে সর্বশস্যানি ভাবে व्यवं वद्रान्ति ॥ ৮ ॥ गङ्गर्यं कायरङ সর্ব ঘৃত তৈল রসাদিকণ পুজানা-ঞ্ ভবের্ধি যুনি সম্বংসরে শুভে ॥৯॥ নিম্লব্রিঃ সর্বশস্যানাং মধ্যা খাতরি কীর্ত্তিতা। ইক্ষু ক্ষীর গুডা-मीनाः भुवलदः वहानस्य ॥ २०॥ সুভিক্ষ (ক্ষম মারোগ্য কার্পাসস্য बहार्यञा। नवनः बहुगवाकः देखहा मूर्व ड॰ भिर्य ॥ ३३॥ मृ जियः काम बाद्याग्रः भुषाञ्चाः भाषिदाः भि्र्य ৷ ভক্ষরোপহত বিত্ত বহুধান্যে वद्रानत्न ॥ २२ ॥ ताष्ट्रे छत्र क पूर्जि-ক্ষণ ভস্করৈ শেচাপপীড়ন। জানীয়া দ্বিগুহু ঘারে পুয়াথিনি বরাননে श २०॥ कायएउ मई**लम्**रानि स्विक्ति-नी निक्भमुदा। वादग॰ नयु गयुक सहार्षः विकास श्रिय ॥ ५८ ॥ काः मुदाः नानि गृहान्छ मञ्जू गावा ख रिष्य ह। महार्यः कायर ज नर्बः वृरम् ह जुदद्गिर्ड ॥ २० ॥ हनका मृद्ग मार्चाः भ व्यम्बाह विष्ण शिख । सङ्घर्ष काया मर्ब हिं छाना वदानान ॥ ७७ ॥ मृज्किः (क्रम माद्राग्रः विश्वक निक्शेषुव । व्यवशादा ७-(वट क्षे: चर्जानी (म्वन्बिए ॥ ১৭ ॥ অভিবৃষ্টিশ্চ জাবেভ ধান্য-স্যাথ পুপীড়ন ৷ শস্য ভবতি সা-মান্য দাকণে সুরবন্দিতে ॥ ১৮ ॥ वक्षमानि कायस मर्वाप्त मु-लाहरन । (मोब्राह्यु नाहरमान ह পার্থিবে নাত্র সংশযঃ ॥ ১৯॥ দুর্ভি-ক্ষণ জায়তে হোরে সর্বোপদ্র সং-যুক্ত । অনাবৃদ্ধি: সমাখ্যাতা ব্যযে সম্বৎসরে প্রিয়ে ॥ ২০ ॥ উদ্যাতা বৰ্ষণে নেঘো জল নৈবোপজাযভে। गहार्ध• नर्व जिन्नत्यं नर्वस्य वजानत्न ॥২১॥ কোদুবাঃ শালি মুদ্ধান্চ কঞ্ भाषा खरेषव ह । मूल छ बागर छ मुद्धः कगरेष मदंशविति ॥ २२ ॥ व्यनशिभुवना लाका बात्रीविध भु-शीउन । काया मानूष कर्ड वि-द्राविनि न जः मरः ॥ २० ॥ जर्दाः পुढाः भुभीष्णाख व्याधिः (भाक्क জাযতে। শিরো বক্ষো প্রক্রিরাগা; শ্চ পাপান্ধি বিকৃতে জনা:॥२८॥ উপজ্ত জগৎসর্ব তন্ধরৈ মূৰি: रैकः थरेगः। शीष्ठिंगः नुबाः नर्वा (मणख्या: थात्र शिर्य ।। २० ।। मू-ভিক্ষ ক্ষেম নারোগ্য শস্য ভব তিশোভন•। বহুক্ষীরা স্তথা গাবো नन्तन नन्त्रत शिख ॥२५॥ जन्न তোয়া স্তথা মেঘা বর্ষন্তি খণ্ডমণ্ড ला नग्रांख नर्शनगानि विकास নাত্র সংশ্যঃ।।২৭।। ক্ষতিয়া ক তথা रेवनाः म्मान नहे नर्वहाः। शी-ডিতা তে ব্রারোহে জয়ে সর্বে ন ञःশयः ॥ २৮॥ সরোগঞ্ছ তথা দেবি দাহ জ্বসমন্বিত । অভিভূত ' জগৎসর্ব• নন্মথে সুরবন্দিতে।।২৯ ॥ जुर थाना कृत्या (पवि नवनामा **महार्य जा। व्यवहात्राम्ठ नम्या**खि मुमु (थ पूर्य्थाः भुकाः ॥ २० ॥ शीफार সর্বশস্যানি দেশে দেশে শৃচিমি-(७। (इनलाइ भुकाः नर्वाः कीयास्त्र नाव **म॰म**यः॥ ०७ ॥ ७ऋदिः भा-ৰ্থি বৈ শৈচৰ অভিভূত নিদ• জগৎ ৷ অর্ঘা ভবতি সামান্যো বিলম্বে তু ख्य· मह्ट ॥ २ ॥ विषमञ् · नगट সর্ব বিরোধে ভ্য সংপ্রব। বিকারী সর্বতো হপাযোমম বাক্যন্ত নান্যথা 11 ၁၁ ।। कृष्टिष्ठर्षे छ शब्द्धांना। (मराम अ-हिनम ७ नः। पूर्जिकः मर्वतीयार्व ब्रवशाद्वा विश्वयंत्रः॥ २८ ॥ मूर्जि

कः काया अर्वा (यिनी पूर्व) जि প্রিয়ে। প্লবে প্লবন্তি ভোষানি পীডি-**छ। भा**नवा जुवि ॥ ३৫ ॥ **भु**वनं क्रम्र थान्यानि बगरमर्दः मुल्लाखनः । বান্ধণা বণিজ: স্তষ্টা: সুভিক্ষে শুভ-ক্ৎপুথে ॥ ১৬॥ সুভিক্ষণ ক্ষেম-बाद्राग्रः वृक्षा (गा वाक्राः लिए। সুস্থিতা: শোভনে বর্ষে পুজা: সর্বাঃ **जूलाहरन ॥ ७१ ॥ विषमञ्चः छ**न्न **স**র্ব ব্যা**স্থল স**মূদাজ্ ত । জনানা । জাৰতে ভদুে কোৰে কোৰ: পরস্পা-র• ॥ ৩৮ ॥ সর্বত জাযতে ক্ষেন• সর্জ্পস্য মহার্ঘতা। বিশ্বাবসৌ ব-রারোহে কার্পাসস্য মহার্হতা !! ৩৯॥ भार्षि रेव व्रंभ रेमरेनाक मन-ৈতঃ খণ্ডনওলে। পুণীড্যন্তে জনাঃ সর্বে ভয়ভীতা: পরাভবে ॥ ৪০ ॥ তৃণধান্যানি পীড্যন্তে গ্রীমে বর্ষতি বাসব:। প্লবকে পীডিতা: সর্বা: भूबाक मूद्रवन्ति ।। ८३।। बारास সর্বশস্যানি সুভিক্ষণ নিৰূপদুব ।। (मोग्रम्डि र्ख्यमुं का कालित्क ह जुङ वरम्य ॥ ८२ ॥ जुङ्कि (कम নারোগ্য সুখঞ্চ নিক্পদুব । সৌন্য-मृष्टि ভবেদালা भोग्रा भाषा भुः कीर्खिञ ॥ ८० ॥ তোयभूर्गा ভरद-ল্মেঘে। বৰ্ষতে চ দিনে দিনে। নিৰুপ-

जुवाक बाजानः नर्बनावाद्य नित्य ॥ ३३ ॥ वाजरवा वयरङ ए दि ए स्न চাথ ७ म ७ (ल । जहिहा कान्। अद्भ विद्राधी कृषिना नक्ष ॥ १६ । व्यञ्जि इंग्डिंग इंग्डिंग इंग्डिंग रिथः शिर्य। भाकरेजः कलनारे क পরিবারিণি শোভনে ৷৷ ৪৬ ৷৷ নিম্ল-ত্তি: নৰ্মশন্যানা সুভিক্ষণ ভবতি शिता भूगाथिनि कत्नाम्गाती क-লদো নোদতে পুজা ॥ ৪৭ ॥ নিব্ৰ-खिः गर्नगामा॰ गर्नगा गर्ना-ৰ্যতা। যুত্ৰ তৈলসন্ যাতি আ-नत्म नन्दि भुका॥ ८৮॥ (का-দুবা: শালি মুদ্যাক্ত পিড্যন্তে বর-বূর্ণনি ৷ সন্থৌব্যানি খান্যানি রা-करन निष्ठद्राः शुकाः। ४२॥ मुर्जिकः জাঘতে ঘোর• ধান্যৌষধি পুপীডন । অনলে চ সনাখ্যাত নাত্র কাষ্যা विठावना ॥ ৫०॥ प्रमाजकः मुनुर्जि क्र नगमार कथवामाइ। निक् वि हाक्ष्रपाकि पुर्विकः नगरा-७१६ ॥ ७३ ॥ भागिवश्वित विनन्तर ন্তি যে চানেঃ নট নৰ্ভকাঃ। বাসবো বৰ্ষতে দেবি শস্যঞ্চ ন হি জাবতে॥ ভিল সৰ্বপ মাৰাদি কাৰ্পাসানাং মহাৰ্যতা। গো মহিষ্য: স্বৰ্ণানি का ना जामानालावजः ॥ जर- नर्ड (एवि विकीय कर्डव्या शानाम-क्षयः। (जन शान्तान (लारका २य॰ निखन्नियाजि मूर्मिनः॥ भार्थिवा माः यका मीनाः कावगुरक भूभी फिजाः ।। ৫২।। ভোষপূর্ণা: মৃতা মেঘা বহু-শস্যাচ মেদিনী। নিষ্ঠুরা: পার্থিব। **(मिव निष्कार्थ ह वज्ञानरम 11 ৫5 11** অল্লভোষা ঘনাস্চৈব কীটকাঃ পুৰ-লা: বৃতা:। বিক্দা: পাথিবা प्ति त्रोपु म वट्मत्र श्रिय । १८८ ॥ मुर्ভिक• सथाम• (भुक्क• वावशादा। न वर्ङ्ट । ভবেষৈ মধ্যমা वृष्टि पू-ৰ্মতৌ সমুপছিতে॥ ৫৫॥ সুভিক জাগতে লোক: সর্বোপদুব বর্জিতঃ । श्रानिना॰ काराउ हार्या मृन्तृत्वी বরবর্ণনি। ৫৬॥ নহিষী গো হির-ণ্যাদি ভাগু কাংস্যাদ্যশেষতঃ। ত**ং** अर्ब (पवि विकीय कर्खवा। शानाम-ঞ্যঃ।। রক্তে সংবৎসরে দেবি ক্র-वृक्षि नंत्राधिशः । भानवाः क्त्रह-ষ্টাশ্চ সংশাম ন জযো ভবেৎ।। ৫৭ ॥ দুর্ভিক্ষণ মরণ রোগো খানেটা-यवि भुभी उनः। भाभाद्रामा ज्य-(फ्वि ब्रक्टाक्क श्मव्यक्तिक 🛚 **৫৮॥ রোগো মরণ দুর্ভিক্ষণ বিরো**ন থে। বহুসংসল:। ক্রোধে তু বিষনং नर्बः नमाथाञः इद्रशिया ॥ ७३॥

मिनि हलाउ पिवि मई ड्ड॰ हडा **ठतः। (मण्डम् क मृर्डिकः करा** भ कीयां नुका ॥ भोतां हु भाग रव (मान मिक्स (काक्स उथा। मुर्जिक कायां वात्र काय मन्दर गात शिरग॥ कोमुनी हमनारा क यम्मा नर्षाता उति । विक्रायाः रेम-দ্ধবে চালি বিনশ্যতি ন সংশয়:।। **नि•श्ल॰ मध्यान्य के वालक्षत्र उ** रिथ्व ह। क्राय क्रवंडि मर्दानि नान्। था वद्रवर्गिन ॥ ७० ॥ 🗱 ॥ कार्डि काि चारभवर्षाि यथा । वताइ-अंश्टिडायाः। नक्कावन अरङ्गिर মৃত্ত বা থেন বাভি সুররাজনজী। **তেৎস**ণ্ডৱ• বক্তব্য• বর্ষ[,] মাস ক্রমে-रैनव ॥ वर्षानि कार्डिकानीनि व्याद्य याम् अवयानुर्यानीनि । क्रमण जि ख्य भक्षम मंडा मुभाउ।क विक्रिय ११ नक्षात्वन छक्तून्याननक्षावन । व्याप्तरः क् उना। शक्षनः कान्नुनः বর্ষণ। অন্ত্য নাধিনণা উপান্ত্যণ ভা-দু'॥ অন্ত্যোপান্ত্যে বিভৌ ক্রেযৌ কাল্লুনক্ষ ব্ৰিভো নতঃ। শেবা নাসা विভाक्तियाः क्खिकारि वावश्या।। एक एक किवानि जात्रागा॰ भूर्ग भारतीनमू अक्टा भागा किवानर्या (क्र्या ब्रिक: वंशक्ष मधनाः ॥ ইতি म

कर्वनकाशाह ॥ न्नन्तिन्तुनक्छ শোর্ণনাসীযুতে ছে ছে তারে তদেক-वाका छरा भू ईबहरन श्लीपंगा नी णा-ड: । यथा नामानाः (भोर्ननाम्।° क्डिकारिमस्झाट कार्डिकारियुः তথা বর্ষাণামিশ গুরো: কৃত্তিকা-मावरसाम्य मस्तार कार्सिकामिन्न তেন কৃত্তিকা রোহিণ্যে রেম্ভর-म्बिन् छात्र। द्राखान्तर १नाउद्रवाद्ध कार्जिक वर्षः। এवः भार्गभीयानि। व्यव वयवग घडेकरमा नक्क बरमा (द्र-ক্তর্মান্ত গতো ওক্ রম্যতর্মি-सुरिं उड़ का गाँउ द्वि छि एट काखिकाखत्र भागभीर्य ७७: भी-ৰ নিভ্যাদি জনাদ্গভি রিভি ॥ क्वानि ह। भक्रोनलाभकीविक (गाभीडा न्याविष्माक्क । नृक्षिस রক্তপীত সমূমানা কার্ত্তিকে বর্ষে ॥ ३ ॥ स्रोत्य शब्द १ नावृष्टि म्-गाथु नव जालेकक नम्रानामः। ব্যাধিভয় নিৰৈ বলি ভূপানা कावरछ रेवत्र ।। २ ॥ मूछक्काछः পৌষে। নিত্তবৈরা: পরস্পর ভূ-**नाः।** वि जिल्ला बान्यार्यः (भी-ষ্টিক কর্ম পুসিদ্ধিক।। ৩।। পিতৃ न्बा नितृष्क माध शर्मक नर्ब-ज्ञानाः। आद्राग्र वृद्धि दान्रार्व

সম্পদে। বিত্তলাভশ্চ।। ৪॥ ফালুনে बार्व विष्रांट कृष्टि कृष्टि क्रिय ब्हेति भन्तानि। पोर्जागाः भूमः सानाः भुवना (कोता नृशाकागुः रा ७।। रेठाज मनरा वृष्टिः शियमभ কেন নবনিপা মূদব:। বৃদ্ধিক কোষ ধান্যস্য ভবতি পীড়াচ ৰূপবতাং रा ७॥ दिन्नार्थ वर्षा भद्रां दिग उख्याः পুমুদিতা: পুজা: সন্পা:। यकः कियानुवृद्धि निञ्ज्ञिष्ठः সর্বশস্যানা॰ श न ॥ कि उर्ष का कि क्वर्यामुनी শ্রেষ্ঠা নূপা: সর্থমজ্ঞা:। পীডাত্তে ধান্যানি চ হিত্বা কঙ্গুশনীজানি।। ৮॥ व्यावात कायः जनग्रानि इ िष्टि तनाज। याग क्मिन सवा শস্যব্যুণা ভবন্তি ভূপা: ॥ ৯ ॥ শাুবণে ব্যে ক্ষেম কাম শস্যানি পাক মুপযান্তি। ফুদুা যে পার্থি বা ভে পীড্যন্তে যে চ ভড্ডকা: ॥ ১০ ।। ভাদুপদে वीकः निञ्जलिः याजि भृदंगमाधः। म ভবতাপর भगाः कृति मुल्कि विविद्य पुर्लिक ।। ३३ ॥ আখ্যুজেপ।জুমু পত্তি জন भूगृषिजाः भूषाः (क्रमः । भूगिष्ठयः न्।। इंडा मर्द्यामथ वाल्लाः॥ १२ 📢 इंडि क्यांिडडु॰ ॥ 🗱 ॥ मभा-न्। मि शक्ष्वर मद्रा युष्म । मका

दाए ११ छि: (भवार ममाम्। मितु वर्भवाः। मण्यवीनामृश्वाण ७-(थामान्द्रका मजाः॥ नष्ट नदा मि क नमूक विक्षाणा खात्र । नष्ट. সরে তথা দান তিল্স্য তুমহা : कल। भिर्माह उथा मान यवा-नाक दिकाखगाः॥ इमान्दर्व ० म-वजानाः धान्यानाकान्न्बरकः। छे-দা সম্বংসরে দান রক্তস্যম্ছা-कन ।। (क्यांकिर्दिरस्थिका मध्यां <u> लुडवारम्क मञ्जवः । উठु उद्घर</u> स्रवान्त्रानि वर्षानामिन सञ्चवः ॥ हेक्रामध्राट । खक्नध्राखागगन-नार । शुख्यारमः । शुख्यामियर्यः, ষষ্টে:। ইতি মলমাসতত্ত্ব•।। वर महास्कः भू॰ काल्लुनमामः। इंडि दाजनिघंकः॥ বৎসলঃ ত্রি স্লেছ্যুক্তঃ । তৎ-পर्यतायः। ज्ञिकः २। ইত্যমतः ॥ वर्ञनः भुः भृकाद्राहिमभद्रजास-গ্তরস্বিশেষ:। তৎপর্যায়:। वार्मना २। इंकि क्रोध्दः ॥ वर्मना जी वर्मकामाशोः।इंडि (र्भवन्तुः ॥ बर्भारनः भुः वृकः। ইতিরাজ-निर्घणेः ॥

वर्गामनी जी उप्ही। हेउ। यहः॥

বৎসাক্ষী জ্রী গোডুষা। ইতি। জটাধর:॥

वन इ ७ नुज्यां ज्यानायाः। इंडि कविवद्गक्रमः ॥ অভিবাদো नम-ऋाद्रः। ই वन्तुरङ। उ वन्तरङ গুৰু লোক:। নমন্ধরোভি ভৌতি वा इंडार्थः। इंडि मूर्गामानः॥ वन ये वाहि। ই कि कविक स्मानः॥ वे छेम्राट। इंडि मुगामानः॥ क वाक्त्रान्त्रणायाः। इंडि कविकन्नक्रमः॥ क वामयञ्जि। म-(न्त्रामा व्हनविरमयः॥ अयमाञ्र (नमहीर्ज्याक । इंजि नुगामानः ॥ वर कु उ वाक्तरम्लगरगः। इंडि कविकन्नफ्मः ॥ अ वन्छि। उ दन-তে। অথমাত্মনেপদীত্যন্যে। ইতি इंडि দুर्गामामः॥ वनः वि वक्ता ३० । २०। महा वरन क्री मुथ्। ইত্যमद्रः॥

वनः । व वजा। इठामद्रः ॥ वननः क्षी मूथः। इठामद्रः ॥ वननामवः श्रूः व्यवत्रस्य । इठि जूदिशुरवागः॥ वनविश्य सी कृषा । वेकि सिकास्य

वर्गातः विकास । इति मिलाष्ट-वर्ग्गो (कोमूनी।। विमर्गम्नाः वर्गात्र भरः कियाभरः ख्वि ॥ वर्षनाः जि वर्षानाः । इत्यानप्री-का मात्रमून्त्रते ॥ वर्षानाः जि वस्भुरः ॥ वस्नुवाक्। ইভ্যমর:॥

विश्वान क्षेत्र क्ष्मियः। वास्य हें जिल्ला। उट्मयायः। मूक्ष्म २ वाज्येवितः १ त्यांम्य १ ८ । व्याप्य १ १ व्याप्य १ व्याप्य

वनावः भू मह्मावित्मयः। तीव्यावि इंडि डावा। उह्मग्रीयः।
भागीनः २। इंडि दिका अत्मयः॥
इवाकवाता उत्मामित्याणिषः यः
था। भागीन द्याह्गिवाताता। नि
गूकी इवाकवात्याः। इंडि मनुः॥
वनावकः भू भागीनमह्माः।
इंडि ड्रिनुवाणः॥

বদাবদ: ত্রি বক্তা। ইত্যমর: ॥
বৃহ্ জ্রী পৃক্তা।। নারী।। সুবা।
ইত্যমর:॥ শারিবৌষধি:॥ শটী॥
নবোঢা।। ভার্য্য। ইতি নেদিনী।।
ভরতন্ত্রিকেন অনুরকোষ্টীকাষা

भवगी यवकात्रा हि वक्ष्राञ्चा नि
श्वाहित्वा १य॰ मदः । भिहिनीकार्यकाद्रण ज् अन्तर्श वकात्रा हि

मद्म स्था भित्र गिजः ॥ ६ ॥

शिज्णृश्खाकनानन्तरः सानिण्श् खाकत अमा हिलामा यथा ।

खुद्धा शिज्णृष्ट् कना जुड्खा शिज्णृष्ट् कना जुड्खा सानिण्श् सानिण्श् यहि । हो जागा कार्यः ।

कुत्वा शिज्णा में शिक्ष स्वासिकाः ।

केति क्यां लाहनः ॥ नववश्वागमन हिन् भवी यवकात्राहित्वश्वाद्य ।

पुरेवाः ॥

বধূজন: পু' যোবিৎ। ইতি ত্রিফাণ্ড-শেবঃ।।

ব্ধুটশ্যন লী গ্রাক্ষ: । যথা । বাতাগন গৃহাক্ষ: ল্যাদ্বুট্শ্যন স্তথা ৷ ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ: ॥

विश्वी स्वा । इंडि जिकाखः (नवः ॥ भूवाभिनी । इंडि (इम-हन्तुः ॥ खद्वावधः । इंडि हाद्वावणी वन सम्जिलसम्बार्धाः । इंडि कवि-कन्नक्रमः ॥ वन्छि । मः ङङ्गिः (म-वनः । इंडि पूर्णामामः ॥

খন উন্ন ব্যাপ্তৌ। ইতি কবি-কল্পজনঃ॥ উবনিত্বা বত্বা। মপুবন যতি। নিত্বেপি অস্যঞৌজ্বভাল ত্যাদিনা কেবলস্য ভূখ বিকল্পনাৎ সোপসর্গ সৈয়ব নিত্য ভুষ: ।
বন্যতি বান্যতি । ব্যাপ্তি ব্যাপার:। অযন্ত কণ্মেবৎ ক্রিযানাত্র
ইত্যন্যে। ইতি দুর্গাদাস: ।।
নে দ উড যাচে। ইতি কবিবল্পফ্রা:।। দ ড বনুতে। উ বনিত্বা বত্রা
। ইতি দুর্গাদাস: ।।

বন কি উপকৃতিশুদ্ধাঘাত শদ্ধো-পতাপেষু ৷ ইতি কবিকল্পদ্দা: ॥ কি বান্যতি বন্যতি ৷ অয়ং কশ্চি মনন্যতে ৷ ইতি দুর্গাদাস: ॥

क्री खी বহুৰুফ্যুক্তস্থান । ভৎপর্য্যায়ঃ। অট্রী ২ অরণ্যু ত বিপিন ৪ গছন ৫ কানন ৬। ইত্যেরভরতৌ ॥ দাব: ৭ দব: ৮ व्यहेविः ৯ जीककः २० सार्हे॰ ১১ গুছিন ১২। ইতি শব্দরত্রাবলী॥ শত ১০ সমজ ১৪ পুান্তর ১৫ বিক্ত॰ ১৬। ইতি জটাধর: ॥ का-ন্ত'র• ১৭। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। 🕸 🛭 গৃহসমীপকর্ত্তব্যবন• যথা। শিবি-রাভ্য**ন্তরে ভ**দু৷ স্থাপিত৷ তুলসী नृगाः। धन भूधभुमाबी ह भूगामा হরিভক্তিদা ॥ পুভাতে তুলসী। मृद्धी बर्गमानकन नाज्य । नानकी যুথিকা জন্দ মাধবী কেতকী তথা ।। নাগেখর মুজিকা চ কাঞ্ন বসল শৃভ। অপরাজিতা চ শৃ-छमा (ठवा मूम्यान नी श्रुष्ठ ।। भूख চ मिक्करण हैठव मुख्य नाजन मयः । ইতি বুন্দবৈবর্ত্তে একৃষ্ণ দমথণ্ডে २०२ व्यव्यायः ॥ # ॥ मशूतायाः षाम्य वनानि यथा। त्रनाः मधुवनः नाम विकुष्टान मनूखमः । उष्ट्री मनुष्का (पवि मर्दान् कामानवार्युः याए ॥ वनः जानवनरिक्व विजीयः বন মুক্তন॰। তত্র স্নাত্ম নরো দেবি क्उक्रिजा हि जागर ॥ ज्ञीय॰ अगूपः नाम वनः हिरवाखमः ख्या। তত্র গত্বা নরো দেবি ক্রক্ত্যো হি बायाउ॥ वकाननी कृक्शाक मा-সি ভাদুপদে হি যা। তত্র মাতো ন-ता प्रिव क्षूप्लाक मशीयाउ ।। b-**ज्र्थः काम)कवनः वनानाः वनमूखमः।** छव गद्मा नात्रा पिवि सम लाकि स-ছীনতে।। বিমলস্য চ ছণ্ডে তু সর্বৈঃ भारेभः भुग्ठाउ । यस भुगुकाउ शागान् मन लाक न गहिं।। ११ ম॰ বহুলবন॰ বনস্থান মনুস্তম॰। তত্ৰ পত্ব। নরোদেবি অগ্নিস্থান স গছতি 11 यमूनायाः भारत भारत प्रवानाम-नि मूर्न छ । অভি ভদুবন नाम वर्षः वन मनुबमः॥ তত गद्या जु वनूर्य मख्राका मर्भद्रायनः। उद्यनमः भू

ভাবেণ **नाग**(नाकः ग गहित।। न धमञ्ज वन ज्या थानितः लाक्वि-শুক্ত । তত্র গত্বা নরো ভদুে নন লো-ক স গছতি ॥ নহাবন চাষ্ট্ৰস্ত गरिष्व जू सम लियः। जिमन् ग्रादा ं जू मनूरका इन्मुरवारक मशियल ॥ लारुक व्यव नाम लार्कार्यन ब्रिक्कि छ । नवमञ्ज वन (पवि महा-পাতক নাশন ।। বন বিল্বন নান দশন॰ দেবপ্জিত । তত্ত্ব গড়া তু ন নুৱো বুজ্লোকে মহীযতে।।একা-দশন্ত ভাণ্ডীর গোগিনা পুর্যুত্ত-यः। जम् मर्गन साख्न नाता गर्लः ন গঢ়তি ॥ ভাঙীর সমনুপাপঃ वनानाः वनम्खनः वामुरमवः उटाः मृष्ट्व। भूनर्जन न विन्तर्छ।। वृन्तादन॰ षामणयः व्यत्या भद्रिवक्षिछः। सम-চৈব প্রিয়ণ ভ্রে মহাপাতক নাশনণ ॥ व्नहादनस्र शाविनहः स भन्। सि বসুদ্ধরে নভেষনপুর• যান্তি বৈহাও• পুল্পু যু র্বরা: ॥ ইতি বারাছে মথু-द्राजीर्थवनहार नक्दर्गनः नामायायः ।। # ॥ वनविष्णाय मद्रग कनः गथा। याप्तरः कथिङः मुगुः मया वुक्तमूथाः हु उ॰। उ९ मनगु॰ ভবেন্তम। यतः (१) मृष्द्रयू ह ॥ व्यवगानि नुवक्का-नि उथा हिरवायद्राणि ह। रेमक्व

म् अकार्राभः रेन्सियः स्काक्त ।। উপলাবৃত মারণ্য জঘুনার্গো হথ পুষ্কর। হিনবাস স্ততো হরণ্য উত্তম: পরিকীর্ত্তিত: ॥ नবয়েতে-श्वद्रागुर् यस भागम् भद्रिज्राहर । বৃন্ধলোকাতিথি ভূত্বা স যাতি পরমণ পদ । ইতি, দেবীপুরাণে व्यव्रत्तावव्रभूमः भा॥ 🕸 ॥ व्यव्रत्ता वर्गनीयानि यथा। खद्रात्र १ इ व-दार्ट्डग्थ नि॰शनरग क्नाः । শুক কাক কপোতাদ্যা ভিল্ল ভল্ল मवामयः ॥ উদ্যানে वर्गनीयानि यथा। উদ্যানে সর্বা: সর্বা ফল পুয় লতা জমাঃ। পিকালি কেকি হ সাদ্যা: ক্রীডা বাপ্যবৃগস্থিতি: ॥ ইতি কবিকল্পলভাষা > স্তবকে ৩ সসুন•॥

বন প্লী জলগানিবাসঃ। আলবঃ ।ইতি মেনিনী।। পুসুবণ । ইতি হেমচনদুঃ।।

वनकम्त्री जी काष्ठकम्त्री। ইতি ब्राजनिर्घणः॥

चमकन्तः श्रु॰ चमण्डणः ॥ ध्रती-कन्तः। ইতি রাজনির্ঘটः ॥

স্বনকাপাসী স্ত্রী বনোন্দ্রবকার্পাস:। তথপর্যায়:। ত্রিপণা ২ ভারদ্বাজী ০ বনোন্দ্রবাও। ইতি রত্নসালা।।

বনকোলি: জী বনজবদরী। তথ্য পর্য্যাথ: 1 কর্কশিকা ২ ফলকর্কশা ৩ ৷ ইতি কোবাস্তরণ ।। বনগোচর: পুণ ব্যাথ: 1 ইতি কেচিৎ ।।

বনগো: জী গ্র্য:। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।।

वनहन्दन॰ द्वी व्यक्षकः।! (मदमाकः ! इंजि विषः।।

वनविष्कुका जी मिल्लका। **इंडि** ब्राजनिर्घण्डेः॥

वनविष्णकः श्रुः वनक्षविष्णकशृञ्ज-वृक्षः। उट्शर्यश्रायः। वननीशः २ (ह्मास्तः २ मूक्ष्मादः ४। व्यम्रः छ्गाः। कर्षे द्वः। उक्षद्वः। वाउ क्ष्म नाणिद्वः। वर्गद्वः। वृक्ष्म्यश्वः। वृतः (द्वाश्रादः। वयस्त्रभ्रकाद्विद्यः। ইতি द्वाकनिर्यग्रेः॥

বন্ধাগঃ পুণ অরণ্যমগলঃ। তৎ-পর্য্যায়ঃ। এডকঃ ২ শিশুবাহ্যকঃ ৩ । ইতি ত্রিকাগুশেষঃ ॥ শ্করঃ । ইতি শক্ষালা॥

বনজ ল্লী অসুজ । ইতি মেদিনী ।। বনজ: পু মুস্তক: । ইতিমেদিনী ।। গজ: । ইতি বিশ্ব: ।। বনশ্রণ: । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।।

वनका जी मून्नभी । इं । यहिनी

॥ অরণ্যকার্পাসী ॥ বন্যোপোদ-की ॥ अचगक्का ॥ गक्कभ धा ॥ भि-শেষ।।। ঐন্দু•। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। व्नक्षीतः भुः वरनाच्हवकीत्रकः। जर्भग्रायः। वृहर्भानी २ मृज्यः शयः ১ অরণ্যনীরः ৪ কণः ৫ । व्यम् छनाः । कर्षुद्रः । भी उद्गः। वुनना निज्यः। ইতি ब्राजनिर्यण्टेः॥ বনভিক্ত: পু হরীভকী। ইভি नप्राना।। বনতিক্তা স্ত্রী বনতিক্তিয়া।ইতি त्रव्याना ॥ বনতিব্ৰিকা স্ত্ৰী পাঠা। ইত্যনর:॥ वनमः भुः भ्याः। इति नद्माना ॥ বনদা তরি তি ॥ वनम्मनः भू व्यवगुरमनः। इंडि র জেনির্ঘট: !! বনচম্পক:। ইতি वनमीनः नुः রাজনির্ঘণ্ট: ॥ वन्त्रभनः भू गवयी। इंजि द्राज नियक्षः বনপলবঃ পুঁ শোভাঞ্জনতৃক্ষ: 1 इंडि करीषदः॥ यत्रगुक्रम धक्ष ॥ ব্নগা শুলঃ 91. ব্যাখ:। ইতি नद्रवायनी॥ यमिश्रनी जी वरनास्वविश्रनी।

छ८ भर्गायः। मुख्यभिश्रमी २ कृ

मुभिश्नवी २ वनक्या ,८ । व्यम्रा গুণা:। কটু হুং। উঞ্চন্ত্রং। ভীক্ষুদ্রং। क्ठावुः। मीभगवुः। मा आमा खाम्। । शुक्षा यञ्चला। ইতি द्राजनिर्घण्डः॥ বনগুয়া জ্রী শতপুয়া। ইতি ब्राकिक्षिः॥ वनशृतकः भू॰ वनदी अभूतकः। इंडि द्राजनिर्घणेः॥ बनिश्यः ज्ली प्रः। ইভি द्राब-निघणः॥ বনপুৰ: পু কোকিল:। ইত্য-মর:।। অরণ পুষমাতে তি॥ ञ्जी ভদুवना। ইতি বনভদিকা (किंटि ॥ वनजूकं भू अयाजीयशः। इंडि भद्रिनिष्का ॥ खी বনোভবমল্লিক।। वनमञ्जी इंडि नद्रज्ञावनी॥ वनम्बिका जी मः नः। ইত্যনর:॥ बी बिक्षमाना। वनगाना उट्यक्तन गथा। याजान्नियनी भानः महर् बन्याङ्गा। मर्याः ज्बकरमाणां वनगावि कीर्बि छ। इंडि मद्माला॥ वनगालिये की बातका भूबी। इंडि विकाछः गयः ॥ वात्राशी । इंडि क्रकिजी ॥•

वनमानी भू खिक्कः। इंडामजः॥ वनमूक् भू. भिषः। इंडि ममजः। वनी॥

वनमूमः श्रः मृष्टकः। ইত্যमतः॥ छट शर्यप्रायः। वद्यकः २ निश्एकः ० जनीनकः ८ थओ ६। ইতি एक्स-बन्धः॥ ज्याप्र जनप्रश्राय छाती मृज्य है मञ्चाद्रक सम्मारमा मू हेरव्यो॥ वनमूमा जी मृम्भारी। ইতি द्राज्ञ-निर्वण्टः॥

बनग्रः भू (भयः। वन जल ग्राज्य वक्षः व्यानन । वन ग्र्क्ष वि इति वा भनीयापिः। इत्यामत्रो कायाः ज त्र वक्ष बीग्रमद्रुद्भवि प्रमान्नारः।।

वनमूर्कका क्षी कर्कर्रम्श्री। इंडि ब्राव्यनिर्धन्तः।।

वनस्मानः जी काष्ठकरत्नी। ३७ ब्राजनियंग्डेः॥

বনর: পু॰ বানর:। ইতি ভরত-দ্বিরূপকোষ:।।

বনরাজ: পু॰ সি·ছ:। ইতি শব্দ নালা॥বনস্যুৱাজা চা।

वनवन्त्रीः जी करनी। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ॥

वनवर्वतः भुः क्षाक्तंतः। ইতি त्राज-

निर्चण्डः ॥

वनवर्गत्रका खी जनगुक्दर्वती।
वनवावूह हैं ि जावा। उट शर्यायः
। मुगक्तिः २ मुगुममकः ० मावाक्रिली ८ विवद्गः ६ मुमुशः ५ मृखशञ्कः १ निमुल्यः ५ म्याकहाती
अमुवक्तः २०। अमुख्याः । উक्षद्वः
। मुगक्तिद्वः। शिमात वाहि ज्ञानद्वः। ज्ञानमङ्ग्रीपृक्षः। है ि ज्ञाननिचकः।।

বনগলরী জী নিংশূেণিকাতৃণ । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ।।

वनविश्वः भूण मावानवाः। **३७ि** (२२*०न्तुः*॥

বনবাসন: পূ• খউাস:। ইতি ভিকাপ্তশেষ:।।

बनवात्री न्यू अवजनात्मीवधः॥

श्रुक्कृष्णः॥ वात्राहीकन्तः॥ न्याः
न्यानीकन्तः॥ नीन्यश्रिकन्तः॥

देठि बाजनिष्णः॥ वनबानकर्तः

वि जि॥

वनवीकः) मृ वनवीकम्द्रकः । वनवीककः) ইতি द्राक्षनिर्घणेः ॥ वनवीकम्द्रकः भू अद्रग्रकाञ्ची-कम्द्रः । जर्भग्रंगः । वनकः २ वनवीककः अवनवीकः ॥ अञ्जा ॥ महाद्रा ॥ वर्गान्द्रवा । (स्वम्बी ।

বনহা

ব্যাগ্র:। ইতি মেদিনী॥

भीडा र (हवमाभी २० (हत्वड्री २२) भाज्बिका १२ शहनी १० महा कला 781 अम् छनाः। अमूद्रः। कर्देव । उक्वव । किन्दि । বাভামদোষ কৃমি কফ খাস না **मिड्क। ই**তি ब्राजनिर्घण्टः ॥ बनवृष्ठाकी जी वृष्ठी। ইভিরাজ-निर्घणेः ॥ বনুবীহি: পু नीवादः। ইভি ছেম-ठन्मः॥ বনশ্করী জী কপিকছ:। ইভি वाजिविष्टेः॥ चावगुरवाही ह॥ वनमूत्राः भुः वरमाख्दोलः। वनः **७** इंडि जारा। उर्भियायः। भिष्ठभाजाः २ वनाः ० वनकन्तः B व्यवगुर्म्यनः ৫ वनकः ७ (य उन्द्रनः वनक्षुलः ৮। अन्। खनाः । क्टाव । क्ट्रेव । उक्व व । क्वि **च्या म्वा**मिरमाय मद्यादाइक ना-শিত্বক ইতি রাজনিঘটঃ।। বনশৃষ্ণাট: পু॰ গোজুরক:।ইত্য-गद्रः ॥

त्रावनियकः॥

यनमहरिः भू ममूतः। इंडि भय-क्ष्मिका।। অর্ণ্ড**স**ংহ**তি: ।** বনসমূহ: পু॰ खर्भगायः। वन्तर १ हे जामतः॥ बान्। १ इंडि नद्रज्ञावली ॥ कनमग्रक ॥ वनमद्गाकिनी जी वनकार्भामी। इंडि नद्रद्वावनी ॥ मृगः। इंडि भदः পু• **চ**न्द्रिका ॥ वनवात्रिनि खि॥ न्त्री व्यथीत्कः। इंडि রাজনির্ঘণ্ট:॥ বনস্পতিঃ পু• বিনাপুল্ল ফলিজনঃ ॥ वृक्तभावः । इंडि समिनी ॥ ञ्चानीवृकः। इंछि द्राक्तिर्घणः॥ वनहिंद्रमा जी अद्रगुक्दिद्रा। छ्८भग्रायः। (मानी २ (मानिका o बनाबिक्षे B। जन्मा स्थाः ! क्ट्रेंड्॰। लोलाड्॰। क्टाड्॰। जि-कप्। ही भनव्य । इंछ जाब-নিঘণ্ট: 11 কাশভূণ । ইতি दनक्। मः PI. वनम्याहेकः पूर् शाक्ष्यकः। इंडि ত্রিকাগুশেষ:।। জন্দব্ক:। ইতি त्राक्रियंग्देः॥ ब्रामानन ही भग्न। इंडिमफ বনহাসকঃ পু॰ কাশভূণ•1ইতি চন্দ্রকা॥ বনস্যশোভাকর্তরি ত্রি भवद्रवादनो ॥ वनची श्र गस्माजातः॥ उक्कः॥

ব্ৰালি.

वरनह

বনাথু: পু• শশক: । ইতি ত্রিকা-ওংশয: ॥

বনাথুক: পু॰ নুদ্র:।ইতি ত্রিকাণ্ড শেষ:।।

खनाबः भू वनहाभः। उद्भर्यायः । ইডিकः २ मिन्दाहकः ० भृष्ठः मृत्रः ८। ইভি হেনচনুः॥

दनाष्ट्रः भू॰ दर्वना। नीलमक्तिका। इञ्जिमक्जिन्द्रका।।

বনামল: পু• ক্ঞপাকফল: । ইতিশন্মালা।।

বনানু: পু॰ কোশামু:।ইতি রাজ-নির্বন্ট:।।

वनायः शुः पिणविष्णयः। यथा।

शया गयणः वानायुर्वनायुर्यमूमाञ्च
छः। ইতি শদর বাবলী।।

वनायुकः श्रु॰ वनायुप्तरणाच्छवरया-हिकः। व्यम्। क्रशास्त्रकः वर्गायुकः। इंडिणयुद्रश्वावणी॥

वनातिक्षे। जी वनहति पा। इंडि ताजनिर्यण्यः॥

বনার্চঃ পু॰ পুন্নজীবী। নালা-কার:। ইতি জটাধর:॥

यनानुका खी वन जवानुकः। इंडि द्राजनिर्धकः॥ अम्प्राः भर्याय छ-लो अन्द्रभाष्ट्र मुद्रेल्यो॥ द्राविका खी इंडिम् श्री। यथा। বজুবল্ল্যছিস ছারে। হস্তিশুণ্ডী ব-নালিকা। ইতি হারাবলী ॥ বনাশুধঃ পু দুোণকাকঃ। ইতি জটাধরঃ॥ বনাহিরঃ প শকরঃ। ইতি ত্রি-

वनाहितः श्रुः म्कतः। ই ि जि-का ७१ मयः॥

ৰিনঃ পূ॰ অগ্নিঃ। খনি কবি অজিঅসি বসি বনি সনি ধ্বনি গুছি বলিভ্যাক।ইভ্যানেন বনধাভো পূর্বানুবৃত্ত ই পুভ্যাযেন নিম্লন্ধঃ। ইভি
সিদ্ধান্তকৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তিঃ॥

বনিতঃ ত্রি বাচিত: ॥ সেবিতঃ । ইতি নেদিনী ॥

ৰনিতা জী জাতরাগদ্ধী।। দ্বীসা-মান্যং। ইতি মেদিনী।।

दनी जी दन । इंड्रामद्रोकाना •

ভুরত: ।।
বনী পু॰ বানপুছ: । যথা। গৃহনেধী শরদ্বসম্ভবো ব্রী হি ধবাভ্যা॰
যক্ষেত বনী ব্যাস্ শ্যামাকৈ রাপৎকল্লে হন্য: পুরাতনৈ রা ।
ইতি শুদ্ধেচিন্তামনো হারীত: ॥
বনীক: ত্রি যাচক: । ইত্যমরটীকাসারসুন্দরী ।।

বনীযক: ত্রি যাচক:। ইড্যমর:॥ বনেচর: পুশু অরণ্যচারী। যথা। বনেচরাণাণ বনিতা স্থান্যণ দ্রী गृहार अस नियक छातः। छवडि । याकोषधाया ब्रह्मन्। भोष्टमभ्बाः मृत्रक भुपीलाः ॥ ইष्टि स्नावतः भ्राद > नर्गः॥

ब्राकाः भ्ः वष्तत्र नानः। ইতি त्राकनिर्धणः॥

दरनमर्द्धः भू अमनवृकः। ३७ त्रज्ञभावा ॥

यानक्रुमुा क्षी कब्रक्षः।≷िबङ् भाषा॥

वरनाच्छवा छी वनकार्शामी। ইতি इज्ज्ञाना॥

বনৌকা: পু॰ বানর:।ইত্যমর:॥ বন্দকা জ্রী বন্দা। যথা। বন্দাকা শেপরীসেব্যা বন্দা চ বন্দকেষ্য তে।ইতি ভরতপূতহত্ত্ব:॥

वन्त्रथः भु॰ एडाङा ॥ **चङ्रः ॥** वन्त्रिशाङा **द्रथ** भुङ्रएयन निम्नमः । इ**ङ्कि भिष्**राष्ट्रकोसुरी ॥

वन्तनः क्ली वहनः। इति नद्धः हिन्तुका।। भुगानः। म जु (वाफः नवाजकः। भुगानः। म जु (वाफः नवाजकः। भुगानः। म जु (वाफः वथा। भाष्माख्यथाः निव भा-वंजीमन्दारः। चाहः। जु विक्ववः (भुाकः नश्च हकाक्षनः स्वः। धा-वरः (हाक्ष्वं भूजानः स्वःचानाः भित्रगुरः।। चहनकः हाला धानः

छन्नाम्बद्रगः छथा। कीर्खनः <u>भ</u>ुदः गरेक्षव वन्त्रनः भाष्ट्रभवनः ॥ छट्-পাদোদকসেবা চ ভন্নিবেদিত ভো-कन । उदीयानाक जारमवा बादभी বুতনিষ্ঠতা।। তুলসীরোপণ বিক্ষো र्मियम्बरम् भाकिनः। ভক্তिः दा-ডশধা প্রোক্তা ভববন্ধবিমুক্তযে।। ইতি হরিভক্তিবিলাসে ১১ বিলাসঃ বোডশোপচারপ্রান্তগতশে-ষোপচার:। যথা। আসন স্থাগত। পাদ্য মহা্ত মাচমনীযক মধ্পর্কা-চমন সান বসনাভরণানি চ। শক্ষ-भूष्त्र धूननीली रेनर्वम्। वनम्न তথা।। ইত্যাহ্নিকতত্ত্বে আচারচি-खामितः।। 🗱।। व्यथं वन्तनः। भूग-(यम्थ नाष्ट्राञ्चः उत्त्रुमुक्ष नुमर्भः, (यर । मार्टर भुष्तिभुगामक भुनीक ভগব্য়িতি।। তদুক্ত মেকাদশে 🗐 ভগবতা। खरेब बहाव**रिः (खारिबः** পৌরাণৈ: পুাক্তৈ রপি। স্বত্বা পু-সীদ ভপবলিতি বন্দেত দণ্ডবং।। অথ পুণাম বিধি:৷ কালিকাপুরাণে া যঃ শ্বৰণ গদ্য পদ্যাভ্যাণ ঘটিতা-ভ্যা॰ नमक्कु जि?। मिरता मे भार-याः क्वा वाङ् ड्राष्ट्र शत्रश्रातः ॥ পুণন পাহি মানীশ ভীত মৃত্যু गुरुर्गवाद । किकागरम । क्लाज्जा

भेक्ताक बानुजा मुद्रमा निद्रमा-म्ना। यनमा वहमा हिन्छ नुगाया श्ट्रांक केविज़ः॥ बानुज्यादिकव नाः হুভ্যা॰ শিবসা বচসা ধিযা। পঞ্চা-क्कः भुगामः न्यार भुकानु भुवना বিমাবিভি॥ গৰুড দক্ষিণে কৃত্বী क्र्यांबर भृष्ठाजा वृषः। ञ्यमाक जुगामाः जीन् नजः नहरिकारिकाः न् ॥ उथा ह नात्रम्भक्षत्राखा मः क्ति॰ वीका इति॰ ठाना एकन् स শুক নেব চ। দ্বি চতুর্বি॰শদ্থ বা চ-जूर्विः मखरक्किः॥ नरमञ्जूषं मथवा **उन्ह्यं मर्दथा नरम् ॥ दिक्**यस्मीः ख्रा । दिवाही मर्णनादिव भूगदियाः ধুসূদন । স্থানাপেক্ষা न কর্ত্তব্যা ই-डे। ही विकास खार भ मिताही मुझे भूड॰ हि मूहि मर्ब॰ भुकी बिंड॰ ॥ 🗱 । অথ নমস্কার মাহাত্ম্য । নারসি• **(रु । नम**काद्रः मृत्जा य**छः म**हर्य-জেষু চোভন:। নমস্বারেণ চৈকেন नद्रः भूछ। इद्रि॰ वुरक्र ।। क्रान्त । দণ্ডপুণামণ স্বৰুতে বিষ্ণবে ভক্তি-ভাবিত: ৷ রেণুসংখ্য বসেৎ স্বর্গে শভমনুম্বর নর: ।। ভবৈব প্রীকৃষ্ণ नात्रमञ्चारम्। भुगम्। मख्यकृत्भी न-मुक्ताद्रिग (या २ इंट्यूट्या न या॰ गठि মবাপ্নোতি ন তা• ক্রতুশতৈ রপি

। नंगकारत्रण रेहरकन नद्रः भूखी 😜 ति वृत्वर ॥ छोजव भिरवामाम वा-দে। ভূমি মাপীড্য লানুভ্যাণ শির चारत्राभ्रदेव जूबि। भुगस्य या हि দেবেশ সো শ্বমেশ ফল লভেৎ ॥ ত্ৰৈবান্যত্ৰ। তীৰ্থকোটি সহসা-ণি তীর্থকোটি শতানি চ। নারায়ণ পুণানস্য কলাং নাহন্তি যোডশীং ম भारके नामि नमकात्र अवं : भार्त्र-ষ্বিৰে। শতজ্মাহ্ছিত পাপ॰ তৎক্ষণাদেব নশ্যতি ॥ রেণুভাঠিত গাত্রস্য কণা দেহে ভবন্তি বে। **ভাব**-षर्व जञ्जुः । विकुलाक महीयाङ ॥ বিষ্ণুখন্মান্তরে। অভিবাদ্য জগ-রাথ কৃতার্থ চ তথা ভবেহ। নম: স্বার ক্রিয়া ভস্য সর্ত্রপাপ প্ণাশি-নী।। কানুভ্যা॰ চৈব পাণিভ্যা॰ শি-রসা চ বিচৰুণ: ৷ কৃত্য পুণামণ (एवम्) महीम् कामानवाश्चरार ।। वुकानुद्रारा । अनामिनिधनः (एदः দৈত্য দানব দারণ । যে নমন্তি নরা নিত্য' ন হি পশ্যন্তি তে যম্ণা যে জনা জগতা॰ নাথ• নিত্য• নারায্ণ• দ্বিজা:। নমস্তি ন হি তে বিংফা: ছা नामनाञ्चणाभिनः ॥ नात्रभीय । अन কোপি কৃফস্য সকৃৎ পুণামো দ-माथ्यभवावज्रिज नं ज्वारः। ममाञ्च- मिथी भून खिछ बच क्क भूगानी न भूनर्चवाये ॥ ७किमू(शामरय । वि কো দ্ভুশামার্থ জক্তেন পততা ভূবি। পাভিত পাতক কৃৎসু নোভিষ্ঠতি পুন: সহ॥ অপি পাপ॰ मूजाठातः नतः ए० भूगछः रुद्ध । নেক্ষন্তে কিল্করা যাম্যা উল্কা স্তপ-नः यथा।। ञीविकुलुद्वारा। शियमम्। निज्ञ छोनू नागत । इति समत्र ग ণার্চিতাদ্ভি পদ্ম পুণমতি য়: পরমা-র্থাতা হি মর্ত্য:। তমপগত সমস্ত পাপবন্ধ বুজ পরিজ্ত্য যথাগ্রিমা-क्रांजिक ।। वृक्षरेववर्ख । नंत्रनागड ब्रक्करभाराजः इतिमीनः भूभमस्य (य নরা:। ন পত্তি ভবাসুধৌ সু ট॰ প তিতানুদারতি যা তানসো।। অপ্রম ক্ষক্ষেচ বলিবাক্যে। অহে। পুণামা-य कृष्ठः जगमाभः भूभन ज्ङार्थ तिर्धा नगारिङः। यह्माक्शारेन ত্তন গুছো ২নরৈ রলক্ষ প্রাপসদে হসুরে হর্পিত:।। অভএব নারাযণ-ব্যুহস্তবে। অহে। ভাগ্য মহে। ভাগ্য मरहा जागार न्नामिन । (यया इ-'রিপদারাণ্যে শিরো ন্যন্ত যথা তথা श किक नाव्रजिष्ट श्रीयामार्को । छम्। देव नात्रिमः हम्। विरक्षा त्रिम्छ **८७ जनः। नुरामः (य भुद्धक्रि (उदा**

भूमि नामः ।। ভবিবেগভরে 🕏 बन्धन्त्रमाक्। विस्था (मेव बगका-कु र्जनाम्पन जगरभाउः ॥ भुगामः य शुक्रवंडि (उदा मिन नमा नमः। इँडाहि॥ 🗱॥ जथ नुगमनिड्र छ। व्रमात्रनीय छु व्रकाभार्था-नाइत्सु । मक्षा न नरमम् छ विकल শর্মকারিণে। শবোপমং বিজানী: बाट कमाहिमिश नालाशटा। किश् भाषा। विभाशमाशाला। यम वा-হ্মণ সংবাদে। পশ্যন্তো ভগবদার নানশল্পরিছদ । অকৃত্বা তৎ পু भामामि गांखि **७** नद्राकोकनः ॥ #॥ व्यथ नमकाव्रनिविकानि । विकृष्-তৌ রক্ম পুভৃতি যৎকিঞ্চিৎ পুমা-म् देव धर्म माहदार । मर्बः जिन्नः वाजारह। वज्जभाव् छ (महस्त रा। नजः भुगराय मार। शिकी म कायर मृथः সন্তজন্মনি ভামিনি ॥ কিঞ্চান্যত্র । जार्गु मृष्ठि वामजारम मभीरम गर्छ-भिन्मात् । क्रम (हाम नमकात्रान् न-इग्राट (कनवान्य।। अभिह। न-ক্জুনৌ নিপতিতো ন শক্ত: পুণমে-मूहः। উত্থাব্যাত্থায় কর্ত্তৰ্যু দণ্ড-वर भूगिभाजनः॥ एकः भूमिकाः वर्गाट एका चगवाना राजः । नामानि कीर्त्वयम् भाको जाक वन्द्रनी जी नाष्ट्राक वन्द्रनाः ॥ इति इति जिति वाद्रमा प्रति विवासः ॥ व्याप्ति व्यापति व्याप्ति व्याप्ति व्याप्ति व्यापति व्यापति

বন্দনমালা স্ত্রী ভোরণং। ইতি
ছলাযুধং। রে স্তান্ত সূত্র ইয়বে হিতানুপ এর চিত মালা। যথা। জ
য্যাদ্দনে মালাং যো রস্তান্ত স্থৈঃ
স্শোভনৈং। চ্ত্রুক্ষান্ত বৈং প
এ র্জাগরে চক্রপাণিনং।। যুগানি
পএ সংখ্যানাং স্থর্গ তস্যেহে
সবো ভবেহ। প্রাতে বাসবাদ্যৈ
ক ক্রীডতে চাপ্পরোবৃতঃ।। ইতি
ছরিভ তিবিলাসে ১৩ বিলাসং।।
বন্দনমালিকা স্ত্রী বহিদ্যারোপরি
শুভদামালা। যথা। তোরণোদ্ধে
তু মঙ্গল্যং দাম বন্দনমালিকা।
ইতি ছেমচনদং।।

বন্দনা জ্রী স্কৃতি:। তৎপর্য্যায়:।
নমীচাই। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:॥
হোনভমনাতিলক:। যথা। ঐ
শান্যা মাহরেডেম শুচা বাথ শু
বেণ বা।বন্দনা: কার্যেতেন শির: কগ্রাংশকেষ্টা। কল্যপ্রশ্যেতি
মজ্রেণ যথানুক্রন্যোগত:। ইতি
তিথ্যাদিতত্ত্বশিশ্বব্দনা।

म्हनी जी निष्ः ॥ जीवाजः ॥
विधि ॥ याष्ट्रमकर्ष् ॥ इंडि स्मिनी
॥ कृष्टि शृद्धक विधे ज्ञान कर्षे
याहनकर्ष ज्ञान माहलकर्ष इंडि ह
शाटः॥ उव जूशवर्शी य वकाबादि।
विधि । इयः मदः। किन्न विष्ठ विष्ठ नुउऽिवाद्या विज्ञास अने
युउऽय निष्ठमदार अन्तर्भ वकान

বন্দনীয়ঃ ত্রি স্তবনীয়ঃ। বন্দ্যঃ। ৰন্দিতব্যঃ। বদ্ধাতো রণীয় পু-ভ্যযেন নিম্নমঃ।।

বন্দনীযঃ পু॰ পীতভ্সরাজ: । ইতিরাজনির্ঘণ্ট:॥

ৰন্দনীযা স্ত্ৰী গোরোচনা। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥

वन्ता की व्रक्षाण तिवृक्षः। वामू हेि भर्गा हा हैि ह जाया। ज्रूपंगाः। वृक्षामनी २ वृक्षक्शः अज्ञीव क्षिका । १ हेज प्रमाः॥ वन्ता-का ५ (मथ्री ७ (मव्रा १ वन्तकः ५ । हेि ज्र ज्यु उहाः॥ वन्तकः ५ नी ववली ० । हेि ज्ञ क्ष्माना॥ वन्ताकी ० भन्नवा निका ०२। हेिंड भन्म त्र क्षांवनी॥ विनि नी ०० मु धि-गी ०८ वन्त्रा ०६ भन्न मुद्धा ०७ भन्न त्रामुगा ०१। हेिंड नम्हिन्तुका॥

নতাবিশেষ:।। ভিক্তুকী। ইভি स्मिनी ॥ अन्।: भर्यागान्तवः खनाक वन्तिक मास मुद्रेवाः॥ वृक्षाभित्रवृकः। পু• बन्ताकः वामा इंडि हिन्मी जाया। जर्भ र्य्यायः। भाषभङ्ग २ मिथत्री ० ভকরোছিণী ৪ বৃক্ষাদনী ৫ বৃক্ষ ক্হা ৬ কামবৃক্ষ: ৭ শৈথরী ৮ (क्नक्ना > उक्क्रा > उक्रा ३३ शक्तमाननी ३२ कामिनी ३७ छक्जूक् ३८ महामा २० डेननी ३५ । অস্য গুণাঃ। তিক্তব্ব॰। শিশি-রত্ব। কফ পিত্ত শুমাপহত্ব। वण्डाविभिक्षिम्यः। वृष्ड्यः। कः यायद्व । त्रमायनद्व । इंजि त्राक निर्घण्टः ॥ अभिष्ठ । वन्ताकः ना क्षिम खिङ: कवाय मधुद्रा द्राम । भक्ताः कफ वाजानु त्राका दुन বিষাপহ:॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥ বন্দ।। ইতি ভরত जी বন্দাকা **भुउइडु: 11** वन्ता। इंडि मद-वनराकी खी

त्रज्ञावनी ॥ यन्ताकः जि वन्त्रमीनः । उद-भर्यप्रयः । অভিবাদकः २ । ইउऽ-स्रदः ॥ অভিবাদযিতা ৩ । ইঙি स्वतृत्रावनी ॥

विन्तः स्त्री व्याक्ष्ठेमसूष्रागवादिः।
कथरी इति ভाषा। उद्भवर्गयः।
भू गुरुः २ उभगुरुः २ वन्ती ८॥
इति मद्दद्वावनो ॥ तिन्तका ८॥
इति मद्दद्वावनो ॥ तमाभानकः।
इति मद्द्वावनो ॥ तमाभानकः।

বনিল্যুছ: . পু
তাগ্যায়খনেবতাগারভেদক: । যথা । বনিল্যুছাণ
শুথা বাজি লঞ্জরাণাঞ্চ হারিণ: ।
তালভ্রাতিনশৈচৰ শুলানারোপধেলরান ॥ বনিল্যুছাদীন বলাবইন্তেন ঘাতকাংশু নরান শুলানারোপ্যেশ । অযুগগারায়ুধাগার
দেবতাগার ভেদকান্। হস্ত্যুধ্ব রথ
হত্ শু হন্যাদেবাবিচার্য্ন ॥
ইতি মনুমারণাশ। ইতি মিতাক্ষরা
ব্যবহারকাণ্ডে দণ্ডপুকরণং ॥

विन्ति होतः भू विन्तृगाहः। छ८ भर्गायः। भाष्टमः २। इंडि हात्रा-वनी ॥ वन्होकातः २। इंडि जिकाः अस्मयः॥

वित्ताशिः भू इतिगुष्टः। उट-भर्यग्रयः। (ভागावनी २। ইতি विकाश्यम्यः॥

বন্দী জ্বা বন্দি:। ইত্যমরটীকা: যাণভরত:।।

ज्ञाकारमयां वासीवी, यंत्र-॥ দিন্ততিকারক:। তৎপ্রয্যায:। স্ত ভিপাঠক:২। ইত্যমর: ॥ নাগধ: ৩ মগৰ: ৪। ইত্যন্যে। ইভি ভটী-কাষাণ ভরত:।। অস্যোৎপত্তি র্যথা। ক্ষব্রিষাদ্বিপকন্যাযাণ স্তো ভবতি জাতিত: ৷ বৈশ্যামাগধ विरम्हो ब्राह्म विश्वाक्रनामुखी॥ इंजि सानत्व ১० व्यवत्रश्यः॥ 🕸॥ **मु।ब्बा**खद्रभरेम् मक्टिको हानग्रा-कद्रांग निक्ता यथा। विक्ति छारेक्टव मर्थि(छा १मार्थि(छा १ममर्थिछ:। যদি তত্ৰ ন দদ্যাত্ত বিফলা শক্তি-তো ভবে**ং**াবন্দিনে: বীৰ্য্যন্তোতা-कः। वर्षिजः मन् यनि आस्त्रा १ म॰ न मम्। एमा विक्ता चारित जार्थः ৷৷ সূতা: পৌরাণিকা: প্রোক্তা মা-গ্ৰা বংশশংসকাঃ। বন্দিন ত্তমল-প্রতাঃ প্রাবসদৃশোক্তযঃ ॥ ই-जुरकः । ইथक मुख्याखा उन्नान निरवश ८ मारक वनिर शुक्रिका। मानाकत्राण निन्तामुदगाह मुख्या भृद्ध॰ **जम्यं**॰ (जाङ्गामिक॰ উৎ-म्हिर। इंडि मान्नडुः॥ वन्तिशुष्टः बन्तीकात्रः

র্নিনেলচোর ই**তি ভাষা। ত**ৎপ र्य्यायः । भावतः २ भुनक्षिते : ၁

চিল্লাভ: ৪। ইতি ত্রিকাওশেষ: ॥ वन्ता। इंडि नद-जी बन्त्रा চন্দ্রিকা॥ গোরোচনা। ইভি ভার-পুকাশ: !!

वन्तुः क्ली कन्यानः। इंकि निष्कास-कोमूम्यामूनामिवृज्ञिः॥

ত্রি भूछकः । **इ**ज्रागिषि-(कावः ॥

वन्तर ही जुन्। इंडि ब्राइनिर्घण्डः॥ वनाः वि वानाच्यः। इति वानिनी वनः भू वनम्द्रशः॥ वादाशीकमतः ॥ দেবনল:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ खी বনসন্হ: ৷ ইত্যমর: ৷৷ वन्रा क्रवन रुङ:। इंडि (निमिनी।। मुद्गर्भगो ।। रगानानक वंदी ।। रखा ॥ विष्युगा।। जुनुमुखा।। गक्रभभा। ইতি রাজনিঘণ্ট:।।

व्यापारको जी वजाविष्णयः। वनभूँ इंडि जाया। उद्भर्यशयः । वनका २ वननाञ्चा ७। जन्म গুণা:। ভিক্তব্ব•। কটুব্ব•। উঞ্চব্ব•। রোচনত্বঞ্চ। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। वनुः भुः अभी। जानी। इंडि निषाष्ट्रकोमून।।मूनानिवृज्धिः।। वन छ क पूजे मुख उस्वी हा-প্রো:। ইতি কবিকল্লফম:।। ঔ বগু। এ বপতি বপতে। ডু উপ্রি-

भः। मूखा मुखि उक्द्रमः। तनि মন্তক নাপিত:।বপতি তন্ত্ৰ ড-স্ত্রবায়ঃ। যদি বপতি কৃষাণঃক্ষেত্র भाजाम्। वीकः। इंछि मूर्गामाजः॥ বপঃ পু কেশমুগুন ৷৷ বীজবপন ৷ ইতি বপধাতো ভাবে ংল্ পুত্য ্রেন নিম্নন• ॥ वलन ही (कलमुखन ॥ वीजाया-नः। इंडि (मिम्नी॥ नाशिज्याना। ইভি जी (र्निम्सः॥ जी हिंदु ॥ (यरः। इंडा भवः ॥ বলিবঃ পু॰ পিতা। ইত্যাদি (कायः ॥ वनुः क्री नवीवः। इंडामदः॥ পুশপ্তাকৃতিঃ। ইতি নেদিনী॥

कें जित्राक्षनिर्घणेः ॥ युन्नः पू॰ प्रियुजा । हें जिल्ला त्रक्षायनी ॥

२ लू: मरः **भू** भन्नी द्रष्ट्र तम्याजूः ।

বপুৰা জী হুবুৰা। ইতি ভাব পুকাশ: ॥

वनुष्टमा जी नम्मनातिनी। ইতি करायतः॥

वश्वा भुः कनकः। ইতি मिनि ॥ कृतिः। ইতি कृष्टाषदः॥

वश्रों वि वालकः। इंडि स्मिपिनी। क्री नृ॰ पूर्गनगत्त्रभक्तिथाया-উজ্তম্ভিকান্ত্পৰ্থে যদুপরি প্রা-কারে। নিবেশ্যতে তং.। তথা চার্থ-শাত্র•। থাতাদুজ্ত মৃদা বপু॰ কা-রযেৎ ভস্যোপরি প্রাকার মিভি। उट्भर्गायः । हयः २ । इंडाअतः ভরতৌ ।। মৃত্তিকান্ত্রণ: ৩। ইঙি भद्रद्वावनी ॥ महावर्त्रा यथा । मरहाम्यानाः महावन्याः उडाग শতশোভিতা। প্রাকার গৃহ স-श्वाधा निक्तुरम्। दायदावञी ।। य-हान् वर्णा यम्याः। नाकात्राचात्र ভ্তা ক্রিমোছিতা ভূমি র্পুস --क्छा। इं जि विकृ मूत्राण ६ जारण २० অধ্যায: ॥ 🛊 ॥ বপতি বীজমত্র। क्षि इंडि ভाषा। उद्भर्यग्रायः। (हराद्रः २ (कवः ७। इंड)मद्र-**ज्द्राओ ॥ निष्कृतेः ८ वनकः ৫ वा**-किका ७ मादीवः १। इंडि कदी-श्रः ॥ (द्रगुः॥ ७हेः। इंडि स्मिन् नीक्द्र (इम्हान्यू) ॥ भीमकः। इंडि एस-

বপু: পু॰ তাত:। ইভিনেদিনী॥ পুনকার:।ইভি বিখ:॥পুরাপভি: ।ইভিসংক্ষিপ্তসারোণাদিবৃত্তি:॥ মপু জী নজিখা ব ইভি রাজ নির্ঘণ্টঃ য়া

विनः भू किवः। वश्वाराः। किन्
भू अर्थन निज्ञ मः। ইতি সিক্ষান্ত
को सुम्रास्था मिवृज्ञिः॥ मूर्शिकः॥
असू मूः। ইতি সংক্ষিপ্ত সারোণাদিवृज्ञिः॥

ব্ৰু গভ্যাং। ইভি কবিকল্পজনঃ॥ বকারাদি: গুষ্ঠ্যবর্গ চত্থোপধঃ। বভুতি। ইতি দুর্গাদাসঃ॥

বম ণ জুটু উদ্ধিরি। ইতি কবি-কল্লজনঃ ।। বকারাদিঃ। ণবেমতৃঃ ববমতুঃ । অন্যে তু এতৎ কার্য্য বিধায়ক সূত্রে ফণাদৌচেমণ নপঠ- खरवम् क कि कि धित्र मिछ। मि मायनाय छ थ्रां क प्रश्न व का द्रां मियर्जनम्गानि छ छ। श्री क व खि । कि हि थ्र्म व र्ग । व का द्रां । व

বম: পু॰ জী বনন॰। ইতি বম-খাতো রচ্ পুত্যবেন নিম্নন্ন । ইভি সিদ্ধান্তকৌমুদ্যামুণাদিবৃত্তি:।।

वमथः भु विभिः॥ इतिभू छिनर्नः छज्ञनकना। छ८ भर्यऽायः। कद्रभी-कद्रः २। इडाऽमद्रः॥

বমন ব্লী ছর্দন ।। অর্দন । ইন্তি মেদিনী ।। আহুতি: । ইতি বিশ্ব: ।। বমন: পু শাণ: । ইতি রাজ-নির্ঘট: ।।

वगनी जी कालोका। ই छ রাজ-

বমনীযা ত্রী মক্ষিকা। ইতিরাজ-নির্ঘটঃ।। বমনযোগ্যে ত্রি।। বমিঃ ত্রী পুছুদ্দিকা। ইত্যানরঃ।।

व्यथं हर्षः/विकातः। उत्र हर्षि वि-भुक्षे मधिक्षे निमानः भूईक्षाः সংশাপ্তি কাহ। অতিদুৰৈ রতিয়ি-रिक ब्रक्टेम्। व्यवरेग ब्रिम । अकाल চাভিমারৈশ্চ তথা সাল্মৈ৷শ্চ ভো-करिः ॥ व्यामाख्याखस्थाः ।। बीर्गाट कृतिरमाय छः। नार्यग्राम्हाश्रम সত্তায়। তথাতিজ্ঞ মশ্ব: ॥ দুৱৈ र्पारियः भृषक् मर्दि वी जिट्माला কনাদিভি:। বীভৎসৈ হেঁতৃভিশা रिना जुक ग्रहिमार् वनार ॥ व्यामार व्यममाक् भक्षाममार । वा कीर्नाट यथा श्रिठा खुकाट। आ भ-ममद्भागाः भूष्टि गर्छागाः। चरेना वी जिटरेम विकृरेख ह्यं जिंद मृगी काद्विज्ः अनिष्ठे भूदग स्थानं मर्भन **७क्र** न्यारेन क्ट्लिमाउ डेक् नी-षा मूथावहिष्क्रिया ।। 🗱 ॥ भूर्वत्रभ बार । ङ्झारमाम्नावद्याक्षी ५ भूरम-का ववगागाजा। (ब्राया १ मंगान ठ ज्मा वनीना भ्वत्मान ।। अ।। इप्पं: मामानावक्य भारा । इप्य-माननः (दरिश वर्षयम् ७% तः । নিৰুচ্যতে ছৰ্মি বিভি দোষে৷ বৃক্তু• भुषाविजः॥ ज्ञानरन् भूत्रयन् अञ्च-**७% तः अक्**रिकः अमयम् अक्राः नि भौ ७४न्। वकुः भुधाविष्टः वकुः भु विश्ववितः (मारः ह कि निक्ठार**ः** ।। 🗱 ।। काउड़ाया जक्त भार ! इट्लार्थ भीज मूर्यामाय मीर्य मार ভ্যব্রিকাস স্বরভেদ তোদৈ:। উ-हात्र नम भुवल अरकन विहिन क्ष अनुक क्षाय ॥ क्टाह्न ठा-ল নহতা চ বেগেনার্ভো হনিলা-ছৰ্দ্যতীব দুংখা। কষায়ণ কষায়র-अः। मृत्थः मृत्थिमिव ছार्मयि ।। 🛊 ।। পিত্র মাহ। মুর্চা পিপাস। মুখ-শোষ নৃদ্ধ ভাবকি সন্তাপ তমো जुमार्डः। भीठः ज्लाकः इतिउक তিক্ত ধূনুঞ্চ পিত্তেন বনেৎ সদাহণ ॥ 🕸 ॥ ककबाबार । जन्द्रामामाधु-য্য কফপুদেক সভোব নিদু৷ ২কচি গৌরবাভ:। স্লিশ্ব- ঘন- স্বাদু কফা-कि मृद्धः मलामस्या श्लक्षः व-(बजु॥ मर्फाय दृष्टिः॥ **#॥ जिल्हा**-বজানাহ। শ্লাবিপাকাকতি দাহ তৃষ্ণা স্বাস পুনোহ পুৰলা পুশক্ত• । इमि जिसायासदगास ने व गा-ल्लाक ब्रङ वनका नृगाः नार ॥ अ।। वागड्डामार्। जनायाः **ठ क्**भिकाभका ठ वी छ ८ मका (मोर्ड्-मका ह्या हि। मा भक्ष्मी उत्क दि-नारि ॥ এতাः शकागञ्जात्न नामप्रार्द्रिक वाज वर ना व्यागन्त्रज्ञा भक्ष्मी विভावस्य चनुवद्यस्य ॥ शाउनम्बानाङ। कानः चारना जुन ভ্কা হিকাবৈচিত্যমেব চ। হৃদ্যেগ खमकरेण्डव (ब्हुया भूरम् क्शमुवाः॥ रेविष्ठितः विकृउिष्ठज्ञः । छम्। २व जमः ॥ यामगारहेनव जनका-थ। मार्गि भागरमा कि।। कः।। वः नायाः नायाकारः। कीनमः या ছদি রভিপুশক্তা সোপদুবা শো-বিভক্লযুক্তা। সচন্দ্ৰিকা ভা भुवाममाना भाषा हिक्टि (मर निक्भमुवाक ॥ महन्त्रिका मः युक्रशिह्हिन्तिका शु जायुक्त ॥ 🛊 ॥ অথ ছদে ভিকেৎসা। আনাশ-যোৎক্লেশ ভৰা হি সন্ধা শুৰ্দ্যো ম-छ। लश्चन भाव उच्चा । विश्वीयाउ माक उद्या किना जू न रामाधन वा কফ পিত্ৰ হারি ॥ অত্র ছদ্মী শব্द: ॥ 🗀 इन्। ८ कीखामक भीउ 🖲 न्तिः भवनमञ्जवाः । सून्नाम**लक्य्र्या** क्। जन्निकः अरेनक्षवः॥ क्रीद्रापकः नामित्रभा कीव्रमा छैनक ॥२॥ छः ख्ठी विक्ना निष भारति**नः क्षिउ**॰ **बदाः। शिदिमधूग्डः (उन इफि** ৰ্মশ্যতি পিত্তকা।। ৩।। হরীভকীনা॰ ह्र विश्वामाकिक मर्युउर। वादी- मागी क्र हार इ कि : मीयु नि বৰ্জতে ॥ ৪॥ বিডক্ব ত্ৰিফলা বিশ্বা हुर्न मधुयुक शिख्ट । विकक श्लव শুগ্রীনা চূর্ণ বা কফজা বনি ।। প্লব কৈৰন্তী মৃক্ত। হুডভঙ্গী ইভি লো-क ॥ ए॥ शिह्रादाजे कनः नामान् শর্করাণ চ পলোন্মিতা। দভা মধু नवकानि बड्व भविवम् हा। वा-नना गालि उ॰ नी उ॰ इडि इ किं जि দোৰজা ॥৬॥ গুডগারচিত হস্তি क्सि॰ सधुमसद्विज्या मुनिवाद्या सन्ति इम्रि • जिस्सय अनिजा• दलार्शाना वन। व उक् गब्राक्नक क्रियामञ्ज वाक भियक घन हमस्य शिश्रकीया॰ । চুণানি মাক্ষিক সিতা সহিত্যনি-লীড়া ছাদ্দ নিহন্তি কফ মাক্ত **निउडाउा॰ ॥ अनारि**हुनं• ॥ ৮ ॥ व्यथ्य वद्भनः मुद्धः मधः निद्यांत्रिउः काल। उज्जनः भानगाज्य हिप्रं জ্বতি দুর্জবাং।। ৯ ॥ পথ্যা ত্রিকটু धानग्रक जीवकागाः व्राज्ञा विज्ना मधुन। नाणरगहरिंद्र सङ्ग्रिक जिल्ला-**बजा: ॥ २० ॥ विद्यद्का ७ ५० । वा** द्वाथः क्लोर्पुन मन्युठः । इ.मि. कि-দোৰজা হন্তি পপ্লটিঃ পিভ্জাণ उथा ॥ >> ॥ व्यामुाहि विद्विन् इः नीजः नमधूनकंतः। निरुन्। ए क्रि

ভীসার বৈখানর ইবাহুতি ॥ নি-यू इ काषः॥>२॥ कषामु भक्षव म्उ॰ नाबद्रकः मःयुजः भीउः। भभयजि মধুনা যুক্ত বনি মতিসার ত্যার্ভি मुगुो।।।ऽ।।।वीड्रमजा इम्रख्य तिरिष्ठे (मेरिक्स्काः करेनः । नद्भीन द्रामजा • इप्ति • करगर मारेजा। द সাত্ম্যজা ।।)।।। ক্মি ক্দোগবন্ধ-ন্যাৎ বিমি কৃমি সমুদ্ভৰা । তত্ৰ **७** वया (माय- किया- व्यं)ाट किकिट मकः॥ २०॥ इंडि इ मं रिष-কার:। ইতি ভাবপুকাশ:।। शुः अशिः। ইতি (मिनी।। थुर्डः। ইতি भददद्वावली ॥ ত্রি বান্তঃ। বমনকৃতব্রা। ইতি মুদ্ধবোধব্যাকরণণ।। ব শ:। ইতি শহরত্বা-वनी।। বন্ধীক্ট: পু॰ বল্মীক:। ইতি ছেন-ठन्दः ॥ ব্য ড পভ্যা•। ইতি কবিকল্লজন:॥ **७ वराउ। ३७ मुर्गामानः ॥** ব্য ত্রি অমদাদি:। আমরা ইতি ভाষा। अमहदमा व्यापाल क সি কপো হয়•। ইতি ব্যাকরণ•।। वयः क्री शकी॥ वानग्रामः। इंड्र मद्रः॥ योवन । इंडि सिनिनी

११ क्षावर्याविष्णस्य कर्डवत्रानियर्था रेन्नमात रुज्य विष्यानाः (योवान विवरेयविगाः। वाद्धंक मूनिवृद्धी-नाः (यारगनार्ड उन्ज्यकाः ॥ इंडि ब्रयुवरम् > मर्गः ॥ #॥ व्यभिन्। अथरम नाध्यिका विष्णा विकीरय नार्ब्हिड भन । ज्जीय नार्ब्हिड পুণ্য চতুর্থে কিং করিষ্যতি ॥ ইতি চাণকূণ।। 🕸 ।। বযোবিশেষা-गा नियमा यथा। कोमात्र भक्ष-नाकान्तर लोगखार मनागविश किल्मात्र मानकम्मार योदनक ততঃপর•॥ ইতি পাুুুুুফ্টভত্ত্ত পৃত্তবচন ।। 🗱 ॥ অপিচ । আবো-ডশান্ডবেদ্বাল স্তক্ণ স্তত উচ্যতে । বৃদ্ধ: স্যাৎ সপ্ততে ক্ষ্মু • বধী যান্নবতে: পর•।। ইতি ভর 5-थ् अस् जिः ॥ #॥ अन्। । वान। বৃদ্ধি বঁযো ৰূপণ চফু স্তৃক্ শ্ৰোত্ৰরে-ভসী। দশকেন নিবৰ্ত্তত্বে মন: সর্বে निष्यानिह॥ इंडि महा बाद्र उ॰ ॥ वयः इः 📵 यूवा। इंडि (इम्हन्सुः॥ वयष्टः जि युवा। इन्डामदः॥ वयः সি গৌবনে ভিষ্ঠতি ইতি বয়স্থ: ড: নিপাতাদ্বিদ্যাস্থা লুক্ ব্যঃস্-का। वयः शिक्ति वान्यासी वर्गा योगनमाज्ञकः। इंजि विषः। इंजि ্ভরত: ॥

वयमाः श्रु मभानवयकः। छ८-शर्वायः। मिथाः र मवयाः २। ইত্য-सदः ॥

ব্যস্যা স্থ্যী স্থা। ইত্যমর: ।।
ব্যুনণ ক্লী জ্ঞানণ। যথা। হস্তাগুছে
রচ্যতি বিধিং পীঠকোদ্থলাদ্যৈ
শি দুং হারনিহিত্বযুন: শিক্যভাণ্ডেযু তদ্বিৎ । ইতি প্রভাগবতোণ্ডেযু অন্তর্নিহিত্দধ্যমনে। বিক্যভাণ্ডেযু অন্তর্নিহিত্দধ্যমনে। ব্যুনণ জ্ঞানণ যস্য স: । ইতি ভট্টাকার্যাণ প্রীধরম্বানী।।

ব্যুন: পু॰ দেবতাগার•। ইতুগ ণাদিকোৰ:॥

वायाधाः भू यूना । इंडुानानि-कायः॥

वरगावकः ही जीनकः। इंडि दाक-निर्धणः॥ षत्र ७ क नेत्यः । ইতি कविकन्न-क्रमः ॥ त्राकाणपः वत्रयि । ইতি मूर्गामानः ॥

वत्रः त्री सक्त्रः॥ सनाक्तियः॥

हेड्यस्तः॥ छथात् । वद्रः नान
छ्यान्याः ।। छथात् । वद्रः नान
छ्यान्याः न व निण्विनात्मञ्च छित्र
जि वंद्रः (सोनः काय्यः न व ववनस्तुः

जिः यमन्त्रः। वद्रः त्रीवः छाव्यः नव्रः

शत्रकणवाि श्रमनः वद्रः छिक्षाः

शिद्धः न व शत्रथनानाः वि स्त्रगः॥

देवः व्याननश्रतातः ८५ व्यथ्यायः॥

वद्रः व्याननश्रतातः ८५ व्यथ्यायः॥

वद्रः व्याननश्रतातः (किव्हिनाः स्वर्व्यः)ः

यः। ইতি सिम्नी॥

विः शृ वद्गा । उर्थिश्याः ।
विः शे देवानाः । वि विदेशाः ।
स्वार्थनाविष्णस्य देवानाः । देवि
ज्वार्थनाविष्णस्य देवानाः । देवि
ज्वार्थनाविष्णस्य देवानाः । स्वनकाणार्थयाविष्णः । उक्किः । उत्थावि विष्णाः वस्त्र । उक्किः । उत्थावि विष्णाः । देवि ज्वाराः । कामाजाः ।।
विङ्गः । देवि भिन्नो ।। श्रुकुः ।
देवि भन्नव्यावनी ।। श्रुकः । देवि
द्मान्नुः ।।

বর: ত্রি শেষ্ঠ:।ইত্যনর:॥ বরক ক্লী পোতাছাদন । ইতি হারাবলী॥ ধৌতাথৌত সাধারণ वकः १ वनमूतः। इ हि एमहन्तः॥ भर्भ हैः। इ हि जाबनिर्वणेः
॥ ङ्ग्धानमुद्धाः। इ हि जाबनिर्वणेः
॥ ङ्ग्धानमुद्धाः। इ ङ्ग्काः २ ककः
। ङ्ग्धायः। कक्षायुः। वाठ
। कक्षात्रक्षा इ हि जाबनिर्यणेः॥
वक्षक्रः भू इन्द्रः। इ हि इम्म
हन्तः॥
वक्षक्रम्भाः। इ हि इम्म
। इ हि सि हिनी॥
वक्षक्रेः क्षी कन्द्रभूतः। इ हि अक्ष
तक्षावणी॥
वक्षक्रेः भू इ मः। इ हि सि हिनी॥
वक्षक्रेः भू इ मः। इ हि सि हिनी॥

वहाँ: शृ इ.मः। इंडि (मिनी॥ कीहें वित्मयः। (वानडा इंडि जावा। । छ० भर्यायः। गरकानी २ वहहें। ० । इंडि मब्द्रशावनी ॥ वहनी ७ । इंडि मब्द्रशावनी ॥ वहनी ७ । इंडि कहाबतः ॥ कृमा १ कृद्रा ५ कृष्वर्वर्गा २। इंडि द्राक्षिकः ॥ कृष्यु १ कृद्रा ५ कृष्यु वर्षा २। इंडि द्राक्षिकः ॥ वहना १ इंडि जाव । इंडि जाव । वहना । इंडि जाव । वहनी की इ.मी॥ वहना । इंडि जाव शुकामः ॥ वहा की को इ.मी। इंडि (मिनी॥ वहनी की इ.मी। इंडि (मिनी॥

পদ্ধোলী। ইতি তিকাওশেষ:॥

क्रिका की अन्छवीन। उर

পর্যায়:। বরটা ২। অস্যা ওণা: । মধুরত্ব । বিশ্বত্ব । রক্তির ক ফাপহত্ব । কবাযত্ব । শীতলত্ব । ওক্তব । অব্ব্যত্ব । অনিলাপহ্ব ত্বক । ইতি ভাবপুকাশ: ॥

वद्रभः भी कन्यामिवद्रभः॥(बह्रेनः। इंडि (मिनि ।। भूबनानि । इंडि भद्रज्ञादणी।। 🗱।। जथ द्रपदि-ধিঃ। তেখা মাচার্য্যাদীনা হোম मार्या कर्यां (श्रामात्र छाट न्रं नान्डार्थः वजनात्नन स्यः वज्राः कार्यः। मान वाहनानात्रसु वद्रण वुड भूमारभव् यक्षमानः भुडीबार । ইতি হরি**শম্**ধৃত কাত্যায**নস্তাৎ** । उब व्यावद्राः भूषमञ् । (क्रा-ভিস্তোমে। বুন্ধোদ্গাভ্ হোত্র-श्रुयि। जामि कगम्मरननानावा-काङ्करा मृडेभित्रिकस्मनाया न्यायऽ-ত্বাং। সুগতি সোপান পুভ্তযো श्लाखः॥ यद्रगङ। गन्नामि मान-दात्रा भीजि गृटभाषः कर्यकद्मभाष (পুরণ: । তত্র চ। সর্বত্র পুন্থাংখা माजा गुरीजा ह छेन्द्रायः। इंडि वहनाट यवमानमा नाब्यथन वा-हायाभीना मूम्य्यथदः भुजीयरा। বরণবিধিমাহ কাত্যায়ন: ৷ আ जन माहार्य बाह जाध् ज्यानाख यद्भगः शृ॰ तुम्कादः ।। वयनवृकः ।
इंडामदः ॥ উद्धेः । ইতি भागादती
॥ म॰कपः । जीदका देवि छाया ।
देवि द्वायुषः ॥

वद्गाभी खी वाद्रामभी। इंडि भद्दद्वावली॥

बत्रगा खी निर्मातिक्यः । इंडि मस्त्रज्ञावनी ॥ সाजु वात्राग्युड-त्रमीमा । जम्रा छेट शिख र्या । इतिक्यात । सरुषंत्र मृग्युमा॰ मन वातः कन्नम्रनाः। तुम्बरुज्ञाकः-यक्षीः भूजनाः श्रुप्तिक्तीः ॥ याश्मी शृष्टाञ्चल श्रुप्रमम् भ-भूज्या श्व्रयः । श्रुप्याण वम्राज्ञ निज्ञाः (रागमायी जु विभुजः ॥ त्रत्राम्बिन्गास्मा विनिर्माजा मः तिष्ता। विनुता वत्रागालाव मर्बन् भागहता मूला ॥ मवाहना ष्टिन् लीया ह व्यमि तिर्छाव विनुता। एक पेरल ह महिट्रम् १४ त्वाकम् रक्षा वल्वकः ॥ जाला। मर्था जु या रम्भ खट्र रक्षव यागमायि-नः। वित्वाका भूलव जीर्थ मर्बन् भागम्याहन ॥ न जाम्स्मालि भगरन न ल्ना। न जाम्स्मालि भगरन न ल्ना। न त्रमालता क-वालि नगती भूगा थाला वाद्राग-जी मूला ॥ यमात लागिना नाम भूगानि लवरका वयः। ইकि वामरन ० व्यथायः॥

বর গু: পু: অন্তরাবেদি: ॥ সমূহ:

॥ মুখরোগ:। স তু বুণ ইতি বযসফোডা ইতি চ ভাষা। ইতি নেদিনী ॥ তন্মতে পবগী যবকারাদি রয় কিন্তু অন্ত্যত্বকারাদি তু
ক্রাভো রৌণাদিক অন্তন্পুত্যে
নিদ্ধান্ধাদ্ত লিখিত:॥

दत्र ७ इः भू॰ भा उत्र विष्ः। शिख-त्र श्वनः। इकि ভाषा। योवनक-किः। व्यनकाण इकि ভाषा। वर्जु नः। गान इकिथाजः। इकि भिन्नो॥ ভिखः। इकि एक्म न्नुः ।। भिन्नोकात्र गाय॰ भवनी विष् कात्रामी निथ्जः। किंक (हमः

हात्मुन वृक्ष शाजु निम्न इर् अष्टा-ञ्चकात्राक्ती भद्रिगनिजः ॥ वद्रश्वकः वि विभागः॥ ভरमणाः ।। কৃপণঃ। ইতি শব্দরত্নাবলী।। বরণ্ডা জী সারিকা। বর্তি:॥ শঙ্গভেদঃ। ইতি মেদিনী॥ পু॰ এরওবৃক্ষ:। ইতি ব্রপ্তালঃ ত্রিকাওশেষ:।। বরতিক্ত: পু ষ্ট জবৃক্ষ:। ইতি ब्राजनिर्घणेः।। वद्रिक्तिका जी भारे। याकनाहि ইতি ভাষা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ वद्र एक ही खी द्रिगुका नागण क मृत्र १ । ইতি শব্द निमुका ॥ वत्रवा जी रुधिकक्षत्रक्तः। काष्ट्-म्डी हैं कि था। उद्भर्यायः। **চ্য** २ कक्ष्णा ३ कक्षा ४ ॥ हम्पंत रखः । ७१ १ वा । महा २ वर्ष १ १ वर्ष ८ एकं १। इंडामन इन्हाडी ॥ ात कृष्टः **लु॰ नि**युद्**कः। ইতি द्रद्यः** ाना ॥ (मुष्ठबन्नक सी॥ ବାନ: बि ଅନ୍ଥିମତା। ७८-भगंत्रायः। भनक्षंकः २। ইত্যमद्रः॥ সমর্দ্ধ: ৩ বাশ্বিভার্থদ: ৪। ইতি मफ्द्रज्ञावली ॥ भूममः । इंडि (मिमिनी।। व्यवहा जी कन्त्रा। इंडि (मिनी॥

আদিত্যভ্রত।। ইতি রাজনির্ঘণীঃ য়া অখগদ্ধা। ইতি ভাবপুকাশ: ॥ व्यवाञी ह।। वतः राष्ट्रवर्षी जी नायमृहष्ट्रवी। তস্যা• গৌরীপ্র্যা। যথা। ভবি-ব্যোত্তরে মাঘশুরুপক্ষ মধিক্ত্য ৷ চতुथी वज्रना नाम उम्राः भोत्री সুন্জিতা। সৌভাগ্য মতুল अर-र्य्याट भक्षम्याः 🗐 द्रिश लियः ॥ ইভি ভিখ্যাদিতত্ত্ব ॥ वद्रराजः भ् वृक्षविष्णवः। ज्हे-সহ ইতি হিন্দীভাষা। তৎপৰ্য্যা-यः। ज्योत्रहः २ हात्रराठुः ७ ४-त्रहरः १। यम्। एतो। निनित्रदः। রক্সিতপুসাদন হুঞ্। ইতি ভাব-পুকাশ: 11 दत्रभगाथाः भः क्वीत्रकक्षुभीवृकः । ইতি রত্ননালা ॥ বরপুদা জ্ঞী লোপামূদা। ইভি (इनहन्मुः ॥ वद्रमा उति वि ॥ वद्रकनः भुः नादित्वन्कः। ই ि भद्रिनुका॥ उद्कल (मुश्कल ठ की।। বরমুখী জী রেণ্কানামগল্বুব্যং। इंडि भद्राम्का ॥ वब्रम् वः देवधानुषः। देखि (मिनिनी।।

क्वी हक्त भरी । हाञ्चलिया वद्रघुत्रा ইতি ভাষা।ইতি শব্চন্দ্রকা॥ **9**j• ভৰ্ত্তা i ইতি হেম-চন্দু: ॥ বরণকার্যাতা চ॥ ব্রক্চি: পৃ• ক্রিবিশেষ:। তৎ-পর্য্যায়:। পুনর্ষসু: ২। ইতি ত্রিকা-গুশেষঃ।। স চ বিক্রমাদিত্যরাজ-সভাস্থ নবরবুল্ডেগত রব্ধবিশেষ:। যথা। ধরুররিঃ ক্ষপণ্টামরসিংহ শস্কু বেভালভট ঘটকর্পর কালি-मानाः। খ্যাতৌ বরাহ নিহিরৌ লুপতে: সভাযা[•] রত্নানি বৈ বরক চি ন্ব বিজন স্যা। ইভি নবরত্ন ।। ব্রল: পুণ জী বয়ট:। বোলতা ইতি ভাষা। যথা। বিষসৃক্ষী ভূক-রোলো বরল জুণষট্পদ:। ইতি नय्याला ॥ চম্পকর্ফ:। ইতি ব্রল্ক: ত্রিকাওশেষ:।। বরপাণ্ডে ত্রি।। दब्रमा जी इन्जी। इंडि यानिनी।। তত্ৰ পৰগী'য বকাল্লাদৌ পঠিতো-या। वद्रहे। ह।।

वत्रकी छी वद्रहे।। इं इं इं हो १४ द्रः॥ दत्रवर्णना छी यभूत्र जागा। इं इं जिस्साना॥ दत्रवर्णनी छी बाठा जगानी। उर

ব্রবর্ণিনী স্ত্রী অত্যুত্তসাস্ত্রী। তৎ পর্য্যায়ঃ। ব্রারোহা ২ মৃত্তকাসি- नी ७ उँखमा ४। इंडामद्रः ॥ मख-कामिनी ६। इंडि छद्रछः ॥ नाक्षा ॥ इदिम् ॥ दाहना ॥ कनिनी ॥ माधीखी । इंडि मिननी ॥ भोदी ॥ मदये ॥ नष्टीः । इंडि मन-दश्वनी ॥

বরবাল্লীক লী জন্তুম। ইত্যমর-টীকা।।

বরসৃদ্ধ: পু॰ শিবঃ।ইতি ত্রিকাও-শেষ:।।

বর। জ্ঞী ফল কিশ। ইভি নেদিনী
।।রেণুকানানগদ্ধবুব্ধ: ইভি শদচন্দ্রকা॥ শুড্চী ॥ নেদা ॥ বুাকী
।। বিডঙ্গণা পাঠা ॥ হরি দুা।
ইভি রাজনিঘণ্টঃ ॥ শুঠা চ ॥

বরাক: পু॰ শিব:। ইভি মেদিনী ।। যুক্ত•। ইভি হেমচন্দু:।।

বরাক: ত্রি শোচনীয়:। ইতি মেদিনী।। অবর:। ইতি শদ্মালা॥।
বরাঙ্গ প্লী সন্তকণা গুহুণ। ইত্যমর:॥ গুড়বুক্॥ যোনি:। ইতি
তিকাগুশেষ:॥ শুেষ্ঠাব্যবে প্লী।
তথ্যক্ত ত্রি॥

বরাক: পু॰ হন্তী।ইতি ত্রিকাণ্ড-শেষ: ।। বিষ্ণু: । যথা । সুবর্ণবর্ণো হেনাকো বরাক্ষ কন্দনাক্ষণী । ইতি ভস্য সহসুনামস্তোত্রণ ।। दबाक्क ही खउदक्। इंडामदः॥ শুেষাব্যব্যুক্ত ত্রি॥ ব্রাস্না জী অভিশৃশতাস্যুক্তা-জ্রী। যথা। শির: সপুস্ল॰ চরণৌ সুপুজিতৌ বরাঙ্গনাসেবন মল্লভো জন•। অন্মুশাধিত্ব মপর মৈথুন• वित्रभूषक्षाः भिय मानयि वहे॥ ইতি লক্ষীচরিত্র।। বরাঙ্গৰপোপেত: তি শুেষ্কপযুক্ত: । जून्तव इंडार्थः । उर्भर्यायः । **সি**•হ**স**•হনন: ২। ইত্যমর: ।। জ্ঞী হরিদা। ইতিরাজ-वद्राञ्ची निर्घण्डः ॥ ददाकी पुः चम्रत्उमः। ददाकः ঞ্চামুবেতস ইতি বা পাঠ:। ইতি **त**ञ्चाणा ॥ (मुक्षाक्युक्क वि ॥ द्यांगः भू कशपंकः। इंडि द्राज निघक्तः। बद्धः। यथा। बद्धः गूला बद्राही ना। इंजि खीकाएं द्रञ् কোষ:। ইত্যমরটীকাষা ভরত:॥ ब्रहार्टकः भू॰ श्री कशर्मकः। कि ইতি ভাষা। ইত্যনর: ॥ তস্য সংখ্যা ভেদেন সংজ্ঞাভেদ। যথা। यद्रारिकानाः सम्बद्धयः यट् मा का-किनी उाक भग कउनुः। (उ वा-**७**म मुन्। इवादगत्मा प्रेमा ख्या ৰোডশভিশ্চ নিষ্ক:॥ ইতি লীলা

ৰতী।।#।।অপিচ। তাৰ্যুক: কাৰ্বি-কঃ পণঃ। ইতি যাজ্ঞবল্পাবচনেন গু-क्षाः भक्षाम्यान्य ए वाउनाः ক্ষ: কর্ষো হস্ত্রী। ইত্যমরসিংহো-ক্তেন চ অশীতিরত্তিকাপরিমিত: তামুে পণশব: সঙ্কেতিত: সচ তা-বৎসংখ্যকবরাটকৈ লভ্যতে ইতি ব্রাটকেম্বলি তথা ব্যবহার:।এ-তম্লক ভবিষ্য মংসাত্রাযো র্বচন যথা। অশীন্তিভি র্বরাটকৈঃ পণ ইত্যভিধীয়তে। তৈ: যোড-रिन: भूत्रागः मार्गुकठः मथ्डि स उठ मिक्किनार्थः विश्वीयाः । यथा । হত নশোতিয় দান হতো যজ্ঞ স্ত্রিকণ:। তমাৎ পণ কাকিণী ৰা ফল পুস্ন মথাপি বা॥ পুদ-म्यार मिक्का या उठा उरा म मकः লো ভবেৎ। ইতি শুদ্ধিতত্ত্ব ।। वहारिकः शुः ब्रब्धः॥ भन्नवीबः। ইতি মেদিনী।। वत्रादिकत्रकाः भू नागरकणत्रवृक्तः । इंडि मद्याना ॥ श्ची क्लप्रकः। इंडा বরাটিকা ग्रहीकाया छत्र छ: त्राज्ञ निर्घणे का। जुह्वाठिका ह । यथा । भ्यात्म म्-बांख (यन एउन गन्ना व्याधिका । हैवुं छिं:॥

बद्रागः शू॰ इन्तुः। ইতি बिकाशः (मधः ॥ बङ्गवृक्षः । ইতি मफ् द्रशावनी ॥

वज्ञाननी जी कामी। यथा। कामी वज्ञाननी वाज्ञाननी मिवनुजी हजा । इंडि एक्सहम्मुः॥

वद्राहन॰ क्ली द्राजाहनः। ইতি भद्द हिन्दुका।।

वज्ञान्तिः शृ चन्नत्वज्ञमः। इनि ज्ञान्निर्विष्टः॥ (मृष्ठनाना ह।। वज्ञानुः शृ कज्ञनप्तः। कज्ञान्न इनि वा भाष्टः। इनिज्ञञ्जभाना ॥ वज्ञात्रकः ज्ञी शिक्षकः। इनि रहम-हन्मः॥

বরারোহ: পু॰ হস্ত্যারোহ:॥ আ-বরোহ:।ইতি বিখ:॥ বরারোহা জী উত্তমাজী।ইত্য-মর:॥ কটি:।ইতি হেমচন্দু:॥

वदानिका जी पूर्ण। ইতি किका अः स्मयः॥

বরাশি: পু॰ স্থলবন্ত। মোটা-কাপড় ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়: । স্থলশাটক: ২। ইত্যনর: ॥ বরা-নি: এ স্থলশাটক: ৪। স্থলশাটি-ক: ৫। ইতি ভটীকাযা: ভরত: ॥ স্থাপটাক: ৬। ইতি শন্মর্য্বানী

श बतानि ११ द्वीविति करिषतः॥ वताननः द्वी ७५ुणूत्रः। ३७ जनः भावा॥ উख्नाजन्दः॥ वताननः शृ॰ विद्वः॥ बात्रभावः॥ ३७ विषः॥ वतानिः शृ॰ ङ्वणारिकः॥ अत्रथतः

देशमी खी ज्ञानवामः। ইতি नम्हः भावा॥

। इंडि ध्र शि:।।

वद्राष्ट्रः भू॰ भभुविरमयः। वद्री इंडि ভाषा। তৎপর্য্যাবঃ। শ্করঃ ২ ষৃষ্টি: ৩ কোল: ৪ পোত্রী ৫ कितिः ७ किछिः १ मः हो ৮ शानी ১ ভর্রোমা ১০ কোড: ১১ ভ্রার: ১২। ইত্যনরঃ।। কিরঃ ১৩ মুন্তাদঃ ১৪ নৃথলাকুল: ১৫। ইতি জটাধরঃ ॥ ज्लनानिकः >७ म्डाय्यः >१ वकवकुः १५ मीर्चउतः १२ वार्थ-निकः २० ज्किट २) वल्मः २२। इंडि मदद्रशावनी ॥ व्यम्प्रमा**ः मः** मा खनाः । व्याद्यः। वाख्युः । বলবর্দ্ধনত্বক। ইতি রাজবন্ধভ:।। বৰুম্ত্ৰত্ব ৷ বিৰুক্ষণত্বঞ্চ ৷ ইতি उदेवर भाटा खत्र।। अन्। म्कत्र-শব্দে দুপ্তব্য ।। 🟶 ।। তন্মা স বি-करव न (स्य॰। यथा। नाजकाऽ॰ रैन(वर्गार्थ च्हाम्युका महिषी

कीत्र वर्कायटा निकाय मटना वः ব্ৰাহ মাণসামি চেতি। ইত্যাহ্নিক ভত্তুপ্ত বিষ্ণুস্ক ॥ 🗫 ॥ বরাহ্মা॰-স॰ ভুকা বিকুপ্লাদি নিষেধা যথা । वात्रांश् উवाह। जुक्ता वात्राह्मा॰ সন্ত যো বৈ মামুপসর্গতি। পতন **७म**ऽ वक्ष्णामि येथा ভवि मृन्सि মূৰারাছো দশবর্ষাণি ভূত্বা ভূচর তে বনে। ব্যাধো ভূহা নহাভাগে সমা: সপ্ত চ সপ্ত ে:।। ক্মি ভূ বা সমা: সপ্ত ভিষ্যত তস্য পুষ্কলে। অথোটৈ মুবিকো ভুত্বা বৰ্ষাণাঞ্চ ठजूपण ॥ अ:कानवि भा वसानि याजू थानक बायाज। मझक काक्षेत्रवानि জায়তে ভবনে বহু ॥ ব্যাসু জ্রি'শ তি ব্যাণি জাযতে পিশিতাশনঃ। এষ সংসারিতা গড়া বারাহানিষ-ভক্ষক:।। জাযতে বিপুলে সিছে ्यान जानरङ उथा। ज्वीरकणय-इः गुड्डा महमम्प्र्वक्विन ॥ नित्रः সা চাঞ্জলি কৃত্বা বাৰ্যঞ্চেদ মুবাচ হ। এতমে পরম গুছা তব ভক্ত जुथावरः ॥ वात्राह्माः मञ्कास यन मूठांखि किल्विंग । वादाङ উবাচ। ভব্নত্তি মানবা যেন ভিৰ্য্যক্ **चः** जात्र जागद्वार । (गामत्यन दिनः नक कराहारत्व मध देव।। भानीय ह

ততো ভূক্তা ভিষ্ঠেৎ সপ্তদিন ভঙ্ট:। অকার লবণ সপ্ত স্কুভিচ্চ তথা ত্ৰয:।। তিল্ভকো দিনান্সপত স্থ পাষাণভক্ষক:। পৰো ভূক্ত্বা দিন॰ मश्र काद्रायह कि माजानः ॥ मास मान्त भवाः क्षा चक्काव्रविवर्किः छाः । हिनात्नरकाननकामहात्रञ ক্তবিক্ষাঃ ॥ পুনুক্ত: সর্বপাপে-ভ্য: সসংজ্ঞে। বিগতজ্ব:। ক্রা জু मन कर्माणि मन लाकाय गहुछि ॥ ইতি বারাহ্মাণস ভক্ষণাপরাধ প্রা-যশ্চিত্ত । ইভিবারাহ পুরাণ ॥ 🗱 ॥ दनप्रवद्गाञ्च ना॰ मः भाषादि विश्विष् । যথা অশুৱীত দুব্ৰৌ হারীত:। মহারণ্যবাসিনক বরাহা তথেতি । এवशः विवहत्त्व व्यगुनिः भूकताः-শ্চেতি বশিষ্ঠোক শ্বেতাশ্বেত্যা व्यविञ्च । कन्न उक्स । भाषि नियु-ক্তানি যুক্ততযেতি। বিফ্পাসকস্য नर्वथा निरम्यः। यथा बाद्रार्ट ज्या-বদ্বাক্য । ভূকু। বরাহনা সন্ত যস্ত मामुलनर्लं । वद्राष्ट्रमणवर्षाण खूदा देव **हद्रा**ख वरन । इंख्राकार-नीउदुः॥ 🗱 ॥ याद्धवद्गः। इति-ब्रासिन देव मामः भाषामन ह वदः मद्गः। सारमा श्विताकोत् जुमानः नि हाग भाष रैजः ॥ अंग द्योद्रव ে**ৰারাহ শলৈ** মাণিস যুঁথাক্রম•। মান -শ বৃদ্ধ্যভিতৃপ্যন্তি দত্তেনেহ পি-्षायंशः ॥ इठि भाषांउदुः ॥ 🕸 ॥ बिस्मात्रवजात्रविष्णवः। यथा। साय-खुवडेवाह। सब भुकाः छामासि श्-श्विनो जावट भूलयार्गरव मग्ना जन्ता উদ্ধরণে যত্ন• দক। ইতি শ্রন্ধা বুদ্ধা ভगवन्नः श्राज्यान्। श्रायज् सम् माना विवदार व्यक्ष्ठभूमाणा वदा হপোতো নিরগাৎ। সচ আকা-শঙ্ক: সন্ কণ্যাৰেণ পৰ্তোপমে৷ বভূব। ত॰ বিফু॰ মন্ত্ৰা বুন্ধা তৃষ্টাব। লচ তেন স্ততঃ পুল্যাণ্যজ্জনধ্যে পুবিশ্য দন্তাগোণ পৃথী মুজ্জভ্য নিজ ধারণশক্যা সংস্থাপ্য অন্তহিতো বভ্ব। ততঃ পৃথিব্যা রাজা স্বায়ন্ত্র মনু রাসীৎ। ইতি খ্রীভাগবতমত ।। #।। তদবভারকর্ত্রক হিরণ্যাক্ষ ববো যথা। বরাহপর্বতো নান্ यः পুরা হরিনিমিত:। স এব ভূতো ভগবানাজগানাসুরান্তিক ।। তক क्तन भुजीकाम मगृङ्गाह्य मुखन । সহসার তত শ্চক্র সূর্য্য বহি সম-शुक्ता (या दिक्छे: मूद्रन्युगा मन-ন্তো ভোগিনা মলি। বিষ্ণুর্থো যোপ-विनुषाः (या यएका यक्ककर्यांगाः ॥ विष्य युष्पु भूजारम् न मदनश्चा मिरदी-

কস:। আজ্ঞা নহৰিভি দৰ নশুৰ छि मुधाछङ ॥ ততো দৈত্য দুবকর भुद्रानः भद्र भूखमः। वरकुन मध्यो (वर्णन विकिशन् रेम्ड)कीविङ ॥ ভতঃ সংব্ৰক্তন্যনে৷ ছিব্নণ্যাক্ষা ন-ছাসুর:। কোযন্ত্বিত বদন্ রোধা-माद्रायन मुरेहक्छ ॥ चादाइक्रिन॰ দেব ছিত পুৰুষবিগুহ। শত্ৰ ठकार अक्र प्रवासाम स्थित । जन्म ।। ররাদ্ধ শত্র চক্রাভ্যা• তাভ্যা यम्ब्रम्बनः । স्यंग्रहन्मुन्तमा संर्थः পৌণনাস্যা নিবাদুদঃ ॥ ভতো হি-ब्रगाक्रमुथाण मर्ख ममापुरन् रिनः ত্যগণা: সুরেশ । নিহন্তকামা: স-हमा दहारे गृही उ मद्या वन ्र्न-मर्भाः ॥ डिं वंदामात्मारिकारमन माञ्ज रिनंज्यानूरेत मीनवनुक्रविका नामो हहानामूबद्नस्ह। देव (मर्बः भृवृष्ठेत इव मन्दब्रा प्रिः॥देव छ उटा হসৌ ন্বরাহ নাহবে নিপাত্যামা-ज क्या ज्वाडी । मक्डि यथा विद्युर ত নাশু কঞ্জে পুরর্যনানোপি গিরি• जूरमधः ॥ न इन्रभारमा गम्यानु-भयः (भावाह रिष्ठ) न्यताहमूर्जिः। পুরাপতে:সেত্ মিম নিহত্যবুরে-ह कु बिख यथा जूदिनमुः ॥ वन जना-नार् भरेत ब्राज्यः विनामिदिया-

ম্যুক্ মেব মাজৌ। দৈত্যা ভ্যা সা-क मछ। हि (हवान श्उयकी वान् मू-ন্যোপপ্লান্ ॥ সংস্থাপ্যিব্যামি ন मःभाषा २व रिएकान्द्र मर्गः इन् मर শনীপে।। এব ব্ৰুবতি বাক্যন্ত বি-क्षा वंक्रमाशाख्य । म वाल्**ण**ख-मून्या गर्वभुरुवन ब्रामा मानवा-শ্চাপি সমরে ময় তারপুরোগমা:। উদ্যতাযুগ নিজিংশাঃ সর্বে তং সমূ भामुबन् ॥ म जाउ।मात्नाजिवरेन र्दि रेजाः मनायूर्यामारेजः। न हहान বরাহ্ম মৈনাক ইব পর্যত:॥ কো-খন-রক্তন্যন: শন্ত্র চক্রথরে। ছরি:। ব্যবর্জ ত স বেশেন ব্যাপু বন্ সন্থতো **मिण ।। ७**॰ जयातामुद्धन्युना वर्षा भानः नञ्चला । अवगः मरु गन्नदि खडूत् बंध्मूमन॰ ॥ मीछाधिम**म्**ण॰ धाद्र मर्भनीय जूमर्भनः । जूदर्ग द्वपु भर्याञ्च वज्ञनान् ज्यावर्।। (नामा **९ कि मञ्जा कथितिः मिकः मानव म** স্তুবৈ: ॥ অদিতীয় পুহারৈস্ত ফুর-পর্য্যন্ত মণ্ডল । সুশ্বাম মালা বিত-ত কামগ কামৰাপিণ।। ঢক্ৰমূদ্য-ম্য সমরে বারাহ: স্বেন তেজসা। চিছেদ বাৰু শক্তেণ ছিরণ্যাক্ষস্য क उथा।। न हिम्या विभिन्न न भाकमान मानवः। कवकद श्रिजः

मः(श्र) विषाय हैव शाहशः॥ **उड** ছিত্তিস্ব শির স্তস্য ভ্যাবপাক य । हित्रचय कचाहिक स्माद्रक भृक्षिरवाख्य• ॥ हित्रग्रा**क हरेड** रेम छ। य (भवा रेम्हर मानवाः। मर्ख তস্য ভবাৰুতা জ্মু বাৰ্তা দিশোদ-म ॥ इंडि विक्ति भूत्रागः ॥ 🕸 ॥ व्यय বরাহাবভারকারণ সরভরূপি ম-शापनकर्क्क उद्देशीयनाम का वि-लाका मध्यन मध्य यमा काना-গ্ৰিনা ভদা। অনম্ভ: পৃথিবীণ ভ্যক্ত্ৰা বিক্ষো রন্তিক মাগত:।। তেন ত্যক जु भृषिदी ऋगमाजानवागि । छ-তো বরাহৰূপেণ নিম্মাণ পৃথিবীণ काल ॥ मग्ना॰ ममुद्रश्वात्राम् नार्वाख्य সলিলোপরি।বরাহোপি ব্যংগত্বা लाकालाकाञ्चयः गित्रिः ॥ वात्राः হ। সহ রেনে স পৃথিব্যা চাক্রণ-যা।স ভ্যা রম্মাণস্ত সুচির° পর্ব-তোত্তমে ॥ নাবাপ তোষ লোকে-শ: পোত্রী পরমকামূক:। পৃথিব্যাঃ পোত্রি ক্পায়া রম্যস্থ্যা স্ততঃ সূতাঃ ।। এया काउ। विकाम्धा (उया॰ मा-भानि रेव भृमु। पूर्व खः कराका शाबः नर्ब बर महारनाः॥ न रेडः भूषः পরিবৃতো বারাহো ভার্য্যা স্বা 1 व्रममान खना काय्काम देनवामनः

बिका। हैंड उड़क निम्बि: कीए-ডি: পোৰ্ভি ভদা। লগন্তি তত্ৰ ভগ্নানি দদী: কল্পতক্ত্রণা। ততো বদবগণাঃ সর্বে সহিতা দেবয়েনি-ভি: 1 শকেশ সহিতা মস্ত্রণ চক্র: সম্যক্ জগব্ধিত ।। ততো বিশ্চিত্য ংও সর্বে শকাদ্যা মুনিভি: সহ । **भद्रग्रः भद्रगः ब्र**ण्म संद्राय**ा म**बः বিভূ•া৷ ত• সমাসাদ্য গোবিদ্দ• वामुराव कार्याट शकि । भुगमा म-র্বে ত্রিদশা স্তপ্তুর্ র্গক্তপ্বরুণ।। দেবা **উচ্: । नम एड (एव (१८४७) जग**ू কারণকারণ। কালমক্পিন্ভগবন্ भुषानभूक्वाषाक ॥ इठि ऋछा দেবদেবে। ভূত ভাবনভাবন:। সে লৈদু দেবগণৈ ৰুচে তান্ সৰ্স্বান্ মেঘ-नियनः ॥ औक्तानुताह । यम्थं मा-পতা যুবং বদ্বো ভ্ৰয় মুপস্থিত । যঞ ৰম্বা মথাকাৰ্য্য তদেবা স্তৰ্ণ মুচ্যতা া। দেবাউচু:। শীর্য্যতে বসুধা নিভ্যুণ की उया युद्ध (भाकिनः। (माकान्त সর্বে সংক্ষা নাপুবস্ত্যপশান্তিতাং মা ইতি তেষা• নিগদতা[,] শুদ্ধাবাক্য° क्रवार्मनः। উবাচ मक्षत्र (५व वृक्षा-ণঞ্চ বিশেষতঃ 🛭 যৎকৃতে দেবতাঃ नर्वाः नुकाम् नकवा हेगाः। नुष्तु-विञ्ज सरुपू:थः भीर्ग्राउ नकनः जः |

गर ॥ वादाहर उपर कावर छ।कू मिहामि नक्ता नियन नक छ८ **७)क् (बहुरा) निर्म नकार्ज ॥ खु॰** ভ্যান্তবন্ধ ভৎকাৰ ব্ৰাত্মা শঙ্করা-ष्ना। प्रमान्तराय उत्वासि वृक्तन् यात्रका गृहः ।। जानगरह छन्। দেবাঃ শক্ষরো হন্ত পোত্রিণ। ব্লব্ধ-बनायाः जःजनीट विशागाः मात्र-गाउथा। कारः गानकत्रा ज्ड स ত্যক্তু মূহতে ধুনা। প্রাধক্তি কপেতৈ য়: পুষক্তিৰ মহণ ভভ: ৪ চরিষ্যামি **তদর্থণ মে** তমুর্যন্থেন ~~পা~~-ত্যতা । পুজাপাল্যা মন সদা যা হি সীদভি নিত্যশ:।। মৎকৃতে প্ত্য-হ- তমাৎ ত্যক্ষ্যে কায়- পুলাক্তে । শ্রীমার্কণ্ডের উবাচ। ইত্যুক্তৌ বা-जुरम्यान जमा ह वृक्षणकरहो । द्वरा यर्थाकः उद् कार्यः निजि (गाविनः মূচতু: ৷৷ বাসুদেবো হপি তান্ সর্বা-ন্ বিস্জ্য ভিদশা • স্তদা। বারাছ • তেজসা হতু • ৰয় । ৰ্যানপরো ভ-ব**ে** ৷৷ শৰৈ: শৰৈ ৰ্যদা তেজ আ**হর**-ত্যেৰ মাধব:। তদা দেহন্ত বারাহ° मबुरीनः वाकायज्ञ ॥ वुकामा जिन দশা: সর্বে মহাদেব মুমাপতি । অনুজ্যু তথা তেজ আখারু মর नामान ।। उठः मदि रेर्न्यगरेगः दः

ৰ ভেলো ব্ৰপ্লে। আদপে তেন ৰলবান সোতীৰ সমন্ত্ৰায়ত।। ততঃ मुत्र अक्ती म उर्का निवित्ना २७ বং। উদ্ধাধো ভাৰত ক্ষাপ্টপাদ-युकः मृत्जित्रवः ॥ विवाकारगाज्ञाताः हारः नाष्ट्रंगक्कविष्ठः । উष्ट्रं वद्राह्कायस वक्षरपाद्यन विख्उः ॥ बकार्क विञ् जः भारत्यं वर्षमान समा ভবং। ভমাবাস্ত ভঙো দৃষ্ট্বা ক্রো-बाषावर मक्षत्र। ॥ त्रृव्तः कनका द्यात्र व्यात्रमृः काथमृहिजाः। উ इिकिन् छ यूगमर भाजवारेड र्भश्ववाः ॥ ७७ स्थनुशादन नत्रजः क्षे भ्रष्ठः। जिद्या वनू বরাহন্য পাত্যামান তব্দলে।। ত পাত বিযা পুথম সুবৃত্ত কনক ख्या। वात्रक कश्चराम्य जिल्ला ভিত্বা ৰবান হ ॥ ত্যক্তপুৰ্বাণাস্ত তে সর্বে পেতৃ ভোষে মহার্ণবে। कलनदः विज्ञानाः कालानलम মর্চিব:।। পতিতেষু বরাহেষু বুদ্ধ। विकृष्त्र खथा। मृद्धे (वं विस्थानाम्: भूनाव अभागठाः ॥ ইতি कालि কাপুরাণীযাঞ্জীবিংশত্ বল্লিশা-भागर मञ्ज्ञान :।। व्यारः भ् विकृः॥ सानरजनः॥

नर्वउरछरः॥ मूखा। ইতি मिरिनी

॥ जिन्दादः॥ वात्राहीकन्तः । इंडि ब्राइनियंग्रे: ॥ अक्षेप्रभवी-পাত্ৰগত ক্ষুদ্ধীপবিশেষ:। যথা। গান্ধৰে। বৰুণ: সৌমেগ্ৰ বরাহ: कइ वर ह। इत्रूष्ण करमक्ष नात्री ज्यातक उथा।। हत्सुन्यु भनगः नद् यवाक्क गञ्खिमान्। जामाक्क समात्री ह छव हीनारनाष्ट्रेजिः ॥ ইভি শ্বমালা ॥ वादाशी। इंडि वज्ञारकन्तः शुः ब्रावनियणः ॥ बी वादाशीत्कः। বরাহকান্তা इंडि मद्दु वा वनी।। बदार गर्वा पुः म्र्यप्राणिम् इक्षः । उट्यापः। म्यावर्खः २। इंडि इरद्रादनी ॥ বরাহ্জান্তা জী জুপবিশেব: 1 इंडि नद्माना ॥ उर्भग्रायः । বজানু:২ সনকা ০ লজকারিকা 8 वदाइनामा ৫ वनदा ७ म्कदी १ ভিক্তগদ্ধিকা ৮ নম্ফারী ৯ গণ্ড-काना ७ थिनत्री ७० । इंडि त्रङ्ग-भाग।।। बद्धानुका >२ अञ्जनि-काद्रिका ১० क् डाञ्जलिः २८ गख-काबी २० मशीहरा २५। ইতি गुरा-स्त्र ॥ वाताशी। हामाताल् हेडि

খ্যাতে। ইতি সূভ্তি:। ইত্যমর-

চীকাথা ভরত:॥ বরাহনামা वात्राशिकनरः । इंडि नद्याना ॥ बन्नाहिका जी ब्राकनिर्घण्डः॥ वतारी को जुमूखा॥ भ्कत्रकमः । इंडि द्राकनियकः ॥ বরিবসিত: ত্রি উপাসিত:। ইত্য न्यः ॥ বরিবস্যা জী শুলুফা।ইত্যমর:।। ব্রিব্সিগ্ত: উপাসিতঃ বি ইত্যমর: 11 বরিশী জী বডিশী। ইভি শব ब्रङ्गावनी ॥ वित्रवः ज्ञी वद्भातः। ইতি শহ-ब्रजावनी । র্রিবাঃ জীভূত্নি বর্ষাঃ। ইতি ভরত দ্বিক্পকোষঃ।। विविवालियः नुः চাতকপকী। इंडि नम्बद्भावयी ॥

(मिनि ।। नात्रक्ष्णः। ইতি तांब-नियकः ॥ বরিষ্ঠা জী আদিত্যভকা। ইতি द्राजनिर्दरः॥ ब्बी मजावती। इंडामद्रः॥ স্য্যপদ্ম। ইতি ত্রিকাওশেব:॥ बजीयान् जि (मुक्तः ॥ विक्रिः॥ অভিযুবা। ইতি মেদিনী।। दब्रीवान् भू विश्वष्ठाविज्ञ विश्व-जिर्मागास्त्रभं अक्षेत्रम्यायागः। एव का उक्षण । माजा म्यामु: मुख्रा । সুবেশ: সৎকর্মকর্তা মধুর বভাবঃ । नात्रा वलीयान् धनवान् कनाष्ट्रा (यारमा वदीयान् यनि दशकारम।। ইতি কোষ্ঠীপুদীপঃ॥ वदीवर्षः शुः वलीवर्षः। ইত্যমর-हीकायाः त्रमानाथः ॥ वतीयुः भु कामः। ইতি विकाखः (भाय: ॥ त्न्रह्वाञिविष्णयः । वक्रे: यथा। भूमिन्हा नाइना निद्धेतः भवत्रा वक्रो ভটा:। भाषा ভिল्लाः কিরাভাষ্ঠ সর্বেপি গ্লেছকাত্য:।। ইভি হেমচন্দু:।। वक्षः भू॰ व्यष्ठाककािकिरिष्मयः। यथा। ब्रज्ञक म्हर्यकात्रमह नहीं व-

क्ड वर ह। किवर्ड (मर जिल्लाम)

महिष्टः। ইতি মেদিনী।।

यहिष्ठः: जि व्ययमनस्याहिष्णस्यनः

छेकः। ইতি ব্যাকরণং ॥ বরতমः

१। উক্তমः। ইতি মেদিনী ॥ বङ्गः

१ ইত্যক্ষমः ॥

यहिष्ठः: পুং তিভিদ্নিপক্ষী। ইতি

ব্রিষ্ঠ ল্লী ভামু । ইভ্যমর:।।

जिशित हाडाबाः श्वाः ॥ विषाः जीगमनामी मार्या गथा। वर्षः बाद्य जिर्षा गद्या कुका ह मुक्तिगृश् ह। পত्र ठाज्ञानाका विर्मा छाः नाट मामाङ गहिले॥ देखि भागः किंद्य क्ष्य यमयहनः॥ जामार्थः लिख ग्रंथा। किंद्य क्ष्य ह कन्यागः लिख ग्रंथा। किंद्य क्ष्य ह क्ष्या हिकार । स्मी हिकार लिखिकाक्कारका नाहि। वर्ष वर ह॥ देखि भन्नामन्नमः क्षितः॥

धक्षाः शृ (सवजाविष्णयः। म ह কল্যসাম্বদিভিনান্নপত্যা জা-**७:। ७मा व्यंगाः भव्याः** ज्ख বান্মীকী পুপ্ৰৌ জাতৌ । ইভি श्चिजागरजनज्ञा न ह बजावि পতি: পশ্চিমদিক্পাল্ড। ডৎ পর্ব্যায়: । পুচেতা: ২ পাশী ৩ যাদসাণপতি:৪অপুতি:৫।ইত্য মর:।। যাদ:পতি: ৬ অপাণপতি: १। इंडि उजीकायाः ভत्रजः ॥ कपूकः ৮ (मधनामः ৯ जानायतः)• भावक्षयः १२रेए छ। एत्यः १२ जीवना-বাসঃ ১৩ নন্দ পালঃ ১৪। ইতি শব-ब्रञ्जावनी।। वादिएनामः २० वर्षनी १५ द्रामः २१ मुथानः २৮। इंडि किरायद्वः ॥ स ॥ कवामरगर्मर

मि जन। श्वादिषि येची। इप भीवंशक्तात्व। अंच वान्यामण्ड क्यां मुख द्वापि निर्मिष्ठ । वि-जूब रंगेन्धर मकिलनाज्य भूदः ॥ वात्मन नागभाषास्त्र धात्रः यंड॰ मूर्डानिन । मलिल वाम मा-ভোগ কার্যেদ্যাদসাংপতি ॥ वाम जू का द्रायकृष्तिः मिक्ति शुक्रद्रः मूछ । नारेग निशिष्ठ र्याप्तरिष्ठः न-मरेपुः পরিবারিত ।। क्रेव्व वर्ग (मव भुजिक्षाविधिनाईरगर । भुक्रत তৎ পুঞ্ ৷ ততো ধ্যান পুসন্নবদন (मोमाः विम्बल्सम् मृत्रविष्ठः। न ৰ্বাভরণ সংযুক্ত সৰ্বলক্ষণ লক্ষিত ॥ किव्रोतः भी छोलः (मोरेम्)ः भीनः যন্ত মৰ্ছিত । লাবণ্যাম্**তধারাতি** ন্তৰ্গযন্ত মিব পূজা: ॥ রাজহণস সং মাৰত পাশব্যগুকর শুভ । পুঙ ब्राह्मि में रिनः महर्ताः ममछाट भद्रि-वाविछ ॥ भोगंत्र कान्ना हान्गङ निष्टः भद्रिवाद्रिष्ठः। नारेभे यी-দোগণৈ যুঁক্তণ বুদ্ধাণ মিব চাপরণ।। সৃষ্টি সংহারকর্ত্তার নারাযণ মিবা-भवः। इंडि ब्राच्ना न्कायट ॥ वर्ग মন্তোদ্ধারন্ত ভবৈব। হাষ্টাবি শান্ত বীক্ষেন চতুদশ্বরেণ চ। অর্জেন্দু विन्द्रयुक्त भुगवाद्याकी शिखन ह।

তেন ও বৈ ইতি মত্তঃ ৷৷ পুতিমাযা श्चिष्ठि॰ कृषा भुगत्वन नित्वाधरयट् । भूजारगत्रक्ष भूक्षारिष्ठः भाषिष्ठः भाषा মু দুষা।। স্থিতিং পুতিষ্ঠাং।। নিবোধ-रयट वाडर्गजाकुष्ठ मुडिड्याः निर्वा-ध मुमु मर्मारार ॥ नमकात्रमञ्जू । বৰুণো ধবলো জিচ্ছু: পুৰুষো নিম্ন-गाधिनः। भाष्यस्या मङ्गवाङ् छ-रिम निज्रु॰ नम्भा नम्भा ।। ইতি জলা-नारगाद्मर्गञ्जुः ॥#॥ वृष्टेऽर्थः व्यमः क्रभनीयमञ्जायथा । शुक्रवादर्व देक र्भ देवः श्लावयन वजुक्काः । विमु মুজ্জি তসমন্ধ তোকাল্মান ন্মান্য **হ• ।। যস্য কেশে**ৰু জীম্ভো নদ্যঃ नदीक्रमित्रु। काको नमूना फ-দ্বার স্তব্যৈ ভোষাত্মনে সম:॥ ইক্তি य्यादा मानरेम क्ष्महादेव ईक्ष मा-রাধ্য মূলম~~ত্রণ~~ জপে**। পু**জাপক্তি र्थाव खुडू श्रृहानिता वकारा। (हवछा এতাবদাষ্ট্র মভিব্যাপ্য সুবৃষ্ট্যর্থ জ-পে বিনিযোগঃ। মজ্রস্ত গুৰুমুখাৎ फ़्तिः। **म यथा। ७** वृष्टिविशानावऽ স্কর্যো মক্তাস্প্রী গছবশাপণ্নি দুলা দিব গছত তেনো বৃষ্টিমাবহ । ইতি মজস্য সহসুদ্ধপানম্বরণ সুক্ \$মতী বসুমতী ভবতি। অত্র সন্দে-हा न कार्याः ॥ श्रा मञ्जाखद्र । कूई

वन्त्री • उबा भाषा • (उन रूँ बीँ ट्री॰ ইতি ত্যক্রমন্ত্রণ নাভিমার**জল**-মধ্যে পুবিশ্য যদি জগতি তথা অনাবৃষ্টি হরতি মহাবৃষ্টি ভ্ৰতি। অপ্টসহসুদ্ধঃ সংখ্যা চতুর্গুণা তে-न দ্বাত্রিংশৎ সহসূজ্প:। দিন-ত্রযানন্তর• চতুদিনে **ভপসনা**প্তি: ॥ নাভিমাত্রজাল স্থিত্য জপেম্ঞেণ্ भुमक्षी: । *यमुम*रुपुः कामग्र**ः** ত্রিদিন ক্যাপ্য হত্নতঃ॥ অথবা। বট্ महमु करभिव छ। उपा वृद्धि छरद् शुन्•। इंजि यहेकम्पं **नीशिका ॥ #॥** পুস্তকান্তরে ব॰ ইতি একাক্ষর মজ্রো-পি জপ্যত্ত্বেন লিখিত:।। 🗱 🛭 নহা-পাতকিনো দণ্ডখন পৃছীত্বা রাজা-वक्गारः भुजिभाष्ट्यः । यथा। नारः দীত নৃপঃ সাধু মহাপাতকিনো ৰ-न । याममान । उद्याजा । या । বেণ লিপ্ডেয় অপ্সূ পুবেশ্য ত॰ म् ७ वक्गार्याममान्त्य । मुङ ব্ভোপপনে বা বান্ধণে পুতিপাদ विष्या देखा मध्यम् वक्ता ब्राख्वा॰ দপুধরো হি স:। ইশ: সর্বস্য জগ-তো ব্ৰাহ্মণো বেদপারগঃ ॥ ইভি मानत्व 🕽 ज्यागः ॥ 🗱 ॥ खनाम-প্যাতবৃক্ষ: । তৎপর্য্যায়: । বরণঃ ২সেতৃ: ৩ তিক্তশাক: ৪ সমারক: ৪।

इंडामद्रः॥ चन्प्रतीयः ७ (जज्कः ৰ বরাণ: ৮ শিখিমণ্ডন: ৯। ইতি नद्रवादली ॥ (यउत्कः २० (य **७क्यः ১১ मा**धूवृकः ১२ उमानः ১০ মাৰভাপহ: ১৪। অস্য গুণা: । करू दः। छेकदः। तकः साव भी छ वा उर्वेद्धः। त्रिक्षद्धः। मीभनद्धः। विमुधितागिकदुकः। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।। অপিচ। বরুণ: পিত্ত লো ভেদী শ্লেম ক্ছুলম মাৰু ভান্। নিহন্তি গুল্ম বাতাসু ক্রিমী॰ क्हात्का गिनी भनः ॥ कवार्या मधु त्र खिकः कर्देका कक्काका वयः। इंडि ভावभुकामः॥ यन्।इ। वय-(ग) श्रीन मूलाया (छमी (हारका-श्नातीहतः। श्रुव्यः वक्षणकः गुाहि পিত্রমু• আমবাতজিৎ।। ইতি রা-্জবল্ল ভঃ ।। 🗱 ।। জল॰ । ইতি মে-किनी ॥ সूर्ग्यः। इंडि वियः ॥ বক্ণাবাজা জী মৃদ্যাইত্যমর:॥ वक्गानी जी বৰুণপত্নী। ইতি कदेश्यतः ॥ वरूब॰ क्री উखद्रीयवञ्च•। वृशाः কৰ পুত্যযেন নিম্নন্ন । ইতি সি-चारकोमूम्रामृगामिव्खिः॥ স•ভক্তঃ। ইতি স•-किथनाताना विवृद्धिः ॥

বর্রথণ লী তন্তাণ। ইতি হেম-চন্দু: ॥ চর্ম ॥ ইতি মেদিনী ॥ তত্র প্রগী ব্রকারাদৌ গণিতো হ্যা শন্: ॥

वक्यः भू॰ भद्रभूह्द्द्रभाष्ट्रियाडः द्रक्षार्थः द्रथम् प्रमाह्द्रप्पादद्रभ-कामि मुद्राः छ्र । छ्रथ्मर्यायः । द्रथ्कश्चिः २ । इज्याद्र छद्राखाः ॥ द्रथमः वृज्ञः ०। इज्जि क्रियद्रः ॥ दक्षिनी ज्ञी सम्मा । इज्याद्रः ॥ दद्रभाः क्री सम्मा । इज्जिद्राज्ञः ॥ निर्वक्षः ॥

বরেণ্য: ত্রি পুধান:। ইত্যমর:।। বরেন্দ্রী জ্রী গৌডদেশ:। ইতি ত্রিকাগুশেষ:।।

বরেশর: পু॰ শিব:। ইতি শব্-রত্নাবলী॥

বরোট॰ ল্লী মক্বকপুল্ল॰। ইতি শব্দমালা।।

বরোল: পু॰ জ্রী বরট:। ইতি ত্রিকাগুশেষ:॥

বর্কর: পূ॰ যুবপশু:। ইত্যমর:॥
নেবশাবক:। ইতি তউীকাবা॰
ভরত:॥ পরিহাস:॥ ছাগ:।
ইতি মেদিনী॥
কর্কাটঃ প॰ ক্রিছঃ॥ তক্ত্রাদি

वर्कद्राविः भू कवेशकः॥ उक्पाहि-उद्रद्राविः ॥ नाद्रीभरगाश्दराध्नः

্ ক্কান্তদন্তনথক্ষতঃ।ইতিমেদিনী।। वर्गः न्त्रु बह्नाजीयमम्हः। ममान ধ্যিতি: পাণিভিরপুাণিভিৰণণ-ক্ষিত বৃন্ধ। যথা কবর্গঃ। অত্র কত্ব **খ**ত্বাদিনা বিজ্ঞতীয়ত্বেপি স্থানসা-ম্য মন্তি। ইত্যমর ভরতৌ ॥ গৃছপ-तिरहरः। यथा। मर्गा वर्ग **প**तिरह-(माङ्गाजाब्यायाक मः गुकाः। উद्वामः পরিবর্ত্তক পটল: কাণ্ড মন্তিযা।।। স্থান প্ররণ পরা ব্রিকঞ্গুস্কান यः॥ ইতি ত্রিকাগুলেবः॥ সমানা-ऋषयम्। भूद्रमः। ख्रायं। यः। क् जिः ২। যথা। সমদ্বিঘাত: কৃতি ৰুচ্যতে ९थ ज्ञारभग्रास्थ्यतर्गा हिखान निष्नः । ৰষোপরিষ্টাচ তথাপরেক্ষা স্ত্য-क्वान्तर्भ मूटमार्यं। भूनक ब्रालि॰॥ খণ্ডৱয়স্যাভিহতি দিনিমী তৎ **थ** ७वरिर्गकायुका कृत्रि वी। ইश्टी-नयू गुालि वर्षः कृष्ठिः महा विश्वेमह-বর্গেণ সমন্বিভো বা।। উদাহরণ।। मर्थ नवानाक ठजुर्ममानाः वृह् ত্রিহীনস্য শতত্রযস্য। পঞ্চোত্তর-স্যাপ্যযুত্তস্য বগং জানাসি চেম্বর্গ विधानमार्गः॥ इंडि नीनावजी॥ हज्ञानाः वर्षाट ৰগোত্তমঃ মেৰ কৰ্কট ভূলা মকর রাশীৰা• नुष्या २ नः। हिद्रागाः वर्षा

वृष निः इ वृण्ठिक अञ्चद्राणीनाः र्थाट मिथून कन्ता धनू मी न बाणी; नाः न्वरमा १ मा । यथा। हतानाः পূথমে চাংশে স্থিরাণাণ পঞ্মে তথা। নবমে দ্ব্যাত্মকানাঞ্চ বর্গো-ন্তম ইতি মৃত:।। অপিচ। রাশী-ना मकीयनदाः । यथा । यन বাংশস্ত রাশীনাং বর্গোত্তম ইতি **ग्उ:। ই**তি জ্যো**ভি**স্তত্ত্ব•।। वई ड मीरछी। इंडि कविकल्लक्रमः॥ উ বৰ্চতে। ইতি কবিকল্পক্ষম:।। वहः क्री क्षणा विशा (उक्तः 1 हैं जिमिनी।। वहकः शुः क्री विश्वा इंडामद्रः॥ वहबी भू हिम्दा विषा । द्वाहिना मञ्ज्यहा वह बी (यन हन्युमा: 1 इंভि वङ्गि भूत्रागः॥ বর্চা পু চন্দুপুগ্র:।ইতি মেদিনী ॥ अन्ताह । त्राहिनामञ्चवहाँ व-ईबी (यन हम्मुभाः। इन्डारम् ।विह्-न्द्राण नर्गान्कीर्खान नजीपहरू छ्यागनाभाष्यायः ॥ वर्क्कन॰ क्री हि॰ जा॥ जागः। इंडि মেদিনী ॥ মারণ•। ইতি ছেমচন্দ্র: विक्तिं कि छ। इन्ह्या द्वार क भुजारवन निव्रमः। यथा। व्यवकाः

ওঞ্চাবপৃত্ত সরোষ বিষয়ারিত । গুরো রপি নভোক্তব্য নম্ব সং-কার বজ্জিতি ॥ ইতি কৌর্মে উ-পরিভাগে ১৬ অধ্যায়:॥

बर्फनीय॰ वि वर्क्जनयाग्रागुङ। जुङ् वर्ः। वर्जनीयामः यथा। ब्राजामः न র্ত্তকামঞ্চ তক্ষ্ণে হন ঞ্চক্রকারিণ:। गनात्रः गनिकात्रक यञात्रक्व वः ৰ্জ্জবৈং ৷৷ চক্ৰোপনীবি ব্লৱক ভক্ষ-त्र धुक्रिनाञ्डथा। गाञ्चर्व (लाङ्काद्रा म म् अवाम विवर्द्धाय ।। अनान **চিত্রকর্মান বাজ্বে: পতিত্রস্য চ** । পৌনর্ভ বছাত্রিকযো রভিশস্তস্য हिन हि ॥ भूवर्गकात्र देशल्य वर्राधिः छन्राज्यम् । हिक्ट नकन्रहि-वाम - भू - कवा। मा खिकना हा। खि-ন নাস্তিকযোরমণ দেবতানিন্দকস্য চ।সোমবিক্রথিনস্চান্ন শ্বপাকস্য বিশেষত:।। ভার্য্যাজিতস্য চৈবা-म॰ यन्। চোপপতি গৃ হে। উৎসৃ क्षेत्रा कर्मग्रमा छरेथावाहिश्राजा-जिनः ॥ व्यभाद्भामक अधाम भ खाबीवना हैव हि। क्लीवनाअा সিন শ্চান্ন• মন্তোমন্ত্ৰস্য চৈব হি॥ ভীত্তস্য ক্ষতিস্যাম মবজুষ্ট প্ৰ विकिछ। वृक्षवियः भागक्राः मा बाब म्डक्म ह।। व्यागाक्म रेठवामः नावामः चन्द्रमा ह । चनु नुकानास नादीनाः कृष्यमा छेवा-व हि ॥ कम्म्कामः विल्लावन नस् विक्रिन स्था । लोखामः यहेका-मक जिवकाममः स्मव ह ॥ विक्रमु-कननमामः निर्मित्वकाम स्मव ह । भूनज्दा विल्लावन जेवेन मिस् नाउः ॥ व्यवका क्षावस्वः मः द्यायः विम्ययाद्विः । ख्रा त्रनि न ज्यक्ताः व्यम्याद्विः । ख्रा त्रनि न ज्यक्ताः विम्ययाद्विः । ख्रा त्रनि न ज्यक्ताः विम्ययाद्विः । ख्रा त्रनि न ज्यक्ताः विम्ययाद्विः । स्त्रा त्रनि न ज्यक्ताः विम्ययाद्विः । स्त्रा त्रनि न ज्यक्ताः । त्या यम्यामः मम्पादिः म जम्यादाः विक्रित्वः ॥ इतिः श्रीकृर्यानुद्रातः स्निद्रिजातः । अ

वर्ड्याः जि वर्ड्यनीयः। यथा। व्यवःभवः भृगृत्र दः वर्ड्यावर्ड्याः भृतिकियाः। (ভाक्त्र ममः भग्रुं विठः द्वर्ट्याः) खः कित्रमः विठः।। व्यद्मराभागि
त्यावृत्र यव त्यात्रमविकियाः। ममकः कह्त्मा त्याया त्या मदत्मा १थ मह्मकः॥ ভक्ष्या (श्वर्ण्डः मन। वर्ड्यो ज्याममूकत्र क्रुट्टो। विञ् त्यानित्यक्ष भारक व्यक्ताः। व्यक्ताः वर्ष्याः। त्याम्वर्ण्यः व्यक्ताः। त्याम्वर्णः वर्ष्याः।। त्याक्रिक त्थायाः वर्ष्याः।। त्याक्रिक त्थायाः। हिन्
भार्वत्थयम् वर्षाः। मनावर्ष्यकः। हिन्
भार्वत्थयम् वर्षाः। मनावर्ष्यकः।।।

বৰ্ণ ত ক স্তুতিবিস্তার শুল্লাপুদ্ম জি मीभारत। इन्जिकविकन्नम् मः ॥ वर्ग-ষ্ঠি বৃণাপয়তি কবি:স্টোভীভ্যথ: । বর্ণবৃতি ভুদ্ধ বিস্তার্যতীত্যর্থঃ। वर्गयाज পुजिमार मुङ्गापिवर्गार करता-ভীত্যৰ্থ:। বৰ্ণষতি উদ্যুদ্ধদীপ্যতে विज्ञायः । मृक्षाम्यज्ञांकि मीभानः ইত্যপি পार्ठः। ইতি দুর্গাদাসः॥ বৰ্ণ ক বৰ্ণে। ইতি কবিকল্লছনঃ॥ क वर्गयञ्जि। अयु किन्ध्यनगुरु। वर्षः मूझारिकिया। इंडि पूर्णानामः वर्गः ल्ली अस्त्रुमः। इंडि (इमहन्मुः॥ कां जि:। मा ह द्राक्षणः क जिर्या रेवणाः म् मुण्ड । अवासू -शानि यंथा। यना जगवान् भूक्ष कालन मृष्टिः क् उदान् उदाम् भ-ब्रीब्राट हजादा वर्गा उँटलमाः। মুখতো বান্ধণাঃ বাহতঃ ক্ষবিযাঃ खेकरका रेवनाताः भारकः मृमु। **का**-তাঃ। এতেবাং বর্ণানাং খ্যা: শা-স্ত্রেষু নিজ্পিতা: সন্তি। তত্র বা-क्रनवर्षा डेठाएड । व्यथ्यनः यजनः मानत्कि । जीविकाज्यः यथा-भनः यात्रनः পুতিগুহুশ্চেতি। ১। ক্ষত্রিয়স্য ত্রয়ে। পর্মা:। অধ্যয়ন• यजनः मान्छ। भुकानाः त्रक्राः कीविका । २ । दिन्त्राज्य बर्यार्थ्याः

। व्यव्ययन यवन मानकः। हज्जू জীবিকা:। কৃষি: গোরক্ষণ বাণি-काः कमीरकि । १। म्मुमा जू वृक्ष कव विणाः णूण्या वर्षा कीवि-का है। 8। बुक्किंग कानुम हे छुड़े यवहा ख्वि । वृक्षाता श्रे श्रे वान नुष् मन्यामी ह। उब उभन्यनानस्त्रः नियमः कृइ। या अद्राः निविशे-ছিত্বা সাঙ্গবেদাধ্যয়ন করোতি স বুন্ধচারীত্যচ্যতে। ১। সাঙ্গবেদা-श्वायन भगाना या मात्रनतिन्हः কৃত্বা স্বৰ্ণাচরণ করোভি স গৃহস্ উচ্যতে।২। পুঞ মুৎপাদ্য যো বন वाम॰ कृषा व्यक्षेत्रहा कवाहि उ-क्रिया देखें द्रादाथन करदां उन-वानपुर উচ্যতে। ৩। यः मर्बः श्-হাদিক ত্যক্তা মুভিতমুণ্ডো গৈরি-करकोशीनाहामन मण कम अनुक विजूट जिकाव जि निकान जीए वा श्रिदा (कव**ण भीश्रदादाश्न क**र्दा-তি স সন্যাসীত্যুচ্যুতে। ৪। ক্ষত্রিয বৈশ্যযোস্থ পুথমাশুমত্রয় বিহিত । मृपुरेमाक अव गृहामुनः। वेश्वताः লাখনন্ত সর্বেবাং বর্ণানানাশুমাণাঞ্চ नाबाद्राभा वर्षः। उद्यक्ष्यः यस्त्र विकृ পাসক: স বৈক্ষব উচ্যতে। শিবো-भामकः रेनदः। पूर्गापि मङ्ग्रभामकः

্**লাক:। সুর্য্যোপাসত:** সৌর:। গ-्**रियामामाम्यः** गाप्राच्या छेहारह। ूरिक मुद्राशर्थमुकानः॥ ॥ ॥ य न्ति। अध्यादार । नर्गारिक्षति िक्व गुकाः बागमुवाविधः। वि-ः मुरिक्त द्वन वृत्यंन उच्चन बहामरेव क्षा रहक राहक राव राक्शमा - अखिन्दः। यद्याननः हाद्यानः यह कर्णानि विकाखाम।। मान मध्यमः बख्डा धर्मः कविष रेवन्।रयाः । मख खथा क जियम। क्विरेर्गाम। नमा- उ ।। मन्दियद दिकाडीनाः मृद्यापाः धर्ममाधनः । काक्कर्म उथाजीतः **भाक्**यरख्डा ६**भि धर्म ५:**॥ जिक्का ५-र्य्याथ जुन्मका खादाः बाध्याय এव ह । मक्तांकर्याशिकार्याक पर्या २य॰ वुक्तठाद्रिगः॥ मर्खिया मानुमागास ৰৈবিধ্যন্ত চতৰিব । বুল্লচাযু। পল र्वारम रेनिश्तका दुक्तउर भन्नः ॥ शा श्वीजः विविवस्त्रमान् गृरुष्टा-শুন মানুজেৎ। উপস্থাণকো জ্ঞে-या रेनिश्चरका सद्रभाष्ट्रिकः ॥ व्यम्या **ৎতিথিশুলুবা যজ্জো দান** সুরার্ছন• া গৃহস্কা সমাসেন ধর্মো ২য় দ্বি-क्षत्रख्याः॥ উपार्भावः माध्कक गृ হছে। দ্বিধাে ভবে । মটুমভরণে युक्तः नाष्ट्रा श्रमो गृशी ज्या ॥

শণানি শীণ্যপাক্তা ত্যক্তা ভার্য धनामिकः। अकाकी यस विहात छ-मात्रीनः म भोक्तिकः ॥ ज्यो गृत क्लानिद्• बाब्राय् छन वर ह। म-मि जारमा बथान ग्रायः स्त्यां १यः दन-বাসিন:॥ তপ তপ্ততি যো २রগে यःकाप्त्रान् जुःहाि চ। बाधाःय চৈব নিরতো বনছ স্তাপলো মত: ।। তপসা কৰিতো হত্যৰ্থ যস্ত খ্যান-পরো ভবেৎ। সন্যাসীহ স বিজে-যো বানপুস্থাশুনে ছিতঃ॥ যোগা-ভ্যাসরতো নত্য মাক্কজু জিতে-নিদুষ:। জ্ঞানায বস্ততে ভিক্ষ্: (পু।-**5**503 भारत्यिकः ॥ यसुद्धार्वे *রেব म्যाम्बिङ्*रवृष्टा सहामुनिः । मन्द्रक ह मनमञ्जूतः न रगाणी जिङ्क क्ठाउ॥ टेडक मुख्य मोनिज **ত**लाक्ष्यात विरमय**ः। नग**रक्ष জ্ঞান বৈরাগ্যণ ধর্মো হবণ ভিন্ধুকে-মত:।। জ্ঞানসম্যাসিন: কেচিৎ (वरमद्यामित्ना श्रुपद्या श्र्यमद्या-সিনঃ কেচিপ্রিবির পার্মেষ্ঠিক:।। যোগী চ ত্রিবিধো জ্রেয়ে ভৌতি-का भाक वर ह। उजीयाना भी (भारका यागमृद्धिममान्उः ॥ পুথনা ভাবনা পূরে নোক্ষেত্রফর ভাবনা। ত্ গ্রীষে চান্তিনা প্রোক্তা

ভাবন। পারদেশরী .11 **ধর্মাৎ স**ং-ছায়তে মোকো অর্থাৎ কামোভি-काया । भूतृ उष नितृ उक्ष विविधः क्या रेविषक ॥ उद्यान भूई निवृत्त न्तराट भुवृद्धका शास्तरक्ट। क्रमा मः (मा परा पान मत्नारका २ क्राम अ दह ॥ जार्जद कानमूरा ह जीर्थानुम-রণ তথা। সত্যুগ সম্ভোষ আন্তিক্যুণ **७**था (इन्द्रियनिगु**रु:** ॥ (५वजान) ইন প্রা বাজানা বিশেষত:। व्यक्ति। शियवानि व मरिश्मन। म-ক্ষ্ডা। এত আশুনিক। ধর্ম। কা-जूबर्गाः व्यीमाजः। शाकाल छाः वा-**জ্বানা ন্ত হান** জিবাবতা ।। कान रेमन्तुः क जियागाः मःगुप्त-युलनाविनाः । रेवन्त्रानाः माक्डः স্থান **ম**ধ্যা মনুব ভতা ।। গান্ধৰণ শ্দুজাতীনাং পরিচারে চ বর্ত্তাং ! ইতি পাক্ডে ৪৯ অধ্যাশ: ।। 🚓 ।। অন্যান্ত । ব্ৰহ্মণস্য ত বক্ষ্যামি শূণু कर्य दमसदा । यानि कर्यानि अवी ত মন ভক্তিপরায়ণঃ॥ ষটকমানি-'রতে। ভূদ্ব। অহস্কার্বিবর্জিতঃ। লা ভালাভ পরিত্যন্ত ভিকাহারে৷ जिल्डिन्त्यः ॥ सम कम ममायुकः रिलम्बन्धन विवर्जितः। माखान्यात्री ম ব্যক্তে। ন বৃজ্ঞ। শিশুচেতনঃ।। এত-

ছৈ ব্ৰাহ্মণ: কৰ্ম একচিত্তে। জিতেন্দ্ৰি-यः। ইष्टाभूर्वक सक्ट म मामिड वमुक्तत्र ॥ कवियानाः भुवक्तानि ন্ম কর্মসু নিষ্ঠতা । যানি কর্মাণি ব্ৰস্তি ক্ৰিয়া ম্ধ্যসংস্থিতা: ॥ দানশুরক্ষ কর্মজ্ঞো যজেবু জললঃ म् हि:। मम कर्ममू (मधावी व्यष्ट्रहाव বিবর্জিড: ॥ অলুভাষী গুণক্তক নিত্যু ভাগবতপ্রিয়:। গুরু বিদ্যান **न्**याजा। ७श्करमंत्र अन्ति **अ**-जुज्यानामि अनलः रिममुत्नान विव-জিত:। এতৈ গু ণৈ: সমাযুক্তো যো-মা• বুলতি ক্জিণ:।। ভলতে ন্ম-(या निड्य नन लाकाय गह्डि। रिवणानाम श्वकाति सम कर्ममू নিষ্ঠতা॰॥ যানি কর্মাণি স্বক্তে মন ভক্তিপথে হিত:। এতৈ গুণৈঃ স্বধর্মেণ লাভালাভবিবজিত: খতুকালাভিগামী চ শান্তাত্মা মো-**হুবজিত:। শুটি দিকো নিরাহারে।** মন কর্মরত: সদা ॥ গুরুস:প্রকে। नि**ठ**९॰ एएका ভक्तानुद**्मनः।** दि-**ग**)एयुवछ मःयूक्ति। या नू कर्यानि-काइरयट ॥ जमाहः न भूगनामि স চ মে ন পুণশ্যতি। অথ শূদুস্য वक्कामि कर्यानि मृतू नाश्वि॥ यानि कर्याणि क्षा ज् मृत्यु नश्

ব্যবহিত:। দম্পতী মম ভক্তৌ যৌ নম কমপরাযণী।। উভৌ ভাগ-বতো ভক্তো মৎপরে কমনিষ্ঠিতো । (रनकाली ह जानां इजना তমসোজ্নিত: ।। নিরহল্কারযুক্তা-ज्या व्याजित्थरा विनी उवान् । भू-দ্বানোতিপ্তাত্মা লোভ নোহ विवर्किंठः ॥ नमकात्रभुरया निज्रः नम विशवादिङ् । न् मूक्यापि भ (दिव य ७व॰ म ममाहाद्रेट ॥ ত্যক্তা থবিসহসাণি শৃদুনেব ভদ্ধা-मारु। ইতি বারাছে বিধিকযোৎ-शिविनामाध्यायः ॥ **%** ॥ व्यश्रद्ध । সুকেশি কবাচ। বিপ্রাণাণ চা-তুরাশুন্য বিস্তরান্মে তপোগনা:। আচক্ষপ্ব'ন নে তৃপ্তি: শৃণ্বত: পুতি-বিদ্যুতে ॥ ঋষয উচু:। কৃত্যোপন্য-नः मगुक् वुक्क गर्द्वा खर्द्वा वमन् ॥ **७** अया २ म । य खक्ष कथानानः निनानय। सार्वारयार्था २ त्रनुसुस् স্থান ভিক্ষাটন স্তথা।। গুরৌ নিবে ष्ट्र उहार्र भनुद्धार्टन भिकासः। शर्यार्थ काम (माकाना मम् मुक् भू-**जुरुमभारनः ॥ उ**जनकृतः भरिहित তৎপরীভ্য নিত্যশ:। অবাপ্য স कनान् (वरान् भाजः भागा श्राता मुर्थार ॥ उट्या वद्राम् न मन्। म्छ

त्रति पक्षिगाञ्जः। गार्च्छ्राभुमका-मल गार्ड्याण्यमाण्यूर् ॥ वान-পুস্থাশ্নঞানি চতুর্থ স্বেছ্যা বসেৎ । তথৈব চ গুরো র্গেছে ছিজো নিষ্ঠা মবাপুষা ।। গুরো রভাবে তৎ-भू थः उद्याप्त निरंगत्यर । अवः जय ि मृजुः न दिनः भानक रेक्टे ॥ উপাব্ভ ভত ভয়াৎ গৃহস্থাশু-मकामार्या । जनमानन्ताः कन्त মুদ্বহেত নিশাচর।। মুকর্মণা খন॰ वक्। পि ङ्प्तिवाडिशीनिन । नगुक् সংশ্রীণযেজক্ত্যা সদাচাররতো দ্বি-कः ॥ गार्ड्युः तुक्तहर्यप्रक वाननुद्रः ত্রাশুনা:। ক্ষ্তিবস্যাপি গদিতা য আচারা দ্বিল্লস্য হি ॥ বৈখানস-षः गार्व्हा माण्यिष्ठियः विणः । गार्श्र मूखमः (दकः मृमुम्र कनः माठ्य ॥ सानि वर्गामुद्याकानि धः ৰ্মাণীহ ন হাপথে । যো হাপয় ডি তদ্যাসৌ পরিস্প্যতি ভাস্কর:॥ ইতি বামনপুরাণে ১৪ অধ্যায়: ॥ 🗱 ॥ भूनक । 🗐 छेबं छेवाछ । वास्त्रण क्र विय विणाः गृमुागाक यथा क्रमः । जुलकार्युमना जुड़ा भृगू ध्यान् मः (यापिकान् ॥ मानः मम्त्राष्ट्राज्यःज्ञ-(फ्रान् गरेकः चाष्राग्यः भवः । निज्ञानकी ভবেषिष्टः कराहादी

পরিগৃহ• ৷৷ বৃত্ত্যর্থ• বার্ত্তবেছান্যাক न्यानवर्षांभायख्या । वर्षां भूकि शुरापान मुद्रार्थाम्यायः विकः ॥ मूजार्था८ मुद्धः मुख्यः न्यारवानार्जिः छ। १एथा यमा जमाद। इंडि उर्छे। का॥ मईलाकिक्छ सर्यामाहिङ कम्। विश्व नगडनाज् म् वाकारमा खन भन ॥ गृहि द्राव **ष्ट्रा नम्बूबि ड्वर्डिंगः।** প্রাবভিশন: পর্যা শস্তে চাস্য भाषित् ॥ ५ ॥ मानानि मन्त्रामिहाः (उ) दिक्छाः क्वियानि हि । यः (कह विविधि यें दिख ब्रधीयी उ ह भा-र्षित ॥ भक्ताकीरता महीत्रका भूत-রা ভদ্য জীবিকা। ভদ্যালি পুথমে कास भृषिवीभित्रभाजन ॥ ध्रिजी পালনেনৈৰ কৃতক্ত্যে নল্লাধিপ:। खवडि नृপতে द्रःना यङा यङानि कर्यगाः॥ मुद्धानाः नामनापाछ। नि क्षेत्राः भित्रभावनारः । भारतानुः जिन्नजाद्माकान् वर्गमः स्नाद्रका न् भः॥२॥ भागभानाः वानिकाक क्विक मनुरक्षयत । दिनागय जीविः কাং বুকা দদৌ লোকপিতামহঃ॥ **उन्धानाक्षायन** याखा मानस्यान्त भगाउँ। निजा निमित्रिकारीना मनुष्ठानक कर्यागा ।। ।। विज्ञानि

मन्न्यः कर्य अपर्थाः । उन भावनः । कर्व विकरित्र द्यांनि धीनः कास-खर्वन वा ॥ मानक मम्। ए मृत्मान भा उरिक्त यां अपनि । निजानिक नर्बर देव मृष्ट्र बहि जिल्हा है। है H **ज्उति अवनायाय मार्चवाक म**े রিপুই:। শতুকালাভিগমন স্বল-রেবু মহীপতে।। দফা সমস্তভ্তেবু ভিভিন্ন নাভিমানতা। সভ্য मिठियनायास्मा मझले लियवापि **छा।। विकारण्या उला उन्नरकार्य-**गाः नदायद्य । अनम्या ह मामान्त वर्गामाः कविका खनाः।। जानुसाः गाक मर्बिया (मान मामान) लक्किनाः । एगा खंबानकर्मा के विनामीनी विभान मृत्।। कांक कर्य विकासाः कः विष्णिकमा उथानितः। ब्राइनिप्र मा ह विल्यां क ल्यों ने वर्ष ने हैं छ-যোঃ। সামর্থ্যে সক্তি ভব্যাজ্যসূত্রা ख्रा मिनिशिर्थवं। उत्सवानि कं र्खेरा न मर्यार कर्यमक्ता भाईरिके তে কথিতা রাজন্ বর্ণ ধর্মা নধী তব । धर्मगानुमिनाः नम्रग्तुम्हाः स्म निमान्य ॥ अ। अ छेई छैवाह। वार्षः ক্তোপন্যনে। বেদাহরণ তৎপর:। ভৰণগছে বলেভূপ বুন্ধচারী সমান शिष्टः॥ (भौठाठात्रवडा उव कार्य)

শুশুষণ ভরো:। বুঙানি চরঙা গ্রা-হা বেদাক কৃতবুদ্ধিনা ॥ উভে স দ্ব্যে রবি ভূপ তথৈবাগ্নি সমাহি-**७:** । উপভিষ্ঠেত্রথা **স**র্য্যাদ্গুরো ब्रभाडियामन ॥ ছिতে তি छित्रु छ। দ্মাতিনীচৈরাসীত চাসতি। শিব্যো গুরৌ নৃপশ্রে পুতিক্ল ন সংভ ख्या (अरेनरवाक: भरठेरवर नान्)-চিত্ত: পুরস্থিত:। অনুজ্ঞাতঞ্চ ভি काम भन्नीयाम्ख्यना उठः ॥ व्यव-शास्त्रभः भूर्वभागार्याभावगाहिः छा:। त्रभिक्जनौरिकः ठात्रा कनाः क्ला मूलानाय ॥ गृशीजगु। श्रवः 🖫 ততা ংনুক্তা মবাপ্য বৈ। গাई-স্থ্যমাবসেৎ প্রাক্তো নিম্নমণ্ডক্ নি-**ञ्** जि: ॥)॥ विधिना ठाछनाद्रस्र धनः পূাপ্য রকর্মণা। গৃহস্ত কার্য্য খিল• वर्गाफ्नाव मिक्छः॥ निर्दालन शिवृत्राईर्यरेख (प्रता खथा डिथी न्। व्यास म् नी॰क बाब्रारेय द्रभाकुः ন পুৰাপতি•॥ৰলিকৰ্মণাচ ভ্তানি बाट माला नाथिन कगर । भाषा-**डि (वाकान् भूकरा। निष्ठकर्यप्रम**् ৰ্ফ্জি তান্।। ভিক্ষাভূজণ যে কেচিৎ मिबिवारे वुक्तकादिगः । उभारेखव शुजिष्ठात गार्रङ्ग । उन वि भव्न ॥ (वरार्वनकार्यान जीर्थनानाय ह

পুভো। অটন্তি বসুবা বিপা: পৃথি-वीरणनाय हा। अनिक्छ। सनाहा-ता रख नाग गृशास (य । **उ**चा॰ পৃহস্থ: সরেষা পুতি গ্রামেনিরের চ ।। (उषा॰ सागउमानामि वक्तवा॰ सः शुद्र॰ वहः। गृहागजाना॰ नम्। ह भागः নাসন ভোজন ॥ অভিথি যান্য ভগ্নাশো গৃহাৎ পুতি নিবর্ত্তে। ज हज्ञ हुइ ३ ठरेख भूग्रमानाय गर इंडि ॥ व्यवकान नरुकाता म् स ৈৰে গৃছে সতঃ। পৰিতাপোপধা-(ठ) চ পাক্ষ্যঞ্ ন শ্দ্যতে।। যন্ত্র সম্যক্ করোভ্যেব পৃহস্থ: পর্ন• विधिः। সর্বন্ধবিনিমূক্তো লোকা नाञ्चान् ज्ञान् ॥ वयः निविधाः ब्राबन् क् उक्छ्या गृहामुनी। शूट्ययु ভार्याः निक्तिभा वनः गहिर भरेह-ৰ বা ৷৷২ ৷৷ পৰ্ণ মূল ফলা হার: কেশ শ্মশু জটাধর:। ভূমিশাথী ভবেত্তর भूनः महीि थि न्ना ।। वर्ष कान ञ्रानः ञ्यां १ भ तिथात्ना खत्रीयत्व। তদ্বশ্রিষ্বণ সান শন্তমস্য নরেশ্বর মদেবতাভ্যৱন হোম: সর্বাভ্যাগত भूकनः। जिका विल्लानक भरु भन्ता नात्रचत्र ॥ वन्तात्रक्त गावाः ণা মভ্যক্ কান্য শন্যতে। তপন্য **७**ण बार्जमु भी छाका दिनि

3/

क्षु 🏮 ॥ यस्त्रु ५१॰ नियंज्ञ फर्यता॰ वानः नुष्ट कत्त्रभूनिः। त्र म्इडाधिवाम्।-यान् जारारलाका॰ मायुजान्।।।।। हजूर्थ काणाया जिल्हाः (भाहे।उ या मनीविज्ञिः। उत्र , बक्तन गम-তো নন শ্রোত্ নৃপার্হসি ॥ পুঞ দুব্য কলভেষ্ ত্যক্তমেছে। নরাধিশ। চতুথ নাশুমস্থান গটেনিধুভ নৎ-नदः॥देवर्गिकाः छात्त्वः मर्दानाः इस्रानवनीপতে। भिजादियु मामा रिनवः समाखरवि बहुत्। ब्रह्मायुकाः खजारीनाः वाद्यनः कर्णां कृतिर। युकः वर्वी उन पुरहः नर्वनवाः क वर्द्धाय ।। এ वृत्राजि हि श्राम পঞ্চরাত্রস্থিতি: পুরে। তথা ডিস্টে-ष्यथा शुिक (इंत्या वा नाम) काय-তে।। পুাণযাত্রানিমিত্তঞ্চ ব্যক্ষারে जुक्तवद्धति । काल भुगखवर्गानाः ক্রোধ তথা দর্প নোহ লোভাদ্য-ण्ड (य । তा॰स्र (मानान् পরিভঃজঃ नातित्राहे निर्यामा खरार ॥ व्यक्ष সর্বসত্ত্বেভা। দত্ত্বা य শ্চরতে মুনি:। নভস্যসর্বভ্তেভ্যোভযমূৎপদ্যভে ক্চিৎ॥ ক্রাগ্রিহোত্র সম্রীর সং-স্থ শারীর মগ্রিঞ্মুথে জুছোভি। विन्स रेज्यकानगरे उर्दर्शिक किला

গ্ৰিনা• স বুল্লভিষা লোকান্।। চিতা-গ্নীনা[,] অগ্নিচিতা মিত্যর্থ:। চিতা; শ্বিনা ইভি বাপাঠ:। ইভি ভট্টাকা।। নোকাশুম•য শ্চরতে যথোক্ত শুচিঃ नूनक द्वि वृद्धियुक्तिः। अनिक्षनः ক্যোতি রিব পুশাস্ত স বুন্ধলোক শুৰতি দ্বিজাতি: 11811 ইতি বিফুপ্-রাণেও অংশ ৮। ৯ অধ্যাযৌ।।‡॥ পুকারান্তরেশ তেব। মাদিসৃষ্টি র্যথা । ভত (ভ্রোম্য দিব্য পদ্ম সৃষ্ট স্বয়প্তবা। তথাৎ পদ্মাৎ সমভব-षुष्का (वनगरमा विषि:।। भुकावित्र-র্গ বিবিধ মানসে। মনসা হসূহৎ। व्यमृद्धाक्रगात्नव भूबं युका भुवा-পতি: ৷৷ আত্মতেলোভিনিবৃভান্ ভাস্বাগ্ন সমপুভান্। ততঃ সত্যঞ্ থর্মাঞ্চ ভপে। বুন্ধ চ শাখ ত ।। আ-**ठात्ररेक्षवर्गाञ्क सर्गाय विषय विज्**ह । (हव हानव शक्तका दिन्छ)। मूत्र मन (क्रिज़गा: । यक् द्राक्रम नानाम्ह शिनाहा मनुबा ख्या ॥ वाक्रानाः क-विवा रिक्ताः स्माक म्लनखम। य ठान जुडम धाना वर्ग छा छ विनिर्माम ।। वाक्षणानाः मिला वर्णः क्वियागक (वाश्विः । दिनामा পীতকো বর্ণ: শুদাণা মসিত তথা।। মান্ধাভোবাচ। চাতুর্ণস্য বর্ণের

यमि सर्गा किल्लाहरू। महर्वेषाः येण् वर्तानाः मृन्धाः वर्णमक्षत्रः ॥ कानः ক্রোধো ভ্য- বোভ: শোক শিস্তা ক্ষা শুনঃ। সরেষা ন পুত্রতি कमाम्बर्ण विज्ञाहरू ॥ (सम म्ब পুর্য়ীবাণি শ্লেখ্যা পি ত্ত সন্দোণিত ৷ তনু: করতি সর্বেবাণ কমাদ্বর্ণো विভक्षा अक्रमाना समन्त्र । याः স্থাৰরাণাঞ্চ জাতযঃ। তেষা বিবিধ বৰ্ণানা॰ জতো বৰ্ণবিনিশ্চযঃ ॥ না-রদউবাচ। ন বিশেষোত্তি বর্ণানা नर्द वृक्षभय जगर। वृक्षना भूर्वम् 🕏 হি কর্মভি র্বতা গত।। কাম खाग निया है काः काथनाः निय সাহসা:। ত্যক্তবধ্যা রক্তাক। স্তে ছিল: কণ্ডা:॥ গেডা:॥ গোভ্যে र्खिः नगाञ्चाय भीजाः क्यानुकी বিনঃ। স্বৰ্মানানু ডিগ্ৰন্থ তে দিজা বৈশ্যতা॰ গভাঃ ॥ হি॰সান্তপু या जुकाः मह भयां भक्षीविनः। कृ याः म्नोहभित्र जुट्टी एउ विकाः म् मुजाः गजाः॥ इत्जारेजः कर्याज ৰ্য্যন্তা দ্বিদ্ধা বৰ্ণান্তর গতা:। ইত্যে তে চত্ত্রা বর্ণা যেষা ব্রান্ধী সর बिंगा विश्वि वृक्षण भूई ला ভাৰজ্ঞানতা গতাঃ। ব্ৰাহ্মণা ধৰ্ম তক্ষ্য ভত ভেষা ন নশ্যভি।। বুন্ধবার্যতা নিভ্যা বুভানি নিধ্-मार ख्या। वृक्ष हिव नद्र मृष्टे रंगन কানন্তি ভদিদ: ॥ ঋষিভি: स्व তপসা সৃদ্ধ্যন্ত চাপরে গরৈ:। আ-**क्तिरममुक्त्रा वुक्तम्बाक्या व**ु याः ॥ अ। अठि मानती नामः धर्मः ভব্ৰপদাৰণা: । 🛊 ।। মানাভোৰাচ । ব্রাহ্মণ: কেন ভবতি ক্ষত্রিয়ো বা' बिरजाखनः। दिनाः मूम्कः (न्दर्व <u> ज्बुहि वन स्म वत्र ॥ नात्रम छेवाह ।</u> बाउदर्भापि ए रेख अन्यादिः अ-कृ जः मू हि:। (वनाश्रायनमम्भाः वर्-मु कर्पावविक्ताः ॥ (मीहाहाद्रभाद्रा নিত্য বিষসাশী গুকুপিয়:। নিত্য বুতী সত্যরত: সবৈ বাহ্মণ উচ্যতে ।। সভ্য দান মথো ংদুছে আনৃশ স্যুণ কৃপা ঘৃণা। তপক্ষ দৃশ্যতে যত্র স বাহ্মণ ইভি মৃত: ৷৷ ফণ্রছ সেব-उ कर्ण (वनाध्ययनमध्युक: । नाना-দান বহি যস্ত স বৈ ক্ষত্রিয় উচ্যক্তে ।। বিশাত্যাশু পশ্ভাশ্চ ক্ৰ্যাদান क्तिः मुक्तिः। (वनाष्ठ्रयनमण्यमः म বৈশ্য ইতি সংজ্ঞিত:।। সর্বভক্ষ্য রতি নিত্যু সর্বকর্মকরে৷ ২শুচিঃ ৷ ठाक्तवम खुना जातः **न रेव म् मु हे** डि म्ज: II म्पू रेव अवलक कि कि रित्व न विष्ठाः । न देव भूरम्। अवहूर्म्।

ব্ৰাহ্মণোন চ্ ব্ৰাহ্মণঃ।। মান্ধাতো-বাচ।কে খর্মাঃ সর্ববর্ণানাও চাত্রু-ৰণস্য কে পৃথক্ ৷ চাত্ৰণ্যাশুমা-ণাঞ্চ রাজধর্মান্চ কে মতা:।। নারদ উবাচ। অক্রোধঃ সত্যব্চন সস্থি-ভागः कमा उथा। भुकनः (सर् मी-तियु (मोठ मामाह अव हा। वार्ड ব' ভ্ত্যভরণ' ন বৈতে সার্ব্বর্ণিকা: । বান্ধণস্য তু যো ধর্ম छ । তে বক্ষ্যা-मि (क्वल॰ ॥ समस्यव महादाक व र्यनाङः भूबाजनः। बाब्यायाज्यमः निष्मव छवं कर्म ममानाउँ ॥ उ॰ **চেৰিত মুপাগছেৰ্ছৰ্মান স্বৰ্মাণি।** व्यवस्थान विक्यानि मास मुखान তর্পিত ।। **স**রীভোপেত্য সন্তান मथ रम्यान्यका है। मर्गविनक्यानि ভোক্তব্য ধন সন্ডি রিভীষ্যতে॥ পরিনিষ্ঠিতকার্য্যস্ত बाब्धारयरेनव वाकाः । अर्गापनामवा अर्गारेच-खा तु।ऋग छेठ।छ। क जिय-म्यानि या श्रम् उ ए वक्यांनि नार्थिव। पर्गामाका न गाठि वर्ष छ न ह याकार्य ॥ नाव्यानात्ववि বীত পুৰাক্ত পরিকাশকে মান **उरान्यका प्रश्नावस्य वर्ग क्याप्ट** भारतियः॥ स व्यक्ति श्रीकानाः मुज्यदेक भाषियाः। य द्रु गुष

বিজেভার তে ভু জোক মিউ৷ বৃণী ॥ অবিক্ত শরীরে। হি সংগরাবি निवर्त्ताउ । कविषमाः जू उद्कर्ष नाज्यव रगःभुरः ॥ कवियाना-ময় ধর্মো নিণী তো মুনিভিঃ পরঃ। नाम। क् छ। उसः कि किनु। द्वा पम्। विनिगुहार ॥ मान नयायन वाङ्या রাজ্ঞা॰ কেমো হভিধীবতে। তমা-দাক্তা নহারাজ যোজাব্য প্রাণী-বিনা।: পূজা: ষেষ্চ থমেষু তাপ-যেত মহীপাত:। ধর্ম্যাণ্যের হি ক-मानि कात्राय८ अउँउ॰ शुकाः ॥ भे রমাণ সিদ্ধি মাপ্নোতি নৃপতিঃ প-विभाजनार । वर्ग्यामन्यस्य वर्ग्याः रैमाखा ताबना उठाउँ ॥ #॥ दि-मात्राह भ्वक्रांनि या श्यां विम-जयजः। मान मध्यनः (नोठः यञ्जः ण धनमक्यः ॥ भानस्य भन्न रिवण्डः भिज्वज्ञर्य गड्जंगन् । विकर्म **उ**ख्यादनग्र कर्य य न नमाहात्र ॥ ब्रक्स म हि एका देव महर्म् मर्गाषु बार। नुकालकि विदेवनाम म्द्री ग्रिस्स नुवाक्ष हा ब्रीमकान हास्ति ए गर्भा गर्बिक स्वार र क्रमा वृक्तिः सुनक्रामि यह उरमान भवीवनः ॥ वशासकाः शिव्यक्तन् नजाइ मिथ्न खर्द्र। नकाइ न

खन जाम उथा म्दिकनक्षा ॥ मन्त्रानाः नर्ववीकानि এवा मास्ट अब्री ভृতि:। व ह रिमाप्तर कामः न्। विद्यास्त्र विश्व मित्र । विद्यार **त्रक्षां नात्रिन व्रक्षि उत्रा: क्ष्क्रन** 1 #11 म् पुन्रां भिन् या वर्ष छ छ বক্ষ্যামি ভূপতে। পুকাপতি হিব-र्गानाः नामः मृषु नकल्लगरः ॥ उत्रा-हु मुना वर्गानाः भविष्ठयं। विश्वीयात्र। खिया॰ **मृ**गुवनरेक्षव सहर मृथ सवा-श्रुषा । मृषु अजान् भन्निहान् कीन् दर्गाननुभूद्रणः। मक्ष्याः क न क्र्यी छ का उ म्मू: कथकन।। भाभीयान् हि श्न- लक् वर्ण अर्गामुत्रीयमः। ता-क्का वा ममनुक्काउः कामः कही उ शामिकः॥ उन्र वृद्धिः भुवक्रामि যহ তস্যোপজীবন । অবশ্য: ভর-शीखा हि वर्गानाः मृमु छेहारङ ॥ ছ थः (वर्डन सोनीत मूगानम् जनाः नि ह। याजयामानि (स्यानि म्मुाय भित्रहातिए।। अक्षार्यप्राणि विभीगी-नि वननानि विकालि छः। भृपारेयव नुष्मयानि छम्। धर्मधन हि उर ॥ মক ককি দিৱাতীনা প্দু: শুশ্-चू बायुरबर । कन्नरष्ठ २मा जु रजनाङ् वृं जिः धर्मविष्ना कनाः ॥ (प्यः शि-६७। १२ नजाय छर्तवा वृष मुई-

लो। म्राप्त हन शाउरवता खर्खा क-স্যাঞ্চিদাপদি॥ অতিরেকেণ ভর্ত্ত-ব্যোভর্ভা দুব্যপরিক্ষয়ে। ন হি स गिख म् मुम् छर्ज् शर्या थरना कि मः ॥ डेक खरानाः वर्गानाः यक्त सम्र ठ भार्थित । साहाकात्र वयहेकात्री मद्यः मृत् न विराउ ॥ उथाह पुः भाक्यरेख बांकायं न ह स्यः। भूर्गावययी मानः भाक्यछम्। मिक्गा ॥ 🗱 ॥ 🕮 नाद्रम छेवाछ । हेरानी माणु माशक वर्ण वक्तामि **ज्भिन । वृक्ष**ठर्गाम्य ज्ञातर मृतू नर्वाधिवानन ॥ गद्धा एकगृश् । भ-(या) नवक्ष्डा छक् मूहि:। तुराम-(साज् भाषाजः निष्ठा १३ छव नाविष । उठ उम्राज्वरा निज्र মধ্যেত্রত্য নরাধিপা। সদা বিচারঃ माज्ञमा एक्नामा जिवासम् । ज-माञ्जानावनकाि ब्रानः रेमवज-ভাবনা ৷৷ লাভেন যেন কেনাপি जुडिः मिक्तः मनागमः । ममार्थः বিদ্যো গুরুবে দক্ষিণা প্রতিপাদ্য **छ।। #।। ग्राम्यः उट्डा गह्मस्** त्रा त्राङ्गः मधितुकन्। उष्वाइट मः नवाः कन्। जूनीनाः श्याठादिगीः ॥ व्यनश् वाहिनी (जीन्। जूठकि वाः शियम्राः । गृहिनाः भुषामा

भय्या १ डिणिभ्रेजिव भार्थिव ॥ वा-পুল্য পূজা নতিথি যদ্য গেছালি-বর্ত্ততে ৷ স যাতি নরকং ঘোরং পূণ্যং छ्या भुनायं ह ॥ भूथमः बागउः भूरहमाजनकालि अकिरण्या भा-माथ मधुलकंक ममार जुनिजन्द कः।। मञ्चानक लियानामः कर्गा-**छन महायुक्तः। (ভाजनक्ष यथाण**ः कि काद्ररामिजिथि नृभ ॥ (मवाण्ड পিতরকাপি পুীষ্টে ২ডিথিপূজনে **৷ আতিথ্যসদৃশং কর্ম গৃহ**জ্ঞাং ন विन्धाउ॥ यम्। निजाः इ जि नी जि সো ২তিথি: পরিকীর্ত্ত:। সর্বা শুনাণা মধিকো গৃহাশুন উদান্তঃ: ।। যথাভিমিন্সমাযাতি ভিক্ষার্থ बानुवा खयः। शिव्रु हत्वाइव कार्याः शृहिना मूर्थामहु ।। # ।। वाननु স্থাশুন বক্ষ্যে তৃতীয় জগতীপতে ৷ বানপুত্যশুন গছেৎ কৃতক্ত্যো গৃহাশুমাৎ ॥ ভদারণ্যকশান্তাণি यम्बोर्डा म वर्षावर । উष्कृ त्रवाः भ्विदा भहराक्रमाञ्चाः ॥ সুত্তে ভার্য্যা পরিণ্যস্য বন গছেৎ সহৈব বা। শান্ত: শুদ্ধান্তরাত্মা চ नर्बज्जिश्जितः ॥ চরিত্রুক্চ-য্যস্য ব্ৰাহ্মণস্য বিশাস্পতে। কর্ত্ত ्वागीर दाकिनु कथाउ म्निश्वः

रेवः ॥ टेडक्रावर्गायशीकातः शुक्तव हेर माकिनः। यवाखिमर्भागी-न्। मित्रीः द्रनित्कउनः ॥ यत्थाननः ন্ধজীবীস্যান্মনি দান্তো জিভেন্দ্ৰিঃ। निवाणीः न्यायः नर्वमत्या निर्त्याता निर्द्धिकातवान्।। विख्की धनभूशाही বিতৃষ্ণ: কক্ণ: সদা। সংসার ৰপ্ন-वदीक्य काष्टः मनुद्रेगानमः ॥ शब मून कनाशाती बनामी वायुर्ভाबन नः। नित्राङ्गाद्वा २०४१ मृत्सः २३% নহাভাগ ব্ৰহ্মণ: সিজি নাপুযাৎ । # ॥ ठडुर्थ नाण्न वाका मुकि সোপান মেব ছি। গুরো: পুরোধ मानाम्। जिक्कुः मःन्यामधर्मावेट् ॥ विहाद अकवाः शृथीः वकाभी भाः ष्ठ উৎসুক:। यागान्त्राप्तद्राज्ञानि-**७)** धर्मानक्षयं ७८ मद्रः ॥ धर्माधर्म বিহানো বা ভিক্ষ্ক: সিদ্দিনাপু याट । इंडि लाम्य वर्गथए २० । २७।२१ जवरायाः।।इ।। यन् १८ नात्रः বি•হপুরাণে ৫৯ অধ্যায়ে মার্কণ্ডেয-পুরাণে মদালসোপাখ্যানে ক্র্ম-भुद्रारा २ । **७ व्य**थ्रार्य हम्**श्रे**वरः ॥ পু॰ গজচিত্রকমূল:। হাতির-युन् इंडि ভाषा । उर्भग्रायः । भूदिनी २ बाखद्रन ० भदिखामः

8 अपः ए ज्या ७। इंडामर्नः ॥

भूरवंगिः व निर्दिष्टिंगः ४ मेर्च र्रा

इंडि खर्जानः ॥ मूलापिः । राज् इंडिक्रांडः। म ह दङ्वित्वा यथा। स्थितः) मार्जुः २ ध्राहः ७ क्षे 8 পীড়া ৫ হরিড: ৬ রক্ত: ৭ শোণঃ ৮ ज्या के भारतः २० मार्वः २२ ध्यः १२ भित्रमः १० वर्षे दे १८। इंडि हामद्रः ॥ गर्डह्वानकम्। बाह्य मानि बार्गा खर्नाख । इंडि मूर्यायां ।। यनः ॥ दनः ॥ चिः । इंडि मिरिनी ॥ यूने ॥ दुङ ॥ ক্পণ।। অঞ্চরণ।। ভেদঃ।। গীত-क्रमः ॥ हिबं ॥ जानवित्नवः ॥ जन्मागः। इंडि (रुमहन्तुः॥ वर्गः पूर्की जिमः॥ वन् ॥ वनः कंब्र ॥ विष्मभन ॥ इंजि समिनी ॥ #॥ वर्गक षिविषः। धुन्। जाका व्यक्ताञ्चकः । वामारशिख भुकात रथा। व्यत्यमाग्र्थ (मा-जमार्गम्याविषमाक्षतः । व्यन्धः वाङ भूनगां यमा मा मधनी ভদা॥ মূলাখারে বিশ্বণতি সুস-

মা বেষ্টতে মুছ:। ইতি পুপঞ্চনা-

तः॥ अन्।र्थः। मृथ्यावनार्गन्।-

रिवयम् । व्यानमान्याप्त्राप्त्रा र्यमा

ना वर्णनी जविषराक्षत्रं व्यविद्वर्ष

मक्त रवाराक श्री क भूग नि अर्थार कन्यावगापिक के द्योजि छन। म्लाशस्त्रं निष्ठगणि न-क्रायां ज्यूनीक म्हर्बंडेरं । इंडि जिंका ॥ 🛊 ॥ चना च अमी बंब भद्र यथा । अधनीज्उमनाना नक्षियं गूरभयूषी । विशासकनेनी (मेरी भेष वृक्षयक्तिनी।। विष्या-वि नवर्गायां नकानवर्गकिंगी। গুণিতা সর্বগাত্রেণ কণ্ডলী পরদে-ৰতা।। বিখাত্মনাপবুদা সা স্তে মন্ত্ৰময় জগৎ। একহা গুণিতা শ; किः मर्ववियनुवर्खिनी ॥ जिनुइद्र॰ बबान् (स्वी वुकामीनाः वयः वयः । ইতি সারদাভিলক: ॥ অস্যার্থ: । विधारमञ्ज वस्मुम्याद्मिक्या । विष्ठ-षातिः मरिञि ज्ञिनिभि मखमयी। भक्षामिति गाठ्कामयी**उ**।र्थः । नर्बगाखन नर्बवर्णन छनिछ। नद्र-স্পার মিলিতা সভী মন্ত্রময় জগৎ স্ত প্ৰাশয়তি ইত্যৰ্থ:। মূলা-शास नर्नदर मखनी ज्ञा नाजी বৰ্ত্ততে ভন্মধ্যকাযিত্বাদিবং সঞ্জলী । मर्वविष्यज्ञाज्यानामानार म-दार्थ कालाज्य नुजिना मिरके जू-চিত•। ত্রিপুষর নিতি জ্যেষ্ঠ মধ্য-म कनिश्राप्त जीर्थवयः। सद्रानिज

উদাত্তাनुদাত সমাহারান্। ইতি ভটীকা।। ৠ। অপিচ। বিচত্বারি শ ভামূলেগুণিতা বিখনাযিকা। সাপু-স্তে লওলিনী শদ্বুক্ষমধী বিভঃ॥ শক্তি ততো ধুনি তথামাদ তথা-मिरवाधिका। ज्ञा शर्फनमु खर्जा বিন্দু স্তমাদাসীৎপরা তত:।। ইতি नात्रराया माठायंत्राः ॥ मूल मूलाः খারে দিচত্বারিংশতা গুণিতা বিশ্ব-नाधिका ऋखिनी व्यत्न क्रामण वः कात्राप्ति नकात्राञ्चाः विष्ठञ्जात्रः न-দাব্যিকাণ ভূতলিপি মক্তাব্যিকাণ বর্ণমালিকা• সূতে ইত্যন্ন: ॥ ক্রন-भार मिक मिकि मा अर्थाननी **শক্তি^ সূতে ততঃ শ**ক্তে ধ্বনি রা-नीमिडि (याजना। उटा धुरन ब्रि-ত্যাদি জ্ঞেষণ। অয়ঞ্চ ক্রম: সর্বান করোৎপভৌ জ্ঞেয:। তত্ত্র সত্ত্ব পু विष्टे। हिङ्क्तिमस्वाह्या भून जाका महा रेमव मज़्नुविद्धा द्राकानृवि का नडी धृनिणम् वाह्या व्यक्तकाव छ। रेनव ज्ञा १नुविका नामगद्भवाह्या व्यवाङावङा रेनव उनः शुहर्यामि-বোধিকাশনবাচ্যা সৈৰ তদুভৰ-भार्ष्याम् (कंन्यू ने क्वार्ता) । উ उन्ध नरार्थाम्टर्भ । ইहामकिरायाम्य-ষ্টো জ্ঞানশক্তিপুদীপক: পু:কপি-

ণী চ সা শক্তি: কিনাখ্যা স্ত্ৰতি পুजुः। अभाविव विम्तः स्रानास्त्रभ-তঃ পরাদ্যাথ্যে ভবতি। পশ্যধী मध्या वाही विश्वती नम्बन्न छ। তত্র পরা মূলে পশ্যন্তী স্বাধিষ্ঠানে मध्या इत्य विश्वी मूर्य । उहुक्र **शरार्थामर्ग्न। সূক্ষা अ**खिलनी सर्वा ছ্যোতি মাত্ৰাস্বৰূপিণী। অশ্যেত্ৰ वियम जमानुत्रह्लू अवृनामिनी ।। স্বাণ প্রকাশা পশ্যন্তী সুস্থানাশি-তা ভবেৎ। সৈব হৃৎপস্করণ প্রাপ্ত; নধ্যমা নাদক্ষিণী ৷৷ ততঃ সংভল্ন-, মাত্রাস্যাদবিভক্তোদ্ধ গামিনী।সৈ-বোর: कथे ভালুস্থা শিরে। ঘাণ রদ-श्रिजा ॥ किस्राम् (लोह निश्ं अ मर्दवर्ग भद्रिगुरा। भद्रगुशक्षकननी (मृाब-<u> शुक्ता जुरैवथबी।। इहा क्कान किया-</u> ত্মাসৌ তেজোৰূপা গুণাত্মিকা। ক্র-নেণানেন স্জতি স্পুলী বর্ণনালি-কাণ। অকারাদিসকারাস্তা দ্বিচত্তা-রি শদাব্মিকা । পঞ্চাশদারগুণি-তা পঞ্চাশ্দণ্মালিকাণা সূতে তদ্ব-ণ্ডো ভিন্না: কলা ক্দুাদিকান্ ক্র-माथ। ইতিভটীকা॥ অস্ট্রৌ স্থানানি वर्गाना मूद्रः कर्थः भिद्र ख्या। क्रिञ्चा-म्लक पञाक नामिकोशी ह छालुका ॥ इंडि लिकाम्ब ।। ।। किक । यवा

ভবন্তি দেহাত রমী পঞ্চাশদক্ষরা: ৷ ভেদা যেন পুকারেণ তথা বক্ষ্যামি छङ् इ: ॥ मभी द्रिजाः मभी द्रिण मृमू नाब्रक्तिभंजाः। ब्राक्तिः भुगासि व मान कक्षामित्रानयाँ आ: १। उँदेहः क्यार्गाम वायु कराख मक्छ म-ब । नीरें र्वां श्नुनाख्य बद्रिजः তিৰ্য্যগাগত:।। অভৈক দ্বি ত্ৰি সং-খ্যাভি মাত্রাভি লিপব: কমাং । সব্যঞ্জন হুৰ দীৰ্ঘ প্লুত সংজ্ঞা ভব-ন্তি ভা: II অ কারেকারযোর্যোগাদে-कारता वर्ग इवश्रुक । जरेनावाकात्र ध्यारमन महारेमका द्वाक्षद्र ७ थ। ॥ উ হারখোগান্তসৈয়ৰ স্যাদোকার:-खः बदः। उरमायोकाद्रयाणन न्तारतेकाबाखाः स्वः ॥ मन्त्राक-রা: মুর শুড়োরো মন্তা: সর্বার্থ সা क्षकाः। २वर्ग वर्गरया वंऽकि मे रैव अम्बर्क शुक्रमीए**छ ॥ विन्तु म**र्गाञ्च ति वैशिक स्वास्ता द्रवाशा वरहर । मधानु निः मत्रन् मर्गः भारया एठाचा क्ठः भद्रः॥ नथदः मर्ग वद महार সোট্বাস: প্রাণকস্ত হ:। স সর্গ: শ্লে-विड: कछ वायूना कामि नीवरयर।। বৰ্গম্পাৰ্শন মাত্ৰেণ ক স্বরম্পাৰ্শনান্তু थः। त्याक गञ्जोत्र मन्यामार ग (वो ७ १६ विश्व उ. ॥ विश्व श्र हालूगः

সোখ্যা শ• চবর্গঞ্চ য• তথা 1 क है दिक नकाइक मुक्क रंगा रहन ख्या ॥ ३ उवर्ग नगाता हु। मून्न-थ्यान मञ्ज्जकान्। मास्रोधान्याः वः क उत्तर भागा भगाम् मभोद्रायर । इंडि नुभक्षमात्र ၁ भवनः ॥ ग्रेर्गः विमर्ग এव नचरत्रा विकृतः (गाह्राम: मकाब्रक्त भ: উद्दारमा २४: अरवस्थानी वातः महाविज्ञान्यः। এবং পাণকো বহিনিৰ্গননশাধী বাযু र्दः म्राट् म १३ जेहामः (माहामः । পুণেশ্যাসৌ কো বায়শ্চেতি পুণ-कः। इंडि उड़ीका।। 🗱।। व्यवनं कवर्ग र विमञ्जन याः क्छेताः। । इवर्ग हवर्ग रामा उपन्यत्राः। २। अवर्ग हे-दर्ग तया सूर्विन्याः । ७ । ५ वर्ग उदर्ग व मा एड्याः । ८। উवर्ग भवत्र्याभ-ध्यानीया ७४ :। ६। (वान्रङ्गो हः 15। व ये क्थेर जानावरी। १। ६ छ क्छोछो।। इंडिनिकाम्ब ।।।।। व्यक्ति। यन् ७इ॰ जर्ब उत्ख्य वर्गा-চার বিধি॰ শিবে। তব স্বেহামছে-শানি उपरा कथवानि তে॥ भक्षा-শন্মাত্কাবণোঁ চারণ গুক্তো ২-छात्रर। य व ठ्रू जू नू यू मु यही वर्गाः भुकीर्खिङाः ॥ य य य राः कर्शः তো (छर्गा) खानू उ महू यमा: य्ठाः

१ १। य हे त्रमास म्बन्तः ० पडा ১ ভূ লমা মতাঃ। ৪॥ উ.পব স্চোষ্ঠ সংভূতাঃ ৫ হানানি কথিতানি তে। बिल्नवः कथयानामः (श्राहार्याः कः ं श्रेजः सताः॥ व्यव व किञ्चवा मृष्ट् 💫 चय किल्ल पडक । मृथश्रानाक्षला वाह्याः क्रकातः क्षेचाडवः ॥ व् क्ष नष्यमारगाम ভविदे भूद्र वाहा खकः। भराष्टारिय दगम्। मः रशान वू मु उ र्दाशाः ॥ अभनास्त्रानः म॰. যোগে য়ো রন্যত্র তংথব্যতে । যোঃ শুভিন্ত ভিরোভ্য ধরবৎ শুভিভাণ युद्ध ॥ भिया वी क म कात्र मा इ मु ভি: পরমেশ্বরি। ছ্লুভিচ্চ রাদি खुरगो उथानिष्ड ज् हम् जि:।। **मह**म् **ब्रे**ड्राप्ति नम ~~खे~~रेग्र बाक्चा इंड्राप्ती ह। द्रिकाम्टिक उम्राप्त राज्ञाद अभवाष्ट्रका । वर्शः कुन इक्तारनी । किन्छ दिकाला मालिला स्टे॰ नाला স্য বাচ্যতা।। চু ত্র্যধুনি মাপ্রোভি यानिक् भद्रभाषित । वाक् इंड्रा को। भू **ठ**जूर्थ ध्विन गाँज वाहिर তু বিশেষতঃ॥ স্বাস্থান মিত্যাদৌ । वाहिएक्ष भाष नाहिएक रैवका छा बन्नवाह्यका । शुङ्काम बाह्याय दे-ত্যাদৌ। মাদিছে ভে চ মস্যাপি নাসিকাম্লবাচ্যতা।। উ ড ণ ন মা

विन्यू नानिकाम्सवाः स्डाः । यकाः व म् ञ्जीयदः भराक्षी मर्बरा कु ক্রেং।। কেব্রাদাবিশ তথা অন্যত্ত क्षेमाजगः। नामिक् नम्तानानुव् बद्रयागाडवर्गक ॥ भुनः नान है-**छ्यारि । वर्णाख्यवृ** छ एया र्दक किञ्चामिवाहाङ।। दिकाङ। मिन ভৰান্তি গুৱোৱেৰ সম্ভ্যমেৎ ॥ चा कि दिक स मः (भारता मृत्य द्वारा) বুজেদ্তা । এব জ্ঞাত্ব। মহেশানি गार्डे (खांक बालकान् ।! क्वहक बार्गानि नामाथा कलमाशुरार। ইতি পুপঞ্সারে ৩ পটলঃ॥ৠ॥ অ-পিচ। হুষ: ষরেষ্ প্রোক্ত: পরে। দীর্ঘ: कमानिया। नियमकियया एउ मुऽ-विन्मू नर्गावनानकाः ॥ विन्तुः नूमान् র दे: প্রোক্ত: সগ,শক্তি নিশাকর:। बहागा॰ मध्या यस उहाजूक नभू॰-ककः॥ विना च्रेत्रस्थ नात्रायाः जायः তে ব্যক্তি রঞ্জন।। শিবশক্তিম্যান্ नुष्ट खबाद्यग्न मनीविगः ॥ कात्र-ণাৎ পঞ্ভানা মুক্তা মাত্কা য-তঃ। ততে। ভূতাক্সকা বর্ণা: পঞ্ পঞ্বিভাগত:॥ বায়ুগ্নি ভূহলাকা-**नाः পकः न** झिभयः क्रमार । शकः-ट्रुबाः नकरीयां विन्तृष्ठाः निक्ष मञ्ज वाः ॥ शक्षणः कार्यः व क ल ज-

হান্তা: সমীরিতা:। ইতি সারদা।। 🗱।। অञ्चरत्र मृष्टिकाद्रणः यथा। वाद्यो-সিকেপি সন্যে ভ্ৰান্তি: সংজায়তে যত:। খাতাকরাণি স্থানি পতাক চান্যতঃ পুরা॥ ইতি জ্যোতিস্তন্ত্ বৃহস্পতি: 🛭 বৰ্ণলেখনপুকারস্ত ত खहर्ष मुद्देवहः॥ 🕬 वर्गनामानि यथा । তন্ত্ৰসঙ্কেত বোধাৰ্থ মাহ্নত্য ত**ন্ত** শাজ্ৰতঃ। বৰ্ণনামানি কভিচিৎ ব-क्रांमि विद्याः मूर्यः ॥ उँकाता বৰ্ত্ত ভাৱে। বামণ্ট হংস কারণ।। शकाम्यः भुगवः अख्यः विम्रूणकि क्रिरेन्दउ ।। সর্বজীবোৎপাদকক नक्रम्पारका धुन जिकः। नाविजी जि শিথো বৃদ্ধ ত্রিগুণো গুণদ্ধীবক: ॥ আদিবীক বেদসারো বেদবীল মতঃ পর ৷ পঞ্জিমি জ্রিক্টে চ বিভবে ভবনাশন: ৷৷ গাযতী বীজপঞাংশৌ मञ्जविष्ठा भुमृः भुजुः। वाक्षवः मा-ज्काम् महानामि ब्रोबङ (साक्रामे।। ७२ ॥ यः बीक्श्रः मूखमण न नारिकक्माबिकः। भूर्णास्त्री मृष्टि (मधी जातमुखः लियममः ॥ महाः वाकी वाजुपावा शतनः कनावा १म् ७°। की खिं निवृक्ति बागी स्मानतः कात्रि र्रा मक्ट ॥ वृक्षा वामाम्। (का दुवः कत्रमः भ्रुगवाम् । युक्ताः

गी कामकशण कारमणी वाणिनी বিষৎ ॥ বিশেশ: এবিফকটো প্রতিপত্তিথি রংশিনী। অর্কনঙল बर्गाप्ता वाक्रमः कामकर्षिम ॥ णः ।। व्याकात्रा विक्यानस्त्रा भीचंहारया विनायकः। क्षीद्राप्तिः शायामण शाला रीर्घाम् वृद्धको ॥ सुरुख **এ**क्षा कार्मा नातायग हेल्ल्यतः । পুতিষ্ঠা মানদা কান্তো বিস্থান্তক গ-ষান্তক: ॥ পিতানহে। দ্বিঠান্ডে। 🕈 ভূ: ক্রিয়া কান্তিশ্চ সম্ভবঃ। দ্বিভীয়া মান্ नरा काणी विश्ववाकः करका विरल् ॥ बदाखकक इत्य मञ्जूषा छगमाः विभी ।। या ।। हैः ज्ञा भान्यवी विष्ठा हन्तुः भ्या म्थ्यकः। मूमिकः जुन्सरता वीतः (काठेतः काठेतः नगः ॥ जुमरवता माधव खडि मंकरनजक নাসিকা। শান্ত: কান্ত: কামিনী হ कारमा विद्वविनायकः ॥ तिशाला ভরণী কদ্যে নিত্যা ক্লিমা চ পাবকঃ ॥ इ: ॥ वे जिम्बि मंद्रामाया (ना-नाकी वामलाहन । भाविनः শেথর: পৃষ্টি: সূভদা রত্নশংক্রকঃ ॥ विकु लंकीः भुरामक वाणिम्बः পরাপর:। কলোত্তরীযো ভেক্তা রতিক পৌওবর্জন:।। শিবোত্তমঃ निवा ज्रिक्षे कजुथी विन्त्रनानिनी।

रैक्यवी रिक्सवी क्रिञ्चा कामकना अ नामका ॥ भावकः काहेतः कीर्खि र्याष्ट्रनी कालकात्रिका। मध्यमु॰ उ-क्जिनी ह मासि जिलुब्रजून्म्ब्री।। देः॥ **ष्टः नद**्या,वर्जुनाकी ज्ञः क्लान-वाहकः। अन्दारमा मक्कर्नः यज्-विक्त (साहनः निवः ॥ डेगुः भुज् शृं जि विकृ विचकर्या नाहचतः। भ-जून क्टिका मूडि: भक्ती वक्ति। সিনী।। চেটিকাছানে চেক্ষিক। ইভি ৰা পাঠঃ ॥ কানম্ম: কামনা চেশো माहिनी विद्वसमही। उद्देशः वर्षिः ना ल्यांक भावधीला क्रवा रुवः॥ फ्टेम् इंडि सक्विट्यार्टः ॥ उः ॥ ঊ: क्श्रेका द्रष्टि: मान्ति: कार्याना म्युम्रनः। कामद्राबः अरबन्धः मरहरणा वामकर्गकः ॥ वर्धकहारन कफेंक् इंडि वा नाठेः ॥ व्यवी ना रिजद्रवः मृत्या मीर्घायाना मद्रवजी। বিলাসিনী বিমুক্তা লক্ষণে ৰূপক-र्यिने।। महाविष्ठा चन्नी यहा वर्ष्टा जुः कान्। इद्वकः। उः॥ थः भू भी र्षम्थी স্থাে দেবমান্তা ত্রিবিক্রন:। ভাব-ভূতি: ক্রিবা ক্রা রেচিকা নাসিকা ধৃত:।। একপাদশিরো মালা মও-वा नाडिनी कवः। वर्गः क्रमवङा **मिर्वा निवृ** र्जिनायकः ॥ त्राहिनी

निवर्डी ह भूगीलितिण्ड मध्यी । মেখ: ছানে মেষ ইভিচ পাঠ:। খাঃ ।। सः कारवा २ जिथित्मा वानी वा-मता ११गा २थ 🕮 १ कि:। उष्क मूर्थी निणानाथः भग्रनाणा विनहेशीः॥ ननिनी माहिका (मुंधा रेमजानाजा পুতিষ্ঠিতা। একদন্তান্ত্রেয়া মাজা হরিতা নিপুনোদ্যা ॥ মাভা জানে भाषा इंडि वा भाठेः ॥ (कामनः শ্যামলা মেখী পুতিষ্ঠাপতি রইমী। বুন্ধণ্য মিব কীলালে পাৰকো সন্ধ-কৰ্ষিণী।। মিৰ্ছানে মবেভি বা পা-ठे: ॥ सः ॥ तः इतिः श्रीक्षः मृत्या मिषा ग्रमा वरका विष्टा (एवरवानि र्मकगरणा वरहणः कोड कमुको ॥ ৰছেশ ছাৰে বাছগ ইতি বা পাঠঃ ॥ विषयपात्रा भीर्याङ्या मरहान्तुः। नाक्षाः भद्रा । हन्तिका भार्थिती ধুমা হিদন্ত: কামবজন: ।। শুচিমি-তা চ নবমী কান্তি রাবাতকেমর: ! চিত্তাকৰিণী কাশক তৃতীয়মলসু-क्रती ॥ विजाकियो ज्ञारन विजाकन র্ষিণী ইতি বা পাঠ: ॥ ৯: ॥ ३काव्रः कमना हर्या क्वीरकरन। मधुबुज: । সূজা কান্তি বামগণ্ডো কুদুঃ কামো-पत्री मुद्रा। भाष्ठिक्ट श्रविका भाका बारावी (नानूरना विष्टा। ननशी

সুস্থিরো মাতা নীল পীতো গলান**ন:** ! । काभिनी विश्व वा काला निज्या मुखः मुिक: कृ जी ॥ विश्ववाञ्चात विश्ववा ইতি বাপাঠ: ।। স্যেঁয়া থৈৰ্য্যাকৰণী চ क्राकी प्रज्ञभुगः। ३: ॥ क्राद्रा বাস্তব: শক্তি বিন্টাশোধৌ ভগ মৰু । সৃহ্ব। ভূতো হন্ধকেশী চ জ্যোৎসা শুকা পুনর্দন: ॥ ভ্ত স্থানে শৃত ইতি বা পাঠ:।। ভবং क्छान क्या थीत्रा कड्डा अर्बमगूख्तः । बङ्कि विकुर्जगवजी ऋखनी मा-रिनी वमः ॥ याविनाधात्रमाकिक ব্রিকোণা ইশস-জ্ঞক:।। সন্ধি বে-কাদশী ভদা পদানাভ: জলাচল:। এ:৷৷ ঐ লজ্ঞাভৌতিক: কান্তা বাব वी भारिनी विजुः। मका मास्मार-র: পুজে। ২খরে। বিকৃতমুখ্য পি ॥ ক্ষ্যাত্রকো জগত্যোনি: পর: পর िवायक्रा छानागृजा कशमी ্ৰি: পাঠেশা ংগ্নি: সনাতৃক: ॥ বিশ্র। লোহিতা রাজী বায়বো ভৌতিকাসন:। মহেশ্বরো দ্বাদশী क्र विभवक मद्रश्रजी ॥ कामरकारि। वामकान् व्रः मुमान् विकया करे। थै: ।। ওকার: সত্য পীৰুষৌ পশ্চিমা-ল্য: শুভি: ছির। । সদ্যোজাতো मानूपरवा भाववी मीयज्ञकः ॥

व्यान्तरायनी काष्ट्र मस्त्रा वस्त्री रागी मुथी विकः । जिल्लाम्बर्क छी दुः रिकवारमा वजुवाक्वतः । भूगवाः स्मा বুকস্ত মজেশ: সর্বস্কা। ত্রো-দশী দীর্ঘনাসা রতিনাথো দিগয়রা ।। ব্রৈলোক্যবিজ্ঞ পূক্ষা পুরি दी कारिकर्षिणी। ७:॥ ॐकादः শ-ক্তিকো নাদ তেজসো বামজভ্বক:। यनुवक्ष गुर्विणक णक्तुवर्गः जनानि-दः ।। অधारउक कछात्री मकर्षाः नत्र भी। बाद्धा हा क् मूथी मासा ব্যাপিনী পুকৃতঃ পযঃ ॥ অনন্তা জ্বা-লিনী ব্যোমা চতু শৌ রভিপ্রিয়: । নেত্র মাত্রাক্ষিণী চ জালামালিনি-কা ভূতঃ ৷ ব্যোমা স্থানে রোমা ইতি वा भाठेः॥ अः॥ अङ्गात्र मञ्जारमा-मस्या यदिका मनस्थ्यकः । अपूर् এিমূখী পুীতি বী'জযোনি ব্'বধুজঃ ।। मन्न इत्त मन्न इंडि वा भार्थः ॥ ॥ भद्रः भभी भूगारी भः (मामविन्तुः कलानिधिः। অজূর ক্ষেত্রনা নাদ भूगी पू:चहत्रः भिवः ॥ भित्रः भञ्ज नंदिन क मुथम्: थलुवर्डकः। भूर्निमी त्रवंजी नुषाः कन्। इत्र वियम्बिः॥ व्यम् कविनी म्ना विविद्या विश्व क्लिनी। किमाद्रा द्राजिनामक इन विकारित वृषु पः ॥ षः ॥ षः कथेरकी

মছাসেন: বলা পূর্ণান্তা হরি: । ইছা ভদা গণেশক রতি বিদ্যামুখী भूथः ॥ द्विविन्तृ द्वभना स्त्रास्म १ कि ক্দ্নো দু:খস্চক:। দ্বিজিহ্ব: স্পু-ल वकुः अर्गः मक्ति निमाकवः ॥ भूनहत्री मुग्णानछ। गणनात्था महन শ্বর:। অ:।।#।। ক: ক্রোধীশো নহা-कानी कामस्यः भुकानकः। कथानी (उज्जन: भार्डि वीमुक्तिया ज्ञया २**न**े नः॥ हकी भुडाभितः मृष्टि भंकक ন্ধো বিশান্ধাত:। অনন্ত: পার্থিবো বিন্দু তাপিনী পরমাতা हः॥ मक्कक-:इ: इटार्स एक हरको है 5 वा भाठे:॥ वर्गामुक मुखी वृक्षा नथारम्। सः শিবো জল•। মাহে খরী তল। পুয়া মঞ্জ শ্বরণ তর:।। নিভ্যা কামে-यंत्री म्थाः कामकाला गरजन्मकः। ত্রীপুর রমণো রক্ষ: ক্দুনা পর্মা-অক:।৷ ক:।৷ খ: পুচণ্ড: কামৰূপী पिक र्दाष्ट्रः मद्रश्वी । আकाण बिन्तियः मूर्गा ठञ्जीन खानिनी ध्यः ।। निथ्यो म्हजाठीनः करकाणिर्ग-क्छा यरि। भूना क्लाना कना। भी मूर्नकर्ता ९ बतामतः ॥ मृजुादाग **हर्श्वाद्या कनावशकात श**हरको ॥ थः॥ (ग। भोत्रो भोत्रत्वा गङ्गा गान्या (गान्यवयदः । नानी

পঞ্ छ का गांथा गक्ष वं: मर्बन: म्-তি:।। সর্বসিদ্ধি: পুভা ধুমু। দ্বিজা-থ্যঃ শিবদর্শনঃ। বিস্থাত্মা গৌঃ भ्षगुभा वालवक जिल्लाहमः ॥ शी-ত সরস্বতী বিদ্যা ভোগিনী নন্দ্-নো ধরা। ভোগবভী চ হৃদয• জ্ঞান• बालकाता लवः॥ लव स्थान नद इंडि वा भार्यः ॥ गः ॥ यः भन्नी घू-ঘূরো ঘণ্টা ঘণ্টাশ জ্রিপুরান্তক:। वायुः निरवाख्यः मजा कि हिनी বোরনাযক:।। মরীচি র্ক্ণো মেধা কালৰূপী চ দান্তিক:। লখোদরা জ্বলমূল নদেশো হনন ধুনি: ॥ विलाक। विन्ता मः इं कागाथा-मन्यामयः । यः ॥ ७: मञ्जी देवज्ञव करला विन्त् ब नः निम्नियः। এक-क्षा पक्षन्थः थर्भादा विषयण्यृहा।। কান্তি: শ্বে তাস্থাযো ধীরো দিজাত্মা-कालिनी विषट । नखनकिक मन् भा विश्वणी ठाजानायकः ॥**এक**न्ति। মহানদে। দুর্জর ক্রন্থা যতি:। निवरवाया नीलक्छेः कारमणी हम-या भूको ॥ उ: ॥ ठ: भुइ:द्रा इली वागी ठाञ्चणिकः मूम्मिनः। ठर्षम् ७-ध्रता ज्दा महियाठात्रमश्विनी ॥ ভূৱা স্থানে ভৌম ইতি চ পাঠ:।। **এकक्राशा कृ**ष्टिः कृष्यं कामुखा शेर्ष-

दान्कः। वासवाह म् नमाया हजुर्-ত্তিৰ্কাপণী ॥ দ্যিতশ্চ দ্বিনেত্ৰশ্চ बची जिञ्चाकाहनः। हन्तनः हन्तुः মা দেব শেচতনো বৃশ্চিকো বুধঃ।। प्तवी किर्देन्त्थहाचा कोगाती भूबं-कलूनी। अनक् मधना नायु (संपिनी **ह** भूनावजी ॥ हः ॥ इ भून्यन भूमू মাচ পশু: পশুপতি মৃতি:। নির্মাল। **उद्रम• वङ्गि ज्ञाजा विमानिनी ॥** এলনেত্রক ব্বলী দ্বিশিরা বাম্প र्भतः। शाक्षां लाक्षी वाम काम-यखा महालिवः ॥ याजा निशाहतः পাযু বিশ্বতঃ স্থিতিশদ্কঃ। ছঃ॥ कः भारता दानद्रः भूमी (जागरा दिः জ্বা স্থিরা। ললদেবো জ্বা জেডা शाउको मुम्थी विजुः ॥ नायामती म्ब्रिः णाथा मूनु छ। कर्जुका धरा। मीर्थदाङ् कि इंश्ना नन्ती (उकाः সুরাধিপ:।। জবনোবেগিতো বামে। भानवाक: मराञ्चक:। ऋषाक्**र**ङ चित्रा (बगी हात्माना मनविज्ञनः ॥ कः ॥ त्या बद्धानी छह्। वज्रावायु जे छ । अर्ड विश्व कि । जिल्ला मारियो नारः भामी किञ्चा कल प्रिजिः॥ विज्ञारकतन्त्रा धनूर्वतः ककाना नाह-कः लकः। शीर्चवाङ् वत्ना क्रश भाकः निष्ठः मूठकवः ॥ मूम् (था रहे जा

ज्या वान् विकरे। अठम खनः। कवारुः-निन्या वामा अन्नुनीमश्रनईकः ॥ मक्षरामा छेरामक शायाचा वा-क्षनः बद्रः । वाः ॥ व्यकादा (वाधनी क्यि। कथली मथामा विषट। (की-मात्री नाग विद्धानी जवग्रजूबनव-त्रा दकः॥ क उनी ज्ञान क उनी मथर ज्ञान मुखर इंडि वा भाटे: ॥ नर्सिण চूर्तिञ वृष्तिः वर्गाञ्चा वर्षद्र-श्वनिः । धरेगंकशास्त्रे मुमूर्शे वित्रका हन्स्रतिश्रद्री॥ वृष्ति शादि निषः सर्ग ञ्चात्व नग इंडि दा नाठेः ॥ गायनः পুল্লখনা চ রাগাত্মা চ বরাক্ষিণী। कः॥ हे हेकातः क्लानी ह (जानवाः (थ्रुइत्री क्ष्तिः। मुज्जरम्ता विनना भृषी रिक्कवी वाक्नी नवः॥(मामवा ज्ञान (जारमण इंडि इंडिट भार्ठः ।। रका-क्कार्कान्युक बद्रा ভ्তि: পুनर्ख्य: 1 বৃহস্পতি ধনু শিত্রা পুমোদা বিমলা কটি:। রাজা পিরি মহাধনু মানিজা जुर्या मक्टा है: 11 है: म्रारा मञ्जः त्री वीडः भागिनी लाक् ली क्या। यन-জোনন্দনো জিন্তা সুমঞ্জ ঘ্ণক: সুধা ॥ বৰু ল: জওলো বহি রমৃত চন্দু। म ७वाः । मक्रकान्य छात्र ए (मत्र-(का) वृहम्थुनिः॥ এकशास्। विज्-जिल वनारे नर्व मिककः॥ व्याप्ता

निवनी विकु मंहिला गुमिनीः ननी । ये: ॥ 🗱 ॥ ए: ख्रां में निक्ता निक्तः क्रिनी (याणिनी जियः। कोमात्री শঙ্কর জ্ঞাশ জ্রিবকো নদকো ধুনি: ।। দ্রহো জটিলী ভীমা দ্বিজিস্থ: পৃথিবী সতী। কোরগিরি: ক্ষমা কা-श्चि नाजिः वाडी ह व्याहनः॥ करि-লী স্থানে জটিল ইতি কান্তি স্থানে শান্তি রিভি বা পাঠঃ।। ডঃ।। 🟶 ॥ ए। एका निर्वयः श्रः वी याख्य नामनाम-श्रद्धः। अर्फनाद्रीश्रद्ध (खाय भीश्रद्धी जिमिथी नवः॥ राख्डमा पनाप्यत ইভ্যত্র যজ্ঞেশে৷ খনদেশ্বর ইভ্যাপি शाठेः ॥ स्कलासाजूल स्वः नि किरएका विनायकः। शुरामा जित्व-द्वा अध्व निर्देश निर्देश धुनिः ॥ तुः হাস। হানে পুহাস ইতি বা পাঠঃ ॥ विरम्भः भानिनी पुक्र श्रादिनी ক্রোডপূছক:। এলাপুর पুগাত্ম। চ বিশাখা শ্রী র্মনো রতি:।৷ তত্ন স্থানে खुक्ड इंडि वा भार्ठः॥ हः॥ #॥ भा निर्लग ब्रिडि र्छान बस्नाः निक्री रनः। सरा णास्त्रा नदक्षिए निक न। यानिनी नियः॥ विमूथः कारे वी (मुद्धिः नमृष्क (वीधनी मजा। विलिखा यानुवी विशास मक्त्रामा-कूल मूथा। भाषवः महिनी वीद्रा

नादायगण निर्मयः। गृथ ज्ञात नथः ইতি বা পাঠ:।। ৭:।।#।। ত: প্তনা र्तिः मुक्तः मकी मिकि करी धुका । বামক্ষিক্ বামকট্টোচ কালিনী ম-ধ্যুদর্ণক:।। হরি স্থানে হবি: ইত্তি বা পাঠ: ৷৷ আষাটা ডণ্ড তমুক্ত কা-बिका शृष्ठशृह्कः। ब्रद्धकण न्याम-मुथी वाद्राही नकादा एकगा।। या-वाही ७७ जुन्न ज्ञान वावाड ঢান্ত ফুদুশ্চ ইতি রত্নকশ্চ স্থানে इन्कर्थ इंखि वा शाठे: II मूगाउ **२क** गूथा तुष्क बानुन्छ कि: उ शृहकः। शक्ता विश्वा सक्ह्य कानूद्राया ह (भोत्रकः ॥ वृष्त छात्न वृष्त ইতি (भो-ব্লক স্থানে সৈবিক ইতি বা পাঠ:।। स्यंडि भूनाका जाङि त्रन्य भरना-जुद्रा। जः॥ 🗱 ॥ थः हिदानी सहा-गुन्धि गुन्धिगुन्धि। ज्यानकः । निनी मित्रमिका मधी ভদুকালी मिला-हराः ॥ कृरका वृद्धि विकर्मा ह नकः नामाधिरा १मद्रः। वद्रमा (ज्ञागमः (करना वामजान् द्रापा १ननः ॥ क्ष्मा वृश्वि विंकर्प। ज्ञान क्ष्या वि विंकगा इंजि वा शाठे: ॥ (मामोक्र क्कविनी ಅशः नजहानु। विमात्रकः । वालो हेउ। हि शान वालान्ड विनी मूर्खश महम्मु मिवाकातो है डि

বর্ণ

वा भाठेः॥ थः ॥ 🗱॥ (मा २ मी मा থাতকি ধাতা দাতা দল কলত্ৰক।। प्रीन[•] क्वानक पानक डक्तियाहरनी थता ॥ माजाम्बा ज्ञात मानामन् है कि वा भार्यः ॥ भ्युमा (यागिनी म-म्राः मुख्या वाम्खन्नकः। काञ्रायनी শিবা দুর্গ। ল'বল নাত্রি কগুফী ॥ ल एन। इति म पन। क्छकी ज्ञान কণ্ট की ইতি বা পাঠ:।। স্বস্তিক: স্ব-টিলা কৃপ: কৃষ্ণ শেচানা কিতেনিৰু य:। धर्माञ्चामस्वन्त ज्ञा वङ् मृ क्रक्ता ।। वर्मक् व् इ। तम् वर्मकृ ८ वर् ङ्गान वर इंडि वा शार्टः ॥ इति मा পুর মত্রৌ চ দক্ষপাণি স্তিরেথক:। मः ॥ 🗱 ॥ (वा धनार्था कृति ञ्रापुः माभ्रत्जा (याणिनी श्रियः। नीतनाः শত্মিনী তোয়• নাগেশে। বিশ্বপাব-নী ॥ খনাৰ্থ স্থানে খনাখ্য ইতি বা भाठे: ।। विवश वद्रश हिसा निज যুণ্ম॰ প্রিযোনতিঃ। পীতবাসা ত্রি-वर्गा ह बाजा बर्च श्रवक्यः ॥ बत्रगा চিন্তা স্থানে ধরণী চিত্রা ইতি বা शाहेः ॥ मन्दर्भा (याह्या वद्धा चजुञ्खा धरः धरा। वानभानाकृत्व श्रृंति (बार्श मूत्र भूद ।। न्यानी ख्या भीर्घहड्डा ह श्रातामा श्रमकाः १ थः ॥ 🗱 ॥ (ना गड्झिनी क्रमा (नो द्र

वीक्षी विश्वशावनी । स्वष्ट निवन তা নেত্র• দন্তরো নারদো হস্তান: 11 বাৰুণী স্থানে বৰুণা ইতি বাপাঠ:!! উक्वं हाभी वित्र उन्ह वामनामाञ्चल মুখ: । বৈনভেষ স্কৃতি ব্স্তা ভরণি। বালি রাগম: ॥ বামনো জালিনী **नीर्छा निद्री इ: मुग** छ विंग ८ । ण-ক্ষাত্ম। দীর্ঘযোগা চ হত্তিনাপুর বে-চকৌ ৷৷ গিরিনাযক নীলৌ চ শিবে नामि मंशामिष्ठः। नः ॥ 🕸 ॥ 🕫 প্র পি্যতা তীক্ষা লোহিত: পঞ্চ-নোরমা। গুহাকর। নিবিং শেব: কালরাত্রি: সুবাহিতা ৷৷ তপনঃ পা-অনঃ পাভা পদ্মরেণু নিরঞ্জনঃ । সাবিত্রী পাতিনী পান বীর তাত্ত্বো ধুনুধর:।। পালন স্থানে পাবন ইতি ভৰু স্থানে ভন্ত ইতি বা পাঠ: ॥ मक्क भाषा (जनानी मुद्रीहिः भवनः শনি:। উদ্ভীশ॰ জঘনী স্বদ্যো প্লস॰ রেখাচ মোহক:।। জন্ত স্থানে কা-ম্ভা ইতি রেখা স্থানে রেবা ইতি বা পাঠ:।। মূল। দ্বি তীয় মিন্দু।ণী লো-কাকী মন আত্মনঃ। আত্মনঃ ছানে আত্মক ইভি বা পাঠ: ॥ भ: ॥ 🚓 ॥ कः नथी पूर्णनी धुमा वामनात्था जनापनः। जगा भाषः मिथा हो ही क्टकाद्रः माथिनी लियः ॥ छेमा

विश्वनः काल अद्भिनी भिर भावत्को া পুল্যাণ্নি না লগাদে৷ ২ক্লর: পশু शिक्तः भूभी ॥ कूटकाद्मा यानिनी ব্যক্তা পাবনো মোহবর্জন:। নিয়ু-व्यवागङ्कातः भ्यारमा ग्रामनीः कः य॰।। ব্যক্তা স্থানে ঝঞ্বা ইতি পু-याग झात भुयाग इंडि वा भाठे: ॥ कः॥ शा (वा वनी ज्यादा मार्का घ-র্যরীলোচন প্রিঃ। পুচেতাঃ কলসঃ शकी इनगणः कशिष्यं ने।। शृष्ठतः শো ভযা মাতৃ: শিথিবাহো যুগ-क्रद्रः। मृथिविनम् वंनी घरो। याष्त्रा जिलाहन श्रियः ॥ मूथविनमु इ। त मुथविन्तु बिजि वा भाठेः।। क्लिनि ত পিতা ভ্নি সুপনিন্দু বলিপুিয়: ৷ সুরভি মু খবিঞ্চ সংহারে৷ বস্ধা-বিশ:॥ সুপনিন্দু স্থানে সুগদ্ধিকে **डि दा भाठे: ॥ यशोभव्रक्ष भि**ष्ठा ह भारका गगन भुछ। भूबायाज मध्रालाको भनिः बञ्ज ज्जीरको ॥ ব:।:🏶।। ভ: ক্লিয়া ভূমরো ভীমো বি-শ্বমূর্ত্তি নিশাতব । দ্বিরণ্ডো ভ্রবণা ন্ব॰ যজ্ঞস্তুসঃ বাচক: ।। নিশা-ভব স্থাৰে নিশাভয় ইতি বা পাঠ: নক্ষত্র ভুমণা দীপ্তি বঁথো ভূমিঃ পণো নভঃ। নাভি ভবু॰ মহাবাছ विचमूर्खि विकालकः ॥ वयः आतन ভয ইতি বিতাওক স্থানে বিমুৰ্ভ্রম ইতি বা পাঠ: ॥ পুাণাত্মা তাপিনী বজা বিশ্বৰূপী চ চন্দ্ৰিকা। ভীনসে-नः मुवारमनः मृत्था मागानुदः इदः ॥ বজু স্থানে কুনু ইতি সুথ স্থানে मुथ इंडि वा भाठेः॥ ভः ।। #।। **यः** काली (क्रू निजः काला ग्रहाकाः लामशाङ्कः। रेक्नाक्षा वन्धा हन्त्री व्रविः शुक्षवत्राज्ञकः ॥ वस्र्या ङ्रात वस्तरा हेडि वा भाः । काल छर्पा क्या रम्था विचना मीधम छकः। कठेबक जुनामान नक्षीमारजागुव-क्षत्वे ॥ भीक्ष इत्यान मीलु इंडि वा পাঠ:।। বিষ পাবে। মহাবীর: শ मिन्डा बरनश्वः। नुमतः नियम् क्तुः महात्वा वश्चिमखनः॥ माउ-क मालिनी विन्तुः भूववा छ রথো वि-য়ং ৷ রথ স্থানে মথ ইতি বা পাঠ: ।। रः ॥ #॥ (गा वानी वसूषा वासू र्वि-কৃতি: পুক্ষোভন:। যুগান্ত: স্বসন: में खा धू मा हि: भागित्मवक:॥ युगाः ম্ভ স্থানে যুগাভ ইতি বা পাঠ:॥ मङ्ग। जुत्मा कृषी लाला वायुत्वशी य-अक्षेत्री। महर्षनः क्रमा वात्ना क्र-য॰ কপিল। পুভা।। আগ্রেয়ে ব্যাপ-কা স্ত্যাগো হোমো যান পুমা সুখ । हछः माबसदी ध्र महामूखा मूम्-

খেশ্বরী।। পুষা স্থানে পুভাইতি বা পাঠ: ।। তুগাত্মা মলবো মাতা হ जिनी ভृष्टिनायकः। **उन्नः (भार**-का मीता धनिष्ठानक्रविमनी ॥ प গাত্মা স্থানে বিগাত্মা ইতি তেনম স্থানে যেমন ইতি ৰা পাঠ: 🛭 মেঠ: সোন: পজিনানা পাপহা পাণসং-क्छकः। (४४ ज्ञान (मर्ड इंडि वा भाठे:।।यः।।क्षा (द्रा द्रकः काविनी (तकः भावक खुान्नरमा म उ: । भुका मा मर्माना मीला রতক্ষা পর वनी ॥ खाइन ज्ञात खडन देखि রতকৃষা স্থানে রক্তকৃষ্ণ ইতি বা भार्ठः ॥ जुङ्गाङ्गामा मृष्ठिः मूर्य्यः। খাত্রক্ত: পুকাশক:। ব্যাপকো রে-वडी नामः अक्राःगा विश्वि अखनः ।। দাস স্থানে দান মিতি জ্ঞাণ স্থানে দক্ষা**•শ** ইতি বা পাঠ:॥ উ गु.तथा ज्वराखा (वरकर) भवा भू-इ। १ कृष्ठिः मृगत्वा दुक्षणदणः গায়কো ধন।।। বেদকগুপা ল। স্থানে বেদকশ্চপলা ইতি বা পাঠ: ৷৷ 🗐 कर्र उमा ऋरयः मुखी विभुद्रमून्द्रशी । अविन्तु (यानिका जाना द्वीरेनाना বিশ্বতোমুখী। এশৈল স্থানে এ (भाग इंडि वा भाठे: ॥ त्रः ॥ 🕸 ॥ व कन्द्रः भूछना भृथी माधवः मकवा-

हकः। वनान्यः शिनाकीत्मा वर्गाने (का मा नम छकः ॥ मायव हान মাধবী ইভি বা পাঠ:॥ খন্নী নাদো म्डं (मवी नवगः वाक्गी भिंड: 1 **लि**था दानी किंदा माठा जामिनी : कामिनी शिया॥ मृज ज्ञात मृज মিতি লবণ ছানে মরণমিতি বা भाठे: ॥ जानिनी (विभिनी नामः भुमुद्राः भावता रुतिः। विश्वाञ्च माञ्जो वली (हाउ) (सक् र्गिवि: कला त्रमः ॥ यख ज्ञान मनु इंडि कना ञ्चात क्या इंडि वा भाठे:॥ नः॥ 🕸॥ वा वाला वाक्नी मुन्ना वक्ला स-प्रम फ़कः। थहीला क्विनी वहः कलमधुनि वाहकः॥ वह ज्ञान ब्रङ इंडि कलमधुनि ज्ञान कलमः द्रित ইতি বা পাঠ:।। উৎকারীশস্ত না বীতো বজা ক্মিক্ সাগর: শুচি:! विशाकुः मक्दाः भुष्टि। विष्माया य-मनापन ।। वः ॥ ।। भः नव उक्त का-মৰ্পী কামৰূপে। মহামতি:। সৌ थानाना बनारताञ्च बिक्छी वृष-কেতন: ৷৷ বৃষয়: শ্যন• শাস্ত৷ সুভগা विद्भविषिनी। मृजुर (भरवा महान-च्यी मंहिन्तुः वनकोनिनी ॥ वाङ् र्रुशा विषष्ठकुः ऋपनकाञ्चनाः थवः । वात्नाकः मुख्यीकाचा काश्वः

কল্যাণ বাচক:।। হ'স ভারে হি'-ना इंडि वां भाठेः॥ मंः ॥ 🛊 ॥ यः খেৰে৷ বাস্দেৰক পীতা পুক্ৰা বি-नायकः। नक्रमधी वानव एः (नुर्का गर्डिदियाहनः॥ भीठा इत्त भीटा ইতি পুজা হাবে শুকা ইতি বা भाठेः ॥ नत्यान्द्रा यत्योद्धभः का-मधुक् कामध्यकः। मूबी कथा वृत्वा नज्ञा भक्षक्राः भियः । काः মধ্নক স্থানে কালধ্নক ইতি বা भाठेः॥ भ्र्याञा कठेवः कारवा मञा विका विनातिनी। कनकरकी मध्य ভিন্না বুদ্ধাত্ম। মলপু: भिवः।। यः ॥ शा (मा इ॰मः मूगना विकृ छ यीन म्हन्तुन फुक:। बगबी ब म किना-মা মোহ॰ বেশবতী ভ্ৰু:।। সুবশা স্থানে সুজন ইভি মোহ স্থানে সো হ॰ ইতি বা পাঠ:।। পুকৃতি রীশ্বরঃ শুকা পুভা খেতা সলোজ্ঞ্য:। দ-क्र भारत म् उ॰ वाकी भव्रभाका भः ह्या २ क्याः ॥ म्या । व्यापा गीः कनकरथा व्रकान त्री। भागाम्। क भुद्राप्तिवी विश्वीः (भारत) व्हित्रपुर পুঃ॥ দর্গোত্তারিণি সন্মোহাজীবো मृर्जिन्ताइतः। पूर्णाङादिनि शान मूर्गा डाविनी इंडि मत्याहा ८ झारन সমোহ। ইতি মনোহর স্থানে ম-

नायव इं**डि** वा भाठेः ॥ **मः॥ #॥** হ: শিবোগগন হ'লো নাগলোকো रिवकाপ**िः। नञ्जीत्मा क**गर-প্রাণ: প্রাণেশ: কপিলা মল:।। মল স্থানে মত ইতি বা পাঠ:।। পরমা-ज्याजाका जीवा गवाक: भासिता **২স্ব :। মৃ**গো ভগে কণা স্থাণু: জুট कृशविद्रावशः ॥ यवाक इ। त वद्राक इंडि २२ व शान २२ व इंडि कुंटे-क्পविद्रावन ज्ञात क्रिका भदिवा-রণ ইতি বা পাঠ: ৷৷ লক্ষ্মী মবিহরঃ म यः भागमक्दि वीवार्षेत्रः। यत्वाभ वाद्रगः म्ली रिष्ठनाः भामभूद्रगः ॥ নবিহর স্থানে হরিহর ইতি স্বকো-প স্থানে সকোপ ইতি বা পাঠ: ॥ মহালক্ষ্মী: পর নাদে৷ মেঘনাদেঃ रुति खंडः। विननु मूर्ग। लिया (मवी भवनात्मध्यः भूगान्॥ मक्कना-मः जनामञ्जः मात्याठेः (जागम-अनः।। इः।। #।। नः मृथी विमनः মেয়ে। হনন্তো হব্যবহা সিতা। ব্যা-পিনী শিবদা কেতৃ র্জগৎ সারতর্ रुठे:।। (द्री मृंडानी ह (वनार्थ: मा-(त्रा नात्रायणः चयण कठेरता नक्त्वः भीजा निर्दर्भा २ नक्साविनी ॥ नः।। #।। कः (কাপ স্তবুক: কালে। ककः मञ्चकः भवः। नृतिः हा दिः

দুঙো নাযা নহাতেলা যুগান্তক:।। । বর্ণক্লিকা জ্ঞী নস্যাধার:।। যথা खुषुक झारन खुघ्क है कि कक्ष झारन ব্যক্ষিতি পর স্থানে প্য ইতি বা পাঠ: ॥ পরাত্মা ক্রো**ধ স**ংহা রৌ বলান্ডে' নেক্বাচক:। সর্বাঙ্ক: সাগর: কাম: সংযোগান্ত্য ব্রিপুর-कः ॥ वनाउ ज्ञान ननाउ है छि সর্বাঙ্গ ভাবে সর্বাগ ইতি বা পাঠ: ৷৷ ক্ষেত্ৰপালো মহাকো-ভোমাত্ কান্তানলকণ:। মূথ ক-ব্যবহানন্তা কালজিন্তা গণেশ্ব:॥ हाया भू धन्ह मन्यात्वा मनयः 🕮 र्वनार्हेकः। कः॥ 🛊 ॥ इंडि नन्दनः ভটाচার্য্য বির্চিত্ত বর্ণাভিধান नमाथः॥ বর্ণক॰ ভ্লী হরিতাল। ইতি রত্ত

भावा।। गाजानुत्वभनरगग्रः निः क्टे घृष्टे वा म्गिसिनुवाः । इन्तानदः ॥ हन्द्रनः। इंडि नद्रव्यावनी ॥ वर्गाः भुः क्ली विरत्नभनः॥ हम्सनः । इंडि (बिनिनी।। वर्गकः भू खी शिक्षु व श्रि उान काह नीनोकारिः। ইত্যনরভরতৌ বর্ণকঃ পু॰ চারণ:।ইতি মেদিনী।। मखन । इंडि मदत्वातनी ॥ পু॰ জবেরপ্র:। ইতি ত্রিকাপ্তশেষ:॥

। यमीथानी यमियणि (यंनाक्षु दर्गः কূপিকা। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।। বৰ্ণসারকঃ ত্রি চিত্রকার:। ইতি नद्याना ॥ वर्णकाक्षः भुः वाक्षाः। इति वि का ७: णवः ॥ वर्गाकाष्ठः वि बवनारभरकाखगवर्गः। পারিভাবিক হীনবর্ণকর্ত্ক পা-त्रि अधिक वर्षकाष्ट्रकन्याविवाङ्गी-(बर्ता यथा। भीन कर्कं हे वृष्टिक विलाः मि रु जुन। धनुः कविय উক্তঃ। সম্ভ নরন্বয় মেষ বিশ: স্য यां हत वृत जी कि चिंठा स्वत्र जा जिः ।। বর্ণজ্যেষ্ঠা চ যা নারী বর্ণহীন - -----यः भूगान् । उत्या विवादः मृजुः न्। यथानामाज नः नयः ॥ **कें डि ब्राडियल्ड** वर्गकारेन• ॥ বর্ণত্রি: জ্রা লেখনী। ইভি শদ্ इड़ावनी ॥ বৰ্ণত্লিকা জ্ৰী লেখনী। ইতি श्वावनी।। বৰ্ণভূলী জী লেখনী৷ ইতি ত্ৰিকা-अःगवः॥ বৰ্ণ লী কালী কান ইতি জটা-भ्रतः। वर्गमा छति जि ॥ वर्गमाबी जी रुजिमा। ইতি রাজ-

निर्घणेः ॥ वर्गराउद्भिं वि ॥ वर्गमृजः भू विभिः। उर्भर्गागः । (वथ: २ वाहिकशादक: ० विख মুখ: ৪। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥ : दर्भयः भुः क्ली तुम्क्रम क्विय दिन्। भूषानाः कर्वताः कर्म। छत्रया। यजनः याजनः मानः वाकागमः भू जिश्रहः। व्यवताननः गांवायनः वर्षे-कर्यानि हिक्कालगाः॥ मान मध्र-यन वरळा वयः क जिगरेननारयाः । माला युक्त क जियम। क्षि विना । স্য শস্যতে ৷৷ শুশুৰৈব দিলাতী नाः मृषानाः वर्गमाधनः। काक कर्म उथाजीयः भाकराख्या १ भि-थर्ण ७:।। ऋगा रशा परा पान ग-लां उराग वर ह। बाब्हर চানস্থা চ ভীর্থানুসরণ তথা ॥ সত্যুণ সম্ভোব আন্তিক্যুণ শুদ্ধা চে-निषुयनिगुरः। (पवजा छ। हनः भूका ব্ৰাহ্মণানা বিশেষত:।। অহি সা श्चियवाहित्व मरेशन्ना मकक्ष्मा। সমাসিক মিম প্ৰথ চাত্ৰণে **९**वृवीग्रनः ॥ शृंजाशञ्जः वान ণানা স্ত স্থান ক্রিগাবভাগ। इनि रेमनुः कवियानाः मःगुन्न-श्वनवाधिनाः ॥ देवनाननाः मारू उः शानः वयम मन्बर्डाः। गाक्षरः **শূদুজাতীনা॰ পরিচারে ভু বর্সভা**• ॥ इंडि कोर्स्य २ व्यक्तायः ॥ 🚓 ॥ অপিচ। মার্কণ্ডেয উবাচ। হারীত स्रानुवाहाथ रेजद्मव॰ हामिरजा मु-निः। ण्युष्ठ मूनयः मार्व धर्मान् य-ক্ষ্যামি শাখতান্।। বৰ্ণানা মাশু-মাণাঞ্ধ বোগশান্তঞ্ সভ্যাঃ। य-জ্জাত্বা মুনযো নিভ্যু মুচ্যুতে জ-यवक्रनार ॥ वाक्रमाः वाक्रारिनव उट्नामा वाक्षाः म्डः। उम् धर्मः भुवक्रामि छः शागाः (मन मिव চ।। কৃষ্ণসারো মৃপো যত্র স্বভাবা-खु शुवर्डाठ । जियन (माम वजन ধর্মণ সক্তে ব্রাহ্মণোভন: ॥ অ-थ्राभन काथ्यन यजन याजन ख्या। मानः भुजिगुरिकत कर्ण वहे-ক মিহোচ্যতে ॥ অধ্যাপনঞ্ ত্রি-বিশং ধর্মার্থণ চাত্ম কারণণ । শূল্যা কারণক্ষেতি ত্রিবিধণ পরি গীর্ভিডণ।। निया मन्। उरमा वानि मृन्। एउ यब माग्रव। जब विम्या न माठव्या नुक्-যেণ হিতৈৰিণা।। যোগ্যানধ্যাপয়ে-हिरान् यञ्जानिक ह याज्ञय । বিদিতান পুতিগৃহানিছেদগৃহধর্ম-পুসিদ্ধযে।। বেদ গেবাভ্যসেলিভ্যু भूको (मर**भ ज**ना**रिज:।** यहान्यञ्ज• যথাশক্যা দদ্যাদ্বিভানুসারত:।।

निजाः निमिक्तिकः धर्मः कर्म मर्गाः श्यक्ताः। अक्ष्म्स्य विषय यथान्।।-য মতন্দুত:।। সায় প্রাত ৰূপাসী ত বিধিনাগ্রিণ ছিজোভন:। কৃত্রা-नः शुक्रही उरियाहितः हित्न हित्न।। অতিথিঞ্চাগত ভক্ত্যা প্ৰযেছকি-छ। गृशी। अन्यानभ्यागजान् विशा-न् भूकत्यमविद्याथञः ॥ समात्रनित्रः ভো নিভ্যুণ পরদার বিবজ্জিত:। भज्जानी बिज्ञाकायः स्थर्मनित्र-(ठा ভবে ॥ व्यक्सिन ह मःशास्त्र भुनार रेनव द्वाहरय । भिया ह-छा॰ वरम्बाह॰ भद्रत्वाकावि**रत्राधि**-नी ।। এव धर्मः नमुम्ति है। द्राञ्चनन नभाम जः । धर्मात्मवस्य यः अर्यार স যাতি বুন্ধণঃ পদং॥ #।। হারীত উवाह। कवामीनाः भुवक्रामि यथा वनन्भूवणः । (यन (यन भूवर्ज्जः विधिना कृ वियान यः ॥ त्राका ह क् वियरेक्टर भुका धर्म्यन भानत्य । क्र्यज्ञानधायनः जनात्र युगयुष्टा य-थाविधि॥ मर्गामान विजारगुर्डा धर्मावृद्धि ममन्त्रिः। (पर व्याक्षण छः ক্তন্ত পিতৃকার্য্যপর তথা ॥ ধর্মেণ रिव क्याकाङ्की अवर्यामा विवर्जायर। উভ্ৰমাণ পতি মাপ্নোতি ক্ষ্ত্ৰিযো হেব মাচরন্॥ #॥ গোরক্ষণ কৃষি

वानिकार अंग्रीदिल्ला यथाविधि। मान थया यथा मक्ता विक्रमुम् ষণ তথা।। লোভ দস্ত বিনিমূক্তিঃ সভ্যবাগনস্থক: । খদারনিরভো माष्ठः भवनाविविद्धितः ॥ धरेन विश्वान् समञ्जूष्ट यञ्जकात्म प्रया-िछ: । **अनु**म बः स्वार्याष् वार्ल € (म्ह्नाडनार ॥ यद्धाक्ष्यन मा-নানি অর্থ্যান্নিত্য মতন্দ্রিত:। পিতৃ-कार्याक उरकाल नात्रिम काईन उथा।। এउदिमागा कर्याकः स्थ-र्य मनुजिष्ठ इः। अञ्हारमवानान ख मूकः न्यामाव नः नयः ॥ ॥ वर्ग-बरमा मृत्या कर्गाट मृतः भूरकः ७:। मानवर वाक्रगानाञ्च विरमयन नमान्द्रद्र ॥ व्याहितः भूमाता मा क्षि वृक्षार्थ माम् (रटा भाक যজ্ঞ বিধানেন যজেদেবানত নিদুতঃ ॥ मृद्रागाः मानिकः कार्यः वननः न्याय वर्खिनाः । शाद्रगः कीर्ववसम् विश्राहिश्रेखाकन । चनारत्रयु রতিশৈব পরদার বিবচ্ছিত:॥ পু-রাণশ্রণ বিপায়ারসি হস্য প্র-नः। उथा विभुननकात खणा मजः **दित्न दित्न ॥ अञ्चार अञ्चादगः देव्य** त्राग (षव विवर्क्जन । ইत्य कर्ब ত্তথা শ্দুে। মনোবাক্ কাষ্কর্মভিঃ।।

ञ्चान रेमन्त्र नवाल्याजि ठाळलालः পুপুণ্যকৃৎ। ইতি নার্যবিংহে ৫০। ०८८ व्यवपारयो ॥ 🗱 ॥ व्यनप्रहा सनाः লসোবাচ দোন নধ্যয়ন যড়েঃ। ্রুক্ষণস্য জিধ্বেদিতঃ। ধর্মো। নান্য **म्हजूर्थां छ ४**म् छम्। भर विना। বাজনাধ্যয়নে হক্ত স্তথা পুত্ৰ পুতি-गुरुः। এड९ ममाक् ममाथा।उ॰ विउर हामा जीविका॥ मान स्था-यन यद्धः क्वविषम्याभाष्य विष्।। ধর্ম: পোক্তঃ ক্ষিতে ক্লফা শস্তাজী-वुक्त की विका ॥ मान सुध्यन यर्जी रिक्पामाणि जिरेषय मः। वाशिकाः शामुभावाध क्विरेकवामा जीवि का।। मानः यद्ञा १थ भूतुंवा वि-জাতীনা জিধা ন্যা। ব্যাখ্যাতঃ শুদুখর্মো হলি জীবিকা কাক্কর্মজা য় তদ্বদ্ধি জাতিশুশুযা বোৰণ ক্ৰয दिकरेगः। दर्गधर्मा खुरम (भाकाः শুংতা মাশুনা জ্বয় ॥ ইতি মার্ক-७ १ भू वात् । यहा व्यानु नामना चा यः ॥ 🛊 ॥ व्यभद्रकः। द्वाक्रण द्वा-যোনিছ। যে স্ক্রমণ্যবস্থিতা:। তে अगुलभजीत्वयः वर्कर्माणि यथाकः भः ॥ ज्ञानान मन्त्रयनः यक्तनः या-ह्मनः उथा। मानः नुजिनुह रेक्टन वर्षे हर्यागुष्कमनः ॥ स्त्राष्ठ कर्यगा-

মস্য ত্রীণি কর্মাণি জীবিকা। যাজ-নাধ্যাপনে চৈব বিশুদ্ধান্ত পুতিগুহুঃ । ত্রয়ে ধর্মা নিবন্তন্তে ব্রাহ্মণাৎ ক্ষ-ত্রিয়া পুতি। অধ্যাপনং যাজনঞ্চ তৃ-ভীবশ্চ পুতিগুছ:।। বৈশ্য পুতি ত रेथरेवरङ निवर्त्वद्रिप्तिङ श्रिक्टिः। न তৌ পুতি হি তান ধর্মান্ মনুরাহ পুরাপতি: ॥ শরাস্তভূত ক্রস্য বণিক্পশু কৃষি বিশঃ। আজীবনার্থণ थर्यञ्च नान भवायनः यक्तः ॥ तनाः, ভ্যাসে৷ বাহ্মণস্য ক্ষতিয়স্য চ রক্ষ-१९। वार्डा करेग्रंव विनात्रत्रा विनिष्ठा-नि बक्यम् ॥ অজीव छ यत्था कन वाक्राः (सन करागा। बीदि का जिस ধর্মেণ স হাস্য প্ত্যুনন্তরঃ ॥ উভা-ভ্যা মপ্যদীব স্তু কথ স্যাদিতি চে-ज्यवि। कृषि भावक नाञ्चाय की व-रिषमात्रा जीविकाः ॥ विमातृखानि জীব'স্ত ব্ৰাহ্মণঃ ক্ষাত্ৰিযোপি বা। क्रिना भाषा भवाषीना कृषि य-ত্বেন বজংহে।। কৃষিণ সাধিতি মন্য-ত্তে স। বৃত্তি: সদ্বিগহিতা। ভূমি• ভূমিশ্যা কৈচব হস্তি কান্ত মধ্যো-मूच ।। इन छ वृद्धिवकना । छा काउ। धर्म रिनशुनः। विदेशना मुक् তোদ্ধার বিক্রেয় বিত্তবর্জন।। স-ৰ্যানুসানপোহেত কৃতামক তিলৈঃ अरु । जामास्मा नदगरेका भागायाः। বেচ নান্ধাঃ ।। সহাঞ্ভাভাৱৰ রক্ত• শাণকৌমাবিকান চা অপি চেৎ भु। तत्रकानि कवा ग्राम उर्थोयथीः ৷ অপ: শত্ৰ বিষ মা স সোম नका क जवणः। की त स्को पू कि घुड रेडन मध ७५ जनान ॥ **जातिपाः क भग्न** गर्वान् परिष्टे १ क दयाः नि ह। यस्यः नी विक वाकाकः जर्दाः रेम्हकन्गकाः खथा ॥ कामगूर-नामः क्षाञ्च स्यस्य कृषीवनः। विकाशी उ जिलान् मुखान् धर्मार्थ মচিরস্ভিন্॥ ভোজনাভ্যঞ্জা-मानाव्यमनुर अकाउ जिला। क् মিভূত: শ্বিষ্ঠায়া পিত্তি: সহ মজ্জতি।। সদ্যঃ পত্তি মাংলন नाक्या नवरान ह। जारहर न्मी-ভৰতি ব্ৰহ্মণঃ ক্ষীর্বিক্রয়াৎ ॥ ইতরেষান্ত পণ্যানা বিক্রয়াদিহ কামত: । বুল্কোণ: সপ্তরাত্তেণ বৈশ্য ভাব॰ निग्रह् छ।। द्रमा द्रोम निमा-**ए**द्या नत्त्वर व्यवगः ब्रोजः। कृजाहकाः কৃত্তন্ত্রন তিল। ধান্যেন তৎ সমা: ॥ कीर्वरम्खन ब्राह्मनाः मर्द्यामान्यः व्याप्त क्यायमी वृद्धि मुख्य মন্যেত কহিচিৎ।। যে। লোভাদধ-**मा काछा की तमुर्क्डकर्या छि:।**

ত রাছা নির্দাক কুরা ফিলু মেন भुवानसर्थ ॥ वदः संराजी विकास न भादकाः स्मितिकः। भादस्यान जी-বন্হি সদ্যঃ পত্তি জাতিজঃ চাবৈ-(मा। १कीयन् अवस्थित मृष्युक्तालि वर्खरम् । समान्यसभाग्रामि निव-র্ভেড চ শক্তিমান ।। আশকু বংশচ भानावा॰ भूं हु: कडुं । विक्रवाना । शूध দারাত্যব পুথের জীবেত কারু ক-र्यां डि: ॥ देकर्या डि: शुरु ब्रिटि: शु-শুষ্যতে ছিজাত্যঃ। তানি কাক্কক-र्यानि मिल्लानि विविधानि ह। विनाउ-বৃত্তি মনাভিখন বাহ্মণ বেপথি ছি-छ:। অবৃত্তিক্ষিত: मीम्बिम् धर्मः সনাচরেৎ ॥ সর্ব জ্ঞাতিগৃত্বীকা-ष्ट्राञ्चन खुनयद्भ डः। भविक मुर्वा भी-ত্যেত্ৰ ধৰ্মতো নোপপদ্যতে ॥ নাধ্যাপনাঝালনালা গহিতা লা-পুতিগুছাৎ। দোষো ভবতি বি-भुःगा बुननाषु नमा हि उ॥ जी-বিভাত্যয়মাপলে৷ যোলমন্তি যত ন্ততঃ। আকাশ নিব পছেন ন স भारभन विभारत। यही गर्डः मुख् इस्त गुभामभंत्र जुक्ति छः। न চालि-প্যত পাপেন জুৎপুতীকার মাচরন্ ।। खनाः म निह्मात्क। २ खुः श्यांश्या विष्ठक्षाः। भाषामाः भवित्रकार्थः

মালেরে। ন লিপ্তরান্য ভরছাজ: क्रमार्ल्स म् भाया विकल्प वरम। व ব্যা গাঃ পুতিজগাহ কুবো সংগ্রানহা-তপা: ৭ ক্ষার্ড শ্চার মভাগাদ্বি-শ্বানিতঃ শ্বজাননী । চণ্ড লহ্ত। मानाय वर्णावयं विवक्ताः॥ अ्बिन् राव्याजनाषा उरेथवायाप्रभनानि। লুভিগুহঃ পুভ্যবরঃ পুেষ্ঠ্য বিপুস্য পহিতঃ।। যাজনাধ্যাপনে নিত্যু কি থেতে স ফ্ ভাত্মশা । পুতিপুত্ত ক্রি राष्ट्र मृहास्भारकार स्माः क्रम (हा-े बरेशक्तरमा याचनायग्रभरेनः कृ ত। পুভিগুহ্নিনিত্ত ভ্যাগেন ভ शतमत्र ॥ सिरवाक्ष्मभगममी छ दि পুো জীবন্যত শুভ: ॥ প্ভিলুছাছি नः (न्। उउ। भुकः भुनगाउ।। भीमिकः स्था विह्नि धन वा शृ थिवीभिज्ञः। याष्ट्राः न्याटः द्वाञ्हेक वि रेनु त्रिष्टिम खाग मई छ।। ज कृ उक्ष कृ उ। ८ (भृ जाद्म) ब्रजाविक भित ह। हित्रगुः थाना ममक न्रं भूबं मारायवर्।। मश्च विखागमा ध न्या। काषा ना जः करवा कयः । शुर्याः গ: কম্যোগ চ সংপ্রিগৃহ এব চ।। ৰিদ্যা শিল্প ভৃতিঃ সেবা গোরফণ বিপণিঃ কৃষিঃ। ধৃতি ভৈক্ষণ সদী स्यः स्म कीय- (क्षयः ॥ वाकानः

ক্ষজিয়ে বাপি বৃদ্ধি নৈব পুযোজ-(यट। काम छ थन वनार्थ मन्त्राट भाशीयस्य २ जिलाः॥ ठउथ मारः मार्गाणि कदिया जाग मालि । পুরারক্ষন্ পর শক্যা কিল্বিয়াৎ পু जिग्ठाउ ॥ स्वत्या दिख्य सन्। নাহবে দাবে পরাত্মথা: 1 শতেব रिवनाग्रम् कि इ। १००, नाक्षत्रत्यविनः ॥ वात्र २३ मः विकाः भृतः विः सः कार्वाभगावद्र । कत्याभा । द्रानः मृ माः काद्रयः **भि**ञ्चिन ख्या ॥ शृष्ट् वृद्धि माताद्भग् कव माहादशम्य नि । ধনিক বাল্যপারাষ্ট্রশ্যু জ্যো-जिजीविरम् ॥ इवीर्थ गुल्यार्थस्। বিশানারাধ্যেরু **সং।** জাত্যাক্র শহস্য সাহ্স্য কৃতক্ত্যতা ॥ विनुश्मिदेवव मृष्या विभिष्ठे कर्य कीर्नुष्ठ । यम्राजा १ना विश्वकार्ड ভন্তবভাষ্য নিম্নলং ৷৷ প্ৰলুগ ভষ্য टि वृंखिः यत्रहुनान्य**शा**हे**डः। म**् किकार्यका मानाक विज्ञानाक भ त्रगृह्रा উहिष्ट गन माञ्चा ही-र्गानि वजनानि ह। श्रुवाकरिक्टव था-न्याना॰ जीर्ला टेम्हव श्राह्नहाः ॥ न मारम् भाउकः किविष्ट न ए न कार्य गरंडि। नामग्राधिकात्वा धःगंछि न थया ८ शुक्तिमधन ॥ धार्मञ्जव छ

ধ্যজা: সভা বৃত্তি মনুধিভাঃ। मखवर्कान मूष्रां श्रिणाणाः श्रीश् दिख है।। यथा उथा हि मबु छ मा-ভিষ্ঠত্যনসূহকঃ। তথা তথেনকা মুঞ্চ লোক প্রাপ্নোত্যনিন্দিত:॥ माजिनानि हि मृत्रुग न कार्या। थनमक्यः। मृत्यु हि धन मामान्। বান্ধণানেৰ বাধতে।। এতে চত্ণা। বৰ্ণানা মাপদ্ধৰ্মা: পুকীৰ্ত্তিতা: । যান্ সম্পূর্তিষ্টটো বুজন্তি পর মাণ গভি॰॥ এব ধর্মবিধি: ক্ৎ স শ্চাতুর্বর্ণ্যস্য কীত্তিত: । অত:পর• পुरक्तामि भागिष्ठ विविधः मुजः ।। ইতি মানবে ধর্মশান্তে ভ্ওপো कायाः मः हिजायाः मन्या ११।। यः।। अ। अन्। वर्गमाम मुक्टेवा ।। বৰ্ণন• ली **खदन• ॥ विखन्न**ग• ॥ मुक्रानिवर्गरयाङ्गः ॥ मीलनः। इंडि वर्गधाटा जीव १न६ भुजायन নিল্লম•।।

বর্ণনা জ্রী গুণকথন । তৎপর্য্যায়: । ইড়া ২ স্তবঃ ১ স্তোক্ত ৪ স্ত ক্তি: ৫ নুক্তি: ৬ স্মাধা ৭ পুশাসা ৮ অর্থ-বাদ: ১ ৷ ইতি হেনচন্দু: ॥

বর্ণনীয় তি বর্ণ্য বর্ণিতব্য । ইতি বর্ণধাতোঃ কর্মণি অনীয় পুত্যযেন নিষ্কু মণাঞ্চাবর্ণ্যানিপদার্থানি যথা । यथ वर्गानि कथार जानि यानि कवी थरेतः। नहाकाषा शुङ्ख्यु शु-वस्त्रयु ववित्तरत ।। त्राका त्राक्तव्यु श्रुद्धास्टि स्नात्रामाञ्चाः रमनाधि-शाः (एण गाम शृती मद्धा स्व त्रामाण्ड्रवर्गाम्। नद्धा स्व त्रा शुवार मृगवास्य छिद्धि स्व स् स्या वीत्राहा वित्र हः स्वयत मृत्रा श्रुष्ट्राणा त्रवर्गा हे कि कि विक ल्ला ल जावार । खबरक व स्मृत्र ।। वर्गशावर क्री विक्रवात्रमानी लागि

পোত্রণ ক্লী চিত্রকারস্থনীল্যাদি রাগস্যাধার:। যথা। মল্লিফা বর্ণ পাত্রণ স্থাৎ ভূলিকা লেথ্যক্রি-কা। ইতি শব্দনালা।।

বর্ণপুল্লকঃ পূ॰ রাজতক্ণীপুল্ল; বৃক্ষ:।ইতি রাজনিঘট:॥ বর্ণপুল্লী জী উষ্ট্রকাণ্ডীপুল্লবৃক্ষ:।

বিশ্বসাদ্ধ জন্ম জ্বুকা জালুল কুকার ইতিরাজনির্ঘট: ॥ বর্ণপ্রসাদ্ধ জী জাজক । ইতি বাজ-

दर्भभुगामनः क्ली अख्य। इंडि द्राज-निर्यण्डः॥

বর্ণনাত। স্ত্রী লেখনী। ইতি হারা-বলী।।

বর্ণমাতৃকা জী সরস্থতী। ইতি শব্দরত্বাবলী॥

বৰ্ণমালা জ্ৰী জাতিমালা।। অক্ষর-শূেণী। তত্ৰ সংক্ষতবৰ্ণাঃ ৫০ জপ-মালাবাংও : বিশ্বজীয়বৰ্ণাঃ২৬।

कत्रामीयाः २०। हित्क वर्षाट इङ्गीयाः २२। जात्रवीयाः २৮। भात्रभीयाः ०७। ज्वस्तीयाः ००। कणीयाः ४)। शिक् वर्षाट इंयु-नानीवाः २८। नार्तिन्तमीयाः २२ । उह् वर्था८ उननाकी माः २७। न्त्रान्रमीयाः २१। इर्हिल्रमी-याः २•। जाजाबीयाः २०२। <u>वृ</u>क्षः (मणीया: १३। हीनरमणीयवर्गा: न-षाञ्चकाः उह्दमःथाः ৮०००० ॥ क ॥ व्यकादामिक्षकादाल्यर्ग-क्रिक्नकामक्त्रभगना। यथा। मन्द्रमात्रमः विख्या सारकमगीज माला माज्कार्नः करमकरेकः। निक्तुरेकः नाष्ट्रवर्ण इस्थंबनकर्यात ॥ जामि कृ ह् ह्रे जू भू यू नाता रही वर्गाः नुकीर्खिजाः । व्यकादासिवर्गान् मिविमृन् भु ভ্যেক কৃত্বা শত সাজগ্য অকা-वाहीना॰ कवर्माहीनाक वर्गाना॰ **अडिमदर्गः मानुशादः कृष्। नृई** मूहार्ये। मखबनः कार्येः। चरनन পুকারেণাঙৌ ভরশতসংখ্যা অ-পোভবভি। অন্তৰ্যন্ত্ৰন মিত্যুপ लक्षन ।। भविन्तु वर्ग मुहार्या भ काग्रजः सल्यान्त्रीः। वकाताः रिक्कातास विन्तूयुक विचाराः ॥

চ।। বর্ণনাল। সমাখ্যাত। অনু-लान विलानिका। क्रकाद्र (म-ৰু মেবাত্ৰ তত্ৰ মন্ত্ৰণ জপেন্নছি।। ইতি নারদীযবচনাৎ।। পুকারান্ত-तः विশुष्क्षत्रता अनुरनाभविरनाः भिन वर्गः देकविरञ्च । अत्य-শান্তরিভান্ বর্ণান্ বর্ণেনান্তরিভান্ मन्न् ॥ अर्याप्तर्गमशै॰ माला॰ अर्द তত্ত্রপুকাশিনী । চরমার্ণ মেক-कुन वहुन रेनवकात्रायट ॥ इंडि **उत्रमादः ॥ जभिष्ठ । जन्ताम** বিলোমেন কুপ্তবা বর্ণমাল্যা ৷ আদি লাভ লাদি আন্ত ক্রমেণ পরমেশ্বরি।৷ ক্ষকার পঞ্চ वश्चरम कमाहन। ইতি मुखमावान ভন্ত।। বৰ্ণরেখা) স্ত্রী কঠিনী। ইতি ত্রিকাও-वर्गालथा) (भवः॥ वर्गाणिका जी कठिनी। इंडि बड़-ग्वा ॥ বর্ণবভী জ্রী হরিদু। ইতি জটা-भन्नः ॥ दर्गविन्ति जि ॥ वर्गवित्वाष्ठकः भू । स्माकत्स्वनः ॥ निक्तिहोतः। इंडि (मिनी।। वर्गमक्तरः পু মিশ্বিভৱাতি:। **उ**ष्टिवद्रन॰ यथा । वज्तु व्कारना वक्तारना व्यक्तनकाठयः। वक्तार

वाल्एमाइ बाजाः क्वियकाउरः॥ केक्रमाह विमाण शामकः म्म काउरः। जानाः नहत्र वार्यन व ज्यू इंगमहबाः ॥ गाम नामिज नीनाक उथा (मारक म्नादो। ठा-স্বি পর্ণকারে চ তথা বণিকলা ख्य: II बीबाङ्गात **कावा** ३७ মূলবস্থানে ক্বর ইতি চ পাঠ: ॥ देखाव मारा वित्नुन मर्म्माः 🖟 পরিকী ভিতা:। শ্দাবিশোস্ত ক द्वारा १ इ:११ रेवना । विष्यानाः ॥ विश्वक्या ह भू पारा॰ वीयाधान॰ ह-कात्र मः ॥ छटा वज्वः भूशान्ह नरेवाञ्ज निल्ल हात्रियः ॥ मानाकात्रः कर्मकात्रः भाइकात्रः व्यविनत्कः। व्य ম্রকার: ক'সকার: বডেতে শিল্পি না বরা:॥ সূত্রধার শিচত্রকর: च-র্ণকার স্তথৈব চ। পতিতা স্তে বুক্ষশাপাদজাত্যা বর্ণসন্ধরা: অজাত্যা ইত্যত্ৰ অ্যাল্ক্যা ইত্যপি गार्ठः॥ वर्गकाद्रः वर्गहोर्येशः वाकाः ণানা ছিল্লোভ্ন । বভ্ব সদ্যঃ পতিতো বুদ্ধশাপেন কর্মণা ।৷ সূত্র-ধারে৷ দ্বিজাতীনা• শাপেন পতি-তো ভূবি। मीयुक यक्तकार्थक न ह-**দৌ তেন** হেত্না ॥ ব্যতিজ্ঞান চি-ত্রাণা সদ্য শিচত্রকর তথা ৷ পতি- তো বুন্দাপেন ব্যক্ষণানাঞ্জা-পতঃ ৷৷ কশ্চিদ্বিক্বিশেষ্ণ স नर्गाट चर्न काद्रिनः । चर्नाकोर्यापि দোৰেণ পভিতো বুক্ষশাপত: ॥ व्यवदेशिक मृत्याः विक्रात्रम् वीर्याउः । वज्वाजालकाकादः भ-ভিতো স্বারদোবত: ম অউালিক:-कात वीर्याट अञ्चकात्र मा (वादि जि । বভুব কোটিক: সদ্য: পজিতো গৃ-হ্কারক: ।। জন্তু কারস্য বীষ্যেণ স-দ্য: কোটিক বো**ৰিভি। ৰভূব তৈ**-লকারশ্চ ছটি**ল: পঞ্জিত।** ভূবি॥ निर्ाः क्विप्रवीखान द्रावन्यमा যোষিতি। বভূব তীবর শৈচৰ পতি-তো জারদোষত:।। তীবরস্য তু বী-योग रेजनकात्रमा (याविजि। ब न्व পতিতো দমু। লেটক পরিকীর্ত্তি णः॥ (वह छीवद्रकन्याया॰ कन्या-नाम य्वान्। नालः मलः माठब्रकः **७**उ कालक कन्द्रशा कन्द्र शाव कलन्मत्र इंडि वा भाठेः ॥ वाञ्चनताः শুদুৰীয্যেণ পতিতো লারদোৰত: ! नारता वज्र ठाखा**नः नर्बमाम्य** নো হশুচি:৷৷ ভীৰৱেণৈৰ চাণ্ডাল্যাণ চমা দারো বভ্ব হ। চর্মকার্য্যাঞ্চা-खालार ना नाइनी वजूव र ॥ भाग সচ্ছেদ্যা ভীবরেণ কোঁচক্ষ পরিকী

बिंजः। काँ विषास किवर्सा का ত্তার: পরিকীর্ত্তিত:॥ সদ্য শ্চাণ্ডাল कन्यायाः व्यविवीर्यापः व्यानक । वः ভ্ৰতু ভৌ'দ্বৌ পুণ্ৰৌ হট্কি শৌণ্ডি কৌ তথা॥ হন্তিক শৌগুকাবিত্য ब मूर्छी रुष्डि जानी इंड्रिश शार्थः॥ कामन रहिकन्यायाः मन् काला नवीर्याजः। वज्यः नकन्यानः जुडा वनव्रताक उत्तादनविश्वितव्रकन्यायाः গঙ্গাতীরে চ শৌনক। বভূব সদ্যো या वाला गक्राभुधः भुकी छिंछः॥ गक्राभुधमा कन्यायाः वीर्यापा तम् ধারিণ:। বভ্ব বেশধারী চ পুগ্রো युकी भूकी बिंजः ॥ रेवन्या जीवत्रक-न्यायाः नन्तः म्खो वज्व र । मूखी याविठि विभाग खल्मो कुक म नुकी-र्डिउ:॥ क्ष्णां कद्रनकन्यायाः द्राः জপুথোবভ্ব হ। রাজপুএ)ান্ত কর-गारांगवीजि नुकीखिउः ॥ क्या र्ग्या रेक्न्यायाः रेक्वनः পत्रिकीनि छः। करनो जीवव्रत्रभगाषीवत्रभ পুনীৰ্বিচঃ॥পুকীৰ্ব্তি ই ইত্যত্ৰ পতি-তো ভুবি ইতি বা পাঠ: ॥ তীবর্য্যাণ ধীবরাৎ পুলো বভ্ব রজক: শ্ত:। রজন্যা- ভীবরাছাশি কোদালী চ বভূব হ ।। নাপিতাদ্বোপকন্যাযা• সৰ্বী তৃষ্য গোৰিতি। ক্ষঞাৰভূ

व वरावण वनवान् मृगङ्गिकः ॥ **ी**वद्रार मुखीकन्यायाः व ज़्तूः मक्षः भुधकाः। (उ कलो इष्टि मःमर्गा-बञ्द मंग्रदः मरा ॥ द्वान्तन्। वृत्ति-वीर्याप्र वाडाः भूषमवामात्र । स्ट-সিত শ্চাদরে জাত: ক্দর স্তেন কী-बिंडः ॥ उरमोठः विभुज्लाः भ-जिल्डा अञ्चलावजः। जन्तः (कारिक जःजर्गामध्या कगजीरल ॥ क्रम वीर्यार्ग विषाग्राया मृत्जाः भूथमवा मह । जा उ: भूत्या सहारमु। ईनवा मह খনুদ্ধর: ॥ চকার বাগতীতঞ্চ ক্ষ্মি-যো বারিত স্তথা। তেন জাত্যা স भृधक वागडीजः भुकी खिंठः॥ क्रथ वीर्यात मृष्या मृज्रासा भाग-**७:। वनवरक्या मूबसाक वर्ड्न (स**हि. জাত্য:।। অবিদ্ধকর্ণাঃ কুরাক্চ নি-र्ख्या ज्ञानुर्ज्याः । (मोहाहाज्रविशी-ना क मुर्खर्व। वर्णविक्ति जाः ॥ (सहार स्विम्कन्यायाः (कालाकाठि ई ज्-व र। जालार स्विन्तकन्यायाः শরাক: পরিকীর্ত্তিত: ॥ বর্ণসন্ধর দোষেণ বস্ত্ৰ্যক্ষ শঠকাতনঃ। তা-সাং নামানি সংখ্যাশ্চ কোবা বজুং षिज क्रमः॥ रेतरम्। १थिनीव्यमा-রেণ জাতক বিপুযোষিতি। বৈদ্য-वीर्याप न् मृत्या वज्यू इंहरवा बनाः

া তে চ গুাম্যগুণক্তাশ্চ সজৌষধি পরায়ণাঃ ৷ তেভাস্চ জাতাঃ স্মা-ৰাণ তে ব্যালগু।ছিণো ভূবি ৷ ইতি वुक्तिक्वरार्ख वुक्ताथएं २० व्यक्तायः 11 # 11 व्यनिष्ठ 1 व्ययः द्वितः हि वि षिः शेनुशस्या विशक्तिः । सनु-ষ্যাণা মপি পুোক্তো বেণে রাজ্য পুশাসতি॥ সমহী মথিলা ভুঞৰ द्राविर्भुवदः भूद्रा। वर्गानाः मक्दर • চক্রে কামোপছতচেত্রস: ॥ ভত: পুভৃতি ধোমোহাৎ পুমীতপতিকাণ ক্রিয় । নিযোজ্যভ্যপভ্যার্থ ভ॰ विगर्रेष्ठि भाष्यः ॥ 🛊 ॥ वाक्रानः क-थिया देवना ज्ञास वर्ग विकालयः। हजूर्थ अकबाजिस म्रामा नासि जू भ-थ्यः ॥ मर्वदर्श्य ज्वाम् भन्ने वृक्तः **७** त्यानिष् । ञान्तास्यान मञ्जूषा बाउरा एक गा ख भव (उ॥ खी मन स्व बाजामू विदेव क्रमाहिजान् मुजान् । मन्मारनव जानाञ् माज्रानावि-গহিতান্ ৷৷ অনন্তরাসু জাতানা বি-**धि (द्रव मना उनः। (ह्य) का उद्राम् का**-जाना॰ धर्मां विमानम् विधि ॥ वाक्षनार विभाक्षनामा मञ्चाक्षा ना-भ कायरा नियामः म्मूकन्यायाः यः পারশব উচ্যতে॥ ক্ষপ্রিবাচ্ দু ক न्। या क्या हा इति हा इता न्। क्य

म् प्रभु कंत क्ल्या नाम भुकाराज ।। বিপুস্য ত্রিষু বর্ণেষু নৃপতে বর্ণযো দ্ব-(याः। देवभाजाः वर्षं हेवकिमान् वरख-তে २পসদা: মৃতা:॥ 🗱॥ ক্ষপ্রিয়া দিপুকন্যাযাণ স্তো ভবতি জাতি-छः। विनात्रामागधेवापाको ब्राक्ति-श्राक्नामुली॥ मृमुम्मारागवः क-डा हकाल काश्रमा नृगा । विभान बाबना विशासू कायर उनसङ्काः ॥ अकास्य दानुलाम्। मस्ति। यथा मृत्जो। क वृ रितपश्को उद्धर भुाजित्वारम्। अ इस्ति ॥ #॥ भू-আবে ধনন্তরজীকা: ক্রমেণোক্তা দিত্র क्रम्नाः। जाननस्त्रनात् च माज्रही-वार शुरुक्तात ॥ वाक्षनामू गुक्ना-या भाव्राजा नाम काय्राज । आजी-द्भा २ घष्ठकन्याया मारयागव्यास वि-युनः ॥ व्यारवागवण क्रञ्जा ह हथा-न काष्रया नृगाः। भाजित्नासात्र कायस भूमारभगमा ख्यः॥ दि-मामागव रितरहो क्षियाट म्ड এব ভূ। পুতীপ মেতে জাগন্তে প: রেপ্যপ্রদা ক্রয়:॥জাতো নিবাদা-ह দাবা ভাত্যা ভবতি পুরুষ: । न्माञ्जाता निवामाञ्च म वि वः কুটক: সৃত:॥ কন্তু জাত স্তথোগা-याः चनाक इंडि की की छ। रेवापः

হকেন ত্বস্থা মুখ্পরে! খেন উচ্যতে ॥ দ্বিজাত্য: সার্গ্রে জনসভ্যুতা। স্ত যান্। তান সাবিত্রীপরিভুষ্ঠান্ ব্রাত্যা ইতি বিনি দিশে ।। ব্রাত্যা ভু জাযতে বিপাৎ পাপারা ভুর্জ कश्रेकः। चारच्यतादेशास्त्रे ह भुञ्जरः শৈথ এব চ II ব্যক্তা মল্লান্ড রাজ-नाए वाजाविहिवि (त्रव ह। नहेक করণ শৈচব খশো দুবিড এব চ ॥ दिमारा बु का वर जुरा जुरा भू भू माठा-र्या এव ह। काक्षण दिक्ता ह रेमडः नाष्ठ अव ह ॥ व्यक्तिहाद्वन वर्गाना न(वर्)ारवर्तन ह। यक्षांभाक् जा-(गन कायाल दर्गमक्ता:॥#॥ मकीर्ग यान्याय जू नुजिलामान् लाभकाः । यानामा वाजिवकाण जान् भूव-क्याम्यवा । मृत्वा विषक् रेक्टव हञ्जालक नदाधमः। मागवः ক্ষন্তিক তথাযোগৰ এব চ।। এতে वह मम्मान् वर्गान् बनयि छ-যোনিষু মাত্রাত্যা পুস্যন্তে পুর द्रामृह र्यानियु॥ यथा क्यानाः वर्गानाः ছয়ে। রাত্মান্য লায়তে। আনম্বর্যাৎ ब्रावानाड उथा वारश्वाति क्रमाट ॥ তে চাপি বাহাান্ সুবহৃ স্ততো-প্যধিক দূবিতান্। পরস্পরস্য দারে यू कनयां विगर्शिकान्॥ #॥ यथिव

শ্দে বান্ধান্যা বাহা জন্ত পুস্তত । তথাবাহাতর বাহা শাতুবণে পু मृ (७)। পু ठिक्ल र वर्षमाना वा छा-বাহ্তরান্ পুন: । হীনা হীনান্ भुमृग्रस्य वर्गान् शक्षर्तमव जु ॥ भु-**সাবনোগচারজ্ঞ মদাসং দাস্ত্রী**ব-না সৈরিজু বাঙরাবৃত্তি সূতে দ **স্**। त्रायागाव ॥ त्रिराजयक्स देवामाङ्ग মাধ্ক সংপুস্যতে। নুন পুশ সত্য-जुन या व हो जाए। २क्लाम्य ॥ नियामा भागवः मृत्य मामः वोकर्य कीविनः। कৈवर्ड भिडियः भारत द्वा-र्यावर्खनिवाजिनः ॥ मृजवञ्जल्दम् নারীযুগহিতালাশনাসু চ।ভবস্ত্যা-यागवीय्युष्ठ कािङ्गेनाः नृथक्व-यः॥ कादाबद्धाः नियानाञ्च वर्णाकादः भुम्या । विरम्हकाम क्रु (मर्म) वहि-गुर्न नुिन्यो। हखानार भाषु-সোপাক স্তৃক্সারব্যবহারবান্। আ-शिक्षका निवासन रेवस्या स्व কাযতে ॥ চঙালেন তু সোপাকো भूव वात्रमन वृखिमान्। भूक्षमाः डा-या भागः महा मञ्जनगर्हि :।। नियामकी जू हलाबाट भू धमहा-वमायिनः । न्यानामरगाठवः म्उ বাহ্যানামপি গহিত ।৷ সন্ধরে জা-ত্য স্তে ভা: পিতৃ মাতৃ পুদর্শিতা: ।

পুছুলা বা পুকাশা বা বেদিভব্যা: **चकर्चा छि:।। #।। चका ठिका नस्द काः** वहेमुजा विवधिर्याः। मृमुगा अ ধ্যাণ: সর্বেপধু সজা: মৃতা:।। ত পোৰীজপুভাবৈস্ত তে গছন্তি যুগে यूर्ण। उरकर्यकालकर्यक सन्तर्यः विश् बग्र अ: ॥ मनरेक स्व कियाला-शाहिमाः क्वधियकाठयः। वृष्यद्यः গতা লোকে বাহ্মণাদর্শনেন চ।। পৌণুকা শ্চোডু দুবিতাঃ কায়োজা क्षवनाः नकाः। भावनाः भक्रवा को नाः किताजा रहराः चणाः॥ मूच বাহ্ৰ পজ্জানা যালোকে জাতযো-विशः। (मह्वाठ कार्य)वाठः मार्व (उ रमारः म्जाः॥ (र विकाना नलमः দা যে চাপধু সলা: মৃতা: 1 তে নি-निरे उ वर्ष्ययू विकान। स्व क्या छिः ॥ #॥ ज्ञाना मथनात्रवा मध्छा-नाः विकिथ्नि छ। रेवति इकानाः जीः कार्याः नागवानाः वितक् शवः॥ मटः न्यादा निवासाना• **उद्धि खार्या**ग-वम् । (यनाक हुक मन्ग्ना नावन) भण्डि भन ।। क्यू गृ शृक्षमानास्त-विलोकावधवस्रमः। धिशुनामाः हः व्यंकार्यः (देशानाः जाञ्चदाहनः ॥ रिठाक्रमभागातिषु रेगलिय्भवत-ষ চ। বসেযুরেতে বিজ্ঞানা বর্ত্তান্ত:

স্বকর্মভি:।। #।। চণ্ডালম্বপচানাস্ত বহি গাঁমাৎ পুতিশুষ:। অপপাত্রা-**क्ट कर्डवडा धन भिषा भे गर्म छ।।।** বাসা•সিমৃত চেলানি ভিন্নভাণ্ডেষু (ञाङन• । कार्यायम नवकात: भ-রিবুজ্যা চ নিত্যশ: ॥ নতৈ: সম্ব मिन्इट भूकं रिवा वर्षामा हत्रम् । वर्ष-शादा निथ (खवाः विवाशः मम्रेनः সহ।। অয় মেবা॰ পরাধীন দেব॰ স্যান্ডিলভাজনে। রাভৌ ন বিচ-त्रियु (छ भारमधू नगत्र यू छ ॥ किवा **हरत्रयु:** कार्य्यार्थः हिङ्किता द्राक्षणाः जरेनः। व्यवाद्मयः भवरेकव निर्श्तयु ब्रिडि क्रिडि:॥ वर्याःक हनुः न-**७७**॰ यथानाजः नृशाक्तया। वर् वानाः नि गृशीयुः नय्यान्हा छद्रशानि চ।। বর্ণাপেত মবিজ্ঞাত নর ক-लूरियानिकः। आर्याक्श मियाना-र्याः कर्या छः देत्र विভावत्य ।। जनाः র্য্যতা নিষ্ঠুরতা কুরতা নিষ্ক্রিযাত্মতা: । शृ भयः वाक्षयश्री ह लाक कण्य যোনিল'॥ পিত্ৰ্য' বা ভক্তে শীল॰ मा बूर्ता खयरमय व।। न कथक्षन मू-र्य्यानिः भुक्षिः याः निष्हिष्ठि॥ ब्दल मृत्यानि काउना यना ना-অোনিসঙ্কর:। সংশ্**বত্যের ভ**ছীল• নরো হল্ল মপি বা বহু ॥ ব্র ত্তে

२ शंविक्षः मां कायस्य वर्गमृषकाः। द्वा श्चितः मह उपाष्ट्रं किशु मि विन-माउँ ।। वृक्तिगार्थ गवार्थ वा (मह-ত্যাগো १नुभक्ष ३:। जीवाना जुर्भ পত্তোচ বাহ্যানা সিদ্ধি কারণ।। অহি•সা সত্য মস্তেশ শৌচ মিন্দ্রিয নিগুহ:। এত সামাসিক ধর্ম চা-जूर्वर्तं। १ वीचान्ः ॥ शा म्मायाः वा-ন্ধণাজ্জাত: শে্বসা চেৎ পুলাবতে । अरम्यान् (मुयमी का जि गहजा-मथमाञ्गार ॥ म्पू वाक्राजाः নেতি ব্ৰাহ্মণ কৈতি শৃদুভা। ক্ষপ্ৰি याद्धाठ (मवस विम्रादिण)। उरेथव ह ॥ अनार्यायाः नम्८भावादाः गाखु रम्ह्या । वाक्रानां ननार्गा-खु (नुष खु॰ (कुंछ (ठफ्डावर ।। का-তো नार्या सनार्याया सार्यामार्या खरवन्थरैनः । बार्जान।नार्यं। नाः ৰ্য্যায়া মনাৰ্য্য ইতি নিক্ষয়।। ভাবু-ভাবপ্যসংস্কার্য্যা বিভি ধর্মো ব্যব-ष्ट्र ७: । रेवलगाड्ज सनः পूर्व छेखतः **প্** जिल्लामञः॥ मूबी करिक्य मृत्काख काउ॰ मन्त्रप्र यथा। उथार्यऽ।-জ্জাত আর্য্যাথা **সর্বা স**াস্কার মা হতি।। বীজমেকে পুশংসন্তি ক্ষেত্র मत्तर मनीविषः । वीकाक्षत्व उरेथ বান্যে তত্ত্বেশ্ব্ত ব্যবস্থিতি: ৷৷ অক্ষে

ত্রে বীজমুৎসৃষ্ট মন্তরৈব বিনশ্যতি । অবীক্ষক মিপ ক্ষেত্র কেবল ছ-ওিল ভবেৎ॥ যমাদ্বীজপুভাবেণ তিৰ্যাপ্ৰা প্ৰবে। প্ভবন্। প্লিতা-**দ্ধ পুশস্তাক্ত ত্যাদ্বীজ্ঞ পুশস্যু** ত।। अनार्ये नार्यक्रमां नार्येऽ कानार्यं। कियाना । मन्तु वार्यं। युवी-काछा न माभी नामगाविकि ॥ इंडि मान्दव २। २० अक्षारयो ॥ d. खन । इंड्रागाहि-(कावः॥ বর্ণা জ্রী আঢ়কী। ইতি হেমচন্দু:॥ বৰ্ণাঙ্কা জ্ঞী লেখনী। ইতি শদ-ब्रचावनी ॥ दर्गार्छः भुः गायनः॥ हिजकतः॥ জ্ৰীকৃতজীবন:। ইতি মেদিনী।। বর্ণাত্রা পু শব:। ইতি ভটাধর:॥ वर्गार्झः मूर् मृष्गः। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ यर्ग । इंडि शिकास-विश क्ली (कोगुषी॥ विविक: भु (तथक:। रणा। त থকে হক্ষরপূর্বা: সুগ্ল্চণ জীবক-চঞ্চবঃ। বর্ণিকো লিপিকর শাক্ষ-बन्धारम विशि विवि: ॥ ३७ (इग्रहमाः॥ जी कठिनी। यथा। विथ-ৰণিকা

न्याः कर्षिकाशि न्यार कठिन्याः

मिन वर्गिका। इंडि हाद्रावनी ॥ ন্দি:। ইতি ত্রিকাগুশেষ:॥ काक्षनम् उटकर्यः। यथा । वर्गकाः শ্চারণে হন্ত্রী ভূ চন্দনে চ বি**লেপ**া तः। हरण नी लाति व जीनापूर কর্ষে কাঞ্চনস্য চ। ইতি মেদিনী।। ৰ্ণিত: ত্ৰি স্তৃতিযুক্ত:। তৎপৰ্য্যা-यः। देनिङः २ मुखः ० भगाविङः ৪ পনাযিত: ৫ পুণুত: ৬ পণিত: ৭ পনিতঃ ৮ গীৰ্ণ: ৯ অভিষ্টুতঃ ১০ के जिन्हा के खन्दा के अपने हैं कि जिन्ही है । বর্ণিনী জী হরিদা। ইতি রাজ-निर्घण्डः ॥ वनिजा । इंजि एम-লেখক:।। চিত্ৰকর:॥ वुक्षठात्री। यथा। वर्गि मार वा খকে চিত্রকরেশি বুক্ষচারিণি।

वर्जक क्षी वर्ज्यलाइ। विम्ति इंडि ভाषा। ইভি হেনচন্দু:।।

বর্ত্তর: পু• পক্ষিবিশেষ:। ভারই ইতি ভাষা।! অশ্বস্যক্ষুর:। ইত্য-মর:॥

बर्खका जी वर्खकभक्ती। इंछामत्र-

हीकाषाः द्रायमुख्यः ॥ वर्डक्षाः भूः भिषः। इंडिणप-भावा॥

वर्जन॰ क्ली वृज्धिः। ইত্যমরः॥
जाधात्रगवर्जुन॰। ইতি सद्यक्षाः
वनी॥

वर्खन॰ क्री जी ज्वनावा॥ उक्-गीठः॥ क्षीवनः। इंडि मिनि ॥ वर्खनः भुः वामनः। इंडि मिनि ॥ वर्खिको छ। इंडिमदः॥ वर्खनः भुः भ्दंरिणः। इंडि जि-काश्रामवः॥

বৰ্ত্তনী জী পেষণ ॥ পছা:। ইতি শব্দরত্মাবলী॥

वर्जनानः भू भूर्यामाधिकत्रेने
ज्ञलानः । इति रेनयायिकाः ॥

उट कालवृद्ध जि ॥ ज्याः भर्याः

यो । अम्यजनः २ अध्नाजनः ० ।

इति ताक्षनिर्षणेः ॥ वियाकत्रभन्

उ ज् । आत्रक्षाभित्रभमाधि वर्खः

मानः कालः । यथा । महाजात्रजः

भर्वेति । मजू मज्विषः । यथा । भू

वृद्धाभत्रज्यम्य वृद्धावित्रज्ञ अव म

। निज्यभूवृद्धः मामीर्म्या वर्छमान

मज्विषः ॥ क्राम्यामाह्त्रभानि ।

मान्मः न थाम्जि ज्ञामो भृवद्धः

मान्मरज्ञाकनः निवर्द्धि हेज्यः

। इंक् स्माद्राः की एडि उपानी उन कीउना जारव श्रेण भूबकी छाना। वृत्को वर्जनानदार । भईजा खिक्ष-ष्ठि निकानुवृक्षद्वार । किक भई তানা ছিভবে বৰ্ত্মানবেপি ভ্ৰ ভবিষ্যৎকালাভ্যা॰ সধন্ধবিবক্ষ-যা পৰ্বতা তত্ঃ স্থাস্যন্তি ইভ্যুপি म्। माभीरमा दिविधः। ज्ज-नामीला यथा। करा नागउानि ইতি পুশ্ अध्यक्षाम ईर्डमान ত্বাৎ এবো ২ছ মাগছামি ইতি আগতোপি বদতি। ভবিষ্যৎ সা भीला। यथा। कमा गमिषानि इंडि পুশ্নে এবে। ২হ- গছানি ইতি গমন ক্রিয়নাণোদ্যমো ২ পি বদ তি। ইতি मुक्तरवाधिनायाः मूर्गामातः॥ वर्डकृतः भुः वरीएनः॥कावनीयः ॥ बनावरेः। इंडि (मिरनी ॥ बात्र-शालः। यथा। मञ्जी गुष्टिरुदा হ্মাত্যো দ্বাঃস্থিতো বেত্রবারকঃ । (मो:नाश्विका वर्डक्रका गर्बाछ। দপুৰাসিনি॥ ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ॥ वर्ख्यवादः ज्ञी व्योव्दिरमयः। विम् রি ইতি ভাষা। ইতিকেচিৎ। তৎ পर्येऽायः । वर्खेजीक्षः २ वर्खकः ० (लाइमक्दद्र 8 नीलक ए नील-(लाइ अ नीलक १ वर्खालाइक ৮। অস্য গুণা:। কটুর্ণ। তিক্তর্ণ। শিশিরত্বণ। কফ দাহ পিত্তনা। শির্ণ। মধুরত্বণ। পিত্ত দাহ শনন র্ক্ষা ইতি রাজনিঘণ্ট:।।

क्री (७४जनिर्माप॰॥ नयना-

खनः॥ (लथः॥ गाजानु (लभनी॥
मीनमा ॥ मीनः। इंडि (निमनी
॥ श्री वर्डिविष्मेदा यथा। कठकमऽ
कलः माइः मिक्कवः जुउदाः वठा।
काना त्रमाक्षनः कोनः विष्ठमाः
नि मनः मिला॥ वनाः वर्डि इंडिकामः डिमितः भहेलः उथा।
इंडि गाक्रा । उन्न वर्षायः॥
वर्डिकः भूः भिक्कविष्मेदः। दिहेत इंडि हिम्मी जावा। उद्भाराः॥
वर्डिकः भूः भिक्कविष्मेदः। दिहेत इंडि हिम्मी जावा। उद्भाराः॥
वर्डिकः र वर्डी । गाञ्जिकायः।
वर्षिकः र वर्डी । गाञ्जिकायः।
वर्षिकः निर्मायः विर्मे भूक्षिनः।
उद्गद जिल्जित्वद् । इंडि त्राजः
निर्मिः॥
वर्षिकः की वर्षिक की। इन्ह प्रावः

বর্ত্তিক। জ্রী বর্ত্তকশকী। ইত্যনর:

। বর্ত্তানি বর্ত্ত ইত্যাচ্ বর্ত্ত: ।

স্বাথে ক: বর্ত্তক: । ভার ইতি

থ্যাত: । বৃতি লতিভ্যাণ তিক:

বর্ত্তিকা জ্রীলিকা। বাট্ভার ইতি

থ্যাতা । নামন্ব্য নিদ নিত্যনর

দীপিকা। বর্ত্তিকতি জ্রিয়া দীব্র

। निष्ठवृ २ वृ छ । १ छ। भद्रः ॥ विष्ठां की भद्राः। १ छ। १ छ। । १ व्या

পুতিবেধার্থণ দ্বযোকপাদান নিতি মাধবী। ৰূপভেদ পুদর্শনার্থ নিতি রাযমুপট:। ইতি তড়ীকা সারসু ন্দ্রী।। সাচ বটেরপক্ষী ইতি না-মু খ্যাতা। অস্যা না'স ওপা:। बर्जिका मधुद्रा कका कक भाक्छ নাশিনী। ইতি রাজবল্লভ:।। অ-बण्की। इंजि ब्राबनियंग्रेः ॥ वर्जिः । বাতি ইতি শলিতা ইতি পলি-তা ইতিহ ভাষা। ইত্যুণাদিকো-यः॥ 🗱 ॥ त्रा लक्षविषा। यथा। পদাস্যভবা দর্গর্ভস্যভবাথবা । भावजा वास्त्री वाशि कवःकाः (बाद्धवायवा। विकिश मीनकृष्ठ्रः यु जना পঞ্বিধা মৃতা ॥ ইতি काविकाभूबारा ७৮ व्यद्यायः॥ दर्खिष्: बि वर्जनभोनः। उर-भर्यायः । बर्खनः । ইত্যমন্তः ॥ वहीं। इंडि (इमहम्मु: ॥ वर्खिरामानः जि खिरारकानाहिः ।। বর্ত্তনপুগেভাবাশুগ:।ইতি রাজ िर्घणेः॥ बर्खी जी बर्खिः। ইত্যমরটীকা।। रडीं वि वर्बिकू: । **इं**डि (इम-हन्पः ॥ वर्जुमः जि शामवस्र। उदमर्गायः

মণ্ডলাধিত ৪।ইতি শব্দপ্রভাবলী ।। ।। मन्मूर्गण्डंवृद्धानि यथा। मन्मूर्ग गेर्डवृज्ञानि मूथ शरप्रमह पर्शंगाः। ठकावरुष जिनक मृरङ्ग भूरे भाग-काः ॥ चावर्खः कमछ। ल्जागृहः इय मन्नकः। यानवान मही-कान हर्षे इ॰ भागकाएयः ॥ 🕸 ॥ বৃত্তানি যথা। বৃত্তানি বাহু নার্হ ক্ষন ধ্যিল নোদকা:। র্থাক্ লাবক কল্ হু ছান্ত ছান্ত কাদ-यः ॥ कर्ननाम जुजानामाक्ष्रे-ठान घढाननः। मूर्मिका नाज्ञिशा यागना इात जुगाहरः ॥ इंडि কবিকল্পলভাষা ২ ল্লেষস্তবকে ৩ अमून ।। वङ्कः क्री গৃঞ্জন । ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট: ॥ बर्कुनः भु कनायविश्मयः। वार्हु-न।। ইতি ভাষা। यथा। कलायम्। वर्या जिमा जिन्हों वर्द्ध लाइही । ইতি नद्याना ॥ बर्जुना जी उक्नाठी। ऐरकाइ-वाँद्रेन इंडि ভाषा। इंडि श्रान-वर्णा ॥ बड़नी खी गन्निश्रुनी । इंडि व्राक्षनिर्घणः॥

ছদ:। ইতি মেদিনী ॥ বর্ত্মনি: জ্রী পদা: । ইভুগোদি-কোষ:॥ .

दर्ख क शृद्धिहिताः। ইতি कवि कन्नक्रमः॥ क वर्ष्विछ। व्यक्तिशेश विज्ञदेखव शृद्धिहित्साम् शाठामि-हे निष्पावम्य शाठेम्ह्रामित्क्या त्यः इनिज्ञजाः वाष्यिज। त्यन कमा-हिट त्यः त्रशृत्शि सगामि व्यक हेज्यम्य वृद्यात्व हेज्यमि व्यम्य ज् वर्ष्यात्व हेज्यमित्वमः। हेजि पूर्णा-मामः॥

वर्षः त्री जीजकः। इति (हमहम्पुः॥ दर्षः शृः त्राक्षगगिक्षेता। इति करोधतः॥ शृद्धिः॥ (हनः। इति वर्ष्वपूर्वनर्णनाट्॥ दर्षाः शृः त्राक्षगगिक्षेता। इति

मासत्रञ्जावनी ॥ वर्षानः ज्ञी (इन्नः॥ वृष्तिः। हेडि (मिनिते॥

विकिंकुः। ইত্যমর:॥ ব্রি दर्जनी बी यहो। इंडि (महिनी॥ **ग** भार्छनी । ইতি (इम्हन्तुः ॥ मनामभाद्धविष्मयः। वृष्मा इंडि छार।। रथा। चालुः जी कर्वत्री भात्री वर्ष्टनी ह ननस्कि। इंडि ब-**টाषद्रः ॥#॥ পুভিষ্ঠাদিকর্মণি उ**ৎ **পুर्याक्षनः यथा। পু**তিষ্ঠা यम् (দৰ-मा उदार्थाः क्लमः नाम् । 🗗 । नान्। भ्रायम्याम् चार्ष्यान् ह वर्षनी ।। कलमः वर्षनी विव गुरान् বাৰোম্পতি তথা। আসনে তানি नर्शां भुगवाथा कामम्ख्यः ॥ স্ত্রগারি রহুগর্ভ বন্ধবৃশ্মন বেপ্টি-छ। मादी विशे गक्क निश्च न्वायर कलमः एकः ॥ (स्वड कलाम भूज) वर्षन्ता बज्ज मूखमः। वर्षन्ता जु नमायुकः कलमः जामायहन् ॥ दक्नी॰ धात्रया जिक्कगुरका धात्र-(यखडः। अछ।ई। वर्षानी ब्रह्मः इ-खिल (**म्व महं**यर ॥ इंडि गाक-(उ ८৮ व्यथ्रायः॥

২র্জনান: পু॰ এরগুক্জ:।ইত্য-নর:।। পশুভেদ:।। শরাব:।। বিষ্টু:। ইতি মেদিনী।। জিনবি-শেষ:। তৎপর্য্যায:।বীর:২ চরম-ভীর্থকৃৎ ১ নহাবীর:৪ দেবায্য: ৫

व्यक्ताउनम्पना । इंडि (र्मम्मुः ॥ धनिनाःगृष्ट्विष्णयः । यथा । चिंदिका वर्षामानक नन्त्रावर्खाम-(या रिश ह। इंडि इलायुथः ॥ च-नामशाजाममः। यथा । शाह्राः नागथ (मार्ग) ह बाख्नमी भीफ बाएकाः। वस्त्रान ज्यानिश्च शु-श्वाधिरवामयामुगः ॥ इंडि ह्या তিস্তত্ত্বে কুর্মচক।।। वर्षनानः भूः भद्रावः। ইভি ধ্রণিः वर्षमानकः वि वृक्षिविणिष्ठः। भ-त्रावः। ইত্যমतः॥ सार्थि क **পু**ত্যযে এর গুরুক্ত ॥ वर्ष्णाभन क्री नाजीहरून । यथा। অর্জরাত্রে বদোধারা পাত্যেদ্ও ড সর্গিবা। ভতো বন্ধাপন বদ্ধীণ नाभारिः कद्रगः मम्।। कर्खवाः ७८-क्रनामाखी भुजार नवभी मित्र। यथा सम उथा कार्य्या जगवजा महारमवः ॥ वर्षाभनः नाडी-(इम्नः। ইতি তিথ্যাদিভদ্ধः॥ वि भुगृठः ॥ हिमः॥ পূরিত। ইতি মেদিনী॥ ব্ দ্বিষ্ণঃ ত্রি वर्षान्भोनः। उर-

পर्यक्रायः । व**र्ष्ट**नः २ । **३**७४म**तः** ॥

वक्ती स्रो हर्माइड्कः। वरी इंडि

्रम्य । **३**जुर्गामित्कारः ॥

की

ভावा। जर्भर्यायः । नेष्कु २ वतः वा ०। इंडामद्रः ॥ वृष्ट्री ४। इंडि 'ভরত:॥ वर्गः ही क्षण। इन्जानिकायः। গভ্যা• ৷৷ বৰে ৷ ইতি কবিকল্ল-क्यः॥ वर्काछ। इंडि मूर्गामानः॥ वर्ष की • ७ नृब• । ३ छ। भद्रः ॥ वर्ष्णककः भू॰ भर्भहेः। ইতি दाख-निर्घणः॥ वर्णक्या जी मधना। हामाबक्या इंडि ভाषा। ইंडि नद्रवादनी।। वर्गा नुः कवियम्। भक्तिः। यथा । नयां छ॰ वाक्रानात्राह्यां छ॰ क-बियम्। **ठ। ७**७ मामा**डकः** नाम नुमल दिमा मृप्याः ॥ इंडि শাদ্ধতত্ত্ব্ত শাতাতপৰচন ॥ वर्षिः श्रु भएम।विष्मयः। वानि इंडि ভावा। यम्। भाग खगाः। **७कद्। व्वादः। क्वायदः। ब्रक्** পিত্ত নাশিত্বঞ্চ। ইতি রাজবল্লভঃ ব্মিত: ত্রি ব্মযুক্ত:।ক্তসগাহ:। उर्भर्गायः। ममकः २ मञ्जः ० দ শিত: ৪ বূ চক্ষ ট. ৫। ইত্যমরঃ ॥ উচকন্ধট: ৬। ইতি সূভ্তি: ॥ ব্যুব: পু মৎস্যবিশেষ: 1 বা-নিৰূব ই.ভি ভাষা। অস্য **মা•স**-ख्याः । वाजनानिष्यः। त्रिभद्ः।

পুৰ্দোৰ নাশিত্ৰ । ইতি রাজ বল্লভ: ।।•

्रवर्ग्ऽ॰ जि भुषान । ইত্যমর:॥ (मुक्तः। इंजि मूक्षरवाश्वराकत्रनः॥ वर्ग्धः भु॰ कामरम्बः। ইতিমেদিনী।। वर्षा जी পভিষর।। ইভানর:॥ কন্যা। ইতি মুক্ষবোধব্যাকরণ ॥ नीनमिकका। इंडा-वर्षना मतः।। नीलाकात्रवर्गा मक्किका वर्सना । ভণভণিয়া ইতিখ্যাতা। মল্লিক।-খ্যাযা• ইভ্যেকে। বরিভি বণতি वर्बना। दुनवन जन मरम् भठा मिचा-मन् जान्। किञ्च। वृगी उन् जिन्वाः ভদ্ধতে ইতি বৃঙে। বিচি বর।বণ তে রণি বণা ভতঃ কর্মধার্যে বর্ষণা । इंडि उड़ीकाया॰ जत्र उः ॥ वर्बत्रः क्ली हिक्वृतः॥ भी छ हम्पनः॥ বোল। ইতি রাজনিঘণী:।। वर्दतः भुः भागतः। नहनीहडा जिः । কেশ:। বাবরী ইতি ভাষা।। চক্রল:।। দেশবিশেষ:।। কঞ্জিক। र इंडि (यमिनी II वृक्षविष्णवः I कानवावुरे देखि ভावा । उद-भर्यायः। सुमूथः २ भद्रमः ३ क्ष বর্ষরকঃ ৪ সুকল্মজঃ ৫ গন্ধপত্রঃ ৬ প্তগদ্ধ: ৭ সুবাহক: ৮। অস্য 📽गाः। कट्टेवुः। উक्षद्यः। সুगक्तिद्यः 🎚 । বান্তি বিসর্গ বিষ বৃণ্যের নাশি-তৃঞ্চ। ইতি রাজনিঘণ্টঃ ।।

वर्षत्रकः क्री हन्त्रतान्तः। उदशर्यप्रायः। वर्षद्राव्यः २ त्यं उवर्षत्रकः
२ मीजः ८ मृशिकः ६ शिखादिः ५
मृत्रज्ञिः १। यमप्रध्याः। मीउनदः
। जिङ्कः। क्यः भाक् । शिख्या मुक्त(मायिक्ष वृष् भामिदः। वित्मया मुक्त(मायिक्ष वृष् । ইजि त्राक्ष निर्धे ।।
वर्षत्रा ख्री शृत्राज्यः।। माकरज्ञाः।
३ जि सिमिनी।। सिक्षकार्ज्यः।
३ जिम्बत्र ज्ञावनी।।

विवाशकः। ইতি ভাবপুকাশः॥
वर्षत्रीकः श्रुः वृक्तिगरिकाव्यः॥
वर्षत्रीकः श्रुः वृक्तिगरिकावः॥
व्यक्तशिका। वायूहेजूननी ইতি
ভाव।। ইতি व्यक्तिम्या। महाकानः। ইতি (इन्हिन्यः॥ उव প্रवर्गीयवकात्रास्थे পठिতा एयः किन्न (यक्तिगः हह्तीकव्यक्ताः। यम्र्यः॥

वर्ता जी वर्तती। ইिंड भग्छिनुका॥ वर्तिः शृ॰ यस्रतः। ইত্যাদিকোयः॥ वर्ततः शृ॰ वृक्षवित्सयः। वावना

इति छाषा। ७९ भर्यतायः। यूगवा-छाः २ कप्टावः ० जीक्षकप्टेकः ८ एपाण्यः ७ भः जिल्लीकः ७ पीर्य एकः १। क्वाउतः ४ प्रवीकः २ पात्र प्रवास्त्र व्याः। क्याः परः। जेकद्रः। वक्ष कामाम ब्रका-जिमात भिन्न नाहाण्या नाण्यद्व । ইতি दान्न निर्पेष्ठः॥

ক্রৌঞ্চ শাক পুষর সংজ্ঞা:। তে-वा॰ भविमानः भृवयाट भ्वयापू ভরোভরো যথাস-খ্য ছিণ্ডণনা-় নেন বহিঃ সন্তত উপক্লা:। कात्रारक्त्रलाम मृत्राम घ्टाम कोदार प्रविमाखार मृत्काराः न-छ जनस्य:। मछ बीम পরিখ। ইবা-ভ্যন্তরদ্বীপস্থানা একৈকশ্যেন য-থানুপ্র' সপ্তথপি বহিন্ন পৈষু প্-থক্ পরিত উপকল্পতা: । তেষ্ भून जंशाखारियु वहिता शैभाल वर् नुवृद्धानाञ्चकानाग्रीर्ष्थ्यक्रित् ४३३-বাছ ছিরণ্রেতো ঘৃতপৃষ্ঠ মেধা-তিথি বীতিহোত্ৰ সংজ্ঞান্ যথা-निष्युरेनेटिक शिराक भाक मिक बिगाँछ विस्था उग्र स् वा काङ ল্লোলা । পুৰুত্ত চুক্ত কৰ্ম কো **ৼনুস্ব**্যাছিলেশ্বর• । গো নেমিনিলৈ-क्रक्राहाया॰ मून् मध्याबिधीन्।। हायाः पुन् उत्भा निव्नान्।। ज् भः-স্থান কৃত বেন স্বিদ্রি বনাদি **ভि:। भी**भा ह जुड निव् रेडा घीला দ্বীপে বিভাগশ: ॥ এবং পিতরি अः शृव्ख जरनू नामान वर्जनान जादीखा बद्बीलोकमः প्रा छेत्र-मवक्षयादिक्षाः भर्यप्रवाभाव । তদুপলভা ভগবানাদিপুক্ষ: সদ-

সি গাবভী প্রটিভি নানাপ্ররস মভিযাপ্যামাস ৷ ত্ব্যা মুখ্বা-प्रकान् म दाववर्ग याप्रीर्था नानि किः भूक्ष इद्रिवार्यणावृ द्रमाक হির্থায় জ্ব্রু ভুদাশ্ব কেত্রাল সং-क्छान् नवभ्यानकनयरः। व्याग्रीधु-**जुडा (उ भाजू ब्रम्ग्**रामोर म खिल्क নৈৰ সংহননবলোপেতাঃ পিত্ৰা বি-ভক্তা আত্মতুল্যনানানি যথ৷ বি-ভागः कष्ट्रवीशवर्याः वृजुज्यः । य-ক্মিনবব্র্যাণি নবযোজনসভ্সাযানা-নি অষ্ট্রভি মর্য্যাদাগিরিভিঃ সূবি-ভক্তানি ভৰম্ভি। এষাং নধ্যে ইশা वृटः नामाञ्चाखत्वयं यम्। नाल्।-মবস্থিত: সর্বত: সৌবর্ণ: জলগিরি-द्राह्मात्मक वी भाषान मनुषा इः क ণিকাভ্ত: স্বল্য কন্ল্সঃ মূর্চ্চন ছাত্রি॰শং সহসুগেজন বিভভো মৃ লে ৰোডশসাহসু• তাৰতান্তভূ'-भार भूतिहै: । উত্তরোভরেণেলা रूजः भीलाः (धंडः म्**त्र**वान् इंडि অংশা ব্ৰন্যক ছিব্নমুখ অৰুণা বৰ্ষা শাং নর্য্যাদাশির্যঃ প্রাণায়তা উভ-यणः कारब्रामावधररा विमञ्जूरशः कर मृथव औरक इनः भृत्रमाट मृर्व **या** पुरसा छात्र समाभाषिका । स्म न देशया अदाङ्गिष्ट । अदः मिन्दरा

নেলাবৃত• নিৰ্ধো হেমকুটো ছিনা-नय इंजि প्रागायजा यथानीनाम-यः। व्ययुज्यास्तारम्या इतिवर्ष কি পুৰুষ ভাৱতানা যথাস খ্য । छरेथरवनावृज मनरत्रन भृर्द्धन ह **भाग**।वज्ञक्षशास्त्रावानीयनिवधारः ষিসহসু পপুথতু: কে সুমাল ভদা-चर्याः भीभानः दिन्धार्छ । ভा-इटिना वार्य महिरहनाः म-**डि दह्दः। मनाया मन न नुरहा दि-**নাক ব্ৰিস্ট ক্ষত: ক্টক: কোণু: সহো দেবগিরি র্থান্যকঃ শ্রীশৈলো **बिक्स** । सङ्ख्या नाबिद्यादा विकाः শুক্তিনানুক্ষণিরিং পারিপানো দ্রো-ণ চিত্ৰস্টো গোৰ্জনো বৈৰভক: कश्ञानीता शाकार्थ हेन्तकीवः কামগিরি রিভি চান্যে শতসহস্ **मः** रेगना (उषा विउप्तृ ज्या नहा নহ্যক্ত সন্ত্যুস খ্যাতাঃ। এতাসা ম পে৷ ভারত্য: পুদ্ধা নামভিরেব পুন ছীনা নাজানা চোল সৃশন্তি। চলুক मा ठामुभर्ग भरहोना क्उसाना विश्वायत्री कारवर्षी विश्वा नयस्त्री শকরাবর্জা তক্ষভদা কৃষ্ণবেল্লা ভীন-त्रशी लागावत्री निर्दिक्त। भागाकी ভাপী রেবা সরসা নর্যাণ চয়ার তী व्ययः (नानण्ड नानी गर्नन्ती (वनः

भृति संदिजना विमामा (को निकी नन्ताकिनी यसूना महत्रकी मृणवि গোনতী সর্যুরোঘবতী ষধ্বতী স **४व**ठी मूर्यामा मठक म्हलू जागा মক্ৰুধা বিভন্তা অসিক্লী বিখেতি महानम् । चिमास्य वार्ष भूकरि ল্কড অভি: শুক্ল লোহিত কৃষ্ণবৰ্ণেন बाब्राज्ञन कर्मां निवा मान्य नात्रकः गउर्या वस्तु चाज्रन चान्न्र्विंग नर्बारक्व मर्खिवा- विधीयरः। यथा वर्गविथान मश्रवर्गक खवि ॥।॥॥। वाजःभवः श्रकामीनाः भुनाग वक-ণ সংস্থানতো বর্ষবিভাগ উপব-र्गाउ। श्राका बच्च भुगाता दीशाः খ্যাতিকরে৷ হিরণ্ময উল্থিতো য-ত্রাণ্নি ৰূপান্তে সপ্তরিস্থ:। তস্যা-ধিপতি: পুিযুবুতাতাজ ইধাজিহা তং षील॰ मधदर्वानि वि**ভक्तः म**धवर्व নামভ্য আত্মজেভ্য আকল্য্য স্ব্য মাআ্যোগেনোপররাম।অশিব ব্য-সংস্ভদুং শাস্ত কেন নম্ভ মভ্য নিতি বর্ষাণি। তেষু গির্থো নদ্যক সপ্তিবাভিজ্ঞাতা:। মণিক্টো বজু-क् इन्द्रशासा (का) डिग्रान् भ्वर्ण ছিরণ্যগীবো মেঘমাল ইতি সেতু रेणवाः। अकृता नृज्ञता आक्रीत्रभी সাবিত্রী সূভাতা পদস্তরা সত্যস্তরে 📗

जिमहामरा:॥२॥**॥**॥ श्लेष्य गर्मी-(नंतिक्तुत्रस्मारिका वृद्धा उपा षीलाल नान्यता हिन्द्रविनानः সমানেন স্রোদেনাবৃতঃ পরিবৃক্ষে। यव हरे बालानी श्रकायामा। छः দ্বীপাধিপতিঃ প্রিব্রান্নজো যজ্ঞ-বাহ: স্বস্তেভ্য: সপ্তভ্য ভ্লামানি সপ্তবর্ষাণি ব্যভৱতা সুরোচন সৌ-मनमाः तमनकः प्रविवर्दः भाविज्नु মাপ্যায়ৰ মভিজ্ঞাত মিতি। তেযু वर्षामुखा नम्। में मेखवा जिल्हा-छाः। मूत्रमः भडण्रहा वामरस्दः चन्तः अगूरः शृह्यवयः महमुन् उ द्रिजि। अनुमठी निनीवानी नदः युजी अरु तबनी नन्ता त्रारक्जि॥ ७ ।। 🛊 ।। এव॰ সুরোদাছছি खण्दिलाः जनातनात्उ। घृष्ठारमन यथा भ्रदः জ্শদ্বীশো যমিন জ্শন্তখো দেব-কৃত ভদ্বীপাখ্যাপনো জ্লন ইবা-भत्रः जूनञ्जरत्राहिया दिल्ला विद्राह्य-যতি। ভদ্মীপপতি: পুৈষবুতো রা-कन् हिन्गुरद्रका नाम यः ही शः मधः ভ্য: স্বপুশ্রেভ্যো যথাভাগ বিভ-জ্য স্বৰণ তপ আতি ছে। বসু বসু मान मृष्कि नाज्ञिष्ठ मञ्जूज विश्वनाम (मवनाम् छ) (छवा॰ वार्षयू नीनागिद्राया, नम्प्रका जिज्जा जाः **স**ধৈবা বজ শচতঃশৃ**হ্ণ: কপিল** শিচ-जक्रो (५वानी के अन्दिना पुरिश ইতি। রসহল্যা মধুছল্যা মিত্র-বিনয়ে শু,্ত,বিনয়ে দেবগর্ভা ঘৃতচ্যুতা মন্ত্ৰমালেতি॥ ।। ।।। ।। তথা বহি: क्विक्वीरमा विकाः ममाराम की রোদেন পরিভ উপকৃপ্ত:। কৃতো यथा अभदीला घृष्ठारम् । यश्चन् ক্রৌঞ্নামা পর্বতরাজো দ্বীপনাম निर्दर्धक चारछ। ङश्चित्रशि शुर्गुराजा **মৃতপৃষ্ঠো নামাধিপতি: যে দ্বীপে ব**-र्यानि मक्ष विक्का (उष् नुधनामन् मक्षमकामान् वर्षभान् निरम् भरः खगवान् खगवजः भद्रमकन्।। य শস আত্মভূতস্য হরে শরণারবি न मुनबगाम । जाजा मधुकरश भिष्कृष्ठः मुदामा जुर्मबङ्धा लाहि-তানো বনস্পতি বিভি ফ্তপ্ঠসূতা: । ८७वा॰ वर्षामञ्जयः महिश्व नम् १ महा-ভিখাতা: শুদ্ধে বৰ্জনানে ভোচন উপবৰ্ষণো নম্বে নন্দন: সন্ধতাভদু ইতি। অভ্যা অমৃত্যেৰা আৰ্য্যকা র্ভার্থবভী রূপবঙী পৃথিত্রবভী শুল্লে जि ॥ द॥ # ॥ अव• भद्र**डा**८ को রোদাৎ পরিত উপবেশিতঃ শা-कवीला वाजि नज्ञक्रावनायामः मनात्व मधिनाखारम्य भन्नी उः।

यश्चिन हि भारक। नाम महीक्हः स्कित वाशास्त्रकः। यमा हि सहा-मृत्र हिमझ उपी मन्दामयि । ভদ্যাপি পৈুবৰুত এবাধিপতি নামা মেধাভিশি:। সোপি বিভন্ন্য সপ্ত-বর্ষাণি পুএনামানি ভেষু স্বাত্মজান্ পুরোজব মনোজব বেপমান খ্মা-नीक ठिजात्रक वल्क्श विचाधात्र मः जान् निवान। विभाजीन यगः छः গ্ৰভানন্ত আবেশিভমভি ভাগোৰ-नः भुविद्यम् । এতেষाः वर्षमर्यशामा-भित्रया नम् अन्त अल्लान न উक्न्। वन जनुः नउरवनदः সহস্সোতা দেৰপালো মহাৰস इे जि। जनवा जायुम्। উভयम्पृष्टि द्र-পরাজিভাপঞ্পদী সহস্শুতি নিজ-श्रु कि कि ।। ७।। ॥।। এव भिव पिव-মণ্ডোদাৎ পরতঃ পৃষ্করদ্বীপ স্ততো-দ্বিগুণাযাম: সমস্তত উপকৃপ্ত: সংা-न्ति चाम्परकन सम्पुत् वहि बाव्टः । उद्योभमध्य मानः माख्यनारेमकः अवाबाहीन शताहीन वर्षया भेष्यामा-जु ह उन्यू निक्कृ हजा जि नुदानि लाः कशालामाः। यद्भविश्वार मूर्यप्रवय-স্য মেকু পরিকামত: সমুৎসরা-অুক চক দেবাহোৱাৰাভ্যা পরি-

निज्यः नुसनिष्यविनः । कम्बुद्यील মহাদেব বছরি শতত শিব ।।।।।। उथा कि भूकाव विभागानवा एम-अभि छा:। रणवर्ष मह्त्राण जीविड श्रक्राबाः ॥ यबन्धि जउउ । सः সমাধাৰ সহা বা ভক্তিসংযুতা: ॥ ॥ ।। ७०। । इतिवर्ष ६ श भराः রজত সমিভা: ৷ দশবর্ষসহসাণি कोवडीक्त्रमाणिनः॥ उत् नादारगः দেব॰ বিশ্বযোনি॰ সনাতন॰। উপা-সতে সদা विकु॰ भानवा विकु ভावि-जाः ॥ তव बन्पूर्णः मृद्धः मृषद् विकनिर्मानः। विभानः बामुरस्वम्। भातिकाञ्चनान्त्रिः॥ हजूबीव मः तोभम्। हजुरखात्रन मःयू**उः।** श्री-कारित्र मंगा छ यू कि मूगक्षक ममुद्रमः ।। माहिरेक मंखरेश यूकि (एवदाज ग्राभन । सर्वस्त्र महरेतुक नर्व ত: সমলস্ত ।। (হ্মসোপান সং যুক্ত নানারহোপশোভিত। দি-वाजिः शामानात्मञः मद्दामाञा म भन्दि छ ।। मह्माञ्चिः चापूनानीरेष र्न দীভি ক্ষোপশোভিত[ে]। নারায্ণ गरेतः मुरेष (बिराधायन छ८ गरेतः॥ यागिकिक मनाकीर्गः शाविकः नू क्ष र्वि। खर्छिः मञ्ज मेरेज

र्वयम्। जिल्हे माध्यः।। जन प्रवापि-দেৰস্য বিকো রমিচতেজ্ঞা: লা-कानः जर्वकानस्य यहिमानः शुक्रर्व-তে।। শাবন্ধি চৈব নৃত্যন্তি বিলাসি-त्वता वामाव्याः । जित्वात्वीयनमाः निन्धः नना मधनख्यभद्राः ॥ 🗱 ॥ इवाव् अध्यक्षं बह्कनद्रजानि-नः। बरवारण जरुमानि वर्षानाः दि-श्रिवायुषः ॥ 🗱 ॥ ভারতে তু जियः न्यमानामा क्याः नुकी खिछाः। नाना (एवाईरन युका नाना कर्णाणि अर्वरड ।। शहमायु र्यंड॰ (ज्याः लंड॰ वर्यानि मू बुजाः। नवरवाकन माहमु वर्ष मिष्ट नुकीर्खिष्ठः ॥ कर्मकृमि विषः विना नद्राण याधिकादिणः। यह-(म्या नवरः म्यः मूक्तिमान्क भ र्व उ:॥ विद्युष्ण भाविभावण मधाव वन्तर्वाः। हेन्द्रवीनः कामक्याः खाम्वर्ण गङ्खिनान् ॥ नागदीश खवा मोरम्या गम्बर्व खुव वाक्नः । व्ययुक्त नदम खिवा॰ बीभाक मागद्रा-वृज्ः ॥ याजनानाः जरुमुख दीरमा **१वः मकि**रगाँखतः। भूर्दि किताठ। खनार निकास यवना ख्या।। वा-न्ननाः कविया दिन्। म्ला मृना खरेषव ह। इक्षायुष विवादा जि वर्ज-व्यक्षात्र मानवाः॥ मुबर्ह भावना नम्

পর্বতেভ্যে বিনিঃসূতাঃ ৷ শওফ कन्तु डामा ह मद्रयू यंगुना उपा ॥ ইয়াবভী বিভন্তা চ বিপাশা দেনি-का बरुः। गामञी धृउभाना ह : बाङ्गा ह मृत्रम् जी ॥ कोलिकी ला-हिं । देव हिमब् शापिः मृजाः । विषय (विषय) विषय उथा। भर्गामा वन्त्वा टिवं महानीत्रा मत्नाद्रमा। हर्म्युडी उथानुमा दिहि-শাবেত্ৰবভ্যপি।।শিশু: শশিন্যপি उथा भाविभावामुग उथा। नर्मना স্রসা শানা দশার্ণা চ মহানদী ॥ मन्दाकिमी ठिक्कृते। जाममा ह नि-শাচিকা। চিত্রোৎপলা বিপাশা চ बाक्षना वाङ्वाहिनी ॥ हिनव**८ शाः** দলা নদ্য: সর্বপাপহর। নৃণাণ। তা-भी भरगको निर्विक्ता भी खाना ह सङ्ग्रामी ॥ (वन्नः देवज्रानी देवव वनाः का ह अभव भी। (अया हिन महा-গৌরী দুর্গা চান্তঃ**শিলা তথা**।। বিন্ধ্য नाम्यून् जास नराः भूगाइवाः म् ভाः। श्रायञ्चा विभामा **চ** नन्तः गा मन्द्रगामिनी॥ क्या भानानिनी रेहव अविका वः नकाद्रिगी। मुक्ति-মংপাদসংজাতা: সর্বপাপহরা নৃ ণাং ৷৷ আদাং নদুগুপনদ্যশ্চ শতশো षिजलुक्याः। मदीः भागस्याः भू-

भाः मानमामापि कममू ॥ जात्रिय व्यक्तभावा स्थारिनाम्या कराः । भूरवं रिणाहिकारेण्डव कामक्श-निवामिनः ॥ अषुाः कलिक् मगशा माक्किगान्ताक वर्षाः। उथा भन्ना-স্তা: সৌরাষ্ট্রা: শূদুাভীরা স্তথাবুদা: .॥ यानका यानवारेण्य भाविभाज निवानिनः। भोवीद्राः रेमञ्जवा ङ्गाः শালা: কন্যনিবাসিন:।। মৃদ্যু বাসা ख्यामधाः भावमीका खरेषव ह। আসাং পিৰম্ভি সলিলং বসন্তি স্-ব্লিভা॰ সদা॥ চত্ত্বাব্লি ভারতে বর্ষে यूगानि कवरया श्वुतन्। कृष्ठ॰ (बजा দাপরক কলিকান্যর নক্চিৎ।। যা-नि किंश्कुक्यान्त्रानि वर्षान्त्ररक्षी सङ्-ৰ্যঃ। ন ভেষু শোকো নাযাসোনো-खिगः कुछ्यमह । मुङ्गाः भुका निदा-ভক্ষাঃ সর্বু:খবিবর্জিভা: ৷ রমন্তে विविदेश डांदेव: महाक ज्रिवरधोव-না: ।। ইতি কূর্মপুরাণে ৪৪ অধ্যাযঃ अभवः वामनभुद्रातः ১० अथ्छाः (य मुद्धेवर्रः ॥ 🗱 ॥ भू ज्वाहि वश्चिः বর্ষাণি বৎসরশব্দে দুষ্টব্যানি। তত্ত্র यश्चिमा भूका। पर्वा । सञ्च -সর পুনাণেন দেব্য: কৃত্বা পুরো हि जा:। यहेवता विविना जाज म-ৰ্বানপুসিজিদা:।। মহাত্য কি

নাশায মহারিপু ব্ধায় চা মহাভু_ঁ দ্যকামায মহাসিজিফলায চ ॥ भूकरगञ्जाकाम् वीः विश्वेषा भारत्य-भारी। अञ्चान क् जा भीषा यक রক্ষু পুছোন্ডবা।। সমুং সর মহা-দোষ জন্ম মুপমর্মনা। কেত্রা শনি রাহ্তো ভৌমার্ক সিত ভানু_॰ काः॥ भगरयत्यक्रमानम्। (पवी (इ) भव्र उत्र हा म ७ ना कि विदारनन म-क्षात्राना जिल्हा किन्तु मञ्जून भू यार्कं कन तज्ञाजिनुबरेनः। सन्नना মক্ল খন্তে বিধিনা প্জিত। মুনে।। উৎপাত কোভ নিৰ্ঘাত বিক্তানা म्याय ह। कथ्यामि महानुष्ठ मृतुः रत्रकमनाधूना।।शामक्ता विक्रशासः मा निवा नाडि थ् जिः क्या। कि वृक्तामितः निक्ति स्रिष्टैः लूरिः लूगा উमा॥ मीखिः काडिः यं भा वच्ची রীম্বরীতি পুকীর্ত্তিতা। বি**ংশ**তা क्लाखमा (२व): अञ्चाववादिक् তाः ॥ भुषमः मः इ उ। तरम मर्ब निकि भुराविकाः। २०। वाकी ज খাবতী শাক্রী অজিতা চাপরাজি **छा ॥ क्य**डी मानभी माया निजि: स्थि विस्ताइनी। भन्नगा को नि की भोती विभवा वान डावना।। व्यक्षजी किया पूर्व। ताबना इंडि

বাগুনা। মধ্যভাগে স্থিতা দেব্যো यूगाना मेणु जानहाः ॥ २० ॥ का-ली (ब्रोनी कशाली ह घणे।कर्णा म যুব্ধিকা। বহুৰূপ। সুৰ্ব্বপাচ ত্ৰিনে-वा दिशृहाधिका॥ माहियदी घ-भात्री ह रिक्शी मूत्रभृक्विजाः। रैव-বম্বভী তথা ঘোৱা করালী বিক-টাদিভি:॥ চছিকা চেতি শাত্সা (एव) देवामाक्रिविम्, जाः। भूकि छ-वता म्निर्ण्ड महामनुमाधिकाः ॥ २० ॥ जिनमानूत्र गक्क र यक द्राकागी। नृजाः । ভाবकाना-भुगाः कार्य। मुका कन कन भुनाः ॥ अंख्याक्षाः सम्बादा कर्वव्यास्ति गडम । ज्या गूगा छात्र नाथ नक नुन्बिडाः ॥ इंडि (प्रवी-भुद्रात्। मःवर्मद्राप्तवका विः भः जिविधि नामाध्यायः ॥ वर्वक्री जी विक्षिका। ই उट्य-हन्पः ॥

वर्षत्कजः भू॰ बक्तभूनर्गता। इंडि बार्कनिर्घण्डः॥

वर्षाकायः भू॰ रेषवज्ञः । इंडि भद्रवृद्धावनी ॥ भागः। इंडिभदः भागा ॥

ব্যজ কি বৃষ্টিলাক।। বৎসর জাক।। লমুদ্বীপলাক।।।দীপাংশ

काउः॥(न्य जाउः। इंडि दर्यमक् পূর্বজনধাতো ও পুত্যধেননিয়য়৽॥ दर्थन क्ली वृष्टिः। इंडि मदद्वादली वर्षिः स्त्री वर्खनः॥कृष्टिः।ईवृ शाहित्कायः ॥ कञ्ः॥ वर्षभः। इंडि न किथनाता ना दिव्खः ॥ বর্ষপর্বতঃ পু॰ বর্ষবিভালকগিরিঃ । यथा। हिनदान् (इभक्षेण नि याथा (नक (इव हा हिन्जः कर्ग) ह শৃঙ্গী চ সল্ভৈ: ३ বর্ষপরতা: ॥ ইভি श्रावनी॥ वर्षभाकी नु আমাতক:। ইতি (रूभवन्तुः॥ दर्वभूझा खी महारवीना छ। इंडि ब्राज्जनिर्घकः॥

ব্যপ্রিয়: পু চাতকপক্ষী। ইতি ত্রিকাওশেষ:।।

বর্ষবরঃ পু॰ বতঃ। থোকা ইঙি ভাষা। ইডামরঃ॥

वर्षवृष्तः क्षी क्ष्मिलिशः। ইति

बार्षवृश्याः प्रमानाट । यथ क्ष्म विश्वकृत्रः । उद्यानमास्म न कर्ख व्याः हान्तुमानीयस्व नावकान-स्वाट । नह उन्नार भोत्रमानीयस्यः ख्वास्त्र उद्यास्त उत्वर्शः करा-हिर्मुश्ली उद्यर्थ उटकृत्र । ना य्भत्र अधिवानाए । यथा वुक्त गू-ब्रान गर्गम । मर्दिम जद्म प्रदान न्। उ में क्लभागि जिः। अक्रिका न विशाक भूबनीयाः भूयवृतः॥ य নক্ষত্রঞ্চ পিতরৌ তথা দেবপুজাপ-जि:। পুভিসম্বৎসরক্ষৈব কর্ত্তব্যশ্চ बह्हा अवः ॥ त्राटिक खिनत्राटिकः । পুলাপতি বুঁকা।। তথাচ ভত্তিথিন-विक् छ। जिला घ ही जिल मायी जि-লহোনী তিলপুদ: । তিলভুক্ ভি-वरानी ह बहेजिनी नावजीविज ॥ মক্ৰণাণিভি: অভিপ্তাৰ্থনিদ্ধি ৰ্মক্ৰণ তাজ্বভূত্যা গোৱোচনাদি-कमिन मक्षः उम ष्ठल्युन्हारि नानि ब्रिडार्थः। उथाठ क्डािट-ञ्चामर्गो। ७७ मूथ जिलानम्या क्या **नु**ष्हण्ड वज्ञनः। ७शुनुः निम्न जिज्ञाः र्थः पूर्वा (गादाहनायुजः॥ मःन्छः) **छानू विष्युत्मो मङ्**षिः भार्थरयहिनः । हित्र की वी यथा पु ' (जा जिवराभि **७था मूम् ॥ क्लवान्** विख्वाः रेम्हव निवायुक्तक मर्ना। माकरंख्य म-शां मार्थकन्ना स्कीवन ॥ व्याय्-तिष्ठे।र्थ निक्षार्थ समाकः वदामा ভव ॥ सनक्रबा क्षित्र सनक्रवः व्याचिन्। দ্যন্তৰ্গত জন্মকালীন নক্ষত্ৰ । নাম-कहरा उथा दर्भनार दक्कामार दुर्भन

श्रुवारगाक भूगदामि नरमाखन मा-रेन्व প्काविदानाह। उरक्कारन यन-ক্ষতায় নম ইত্যুল্লেখ্যণাঞ্চাপ্তাখা मर्घानस्तर भागाम मटमाभूताः गः। अर्घाः भाराहिकस्य मधुनकः भूर्याक्ररयः। भारतानखद्रः मर्चामाः रु नद्रिनः रु भुद्रागः । भाम्प्रेक्षेत जून कीयया हर्ज्यार्घाः भुमानारयः । क्-**डीयया भूकवम्कीय ठ्**डीयया अहा । উভযক্রমদর্শনাদিছাবিকল্পঃ। ইতি গ্রীদত্তঃ॥#॥ শ্রীপতিব্যবসারনি र्गाय। नवास्त्रभाता ज्वा भ्वायह हि-द्रायुष्। उथा। विज्ञा कि विल मी-मार मृत्रकः वित्रकीविनः। भाकरे अयः নরো ভক্ত্যা পুরুষেৎ পুষত স্তথা।। खरंडा भी घांयुष काम बाम (मानि॰ क्ष विल । भुद्धामक इन्मछ वि ভীষণ নথা চুবেৎ 🔃 রামোত্র পক্ষ ब्रामः। **छिब्रको**वि नाष्ट्रग्राद्या (पुरि त्रथ्यामा। 🛊॥ उथा। सनकवः हजः जिथि जाना मन्त्रहरमदः। यश्रीक দ্বিভক্তেন বর্ষে বর্বে পুল: পুন:।(যা-णि राष्ट्रवन्नः। श्वार्मातायनः निठाः স্থানাদিষ্ট কথাস্। তদ্বিষ্ণো রিতি अख्यित द्वायाम™ शुनः शूनः ॥ गाय-बी देक्षवी (कृष) विकास मध्यवना य देव। भारायः स्वादः । म ह न छः।

उद्यिशः भद्रमः भरः मरः भरा भर्माङ्ख সুর্য: দিবীব চফুরাততম্ ॥ বাসন भुद्रानः। मर्बमक्व मक्वाः राद्रनाः বরদ শুভে । নারাধণ নমস্ত্ত্য সং र्वकर्णानि काब्रएए ॥ 🛊 ॥ अक्रन्ना-कद्राप निन्ताभाष्ट्र ভविष्ठानुद्राणः। मक्त्यन विना झाजन् यटकिकिट ৰকতে নরঃ। ফলকাল্লালক তস্য थर्मनार्ष्क करवा ভবেट ॥ वृक्षनुद्रा-ণং। পুণবাদি সনাযুক্ত নমকারাভ কীৰ্ত্তিত। স্বনাম সৰ্বসভানাণ মজ্ৰ इंड्राडिशीयरङ॥ अस्तरेनव विशासन गम्नभूष्म निर्वष्ययः। अरेककम्। পুস্বী ত যথোদিষ্ট জনেন তু ।৷ गक्तभूञ्चनावः भाष्काभहाजाम्।मसुः বে।। মন্ত্রাছডেগুণ পুেক্তি ভক্তা লক্ষণাত্তর•। ভক্তি ম**ন্দ্র সমে**ত-ন্ত কোটি কোটি গুণোত্তর ॥ সর্বত্র कत्याशास्त्रकः सिक्शामिति बई-(य८ । उत्थालत द्वांत्रमिल भूकरयह **७**(७) ७क्। न भूकार**७** ७क रख न्द्रि खबाक्ना किया ॥ इंडि नद-স্যপুরাণৰচনাৎ॥ #॥ ততঃ কর্মা-नस्तर जिलाशानस भूबि उपनवजा-नानिः काग्यः। এरेककाः (দবতाः ब्राम मम्दिना रथा विवि । हर्जुर्थाः छन थ्यां छ नामा ह शुनवारिना ॥

(श्वाम्या गरेविकः भाउमार्थाख रहान्तरपर । 🛊 ि विक्षुष्यां खन्न मर्गः नार । এव (इ। व याकाष्ट्रजा हमः खन्। बारा वनात बुङ्गा ध्रायः न् रेव मञ्चाप्तवजाः। इंजि मृत्तः। व्यमञ्जो ज्रापित्रागः। हासाः गुरुषि भूबायाः मजमाक्षास्त्रः छ त्रदा अक्टांकि मंडि क्रेडी वा क्या नकि विधीयरजाः । कारमहा शखन नथरकनानाः रिम्यूनाश्वान स्मन ह। व्याभियः कलङ् हिन्ताः वर्षतृत्वी विवर्द्धार्य ।। अधान अधुगननः। क्लर मिल्राख जक्त मिलि क्रिट शाठे:। मक्त गृष्य । वर्ष्य ष्वी अध-रित्।। का व्यम्त्रा भृत्व क्यनि म॰-काष्ट्री मुगल हमित उथा। अन्त्र माज्यार्यात देवव न द्वारा पुरुष वादिया।। জন্মনি প্এজন্মনি। জ্যোতিবে। স্না-ष्वा अस्मित्व जियः शतिस्त्रन् श्रा-প্রোত্যভীষ্টা শূরণ মংস্যান্মোচ্য ভাে বিভাগ দদতো হপাগু কিরণ বৰ্দ্ধতে। শকুন্ খাদতি বন্দ ভস্য बिभारता नाम॰ भूगांडि धुतः । जुरु ষৰ নিরামিক স হি ভবেজ্জান্তরে প ওড: ॥#॥ मी शिकाया । जमक युक्त यकि इस्माल यम्। शुन् इस-তিথি ভবের। ভবস্তি তদ্বৎসরমেব

গাবলৈক্ত্য স্থান স্থানি ভস্য।। ক্তান্ত স্জাযো বারে যস্য জন্মতি-थि डंदर । अनुक्रावागमः नुपक्षी বিশ্ব স্তস্য পদে পদে ॥ কৃতান্ত জ बारगाः भनिभक्षारगाः ॥ उत्र हा-ह्यो विधि मानः गुरु विशु मूत्र ईनः। পুহানুদ্দিশ্য হোমো বা পুহাগাণ शुी जिमिছ जा ॥ सो दाद्राया पिन मुका (एया नृत्क जुकाक्षन ।। मुद्रा-भा भी वहा क्षेष्ठ रेनात्वर तकनी हरा । निर्ण क मूखक महिर्विश्वः म् छः ॥ द्रजनीष ग॰ इदिन्। माक् इदिन प्रि अउवा भक्तिना गुर्ग ह কৰা াৰ্যৰ গুছণে মৎ স্প্ৰাণ বি-कुशर्याखद्राया खबा मर्मन ८। उपा-থা। এবাং পত্রাণি সার। শি মূলানি क्यूयानि ह। এव यानीनि हानशनि কৰাযাপ্যোপণ: মৃত: 🛚 আযুরেদো-का भवि जाया। याक्भानुक वि-হিওন্ত মূল ভাগেপ্যনুক্তে সমভা विषया ॥#॥ **उबक्रमः। टिला**घर्ड-नः। ভिलयुक्तकालन नानः। नवरञ्ज भवीषानः। ख्युल् निम्न मिकार्थ मूर्वीः গোরোচনাত্মক জন্মপুস্থিত দক্ষিণে भागिवधीवार। इक प्रवाशिविशाण भ्वनीयाः। स्रक्ष्यः भ्रनीयः। अ~~व~~ ह। इस बाजी मुदना बहीरव। मृत-

नित्रा मनु नि नहार। भू नि ह भून र्वम् भूरवेते। ग्वा एडी जिया लि-याः। इंड्रानव निक्निर्गरः॥ सः॥ अध्यनकवारीनां (गार्भनेनां विक्-श्वर्षाखद्र । (गां भरवद्धान्य नक्षान भ ननातः गृष्ट् मनः। भुष्टा त्रभः भमानक उन्। मुक्तिविक्य यट ॥ ध-नमातः वनामुक्षः। भवः छितुः॥ निः उत्ती नुकानिकः मूर्य्या गणनिक भार्कः ७ यक्त भू बनीयः। उज भार्थन मत्खो। विद्रकीयी यथा दः छा छ-विष्णामि उथा मूर्त । स्थवान् वि ত্তবা কৈব প্ৰিয়াযক্ত সৰ্বদা। মা-ৰ্ক ওৰ মহাভাগ সপ্তবল্লান্তজীৰন। जाव विदेश मिकार्थ समाक रव ে। ভব। ভতো ব্যাস প্রশ্রামা-श्वाप कृष वित भुद्राम हन्म ब जी-व्यवत् त्रमीयाः । **यक्षांत्र भ्वनीयः** েলাকের যানি ভূতানি স্বরো नि इता नि है। वृक्ष विकृ मिरियः मार्खः রক্ষাণ স্বস্থ তানি মে। ইতি নৎ-मानुदारीय दक्कार्थ भरहेट ॥ 🗱 ॥ निज् माज् नामगुर्ग कमस विस् नुजाराम् (वरः। यथा। कृष्णानि वन् ८२वम् भारते बगुार भवतः। १५-वक्राक महावाञ् वंनाप्त्रमहाय-बान्।। अवका महमुख शिवृ गीजा

भीत्रावनाजितिकारण। इंजि मम्बद्ध-त्व लिखु द्रामकरा १६ महन् वाजु रगो वन मुकः छर (मायगन्नकार्यः। **च**ठवर मन् । माठ छ्डींब्र भूबेस बाँछ। बाजू ब्रह्मिजा इंडि । वा-(छ्या गरनीयः ॥ 🕸 ॥ खंड मूच खिल পানে তু মন্ত্র:। সতিলং শুডুসংমি-मु मञ्जन। क्रिडः भगः। मार्का अव वद्रः नहा भिवाम्।। गूर्युर्ह्छ। वे ॥ अब रैविमिक्छ मञ्जनार्छ म् मारम-त्रगारिकातः। क्याजित्यः भावक বুন্ধপুরাণীবত্বাৎ পৌর্ণমাস্যন্ত মা-नारतः ॥ 🚓 ॥ बनाजित्थ क्डय सिनवाट्ड ज्राह्मवीश्रुद्रांगः । यूगा-म्ता वर्षकृष्ण मछगी भाई जीलुगा । রবে ক্রে মীক্যন্তে ন ভত্র তিথি-যুদ্মত। ।। ধুসুদ্ববে জন্মতিথি বঁৰি **ग**্য প্র্যা তদা জন্ম ভসংযুতিব। অসক্তা তেম দিনছযেপি প্ৰ্যা भद्रा या खरडीह रहार ॥ उ॰ नक-वः। भववहनः वृष्ट्याक्षमार्ड(७भि। न्बां इ जिथि नके व ना ज अतर লক্ষ্যতে। নক্তে অভিতে যেন পা-छः कानज कर्मानः। नक्क कर्मान्। বৈৰ ভিশিক্ষ ওথৈৰ চা। ইভি বৃ-इल्लेडिकार । चिंडिंड थउँहर गुर्क रान नक्क वर्था अने विश्विका-

णः भुष्धः। नक्ष्य दिव्य छ् दिविष्य म मार्कः अत्यो। उमक्ष्य मार्रामा यः गिमास्यः गएता द्रविः। यश्चिम् द्रिति मविका उमक्ष्यः दिनः म्हः । इति विध्यानिक्यः॥

वर्गः कीज्ति बनामश्राउषकः। छ८ नर्यायः। शुन्त्र । इन्प्रायः ।। ঘনকাল: ৩ জলাণ্য:,৪ পুৰুট্ ৫ (सरागमः ७ यमाकतः १ १ हेकि मदत्रदावनी ॥ शुंख्या ৮। इंडि बिकाश्रामयः ॥ ज ह अङ्गः (जोत्र-नुष्वानुभागाष्याञ्चकः । जा-বাচাৰিমাসচত্ট্যাত্ম হল। আ-मात्रा भुवानः। येथा। उन उन (म) रेमानिज्ञावृक्तः मध्य मास्यः শ্চ বাসন্তিকাব্জু:। শুক্তক শুচিক रेगुगावृजुः। अरेथअमूममयनः (प-वानाः दिनः। वेखाक नखनाः বার্ষিকাবৃত্র।ইবক উর্জেক শার-मावृज्ः। नहाक नहनाक रिमः ম্ভিকাবৃত্:। অ**থৈতদ ক্ষিণাখন** দে-বানা রাত্রিঃ। ইতি মলমাগতভু-ধৃতালু,ভি:া৷ শেষস্য পুমাণ ভৰ চাতুর্মাস্ত্রস্তনিয়ন্ত যথা। বা-রাছে। আবাত শুলুরাদশ্যা পৌ नंभाना। भवानि वा। ठाजूमाना बुजाबस्त वर्गाए कर्क है म करम ॥

অভাবে ভূ তৃত্বার্কেপি মন্ত্রেশ কি यब॰ वुळी १ कार्खिःक मृज्ञवामण ॥॰ ं विविश्रक्ष अभागायर ॥ ठलुर्था-পি হি ভট্টার্ণ চাতুর্যাস্যা বুক্ত নরঃ । कर्जिक्याः मूझनरक ज् बारम्याः ख्ट **नगा**भायट ।। सः ।। गाटामा । চতুরো বার্ষিকান্ মাসান্ দেবস্যো-श्वाभवाविष् । मध्यस्ता ভবেतिछा बह्ना एउ विवक्तनार ॥ टेडनम् वर ब्ह्नेनारमय मुन्दबानः भुकायरा ॥ कर्षे उनगत्र जागा শত্নাশঃ পুরাণতে॥ লভতে সম্ভতি দীর্ঘাণ হাগীপাক নভক্ষন্। সদা মুনিঃ नमा (यानी मधूनाः नम् वर्डनारः ॥ निज्ञाधि भी क्रांगाकची विकृ ७ छ क জাযতে। একান্তরোপবার্গেন বিফু-लाक भवाश्रुयार ॥ बाद्रशावश ब्लाद्माक गङ्गाद्माम हित्य हिट्य ॥ **जाम्यवर्ध्धनारकामी** त्रक्रकश्रेक कायाञ । घृठकत्रगाट जुनावगुर नर्बः निषः बनु खरवर ॥ कनजा-পাৰু মতিমান্ বহুপুএশ জাযতে। नस्म नात्रायगीरयं कि के श्वान न न के कलः ॥ भाराज्यिनस्नाहित्का र्ल-(खाद्गारपनेक क्षा ॥ अवसाहि वुरेडः भार्थ जूडिमाशां रुमतः ॥ क्षा भन्धभवातः । हेन् वृद्धः

ম্বাদেব গৃছীত পুরত ভব 1 निर्दिद्याः मिक्ति माल्याञ् भूनाम ত্বি কেশ্ব।। গৃহীভেমিন বুতে (मत यम् अनुर्ग पुरु मुर्य । ज्ञा खरकु मम्पूर्ण एट भुमामास्त्रना-र्मन।। #॥ ममाखी ह। इन वुछ भया (हव कृष्ठ॰ भीरेष्ठ) खर भूरकी। न्। न नम्पूर्वजाः वाज् व्रश्नाः मान्त्रभाग्ने ॥ 🛊 ॥ व्यव्यव विज भिक्छ। काठेकगृष्ट । अक्ट्राबः वामम्गाम नगात शक्तां बकः। বৰ্বাভ্যোৰ্যৰ বৰ্ষাস্থাসাণ্ড চ-তরো বসেৎ।। এতদশক্ত বিষয়। উত্বৃ° বার্বিকাভ্যা° মাসাভ্যা° रेनक्शनवात्री इंडि नाह्यास्तः। ইভি ভিৰ্যাদিভত্তু ॥ 🛊 ॥ বৰ্ষন্তৌ वर्गनीवानि यथा। वर्षाम् यन मिथि याय र मगमाः शक् कम्तालारक দৌ। জাভী কদৰ কেতক বঞ্জানি-ल निम्नगा रुलिगुीिज: 11 देखि कविकल्लणायाः) खबाक ७ इन मन् ॥ বর্ষা শঃ পু॰ মাস:। ইতি ত্রিকাও-শেৰ: 11 महामञ्कः। इंडि ब्राक्रनिर्घण्डः॥ वर्षाकः भुः भागः। इंडि हादाः 🛚

वनी॥ दर्वाकी जी शुनर्गता । **इं**जि भक् ब्रज्ञावनी ॥ वर्षाख्यः भू ब्रक्डभूग्मंबा। इंडि त्राक्रनिर्घन्छैः॥ वर्षाकार्छ जि ॥ वर्वाज्ः भूः (छकः। इंडाप्यद्रः।। · इन्द्र्राभः। इंडि ब्राह्मनिर्घन्तः॥ ज्वजा। इंजि (मिनी।। वर्षाञ्च जी भूनन्व। इंडिश्मिरनी ।। ভেকী। ইতি ভরতপ্তরূপরত্না-कद्रः॥ वर्षा छत्व वि ॥ वर्षाञ्जी जी (छकी। इंडामनः ॥ भूमर्वा। इं अग्रमाना जास दिन्ह वर्षात्रमः भू मयूद्रः। इंडिक्टिशः ৰবাস্তঃপাৰণৰুতঃ পু॰ চাতকপক্ষী । ইতি কেটিৎ।। বর্ষারাত্রঃ প্॰ বর্ষাকালীনকাত্রি:। इंडि भ् निक् म गुरु हो द्वारा छ-ब्रडः ॥ वबाहिः श्र मक्लगुरः। इंडि नद्रवावनी ॥ वर्षामकायिका खी मुका। इंछऽ; মরটাকাষা ভরত:॥ वर्षावमानः भू भद्रश्कालः। इंडि त्राकिनिर्घके ॥ वर्षिकः जि वर्षामञ्जति।। वर्षमञ्जति । वर्षाणदार वरणदाह भारतग

বৰ্ছিপু

किक भुजारयन निश्चम ॥ विविष्ठः जि अजिमयवृषः। अयम नरंगा द्रजिभारमन वृष्तः ইভ্যৰ্থে वृष् शान वर्षाएएण हे हे भुजारवन नि व्रमः ॥

ववीयान् वि अजित्सः। उर-नर्गायः। मनभी २ नग्रमान् ७। इंडायबः ॥

वपूर्वः जि वर्षभक्तं। व्यवारणा व्यूक भुजारयन निश्चमः॥ वर्ष् कामः भू वर्षाणीवासवः।

रेजिको। भूतः ॥

বর্ষেলঃ ত্রি বর্ষাকালজাত:॥বং-नववाजः। नथगुड वर्गम् भूर्वकः कनशाला र्ज भुजारयन निष्कृषः ॥ वाक्षानाः भूः स्वच उविभावा । করকা। ইত্যমর:।।

বর্গ লী শরীরং॥ প্রমাণণ ইত্য মর:।। পুমাণ মরোমতি রিতি याभी। इंग्ला इंडि ভরडः॥ अ-**डिमुन्पद्राक्**डिः। ইडि स्मिनी।। वर्षः क्ली भदीवः। इंडि विकाश-(कायः॥

वर्शक वरमा। मीखो। इंडि कवि-। कन्नक्रमः॥ (द्राकाशवः। क वर्र्याज वर्रिवृक्षा जी हु । इंडि बिकाखः । इंडि मूर्गामा**मः** ॥

॥ उ वर्रा धनी (मुक्तः म्याहि-હોત્: 11

वर्रः जी समृत्रिष्टः। इंडामद्रः। গুছিপর্ণ। ইতি ভরত: ॥ পশ্র•॥ **इ**जि **म**द्दद्वावनी ॥

वर्रंग क्री भवा। इंडि मज्जवा-वनी।।

वर्षः मृ अगिः। इंडि मिन्नी।। शैक्षिः। हेजू।गाहित्कावः॥ वद्धः। इेडि (एमहन्मुः॥ हिजकः। इेड्रा-मंद्रः ॥

বহিঃ পু॰ ক্লী জ্শ:। ইতি মেদিনী ॥ ৰহিঃ স্থা পুছিপৰ্ণ। ইতি শন্-बद्भावनी ॥

বহি:পন্ন নী শৃছিপর্ণ। ইত্য मब्दीकाया॰ जब्रजः ॥

वर्ङिः मुचा नु॰ व्यक्तिः। ইত্যম द्वाः। वर्शिक ज्ली वर्षिक । द्वीरवद्ग । इन्डा-मब्रज्जा ।।

বৰ্হিনসুমণ দ্লী গুছিপর্ণ। ইতি मद्रिक्ता।

वर्ङिनः भू॰ भग्दाः। ইত্যमद्रः॥ वर्शिवाहनः भू कार्त्विकयः। इंडि रनायूष: 11

वर्ष ७ रेगुरिक्षा इंडि कविकन्नकमः विर्मृत्रः ही गुष्टिशर्गः । इंडिम्बः ए

वर्शिक्षंग्रिः (रुगम्नु: 11 वर्ष्म् थः भ् एत्रजा। इजामद्रः।। वर्ष्ट्रायां भु विद्याः। हेजामतः॥ वर्धियमः भूः भिज्यगिवासाः। यथा। व्ययक्षानम्ह यक्षानः नि उद्या वुक्ताः मूजाः। अधिवादा वश्विरामा দ্বিধা তেবা॰ ব্যবস্থিতি:।। ইতি (कोर्च्य)२ व्यवग्रयः ॥ व्यनित्र। অপসব্যু ভতঃ ক্রাসব্যু জানু চ ज्ञाता वर्षावाजाः खवात्रीम्यान् क्दिगाम अरथानाभाग्।। मुकानि নো বাহ্বদ আজ্যপাণ স্তৰ্যেক্ত তঃ। তৰ্ণছে পিতৃন্ ভক্তা সতি-रनामकानरीनः ॥ मर्जनानिस दि ষিনা হস্তাভাগ তর্বেক্ততঃ । णा किहर शिव्याविष्मार दियानिज्ञामि अञ्चलिजगरी नः। उत्तरः।। कवावानः मनः (मे मार यम मर्गमा उथा। अनि बाजाः (नामनाक विविधः नक्ट नक्ट ॥ इंडि इस्मागन विनारक्षेत विभिटेडेकाञ्जिनिविधानार। इंड्रा क्रिकउद्गुः॥ वश्यिणः অগ্নি:। ইভি 7 (माहिष्डममद्रमंगर ॥ প্ৰক্লিষ্ঠ ল্লী ভীবেরণ। ইত্যমর:।।

विद्वः। ইতি वन भि ७ मन्नद्रता। ইতি करिने क्षण्यमः॥ नि वनयि वानयि वानयि । ७ वन छ वन । जावा ।

वनयः शृ चक्ठान्मगनातागान्तरं छगनातागिविरम्बः। यथा। वना-अववायञ्जूब ठक्कामाभः कर्ताद-अवग्रं किवार्यः। छः अवं रेथवा-श्रु जिवार्यः वीर्यः विव्यक्किनीयः वन-यः वहिष्ठाक्षः। यथ गनातागागाः विकिथ्मा। क्ष्ठेः वारमञ्जू स्वारेक्क् खेरिक् निम्नाह क्ष्माना यः भावत्यः। वृष्धः हमाह हान्नी पुष् निम्न जाक्कं किन्द्रकः।। हत्री जनी क्षार्या वाह्रित्ना भाक्किक अःयुद्धः वन्यिकः वि (विश्वकः। इन्डाममः।। वन्ना की सनामधारिकोसपिरण्यः। वाना इन्डिवाफियाना इन्डिट छात्र। । छट मर्यद्रायः। वाद्रानकः र वाद्रेडः भूष्ट्रीव ममान्ना । विवन्ना द अवाः-(पंजवनाः। स्वर्रमुक्ता) व्यक्ति-ना र भीजमूबी क महावना ॥ व जाः भीजवनाः। इन्डि बब्दमाना।। व्यम्द्रा छगाः। द्विषद्भः। व्याप्यद्भः । वृष्ट्रद्भः। भू। विद्यः। वाप् भिन्न नामिद्धः। इन्डि ब्राह्मवस्थाः। **२** ह् वना । यनभन्ताः नाष्ट्रद्वा-ন্তীত্যচি বা । ইতি রাষমুদ্দিত্ত वुष्ट्रभाखिष्रयम भवगी यवकात्रा-क्ति त्रस्त्रक्ष्यकात्रानिष्क्रियः ॥ 🚓 ॥ বিদ্যাবিশেষ:। যথা। মজ্র গ্রামণ গৃ-হাণ বৃ॰ বলা মভিবলা॰ তথা। ন শুমো ন জুরোবাতে ন ৰূপস্য বি-अर्थ्यः॥ नह मृथः भूमखः वा धर्य-विवाहितिर्याखाः । न वास्त्राः मम्स्मा वीर्या भुषिवा मस्ति कन्हन॥ दिवु-लातियु वा द्वाम न ভবেৎ সদৃশ खव। वना मिंडवनारिक्व भठेड छा-ভ রাঘব।। ন সৌভাগ্যের দাক্ষিণ্যে ন জ্ঞানে বৃদ্ধিনিশ্যে। নোন্তরে পু-ভিবক্তব্যে সমো লোকে ভবানয ॥ क्रजिन्तावाय नास न जात्र म-मृण खर । बना ठाजिबना रेठव अ-রজ্ঞানস্য সাভরৌ।। ক্র পিপা-সেনতে শ্বাম ভবিষ্যেত নরোত্তম । वना मिठिवनार्यक्व भठेउ छाउ ज्ञायव ॥ विक्राह्य स्वीयात युन-শ্চাথ ভবেন্ড্ৰি। পিতামহসুতে-ছেতে বিদ্যে তেজ:সমন্তি ॥ পুনাতু তব কাজৎছ সদৃশ লু ছি भाषित । कामः वस्थाः गार्व प्-যেত্তৰ নাত্ৰ সংশ্য: 11 তপ্সা সং ভূতে চৈতে বহুৰূপে ভবিষ্যত:।

ভতো রামো জল শুষ্টা পুসন্নবদন: শুচি: ॥ পুতিজগুলে তে বিদ্যে
মহর্ষে ভাবিভাজন: । বিদ্যাসম্দিতো রাম: শুশুভে ভীমবিক্রম:
॥ ইতি রামায়ণে বাশ্মীকীয়ে বালকাপ্তেংহ সর্গ: ॥

वनाकः भू) वक्कािः । इंडि बनाका 🗃 🕽 ভরত: ॥ क्यू मुबकः कािः। ইতি সারসুন্দরী॥ ए८-পर्यायः । विमक्षिका २ । ইত্য यदः ॥ विमक्शे ७ वलाकी ८ । इंडि नद्रशावनी ॥ काद्रायि-का ७ विक्विका ७। इंडि कहा-थवः।। वरनम चक्रा मृत्र म्बंमक्डि । दल दल्ल मञ्जूदा दलाकाम्य एक-**छ्याकन् वलाका। इंडि जायमुब्ह**ि কৃত বুংৎপত্তিদ্বযেন প্ৰগী যবকা-व्राप्ति ब्रस्तुत्कावाषि कायः नदः ॥ #॥ अन्। भा नख्याः। वायुना-मिव्। त्रिथाव्। मृष्टेमलव्। व्या ত্ব । রক্তপিত্তহরত্ব । হিমত্ব । ইতি রাজবল্লভ: ॥

वलाहकः शृ॰ (मधः॥ मृष्ठकः।
हेरुप्रवः॥ शर्दकः॥ रेपर्छ।वित्यवः॥ नागवित्यवः।हेरि (मिन्नी॥
श्रीकृष्णमा (धारिकवित्यवः। यथा।
नागन्तस्य महानम्तः मात्रथिकामा

षाक्कः । जूबकाः लिवा मृत्रीक भाषभुद्धं वणाष्ट्रकाः ॥ ইতি किकः -७१ मरः ॥

ব্লির: ত্রি কেকর:। ইভামর:।। বলিশ লী বডিশ । ইভি শব্দ কর্।: বলী।।

.विनिष्ः) जी विष्णः। ইতি भयः विनिषे) ब्रङ्गावनी ।।

বলীক॰ ক্লী পু॰ লম্বিত্ণোৎকরঃ।
ছাঁইচ্ইতি ভাষা। ইত্যমর ফটাধরৌ॥ অস্য পর্য্যানঃ পটলপুনত
শক্ষে দুষ্টব্যঃ॥

वल्कः क्षी भग्रम्यः॥ भक्षिवित्मः

स्व भूः। इडि निष्माष्ठरकोमून्।

मूगानिवृद्धिः। উगानिकायकः॥

वल्लः जि वलवान। वल्णकार

भाउर्पाञ्जानिन। उल्मुज्जरयन निः

श्रमः। इडि मुखरवायवज्ञाकद्रगः॥

वस्त्र भवनी य वकाद्रानिरद्धनि उ

বল্প ক ভাষণে। ইতি কবিকল্পন।

ম ক বল্পতি। ভাষণ কথন।

ইতি দুৰ্গাদাস: ।

बाविथिउषाम्बदिथन ।।

बन्दः क्ली बन्द्रनः ॥ শन्दः । ইতি ধেদিনী শন্দ্রকুবিলে) ।। থওং । ইতি বিশ্বঃ।।

वयः भुः भिकात्वाषुः। हेि

্যু

ब्राक्रिवंचे: ॥

वक्त अवः श्रुः भूगत्कः। ই ि রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

वल्लकाः भुः ज्र्ब्ब्क्यः। ३७ त्रासः निर्धन्तः॥

वक्षन॰ त्री ५०°। जानविति इंडि ভाষा। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

बल्लः शृं ही वृक्कंक्। वाक्ल इंड ভाषा। उट्शर्यश्रायः। दुक् २ बल्लः १ इंडिश्नदः॥ दुग ८ दुहः १ होहः ५ हालकः १ मल्लः ४ हल्ल कः २ हिल्लः २ हल्ली १२ हाडकः १२। इंडि मस्द्रज्ञावनी॥

'बत्नुना खी मिनावन्ना। ইভি রাজ-নির্ঘণট: ।।

बङ्गालाषुः भ् भिकालाषुः। इञ्जिबाजनिर्धन्तः।

बन्नवान् भु॰ ग८माः। ইতি ত্রিका-ওশেষ:।। बन्नुगरक जि॥

विद्भवः भू॰ कण्ठेकः। ইভি শব-ब्रञ्जावनी॥

वसू उ॰ क्ली वद्गलः। इंखि मन्द-हिन्दुका॥

বল্ল গভৌ। ইতি কবিকল্লন: ॥ বল্লভি। অবং প্ল ভগভাবিতি ভট মল্ল:। ইতি দুর্গাদাস:॥ বল্পনং লী প্লু ভগদনং॥ বহুভাবণং। र मुनि

वन्नभारका डार्व २ न हे भुकारवन निव्वत्र ।।

वता क्षी मञ्जानिका। नागाम् इंडि ভाषा। उर्देशियः। व्यवस्कर्मनी २ द्राम्पः २ द्रमा ४। इंडि (इस-कन्मुः॥

বল্লিড॰ ক্লী অসম্যবিশেষগমন । ভন্তু বেগেন বিক্ষিণ্ডোপরিচরণ । ইত্যমরভরতৌ ॥ গমন ॥ বহু-ভাষণঞ্চ॥

व्हः भू• हागः॥ मृन्मस्त छ । इंडि भिषिनी॥

বলুক ক্লী চন্দ্ৰণ !! বিপিনণ !! পণণ !! ক্চিরে ক্রি । ইত্যারয়: !! তত্রপরগী হবকারাদৌ লিখিতো-হ্যণ শব্দ: । অস্মাভিস্ত ভ্রালি-থিতত্বাদত্র লিখিত: !!

वल्ला १९ वनमूमः। ইতি শব-চল্দিকা॥

वल्ला जी वाष्ट्री॥ शक्किविट्यंवः
। (म्वम्) शर्यायः। ठकविश्वा २ मिवाक्वा ७ निष्णाठती ८ रेबनिशे ६
मिवाबाशा ५ मा रमाडे। १ माज्वा
रिशे ৮। ইতি রাজনির্ঘন্ট:॥
। লুলিকা জী তৈলগায়িকা। যথা

वन्नुनिका जी डिनमायिका। यथा । वन्नुनिका मुचिक्षा महामा डि-नमायिका। ইভি (इम्हन्मु: ॥

रन्गीक

বল্প ড ভক্ষণে। ইতি কবিকল্পদ্ম: ।। वनुष्ठ अम॰ (नाकः। ইভি দুর্গা-मानः॥

बलुन क्री जक्रमा इंजि (इसहम्मुः। ৰ্ল্মিক: পুণ ক্লী বন্মীক:। ইতি भद्रद्वावनी ॥

বিল্মিকি: পু॰ ক্লী বল্মীক:। ইত্য-भद्रहोकागाः ভद्रजः ॥

दन्त्रीकः भू क्री উरीकाक्उम् अ-কান্তপ:। তৎ পর্য্যায:। বামল্র: ২ নাস: ১। ইত্যমর: ॥ ব লাক: ৪ বাল্মীক: ৫ বাল্মীকি: ৬ বাল্মিকি: ৭। ইতি ভট্টীকাষা ভরত:॥ পু গলক: ৮ শক্রম্জা ১ক্মিশৈলক: ३०। ३७ भद्रज्ञावली।। । उमृ-खिक्या (भोठनिरवर्षा यथा। विकु-পুরাণ । বন্মীক ম্বিকোৎখাতা। म्दमस्कला॰ उथा। (मोठाविन-क्षाः (गहाह नामम्याद्धारामञ्जर ॥ व्यष्टः भाग्यभमाक श्लार-थाञा॰ न कर्मना॰। ইত্যাহ্নিका-हात्रज्वः ॥ 🗱 ॥ (परमुजिष्टायाः न्नानार भूबं निम्नित्तावनास्त्र्रथं खम्बिकया कालनः यथा। रन्मी-ক মৃত্তিকাভিস্ত গোমবেন সূভমা-ना। कालराद लिल्लिमः नामं (मा-यानामूनभाष्ट्रयाः शादन्त्रीकम्राः **मित्रांत मञ**्जितिम्यानुशामामाध् मञ्जानामाण गायकी जिल्लान লিখিতাৎ গায়ত্রা তত্তমূলম-ক্ষেণ বা স্থান কার্যিক্লব্য: ৷ তথা नानः यथा। नानारार नुषमः (५४• उ।रियः नक्षिरिष त्रिन । नक्षाम्-**डिः नक्ष**गरितः नक्षम्टनिखरेक রণি ॥ মৃত্তিকা করিদন্তন্য পর্ব-**जायथूतमा है। मन** वन्तीक मञ्जू-छ मृरमक्षक मुनीविङ ॥ इंडि দেবপুতিষ্ঠাতত্ত্ব ॥

वन्त्रीकः शुः वान्त्रीकिम्निः॥ द्वा-গবিশেষ:। ইতি বিশ্ব:।। অপ बल्पीक द्वागम्। लक्ष्यः। गुीवाः-नक्का क्र भागतिला मस्त्री गला वा बिভिद्रिव (मारेय: । गुन्ध: म वन्त्रीकवनकियान हाउ: काम-रैनव गडमुव् द्याः ॥ मृरेथ व्राव्हेक স্তুতি তোদবন্ডি বিসর্পবৎসর্গতি চোৰ ভাগৈ:। বল্মীক মান্ত ভিৰক্ষো বিকার নিমুত্যনীক চিরক বি-(नवार ॥ गुीवा क्कारिका। यानः ककः।कका वाङ्गूलः। गनः कश्रः। वन्त्रीकविष अध्यम भुष्विनिथवद्य मु इच्यवगारम्बद्धम् ग्राउ। विश्व छ। नीक डेनहादारगगुर ।। इ ।। अथ उन्। विकिट्ना। माखालाटकृत्र।

বদ্যীক কারাগ্রিভ্যা: পুসাধ্যেৎ । विशासनाङ्ग्रीमाञ्जन (माथयिद्या চ রোব্যেए॥ दन्मोक्छ ভবেष्य-সঃ নাতিবৃদ্ধ নন্মজ । তত্ৰ যা -শোধন কৃত্বাশোণিত নোক্ষণে ভিষক।। সলপ্থিকানা॰ মূলৈশ্ভ फ्हा नवरान ह। **याः बवङ्गा न्** रैलण्ड पञ्जीभ्रेल खरेथव. ह ॥ नाः-भागृतिः मन्त्रतः मक्षिर्णुः भुलभारर । मृतिका मुर्शिकः শ্চ ভিষক্ ত মুপবাহ্যেৎ।। পকু তদা বিজানীযান্তী: সর্বা যথা ক্রমণা অভিজ্ঞায় গভী শিহ্বা পু দিহুগুম্ভিমান্ ভিষক্।। **সংশো**-थ। मुद्रे मा नानि कारदेश शुक्रिमा-द्रारं । तुनः विशृक्षः विकाय রোপ্যেম্ভিমান্ ভিষক্।। মनः **मिनान** उलाउ म्रेजनाच्य 5-ন্দ্ৰৈ:। জাতী পল্লব তক্ৰিন্দ নিম্ব रेजन• दिशाहरः **८ ॥ दन्मीक•** ना-শবেক্ত জি বহু ছি দু বহু বুণ ৷ পা-निभारनाभित्रिक्षानु हिर्देषु वंद्यनि-द्रावृष्ठ ॥ वन्त्रीक र८ मामाक স্যাদ্বর্জ্য তবি জ্বিজানতা। ননঃ-**मिलाम्रः रेडमः । इंडि ভा**व-लुकाणः॥ वन्मीकिः भुः दन्मीकः। इंडि मदः विज्ञानकः

यांना ॥ दन्मीकभीर्व क्ली (मुख्यारकाश्क्षम । इंजि ब्राजनियंगः॥ वन्त्रीक्षे 🎒 रन्धीकः। इंडि (इन-**इन्पः** ॥ वल्रालः ७ क ल्निश्राः। इंडि वल् जि कविकद्मभाः ॥ वल् जिश्लेशक व्यववाज्य । इंडि मूर्गामानः ॥ वल ७ मभ्बद्राः। इंडि कविकल्ल-ফন:।। ড ? ল্লভে খন (লাক: স • ৰূণোভীভ্যৰ্থ:। ইভি দুৰ্গাদাস:।। वलः भू ख्ळाड्यभविमानः। यथा। বল্ল জ্রিগুঞ্জে। ধরণক্ষ তে ২ংখ্রী। इंडि नीनावजो ॥ दिख्छा। इंडि रिक्रक्रशति जाया ॥ नःष्ट्रा । यथा। (गाध्मिषि उत्याचि डा जु क-থিতা ভঞ্জা ভয়া সার্ছেয়া বলোঁ বল্লচভষ্টায়ন ভিৰজা মাৰো মত ন্তচুতু রিজ্ঞাদি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ বীণা। ইত্যমরঃ।। जी সল্লানুক্ষ:। ইতি রাজনিঘট:॥ वल्लानः भुः परिकः॥ व्यक्षः॥ **সল্লক্ষণ ভূরক্ষন:। ইতি মেদিনী** :। दल्ला जि. श्रियः।। व्यक्षकः। हे-**उ**ष्ट्रा अव्यक्ति १ व ग्वाब्रुकः । इंडि बाबी॥ ত্ৰি

ভরত: ।।
বশগা স্ত্রী বশীভ্তা। ইতিশন্দরত্বাবলী ।।
বশস্ত্র ত্রি বশংবদ্ভিব: । আয়ভ চরবাক্রকা । ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণ: ।।

वना जी वक्ता॥ मृजा॥ यावा॥
जीगवी॥ क्रिनी। इंजि स्मिनी॥
वक्तागवी। इंजाप्रतः॥

वनाम्यकः भूः निम्यातः। ইতি नद्रशावनी॥

ৰশাপাৰী পু॰ সকুর:। ই**তি শক** নালা।।

ংশি ক্ল**ি বশিদ্ধ । ইতি শদ** - মহলা।।

বাশক: বি শ্ন্ত ইত্যার:॥ বাশকা প্রী অপ্তক:।ইতিশ্ব চন্দ্রা।।

বশিত। জ্রী বশিত্বণ। ইভিছেম চন্দুঃ॥

বশিহ্ণ ক্লী আয়তত্ত্বণ শিবস্যাত্তিপ্র্য্যান্তর্গ তৈপ্র্য্যবিশেষ: ।। যথা
। অনিমা লবিনা পুর্ণ্ডি: প্রাকান্যণ
নহিনা তথা। ইশিহ্র্ফ বশিত্র্ঞ্চ তথা কানাবশাবিতা ।। বশিত্বণ স্থাতত্ত্ব্যে ধেন স্বতত্ত্ব শ্চরতি।
ইত্যান্ত্রটীকাবাণ ভরতঃ ।। বশিনী জী শনীবৃক্ষ: ।। বন্ধ। ।
ইতি শন্চন্দুকা।।
বশির জী সামূদুলবণ । ইত্যনর: ।।

বশির: পূ॰ গজপিপুলী। ইত্য-মর:॥ চব্য:।ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ অপামার্গ:।ইতি মেদিনী॥ বুচা। ইতি শর্দিনুকা॥

বশিষ্ঠঃ পু॰ স্বনান্থ্যাত্রমুনি।তৎ পৰ্য্যায:। অক্সতীজানি:২।ইতি (इमहन्तुः॥ अकक्रजीनाथः 5 वा-শिश्व: 8। ইতি শব্রয়াবলী ॥ স তৃ বুন্ধন: প্রাণাজ্ঞাতঃ। তস্য ভার্য । करंगकन्। अक्क जी। नुवा: मधर्ष যঃ। ইতি শ্রীভাগবতনত ॥ অ-পি চ। বশিষ্ঠশ্চ তথোজ্জাযা • সগু भूषानकी कन्ट। कन्याक भुखद्री-কাক্ষা॰ সর্বশোভা সমন্বিতা॰ ॥ রজোগাত্রোজ্বাহুশ্চনক শ্চানব তথা। সূত্রপা: শুক্র ইত্যেতে সপ্ত-পুণা নহৌজসঃ॥ সর্বে তপদ্বিনঃ পোক্তা: নর্বে যক্তেয় ভাগিন:। অ্যজ্বানন্চ যজ্বানঃ পিতরো বৃক্ষণঃ मुजाः ॥ इंडि (भीर्ष्य ३२ वश्वारः ।। कः।। विवादक्षरगः भूभः। यथा। ইঙি পৃষ্টা নরেন্দ্রেণ কথ্যতা লিতি ভূপতে। বশিষ্ঠ চোদ্যালাসু: স- - मसा एक जलाधनाः ॥ मूनिजिः
ल्बिङः मालि स्थाष्ट्रमानमः। याग मास्य मूहितः रेग्जातक्ति त्राज्ञावानः। जनग्रः। मिंदीतक्तिया रेण्ठव क्षिता य लितमुनाः। क्राय्या उर्ष्यवात्म व् लिक्षानाम विमुनाः॥ क्रि लक्षा विश्वानाः स्वा एक्षान्रेणव व ।
जक्षात्वक समार्थगाञा वृक्षाता मानमाः मुजाः॥ ইতি विश्व भूतात्व स्वार्यम् विश्व वात्रास्त्राम् ज्वात्व

वणीकत्रनः क्री मिनसाखीयरेयताय-श्रीकत्रनः। इठि छत्र छ क्रों वस्तो।। श्रम शर्यायः वणकियाणस्य पु-श्रेवाः। १ । ५ । मध्यम् मानस्य । वृक्षमः श्री वहा स्रश्चः श्री मानस्य गतः। मन्द्रा द्वाहृत मन्युकः खीनाः मस्या उह्माः। श्री मात्रावनास्य छ याहा। छाहृतः नीयर उपम्हान्यो महात्र मन्यः।। श्री हति हति स्राहाः।।।।।।।। श्री हत्यः हति छालक्ष मन्युकः का क्रित्या। हुनं कृत्वा यमह्माद्वा मीयर ज वणी छरवः। १ ।। श्री द्वा वं हेमहमाः मन्त्र स्रवृता महरणसः ६ । स्रवृकाल्य (यानिस्त्रनाः श्रक्रस्य। मामका नियाः। १ । श्री ख्वा स्रवृत्वा नुरेक्षव नीरनाथभन समृतिकः। छ-ডেন ধুপযিত্বা ত রাজদ্বারে প্রিযো ভবেৎ ॥ ৪ ॥ শ্বেতাপরাজিতামূলং পিষ্ট রোচনযা যুত্ত য' পশ্চেরি-निक्तित वनीवर्गाम्लानाय ॥ ७॥ কাকজিন্থা বচা স্বপ্ত নিম্বপত্ৰ সঙ্গ-স্কুন• । আত্মব্রক্ত॰ সভাবেয়ং বশী-ভবতি মানব: ॥ ७ ॥ ७ नगः সর্ব-সংস্বেভ্যে নম:। मिषाः सक सक् স্বাহা। সপ্তভি ম'ব্রিত কৃত্বা করবী-রস্য পুয়ক॰। জ্রীণামগ্রে ভার্মদেছ क्रारित्र मा वना ভरवट्या १॥ व्या-দণ্ডী বচা পত্ৰ মধুনা সহ পেষ্যেৎ । অঙ্গলেপাছ বনিতা নান্য ভর্তার নিছ্তি।। ৮।। মূল জয়স্তা বজুস্থ ব্যবহারে জ্বপুদ । ১। ভূসরাজস্য ন্লব্ত পিষ্ট শুক্রেণ সংযুক্ত। অঞ্চি-ণী চাঞ্জযিত্ব। তু বশী সর্য্যান্নর॰ কি-ল ৷৷ ১০৷৷ অপরাজিত৷ শিকা দদ্যা-बीलाए भव नमन्जाः। जावृत्वन भुनानाह वश्वीकद्मण गुड्मणा ३३॥ **ठ**ञ्:रश्चिक्**वाः (श्रा**काः कामणाञ्च वनोकताः। वानिक्नाम्। नृश्चीनाः क्रवार्यप्राप्त बंगीकदाः॥ ३२॥ खाठ-ना नामभुद्यानि विद्यभुद्धः श्रियक्दः । ऋक्ष्म॰ हन्त्नरेक्षव जिन्नरक्षम जग-**द्धा ॥ २०॥** मृतावा । यहा अर्थः সঙ্কুমঞ্চ শতাবরী। তিলতৈলেন স-যুক্ত যোনিলেপাৎ বশো নরঃ॥ 28 ॥ निम्नकाक्षमः ध्राप्तन ध्रायदा ভগ• জिय:। সুভগা স্যাৎ সা চ क्षु পতি দাসো ভবিষ্যতি॥ ১৫॥ মা-हिय॰ नवनी उक्ष मध्य मधुन श्रिका। সৌভাগ্য ভগলেপাৎ স্যাৎপতি र्मात्मा ভবেত্তদা ॥ ১৬ ॥ পঞ্চ র-ক্তানি প্যাণি প্থগ্নাত্যা সমাহ (त्र । **इन्ह्र्मन मगा**युक्त माञ्जतः ক্তসমন্বিত ॥ পুয়েণ তু স পিষ্টুা চ রোচনাযা• সনেকতঃ । ह्यिया शु•সा কৃতো কৃদু তিলকো হ্যাবশীকর:।। ১৭॥ বুদ্ধদণ্ডী ভূ পুল্লেণ যানে পানে वभोकतः॥ ১৮॥ ७ त्र॰ गगनउए স্বাহেতি। অ্যণ গণপতে মন্ত্রো ধন विन्तानुनायकः । इस मष्ट अहरुक জপু। বন্ধা শিখা তত:।। ব্যবহারে हराः भग्रह भा अकाभग्राम् ११ श्रियः ॥ ৯॥ তিলানান্ত ঘ্তাকানা• কৃ काना कृ (शाम्य । अही उत्र-সহসূত্ত রাজা বশ্য জ্রিভি দি নৈ: ॥ २०॥ श्रीकातः मितमर्गक भूषः भूगं। भगमु जि॰। खीषा॰ नवारि वि॰ ন্যস্য বশ্যতা নযতি ধুর ।।২১॥ যম জুহ্যাদ্যুত শুচি: পুযতমানস: । मृष्टिमाव मना उम्र वनमायाञ्च (याविक: ॥ २२ ॥ मन: मिला भव-কঞ্চ সপোষ্টোচন স্বস্কুম । এভিঃ কৃতেচ ভিলকে সদা জীবশতা মি-यार ॥ २०॥ महप्तता ज्वताकः সিতাপরাজিতা বচা। তেনৈব তি-লক কৃষা ৰৈলোক্য বশতা মিযাৎ ॥ २८ ॥ গোরোচনা মীনপিত্ত মা-ভ্যাঞ্চ কৃতবৰ্ত্তিকাণ। য: পুমাণ স্তি-नक अर्याधामहरुकि निष्ठया ॥ अ-করোতি বশ সন্থ ত্রৈলোক্য নাত্র সংশ্य:। ২৫। গোরোচনা মহাদেব ঋরুশোণিতভাবিতা। ততঃ কৃতা তিলকান্মানবং যং নিরীক্ষতে। ত-क मर्ब विश्व क्यां ना कि कार्या विश् हात्रगा॥२५॥ नारगचत्रकः देना व्यव जुक् भडक इंद्रीडकी। हन्द्रन का ह সুস্বোলা রক্তশা লিসমন্বিতা॥ এতৈ ধুপো বশকর: অরবাণ ইবেছর।। २१॥ त्रिकाल महाएव भाईओ পুষশঙ্কর । নিজশুক্র গৃহীত্বা তু वामङ्ख्य वः श्रुमान् ॥ कामिनीठ-রণ বাম বিলেখ স স্যাৎ প্রিয়াঃ श्रियः। २৮।। मिन्नविष गशापिव भीः রাবতমল মধু। এভি লিগুন্ত লি-यः रेव कामिनीवमक् खरव ॥ २०॥ পুয়াণি পঞ্রক্তানি গৃছীয়া যানি कानि ह। उ धुनक भिगक्क श्रिवान्

(एकःयागडः॥ व्याननं निश्वनिक्रमः) कामिनी वर्णा नियाद् । ३०। इंडि गाक्ए १४०। १४७। १४२ व्यक्षायाः॥ 🕸 ॥ व्यथानाट मः-পুৰক্যামি বশীকরণ মুভন । যেন विक्डानमारबंग मच्चाः निष्मुडि ७८ क्रारा ॥ भुजिमाः काद्रयापति । পলেন রজভদ্য চ । পলার্জেন মহেশানি সাধ্যম্য প্রতিমাণ শিবে ॥ হরিভাল পলাজঞ হরিদা हुर्नक उथा । गर्ड कृदा मार्छ-হস্ত তত্র নিঃক্ষিপ্য সুন্দরি ॥ র-জাসন তত্ৰ দত্বা বিশেভদ্নতনা নস:। চত্দিক্ নহেশানি পভাকা বিনিবেশযেৎ ॥ রক্তাসনে চোপ-বিশ্য প্রাম্যে জপনারভেং। পূ-काया नियम (पित कानीहि नगन নিদ্নি॥ ভিলপ্ণ ঘট তত্ৰ স্থাপথে ভৰ দেশিকঃ। পুাণপুতিষ্ঠামস্ত্ৰেণ भागान् मः इगित्यवृषः ॥ अषः कृ द्वा भू कथिद्वा भू वाल मालया करभर । দশসাহসুকাপেন পুযোগাহোঁ ভ বেৰত: ॥ পুণব প্ৰসূচাৰ্য্য মাধা-वीक पिडीयक । का पु पुलाकिनी युकः वानकर्तन्तु ভ्विठः ॥ उटा রক্তপদ বুয়াছাম্ভে ভদনভর । माध्याम ७७। नामा वन्यान्य

७८ भवः ॥ विकायावि माखा कारणप्रभारमुकः। प्रभाःभाषित्र-भारान (कामामी क नमाहाद्वर ॥ প্রাতঃস্নাত্ব। হবিষ্যাশী শুটি ভূত্বা जिल्लाम्यः । शुाठःकानः मनात-ভ্য জপেন্মধ্য দিনাবধি!৷ জপে স-মাপ্তে দেবেশি হুনেদ্দিৰে দিনে শতে । জাতীপুল্লস্য হোমেন বশ্যেলাক **সংশ**যঃ॥ কপূর নিশ্রিত স্তেঃবৈ স্ত र्भायट भद्राप्तवजाः। भृतंः भूगव गृष्कृ-**७) চামুগু॰ প্**বদেক্ত হ:॥ তপ্যাম্য-प्रिजायात्रः सञ्चः जानीहि मुन्हति । অনেনৈব বিধানেন সংতর্গ্য পরদেব-ভাণা নিব্ধিঃ পুষোগাদ্ধেবেশি ছাব-তে নাত্র সংশ্য:। অভিষেকণ ভতঃ अर्येऽ१९ मक्कवि भागवलाउ ॥ भूगवः ঞ্চ নছেশানি চামগুণ তদনন্তরণ অ-ভিষিঞ্চানি তৎপশ্চাৎ ক্র্যন্তনা-ভিবিঞ্চযেত।। उদ্দেশাংশন দেবেশি বান্ধণান ভোজ্যেন্ডদা। এবং কৃত্তে মহেশানি বশীকরণ মুক্তন॰ ॥ জা-যতে নাত্ৰসন্দেহ: সভ্যু॰ সভ্যু॰ ন সংশযঃ। কামত্ল্যক নারীণাণ রি-প্ণা॰ শমনোপম:।। যাবজ্জীবিত-পর্য্যন্ত মরবাণ ইবেশ্বরি। জায়তে নাত্র সন্দেহঃ সভ্যু সুরগণায়িতে ।। 🗱 ॥ খেতাপরাজিতানূল পেষ্

(यापुष्ठमायूजः । नाउनामखिजः कृद्धा ভिলकः काद्रायञ्जः ॥ वन-যেয়াত্র সন্দেহ: সত্য সত্য ম-(रुषात्र । हन्द्रभूर्यो । यनि वृथा जना निव्य जागुरवर ॥ ब्रक्तवर्षा ठामू खाः (ভाষयেष्ठ्यञ्चः । সুवर्गः म-किंगा (मया विखानुभाव छः शिर्य ॥ আদ্যান্ত মহতী পূজা প্ৰা उभा वद्रान्त । शक्षिन्नभूषाणः न जाकान वन मानवर ॥ उर শুীত্যৈ মহাদেবি কথিত ভুৰি मुर्ल ङ । इंछि वृहद्यील उद्धः ॥ বশীভ্ত: তি বশ্যতা॰প্রাপ্ত:। অ-বশো বশো ভবতি ইত্যৰ্থে ছিপু-ত্যযেন নিয়ম: ॥ গছপিপ্লৰী। ইভি বশীর: करेगध्यः ॥ की ल्वक्। इंडि भद-**চन्দ्रिका** ॥ বৃশ্য: ত্রি আযন্তভাণ্গত:। তৎ-भर्यप्रायः । भूरायः २ । इंड्रायदः ॥ বশ: ০। ইতি শব্রহাবলী।। বশ্যকা জ্রী বশগান্তী। ইতি শদ্-

ब्रज्ञावनी ॥

भर्यायः । यमगा २ यमान्या ३

বশ্যকা৪। ইতি শব্রত্নাবলী।।

বংখ। ইতি কবিকল্লফনঃ ।ঃ বষ্তি। ইতি দুর্গাদাস:।। वं (परवारम्ग)कर्विख्रा-वयदे পমস্র:। ইভ,মর:॥ মাহা শূৌবট্ वोषद् वषद् स्था अः शक्षणपा (पवरुविर्मात विश्वभूथल्खी वर्ड (छ। (नवाय क्विरवानान॰ (नवक-विमान छंब (मवा इन्मामयः। अब পি ভরে। দেবতা ইতি মৃতে স্তেপি দেবা:। স্বিদান ইত্যনেন এতে মস্ত্রা ইতি সূচিত°। ইতি ভরত:॥ वयहेकात्रः भूः (नरवास्माग)करागः **৷ তৎপ**ৰ্য্যা**থ: ৷ দেবযক্ত:** ২ আহু. তি: ৩ হোম: ৪ হোত্র । ইতি (इंग्रहन्द्रः॥ ব্যট্কৃত কি ছত। ইতানর:।। वार्यो इन्छ यक्षवाः उर नार्धिषु वषष्क्ञः। इंडि नमज्ञावनी ह।। বন্ধ ড গভৌ। ইতি কবিকশ্ ।।। किनि वहे। उ वद्धाः । इंडि मूर्गा-

একস্বাধনোবৎসঃ । इंडामत्र हीकायाः त्राचमूक्रहे ध्ड णाक्ट्रीयनः॥

मामः॥

वहयंगी । जी वित्रभुम्ठा गोः। इ-दम्या जी वणीज्ञानाती। उर-दम्विंगी ∫ जामद्रः॥ वम्राज भाविका-মতি বক্ষৰ শ্চিরকালীনবংসঃ वकना इंडि थुडाउ:। वह ए गाउँ।
नामीं ख्रियं: वह्नय एउँ क्रश्यासा
वर्ष्ण इंडि कायः उप्पाणार वह्रियो निकाका मिडि हैन। वह्नयनीं जि भार्य काल्याकुर्य जानिना भा
भामिद्धार नः नमामिद्धामी भा मुयुः
भूये कार्याय वह्निगीं ज मूर्ख
ने यस्त्य भन्निः हः। इंडि उसे
कार्या ख्राउः।।

বস ক স্নেহ ছিনোশ্চ। ইতি কবি কল্পজন: ।। স্নেহ ইহ প্রীতিঃ। ক বাস্থতি বন্ধু:। চকারাৎ বধে চ। ইতিদুর্গাদাস: ।।

বস য উ ইর স্তান্ত । ইতি কবিকল্লফন: ।। য বস্যতি । উ বসিত্ব।
বস্তু। । ইর অবসৎ অবাসীৎ অবসীৎ। অমাৎ পুষাদিত্বান্নিত্য ও
ইত্যন্যে। স্তম্ভ ইহু নন্তারহিতী
ভাব: । যোবস্যত্যরিন্থিতি হলঃযুধ: । ইতি দুর্গাদাস: ॥

বস ঐ ঔ নিবাসে। ইতি কবি-কল্পদ্দনঃ ॥ ঐ উদ্যাৎ। ঔ অবাৎ-সীৎ। ইতি দুর্গাদাসঃ ॥

বস ল ড ভ্তৌ। ইতিকবিকল্ল জনঃ ॥ ভ্তিরিছ আছাদনপূর্বক ধারণা ল ড বস্তে লোকঃ বস্ত্রণ। ইতি দুর্গাদাসঃ ॥ বস ৎক বাসে। ইতিকবিকল্লজন:

।। বস্থতি। ইতি দুর্গাদাস: ।।

বস্তি: ৄ প্রী বাস: ।। বামিনী ।।

বস্তা ∫ নিকেতন । ইতি মেদিনী ।।

কসন প্রী বস্তা । ইত্যমর: ।।

ছাদন । ইতি মেদিনী ।। নিবাস: ।। জীকটী ভূবণ । ইতি শক্ষ্যাবলী ।।

বসন। জ্রী জ্রীকটীভূষণ । যথা।
সারসন সারশন বসনা বশনা
তথা। বসন বল্লনঞ্চে জ্রীকটীভ্ষণে ভবেৎ।। ইতি শহরত্না
বলী।।

वमष्ठः भू अिज्ञातः। ই जिण्णसः

त्रज्ञावली ॥ अञ्चित्तालयः। म व

रेट विल्याच मामहर्याञ्चकः। यथा
। मध्य मामदर्याञ्चकः। यथा
। मध्य मामदर्याञ्चकः। यथा
। मध्य मामदर्याञ्चकः। यथा
। सध्य मामद्याञ्चकः। युक्तः॥

उट भर्यत्रायः। भू अममर्यः २ मृत्र जिः

वा हे जामतः॥ मध्य १ ८। ই जिल्यस्य

त्रज्ञावली॥ माष्यः ६ युक्तः। है जिल्लाम्

कर्यायद्यः। अञ्जञ्जाकः १ भू अमामः

मिकानस्यः २ काष्ठः २० काम
मथः २२। उट कालीन कल्यकः।

क्यायद्यः। मध्यद्यः। क्ष्याद्यः।

हे जिल्लाकार्यः। अश्रद्यः। क्ष्याद्यः।

हे जिल्लाकार्यः। अश्रद्यः। क्ष्याद्यः।

हे जिल्लाकार्यः। अश्रद्यः। क्ष्याद्यः।

हे जिल्लाकार्यः। अश्रद्यः। मा जमत्राधः

वहनाष्ट्र**द्याङ्गः। किन्त** सावि-পাহাস্ত্ৰ নে ভতঃ কাম্বা ভবান সূজ ।। মথা সংযোহিতে শম্ভৌ যথা ত-अधन्ताहनः। कार्याः भरनात्रमाः কামা তরিদেশ্য লোকভূৎ ॥ তা মহ• নহি পশ্যামি য্যাভস্যানুমো-হন। কর্ত্তব্য মধুনা ধাত ভ্রোপা-यः उत्रः अक् ॥ भार्काश्वय উवाह । এবং বাদিনি কন্দর্পে ধাতা লোক-পিতামহ: । ক্যা সংমোহনীযো হ্য নিতি চিন্তা• জগাম হ।। চিন্তা-বিষ্টস্য তস্যাথ নিংখাসো যো বি-নি:দৃত:। তৃষ্যাদ্বসন্ত: সংজাত: পু-স্লুবাত বিভূষিত:।। চ্তাক্ষরাণ্ডৎ কলিকাণ বিভুজ্মরসংহতি। কি-শুকান সারসা রেজে পুফুল ইব পাদপ: ॥ শোণ রাজীব সঙ্কাশ: ফুলভামরসেক্ষণ:। সন্ধ্যোদিতা थ्डणमि भुजिमामाः मुनामिकः ॥ भाष्यह्वभाव चं: भागा व्य व्य उ मूर्ख कः । मकाः भूगानि मम्भः म अनद्य মণ্ডিতঃ ॥ পুমন্তবারণগতি বিস্তীর্ণ क्रव्ह्वः । भीन्य्वायञ्च्वः क ঠোর রয়ুগমক: ॥ সূর্ত্তো~~ক~~ कही कड्ड: कष्रुगीरवामञा मकः। गृष्डजुः भीनवकः मः भूगः महनकरेगः॥ छा-

দৃশে ২৭ সমুৎপন্নে সম্পূর্ণে জসু-भाकता वत्वो वायुः ममुद्रज्ञिः भाम-পা অপি পুদ্ধিতা:॥ পিকাশ্চ নেদু: **गठउ॰ शक्**म॰ मधुत्रद्याः । <u>भु</u>कुल्ल भगा अভवन् **সর**স্য: यह भूषदाः া। ইতি কালিকাপুরাণে ৪ অধ্যায: ॥ 🗱 ॥ इत्राञ्चकाल अत्र क्या-ণি যথা। মধুক্ত স্কতে কর্ম যদ্মন্ত-স্য বিমোহনে। তৎশূণুদ্ব মহাভাগ निज्यः ज्याहिकः भूनः॥हम्भकान् (कमात्रानामान् कक्नान् भाष्टेनाः स-থা। নাগকেশর পুলাগান্ কি শুকান্ क्ठिकान् वकान्।। माधवी मिलिका भर्गभात्रान् अक्वकाः ख्या । উৎ कुः ল্লাবি তত্ত্বা যুদ্ধ তিইতি বৈ হর:।। नताः मुर्एकृल्लामा न वीक्यन् स-नयानितः। भूगिक्ष कृ उदान् यङ्गा অতীব শঙ্করাশুন ।। লতা: সর্বাঃ সুমনসো নৃতনাজুর সঞ্ ः। वृक्षानु, চিব্নভাবেণ বেষ্ট্রযন্তিম তত্র চা। ভান্ वृक्षाः काक मृश्योधाः दिः सूगित्तिः जभी बरेनः । मृष्ट्रा का सवना यात्जा न তত্র মুনি রপুতে ৷ তদ্নণা অপি লো-्रकम नानाजारिकः मूल्मार्क्षेतः। त्रमः ख्य अद्भाः भिका (य (य हा**नि उ**-(भाषनाः॥ न जम् । भूनत्रमा जि मृष्टे॰ (नारुग) कात्रपः। ভावः न **अ**कट

कान कालाच प्रति मंददः ।।। इंड लांकिलानंतारत १ व्यव्यायः । अ। वमाउ वर्षनीयानि यथा। सूतः (छी (सावा) (कार्कित भाग छ मृत्रं) गः **हि उ**क् म्राचिक्ताः। उन्हे उद भूसहयाममञ्जूती जुन्द्रताहादाः ॥ इंडि इतिकल्लन जागाः भ्यम् खनकः ॥ 🗱 ॥ মৃজুলোভূর্ভছিতীম্লাগঃ। যথা।রাণাঃ যাত্র ত পোভারা নিণ্য জ্রিপানের ত। ভৈরবোগ ব-राउण्ड महे माद्रावण खाथ्कुताहि ॥ তস্য পঞ্জানিগ্রে বথা। আন্দেন লিভা চ দেশাখ্যা লোলা পুথন মঞ্জরী। মনদারী ভেত্তি রাগিণ্যো वनद्याः भनानगाः ॥ अन्। धानः रणः निथि अः स्थित्वकारुः भूक ন পিক চুঙল গল্ডবেশ। ভুনন্মুদা যাদ্যনো জন্তি ন**তখনতঃ স ব্স**-उपाणः । अस्तु भारजनस्या यथा । िराक्षणाः स्वात् छ। सादर माह-रतः इक्षः। उत्तव्य द्यागमः गान रूक मनीयिकिः। ইতি सङ्गीत-भारतान्द्रः ॥ कन नाथन्छ ज्मा य प्रित्तारथा। लाखनी ३ गमकी २ १ ठेउ अर्बो २ (गोउन्ही ४ धानक बी दक्षाणाया । । इन्। माउ वि (ज्ञानवागन् भनागाता इन्ताक्षी

পুতাঃ। কিন্তু তেষা নধ্যে বিভা-সস্থানে ছিলেলে ইতি লিখিত ৷৷ সোনেশরনতে ভস্য বড়াগিল্যো यथ।। (मणी) (मविनित्री २ रेवडाही ৩ টোডিশা ৪ ল'লভা ৫ হিল্লো-লী ৬ ॥ তলতে সদ্য রাগন্য ब्राणिगीमश्चिम्। वमञ्जूणीनम् ন্য:। ইতি সন্মতিশাস্ত্র•॥ 🕸 🔢 ভावितामयः। यथा। जयनञ्ज १-कर्व मक्तनम जिल्लाः। व्रिकः তালো বসন্তব্দ জগজুম্পো ২থ পাকণি রিভ্যাদি ॥ ব্যন্তভালে কর্ত্তব্যে নগণে মগণ স্তথা। জগ-ङ्गुल्ला छक्टेन्हरका विज्ञासाम्रक्ष थ-দ্বশং॥ ইতি সঙ্গতিদামোদর:॥ (मार्गनाकभए छनः। ইভি রাজনির্ঘণ্টঃ 🛚

বসম্বস্মঃ পু• বৃক্ষবিশেষঃ। যথা । বসম্বস্মা সেলুঃ শ্যিতো দ্বিজ-অৎসিতঃ। ইতি শ্যমালা।।

বসম্বস্থাকর: পৃং তিষ্ধবিশেষ:
। যথা। পুরাল রস নৌজিকাম্বর
নিনং চত্র্রাগভাক পৃথক পৃথক
থ স্তেরজত ছেন তো দ্বাংশকে।
অযো ভূজগ রস্কাং ব্রেলবহং বিনদ্যাথিলং শুভেহনি বিভাবমেৎ
ভির্ণিদং ধিয়া সপ্তশাঃ ॥ দুবৈ

वृष निष्णक्षेत्रः करण गान्जी भूः | श्रुकिः भगः कर्ना कन्त्रक मंग्रा रेजनना जा छितः । दमञ्जनुमाकः রো রসপতি ছিবলো ংশিত: সম-उपम्झ-फुरवर किल निज्ञानुशारिन রয•।। ইতি বৃদ্ধযোগতরঞ্জিণী।। ৰসন্তঘোষী পু॰ কোকিল:। ইতি किहिए॥ खी বাসন্তীলতা। ইতি द्राक्रनिघण्डः॥ दमञ्जिक की ठेजूम्माक्रद्रशाः महत्नावित्ययः ॥ शश्चवित्ययः । যথা। ক্রেশ বসম্ভলিক ত ভ জাজ গৌগঃ ৷ ফুল্ল বসন্ততিলকং **जिनकः वसान्। जीनाशद्रः शिकः** লল কলনত রেভি। বাভ্যেপ শ্লনাজ মল্যাদ্বিতো যাতে৷ হ রি: স মথরা॰ বিধিনা হতা: याः।। **ইতি ছ্ল্নোমঞ্জ**রী।:*॥ঔষব্বি (मनः। यथा। अकादन पर्न रेन দ্বৰ বিশ্ব শক্ত চূৰ্ণ কৰ্মঞ্জসন্মত 'বস্ मिष्टिम भी छ। रेनवः भुःदाङ्ख श्रुव र्थरकः श्राहरक। स्ट्रीय तमस তিলকৈ রপি ভল্লকল্লু৽১৷ ইতি বৃত্ত-রব্রাবল্যা গুরুজরোগভিবিৎসা ।। বৈসঃ वनअपृठः शुः जामुद्रकः ॥ कि रूनः ॥ भक्षमञ्जामः । इंडि निच

प्राप्तिन्ते।।

विश्व हुने खी शानिवृक्तः !! सार्यः वीत्र जा। हिन्जि प्राप्तिने।। श्रिकाद्यो ।। शिकी। हिन्जि द्वाक्तिये छैं।।।

विश्व हुन्जि द्वाकियं छैं।।।

विश्व हुन्जि का सम्बद्धः । हिन्जि स्वाय्यः ।।

विश्व हुन्जि साम्म श्रु क्वाय्यः । हिन्जि हुन्जि ।।

विश्व हुन्जि हुन्जि ।।

विश्व हुन्जि हुन्जि ।।

विश्व हुन्जि ।।

विश्व हुन्जि ।।।

কোষ: ।।
বসির কী সামূদুলবণ ।। গজপিপ্ললী । ইতি ধ্রণ্যমটোকে ।।
বসিষ্ঠ: পু• বশিচ্যুনি: । ইতি
দ্বিক্পকোষ: ।;

वननः । इकु।भाषि-

বসু ক্রী রত্ন । ধন- । ইত্যনর: ।।

ক্ষোবধ- ।। শ্যান- । ইতি নেদিনী

।। হাটক- । ইতি বিখঃ ।। জল- ।

ইতি সিদ্ধান্তকৌমৃদ্যামুণাদিক্তিঃ।।

বস: পু: বক্কঃ ।। অনলঃ ।।

র শ্য: । গণদেব তাবিশেবঃ । ইত্য

ন্র: ।। সচাইস-খ্যাতঃ । ব্থা ।

(धारा शुनक लामक निक् किना-'निह्ना १ननः। পु कृषण शुकामक বদবো হঠে। ক্রমণ সূতাঃ॥ ইতি ভরত:॥ দফো দিভীব্রহানি বঠ মন্ভরে অসিকুনা পর্যা বন্তি ক-म्राजनयामाम। जाः भूजाशिक्षा म्ख्यान्। द्याय मन्। जामाः न মানি।ভানু লয়। কলদ্ যানি বিশ্ব। সাধ্যা নক্তৃতী বসু মূ ভূর্তা সকলা । णानाः नत्था वत्ना द्वाष्ट्री वनदः श्रुचा यथा। (मान: श्रान: श्रुत: यर्कः অ 🖫 দোষ: বাস্তঃ বিভাবস রি 🕏 ।। (দুৰ্বস্থা ভন্ত্যাং পত্নগ্ৰহৰ । (माक लगारगः मुझाः।)। भाग रा উक्तरडा (हो शुध्यो **मर्**म्यः शुरहा कर का २ । बुतमा शांतगाः श्रद्धः शृद्धाः। ठ। यकंत्र) वात्रनायाः ভর্ষা**দযঃ পুলা: । ৪। অগ্রে** বসো-यात्रायाः मुविनकारयः भूष्याः । ७ । **(मायम) नवर्गाः निम्मादा इ**त **त्रः मः । ७ । वा**रष्ठा ब्राव्हितन्त्राः **বিশ্বক্ষা।** বিশ্বক্ষণঃ পঞ্ *চাফ্ (या मनु बर्ख्ः। विरय गाया मानाः नुषाः । १। विভादमा क्दाराः ত্ৰয়ঃ পূজাঃ বৃষ্টি রোচিয়াভপ না মান:।৮। ইতি খ্রীভাগবতমত ॥ 🕸 ॥ मञान्यत्र चार्छी दमादा यथा । ধ্র: ১ পুর: ২ সোন: ৩ সাবিত্র: ৪ অনিবা: ৫ অনবা: ৬ পুত্রে: ৭ পুভাগ: ৮। ইতি মহাভারতে मानर्गः। विश्वि । यात्रा द्वारक माम**म्य श**त रेम्घ वानिरला १ नलः। পুত্যক পুভাসক কাবে হাট্ট পুকীর্ভিতাঃ/৷ আপন্য গুলো বৈ ত छा: **भूनः गा**रसा द्वनि खवा। शु-दम्। भध्या छगवार् काला व्याक-পুকালনঃ ৷ সোন্ধ্য ভগবান্বর্গি বৰ্চধী যেন জায়তে। ধ্রস্য প্রো দুবিণো হুতে। হব্যবহ তথা।। ম-বোহরায়াঃ শির্দ: পাণে ২৩ রমণ তথা ৷ অনিলস্য শিবা ভা র্য্যা ভদ্যাঃ পুঞ্চ প্রোছনাঃ 🛚 । অবিজ্ঞাতগতিকৈর ছৌপুলাব-न्तिम। डु। यशिया स्वावस শরস্তার ব্যক্ষায়তা। তদ্যা শাখো विषाचन्छारेनग्रम्ह भृष्ठेदाः । পুভাষস্য বিদুঃ পু এং বা বি• নামা চ (स्वनः॥ ह्यो भुट्यो (स्वनःम्यानि क्रमावाडी मनी विली। वृह्याताडाड ভণিনী বরজী বৃক্ষচা রণী ৷৷ পুভা-মস্য তু সা ভার্য্যা বস্নামপ্রমস্য চ । विश्वकाः सङ्ग्राजाण उम्राः कः জ্ঞেপুজাপ ডিঃ ॥ ইতি বহিপুরা-रन कमाशीय भुजासनं बाबाद्राः

कोर्चि १८ व्यवतिष्क ।। क्षाः । वाकः । इठि विषः ॥ मार्षः ।
हेि मपद्रद्वादनी ॥ शीउमूद्धः ॥
हेि किष्णाष्ठरकोम्मग्रम्भानितृ ।
हिः।। सिदः॥ मृद्धाः । हेठि दिस्मग्रम्भानितृ ।
हिः।। सिदः॥ मृद्धाः । हेठि दिस्मग्रम् । क्ष्मीनकागक्षम्भाषिक ।
दिस्मग्रः। यथा सृद्धाः । नानकद्वस्म ।
देशुद्धाः । हेठि हिथ्या निक्ष हिम्बद्धाः । हेठि हिथ्या निक्षः ।

यगुः जी भीछिः॥ वृक्षीववः। इंडि भवतक्षावनी॥

ব্যু তি ম্ধুরং॥ শুষ্ণ। ইভিছেন-চন্দ্রং॥

ব্যু : শ্লী সাম্ভ রিলবণ । ইত্য-নর: ॥ পা•শব• ॥ বাজ্ক•। ইতি রাজনির্বট: ॥

বন্ধ: প্র প্রক্রেঃ।ইত্যনর:॥
শিবস্তী।ইতি মেদিনী॥ পুল বিশেষঃ। সতুপেত রক্ত ভেদেন ছিবিধঃ। তৎপর্য্যায়:। বসুঃ ২ শৈবঃ ০ বকঃ ৪ শিবস্ত্রিকা ৫ পাশুপত: ৬ শিবস্তঃ ৭ সূরেইঃ

৮ শিবশেখর: ৯। অস্যত্তণা:। কটুরু । ভিত্তর । উষ্ণর । পাকে শীতত্ত্ব । দীপনত্ত্ব । অজীর্ণ বাজ-গুল্মনাশিত্ব•।শ্বেতস্যরসায়নত্ব-थ। इंडि द्राजनियंकः॥ यमुकीहेः भुः याहकः। ইতি हाङ्गा-वनी ॥ বৃদ্ভিদা জী মহানেদাবৃক্ষ:।ইঙি इन्नावा जाकिनिध्षेक ॥ वजूमः शृ अत्वतः। ই ि धनमण्य-मर्भनाथ।। धनमा उद्गि खि॥ ব্যুদেবঃ পু॰ জীক্ষজন कः। তৎ-भर्यप्रायः। त्रानकमुन्तु हिन्दर । इंड्रान নর:॥ শ্র: ৩ কৃঞ্পিত। ৪। ই 🥞 **मद्भद्रशक्ती। अगः विवद्गणः वर्शः।** नातागन्डेवाह। क्नाउरमा वस्राहत-क्ट (नवसाठा ह (सवकी । श्**ब**शुगु क अरेनव मः भाभ और दिः मुडः । (यवगीणात्रावियायाः वृत्रुष्टः ला মহানভূহ। তস্য জন্ম নি দেব 🕫 दारयामाम मुन्तु 🥮 ॥ व्यानकक्ष बहाल्क्षाः ज्ञीहात जनक्ष उः। সম্ভঃ পরাতনা স্তেন বদস্ত্যানক मुन्मू जिन्ना इजि दुस्तरे वर्रा बीक्क-ভন্মখাণ্ড ৭ খব্যাধঃ বল্লিপুরাণঞ্চায় दतुरहवं श्री विनिधानकवः। ইতি (श्यहन्तुः॥

(इस्टन्स्ः ॥ **नृथियो । ই**ত্যमद्रः ॥ वम्या की বদুধাখজ্মিত৷ ক্রী ত্থজ্মিকা । ইতি বাজনির্ঘণ্টঃ।। ,बनुवाजा छी जिन**म**िक दिस्मयः। **उट्चर्गामः। जाता २ महा**द्धीः ० 'डकाहा ८ चारा ६ थी: ७ गानाब-মা ৭ ভারিণী ৮ জ্যা ৯ অনভা ১০ শিবা ১১ লোকেবরা ২ে আত্মছা ১০ খনুৱবাসিনী :৪ ভদুা :৫ বৈখা ११ नीलमञ्जूको ११ मञ्जूको १४ महाजातः ১৯ धनः ममा २० जिलाः हमा २३ वालाहमः २२ । इंछि (इम-इन्दः ॥ ऋखब्रभन्नी । ইতি भद माना। वृष्तिभाषा श्रं कर्वरा (ठ-দিরাজবস্দ্দেশ্যক **স্বভাগ**া ঘৃত-धाद्या । यथा । ज्ञानगश्रदि निष्टि का छत्रायनः । ऋछत्रवशाः वरमः श्री-द्राः नखन्छ। न्युट्डन छ । काब्र्टट পঞ্চবারান বা নাভিনীলো ন চো इंडा॰ ॥ बाग्यानि**ड नाउ**पर्थन হল্বা ভত্ত সমাহিতঃ। যাত্র্য পি-ज्ञा उनम् माक्षमान गणकामर ॥ বসে। শেচদিরাজস্য বসে: ধার্। নিভি ব্যোধারাপিপাতেনেভ্যাদি प्रमार वानुक् मभारमरेनव भुरया-

गः कर्त्त्राः । देखि माख्य उक्तुः ॥ 🕸 🗽 সামগানা তৎপাতন মক্তে হথা। यहाँ श्रिक्षणामा यहा वाही श्रुक्त क । मञ्जातुकाला वह एउन महान क् **कामिन ॥ ॥ ।। य**कुवा॰ रथा। उत्तिः পবিত্র মৃদ্রি শতবার কলো: গবি-ত মসি সহসুধার দেবভা সবিতঃ পুনাত বলো: পবিত্রেণ শভ্যারেণ मूत्रा कारशक्त । इंडि माक्त भ्रायान-**उनुः।।** अध्यक्तिनाः यथा। व्यश्नन **म्हत्र चारहरी जृति शास्त्र भगवरी** ঘ্তপুলাতে সুক্তে শ্চিবুতে। রাজন্ত यम्। यमः ভ্वनमः (द्वापमी आञ रेत ७ शिक्षिण रसम्कृष्ठ । ३१ व्यन ইব বনভানে ভাগসঞ্জনা অভিচাক मीनि। यब मारः मुग्रह यब यक्ता পঠতে ঘৃত্ৰা ধারা নগুনপ্লুবপত্তে १२३ वृज्यजी ज्यनानामिकिक्ताः; दी भृषी मसम्हास मुल्लममा महावा-পৃথিবী বল্ণস্য ধর্মণা বিদ্ধতিতে অন্ধরে ভূরি রেভসা ৷ ৩ ৷ শভধার म् सभीकामान विक्रान्ड हि-ভর কক্থানা অভিযদন্ত পিলো क्षाइड (द्वाप्त्री विश्वट गड़-বাচ• । ৪। শাত্রার । ভাষ্ হর্ম-हिंग न्ठकृत्यत्य श्विष्टकृत्य श्विः । (१ व भूगिष्ठ भूगावि सङ्ग्वि मुमुष्ट् मथ्यात् । १ । वामाः गवि-অমসি শতধার বসো: পবিঅমসি সহসুধার• দেবস্তা সবিতা পুনাতু। বদো: পবিত্রেণ শতধারেণ সূত্রা কা-मक्षुकः । ७ । गृष्कामनिम्(वात्रिकः प् थिद्या दियानत्र मृख चाहाखर्माः কবি সমাজ নতিথি জনানা মাস-द्याः भावः जनग्छ (प्याः सार्।। १। ইত্যেকৈ মঁজৈ সপ্তয়তধারা দ-দ্যাৎ। ইতি কালেদিঃ।। 🗱।। বি (भष्यम्थाता यथा। नृत्ना या वहरङ খারা মানাৎ সর্পি ন সা শভা। নাখিকা শন্যতে বিশু দুৰ্ভিজ কলি-কারিকা।। তুট্যতে বছনানা যা শন-তে চ হুতাশন। সবর্ণা হেন্বর্ণা চ ধার: **রাজ্যবিবৃদ্ধ**া । সম্ভ**া প**া ততে নাত ভৰোতীৰ চ পাৰকং! তংলাতি নৃপরা[ু]ঞ্ বদোখারা ন जः गयः ॥ मगन्ति वह विनवाः कृति ৰ্কটি বিবজ্জিত। শস্যতে চ ব সোধারা যা সপি গব্য প্জিতা।। षा जानाए गरलाङ वा रहा उवा-क्ष मत्माजन । यु क्योपु शत्मा थाता भद्दशीषा निवातिनी ॥ वन-मुवा श्वभाका महुवः इविकासि कः। जम्र भाजा जना (म्या यत्मा धांत्र। हि ना भठा ।। रुमना चर्महा

(भग म्ह्मिन है सक्षा भाग ह বিষ্ণুনা শক্ত কদুেণ চ সংস্থায়।।। णाजानक बक्तान याद्रायाच नु পাদিত । দেবী সামিধ্য মাধাতা সর্কামপুদাযিকা ৷৷ তমালু নপি রাজেন্দু বসোর্থারা। পুগাত্য । নাত: পরতর পুণ্ড বিদ্যুতে নৃপ সত্তন ।। বসোধারাপুদানস্য একা-ह भिश यन्तर्थ । नृर्भगायुषका-মেণ পুল রাজ্য জিগীবুণা।। দেয়া ধার। সদা বৎস রিপ্নাশায বদ্ধি-ন্ন্। দুব্যাভাবে ঘৃতাভাবে নৃপ **७** करता करा ।। यहि । न। वहा क ধারা তদা ছিদু॰ ন বিদ্যতে। মহা আশ্বিন মাসে ত অষ্ট্রমী নবসীয় চ া। কার্ত্তিক্য• মাধ হৈত্রে ত চিত্রা-या द्वारिशीय ह । देवनाशास्त्र भुराज्या काहत (काहत मड म ।। आवार मामभी (हार अर्थनी পূর্ণিম। নভে । নভস্যে রোহিণী दरम हर्र्याः द्वाममीनित्न।। मः ক্রান্তিষ চ সর্বাস গুড় শেসরি ভ্যা-मु हा हन्म भ्यां भवाश्य পुडिशा যক্তক্ষণি ৷ শক্তেচ্বে প্ৰাতৰ্য় ভলপুর।ভিষেত্রে। মার্গে যুক্ত-নিবান্ধ ত শতে বাকে। ত দখান।। गुरुक्रका भगतां वृ धादा (१वतः

भूजावहाः। ७व॰ (या वाह्यका-ताः ~~नाक्र~~म्छेन कर्यागा। उत्र छः সিন্ধ্যতে সর্বা সনাগা সহসাগরা া ইতি দেৱীপুরাণে বসোধারানাম Oc अथाय: ॥

বসুন্ধরা জ্ঞী পৃথিবী।ইতানর: 🛚 वमूनागः भू अपिः। इंडि मद ब्रङ्गवनी ॥

বসুনতী ক্রী পৃথিবী। ইত্যমর:॥ वमुखाहिः क्षी यज्जः। वरमाक्टः म जागानि जातन देम भुजायन निम्नमः। इंडि निकालकोगून्ताः मुना मितृ जिः ॥

বসুলঃ পু॰ দেবতা। ইতি ত্রিকাণ্ড (भाव:॥

বস্ত্রেষ্ঠ লী কপ্যা। ইতি রাজ नियंग्डेः॥

बमुरमनः भू॰ कर्गतासः। इंछि बि কাওশেষ: !!

वमृङ्ली जी व्यव्यवभूत्री। इंडि नक्याना।!

বসূহউ: পু॰ বকবৃক্ষ:। ইতি রত্ন माना।।

বসূহউক: পু॰ वकृत्कः । इंडि नद्रभावा ॥

(रगम्तुः ॥ वक्षूमः । इंडि

দ্বিকপকোষ:।।

বন্ধ ড গভৌ। ইতি কবিবল্লছম:।! मन्डानश्र इंडि मुर्गिम रः॥ विभि-वक। मृष्ट्यना सथा इंटिंग्राक। विभि वहे। ७ वऋछ। ইভি দুর্গাদাস:॥ **रकः भु॰ अलादमायः। ই**তি ভূदि-शुर्यागः ॥

दक्षः भुः अञ्हाधरनाव्यमः। इंडाभविषेकामा बारमुञ्चे ।।

वक्षमभी खी हिन्नभून् जात्नी: । ইত্যমরটাকাষা॰ রাগমূস্ট:॥ অ-न्। नृष्यं छ्वाः। दक्षयिन्। ख्रिष्टा-यमः उर्भागः दलक्ट भयः। इंडि ভাবপুकामः॥

ৰক্ষরাটিক। জ্রী বৃশ্চিক:। ইতি श्रवावनी।।

वस ७ क वरव। हे जि कित क सम्मा ।। क উ বস্তারে। গভি হি॰ সা যা-চনেম্বিতি রনানাথ:। ইতি দুর্গা-मामः॥

वयः भुः छागः। ইভামরः॥ বস্তুক প্লী কৃত্রিমলবণ । ইন্তি (रुमठन्द्रः॥ वयकर्षः शुः मानवृकः। **३**छि

রাজনিঘণ্টঃ ॥ বসুক লা সামেরিলবণ। ইতি বস্তুগন্ধা গ্রী অজগন্ধ। ইতিরাজ বিহাণ্টঃ ॥

वस्ताना स्ती व्यक्ताना दिखि।

वस्तान दिन्छेः ॥

वस्तान वस्त् वस्तान माः। वसा

शिक्षाः वस्त् वस्तान माः। वसा

बस्ता प्रयाः। इस्तान हाः।

वसाधी स्त्री हाः नास्त्री स्त्रासी

वस्ताधी स्त्री हां नास्त्री स्त्रासी

वस्ताधी स्त्री हां नास्त्री स्त्रासी

वस्त्री स्त्रासी हां स्त्रासी

वस्त्री स्त्री स्त्रासी स्त्री स्त्रासी

वस्त्री स्त्री स्त्री स्त्री स्त्रासी

वस्त्री स्त्री स्त्र

विशः शृश् को नार्डितसाडांगः॥
तक्षमामा हेडामदः॥ देख वाहामयि मृवास्पशूषे विशः। तम
ल इत्यो नारी हि जिक् । मृवा
स्पश्री विश्व व्रिक्त व्रद्याला ।
हेि उपोकामा डिव्ह व्रद्याला ।
हेि उपोकामा डिव्ह व्रद्याला ।
व्या विश्व विशः। विश्व विश्वान्याः
मार्था। निक्र क उद्धः भद्रः। यः
व्याद मिराक म मामन्यामन
नामकः॥ क्षाय कात देवेल र्या
निक्रः मनिभवार द्याविकि मिन्
र स्वाद उसाहि व्रिक्त स्वः॥
विश्व स्थार ।।
ह्य कथार । जन्यामन (उनक

भाजा विख्कितीविजः ॥ भनव्यः তস্য নাত্র। তমাদক্ষাপি বা ভবেং। অনুবাস্যস্ত কক্ষ: স্যাত্তীক্ষাণ্নি: কে-वनानिनी ॥ नःनुवामाञ्च **मधीमा।**-(मरी इव उत्थाम्त्री। नाञ्चान्त्री-नान्वाम्याः मूर ब्रहीर्लामाम ज्छ्यू-তা:।। শোপ মূর্চ ংকচি ভয খাস काम क्षया जूताः। (नवः कार्यः) भूतः र्गाम ধাত্তি ৰু ক্ষবেণুভিঃ॥ নলৈ ৰ্দ স্থৈ বিবাণ গৈ মণিভি বা বিধীয়তে । (नबः नाडी। उषाठ विश्वभूकाः म ৷ নেত্ৰ পথি গুণে বল্লে তক্ষ্লে বি-(काठान। (मञ्ज वरक्ष ठ नाउ) १४३ (न-তোলেভরি ভেদ্যবদিতি ।৷ এরবর্ষা-खु यम्यः यावनानः यखकनः। एटा षाम्भक याद्यान अतः द्वेन नि ত ।। তত: পর । हाम । ज द परेवा र्भवरीर्घछ। मृत्रहिषुः कवायाङः ছিট্র: কোলাভি রন্ধুক:॥ খা **স**ং-খ্য ভাষেত্ৰ শুক্ল গোপ্ত সলি ভ· ॥ मृत्त इतः। ७७: क्यार কৃশাৰ মুদ্দি দুদি পুনালে বেৰা कत्मन बहुषाय द्वार नवराय उर्द्ध दर्शाय (छ्वा॰। आजुबाक्ष्रभारतन भूत्व छूनः विदीय छ । कनिष्ठिकः। नवी शक् मागु ५ छिकामूथ ॥ भः विनार्श १व छोनः । उन्नाल

कर्शिक (इंड कार्य) जागाहर्र गर । कर्षिका भवामि कर्षत्य । कर्षिका हवाकाहा खनाविकायः भूति महत्। थिनी कर्णिक्छि । क्षिनाकात्रदाए কণিকৈতি কথ্যতে। গেছভেত্ৰ विख्य वस्वय विश्वान :।। गृगाक শ্কর গবাং নহিষন্যাপি বা ভ বেৎ । বস্তি ব্লিভিশেষ:। মূত্রকো ৰস্য বন্তিন্ত ভদলাভে 🦻 চন্দল: ॥ কৰাৰ ব্ৰক্ত: সমৃদু বস্তি সুক্ষো দূচো-হি তঃ। বুণবাস্তন্ত নেত্র স্যাৎ পুক मश्रीकृताबिजः॥ ग्राहिन् गृथुभक নালিকা পরিণাছিচ। শরীদ্রোপ-हयः वर्गः वन भारताग्र भायुषः । अ-ক্তে প্রিবৃদ্ধিঞ্চ ব্স্তি: সম্ভূপা-সিতঃ। দিবা শীতে বসন্তে চ সেহ विष्ठः भूरीयत्त्र ॥ श्रीया वशः मद्रद कारन ब्राखी महारम्यामनः। नहा-ভির্ণি নশন ভোল্ফির্নুর স त्र ॥ मन महाक जनतर विदा লেছ পুলোজিত:। দ্বিধা ভোজনে बाजी है। क्किंग जुक्ता १ जुड़-বলং বর্ণঞ্জ হাপাতে । যজাসুহ ন তো জন্ত ভোজযিত্বাদুবাদ্যে । यक प्रकः यत्थाहिक (प्रकः (डाकाः ভোমবিদ্ধা ইতার্থা । হীননারাব্ ভৌবন্তী নাতি সাগ্রহারী মুভৌ।।

অভিমাত্রৌ তথানাহ লগভিসার-কারকৌ। উভৌবন্তী জন্তাসন নিক্হাখ্যৌ। উত্তমা স্যাৎ গলৈঃ ষ ট্টি র্মধ্যমা স্যাৎ পলৈ জ্বিভি: ॥ भववायन शीना म्यापुका भावानू वामान । 🗢 । व्यथ (नुक्वित्तः । শতালা সৈত্ববাভ্যাণ্চ দেয়ং সেহে চ চ্ৰিক । ভয়াতোভন মধ্যাভ্যাঃ यहे हजू घर गायरैक: 11 विद्यह নাৎ সম্ভরাত্তে গতে জাত্রকায় চ । जुकामायानुवामग्रय देख (देख) श्नवामनः ॥ अथान्वामाः द**ा**ङ মকান্তবেদিত শনৈ:। ভোজবিত্রা যথা শাস্ত্রণ কৃষ্ঠণ চণ্ডমণণ ভড়ঃ 🔢 উৎসৃষ্টানিল বিভারণ বোজহেৎ সে-श्वाखना। डेकाष्ट्र(बिक्**ड**) डेकालूना সু।পিত । সুগুস্য বামপার্মেন বা-নজ্বাপুসারিশ:। স্ব্যিতাপরজ্ব-স্য নেত্র• সিধ্বে গুদে ন্যুসেৎ ॥ উ-জু°বস্তিযুখ• দূৰৈ স্থানহস্তে**ন ধা**ণ इत्तर । शीउत्तम् किल्लेनव सर्ध तित्वन श्रीद्रश्रीः ॥ ज्ञा काम कवा-मी कि विख्वादन न कात्रस्थ। बि॰-শন্মাক্রামিত: কাল: প্রোক্তো ব-ত্তে ন্ত পীড়নে।। ততঃ পুণিছিতে ন্নেছে উত্তানো বাক্ শত ভবেৎ। बनानूनः कवावर्ङ वर्णारहारिकशा

যুত্ত ৷৷ এয়া নাত্ৰা ভবেদেকা সর विदेव निक्ष्यः । निम्पारवात्त्रयगः शुः ना मङ्गलता (हारिकाथ वा ॥ **्वक्राहात्रभः** वा बाह्यात्वयः सृ **छा दृरेशः । शुप्राद्धिः अर्ह्नगाद्धिः** यथा वीयां भूमलंडि ॥ अष्टदी यां (मुहारि। ठाउए यदन या (इन डी॰ खीन् वाद्रान् भरेनः भरेनः । शु.हाः ইশ্চৰ তথা শোণী শয্যা ঞ্চি:ৰাৎ ক্ষিপেত্তত:।। সু.চো শ্চৈন স্বপা किंड्याः भ्वंदडाउरम्बुदः। भग्राक পাদত স্তম্ ত্রীন্ বারানুৎক্ষিপে-ভঙঃ।। জাতে বিধানে তৃ ভঙঃ **স্**ৰ্য্য। विष्ठाः यथा मूथः। मानिनः मन्द्री ষ চ দ্বেহঃ পুত্যেতি যদ্য তু॥ উপ-पुव विना भीष् स सहाधनुवासिकः েউপদূবস্থানে উষ চোষাবিতি সূ मुख् भाटे: ॥ कीर्याम मथ मायादा स्माप्त श्रु का एक श्रु । वाय्र (का कारण्य कायः मीखः शुक्त राजायनि ॥ অনুবাসিভাষ দেব মিভরে ২হি: সু त्थानकः। थाना नृशो कषायः दा স্লেছ ব্যাপত্তি নাশনং।। সুখোদক मुक्तामकः। वर्गभन्ति वंगिधः। अपन न विविना यङ् वा मछ वाछी नदा नि वा। दिरध्या वखय त्ख्या मञ्ज हेठव निक्रणाम् उष्ठ भूषामा दिखः (युर

বেদ্বস্তি বড্ৰুণৌ। সমাশ্ৰুত্তো দ্বিতী-यस मृष्कु इ मनिनः कारव ॥ वनः বর্ণঞ্চ জনযেৎ তৃতীয়স্ত প্রোজিতঃ । চতুর্থ পঞ্মৌ দত্তো সেইযেতা। বিষাস্কী ॥ ৰঙো মাণসং স্লেহ্যতি मधाना (यम এव ह। अञ्चला नव्यः শ্চাপি মজ্জানঞ্চ যথাক্রন ।। যথা-জন মিতি বচনাৰষ্টনো হছি স্লেছ-स्थ । ७१॰ मुकग्रान् (नावान् विः खनः माधु माध्यर्था वि**खनः अक्षा**-ममनिवनाविका विख्ः। यष्टाममा-श्चीमणान् वर्छ। नाः (या निरम्बट । म मक्का बाला १ थम। द्राय उपल्या **२नत পुछः ॥ क्का**ग वह्दाङाम् त्तुङ्विष्टः हित्न हित्न। हश्योधिरा छथात्।मा नगुग्रवाय ज्या अहारा। (तुर्हा रङ्गाञा क्कागाः भीर्घकाः च ग्नः। अन् । १व। १व। १व। १वः। एथ निक्र : शिकाना भग नाव: शु-भान (उ। यथ वा यम) उर्वावः য়েহে। নিগতি কেবল:॥ তস্যান্যে ংলুভারো দেখো নহি শ্রিক্সভি ভি তি। বিহুতি বিংশ্ব ডিগ্ৰি দৰ ্ণ্ৰেছ্ ইভি শেষ:।। অশুজন্য নলে।-ब्रिजु॰(स्क्) निकियमा भूनः। जमान (त्रनाध्यात्न गुनः श्वामन् काय्र ॥ भक्षभार्य छक्द्रश्र उक्र रम्यामिः

कर्गः। छोक्नः छीक्कोषरेष यूँछ। क्वतुर्बि हिंडाथ दा॥ यूशान्तान-গো বাযু ৰ্মল । নুহ 🕫 লাফতে। তথা विद्यहन मृम्यार जीक नम्या हला-न्याः ।। रामा भागतः अर्या ध्या **বস্তি** বিনিঃমৃতঃ। সর্বো হল্লে। বা वृत्त्वा हो क्रामुल्यक्राः म विकानजां । অনাবাত• বৃহোরাতে মুহ• **স**• **(भावते श्रंदर) (**द्वश्वश्वावनायार नानः (तुरहा विवीशः ।। ७५ (ह) द्रेष भूजीक जागी वृष्णाक छोदियः। শতাবরী সহচর- কাকনাসাং প (ना चिका ॥ यवनाया उभी काल **ञ**लथाए भुम्राजाचित्राण्य । ठजू ব্রেণি ২স্ত্র দুর্ণালেষেণতে-न ।। পড़ि उनाएक (भरेष) भै व नीरेयः পলোমিতৈ:। অনবাসন নে एषि मर्ववाड विकातन्य ॥ भूजि कः कद्रष्ठः । (दोहिषः (द्राहिष ইতি সু ऋ ज्गिविष्मयः । काकनामा (कोगार्काठी । भुम्ठः भवदयः ॥ क्रिछि ब्राथम्स बाराउ विख कर्मानः। मृषि छा । अमुमारम छ। मि किट ना छ मुनाटा ।। मगूनारम य নুচিত নেআদি সামপুরা। পানাহা-র বিহারাশ্চ ব্রিক্লাণি ক্ৎসুশা। (त्र्शान नदाः कार्या नाव कार्या

विष्ठाद्रभा ॥ 🟶 ॥ अथ निक्र्विख বিধিঃ। নিজ্হবস্তি হত্থা ভিদ্যতে কারণান্তরৈ:। তৈরেব তস্য নানানি क् अनि भूनि शृक्षरेवः ॥ काद्रभाष्टरेतः **সমবাযিকার** १ ७ दिस्मा পর: নাম প্রোক্ত মাস্থাপন: ভূবৈ: ৷ **ষ্ঠানস্পেনাদেবে ধা**ত্না আংপি न भ ज ।। निक्रम् पुर्मा थ भुद्रः शास्ति छत्रः भद्रः। स्यः मः भ्रष्ट्रा-फिक्षे श्रीनक अउता खयः।। लद्गः (म् क्षे । অভিনেধা ९ क्रिक्टेपायः क् ভোরফ: কৃশ তথা। অনুষ্ঠদোষ: व्यनुष्टक्तिके (माषः। व्यन्त खाष्ट्राक्षमन इंडि शावटा ऋटाव्रहः उद्राक्ष उ वान्। याधान हिन रिकार्नः साथ স্থাস পুপীডিত:। গুৰশোফ।তিসা-রাভো বিস্থী ক'র স যুজঃ ॥ পরি नी बद्धराष्ट्री ह नाष्ट्राशाम्ह इतना-मन्नी। वाजव्याशायुमावराई वाजामृ-धिवगक्रत ॥ मृहा ज्यमानताना इ ম্এক্ ছাশ্মরীযুচ। ব্জাস্মরনন্দার श्वार्ष्यु निक्षर्गः॥ म्। व श्लाभाउ क्षुमारम स्याक्रसिविषयमुत्रः । उँद-সৃষ্টানিলবিমাত স্থিক বিলমভো-জিত ৷৷ নধ্যাহে গৃহনধ্যে চ যথা (गागा। निक्रहार । मिश्व सन्तर । বিরণ উফাযুস্পতে । সেহব্ডি

विधारन वृक्षः व्यग्निक्षक्षः । छा-তে নিৰ্বাহ চ ভতো ভবেদুৎকটকা गरः ॥ जिथ्धमङ्ख्यावय दिक्श-গমনেছ্যা। অত্র মুহূর্নাত্রশদে বৈভগপি বোধিত। নিক্সহ পুত্যা: गमनकारमा मृह्डमाबः। अनागाउ॰ मूर्बां जिंकर लाधीन इंद्रि । निकरेश अब मिलिमान् कांत्र मृजाय रिमक्तरेवः ॥ यमः। क्रत्यनः गरुन्धि विष् পিত্ত কফ বাযবঃ। লাঘবংঞাপজা-ষেত সুনিক্ত তমাদিশেৎ।। বিবি-क्र अ यन बिष्ट: शिक्ष अ व्याधिनिश् इः। আञ्चालन (सृह्वख्याः नग्र-খ্বানে ত লক্ষণ ॥ বিবিক্ততা দৰৌ-यधनिः अद्रगः। अपन विधिया युक्षतः मिक्र विख्यानित्। विशेष वा क् डीय॰ या ठठर्थ• वा गर्था ठिउ° ॥ সম্ৰেছ একঃ পৰনে পিত্তে ছৌ গয-সা সহ ৷ ক্যায কটুকা নূতা কফে ভঞ্জবো হিতা: ।। পিত শ্লেমা-िनाविष्टें कीत युग होनः कमार। িব্হু ভোজবিহা চ **ডত ও মনু**বা-भार । मूच्यातमा वृक्तमा वानमा চ नृष् (ईछः। विख छोक्षः भूयुक्ता हि टियाः रन्यायनायुषी ॥ मन्यापूर-ক্রেশন পুর্ব নধ্যে দোষহর তভঃ। श्राप्त मः मन्नीयक मन्त्राष्ट्रिः

বিচক্ষণ: ।।এরগুৰীজা মধুকা পিপ্স-नी रेमक्तर॰ वहा। रुभूषा कनकन्न ॰ह বস্তি ক্লেশন: মৃত: ॥ ইতু ়ংকু 🏲 न विष्ठः ॥ 🗱 ॥ 🟲 जाञ्चा मधूक• বিল্ব কৌটজ ফলমেব চ। সকাঞ্জি-कः সংগান্তো विष्टः निष्ट्रः सृठः ॥ ইতি দোষহরবন্তি: ॥ 🕸 ॥ প্রিय-क्षु र्मवृक् मृख। उरेषव ह ब्रमाक्षन । সক্ষীর: শস্যতে বন্তি দোষাণা শ-মন: মৃত:।। ইতি শমনবস্তি:।। 🛠 🛚 ।। ত্রিফলাকাপ গোন্ত কৌদু ক্লার স भागृजा:। উषकारि পুর্জীবায়া বস্ত-যো লেখনা: মৃত্য:।। উষকাদি পুতीवामाः উषकामिननविद्यायपूर्न পু(क्किंशाः। इंडि (वर्धनवस्यः। 🐅। वृ•रुपुष्ठ निःकृष्यिः कोन्च ग्रंवृत्रोक যুঁ তা:। সপি না স রসোপেতা বস্ত-त्गा तृष्ट्रभाः मृजाः ॥ इंजि वृष्ट्रभवः खयः ॥ 🗱 ॥ वर्रायेऽद्रावर्ः শजु मान्यनी भुग्नजाक्ताः । अतादशी नाद्राक्षी। (मण्ड वल्यादः। कीद शिका कोर्युका नामा शिहित ग॰ জिजाः॥ याकाद्रोज्न कथित यं छ। (मया विष्ठकारैन:। व्यक्तभूगन:। उत्र-(जु (नवः। এकः कृष्णगृषः। माजा शि· हिन वडीनाः भरेन प्राम्भ नि गंडा॥ इंडि शिह्निवयुगः॥ 🕸 !! पदारि

रिमञ्जवम्याक्षः सहनः भुम् जिवयः । বিনিৰ্মথ্য ভতে৷ বদ্যাৎ স্নেহস্য পুস্তিব্ৰয়ণ ৷৷ একী ভূতে ভতঃ স্লেহে কল্প্য পুসৃতি জিপেৎ। সংস্থিত ক্ষামন্ত চত্ত্ৰপুস্ভিস মতে ॥ গৃ क्रीबाह उदावान गर्ड विभुग्छा-चिष्ठ । किथ्। विश्व प्रमाह निक् হু স্পলে। ভিবক্ ।। এবং পুকল্পি তো বস্তি ছাদশপুস্তো ভাবে । वाञ्च इञ्चालन कोष्- प्रशास स्त रुम्। रदेशनः ॥ शिख हजुःशनः क्कोन् (मुरु मन्। ए नवायः। क क कु यहेशवा कोष्ट्र किश्न (म হ• চত:পল॰॥ ইতি নিক্তমাতা॥ **ঞ**া এর গুড়াথ তৃল্যা লা মধু তৈল া পলাষ্টক। শতপুত্রা পলার্জেন সৈ-क्षवा**र्क्षन म**न्युडर । मध्रेडिनिक मर-एका १४ विख मोक्विलािफ्ज: II ध्यामा खन्य कृषि श्ली इ मालामावर्ख नामनः। यद्यवर्गक्रद्रोक्तव वृत्यता ही-भन वृष्ट्**ः ॥ यश्उलिकवर्खिः ॥** 🕸 । (कोमाक) कोत्र रेजनानाः भुज् ज अमृत जात्र। इश्वारेमक्का कारणा वितः म्याब्याशनः शरः॥ यालनः मात्रकः। यालनविष्ठः॥ এরওমূল নিষ্কাথো মধ্তৈল সসৈ-कृदः । এष युक्तप्रत्थाविष्ठः भव्छ। **शिभूनी**कवाः॥ युक्तद्रथवितः॥ #!। **भक्षम्यम**। निद्याथ रेखनः मागिसका মথ। সসকৈব: স্বস্থ্যাহ্ব: সিজবস্তি রিভি মৃত: 🛭 সিদ্ধবস্তি: 🖰 🗱 🗓 मान मारकारिकः अर्थतिष्वात्रश्च म-জীণতা । বর্জায়দপর সর্ব মাচ (त्रर (गुङ्दखिनर), # II जात्या छत्र-বস্তি বিধি: ৷ অত:পরং পুরক্ষ্যামি विख्युख्य मः छिन्छ । निक्शापुत्र-রো यया ख्या न् उत्र मः छकः ॥ छ।-দশাকুলক নেত্ৰ নধ্চে কৃত ক-ণিক। মালভীপুল্লবৃদ্ধাভ ছিদুং সর্বপনির্গম• ।। শঞ্বি-শতিবর্ষাণা মধোমাত্রা দ্বিকাধিকা। তদ্দ্ধৃ প লমাত্রা চ শ্বেহস্যেক্তা ভিষ্ণুরৈ: ।। অথ স্থাপনশদ্ধস্য ত্প্তস্য স্থান ভোজনৈ:। স্থিতসঃ জানুমাজেণ भीर्छ २ दिया भनाकरा ॥ त्रिकरा নে ঢ় নাৰ্গস্ত ততোনেত্ৰ নিযোজ্যেৎ । শনৈ: শনৈ: घृ ङा ভ্যক্ত মে চুরক্ষে **९ञ्जानि यहे।। उट्डा १४शीएए**र-ष्ठिः भौते (र्नेजः विनिर्देश्वरः । **७७:** পুত্যাগতে স্থেহে সুহ্বতিক্রমো-হিত: ॥ জীণা কনিষ্ঠিকান্তল। भवः अर्याप्रभाक्षणः। मूलः श्रुटि-শা যোজ্যঞ্যোন্ত শচত্রস্বা ॥ দ্যস্ল মূৰমাৰ্গেচ সূজ্মনত বিয়ে

क्षर। भ्वक् हुविकास्त्र यानाना॰ (ज्ञमञ्जूषः ॥ भरिन निष्ठ्रमा नार्ष्यः भूख (नज विक्रक्ति:। भाग जी शूझ বৃষ্ডাভ নেত্র মিত্যক্তরাৎ পুন: সৃত্ত শব্দাভিধানে বালানা• ততোপিনে-ত্রস্যুক্ত বোধনার্থ। যোনিমা-র্গেষু নারীণা সেহ নাত্রাদ্বিপালি না ॥ মুত্রমার্গে পলোমানা বালানাঞ্ विकार्यिनी । উडानारेय खिरेय म-म्डाट डेक् बारि विवक्तनः॥ अनु ভ্যাগছ্ডি ভিষক্ বস্তাবৃত্তর সংজ্ঞি-তে ! ভ্যো বস্তি বিদ্যায় সায়ক্ত त्यादिन ई रैनः॥ कल निष्ठः विषयाः षा लानियालं एक जिस्ह। महेत িনি অভা স্থা শোহনদুৰ্সে -ा ठा 🗇 म*ञ्*यास्य द्वया द छो वस्त भाउन विसादनः । पर्ने हे एक्स्या राध भागा मी अयन नाम म्यान বভৌ গনিন লানে বৃত্তি বৃত্তি স্থানিন पन्न विचित्र महत्वः प्रमाः दीन मार्जना कवः । इन्प्रान्ख्य বভিন্ত নোটতো মেছিনা কুটিৎ ॥ गराग्रहना विदानि गाभरकन এব চানতে ক্তর্ল জ্ঞান নান: स्ट्रव्य +1 II अ II अथ कावर्डि বিধিঃ। মৃতা গ্ৰাভে আৰু ক্ষিপ্ত। भूका बाब्रुधन के जा। नव भूव डिनी

वर्खिः कन्वर्खिक मा स्टा। हैडि ভাবপুরাশ: 11 दिखकपाष्ट्राः भूः व्यद्भिष्टेश्कः । ভূরিঠা ইতি খ্যাত:। নথা। অরি-প্টে। বস্তিকর্মাট্যো বেণ র: ফেনি-वः कृषः। इंडि मपहिन्तु हो।। विषयन क्षी मृज । ইতি ছেম-ठन्मः ॥ वस्र की मुद्यागया। दूक्षव्द्राः স্ত্রেপিক স্যাৎ সত্তু দুব্যঞ্জ বস্তু হ । इंडि ।। भनार्थः । यथा । जातः **अनार्था धमः गार ग**ङ् ७३४ বলু চ। ইভি চ তি সেওশেষ:।। জগতি হস্তম্বন ভাষো হভাবশ্চ। दे कि नहार मा छ । म हिला स्वताय-য• বৃহ্ণ। ইতি বেদাওসারঃ॥ বস্তুফ ক্রী বাস্ত হণ। ইতি শবর্মান वली बाज नवन्डेक ॥ বস্তু জী খেডচিনীশাল ইভি ताङ्गिर्दिष्टेः॥ रछा ही श्रा रेश्यतः॥ रश्च ही भविषानामुभग्डकार्भा-जामिनियंख्यस्य । कांश्य इंडि जाया। एट रहारः। आहारनः २ वामः ७ (६वा ८ वमन १ १ च) -শুক ৬। ইভ্সের: ৪ বিচয**় ৭**

(माउ: ४ वा उक्: २ क्लं हः ३)

णांठेकः ১১ किन्निन्ः २२ । इंडि किंग्रेबदः ॥ वाजन >> विवय >8 (পांज > > हाह > >> वाम : >१। इंडि मप्तज्ञावनी ॥ 🗱 ॥ याना পরিধান বিধি যঁথা। ভৃগু:। বিজ-কো হনু জ্বীয়ক্ত না ক্চাবত্র এব চ। । (गु) उ॰ यार्ड॰ उथा कर्य न ना कि-हरपन्ति ॥ दिकणः भूबीयानाम-ष्ट्रज्वहः। उथारः। भदीदानाविहः কক্ষা নিবন্ধা হৃ। সূরী ভবেৎ। সূতি: । বামে পৃষ্ঠে তথা নাভৌ কক্ষত্রয মুগজ্ড । এভিঃ কলৈ: পরীপত্তে যে। বিলুঃ ব শুভি: মৃত: ॥ বৌধায-नः। नार जो शृङ्क यद्य नाष्ट्रानम् जि ভাদ**ী ৷** অন্তর্মীন• পুশান্ত• তদছিয়া युक्तमा अत्याः ॥ मुक्तकाः । मना-भार हो मुखाइ रहरा मृखिः। मन्तर কর্মণি কংখুনীতি। উত্তীয়ধার भ कामही उद्या वथा वरका**न** ষীতঞ্ ঘার্যাতে চ দিকোরীন:। ख्या अञ्चार्यहरू रङ्गानुखब्राहाननः শুভ•।। ইতি মতে:। অত্ৰ ৰথা দ্বি জোন্তনৈঃ সহ্যাদ নহ্যভূচিনা উপ-बीड॰ धार्यहाउ छथा छेखताहारन ग পি হিজাউগৈ হিতি পুদর্শনমাত্র'। প্রাপ্তক্ত ভূতব্দনের সংস্থেশা দ্বিবস্ত্র **छ। शु**र्कीरकः। शासक्रद्रः। अहरक्ष्मा

সো ভবতি তদ্য উত্তরার্চ্চেন প্রচান मय**ीठि। ই**ङ्गाङ्किकबुः॥ **#॥** वा भारत्वा विश्वा विश्वा का नु । य-भागा सार्या नलाई मः भूक्षंः। विमर्भाविषरः मं उ निर्माग्यतः ধারণা। ইতি রাজবরা : । 🗱 🛚 1 অপিচ। মুক্তেস্থানভর সমগ্রন্তের তন্মার্জন । কাভিপুদ শরীর দ্য कथ्या (मायनान्यनः ॥ (कोरवयः हि-ত্রবজ্ঞক রক্তবন্ত্রণ তথেব চ ৷ বাত (भूपारुव उड भी उजाल विधात-(यए ॥ कोरवय॰ भङ्गान्यः छमत् -वद्भक्षा (नवार मूनी ड॰ निडम् क-याय' राष्ट्र गृह्य । जन्माहरयम् वः-कारन उहानि न्यू मन्तर है। क्या-যা কোড়গী ইভিলোকে৷ ক্ৰায়ৱাগ इक् वा मुद्रु मुज्य वज्र भी जा-তপ নিবারণং। নচোফং নচ বা শী-ত॰ ভত্ত বৰাসু ধারণেৎ ॥ যশস্য कामा बायकाः ज्ञीनसानन्तवर्धनः । खुष्ठाः वन्योकद्गः क्षणः वरः निर्मा**ल** यधवः ॥ कायाः कार्यामी नकः। कनालि न डरेनः मच्छि शार्याः मिन নয়র । ভত্ত কণ্ড কৃনিকর : শ্লান্য-वश्चीकव शव ॥ यहारी ब्रामाज। माबिप् या। है जि ভावश्वाणः॥ 🗱 ॥ ख्य नरवळगदीयान दिन• ॥ व्याः নুরাধ্বসু ভিষ্য বিশাধ হস্ত চিত্রো- | ন্তরাণ্মপ্রনাদিভিরেবতীযু। জন্ম क्कं कीव वृक्ष मुक्क हित्नाट नवाहो शार्याः नवः वभन भीश्वत्र (एवज्रः हो।। ইতি ক্যোতিস্তব্ধ।। 🗱।। অপিচ। अर्थं। ठाल्यन वृषः मनिषिति (ल्रामः সদা ভূমিলে। বস্ত্রাণা বহুতা বুংখ जुब्रख्दो विद्यागनः जम्मदः। नाना खागगुजः भुरमामगगग निवामः না ভার্গবে শৌরে সূর: খলু রোগ শোক কলহা বস্ত্রে গৃতে নৃতনে। ইতি कर्याताहन ।। 🗱 ।। व्यम् कात्रमः रगाग निविक्तिनानि यथा। मनर अक्न यश्चेषु हाम्माऽः **मा**ष्क्रवामात्र ৷ বস্ত্রণোণ ক্ষারসংযোগো দহত্যা-সপ্তম• দল•॥ ইত্যাহ্যিকাচারতত্ত্ ॥ 🕸 ॥ जम्मानकन । यथा। वारमाम-শ্চন্দ্ৰালোক্য মধিসালোক্য মখ-দ:। ইতি শৃদ্ধিতত্ত্ব ।। 🗱 ॥ অপিচ । দ্বিজানা । যে ত্সতত শুভবন্তপু-मा नदाः । राज्यशक्तयुकः शञ्चा (छवा॰ সুত্রল শীতল:॥ ইত্যাদ্যে বহি পু রাণে ক্মশ্মিলোপাখ্যাননামাধ্যা-यः।। #।। उन विकु भूका विश्वि यंथा । पुक्न भडेरकीरययं वानु कानामः কাদিভি:। বাসোভি: পূর্বধেদ্বিষ্ণু• সৃশুভৈ রাজান: প্রিথৈ:।।ইতি ওত্তৈব

कियायागनामाथ्यायम् ॥ छन्गुइन विधि यंथा। विकुधार्या छत्र॰ । বন্ত্র• দশান্ত মা দদ্যাৎ পরিধাৰ তথা পুন:। আক্ছোপানছৌ যান याक्रेश्व ह भाग्त ॥ 🕸 ॥ उन्हा-বিপতি ৰ্যথা। ভবৈব। বাৰ্হস্পত্যু মৃত বাস: সৌম্যানি রক্কতানি চ। পক্ষিণত তথা সর্বে বাযব্যা: পরি-कीर्बिजाः॥ उर्जुटिगुर्नुगरिकः ত্ত॰ যথা। হারীতঃ। মণি বাসো গ্ৰাদীনাং প্তিগুহে সাবিত্ৰ্যঙ্কৰ-হস্ লপেৎ। অন্তসহস্ অস্টোত্ত-রসহসু•। ইতি শুদ্ধিতত্ত্ব•।। 🗱 ॥ অপিচ। খ্রীভগবানুবাচ। কার্পাসং কাত্মল বালু কৌষছ বন্ত্ৰ মিষ্যতে । ७८ भूर्वः भूक्षिरिद्धव मरिख प्रवाय চোৎস্তেৎ॥ নির্শিণ মালন জীর্ণ ছিল গাত্রাবলিস্কিত। পরকীয়া वाश्महे॰ म्हिविष्कः उत्थाविकः ॥ উপ্তকেশ॰ বিধোতঞ্চ শ্লেম্ব মৃত্রাদি मूथि छ । भुमान (मवजान) क रेमरव रिना ह कर्मान ॥ वड्डांट नान-থোগেন যক্তাদাবৃপযোজনে। শাপ-যোগেন ইভ্যত্র স্বোপযোগেন ইভি कृष्टि भ्खरक भाठेः॥ উखद्रीरया-खदामाको निकाला यामकनकः ॥ পরিধানক পক্তৈতান্যসূতানি

शुर्या बर्य । मानवञ्च नीमात्रकः। **ेरि**श्वाउभवाद्वतः ॥ इहिट भुस्रक শাণবস্ত্র মিত্যক্র মণিবজ্রমিতি পা-ठेः। हु खाउकः उथा मृन्ताः अक्ष मृत जानामुद्रीय। शंजाका युक्त म्लास्त्री मृह्यः वळः भूरमाकस्य ॥ जानाजा-বরণাদৌচ ভদ্মিনা শস্তভোগি চা इक्क को वनवद्यक सङ्ग्रहित्। भू-**শস্যতে ॥ शीछ॰ उरेशव** होस्यवः বাসুদেৰায় চোৎস্কেৎ'র ক্তন্ত কম্ব-**नः र**न्तार निवार भवना जात । वि **ठिबः मर्बरम**रवर्ण्डा प्रवीरन्त कृमुः निवंदरदर्श कालांजः मर्वेद्धालपुर हर्माए मर्खिछा धव ज् ॥ रेनकाश्व-इकः पर्वाब् वाम्पिवाग (इन इ॰। उथा निकाइब्रक्ड मिवाग विनि विनयि ॥ मीनीत्रककु यम्बद्धः जु मर्बेज विविञ्जिंड॰ । रिमरव रैशरक (बाभारवारम वर्ड्स्य डिव्ह क्वा क्या ।। मीनीबकः भूमामाङ् या मन्त्राधि-ক্ষরে বৃধঃ। নিম্নলা ভস্য তৎপূত্তা ভদা ভবতি ভৈরব।। বিচিত্তে বাস নি পুন লামু নীলীবিরঞ্জিত। বস্ত্রণ मन्। बाकारमें देवा नानारेख कु कमाह-न।। द्वियमाः ताकारा यद्वर (मः ৰানা॰ বাসবো যথা। তথা ভূষণ बरमवू वस मूखन मूहारङ ॥ वरत्वन

ত্রাগতে লজ্জা॰ বঙ্কেণ ত্রাগতে ত্বা। বস্ত্রাৎ সর্গ্রাণ সর্বন্তঃ নিজি শত্র্র্বর্গ পুদঞ্চ তথা। ইতি কালিকাপুরাণে ७৮ वादाागः ॥ 🗱 ॥ त्राङ्या अम्। वञ्जाहामिछ भदीद्र कर्ल्वा । ग्या। नवंगा सक्ला बङ्गा शाबरयट सङ् मृत्या । अवजाहानिजः गाबः न दि-(भूजाः भूममाराट ॥ इंछ छोजा ৮२ जव्यागः॥ #॥ नीलबञ्चः भन्नि-वाग विक्नुङ्गिस्य (शा यथा । वा-ब्रारु डेवाह । ভ्विटा नीलवर**द्ध**ण (या हि मा मृशमन्ति । वर्षाभाकः শত পঞ্ ক্নি ভ্রি। স ভিছতি॥ তস্য বক্ষ্যামি স্মাণি অগরাধ विरमाधनः। भागमिङ् विभानाः ক্ষি যেন মৃচ্যেত কিল্বিষা**ং** ॥ বু**ত**॰ চাল্দায়ণ কৃষা বিবিদ্ধেন ক্যাণা। ম্চ্যতে কিল্বিষাৎ ভ্মে এব মেত-मनः मयः ॥ इंडि वाद्रारः मीवदः ज्ञ भवी थान भाग कि उनामा था। ॥ विकन्ति त्काळनळाळात्रीथान-निरम्ता गया। वादाङ् उवाह। द्रक বস্ত্রেণ স'ব্জোগোহিমা মুপসর্গতি ৷ তস্যাপি শ্ণু স্শোণি কর্ম সংসার (माक्न १ ।। রজয়লা मृ नाती यु রকো यं इर भुवर्न्छ । (जनामी द्रह्मा-ग्श्रा कर्मासायगङानउः॥ दशनि

দশ পঞ্চিব বসতে তত্র নিশ্চযঃ। রজো ভূবা মহাভাগে রক্তবন্ত্রপ द्वायनः ॥ शुर्यक्टिनः शुरक्तानि खन्य कायविः माधनः। (यन मुद्यास्त्रि रेव ज्य भुक्षाः भाष्ठविद्धिजाः ॥ **काशांत्रः छडः कृदा मिनानि मण न**श्च ह । बायु रहका मिनजी नि मिन-বেক জলাশন:।। এব স মুচ্যতে ভূমে মম বিপ্রিয়কারক:। প্রাযশ্চি-ভ॰ ততঃ কৃত্বা মমাসৌ রোচতে সহ।। এতত্তে কথিত ভূনে ব্লক্ত-বত্রবিভূবিত । পুাযশ্চিত্ত নহা-ভাগে সর্বসংসারনোক্ষণ ॥ ইতি ভবৈৰ রক্তবস্ত্রপরীধানপায় শিচ্ত ॥ #।। পরিষত কৃষ্ণবস্ত্রস্য বিফ্পা निम्बिर्वाश्या। यः श्रुनः कृष्वरख न गन क्यां लद्राननः। (ति क्यांनि बदी उ जमारेव भड़न भन्।। धना বৈ পঞ্চৰ্যাণি কাষ্টভক্ষক জায়তে। মশক জীণি হধাণি কছ জীণি চপ-क्षा नम गहु जिमानाता सम कर्मा পরায়ণ: , পারাবভশ্চ জাথেত নব্ ব্যাণি পঞ্চা। জাভো ন্যাপরাধে ন সিতঃ পারাবলো ভূবি। তিপ্ততে ग । भारत्यम् [।] दिवा**रः भ**्रतिष्ठः॥ গুলগিত পুঞ*্চ*া ি**স্সংসার** ार । त्यनात्री वा**ङ्डिंग वः**

কৃষ্ণবস্ত্রাপরাবত:। সপ্তাহণ যাবকং ভুক্তা বিরাত্রণ শক্তুপি ওিকাণ। বীণি পিণ্ডান্ত্রিরাজন্ত এবং মুচ্চেত কি-न्विषार ॥ य अः उन विशासन (मवि-কন্মাণি কারফেং। শুচি ভাগরভো **जू दा मन मागानुमातकः। नम गह**ि স সার মন লোকাণ গছতি। ইতি তবৈৰ কৃষ্ণৰস্ত্ৰপদ্মীধানপায়শিত্ত ॥ 🛊 ॥ পরিস্থৃতাধৌতবন্ত্রস্য বিষ্ণু-कर्या इत्र निरम् । वाद्र । वाद्र । উবাচ। বাসসা ন চ ধৌতেন যো মে কর্মাণি কারয়েৎ। শুচি ভাগবতে। **ज्या यय याशानुमातकः ॥ उम्र** (नाव॰ शुवक्तामि वश्वाध॰ वस्कः) রে। পতভিয়েন সংসার বাসসো-**ছিষ্টকারিণ: II দেবি ভূত্বা গজোঝ ভ** স্তিপ্তত্যক নরে। ভবি । উপ্ত**ৈচ**ক। ভবেজ্জন জন চৈক খর স্থথা।।(গা-भागु (त्रक कचा दि कच हिकः इय छ-था। जादक रेक्टकबन्ना वि मृत्या 🥯 বভি চৈকত: ॥ সপ্তজন্মান্তর পশ্চা-ন্ততো ভবতি মানুষ: ন মন্তক ক खाडाक म्म कर्याल द्वार्गः ॥ निद्रा-পরাখো দক্ষণ অহস্কারবিবজ্জি-छः। श्रत्पाताह। मुङ सङ् भ्रा जिम यनुगा मग्नाङ्कः। मःनाद्र॰ वागा ाहिडे थन गहाँ नानवाः॥

প্ৰায় কি তঞ্চ নে বুহি সৰ্বকৰ্ম সুখা वर्। किल्वा (यम मुक्षि उर कर्ण পরায়ণ:।। বারাছ উবাচ। শূণু ত **खुन (म (**रवि कथ)मान• संघानशि। প্রায় শিচন্ত পুরক্ষ্যামি মম ভক্তিপ-ব্লায়ণ:।। যাবকেন দিন জীণি পি ণ্যাকেন পুন স্ত্রথ:। কণভক্ষো দিন बीपि भारतम्ब दिनबर्गा वदः कृद्धाः মহাভাগে বাসসোট্টিকারিণ:। অ-পরাধ ন বিদ্যেত সংসারঞ্চ ন গছতি াা ইক্তি ভবৈৰ অবৌভবাদঃ পরিধা न भाराकि खनाया थतरः ॥ अ। अथ পরিহিতপরকীয়বস্তাস্য বিফুপ্ডাদি করণে প্রাথশ্চিত্ত। বারাছ উবাচ। **বঃ পার**ক্যেণ বস্ত্রেণ নারপ্রভেন নার वि। পু। यक्ति छी भूमा गूर्थः मम कर्यः পরায়ণ: ৷৷ করোতি মুম্ কর্মাণি স্পৃ ষ্টুা**তে না' তন:** স্থিতঃ নিপে বৈ জা-**যতে দেবি ব্যা**ণি ত্রীণি সপ্ত া। হীন नारिन कार्यं ठिकंडच दमझ्य । भूर्थ क का १२ देक्ट व सक्क देक व का যতে ॥ তস্য বক্ষ্যামি সুশোণি পা-যশ্চিত্ত নহৌজসং। দেন গছতি সং সার নম ভক্তো ব্যবস্থিতঃ !! অষ্ট ভক্ত· ভতঃ কৃত্বা মম কর্মগরায়ণঃ। भाषरेमात जुभाममा मुक्कमाङ्गा बामनी ॥ । उत्हेक्कनामाय उज

कार्खा मार्खा किञ्जिम्यः। यनन्ऽ-भानता ভ्षा मन विद्यानदारणः॥ পুভাতাযান্ত শর্ব্যাণ উদিতে চ দিবাকরে। পঞ্গব্য ভতঃ পীত্রা শীযু• মৃচ্যেত কিংশ্বিশং ৷৷ য এতেন विश्वातन शुर्याक्ड अनाहात् । नर्नाभविनिमृं (का नम (वाकाय গছভি॥ ইতি বারাছে পরকী বস্ত্র-**পরীধানপু**।यन्ठिखनामाद्यायः।।#।। কাঞ্চননিম্মিতবজ্ঞপুমাণ যথা। যা-বৎ কাঞ্চনবস্ত্ৰাণা• বাছিকা গোপ-কন্যকা:। কাশ্চিত ছানযু: শীঘু যত্ত हन्दावनी गुना ।। इंडि वुक्तरवरार्ड প্রিকৃক্তর থণ্ডে২৮ অব্যাদ:। # ॥ আসন বসন শালা জালাপত্য ক্মওলু:। আজান: শুচি রেতানি ন शदियाः कनाठन॥ #।। देयाक्वी जानि-বস্ত্রস্য পশ্চিমাগুদিপুসারিতবস্ত্র-मा ह अक्षोउद् गया। देवाकोउ॰ ञ्चिया (वो उ॰ यह्बो उ॰ ब्रह्मकन) जू। व्यक्षेत्र अधिकानीयाम्ना मिक्न পশ্চিমে।। ইতি कर्यालाहनः।। 🗱।। मठ(उभाः । भागगुगुमगगुषा (थो-छ वञ्चः भुमाद्रायe । शन्द्रिमाशुः प्रकिरायुः भूनः भूकावनार मृहि॥ व्यवाणुः मना वृक्कवर्।। श्रा भ्रा भ्राहकाः । बरा श्री उन कर्डवता किया श्र्यता বিপশ্চিতা। ন চ রাজকথৌতেন ना के उन जातर कृष्टि ॥ भूव মিত্র কলত্রেণ স্বজাতি বান্ধবেন চ। मानवर्णन यक्षीठ उट शविव मि-তি ছিতি:।। 🗱 ॥ সানোত্তর উ-कीय वज्रमा शागापु रथा। उकीय ধারণ শিরোজলাপন্যনায। তেন তদনভর নধার্য্য। তথা নহাভার-ত। আপু ত: সাধিবাসেন জলেন চ সুগন্ধিনা। রাজহ্ সনিভ পাপ্য ऐकीय· गिथिनार्शिङः ॥ कलक्य निभिन्तः रेव (वष्टेयामान मूर्कनि । শিথিলা পিত অগাচবদ্ধ ।। # ॥ নিবিদ্ধবস্ত্রাণি যথা। ভারতে। ন স্যুতেন ন দক্ষেন পারক্যেণ বিশেষ-তঃ। মৃষিকোৎকীণ জীর্ণেন কর্ম স য্যাদ্বিচক্ষণ:।। নারসিংহে। ন রক্ত मुल्भ वारमा न नीवक भूगमः उ। मनाक्ष्य मनाशीनः वर्द्धारमञ्जर বুবং । উত্তৰণ উৎকট ব্লক্তবিশেষণ। আচারররে উশনা। দশাহীনেন बाइन क्कार क्यानुडावड: । दिकुषस्मा छात । वज्रः नानाष्ठः धार्याः महाङ गविन ख्या। जीर्न माश्रामणेखन (चन्नः श्रामः भगत्नः ॥ डेशानरः नानाप्ठः दुकाम्बकशा इरर्थ। न की पंत्र लवहारमा खरवह

বিভবে সতি ॥#॥ যোগিযাক্তবল্পঃ । সু।বৈব বাসসী ধৌতে অক্লিকে প तिथाय ह। शुकालग्राक सृहस्तिक रखो भुकानएरछड: ॥ अजार ধৌতবস্ত্রাণা শাণ ক্লৌনাবিকানি চ। **স্ত**পো যোগপউরা দ্বিগা যেন বা ভবেৎ।। অধ্যেত্তন চ বস্ত্রেণ निका रेनिमिखिकी किया । अर्दन् ফল• ন চাপ্রোতি দত্ত• ভবতি নিয়ু-ল ।। সভপো নেপাল কয়ল:।। 🛊।। **उन्नर्भ नुर्दर ग्रा**नवद्यनिञ्ची उन-নিষেধাে যথা। নিল্লীডযভি য: পূর্বণ সুনবস্ত্রন্ত তর্পণাৎ। নিরাশা স্তস্য গছন্তি দেবাঃ পিতৃগণৈ: সহ।। #।। वावानिः। मानः कृषाप्रवामाञ्च वि-ग्र क्रका यि । भागायाम्बर कृष्त्र। भूनः मुध्यम मुक्कार्डि ॥ # ॥ नाम् (मक्क वमन श्रीत नशाल कथ-क्षन। हाती है:। यानुकि महाराउ হত মপি শৃদ্ধ মিতি।:#।। মদনপা-রিজাতে পারস্বর:। একপেদ্বাসো ভবতি ভয়েগ্যন্তরার্ছেন পুরুষেয়তী-ভি: ইত্যাহ্লিকভন্তু: : । ***** : । স'কা-ন্ত্যাদৌ বন্ত্ৰনিদ্ধী ভন নিষেপো বথা। ষ্ট্রি শন্তবিগ্রে। সংক্রান্তাণ शक्षत्रभागक धानभागः माखवामत्त्र । वञ्चः न भीउएउड न ह काद्रग

যোজনে ।। ইতি ভিগ্যাদিত হুং॥ বস্ত্রদাদিন শ্লী ছপ্রং। ইতি ত্রি-কাওশেষঃ॥ বস্ত্রগৃহঞ্॥

বস্ত্ৰগৃহ প্লী বস্ত্ৰনিৰ্যাতশালা।
তাঁৰ ইতি ভাষা। ভৎপৰ্য্যালা।
পটবাপা ২ পটন্য ৩ দূৰ্য ৪
স্থালা ৫।ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ ।

বস্ত্রগুন্থি: পু॰ পরিধানবস্ত্রসাগুড়-নং। তৎপর্য্যায়:। উচ্চয়: ২ নীবী ১ । ইতি ব্রিকাণ্ডশেষ:।।

বক্রপঞ্জনঃ পু• কোলকদং।ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

বস্ত্রপূত্রক। ন্ত্রী বস্ত্রনিফিতিপূত্র-লিকা।ইতি শব্দমালা॥

বস্র ভূষণঃ পু• সাকক ওবৃক্ষঃ।ইতি রাজ নির্ঘটঃ।।

বস্ত্যণা জী নজিগা।ইতিরাজ-নিঘণ্টঃ।।

বজ্যোনিঃ জী বসনোৎপত্তিকা রণং। যথা। ত্বক ফল জমি রোমা: শি বজ্রযোনি মশি জিখু। ইত্যনরঃ। বজরঞ্জনঃ পূং অফুম্যুঃ। ইতিরাজ-

নিহণ্টঃ ॥

वयः क्षी (वजनः॥ ग्लाः॥ वजनः । मृदाः। इकि विषः॥ धनः॥ ग्रिः । इकि (इस्टन्सः॥ वृक्। इकाः प्रतिकाराः द्रामानुबः॥ वनः शृ॰ गृनाः। इन्त्रान्तः॥
वन्ननः ही किंगान्तः। इनि मानबन्नना ही नायः। इन्त्रान्तः॥
वस्त्रोना ही नायः। इन्त्रान्ते॥ इन्त्रान्तः॥
वस्त्रोना नात्रां ही इन्त्रान्ते॥ इन्त्रान्तः।
इन्ति स्वर्गन्ते॥ अस्त्रान्ताः।
इन्ति स्वर्गन्ते॥ अस्त्रान्ताः।

বছ ই ক ভিষি। ইতি কৰিবল্ল-জন: ॥ ই ক বংহ্যতি। ভ্ৰিষ দীয়ো। ইতিদুৰ্গাদাস: ॥

वह अ अ छ नाभाग। इंडि কবিকল্পজন:।। প্রাপণ নিষ্ ঞাত্ত-স্য ৰূপ । ঐ উহাৎ। ঞ বহতি বহুতে ভারে পান জন: পাপ্য-ठी ठार्थः। उ जनाकी १। जर्था छ-द्ध व्यक्तग्रंदका २२०। यथाः जसुः म-রিঘহতি দীমনি বস্বতীতি নৈষ্-ধে। নন্দা মক্তহ্তি গজ্জতি বা-রিবাহঃ। ইতি নহানটেকে। ববা-হ রক্ত পুক্ষা <mark>স্তাতা</mark> লাভাঃ সন্-সুশঃ। ইভাদি সিদ্ধ্যথ মোঁগ্রা-দিক্ষ বছৰাত্য মনেয়ত বংদেশ শরণদেথী। বস্তুতন্ত্র বন্ধাদ্যন या अद्वारण त्या श्रेशिक द्रान्तार शक्ति-**उः। दवाङ् हे** जि ह खीलु(रागम) छु तार उ यह देखायाट शनक्षा-নিভ্যত্ত্বাৎ পরদৈশদ্দি ছঃ . এ-

নেকার্থবাৎ সুসাব ইত্যর্থ: ৷ অথ বা বৰ ইত্যাহ ইত্যেৰ ব্যাখ্যান° 1 इंভि मुर्गामामः॥

वरुः भूः व्यक्तक्षुरमणः। इंडा নর: ॥ ঘোটক: ॥ বাবু: । ইতি গেৰিনী । পলা: । ইতি ত্ৰিনাও (मानः। नहः। इति (रगहन्तः॥ वाकः भू वृषः॥ भाषः। इतुः ণাদিকোষঃ 1

दश्किः भु• रागुः। ইত্যুণाদि-कायः । लीः॥ महिवः। इंडि (विविधी।

वरूजी जी नहीं। इंडि किंदिए।। বহত: পু. পথিক:।। বৃষভ:। ইতি নেদিনী॥

বছন ল্লী হোডগছড়ী ইতিভাষা । মথা। তরণো ভেলকে বারিরথো (नो खितकः श्लारः। (हाउ खत्राक् । इटा विद्य वार्यः भूगाम् ॥ ইতি বিদাও**শেব:**॥

🖙 🦭 🐠 নামু:। ইতি নিজান্ত ্টাত একলেড বৃত্তি।।। বালে তি। इ.स्ट्राइटिस्<mark>स्था ।।</mark>

दङ्गानकः क्री स्वद्रहन्तनः। इंडि उन्हांबर्धके ॥

विष्क्री। इंडि वर्णठकः शुः त्रञ्जभाषा ॥ शृष्टकास्टात । नन्ती-वृत्का (भवणृक्षी उथा (भवविणी-जिका । हक्क इंटन हक्कु क सिपु-मृत्री गृहक्याः॥ इंडालि नाठेः॥ বহলত্বদঃ পু॰ খেওলোয়:। ইতি वाजनियंग्डः॥

বহলা দ্রী শতপন্না।ইতি রাজ-निर्चन्छै: ॥ शृहित्या । इंडि ভाव-পুকাশ:॥

বহা ক্রী নণী । ইতি হেম**েন্: ॥** विर[्]गे वर्षा व्यक्ष । इंडाइ दिस् विहः कडी हतः शुः वला दः। इंडि ভিকাও শ্ব:॥

বহিতঃ ত্রি অবহিতঃ। ইতি দিক-পকোষ: 11

विका ही (१७३) उटमार्गायः। वार्विः २।३ ७ जिना धानयः ॥ विष्वकः द्वी रज्यानः वथा। না বাতিকঃ পোত্ৰাপক্ মান্ত্ৰা ত্ৰ• বৃহিত্ৰক• । কোতি গুণ নত্ৰ• পোত: পোত্ৰমাহো, কিচাই কঃ ট इंडि (इनहम्मः ।

शृक्ष सं १५,७११ है हि हाडा- विहत्ताद ही (टाइन १०००) ন্ধী : দুক্তে বি । মতি **হেনচন্দু:।। বহির্বারশুকোঠ**ং বী তথ্য (ছা-त्राविः शुर्वाः । ७० १० । नुवानः र नुवना ० विकास ইভা্মর: 11

বহিত্ত: তি বহিগত: বহি: শদপূর্বক প্রান্ত প্রত্যাতো: কর্ত্ররি
জ পুত্যাবন নিয়ম: । যথা । পক্ষ
বিষয়িতা বহিত্ত সাধ্যবিষয়িত।
ষটিত ধর্মাবিছিন পুতিবধ্যতাশালি সংশ্য: পক্ষতা । ইতি জগ
দীশা: ॥

বহিনুথ: ত্রি বিল্থা: । যথা ।
নর সংস্কাচার্য্যন্ত ইশানসংহিত্
ভাষাত। শৈবো বা বৈষ্ণবো বাপি
যো বা স্যাদন্যপূজকঃ । সরু প্
ভাষ্যত ভিভাগ্নিরাভিবহিনুথ:
। তাত তিবলাভিত্ত্বতা

ম্শ্ৰিক হা ক্ষাল্ড হৈছি **ছেম**। চন্দুঃ ।

दरहण्यः प्रः वि ीठक्षाः। ३डि त्राजनिष्ठेः॥

ৈচৰ বিভূম ভূম শোভনা:। অব-ज्ञथाङ्यनीयो मक्किगान स्टेथ्य ह ॥ व्यवाद्यार्था गार्वभंडा इत्डात्ड मन वहायः ॥ व्यत्ने ब्रन्धवाकानि यथा। जाङाका तक्ष करेकार (द्वरक: (नुरुक खर्था। थात्रका वज्ञकरेक्टव मावकार्याण मध्या ॥ व्याभकः भा-বকশৈব শ্লেমকো দশন: মৃতঃ ॥ 🗱 ॥ भन्नीत्रञ्बरक्षः ज्ञानानि यथा। दङ्क (या (नायनुष्य)यू अंग्लीना मन (महिन: । (मायमृ:यर्) रुवा । বাত পিত্ত কফা দোষা দুষ্যাঃ স্যুঃ **अ**थ्याञ्यः । ইতি **স**ারদাভিল্ক: ।। 🗱 ।। তত্র নিধিত্ব কর্মাণি যথা। नामुख्या श्वा श्रविष्ठति न त्रवान की खरगहरीन । नहा वि कहा रहिन भान (नाश्वरधान्यः कृष्टि ॥ न हिनः भारकः अर्द्धाट्यत्थन न स्ता-ष्ठशः। অশ্वोन निः किर भर्शः ना किः श्रुणगरगख्या । न वङ्गि मथिनशा-रेम कु नायक्षा गठि तु थः। स्थिति नित হাত্ত স্পুল্বাপ্স ির ফলে ।। नाभ किला नायाम्य न मुर्ना ह লগলিব বলোগালি সদি**ন্তি নুথা-**र १४ : १४ : ४ : ३ कि **ो यं ५ लाइ-**करण ५० सम्बद्धाः ॥ **क्षाजाम**ारः শুক্ত মহাভাগ পরিপূর্ণ মনো মন 🏾 । अथुना (भाजु मिहामि वाङ्क रू८-পত্তি মীপ্লিভা॰ ॥ সূত উবাচ । একদা সৃষ্টিকালে চ বুক্ষান্ডন হেশ্ব-**द्राः। (अ** ब्रिक्शिशः ययुः नरर्द्ध <u>प</u>ृष्टेः বিষ্ণু জগৎপতিং 🛭 পরস্পরঞ্চ সং-ভাষা• কৃত্বা সি•হাসনেষ্ট। উষ্ঃ সর্বে সভামধ্যে সুর্মের পুরতে।ু হরে: ।। বিফুগাতোভ্রবা স্তত্র কা-**मिन्धः कमलाकलाः । ७**व न्**ड**्र-खि गायखि विकृता**थाक मु**सद्ग ॥ ভাসাঞ্চ কঠিনা শ্ৰোণি কঠিন স্ত-नम् ७न । मिन् उ न्यानम् पृष्ट्री वुका नकामुकः ॥ गता निवाज्ञनः কর্তু ন শশা হ পিতামহ: । বীর্য্যুত **পপাত** प्रहार वज्ज्या वामना विज्ञः ॥ उषीर्या वज्रमणिङ भुष्टिश का-भञाभिजः। कोरबारम (भुबयामान সঙ্গীতে বিরতে দ্বিদ্যা জলাদুখাব भूक्षः भूङ्गलन् वृक्ताउङमा । উवाम বুদ্দণ: ক্রোডে লজ্জিতস্য চ সংসদি ।। এত্নিলন্তরে কাই। জলাদুখায স द्वः। भूगमः वक्रा (म्वान् वानः নেতৃ সমুদ্যতঃ ৷ বালো দ্ধার বুলা। गः वः इंडाक ख्याकरन्। किकि সোবাচ **জগতা** বিশাভা লক্ষ্যা इडि ।। वान रुम। वद्ध ध्दा ठकात्र।- र है

কৰ্যণ ক্ৰা।ব্ৰণ্ড সভামধ্যেত চিক্ষেপ পু**জাপতি:।। পপাত** দুর[ু] (ठा (नर्दा) वक्रा मुईल उथा। मूईा॰ সংপ্রাপ মৃত্তবৎ কোপদৃষ্ট্যা বিধে-রছে। ॥ চেতন কার্যামাসমূত-দৃষ্ট্যা চ শক্ষর:। সংপ্রাপ্য চেতনং তত্র তমুবাচ জলেশ্বর:॥ বৰুণউবাচ । বালো জলে সমুভূতো নম পুণ্ডো य-भीक्षिकः। अरु ग्रीदा याम्यानि বুক্ষা মাণ ভাডবেৎ কথা।। বুক্ষো-বাচ। বাল हः শরণাপলে। মৃথ্ विष्ण भष्ट्रथव । कथ माम्याभ ভীতঞ্চ ক্রমন্ত শরণাগত । শরণা-गड मीनार्छ (या न র:क्रम्श खिड: १ পচ্যতে নির্যে তাব্থ যাক্চন্দু দি-वाक्रको। উভযো बहन मुद्दा शृह-मा मधुम्रनः। डिवाट सर्वछङ्खः अर्दिणम्ह रात्था हि उ॰ ॥ छ गवान्वाह । দৃঞ্জী সূকানিনী শ্রোণি বীর্য্য ধা**তুঃ** পপাত তথা লজ্জ্যা প্রে । নাম ক্ষ্যিকে নিৰ্মলে জলে ৷৷ ভতো বভূ-ৰ বালশ্চ খৰ্মতো বিধিপুপ্ৰক: ৷কে-ত্ৰজক্ষ সূতঃ শাল্ৰে বৰুণস্যাপি গৌ-**१७: 11 म**ङास्त्व छेवाह । या विन्ता-শোনসম্বন্ধো বেদেযু চ নিক্সিডঃ ! শিষ্যে পুগ্রেচ সমতা চেতি বেন-विष्ना विनुः ॥ भव्यः मनाजू वक्षाः

विमाक वालकाग ह। भूटा विवाज बिक् क निषंडक वक्षमाठा। विकृ দ্বিত বালাধ দাছিকা শক্তি মলু-गा । नवश्या ठ्डामण विद्या 🖟 ষহুণেৰ চ ।। বিহুম্চ দাহিকা: শ-कि पति जैय भिवाक्ष्य। यक বিদ্যাঞ্চ বৰুণো রামালাং মণোছ-রা ।। ক্রেয়েড কৃত্ব। চ ত বাল চুচয় भाषया नुतः। इंडि वृक्षरिवार्ड शिक्षः জন্মথণ্ডে বহু ১৫ পত্তিনাম ১৩০ অ-श्वायः ॥ 🗱 ॥ उद्याद्यनिवाद्याः य शामि रुथा। भार पुरेमखर यहा वि-দ্যুদ্ধোচ মৃত্তিক।। ভ্যানলিপ্ত• যালেশ্য নাগ্রিন নহাতে নূপ।। ইতি নাংশের রালধ্যে রাজরকানান १२० व्यस्तायः । इत्। व्य ग्रिक्डाः छएमाजिक १था। यसीय में नाउ षख द्वार्ष्ट्रे राज्य निहिक्षाः न मीलप्रज हिक्कनवान् म डाड्डः शीउ एक नृ**रिशः** ৷ পুজু লগপ্স মানং বা তথাক্সাং পি কিঞ্ন। পাদার ভোরণছার নৃ পবেশ্ম লুরালয়• II এডানি যত্র দ হ্যান্তে তত্র রাজভব॰ ভবেৎ। বিদ্যুদ ভাবা শুৰহাত্ত তত্ৰাপি নূপতে ভঁয• ।। পূৰণচাৰ গ্ৰিজো যত্ৰ ভত্ৰ বিদ্যান্স-राख्या । विनार्यः विद्युः विकास मृत শ্যান্ত মূল স্বতিশা বিরালোগো

বিভ শাত প্রেখা: স্মলাহিত: [निष्णः की बद्काणाः मर्यो शस যুত্তেৰচা৷ দদ্যাৎস্বৰ্ণঞ্জতথা দ্বিজে-ভ্যো গাকৈব বস্ত্রাণি তথা ভ্রত্য। এবং ক্তে পাপ মপৈতি নাশং বহ-শ্লিবৈক্ত্যভব॰ দিছেন্দ্র ॥ ইতি ভ-**ৈ**ত্রবান্ড **তশা**ন্তিরপুথৈক্ ড্যু• নান্ २०० व्यवतयः ॥ 🗱 ॥ मृथत्राहसा যথা। গার্হপত্ত্যে দক্ষিণাগ্রি স্তব্ধ-वार्वनीयकः। अरु क्षुवद्धाया मु-খ্যা:শেৰাশ্যোপসদ প্ৰয়ে।।ইতি ব-হি প্রাণে গণভে নামাধ্যান্থ। বজি বিপুলধাগনন নিষেধে। যথা। (घो विष्णो विश्वित्यो ह मलाइ)। গুড়**শিষ্**ধো:। হল্পেচ ন গন্তব্যু• ব্লাহ্ত্যা পদে পদে ॥ ইতি নৰ্মা-लाइनः ॥ 🕸 ॥ अलिइ । ना यू-नाक्षणा बहुता वुरलगाट भारापुरा में বাজণবে। ন গুড় শ্যুগোরন্জ্যা ত বংশহাৎ। ইতি ভিখ্যাদিতত্ত্ব-ष्ट्रवडनः ॥ अ॥ यथ दङ्खिनः । নানুষ্ম্য বলাং গৃহু জলৌকাং ভত্ৰ পেষ্ণে । হস্তৌ তু লেপ্যেত্তেন স্থ विवस्त मुख्यः ॥ नाल्यवीवम् ना-দায় খরমূত্রে িধায় ত॰ । জগ্না-গারে জিপেভোৰ অ্রিভারনন্তন• ॥ वायनी छेरवः श्च नखु यमग्

সহ। ভডিকা॰ কার্যেত্তেন ততে। হারি প্রিপেরশী। এব মেত্ भुर्याराण वर्षा अञ्चन ग् बनः । मु ভাতক বচালুক্ত মরীচা নাগর। ख्या। प्रविद्धा ह इस भरा। कि ব্যায়া জুলনো **লিহেৎ।। গোরো**-চন। ज्यदाबः চ्रां: क्षा घृठ : समः विद्यानी खी कहामा त्री । इंडि । स्विष्टाहुक भीदा माबाद्यमा रम्बरेव ज्या । ॐ भ ग्रेड**ञ्चनः ऋ**क । ইতি াাক্ডে২৮৬ অধ্যায়:॥ यक्तिक्की धी मार्जायक्री। मार्डे-ফুল ইতি ভাষা। ইতি শব্ हिन्तु ।।। यक्षिणाश्च क्षी माशाख्यः। ইडि রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ यक्ति गन्नः यक्षप्तः। इंडि मप्ठिन्तिका॥ ৰহ্নিগৰ্ভঃ পু॰ ক'শঃ।ইতি শব্দ বহ্নিতঃ পু॰ বাযু:।ইতি শব্দ विलाका ॥ ব্য়িগভা ন্ত্ৰী শনীবৃক্ষ:। ইতি भक्तिका॥ बाङ्ग कि विकातीतृषः। ইতি ভাবপ্কাশ: ॥ दक्षिष्णाणा जी शाउकीवृक्षः। ইতি विज्ञित्यः जी बाहा। ইতি मन-রাজনির্ঘটঃ।।

ইঙি ব্লাজমিঘণ্ট।।।

नुः जन्यः। है उ ৰহি দীপকঃ मद्रवादनी ॥ **व**ञ्जिषीलका छो अद्धर•रा।:३७ बाक्तिम्ले:॥ विद्यामां न् विवकः॥ जला-७कः। ইতি द्रञ्जाना॥ बब्दाना ॥ विक्रिम्मी जी शाउकी। इंडि রাজ ন্যণ্ট:।। বিহ্নিভোগ্য লী ঘৃত। ইতি শব-हिन्दुका ॥ বহিনেত্ব: পুণ গণিকারিভার্ক্ষঃ ইতি জটাধর:।। অন্নিডেঃ। ইডি রাজনিঘণ্ট: ॥ विक्रियादकः क्ली छला। हेटि नक-विनाका ॥ हिन्द्र हो ॥ বহি রতা: পু॰ শিব:। ইতি হলা-यदः॥ वहिताइक क्षी का मा। इंडि द्वाक्रनिर्घक्तः॥ ब्रज्ञावनी ॥ बङ्गित्मनी खी अभितमनीकृषः। विज्ञानिक क्षेत्र तकार भवा । इंडि भष्टिम् हा ॥

ব হ্লুবল্ল নং ত সর্জ্রসং। ইতি। ভিন্ন গুলেখা: ।। বহ্নিবাজ ক্ল্লী ভাবীজা। ইতি ব্স্তুং ।। নিধকা। ইতি হাজনির্ঘটা: ।।

विशेष की उपाय । इंड र्खः ।

सर्वः । इंड श्राह्म विष्टः ।।

सर्वः । इंड श्राह्म विष्टः ।।

सर्वः । इंड श्राह्म मर्व (म्वाष्ट्रः स्वाः । ख्राहः सर्व मान्य । ख्राहः मर्वः प्रवाः म्याः सर्व मान्यः सर्व मान्यः ।। विष्टः । स्वाः अत्याः म्याः ।। विष्टः । स्वाः अत्याः म्याः ।। विष्टः । स्वाः । विष्टः । स्वाः । विष्टः । स्वाः ।। विष्टः । स्वाः । विष्टः । स्वाः ।। विष्टः ।

বজিশিথা লী জসুমুণ।ইডামর: ।। স্কুমণ।ইডিরাজনির্ঘটা:॥

বহিশিথর: পু॰ লোচনস্তক:। ইতিশন্ত্রিশ্বলী॥

বহুশিখা জ্রী কলিনী।ইতি হর-ণি:।।কলিকারী।। বাতকী।ইতি রাজনিখ্টঃ।।

ৰ জ্নিংক্ত দ: পুণ চিত্ৰক:। ইত্যা

বঙ্গিথঃ পু॰ জীরক:।ইতিরাজ-নির্ঘণ্ট:।। বাযু:। ইতি ব**্নিন্ত-**শহদর্শনাৎ।।

বহা স্ত্রী বাহন । ইতি হেনচন্দু: । শক্ট । ইত্যুণাদিকোব: ॥ বহা স্ত্রী মূবিপত্নী। ইত্যুণাদি-

(काय: ॥

वक (त्रावमः श्रंडाः । ইতি कितकलुक्तः । वक्रिंडा । ইতি पूर्णानामः
वक्रः ली अक्रिति स्वानि । म उक्ररव्यापति क्रिति । स्वानि । म उक्ररव्यापति क्रिति । स्वानि । क्रिन्ड । इक्रिन्ड । क्रिन्ड । क्रिन्ड । क्रिन्ड । क्रिन्ड । क्रिन्ड । क्रिन्ड । वक्रिन । क्रिन्ड । वक्रिन । क्रिन्ड । वक्रिन । क्रिन्ड । वक्रिन व्यानि । व्याप वक्रम वर्ष म महामुद्धा वक्षः । स्वानि व्याप । क्रिन्ड विषय । क्रिन्ड क्रिन्ड । व्याप विषय । क्रिन्ड क्रिन्ड । व्याप विषय । क्रिन्ड क्रिन्ड क्रिन्ड । व्याप विषय । क्रिन्ड क्रिन्ड । व्याप विषय ।

কেণ° লী বক্ষঃ। ইতি শক্ষ চিন্দুকা।।

गाक्ए ५५ वर्षाः ॥

নিব: শক্তেণ নিধন স্তথা ৷৷ ইতি

বংকাজ ক্লী তনঃ। ইতি শব-রমুখনীয়ে বক্ষোকৃহ: পূ• স্তন:।ইতি ত্রিকা-গুশেষ:॥

বা ক সুথাগুিগভিসেবাসূ। ইভি কবিকল্লন্দন:।। ক বাপয়ভি। ইভি দুর্গাদাস:।।

বা ল গননহিংসবো:। ইতি কবিকল্লছন: ।। ও ট্যাদিরপ্যথমিত্যেকো গনন মিহু বাযুকত্ ক নেব।
ল বাতি বাযু:। হিংসনং সূচন মিতি
চত্তভূ জ:। ইতি দুর্গাদাস:।।

া। পাদপ্রণং ।। সমূচ্য: । ইতি মেদিনী ।। এবার্থ: । ইতি বিশ্ব: ।। বা: ক্লী জলং । ইত্যদরঃ ।। বাংশ: ত্রি বংশস্বস্ধী । বংশস্যা য মিত্যুর্থে ফপুত্যবেন নিয়ম: ।।

वा वर विकन्नः॥ उभमा॥ विजर्कः

বাংশী ন্ত্রী বংশরোচনা। ইতি রাজনিঘণ্টঃ॥

वःभीवानकः। इंडि

বাংশিক: পু

क्रहे। श्रवः ॥

বাংকিটি: পু॰ শিশুমার:। বারো-জলস্য কিটি:শ্কর:। ইতি কেচিৎ

বা:সদন শ্লী জলাধার:। ইতি ত্রিকাওশেব:।।

বাক' ত্রি বকসম্বন্ধি। বকস্যেদ॰ ইত্যর্থেঞ্ পুত্যবেদ নিম্নদ্ধ ।। বাক্ জ্রী বাক্যং॥ সরম্বতী। ইত্য गतः॥

वाक्रि श्री अवस्वित्मयः। शक्र इंडि ভाषा। छर नर्युग्यः।
मानवाजी २ मानवली २ मृवलिका 8 मिडाद मिडावबी ५ हन्मुलिथा १ हन्मु ४ मृथुं । २ क्रष्टरखी २० कार्याजी २२ भृजिगद्ध।
२२ वल्ला २२ हन्मुबाकी २८ कालमिषी २६ द्वुग्रमाषा भश २५ काछिपाषी २६ द्वुग्रमाषा १ हन्मु शृं । छिळ्युः।
উष्ट १ । कृति क्रष्ठ क्रण्याय
विष क्रञ्ज थर्ज् नानिद्क । इंडि
बाजनिर्यन्तेः॥

वाक्रमः ब्री वजनकनः। अगः।

श्वाः। वाक्रमः भव्दः गृहि रहः
रेष्ट्रय्वेकद्रः भद्रः। है। उदाक्रः
वक्ष हः॥

बाक्कीबः श्रू॰ महानकः। ३% मदन ब्रह्मदनी ॥

বাক্ছল জী বাক্যব্যাজ: । যথা ।
বচন বিষাতো হর্থ বিকল্পোপপভ্যা ছল । তাঞ্জিব । বাক্ছল ।
সানান্যছল । উপদার্ঘলক ।
অবিশেষাভিহিতে হর্থে বজুভিপ্রাযাদর্থান্তর হলন। বাক্ছল ।
১ ৷ সম্ভবতো হর্থস্যাতিসামান্য;

যোগাৎ অসমূভার্থ কল্পনা সামা-न इन ।। २ ॥ वयविक मुनिर्मान व्यर्थमञ्जादित्यव ं डेशहाब्रह्म॰ ॥ ।। ইভি গোডমসূব ।। শ্কৈ कार्थ भाषाताथ उार शर्याक भष मा मक्ता वर्षास्त्र जार भग्रकः কল্লনযা দ্যণাভিধান বাকছল बक्र १ । यथा (नशालामागठायः नवकश्वववद्याद । इंजुएक व्याज रुम् बर्म°थाकाः कष्णाः॥ १॥ मामानाविनिक्षे मञ्जवमर्थानिश्री-বেণ উক্তস্য সামান্যযোগাদসম্ভ वम्ब्कन्ननया म्बनाज्यानः मानाः नाइला रथा। वान्त्रानाय विमा চরণসম্পন্ন ইত্যক্তে ৰাহ্মণত্বেন বিদ্যাচরণসম্পদ্ সাধ্যতি ইতি কল্লযিত্বা পরো বদতি জতো ব্রা-হ্মণত্ত্বেন বিদ্যাচরণসম্পৎ ব্রাত্যে ব্যভিচারাৎ ॥ ২ ॥ শক্তি ল क्र निर्देश (देव उन्न देव)। यः शुन्ति (यथः न डेलहाइइन । यथा । মঞা: কোশন্তি ইত্যত্ত মঞ্চ্ছা এ ব ক্লোশন্তি নত নকাঃ। এবং অহং मिडा इंडि मंक्रा भुगुक यमुका मूर भन्न सुः कथः निष्ठ। इति भुष्ठि (यर्था २९)भगद्रह्मः। ७। इंडि एकोका।। श्री मिन्। मर्विष्यंवि-

वारम्य वाक्ष्रण नावभीमिति। श
ण जी ज्यागामान मारमाभार्थाः

सशीयरा। ইতি वावशाजाञ्जः ॥

वाक्ष्रजिः न् व्र्लाविः। ইতি

मन्द्रशावनी ॥

मयद्रश्चावली ॥ বাক্পতি: ত্রি উদ্দামবচন:।ইতি त्रायमुक्तहेः ॥ अनवस्त्राक्तानाति পটুবচন:। ইতি ভরত:।। ষ**ুদ্ধ**্য बाकाव्यक्तः। इंडि मावम्सवी ॥ भर्वे वहनः । इंडि भरायं को मुनी ॥ वाक्तवाक्तनः। इंडि नीनक्षेः॥ **उ**ट्नर्गारः। वागीनः २। ३७५ भवः ॥ व्यनवरम्हाम्ह्रमव्हाः ७। इंडि करे। धद्र: ॥ वाग्री वाग्री दी-वम्रका वारहाय कि भर्हे खथा। वाः গীশো বাক্পভিন্ঠেভি বডেভে मृष्ट्रेवकति॥ ইতি শব্দরত্বাবলী। वाक्षाक्षाः ही अश्वियवात्का-ছারণ । তত্ত্বপ্রধাব্য**সনাম্বর্ত**-वाजनिवास्यः। यथा। गृगयाकाः জ্রিयः পান বাক্পাক্ষ্যার্থদূরণ। দপ্তপাৰ্য্য মিত্যেতজ্জেয় বাস-নসগুক্ণাইভিছেমচন্দু: 1:#11 ভ ल्लक्ष नाद्राप्तिकः। (मण जान्ति अलाहीना नारकाण नाअर मध्युष्ठ । यस्ठः भुठिक्षार्थः वास्थाक्ष्रः उन्हाउ।। (मनातीनाः वारकान

न। इन न गुज । छहि जीवन ना का-नः नाङ्ग भवनाः जनुज्यमुक्तः य८-পুতিকূলার্থ উদ্বেগজননার্থ বা-ক্যু• ভদ্বাক্পাক্ব্যু• কথ্যভে।।ঞ।। **७**न। ह मख**ात्रञ्जार्थः** निष्ठ्राप्ति ভেদেন ত্রৈবিধ্য মভিধাণ তল্লক্ষ-ণ ভেৰৈবোক্ত। নিধুরাশ্লীল তী-বুদ্বান্তদলি ত্রিবিখ মৃত । গৌর-वानुक भावमा मरखानि महार क्याम्थ्यः ॥ साध्यभः निधुद्रः ॐग नश्लीनः नृक्षमःयुकः। পकः ৰীয়ৈ ৰূপাকো**শৈ ভীবু মা**ছ মনী-বিণ ইতি া 🗱 । তত্ৰ নিধুরাকোশে खन विष्य म्खनाह। अठ्यान-**छ्यान्य । उत्राह्य न्यं नास्त्र निष्य** রোগিণা । ক্ষেপভ্রোতি চেদ্দ-खुः भगाः कं बरराहण्या कार्या शायदा थक्ष मनायाशि उथा दिव-। তথ্যেনাপি বুচন দাপেটা দণ্ডণ কা খাপণাবর্মিভি যঝ্রুবচন• ভদ্ভি-मूर्व ख वर्ष वियम । यमा भूनः भू छा। मर्या बाबाधीय भभन्ति उत्ता भाउ॰ দ গুনীয়া ইতি তেনৈবোক্ত•। **নাত**-**র॰ পিতর**° জাবা• ভুচাতর• সুহাদ• **एकः। याकात्र**म् माउ॰ मानाः न ञ्चान्दः । तनम्बद्धाः दिख्यः । अह भाषद्वाध्युमाञानिषु एक्यू जि-

श्रद्वाधाराक कायायाः मुळेवानास्य অশ্লীলাক্ষেপে মণ্ডমাহ। অভিগ-ন্তামি ভগিনা গাতর স্বাভবেতি হ । শপন্ তল্পাধ্য দুক্তা পঞ্রি --मा किक मन ।। मा भूगयन कार्ग्य বর্ণ জাত্যভারাধরৈ:। পুর্ভিলো-ম্যাপবাদেষ ছিত্তণ তিত্তণাদ্মা:।। वराना मानुः नारम् अस्य स्थान कार्छ হানিত:।ৠ∖ামনুঃ।শভ•বুাকাণমা-কু**শ্যক্ষবিযোদগুমর্হতি।**বৈশ্যো-श्रक्षं अ । १ वा म् मूस वस सई जि ॥ **शक्षाण मृश्वाला मख्यः क वि**यत्राः जिना मत्न। विद्ना महाम्बनिका-भहत्व घानगत्का मगः ॥ वाङ् श्रीवा त्व मिक् विनारण वाहिएक म्यः। मञ्ज उरिर्धातः भारमा ना-সা কর্ণ করা দিয়ু ॥ অশক্তস্ত বদ-श्चित मध्यभीयः भगान मणा उथा শক্তঃ পুতিভূবং দাপ্যঃ কেনায তস্য তু ॥ পতনীযকৃতে কেপে দণ্ডোমধ্যন সাহদঃ উপপাতক য্ক্তে তৃ দাপ্য: শুথন্সাহস: ।। ত্রৈবিদ্য নৃপদেবানা ক্লেপ উত্তম সাহস:। মধ্যো জাতিপ্গানাং नुष्या गाम (मण्याः !! इंडि बिडाक्ता ॥ **क** ॥ वाङ्गाव्**य**ऽ व्यानियानमनिन्न, यं भुन्ति स्वा-

ভানে গুভিপুসবো যথা। স্বর্গাৎ ।
পুভাগভিষোগঞ্চ কলহে সাহসেষ্
চাবাকপাক্ষাে শস্তানিপুহারেষ
চাযথা পূর্বহপানেনাজ্যঃ শ্ স্থোহত: ইভাপরাবাভাবায় পু-ভাগভিষোগ স্ব্যাৎ। ইভি বার হারভন্ত ।।

ली বাক্য পদসমুদায:। ইতি ব্যাকরণ° 🛭 ভিডন্তচন: 🗓 সুবস্তচ্য: ॥ কারকাদ্বিতা ক্রিয়া। ইত্যমর:॥ इंड् मुज्जिकाकाया जिविषः निक-ক বাক্যনুক। ভিড সুবন্তবোক য**: স**নুদায: কারকান্থিত। ক্রিযা চ वाकाः। তিড् শব্দেন ভিবাদীনি সাশীতি শতসংখ্যকানি বানানি **উচ্যান্ত। এবং সৃপ্শব্দেন স**াদী (न)कवि॰मां कि क्ठाडि । हन्ना **ए** পর য: শুগতে লভতে ২সৌ পু ভ্যেক অভিসয়ন্ত নিত্যভূপৰ উভগোরপি সম্বধ্যতে। অত্র তি-एउ मम्हा यथा। भः ७ चवि পাকো ভৰতি ইত্যৰ্থ:। এইছান্দ্-मध्यव । मृद्याम् (६) यथा । भुक्-তিসিদ্ধ নিদ হৈ নহাত্মনা । ধা ত্বর্থ: ক্রিা কারকৈ: কর্তাদিভির-दि । महकार्थ। कांद्रकादिया यः विउद्देश किया कारकामा आका- ্লাযোগ্যতা সনিধি বশাৎ ক্লেয় তিছ্ সুবস্তচযাত্মকে হ পি সম্বন্ধা-র্থতা বোধ্যা অসম্বদ্ধার্থস্যাপুযো-পাৎ অতএব পরস্পরাভিম্মৃকঃ পদসন্হো বাক্য নিতি বৃদ্ধা: । कात्रका निजा किया यथा । (स्वर-ভো গ্ৰান• গছতি। ইতি ভট্টাকা-याः ভद्रजः ॥ 🗱 ॥ वाक्षप्रक्रल মাহ। বাক্য স্যাৎ যোগ্যভাকা দ্ধাসত্তিযুক্তঃ পদোচ্য:। বাক্যো-हर्या महावाका मिन्य वाका हि-ধা মত্ত । উক্তঞ্চ। স্বার্থবোধ সমা-खाना मकाकि इ व्यक्तिक्या। वा-ক্যানা মেকবাক্যত্ব্ব পুন: সভ্য জায়তে ইতি॥ অত বাক্য যথা। শুন্ত বাসগৃহ নিত্যারি। মহা-वाकाः यथा। द्रामायन महाजात उ द्रघुवः माहिः । इंडि मा इंडिंग्सर् (१२ शक्तिः।। अ। अभिगवा-का जायन निष्याया यथा। न हि॰ স্যাৎ সর্বভ্তানি নান্তঞ্বদেৎ কৃতি । নাহিত নাপুষ বাক্য ন স্তেনঃ স্যাৎ কদাচন।। ধ্যা পাষ-ভাদিভি ভাষণ নিষেধাে যথা। পাষ্ডিনো বিক্মস্থান্ বামাচা-द्राः खरेश्व ह। शक्षताबान् शाम्-পতান্ বাজ্যাত্রেণাপি নার্ঘেৎ।।

ইতিকৌমে উপব্লিভাগে ১১ অধ্যা यः ॥ ॥ मुजाम् ज वाकानि यथा। নৈব রাজ্যেন মহতা ন বৈ বার্থস্য ব্লাশিভি:। প্রাপ্যতে জ্ঞানকথন भव्रत्माकमू जिंदन ॥ बर्गाभवर्ग निष्कुर्थ ভाविड॰ यद मृत्मा छन । বাক্য মুনিবরৈ: শান্তৈ শুদ্ধিজ্ঞেয়ণ সূভাবিত ।। রাগ দ্বোন্ত কোধ काम ज्यानुमाद्रि य८ । वाकाः नि র্য হেত্ত্বাৎ ভদভাবিত মুচ্যতে ।। স·স্ত্তেনাপি কি॰ তেন মৃদুন। व्यक्तिञ्च वा। व्यविष्ठाः द्वागवारकः ন সংসার ক্লেশছেতুনা ॥ य শুত্রা জাযতে পুণ্য রাগাদীনাঞ্ भःक्यः। निक्क भि उदाक्रः বিজেষ মতিশোভন ৷৷ ইতি व कि भुद्राति दिक्षवश्या मुक्किबुज-नामाध्यायः ॥

ৰাগর: পু• বারক: ॥ শাণ:॥ নির্ণয:॥ বাডব:॥ বৃক:॥ মুমুক্কু: ॥ পণ্ডিত: ॥ পরিত্যক্তভ্য: । ইতি হেনচন্দু:॥

বাগাক: ত্রি আশাহন্তা। যথা।
আশাং বলবতীং দত্তা যো হন্তি
পিশুনো জন: । স জীবাসোপি বা
গাক জ'ণো দানুস্ত দাতরি ॥ ইতি
শক্নালা।।

বাগাশনি: পু• বুদ্ধঃ। ইতি শব্-ब्रज्ञावनी ॥ ৰ্হস্পতি: । ইভি बागीणः भदत्र श्वावनी ॥ বাগীশ: ত্রি বাক্পভি:। সৃষ্ট্রকজা इंडि यावटा इंडामब्रः॥ जी महस्त्री। यथा । ৰাগীশা ৰাগীশা যস্য বদনে লক্ষ্মী ৰ্যস্য 🛭 वक्कान । यमाास्य क्रार मधि ত নৃসিংহ মহ ভরে॥ ইভি 🕮-मन्द्रागवज्हीकामाः ञ्रीषद्रसामी ॥ वागी खब्रः भू मञ्जूषायः। ३७ ত্রিকাণ্ডশেষ:।। বাচামীশ্বরে তি ॥ यथा। कृषामन कर्नि देव स्थू रिजन अमित्र । कथ्वा मानः युवा नाह নরো বাগীখরো ভবেৎ ॥ ইতি गाकार ३३५ वशायः॥ वागीयत्री जी नवस्ती। इंडि ত্রিকাওশেষ:॥ বাশুলী জী সোমর 🗐। ইত্য-यदः ॥ वाछनः भ् कर्यत्रदः। ইতি भय-याया ॥ বাওরা জী মৃগবন্ধনার্থকালবিশে; यः। ইত্যমরः॥

वाखितिकः नुः व्यायः। वाख्त्रया

भृगाहीन् वक्षां ियः। इंडामद्रः।।

পু॰ পাক্ষিবিশেষঃ। ইতি তিকাপ্তশেষ:।। এ গ্ৰে নিকারণ यथा। কৌষেশ তিত্তির ক্ত্রা क्कोम॰ खदा उ ममुद्राः। कार्भा-সভান্তব কৌঞ্চো গোধা গাং বা शूरमा ७७ । है जि नानरत ३२ व्यव्यायः ॥ बाश्चि: পু• ভাগুলী। রাজ্ঞা•

उष्ट्रिक्षाजा। ३७ मक्नाका ॥ वागुनिकः शृ॰ लान्त्रमः। इंडि

ত্রিকাওশেষঃ ॥ बाएदिए: बि चिल्लामी। उट-প্ৰধাৰ: ৷ বাদ্য: ২ ৷ ই**ভি শক্**

याना॥

বাখন লী ওলাবলো। ইভি কিকা-श्वासः ।

बाग्मुक्षः 😷 बाजाः। इजि बहे। ध्वः ॥

वागनुष्ठः जि वाजारमाययुक्तः। यथा । वागाव मुक्षान्ठ उथा मुद्धि (न्हान ছতা তথা। বাস্থা চাবধুতানি বৰ্জ্যানি শাুজকৰ্গণি ৷৷ ইতিশাুছ **७** छु• ॥ 🗱 ॥ ७२ म ७ ऋ पशुष्ति छ• 🖟 । তত্র শগ্রং। বাশ্দৃষ্ট• ভাবদুষ্টঞ ভান্তনে ভাবদ্যিতে ৷ ভক্তান বা-

(वट्या अञ्चल्डारम दुनी यावरकन

তত্র স্থাদশপণ। দেয়া:। ইতি श्रायमि खविवकः॥ वाध्यका जी नवस्री र्या भ-

ঞাশলিপিভি বিভক্ত মুখদো: প্ **गरा रक्ष्णाः ভाষः गोति निद** क हन्मम त्या गाभी न उद्गत्र नी । ग्राम्। मक्करूनः मुक्षाद्यक्तनमः वि म्याक इडाइरेज विज्ञानाः विभन পু ভা॰ ত্রিন্যনা॰ বাংশ্বেতা নাশুংখ ॥ ইতি তব্দসার:॥

বাণ্টেবী জ্রী সরস্বতী। ইক্তি ক্রি-का अल्बियः ॥

বামা 🖁 😉 বক্তা। ইত্যনর:া পটু: । इंडि (मस्बि)।।

बार्फी पु॰ मुद्राहार्यहः । इंडि (मिनि)।

বাশ্যঃ ত্রি বাশুরিদুঃ।ইতি শ**ম**া याना ॥ निर्दिनः ॥ कणः। इंछा 至可: 11

राप्तः वि राह्यनायजः। यथा। পুতে কে নিগত কাল নালনো নু **जशामित्यः। भागिमाख मना**शी <। वाष्ट्र द्विमवनः स्पृत्म**ः**॥ ইতি পাদশ্চিতত তুর্ত শগ্লিথি ভ বচন• ।

স্থাঃ পশ্চাৎ ত্রিরাক্ত বুতী ভা বাহালঃ ত্রি আশক্ত্যাদিনা বাচ यह्ञि यः। ইতি সিদ্ধান্তকৌনুদী ॥ राङ्गः भू॰ मगुपुः। ইভি ত্রিকাও শেষ:॥

বাছায় তি বাক্যাতাক যথা। ম্যুর স্ত জ ভূগৈ লান্তৈরেভি দশভি क्रक्रेंद्र:। मन्छ वाद्मय वश्रध বৈলোক্য মিব বিষ্ণুনা।। অপিচ। अम्रु गम्र मिठि शुष्ट् बाष्प्रयः দ্বিবিধ বুধা: । প্রাণ্ডক্ত লক্ষণ भर्तुः भर्तुः मःभुक्ति भर्तुरङ ॥ भन्तः यथा। भन्तः ठजुञ्जनी उह বৃত্ত আতি রিতি দিখা। বৃত্ত মক্ষর সংখ্যাত• জাতি মাত্রা কৃতা ভ (वट् ।। गम मर्कनमः वृत्तः दियः নক্ষেতি ভগ্রিধা। সন্ সম্চতু-ল্লাদ॰ ভবত্যৰ্দ্ধসন পুন: ॥ चानि उजीगरव्यम्। भान उपर्यं। দ্বিভীয়বং ৷ ভিন্ন চিক্ল চত্য়াদে िषदः পরিকীর্ত্তিতः ॥ गम्रः यथा । অপাদঃ পদনভানো গদ্য তভু ত্রিখা নত। চূর্ণকোৎকলিকাপ্যায वृद्धगिक्ष भूरं छेर छ: ॥ अकारी । ब्राक्कद्रः यञ्जनमात्रः हुर्गकः विदूः। **७ क्षि देवर जेत्री ७ इन्।** ভর• ভবেৎ ॥ ভবত্যুৎকলিকা भायः समामात्रः पृताकद्वः। वृद्धिः কংদশ নয়ঝাসূতগজি পুনঃ মৃত• ॥ इंडि ए (न्ताभक्षश्री ॥ 🛊 । वाध्यव

পাপাৰি যথা। পাক্ষ্য মন্তঞ্চৈব পৈশ্ন্যঞাপি সর্বশং। অসম্ভর্ नुवाशक वाद्मयः महाहकुर्विषः॥ তথা পক্ষ বচন মপবাদ: পৈশু-ন্য মন্ত॰ বৃথালাপো নিষ্কু বচন• इंভि वाद्ययानि वर्षे। शख्याः (मण জাতি স্বল বিদ্যা শিল্পক্প বৃত্তা-চার পরিছদ শরীর কর্মজীবিনাণ शुक्राक्तायवहनः शक्यः। रहा-ন্যুৎ কোধ সন্তাপ আস সংজন-न वहः। शक्य उह विष्कुर र-ছান্য ভথাবিধ।। চক্ষ্যানিভি नुष्ठाकः हाञ्चानः नुष्कराञ्च ह। পুगाना विन्त्र (धवार शक्याम বিশিষ্যতে ॥ তেয়। নেব প্রক্ষ-বচনানাং পরোক্ষ নুদাহরণং অ পবাদ: । গুৰু নৃপত্তি বন্ধু ভ্ৰাতৃ নিত্র সকাশে অথোপঘাতার্থানে: ষোপাখ্যান পৈশুন্ত । অনূত ছিবিধ অ**সভ্য ম**সম্বাদশ্চেভি। দেশ রাষ্ট্র পুসঙ্গান্ত পরার্থ পরিক-न्ननाट। नर्भ शाम भूमकाह जार-ণ ব্যর্থভাষণ।। গুহু। ক্ষা মেধ্য স-জ্ঞানা ভাষণ নিধুর বিদ:। যদ্ব্যদ্বা বচো নীচন্ত্ৰীপং**সো** নি थुनाण्यः ॥ ইতে उदः योक्तस्मा मु-हेदाकात्र जारतार। इर गम्ब ह

क्ष भनर्थः भुजिभम्याः ॥ भूमः भ्या निनतनः शुत्रःभानिनतनः। अब ठजुर्बिश ये दिश्राया त्रविद्यापः । म मक्क वाजमक्ष (अमानाम्य भा-ক্ষ্যাপবাদযো রৈক্যাৎ নিধুরস্য भक्षात्र ভাবাह। यमप्रक्रम्वाभ **व**्रथं ভाष्यप्याः शर्यप्रायद्वानार्थास्रः রণ। ইতি তিথ্যাদিতভুণ।। বাদ্মতী জ্রী নদীবিশেষ:। যথা। হিনাদে স্কেশিখরাৎ প্রোভ্তা वाग्रजी नती। जागीव्रथाः भठः গুণ পবিত্র• ভজ্জল• মৃ হ•॥ ভত্র चादा रुद्ध र्लाकानुश्रम्मा प्रियः স্পতে: । ত্যক্তা দেহ নর। যাপ্তি নন লোক ন সংশযঃ॥ ইতি বা রাহে গোকর্ণমাহাত্ম্যে জলেশর-नाङ्जारवर्गननानाध्रायः॥ বাদ্যথী জী সরস্বতী । ইতি কেচিৎ 11 বাদ্মথ ক্লী উপন্যাস: ৷ ইত্যমর: ৷৷ ুপু মৎস্যবিশেষ:। বাচা ইতি ভাষা। অস্যন্তণাঃ। স্বাদুত্ব•। 😎 क्षु । सिक्ष दुः । स्मयान दः । বাত পিত্ত নাশিত্বঞ্। ইতি রাজ वल जः॥ বাচংয়নঃ পু• ন্নি:।ইভানর:।।

मोन्दु ही। इंडिक्टिनिडि छन्न ड:

वाहकः शुः भदः। यथा। भाउ শব্স বাচক:। ইত্যনুর:॥ দ্বে বা-চকে। পুক্তি পুত্যুষ দ্বারেণার্থস্য বাচকো গবাদিক্রণ: শাস্ত্রে ব্যাক্ত রণে তর্কাদৌ চ শব্দ উচ্যতে। লো-কে তু স'ফ্তো হস'ফ্তঃ শহ উ চ্যতে। বক্তীতি বাচক: ৭ক:। ইতি ভরত:।। उৎপর্য্যাय:। यथा । मः माजिनारभो दिख्या जिथान वा-চকো ধুনি:। হাস: স্হরিতঞ্জে बिका अस्मयः॥ ॥ कथकः। भूता-गानिभाठेकः। यथा। वाकानः वाठ-কা বিদ্যাল্লান্য বর্ণত্র নাদরাত্য শু-ত্বান্যবৰ্ণজানুজন বাচকাল্যকণ বু-(**ब**९ ॥ তথা দেবার্ছ। মগুত: কৃত্বা ব্ৰাহ্মণানা বিশেষতঃ। গুছিঞ্ছিশ-थिनः अर्थाद्याठकः अक्नन्त्र ।। পুন র্ধ্বীত তৎস্ত্রণ ন মৃক্ত্বা ধার-বেৎ কৃচিত। হিরণ্য রজভ গাল্ড তথা কাংস্যোপদোহনাঃ !! দত্বা তুবাচকাযে**হ শু**তস্যাপ্মোতি ভৎ कलः। काःम्याभाराङ्नाः काःन्य ক্রোডাঃ। বাচকঃ প্রিভে। যেন পুসমা স্তম্য দেবতাঃ॥ তথা জ্ঞা-ত্বা পর সমাপ্তিঞ্চ পূজ্যেদ্বাচক• বুখ:। আত্মান নৃপি বিক্রীয় য ইছেৎ সকল ক্রতু ॥ তথা বিস্প

🕏 মজত • শান্ত • সাষ্টাক্ষর পদ • তথা। কলম্বর সনাযুক্ত রস ভাব नगद्दि छ।। वृक्षामानः मना छ। यं शुष्टार्थः क्ट मु.मा नृग। ताकाशिन यु मार्बव् गुष्ठार्थः हार्भयः मुगा य बाद वाहरमञ्जन म विर्लू। वृशम উচ্যতে। তথা। সপ্তবর সমাযুক্ত কালে কালে বিশাস্থাতে ৷ পুদর্শয न् द्रमान् मधीन वाहरयहाहरका नृश ॥ইতি তিখ্যাদিতকু ॥ वाहन क्री भटेन ।। कथन । यथा। मास्त्रामनः हिएउन १ विजवाः भु यञ्च ३:। न कार्य्या मक्त्रानमा कार्यः স্তোত্রস্য বাচন• ॥ ইতি বারাহী-**ख्यः ॥ उथा। मान वाहनामृ**। तस्र বরণ বুত পুমাণেবু যজমান পুতী-ग८। इंडिकाज्यायनम्बः॥ की भुष्ट्रिका। इंडि বাচনক• श्वावनी॥ বাচসাম্পতি: বৃহস্পতিঃ । 91. ইতি শব্বজাবলী।। বাস্পতি: পু॰ বৃহস্পতি:।ইত্য S 30 11 वाहा छो বাক্। ইতি ত্রিকাও-শেষ: 11 বাচাটঃ ত্রি বাচালঃ ইত্যেরঃ 🛚

ত্রি বহুদ্ধসৈতভাষী।

ख्टभर्यावः। ङङ्गाकः २ वाहारै: ७ । ইত্যমরঃ ॥ স্বহুভাষিণ্যপি জ-ল্লাকাৰৰ প্ৰযোবৰুত্তে বাচাটো বা-ठात्वा डल्लाकः मुद्द ग्रावीम्यापि-তি শ্লোকাৰ্দ্ধ পৰ্য্যায়ে বোপালিতঃ । নিত্য প্গলু বাচাল। মুপ্রিঙে সরস্থ গ্রাণ ইতি মুরারে রিভি ড-ডীকাৰাণ ভরত:॥ वाहिक जि वाहाकृ छ । यथा । भवीवरित्रः कर्णामारेष गीजि ज्ञाव-র তা॰ নর: । বাচিকৈ: পক্ষি মৃগ-তা॰ নানসৈ রস্ক্যজাতিতা॰ ॥ ইতি भागां कि उ उकुः।। यशिष्ठ। का विकः वाहिकरेक्षव नानमः यह मुख्छः। अ কলপ্যেন তৎসর্ব পুণশ্যতি মুদ্য পুতঃ।। ইতি শামপুরাণে সূর্য্যস্তো-ত্র ।। অন্য । কাবিক নানস্থ ননস্কার হিত্বা আচার্য্যেণ কথা বাচিকো নম্ফার: কৃতঃ ' ইতি म्बद्धाविकायाः पूर्वामा मः ॥ वाहिकः भू॰ वाक्राब्रसः। यथा। আলাগম্চ বিলাপম্চ সংলাগম্চ

পুলাপক:। অন্লাপো ২পলাপ-

- =5 अस्मिन =5।जिस्सिकः ॥ यः - शस्त्रमाशस्त्रम् । 5 निर्मस्मः वऽ-

शरमकः। कीर्जिंडा वहनात्रस्रा-

फ्रान्यामी मनीविजिः।। ইज्रुङ्क

नीलमृशिः॥ वाहिकशयः क्ली निशिः॥ मःवाह-পণ্র•। ইতি কেটিৎ।। वाहिकशाहकः भुः লেখন•। ইতি ত্রিকাপ্ত শ্ব: ॥ বালেফ্র্লি: ত্রি বাণ্মী। ইত্যমর-ही काया॰ द्वामा<u>भ</u>मः ॥ বাচোযুক্তিপটু: ত্রি বাশ্মী।ইত্য-भवः ॥ वाह्य वि स्थान विश्वा वहनाई । इंडि (मिनिनी ॥ मका । यथा। न हाल्ल इ वल् द्वा छ। भ्राम গাণা॰ বিশিষ্যতে। বাচ্য বাচক ভাবে। १य मक्ष भाषा कि न्य प्रदर्शा विजेखक रभाक्ष भाषा यमाभाः द्भिः भुराषाउ । उथानि वाहक खन्य कायर म महास्वर ॥ इंडि মলবাসতভ্রত ভউবাভিক্রচন ।। অপিচ। অর্থো বাচ্যুণ্চ লক্ষ্যুণ্চ ব্যঙ্গ, শ্চতি ত্রিপা নতঃ। এযা च-ৰূপ মাহ। বাচ্যে প্ৰেভিধ্যা व्यार्थ्या नाक्त्रा नक्ष्या गडः। ব্যক্ষ্যো ব্যঞ্জননা ডাঃ ল্যু স্তিদুঃ শद्मा শক्रयः॥ ইতি माश्चित्र-मर्लागर भित्राहरः॥

वाह्य क्री शुक्तिशाहनः ॥ मृयगः ।

ইতি ধ্রণি:।।

इ কানে। ইতি কবিকল্প-क्यः।। ই वाण्डा इंडि मुर्गामामः বাজ॰ ক্লী ঘৃত•।। যক্তঃ।। আল•।। वाति। इंडि (मिनी।। শরপক:। ইত্যমর:॥ नियनः ॥ शकः ॥ (वगः । ইতি মেদিনী।। মুনি:। ইতি বিশ্ব:।। वाकारभय॰ क्री भुः यागविष्मयः। ইত্যমরভরতৌ ॥ সত*্*শীত সপ্ত मः हार्राउ नक्षम्यागः । यथा। অগ্নিষ্টোমো হত্যগ্নিষ্টান উক্ষ্যঃ ষোডশী বাচপেয়ক্ষ । ইত্যাশ্ব লাযনসূত্র• ।। ঐন: পৌগুরীর স্চে-তি সপ্তশাগা:॥ বাছভোৰ্ছা 📆 📆 বাছপেয্যাগঃ: ইতি শবরত্বাবলী।। বাজসনেশঃ পু: জনমেজগকুরবে-मार्थगृञ्ञः। मञ्दिमाम्लायन माला एह्सः। ङेकि न**्म**ऽभुतानः।। दाक्रमत्वर्गं भू रक्ष्विभी। यथा। আৰ্ফনেণ সৰ্ভ শ্ৰু বাজসনে বিন: 1 ইতি ঘহাজন পারগৃছী চ वडनाए यञ्चार्वन विवित्नव कयां न-याः। इंडि नवनाम उद्धः॥ जी বাজিগন্ধা यशका। इंडि इच्चाना ॥ वानकः । इंडि वाजिए दः

ब्रुयाला ॥

বাজিদন্তক: পু॰ বাসক:।ইত্যমর:॥ বাজিন• ল্লী আমিক্ষামন্ত।ছানা-রজন ইতি ভাষা।ইতি হেমচন্দু-ব্রিকাণ্ডশেষৌ।।

বাজিনী জ্রী অশ্বনদ্ধা।। ঘোটকী।। (नवन) शर्य)।यः। वख्दा २ वामी ० भुमूका ८ चार्डवी ६। चम्राः क्रीत ख्याः। यथाक्षीत्रस् क्कायः व्यवः १॰ मीभन॰ लघु। (मङ्रेक्ट्यं)कद्र॰ বল্য গৌরব কান্তিকৃৎ পর ।। #॥ उपरिख्नाः। अया मिव म्यानावृतः क्याय क्कार्जि गृहीनयशाति क ক্ষণ। বাভল্লেদণ দীপনকারি নেত্র-দোষাপহ্
ত ত কথিত
ত পৃথিব্যা ॥ 🗱 ॥ ভন্নবনীত গুণা:। আশব্দু नवनीज नग्राथ क्याय क्र काम-बिट । हज्ज्याः क्ट्रेकस्थासः भीयः ঘাতাপহারকং॥#॥ তদ্যু<mark>ত ওণা:</mark> । অস্বা সন্দিন্ত কটুক• মধুরঞ্চ কৰা-चक् । देवसी ननन नृहां शांत्र वा ভাল্প । इं**ভि রাজনির্ঘটঃ॥** शा व्यालिका वाका विकास विका র' বল্য' শাথানিলাপছ । অমু• करे वय सामू गर निद्यक् उथा ॥ ইতি ভাবলুকাশ: ॥

বাজিপৃষ্ঠঃ পু॰ অন্নান্তকঃ ৷ ইতি

भयविमुका॥

वाकि चकः पु॰ ठगकः। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

বাজিভোজন: পু॰ মুদ্র:। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

বাজিমান্ পু॰ পটোল:। ইতি রত্ন-ামালা।।

বাজিশালা স্ত্রী ধোটকগৃহং। আ-স্তবল্ ইতি আরবীভাষা। তৎ-পর্য্যায:। মন্দুরা ২। ইত্যমর:।। বাজী পুং ঘোটক:।। বাণ:।। পক্ষী। ইত্যমর:॥ বাসক:। ইতি শব্দরত্বাবলী॥

বাজীকরণ क्री वीर्यातृष्क्रकद्र । ইতি রাজনিষ্টাঃ ৷৷ বাজীকরণ্দুব্য-म्। ज्ञान भार । यमुव्यः शुक्रवः षर्ग्याट दाजिवट मूत्र उक्तनः। उ দাজীকর নাখ্যাত মুনিভি ভিব **जा॰ वेदिः। #ा अञ भूमक्र**्िक्ष वागा वक्षा मध्या निहासकार। ক্লীব: স্থাৎ সুরভাশক শুদ্রাব: ক্লৈৰ্যমূচ্যতে।তঃ স্মুধ্বিপণ্ণোক্ত নিদান তস্যক্ষ্যতে ৷৷ তৈ তৈ ভা रिव ब्रक्तिमुल ब्रि: स्मा भंगीम कर्छ। পুজ: পত্ত (ভা নুণা লৈব্য সমু-প্রাণতে ৷৷ ছেব্যগ্রীসংগ্রহোপাই रिह्नगुः उद्यानाः सृष्ठः । रे७ रेड

ভাবৈ ভব শোক ক্রোথাদিভিঃ। অা क्रिंग्: क्रम्याहिटेड: मू:थम्दार । ক্ষতে পীড়ি'ত অৰ্ছীকৃত ইতি যা বং। খুজ: শিশু:। পত্তি ত্য়মৃতি । म॰भुरवारमा देवधून•१०॥ कर्हेका-ে স্লোষ্ণ লবণৈ ব্লতিমাত্রোপসেবিতৈ:। **পि खा**हुककारण मृष्टेः द्विवा उमार পুষাযতে ॥ কছুকাদিনাভিমাত্রেণ পুৰ্জেন পিত্তেন শ্ক্ৰণ্য দগ্ধবাৎ ক্লৈব্য• ভবতি। পিত্তজ্ञ মেতদ্দিতা্ব• ॥२॥ अভिवादानभीत्वा (या नह বাজীকিনারত:। ধৃজভঙ্গ নবাপ্নো-তি স শুক্ত কৰ হেতুক•॥ শুক্তক্ষয়জ• তৃভীৰ• ॥৩॥ নছতা নে ঢুরোগেণ চ ভূথী ক্লীবতা ভবেৎ।।৪।। বীৰ্য্যবাহি শিরাছেদামেহনানুষতি ভবেৎ। ৫। विनः कक्तमन्या निःदावाषुक्रह-র্য্যতঃ । বপ্তল্লৈব্যা মৃত্ত তত্ত্ব শুক্র **अ**म्र निमिखक ॥ यनिनः भृष्ठेम। भू क्षम्। कृत्तगनमः कामार मक्षनि তস্য ৷ মনসঃ বুক্ষচর্য্যতো নিরোধাৎ ক্লৈব্যু• ভবতি। ৬॥ জন্মপুভৃতি যৎ-ক্লৈব্যু সহজ তজি সপ্তন্য। ५॥ व्यमाधाः द्वितामार । व्यमाधाः म रुषः द्विताः सम्बद्धराह यन्त्रवर । नर्याद्वनाथ विश्वाः श्रीवाद्याद्वनाथ ।। अ।। अय दिन्नामा विकिटमानाः

। বাজীকরণ বিধিমাহ। নরে। বাজী-করান্যোগান্ সম্যক শুদ্ধৌ নিরাম-यः। मक्षजान्यः भुक्दी क वयाम्क न (वाउमार ॥ नह रेव (वाउमान दोक् সপ্তত্যা: পরতোন চ। আযুদ্ধানো नद्रः खीजिः मःरयागः कर्जुमईिं।। क्षय वृक्षाभरः नाम्या (धारा का जी-व पूर्जयाः। অकालमद्राक्ष मा फ्रज-ত জिय मनार्था।। विनामिना मर्थव-তা ক্প যৌবনশালিনা। নরাণা। বহু ভাৰ্য্যাণা• বিধি বাদ্ধীকরে৷ হিতঃ ।। স্থিরাণাং রিরংস্নাং জ্রীণাং বা ल छ। भिष्ठु । याविर भुनवार कीगानाः क्रीवाश मन्नद्रवन्ताः ॥ হিতা বাদ্ধীকরা যোগা: প্রীত্যপত্য বলপুদা: ৷ এতেপি পুষ্টদেহানা• (मव्राः काचार्राशक्या ॥ 🕸 ॥ वा-জীকরাণ্যাহ। ভোজনানি বিচিত্রা-ণি পানানি বিবিধানি চ। বাচঃ শূো-ত্রাভিরানাশ্চ বৃচঃস্পর্শ সুখাবহাঃ॥ यामिनो *(सन्*मुভिलक) कामिनी नव-যৌষনা। গীত শুোত্রন্নোহারি তা-ष्टा यदिता मुकः ॥ शका यदाखा ৰূপাণি চিত্ৰাণ্ডপ্ৰনানি চ। মন্স-শ্চাপুতীবাতে। বাজী**স** র্বন্তি নানব• ॥ माक्कोक क्षाञ्चर प्रावद लाइ-চ্ণ· পথ্য শিলাজতু विख्य घ् जानि लिश्ट्। এकागु विःमञि दिनानि গদাদিতোপি সোৎশীতি কোপি व्रमस्य भूमना युद्यव ॥ गवाः विकार वर्गानाः निकः भवित भाषमः। গোধুনচূৰ্ণঞ্ তথা সিতা নধু ঘৃতাবি-ত ।। ভুকু। হ্ৰাত জীৰ্ণাপি দশ-দারান্ বুজত্যপি। 🗱। অথ রসালা। म्बार्काटक भीयत्म मध्र थलग ठन्द्रनु १:७: भुञ्च । क्लोम् भशक भक क्रियः मुक्रा क्रजूर्यायकान्। अला-भाष हजुद्वेग भारतहरूः कर्षः नवस्रः ভথা ধুহা শুল্লপাট শনৈঃ করতলে (नाम्रथ) विमावत्यर ॥ मृखाए गृगगां जि हन्तन द्रम म्मृष्टि ९७ क्षू-পিতে কপুরেণ সুগন্ধিক তদখিল স'लाए। अ'इ। भाष्ट्र । स्मार्श्य ম্থরেশ্রেণ রচিডা ছেষা রসালা चय (ভाकु संग्रथ ही भनी मृथक्त्री কান্তেব নিত্যু প্রিয়া॥#॥ গোক্ষরে। ফুরবীজানি বাজিগন্ধা শতাবরী। ग्यनी वानतीवीक यही नागवना-বলা ৷৷ এষা চূৰ্ণ দুক্ষসিদ্ধ গব্যে-নাজ্যেন ভজিত। সিত্যা মোদক। কৃষ্ব। ভক্ষ্য বাজীকর পর । চূর্ণা-पश्चेष्टरः क्वींद्रः घृ **ड**॰ हूर्न सनः श्रृ ड॰। मद्राञा दिख्यः थ उः शारमम् श्विलः বথা। বাজী চরাণি ভুরীণি সংগৃহ রচিতো যতঃ। তমাদহুষু গোগেষ্ यामा २४॰ भ्रुवाता मछः ॥ त्रिङ-वर्ष्का (भारकः ॥ 🗱 ॥ शिश्रमी व्यव-ণোপেতে বস্তাণ্ডে যৃতসাধিতে। ক-ছপস্যাথ বা খাদেন্তেত্ বাজীকরে ज्ल ।। सः ।। भूग पिक्तिगरमञ्ज रणशाचान ज्म कर्वरवहाः ম• জলযোগতো **ন্**দূতর[়] স•**ন্**ট্য চ্ণী ক্ত । ত চূর্ণ পট শোধিত ব সু-গুণে গোশুজ দুখে পচেৎ গব্যা-ब्राञ्जल मःग्टिनिविष्ड मन्त्रा-ৰুনাৰ্দ্ধাণ সিভাণ॥ পঞ্চ ভক্তৃল নাৎক্ষিতি পুভিন্থে ভিস্মন্ পুনঃ পুক্ষিপেৎদদ্যাত্ত তদ্দাহরামি বহু-লা দৃষ্ট্বাদরাৎ সংহিতাঃ ৷ এলা না-गवना वना महभना जा शिक्नानि-*স্বিকা* জাতীপত্ৰ সুপ্ৰ চিত্ৰক যুত্ত• ভছ বুচা সংসুত ।। বিশ্ব। বীরণবারি वाजिम वजा वाल्मी वजी वानती पुष्का সেকর গোক্রাথ মহতী। থজুরি-का कीत्रिका। श्वानायः नकरनककः नगत्कः मृकाष्टकः कीव्रकः भृथीः কাথ যবা নিকা বরটিকা মাণ্মী মিণ সি মেথিকা।। কদেৱত বিদারিকা-थ म्यनी भग्न भक्ता उथा कब्द्र॰ ফরিকেশর সমরিচ গুারস্য বীজ নবং।ব্যিজংশাল্ম ল সম্ভবংকরিকণা

बीजक द्राकीयक एवड हन्सन मख व्रक मिन ह 🕮 म छ न्दें सं: नम ॥ সর্বঞ্জি পৃথক পৃথক পলনিতৃ• স চুর্ণ্য তর ক্ষিপেৎ সূত্র বন্ধ ভ · **জঙ্গ লোহ গগণ** সন্মারিত স্বেছ-या। कलुदी घनमाद्रहुर्ग मिल ह शा-धः यथा भुक्तिरभद भक्ताम्मा जु भारकान् विव्रव्यिष्टिनुभूयांगान्य ॥ ভান্ ভোক্তাতি সদ। যথানলবল॰ ভূঞ্জীত নামু রস পূর্ব মন্নশতে গ-(उ পরিণতি॰ পু। খাজনান্ডক্ষ্যেৎ । নিত্ত্য শ্রীরভিবল ভাখ্যক নিন• यः भूगभाकः स्टार न नाषीर्याः विवृद्धि वृक्ष सम्राग वाजीव भारका द्र-(डो। पीछा १ बनवान् दनी दिव हिटा शहै: म शहै: मना वृष्का शा-পি যুবেৰ সোপি কৃচির: পূর্ণেন্দুবৎ मुनरतः। रम्खा यहेखा। यक्षि রন্ধশরাং। ভ্রান্ধাং পঞ্চাশৎ-পল্মিতাং। সংহিতাঃ সুশুভাদ্যা:। नागवला ध्वत्रकती खत्रथंी इंडि চ লোকে। বলা दङ्गियात्र उन्धा মূল ৰুক্। চপলা পিপ্লগী। তাতী পত্র ভাইপত্রী। বিশ্বা শৃতী।বী-इतः এडमा मूलः डेमीतः गाञ्चः। वाति ज्ञाक्कवाना। नाविनः गूछकः। द्रा जिक्ना। वाःमी वःमाद्राहमा

। বরী শতাবরী। বানরী কপিকছু उम्रा वीकः गुाशः। ইक्वूः (काकि-লাক্ষ: তস্য বীজ। গোল্রুরস্যাপি বীজ। মহতীখজুরিকা ছোহারা। को विकाकी बी। भृथीका काववी मन-दिवना इंडि (नारक। व्यक्तिका व्यद्रिय ইতি লোকে। শালুক নেযা॰ কন্দঃ न्तराचीककारया वदारिका। नाःभी दिवानाभी। विभिः (मोकः। शक्कर्वनः का अधगका उन्ता मूल । टी न कः লবঙ্গাঘনসার: কপূরি:। বিলুপুনা-ণান্ পলপুমাণান্। রতিবল্ল ভাখ্য-পুগপাকঃ॥ 🕏 ॥ এত্যমিনু তিবল্লভে यि भूनः समाक् थुद्रामा निका सङ्-त्रमा ज्वीक मर्क कत्र जा यात्मा शक्षः (भाष ख्या। मन्नाज्क नकः उथा थ-সফলত্ত্বাপি নিঃক্ষিপ্তে চ্ৰিছা বিজয়া তদাস হি ভবেৎ কানেশ্বর: न ज्या।। महाकारमध्य : ।। 🚓।। द्र-কপিত্তাধিকারোক্ত: খণ্ড স্মাণ্ড-কো নহান। রক্তপিতাদিরোগগ্রে। गहाराजीकतः मृडः॥ 🗱॥ शहामुम्र রসে দোণে বিতা মাচকসংমিতা• । य्ड भू इनिष् पत्रामागद्रमा भः व छ क ।। मित्र इं अ उरवाचान शि थनी विभागा चित्र । भनिवन्।-**एकः पद्मा गर्ब (मक्ब काइ**स्य ॥

माक्मर्ब्रा পচেত্তমূম্যে পাত্তে भुठानायर । ह्नात्र्याः किलाखा घनीज्उवजातिराज ॥ शानातक की-রক পত্র চিত্রক মুস্তক বৃচ্। বৃহজ্ঞীরক মপ্যত্র গুছিত নাগকে শর ।। এলাবীজ লবস্থ পৃথক্ জাভীফল• পল•। সি**দ্ধ• শীতে** পু-मन्त्राह मध्नः ऋउवद्ययः ॥ ভक्कर्यः ডোজনাদর্বাক্ পলমাত্র মিদণ নর: । অথবা নিয়তা নাত্র মাত্রা খাদে-ष्य्यानलः ॥ मानवः (भवनारम) वा-জীব সুরতে ভবেৎ। সমর্থো বল-বান্ পৃষ্টো হৃষ্টো নিভ্যু নিরাম্য: 11 গুহণী । नामस्यस्य क्या श्वाम म-রোচক। অনুপিত্তঞ্চ পিত্তঞ্চ রক্ত পিত্ৰ^{্ড} পাণ্ডুডা∘া বৃহজ্জীর্ক• না नागरेदना। यामुलाकः॥ 🗱॥ 🎮 ম্বতি গোক্রচুণ ছাগক্ষীরে**ণ সা** ধি ড॰ সমগু। ভুক্ত॰ কপেয**ি সাজ**॰ यब्जनिक अनुत्यारमन ॥ मुन्यानि **ठन्त्रनाहिस्य इन्ह्र्यन ब्रङ्ग्हरूम्य । श** खक् गथ कालीयाधक क्काधकि ह II দেবজম: সসরল: পদ্মক তুণি কো হলি চ। কলুরো মৃগনাভিক লভাকস্তরি**ক**াশি চ ॥ **সি**ছুক**: জ**স্তু-নং নব্যং জাতীফলক নত্ৰ চ। জাতী भवः जवक्क मृत्या सहकी ह मा ধা কল্পোলফলক বুক্চপাৰক নাগ-কেশর । বালকঞ্চ তথোশীর সাং-স্বী দাক সিতাপি বা॥ মুরা কপ্রি-क भामि नियानय जुम्म छक्। प्र-अका ह शियक् क भीवारमा खतुन्-ख्या।। नाका नथक द्वानक या उनी হ্বসুমণ তথা। গুদ্ধিপর্ণঞ্চ মঞ্জিষ্ঠা ত-গর সিক্থক তথা ৷৷ এতানি শাণ मानानि कहीक्छ। मरिनः भएट । ত্রে শুভে ক্ষিপেং।। অনেনাভ্যক্ত-পাত্রস্ত বৃদ্ধোশীতি সমোপি য: । শুভূো ভবতি শুক্রাচ্যঃ স্ত্রীণামত্যম্ভ দুৰ্ল ভ॰ ॥ বন্ধ্যাপি লভতে গৰ্ভ• য-ণ্ডোপি তক্ণায়তে। অপুশ্ৰ: পুশ্ৰ **बाल्याञ्जि जीत्वह न्यवस्यः न्यञ∙॥** ह-न्त्रापि महारेजन ब्रक्त शिखः क्रयः जुत । नारु भुष्यन (नोर्गन्त) अहे । कञ्चः विनामस्यर ॥ १४ ः 🕸 व कम् क्षेत्र (वारक । कानीय॰ कनत्रक ইতি লেকে। লতাকভুরিকা মুষ্ক-**माना इंडि (ब**ार्टंड । निरक्का**नकन** স্যাভাবে জাতীপুয় গুল্ছ । তদ লাভেপি ল্বস্থ গাড়। দাকসি-ত। माक्रिनी। स्थित्वर एत इंडि লোকে। শ্রীনাসঃ গুণ্ডরী ইতি লো-কে। গুছিপর্ণঃ গঠিবনু ইতি লোকে

। चमीजिममः चमीजिवार्षिकः । **इन्स्रवा**ष्ट्रिङ्ण ॥ 🗱 ॥ वीकानि কীশবদ্বা: স্বডব মিতানি স্বেদযে-इनकि:। शुष्ट (गाजवनुष्य पृथ्र यावम्ख्याम्गाष्ट्र ॥ जुगु इजानि ह कृद्। मृद्धः मः (প्रयखानि। शि श्किक्या नयूविविका कृषा गरवा भ-(हिन्दिक्त)। विश्विति अभिक्विया वा ব্রিকা: স'পত্ব্যা লেপ্যা:। ব্রটি-का भाकिक मार्या मञ्जन त्यारगा থিলা: স্থাপ্যা: 🛭 পঞ্টক্ষ মিতা-खास माय भाउक जकाय । व्यानन भी यु मुनदी त्या यण्य नहार পতিতথ্য: ৷৷ সোপি প্রাপ্রোতি मूता मामर्थ। मिकि वाकिवर। नात्न मम्म किकिट मुवा वाकी क्द्र• शद्र•॥ वान्द्रीविष्का ॥ 🕸 ॥ আকারকরভা শুগ্রী লবণ সম্ভুমণ কণা। জাতীফল । জাতিপুশ্ল চন্দ नः कार्यिकः भ्यक् ॥ ह्र्ग्यमहि ফেণন্ত তত্ৰ দৰ্যাৎ পলোন্মত।। **न**र्दामकीकृष्ठ• माषमाजः क्लोप्नुन ভক্ষেত্র। শুক্রস্তম্ভকর পু-সা-भिम्माननस्कात्रकः। नात्रीणाः श्री ভিজনক সেবেত নিশি কানুক: ॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥

जाठ विविधा यथा । उनायविध-বিণী ফলবিষ্বিণী বা। ফল সূথ দু:খাভাবক। তত্র ফলেছা॰ পুতি कलञ्जान कात्रण । उनारयहाः **পু**তि ইপ্তসাধনতা জ্ঞান॰ কারণ॰ । ইতি সিদ্ধান্তমূক্তাবলী ॥ ७८-भर्गायः। इहा २ काङ्का ७ म्यू हा 8 वेश ६ जृह् ५ लिक्सा १ मरनाव्रथः ৮ কাম: ৯ অভিলাব: ১০ ভর্ষ: ১১। **इ**ज्यमद्रः ॥ व्याकाङ्का २२ काश्वः ३० वर्षुव्यः ३८ (माहमः ३৫ व्या-जिनायः १५। ইতি শব্रহাবলী ॥ कक् ७१ क्षिः ১৮ म्डिः ১৯ (मारुल २० इन्तः २) । इंडि क्रिवाध्यः ॥

বাঞ্চি এ অভিল্বিত। যথা। व्यतिरहरः भारतेकीमान् ध्रापा (म-বী সরস্বতী ৷ শুক্লাম্বরপরা দেবী শুদ্রাভরণভূবিতা ।। বাঞ্চিত ক-লমাপ্মোতি স লোকে নাত্ৰ সংশ্যঃ । ইতি বুকা খণ পুাছ সর্যত্যা: স্তব• শুভ•॥ ইতি তত্রসার:॥

वाकिनी जो वाकिनीयानाती। उर পর্যায়:। লঞ্জিকা২ কলতুলি চা ৩ । ইতি ত্রিকাওশেষ: ॥ বাঞ্নীয नावि वि॥

জ্ঞা আত্মবৃত্তিভণবিশেষ:। বাট: পু॰ নাগ:।। বৃতিস্থান । ইতি

मिनि ॥ व्यक्ति । मूथः निः मद्राः वार्षे नुष्ठिनारवश्चेरको वृज्धः । इजि (इम्हन्तुः ॥

ৰাটশুমুলা ক্ৰী পথরোধকশৃষ্ট্ৰনা। ভংপৰ্য্যায়:। লফ্ৰা ২। ইভি হারাবলী।।

বাৰ্টিকা জ্ঞী বাস্তা। বাট্যালক: । ইভি শব্দগুন্নবলী ।। হিসুপ্ৰী । ইভিশ্বচন্দুকা ॥

याही जी वाहे । चकः। इंडि मप-ब्रवावनी ॥ ऋषी ॥ वास । इंडि (मिषिनी ।। (निषम) भर्यतामः । वास्तुः জ্ঞীবেশ্ম ভূৰ্বটী বাটিকা গৃহপো-**७कः। ३७ भ**क्तजादनी ॥ # ॥ छम्। वक्रभारि यंथा। विश्वकाक् ক্ৰাচ। (क তে বৃক্ষা: শুশতাক নিষিদ্ধাশ্চাপি কেচন। ভদু। ভদু-भुषा कालि जान् वष्य कगृह द्रा। কেষামন্ত নিযুক্তঞ্চ লিবিরঞ্চ শুভা-म् ड॰।। दिन्नि इन् जल छुन् गः म् इक वर পुड़ा। हाद्रागक ग् रागक जाकाताना जुमानक ॥ ভদুপুদশ্চ কো বৃক্ষো দিশি সত্ৰ भुव बंद । कि॰ भुराग गृहागाक श्राक्षणानाः जगन्यद्रा ॥ सक्षः **জ**সুমোদ্যান• দিশি জত্র তরে৷ স্ত-था। शाक्षा कार कि॰ भुमानक भनि

थानाः मुद्रापेत्र ॥ बात्रानाकः गृहाः गाक याकात्रागाः स्मागकः। कत्रा কস্য তরো: কাষ্ঠ পুশস্ত পিবিরে-পুর্ভো ৷৷ অমঙ্গল বা কেয়া বা সর্বণ भाः वकुवर्शम ॥ 🗱 🗐 छगवानुवाः চ। আশুনে নারিকেলক গৃছিণাঞ্ धंनशुमः। भिवित्रमा यमीभाव भूव शृध्युम खकः॥ मर्वे मक्नाईफ उक्तात्का मताङ्बः । त्रमाल्कः পূর্বমিন্নৃণাণ সম্পৎপুদ ख्या। সু-**ख्रुहरू महंब मूत्रकारता निमाम**ब । বিল্বখ্চ প্ৰসংখ্যেৰ ভত্নীরো বদরী उथा।। भूका भूरण भूव स्मन् एकिए। थनम् छथा। जम्भर भूमम्ह मर्बे व य-(3) वि दखाँ उ गृशी ॥ अध्यक्षण पाः ডियः कर नामा छक खशा वस्नु भू **ए**-क्र भूर्व त्यान् मिक्स निवम ख्या ।। সর্ব্র শৃভদশৈচব ধনপূত্র শ্ভপুদঃ। श्यंभूमा खवाकण मिक्का नामिका ख्या ॥ **द्रमात मूथरीकत मर्ब** देवतः निषायय । मुर्वत्र हच्लकः मु:का जुवि जुनुभूम खेथा ॥ अना-यूकाणि बच्या ७ भाषा श्रुक मूका-मुणः। थक् ती कक्षंती ठामि मिविदा মঙ্গলপুদা: ॥ বাস্তু ম: কারবেল্ল-চ বার্ডাসশ্চ শুভপুদা:। লভাফলঞ্ मु छर गर्व गर्व निक्ठि ।। भूम

ন্ত কৃথিত কারে৷ িবিদ্ধঞ্চ নিশা-नयः। 🗱। यस । वस । वस्ति । निविषा 🕶 🝽 -बिद्ध नगदिन ह ॥ वर्षे। निविधः শিবিরে নিত্য ৌরভয় ততঃ। ন-गात्रषु भुभिष्कण्ठ मर्ग्नाथ भुगाम छः था।। (इकादा जिन्निजी वृक्ता य ত্মাত্ত॰ পরিবর্জধ। শরেণ ধনহানি: महार भूजाशानि र्लंदर धुन्।। मि-বিরেহতি নিষিজক নগরে কিঞ্চি দেব চ। ন নিষিক্ষ: পু সিদ্ধ *চ নগরেষু তথা পুরে।। বাট্যা মভিনিবিদ্ধান্ট প্রাক্ত স্ত পরিবর্জ্যেৎ। খর্জুরশ্চ **ডল্টেন্চব নিবিদ্ধ: শিবিরে তথা ।।** ন নিষিদ্ধঃ পুসিদ্ধক্ত গানেষু নগরে ষ্চ। বৃক্ষণত চণকাদীনাও খান্যঞ্ মঙ্গলপুদ॰ ॥ গুমেষ্ নগরে চাপি শিবিরে চ ভথৈব চ। ইক্ষ্ট্রকণ্ট শুভদঃ সম্ভত শুভদ স্তথা।। অ শোকশ্চ শিরীষণ্ড কদহ্শ্চ শুভ-भुतः। कद्दी इति मुख्या मुख्य कार्न् रू उप ।। इडी छरी ह मुछरा পুন্মেষ নগার্ষ চাং ন বাট্যা ভদুদা निकाः उथ हामण ही युवः ॥ अ ॥ গ্ৰামান্তি গুড়ৰ ম্থানাঞ্ভ रिष्य है। कन्नतान शुरहामुलमाः वास्त्री ङ्गिनकादिगाः। व मुख्नुम मरन् ষা মুছ্মকারণ পর । বানরাণা নরাণাঞ্চ গদভানা গ্রাম্পি ॥ অব্রুরাণা স্থালানা মার্লরাণা ম-ভদুক । ভেটকানা শুকরাণা স (वंयाकाणुज्भूमः ॥ क्रमा लेणात চাপি পূর্যমিন্ পশ্চিমে চ তথোত্ত-রে। শিবিরস্য জলু ভদু মন্যত্রাশু भाव ह ॥भाव ह न अर्थे। चानिस्द्र॰ वृथः। हजुद्राम् गृह् कादा गृहिगा॰ धनना मनः। मीर्घ পুজঃ পরিমিতো নেত্রাহেনাপি স্-হত । শ্ন্যেন রহিত ভদু শ্ন্য म्नाभूषः नृगाः ॥ शास्त्र इस्हार পূর্ব দীর্ঘে হস্তত্রয়ণ তথা। গৃহিণাণ শুভদ দ্বার পুক্রেস্য গৃহস্চ ॥ न शष्रापराण कर्डवर्रः किथिः गृरमा-থিকে শুভ । চতরস্ভ চন্দ্রেখ পি-विद्रः भक्षाभुषः॥ या अपुषः स्वीः विशः निवितः भक्षाशुमः। अजुमः म्यं। त्वयः भा छा सनः ७ रेवव ह ।। अ।। শিবিরাভান্তরে ভদ্যু জাপিতা তৃল-भी नृशाः। धन शृञ भूमाञी ह शृशाः দা হরি ভজিলা।। পুভাতে ভলগী• मृद्धे वर्गनानकनः काउट। मान्डी य्थिका अन्त भावनी (कडकी उधा ॥ नारमध्यः मह्मिका ह काक्ष्मः यस्रवः শুভ'। অপরাজিতা চ শুভদা তেখা सुम्रान सीञ्जिष्ठ• ॥ भूट्स ह मक्तिएः

চৈব শুভদ• নাত্ৰ সংশযঃ। 🗱। উ 🧃 🤄 **रवाउभश्रत्याङ्या देनवः ऋर्य्यामगृश्** गृशी।। উদ্ধৃ वि•माउश्खन्धः गु। कातः न मूज्भूमः। 🗱। স্ত্রধারः তৈ-वकात अर्भात्रक श्रीतक ॥ वाही भूल गुामनावा न कर्गाए शामन वृष:। वाञ्चन कविंग रेवनाः मर-भूमु गगक भूछ।। छछ रेवना পুল্লকার স্থাপথেৎ শিবিরাভিকে । 🕸। পুছে চ পরিথানান শ জছ-ন্ত॰ পৃশন্তক॰।। পরিতঃ শিবিরাণা-ঞ্ গম্ভীর দশহন্তক। সঙ্কেতপূর্ব কক্ষৈব পরিখাছার নীপ্সিত ৷৷ শ-তো রগন্যংনিত্রপ্য গম্য মেব সুথেন চা 🗱 ৷ শাল্মলীনাণ তিম্বিডীনাণ श्डिलाना उरेश्व ह ॥ निम्नाना সিদ্ধবারাণা॰ উড়ম্বরাণা মভদুক॰। প্রস্তুরাণাণ বটানাঞ্চাপ্যের গুলন ম-বাঞ্চণ ৷৷ এতেষা মতিরিক্তানাণ শিবিরে কাপ্ত মীপ্লিত া নৃক্ষঞ্চ বজু-**रूउकः मृत्राउ। वर्ड्डा**रयम् ४: ।। भूध দার ধন হ্ন্যাৎ ইত্যাহ কন্লো দ্ৰবঃ। কথিত লোক শিক্ষাৰ্থ স্ক্ काष्ट्रं विना शृदी । मुख्या हाना धुना गह वटन गथानथः। इंडि वुक्तरेक्तर्व धिक्षण्यस्था ३०२ অধ্যাশঃ ।৷

বাটী ত্রি রেপ্টিতছ্পভাগ:। ইভ্য-মর: ॥ শজ্জবাট মূপসূত্য ইতি রামভদোকি:। বাট: পছা ইতি वंश्वः। वार्षे। वृष्ति द्रिष्ठि मधुः। বাট বাট চ। ইতি ভরত:।। वाष्ट्री नीर्घः भुः इटक ष्टेक्कः। इंडि ब्रङ्गाला ॥ वाष्ठेक क्षी ज्रेश्वर:। ইতি **भक**् ठिनित्का॥ বাট্যপুত্নী স্ত্রী বাট্যালক:। ইতি **त**ज्ञामा॥ বাট্যা ত্রী বাট্যালক:। ইতিরক্স गना ॥ वाहेत्रावः श्रु॰ वाहेत्रावकः। इंडि नक्तज्ञावनी ॥ ক্ষুপ্রিশেষ:। वाष्ट्रानकः श्रु বাডিযালা ইতি ভাষা। তৎপর্যা যঃ।শীতপাভী ২ বাট্যা ৩ ভদ্যে-मनी 8 तला व वाही आ नया 9 वाष्ट्रांनी ৮ वाष्ट्रिका २ । इंडि नक्द्रवादनी।। अम्प्रश्रीग्राखंडद्र॰ खनाक वला भार्य पृष्ठेन्ताः॥ क्षी बाहेग्रानकः। इंडि বাট্যানী भद्रज्ञावनी ॥ বাড ঝ ড আপ্লাবে। ইভি কবি-कल्लकमः । य भवनाष्ट्राष्ट्र वाष्ट्रा ला कः। बाञ्चायः मानः। उम्रज्ञः

বাণভ नः। ইত্যেক। ইতি দুর্গাদাস:॥ বাড: পূ॰ বেষ্টন॰। ইতি শদ-भावा॥ वार क्री व्यक्तियः ॥ भुविद्धा । ইত্যমর: ।। বাঢ মিত্যব্যযমপী-তি বৃদ্ধা:। ইতি ভরত:॥ বাঢ• ত্রিষু দৃঢ়ে ক্লীব মনুনত্যা মথত্রিষু। **ই**তি नानार्थब्रद्भनाला ॥ বাণঃ পু: শর:। ইত্যমর:।গো-खनः ॥ रेन्ड्राइनः ॥ क्वनः ॥ ইতি মেদিনী।। অগ্নি:। ইতি ত্রি-কাণ্ডশেষ:।। কাণ্ডাব্যব:। ইতি বিশ্ব:।। ভুদুনুঞ্জ:। ইতি রাজ निर्घणेः।। कतिवद्रः। ইতি श्रद्रणिः॥ व्यन्। ८ शवनी यवकात्रारमो मुष्टेवाः॥ वाभमधः। उ ٦. भर्यायः। (वमा २ । ইতি (इनः ठन्मः ॥ वानलूब॰ क्री वानबाकभूबः। उ भगंतरः। (एवीरकाहेः २ काहीवर्यः উষাবন
 ৪ শোণিতপুর
 ৫ । ইতি ত্রিকাওশেষ:।। আগ্নেয় ৬ উনাবন १ (का উরी পুর ৮। ই 🧿 **मद**ब्रञ्जावनी ॥ वानभूषा छो नद्रभुष्य। ইতি রাজ नियंग्डेः॥

दाग उँउ:

গুন্থকারবিশেষ:।

यथा । नन् सङ्गनः कथः कियरङ नक्ताविष्युक्तः विष्युक्तार शा-রিপ্রিত সিদ্ধি রিতি চেয়। বাণ-ভটাদে মঞ্জলে সত্যপি গুন্তনমা-**छाजार भावामी गणना जात-**शि मगाछि पर्मनाट । इंडि नुकः वाषिठीकायाः पूर्णापामः॥ नमारः। उ८ भर्यायः। वाद्रवानः २ वाद्रगः ७। इंडि मक्द्रज्ञावनी ।। **हालकः ८। इंडि श्रावावली ॥** বাণসূতা জ্রী উষা। ইতি শব্দ-ब्रञ्जावनी ॥ বাণহ। বিফু: । ইতি **হেম**-हन्मः ॥ বাণা জ্রী পু॰ নীলঝিণ্টী। ইত্য-वाना जी वानमूल। इंडि सिनिनी॥ বাণারি: পু॰ বিষ্ণু:। ইতিকেচিৎ।। বাণাশ্য: धनः। इंछि इना-गुथ: 11 ली धनुः। ইতি হলा-वागामन• यशः॥ वाणिः जी वश्रनः। इंडाम्यः॥ বাপদণ্ড:। ইতি (হনচন্দু:॥ वानिनी जी नडकी।। एकः।। মন্তন্ত্ৰী। ইতি হেমচন্দু:॥

বাণী জ্রী সরস্বতী। ইত্যমর: ॥ বচন• ॥ বপন• । ইতি শব্দর্মা-বলী ॥

वाङ छ क गिडिस्तियाः मूर्थ।
इेडि कितकन्नक्रमः ॥ व्यवताख्ट ।
ज्यार्थाः । द्रमानाथ्यः गिडिमूथः
(मत्या द्रिडि मद्रा गएडो मूथः
गिडिमूथः । वाङ्यिङ भाष्टः वाङः
गृहुः मूथ्यङीङ्ग्यः । ইङ्ग्राञ्च ।
मूथस्मत्रन्या द्रिङ्किमद्राः। ইङि
मृगीमानः ॥

বাত: পু॰ পঞ্চু হান্তৰ্গত্ত ভূত:। বাতাস ইভি ভাষা। তৎপর্য্যায:। शक्ताकः २ वायुः ० शवमानः ८ म হাবলঃ ৫ পবনঃ ৬ স্পর্শনঃ ৭ গন্ধ-বাহ: ৮ মক্ৎ ১ আশুগ: >০ শ্ব-সনঃ ১১ মাভরিখা ১২ নভয়ান্ ১৩ माक् जः ১৪ अनिवाः ১৫ मभी-इनः ১५ जगर भागः ১৭ मगोतः ১৮ **স**দাগতি: ১৯ জীবন: ২০ প্ৰদশ্ব: २) उत्रसी २२ পु ङक्षनः २० शुक्षा-বন: ২৪ অনবস্থান: ২৫ ধ্নন: ২৬ লোটন: ২৭ খগ: ২৮। অস্য গুণা: । देशवद्भः। वयुद्धः। भीउद्भः। कः कद् । नृष्यद् । मः छानकद् । স্তোককারিত্বঞ্চা তদ্য কোপকা द्रगः यथा । साध्यातसम्बनः । नाजुकानः। अभवाङ्गकानः। ~~भ~~ुः ভূষকাল:। অমজীণসম্যশ্চ। ইতি রাজনিঘণ্টঃ॥ 🕸 ॥ রোগবিশেষঃ। यथा। व्यथं वाजवताश्रिकातः ভত্ৰ বাতব্যাধীনা• সামান্যতো বি-তিক্তক পুমিত কক্ষ লগ্বনত:। পুর: পবনূজাগর পুতরণাভিঘাত मुर्गिः॥ श्यापनमनाख्या निष्ठ नाह थाजुक्षया८ मलामि द्रभथाद-ণাৎ মদন শোক চিন্তা ভবৈঃ। অতি-क्षञ्जासाक्षरा शमक्ञाञिमाः **मक्र**यामञीव वसनाम्गा सञ्चितितः हवादामञ: ॥ श्रायाद्मिमार दिन-क्षनाता छ्डीया नता र्इत मेडि-গতে থশিতে শিশিৱসংজ্ঞকালে **eপি চ। দেহে সোতা সি রিজানি** পূরবিত্বা নিলো বলী। করোভি বি বিধান রোগান সর্বাকৈক স্প-শু যান্।। প্নিভঞ্চাত্রবৈপরাত্যে প্রো-পদর্গ ভৈন অণরিনিত নিত্যর্থ:। পুক্ষেণ মিত মত্যক্ল বা লঘ্ন অ ভিপরাণ শাল্যাদি। কভিচিদলা নি ন্বান্যপি বাতলানি। যত আহ । खात्र प्राणायाः । नीवाद खिशुदेः স্ত্রি চণক শ্রাবাক মুদ্রাচকী নি ञ्चादाण रञ्छकण व्यवे। स्थलाः

कः (कामुवः ॥ এতে वोइक्ता ইতি (भवः। नीवातः शुजाधिका छीनी ইতি লোকে। বিপুট: যসারী। স-র্ভান: কলায়ঃ। নিল্লাবে। রাজমায়ঃ। 🕒 বোডা ইভি লোকে। মুস্প্তক: মোচ ইতি লোকে। ব্যুটা ব্যুটিকা ব্যু-देत्र हेिं (ला(क) सङ्ग्रकः सम्ब्री इंडि लात्क। भुद्रःभवनः भागाः । আমতঃ আমেন মার্গাবরণাৎ। **य** উक्त•। वार्यार्खा जुक्तगर (का-পো মার্গস্যাবরণেনচেতি। প্রো-मनगर्य वर्षात् । क्द्रा म्डिगर्ड **হলিতে** ভুক্তে হতীবজীৰ্ণতাঙ্গতে। रत्ह (मुखाःमोड्यानिना मःश्राधि ৰুক্তা। কৰাবাদিভিহেত্ভি বঁৰ্বাদৌ সমযে হেতৃভূতে বলী অনিলঃ পু ৰুদ্ধো বাযু: করোভি বিবিধান রো-গান্। তে রোগা: কথ্যন্ত। 🕸। শি রোগুহো ২ল্লকেশত্ব• ভ্স্তাত্যর্থ৽ হ-नुशुरुः। बिद्धास्टास्था भरगरद्यः नि মিনবৃঞ্ মূকতা।। বাচালতা পুলা-পশ্চ রসানা মনভিজ্ঞতা। বাহির্য্য कर्ननामण्ड व्यानिङ्खः उथापिङः ॥ মন্যান্তস্থ্যেত্র গণিতো বাহুশোযো-পৰাহুক:। চৰিত হৈব বিশ্বাচী উ জুবাত উদীয়িত: ॥ আধ্যানঞ প্র্যাথান বাতাঠীনা প্র্যুখীনা।

ত্ণী চ প্তিত্ণী চ বছি বৈষম্যমেব छ ॥ आर्छाभः भार्थण्लक जिक्न-ল তথৈব চ। মূহক মূত্রল মূত্র-निगुट्श मलगाएँ । भुतीयम्। भू-ব্জিষ্চ গৃধুসী চ ততঃ পর:।। কলা-পথঞ্জতা চাপি খঞ্জতা পঙ্গুতা তথা। ক্ৰাঙুশীৰ্ষক খল্যে চৰাত-कफिक अव ह।। भारक्ष्या भारमाकः আক্রেপো দওকাভিন্ন:। বাত পি-ও ক্রাক্ষেপ স্থা দ্রাপতানক:।। অভিযাতকৃত্তাক্ষেপ আযামো দি-বিধ: সৃত:। আন্তরক্ত তথা বাছৌ थनुर्वा उष्ठ **स्ट्रुकः** ॥ व्य**ल**टङ्गालः তানক পক্ষাঘাতো হ খিলাক্ক:। कम्म उत्या वाथा (जारा (जरम मु द्रग॰ उथा ॥ (द्रोक्ष॰ कार्मार्थ का-क्ष्रिक रेमडाः लाग्नाक इर्वनः। य-क्रमाफी २क्विङ्णः मित्रामाका ह এব চ। অঙ্গশোষশ্চ ভীকরু মোহ শচ্জলচিভতা ৷৷ নিদানাশ: যেদনা **म्मा वणहानि खेथव ह। मुकक्ष**रा इकानामा गर्जनामः भित्रम्यः॥ এত এবাশীতি সংখ্যা রোগা গো-(गन क्रिड: 1 याडव) वीडि नामा-নো নুনিভিঃ পরিকীর্ভিতাঃ॥ 🛊 ॥ এত এব শিরোগৃহাদ্য এব। ঘোগেন বাতেন। বাতাদ্বা ব্যাধি বাতব্যাধি রিতি নিক্ত্যা তদা বাতজু**রাদির** পি পুসম্বঃস্যাদত আহ কচিতঃ পু-निक्ति उ: ॥ नित्रागुराप्ता १मी-তি রেব বাতব্যাধিসংজ্ঞা পুসিদ্ধা न जू वाडक्वामयः ॥ 🗱 ॥ व्यथ वा-ভব্যাধীনাং সামান্য চিকিৎসা মা হ। মধুর লবণ সামু স্নিগ্ধ নস্যোক निमा ७क व्रविकव विख स्वम मछः र्भगानि। महन जनम (मकाञाक সংমদনানি পুদ্ধপিত প্রমান শা-স্ত মেতানি হয়ুई:। ইতি ভাবপুকা-শ: ।। # ।। অপিচ। বল পুষ্টিকরা ণ্যেব বাযুবীজ নিশাময়। ভোজ-নানন্তর সদ্যো গন্ন পাবন তথা ।। ছেননা বহি তাপক শশ্ভনণ লৈথুন । বৃদ্ধন্তীগননকৈব মন: স ভাপ এব চ।। অভিকৃক্ষ মনাহার॰ যুদ্ধ কলহ নেব চ। কটুবাক্য ভং শোকঃ কেবল বাযুকারণ ।। আ জ্ঞাখ্য চক্তে ভজ্জম নিশাম্য ভ-(होरद्भः। 🗱। भक्त्यः। कनरेक्षत সবীক্র শর্করোদক ।৷ নারিকেলো-मकरेक्षव मम्बद्धकः मुश्चिकः। माः হ্যন্ধি মিষ্টঞ্ কেবলং বা সশক্ র া সদ্যঃ প্রাধিভান্নঞ্ সৌনী-तः भी उत्पापकः। शकुरेडमितिसाः यक जिन्देजनक (क्वनः।। नायनी **जान थ**क्त्र मख मामनकी पृव• । শীতলোঞ্চোদকস্নান- সুস্নিশ্ব চন্দন-দুক ৷৷ স্থিপদাপত্রতল্প সৃস্থি ব্যৱনানিল । এতত্ত্তে কথিত বং-(म मरम्। वाजनुवाननः ॥ वायव-স্ত্রিবিধা: পু•সা• ক্লেশ সন্তাপ কাম-জা: ।। ইতি 🕮 বৃদ্ধবৈবর্ত্তবৃদ্ধথণ্ডে **>५ अक्षायः ॥** ३॥ अन्रह । विलाधि-নন্থ শ্যোনাক পাটলা পারিভদুক । পুসারণুগুগন্ধা চ বৃহতী কণ্টকা-রিকা॥ বলা চাতিবলা রামা খদ•-ষ্ট্রাচ পুনর্ণবা। এরও শারিবা পণী গুড়ুচী কপিকছব: 11 এষা দশপ-लिकान् ভागान् काथरय मिलल হ্মলে। তেন পাদাবশেষেণ ভিল• भाव विभाष्ट्य ॥ आक वा यनि वा गवाः कोतः पद्मा ठलुखंगः। नः ভাবরী রসঞ্চিব ভৈলতুলা পুদা-প্ৰেছ ॥ #। দুব্যাণি যানি পেষ্যাণি তানি বক্ষ্যানি তहुन ॥ শতপুয়া **प्तिराक् नाजनर्गी वहाछकः।। ऋ**ष्ठ भा•मी रेमस्रवक्ष भवासकः भूनर्गता । পान नम्। उथा अहम रेजान-उर भूमानारार ॥ कहुन नार्स म्लक गण्यानाक नामारट। य-প্রমারণ বাভরজ নাগুমাংশ্চ পুরা-न् ভবেৎ ॥ शब्द मच बद्दी विन्त्राद किः भून भान्यो निद् । अथानाः वाउड्यानाः अक्षत्रांगाः नृगाः छथा ॥ डिल (मड्ट भुमाउद्गः) मर्ववाड्यिकात्रिगाः । भूनण्ड । भलव्यः रेमस्रवक्षण्ठो विज्ञक भः भकः। भक्षभुष्टः द्वात्रनालः डिल् भुष्टः भव्यज्ञः ॥ गुरुग्र्यः भ्रतः भ्रीरः मर्ववाड्यकात्रन्ट । ইडि गाक्ष्यः ५० व्यक्षायः॥ । इकः भूः व्यक्षनभगीं। ইड्या-नतः॥

वाउकः दा उक्मं ने निक् किया। भर्मन । यथा। वादाह उवाह। म्यूनाया নেন মে ভূমে বাতকর্ম পুমুঞ্জি। **এব हि পু**क्रमा गुक्ता वाउभी **ডিত মানস:॥ मिक्का शक्**दर्याः नि जीनिवर्षानि भूषकः । श्वा हिव बीगिवर्षाणि कृष्मा रेव कायरछ नव ॥ এষু বৈ ভাপন দেবি মেহন মম শংসতি। যো বৈ শাস্ত্রণ বি-জানাতি মম কর্মপরায়ণ:।। শুদ্রা ৰাক্য ভগৰতো পুত্যুৰাচ বস্দ্ধ-রা। 🗱। ধ্রণুবোচ। অতলং লভ-তে পাপ তব কর্মপরায়ণ:। তস্য **(हर मुथाथाय विश्व कि व क्यू नई मि** ॥ বারাহ উনাচ। শ্ণু কাৎস্থের म सिव कथामानः मयान्यः। अ

পরাধ নিমং কৃত্ব। সম্বরেদ্যেন ক-ৰ্য্যণা।। যাবকেন দিন ত্ৰীণি নক্তেন **७ भून खरः। कर्य रे**ठवः छङ: कृङ्गः স চ নে নাপরাধ্যতি॥ সর্বশঙ্কा॰ পরিত্যন্ত্য মম লোকায় গছতি। এভত্তে কথিত ভদে মৰুৎকর্মা-भद्राधिनः ॥ मायरिक्य खगरेक्य বত্তথা পরিপৃছিত•। ইতি বরা**হ**-পুরাণে নক্ৎকর্মপু। যশ্চিত্ত ।। বাভক্তি তি বাভরোগযুক্ত:। তৎ পর্য্যায়:। বাতরোগী২।ইত্যমর:॥ वाञ्चा भुः गहन्यात्राचागः । ३७ि (इमहन्मु: ॥ পু ধ্লাইতি ত্রিকা বাতকেতুং अर्म्यः ॥ বাতকেলি: পু• কলালাপ:॥ বি-ড্গদন্তক্ষতঃ। ইতি মেদিনী।। বাতগানী পু• পক্ষী।ইতিকেচি**ং**॥ বাতগুলা: পু• বাতৃল:।যথা। বাতুলে। বাতভল্ম: স্যান্থারবাযু र्जिनाचकः। युक्तानिनः भाव्यक्ति বাসন্তে। নল্যানিল: ।। ইতি ত্রি-কাওশেষঃ॥ রোগবিশেষঃ। ভস্য

निनानानि छंन्यमस्य मुद्रेवाः ॥

वाउरी जी मानभी ॥ यय-

निर्घणः॥

গন্ধা ॥ শিমৃডীক্ষুপ:। ইতি রাজ-

বাতত্লা জী আকাশোদ্ধীযমানসূত্রণ ৷ বুডিরস্তা ইতি ভাষা।
তৎপর্যায়: ৷ বৃজস্ত্রকণ ২ ইন্দুতৃলা ৩ শুমিহাসা ৪ বংশকফা ৫
নক্ষরণ ৬। ইতি হারাবলী।।
বাতধ্র: পুণ নেঘ:। ইতি শন্দনালা।।

বাতপিত্তজন্ন লী শ্লরোগবিশেষ:। তস্য ঔষধ যথা। মাতুলুক্স্য নির্যাস গুডাজ্যেন সমবিত্ত । বাতপিত্তজন্লানি হুডি
বৈ পান্যোগত:। ইতি গাক্ডে
১৮৮ অধ্যায়:।।

বাতপুত্র: পূ॰ মহাধূর্র: ॥ ভীমসেন: ॥ হন্নান্। ইতি মেদিনী ॥
বাতপোথ: পু॰ পলাশবৃক্ষ: ।
ইত্যমর: ॥

বাতপুনী: পু॰ স্ত্রী বাতন্গ:।
বাওট্ছরিণ ইতি ভাষা। ইত্য
নর:।। নহল:।। অখ:। ইতি
সংক্ষিপ্তসারোণাদিব্তি:।।

বাতফ্রাত্র• ন্নী পুপুসং।ইতি ভ্রিপুদোগঃ।।

ৰাভনজ: পু॰ ব্ভেন্গ:। ইতি জটাধর:॥

বাতনগুলী স্ত্ৰী বাত্য। ইতি আ বাওশেষঃ।। বাতমূগঃ **ৄপু• বাতপুনীঃ । ইভ্**চ নরঃ ॥

বাত্রক্ত• ক্লী রোগবিশেষ: ১৩স্য विशुक्षे निमान नाए। नवनाम कर् ক্ষার স্থিক্ষোফাজীর্ণভোজনৈ:। ক্লিম मुद्राष्ट्रजान्त ना॰म निग्राक मूल-किः ॥ वन्य गाम निम्नाव ना-कापि भवालक्षु जि:। पश्रावनाव সৌবীর শুক্ত তক্র সুরাসবৈ: ॥ বিকন্ধাধ্যশন ক্রোধদিবাম্বপ্রাতি জাগরৈ:। পুষশা: সুজনারাণা: নি-থ্যাহার বিহারিণা।। ভূলানা সু-থিনা চাপি পুসপ্যেঘাতশোণি ত। হয়াশেষ্টিগ্রাছত কাশ্তক विनाञ्च अ॰विना शासनग्रा। 🗱 🛭 कारता यवकात्रानिः । व्यक्तीर्गर्छा-জনৈঃ অজীৰ্ণায় ভোঙনৈ:। অতি নাত্র ভোজনৈ রিভ্রথ:। ল্লিডাদীনি মা-সম্ বিশেষণানি। ুল শটি-তণশুৱ নাতপেশে:বিতণ অম্বূজ নৎস্যাদিনাংসং ৰ আনুপং গৌ-उक्ति भूर्वति माजः गाः मः। शिग्रा-क जिल्दानः। मृलक भूमिषान ব। নিয়াব: বেটোশাক । শাক भवणाकः। यानिगापन तृषा-কাদীনি কলশাকানি গৃহত্ত। পলল শতিত্বাদি দোষরহিত

মপি মাণ্যা বতে শের্ণিত পুকো-খাৰেং । শটিডাদি তু[†]নাংসং বিং শেষতো বাজশোণিত পুকোপ (१९ । वाजनावः नकान्यक्तः। শুক্ত• সন্ধানভেদ:। সৌব¦র° স হ্মানভেদ:। তক্রণ চতুর্থা শ জ লাযুক্ত॰ বস্ত্রপুত॰ দখি। সুরা সন্ধান-(७४:। व्यामवः मञ्चान(७४:। वि क्षः कीत्र नरमामि। अधाननः। **थकीर्रा ब्हारा यह उपयानामाहा**-তে। অতিজাগরে। নিশি। প্রায-मः वः इत्वात । मुक्रमाद्राभाः अन्न-ভব্লকাযব্যাপারাণা। অথব।। মি-খ্যাহারবিহারিণা । অযথাহার বিহারাভ্যা॰ ভূলানা৽ সৃথিনাঞ্ त्रक**ृष्का। इ**खात्यारिष्ट्र गहल: य-(3) বাণু স্থিবজ্ঞতৈ কৃথিরঞ্চাধাে প্র इंडि। रुख्यास्य उत्रवक्षानि। श-ড্যামপ্যতিচলত:। অশুত: বিনা-श्रवः । विसाहः निम्नाव **जन**्य जर्यश्र मा ाहि। जाविहास्थानम् १ मःविषादः २ मनः यमः जुल्क বিদধ্যে তদুপরি ভুঞ্জানস্তের্থ: 1 অধ্যশন নৃজ্যপ্যেত্ৰচন বিদ্ধা জীৰ্ণভোজনস্য বিশেষভো হেতুত্বা-র্থা পশ্চাৎ বাতশোণিত পুন্ধ-**११**) रिकासनान्यः। এकियाः कात्र-

ণানা মধ্যে কেনচিদ্বায়ু: কেনচিদ্ ख्यमिल **लुक्रल**ुट् ॥ 🕸 ॥ मन्त्रास्ति भार । क्टम बक विषर्गामु **७६ पृष्ठे॰ मुख॰ भाषाया •** भीराउ जू। ত मण्लुक वागुना म्विटन उट-भावनामुहारङ वाङब्रङ्गः॥ भूर्खाः कि (ईजुडि: क्८्यु: अनसः ब्रेक्डः বিদহতি অত্ত দহধাতু রবিবক্ষিত कर्माकः। उन विष्ठ्ि विष्याः ভव-তীত্যর্থ:।তঃ দৃষ্ট রক্ত । সূত্র আ বোগত ৷ পাদযো শ্চীযতে সঞ্চিত ভবতি। ভদ্ৰধির• দ্বিতেন মহেত্বা-যুনা সংপ্তাং মিলিডা বাতরকা উ চ্যতে। ননু চৈত্ৰস্য সংপাণ্ডি ক্জা मुभुष्ठन। भी यु॰ ब्रङ्ग मृष्टि भाषाछि ভঃ ৰায়ে। মার্গ: সংক্রেগ্রাশ্ বাত:। कुष्का २७। र्थः नार्गादाधारम वाय्-রভু। দুক্ত দ্যযেদুক্ত মাশু।। অত পূথন রক্তস্য দৃষ্টি রভো রক্তবাত-মিতি ব্যপদেষ্ট্র মুচিত ভবত্যত আহ। তৎপাবল্যাদিতি। তস্য বাতস্য দোষত্বেন প্রাধান্যাঘাতর-क गिठि वालामगढि ॥ ॥ भूईक-পনাহ। বেদো ২ত্যর্থ নবা কার্শ্য স্পাণ্ডের ফতে হতিকক্। সদ্ধি শৈথিল্য মালস্যু: সদনং পিডকো-म्गनः ॥ जानु कङ्गाक कर्रे। म इन्ड

भागक्मिक्षिय । निर्छापः सुव्रा ভেদে। গুকুরু: সুপ্তি রেব চ II কণ্ড: ক্জিল্লু ক্ক দাহো ভূৱা নশ্যতি ठाम हृद्या दे। वर्गाः मखा**लाद श**िख इंजिएक भूवंबक्ष ।। 🕬 ।। 💁 থাধিক্তবাতস্য বাতরক্তস্য **লক্ষ্**ণ মাহ। বাতেধিকে হধিক[•] তত্ৰ শ্ল স্কুরণ তোদন । শোথন্য রৌক। কৃষ্ণর শ্যাবত। বৃদ্ধি হান্য:।। ধন-न्। ब्रुलि महीना॰ मह्याहा २क्पुरहा **ৎ**তিকক্ শীত্ৰেষানুপশ্যৌ স্তম্ভ (त्रश्यु प्रश्चरः ॥ তত পान(याः म्-জানিক ম**ধিক**া যত আহু স্থানু । न्युर्क्स ब्रिट्डी (डाम छ। कुला की एए तारभरके वा उत्राक्तन श्रामादि-का यह मृश्विः स्मर्भा छा ।। 🗱 ॥ এবি দ্বক্ত বাতরক্ত মাহ। রক্তে ক্রামান খ্ডিফুক্ **তোদ স্তামু কি**চ े व्याधान । इस क्**कः मन**ः **रेन**ि कलुबरङ्गार जन पुणक्ता क्या व्यन থিক পিত্ৰ ভদাব্য পিত্ৰে বিদাক **मःगाहः** (६:३१ मृह्ये यम् छुम। 🔭 **र्णामहद्वः** दक्ष्याः स्थादशायो ए (नाक्डा ॥ विनाइक नामायन (राष्ट्रया। यह बाह् गुमुछः। शि-डान्द्रत मृत्राही च्य**ा ग**क्र व्यंत्रको सङ्ख्या । १३७ हा। भा

দাবিতিশেয়ঃ ॥ ঋ া মলিমক্ষ্ उनाइ। करिक (छनिक) खबाजा मः প্তি স্থিত্ব শীতভা, প্ৰভাৰতঃ शामत्या (द्वद । गठ आरु पुक्काः । কণ্ডুনন্তৌ বেদশীতো সংশাথৌ পী-ने उद्धा (स्थापुर्वे वृहाक ॥ 🗱 ॥ অতিকিষ্মাণ ধাতর ১লঃ উপদ্-বানাহ। অম্বপ্নারোচক বাদে মাংস-কোথ শিরোগুহা:। মৃদ্চ নস্বক্ত্ ত্কা জুর মোহ পুকোপকার । ছি-क्वायाञ्च्या वीमर्भ भाक जाम जून द्वनाः । **अक्र**नीदङ्गा स्ट्रा**टे** पा**र** मर्बगृहाङ्हाः।। साःमः।।।।थ। याः-भगवनः ॥ 🗱 ॥ अभाषापुरिक भार । बीड क्षानी इक्षा (नार् নৈকেন বালি মে। অফ্থয়োগদুৰণ याभाः साधाः माधिक्थमुवः ॥ अारमायानुगः सायाः नवः यालाः चित्रायक । जिलायक भगाष्ठ म्राष्ट्रिष ह म्र दशहराः॥ #। অथ वाठ तकना विश् मा गार । বাত শোণিতিনো রত্ত স্থান্য ব-इरम स्टब्स् । यहातः सर्वत्रम् गया व्यापः स्थास्तः । ेपा क्ष भार (डा.स्य डा) १००० । निकार । गुप चुरेन भिन्न । कञ्चाधनगदिन।। श्रीहाम कि ।।

ভি র্বা দেশাদেশান্তর ্রঙা াত্র **কে মানে ন ত্থ সাব্য ক্রী**া ক্রেটা **ত**রঞ্চ য**ে।। গড়ৌর• ৸**পা়্ ভদ্র-कम्म ग्रानि निद्यामार। लागन **ন্যা॰ চ বাভো**ত্মান্ ক্র্যাছার রয়-किंकः ॥ विविधान् वा उद्योधान् दा মৃত্যু বাত্যবশেষিত ৷ রক্ত প্র্যা-खडः मिषाखर शुमालन, निर्हादर।! विद्रिष्ठत्यञ्ज शिञ्जाको त्युश्यूरेक वि রেটনে:। বাহু নালেপনা ভালু প-**त्रिरक्तिभनाक्तः ॥** विह्निकाकाः পনা শ্ৰেহ্পানৈ গম্ভীর নাচভেড়া **क्तियात्रश्रक्ष काश्रक्ष वडायान**े हेन्यु-न उथा॥ कर्षेक छत्र जिया कि व दनाह्मो ह दब्हिट्ट । भुद्राना यव গোধু**ন শাল**যঃ যপ্তিকা তথা ॥ তো জনার্থে রসার্থে তু বিষিরাং পুত দা হিতাঃ। আঢকা শংণকা মুদ্ধা ন ভূরাঃ **সজ্ল**প্কাঃ । যূষার্থে বহুস পিকা: পুশস্তাবাভশোণিতে॥ न নিজাক বেজাগু॰ কাক্ষাচী শভাব রী। বাস্তলেপে:দিকাশাক শাক সৌবচল তথা ৷৷ ঘৃত নাংল রসৈ पृष्टिः भाक मट्म्या ह सामास्ट्रा হিতো গোধুন চূর্ণেল্ড ছাগক্ষার ব্ তপু তৈ: ॥ বেপস্তদ্ধিলা ভূগা: পিষ্টাঃ প্রধান নির্ভাঃ। ক্রিপি-

शेष्ठनीष्ठि वी वर्षानान करेन द्रशि । मुक्षभिष्टैः भूत्वरेभः महाक्षिउः भः वनरणातिरञ ॥ 🗱 ॥ ७५ ही द्वाप क-্লাভ্যা॰ অপযক্ষণ ঘন• সূত্রণ। বাত-র ङ॰ निरुष्ठ तथ् **अर्थ• रुद्र ७ দু उद•** । ७५भेष्ट । 🟶 ।। ज्ञा भरिः म्बज्हास कनामा ठजुरेय। भा-म्हान्यः क्यायस लामूकः प्रानक खथा ॥ जिन्दे ज्वाह्म क्रान्त्र न চেন্দ্রিনা ভিষক্। বঞ্চান্তি তত (ठा पुरेवा: भगाक्कक्षीक्रेड: भराष्ट्र ।। मिक्किश मधुकः क्षष्टः जीवनीयगग उथा। এলাওক চ মূদ্বীকা মাণ্সী नग्रधुनत्था नथी ॥ इत्त्रपुः भावनी বেগ্ৰহণ স্থিত্ৰ। তামলালী তথা। শ্-হী শ্যানা শতাহা। চ বিশুকান্তা চ প্রক । নাগকেশর বাল বৃক্ शश्यकादभव वस्त्र। এडानि क-্ৰত্তি কথিতানীত্ কোবি**দৈঃ ।।** भारत श्लारङ्ग श्ननारक ए टे**ङ्ग स-**ভাষিষেদিশ । বাতরক ওদুভূ ट्यार्युवाधारम् नाम्यदम् ॥ **धनाः** शास्त्रवर द्विभाग्भाजीर वाट शिडः নং। বেদ ব ও কজালান শিরঃ ক न्यार्षिकागवान् ॥ २-ग्रावनकृषान् त्रभाव ७७९ हेल्**न मुख्य-। हे**जि হয়। হল। ইভি ভাবপুকাশ:॥

বাতরক্তম: পু॰ অক্রবৃক্ষ: সম্ম বাতল: পু॰ চণক:। ইতি শব-मुडा इंडि ভाষা। इंडि नम् हिन्दुका। वायुकात्रक वि ।। विम्का ।

वाउद्रकादिः म् भिरुष्टी वजा। গুলঞ্ ইতি ভাষা। ইতি শব-**চ**न्मिका ॥

বাতরক: পুণ অখথ:৷ইতিশ্দ ब्रज्ञावनी ॥

বাতরথ: পু॰ মেঘ:। ইভি ত্রিকা-अःभवः॥

বাতরায়ণ: পু• উন্মন্ত:॥ নিষ্কু-(याजनशृक्यः ॥ काउ॰ ॥ कत्र-পাত্র ।। ক্ট:।। পরস ক্ম:। ইতি (मिनि ॥ मद्रलक्षमः। ইতি শद्र-ब्रङ्गावनी ॥

वाडकरः भू॰ वाड्नः॥ उँ८८काहः ॥ শক्रसनुः। ইতি মেদিনী॥ वाज्यां श्र वाय्वाविः। उद-भर्यप्रायः। वाजवप्राधिः २ हलाज्ञः ০ অনিলাম্যঃ ৪ । ইতি রাজ-निर्घण्डः ॥

বাতরোগী^ন তি বাতরোগযুক্ত:। ख्रभर्गायः । वाङकी २। **इ**छ्र गद्रः ॥

বাতজিঃ পু॰ কাপ্তলৌহোভযনি-भिज्ञाञ । उर्भिगायः । कार्छः लोही २। इंड बिका अल्परः॥

वाउनम् अने की वाउगा इंडि ভূরি পুযোগ: 11 বাতবান্ঁ ত্রি বাযুযুক্ত:। বাতো-

বিদ্যতে ৎস্য ইভ্যর্থে বন্তুপু ভ্যবে-ं न নিয়ম: ॥

वाउरेवज्ञी^त, शू[•] वाजानः । इंडि রাজনির্ঘণ্ট:॥ বাযুশভৌ তি ॥ वाङवहाधिः श्रु वाउद्गागः। ইडि वाजनिघणः॥

বাতশীষ জ্লী বস্তি:। ইতি রাজ-निघणः॥

বাভশোণিত ক্লী বাতরক্তরোগ:। ইতি ভাবপুকাশ:॥

বাত্ৰহ: তি অচ্যন্য্য্ক: 1 यथा। वाजामरहा वाजमरहा वा-তুলে। বাতুলো ৎপি চ। ইতি শহ-ब्रञ्जावनी ॥

वाउमात्रिः न् व्याः। इंडि কেচিৎ 11

বাতক্ষঃ পুং আকাশস্য ভাগ-विष्णयः। य ज वायू इ इ छ । इ छ (कहिए ॥

বাতহাঁ ত্রি বাতম:। বাযুনাশকৌ-यक्ष । इंडि रैवम्यकः ॥

বাতাট: পু স্য্যাখ:। ইতি

ত্রিকাওশেষ:।। বাতমূর্গ:। ইতি **नक्र**द्वावनी ॥ বাভাও: পু॰ মুম্বোগবিশেষ:। **७मा लक्ष्यः यथा ।** वृष्ट ने न्वरमः দ্বায়ু: শ্লেখ্যণা যস্য সংবৃত:। তস্য মুষ ক্লভ্যেকো রোগো বা ভাও न ज्ञकः॥ इंडि नायवक्रतः॥ বাতাদ: পু॰ ফলবৃক্ষবিশেষ:।

বাদান ইতি খ্যাতঃ। তৎপর্য্যায়ঃ । বাভবৈরী ২ নেভ্রোপমফল: ৩ বাতানু:৪। অস্য গুণা:। উঞ্চবু•। সু রিধারণ। বাতমুরণ। শুক্রকারিরণ । ७ क् वृष्या। यम्। मस्त्र थाः। मधु **द्रपुः।** वृष्य**द्वः। नि**खानिवाशस्त्रः । त्रिकद्वः। उकद्वः। कककाद्रिद्वः। রক্তপিত্তবিকারিণাণ শুেষ্ঠত্বঞ্চ । ইতি ভাবপুকাশ: ॥

বাভাপিঃ পু• অসুরবিংশবঃ। সচ হ্রাদস্য ধননৌ পর্য়া• জাতঃ৷ অগ-স্ত্রেন ভক্ষিতঃ। ইভি প্রীভাগবত-নত।। কলাম্বরে তু বিপুটিভেঃ निःहिकावाः जाउः। यथा। निः-হিকানা মথোৎপনা বিশুচিত্তে শ্চত্রদশা। শাব: শ্বলগার চব্য कः मानु खरेषव ह ॥ इन्हाना नम् চি শৈচৰ বাতাপী হ্যূপো জিকঃ।

ক স্তথা ৷৷ র'ত্ র্জ্যেগ্রন্ড ভেষা• বৈ **हम्मु** मूर्ग्रभूभर्मनः। ইত্যেতে সি•-हिकानू धारित ब्राम मृतामनाः॥ ইতি বহি পুরাণে কাশ্যপীযব শঃ । व्यन्ताह । विश्वकित्तिः रेमः हिरकः यान् ति॰ हिकाया नकी बन । हि-রণ্যকশিপো র্যে বৈ ভাগিনেয়া ख्याम्म ॥ वर्मः मन्यः द्राः क-নেনা তমোবাতাপি রেব চ। ইলু ला नमू हिटेन्हर थन्मः नहा अन ख्या। नद्रकः कानगाजक मद्रमान खाँथव ह । कन्नवीर्याण्ड विधाराखा मनुवः मविवर्षानः ॥ इंडि भाष्टामा ৬ অধ্যাশ:॥ বাতাপিদ্বিট্য পৃং অগন্ত্যনুনি: ।

ইতি হেম্চন্দ:॥ वाजानिमृह्नः । भू॰ व्यगस्तः। इंडि বাতাপিহা । वाजासाना जी कख्री। इंडि भद्रभावा॥

বাতাঘন ল্লী গৰাক্ষঃ। ইত্যারঃ ।। তেন পরবাধানিষেধাে যথা। পরবাধা - সরীত জল বাতায়-नामि छि:। कात्र यिद्। छ वर्षा १ काक अभार न दक्षरार ॥ इंडि কৌর্মে উপব্লিভাগেতঃ অধ্যাশঃ া रुव्रक्तः कालनाट्या (ओन्क नव ्वाजारनः पू॰ वाष्टेकः। ইভি बि

বাতিক

काञ्चामयः ॥

বাতাযু: পু॰ হরিণ:।ইত্যের:॥
বাতারি: পু॰ এর:গুল্ফ:।ইতি
শাদ্রহাবলী॥ শাত্রনী। শাে
ফালিকা॥ যবানী॥ ভাগী॥
সুহী॥ বিডস্:॥ শ্রণ:॥ ভলাভ ভক:॥ জত্কা। ইতি রাজ

বাতালী ন্ত্ৰী বাত্যা।ইতি ত্ৰিকা পুশেষঃ।।

বাভাশ্ব: পু॰ স্বলীনাশ্ব:। ভৎ পর্য্যায়:। হযোত্তম: ২ জাভ ৫ ০ অজানেয়: ৪। ইভিত্রিক ভশেষ।।

दा**ठामहः बि** टाह्दः। ३**ठिणकः** हङ्गवनी॥

दािकः भ् तायः। यथा। वािकः वांग्रंक्षा ठः च ननः भवत्न १नि-लः । इठ प्रविधिकायाः ज्व ठथ्ठ नास्त्राक्षः ॥ मृद्धः । हन्द्रः। यथा । वािक दािरिक (मान्याः । हिक व ज्यः ॥

বাতিকঃ পৃণ বাসজব্যাধিঃ। যথা।

যাতিকো বাতডো ব্যাধিঃ গৈতিকঃ গিতিন ছাতঃ। শ্লেম্বিকঃ শ্লেমসংস্তঃ মন্তঃ সালপাতিকঃ।।
ইতি লাভনিবটিঃ।।

বাতানা

বাভিগ: পু ভণ্টাকী ॥ ধাতুবা-দিনি ত্রি। ইতি মেদিনী ॥ বাতিগম: পু বার্ডাঙ্গ: । ইতি শদরত্বাবলী ॥ বাতিঙ্গন: পু বার্ডাঙ্গ: । ইতি

বাতিঙ্গন: পূ॰ বার্ডাঙ্গ:। ইতি ভিকাণ্ডশেষ:॥

বাভীয় ক্লী কাঞ্জিক । ইতি শব্দ চন্দ্ৰিকা।।

বাতলঃ পৃ• বাভ্যা ৷ ইভ্যমর-টীকাষা• ভরতঃ ॥

বাতল: ত্রি বাতবিকারাসছ:।।
উন্নতঃ।ইত্যমরটীকাযা ভরত:॥
বাত্লি: ত্রী ভকত্লিকা।বাদুড ইতিভাষ।।ইতিহারাবলী।।

বাতৃলঃ পু॰ বাত্যা । বাতাসহে ত্রি । ইত্যমর: ॥ বাত্যা বাতসন্-হ: অত্র জনখলাদি, গোর্থ বাতা-দিতি উলঃ । বাতা হা বাত-বিকারাসহ: । বাইয়া ইতি খ্যাতঃ । অত্র গোতৃগেক্যাদিনা উলঃ বা-তৃলঃ । বাতে নাম্নীতি ভূলে ভুষো-কারবানপি বাত্লঃ । বাতৃলো বা-তুলাপি স্যাদিতি দ্বির্পকোবঃ॥ উন্ধান্তিপি বাতৃলঃ । ইত্যমন্ত্রী-কামাণ ভ্রভঃ॥

বাজোনা জ্রী গোভিন্ন্যজ্প:।ইতি রাজনিঘট:।। বাযুহ্মনে জ্রি।। বাত্য জ্ঞা বাতসমৃথ:। যথ।।

ভাসঙ্গিনী চ বাতালী স্যুৎ বা
ভ্যা বাতন্তলী। ইতি ত্রিকাতি
শেষঃ।।

বাৎসক ল্লী বৎসসমূহ:। ইত্য নর:॥

वारमनाः भुः त्रमिवामयः। यथा । বাৎ সল্য শাস্ত্রো ত রসৌ শৃত্র। র: কৌশক: মৃত: । ইতি ত্রিকা खान्यः ॥ এउनुमाधिकाती यथा । শান্তে বাহ্মণ এব সাৎ প্রীতে मात्रः लु लेखिङः । (পुरानि जुः नथाए। वि समाना वट्नाल स् তা ৷৷ দপ্তরে রাখি লাজ্যে । হাস্যে न्त्रात्र्यवाक्षाः। मधीय्या १७७७ জ্ঞেয়ে। বীরে চারণ গোব্ষা: ॥ कक्ष वर्म कृष्णि क हिनाम ।। स রৌদকে। গোবদ্ধনো হতিল্ন্যুক ख्यानक উपाक्ता ॥ उनिहास দযো ছাত্র বীভৎসেপরিকীর্ত্তিতাঃ াবুজন্থা নিৰ্যভা জেৰা আলম্বন विভावकाः॥ ইত্যুজ্জ्वनीवमितः ॥ 🗱 ॥ वट्मनम् अाद्य क्षी ॥ বাৎসাপুত্র: পু॰ নাগিতঃ। ইতি ত্রিকাওশেষঃ ॥

वादमाः भः मृतिवासयः। गया।

स्टम् नाद्शिका वास्त्रीविष्ठ

यत जीर्गव यामम्यात्रशुव्य भ्वद्राः
। इक्षाइकङ्गः ॥
वायमायनः भूगः मृनिविष्णवः ।
वयभर्यायः । यन्त्रनायः २ श्रकः
वाः ० साभी ४ । ইकि जिकाअ(भवः॥

वानः शुः यथार्थावासाहार्वाकाः। यथा। विकिर्गारमाः कथा बङ्गा वा-म सञ्जूतिराविषयाः। इति इतिषदः ।। अम्। लक्ष्मनः यथा। भूमान उक नाव्यालानमुः भिकाखादिक्कः शकावयावाशभाः शक्त भुविशक পরিগুছো বাদ:। ইতি গোতন-সূত্র ।। # ।। অপিচ। সর্গাণা নাদি त्रचन्छ सप्रोक्षवा**र म**ञ्जून। यप्रा-ज्ञातिका दिन्यानाः वानः श्रवक्छा-মৃদ্ধ !! ইতি ভগবনীতামা ১০ अशायः ॥ भूवरञाः यानिमाः म-म्बिस्मा वार अन् दिङ्शाया छि-সু: কথা: পুনিকা স্তাসা মধ্যে বা-দোহ। যত্র দ্বাভানপি পুনাণত ন্তর্ভশ্চন্থলকঃ জাপ্তেপরপক্ষ न् लडा कि निगु इस्ति म्या उन-हाल्ला नाम। यह (कुक्तः स्रशकः छ। প্ৰতি অন্তা ছল জাতি নিগৃহ छ।रेन ४९ भक्ष प्र ७ न जु बण-क सालवं जाति उद्यानान कथा

वामी

। তত্ত্ব জন্ন বিতপ্তে বিজিগী যনাণযো
বাদিনো: শক্তি পত্নীক্ষা মাত্র ফলে
। বাদস্ত বীতরাগনো: শিষ্যাচার্য্যযো রন্যযোর্ রা তত্ত্ব নিরূপণফলঃ
। অতো হসৌ শুেগজান্ম দ্বিভূতি
রিত্যর্থ: । ইতি ভন্তীকাষাং শ্রীধরষানী ।।

বারক: বি বাদ্যকর: ॥ বক্তা ॥ বদধাতো: কর্ত্তরি ণক পুত্যবেন নিয়ম:॥

বাদন ক্লী বাদ্য । ঞান্তবদধাতো ভাবে ২নট্ পুত্যবেন নিয়ম ।। বাদর ত্রি কার্পাসনির্যিতবজ্রাদি। বাদরাযা: কার্পাস্যা জাত ইত্য র্থেক পুত্যবেন নিয়ম ।।

বাদরস্ব: পু॰ অস্থপ্র্ক:। ইতি ত্রিকাণ্ড:শ্য:॥

বাদরা জ্রী কার্পা**সী। ইতি শব্দ** রক্লাবলী।।

বাদরায়ণঃ ১ প্র্যা**সদেব:। ইতি** বাদরায়ণিঃ শব্রহুবেলী।।

বাণরিকঃ ত্রি বদরচযনকর্ত্তা। ব-দর• চিনোভীত্যথে ফিকপুত্যযেন নিয়মঃ॥

वाहन की मधूरश्चिका। इंडि मद हिन्दुका॥

वानदामी शृः जिनस्डमः। उर

भर्षत्रायः (आर्ट्डः २.1 इंडि ह्इय-

বাদান লী স্থনানখ্যাতফল । তস্য গুণা:। উক্তঃ । সূত্রিজা । বাতমূত্র । বল শ্রুকারিত্ব । ইতি রাজবল্লভ:!!

বাদান্য: ত্রি বদান্য:। বহুপুদ:। ইতি ভরতদ্বিশকোৰ:।।

वाहानः श्रु गर्भाराज्यः। (वा-बात्ति इंडि छाषा। उर्थाशाः। मह्मुहःश्रुः २। इंडि एक्स्महन्तुः॥ वाहिः जि विद्यान्। इंड्राशाहि-कायः॥

বাদিত্র॰ ক্লী বাদ্যং। ইত্যানর:।। বাদির॰ ক্লী বদরীসদৃশাসুক্ষাকল-বৃক্ষঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী।। বাদিরাট্^ল পু॰ মঞ্ঘোষ:। ইতি ত্রিকাপ্তশেষ:॥

वानि**णः जि ना**धुवानी । ই**डि** णक्ताला ॥ वानी जि वका ॥ अथी । विवान-

कर्ता। कतियानी इंडि भातमान ভाষা। यथा। সভাপতে: कर्डवा भार काउन्नयनः। यथ १५८ भून डिज् नंडि वानत्यागान्त वानिनः । मत्रिक्टा निममनास्त्र नम्मास्त्र-जन्म (वजनः॥ वानिना जाया-

वाहिनः উভরবাहिनण्हा। अयः বিবাদাশকৌ পতিনিধি মাহ না त्रमः। অर्थिन। मःनियुक्तावा भुजु থিপুছিতোপি বা। যো যস্যার্থ विवरट उएग जंगभना करो।। **जरवा दी हि भु जिवाहिता: ॥ का-**ভ্যায়নঃ। মনুষ্যমারণে স্তেয়ে পর-দারাভিন্যণে ৷ অভক্যভক্ষণে रैठव कन्याङ्बनम्बल ॥ शाक्राक्र क्रेकरण न्भामारक उरेषव ह । পুতিবাদী न माजवाः कर्छ। ত वि বদেৎ স্বৰণ।। 🗱 ।। ভাত্ৰাদীতৱস্য **शक् इंजिंग्ड एखनीयज्ञ मार्स्स**-ব্লং। যোন ভ্ৰাতা পিতা বাপি। ন প্রো ন নিযোজিতঃ। পরার্থ-वानी मखाः मार वारहासमू विदुतन्।। नात्रमः। शूर्ववामः शतिः ত্যজ্পোন্য নালয়তে পুনঃ। বাদ-भ क्रमगाक् छित्या ही नवाभी म दि मद्रः। १८। भुडाधी यहि कन्छिटका-ল পার্থতে সলভডে : অথী ত কালা পুৰিলি অথিভূমেৰ ছন্যাদি-তি তেৰ কালে। ন পুৰ্যবীশঃ। ত-দাহ। পু চ্যথী লভতে কাল অ হ' সপ্তাহ নেব চ। অখী ত পুৰ্য যন্ক।ল॰ তৎক্ষণাদেব হীয়তে।। কুচিৎ পুত্যথী কাল ন লভতে। या ऋवसुः। गार्ग एउए भाक्या গোভিশাপাত্যযে জ্রিয়া । বি-वाप्राय अप्र अव कालान्यवह-या मुजः॥ 🕸॥ व्यथ ভाषाशानः। তত্ৰ ভাষা মৰূপ মাহতু: কা-**छ्यायन वृङ्ग्याञी। भुञ्जिङ्गामाय** निमुक्ति भाषा मध्कानगद्दिन। নিশ্চিত লোক সিজ্বঞ্চ পক্ষ প कविष्मा विषुः ॥ यद्गाकवः शुक् তাर्था निःमन्तिषा निदाञ्चः। विরোধিকারণৈ মূক্তা বিরোধি **প্**ভিরো**খক:** ॥ यम। ব্লেবয়িখ: প-कः कन्नि : भू बंदा किया । क्रा ভংপক সম্বন্ধ পুতিবাদী তদো-खत्र ॥ नात्राहनाशि । भातस्र वध-বহারাণা॰ পুতিক্তা সন্দান্তা। ভদ্ধানৌ হীয়তে বাদী ভর• স্তা মু-खा जावर ॥ 🗱 ॥ ज इ। धनमा ह বৃহস্পতি:। ন্যনাধিক পূর্ণক• जावहारी विष्णाद्य । य सम्।-एडवर गावर भुठायी नडामान-(क्षी।। इंजिदावनात्रजन् ॥

বাদ্য লী বাদ্যন্তি ধ্বিতি হয়।
বাজনা ইতি ভাষা। ভথপেইটাই ।
বাদিত্র হ আত্যোগ্য ৩। তয়তু
বিধি যথা। ততা বীণাদিক বাদ্য
নান্দ্র মুরজাদিক । বাশ্যাদিক ভ

শুশির॰ কা॰স্যতালাদিক॰ ঘন॰।। ইত্যমর:।। ইদ॰ ততাদি চতুর্বিধ॰ **ठ**ञ्: श्रुकातः वान्तानिमस्बय वा-চ্য । ইদ চতুৰ্বিধ বান্য বাদিত্র। ि हिनामकः। वान्। मिछानमञ् পুথমান্ত বিশেষ্যপদ ইতি কলি क्षामयः। कृताला न विष्मयुः। इति তউ কাযা• ভর उ: ॥ 🗱 ॥ অথ বা-দ্যানি ৷ তালেন রাজতে গীতং ত হল। বাদিত্র সম্ভবঃ। গরীয় তেন ব্যক্তির তছত্রিধ মুচ্যতে ॥ তত শ্বির মানজা ঘন মিখা চতুরিব। ७७· ७ॼ:११**५**° वास्तुः वः**ना**स्तुः मुन्तितः उथा ॥ हमीवनक मानकः ঘন• ভালাদিক• মত• ৷ ! # ॥ তত্ৰ ত-**७ यथा। ज्ञादनी तुक्रवीना किन्न**ी वयुक्तिनती । दिशकी दलकी (छाष्ठा চিত্র। জ্যোষবতী জয়।।। হস্তিক। ল द्विका कृषी भादकी भदिवापिनी। विगवी भ अञ्जू ह नक्ताश ह ए-यदी ॥ ॐ उदबी श्रिनाकी ह निव-कः मुद्रम ख्या। भरादाव्रगङ्खक कृत्। २थ भद्रमधनः। किन्नारम् भवुनानती (वालकाति उठ: अतद ॥ अ॥ व्यवादने यथा। कनिष्ठिका পরিবর্জি নব্যছিলেণ সংযুত:। দশ-दश्चिमित्वा मञ्चः याभिता देशदा

१थ वा ॥ व्यथः कत्र ज्वान् एक इंदा-বল্যাভিশোভিতঃ ৷ নবাস্লাদ্ধ-শিুদোপরি চন্দু। জনি ।। নি-বেশ্য চ্যিকা ভদালাব্থও নি-বেশযেশ। দ্বাদশাস্কূল বিস্তার• দূচ-পক্ব মনোহর । ভূবিকা বেধ মধ্যে-न म अहिए जु निर्मिजा ।। अलातू মধ্যগা ভৌবী কৃত্বা স্বল্লান্ত কাঞ্চি কা । তথা স বেষ্ট্য তন্মধ্যে কাহি-का॰ जागायल उः॥ यथा नामिक-লালাব্রিকশ্চ করভোপরি। প-कार्नियु मः ठाका नाव् सनाक বন্ধ্যে ।। কেশান্তনিৰ্ঘিতা পউন-থী সূত্র চ্তাথ বা। সমাঃ সূজা দ্চা তত্র ভত্র দেয়া বিচক্ষণৈ: ।। এত लक्ष मः रागगानग्राचावनी भुकीः র্ভিতা। বিন্দুনা ন সমূপেত॰ তুম। নি:ক্ষিপ্য বক্ষসি ॥ নধ্যনানানি-কাভ্যাঞ্চ বাদ্যা দক্ষিণোণিনা।। তারে মদ্রেচ ব্যেষে চ ত্রিস্থানে বি-नमू तिष्ठाउ ॥ जूबीम्बा ममू १ अडा বামাফ্টেন ধার্ধেশ। ভত তাভিন্ত मदा छि: मत्रवा कि विवीय छ।। जि-স্বরো দক্ষিণঃ পাণি রাম স্তর চত্ঃ-খরঃ। অলাবণ্যাণ স্থিতা ক্রেণাঃ সপ্ত ষড্জাদনঃ হরাঃ। রাগব্যক্তি र्यथा द्वारा खर्ट यद्कारि जिन्छः । অ'শ न्যाস বিভেদায় তথাত্রাপি विश्रीरक।। इय मनावरी (भाका मनः শ্বণ রঞ্জনী। পুত্যক্ষা সারদা দেবী বীণারূপেণ সংস্থিত।।। ইত্যলাবণী ।। অন্যেষা॰ লক্ষণ॰ বিস্তরভযানো-क्ति। 🗱 । जुलिद रथा। व रल। २थ পারী নধুরী তিত্তিরী শন্ত্র কাছলা:। তোডशे मुत्रनी वक्षा मृत्रका खत्रना-खरः॥ भ्यः काशानिकः वःभ कः মারণশ তথাপর:। এতে শুশির ভেদাস্ত কথিতা: পূর্বশ্রিভি: ॥ वङ्कः मद्रल रैक्ठकभवरमाय विव-र्জ्जि**ड:** । रेवनवः थानित्रा वानि **त्र**क्ठन्मनरका २०वा ॥ ञ्रीयखरका ২থ সৌবর্ণো দন্তিদন্তমযো হপিবা । রাজত স্তামুহো বাপি লৌহজস্ক:-টিকো **୧ଏ** বা ॥ কনিষ্ঠাঙ্গুলিতল্যেন गर्डब्राकुष माधिकः। मिन्नविष्ठा श्रुवीणन वंभाः कार्या। मताङ्बः॥ বংশেনৈৰ মভোপীতি মতঙ্গমূনি-নোদিত । ততে। ধন্যেপি তদাকা-রা বংশা এব পুকী ভিতা:।। তত্র ভ্য-ন্ধা শিরোদেশাদধো দ্বিমিত মঙ্গু-**लः।** क्८कावबकुः सबीं उ भिज-মক্লিপর্ণা॥ পঞ্চাফুলানি স॰-ত্যজ্য তাব্দুজাণি কার্যেৎ। জ र्याख्यानात्रज्ञानि महन यानि की

भवाद ॥ वाजावीकञ्चान मः **ভাজা** को सम्बन्ध । शुख्या र्वञ्च-न कार्या बनारेना नीनाइडरव ॥ मिक्क्ष्वन कला (तया (छन मुखद छ। ভবেৎ। পঞ্চাञ्चुःलावः वःगः न्।-प्रतिकाञ्चलिक्षेत्रः॥ **य**ङङ्गानि नामान्यायावम् श्रीमनाञ्चन । सूर-করে তাররন্ত্রন্য যাবদজ্লি মন্তর ।।। **उ**एस्व नाम वंश्यामा वांश्याक भ-विकीखाउ। काञ्रला घञ्चलफ ত্রাস্বুল শুত্রস্বল:॥ অতিতার ত-त्राप्त्रन वाः निर्देशः ममुश्निकः । ब-यामभाञ्ज्ला वीवाश्रद्धः। निन्तरजा वः गउद्देख उथा जधरणाञ्चः ॥ महानन उथानत्ना विकास। १थ জয তথা। চত্তার উত্তনা বংশা ম-তস্মুনি সল্ভাঃ ॥ দশাঙ্গুলো ম-रानत्म। नन्त अधारमाञ्चः। घा-मभाञ्चानज्ञ विषयः পরिकीर्जिः ত:।। চত্রশাজ্লনিতো জ্য ইত্য ভिधीयत् । दुक्ता काना ब्रवि विकृः क्रभावक वाविष्ठाः ॥ रेनविष्ठाः (भाष्ठा ठालि मू रह दक्ष मी युठा। भाष्यं। भिक्ति शकाभी फुटक्रियु গুণা: মৃতা:॥ শীৎকার বছ**ল: স্ত** ह्या विश्वतः मुहेट्डा वयूः। अमधूत्रा-শ্চ বিজ্ঞেশা: ষড়দোষা: ফুংকৃতে

क्रमार ॥ वृथा भुर्यागदाल्ला र म-ত। গी उ वामत्न। এভি দে (व यु (छ) **२** जीव निनिद्रा वर्गाना का ।।। স্থানকাদি লযাভিজ্ঞো গমকাচ্যঃ मु টाक्षतः। भीषुरुषः कनाভिজ्ঞा বা শিকো রক্ত উচ্যতে ৷৷ পুমুক্তি ৰ্বন্ধ ক্ৰিশ্চ যুক্তি শ্চেত্যস্লে গ্ণা:। मृशानदः मुश्रदः अङ्गी मावन ক্রিয়া। সন্ত গনকজ্ঞান• রাগ রা-গাঙ্গ বেদিতা। ক্রিয়া ভাষা বিভা-यामू रक्षा शीज वारत।। यञ्चात চাপি দুঃস্থানে নাদ নিৰ্মাণ কৌশল॰ । গাতৃণা॰ স্থান দাতৃত্ব॰ তদ্বোষা-ছাদন তথা।। বাংশিকস্যগুণা এতে भया जिल्ला प्रक्रियाः ॥ इंडि वःभः ॥ #॥ कारुवा जी निययः। ভোডহী নুরলী বুক্বা ইভ্যেতে চ ব্রিয়াণ সপ্তম্বরাণাণ নাভি রিব মর-नाजिः ज्ञियाः वर्छछ । ইতরেষाः विखन्न वारमाक ।। 🗱 ।। व्यानक यथा। जानस्त नर्मनः (मुरान् है ত্যক্ত ভরতাদিভি:। অপিচ। মুর জ পটহ ঢক্লা বিশ্বকোদর্পবাদ্য প্র-**ग**व घन मङ्का नावहाञ्च जिवनाः। করঠ কনঠ ভেরী স্যাৎ সভত্ন হুডু क्वा यनम मूबनी यह्नी एइनी क्वी ख नाना ।। उन्क हेन्कि नकुः नखनी

স্তঙ্গনামা রণ মভিঘট বাদ্যু দুন্দু-ভী চ ব্লহ্ম । ক্চিদিপে দুঢ়ুকী স্যাৎ দ্ৰুৱি চাপুগোস্থ পুক্টিত মন্ব-कः वामाभिष्यः कगठााः ॥ विभूत মথন কৰ্ত্ত স্তাপ্তবে তৎ পুযাণে তত नथ मूनित्र कानक मिल्य घनक। हा। मर्भनः थापितः (मुक्षा हीनः म्या-मन् पाक्षः। त्रक्रम्ताका वारम्। गञीत्रक्रिक कहरैकः ॥ नार्क्ष रुख भू-भागस्त रेमर्घा भना विशेषरङ। बरदाः मनाञ्चल वाम मथवा बारनाञ्चल ।। मिक्किनक ভবেদ্ধीन भिक्तनार्काञ्च (लन वा। कद्रभानक्त वर्गान मध्य) दि व भृथु र्खर ॥ वन्नामीया खदर শेख उहर्च कद्री भेडा । मृखिका निर्मिटरैक्टव मृत्यः পরिकी खि उः ॥ পাত্ত্যেৎ খুর্লিণ বাদ্যুণ মাদনার্থ: ঞ্চ মর্দলে। বিভৃতি গৈরিক ভক্ত কেন্দুকেন চ সংমতং ৷৷ যদ্বা নিপটি -क (त्य कीवनी मज़ मिनुक । म র্ব নেকত্র পিষ্টন্তলেপ্ন: খরলি ব্দচ্য-তে ৷৷ বামাস্যে পূরিকা ক্ত্রা লেপ • मन्त्राह मकित्। এवः नमनकः (शा-ক্তঃ সর্বাদ্যোত্তমো মতঃ ॥ অস্য अः (याग भागाम्। अतः वाम्)क (ना-ভতে। এতদকে वीजकार है मलमर्का-জুল বিদু: ।। 🕸 ।। তথিয়েতে মিতি

ভেশাং পাচবর্ণা নৃত্র াঃ। থোও मः 🕫 विक्री खकी जाकः मः मः (थागः विधि॥ थर्वा विः नः गरेः हः থা কট পাটা মতা অমী। তথি (था ए उक्क श्री (मा म म भ श्रिमा ভত্ত- তবি । তহু ত প প পিদো তিপি পাঢ় থাওে ত্ব্য ক্রম:। #। তথা চ যতি নানে পাঢ়খণ্ড:। দুগতথেজা॰ দুগতথেজা পো ধো ধিক তাধিকা থোজাণ থোজাণ তক ততা ধিকা থোভা দুগত তাখি ধি ধিধিকততা ৰডনা থোধিক থোজা পোতা দুগ-ভঙা দুগভঙা দুগভঙা ধি। ইতি যভিমানপাচখণ্ড: ।। 🗱 ।। যভি রোটা পারছেদো গলরো ক্পক পুর-। গলপ: সারিগোণী চ নাম-শ্চ কথিত। তথা।। পুহরণ বৃদ্দ-नक भूवका घारण म्जाः। यथा। দ পাত ইত্যেকতাল্যা যতি: ।। क।। उउवाराः यथा। माः उत्था **उधिक उधिक मः था मः था (थाधि** থোধি ভত্ত ভক্ত থবি থবি দিশ্যা• निनाता है हैनिक है है निक उपहें अ ভদ্টন্ত খ্ৰটন্ত খ্ৰটন্ত ভণিন্দি छितिनति मार मार मर मर मीर भीर मर **७। ७था । इ**र्डिगडवान्त्रः ॥ # ॥ ष्यवाहम वामा यथा । मः थाउः

দ পাত: বিক্লি ধিক্লি দিল্ল দ পাত: । इंड्रदाइम्बान्तुः ॥ 🗱 ॥ जज्जनः वार्षः यथा। (थाक्रिके व्य निक ए॰ ডে গথো গথোস্ক টেস্ক থোগ ভকি ধিক্তকি ধিক টেম্বন ধি ধি কটভক থোক ভাষ কটভকু কতথে৷ গতন্থী । ইভেব্ৰভাল্যা॰ গ্ৰহ: ॥ 🕸 ॥ क्रभकवारा यथा। उक थिक उक ধিকু থবিত্তকি থবিত্তকি ধিক্ল দে थाउ: । ইতি क्शक्वाम्रः ॥ # ॥ शुर कवान्तर यथा । उक्क उक्के विक् विकृते । ইতি निमाक তালে धुनकः ॥ #॥ भन्ताभा यथा। उदिक्ति विक-उक उधिगल गर्था था (ए उथा টেঞ্ন। ইভ্যেক ভাল্যা॰ গলপ: ॥ 🛊 ॥ माब्रिशानी यथा। (थाक् টেঞ ভক্ন ধিক্ন ভকাধক ভকথো হ-वेश्वन रुवेश्वन (थागककत्थाः । इंडि भूषमथ थः।। 🗱।। हिन्य थाः वित्याहः টেঞ টেঞ দক্ষ ভগদক্ষ থিকু ভিদি-দকুদ• গদ॰ গথে। গথোক ভক্ত ভক্ धिक्छ धिक्छ स्वाराज्य स्वारिक ध-টেগলখোগ গল খোগ খোহট গেং টেগে থোহটঞ ইত্যস্য ছन्द्रनः। ইতি সারিগোণী।। 🗱 🛭 নাদো যথা । দা কার ত্রিত্র্য পর্ব দা পিগি-তি ভত জ্বয়। দা দা । ধিক অয় যক इंडि नामः मही श्रियः ॥ इंडि नामः ।। 🗱 ।। फ उ॰ मानम मातका॰ मुक्क॰ কুট বিনির্ঘাত। সপ্তয়গুম্য বা দ্যু করিভ তদিহোচ্যতে।। জ্ञ मानकाट शिंडिसाल यथा। उउँ ভত্তত কল্পি ভক্লি দিদ পিগনখো ধিগনখো থিকু খিক ধিকু থিকু ধিক নিগ নগমি থো থো ধি ধি ধি: দা ' मा विकृत्या त्या त्या कृत्या क् निक থো নঞিথো থোহু থোহু ডেচিডে চ থোছ থোহ ভটি ভটি ভট্ট গী গী• ধগি ধগি তত তথে তথে তত তগি ডীঞ্চী খোল খোল খোল থোগ গথো গথো ভত্তাতা। ইতি **अ**छन्दान्। इः कथिङ राहान জিতা:। পুতিজ্যলন ভালের শা क्वर्ग स्वामङः॥ गक्षद्रंभ डिना शृहं मुर्देणी जामा नर्दान । गर्यात्रक नार्थक कबिडः भुक्षी तृटः॥॥॥ পুছরণ যথা। থেগেল্প ভদ্মিদাথা গড়ীৰ গেৰা ৰং খোগ দিক্ষিক ভিত্ন विक्रिक । ইডেগ্র ভাল্যা॰ পু**হ্রণ**॰ । अभावातः विस्वार उत्यवस्यान मिनम् १ छ। यथा। छिन्निः पा मिक हि क उन्नः। दे ि हस्त शाक्षा समारमा विक्यानण है। बची हार्च है। बची। জোলাট। क्लिका टेव्च लाए 🚉 🛚

মুর**ল তথা ।। অলা**বুজবাদ্য (सहवारा) । सर्वाः खर्यार्गाञ्जन वासमूर्या घाम**णाञ्च मक्ति**गमूर्यः। ग्तक एक्षेपणाञ्च याम मृथः मध-रणाकृष एकिन्यू थः। मर्ग मुब्र-खाया द्रयः (छतः ॥ 🕸 ॥ यनः यथा । খনরক্ত বিশ্বক্তঞ্চ দ্বিবিশ্ব ঘন-বাদ্যক । গীতানুগ মনুরকে বি-র জ॰ ভাল্স-শুশ• ॥ কর হা**ল: কা•**-স্যাধলে জন্ধ. তী. খ শ কিকা। ক-ব্রিকা পটিবাস্থাক পটিবভোবঞ্**যর্থ-**র• । বাসু। ভাষাত ম**ঞ্জীর কভিত্য**ি कत है छान । बाहरेगा उ मुनीत्नुन कि विश्व व न न जा माः ॥ वाया न ना-क्या गामी सत्तका माविनिधाली। ग्रंग थो उराकाको उन्नर्श इ-জ্জ ও টুটো ৷ পদ্মিনী পঞ্চাদ্দৌ বরা স্যাণ রজ্জ দক্রি**তৌ। কর ভালা**-नुत्भी वास्त्री भाष्टि खनहें भा**त्रिण।।** পদা আ্লাদশাবৰগ্ৰাম কক্ৰব্ৰো-विष्ठ । यदशक्ष १ सु वः भाषा ह ব্ৰন্ত দে।। বিষ্তা বস্তি নিশ্ৰ रदबग्निक खडा। शृंहरका नदा-নেশেত শিৰণিস্দলাভূতি ॥ अ-ভলু লৈটা নিৰ্মন্ত শব্দ দা না বিনি-बिड । प्रश्वकाल च प्रदेश मुर्देश म्युवर्ष् निशा वना निजा विनः ब्रज्जः

हर भ्रा भरशाहद । काम्पीदादि ॥ সন্ভূঠ তাল নাত্ ন্ধী বিশং ॥ जुनाम • मकिन • जान • उर अ। शीनक वांमकः। अहीं ७ उपृषः कार्यः छः क्रिन् कुष्ठरमा र्गङः ॥ वामश्यक् छ। ् लगा भवाभः अधिगातिष्ठः। ठिर्या শ্বন্ধিণ ভালন্য পরিব্যাশেন ভাল-(ग८॥ डागारने वामरगरेहर প्लड भीयं वय फरेंड: । इंडिं कब्रडान विः मयः। कर्नी यनविरमयः। उँक **इक्ट ध**न विकास । १८ छटा का छ अ--निकः। अस्तिवाः नकः विखन ज्यासाङ । । । विश्वास व । । **ভा**याणाः का जिन्मीः विद्योरन्त्याः । জাহাৰত্যা নামু জিত। লম্মণা ভদ-दा विशे ॥ कृष्या द्वेनिहरीणः পুরেছোত্ মছোৎ দবে 1 তত কালি-ब्र साम वः सम्बर्ध यमलब्ह्याः ॥ व यामयमगुर्भा ज निक्ति (भोहा निकी **भू** डि: । ७ ड॰ वास्। ह (स्वानाः गञ्ज इ ाक मोवित ।। जान्क दाक-সাৰান্ত বিষয়াণা ঘৰ বিদুল। নি काव डाद्ध (अविन्तः सर्वस्यवामप् क्टिडो ।। यावन्ति वान 🔊 । ७ : नि वान ব্লাবণযো য'পি। ভাষতেয়া নাভবন্ শেনাঃ জ্লুপাওা সক্রে । জা। কিন্তু। লি লাল সংকল্পান তোন-

द्भग द्राप नदादा मधनाए मुद्रम । षम्बज्ञारिकालि किञ्चलेकः ना शक्षमदीजि क्याह यामः ॥ गुःषा रिनन्धानाः (या ९० छात्र ब्रदः न সি•হনাদঃ। ভভাদিভি রেভি •চ-जुर्खि दंदिरा कम्ना रिक्सोरक शक्षमदी बाह्य मञ्दा जिल्हमाः (मन गर् वारा शक्विय जवजी-**७**७थं: ॥ इंडि जःगीडनात्नामद्रः ॥ # ॥ विकृश्ष् वाम् उक्द्र एन यथा। जान्गाशकादित विश्विष वृज-क्षांत्राভिष्ठिरेनः। भी उदानिख न्-उत्तरेना (**उपयायाम्हा**ट्ट म्**म । भूगा** ল্লাভিষ্ গোৰিন্দ গীত নৃত্য লবো-क्कुरियः।। जुलकानद्रोग जंका (जाय. यापुड सद्भवः। (यदाः नविखः रिकः चक्को मार्जगामुङ्गान्यशिवः ॥ छा-বিজে ভগবান বিফু দিবা ভাঙিমত• ফলং। বেৰ কৰ্মনি মক্তানা ডেখাং সংস্থান্ত সংস্তবিঃ !! চোবিতোভি-नकान् कालान् शुःहडि कनार्ननः॥ ৩তি বহিশেরতে জিলাদেলেনামান बतारा ॥ इ. ॥ त्यत् नुविधानाः वा**र**ऽ নিবিম্বা (ভাজ: পুলেনে ম্লেগ্রা-हः वीडयतिक ग्रिका महनकाः लाखा पृष्ठ हेरा गण गुरायाद ॥ है कि बाहार है है। बाही कामार्ग

বানপু

यः ॥ श्रीमित्र जाविष्णित्र गृह वाह ।
विष्णित्र निर्वाश विष्णा । याणिनी
एट्या मितागात्र व्यक्षकक मूर्य ।
गात्र व मङ्कर । मूर्गागात्र व मीवाह । भाष् त्रीक न वाहर्य ।। याक्षिक का मा निर्माण कत्र जान ।
भ मा मुत्रीक न वाहर्य ।। यावितिष्ण क गृह वित्रा व कात्र्य ।
वितिष्ण क गृह वित्रा व कात्र्य ।
वितिष्ण क गृह वित्रा व कात्र्य ।
गृह जात्र ।। याचे। ज्यामिक मा
महंवाह ।। याचे। ज्यामिक नि

वार्ग छाउँ की वार्ग येथा।

गूत्रकारि। यथा। भुक्रतः कतिरुखार्य वार्ग छाउँ वार्ग छाउँ मूर्य छाउँ। हैछाभत्र । द्वार हो कायाः छत्र छः ।।

छाभि । वार्ग छो कायाः छत्र छ।

छाभि । वार्ग छो कायाः छत्र ।।

छाभि । वार्ग छो कायाः छत्र ।।

हे । वार्ग छाउँ। वार्ग भिरु मुक्त ।।

हे । व्रम निर्देश मुद्रार्ग छ मुक्त ।।

वाष अ ७ विष्ठा । ইতি कवि-कन्नकनः॥ अ अववाष्ट्र । ७ वाष-(७ । ইতি দুর্গাদাসः॥

वादन क्री वाषा। ইতি শব্दक्षा-वनी॥ वाषा ज्ञी शीफा। ইত্যনর:॥ नि- (वधः। ইতি (इन्हन्युः ।) वाध्काः क्षी विवादः। ইতি जिकाः अल्पवः ॥

বাধ্: পু• বহিত্র•। ইতি শক্-রত্নাবলী।।

वाधीनमः शृ॰ वासी नमः। थड़ी।
ं ইতি হলাযুধ:॥

বান জি শুক্ষল। ইত্যমর:॥ শুক্ষণ। ইতিমেদিনী॥

বান ক্লী স্যুতিকর্ম।। কট:॥ গতিঃ
। ইতি মেদিনী ॥ জলসংপ্লুতবাতোমি:॥ সুক্সা ॥ সৌরভ:।
ইতি হেমচন্দু:॥ গোক্ষীরজাতব
ক্ষীরা। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥ বনসমৃদ্ধিনি ত্রি॥

वान शृष्टः शृष् सष्क वृष्टः ॥ श्रान्त वान वृष्टः ॥ ज्ञीया नृष्टः ॥ इजि विश्व स्मित्त । इजि विश्व स्मित्त । प्राप्त श्रुष्टः । प्राप्त स्वाहि ज्ञास्य विष्टः । प्राप्त स्वाहि श्रुष्टः । स्वाहि । स्वाहि

क्रुशिक है। बाब्रारव देवव निवरका ব্নস্থ স্তাপমো মতঃ ৷৷ তপসা ক র্ষিতোভ্যর্থণ যস্ত খ্যানপরে। ভবেৎ। সন্যাসীহ স বিজেযো বানপুস্থাশু নে স্থিত: ৷৷ ইতি গাৰুডে ৪১ অধ্যা यः ॥ 🗱 ॥ जिलिह । या छ्ववसूर छेवाह । वानभुष्टामुमः वरकार एए मृदञ्ज भहर्ययः । शुष्टिष् ভार्य्याः निःकिश्र वन गरहर जरेहर वा।। वानभुष्ट्रा বুন্ধচারী সাগ্রি:সোপাসন: ক্ষ্মী। অফালকৃ ষ্টনামী ক পিতৃদেবাতি থী॰ তথা।। ভূত্যা•স্ত তর্গবেৎ শাশু **কটালোমভূদাত্মবান্। দান্তঃ ব্রিষ**া বণস্নাথী নিবৃত্ত•চ পুতিগুহাৎ ॥ স্বা-খ্যাযবান্ খ্যানশীলঃ সর্বভূতহি-তে রত:। অহে। নাসস্য য্রাণবা হ্বর্যাদ্বাদ্ধপরিপুহ• ॥ কৃত্যু• ত্যজে-मार्थयूष्क नाय काल जुर्जामना । পক্ষে নাসে ত বাদীয়াদভোল্থ-লিকো ভবেৎ ॥ চান্দাৰণী স্বপেড্ भी कर्ष अयार कना दिना। श्रीएम পঞ্জাল্লনধ্যস্থা ব্যাসু স্থালে-শ: । আদুবাসান্ত হেমন্তে যো-গাভ্যসাদ্দি নতে। ইতি গা-क्र ३०२ वशायः ॥ अ ॥ शून-রপি। জটিব নগ্নিছাত্রিব ভূশব্যা-किन्याद्र । वत्न वामः भाषा मून নীবার ফলবৃত্তিতা।৷ প্তিসিদ্ধারি-বৃত্তিশ্চ ত্রিম্নান বুত্থারিতা। দেব-তাতিথিপুলা চ ধর্মো ২্য° বন্বা-**गिनः॥ इंडि गा**क्छ २०७ व्यक्षायः ॥ 🕸 ॥ व्यन्तरह । वानश्रुहान्त्रनः धर्मः তে বক্ষ্যানোবধার্য্যতা । অপভ্য সম্ভতি দৃষ্ট্ৰা প্ৰাজ্ঞো দেহস্য চাৰ-তি ।। বানপুস্থাশুন গছেদালানঃ শুদ্ধিকারণ । ভত্রারণ্যোপভোগেন তপোভি কাত্ম দর্শনশা ভূমৌ শব্যা বুল্লচৰ্য্য পিভূ দেবাভিথি ক্রিধা। হোন জ্রিষ্বণস্থান জটাবল্পল্পারণ ।। वन्यसूरुनिष्वविद्धः वानभुङ वि-**थि** युव• । ইতি वामान >८ व्यव्यायः ।। 🗱 ।। व्यभद्रकः। वृशम छेवाहः। এব গৃহাদুমে স্থিত্বা দিতীয় ভাগ भागुषः। वानभुङ्। भुनः शहर न-দার: সাগ্রিরেব চ ।। নি:ক্ষিপ্য ভা-ব্যা॰ পুলেষ সাছেঘন নথাপি বা। দৃষ্ট্বাপত্যস্য চাপত্যু জজ্জনীকৃত-विश्व:॥ मूल्लभक्त मा श्रहाहा भून ख हा खद्रायण । शक्षा शहर । भिन्न না স্তপ: স্বৰ্যাৎ সনাহিত: ॥ ফল মূলানি প্রাণি নিত্য মাহার মাহ-রেং। যদাহারো ভবেভেন প্রয়েং পিতৃদেবতাঃ ৷৷ প্জযেদতিথিং নিos यादा ठाक हार म्यान्। ग्रा- भागानीय वान्तीयान्ति गुनान् न गाहिजः ॥ क्षेराक विज्यामिजाः नथ द्यामानि ता उत्रक्र । याद्याः य॰ मर्बना सर्यप्राट नियाइषाठ मन् ড:।। অপ্রিছোত্রন্ত জন্ত্যাৎ পঞ্চ-यक्तः नमाग्द्रद्र । मुन्द्रेत विदिष स्मं रिश्रः भाकम्ल करनन जु।। हीत বাসা ভবেন্নিত্য স্নাযাৎ ত্রিষ্বণ भू हि:। नई ज्ञानुकम्भी न्राट भु-िगुर विविद्धिंगः ॥ मर्ग्मन भोर्ग-মাসেন বজেত নিযত॰ ছিলা: । शक्किक्षेत्रा मावत्व देवव ठाउँचामता-নি চাহরে ে।। উত্তরায়ণঞ্চ ক্রমশে। मक्रमायन (नव ह। वागल नातरि णि रिश मुनिर्देश स्वयमाक्राइट ॥ भू-রোডাশ তর্ণীক্ষর বিধিবলির্ব-(भट नृथक्। (न्दर्भ ड) में उषा द्वा বন্য নেধ্যতর হবি: ॥ শেষ সমূপভূঞ্জীত লবগঞ্চ মবং কৃতে। ৰজ্জিয়েম্বৰু মা•সাদি ভৌমানি ক-রণানি চ ।। ভূস্তণ• শিগুক্রকৈব শ্লে শ্মাতকফলানি চ। ন ফালকৃষ্ট ম-শ্ৰীয়াৎ উৎসৃষ্ট মলি কেন্চিৎ 11 ন গ্ৰামজাতান্যার্ত্তো বা পুলাণি চ क्लानि ह । चुावरन देवत विश्वना व-ङ्किः भद्रिहरहर मना॥ न करश्र **मर्ब** जूजानि निर्वतन्तुः निर्वत्या **उ**त्रर

। न नकः किकिन त्रीया द्राखी भूत-নপরে। ভবেৎ।। জিতেন্দ্রিয়ে জিত-काष उपकानविविषयः। युक्तः চারী ভবেমিত্য ন পত্নী নপি সংশৃ. (४८ ॥ यञ्च भङ्गा दनः भङ्गा रेमथुनः কামত ক্ষরেৎ। তদ্বত তস্যল্প্রে-**७ भागकि जी** ज्य दिए विकः ॥ ७ व যো জায়তে গরে। ন সংস্থাশ্যা দ্ব-জাভিভি:। ন ছে বেদাধিকারো দ্য ভৰু মপ্যের মের হি।। অধ্য শ্রমীত সতত সাবিত্রীরপতৎ পর:। শর-ণ্য: সর্বভূতানা সন্মিভাগপর: স-मा।। পরিবাদ । स्यावाम निम्नान रम्यान वर्द्धारण। এकारा व नाकडः স্যাৎ প্রোক্ষিতা ভূমি মাশুরেৎ।। মূগৈ: সহ চরেলাসং তৈঃ সহৈব চং भ वरम् । मिनायाः मकद्रायाम्। শ্यीত সুসমাহিতঃ।। সদ্য শুক্ষা-लाका वा महार भागः विविकाः शि वा। वद्यामनिहरण वा महाद সমানিচয় এব বা।। নক্তঞান্ত সম্-শ্বীয়াৎ দিবা বাহ্ত্য শক্তিতঃ। **চত:কালিকিকো বা স্যাৎ স্যাঘা-**च्छेनकाविकः ॥ ठान्तु। यग विक्षति-व। माल कृष्ण व वड्डांप्ट । भाक-পক্ষে সন্পাদাৎ যবাত ত্থিতা उथा।। भुझ म्ब फरेन बालि (क्वरेन

र्चर्डरए८ मरा । चाङाविटेकः ययः मीरेर्न रेवंशान्त्रमण्ड इडः॥ ज्यो वा भित्रवार्क्ड जिरहेष। भुभरेष पिने । ज्ञानामनाच्याः विरुद्धिः न दृष्टिः रिक्सर्ग्र मृष्ट्र मृह्वर ॥ श्रीरम् । नक्ष उनाः क माह्यायञ्चायकात्मिकः। वार्ष्-वाजास (इमास कमाना वर्खप स्था: ।। উপশ্ৰত ত্ৰিষবণ পিতৃদেবা॰ **क उर्भायः । এक्साप्तन जिन्हेड** মরীচীর্ব। লিবেৎসদা।। পঞ্চাগ্নি ধুন-(भा वान्रान्यभः (माम्भा २० वा। পয়: পিয়েৎ শুকুপক্ষে কৃষ্ণপক্ষে ভু (गामय ।। भीतंत्रतामाता वा महार क्हि वं वर्जः यह असा । त्यागान्ता সরতো বা স্যাক্তবাৰ্যাধী ভবেৎস হা 🛭 অথর্বশিরসোপেতো বেদান্তা-ভ্যাস তৎপর:। যনান্ সেবেত স **७** उ॰ नियमा॰काश्यातनुष्यः ॥ क् काबिनी माखदीयः भूत यद्धानः वीउवान् । ज्यथवायीन् समाह्याभा भाज्ञिन य्वानउ८ भद्रः ॥ व्यनीः द्र নিকেত: স্যানুনি মোঁ।ক্ষুপরে। ভ-বেৎ। ভাপদেশ্বেব বিপেুৰ্ যাত্ৰিক• रेजकमारुप्तरा। गृरुपाधिषु हात्मुषु দ্বিজেষ্ বনবাসিষ্। গ্রামাদাজ্ত্য বা-भाषाम् (क्षे) गुमान् वत्न वमन् ॥ भुजिः গৃহ্য পুটেনৈব পাণিনা সকলেন বা।

বিৰিখা শ্চোপনিষধ আত্ম সংসি-कारय कारण ।। विष्ठा विराणवान् भाविजी क्रमाधाय छरेषव ह। बहानुष्टानिककात्री वर्गापनणः ৰম্ভথা।। অগ্নিপুৰেশ মন্যন্না বৃদ্ধা-র্পণবিধৌ স্থিত:। যে তু সম্যাগি-म मानुमः निव मानुवस्त्रभावभूक्ष নাশন । তে বিশন্তি পদীমেশ্বর পর• যাস্তি চৈব জগতোস্য সংস্থি তিশা ইতি ক্র্পপুরাণে উপরি ভাগে २७ यद्यायः ॥ 🗱 ॥ यन् ९० विष्टुः भुद्रा**्य २ व्य**ेष्य अवशास्त्र मुद्रेवाः ॥ वा तः भु छो चनामध्या उभनुः। वान्त्र इंडि जाया। उर्भर्यायः। কপি: ২ প্লবক্: ৩ প্লবগ: ৪ শা-थामृगः ৫ वलीमूथः ७ नकं हैः १ कीमः ৮ वलो हाः २। इंडापदः ॥ मर्कः २० श्रवः २२ भुवकः २२ भुवगः ১० श्रवक्रमः ১८ भुवक्रमः ১৫ গোলাঙ্ক: ১৬ কপিত্থাস্যঃ) १ मिथाणा १ ४ इद्रि: १३ **७** इन-मृगः २० नगाउँनः २७ वाजी २२ वम्माकः २० विनिष्यः २८ । इंडि भषत्रद्वावनी ॥ किथिः २५ भाना-वृकः २१। इंडि क्रोध्यः ॥ भु॰ की ब्रव्कः। इंडि বানর প্রিয়ঃ ब्रदामाना ॥

ज्ञाषु भव्रमाग्डनः भृष्ठः ॥ (५व-তা: পিতরো নাগা গন্ধর্বা যক্ষ রা-क्का:। भणु भक्कि मनुष्राक्क मः भु यिष्ठ कलाभग ।। क्ट्यः जातगाज ব শ পশ্য খাতে জলাশযে। গাব: পিৰ্ভিপানীয় মনুষ্যা:পশ্ৰ ভথা ।। भद्रम्(छो छडारगव् मलियः यम्) ভিষ্ঠতি। আগ্নিষ্টোম ফল• তস্য <u>পু</u>ব-দন্তিমনীবিণঃ ৷৷ যেষাণ শিশিরকা-লে তু পানীয় পুতিতিষ্ঠতি। বাজ-(भगिक्रियां जान) क्वा दिन्हिश नवाः व नास देव ग्रीएम जू मनिनः যস্য ভিষ্ঠতি। রাজস্যাখনেধাভ্যা• স জল• সমুপাশুতে ॥ তডাগ[,] স-विश्वानाः बोवन्छ निवानिः। उ मा८ मदीजाना व८म उडाम मिह-কার্থে ॥ কৃৎসু হি ভার্যেদ্ব শ পুরুষস্য ন সংশ্य: । সাবভীর: কৃত: क्नः मम्पृज्उ कन खणा। यमः ষাদুজল কুপে পিবন্তি সভত জনা: । म नः द्वा विद्राङ्गा (लाक् एत्वविद्र-वि (भारत्य ॥ श्रीदेव्यक्त्रश्रः कीत्रः पि मधु मुद्रामव । जावर निभामा **नारेপि जि** यावरखायः न भीयर**छ**॥ জীবস্তি চালর্হিতা দিবসানি বৃহ ন্যপি। তৃষিত স্তোযরছিলে। দি न्यकः न जीदां ।। ज्याप्रता ।

যো নিভ্যু পানীয় প্রাণিনা মিছ। স দদাতি নর: প্রাণান্ মাভ্তেছত্ত ज्ञाना भागाना भागाना भागाना नाम নান্যদান হি বিদ্যুতে। তথাদ্বা-পীশ্চ কুপাংশ্চ ভডাগানি চ কার-(यट ।। अव्कानि इ विभुवि यही-(हर (भुगमाञ्चनः । मुझ शहनि পানন্ত য: কার্যতি শক্তিত: ॥ সংতার্যতি ভ্যোপি দ্বিগুণ তস্য ৰৈ ফল'। ইতি বহিং পুরাণে ভডাগ वृक्त भूयः ना नामाध्यायः ॥ वाभीरः भू ठाउकभक्षी। इंडि ভিকাওশেব:॥ वाभार की व्यक्षीयथः। इंडामदः॥ ৰপনীযে বাপীভবেচ ত্রি॥ वाम॰ क्ली थनः। इंडि स्मिन्नी॥ বাস্ক । ইতি জটাধর:।। वामः बि वहुः॥ পुजीभः। मवाः॥ ইত্যমর মেদিনীকারে .. অধন:। ইতি निषाञ्चः कोगुर्गामृगाहिवृज्धिः ॥ 🗱 ॥ বানহঠেন জলপান ভোজ-नित्राया यथा। हाद्री छः। न लि-বেন চ ভুঞ্জীত দ্বিন্ধ: সব্যেন পা-निना। रेनक इरछन ह कथा भ्रापुरा-विद्धि उ शिष्ट ॥ इंडि बाड्सि-কভতুং।। অপিচ। **ন বাম**হস্তে-নোক্ত্য পিবেছভেশ বা জল निख्यतन्तृभण्ण्णा नाञ्च (त्र छः ममूट्मु (त्र छः ।। इंडि को स्म १६ खधायः ॥ ॥ ॥ वामः कार्या वृद्धत्वालि माःम मन्तानि जुक्तर्यः ।
कृर्जा मया साहनाय हार्वाकानि
भूवर्जकः ॥ इंडि कालिकाणुदाति
११ व्यक्तायः॥

वामः भू ह्यः॥ कामएनवः॥ भरगाधवः। ইতি मिनिनी॥ वाममृक्षे जी नात्री। ইতি दाज-निर्घ-हेः॥

वामाप्तवः शृ शिवः। इंछापदः॥ वामनः भु पिक्वितिहः॥ इयः। ইত্যমর:।। অঙ্কোঠবৃক্ষ:।। হরি:। इंडि तिरिनी ॥ विस्थाः शक्षमाव-তার.। তস্য প্রাদুভাবো যথা। **এসিনালি**ৰ উৰাচ। পুত্ৰাদস্যসূ-তো যজ্ঞে বিরোচন ইতীরিত:। তস্য পুগ্ৰো মহাবাহু ব'ল বৈখা-নরপুত: ॥ সতু ধর্মবিদা শুষ্ঠ: जडाम भी किटानियः । श्दाः পি্যতমো ভক্তো নিত্যু প্র্যারতঃ मूहि: ॥ म जिद्रा मकलान् (पदान् (मन्द्राः मनक्रुगान्। विलाकान् স্বলে স্থাপ্রজ্যে চক্রে মহাব-वः ॥ इन्त्राहि जिन्ना उन्। किन्न-রা: সমূপজ্তাঃ ৷ ভুগুরাল্য পুর-

পতি॰ पृथ्वी उमा পिडार्ष्मिडः ॥ কশ্যপো ভার্য্যা সার্দ্ধ• তপ সে-পে হরি॰ পুতি। অদিত্যা সহ थर्माञा भरगातुक मनविकः ॥ यह-যামাস দেবেশ পদ্মনাভ জনার্দ্ধ-ন । ভতো বর্ষ সহস্থানি তেন মু -প্জিতো হরি:।। তথৈবাবির ভূত-न। (प्रवृत्त मह ननाउनः । उ मृह्य জগতামীশ হ্র্যন্ত্রচেত্র াা পন্ন্যা সহ নমফৃত্য তুষ্টাব চ দ্বিজো-खनः। कन्गुभ डेवाठ। नम्भा नमस्ड लक्षीन मर्बछ जगरी यत्र। मर्वाञान् मर्वापाद**ण** मृष्टि मः हात्र कात्रक ॥ ইত্যাদি স্তৃতিভি: সম্যক্ সুন্নানে। महर्षिणा। शुष्ट्र गञ्जीद्रया वाहा भदि-जुः हो बनार्यनः ॥ मङ्ग्होमि विक <u>ष्पृष्ठ द्वरा जङ्गा ममर्हिजः। वतः वृ-</u> গীয় ভদু•তে করোনি তন বাঞ্ছি।। **७ 3: शाह ऋषीत्वन्।** जार्याया गह कणानः। भू अदुः सम (मर्यण मः भू। প্য **ত্ৰিদশা॰ হিত•॥ স্**ৰুত্ব বৃত্তিনা **६५व देवलाकाः नि**र्क्वितः वज्ञादः । इन्द्रम्यादद्राका जुदा उर्लन्य है उ নানতঃ।। যেন কেনাত্মনার্গেণ বলি निष्क्तिं भाष्या। देवलाकाः नन भुधार (पहि मकाय भाष छ॰।। ই-ত্যুক্ত তেন বিপ্ৰেণ তথেস্যাহ জনা-

र्फनः । मःख्यमान खिराम छति বান্তরধীয়ত।। এত্যিমন্তরে কালে কশ্যপস্য মহাত্মন: । অদিত্য গৰ্ভ্যাপেদে ভগবান্ ভূতভাবন: 🛚 । ইতি পাদ্মো ভরথণ্ডে ৪৮ অধ্যায়: ॥ #।। शिमित उँदाह। अथ दर्यम হ্সান্তে সর্বলোকমহেশ্ব । অদি তি জনযানাস বামন বিষ্ণু মচ্যতং॥ শ্রীবৎস কৌশ্বভোরস্কণ পূর্ণেন্দু স मृन्गतु। जिन्तवः भूखत्रोकाकः অভিথর্তর হরি।। বটুবেশধর (मवः मर्दायनाष्ट्राशाहतः। (मथना-জিনদ ভাদি চিছে নাল্কিত মীশ্বরণ ৷৷ ত• দৃষ্ট্বা দেবতাঃ সর্বে শতক্রতুপু-রোগনা:। স্তত্ত্বা নহর্ষিভি: সার্জণ নন্দকু মহিবলা। ততঃ পুসলো ভगरान् (পादाः मुद्रमखनान् । किः कर्डवाः सया वाना उद्युवी उ मूद्राः ভराः॥ ७७: পুহ हो जिन्मा सम्हः পারমেশ্বর । অম্মিন্ কালে বলে র্যক্ত? ব্ভতে নধুস্থন। পুথন দানকালো **২**৭° ভদ্য দৈত্যপতে: পুভো। যা-িত্বা ত্রিদিব লোক তত্ত স্তু দাতু-म तिमा ३०% छ खिन**ेनः मरे**बंबाः জনান বলি॰ হরিঃ।যাগদেশে স্না-সীৰ মুবিভি: সার্জ নহাবৈ:।। অ ७, ११ वर्षे मही महत्नात्याय रेन-

ত্যরাট্। অভ্যাগত স্বয় বিষ্ণু ম-रार्य मनदिजः॥ शृज्यामाम विवि-না নিবেশ্য অসুমাসনে। পুণিপত্য नेरक्छ। भाइ शर्शनशा शिद्रा ॥ ४-ন্যোমি ক্তক্ত্যো ংমি সফল• कीविजः सम । ज्ञानहिष्जा विर्भुन्न কি করোনি তব প্রিয়ণ।৷ আগতো नि यर्थः च भागु जिना बिरका खग। তৎ পুষদ্বানি তে শীয়ু বুহি বেকবি দা॰ বর।। ততঃ পুজ্ঠ মনস। ভনুবা-চ मही পতि । শृग ब्राह्मनम् उक्षा म মনাগনৰ কারণ ॥ অগ্নিস গুস্ত পূ-থিবী দেহি দৈত্যপতে মন। মন ব্ৰিবিক্ৰণ পাদে মহীণ সংবাত্ম-र्शन।। मर्खिया स्मय नामानाः ज्ञा দান মনুভ্ৰণ । যো দ্বাতি নহীণ ब्राह्मन् विश्वायाकिक्षमाय विशा व्यक्ष নাত্র মথবা স ভবেৎ পৃথিবীপতিঃ । ন ভ্ৰিদান সদৃশং গ'বৰ নিহ विराउ ॥ उमार्ज्य मशैशान भुगह देवशर॰ सम । এउनसम्मर्शः দাতু না বিশঙ্ক মহীপতাে৷ জগএা পুদানন্তথ্মন ভূপ ভবিষ্যতি। ততঃ ~~পুজ্ষুব্দন তথেত্যাহ নহীপতি:।।~~ जीब मही भूगान्छ द जुः स्तान विधानकः। कः मृक्षे रिम्क्रेत्राकानः उना उत्र भुद्धाहिकः । উপन।

व्यव्योधाकाः मा ब्राह्म दीव्छाः मः। शे। এय विकृ: भारताना त्या परिवः भः भार्षिका मृभा। दक्षिवा महीः नर्बा॰ उउः भाषु निरागउः। उ मामरी न पाउवेत उरम बाकन् ् महाञाति।। व्यन्ध्रमर्थः भूयहम् वहना-অম ভ্পতে। ততঃ পুহস্য রাজা-(मो उ· एक शाह देवर्ग्यः॥ भी उ-य वाम्राविमा भूगाः मई 'क् उ मया । ज्यन्। बरन्।ामा।इ॰ विकः स्रयानवा-গতে। যদি॥ তদ্যার্পথামি রাজ্য हि की विज्ञ भरू समा । ज्या नरेस পুৰহানি ত্ৰীন্ লোকানপি মাচির॰ ॥ ইত্যক্তা ভূপতি স্তম্য পাদৌ পু-काना जिल्डाः। वाक्षिताः भूरापो ভ্নি॰ वाद्रिপ्दं॰ विशानजः॥ পदि-गीय नमक् छ। पद्वा रिव मिक्न गा॰ वम्। উবাচ ত॰ বটু• বিশু• পুছ্যেণাম্বরা-জ্মনা ॥ ধন্যোষ্যানুগৃহীতো যা তব দত্ব। মহী • দিজ। যথেষ্ট • তব বিপ্ৰে-न्मु उपगृहान बही भिमाः।। मकामर কোটি বিস্তীৰ্ণাণ সকানন মহীধরাণ । সদাগরাঞ্জ সদ্বীপাং সদেবাসুর-मानुषाः॥ शारितक्व शृक्षाः। वि कम्। मध्मूपनः । উवाह ठा रेप्तकः-রাজ ি করোমীতি শাখত।।। তত্রবৈক্রন দপ নাশ্বস্যু মহৌ

का:। नयाञ्च मिश (नवाना नृषीः ণাঞ্চ নহাত্মনাণা নবক্ত নপি শক্যুণ न्। ए तुक्ताः महत्रम्। ह। उर भरः भृषिवी · गर्वा माकन्। गिविरक मृत्व ॥ অভিব্ৰিক্ত সমভবৎ শত্ৰেষ্ক न गायजः। दिवाः हक्ष्म् र्माः। जीया रिन्छ।द्राख्ड ननाउनः॥ ठरेम স॰-म्भावामा सकः क्षा क्रमाप्तः। **उ**ष्टिशक्त (५वम) मृष्ट्री रेम्टिं। খরো বলি: ৷৷ পৃহর্মত্ল লেভে माननामुनिविञ्च उः । मृथ्वा (एकः न-মফ্ত্য স্তত্ত্বা স্ততিভি রেব চ॥ প্রা• इ गम्भम्या दाठा भुइर्खनास्त्राजाना । খন্যোমি কৃত ক্ত্যোমি দা॰ দৃষ্ট্য भद्रामध्यतः ॥ (लाक्वयः मरेगरेवउ९ गृहान मधुमूरन। व्यथ महिंचाद्रा विक् विंठीयः भन्मवायः॥ उत्व भूमावगानाम वुक्तालाकास मह्राउः । সনক্ষ পুহোপেত সর্বদেব স মাৰ্ত ॥ পাদেনাপরিপূর্ণো २ভু দ-ছুতে: স শুভাননে। তত: পিতা-गारा मृद्धी हक भद्मानि हिङ्कि उ ॥ जीभाषः (प्रवापयमः) इषमःज्ञा-চেত্ৰ।। ধন্যালীতি বদন্ বুকা। গৃহীত্ব। স্বং কমগুলুং।। ভক্ত্যা পুং ক্লেযামাস ভব সংস্তিত বারিণা। वाक्ष्या गुज्यत्वादः उत्रा दिःखाः

পু ভাবত: ॥ ভত্তীর্থ মেকশিখরে পাপভদ্বিল জল । জগত: পাব-নাৰ্থায় চতুৰ্দিক্ষু পুৱাহিত।। সী-তাচালকনন্দা চ বঙ্কু ভূদাযথাক-মাৎ। পুসকাদিদ মাথ্যাত গঞ্জা-জন্ম হানুত্তম•॥ ততোনারাযণ: 🕮 🛚 মান্ বলে দৈত্যপতে: পুভু:। রসা-**उनः मू ड• (नाक• शुरुरहो ভ**क्रव८-अलः॥ अर्ख्याः मान्यानाकः नागाः ना॰ याम्त्रा॰ পতে:। ब्राह्मानक व লিঞ্কে যাবদাভ্**ত স**ণপ্লবণ।। পুতি-गृश् वाल (लीकान् वहुत्वमन रेम्ड)-रा। महिन्द्राय पति श्रीखा कानाः পি রিফু রব্যয:॥ ভতো দেবা: স-াদর্ভাঃ ঝষয়ক্ত নহৌজস: । ভূপ্রুবৃঃ कि कि विक्षा भूजनामानु बहु कि ে ১৯৯প) ভন্ন**ুপ• (ভ্যা° স**-त्यामाय देव । मः भूडामान जिन्देश রন্তর্থান যদৌ হরি:॥ই**তি পাদ্মো** खार्था ७ ६८ **अर्**शायः ॥ **#॥ ७६४-ভারপুকারাছর• यथा। नाরদ উবা**-D। मान्त्रु उ॰ जगवान् विकृ दिखानाः ক্যাক্রমণ বশু:। করিষ্যতি জগৎ यामी वाल वंजन भी खंद्रः॥ उटक्ये পূর্বকালেপি বিভুরাসীৎ ত্রিবিক্রম: । कन्म। वा वद्यनः विकृः कृष्ठदाः उह भ वर ॥ भूवान्त्र उवाह । सुयजाः

কথ্যিষ্যামি যোষ প্রোক্ত জ্রিবিং क्रनः । यश्यिन् कारल मग्रज्य यथ वः क्षिउवानमो ॥ जानी ८ धुम्नु ब्रिजि খ্যাতঃ কশ্যপদ্যৌরসঃ সূতঃ । দন্গর্ভ্ত সমৃজ্তো মহাবল পরাক্ত भः ॥ म मनाद्राष्ठ्र वद्रमः वुकागः **७१मामू**बः। व्यवस्यद्वः मूरिकः मेरिकः भार्थयए म जू नावम ॥ जबवः उम्र চ প্রাদাৎ তপসা পক্ষরোচ্ছব:। পরিতৃষ্ট: সচবলী নির্জ্জগাম ত্রিপি-প্টপণ।। চতুর্থস্য কলে রাদৌ ভিত্ন। त्रवान् जवाजवान् । धूकः मक्द মকরোৎ হিরণ্যকশিপৌ সতি । ख्यान् काला म वनवान् (इद्राधक-শিপু ততঃ। চচার মন্দ্রগিরৌ দৈত্য পুরু সমাল্ভিড:॥ ততো ংস্-রা যথাকান বিহুর্ডি ত্রিপিষ্টপে ৷ वुकालात्क व विम्माः मः श्रिजा हु:-থ: সাযুগা:॥ ততো হা ান্ বুক্ **जरमा निवाजिनः मु**ङ्ग ह धुकु मि**ंड**-জানুবাচ হ। গুলান দৈত্যা ব্যমগুল-স্যসদো বিজেতু ত্রিংশান্ সশকান্ ॥ छ धूक्तुवाकाञ्च निममा रेनजाः প্রোচুর্ননো বিদ্যুক্তি লোকপাল। গ-তি বঁধা থান পিতানহাজির সুদু-র্গনো হ্ব পরতো হি নার্গঃ।। ইতঃ महरम् र्वहरवाजनरिया हाराका म-

ইনীম মহৰ্ষিণৃষ্টঃ ং গেষা॰ হি নাসা-প্ৰনোদিতেন দফ্তি দৈত্যা: সহ-(मिक्टिजन ११ (उपा॰ वहन नाक्ग्रे) श्रुष्ठः:(भावाह मानवान्। गलकामः म সদন• বুদ্ধণো জেতু মীশব্যান্।। কথ-স্ত কর্মাণা কেন গম্যতে দানবর্য ভা:। কণ তত্ৰ সহসূাক্ষ: সংপ্ৰাপ্ত: সহ रेमवेख:।। (७ धुक्रुना मान्यवन्तुः। श् ষ্টাঃপ্রোচু র্বচো প্রিপণা কর্ম তল ব य विद्यः णुक उद्य छ। मः मगः।। दिः **छ**राना॰ वहन॰ शुक्त शुक्त रेर्म छर्र हान **হিত । পণুছ** শুক্ত কি কর্ম কৃত্র। **বুন্ধসদে। পতি:।। ত**তোমৈ কথ**া**-भाग रेन उराहार्याः कविष्यः। म-ক্রস্য চরিত শ্রীমান্ পুরা বৃত্তরি পোঃ কিল।। শক্র: শতন্ত পুণ্যানা कज्ना भक्षयर भुद्रा। रेम्हजुन्द्र् वा-জিমেধানা তেন বুক্ষসদো গত:।। ভঘাক্য দানবপতি: শুরু৷ শুক্রস্য বীর্যান্। যষ্ট্রগমেধানা চ কার মৃতি মুত্তমাং॥ আমজ্ঞাহা: जुत्र छ्कः मानवाः भहा श्रानु छनान् । श्चारवाच संस्कृत्र• यहे छा अस्य सिंद्धः अ-मकिताः ॥ जान्यसाक निषय का-कानाडाक उच्काः। भुवात्वा (न-विका यज गङ्गा भागीन दाहिनी।। भाहि भूगा मित्र एमुहा भविभिष्कि

कती निया। बनः भाषीन मात्राम्। वाह्यियान् यकामरह ॥ इन्थ् मू द्रा-विवरमः निर्मन्। मृत्याक्रकः । वाष्ट নিত্যব্বীজ্ঙো নিধ্য: সংদিদেশ नः ॥ **७**ट्डा धुक्नु (र्मविकायाः भाहीत्न भाभनामात । ভार्शवरत्तुन मूद्धन বাজিমেখায দীক্ষিত: ॥ ততো ২গ্নি ध्यम गरी गरेनना व्याछा हिनाः থ বিদিশক প্রা:।তেনোগুগল্পেন मिवर्श्रामन सक्षादी वृक्षामादि मः रखा। उ॰ शक्त नावाय जूदा दिवना कानउ थुलू॰ इयस्पदिशिक उ॰। उउ: শরণ্য শরণ জনার্দ্দন জগুর: সশ-কা জগতঃ পরাবণ ৷৷ পুণন্য বরদ • (मवः भगानां छ कनार्यनः । (भूष्ट्रः সর্বে সরগণা ভ্যগদ্গদ্যা গিরা।। जगवन् (मवामावन्य हज्ञाहत्रभन्नाम्प া বিজ্ঞান্তি: শ্রুযতাং বিক্ষো সুরাণা-মাভি নাশন।। গুজু নামা সুরপতি বলবান্ বলবৃ ছিতঃ। শুক্রস্য নত-মাস্থাৰ সোধনেধাৰ দীক্ষিত: ॥ শ उ॰ ज ज्वा जिल्लामी तुकारणाक॰ নহাসুর:। আরোড় নিছভি বলী বিজেতু-"ভিদশানলি॥তথাদকাল-হীনন্ত চিত্তথম্ব জগদ্ভরে। উপাধ্ মথবিধৃ শেষ ভবানে। যেন নিবৃতিঃ ॥ भूदा मुद्रानाः वहनः जनवामश्र

अ्रनः। म्दाख्यः महावादः (भुव्या-মাস সোথ ভান্য বিস্ক্য দেবতাঃ नर्वा ज्ञाषा (कज् भशामूब । वकः नाय मिक्किक मधुक्ता त्रवृत्रमा देव।। **७७: म** क्इा जगवान् वामनः क्नाः भीश्वतः। (रहः कृदा निवालशः काष्ठः वाप् विकाबाल ॥ क्षणा बद्धः खायाः चाक्कत्रयुक्तरमा यम्ह्या । म्रह्राथ रिम्ळामिजिना रिम्टेंजा महारेनाः सूत्रिय-जि: 11 **७** ज: कप्प भित्रजाबा यक्ति यः ব্ৰাহ্মণোত্তমাঃ। সমূত্ৰার্থিতুং विशु समुदेख समास्रवाः॥ सम्बा यक्रमानाम्ब अज्ञिम्ब महोक्रमः। নিনজ্জমান মূজ্জভূ • সর্বে ত • বামন• षिक ।। ममू बार्य रम ख ख नन्हः সৰ্ব এব হি। কিমৰ্থণ পতিতোসীই (कन किल्छानि वा दम।। (उना मा-क्लं वहनः कम्मनाता मूह मुहः। পাহ ধুরুপুরোগা ভান্ শ্রুযতা মত্র कात्रमः ॥ कुष्काम खनवान् वामी८ পুভাস ইতি বিশুক্ত:। তস্য পুঞ षयः बाउः मन्मशुक्तः मूम्ःथिउः॥ **ত**म्य (कारका मन जारा कनीयान-পর স্তৃহণ নেত্রভাল ই🍽 খ্যাতো **ब्हारक्षा जाउ। उरडा २** मूद्रा: 11 मन নান পিতা চক্ৰে ইতি ভাগো ২তি-कोजुकार । उठः कालन महजा

আবধো: স পিতান্ত: ৷৷ ডসেটার্ক (रहिक क्षा गृहमाना मना गर्छो। ততো মযোক্ত: স ভ্রাতা বিভন্নামো গৃই বয় ।। তেনোক্তো নৈব ভৰতে বিদ্যতে ভাগ ইত্যহ•। স্বরু বামন थक्षानाः क्लीवानाः चिकिवामिन ॥ উম্বানা তথাস্থানা ধনভাগো ন বিদ্যাত। এব মুক্তো ম্যা সে: ९४ किमर्थः रिणञ्कान्गृहार ॥ धना क ভाग मर्शिम नाइ॰ न्यायन (कन दि । ইত্যক্তৰতি বাক্যে **হ**সৌ ভু**াত**। त्म कांश मःगुडः॥ मम्दक्तिम्। ক্ষিপন্নদ্যা মস্যাংমামিতি কারণাৎ । ममान्याः नित्तृगायाञ्च मस्याः नु-व्राज्या गजः॥ कालः मञ्च मव्राची स যুন্মাভি রিহ চোজ্ ১: ৷ কে ভবস্ত চ স•প্ৰাপ্তা: সন্নেহা বান্ধৰা ইব॥ (ত वानन वहः मुद्दा ভार्गवा विक नडः माः। (नाहु पिंडानिङ मार्ब वाम-নার্থ কর॰ বচ:॥ ইতি বি জানা॰ বচ-ন শুত্বা দৈত্যপতি বঁচঃ। পুাছ দ্বি-क मनाभी जियाविष्टिमि देव धनः॥ ভন্নাক্য দানবপভে: শুলা দেবো **६**थ वामनः । भारामुब्रभिकः धूकुः यार्थमिष्किकवः वठः ॥ मारावशः नि हि जाव। ड्रिगाउ यमा मन्निरः। **उम्राक्त्मम् यप्तुः** किन्त्ना न

হরিষ্যতি ॥ নম পুনাণ মালোক্য गानकक कन्द्रयः। मः भुषद्द्रव रेत-(अ)न्यू नाधिक ब्रक्किञ् क्रमः।। **ইত্যের মুক্তে বচনে মহাত্মা বিহুস্য** रिन्ड्याधिभिक्तिः सक्षिक् । श्राप्ताः फिर्डन्माय शरक्यः जनायमा ज ना-नाः बग्रह् ह किक्ना। क्रम्बर्य (ठाः य भरवका। मखः भशामृत्रतम् । वि जु र्यमती। हत्क **उरअ। व**द्धविकुः विलाली विविक्रम क्र नम्हण-ক্তি:।। কৃত্বা জু জ্বণ দিভিজাণ্চ रदा भूगमा हवी न् भूषमकासना। गरी गरं द्याः महिजा महानंबा बहाद द्वाक्त शहीन गुंजाः॥ जुरः अनाक जित्नाधिवान लामार्क ये रेषः त्रञ्जिञ्जिः नजः। (मरवा দ্বিভীয়েন জগান বেগাৎ ক্রনেণ দে-বলিুগলোক দীশ্ব:॥ কন• ভৃতী य न यमात्रा भूतितः उमारिकाः পাদ্রগুদ্বস্য। পপাত প্ঠে ভ-গৰাং জিবিজ্ঞানে নেৰূপুনাশেৰ ভূ विम्राह्या। भ उठा वा नुस्तर्वन मान-বোপরি ারনা ভিশেঘোরন্সা হশু ভূমি ভূজা ঘটাক্লা। ডাজা रेनजार लाजा जम्मा भूकिना বেগতঃ চুৰ্বাশ্জাভিব্**ষ্ঠ্যা তা**ণ व 🗐 प्रमुख्य ॥ ७७: सर्गः 🛮 महमुक्ति। वाज्यवश्रमहरः ।
मुद्राम् गर्ख दिलाका मवाशू र्निकुलमुवाः ॥ ভगवानिल रेरट्यामु॰
शुक्तिला निक्यार्गरः । कालिलाः
कुल भाषाय उद्यवाद्यक्षेत्र । ।
इठि वामन १८ यथायः ॥

बायनः जि व्याउक्तिमु: १ उ० १ वर्धाः यः । नऽइ २ नीष्टः ० थर्बः ८ युवः १ । इंडाप्तद्रः ॥ यन्ष्टः ७ व्यानायकः १ । इंडि जिल्लास्त्रः ॥

वामानवः क्षी मीर्घ मेकातः। यथा।
सेरणा विश्वानत्र छः गण्यत्र विजनखानान्छ। पृद्धा वीकास घण्यत्र निजनखिगानि किष्यत्र का नित्क (य कणिखा इंड्रामिक मृत्राचारसावः)।
वामान्त्रः भूः बल्पीकः। इंड्रामदः।।
वामान्त्रा खी खीर छनः। वासा
कास्मी (काकान यन्त्राः । इंड्रामहः।।

বানবেধশ্জি: জী ষরাশ্যপেক্ষযা দাংশ চত্থ নবন গৃহত্যে বিক্ষোপি চলু: যদি শুক্র শনি জ্ঞা
ভীবার্ক যুক্ত গৃহাৎ সপ্তন গৃহে
ভিপ্তি তথা নরাণা অভিলাসত
কলমাতা তবভি। যদি তৃ সিত
শনি ক্ষা জীবার্ক যুক্ত গৃহাৎ দশন গঞ্মান্তন গৃহে ভিপ্তি তথা

নরাণা বরাশ্যপেক্ষ্যা যথা সং था। अक्षेत्र नक्षत्र विजीय गृहरगा-পি চন্দু: পুচুর ফলদাতা ভবতি। यथा। मिठ गनि अब बीवार्कास इन्दू नंद्राणा॰ वाय मृथ नवमाङ्गाः পীষ্টদাতাথ তেষা । খ সূত নিধ নগ ক্ষেত্যু পুত্রার্থগোপি পুচুর मुङ कल॰ माहामत्वस्य मूकिः॥ বানবেধত্বঞ্চ দ্যুনজন্মতি এবমত্রে-তি বক্ষ্যমাণ বচনা ভ্যামেকার্থত্বা-(हा क्षु: ।।

श्वा व्यव मिन्नारविष्य वा नः ।

श्वा विषय ।

श्व विषय ।

श् বেধ কথন[।] লাভ বিক্রম থ শতুষ্ জ্ঞি লেম্ভনো নিগদিতো দিবা⁻ বর:। থেচরে: সুত তপো **জলা**-छ रेग वंगकि कि यों ह न विश्वार छ मा । म्न बचा तिशु वा छ थ जिश **75-त्याः गंज कलपुर उरा। या-**ল্মজান্ত্য নৃতি বন্ধু পর্মা গৈ বিধ্যতে न विवुरेष यंति शुरेशः ॥ विक्रमाय রিপুগ: শুভ: জ্জ: স্যাত্তদাস্ত্য সুত १र्ग रेग: थरेग: । क्रम विका ইনসূনু রপ্যসৌ কিন্ত ঘর্মঘূণিনা ন বিষ্যতে ॥ স্বান্থ শত্র মৃতি থাযগঃ माला का खरा न थल् विशुरु यमा । আত্মছ ত্রি নবকাদ্য নৈধন পুরস্তাগৈ বিবিধৃতি ন্তশ্চরৈ: ॥ श्वाय वर्ण जनय मृत्र श्विर छ। नाकः ॥ नायकभूरद्राहिनः मुनः। तिश्वः द्रक्रु थ कल क्रिंग यंता विश्वारंक गणन-हाद्रिन्न र्वाह्म आमृजाष्ट्रेम उर्ला व्ययायर्गा विक्ष आमृ किरण्णान-नः मृनः। निश्नास जन् कर्म श्र्म श्री लान विद्रि महक्ष्म (थ्राटेनः।। ইতি ক্যোতিশুল্ব।।

বানা ত্রী সামান্যান্ত্রী।ইত্যনর: ।। पूर्वा। यथा। वामः विक्षात्रशः বিপরী তম্ভ গীয়তে। বামেন সুখনা দেবী বামা তেম মভা বৃধৈ: ॥ ইতি म्बीश्रुद्रात् ८६ अध्वयः॥ 🛊 ॥ অপিচ ৷ বালান্ত বাল্য দাক্ষিণ্য ভাষাভ্যা गणि भूकायट । भागान ভৈরবীণ দেবী মুগুভারাণ তথৈবচ।। উहिश्रेष्टित्रवी हुन जाता जि-পুরভৈরবী । এতান্ত বানভাবেন যজেত্রিপুরভৈরবী ।। সর্বি পিতৃ (मवारमी यमान्डवी मिक्कन: । (मवी व मिक्किंग यमा खमार मा-ক্ষিণ্য সুচ্যতে ॥ या পুন: প্রামা-न। जु (परापीनान्त भूर्वजः। यक्त-ভাগ স্বয় খন্তে সা বানা তু পু-कीर्डिंग।। इंडि कानिकाभुद्राण ११ ज्यानाः॥

वाभागतः भ् जागतित्यः। यथा। भक्षजङ्गः थनुसकः भ्रत्य **ञ**লবোষিত•। বামাচারে। ভবে-। ন্তত্র রামা ভূত্বা যজেৎ পরাং॥ ই-ত্যাচারভেদতত্ত ॥ 🛊 ॥ তদাচার वजाः नद्रकगमनः यथा । चधंर्य त्रिष्ठा विश्वा (वशान)(मविनः मना । ভুষ্টাচারাশ্চ বামাশ্চ তে যান্তি नव्रकः धुवः ॥ इंडि वृक्षरेववर्स्त शुः क्जिथाख २८ व्यव्यायः ॥ 🗱 ॥ उट भुष्रभा यथा। हज्वाद्धा स्मवि विमान দ্যা: পশুভাবে পুঠিষ্ঠিতা:। বামা-म्। ज्यय जानात्रा निरवा वीरत भुः ভিপ্তিতা:।। ইতি নিভ্যাতস্ত্র•॥ৠ॥ अर्धि डा (फा खमा (वरा (वरम छा) रिवम्बर महर। दिक्वापूछम रेगवर रेमवाम्बाक्त गुड्यः ॥ मिक्गामूखः ম॰ বাম॰ বামাৎ সিদ্ধান্ত মুত্তম॰। मिष्वाचानु उमः कोनः कोनार भः ব্লভর• নহি ॥ ইতি হ্বলার্ণবতজ্ঞে ২ খণ্ডণ ৷৷ 🕸 ৷৷ ভদাচারযুক্তস্য নিবি क्षक्यानियथा। न मन्त्राट वान्नाना महु नशास्ति कथक्षन। वामका-(मा वाकारण हि मन्। भारत न ভक्षाय्र । का उन्नकाला यथा । क्ल कृषाभागी । यवामव नवनार বুল্কণৰ বিশেষতঃ। তত্ৰ গুডাদু-क प्रमार जायू वा विमृख्यभू॥ দেব্যাস্ত দক্ষিণে ভাগে চক্রপার্শ্বে

नात्मुबाख करावन ॥ देवनाजा मा-किक नूब कविरमा ज् नाडाक । वाकानमा गवा कीव जाम वा विमृष्डबाधु ॥ नातिरक्रलामक का-त्मा मर्खिषाः पुरामाधनः । # ॥ क बिय रेवन। रवा छ भोडी भाषी ह দাতব্যা তত্র তথাে রধিকারাৎ তদ ভাবে অনুকল্প বিধান । তথা চ। গো-क्कीब नुष्काला प्रमाट मुवा माकाक वाल्कः। विनातक माकिकः मुवा म् मः रेशक्षेत्रां स्विः भूनः ॥ (जन म् मू-ना नानुकन्नः॥ अ॥ व्यनार्गत्व। क्रवा क्रीतः घ्उ जिल् मधु रेमात्रय रेमदः-বং।পৌয়ং তক্তবং ধান্যসম্ভবং ভক্র নির্মিত ।। সহকারভব দেবি जिविष• वर्राङ्करकः। **भाषक**• धर्म मः जिमादक्षे भागीय गुलाहान ॥ জ্ঞানেন সংফ্ত ওভু নহাপাত্ক নাশন•। তদ্মানে পাতকাভাবে। দি व्यञ्चाव विषयञ्चा ॥ 🗱 ॥ नाकन्त्रकः न-ল রন্য দুব্য দেব্য দ্বাভিভি:। व्यभारकद्वाष्म्र(विण विक्वदः स्मव्यः उ वृश्यः ॥ थाउन क्वियानि ज त-मारकः पुत्रः (भव्रः भारकम् भाभः হেতৃকর্মুক্ত। ভৈরবভল্পে। মদ্য ना न विना दूप यू कि कि इ

লসাধন । শক্তৈয় দত্বা তত্তঃ শেষ ध्वरत उमिरवनरयर ॥ उनन्द्धाः न् क्तिं कृत्वा (नय माजानि दाक्रदर । (उन क्क बियामीनाः मृथ्।मात व्यक्षिः कादः। न भारन। यजु भीवा भीवा পুন: পীত্বা পতিত্বা চ মহীতলে। উত্থাय ह भूनः भीदा भूनव्हं य न বিদ্যতে ॥ তক্ত চতুর্থাশুনি পর• ॥ 🗱 🏿 ভদুব্যকরণে জাতিচিন্তা ন স্ক-र्य्याट । समित्रायाः निथ्ति व का जिन চিন্তা॰ न কার্যেছ। এতেষা॰ শোখ-নস্যাবৃশ্যকত্ব•। তথাচ। সংশোধন मनाहर्ये जीवू नाम व् नाधकः। या-চাर्ग्य त्रिष्विश्वानः मार क्षा ङ विक मुन्दरी। भारत्यू मूथ्यानुकाइयू li#ii তথা স্বপ্রাযামস্যাব**ল**্ক खु । उथार । मधु मा म दिना (पवि ञ्चल्छा॰ नगाहत्यः। बद्यास्त्रः खबनाः माहि (**भावनः । माः** मछ ত্রিবিধ ভের[•] জল খেচর ভূচর•। মা সন্ত ত্রিবিখ পুোক্ত দেবতা श्री उका तक ।। मर्म्स जिविषः (मित উजनाधन मक्ष्मः। উजनः ত্রিবিখ্ণ ন্থস্যুগ্ণাল পাঠীন রো-हिंड ॥ भूबीय कफेरेक ही न रेड-हाक रहरेन यू उ। (५४): श्रीज-

कब्रोक्षव मधामः उष्टज्विशः ॥ क्य-मानि जानि नर्दानि अध्यानि विमू व्धाः॥ 🗱 ॥ ज्ञत्र मा नक्ष । (गा भिवाच व्नारभाव्य (गावारकार्ट्ट म् शास्त्रवः। महामाः मार्डेकः (भारूः प्रवं श्रीजिकात्रकः ॥ 🛊 ॥ साः-माजात जान्कनः। ममयागात । লবণাদুক পিণ্যাক ভিল গোগুন गांवक । लभुनक महादि मा ज পুতিনিধি: मृजः ॥ 🛊 ॥ मू मृ ज् षिविधा। अनार्गत्व। क्वत्र मण्ना-কার॰ চন্দু পদ্মনিভ॰ শ্ভ॰। চাক भक्त मानाशांत्रि भक्तंत्रोरेन्। क भूति-जः॥ भ्रष्ठाकाला (नवजाया मृत्युवा পরিকীর্ত্তি জানলে। ভুইখান্যা-निकः यादः हर्द्यीयः भुवद्गारः । তেৰা পভা কৃতা মুদ্ৰা মহানোদ भुमायिनी ॥ 🗱 ॥ (ज्याः भावनञ्ज স্বতন্ত্র ডল্ডে। ওঁ পুতদ্বি^কারত্যানি मा'मः। वाद्यक मिछामि भीनः। ত ঘিকো রিত্যাদি মু দুা ।।ঞা। অথ শক্তিশোধন । তত্ৰ ভাবচ্ডামনৌ । विशेषिक स्वामकार मिकिश-निः भुकायाज । उरक्था मुदग । १८ जार उड़न गमन यि । ज क्वी-नः कथः प्रति भूजप्रः भन्नभागनीः । अक्राम । मः (नाष्म मुनाहर्य) छि।

কৌলিক ভন্তে। অভিযেকান্ডবেह-দ্ধি র্যন্তবেটাছার বিন্দুভি:। বলা-দ্বা যত্নতো বালি অভিষেক• সনাচ রেং।। ৠ। অভিষেক্ষন্তর। আদৌ वानी॰ नगृहार्या जिल्रुवारेय नगुक (त. । नमः नमः ममृहार्यः) हेनाः শক্তি ডভো বদেখা পবিত্রী স্বক भकारि मम मिषि कंक लिए। विक्कियाः मगृहार्यः मुक्किमञ्चः मू-রেশ্বরি॥ ভস্যা: কর্ণে হভেদবুদ্ধ্য মাযাবীজ সমন্ধরেৎ।ইতিশক্তি-শোধনা। #া। ভতঃ শোধিত দুব্য মর্ঘ্যে ক্লিপেৎ। এক্রিমে অর্ঘ্য বি (थो। পूर्वामाविक पुराह खाछरेनव চ স কেপে । ষ্ডন্ত ডে । আ म्। मृत्र मर्घाभाज निः किभा भूयः **७: मूवी:। इ.७ (**भारना फुव- मुव्य-यगञ्च कपूमः ७थः ॥ व्यर्गः मदा मर्मानि मर्वमिक्षीश्वरता ज्वर । जुब्रुश हार्घ्य मात्न (याणिनीनाः ভবেৎ প্রিय: ॥ महायाशी ভবে-(एवि भीठे नुका विटिंग व्हार्टियाः । ভৈরবভজ্ঞে। পঞ্চমাৎ তু পরণ নাত্তি শাক্তানা সথ নোক্ষযো:। (कवरेन: नक्षेत्र वीनि निष्का ভব্তি সাধকঃ ৷৷ তেন পঞ্চ ম-कारतम भूषा कर्डवा। इंडि उच- वारमाकः जी नादीविष्णवः। वा-

जांद्रः ॥ वामाशीष्टनः शुः शीनूत्कः। इंडि मद्रान्त्रका ॥ क्री বানাঞ্ वागठकुः ॥ मीर्घ-क्रेकातः। यथा। कश्त्रः मध्यभाष्ठ স্বরপরিরহিত সেন্দু বামাক্ষি যু ক্ত॰ বীজন্তে মাতরে তণ্ডিপুরহর ব্ধু ত্রি:কৃত যে জপন্তি। ইত্যাদি-কপুরাখ্যভোত্র•॥ वामाकी जी वामालाहन। इंडि (इन्हन्मः ॥ खी বানিকা **हिल्का । यथा ।** বস্ত্যন্ত চণ্ডিকা দেব্যা বানিকা মূ-र्ख्यः यृजाः। वक्तास्त रामिका मूर्खि क्का पर्न रेज्रवी ॥ नाग्न-দাহ পুরশান নিদরেষ্ করোত্য-ल । यभ्किं । महालची (पंर-न्। जाञ्च भूकायर ॥ वारेष्ठवी সরস্বত্যা বামিকা মূর্ত্তি রীব্রিতা। ভস্যা মন্ত্রণ পুরা প্রোক্তণ শল্পবর্ণা जु मा मृजा ॥ इंडि का निका भूता-(१ ११ व्यथ्रायः॥ वाभिनः जि मास्रिकः॥ वामः। ইতি নেদিনী।। वाभी जी मृगानी॥ दखवा॥ द्रा-

नजी।। कब्रजी। इंजि मिनी।।

भी मुन्सरतो डिक यम्राः। इंडि

वायकः **भू अग्रः। ইতি भद** हिन्दुका॥

বাযদণ্ড: পু• বাপদণ্ড:। ইতি ভরতদ্বিৰূপকোষ:।।

বাযন লী পিষ্টকবিশেষ:। তৎ-পর্য্যায:। বুভোপায়ন ২ পুছেণ ক ৩। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।।

বাগৰী ত্ৰী উত্তরপশ্চিমদিক্। ইতি ভটাধর:।।

वायुत्रचिक्तिमिगामि । वागवं छि ষ্থা। বিশ্বযুগ্মনুপক্ষম্য গ্ৰাক্ষত-खा वारवाञ् रेन्थं उद्यः न गृही যাৎ কদাচন। ইতি তিথ্যাদিতভু বাৰদ: পু॰ অগুকৃৰ্জঃ॥ শ্ৰীবাসঃ। কাকঃ।ইতিনেদিনী।শেবস্যেৎ-পত্তि यंथा। অक्नम् जार्या (मा)नी वीर्यावासी महावासी। मन्त्राजिक জটাযুক্ত পুভূতৌ পক্ষিসভ্ৰমৌ॥ नन्गां डि र्जनयन् गृथान् काकाः পুত্ৰা জটাযুষ:। ইতি বহি পুরাণে वाताह्नापूर्वावः ॥ 🗱 ॥ व्यम् 🕮 काकि नाममा काइगः यथा। मार्क ণ্ডেয় উবাচ।গতে তু ভরতে তঝিন্ রান: কমললোচন:। লক্ষণেন সহ ভুাত্রা ভার্য্যুয়া সীত্র্যা সহ॥ শাক

মূল ফলাহারে। বিচচার মহাবনে । একদা লক্ষণ মৃতে রামদেবঃ পু-ভাপবান্।৷ চিত্রকুটে বনে দেশে रिवरमञ् । जन्म मान्त्रिकः । जुन्नान जू-মুহ্ৰঞ্চ ততঃ কাকো দুরাআবান্।। সীতাভিমুখ মভ্যেত্যবিদদার স্ত नाष्ठतः। विरायं। वृक्त माकश छि-(छ। १८मी वायमाध्यः ॥ उठः भु-वूष्का ब्रास्मा श्यो मृष्ट्वा ब्रक्कः खना-স্তর-। শোকা বিষ্টাম্ভ সীতা• তা-मूवाह कमलक्ष्यः।। किमिष् छ-নান্তরে ভদুে তব রক্তম্য কারণ । ইত্যক্ত্য সাচ ত• শ্রাহ ভতার• বি-न्यास्त्र जा॥ शनाः द्वारजन्त वृक्तार्शु বায়স॰ দৃষ্ট চেপ্টিত। থেনৈত চুক্-ত কৰ্মাসুপ্তে ত্বি মহামতে।। রা-মোগি দৃষ্ঠাত কাক তিমিন্কোধ मथाकरतार । ঐविकाजः समानाय বুন্ধান্ত্ৰেণাভিমন্ত্ৰিত ।। কাক মু-দ্দিশ্য চিক্ষেপ সো হভ্যথাবক্ত যান্বিত:। সজ্বিদুস্য সূতো রাজন্ इन्मुरनाक विविभ र ॥ ब्रामाञ्च भुक्वन शिथ उम्यान् भूवित्वम वि। विक्जिथंक (करवानु। (करेव: मरेबं: সমল্বিতঃ ॥ নিদ্রাম্য । ত॰ দুষ্ঠ॰ वाघरमाशकाविषः। उत्जारमो नर्द्धतियञ्च (नवामाकाष्ट्रिष्ठः।।

পুন: সোভ্যেত্য রামঞ্চ রাজান শরণ গভ: i ত্রাহিরাম মহাবা-হো অজ্ঞানাদপকারিণ ।। ইতি तुत्रष्ठः म भार द्रायः कमनलाठनः া অনোঘাৰ ন্যান্তাৰ অক্লিনেক পুষ্ছ মে।। ততো জীবসি দৃষ্ঠাতান্ মেপরাধোমহান্ কৃত:।ইত্যুক্তো-(नो बक (नव (नक नद्वाय पड-বান্।। অস্ত্রঞ্চ নেত্র মেকন্ত ভদ্মী কৃত্য সম যথে। ততঃ পুভৃতি সর্বেধা কাকানা নেক নেত্রতা।। চফুৰৈকেন পশ্যন্তি হেভূনানেন পার্থিব। ইতি নরসি-হপুরাণে ৪১ ञार्यु।यः ॥

बायमाद्राजिः भू (भठकः। इंडा-यद्रः ॥

বাৰসাদনী জী মহাজ্যোতিমৃতী ॥ কাকতুণ্ডী। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ दायमाञ्चा जी काकनामा॥काक-माठी। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। **ৰায**সী ন্ত্রী কাকোড়ম্বরিকা।। কাকমাচী। ইতি নেদিনী।। নহা-(ह्यािज्याञी॥काकनामा॥ काक-তৃঞী। ইতি রাজনিঘণ্ট:।। বাযদেক্: প' কাশ:।ইতিরাজ

नियंके ॥

वाएरमानिका छो कारकानी। इंडि

भद्रज्ञावनी ॥ वागरमानी खी काकानी। इंडा-नतः॥

উত্তরপশ্চিমকোণাধি-वागृः भू পতি:।। বাতি য:। বাতাস ইতি ভाষা। उर् भर्यायः । धननः २ স্পর্শন: ৩ মাভরিখা ৪ সদাগতি: ৫ প्यन्यः ७ गक्तवहः १ गक्तवाहः ৮ অনিলঃ ১ আশুগঃ ১০ সমীরঃ ११ माक्डः १२ नक्ट १० क्राय-भागः ४८ मधीवनः ४৫ न ज्यान् ४५ वाउ: ১৭ প्रवन: ১৮ প्रवनान: ১৯ नु छक्षनः २०। ইত্যমর:॥ অরগৎ-न्नानः २५ थयामः २२ वाष्टः २० धृनिधृकः २३ किनिशृषः २৫ वाजिः ২৬ নভ:পাণ: ২৭ ভোগিকান্ত: ২৮ স্বকম্পন: ২৯ অফ্ডি: ৩০ কম্পল-শ্বা ৩১ শসীনি: ২৩ আবক: ৩৩ रुद्रिः ०८। ইতি শব্दशाननी ॥ বাস: ৩৫ সুখাশ: ৩৬ মৃগবাছন: ৩৭ সার: ১৮ চঞ্চল: ৩৯ বিছ্ণ: ৪০ পুरुष्णनः ४) न जः खतः ४२ निषा-সক: ৪০ স্তুন: ৪৪ পৃষ্ঠা প্রি: ৪৫। ইতি জটাৎর:।। 🗱 । সচ সৃষ্টি काल याकामाञ्जा : । यथा। ত্যাদা এত্যাদাত্মৰ আকাশ:

मःज्ञ वाकामावायुः। ३०॥ि

रेडिब्रीय गुडिः॥ 🛊 ॥ जैननका 🏲 দ্বাযু রদিতে: পুত্রা:। তে সর্বে অ-शुकाः। इत्मृत (एवद्वः शुक्तिणः। भादीद्राञ्चर्दाक् (ङ्राम्न मभाद्या। यथा । প্রাণ: ১। ভস্য কর্ম বহির্গনন•। অপান: ২। তস্য কর্মা অধোগনন 1 व्याम: ७। उन्र वर्ष व्याञ्कन পুসারণাদি। সমান: ৪। তস্য कर्ष जानाउ भी जारी ना' मन न-यन । উदान: ७ । उत्राह्म कर्य केन्द्र -नयन । উদ্নারেনাগ ৬ আখ্যাত: कृर्य १ डेबीनान स्टः। क्रदाः ৮ ফুৎকরো জ্ঞেযো দেবদত্তো ৯ বিজ্ ञ्चत्। न बहा जि न् उक्षा भि मर्ब-ব্যাপী ধনঞ্জয়: ১০। ইতি ভাগ वञ्घोकायाः ञ्रीभव्रवासी ॥ 🗱 ॥ অন্য । দ্বিতীয় মাক্তো ভূত। ত্বগধ্যাত্মঞ্চ বিশুক্তা । স্পৃষ্টব্য मिष च्उक विमू । ख्वाधिर विष् ॥ ইতি নহাভারতে আখনেধিকপ-र्व ।। 🗱 ।। उन्र छनाः । यथा । वार्या ब्रनियम्लार्मा वार्डान म्र-**उल्लं** । रनः निष्क साक्रण কর্ম চেপ্তাত্মতা ভব:।। ইতি মহা-ভারতে মোক্ষধর্ম:।। 🕸 ॥ অনিয়ম-व्यामी अनुकामी उत्यामी ३। वाह-ञ्चानः। वाणिन्मुयागानकानि २।

ञ्च छ छ।। भननारमे ।। वन १८। শৈঘু ৫। মোক্ষ: সূত্রাদে: ৬। কর্ম। উৎক্ষেপথাদি १। हिडी याम পु-খাসাদি ৮। আত্মতা পুণক পণ हिषाधिषु २। छवः। सम् मद्राप ३० । इंडि उप्रोका ॥ 🗱 ॥ न्याग्यन (उ व्यम् अगिरि रंथा। व्यभाककानुका-শীতস্পূর্ণস্ত প্রনে মত:। তির্য্যগ্র-भनवानिषञ्ज्यः न्त्रामि निक्तः॥ পূর্বিষিত্যতাদ্যুক্ত দেহব্যাপি प्-निनुष्। भागापिख महावायू भर्याः ন্ত বিষয়ে। নতঃ।। ইতি ভাষাপরি-ছেদ:।। #।। বাযু॰ নিক্রপয়তি অগা-কল ইতি। অনুফাশী তস্পৰ্শস্য প্-থিব্যামপি সত্ত্বাৎ অপাকর ইতি। অপাক্ষশার্শস্য জলাদাবপি স-ত্বাৎ উক্তমনুষ্ণাশীত ইতি। এতেন বায়ে বিজাতীয় স্পর্দে**র দর্শিত: I** ভজ্জনকতাবছেদ**ক** বাযুত্বনিতি ভা-वः। এव वागुः स्थानीति विक्कः। वायु हिं न्यानं नम् धृष्ठि करेन्य ब्रन्-মীয়তে। বিজ্ঞাতীয় স্পর্শেন বিলক্ষণ শদেন ত্ণাদীনা• ধৃত্যা শাখাদীনা• কম্পনেন চ বায়ে। রনুমানাৎ। তথাচ वायू न भुजाक खपार्ग् वक्तारत। বাযু নিভ্যো হনিভ্যো বা প্রমাণু क्लो निका उपना १निकाः मनः

বেতক। সোলি ত্রিবিখঃ। শরীলে-न्मिः विषयं (जनार । व्यव नहीतः ম্যোনিজ পিলাচাদীনা । দেহব্যা-भीजि। भन्नीत्रवहाशकः स्मर्भ गुर्ह-क भिन्तियः इक्। उह वायवीयः क्शारियू मस्या म्यामं रेमाव वाक्षकः चार । व्यक्तानार्ग निवाद विका वाक्षक वाजन वाजन्य। विषयः मर्णः ষতি পাণাদি ব্লিতি। যদ্যপ্যনিভ্যো बायू म्हज्बिंधः जम्रहाज्विंधाः भा-ণাদিনা ইত্যুক্ত মাকরে । তথাপি সংক্ষেপাৎ অত্ত তৈবিধ্যমৃক্ত পুাণ-खुक का क्षापि नाना ज्ञान वनार মুখ্নিৰ্গমাদি নানা ক্ৰিয়াবশাচ না-না সংজ্ঞাণ লভত ইভ্যথ:। ইতি সিদ্ধান্তমূক্তাবলী॥ #॥ তস্যোৎ-পত্তি র্যথা। পুলন্ত্য উবাচ। পুরিশ্য कठेत्र॰ मुख्या रिम्डा माजुः भूतन्ततः । मन्दर्भाकु मुथ् वामः किनाउ-কর' নহৎ।। তেনৈব গর্ভ্ত দিতিজ বজুেণ শতপর্বণা । চিছেদ সগুধা तुकान् न करतार नृविषद्य ॥ मरका-পি পাছ মা মৃঢ় ক্রম্বেতি সংঘ্র-1 इर छ। व मुक्का है हिकक । ज्य निहाइ न সপ্তধা ৷৷ তে জাতা মক্তো নাম দে-বা দিভ্যা: শভক্তো:। মাভ রেবা পচারেণ বল বৃথিত পুরস্কৃতা: ॥ ইতি

वामत्न ७৮ व्यव्यायः ॥ 🕏 ॥ यमभी ভবতা পোক্তা মৰুতো দিতি সম্ভ-वाः। उ८ (कन भूई मामन् वि मकः मार्गिन कथ्रजाः॥ भूवछ्र छेवाह । শুगठाः भूवं मक् उ। मू८भ किः कथः যামি তে। স্বায়মূব সমারভ্য যা वद्मनुष्ठद्रः जिप्तः ॥ सायसुरमः भूता २ ज्याता नाम निययुजः। जम्रामी८ সবনো নাম পুত্র ক্রৈলোক্যপ্তি-ভ: ৷৷ খ মূৎপদাতাথ স কামচারী जमः महिष्रा वजुमान भूधा । द्र-রাম ভর্গ সহ কামচারী ভডো-**ৎম্বরাৎপাচ্যবতাস্য শুক্রণ।। পতি**। ভি: সম্বুজাতা: পপু: প্রর সং-স্থিত। ত॰ শুক্রণ পার্থিবেন্দুস্যম-न,माना उनाम् छ। भी छमा जिन শুক্রেণ পার্থিবেন্দ্রোন্ডবেন চ। বৃশ্ধ-তেলো विशेना छ। का जाः भन्। छ-পৰিনাং ৷৷ সুযুবু: সপ্ততন্যাং স্তে ক্-मस्त्रा २थ रेज्रव । (उया क्रिक শব্দেন সর্ব নাপুরিত জগৎ।। অ-थाकगाम जगवान् युक्तालाकार नि **ामरः । म**न(७)७)।वृदीघानान् नाक्रथुः महावनाः॥ गक्ला नाम गृयः दि ভविष्ठाश्चः विष्वद्वाः। ইতেऽ-ৰ মুক্তা দেবেশো বুন্ধা লোকপিতা-মহ: ।। তানাদায় বিষ্টারী নাক্তা-

नर्व এव उल्लाधनाः ॥ जलाद्रवर्षी **छम्नःशः भु**ब्ज्वानातिः विविसं र । তেচাপশ্যন্ত ক্ষয় স্ত ছিত্তা ভাবিতা স্তথা ৷৷ তা• মৃত্য• স্বযো দৃষ্টা কই• काष्ट्रे वि वाहिनः। भुक्तग्र बहु नना हानि मेथाबायस मात्रकाः॥ उ ह মাত্ৰা বিনা ভূতা ক্ৰদু স্তান্ পিতা-सर: 1 निवाद्रिया क् उवान् लाक-नात्था मक्ष्मगान् ॥ द्रवजनास्द्र কাতা মক্তো হমী তপোধন। 🕏। मृत्य की खिरामा हा क्यम । इस गताः॥ जानीगाकीज विथााला তপদ্বী সভ্যবাক্ শুচিঃ। সগুসার-ৰতে তীৰ্থে সে। ୧তপ্যত মহন্তপঃ॥ বিম্নার্থণ ভস্য ভপসো দেবাঃ সংপ্রে ব্যবৃধ্। সা চাভ্যেত্য নদীভীর ক্ষোভ্যামাস ভাবিনী ॥ ততো ২স্য পাচ্যবদ্ক সপ্ত সারস্বতে জ ल। তा॰ চৈবাল। **শপ**মূঢ়া॰ মূনির্মা-क्षितिका वश्रा ।। शहालाब्बिं म्रि ত্ত্ব- পাপস্যাস্য ফল- মহৎ। বিশ্ব-স্থিষ্যতি হয়ে। ভবতী• যজ্ঞ সংস-मि।। এवः मध्य अविः जीमान् क्रा-মাথ স্বমাশুন । সরস্বতীভ্যঃ সপ্ত ভ্য: সপ্ত বৈ মৰুতো ভবন্। এতে তবোক্তা মক্তঃ পুরা যথা জাতা विषयाि कता महर्ष। (यवाः नुः उ

জন্মনি পাপহানি ভবেচ্বর্মাভুদেযো মহাদৈ।। ইতি বামনে মক্তোৎস্তি র্মি ৬৯ অধ্যাयः॥ৠ। অন্যা অভঃ পর পুরক্যামি মক্তোগীন্ পিতৃন্ शुहान्। भावारहा निवहरेक्टव छेवहः न वह ख्या। विवहः भुवह रेक्टव भित्रवाष्ट्र खरेषव हा व्यस्त्रविक् ह वारकारक भृष्यमार्गविठाविनः ॥ মহেন্দু পুবিভক্তার। বক্ত: সপ্ত कीर्खिजाः । # । সूर्य्यापाणः मुकि र्नामा रेवपूर्जः भावकः मृजः॥ नि র্মথ্য পচমানো প্রি জ্রয়ঃ প্রোক্তা हाम १ गुयः। अग्रीनाः भूध (भौधाः ह চত্ত্বারি শশবৈব তু। মক্তামিপ স (र्बगा विष्क्रियाः मध मधकाः॥इंडि (मवी भूदारा कालव । वङ् । नामा थ ।।-यः ॥ # ॥ ঊनशकान्यायु नानानि যথা। একজ্যোতি চ ছি:র্ক্সাতি জ্রি জ্যোতি জ্যোতি রেন্ । একশকো দ্বিশক্ত তিশক ক মহাবল:।। ই-ন্দুক্ত গভাদৃশাক্ত ভতঃ পতিস-কৃৎপর:। মিতক সংমিত কৈব সুনিতশ্চ মহাবল: ।। শত জিৎ স **छ।बिहिर जुरुगः (मन**िक्छथा । অন্তিনিত্রো হ্ননিত্রশ্চ পুরুমিত্রো হ্পরাজিত: ॥ খাত্র বাত্রাহশ্চ भ्जां ह ध्करणा धुतः। विधावरणा नाम छथा (एवएएवा महाववाः।। त्रेनृक **দ্যাপ্যদৃক্ষণ্চ.এতে দশ** মিতাশিন: । বুতিন: পুসদৃক্ষণ সভরণ মহা यणाः॥ थाङा पूर्गा थिङि जी स सु ভিযুক্ত স্থৃপাৎ সহ:। ঘূতি র্ঘপুরনা (य्रा २थ वामः काभा ज्ञाय। विद्राहे ।। ইত্যেকোনাশ্চ পঞ্চাশন্মক্তঃ প্ र्बन खताः। इंडि वङ्गि भूद्राण गग-(छम् नामाध्रायः ॥ 🗱 ॥ वार्या विकादरहर्षु यंथा। व्यायामाम्भज-र्भार भुभउनाष्ड्रकार क्रयाब्जाः नद्राष्ट्र (वशानाक विवादगामिकः শুর: শৈত্যাদভিত্রাসত:। কক ক্ষার কৰায় ভিক্ত কট্টক রেভি: পু-কোপ বুজেৎ বাযু স্থারিধরাগমে প রিণতে চামে হপরাহে পি চ।। #।। ভস্য লক্ষণ । সাধ্যান স্তম্ভ রৌক্য সুটন বিমথন ক্ষেত্তে কম্প পুডাদা: क्षेषु भारमार्यो मुनक विन्नान ञ् म भूल भूर जाः। भाक्षाः कर्न-নাদো বিষয় পরিণতি ভুস দৃষ্টি नुष्माक्। विण्यानताइ छेनाति अनन **अनम्बन् छ।** छ। भी एवक् । बास्ता-माभी विवास्त जून शक्षिमान कुछः ণ রোবছরে। বিক্লেপাক্ষেপ শোষ शुरुष मृत्वित्रज्ञ (हारनः (वष्टेनव्ह) ৰণঃ শ্যাৰো ~~২~~কণো বা তৃডপি চ ম 🗍

इठी बाल दिएल्लंच मङ्गा विम्राट কর্মাণ্ডমূনি পুক্পিত প্রন: স্যাৎ कवार्या द्रजण्डा। क्षा व्यन्ताह। वहन-বিরসতা স্যাঘর্চস: কর্মণত্ত্ব ভবতি वश्रव कार्ण) द्राखि निमानिवृद्धिः। पुष्टि ह भक्ष उ। महार महाह रेवव-ম্য মণ্নে ব্লিভি প্রবন বিকারে লক্ষণ (পाक (भउ९ ॥ 🛊 ॥ उम्। भुमम-তা काव्रनः। यथा। क्षः भीखा व्यष्टः मुक्त कला २थ विभन्ः थद्रः। वि-भन्नी उर्खेश मुर् रिवा सीख ड: अ॰ भू-শান্যতি॥ স্নিজোঞ স্থির বৃষ্য বল্য न रग बाह्य दिनाउन मुक्ता छ। अन विख भाष्म भिद्रा मञ्जाहरनाम्पर्य-ৰৈ:। স্থি স্বেদ নিক্ছণোপশ্নন: স্লেহোপনাহাদিক পানাহার বি-হার ভেবজ মিদ বাত পুশান্ত नय् ॥ 🗱 ॥ अ जु ए ज्यान विश्वान निना ह उन्। हर भूकाश भूणमानि यथा। श्रीरमा मकीयर वागः भावृहे काल भूक्षभाठि। भाराराभमनः या ७ स्यामव समी द्राः ॥ महर-काल वमाउ চ भिन्नः भार्ष्टो কফঃ। চ্য কোপ শ্নালেদায়া বিহা-बारा**द्र (म**वरेन:॥ समारेन यं खुकाला शि विभव्नोटेड विभयागः ॥ # ॥ न **ह** भागारिट छएन भक्षविषः । यथा ।

लिङ भक्षः ककः भक्षः **भक्**रता মলধাতব:। বাযুনা যত্র নীয়ন্তে তত্ত্র वर्षा अध्ययः ॥ वायू द्वायू ईलः वायू वीयू थीं जा नित्रीतिगा । वायू विय-भिषः मर्बः भुज् बीयूः भुकी खिंछः॥ বাহ্য নওল চক্রেষ্যথা রাজা পুশ স্যতে। তথা শরীর মধ্যে ২পি বাযু त्रकः भात्र। विज्ः ॥ वायुः भागानि ভেদেন সচ পঞ্বিধঃ মৃতঃ। হৃদি भारा एए श्यानः ममारम माजि अथ्रभः॥ উদानः क्षेत्रत्म ज्वानः সর্বশরীরগ:। যো প্নিলো রক্ত-সঞ্চারী স প্রাণো নাম দেহধৃক্।। সো ২ন্ন পুবেশ্যত্যন্তঃ প্রাণা কৈ-বারলয়'ত। স্পিতঃ স্কৃতে রো-शान किक्सप्रान्यकितानिसा। छेमा-া নাল । তৃষ্ধু ন্**পৈতি পৰনোত্ত**-নং ৷ তেন ভাষিত গী**তাদি বিশে**-বের্লি পুরন্তে।। উদ্ধৃত্তিত্র গতান্ রোগান্ করো**ভি ছপিত*চ স:।** আন পরাশ্যচর: সনানো ২গ্র नश्यवान्॥ अञ्चः भव्छि उद्धाः भ विकातान् विविनक्ति नः। खन्मानी नामाजीमात्रान् व्यापिठण्ड करता-**তि मः॥ भक्षामयस्या ६ भानस्य का-**লে কর্ষতি চাপ্যথ:। বাত মূত্র পুরী-ষাণি শুক গর্ত্তার্ভবানি চ।। জুদ্ধ 🕫

ল্ক্তে রোগান্ ঘোরান্ বস্তি ~~ও~~দা-শুযান্। সর্বদেহচরে। ব্যানো রস **ज**ञ्चाहरनाम्य अः ॥ (बनामृक् जादग-শ্চাপি পঞ্চধা বেপ্টযত্যপি। ক্রুদ্ধশ্চ अक्ट द्वागान् शुप्रमः **नर्दार**ः গান্।। শুক্রদোবা: পুমেহাক ব্যা-নাপান পুকোপজা:। যুগপৎ छ-পিতা কামী দেহ হন্য রস শ্ব ॥ ।। তৎ পুক্তিকস্য লক্ষণ যথা। অলুকেশ: কৃশোক্কো বাচাল শচল মানস:। আকাশচারী স্থেষ্ বাত-পুকৃতিকো নর:।। 🗱।। প্রাণাদি প-ক্ৰাযুনা যথাক্ম স ভ্রান্তর্নাহ। शाला २ शानः मनान (कामान व्या-(न) ह दायवः। नागः क्षंण्ह क्कादा। (मयम्(छ। थन् अयः ॥ 🗢 ॥ शुानस भुषामा वायु नंत्रानामधिनः भुड्ः। নিত্য মাবাপয়েৎ সর্বান প্রাণিনা মুরসি স্থিতঃ ৷৷ নি:খাংসাছু।সক: रेकर भाषा जीवः समानिष्ठः। भु-भाजाञ्रक्षता वायुः भुकात्मा शाजन ख्या ॥ भागरयुगिष्य क्रिग्री প্রাণিনা॰ প্রাণধারক:। প্রাণন॰ জ-ক্তে যুষাৎ ত্যাৎ পাণঃ পুকীৰ্ত্তি-जः !! शारा हि जगवान् हेनः शा-ণো বিফু: পিতানহ:। প্রাণেন ধার্য্য-खाकः मर्बः भाग्नियः कग्र ॥ इन्त्रियानि भुवर्ख्य यावट भागानि-ल कृषि। नः है न मृगारक गर्ब छ-मार भागत दक्तरर ॥ दक्तराका যথা শ্যেনা গতো ইপ্যাক্ষ্যতে भूनः। अनवक्त ख्या क्रीवः भागा-**भा**त्न कृष्र (७ ॥ अलान्य : उथा হার মনুজানা যুচো ২্রম:। শ্ক মূত্র বুজে বায়ু রপান জেন কীত্তিত: ।।।। পীত ভক্তি । নাম্। । রক। পিত্ত ংক নিজ্ঞান , সলং নথতি গা-<u> इत्यम् विश्व माक् उः॥ जनाता</u> নগ্ৰিম্মীপঞ্: নোষ্টেচ বাতি নর্ব ভা≓আম॰ গৃহাতি পচভি বিরেচয**ি** भूक्ठि ॥ क ॥ **न्यन्त्**र **अवदः रकुः** নেত্রগাত্র পুকোপণ: 1 উছেলগতি মুর্মাণি উদানো নান নাত্তঃ॥#॥ व्यात्ना दिनान्यकाञ्च व्यात्ना व्यापि পুকোপণ:। প্রীতে রিনাশকশ্চায॰ वार्ष्कात्रापक ख्या ॥ # ॥ वा-युना जानानि। निव्रता नानिका-গুন্ত নুদান স্থান মুচ্যতে । নাভেঃ शाहउनः यावहणानमः भुकीर्खिङः ॥ मदीव्रवशांभाका वृश्यः भागः जकन नायकः। उद्गाद नाग इंजु कः कूपांकाचीनान शिवः॥ क्रतः ক্ষৃধিতে চৈৰ দেবদত্তো বিজ্ঞিতে। খনঞ্বভিতো নেঢ়ে মৃতস্যাপি ন

मूक्षि ॥ ज्ञावाधि उठ उम्रा बागरउन्त्रिय (गाठद्राष्ट्र। 🕸 ॥ उँ ८-সাহোদ্বাস নি:খাস চেটা খাতুগ-जि: नगा:। मत्या (याक्क गिंउन-जा॰ वायाः कर्याविकात्रज्ञः ॥ इंजि मूथदाय: ॥ । । वय विशुववायूखनाः । भागारका मध्रः कारता विक्रमान्तरः करतः ७कः । दित्रम् भोत्रदोकानि करत्राज्यभ्रायथीयु हा। ज्या १ शि-क्षे का जाति। मु ताग यंग्यू नाइक्ट । স্মিপাভজুর খাস ছুদ্নোবার্শো বি-ৰ ক্ৰমীন্।। কোপবেদানবাতঞ্**ঘন-**मः घा उका द्रशः ॥ 🗱॥ मा किता भा-क्छ। वन्। कक्षुः मभायाजकः। सञ्जूत भाग नाही ह कवायानुब्रामा नः যুঃ॥ রক্তপিত্ত পুশমনোন চ মাক্ত कालनः। गञ्जनामि की वाना॰ इन-कः लागकात्रकः ॥ ३३॥ भा कित्याश्च वशु वर्ग बनारवाग्र विवर्ष्टनः। कया-यः (नायनः ऋर्य)। (जाहत्ना विनास्त वश्ः॥ अशाः वश्द विमम् रेमञ् रिवमनाकात्रकः। मर्बमुरवायु ज्विवाक পুভাব রস বীর্য্যক্**ৎ ॥ दु**गम রো-পণ স্ভাচ্য দাহ শোথ ত্ৰাপহ: ॥ अ॥ छे बात्रा गाक उः तिएका म्-मु ग्रंथुद এर ह। क्यायानुद्रशः भीजः गर्तारायमुकालनः ॥ की कड

বিষাৰ্ত্তানা ছিতো দাহ ত্যাপহ:। শীতাধিক: সনীহার: সবিদ্যুৎ স্তন यिज्ञ नान्।। #।। विश्वश्वायु द्रनायुष्डः भागिनाः निकासायकृष्ट । नर्वेर्जु নিন্দকো হন্তা ক্ত্যোৎপাত পুর:-जतः ॥ # ॥ वाजनवायुखनाः । म् ৰ্চা দাহ ত্ৰা ৰেদ শুনগ্ৰো ব্যজ-নানিল:। ভালবৃত্তমযো বাত জি⁻ माय भगाना वयः॥ वः भवाजन-জো বাতো কক্ষোফো বাতপিত্তদ: । वालवाहन भाक्षमाः मक्किका-দীন্ ব্যপোছতি।। নাযুরা বস্ত্রজা বৈত্র। বাতা দোষ্ত্রযাপহা:। ইতি রাজবল্লভ: ।। # ।। অপচি । ভত্র वार्याः अक्ष भार्। (नायधाञ् भ লাদীনাং নেত। শীবু: সমীরণ:। র-জোগুণনয: স্ক্লো ক**ফ শীতো ল**ঘু শ্ল:॥নেতা স্থানান্তরে প্রাপ্যিতা भीयुः वाभुकात्री॥व्यन्ताहः। उँ८नाः श्हाम निःयाम (हर्षे। (वर्ग भूवर्ख বৈঃ। সম্যক্গত্যা চ ধাত্না মিন্দু यानाक भारितः॥ जनुगृङ्गा अविकृ (७। इतरयन्तिय विखध्क् । ब्राह्मार्थ्य ম্যঃ স্ক্ষো কক্ষ: শীতো লঘু শ্ল: ।। ऋत्रा मृषु र्यागदाश मःरयागाषू-ভगार्थकृष् । माइइएउइमा गुङ: শীতক্ৎ সোনসংশ্বাৎ॥ বিভাগ-

कद्रभाषायः अथानः (माय मःशुरेकः। পক্ষাশয কটা শক্ত্বি শো্ৰাছি স্প-र्मातनिषुषः॥ ञ्चानः वाजमः ज्वा-পি পকাধান বিশেষতঃ। একো বা-যুঃ পিত্তবশাঘান স্থান কর্মভেদৈঃ পঞ্বিধ: ॥ 🕸 ॥ তেষা॰ বাযুনা॰ नामानाह । छेरान छरनुनानः मः মানো হপান এব চ। ব্যানকৈতা নি नामानि वार्याः ज्ञानभुर्जिप्तः ॥ #॥ अत्थानानानीना॰ ञानानप्रार । कार्थ कृषि उथावलाट कार्थ वाझ-र्मनामाय। जकानि महीत्र श्लो ক্রমেণ প্রনো বসেৎ।।।।। অথ তে-या कर्याण्डा ह। उताता नान य**ुष्** ম্পৈতি প্রনোত্তমঃ। তেন ভাষিত गीजामिन्द्खिः **मिण्यः गः** ॥ উজ্ব হত্ গভান্ রোগান্ বিদ্ধাতি विष्मषञ् । या वायुः भागनामारमो সূথ গছতি দেহধৃক্ .. সো ২ ন भुरवणगण्डा भुग्गा महाभावनम् তে। भूषमः सक्छ मूखी हिङ्गा यामारिकान् गरान् ॥ व्यामभक्षा-শ্যচর: সমানো বহি সংগত:। সো হন পচতি তজ্জা "চ বিশোবান্ বিবিনক্তি হি।। তজ্জানিত্যাই অ-मकान्। क्रम भव ग्वामीन् स्थक्कः (द्राञी**ञ्रर्थः ॥ म मृत्क्षा वङ्गिनान्त्रा**न

তিসার গুল্মান্ করোতি হি। প[্] ক্ৰাশ্যালযো গ্পান: কালে কৰ্যতি চাপ,यः। मभीत्रभः भक्षां व भुक गर्द्धार्डवान थः। कुष्कस सर्वेष्ठ (त्रागान् (घात्रान् विख अनामुगान् ॥ णुकाराय भूमश्य रागाना न भूकाभजान्। मह। क्र नुष्क-চরো ব্যানো রস সংদহনো যতঃ॥ ষেদাস্ক্ শাবণকাপি পঞ্ধা চেষ্ট-যভ্যপি। গভ্যপক্ষেপণোৎক্ষেপ नियायात्रयगापिकाः ॥ श्रायः म-र्दाः किरा उभिन् भू विकाः नहीं রিণা । পুস্যান্দ্র চোছ হন প্র ণঞ্চ বিরেচন•।। ধারণঞ্চেতি পঞ্চি-ভা কেষ্টা পোক্তা নভৰতঃ। কুদ্ধঃ ज क्रक्ट द्वागान् भागनः जर्बः দেহগান্।। যুগপৎ ক্সিতা এতে (म्इ॰ जिन्मु) त्रमः मयः। (म्इ॰ ভिन अयु गात्रययु दि अर्थः। ইতি ভাবপুকা**শ:**।। **वागुएकजुः खी ध्विः। ই** ि हात्रा-वनी।। বাযুগঙা পু অদ্বীর্ণ:। ইতি ত্রি-ক।ওংশयः॥ वायू छन्यः भू वञ्जमा ज्यः। इंडि ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥

का अभियः ॥ वागुनुष्यः भू जीमः। हे जिसन छा ।। इन्मान्। यथा। इन्मानः खनामृनु बागुन्या महावनः । ইতি ভস্য দ্বাদশনান্ত্যোক্ত ।৷ वायुकन क्री नक्षनुः॥ कत्रका। ইতি মেদিনী।। বাযুভক্ষ্য: পু॰ সর্প:।ইতিরাজ; নির্ঘণ্ট:।। বাতভক্ষকে তি ।। वायूद्राया जी ब्राजि:। ইতি करें।-थतः ॥ वायूर्वजा न् वाकामः। ইडि **म**यजन्मुका ॥ বাযুবাহ: পু॰ ধুম:। ইতি হেম: ठन्मः॥ वायुवाहिनी जी वायुनकातिनी-**मित्रा। इंडि विमाकः**॥ वागुषः भुः सरमाविष्मयः। काल-বাযুষপোনা ইতি ভাষা ৷ তস্য खगाः । वाग्रवा वृः इरगा व्रवितः म-ধুরো ধাত্রদান:। ইতি রাজবল্লভঃ বাযুসথ: পু॰ অগ্নি:। ইতি ভরত:।। বাযুসথা পু॰ অগ্নি:। ইত্যমর:।। বাগুম্পদ• ক্লী আকাশ:। ইতি धनक्षयः ॥ वात् क्ली कलः। इंडामतः॥ वागुराकः भुः निधः। ইতি जिन् वात्रः ज्ञी सिर्वाभावः। ইতি

(रगठमुः॥

नग्रः ॥ व्यवनतः । ইত্যমর:।। স্র্য্যাদিবাসর:।। ছার: ।। इतः।। अतुर्कः।। क्रनः। इंडि भिमिनी ॥ #॥ अथ वाद्रांभाः मः-क्छा । हद्रः भोत्मा एकः किल्या गृमू: णूका इदि धुर्वः। णविक मा ৰুণোক্তেযো ভৌম উগু: শশীসম: ।। চর ক্ষিপু: পুষাতব্য পুবেষ্টব্য मृमु भुरेवः। माक्लारिगुम्ह याष्वरा ক্ষতিয়ৈ জঁযকাত্কিভি: ॥ নৃপাভি-(यका शीकार्याक मूर्यादा रूम-স্যতে ৷ সোনে তু লেপ যানঞ্জ-यं।हित शृहािक ॥ रेमनाभठाः শৌৰ্যুদ্ধ শস্ত্ৰাভ্যাসঃ হুছে তথা । त्रिक्षि कार्यक्ष राजा हिव বৃধে শ্ৰা।। পঠন দেবপূজা চ वखाम् प्राच्या १ खद्यो । कन्यामानः গজারোহ: मूं क न्यार नगयः ত্রিবা।। স্থাপ্য গৃহ পুবেশ । স জবন্ধঃ শনৌ শূভঃ ৷৷ ইতি গাক্ডে ७२ व्यवतायः ॥ 🗱 ॥ सावनितनव-षात পুरु छि: मृर्य) प्रशादिष (त्रव । भूगंऽभिकारि । भृष्ठकानि शतिरहः (मा मिन नामास्त्रा ख्या। मथान গুছভুক্তিশ্চ সাবনেন পুকীভিতা ॥ अब दिनादिशमा ब्रवाहित छी

गार दिन वाजकार मावनगगता-ক্ত• ব্যবহারোপি তাদ্গেব। তিথি-বিবেকেপি। ভবতু বার যোগে ব্যস্ত তিথে গুৰ্হণ ওস্য দিনদ্বয়ে ২সম্ভ वाहिजुङि। मावनहिन भार मुर्यऽः निकान्तः । উन्यारनान्यः ভारना ভৌম সাবন বাসরা:।। ভৌমেতি পিতাদি দিনব্যাবৃত্ত্যর্থ'। যত্ত্বরেখা পুর্বাপরযো রিভ্যাদিনা জ্যোতিবে বারপুবৃত্তি ক্কা তজ্যোতি:শা-স্ত্রোক্ত কাল হোরাদি জ্ঞাপনার্থ মিতি জ্যোতিস্তাত্ব বহুধা বিবৃত । रेनवाज्यम् मर्वभागान्यः मर्वनाम-**७:।** डेरगाउननाथाः हि मर्मनार-र्मन द्रायः। रेग र्या मृम्पुर छात्रान् স তেখা নৃদ্দঃ মৃতঃ ।৷ ইতি বিষ্ণুপু-রাণাৎ স্যাদশন গোগ্য কালাদেব বারঘটক কর্মসূ সূত্র কালঃ। ইতি (छा। ठिउ दु॰ ।। 🗱 ॥ रूप (मा जन-वाताः। व्रविः भारमा मङ्गलम् वृर्धा জাবঃ সিত: শনি:। এতেযা॰ নান-তো বারা: বিখ্যাতা: সর্বকর্মসু ।। गिरउन्मृ दू**व की ताना॰ वादाः म**र्देख শোভনাঃ। ভানু ভূষত নৰদানা॰ শুভকর্মসূ কেম্বপি।। ইতি জ্যোতিঃ भागदः ॥ 🗱 ॥ व्यथ वात्रत्वा । ক্ত মুনি যন শর নৃঙ্গল রামভূর্

বারবেলা ন শুভাশুভ কার্য্য কর भाग।। वाद्र(वना ।। कालम् (वना वित्र : भाराकि कालानलागानुश (या शक्तनम्। मित्न निभाषा मृजु (तम (नज नरगषू द्वामा विश्वमञ्जिती **চ।। काल(दला।** इंडि (ब्रांडि खबु॰ ।। 🗱 ।। ज्या वं र्बा पु॰ यथा । द्वरवी वर्जा: ठठु: शक्ष भारत मध ष्य • उथा। अरक यष्ठ प्रयक्षित तुर्य বাণ তৃতীযক।। গুরৌ সপ্তাষ্টক। চৈব ত্রিচত্তারি চ ভার্গবে ॥ শনা-वार् अक्ष भाषक भारत वर्क्तर र ॥ * ॥ त्रातो यष्ट विश्वो व्यप्त अ कवाद्भ विजीयकः । युष्य मध ख्रा পঞ্চ ভূগুবারে ভূতীযক: ॥ শনা বাদ্য তথা চান্ত্য ব্লাক্রো কাল विवर्द्धारय । इंडि नाद्रमःगुरुः ।। 🗱 ।। व्यथ जीगा॰ भूषमञ्जूष वाया॰ वादकव॰। आफिट्या नि-ধ্বানায়ী মোনে চৈব পতিবুতা । (वण्या सङ्चवादा व वृद्ध तमी-ভাগ্য যেব চ।। বৃহস্পতৌ পতিঃ খ্রিনন্ শক্তে পুগ্রতী ভবেং। माने वक्षा जू विद्याग नुष्यकी রজ্বলা।। ইতি ম্থ্রেশ কৃত লাগ্ৰ-গুহ: ॥

ভाস্করাদিযামার্দ্ধে। পুভবতি হি বারক ক্রী কণ্ড স্থান । ইতি হারা-বারবেলা ন শুভাশুভ কার্য্য কর গায়। বারবেলা ।। কালস্য বেলা বারক: পু অশ্ববিশেষ: । ইতি বিশ্ব: ।। অশ্বগতি: ।। নিষেধকে ত্রি যো গজেনদু । দিনে নিশায়া মৃত্

> বারকী পু॰ শতু: ॥ চিত্রাম্ব: । পণাজীবী ॥ পযোধি: । ইতি নেদিনী ॥

> বারকীর: পু॰ শ্যালক:। ইতি ত্রিকাগুংশ্য:॥ বারগ্রাহী॥ বাড-ব:॥ যুকা॥ বেণিবেধিনী॥ নীরা-জিভহয:। ইতি মেদিনী॥

> বারক্ষ: পু॰ পক্ষী।ইতি ত্রিকাও-শেষ:।।

> বারক: পৃ॰ খন্তাদিমৃপ্তি:। মৃট্ ইতি বাঁট্ ইতি চ ভাষা। ইতি সিদ্ধাস্ত-কৌমুদ্যামূণাদিব্ভি:।।

বারট॰ র্রা ক্ষেত্র°। ইতি ত্রিকাগু-শেষ:।। ক্ষেত্রসন্হ:। ইতি শব্দ-র্বাবলী।।

वाबहो खी रु जी। इंजि (रु महन्तुः॥ वाबहो खी रु जी। इंजि (रु महन्तुः॥ वाबन दी शुजित्यथः। इंजि जिन्दा किनी।। रुखवादनः। इंजि जिन्दाश्वाः । अ।। कानकाः न्यान्। दिस्स्थार्थाः । न किन छ ह विश्वानः कृष्णः स्वान् वादतः ८। न हा द्यानः कृष्णः स्वान् वादतिका कृष्ण वक्तत् ८॥ इंजि कोन

র্ম্মে উপরিভাগে ১৬ অধ্যায়: ॥ বারণ: পু॰ হস্তী। ইত্যমর: ।। বা गवा**त्र:। इं**डि मफ्त्रज्ञावनी ॥ वात्रगवुषा खी कम्मी। इंडामत्रः॥ বারণবল্লভা জ্বী কদলীবৃক্ষ:। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:॥ वाद्रवनी जी वाद्रावनी। काणी। इंडि (इन्हन्सः॥ বারত্র• ক্লী চর্মবন্ধনী। ইতিকেচিৎা। वातव्या जी कम्नी। इंडि मक्-त्रज्ञावनी ॥ वात्रवृषा जी कम्ली। इंडि नम् द्रशावनी ॥ দ্রী জনৈ:সংকৃতা বারমূখ্যা বেশ্যা। ইত্যমরঃ ॥ বারস্বার• ব্য পৌন:পুন্য•। যথা । বারস্বার মুহ: শখদিতি শব-ब्रञ्जावनी ॥ वाद्रला खी वद्रहा ॥ **रः** भी। इंडि (इमहन्तुः॥ वात्रजीकः भुः वन्द्रजा। वादृहे हेि थाउः। इठि ममहदादनी॥ বার্যিত। পু॰ পতিঃ।ইতি হলা-युष: ॥ वाद्रव्धः जी वाद्रमूथा। ইতি (र्गठमुः॥ বারবাণঃ পু• ল্লী বঞ্কঃ। ইত্য

यवः ॥ वात्रवाणिः शुः वःशीवानकः! इंडि ত্রিকাওশেষ: ॥ উত্তনগাযক: । 🗦 🤏 শবরত্বাবলী।। ধর্মাধ্যক্ষ:।। সমূৎসর: ৷ ইত্যজ্বপাল: ৷৷ এত-चाउ भवगी गानिः॥ বারবাণি: জ্রী বেশ্যা। ইতি ক্রি-কাওশেय:॥ वाद्रवाणी जी वाद्रमूर्था। इंडि भवत्रवावनी ॥ বারবিলাসিনী জ্রী বেশ্যা। ইতি भव्यक्रवावनी ॥ वाद्रमुन्मकी जी विभाग । इंडि श्वावनी ॥ জী বেশ্যানা কনঃ।। বারসেবা ভাসাংগণ:। ইতি জটাধর:॥ বারস্ত্রী স্ত্রী বেশ্যা।ইত্যমর:॥ পু॰ সমূদুঃ। ইভি বারা নিধি: मद्रश्ववी॥ वाद्रागनी जी भाक्तमा भूदी वित्रन-यः। वनात्रम् ইতি हिन्ती ভाষा। उर्लयंत्रायः । वद्रागमी २ काणी ৩ শিবপুরী ৪। ইতি হেমচন্দুঃ ॥ জিত্রা ৫ তপ জ্লী ৬ বর-ণদী ৭ তীর্থরাজী ৮ কাশিকা ৯ ৷ इंडि नप्रज्ञावनी ॥ उन्। मा-श्वा । यथा। दे अत्र देवाह। भन्नः

ভহ্ তম ক্ষেত্ৰ মন বারাণনী পুরী । मर्खिषा (मतः ज्ञानाः मः मात्रार्गत ভারিণী ॥ ভত্র ভক্তা মহাদেবি ম-मीय· बुक माण्डाः । निवमछि म-ু হাআুন: পর• নিষ্ম নাস্থিতা:॥ উত্তম• সর্ব **शेर्थाना• স্থানানা মৃত্ত** मक्ष य८ । क्जानाना मुख्य क्जान অবিমূক্ত পুর• মন।। স্থানান্তর• প বিজ্ঞাণি ভীর্থান্যায়ত্তনানি চ। শ্ম-শান সংস্থিতান্যের দিব্য ভূমিগতা-नि ह ॥ ज्वांति देनव म नग्न मखद्री-(क भगानगः। अगुङा उद्यभभाष्ठिः নুকাঃ পশ্যন্তি চেতসা ॥ শ্মশান নেত্রিখ্যাত মবিম্ক নিভিশুতে। কালো ভূৱা জগদিদ সংহ্যান্যৰ भून द्रि॥ (मवीम नई छशाना छ। ন পু্যভর মন। মড্ড ভাতর গছন্তি মামেব পুবিশন্তি তে।। দত্ত ब्छ- इंड- (५४- उभस्छ- क्डक गर। **थ**ान नथागन खान **मर्बः** उवाक्रयः ख्रा इस्ति महासूच् यर शा-भः পूर्वपक्षिष्ठः। अविगुक्तः भूविश्वे-न। उर्नर्ब वृष्ठि क्य ॥ वृष्क्षः क्कियारिक्नाः मृत्रा स्वर्गमस्ताः । द्विरया स्निहाक्त ख हारन्। सन्कीर्याः भाशयानयः ॥ कीनाः भिशीधाः का रेन्डव (य ठाए) वृत्र निक्तः।

কালেন নিধন প্রাপ্তাঃ স্বিমুক্তে वद्राग्ता हन्मुक्तिवय अक्रामा হাত্বভ বাহনা:। শিবে মন প্রে (मित कायास उज मानवाः ॥ नावि-মুক্তে মৃতঃ কশ্চিমরক যাতি কি विषी। देखबानूगृशीका हि नार्व या-. डि नद्रा॰ गठि॰ ॥ भाकः मुर्ह्स ७॰ মত্বা সংসারঞ্চাতিভীয়ণ । অশ্মনা চরণৌ হত্ত্বা বারাণন্যাণ বসেমর: ॥ দুর্ল্লভা তপসা চাপি প্তস্য পর-নেশ্বরি। যত্র ভত্র বিপন্নস্য গতিঃ भःभात भाक्षभी॥ शुभामाङ्गार उ (श्उत्रन रेनलन्यु निम्नि। यनु-বুলান পশ্যন্তি মন মাধা বিমোহি-जाः॥ अविज्ञः न शण्डां अर्हा (य তন্সাব্তা:। বিন্তু রেডসাং নধ্যে (उवाः वानः शुनः शुनः ॥ इन्।माः नाणि या विद्यान् वस्त्रिष्टिम् एउ-রপি। স্যাভি পর্মণ স্থানণ যত্র পত্বা ন শোচিতি॥ জন্ম মৃত্যু জরা-যুক্তণ পরণ যান্তি শিবালয়ণ। অপুন ম্রণানা হি সা গতি মোক্ষকাদ্ধি-ণা ।। বা প্রাপ্ত কৃত কৃত্য: স্যাদি-তি ন্ন্যন্তি পণ্ডিতা:। ন দানৈ নঁ ত-शांভिक्ष न यदेख मांशि विमाया।। भाभारत माज वटक्षी याविम्राज जु लक्तरं । नाना वर्गा विवर्गाण्ड

ठा**खानार**ा जुखिश्च जाः॥ किन्दिरियः भृर्गरम्हा य विभिरेष्टेः भाउरेक उथा 1 ভেষজ পরম ভেষা নবিমূক । विषु वृद्धाः ॥ श्विमुकः भन्नः ज्छान মবিমূক্ত পর পদ। অবিমুক্ত পর• তত্ত্ব মবিমুক্ত• পর• শিব• ॥ क् इ। रेव रेनिश्विं भीका सविम्रङ दम डि (य। (उदा॰ ए८ भद्रम॰ छ्वा-नः ननामारस्य भवः भनः॥ भुरायः रेनि वः शुगुः है, मिला २० हिमा व्ययः। (कमाद्रः ভमु कर्नक्ष गया भू-ম্বর মেব চ।। সক্ষেত্র কদুকোটি र्नर्यना माउटाक्यतः। माजापानस्थ ब्रह्माम् का हाम्य र मुख्यः।। भुजा-ষ- বিষয়েশান- গোরণ- ভদুকর্ণকl এতানি পুণ্যস্থানানি হৈলোক্যে িশুভানি তু ॥ন যাস্যন্তি পর• নো-ক্ষণ বারাণস্যা। তথা মৃতা:। বারা-ণস্যা• বিশেষেণ গঙ্গা ত্রিপথগামি-नी।। পুविष्ठा नामायट भाभः जनाः ত্তরশকৈ: কৃত । অন্যত্র শুভগা গকা শাজি দান ওপো জগ: ॥ वुकानि नर्व क्रियट वाज्ञानन्त्राः সুদুর্লভ । যজেও জ্লুয়ামিত্য দ-माजाहंगरक श्नतान्।। वायु ७कान সতত বারাণস্যা ছিতো নর:। यित भारभा यमि भारो। यमि दा दः

র্মিকো নর:॥ বারাণধী: সমাসাল্য পুনাতি সকলং নর:। বারাণস্যাণ মহাদেব শেষ্টান্তি ত্বস্থি বৈ॥ সর্ব পাপ বিনিম্কাতে বিজেয়া গণে-খরা:। অন্যত্র যোগ জ্ঞানাভ্যাণ সম্যাসাদ্থ নান্যত: 🔃 পাপ্যতে তৎপর জান সহসে । বে ভক্ত্যা দেবদেবেশ বারাণস্যাণ বসম্ভি বৈ ৷ তে বিন্দন্তি পরং নোক্ষ নেকেবৈ ভূজন্ন। যুত্ৰ যোগ उथा ज्हान गृज्धि (दाक्त क्यागा। **অ**िमुक्तः उसामामः नागःहाद्यः পোবন । জ্ঞানাজ্ঞানাভিনিষ্ঠানা পরমানন্দ হিছাতা ।। যা গতি র্ত্তি-হিত। মুক্ত সাবিমকে মৃত্যু ত্। বানি চৈবাবিনুক্তস্য দেহে ভুক্তানি क्ष्यमः ॥ भूबी वाबानमी (उच्छः ञ्चात्रसञ्जा श्विका भूजा। रब माकाच्यशास्त्रा (महास्त्र सगरी व র: 🛚 ব্যাচষ্টে তারক বুন্দ ত্রের হা-বিমুক্তকে। যত্ত**্র পর**তর• তত্ত্ব ম-বিমুক্ত নিতি শুক্ত ।। একেন জন্মন। (प्रिव वाज्ञावन)। जनाशनुवाद । जुनाबा नाजिमाबा ह क्राय हिव মুর্জনি ॥ যথাবিমুক্ত মাদিত্যে বা-द्रागन्तराः व्यवस्थितः । वाद्रग**ा** ख्या हाम्या नथुर वाहानमी भूबी ॥

ভবৈ সংস্থিত: ভদু: নিভ্যমেষা: বিমৃক্তক। বার।৭ম্যা: পারং স্থান। ন ভূত ন ভবিষ্যতি॥ যত্র নারা্য-ा (मरवा सहारस्वादिद्री खद्र: । **७० (२वा: স**गसर्वा: अ यहाः द्रग রাক্ষ্যা:।। উপাদতে নাণ সভত। (मदरमदः भिजायहः। यहालाज-কিনো যে চ যে চ বৈ পাপক্ ভনাং।। বারাণসী সমাসাদ্য তে যান্তি গ-রনা॰ গতি॰। তফা অ্যুফ্ বিবশো वरमे विवास विकास वादा प्रमार न शास्त्राज्ञान वज्ञ विमूठ्राञ्।। কিন্তু বিহ্বা ভবিষ্যতি পাপৌষ হত চেডসঃ। যথা নারায়ণঃ শ্রেষ্টা দে বানাং পুক্ষোভন: ॥ যথেশ্বরাণাং গিরিশ। স্থানানা বৈ তদুত্তম। रैयः मभाताथिए। कृतः পृत्रीयात्रव রুম্মনি।। তে বিন্দন্তি পরং ক্ষেত্র स्विगुक्त• श्विवाचय• । *ए* स्वब्रि **जना कालः** वनछि ठ नुदी विमाः॥ তেষাণ বিনশ্যতি ক্ষিপু নিহামূত চ পাতক। আচক্ষ্ মিনং স্থানং সে বিত শোক্ষকাল্পি ॥ মৃভামাঞ্ नुनर्हम न ज्या जवनागदा। ज-স্বাৎ সর্বপুষত্মের বারাণস্যা বসে-भवः ॥ लाभी वानाध्य वारवाशी भाभी वा भुगुक् इमः। इंडि कोर्प्य

२৮ व्यथायः॥ अ॥ व्यन्हा वाता-ণদী নাম পুরী গঙ্গাতীরে মনোকরে । वजनाया खया वारम मंख्य हाला-कृष्डि: भना ॥ स्रगः वृषद् ॥ एव নিভ্যা বসভি গোগিনা । সদা প্রীতিকরে৷ যোগী স্বয়ণ চাপ্যাত্ম-हिडकः॥ विष्ट्इ। मा भूबी निड्रा॰ ভर्गरयाग वलाप्तृहा । पिवार ज्ञान দদাত্যেষ তত্র যো গ্রিয়তে জন: ।। उत्य चयः नहात्तवः मःमात्र गुछि मूक्राय । म ज्ञा भवामा यागी ন্ত ভাৰ ভবান্তরে ।। সূলা ভবৈব নির্বাণ নাপ্রে।তি মারহা সমঃ। যো-গ্যুক্তো নহাদেব: পাৰ্বত্যা সহি-उ: जना ॥ (नव शक्त व यक्तानाः মানুষাণাঞ্চ নিত্যশ:। জেয়ে। হর: পুকাশক ক্ষেত্ৰ তচ পুকাশিত।। ন ভত্র কামদো দেবে৷ ন চিরাচ প্শীদ্তি। আরাধিত শির্ণ ভক্ত্যা निर्द्यागाय भुनीमित ॥ भोर्यप्रानिय-জ্ঞিত। সাতু পুরী তত্র ন পছতি। যোগ ভান-মহাক্ষেত্ৰ ক্ৰাচিদ্পি नाक्ती ॥ जानमः यूवायाः (क्व-निषः वातागमी जू ये । कथिउः নাভিদ্রে চ বভতে ২মরসভ্নো।। ইতি কালিকাপুরাণে ৫০ অখ্যায়ঃ ॥ 🛊 ॥ 🛠 ॥ অথ কাশীয়াত্রাবিবিং।

সূত উবাত। যাত্রা পরিক্রমণ বুছি कनानाः श्विकामग्रा । यथार् সিদ্ধি কামানা সভ্যবভ্যা: সুভো मन ॥ वशम छैवाछ । निणामय মহাপাজ্ঞ লোমহর্ষণ বৃদ্মি তে। বথা পুথনতো যাত্রা কর্ত্তব্যা যাত্রি-कि मुंहर ।। महन्य भारते मन्त्राय চক্রপুদ্ধরিণীজলে। সন্তর্গ্য দেবান্ সপিতৃন্ ব্ৰাহ্মণাংশ্চ ভপৰিন: 11 व्याहिनाः द्वीनिनीः विकुः मलनानिः म इथा । नमक्ष्य ७ ७ छ। गाहर मुष्टे पृष्ठिविनायक ॥ ज्ञानवाली मूभार्यमा निमायमा छाउ। १ई-বেৎ । তারকেশ সমভার্চ্য মহা-কালেখর॰ ভতঃ ॥ ভতঃ পুন দল্ভি পাণি নিভ্যেষা পঞ্চতীর্থিকা। দৈন-ন্দিনী বিধাতব্যা মহাফলমভী**প**্ সূতি:॥ 🕸 ॥ ততোবৈশ্বেশ্বরী যাত্রা कार्या नर्वार्थ निष्करम। दिनलाएउ-मानाक कार्यत याजा नुरङ्ग ।। ক্ষাণ পুতিপদণ শ্বাপ্য ভূতাবিধি হথাবিখি। অথবা পুতিভ্তঞ্জে ত্র সিদ্ধিনভীপ্সুভি:॥ তত্তভীর্থ কৃত সান স্তভলিস্ কৃত। চন: । নৌ-নেৰ যাত্ৰা স্বাণ: ফল প্ৰাথাতি याजिकः ॥ खँकादः भूषमः भाग्र म्यामधीः क्छारकः। विभि-

গ্রপ নহাদেব° ততো বৈ কৃন্তিবাস-भः ।! द्राञ्चभकाच हत्नुमः (कनाद्रक **उत्जा वृत्हर । शर्मायद्रक वीद्रम**॰ গছেৎ কামেশ্বরণ ততঃ ৷৷ বিশ্বকার্মা-শ্বরঞ্চাথ মণিকণী শ্বরণ ভতঃ। अन বিমুক্তেশ্বর• দৃষ্ট্বা ততো বিশ্বেশ ম-हार्य ।। এया याजा भुगद्भन कर्डव्या ক্ষেত্রবাসিভি:। যস্ত ক্ষেত্র মুবিত্বা-शि रेनडा॰ याजा॰ समाहरत्र ।। विद्या खरमा। भकायस क्वाबाहा हैन म्ह-काः। 🚓।। ञ्रष्टायञ्च याञान्।। कर्छ-ব্যা বিমুশান্তযে ॥ দক্ষেশঃ পাৰতী-শশ্চ তথা গশুপতীশ্বরঃ। গঙ্গেশো নম্দেশক গভন্তীশ: সতীখর:।। অপ্তম স্তারকেশশ্চ পুত্যপ্তমি বিশে-यकः। मृण्यात्यञानि निकानि म-ङ्गिभाभाषां ख्याः 🗱।। व्यभन्नाभि শৃভা যাত্রা যোগক্ষেম্করী সদা ৷ সরবিয়োপহজ্রী চ কর্ত্তা, ক্ষেত্র-বাসিভি: ॥ শৈলেশ পুথন বীক্ষ্য वद्रशासानभूवंक । समञ्ज नक्रम कृदा पुष्ठेताः मञ्चामग्रदः ॥ सभी न-'डीर्स्य मृत्राजः भरणा८ सनी व भी-श्वरः। माजा मन्ताकिनीजीर्थ पुष्ठे-(व)। मध्यमञ्जाः ॥ भाम्। कित्रगु পৰ্ত্তাখ্যু তত্ৰ ভীৰ্থকৃতোদকঃ। পা कर्डवृत यादा काश्चान एखा

२हरपट्या ठलुः समुद्रु क्ल ल् जादा (नव जा शहरवर । (नवनात्तु जु যা বাপী ভত্তোপস্পর্শনে কৃত্তে ॥ শুক্রেশ্বর° ভতঃ পশ্যেত্তৎক্পবি-श्टिनिकः। मख्याटि नदः द्वादा ব্যায়েশ পূজ্যেন্ত তঃ।। শৌনকেশ্বর व्याप कृता जा शहरपर **৷ জমুকেশ° নহা লিক্∙**ক্ত্রা যাত্রা মিমা॰ নর:।। কুচিম আয়তে ভূয: **সংসারে দৃ:**প্সাগরে । সনারভ্য প্রভিপদ যাবৎ কৃষ্ণা চতুর শী।।। **এउ**ए क्रामि क क्रियार (ठ्रायटन)-निरेव। हेमार याजार नहर कुडूर न ভূষো প্যভিজায়তে ॥ 🗱 ॥ জন্য যা: खा भुकर्ख रिवाकारभागज्ञा । ष्यीदु ऋ ७ मृगाठः शाना प्रशिधु ी. **শ্বর• ৷৷ উর্শীশ• ত**ভোগছেওতস্ত **নজনীশ্বর**া আঘাট্টাশ ভতো দৃষ্ট্রা ভাবভ্রেশর ততঃ ॥ वाक्ष्मीम ন্থালে। গ্রুতভন্ত ত্রিপরাছক । **छ**ा ननः भूगातमा श्रे जित्रमा ম্থে বুজেখা। মুদাল্দেগর তবাং ভিলপরের ভতঃ ৷ ব্যাত্রকাদশ বিস্থানা মেষা কাৰ্য্যা প্ৰয়তঃ ৷ ই-मा याजा शुक्रवीला क्षूच शुक्र যামর: 1 ঞ ৷ অতঃপর• পুরক্যামি लोदीयाजा रन्छयाः ॥ मृत्रशक

ज्ञीरागा॰ या याजा दिखन्**दिका।** गোलुकाञीर्थ नुयाय मुश्रमिमी विकाः वुर्ह्म ॥ (इ)ध्याम्। न्तः मापा (काश्वा कार्ता माहतर । भोजागुरणोती मःभूका खानदाः भागः कृत्जानरेकः ॥ ७७: भृकाद्य-গৌরীঞ্চ তত্রৈবচক্তোদক:। সুরো विमानगत्रामा विमानाकी उ-ङा बुरक्र ।। সুमाङा निव डाडीर्थ व व जामहर्यकुडः। ब्राह्मा च्यानी ভীর্থে তু ভবানী পরিপূজ্যেৎ ॥ নক্লা চ ভতো হভাগ্যা বিন্দুভীর্থ-कृ:जामरेकः । उठा गहिसशानश्री॰ **इत्रवन्त्रीममृद्धाय ॥ इमा॰ याजा॰** নর: কৃত্বা ক্ষেত্রে হিমন্ত্রিভিছন্দনি ! ন দুংথৈ রভিভূবেত ইংামুত্রাপি जबहिर ॥ अ ॥ वर्गार भुकि চতুথী হ পূজা বিশ্লেশিতঃ সরা। बुङ्ग्लान्ड्र सन्दर्भाष्ट्र दि पा-দকা মুদে 🛭 ভৌনে ভৈরব যাত্রা চ কার্য্য পাতকহারিণী ৷ রবিবারে রবে যাঁত্রা॰ ষষ্ট্যা॰ বা রবিসংযুক্তি॥ **ट्या इविमधन्त्र• महिद्दाशणा∙** ख्य । नदन्ता नथ वा यहार हजीया-वा मु जादका।।क।। जनग्रम। याजा रेव कर्चना भुजिन्द्र गद्र । भुाउः न्नान विधायारभी नद्मा शक दिनायः

कान्।। नमकृषाथ विष्यण छिष् নির্বাণ মণ্ডপে। অন্তর্গৃহস্য যাত্রা॰ हि कदिरवा श्योवनाष्ट्रय ॥ गृही-ত্বা নিয়মঞ্চেতি গত্বাথ মণিকর্ণিকাং । त्राद्। (मोत्नन हागड्य मिनक्गे-न महर्राय ।। कञ्चनाय उद्भी नारगी वामुकीम॰ भुगमा ह। भर्वाउम॰ छा मृष्ट्री गङ्गाकन्य मनार्थ ॥ **७७ स न नि जाः** मृष्ट्री **बत्रा**मक्षियतः ততঃ। ততো বৈ সোমনাথঞ্চ বরা-হঞ্চ ভতো বুদ্ধেশ্ব।। বুক্ষেশ্বর• ভতো নত্ত্বা নত্ত্বাগন্তীশ্বরু তভঃ । কশ্য-পেশ নমস্ত্য হরিকেশবন স্থা। বৈদ্যনাথ ভতো গড়া ধ্রুবেশ নথ वीका ह। भाकार्भ खडा २७। हा हामेकन मत्था वुरब्र ॥ यहि *(*कश्चणणण पृष्ठ्वित कीवरणथ বং। ভারভূতং ততো নত্বা চিত্র धवतः ७७:॥ हिद्यक्तः भूगः ন্যাথ ততঃ পশুপর্ত খরে । পিতা-নংহ্শবং গড়া ততস্ত **কলসেশবং**॥ हरमूनञ्च वीद्रामा विष्यमा श्री শএব চ। নাগেশ্বরে। হরিশ্চন্দু শিচ-स्वामितिनायकः ॥ (मनाविनायकः শ্চাথ দুষ্টব্য: সর্থবিমূজ্ৎ। বশিষ্ঠ वामापत्वो ह मूर्जिक्यवतादुर्छो ॥ म्हेरवते यञ्चः कामातः सङ्ख्य

विनामाने । भीनाविनायकः नायः কৰণেশ॰ ভতো বুজেং।। ত্রিসদ্ধ্যে-(ना विनानाको शर्यां) विश्वा-ङ्का। जाणाविमायक न्हाथ वृद्धा-**षि**ठा छङ: भून: ॥ ठङ्वं (कुषद्र লিক্ বৃদ্ধেশস্ত ততঃপর• ৷ ডভো यनः প্ৰাশেশ देगातम उठःभद्र ।। চণ্ডী চণ্ডীশ্বরৌ দৃশ্যৌ ভবানী শ ক্ষরে। ততঃ। দুণ্টি পুণম্য চ ভতো ताबदाक' नगहरंय< ॥ वाक्वीन खाडा ६७)ई। उठ स नमनी धरः। পরার্ণেশ মথো নত্বা পরদূব্যেশ্বরু তত:।। পুতিগুছেশ্বরঞাগি নিম্বল-(क्ष्म (न्द्र। भाक् अर्थ्य मञ्जूई) তত অপ্নরসেশ্বর- ।। গকেশোর্চ্য छ: ठा ज्वानवाला भान नमाहरद्र । নন্দিকেশ॰ ভারকেশ। নহাকা। লেখর তভঃ ॥ দুভুলাণি মার্ক্সঞ্ (नाक्ष्मः भूगमञ्जू ३: । । ब्रज्युः শ্বর• নত্ত্বা অভিমৃক্তে প্রণ **ততঃ ।।** विनागका' खड: १ थ विश्वनाथ छ-ভোবুছে । ভতো নৌন বিস্ক্যা-थ नखरान मूनी द्रारट्या अछग्रं रमा याद्याः यथावम्यनायाक् छ।। न्रनाः ভিন্নি জ্বা শক্তেঃ প্রীযতা নন্যা বি-खु: ॥ इंडि नखा मगहाया कृषः दिरः মুক্তি নগুলে। বিশান্য বাবাভ্তবন॰ ि ह्या थः भूगुराबद्धः ॥ ॥ मःभूषि ॥ বাসর বিফো বিফ্রীর্থেষ্ সর্বতঃ। कार्या। याजा भुगाद्वन महाभूगा म-मृक्तरय ।। नवम् ।। भक्षरभागक अल-ख्यु नगह यट । मृःथ तमु निर्माठः ত্ত্বেন ভবেদস্য প্তনাৎ।। শুল্বা পূর্ব মিমা যাত্রা: কর্ত্তব্যা স্তার্থবাসিভি:। शर्दम्भी विष्णायन कार्यः। याखाण्ठ अर्बेड: ॥ न वक्षुः हिवमः वर्षाए বিনা যাত্রাণ হুচিৎ কন্তী। যাত্রাদ্বয়ণ পুষত্বেন কর্ত্তব্য পুতিবাসরং। আ-দৌ স্বৰ্গভব্নক্ষিণ্যা স্ততো বিশ্বেশিতু खुरिश यम् वन्नाः दिनः काउः काः **শ**্যা• নিবৃসতঃ সতঃ।। নিরাশাঃ পি-ভব্ন স্তস্য ভিন্মিলেব দিনে १ভবন্। न मक्षेः कालमर्लिंग न मखी मृज्यना-मुहिशा मञ्डे खब रिवरम वित्यांमा যত্র নেক্ষিত:। সর্বতীথেষ্ সংয়ী স न इंगाजा वादार नहा। मनिक्नी छ যঃ সাতো যো বিশ্বেশ নিরৈক্ষত। সভ্যু সভ্যু প্ন: সভ্যু সভ্যু স-**७** श्नः भूनः ।। म्रम्। वित्यंश्वता নিভ্যু॰ স্থাভব্যা নণিকর্ণিকা। ব্যাস উবাচ! मृङक्षान्त्रां न्यू शुक्रा कामी: गाश्या गड्यः। नःता न नितरः यां कि क् इाभागमहम् : ॥ इं ि कामीथा७ ३०० व्यथायः॥

বারাণসেয়: ত্রি বারাণসীজাত:।
বারাণসী শবাৎ ক্ষেয় পুত্যুয়েন
নিয়ম:।।
বারাসন ক্লী জলাধার:। তৎ-

वाद्रामन॰ क्षी बनावादः। छ८-भर्गश्रायः। वाःमहन॰ २। इंडि बिकाश्रामयः॥

বারাহ: পুশ নহাপিগুীতকর্ক:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥ বরাহ এব বা-রাহ:॥ তৎসম্বন্ধিনি ত্রি॥

বারাহ্কণী জ্ঞী অশ্বশন্ধা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

বার।হপত্রী জী অশ্বগন্ধা। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

বারাহাস্থী জী দন্তীবৃক্ষ:। ইতি ভাবপুকাশ:।।

वाजाशे छी वृक्षाणाम् प्रदेशाङ्काः स्वर्गडमाङ्काविष्णवः। यथा। वजाः स्वर्भवाजी हवजा स्वाप्त प्रदेश हिंद्र । वाजा स्वर्भवाजी हवजा स्वर्गाः स्वर्याः स्वर्याः स्वर्गाः स्वर्गाः स्वर्याः स्वर्गाः स्वर्गाः स्वर्गाः स

विष्णयः । यथा । याताशी यम्ना গঙ্গা করতোয়া সরস্বতী কাবেরী চন্দুভাগা চ সিজু ভৈরব সাগরা: পশুসান বিধানায় সালিধ্য নিহ-कन्नय II इ**ं** ठ्रमन्तिक्यत्रश्री-ণোক্ত দুর্গাপূজা পদ্ধতি:।। #।। वदार्पियम् निकः। यथा। यक्त বারাহ মতুল ৰূপ যা বিভুতো रुद्धः। णिकः माभ्यायस्यो उव বারাহী • বিভুতী তনু ।। ইতি চণ্ডী ।। অপিচ। বারাহ্ কপিণী দেবী। म•्ध्रीष्क्ठ वसुक्रद्राः । शूङ्मा• स् পুভা শৃভা বারাহী তা নমা भाइ॰।। ইতি वृष्ट्यान्मिक्यत शु-রাণোক দুর্গাপ্জাপন্ধতি: ॥ 🗱 ॥ বরাহক্রান্তা। চামালু ইতি থ্যাতঃ । ७८ भर्यायः। वियुक्रमनभूरा २ ঘৃষ্টি: ৩ বদরা ৪ । ইত্যমর:॥ গৃঞ্জি ৫ ৷ ইভি ভরতঃ ৷৷ শুকরী ১ काञ्चन्त्रा १ वियुक्**रमनका**खा ৮ दहारी २ को भादी २० जिल्छ। ১১ दुधलुधी ३२ काछी २० कमा ३८ गृश्चिका ३६ माचरविष्ठा ३५ मृहब्रक-न्तः २१ काएः २४ वनवानी ३३ ब्रह्मानानः २० वन्।: २० यम् ७: २२ मङ्ग्वीग्रः २० नरहोदयः २८

वीतः २१ वाक्षीकमरः २४ मूकमरकः २० वृक्षितः २० वृश्षिरुष्ठा २० १ व्याधिरुष्ठा २० १ व्याधिरुष्ठा २० १ व्याधिरुष्ठा २० १ व्याधिरुष्ठा १ व्याधिरु

दार्त की राम । इंग्रुग्न । प्रिम्स । इंग्रिंग । इंग्रिंग । इंग्रिंग । विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व विश्व । विश्व विष

भयुद्रकरतः २० वदाष्ट्रकरतः २७ | वाजिः की वाक्॥ मत्रच्छी॥ नजन

वक्षनी ॥ इखिवक्षनज्ञिः॥ वन्तिः । कंजरीिक जाया। इंडि पिरिनी ক:রহেনচন্দ্রে।।

বারিকণ্টক: পু॰ শৃস্পাটক:।ইভি क्टाध्यः विकाखस्मयणः ॥

বারিকর্ণিকা জ্রী খমূলী। পানা ইতি ভাষা। ইতি শব্দরদ্বাবলী॥

वाद्रिकभ्द्रः भुः ইह्निनंग८नाः। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:॥

वातिमञ्जः भू भृक्षार्वेकः। इंडि मफ्बद्वावनी ॥

वातिष्ठत्नुकः भुः भृक्षादेकः। ইতি ত্রিকাওশেষ: ॥

বারিক্রনিঃ পু॰ জলৌকা। ইতি ত্রিকাওশেষ:॥

বারিচত্তরঃ পু॰ জন্তিকা। ইতি ত্রিকাওশেষ:॥

বারিচর: পু॰ নৎস্য:।ইতিধন-ঞ্জন:।। জলচরজন্তমাত্র চা।

वातिहामतः क्ली रेगवानः। इंडि ত্রিকাওশেষ: ॥

वाजिङ ही पुर्शिववन् ॥ लोब भ्दर्भः ॥ शम्यः ॥ नदकः । इंडि ब्राक्षनिर्घणेः॥

বারিজ: পু॰ শন্ন:। ইতি হেম-हन्दुः॥ भश्रकः। ইতি भद्रभावा॥ বারিত্যরঃ পু॰ নেঘ:।ইতিশ্ব- भाषा॥ मृर्यतः। यथा। यक्ष भवाति-भी : (हमा मानिनाय निका**ण्**यः । সংজ্ঞাণ ভার্য্যাণ প্রীতিমতীণ ভা-ফরে। বারিভফর:।। ইতি মার্ক-(खयभूत्रागः॥

বারিত্রা স্ত্রী ছণ্র•।ইতি ত্রিকাও-শেষ: 11

वाबिषः क्षी वाला। ইতি শব্দর্মা-वनी ॥

वाजिमः भू (नयः॥ मुखकः। ইত্য-यदः ॥

वाजिनाथः भू॰ दकगः॥ मनू मुः॥ নেঘ:।ইভিকেতিৎ।।

वाजिनिधः शुः नगू मृः। इं । विम-सद्रज्ञावणी ॥

दाविभिथिकः जि जनभथभागी। বারিপথ গছুষ্ঠীত্যথে ফিক পু-ত্যযেন নিয়নঃ ॥

বারিপণী ত্রী স্বস্তিক।ইভ্যনরঃ ।। অস্যা ভণা:। বারিগণী হিমা **ভিক্তা नधी ना**षी मदा भट्टिः। (मी-ষ্ম্যকরী ক্ষাশোণিতজ্বশোষ-क्८ ॥ इंडि ज्ञाजवल्ला ः॥ বারিপালিকা জী খুমূলিকা।ই**তি**

मदनामा ॥

वाविभुवाहः भू निर्वातः। इंडि । क्रिवितः॥ मद्रभाषा ॥ वाति भुनी जी वाति भगे। इंडि णक्याना।। বারিবদরা স্ত্রী প্রাচীনামলক । ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।। वात्रिवालकः क्षी शैरवद्रः। ইতি श्रवावनी॥ वात्रिञ्च की भाराजाञ्जन । ইতি क्रक्राव्नी ॥ ब्राजनिर्घणः॥ বারিমসিঃ পু্ মেঘঃ ৷ ইতি ত্রিক:-खानियः॥ वात्रिमुक् भू भियः। ই जिल्का द्रज्ञावनी॥ বারিম্ল জ্রী বারিপণী। ইতি বারিসন্তবঃ প্ যাবনালশরঃ। **न**क अञ्चायनी ।। वाधित्यः প্ ভেলক:। ইতি বারী ন্ত্রী গজবদ্ধিনী।। কলসী। विहासमारः॥ वादितानिः शू अगूमुः। ইতি वादीष्ठेः भू इछी। ইতি भमः ত্রিকাণ্ড:শযঃ॥ নির্ভিঃ ॥ জল্জাতে ত্রি ॥ 🕠 🌐 চন্দুঃ ॥ ध्यः ॥ इंडि ভূরিপুষোগ: ॥ 🔋 🔋 इंडि बिकाश्रामयः ॥ वातित्व की कत्रार्फ्ता है जिला की अला। है जिला

वादिवल्लां छी विनाती। इंडि ब्राजनिर्घण्टेः ॥ वातिवामः भू भौखिकः। इंडि (इन्हम्मः ॥ वातिवाहः भू (भवः॥ मुखा। ইত্যনর: ॥ বারিবাহন: পু॰ মেঘ:। ইতি শ; वातिमाः भुः विकृश इंडि बिकाख-(শ্য: 11 दात्रभाव की नवम्। भोगी-র জন।। উশীর। ইতি রাজ-নিহণ্টঃ !! ইভি রাজনিঘণ্ট:।। ইতি ধরণি:।। वातिक्रः ही कमला ইতি রাজ- वातीमाः भू गम्पुः। ইতি হেন বারিলোনা পু বৰণা। ইতি ছটা- বাক: পু বিজ্ঞান ইতি शायावी॥ वाबिवननः ही भुाषीनानलकः। वाक्ठेः भूः थिः। अञ्चया। निर्घण्टः ॥ वक्षणममस्तिनि जि । यथा
। शिक्टास भूम्रम्खक वाक्षण शुभगाउ । उउदाय जू जलाहे । यो
माउ मुजद जिद्दा । उउदाय
ख्या यास्मा वाक्षण शिक्षणः मूजः
। श्रक्षण्काख्या भरना विभयी
जा खुनिकाय ॥ ইতি माट स्माउ २२२
चार्यायः ॥

वाक्नक्यं ही डलान्यथननामि। তস্য শ্ভাশুভ কালাদি যথা। य-म উवाह। मुनित्न मुजनकत्व हन्तु **তা**র। বলৈ যুঁতে। সদৃত্ 🗷 ভবে দ্মত্র কালে তলিন্ বিধি: মৃত: ।। সদৃতৌ তু কৃষ্টে করু: সং**প্**ণ স্ত म्यात्रथः। कर्कार्छ भूधनाउन्ह भोथाः ज् मकत्र जत्र ।। मीत য়শোর্থ লাভন্ত মন্তেচ সুবহৃদক । বৃষে চ নিথুনে বৃদ্ধি বৃশ্চিকে নিক্রল ভবে ॥ পিতৃত্পিস্ত कन्यायाः ज्वायाः मञ् मक्छिः। সিংহে মেৰে খন নাশ জলস্য ब्रक्ट ब्रिज्ञ॥ তথা চৈতেবু লগ্নেষু वाक्षण कर्य (नाहिष्णः । इंजि व-হিপুরাণে বাক্ণারাম পুডিষ্ঠা नाभाष्यायः ॥

বাকণিঃ পু॰ অগত্যমূনি:। ইতি ভিকাওশেষ:॥

वाक्षी जी जूदा।। शन्तिमिक्। हे**डामद्रः ॥ गड**िंखगनक्षवः । इंडि (इस्टम्पु: ॥ गखर्ता । इंडि (सिन्ने ॥ इन्द्रवाक्ने ॥ दूर्वा । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ শতভিবান-क्कबयुक्टिवक्षब्याम्भी। यथा। कम्प नुवात । वाक्तन नगागुका माथी क्षा अःयामनी। शकायाः यि वाज्य भ्रांगुर्वे वा ॥ বাকৃণ শতভিষা। শনিংগর मभायुका मा भशावाक्नी भ्छा । গঙ্গায়া খদি লভ্যেত কোটিসুর্য্য-गुरेहः नमा।। ण्डाराग नमागूक। भारती भाउ जिया यहि। सहा सरह-তি বিখ্যাতা ত্রিকোটি সলমুদ্ধ-রেৎ।। অত্র সংজ্ঞাবিধে: সার্থক-ত্বায় নিমিত্তত্বেন মাস পক্ষ তিথ্য-(लथान्छत्र· सहावाक्नी सहासहा-वाक्गावृह्मभनीय । उन हिन्द নাসি ক্ফেপক্ষে ত্রযোদশ্যাণ তি-(थो महावाक्गा भहामहावाक-न्। यथा यथः अ्रायाक्षाः। न हाता। नान अर्वेडिया नार्यं करन्तु नड-ভিষা• গতে। সপ্তজন্ম ভবেষু স্তা দুর্ভগা বিধবা পুর•॥ ইতি। ত্রযোদ-म्याः ज्जीयायाः मन्मगाकः वित्न-याः। भूमु विहे क्विवाः मान॰

नाहरत्रयुः कथकन ॥ देखि পुरहरखा কাবালি বচনাভ্যাণ জ্বীণাণ শূদান भीनाक ज्ञान निरयथ इंडि वाह्य । ভোগাৰ ক্ৰিয়তে হক্ত সুান• যা-मृहिक॰ नरेतः। उधिविकः मण-ম্যাদৌ নিভ্য নৈমিত্তিকে ন তু॥ ইতি হেমাদ্রি ধৃত বচনেন রাগ-প্ৰাপ্ত স্থান এব নিষেধাৎনক্ষত্ৰে পি তথা কল্পনাৎ। অত্ত ত্রবোদ-न्। भूर्वायाः भूबी । इठ द्रकारन নক্ষতাদিসত্ত্বে পরদিনে পূর্বাহ্লে তিথি नक्षव वारङ्गि भ्दंपिन এব ম্নান । রাত্রাবিপি বাৰুণ্যাদিষু शक्षायाः मानः। पिता जाः वो ठ अक्रायाः गक्रायाकः भुगक्तः। न्नाज्यसम्बद्धः भूगाः ग्रहभू।क्उ ভক্তলৈ:।। ইতি বুন্ধাণ্ডপুরাণে भागानाजः भुजिभुभवाद । इजि তিথ্যাদিভভূপ। 🗱।। বৰুণ প্ৰেরি-**७** वृन्तावनञ्च करग्य उक्तका देवनिः मृड दलादि भीख दाक्ती। यथा । পরাশার উবাচ। বনে বিচরত ত্তম্য সহ গেলৈ মহাআন:। না নুষছ্মাৰ্**পন্য শেষ**ন্য ধরণীধৃ-**७: ॥ निञ्चारिटाङ्का**र्यः मा का-(र्गार्गाची विष्ठा त्रिमः। উপভোগ।

।। অভীষ্টা সর্বদা यम् अमित्र दु॰ মহৌজস:। অনম্ভন্যোপভোগা-. য তস্য গছ মূদে শুভে ॥ ইতৃ ক্তা বাক্ণী (তন স'মধান ম্থাক-त्रार्। वृन्तावन वरनार्**भम कर**-च उक् का देव ॥ विष्ठतन् वल दिः বোপি মদিরাগন্ধ মুত্তম•। আ• যা্য নদিরাতর্য নবাপাথ পুরাত-न ।। ७ ७: कम्या । जरुमा नम् ধারা সলাহলী। পতন্তী বীক্ষ্য रिमात्वय भुषायी भन्नमाः मूमः ॥ পপৌ চ গোপ গোপীভি: সমবে-(छ। नुकाद्विडः। छेशशीयमाता ण-**विजः** भीठ दान्य विनातरेनः ॥ ইতি বিজ্পুরাণে ৫ অংশে ২৫ व्यथायः ॥

वाक्गीवल्लाः श्रः वक्गः। ইতি
भक्ताना॥

বাৰুণ্ড: পু॰ ফ্ৰিনা রাজা। ইঙ্তি মেদিনী।। তন্মতে প্রগী যাদি:। •িন্ত বৃধাতো: উণ্ডপুত্যয় নিয়ন-ত্বাৎ অন্ত্যস্থাদৌ লিথিত:।।

वाक्खः भू ही भारमक्भाजः॥
भारत्वन्यः॥ क्षत्रमाः। इतिस्मिनी
वाक्छी जी हाद्रभिछी। इति
भारति।।

र्थ मञ्जर्थ वरूनः शुर वाक्नी वाद्यन्ती ज्ञी दिनवित्नवः। इंडि

भंदत्वा ली। यथाः श्रुष्ठाः माः गथ (भाःते व वाद्यक्षी (गोजनाः एकाः । वर्षानान व पातिश्व श्रुः श्रुप्रावित्यापयापुषः ।। ইতি (क्रुः) विख्युः ॥ व्यथनः ताक्याशी नाम-क (परिनक्रमः ॥

বার্ণিক: ত্রি লেখক:। ইতি শক্ মালা॥

বার্চ: পু॰ হ°স:। বারি চরতী ভ্যথেডি পুভ্যবেন নিয়ন:। ইতি নধ্যবেধব্যকরণ•।।

বার্দ্ত ন্নী অসার•॥ আরোগ্য•। ইত্যনুর:॥

বার্ড: ত্রি নিরাম্য:। ইত্যমর:॥ ফুরিশালী।ইত্যম্বপাল:॥

বার্ত্তক: পুশ পাক্ষিবিশেষ:। বটের
ইতি ভাষা । যথা । বার্তাকো
বার্ত্তক শিচন স্ততো প্ন্যা বর্ত্তকা
শ্ব্রা। বর্ত্তকোগ্রিকর: শীতো জ্বর
দোষত্রযাপক্ষ: ॥ সুক্রচ্য: শ্ব্রুদো বল্যো বর্ত্তকাল্পণা ততঃ।
ইতি ভাবপুকাশা:॥

वार्ता जी मूर्गा। यथा। भरामि भाननाष्ट्रिके क्षिकचां छ काइण्ड्र । वर्त्तनाबाद ग्राह्मां बार्त्त मा अव भीयरा ॥ इंडि प्रवीभूद्राण ६० ष्रभुग्यः ॥ वृद्धिः ॥ क्षम्मुन्तिः ।

इंड्रमदः॥ উपरः॥ दार्टिक्रगः॥ क्रियामि। इंडियमिनी ॥ वार्डाकः शृ॰ वार्डाकः। इंडियि-कार्थम्गरः॥ वार्डक्रभक्षी। इंडि ভार्यक्रममः॥ वार्डाकी शृ॰ वार्डाकः। इंड्रम्ब-हीकाया॰ ভद्रन्छः॥ वार्डाकी स्त्री व्रक्षी। इंडि ভार्य-भ्रामाः॥ वार्डाकः। इंड्रम्बः॥

हाकायाः खत्र छः ॥
वार्शकी छी दृश्छी। ইতি ভাবপুকাশः॥ वार्शकः। ইত্যমরः ॥
वार्शकः छी स्नामध्याञ्यकनदृकः। वाद्यन ইতি ভাষা। তৎপর্যায়:। হিজুলী ২ সিংহী ৩ ভদার্মার প বাত্রকাঃ ৮ বার্গান্ধ ৬
বারা প বাত্রকাঃ ৮ বার্গান্ধ ১)।
ইতি ইটাররঃ ॥ বার্গিরঃ ১২ বাভিগদঃ ১০ ব্রাক্তঃ ১৪ বহল: ১৫
অন্পঃ ৬। ইতি শমর্মারলী॥
কন্ট্র্যানী ১৭ কন্টালুং ১৮ কন্টপ্রেরা ১৯ নিদ্বালুং ১০ নাংসকক্লা২১ বৃত্তানী ২২ নহোটিকা২৩
চিত্রক্লা২৪ কন্টকিনী ২৫ নহতী

२५ कर्ष्क्ना २१ विश्ववंकना २৮

नीनकना २२ वक्कन। २० माह-

(শুষ্ঠা ০) বৃত্তকলা ৩২ নৃপ প্রিংকলা

००। व्यन्ता एनाः। कर्षेषुः। बन

हावः। गत्तव्यः। शिखनाणिदः।

बार्छायनः भूः भूव्खकः। ७९- वार्षानः हः मूचिनः। इंडि निरिनी

বলপুষ্টিকারিত্ব। ছদ্যত্ত্ব। গুৰু-षु । वाटियू निनिर्द्यक्ष । ইতি ब्राजनिर्घणेः॥ व्यनिष्ठ। वानुभूमा নাক্তনাশিনী চ শ্কপুদা শো-ণিতবৰ্দ্ধিনী চ। হল্লাস কাসাক্চি नामिनी ह वार्जाब द्ववा खगमधः যুক্তা।। সা বালা কফবাভন্নী পত্ন। সক্ষারপিত্তলা। সদাফলা তিদো-ষ্মীরক্তপিত্ত পুসাদনী॥ অস্থার পত্ন বার্তান্ত: কিঞ্চিং পিত্তকরী মতা। কফ মেদে। হনিলহরা সরা ল্ঘভরা পরা ।। ইভি রাজবল্লভ: । यन है। वृष्ठाकः साम् जीक्षायः ফটপাক ম**পি**ত্তল°। স্বুর বাত বলা-সয়ং 🖓 ানং শুকলং লয়ু ৷ ওয়ালং কফ লি ভ্ৰুণ _হৃত্বণ **পি ত**্ৰৱণ গুৰু। ংখ্যক পিত্তল কিঞ্চিনস্থারোপ-ি 🕾 িত ।। কক মেদে। হনিলা-न्त् २७,७ न्यू **री शनः। उत्तर हि** ७ प्या भरेडन नवगानि उ।। অপর পেতব্স্তাক জক্লটাওস म॰ ভবেং। उन्नाः मृ विल्लायन हिउ शीनक भूबंउ:॥ हेि जाव-পুকাশ: ॥ यार्नाञ्चः भुः वार्नाकी। ইতি ত্রি

কাওশেব:॥

भर्यायः । (रुद्रिकः र गृष्णुक्वः 5 পু ণিধি: ৪ যথার্হবর্ণ: ৫ অবসর্প: ৬ মস্ত্রবিৎ ৭ চর: ৮ স্পাশ: ১ চার: ১০। ইতি ছেমচন্দ্র:।। वार्डावरः भू धानाउख्नापिकाः র্ত্তাণ্বহৃতি য: । পাসারী ইতি ভাষা । তৎপর্য্যায়:।বৈৰ্ধিক:২। ইত্য-মর ভরতৌ ॥ वार्खिकः भू भुव्खिकः। हतः। ইতি ত্রিকাওশেষ: ॥ বৈশ্য: ॥ वर्खिकशकी। इंछि রাজনির্ঘট:।। वार्डाकी। इंडि भद्रवृश्वनी।। वाजिङ क्ली डेकान्कर्ककार्थ-वाङीकात्रक्षुष्टः। यथा। উङ्जान्-ক্তবুৰকাৰ্থ চিন্তাকারি তু বার্ত্তিকণ । इंडि (इन्हम्मः॥ বার্তিন জ্রী পক্ষিবিশেষ্টাবটের ইতি ভ্যা। তৎপর্য্যাথঃ। বিষ্ণু-निकीर। इंडि शायावनी।। বার্থ: পু: অজন:। ইতি ত্রি-का अरमयः ॥ क्यसः ॥ वृत्यम्यः ক্ষিতি তি । वार्षत्र क्षा क्ष्मनावीकः॥ पिक-পারভশন্ম। কাকচিঞ্চা।। ভারতী । इति (विभिन्ने।। कविष्ठः।। बण् । আমুধীজণ ইভি বিশঃ।।

বাজু বি

॥ उद्याउ भवनी यानिः॥ ৰাৰ্দ্দল: भु (मनानन्ता। **मा**.जू मन्। दाइ:। इंडि (मिरनी।। वार्षक की वृक्षमः घाउः॥वृक्षमः ভारः॥वृष्टमाकर्म।इंडिस्मिन्नी॥ বার্জ ক্য ली বৃদ্ধাবস্থা। তৎপ र्यायः। वार्कक २ वृष्कद्वः ७ इ। वि-র•৪। ইতি জটাধর:॥ वार्ष्टः भ् मगुप्र। ইতি बिकाख শেষ: 11 बार्क इव ही पुगी नवगः। इंडि ब्राजनिर्घणेः॥ वाष्ट्रियः भू वृष्ट्याञ्चीयः। ইত্যমরः दाष्ट्रविकः शृ वृष्टिजीवी। वाज्यः

ভুক্। বাডিখোর ইতি সুদথোর इंडि इ जाया। उट्भर्यायः। अ नीमकः २ वृष्णाकीयः ७ वाष्ट्र्याः ৪। ইত্যমর:।। তস্য লক্ষণ যথা। সমর্ঘ ধান্যাদায মহার্ঘ যঃ প্-যছতি। স বৈ বাজুবিকো নাম ছব্য কব্য বহিষ্কৃত: ।। ইতি মৃতি: ॥ उम्र वृक्षिगु इनियसा यथा। भनुः। जनीजिजागः गृङ्गीगार भागादाख्रीवकः भंजार । दिकः **ण उ**॰ वा गृङ्गी घाट म उग धर्म मन् मात्रन् ॥ विकः भटकः गृङ्काता न ভবত্যথিকিল্বিধী। শতক্ষিপণে याष्ट्री न

হশীতিভাগ বি-শতিঃ পণাঃ । ष्टिकः भूत्राभव्यः। এवश्वियः नियम मिकिमा व्यवानिक स्य मनाहा-ता वा चाह्रान्त्यन त्या व्यव**हत्र**ि তদৈয়ৰ পুষশ্চিত্ত। আপদি তু স্ব্যুণ করণে নিয়মাভিক্রমে চ ন দোষ:। ইতি পাুযশ্চিত্তবিবেক:। हेड्याद्भिकडवृ•ा

वाक् वंतर क्री थान्।वर्षन । इंडि ত্রিকাওশেষ:।।

वाष्ट्रप॰ क्री पुनिनवन। इंडि ब्राक्तिर्घण्डः॥

वार्ष्क् क्षी जी वर्षक्रकः। इंडा-मब्दोकाराः बायमुब्देः ॥ नुः गएकः। गुडाब वाक्षी नमः इंडि ভाषा। येथा। वास्त्री न**म** (स्कृ हात्रा गाराटमाइण्ड ग ७३:। इंडि ত্রিকাওশেষ: 11

বাজু । পশু পশুবিশেষ:। বথা । बिश्लवः जिन्तियक्कीनः (खंडः वृ-क्षमकाপ डि॰। वा श्री नमः (नाहा-তে হ্নৌ হ্ব্যে ক্রেড চ সংকৃতঃ ॥ भिक्किविष्मयः । यथा । नील-शीरवा तकणीर्यः क्षनामः निज इरः। वाष्ट्रीनमः मार शक्कीत्मा মম বিষ্ণে। রতিপুথ: 11 তেষা॰ विनान कल । यथा । त्राञ्च-

বাৰু ক

एमा जू मरमामा मारिम दी-क्की (পসস্চ। তৃণ্ডিনাপ্নোতি বর্ষা-गाः भंजानिजीगिन्दिश्या।। गः श्यागाक यहानाः क्षितः नाउ-বার্যিকী । তৃপ্তিমাপ্রোতি পরমাণ भार्न किरोद्र खथा।। इंडि का-निकानुदार्ग ७५ व्यथायः ॥ #॥ ভন্মাণসেন পিতৃ তৃপ্তি র্যথা। বা-শ্বীণসামিষ লোহ কালশাক ख्था मधु। पूश्वाभिय गन्। ह यमः ख• उर्द्भालान्हरितः ॥ यन्छ**ा**• পুন্ছন্তি ভৃদ্তি গৌরীসুত তথা। পিতৃণা নাত্রসন্দেহো গ্রাশ্রাদ্ধা **ह भू** भक्त ॥ इंडि मार्काख्यभू बात भाकान्द्राधायः ॥ जिदियः दि ন্দ্ৰিকীণ শেত বৃদ্ধন্তাপতি। वाधी भगत उ भार्गा शिक्ताः मा-দ্ধকর্মণি।। রক্তপাদে। রক্তশির। রভচণ্ড বিহ্লুন:। কৃন্যো বর্ণেন চ **७**चा भकी वाधीं नत्मा मडः ॥ লৌহা রভাছাণঃ ॥ নৌহিত্র• খ্যু-নিত্যাহ রপত্য দুহিত ভিলা:। কপিলাণা ঘৃতকৈৰ ধৌছিত্ৰ নিতি क्षाइत्त ॥ (भोडी मुख: मन्यव्या-ঢাজঃ। ইতি ভটীকা।। वार्डिः भू वर्छोतः। ই उ कि কাওশোষঃ॥

বার্মণ জী বর্মসমূহ:। ইত্যমর-**होका मात्रमुन्दती ॥** বার্মিণ লী ব্যিসন্হ:। ইত্য-मत्रहीकायाः यानी॥ वाय् के भू भाषा । इंडि नदाबा বাৰ্যু ক্তৰ - ল্লী পদ্ম । ইতি **ধন**-क्षयः॥ जनः ज जि ॥ वार्याः वि वादिमयक्ति। वादिणः का८ का भुजायन निम्नमः॥ বারণীয় বি वादगरयाग ऽ । वृक्षदाराः काष्ट्राप्तनीयभुकारयन निञ्जम ॥ वाबा भिः পু॰ সমুদুঃ। ইতি भवागः॥ वार्बहेः भु বহিৰ• ৷ ইভি ত্ৰিহা-श्रम्बः ॥ वार्वा जो नीलीनांकका। इंडि শবররাবলী।। বাৰ্ষক লী সুদ্যন্নক্তপ্থিবীদশং ভাগান্তগভভাগবিশেষ: ৷ যথা ৷ ममया विज्ञान (कव नकत्रार भृथिवी निमाः। इक्षास र्क्काप्टरा-याना गप्राप्तणभवाखवान्।। का-ষ্টবে ব।র্ঘরণ ক্ষেত্রণ রণবৃষ্টির্বভূব হ । ইতি বহিত্রাণে সাগরোপা-भ्रानाष्रायः॥

বাৰ্য ভাণবী जी वृष्णांगुकन्।। ব্রিরাধা। যথা। যথা পরাৎপরঃ कृषः खालयः नार्यज्ञानवी । इंजिः भाष्माखद्रथए७ ५१ यदागः॥ वार्षिक क्री जायमाना। इंडि म-मिनी ॥ বার্যিক: ত্রি বর্ষভব:।বাৎসব্লিক:। ইতিমেদিনী॥বর্ষাকালো ভ্রব**ক্ষ**॥ वार्विकी वी वायमागा । इंडि त्राजनियं है: ॥ दर्य क्रेंब्रश्रूका दिः। যথা। শরৎকালে মহাপূজা ক্রিয-তে যা চ বার্ষিকী। তস্যা নমৈ ভনাছান্ত্র্যু পঠিভব্যু সমাহি-रिज:॥ ইতি मार्क खग्नुद्रापः॥

চন্দ্রিকা ।। বাষুকঃ ত্রি বর্ষণশীলঃ। বৃষধাতো এপুকপুত্যধেন নিল্লানা বষ্ক: ততঃ ভার্থেফ পুত্যয়: ।।

বাৰ্যিলা

ञ्जी कत्रका। इंडि भद-

বাৰ্হত ল্লী বৃহতীফল'। ইত্য-নর:॥

वार्ड्म्थः श्रृ क्रवामकः। ই जिल्लाम ज्ञावली ॥ वृत्तृथवाक्रमस्क्रिनि जि वार्ड्युथिः श्रृ क्रवामकः। ই जि जिल्लाखरणयः॥

বার্হপাত ত্রি বৃহপোতিসয়ন্ধি। বৃহপাতেরিদ ইভ্যথেফ পুভ্যবেন

निश्चमः ॥ वाईम्पाठाः भूः नास्त्रिकः। यथा। न्यादाहवाह्याईछः न्याह्न्यादी जू मोगजः। रेनयायिक कुक्रभारमा-(यागः माःथाञ्च काभिनः ॥ दि-শেষিক: স্যাদৌলুক্যো বার্হপাত্য-स्र नासिकः। हाई। का व्योकायिकः ক শৈচতে ষডপি তাৰ্কিকা: 11 ইতি (रुमहन्दुः॥ नीडिमास्त्र ही। ইভि কেচিৎ।। বৃহস্পতিসম্বন্ধিনি ত্রি।। वार्क्षाः क्षी बनः। ইতি (इमहन्पुः।। वृक्षमञ्चिति वि। यथा। वाक्रं प्र विख्नुम विद्य ग्राहिक मर्बका-মদ°। ইতি তিথ্যাদিতভু•।। जी जीविष्णयः। इंडि বাক্ষী'

নহাভারত ।।
বালক: পু॰ ল্লী পারিহার্য্য: ।।
অঙ্গুরীয়কে ত্রি। ইতি মেদিনী ।।
অস্থার্থান্তরাণি প্রগী য বাকারাদৌ দুষ্টব্যানি ।।

বালব: প্রান্তেকাদশকরণাভর্গতিঘি ভীষকরণ:। তত্র জাত ফ
লং। কার্যাস্য কর্ত্তা স্বজনস্য ভর্তা
সেনা পুণেতা সলশী লযুক্ত:। উদারবৃদ্ধি বলবান ননুষ্য শেষালবাখ্যে জননং হি যুস্য ।। ইতি
কোষ্টাপুণীপঃ ।।

বার ভি বল্প সম্বিত্ত । ক্রেনাদি।।
। ইত্যমর:।।

বাল্পল তি বল্পনির্মিত । বল্পন স্যেদ ইত্যথে ক পুত্যযেন নিয়ম বাল্পী স্ত্রী নদির।। ইতিত্রিকাও শেষঃ॥

বাল্মিকিঃ পূ•্ বাল্মীকমুনিঃ। ইতি দ্বিল্পকোষঃ।।

वान्योकः शृः त्रामायगकर्खा मृनिः। छरश्यतायः। श्राहरुमः र वान्यो-किः १ व्यव्हिष्ठः १ स्रभीवनः ५ यन्या १०१ १ इ.ज. विकाश्रामयः॥ कविः ৮ स्थानप्रकविः २ । इ.ज. ७ व्यव्हितः॥

বাল্মীকিঃ পু• ভূগুবংশীবনুনিবিশেষঃ । ইতি ত্রিকাপ্তশেষঃ ।
যথা। রাবণান্তকরো রাজা রঘূণা•
বংশবদ্দানঃ। বাল্মীকি র্যস্য চরিত•
চক্রে ভার্গবসন্তবঃ ॥ ইতি মাৎস্যোত্ত অধ্যাবঃ॥

বাবদূক: ত্রি অভিশ্যবচনশীল:।
তৎপর্যায়:। বাচোযুক্তিপটু: ২,
বাগ্মী ০ বক্তা ৪। ইত্যমর:॥
বচত্র ৫ সুবচা: ৬ পুরাক্ ৭। ইতি
ভটাবর:॥

हिन्द्रिका ॥ বাৰুট: दक्षिता है जि मद ब्रज्ञावनी ॥ वाव्छ य ७ छ न ७ छ छ।। वद्रां । ইতি কবিবল্লগদ: ॥ य ভ বাব্ত্য ८०। উ वावर्डिश वावृद्धा। **अ॰७**॰ ক্তি: সেবন । ইতি দুর্গাদাস:॥ বাবৃত্তঃ তি কৃতবরণ:। ইত্যমর:।। ততো বাবৃত্তমান। নাবিতি ভটি:॥ বাশ খাড় শাল্ । ইতি কবি-कल्लाः।। भवा देश खित्रभागिय। তিরক্ষা বাশিত ক্ত নিভান-द्याद। यह बाल्या छ शकी। या च-ববাশ্ছ। উদ্বাশ্যনানঃ পিতর স রাম নিতি ভটৌ। অনে লথকা-দাল্লানাথ: । বাসিত সুরভীকৃতে । জ্ঞাননাত্রে খ্লারাবে বালিত॰ বস্ত্রবেপ্টিতে। ইভি বিশ্লুকাশান্দ-न्द्रारायम्भी जि। ই जिन्यामानशा खी वामकः। इंड मद वाशा **ब्र**ावनी ॥ বাশি: व्याः । इज्रागिह-(कावः॥ दाणिका जी दामकः। ইতি मद-ब्रज्ञावनी ॥

वानि उ ही शमुशक्राहीना नदः

। ३७/मद: ॥

বাশিত: তি সুর চীক্ত:।ইড্য বায়িকা
মর টীকাষাণ স্থানী।।
বাশিতা ল্লী জীনাক্রণাকরিণী।
বরী ৪
ইড্যনর:।।
বাশিষ্ঠ: তি বশিষ্ঠসম্বনী। বশিষ্ঠব্যেদণ ইভ্যুর্থে ফ পুত্যুযেননিয়ম:
বাশিষ্ঠা ল্লী গোনতীনদা। ইতি রত্নাব
ক্ষেত্ৰপু:।।
বাশুরা ল্লী রাজি:। ইভ্যুণাদি রাজি
কোষ:।।
বাশুর লী নন্দিরণ চত্ত্রথ:।ইতি । উঞ্চ

प्यक्ति।।

वाणुः भुः कित्रमः। ইতি गिकिनी।।

वाग्नः भुः উग्ना।। लाहः। ইতি

पिकिनी। अशुः। ইত্যরः॥

वाग्नकः भुः ना दियः। निर्माकः

ইতি ভাষা। यथा। मादिसा वा-

इत्का मार्थः स्थिटा बक्त म मृठः
। मादिरमा मधूदः मीटा दिश्रेडी
शिखन्म्थ्वः ॥ वाठ द्वायामःदा।
तक्तिम्बिम्माद्विष्ट । बक्तभार्या एक माठि सक्कादा मधूदः
मदः ॥ द्वायाद्वाः कर्षेकः शास्त्र यद्वाराय उनीदिष्ठः । ইতি ভাবश्रुकामः॥

বায়ক। ত্রী হিজুপঞ্জী।ইতি শদ-রস্থাবলী॥ বায়িকা ন্ত্ৰী হিন্তুপত্ৰী। তৎপৰ্য্যায়: 1 কারবী ২ পূথী ১ কবরী ৪ পূথ: ৫। ইত্যমর: ॥ ত্বক্পত্ৰী ৬ বায়ীকা ৭ কৰ্বরী ৮। ইতি
ভট্টীকা॥
বায়ী ন্ত্ৰী বায়িকা। ইতি শদ্ধ

রত্নবলী।। বাল্লীকা স্ত্রী হিস্কুপঞী। ইতি রাজনির্ঘন্ট:॥ রঁ'াধুনী ইতি থ্যাত-শচ। অস্য গুণা:। কটুত্ব•। তীক্ষত্ব• । উঞ্চত্ব•। কৃনি শ্রেমা নাশি হুঞ্চ।

ইতি রাজবল্লভ: ।।

বাস ত ক উপসেবাধা । ইতি

কবিকল্পজন: ।। উপসেবাত গুণাস্তরাধান । অববাসম্ভ্রাত দেনে: ।

ইতি দুর্গাদাস: ।।

াস: পু॰ গৃহণ ইত্যনর:॥ বস্ত্রণ । ইতি ভটীকা।। অবস্থানণ ইতি হেনচন্দু:॥ বাসক:। ইতি শব্দে রক্লাবলী।। সুগদ্ধি:। ইতি বাসবা-দ্ধাদশনাৎ॥।।।। জানবিশেষে বা-সদ্য কর্ত্তব্যাকভব্যন্ত্রণ যথা। দে-ব্যান্যুবাচ। বেদাহণ ভাত বালা-পি কাব্যাণান্ত পতাগতি। ক্রোধে চৈবাভিবাদে বা বেদ চাপি বলা-বলং॥ শিষ্যস্যাশিষ্যবৃত্তে হিন্ন ক্ষর্ব্যণ বুভ্যতা। তন্মাৎ সন্ধীর্ণ

ক্তেষু বাসে। মম ম রোচতে ॥ পুণসো যে নাভিনন্দন্তি বৃত্তেনা-ভিজনেন চান ভেষুচ বঙ্গেৎ भाकः (मृगार्थी भाभव्किष् ॥ যে ত্বেব নভিজানন্তি বৃত্তেনাপি জনেন চ। তেষু সাধুষু বস্তব্য স वानः (मुब উচ্যতে ॥ इंडि नार-স্যে ২৮ অধ্যায়ঃ।। 🕸।। অপিচ। ধার্মি কৈ রাব্তে গামে ন ব্যাধি বহুলে ভূশং। ন শুদুরাজ্যে নিব সেৎ ন পাষ্ডজনৈ বৃত্তে।। হিম-বদ্বিদ্ধ্যযোশ্ব্য পূর্ব পশ্চিমযো: भू छ॰। मूकु। ममू प्रा (र्मण॰ नान)व নিংসেৎ দ্বিজঃ॥ অর্দ্ধাক্রাশায়দী কূল' বর্জিবিত্বা ছিলোভনঃ। নান্যত্র নিবসেৎ পুণ্য নান্ত্যজ্গ্রামস্রান্ত ধৌ।। ন সংবদের পতিতৈ ন চ-खारिन न शृक्करणः। न मृर्थि नी विविश्वक नारेष्ठा नाष्ठ्रावनायि-ভি: !৷ ইতি কৌর্মে উপরিভাগে : ৫ अव्यायः ॥

বাস: ক্লী বজ্র । ইত্যমর: ॥ প্রক । ইতি রাজনির্ঘটঃ ॥

বালক: পু॰ বৃক্ষবিশেষ:। বাকস ইতি ভাষা। তৎপর্য্যব:। বৈদ্য আতা ২ সিংহী ৩ বাসিক। ৪ বৃষ: ৫ সটক্ষ: ৬ সিংহাস্য: ৭ বাজি-

দত্তক: ৮। ইত্যমর: !! বাশা ১ वाणिक। २० वृणः २२ व्यक्तियः २२ বাশক: ১০। ইতি ভটীকা॥ वामा २८ वामः २६ वामी २५ दि-मामिन्ही ११ माङ्भिन्ही १४ । इंडि भद्रज्ञावली ॥ वानका ১৯ সি॰হপণী ২০। ইতি ভটাবর:।। সি ছিকা ২১ ভিষড্নাতা ২২ ব-नामनी २० निः रुमुथी २८ कछी-वर्वो २० मिडक्नी २५ वाजिम्डी ২৭ নাসা ২৮ পঞ্চমুখী ২৯ সি ছ-পত্রী ১০ ম্গেন্দুর্ণি ১১ । অস্য खनाः। ठिङक् व । करू व । भी তত্ব । কাশ র্ক্তশিত্ত কামলা कक रिक्ना जुत्र यात्र क्य ना-শিव्यक्ष ॥ उर्भू इत्याः । कर्षेत्रा-কিন্তু । তিক্তবু । কাস ক্ষ্যহর-ত্বক। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। তাপচ। বাসকো বাসিকা বাসা ভিষড্মা-তা চ সি হিকা। সি হাস্যোবা किम्छः न्यामार्टक्र्या श्टेक्यकः॥ चाहिकाया वृत्या नामा निःइशर्गन्छ স মৃত:। বাসকো বাসকৃৎ ৰ্য্য: কফ পিত্তাসু নাশন:॥ তিক্ত स्त वद्राका इत्ता वगुः भी उ खुडि হৃৎ। খাস কাস জুর इ.फि মোহ वश्कवागरः॥ इंडि ভावनुकाणः

11 % ।। गानाक्विणवः। यथा । भरनाश्द्रा ६६ कन्मर्भ काक नन्म-न এव ह। हजाद्वा वानकाः (भा-काः महाद्रा स्य गुद्रा ॥ (क्या-क्षित्राउ नानानां भ शृथक् । दि-नारमा वब्रमरेकव नन्मः अगुम अव-চ। চত্বারো বাসকা: প্রোক্তা গীত वान्। विभावरेनः ॥ इंडि मङ्गीउः मास्माम्बः ॥

वामकर्ग जी यद्धनाना। इंडि मदबद्यावनी ॥

वामकमञ्जा जी चीराहिनायिका (७४:। ७४)। वक्त १ यथा। अर् নে পি্যবাসর ই-খে নিশ্চিত্য যা সুরত সামগ্রী• সজীকরোতি সা वागकमञ्जा। वागका वागदः। অস্যা শেষ্টা ননোর্থ স্থীপরি-হাস দৃতীপুশু সামগুীবিধান মার্গ-विलाकनाम्यः ॥ नूका वामकमः দ্জা যথা। হার ৩য় তি তারকাতি क्रित गुथाि काकी वजा भीन ন্যস্যতি কিন্তু তত্ৰ বহুল গ্ৰেছ ন माख भूनः। जानीमा मिठि वामः কস্যরজনৌ কামান্ক্পাঃ ক্রিযাঃ नाहि त्यत्रमुरी नरवा मृत्यी म् রাৎ সমুদ্বীক্ষ্যতে॥ মধ্যা বাস ह-नड्डा यथा । लिल्ल मलिक् क- बार्मिण्ड ली गर्छागात । इका-

রোতি সত্কাৎ কল্লার হার সূত্র• চিত্ৰ প্ৰেক্ষণ কৈতবেন কিমপি দ্বা-त्र**' न**मृष्वीकार**७।** गृङ्गाउराভद्रप॰ नवः महम्त्री ज्वाजिगीया निया-দিঅ' পদ্মদৃশ: পুতীত্য চরিত' ম্বেরাননো হভুৎ ম্বর: ।। প্রৌচা वानकमञ्जा दथा। कृउ॰ दश्वि ভ্ৰণ চিহ্নরধোরণী ধূপিতা কৃতা শयनमित्रो क्रमूकवी दिका मझ-তি:। অকারি হরিণী দৃশা ভব্ন; নেত্য দেহত্বিষা সূত্রৎ কনক কে-**उकी अमूमकान्डिंड पूर्विन ॥ म**े (नात्रथण यथा । आवर्या त्रक्रा দ্বিধে ভূগে। বিরহ পল্লব:। অদৈ-छ চ श्विउस्थीतः न महाम्यानह्यानह्या वीक्रगः॥ भव्रकीया वामकमङ्जा যথা। খশু: স্বাপ্যিত্রু ছলেন **চ** তিরোধরে পুদীপাস্ত্রান্ ধরে সৌধকপোত পোত নিনদৈ: সা-ক্ষেত্রিক চেপ্তিত। শখৎ পার্য विवर्डिं अङ्ग निष्कः (जान् कः (পালদু।তি স্বাপি স্বাপি করাযুজ• **लि्**यथिया उन्नास्त्रिकः नामाजि ॥ ইতি রসমঞ্জরী।।

वामका जी वामकवृक्षः। इंडि किराध्यः ॥

মর: 11 ছে গৃহম্ব্যভাগে শীয়ন গৃহে চ। গৃহাত্তগৃহে ইভ্যেক নির্বাভত্বাৎ গর্ভ ইবাগার গর্ভা-গার• ৷ বাসায গৃহ• বাসগৃহ• ৷ বা-সবেশ্মাদি চাত্র। ইতি ভরত:॥ गर्भ जः। ইতি भद বাসতঃ त्र द्वावनी ॥ বাসতেথী জ্রী ব্লাত্রি:। ইতি ত্রি কাওশেব:।। वानन की ध्नन।। वादिवानी।। वञ्च । इंडि (मिनि ॥ वामः। इंडि শব্রত্নাবলী II জ্ঞান° I ইতি ধর-णि: ।। निक्तिशाक्षाद्रः । यथा । या ऋतकुः। जाविभी साभनित्क भ कर वाल धरेन दिना। उत्थाभः নিধি রাজন্তী শোক্তিয়ানা ধনৈ द्रिष्ट ॥ डैशनिक्ष्मशञ्च वामनञ् भनाश्राय **म**मु मु॰ यिष्धीयाउ । ইতি নারদোক্ত:।। বাসন নিকে-পাধারভূত সস্টাদিক সমুদু গুছ্যাদিযুত্ত । ইতি ব্যবহারতত্ত্ব ॥ বসনসমৃদ্ধিনি তি।। বাসনা জী প্ত্যাশা।। জ্ঞান ।। ইতি মেদিনী॥ মৃতিহেতুঃ। তং পর্যাশ:। সংস্থার:২ ভাবনা ৩। ইতি জটাধ্র:।। বেহা আবু জিজন बिष्या मंश्यातः। ইতি न्याग्नाञः

॥ मृशि । यथा । वमजुन्की महर्षम् जू ० प्रविश्व । व । वाजू वंस्त निवासि वामना एक मा सूजा ॥ हेजि (मवी भूतारा ८६ व्यवप्रायः ॥ वामवः भू उर्छः । हेजि (मिनी ॥ काक्वाप्रः ॥ मृतः । हेजि (किकाखः । निवासि ।। वामवस्याः ॥ मृतः । हेजि (क्याचा ॥ वामवस्य ।। विकासि । हेजि । विकासि ।। वामवस्य । हेजि (मिनी ॥ वामवस्य । विवासि ।। वामवस्य । विवासि । वामवस्य । विवासि । वामवस्य । विवासि ।। वामवस्य । विवासि ।। वामवस्य । विवासि ।।

वामिष्टकः वि विम्यकः। यथा।
वामिष्ठकः किलिक्ति। विम्यकः।।
वामिष्ठकः। इिलिक्ति। विम्यकः।।
वामिष्ठी जी माथी।। यथी। इिलिक्ति।। भाषेता।। इिलिक्ति।। भाषेता।। इिलिक्ति।। भाषेता।। इिलिक्ति।। भाषेता।। इिलिक्ति।। स्वाप्ति।। स्वाप्ति।। स्वाप्ति।। भूमिष्ठा।
वामिषः।। विक्रिति।। भूमिष्ठा।
विक्रितः। विक्रिति।। भूमिष्ठा।
विक्रितः। विक्रिति।। भूमिष्ठा।
विक्रितः। विक्रिति।। स्वाप्ति।।
विक्रितः। अव्यव्न। भूमिष्ठाः।
विक्रित्।। स्वाप्ति।। स्वाप्ति।।
विक्रितः। स्वाप्ति।। स्वाप्ति।।

थ्याज्ञारमानिष्-। मन्त्रमानान-मारिद्धः। ইভি রাজনির্ঘট: ॥ नवः মল্লিকা। নেবারি ইতি হিন্দীভাষা । যথা। নেপালী কথিত। তজ্জৈ: স धना नवगानिका। वामडी भी उना লঘ্বী ভিক্তা দোষত্রবাসুজিৎ।। ইতি ভावপुका**णः।।**#।। अथ वामडी मुगी পূজা প্রাণ । তত্র ভবিষ্যপ্রাণ । মনিরাশি ভিতে সুর্য্যে শ্রুপক্ষে ন-ब्राधिन। मध्यी मण्यी यावट न् জযেদ হ্বিকা• সদা ॥ ভবিষ্যোত্তরে । চৈত্রেমাসি সিতে পক্ষে সওম্যাদি দিনতায়। পুজ্যেদ্বিধ্বদ্যাণ দশ-म्याक वित्रजीयर ॥ कान कोगुम्याः জাবালি: ৈত্রে মাসি সিতে পক্ষে मध्यति मिन्यायः। भुडाय दिविदेव मु रेवा वंतककारीय खया ॥ मानाः विरिक्षण्ड यनिङ व्यविरिङ प्रायव-ह्यि रेजः। विधिवा छत्ररेगः भाषं भ-উৰম্ৰাদিভি তথা।। এবং বঃ সকতে भूडा॰ वर्ष वर्ष विथान छः। वेश्नि ভান্লভতে কামান্ গুল গৌলা-দিকান্প।। ইতি। অত্র ভবিষ্যপু-वारा विक्शान मामण्य महा-তাৎ ভবিষ্যপুরাণ বচনে মীনরাশি **इंड इंडि भीन**इ बन्ताइस हास्यू-মানীয় ভিথিপর•। সৌররব্যারজ

द्व कराहिट मधनारि छिथिबना-লাভাৎ তদ্বর্য তৎকৃত্য লোপ: স্যাৎ। নচেষ্টাপত্তি:। ভবিষ্যপরা-(१ महाभारतीभाषानार कावालि-বচনে বর্ষে বর্ষে ইত্যুপাদানাচ নি-ত্যবং । এতদ্বিগৃত কালবিবেকে। এব॰ জাবালি:শ্যুবচন পরাদ্ধে পু-धारिका कन्पुरगाट कामाक । ততক কান্যত্যা প্রনে কৃতে পু-সঙ্গানিত্যসিদ্ধি: ।। সিতাইন্যান্ত हिज्ञमा भुरिष्म खल्कानमञ्जूरियः । অশোকৈ রপি যঃ স্বর্যাৎ মন্ত্রেণা-নেন প্রনা। ন ত্স্য জায়তে শো-কো রোগো বাপ্যথ দুর্গতি:। ইতি कानिका शुद्रान वहनार (क्वना द्वेभी) কল্ল উক্ত: । চৈত্ৰনাস ন্ধিক্ত্য। नवन्ताः शृक्षरयाम्बोः महियानुब-मर्पिनी । अख्मा ख्य क्युबी धृशाम धुक छलं रेगः ॥ मगरेन मुद्रमेखण বিজয়াখ্য পদ• লভেৎ ॥ ইভ্যানন (करन नवर्भी कल डेकः। न्रवञ् । जु नाविधिन्डा पुकर्तानाङ्ग गुम्हा । विल्मिष खुब (वाधन शुक्तिया ना खि वाधिज्ञाया वाधनामञ्जवाद । इंजि भुक्वित्उ । (श्रामानिक ए र्ब. वङ्ख्डिय गिठि निक्। ইতি দুর্গে ८-गविदिवकः ॥ 🗱 ॥ चार्षितः। 🔊 नावायन উবাচ। भूदा खडा जा ला-लाक कृष्णन भद्रमाख्रमा। जः-भूका मध्यारम ह भीराजन द्वामम-खला। मध्रेकिं ज्ञा यू (क विजी-य विकूना भूदा। ज्ञा काल जा मूर्गा वृक्षना भूग महरहे।। इंजि वृक्षविवर्ष्ठ भुक्षिथए ५० व्य-ध्रायः।।

वामरगागः भू ह्र्न । इंडामदः॥

ह्रिकादित इंडि थाराउ। भिद्रमा

ह्रिकादि इंडाना । ह्र्ना ह्रिक्ट स्मूर्या हर्ना ह्र्ना ह्रिका ह्र ह्रिका ह्र ह्रिका ह्र

वानतः श्रु ती ि हिवसः। इंडामद्रः
॥ नागभुष्ड्रास्त श्रु । इंडि (निहिनी॥
वानवः श्रु हेन्द्रः। इंडामद्रः॥
वानवी की वानमाञा। यथा।
वानमाञ्ज्ञा मञावनी वानवी गक्रकालिका। (याक्रनगक्ता मामियी
भील-कायनकीवम्रः॥ इंडि (हमकन्द्रः॥

বাসসজ্জা জ্ঞী নাবিকাভেদ:। যথা। খণ্ডিভোৎকৃতিতা লক্ষা ত- থা পুেষিতভত্কা। কলহান্ত-রিতা বাসসজ্জা মাধীনভত্কা।। অভিসারিকাপ্যপ্তী তা বন্ধক্যা॰ পা•শুলাসতী।। ইতি জটাধ্র:।। অস্যা: বিবরণ•বাসকসজ্জা শব্দে দুপ্তব্য•।।

বাস। স্ত্রী বাসক:।। ইতি শব্দ-রত্নাবলী।।

वानागातः क्ली वानगृरुः। ७८
नर्यप्रायः। (ভागगृरुः २ कनप्राप्तः ७

नक्षप्राप्तः ४ निद्युष्तः ৫। ইতি जिकाखान्यः॥

বাসি: পু॰ সঠারভেদ:। বাইস ইতি ভাষা। ইত্যুগাদিকোষ:॥ বাসিকা জ্রী বাসক:। ইতি শব-রত্নবদী॥

বাসিত॰ ক্লী কত•। ইকিমেদিনী ।৷ জ্ঞানমাত্র•। ইতি ংহমচন্দুঃ।। খগরবঃ। ইতি বিশ্বঃ॥

বাসিত: বি সুরভীক্ত:।তৎপর্য্যায:।ভাবিত:২।ইত্যমর:॥
দ্বেস্গন্ধিপুয়াদিবাসিতদুব্যে।ভাব্যতে প্রাপ্তে ভাবিত ভুক্ত
প্রাণ্ডৌ কর্মণি ভ:।বাস সৌরভ করোত ইতি ঞ্যন্তাৎ কর্মণি
লে বাসিত । ইতি ভটীকাবা
ভরত:॥ জলাদৌবাসিত:।ইতি

বাসকেযস্থসা

বাসকে

नपद्रञ्जावनी ॥ थ्याजः ॥ वज्र-বেপ্টিত:। ইভি ধরণি:।। বাসিতা স্ত্রী जीगावः ॥ कतिगी। ইত্যমর: ॥ শুঙ্গবিদ্যা। ইতি वात्रिनी জী भप्राम्या ।। नी বাসিই• ৰুধির । ইতি ছেম-D=W: 11 বানিষ্ঠ ত্রি বনিষ্ঠকৃতযোগশাস্ত্রা-দি। বসিষ্ঠেন কৃত মিত্যাদ্যর্থে ফ পুত্যথেন নিম্নন্ধ।। বসিগুসম্বন্ধি চ खी उक्तरी। वाइम इंडि খ্যাতাত্র•। ইতি ত্রিকাগুশেব: ॥ বাসু: পু॰ নারায়ণ:।ইতিত্রিকাও শেयः ॥ ञ्रीनिवारमा २ भ राजा वा-সুঃ। ইতি জটাধ্রক ।। বিশ্বরূপ: ।। भूनई मूः। इंड्रागानिकायः।। অহিপতি:।তথ-বাসুকি: পর্য্যায়: । সর্পরাজ: ২। ইত্যমর: ।। वामूत्कयः ७ । इंडि मक्त्रज्ञा-वनी ॥ ज्राध्याद्य शिव यथा। मूत्र-সা জজিরে সর্পাণ স্তেষাণ রাজা তু **७क्क कः। वामूकि रेक्क व नागानाः**

গণা: ক্রোধতমোধিক:। ইতি ব

বাসুকিঃ। ইতি

ক্লিপুরাণে কাশ্যপীয় বংশঃ॥

वामुरकगः

मक्त्रवावनी ॥

वामुष्ट जी ननमाष्ट्रवी।

ইত্যমর: ॥ বাসুদেব: পু• একৃঞ্:।ইত্যনর:॥ **७८ भ**र्यायः । वमूप्तवज्ः २ । इंडि (रुमहन्तुः ॥ जद्राः ठ मूज्तुः ८ वाजूञ्मुः ৫ वज्ज्ञ हि.८ ५ वस्विन्द्रः ৭ পুরিশৃক্ষ: ৮ পুরিভুদু: ১ গদা-গুৰু: ১০ মাৰ্জ: ১১ বভু: ১২লোহি-ভাক্ষ: ১৩ পরমার্থিক: ১৪। ইভি मद्माला॥ यमारक्षमाद मुद्ध-ব্যং।াঞ্চা 🎒 কৃষ্ণশরীর স্য নিত্যত্ত্ব• यथा। अञ्चल अभाव उवाह। जुन বো মুনয়: শশ্বভপসা ফলনীপ্লি-ত। কৃষ্ণস্য জললপুশু। লিববী স্ক। স্য নিম্নলং।। সাম্পুতং সশলং বংচ দর্শন পরমাতান:। ভক্তানুরোধা-দেহস্য পরস্য পুকৃতে রপি।। নি-, र्छनम् नित्री हम्। मर्बवीकम्। एउ জস:। ভারাবতারণাথৈব চাবিভ্-**७मा मा**र्जु उ॰ ॥ बीक्क डेवार । শরীরধারিণ শ্চাপি জ্শলপুশ্ন মীপ্লিড। তৎ কথা জনাল পূৰ্ণ ম্যি বিপুন বিদ্যুত্তে !! সন্ হ্ল্নার উবাচ। শরীরে প্রাকৃতে নাথ সন্ত-তঞ্চ শুভাশুভ•। নিত্যদেহে (ক্ষম বীজে শিবপুশু মনর্থকণা জ্রীভগবা-নুবাচ। যো যো বিগুহু থারী চ স চ

পুাকৃতিক: মৃত:। দেছো ন বিদ্য তে বিপু তা॰ নিত্যা৽ পুকৃতি৽ বিনা १। जनरक्षमात्र উवाह । त्रक्रविन्मू-দ্ভবা দেহা তেচ প্ৰাকৃতিকা: স্ छा: । कथ॰ भुक्छिनाथमा वीह्न-न्य भाक्ष्य वर्षः ॥ महवीक्रम नर्दापि र्वा॰म्ड रावान् स्य॰। **ज**र्द्धवा भवजात्रानाः भुधानः वीक মব্যয়ণ।। কৃত্ৰা বিদন্তি বেদান্দ নিত্যা নিত্য সনাতন। জ্যোতিঃ স্বৰ্পণ পর্ম পরমাতান মীশবং ॥ মাব্যা ज्ञखनरेक्षव भारय**णः** निर्श्वनः शद्रः । भुवम्खि ह (वमाक्षा ख्या (वमविमः পুরো। জিকৃষ উবাচ। সাম্পুত• वामुप्तरवारः ভक्तवीर्याभुठः वशुः াকথ**ণ ন পুাক্তো বিপু শিবপুশ্ন** भजीक्षिष्ठ ॥ त्रन्यक्रमात्र उवाह । वानः नद्दिवानक विश्वानि यम्। लाममू । उम्र (नवः भन्नः वृक्ष বাসুদেব ইতীব্লিত: ৷৷ বাসুদেবেতি ভন্নান বেদেষু চ চতুষু চ। পুরাণে শ্বিতিহাসেধু যাত্রাদিষু চ দৃশ্যতে।। ब्रक्वीयंग्राम् एका (मर्श क्रक (वार নিক্পিত:। সাক্ষিণো মূন্য শচাত্র থৰ্ম: সৰ্বত এব হি ॥ সাক্ষিণো ন্ম (वनाक द्रवि हत्नु) ह जान्तु छ । इंठि वुकरिवर्स्ड जीकृष्णकन्मथाउ

৮१ व्यव्यायः ॥ 🗱 ॥ उन्। नाम वृष्ट-পৰি:। সৰ্বত্রাসৌ সমস্তঞ্চ বসভ্য-खि दिय**ः। ७७: म** वाम्र्रित् তি বিদ্বন্দি: পরিপদ্যতে ॥ ইতি विकुर्नुद्रार्ग > अर्म २ अव्यायः ॥ অপি চ। সর্বাণি তত্র ভূতানি বস-ঙি পরমাত্মনি। ভূতেম্বলি চ সর্বা-ত্মা বাস্দেব স্ততঃ মৃতঃ।। থাতি-काजनकायार गृष्टे: (किमिधुजः भूता । नामव्यार्थ्या मनस्त्रम् वानूरस्वन्य তৰু হ:।। ভ্তেষু বসতে সোম্ব রস-স্ত্যত্র চ ভানি য় । ধাতা বিধাতা জগতা॰ বাসুদেব স্ততঃ পুভুঃ 🛭 ইতি ভবৈৰ ৯ অংশে ৫ অধ্যায়: ॥ # ॥ व्यम् व्यक् भुउ।क मञ्जा यथा। वी-জন্ত বাসুদেবস্য পুরৈব পুতিপাদি-**७**°। ७ तक् मखः त्राह्ममु द्वारमाः ক্ষর মূচ্যতে॥ ওঁ নমো জগবতে বা-मुरम्याय रेव भरः। अन्न मञ्जः उरेथः তস্য বাসুদেবস্যকীর্ভিত ॥ অস্য পুত্যঙ্গ ক্পন্ত দ্ধিবামন সক্তক। তস্য মন্ত্রণ নরশেষ্ঠ শস্ত্রন। ভাষিত मृगु॥ उँ नाम विकाद न्द्र भर তम्। नुकीर्खिङ । भरख मूत्रभड-य ठळूर्थाङ भरावन ॥ साहा छ॰ इत्यामनः गुउ।कः देवकवः मञः। মজ্ৰন্বযন্ত যো বেদ বীজ্ঞ প্ৰত্যঙ্গ ম-

खकः ॥ म भ्वा (नवकायस्य न म ख्या **१ जिला**ये । नर्श्यु इत छ-মোক: কমোগাহা: পুণ্রনে। বিষ্ মন্ত্রেষু চ বুংখা বিশেষ শৃণ্ ভূপতে । क्षञ्च वीक्रमञ्जमः भूषमः मृगू जू পতে।। পূর্ণচল্ট্রোপন: শুল: পঞ্চি রাজোপরিস্থিত:। চতুভূজ: পীত बोज जिन्हिः मःवीउएम् इन्ट् ॥ मः ক্ষিণোজ্বে গদা• খত্তে ভদখে৷ বিক-हाषु जः। वास्मास्त्रं हक मञ्जूनः श्राख **९४: ण**इ (भव ह ।। श्विव**्**भवक्राः সতত কৌস্তভ হৃদি চাজ্ত। খতে কক্ষে হাখে। বানে ত্ণীর বাণ পুরিতে ৷৷ দক্ষিণে কোবগা খন্ন ন-न्द्रकः जन्नद्रान्तनः। भीर्य किद्रीहेः **সদ্যোত•** कर्नायाः **स्र अनदय•** ॥ व्या-জানুল্বিনী চিত্রা স্বর্ণমালা গল-স্থিতা । দখান দক্ষিণে দেবী শ্রিय॰ পার্ষে ত্ বিভ্রত।। সরস্বতী। বানপার্ম্বে চিম্বযেদ্বরদ • হরি°। মন্ত্ৰস্য বীজৰপন্ত কথিত তব পা-र्थित्।। द्वानभाक्त्रमञ्जम् क्षे भ-नार मृत्य (म। नीलार भवम्ब भागम• **उरेथ**व ह हजुर्जु जि॰ ।। म किरा-एक कि 5. भना गनाकायः भूषानः (यर । दारा भक्क मज्ने मृष्कु লাহ্রঞ্চ বিভূত ।। চিন্তবেদ্বরদা দেব ।

गर्व भन्रह भृवंतर । यक्षाम्भाक्तन महामह भुंडाक्मह ह विखद्र ॥ मृनू রাজনবহিতো দারিদ্যু ভয় ভঞ্জন• । शूर्णनम् अमृणः कामः मूलवञ्चः वि-विष्ठत्य ।। कत्त्र विविष्ठत्यद्वात्म भी-य्वान्त्रिङ घर्षे । म्वामथ्यमःयू कः मिक्ता अर्रजाजनः ॥ भगायनः गउ॰ (नव॰ हन्त्र खन्म य)गः। भूक-वञ्जवद्गः (हवः भुमानाष्ट्रामनः महा ॥ ঈरकाममभायुकः जिलाकणः ত্রিবিক্রম°। চিম্তবেদ্বরদ॰ দেব॰ স ৰ্বকামফলপুদ• ॥ ইতি কালিকা-भूद्राति ४२ व्यवग्रयः॥स्रा खरमग्रदः পত্তি যথা। ততন্ত দশমে মাসি विरथो वुक्तकं अक्ट । अक्षेत्र । सर्ब-রাত্রো চ তস্যা• জাতো জনার্দ্দन:॥ ইন্দীবরদল শ্যাম: পদ্মপত্রাযতে-क्रनः। ठजुर्जु हः: जुन्मतात्वा मिव्रा-ভরণভূষিত: ৷৷ এবিৎস কৌৰভো-রস্কে: বনমালা বিভূষিত: 1 বস্দেব-স্যজাতো ংসৌ বাসুদেব: সনাতন: ।। ইতি পাদ্মোত্তরথণ্ডে ৬০ অধ্যায়ঃ ॥ 🗱 ॥ তস্য চত্র্ধা মূর্ত্তি র্যথা। এ-कारमन कगर क्रमु वारामा नाता-য়ণ: স্থিত: ৷ চতুর্দ্ধাবস্থিতে৷ ব্যাপী ज्ञहरना निर्छरना १शिया ॥ এका छग-বতে। মূৰ্ত্তি জ্ঞানৰূপা শিবামলা।

বাসুদেবাভিধানা সা গুণাতীতা मृनिष्क्रना ॥ षिञीया कानम छा। ন্যা ভামসী শেষস**'ক্তিভা।** নিহ ष्ठि अकला फालि देवक वी शहरा-তনু: ৷৷ সন্ত্যেদুক্ত৷ ত্তীযান্যা नुपूर्वि ह मध्दिता। बगर স্থাপথতে সর্ব সা বিফুপুক্তি ध्र्वा ॥ ठजुर्था वामू (हवम्) मृर्बि বান্ধী সুস জ্ঞিতা। রাজসীচা निकषाच्या शामुती मृष्टिकात्रिका ।। यः बिन्छार्थिनः इत्। नुनुश्यन नर পुजुः। नात्रायगात्यता तुकाः সৌ পুজাসর্গকরো হি স:॥ যা ना नाजायगञ्जूः भुपूष्याथा मूनी-अद्राः। उया मःसाहरयिष्यः म-(म्वानूत्रभानूष ॥ रेमव नर्व क-গৎসূতি: পুকৃতি: পরিকীর্ত্তিতা । বাস্দেবে। হ্যনন্তাত্মা কেবলো निर्छा इतिः॥ পুধান পুৰুষ: কাল ভদ্ম মনুত্তমণ। বাসুদেবা-ত্মক নিত্য নেতৎ বিজ্ঞান মুচ্য-তে ॥ একবেদ॰ চত্তন্নাদ॰ চতুর্দ্ধ। शुन ब्रह्मा विक्ति वाशूप्तरवा **२(भो भु**ष्णाः इति त्रवायः ॥ ইতি क्र्यंभुद्रार १४ व्यव्यायः॥ বাসুদেবপুিযক্ষরী জ্রী শতাবরী। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ ত্রীকৃঞ্পপুষ বান্তবোষ।

কারিণী চ॥ বাসুপ্ৰ্য: পু॰ জিনবিশেষ:।ইতি (इम्हन्मु: 11 বাসুভদু: পু এক্ফ:।ইতি **শদ** गाना॥ বাসুরা জ্রী জ্রীমাত্র•॥ কারিণী॥ রাবি:।। ভূমি:। ইতি হেমচন্দু:।। वाम्: ज्वी नार्ह्यात्कोवाना। इंड्र यद्रः ॥ वारमोकः क्षी वामगृह । यथा। গর্ভাগারে ২পবরকো বাসৌকঃ শयनाम्मरः। ইতি ह्महन्तः॥ क्षी यथार्थज्उ । यथा। বাস্তব• থর্ম: প্রোজ্বিত কৈতবো হত্র পর-নো নির্মাৎসরাণা সভা বেদ্যুণ বাস্তব মত্র বস্তু শিবদ তাপত্রযো ন্দন । ইত্যাদি জ্ঞাগবতে পু थभक्रस्त > व्यक्षानः॥ वास्त्रः श-त्रभार्थज्ञ• वस्त्र। यद्या वाखव भा-(पन वस्रामा १ (मा: भीव: वस्रम: শক্তি মাথা চ বস্তন: कार्युः জগह , তৎ मर्बः राख्व न ठठः भृषक्। ইতি ভক্তীকাষা• শ্রীধরমামী॥ दाखिवकः जि भद्रभार्थज्ञः दस्त। বাস্তৰ মেৰ ইত্যৰ্থে বাস্তৰ শন্দাৎ ফিক পুত্যুহেন নিয়য়।।

द्यी द्राविः। ইতি

ত্রিকাগুশেষ: ।। কিন্তু বাস্তবা উষা ইতি নামন্ব্য মিতি সাধুপাঠ: ॥ বাস্তব্য: ত্রি বাসকর্তা। যথা। বসে স্তব্য: কর্ত্তরি ণিচ। বসতীতি বাস্তব্য: । ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী ॥ বাসযোগ্যশ্চ ॥ বসতৌ পুং ॥ বাস্ত্র ক্রী বাস্তৃকশাকং। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট: ॥

বাস্ত পু॰ ক্লী গৃহকরণযোগ্যভূমি: । তৎ পর্য্যায়ঃ। বেশ্মভূ: ২। ইত্য মর: ॥ পোত: ৩ বাটী ৪। ইতি জটাধর:।। বাটিকা ৫ গৃহপোতক: ७। इंडि मफ्त्रज्ञावनी ॥ वास्त করণ পুনাণাদি र्यथा। **এ**ছরিক বাচ। বাস্ত সংক্ষেপতো বক্ষে। গৃ-क्राफी विद्यनानन । क्रेनान का-गामात्र छ। श्वामी जिनाम राज्य ॥ देनात ह निदः भारते तै-र्था: ७ १:३/नित्न करते । आवाम বাসবেশ্মাদৌ পুরে গ্রামে বণিক্-अरथ ॥ श्रामानात्राम मुर्लयु (मदा-वय नारेष् हा बाजि॰ मञ्जू मुद्रान् दा श्च **उ**ष्ण करवारण ॥ देन रेन्ड-वाथ शर्कान्तरा खगसः क निनाय्यः। সুৰ্য্য: সভ্যো ভূশ কৈব আকাশো ৰাযুৱেৰ চ॥ গুৰা চ বিভ**থ**কৈব गृहाक्व यभावृत्छो। गक्ताई। जृत्र-

রাজক মৃগঃ পিতৃগণ তথা ৷৷ দৌ-वादिका २० मूर्गीवः भूम्रराखा-গণাধিপ:। অসুর: শেষ পাপৌ চ রোগো হহি মৃখ্য এব চা। ভল্লাটঃ সোম সপৌচ অদিভিক্ত দিভি ख्या । वहि र्घाकि भारत् जु ज-म्ख मञ्जूरः मृत्।। क्रेमानामि छञ् ষোণ সংস্থিতান্ প্রবেদ্ধ:। আ-भ टिक्क वाथ भावित्वी कर्या कृतु छ-, रेथव ह ॥ मरबा नवशामा वृक्षा छ-স্যাপ্টোচ সমীপগান্। দেবানেকো-खद्रात्वजान् भूबीरिन नामजः मृनु॥ অর্য্যনা সবিতা চৈব বিবয়ান্ বিবৃ-ধাবিশ:। মিত্রোথ রাজ্যক্ষা চ তথা পृथीयतः क्रगार ॥ यक्षेत्र काभवर. সশ্চ পরিভো বুন্ধণ: মৃতা:। ই শানকোণাদারভ্য দুক্তে যো বংশ উচ্যতে ॥ আগ্নেয়কোণাদারভ্য ব'-শো ভবতি দুর্দ্ধরঃ। অদিতি® হিম-वडक क्रयुडक इन जय ।। नामिका কারিকা নাম শকান্তমন্ত্রিগা পুন:। वाखारवान् প्रविद्या गृहशानार-कृष्डत्य ॥ महत्र छ।: शुत्र छ: कार्यं। मिन्। । विश्व विष्य विश्व विष গ্নণে যেন প্রভঃ সত্রমগুপ॰॥ शक्ष भू मृगृरु कार्य। रिमान्। भः উস-যুক্ত। ভাগু।গারঞ্চ কৌবের্য্যা।

रगाञ्चागात्रक वाग्रव ॥ छेमगानु-যঞ্চ বাৰুণ্যা• বাভায়ন সমন্বিত• । जिम् इरणक्र ज्ञान नाय्यानाक নৈৰ্থতে ॥ অভ্যাগভাল্য রম্য শ্য্যাসন স্পাদুক । ভোযাগ্নি मीन मर्फ्रिंड। यू कि॰ मिक्नारा छ (व८ ॥ गृहाखद्रानि সর্বানি সজলৈ: कम्लीगृरिशः। शक्षवर्रानम् अनुरानः শোভিতানি পুকল্লয়েৎ ৷৷ পুাকারণ **उ**ष्ठि पंगार भक्ष्य भूगागठः 1 এবং বিষ্ণা**শুনং স্ব**ৰ্যান্থনৈ শ্চোপ-वरेन यूं उ॰ ॥ ठजुःबश्चिमामा वास्तः প্ৰসাদাদৌ সুপুজিত:। মধ্যে চতু इत्ता वुका विश्वना खुर्ग्रमान्यः ॥ कर्ल हेरवाथ शक्याम्य खथा स्वाः পুঞ্চিতি । (उप्डाल्या । भार्षा व्यानाति विभन्नाः भुद्राः ॥ চত্ঃবপ্তিপদে দেবা ইত্যেব পরি-ক।ভিতা:। চরকী চ বিদারী চ প্-**उना भाभताक्रमी ।। देशाना**हता স্তথা বাহ্যে দেবাদ্যা হেতুকাদ্য:! হেত্ক স্ত্রিপুরান্তক্ষ তাগ্নি র্বেতাল-को यमः॥ अधिकित्रः कानकस्र कः রালোহোকপাদকঃ। ঈশান্যা• ভী-নৰপত্ত পাতালে প্ৰেভনাযক: ॥ णाकार**म ग**क्रमानी महा (क्रद्रभाः लाः खथा यहार । विद्याता विश्व

দীর্ঘ• রাশিশ্বারন্ত কার্যেৎ।। বসুভি छागमुक्तिस भिवाकामाय मानि-(मर । भून छीन्ड नहां छ अंक ভাগন্ত ভাজবেৎ ৷৷ যছেষ ভজবে मृक्षः ভारेग क्र्जा वायः ভारेट । অক্ষণ চতুৰ্থণ ক্ৰা নবভি ভাগ হা-विज्ञा (**भव** न भार विज्ञानीया ८ १५-বলস্য মত• যথা। অপ্তাভি গুণিত• পিণ্ড॰ বঙ্কিভি ভাগ হারিভং !৷ য-**(हवस ज**रबब्बीव गत्रव ज्उ हा-রিতং। বাস্তক্রোডে গৃহ্ণ মর্য্যাৎ ন श्रुष्ठ गानवः जना ॥ वामशार्यन च-পিতি নাজ কার্য্যা বিচারণা। সি হ कन्ता जनायाक हात- मुक्तम्या-खद्र ॥ ७४६ वृष्टिकाको महार भू व किन भिक्ति। वातः कीयार्ख বিস্তার• দ্বারাণ্যটো স্মৃত্যনি চ॥ সু-**ाल रे**भुषानीहद्दः मुसानः मूब ज्य-१ । भू भि हो न ख तो पूर्व वी र्युष्ट में ক্ষিণে তথা।। বন্ধো ২০জ "চাৰু বৃ'দ্ধি: প্রলাভ সূত্ভিদে। ধনদং নৃপণী-**ডाদ মর্থন্ন রোগদ জলে।। নৃপভী**-তি মৃতাপত্যা অনপত্যঞ্গ বৈরিদণ । व्यर्थनः वार्थशास्त्रव (मायनः भूध মৃত্যুদ॰ ॥ ছারাণ্যত্তর সংজ্ঞানি পূর্ব দ্বারাণি বঘ্নাহণ। অগ্নিভীভি র্বহ-কন্যা খন সন্মান কোপদ ।। রাজ্ম

কোণদ পূর্বে ফলতো দ্বার মীরিত• । देशानामी ज्वर शृखं जाग्नग-को ज मिक्स्ता । रेनर्थ अहारने शकिः म नहार वायवहारती जुटा खर । অইভাগে কৃতে ভাগে দারাণাঞ্চ कनाकन ।। जायय श्लक नार्गायाः भूर्वाको मा। दूज्यदः। गृहमा (माछ-नः (भाक देणात देव भान्य विः॥ পুরিতো বিশ্বহারী স্যাৎ প্রাসাদস্য গৃহস্য চ। ইত্যাদি গাৰুডে বাস্ত বান লক্ষণ ৪৬ অধ্যায়: ॥ পা-लान लक्षपञ्ज श्रामामनाय मुष्टेवाः ।! 🚓 🛮 অপিচ। খাষ্য উচ্:। প্রাসা म ভवनाभीना॰ निरदः विखदाम्-প ৷ স্বৰ্য্যাৎ কেন বিধানেন কশ্চ বাস্ত ক্লাছ্ড:।। সূত উবাচ।ভ্গু রুত্রি र्ज्ज है 🏲 विश्वकृष्ण यन ख्या । नात्रः सा नयुक्तित दिमानाकः भुत्र-न्द्रशा वृक्षा अवाद्या नन्द्रभाः त्भी नकः। गर्भ এव ह । वाशुरम् वा १ निकः। দ্ধক্ষ তথা শুক্র বৃহস্পতী।। অস্তাদ-শৈতে বিখ্যাতা বাস্তশাজ্ঞাগদে শকাঃ। সংক্ষেপেণোপদিষ্ট বন্ধন त रहमाक्षिणा। उपिषानी शुक् क्रमाबि वाए नाख मनुख्य । नुता হালবধে যোগে যোরৰূপস্য শুলি নঃ ৷৷ লগাটমেদসলিল নপভড়ুবি

जीवनः। कद्रांलयहनः ख्यां रामु फुड॰ **সমূ**न्दग॰ ॥ शुप्रमान मिवाका-শং সপ্তদ্বীপাং বসুন্ধরাং। ততো ~~হয়~~কানা ক্ষির মপিবৎ পতিত্ত• ক্ষিতৌ।। তেন তৎ সমরে সর্বণ প-ভিত্ত যমহীতলে। তথাপি তৃষ্ঠি नगम खर्फ् कुन कमा यमा ॥ छमा শিবস্য পুরত তপ শক্তে সুদাকণ । কুধাবিষ্টন্ত তভূত মাহরু জগ-তা ত্র্যা ততঃ কালেন সন্ত্রে ভৈরব স্তস্য চাদরাৎ। বর বৃণীয় ভদু• তে যদভীষ্ঠ• তবানঘ !৷ তনু -বাচ ভতো ভূত বৈলোক্য শুসন क्रमः। ভবामि (एवएएत्म उत्थ-ত্যুক্তঞ্চ শূলিনা।। তত স্তৎ ত্রিদিব॰ সর্ব ভূমণ্ডল মশেষতঃ। স্বদেহেনা खबीयक विकास भाभर कृषि ॥ **ी**-ত ভাঁতৈ স্ততো দেবৈ বুৰ্ন্দিণা বাথ শ্লিনা। দানবাসুর রক্ষোভি রব-ষ্টক্র সমন্ততঃ। যেন যত্রৈব চাক্রান্ত म उदेववाज्दः भूनः । निवामार সর্বদেবানা বাস্ত বিত্যভিধীয়তে।। অবষ্টলেন তেনাপি বিজ্ঞপ্তা: সর্ব-(मवजा: । भुनीमधुः मुद्रा: नार्व यूपा ि रिक्तीकृटः। आत्रापि किः यनाशांत्र नवश्चेता गरधाम्यः। **ट**ा वृत्राति छि: (शुक्तः वास

भर्षा ज्या विलः ॥ व्याहादा दि-श्वरहवारम नृन मित्रान् ভविष्ठां । বাজ্পশমনো যক্ত স্তবাহারো ভ বিষ্যতি ৷৷ এব মুক্ত স্ততো হাই: স वाञ्च त्र छव छन।। वाञ्च यळ: मृष्ठ ন্তমাৎ ততঃ পুভৃতি শান্তযে ॥ ইতি মাৎস্যে বাস্তভূতোভ্যবো নাম २२७ अथायः॥ 🗱 ॥ मृङ छेवाह। व्यथा ७: अपुरक्तामि गृहकान বিনিৰ্ণ । যথা কাল শৃভ জাত্বা जना ভবन मात्राख्या दिल्ला वर्गाष भवाष्ट्राञ्ज (या गृहः कात्र(यमतः। বৈশাথে ধন রজানি জৈঙে মৃত্যু ত থৈব চা। আষাঢ়ে ভূত্য রত্নানি পশু-वर्क्त भवाशुयार। भावत्व ज्ञाना-ख्य शानि जा मुनार उथा॥ भन्नी नात्म। २ थयू (ज विनह्या ८ कार्जिक ধন ধান্যক। মার্গশীর্ষে তথা ভক্ত। পুষ্টে। ভফরতো ভয়ণ ॥ লাভঞ্ वल्ला विन्हानिः भाष्य विनिर्ह्नि শেৎ। ফাল্লুনে কাঞ্চন পুণ্রানিতি कानवन मृउ ॥ अधिनी রোহि-नी मून मुख्दाज्य रेमन्द्रवः। श्राजी হস্তানুরাধা চ গৃহারন্তে পুশস্যতে ॥ व्यापिडा (डीम वर्क्ड अरर्ब वादा: শ্ভাবহা:। বজু द्यावाञ শ্লেষু ব্যক্তীপাতাতিগওযো: ॥ বিষ্ণু

গণ্ড পরিঘ বর্জ্জণ বোগেষু কার্যেৎ । त्युं भाव्य भारहानु गाम्तर्व श्किक्षपुर्शित ॥ छथा रेरद्राज गावित्व गृश्र्ड गृह मात्राज्य । চন্দ্ৰাদিত্যবল লক্বা লগ্ন শৃভ নি-ब्रीकि उ॰ ॥ खाद्याहायामि कर्डवा म-नाज भित्रवर्ज्जायः । भागापाद्यव মেব স্যাৎ কূপ বাপীয়ু চৈব হি॥ পূर्वः ज्ञिः भन्नीत्कः भण्नादास्तः नुकन्नरायः। यिञा ब्रक्का उथा शीजा क्का हिवानू भूर्वणः ॥ विश्वारमः ण-স্যতে ভূমি রত: কার্য্য॰ পরীক্ষণ। विशागा मधुबा बाहा क्याया क्वि-यम् ।। कषाय कर्तृका उद्देश म्-দেষ শদ্যতে।রত্নি নাত্রে তু বৈ গর্জে त्रुन्तिरथ उ मर्बठः ॥ घृउ भाम শরাবস্থ কৃত্বা বর্ত্তি চত্ষ্ট্রথ । জ্বাল-(यर ज्नितीकार्थ न्र्वं उरमर्व निष्मथः ॥ नीक्षाः भूर्वाः गृङ्गीयाः ह्यर्गना सन्भूई मः। वाद्यः नाम्हि-का नाम मीलाउँ नईउस यः ॥ मुख्यः अर्बवर्गानाः श्रामाप्तयू गृहियू চ। রব্নিমাত্র মধো গর্ভ পরীক্ষ্য थाउभ्रता। अधिक (म्य नात्या-তি ন্যুনে হানি: সমে সম। হলকৃষ্টে **২০** বা দেশে সর্বীক্রানি বাপয়েৎ ।। ত্রি পঞ্চ সপ্ত রাবেণ ধ্র রোহ্ ন্তি

ভান্য প। জ্যেষ্ঠান্তনা কনিষ্ঠা ভূর্ব-হন্দ্র গ্রহর। নতা ॥ পঞ্চাব্যেষ্ধি-करेतः भन्नीकिया ह (महरद्र । व কাশীভিপদ কৃত্বা রেখাভি: কন-কেন তুম পশ্চাৎ পিষ্টেন চালিপেয়ৎ ज्ञालाए। नईजः। मन शृही যতা রেখা দশ চৈবোত্তরাযতা:।। সর্ব। বাস্তবিভাগেষু বিজ্ঞেষা নব-का नव । এकामी छिभर॰ क्दा वास्त्रिंद मर्बवास्रय् ॥ भन्दान् পূজবেদেবা জি শৎ পঞ্চলৈব তু । দাবি:শ্দাহত: প্র্যা: প্র্যা कां उद्योगने ॥ नामञ् छान् शु-বফীগ্রমি স্থানানি চ নিবোধত। ই'শানকোণাদিষু তান্ পূজ্যেজ-विया नद्र: ॥ निशी हिवाय शर्जान्। क्रवसः व्यविभागृथः । म्यं। मर्जी ज्न रेन्छव जाकाला वायु (द्रव ह ॥ প্ষাচ বিভথ কৈব গৃহক্ষত যমা-বুভৌ। গন্ধরো ভৃস্রাজক মৃগঃ পিতৃগণ শুথা।। দৌবারিকো ২থ जूगीवः भूग्रमस्य बनादिभः। अम् র:শেষ পাপৌচরোগো হহি মুখ্য এব চ ॥ ভল্লাট: সোম সপৌ চ অ **मिठिक मिठि खथा।** दहि र्घाजिः मा দেতে তু ভদন্ত শ ভুর: শৃণ ॥ ঈশা নাদি চত্জোণে সংস্থিতান্ প্রয়ে

দ্যথা। আপ শৈবাথ সাবিত্রো জ-रया ভुদু खरेथव ह ॥ नरशु नदश्रामा বুন্ধা ভস্যাষ্টোচ সমীপগান্। সাধ্যা रैनकाञ्जरान् विष्ठार भूबीष्ठान् नाम-তঃ শৃণু ।। অর্থ্যমা সবিভা চৈব বিব-স্বান্ বিবৃধাধিপ:। মিত্রো ২থ রাজ-যক্ষা চ তথা পৃথীধর: মৃত: ॥ অ-ष्ट्रेम खानवरमञ्ज भवित्वा वुक्रनः মৃতা:। আপ কৈবাপব**্স**ক্ষ পর্জ্য (न)। १।। १। विकासकः বর্গোয় মেব॰ কোনেম্বশেষতঃ। ত-মধ্যে তু বহি বিশেৎ দ্বিপদা স্তে তু मर्ब जः ॥ व्यर्गमा ह विवसारक मिनः পृथी**थत खथा। <u>यु</u>ऋगः** পরিখৌ দিফ্ ত্রিপদা স্তে তু সর্বতঃ।।#।।বাশানি-मानी वक्तानि अक्निमि भ्यक् भ्यः ক্।বাৰু যাবভ্ৰথাব্লোগাৎ পিতৃভ্যঃ শিথিন পুন: ৷৷ মুখ্যাভূশ মথো-(मवा९ विउष॰ यावरमव जू। मूर्गी-वामिषि याव ज्रानाः भर्जना (मः ব চ ॥ এ**তে ব॰শাঃ স্**মাখ্যাতা: কুচি-দুৰ্জ্জীয় এব চ। এতেষা• যস্ত সম্পা-**ङः भर• मध्रः ममञ्जः।। मर्ग्यो ह**ि-তৎ সমাখ্যাত ত্রিশ্লা কোণগঞ্চ यथ । उद्धनातम जू वर्जानि जूना विधिय मर्बरा ॥ कीलाहि छानया-তানি বর্জনেম্রতো নর:। সর্বত

বাস্ত নিদিষ্ট: পিতৃবৈশ্বানরাযত:॥ মুর্জন্যগ্রি: সমাবিষ্টো মুথে চাপ: স-माहिनः । मृथीशस्त्रा श्रामाहिन हाभवर्भः भृष्ठभीयः जना वृदेशः । निवस्या मिंडि शब्दिन्। ल्याखे १ नि-তি জহন্তকৌ।। সর্পেন্দু। বংশ সংস্থৌ চ প্জনীযৌ পু্যত্নতঃ। সত্য রোগা-म्य उद्याखाः भक् र भक् र ॥ ক্ৰুণ্চ রাজ্যক্ষা চ বামহন্তে সমা-স্থিতৌ। সাবিত্র: সবিতা তদ্বল্পত मिक्किन भार्निष्ठो ॥ विवस्रानेषः भिन ত্রশ্চ জঠরে সংব্যবস্থিতী। প্রাচ পাপ যজা চ হস্তযো মণিবদ্ধনে ॥ ভথৈবাসুর সোমে চ বামপার্মে সমান্তিভৌ। পার্শ্বেত্ দক্ষিণে ত দ্বিতথঃ সগৃহক্ষ তঃ।। উরো হর্য্য-নাদুপৌ জ্ঞেথৌ জান্বো গন্ধর্ম পুয় को। बङ्घाया जृंख मृग्रीको ग्निकाङो দৌবারিকো মৃগ: ॥ জব শক্রৌ তথা নেদ্রে পাদযো: পিতর স্তথা। মথ্যে নবপদো বুক্ষা হৃদযে স ত্ প্তাতে।। हज्यिश्रिमा वासः भागाम वृक्षण স্তঃ। বুন্ধা চত্য়দ তত্র কোণেয়র্জ পদা স্ততঃ।। বহিষ্কোণে তু চাঞ্চৌ তু সার্চ্চাভ্য সংভিতা:। বিংশ डि हिन्दा टेन्ड्या ठजुःविश्वनात्

मृजाः।।क्षा गृहाद्वास जुकञ्जः याः ম্যক্ষে যত্র জাযতে। শল্যস্থপনযেন্ত ত্র প্রাসাদে ভবনে ৎপি বা ৷৷ সশ-ল্যা ভবদ তথাদশল্য শুভদাবক । शैनाधिकाक् जादा॰ ख मर्द्रथा जु विवर्क्कार्यः ॥ नगत्र गुाम परामधु नर्व देवदः भुकन्नरयः । हजूःनानः ত্রিশালম্ভ দ্বিশাল কৈকশালক।।। নামত স্থানি বক্ষ্যামি স্বৰূপেণ দ্বি জোত্তমাঃ। ইতি মাৎস্যে একাশী-তিপদবাস্ত নিৰ্ণযো নান্থ ২৭ অধ্যা-য: ॥ 🗱 ॥ সূত্র উবাচ। চতু: শাল॰ পুৰক্যামি স্ক্পালানত তথা। চত্:-**माल॰ घय घारेत द्र**िन्दः **সর্বত**ানু-থে।। নামা তৎ সর্বচোভদু শূভ (मत नृभानाय। भन्तिमहाद्रशीन छ নন্দ্যাবর্ত্ত পুচক্ষ্যতে॥ দক্ষিণদ্বার-शीन अनुक्तिन मुताल उ । भूषे हात्रविशेनस्य सरिः, नाम विशुः **उ**॰ ॥ कठक॰ हाउउबादविशीन॰ उट भूठकाउ । भोगाना वि-श्रीनकु विनाल ध्रमुक्क उट ॥ किमवृक्षिकद्र मृगा दह्रवू कल भूरः। मान्या भूबंगा श्रीनः मुक्कञ মিতি বিশুকে ॥ ধন্য যশস্য মাণ্-ব্যু শোক মোহ বিনাশন । চূজী जु यामाया श्वेन विभाषः भागवा ज् र्थः ॥ अनक्ष्यकद्गः नृगाः अर्वेराधिः ख्यावरु । **रीन** भक्तिया युबु भक्षपुः नाम छ< भूनः ॥ भि**व** वक्क् मुजान् इंडि जया मर्ने खगावहं । यान्या भन्नाच्याः भावाच्याः थन थान। कन भूमः ।। किन वृक्षिकद्रः मूना॰ তথা পুএফলপুদ॰ । यम॰ **স্**र्या**क विस्क**र शक्तिस्था खन्न सान **कः**॥ ब्राजाशि व्यरः नृशाः अनक्य-कत्रक उट । छेरक् भूदि जु भारतः ছে দণ্ডাথ্যে যত্র তদ্ভবেৎ।। অকা লমৃত্যভয়দ পরচক্রভয়াবহ । ধ-ন্যাখ্য যান প্রভিন্ত শালাভ্যা यिष्ट्रिणानकः ॥ ७ हञ्जलयमः नृगाः পরাভব ভ্যাবহ। চ্ল্লী পূর্বাপ-ব্লাভ্যান্ত সা ভবেৎ মৃত্যুস্চনী॥ বধ বন্ধায় শস্ত্রাণা মনেক ভয়কারক• । কাচ মুত্তর্যাম্যাভ্যা• শালাভ্যা• खयर' नृगा' ।। जिक्कार्थ वर्ड्का र' व-क्यानि हिनानानि जना वृदेशः॥ #॥ অথাত: সণ্পুবক্ষ্যামি ভবন পৃথি-বীপতে:। পঞ্লুকারণ তৎ প্রোক্ত মুত্তমাদি ্বিভেদত: ॥ অষ্টোত্তর• হস্তশত বিস্তার শোভবে। নত:। চত্সুন্যে বিস্তারো হীয়তে চাই: जि: करेत्र: ॥ एठथां भाषिक रेनर्घें <u>।</u> পঞ্ছপি নিগদ্যতে। যুবরাজস্য

বক্ষ্যামি তথা ভবন পঞ্চৰ ৷৷ ষষ্টি: ষ্ডি তথাশীতি হী যতে তত্ৰ বিস্ত-त्राट। बार्गमन ठाधिक रेम्घार शक्-ञ्चित्र निगम् । 🛪 ॥ (मनाभएउ: भुवक्रामि मना ভवनशक्षकः। हजुः विश्व विश्वादा यहिः यहित ही-या ।। शक्षात्रा अयु दिन्ध्रीक यहा-গেনাধিক ভবেৎ। #। মত্রিণা মথ वक्रामि उथा ভवन भक्षकः॥ हजू শ্চতুর্ভি হী না স্যাৎকরষষ্টি: পূবি-खात्र । अक्षाः स्मिना थिकः देवर्धाः भः ঞ্চম্বলি নিগদ্যতে।।

।। সামস্থানা-ভ্যলোকানা বক্ষ্যেভবন পঞ্চক ! **हे पाति भारत है। है है जिल्ला है। इंग्लंड है। इंग्लंड** क्रमार् ॥ ठलुर्थाः नाधिक रेनर्घाः न-ঞ্ষেতেষু শস্তে। 🗱। শিল্পিনা• क्कुकीनाक रिवणानाः गृह शक्षकः॥ অষ্টাবিংশৎ করাণান্ত দ্বিহীনাং বিং खात्र उट् । विख्न रिवर्ग (मार्वाक्र मध्रामाञ्चव (भव जू॥ 🏶॥ म्जकर्मा छि-कामीना॰ वरका। जवन भक्ष हे । हजु-र्थाः नाविक रेमर्घाः विखाता वादः শৈব তু ॥ অধ্যৰ্জ করহানিঃ স্যাৎ विखादार भक्षम् क्रमार । अदिवक्त एक रेवम्यानाः मञालात्र भूत्रायमाः ॥ তেষা মপি পুরক্ষ্যামি সদা ভবন পঞ্চক । চত্ত্বারি শচু বিস্তারাচতু-

ि हो ति उ कमार ॥ भक्षास्वरुष् रिर्घ ;क वड्डारमनाधिक । ज्वार । # । চতুৰ্ণস্য ৰক্ষ্যামি সামান্য গৃহপ करः॥ द्वाजिः नरः कत्रागास ठज् ভি शे या उक्तार। আ वारवाउमा-দিভি পর ন্ন মন্ত্যাবসাধিনা ।। দশাংশেনাইভাগেন বিভাগেণাথ शाहिकः। श्रिष्कः हिर्चा भिजाङ् ব্ৰা ক্ষণাদেঃ পুশ্স গতে॥ সেনাপতে न् भग्रामि गृहरेम्याखाद्वप छू। নৃপবাসগৃহ• কার্য্য ভাণ্ডাগার होथव ह ॥ स्मनाभरं ग्रंहमगुन्धि চাতুর্ণিস্য চান্তর । বাসকোব গৃহ কার্য্য রাজপ্জ্যেষু সর্বদা ।। অন্তর পুভবাণাঞ্চ স্থলিতু দুরি নিব্যতে। ভথা হত শতাদ্রাক্ গদিত বন-বাসিনাণ।। সেনাপতে নৃপিস্যাপি সপ্তত্যা সহিতেবিতে। চতুর্দশ জ-ত व्यारम भाषा न्यामः भुकी डिंठः ।। পঞ্জি॰শজ্তে ত্যান্ অনিন্দ: সমুদাহত:। তথা ষট্ত্রি:শদ্ধস্তাভু সপ্তাঙ্গুল সমন্বিত:॥ বিপুস্য মহতী भाना न रेमर्घाः भद्राजा जात्र । ममाञ्जूनाधिका एवट क्वविरम्। विधीया ॥ शक् विः मर क्रा रेवः (म) १ अूवानि ब्रायामम । **छा**वट क्रिन्न मूमुम्य गुजा शक्षरमाञ्चरेनः

৷৷ শালাযাৰ তিভাগেণ যস্যাপু বীথিকা ভবেৎ। সোঞ্চীশ নাম उवाञ्च भण्ठाहारबाह्य अवट्या भा-र्थायो वी'शिका यव नावश्चे छ छन्छ। তে। সমন্তাদীথিকা যত্ৰ সুস্থিত। তদিহোচ্যতে ॥ শুভদ সর্ব মেতৎ महाट हाजूर्वर्ग कर्जूर्विष । विख-রাৎ বোডশো ভাগ তথা হত চ-जुडेय ।। भुष्या ज्यिकाहाय उन-विशेष भूशिया । दामनाःमन नर्वानू ভ्रिकानू उत्थाहुरः ॥ न-শ্বেষ্টকে ভবেডিভি: বোডশাংশন विखद्राट । मानखन विकन्नः ज्याट তথা মৃন্মৰ ভিভিকে ॥ গৰ্ভনানেন भानस मर्व वासमू नमाउ। गृरुवा-जग्र भक्षामम्हारम्ब त्रकृतिः॥ সংযুক্তা দার নিষ্কম্যো দ্বিভণশ্চো-্চুযো ভবে**ং। দ্বারশাখাসু বা**হ্**ল্য** मू हु।य॰ कत्रमियितः। अक्रोनः मह वाख्नाः भृष्युः भम्राख दूरिशः। উদুষরোভরাঙ্গে চ তদজার্জ পুবি-खोतः॥ इंजिमाट्सि वास्त्रिवास्त्रिक्राम् शृह नान निर्णय नाम २२४ अध्यायः ॥ 🛊॥ मृं छेवा । । व्यथा ७: म॰ পूव-ক্ষ্যামি শুম্ভমান বিনির্ণাণ। কৃত্বা ৰ ভবনোছু।य॰ जना जलखन दृशः॥ वानीकाञ्चः भृष्युः माप्ताः नव-

श्रीपः गर्। कठक मञ्जूतमुः महाप्त- । ষ্টাশশা বজু উচ্যুতে 🛭 ঘিৰজুং বো-**७**णानुस घामणा<u>युः भ</u>ुलीनकः। मर्गः भूरिएण यः स्टब्स् वृत्या वृत्व हैकि गृडः॥ এতে १४ गराउद्धाः भू-শन्ताः मर्वतास्रयु । शन्मवङ्गी वजा-कार्य। পण्डरम्ब क्लिडा ॥ उग्रम्। नवमाः भन भन्म ऋस्या खन्ना । **समुब्रा। ज्ना (ला**का हीना (फा-পত্লা ততঃ ৷৷ ত্রিভাগেণেহ সর্বত্র **Б**ञ्जीराग वा श्रुनः । श्रीनः श्रीनः তুর্থা শাত্তথা সর্বাসূ ভূমিযু ॥ বাস-शिश्वान मर्खियाः भूरताम मिकारान তু। # । দারাণি ভূপুবক্যামি পুশ-ন্তানীহ তানি তুয় পূৰ্বেণে~~দু~~ণ জয়ন্ত ঞ্ দ্বার॰ সর্বত্র শস্যতে। যাম্যঞ্ বি-उथरिक्षव मिक्कालन विमु खुँ थाः ॥ भ-कित्म भूम्रवेश वाक्यक भूमगाः তে। উরুরেণ ত্ ভল্লাট সৌন্যক मुज्र- **ज्वर्था उथा वा**सुग्नर्वज (वदः मात्रमः वक्कायः । मात्र क द्रथाया विष्क ज्लार मर्सम्बाक्यः॥ **७**क्गा (तात्र वाङ्त) स्माकः भरहः ন জাবতে। অপনারে। ভবেন্ন। कृभव्यथ्न महंना॥ वाषा भुनुवर्ण न महाद कीत्वन विचय सुदय । বিনাশে। দেব্জানিঘে ভান্তেন জী

হতে। ভবেৎ ॥ গৃহভত্ত বিশশঃ गार गृहित ह शृह कृत्छ। यान-ধ্যা বন্ধরৈ রিজে গৃহিণী বন্ধনম্ভবেৎ ॥ उथा শञ्जाखर विमागस्य अगा ग्रहन छ । উद्दार दिख्ना ज्ञिः ত্যক্ত্য বেধোন বিদ্যুতে॥ ব্যথ মৃদ্রা-हिट बाद उचामा गृह्मिधनाः। ं चरक निहिट्ड विन्हार **कव**नामः विष्कृतः॥भानाधिक ब्राज्ञ छयः नी-চে ভক্ষরতো ভয়। দারোপরি চ য দ্বার তদম্ভক মুখ স্মৃত ।। আধান मध्राप्ताम जु अधिरका यम् । विखदः । वजुड नक्टं मत्या मत्या छन् विनामनः॥ उथान्। श्री उउ दाद्र॰ व-**ल्पायकत्र अप्तृर । भूल**हात्र • उथा-ন্যন্ত নাধিক শোভন দ্ৰুবেৎ ॥ সঞ্জ **এপিণি বল্লীভি মূলদারন্ত শোভ**-বেং। প্রযেচাপি ভলিভ্যু বুলিনা ठाकाराहिकः॥ 🗱 ॥ ভवनम् वर्धः भूर्बि रियारंग मार्बकानिकः। উডुम्रद उथा याम् वाक्षा शिक्षनः मूङः॥ প্লক শ্চোত্তরভো খন্যে বিপরীত युनिषाय । कणेकी की तहक क था-जबः नक्षा करः॥ ७वः श्विः পুজাহানি দ্বভি ক্ৰশঃ স্না।ন हिन्त्राष्ट्रि छान्न्यान्छात्र छान-(यर मुजान्। भूबागात्माक दक्रव

भंभी जिलक हम्भकान्। माफिगी পিপুনী দুক্ষা তথা সমূম মণ্ডপ॰॥ অম্বীর প্গ পন্স জনকেত্কীভি জাঁ-তী সরোজ শতপত্রিক মল্লিকাভি: । यभाद्रिकन करनीरन शाहनाजि যুঁক্ত• তদত্ৰ ভবন শূিষ মাতনোতি ।। ইতি মাৎসের বাস্তবিদ্যাসূবেধণ विवड्ड (ना नाम २२२ जव्यायः॥॥॥ সূত উবাচ। উদগাদিপ্লব॰ বাস্ত স भानभित्रम ख्या। भन्नीका भूर्वदर व्यर्गाट साम्राहाय विवक्ताः॥ न দেব ধ্র্ত্ত সচিব চত্ত্রাণা সমীপতঃ । কারবেন্ডবন• প্রাক্তো দুংথ শোক ভय॰ य**७: ॥ उम्र भु**त्वमा कद्वात खरमहारमञ्जार गुडुः मुखः। পृष्ठउः भृष्ठजन्न मव्यावर्त्तः भूषम्याउ ॥ অপসব্যোবিনাশায দক্ষিণে শীৰ্ণক खथा। मईकाम कला नृगाः मञ्जूर्गा নান বামতঃ॥ এব॰ পুবেশ মালো-ক্য যত্নেন গৃহ নারভেৎ। #। অথ नष्टमात भूर्व मृश्र्व मुख नकारा॥ র্বোপরি শিলা ক্রা সর্বীজস মব্বি হা॰। চতুৰ্ভি বুৰ্ণিকণৈ স্তম্ভ ব ज्ञानकात्र भृष्ठिउः॥ मृङ्गाचत्रवतः শিল্পী সহিতো বেদপারগৈ:। স্থা-नि उ॰ विनामि उषट मही वि সমন্তি।। नानाक्ष्ठ कलात्भठः

বক্সভাৰ্ল সংযুত । বুদ্ধ ঘোষেণ वारमुन गीउ सक्त निष्रीनः ॥ भा-यम (ভাজবেদিপুন (হামস্ত মধু-नर्भिषा। वार्खाम्मरङ नुजिकानीहि নস্ৰেণানেন সৰ্বি।। স্ত্ৰপাতে তথা कार्य) (भव॰ खास्त्राम्य भूनः । हात्रं वस्त्राहुरा उद्दर भुरवण जनाय उथा ।। বাস্তপশমনে ভদ্বৎ বাস্ত যজ্ঞ স্ত পঞ্ধা। ইশানে সূত্রপাত: স্যাদা-्याय उम्राजाभनः ॥ भूमिकनक म-ही उ वास्त्राः भरतिरामधनः । उ-ब्बर्नी मधाना है व उथा मु ४ छ न कि-ণে।। পুবাল রত্ন কনক ফল পিষ্ট क्छादद । मर्दवास विভागिषु শস্ত স্পদ্বিলেখনে।। ন ভমাঙ্গার কাঠেন ন শস্ত্ৰ নথ চৰ্মভিঃ।ন চ সা-ङ्किभालन कृष्टिवास भूरलथाय ॥ এ ि वित्विथं अर्थार मृथ्य (भाकानयाहिकः। यहः गृह्लुरवणः माहिनी खाजानानथार्थ ॥ उम्र স্তাদিকে তদ্ধ শুভাশুভ ফলোদ-য । 🗱। আদিত্যাভিমূখ রৌতি শ-बनः शक्यः यमि॥ ज्लाकानः ग्रम्-শেদক গৃহভরু: সমাআন: ৷ বাস্তু-(क उद्यक्तानीयामत्रमण) **७**यभूर ॥ শহনানস্তর যত্র হত্যার স্থাপদ-खु:त्र । उन्ह मसुवः विन्<u>राख्य</u> भवाः विष्यानः ॥ भुगार्यप्राति मृत्व তু স্বগোমায় বিলল্পিড। ডত্র শল্য॰ विकानीशर थेत्रभाम ह रेखताव ॥ যদীশান্তে হ্থ দিখাগে মধুর র রৌতি वायमः। धन खब विकानीयानत्य वा सामाधिष्ठित ॥ मृबहिष छविग्जु र्वतिषः कील इत्थामृत्थ। अङ्गादा-যু তথোমাদ কপালেষ চ সম্ভূম ॥ कष्ट्रमाला ह कानीयांट भू नहना क्षीय वास्त्रित्। गृश्चर् ग्रंश्नाः পি বিনাশ: শিল্পি সম্ভূমে।। হয় স্থানে চ্যুতে হ্বস্তে শিরোরোগণ বি-निर्फिल्ट । ब्रम्धाशशात गर्रम्। व्यवमानि क्या ज्य ॥ मृजुः স্থানচুগ্ৰ**ত স**ন্ধ্যে ভণ্নে বন্ধ বিদু-রুপা:। করসংখ্যা বিনাশে তু नाण गृहभाउ विंमू: ॥ वी छोषि বিহীনে তু ভূতৈভ্যেভ্য মাদিশেৎ ৷ পার্থকিণেন বিন্যস্য স্তম্ভে ছএ विरवन्तरयः ॥ ७७: शुप्तकिरानान् । म्राप्तर उम्र विष्टक्षाः। ययापुर-কর॰ নৃণা॰ যোজিতান্যপুদক্ষিণ।। त्रकाः वहीं उ यह्न उत्झानमृत नामिनी । उथा क्ववजी माथा স্তম্ভোপরি নিবেশ্যেশ্য। পুরাগুদক্ श्लवन कार्याः विम्थन्त न कार्रार्थ। শুমুষা ভবন্যাপি ছার্ম্বা **মণ্হ**

ख्या ॥ दिज्ञा अननामः महार नह अमुर्कायम्गृरः । यनि अमुर्कायात्तृरः नर्विक्तृ विवर्षायर॥ भूर्वि विकंड॰ वास अर्थादितानि रेव जमा। मिक् ণে বৰ্চ্চিত্ৰ• বাস্ত মৃত্যুবে স্যান্নসংশ-यः॥ शन्हामृष्यस्य यद्यासः जन्धंक्रय ্কারক। বর্দ্ধাধিত তথা সৌল্যে **वङ्गळभ**कात्रकः ॥ व्यादाय यव वृक्तिः महाखर्मा ज्यम ख्रादट । व-র্জিত রাক্ষ্যে কোণে শিশুক্ষয়কর ভবেৎ।। বন্ধাপিতন্ত বায়ব্যে বাত-ব্যাধি প্ৰকোপক্ৎ। ঈশানে জু পু-बारानि वास्त्रो नद्धित्व नदा ॥ 🛊 .। ঈশানে দেবভাগার তথা শান্তি-गृहः ভবে । महानमः उथादाय তৎ পার্শ্বে চোত্তর • জল ।। গৃহস্যো• **शक्रतः नर्तः नि**र्वाउ ज्ञानदाबुवः। বন্ধস্থান বহিঃ স্বৰ্য্যাৎ স্থান মণ্ডপ त्नव ह ॥ थन थाना थ वायरवा कर्म-শালা ভতো বহিঃ। এবম্বাস্ত নি-(वनः म्राम्ग्रञ्जुः म्ञावरः॥ ইতি মাৎস্যে বাস্তবিদ্যা গৃছনি-र्भाया नाम २०० व्यक्तायः ॥ # ॥ म्ड উवाह। अथाडः मः भुवक्ताः মি দার্বাছরণ মুক্তম॰। ধনিষ্ঠা প-ঞ্ক ত্যক্তা বিষ্ট্যাদিক মত: গরু াা ততঃ সাহৎসরোদিট্রে দিনে যা-

यासन वृषः। जुथन वित न्षाह व्यक्तीर वृक्ताय मर्जगा। भृति। खरत्र পতিত গৃহে দাক পুশস্যতে। অ-न्या न भूड॰ विष्यार्धाम्याभव्रतिः । भाउत्न ।। कीत्रवृक्षाक्तव **मारू** न शृष्ट् विनिदंशिष्ट् । कृ अधिवानः विश्रेग द्रनिनानन शीफिड ।। गना-বভগ্ৰঞ্চ তথা বিদ্যুন্নিৰ্ঘাত লীডিত• । वर्षभूदः उथा माक जग्नुदः उ-रिषव ह ॥ हेहजा (मवानारयार भन्न• नरी मक्त इथा। मामान क्भ-निवयः उडागापि मम्ख्यः॥ वर्छः-य् अर्थ माक यभी इहि भूषाः শ্রিय । তথা কণ্টকিনো বৃক্ষানীপ নিয় বিভীতকান্।। শ্লেম্মাতকান্এ नडकन् वर्द्धाराट गृह कर्या। অশন শাক মধুক সৰ্জ শালাঃ भू जावशाः ॥ ठन्मनः भनगः धनाः সুরদাক হরিদুকা। দ্বাভ্যামেকেন বা স্ব্যাৎ ত্রিভি স্থা ভবন শ্ভ।। दङ्जिः काब्रिङ यञ्चाम्यानक खयमः खादर । <u>बोकक मिम्म</u>ना धन्। জ্বিপণী ভিন্দুকী তথা ॥ এতা না नामनायुका कराहिहु इकाब्रिकाः। भाग्ताः भनम उद्दर मद्रवार्क्त् न भ-দ্মকা:।। এতে নান্য সমায্কা বা-खकार्या मूज्नुनाः । उक्रहान म-

হাপীতে গোধা বিদ্যাঘিচক্ষণঃ ।। माक्षिष्ठ वर्ष (छकः मा नील मर्भ विनिर्फिष्ण्यः। व्यक्षा महिष् বিদ্যাৎ মুক্তাভে শুক মাদিশেৎ ॥ কলিলে মুষিকা বিদ্যাৎ থলাভে জ नमामित्नर। এविषयः मगद्धं उ क्कॅरयबास्त्रकर्याना। भूबं कि बस गृही যাৎ নিমিত্ত॰ শঙ্গনৈ: শূভৈ:। 🕸 । **व्यास्मिन छनिएउ रिनर्ध १ हे जिर्दे १ एउ** তथा।। यह्य भायजः विদ्যाদश्चल्यः বদানি বঃ।ধুজো ধুনক সি:হক্ষা ব্ব: থর এব চ।। হস্তী প্রাহ্রণচ পূর্বা-म्याः क्रिलिया ख्रह्यभी । थुङः सर्व-মুখে। ধন্য: পুত্যগ্রারে। বিশেষতঃ ॥ উদঘুথো ভবেৎ সি॰ছ: পুৰুপ্থা বৃষভো ভবেৎ। দক্ষিণাভিমথো হতী সপ্তভিঃ স উদাহ্তঃ।। একেন ধৃদ্ধ উদ্দিষ্ট ব্রিভি: সি•হ উদাহ্নতঃ । পঞ্চত ব্ৰতঃ প্ৰোক্তে বিকো गञ्चा · ख वड्ड (गए।। उत्मवाद्वेखन• कृञ्जा विम्रामाणिः विष्ठक्षाः। मध বিংশন্জ্তে ভাগে পাফ্ বিদ্যাদ্ধি-চক্ষণ: ॥ অইভি ভাজিতে দক্ষে यहिष• ज वर्राया भड:। वर्रशाधिक• न कवीं उ राजा भाषकत्र स्थर्ट ॥ আযাধিকে ভবেছান্তি রিত্যাহ ভ গবান্ হারিঃ। ক্রাগুতো দিহবর।

नथ भूर्वञ्च प्रथाकाजानुम्य भुञ्ज ফলোপশোভে । দত্ত্বা হিরণ্য বস নানি তথা দ্বিজেভ্যো নাঙ্গল্য শা-ন্তি কিলখায় গৃহ• বিশেষ ॥ গৃহোক্ত हामविविना विवक्यं अर्थाए श्रा-जार वास नगरन ह विधि र्य डेक: । **मडर्भारट** विकवतानथ उक्ता (जा-क्रि: भूताचत्रक ख्वनः शुविरमर मधूम ।। इंडि मार्म्य वास्त्र वि म्रानुकीर्जन• ममाध• २०) व्यथायः ॥ 🗱 ॥ व्यन्ताः । व्यथ् वास्त्रमृक्तिः । তত্র স্থাননির্বাটন নদী শ্মশান শৈলানা॰ বনস্য নিকটে তথা। ন ৰান্ত কৰ্ম স্বন্ধী ভন্দদ্দ নগরান্তবো: ।।≄।। ७ॿ ि इतिर्गयः। ब्राक्नशानिन वङ्गीनाः यसन्। मिल (वन्यनः। ना-ब्रम्भ काबरयमाङ्गा भी कग्राह क यभूर ।। उथाहि । ভোগः की खि র্থন রোগ: জ্রিতা চ ভবঃ ক্ষ্য:। দাহ ইভ্যেব কথিতো দিশি বাস্ত ফলোন্ডব:॥ ভোজে চ। যল্লগ্নে জা-যতে রাজা তস্য লগ্নস্য যঃ পতি:। ষা দিক্ ভস্য নৃপ ওস্যাণ বাস্ত্রারম্ভণ সমাস্যরেশ্য এবঞ্জ সভাধিপতিকে মেষলগ্র জাতস্য জুপতে:। জ্জা-ধিপতি কাবাং দক্ষিণস্যা মপি বান্ত ন্তুষ্ঠিতি।। পর্শরস্তা হদ্**শা**- জনিতো রাজা বাস্তু বস্তুস্ত ভদিশি । এতেন স্ব্যাদি জনিত্ম্য নৃপতে: श्र्वामि मिक्कृ वास क्रवण । एउन শুক্ৰ দশায়া- জাতস্যাহেঁয্যা মপি ন मूर्या**७ ॥ 🗱 ॥ जथ लक्ष्म १** । वास **ब**-र्यागरीभावः नमः मृतिक मृखि हः । পुरुषक् श्रादन तमा वाका वाका-পশোভিত।। वद्यी फीर: कार्या-ভীতি ধননাশো ইভাদুন্তা। স-শৃদ্দি বিভি পোক পূর্বাদিক**স**-ভा· क्ल• ॥ उथाहि भूवन मनार! জন্মলগ্নেন দিক পশ্চাৎ রাজ্ঞা বা-স্তপ্লবো নতঃ। এতেন স্ব্যাৰিপতি তুলালংগু জাতস্য নৃপতে: স্থ্যা-विभाष्ठः भूविमाः भकार भक्तिम প্লবোপি ন দুষ্যতি॥ অন্যে তু। यদ্দ শাজনিভো রাজা ভদিশোগু প্লবে মত:। এতেন গুকু দশাজাতস্য নৃ-পতে: দক্ষিণ প্লবোগি ন দুব্যতি॥ অন্যত্ । বুদা ক্ষতিব বিট্ শূদাঃ भूबीि मिश्यूरा कमार । वास हा-বন মিছন্তি নিজ সম্পত্তি হেতবে ।1 নীতিশান্তে চ। বাস্ত কর্ম নৃগঃ হ-र्ये। इन वे दिविशा मिनि । मीर्था दा চত্রসূ৷ বা বাস্তভ্নি খাহীফিতাং ।। এতথো लंकन उद्द एनए नमात्र य्या। सः। यथ यानः। वाजनात्यः

न न्পिं वीखावसः मनाहादः । बारा जन्नः मृथ मृःथ भीति जी তি শ্চয়: ছিব্ল: ॥ ইত্যপ্তৌ বাস্ত না-মানি রাজকাতৈ রনুক্রমাৎ। অ नाव वृ। बनानाः मही छ व् पंथा ব্লম্ভ এব হি। বালকাভৈন্ত তাবন্দি वीञ्च वर्षे । स्वासी निष्ठा ।। स्वर्मी-ছন্দ সংখ্যেন রাজ পটেন ভূপতে: 1 वास कर्य ममात्रासा धन धान। क्यभुरः ॥ এত্যো রপি পূর্বদ্যा-थान । त्राबह्धा अञानि वास পত্তন নিষ্যতে। তস্যাপি পূর্বশ্রা-ন মিত্তি ভাগুরি ভাবিত ।। 🕸।। অথ দোষ গুণী। পরনিমিত বাস্তছে। ন ভিঙতি চিরং নৃপ:। ন সুখায न ধর্মায ভত্তস্য ভূবি জাবতে।। অন্য-ত্রাপি। রাজান্যবীর্য্য প্রত্যাশী পর বান্তক্তভিতি:। ন সুথায ভবে म्ना॰ यथा भद्रगृष्ट् गुरुः ॥ यः स-নির্মিত বাস্তছো নিজলগ্নাদি সং-যুত:। বিচারি তপুরো রাজা স চির॰ স্থমশন্তে॥ অন্ত্রাপি। রাজা अवार्वियागारा निक निर्मित वासु ভাক্।স চিরু তন্তে সৌখ্য বগৃহ-(ञ्) गुर्का यथा।। क्षः।। अथ कानः। वर्षा छ २ जु। मिर्क मुक्क कार्तमु भुद्र ख्रो मूट्डे। वाखक्षं **न**नाव छ•्। णूक हन्मुकि ज्ञिला।। शुरुग्छी राः সন্য: কর্ত্তব্য তত্ত্ব বৈ শুভে। বাজ্য-রস্ত্র: কার্য্য: শৃত সম্পত্তি কামিনা রাজ্ঞ।।।ইতি বাস্ত যুক্তৌ বাস্কুদেশ: ॥ #॥ यत्रवा॰ यथा। यनारु वासुः ष अन्।। सामि रिष्ठ फर्जू जिः म्। प्र ७ (छरेनव माभरयः । क्लिया ७-यञ्चद्भा ভব্য: শোককৃদ্বিজয়: শুচি: ।। বংশকৃৎ পাপকারী চ বিকারী **(मा** छन: मित: । अन्न: कामरना थ्या (थोम्य) धनश्त ख्या ॥ धनमः मूथक् हिं वारहेत श्रीहम की दि-जाः। उम्यथा। **यागान भ**द्रिनाहा-ভ্যাণ যো হল্পপ্তো হতিকায়তে। উনবি শতি হৃতে ভাগে শেষেণৈত। यथां क्रम् ॥ क्ष्म्य महार्थ मः मि छ র্ভযকারী ভযম্বর:। ভব্যো ভোগ• পুসৰতে শোককৃষদ্ধ নাশ,নঃ ।৷ বি-জ্বঃ হ্বক্তে বৃদ্ধি শুটিঃ সর্বস্থ বছেৎ । ব শকৃৎ সকতে ব শ भाभकाती **ञ्जाभरः ॥ विकाती** হৰতে দু:খা শোভন: শুভমাবা (इट । नितः मर्वार्थ मिरेका मार ञ्गरः महनाणनः ॥ कायस्य १ जी 🎖 वा जः नहाद ध्रम्। महित नवं**नः ।** (बोम्प) धर्मनिक: भोथा: मृ:थ: ध-नक्षत्र ভारवर ॥ धनाम धनला छः

म्राट मृथक्ट मुशकात्रकः । ইতি প্রোক্তো ২তি,সংক্ষপাদ্বান্ত লক্ষণ जःगुरः ॥ (ভाषस्य । प्रथमानः छ-रिथव किन्छ युक्ति बन्ता। चनमायः তো দ্বিভগৈ স্তৈ: শৃভাবছ শতরমু এব নববাৰ শিষ্যতে। কিন্ লগ্ন দণ্ড মিত দণ্ড সম্মিত: পুকরোতি वास्त ब्रिजिशिश मन्त्रमः ॥ ऄव-রাবালু দা ক্লিমা এব মে ভদিনিদিং-ত। ত্রিকোণো ব্রুলো দীর্ঘো যব মথে। বৃহন্মথ:।। তথা ডম্ক ৰূপ-শ্চ সর্পাকার শুথৈব চ। ছিল্লো ভি মো মধ্যিনদে। ব্যজনাভ শত্রুথ: । बिभाषा जनमात्री ह तृक्तामा তথা পর:। গজশগুাকৃতি শৈচবো-भम्ाः भ"ब्रकी हिंदाः॥ वास् थाः थ बराज्य (इया खबाधिक को गः। চত্রসুঃ শভোদীয় স্তল্য: প্রাস্ত: স बाल्विः ॥ सारेव विशेषा विष्क যো বাস্ত খণ্ড: সুখাবছ: । ইতি ষ্ ক্তিকল্পতরে বাস্তুযুক্তিঃ।। 🗱 🛭 তত্র कालनिर्गयः : रिवमास मार्यभाषाः बार्ग कालून कार्डिकाः। मुल्नेखा গৃহারস্তে শরীপুএ সন্জিদাঃ।। শু-ক্লপক্ষে ভবেৎ সৌখ্য কৃষে চ ভব उ ७४ । आन्छ। (डोन दर्जंड मर्स्य वादाः मुख्यवशः ॥ उथान्।व । পূর্ণিনাদ্যপ্রমীণ যাবৎ পূর্বাস্যুণ বৰ্জ্ঞবিদ্গৃহণ। উত্তরাস্যান স্বর্হা ত नवनप्रक्ति ठडुर्फ्नीः ॥ अभावानप्र-डेगी यावट शकिमामा विवर्क (यट। नवम्यापि उथा यग्नार यावट শুদ্ল চতুদ্দশী•।। বজু ব্যাঘাত শ্ৰে চ ব্যত্তীপাতাতিগগুযো:। বিষয় গগুৰা শৈচৰ গৃহারম্ভ ন কার্যেৎ ।। আদিত্যদ্বয় রোহিণী মৃগশিরে। **জ্যেষ্ঠা ধ**নিষ্ঠোত্তরা রেবত্যাথ ম-यानुवाध हति छि: मुरेकः ब ভावाहि-जि: 1 (जोन)। निवास १थ भाभः রহিতে যোগে বিরিক্তে ডিথৌ বি-প্তিভ্যক্তদিনে বদন্তি মুনযো বেশ্মা-रि कार्याः मुज् ।। म**्**मार्भुद्राति । हन्मुमिछ। वल॰ लक्षा लग्न॰ मृङ नित्रीकिष्ठः। उद्याहायामि कर्डवर मनाज जू विवर्क्काय८ ॥ अश्विनी त्ताहिनी गूल मुखदावय रिमन्दर। मां इंडानूबाबा ह वाख्कर्याण শস্তে।। তথাচ। ত্রিভি ক্রিভি র্বেশ্মনি কৃত্তিকাদ্যৈ রশেষ পুঞাপ্তি ধনানি শোকা:। শত্রো ভ্রণ রাজ ভযঞ্চ মৃত্যু: সূথা পুৱাসন্দ নব পু-(छना: II नाम·निमां च नकत्रानि व्यवीत जाए भारत शह श्रमुचि कर्या-मु मीघमूब । कन्। अर्थ मिथ्नरक

शुत्रमर्थ लाखा ज्याजिर्विनः कलम नि ह व्ययु वृक्षि ।। ना १ रर्क वजु সম্পাতঃ কোষহানিক শীতগৌ। মৃত্যু র্মুন্ধরাপুত্রে চন্দুজে শুভ স म्भरः ॥ जीत्व धर्यार्थ कामाण्ड मृ ভোৎপত্তিস্ত ভার্গবে শনৈক্ষরে তৃ-मातिमुा ताशावज भुवर्वा ॥ #॥ व्यथ अरवनकानः । मृत्य र्वारम (कन्मुरेग मिंधनरेगः भारेभ जियहा-यरेगः र्लाय कन्तु गाउ २ थ वा जूब खात्रो रिराउय भूष्क्र १ शि वा। मर्बावस्र ফল পুসিদ্ধি কদযে রাশৌ চ ভর্তু: শুভে স্থান্য স্থিরতোদ্যে চ ভ-বন কাৰ্য্য পুৰেশোপি বা ৷৷ পৌ-क्ष धनिष्ठा यथ वाकरायु बाय स्वत्र विषु हा खद्भष् । अभी १ हत्सु मुङ বাসরে চ তথা বিরিক্তে চ গৃহপুবে-শ:॥ তিথি রারক লগাদি সমা-রয়ে যথোদিত । পুরেশেপি গৃহ স্যান্থ তথা জ্যোতির্বিদে৷ জনা: ॥ 🗱 ॥ व्यथ हात्रः। तैनकहात्रः वास्त খণ্ড ন চতুর্দার নারভেৎ। একদার দুংশারণ চত্তারণ দুরাবরণ !! ভিদ্বার নেব নৃপতে ৰাভ্ৰম্ পুলস্তে : দ্বে নৃথ্যে তত্ৰ চান্যৎ স্যাদমুখ্য মি তি নিৰ্ণয়: ৷৷ রাজদারস্ত ভবৈকো য-ন্দার তথা পর:। অপদার• তথা-

नार मानि हात्रमा निर्गयः ॥ वुक कविय रिष्णानाः भाखनक् श-िक्टेंगः क्रमार । मूथावात मिक-ণস্য পর ভস্যাপি দক্ষিণে ৷৷ বল-বদ্বৈ বৈরিমূখ্য দ্বার মিত্যন্য সন্ম-ত॰ । রাজদ্বারে **২**ন্য ভূপানা॰ শি-क्षानामा भूरवणराय ॥ याजा भुनान পরাণি রাজদ্বারেষ কার্যেৎ। যম-দ্বারে ছিদাকর্ম দ্বিতাঞ্চ পুবেশন॰ ৷৷ নি:সারণ মৃতানাঞ্ দৃষ্টানাঞ্ নি-বন্ধন°। অপদারে হ্বরোখ্স্য গম-নাগমন ক্রিয়া। রাজে বিলাস যাতা ठ गर्गे छात्राः भूतिभनः । क्षः । व्यथः भाषीत्रनिर्णयः। गरेण तर्जन्या मनु-জৈ রলহ্যাঃ পুাচীর থঙা দ্পতে ভবস্থি। রাজদণ্ডোমতা: সর্বে প্রাচী-द्राः পृथिवी जूकः । विःमाछ एउ जु शकारम् भार्ष्याः शक् शक ह।। श-শ্চাৎ পঞ্চ চ বিজ্ঞেয়ঃ পুচীরাঃ পৃথিবীভঙ্কা। সর্বপুত্তে ত্বাবরণো नाम भागित डेठाउ ॥ भुजिभुकात ग সংখান দার নাভিন্থছিড । उब बगाथाना नीर्मना वास्थलना নিৰ্বঃ। ভদ্যণা। রাজভ্ঞান্তরে পঞ্ वाकवात्र गरीभाजः। वाकम् ७ वार् সাৰ্দ্ধ জষদায়ে পুভিপ্তিতাঃ॥ অদা-त्र ब्राह्म आर्ख भागेबाः भृषिवी-

भटिः। এ१॰ दात्रस्टि इशान मधाः নে ভদ্ধি ভিষ্ঠিত ॥ রাজহুল দ্বং जार्क भाषात्म जयवाख्नी श्रीवा-হে পঞ্চ রাজদণ্ডা ডিগ্ডন্ডি নধ্যত:॥ রাজপ্টাভিধানেন স্থান মেত্রি-গদ্যতে। অমিন্ গৃহ॰ নৃপঃ কৃত্রা मृहिद्र मृथ्यमुख ॥ व्यक्तानार मञ्जाद। द्राका (या १न)व गृह मात ভেৎ। সো চিরাৎ মৃত্যু মাপ্নো-তি রোগ শোক ভ্রম তথা।। যম দণ্ডোদ্যদ্ভৌ কেনাহতি ৰূপপ্লব: । (य চানে) वाल (मायाः मु)ः इ নে দোষাক্ষ যে পুন: ॥ न স্পৃশ্যতে রাজপউ স্তৈঃ সর্লৈ র্যক্তো হথা। দ্বিশুণাদি রভো হলি স্যাৎ ক্রমা-फुक्रांकि वासुयू ॥ द्रांबह्य निष्ठ (भारतः भाषीख खन प्रायको। #। व्यथक्रयाथ्।म। ठउत्मुन। वास थ्ड নিৰ্ণয়: ম রাজদ্বারে হি প্রাকারা রা-ত ह প্ৰান্তরে নতা:। যমদারে সাজ ताकह्ञान्टद्व ह (य नृ**भाः ॥ यभ**न्यात রাহ্রদণ্ডণ জিতা আরম্ভিতা: পুন: । অবারে ভূপতে শুস্য রাজদ্ভব্যা-স্তার। এবং ব্যবস্থিতে স্থানে মধ্য-মে তৎ পুদৃশ্যত। আমানে রাজ-ছ্মাণিচত্বারি পরিণাছত:॥ রাজ-हुरै अह नारान ब्राह्म ७ डेगाल्डः। व्ययक्ष मधामा जामा दार्या ज्व-তি শোভন: ।। অমিন্ গৃহ: নূপ: ক্রা সূচির॰ পাতি মেদিনী। অ-श्चिन् विषय वृक्तिक (भीचारक ममदा-পুरार ।। या द्राहा मञ्जला १ न्य विन्यात्रञ्चः मनाहरत्रः । य উक्ता ब्राजन खाय उत्मान स्थान स्थान ॥ গজো ব্যাবুশ্চ সিংহশ্চ মৃগো ভূ-ক্ষে। যথা ক্রম•। সিংছে সিংহাসন• ञ्चानः वर्गाष्ट्र मराट बात मनिह-त• II नष्ड याजानय• अर्याष्ट्र मृश्य কেলি নিকেতন ৷ ভুমরে হন্ত:পুরণ ষ্ব্যাৎ ক্রমেণ পৃথিবীপতে: ৷৷ তেন मध्य भिव भिः शामनः भीर्षम्य हजू-त्रभूदैकः। उब ভবिष्णां डात्र । स्न-यापि हान्तु जाउमा नृभाउः मा इन् क्रमार । घारिनव गृहान् वाक्र रे তেবা॰ लक्ष्म मुगुडः ॥ मुनन्तः म ৰ্বতোভদ্যে ভব্যে নান্দীনুথ স্তথা । वितारण विवासण विद्या वि-मण उथा।। इञ्: (किण र्जाया दी दा बामरेगाउ जुकी बिङाः । 🗱। श्रीध्याः वक्रगानि । यष्येवाद्याग्राज नानः তদ্য তেনৈৰ বল্পনা। রাজ্ঞ: স্বহস্ত নেকস্ত দীর্ঘে সর্বত্র নি:ক্ষিপেৎ। वाशासन मुन्तवः मार वाडक्टि শ্চ নঞ্জিঃ। পরিণাহে চতুর্তিশ্চ

त्रास शेख: পুতিश्वित: ॥ व्यम्प्राधि-দেবতা ভৌনো রক্ষতীদ॰ বসৃদ্ধর। । দ্বারাণি বিংশতি শ্চাস্য রক্ত চিত্রাবৃতানি চ।। রক্তপ্টাব্তো গেহ: সকলার্থ পুসাধক:। অত্র স্থিত্বা ন্ছীপাল: স্চির পাতি मिनि।। मीर्य ७) भुइ १० इंडि जुन्मतः ॥ 🗭 ॥ (को ब्राक्रह्छावा-যানে পরিণাহে তথৈব চ। ইত্যয়ণ সর্বতোভদু: শুক্র শ্চাস্যাধিদেবতা ।। मानवा ब्रक्ककारैकव भूका। एउ চাত্র বহুতঃ। চতুর্দ্রশাস্য দ্বারাণি ক্ষ চিত্রাব্তানি চ।। পীতপ্টা-বৃতো ছেষ সর্বানিষ্টবিনাশনঃ। অ ত ভিজ্য মহীপাল**: সরান্শ**ত্ন্ िक्डिं ॥ भीर्यः २**)। शुङ्**र०। ইভি সর্বতো ভদুঃ॥ৠ॥ অপ্তকোণো ভবেন্দ্রব্যঃ কোণো হস্ত চতুষ্টব:। द्राज्ञहरस्राम**ः** कार्य्या वृ**ष्**काम्यावि (स्वजा।। तक्षका वनवण्डाना भू জ্যা স্তেত্ৰ পুষর তঃ। অস্টো দ্বারাণি চাষ্য স্থাঃ পীত চিত্রাবৃত্তানি চ।। পীতপ্টাব্ভোছেষ সর্বানিষ্টবি-নাশনঃ। অত্র জাতা ফিতিপতি ন ब्रि**डि त**वम्मप्राउ ॥ त्राकमाञ्चा ভবে-দ্বি: পুসরে রাজহতক:। রাজ-হন্তে রাজহন্তে পুকোধান্ তত্র কার-

(रट् ।। व्ययः नाम्तीमृत्था नाम हन्तु ण्डाम्याधिरस्वछ। । नक्ष्यत्वाकः প্রেগ্র হত্ত স যমাদস্য রক্ষক: ॥ দাবি**:শ**ভিস্তদারাণিদীর্ঘেদ**শ তথা** खात । जनाव नीर्घ कर नार भु नात अक स्मव ह ॥ भी र्ध विख्य मण দ্বারাণি পুসর দ্বিত্যে এক কৃত্বা দ্বিত্তব এব ২২ দ্বারাণি।। শুল্ল চি-ত্রেণ সহিত: শূলুপটেন শোভিত:। नर्वार्थ नारका ब्राड्या विज-यवर्षानः।। भीर्घः >> भुष्ठः >०। इंडि नामतीयुथः ॥ 🗫 ॥ भीष्यं ज्राया द्राज হস্তাঃ পুনরে দ্বৌ পুডিঞ্চিতৌ। বি-নোদ এষ দ্বারাণি ত্রিংশংকোঠদ্য• ভবেৎ ৷৷ রক্তচিত্তেণ চিক্রাঙ্গো রক্ত-বস্ত্রোপগৃহিতঃ। অত্ত স্থাতা নর-পতि ভবেৎ कीखि भुजाभवान् ॥ न्यंगदिष्दवडा ठाना व नकाः नक-व गुहा:।। नीर्घः ၁) भुद्धः २० ॥ 🕸 ।। मीर्थित द्राजनकाक श्रुत्रात द्राज-श्खाको। विनाम अय ाहानि हदा-**ति अधुरा विष्टुः** ॥ शक्क दिक्क जाः •हाना भुरकाष्ट्रविख्य• ভारद**् ।** চিত্রপদ্মেন শত্মেন চিত্রবংগ্রণ শো-ভিত: ॥ দর্ভিক্ষশননো ছেব শস্য সম্পত্তিকারক:। তত্র স্তিত্বা নর-পতি: পুচর সুখনগুতে ॥ দীর্ঘণ

৫) भुष्ट २०। ই उ विलामगृह ॥ ॥ चाम्णश्याः भुमत्र मीर्घ हो রাজহন্তকৌ কথিতৌ। বিজয়ে দ্বাদ-म खरन दावाणि मुर्क्य भूमान्जा। मूर्यातित्वजा हामा तक् कीम वि-হঙ্গরাট্। অবণাদ্রোজ চিত্রাঙ্গে। অৰুণাম্বর ভূবিত: ॥ তত্ত্ব ছিত্বা নরপতি: কৃৎসা শাতি বসুদ্ধরা।। भीर्घ २) भुङ् १२॥ ॥ वागाम ब्राह्मर छो हो शुभरत त्राह्म छकः। শতদানোপসহিতঃ পুকোষৈ দৰ্শ-**ভि**यूं ज:॥ विक्शाना ब्रक्क का**का म**ऽ **छज काम्या**दिस्तक।। नामावर्णन চিত্তেণ বসনেন বিভূষিত: ৷ অত্ৰস্থিত ত্বা নরপতিঃ সু চর সূথ নশু তে। यिनाता भुजित्हे विमला गृश भखभः ॥ मूर्ভिकः नाव कार्यछ त-खरा नक विश्वतः। न द्यारणा नाशि **ल्गाक्ष्म रेन**(वाट्या ड ज्य हथा ॥ ইত্যাদি গুণ বাহুল্য মন্যত্র কথিত• ब्रिशः। मीर्यः २०० मुख्ः २००॥ #॥ আ্যাম পরিহাণাভ্যাণ রাজ্ঞ: যো-ডশ হস্তকঃ। দ্বারাণি বোডশৈবাস্য **एक त्रम्याधित्वका ॥ त**िक्का प्र ৰতা চাস্য শুলু বল্পৈ বিভূষণ। অত ছিত্বা নরপতিঃ সর্বার্থান্ ভূবি সা-धरर ।। नीर्यः ११ भूषः १७ । इंडि

त्रकः ॥ 🗱 ॥ व्यायास्य त्राह्मणः महार भुगात ह उमक्रकः। मण भु-কোষ্ঠা ঘারাণি শনি রস্যাধিদেবতা ॥ शिषाठा ब्रक्कका च्ठामा नी नव्छा। দিভ্ৰণ। নামায় কেলি রাখ্যাতো ভব রোগ বিনাশন: ৷৷ অত্র স্থিত্বা নরপতি: সুখ বিজয়তে রিপুন্। भीर्यः २०० भूष्टः ८० ॥ 🕸 ॥ त्राज-হুন্তেন কোণ: স্যাদেব কেলি স্চ-তুর্দশ। চতুর্দ শৈব দ্বারাণি রাহু-त्रम्ताविष्ट्रवं ॥ नक्क्षत्रा त्रक्षका-स्त नानावर्गाभ्रद्राप्तिकः । व्ययः क्यः পুক্তিত: সর্ব ত্রৈব জ্বপুদ: ॥ আ-यास ब्राइह खः न्या भि विभारह-**४ हरुकः। नाना क्रमः ऋ**ठी क्रमा वीद्धानाम जयशुम्हा। वृष्ट्रस्य जि एर्व-, তাস্য রক্ষকা *চাস্য থেচরাঃ। বি-চিত্রবসনোপেতঃ সর্বকামার্থ দায-कः ॥ नीर्यः ১) भुष्टः ৮। ইতি वीतः ।। #।। या यम्। गरिका दर्भ ख्या স্যান্থাপিচ।রাজহন্তান্তরে **প**• क ठामद्राः मुर्ग्यशिज्ञाः ॥ ठत्नाः লি দর্পণে হস্ত উপরি ক্রমতো ন্য-সেৎ।পতাকাধুজ যুক্তাশ গৃহ রক-করক্ষা।।। ছ এগুক্ত গৃহ রাজ্ঞা। विटक्कर हक्कवर्जिना । এषा निय-यः भवतः। इंडि हाम्महिङ्गानि গৃহাণা কথিতানি বৈ। বিষ্**বৈ**গ্তা नि नृপতि श्रात्रमुः नगाव्यतः।। ইতি সিংহাসন স্থান মিতি রাষ্ট্রন্য मछ है। ইভোন্যে চিত্তহর্ষার্থা: প্রা-नानाः পृथिवीजूबः ॥ बनवजामः (या (यत्न) (उदाः नास्ति विनिम्ध्यः। चक्रच (गरु मः एक्) (या नृशिवः मुञ (ठउन: ॥ म हित्र• भृथिवी॰ मास्रि मबार्थान् माध्यञ्जानि । या वा उट পর গেহস্তো দুর্মোহাৎ ধরণীপ-তি: 🛭 ন চিরু পাতি বসুধা ঘোর রোগঞ্চ বিন্দ্তি। মলগ্রপতি মি-बन्ध गृह्वाद्या न मुद्यु जि ॥ 🕸 ॥ शत्रक्ष । शित्रकमा विশुक्तमा दुक्त काउ र्यशाम् । अर्यप्राञ्च स्थान भाजि वम् जा मी खिमहिथाः॥ श्-হাণে ধারবেদালা ভদ্জু বজু বা-व्रवः। वाष्माञ्च । मृह्यु नि विन्तारमा विष्कृत्या नव मध्यः। विশुक्कीवकन्यारमा विरथ्यः अम নোপরি॥ তেন সর্বাণি নশ্যন্তি অরিষ্টানি নহী ভূদাং। ভোছোপি। वाक्रवाखा श्रुक्ताः न्तार स्वारेवा नामि : बरेकः। यम बाबार मना-রভ্য যাব্দদার মিষ্যতে॥ তদ্ম্থা । মত্য ভ্ৰথ: স্থির শ্চণ্ডো ধনং বিভব এব চ। বীর স্থাপশ্চ ইড্যাঞ্চী বাস্ত

ভাগা যথাক্রমণা৷ যম নৈর্মতভোগে म वायू यक्कम महन्नाः। इत्मु । वङ्कि 'রিতি প্রোক্তা বিভাগানা নধীখরাঃ ।। মৃত্যে কারালশ স্ব্যাৎ ভঃস্থা-নে চ পাত্র । স্থিরে সহচরান্র_ং क्षिट हा वाकि गकाम्यः॥ शत थान।। दिक॰ द्राक्ष्य विख्य काव রক্ষণ ৷ রাজপতে ভবেদ্বীরো তা-পে কশ্চিমরালয়ণ ৷৷ প্রাচীর পুতি-ভাগান্তে ইতি ভোজন্য সম্মত্রণা ইতি যুক্তিকল্লভরৌ রাজগৃহযুক্তিঃ ॥ 🗱 ॥ वास भारतन नियस्मा गृष्ट् मारनन निर्वयः । ত**ा वास्त श्र**व नः क्र-१ ।। भूर्बञ्जरवा वृक्षिकरवा धन६-শ্চোত্তর প্লব:। দক্ষিণো মৃত্যুদো वास्त्र र्षान्हा शक्तिमञ्जवः॥ कार्ष রেখাদ্ব• কৃত্বা **মধ্যে (রখাদ্**য• उथा। अनान कागाना (इथा ए-किगारिम धुं का ख्या।। नाठामातः নানণিশ্চ নাপতাকাপি নাধ্ব:। না ऋद्यामि नीविज्ञाना नाहित्वा नाजि-চিত্ৰপূক্।। নাত্যছো নাতিনীচো বা ना भुकीर्ग भुकीर्गकः। ना शाजू नी गवाक्क क नेटिकात्नक घात्र जाक्।। नियसास नहीन्तुागाः मर्नमल्याख হেত্তবে। ইতি রাজগৃহযুক্তি:।। 🕸 ।। व्यत्भवास यथा वास मातन नियमः ।। धुरका धून छथा निः इः चा ग्रा गर्मां । गङः। काक ইত্যে गमिता दास झानग्र निर्णयः ॥ अगुरण्य जूथ मम्मि ब्रिग्नक विभागानः। এर মন্যত্রাপি ৷৷ বুজে বিভূতি বিপদ্স ধূনে সিংছে বিভোগঃ শুনি সর্বনা-नः। বৃষে সুথ॰ গর্মভতো বিনালো গজে ধন• কাৰূপদে চ মৃত্যুঃ ৷৷কোণ-রেখা কোণশুচি: সুথ সম্পত্তি না-শিনী। পূর্ৱ পশ্চিমতো দণ্ড উদ্যা-খ্যঃ সুথাবছঃ ॥ দক্ষিণোত্তরতো দ-ওো বংশহা যনদওক:। গৃহাণি পা-उरयकी नात्नयाः मध्यत्रशास्त्र ॥ 🗱 ॥ এक। (ठफ्किए नाना एउठ पकिए প কিনে। তিসু কেৎ পূর্বতো হীনা শ্চভু:শাল• মুখাবহ•॥ পশ্চিনাস্য: ধুজে বেশ্ম সিংহে ত্রহাখ শুভ।। भू बीलय॰ त्य छात्म प्रक्रिया जिमूथ॰ গ্ৰেম পদায়াত: প্রিথাঘাত: পথা **या उ खरेश**व छ। जनस्तारमा वृक्करमाः (वारमाया इटिअव मामयः॥ शहका॰ भरठालमः मुद्राः यसि दिन्यनि । পদাবাতো নান দোৰ: পুল পৌল धनानकः ॥ भन्नियान अस्य वीरङा বান্তনোঃ পুরিবেশিনোঃ। পরিখা घारका नाम (मातः **ञ्**न वीर्य) धनाशः इ: ॥ भथाघाटडा नान द्वाव याचा- তো বাস্তনঃ পথঃ ৷ স হন্তি ভোগ• বংশঞ্চ ভদ্য ভেদ নতঃ দৃণু ॥ এক मार्गः मुथः मर्गाट विभयः मन-वर्षनः। विशयः अननामाय मर्बनाः म फठ्झाथ ॥ खवाहेता शबवाहेता-क्ष य खिश्रे ि जनाभरः। उपदारिया बन्धारावः न्याप्त रुखि अन्यम्भनः ॥ अबि मान मूरियचर्या मृजुरद्वण छ-यानगः। এতে बनागरा माराः প्रवामि रिक्ष ठ क्यार ॥ #॥ यवा स বৃদ্ধতোদোৰ: স্বল সম্পত্তি নাশন: । वर्द्धायट श्रांडा २ ययः भ्राकः দক্ষিণত স্তথা ৷৷ঐশান্যাণ রক্তপুল্ল-क व्यास्त्रिया की दिन ख्या। यञ ভত্ত হিতা বৃক্ষা বিল্প দাডিন কেশ-ताः॥भनमा नातिक्लाभ्य मु छ **छ**-इंडि निक्रयः। निका नीनी भनाका শ্চ চিঞ্চাখে তাগরাজিতা।। কোবি-मात्रक नर्बंब नर्बः निवृष्टि मञ्जः । #। পৃহপাতৰ নিছভি নাগৰঃ चन्रात क्यार । भूबं पिषु चित्रः কৃষা নাগঃ শেতে ত্ৰিভি জ্ৰিভি:॥ ভাদুবিদ্য র্বানপার্শ্বেন তস্য ক্রোডে গৃহ• শুভ• । তত্ৰ পুনাণ• । चानि इस भूनातिन (कार्षभञ्जीकात्रण वा । গৃহাভান্তরস'স্থান নাপ্যেদভিডে । नद्रः॥ 🕸॥ उव नानान्। वक्षाः।

গৃহ ভূনি সমাহত পিওপদ বসু लाहनं ब्रम्नु गरेम र्खानङ । ब्रवि ज्यत जि॰मेट (याग इउ॰ **ज**वनाय वार शिक्ति क्षक्रभम्।। এकामीकि গুণে হস্তে দ্বিবাণৈক হতে চ তে। यिष्मूय्या मञ्जल्क निष्धः महार मः র্বেশ্মন:।। তন্মপা। ধূজাদি গেহ সংস্থানে গৃহমান শুভাবহণ मीर्घ जानुः भन्नीगारक् मेख हिना-क्रु लिह्नरः ॥ इमः भूध कलः (गइः व्वञ्चातं भुशीक्षितः। मीर्घ यह পুসরে পঞ্চতস্যে হকুলযো প্প চ॥ इस भू भ क्या (गरु गडहा-त भूकी खिंड। मीर्घ बर्यामण छ बाञ्चयरेकक विन्तर्जिः ॥ शुन्तरत श्रे मूथ कनः गङ्याम गृहः वि-मु:। ইতি घारणकः (পুाकः गृश-गाः मर्बजः नजः।। अवः गृरुः नमाहर्यः গৃহস্থ: শুভ মিছতি। #। ভোজস্ত । আ্বান পরিণাহাভ্যা থো হল্ক-পিণ্ডো বিজানতে । যেন কেনাপি চारक्षन (माथनीयः न इवाउ ॥ এক দ্বি পঞ্জ সপ্তানি শুভান্যন্যানি চান্যথা। আযান পরিণাহাভ্যা• **नार्छ घारण इस्तरः।। এ**ङ्क सङ्गनः नान गृरु नृथ विवर्कन । जायान পরিণাহাভ্যা সার্ভ হত্ত চতুর্দশ

॥ इरः कमनकः नाम गृहः जन्नान्तिः कातक । जायाम शविगाशाच्या **नार्ष रु**खास (बाउ**न।। इेन**• हि न-ৰ্বতোভদু॰ স্বানিন: সুথকারক । আযাম পরিণাহাভ্যা• সার্ভাষ্টাদ-ण इष्ठक• ॥ कलाग नाम (वरणाह• धन थान्। मूथशुरः। आशाम शति-ণাহাভ্যা॰ সার্জবি:শতি হস্তক•॥ ইদ হি সুখদ নান ভৰু: সুখ বিব-खन । सया यतिम सूचि है गृह भ-**११क** न रू ५० ॥ न (उयु ङ्वान नियन: मर्खिषु जानि कात्रराष्ट्र। ज्ञानः मा-নঞ্চ দোৰাশ্চ যে প্ৰোক্তান্ত নযা ক্রমাৎ॥ তদ্বিচার্য্যগৃহ• ক্ত্বা গৃহস্ত: সুথ মশুতে। অজ্ঞানাদ্থ মোহাদ্বা (यान)या गृह भाहाद्गर ॥ म वियीप-তি নশ্যেত তস্যকীর্ত্তি: সলং বলং ॥ #॥ পুাচীরাণা॰ न নিধমো গৃহ-ञ्चानाक विम्याउ। यथा वास्त यथा मिकि भाषितानुहरयम्गृशी ॥ गृश-क्षात्या यथा न महाट उथा भाहीब क्ल्रना। इंडि गुक्किक्ल्ल उद्गी गृश-युक्तिः ॥ 🗱 ॥ व्यथ वास्त्रगान नुमानः । विष्यः । इज्ध्यि अमः বান্ত সর্বদেব গৃহ পুতি।একাশীতি পদ বাস্ত মান্য পুতি নিজিদ ।। अगु उ: (ना ४८४ वा ख वृ नि॰ य मऽ

भुरतारिजाः । ठजूर्रयः विरुखः वा कलासः वानि (भाष्ठ ह ॥ मूमम् छना क्वा मनाईन उठा अवटा भू-রোদিতা• ব্রাহ্মণাদি ভেদেন পুশস্ত (द्वाननामिजाः॥ अ॥ उथा ह मर् माभूत्रानः। अत्रज्ञि माख गर्ख रेव অনুলিপ্তে চ্সর্ল: ৷ ঘূতনানশরা वशः क्षा वर्खि छ उष्टेयः ॥ ज्ञानरयञ् भतीकार्थः भूर्बः उ**९ मर्ब** मिष्ट्राथः। भीछा भूबाहि गृङ्गीया८ वाल्ना न-नु भू वंणः ॥ वास्तः मम्बिका नाम मी**श**प्रख नर्बर । हि यः। मू उनः नर्ब दर्गानाः भागात्मयु ग्रह्युह ॥ वासा কৰু ররত্নি নাত্রে গর্ত্তে উবেব স্থা পিতে আম শরাবে পূর্যাদ জনেণ वर्खि ठ छुष्टेय॰ कृषा गवाष्ट्र छनाभूया वर्खि ठ जुड़ेय॰ भुङ्गामायर। छ ञ भा-চ্যা॰ দীপ শিখায়া উজ্জ্বত্ত্বে তদ্বা-ख वाकाना भुगखा वव मकिना নি দিশি শিখাযা স্তথাত্বে ক্ষত্রিযা-**(२:। সর্বশিথা সমত্ত্বে সর্বর্ণানার্গ্র** বাস্তদেশ: পুশস্ত:। জলান্ত মিতি তু মৎস্যপুরাণ পরিভাষিত পুা गार भरते।। 🕸 ॥ ख्या ५ माट्सा शूक्याथः शिकः गन्। न ग्रह (रा-यरः ভবেৎ। भागापः हायरः भवाः ভবেদ্যাৰজ্ঞলান্তিক ৷৷ প্ৰাসাদ ভ

वनाषीनाः निरवणः विख्वाधनः। म-र्य)। ८ किन विधारनन कण्ठ वास कना श्वः ॥ वृज्यक्षार्वाभग्रामीनामः जिथानामानिभनाट क्षामरया भृश् छ। भागामामाभाग भाग महार क्ष বাপীষু চৈৰ হি। ইত্যভিধানাচ কৃ-शाहावशि।:#IIवास्त्रभूक्**वकाक**।कण्ड পন্য গৃহিণী তু সিংহিকারাহু বাস্ত उनगा वकी इनर। भूबं (का ए ति निक् खककात्रा रेसवरे अत्रदत्राङ्गा निभाजि-তঃ॥ৠতথা টেড়ে ব্যাধি মৰাপ্নো-जि रगा गृह• कात्ररगम्बः। दि**णा**रथ थन बङ्गानि है हुए है मृज्य मरा श्रुपार।। আষাচে ভ্তারলানি পশ্বর্জ মবা-**शू यार । मादिय भिवना छे हानि** ভাদুপদে তথা।৷ আখিনে পত্নীনাশঃ न्। कार्जिक धनधानाकः। मार्ग-শীর্ষে তথা ভক্ত পৌষে ভক্ষরতে। ভयः॥ मार्घ जाग्न जयः विन्तार का-ঞ্ব- কালুনে সূতান্। শুক্লপক্ষে ভ-বেৎ সৌখ্য কৃষে তক্তরতো ভয়া। व्यक्षिनी द्राञ्ति भूल मुख्या जय रेम-न्तवः। याञी रुखानुदासः 5 ग्राबः য্তে পুশস্যতে।। আদিত্য ভৌন ব-ब्ह्रें **उ गर्स** राताः मुजावशाः। वङ्गु-ব্যাবাত শলেচ ব্যতীপাতাতিগণ্ড-যো:।। বিষয় গণ্ড পরিষ বজ্জ' সর্ব

বোগেষু কারয়েৎ। খেত নৈত্রেয় গা ऋर्बिविकिस्नेविश्व १ १ ।। उथा বিজয় সাবিত্তে মুহূর্ত্তে গৃহমারভেৎ । চন্দুদিত্য বল লগ্ন তথা শভ নিরীক্ষিত ॥ প্রাসাদে প্যেব মেব স্যাৎ কৃপ বাপীষু চৈব হি। ঐন্দৰ **ग्गनितः॥**#॥मूर्डं मध्र्डः। (द्रोपः খে ভশ্চ মৈত্ৰেষ স্তথা শানকট: মৃতঃ । जाविज्ञण जयसण्ड भाक्षर्यः ज्ञञ्ज স্তথা ৷৷ বৌহিণশ্চ বিরিঞ্চিশ্চ বিজ-(या रेनर्थं उ ख्या। मार्श्वनता ब्यन-ৈচৰ বট: পঞ্চশ মৃতা:।। তেন षि ठीय ज्ञीय मधनाष्ट्रेन नवरेनका-দশ পঞ্মান্যতম মূহূর্ত্তে খেতাদৌ वास कर्ण कर्गाए । हिजानि कनस নরগৃছে দেবগৃহে তু পুতিষ্ঠাকাল ব-শাৎতৎকাল পরিগুহ:॥ৠ।তথা চ কল্লভারৌ দেবীপুরাণণায়স্যদেব-স্য য: কাল: পুতিষ্ঠা ঘুদ্ধ রোপণে । गर्छाल्द्रमिनान्तारम मुख्य सम्र পূজিত: ৷৷ যস্যদেবস্য পুতিষ্ঠা ধৃজ রোপণে यः कानाः শুভদ सम्। गर्छा-भूत्रभिवानप्राम गृशात्रासु म कावः প্রিত ইতি॥ 🗱॥ পুরিষ্টা কাল 🕫 भारमा। हिटा वा कानुतन वाशि रिकार है वा माध्य उथा। भाषा वा महरम्वानाः भुविष्ठा मूखमा खरवः।।

পুাপ্য পক্ষ শৃত্ত শূল্ল মতীতে চো खद्रायत। भक्ष्मी ह विजीया ह जु-ভীবা সপ্তমী তথা।। দশমী পৌর্ণ-मानी ह उथा (मुक्षा जरगानमी । আসু পুতিষা বিধিবৎ কৃতা বহু ফলা ভবেং।। পুতিধাসমূহযে। নাঘে বা ফাল্লুনে বাপি চৈত্ৰ বৈশা-थाया ब्रिशि हिंजुशिवाहकाया बीलि পুতিষ্ঠা শুভদা ভবেৎ ॥ কল্লভরেী দেবী পুরাণ। মহিষাসুর হস্ত্যাক প্রতিষ্ঠা দক্ষিণাযনে। #1 জ্যোতিষে । গুরো ভূগো রস্ত বাল্যে বার্জকে मि-इरम खरतो। खदानिर्छा मणा-হে ত বক্তি জীবাষ্টবিশকে।। পূৰ্ব রাশাবনাযাতাতিচারি গুরু বৎস-রে। পাগাশিগন্ত জীবস্যচাতিচারে विशक्षक ॥ कन्याम्। जन मधार नीव्राष्ट्रका मिन्नू का लोगानिक চতুর্ঘামে চরণাব্ধিতবর্ষণে ॥ একে-नाङ्गी टिकस्ति विजीयन पिनजाय। · তৃত্রীয়েন তু সপ্তাহে **নাজ্ল্যানি বি**-वर्ज्जारिया वुठाइस मुटि। ४० गृहा-রম্র পুবেশনে। পুতিষ্ঠারম্রণে দেব কুপাদে: পরিবর্জুহেং ।।#॥ মৃতি-সাগরে। উত্থাপাতে চ ভ্রুন্সে অ-कानवर्ष मर्ड्सिछ। वङ्ग्रह्मामार-भारक गुरुश हन्त्रु मूर्ग्रहाः॥ भूरा-

ণস্ত ত্যক্তেং শৃদু: সপ্তরাত্র নতংশর । वाक्रमः क जिरमा रिमा। खाः क कर्ण विद्राबकः॥ मृषु छ।कु। टिह-রাত্র• ততঃ কর্মা সমাচরেং। পরা-শর:। পুযাণে সপ্তরাভ্রন্ত ভিরাভ্রণ বুতবন্ধনে। একরার॰ পরিভ্যন্ত্য वर्ग्राट भागिगुरु गुरु ॥ #॥ मटम्रभूद्राण । नवगुरु मथः क्दा তত: কর্ম সমাচরেত। অন্যথা কল-দ পু সা न कान्। जाया कृति ।। নব্য বৰ্জমান ধৃত বচন । পিত্ভ্যো वृक्तारा वृक्तिमाका क्या जक्किना। ক্**র ভ্ত বলি ঞিব সংগ্**ছ্য বাস্ত (प्रवा: ॥ अक्रिल वाख्याम मृ হোৎসর্গযো: করণে সক্দেব বৃদ্ধি-স্থান্ধ করণীয় । গণশঃ ক্রিয়নাণে তু মাতৃভ্য: প্রন সক্থ। সক্দেব ख्दर भाक्त भारते न भृषगातिषु ॥ ইতি ছন্দোগপরিশিষ্টাৎ ॥ 🗱 ॥ माट्रा । উहालाहार्थ उदाङा वाळ्णायम्। भावगः। जाहार्यः। ভবেলিত্যু সর্বদা দোব বিৰ্ছিত:॥ দেবীপুরাণা প্রানাদে চচতুঃযঞ্জিরে: কাশীতি পদ গৃহে। চত্রসুীকৃতে ক্লেত্ৰে চাষ্টধা নৰ্থা কৃত্তে॥ কোণে রেখা ততো দত্বা নব ভাগান্ পুক ল্লেণ্ড। ইশ: কোণাৰ্জতো ভেন্ত।

भर्क्कन्यः भर मः ज्ञिजः॥ विभरत्या অবস্তুম্চ শক্র: স্যাদেককোপ্তগ:। ভাস্করক পদো জ্রেষো দ্বিপদ: স-ত্য উচ্যতে॥ ভৃ**শ: প**দস্থে; জ্ঞাত্ত-ব্যো ব্যোম চৈব পদাৰ্জ্ব । হুতা-শন: পদাৰ্ছে তু প্ৰাচ পদ সংস্থি-তঃ॥ বিতথো দ্বিপদো জ্ঞেয়: পদৈ करहा गृहक्षा :। दिवस : श्रीतक-श्चा गक्ता विश्वविद्यः ॥ जुङ्ग-टिक्कभारता (ज्हारा) मृगकाषाभर-স্থিত:। পিতরো ২র্দাদে জ্রেযা: श्राम (मोवाजिक ख्या।। मुनुरवा हि शास (छाय: श्रमञ्: श्रु झम्छक: । প্রসাণ গভি রেকস্থো হসুরো দ্বি-शन न·छ्छि: ।। (भायरेम्ठकशरमा **জ्याः भारमा १र्क्सम उ**ठ्या । द्भाग कार्षभामा (ज्वारा नाग-শ্চাণি পদেস্তিত: ৷৷ দ্বিপদে বিশ্ব-कर्या जु उल्लाहेः भरमः ख्रिडः । যভেষর: পদে৷ জ্রেয়ে নাগরাত্ দ্বিপদস্থিত:॥ পাদস্থা 🕮 মঁহাদে-वी मिं जि कार्षाभमञ्जा। व्याभास शाह में भः महाहा भवे हैं ने हिंद **७: ॥ ठजुञ्जमस्य। विस्क्रिय का**र्शमा मध्र भूईगः। माविक्स भारा छ्ड-यः সাবিত্রী পদস-ছিতা॥ ভডো विवबान् दिरक्कय कड्रिक मंध्र नः

স্থিত:।ইন্দু শ্চেন্দু।ত্মজ শ্চোভাবে-কৈক পদ সংস্থিতী। মিত্র শ্চতুল্লদ শৈচৰ পশিচনে চ ব্যবস্থিতঃ। কৃদু टेक्टक्शासा एक्टरमा बाजवन्त्रा शर-ছি তঃ॥ ধরাধরশ্চ বিজ্ঞেয উভরে চ চতুন্নদে। চতুন্নদ শ্চতুর্নতা মধ্যে জ্ঞেयः পুজাপতি: ॥ দেবতানুচর। বাছে সর্বে চান্ত তথা সুরা:। এব• भुगृश काश्रानि तक्षनाभूर्य। प्रिनिः কঃ ৷৷ এতেয়া নেব দেবানাং বলিং দদ্যাত্ত কানিক•। ব্লসেভি পঞ্চবর্ণ রজোভি:। তথা চ শারদাণা । উক্তানা মপি দেবানা পদান্যাপ্র্য্য পঞ্চি:। রঙ্কোভি তৈ র্যথোক্তে চ্যঃ भाषनारेम वंति शहरत्या । उथा। भी-ত হরিদা চ্র্ণ স্যাৎ সিত তণ্ডল मञ्जरः। जमुञ्ज हुर्ग मक्गः क्कः पश्च भूषाककः ॥ विदापि भणकः माग्र মিত্যুক্তণ বর্ণপঞ্চকণ। স্যাৎ পুলা-ক ভছ্খান্যে ইত্যমরোক্তে: ভূছ্ণ অ-পক্ষ্ট । প্ৰ্যা মণ্ডল বাহে তুপ্ৰ্যা-एयराहिक क्रमाए। कन्त रेक्टव वि-माती ह व्यर्गामा भूखना ख्या ॥ कञ्च का नानद्राक्ताम्। निनिभक्ष क द्रकुरिन । मधन कदनामाय**्य मा**-लगान मभील मर्ख भूखाः॥ मा-লগ্ৰাম শিলাৰূপী যত্ৰ ভিছতি কে

শবঃ। ভত্র দেবাসুরা যক্ষা ভূবনানি **ठ**जुर्म ॥ इंडि भणा भुद्राग वह नार। **उ**ंबादाइन दिमर्क्कान नयः। भाषा-পুনে স্থাবরে চ নাবাহন বিসজ্জনে । ইতি ৰচনাৎ। তদসম্ভবে ঘটাদি জলে। প্তিনাভানেয়প্সু আবা-হন বিসজ্জন বজ্জ'। ইতি বৌধা-यन वहनाए।: अ।। अया वित्नय विन র্মংস্তরাণ দেবীপুরাণাভ্যা মু-कालीकानीखरेन नं वाविक्या**छ**। ইভি ন গিলিডঃ। কিন্তু নৎস্যপু-ब्रालाक शायन विवासीयात । ज था छ। भागमः वाशि ना उद्युः सनान्। সর্বতঃ ক্রমাৎ। নম্বারেণ মজেণ পুণবাদ্যেন সর্বতঃ।। অতএব পুণ্ড-ক্ত শারদা বাক্যে পায়স মাত্র মু-ক্ত তেন এব পায়স বলি: ওঁ ইশা-नाय नमः । इंड्राहिना लुर्यागः । ন চ বাচস্পতি নিশোক্ত মমুক দেব-ভारिय এव পायम विन नम इंडाफि। ,পুণবাদিনন্ফারান্ত স্থনান রূপ নত্র मस्त्रादमस्य (भूरवनमाग्युक्तवार। उथा **ह तुक्त পরাণ । ७ काরा দি সমা**যুক্ত • नवकातान की खिंड। सनाम नदं नः ল্বানা॰ মজ ইত্যভিধীয়তে।। দেবী-পুরাণ । এব ভূতগণানান্ত বলি र्सः यस कामिकः। এडान् भूभूक्रायाप्य-

বান্ জলাপুয়াক্ষতি বু[']থঃ ॥ এবং । পুণ্রিতা দেবাঃ শান্তি পুষ্টিপুদা নৃণাণ। অপ্জিতা বিনিম্ভি কারক। शांभक उथा ॥ এजान् शुश्काय-(प्रवान् यम भूञ्चाक्टि खथा। অত্ত পুপ্তায়া নিত্যত্বাৎ বক্ষ্যনাণ মৎস্যপুরাণ বচনে হোমানভর ব लिमानाइ वरवः कामादार भृषा হোমানস্তর বলিদানাচার:। তথা চাবুল ভানে তথা স্ব্যাৰাস্দেব-ग्रा भृष्ठनः। भियाक भृष्ठनः अर्या। षामुरम्यगनमा ।। गक्तार्था भूझ रिनर्वमः ध्लारिमः সুরসম্ভন । ততঃ সংপ্রবেৎ তদ্মিন সর্বলোক ধরাং মহী ।। সূক্ষপা পুমদা ক্পা দিব্যা-ভরণ ভূষিতা । ধ্যাত্বা তামর্চ্যে-দ্বেণ পরিভন্তা- দ্বিভাননা ।। ততঃ স্থনাম মজেণ সর্বদেব ন্য হরি । थ्यादा मर्म्हायख्य यक्षमाख नद्रः পর•॥বুক্ষ ভানে ততো বিদ্বান্ **স**ং র্যাদাধার মক্ষতি:। তৃষ্মিন্স॰-জ্বাপথেৎ অন্ত্ৰণ বৰ্জন্যা সহ পূরি-ত ।! হৈন বা রাজত পাল মৃন্যব वा मृष्ट मूड । সর্ববীকৌষধীযুক্ত সূবর্ণ রক্ষতান্বিত ।। বুক্ষস্থানে তত্তো मञी कलमः ज्ञाभा भुकारार । ज নিং ক্তুনুথং দেবং প্রাজেশং নত্র

विगुइ।। गरिक्षः भूरिम्र ध्रिभम् रेन-विरा: भूगताहरेत । उटा मधन वार्छ जु नुंजीठ्या शुम्भार्थः इंडः ॥ वाडार्य्या गृश्च मञ्जाद्व वृक्षानी॰ खर्भाय८ मूतान्। भारकमा छर्भाय-দ্বিদান্ আহুতীনা শতেন চা! ইত-রান্ দশভি দেঁবানাহুতিভি: পুত-र्भाष्ट । जन्नः भूषमा विकाश क् ष्रादेव अखिवाहन ॥ भुगृश कर्कती नगुष्य अनाष्ठः शुरक्षितः। সূত্র মা-র্গেণ দেবেন ভোষ খারেণ কারণেৎ ॥ প्ৰবৎ তেন নাৰ্গেণ সপ্তবীজানি वाभाष । जाद्र सुः एउन भार्मि **७मा शांजमा काद्रायट्या उत्जा** गर्ड थानगाला इसमान नुमागडः । চতরঙ্গুল মাত্রণ তদধঃ খন্যাৎ সুসন্মিত ॥ গোম্যেন পুলিপ্যাথ इन्स्तिन विर्व**िशठः। मर्स्य पद्मा** जु পুয়াণি শুক্লান্যক্ষত মেব চ ৷৷ আ-চার্য্য: প্রাল্লথো ভূত্বা ধ্যায়েদের চত্মুখি । তুর্য ন**ঙ্গ** হোষেণ তুল্ধ याच त्रविक ।। ज्यां मन्त्रार मृतः শুেষ্ঠ অন্ততোবেন মন্তবিৎ। পুগৃহ্ ককরী তান্ত তৎ থাত প্রয়েজ্জ-रैलः॥ नर्वतन्त्र नगागुरक विभरेतक-সুগদ্ধিভিঃ। ত্রিন্ পুস্নাণি শ্লানি পুক্ষিপেদোমিতি মারন্।। তদাবর্ত্ত• পরীক্ষেত দধি ভক্তান্বিত ক্লিপেৎ । मूड माम्सिक्गावर्खं श्मूज वा म ভবেত্তভः॥ वीरिकः मानि यवा मीना गर्स छ भ्रायस्य:। कि ব্ৰজাভি: পৰিবাভি মৃ ডি গ্ৰি· পু-भूत्ररयर ११ ७व॰ निम्नाम् । विश्विना वाः खराग॰ जूदाखम । जुदर्ग॰ गाक वज्रक व्याहार्य्याय निरवहरयट् ॥ इ खत्रानीमाभीन् स्थानस्य जुगवासि স্বাহান্ত ভন্তমান্তি:। তথা চ বিফু थर्पाख्रत। একৈকা॰ দেবতা॰ রাম সমুদ্দিশ্য যথাবিধি । চতুর্থ্যন্তেন ধর্মক্তো নামা চ পুণবাদিনা॥ ছোম-দুব্য মথৈকৈক শত সহান্ত হোম-থেৎ। শতসন্ত্ৰ্য মিতি পূৰ্বোক বচ-नानुमाद्रिप वाख्यारगठद्रभद्र ॥ मृष्डिः। बाहावनात जूहरा८ धाः यन् देव मञ्जलवञा । (शम मिकः ণা সম্পুদান মাহ ছলেবাগপরিশি-है। दुक्ता रिक्निना (नया यव या **न** दिकीर्ज्जा। कर्यास्य २ मृह्यानायाः भूर्णभाजापिका ভবেৎ ॥ विषशा-(कोब मना किप्रक्रियाक्षरदा छ-विट। यस (कृष्ट्रस् क्यानिन्दिय পুতিপাদযেৎ ৷৷ অন্যো যজমানভি নঃ। উভয• বুন্দকর্ম হোতৃকর্ম চ। উপস•হারে বাস্ত যাগ নিতি শুতে:

जक्त वारका (अरेबरवाह्मथ माठव-ত্তি। অত্র মিলিভামিলিভ মক্ষিণা-म्रानाट कनजात्रजगुरा। सा भाटामु । ততঃ সহৌ বধি স্নান বন্ধনানস্য कात्ररयथा (पर्वी शुक्रांगः) कालञ्ज इ-প ञी भूरबारे दिक्यान् मक्तिकः ५ई-থেৎ। ব্ৰাহ্মণান্ ভোজবিত্বা ভূ নৃত্য गीठामि कात्राय ।। भागाम कात्र-(यिषिषान् गृरु वालि मत्नार्वः । कार्याञ्च भक्षां वि दि दिन्दे रिज র্থাপি বা॥ (হানান্তে ভক্স) ভো-रिकार्क वास्त्र याण विनः हरद्र । ইতি মৎস্যপুরাণে হোমান্তে বলি[,] বিধানাৎ অত্রাপি হোম কৃত্বা ব-ল্যাদি পাুঙ্দিত সর্বকর্মকরণাচার: ॥ 🗱।। অত্ৰপুদাপতি নানাগ্নি:। পু-তিষ্ঠায়া লোহিতক বাস্ত্র যাগে পু-জাপতিঃ। জলাশ্য পুতিষ্ঠা বাণ্বঞ্ गः সমুদাङ्**ङः ॥ ই**ভি स८ म्राम्ङ-वहनाए।। এकामी कि भरवा खबारग নৎস্যপুরাণ। ভূম্যধিকারে। পঞ্ गंति। यशिक्षेतः भन्नीकिषा जू (म-চযেৎ। একাশীতি পদ কৃত্বা রে খাভি: কনকেন ত্ ॥ পশাংলপে/-ন চালিপ্য স্ত্রেণালোড্য সর্বত:। एम भूबीयका दिथा मम् हिताखरा-যতা:।। সর্ধবাস্ত বিভাগে তু বিজ্ঞে-

যা নবধা নব। পঞ্গব্য নজনাছ শ্রঃ। গায়ত্রাদায় গোন্ত গন্ধ-ছারেতি গোম্য । আশ্যায়েতি ট ক্ষীর•দধিক্রাব্রেতি বৈদধি। তেজো-র্গতি ঘৃতঞ্চিব দেবস্যত্বা সম্পোদ-कः। अवधी ब्राष्ट्र काठ्यायनः। वीकः यः भानत्या मृता (गाव्याः नर्वना-खिलाः । यदा ("होयधयः मञ्ज दिश-(ना प्रति धातिजाः ॥ व्रीहिः नात्र পङ्यान् । वश्चिकाथ् । भावाय। रेइ-মন্তি নাঃ। দশেতি বাস্ত মণ্ডল বাষ-ব্যে উপবিশ্য প্রাভিন্থো গুকঃ উভর্ন্যা নারভ্য দশরেখা: পুাঘ-थी यंथामिकिन क्यां १ । अव रेन-ৰ্থত্য মুগবিশ্য পশ্চিমতঃ পূৰ্বাপ-त्रगा मत्ना उत्रायका (त्रथाः क्र्य)। ८ कनक मनाकारिना। कृत्यानल जा-সাং নামানি। শান্তা যশোৰতী কান্তা বিশালা পাণবাহিনী। শচী স্মন-मा बन्हा मू छन्। मूद्रथा छथा।। ইত্যা-म् । म्यद्रथाः । श्रिगा সুবুতা লত্মী ৱিভ্তি ৱিমলা পুিযা। জযা कना विश्नाका **ह इं**डा अ॰ छ्वा र শোভরা: ॥ ইত্যম দশরেখা: ॥ একাশীতি পদ' কৃত্বা বাস্ত কৃৎ সর্ব वाल्यम् । भन्द्रान् भूकत्यरम्यान् बि·मेर अक्षर**ेन**व जू।। बाबिःन

দ্বাহ্য তঃ প্ৰচা: প্ৰচা কান্ত ভ্ৰেষা-म्या नामञ् लानि दक्त्यानि छ।-नानि ह निर्वाय (म ॥ देगानिकाश-দিযু তান্প্রযেষ্ট বিধানতঃ। শিখী रिवाय भर्द्धात्रा क्यष्टः जनिमा युषः॥ সूर्याः जाउता ज्न रेक्टव या-.काभा বাযু রেব চ। প্ৰাচ বিভগ-रिक्ट गृहक्के यमावुखी ॥ गहासी ভ্সরাজশ্চ মৃগঃ পিতৃগণ স্থা। দৌবারিকো ২থ সুগ্রীব: পুরুদন্তো জলাধিপ:।। অসর: শোষ পাপৌ চরোগোহি মুখ্য এব চ। ভলাট: সোম সপৌ চ অদিভিশ্চ দিভি ख्या ॥ विश् चा विः मास्टि इ उन्छ শ্চত্র: শূণু। ইশানাদি চত্যোগ স-স্তিতান্ প্জযেদুধ:।। আপ শেচ-वाथ मावित्वता अत्या कृषु खरेथद छ। गर्य। नदभरम बुक्ता उम्हारही ह नगी-शगाः ॥ मर्वात्नकान्द्रतान् विष्णा প्रवान्तावामङः म्न। वर्गमा निव-ত। टेहर विरम्नान् विद्वाधिशः ।। भि-जा २थ द्राजयक्या ठ उथा भृथीयदः ক্রমাৎ। অষ্ট্রন ক্রাপবৎসক্র পরি তো বুল্লণ: মৃতা: ॥ আপ কৈবাপ-दरमण शब्दिनाति दिं उथा। পাদিকানাঞ্চ বর্গো হয় নেবং কোণে-যু শেৰত:।। তমধ্যে তু বহি विं म-

দ্বিপদা তে তু সর্বতঃ। অর্চ্যনা চ विवसाम्क भिवः भृशीधव खणा।। বুক্ষণ: পরিতো দিফ্ট্ ত্রিপদা তে তু गर्व डः। এव भिष्ठि यथा वेनानका-োকোষ্ঠ চতুষ্টবে অন্তস্থিতিককোষ্ঠ-সহিতে দেবতা পঞ্চক নেব মাণ্নেষা-**मिकार**मञ्जूभी अर्थः । निक्कू भूर्वा कि रिक्षु। 🕸। वः नानिमानीः वक्ष्मानि वर्नि भ्षक् भृषक्। वायुः यादः তথা রোগাৎ পিত্ভ্য: শিথিন প্নঃ।। মুখ্যাদ্ভ্শ নথো শোবাদি-**७थ** गावत्व जू। जू गुवानि निजि॰ ষাবভূকাজ্জবন্ত মেব চ ।। এতে ব॰-। এতেবাং চৈব সস্পাতঃ পদমাধ্য সন তথা।। নৰ্ম হৈ তৎ সমাব্যাত্ত• ত্রিশ্লে কোণগণ চ হৎ। শুল্ল ন্যা-(मष्वक्रीनि जुलाविधियु मर्बना॥ कीलाहिष्टाभवां जानि वर्कायः य इ. व. १ मर्जे वास निर्मिष्टेः পিত্বৈশ্বানরায়ত:॥ মূর্জন্যা: স মাবিষ্ঠো মুখে চাপ: সমাশিত:। शृथीयता १र्यामा हेव खनत्या छातः বিভিতৌ ॥ বক্ষস্থল চাপবৎস: भूजनीय खथा वृत्यः। त्नब्या पिंडि পজ্জন্যে শোভে দিতি জয়ন্তকৌ ॥ जल्ली वंश जारही ह भूकवीकी

পুৰত্নতঃ। সোম স্ব্যাদ্য ভদ্ধা-স্থো: পঞ্চ সঞ্চ।। কৃদু 🏗 রাজ-যক্ষা চ বামহস্ত সমাশ্রিতৌ। সা-বিত্র: সবিতা তছজ্ঞ দক্ষিণ মাণ্ড্র-তৌ ।। বিবয়ান্থ নিত্রশ্চ জঠার **স**্ ব্যব্হিভৌ। পুৰা চ পাপ যক্ষা চ হস্তথোর্যাণিবন্ধকে ॥ তথৈবাসুর শে ষৌচবামপার্থে সমাশ্রিতৌ। পার্যে তু দক্ষিণে ভদ্বিতথ: সগ্হক্ষত: ॥ উर्द्धः यंभाषूरभो एक यो जारता र्गक व श्रुव्यको । कद्द्या ज्रि मृशीतो कः **ট্যা॰ দৌবাद्रिका मृगः।। क्यः শ**क ख्या (राष्ट्रभाष्ट्याः भिष्डत ख्या । मर्त्या नवन्याना जुक्ता क्रम्य म जु প্রাতে।। চর भीक विमातीक প্ত-नाः भाभद्राक्षत्रीः। केभाग्नयानि কোণেৰু নণ্ডলাদ্বাহুতো বজেৎ 11 পিতৃভ্য ইতি পিতৃগাদারভ্য বং ক্লি যাবৎযো বংশঃ প্রসারিত স্তদ্ব-দায়তো বাস্তপূক্ষ:। অমুপো বক। १:। भू चकः भू च र छ:। ७ था। भू र-किंग्स बदी के वारसाः भरवितन-থন । কোষ্টানা লিখন পুদক্ষিণ कार्याः। उषा। उर्छनी मधुमा हिव **ख्थाकृष्ठण मक्किंगः। भुवान ब**ङ्ग कनकः कल शुद्धाक्ष्टाम्बनः ॥ ज-র্ঞ্ বামভাগেযু শস্ত পদবিলে- थान। 🗱। उथा। वाखी भन्नी किछ नमान् वास्तरह विष्टक्षाः। वास् পশ্মন স্ব্যাৎসমিতি বলিক্ষ্ণা ।। बीर्लाकात्र उत्थान्तात उथा गृ-স্বিবেশনে। দ্বারাভিবর্দ্ধনে তঘৎ भागाप्तय् ग्रह्यु ।। वाख्यम्यनः ष्ट्यग्रंट भूईरमव विष्ठक्षनः । अका भीजि भर विथा विथयिक वीस शिष्टेरिकः॥ रहाम जिस्मथल कार्याः का ए इस भूगानक। अ। विश्वकर्य। ৷ থাতাধিকে ভবেদ্যোগী হীনে ধেনু ধ্নক্ষয:। বক্রদণ্ডে ভূ সন্তাপো ন-द्रभ ছिन्नदाथ्यम्। (नथम। द्रहिष्ठ শোকো হু থিকে বিভঙ্গ ক্ষয়:। ভা-র্য্যাবিনাশক স্বস্তু প্রোক্ত যোন্যা विनाक्ड ।। অপত। ध्रु मन (भ्राक्र স হিতাযা । তথা । সন্যক্ পরী-रिकार कडराः मृज्यविषकः । এवः বিধ সভাসম্ভবে ক্রিয়াসার:। সভ নেবন্বিখ নন্যাৎ স্থান্তিল বা সনা <u> म</u>ुराय । १८ मा भूद्रा ११ । यरेवः कृषः ভিলৈ তদ্বৎ সমিন্ডি: ক্ষীরিসম্ভবৈ: । शानारेमः थानित द्वाशानार्थाः एवत्र महातिः ॥ जन्म पृत्री मरिष र्वाः পি মধু সার্প: সমন্থিত:। কার্য্যন্ত পঞ্চতি বি লৈ বিল্ববীজৈ রথাপিবা

॥ হোমান্তে ভক্ষ্য ভোক্ত্যেক বাস্ত-দেশে বলি॰ হরেৎ। অত্র হোমে **मञ्जानाष्ट्** विकृषार्याखद्गः । वाखा-ল্লাভন মজেণ বজেছ গৃহদেবতা । বাস্তোম্পতেন বাস্তোমতিদৈবতেন शक्राञ्चन । दलिम्वाङ शायनः প্রাগেব লিথিত ৷ ৷ শু ৷ বুক্ষস্থানে ত-**७: अ**र्य)ाचा मूप्तवम् भूकन भिछ्छा-मि। मृदर्भ गां वञ्ज युग माहायीय নিবেদযেৎ। ইত্যন্ত মত্রাপি বোধ্য ॥ কল্পভারৌ মৎস্যপুরাণ । ততঃ नः विश्वान यक्तरानम् कात्रः (य९ । विका॰क भूकायक्रका (य-চান্যে গৃহ্মাগতা: ii এত্ঘাত্ৰপশ-मन क्दा कर्म नमाहरत्। भागान ভবনোদ্যান পারস্তে পরিবর্ত্তনে॥ भुत्रत्यम् भुत्तरमयु मर्वरमयाभन्-उ!र । इंडि वाख्भनमन क्दा मूखि (विष्टेरिय ॥ इंडि मर्म)-পুরাণে উপক্রমোপসংহার্যো র্বা-স্পশননবেনভিধানাৎ বাস্পশ-মন কৰ্মণো নামধেয় ইতি তেনৈ-(वाह्मथः मर्बामाशन् ब्राय इंडि मुख्क वास महासामानामन कनः मःकल्ल जु जनुः स्वरः कार्यः। এত वृ भाव छ भूयमाना उत्रिमन वन्ताः कर्खदाः। व्यावनात्रवाद शुमानः शुर्गरवाकः । ইতি श्री द्रघूनन्तन ভটाচार्य्यविद्रिष्ठिः वास्तरागठकः नमाक्षः ॥

বাস্ত হ॰ ক্লী বাস্ত্ হশাক•। ইত্য-মুরটীকাষা• ভরত:॥

বাস্তকী জী চিল্লীশাক । ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

वाउ्कः क्षी भाकविष्मयः। (वज्रुया ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়:। বাস্ত ২ वाञ्चक• ७ वमुक• ८ वज्रुकः ৫ हिन-মোচিকা ৬ শাকরাজ: ৭ রাজশা-ক: ৮ চক্ৰৱী ৯। অস্য গুণা:। **मध्रद्धः। मुगी उलद्धः। कार्रद्धः।** भारतद्वः। जिल्लावजिक्नः। द्वाठ-नवु । जुब्र इत् वु । नश्मामा ना-**मनद्रः। गल गृब मुक्तिकाद्रिद्धः।** ইভিরাজনির্ঘণ্টঃ॥ অপিচ। বাস্তৃ ह॰ वासकः ह मार कात्रभयक मा-क्द्राह्। उत्तव जु वृह्र भधः द्रकः न्याद्गीखवास्त्रकः ॥ नुष्याना यव मर्था नाए याद्रभाक मुंडः मृंडः । वाञ्क विजयः सामुकादः शाक कर्षे रिज ।। मीभन भाठन क्ठा वध् मुक वनशुरः। नदः श्लीहानु लिखामु किम (मायवराणशः॥ ইতি ভাবপুকাশঃ॥

वारख्य वि विश्वनिष्ठि॥ वेख-

সম্বন্ধি ॥ বস্তুসম্বন্ধি ॥ বাস্তুসম্বন্ধি । বস্তি বস্তু বস্তু ৰাস্তু শব্দেভ্য:কেষ্ পুক্যবেন নিম্নন্ধ: ॥

বান্তোল্পতি: পূ॰ ইন্দু:। ইত্যমর:।। বাস্ত্র: ত্রি বস্ত্রাবৃতর্থ:। ইত্যমর: ।। বস্ত্রসম্বন্ধী চ।।

বাস্থ: ত্রি বারি তিইতি য:। বার শব্দপূর্ব স্থাধাতো ও পুত্রবেন নিয়ম:॥

বাস্পঃ পু॰ উদ্মা॥ লোহ॰। ইতি কেটিৎ ॥ মূৰ্দ্ধণ্যমধ্য ইতি সাধু॰ পাঠঃ॥

वारत्रायः श्रु॰ नागरकमदः। ইरिः द्रञ्माना ॥

वारु व ड यह । इंडि किविक्सक्रमः ।। व अववार्ट । ड वार्ड । ववार प्रकः शुक्षा उठा का जाः
मरुमुणः इंडािन मिक्तार्थ माश्वािन्थ वर्षाज् मान्य वर्षान वर्षान

(घाठेकः ॥ भन्निमागφţ• विल्मयः । इंडामद्रः ॥ वथादः। क्षा भुन्नक्षक मृष्टिः व्यउत छहः जुडेग । हदातः अपनाः भुष कजुः शृह्र नथाएक ।। अक्षेप्राटका खर्व पुराता विष्मानः मूर्न छेठाउ । नार्क मूर्ला ভবেৎ थात्री (इथार्य) গোণ্যদান্তা॥ তামেব ভার• জা-नीयाद वारहा जात्र हजुडेय । इंडि ভরত: ॥ চতুর্দশ ভেদাৎ সংখ্যা नाथावः। उथा छ। हजूदाएका द्गानः (वाक्रमद्गाना थाही। वि·-শতিদোণঃ সম্ভঃ দশসম্ভো বাহঃ । इंडि बाभी ॥ 🕸 ॥ जुकः ॥ तृषः ॥ ॥ वायूः। **३७ि भप**त्रञ्जावली ॥ व इनकर्खंत्र वि॥

वाहकः जि वहनकर्जा। वहित्यः।
हें छुएर्थ १क भू छुएयन निम्नमः॥
वाहिष्यम् भू महियः। हे छुप्रमः॥
वाहन की हें छुप्रमाना । हें छुप्रमः॥
वाहन की हें छुप्रमान । विक्षु पुक्त मिरेव (मेरेव प्रियः) महिर्यः। मा एन छ।
वाहनानि यथा। विक्षु पुक्त मिरेव (मेरेव प्रियः मा जगन्न थी। नि छ (भू छा महार त्या पुक्ता लाहि छ-भक्षाः॥ हित है वे छ विरद्धारण वाहनानि महो क्षा का मा वें। वान

হনবৃদ্ধ তেষা• যমান যুজ্যতে ॥ ত-মাম্ভ্রের ক্রা বাহনত্ব গতা-खयः । यश्चिन् यश्चित्रशामाया भी ণাতি সতত শিবা।। তেন তেনৈব ৰূপেণ আসনান্যভবন্ ত্ৰয়:। ইতি का निकाभुद्रारा ৫१ व्यथ्यायः ॥ 🛊 ॥ (पर पानवानाः वाक्नानि यथा । शुन्छ। উवाह । शृगुष्ठ कथि-यागि नार्वया गणि नात्रम । वा-हनानि नगारनन अरेककम्यानू भू-र्बमः ॥ कपूर्खरालारभः महाः কাষ মহাগর। খেতকর্ণ মহা-वीर्याः (प्रवज्ञाकमा वारुनः ॥ द्वी-पुनिः मञ्जरः जीमः क्षार्यः सता-কবং। পৌপ্তক নাম নহিষ ধর্ম ब्राह्मा नाबन ॥ क्षुमानम मञ्जू उ॰ শ্যাম জলবি স জ্ঞক। শিশুমা-র॰ দিব্যগতি॰ ৰাহ্ন॰ ব্ৰুণস্য চ।। (बोर्॰ नक्रिकाक्क॰ रेनवाकाब्र নরোত্তম । অধিকাপাদসমূত वारुन धनम्मा जु ॥ अकाममा-नाः कृषाणाः वाह्नानि नहामूत । गन्नदान्त्र नहावीर्या जुन्नरान्त्राः সুৰাৰণা: ॥ খেতানি সৌরভে-यानि व्यानुश्नुकवानि ह। द्रथः ह-न्तुमन कार्छ॰ जह्नु इ॰नवाइन ॥ হ্যেটে রখ বাহাক আদিত্যা

মুনিদভন। জঞ্জর্ছাক বৃদ্বো যক্ষাশ্য নরবাহনা: ॥ কিল্লা ভূ कगाकण स्याकली उथाखिनो । শারসাধিতি চাবুক্ষন্ নহাতো ঘো-इंदमनाः ॥ मूकाक्षाम्छ कवरया গল্বাশ্চ পদাতিন:। আক্ছ वाङ्नारगुद॰ वानि वानुगताखः नाः॥ मध्य नियंगू क्रि गुकाय जुशस्त्रीः मः। अ। नाजन छेवाठ । शक्तिजानि मुद्रातीना॰ वास्नानि सहामृत्न । टेरड्यानाः वाह्नात्न्य व रथावहळ् यहंति॥ भूनछा छ বাচ। শৃণুষ দানবাদীনা॰ বাছনা नि पिरजाउन । कथ्यिवतानि उ ত্ত্বে যথাবে শ্ৰেত্ত নহসি॥ অ-क्षकम्। त्राया युक्तः (मुष्टः भत्र व वा-জিভি:। কৃষ্বর্ণ: সহ্সার দ্বিনল্ शिविमानवान् ॥ भुञ्जानमः त्रार्था मिताः एव जवर्ति इंत्या खरेनः । **উ**ञ् নান তথাষ্টাভি: শেতক্মন্য: শু ভঃ।। বিরোচনদ্য তু গঙ্ক: সম্ভ मा जू जुबस्यः। कञ्चमा जू द्राया-किर्त्या इरियः काक्षनमझि छः ॥ भक्षकर्भा ज्द्रामा स्मग्रीवमा न-क्षतः । द्रापा नयमा विथाएंडा मून्युरङ्क गरहात्रगः ॥ मध्यम् विनाता २ ज्यापः मह्या मृताः

ধিপা: । ইতি জীবাননপুরাণে ৯ অধ্যয়: ॥

বাছলেখ: পু• অখ:। ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।।

বাহস: পু॰ অজগর:। ইত্যমর: । বারিনির্যাণ ।। সুনিষগ্রক । ইতি
নেনিনী ।।

বাহা ক্রী বাহু:। ইত্যজনপাল দ্বিকপকোষৌ।।

বাহাবাহৰি ব্য• বাহুবুদ্ধ । হাতা-হাতি ইতি ভাবা । ইতি ঘূধ্ধবোধ: ব্যাক্রণ ।।

বাহিক: পুণ্ চন্ন:।। গোবাহ:।

শক্টাদি। ইতি ধরণি:।। ভারবাহকক।।

বাহিত্য ক্লী গ্রহস্থান্য হোগঃ । ইত্যারঃ ॥

বাহিনী জ্রী সেনা । নদী । সেনাভেদং । তথা । গলাং একাশী তিং
। রথাং একাশী তিং । অস্বা জিচভারিংশদবিক শতহুষণ। পদাতিকাং পঞ্চাবিক চতংশতং । সম্দাযেন দশাবিকাঠশতং বাহাং
সন্ত্য ২ স্যাণ। ইত্যমর ভরতৌ ।।
বাহিনীপতিং প্ সেনাপতিং ।
ইত্যমরং ॥ সমুদুং । ইতি শক্ষা

वाहीकः शृ (मण्डमः। उट् शर्यायः। शृक्षेतः २। ইতি হেম চन्दः॥ कर्लिकािठः। काि ইতি ভाষা। यथा। তত্র বৃদ্ধः পুরাবৃত্তাः কথাः কশ্চিদ্বিজাত্তমः। বাহীক দেশ মদ্বাংশ সহ সমন্ বাক্যমবু বীং॥ পঞ্চানাং সিলু ষষ্ঠানাং ন-দীনাং যে হত্তরাশ্রিতাः। তান্ ধ ম্বাভানশ্রিন্ বাহীকান্ পরিং বর্জবেং॥ শাক্তাং নাম নগর-মাপগানামনিমুগা। ক্রিকা নাম বাহীকাপ্তেষাং বৃত্তং স্নিন্দিতং॥ ইতি মহাভারতে কর্ণপর্বি ২০০ অধ্যায়ং॥

दाहः भू कक्कादस्य मुन्य प्रश्री

दयदः । यथा । ज्क्र वाहः भू (दर्ष्ठी)

दयदः । यथा । ज्क्र वाहः भू (दर्ष्ठी)

दयदः । यथा । ज्क्र वाहः भू (दर्ष्ठी)

दाहा छेन । यिक वाह्म १ म्छः ।

वाह्म १ ख ज्क्र (याः भू मान् । इंडि

मारमानदः । खिया वाह (दं (या)

दाह्म वाह्म जुक्का वाह (दं (या)

दाह्म वाह्म जुका वाह (दं (या)

याद्य । । इंडि उज्जीकाया ज्वा छः

।। क्लंबरम (। क्लंबरम)। क्वा छः ।

वाह्म व्या ह प्रमः महर्वन्द्रियान ह

1 दक्ष व्या ह प्रमः महर्वन्द्रियान ह

1 दक्ष व्या ह ह प्रमः महर्वन्द्रियान ह

হ্ব্যুখঃ॥ ইতি বিষ্ণুপুরাণে ৫ অ•**ংশ** ৫ অধ্যায়: 11 বাহু পুরাষ্ট মর্পর-স্যোদ্য থে। ভাগৌ। ইভি ভট্টাকা ॥ यन् १ भवगी य वकादामि वाइ-नाय पृष्टेवाः ॥ क्ष ॥ व्यमा मृजाम् ज नक्र-१ यथा। निर्मारको टेव ज्यास्त्री লিঙৌ চ বিপ্দৌ ভুজৌ। আজান णश्चितो राष्ट्रवृत्छो शीतो नृरशक्षद्व ॥ निःसानाः जानानो इस्ति (मुर्छी করিকরপুভৌ। হস্তাসুলয এব সু त्रायमा निन्छाः भुजाः ॥ त्यथावि-নাঞ্চ সূজাঃ সুত্ত ভুৱানা চিপিটাঃ म् जाः। ज्लाक्षी जि निः साः मु নতা: সুর্বহি রন্তদা।। কলি তৃল্য-क्ता निःचा वराष्ट्र जुलरकरेत्र र्थनः । মণিবলৈ নিগ্ঢৈক সুলিপ্ত শুভ স-क्ति 😇 : ।। नृषा श्रीतः कद्राह्म: गण-দৈ ধনবজ্জিতা:। পিতৃবিভবিহী-নাত নিয়াৎ করতলায়রা:।। ল॰ वृदेख रेक्टव निरंत्रक धनिमः भविकी-र्ভिजाः। (প্রাক্তা নর দ্যাভারে। বি-यरेन दियमा नद्राः ॥ करेद्रः कद्रज्ले रेक्टव नाकारिज बीचबा खेल: । পরদাররভাঃ পীতৈ ক্লৈ নি:যা নরা মতাঃ ৷৷ তুষ তল্য নথা: ক্লীবাঃ ब्हारित मुहिरिङ नंद्राः। निःश्वाम्छक-নথৈ গুৰুদ্বিবৈ পর্তক্কাঃ।।

छारेन् ज्ना धनाएग्राक जब्हेरिः भगरेव खर्था। अञ्च ४ मृलरेबः (भुष्रा न्यामीर्घाङ्गि शर्वकः ॥ भीर्घायुः जुन्छग रेण्डब निर्थरना विद्ववाञ्चलः । धनाकृ विष्ठ मधन खिर्मा (द्रथा क যস্টব।। নৃপতে: করতলগামণি-वाक्ष प्रमृत्थि जाः । यूगभी ना क्षिज करता ভবেৎ मध्यभुरमा नतः ॥ व-জ্ঞাকারান্চ ধনিনাং নৎস্য পুছনি ভা বুধে ৷ শহ্বাতপত্ৰ শিবিকা गजभागा न्भ ॥ अञ्चास्तु-শপতাকাভা মৃণালাভা নিরীশ্বরে । দামা ভাশ্চ গ্ৰাচ্যানা॰ স্বস্তিকা-ভা নৃপেশ্বরে ॥ চক্রাসি তোমর-थनुः अञ्चा ञा नृপতেः करत् । উদু-খলাভা যক্তাচ্যেবেদীভা কাণ্ডি-হোত্রিণি ৷৷ বাপী দেব স্বলাভাক ত্রিকোণা ভাশ্চ ধার্মিকে। অঙ্গুষ্ঠ মূলগা রেখাঃ পূঞা: সূজাশ্চ দা-विकाः ॥ भूपर मिनीगङा विथा क विधान्त्राभिनी। गठायुरक द-क्छ ছि मेरा एक्छा ७२ ॥ नि:-सान्ध दङ्खिथाः मृत्र निर्मु वता निष्ठः वृतिः क्रैनः। इंडि गाक्रा ५५ व्यथ्रायः ॥

বাত্মুলা নী ভুজদ্বস্থাদ্যভাগ: । কাঁক্ইতি বগল্ইতি চ ভাব।।

ए८ १ र्यु। यः। ककः २। ইख्रमतः ।। जुजारका देत: २ (मार्म् न १ १ थ छ-্ক:৫ কক্ষা ৬। ইতি হেমচন্দু:॥ वाङ्षः भू कार्खिकमामः। इंड्र নর:॥ শাক্যমুনিসূত:। ইতি ছেম: व्यु: II # II अथ कार्जिक माहा; ত্ম্যা । নারদ উবাচ। কার্ভিক্স্য তু মাহান্ত্য, মাসস্য বক্তু মর্হসি। भूबं कार्जिक नाशजाः यथावट वक् मर्शम ॥ वृत्कावाह। माधून्हे॰ ত্ব্যা পুঞ লোকোদ্ধারণ হেডবে। कथ्यामि न जन्तर छु- जना ना-স্তি বৈঞ্চব:।। এক হ: সর্বতীর্থানি मर्खि यद्धाः महिक्याः। कार्डिक्म्य ह मामना काहे। भा नामि विकु তি॥একত: পুষ্রে বাস: স্ক্কে-ত্রে হিনাচলে। একত: কার্ত্তিকা **বন্ধ সর্বপুণ্যাধিকো মতঃ** ।৷ স্বর্ণানি (मक्जून)। नि मर्दरान तन रिव्यः। এ व्यः कार्डिका वर्म मईमा (क-भविश्वः॥ कृत्वा (काहि मरमानि পাপানি সুবহুন্যাপ। নিযেষাজেন नर्वाि विवयः यांचि कार्जिकः। इट्किक्षिट ब्रक्ख भूगा दिया-मृद्धिमा कार्डिक । एए कर छ-বেৎ সর্ব্ধ সত্যোক্তণ তব নারদ।। **उमा क्या न शमाति मंडा नूकः**

তবানধ। সোপান ভূত মুর্গস্য मानुष्र भाग्र मूर्ल छ। उथाजाः न जनामयां यग न जामिजः भून: । मुझालार भाषा मान्यार कार्डिकाक रात्रम रः ॥ धर्म धर्म · ভূতা শুে**ষ স** মাতৃ পিতৃ ঘাতক:। कार्खिक थम रेव मान नवनारमधू हाउमः ॥ भूगामाः भव्रमः भूगाः भावनानाक भावनः। अभिन्यास **बर्गाः महिला अस्य।।** অত্র ব্রামানি দানানি ভোজনানি বুডানি চ। তিলধেন্ হিরণ্যানা॰ রজত ভূনি বাসমা।। গোপুদানা-नि अर्ब उ अर्ब आदन नात्रम । यु। का-गानाक (य कन्त्राः मात्राज्ञ विधि व মরা:।। দানানা ফল মেতেষা পা-পুৰু স্তে বিধানত:। তানি দানানি গৃহ ভি দন্তানি বিধিবৎ সুরাঃ॥ বৎ किथिए कार्जिक मन्तर उन्हें कर ख्या कृष्ठः । जनकर कनः (भा-क्छ॰ विकूमा लाककर्जुना॥ व्यानाः भाक्षण हेव कार्जिक मात्रि रेयः কৃত। অখনেধাদিক প্ণ্য তৈক পুষ্ঠে ন সংশবঃ ॥ ভষাত্মত্বেন বি (भुन्मु कार्जिक नामि भीगछ। यद-কিঞ্চিৎ কার্ত্তিকে দত্ত- বিক্যুদ্শা भानतेवः ॥ इतः मञ्जः विष्युन्यु छः প শৈৱ তথা কৃত। ওদক্ষণ লভ ए ए जम्मान विषय उ: ॥ यथा नरीना विर्भुनु रेगनाना दिश्व नात्र-म। छेनशीनाक विशुर्य करा दिन्दा-भभन्तरत। उद्दर कार्डिक्नारम ज् य८ किकिफीयरा मुन । न उम्रासि कारगा विभू भाभः गांडि महमुक्षा ॥ उबाद मई भुगाजून कर्मना मनमा-গিরা। পাপ॰ সনাচরেন্নৈব কার্ন্ডি-क् विक् उ९ भन्नः ॥ ज्जानामा यमि वा ज्हानामृष्ठ थन र८ कृष्ठ । তত্ত্বস্য নশ্যতি ক্ষিপু• বাযুনা পাণ-गता यथा ॥ मःभाधः कार्डिकः मृष्ट्री भवान यस यक्करण । नितन দিনে স কৃ ছুস্য ফল প্রাপ্রোত্যসং-भयः ॥ भुवृज्ञानास ज्ञानाः का-र्जिक निराम क्ष्छ। व्यवनार विकु রপত্ব পাপ্যতে মুক্তিদ শুভ ॥ न कार्खिम्मामा मारमा न कृष्डन সন যুগতান বেদ সদৃশত শাস্ত্ৰণ न डीर्थ गक्षा मन ॥ न ठाइन সমণ দানণ ন সুখণ ভার্য্যা সমণ। ন কৃষেস্ত সমণ বিত্তণ ন লাভ: সুরভী नमः॥ न उल्ला १नलरेन छ नाः न मभार भद्रामा खरः। न ह श्रामा म-যাৰুল্যোন জ্যোতি শুকুষা সমং।। न ज्ली बनना ज्ला। न नी िस मुख

विना। न कार्जिक मामा मामा दैव-कवानाः श्रियः जरा ॥ व्यव्राउन कल्पव्य भामः नात्मान्त्रियः। **তি**र्यायान भवार्या **अ**र्वध्य विष्ड्उ: !। पूल ७ रेवकव छान मूर्ज जा दिक्यी कथा। मूर्ज जा दिक वी नीका पूर्ल (जा कानत्र खथा।। पू-र्झ ङ किशना मान मूर्झ ङ काइ-वीजन । मूझ (जा रिवक्षावा विल्या मूल जि नीनासाकनः॥ मूल जि भू-इत्र मान मूझ जाः कार्जिक ठिलाः । দূল্ল ভো জাগরে। বিফো: পক্ষযো কভযোরপি।। দুল্ল'ভা কার্ত্তিকে বি-भृ घार**मी इ**दिरवाधिनी । पुल्ल छ। भागकी भूका मुख्य जा उनिभी मूरम।। मृद्ध' ङ कार्खिक यान महा खि॰ **मा**धू वनरनः। भाजगु।म निवाभूका मूर्ल जा जुनिश्क्व।। मजुमुगा नशी यव मूलि-ভा मान **गा**निना । यन गोनवजी कन्या मूझ जा मन्या जी न्या ॥ मूझ ভা জননী লোকে পিতা চৈব বিশে-यठ:। पूर्ल ७· সाधुमधानः पूर्ल (७) थार्थिकः मूजः ॥ मूल्ल रेजकामणीः लाक म्म्यो मञ्चिक्तं । भक्तः দ্বয় বুত বৎস অয়নে দক্ষিণাত্তরে ॥ मूल ७ रेवकरव मानः नाघ मानः निश्वाल । रिकाशियात जु भानीय

निक्षन (भीव माचर्याः । व्याक्षना দুল্ল ভি• বিপু দৃল্ল ভি• তীর্থসেবন• ॥ न्यारियरनाभाष्टिंड वित्र मृह्म छ व्यंतवर्कनः। मृह्म छ वट्य मुव्यानाः পাত্রে যৎ পুতিপাদিত ॥ পাতা-ণামপি তৎপাত্র সদাচার্ক্রিযা-দ্বিত । সংপ্রাপ্য কার্ত্তিক মাস विमुथा (य জनार्यत्न ॥ (उदा॰ यन-পুরে বাস: পিত্ভি: সহ নারদ। ইতি এপাদ্মান্তরখণ্ডে কার্ত্তিক-भाहात्त्रा >> अवग्रायः ॥ #॥ বুক্ষোবাচ। কার্ত্তিকস্য তু মাহা-बार भून (इव मृत्य मार्य मार्वा नू-निमाप् व नहीं न् कामानवाञ्चान।। বু চান৷ মিহ্ সর্বেষা মেক জন্মানুগণ क्न । कर्ल् हिक् नुउरम्याक • भंड জন্মানুগণ ফলিং ৷৷ আস্থিনস্য সিতে পক্ষে একাদশ্যা দিজোত্তম। বৈ-करेव रिकंद॰ धर्म॰ भुष्याञ्चा २मा বিধীয়তে ॥ যাবৎ কার্ত্তিক শুল্লন্য (भोर्गमो जिथ चंदर। जाव-দস্যবুতস্যোক্ত সম্যুগাচরণ বুধৈ: ।। অন্যথা তুক্ত। বিপু বুত নেতৎ भूमूल ७ । कार्याः माष्टः भूयाञ्जन কাত্তিকে তু বিশেষতঃ।। ত্রি শদি-नानि भूगानि विलुशी छिक्दानि देव । কার্ত্তিকস্য বুত বিপু শ্রীবিষ্ট

পুতি কারণ ॥ ভদর্জ ভীমান্য। वुक गृत जूडिकत भव । भूगा পঞ্চিন প্রোক্ত দত্ত তথ্যৈ চ विका ॥ नरता वा यमि वा नादी र्थ-कर्छ रिक्षत• तुछ•। मिरन मिरन **২সম্ভ ফল• ভবেত্তস্যৈব** কার্ত্তিকে॥ অত স্তৃণ বিধিবৎ পুত্র বৈফবণ বুত मूखमः। श्रीमारमात्र उष्टेष्रथः भुक्रकष्व नगाहिजः ॥ উজ्জि मानि मूनिःमुध পাতঃকালে তথামলে। গোয়-(मिश्र काल गान सर्गम शाशिना মপি।। ইতি পাদ্মেউত্তরখণ্ডে ১.৫ व्यथायः॥ 🗱। वृत्कावाठ । शुद्रान শুবণ যত্ৰ হ'বতি দ্বিজসভ্ৰম। তে-যা॰ করস্থিতা নৃক্তি বিদ্যুতে নাত্র সংশ্यः॥ কার্ত্তিকে মাসি যো ভক্ত্যা **অ**খ্যাদ্ধান্ধণভোজন ৷ পুত্যহ • বিফু ভূপ্ত্যর্থ° স যাতি ভবন• হরে: ।। कार्जिक मानि यः वर्षाए जिन তৈলেন দীপক[•]। অহোরাজান্মূ নিশুে৪ স যাতি পরমণ পদশা কা ব্ৰিকে মাসি যোদদ্যাৎ পাদ্যাণ দ্বিজন্মনে। দদ্যাদ্বত্রান্বিত বৎস খন নৈব স পশ্যতি ।। ব্ৰক্তাপ वीज या प्रमार ज्या देव दान ণায ভু। স যাতি বুদ্দাসদন পুন द्रावृद्धि विद्धिः।। তাদ্লক্তি (स) महार मश्ग विधिविष्व । गम्न बंद्याक भारताठि जुक्वा जागान् भरनात्रभान् ॥ किन्मनक रम म-मार एवर्ण्डार्थ भामतार । वि-भाग विभिन्त भूतन्मत्रभूत वु-क्तर ॥ नात्रिक वक्ष्य वर्ष मन्। स्मार्थिन विमृत्य मण्यर भू श्वान ज्यर ॥ केंजि भारता हे जुत्रथ ७ १४७ ज्यागाः ॥

বাহুল্য প্লী বহুর । বহুল স্য ভাব ইত্যথে ক্ষয় পুত্যবেন নিম্ন ন ।। বাহুবার: পু শ্লেমান্তককৃক্ষ: । ইতি রাজনির্ঘন্ট: ॥ অন্যৎ পব-গী ব বকারাদি তহুদে দুষ্টব্য ।। বাহ্য প্লী যান । যথা। যান যুগ্য । পঞ বাহ্য বহু বাহন পোরণে। ইতি হেনচন্দু: ॥

বাহা: ত্রি বহনীয়: ॥ বহি: । বাহির ইতি ভাষা । যথা । অগবিত্র: গাঁ বিজ্ঞোবা সর্ধাবস্থা: গাঁডোপি বা । যা: মারেৎ পুগুরীকাক্ষণ স বাহ্যা-ভাষ্টর: শুচি: ॥ ইতি মৃতি: ॥ বাহ্যেন্দ্র: পুণু বহিরিন্দ্রি: । তথ্যা। চজ্যু: । জিল্লা। নাসিকা। বৃক্। শ্রোক্রণ। এতদেকৈক গুণা: । যথা। এতে জু বীন্দ্রিক গুণা: ।

म्मां अन्य काः। वारेश्रेक्रकिन्तुः । विः शुः खी भक्ती । इंडाप्रद्रः ॥ য গ্রাহ্যা ভরত্বাদৃষ্ট ভাবনা ॥ इंडि ভाषाभितिरहरः॥ वाङ्गिकः भू वाङ्गीकरम्मः। इंड्र-भद्रहोकायाः ভद्रठः॥ वाङ्गिकः) क्ली बस्तुन ॥ विकृ। वाङ्मीक १३७। मद्रामिका निकार ।। भुः (मणाजिमः। दलश् ইতি আরবী ভাষা॥ তদেশজাত-(यार्वेकः । इंडामद्रामिनीकाती ॥ পন্ধর্ববিশেষ:। ইতি শব্রত্না-वनी ॥ वाक इ काह्या इंडि कविक्त्रक्रमः॥

इ वाङ्कि । नमया भारतेरेनरदर्ध निष्को इंपनू वस्ता (वस बृहा द्वा एउ-मार्थः। इंडि उड़ीकायाः मूर्गामानः नि गुरुः ॥ नियागः ॥ পদপ্রণ ৷৷ নিশ্চয়: ৷৷ অসহন ৷৷৷ হেতু: ॥ অব্যাপ্তি: ॥ বিনিযোগ: ।। देवम्थं:।। भित्र ज्वः।। मुक्षः।। य-वणयून ।। विज्ञान । ইতি मिनि নী।। বিশেষ:।। গতি:।। আল্ড: ॥ भाजन । इंडि भय् ब्रङ्गावली ॥ উপসর্গবিশেবঃ। অস্যর্থাঃ। বি-विष्मय रेवक्षा नक्ष्यं गाउँ मा स्य । इंठि मक्दवाविक्रियाः मुर्गाः मागः॥

বি॰শঃ ত্রি বি॰শতেঃপুরণঃ। ইঙ্তি निषाउमुकोमी॥

বি শক: जि বি শতি:। ইতি সি-का उद्योगमी॥

বি॰শক্তিঃ जी मःथादिष्मयः। বিশ ইতি হৃতি ইতিচ ভাষা। यथा । विःশञ्जान्ताः नरेनकरञ्ज नर्दाः न थ। य न थ। याः । न -খ্যার্থে দ্বিক্তত্ত্বে স্ত স্তাস্ চানবতে: ব্রিয়: ।। ইত্যমর: ।। তদ্বাচকানি । **ब्रा**दनवार्टः ১। অञ्^तः २। ইভি कविकन्नना।। नथः १। ইভि म८-কৃত্যমূক্তাবলী।।

বিংশতিকঃ ত্রি বিংশতিষোগ্রয় यथा। नःथ्यायाकक् न्यामार्शिय হর্থে। বিংশতি ত্রিংশন্ত্যাং কণ্ भ छाया । जा जा कन् मार व्यमः क्वायास पुन मः ! . । विः म-ক:।স°জ্ঞাযান্ত বি•শতিক:।ইতি निकाउद्योग्नी॥

বিংশভিতম: ত্রি বিংশ: ৷ ইভি সিদ্ধান্তকৌমুদী।।

বিশৌ পু॰ বিশেভিঃ। ইতি সিদ্ধা उक्तेम्ही ॥

विक क्री महाः भूम् ठावा हाः की व. । यथा। की ब्रः नम्धः नुन् जायाः

छन्दिका॥

গোফুর:। ইতি विकक्षिः मद्राना ॥

विकक्ष उ: भः दृक्ष (७४:। वेंहेर् है जिया। उर्भगारः। यान् कफेक: २ जुनावृक्ष: ० शु इन: ८ व्यायभाट १। इडाबद्रः ॥ मुशकः ৬ মধুপণী । ই িচ রত্নালা॥ কণ্টপাদ: ৮ বহুজ্ব: ১ গোপ-যেটো ১০ সুবজেন: ১১ মৃদুফল: ३२ महकाष्ठः ३० यङ्गीयनुकालान-পঃ ১৪ পি ভারং ১৫ হিনক: ১৬ প্তঃ ১৭ জিইনী ১৮। অস, গুনাঃ । অনুস্থরত্ত্ব । পাকে হতিমধর-न्। वध्वः। मीलन्दः। कार्याः मु श्लीक् नामितः। भावनद्यः। इंडि इक्किनिर्यक्तः॥ व्यक्ति । मञ्ज यञ्जूक क व्यो ने व्यायुना विश विकक्ष उक्ता शह नवत गर्वाना ষ জিৎ।। ইতি ভারপুরাশ:॥ বিক্লভা লী অভিংল।। ইতি রাজ নর্ঘটঃ ॥

বিচ্চঃ পু॰ ক্ষপাঃ॥কেতুঃ।ইতি (मिनी।।

निकाः वि निकलितः। इंडाप्रतः॥ (नणम्नाः। इंडि (निष्मी॥

পেগুৰ: পালন বিষাইতি শব্দ বিকচা জী নহাশাবণিকা। ইতি ब्राक्तिवर्षेः॥

> विकद्दः जि कहत्र रिजः। मुक्ककृष्टः । ইতি ষ্ভি:॥

> विकरे: शुः विष्कार्धकः। इंडि भद-बङ्गावनी ॥ **मात्र**क्**ृकः। ই**जि ज्ञाकनिर्घणः॥

विकरे: जि विभानः॥ विकश्रानः । इंडि सिमिनी ॥ मुन्दद्रः । इंडि विष:॥ मस्त्रः। ইতি ধরণি:॥ विक्ठ:। ইতি ত্রিকাগুশেষ:॥ विक्रे। जी भाषाप्तवी। नाह वी-षापवीत्करः । उर्भगायः । मा-রীচী ২ ত্রিমুখা: ৩ ব্রুক্তালিভা ৪ বজুবারাহী ও গৌরী ৬ পোত্রির্থা १। ইতি जिहा छाणयः ॥

বিকণ্টক: পু॰ য্বাম:। ইভি ছটা-श्रः ॥ वृक्षवि: नषः । ख्रायां गः । ग्नुकनः २ गु छ्वाः ० बानूकणेकः 8 গোকটাল: ৫ কাকনাসঃ ৬ ব্যা-युशारः १ यनकनः ৮ शर्काक्नः त বনকুল: ১০ বেঘ তনিকোন্ডবঃ ১১ म् मित्रक्षाः ३२ शाव्याः ३० क्षानाः कनः ३३ छनिङ्कनः ३३ । यम्। खनाः। कवाषद्गः। कर्वेद्धः। उष्टक्षः । क्रिन्दुः । मीशनदुः । कफ्-राजिष्यः। दञ्जतस्विधायकद्यः।

इंडि द्राजनिर्घणेः ॥

विकथन क्री मिथानाचा। यथा। न्नाश भूग मार्थवादः माजू मिष्राः

বিকত্থন । ইতি হেমচন্দু:।।

বিকন্সিতঃ ত্রি বিশেষেণকস্পবি-শিষ্ঠ: ৷ বিপূৰ্বক কম্পধাতো: জ

পুত্যবেন নিম্নম: ॥

রোগ:। ইতি শব-বিকরঃ हिन्द्रका ॥

ব্ৰি ভ্যানক:। ইতি বিকরাল: विकरेनदार्थ (विमिनी।।

विकर्नः भू पूर्यादनभक्षीयम्बः। যথ। অশ্বত্থামা বিকর্ণক সৌন-मिल जियुष्यः। अस्ति। व वहवः भूता সদৰ্থ ভ্যক্তজীবিভা:॥ ইতি ভগ वही जाया > ज्या वायः ॥

সারস্বতদেশ: । विकर्णिकः शु इंडि (इमहन्तुः ॥

विकर्तनः भुः भूर्यः॥ अर्कर्कः। ইত্যমর:॥

विकर्मकृष् जि निविद्यकर्मकाती। यथा। न जाकी नृপতिः कार्य्या न काकक समीनातो। न (माजिरा ন লিক্সস্থে। ন সংস্কৃত্যো বিনির্গতঃ ।। नाष्ठ्रधीता न वक्तव्या न ममूर्ग विकर्णक्टान व्ष्का न निमुदेर्गका नार्छित न विकल्लिनुयः ॥ इति । विकन्नः शृ ज्राष्टिः ॥ कन्ननः। इति

भागत ৮ व्यवप्रात्य ५५ (भावः ॥ विकर्यकृष्ट निविष्ककर्यकात्री। इंडि , স্বল্পভউ:॥

विकर्णञ्चः जि निविष्ककृष्। यथा। भाषिखरना विकर्माष्ट्रान् रैक्डानः বুতিকান্ শঠান্ ৷ হেতুকান্ বক-वृङी • क वाद्याखि गानि नाई रष्टा। ইতি বিফুপুরাণে ৩ অংশ ১৮ व्यथ्यायः ॥

विकर्यः भू वागः। इंडि बिका ७ (শ্ব: 11

विकर्षन जी आकर्षन। विशृह्वकृष-ধাতো রনট্ পুত্যযেন নিয়ন।। বিকল: ত্রি বিস্তৃল:। ইতি জটা-ধ্র:।। স্বভাবহীন:। ইতি ভরত:।। विकलभागिकः भू ब ভावशीनभा-नियुकः। यथा। सनि विकल्लानि-कः। ইতি হলायुषः ॥

विकला खी अजुरीना है जिनद ब्रञ्जावनी ॥

বিকলাক: ত্রি স্বভাবতোন্যনাক: । তৎপर्यायः । व्याभाग ७: २ । ইত্যনর:॥ পোগও: ৩ অঙ্গহীন-क: 81 इंडि भद्रवृत्वी ॥ विकली जी अंजुरीना। है जिम्म-

ब्रङ्गवनी ॥

मिनि ॥ विविधकः । म ह षिविषः। व्यविञ्चः। अहिक्का। সোপ্যাকাঁ বিরহে যুক্ত:। তথাচ ভবিবেয়। ফৃতিশাস্ত্রে বিকল্পস্ত আ काङ्काभूत्रण भिष्ठ ॥ इहाविकल्ल **२** छेरनायाः। यथा। भुगानदाभुमा-ণত্ব পরিভ্যাগ পুরুল্লনা। পুত্যু-ब्जीवन शानिजा। भुरजाक मर्छ দোষতা।। ব্ৰীহিভি ৰ্যক্তে যবৈ র্যজেত ইতি শুগতে। তত্ত্ব বুীহি পুযোগে পুতীত্ববপ্রামাণ্য প রিভ্যাগ:। অপুতীত য্রাপুমা-१) পরিকল্পন । ইদন্ত পূর্বআৎ भृथक् वाकाः व्यनाथा मन्द्रायि যাগসিদ্ধি: স্যাৎ। অতএব বি-कल्ल न উভयः भाजार्थ इंजुङि । नुर्यागान्तव यत उनानीयमान পরিত্যক্ত যব প্রামাণ্যোজ্জীবন• শ্বীকৃত য্বাপুমোণ্য হানি বিতি চত্বারো দোষা:। এবং ব্রীহাবপি চত্মার:। ইভ্যপ্তৌ দোষা ইছাবিক-ল্পে। তথাচোক্ত॰। এব মেবাই দো-বোপি যদুী হি যব বাক্যযোঃ। বি-কল্প আশিত স্তত্র গতি রন্যা ন বি-দ্যন্তে ইতি। একার্থত্যা বিবিধ• কল্পতে ইন্ডি বিকল্প:। তমাদ-ষ্ট্রদোষভিয়া উপোষ্য দ্বে তিথী ই-

ত্যত্র ন ইছাবিকল্প: কিন্তু ব্যবস্থি-**ত**विकन्नः। ইত্যেকাদশী उत्तुः॥ विकथनः जि विकामी। इंडामन बी মঞ্জিধা। ইত্যমর-होकाया॰ द्रायमूब्रहेः ॥ ना॰मद्रा हिगी। इंडि ब्राबनिर्घणः॥ विकश्रवः जि विकश्रवः। इंडामद्रः টীকাবা ভরত:॥ বিক্স: পু॰ চন্দু:।ইভি ত্রিকাণ্ড-विक्ता जी मिक्षिष्ठ। इंडामद्रः॥ विक्रि उ॰ बि म्लानागरन्यान्यवि-শ্লেষ:। তৎপর্য্যায:। উজ্জন্তিত ২ উজ্ঞেত মিত ৪ উনি্বিত ৫ विनिष् ७ डेमिष् १ डेमील उ ৮ বিজ্ঞিত ১ উদ্ধুদ্ধ ১০ উদ্ভিদুর• ১১ ভিম্ব ১২ উদ্ভিম্ব ১০ হসিত 28 विक**मतः** २६ विकडः २५ वृत्रारका-ষা ১৭ ফুল্ল• ১৮ সংজুলা ১৯ স্কুট• २० উদিত २७ मिन छ २२ मीर्न २० मु हि उ २० डे ८ फुझ २० भुकु-झ र र । इंडि द्राजनियं गै:॥ विकन्नतः जि विकामणीनः। उ८-পर्य्यायः। विकामी २। इंड्रामद्रः ॥ বিক্সতি ক্সজ্গতৌ দন্ত্যান্ত: যা-যায ভাস কসেতি বরে বিকশ্বর:। বিকান: মুটনে ব্যক্তাবিতি দন্ত্যা ন্তে ধর নি: বিশেশশৈ বরত্র জলাশ-যোষিতা মুদা রমন্তে কলভা বিক স্থার: বিশ্বায়তে দিল্পনৈশ্চ যোদ বিভা মুদা রমন্তে কলভা বিকশ্বরৈ: । ইতি মাঘ্যমকেশি দন্ত্যবত্ত্বণ । ক্ষর্বে মূর্জন্যান্ত ইত্যম্য জ্বল মিতিকেচিত ৷ কশা শন্দে ইত্যম্য তালব্যান্তম্য ক্পমিতি কেচিত ৷ ইতি ভটী মাযাণ ভরত: !৷

বিকম্বরা জ্রী রক্তপুনর্মবা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

৭। ইতি ত্রিকাণ্ডশেব:।। বিকালক: विकामः। इंडि 91. ত্রিকাওশেষ:॥ বিকাশিকা জী মানরজ্য। তা গুী। তাঁৰী ইতি ভাষা। ইতি বিকাপ্ত শেয: 11 विकाणः शु॰ ब्रहः॥ शुकाणः। है-ত্যমরটীকাথা•ভরত:৷৷ বিকাশো বিজনে সুটে। ইত্যুদ্ধ:।। विकाणन की विकाण: 1 विश्व कामृह रीखी इंडामाट वर्हे भु-ত্যযেন নিস্লমণ।। विकाणी वि विकासणीजः। ইटाः नबरीकायाः द्रायम्बर्धः ।। विकासी विकास भीवः। इंडर-মরটীকাধা ভরত: ॥ বিকাসী তি বিকম্যঃ। ইভাগ্র:॥ विक्तिः शुः शकी। इंडाइस्सः॥ কুলঃ। ইতি ত্রিকাপ্তশেষ 🖫 পূজা-কালীন বিয়োৎ সারণার্থ ক্ষেপণী-যতণুলাদি:। यथा। ফডিভি সপ্ত 'इन्छान् विकित्रानामाय। जानामनं छ তে ভূতা যে ভূতা ভূবি সংস্থিতা:। যে ভূজা বিশ্ন কর্তার স্তে নশাস্ত শি-

বাজ্ঞবা॥ ইতি বিকিরে । ধ্বা।

লাজ চন্দ্ৰ সিজাৰ্থ ভয় দুৰ্হ স্ব

माक्क अः। विकित्रा इंडि ग्लिहाः

मर्ब विष्मेचनामकाः ॥ ইতি उञ्च मात्रः॥ व्याप्तकामीनाः शिखनानः । यथा। व्यमः क्र्उ भूमीठानाः त्याः शिनाः क्षणत्यास्ति । উहिष्टेः ভागत्थयः म्डाफ्र द्धितृ विकित्रक्ष यः ॥ व्यनिष्ठ । शिखनिर्द्धाशत्रहित्रः यञ्ज मुक्तः विधीयत् । स्थावाहन लाशाक विकित्रस्त न जूश्रत् ॥ ইতি मुक्ति खुः॥

विकी ब्रानः क्षी विरक्षभागः ॥ विश्विः अनः ॥ विद्धानः । ইতি कृषाद्वर्षः पर्णनारः ॥

বিকীরণঃ পু॰ আর্ত্ফঃ। ইত্য-মর:।।

विकीर्गः जि विकिथः । ছডान ই छ ভाষা। यथा। अथ ना भूनद्वव वि-ख्रुणा वसूर्या लिक्षन धूस्रव छ ने । विण्णाश विकीर्यम् क्रिंग सममूर्था निव अवं शे ख्रुणी ।। ই छ स्नाव-समुद्व ८ स्राः।

বিকীণরোম জী ছৌণেয় ৷ ইতি রাজনিঘটা ৷৷

বিক। প্ৰ-জ্ঞ ্লী স্থৌণেষণা ইতি ব্লাজনিৰ্ঘন্টঃ।।

বিসর্বাণঃ ত্রি হর্ষনাণঃ। ইত্য-মরঃ॥

विषमुः भू वन्तः। इन्। विक्ञी खी जागः॥ छिषः॥ वि-

(कावः॥

विश्वः ॥

বিস্কান্ধ পু ইক্ষাস্বাজপুএ:। यथा। रेववयञ्चया द्वाजी हिन्द्वा-ল: পৃথিবীপতিঃ। তস্য পুত্র শত-ঞাসীহিস্ক্লি র্জ্যেষ্ঠ উচ্যতে ।। সো হযোধ্যাধিপতি বীর স্তস্য পঞ্চনশ মৃতা:। ইতি বহি পুরাণে मागदाभाष्यान नामाष्यायः ॥ বিকৃণিকা खी नामिका । ইডि (र्गठनः।। বিকৃত ত্রি বীভংসণা রোগিত 🕆 ।। অস স্কৃত । ইতি মেদিনী।। বিকৃত লী বিকার: ১তস্যলক্ষণ । यथा। ত্রী মানের্বাদিতি যাত্র নো-চ্যতে শ্বংবিবক্ষিত। ব্যন্ত্যতে চে-श्रीयातमः विक्षः उ विन व थाः ॥ इंजुड्जुननीनमितः ॥ भुडवानिम-ষ্টি সাবৎসরাভগত চতুরি শব্র া যথা। ভবিষ্যপুরাণে ভৈরব উবা-চ। गर्बाः शुकाः शुकी ७ । एउ द्याधिः শোকশ্চ জায়তে। শিরো বৃক্ষো **e**ফি রোগাশ্চ পাপাদ্ধি বিকৃতে জনা: ॥ ইতি জ্যোতিস্তৰু ॥ বিকৃতি: জ্রী বিকার:। ইভামর: ।। বিকৃতি ডিব্র রোগযো রিভি

कातः ॥ मन्त्रानिः । ইতি ছেম-চল্দুः॥

বিকৃষ্ট: ত্রি বিশেষেণ কর্ষিত:। আ-কৃষ্ট:। বিপূর্ব ক্ষধাতো: ক্ত পু-ভ্যাংশ নিয়ম:॥

विकिनी खी भेदिर्जिः ॥ कम्ब-क्किंडा। ইতি ध्रविः ॥ महीक्ष निवम्य भन्नी। यथा। मृर्यंता कनः मही विक्ति वीत्र वात्राकान स्मव ह। मीक्षिर्डा वृष्ट्याः स्माम ইर्ड्याः खनदः कमार ॥ मृवर्ष्ट्या उरेथ वा-या विकिनी हाभन्ना निवा। याहा-दिन ख्या नीका ब्राह्मि ह यथा-कमः ॥ मृय्तानीना निमाः भर्द्याः क्युरिन्य नामिनः मह। ইতি मार्क एख्यभुनात क्युन्यः॥

वित्काकः भू वकामूद्रभूधः। म ह
किल्पारतम इन्नः। यथा। किल्पारतम इन्नः। यथा। किल्पारका
कितिकाकान्त्राः गमाभागि यू दाः
भिन्नः। यूय्य विभागि विकृत्वीका
नाः क्रमयम् न्यः॥ वृकामुद्रम्।
भूष्यो लो नद्याद्रो भन्नतम इदिः।
छर्याः किल्पाः मःगुय्य मध्रेकिनेन्
र्यार्था॥ छर्या भन्नाभूकाद्रग ह्
निवाक्षम्। न्या भन्नाभूकाद्रग ह्
निवाक्षम्। न्या भन्नाभूकाद्रग ह्
भिन्नाक्षम्। न्या प्रमाभूकाद्रग ह्
भन्नाक्षम्। न्या प्रमाभूकाद्रग ह

র্মাহাভুর: । নন্দকেন শির স্তস্য বিকোকস্যাদ্ভিন পুভু: ॥ ইভি কল্লিপুরাণে২১ অধ্যায়: ॥ বিকোষ: ত্রি কোষরছিত: । নি: স্কোষ: । ইভি পুরাণ ॥ বিক্ল: পু' করিশাবক: । ইভি ত্রিকাওশেষ:॥

विक्रमः भू॰ विकः। रथा। केषात्रा विक्रमी भन्नी भाषावी विक्रमः कमः । ইতি বিফুসহ্সুনান खোब।।। भागंग्राजिक्यः । उ< श्रगंग्रायः</p> অভিশক্তিভা২। ইভ্যমরভরভৌ ॥ ক্রান্তিমাত্র• । ইতি মেদিনী ॥ বিক্রমাদিত্যরাজা। যথা। ধনুস্তরি ক্ষপণকামর**সি•হ শ**হু বেভাল ভ-উ घटकर्भव्र कालिनामाः। খ্যাতৌ বরাহ মিহিরৌ নৃপতে: সভাঘা• ब्रङ्गानि देव व्हर्क्काठ नव विक्रमम्। ॥ ইতি নবরভুল্লোকঃ ॥ চরণঃ ॥ শক্তি:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। পুভ-বাদিষ্ঠিসংবৎসরান্তর্গত চতর্দশ বৰ্ষণ। যথা। জাযন্তে সৰ্বশদ্যানি (सिंगि निक्षमुत्।। नवगः मधू গব্যঞ্চ মহার্য্য বিক্রমে প্রিয়ে 11 ইভি জ্যোতিস্তৰু• ॥

বিক্রমাদিত্য: পূণ্ স্বনান্থ্যাতো-রাজা ৷ সচ উজ্জ্বনীদেশাধিপ- जि: मद्दक्डी ह । उट् भर्गायः ।
मारुमाकः २ मकातिः ० । इं ि
कंगिषतः ॥ ज्या विवत्न प्राण्डिः
मट् भुडिलिका कथायाः पृष्टेवाः ॥
विक्रमार्कः भू विक्रमाहिष्णः ।
देक्या भू विक्रमाहिष्णः ।
देक्या भू किम्पाहिष्णः ।
देक्या भू किम्पाहिष्णः ।
दिक्या भिन्ने ।
दिक्या ।

विकयः भू॰ विकयनिकया। विश्वनः
इणि जावा। जर्मगंगः। विश्वनः
२। इज्यादः॥ विश्वनः ७ श्वनः ८
१ इज्यादः॥ विश्वनः ७ श्वनः ८
१ इज्यादः॥ विश्वनः ॥ व्यादः ८
१ श्वाया ७। इजि कर्षाच्यः ॥ व्याया
विक्रिण विक्रिज नक्षजानि यथा ।
यम। हि स्व जान् इजास् स्व (त्याः)
क्य विक्रिया पुर्स्चाः। व्याया
विक्रिया विक्रियः ॥ इजिङ्गाजिः
नाजमः पुरुः ॥ ६ ॥ क्य विक्रियः
विक्रिया यथा । मृत्युः माम्याभी जि
क्वा गुरुनाम् शि क्य मिष्तः। जथा
विवाम विद्याना विक्रियः। विवास विद्याना विवास विद्याना विवास विवास

व्रक्षः । शतुव्यरम् । भविष्टे । एकः ন বৃদ্ধিনাপু যাৎ ॥ অতএর বৃহস্প-जि:। गृश्क्षवािषक की दा उना ম্ল্যাক্ষরান্তি। প্র-কার্যতে यनु करालथाः उम्हाउ ॥ करा বিক্রবে সময় বিশেষাভ্যন্তরে প-*हाडाभारिमिकिः । यथा सनुः । की दा विकीय वा किस्किट यरगाइ।-নুশযো ভবেৎ। সোম্বর্দশাহে ত-प्रा: पराहिवाररी वा विज्ञा-क्छवानुहात्क्छत्रभन्नः। यथा याद्ध-वन्।। रोगक भक्ष मक्षार नाग वर् कार्खनानिकः। वीकारमा वाक् ब्रङ्ग ত্রী দোহ্য পৃ॰সা॰ পরীক্ষণ।। অত্র वृश्याजिः॥ याजाद्वीक् भगु (मा-यञ्च यनि जाञ्चायरङ कृष्टि । विरक्त हः **পু**তিদেযন্তং কেতা মূল্য মবাপ্ন -यादा। व्यञ्च छज्दा भन्नीकन कालाद । কাত্যায়ন:। অবিজ্ঞাতম্ভ য়ৎ ক্রী-ত দৃষ্ট পশ্চাদিভাবিত। কীত। **७९ सामित्न (एग्॰ भग्रः** काल्म २नाथा न जु॥ काल भाखक भन्नी-ক্ষা কালাভ্যন্তরে। পরীক্ষিতে তু বৃহস্পতি:। পরীক্ষেত স্বয় পণ্য व्यत्रियांक श्रम्भायत । शत्रीकिंउ॰ वङ्गाकः गृहीस्। न भून खुरहर ॥ ষ্পত্র বিশেষয়তি নারদ:। কীত্রা

मूलान या पुराः पृक्षी छ॰ मनारङ करी । विकिन्: भुनिएस ७९ **७** श्रिक्क वर्गा विशेष **ছিহ্ন দদ** কেতা মূল্যাঞি শাং म मारुदार। विख्य ठ्ठीयहि পরত: ক্রেতু রেব তৎ।। আহরেৎ দদ্যাৎ বিক্রেত্রে ইতি শেষ:। দ্বিও ণ ত্রি শা শস্যা যাজ্রবল্পঃ। রাজ रेमरवामघाउन मर्गा साव छेमा গ**তে। হানি** র্বিকেতু রেবাসৌ যাচি **७**म्राभुषहुजः ॥ नात्रमः । छेशह-ন্যেত বা পণ্য দক্ষেতাপহ্নিতে বা । বিক্রেত্ রেব সো **হ**নর্থো বিক্রীবা সংপ্ৰছভ: ॥ দীৰ্মান ন গৃহাতি कीं अ भगुष्ठ यः क्यी। मध्याम् ভবেদ্বোৰো বিক্রেডু র্যো হপুষছতঃ ॥ ইতি পায়ণ্চিত্ততত্ত্ব ॥ # ॥ অপিচ। ন্যাসং কৃত্বা পরতাধিং কৃত্ব। বাধি করোতি চ। বিক্রয° বা ক্রিয়া ডব্র পশ্চিনা বলবভ্রনা ॥ ন্যাস ক্দ্বা আধি করোতি আ-**ধি**• কৃত্ব। বা বিক্রথ• করে।তি । বি-करशर यङ धु मक्षा मान व-ক্ষ্যতি তত্ৰ পরাকিষা সিংগ্রভার্থ: । এ। ए विक्क इराखा मंत्रगारिना व्याध्रनुषात्र विक्रयमात उट कर्जु ত্ল্য শ্বল্ব জননাৎ তত্ৰ তৎ ক্ৰেত্ পুতিগৃহীত্ভ্যা মাধ্যুদার: কার্য্য: 1 ইতি। তত্র চান চ স্থাবরস্যুসন্ ত্তস্য গোত্র সাধারণস্য চ। নৈকঃ वर्ग्राट करः मानः भन्नस्थात्र मजः বিনা।। বিভক্তা অবিভক্তা বা সপি-ওাঃ স্থাবরে সমাঃ। একো স্থা । সর্বত্র দানাধ্যন বিক্রয়ে ॥ ইতি ব্যাসব্হনাভ্যানেক্স্য দান বন্ধক-বিক্রয়াধিকার: ইতি বাচ্যু যথেষ্ট विनियागाईइक्षणम् अनुमा प्रवान স্তর ইবাকাপ্যবিশেষাৎ বচঃঞ্চ স্বাণ भिष्वन मुख् अ भू एव शाहत्र विक-यानिना अरुचे विद्याता तथर्ग उद्यान-নাৰ্থ নিষেধ্ৰূপ নতু বিক্ৰাদ্য নি-য়ত্যথ মিতি দাযভাগ: ॥#॥ এবঞ্চ शावदा विकत्या नान्ति अर्यग्रामाधि मनुज्ज्या । इंडि क्षावज्ञमा (कवल विकय भुजिरवद्यार अवः ज्ञि यः পুতিগৃহাতীত্যাদি বচনে দান প্র-**ण**ंगा रर्णनाष्ट्र विक्रायिश कर्खावा সহির্ণ্য মুদক দল্পা দানকপেণ স্থাবর বিক্রয় ইতি বিজ্ঞানেখর:। বস্তুতস্তু স্থাবর বিক্রয় নিষেধাে অ-विভক্ত ভাবর বিষयः। ভক্রাপি यদি বিক্রমণ বিনা অবস্থিতি নভবতি ত-मा विक्रयः कर्डवाः। भूबं भूक्या क्डिंड ন্ষ্টোত্মারে বিশেষয়তি নিতাক্ষরা-

या । ज्ञावत कि लक्षेत्र वन होने वन निक्किं उर । यश प्रयाप्त गुरात् नदीत् न मान ना विकर्ष दें आहि। अमाण-वार माइ। अस्तिशि खावत वर्गा मानाध्यन विक्रमः। आश्रटकाल अद्वेदार्थ धर्नार्थ ह विष्णवजः॥ **इंडि मायउद्युः।।#।। मुवऽविरम्गय** वि क्य निरम्(वा यथा। मृजिः। विकी १न् মদ্য নাংসানি হাভক্ষা চ ভক্ণ । ञ्रह्मगम्।। गम्नः भुकः প्रज्ञ ভৎক্ষণাৎ।। কসিলাক্ষীর পানেন ব্ৰাহ্মণী গ্ৰনেষ্চ। বেদাক্ষর বি চারেণ শুদু শ্চাও লভা• ব্রেৎ ॥ কালিকাপুরাণণা বিজ্ঞয় সর্বাব-खुनाः वर्षन् भागा न (कायजाक् । নপু চর্ম সুরাণ লাক্ষাণ ত্যক্তা মাণ जक पक्षाः। यनुः। अष्टः शठ-जिल्लाहन बाक्त्या ब्रव्शन ह । बार्म भूनी जविज नाजनः कीत বিক্ষাৎ ॥ অশক্তৌ ভেব্জস্যার্থে यञ्जरङ्खा उरैथव চ। यन्त्रवन्त्राञ्च विक्रिया जिला धार्मिन ज्यमनाः॥ ইভ্যাহ্নিকতত্ত্ব।। গবাং বিক্রবকারী চ গবিলোমানি যানি ह। তাবছर्य-সহস্থি গ্ৰাণ গোষ্টে ক্ৰমি ভবৈৎ ।। ইতি যমবচন-।। গোবংখা ইয়াজ্য भःयाक्य भावनार्याञ्च विक्याः। छ

ডাগারাম ভারাণা মপভ্যল্ড বি-करः॥ जगहार्यस्मानान नगप्रा-नाथ विकयः। इंड्रापि मानत्व 🖒 অধ্যায়ে উপপাতকম্ধ্যেগণিতা विक्रयण क्री विक्रयः। यथा। यना-হি শকাগ্নি হুতাশ প্রা নেষ্ঠাঃ ক্রে বিক্রয়ণে পুশস্তা:। পৌঞাণ্ড্র চিত্রা শত বিন্দু বাতাঃ ক্ষে হিতা বিক্রয়ণে নিবিদ্ধা: 11 ইভি জ্যো-তিঃদারসংগুহ:॥ বিক্ৰযিক: বিক্রেতা। ইত্যু-M. ग्रः ॥ विक्यी वि विक्यकर्छ। इंडि भक्तज्ञावनी ॥ বিক্রান্ত ক্লী বৈক্রান্তমণি:।ইতি রাজনিঘ্ট: 11 বিক্রান্ত: পু॰ শূর:। ইত্যুমর:॥ मि॰इ:। ইতি नाकि विर्यणेः॥ বিক্রান্তি: জ্রা অখণতি:। তৎ-পर्यायः । भूनायिष्ठः २ । ই जि ত্রিকাওশেষ:॥ বিক্রমশ্চ॥ বিকাষিক: বিক্রেভা। ইতি (इगठनिः॥ বিক্রিয়া জী বিকার:।ইত্যমর:। विकी ७: जि कृ उविकयः। २था। বৃহস্পতি:। নাপ্তিক শৈচব জক্তে

एकान ज्ञाडि**डि:** दकः। अरखः

বিখ্যাভি

ভ্যক্ত বিক্রীত কৃত্বা মণ লভতে थनी॥ इंडि भागिक उडु॰ ॥ ত্রি নিধুর•। ইতি হেম[.] বিক্ৰে হা ত্রি विक्रयकर्खा। उ९-**श**र्यग्रायः। विक्रयिकः २। ইত্যমत्रः ।। विक्यी ।। इंडि भद्रद्वावली ।। বিক্রাথিক: ৪। **ইভি হেমচন্দু:** ॥ बि विक्रयरयाग्रामुवार । বিক্রেব• ख्र भर्यायः। शनिख्याः २ **११**१७ ० । ইত্যমর: ॥ বিক্রযযোগ্যাযো গ্যানি যথা। ইদন্ত বৃত্তি বৈকল্যা-खाइता धर्य रेनल्यः । विहेलगा মদ্ধতোদ্ধার বিকেষ বিভবর্জন া৷ সর্বানুসানপোছেত কৃতাম্ जिताः मर्। यन्यात्मा नदगरेकव भागता (य ह जान्याः ॥ मर्ज्यः ভান্তব-ব্লক্ত শাণ ফৌলাবিকানি চ। মুলি েৎ স্যুৱরজানি ফল মূলে তথোবধীঃ।। অপঃ শক্ত বিষামাণ্যা সোমা গন্ধা স र्जनः। क्रीतः (क्रीनः मधि शृडः তৈলং নধু ওড়ে জশান্।। আর ग्रा॰क शम्ब नहीं मि हिनक वयाः नि ह। यन्तरः भीविक्षः वाः-क्वां "ह नर्वाः रे"हकमाकाः ख्या ॥ काम मुर्लाम्। क्षां अवराख यरामव

क्षीवनः। विकीगीउ जिलाम् भू-कान् धर्मार्थ मित्रक्षि उन्।। इंडि मान्द्व ३० व्यथ्रायः॥ विङ्गवः जि विख्नाः। ইত্যমরः।। विक्रियः वि अवगाकीर्यः॥ भीर्यः॥ वार्षुः। इंडि मिनि।। বিখঃ ত্রি গতনাসিক: ৷ ইতি ভর: তদ্বিক্পকোষ: 11 विथनाः श्रृ वुका। यथा। न थज् (गानिकानन्द्रा ভवानिथ्व (६-हिना मञ्जराजान्क् । विथनमार्थि-তো বিশ্বভন্তবে সথ উদেঘিব।ন্ সাত্মতা° দলে ৷৷ ইতি শ্রীভাগব (७)० काक ०) व्यवग्रयः॥ বিখ: তি গতনাসিক:।ইতি ভ রতদ্বিক্**পকোষ:** ॥ পু॰ রাফ্স:। ইতি ত্রিকা-विश्वतः

अम्बर्धः । छोतः। ই**তি স**ंक्षिन्तः সারোণাদিবৃত্তি:।।

বিখ্যঃ ত্ৰি গতনাসিক: ৷ ইতি व्किंडिट 11

ত্রি বিখ্যাত: খ্যাত্যাপন্ন: 1 विशृबं थ्याधाराः छ शुरुरवन विश्वचः ॥

বিখ্যাতি: জ্রী কলিছা: ৷ সুখ্যা: ভি:। বিপ্রখ্যাথতোঃ জি পুত্রে (यन निज्ञमा।।

বিথ্যাপন ক্লী ব্যাখ্যান। বিপ্র ঞ্যন্ত খ্যা খাভো রনট্ পুত্যবেন নিস্নম।।

বিখু:) ত্রি অনাসিক:। ইতি হেন-বিখু:) চন্দু:।। ছিন্ননাসিক:। ইতি শব্দরভাবলী।।

বিগণন ক্লী খণসুকি:। ইতি ত্রি-কাওশেয:॥

বিশত: বি পুভারহিত:। তৎ পর্য্যাথ:। নিমুভ: ২ অরোক: ৩। ইত্যনর:। বীত: ৪। ইতি ক্দু:॥

বিশেষেণগত:।ইতি হেমচন্দু:।। বিগতঞ্জীক: ত্রি জীরহিত:। বিগতা

শেওআক: তি এর।২৬:। বিগও। শ্রী যঁস্য ইতি বছবীহৌ ক পুত্য-যেন নিম্নম:॥

विशवार्त्ववा जी शक्षशकामार पर छ उँ खूर्र निरुष्ठ द्र कर्या। उट-शर्यायः। निक्षनी २ निक्षना ० नियः नी ४ नियःना ६ विक्रनी ५ विक्रना १ । ইতি শক্ষর স্থাবনী।।

विगनः श्रुः नामः। यथा। এकपि
ता (वरा जिनस्त यपुणा दानविष्ठ मग्गः । व्यापा विष्य विश्व वर्षे । विष्य । विषय । विषय

व विणिष्ठेम् शाख्या की वक्ष शहरा उत्मा भाषिकः भन्न भाष्य एउदः । ইতি ভেদকো পাষি বিশম এব की-वम्र भन्न भाष्य निष्यः । यथा घटा-काणम् इटे विगम এव णूक व्या-काण उम्र वयः । विक्रणनी नाव-हिम्मो प्राच्याता की वजाव हे छि विक्रणनी न नाम এव भर्य प्रस्ता । राष्ट्रकः अर्थ है व्यक्षित करा । है वि

विगन्नकः शुः इक्निवृक्षः। इंडि ज्ञाजनिर्घण्टः॥

বিগদ্ধিক। জ্রী হপুব।।ইতিরাজ-নিঘ্টঃ।।

विगर्रगः) ही निगतः। ज्झ्रनः। विगर्रगः) इंखि विभूर्व क्षाप्र गर्रशः जा तनहे भुजारयन व्यन् भुजारयः न ह निम्नमः॥

বিগৰ্হিত: ত্রি নিন্দিত: ।। নিষি**দ্ধ:**। ইতি বিপূর্ব গর্হধাতো: ক্ত পুত্যযেন নিয়ম: ।।

বিগলিত: ত্রি স্থলিত: । যথা।
বিগলিত বসনং পরিছতরসনং ঘ
ট্য জঘন মপিধানং । কিশল্যশা
যনে পক্ষন্যনে নিধিনিব হর্ষ
নিধানং ॥ ইতি গীতগোবিনে ৫
সর্গঃ।।

भाञ्जरना तरভरित উপাবিবিশে- বিগাট: ত্রি সাত:। অবগাহিত:।

विन्दं गाह थाएा: क नुजायन निद्यमः ॥ विगान॰ ली निन्हा। ইতি হেম ष्ठमुः ॥ বিগাহমান: ত্রি বিলোডনকর্তা।। व्यवगाइनक छ। विशृत्रगाइधा-তো: শান পুত্যবেন নিয়ন: ॥ विखनः भू॰ खनरेबभद्री छ।विभिष्टेः। यथा। यथा माना मनाष्ट्रे (नयः भाजा उथा भग। विख्याम् नि भू-গ্ৰেষু ন নাভা বিশুণা ভবেৎ ॥ इंजि नार्का खयशुद्राति देववयं म-नुष्ठद्राय्यायः ॥ विगृष्: वि गर्रिज: ॥ ७४: । इंडि (मिनि ॥ বিশুঃ ত্রি শতনাসিক:।ইত্যময়ঃ॥ विशुरुः भू नतीतः ॥ युकाः ॥ বিতার:। ইভ্যমর:॥ বিভাগ:। इंडि (मिनी ॥ वाक्राचरः। ग जु भयाभवाकाः। **उ**८ भर्यायः। विख র: ২। ইত্যমর:।। দেববিশৃহকর-गानि भुमानः जिज् विनास मुश्चेवाः॥ विगुष्टः भू की युषा । इंडामबः॥ विगुहावतः ही मृष्ठः। इंडि मफ-हिम्का॥ বিঘটিকা জী পল। ইতি রাজ निर्घणेः॥

বিঘটিত তি বিশেষেণ চালিত। বিপূর্ব ঘউ ধাভো: ক্ত পুভাবেন विज्ञम• ॥ শিক্ষুক । ইতি রাজ विघम• ही निर्घणः॥ পু॰ ভোজনশেষ:।ইড্য বিষদ: गद्रः ॥ (दिन्धि अधिश्व शिष्ट शिष्ट ভুক্তন্য শেষ । ইতি ভরত:॥ थारातः। ইতি नयत्रदावनी।। বিষাতঃ পু॰ ক্লী ব্যাঘাতঃ। আ-घाउ:। यथा । वृष्टि वर्षः जिल्लवार उ হবগাহাবগুহো সমো।ইত্যনরঃ॥ विषाञी बि निवात्रकः॥ वाजकः। विधा अन्याहिन् भुजारयन विभूत्रं इनवालाणु शिमिजामिन गुउ। यन वा निम्नमः॥ विष्तः भू वार्या इः। उर्भर्यागः । व्यस्त्रायः २ भुज्रहः ०। इंड्र-मदः॥ कृषभाककनाः इंडि भद् **हिन्दुका।। (णयार्थ अगद्भ अविश्** इंडि भार्रः॥ 'विञ्चकाती जि शात्रमणनः ॥ विशा-তী। ইভি নেদিনী।। গণেশ: ৷ ইতি विद्यनायकः भू नद्रश्वावनी ॥ विद्यमाणकः) श्रू गाएँ । 🗟 🕏

विश्वना**णनः) मक्त**ब्रह्मती ॥

বিমুরাল: পু॰ গণেশ:।ইত্যমর:॥ विश्वविनायकः . शू॰ গণেশ: ৷ ইতি কাশীখণ্ডঃ 🛚 विश्वहादी न গণেশ:। ইতি ত্রি-কাওশেষ:।। বিমুনাশকে ত্রি।। বিশ্বিতঃ ত্রি জাতবিশ্ব: ৷ বিশ্বনস্য জাত ইত্যথে বিমুশকাদিত পু ত্যযেন নিম্নন্ন: ॥ বিয়েশ: গণেশ:। ইতি भद ब्रङ्गावनी ॥ विष्मुनवाइनः ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।। বিশ্বেশানকান্তা শেতদুর্গ ৷ ইতি রাজনির্ঘণ্ট:।।

বিহ্ন: পূ•্ অশ্বথুর:।ইতি ত্রিকাণ্ড শেব:॥ বিচ ইর লি ধ ঔ ঞ পৃথক্ত্বে।

पण एम । स प छ छ भ्यक्त् । है जि कि कि कि सुकार ।। हे में व्यक्ति । नि क तिति हि ति वि कि तिति हि । नि क तिति है । वि क हि का । यः में अवहासी भें अवहासी भें अवहासी है । वि कि कि हि । वि कि कि कि कि कि कि । वि कि कि कि कि । वि कि । वि

ইতি দুর্গাদাস:॥ विष्ठिकवः भू॰ मङ्गीभुष्डिमः॥ य-मनकक्षः। इंडि (मिमिनी।। विष्यमः क्ली मार्गनः। इंडामदः॥ विष्ठिंदिका जी त्रागिति। वः। वि-कः इंडि ভाषा। उर्भर्गायः। কছ: ২ পাম ২ পানা ৪। ইত্যমর: ॥ অপিচ। কहुः कहः भाम भाम। भारतारम विष्ठहिको। इंछि मञ्-ब्रङ्गावली।।क्शा छरमोषधः यथा। कद्र-वीत्र • ज्यताब • वावग अ व कर्क हे • । চত্র্গণেন মুত্রেণ পচেব্রিল হরে: खाः। भागाः विव्वविकाः अर्ध म-ভাঙ্গাদ্ধি বুণানি বৈ॥ ইতি গাৰুডে २৮ १ वर्षायः।। अ।। अन्। म्बीहः ত্রিবৃত স্পৃত হরিতাল মন:শিলা । (मवमाक इतिरम् (ध क्र ४) मा भी ह **ष्ट**न्द्रन•॥ विश्वाना कत्रवीत्रथः अर्क क्वीतः मक्टशनः। এयाथ कार्यः কো ভাগো বিষস্যাৰ্ক্ত পল ভবেৎ ॥ भूषः कष्टुकरेडनम्य लाग्ख रहे खान भरहर। मृर भाव लोइ भा-ত্ৰে বাশনৈ মৃষিত্ৰনা পচে আ পানা বিচচিকা চৈব দক্ত বিস্ফোটকানি চ । অভ্যক্ষেন গুণশান্তি কোমলভ্ৰঞ্চ জাযতে ॥ পুস্ভান্যপি থিতাণি रेजलनातन मुक्तरप्र। हिरत्राधिः

ত মপি শ্বিত্র বিবর্ণ তৎক্ষণান্ত (यट् ॥ इंडि गाक्ए) २५ व्यथायः । 🗱। यञ्च श्रुवित्नयः। यथा। এकः জ্ঠ মৃত পূর্ণ গ্রচ্ম ততঃ মৃত **৷ তত কর্মানল প্রোক্ত তত ক্যাপি** विष्ठिक्षं ॥ विशासिका जिथा रेमव भागा कह खडःभद्रा । उट्डा मक फ বিয়োট: কিটিমঞ্চ ভত:পর ।। ভ ভশ্চালমক প্রোক্ত শতাক্ষ ড-**ভ:পর** । ক্লু বু স্ঠানি চৈতানি ক থিতানি ভিষ্ণুরৈ: 11 সক্তু: পি· ডকা শ্যাবা বহুসুবো বিচর্চিকা। পিডকা ক্ষুদুপিডকা। দাল্যতে पुक् थता कका जादा द्धिया विह-চিকা ৷৷ পাদে বিপাদিকা জ্বেঘা ञ्चान (ভদাদ্বিচর্চিকা। দাল্যতে विमार्गाउ । किविष्ठिर्विकार्छ। বিপাদিকাণ ভিন্ননাহ: ৷ ইতি ভাবপ্ৰাশ: 11

বিচল: ত্রি অন্থির:। বিপূর্ব চল ধাতোরল্পুত্যযেন নিয়ম:।। বিচলিত: ত্রি স্থালিত:। পতিত:। বিপূর্ব চলধাতো: ক্র পুত্যযেন নিয়ম:।।

विष्ठकाः भू॰ भिख्यः। इज्यादः॥ भियापः। विष्ठः २ विखः २ । इज्या निभूति जि। इजि द्राक्षनिर्धन्तः॥ नदः॥ विष्ठकाः जी नागम्छी। इजि द्राक्ष- विष्ठार्थः जि विष्ठादिज्यः। विष्ठाद

लिघंके:॥ বিচফু^স ত্রি বিমনা:। ইতি ত্রিকাণ্ড-শেষ:॥ বিগতচক্ষ্বি ত্রি॥ বিচার: **उ**बुर्निग्यः । इंडि ব্যবহারতভ্রণা সন্দিঞ্চে বস্তনি পু-নাণেন ভত্ত্ব পরীক্ষা। ইতি গোষী-हमाः॥ भुभारेन व्रथं भवीक्कनः विभन র্শমাত্র মিভিকেচিৎ।ইতি ভরত: 11 उद्भर्यतायः । उर्कः २ निर्गयः ၁ গুঞ্জা ৪ চর্চা ৫। ইতি বিকাওশেব: ।। সংখ্যা ৬ বিচারণা ৭। ইত্যমর:।। চৰ্চ্ন ৮ সংখ্যান ৯। ইতি ভটীকা ।। বিচারণ ১০ বিভর্ক: ১১ বুগ্রু:)२ गृहः >o डेहः >८ वि उर्काः >৫ । इंडि नमज्ञावनी ॥ भूगिथान॰ ১৬ সমাধান ১৭। ইতি জটাধর:।। বিচারণ ব্লী বিচার:। ইতি শব-ब्रङ्गावनी ॥

विठात्रणा जी विठातः। इंडामदः। भीभाग्माणाजः। इंडि (इस्म्हिन्तुः।। विठात्रणीयः जि विठार्याः। विश्वं काड ठत्रथात्ठा त्रनीय भुडारयन निञ्चमः॥ णाजः। इंडि (इस्महिन्तुः॥ विठात्रिजः जि क्डविठातः। छर-शर्यापः। विमः २ विजः ७। इंडा-भतः॥

শীয়া। বিপূর্ব চর খাতো জ্যান্তাৎ য পুত্যবেন নিম্নন ।। विচাল॰ वि चंजाखनः। चखनानः । ইভি ছেমচন্দু:॥ বিচি: পু॰ জনী বীচী। তরক:। 🔹 ইত্যমর টীকাবাণ ভরত:॥ विविविद्या की मत्महः। इंडा-मत्रः ॥

विवितः ज्ञी कबू ब्रवर्गः। ই डि मक् त्रज्ञावली ॥ **उद्घ**ि जि ॥ व्याक्कर्यऽ । यथा। বিচিত্র মিদ মাখ্যাত ভ-भवन् ভवडा समा (एवरा क्रविड माहाज्याः त्रकवीववधान्त्रिः ॥ ইভিদেবীমাহাত্ম্য ॥

ज्जव्कः । ইতি विविज्ञकः ब्राबनिर्घणः॥

বিচিত্রদেহ: পু॰ মেঘ:। ইতি শক हिन्द्रका ॥ व्याक्तर्यान्त्रवीत्र नानाः বৰ্ণদেহে চ जि ॥

विविज्ववीर्याः भू वन्तुवःभीयद्राजः विष्यः। म ह मास्ता मामकन्। যা• জাতঃ।ভস্য ক্লেত্রে সভ্যবভ্যা-জ্ঞয়া ব্যাসো প্তরাষ্ট্রণ পাণ্ডুঞ্চ জ-ন্যামাস। ইতি খ্রিভাগ্রভমত ॥ বিচিত্রবীর্য্যসূ: ন্ত্রী সত্যবতী। इंडि नम्द्रनावनी।। जी मृश्गर्वाकः। ইতি

বিচিত্রা

त्रावनिर्यणेः॥ विविवादः भू भग्दः। ই छ भद्रः ब्रङ्गावनी ॥ वर्राष्ट्रः । इन्डि नदः, চন্দ্রিকা। আক্রর্যপরীরে ত্রি॥

क्षी जतनः। ইতি दिवनः (कावः॥

বিচেতা: वি বিগতচিত্ত: । ত**ে** शर्य)ायः। पूर्यनाः २। **ञड्यं**गाः ० বিমনাঃ৪। ইভি হেমচন্দুঃ।। বিচেপ্তিত: ত্রি বিগত: !৷ ইহিত: ৷ ইতি মেদিন্যা• চেপ্তিত শব্দার্থ দ-मनार ॥

বিছ ক ভিব। ইতি কবিকল্লফমঃ।। ক বিহুয়তি। বিবি দীপ্তৌ। ইভি मुर्गामाभः ॥

বিছ শ গভৌ। ইভি কৰিকল্লক্ষমঃ ॥ বিছায়তি বিছায়তে আয়ম্ভত্বাদু-ভযমিতি বোপদেবং॥ পক্ষে বিছ-ভি। শ বিছতী বিছন্তী। ইতি দুর্গা-नामः॥

विद्दन्तकः भू वेश्वत्रमाभुष्डिमः। इंडामद्रः ॥ विभिष्ठे मृत्तरा १७-श्राया १७ विद्दम्हक:। किन्ना वि-শিষ্টেছা নিৰ্মিতো বিহুন্দক: ঢবে-কাদিতি কঃ৷ এবং লক্ষণ মুপন্যস্ত नात्क्षन यथा। উপयुर्ग नित्र यदाहर ভদ্বিচ্বন্দক সংজ্ঞক•। ইভিভন্নতঃ॥

विहर्फ्यः भू विहम्त्वः। इज्यात्र-**होकायाः द्वायमुब्धः ॥** विहाय॰ क्ली भिक्षिणा हाया। इंडा

ম্র: ৷৷ সমাসে ব্ধ্যম্ভাৎপরাছাণা ক্লীবে স্যাৎ। সা চেৎ বহুনা সম্ব क्षिनी जार। यग मुनाइति । বীনা পক্ষিণা ছায়। বিছায়। - ইত্যমরটীকাষা ভরত:।। ছাষা রিহতে ত্রি॥

विहायः भू॰ मिनः। इंडि यास्वतर्ग हारा भद्र हीकारा जब उ: ॥

विहि खि: खी अङ्बागः॥ विहिनः ॥ भाराजनः। इंडि (मिनिनी ॥ ছেদ: ॥ বিনাশ:। ইভি ত্রিকাও-(णवः ॥ व्यक्शावः ॥ (गङ्गविध् । **ইতি হেমচন্দুঃ** ৷৷ আৰুলুৰল্পনাল্লা-नि विहि जिः का खिला यक्ट । है-जुङ्ग्रन्भेनभिः ॥

বিছিন: ত্রি সমালন্ধ:॥বিভক্ত:। इंडि (मिर्मि।। अहिनः। इंडि (इन्डन्मः॥

विष्ह्मः भुः विष्यागः। विद्रशः। (जनः। यथा। कालः करत्राजिकः লন সচ ভেদ করোতি চ। সর্ব॰ कानक् उ॰ माउ (र्डम॰ मःभीनन॰ नृगा ।। इंडि तुक्तरेवरा डी क्ष-

काष्ट्रायाः काञ्चविरहरमा मन्नाम जि-विष्ठाउ । ইতি वुक्तिववार्ख गगः পতিখণ্ড: 11

বিচ্যুত: ত্রি বিগত:।। বিপূর্ব চ্যু পাতো: ক প্ত্যুয়েন নিল্লম: ॥ বিক্রিত: । বিপ্র চ্যুত মার্ডো: ক পুত্যযেন নিষ্ণ ॥

বিচ্যুক্তি: জ্রী वियागः। यथा। (मानि देवना खडा छान वर्ष् নির্বিদ্ন মানস:। মমেত্যহ মিতি পাজ: সংক বিচ্যুতি কারক ॥ इंडि मार्क्ए वनुदाल (न्दीमा-হাত্ম্য ।।

বিজ ইর লি ঞ ঔ বেকে। ইতি कविकन्नकमः॥ (वक इंडि विहि-र्लि (थो अ भ्यक्ष्य इंडामा घिक क्षणः। इत व्यविष्य व्यविष्यि। লি ঞ বেবেক্তি বেবিক্তে মূর্থাৎ প-खिडः भृथक् म्यामिङ्ः। 'छे वि-का। ইতি দুর্গাদাস:॥

বিজ ঈ ধ ও ভীকম্পে। ইঙি कविकन्नक्रमः॥ के अविश्व। श्र विन-ক্তি। ইতি দুর্গাদাস:॥

বিল্ল ড ঈ শ ও ভীকম্পে। ইতি কবিকল্লজমঃ॥ ড শ বিছতে। ই ও दिशा हावाथीं। इंडि म्यामामः॥ अम्बर्ध । ত অধ্যাयः।। অপিচ। বিজন: তি निष्क्रनः। ত পর্যাयः।

বিবিক্ত: ২ চুন্ন: ৩ নি:শলাক: ৪ त्रशः ৫ उभाःमु ७ । ইত্যমतः ॥ विकनन क्री भूमवः। ইতি एक्परन्यः विक्रिलिन क्ली श्रद्धः। यथा। लि-इल नाट विक्रिण भक्षः मा-(मा नियम्बद्धः। इंडि इलायुशः॥ विक्रमा जि काव्रकः। विक्ष्यकम् বিশিপ্ত:। ইতি লোকপুসিদ্ধ:॥ विकयः क्यः। ३७,४द्रः॥ প • व्यञ्ज्नः। इंडि सिनिनी ॥ वृङ्गा-र्ट्लिजा।। जिनवनारियः।। विमान नः। ইতি হেমচন্দুः॥ यमः। ইতি मदहिनुका ॥ किस्नू भः। यथा। **ত ত:** কল্লিশ্চ পদ্মাযা। জয়ে। বিষ্ণয এবচ। ह्यो भूट्यो जनन्यामा म'लाः कथा। अभावत्नो ॥ इंडि 🗐 कन्निषुद्रार्ग ३० व्यव्यायः ॥ रेजद्र-ववः भीषकञ्जबाङ्ग प्राः। ज काणीः রাজ: খাণ্ডববনকর্তা চ। যথা। সুমতে রভবৎ কল্প: সুতঃ সত্যস্য फि**खियः । दिक्**शम्या छ्वम्शावि ৰ্গাধে নিত্ৰোংভবৎ সূতঃ॥তেষা• কল্পে। হ'ভবনুজে। কল্পান্ত বিজ্ঞান **২**ভব**ং**যো বিদ্বিত্য লিভি সর্বাণ পার্থিবান্ ভূরিতেজসা !! শ্রুস্যা-নুমতে চক্তে থাওবং শতখোজনং। यथ मनामानी सम्हर भाष्ट्रभूयः

প্डांश्वान् ॥ व्यावहन् श्रद्रमा• পুতি জ্লনস্য মহাত্মনঃ। ইতি कालिकाणुतारा रेखत्रवयः भान्कीन र्खन २० व्यथायः ॥ विकृन्हद्रवि-(मयः। यथा। विकृत्ह्वा मध्य पु-ठ७ कर विक्रयापयः। इंडि शुः लि-वमःगुर्छ जत्र उः॥ विषयमञ्जदः भू त्राक्षवाश्रहती। ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষ:॥ विक्रवहन्तः भूः भक्षभाउभोक्तिकः हातः। इंडि (हमहम्मुः॥ विजयनन्तः शुः हेक्। इवः भवताकः विष्मयः। उৎপर्यग्रयः। ज्ञयः २। ইতি হেন্চন্দু: ॥ विज्ञयमून: भु॰ एका। जग्राक ইতি ভাষা। ইতি ত্রিকাগুশেষ:।। द्धी ভিথিবিশেষ:। সং বিজ্ঞাদ**শ্মীতিখ্যাতা।ত**ৎকৃত্যু मूर्गामायपृष्टेवाः।। উनामथी। ইতি (मिनि।। माजू (गाउभकन्ता। यथा । जा नागजाः म ठी पृष्ठुः खया (न-কা মুবাচ হ। কিমৰ্থণ বিজয়া না গাজ্জন্তী চাপরাজিতা।৷ সাদেব্যা वहनः मुद्धा উवाह श्रवस्यक्रीः। গতা নিমব্রিতাঃ সর্বা মথে যাতা-মহস্য ভা:।। সম্ পিতা গৌত-

त्वन नाजा हाल। नूत्राथ्या। इंडि

वामनलुजार 8 व्यक्तायः ॥ कानि-का भूदारम ५१ अस्तारयरभादः ॥ 🕸 ॥ বিশ্বানিভোপালিতবিদ্যাবিশেশ: 1 यथा। विन्ता नरेथन विजया ज्याक त्राकागनः किन् भविक्राना । অধ্যালিপৎ গাধিসুতো যথাবন্ধি-शाउगिकान् युधि याज्यानान्॥ इंडि ভिष्टिः ॥ 🗱 ॥ पूर्गा। देखि (इनिह-न्मुः॥ তথাচ। ৰিজিত্য পদ্মনামান रिस्ठादाकः सहायणः। विख्या (उन স। দেবী লোকে চৈবাপরাজিতা।। इंडि (स्वीनुद्रागिष्ठक व्यवद्रायः ॥॥॥ যনভাষা।। হরীতকী। ইতি জটা-**ध**द्रः।। वहा। देखि द्रञ्जनाना ।। **क**यस्त्री ॥ (मकाविका ॥ मिक्षिष्ठा ॥ मिनी-ভেবঃ ॥ অগ্নিমছ: । ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ ।। নাদক্রুব্যবিশেষঃ। ভাঙ্ ইতি সিদ্ধি ইতি চ ভাষা। তৎ-পर्यायः। देवरना कृतिक्या २ च्या ত ইন্দাশন ৪ জয়া ৫। ইতি শব চন্দ্রি।। বীরপতা ৬ গঞ্জা ৭ চ-भन। ৮ অङ्गरा २ जानम्। २० इ-र्षिनी :> । व्यम्राखनाः । करूँवः । কষাযত্ব•। উষ্ণত্ব•। তিক্তত্ব•। বাত **ক**ফাপহর্•:স•্থাহিরু•≀বাক্পুদর্৽ । वनाजुः। स्थाकात्रिजुः। (भुष्ठेती-পন ३१६। ইতি রাজনিঘণ্ট: ॥ অ

পিচ। ভঙ্গাগঞ্জা মাতুলানী মাদিনী বিল্লঘা ল্লখা। ভঙ্গা কফ্ছব্লী ভিক্তা गुंशिंगी भावनी लयुः॥ छीत्काका-निखना भार यर वायक्षिती । इंडि ভावनुकाणः ॥ व्यन्ताः । শকাশন তু তীক্ষোঞ্চ মোহক্ৎ क्ष हैना नन । বল নেধা গ্রিকৃৎ শ্লেম (भाषश्वि त्रमायन ॥ काठा म-न्दत्र मञ्जाङ्जलनिः भीग्यक्रभा পুরা ত্রৈলোক্যে বিজয়পুদেতি বি-क्या जित्रवज्ञाकिन्या। (वाका-নাণ হিতকান্যথা ক্ষিতিভলে প্রা-थ। रोतः काममा সर्वा उक्ष विमाण रुवंजननी रेयः (मविजः मर्बनः ॥ ইতি রাজবল্লভ:।। 🗱 🛭 অপ্টনহা-द्यारमाञ्चर्ग उद्यारमी विष्मवः । यथा । অथ विजयावुङ । वुक्त शृहार ।। यहा जू मृह चाममारा गल्ब मुवतः **ভবেং। उमा मा जू महान्**गा माम-শী বিজয়। মৃতা।। তস্যাণ স্নাতঃ সর্বতীর্থে স্নাতো ভবতি মানব:। मः भूका वर्ष भूकायाः मदनः कन মশুতে।। একরপ্যাৎ সহসুস্য इन्छ म्रात्थां अरुकनः। मानः मस्मू গুণিত তথা বৈ বিপুভোজন ॥ হোন ন্ত্রোপ্রাস্ক সহসু গুণি-তো ভবেৎ। 🕸। অথ বুত্বিবিং।

আংশী গুৰু নমস্ত্ত ততঃ সহল্প गाउदार ॥ मत्रभाक्षत्र प्रति भी वर्गः ब्रह्मख्दाः। नकन्नमखः। हा-দশ্যাহ নিরাহার: স্তিত্বাহ মপরে ্হহনি। ভোক্ষ্যে ত্রিবিক্রমান**ন্ত শ**র-ণ নে ভবাচ্যুত।। সোপবীতন্ত ক वामः भू वंबर शाभारमु जी। भावः তদুপরি ন্যাস্যেক্তামু বৈণব মেব বা ।। ভত্রোপবেশ্য <mark>সংস্থাপ্য দেব</mark>ং বি-भर ठन्हरेन: । आ**निश्र भु**जु व-नन पर्शाइञक शाम्त ॥ वाम् দেবাখেতি শির: এখরাযেতি বৈ मूथ । क्कालि 5 करे रेव वकः 🎒 পত্রবে ইতি ॥ শন্ত্রান্তবারিণে वाङ्क एक ह ब्रामकाय देव । कवी-শাযোদর মেটু তৈলোক্য জননা य ह।। ज्ञधन हाई।यद्यिवान् मदीथि পত্তথে ইতি। সন্বান্ত্যনে ইতি পদা त्वव सङ्गानि भूजस्य ।। मञ्ज हक গদা পদা শাফ শার বিভ্রিভ । গৃহাণার্ঘ্য ন্যা দত্ত শার্জপাণে ন মোস্ত তে ॥ ইত্যঘ্য পূৰ্বৎ কৃত্বা धून हीलो मनना ह। य्उनक नुः धानानि रेनरवन्तानि निरवन्तरथ् ॥ ভাষুলাদীনি দ্বাথ কৃত্বা জাগরণ নিশি। পুতি গ্রাহাট বিত্তেশ পুরা-ঞ্জি নথাছন্তে ॥ নন তে ৎস্ত

गाविन्त वृष मुद्दा मः छहि। व्याद्यातः वाक्तरः कृद्दा मर्व मोथ्रभुदा
छव ॥ इछि भार्थ्य छछः मर्वः पदा
वार्य्यः भूखाय्य हि। मञ्जा विभूति (ভाङ्गविद्दा मृथः भाद्रा माव्याद (ভाष्ट्र मामि वृष्मप्राङ्गि
यि म्यादिक्या वृष्ठः। उपा मर्वः
वृद्धाः १ म्याद्र माहाज्य मिकितः
वृद्धाः १ म्याद्र महिक्दिलास
२० विलामः॥

विजयामध्यी जी द्रविवादम् इन नकीयामध्यी।यथा। मुझ्नकम् मधग्रा म्र्य्याता यहा ज्या । সপ্তনী বিজ্ঞথা নাম তত্ৰ দক্ত মহা-कनः। हाँउ डिथ्राहिडकुः॥ 🗱 ॥ অথ বিজয়েৎ সব বিধি:। রখ মা-(त्राभा (मरवण मर्बाणकात (मा-ভিত॰। সাসি তৃণ খনু র্রাণ পাণি॰ নক্তঞ্রান্তক ।। মুলীল্যা জগ্রাতু মাবিভ্তি রঘ্ছহ । রা**লোপ**চা-রৈ: গ্রীরামণ শমীবৃক্ষতলণ নযেৎ ।। সীতাকাম্ব সমীযুক্ত ভক্তা-না মভযক্ষর•। অর্ট্যিত্বা স্মীবৃক্ষ महर्षिक माधरम।। उक मजः। শ্মীশ্মযতে পাপ শ্মীলোহিত কণ্টক।। ধরিত্র।জুন বাণানাং রা। मन् ि भूयवादिनी ॥ कत्रिकामाना

ৰা যাত্ৰা যথা কাল সূথ নযা। তত্ৰ নিৰ্বিদ্ন কত্ৰী ব্ৰণ ভব ত্ৰীরান न्किछ।। गृशेषा माक्का मामूर् শ্নী মূলগতা মৃদ। গীত বাদিত্র निर्धारिय खर्जा (मवः गृष्टः नरयः া৷ কৈশ্চিদৃক্তৈ স্তত্ৰ ভাব্যা কৈশ্চি-स्टावाक वानरेतः। किन्तिनाम ग्-থৈ ভাব্য• কো**ললেন্দুস**্য তুষ্টযে ॥ নির্জিতা রাক্ষসা দৈত্যা বৈরিণো কগভীতলে। রামরাজ্যু রামরা-**জ্য॰ রামরাজ্য মিতি বুরন্।। আ-**নীয় স্থাপয়েদেব নিজ সি হাসনে সুথ । ততো নীরাজ্য দেবেশ পু-ग्रम् ७ वर्ष्क्ति॥ महानुमार व ज्ञामि थात्रायदिक्षयेतः मर । इंडि **প্রিবিষ্ণুধর্মোক্তানুসারেণ** ব্য**লে**খ্য य ।। विधिः श्रीताम विकासार नव-স্যোৎসবকৃৎ সন্তা। সীতা দৃষ্টে তি হনুমদ্বাক্য শ্রুদ্বা করোৎপুতু: ॥ विक्रयः वानरेतः मार्कः वामरत्र হিমান্ শনীতলাৎ। ইতি 🗐 🗟 🧟 ভক্তিবিলাসে ১৫ বিলাস: ॥ বিষ্যাবন ত্রি বিজিল। ইত্যমর **ीकायाः जायमुञ्ज्देः॥** विजयी वि जययूकः। यथा। वकु পঞ্জর নামেদ থো রামকবচ প-हिटा न वित्रायः मुधी पूर्वी विनशी

বিজয়ী ভবেৎ।। ইতি তন্ত্রসার:।। বিজন্ন: ত্রি জনারহিত:।বিগভাতারা যদ্যৈতি বহুবীহিসমাস নিয়ুলঃ ॥ বিজল বি বিজিল। ইভি হেন-ठन्द्रः ॥ निर्जनकः ॥ বিজন্ন: পু॰ বাক্যবিশেষ:। যথা! ব্যক্তবাস্যবা গৃঢ মান মু দুছেরা-णगा। अयिष्यि करे। क्लांकि विंब-त्ना विष्वा[•] मजः॥ इज्जब्न्ननी-व्यमगिः॥ বিজাত: তি বিজন্ম। ইতিলোক श्रामकः॥ विकाउ। छी काठाभठा। रया। বিশাতা চ পুৰাতা চ লাভাপত্যা-भुमृडिका। ইভি (इम5न्द्रः ॥ বিজ্ঞাতীয়ঃ জি বিভিন্নপর্যাক্রাস্তঃ। यथा। भाषिक खादिका जीयाखा-मृक् भाभ विनामनः। इं श्रीय-শ্চিত্তভত্ত্ব ।। বিশেষজাভিবিশি-है:। यथा । भुवारहाना दिमारनय न विकार्छ। मिकियान् । তल्वि যত্নৰতা ভাষ্য মন্থ ব্যতিরেকযোঃ ॥ এষ কার্য্য কারণ পুরাহো নাদি-मान् व्यनानिः। विकाजीयवृ ज्नाः অনুযব্যতিরেকয়ে৷ স্তদ্রে নিয়ভত্ত্বে নিয়তাত্ব নির্বাহে যুত্রবতা ভাব্যু यङ्गः कत्रगीयः देवज्ञान् कि जावः।
। वङ्गि नामानाः भुन्नि विज्ञानीः
। वङ्गि नामानाः भुन्नि विज्ञानीः
। विङ्गिन्ने विज्ञानिकाः।।
विज्ञिगीयः जि ज्ञार्यह्मः। ইनिन्ने ज्ञान्यकामुनी।।
विज्ञिगीया जी (यापत्रभ्रगानाकिः
निभिज्ञकनिन्तान्तााशः।। वाव्यातः।
।। कन्दिः भुक्षः। ইनि नदेव

जत्र उ:ां विकासहा हा।

विजिगीवाविविद्धिंतः जि क्वल मुम्द्राधीनः। उर्राणां । आम्रुनः २ अम्द्रिकः २ । इन्त्रप्तः ।। विजिगीवा व्यवहादः कन्त्रिर भू कर्षावा जिन विविद्धिंता विश्वीना यः क्वल मुम्द्राधीनः उन्न हावि स्नो वर्ष्डं उर्रेणः। जिगीवा जिल्ला व्यवहाद भूकर्ययाः । इन्ति स्नित्ता जिल्ला विभिन्नक निम्हान्त्राणाः । इन्ति स्नित्ति ।। उन्न स्वाह्म मुक्यं याः । विजिगीवा ज्या दिन्द्रा ह्य मिन्दि दिन्द्रा । विजिगीवा ज्या दिन्द्रा ह्य मिन्दि द्रभानाथः । इन्ति उद्योक्त्रायाः छन्त्र द्रभानाथः ।

বিজিগীয়: জি জগেছাশীল:। যথা
। জেলু মেষণশীলশ্চ বিজিগীয়
রিভি ষ্ত:। ইতি শব্মালা।।

বিজিত: ত্রি পরাজিত: ৷ যথা ৷
পথ্যাশিনা শীলবতা নরাণা
সদৃত্তিভাজা বিজিতেন্দ্রিযাণা
এব বিধানা মিদমাযু রত্র চিন্ত্য
সদা বৃদ্ধমুনিপুবাদ: ৷৷ ইতি মলনাসতুত্ত্ব ৷৷

বিজিতা পু॰ পৃথক্।। ভীত:।। কস্পিত:।ইতি বিজ ধাত্বর্থদর্শনাং।।
বিজিতি: স্ত্রী বিজয়:। যথা।
ক্ষিতি বিজিতি স্থিতি বিহিতি
বুতরত্য: পরগত্য:। উক ক্ষপ্পূর্তক দুধবু যুধি স্করব: ম মরিস্কলা।।ইতি দণ্ডী।।

বিজিন ত্রি বিজিল। ইত্যমর-টীকাথা রাথমূসট: ॥

বিজিল তি ইবৎসরসব্যঞ্জনাদি
। তৎপর্য্যায়: । পিছিল হ । ইত্যা
মর: ।। বিজ্ঞান ৩ বিজিন ৪
বিজ্ঞান ৫ উজ্জান ৬ লালসীক ৭
! ইতি বাচস্পতি: । বিজ্ঞাবিল ৮
বিজ্ঞান ৯।ইতি হেমচন্দু: ।। পাক
কপরসাসক্তে ব্যঞ্জনে তু ভবেৎ
ত্র্যা । তৈলপাক সুসাস্কারে পুষত্ত
মুপসাস্কৃত ।। পিছিল লালসীক্
কঞ্চ বিজিন বিজ্ঞান্ধ তে ।
ইতিশ্বরহ্লাবলী ।।

বিজিবিল তি বিজিল। ইতি

एमहन्मः ॥

বিজিহা: ত্রি বক্ত:। স্বটিল:। ইতি কেচিৎ।।

विज्ञः भू भान्यजीकन्तः। इंडि बाबनिर्यकः॥

বিজ্ঞাণ ল্লী জ্ঞাণ॥বিকসন। ইতি কেচিৎ॥

বিজ্ঞিত লী চেই।।ইভিনেদিনী বিজ্ঞিত: ত্রি বিক্ষর:।ইভি

(निमिनी।। ज्ञायुक्का।।

বিজ্জন ত্রি বিজিল। ইভারের টীকালা রাধনুস্ট: ॥

বিজ্ঞান জী বাণ । যথা। পত্রবাহো বিকর্ষো ২থ তীর বিজ্ঞান
শাযকে। লোহনালস্ত নারাচ:
পুসর: কাগুণোচর: ॥ ইতি ত্রিকাগুশেব:॥ বিজ্ঞিল । ইতি হেনচন্দ্র: ॥

विक्तिन क्ली विकिता है जिल्ला ब्रहावणी ॥

বিজ্জুল[,] ক্লী বৃচ• । ই**তি রাজ**-নিঘণটঃ।।

বিজ্লিকা জী জ ত্কা। ইতি রাজ-নির্ঘট:॥

विकः बि भुवीतः। इंडामहः॥ व्यमाभर्यायाः निभूतनस्य मुद्धेनाः ॥ भाषाकः। इंडिज्ञाननिष्णः॥ विक्तवृक्तिः की कोगमाः मी। हेडि भद्यानुका॥

খ্যাতঃ। ইত্যমরঃ॥ ত্রি বিজ্ঞান• की ज्जानः॥ कर्य। इंजि भिष्नी ॥ कार्याः । इंडि एस-**इन्द्रः ॥ (मार्क्ष श्री र्ख्यान मन्द्र) व** ৰিজ্ঞান শিল্পান্তযো:। ইত্য-मद्रः॥ वित्नाद्यः। मानात्नान जावः (बार्या (बार्क्श मुक्तिः निन्नः हि-वारि भाज वाक्रावारि। ताक् শিল্পে শাল্তে চ যা ধী: সা জ্ঞান• বিজ্ঞানক্ষোচ্যতে এয়া বিশেষ পু-वृज्ञिः। अन्य यह भहारते या शीः সাপি জ্ঞান' বিজ্ঞানঞ্চেরতে। वरा मामाना भुवृद्धिः। भाषक थी ज्जान विज्ञानक यथा। उड़ाना মুক্তি বিভি।সাথাচিভাচ বিজ্ঞান• जुड़ी अबि भुषहिंज इति। अनाब यथा। उद्धान मुखि मम् उम्र इत्हा বিষয় গোচরে ইতি। ঘটত্ব প্রকা-ব্লকজ্ঞান মিতি।যে কেচিৎ প্রাণি নো লোকে সর্বে বিজ্ঞানিনো মতা इंडि। वुकाला निडा विद्धानानम् ব্ৰপদ্ধাৎ ইতি। এবং চিত্ৰজ্ঞানং ব্যাকরণজ্ঞান ঘটপটবিজ্ঞান মি-ত্যাদিক পুযুৱ্যত এব। তদ্বিগ-म गक्जानामि नमंत्र गक्जा

नाया हि शक्छ शक्तिगाव हर-र्स्छ। (माक् इंडि निमिन्ड मक्ष्मी নোক নিনিত্ত শিল্পান্তযো খী ৰ্জ্ঞাৰ মুচ্যতে। ভগ্নিমিন্ততো ২ন্য निभिष्डः याष्ट्रसाधी: मा विकान मिडि (केटिए। (भाक्त विषया भाः क्क कना थी उर्जान वना थी विका ন•। ক্বান্যত্র ইত্যাহ শিল্পশান্ত্রযো ति कि कि दि। अवरवाद इंडाइरा-इन्ड। भाक विशेष श्वादाषा धी र्खान बनाव वर्षे भरेकि विद्धान শিল্পাজ বিষ্থে বিজ্ঞান মিতি (किहर । मानाटि व्रमहे छान[,] वि विषः विक्रां वा उद्यानः विकानः। ै उप्रत्र होकाया॰ ভরত: ॥ 🗱 ॥ **छ** बुक्तिगा वक्तिविश्वा यथा। क्रमा एया ह विद्धानः मनु ক্ষৈব দম: শমঃ। অধ্যাত্ম নিভ্যভা জ্ঞান মেতদ্বাদ্ধণ বক্ষণ ।। জ্ঞান विজ्ञानया नक्षन यथा। ठउपंषा-ना विद्याना श्राद्रग हि यथार्थ छ:। विकान भिडत विन्।ात्पन খর্মো বিবর্জতে ।। অধীত্য বিধিব-षिरा। वर्ष रिक्षवाभन च। ५ या কাৰ্য্যানিগৃত্ত শেচন তৰিজ্ঞান মি-याउ।। यथा म (एरवा छगवान् विष्ठाउ यज विष्ठाउ । সাক্ষাদেব 🏿 विष्ठे

মহাদেব তল্জান মিডি কীর্ষিত ॥ इंडि क्लिप्प उनिविज्ञान ১৪ व्यथायः॥ विकानशामः लू॰ (वस्वामः । इंडि (किट् ॥ विकानगरकायः भृ क्वात्निन रेयःमञ्जाद्कः । इंडि (वहान्तः मात्रः ॥ বিজ্ঞানমাত্র: পু॰ বুদা:।ইডি (इन्हन्मः॥ विक्छानिकः जि ज्ञानविभिक्षेः । विद्धः । इंडि विद्धानिक भय-**होकाया॰ ভद्रडः ॥** विकालन क्री (वाधन कानान ইভিভাষা। বিপূর্ব ঞান্ত জ্ঞাধা-(७) द्रबर् शुं अऽरयन निष्कृषः ॥ विकाधिः जी विकाशनः। विश्र ঞাৰ জ্ঞা ধাৰো: কি পুভাগেৰ निश्चमा ॥ বিজ্ঞেৰ• ত্রি বিজ্ঞাভব্য°।বিজ্ঞা-नीय । विन्दं क्काशाका यं: नुकु-যেন নিল্লম ।। विकामन क्री **ठक्: गुङ्गाक् व**॰ । इंडि (क्रिंट् ॥ विद्धानी जी गड्किः। इंडि विकाश्राभयः ॥ णाकाणा यत। इंड कवि

कन्नकमः ॥ (देहेकिः। चारकाणः किन्कम् नार्केट्ड। सनः न्यसः। इंडि पूर्वापात्रः॥

विहे: श्रुष् विज्ञः। इंड्रामद्रः॥ काम् काम्ड्यक्षात्काविहः । इंड्रि ज्ञमक्षद्री॥ भर्वडविष्मदः॥ न-वग्राह्मः॥ थिन्द्रविष्मदः॥ मृवि-कः। इंडि भिन्नी॥ नाद्रस्वकः। इंडि भद्रभाषा॥

বিটক্কঃ প্ ক্লী কপোতপালিকা।
পাষরারথোপ ইতি ভাষা। ইত্যালরঃ॥ ছে সৌধাদিয় প্যান্তে কাষ্ঠানির চিতে গৃহপক্ষিতানে। কপোতান পালয়ভীতি কপোতপালী চাং ষণ্ইতি ষণ সার্থে কঃকপোত ইত্যুপলক্ষণ পক্ষিমাক পালিকেভিবোধ্যাবীন পক্ষিণ ইক্ষয়তি বঙ্গাতি বিটক্ষণ টকিক বন্ধে ষণ্ বিশেষণ টক্ষয়ত্যক্রেভি বা অল্ ঘ্রুবা। ইতি ভরতঃ॥
বিটক্ষকঃ পু ক্লী বিটক্কঃ। ইতি

भवत्रद्वावणी ॥
विदेशः श्रुःकी भाषाश्रल्लवसम्प्रायः
1 उट्शर्यायः । विख्यादः २ । इंड्रा
भद्रः ॥ उत्रः । इंड्रि स्मिनी ॥
भाषा ॥ शलदः । ইंड्रि भवत्रद्वाः

বলী ।। মৃদ্ধবহুণান্তর । যথা । বিট-গন্ত মহাবীজ্য মন্তরামৃদ্ধবহুণ । ইতি হেমচন্দুঃ ।।

বিটপ: পু॰ বিটাধিপ:। পারদা-রিকশুেধ:। ইতি মেদিনী ॥ আ-দিত্যপত্র:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ বিটপী পু॰ বৃক্ষ:। ইত্যমর:॥ বট:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

विष्ठे पुरः चु मून्द्रवृक्षः। ই 🤡

ৰিটমাক্ষিক: পূ॰ খাতৃবিশেষ:। তৎপৰ্য্যায়:। তাপ্য: ২ নদীক্ষঃ ০ কামারি: ৪ তারারি: ৫। ইতি হেনচন্দু:॥

বিটলবণ ব্লী বিড্লবণ । ইঙি কেচিৎ ॥

বিটিঃ ন্ত্ৰী পীতচন্দ্ৰ । ইতি শব্দ মালা॥

বিট্^ন পুণ বৈশ্য:।। মনুজন ইত্যমুর:।। পুবেশ:। ইতি বিশ্ব:।।
বিট্ জ্রী বিষ্ঠা। ইত্যমর:।। কন্যা।
ইতি বিট্পতি শব্দ দর্শনাৎ।।
বিট্কারিকা জ্রী পক্ষিবিশেব:।

उद्भग्रायः। जननी २ (गात्राही ० (गाकित्राहिका ८ । इंडि ज्ति । अर्थायः ॥ विहेमात्रिका ६ । इंडि इंडि इंडि इंडि इंडि

विष्धि दिशः भुः विश्वायम् भिक्षिणि तः । अयावायना इकि ज्ञामा । अदि प्रमान । इकि ज्ञामा । अदि प्रमान । अदि ।

বিট্পতি: পু• জানাতা। ইতি ভটাষর:॥

বিট্সারিকা স্ত্রী পক্ষিবিশেষ:। গুণাসালিক্ ইতি ভাষা। ইতি জটাধর:।।

বিঠর: পু• বাগ্মী। ইতি সংক্ষিপ্ত সারোণাদিবৃত্তি:।।

বিড আক্রোশে। ইতি কবিকল্লফনঃ
।। বেডতি শত্রু বলী। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

বিড॰ ক্লী লবণবিশেষ:। বিট্লুণ ইতি ভাষা। যথা। পাক্য বিডঞ্চ কৃতকে ছবং। ইত্যমর:॥ দে স মুদুভীরাসমভবাং লবংমৃত্তিকাং পাচযিত্বা নিষ্ণাদিতে লবণে। বিট্-नवार। इंडि (कहिट। क्छाक कृ-जि**म् । भाक्य वि**फ्लवगरमा (र्ज्यह **ৎপি কৃতকত্বাৎ** ঐক্য মিতি স্বামী । পচ্যতে ইতি পাক্য। ডু পচ ঞ-ষৌ পাকে হস্যা:সা ব্লিভি ম্যুণ্ চ **জোর্ঘিতীতি ক: পাকেন নিম্নাদিত** মিভি ক্যো বা ৷ বেডভি ভিনভি বিড• বিডাক্রশি ইজুডত্বাৎক:।ইডি ভরত: ।। ভৎপর্য্যায: । বিড্গন্ধ ২ কাললবণ ৩ বিডলবণ ৪। ইতি কৃতক প কার ৮ আসর ১ সপা-का. १० जन्मवर्ग ११ वंक् १४ क्बिमक २०। जमा खनाः। উक्दुः । দীপনত্ব-। ক্চ্যত্ব-। বাভাজীৰ্ণ मृत एना (गर नामिष्क । देखि ব্লাজনিঘণ্ট: ॥ অপিচ। বিড' স-ক্ষার মৃদ্ধু থি: কফ বাতানুলোমন । छेक् • कफ मर्यावाउ• म्माद्राय-দিত্যর্থ:। দীপন লঘু তীক্ষোঞ্চ क्क क्र क्रा वाया है। विवक्कानाइ विश्वेञ्चकृरणीवव न्नवूर. ॥ इंडि ভাবপুকাশ:॥ অন্যন্ন। বিড॰ লব-**ग**मु एक्क नि वाक्क विवास निष्य निष বাতাম বিষ্টম্য শূলাটোপ বিবন্ধ-नृ८ ॥ ইতি রাজবল্লভ:॥

বিডাল

विष्ठकः भूः ज्ञी बनामश्राकीवषः। ख्रणर्यायः। (वलः २ व्यामाघा **७** চিত্ৰভণুলা ৪ ভণুল: ৫ ক্ৰিমিম্: ৬ । ইত্যমর:।। রসায়ন: ৭ পাবক: ৮ ভম্বৰ ১। ইতি কটাধ্য: ॥ रेवनुः ३० (भाषा ३) खखुनुः ३२ । इंडि नद्रद्वावनी ॥ बंख्यः ১० চিত্ৰত্তপুল ১৪ ক্ৰিমিশ্ন ১৫ কি-भिणवुः रे७ गर्पछ रे१ देववन **১৮। ইতি द्र**ञ्गाला ॥ विष्का ১৯ কৃমিহা ২০ চিত্রা ২১ তণ্ড্লা ২২ তণ্ডুলীযকা ২০ বাতাব্নিত-खुना २८ जस्त्री २० मृगगामिनी २५ कितानी २१ गस्त्र द्वारास्य कालाः **को** २৯ বরাসু: ৩० চিত্রবীজা ৩১ बडर्डी २२। यम्। छनाः। करूँद् । डेक्द्र । नघुद्र । वाज ककार्ल शिमान्म।। कि जाडि क्मिरमाय विनामिष्क । ইতি द्राजनिर्घणेः ॥ ইষব্রিকত্বণ। ক্রিমি বিষনাশিত্বঞ । ইতি রাজবল্লভ:।। বিডঙ্গ• কটু তীক্ষোঞ্চ কক্ষণ বহি করণ লঘু। শ্লাध্যানোদর শ্লেম ক্রিমি বাত বিবন্ধনুৎ ৷৷ ইতি ভাবপুকাশ: ৷৷ বিডম্ব: ত্রি অভিজ:। ইভি (मिनिनी।। विष्यन क्री क्री व्यनुकद्रगः। यथा।

न (वह किन्छ अव निष्के विंड छन् (वहमानम्। नृगाः विख्यनः। न य-म। किन्द्रियां । किन्द्रियां निर्मा किन्द्रियां निर्मा याण्ड यम्मिन् वियमा मिं नृर्गाः॥ ইতি শ্রীভাগবতে ১ ক্ষরে ৮ व्यव्यायः ॥ भुजात्रनः । यथा। बन् কর্ম চ বিশাত্মন্ত্রস্যাকরুরাত্মনঃ বিডয়ন ।। ইতি তবৈব।। বিডম্বিত॰ ত্রি কৃতবিডম্বনা। তৎ-भर्यायः । वाखः २ जाननः ० मूर्गडः ४। ইতি শদ্মালা ॥ বিডারক: পু॰ বিডাল:।ইভিশম-ब्रङ्गावनी ॥ विज्ञानः भू भाविभिष्धः। ইতিনেদি-नी।।(नःजोवधविष्णयः। ইতি ভাব-পুकाणः॥ यनामथ्याजभणः। विल्ली इंडि हिन्ही जाया। उट अयंगयः। ওতু: ২ মার্জার: ৩ গ্রদ**ংশ**ক: ৪ আখৃভুক্৫ ৷ ইত্যমর: ৷৷ বিরাল: ७ विनानः १। इंडि उड़ोका॥ नी-धाकः ৮ नजकती > बार्कः >० বিডারক: ১১। ইতি শব্দরত্নাবলী ॥ ত্রিশস্তু: ১২ জিস্থাপ: ১৩ মেনা-मः ১৪ সূচকः ১৫। ইতি को । यदः॥ म्यिकात्राजिः ১५ मालावृकः ১१ भाषावी ३५ मीछालाइनः ३२ ।

বিডাল

इंडि द्रावनिर्घणः॥

বিডালক ক্লী হরিভাল । ইভি হেমচন্দু:।।

বিডালক: প্ বিডাল:॥ নেত্ররো-গস্য ভবিধবিশেষ:। যথা। অথ বিডালকবিধি: 1 বিডালকো বহি-র্লেপোনেত্রে পক্ষ বিবর্জিতে। তস্য মাত্রাপরিজ্ঞেযো মূখালেপ বিধা-नर् ॥ मूथालाला यथा। अञ्चल-স্য চতুৰ্থাংশো ম্থলেপঃ কনিঙি-কঃ। নধ্যমন্ত বিভাগ: স্যাদুভ্ৰমো হন্ধাঙ্গুলো ভবেৎ॥ স্থিতিকালো-পি ভস্যোক্তো যাবৎ কল্পোন শৃ-ষ্যতি। তেনাপি গুণহীন: স্যাত্ত था म्वराञ दृष्ट ।। न रथा। यश्री গৈরিক সিকুতা দারী ভাক্তো: স भाःभौकः। जनभिष्टि वंहि (र्लभः সর্বনেত্রাম্যাপহ:॥ তার্ক্যু রসা-**छन•। त्रमा**छत्नन वालयः भ्या বিশ্বদলৈ রপি। বচা হরি দু। বিশ্বৈ র্বা তথা নাগর গৈরিকৈ: ॥ ইতি ভাবপুকान:॥

বিডালপদ: পু॰ তোলকছবপরি-মাণ । বথা। তোলৌ দ্বৌ পিচু র-ক্ষশ্চ সুবর্ণ কডবগুহ: । বিডালপদ কবৌ চ পাণীতল নুডুম্বরণ ॥ ইতি শব্দমালা॥ মার্জারচরণে ক্লী॥ विज्व

বিডালপদক ক্লী কর্মপরিমাণ। ইতি বৈদ্যকপরিভাষা।।

विजानी जी विषाती। इंडि द्रांकः निर्यक्तः॥

বিডীন ক্লী থগগভিবিশেষ: 1
যথা। ডীন পুডীন মুন্তীন সংডীন
পরিডীনক । বিডীন মবডীনঞ্চ নি
ডীন ডীনডীনক ।। গভাগভ পু
গভিত সম্পতাদ্যাক পক্ষিণা ।
ভিগভেদা: পক্ষিগৃহ ক্লায়ে।
নীড মন্ত্রিয়া ।। ইতি ক্লায়েঃ ।।

বিডুল: পু॰ বেতসবৃ**ফ:। ইতি** হেনচন্দু:॥

বিডোজা: পু ইন্দু:। ইত্যমর:॥ বিডৌজা: পু ইন্দু:। ইতি ভর-তীযদ্ধিকপকোব:॥

বিউ পু• বৈশ্য:। যথা বিট্ বিড্ বিশো বিশঃ। ইতি মুগ্ধবোধব্যা; করণং।।

विज्^य जी विक्षा। इंडि विज्यकारि-नम्द नर्मनार ॥

विज्नक की विज्नवर । ই उ

বিড্ন: ত্রি বিগ্রান্ত:। বিষ্শব্দ পূর্বক জন খাতো র্ড পুত্যুয়েন নিয়ন:।।

विङ्गवन की विष् । विहेनून् इेडि

ভাষা। ইতি রত্নমা**লা**॥

विज्यतारः भू गुम् म्कद्रः। इंडि

বিতাস: পুণ বীতাস:। মৃগপঞ্জিণা বন্ধনোপকরণ। ইত্যমরটী-কাষা ভরত:॥

विज्ञ की यशकशाभना भन्न-भक्त वृत्तामः । ইত্যমর ভরতৌ ॥ कहीणाकः ॥ भिनाञ्चयः ॥ कत्रवी-त्री । ইতি মেদিনী ॥ দদ্বी । ইতি হারাবলী ॥

विज्ञ वि विज्ञा विशानिवानः
। ইত্যময়ে ততশব্দার্থদর্শনাৎ।।
विज্ञ ত্রী বিস্তার:। বিপূর্ষ তন

্ধাতো: ক্তি পুত্যবেন নিয়য়। ॥ বিতথ - ক্রি নিথ্যা। ইত্যময়: ॥

বিতথ্য বিতথ শ-

কাং স্থার্থেক্য পুত্যবেন নিয়ন।। বৈতদ্ধঃ স্ত্রী নদীবিশেষঃ। সাতু

পঞ্জাবাখ্য দেশে বর্ত্তত । ইত্যু-শাদিকেবে:।।

বিতরণ জী দান । ইত্যমর: ॥ বিতর্ক: পুণ উহ: ॥ সংশ্ব: । ইতি মেদিনী ॥ জ্ঞানসূচক: । ইতি শব-রত্নাবলী ॥ # ॥ আছে। উতাহো কিমুত কিং কিমু উত এতে বট্ বি- পুক্ৰ:। ইতি অহো হুমাদি চ।
বিকল্পে বিসাযেশ্যহো ইতি ফদু:।
কিনু হুমান্ত উত্তুমাদি।চকারাৎ
উত্তাহোমিৎ আহোমিদিতি চ
যথা ভারতে। উতাহোমিদ্ধবেদুালা নল: পরপুরঞ্জয:।ইতি আহোমিমুথ মিতি ভারবৌ। ইতি
ভরত:।।

विञक्त क्षी विञक्त । ইভি শব-त्रञ्जावनी ॥

বিভদ্নি জ্রী বেদিকা। ইতি শহ-রত্নাবলী।।

বিতর্দ্ধি: জ্রী বেদিকা। ইত্যমর:॥ বিতর্দ্ধিকা জ্রী বেদিকা। ইতি শব্দরত্বাবলী॥

বিভন্ধ ি জ্রী বেদিকা। ইত্যনর: টীকাথা• ভরত: ।।

বিভল ক্লী পাভালভেদ: । যথা।
অভল নিভলকৈ বিভলক গভস্তিম্ । তল সূত্ৰ পাভালে
পাভালা হি তু সপ্ত বৈ ॥ ইতি
শব্দব্ৰাবলী ॥

विङ्खः भृ खो विङ्डमकिनिधा-क्रृष्ठः। विगट इेडि ভाषा। उट-भर्यायः। घारणाक्र्यः २। ইड्ऽ-मदः॥

कन्न वि उर्कार्थ। यथा आगू ब्रास्ता विजान क्री वृज्विदिर्णिषः। इंडि

भिनि ॥ व्यवज्ञतः। इंडि विश्वः॥ বিতান: পু• ক্লী ক্রতু:।। বিস্তার:॥ উল্লোচ:। हैं। द्वाया इंडि ভाষা। ইত্যনর:।। অস্য পর্য্যাব শ্চন্দু।-जिनमाद मुश्रेवाः ॥ বিতান: ত্রি তৃছ: ৷৷ মন্দ: ৷ ইত্য-सदः॥ শ्नाः। इंडि ध्रानी ॥ বিতানক: পু: क्ली চন্দ্রাতপ:।ইডি निम्याना ॥ বিতানক: भाउत्कः । ইভि ब्राकनिर्घकः॥ विजानम्लकः ही उनीवः। इंडि द्राक्रनिर्घणेः॥ বিভুদ্ধ লী সুনিবগ্নক। ইভ্যমর: ॥ रेगवालकः। इंडि (मिन्नी ॥ বিত্য হণ খান্যক• ॥ তুত্ম॰। इंडामद्रः॥ भू॰ जानवाभी। इंडा-বিভ্ৰমক: नद्रः॥ বিতুষা 🔰 জ্বী ভ্ন্যানলকী। ইতি विज्ञिका । दाजनियंगः॥ বিত্ত ক্ত্যাগে। ইতি কবি-কল্পদমঃ।। বিভয়তি। বিভাপয়তি । ইতি দুর্গাদাস: ॥ বিত্ত॰ ক্লী খন•। ইত্যমর:॥ বিভঃ তি বিচারিত:॥বিজ্ঞাত:। इंडामद्रः ॥ वक्षः । इंडि उड़ीकाः ॥

याः त्राभाग्यः॥ विखनः बि थनमा जा विख मना তি বইত্যৰ্থে ডপুত্যবেৰ নিয়য়ঃ৷৷ विक्तिः जी विठाद्रः॥ वाजः॥ मः ञ्चावना। इंडि मिहिनी।। ज्जानः। ইতি হেমচন্দু:।। विख्नः भू करवद्रः।यथा। पुः तुका रुद्रिरंद्र मः छिउ स्वितिन्तु। ্বিত্তেশ: পিতৃপতি রম্বুপ: সমীর: । (मास्मा श्री गंगन मही ध्रामि-क्षः किः खवाः मक्वज्र मक्ष थामः ॥ इंजि भाकत्ख्यभूत्राण ज-দিতিক্ত স্র্যুস্তব:।। বিত্ৰস্ত: তি তাসগুক্ত:। বিপ্ৰতিসং ধাতো: ক পুত্যযেন নিয়ম: ।। विवामः भू ज्यः। विभूर्व बमः ধাতো ভাবে ঘঞ পুত্যবেন নিম্ননঃ বিৎসনঃ পু॰ বৃষভঃ৷ ইতি শদ্ ठिन्त्रका ॥ বিথ বা ড যাচে। ইতি কবিকল্প-क्यः॥ (वथरा । इंजि पूर्गामा मः॥ বিথুর: होतः ॥ त्राक्तनः । इंज्रुगाहित्कावः॥ বিখ্যা স্ত্রী গোজিস্থা। ইতি শব্-**ठिन्तुका** ॥ বিদ ডক ঞ চেতনাখ্যান বাস-বাদে। ইতি কবিকল্লন্দন:।।চেতনা

জ্ঞান । বাদ: হৈর্য্য । ক ভ বেদ -यरड माञ्च॰ श्रीतः जानाजीडार्थः। বেদযভে স্বার্থ• লোক: আখ্যাতী-७। र्थः। (वन्यां जीर्थ नाधू वंगजी ভার্থ: 1 বেদযভে বৃক্ষ: ছির: স্যা-**दिन्दार्थः । क (वहयं कि (वहयं क)** किछ वाम॰ न भठेखि। हिजना ভানে বেদনেতি পঠিত্বা বেদযতে वृक्षः वाष्ट इज्रथः। इज्रामार-द्रश्चि। अयाह भरत्यभम गमन्। নানা জিতা॰ স যত্নেন নিবেদ্যিষ্য-ভ ইতি নিবেদন করো ভীত্যর্থে (को मनामधरा । इंडि मूर्गामामः।। a म भ क्षो नाउ। है जि कविकन्नक्रमः॥ २ व्यविष्टा श व व বিন্দতি বিন্দতে। ঔ বেত্তা। ইতি दुर्गामामः ॥

বিদ ড বৌ মীমাণসে। ইতি কবি-কল্পছনঃ ॥ মীমাণসো বিচারণ । ড ধ বিষ্টে শাস্ত্রণ ধীরঃ। ঔ বেক্তা। ইতি দুর্গাদাসঃ ॥

বিদ ল মতৌ। ইতি কবিকল্লদনঃ ॥ ল বেভি। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ বিদ্ধাঃ ত্রি নাগর:।ইতি ত্রিকাপ্ত-শেব: ।। নিপুণঃ । ইতি রাজ-নির্ঘটঃ ।। পণ্ডিত:। ইতি শন্দ-রত্নাবলী ॥

विम्था जी विम्यापुः। विम्यापुः ভাব ইত্যৰ্থে তা পুত্যবেননিম্নমা। विष्या जी भन्नकी याष्ट्रभंडनायिका-(छर: । यथा। ख्था विषया वक्ति-তা সলটা অনুশ্বানা নৃদিতা পু-**ভূ**ठीना॰ পরकीयाया मियास्टर्डादः । यम्या नक्षणः। वाक् को नन्युक-षु । ना ह विविधा वाश्विका किया विमक्षा छ। श्रुथमा यथा । निवि-ডত্তন ত্নাল মল্লি বল্লী বিচকিল ব্লাজি বিরাজিভোপক্ঠে। পথিক সমূচিত স্তবাদ্য তীবে সবিভব্নি তত্র সরিভটে নিবাস: ॥ ঘিতীযা यथा। मामाय ज्वननाम वस्त्री মপ্নেতু মাদিশতি। ছেনন্তে হ-विशाकी नवित्र अठात विनिक्त-পতি।। ইতি রসমঞ্জরী।। পু পণ্ডিত:।বিদধাতো:

कर्खं कि भुज्यम निश्रमः ॥
विनः भः भुः व्यवनः भः । इंडि
त्राज्ञनियं छेः ॥
विनयः भुः योगी । क् जी। इंडि
त्रानि ॥

विषन् वि পণ্ডিতঃ। বিদধাতো শত্ পুত্যয়েন নিয়ম:॥ বিদর• ক্লী বিশ্বসারক•। ফণীমন-गा ইতি ভাষা। ইতিশদ্চন্দ্িমা। বিদরঃ পু॰ বিদরণ । ফাটন ইতি कित्र इंडि ह डाया। उर भर्यायः। স্কুটন• ২ ভিদা ৩। ইত্যনর: ॥ मात्रगः ४ विमात्रगः ७। ইতি नय-बङ्गावनी ॥ भु॰ जी **क** खिननगद्र । विषर्ज: ইতি হেমচন্দু:॥ স তু বঙ্গদেশস্য দক্ষিণপশ্চিমে বৰ্ত্তে অধুনা বড-नागन्त्र हेि थ्याउः ॥ 🛊 ॥ व्यथ **छीम मुजाबलाकरेन: मक्ल कर्ज् गर् उ**एर मः। कि जि गर्थन गर्थः नायिजः नगद्रः क्खिन मखःका य-यो।। इंडि भूब नियाय र मर्गः॥ विमर्जन की व्यगस्त्रभन्ने। ७८-

পर्यायः। कोषीउकी २ (वाशामू-দা ৩। ইভি ত্রিকাওশেব:॥ দম-यञ्जी। यथा। धृष्ठ ना क्ष्म (गामगा-क्ल विश्व भारत्नान ना खत्र विश्वः । जुभयक्रिठि विष्ठं जानन नी दा-क्रन वर्ष्वमानकः।। ই जि भू वं रेनवरथ २ त्रमः॥ क्षिगी ह॥ विष्ठंबाबः भू विष्ठंदनगाविः

পতি:। ভস্য নামান্তরণ ভীমরাজ:

। য**থা। ম**রোপতভোগি ভূ**শ**• বস **পু**ज् विषद्धंत्रादः उनुहा भगाव्छ । **छ। जड़। मून् मर्ग ह मानित्ना वद्गः** ভ্যজন্তি ন জ্বেক ন্যাচিত বুক্ত। इं ि नूर्व रेनयत्व > नर्गः॥ न जग-ভ্যবিসার্থ সার্থকীকৃত নানা কিল ভীন ভূপতিঃ। য মবাপ্য বিদর্ভভূঃ भुजुः **रम**ि म्यामि मक उर्ज् काः। ইভি পূর্ব নৈবধে ২ সর্গঃ।। স্ত্রী मगरे । यथा। বিদর্ভসূক্র: বিদর্ভসুক্র: স্তন তুক্ক তাওয়ে ঘটা-নিবাপশ্যদল তপস্যত:। ফলা-नि धूनमा ध्यानत्थामुधान् नहा-फिर्म (माइन धुनिनि क्रम्।। इंडि न्द्र रिवर्द > नर्गः ॥

विष्ठं विषठ: भू ष्ठिन गिठ:। স চ ভীম্মকরাল: কৃদ্মিণীপিতা চ । যথা। ত' যে বিদর্ভাধিপতি: স-মভে,ড্যাভিবাদ্য চ। নিবেশ্যা-মাস মুদা কল্পিভান্য নিবেশনে ! ইভি খ্রীভাগবতীয় দশমস্বন্ধে ৫৩ व्यक्षायः ॥ व्यक्ति । द्राज्ञा न व्य-ভিনপতি: পুত্র স্নেছ বশানুগ:। णिणुभावाय याः कन्। पात्रान् কর্মাণ্যকার্য্থ।। ইতি তবৈব।। विष्वः ली विधाक् उक्षाशानि। मानि इंडि ভाषा। बर्गाप्तव्रव्यवः

।। দাডিনকল্বঃ।। বংশাদিক্তপাত্র বিশেষঃ । ইতি ক্লীবলিক্সংগুহে অমর ভরতৌ ॥

विष्णः भू॰ त्रक्कवाक्षनः। ইতি
भद्दत्रावणी ॥ भिडेकः। ইতি
भद्दत्रिका॥

विष्णा जी जित्र। ই जिज्ञान-निर्धण्टः॥ श्रवण्ना। यथा। विश्वीर्गा-विष्णा कृषा वका ज्ञा विषाक्छ।। कृषिषष्ठा ह मीर्घा ह स्रभिर्था रेनव कात्रायर ॥ ই जिज्ञा।।

विषा जी ज्ञानः॥ वृक्तिः॥ इंडि (मिनी॥

विष्ठायः भूः गमनानुमितः। यथा।
क्रिनः वा हम्भकवनः ग्रह व। ठिष्ठ
मून्ति। क्रिनः गृहक बामग्रामि विः
निष्ठेः कार्यं मिछ म् ॥ विष्ठायः
प्रिह् मःश्रीन् क्रिनः माः भूगः
बल्ला इनि वृक्षविवर्षं क्रम्याः
विद्राधाः भूनि विक्षवाकाः॥

বিদার: পু॰ জলোছাস:।। বিদা-রণ॰। ইতি মেদিনী।। যুক্॰। ইতি ইতিহেনচন্দু:।।

বিদারক লী ব্রুক্ষার । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥

विनावकः भू॰ जनमध्य हिउउकः । निनािनः। उद्भग्रीयः। कृभकः २

विराद्रभः क्ली विष्ठः॥ (छनः। ইতিমেদিনী॥ माद्रभः। ইতি শব্দ-রত্নাবলী॥

विमात्रभः भू जी यूका हेडि (मिनी।।

বিদারণ: পু॰ কর্ণিকারবৃক্ষ:। ইতি শব্দ চন্দ্রিকা।।

विमादिका जी भाषभगी । ইতি भदददावणी।।

বিদারিণী জ্রী কাশ্রয়া। ইভি রাজনির্ঘণ্টঃ।!

विषाती जी मानभी । ইडि भिष्मी ॥ ज्यिष्ठणा थः । उट्-भर्यायः । क्षीत्रमूला २ इक्ष्मिता ३ काञ्ची ४। इज्यादः ॥ विषातिका ६ सामूकनरा ७ भिजा १ मूला ४ मृगानिका २ व्याकनरा २० विजानी २२ व्याद्विका २२ ज्याशी २०

बाम्ल जा ४८ भएक छै। ४० वादिव-লভা ১৬ গদ্ধকলা ১৭। অস্যা खगाः। मथुद्रद्भः। भी उत्रः। खक्द्भः । शिक्षद्वः। अमु शिखनानिद्यः। क्क का तिष् । शृष्टि वन वीर्य। वि-वर्षनद्वः । इंजि द्राजनियंगः॥ विमात्री वाठ शिख्यी वृष्णा वन्त्रा त्रमायनी। इंडि त्राक्रवल्लान्डः॥ #॥ षक्षारम भुकात क्षेत्रागाङ्गं उ রোগবিশেय:। यथ।। व्यथ विमात्री মাহ। সদাহ তোদ ধ্বপু সুতামু-**२ड**र्गःल প्**डि वीणी**र्गना मर । शि-खन विन्तां बरत विरात्री भार्थ বিশেষাৎ সতু যেন শেতে ৷৷ পা-ৰ্খ বিশেষাৎ স তু বেন শেতে। স প্ৰযো যেন পাৰ্শ্বেন বিশেষা-দ্বাহুল্যেন শেতে ত্ৰিন্পাৰ্খে সা विराबी ভविं इंडार्थः। इंडि छा-वनुकामः॥ जम्रा किहिए माहि রোহিণীশবে দুপ্টব্য ॥ विमात्री वि विमात्रगकर्छा। वि शृर्द मृ शाष्टाः कर्डति निन् शुकुरयन निश्चमः ॥ विरात्रीगन्ना जी भानमगी। हेउ। गदः ॥

कक्ष्मारः। क्क

লাস:। ইতি হারাবলী।।

বিদাৰু:

विराहि क्री मारु जनकमूवा । जना खानो। भिख मृज्यकाद्रिष् । इंडि ब्राजवल्ला छः ॥ विषिक् जी पिल्मार्गश्रा श्री নিৰ্পতি বাযু ঈশানকোণ চতুষ্টৰ । उ८ भर्यायः। अभिष्यः २। इठाः मद्रः ॥ शुक्तिक् १ इंडि करे। यद्रः॥ विहिन । इंडि नम्बद्भावनी॥ (कानः ৫। इंडि ब्राजनियंकैः॥ विकिक्डवः भू ₹तिपुष्णकी। इंडि मद्यानिमुका ॥ विषिठः जि व्यवगङ्गा इंडामद्रः॥ অর্থিত । ইতি নেদিনী।। উপগনঃ । इंडि मदद्वावनी ॥ বিদিত: कविः। ইতি बही-710 धवः ॥ পণ্ডिउ:॥ यागी। 21. इंडि भपत्रवावली श्खाक्रव्रामिन-नो ह।। य पुाङ्गि उत्मिन्।। (इम-हत्मुह विषय इंडि भार्ठः॥ বিধীর্ণ: ত্রি ক্তবিদারণ:। চেরা ইতি ভাষা। যথা। পিতর্উচু: । শুদ্ধানি নো হধিবভ:জ পুসত• তন্জৈ দঁভানি ভীর্থ সমযে প্যপি-विज्ञाम् । उत्मामदान्य विभीनं বপাদ্ম আছ্তিমৈ ননো নুহর্ষে

ংথিল ধর্মগোণ্ডে ॥ ইতি জ্রীমন্ডা-

বিদু: পু• গজসম্ভ্রমধ্যভাগ:। ইত্যমর:॥ জানস্তি। ইতি ক্রিযা পদ°॥

विमुद्धः भू॰ नागदः॥ बीदः॥ की-द्रवागा॰ नजी । ইত मिनि ॥ ज्ञाउदि जि ॥ ইত্যमदः ॥ #॥ विमुद्धार भिंछ र्यथा। क्षाज १भू-ज्ञम्प्रवि ज्ञाजू माजाङ्ग वामद्राय-गः। ध्उद्धाष्ट्रेष भाष्ट्रेष विमुद्धा-भाषीकनर्य। ইতि श्रीजागवर्ण भक्षाकर्य स्थायः॥

বিদুল: পু• বেডস: ॥ অন্থবেডস: । ইত্যনর: ॥ গন্ধরস: । ইতি রত্ত মালা ॥

বিদুষী স্ত্রী পণ্ডিতান্ত্রী। ইতি মুগ্ধ-বোধব্যাকরণ•॥

বিদুমতী ত্রি পণ্ডিতবতী। যথা। দেটা র্বাচম্পতিনেব পদগপুরীশে-বাহিনেবাভবদ্মেনৈকেন বিদুমাতী বসুমতী মুখ্যেন সংখ্যাবভা । ইতি বোপদেবপুসংশা।। বিদ্: পু বিদু:। গ্রহসম্ভবোর্মধ্যা। ইত্যমরটীকা।।

বিদ্র বি অভিদূরস্থদেশাদি !

যথা। মাসানপ্তৌ তব জলধরোৎকঠযা শুদ্ধকঠ: সারস্থো হসৌ যুগ
শতনিক ব্যানিনাযাতিক্ ছ্যুাৎ !
আন্তা তাবন্নব জলকণা ভাজনত্ব
বিদ্রে বর্ষারম্ভ পুথম সমযে দাকণো বজুপাত: !৷ ইতি চাতকাস্কিক !!

বিদ্রগ: ত্রি অতিদ্রগন্তা। বিদ্রে গছভীত্যথে ড পুত্যযেন নিয়য়: ॥ বিদ্রক লী বিদ্রদেশজর নুং। বৈ-দ্র্যসাণি:। অতিদ্রজ্ঞাতে ত্রি॥ ইতিকেচিৎ।।

विष्त्रथः श्रु द्राक्षविष्णकः। यथा।
भारतास प्रकान् भारतास प्रकान् भारतास प्रकान भारतास प्रकान प्रका

विन्त्रज्भिः जी विन्तरम्भः। यज रेवन्यं प्रति कट्शन्यत् । यथा ।

বিদ্যক: ত্রি কামুক:। তৎপর্য্যায: । विज्ञः २ वानीकः ० वर्भुकः ८ कामत्किनः ৫ भीठेत्किनः ५ भीठे मर्फः १ ভবिषाः ৮ ছिमूत्रः ৯ विष्ठेः 🧀 । ইতি ত্রিকাণ্ড:শব: ॥ চাটু-বট্: ১১ বাসম্ভিক: ১২ কেলিকিল: ३० दिशामिकः ३८ शुशामी ३० भीजिपः ১৬। ইতি एमहन्तुः॥ भद्रनिन्हाकद्रः। इंडि (मिनी।। **७८**भर्गायः। थनः २ द्रञ्जकः ० অভীক:৪ কূর: ৫ সূচক: ৬ কণ্ট_ি ক: ৭ নাগ: ৮ ম্লিনাস্য: ১ পর-(धवी >०। ইতি শব্দনালা॥ চতু-র্থানায়কান্তর্গত নায়কবিশেষ:। ত भ) लक्षन यथा। यज्ञामि रेवक्रेडा র্হাস্যকারী বিদূষকঃ। অস্যোদাহ-त्र १॰ यथा। जानीय नीत कमूथी॰ न-যনোপকঔ মূ**ু**কপ্তিতোমি **জ**় ক-শ্কুক মোচনায়। অত্রান্তরে মূহরকা-রি বিদ্যকেণ পু1 ১ন্তন স্তৰণ **স**ঞ্জ-ট কণ্ঠনাদ:॥ ইতি রসমঞ্জরী॥

বিদ্**ষণ॰ ক্লী বিশেষেণদ্যণ**। বি পূৰ্ব ঞ্যন্ত দু<mark>ষ্ধাতো ব্নট্ পত্</mark>য-যেন নিম্লম॰।।

विरम्भः मु॰ मद्राप्तमः। रम्भासः
द्राः। यथा । जाम्मीहकामाञ्चासद्रद्र
विरम्भङ्गामोहमुद्रतः स्मर्याद्रः
मुक्तिः। ইতি मुक्तिञ्जुः॥ जन्रहः।
रकाञ्जिद्रः ममर्थानाः किः मृद्रः
व्यवमायिनाः। रका विरम्भः मदिम्यानाः कः भद्रः भि्यवामिनाः।
ইতি চাণक्रः॥ जन्रद्रः रम्भास्त्र
भाष्य मुहेव्यः॥

वित्तरः श्रुः बनकान्यज्ञिभः॥
कायम्ताऽ वि । इजि भित्ति ॥ इ॥
निभि त्राव्तमः वित्तर क् कात्र १।
यथा। अमनाश्च ठाउ। याक विनिः
ह मागमितः। उ॰ मृह्वे। स्रिन्छः
भूग्रं भुडा। था। वाम भार्थित ॥
यमा खमा ८ स्रिन्थः प्रा॰ वित्तरः
स्रु जिविष्ठमि । इजि विद्याभूताः।
मूर्य उवन्य माश्चाक्षां ।।

विष्ट्र जी मिथिला। ইতি ছেत्र. हन्द्रः॥

বিদ্ধ: ত্রি ছি দুত:। ই ত্যমর:॥
কিপ্ত:॥ সদৃশ:॥ বাধিত:। ইতি
মেদিনী ॥ তাডিত:। ইত্যদ্ধ
পাল:॥

বিদ্দকর্ণ: পু॰ বিদ্দক্ণী । ইতি ভরতদ্বিপকোষ:।। বিদ্দক্ষণা স্ত্রী বিদ্দক্ণী । ইতি

বিদ্ধকণা স্ত্রী বিদ্ধকণী। ইতি ভরতদ্বিৰূপকোষঃ।।

विद्यकर्तिका जी विद्यक्ती। इंडि नदत्रज्ञावली।।

বিদ্ধকণী জ্ঞী বৃক্ষবিশেষ:। আকনাদি ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায:।
পাঠা ২ অম্বন্ধা ৩ স্থাপনী ৪ শ্রেষ
সী ৫ রসা ৬ একাপ্টালা ৭ পাপচেলা ৮ প্রাচীনা ৯ বনতি ক্তিকা ১০ ।
ইত্যমর: ॥ অবিদ্ধকণী ১১ অবিদ্ধানি ১২ । ইতি ওড়ীকা ॥ আবিদ্ধাকণিকা ১০ বিদ্ধাকণিকা ১৪ ।
ইতি শদ্ধবল্লাবলী ॥ অন্যৎপাঠা
শাদ্ধে দৃষ্টব্য়ণ ॥

বিদ্যমান: ত্রি বর্ত্তমান: । ইতি সংশক্ষীকাষা ভরত: ॥

वनी ॥ गिनकातिका । इंडि मप्त द्वा-वनी ॥ गिनकातिका । इंडि मप्-विस्तृका ॥ ज्ञानः । उद्ध स्मास्क्रिशेः । इंडि क्रिविद्यः ॥ श्रद्यास्क्रियोः । वार्थ माधनी च् ञा विष्ठा वृक्ष ज्ञान क्रशा इंडि नागा बी च छेः ॥ न ज्ञः । यथा । मात्र प्राप्ताः । चान्नः विषय मन यनः (ये जा न प्रिनि हेष्व पः । अक्षे । क्रती मना थेऽ। जा विष्ठा महिवनः

र्षिनी ।। विश्वनात्त्र । भूगवाम्। ब-পেছিদ্যা মাযাদ্যা বা জপেৎ সু-थीः। गरियमर्षिनीमञ्जः॥ मणाकः-রী সমাখ্যাতা বিদ্যা ত্রিভুবনে~~খ~~রী । পুণবঞ্চ তথা মাষা ভবেদ্বিদ্যা পুন ৰ্দশ ।। কাম• পুণব মিত্যুক্ত• ভবে-विष्ठा शून पंग । पूर्णामञ्जः॥ वादी-काम्या यमा विम्या वागीनव शुमा-यिनी । कामान्त्रा ह यहा विन्त्रा नः ৰ্বকাম প্ৰদাযিনী॥ তার মাযাদি-কা বিদ্যা ভোগ নোক্ষৈকদাযিনী। यदीकारा ভবেषिरा छदीकाक् কল্না।। অনপ্রামন্তঃ। ইতি उ জসার: ॥#॥ শাস্ত্র হাই।-म्मविधः। यथा। भिका) कन्नः २ ব্যাকরণ ৩ নিক্ক ৪ জ্যোভিষ ৫ **ছन्तः ७ अ**१५४ : १ यङ्क्तिः ৮ जा-मर्तिः २ वर्षात्राः २ भोगाःमा ১১ न्।ायः ১२ वर्मणाञ्च॰ ১० नुद्राग॰ >>৪ चायुर्खिनः ১৫ धनुर्खिनः ১৬ गा-क्षर्वरवरः ১१ व्यर्थनाञ्च[•] ১৮ । यथा विक्षूभूद्रायः। अङ्गानि (वरा-क्वजादा भीभाःमा न्याय विखदः। ধর্মশাস্ত্র• পুরাণঞ্ বিদ্যাহ্যেতা শ্চ-जुर्मम ॥ जायुर्वःमा अनुर्वःमा गा-ন্ধর্যান্টে তে ত্র্যা:। স্বর্থান্ডান্ড চ-जुर्बक विमाग्य हाररे मव जाः॥ इंजि

भागिक उन्न ॥ # ॥ नी ठाम-भूरतमा विष्ठाः गाञ्चा यथा। भूषः थानः मुखाः विका सामनी जावब्रान मिन । अन्तर्भामिन भव्रः भर्मः जी-<u>बङ्ग मुख्यामिश ॥ इंजि मानत्व २</u> · व्यर्थप्रायः ॥ 🕸 ॥ विन्त्रा श्रूणं ना यथा । य वाव जावाम भटेखि विम्रा॰ य যৌবনস্থা অধনা অদারা:। তে **(**भावनीया इंक बीव (लारक मनुष्) ৰূপেণ মৃগা শহরন্তি ।। ভোজনে ভোজন চিত্ত न सर्यग्रहाञ्चरमवकः । मृर्व मिन विम्यार्थ वुरक्र गक्फ (वगवान् ॥ (य वालाञावाम भठेत्रि বিদ্যা কামাত্রা যৌবন নপ্তচিক্তা: । তে বৃদ্ধকালে পরিভ্যমানাঃ স-न्त्र्गानाः निनित्त यथाद्वाः ॥ মাত। বৈরী পিতাশত বালে। যেন ৰ পাঠিত:। সভা মধ্যে ৰ শোভন্তে হ স মধ্যে বকো যথা।। বিদ্যা নাম স্কুণ কুণ মধিক পুষ্ম মন্তর্জন বিদ্যা সাপু জনপিয়া শুচিকরী বিদ্যা **एक्षाः एकः । विन्ता वक्षक्रनार्डि** नाभनकती विम्रा भन्न (मवका বিদ্যা ভোগ্য যশঃ সংলাগতিকরী বিদ্যা বিহীন: পশ্যা গৃহে চাভ্যন্ত-त्र पुरार बाग्न रेहद जू मृन्गार**छ । अ**-(णयः इत्रीयक विम्या न किंगरे भरेतः॥ इंजि गाक्ए ১১०। ১১৫ व्यथ्यायो ॥ 🛊 ॥ व्यथ् विम्या नान-कन । यञ्ज (हवा) शृष्ट् निजा वि-म्डामान भुवर्खस्य । म ज्या म-गर्दावाकानाः भृष्ठाः भृष्ठाभरः तुः (क् ।। विन्तानान भूवकाति (यन जुषाञ्च भाजतः। विभारत मीयात यन विधिना ७॰ मृग्य नः ॥ जिष्काञ्च (साक्षणाञ्चानि (वहान् द्वर्गाहि जाव-कान्। उनकानी जिल्लामानि (मया খর্ম বিবৃদ্ধযে ॥ গাক্ড বালত স্রঞ্ ভূতত্তাণি ভৈরব । শাস্তাণি পঠ-नाष्ट्रानार भाजतः कलपा नृगाः ॥ জ্যোতিষ বৈদ্যশাস্ত্রাণি কলা কা-वु अञागुजः। मानामारदागु मा-প্রোতি গন্ধর্ব লভতে পদ ।। বি-म्यार्ज्य वर्ज्य लाका श्रमीश्रम् वृद्धाय। ज्यादिन्। जना (नया नृष्टी-मृष्टे कनार्थि छि: ॥ महीमानक (गा-দান হৈন বস্ত্র তিলাজল ৷ ধান্য **मीशामनानक्ष सहामानानि मान्यु ॥** इहाज कीया हान भी भागन न-রাধিপ। বিদ্যা বৃদ্ধি মবাপ্নোভি দী-यमानाणि निजानः ॥ अःकाहाः तप ভূদান দত্ত ভবতি ভূমিপ। নহি-তিষ্বিদ্যতে ভূপ দেহ পাতাদনম্বরণ।। विन्।ानीन न उद्दर्ग अक्षा नगरा

ভবেশা শতধাকোটিয়া গছেদিহা মূত্র চ পারণ। রাজ্ঞা তক্ষর দা-यारित्र र्डल दङ्कि महीमृरेभः। मर्बनाः नानि श्रीयस्ड विन्ता किनानि श्रीयर्ड ।। বিদ্যা দানাৎ পর• দান• ন ভূত• न ভবিষ্যতি। विन्धा मात्ने मानानि নহি তুল্যানি বৃদ্ধিমন্।। বিদ্যা এব **পর॰ ন্**নের যত্ত**ে পদ ম্নান্**য•। मृत्रमु भराउ छकि छक्र। एक মুপাসতে।৷ স চ বিদ্যাগনান্ বক্তি বিদ্যা পুস্তাশ্রিতানূপ। বিদ্যা বিবে-ক বোধেন শৃভাশু ভ বিচারিণা।।। विमाउ मर्वभागाधि उमाहिना शता भाषा । विन्तामाना शतः मा নান ভূতান ভবিষ্যতি। যেন দত্তে-ন চাপ্মোতি শিবং পরন কারণং।। বিদ্যা বিচারতভুক্তা রাজ্ঞ: সন্মার্গ গামিনঃ। ভুঞ্জতে হপি হিভোগানি গছন্তি পর্মাণ গ্রিশা অস্ত্রজা আ পি या भाषा की उर गृश बाकरेंगः । সা বিদ্যা কেন নীয়েত যুস্যা: কো-ন্য: সমোপিন।। জুরেণ সঞ্জর হস্তি শর্ষপেণ তুরস্মণ। মক্ষিকাপদ্মা-ত্রস্য বিষম্য বিষমা গভি:।। এব॰ विधः विधि वट्म विद्या बद्ध गुजा-বত: । জীর্য্যতে ভক্ষিত পণতি শুনাদিদ্যা পরাৎপরা॥ ন হি বি-

দ্যা হল ভাতি কুপ পৌৰুষ পা: ত্ৰভাণ। বশতে সৰ্বলোকানাণ পঠি-.ভাউপকারিকা॥ ভূতৈ পৃষ্ঠীভা বি-धुखा पट्टा वा गर् भन्नरेगः। विष्रा उच्चानाय्य ययम चाराजनाति হৃৎ স্থিত।।। সর্বেধা মেব বৃদ্ধানা विन्धाव एका कि मान्य छ। वरवाव-क्का कि मुमागा विभाना अनवान् यडः ॥ क्रवियानाञ्च वीर्यान विश्वाः ণাং শাত্রপারগঃ। বিত্তং বন্ধু বঁষ-रैक्टव उरमा विष्ठा यथाखन ॥ भू-জনীয়ানি সাইয়া বিদ্যা তেষা গ রীয়সী। গুড় শুস্লুয়য় বিদ্যা পুস্কলে-ন ধনেন বা II বিদ্যুখা **লভ্যতে বিদ্যা** চতুর্থা নোপলভাতে। য: কৃৎস্নান্ত मर्शे मन्। ८ (मक् छ १) व का व्यन ।।। **य यम्बरायकः श**ष्ट्रं उत्परा**शनि**-শেৎ কৃচিৎ ৷ এবং বি'খা হছা-ভाগ विष्णाग क् नवित्ः॥ मःष्क-भाग ह विखादा जग्रा मान कन भ्र ॥ 🗱 ॥ 🗟 তাড়ীপত্রজে সঞ্চে সমে পত্র সমঞ্চিত্রে। বিচিত্রক বিপার্শ্বে চ চর্মণা॰ সবচী কৃতে ৷৷ রক্তেন অথ কৃষ্ণেন নৃদ্ধানাবন্ধিতেন চ। দৃঢ সূত্ৰ षाम्भ गाइमी गर्हका गुलालय-(१८। प्रांजि हा जियुकाय न याजि

পরমাণ গভিণ।। প্রেত্তির প্লবে দে-(म সর্ববাধা বিবজ্জিতে। গোন্যেন **म्**एडरेनव सर्ग्याचा खनकः वृथः ॥ हजू র্বস্ত পুনাণেন শুভঞ্চ চত্রসুক তস্য মধ্যে লিথেৎ পদ্ম পিত রক্ত রজা-फिडि: ॥ **नर्बर्ड कमरियः शु**ह्म जूब-যেৎ সর্বতো দিশ। বিভাব দাপ যেম্জ্র শভচিত্র বিচিত্রিভ।। পা र्थ उ: निजरीज स नग्रक (माजाः भुकन्नरार । कन्मरेक ब्रक्तिन्तु क मः न रेन कामरेत्र खथा।। घन्छ। किव्हिनि मदिक मर्वव উপकन्नायट । उम्र बार्य। नारमञ्च खाः नागम् स्र मरः मुडः ॥ অব: কশ্চিন্নিবদ্ধন্ত পাশ্বতো হ-রি দন্তিভি:। শোভিত॰ দৃঢ়বন্ধেন বল্ধ সূত্রেণ বৃদ্ধিনান্।। তস্যোদ্ধে विनारमाप्तवाः भूखकः विथिजः শুভ•। অলেখ্য মপি ভবৈৰ প্ৰযে-ছিবিনা ততঃ।। নিক্দলৈ স্তথা পয়ৈঃ क्रिम की है दिवर्डि रे हः । हन्त्रत्मन म-मा ७७ ज्याना हाङ वृन्दर्भाष्ट्राक्ष ख्युल् (स्यः जुत्रक्षाध्य निर्मुखः। मीलभाना॰ उथा हारगरेम:वन्। वि-বিৰু পুন: II খাদ্যু পেষাবিত্ত• (नश् (ठाय) काशि निद्यन्त्य । भजराष्ट्रिमिभ जा॰ ख (जाक्भा-लान् यथा कन्।। कन्ताः जिय्ल **म**ः

প্बताः बाउतः कन्नयह जाः। भूखः कं एव एवी क विशाना मिक्ना ख्या ॥ चनक्रा देव्य माख्या म्भ॰ भोत्रांक भूबायर । उथा मःशृब-(यह ८ म (न थक । धर्म जा गक ।। इन्स লক্ষণ তভুক্ত সংক্ৰি মধুরম্বর । পুণষ্ঠ মারতে গুন্ত শুক্ত পুন্তক লেথক ৷৷ নাতিসভত বিছিলৈ ন শু-क्षि न ह कर्क लि:। निस्तागद्रीक र्व रेर्ग विथायहिव भुष्ठकः ॥ भावास পঞ্জাকানি পুন: শাভিত্ত कात्र-(यूट । द्राखी कागत्रन क्यंग्राट म-र्बारमक भूकन्नायर ॥ नडे ठाइन क र्गान्छ प्रवाशः कथन मञ्जर्यः। भुकृत-বে প্রয়েল্লাকা ভতঃ সর্ব বিদ-জ্জামে ।। একান্তে সুমনক্ষেন বিশুরো-न फिरन फिरन। निझाला विविनातन স্কেচ শুভবাসরে ৷৷ ততঃ প্রোক্ত विधिना जुनः शृकाः श्रुक्वारर । তথা বিদ্যা বিমানন্ত সপ্ত পঞ্চ ত্রি-ভূনিক ৷৷ বিচিত্ৰ বস্ত্ৰ শোভাচ্য मुज वक्षा विक्षिष्ठः । काद्रस्ट সর্বভোভদু কিন্ধিণী বরকাণ্ডিত।। हर्न रेप : फीरेन्युक्ट इन्हों हामब्र म-ণ্ডিত । ভবিদ্বৃপ নমুৎ কিপ্য मु गक्ष• ठन्स्याध्यः ॥ जूबऋ• अगुनु• वटम मक्त्रा मध्मिण्डः। भूर्वद भूबायए अर्दान् कन्। क्वी विकाशोत्रः বান্।। তথা ত॰ পুস্তক• বস্ত্রে বিন্য-সেদ্বিধি পুজিত। এবং কৃত্বা তথা চিন্ত্য: সাতর: শ্রীযতা: মম ॥ य-रेमाय मृद्धः उहाजः भूख भूति वि कल्लाय । जथा जनियनः न्काराः नर्व माञ्चार्यभात्रगाः॥ मिववु धः त्रा मृथ्या विक्षयर्गभन्नायगाः। सङ् ত। जन मः एवन द्रथ इः वाम्। वाहरेनः ॥ भुषारेन बीलि उत्मय यम् (एवम्) অ শঙ্ক । সামান্য শিবভীর্থেষ্ না-তরো ভবনেষু চ।। তিমান্ পুলাণ ত था कृषा (मर (मर्वन म्लिना।। अम র্পায়ে পুণম্যেশ মাতর: পুরিতাণ मन। मराध्यम युक्ताय विर्णानानः রতায় চ।। বিদ্যা সংগৃহ যুক্তায় সর্ব-শাস্ত্র কৃ ভাশুনে॥ তেনৈব বর্ত্তত যস্ত তস্য ত বিনিবেদ্যেত। লগদ্ধিতা य देव नाष्ट्रिः मक्तायाः वाहरयख्या।। তেন তোথেন দাভার মৃদ্ধি সম-जिविक्षराए । वद्रामञ् **७७: भद** মুদ্বার্য্য জগত তথা ॥ এবং কৃতে মহাশান্তি দেশস্য নগরস্য চ। অ-(बन विधिन। यस मर्बवाधाः मनसिंह ।। व्यत्नन दिधिना यस विम्यामान श्र-যৃচ্ তি। সভবেৎ সর্বলোকানা দ-र्मनामयना भनः ॥ मृत्ज भि गहर्

ञ्चानः तुन्न विकृ नमञ्जू उः। मक्षन् र्वाः পরান্ বংশানাত্মন: সর্ব এব চা৷ উদ্ধৃত্য পাপ কলিলাদ্বিফুলোকে মহীয়তে। যাবত্তৎ পত্ৰ সংখ্যা-न मक्काि विधीयर ।। जावर न विकृत्वारकषु की उट विविधः मू-থৈ:। তদা ক্ষিতি সমাযাতো দেব্যা ভক্তিরতো ভবেৎ ৷৷ সমস্ত ভোগ-সম্পন্নে বিদ্বান্ স'জাযতে হলে। বি দ্যাদান প্ৰভাবেন যোগ শান্ত দদে: দ্যদি॥ আত্ম বিভানুরূপেণ য: পু-यहा भानतः। अभावेश एक मा-প্রোতি সত্য: সত্য: ন স: শয:॥ ব্রি-या वात्नव विधिन। विन्ता नान क्ल॰ লভেৎ। ভর্ত্বানুজ্ঞযা দত্ত বিধবা वा जमू फिल्मन् ॥ 🗱 ।। विष्ठार्थित अषा দেয় বস্ত্ৰ নভ্যঙ্গ ভোঙ্কন । ছত্ত্ৰিকা উদক দীপ থমাত্তেন বিনা নহি।। লেখনী ঘটন তীক্ষ মসি গ্ৰেম্ভ লে-थनी । मञ्जा जू म जर उर्देश विम्ता मान मनुखमः॥ भूखकाखद्राः मदा उर भूमारा मुल्लाखनः। विन्तानान মবাপ্নোতি স্ত্রবন্ধন্ধ বুদ্রিভান্।। পত্রকানাসনক্ষৈব দণ্ডাগ্রন মুখ্য াণ্ড वा। विम्याशाज्य माञ्चा १० एवः তি রাজ্যদ•।। অপ্তান: েও গাঁদানা• **म्खः विद्याशत**ासन्। र्जुवः श्रुस

ক্ষেত্রন্ত বর্গরাজ্য ফল পুদাং।। যস্য ভূম্যা স্থিতো নিত্য বিদ্যানান পু বৰ্ত্তে। তল্যাপি ভবতে স্বৰ্গ তঁৎ भुजावानदाविभा। उत्राट महं भु-यञ्जन विन्ता (नया जना नरेतः। इङ् কীর্ত্তিমবাপ্নোতি মৃত্যে যাতি পরা• গতি ।। ইতি দেবীপুরাণে বিদ্যা-मान गराजागार कलाबरायः ॥ #॥ অপিচ। দশবাপী সমা কন্যা ভ্নি-मानक उटमम । ज्ञिमानाम् न **७१** विम्रामान विशिष्ठाः यथा **সুরাণা॰ সর্বেধা॰ রামশ্চ প্রমেশ্ব** ब्रः । उरेथव नर्बमानाना निम्ता দানন্ত দেহিনাং ॥ রাজস্য সহসুস্য नगुनिष्ठेमा यू क्वा । उट क्वा লভতে বিপ্রো বিদ্যাদানেন পুণ্য-वान् ॥ नर्बनम् ममाभूगीः नर्बतः ল্লোপশোভিতা[•]। বিপাুুুুু বেদবি: मृत्व मही मदा मिनुष्ह ॥ य कंनः मञ्ज विर्भा विम्यामानन उ८ कनः। किनानाः नर्मुत ममाग्राखन यह कनः॥ उह कनः সমবাপ্নোভি পুস্তকস্য পুদানতঃ। যাবঃ পাতক তেন কৃত জন্মতে-রপি।। তৎসর্ব নাশ্যত্যাশু বিদ্যা-मार्गन (ज) विक । श्रियां श्रामण गः वर्गार भाजः ज्ञादा जूरिकात्।।

কৃৎস্থাণ ধরিত্রীণ যো দদ্যাৎ উভযো ख मन कन । विम्यानाना **१**० র• দান• ন ভূত• ন ভবিষ্যতি ৷৷ যেন দত্তেন চাপ্নোতি শিবং পরন কার-णः। विम्रा ह भूगाउ लाक मर्ब थर्म भूमायिका॥ उच्चाहिन्। जना रिया পश्चित धार्मि कि वि कि:। আত্মবিদ্যা প্রদাতারো যে ভবস্তি त्रहा मूल ।। न शून खिलि निव्रयः भुः विभाष्ठि मूर्निक्षणः। विभाग भुष्ठकः मजा वर्षाणाञ्जमा ह विकास भूद्रावमा **ह (या मन्त्रांट म (म्वव्य मवाश्रुयांट ।** माञ्ज मृष्टेत जगट मर्बर मृगुउक मुर जागुज ॥ जमार **गा**ञ भुराइन मन्। षिशाय कार्खिक । (यमविन्।।-थ या प्राट प्रांत कन्नवग वरम् ॥ यात्रविष्ठाक या प्रमाट उम्र সহ্ব্যান বিদ্যুতে। জীণি ভুল্যপূদা-নানি ত্রীণি তুল্যফলানি চা৷ শাস্ত্র• काममुया (धनू: भृषिकी देव भाषा जी । यथकिष्टिश कार्जिक मज्ज विष् मुफ्तिना मानरेवः ॥ उमक्रयक वज-उ वृद्यनानाम्बिष्णयञ् ॥ इक्ताक् বহ্ন্ভোগান্ ভুক্তা যাতি শিবাল-য॰ ॥ ইতি পাদ্মোত্তরথণ্ডে ১১৭ व्यथायः ॥ 🕸 ॥ व्यथं विमातञ्च-मिनामि । विक्थार्याखात्र। मञ्जास

পঞ্নে বর্ষে অপুসুপ্তে জনার্দনে। य-ष्ठी॰ नुजिनमरिक्ष व वर्द्धियद्वा उथा है। भी॰ ॥ विका॰ शकरणीरिवर मोवि ভৌম দিন তথা। এবং সুনিশ্চিতে काल विमात्रञ्ज कात्रयः ॥ भृ कविदा इदि नकी प्रविकाल म त्रव**ी । व**रिन्ता সূত্রকারা ॰ চ আঞ্চ विन्ताः विष्णय 🗷 ॥ नगरः वङ्क-পায বিষ্ণবে পরমাত্মনে। মাছেত্য-त्न रुतिः विः भूजत्यर । जुनुकारेना बत्या निष्ठाः अब्रस्टित नत्या नमः। त्तम (वनाष (वनाक विन्ता कात-**ভা এ। हा। सार्हां तुक्त भूतानीत्य** ন চত্রিঃ পুরুষেত্র।। 🗱।। লিখন বি-विभाश नित्रभूद्रायः। मुख नक्षव मिवरम मू ज वादा मिनगुरह। लश-यट भूका (रविभान क्रू वुक्त बना-र्फ्रनान् ।। প्रविधियस्ता ज्ञा विशि-(छ। लथ(काखगः। नित्राक्षा इस বাস্থোশ্চ মুদীপত্রাবধারণে ॥ মুৎ-न्रश्रुद्राग्यः। भीर्खारभजान् मुमञ्जू नीन अस्मुनीगठान अभान्। अ-ফ্রান্বিলিথে**অ্সু লেখক: সপর:** भुकः ।। नाषीयी उठानुतृत्हो भनुः। ক্থিরে চ সাত গাত্রাৎ শস্ত্রেণ চ পরীক্তে। ক্ষিত্রসুব বিনাশন্ত্রেণ घुट बारविशा **शीलकायाः। व**घु

চর শিব মূলাবোমুখ বৃষ্ঠু পৌষ্ট শ-শিষু চ ছব্লিবোধে শুক্র জীবার্কবা-রে। উদিতবতি চ জীবে কেন্দুকো-(१यू (मोरिम) द्रभठेनित वर्ष्क् भार्ठ-(१८ लक्षाप्त ।। भरन भाविकाउ । विन्ताद्राञ्च ७कः (मुक्ता मध्यामी ভূণ্ড ভাস্ক:রो। মরণ শনি ভৌমা-छ। भविष्ठा वूष्रभाभाषाः ॥ विष्ठाः রম্র: সুর গুঞ্চ সিত জ্রেম্বভীষ্টার্থ मायी कर्लु कायु कित्रमिल करता छा भूगान् नथः<। २७। नीहात्राः<<! ভবতি হড়তা পঞ্তা ভূমিপুণ্ডে हायान्यावनि ह गुनयः की खेवरहाव भाम्।। द्राव खंदा ज्रान नी उटाइ शर्क श्लीमा वृष्क छः। एई-কেন্ডু শুন্ধৌচ বিদ্যারন্তঃ পুশস্য-खाक्रा वृह्लाजिः। शुक्ताया खक् द्रामीता वसगाजिम्थः कि भूः। य-या गरमह नुषय धिकानी छि: नुन् किछ•॥ **क्यां भूदान•।** चाव्यायम् ত্রবোভেদা বাচিকোপা•শু মানসাঃ । 🛪 । निवधार्य । मः ख्रेडः शुक्रेड बीटेकार्यः निषामनुक्तश्राहरूनाः। वानु। भारेयक वाया ८ म छकः म्-তঃ॥ আদিঃ গুড় করণাদিঃ। ৠ। ন-नित्रभूत्रानः । भूषे उ भयः मः भाराता वर्षाध्यञ्जितिहास्यः। विहास्यः उ-

फ्निनाठे नगाउि ॥ 🛊 ॥ नगाए वाहका बीक्षे क्रांग्रास्य दिहक्याः। **गूनुउ॰ नृदुङ•** ज्यानल व्याथा जू निजारा ॥ त्वाकः शुवर्रजाः धर्म **त्राजा हाला जरा ज**यी। धर्मवान् धनः ं अंभाषा ७क का छ निवासयः॥ 🗱॥ ই তি প্রোচ্য যথাযাত গম্ভব্যঞ্জি বি-ভाविरेडः। मिरियाः भद्रम्पादः माञ्रः विष्ठनीय विवक्तरेयः ॥ कथा वस भू-जाक्त नानावताथतानमञ्जितः। युकि-ভিক মরেদ্ব্যাপ্যাণ চিক্রৈ ক্চাপি खा क्रिंड: । अव पित मित वता था। भृत्या मिराजा नद्रः। 🕸 । विकृ পুরাণ । পুরৈ রখ্যাপিতা বে চ তে পতন্তি খভোজনে। 🗱। সূত্রীবাচ। भागनुःशेनमः नद्रगः विमा नज्ञः যথা কাপুৰুষস্য হল্তে। ন তৃণ্ডি-মুৎপাদযতে শরীরে অন্ধন্য দারা इव मर्भनीयाः ॥ 🗱 ॥ विक् भुद्रापः । যো গুৰু প্রযেষিত্য তস্য বিদ্যা **भुजीवि। उ**रभुजारिन यमार ज शुाश्रु उ मई मन्तरः। 🛊। प्रदीमाः। সন্ধ্যায়া গৰ্ভিতে নেখে শান্ত্ৰচিন্তা করোতি যঃ। চত্ত্বারি তস্য নশ্যন্তি চायु विन्ता राला वला। #11 व्यथी-खमार्थित मान गावनाक ख्या **ठ** मुजि: । याषी उप्रार्थि । विर्पाः

नभुगहर न कार्य)हा नहार (भुगत्न) म्रात्र मावृगुया८ हैछि। #। छम्। नक्ष व्यव्याभारतम् व्याच्याः विविधार्भन ণেন চ সম্ভবভীভ্যতো ধীমন্ডি র্নি-বৃদ্ধঃ ক্রিয়তে ৷৷ 🗱 ৷৷ তথা চ বিশুপু-त्राणः। भागिना मूलकात्राय शरहत्वह পরত্র চ। কর্মণা মনসা বাচা তদেব মতিমান্ ভ্রেৎ।। বৃহস্পতি রপি । অজ্ঞানতিমিরোপেতান্ সন্দেহ-পটলাবিভান্। নিরামধান্যঃ **স**ঞ্-लाखाक्षन भनाक्या ॥ इंश् की-ব্রি: রাজপূজা• ল ভতে সমৃতিঞ্সঃ৷ ৰামাসিকে তু সময়ে ভ্ৰান্তি: সংলা-एउ यजः ॥ शाबाकत्राणि क्ट्रेनि भवाक्राना ७: भूता । डेभरम्श्रीन्-मञ्जा ह लाक ज्नाकलो मृखी।। वदकः। वक्षावानान्त्रपष्टेशि पु।-ণাচার্য্যে ভক: কৃত: অত্যেশুছক-र्जु: मृज्ञा छक्दा । यथा भहा ভারতে। অরণ্য মনুসংপ্রাপ্য কৃত্রা (मृागः मश्रीमयः। अभिमाहार्यः) वृत्ति-🗫 পরনা মাভিত তথা।। ইম্বত্তে যো-গমাতছে পরং নিশ্চয় মাগত:। #1 শত্ৰ লিখিভৌ ৷ ন বেদ মনধীতানা° বিদ্যানখীবীভান্যত্র বেদাস মৃতি ভ্যঃ। অঙ্গানিচ। শিক্ষা কল্পে: ব্যা-क्रन १ एत्ना (ब्राजिय निव ह । নিক্জঞ্চেতি চাঙ্গানিবেদানা গদি ভানি ষট্। মৃতিস্ত ধর্মস হৈতেত্য मदः ॥ #॥ निष्यम् छक्षु अनिज মাহ লঘু হারীত:। একমপ্যক্ষরণ यस्र ७कः निष्य नित्यप्र । भृषि-व्याः नाखि उद्भुद्यः यद्भा त्ना श्न्-गी ज्वर ॥ #॥ निस्भूदाग । युक् শুরান্যত: শান্ত সংস্কার পাপ্যবৈ मृत्। यनामा जनायर की विं खाताः স বুক্ষছ। ভবেৎ ॥ বিষ্যারেছ তথা (नोग्राप्चा**लि भाज मनुहम । म** বাতি নরক ধাের মক্ষব ভীমদর্শ-नः॥ 🗱 ॥ अड व गृश्ञानीनामिश भुन द्रथ्रहर मारु जाश्ख्यः। यहा विम्या न विद्यात्थ् भून ब्राहार्य्य লুপেত্যসাধ্যেদিতি॥ৠ। বিফুঃ। य-क विन्ता भागाना उया की त्य न ह সা ভদ্য পরলোকফলপুদা ভবতি স্ক বিদ্যুয়া পরেষা• য**েশা** হন্তীতি १ 🗱 । (नवलः । इष्ठे । नख सबी छ । यहि-नमाजानुकी खेना शाहा न (माहना-ভ্যাঞ্চ ভগ্নতেলো বিভিদ্যতে॥ ত-मानाजाक्डः भुगाः वृथा न भविकी-र्खःय८ । अन्कीर्खनः कथनः । भाषा भुषाः ना । अनुर्वाहनः धनव्यस्य भः শ্চাত্তাপঃ। ভাগতেত্তা: ফলজনক শ-क्तिश्वेन । वृथा ब्रक्तानिनुरवाङ्गनः

विना ॥ 🕸 ॥ विक्षवामृत्य ভविष्ठः পুরাণ । উপাধ্যাযস্য যো বৃত্তি . দত্বাধ্যাপয়তি ঘিজান্। কিন্নদত্ত• ভবেত্তেন ধর্ম কামার্থ মিছ্ডা।। ইতি জ্যোতিস্তভ্ ।। विम्राहनः) जि विम्रयाथ्याउः। ∫ ইতি ব্যাকরণ ॥ बिर्गाष्ट्रकृ: विम्यामनः ভূজবৃক্ষ:। ইতি नद्याला ॥ विष्णापाठाँ जि विष्णापानकर्छ। 1 যথা। অন্নৰোভা ভয়ব্ৰাভা পন্নী **ाउ** खरेथत ह । विम्यामाञा ङञ्ग-माञा भरेकाल भिजादा नृगा ।। ইতি বুন্ধবৈবর্ত্তে বুন্ধথণ্ডে ১০ অ-श्रायः ॥ व्यक्ति । नव्य विम्यान्या वस्रु नीखि किन्धि खादाः भद्रः। विन्यानाजुः भूधनात्रो उरमामो নাত্ৰ সংশয: ॥ ইতি বুদ্ধবৈবৰ্ত্তে গণপতিখণ্ডে ৪৪ অধ্যানঃ 🛭 विष्ठापान क्ली अव्याभन ॥ भू-. खकरानः। यथा। विभिष्ठ डेवाह। विम्यामानः भ्रवक्यामि याथाजः थ्याखवाधूना। उथा (नयः कनः यह छहुनुष न्भाखम।। भूत्राङ्क मुख

নক্ষত্রে নণ্ডপণ শুভ বেদিকণ। চত্তু-

রসু বিতান বা কৃত্বা তলোপলে-

भाष्ट् ॥ भागाय्यानाभनिष्ठ जू

পুত্রপুাকর শোভিতে। তত্র ন্যস্যা-**সন**• দিব্য দিব্য গন্ধাদি বাসিত ।। শ-সাপ্য পুত্তক তত্ৰ ধৰ্মশান্ত্ৰম্য थीन छ। वुष्क्रिगान् (यह अम्मूर्गान् हित्सा लक्कन भावगान् ॥ तिश्यि ছা ত্ বহেন তৎ সমক শুভাক-दिः। हन्तु भूर्य्याभद्रारम् वा भःका-खायन वामाद्र ॥ भूरवाङ्गि ७८ मू नः ग्बा रजानसात ज्यरेगः। घ्छ-(वन्। युक्तः ब्रेट्सि र्ममा८ खनवरक क-তঃ ৷৷ শাস্ত্র সন্ভাব বিদুষে বাচকে जिल्लियः वरमर । जहा**ञ्चः म्**युजाः निजाः बनानाः नामग्रहास ॥ माजू खया खत्उ।व॰ कन्न॰ उहुन् ज्भाउ । यट भूगा मर्बजीयांना विधिवन्य बाजा॰ खथा॥ खर भूगाः समयात्याः जि विविवहाङ्करः भूगान्। किनवाः नाः महरम् । मन् । १ एक व ।। তদুাজন্ সকল। লেভে ধর্মা শাস্ত্র-পুদাৰক:। পুরাণ ভারত বালি ब्रामायन मथानि वा ॥ मदा यर कन बाल्यां व व व नर्दि ग्राम रिथः। (पवाना मानाय निष्ठाः धर्म भाजाि यः भूमान् ॥ व्ययाभयि थर्याञा उत्रा नान कनः मृग् । धन ज्ञि श्विग्रानाः मारनन यमवाभा उ ॥ कल उ नकल त्राकन्

निउं। कांब्राभकना ह। खा २थी-তে ধর্মশাক্রাণি দেবানা পুরতো श्निण ।। हिस्का वीञ्च द्रथार्थाना भिव भिवाईि धुन्। भाउकथाव र्या (वमः (वमाकः नाज भिव वा॥ श्थिवीमान जूना आ। कन **७मा न्लाखम। मारेन** र्यानि दि-**ज्**रिकाननीञ्च र्थमं ज्रुश्तः ॥ विखन शृथिवीमानाट कल उना **७**(वज्ञ । (या ज्ठ॰ भटेमानाना॰ करत्राज्यनुषिन॰ नृभा। म यक्कक्ल-मामख मानाहामन (जाकरेन:। वि (वरका कीविज मीर्घ धर्म कामार्थ मम्भरः ॥ मर्बः (उन फ्राव्यस्तुः শাস্ত্রাণা পোষণে কৃতে ৷ বাজ-(भेष महत्रुमा नगामिक्षेमा एट ফল ।। তৎ ফল সমবাপ্নোতি विन्तानाममः भयः । उमाप्त्वा-লযে নিভ্যু॰ ধর্মাশাক্ষস্য বা শুভে: ॥ भठेन॰ कांद्ररयमुङ्गाकन् यमीरहस्तर्या নাআন:। গোভ্হিরণ্য বাসা। मि भरनान्याजनानि ह ॥ भुकाइ॰ তেন দ্বানি ভব্তি নৃপস্ত্রন । ধ্-र्माधर्म न जानाजि लाकाय विहा-या विना ॥ उत्राट महित्व धर्माञाम् বিদ্যাদানরতো ভব। ইতি বৃহি-भूबारण विक्याकाननामाध्यायः ॥

विम्हारमवी जी जिनत्वाउभारमवह-उर्गडफिरीविष्मयः । इंडि (इम-চন্দু:॥ সরস্বতী চ॥ विम्याधन की विम्यायार्क्क उथन । यथा। विन्तायन माह काउत्रायनः । उनाराख जू यहाताः विनायाः नग भूर्वकः । विन्ताधनस्य उद्यन्तार विভागि न निया जाय ॥ निया मार्जिका अनार मनिष्मुन निर्वरा । बद्धानमः मनावादाः लकः भाषायना इ यथा। विमाध নম্ভ তৎ পাত বিভাগেন প্ৰযোজ (यट । भिल्लयुनि हि धार्मा ६ग॰ म्ल्याम्बहादिकः उत्र ॥ भन्नः নিরস্য যল্লবা বিদ্যা দুতে পূর্ব ক। বিদ্যাধনন্ত তদিদ্যাৎ ন বি-ভাল্য বৃহস্পতি:।। यन ভবান ভদু মুপন্যস্যতি তথা ভবত এব নবৈডদেয় নিজি পণিত যাত্রা পন্যাসং নিন্তীর্য্য লভতে তন্ন বি-ভाष्ठुः ॥ निक्तानव्याभिङार वार्षिकाउः यक्त्रानाम्हिक्त्या **व**द्याः थनः न शृष्टिगुश्वद्याः (दउन क्षण्याज्य। एथा रशकिषिष म्। भूत् निर्छार्त रभविङ यमि ঝশিৎ পরিভোষাদ্দাতি। ত থা যো অ্ষান্ শাত্রাথে অঘান |

जःশय मनमयि जिमा धन भिमः मः मामीजुरमञ्जिमः मः गय मननीय यझक्। उथा वाहिता द्वानमत्मर ন্যায় করণার্থ মাগতযো: সম্যন্ত্নি-क्रांपन यहां के यहां भारिक । তথা শান্তাদি পুকৃষ্ট জ্ঞান সম্ভাব্য यथ পुछिगुशामिना नकः । छथा শাস্ত্রজ্ঞান বিবাদে অন্যত্রাপি যত্র अविविद्याना छान विवाद नि-क्किंग्र यहासः। जरेशकिमन् (मरा বহুনা মূপপ্লবে খেন প্রস্থাৎ যল্লব্রু । তথা শিল্পাদি বিদ্যুগ। চিত্ৰকর সু-वर्गकादापि छ यंझका। ख्या मृह्य-नाशि भव निक्किंड। यहाका उट সর্ব নবিভাগ্য মিওরৈ:। তথা ঘ্যা क्वाहिट विमुया लक्त मर्ड्डकरेमाव लराज्यत्व। गि**छ । भूममं**नार्थ**छ** কাজ্যবনেন বিস্তারিত মিতি সাধ-ভागः ॥ ना**तमः । व्**रुप्तः विज्या-জ্ঞাতু যোঁ বিদ্যা মধিগছত:। ভাগ• বিদ্যাধনাত্তমাৎ স বভেতালুতো १ शि अन्।। विভ्यामिए अब वहन नि-र्फिनाञ्च वक्तः। यनि विष्ठा सञ्ज-স্যতো ভাতৃঃ স্ট্র নপরো ভ্রাভা ৰখনব্যয় শহীরাযাসাভ্যা সংগ্র-यि उमा अधिमा । क्लिंडधान अमा-ধিকার:। অশুতো নৃথ:। ভলভক

भिजाकवा मीलकिकामु काज्याः যন: 11 পরভক্তোপ্যোগেন বিদ্যা शाधानाज्य या। ख्या वसः धनः यस विद्यानसः उपुष्ठारः ॥ यम् । পিতৃ মাতৃ হল ব্যতিরিক্তাৎ। অত্র विल्लियंयि अअव। नाविष्ठानाञ्च रेवान्त्रम (१ए॰ विम्ताधमः कृति । भगविन्धविज्ञानास (एयः रेवर्म)न তজন ।। ব্যব্দের্যারভ বিদ্যাপদ্ম-ভাভ্যাং মুখৰাজ। দেন সুনাৰ म्राविकविम्राव्यव ११७ व्या निविन्द्राविन्द्राक्षाः है । स्टब्स्टर् । अने विष्मयक्षेत्र । लाल विनी उ विक्तानाः जाकृताः भिक्ता श्री বা। শৌৰ্য্য পুণগুত্ত যদিত্ৰ বিভা-काः उवृहरणिः ॥ अत्व सञ्जाव পি**ভানহ পি**ত্ৰ্যাদিভ্য: **পিতৃত** এব বা শিক্ষিত বিদ্যানা ভাুকু गा यिवना (नीर्ग) नाध थन उ-দ্বিভন্দনীয় মিভি কল্পভক্ রহাক-রৌ।ইতি দাযতভু॰॥

विन्ताधतः भू (नवरयानिविष्णयः। इठामतः॥ विन्ताः मञ्जापिकः व-त्रां भगानिज्ञानः । भूग्रत्छानिः कामक्षी (थन्तः। इठि छत्रञः॥ एस्मार्थभन्तानि दंया। निके र्य क्रांशेन वृद्धाः विद्यानित्र मञ्जा

गरैनः। তেवा जूटभाषिजारनप्रना महागम्बर्व नायकाः॥ উৎপाদিতाः . भून रेख (वं विकास युक्तमूर्यानाः । বিদ্যাধরেশরা তে তু থেচরাঃ কাম-চারিণ: ॥ श्रिनगुरद्रामा कशिनः जुलामा माध्य उथा। इन्म्रकङ्क शिकातका नात रेक्टर महारतः ॥ ग्रन इत्जात मामिल एवं ज्ञासारीत म्रालाहरम । शिवा ह मुमरा टेन्हर जा छ । मिन इ विभूवाः ॥ भूमरणं १ গাদশনাস বিদ্যা সৌন্নসং গণং ! बोक वीराख। श्या लाखा विस्ता-জাতানি হ্যবরাম্বর চারিণা । লো-কেম্মিন্ গণশ স্তানি মজ্রবিদ্যা বিচা-त्रिगा ।। विष्ठाध्या खथात्मुल वि-म्यावन समिद्धाः। ইकि विश्विन-द्वारा कामा भीर यमा ॥ 🗱 ॥ स्वा-ডশরভিবন্ধান্তর্গত চরমবন্ধ:। ত-म् जन्मन यथा । नार्यत डिकन्म ধূর। করাভ্যা॰ তাড্যেৎ পুন: । कामरयमि इब कामी वाका विम्ता-ধরে। মতঃ ॥ ইতি রভিন্তঃরী ॥ दिर्गावान् विन्ताविणिहेः। ত্র বিদ্যাশবাৎ বত্ লুত্যযেন নিয়মঃ विगुड्ड व। जो कनिभादी वृक्षः। ইভিরাজনির্ঘট:॥তডিৎপুভাচ॥ বিদু, জিল্প: পু• রাক্ষসবিশেষ:।

যথা। অগ্নিকেতৃক্ষ দুর্জবর্গ রশ্মি
কেতৃক্ষ বীর্য্যান্। বিদু, জিল্পে।
ছিজিপ্তক্ষ সূর্য্যশাত্রক্ষ রাক্ষস:।।
ইতি রামাযণে উত্তরকাণ্ডে ১০
সর্গ:।।

विमुद्ध जी मक्ष्या। ইভি मिनी॥ विष्मु। उट्भर्ये। य भम्ला २ **भ**उडुमा ७ ड्रामिनी ८ ঐরাবতী ৫ ক্ষণপুতা ৫ তডিৎ ৭ (मोनाभिनी ४ ठक्षना २ ठनना २० । ইত্যমর:॥ বীপা ১১ সৌদান্নী ১২ विवभीनिका ३० मर्ब्स्: **३८ व्य**विद्रः भुष्ठा २६ (मोनामनी २५ व्यक्ति ১৭ মেঘপুভা ১৮ অশনিঃ ১৯। इंडि भददनावनी ॥ हरूना २० व्यविद्राद्वाविः २) द्राधा २२ नीवा-क्षना २०। इंडि बहाबद्रः ॥ जा চতুর্বিখা। যথা। অবিষ্ঠনেমিপত্নী-না মপত্যানীহ যোডশ। বহুপুঞ স্য বিদ্ব শতস্যা বিদ্যুতঃ মৃতাঃ ॥ इंडि विक्नूब्रांत > चःम अ व्यथ्रायः॥ हज्यु। विम्रुज्ञः। वा-छाय किंगला विमुत्राज्ञाय हि लाहिजा। भीजा वर्षाय विरद्धिया मुर्ভिकाशामिजा ভবে**८ ॥ इं**जि জ্যোতি:শাল্রে পুসিদ্ধা:। ইতি **७**डोका ॥

বিদ্যুৎ ত্রি নিষ্কুভঃ। ইতি মেদিনী বিদ্যুৎকেশঃ পু॰ রাক্ষসবিশেবঃ। যথা।সকালভগিনী॰ কন্যা॰ ভ্যা॰ নাম মহাভ্যা॰। উদাবহু দমেবা-আ ষ্যমেব মহামতিঃ॥ সভস্যা॰ জন্যামাস হেতী রাক্ষস পুস্করঃ। পূঞ্চ পুগ্রবৃত্তা৽ শুেঙো বিদ্যুৎকেশ মিতি শুক্ত ॥ ইতি রামায্ণে উল্ ভ্রকাণ্ডে৪ সর্গঃ।।

বিদ্যুৎ প্রিয়ণ স্ত্রী কাণস্যণ। ইতি হেমচন্দুঃ।।

বিদ্যুত্ত্বান্ ত্রি বিদ্যুদ্ধিশিষ্ট: । বিদ্যু ছদাৎ বতু পুত্যুযেন নিয়ন্ন: ॥

বিদ্যুন্মালা জী অস্টাক্ষরপাদ ছলেন।
বিশেষ: । যথা । মো মো মো গো গো
বিদ্যুন্মালা । বাসো বল্লী বিদ্যুদ্ধালা বর্হশুণী শক্ত শুণণ: । যন্মিদ্ধান্তা ভাপোছিলৈ গো মধ্যুন্থ: কৃ;
ফাস্তোদ: ॥ ইতি ছলেনামজ্ঞরী ॥
অপিচ । সর্বে বর্ণা দীর্ঘা যস্যা বিশুন্ম: স্যাদেদৈ বে দৈ: । বিদ্বুন্দ্র্না;
বী ণাবাণি ব্যাখ্যাতা সা বিদ্যুন্না;
লা ॥ ইতি শুত্রবোধ: ॥

विमुत्रमाली नुं ब्राक्षमिवः। रथा। विमुत्रमाली नाम किन्द्रमाक-त्मा मार्च्यद्रः उत्य क्रुन्तमोदर्गः

विषु शी हिनु । ই छ मफ निष्का
विषु शि शु तागिविश्व । छ ८शर्यायः । विस्तृ । २ ज्यू शु हिः ०
इ मृगः ४। ই छ जा कि विश्व हैः ॥ उ
विषु श्वः अ शु छ जा कि विश्व हैः ॥ उ
विषु श्वः अ शु छ श्वः भागात ।
विश्व श्वः अ शु छ श्वः भागात ।
विश्व श्वः । वश्वः अ श्वः । त्या ।
विश्व श्वः । वश्वः । अवकः वृ छः
वाश्य वाष्ठः । अविषु विजि जि विश्वः विश्वः ।
वशः विश्वः विश्वः विश्वः जाः ॥
वशः विश्वः वश्वः । ।
वशः वशः विश्वः वशः ।।

कार्गागानुगमाथा विनु एवं रार्थः। যভো বুণশোথে দোষাণামছি স-মাশুৰ নিৰ্মো নাস্তি। হোর বুণ-**শোথা**দাক্ণ•। আযত• দীর্ঘ•॥#॥ যদ্বিধন্ধ বিবৃণোতি। পৃথগেরে। স-गरिङक करउरामामुका उथा। ষ্যানপি হি তেষান্ত লক্ষণ সংপ্ৰচ-ক্ষ্যতে।। 🕸 ।। তত্র বাতিকস্য লক্ষ্ণ मारु। वृत्का श्कृता वा विषत्मा ভূশ নত্যর্থ বেদন: । চিত্রোত্থান পুশাকশ্চ বিদুধি স্থাত সম্ভব: ॥ বিষ্মে৷ ভূশ॰ ফণ নল্ল: ক্ষণ নহান্ ।চিত্রোত্থান পুপাকঃ। চিত্রৌ নানা-रिस्तो डेन्नम भुभारको यमा मः ॥ 🗱। 1 পৈত্তিকমাছ। পঞ্চেড্যর সলা-णः भागाता वा जुत्र मारुवान्। कि-লোত্থাৰ পুপাক চ বিদুখি: পি खमञ्जदः ॥ 🗱 ॥ देशस्मिक**मारु ।** मताव मन्मः शाञ्डः मी उ तिरकान्न-(वमनः। हित्राच्यान भूभाकक वि-দ্ধি: শ্লেম্ম সম্ভব: ॥ তনুপীত সি-তালৈষা নাসাবা: কনশো নতাঃ । 🕸 ।। সালিপাতিক নাহ। নানাবর্ণ कडा मुखा घाটाला दियस। सरा-न्। विषय भहार वानि सिमुधिः সালিপাভিকঃ।। নানা অনেকবিধা। বৰ্ণা: কৃক রক্ত গাড়্রপা: । ৰজ:

जार माइ कथारिक्शाः। गुर्वाः তনু পীত সিতা यम। ঘাটাল: या-টা ক্কাটিকাস্যান্তি ইতি ঘাটাল:। অভুটি ভাগু ইভার্থ:। বিষম: নি-শ্লোমত:। বিষম পচ্যতে চাপি চিরাচির গভীরোক্তানোদ্ধার্ভভে-(एन विवमः यथाम्याख्या भग्राख्या 🛚 🏶 🛮 অভিবাতজস্যাগস্যো: স•-शासिन्द्रकः नक्त मार्। टिउ उ ভাবৈ ব্লভিহিতে ক্ষতে বা ২পথ্য কারিণ:। ক্তোমা বাবু বিসৃত: भवकः भिखनीवायया जुवे उगा ह माइक काया उन। पि हिन: 1 व्या-গন্তবি দুধি ছোষ পিভ বিনুধি লক্ষণঃ ॥ रेड रेड डॉरिं: कार्ड लाई भा বাণাদিভি হতে যথা রক্তসুবোন ভবঙি তথাভিহতে ক্তে কৃতে বা ৷ অথবা খন্ন শ্লাদিভি: ফ্রে যথা রক্সাবো ভবতি তথা ক্ষতে কৃতে ক্তোমা অৰ ফ্ত শ্ৰেন হত মাৰ নৃচ্যতে। তেনাভিছত ক্লড-থো রপুন্ম বাযু বিমৃত। অভিহ-(তা অভিবাতাং ক্ষতের ক্রমণ **अभिएउन राज्या भू**न्छः सेंद्रव्य (काशरर । अ। इ ज्वार । कृष (मु:होव्छ: भारत छोतु माङ् स्वात জুয়: ৷ পিত্তবিদুধি লিস্ভ রত্থি

पुषि क्ठाउ ॥ #॥ अधिशनविष्णः বেণ লিক্বিশেষবোধ্যিত্ মাভ্যন্ত-द्वान् विमुधीनाष्ट्र। व्याच्यक्षद्वानज-স্তদ্ধ • বি দুধীন্ পরিচক্ষতে। গুর্মা-আ বিৰুদ্ধান্ন শুর শাকান ভোজনাৎ ॥ অতিসঞ্য ব্যাযান বেগাঘাত বিদাহিভি:। পৃথক্ সম্ভূধ বা দো_॰ याः अभि ठा छल्यक्रियः ।। वल्योक-বং সম্মন্ধ মন্তঃ হ্ব বিভ বি দুখিং। গু-(म विश्वमाश्रमाञ्चाः अस्को वःक्रग-(या उथा ।। वृद्धस्याः श्लीक्स यक् 3 হৃদি বা ক্লেন্মি বাপ্যথা **যেষা চি**-क्रानि जानी गए वाक्यविष्वि लक-रिक्ता नस्ता वा भिलिजा वा मगूमकः ভদুন ড॰। 🗱 । স্থান বিশেষেণ ক্স-दिः भव भार । छान वाज निरवाधस्त वाडी कृ हान्नग्वछ। नाङ्याः हिका তথাটোপ: সক্ষে মাৰুড কোপ-ন ।। কটী পৃষ্ঠ গুছ স্তীবো ব ক্লণো-व्य ह विदुश्यो। वृक्त्याः भार्थ मः-কোচ: প্লীক্ল: শ্বাস নিরোধন ।।স-ৰাস পূগৃহ তীবো হৃদি কাসণ জা-নতে। খাপো যকৃতি ছিক্কাচ ক্লেম্ৰি (ललीगरक भगः॥ 🕸॥ जावनार्ग-লাত্। নাভে কপরিকা: পঞ্। যাভূ জ্ব নতরে **ত্বখঃ। অধঃ <u>সু</u>তেষ্ জীবে**-ह সুতেষ্দ্ধ • ন জীবতি॥ নাভে ক

भित्रका तुक्कांकि काऊाः। याखि मुविख উष्कु मुर्था । इंडरत वन्त्रा काः। অধ: গুদাং । নাভিল ড্ভাভ্যা মার্গাভ্যা•। তথাচ হারীত:। উদ্ধ্ भुजित्मव मुथामत्रागाः भुवर्वछ २ সৃক সহিতো হি প্য:। অধ: পুভি-মেষু ত্পায় মার্গাড়াভ্যা পুর্ত্তি ख्रिश् नाভিজেয়ু ॥ 🗱 ॥ স্যধ্যত্বাদিক। भार। यदः मुख्यू की दिल् मुख ষুদ্ধ • न बीवि । হ্নাভি বস্তি পর্য্যা य उर्षु जिल्हायु वाक् उ: ॥ कीरवर कराहि भूक्रा (न उरत्र कराइन। क्षां विश्व भर्यात्य श्लीक् क्लामा-দিল্লাভেষু ৷ বাহ্যতঃ শস্ত্ৰ বৈদ্য ব্যা-भारत्र जिल्लायु भुक्षः क्लाहिए कीरवर । इ अद्भय स्मा जि विख्या তথা ভিন্নেৰ্ন জীবেৎ। হৃদাৰীনাং মর্মার্থ । অতএব ভোজ: । অসা-খ্যো নৰ্মাজা জ্ঞেব: পক্ষে ২পকৃষ্ট বিদুবি: ৷ স^{্নি}পাতোল্খিভোপ্যেব• পত্ব এব ছি বস্তিজঃ৷৷ হাজ্জোনাভে র ধোজক সাধ্য ন্য স্মীপতঃ। অ-পত্ন কৈ পত্ন ক্ষান্ত সাধ্যে নোপরি না **ভিড:।। আ**धान वक्ष विञ्चन्त हर्षि হিক্। ত্যাবিত । ক্রাশ্বাদ স্না-युक्त वि मुधि ना नार्यमत ॥ #॥ व!-क् विदुधीनाः माधामाध्य नाह। नावत विपुष्यः भक्ष विवड्डाः नाः নিপাতিক:। আমণপত্ন বিদ্ধার্ उवाः (भाषवनानिष्मः । (भाष-वट वक्तामान वृत्रामाधदट ॥ 🕸 ॥ অথ বিদুধে শ্চিকিৎসা। জলৌ হা পাতন শত সর্বিলিক্তি বিদুধী। মৃদু র্বিরেকে৷ লঘ্না বেদ: পিভোত্ত-तः विना ॥ अभङ्ग विनुत्वो युक्कार्युग (माथवानीयवः। वा उम्र न्नकरेल बी वन रेडन घ्डा दिरेड: ॥ मुर्थारका वह्ता (नभः भूषाष्ठ्रा वा उविदु- वि । यव लास्य मुक्तिक लिक्डिः त्रारकान (ल भएर ।। विने या क्रा নৈব হাবিপঙ্ক বিদুখি:। পৈত্তিক• विद्विरिवराः भूतिशाः मर्लिषायु-रिजः ॥ भगरम्यामीत मधुक वन्दरेन मुंक (भविकि:। भगभागमानकार्यद्वाद ष्यव की दकारका दो खना विकार । उम्। जनाः । अयगकानु। ज्यानिक वत्रन करहर घ्ठ निर्मु (न भार । शिवमा विक्नाकाथ जिन्द कन्।-क् म यु उ'।। देष्ठिका मिकडा (जाइ-ক্রিউ গোসভ্তা সহ। মূত্রৈঃ সুখো-रेक जिल्ला खरहर स्मा वि पुवि ।। मनग्नी क्वारिश मामुह्म घृष्ठ-न हा (नाथः दुनः वा कात्कन नन्नः श्रिव्यव्यथ् ॥ शि छ दिम्बिद्ध म-

विष्राम्

र्याः किरा निর्वाणयजः। विमुखी व শनः ऋर्यप्रमुकाऋछ निभिख्याः ॥ ब्रङ्ग्यत् मञ्जिष्ठ। निष्णा मधुक् रेश-तिकः । कीरत्रग वि**मुखो** लाला রক্তাকত নিনিত্তক ।। কৃঞালালী विनान। ह धामार्गरकन उथा। পীত ছেতে নিহন্ত্যাশু বিদুধি কো-ষ্ঠসম্ভবান্।! খানাৰ্গব ফল• কোষা। **ত** কীফল• ॥ খেত বৰ্ষাভূবে। নূল[,] মূল বক্ণক্ষ্য চ। জলেন কুথিত। পীত মন্তর্বির্ধিল্ল পরে ।। গাযত্রী विकत्ता निम्न कर्तृका सध्क नमः। बिव्८ পটোল মূলाভ্যা॰ চহ্বারো॰ भाः भृषक् পृषक्।। सम्ब्राधिख्यान् मन्त्राट अव कृत्या घृ उाब्हत्यट । विमुवी खना वीमर्ल मार भार जुदा-भरः।। ত्यूहं। इ मिं ऋत्। ग **लिखा**-भूक् त्रष्ठ कामनाः। वायुरेट। नियुः মূল জলে ধৌত পিষ্ট বস্ত্রেণ গা-वन्द। उनुमः मधूना भीदा इछाउ বিদুধিং নর: ৷৷ শোভাঞ্জেক নিযুঁ र्श क्षित्र रेमकत् अ[्]युजः । इस्राप्त-বিদুৰি জভো: পাত: পাত নিবে-विजः।। निवृंदः क्षाथः। ই ि वि पू-ধ্যধিকার:।ইতি ভাবপুকাশ:॥ विमुधिनाणनः शुः (भा जाञ्जन ठ्याः । ইতি ত্রিকাওশেষ:।।

বি দুবং পুণ পলায়ন ৷ ইভ্যমর: ৷৷ वृक्षिः। इंडि सिनिनी ॥ निन्ता। इंडि भपत्रद्वावनी ॥ ऋत्रगः । हैं जि किट् ॥ विद्वादः श्रु विद्वतः। विश्र्वे कथा-তো র্ঘক্ত পুত্রবেন নিয়ম: ।। বিদাবিত তি পলায়িত।যথা।বি দু বিতে ভ্তগণে জ্বস্ত ত্রিশিরা ভ ষাৎ। ইতি ঐভাগবতেবাণযুদ্ধ।। বিজ**ত: ত্রি পু**প্রেপুরীভাবগৃতাদি:। তৎপর্য্যাयः। विलीनः २ জ তঃ ৩! इंडापदः॥ भनाविडणः॥ বিজ্ঞ : शु: भुवा**णः।।** बङ्ग्कः। ইতি মেদিনী।। কিশল্यः। ইত্য-जयभानः॥ विक्रमण्डा जी नलीनामगन्नम्वरु। इंडामद्रः॥ বিজমলভিকা জী নলিকা। ইতি ज्ञाकनिर्धकेः॥ विषट्कन्नः जि वेषम्ताविषान्। ইতি মুধ্ববোধব্যাকরণং।। বিদ্বন্তন: ত্রি অ্যমেষ্যান্তিশ্যেন বিদ্বান্। ইতি ব্যাকরণণ।। दिष्ठ छतः वि व्ययगनत्यात्र जिल्लायन विषान्। इंडि व्याक्रवणः॥ विष्ठाप्रभीयः जि विष्ठ-कन्नः। इंडि ब्राक्ष्यः॥

विष्ठाम्भः जि विष्ठ्यः। ইতি

सुक्षवाष्यग्राकद्रगः।।
विष्ठान् जि व्याचाविद्याः भाष्ठः॥

भाष्ठः। ইতি মেদিনী।।
विष्ठियः भूः भजः॥ विष्ठ्यक् जित्रभार्थाः क भूजार्थन

निम्नमः॥

विष्ण्यः भूः विद्रजा। उद्भर्गग्रामः।

विष्ण्यः भूः विद्रजा। उद्भर्गग्रामः।

विष्ण्यः भूः विद्रजा। इंडानद्रः॥

रैवज्रज्ञ १। है ि की श्रद्धाः शिख्याः । है जिस्स्वज्ञाः नी।। विद्यवकः जि विद्युष्ठेः। व्यवकर्खाः । विद्यापकः। विज्ञी। विद्युष्ठीि विसूर्व दिय्याः । पंत्र भुजायन

निञ्जमः ॥

व्यम्भगः ८ (इषः ৫ मम ह्यः ७

विष्ठ्यगः क्ली विष्ठ्यः। विन् प्रं प्र चाउ क्राह्म क्ष्रु शुरुष्य निष्ठयः॥ অভिচার कर्याविष्णयः। उन्र वि विञ्जितानि यथा। স্যোদयः नः मात ज प्र विकारणकः क्या । अ-जवः मु र्वमञ्जान । यहात्राबः निः मिल्या वमञ्जी य वर्षाण्ण भन्न-(क्ष्म अ रेलिनाः। (इनञ्जः माञ्जि-क (भार्त्का वमञ्जा वम्म क्र्यां।।। निल्यत उञ्जान (ज्ञाया विष्ठ्य गीया क्रेनिजः। (भोर्न्मामी मन्त

ভানু যুক্তা বিদ্বেষকর্মণি ॥ বশ্যু भ्रविद्य नथ्रारङ्ग विख्रियाहादेन॰ ख्या। **मा**डि भृष्टी दिनम्पाडि म-क्याकात्व व मात्रपः ॥ व्यर्गाह उग्रन कार्याः इर्यक्र वृन्धिकान्त्य । (ब्रावाहा है। फिक कर्य इनी द्व वा-जुलान्य ॥ 🛊 ॥ जुरजान्य नियम गार्। बनः गाडिविरशे मनुः वरम्। विश् क्षीविजः। उम्रान मृथिवी **ण**ष्ठा विष्ह्राय (वृश्रम कीर्खिउ शाक्षा। **पिडियममाइ। यात्मा त्रक्रमि वि-**ष्वर भाष्ठि वाक्ष वायत । 🗱 । नक्क नियम मार । विष्वत्वाहारेन॰ विक्स वायुर्यारम ह कात्र स्थ ।। # ।। व्यथ विष्वमन विष्कृ भिष्ण विष्कृ गः त्रिः भाः। कत्रगीयः मार्मानि य-मुक्क भानिनी ग्राउ॥ यानाना युष मन्द्रञ्ज कविरठी मगद्र गुरठी। उ-मीय नथात्रा हीन शूलि नामाय जाय-कः। ध्विना তেन विष्व छाउना-দ্ভিজাযতে ৷৷ # ৷৷ পরস্পর• ব্লি-(भा रेवंब्र भिख्य मह निम्हिउ। নহিষাখ প্রীষাভ্যা গোন্তেণ भवानि(थ् ॥ यम् वाम उत्याः मी यु विध्वष् পরস্পর। রক্তেন মহিষাখেন শ্মশান বন্ত্ৰকে লি-(थ्रा। यम्। नाम ज्वजम। काक- शिक्षण (लिखिङ । तिष्ठेति छिक्ष हाखान किला (त्रक्छेद छङ:॥ शिखं जामनदाविछ शिक्कानन म-धाुक:। यहेकान हक मत्था जू दि-ला नीम ममिश्विः॥ मखदाकः भुदक्षाि महारिखद मः छुक्।। खँ नत्मा महारिखदवाय कपूक्षभाय-मानवािमत्न जम्कामुक्ता दि-ष्वयः सक सक मुक्ष मृक् हैं हैं किले। बिज्याखः लिथिङ विद्विस्या स्वाया धुवः॥ है जि यहेकस्री-शिका॥

विष्वयो खी खीविष्मयः। यथा।
विष्वयो ज्याकना ज्याकि हिन्
वानना। जमा । द्वा जनया वालानयकात्र भूका महिन ।। इति नार्करक्षः
यभुद्धारम मृश्य स्था विष्यद्धाः। विष्यपी कि विष्वय विष्यद्धः। देवत्री
। विष्यप भूका स्लाह्य इन् भूकाः
दन निद्ययः॥

विश्व न विश्वी। ই कि कि विकल्ल कनः
।। विश्व विवानः। न विश्व कि विश्वा
कार्यः। ज्ञान मार्थद्वाः कि कु कद्राः।
१ श्रीयः। विविच कि मुस्ति। विश्वा
। ই छ प्रदाः॥ कर्यवदः। ই कि
मूर्गामामा।
विश्वः शुः विभानः॥ इ छ प्रमः॥

পুকার: ।। বেধন ।। খিদ্ধি: । ইঙি
ভরতধৃত রভসাজ্যৌ ।।
বিধবন লী কম্পন । বিপ্রধি
ধু ধাতো ভাবে অনট্ পুত্যধেন
নিয়ন ।।

ञ्जी मृज्जज्ञा। उर-বিধ্বা পর্য্যায়:। বিশ্বস্তা ২। ইত্যমর:॥ জালিকা ৩ রগু ৪ যতিনী ৫ যতিঃ ७। ইতি শব্दश्यकी ॥ उन्धाः कर्नागकर्नगानि यथा। विक्ः । মৃত্তে ভর্ত্তরি ব্রহ্মচর্য্য তদবারোহ-१ वा इंडि। दुक्क हर्या रेम थून वर्जन॰ जार्वामि वक्तक । यथा भुटि जाः । उष्ट्वाच्यक्षनः हेव काःमाः পাতে চ ভোজন । যতিক বুকা **ठात्री ठ** दिववा ठ िवर्ज्जावट ॥ **अ छ। अन् शान्** वान्दिमाक भाति-ভাষিক ।। শৃতি:। একা ার: স-मा कार्या। न हिडीयः कनाउन । পर्वतः भाविनी नाजी विषवा शा-ত্ত্ৰে পতি•।। গদ্মুন্যুস্য সাস্তা-(ग) रेनव कार्व्य खया भूनः। उर्भागः পুত্যহ• কাৰ্য্য ভৰু: সশ ভিলো-मरेकः ॥ এउन्ड उनगः भूध (भी-আন্যভাব ইতি মনন পারিজাতঃ ॥ रेवनात्थ कार्डिक माद्य दिल्मय नियमकाद्र । मानः मानः जीर्थः ৰাত্ৰা বিকো নামগুহ মুহ:।।ইতি णुक्तिङङ्गः॥ **॥ ज्यानि** । द्वाकानी शिंडिहीन। या जित्विद्धानिनी मना । এফভক্ত। দিনান্তে সা হবিষ্যান রতা সদা॥ न খত্তে দিব্য বস্ত্রঞ্চ शक्त पुरा भूरिजनकः। मुक्क ह-नम्बर्किय नद्भ जिनम् अ ज्या ।। **७**।क्वा मिनवङ्या माक्रिका ना-जायन माज । नाजायनमा (नवा-ঞ্চ সক্তে নিত্যমেব চা। ত্যানো-ছারণ• শ'খ**ে স**ক্তে হনন্য ভ-ক্তিত:। প্রত্রাঞ্ প্র্য সদা भगाजि वर्षाजः ॥ निहामः न ह **ভু**ष्टक मा न अर्गाषि बर• दुष• । একাদশ্যা নভোক্তব্য কৃষ্ণজনা-क्षेत्री पिरन ॥ श्रीत्रायम्। नवस्त्राक **শि**वद्राञ्जो श्रविज्ञा। अवाद्रायाः धः (युजायाः हन्तु न्तर्गा नत्रागरयाः ॥ जुडेनुवाः भन्निजानाः जूनाउ পরনেব চ। তাদুল- বিধবাত্রীণা वजीना वुक्कादिना ॥ मग्रामि নাঞ্চ গোনাং নং সরতিমাং শুটো मुड । द्र जनाक मम्द्रक करोद পূর্ণ নেব্ছ।। অলাবু মন্ত্রাকার। वर्ज्जनीया ह रेंड इशि। भर्या इ भा विनी नाबी विवा भाउतार भाउ ।। यान भारताइनः कृद्। विषवानत

বিখা জ্রী বিধিং।। পুকার:। ইত্যমর:।। ক্ষানি:।। গজানা।। বেতনা।
ইতি মেদিনী শক্রত্নাবল্যৌ।।
কর্মা। ইতি হেনচন্দু:।। বেখনা।
ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।।

বিধাঃ পুণ বুকা। ইত্যুণাবিকোষঃ
বিধাতা পুণ বুকা। ইত্যুনরঃ।।
কানদেবঃ। ইতি নেদিনী।। নিদিঃ
রা। ইতি রাজনিঘণ্টঃ।। ভ্ওনুনিপুত্রঃ। তস্য ভার্য্যা নেককন্যা
নিষ্ডিং। তস্য পুত্রঃ পুণাঃ। তস্য
স্তঃ বেদশিরাঃ কবিশ্চ। ইতি
ভাগবত্তমতং ॥ য় ॥ বিধাত্
বিভিত্রাগতি যথা। কংস উবাচ।
ত্থেন পর্বতঃ হস্তং শক্তো থাতা
চ বৈবতঃ। কীটেন সিংহ শাদ্ধিলং নশকেন গজং তথা।। শিশুনা
চ নহাবীরং নহান্তং ক্লুদুজস্কভিঃ।

ম্বিকেণ চ মাৰ্ক্তার মণ্ড্রেন ভূ कश्रा ।। এव॰ जानान जनक॰ छ (क्वरेगव ह डक्कक । विज्ञान ह कलः नष्टेः वङ्गः मुद्र ज्रान ह ॥ পীতাঃ সপ্ত সমুদ্যুক্ত ছিজেনৈকেন करूना । बाजू गीं विविद्या ह पूर रर्ज्या जूरनबर्य ॥ **इंडि तुक्तरे**वर-र्ख बीक्षकम्था १ व्यव्यायः ॥ 🗱 ॥ অপি 🤉। जनम्ब উवाह । সম্বন্ধো হি বিধিবশো নমে সাধ্যো বুলাধিণ। পুলাপতি যোঁগকর্তা जमरा जार (यव हा। का कमा भन्नी कन्ता वा वतः (हा वा मनावनः ॥ कर्मानुक्त कनरः मर्दिषाः कात्रनः विदिः। ভবি তব্য क् क् क कर्य जन (माध• <u>भू</u>: डो <u>भु</u>ड•॥ अन्। श्वा निद्य-नः जब मनीनरम्यान्यस्य यथा। ব্যভানু পুিয়া খাত্রা লিখিতা চেৎ সূতা নম।। পুরা ভুতৈব কো বাহং কেনান্যেন নিবার্য্যতে। ইতি বুহ্ম-रेवदार्ज श्रीकृष्ण्य व्याप्त अने स्वाप्त यः॥ ॥॥ व्यन्तः। ज्याता (मायः কামুকীনাং শাপভাক্ পাপভাক্ ্ গৃহী।বুক্ষাজগদ্বিতালি ন বির कः कन बवान्।। ত্যাগে দোষ उৎ ্র কদাচিনামাক ত্যক্ত যোষিতা ॥ 🗱 ॥ व्यथत्यः। बाउप्तुः त्यन मुः-

थार्खा (या श्यः मनि निन्छः । छः माभः थिखुः मर्का न विधा-छ। बगट भुज्ः ॥ इिछ वृक्षदेवदर्ख विक्षक्षयथर्थ ३० व्यथायः॥॥॥ व्यानो बगठाः भिक्ष वंथा । हो थाठा ह विधाठा ह भोद्राभो बः, गठाः भेजे । हो माखादो जि-व्याद्विम् ध्रमांध्रस्मो भुके खिंछो ॥ इिछ विक्ष भूद्राभ गगरक्षना-माध्रायः ॥

বিধাতৃভূ: পূ: নারদম্নি:। ইডি ত্রিকাণ্ডশেব:।।

विकाश्यम्यः ॥
विधावायः भू भूग्रामाना। यथा।
दिधावायः भू भूग्रामाना। यथा।
दिधावायः १ इति मद्गिन्ता।
दुक्तावयः । इति मद्गिन्ता।
दुक्तावयः । उत्या। । इत्र्यमान्यस्था । इत्रित्रमान्यस्था ।

বিধানী জ্রী পিপ্ললী।ইতি শক্
চিন্দুকা।। বিধানকনি । যথা।
গতাস্না বাহু পুকর কৃত কাঞ্চী
পরিলসনিতন্তা দিগুল্লা তিতুবন বিধানী তিন্যনা । শাশানহে তল্লে শবহৃদি নহাকাল সরত
পুযুক্তা ভা ধ্যায়ন্ জননি জড় চেতা অপি কবি:।।ইতি তল্পারে
কপ্রাখ্যলোক।।
বিধান কী বিধিনাই কি ক্টাপেক

বিধান ক্লী বিধি:। ই তি জটাধর:

। করণ । ইতি নানার্থ বিধি শব্দটীকাষা ভরত: ।। করিকবল:।
ইতি হারাবলী ।।

বিধানক॰ ক্লী ব্যথা। ইতি শব্-রত্নাবলী॥ বিধানবেভরি তি॥ বিধানগঃ পু॰ পণ্ডিতঃ। ইতি শব্-রত্নাবলী॥

विश्वायकः जि विश्वानकर्छा। विश्वि ज्ञाभकः। विभृत्वं शाक्ष शाज्य वंक भुज्युयम निञ्जगः॥

বিধানী বি বিধানকর্তা। বিপূর্বক ধাঞধাতোর্নি পুত্যবেদনিয়নঃ। বিধাব্য লী কম্পন । বিপূর্ব ধু ধাতোর্ঘ্যণ্ পুত্যবেদনিয়ন ।। বিধিঃ পুণ বুক্ষা।। ভাগ্য ।। ক্রমঃ

॥ বিধান । ইতনের: ॥ काल: । ইতি মেদিনী ॥ বিধিবাক্য ॥

পুকার: ॥ নিযোগ:। ইতি হেম-**ज्युः ॥ विकुः । इंडि इनागृशः ॥** কৰ্ম। ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষ:।। গ্ৰা-म॰। ইতি कोंगिषतः।। विकाश इंडि व्राजनियंग्रे: ॥ यारगाभरम्भकगृष्ट्:। ইতি ভরতপ্তকোষ:॥ ষদ্বিসূত্র लक्ष्माडर्गडलक्ष्मविष्णयः। यथा । সংজ্ঞাচ পরিভাষা চ বিধি নিযুম এব চ। অভিদেশো १ धिकाइ क विश्वि ज्वलक्षाः ॥ व्युष्धिनातः का विश्वः। म जू विविशः। वर्लाट-পাদনকপো হভাবৰপ্ৰত। বর্লেৎ পাদনৰূপো যথা সহুৰ্ণেঘ্ ইত্যাদিঃ । অভাবৰূপো দ্বিবিধ:। নাশো নি-(वश्कभका नामविधि यंथा। (वा-ला शम्मा भाषा ब्रिजामि। नि (यथविधि यथा। नाष्ट्रा २७ इंड्रा-पि। मागाना भाखमा विष्णयाव-थात्रभः नियमविष्ठिः। यथा । द्राष्टा-विः मूलि इंडामि। यनाव्यामाना-ত্রারোপণ নতিদেশবিধিঃ। যথা। ইन्निक् इंड्याहि । भ्रम्बश्व इंड পদস্য পরস্ত্রেষ্পঞ্জি তির্ধিকার-বিধি:। স তু ত্রিবিধ:। সি'হাবলো-কিতাখ্যশ্চ মণ্ড্কপ্লুতি রেব চ। গস্বাশাত ইতি খ্যাতো অধিকারা अत्या मुजाः॥ निःश्वत्वाकित्जा

যथा। বাবগোর্দ্ধান্তে ইত্যমাৎ দায়ে ইতি পদস্য খাক্যগিত্যন্তের্পস্থি ভি:। মণ্ডুকপ্লুতি যথা। টাভিসছে 'ডুসীত্যুমাৎ অত ইতি পদস্য আ-ক্তিম ভবি ইত্যৰোপস্থিতি:। গ क्षात्मारका यथा। तः नि छ बन् ইত্যমাৎ লে ব্লি**তি পদস্য** ত দ্ধিত পর্যান্তেষ্পস্থিতি রিতি। এব-, था कायी कार्या निनि खक विणिः সূত্ৰ মুদান্তত। কদাচিৎ কাৰ্য্যি কা र्य्यान्याः कृष्टि कार्यः निमिखनः ॥ হন্য নিৰ্দ্দেশ্যতে কাৰ্য্যণ ন কাৰ্য্য গি मिला युरेक्ष:। क्रिया यञ्जू उरका-য্য মাদেশ পুত্যুয়াগম ।। যমাৎ পার পারে যামিন্ ভালিমিত্ত দিখা-म छ । या बा का लाख मर्ख्या मनु-বৃত্তিঃ পরে ভবেং ॥ ইতি। এবঞ্চ ব্ৰির্জ বিধিভ্য: স্যাদ্ভরজ বি-वि र्वती । পুত্रमान्त्र कार्याञ्च বহিরন্থ মুদাত্ত ॥ পুক্ত্যাশ্রিত कार्याः नाम्हाद्रक् भिन्नि शुवः । পুক্তে: পূর্ব পূর্বণ স্যাদভরস্করণ তথা।। সাবকাশবিধিভ্যঃ স্যাঘলী নির্বকাশক:। কস্চিভ্রিন কার্য্য **স্যপ্রমে পরত তথা।।** সম্ভবেদ্বি याया रम्। म खदा मावका मकः। जामि हि विदया यमा भहरता न

হি সংভবেৎ॥ স প গুড়গণৈ ক্রে। বিধি মিরবকাশক:। তথা সামান্য कार्य्या विश्वकिकविधि ईली ॥ বহুবো বিষয়ে যস্য স মামান্যবিধি ভবেৎ। उन्नः म्याधियया यम्य म विष्णयविधि यंजः ॥ जागमातिम-या यां या वनीयाना गरमा विश्वः। পুকৃতি পুত্যবঞ্চাপি যোন হন্তি স वागमः ॥ वाहिन उभवाजी यः পুক্তে: পুত্যয়স্য বা । সকলে-(छा विधिछाः नाइनी (मानिकः) वि ख्या ॥ वान ब्राप्त मर्यास স্বরাদেশে। বিধি বঁলী। ইতি মুগ্দ-वायवराकद्रग होकाचा॰ मुर्गामाकः ॥ 🗱।: অথ বিধিভেদা:। তত্ৰ কশ্চিৎ পুধানবিধি:। স ভূ ষতঃ ফলছেত্র-ক্রিয়া বোধক:। যথা। যজেত স্বর্গ काग इंड्यानि । किष्यम्बिविः । স তু মতঃ ফলছেতু ি গাযা• কথ बिड्याक्षण्यामाः विधायकः। यथा । ইডো যজতি ইত্যাদি॥ কন্চিৎ পুযোগবিধিং। স তু যাবদঙ্গ যুক্ত कियादगदकः। यथा। गावस्य युक्रः यरज्ञ विलक्षण यर्गकान इंड्रापि॥ किन्डिम्छन् कनविविः । ज जु जा-काङ्का निव्रखी अधिक कनाव शुक्ष कमि अपविधिः। यथा । भारताः

হেনাপঃ পুণয়েৎ পশুকান ইত্যা-पि:। भुषान विधिक विविधः। उँए-পত্তি নিযোগদেতি। তত্তাৎপ-ভিস্ত কর্মারকপবোধক:। যথা-व्यात्यवाष्ट्राक्नात्वा व्यमावान्यायाः পৌর্নাস্যাঞ্চাচ্যুতো ভবতিইত্যা-कि । निरयाभक चर्मकामान्। विका-রি বোধক:। যথা। বর্গকামোণজেত ইত্যাদি। অঙ্গবিধিন্ত কাঘ দেশ কর্ত্রাদি বোধকত্তথা অনিযত এব। शुषानाक्षविष्या विश्वयाशास्त्र श्रा-গুভ্যা॰ ত্রৈবিধ্য় । তত্র অপুর্গি তো দ্বৈবিধ্য•। তত্রাপ্যত্যস্তাপুর্যে অপূর্ববিধি:। পক্ষতো ৎপাণ্ডৌ নিযমবিধি:। বিধেয তৎ পুতিপ क्षरयाः शुर्छो शतिमञ्जाविविः । অতএবোক্ত । বিধিরত্যন্ত মপ্রাণ্ডৌ নিয়ন: পাঞ্চিকে সতি ৷ তত্ৰ চান্যত্ৰ চ প্রাপ্তৌ পরিসম্না বিধী হতে॥ তত্র পুধানস্য বিধিভেগো যথা ৷ অহ-রহ: महाग्रा सूलामी ठ इंडग्रानि ब्रल्ब বিধি: ৷ অত্র বিধেয়ন্য সন্ধ্যাদে: শাত্রতো রাগতো ন্যাযতো বা কৃচি-मभाजााखः। उषा वाडी ভार्याः-मुलयाए इंड्यामि निवमविधिः । विद्यम् जार्वा िशन्तर प्राण णः भाषायि जागा गया शक-

ভো ইপুাণ্ডে:। তথা। প্রোফিত• মা•স• ভুঞ্জীত ইত্যাদি: পরিস্মান বিধি: ৷ বিধেযস্য প্রোক্ষিত মা•স-ভক্ষণস্য তৎ পুতিগক্ষ্য্যাপো-ক্ষিত মা•সভক্ণস্য চরাগতঃ পা-(छ: ॥ यङ्ग्र विश्वित्ज्रामा यथा। नाइरीयभूडाया मध्या मुभवतम् ইত্যাদি রপ্রবিধি: 1 অত্র বিধেয-স্যোপবাসস্য এতদন্য শান্ততো রাগতো ন্যায়তো বা হুচিদপুঞ্যে:। তথা শাুদ্ধে ভূঞ্জীত পিতৃদেবিত নিতাদি নিৰ্মাবিধি:। বিধেষস্য শাজশেষ ভোজনস্য রাগত: পাণ্ডা বপি রাগাভাবাৎ পফ্তো ২পুা-থে:। তথা। বৃদ্ধিশাদ্ধে প্রাতরান-ব্রিতান্ বিপান্ ইত্যাদি: পরিসংখ্র্যা বিধি:। অত্র বিধেষস্য প্রাত নিমন্ত্র-ণস্য তৎপুতিপক্ষস্যপ্রদিন সায় निमञ्जगमा ह भाईनवयायकः भारध वि ि मृत्व कराश्द्रणः । ইতি धर्मः मीशिका।।।।। नहायमुट्ड विधि र्यथा। পুরুত্তি: কৃতি রেবাত্র সা চেছাতো य उक्त मा। उज्जान विषम उग्र বিধি ভাৰতাপকোথ বা ৷৷ বিধিত্ৰ জ্ঞানাৎ পুৰুত্তি দুশ্যিতে সাইছাতঃ ि हीर्याञः जिक्कीर्या ह कृष्टि माध्य-(दृष्टेनाथनवृद्धाना८ ७ वृद्धानग्र

विषयः कार्याज्यः देशेमाधनज्यः विधि রিভি প্রাচীনমত।। স্বমত মাহ ভজ্জ্ঞাপকো ২থ বেতি ইপ্তসাধ-नदानुमालक चाछा जिल्लाया वि-वि भुज्रयार्थः। ইতি इतिमानीय व्यमुगाञ्जनिः ॥ 🕸 ॥ व्यनिहा वानुगद मम्दासन भुजारगाभञ्चा-পিতেষ্টসাধনত্বান্তি স্বার্থ পরপদ ষটিত বাক্যত্ব বিধিত্ব। নীমাণ সকমতে ইপ্ট সাধনত্ব কৃতিসা श्राप्तक भृथक् विश्वार्थः। इंडि गराः ধর ভউাচার্য্যকৃত বিধিম্বরূপ:॥ विधिरमी ^न भू॰ अम्भाः। ইতামরः॥ বিধিদেশক: **পু॰ मरम्यः।** ইতি मद्रज्ञावनी ॥ विधिव८ वर्ष यथाविधि। विधानुमाः রেণ। যথা। ভোষধেৎ সতত ভা र्याः विधिवं भागिभी ডिजाः। ইতি কালিকাপুরাণে ১৯ অধ্যায়: ॥ # ॥ व्यथिष्ठ । मक्ता मुशामु विधिवट विन्नुभवाष्ट्रभार्द्धाराट । ইতি শিবরাত্রিবুতকথা।। 🛊 ।। অ-नाइ । भूकाराष्ट्रका विकृषक कर् বম্বাত্মক শিব । ব্রেগেবাসৈ বিধিবৎ শুক্ষা চ বিমৎসর:॥ ইতি মৎস্যপুরাণে যোগমাহা बार. 89 अवरातः॥ क्षा व्यवस्क

। ইতি नक्षत्र भक्षे गूलाया वि-धिवट स्वरः। महीन् कामानवात्या-जि विकलात्क महीराज। ইजि जीवव ৫১ অধ্যাयः॥

विशू: शुः हन्युः॥ विष्णुः॥ कभ्रतः । ইতি নেদিনী ॥ বুন্ধা । ইতি **भद**त्रञ्जावली ॥ द्राक्षमः। इंखि वियः ॥ वायुषः ॥ वायुः । इंडि न'किश्वनाद्मानादिवृद्धिः ॥ 🗱 ॥ **ठन्द्रम् द्वारभावञ्च। उ**थ्कनाहि-ण्ड यथा। हन्तुम् । द्वार व्यवहा छ-বন্তি শৃণু তা অপি । ত্রিযু ত্রিষু চ अक्ष्य अधिनाहि वहामाइ॰।। পুবাসস্থ পুন নষ্ট মৃতাবস্থ জ্যা **वरुः। हान्यावरुः लठावरुः** कीः **ডावञ्च• ज्वाञ्च छ• ॥ कम्मावञ्च•** मुञ्चावञ्चः द्वानमावञ्चनः ভবে**८।** পুৰাসো হানি মৃত্যুক্ত যশো হা-সোরতি: সুখণ।। শোকে।ভোগো জুর: কম্প: সূস্থাবস্থা ক্রমাৎ ফল । जग्र : क्का जुलि विजीए নান্তি নিব্ তি: ।। তৃ ভীযে রাজ-স্মান চতুর্থে কলহাগ্ম। ধন ধান্যাগন: ষষ্ঠেরতি: পূজা চ সপ্ত-भा अहेरम भागमत्मरका नवस्म क्ल्रिमनक्षयः । एमास्य कार्यानिझ-खि ध्र.व (भकामाण क्यः॥ **चामाण**न

ममारङ्ग नृष्ठुः (इव न मार्भगः । इंडि गा ्राङ ५) वशायः॥ 🗱॥ **ठन्तु**न। क्वय वृष्टि काइनः रथा। व्यक्तावाठ। ब्राका ठानुमजी टेव विविधा नृर्विमा भ उ। निनीवानी बर् रेन्टव बनावाम्य हिरिषव जू॥ ष्यमा नान इतव इत्या कन्द्रलातक পুতিষ্ঠিতা। ব্যাৎ সোনো ব্যত্ত্ স্যা ন্যাবাসী ততঃ স্তায় পুরো-रिछ कवा जिस (भोर्ग माना निमा-করে ৷ পূর্ণিবানুষ্তী জ্বোপক্ষা ত্রিত ভাকরে। যুমাতা মনুম-ন্যন্তে দেব**তাঃ পিত**্তিঃ **সহ। ড**় মাৰেনতী নান প্ৰিনা পুথনা ঘ্-**छा ।। यसा भारतीय अन्तर्भ भूगे हन्तु** म् (ठाइवः। यूनमेथ्ला उपा द्वान-স্তবানুষ্তি প্ৰিয়া।। ব্লাকান্তা মনু মন্যান্ত দেবভা: পিত্ভি: সহ। রপ্তানাট্যে চল্দুস্য রাজেতি করণো **२**तुनन्।। जिनीवानी लुनावड कीव-শেষো নিশা হর:। অনাবাস্যা• বি-শ ठार्कः गिनीवाली उठ: मृठा॥ प **(रु**जि काकि**दा**नाका यः कानस नगाभाउ। उदकास म-छा (त्र्या रिव अभावास्त्रा स्ट्रः युष्ठा ॥ अनुन-**छा गवाः** कार्यत भिनीवालाः अङ् থিন।। এভাসা বিরলঃ কালঃ জনা-

विजि सर्: मृजा ॥ कनाः (वाउन সোনস্য শুক্লে বর্জবতে রবিঃ। অন্-(उनाग्छ· कृष्य शीयाङ रेमवरिङ: ক্রমাৎ।। পুথমা পিবতে বহি র্ছি **जीयाः शवनः कलाः। विस्था**एवा छ्र **ीयास प्रवृथीं स भुकाभिः॥ भक्**-भी· বৰুণ চাপি ষ্ঠা· পিবতি বাৰ· वः। मध्यी म्यर्या पिक्रा वनरवात्शे उथा हेगी। ।। नवगी। क्कनक्षा शिवजीन्द्रः कलामिशा मण्यी । मद्य-उ म्हाशि कृपा अकारमी कना ।।। मानभी ख दना॰ विक र्यन्त क जरमा-ममी । চ जुर्यमी भ अभि जिः कवा । পিৰতি নিত্যশ:॥ ততঃ গঞ্চনশী-ঞৈৰ পিৰত্তি পিতন্তঃ নলা । কলা-বশিষ্টো নিয়ীত: পু্িটঃ স্ব্যায়ও-ल ।। यमाना विभाउ द्रास्ती यमा বাশী ভভ: মৃডা। প্রাজ্বিশতে চাर्कः नेष्ठाःह्य **जू** वनस्मजिः ॥ द्याः পद्राद्ध वि**ण**ण्डा बत्यानि वाति-সন্তবঃ। আপ: পুবিষ্ঠ: সোমন্য (भवरा कनरेयक्या।। जून खन्य नजा वृक्षाविद्यापयि (ठावधी: । उत्या-ষ্থিভিত গাব শ্রন্ত্যাপ: পিয় ভিচ।। তদকানুগত গোভ্য: ফी রত্ব মুপগছতি। তৎক্ষীর নম্ত। **ज्या मञ्जञ्ड॰ विकाटमः ॥ सा-**

ছাকার ব্বট্কারৈ জুপ্রস্ত্যাহ্তন: ক্রমাৎ। হত মণ্নিষু দেবায পুন: (माम विवर्षायर ॥ वव मकीय-তে সোন: ক্ষীণ কাপ্যায়তে পুন:। ख्या< न्र्यः मनाक्षना क्रय वृक्षी বিধে বিভু: ॥ ইতি দেবীপুরাণে চ-न्यु क्रय वृष्तिः ॥ अ ॥ वुरकावाह । यमय॰ यमछ (नारका वानिभाद्याग्र-श्वामा । उरश् मः भ्वक्षामि हन्तु স্যোপরাগিক ।। যদি সভ্যময় গুন্ত ভেজোরাশি দিবাকর:। তৎ কথা নাদরস্থেন রান্থ ন ভন্মসাৎ কৃতঃ ৷৷ অথবা রাহুণাক্রম্য শত্রু-वकुः भूतिमा उ:। ७८ कथः मणीन ৰ্ন্ত ক্লৈঃ শতধা ন বিখণ্ডিত:।। বিমু-क क भून पष्ट खरेशवाथ खन खनः। न চাৰ্গাগহ্ত তেজো ন ভানাদ্প-সারিডঃ ৷৷ যদি বা ছেষ নিম্নীতঃ ক-थः भी भु उत्रा २ जव । जमाम (उ-জনা রাশী রাহো বঁকু গনিষ্যতি ॥ ७कार्थं मर्बास्ताना सामः मृ ष्टेः यम् अवा। ठबङ्गम् उक्षाणि म-क्षु ७॰ সूर्य। एडमा ॥ भिवस्राधुमय॰ (स्वाः भिडद्रक यदाग्छ । जयक ত্রিশতক্ষৈব ত্রয়ন্ত্রি•শত্তথেব চ।। ত্র-যশ্চ ত্রিসহস্যুশ্চ দেবা: দোন পি-বস্তি যে। রাহো রপ্যমৃত ভাগ্য

भुता गृष्टेः सगग्रता ॥ उमाखपून्नः রাগত্য পাত্ নিছতি পর্যমু ৷ উদ্ধৃত্য পার্থিবী ছাযা মদুকোরা স্থমান: য:। পাত্মিছন্ তত শেচনদু মাছা-मयिक ছायया। मुद्ध ह हन्मु मर्स्डर-তি কৃষ্ণে পর্বণি ভাক্তর•॥ সুর্ग্যমণ্ডল সংস্থ্য চন্দুনেব জিঘা সভি। ড-মাৎ পিবতি ত রাহ অনুমস্যা-বিনাশ্যন্।। অবিহি॰সন্ যথা পদ্ম• **পি**বতি ভুনরে। মধু। চন্দুস্থ নম্ত• তন্ত্ৰদভেদাদাভ রশুভে॥ চন্দুকা-তে মণি যৰ ভহিন ক্ষরতে ক্ষণাৎ। क्षत्रज्ञित न शियात (उज्जमा रेनव मूड्या यथा मृर्येश्रम्तिः मृर्येशाह्र-পাট্য পাবক শুভ । ন ভবত্যস্থ-हीरनानि एकमा रैनव मृह्य ।। এবং চলুক্চ স্ব্যুক্ত ছাদিতাবলি রাহণা। ৰতেজনা ন মুল্যতে নাক্ হীনৌ বভ্ৰতুঃ !৷ পৰ্যৰ্থ চচন্দুস্য मानिका कन गाक्**जिः। (मा**म् दिर বত সংযোগাৎ ছায়া যোগার পা-र्थिवार ॥ द्वारहा क वद नहारि नु-করেদন্ত শশী। খদোহ কালে भ्भारि वर्भ मृक्षे ह भी र्था। बाक्नारम्य करत् कीत्र छाथन्तुः ক্ষরতে ২মৃত । পিতেব সূর্য্যো দে-বানা সোনো নাতেব লক্যতে !!

यथा माज्ः छन भीचा कीवाष मर्व कदरः। शीदाम्जः जया सामार् **ज्ना**रत मर्बरविजाः ॥ मञ्**ठः म**र्व (यारम्यू उथायः क्रव्राउ मणी॥ उ॰ ক্ষরত যথাভাগ মূপদ্বীবন্তি দেব-' **ভাঃ**॥ ত্রিন্কালে সনভ্যতি র।ভ্ त्रभावकर्याः । मर्व गर्राः जागक পাদে পাদার্কমেব চা৷ আক্রম্য পা-र्थिवी ছाया यावजी हन्तु मखन । भृ उ: न ভাগে। রাহে। স্ত দেবভাগা-ख (गरकाः॥ ज् छि विश्वाय (प्रवानाः ब्राह्यः পर्वगउम् । हान्त्रा न क्क-य নাধাতি তেজদা নৈ। মূচ্যতে ॥ जिथि ভागाक गावलः भूनस्य वर्कः পুনাণত:। সর্হাযাজ্ত: কাল স্তাবানেৰ পুকীন্তি হ:।। অতো ব্লাহ ভুল: সোম: সোমাদৃদ্ধি দিবাকর: । পর্বকালে স্থিতি স্ত্রেব বিপরীতাঃ भूनः भूनः॥ अ**ङ**्शनयरङ्गाङ् बङ् ব**ছশি ভা**করৌ। রাহু রভুক স•স্থা-ন: সোম মাছাদ্য তিপ্ততি॥ উদ্ধৃত্য পার্থিবী ছায়া ধুমমেষ ইবো-व्यिष्ठः। हन्तुमः यस्वस्ताः ब्राङ्ग ভাক্ষরস্য চাম নামাবখণ্ডিড তস্য रिक्वनारः वरामनीक् अ। कल्लान य-থা বস্ত্র- শূল্ল প্রপূপ ছন্যতে । একো-प्राम्य महत्रा हाङ्गा हन्तुमा ख्या | विष्ठत्र की अविरक्षमः। इंडामहः।।

। भुकानिङ उपरावह भुनः मुक् তর॰ ভবেৎ ॥ রাহুযুক্ত• ভবেত্তম্ব-विर्यानः हन्तुमञ्जनः। त्राङ्गा हाः **दिखो वाशि मृ**ष्ट्राहन्तु दिवाकस्त्रो ॥ বিপা: শান্তিপরা ভূত্বা পুন রাপ্যা-পयाति उ॰। अतः न गृश् उ म्यंऽः *हन्त्रा छव गृश्र ।। यव्या छ॰ न পশ্यति मान्या ना महक्ष्यः । कारमाश्न हिन्द गुर्न हिन्दू मृर्ग्रायाः॥ इड्याप्त्र प्रवीभूद्राप शुरुगविव सः ॥ 🗱 ॥ विरक्षा (पव-পিতাৰ্যন্ত্ৰারণত্ব রাজযুক্ষাদি-कात्रगद्य कानिका भूत्रात २०।२) व्यश्रायत्या मुश्चेवारः ॥ विश्व उ: ত্রি ত্যক:। ইত্যম্র:॥ किन्त्रिष्ठण ॥ विविधि: खी कल्लन । विभूब धू ধাতো: ক্রি পুত্যবেন নিয়ম।। বিধুনন লী কম্পান। ইতি জটা-धद्रः ॥ বিবৃত্তদ: পু॰ রাভ:।ইত্যমর:॥ বিসুপঞ্জর: পু॰ খন্ন:। ইতি শদ-गाना॥

विष्णिया जी ठन्मुभर्ती। यथा।

যান্তর•॥

माक्कागता विष्कृतिया। इंडि की-

বৈকল্যণ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ:।। विश्रुतः जि विकलः। इंजिलिमिनी॥ विथुवा जी द्रमाना। इंडि (मिन) বিধুবন• क्री कष्णन•। ইভ্যনद्रः॥ বিধ্ত ত্রি কম্পিত ॥ ত্যক্ত । ইতি হেনচন্দ:॥ क्षी कम्मन । विभ्रं ध् थाटाः कि नुजुरयन निष्ठम। ॥ विध्नन क्री कम्भन । उद्भर्गायः । विधुवन २ । इंड्रामद्रः ॥ विध्वन ०। इंडिम्ब्रङ्गावली ॥ বিধ্নিত তি কন্সিত। বিপ্র ঞ্ভ ধু থাতো ক পৃত্যুয়েন নিয়ম• বিপৃত ল্লী বিশেষেণপৃত । যথা। অথাবক্ষ্য বিল্বাহ লোটুকা ৪০-शाहिना । উদস্তবালা উত্তি: ४ए० । বিধ্তনেহন:।। ইত্যাহ্নিকত হু॰ ॥ विरुपः वि विवाज् मकाः। वाकाः रः ! ७८ भर्यायः । विनत्रार्शे २ ব্চনেজ্ভ: ৩ আশুব: ৪। ইত্য-गतः ।। विश्वित्रम्यविषयिकः । यथा। अन्दाम्। मन्द्रा जुन वित्यग ग्रीद्राष्ट् । न य्वकाणारः कि ঞ্চিত জন্ম জিডি ছিডি ।। ইত্যেকাদশীতত্ত্ব ॥ অণিচ। পু-गागाउद्यानविश्वि कर्य भूषन बूब्बी न विवशी छवि भनारनव जम् कर्मन डेमिइ जिज्ञान। দেয়ে বিধেয়ে कर्मान भूजामो मुहि তৎकाल जीविनः कर्माधिकातार भूमानास्त्र लच्छाद्यनाविष्यप्याः खिथ्छाम्रिर्छनः । ইতি তিথ্যাদিः ভব्दुः॥

বিধেযতা স্ত্রী বিধেষত্ব । বিধিষ্কন্য বোধবিষযত্ব । যথা। যথা বুস্কর । ধাদিযু পাপান্য নিষিক্ষ ভযোপযু-ক্ত বুক্ষেণাদি জ্ঞানে দৈগুণ্য তথা গঙ্গান্ধনাদিযু পুণ্যম্য বিধেযতা-বচ্চেক গঙ্গাদি জ্ঞানে দৈগুণ্য । ইতি পুষ্য শ্চিত্ত ভত্ত্ব ।।

বিন্তু সঃ পুত্ বিনাশঃ। যথা। ছরিতে রে গো শ্নুত্রপ: শন্যনা
ন ভিভিশ্চ বিধ্বাসঃ। কপিলে শী
যুগনত্ব শ্লেছধু সো ২থ দুর্ভিক্ষা।
ইতি তিথ্যাদিতত্ত্বা

বিনতঃ ত্রি পুণত:।। জুগুঃ।। শি
ক্ষিত:। ইতি মেদিনী ।।
বিনতা স্ত্রী গক্ডনাতা ।। পিটকাতেদ:। ইতি মেদিনী ।।
বিনতাসূনঃ পুণ অক্ণ:। ইতি হেনচন্দুঃ।। গক্ডশ্চা।

বিনদঃ পু॰ বিন্যাকবৃক্ষঃ। ছাত্তি-যান্ ইতি খ্যাতঃ। ইতি শব-চন্দ্ৰিকা।। বিনমুক লী তগরপ্য় । ইতি । রাছনির্যক্তি।। বিনয় তি বণিক্।। ফিগু:।। নি-ভূত:।। বিভিতেনিদুম:। ইত্যুদ্ধ পাল:।।

मिका ॥ भूगजिः। বিনয়: পু इंडि सिनिनी।। # ।। यथ विनय পুস:শা। বৃদ্ধাংশ্চ নিভ্যঃ মেবেভ विशान् (वस्विमः भूषीन्। তেভ্যো হি শিক্ষেৎ বিনয়ণ বিনীভাল্না হি নিত্যশ:।। সমগা॰ বশগা॰ वर्गाटगृथिवीमाज मः मयः । व-रायः १विनयाच्छे द्राजानः गः পविद्वसः॥ यन्छ। टेन्हव बाज्या नि विनयाद भुष्टि। भिष्ता । इंडि म् ना भवारम १५७ वयायः ॥ क ॥ न्धः। गथा। यखा श्रवं नाकात्यः দ্মস্ত নিয়ত স্বাৎ স দেখেতাক। পদ্যান: সোগ্যসংকারী পূর্বে ত विनया अनः॥ इन्डि नाव्रहत्वनः। **७**९ ल्हारभक्ष्या भद्रम्या विक वा-क्लाक्त्यहार्भान्कगुहालि सन्न म् ७ दियायकः। युगमः नःभूवर्जः त अधिक मधाजात नाइ मनव। शाक्षा माइस्म हिन युगश्य मः পुवर्खरगाः। विस्थय (भक्ता वर्ष्ण) उ विनयः म्या न्य ख्रायाः ॥ विनया

দণ্ড: । ইতি ব্যবহারতজ্ব ॥ বিনন্পাহী কি ব্যনেহিত: । ইত্য-নর: ॥

বিনযক্তঃ ত্রি আজ্ঞাকারী। তৎ পর্য্যায়ঃ । বিধেয়ঃ ২ আশুরঃ ৩ বচনেক্তিতঃ ৪ বশ্যঃ ৫ পুণেয়ঃ ৬। ইতি ছেনচন্দুঃ ॥ বিনযা ত্রী বাট্যালকঃ । ইতি

विनया ज्वी वाहेग्रानकः । इंडि मिरिनी ॥

বিনশন ক্লী অকক্ষেত্রণ তত্ত ক্স্তিন নায়া উত্তরপশ্চিমে বর্ত্তে। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ: ।। বিনাশাশ্চ ।। বিনপ্ত: ত্রি নাশাশ্য: । খু স্বিশিত্রণ যথা। শিথী বিনপ্ত: পুক্ষোন নষ্ট:

। ইতি বিশেষব্যান্তি চীকাবা॰
মথুরানাথ: ॥ পতিতঃ । যথা
নারদ: । বিনষ্টে বাপ্যশারণে পিত্যুর্পারত্যপূহে । বিনষ্টে পতিতে
। ইতি দাযভাগ: ॥

বিনতি: ত্রী বিনাশঃ। ইতি বিপূর্ব নশ বাতো তাঁবে ক্তি পুত্যনেন নিয়না। ইতি সিক্ষান্তকৌমুধী॥ বিনস: ত্রি পতনাসিক:। তৎ-পর্য্যান:। বিশু: ২ বিখ্য: ৩ বিনা-লক: ৪। ইতি জটাধর:॥

বিনা ব্য বজ্জন । ভৎপর্য্যায় । পৃথক্ ২ অভরেণ ৩ খতে ৪ হিকক্ ৫ নানা ৬। ইত্যনর: ।। বিনাক্ত• জি ত্যক্ত• । ইতি জি কাণ্ডশেষ: ॥

যুক্তঃ ৷৷ গনেশঃ ৷ ্বিশ্যকঃ इंडामद्रः॥ गक्षः॥ विष्ः॥ खकः ३ इंडि (मितनी ।।
शिक्षा विनायकगणा यथा । गाइएया विकारण्डव हो विष्क्रायो विनागको। ইতি वङ्गि পুরাণে গণভেদ নামাধ্যায়:।। 🕸 🛭 বিনাযকস্যোৎপত্তি র্যথা। পুঞা পাল উবাচ। কথং গণপতে র্জন্ম मृर्ভिम**ङ्क मङ्ग। এ**ङ्म नः नः য় ছিদ্ধি প্রক্ষ্ট ব্যবস্থিত।।। মহাতপ। উবাচ। পূর্ব দেবগণাঃ नः इं याष्यक उत्पादमाः। कार्य्या-রম্ভে যথা প্রাপ্তা: সিদ্ধি তে চন भःभयः ॥ मन्नार्गाविश्चिषु यथा সিব্যন্তে বিঘুতঃ ক্রিযা:। অসৎ-কারিষু সর্বেষু তন্তদেব মনিমুত:।। ভতো দেবা: সলিতর শিস্তথামা-সু রোজদা। অসৎকার্য্যেয় বিশ্বার্থে পর্ব এরাভাগজ্বন্।। ভত তেবা॰ তদা মত্ৰ- সৰ্বতা- ত্ৰিদিবৌকসা-1 বভুৰ বৃদ্ধিৰ্গননে কৃদু• পুতি মহা-মতে।। তে তত্র করু নামস্ক্রাকৈ वान निवय छक्। উচু: निवय সর্ব্বে পুণিপাত পুরঃসর ।। দেবা-

উह्:। (स्व (स्व स्टार्स्य **ण्**ल-পাণে ত্রিলোচন। বিহ্বার্থ মবিশি-श्वानाः উৎপाদযिত মর্হসি।। এবः मुक्त खना (मरिव र्डद: श्रवग्या मुना । উমাণ निরीक्ष्यामान हक्षुवानि-মিখেণ হ।। দেবানা॰ সন্নিধৌ তস্য পশ্যতো মা॰ মহাআন:। চিন্তাভূ-ছ্যোল্লি.মূর্ত্তেড্যা দৃশ্যতে কেন ছে-তুনা।। পৃথিব্যা বিদ্যতে মূর্ভ্তি রপা• মূর্ত্তি স্তথৈব চ।ভেন্নস: খসনস্যাপি মূর্ত্তি রেষা তুদ্শ্যতে॥ আকাশস্য কৃথ নৈতি নত্ত্ব। দেবো জহাস চ। জ্ঞানশক্তি: পরান্দৃষ্টা বদৃষ্ট বেগা-ন্নি শন্ত্রনা। যচোক্তা বুন্ধণা পূর্ব । শ-র[্]রস্ত শরীবিণা• ৷ যদাপি হৃদিত• ~~তেন দেবেন পরমেণ্ডিনা ।।~~ এ**ভ**ৎ কার্য্য চতুষ্কেণ পৃথিব্যাদি চতুর্ম্বলি। মূর্ত্তিমানতি তেজমী হস ৬: প্রমে-8िनः ॥ পুণীপ্তাসের নহাদীপ্ত: **জ**-মারো ভাস্থন্ দিশং। পর্যেষ্ঠি छी युक्तः भाकांकपु इवानद्रः॥ উৎপন্ন মাত্রো দেবানা থোষিতঃ मः भुरमा इयन् । कान्त्रा भीख्रा उथा मूर्ख्या कालग ह महाजावान्।। उ मृक्षा পরন কপ জনারস্য নহাজান:। উনানিমিষ নেত্ৰাভ্যাণ ভমপশ্যভ **ज्यमिनी ॥ उ**॰ मृक्ष्मे **अभिर**ाज (स्व खीवुरकाल ममन्विः। मद्मा समाव ক্পন্ত শোভন নোহন দৃশা ॥ ভতঃ শশাপ তং দেবো গণেশং পরু-भिष्वतः। अभाव भक्कवकु खुः भूलवः क्केट्रेन्न खुषा ॥ ভবিষ্যতি তথা সংগ্ ক্পবীতগতি ধুবিং ৷৷ এবং শশাপ छ॰ प्तव खीवुरकाशमभिन्नः। धुन्नन् শরীর মৃ:খায ভতো দেবে৷ ক্ষাদ্রি ख: 11 यथा यथात्मी म भन्नीत्र मान्रः শ্বুনো ভি দেব স্ত্রিশি থান্ত্র পাণি:। তথা তথা চাঙ্গ ফ্লাচকাস জল ক্ষিতৌ ञ-नऽপত• खथात्रि ॥ विनायका त-क्युथा गहाम्या खनान नीलाञ्जन निमनाः। উত্তম্ कहि विविधाञ्ज হস্তা ন্ততন্ত্র দেবা মনসাঙ্গলেন ॥ কিমেতদিত্যভত কর্মকারী ছেক: করোত্যপুতিম॰ মহর। কার্য্যণ সু রাণা কৃত মেত্রদিষ্ট ভবেত্তথৈত পরিত হত তথা দিবৌকসা চি-स्यञाः उथा ज् विनायकै: ऋ। क् ভিতা বভূব। চত্মূখ কাপুতিমো বিমান মাৰুহ্য থে বাক্য মিদ• জগা-म ॥ धन्त्रास्त्र (एव। मुद्रनायकन जि-लाहरनमाञ्च क्लिश ह ॥ जनूश् হীতাঃ পরমেশ্বরেণ সুরদ্বিষাং বিঘু কৃতা নভৌচ। ইত্যেব মৃক্ত্ব। পুপি ভানহ ভানুবাচদেব স্ত্রিশিথান্ত্রপা

ণিণা য তে বিভো বজু সমৃদ্ভব: পুভু বিনাথকা নাম বসন্থিমে ংনুগা: 1 ভবন্ত্রথাস্যাত্মবরেণ চাম্বরে ভ্র্যাচ-তুইস্ত শরীরচারী।। আকাশ নেত-দহুণা ব্যবস্থিত ত্বুবা চৈকো বদতা• তে পুষাতা:। পুভু ভবব্পুতিমা-ख्यानिना इमान् हि हारिख मूवद्राः क দেহি॥ ইভ্যেব মৃক্ত্বাধিগতে পিতা-भर् विलाहन काञ्चल बगाम। বিনাযকো বিম্নকরো গজাস্যো গণে-শনানা তু ভবস্য পুগ্র:।। এতে চ मर्ख द्वभयोछ ভৃত্যा विनायकाः क्वर मृमः পुठलाः। উहु ग्र मानामि विवृक्ष **দেহা: কার্য্যেষ্ সিদ্ধি**ণ পুতিপাদয-ন্তঃ ॥ ভবা॰ চ বেদেযু তথা মথেযু কার্য্যের চান্যের মহানুভাবাৎ। অ-গুেষু পূজা লভতেন্যথা চ বিনাশ-বিষ্যস্থ কাৰ্য্য সিদ্ধি। ইত্যেব নৃ-ক্তো পরনেশ্বরেণ সুরৈ: সন্ কাঞ্চন क्छ म·रिष्टः ॥ क्रेल खथा भाविन-বিক গাতো ররাজ রাজেন্দু বিনাধ-काना । मृष्ट्वाञ्चिषिठामान जुरम्वा छ । गगनायकः।। ७१ यः भूगजाः महर्वे जि म्वाखना महिर्षो॥ ॥ (मवा डेठू: । নম তে গছবকু । বনতে গণনা যক। বিনাযক নম স্তেম্ব নম স্তেচগু বিক্র-ম।। নমে। ২ন্ত তে বিম্বর্কে নম তে

সর্পমেখল। নম তে কদুবজ্বোপ পু-লম্ব জঠরাশ্রিত। সর্বদেব নমক্ষারা-मिवद्मः व्यक् मर्बमा॥ এवः खन्न छन। परिव र्महाञ्चा गगनायकः । **অ**ভি-বিক্ত ন্ত কর্দেণ লোমস্যাপত্যতাং গতঃ ৷৷ এতচত্ত্তা সম্পন্ন গণা-ধ্যক্ষস্য পার্থিব। যত ন্ততোষ্ণ মছ-তী তিথীনা পর্যাতিথি:।। এত স্যা• য স্তিলান্ ভক্ত্যা ভুক্তা গণ-পতি নৃপ। আরাধ্যতি তল্যাশ্ जुवाराज नाज मन्याः ॥ यरेम्डा भवेटा खाब गरेन उर मृत्याख्या া তন্য বিহা ন জায়ন্তে ন পাপং সর্ব शान्य ॥ इंड्यानि वाद्याहरू विसायः ा€शिख नीमाव्यायः । । दिनाः यकमा नागाञ्चकत्वाजः यथा । 🗐-বিশুক্বাচ। গণেশ নেকদভঞ্চ হে-इद्यः विद्वनाय**रः। नःद्यानदः मू**र्शकर्नः गजवजु॰ **७**ङ्।পुजः॥ नामाङ्कार्थः भूधना प्राचा इब्रिया खाः दानाः नाजभूउक नर्वविष्ठ्तः পারা ॥ ভ্রানার্থবাচকো গশ্চ ৭৮১ নির্বাচক: । তবোরীশ পর वुक्त गरामा धुननानाहः। ३। वक मानः शुरानार्थः मधन्व वनवावकः। यण भ्यान गर्यगारा कर उ नगी-ग्राङ्गा २॥ हीनार्थदाहरका (इण्ड

त्रयः भाषानवाहकः । भतिभाषाकः ७ मीनाना (एत्रयः भूगमान्। इ ।। 🗢 ॥ বিপজিবাচকো বিদ্নো নাযকঃ थ अनार्थकः। विषय थ अनकात्र छ - न-मामि विश्वनायकः ॥ ८ ॥ विकृत्रेख-क रिल्टिन्। यंगा वासामत्र भूता। **शिका मरेखण्ड विविदेश वीन्म नामा** मत्रक छ।। १।। जुलाकाद्री ह छ कर्गा विष्वाद्रगकाद्रशो। मणामा-ग्रानकाली ह मूर्नकर्न नमामाइः॥ ७॥ विक्भूनाम शृज्जक यम् किन्नि म खकः। जन्न स्वासुव खुयुक्तः गद्म वर्जुः ন্নান্যহ ।। १॥ ওহ্স্যাগে চ ভা তো হয় মাবিভূতি। হরগৃছে। বলে গুহাগুল দেব সর্দেবাগুল্লিভ• ॥ ৮॥ এउद्यानाहेक मुखं नामार्थ नःयु ३ भद्र । भू अम् । भूमा भागा (वात ह **उमाद्मागः वृथा स्व**मा । এट**ा मा** है-क खाब नाबार्थ म बूउ मुख । ত্রিসন্ধ্যু যঃ পটেন্নি সুং স সুখী সং र्बाङा करी।। उत्का विद्याः भनावास বৈনতেযাত্রথোরগা:। গণেশ্বর পু-जारान महाज्ञानी ভবেদ্ধুব ॥ পু-প্ৰাথী লভতে পুঞ ভাৰ্য্যাথী বি-शुना॰ जिय॰। महाकुछः क्वीन्यु॰ বিদ্যাবাশ্চ ভবেজ্বণ ।৷ ইতি বুক্ষ-বৈবর্ত্তে গণপতিখণ্ডে ৪৪ অধ্যানঃ॥

🖚 II व्यम् ४ कत्र रुप्ता। नाइप छैदा । न भाव (बाहतमहामः) कवहम्। शु काषि जिः। यसि मृनम् क वृश्जी (मरवाः वासामग्रः स्य ।। धर्मार्थ काम ता क्षिय विभिर्याणः भुकी खिँडः। मर्खः ্ষাণ ক্ৰচানাঞ্চ সাৱভ্ত মিদণ মুনে ॥ উঁগোঁ গৈঁ খ্ৰী গনেশায স্বাহা মে পাতু মস্তক । দ্বাত্রি: শদক্ষরে। ম জ্ঞো ললাট• মে সদাবভু ॥ ওঁ ঠুঁ। ক্লী 🕮 গমিভি চ মতত পাতৃ লো চন । তারকা পাতৃ বিমেশ: সভ ख· ध्वभीखल ॥ खँड्डीँ 🎒 ही नि-ি সত্তৰ পাত নাসিকাণ। উপৌণ গা সুপ্রবাদ বাহা পাল্বর মন।। म्याः म्ह जानामाः विद्याः शाज त-(वाफ्नाक्षतः। ७ 🗐 वटरानद्राटाः তি ষাহ। গণ্ড॰ সনাবভূ॥ ওঁ গা॰ গণ गाञाननारपठि याहा कक्ष अमावञ् ।। খ্রী• ব্লী• জ্রী মিতি কল্লান• পাত वकः इनक्ष गः। भारती भारती जरा भाजू महीक विष्नु नेषुक्ष ॥ भुक्ति। नासामद्रः भाव बार्ययाः विद्वनायकः । मिक्ल भाजू विद्व শো নৈৰ্খত্যান্ত গজাননঃ॥ পশ্চিমে পার্ব তীপুঞা বাযব্যা• শঙ্করাতাজঃ ৷ ক্কম্যান্দ স্চোত্তরে তু পরিপূর্ণ जनगर ह ॥ येथाना विकस्सक হেরম্ব: পাত্ চোজু ভ: 1 গণাবিপো-**২প্যায়: পাত সর্বপ্রা**শ্চ সর্বত:।। অপ্নে জাগরণে চৈব পাতু মে যোগি-নাণ গুৰু:। ইতি তে কথিত বংস नर्वश्रुक्षोय विगृष्ट् ॥ मः नात्र स्था-হন নান কবচ পরমান্ডত। খ্রী क्षिन भूता एखः भाषाक दानम-**७:न ॥ वृन्तावस विभी छाय म**ञ् দিনকরাত্মন্ত্র। মধা দত্তঞ্চ ভূত্যঞ रत्य करेया न नामानि ॥ भद्र॰ दद्र॰ मद्दर्हाः मर्दमः क्रि ভाइनः। ख्क मञ्जूषा विविदेश खेत्रण शाहरमञ्जूषः ॥ कर्छ या मिक्टिंग वास्त्री (नानि विष्ट्र **मं मः नगः। बाधाः व महत्राण**ि बाबन्य मंडाबि ह ॥ गुरस्तु तद्द्र-ল্যান্য কলা নাছন্তি বেডেশী । हेन कड़ा मड्या द्वा खा खड़ाह्य द्वा-द्यारभाष उत्रक्ष गुक्राधा शि न मञ्जः शिष्करावतः। ইंडि नुकारेववर्धं गण-পতিখণ্ডে গণেশক্বচানান ১৩ অ-श्रायः ॥ छ ॥ अध् विनायक भाष्टिः । যা জ্ঞবন্ধ উবাচ। বিনাযকোপসূ-श्रेमा **लक्ष्मानि निर्वायक।** सर्थ्य-গাহতে ২ভার্ণ জল মুঞা 🗝 প-**শ্যতি।। বিননা বিক্রারম্ভ: স সী**-দত্য ননিত্ত হং। বাজা রাজ্য জনা-রী চ পতি• পুঞ্জ গুরিনী ॥ নাগ্ন -

शट बननडमां भूरगाहि विवि म्-र्खक । भोत्रमर्थन कानून माउ। **६नार माद्रि ७**मऽ ।। मह्ये येथैः मर्ब-শক্ষি বিলিগু শিরসত্তথা। ভদু। সনো शविष्ठेमा बिखवाना दिखान् मुलान् श मृखिका॰ (ब्राह्ना॰ गन्नान् स्मृत् চাপু নিক্ষিপেৎ। যা আজ্তা হেক वर्ति के जुर्जिः कलरेन कु मार ॥ हम ম্যান্ডুছে রক্তে স্থাপ্য ভদাসন छथा। जर्माकः नजशातः शविनः পারণ কৃত।। তেন ত্বা মভিষিকা-মি পাৰমান্যঃ পুনম্ভ তে। ভগস্ত ব क्ला ब्राह्म जगः मूर्य्या वृक्ष्णिज्या छग मिन्तु क बायू क छग नश्चर्या **দদুঃ। যত্তে কো**হ সুনৌভাগ্য॰ সী मा यह मूर्वि । वना दि कर्तरा ক্লক্ষ্ণেরাপ স্তৎমুম্ভ তে সদ। স্থাতস্য স্বার্যপ•ত্তৈল শুবেন্টেডয়রেণ ভ্ ॥ जुल्याग्र्षिनि ज्ञान् बत्यान भन्निः গৃহ চ।। মিডক সংমিত কৈব छथा भानकहे कहाः । स्याखा স্বাজপুত্রা শেত্যান্ত স্বাহ। সমরি-रिकः ॥ मन्त्राष्ट्रज्ञात्य मूर्ल क्रमाः নান্তীৰ্য্য সৰ্থশ:। কৃতাকৃতাণ স্তণ্ডু का॰क शवाबीरन स्वय ह ॥ शुझ॰ চিত্র॰ সুগন্ধিঞ্চ সুরাঞ্চ ত্রিবিধা নপি । मूलक मूर्तिका भूमा खरेथरेवद्रिख

काः भुकः॥ पथि भारम सम्म ७५ পিষ্ট সমোদক । এতান্ সরানুপা-श्वा ज्यो क्वा ठठः भिन्नः॥ अ-ষিকা মুপভিষ্ঠেচ দদ্যাদর্য্য কৃতাঞ্জ-निः। पूर्वा मयगगुरेझक भूधक्रम् छिः রম্ভত:।। ক্ э স্বস্ত্যন চৈব পুর্থেব-मिका॰ मञी॰। क्लभ॰ (महि या**णा**-(पहि ७१॰ ७१वि (पहि स्त्र ॥ **नू धान् (एहि निृधः (एहि मर्बकामाः क (रहि (म । द्राञ्चणान् (ভाइ) एट्** नाम्हार मृह्नवज्ञामुर्त्वभरेनः ॥ वज्र यूपा खाद्या फॅन्डानाम भूका गुरा-ख्या । (भूयः कर्म कवः विन्तार **ज्**यंग्राईन द्र**ा: उथा ॥ ३**७ गान्ए ७०० व्यव्यायः ॥ 🕸 ॥ व्यथ् भागणा-মস্তা:। পঞ্চান্তক্ শশিধর বীক্স গণপতে বিদু:। **প**ঞ্চান্তকো গকার: । ~~थ्रान्छ ग्रान्न नर्द मुहेर्युः~~। व्य**न्**र পুরশ্চরণ চত্ত্রক্ষরপ:।। 🕸।। অপ ্মহাগণপতিমজ্ঞ:। নিবন্ধে। খ্রীশ-ক্তি মার ভ্বিমুবীজানি পুথম বদেৎ ছেন্ত গণপতি পশ্চাৎ বরাত্তে বর-म॰ भम॰ II डेकु। मईकन प्र श्र वन नान्य टेह्रयः। यश्चीविः मञ्जू **রোय॰ তারাদে**।। सन् बीति व्हः।। जू-वीजमारः। शृङ्किः नाः सत्नो विन्तू युक्ज क् वीब नी दिखा। भाषि गरातः।

भाष्त्रः लकात्रः ॥ सः। व्यत्रः भाषः । न वत्र नग्र बीना बादारिक द्रमाप्र्धी र उद्योहि स्थोठ शर्यप्रः सम्प्रसाक्ष रमविज ।। समरात्र भातिकाजामि জন্নকুক লভাপৰ। উদ্ভত রবৃহা-चानि तक्गीकृड ज्उल । उराप्ति-মকরেন্দুভ্যা মুদ্জাবিত দিগন্তর।।। ভেস্য মধ্যে পারিজাত নব রত্নম্য ম্মরেং.। পাতু**ভি: সেবিত•** বস্থি রনি-न्यः भीठि वर्षनः॥ उत्रप्रवहास्र श-भीछे द्रांठ । यह কোণাম্ব ক্রিকোণস্থ নহাগণগতিং व्याद्वर ॥ इंखीन्सावन मिन्सूह्ड मक्त हाय कित्व द्रमाना लिक्ट निष्या जनग्रद्या साक्ष्या महाः। বীজাপুর গদা ধনু স্ত্রিশিথযুক্ চক্রা-ব্লগাশেৎপল ব্ৰীঅগু স্ববিষাণ গণ্ড क्लमान् इरेड ईइड॰ ज्रा ॥ गछ लापि गलकान भूदलालप्रमानमान् । बिद्रकान् कर्नजाला ज्याः वाद्रयञ्चः जुरु मुर्छः ॥ कद्रागृ ध्उमाधिका अ ख्रुबकु विनिःम्रेंजः। রহ্নबेर्यः भीत युष्ठः नाथकः सम् विख्वाः॥ आनिकः মুঙ্গটোপেত• রহাভরণ ভূ'বত-। ष्यम् भ्रम्ब्रम् इत्र हर्ज्यक्र थः ॥ অপিচ। শক্তিকৃত্ব নিজ বীজ ম হাগণপতিং বদেশ। ডেম্ভ মণ্রি বধু

পোকো মন্তোয় ঘাদশাক্ষয়: 🛭 व्यम् ब्रानः। युकाशोद्रः यमगद्र-मुथ रुमुरु जित्व श्रु श्रीय र्मवञ मत्रविन्द्राक्र्मो त्रङ्गस्र । चः करायाः नद्रनिबक्त उक्कानिध-গাণে দেঁব্যা যোনৌ বিনিহ্নিত করুণ द्रज्ञभोत्ति॰ ভक्ताभा व्यम्। भूद्रक्य-नः नक्षत्रः।। क्षायञ्चास्त्रः। मिक क्ष कि निक वीख वर्णमान्य ठेष्य । তারাদ্যোমনুরাখ্যাতোক্দুসংখ্যা-क्रवान्तिः॥ यमा शानः। इत्डि र्बि इंड निक्ति व वहारी भाभा छूटनी भुषद न्युडेब्युमलावदाक् मनग लिक्षे धुकागु ग्ण्मा। महामाकहा वि. श् अञ्चया जिनयन हन्मु । कहा कि রক্ত হতিমুখ্ অরামি সতত ভো-গাতিলোল বিভু ॥ অস্য পুরক্ত-त्र**ाः लक्**ञरक्षशः॥ 🛊॥ व्यथ् (हत्र्य মত্র:। স চ উকার যক্তো গকার: अविन्तः श्रुगवापि नत्मात्र भठजुबक-ब्रः। विरक्षा। **প**कान्ठका विन्द्रुयुक्ता বাম্ৰণ বিভূষিত:। তারাদি হৃদ্ধা-ভোষ হেরয় মনু রীরিভ:॥চতুর্বর্ণা-चारम मृगा • ठजु हर्ग कन शुरः। **अम्** ध्यानः। युक्ता काक्षम नील कन्मयु ग्न ए। रिय जित्वजादिक नागरिमा ইরিবাছন শশিধর হেরম মর্কপু-

छ। मृथ मान मछी जिल्लाहरू अ দান্টক্ণ শিরোকাগ্রিকাণ নালাণ মুদ্ধর মন্তুশ ত্রিশিগক দেতি र्प्रथान॰ जांक।। व्यगः मुब्रम्हज्ञन॰ विवक मःथाक्ष्मभः॥ कः॥ मञ्जाः छत्र । ग॰ किंगु भुजारमाय क् । তথাচ नियक्ता अञ्चर्धका (नवः युज: পার্শ্বো बङ्गामन क्रिकः । भुजारनाय क्षाञः ववीजात्। र भाक्तद्वः।। यज्ञा श्रानः। श्रामीखुः भी कल्लाका विवास स्थर सम् थारिक वीजन्तः ॥ बक्क खिल्ल खन**ान् भोषि श्रीक**ृत्वा श ভিদুথে। ২বতাম:। অস্য পুরশ্চ রণ वक्षञभः॥ 🚓 ।। व्यथ इत्रि-मागराण सजः। शकाङ्का ध्वा সংস্থে। বিন্দু ভূবিত মতক:। এ हा-ক্রাে মহামস্ত: সর্বকান ফনপু-मः॥ श्रान्छ। **र**तिमा छ॰ ठञ्हा छ॰ राबिद्वनन विज् । शामाद्यम ध्वः (तदः व्यातकः मन्डामव छ ॥ ष्यमा श्वाक्तव । ठेड्डिक्टमः । ইতি ভব্রসার: ॥ গক্ডগরী। ইতি विनाशिका ट्यी

শম্নালা।। বিনাক্ষা জী ত্রিগণিকা।ইতি রাজনির্ঘটঃ।।

विनाणः श् विनद्धः। उद्भवीषः
। व्यवन्तः २। इठानदः ॥ इन्हे ०
। यथा। এवा वादावजना नन्तावाकः
इन्हेकनी विक्ता । इठि श्रीकानः
वर्षः ॥ इन्हिज्यप्रः विनालः
वर्षः । इन्हिज्यप्रः । ।

বিনাশী তি বিনাশকরণশীলঃ। বি প্র নশ ঘাতে। নিন্পুভাষেন নিললঃ।।

বিনাশোলুখ কি পড়াইত্যনরঃ ।। নাশোল্যত্স ।।

বিনাসক: ত্রি প্রভনানিক:।ইভি ভটাবর:।

বিনাছ: প্ কুপাননপিধানক: । ইতি শব্দর্গবিদী।।

বিনিদুঃ ত্রি উন্মীলিত:। ইঙি শব্দনালা।। নিদুারহিত শ্চা।

বিনিদুর জী পুবেধিঃ। ইতি ছেন-চন্দুঃ॥ নিদার হিতত্বগ ॥

বিনিপাত: পু॰ নিপাত:॥ দৈবা-দিব্যসন । ইতি মেদিনী ॥ অব: মান:। ইতি হেমচন্দু:॥

विनिन्धः भ् श्रीतानः। शुक्तिः मानः। ইভिশमप्रद्वायनी ॥ विक्षकः

। इंडि भद्रभाषा ॥ यथा। विकरिषः र्णाः विनिमरेष् मंद्रा शामाः मथारः क । यु छ । जानु । यु १ अर्थ) । वृ १ अ-काष्यी ভारदः। इति भागामा ভতুপ্ত গোভিলব্চন ।। ্বিনিযোগ: পু॰ ফলেম্পণ। ইতি (रमज्मुः ॥ विनियाजनः। यथा । অনেদেম্ভ কর্ত্ব্য বিনিযোগ: প্র-की बिंजः। ইত্যাহ্নিকত बुः॥ विनिर्याज्ञठः जि दिनियुक्तः। दिनि পূৰ্ব ঞান্ত যুদ্ধ খাতো: জ পুত্যযেন विद्यमः ॥ विनिध्कः जि मृत्रदङ्गाठलिकः। যথা। ততো দেবা বিনিধ্ভা ভুঞ্চ-রাজ্যা: পরাজিতা:। হৃতাবিকারা ব্রিদশা স্তাভ্যাণ সর্বে নিরাকৃতা: ॥इंडि मार्क(७:११६वीमाराजाऽ॥ विनिर्लंशः भूः नाष्ठ्रभगवित्मयः। यथा। मता मञ्जा उथा भारता नहा यानक वीर्यावान् । विनिर्द्धा नयः रैक्टव इंग्सा नाद्रायला द्यः॥ भू ভূশেঙি সমাখ্যাতা: সাধ্যা: ছা-मन भोर्बि हाः। इंडि दक्षिनू ब्राप काना भी यव माः।। ज्यब्रह्यकः।। বিনিবৃঁত্ত: ত্রি সমাগু:।নিষ্লম:। বি নির্পূর্বক বৃত্তপাতো: জ পু-७९एवन निश्चमः॥

ত্রি নিবৃত্তিবিশিষ্ঠ:। বিনিগ্ৰ: काष्ठः। निव्रष्ठः। वि नि श्वक वृष्ठ थाতाः क পুত্যবেন निष्नमः ॥ विनिष्ठ : जि विनष्टः। वि नि श्रविक হনখাতো: ক্ত প্রত্যেন নিয়ম:॥ বিনিক্ষিপ্ত: ত্রি বিনিক্ষেপাশ্য: 1 পরিত্যক্ত:। বি নি পূর্বক ক্ষিপধা-ভো: ক্ত পুত্যযেন নিয়ম: ॥ विनोजः जि विनयान्त्रिजः। विनयह শান্ত্ৰত: मःस्वाद: ইন্দিৰ্যযমো বা। তৎপর্যায়:। নিভ্ত: ২ পৃশ্তি: জ । ইত্যমরভরতৌ ॥ জিতেন্দ্য:॥ অপনীতঃ। হৃতঃ॥ নিভৃতঃ। ইতি ध्यिविनीकात्र (स्महत्नुने॥ व्हिष्ठः। हेउ। हर भाष: ॥ क्उर ७: । हे जि ग्राउ:॥ বিনীতঃ পু॰ সুবহাখঃ। তৎপর্য্যা-यः। नाष्वाशी २। इंडापदः॥ जुड़ेवाइनमीलकः । इंडि मदः इज्ञावनी ॥ यशिक्। इंडि सिनिने ।। দমনকৰুখা:।। শিক্ষিতবৃষ্ভা-रि:। इंडि द्राजनिध्छे:॥ বিনীতক পু লী বৈনীতক। পর-ম্পরাবাহন । ইত্যমর টীকাষা बायगञ्जि ।। विनीयः भू॰ दन्ः। ইতি मुख्रावाध-क्राक्रमण ॥ नाम । हेडि निकास

विनमु

পৌনুদী॥ বিনেতা পু• দেশকঃ॥ বাজা। ইতিনেদিনী॥

বিনেযঃ ত্রি নেতব্য: । বি পূর্ব নী স্বাতো র্য: পুত্যংঘন নিম্নম: ॥

কৌত্হল । ইতি विरनामः di. **क्वाय्यः ॥ कीजा । इ**ठि ভ্রি शुर्यागः ॥ चालिक्निविष्यः। **खल्लक् १॰ यथा। नायका नायिका** या मकिनशानः दामशान्या स **भव्यत्राम्य स्मिन्शामः वाग** कारका नायिका अव्यक्त निवाय वक्ति वकः अष्ठ अष्ठ मञ्चा यहः ল্লিয়তি ভং। ইতি কান শাস্ত্রণ। त्राजगृहितत्वयः। यथा। मीर्धं जता। **রাজ হন্তা: পুদরে** ছৌ পুভিজিটো: বিনোদ এব ধারাণি জি শংকোষ্ঠ-**ছ**ব॰ ভবে⊂॥ ইতি বুক্তিকল্ভক: शघानतेनाळ गृहान् वस्कृत (अयाः লকণ মগুডঃ। সনন্দঃ সর্বতোভ (पु। ভবেরা নান্দীন্থ তথা। বি (नामक विवासक विजया विवन छथा। त्रकः किल र्राया वीत्रा দ্বাদীশতে পুকীর্ত্তি হাঃ॥ ইতি ভ-বিষ্যোত্তরপুরাণ ॥

विन्तः भू सन्दर्गा। उटभर्यायः । भूषट २ भृष उ: २ विभुद्दे ह ।

है जाब इः ॥ भ्वष्ठि ६ विभू है ७। ইতি ভটীকা।। দম্বক্ষতবিশেব:।। . ज्ञारवार्यावाः ॥ क्षणकार्यपुक्षिः । ইতি মেদিনী।। জ্ঞানশীল:। ইতি मप्तवावनी।। अनुवादः। यथा। विन्मू विवन्म् भारती वर्गी कमाम् ৰী সংজ্ঞৌ স্তঃ। ইতি মুপ্তকোপ ব্যা-করণা। অপিচ। শিধো ব**হি স**মাণ যুক্তে। বাৰাক্ষি বিন্দু ভূবিত: 1 **এ**-কাক্ষরে। মহানম্ব: শ্রীস্র্যাস্য পু-कीर्बिज:॥ इंजि স্ব্যুক্বচ ॥ 🕸 ॥ विन्तृ २ भारत यथा । महिरानमर विज्वाद भवनाथ भन्नतमधनार। আগী ছ'ক্ত ততে৷ নাদো নাদা **ছিন্দু** भग् छनः ॥ ইতি भाद्रमाधिन(क 🌶 भीना। यभिष्ठ। यामी विन्तु सः < इ। नारत नानाह कि: अमुख्या। भारक या महिमानी हिम्मा अवसार কলা।। নাদালৈর সমুৎগরো **অর্জ**-विन्तू र्गाष्ट्रश्वति । अध्वं वि उर वि-मृं(जा जम्बी मनम्ख्यी॥इंडि ब्राह्मकाउट्य > भटेनः ॥ दिनम् র্নাদো বীজ মিতি তম্য ভেদা: স মীরিতা:। বিন্দু: শিবাত্মকো বী-कः मक्ति नी र छाया मिथः॥ ममया यः जनाश्राजः गर्वागम विभावरिः । इंडि माद्रपाडिनकः ॥ व्यन्धः ।

বিন্দু: শিবাস্থাক তথ্য বীজ শক্ত্যা-স্মাক মৃত । তবো যোগে ভবেলাদ ভাভ্যো জাতা জিশক্ত্য: ॥ ইতি ক্রিযাসার: ॥

विन्तः विः छाउ। हेरुभवः॥ - भाराहरुष्ठगणानः॥ (विन्डवऽः - १ हेरि णयवज्ञावनी॥

विन्तृष्टिबकः पूर् स्गरज्ञः। इंडि नम्बद्भावसी॥

বিন্দুছাল ল্লী ছন্তিশ্ভোপরি-বিচিত্রবিন্দুসমূহ: । ইতি ছেন-চন্দু:।।

निमुबान कः हो गजमः प्रशासः ।
स्वा विम्नुमग्रः । उर्थापः ।
निमुक् २ । इउप्रजः ॥ निमु ०
व्यउवा निम्नो इकी विकासः ।
विमा उद्धः अः व्यवः । हिन् वासः

বিন্দু ভব্ন: পুণ অন্য:। ইতি হারা-বলী ।। তুরস্ক:। যথা। বিন্দু ভব্ন: পুনান্ শারিফলকে চ তুর স্কুকে। ইতি প্রণীয্বাদৌ স্নে-দিনী ।।

बिन्नृभयः भू॰ ভূর্কः। ইতি ब्रह्माया॥

बिनम्द्रथकः **ल् भक्कि**ट्डमः । इंडि**न्**य्ऽनिमुका॥

विन्त गर्दः द्वा मद्मावत्रविष्णयः। स्था। व्यानुश्चद्भग किलामः निवः नाबी यवि गिति । गौत्रस भर्वे उ শুেষ্ট হরিভালনয় পুতি ॥ হি-इग्र मृक्ः मुमहान् पिरव्योवधिम-(या गितिः। उत्र भारि सङ्ख्तिः সর: কাঞ্চনসন্মিত• ৷৷ রন্য: বিন্দু-সরো নাম যত্র রাজা ভগীরথ:।গ-স্বার্থেস ত রাজ্যি ক্বাস বহুলা: ननाः॥ रिकाः यामाछि स भूर्ब গঙ্গাতোয় পরিপ্লভা:। তত্ত্ব বি-नथगा (रवी नुथमन्ड नुविधिष्ठा।। সোমপাদাৎ পুস্তা সা সপ্তবা পুতিভন্ধতে। যুপা মণিম্যা শুর চিত্ৰয়ক হিরপ্রয়া:।। তরেই। জ-ত্ভি: সিদ্ধ: শত্র: সূরগণৈ: সহ: । पिरान्धाराभथ खंड नक्ष्वागास মণ্ডল॰।। দৃশ্যতে ভাষর। রাভৌ (मवी जिल्ला जुला। जाउदीकः দিবপ্থৈৰ ভাৰ্যিত্ব। ভব- গভা: ॥ ভবদ্য খাঙ্কে প্ৰিডা স'ক্ৰা (गाग भागगा। जम्रा (य विन्स्वः কেচিৎ ফুৰাযা: পতিতা ভূবি ॥ क् उस रें विनामित्र खर्ड। विना-नद्रः म्ड॰। इंडि माट्रा ३०) व्यव्यायः ॥

বিদ্ধপত্রী জ্বাপহা। বেল:
শুঁটা ইভি ভাষা। ইভি শ্বচন্দ্রিকা॥

विकासः भू॰ हन्दुः। ইতি बिकाख स्मयः॥

विकाः भुः शर्वजिदाभवः। ইडा-**बद्रः ।। वर्राथः । इंडि (ब्रा**हिनी ।। 🕸 🛚 । বিদ্ধাপৰতস্য নিমুশ্সকারণ য था। नात्र हे वाह। किनर्थ मृष् ভগবানগন্ত্য ত্ত নিমুশ্র কৃত वान् महर्षिः । करिय वृष्ठ (कन ह-কারণেন ন ভদ্বদেখা খিল সত্তৃত্তে।। পুলস্ত্য উবাচ। পুরা হি বিষ্ণ্যেন দিবাকরস্য গতি মিক্দ্বা গগনেচ-রস্য। রবি শুত: সম্ভেব সমেত্য হোমাবসানে বচন বভাবে॥ স মাগভোহঞ্চ দ্বিজ্যত বাং। সক व मयुष्कत्रणः स्नीन्त्। पत्र पानः मभ रमनी विज एदाभि (यन जि-**मिर्द जुनिवृज्धः ॥ ইथः मिर्वाकद्र** ৰচো গুণসঙ্গবোগি শুন্ধ তদ। কলসজো বচন বভাষে। দান দদানি ভব যন্মনসাত্মভীষ্টণ নাথী' भूगां विश्वाया सम किल्हा वा। শুরা বচে। মৃত্যবং কলসোভ্বস্য প্ৰাহ পুভুঃ কর পুঠি পুণিধায় মৃদ্ধি । এरवार्। स्य नितिवदः भुक्नि মার্গণ বিশ্বাস্থ্য নিমুকরণে ভগবান্ यञ्च ॥ इंडि द्रविवहनामुदाह अ-্ৰন্তুজনা কৃত নিতি তৰি ন্যা হি

নীচ শৃঙ্গণ। তব কিরণ ক্রিতো ভ-বিষ্যতীতি মহীধ্রো মম হি শরণ समागठमा का वार्था (छ ॥ इंडाउँ व गृङ्ग कनामान्द्रयञ्ज मृर्यप्रक मःख्य বিনম্য ভক্ত্যা। জগাম সংভ্যন্ত্য হি म् ७क श् विकाराहल वृक्षत्रभू मंह-र्थि: ॥ गद्या वहः भाह मृति महीध् याम्य महाजीर्थवद्गः मृनुगुः। तृ-জোপ্যশক্তক তবাধিরোচ্ ওমা-फ्रवान् नीवज्रद्वास्त्र **मर्गः ॥ इ**र्ज्यन मुक्ति। मूनिमख्यान म नीहम्ब खु-**७**दन् मही थुः । जनाकमहालि म-रुचिमूथाः (भाजाह्य विकार विज णाङ् रे**ननः** ॥ यायम जूरा विज्ञ भा বুলামি মহাশুম ধৌতবপু: সূতী-र्थाए। जुला न उत्ति कृष् इंकिं उत्रुः ন চেৎ শশ্চিষ্ঠেছ নুৰস্ক্ৰী তে 🛚 ইত্যেব মুক্ত্ব। ভগতান্ জগান দিশ। म यानी महमाध्यीकः। आक्रम्र তক্ষৌ স হি তাং ভদাশাং কালে বু-कांगाब यहा सुनीनम् ॥ जबानुन॰ রন্যভর হি কৃত্বা সংশৃদ্ধ জাধুনদ ভোরণান্ত । ভত্রাথ নিঃক্ষিপ্য বিদ-र्ज भूञी॰ समानुमः सोमा मुभाकः গান।। ঋতাবৃতৌ কার্য্সরো হুগ-স্ত্রো নিভ্যুণ তদা স্বাশুম মাবসংসঃ । (नवक कानः म हि मधक्छ उभ

শ্চচারামিত কান্তিনাম্নি:।। বি-ব্যোপি দৃষ্ট্ৰাগগনে ম**হাশুন বৃদ্ধি** ন যাত্যের ভ্রায়হ্যে: ॥ নাসে নিবৃত্তে প্ভিমতিং নিধাৰ স স•-স্থিতো নীচতরাগুশ্স:। এব জ্গ স্ত্যেন মহাচলেন্দু: স নীচশৃঙ্গে।-क् क्ला भश्यं।। उत्मा क् न्त्र মুনি স•স্তুতা সা দুর্গা স্থিতা দানব শাসনার্থে। দেবাক্চ সিদ্ধাক্চ ন-হোরগাশ্চ বিদ্যাধরা ভ্রগণাশ্চ সর্বো। সর্বাপ্পরোভি: সহিতা দি-বানিশ কাভ্যাবনী তভু রপেত-**(माकाः। इं** जिवायन मुद्राल (परी-মাহাত্ম্যে ১৮ অখ্যাব: ॥ #॥ আ-ৰ্য্যাবৰ্ত্ত: লুণ্যভূমি অধ্য বিদ্ধা হি-মাগ্যো:। ইত্যমর:॥ বিদ্যাস্য পশ্চিমে ভাগে মৎস্যভূক্ পতি-তো ভবেৎ। ইতি প্রাচীনা:॥ विकारक्षेः भ् वागलाम्बाम् निः। इंडि ত্রিকাপ্তশেষ:।। বিদ্ধ্যবাসা^ৰ পু• ব্যাডিমূনি:।ইতি (इग्डन्मुः॥ विकायामिनो <u>जी</u> पूर्गायथा। जः হ্মান্ডোপি তা পৃহ্ বিদ্ধা বেগা-ব্দেগান হ। তত্র গত্বা তথোবাচ

তিগ্ৰাত মহাবনে ৷৷ প্ৰামানা

भूदेव नीय। थ्याञा दः विकारवातिः

নী। তত্ৰ হাপ্ত হরি দেবী দল্প **সি·হঞ্** বাহন·॥ভবানরারিহজ্ঞী-তि शुक्ता सर्ग गवाश्वार । इंडि वामत्न ७) व्यथ्रायः ॥ अ ॥ व्यन्रह । विस्त्रा १वजीर्या (मवार्थ- इरजा ঘোরো মহাভট:। অদ্যাপি তক্র সাবাসা তেন সা বিদ্যাবাসিনী ॥ इंडि पिबी भूबात ८६ व्यव्यायः॥ विकार्यः भू ব্যাডিমুনি:। ইতি क्रोवदः ॥ विका जी नवनीव्कः। ইভিনে-দিনী।। অুটি:। এলাচি ইতি ভাষা । ইতি ছেমচন্দ্র: ॥ विक्रावनी खो वानवाडमाठा। ইতি পুরাণ ॥ विक्रावनी भू थः भु॰ वागदाकः। ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ विक्यावनी मुड: वागज्ञाकः । ইতি জটাধর: ॥ विठात्रिजः ॥ शासः । ত্রি **इे**ड)मद्रः ॥ ज्हाउः ॥ १५७: । ইতি বিশ্ব: ।। विनार्छः जि कृष्ठविनारामः। यथा। সদুব্যা ভাগুদ্ধিতা সূক্তিনা সংকর্মণা জ্ঞাপিকা সংসামান্য বিশেষ নিভ্য নিলিভা ভাব পুক-

র্বোজ্জলা। বিষ্ণোর্বক্ষসি বিশ্বনার

কৃতিনা সিদ্ধান্তমূক্তাবলী বিন্যন্ত। ।
ননসোমূদ বৈতনুতা সন্মক্তিরে
বাচির ।।ইতিসিদ্ধান্তমূক্তাবলী।।
বিন্যাক: পু বিদ্ধান্তম্ন । ছাতি
যান্ ইতি ভাষা । ইতি শমচল্মিকা ॥

विन्यानः পু॰ স্থাপন• 11 রচন• 1 यथा। ज्ञानागरव। रिकारव ज् । ঐককবৰ্ণ সুৱাৰ্য্য মূলাধারাছিরো **२** छक्। नभाष নিতি বিন্যাস আন্তর: পরিকীর্ত্তিত:।। অপিচ। अगाम्यका नामाका वा निवन्त विनमु विर्क्ति :। शका मदर्ग विन्तरा স: ক্রমাদুকো মনীবিভি: ।। ইতি ভউ:। ইতি ওন্ত্রসার:॥ অন্য । गृह्य निविन्यामा विद्धः रया न ह मखबर । विणुष्तरीत्रकः न्यात्मा दिएवरः जन्दनाभद्रि॥ ७-न मर्राणिनणाहि यतिश्रानि मरी-ভূজাণ ৷ ইতিযুক্তিকল্পতকঃ ৷৷ কিঞ্চ । তথা কবিতহা কিয়া তথা বনিত-হাচ কিং। পদ্বিন্যাসমাত্রেণ ব্যা নাপজ্ত यनः॥ ইত্যুক্তট: ॥

বিপ ক কেপে। ইতি কবিকল্প-জনঃ।। ক বেপ্যতি । ইতি দুর্গা-দানঃ।।

বিপাঞ্চনা জী বীণা।ইভি শব-

बङ्गावनी ॥ विश्रक्षी ञ्ची वीगा। इंडामद्रः॥ ' (कनि:। इंडि श्रिषनी।। বিক্ৰধ:। ইত্যনর:॥ বিপণি: পু জ্রী পণ্যবিক্রযশালা। इंडि इलायूषः॥ इषेः। इंड्रान्।॥ বিক্রযার্থ পুসারিত নানাদ্ব্যাযাণ বণিগ্ৰীথ্যা বাণিযাবিশী ইতি বা জার ইতিচ খ্যাতায়া নিতি কে-हिट्या इडेंग्खनः। इंडि ाहिट् ।। হউমধ্যন্ত পণ্যবিক্ৰবীথী ইতি কেচিৎ। ইতি ভরতঃ॥ তৎ-পर्यायः। भगुवे थिका २। इंड्र-गतः ॥ जालाः ७ लगुवीथी 8 পণ্য ৫। ইতি ব্লভন:।। নিখদ্যা ৬ বণিক্পথ প । ইত্যনরদত্তঃ ॥ বিপণ ৮ বীথী ৯ ৷ ইতি কোষ: ৷৷ नियम्। विश्रानिः श्रानीशिका ज्ञा-श्री उथा। श्रीदिक्यभाषाया॰ ভ্বেদেতচুভুষ্ট্ৰ ॥ ইতি শব-द्रज्ञावनी ॥ विभिनः भग्रवीय्राक्ष ভবেদাপণ পণ্যবো: 1 ইতি মে-मिनी ॥ বিপণ্ বণিক্। ইতি জটা-ମ୍ବ• খর: 11

विश्रेश जी इष्टे:। ইতি দ্বিশ

(कावः॥

আগए। বিপৎ। विপत्तिः खी इंडामद्रः ॥ याङना । इंडि स्मिनी ।। यथा। ভৃত্তক্বাচ। শুক্ত সর্বণ সূর-**(मु**ष्ठ भारतारी र्वहन• मृग्। न का छ-রোহি নীতিজ্ঞো বিপত্তৌ চ কদা-চন: ॥ সম্পত্তি র্ব। বিপত্তি র্ব। নশ্ব-রা স্থাক্রিণী। পূর্ষক্র্যায্তা **চ स्रगः क**र्डा उत्या द्रिशाइँ छि वृक्षः रेददर्ख नुक्जिथए ७८ व्यक्षायः ।। বিনাশ:। यथा। यिखना निगरंड **जा**त्नो विशक्तिः यात्रि मानवाः । **তেযা•তত্রৈব কর্ত্তব্যা পিশুদা**নো-**एक किया।। इंडि भनपात्र बढु॰।।** বিপথ: পু॰ নিন্দিতপথ:। তৎ-পর্য্যায়ঃ। ব্যধ্বঃ২ দুরধ্বঃ ৩ কদম্ব। ৪ কাপথ: ৫ ৷ ইড্যারঃ ৷৷ স্ব পথ: ৬ षाज्यभर्थः १ वर्षामञ्चला ৮। **इंडि नप**्रज्ञावली॥

विश्रः । इंडामद्रः॥ विश्रम् अति विश्राः । इंडामद्राः॥ विश्रम् अति विश्राः । इंडामद्रिः॥ याः द्रावम्किः॥

विभवः जि विभराकासः। ইिंठ

(मिरिनी ॥ निष्ठः। ইिंठ भारत्रद्याः

स्वी ॥

বিপায়ঃ পু॰ সর্পঃ। ইতিমেদিনী।। বিপারীতঃ তি বিপার্যঃ। উলট। इंडि ভाषा। उर भर्गायः। भुङिगवाः २ भुङिक्षः २ ज्यभनवाः
८ ज्यभट्टेः ६ विल्लामकः ५। इंडि
क्रियदः ॥ भुभवाः १ भद्राठीनः
৮ भुङीभः ३। इंडि भद्रद्रद्राः
वली ॥ व्याप्टमवद्धार्ग्ड एममवक्षः । यथा । भारत्मक मृद्रो
क् द्रा विडीयः क्रिमः इंडिः ।
नातीषु तम् कामी विभन्नी उद्याः
विक्राः॥ इंडि त्रिज्ञिक्षती ॥ ज्यभिष्ठ। भारत्मक मृद्रोक्ष्या विडीयः क्रमः (इंडिः। कामिनाः कामवर्षः कामी वृद्धः मा विभन्नी उक्षः॥
इंडि ज्ञत्रमी भिक्षा।।

বিপরীতা জ্রী কামূকী।ই**তি ধন**-প্রেম: ॥

বিপর্ণক: প্ পলাশবৃক্ষ:। ইতি
শব্চন্দুকা॥

বিপর্যায়: পু ব্যক্তিক্রন:। তৎপর্য্যায়:। ব্যক্ত্যাস: ২ বিপর্য্যাস:
১ ব্যক্ত্যয়: ৪ । ইত্যমর:।। বিপর্য্যায়: ৫ । ইতি ভরত: ।।

বিপর্য্যায়: পু॰ বিগরীতম্যন•।
অন্যম্যান্যজ্পগুছ্ণ•। ইতি ভরতঃ।। বিপর্য্যায়ে জল• নাস্তি ন
জল•রণ্ড পিত্তনোঃ। ইতি সলাচার্য্যকারিকা॥

বিপর্য্যা**স: পু** বিপারীতমাসন । বিপর্য্য:। ইত্যমর:॥ विभवाः जि साथनीयः। विभूतं পূখাতো র্য পুত্যবেন নিম্নমং ॥ विश्रणी भू वृद्धाज्यः। ইতি হেম-ठन्मः ॥ विभिष्ण वि भिष्ठः। इंडामद्रः॥ পু॰ শবু:। ইত্যমর:॥ বিপক্ষ: विभाकः भुः भठनः॥(स्रमः॥ कर्य ণো বিসদৃক্ফল। ইতি মেদিনী ॥ পরিণাম:।। দুর্গতি:।। স্বাদু:। ইতি (रमहन्मुः॥ बाजिः॥ चायुः॥ ভा-গ:। ইতি সমুনাঞ্জলি:।। 🕸 ।। बाटेरत्रगायिना रयागाट यमूरमि রসান্তর । রসানা পরিণানান্তে স বিপাক ইতি মৃত: ৷৷ ইতি সৃশুত্র: ।। অপিচ। মিপ্ত: কটুশ্চ মধুর মস্লো **২**ন্ন: পচ্যতে রস:। কটু তিক্ত কযা-यानाः भाकः महार भाषनः कर्तुः॥ তথাচ বাখুট:। ত্রিধা রসানা• পা-कः मार साहम कर्षे काजाकः। भा-यः भारत वीहिः बान् त्रस्विभाकः ॥ निवाकवाया मञ्जाका। मुठी क्षेक राधुत्र भार्किजाहिः ॥ # ॥ অথ বিপাকানা গুণা:। শ্লেখ্য-কৃন্মধুর: পাকে৷ বাত পিত্ত হরে৷ নত: ৷ অমুন্ত স্কতে পিত্ত বাত

শ্বেমগদাপছ: ॥ কটু: করোতি
পচন কফ পিত্তঞ্চ নাশ্বেৎ ।
বিশেষ এষ রসতো বিপাকানা
নিদর্শিত:॥ইতি ভাবপুকাশ:॥
বিপাট্শ স্ত্রী বিপাশানদী। ইত্যনর:॥

বিপাঠ: পু॰ বাণঃ। ইতি ত্রিকাও; শেষ:।।

विभाषिका जी भाषामाहिः। इंडा-मतः ॥ भुष्ट् विका । इंडि मदः माना॥ शारेवभाषिकः भाषिभाषः मुह्ने छो वृत्वपनः। कथुमिष्डः म-द्रारंगक गरेथ द्रवानकः हिछः॥ वि-भाषिका वाजस्माष्ट्रवा । इंडि माध्वकतः॥ स्रयः स्रभ्रद्रागः॥

বিপাশা ত্রী নদীবিশেষ:। ইত্যানর:।। পুএশোকাদের গলে পাশং বদ্ধা পুরিষ্টাং বশিষ্ঠাং পাশছেদাং
বিপাশিতবতী বিমুক্তপাশং ক্তাবতীতি বিপাশাঞি: কল্যাদে রিভিত্তীকাবাং তরতঃ।। ৠ।।
তদ্যা জলগুণা। শতকে। বিপাশা যুজ: সিজ্বদ্যা: সুশীতা লঘু স্বাদু সর্বাম্যম্মণ। জলা নির্মলণ দীপনণ পাচনঞ্চ পুনতে বলা বুদ্ধি মেধা-

বিপুক্

যুষ্ঞ !! ইতি র জিনির্ঘটিঃ !! পাশ-বহির্জাত তি ৷ ইতি ধ্রণিঃ !!

विभिन• ही दशाहे छ। प्रतः॥ विभूनः जि दृष्टाहे छ। प्रतः॥

व्यगादः। इति (निम्बी।।

विश्रुवः भुः तिकृशिक्ष्यव्यवः।

हेि स्मिनी ॥ त्रस्यकः॥ हिमाः

हवः। हिन भूविः॥

विभुनद्रमः भुः हेक्ः। हे कि कि हर।।
विभुना जी भृषिती । यार्याहन्त
जित्रमा जी भृषिती । यार्याहन्त
जित्रमः । हेल (हन्हन्तः ।। व्यम्या
निकाति यंथा। भथ्या विभुनः हः
भना मुश्रमना जयनहभना ह।।
गीनुप्रभीन् जीज्य व्यार्यानीति
क नवसार्या। मःनङ्ग भनवय माः
विभः मकन्या र्वाया र्वया र्वजि भारः
। यम्या छाः भिन्न ननात्या विभूना
मित्रि ममाथ्या हि॥ भूःमाः किन
कानव्यान्वहानाः मास्युभहनि
सङ्गाभा वीर्य विभून। मूत्य हिए
म्यार (भाविन्हाथ) मुख्य ह्ना

ইতি ছনেরামঞ্জরী ॥ বিশ্লাসুরা জী প্হকন্যা। ইতি রাজনির্ঘটি:॥

विश्यः श्रु नृक्षः। ই छ गृक्षवायः वराज्यपः॥ २०॥। वशानाः दङ्ख णूष्य विश्रुयः कृष्टम्थलाः। मग না নজন পিণ্ডা ভা॰ দণ্ডিনী মঞ্জি-নাম্তরা•। ইতি ভটিঃ॥

विशुः शुः वाक्षाः। इत्यानः।।
विश्वः। शांत भ्रवित्यांति विश्वः। शांत भ्रवित्यांति विश्वः। शांत भ्रवित्यांति विश्वः। शांत भ्रवित्यांति विश्वः। प्रेम्याः प्रेम्याः विश्वः। प्रेम्याः विश्वः। प्रेम्याः विश्वः विश्वः। प्रेम्याः विश्वः। प्रेम्याः विश्वः। प्रेम्याः विश्वः। प्रेम्याः। प्रमाः विश्वः। प्रमाः विश्वः। प्रमाः विश्वः। विश्वः। प्रमाः विश्वः।। प्रमाः विश्वः।। प्रमाः । इति भावः विश्वः।। प्रमाः । इति व्यावः।। प्रमाः । इति व्यावः।। प्रमाः । इति व्यावः।। प्रमाः । इति व्यावः।।

विशुकातः भू॰ व्यशकातः। उৎ-भर्यप्रायः। निकातः २। इज्प्रमतः॥ थनीकातः। इजि सःभी॥ जिदः कातः। इजि (हमहन्तः॥

বিপুকান্ত লী ত্লবৃক্ষ:। ইতি রাজনির্ঘন্ট:॥

বিপূক্ত: ত্রি তিরস্ক্ত:। তৎ প্র্যায়:। নিক্ত:২। ইতি হেন চন্দু:॥

বিপুক্তি: জ্রী বিপুকার:। বি পু পূর্বক কৃ ধাতো: জি পুত্রেন নিয়বা॥

णूष्य विश्राः क्ष्यायवाः। मा विशुक्षः जि म्तः। ই उ हवायूषः॥

বিপুক্ষ্টক ত্র দ্রণাইত্যনর:।। বিপুচিত্তি: ed a मन्भूयः। यथा। সূতউবাচ। অভবদন্পুগ্রাম্চ ব॰ শে খ্যাতা মহাসুরা: । বিপুচি-ভি পুখানা তে **শত** তীবৃপরা क्याः॥ इंडि दङ्गि शूराण काण्य-भीयवः भः ॥

বিপুতিপত্তি: ত্রী বিরোধ:।যথা। পরস্পারণ নন্ধ্যাণাণ স্বার্থবিপুতি-**श** िषु । वाकतामतायाद्यवञ्चानः ব্যবহার উদাহত:।। ভাষোত্তর ক্রিণা সাধ্য সিদ্ধিতি: ক্রমবৃদ্ধি ভি:। আকিও চত্র•শস্ত চত্যা-দভিধীয়তে ॥ ইতি নিতাক ब्राया॰ व्यवहाद्गाकृका ॥ 🗱 ॥ विक्ञि:। स्था भूषमाध्याय का-ত্যায়নসূত্র। শব্দে প্রিপুতিপত্তি রিতি। পুতিনিহ্নিত দুব্যে শুক্তশ मः প्याकाः। मुज्युवा वृष्णा भुः जिनियुष्पामानार मदाख्य नुरगा-रण पुराइक वृद्धि सुमन्दर । इ ভ্যেকাদশী**ত**ভু॰ ॥ বিশুভিসার: পু• বিশুভীসার:।

इज्ञाबद्रोकायाः द्रायमुक्रदेः ॥ ৰিপুতিষিদ্ধ• **बि नि**षिक्ष । इंडि স্বতি:॥ বিপুতীসার: পু॰ অনুভাপ:।ইড্য

भद्र: II (ोक्छ) ।। अनुभय: II রোষ:। ইতি মেদিনী।। विभुष्यः भ्॰ कलम्लापिण्यपृत्रा॰

। ३ जि मद विमुका ॥

विणु शियः भू॰ भवामगृकः। इंडि কেচিৎ ॥ ব্ৰাহ্মণবল্লভে ত্ৰি। যথা । द्रामः वाञ्चन भृदकः त्रवृवतः सीः **ভাপতি** मुन्दब्र । काञ्च र ङ् क क्तानयः छन्निधिः विलुलियः शा-মিক•॥ ইতি রানায়ণং॥

दिशुयान ही পলাধন । ইতি কেচিৎ।।

বিপুযুক: তি বিল্লিষ্ট:। বিভিন্ন:। इंडि किटि ॥

विश्रुयामः भू॰ विभुवद्धः। इंड्रा-यतः॥ विक्रः शा विभागातः। वा । इंडि यानी।। बागिला विद्वारः। ইতি সূত্তি:॥

বিপুলন্ধ: তি ব্ঞিডঃ। ইতি হেন-五型:11

विश्वका जी सीयानिगायिकाराजनः । তল্যা লক্ষণ মথা। সঙ্কেত নি-কেত্যন প্রিণমনবলোক্য সমা**লল** হৃদয়। বিগুলক্কা। অস্যাক্ষেপ্টা নি-র্বেদ নিশ্বাস স্থীজনোপাল্যু ভ্র मृही विखान्त्राजानयः॥ शा मूका विभ्वतायथा। जानी जिः मन्ये

विश्व

इत्नक कभरेंडे: ऋत्छामत्र नीज्या শ্ব্য তঃ নিরীক্ষ্য বিক্ষৃভিত্যা ন পুঞ্জিত ন জিতা। ন্যস্তা: কিন্তু ন বোঢ নীরজদৃশা স্ব্যোপকণ্ঠে ক্ষা ভाষ্য छत्र कमन्न उत्रत हम टकात ण्णा मृष्टेयः । क्षाः मय्रा विश्वका यथा। मह्हउ किनि गृरु (मउ) নিরীক্ষ্য শূন্য মেণীদ্শো নিভ্ত नियमिजाधवायाः। अर्काक्षवः व-চন মৰ্ক্রিকাশি নেত্রণ ভাদ্ল মর্জ कवनीक् उ (भव उएक्) ॥ 🕸 ॥ भु-शतु। विश्वका यथा। म्नाः स्छ-গৃহ• নিরীক্ষ্য স্টেল• বিজ্ঞাত চেতোভব দুতী নাপি নিবেদিতা সহচরী পৃষ্টাপি নো বা ত্যা। म ট্রো শঙ্কর চন্দুশেথর হর আকপ্ত শ্লিন্ শিবতায়দ্বতি পরন্ত পঞ্চ জদুশ। ভর্গস্য চক্রে স্তু ডি:।।#॥ প-त भीया विभुवका यथा। पद्मा रेवर्ग ভূজক মৃদ্ধি চরণাবুলত্ব। লক্তা। नती सङ्गीक्छ। धनाक्षकात्र शहनः **७**न्। न मृष्टेः शि्यः। महाशास्त যা তথা চ পরি ড: পাথোধরে গ-ৰ্ব্জতি কোধাকান্ত ক্তান্ত মত্তম-हिष जान्ता मृत्मी (याजित् ।। #॥ जानाना विश्रुवाका यथा। कन्नि-ৰচনভাজাকেনচিদ্বারযোগা নকল

বিপুলা

রসি দগোণ্ডীবঞ্চিকা বঞ্চিতাসৌ। ইতি ভর্নি করিন ভূস্বিফিগুচ-ফু হ্মতি বিকচ স্বন্দ ছুম্নাকে-লিঙ্গঞ্জঃ॥ ইতি রসমঞ্জরী।। विश्वन्यः शुः विश्वनानः॥ वश्वनः॥ विभूत्याभः॥ वित्हमः। इंडामद्रः॥ **म्का**त्रक्रमञ्जनः। यथा। नामात्नऽ-, তানি শৃস্থারে কৈশিক: শৃচি কছ্ত্ব-ল:। সম্ভোগো বিপুলম্ভ*চ তস্য ভেদ দ্বয়ণ ভবেৎ।। ইতি শব্দরত্রা-वली। मृक्षाङ्गाक्षियः। यथा। যুনে। রুগুক্তযো ভাবো যুক্তযো স্থাথ या मिथः। जञ्जेश्वीवक्रमाहीमा-भनवारिशः शुक्त्रगुट्यः।। म विशुल-স্ত্রে। বিজেব: সম্ভোগোদতিকার-कः। इजुङ्क्ष्वनीवनिः॥

विश्रुवाशः श्रू विद्धार्था जिः ।

हे अप्रद्रा । श्रुव्य निर्द्धा श्रिव्य ने विश्रुवाशः । श्रुव्य निर्द्धा श्रिव्य ने विश्र विष्ट्य । यथा अत्का नुष्ठ व्यागठा कवा । यथा अत्का नुष्ठ व्यागठा कवा । विश्रुवा कहा । यथा अत्का नुष्ठ विश्र । अः नुष्य श्रुव्य प्रद्धा कार्य निर्द्धा विद्य निर्द्धा विद्य निर्द्धा विद्य निर्द्धा विद्य निर्द्धा विद्य विद

नात्रमुन्पत्री॥ ७८ भर्यत्रायः। ডिम्नः

পঃ ঘঞ। বিরোধে উক্তি বঁঃন বিরোধোক্তি: । ইতি ভরত: ॥ তানর্থকবাক্য । ইতি হেমচন্দু: ॥ विभुलां ची भु कि कित्राउव्कः। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥ বিপুশ্রিকা জী দৈবজ্ঞা।ইত্যমরঃ॥ বিশ্বিঃ পু॰ অপরাধঃ। তৎপর্যা-यः। मञ्जः २ वानीक ० जागः ८। इंडि (इवहन्मु:।। अभिर्य वि ॥ विनुष्ट्रे श्री विन्तुः। इंडापदः॥ বেদপাঠে বিপুৰো মুখনিৰ্গত জল विनादा वृक्षविनाव उँठाएँ। তে-শুজা:। যথা। মক্ষিকা বিপুষ শ্।-या (भी द्रश्वः मूर्य) तन्त्रयः । त्रद्धा ज्दांगु त्रशिक ग्यामं (मध्यानि नि-দিশে। ইতি শ্বাতত্ত্ব মনুবচন ।। 🕸 ।। আচমনকালে মুখনিগঁত। বিপুষোন উছিষ্টজনিকা:। যথা। नाहिके कर्वाङ म्था विभाषाकः नगछि याः। मख्यम् अन्तर्भु किञ् म्भार्म श्रम् हि खत्या। इंडि कोर्या উপরিভাগে ১০ অধ্যায়:॥ বিশোষিত: ত্রি পুরাসিতঃ।বি **नु न्**ईक वमशाजाः क नुजाय

विद्यायः ॥

विश्वतः गृ गद्रञ्जात्कियः। ইजि

ভরত: ॥ রाहे। हु। शहुन: । ইতি

२ ডনর: ৩। ইত্যমর: ॥ অস্ত্রকল-ंহ:। ইতি স্বামী ॥ न्• वयमाभू उगिः। বিপ্লাব: বি পূৰ্ব প্লুখাতো ঘঞ পুভাগেৰ नियुमः ॥ विश्व हैं जी विश्व है। विन्दृः। इंडऽ नवहीकायाः वानामुनः ॥ विश्रु ७: वि वामनार्जः। ७८ भर्या-য:। পঞ্ভদু: ২ ব্যসনী ৩। ইতি (इबहन्पुः॥ विकलः जि निर्दर्शकः। उद्भर्गायः । নোঘ•২ ব্যথ•৩ : ইভিডটাংর্যা বিফলা স্ত্রী (कड़)। इंडि द्राज-निघंकिः॥ विवयः भुः भर्यग्रहातः॥ शर्गः। ইত্যমর:।। পরিত আহ্রিতে ধনৌ भर्याशासा थानाउ खुना हिः। भाः ৰ্গ: পড়া: তৌ বিৰধৌ বীৰধৌ চ। বিগভো বধো হস্মাদিতি বিবধী। বধো ছনন গমন মত্ত্ৰেতি চ বিব-ধ:। নিপাতনাৎ পক্ষে বে দীর্ঘত্তে ধীবধশ্চ। ইতি ভরত: ॥ ভাব:। इंडि विश्वामिति।॥ বিষয়: পু· আনাহরোগ: ١ ইত্য-মর:।। অথ তস্য চিকিৎ সা। ত্ল্য कात्रन कार्यप्रदाट उतावर्वश्त्री॰

বিবিধ: ত্রি নানাপু হারণ। হথা।
সএকদা বনং গড়া হড়া চ বিবিধান্ পশ্ন্। নাংসভারং বহন গেছং
মাকীয়ং গস্ত মুদ্যত:।। ইতি শিবরাতিবৃত্কথা।।

दिनुषः भूः (त्यः। ইङ्ग्यद्रः॥ भुष्ठिः। ইতি भिनि॥ हन्तुः। ইতি स्वायुषः॥

বিরুধান: পু• আচার্য্য:॥ পণ্ডিড: ॥ দেব:। ইতি সংক্ষিপ্তদারোণা-দিবৃত্তি:॥

दिरवाथः भू॰ व्यनवशानञा। ইতি কেচিব ॥ भूरदायण्ड ॥ रवाधन क्री भुवाधन । यथा । ज्हेर विश्वासन । ज्हेर विश्वासन । यथा । यक्षिजः । विवाधनार्थाय हत्त्र ई-दिन बहुजानया ॥ इंजि प्रवी-नाहजा ॥

বিভক্ত: ত্রি শুগুবিভাগ:। বিভি मः। পृथक्। यथा। तृङ्ग्णि ७:। পিত্রা সহ বিভক্তা যে সাপত্র্যা বা गरहामबाः। बधनाङाण्ड (य ভেষा॰ গিত্তাগহর। ব তে ।। অনীশঃ প্রজঃ পিজ্যে ভাতৃভাগে বিভক্ত-জঃ৷ বিভক্তজো বিভাগানন্তর • গ-তাঁধানেৰ জাতঃ।। 🕸।। অপিচ। ব্যাস: ৷ ভাতৃণা• জীৰভো: পিৰো: সহ্বাসে। বিধীষতে । ভদভাবে विज्ञाना भर्म (खया विद्रष्ट ।। विज्ञानाः चराज्यस्य दिस्किक-ম্করণাভ্যাত্র ধ্যত্বৈ ভছ্জি রিভার্থঃ ।। বিভক্তা অবিভক্তা **বা** সলিভা: ভাবরে সমা:। একো-হুনীশঃ সর্বত্র দানাধ্যন বৈক্রযে ॥ অপিচ। দান গুহণ পথন গৃছ-ক্ষেত্ৰ পত্ৰিগুহা:। বিভক্তানা পূ-धुक् (छन्।: भाकवर्षाभनवायाः॥ নান্দির পাতিভাব্যঞ্চ দান গু-হণ মেব চ। বিভক্তা ভ্রাতর: স-যুর্গ নাবিভক্তা: পরশার ।। বেবা

নেতা: জিবা বোকে পুবৰ্ত্তে ধ্ৰ कुछ:। विভক्তानवगाह्यू (र्लथ) म-পাঙ্রেণ ভান্॥ ইতি নারদ বচ-नानि। 🗱। उथा। 🔄 जूना नय मण्य-ত্যো: পিতু: পূত্রস্য চৈব হি। পুাতি-ভাব্যম্ণ সাক্ষ্যমবিভক্তেন তৎ .म् उ॰ ॥ ইতি राज्यवङ्गावहनः॥ 🟶 ॥ তথা।বিভক্তো য়: পুন: পিত্রা ভাুত্রা চৈকত্ৰ সংস্থিত:। পিত্ব্যেণাথ বা শ্বীত্যা স তু সংসৃষ্ট উচ্যতে॥ ইতি নৃহস্পতিবচনে ৰেখা মেব হি **পি**তৃ ভুত্ পিত্ৰাদীনা লিতু পিতাম-(श्राक्षिं । मुख्नाव छक्ष मूर-শব্তিঃ সম্ভবতি তএব বিভক্তা: সভঃ শরশার পুতিয়া পূর্বকৃত বি-ভाग थुःरमन यङ्बयन उद्यन्न-যম্মথন ভত্তাপি ইত্যেক**মি**ন্ কার্য্যে একগৃহিকপত্রণ স্থিতা: जःम्धाः । नद्दानवः क्षाागाः धनः স'সৰ্গ মাৰেণ। নাপি বিভক্তানা श्रीजिপ्रवंकाजिमकान विना॥#॥ তথা ৷ বন্ধুনা মবিভক্তানা ভোগ रेनव भूमाभायए । इंडि कांड्यायन বচন । তথা । ভাতৃণা মবিভকা-না নেকো ধর্ম: পুরন্ততে। বিভাগে সতি ধর্মোপি ভবেভেষা পৃথক্ भृषक् ।। তথা । ভাতৃণা নবিভ·

कानाः यमुख्यानः जल्द नशा म তত্ৰ ভাগ বিষম পোতা দদ্যাৎ क्ष्यक्षन।। ইতি মনু यहन ।। ।।।। । । ।। কাত্যাধন:। অবিভক্তে মৃত্তে পুত্ৰে ভৎ সূত কক্যভাগিন। স্বীতি জীবন বেন লব্ধ নৈব পিতামহাৎ ॥ লভেতা॰**শ**॰ স পিব্যু• চ পিতৃ-व्याद छम्। वा ज्ञाद । उथा । বিষ্:। পিত্বিভক্ত। বিভাগানস্ত (द्वार्भक्षम्) विভागः मृतः॥ #॥ **অপিচ। অ**বিভক্ত বিভক্তানা**ণ স**ং ল্যানা॰ বসতা॰ সহ। ভূযো দাযবি-ভাগ: म्यापाठल्थां विक्रि क्रिकि:॥ ই**তি কাত্যা**খন ৰচ**ন•** ৷৷ অবিভক্তা-না সহব্দতা সংস্থানা বা পুন বিভাগে৷ ভাতৃ তৎ সুত তৎ সূত পর্যান্ত নেব তৎসূতাচতুর্থামিবর্ধ-তে। ইভি। তথা। অবিভক্ত স্থা-বর• য়ুৎ সর্বেধা মের ভজ্জাবুৎ ৷ বি-**७क्र• इ।वद्र• शाक्ष• नात्मामरिय्राः** कराहन ॥ इंडि यनवहन । এতাनि व्हनामीन मायङबु शृञ्जनि ॥ 🟶 ॥ অপিচ। অবিভক্ত। বিভক্তা বা क्युरः भाषा सरिमिकः। सवाम् ह ভথান্যত্ৰ নাধিজার: পৃথক্ বিনা ॥ ইতি শাদ্ধততু ।।।। অন্যা । বহব: সুর্যনা পুঞা: পিজু রেকত্র বাসিনঃ

भार्सवास गउ॰ कृद्धा कार्राक्षरेनव जुरुष कृड॰॥ मुरवान गाविज्ञरकन मोर्स द्वव कृड॰ ज्ञरेष । इंडिं मुक्षिज्ञदु॰॥

ব্ ভক্ত : পুণ বিভাগানস্তরণ গ ঠোধানেন জাত:। যথা। বৃহস্প-তি:। পিজা সহ বিভক্তা যে সা-পত্ন্যা বা সহোদরা:। জ্বন্যজ্ঞা-শ্চ যে তেষা' পিতৃ ভাগহরাস্ত তে ।। অনীশা: পূর্ব : পিত্রে ভাত্ন ভাগে বিভক্ত হ:। যথা খনে তথাণ পি মৃক্রা শৌচোদক্রিয়া:।। ইতি দায়তন্ত্রণ।।

বিভক্তি: জী বিভাগ:॥ স্যাদি:
ত্যাদিক:। ৰথা। সংখ্যাত্ব্যাল্য সামান্য: শক্তিমান্ পুত্যুব-জ্ব
ব:। সা বিভক্তি দ্বিবা প্রেক্তা সূপ্
ভিডে চেতি পুভেদত:॥ সংখ্যাত্বাবান্তর জাত্যুবছিন্ন শক্তিমান্য:
পুত্যুব: সা বিভক্তি:। সূপ্ ভিড্
ইতি ভেদাদ্বিব্যা। ইতি শক্ত

বিভন্ননীয় • বিভাজ্য । বিভাগ্য । বিভাগ্য । বিভাগ্য । বিভাগ্য পুষো । বিভাগ্য পুষো । কন্ম পুষো । কনাৰ্হ • পুস্ত কাদি ভি নি বিভজনীয় । বিভাগ্য ভুলায় • । বি

भूर्च ভन्नधारका जनीय भुकारयन निम्नमः॥

विख्यः भू॰ धनः ॥ नाकः ॥ विचर्याः । इडि मिनि ॥ भुख्यानि
यशिमः यर मद्राष्ट्रगंड विडीयक्षः ।
यथा । खित्रमुन्तारा ॥ रिख्रय केयाः । मुख्किः क्ष्म भारतागाः
मानवा खब वद्यममा वम्कद्रा ॥
क्षे खर्रे। बनाः मर्स् विख्र ह वद्राम् विविद्यां । स्वाः ॥
क्षे खर्रे। बनाः मर्स् विख्र ह वद्राम् । इडि क्षां छिख्नः ॥
विख्रा खी कित्रणः। इडि हमन्मुः ॥
भूकामः॥ स्मां । । इडि त्राक्षनिर्देषः ॥

বিভাকর: পু॰ স্ঠ্য:।। অর্কর্ফ:।। চিত্রকর্ফ:। ইভ্যমর:।। অগ্নি:। ইভিমেদিনী।।

विज्ञानः नुः जानः। अम्य भर्याः
यः अभ्यानस्य पृष्ठेताः॥ अम्य नक्रनः यथा। अक्रत्स्तानाज्यम्य स्वमा विविगमनानुमानाजारक रेवस्यविः
क वावशामान्य अवावश्रिकः
क वावशामान्य अवावश्रिकः
क वावशामान्य अवावश्रिकः
मा श्रिकामाणामिन। वाञ्यनः विजानः। विस्तायन ज्ञानः सव्ज्ञानः
नाः। स्थानः। विज्ञानः। विज्ञानः वि

शिकामा भूटि रंब भुकन्नारे मार ভাগ ইতি পুোক্ত তিঘ্বাদপদ यूरियः ॥ इंडि नातपरवनः ॥ भूर्व यानियद्याभव्या मध्याविष्मवा अब किना॰ नर्बधन **পুস্তস্য स**ञ्जग्र ভটিকাপাতাদিনা প্রাদেশিক যত্ত্ব ব্যবস্থাপনং বিভাগ: ॥ৠ। অপিচ। কাত্যায়ন:। জীব্দ্বিভাগে ভূ পিতা নৈক। পত্ৰা বিশেষ্যেত্। নিৰ্ভাজ-যেৎ নচৈবৈক মক্স্মাৎ কারণ বিনা ॥ श्रा डेळकाद्रगण्ता ज्नाद्रमः । ব্যাথিত: স্পিতীশ্চৰ বিষ্যাস্ত চেত্ৰ:। অবথা শাল্রকারী চ ন বিভাগে পিতা পুড়: 11 🕸 11 বিসূত্ত রজ্ঞায়া মেব মাত্রি পিতান্ত্ ধন বিভাগ মাছ বৃহস্পতিঃ। পি-ত্রো রভাবে ভাুতুণা• বিভা**গ: ন•** भूरमिं छः। गानु निव्राख **त्रक्षति की**-याजा वृशि वामाराजाका। व्यन्ताहाया-रहातुः। दिजाशाण्ड**्णिजा ऋ**र्याः িত্য বিভয়েৎ সূতান্। জ্যেষ্ঠ বা শুেঁঠ ভাগেৰ সৰ্বে বা সুদ্দ সনা শি-মঃ এ। অপিচ বেবল:। অবিভক্ত বিভাগেদা জ্বানা বসভা সহ । खरा रायदिकागः महासाठकुर्या-দিভি ছিডি:।। বিফু:। পিভৃবিভ-লে বিভাগান্তরোৎগম্য্য বিভা-

গ• দদ্য রিভি। গোত্র ভাগ বিভা-গার্থে সন্দেহে সমুপস্থিতে। গো ত্রলৈ কাপরিক্রাতে হল সাক্ষিত্ব নৰ্খতি ৷৷ ইতি শন্ত্ৰচন ৷৷ ইতি দায ত खुः ॥ 🗱 ॥ जानान्य धर्याविह्ना-না মেব বহুনা পরস্পার বিক্জা ভ-দ্যাপ্য ধর্ম পুকারেণ প্রতিপাদনং হি বিভাগ: । ইতি শু।দ্ধবিবেক-**ही काया• औकृष्य उर्कान ऋषः ॥ न**ता-য্মতে চতুরি শতি গুণান্তর্গত ওণ विष्ययः। स जिविधः। यथा। भवा হেত দ্বিতীয়: স্যাৎ বিভাগো হপি जिया ज्या । अञ्चलपां छव द्या-रन्। धन कर्ष्या इन्दर शहर ॥ विका-গজ ভূজীয়ঃ ম্যাভূজীয়োপি ছিমা ভবেত। হে ভুমাত্র বিভাগোপ হে বু ছেতু বিভাগজ:।। ইতি ভাষাপার-ছেন: ॥ 🗱 ॥ বিভক্ত পুভ 🧸 কারণ বিভাগণ নিৰ্পেষ্ডি বিভাগ ইতি এককর্মেতি। উদাহরণস্ত। শ্যেন मिल विजागामिकः शूर्वदे वाधाः তৃতীয়ে বিভাগজ: কারণনাত্র বি-ভাগজন্য: কার্ণাকারণবিভাগজ-ন্যাশ্চতি আদ্য স্তাবৎ যত্ৰ কপাল ক্ম ভতঃ কপাল্দশ্বিভাগ তঃ ভো ঘটারম্ভ ক্ষাংযোগনাশ ভাতো ঘটনাশঃ ওত তেন এক কপাল

विভागिन मकर्यनः कनानम्। (ए-শান্তর বিভাগো জন্যতে তত উত্তর **(म्म म'र्यागः उठः कर्यनाम इंडिं** । नठ एक कर्म रेवर कथः (मणास्त्र বিভাগো ন জন্যতে ইতি বাচ্য• এ-कम्। कर्षा वाइसुक मः राग भु তিদ্বন্দি বিভাগজনকত্বস্যানারস্তে-ক সংযোগপুতিং জিবিভাগজনকত্ত্ব विद्याधार व्यनाथा विकनर करन ष्ण्रेन जम् शुमकार जन्नापरीमः অনারম্ভকসংযোগপুতিদ্বন্দিবিভা-গ• জনযেত্তণা আরম্রক সংযোগ **श**िविक्ष विज्ञांगः न सन्तरं । नि काद्रगविভारगरेनव पुरानामार म् র্বণ ক্রো দেশান্তরবিভাগো ন জ-ন্যতে ইত্তি বাচ্যু সারম্ভক সংযো-গ প্তিবন্ধি বিভাগবতো অব্যব্দ্য সতি দুব্যে দেশান্তরবিভাগাসম্ভ বাৎ যত্ৰ হস্ত ক্ৰিগণা হস্ততক বি ভাগ: তত: শরীমেগিবিভক্তপু-ভ্যায়ে ভবতি তত্র চ শরীর তক বি ভাগে হন্ত ক্রিয়া ন কারণ ব্যথিক রণত্বা শরীরে ত কিণা নান্তি অ वयविक्रमां गावनवयवक्मा निय-ভত্তা । অত শুত্র কারণাকারণ বি-ভাগেন কায্যাকার্য্যবিভাগো জন্য তে ইতি অভ এব বিভাগো গুণান্তর

অন্যথা শরীরে বিভক্তাবিভক্ত **जु**ज्या न न्यार वाजः मःयागः ৰাশেৰ বিভাগো নান্যথাসিদ্ধো ভৰতি৷ ইতি সিদ্ধান্তমুক্তাবলী 🛚 বিভাষ্য ত্রি বিভজনীয়া বিভা गार्रः। यथा। व्याम विनी छ विन्ताः না' ভ্ৰাত্ণাণ পিতৃতো হপি বা। শৌৰ্য্যপাণ্ডন্ত বদিত্ত বিভাৱ্যণ **जन्**रणिशा मिल्लियनि रि धर्मा ২য় মূল্যান্দ্রাধিক ভবেত। গ-রং নিরস্য হলজ্ঞ বিদ্যথা দৃতে প্ ৰ্বক। বিদ্যাধনন্ত ভৱিদ্যাহাবি-ভাৰ্য়ণ বৃহস্পতি:া। ভথ: সৌর্য্য ভাষ্যাধনে তোভে বছ বিদ্যাহন ज्य । बीलाजानावि नामा भुगाए। यण रेशज्वः॥ इंडि नाः যভত্ত ॥

বিভাওক: পুশ মুনিবিশেষ:।স্তু অব্যশ্রপাতা।ইতি রামাযণা।। বিভাগী স্ত্রী আবর্ত্তকীলতা।ইতি রাজনির্ধন্টা।।

বিভাত• দ্লী পুত্যবং। ইতি শব্দ-রত্নাবদী।।

বিভান: পুণ পরিচয়:॥ রসমেরা-দ্দীপনাদি:। ইতি মেদিনী॥ ত-দ্লাফণানি র্যথা। বিভাবেনানুভাকে ন ব্যক্ত: সঞ্চারিণা তথা। রসতা; মেতি রভ্যাদি: স্থায়ী ভাষ: স চে खना ।। विভावान्या वक्तरस्य । विভावामीना यथा जःथा कात्रा কার্য্য সহকারিত্বে কথ ত্র্যাণা ম-পি রসোদ্বোধে কারণত্ব মিত্যুচ্যুতে ৷ কারণ কার্য্য সঞ্চারি ক্রপা অপি হি লোকত:। রসোদ্বোধে বিভা-বাদ্যা: কারণান্যের তে নতা: ।। পজাবাশ্চ বিভাবাদে ঘ্যো রেক ना वा जात् । वाहिजाना नगा **८**काल उना (नारवा न विन्तुरङ ॥ বিভাবাদিপরামর্শ বিষয়ত্বাৎ স হেতসাং। পরানন্দ্র্যত্বেন সয়ে-म् । ज्यामिश मु है ।। ।। अथ। वर्ष (क বিভাবানুভাব ব্যভিচারিণ ইত্য-পেকাথা বিভাব মাহ। রত্যাদু।-দ্বোধকা লোকে বিভাবা: কাব্য माট্যযো:।যে ছি লোকে রামাদি-গতরতিহাসাদীনা॰ উদ্বোধকার-शानि जीजाम्य खबर कार्त्या ना-ট্যেচ নিবেশিতা: সম্ভো বিভাব্য- श्वाचानाळ्व भागुर्जावरगाग्राः ক্রিগন্তে সামাজিক রত্যাদিভাবা এভি রিভি-বিভাবা উচ্যন্তে। আ-मञ्जामी भनात्यो उन्। जिना-वूर्ज म्राजी । इंडि माहिका मर्गाः ।।

विভावन की विण्यक्ताति विश्व । विভावना की कि हिनाकाति कार्य अप विश्व कार्य कार कार्य कार कार्य कार कार्य कार कार्य का

विভावती जी ताजिः। इंडामतः॥
इतिमा । बड़ेनी ॥ वक्तर्यावि ॥
विवाहवज्ञमुखी। इंडि स्मिनी ॥
स्मीर्थर्यानित्रज्जी। इंडि नेम्द्रज्ञाबनी॥ स्मार्कः। इंडिक्यमाना।
विভावम् भू मूर्याः॥ वर्षवृक्षः॥
वन्तः॥ विज्ञकवृक्षः। इंडामतः॥
वन्तः॥ इतिकवृक्षः। इंडामतः॥
वन्तः॥ इतिकवृक्षः। इंडि इमवन्तः॥

বিভাবিত: ত্রি বিচিম্বিত: ।। বিশেশ বেণ উৎপাদিত: ।। বিশেবেণ পা-পিত: ।। বিনিশ্বিত: । ইতি ঞ্যন্ত ভূথাতো: ক্র পুত্যবেন নিম্নম: ।। বিভাব। জ্রী বিকল্প: । যথা। দ্বো বিভাষণো মাধ্যে বিধি নিঠ্য: ।
ইতি নৃধ্ববোধব্যাকরণণ ॥
বিভিন্ন: ত্রি বিভক্ত: ॥ বিদীর্ণ: ।
যথা। গদা পরশু থালুণ্ড চক্র ভোন্মর শাষ্কৈ:। বিভিন্ন বেদনা যা
হি ক্ষ্যা সাপি নিজ্জিতা।। ইতি
ইতিহাসসমূহয: ॥

বিভীতক: ত্রি বৃক্ষবিশেষ:। কংহ-ज। इंडि ভाषा । उट्शर्यग्रायः । व्यक्तः २ जुनः ၁ कर्षकनः ८ जुड-বাস: ৫ কলিজন: ৬। ইত্যময়: ॥ कन्नवकः १ मध्रद्धः ৮। ইতি রহ্ন-মালা ৷৷ তৈলফল: ৯ ভূতাবাস: ১০ **স**ञ्चंक: ১১ বাসম্ভ: ১২ কলিবৃক্ষ: ১৩ বছেডकः ১৪ হার্য্য: ১৫ विषय: ১৬ অনিলয়: ১৭ কাসয়: ১৮। অস্য গুণা: । কটুত্ব॰ । তিক্তব্ব॰ । कवायतुः। উक्षद्धः। ककाभङ्दुः १ व्यक्ताद्वः । श्राम्बाद्यः । वि-পাকে মধ্রত্বঞ্চ।। তন্মজ্ঞতাঃ। তৃক্ষা ছদ্মি কফ বাতহরত্ব। লঘু **प्**। मथुत्रप्। मनकात्रिष्का ७-रेखन्थनाः। सामृत्रः। हिमद्रः। কেশ্যব । ওক্ব। পিত্তানিলা র্ত্তিনাশিত্বক । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: া। #।। অপিচ। অথ বিভীতক নাবানি গুণাক। বিভীতক ক্রি-

लिकः म्यारकः कर्यकन ख्रयः। क-লিজমো ভূতবাস তথা কলিযুগাল-यः ॥ विञी उकः श्वामू शाकः क्यायः কফ পিত্তনুৎ। উফবীর্য্য হিমস্পর্শণ ভেদন কাসনাশন II কক্ষ নেত্ৰ-रि उ॰ (कण) क्मि रेवश्वर्य। नाणन । বিভীতমজ্জা তৃট্ ছৰ্দ্দি কফ বাত-हरता वयुः ॥ कवारमा सम्कृताय ধাত্রী মজ্জাপি ভুদুণা:। ইতি ভাব-भुकाणः॥ #॥ व्यन्धः। विज्ञेडः ভেদি তীক্ষোঞ্চ বৈষ্বৰ্য্য ক্ৰিমিনা-শন । চফ্ৰ্য স্থাদুপাক্ঞ ক্ৰায়ণ কক পিত্তনুৎ ॥ ইতি রাজবল্লভ: 🛚 🦚 ।। ञामु किवाक्रमञ्जाद्रगः যথা। পুলস্ত্য উবাচ। ভতে। গতেষু দেবেযু বুদ্ধলোক পুতি দ্বিল্ল। তৈ-(लाक्)° भालयामात्र वित र्ध्यादि-छ: मरा॥किन छरा धर्मयुउ• जग-দৃষ্ট্রা কৃতে যথা। বুন্ধাণ শরণ ভেজে স্বভাব**স্য নিবেধনা**ৎ ॥ পু-ণিপত্য ভ্যাহাথ তিষ্যো বুদ্ধাণ মীশ্বর । মম স্বভাবো বলিনা না শিতো দেবসত্তম।। ত॰ প্ৰাহ ভগ-ৰান্যোগী ৰভাবে। জগতোপি হি। ন কেবল• হি ভবতো হৃত স্তেন ব[.] कीयमा ।। भन्गाम्। **जिया (म्य**न्तु॰ ব্ৰুণঞ্চ সমাগত। ভাষরোপি ছি मीनवः भुयाता हि वनावताः ॥ देखाव भूषाता हि वनावताः ॥ देखाव भूष्का प्रत्यन युष्पा किन् विश्व । भीनान् मृद्धाः । भीनान् मृद्धाः । भीनान् मृद्धाः । देखा वाम्यन् विजी कर्वनः गठः ॥ देखा वाम्यन् २१ व्यक्षायः ॥

বিভীষণ: পূ॰ রাবণভাতা। ইতি রামাযণ•।। নলভ্ণ•। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।। ভ্যানকে তি ।।

বিভীবিকা জী ভযপুদর্শন । যথা

। কৃষা শক্ষ বিভীবিকা কতি
পয গানেষু দীনা: পুজা: মথুন্তো
বিটলল্পতৈ কপছতা: কৌণীভূজত্তে থিলা:। বিদ্বাংসা ২পি বয়
পর ত্রিজগতা সর্গন্তি ব্যাপ
দা মীশ স্তৎ পরিচর্গ্যান গণিতো
বৈ রেষ নারায়ণ: ॥ ইতি শান্তিশতক ॥

বিভূ: পু॰ পুভূ: ।। সর্বগত: ।। শফর: ।। বুন্ধা । ইতি নেদিনী ।।
ভূত্য: । ইতি ত্রিকাণ্ডশেষ: ।।
বিফু: ।ইতি শব্দালা ।। ব্যাপক:
।। নিত্য: ।। অর্হন্ । ইতি হেনচন্দু:
।। দুচ: । ইত্যজ্বগাল: ।।

विजूः जि नर्वग्र्डन राजी। नर्म नरु वृवान्। न जू याजा हिः। यथा। ज्यात्वानित्याम् अविकास कर्मा हिः मक्ज्रिः। विजू व्यापानि ज्यान् बृक्षिस विविधा में ।। ইতি ভাষা-পরিছেদ: ॥ বিভু রিতি বিভুত্ব॰ পরমমহত্ত্বত্ত্ব । ইতি সিক্ষান্তমূ-ক্তাবলী ॥ কাল থাত্ম দিশা॰ সর্ব-গতত্ত্ব পরম॰ নহুৎ। ইতি ভাষা-পরিছেদ: ॥

্বিভূতি: खी व्यनिमाप्तिकमश्रेषा। **७८**भर्यतयः। ভূতি: २ ঐत्यर्यर्रः **७ ।** ইত্যমর:।। শিবধৃতভমা।। অস্য **भिवम्य अनिमापि अक्षेत्रकात्र देव**े ভব বিভ্ত্যাদি পদত্ত্ব বাচ্য কেচিত্ৰ বিভৃতি ভূতি বিভিন্ন শস্ত্ত ভৰনি অনিমাদ্যষ্টকে তু ঐশ্বৰ্য্য নিত্যাহুঃ। বিভবত্যন্য। বিভৃতি: ক্তি: ভবতে: ক্তি: ভূতি: বিগুছণ মন্যোপসর্গ নিরাসার্থ৽ ঈপর গুণ ঐশ্বর্য্য ভাবে ক্যা: অনি-भारि विधिगारि। उथा हन व्यक्तिन विमा भाषिः भाकामा महिमा তথা। ইশিত্ব পিবশিল্প তথা কানাবশাধিতা ইতি। অনুত্ব মনি-मा (यन **স্কো** ভূৱা विष्टत् डि। व-যুত্ত্ব লঘিমা যেন বাযু রিব লঘুত-রো ভবতি। পাপ্তি রভীপ্পিত পা-পণ পাকাম্য নিছানবিঘাতঃ। ম-হিমানহরু যেন চতুর্দশভবনান্য স্যোদরে বর্ত্তম। ইশিত্ব পুভূতা

যেন স্থাবর জন্মাদি ভূতান্যাদে শ চারীণি ভবন্তি। বশিশ্ব• স্বাত্ত-ত্র্যুণ দেন স্বতন্ত্র শরেতি। কানেন **देह्या व्यवनायिज्-** ञाज्- भीवा **मम**ऽकामावणायी जीखा गुहारि-ত্বাপ্রিন্ জন্য ভাবঃ কামাবশাবি-**छ।। ग**र्वानन्तस्य व्यत्नकार्थञ्च।-জাত্না ফাতি রিছ ভিছত্রথা। व्यवनायी म्हा म्या इजाइ। ইতি ভরভ:॥#॥ অপিস। 🕮-ভগবানুবাচ।পরাৎপরতর তত্ত্ব भावः वृद्धिक भवायः । निजानम्तः দ্ববং জ্যোতি রদ্ববং তমসঃ পরং ।। ঐশ্বর্য্য ভদ্য বলিভাঃ বিভৃতি রিভি গীযতে। ইতি কৌর্ম্মে ১ व्यश्रायः॥

विज्िवारणी जी युजितिणयः।
यथा। निन्दिक्यंत्र छेवाव। मृनु
नात्रत वक्ष्णानि विद्या वृजिननुज्ञः
मः। विज्जि वारणीनाम मर्बभाभ
निम्द्रनः।। कार्जिक देव विभाव्य
नार्शमीर्थिय कालुदन। जावाद्य वा
रणनाजि मृत्याः नयुज्ञ्ञतः।।
कृद्धा मायज्ञनीः मञ्जाः गृङ्गीयाः
विश्वनः वृथः। अकारणाः नित्राहाः
तः ममज्ञान्तं कार्यनः।। वारणाः
विश्वनः गृज्ञः करिद्याः ज्ञान्तः।
विश्वनः गृज्ञः करिद्याः ज्ञानः

বিভো। তদবিল্লেন নে যাতৃ সাফ-ল্যং নধুস্বন ॥ ততঃ পূভাতে চো-থায কৃত্রানজপ: শ্চি:। পূল-(यट शुख्रीकाकः भूज्ञगान्।नृत्न-भरेनः ॥ विज्जिनाय नगः भानाव-(भाकाय ह जान्नी। ननः भिवास्य जुर्क र विश्वनृर्डाय नमः किंटि।। क-न्तर्भाग नरमा सिंहु मानिज्याग नमः করে।। দামোদরাবে ভূগ্দর• বাসু-रमवाय ह स्था। भाववारय कि क्रमय॰ क्षेत्र्दर्वाशेष्ठ नमः।। श्रीदद्वाय मृथः কেশান্ কেশবাবেতি নারদ। পৃষ্টণ नार्ज्यद्वारवि नुवली ह चयसुरव ।। খনায়া শ্রু চক্রাসি গদ। পরশু-পাণব:। সর্বাতানে শিরো বুকান্ নন इंड्राडिल्डार्ट्य ॥ यटम् । यूट्राल भ॰यक रेहम क्द्वा जु भक्जि: I উদদ্ভসনাযুক্ত মৃথুত: স্থাপথে-ছিভো:।। গুড়পাত্রণ তিলৈ যুক্তিণ সিতবক্সভিবেষ্টিত । রাভৌ জাগ-व्रगः क्यंग्रानि उद्यानकथानिया ॥ পুভাতাৰাঞ্পৰ্যগ্য বুলাকাৰ জ-টুন্বিনে । **সকাঞ্চনোৎপ**ল॰ দেব• (भामञ्जात) निर्वमस्य ॥ यथा न **म्**-চ্যসে বিক্ষো: সদা সর্ধ বিভৃতিভিঃ । ७था मा नुकारणवनूःथमः नाद्र-সাগর্থে ৷৷ দশাবতার্রপাণি

পুভিমাস ক্ৰান্নে। দ্ভাৰেয ডতো ব্যাস মুৎপলেন সমন্বিত।॥ मन्त्राद्यक मना यावट शायखान ভिवद्धारण्य ॥ **ममारेश्वर य**था भक्ता दारण दारणी नद्र: 1 नः বৎসরাম্ভে লবণপর্যতেন সমন্থি छा॰ ॥ भय्। मन्। ज्ञान् निष्मु छ छत्राव श्मद्रमःयूडाः । गुामकः मक्तिमान् मन्त्राट (क्व मा इत्र गान्उ ।। एकः नः भृष्ठा विधिव८ वञ्चानकात्रज्योगः ৰ অন্যানপি যথাশক্ত্যা ভোৱাযত্ত্বা विकाखनान्॥ उर्भयमञ्ज भाराति ब्रनाब धनम्बन्धः । यन्नविखा य-থাশভ্যা ন্ডোক ন্ডোক সমাচরেৎ া। য*চাতিনিৰ: পুৰুষো ভক্তিমান্ भाषव পुতि। श्रुञ्जाहनविधातन म व्यां प्रावद अवस्यः। व्यानन विश्विना-यञ्ज विज्ञिनामनी वुकः ॥ अर्थार স পাপ নিমুকি: পিতৃণান্তার্যেছ ७ । बच्चाः चंडनाह्युः न लाक কলভাগুবেৎ ॥ ন চ ব্যাধি ভবৈত্ত-भार न नाजिनु । न वक्तन । देवस्थाता दाथ रेगरवा वा जावक्क्यनि कब्यनि li যাব্দান সহস্থাও শত্মপ্তাক্ত तः ভবে<। ভাব< दार्ग वाम्युक्तन् ভূপতিক পুন ভবেৎ।। ইতিনাৎ-(मा ४२ व्यक्ति ॥

বিভ্যণ ল্লী আভরণ । ইউ দের:।। বিভ্যা ল্লী শোভা। ইতি হেম-চন্দু:।। আভরণ্ড।।

বিভ্বিত: ত্রি অলস্ক্ ত: । যথা।
বিশ্বরত্বাংশু বিভ্ ষতাক্স শিলা
তলে হেনমধে সুরন্যে। সুথোপবিষ্টং মদনাক্ষনাশনং জগাদ বাক্যং গিরিরাজপুঞী।। ইতি ক্ষা
দের নীলক্ঠস্তোত্রং।।

বিভ্ত: ত্রি ধ্ত:॥ পৃষ্ট:। বি পূর্ব
ভ্বাতো: ক্ত পুত্যযেন নিয়য়:॥
বিভ্
ত্রে বিভর্তি বঃ ধারণপোবণকর্ত্তা। যথা। চতর্দ্দাং নারসিংহং বিভূদৈত্যেন্দু মূর্জ্জিতং। দদার
করত্বৈ করাবেরকাং কটকৃত্যথা॥
ইতি শ্রভাগবতে ১ ক্ষত্ত্বে ৩ অধ্যায়:॥ অপিচ। তক্ত্বং লিননেদা বিভূতী শুভুকান্তি:। ইত্যানি
ভক্তসারে সরম্বতীধ্যানং॥

विज्ञाः भू श्वराज्यः। मज्जीनाः
मृश्वात जावज्ञियाविष्मयः। ইउऽ
स्राः॥ सर त्राग श्र्यं ज्ञनिक विभर्वेऽ। मर त्राग श्र्यं ज्ञनिक विभर्वेऽ। मा विज्ञाः। घथा ज्ञन्यः निम्यः
सानमामृत्थायान्। ज्ञ गमनः शियात्रज्ञकथा साम्निभः मथ्डा मश्नाज्ञान स्रोह र्वमिक (ज्ञाक्षो भूद्वादीनाः याद्वा मश्रम्य उद्भविन

छ। ११ अ. । १ अ. । १ अ. । १ अ. । त्रप**डः थ**खनः नानन्छ। यमुक्छ । কোখ: মিডঞ অগুনাভরণাদি याह्नु। जबर्क्जनक महोनत विनश्र নঞ্। আক্রিপার কান্ত বচন । ল-শন স্থীভি নিষ্কারণোত্মিতগত• ৰদ বিভুক্ত তথে।। ইতি। চিন্তকৃ ত্ত্যনবস্থান শৃক্ষারাদ্বিভূনে৷ ভবে-দিত্যন্যত্র চা। তথান্যত্র । বিভু ন ভ্রযা কালে ভ্যা স্থানবিপর্য্য-यः। यथा। मुजागाठः विशः काष्ठ ম্সনাপিত ভ্ৰয়া। ভালে ৎঞ্জন দুশোলাক্ষা কপোলে তিলক: কৃত: ্যা ইতি। যোগিতা• যৌবনজো বি-কারো বিভূম:। ইত্যেকে॥ বিভূা-ষ্ঠি বিভূম: ঘঞ। ইতি ভরত:॥ व्यिति । वज्ञ ज भाशितवायाः मः দনাবে**শ স**•ভুমা<। বিভুমো স্থার मानापि ज्याङ्गनिवशर्ग्यः ॥ इंजुड्वननीनम्पाः ॥ #॥ जाहिः ા ইতি (बरिनी ॥ (**শা** जा।। **স**•ण-यः। ইতিহেমচन्দुः॥ ভূমণ•। ইতি नद्रञ्जवनी ॥

तिजुमा खी वार्षकाः। ইতি শব-त्रज्ञावनी।। विज्ञाहें । जि व्यवस्थातामिनामीख-तिज्ञाहें । भीनः। उৎপर्धायः। ज्रा-

জিফ্: ২ রোচিফ্: ৩। ইত্যার: ॥
বিভান্ত: ত্রি বিভুনযুক্ত: । বি পূর্ব
ভুনধাতো: ক্ত: পুত্যুবেন নিয়ন: ॥
বিভান্ত: ত্রী বিভুন: । ইতিবিভুনশৃদ্ধীকাষা: ভরত: ॥
বিমত: ত্রি বিক্সন্তিবিশিপ্ত: ।
বি পূর্ব মন ধাতো: ক্ত পুত্যুবেন
নিয়ম: ॥

বিননকঃ ত্রি বিমনা:। বিনিগৃহী-তং মনো হস্যেতি বহুবীহুর্থে ক পুত্যুয়েন নিয়ন্তঃ।।

विभनाः जि हिलापित्राञ्चलहिलः।
ज्ञान्यायः। पूर्यानाः २ व्यक्तनाः
०। इज्ञानदः॥ पूःचिजनाननः ८।
इजिल्यद्रद्वावली ॥

विभयः श्रु॰ दिनिभयः। ইভিছেন-हन्दुः॥

विमर्जः भू कालक उर्कः। काल-काम्निया इंडि जाया। इंडि ब्रङ्ग-माला ॥ विमर्जन । इंडि नम्-ब्रङ्गवली॥

বিমর্দ্দক: পু• চক্রমৃদ্ধ:। ইতি রাজনির্ঘণ্ট:॥

विभक्षन' क्री व्यक्षमाहिभक्षन'। उट्ट भर्यप्रयः। भविभवः २। इंडप्रमवः॥ दिभव्यः २। इंडि व्यक्षव्यक्षणी॥ दिल्याया भव्यक्षणः॥ विमाणां थः भू भणं नाष्ट्राठम् गक्ताि । यथा । यथ गाक्त शक्ति माणा विमाणां (य्य मानाहात । मृत्र गामी मानाहाती गक्त व्यामान के विज्ञः ॥ इंजि सम्बद्धावणी ॥ विमानन क्री श्वामानः । विज्ञकः । यथा । विज्ञकः मानुस्यन श्वा-माणां विमानन । यथाहात द्वकं खेला रम्याना छन मृष्ण ॥ इंजि रहमहन्द्रः ॥

विनर्यः शुः विष्ठात्रगा । ই छि कठी-थत्रः ॥

বিমল লী ভারহেমদিধাক্ত । ভর্পরসবিশেষ: । ভৎপর্যাব: । নির্মাণ ২ হছ ৩ অনল ৪ হছধা-ভূক ৫ ৷ অস্য গুণা: । কটুছে । তি-ভূত্র । তুল্বোয় বুণনাশিত্র । রস বীর্যাদৌ ভূল্যন্ত । বেধে ভিন্নবী-র্যাক বুঞ্চ । ইতি রাজনির্যটে: ।।

विननः श्र् अईन्। ই छ (इन-हन्मः ॥

বিগল জি নির্মাল । ডৎপর্য্যায়:। বীধু ২। ইভ্যমর: ॥ পুবত ৩। ইতি শদরত্বাবলী ॥ চাক: । ইতি ভবৈব ॥

विमनमान क्री निज्जेतमिन्तिक काम्यमानः॥ देखद्रश्रीनमार्थमानक । यथा। निजार निमिखिक कामार विभवन काम मीजिङ । अहमाह-नियट किकिकीयर क्मुलकाजिल । अमुक्तिमार कवा छट महाट नुष्क-गाय जु निजाक ।। यखु भारभाभ-मारिष्ठा क कीयर विक्रया करता। निमिखिक जुक्तिक कामार मांख-जम्भिक ॥ अभाज विकरियथर्गा यगार्थ यट भूकीयर । काम छट कामार माथहाल मृति क्या किल किः॥ किलमा मजुर् किन काम छ-विभवन ग्रांच ।। इंजि गाकर के अक्षायः॥

বিমলমণি: পু• কুটিক: 1 ইতি রাজনির্ঘণ্ট: 11

विनना खी मधना। हामाइक्षा
इंडि ভाषा। इंडामद्रः ॥ जूमिडपः। इंडि मिनि ॥ पिर्व । ज्या
यथा। यथाथा विमना कार्या। मुख
हाद्रम् वहुमा। मुङ्गक्षम् क्थाद्री
ह कम अन्व क्रा वद्रा। नावामन
ममान्ति। प्यंज्ञानाप्राप्तद्रिया।
पथि क्रीद्रापनाहाद्रा कर्ष्द्र नप हर्ष्डि।।। मिङ्गक्ष ह्यामन द्राष्ट्री।
यून् न विज्ञी। इंडि एवी न्द्राप्त मध्यमद्रप्तवा विजीविश्माङकाविविः॥ क्षा वन्ताह । भूकाय्य किर्गिमास्य दाजूदिवस नायकः । विभवा नायिक। उम्र वामूदिवम्र कीर्विजा ॥ इंजि काव्यकामूबारा ४२ व्यक्षायः ॥ #॥ व्यम्बस्थ । प्रेरकाव नाजिदम्मक विद्रवाक्य केर्राउ । विभवा मा महादिवी कामाध्य किर्देश । इंजि उज्ज्ञ प्राम्थ विद्रवा मार्थ किर्य । विभवा मा महादिवी कामाध्य किर्देश । इंजि उज्ज्ञ प्राम्थ विद्रवा ।

विभवाञ्चकः) जि निर्मावः। इउ। भव विभवार्थकः) हीकाषाः वाषम् कहेः॥ विभवाद्यः भूः मज्ञु अपश्चितः। इति (इभहन्तः॥

विभागः शृ अणुक्षमाः मः । छङ्
अङ्गुद्धानिमाः मः । इछि किहिर् ॥
विभाजा छो माङ्मशङ्घी। मरमा
हेि जावा। मा कनीयमानि नमः
मा । यथा स्टिः। माङ् । लिङ्ः
कनीयाः मः न समर वसमाविकः ।
नमकूर्यार छत्याः शङ्घी। जाङ्कायाः विभाजतः॥ स्टुऽर्धमात्व। छि
या नममा वृक्षाः वयमा शङ्काः
वृक्षा स्टः । स्टुऽर्धमात्व। छि
वृक्षा स्टः । किह्रं । स्वा । विभाज्द्वा स्टः किह्रं विभाज् । स्वा वृक्ष्णिः
। शिक्षा द्वा विभाज्विज्ञा कर्ष्व। द्वा वृक्ष्णिः
। शिक्षा द्वा विष्णाः

मण्युमिन्डः। नाज् निक्र द प्रक्षमि कीवर अप्रतिमण्य प्रतिश्व प्राण्ट्र श्रमः विनाज् श्रम्म मश्रिण्या प्रदार्थः श्राद्ध मा स्त्राप्त क्ष्या क्ष्यः । क्रिक्र माय ज्युः।। सः।। यत्र ग्रा व्यन्त मिद्धः यथा । स्त्राम्य ज्ञाञ्च विं ज्ञास्य कियमास्य नार्व श्रम्य मार्था मा-जव १: । स्त्राप्त श्रम्य क्ष्यमेशः क्ष्या । स्त्राम्य श्रम्य क्ष्यमेशः क्ष्या । स्त्रम्य क्ष्यम्य स्त्रम्य क्ष्यमेशः क्ष्या । स्त्रम्य स्त्रम्य क्ष्यम्य स्त्रम्य स्

বিনাত্র: প্ নাত্সপত্নীপুত্র:। তৎপর্য্যায়:। বৈনাত্রেয়: ২ । ই-ত্যমর:।। বৈনাত্র: ১। ইতি জটা-ধর:।।

विभानः भू क्री प्रवेज्ञथः। उदा शर्यायः। विशासयानः २। इंडामजः ॥ सार्व(डोसग्रः।। वाहिकः।। याः नमावः। इंडि (समिनी।। विभागः भू समाञ्जनी।। क्रथः । विश्व मृज्ञथाः उत्तर्भ भूडारमन निज्ञमः॥

বিম্ভ: তি বিশেষেণ ম্ক:। যথা। যে হনে। হরতিনাক বিম্ভনানিন ভুগাস্তভাবাদবিশুদ্ধ বুদ্ধয়। আ কৃষ্ট্ৰণ গরণ পদে ততঃ গভ ন্ত্যখো নাদ্ত যুম্মদন্ত্র য়: 11 ইতি শ্রীভাগবতে ১০ক্ষন্ধে ১৪ মধ্যায়:।। ভ্যক্তঃ। বি পূর্ব মুচ্ধাতোঃ ক্ত পু-ভ্যায়ন নিয়ম: ।।

विम्कि: खी विस्माहनः॥ साक्षः
। वथा। भिज्ञनसम्। निवि य ह
मूर्जाः च्याज्जः काम्यक्षणाज्ञिम
स्त्रो। भुरानण्जाः मकल्लिक्ष्रज्ञा
नाः विम्किराय १नक्षिमःहरुष्
॥ ইতি भूषिण्ड उज्नः॥

विमुशः बि विह्न थः। विद्रवः। यथा। त्रागरेनः कन्निरे उद्गृश्चिक नान् निष्मिथान् अस् । नाकः (त्रा-श्वरान नाषः मृष्टि (द्वरवाखद्वा-खद्रा।। ইতি পাল্মো ভর্ম গুড় শি

বং পুতি বিফু বা #3" ॥ বিমুদুঃ বি পুফুল্ল: । ইতি ছেম-চন্দুঃ ॥ মুদুর হি ভঙ্গ ॥

বিমোচন জী দ্রীকরণ ।। বিমুক্তি:
। বি পূর্ব নূচ্ধাতো রনট্ পুত্যুযেন
নিস্কল ।।

विस्मारुन॰ क्ली दिविखीकतन॰। वि अर्ब मुरुवाटा तन्हें भुरुऽरयन निय्नतः॥

বিনোহিত: ত্রি নোহযুক্ত:। মৃধ্য:
। যথা। ভাবপ্যতিবলোয়ভৌ নহানাযাবিনোহিতৌ। উক্তবতৌ

বরোমন্তো বিষতা মিতি কেশক।
।। ইতি দেবীমাহাল্যা: ।।
বিমোক্ষণ: ল্লী বিমোচন:। পরিত্যনন:। যথা। যং ধর্মকামার্থ বি-

छ। काम । यथा। य॰ धर्म कामार्थ विमुक्ति कामा जन्न इहे। गिल मान्यु विश्व । किकालिया ब्राज्य निर्माण विद्या क्ष्माण विद्या क्ष्माण विद्या क्ष्माण विद्या क्ष्माण विद्या क्ष्माण ।। हिंजि श्रीका गवर क

वियः ही नुिंविषः ॥ कम ७ नृः। इे ि म किल्यादागि मिवृडिः ॥ বিধিকাফল । ভেলাস্চা ইতি ভাষ।। ইতি মেদিনী।। শেষস্য **প**र्यप्रायः। তণ্ডিকেরী २ রক্তফলা ৩ বিধিকা ৪ পীলুপণী ৫। ইত্য-মর: ॥ ওটা ৬ বিদ্যাণ। ইতি রকুমালা॥ বিশ্বা৮ বিশ্বক ১ विश्वका २०। ইতি শব্রভাবলী । ष्मा खाः। भिड कक इक्षि दुन ক্লাস স্ধনাশিত্ব । ইতি রাজ-বল্লভঃ॥ অপিচ। বিদ্যারক ফলা তুত্বী তণ্ডিকেরী চ বিশ্বিকা। প্রপ্তো-পনফলা পোক্তা পীলুপণী চ ক-थाराज।। विश्वीक न॰ सार् नी उ॰ एक পিত্তাসু বাভজিৎ। उग्रन (वर्थ-न· क्राः विदक्षाधानकात्रः ॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥

न्याहम्मम्थलः। इंड्राभवः॥ विषः भू कृकवामः। इंडि सिरिनी विश्वकः ज्ञी हम्पुर्ग्र्याभेखनः॥ वि षिकाकन । इंडि भद्रद्वावनी ॥ विषका जी विषिका। इंडि भद-ब्रङ्गावनी ॥ विष्ठे: नर्यभः। ইতি भद विमुका ॥ বিষা জী বিধিকা। ইতি শদ ब्रष्टावनी ॥ বিশ্বিকা জী বিশ্বণ। ইত্যমর:॥ চন্দ্র স্ঠ্যমণ্ডল । ইতি শব্দরত্বাবলী ।। বিধী জী বিশ্বিকা। ইতি শব্বনু। वनी ॥ বিষ্: জী ওবাক:।ইভিকেচিৎ।। বিষোষ্ঠ:) ত্রি বিদ্যাবিবগুষ্ঠৌ যস্য। বিষৌপ্ত: ﴿ ইতি মুগ্দবোধব্যাকরণ ।। বিষहারী পু• চিল্ল:। ইতি শব-মালা।। আকাশগানিনি ত্রি।। বিষ্ লী আকাশ। ইত্যমর:॥ जो सूर्गगङ्गा। इंडा वियम्गङ्गा यतः ॥ ञी বিষদ্ধতি: অন্ধকার:। ইতি बिकाश्रामयः ॥ नुः ग्याः। इंडि शाहा বিষয়ণি:

वनी॥

विवगः भू॰ मःयमः। इंडामद्रः॥ मृ:थ॰। ইতি सामी॥ वियाउः जि निर्लङ्कः। इउ। भन्नः॥ वियामः भू॰ मःयमः। ইত্যমরः॥ বিযুক্ত: ত্রি বিযোগবিশিষ্ট: ৷ বি পूर्व युक्त थाटाः क भुजायन नियमः॥ विरयागः भू विष्ह्रमः। उर्भर्या-यः । विभुवञ्चः २ विभुर्यागः ৩ वित्र हः ४। इंडि (इमहन्मुः ॥ **बि विरह्**मयूकः। বিযোগভাক্ যথা। বিযোগভাজোপি নৃপস্যপ শ্তা তদেব সাকাদম্তা শুমা-ননা পিকেন রোধাকণচক্ষা মুহুঃ षर्क তাर्य उ हन्द्रिविद्रिशी ॥ ইতি रेन्यथः ॥ विरयाणी शुः ठक्कवाकः। ই**डि मन्** हिन्तुका॥ विरयागयुक्त वि॥ বিগোলিত: ত্রি বিযোগপাপিত:। বি পূৰ্ব ঞান্ত মূত্ৰ থাতো: ক্ৰ পুত্য-যেন নিয়ম:॥ বিরক্ত: ত্রি বিরাগযুক্ত: ৷৷ আননু-রক্ত:। যথা। জ্ঞাননিঙো বিরক্তো বা নদ্ভকো বানপেক্ষক:। স্বলি-कानामु ा॰ छ। क्। हात्रपविधिणा-চর: ৷৷ ইতি খ্রিভাগবতে ১১ ক্ষে ३४ अथायः॥

বিরজা

বিরকা স্ত্রী দুর্ভগা। ইতি বিকাপ্তর বিরকা: স্ত্রী
শেষ: ।। অননুক্লা । যথা। যাং
চিন্তথানি সভত মহি সা বিরকা বিরকা স্ত্রী
সা চান্য নিছতি জন সজনোন্য রত্নালা।।
সক্ত:। ইত্যাদ্যক্তটঃ ।।
যথাতিনাত

বিরক্তি: জী বিরাগ:। যথা।
দেহো গুলু র্মন বিরক্তি বিবেক হেতু বিভূৎ ম সন্তু নিধন সভতাত্ত্যদর্কণ। ভত্তান্যনেন বিম্যানি যথা
ভথাপি পারক্য নিভ্যবশিতো
বিচরাম্যসঙ্গ।। ইতি শ্রীভাগবতে
১১ হ্বন্ধে ৯ সধ্যায়:।।

বিরস্থ ক্লী কল্পুই । ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ ।।

বিরচিত: ত্রি বিশেষেণ রচিত: ।
নির্মিত: । যথা । এব জ্রীলহন্নতা
বিরচিতে জ্রীনমহানাটকে বীর
জ্রীযুতরামচন্দু চরিতে পুত্রুজ্তে
বিজনে: । ইত্যাদি মহানাটক ।।
বিরম্ভনা: পু সভুগুবিশিষ্ট: ।
তৎপর্য্যায়: ছ্যান্তিগ: ২ । ইত্যা
মর: ।। বিগতে রজ স্তমসী যেযা
তে রজ স্তমোগুণশ্ন্যা: সকৈ নির্মা: সাক্ষাৎকৃত্রুজ্ঞাণা জীবমুক্তা ব্যাসাদ্যো ছ্যান্তিগা উচ্যা
স্থে। ছ্যা বৈত অভিক্রম্য গছ্তি
ইতি ড: । ইতি ভর্ত: ।।

বিরজা: ^জ ন্ত্রী বিশতার্ত্বা। **ই**ড়ি জটাধর:॥

वित्रका जी किनियानीक्कः। इंडि, बङ्गाला ॥ मूर्वा । **इंडि** हाबावली ययाजिनाजा। यथा। উৎপन्नाः পিতৃকন্যায়া বিরজায়া মহাব-णाः। य**ि र्यगा**जिः स्र्याजि द्रा-যাতি: পঞ্মো লুক:॥ ভেষা• यः যাতি: পঞ্চানা নহাবল পরাক্র-**यः । इंडि (कोर्प्य २० व्यथायः** ॥ 🗱 ॥ 🗐 কৃষ্ণ মথী । সা রাধাভ-বাত্ত্যকুণা সভী সরিদুপাত **४८ । उन्धाः मधनूषाः मधनम्** मु। अञ्चन्। यथा। এकमा दादि-কাসার্দ্ধ গোলোকে শ্রিহরি: স্বয়ণ । বিজহার মহারণ্যে নির্জনে রাস-भेखरन ॥ कृषा विश्वतः औकृष खा मम्क्षे। विश्वाय ह । शाशिकाः विद्रजा मन्।। मृङ्गाद्रार्थः जगाम इ ॥ मृक्ष्री ह बिहाब सुर्गः विकशात তথা সহ। তথাসক শ্রীহরিঞ রত্ত্রনগুপ সংস্থিত।। দৃষ্ট্রা চরাধি-कानग्राण्ठ ठक् खाक निरवहन । ज-গাম সহসা দেবী ত রত্নওপ মূনে।। দ্বারে নিযুক্ত দদর্শ দ্বার পা-ল॰ মনোহর । ত মুবাচ ক্ষা দেবী वक्र भक्ष करणाहना ॥ मृत्र गह गह

দ্র॰ রভিলম্পট কিন্ধর। কীদৃশীণ मरभवाः काष्टाः मुक्कागि उर भू ভো রহ॰॥ <u>णु</u>द्धा (कानाइनः भवः গোপিকানা হরি: यग । জ্ঞাত্বা চ কোপিতা বাধা নম্বর্ধান চকার হ i। वित्रका दाधिकाणमार व्यवसानः रुष्ट्र द्रिश । मृक्ष्य द्राक्षाञ्चाञी ना बहो नागान्छ यानजः ॥ महा ন্তত্র সরিদুপণ তছরীর বভ্ব হ।। व्याधक वर्जु नाकाद्रः उया शाला-क स्व ह । काहित्याक्रन विश्वीर्ण **পু** एङ তिनिन्न (सव ह ।। दिरार्घ मण्डन• চাক নানারত্রকর পর। রাধা রতি-गृरु गञ्ज। न पष्मां रुद्धि मूला। विद्र-बाक्ष मति पूनाः मृष्ट्वाराङ् कगाम मा । श्रीकृत्या विव्रज्ञाः मृक्षे। मति मुनाः लिया न जी ॥ छेट्डिक्टनाम वित्रजा **जीदि नीद्रमानाश्द्र । द्र्या दिना** इ मु इरग कथ की वाभि मून्सित ॥ नम्धिष्ठाज्यस्यी पुः ভव मूर्खिन्छीः সতি। প্রাতন শরীর তে সরি-मुन मञ्दमि ॥ बनानुवाय हानः ছ বিধাৰ ভনু নৃতনং। আজগান হ-त्र त्रगुः माकामास्य मृन्त्री ॥ भः माउँ शापनायक भमाउँ वक्रक् या। जाक क्षत्रकी मृद्धा (नुसा पुकाः बग्र भिंडः ॥ हकाद्रानियः ন তুৰ্ণ চুচুয় চ মূছ নুহিঃ। নাৰা পুকার শৃক্ষার বিপরীতাদিক পৃত্ ॥ ब्रह्मि (भूषमी: भाग्र हकात ह **जूनः जूनः। विव्रका मा व्रका**युका ध्वा बीर्या नामाधकः ॥ जारा वज्व তবৈব ধন্যা गर्ভवंडी मञी। उत्हो তর সুথাসীনা সার্দ্ধ পুলৈশ্চ সপ্ত-जि:॥ अकरा इतिना मार्छ वृन्तात-(१) मृनिर्कतन। विज्ञहात्र भूनः माद्री শ্বারাসক মানসা।। এতমিন্নভরে ত্ৰ নাতৃ: ক্ৰোড জগান হ। कः নিষ্ঠ পুঞ্ স্তস্যান্ড ভ্রাতৃভি: পীড়ি-তো ভিযা।। ভীত স্বতন্য দৃষ্ট্বা ত ত্যান্ত তা কৃপানিধি:। ক্রোডে চ-कात्र वालं मा कृष्ण त्राथागृहः ययो ॥ भुरवाद्य वाल मा माधी न प्रभाष्टिकः शियः। विननाश ज्नाः তত্র শৃহারাতৃথ্যান্সা ॥ শশাপ স্বসূত কোপাৎ লবণোদো ভবিষ্য-ত। শশাপ সর্বান্ বালা চ যান্ত মৃতা রসাভলং॥ শুদ্ধা বিবরণং সর্বে পুজग्भ थंत्रगी उनः। मधनीरम ममू-দ্বাক্ত সপ্ত তন্ত্র বিভাগশং॥ কনিষ্ঠা-ष्का भर्य। प्र विकार विकार मूरन। वाद ণেক্সু সুরা সপি দিখি দুধ্ব জলার্ণবাঃ॥ এতেষাঞ্জল পৃথ্যা শস্যার্থ ভবিষ্যতি। ইতি বুন্ধাবৈবর্ত্তে ত্রীকৃষ্ वित्रकः । वित्रक्थिः । वृक्षा। ইভিছেনচন্দুः॥

বিরণ জ্লী বীরণত্ণ । ইতি শব্দ রজ্ববলী।।

বিরত: ত্রি নিক্ত:। যথা। আত্ত বিদ্যোমনে জাতো ভ্রাত জ্রাতো নিজৈ ভ্রাৎ। বিরতো হন্তহিতো দুষ্টাছোকাদ্যানেশ বারিত:।। ইতি মধ্বোধব্যাকরশং।।

বিরতি: জ্রী নিবৃত্তি:। তৎপর্য্যা-য:। আরতি: ২ অবরতি: ৩ উপ-রাম: ৪। ইত্যমর:।। উপরম: ৫ বিরাম: ৬। ইতি ভরত:।।

বিরল জী দধি। ইতি রাজ-নির্ঘট:॥

বিরল: ত্রি অবকাশ:। ফাক্ ইভি ভাষা। তৎপর্য্যায়:। পেলব: ২

তনু: ৩। ইত্যমর: ॥ বিরল্জানুক: তি বজ্জানুবিশিষ্ট:।

उर्पर्यायः। नुकुः २ नुकः ३ । इंडि एम्हन्मः॥

वित्रसम्वा क्षी मूक्ष्यवाधः। यथा। यवाध क्षिका माना मिव ज् कड-मिक्कि। विद्याभी छत्रमा ह म्याट मा मुक्षा वित्रयम्वा।। ইতি कहे।-यतः॥

वित्रकः भू विष्ट्रतः। उर्भर्ग्। याः। विभूवाञ्चः २ विभूष्यागः ० विष्यागः ८। ইতি (क्ष्म् हन्तुः ॥ क्ष्मा वित्रस् वर्गनीयानि यथा। जाभः। निष्यामः । हिन्ना। (मोनः। क्ष्माक् का। वर्-मत्र उ्वा ताकि रिष्युः। कागत्रगः। भी उर्व उक्षका ज्ञानः। ইতি क-विकल्लवा।।

वित्रहिनी जी ज्िः। हे जि अपनावा। विरह्नविणिक्षे नाती। यथा
। त्रिज्ः भू रत्ता दित्रहिनी स्पिवः जी
वित्रही हितः। घरमा घरमाकः मन्
भूगाखो कि वज्य घरमाः मूथन ॥
इति वृक्षरिवर्र्ष्ड ज्यक्ष्वक्रमाथर्ष्ड
८५ व्यक्षायः॥

বিরহিত: তি ত্যক্ত:। বিহীন:। যথা। অভিভ্তঞাবনত ত্যক্ত স্ত স্যাৎ সমুজ্মিত। হীন বিরহিত ঘুত মুৎ সৃষ্ট বিধুতে অপি 11 ইতি । জটাধর: ॥

বিরহী পুণ বিরহবিশিষ্ট:। বিযোগ গী। যথা। বিহরতি হরি রিহু স রসবসন্তে। নৃত্যতি যুবতিজনেন সমণ সথি বিরহি জনস্য দুরন্তে।। ইতি জন্দব:।।

विद्रागः भु व्यन्द्रागः। द्रागम् नुः। यथा। विषयम्बिनःद्राशा भानस्मा भन उठाउ। उत्मव हि विद्राशा हि रेनर्भनुः सम्मास्ठः ॥ ইতি भागन्छ उन्नः॥

विज्ञागार्शः जि विज्ञागरगानाः । ७८ পर्यत्रायः । विज्ञिक्कः २ । इति व्यापनाः ॥

বিরাজ: পৃ বিরাট। যথা। ইন্দানী বদনাভূভ্য পশবো নলসম্ভবা: । ওবব্যো রোমসমূতা বিরাজ ত্তুণ নমোস্ত তে ॥ ইতি বামনে ৮৩ অব্যাথ:॥

वित्राक्षमानः जि ही छिविनिष्टः ।
यथा । करे। करे। ह मञ्जूमज्जूमीक निष्णिनियंत्री वित्नाम वे किवस्नत्री वित्राक्षमानमूक्षान । श्रमक्षमक्षम ज्जूनस्मारित छेत्रावरक किल्मात्र-कृत्रस्मा थरत्र त्रिः त्रु किक्षमः समा। है। ज्ञामीथः छत्रावगङ् अरखाकः॥ विज्ञानिकः जि (मान्किः। मीछः।
यथा। व्यक्तीय निर्मानः मातः मूर्यः
नाम विनिन्मकः। भित्रम् उक्ष नाविके भी द्राक्ति विज्ञानिकः।।
हिन वृक्तविवर्त्तं भगभन्धियर्थः ।।
व्यक्तामः॥

विवार्षे भू॰ कवियः। ইত্যনরः॥ স্লশরীর সমষ্ট্রপছিত চৈতন্য। ইতি (वराष्ठमातः ॥ # ॥ महा-वित्राज्र প छि र्यथा। श्रीनात्रायन উবাচ। অথ ডিম্বে। জলে ভিউন্ यादिष वुकारण वयः। ७७: म का-লে সহসা দ্বিখা ভূতো বভ্ৰ হ ॥ তন্মধ্যে শিশু নেকক শতকোটি व्रविभुज:। कनः (व्राक्यमानःह ত দ্ব: পীডিত: ফুবা ॥ পিতৃ মাতৃ পরিত্যক্তো জলমধ্যে নিরা-भूगः। वृक्षा ७ मःचनात्या (या मन् भाक्षं भनाषाव ॥ ज्लाट ज्ल-তম: সোপি নামা দেবো নহাবি-द्राहे। भवनानु र्यथा मृक्षाट भद्रः স্থাতথাপ্যসৌ।। তেজসা বো-उना रना यः क्कन्य भवना ज्ञानः। আবারো ২স খ্য বিশ্বানা মহান্ বিফুক্ত প্ৰাক্তঃ ॥ প্ৰুত্যেক লো-নক্পেষু বিখানি নিথিলানি চ। खम्यानि (उवा॰ म॰थ्याक क्रिका

বক্তু न हि क्रमः ॥ সংখ্যা চেদুक्रमा भिष्ठ विश्वानाः न कराउन । दुका विकृ मिवाहीनाः उथा मःथा न বিদ্যতে॥ পুভিবিখেষু সম্ভোবণ বুকা विकृ निवारयः। भाजानामुक्तानाः কান্ত বুন্ধাণ্ড পরিকীর্ভিত।। অত উष्क्रि देवश्था दुक्ता धाइहि दिव **। স । স । अ । च क्षण म प्राधाय** भा यथा।। अड डेक् क भागकः नकाम (काहिरया बना । निज्रः नज्रम्बनभक्त यथा कृष ख्याभागः ।। मध्दील मिठा भृथी मधमागत **म**॰यु ङा। উनम्भाम पृभद्दी भाम । थऽ रेमनममदिजा।। উष्कृ • सर्गाः मध लाका वुक्तलाकनमन्त्र जाः । भा-তालानि ह मधाद रिक्व युका ७ भिव हा। डेब्द् भित्राया ज्विका ভুবর্লোক স্ততঃ পর:। ততঃ প व्रक यत्नीका जानाताक उठ: পর: 🛚 ভত: পর স্তপোলোক: সত্য লোক ভতঃ পর:। ততঃ পরে। युफारणाक उष्ठकाकान निर्मिज: ॥ এব সর্ব কৃত্তিমঞ্চ ধরাভ্যন্তর মেব-চ। তि विनाम विनाम क मार्वशः (भव नात्रन ॥ कनतुषु नव नर्शन বিশ্ব সংব মনিত্যক । নিত্যে বৈ-क्षे (गालाको मछ) मचनक्

विभो ॥ भुजिलामक्ष्भ वृक्षाखः পুত্যেক মস্য নিশ্চিত ৷ এষা স স -খ্যান জানাতি কৃষ্ণো হন্যস্যাপি কা কথা।। পুভোক পুভিবুদ্ধাওে বুদ্ধ विक् निवामयः। छित्रुः कार्वेतः जू त्रागाक माथाः मर्वे भूवक। हि-गीणारेण्य मिक्शाला नक्षवानि गु-कामयः। जूवि वर्गाक हज्जादा। ११/९-(या नागा क्रजाहबा:।। व्यथ कारण ह त्र विद्रार्धे ऊर्जु मृद्धे। भूनः भूनः । ডिয়ा खत्रक म्नाक न विजीयक ककः न ॥ विष्ठा भवाभ क्रुन्युक्ता क्रांत्राम D भूनः भूनः। क्जान· भाभा उमा **प**रियो कृष्णः भन्नमभू क्षः ॥ ज्रःजा **एनमं उ**देवव वुकार्क्याजिः मनाउन' । नवीनकन्तरम्यामः विज्ञकः शीज-वाममः॥ मिषाः मुद्रलीहरः ভः ক্তানু গুহকারক । জহাস বাল-क छाष्ट्री मृष्ट्री जनक भी अब ॥ वतः ত্রী দদৌ তুষ্টো বরেশ: সনযোচি-७ । म भारता ज्ञानयूक मह स्कूर लिलानारिविक्किं**ः ॥ वृ**क्षाञ्चानः-थ्यानिष्या ७व द८म वयाविष । निकारमा निर्ख्य रेक्टव नर्खियाः वद्र-(मा वतः ॥ कता मृज्र (ताग ल्याक পীডাদিবজ্জি:তা ভব। ইত্যুক্ত্বা চ मक्क कर्ण नहामञ्चः युष्कृतः ॥ विः

क्रक शुक्रकाल (वसायन यह भन्न । । পুণবাদিচতুর্গ্যন্ত কৃষ্ণ ইত্যক্ষর ष्य ।। विक्रिकायाञ्च निष्ठेक महिवाः रुद्रः भद्रः । सञ्जः पञ्चा उपारुद्रादः क्त्रयामात्र म भुजूः ॥ भुग्रजाः महहः ' শুদ্ধা নিৰোধ কথ্যানি তে । পুতি-बित्ययु यरेसरवर्गः प्रमाजि विकाद-**जनः ॥ ७८ (वा**फ्रमाः मः विव्यविता विरकाः भक्षम्भग्रदे । निर्श्नगाः অন কৈব গরিপূর্ণতমস্যচ।। নৈবে-म्हिन ह क्कमा नहि कि कि श्रुर्याः कनः। यम्यम् मनाजि रेनरवम् । यस्य (एवाय (या जनः ॥ म ह शाम जि उ नर्बः वन्त्री मृक्ष्या भन जंदर । उक्ष মজ্র বর দল্ব। ত মুবাচ পুন হিতঃ॥ बब्र मनाः किमिष्ठेष्ड उत्स वुहि मरा-মি চ। কৃষ্ণস্য বচন শুত্রা ত মুবাচ मश्वितारे॥ अम्राप्ता वालक खब বচন সমযোচিত। **শ্রী মহাবিরাড**় वाह । वद्गः भ पुर्भमाद्धाः । ভ कि र्डवर् निक्ता। महरू गावः मायूर्व्य ऋगः वा मूहितः हिवा॥ पुः ভজিযুক্তো যো বালে। জীবন্মুক্তশ্চ मप्टडः। दुष्डिक्शिता मूर्थम कीः বম্পা মৃত্যে হি স:॥ কিন্তজ্জপেন **७१म।** यङ्क्ति भूकातन ह । कृष ভिকि विशेन मुशं मा की वन वृथा ॥ (यनाजान। कोविजम्ह उत्मव निक् ननारा यावनाया नदीस्त्र २ खि जावर्त्त **मकिम** गुरुः ॥ शकाप्या-ন্তি গতে তিমিন্ ন শ্বতন্ত্ৰাক্ষ দ্যক্তিয়ঃ । সচ ত্বাঞ্চ মহাভাগ সর্বাত্মা পুকৃ-তে: পর: ॥ স্বেছাম্যক সর্বভ্যে **বুন্দাক্যোতিঃ সনাতনঃ। ই**ত্যুক্ত্বা বা-লক ন্তৰ বিৰৱাম চ নাৰ্দ।। উবাচ कृषः भुजू। कि॰ भधूत्रा॰ मुक्ति भूनतः ती । ञीक्ष देवाह। मूहित मु ज्रित তি । युषाङ् **५ ७** ७ । उषा ণো হস:খ্যপাতে চপাত তেন ভ-বিব্যতি ।। অংশন প্ৰতিবৃক্ষাণ্ডে द्यक क्षु पु विद्राष्ट्र इव। उद्या जिना বুক্ষা চ বিশ্বসুষ্টা ভবিষ্যভি॥ ললা-रहे तुमारेम्हव अमारेमकामरेमाव जू। শিবাংশেন ভবিষ্যন্তি সৃষ্টিস্ঞার-भाय रेव।। काना शिक्षु (खश्वरका बि-**"थम' हा** व का बकः। भाउ। विकास दिवयी कृ मा लान ভदिवा छ। म-ভক্তিযুক্ত: সতত ভবিষ্যসি বরেণ स्म । श्वातन कमनीयः भाः नि**ख्रः** দুক্ষ্যসি নিশ্চিত• ।৷ মাতর• কমনী-याक मन वकः इल छि छ। यानि লোক তিষ্ঠ বৎসেত্যুক্ত্বা সো ২স্ত-वधीयञ ॥ गद्वा चलाक वृक्षान **मक्तर म** উवाह इ। मुक्षेत्र मुद्रूमी-

मान मः इस्वित्रक उटकाः॥ श्रीकृष উবাচ। সৃষ্টি সৃষ্টু গছ বৎস নাভি পদ্মোদ্ভবো ভব। মহাবিরাল্লোম क्ल कू मुन् ह विष मृत् ॥ गह वर्म महारिव वुक्त जाला खर्वाः ख्द। व्यापन ह सहाजान स्रक्ष সুচিরণ তথা: ॥ ইত্যুক্ত্বা জগতাং না था वित्रताम विधि छ डः। कगान বুন্ধা ত নত্না শিবশ্চ শিবদাযক:॥ মহাবিরাল্লোমক্পে ব্রুক্ষাণ্ডে গো-लक् जल। वज्र ह विद्रारे कपून विवाफ रामन मान्यु छ ॥ महारमा यू-বা পীতবাসাঃ শ্যানো জলতল্পকে। विषकानाः भूनमारना विषवानी জনাৰ্দন: ৷৷ ভন্নাভি কমলে বুক্ষা ব ज्वकमलाख्वः। मःज्यभग्रम् ७१ **ब्लाम यूगलकका। नाउ॰ जगाम** দণ্ডস্য পদ্মনা ভস্য পদ্মন্ত:। নাভি-ক্লস্য চ পঘ্ৰস্য চিন্তা মাপ পিতা छव ॥ अञ्चारत शुन ब्रागङ्य मस्त्री रुष्टेः भराष्ट्रकः। उत्ता परमं ऋ मुख कारणन विवाहक्ष्म ॥ मधान कलउद्भ ह वुकाएं शालकाव्रंड ॥ यहामक्ष्य वृक्षा ७ ७ छ ७८ পরমেশর। 🗐 কৃষ্ণ ঞ্চাপি গোলে। ক গোপ গোপী সমন্বিত।। ত সংস্থ বর পুণ ততঃ সৃষ্টি ঞ্কা-

র স:। বভ্রুবুলণ: পুরা মানসাঃ ननकारयः॥ ততো क्माः कशाला-ह निवार्गिकाम्म मृजाः। वज्र পাতা বিফুল্চ জুদুস্য বামপার্শতঃ ।। চত্ভু লাচ ভগবান খেতদ্বীপ নি॰ বাসক্থ। ফুদুস্য নাভিপদ্ম চ বুহ্না বিষ্ণু সমৰ্জ চ।। স্বৰ্গা মৰ্ত্যঞ পাতাল ভিলোক সচরাচর । এব সর্ব লোমক্পে বিশ্ব পুত্যেক মে-व ह ॥ शुक्रि विश्व क् पुविद्राहे वुक्त বিষ্ণু শিবাদয:। ইত্যেব কথিত। वर्म श्रीकृष्म की खंग भद्रा। मूर्थम মোক্ষরণ সারণ কিং ভ্যঃ শ্রোত্ত মি-इमि ॥ ইতি वुक्तरेवदार्ख भुक्जि-थएउ २ वर्षायः ॥ आ साय स्वयन्ः া যথা। গতেষু তেষু সৃষ্ট্যর্থণ পুণামা-বনতা নিমাণ। উপযেমে স বিশ্বা-আংশতক্পা ননিদিতা ।। সমূভূব उयामार्क् मिक्समाजुरदा विकृ:। नवङ्गाः ठकाम (एवः कमाला एत्रमः न्मित्र ॥ यावमक् चन्छ मिवाः यथा-ন্য: পাুুুুক্তো জন:। তত: কালেন নহতা তভঃ পুগ্ৰে। ভবমনুঃ।। স্বাৰ सुव इंडि थ्यांडः म विद्रांडिंडि नः मु.उ. । उपूर्व ६० जामान्यामधिनू-ক্ষ উচ্যতে।। বৈরাজা যত্র তেজা-তা বহুব: শংসিতবুতা:। স্বায়স্ত্রৰা

বিরাল

महाजागाः मध मध उथा भारत्।। बाद्रािवाम्याः मर्खे छ वृक्षजु न्ताः स्कलियः। ॐ समिनुगुथा खन्ना दः मक्षामा १वृगा ॥ **इंडि भाष्टामा ७ व्यवागः ॥** दिवार्धः भूः रम्मवित्मयः। इंडि न्यस्त्रज्ञावनी ॥ उप्तनीयद्राद्धाः। **বথা। অত্র শ্রা নহেয়াসা ভীমা**-क्क्न रमा यूथि। युगुधारना विद्रारे क ব্দপদক্ষ মহারথ:।। ইতি জীভগ-वरगीजायाः ३ व्यथायः ॥ বিরাটক: রাজপউ:। ইভি Ą. (रुगठन्मः॥ वित्रावेबः भू॰ वित्रावेदम्भीयशेत्रकः । **७८ প**र्य)। यः । द्राज्ञ नर्छः २ । द्रा জাবর্ত্ত: ৩। ইতি হেমচন্দ্র: ॥ বি রাটরাজলাতে তি ॥ বিরাণী ^শপু॰ হন্তী। ইতি **শদ্মালা** दिद्राधः भू द्राक्रमाजनः। यथा। লক্ষণদ্য তু ভদ্বাক্য শুত্রা রামণ ততো বুৰীৎ। পিতামে ভূৎ সূপ র্জন্যে নাতা নে চ শতক্ষতা॥ বি वाध इंडि या याङ् প्थिब्रा॰ नई द्राक्षमाः। उँ८म्ब्रुभूमरा समाः भनारवजाः भन्नाद्यायो ॥ उह्दा वाम माहिन नचा १ कि भुड़ी क-সে। ইত্যুক্ত। লক্ষণো বীর আনন্য

मूनरुषनुः॥ উৎসমর্জ শর । হোর कामराखानमः ७७:। ७ ह्रवीदः মহাকাষ ভিত্তা পাতাল মাৰি-শং ॥ পপাতাশু গতপুাণ: সফে-ন ক্ষির বমন। ডভো হসৌ রাম मार्ट्स शाक्षिण विनयानि छः॥ जुशूक नाम शक्दः भुविष्टा त्राकः-नी जुर। अভिनानाम् ए वातर नारका रेवन्यान रेव ॥ भूजानामा नः न भवा भावहन्ताः भूनः भूनः । यरा नामद्रथी द्राप्ता ভবিব্যক্তি মহাবল:।। শাপস্যান্তা ভবিষ্য ত্তে তেন রামেণ সংযুগে। পুসাদা-खर मूरकारु गमियामि समाल-यः ॥ इंडि वङ्गित्राण मूर्नाशा कर्पनामिका८कर्डन नामाधायः॥ क्री भीषा। इंडि मद-विद्राधनः ब्रद्धावनी ॥ বিরাধান ল্লী পীড়া। ইতি শব-त्रद्वावनी ॥ विवाधानभि**क्तिना**ठेः॥ শেষ:। নিবৃত্তি:। विद्यामः বিরভি:। তৎ পর্য্যায়:। অবসানঃ ২ সাতি: ১। ইতি জটাধর:॥ মধ্যুণ ৪। ইতি ত্রিকাগুশেষ:।। পরবর্ণা-ভাব:। ইতি ব্যাকরণ ॥ विज्ञालः भ॰ विज्ञालः। ইভামর: होका ॥

বিরাবঃ পু॰ শবং। ইত্যমরং।। বিরাবী তি বিরাববিশিষ্টং। বি রাবো বিদ্যতে প্সেত্তি ইন্পুত্য-ধেন নিয়মং।।

বিরিক্ত: ত্রি ক্তবিরেক: । যথা ।
দূর্বিরিক্তন্য নাভেস্ত স্তর্ক ভা ক
কিশ্লকক্ । পুরীব বাতনক্ষ
কণ্ড্রনগুল গৌরবং ॥ ইতি ভাবপুকাশ:॥

বিরিঞ্চ: পু॰ বুন্ধা॥ বিষ্ণুং॥ শিব: া ইতি শহরত্বাবলী॥

विदिक्षनः शू॰ तुका। ইভি ह्म-

वित्रिक्षिः भू भिवः॥विक्षुः॥वि-थाञा। ইতি শব্দর্গুবেলী॥

বিরিক্ত: পু॰ স্বর:। ইতি মুখবোধ-ব্যাকরণ ।।

हेि स्पिति ॥ जारत्राह्नि विणि है:

1 वथा। जहार किज्नाः नुद्रा मिल

तिर्मो कल्ल (मार्म क्षी जी जान्
नून विकार जित्रा वीत्र जा जिल्लावन
तः। हें जाि मूतातिः॥

विकार क्षी निल्लामा मृत्रा है कि
ताक विकार हो।

বিৰূপ: 'ত্ৰি ছৎসিত:। ছক্প:।

যথা। বিৰূপোন্মত নিৰানাম ছৎসা পূৰ্বক' ছি ৰং । প্রণ' দান
নালাভ্যা ননুগৃহ উদাহত: ॥
ইতি রামভর্কবাণীশ:॥ বার্থেকে
বিৰূপক্ষা।

বিরূপ: পু॰ সংযোগারপুঞ:। যথা
। জাতা: সুন্নদ: পুঞ্ স্ত্রণ: শ্রা
নহাবলা: । সুমতিক বিরূপক
সত্য: শাস্ত্রার্থ পার্যা: । ইতি
কালিকাপুরাণে ৯০ অণ্ড ব: ॥
বিরূপা জী দুরালভা॥ অভিবিশা
। ইতি রাজনির্ঘট: ॥

विक्रभाकः श्रुः निवः। इंडाप्नदः॥ कृत्करः। इंडि क्रोप्तदः॥ उत्रः भूती मूत्मादा दिर्श्वडाकार। वर्ज्वडा यथा। उथा हजूर्थ हिगुर्ग दिर्श्वडा वाम विक्रभाक्त श्रीमकः॥ इंडि वादाह कृतीजा॥

বিক্লিকা জ্রী স্বক্লা। যথা।
নাম্মা: পরিবিন্দন্তিন যজ্ঞান তপাণসি চ। ন চ শুদ্ধে কনিষ্ঠস্ট
যাচ কন্যা বিক্লিকা।। ইত্যুদ্ধাহডক্তুণু।।

বিৰূপী er. कार्वज्ञः। ইতি রাজনির্ঘট:॥ স্কুপবিশিষ্টে জি॥ विद्रवकः मलाजनः । उट्-পর্য্যায়:। রেচন ২ রে চঃ ৩ রেচনা B विद्याहन । इंडि मदत्रवावली ॥ शुक्रनरनः ७। इंकि ब्रज्ञनाना ॥ विद्राहकः ত্রি (ब्रज्कः । विद्वकः कात्रकः। भाग्नकः। भवाउपकः। জোলাব ইতি আরবী ভাষা। বি পূর্ক রিচ্ পাতো বুন্ পুত্যযেন निम्रमः। इंडिटेक्राकः॥

विद्राहन की विद्राहर । इंडि ममब्राह्म विद्राहर । विद्राहर । विद्राहर । विद्राहर । विद्राह । व

অন্যন্ত। অথ বিরেচনবিধি:। স্থি बिसाय वाखाय मन्त्राट सम्प्रान्तिः চন । অবান্তদ্য दृषः সুন্তো गुह्गी ष्ट्राग्यं ककः ॥ मन्तान तीव्रवः वर्ग) ब्ह्ननरयषा भुवाहिकाः। अथ বা পাচনৈ ব্লাম বলাস পরিপা-हरय ॥ अन्तरमा अधिक कार्याः माथन॰ मीनारमृथः। जाठ। यिकः भागमःकरहे ॥ भिष्ड विद्यहनः गुक्छ। नारमान्ज्र गर उथा। छेर-রে চ তথান্মানে কোঠশুদ্ধৌ বিশে-यजः ॥ (मावाः कमाहिए व्यश्राचि जिजा बहुन शाहरेनः। त्यावरेनः শোধিতা যে তুন তেবাং পুন ক্জ वः ॥ वाला वृष्का ज्य निकः कउ कीला जगनितः। गाउ ख्यार्डः স্ল 🕫 গব্ৰিনী চ নবজুৱী।। অংশগ রক্তপিভী চ ন বিরেচ্যা বিজ্ঞানত। । नवशुम् का नादी ह सन्तः शिक्त समा-उपी।। मन्यामिङक बक्क न विः রেচ্যা বিজানতা। জীর্ণজুরী গর-व्याखा वा उत्रकी जगनादी॥ अर्गः পাও্দর গুছি হুদোগাকচিপীড-छा:। सानित्राग भूतिहार् ६ना প্লীহ বুণাদিতা:।। বিজ্ঞান্ধ হুদি বি-द्धा है विभूठी अहे अभ्युखाः। कर्न ना-ন। শিরো বক্ত ওদ মে দ্রান্যাবিজ্যঃ

।। প্লীই শোথাক্ষিরোগার্ত্তা: কৃমি कात्रानलार्फिजाः। मूलिता गृब-ঘাতার্ত্তা বিরেকার্হা নরা মতা: ॥ বহুপিত্তে৷ মৃদু: পুোক্তো বহুশ্লে-বাচ মধ্যম:। বহুবাত: কুর কোগো मुर्बित्तर्राः म कथ्राः ।। मृघी भाजा म्हो कार्ष्ठ मयुरकार्ष्ठ ह मयुना। क्ष जीका नजा मुरेवा म् मू मशा म-**जीक्दिकः ॥ मृत्रम् का भग म्हळू रेउ**-লৈ রপি বিরিচ্ছে।মধ্যম জ্রিব্তা-ভিক্তা রাজবৃক্তি বিবিচ্যতে ॥ কুর: नुक् भयमा (इसकी दी पड़ी कमाहि-जि:। **চ**श्चरेजन भारत श्रेजन । साम-तृष्णः धनवरम्त्रा। एमकोत्री छाकः । महीकनः वृष्ट्यश्रीकनः जग्नान উলি প্ৰ**সিদ**া নাবে।তত্ত্বনা বিৱেক-अ निष्वत्भः कयः। जिला । (वर्षेभ িশ ভভি মন্যা হীনোক্তা দশ বে-গিকা। দ্বিপল শুেষ্ঠ মাখ্যাত ম-थामक भन जत्र । भनाकि क यायानाः कनीयस्र विद्यव्यनः ॥ कन्न भारकष्र्वानाः कर्य मथुराकाऽला**रुउः।** कर्ववगः भनः वाभि वत्या तानामः পেক্ষযা।। পিভোত্তরে ত্রিবছর্ণ দুা-काकाथानि छि: भित्र । धिक्रना ক্বাথ গোমূত্রৈঃ পিবেৎব্যোষ ক্ফা फिंडः॥ बित्द रमक्षत मुधोना ह्रन

নীয়: পিবেমর:। বাতার্দ্দিতো বিরে: काय काञ्चानाः व्रत्मन वा ॥ अत्र ७-ভৈল' ত্রিফলাক্বাথেন দ্বিগুণেন বা। যক্ত॰ পীত• পযোভি ৰ্বা ন চিরেণ বিরিচ্যতে ॥ भो যুমেব বিরিচ্যত ইভার্থ:। ত্রিবৃতা কোটজ বীজ পি-পুলী বিশ্বভেষজ। সমৃদ্বীকারসং क्षोमु॰ वर्षाकात्म विद्युष्टन॰ ॥ जिन्-फूबाल जा युख नकरबामीहा हन्त-ন॰। দাকাখুনা সপ্ত্রান্ত শীত-व र घना छ रग ॥ छे री छ र वाना । घनाजारय महि । शिश्ननी नागद्र॰ সিদু শ্যামা ত্রিত্ত া সহ।। লিহাৎ কৌদুণ শিশিরে বসন্তে চ বিরেচনণ শ্যানা কৃষ্ণনা है। ত্রিকৃতা শক্রা ত্ न्। गुीयकारन विद्यहनः॥ अভ्या মরিচং শৃগী বিভশানলকানিচ। পি-श्रनी निश्ननीम्न दक्षण मुख सिव চ।। এড় নি সন ভাগা ন দ্বী তৃদ্ধি खना चरवर। जिज्ञाहेलना (ज्जमा व-**ए**खना वाज भक्ता॥ मध्ना सामकान् कृद्धा कर्यशाबान् श्रमानवः। এरेककः जकरार भा जः भो उक्षान् शिरवड्झ. ল ।। ভাৰদ্বিরচ্যতে জন্ত যাবগুঞ্চ ন সেবতে। পানাছার বিছারেষু ভবে मिर्यञ्जभः अमा ॥ विषम कृत स-न्ताति भाञ्च काम जनम्त्रान्। मुनाम

विश्व यञ्चारमी भवगत्थास्त जुनान्।। বিদাহ প্লীহ মেহা শ্চ যক্ষাণ নয-नामयान्। वाजः द्वाणाः ख्याध्यानः মূত্রকৃ हु। বি চাশারী ।। পৃষ্ঠ পার্ম্যে। क कथन कह्यान्त्रकृक कार्य । म **७७**॰ भीवनास्याः भविजानि भुः **ণাশ্**যে**। অভ**যামোদকাহেতে র नायन वद्राः मृजाः । ञ ভ्यासादः কোরসায়ন:।। 🏶 ।। পীত্বা বিরেচন भी उकरेलः म· मिठ्र ठक्तृयी। मूगिक्क किकिमाञ्चाय जात्रूनः भीनात्ववतः॥ নিৰ্বাভস্থে। ন বেগা॰ শ্চ ধারণে ম শ शैं ह। भी जासू मण्डम १ काशि কোঞ্নীর পিবেমুছ:।। বলাসৌ य ধ পিত্তানি বাযু বাতে যথা বুজে । রে গাত্তথা মলা পিত্রা ভেষ্তা চ কদে। বুজেখা। দূর্বিব্রিক্তস্য নাভেম্ব एक्ष । स कि म्लकक्। भूतीय वाज नक्षक कञ्च मञ्ज (भोत्रवः॥ विना-हि! २कि बाध्यान जुग मू निम्ह जा-यछ। उ॰ भुनः भागीनः (मुहिन: भक्ता সংস্থিত রেচবেৎ।। তেনাস্যোপদ্ বা যান্তি দীন্তাণ্নি লায়তা ভবেৎ। বি (त्रक्त्र)। 'क्रायात्मन मृह्यं चु त्रा छ मभा है।। ल्बा वका उत्यान: मा আপ্স ধারণ সন্ধিভাগ নেদে।নিভা জলাভান রভঞ্চি বিরিচ্যতে॥

তস্য শীতাঘুভি: সিজ্বা শরীর• ত. ওুলামুভি:। নধুমিশৈু তথা দাঁতৈ: काরবেদ্ধনন মৃদু ॥ সহ্কারভ্চ: कल्ला मधा भोवीद्राकन वा। निष्टा নাভি পুলেপেন হস্তাভী সারনল্ণং।। मोतीब्रह्म गरेव ब्रास्मः शरेक दी व्छिषी क्षा भीत विश्व महानः। आकः की-त्र : त्रमकाभि रिवस्त्रितः शातिनः उथा। **णालि छि:** यश्चिक छन्। भम्रेत दी-পি ভোজ্যেৎ। বর্ত্তিশ্ব লাব বিকির কপিঞ্জলক ভিভিরা: ।। চকোর ক্র-ক্রাদ্যাশ্চ বিষিরা: সমূদাহ্তা: । কপিঞ্জল ইভিখ্যাভো লোকে ক-পিশতিভির: 🛭 ককর: কএর ইভি লোকে। হরিণ স্তাম্বর্ণমূগঃ। শী-रेजः मःगाहि जि मू तिगः सर्वेग्राटमः পুছণ ভিষক্। লাঘবে মনসন্তপ্তা-बनुरनान• शर**उ २निरन।।** नृवितिक• नद्र खाडा भावन भारतविभि । इन्द्रियानाः वनः वूष्कः भूमामा व-क्सिरीखा।। बाजुरेइग्रंग वर्षे वर्षे। ख्रापुष्ठन (मर्वनार । भूवा क (मर्वाः শী তামু (মুহাভাক মহাণ্ডা।। ব্য-वाय॰ रेमथुन॰ हिव न मारवज विःत्र-ठिउ:। मालि यश्चिक मून्गरिन। र्वा-গু ভোজ্বেৎকৃতা ।। কল্বাল বিষ্কি-द्रागा वा द्रोतः भाष्यप्राप्तः विख्ः। হ রিশেন হ্র রহ্ব্যবাতাযু মৃগ মাতৃ
কা: ॥ রাজীব: প্যত শৈব জদ্ধালা
সর ভাদয: । ইতি ভাবপুকাশ: ॥
বিরেচন: পু॰ পীলুবৃক্ষ: । ইতি
রাজনির্ঘট: ॥

विद्यकः भू॰ नन्माञः। इ**डि य**न-क्षयः॥ द्यकम्नऽण्ठः॥

বিরেভিত: ত্রি শব্দিত:। বি প্ র্বাহ রেভ ধাতো: জ পুত্যযেন নিয়ম:॥

বিরোক ল্লী ছিদু । ইতি ত্রিকাও শেষ: ॥ স্ব্যকিরণে পু । ইতি হলাযুব: ॥

বিরোচনঃ পুং সুর্য্য:।। অর্কর্জঃ।
ইত্যারঃ।। প্রস্লাদতনযঃ।। অরিং।।
চন্দুঃ। ইতি নেদিনী।। রোহিত্রদ বৃক্ষঃ।। শ্যোনার পুভেদঃ॥ য্ত-করঞ্জঃ। ইতি রাজনির্ঘটঃ।।

বিরোচনসূত: পু• বলিরাজা। ইতি ত্রিফাণ্ডশেষ:।।

विद्धार्थः भुः भवु छ। छ ८ भर्ग्रायः
। देव ४ २ विष्वयः ०। इ छ । मद्व छ। ।
दिवः ४ ष्व व १ ६। इ छि भव्य छ। व छ। । जन्मयः ७ मम् छ्यः १।
इ छ छ। प्राः ॥ भर्ग्रव छ। ৮ विद्वा धनः २। इ छ म की १ वर्ग्य जनाः
।। न ग्रायन छ मा थ । य । जन्म जाव भू -

ভিযোগিত্ব। ইভি চিন্তামণি:।। সাধ্যাসমানাধিকরণ্য•া ইতি দী-**থিতি:** ।। #।। বিরোপকরণে দেশযো যথা। অথ পুঞ রেণকা সা কৃত্রা स्त्रश् य वक्षिन । উवाह किष्धि-ছচন পরিণাম স্থাবছ া। অবি-(वार्षा खवारको ह সর্বস্থ नक्-वः। विद्यार्था नामवीडाकः मत्र्वा-शर्व कात्र ।। अ इंडिंद्या विद्या-थण राक्रेंगः क्वितः गर् । शु-जिज्ञा हिया कर्जन्या समीयः वहनः শৃণু ॥ ইভি বুদবৈগর্ভে গণপতি-খণ্ডে ২৯ হাখ্যায়:।। 🛠 🛭 অপিচ 🛭 ন স্ব গ্রান্থভ্ডিঃ সার্ঘ্য বিরোধ্য ব-ন্ধুভি ভথা। আজ্ম: পুভিক্লানি পরেবাং ন সভাচরেৎ ॥ ইতি কৌ-র্ম্মে উপব্লিভাগে ১৫ অখ্যা হঃ।।ঞ্চা প্রভবাদিষপ্তিস•বৎসর*্রগভত্রয-ব্রি॰শবর্য•। যথা ভবিষ্যপুরাণে। ভৈরবউবাচ। বিষমস্থ-জগৎ সর্ত্ব• বিরোধে ভবস প্রব । বিকারী স-ৰ্বতো হপাথো মন বাক্যন্ত নান্য-থা। ইতি জ্যোতিস্তভূ•।। 🗱 ।। অ• নৈক্য:। বিপরীভার্থ:। যথা। শুভি মৃতি বিরোধে তু শুতি রেব গরীয়-भी। अविद्याद्य महा कार्यं आर्खः বৈদিকৰ**ু সতা।। ই**তি ফৃতি:॥

বিরোধন ক্লী বিরোধঃ। ইত্যমর:॥ বিরোধিনী জ্রী বিরোধকারিকা। **यथा। विद्यार्थः व्ह**क्**छ ठान्। हर्**शः-(ठाः भीषभाष्याः । वस्याः मृज् मा भिरताः भरेतः मात्र गिरकक या ।। विद्रारिभी मा उपकार ऋषी उ বলিকর্মণা। ইতি মার্কণ্ডেমপুরাণে मःगहवःगाटभिकः॥ विद्यारी न गजः। इंड इना युषः॥ शुक्रवानि बश्चि मःवटमद्रा-ন্তৰ্গ ক্ৰযোবি শবৰ্ষ। যথা ভবিষ্য পুরাণে। ভৈরব উবাচ। অনগ্নি পু वना लाका शास्त्रीयशी श्रूकी छन्। कायएक मानुष्य क्रष्टे॰ विद्यार्थिन न म·**ण**यः ॥ ३७ि (क्राःठिखकुः ॥ বিরোখবিশিট্টে ত্রি ৷৷ বিরোখোকি: জ্রী পরবচনবিরোধি वहनः। उर्शिशायः। विभूवाभः र विद्राध्वाक् > कात्याकिः ६ भ लाभः ६। इंडि नप्तज्ञावनी।। ন্ত:ভী। ইতি কবিৰুল্ল-क्यः॥ वृजि तिरु वाहापयः। न বিলভি বস্ত্রণ লোক: পরিদ্ধাভি

ইত্যৰ্থ:।বেলিতা। অয়•িকশ্চিম-

मन्। इंडि मूर्ग मानः ॥

। इंडि (मिनि)।

বিল লী ছিদু। ইত্যমর:॥ ওহা

ऐहि: मुदार्य: । इंछि यिषिनी ॥ (वजनः । ३७ मदः विमका ॥ विनकाती भु॰ म्यकः। ইতি রাজ-िर्घणेः ॥ गर्डकात्रक वि ॥ नथाः। यथा। मस्या ९वन १ विन १ मधारमा १ थ कहे: কটি: 1 ইতি হেমচন্দু: 11 জন্মলগুৰু । यथा। গোচরে বা বিলয়ে বা যে পুহা রিষ্টিস্চকা:। প্রযেতান্ প যত্নেৰ প্ৰিতা: নৃ ।: শুভাবছা: ॥ (गाठ्य स्वामाऽभक्षा यसाक-माशि। विनाय कम्बाय । इंडि স-ক্ষারতভ্ব ।। মেষাদিলগুনাত্র ।। যথা। শুভগুহার্কবারে চ মৃদ্ কি-পুপুবেষু চ। শুভরাশি বিলগ্নে চ गुङ गाडिक शोशिक ॥ इंडि भी-शिका॥ मः नाम जि। यथा। विनम् ন ব্রিয়াণ নথ্যে তিযু স্যালগুনার-কে। ইতি মেদিনী।। বিলজঃ তি লজারহিতঃ। নি-লজ্জ:। যথা। তন্য গত দিনেশে-শৈশ্বে সৌখ্যভাগী ন ভবতি कन्नजानी योदान ब्राधियुक्तः । জনযভি সূত থেকা নির্ণাণ নাশবি-

ত্বা চপলমতি বিলক্ষা: জুরকর্যা

লচেল:॥ ইভি জ্যোভিষে পঞ্ম-

স্থানস্থ রবিফল ।। বিলপন প্লী বিলাপ :। ভাষণ । বিপূর্ব লপ ধাতো: অনট্ পুত্য বেন নিমুম ।।

विनम्नः भू नम्ननः॥ (गीनः। यथा

(मवी मृद्रात्त । व्यकात्न भाष्य दा

कात्न जीर्थमुष्तः जथा नतिः ।

भूगिश द्रिव मना कार्यः कर्जवः।

निज्जर्भनः॥ भिष्यनानः जज्ञ म
सः भिज्नाकाजिमूर्स्रजः। विन्या

रेनव कर्ज्दाः। न ह विम्नः ममान्द्रद्र
॥ इंजि भाषान्य जुनः।।

॥ इंडि शुगिष्ठि उडु ॥ বিলম্বন ক্লী অশীঘু। ইতি বিল-দ্বি**চশ**দ টীকাষা• ভরত: ॥ পুভ-বাদিষ্ঠিসংবৎসরান্তর্গত দ্বাত্রিশ **म**वर्यः। यथा ভविष्यु। ७ ऋदिः शा-থি বৈশ্চৈব অভিভূত মিদ জগৎ। অঘো ভবতি সামান্যো বিলম্বে তু ভয় মহৎ ॥ ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব ॥ বিলম্বিত তি অশীঘুং। ইত্যময়ে नार ।। मन्त्रत्व क्री । यथा । विन-শ্বিত ফত মধ্য তত্ত্ব মোঘোষন क्रबार । इंडामद्रः ॥ मन्तव भी-প্রুত্ব উভয়েতরত্বযুতেষু নৃত্য বি-ষ্থক গমনবিশেষেষু ক্রমান্তন্ত্বা-দি নাম্ত্ৰণ বিলপিতাদীনা জ্যা

ना॰ लयाना॰ उद्धादिकाः मञ्जाः ।
इिं मधुः ॥ माध्युः । क्रञा मधुयतः
वृद्धिः भूरयागार्थं ज्ञमधुमाः। निः
युगा मुगद्भाषार्थं विलिश्व ठाः मन्
माठद्व ।। इिं दिस्तु वृद्धा। नृजु
गीजारो ह भूरजुक सदमद्र द्यायार्थः कर्थ स्त्राहि विलिश्व ना । विलिश्व
राज्ञ क्र हद्भगाहयः भूरजुकः गिज्ञितः
राज्ञ भूरण्या । विलिश्व
गित्र क्रां । इिं ज्ञाक्ष । विलिश्व
गमनणील भणुः । उत्यथा । वित्र ह
स्राङ्ग महित्र द्या ग्रय हमद्र वद्राङ्गः। इिं द्राक्ष निर्धः।।

विनशी कि विनय्विशिष्टः। इंडि विनयमपारिन् भुज्ययन निय्यमः॥ विनयः भृ अजिरानः। उत्तर्गरी-यः। अजिमञ्जनः २। इंडिम्मरः। विनयः भृ भुनयः। ইंडिमपः त्रञ्जावनी॥

विन्नना स्त्री (४ उवना। ই छि द्रञ्-भाना॥ ﴿

विन्यामः भुः बाह्कडान्छः। ইতি द्राजनिर्यण्यः॥

विनवात्री^न भू॰ त्रभः। इ**डि भ**य-त्रज्ञावनी॥ दिल्मरः भू जर्भः। ইতি मदः बङ्गादली ॥ .

विवनन् वि विवाभगुकः। यथा। बुक्रमुमुता विवनः कवाः। अञ् वन भिया मूत्रवित्रिगः। इिक्र हिन्हाः मेखत्री॥

বিলক্ষ: ত্রি বিদ্যোদিত:।ইত্যার:
বিলক্ষণ ক্লী ছেতৃশ্ন্যান্তা। বি
্লুযোজনন্তিতি:। যথা। বিলক্ষণ
নত স্থান যন্তবেলিগ্রুযোজন ।
ইতি ভাগুরি:।।ইত্যার ভরতৌ
।। ভিমে ত্রি। ইতি কটাব্র:।।
বিশেষলক্ষণযুক্তঞ্চা।

विस्कृता खी सग्राविष्मयः। यथा
। मट्म्रभूतातः। जालोहास्याद्यः
छोरयद्दि सग्राः हम्राधितक्ष्माः।
काक्ष्मः भूक्षः उद्दर्ध कल भूत्र
नमास्त्रः॥ मःभूक्ष्र विक्रहाष्ट्राञ्चः
नामास्त्रः॥ मःभूक्ष्र विक्रहाष्ट्राञ्चः
विक्रह्माने स्वाद्यः। व्रवादमर्गकः
कर्त्राः। ह्या ह किल्ला मूला ॥
विक्रह्माने भूक्षित्रः। काक्षमः
(भूज भूषिकृष्ठिक्षाः भूक्षः कल
विक्रह्माने सात्राम्। स्वाद्यः
विक्रहम्माने स्वाद्यः। स्वाद्यः
विक्रहम्माने स्वाद्यः।

विवाशः भू शनुरमाहरनाकिः। তৎপर्यप्रशः। भन्निरहरन-२। ইउ

यदः ॥ चिशिष्ठ । कन्त्रनारमे विला-প: স্যাৎ পরিদেবন মিত্যপি ! ইতি শব্দরত্বাবলী।। বিলাপো দুং-খন্ত বচ:। ইত্যজ্জনীলমণি:॥ विलालः भू॰ यञ्ज॰। ইতি শব্দ लिट्नु-का ॥ विजानः । ইত্যমরটীকা ॥ বিলাস: হাবভেদঃ। ইত্য-मद्रः ॥ लीला । इंडि (निम्नो ॥ ন্ত্রীণাণ বিলাসাদযঃ শৃঙ্কারভাব-কা: কিয়া হাবশদেনোচ্যন্তে। প্রিমমীপ গমনে যঃ স্থানাসন গ-মন বিলোকনেষু বিকারো ২কমাচ ক্রোধ স্মিত চমৎকার মুথ বিক্র-ন স বিলাস:। তথা চ। যো বল্ল-ভা• চানুগভো বিকারে। গভ্যাসন ञ्चान विलाकतम् । ७ थ। भ्छ॰ ক্রোধ চমৎকৃতী চ বিক্ননঞ্চাস্য পত॰ বিলাস:।। তথান্যত্র। তাৎ-कानिका विश्वयञ्च विनारमा १ क् ক্রিয়াদির। ভাৎকালিকো দ্বিতা-লোকনাদি ভব:। ইতি ভরত:॥ 🗱। অপিচ। গতিভানাসনাদীনা॰ মুখনেত্রাদি কর্মণা । ভাৎকালি-क्छ रिविष्ट्रीः विलागः शियमञ् कः। इठ्राङ्कलनीलम्पाः॥ स्र।। य-ন্চ ৷ যদুপ তদভেদেন স্ক্পেণ

বিরাজতে:আকৃত্যাদিভিরন্যাদৃক্

न उरस्काञ्च क्लकः ॥ म दिनामः
चा॰म इंडि ध्रेख (छर्ष्वय॰ श्रूनः ।
छत्र दिनामः । चक्ल स्नान्नावः
यद्यमा छाठि दिनामछः । श्रुार्यगाञ्चममः मेळा म दिनारमा निगराउ ॥ श्रुवस्त्वामनाथस्त्र (गादिन्द्रमा य्या म्रुजः । श्रुवस्त्वामनाथमा वामुल्या म्रुजम् छि॰ (या दाः
मेः । छार्ला म्रुजम् छि॰ (या दाः
निक्त चा॰म द्विजः । मक्ष्यंगिरि
र्भेट्मारि र्यथा ट्वट् च्यामम् ॥
इंडि ভागवछाम्छ॰ ॥

বিলাসকানন লী জীডাবন । বিলাসবিপিন । যথা। यদীয় হল তো বিলোক্য বিপদ কলিন ত-ন্যা জলোজ্ব গতিঃ । বিলাস বিপিন বিবেশ সহসা করোজ্ জশল হলী সজগতা ।। ইঙি ছন্দেন গুরী ॥

বিলাসনন্দির ক্লী ক্লীডাগৃহ। ইতিকেচিৎ॥

विलामवि च्यानमः वि ल्वाः। इंडि

विनातिनी जी नाती। ইতিরাজ নির্ঘণ্টঃ॥ বেশ্যা। ইতিধনঞ্জমঃ॥ दिनानी পু॰ ভোগী॥ ব্যালং॥ কুঞ্চঃ॥ অগ্নিঃ॥ চল্দুঃ। ইতি भिष्ति ॥ स्रदः ॥ इदः। इंडि

विलीनः जि भाश्वनुवीकावश्कानिः
। छ । विकारः २ क्छः २
। इग्रमः ।। विलिश्चः । विश्वास्त्रः ।
लीनः । यथा । कत्राममः जुष्टे नन्
लिश्वति । यथा । कत्राममः जुष्टे नन्
लिश्वति । यथा । कत्राममः जुष्टे नन्
लिश्वति । विलारः
सः मञ्जः नियञ भवस्यः उपिरैतः । इजि जम्जाः भान् विज्ञाः
रितः । इजि जम्जाः भान् विज्ञाः
रितः । विज्ञाः विज्ञाः
रितः । विज्ञाः विज्ञाः
रितः । विज्ञाः विज्ञाः
रितः । विज्ञाः ।। विज्ञाः
रितः । विज्ञाः ।।

विल्थन ही लियन। वि भूईक লিথ বাতো বনট্ পুত্যবেন নিল্লন लाभः। विभूईक 41. লিপ ধাতো র্ঘণ্ পুত্যুযেন নিল্লনঃ বিলেপন ল্লী গাত্রানুলেপনযোগ্য লিষ্ট যৃষ্ট• বা সুগন্ধিদুব্ ় তৎ-পर्यायः। गाबानू (लभनी २ वर्जि: ၁ বর্ণ হ॰ ৪। ইত্যমর:।। ছে গাঝানু-(नभन(शाला) वर्डिडिविल्मान । दर्गकारिषयः घुष्टे ठन्त्रनारि दिला-পনে। ইতি কেচিৎ। বিলিপ্যতে হ্নেন করণে হন্টি বিলেপন । ইতি ভটীকাষা• ভরত: ॥ **স**ন্ধু-माजित्माननः । उद्भर्यगयः । म-মাল্ড্র: ২। ইতি চ সংকীণ্রপে-

অমর: 11

विष्त्रभा जी यवाग्ः॥ मृत्वणजी । इंडि स्मिनी ॥

विलिनी की यवाणः। इंडामदः॥

णवाः भक्षण्या माधाः विलिनी ह

• हंड्छ्या मण्ड कड्युन्बर्धा यवाणः

विज्ञा स्ट्रिमा। इंडि विद्याप्ता

कार्याः इंटि नाम्उः। इंडि छुड़ीः

कार्याः इवाः। जना छ्याः।

विलिनी छुन्नी ल्यु गाहिनी क्यु

ङ्याभ्या। इंडि बाबवल्लाः।।

विलिनी क्यु हाय्य विलिन्

বিলেপ্য: পু॰ যবাগ্:।ইতি লব-রহাবলী । বিলেপনীযে ত্রি॥ বিলেবার্না পু॰ সর্প:।ইতি শব-রহাবলী॥

নিত্রমঃ ॥

वित्नगरः भुः नर्भः। ইত্যনরः॥

मृषिकः। ইতি জটাধরः॥ গোধা॥

শশः॥ শলকী। यथा। গোধা

শশ ভূজসাথু শলক্যাদ্যা বিলেশ্যা বাতহরা মধুরা
রসপাকবোং॥ বৃংহণা বদ্ধবিম্তা
বীর্য্যোক্ষা অশি কী র্ত্তিয়া। ইতি
ভাবপুকাশং॥

विष्णाकन ही जी प्यात्माकन। विष्णाम

বি পূর্ব লোক্ ধাতো রনট্ পুত্ত্ব-যেন নিয়ম• ॥

বিলোকিত ত্রি আলোকিত । বি পূর্ব লোক ধাতো: ক্ত পুত্যংখন নিয়ম । ৷

विरनाहन॰ क्ली हक्कुः। ইভি काँही-वदः॥ पर्णनक्षः॥

विरवारिकः भू नवभीनः। वालिः यामाष्ट्र हेि जाया। हेि नपः-रुक्तिका॥

বিলোডন প্লী মন্থন । আলোডন । যথা। রাধিকা দ্ধিবিলোডন স্থিতা কৃষ্ণবেণু নিনদৈ রথোজাতা। যামুন তট নিস্প্র মঞ্জদা
লা জগাম সলিলাহ তিছলাৎ।।
ইতি ছন্দোমঞ্জরী।।

বিলোডিত লী তক। ইতিরাজ;
নির্ঘটঃ ।। আলোডিতে বি ।।
বিলোপঃ পু• বিশেষেণ লোপঃ ।
বি পূর্ব লুপধাতো র্যঞ্পুত্যবেন
নিয়মঃ ।।

বিলোভ: পু॰ বিলোভন । বিশে বলোভ: । বি পুর্বক লুভ ধাতো র্ঘঞ্ পুত্যযেন নিয়ম: ।। বিলোম গ্লী অরঘ্টক: । ইতি মেদিনী ।।

বিলোমণ ত্রি বিপরীতণা তৎ-

পর্য্যায়: ৷ পুতিক্ল : ২ **অগস**ব্য ৩ অপগ্র ৪ বান ৫ পুসব্য ৬ পুতীপ ৭ পুতিলোম ৮ অণ্ঠু ১ । ইতি হেমচন্দু:।। সব্য >০ বি লোমক ১১। ইতি জটাপর:।। भुजीभः॥ मर्भः॥ वित्वामः भू বৰুণ:।। স্বন্ধুর:। ইতি মেদিনী।। বিলোমক: পু• বিপরীত:। ইতি किंगिथ्रः ॥ বিলোম জিল্ব: रखें। इंडि ত্রিকাওশেষ:॥ বিলোমবর্ণ: বর্ণসঙ্করজাতি:। ইতি মৃতি: ।। विलाभी खी जामनकी इंडिसिनिनी विलानः वि हक्षनः। यथा। कानि বিলাস বিলোল বিলোচন খেলন জনিত মনোজ । ধ্যাযতি মুধ্বপ্ त्रविक॰ मधुमूरनवरनमद्वा**द्यः** ॥ ইতি শ্রীগীতগোবিন্দে ১ সর্গ: 11 विल्ल की वानवानः। यथा। व्यवः घडे विद्यो जूला जल विल जन ঞ্চ তথ। দ্বিজ পুপালবাল। স্যাৎ क्नातः भाष्मुमर्पनः । ইতি जि কাণ্ডশেব:।। হিঙ্গু:। ইতি শদ-हिन्द्रका ॥ विल्लग्ना जी वादाशीकन्मः। इंडि नद्ठिन्द्रका ॥

विल्लमः खी शुम्करणशुक्ता यथा।

मल्ल शुक्रम् जायाः मल्लमः मृजवकः

द्रा । विल्लम् मणशुक्तामग्राप्तका थिका

ज्वपुम् ॥ इंजि णक्त ज्ञावणी ॥
विल्ल ल्ली विल्ल क्रम्य क्रमः । इंजि

क्रिमिः ॥ भलभित्रमानः । इंजि

भक्ताला ॥

বিল্ব: পূ• ফলবৃক্ষবিশেষ:।বেল্গাছ ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। শাণ্ডি-लाः २ रे**ण**ल्यः ७ गाल्वः ८ 🗐 क-ল: ৫। ইত্যমর:।। মহাকপিত্থ: ৬ গোহরীতকী ৭ পৃতিবাত: ৮ অ-তিনক্ল্য: ৯ সহাফল: ১০। ইতি ब्रुवाना॥ नन्तरः ১३ क्रान्सः ३२ भावार्षः २० कङ् राखः २८ रेमन-পত্র: ১৫ শিবেষ্ট: ১৬ পত্রশ্রেষ্ঠ: ১৭ ত্রিপত্র: ১৮ গদ্ধপত্র: ১৯ লক্ষ্মীফ-लः २० गत्रकृतः २२ मृत् वृ**रः** २२ ত্রিশাথপতঃ ২৩ ত্রিশিথ:২৪ শি-বজ্ম: ২৫ সদাফল: ২৬ সভ্যফল: ২৭সূভ্তিক:২৮ সমীরসার:২৯। षा भारक न ख्याः। भध्यत्वः। ऋरादः । कवायद्वः। छक्दः। भिछ क्क জুরাতিসার নাশিত্ব'। ক্চিকারি-जुः। मी भनज्ञः। यम्। मृत्रः। जिल्लावध्यः। नथुत्रयः। वध्यः। বান্তিনাশিত্বঞ। অস্য কোনলফল

खनाः। त्रिकाइः। खकाइः। मःग्री-हिद्रा मीलन्द्रका अमा लक्कन खनाः। मध्द्रद्वः। खक्दः। कर्द्दः। **তিক इ॰। क**ंबायद्व॰। डेक्**इ॰। न**॰ शाहित्। बिरनावनानित्क। इंडि . ব্লাজনির্ঘণ্টঃ॥ #॥ অপিচ। শ্রীফল স্তবর স্তিক্তো গুাহী কক্ষে। হণ্নি পি छक्र। वानः (न्यूप्रहादा व्रावा नवु ক্ষণ্ট পাচন:॥ ইতি ভাবপুকাশ: ।। इसे। किछ। विन् वान कवारयाकः পাচন বহি रोপন। সংগাহি তি ক্ত কটুক তীক্ষণ বাত কদাপহ।॥ পङ्ग मृगक्ति मयुद्र मृद्धिद्र गु।हि (न) यन । काल मु अ दि शाक्ष (या खाः गमूनाक् उ:।। विद्यादनाः म (छः।या বিলুমান গুণো ভর। কফ বা তান পিত্রী গুাহিণী বিল্পেষিকা।। ইতি রাজবল্ল ভ:।। অন্যন্ন। কাঞ্জি কে সংস্থিত বিলু মগ্নি সন্দীপন भाव । इंडि विष्ठुक ।। 🕸 ।। विल्वा 🧨 भन्यामि यंथा। विलामि भावन अ र्यार मुख खयम मनाथा। श्रीवृकाः न (द्वाभारार भक्ष यकि चर्गामर)याउ ॥ ভূগো लक्षीक या (धन् (गांक्षणा সা গতা মহী । তদ্যোম্যভবে विन्दः शिक उत्राम्बायत ॥ नि রাক্তি পতি দৃষ্টা ক্রোধেন নহত।

७७:। मेखा ना डिमया प्रती नर्द ভোগ্যা ভবাধমে ৷৷ তত্ত: সংপুণতা ভाना मारिमवः ভवछ लिएय । लिय-प् नर्बलाकिन म्वामृत नमक्ञा ॥ মাতা তু॰ সর্বলোকানা মবলানা॰ বিশেষত:। এব মাত্মবশাণ কৃত্ম भाभ (भाक भयावज्ञ।। वद्गः माने व त्र। कामः नाल (माक्र नुषः नृषः । कीवाको दः गृगात्ह्र नह लाजि র্ধনেন চা৷ বসম্ব মথনে যাবৎ ভাঙা বিষ্ মবাপ্নাসি। পতি॰ ত্ব॰ সর্ব লোকানা॰ প্রাঃ শেষ্ঠ॰ মহাবল॰ ॥ তস্যবক্ষঃ হিতা ভদুে দুষ্টা ত্ব॰ বিচ-রিষ্যমি। লোকভোগ্যা চ ভ্তি ত্বাদন্ত্যজেষু নৃপেষু চ।। ন জাতি कः প শৌৰ্য্যাদি ন বেশ্ম ন শুভা মতিঃ। ভবিষ্যতি यहा हिन् हक्षना जनिब-नमृत्रः ॥ वितृत्कः निृगः मास्त्र। स्व यानि ভবিষ্যতি। সর্বপ্য়োত্তম भ्यात्रा (स्वाकारता मत्नात्रमः ॥ # II वाह्नाः नर्बलाकानाः हिनानाणः সদান্শা। যে চ পাপা দুরাচারাঃ প্রি ভরে। শ্বেকারিণ: ।। তে ত্বীচ্যা-দি নরকে পাত্যন্তে বুক্ষণো দিন । সুৰু:থিতা ভবিষ্যন্তি নরা দুষ্ক্লিনঃ সদ।।। তত্ৰ বেশে ভ্ৰ্যুণ নিত্যুণ চিরুণ রাজান জীবভি। নচ দুবাপতি:কশ্চি-

দ্বিবৃক্ষস্য ছেদক: ॥ ক্রিষ্তে যত্র विष्हरः मभुद्य किन खादाः। जना বৃষ্টি ভয় ঘোর তিমান দেশে পুজা যতে।। ইতি বহি পুরাণে বামনপু। मूर्जाव नामाध्यायः ॥ 🗱 ॥ मञास्रद उरम्राट्मिख यथा। मिवउवाह। মাত: সমুদুতন্যে মা না ছিদ্ধি স্তন পর । যতে ছিম তনো বামো জা-যতাং পুনরেব স: ।৷ জ্ঞাতাতে পর ना ङिकः भूर्ग एउन मरनात्रथः। यक ছিন্ন তনো দৰে৷ মল্লিক্সোপরি তে শুভে।।সে। ২স্ত বৃক্ষ: ক্ষিভৌ পুণ্যো नामा शिकन इठाउः। मूर्जिमा उर रिव ভिक्ति वृक्तः श्रीकन नामकः॥ **५**९ की डरंग कि डा वाङा॰ गावहन्तु रिवाकः हो। म छक यंत्र रेव निश्च भद्रमः मृश्रिया ভविद् ॥ उद्भव्य ণৈব নে পূজা ভবিষ্যতি ন চান্যথা। वर्ग मूका भूवालाहि भूशागुन्यानि **ह धुः।। ज्ञीक महर (वाल म) कना**। नार्रिष्ठ (कार्षिका । यथा म औकन ভক ৰ্যথা গৰাজল নন॥ তথা পু यङमः विश्व विश्वः बिक्वहमः। ইত্যক্তঃ স তথেত্যক্তা মহেশোন্ত-र्पाय मथि॥ कथानामाइनाकृत्व वृक्षः धिकनाकान्जिं । इंडि व्रक्रमं भूतात २० व्यव्यायः ॥ 🗱॥

দেব্যবাচ। বৈশাথ শুক্ল**পক্ষস**্য তৃ-তীযাযা। সথি ত্বা। জাতো বৈ প্রী ফল তক ৰ্মাহাত্ম্য তম্য কথ্যতে॥ জাতে তু 🗐 ফল তন্নৌ দেবা: সর্বে স वामवाः। वृक्षा नात्रायग महानि (नव পর্য়: সমাগতা: ॥ দদৃশু: স্নিঞ্চি-প॰ ত্রিপথ্রৈ মৃ দুলৈ যু তে। দীপ্যনা-ন তেজসৈব শিবৰূপ শিবপুদ ৷৷ পুণেমু: সিষিচ্ ন্তত্র বাসঞ্জু: সুথা-দ্বিতা:। তদুক্ষণায ভগবানুবাচ বি-कु ब्रवायः॥ विकु क्वातः व्ययः नाम। विन् इंडि भान्द्रः शिकन खथा। माञ्जि। फायरेमल्यः निवः भूगः मिविश्वः ॥ (मवावाम छीर्थभः शाशयुः (कामलह्मः ॥ करम। विजय नाम। ह विष्णु ज्ञिनयत्ना दद्रः॥ ध्रुमुा-कः मुङ्गवर्गक जन्यमी मुख्यास्वकः। ইত্যেক वि॰माजि॰ नामा॰ मधाः व्याङ क उमः॥ ॥ यनुः म उकाम। म्यार थकार् छीर्थ मृह्य । जासा ज्ञ তথা তীর্থ মত তীর্থ ত্রয় সখি॥ উদ্ধৃ পত্ৰ হরো জ্ঞেয়: পত্ৰ বাম্ विधिः स्रयः। यहः मिक्का भवकः বিপত্র দল নিত্যুত।। অস্য हायाक প अक वह (यम भना म्मूरमर। इत-ख वहुनामायुः भमा स्थानं भ्यानंभुगः হরেৎ ।। পদাপ্স সহসুস্য ফল

প্র সমাপি চ। দর্শনে পুণতৌ म्भार्म साम मगाङ्गंत उथा ॥ भृ क्दान हरान मारन क्रमाग्र खानुभीत्र-(य८। विलुव्क भशाजान महमन) जना श्रियः ॥ नियम्ननक ज्याजिः **भुत्रीमा**क्षिमू**ठा**खन । नद्र अरठन म-ত্তেণ পুফুলাক্ষ: পুগে শুভ•॥ পুপ-(मार मामवः भागार भूग्रावहर-नन्दर । ७ नमा विनु उद्गव महा न इद्रक्लिए।। भक्षानि भभाक्।नि व्यक्ष विवर्षर। मध्यभावन मा-ज्ब मश्रोतिः शुरमः क्ञी ॥ म বৈষ্ণবো মতো ভক্তঃ মনে পুি্যভর: **श**द्धः। शिवश्रक्षकः साज्द नियम्पर्ण মহাভরোম-প্ৰানিভা•মহাপাপ সঞ্যান্মে পুণাশ্য। দেববৃক্ষবর **শে্**ষ স্থান**ন্তে স্**ননোহর•া।ক্রীডন্ত্যা-गठ। विवृवा मार्ब्झा उ८ भुनी ह रा । मख्यपात्म दिव्यमः मण्डे छङ्गः म्राबद् ॥ मार्गामयहरेनः भाउःम भारव न जु रिवणवः। ७ कनाय 🗐-कनाय नत्ना मणि ब्रक्तेतः॥ म-ख्या भ्वायिष्यः काशहिक कमाखः থা। পুণ্যবৃক্ষ নহাভাগ মাল্র 🗐 ফল পুভোম মহেশ পূজনার্থায় তৎ পতानि हित्नामाइः। मस्त्रनातन চিনু্থাদ্বিল্পত্রাণি ভক্তিত:।। প

काष्ठ घारणी जाय भवताङ् जिब-कान ड:। भाषा अस्या न कर्त्तवता निवाद्याद्यक्त । उक् ॥ वत्र माक्-হ্য চিনুবান্ন শাখাভঞ্জন কুচিৎ। থণ্ডিতৈক্ট শিব: প্রা: প্রের-त्रिष्क थिउटः ॥ यद्यामानस्दरः विन्भवः भग्रिविङ ज्वर । भू-का शाउन वि (स्वा: म्या नामाने রৌ বিনা ।। বিলুবৃক্ষবন• যত্র সা তু वाद्रागभी भूदी ॥ शक्षविच्छमा यज তত্র ভিষ্টেৎ স্বয় হরি:। সপ্ত বিলু ক্ষনা যত্ৰ তত্ৰ দুৰ্গাযুতো হয়:। একো विनु उक् र्यं उब मे सु ग्रंग नह ॥ विल्वृका रब मण उब मझर्ग रैनः সহ। এভানু/ক্রানি ভীর্থানি দেবা: नर्र्व नकन्नरेगः॥ यञ वाह्याः शृहस्-স্য কোণ ঈশাননানকে । জাযতে খ্ৰীফলতক্ত ন তত্ত্ৰ বিপদ: ক্বচিৎ ॥ भ्वन्ताः मुथरः न न्याप्रकाल य-মভীতিহা। পশ্চিমে চ পুজাদাণী ব্কো বিল্ব উদান্ত তঃ ॥ শাশানে চ নদীতীরে পুান্তরে বা বনান্তরে। বি-कृत्क उल (পांक गिक्ष भी ठेश्ल ज्योः॥ न मध्रभाक्रत वृक्षः ज्राभः (यट ञिकलाशाकः। रेनवाचिनि **जुका**यि **उत्तर्शालि विवयम्** इति । ত্রাদি চতুরো মাসান্ শস্তবে পরনা-

তানে। দত্ত স্যাদ্বিল পথ্ৰৈক লক্ষ-(धनु जन जुड़ा: ॥ मध्याङ्काल (य मर्ज्या विद्युः जुम्बिनः। जिः সুমেক গিরিবর:কৃত এব পুদক্ষিণ।। ন ছিন্দ্যাৎ শ্ৰীকলতক ন দহেৎকাঠ নেব চ। বিনা ব্ৰাহ্মণযজ্ঞার্থণ পতি-তো বিল্লবিক্রণী।।পশ্ববিল্ল সমূদ্যৃষ্ঠ' या धरख मृष्ट्रिनानवः। यमाथिका-রো নাত্র স্যাৎ হৃতঃ পাপোপপা-**७रेकः ॥** रिन्नुभशः कनः वीजः जूरमो প্রতিত মীখর:। স্বয় গৃহাতি শি ব্লসা বৈষ্ঠ্য ভ্ৰয শক্তিতঃ॥ চৈত্ৰাদি চত্রো মাসান্ সিঞ্ছেদ্বতক কৃতী । यथा जिल्हा जत्वक उपा उर পিভরে। হলি চ।। চৈত্রাদি চভুরো मानान् नना जुमा महा नहीन বিশ্বপথাথী ভূক্তি নুক্তিপুদাযক:।। श्रिमानगात यक दिनानात्वा मास খর:। ভত্তাক্ষ্যো বিলুবৃক্ষ: सर्गः বৃক্ষ উদাহ্ত:।। কামকপে কামত-कः कान्या मुक्त ख्यापिमः। काकी পুরে পুর: প্যেক্ত: আফলো ২ক্ষয পুণ্যদ:।। তেপি তীর্থবিশেষা: স্থ্য ন্তীর্থেম্বপি সদাত্রলা:। দেব্যবাচ। এতমিদেৰ কালে ভূশস্তু রাগত্যবৈ-স্থি। বুন্ধণা বিফুনা পলৈ: প্জিত: জিফলৈ রভ্ৎ॥ ততঃ সর্বে যথা

ङानः क्रण्म मीतायनामयः। कथिएअ २ य भया मरथा। विमु वृष्ण खक्खमः॥ व्ययः दाः मःश्राकः: मिवटक कथा পুণ্য নিচয়: পবিত্র: শ্রোতব্য: শুবণ-রমণীয়: খলু সভাং। শিবে বিক্ষো ख्टिराभट्यण उपायः मूननमाः मू-(मवा: मानाहेत: भुख्विक निवनता-পি নিকট:।। ইতি চ বৃহত্বর্মপূরাণে विदृष्क भाराजाऽ >> व्यर्धायः॥ 🗱 ॥ তন্ত্ৰমতে তদ্যোৎপত্তি ৰ্যথা। দে-ব্যুবাচ। কথা সা বিষ্ণুবনিতা বিশ্ব-ব্কো বভ্ৰ হ। জ্যোতীৰণ নদ • শ পুर्थित तुकामि जिः समा ॥ তত্ৰ নে ংনুগুহাছাণী সৰ্বেবাণ পূিয-ভা॰ গতা। বিফো রতিপূিষা নিত্য मा ज्॰ मत्रवं जी महा॥ जाम्क् भी-তি ন'লক্ষ্যাঞ্চ লাযতেকেশ্বস্য চ। इंडि हिलाभद्रा नन्त्री यंी शिल्य मन्तितः॥ भागा मिलक (मकाउः उभ एउएम २ डिमाक्न । उथा भि यि रेनवाज्य क्ना म नद्रसम्बद्धि॥ उना मा वृक्ककाशन दिखा लिय-श्रिया नजी । गर्द्यः भृक्षः करनः बीरेयः भ्वयामात्र मञ्जः॥ (कार्षि বৰ্ষ নহাদেৰি ভতো নে হনুগুহো ९ जबर । उटेनवानुगुर्ह्रोनव विस्का र्वकः इंडाडव् ॥ मरेनव भवतः

भानि विभूवभाग मरेनव हि । खंडछ | । जना।। जर्वभीवे मय॰ उडु जर्व-काद्रशाप्ति जुनुरमा इतिश्वा। भरेदव भूकरवन्ता भा मण्डका माजू वि न ह गद्या जाइट लिए ॥ লা শিবে। অত তঃ বৃক্ষমাশিুভঃ ভিষ্ঠামি চ দিবানিশ ।। সর্বতীর্থ भारता दिव नर्बद्धियारः महा ॥ 🕮 -বৃক্ষঃ পরমেশানি অভএব ন সংশ্। থিথন কাদীবাদেন কি॰ প্রিয়। यः। 🕬। उरकेल खर भूज्त र्वा उर 🅫 भूत्र कव नत्र माह्याम >० गरे-भोटे यं: भुभूकरम् । उर का ह हन्स नः।। अ।। उप्रानिविधि गंथा । भ मः वा रेन ब्रांशि न म ज्लः न म श्रियः ॥ यहि वा शृह्म क्न पा नहे माधानुयः। তৎ কাষ্ঠ চন্দন ভালেয়ে ধারুয়তি যথোৎপন্ন তথাদেয় বিলুপগ্রাণ্ড সমুনা । তন্ত্ৰ শিববুদ্ধা সান ধোমুখণামাত্ৰাতক্তে ৫৫ পটলং॥ মেদেবী गুদাবিতা।। অত তচ্ন্দন প্রশিবউবাচ। শৃণু দেবি পুৰক্ষ্যামি দেবি ন ধারুয়তি কশনে। তৎ পত্রণ বুছস্যুণ ত্রিজটাত্মকণ।পত্রণ বুজ্নময়ণ তৎ পুসূন বা কদাপি ধারবেল হি। দেবি অভূত বরবর্ণনি ॥ 🗐 শৈল বিশ্বমূলে নহেশানি প্রাণাণ স্তান্ধতি - শিথরেজাত: শ্রিকল: শ্রীনিকেতন: (या नदः। क्नुत्तरः। ভবেৎ সত্য । विकृ भी जिक्द्रे क्वियम भी जिक्दः পাপকোটিযুভোপি সন্।। ইতি সদা।। বুন্ধ বিফ শিবা: পথে বৃত্ঞ यागिनी उद्ध भूर्वश्र ७ ६ भ्रेण ।। 🕸।। অপিচ। বিলুর্ক্ষণ তথা দেবি ভগবান্শঙ্ক: স্বাণ। বিলুব্ক छल हिदा यमि शाना उप्रकर्म ধী:॥তৎক্ষণামোক্ষ মাপ্নোতি 奪 ন্তস্য ভীর্থকোটিভি:। যত্র বুদ্ধাদণ্ দেবা স্তিষ্ঠন্তি শক্তিছেতবে।। বিদ্ वृक्ष अला आने यनि विधानिभूति ত। তদেব শাল্পর ক্ষেত্র সর্বতীর্থ-

भग्यः मरा। न जारहर नाक्ष्यः মীপে সচ চাৰ্জিল বিলুব্কো যদি ুযে। কাশীপুরসমণ তত্ত্ তত্ত ान जुडिम्बि । किखन (काहि-मक्तिकारी। व्हन्य ज्वब् मा**८** পাত্র বৃদ্ধপদ• প্রিয়ে॥ ত্রিজটাপত্র-किकन इब वा एबि महररू। कि-বল্য তদ্য তেনৈব শক্তিপূজা বি-শেষত: ॥ পত্ৰ পুয় কল তোষ रेनावमा धूल मीलकः। मञ्जा यम्ब ফল' প্ৰাপ্ত ভন্মতে কোটিখণ ভ-तर ॥ मरेबं ब्रह्मिका पिति विकरी त्मक मर्लन । रेक्दन्यात्न इति रेक्ट्

मारमाइ॰ दा॰ चक्रभडा॰ वि रैकवनाप्र- ज्ञान- धर्म कार-लुए। वजुशीन मिनः (निष. পু যাদ্বাঞ্ছিত ফল া। সবজু তে ন্যুন বজাঘাতেন পাৰা **उमाह माध्यक्तमुन वजुरीन** माशाय ॥ 🗱 ॥ विस्था ग्रह्गानखन्न गमनक्न । रथ यान गृशिद्धा (या गाहर नहीं। व्रक्षम्यः भामुभ्य ख्या॥ भूः दिनी। मक्तभार्य ह बिनाया व নপার্শ্বে পুরাপতি: ৷৷ চন্দু স্ব্যে বিবরনালিকা ভ্রী বেণু: ৷ ইতি थ्छो ছ अ सर शामी वात्रो मन विका छ ।।। ।। ইতি জ্ঞানভৈর বতক্তে শিবপা বিবর্ণঃ ত্রি र्वे अन्याप ५ भ्रेष्टनः॥

विवृश्यिका জ্রী শুষ্কবিল্বখণ্ড । বিবর্ত্ত: পুণ সমুদায়:॥ অপত র্জন विन भूँ है। इंडि जाया। यथा। कफ কা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥

বিল্বা জ্রী হিজুপত্রী।ইতি রাজ। निर्घक्तः॥

विवष्मानः जि दिवास्कर्जा। वि निम्नवः ॥

বিব্ৰঃ পু॰ পর্বাছার: । সভ্ধান্য

उ ७ वा पि: ॥ या र्गः । भर्याः । इ ভামর ভরতৌ ॥ ব্রীহি ভূণাদে: পার্য্যাহরণ । ইতি মানী।। উপরি-তোবদ্ধ শিক্য ক্ষন্ত বাহ্যকাপ্ত । काव इंडि थ्याउ । इंडि ভानूनी ক্ষিত:।। ভার:। ইতি নুষ্টপূত-विश्वः ॥

বিবধিক: পু॰ বৈবধিক:। ইত্যমন্ন-**होका मात्र मुन्दती ॥** দ্বি মবাপ্লুযাৎ। উদ্ধৃ সুদশ বিবর ক্লী ছিদু । ইভামর: ॥ (ए।यः। इंडि (मिनी।। নাহেশরী রক্ষেৎ পৃষ্ঠে চ শ্ল ধ বিবরণ লী ব্যাখ্যা। ইতি হলা-यूथः ॥

नीहः । इंड्रानद्रः ॥

गणिनण्ड ॥

া। নৃত্যু । ইতি বিশ্ব: ।। বাতানশ্লমী গুছিণী বিল্পেষি- বিবভন ক্লী পরিভুনণ । বি পূর্বক বৃতধাতো রনট্ পুত্যবেন নিয় ।। বিবৃশঃ 💁 অবশ্যাত্মা॥ অরিষ্ট-मुळेवी:। ইতিমেদিনী॥ (ছ আসন मद्रा मृहिङ लक्षान मृषिङ बुल्को शूर्व वनशालाः भान शुक्रायन । विकक्ष विश्विषः अन् जामम মরণ খ্যাপক লিঙ্গ নরিষ্ট । ভেন मुक्टा थी यंमा म उथा । ইতাमतः টীকাথা• ভরত: ॥

विवस्त की . जूर्यप्रनगती। इंडि सम्बन्धाः

विवयान् भू भूग्रः॥ व्यक्वृकः॥ इंडाप्तदः॥ प्रवजा। इंडि प्यप्तिनी ॥ व्यक्षः॥ इंडि सम्बद्धावनी॥ देववय्डममूः॥ इंडाक्षरः॥

বিবক্ষা জ্রী বক্তৃমিছা। সমন্তবচ ধাতোর পুত্যবেন নিয়য়া। যথা। বিবক্ষা বশাৎকারকাণি ভবন্তি। ইতি ব্যাকরণটাকা ॥ শক্তি:। যথা। পুক্ত্যথোপি থাল্ তদুদ্দিশ্যস্য বিশেষণা। সংখ্যযা তুল্য নাতিত্বাদ্বিধ্কাণ পুপদ্যতে॥ ইন্ত্যকাদশীতক্তা।।

বিবক্ষিত: ত্রি বকুমিষ্ট:।। সনস্থ বচধাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়ন:।। শক্ষ্যার্থ:। যথা। উপাদেযগতা-যা: সংখ্যায়। বিবক্ষিভত্ত যুক্ত । অনুপাদেযগতা সংখ্যান।বব-ক্ষিতা।ইতিনাধ্বাচার্য্য:।ইত্যে-কারশীতক্ত ।।

বিবাক: ত্রি বিবেচনকর্ত্তা। যথা। অথিপুড)থিনো র্বচন বিক্লাবি-কৃত্র সভৈতঃ সহ বিবিনক্তি বি-বেচ্যভিবাবিবাকঃ।ইতি নিতা কৃত্রা।। विवानः शु विक्ष्का वाला विवानः । সচ ধন বিভাগাদি বিষয় ন্যায়া-मि:। ইতি ভরত:॥ তৎ পর্য্যাय: I ব্যবহার: ২। ইত্যমর:।। ঋণাদি-न्যाय:৩। ইতি জটাধর:॥ ঋণাদি-माय कलार्च ह्राया ईल्डब्रम् वा। বিবাদে৷ ব্যবস্থার শ্চ ছায় মে ভয়িগ-म्राउ॥ इंडि मयत्रज्ञावनी ॥ 🕸 II माजामिना विवासनिष्यक्षा यथा। আচরেৎ সর্ধর্মণ তদ্বিক্দন্ত ন-চাচরেৎ। মাতা পিত্রতিথীভূরি विवादः नाहरद्र गृशी॥ इंडि गाः ৰুডে ৯৬ অধ্যাय:।। 🗱 ॥ অই।-**मण** विदामञ्जानानि यथा । তেষা মাদ্য মৃণাদান নি:ক্ষেপো হ্ৰানি বিক্য:। সমূ্য চ সমূত্থান দত্ত-ল্যানপকর্ম চ।। বেতনদৈয়ব চাদা-ন' ন·ৰিদশ্চ ব্যতিক্ৰম:। ক্ৰয় বি-क्यानुभाषा विवासः स्रामिनान-(याः ॥ त्रीभाविवामधर्यं क शाक्-(य) मुख्वाहित्क। खब्ध मार्म-ঞৈৰ জীসংগুহণ নেৰ চ।। জী পু•-धर्या विভागक मृत्र माञ्च (नव **छ। श**प्तान्रहीसरेम्। छ। नि व्यवहात्र স্থিত। বিদুঃ ॥ ইতি মৃনুঃ ॥ অ-न्यार्थः । वर्षन्यान्यान्यान्यान्यान्या পো নিক্ষেণঃ। অম্বানিনা চ

ना॰ कियानुष्ठान॰ । एखमा धन-স্যাপাত বুৰুৱা কোখাদিনা বা शुरुनः। कर्यकात्रमः ज्ट तरानः। क्ठ वाव्याञ्जिमः। करम विकाय চ ক্তে পশ্চাৎ যা বিপুতিপত্তিঃ । यानि अनुभानाया विवामः । गुागारि भीगा विलु उिপ डि: वाक्शाक्ष्युः चाकाननाहि म्खनाक्षपु: **जा**उनामि । **खि**यः निक्षर्वन धन गुरुगः। भारुमः भु সহ খনছরণাদি জ্রিयाण পরপু-ক্ষ সম্পর্ক:। জীসহিত্স্য পু•-লো ধর্মব্যবস্থা। পৈতৃকাদিধনস্য विভागः। मृष्ठः अकारिकीषा। আহ্য পণব্যবস্থাপুর্বক পঞ্চি भिवामि भागि (याधनः। इंडि य-ল্লকভউ:॥

विवामानूगाञः जि विवामकर्छा । যথা। বিবাদানুগত পৃঞ্চ। সসভ্য ख८ भुगञ्जठः। विहातग्रि (यना সৌ প্রান্থিবাক স্ততঃ স্তঃ॥ ইতি মিভাক্ষরা ॥

विवाभी वि विवानकर्डा । यथा । व्यमुख्या ह यः किन्द सर्याए भाक्ना विवासिना । ইতি वात्रहा-রভত্ত্ব• ॥

कृत्जा विक्रयः। जञ्जवविभागी- | विवादः भू॰ मात्रभित्रगुरः। ७०-পर्यग्रयः । উপयमः २ পরিণयः ৩ উদাহ: ৪ উপযাম: ৫ পাণিপীড-न । इंडानद्रः ॥ माद्रकर्य १ कद्र-गुरः ৮। ইতি नद्रवादनी।। ना-ণিগুহণ ৯ নিবেশঃ >০ পাণিকরণ ১১। ইতি ভটাধ্রঃ।। স চাষ্টবিধঃ। यथा। ব্রাক্ষ্যো বিবাহ আহ্য দীয-তে শক্তালফ্ডা। তজ্জ: প্নাত্যভ-यजः भूक्यात्कवि गांजि ॥ यङ्ग श्रायद्धिक रित्व मानाशार्यञ्च (गाः যুগ• ৷ চতুদ্দা প্ৰমুক্তঃ পুন্তি ৷ ত্তরজন্চ ষট্।। ইত্যুক্তা চরতা• धर्मः मह या मीयल १ थित । म कायः शावरयञ्जः वर्षाः म गहाजाना ॥ व्यानूखा पुविभाताः नार गाञ्चर्यः मनगानिषः। द्राक भा युष्तइत्रगाट लिणाह क्वाउका-ह्नार ॥ इंडि राज्जवन्ताः ॥ #॥ অপিচ। गृशेखिराम्। अवात मञ्जा চ छक्रिक्ताः। गाईष्ट्र मिहन् ज्भाव अयंत्रामतात भद्रिशृह् ।। व-रेवं (त्रक्छनाः ভार्यत मृत्रह्मिछनः श्रुयः । नाडिकिना मकिनाः वा নাতি কু ঢ়া• ন পিঞ্লা• 🛚 নিস-ৰ্গতো পৃথিকান্ধীণ বা ন্যুনান্ধী নপি नाष्ट्र । विविश्वाः महाभा दाः

জ্লজা॰ বাভিরোগিণী॰।। ন দৃষ্টা॰ पृष्ठे वाहाछी॰ वाक्निनी॰ भिज् माज् खः। न भाषा वाक्षनवजी न रेहव शू क्षाक्षिः॥ न घर्षत्रद्राः कानवाः क्रा॰ काकश्वता नह। नानिवाक्षकः ় পা॰ তদ্বভূতাক্ষী॰ নোখহেদ্বং ॥ य-न्यान्ह ह्यागर्ग बहु छह्यो हिव उ-(थाम्राको। क्ली यम्रा इमन्राक **গও**যো স্তাঞ্চ নোছছে ।। নাতিক क्कहिवि॰ भाञ्जकत्रका सक्राक्ताः। षाणीन इंड भागांक न कन्। गृहः হেদুধঃ ॥ न বামনা নাতিবীর্ঘা। নোদ্বহেৎ সংহতক্রবং। ন চাতিছি मुम्मनाः न कत्रालम्थीः नदः॥ ११४० মা মাতৃপকার পিতৃপক্ষার স্থ-भी । गृष्ट् श्राप्ताव्यः रूकन्ताः न्तारयः न विधिना नृष्या बुद्धिता देवव छरेषः বাষঃ পুাজাপত্য তথাসূর:। গান্ধর্র ब्राक्तरमी वात्नी रेशमाह महाक्षेत्रा २१न: ॥ এতেবा॰ यन। या धर्मा বর্ণস্যোক্তো মনীবিভি:। স্বরীত দারাহরণ তেনান্য পরিবর্জযেৎ।। স ধর্মচারিণী প্রাপ্রগার্হস্ত্র সহিত্ **७ उ**या। मन्दर्क्त्रनाट्याञ्चरमग्र গৃঢ়ে মহাফল।। ইতি বিষ্ণুরাণে 🗢 ञ ्षा 🕽 ० व्यव्यायः ॥ 🗱 ॥ व्यन्रह । याङ्गवन्। छेवाह । मृद्यु सूनरमा

भर्यान् गृहञ्जा यज्युजाः । एद्राव ह थन पद्मा द्वाद्मा ह उन्बुख्या ॥ अ বিপ্লভো বুক্ষ হয়ে। লক্ষণ্যা ব্ৰিয मुद्राहर । अमन् । श्रृ विकाः काष्टा म-मिखा ववीयमी ॥ व्यादामिनी ভু। হৃমতী মসমানার্গাত কাণ। প-क्यार मधमामृष्ट् नाज्छः निज्-ত তথা।। দ্বিপঞ্চ নব বিখ্যাতাৎ শ্রোতিযাণা মহাসলাত। সবর্ণঃ **म्या**किरग विद्यान् वद्रस्याचा दिखा न ठ॥ यहुं ठुं रङ विका छी ना॰ मृम्पाना॰ রোপস'গুহ: 1 ন তথ্য মত° ২মা-ভত্তায় জায়তে হয়।। ভিসে। বর্ণা-नुशृहिंग (घ उरेथका यथाक्रम• । द्रा-কণ ফতিৰ বিশাং ভাৰ্য্যাং বাশু দুজ-चनः ॥ दुारकाता विवार आर्य भीयः **७ म**ङ्गलङ्गा ७५६: भुनाजुऽ-ভयकः भूदयातकिवः भक्तिः ॥ य-ळाड्रायजिक रेस्व मानायारं स्व (गा যুগণ চত্দশি পুথমজ: পুনাত্যন্তর তশ্চ ষট্।। ইত্যুক্তা চরতা থর্ম। गर या भीयाउ र्श्यान। म कायः भावरमञ्जः यः नामाजाना मह।। व्याभुद्धा मुविशामानाथ शाह्यई: मन-यात्रियः। त्राक्तामा युक्त एत्राष्ट रिगमाठः कन्यकाह्यायः ॥ ठवादा वाकानमहारहा उथा गांबई ब्राक्सो

। ब्राड्ड खथानू (ब्रा रेवामा) मूर्पूडास्त्रः स्त गर्हिडः ॥ नानिगुष्यः गवनामु গৃহীত ক্ষত্রিয়া শর । বৈশ্যা পু जार भारम्याधिरान ठागुकधानः॥ পিতা পিতানহো ভাতা সন্ধল্যা कननी उथा। कन्राभुमः भूईनात्म **পু**क्ञिष्टः भद्रः भद्रः ॥ अभूरह्न् সমাপ্রোভি ভুণহত্যা মৃতাবৃভৌ। এবামভাবে দাত্ণা কন্যা স্বর্থ্যাৎ चयः वद्रः ॥ मक्ट भुनीयछ कन्ता হর॰ ন্ডা• চৌরদণ্ডভাক্। অনুষ্ঠা• হি ত্যজন্ দণ্ড্য: সূদুষ্টাণহি পরিত্য-জেৎ।। ইতি গাৰুডে ৯৫ অধ্যায়: 11 # 11 जभद्रका यम देवाह। कन्याः (य ठू भुयहिंख यथा म ऊता चलकृ छा॰ । वुकारियाः विकासुरे वुकालाकः युष्ठां उ ।। कन्यानान्छ मर्रावाः দানানা মুভ্রমণ ফ্রডা। মহাভ্যপি সমৃদ্ধানি গে। হজাবিক ধ্নান্যত: ॥ जीमयक मत्ममानि जलानि शत्रि-वर्द्धावट । शीन क्काठियु भाष ख মুনে উদ্বেগকারিণা•া। ছামা**ন্য সদা**-বাচ্য হিত্তি সৃছি জনানি চ। যুস্যা-ৰ্ম্ভ ন ভবেভূাত। নচ বিজ্ঞায়তে পি-**छ।।। (नाभ**यरह् **उ ठा॰ श्रा**कः: श्रुवि-का धर्म मह्या। हजुर्ग मिश दर्गमाः প্রেভ্যচেম্ হিভাষ চা। অঠাবিমা-

न् ममारमन जी विदाश मिरवाष्ठ । वात्का रिनव खथा हार्यः शाकाशकः ख्यानुतः॥ गान्नार्त्वा द्राक्रम टेम्प्र् लिमाठ काष्ट्रिया १४मः। शुनाम्। চাৰ্চবিত্বা চ শুক্তশীলবতে শ্বয়ণ ॥ म म्राटकन्रा यथान्यायः द्वारक्या वर्षः পুকীর্ত্তি:। ১। যজ্ঞে তু বি**তত: স**-ন্যগৃত্বিজে কর্ম স্বর্বতে ॥ অলঙ্কৃত্য ज्या मानः रैनरवा क्याः भूभनाउर । ২। এক গো নিথুন দে বা বরাদা-माय थर्पाठः ॥ कन्यामान्छ विधिव-मार्खा वयाः न उठाउ । । नाहा-ভৌচর ডা পর্ম মিতি চৈবানুভাষ্য जु ॥ कन्त्रा भुरान य छाई। भुाजाभ-ভ্যো বিধি: মৃতঃ। ৪। জ্যাভিভ্যো দুবিণ দত্বা কন্যাধৈ হৈব শক্তিতঃ।। कन्राश्वनानः साहन्त्रामामुद्रा धर्म **উ**ठ्या देश इहिंगान्यान्य अध्या-गाएकन्यायाण वज्रम्य ह ॥ भाक्तर्बः त्रजू विद्धारा भिष्नाः कामनकतः 1৬। হয় জিয়া চ ভিত্না চ পুসহ্ ৰুদতী গৃহাৎ ॥ হরণ ক্রিবতে বত্র রাক্ষসো বিধি কচ্যতে। १। সূপ্তা नछ। तरः कन्। ह यन। नीवरङ जूया ॥ न भाभिष्धा विवाद्यानाः देशसा-इः পुथिতा २४मः। ৮। প्रश्नानाद्य ज्या थ्या वाव्यणी विकाउन ॥

िण्णाठ फामुब्र टेफ्टव न कर्नुटर्जी क्याउन। ठर्जा, गिन दर्गाना (नव धर्मः भवा छनः।। পृथ्या यहि वा गिन्। कः र्खवा। नाव म भवः । कनाः व जू शुक्षि यथाभाजत यनकृषाः ॥ . विवार्क' व न'गुराख राथाक म-দুশে বরে। ক্রবাৎ ক্রম• কতু লত रनुপ्रं व जी । भुना कन्ता गुरावड मिडतः भुभिजावशः । विमुकाः गर्वभाषात्कः वृक्षसावः খুঞ্জি জেয় বুদক্ষে ত বিবাহেন या वना भुष्य । दुवालाकः तुर्व्वाष्ट्रीष्ट्रः नुष्वारेनाः नुष्वः मुदेतः । वित्ता इ विदास्य यस दम्रा॰ भुगहरित। विकासार **न्यागः वर्ग** ब्हाकदा ११ है। शाहा**रहंग दिवा**-र्ल्य यस करा। भूगह छ। धर्म **ला २ मामान्य की छाउ लस्पर्जित**ः ll मुत्तुन पहा ला. यन्। ° ए. श काट नगागहराट । न िवेदाक **ग**रुरेव: कीउरछ दान सक्तर ।: न-शत्रु विवासकाताः भ्वतं अ गज ७ वृद्ध । बुद्धारमा विरम्पयम बुद्धान (जाजा असा उत्तर ॥ कामबाः <u> युक्तारकाया मञ्ज्ञान् मूथनम् छ ।</u> অথ ভুঞ্জতি যো দোহান্ড্ৰভ্ৰা না ন तकः दुरहर्शाक्षा अधुकानाक कन्त्राः

या॰ न जुक्कीयार कराइन। मिर् बन्। मुथः पृक्षे किमर्थ मनुर्णाः 💱 ॥ महानञ्ज समाकीर्वामाखि 🗇 🥙 दकास्टर[ः]। जीर्ग खु॰ ऋईःः **পর•** सर्ग ववाञ्चरिमा। ইত্যাদে 🗐 🤇 भूतारा उडागव्यः भूनः वानाता है। यः ॥ 🗱॥ विवाङ्काल भिष्युत्रक ति स्तामाञारवा यथा। भन्निहित्हाः । न नर्श्यकु॰ वहन॰ हिन्छि न क्षि वाजन् न दिवाहकारण। भूष्य उ गरीयनाभशास भक्षाम् अन्। 🖂 🤉 পাতকানি ॥ ইতি মাং ে । ১১ व्यवप्रयः ॥ क्ष ॥ विवादः रविवादि ৰথা। বিবা**হে স্থান শুভু**ল্প ভূম্ব नु वधी त्रवाः। (एवी य-श्री इ ७०%) का नाम मन्न रहन । इंडि स्त् ट **ल्लाना** पा• ५ सन्दर्भ ० सन्दर्भागा। षथ विवादाङ दिनामि । उजा-मापि मुक्ति र्यथा। गुणुक त्रामाणः मुखि विकास नाम कवार । विदा-रिशाविजा हम्मारक हा मुचि व्-गायित्वाः॥ न ७७्क किनातः स ভর্ত গোচর শুলিক:। যাবোদাহ গর্ত্ত মুশ্ব্যাপ্রোভি ভংকল ।। পুরেভ্য জন্ম সময়ৎ যুক্তে বি-বাহ মোজামকেষু ম্নয়: শভ নাদি-শন্তি। আধানতঃ পুভূতিতঃ সম-

वटमात्रवृ (भाक खाया न मू व्यस्त वित्वामवर्षि॥**॥। अ**युरग्म मुर्जगा ना-ব্লী যুগ্মে চ বিশ্ববা ভবেৎ। তথা দুর্ভা-ব্বিতে যুশ্মে বিবাহে সা পতিবুঠা।। मामबराम्क मयुग्रवर्ष यूग्र ह भामजय (भव गावर । विवाह मुक्तिः भुवन छि महर्व वार महानत्या कहा-जिवि हम्मानार ॥ गुग्माम (क्षु ग् वा अविश्व क्षा मात्राष्ट्र मात्र अवन वहरन भव्रमक मुक्तिः। भारः नमस मूनरमा विषरम जू वर्खि माम बगामू ल রিড: থলু জন্মমাসাৎ ॥ ≉॥ রাজ भार्ज्य । भाक्तामु विवाद्य दन्ता न वद्गारम् ह। र निमानाः भूनम् प्रस्त हिज शोष विविद्धिंगः॥ कन्ता সংবরণে হস্তোদক বিবৌ। দম্পত্যো র্ঘি নবাষ্ট রাশি রহিতে দারানুক্লে ब्रावी हान्मु हार्क इन्जार्कि मूक विशु তে মধ্যে ২থবা পাপযো:। ত্যক্ত্ব। চ व्याजिभाज रेवधिज मिन विश्विक वि ক্তাণ তিথি কুর। হাষণ চৈত্র পৌষ ब्रह्टि वर्गाः भारक मानाय ॥ 🕸।। (या-গবিশেষে দোষবিশেষানাহ রত্ন मानायाः। ऋलाष्ट्रास व्यक्तीभाउ **প**রিষে স্থানিঘাতিদী। বৈধৃতৌ বি थवानात्री विवनारहाजिग अस्क ॥ व्यावा**र् व्या**विन घा**उः (**णाकार्छ।

इर्वान उथा। म्ल ह वून म्ल मार গণ্ডেরোগভয় তথা।। বিষ্কস্তে । · হিদ•শ: স্যাৎ বজুকে মরণ• ভবেৎ । এতে বৈ দাৰুণা: সর্বে দশ যোগা: भुकी खिं**डाः ॥ 🗱 ॥ व्याचनायनः ।** উদগৰনে আপ্ৰ্য্যনাণে পক্ষে কল্যা-ণে নক্ষত্ৰে চৌডকৰ্মোপন্থন গো-मान विवादाः। विवादः भावकानि-ক ইত্যেকে ইতি। আখাঢে ধনধান্য ভোগ রহিতা নষ্টপুজা শাুুুুবণে বে-শ্যা ভাদুপদে ইবে চ মরণ রোগা-दिजा कार्जिक। भोष (भुजवञ्री वियागवङ्ना हेठाक मामामानिनी অন্যেয়েব বিবাহিতা পতিরতা না-ती मम्बा ज्वरा। इत्रोह मूख न ह দক্ষিণাথনে তিথৌ চ রিক্তে শশি-नि क्रयः गउ। त्राक्रगुर उथा यूष्क **পিতृ**गाः भागमः नायं का अस्त्रीत ह यो कन्। नान्क्ल भुजीकाल।। व्यि छिप्रोत। ह या कन्। व्यत्न थर्म विद्राधिनी। अविमुक्षाि मा (ए-या हन्मुन १४ तन जुं॥ व्ययन तम्रा-खत्रमाति नकतः याजि ভाकतः। वािंग कर्क हेक भागा अकाउ र-ক্ষিণায়ন ॥ ইতি বিফুপ্রাণোক্ত-न्य पृजारावत्त्रमः शक्षिश्रुवः। हि-ननानामि (वार्ष जू शिकाञाम्यन

পরিগৃহ: ॥ #॥ সার্বকালিক ইত্য-**স্যাবিষয় মাছ ভুন্নবলভীমে। গুছ** भूषि नद्गपि भूषि मात्रायनलू **मिवमानाः। जार्वाक् मन्यवर्वाज्या** मूनराः कथराष्टि कन्रकानाः ॥ ७७८ भावस्य विरक्तिय मिक्सिता वहन॰ यथा । काला । एवं हे कन्यायाः काल-**रि**गारवा न विन्तरञ ॥ सलसानानि कानानाः विवाहारम्। भुगन्नुषः । भु नः भु जि महा (हायार मई दिव हि ब्ब्ह्यं अ॥ 🛊 ॥ क् अहिश्वान ए ।। বাপী কৃপ তডাগ যাগ গম্ম ক্ষৌর পুতিষ্ঠাবুত বিদ্যামনিরে কর্ণবেখ-ন মহাদান বন সেবন । তীর্থ-স্থান বিবাহ দেবভবন মজাদি (मर्वक्रन । म्रव्रीनव जिजीवियः भ-**রিহরেদন্ত গতে ভার্গবে ॥ #** ॥ বৃ-र्मुाक्रमार्डाख ॥ मदीनि मुख क ৰ্মাণি স্বৰ্য্যাদস্তণগতে সিতে। বিবা-**ए॰ (मथला**वक्क॰ शाबाक्क शतिबद्ध বেৎ ৷৷ যাত্রাঞ্চেতি চকারো বচনা-স্তরোক্ত পুাতিয়িক নিবিদ্ধকর্মান্ত র• সমৃছিনোতি ॥ বালে শুক্তে বৃদ্ধে শক্তে নষ্টে শুক্তে জীবেনষ্টে। বালে कीरव वृष्य बीरव निःशामिरछ। छ র্বাদিতে গ্রাতথা মলিমুচে মাসি नुवाधार्य, जिधादण । वानी कून

उजागि कियाः शुर्छित्वा स्तु-ছে ।। অভীচার গতে জীবে বক্তে हिन वृष्ट्रणाञी । कामिनी विषया প্রোক্তা তমাত্তৌ পরিবর্জনে ॥ অতীচার• গভো জীব: পূর্ব ভ• নৈব গছতি। সমচারেপি কর্মাণি নৈব ত व्येव न·हिर्ड। कि।। (मवन: 1 वात्न বৃদ্ধে ওথৈবাস্তে জ্বত দৈত্যন-खिनि। উদ্বাহিতাযা• कन्याया• **ह**-ম্পত্যে রেব নাশন ৷৷ প্রাভদ্গতঃ শিশু রহ জ্রিত্য সিত: স্যাৎ প্র-স্চাদ্শাহ নিতি পঞ্দিনানি বৃদ্ধঃ । পুকে পক্ষ নেব কথিতোত্র বশিষ্ঠ গগৈ জী বন্ধ পক্ষ মপি বৃদ্ধ শিশু विंवर्काः ॥ 🗱 ॥ व्यटाष्ट्राण्टले द्राः, कमार्ज्छः। वाल वृष्क ह मक्ष्याः " **ठ**जुः भक्ष जि वामद्रान् । कीरव ह ভार्गत रेठव विवाशानियु वर्ब्साट া বক্রে চৈবাভিচারে ত্রিদশপতি গুরৌ দেব পূজ্যে চ সুপ্ত গুরাদি-**छ्य १**थिमारम दिवमकद्रद्विली वा ক্পভৌ চৈত্ৰ পৌষে। বিষ্ট্যা কে-जुन्नत्म वा भावित मुब्रख्रावी निःइ म एक स्पार्क वर्षामाल्या कि हा। ঢ। সুনিষ্ত মরণ দেবকন্যাপি ভ-ভূ:।। 🛊 ।। শুক্ত নধিক্ভ্য রাজ-गार्ड ७। वाल ह पूर्वेगा नात्री वृष्क

নষ্টপুজা ভবেশা নষ্টে চ মৃত্যু মাপ্রো-**ভि मर्च (न उ**ष्ड्वादिभा। भिः ए छः রৌ পরিণীতাপতি মাত্মান মাত্মজা-न् इ**डि।कम्म छि**षु शिकाषितु दिन ष्ठ भनामयः श्राङः॥ छङ्गो एति एक न বিবাহ নাহ হাঁথীত গৰ্গ পুনুখানুনী-च्तुः। यता भवाशी मयव यूङा ना खता ७ करन्याव्हनः वन्धि ॥ 🕸 ॥ व्यवित नाउँ । नवा याकः शतिः **ভ**্যাঃ यस। সি:হে গুঞ্চ ভ্রেহ**া ত**া मार्क्त कनाको छोछ। मू छया जु शिक्षा **लादर ॥ अ॥ हादी उः। याञी जातः** পতে ভীৰে বৃষে বৃশ্চিক সম্ভাগাঃ। यक्किवाशानिक अर्याष्ट एव वा-*(बान जुलाटा:का। क्*डाइडामस्नी। **अ**की शादा• गाउँ की हव दूरस वृष्णिक कर-ন্ত্রনোঃ।ভত্র চোলাহিতা করা সং-পুণীৰাৎ সক্ষয়ণ ॥এ॥ সঙ্কেভটো মুদ্যাণ ভীমপরাজনে। যদাভিচা র' সুররাজমন্ত্রী করোভি গো সন্মথ जीनने रहा। न गाछि छायका**नि न्**र्व ब्राभि॰ भूडाय शामिशुस्न॰ याजिष्ठः ॥ ध जेडाब गएउ की व ज्ञिबाली ह भ हिएक। उन्न न पूष्पारक काला वन्छ। अञ्चलकः ॥ नाणी कृत च्छागामि निषिद्ध मिन्हरम खड़ो। मक्रहरस् इ उदकार्याः न दावः कान

লোপজ: ॥ যজু। কন্যা বৃশ্চিক মে-বে নগ্ৰেচ কৰে ক্ষে। অভিচা-. (ब्रिं कर्खवर्रः विवासानि दुर्विः मण । ইত্যেতদম্ল দৈতনিগ্যপুগুক্ত। ॥ 🗱 ॥ री शिकायाः । जिस्कान जारा ঘনলাভ রাশৌ বক্রাতিচারেণ গুক্: शुया जः। यहा जहा शुक्त गुरु विन-গ্লেছি ভাষ পাণিপুছণ বশিষ্টাঞ্চা (रवीभवागः। सक्त्राङ्। यहा जीता यर्डायर भवनाःभकः। स्मरवय्नि চ ভাগেষু বিবাহঃ শোভনো মৃতঃ िस । (जाजबाधः । (य) जनवास म् अर्च पाताः सर्गा (ददः सक्छ ন্ন্ৰ সরোগংবে পুঞ English Ton नाभा क्षारा कि स्कादय वद्दनानि ॥ জাড়ণ া নুবৰতে ধৰিছ ফাটো छ भारती क्रमानः वनाः ए । द्वाराचार-मान क्या जार तेला होता ,वेवा-ए क्या १९११ एवं ११ का म जी**लिंड**-जमूह्रशादाह- याम अस्या स्थानः नवंबर्गः। द्वंसः। উवार्भः स्माः ब्रीमा॰ डचा भारत भूभात्रहा ॥ 🕸 ॥ क् अहिन्यास्ती । इद्यासम ह भू-वाहत वनाहत ह यस्तान्य । बन्ह कबातारमी ह कन्। हि शुन्न मुस्र छि: ॥ 🕸 ॥ भर्मः । रेक्राः है नामि उथा मार्ग (क्षेत्र शिंद्र १ व उर । क्षिष्ठ-

পুত্র দূহিত্রোস্চ যত্নতঃ পরিবজ্জ'-(य् ।। अब (इं) ४५ मा मि गर्ह ना उ ত্বা। তথাচ। জন্মাসি ন চ জন্মভে ख्या रेनव अञ्चितियम श्रि कात्राय**्** । जाना गर्छ ज्य भूध कनारमा किं ं(४ मानि न ह का इ मझ न॰ ॥ व्यव कच्यामामि भूध्याखमा निष्यः हिं। क्षेत्राम जु (का क्ष्रेन्यामाजि वि শেষ: ॥ কৃত্তিকাস্থ রবিণ ত্যক্ত্ব। किर्राष्ठ (इ.) इन् र कात्रायट । उटम (वयु व माज्य दिनानि मन वर्क्स्य 🗓 🗱 ৷ রেবত্যতার রোহিণী মৃগশি-রে৷ নূলানুরাধা মঘা হস্তা স্বাভিযু छो व वश्र नियुद्ध मुराष्ट्र मुशानिगुइः । সপ্তাষ্ট্রান্ত্যবৃহিঃ শুভে ক্তৃপতাবে-कारण वि विश्व क्रुरेब अत्य व व उद्देश-नं जु ज्लो यत्र अला ठाष्ट्रस्य ॥ 🗱 ॥ জ্যোতি ৱিহিতন্ফ্রাব্ধিক চিতা শুবণা ধনিষ্ঠা অধিনী নক্ষত্ৰ পরে-कः রাক্ত यथा। ऋगार्यतः शानिः शृ क्रीयाट वियु विवृद्धद्रानियु॥ উত্তর-क् म्खन्यास्जिर्या ख्रायाणा स्जिर्या-ত্তর ভাদুপদ।দিত্রযেষ্ব বসু নক্তে। দ্বিত্যর্থ: ॥ # ॥ ভীমপরা হ্রমে । পূ ৰ্বাত্ৰয়ে বিশাখায়া শিবাদ্যে ভ চ-**लुहेरय। উठा ठाम् ७**८द९ कन्ता दि-थवारा विवर्क्क त्य ॥ विकृ जारम् ত্রিকে চিত্রে জ্যেষ্ঠাবা॰ জ্বলনে যমে। এভি র্বিবাহিতা কন্যা ভবত্তেয়ব मृदृःथिञा ॥ এदक भाद्रकाद्राकः यजुर्बिनि विषय गाभि विषय हा (वा-**थ्यः ॥ 🕸 ॥ व्याप्तः नया ठ**ळुळीला নৈৰ্থাতস্যাদ্য এব চ। ব্লেবত্যন্ত চতু-ভাগে বিবাহ: প্রাণনাশক: ॥ # ॥ কর্ণবেধে বিবাহে চ ব্রুভে পুণসবনে उथा। भागान ठाम्। ठूडायाः दिष्क मृकः विवर्क्कारयः ॥ विक्वकन्छ । जिथा ३ ८ वर्षे ५ वर्षे ६ क ३ म्हा ३० निविश्म ३२ रेड २१ काइमा ३३ श्चीरण २४ विष्ण २० मध्याः । ইষ্টোডুনা স্থ্যুতোড়না চ যোগাদ-न् (कष्मग्यागङ्यः ॥ कर्मकानी-ন নক্ষত্ৰ স্ব্যভুজ্যমান নক্ষত্ৰযো र्जिन्त यमि शक्षम्माम् । न्युक्त मः খ্যা ভবতি তদা ন কর্মধোগ্য মি-ত্যর্থঃ। সগুরি শাধিকত্বে সগুরি -শতি নপহায় শেষাৎ ফল অন্য-थिक मन्थानुभभात्तः॥ 🕸 !। ज्ञ भ-वाम्स । याम्रभार्म क्रिक मूर्य्य कू द्रीयाः मः अनुष्ठि । विठीयाञ्च ठ्-তীয়ন্ত বিশরীত মতো হন্যথা। 🕬 वाङ्गार अर्ताम्य । जान्। लान ठेखाः **ण**• ठेख्याः एवन हारियः । দিতীযেন তৃতীযন্ত তৃতীয়েন দিতী- यकः।। 🗭 ॥ व्यक्ति व क्रूँ त्रविषः । তথাচ রত্নবালা। একা মৃদ্ধু গতা॰ ত্রযোদশ তথা তির্য্যগ্রতা: স্থাপ-(यट (त्रथ। भठक भिष्ठ वृदेध त्रिकः হিত থাজ বিক তত্ত । ব্যা-या जारि जु मृष्ट्रिं जन्न कथि उ॰ उ॰ किक (त्रथाञ्चाः भूगा हन्द्रन त्या थिए। निगमिजा म्कशाउ व कार्गनः॥ व्याघाञारीजि व्याचाञ शाग मःथाङ खरगान नाकः। उथा b इंडामीन नक्वानि (प्यानी डा. र्थः ॥ 🕸 ॥ अथ मधननाकात्वयः । দীপিকাযা°। কৃত্তিকাদি চত্যসপ্ত রেখা রাশৌ পরি ভূমন্। গৃহদেচদেক-রেখাছোবেধ: সন্তশানকর: ৷ সন্ত সপ্ত বিলিখেৎ পুরে থিকা ন্তির্য্যগৃজু मथ क्जिमारिकः । त्वथरयरि জিতা সম্ব্বিত চৈক রেখণ খণেন বিধ্যতে ॥ 🕸 ॥ বৈশ্যস্য চতুর্থে শে শুবণাদৌ লিপ্তি না চত্তক্ষে চ। অভি জিভান্ত থেচরে বিজ্ঞেণ রোহিণী विका।। विधिकाम् ७:।। 🗱 यन्।ः मामो गथमनाक जिमः भारेभ द्र-পালৈ রথবা বিবাহে। রক্তা-শুকে रेनव जू (वाममाना भामान ज्य-**প्**यमा भ्याजि॥ 🕸 ॥ व्यम्प्राथया-रहा यथा ब्राजगार्ट ७। विष्युहिरध-

ন হতস্য পত্রিণা মৃগস্য মাণসং শু-়ভদ• ক্ষতাদৃতে । যথা তথাতাপুঞ जुलाम এव अमूचिला शन्।ाजुलमः मुजावरः ॥ # ॥ **अथ शक्षणनाक** চক্র•।উদ্ধৃ রেখাস্থিতা: পঞ্চ তিয্য ক্পঞ্ তথৈব চ। দ্বে দ্বে চ কোণযো রেথে সাভিজিৎ কৃত্তিকাদিক ॥ শস্ত্রকাণে দ্বিতীয়ে তু লেখযেৎ স-वक्यां । क्रिन स्था (मेरिम) र्नक्ष व श्रिवब्ह् रिट् ।। नद्वा शाउ চথে দোৰ:থেচ সগুশলাককে।তে गर्दि भु छ व छ। व नामः भक्षण लाक्रक ॥ व्यथ क्रकानुःय कन्तिर भाभतिश्व ইংহ্য্যতে॥ 🗱।। उर्कः द्रञ्जनानाः যাং। কৈশ্চিত্তত্ত্বাপীষ্যতে পাদ্বেধ্ ইতি।ইতি পঞ্শলাক কে।। ধ।। तज्ञानाराः। अञ्चः चारण गूकत-শ্ম রবনীসূনু ভ্রায• ভক: यष्ठ• চাষ্ট্র নর্কজন্ত পুরতো হবি সূটি नद्या । भणार मध्य भिनाहु स নবন• রাভ, লিড: পঞ্চন•। দ্বাবি•-শ• পরি শূর্ণ নৃত্তি কড প: সন্তাড্যে-মেত্রৎ।। নত্বাপাতো ২ব॰।। #।। भाभार मधनगः भनी यमि खादर পাণেন যুক্তো ২থ বা। যত্নাব প: রিবজ্জ'বেৎ মনিনতো দোষোহ্যয় क्ष्राउ। यावायाः विभागा ग्रह

সুত বধ: ক্ষৌরেষ্ রোগোন্ডবোপ্য-द्यार्क्ट विश्वता वुट्ड ह अव्रतः भ्वाकः भुःक्रमाणि॥ अ।। त्रवि सन्त अजाः ক্রান্ত মৃগাস্কাৎ সপ্তমণ ত্যুদ্ধে। বিবাছ যাত্র। চূডাসু গৃহকর্ম পুরে-ना यानिवरवधः ॥ 🕸 ॥ मृन ত্রিকোণ নিজম নির্বেগোথ পূর্ণো মি-दर्क भीगागृहताय उनीकिता বা। যানি হবেগ বিভি ভানপছতে । मायान् (पाया ध्रः मृज्यतनकवि धः दिश्रखः॥ 🗱॥ (ङाजत्राजः। 🗐 य प्रतिनकारणाणा नित्नमः मुखार्थ भो जागा मुज्युमः महार । देवस्वह मा डाष्ट्रेमद्राणि मः इः (मार्ययु क्श् मू: খ শুসঃ করে। তি ॥ রবিশুদ্ধি: ॥ # ॥ कन्। नक् व मूरको म्। विवाहः मूछ-ক্র্ণাণ পশ্চান্ড ভুরিশ্দ্যা ভুযাতা श्राह्मा अवास्यः॥ 🗱 ॥ विम्राध्रीः বিলাসে। পু•সা মর্ক: মৃতো যোনি যোষিতা মম্তদ্যতি:। অত: পু॰ যোষিতো. শতংবল মর্ক শশাক্ষরণ ॥ भारताञ्ज मुक्ताविनतः कन्याया यञ्जः णुं छ वीका। जी गाकि त्र १ थ रूप भिरेष ब्रन्टेन ब्राम विवासः ॥ 🕸 ॥ षि शेष मधादगठः भुडावतः व (राप्तणाहाट भव्रडः गुज्भूतः। न জন্ম সপ্ত ব্যয় র্জুগ তথা করে।তি

পুণসা মপি তাদৃশ ফল ॥ তথা ত্রোদশাহাৎ পরত:।। 🕸 ।। ত্রো-म्मामिनानारकी म्मा य**ड् ध्र**ीम्डः॥ गार्खः दिनक्ष भीजाः मू माग्रामका-मण • जमः। भोद्रिः भागाधिक • दर्य• নাসানটো বৃহস্পতি:।। ভবনার্ছণ ভ্छः (गीरग्रा यातृमानाम् जाः क-ण ।। अ ।। कक्षे वु अफिरके हमू र्न তথা শেষভাগগাঃ ॥ 🕸 ॥ লগ্নে **७८ भश्वाम जृ**र्ये। नवान मणाम ज-था। एक ज्रि की का यहा दिवा ह বৰ্জতে শুভ॰।। অয় মেব মুভহিবুক (यागः ॥ 🕸 ॥ (मायूनि विविधाः वमछ सूनरया नर्त्न, विवाहा पिरक-হেমন্তে লিশিরে পুষাতি মৃদ্তা• **পि**शीक्ष्ठ डाक्षत्र : श्रीष्य १६१-ন্তনিতে বসম্ভসন্যে ভানৌগতে দৃ-শ্যতা॰ সূর্য্যে চাস্ত মুপাগতে চ নি-यक श्रावृहे नज़र कानरयाः ॥ # ॥ **लग्नः यहा नाखि विमुख मन्यामुल-**কা॰ ভত্ৰ শুভা॰ বদন্তি। লগ্নে বিশু॰ षा गिं वीर्येऽगुक्त (गाध् निका रेनव कनः विश्रास्त ॥ कः ॥ नामिन् गृहा न डिष्एा न ह विश्वि वाहा अकानि নৈব জনযন্তি কদাপি বিষ্ণ। অব্যা-ছত:সভত মেব বিবাহকালে যাত্রা-সু চাষ মুদিতো ভ্গুজেন যোগঃ॥

॥#॥ मार्ल (गाव् वार्याण भु छवि विषवा नाघनाम उरेषव भूषायूर्धन যৌবনেন সহিতা স্বস্তে স্থিতে ভা-ऋतः विभार्य मुखना भुका धनवजी क्रिंग्रहे भाउ यो। नहां जायात धन था-ন্য পুত্ৰ বহুলা পাণিগুছে কন্যকা 11 # 11 विवार्शिटल । वृत्रा धनुषि ह बनही ७८ भूबीएक मञी अप्राप्त-कुछः॥ 🗱 ॥ (জ्याजिः मात्रम•गुरह । বিবাহে তু দিবাভাগে কন্যা স্যাৎ शृधदङ्खि′छो। विवा**हानलरका गा** नियुज सामिधाजिनी ॥ 🕸 ॥ सहा-ভারতে। রাজৌদান ন শংসন্তি विना ठा उपमक्षिणाः । विम्राः कः ন্যা ছিজশুেষ্ঠা দীপান্য পুতিশ্বা । 🕸 । ব্যাসঃ। রিক্তাসু বিধ্বা কন্যা म्हर्म २ लि न्याहियां इंडा। महेन-**क**द्रनित्न हिन यम। द्रिकः। जिथि र्छ-(त्ः । जियन् विवाहि जा कन्त्रा भिज সন্তান বন্ধিতা।। 🗱।। ফ্রি:। ধর্ম:-र्थ कान (माकानाः नाताः मः नाछि **इंडवः । भर्तोक्याङ भूयदान भृत्र** स्य कद्रगुराए॥ ११॥ मनुः। व्यवता-काकी भागानाकी इन्म दावन পানিনী । তনু লোন কেশ দশনা मृषकी मृष्टारू छियः॥ #॥ माजा-**७ मः । इः मग्रनाः (**मघवर्गाः मधु

शिक्ष लाहना। जाम्मी वद्राधर कन्याः गृहञ्चः मूथ म्याउ ॥ 🗱 💵 ভবিষ্যে। পুতিপ্তিতভলা: সম্যুক রক্তাস্ত্রোজ সমত্ত্বি:। তাদৃশা শ্চর-ণা ধন্যা যোষিতা ভোগবৰ্দ্ধনা: ়া পুতি शिखा ज्यो नगः मग सना হধো ভাগো হেষা তে তথা ॥ # ॥ মনু:। নোদ্বছেৎ কপি লা॰ কন্যা॰ नाधिकाकी न द्याणिनी । नात्नामिन কা নাতি লোমী ন বাচালা ন পি-क्ला ।। नक वृक्त नरी नामी नास्र शर्व उनामिकाः। न शक्काहि रेलुकाः নান্নী॰ ন চ ভীষণ নামিকা॰।। 🕸 ।। পুতিপুসৰ মাহ মৎস্যন্তে। গলা চ যুন্। চৈৰ গোনভী চ সরস্বতী। नरीयात्राः नाम र्ष्यः भावकी जूब-সী অপি ॥ রেবতী চাশ্বিনীভেষু রোহিণী শুভদা ভবেৎ ॥ 🛊 👝 কৃত্য-চিত্তামণী। নেত্রে যস্যা: কেকরে शिक्रत्व वा महामृश्मीना महाव त्ना-लिकना छ। क्ला यम्ता गल्याः সম্ভাষা নি:সদ্ধিশা বন্ধকী তা वर्राञ्ज ॥ 🗱 ॥ नन्तित्रुश्वत्रशुद्रारा 🖡 मात्रामा मुरकमी जनुरणामहाकी मु-कः मुनीना मुगिकः मुम्हा। (वरी विभव्या यनि शक्षकाकी व्यालन शी-नालि दिवाहनीया॥ वृक्षे। अनुजा

यमि भिज्ञलाकी (लाम्। जमाकीर्ग नभाक्यक्षिः। भाष्य ह नुष्ठा यहि রাজ কন্যা হলেপি যোগ্যা ন বিবা क्नीया ॥ 🗱 ॥ कात्री जः । उम्माद **ज** ल नक्क विद्धारनाश्रभमा वद्रस्थ া নক্ষত্ৰোপপল্লা॰ নাডীনক্ষত্ৰহীনা॰ ।। 🗱 ।। नाजी नक्षज नारु ऋरताहरय। অখিন্যাদি লিখেছক সপাকারণ ত্রিনাতিক । তত্র বেধবশাজ্জেয় বিবাহাদি শুভাশুভ ৷৷ ত্রিনাডী विष नक्ष्य मिथन।। पूर्णाखदा । श्खन्दु म्ल वाक्नाः প्रज्ञापूर्णमा खथा ॥ यात्राः भोत्रा ७क र्यानि শিতা নিত্ৰ জলাস্বরণ। খনিষ্ঠা চো-ভরাভদা মধ্যনাড়ী ব্যবস্থিতাঃ ॥ ॥ कृंजिका द्वाङ्गी अर्ला यदा স্বাতী বিশাখকে। উত্তরা শুবণা পৌষণ পৃষ্ঠ ৰাড়ী ব্যবস্থিতা:।। #॥ व्ययग्राहि नाजी (तथरक यष्ट हि **छीरकः** क्रमार । यामापि ज्या ज्र्याक क् जिकानि विष्ट्रेकक ।। এব॰ नित्रीकरगाम्बद्धः कन्। माख्य मूद् গুরৌ। পণ্য শ্রী স্থানি নিত্রেষু দেশে गुराम भूरत ग्रह ॥ # ॥ वक्नाडी इ **थिक्टा**नि यमि मूर्र बंब कन्ययाः। उमा विकानीयार छर्तामियु उरेशव ह ॥ पुकरे॰ यमा इ.चर्कः उमा इ.चर्कः ভো ব্যধ:। পুণষ্ট রহাভ যস্য ভস্য नामकंडा वरम्य।। घरण कंच जरग विश्वा घरणा नीम जरणा खथा। नाम कश्चर्या (वंद्या न कर्खवा कमाहन ।। এক্ষনাড়ী স্থিত। চেৎ স্যাৎ ভর্ত্ত नामाय ठाञ्चना । उन्नामाछी वार्षा वीष्क्रा विवारह मु छ भिह्छा ॥ #॥ शुाड्नाड्रा (वश्वा चर्च नश्रना-एडा जर• जथा। शृष्टनाडी वारश्व क· न्। भि्याल नाज मः गराः।। এकनाजी স্থিত। যত্ৰ গুৰু শতিক দেবতা:। তত্ৰ (इव कड म्जू। क्या कल मानि-(मर ॥ भूजूः भगाक्ता निज· पि-(मा ग्राम: भूब गृरु। এकनाछी गः তা ভব্যা অভব্যা বেখ বিজ্ঞাত।: ॥ 🗱 ॥ পুতিপুসব মাহ জ্যোভিষে। এक्द्राम्। पि यार्थ जू नाजी (हा-(वः न विमारा । न यथा। अक्रवारमो D सम्भारताः मुं छ मार मममश्रक । চত্র্থে দশমে চৈব তৃতীয়ৈকাদশে उथा।। 🗱।। সমগুহণাছিষম সপ্ত-(क (माय:। उथाह। (याहेरक मश्रत्क तिय जुला यूग्रा हायो उथा। मि[.]इ घर्छो मना बरक्ती मृद्धिः उजानुवी: ছিব: ॥ 🗱 ॥ 🔊 পতিব্যবহারনির্ণ-य ॥ मूक्रिकावित्र याण उन्रा वल वनात्रामी वा। व्यनि नाउग्र-

দি বেখে ভবতি বিবাহো হিতার্থায ॥ 🗱 ॥ द्राज्यार्ज्य । न द्राज्यारा গুহুবৈরিতা চ ন ভারশুদ্ধি ন গণত্র-यः महारा न नाजीकारवा न ह वर्ग मृष्टि गंगामय (अ मुनत्या वम छि।। 🕸 II রাজযোগস্ত একরাশ্যাদি যোগ এব ভবৈৰ নাড্যাদি পুতিপুসবাৎ। 🗐 প্রিরন্নালায়া ।। অথে ভাজ क्षिष्यक वृषज्ङात्वानमूक म् विक শ্চাখু: গৌ ক্রমশ স্ততোপি মহিধী व्यायः भूनः स्मोद्रजी। व्याय्युर्गे म्य ব্দক্তরৌ কপি রথোরভু দ্বৰ বানর: সিংহো ংখো মৃগরাট্ পশুশ্চ কর-টী যোনিশ্চ ভানা মিয়ণ।।গো ব্যাঘু• গজ সি হ মধ নহিষ বৈণক বভু রগ বৈর বানর মেষকক সুমহত্ত-দ্বদ্বিডা**লোন্দুক্•। লোকানা• ব্য**ব-হারতোন্যদ্পি চ জ্ঞাত্বা পুযত্না-দিদ• দল্পত্যো নূপি ভৃত্যযো রপি **সদা दर्जा: मुख्माराधि ভि: ॥ मक्**त नारा छ॰ निथ्नं कन्। कलानी म्रान-न्तु शीलो ह। वृषञ जुरन शन भा (सो कक्क है धनुषी ह भिज विरक्षी॥ व ডপ্টকাবিভিশেষ:॥#॥ অরিষ্ডপ্টক নাহ। মকরঃ করি হল রিপুণা কন্যা (महत्त्व) **म**ङ् व्यय खनरा। कर्द्धि घट्टी वृष धनुशी वृण्ठिक निथुत्न ठातिविषी

॥ 🕸 ॥ यिष कन्याष्ट्रीय ভर्जा ভर्जुः यर्ष्ठ ह कन्यका । व्यच्छेक॰ विजा-नीयाष्ट्रिकंड॰ जिम्रेण व्रशि ॥ 🕸 ॥ পূ'সে। গৃহাৎ সুত গৃহে সুতহ। চ কন্যা ধর্মো স্থিত। সুত্রতী পতিব-ल्ला ह। वि वामान ध्रम् १ वर्ग চ কন্যা ঋপ্কে স্থিতা ধনবতী পতি-वहा जा है।। 🕸 ।। ये छे है का हो। जा दा-নিয়ন মাহ ভীমপরাক্রম: ॥ সৌ হৃদ্যে হ্যভয়ে দ্বয়ে রপি তয়ে রৈ-কাধিপত্যে পিবা তারা ষষ্ঠ সুমিত্র নিত্র দহন ক্ষেমার্থ সলাক্ষ্ দি। ষট্-কাপ্তে নব পঞ্চনে ব্যয় খনে যোগে চ পু• যোষিভো: প্রীভ্যাবু: মূখ বৃদ্ধি शृष्टिकनकः कार्य्या दिवार छमा।। 🕸 ।। भर्गः। सहनः जाता दिखाः। গুছ রিপুভাবে চিয়েগ। রোগাদি नद्रनार्य्याः यहेकाञ्चरक रे ः सरमार ভবেদাশু॥ # ॥ वतानः। रेगवाहि যোগেপি ষডপ্টকাদৌ তারা বিপৎ भुडाबि रेनद्नाधाः। वङ्का विवा-হে প্ৰবাড়তো হি প্ৰীতি: পরা ভন্ম লু তারকাসু॥ নক্ষত্র মেক বদি ভিনরাশি ন দম্পতী ভত্ত সুথা লা ভেতা । বিভিন্ন মৃক্ষণ যদি চৈক व्रामि सना विवाहः मुख ली श्रामारी ॥ अक्का व यहा कन्या ब्राप्टाकी व

यहा खदट्। धन गुळव जी नादी मा-ধ্বী ভত্পিয়া সদা ॥ যডগ্রকে গো निथुन भुरत्य का गा मक्तार নব পঞ্চকে তু। দ্বি দ্বাদশাথ্যে কন-কান্ন ভামু বিপাৰ্চন হেম চ নাডী **एनारव ॥ # ॥ भद्रगः नाउ**हिनारव कः लरु: बढ्काइक विপত्তि दी। अन পত্যতা ত্রিকোণে দ্বি দাদশে চ দা-त्रिषु · ॥ 🗱 ॥ क् छ। विख्याना । इस স্বাতি শুতি মৃগশিরঃ পুষ্টনতাখি ভানি পৌকাদিত্যে জন্ত রিহু বুধা (स्व ज॰ङ्जानि ভानि । পृद्यीखिमुः শিবভ ভরণী রোহিণী চোত্তরাক পুাহু মঁভ্যান্ত্য মুড়ুগণ• ন্ন নেত• মুনীন্দুাঃ॥ চিত্রাশ্লেষ। নিখতি পি-তৃ তে বাসব বাসবর্জ শক্রাণ্যা র্ভে বৰুণ দহনকে চ রক্ষোগণোব ॥ 🗱 ॥ কলমাহ শ্রীপতি:। যন্তলে চোত্তনা পুতি ৰ্যধ্যনা দেব মানুষে। দেবাসুরে কনিষ্ঠা চ মৃত্যু র্যানুষ রা-क्रान ॥ 🕸 ॥ बाक्रमी ह यहा कन्ता मानुवक वादा खावर । खना स्वूर र्न पृत्रस्था निथन । विधान वाशिया।। कः।। রাজমার্ত্তে। যদি স্যাদাক্ষ্যো ভ र्जा कन्यका गानुधी जत्य । विवादश সুথ্যাপ্নোতি বৈপরীত্য বিবর্জন (वट् ॥ क्ष ॥ युक्तकवार्यन । (पन्।

क्षपि गुष्कन मर्वथा नाव मः नगः।

व्यक्तमाः मानुषानाक मः गुष्का निक्षणा मृिः।। क्षा किर्क् भी नावाया

विश्राः क्षणाः मिः इ ज्वा इयाः।

विन्याः कृषाः मिः इ ज्वा इयाः।

विन्याः कृषाः मिः इ ज्वा इयाः।

विन्याः कृषाः।। क्षाः महाः निवनः

यिष्णुः कृषिया नव जान् ज्वरः
। वर्षानुषा ज्वरेष्ठ मा स्तिनः

युकीर्विजाः ॥ क्षाः वर्त्यमा स्तिनः

मृद्रीर्विजाः ॥ क्षाः वर्त्यमा स्तिनः

वर्षानुषा ज्वरेष्ठ मा वर्त्यमा । नइ
जाती शीनवर्तक यः भूमान्। नइ
जाती शीनवर्तक यः भूमान्। नइ
जाती शीनवर्तक वाजा नामो ज्विति

वकार्षा इिंड क्षाः जिख्नुः ॥ क्षाः।

वनार प्रवाहमाय प्रवेदाः॥

বিবাহিত: পু॰ জ্রী কৃতবিবাহ: ।

যথা। শনৈশ্চর দিনে চৈব যদি ব্লিজা ভিথি ভবেৎ। ভদ্মিন্ বিবাহিন
তা কন্যা পতি সন্তান বর্দ্ধিতা।।
অপিচ। বিষ্ণু ভাদ্যে ত্রিকে চিত্রে
জ্যেষ্ঠাযা॰ জ্লানে যনে । এভি
বিবাহিতা কন্যা নিভ্য মেব সুদুংথিতা।। ইতি জ্যোভিত্তত্ত্বণ।।

বিবাহ্য: পু জামাতা। ইতি কে:
চিৎ।। বিবাহ্যোগ্যে ত্রি।।
বিবিক্তণ ত্রি পবিত্রণ।। বিজনণ।
ইত্যমর:।।অসম্প্র:॥ বিবেকী।
ইতি মেদিনী॥
বিবিক্তা ত্রী দুর্ভগা। ইতিত্রিকাগু:

(भवः ॥ मू मुाह्नि उनुस्रक विद्रिक। । ইতি পাঠ: ॥

বিবিধ• 'ত্রি নানাপুকার• । ইত্য-মর: ॥

विवीजः शृ ज्ञिति । यथा।

जञ (भवा॰ विवीजिश थाउँ । यथा।

जञ (भवा॰ विवीजिश थाउँ । युष्ट्र ज्ञाः

महिवी जञ्ञ । विवीजः शुष्ट्र ज्ञाः

काश्वा त्रक्ष भागः शित्र गृही । ज् शुर्म छन् श्वा जिली ज तरक्ष जञ्ञ न भ में अप्राची । विविध । विवि

বিবীতভর্গ পু• বিবীতভ্যানী। ইতি নিতাক্ষরা।।

विवृक्ता जी मूर्जगा। ইতি ভূরি-পুযোগ:॥

বিবৃত তি বিস্ত । ইতি মেদিনী।। বিবৃতা জী জুদুক্টেদ:। ইতি মেদিনী।।

वित् शकः भू अक् हैः। इंडि (इसः हन्दुः॥

বিবৃতি: জ্ঞী ব্যাখ্যা। বি পূর্ব বৃ
ধাতো: জি পুত্যুয়েন নিম্নমা।।
বিবরণ । যথা। শক্তিপুহ • ব্যাকরণোপনান কোষাগু বাক্যান্ত্যবহারত্ত । বাক্যস্য শেষাৎ বিবৃত্ত
র্বস্তি সামিধ্যত: সিদ্ধপদস্য বৃ

काः।। ইতি মলমাসতত্ত্ব ।। विवृत्तः जि हिलाउः। यथा। विवृत्तः भार्थः कृष्टिवात्रशायः अगूषश्हाक निज्यतम् । यामनुमञ्जूनिहद्धः তাল পোপাস্নান্ত্য মনন্দেও ॥ ইতি ভটি:॥ বিবৃত্ত ভিৰ্য্যক্-চলিত পার্খ যত্র। ইতি ভটীকা। বিবৃত্তা खी कृ मुक्रायुनः। यथा। অথ বিবৃত্তানাছ। বিবৃত্তাস্যা भ হাদাহ পক্ষেত্রস্বসম্বভা । বি-বৃত্তা মিতি তা॰ বিদ্যাৎ পিত্তো-ত্থ পরিমণ্ডল ।। পরিত: শোধ-বতা।। অথ তস্যা ক্চিকিৎসা। বিবৃত্তা মিন্দুবৃত্তাঞ্চ গৰ্মভী কাল-গৰ্দ্দভ•। পৈত্তিক্ষ্য বিদৰ্পস্য ক্রিংয। সাধ্যেৎ ভিষক্।। পাকে ত শেষযেদাজ্যে পক্রৈ মধুরভেষ-জৈ:। ইতি ভাবপুকাশ:

বিবৃত্তি: খ্রী চক্রবন্তুমণ । ঘূর্ণন । বি পূর্ব বৃত্ত ধাতো: ক্তি পুত্যবেন নিয়ম। ॥

বিবেক: পু॰ পরস্গরব্যাবৃত্ত্যা ব-স্কম্বরূপ নিশ্চয:। পুকৃতি পুর্ষযো বিভাগেন জ্ঞান• ইত্যান্য। ইতি ভরত:।। তৎপর্য্যায:। পৃথ্যাত্ত্র-তা ২। ইত্যানর:।। বিবেচন• ৩। ইতি শদ্রত্বাবলী।। পৃথ্যাব্যে। इंडि ध्रतिः ॥ वित्यत्का वस्त्रतः । (छनः भूक्रडः भूक्षम् वा । इन्छि क्रोध्यः ॥ कन्राप्ति ॥ विश्वाः । । इंडि स्विनी ॥

বিবেকিতা জী বিবেকিত্ব। বিবে-কিনো ভাব: । যথা। যৌবন• ধনস-শান্তি: পুভূত্ব মবিবেকিতা। একৈ-ক মপ্যনথায় কিমু তত্ৰ মতুষ্ট্য•।। ইতি হিতোপদেশ: ॥

विरविकी शृं (प्रवासनद्वाक्षभू थः।
यथा। (प्रवासना १ श्रि कि निजाः
क्रमामाम शृथकान्। मछ मण्ड
जान् य्यः नाम छः की खिंछाः छथा
॥ मुमना वमूपान म्ह अडधुग् यवनः
कृडी। नी त्वा विरविकी त्वाहरू वे महामा ज्वाहिमाद्वपाः।। इंडि का-विकाश्वाहिमाद्वपाः।। इंडि का-विकाश्वाहिमाद्वपाः।। विहादकर्खा। इंडि विकाश विरविक मदार्थ प्रमाना ।। विरविक विविद्ध कि।।

বিবেচক: পু॰ বিবেচনকর্ত্তা। বি বেচযক্তি য ইত্যর্থে নক পুত্যংগন নিয়ম: ।।

বিবেচন প্লী বিবেক:। ইতি শব-রভাবলী॥

বিবেচনীয়: ত্রি বিবেচ্য: 1 বিবেচি ভব্য: 1 ইতি বি পূর্ব বিচ্যাতো রনীয় পুত্যমেন নিয়ম: ।।
বিনুদ্ধ তি বিৰুদ্ধবক্তা। যথা।
যোন ভাতা পিতা বাপি ন পুলো
ন নিযোজিত: । পরার্থনাদী দণ্ড্য:
স্যাৎ ব্যবহারে বৃ বিবুদ্ধনা বিবুদ্ধন্দ্

বিবোচা® পু• বর:। পতি:। ইতি হেনচন্দু:॥

বিষোকঃ পু॰ জীণা শৃন্ধারভাব-জা ক্রিয়া। ইত্যমর:॥ অভিমত-বস্তু প্রাপ্তাবলি গর্মাদনাদর: সা-পরাধন্য চ সংযমন তাতনঞ্ বিবোক:। যদুক্ত•। গর্ৱাভিনানা-দিষ্টেপি বিদ্বোকো হনাদরক্রিয়া। তথা। অভিমত বত্তপজ্তাবলি ভক্গরাদনাদর শুনুগা:। সুলতি প্রিয়স্য হৃদ্যা সাবম তাডনময়স্ত বিরোক: ॥ ইতি ভরত: ॥ বি-বোক স্তৃতিগর্বেণ যস্ত নিত্যেপ্য-नाम्ब्रः। न जुदा इय वागाल मंथि-ত। गननारियु ॥ इंडि भाजमुन्द्री ॥ ইষ্টেপি গর্ব মানাভ্যা॰ বি-(बाकः महाननानदः । ३७, ब्लूबः नीवगिषः ॥

বিশ ঔ শ পুরেশে। ইতি কবি-বলুফন:।। শ বিশতি। ঔ অবি

ফং । বিবেশ কশিজ্জটিল স্ত পোবনা বি পরা জি পরি ব্যব ক্রী নিবিশেত্যাদিমাত্মনেপদ বিধানে পি ভর্ত্তরকে নিবিশতী ভ্যাদি-তি রঘৌ কেবলাৎ শতৃ পুত্যয়ণ বিধাৰ পশ্চাদ্পসৰ্গ যোগাদিতি मूर्यदेवुखिः । निणय इंश उपमर्ग প্তিৰূপকো বা॥ যমাদ্বিশ্ব নিদ॰ সর্ব তস্যু শক্ত্যানহাত্মন: হেমা-(मरवाह्य विकृ विभावार्जाः भू विभागिति भूतात विक भय-ব্যুৎপাদনাৎ নৃষ্ঠন্যান্তায় নিতি কে হিৎ ভট্টিস্তা। ভালব্যান্তসৈত্ৰ সৰ সম্ম ভত্বাং । ইতি দুৰ্গ:দাস:।। বিশাণ ক্রা ম্ণাল। ইত্যুমরটীকা-या बागमञ्जू है: ॥ বিশক্ঠা পু॰ বলাকা। ইতি রাজ निघकः॥ বিশল্প: ত্রি শল্পারহিত:। বিগ তা नका यम्। वरु दीहिः॥ বিশক্ট: बि विणालः। ३७। नवः॥ বিশদঃ পু॰ শ্বেতবর্ণ:। ইত্যমর:॥ ত্রি বিমল:। ইতি হেন-विन्नमः ठन्दुः ॥ व्यक्तः । इंडि स्मिनी ॥

শুলুগুণযুক্ত:। ইত্যনর:॥

বিশ্যুরা **জী প**লী ৷ ইতি রাজ-

निर्घणिः ॥ বিশ্য: मः गयः। यथा विषया विभव किंव भूर्वभक्त खरणाखद्र। নিৰ্ণয শেচতি পঞ্চাঙ্গণ শান্তে ৎবি-कद्रन भाउ।। दिवाया विहाताई বাক্য় । বিশযো হস্যায় মথো ন বা ইতি সংশয:। ইতি ভিল্যানি-তত্ত।। আশুয:। ইতি কেচিৎ।। विण्यो वि जःण्यी। इंडि विणय-मदार्थम्मनार ॥ विশवः भुः वधः। ইত্যমনः॥ विनादगः ही माद्रगः। इंडि (इमः D.M: 11 विभागाः जि भागाप्रहितः। यथा। সশল্য: স সন্ঘূরে লক্ষ্ণ: পর-বীরহা। বিশলেয়া বিক্লঃ শীঘু मृत्रिक्षम् महीजनार ॥ इजि **ীরামাযণে যুদ্ধকাণ্ডে >৽ং সর্গঃ।।** विण्णाक्रम्भी जी अविधिविष्णवः। यथा। भृद्वं व्यविष्ठा या श्रा বীর জাম্বভা ভবা দক্ষিণে শিখ-(व जाउा॰ महोव'व मिङ्गनय।। विश्वलाक्रवर्गी श्रमा भावर्गक्रवर्गी **তথা। म॰**कीवक्वभी वीत मक्ति। क मरशेववी: ।। इंडि क्रामारण वान्दीक (य युष्य नाएड २०२ नगः॥ कुः दिनामानुकः। विमामाक्

হাণরমালীতিখ্যাত:। তৎপর্য্যা यः। व्यक्ताएकः २ मृदन्नः ७ ज्भ লাশ: ৪। ইতি বহুনালা॥ আস্কো: **ভ:৫ আচরৎ প্রি:৬। ইতি শব্-চ**न्द्रिका ॥ विभन्द्रकाद्रिनि वि ॥ विभवता जी ७५ हो॥ यद्मिशा সৃক্ষ:।। দম্ভী। ইত্যমর:।। ত্রিপুটা। इंडि सिरिनी।। किनकादी।। अज भाषा। इंडि ब्राजनिर्घणेः॥ विभाजन को नाबन । इंडानद्रशा বিশসন: পু॰ খড়:।ইতি ত্রিকাও (শেষ: 11 বিশসিত: ত্রি মারিত:। বি প্র শস ধাতোঃ ক্ত পুত্যবেন নিয়মঃ । ইভি সিজান্তকৌমূদী॥ विलयः जि व्यविनीजः। ध्विन्नी रेववार्ट्या अस्त्री निष्ठाया सविनस्य এবানিটো স্তঃ। ধৃষ্টো বিশস্তঃ। অ ন্যত্র ধর্বি জঃ। বিশ্ব সিজঃ। ইতি

जिक्षाडकोगुरी ॥

বিশস্তা পু• চাণ্ডাল:। ইতি সং-

विणाकतः भू जुनुष्ठः। वसामिष

इंडि ভाষा। ইंडि नम्हिन्स ।।

भवः॥ धन्त्राः विज्लाहाद्वा शार

मः इनि । ই डि ७ इंडः ॥ वाइकः ।

বিশাথ: পু• কান্তি:কয:। ইত্য

किछमादागामिवृज्धिः॥

इंडि मिनिनैक्द्र (इयहरन्ते।। भू-नर्ने वा वे डिज ब्राजनिर्धिः॥ বিশাখ্ডঃ পু॰ নারক্ষঃ। ইতি শব্-চন্দ্রিয়া। বিশাখলাতে ত্রি।। विनाथन की युक्तकाल मध्य वि-**न्रष्ठभारत्रयः। यथा। विभानाउत्** विनारङ भारयूण्य विभावनः। ইতি শ্বনালা।। বিশাখ। জ্রী কঠিলক:। ইতি নে-रिनो ॥ অधिनामि मधिष्णि নক্ষরান্তর্গত যোড়শ নক্ষর । তৎ পर्वतायः । द्वाषा २ । इंडाउनद्रः ॥ বিশাথে দ্বে। ~~প~~ত্ন্যোর্মধ্যগত স্তত্ত ज्योवः প्रवरमध्यः। विभाश्या र्य-षाग डः मः भूर्व हैव हन्तुमाः । इंडि রামায়ণ ॥ অভএব দ্বিস্ব মূচিত। কিন্ত এই ভারাপেক্ষ্যা এক বচন মিহে।ক্ত'। ইতি ভরত:।। তস্যা ৰূপে ভোরণা দার চতুত্তারান্য• । ইতি নুহ্রচিন্তানণিঃ ॥ তোরণা-কৃতিনি পঞ্চ ভারকে তারকেশ ব-দনে বিশাখভে। তন্বি যান্তি বিনু-ধাব্নধ্যগে সম্ভতো রস ভুজাঃ कलाः शिर्य ॥ म॰। ०। २५। इंडि कालीमाश कृष्ठ ब्राजि लग्निक्श-कगृहः ॥ व्यम् । विश्वत्य 🕶 न-কাগ্ৰী।ইবং নিশ্বনান্তগতা।ইতি বিশাল

ক্যোভিস্তত্ত্ব ।। #।। ভত্ত জাভফল।
। সন্মানুরক্তো বিবিধ ক্রিযাযা। সুবর্ণকারে রপি সখ্য মেতি। যস্য
পুস্তৌ চ ভবেৎ বিশাখা সখা
ন কস্যাপি ভবেৎ পুস্তঃ।। ইতি
কোষ্টাপুদীপঃ।।

विणायः भू भूहित्रकातीनाः क त्माण्यमः। यथा। उपणारया वि-णायणः भर्यताय णयनार्थको । इज्जनतः॥

বিশারণ ল্লী মারণ। ইতি ছেম। চন্দু:।।

विभावनः वि विद्यान्॥ शृशनः।
इठामद्रः॥ शृतिकः। इठि हादावनी॥ (मुक्तः। इठाक्रयशानः॥
वन्नत्म शृ इठि द्वाक्षनिर्यणः॥
विभावमा जी कृषुमुद्रान्ना। इठि
द्वाक्षनिर्यणः॥

विभावः जि व्रथा ই छ प्रतः॥

विभावः शृ भृग (छ मः॥ श्रीकः

(छ प्रः। ই छ (य पिनी ॥ नृश (छ प्रः।

॥ वृक्ष (छ प्रः। ই छ भ प्रयञ्जावनी ॥

विभाव छ ज्ञात है छ ज्ञातः॥ ज्ञायन ।

श्री विभाव द्वः। ই छ भ प्रयञ्जावनी ॥

विभाव द्वः। ই छ भ प्रयञ्जावनी ॥

विभाव देव व्या है । कृ ज्ञाह । देव है व्या है ।

বিশালা

। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।। বিশালত্বক্ পু• সপ্তপর্ণকৃক্ষ: ইত্যমর: ॥

विभावभयः भू कामानः॥ श्री-छानः। ইতি রাজনির্ঘটः॥ विभावकनिका স্ত্রী নিম্নাবী। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥

विणाला . क्वी हेन्युवाकगी। इंडाभवः ॥ विणाला करू वाड्यी (मह्
ष्ठेष्ट्रवा भवा। इंडि वाखवल डः ॥
উজ्জ्यनी। इंडि (मिनी ॥ उंत्रिशपकी ॥ मह्न्युवाकगी। इंडि वाजनिर्यक्तेः ॥ डि. थेविएनयः । यथा ।
मुख्न (कानवाभक्त भवं डी र्थय्यवः
विविः। वर्द्ध्यय्वा गयाः गञ्चाः विणालाः विवज्ञाः उथा ॥ इंडि
भूग्यक्ति उज्ज्वः॥ पक्ककना। यथा
। मत्नावमाः जान्मजीः विल्लालाः
वाल्ना मथ। पक्कः भूगाः महारम्व
घडाम् १विश्वेसनियन ॥ इंडि गाक्रिक अथायः॥

विभावाकः भुः इतः॥ गक्छः॥ मृत्यत्व वि। ইতি मिमिगा विकः। ইতি কেচি८॥

বিশালাকী জী বরস্তী। ইতি বিশ্ব:।। নাগদন্তী। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।। পার্মতী। যথা আদিজান লে।

देशक उवाह। धुव मान्। अमुक्छ। भाषावीक मनुष्दद्र । विणाला को नमः (एउं इम्ड भन्न मुक्ताद्र) ॥ जड्डाक्रदी महाविष्ठा जड्डेनि-দ্বিপুদা শিবে। পুসঙ্গাৎ কথিতা विष्ठा विकामका मुझंडा शिर्य ॥ कवि त्रमा। भएकानि मनानिता महानुषु:। भःकिष इन्हः कथिः ভ বিশালাকী চ দেবতা।। শক্তিঃ পুণৰ মিত্যুক্তণ লজ্জাৰীজঞ্চ ৰীজ-कः। धर्मार्थ काम भाक्ष्य विनि रयागः भुकीर्खिजः॥ यत्रनाम कः ब्रन्धारमो यथावम् जिथीया । यज् भीर्य जाजा वीरजन भुगवारम् उन कन्न (य८ ॥ मूलिन ठ्यां श्रकः न्यानः ध्याः (याप्त्वी॰ भन्नाः निवाः । धारव (पर्वी विनानाकी उधकाश्वमः পুভাণ।। দ্বিভুলা মশ্বিকা' চণ্ডী' খ্য খর্পরধারিণী। নানালভার **जू जगा॰ द्र**काश्वद्रश्वा• मृजा•॥ जना (बाउभवबी या॰ भूमशाम्।। वि लाहनाः। मूखमानावजीः त्रन्धाः পীনোমতপযোধরা ।। শিবোপ **ति महा**रिवी कि को मुक्की मिखका । শতুক্ষৰকরী দেবী সাধকাতী ষ্টদাযিকা ।। সর্বনৌভাল্যজননী गरामण्यरभूमाः माद्र । वरः বিশিখ: পু॰ শরবৃক্ষ:।ইতিরাজ-

बाादा महारम्यी मूलहारितः लुन्-बरर ।। भूतक्षत्रभकारम जु दर्भ नकः कामट मुधीः। यञ्जमाध्य সমাবাহ্য পুতিষ্ঠা কার্যেন্ডভ: ॥ ত্রিকোণ ঞাইপ এঞ্চ ততো বৃত্ত স-मानित्थर । हजूत्रमुः हजुर्वात (म-ব মণ্ডল মালিখেৎ।। ভতাবাহা यक्षाप्त्वी॰ जर्दभोडागा जुन्हती॰ । विनालाकी विनालाम्। दथा-विधि भुभू कराय ॥ जिल्लामाञ्ज र्यः कारमधी मानूका माउदाः कमा । भक्रकाकी विक्रभाकी द्रकाकी ভেলোচনা।। একনেত্রা দ্বিনেত্রা চ कार्वेत्राक्षी जिल्लाहमा । এउ१: পূজ্যা নহেশানি প্রাগ্রেয়ইযো-गिनी:।। शिक्सामि करमरेगव अ क्षेत्रिक्षयक्षिणीः । ठलुद्राम् म-शास्ति (लाकशालान सम्हार्ट् ।। उपिक् रेक्टव बङ्गान्।।न् शृहरय-ভাগ্যহেতবে। ততো যথাশক্তি कथ्वा भूर्यदेह गमाहरत्र ॥ इंडि ভজনার: ॥ #॥ চভু:ষষ্টিযোগি-नाष्ठर्गत्यागिनीविष्णयः । इकि मुर्गाष्ट्रां शक्तिः ॥ বিশালী अो वहाभाग। इंडि

बाजनियंकः॥

নির্ঘণী: ।। বাণা: । ইত্যমর: ।। তো-মর: । ইতি মেদিনী ।। শিথা-রহিতে ত্রি। মথা । বিশিথো পনু পারীতী চাক্ত কর্মান ভংক্ত । ইতি ফ্তি: ।।

বিশিখা ত্রী খনিত্রী।। র্প্যা।। নালক। ইজি মেদিনা।।

বিশিপ॰ ক্লী মনিরে । ইত্যুণাদি কোষ: ॥

বিশিষ্ট: ত্রি যুক্ত:। যথা। হস্তা
নক্ষত্র গঙ্গার্কণ গুণদ্বন বিশিষ্ট দ
শনী বিধে র্যক্ষিমহনি জন্নাভ স্তত্র
স্থান । ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব্ আর্ত্র
ভাটার্য্য লিখন ।। বিশেষেণ
শিষ্টক্ষা।

বিশিষ্ট: পু॰ বিষ্ণু:। যথা। বিশি স্ঠ: শিষ্টকৃৎ শুচি:। ইভি ভণ্য স-হনুনান্যোত্র ।।

 । वृद्धित अजाः भुजाका निमिकः
विश्वः वृक्षिण व्याद्धालिजः । यथा
द्राव्हः द्रव्ह्यस्त्रणाङ्ग्धानार अर्थदर्रः द्रव्ह्यस्त्रणाङ्ग्धानार अर्थदर्रः वृद्धिकाजि । व्याद्धिक्षस्त्रणाङ्ग्धानार अर्थदर्रः वृक्षस्त्रणाङ्ग्धानार वृक्षस्त्रणाङ्ग्या । वृक्षस्त्रणाङ्ग्या वृक्षानार अपस्य नास्ति। व्यव्ध्यापः णाद्धीहिकम् वस्त्र णक्ष्या । हार्याक्रकामा उद्धिका वद्याव्यः ।

विकीर्गः वि क्षुक्षः। यथा विकीर्गा दिवला छुदा वक्षा छुला हिदा क्छाः । कवि पुः छु। क भीर्घाक अभित्या निद कात्रस्य ॥ इंछि उक्षामात्रः ॥ विकीर्गशर्गः भू निषद्कः । इंछि द्वाक्षिर्यणेः ॥

िणुकः वि दिश्णायगणुकः। उटशर्यप्रायः। উक्क् लः २ िमलः ७
दिन्दरः ४ वीषुः ६ अदहाउः ५
व्यवदिवः १ ल्विः ৮। ইতি इमः
हन्दः।। वि वृञः॥ मञ्दः । ইত্যव्यशानः। *॥ यदेवकान्तरं श्रमः
क्षमहकः। उत्त दश्रः व्यकादाहि
स्थाउभयद्वयुक शुनुवर्ग स्याउभयवश्रमः। उत्तर्थ्य श्रम् व्यक्तिः।
क्षान्ति। यथा। उत्त्वं स्व दिणुकाः
थ्राः मनस्याउभ शक्षकः। यदिः म

साउरिन यूं जः धू म्वरिन मंद्र ए जुङ् ।

।। विन्ष्य भन्म मान्या । मान्याना न्यान भन्न मान्या । स्वादा । स्वगर्था महत्त्व । स्वादा । स्वादा । स्वगर्था महत्त्व । स्वाद्य । स्वाद्य ।

स्वाद्य क्षेत्र न महत्त्र । विन् स्व
स्वाद्य स्वाद्य स्वाद्य स्वाद्य स्वाद्य स्वाद्य ।

हिन् उद्य माद्य ।।

বিশুদ্ধি: ত্রী সম:॥'শোধন'।
ইতি বিশ্ব:॥ সর্বন্দ্র্ণাদেযা
বিশুদ্ধি শুলু তার্যো:। ইতি
জ্যোতিষ'॥

বিশ্রুল: তি শ্রুলারহিত:। অ-বদ্ধ:। বিগতা শ্রুলাফদ্যেতি বহু বুীহি নিয়হ:।।

विलियः भृ पुष्डमः । लुकातः ।
इंडि क्रोधितः ॥ व्रिक्तः । इंडि
एम्म्यूरः ॥ दिनकः । इंडि स्वान्तः ॥ महामाथान्त्रं अभार्थः
वनी ॥ महामाथान्त्रं लगा छथा
कर्मा मानान्यः मित्राम्यकः ॥ मन् वाय ख्याचावः भमार्थाः मह की-विंदाः ॥ इंडि ভाषा मित्रिष्ट्मः ॥ विल्मयः निक्त्रयाञ्च । चर्ह्याः नि छान्त्रवृद्धि विल्मयः मित्रके विंदः । चर्छ स्वमान्य वहार हेंडि चन्द्राः । यह स्वमान्य विल्माया नाङी छार्थः । धि भिंतिनाः हानूकशर्याञ्चानाः উত্তদব্যব ভেদাৎ পরস্পারভেদ:। পরমাণুনাং ভেদকো বিশেষ এব স' তু স্বত্তর ব্যাবৃত্তঃ । ভেন তক্ত বিশেষাভ্রাপেফা নাজি ইত্যর্থ: ৷ ইতি निषाउगुकारिलः॥ 🕸 ॥ व्यवदात्रभुष्डमः। यथा। वित्ययः थ्या उभाषा व विना भ्यारथ्य दर्ग-নং। গতে মুর্য্যেপি দ্বীপত্ন স্তম শ্বিদ্বন্তি তৎকরা:॥**১**॥ দিশে**ষ:** मालि याम्। कः वयुत्यकव वर्गाः उ । অন্ত বহিং পুরঃ পশ্চাৎ সর্ব দি-णार्शि रेमद (म ॥ २ ॥ किथिना-রম্ভতে হশক্য বস্তুত্তর কৃতিশ্চ मः। दाः भष्राजा भया नक्तः कन्न-वृक्क नित्रीक्षण ॥ ७ ॥ इंडि हन्त्रा-লোক:।।

বিশেষক: পু॰ ক্লী শলাটক্ততি-লক:। ইভ্যমর:॥ ভিল্ফবৃংক্ পু॰ । ইভি রাজনিঘট:॥ বিশেষবি-ভরি ত্রি। ইভি মেদিনী॥

विश्विकरहराः क्षी ठठ्यश्चिक्या-स्थाउयश्चकवा। इंडि ल्विउड्यः ॥ मा जू जिज्ञक्यमाना विरह्न इठ-ना। इंडि म्बायक्षीय श्वक्ष्याः विश्वावार्याक्षेका व्यावा।

विरमयखनः भू वृक्तापियहेकः॥

क्लाहिहज्हेयः ॥ स्त्रः ॥ साजाविक्षृत्वः ॥ व्यष्टः ॥ जावना ॥
मदः। इति जायानित्राहृदः ॥
विश्वविधः नृः व्यन्नविवयकविधः
। यथा। जथा मामान्य कार्यप्रज्या
विश्वविक विधिर्वती । वहरवा विवरवा यम्य मामान्य विधि ज्या
॥ व्यन्नः म्याहिषया यम्य मिविश्वा
वर्षा व्यन्य । इति मूर्याहामः ॥
मामन्य विश्वविद्या मंद्य विश्वविद्या
विधि व्यन्य । इति मूर्याहामः ॥
विधि व्यन्य । इति म्याहिः ॥
विश्वविद्या क्ष्य । इति म्याहिः ॥
विश्वविद्या क्ष्य । इति म्याहिः ॥

विश्विष् की विश्विष्ठ थयं। म जू खगिषः। यथा। नी ह्या ८ मण नि-खगिषः। विश्विष्ठ उठ मुद्दे छ ख-त्व । ছा छ्या हा ध्र मणुक्को पि-जि। जित्र ये जि खन अप पार्थः मृथक् करता जि हे जि जि क्ष । नामा-श्विः गा जि गा गा ग्रंः। विश्विष्यः पृष्ठे भिव (जित्र ये जि । विश्विष्यः भिवः (जित्र ये जि । हे जि विश्विषः जित्र ये । जित्र । हे जि मृक्ष विषयः जित्र यो । जित्र । हे जि मृक्ष विषयः जित्र यो । हि गृक्ष विषयः

বিশেষব্যান্তি: জ্রী ব্যান্তিভেদ:।
তল্লক্ষণ যথা। পুভিযোগি ব্যধিকরণ স্ব সমানাধিকরণাত্যস্তাভাবাপুতিযোগিত্বণ। ইতি চিন্তামৃণি:।।

क्शांनिष्ठ वृष्ठेयः ॥ (ज्ञूरः ॥ श्रांखा- ॥ विष्णितिष्ठ॰ वि श्विम•। वऽविहिम•। विक्षुवेषु• ॥ व्यपृष्ठेः ॥ ভावना ॥ । ইতি क्रोंगिश्वः ॥

> विश्वाकिः श्री श्रमकात्राज्यः। उल्लक्ष्मामाञ्ज्ञात् यथा। कार्याज्ञः निर्दिश्वाद्याकिः मि शृह्म कात्रः (१। क्षि (त्रुष्ट क्षाया नाष्ट्र स्पत्रः मील ख्नाजालि ॥ ইकि हम्माः लाकः॥

जि धर्मिणरार्थः। म ह বিশেষ্য: দুব্যাদিঃ। বিশিষ্যতে যঃ। ঘট প-होतिः॥ ভाष्मभानदैविषद्धेशनूरया-গী৷ অস্তলক্ষণ যথা৷ ভাস-मानदिनिष्टेशनृत्याशिषु व्यस्ति ह यहें इंडि ख्वान घरेगाने उट उज हि जाममानदेशमञ्जा वर्षे वरेषु-(या: मञ्जूक उपनुत्याभिज्मा घरे।-भी मङ्गर। अनुर्यागिष् निम स-क्षणमञ्जूषित्यः भुष्टिरगनिष् মনুবোগিত্বভাতিরিক্ত প্রার্থ ই-ত্যপ্যেকদেশিন:।ইতি কণাদ:॥ বিশোক: পূ॰ অশোকবৃক্ষ:। ইতি व्रावनिर्घण्टः ॥ (माक्व्रश्टि जि ॥ म्हीरृकः। ইভি বিশোধনী खी ब्राजनिर्घणः॥ खी नागम्डी। ইতি विष्णाधिनी ब्राजनियंगः॥ विष्णावि नेवी क नी ह्यभावः।

विभुम

ইতি কেচিৎ 🛚

विद्यः शुः मोश्रिः। विद्यमीश्री हेज्यः। 🕾 🗇 🖘 🖂 🖘 🔻 बार न ए ल एएरान विद्यहः। ३७ 🏗 शिकाम्रालीमुरी ॥ গতিঃ । ইতি বিশাপন জী দান[া]। ইত্যবর: ॥ मुक्दवावजीकायाः वर्गातानः ॥ विश्वनन क्षी स्वानगा है जिल्लास्त्रद्वाः

वली ॥ বিশুর: ত্রি অনভ টা দাভা ।। विश्वतः ॥ व्यष्ठायः । इति (रूमः ठनकुः ॥ गानः । इन्ड स्विरिनो ॥

की **म**णामरवान বিশুর্নবোচা (७२:। यथा। बीया किदिला गुमा-মধ্য পুণলু। চ। জণা অধ্রিজ ৌবনা মুগা। সা চ জ্ঞাওগৌবনা षा इत्र (अरबोदना ह । रेमव कन त्या । অজু। ভগ পরাধীনরতি নঁগেটা। रेगव कनाला आ अलुग्या दिस्वा-नरवाछता व्यन्ता (१५%) किया मरना श्या (कारण मार्नव: मवविख्याप गरीश 5। विनुक्तरवात स्था। দর্ম দ্বিত নেত্র পাণি নীবী নিয মিত বাছ চ্তোজ্ভুঘ্ৰল । কর-কলিত জ্যুত্তন নবেটো যুপিতি

বিশুনঃ পু॰ বিশ্বাম:। ইতি ভরত षितशाकानः॥

त्रमन अवी ॥

স্বীপ হাপত্য ক্ৰয় ফুলঃ ॥ ইতি

বিশাব

विद्याः म् विधामः। इंडामतः॥

ि क्ति।। वयः। ইতি हियः॥

ত্রি শুভিযুক্ত:। বি প্রিছ विश् उ:

দানধ্যতোঃ ক্ত প্তাযেন নিয়ম: 11 - বিশ্বানি: की विद्यागः। वि भ्रत

শ্ন খাতোঃ ক্তি প্ গ্ৰেম নিয়মা

।। जीविविष्णयः । यवा। जाकम

উवाह। পুরী উত্তরখনী নাম তল্যা॰

বাদো হি যে নহা ৷ ক্লি-শিদ্থ

কালেন গতেছে বিজ্যুন্তির ॥

उम्पारण चिश्वक दिरमा याहरका

বেদপারশঃ। বিশ্ববি ভীর্থমাহা।

जा। मादयर म मिरन मिरन ॥

यम्। गार्व भारत्य । म छक्ति संस्

ছিত। না ন'জা চ শুনা তথ বি-

लुाकि क सरास्य ॥ वानासाय। स-श्वाञ् जीर्यामी जनायनः 1

বিশ্যমং জন্তে তত্র তেন বিশান্তি

माञ्जिका ॥ देखि बाबार्य विश्वाद्यि

नाराजा नागायायः ॥

বিশান: পু• বিরাম:।ইতি ভরত তিক্পকোষঃ॥ অস্তলঃ। तिमाः

মো বলকৃত বেদ শুন্দিৎ স্থান্ত দঃ শতঃ। ইতি র ধনালতঃ ।।

বিশাবঃ পু॰ অভিশুদিছিঃ। ইত্য-

गद्रः ॥ মৃত্র। ইতি সংক্ষিপ্ত বিশি: পূ সারোণাদিবৃত্তি:।। বি रशाउः। ইত্যনর: ॥ জ্ঞাত:॥ স'জ্ঞ্চ:। ইতি বিশ্ব:॥ विगुन्तिः जी विथानिः। वि भूर्व শু,বাভো: ক্তি পুত্যবেন নিল্লগা।। लुः विश्वतः ॥ ञायागः । इंडि (निमिनी।। विष्य क्री खगट। इंडि मिनिनी। শুগ্রী।। বোলা। ইতি রাজনিঘণ্ট:।। लू· गणरपवजावित्मवः । ইভ্যমর:।। বসু সভ্যে জ ভূ দক্ষো काल कारमी थुजि: ज्रकः। शुक्रद्रवा भाषुवाक विष्यानवाः भुकी बिजाः ॥ ইতি ভরত:॥ # ॥ ইণ্টিশুছে कर्जू मंकः मर्ख्या नामरीन्यं रमुः । निमिज्रिक कान कामो काम्य **ह धृद्रि (लाइरनी ।। शुक्रत्रवा माप्-**वाक भाईल ममूराऋछो। इंडि म्डिः॥ उ जू शर्मा र मक्क कन्। याः विधायाः बाजाः । इंडि मा८-সে∫৫ अध्रायः।।#।। नागद्रः। ইতি বিশ্বঃ ॥ ভূলশরীরব্যস্থ্র পহিতচৈ তন্য । ইতি বেদাস্তসার:।। 🛠 ।। প तिमानविर्मयः। यथा। ७३३ सन्-

বতি ভোলো দশন্ন ওন্তন্তে গল

বিশ্বা বিংশপলং পোক্তং দিয়া काहिन्। हि उट ॥ रेमव काहि खना बुक्ती विश्वाः मञ्जाहि रुद्ध-বা:। ইতি জ্যোভিশ্বভী।। বিশ্ব: ত্রি সকল । ইত্যন্তরঃ ॥ . বিশ্বকজ: পৃ॰ মৃগ্যাজশলজ্বরঃ। इंडामतः॥ थानः। इंडि प्राप्ति ॥ विश्वकृष्णः जि श्रुणः। ইতিয়েদিনী॥ विश्वकर्यका) खी मूर्ग्य हार्ग्या म छा বিশ্বকর্মসূত। । ইভি শবরত্রাবলী।। विश्वकर्या १ ग्रंधः॥ (स्विभिन्नी। इंडामदः॥ उद्भवीताः। दृष्टे। २ বিশ্বরূৎ ৩ দেবদর্ম কি: । ইতি **(इ**नव्यु: ॥ मुनिट्डिप: । ইতি मि-दिनी।। म भू जावमा वरमाः भूषः। यथा। विधकवां भुजाउना भूवः শিল্প পুজাপতিঃ। প্রাসাদ ভবনো-দ্যান পুতিমা ভূষণাদিবু।। ভড়া-গারান কুপেষু মৃত: সো ২মর-वर्ष्टकिः। इंडि नाटामा ६ व्यक्ता-यः ॥ 🗱 ॥ व्यनग्रा भुज्रवम् विषुः भू अ मृषि नाया जु (एवल । विश्व-कर्या পुভानमः विष्णां छ। एवर-र्षाकिः ॥ इंडि गाक्ष ७ वशायः ।। 🛊 ।। মপিচ। বৃহস্প:তন্ত ভগি-নী বরন্তী বুক্ষচারিণী। বোগসিদা कपटक्रम् नमका दिहत्रज्ञा ॥

পুভাষম্য তু ভার্যা সা বস্নাম श्चेममा ज्। विश्वकर्या महाजान **खम्रा॰ का**ड्ड यहादि: ॥ कर्डा শিলু সহ্মাণা ভিদশানাঞ্ বৰ্জ किः। ज्यगानाक महिदा कर्ज **लि**ल्लव**ाः वदः ॥ यः अ**रखयाः वि মানানি দেবভানা চকার হ।. মনুব্যা শ্চোপজীবন্তি য্স্য শিল্প नहास्त्रनः ॥ इंडि विकृतुतारम > व्यक्तायः ॥ यम्हारहो পোক্তো বিশ্ব क्यां भी सब खुड़ा ह যোগবিং। ছৌ ধাতা চ বিধাতা চ পৌরাণৌ জগভঃ পতী॥ ইতি ব ক্লিপুরাণে গণতেদে। নানাধ্যায়:॥ द्धी गञ्चाहिली। यथा। शक्षाि हो। जू (नवर्षे) विश्वका जन ब्हा हो। इंडि श्रातावनी ॥ विश्वकृष् शृ বিশ্বকর্মা। ইতি (इनहन्दुः॥ বিশ্বকেতৃঃ পু॰ অনিক্লঃ। ইত্য गतः ॥ विश्वक् वर गर्बछः। इंडरमङ्गी मा।। विश्वक्षानः शुः दिक्षः। इक्रमद् টীকাষা• ভরতঃ।। এবেদশননুঃ। ু বিভগোঞ্জ यथा। मन् ज् : ७: नृ उ उपट () हिंउ कि दि ।। नावर्भ वृक्ष हुन् र्मः एकः ॥ यज्यक 🍦 द्राक्षिकिः॥

পাত্যামা চ বিশ্বকশোনো মন গুথা । व्यञीखानाथका रेक्टळ समयः পরিকীর্তিতা: । ইভি মাৎসে ৯ অখ্যায়: ।। জ ।। বিফো নির্দা-नाउवादी (एवडा । यथा । निर्मानाऽ-ধারী বিফোন্ত বিস্থকশেন কত্ত जुं जः। भन्न ठक भरा भागि री र्घ न्। न्, की हो सब्रः। ब्रक्त शिक्त नवर्ग छ সিতপদ্যোপরিছিত:। প তৃতী য স্বাভেন সংখ্তো বিন্দুনেজনা।। कीर्जिंग सम्मा गडाय (उन उ॰ প ब्रिপ्जायट । विमर्क्कान उथा वि-(क. देवनान्धाः शतिव द्वायः ॥ इंडि কালিকশুরাণে ৮২ অধ্যাय: ॥ विषक्षमा दी लियक्वृकः। इंडि किटि ॥ दिश्वगः भू॰ वुक्ता। इंडि (इन्हिन्तुः॥ विश्वनक्ष॰ क्ली (वानः। ३ जि द्राञ्ज-निर्घणेः ॥ বিশ্বনন্ধ: পূ• পলাপু:।ইতিরাজ-निर्घन्छैः॥ विश्वगक्षा जी भृषिदी। इंडि मंद-हिम्मिका॥ दिकुः॥ रेगुः। ত্যোনাম ভবিষ্যভি। ভত্ত দেক বিষ্মুদ্ধি থী হ সগৰী। ইতি

विषयागुः भूः मह छाराजिभवनः। ष्यत्र छनाः । विषयान् सनाहरः भुगिताः रेन्यमाय १८ । राज्य विक्रात र्षाक्छ। भाषत् । गतः। २७ द्राज जास । नियुष्ठ वि महंब्यामी। १६१२ नक्षि इंड्यार्थ दिल् शुरुप्तन विज्ञानः ॥ বিশ্বস্করঃ পু• চাড়।।ইভিকেচিখা। विचारक ही सङ्गामविष्मयः। থ্যা। নুৎস্টেরা**চ। অথাত: স**ং পुरक्तावि बङ्गान समुख्य । যিখাজ নিভি খ্যাত সর্গাতক नालन ॥ उशनीयणा मुक्तमा বিশ্বচন্ত কারতে ৷ শেষ্ট পল নহলেণ ভদৰ্জেন তু নধ্যম।। ত न्या एक कि शे ना विषठक मु मास्त्रा वन्यविष्य भनामृष्ट्रीन শভোগি নিবেরণে ।। যোডশা प्र॰ ७७ भ्रेकः ज्वित्वराष्ट्रेशाव्**ड**ः। নভিগমে স্থিত বিজ্যু যোগা ৰ্ড চত্ ভজি ৷৷ শল্প চক্ৰস্যপাৰ্শে ज (मराधिक ममाकृष्ठ । विजीवा-বলণে ভগৎ প্রতা ভলশাবিন । শ্বি ভূত বঁশিষ্টশ্চ দুলা কাশ্য श ७व प्र। मध्माः क्या ददाएण नद्रशिद्धा ५५ ताननः। द्रप्रमा

রাংশ্চ রামশ্স নুদ্ধা কল্পীচ তে দশ্ া তৃঠাযাবরণে গৌনা মাতৃ**ভি** র্গ্ছ-জি বুল। চতুৰ্থে ছাদ্পানিভা বে-मान्ह्याह का हा। शकात शकार् एर नि रुक् रेम्हकाम्रेम्ब ज् लाकः गायाहाः यक्षं मिल्याञ्चा खरेशव । यथः । २ छानि मदानि मदा-प्रामि व काव्रस्था अनुतानुहरना (एवान् विनःसमिक्ष्ठेरम् श्रनः ॥ उचा-পুক্ষবং শেষ সমন্তাৎ পরিজন্ধ-বেৎ। পার্ডিরগুপ সভার ত্রণা-हारनारिकः ॥ विचठकः ७७: अर-ষ্ঠাৎ কুমাজিন জিলোপনি। ভ-बाह्यक्ष धान्यानि इनाक वर्षा-मगः ॥ लूर्नका छ। हे न्देक्य वद्यानि विदिधान है। मालाप्रकृ कन इड्रा-नि विजान हानि दङ्गाव ।। अला মঙ্গল শাহেন লুভেঃ শুল্লাবারা গৃছী । ছেনোৰিবাসনাডে ভুগৃহী**ত জ**ন मुक्ता विश्व हैय मूहा ब्राह्म च • विः कृषा जुल्लाकिन । नत्मा दिखनया-বেতি বিশ্বচকাত্মনে নমঃ।। পর-मानमद्गारी वु॰ शास्त्र नः शासदर्भ-মাত। তেজোম্য নিবং শ্রমাত স-ৰা পল্যন্তি ধোলিনঃ ॥ হাদি ভাত্ৰ-**६**गाजीयः विध5कः नगागःहः। पामुकाव सिर्वाक हकनाया ह

याधवः ॥ व्यानामाधात्रकारान পুণনানি জিভাবিছ। বিশ্বচক নিৰ যমাৎ সৰ্ব পাপত্র পর ।। আগ্ধ ঞাখিবাসঞ্ভবাদ্ধর मा मिजः। 🕸। ३७ आच्छा व रया प-म्राट दिश्वठक समटमदः ॥ विस् ক্ত: সর্বপাপেভ্যে বিফুলোকে ম-शिया । रेवक्शेलाक मागाना ह-ত্র্বাহু: সনাতন:॥ সেব্যতে ২প্ল त्रमाः मरेव खिरहेर कल्लाञ्जयः। श्राभवाथ यः क्रांट विच्छक-ন্দিনে দিনে। তল্যায়ুৰ্ম্মতে নিত্য লক্ষীণ্ড বিপুলা ভবেৎ। ইতিস কল জগৎ সুরাধিবাসং বিভর্তি य छभनीय (याउमाद्रः। इदि ७४न মপাগত: স নিজৈ শ্বির মধিগম্য নন্দ্যতে শিরোভি: ৷৷ অসুদর্শন-তा॰ भुषाडि भावा र्यप्तम्मन **जाक काभिगीनाः। मजुन्मान (क** শ্বানুক্প' কনক সুদর্শন দান দ-থাপাপ: ॥ কৃতগুক্ দুরিতারি ষোডশার পুবিতরণ পুবরাকৃতি • নরারে:। অভিভবতি ভবোদ্ভবা নি ভিত্না ভব নভিতো ভবনে ভ वानि ज्यः ॥ इंडि माट्रा मरा मानान्कीर्छ्य विশ्व ठक श्रामानि (का नाग २०० अयुगयः॥

বিশ্বচক্রাত্রা পুণ বিষ্ণু: । যথা ।
নমো বিশ্বন্যায়েতি বিশ্বচক্রাত্মনে
নন: । পরনানন্দ্রাপি ত্বং পাহি
নঃ পাপকর্দনাং ॥ ইতি নাংস্যে
২৫৯ অধ্যায়: ॥

বিশ্ব জিৎ পু॰ যক্তভেদ:। ইতি
জটাধর:।। ন্যায়বিশেষ:। যথা।
যত্ত ফলাশুতে নিত্যত্ব নভিহিত॰
তৎ ফলাশুতো বিশ্ব জিল্যায়াৎ
মর্গ: কল্যতে। ইভ্যনেন বিৰুদ্ধ
নিতি। স চ ন্যায়ো যথা। বিশ্বজিতা যজেত ইত্যাদি শুহতে। ইত্যেকাদশীত বু॰।। বক্ণপাশ:।
ইতি কেচিৎ।।

বিশ্বভঃ ব্য সর্বতঃ। ইত্যমর-টীকা॥

विश्वस्यः शृ गनस्य अदिश्वस्यः
। इञ्जन प्रतिका ।। विश्वस्यो कञ् मक्ती मर्वाविश्चित् विमुद्धो । निः छा नानती म्थमाष्ट्रां वजुम्त्छो ह रेगल्का ॥ नवाबान स्रान प्रति काम काली मदिव हि । अशि कन्यागल्ड मूर्यं मुख्य ह श्वी द्वाहरूने ॥ शृक्य व। मानुवाम्ह विश्वस्यो ह भर्वि ॥ इक्डि विह्निः भूताम मनस्यामाष्ट्रायः ॥ विश्वस्या स्त्री हुसग्रदस्का । मानु

त्रक्ठाञ्चलिया इंडि ভाषा। इंडि ষ্কটাধর:।। নাগবলা।। অকণপুত্র-দণ্ডোৎপত্ম:। ইতি রব্বনালা।। वि मर्वजगमनकर्छ।। বিশ্বদ্যত বিশ্বক্ সমন্তাৎ অঞ্জি গছজি विष्युष्ठ अर्थरजागानी मूर्वना न-খ্য: ভালব্য মধ্যোগীভ্যেকে। ই ত্যমরভরভৌ ॥ दिखवादिगी की भृषिती। इंडि (Ffee 11 विधनायः भू भिवः। इं जिष्म ब्रज़ावली ॥ विष्यभी जी ज्याननी। इंडि লাজনিঘটি: 11 िष्याः श्रुप्त विधानामयक्तं।। न जु ः। इति चुक् । इंडि नुक वाक बहारिवेश ॥ विषद्धी शुः व्याः। हन्मः। इंडि (रुमहन्तुः ॥ (५वः ॥ विश्व कर्या। इंडि मः किश्वमात्राभाषिवृद्धिः ॥ म्र्याः। इंडि मद्रद्राणी ॥ বিখবোধ: পু• বুদ্ধ:।ইতি ত্রিকা-ख्यावः॥ বিশ্বভুঃ পু॰ বুদ্ধভেদঃ।ইতিহেন-ठन्मः॥ বিশ্বভেষর ক্লী শৃগী। ইত্যমর:।।

বিশ্বভোলা: পু

गर्बज्ञ् १ विश्व

শেষ: !!

नम পृत्री ह ज्ज्ञहारका होना हिक অনি পুত্যযেন নিয়য়: ॥ विश्वमहा जी व्यक्तिह्या। यथा। काली कदाली ह सत्वाह्य हुन् लाहिका दिव ह ध्रुवर्गा। मुलि-किनी विশ्वयमाहित्या १८५१ मेरिछन জিয়া: কথিজা নুনীলৈ: ॥ ইতি अस्याना ॥ विष्णुतः श्रु विष्याहिस्याहे **उ** (मिनिमी। दिषस्या भी भ्यिते। हेन्द्रशा অস্যা বৃংশগত্তি বঁথা। বিশ্বস্তুরা एषद्वभाद्वारकारकारकार स्थानिकी भूष्काः प्रहिख्ड द्वारः कामान । ।। ই'ত বুহুবৈৰটে পুকৃতিখণ্ডে গ व्यव्यायः ॥ বিখনঃ প্ বায়ঃ।ইজিকেতি । दियदानः पु विकृ:। इंटि एन-धन्युः । विश्वक्षक ही क्षाएक। इंडि রাজনির্ঘট: ॥ বিশ্বরেতাঃ পু॰ বুন্ধা। ইতি ছেন-हन्मुः ॥ विश्वकाहनः श् नाष्ट्रीहमाकः। यथा। (कष्ट्रः भिष्ट्रची भिष्ट्रनाजी-চো বিশ্ববোচন:। ইতি ত্রিকাও-

मर्दक्तः। विश्वः 41. विकि इंडोर्श दियमप भूवें विष খাতে। রন্পুত্যবেন নিয়ম:। যথা । बिख न हेरन्तु दृष्कणुताः चिख नः श्या विश्वादमाः स्थि न सारकृत

९ बिडेरनिमः यु उता दृष्ट्रणि प थाजू। इंडि यजुर्द्धा चित्रवाहन-

गजः॥ विधगरा खी चशुक्तिवादिष्णयः।

यथा। (रुजिः लिया ह मधाः र्षित्। डा भा की खिंदाः । कानी कदायी नृष्ठि अ ध्रवर्ग म्राज्या

। द्विकिमी दिसम्हा माछा खामा म्हाक् हाः। इंडि बहाष्ट्रश

दिश्वमातः ही एकदिएम्यः। हेडि भुगिषा ॥

বিশ্বসারক ল্লী বিচরবৃদ্ধ:। ফণ मनमा इंडि छ.या। इंडि मप छन्मिका ॥

বিশ্ববিতঃ ত্রি বিশ্বস্তঃ ইতি মুগ্ধ-(वाधवातिज्ञा ।।

विषम्कं भुः वुका। ইडागदः॥ বিষতঃ ত্রি জাত্তিশাস:। ইতি

(सनिनी ॥ न विष्टतमिष्ड विभुष्य नाजिविभुष्यर । विभूति नाज्यमूरभद्यस्यामिति विक्ष वि।।इंडि गाइ.७ ३३६ यस्तावः ॥

বিশ্বামি

विश्व छी विश्व। इंडामद्रः॥ ৰিশ্বস্থা জ্ঞী শতাৰ্থী।ইতিরাজ·

विद्णैः ॥

বিশা জ্রী অতিবিবা।ইত্যনর:॥

শতাবরী। ইতি রাজনিঘণ্ট:॥ পি: थ्रवी। इंडि मफ् हिन्तुका॥

विचानी की चञ्चादाविष्णदः। यथा। উर्द्यमी (ननका ब्रह्म। विश्व-क्षा इलबुबाविषाठी ह शृज्ही

ह शक्र्ज डिलाख्या ॥ ভानून-

छ।वन। यहा घारणाञ्चत्रमः ण्डाः । ইতি বহি পুরাণে গণভেদ নামা-

प्रायः ॥

विश्वाचा न भू विष्टुः। यथा। हश्च কর্মচ বিশ্বাত্মান্ত্রস্যাকর্ত্রাত্মনঃ । ठिर्वाष्ठ् मृथियु यामःस् उम्बाष्ट

বিডয়ন ।। ইতি জ্বীভাগবতে ১

काक ৮ वद्यायः ॥ वियावायाः भू त्रवा । इंडि निषाइकीगुरी॥

दियानिकः मु वक्षविदिल्लयः। **ए८ मर्गायः । माधिकः २ । इंडि** विकाल्यामयः ॥ विमल्याजी ७

গাংখা: ৪ কৌশিক: ৫। ইতি (क्सप्रमुत्।। या**बि**ङ्: ७। **३**डि**शक्**-

हङ्गावणी ॥ उत्मारशिख रथा।

्डरात्र मुख् द्वारा दृष्टुः सूधाः

স্বক ভ্তঃ। অথালগান মতিমান্ मुषा॰ मृथ्वा नवस्त है।। मण्या शे ७॰ **ज**नार्ज, न॰ ভृष्ड॰ (एवंगनाहिंड॰ । भूजियदा समामीन उद्युखी क्ञाक्षनी ॥ खत्या ज्लः मुवाः सीया॰ मृशी उ हेर गतुवी ८। वतः वृगीय मान्यामि वाक्ष्रिकः वद्गवर्गिन ॥ অদেয় দুয়র বাপি যত্র তে ব-র্ত্তে ম্পৃহা। ততঃ সত্যবভীপুঞ তপ আনায়পারগ ।। নাতুক বীর মতুল পুত্র বর ম্যাচত। স रेठव मिखुजुरेक्वव ভূত্বা ध्रानशत **ভদা ॥ বিশ্ব মাবর্ত্ত্য মনসা যত্না**ৎ শ্বাস সসজ্জন:। তল্য নিশ্বাস বাভাত্ত নিঃসূত্ত বৈ চক্ছ্মণ ॥ ত বৈগ্যতৎ দ্বিত্য• দত্ত্বা ভূগু স্তা মি म मत्वी ८। हक वर गृशा पु नू ষে সভ্যৰতি স্বৰণ।। দ্ৰাত্বা পাভৌ খতৌ মাতা তদা ত্বঞ্চ করিষ্যথ:। আলিক্যাপ্থতৃক্ণ তে মাতা পুং-**ज**वनाय देव ॥ हक् मात्रक्तकः हिमः সা ভোক্ষ্যতি সুত স্ততঃ। বৃঞ্চৌডু-युद्धकुकु मनाशिक्य मिछ हरू।।। ভোফ্যস্যেত্নপুত্র স্তে ভবিষ্যতি স্নাতন: । এর মৃক্ত। ভৃথ র্যাতো ষথেছ সাপি সংমুদ ॥ অবাপ মাত্র সহিতা ভর্র পিত্রা চ ভা-

विनी। जय ज्ञानिहत्व रुष्यं या-लिक्याद्रक्तकः हकः॥ **जन्यः म**-ভ্যৱতী ভস্যা মাভা কল্পু• সিভ• চক । পরিবর্ত্তর ড খ্যাত্বা দিব্য-খ্যানো ভৃগু মূ'ি: ৷৷ অথাগভ্যসূ-या॰ जास दहन (क्षत नवूरी ८। विश-ৰ্য্যয় খুদা ভদুে বৃহ্ণালিক্স কর্মণি॥ তথা চক শুশেনে চ ভক্রেদন্তে ভবি-ষ্যভি । ব্রাহ্মণঃ ফ্রিযাচার স্তব পুলো ভবিষ্যতি ॥ ফলিখো ব্রাফা-ণাচারে। মাত ত্তে ভবিতা সূত:। ইভুজো ভূ**ৰণা সাধীভদা সভ্যবতী** ভূঙ ।। भूनः भूनान्यामात्र (भोट्या মেন্তিভি ভানৃশঃ । এব মন্তিভি প্রেক্ট। স ভবৈরান্তর্মধে ভৃগুঃ ॥ जाय कारन मुंड नीश यमनी वि গাবিজা। সুসুবে জননী ভস্যা বি-শ্বামিত্র• তপোমিধি• ॥ যমদ্য়ি স্ততো বেদান চতুর: পুশে মাচির• । शुानुदानकार्दिनः चरः उखिन् स-স্থাত্রনি।। বিস্থানিত্রোপি সকলান্ विसानि उथाविबाट । धनर्र्वन् তথা কৃৎসু বিপু শ্চাভ্তপোখনঃ ।। जाज्ञनामान (उजनी यमनश्च र्य-शाउभाः। (वरिन खलाजिः ममुनी-नठाकायह मूर्याय ।। इंडिका निका भूदारा ৮८ व्यथायः ॥

विश्वामिज्ञश्चिमः भू नादिकनः। इंडि मदद्वीतनी ॥ বিশ্বারাট্ প্ বিংশ্ব রাজতে য:।। वित्यवा बाहे बाहा इंडि वा। ্ইতি মঞ্বোধব্যাকরণ ॥ विश्वावयुः कुः गञ्जर्बरङमः॥ निनि জ্ঞা। ইতি নেদিনী।। অভ্যুজো द्वाति वद्धाती मृग्वदर्श खेथा क्षः। इसः मुक्छः बारिकव नृषद्याः क न-श्वनाः॥ विश्ववित्रुः कृशान्क ग ऋदिकान भा भा भा इंडि विद्या श्वारा गगर जम्बाबायायः ॥ विश्वामः भुजागः। उर्भ र्यायः। विश्वद्धः २। १७ प्रतः ॥ আশাস: ৩ আশুন: ৪। ইতি मद्वज्ञावली।। 🕏 ॥ (वा 🗷 भूमार विश्वतिमः श्रक्षा नगुरु जिन्हिः । তথালোভো ন কর্ত্ত্য: পুযাদে। न न विश्वान्य।। ना 🗐 या न भरः वर्गा न मुथी वृक्षाक्षितः। তলিজ হস্য বিখাস: পুৰুষ: স জিতে নিয়া ইতি গাফডে নাতি नाइत ३२७ व्यक्तायः ॥ यम् ६४१-বাংশ্চ বিশাস শুস্য সিদ্ধিশ্চ তা বতী। এতাবানিতি কৃঞ্ম্য পু-ভাব: পরিগীয়তে॥ ইতি ভবৈব २०३ षद्वायः ॥ न विद्यानहित्यः

বিশ্বাসবাতক: তি বিশ্বাস-হস্তি-য:। বিশুস্ত্রেনাশক:। যথা। ন ভা-রা: পর্বতা ভারা ন ভারা: সগু সাগরা:। নিন্দকা হি মহাভারা ভারা বিশ্বাসঘাতকা:।। ইতি কলংলাচনা।।

বিখেদেবাঃ পু॰ অগ্নিঃ। শু।জনেবঃ
। ইতি সংক্রিপ্ত সারোণাদি বৃত্তিঃ।।
ক্রত্ত দক্ষা বসুঃ সত্যঃ কামঃ কাল
ন্তথা প্রনিঃ। রোচক শ্চাদুরা শ্চৈণ
তথা চান্যে পুরুরবাঃ। বিখেদেবা
ভরন্ত্যেত দশ সর্বত্র প্রিভাঃ।।
ইতি বহি পুরাণে গণভেদনানা
ধ্যানঃ।। অন্যদিশ্বশান দুইব্যা।
বিশ্বেশঃ) পু॰ শিবঃ। ইতি শন্দবিশ্বেশরঃ) রন্নবলী ।। কাশীস্থা,
নহ্যদেবঃ। যথা । সর্বতীর্থেষ্

भिकर्गमञ्ज यः गुरुषा छ। विष्य-শ্ িরিক্ষত।। সত্যা সত্যা পুন: সভ্যু॰ সভ্যু॰ সভ্যু॰ প্ন: পুন: । দুশ্যো বিশ্বেখরো নিত্যু ন্নাতব্যা निकर्षिका॥ इंडिकामी थए।।। বিশ্বোষধ লী শৃগী।ইভি রাজ निर्घकः॥

विष इत्र वि क 🕏 ड ब्रास्त्री। ইতি কৰিবলুকমঃ।। ইর অবিযৎ व्यतिकृत्। विश्व (वर्षिष्ठ (वर्षिष्ठ)। ঔ বেষ্টা। ড বেবিস্টে। উভযপদী ত্যন্যে। অফলবৎ কর্ত্তরি আন্তনে পদার্থো ডকার:। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ ग छ বিপুযোগে। ইতি বিষ কবিক্লুদ্মঃ।। গ বিঞাতি জ্ঞানী প্রাদিভ্যো বিযুক্ত: স্যাৎ ইত্য र्थः। छ अविक्षर। म्ह्याङाय नि তি বিষ্ণু গুৎপত্তৌ সুভূতি:। ইতি पूर्वारामः ॥

বিষ উ সেচনে। ইতি কবিকল্ল জন: ॥ উ বেষিত্বা বিষ্ট্বা। ইতি र्षृगीमात्रः ॥

বিষ' ল্লী জল•। ইত্যমর:।। পদ্ম-(कणतः। इंडि उडीकायाः मुझहेः ॥ (राल्॰ ॥ द अभाजः ॥ जाना न्। विष् । इंछि ब्राजिनियं हैः॥

সালो म मर्ब थाखाः बादायम ह। | विषः शुः क्ली विषः। उटमर्वायः। ক্ষেড: ২ গরল° ৩ । ইভ্যান: ॥ আছেন ৪ অনুত ৫ গরদ ৬ कानकृष्ठें १ कनाकृतः ৮ शाह्रि-দু• ১ রক্জ্জিক• ১০ নীল• ১১ **गর• ১২ (घाর• ১**৩ हालाह्ल• ১८ হলাহল ১৫ শ্কী ১৬ ভ্গর ১৭ । इंडि ब्राह्मनिर्धिः॥ जाक्ना ३৮ ভীক্ষণ ১৯ রদঃ ২০ রসাহন ২১ গর: ২২। ইতি জটাধ্র:।। জঙ্গ-व २० डाइव २८ । इंडि भद् द्रज्ञावनी ॥ काकानः २० व १-नना छः २७ श्रुनी भनः २५ (मोक्सि-কেয়ঃ ২৮ বুদ্ধপুত্র: ২৯ । ইতি রত্বালা।। ভড্ডেদা যথা। পুংসি ক্লীবে চ কাকোল কালফূট হলা-रुवा: 1 स्रोबाञ्चितः स्रोक्तिकाया वुक्तभूधः भूमीभनः ॥ मः (मा दर्भनाज्य दियरज्या अभी नव । ইতি পাতালবর্গে অমর:।। 🕸 🛚 ।। অপিচ। বিষ: ক্ষেডো রস স্তীত্রণ गद्राला २थ इलाइनः । द९ म-নাভ: কালকুটো বুক্ষপুত্র: পুণী-शन: II भोत्राष्ट्रिकः (मोह्निरक्मः कारकारणा मात्रामांश ह। अश्-हृत्या (स्वण्य अहे वाल्क नन्त-नाः ॥ रेकद्रावेका रिश्नवरका म- (गोब्राप्क: राक्त कर्णामी।। श्राहाः लगातः काणिजः गृह्णिका मधुनि-कुकः। इत्ना वान् विद्धाविन शिक्ष (गोखनाः ॥ मूख्या नामव ক্ষেতি ভাবরা িষজাতনঃ। ইতি (रूमहन्तुः ॥ कः ॥ अथ विषम्। मान লক্ষণ গণা:। বিষণ তু গরলং ক্ষেড खडरफुनानूनाहरव**् । द**्मनाजः महाद्विषः मङ्कष्ट भूषीभनः ॥ मोत्राष्ट्रिकः मृक्षकक कालकृष्टे उ रेथव ह। हालाहत्ना वुक्त मुखा विय (छरा अभी नव !! 🗱 !! उज वट मना-ভস্য য়ৢয়প নির্পণ । সিয়ৢয়ায়-সদৃক্ পথো বৎসনাত্যাকৃতি ভথা । यथ्लार्थि न उद्गा वृक्षि इंट्ननाः ভ: স ভাষিত:॥ 🕸॥ অথ হারিদু भ। बक्ष । इति मृ। जून। म्ला থো হারিদু: म উদাজ্ত: । 🕸 । অথ সভুদস্য হর্পা।। যদ্পুছি: স कुर्वित्व भूर्ववश्यः न नकुकः॥≇॥ व्यथ भूभीभनमा स्कृतः। भूभीभ लाहिरका रः नग्रामी धिमान् महन शुज्ञः। सङ्गराष्ट्रकतः भूदिः कथि-छः न भूमीभनः ॥ का। वय लो-ब्राञ्चिकमा स्वन । मुद्राष्ट्र ियस यः गाए ग मोबाक्षिक डेगाउ

।। 😻 ।। व्यथ गृज्कमः च्रामः । यिमन् (गाण्यक रक्ष पृक्षः छ-বিভি লোহিত । স শুক্র ইতি र्णारका मुवाञ्च्हविशाहरेमः ॥ 🕸 ॥ তাথ কালকূটন্য স্বৰূপ। দেবাসুৰ-রণে দেবৈ হতিস্য পৃথ্যালিন:। দৈ-**ত)मा क धिवाद्यां उ एक दे एक दे** ঘিত: ॥ নিৰ্বাস: কালকুটো হস্য মুনিভি: পরিকীর্ভিড:। সোহিদ্রে শৃঙ্গবেরে কোকণে মলযে ভবেৎ ॥ 🗱 ॥ अथ शानाश्नम। यक्न ग॰ । (भाष्ट्रभाडकृष्ण) एहं खानभू हुन् ত্তথা। তেজসা যস্য দক্তে সমীপ-का क्याक्यः ॥ व्यात्री श्वाहाद्या एक्वयः किविकाया॰ विभागतय । দক্ষিণান্তিভটে দেশে কোৰণেপি চ মাহতে।। হা। অথ বুজপু এম্য স্ক-গণ। বৰ্ণতঃ কপিলো য: স্যাৎ তথা ভবতি সারক:। বুদ্মপুণ্র: স বিজ্ঞে-(या जायर अनयाहत ॥ अ॥ वाक-ণ: পাণ্ডর তেষু ক্ষত্রিয়ে লোহিত-भुजः। विमाः भीता शमजः म्तु। বিষ উক্ত শত্ৰিখ: 11 বসাধনে বিষ• विभु॰ कवियः (मह्भुद्धेरय। रिवणा)॰ क्षेत्राणाय गुरु मध्याघदाय हि ॥ 🕸 ॥ ज्ञथ विषम् । छनाः । विष• প্যাণহর প্রোক্ত ব্যবাধি চ বিকাসি

চ। আগ্নেব বাত কফ হুদ্মোগবাছি मनावरु ।। # ।। व्यवायि जकन কায গুণব্যাপন পূৰ্বি পাকাগনন-শীল•। বিকাসি ওল্লাবণ পু ৰ্বক সন্ধি বন্ধ শিথিলীকরণশীল। ब्याद्मव• ब्याद्यकाद्माः **म•**। रयागवाहि সংসর্গ গুণুগাহক । মদাবহ তথা। গুণাধিকে।ন বুদ্ধিবিধ্বাসক।।। তদে-ব যুক্তিযুক্তণ তু প্রাণদায়ি রসায়ন।। যোগবাহি পর বাত শ্লেম্বাজিৎ সন্নিপাতঙ্গ্ৰহে।। যোগবাহি ত্ৰিদে। यमः वृष्ट्रगः वीर्यद्वतः। (य पूर्वना विषय श्रमुख उ न्यु ही ना विष्माव-নাং।। ভন্মান্বিৰ পুষোগেষ শোৰ विदा भूवाहर्यं ॥ अ॥ अत्यान বিবাণাণ নিৰূপণ । অৰ্কক্ষীরণ সু হী ক্ষীর• ভথৈব কলিছারিকা। কর বীরো ২থ ধুস্তুর: পঞ্চ চোপবিষা: मृडाः ॥ উপবিবা গৌণবিষাः। এ য•ে গুণা সত্ৰ তত্ৰ দুষ্টব্যা:।। অপিচ। ष्यकं की वर सुधी की वर ना कनी क द्ववीद्रकः। ९ छ। हिएकाम वयुदः ग (श्रांभदिवजाउगः॥ এতেयाः, नाथ न किन्छा । छन। एक मुहेन्।।। अ । অথ বিষাণাং শোধন বিবিচা গোল মত্রে ত্রিদিন স্থাপ্য দিয়া তেন বি **णुष्कुछि। ब्रक्तमर्येश टिलाङ**• उथा 🛚

शार्यक वामि।। (य १६०१) भद्राल পোক্তা তে সু। হীনা বিশোধনাৎ। ভমাদিষ পুষোগেষ শোধ্যিতা পু-साइरर ।। इंडि जावनुकाल भृत्री-খণ্ড:।।#।: অথ বিষাধিকার:। ভত্র विषम्रोष्ट्रविष्रभाष्ट्र। ज्ञावद्र • कन्नमः কৈব দ্বিবিধণ বিষ মুচ্যতে : দাণাধি-ष्टान मामाञ्च विजीय (वाउनान्तरः ।। 🗱 ।। ভাবেরবিষস্যদশাশুবান: হ । मृताः भधाः कतः भृद्यः दुक् क्षीतः সার মের চা নির্যাদো ধাত্র ফালঃ স্থারে স্নাশুরা দশ।। তদ্মথা। মু-লবিষ কর্মবীরাদি ১। প্রত্রিষ বিষপত্রিকানি ২। ফলাইবং ক ফ্লেটিকাদি ৩। পশ্লবিষণ কেডাৰি 81 क्क लाव निर्याम तिसा ५ १०% ञ्जानीसिक्षा । १ । इसे व्यक्ति हुन হ্যাদি ৮। ধাতবিব গ্রিলালাদি 21 कम विष वटामा माल गरि 170 ।। अ।। जन्मविषमः लगानमान भुवानाक । पृष्टि निषाम पर्हातक नथ म्ब ग्वानि ह। भूकः वावा मु**र्** ल्लामां: जन्म कार्यमध्यिकः।। छमा-छि পिछ म्कानि स्मयहेड स्मास्याः ॥ अव्यथा। मृष्टि निषाम विषा पि-ব্যা: সর্গা: ১৷ দঙ্গেবিয়ঃ ভৌমা: जनाः २। इ. डे. नथिवाद्यायात्रारा

নূত্রপুরীষ্থিবা গৃহগোধিকাদ্য: s i | मुक्किविया म्यिक्तनरः ३। वावादिया উ हिंदेशास्यः ७। लाला ज्लाम ग्राह भूबोयार्डव भूक मुश्र मन्तरभ न है। रणभावमिष्ठ छम भूतीयदिषा भिःख शीर्वानयः १। अञ्चितियाः मर्लानयः ৮। शिख्विय। नञ्ज मू मुग्नियः ৯। শ্কবিষা ভ্রমন্বাদ্য: ১০॥ জ্ঞা श्ववद्यवागाः भारान्यानाः काः र्थाणार। जावतन्तर बुद्र रिद्धाः पन হর্ষ গলগৃহ । কেন চ্ঠাক্তি শাস म्हीक सकट अविष ।। अः ॥ आभूग (छटरन विशिधानाः वियागाः काः যাণ্যাহ। ভত্র মূলবিষস্য কার্য্যমা-र । उत्ति छन मृत्ति वि । मारः भून-अन स्टार शा भगदिवमा कार्य নাহ ৷ জ্ঞাণ বেপন আমো নৃণাণ शधिविरेष छदि । 🛊 । क्नविषम्। काना नार । सक्षानायः कवदिरेव দাহো বেৰক ভোজনে। জ। পুল नियम् दार्यप्राह। ज्दर श्रम्भव रिव भू प्रजालान गृहन उथा। अ। एक् मात्र निर्धाम विवाधाः कार्याः भारता पुरुषात नियाम विरेष क পায়ুজৈ ভবন্তি (ছ। আন্যানীর্গার্য भाक्षा भिह्नाक्त् वक्तामुबाः ॥ अ । इस्त्रिपिन कार्य नार् । कि नागमः भीविश्वित शिवुदन एक् जिन ख्डा । अ। धार्जुवेच कार्या वाह । ख्ट भी उनः **था** जिति न हो नार्ण ভালুনি। পুথেশ কালয়ভৌনি বি-यार्गाञानि निर्मिष्ट ॥ वजानि बनामीन विषाणि नव कान्या शैनि रानाउत सातभाग । क्षा कन्य-विषम्। कार्यामार। कन्त्रान्तुन्तिः र्याणि यान्। जान जान मा भन र्वारागुलानि कमरेन एउनि हम-जि छ रैनः ॥ ज्ञाददः बद्दन का न কৃত্ৰিম ক্ষাপি খাছিষ। মন্যে নিজ্-ত্তি তথ সর্হণ ভগৈ ক্ষেদ্রশাভি যুব্তণ ।। 🗫 ।। जान् मण्डलानाङ् । दाकः-मुक्षः তথা श्रीकः मृद्य माणु व्यवस्य **छ। विकासि विमन्तिठ वस्थाकि** छ (3 एमा अ: रेंडर्स रेन विवस्त कार्य)-बाइ। उत्मेकार लाशस वाय हो। কাথ গিত্ত মাশাণিত টেকুলাল-তি নোছ্যতি নুম্যন্ধাণশূনতি হি ।। শরীরাব্যবান্ সৌজাৎ পুরিশে-बिकाबार्डि । আশ্রাদাশু एकछि रावानार भुकृष्टिः इस्तर ॥ विका-**मिज़ार क्लिय** कि लायान् थाञ्न् मनामाल। অভিৱিচ্যত दिश्वा मृन्दिविधमार्थः यायवाधा । उर्छन तः ठाविभाविक्षाच्याः । हम्पराउ

চির•॥ 🗱॥ বিবলিপ্ত শব্রহতস্য लक्ष्म भारु । जन्तः भाकः याजि यम्। क्रुंड॰ उर मृत्वम्कः भहार চাপ্যভীল্ন। ক্ফীভূত ক্লিন্ন মত্যর্থ পুতি ক্ষতান্ মাংসং শীৰ্য্তে যস্য ठानि॥ ज्या जामी नार ग्रह ठ यमा हिसा विद्धः छः समूषाः वावः **म्हिट् । निकास्त्रजात्त्रव क्**र्यंत्राप्त-মিত্রৈ দঁত্ত: ক্ষেডো বা বুণে যস্য চা পি ৷ পচ্যতে চাপ্যভীক্ষণ পুন: **পুন: পাক মেতি। তাপো বহিস্ত**-श्रजा। मारहा २ अप्रदा । क्रवीप्राप्ति-ভাৰ ক্ষত কর্পদ বোধাব্য । शायन बाजानीना महाति चवता বিষণ দদতি ৷৷ 🗱 ৷৷ তেখাণ জ্ঞা नार्थ नक्षन मारु। ইঙ্গিডজো म-नुष्रागाः वाक्ष्ठश्च। मूथरेवक्रैजः । कानीयाधिषनाञात्र मिञ्जि वि रेपः ण्ड वृद्धिमान्।। न एमाञ्जू खद्र॰ शृह्धै। বিবক্ষু র্মোছ মেতি চ। অপার্থ বহু मःकीर्वः ভाষতে চাপি ग्एवट ॥ व्यक्तीः (माष्ट्रियमूबी विनित्थर পুহসেদণি। বেপথু শাস্য ভবতি ত্ৰন্ত শৈচকৈক भীক্ষতে ॥ বিবৰ্ণব क्ति भागण गरेथः किकिहिना চ। আলভেড সক্দীন: করেণ চ **गित्राक्**रान् ॥ निर्यिगानु तनवादि

वी ऋछ ह भूनः भूनः। वर्ज्य दि-পরীতঞ্চ বিষদাত। বিচেতন:।। ই-ঙ্গিত মভিপায় সূচক আকার:। মৃথবৈকৃতি॰ মূথবৈবর্ণ্যাদিঃ। এভি र्लि दिः वक्रमारिः। न ममाज्याखन शृष्टे: श्रीयामटकर्यक्रनिङ ब्राग्नी-हार । जन्कीर्न अमु है । जयबंदायु-জনিত পর্ব ব্যাথাপনোদাযাঙ্গুলীঃ रक्षां हेरस्य । **भुक्रां स्थान** व्याक्तां व लि। श्रामः एकममानदर्गः। जा-লভেৎ স্পৃংশৎ। বিপন্নীত যথা न्धारत्व वार्खें । 🗱 ॥ कक्र्म वि-यागा॰ मामान्याना॰ कार्य्य भार । নি দা তন্দা ক্লমণ দাহণ সংগাকণ লোমহয়ণ । শোথকৈবাতিসারক **অ**ক্তে জঙ্গ• বিষ•॥#ঃ। জঙ্গনেষু ভীক্ষতরত্বেন সর্গানাহ। বাত পিত্ত কফাত্মানে। ভোগি মণ্ডলি রাজি-লা:। যথা ক্রমণ স্বাখ্যাতা দৃষ্তে-রা দ্বন্দুক্পিণ:॥ ভোগিন: ফণিন: । তেচ বিশ্বভি:। মুগুলৈ বিহিধৈ-न्छिजाः পृथाता मन्त्गामिनः। यहेर्ड मखनिता (छत्। ज्वनाकं मना वि-ৰৈঃ।। শ্লিকা বিবিধ বৰ্ণাভি ভিৰ্য্য-গ্রুপি রাজিভি:। বিচিতা ইব যে ভান্তি রাজিলা স্তে হি তে ২পি ষট্ ॥ এতে যথা ক্রন• বাত পিত্ত ফকা-

ত্মান:। দ্ব্যন্তর:: দ্বে অন্তেরে ভেদৌ যেষা তে ছান্তরা:। যথা ভোগিনো म् अविच्याः काठाः ইত্যाहि ॥ 🕸 ॥ ভোগি পুভৃতি ক্তদংশ লক্ষণভেদ মাহ। দংশো তোগিক্ত: কৃষ: সৰ্ব বাত বিকার নূৎ। পীতো মণ্ড-लिनः (শাথো মৃদু: शिङ विकात्रवान् ।। রাজিলোথে। ভবেদ: " স্থির শোথক পিছিল:। পাণ্ড: সিংকা **९** जिमानुगुम्क् मर्ब (न्नयाविकाद-वान्॥ 🗱 ॥ फ्निविल्य काचिव-**।** स्थित हा प्रक्रिया नार्य । অশ্বর্থ দেবায়তন শাশান বল্মীক সন্ধ্যাসু চতুন্নথেষু। যামেঃ সপিত্রেঃ পরিবর্জনীয়া খাক্ষে নরা মর্মসূথে চ দষ্টা: ॥ যামের ভরণরা । পিত্রের मधायाः। मारी कत्राभाः विव मान् ছন্তি সর্বাণি চোফে দ্বিগুণী ভবন্তি । উष्क উग्रम खाला। #। पार्वी-কর লক্ষণ মাছ। রথাক্ লাক্ল ছুপ্র স্বস্তিকাজুশ ধারিণ:। জেনা मादी कद्राः मनीः क्रिनः नीघुगा भिनः॥ 🗱 ॥ व्यनदाय (यय विष भा শু মারক ভবতি ভানাহ। অজীণ পিক্তাতপ পীডিভেষ্ বালেষ্ বৃদ্ধে ষু বুভূক্ষিতেষু। ক্ষাণে ক্ষতে মেহি नि षष्टगुष्ट काक वाल गर्डवजीव চাপি ॥ শব্ৰক্তে যদ্য ন ব্ৰক্ত মন্তি রাজ্যো লভাভিশ্চ ন সংভবস্তি। শীতাভি রন্ডিক্য ন রোমহর্যো বি-বাভিভূত• পরিবর্জ্ঞযেক্ত• ৷৷ জিহা়. মুথ° যস্য চ কে**শশা**ভো নাসাব-नामण नक्षेड्यः। कृषण द्रकः श्वराष्ट्रक मः स्था इत्यः ज्ञित्रद्वक ज বৰ্জনীয়ঃ॥ কেশশাতঃ আকর্ষণাৎ া নাসাবসাদ: নাসায়া নতত্ত্ব। কণ্ঠ-ভঙ্গ: গুীবাধারণাশক্তি:। হরোঃ श्चित्रपु॰ स्नुबग्द्य:।।ऋ।। **ञानत्रका** বর্ভির্ঘনী যুখ্য নিরেতি ব্জুাদুক্ত• मुर्वमूक् भवक यम्। मः हु। निना-তা॰ শ্চন্তরশ্চ পশ্যেমস্যালি বৈ-रिन्धः পরিবর্জনীয়: ॥ বর্ত্তি: ফৃষিরস্থ• । ब्रक्क मुरवम्क भवक यमा यमाह নাসা মুখ লিঙ্গ গুদাদিভ্যো ব্লক্ত• সুবেং ॥ উন্মন্ত মত্যৰ্থ মুপজ্জত বা रुं नचत्र वानाय वा बिवर्ग । मातिष्ठे মত্তার্থ নবেগিনঞ্জ জহামর তস্য ন কর্মা স্বর্য্যাৎ।। অত্যর্থ মূপজত বা জুরাভিসারাদিভি রভিশ্যেনোপ-क उ॰ । क्रीन बद्र॰ व क्रम क्रम । विवर्ग॰ क्ष्वर्णः। नाबिष्ठः नानाज्ञापियू-ক্ত°। অবেগিন• বেগো বিষ্বেগ: व-ছবি ইতি লোকে তদুহিত[•]।#। ञ्चावत्रः कत्रमः दियानव कीर्नजामि-

🥵 कार्तेन म्योदियम छा । ल छ-छ । जनाङ । जीर्न विष्यीविष मृ বিত্ত• বা দাবাগ্নি বাতাত পশোষি-ভয়। স্বভাবতো বা গুণ বিশুস্থী 🕶 বিষ• হি দূবীবিষতা ন্পৈতি॥ জীৰ্ণ• অভিপুরাণ । বিষয়ৌষ বিদ্যিত। विषद्माञ्ज द्मावशीज की ग्रहीनीक् ত। স্বভাবতে। বা গুণ বিপুছীন अञ्चावात्मव मणानाः खनानाः गर्या विज्ञानि खन श्रीन ।। # ॥ म्वीति ষস্য কার্য্যনাহ। বীর্য্যাল্ল ভাবান্ন निभा उरयख ९ कका दि उ॰ वर्य छगा नु-বন্ধি। তেনাদিতো ভিন্ন পুরীববর্ণো विगक्ष देवत्रमायुङः भिभाभी ॥ म् हां जुम गमन वायमिक विष्ठ है-**নানো হরতি নাপু**যাছা≀ন বিপা∙ তহেৎ ন মার্যতি। কফাণ্ডিও ক किन ननीक्छोकाम् ७१ । वर्ष **७**गानुविक्त करकनाल्य मीन्न्नत्रिवेट भाकां हित्र माञ्चायि। जिल्लाभूती यदर्गः ভিন্নপুরীবো জত্ত্রলঃ ভিন্নবর্গশ্চ। विष्ठिनामा विक्षाः एष्टाः वर्वन् मृहारीन् वराधीन् गंडरंड।। 🗱 ।। ज्ञा-न विल्मयङ्ख्य म्सीविष्य विक्रित-শেষ নাহ। আনাশবহে কফ বাত ন্মোগী পত্নাশ্যন্তে হ-িল পিত্তরো-গী ৷ ভবে**ৎ সমুন্দ্ৰ ও শিবোস** কৰিছে৷ বিল্ন পক্ষণ্ড যথা বিহৃত্য: ॥ সমু-জ্বত শিরোক্ত: কেশা: অস্কৃতি-চ রোলাণি বস্যস:। এ**ভদপি** লি-জ পশ্বাশহন্তে দূবীবিষে বোদ্ধব্য· ॥ স্থির রসাদিয়থ তত্মথাকান্ করোতি খাতৃ পুভবান্ বিকারান্। ७९ म्वीविवः । राथाकान् जुन्। क ब्राथि अगुष्पणीयाकान्। 🛊 । ह्यी-বিষম্য পুকোপ সম্য মাছ ৷ কো-शस्त्र भी जानिय मूर्मित्यु हा जा भू भूर्वः मृग् उगा क्षणः। छ। छनिः **७मा ७मा म्यो**दियना भूईक्**श** मार । निम् ७ १५४ विष् संक्षा वि-श्चिष इर्षावश्वाक्त्रम्मः। विरश्चनः गा-वरेण रिवाः। इयः छामाकः। छ। क्षणगङ् । उउ: क्राइडिम्मावि-পাকা বয়োচক নণ্ডল কোটান্ম ৷ गाः मञ्चर भावि भनाकि स्थावः न् हां • उथा हिन्दं यथा उिमात ।। मृी-বিষ• শ্বাস ত্রৌ জুরা **শ্চ স**র্য্যাৎ भुव्धिः कठेदन। हालि। व्यवनरः অলে ভুক্তে পুগ ফলেনেব মদ: অ-विभानः। अ। यज्ञम्। त्वीविवाजः दिन दिकाइरछिर नाष्ट्र। उचार मन न व्यापालयानामानार मन् भन् भन भारतह मुक्ता । वाह्य नगुक्तन-(इ **मर्ड** छा• छान् विकादा । मह

शुकाद्रान्॥ अनार म्वीदियः। जाः স্তান্ বিকারান্ বিসর্প বিস্ফোটাদীন্ । #। मृघी वियम्। निक्कि माइः। मृति उ॰ (नम कालाच॰ मिवास्रेश ब ভীক্ষণ:। यमाৎ সংদ্ববেদ্ধাতৃং · जमार मृषीविषः मृ उ · ।। (मन: व न्शारिः। काला पूर्विनारिः। अञ्चर ञ्चलथ जिल भभूदाहि। शाजून्य कदाष्यीविषः ॥ # ॥ म्वीविषत्र। **সাধ্যदारिक মাহ। সাধ্য মাজাব**-তঃ সদ্যো যাপ্যু সম্বংসরোবিত'। म्बीविव सनावाः नाट कीननाः হিভ সেবিন: ৷৷ 🗱 ৷৷ কৃত্রিমণ বিষণ षिविधः । এकः नविषः म्योविष স-জ্ঞা অপর মবিষ তদেব গর স জে। তথা চ কাশ্যপস ছিতা যা ৷ সংযোগত্বঞ্চ দ্বিবিধ দ্বিভীয় विष भूष्ठाउ । मूनीविष**ङ म**दिव निदियः गद्र डेठाएछ ॥ मःयागिकः ক্তিন বিষণ। ছিভীম স্বাভাবিকাৎ । ত । ভি বিশং। গা । ত এ দুবী বিশ মভিধাৰ গর•দশ্যিত মাহ : নৌ ভাগ্যার্থ স্তিয়ঃ স্বেদ রজো না नाक्कान् भनान् । भनुभुवृत्ताः क পরান্ পুষहञ्जाम मिल्जिन्।। 🕸 ।। गत्रकार्यामार । रेजः माट भाषु ক্শোলাগ্রিজ্র কাস্যোপজাযতে

। মর্মপ্রমনাত্রান হত্তযো: (णा-थर खुदः ॥ इटेब्र॰ गुर्नी (ब्रामा যক্ষা ভল্ম: ফ্রাে জুর: ৷ এবছিবস্য চান্স্য ব্যাথে লিঙ্গুঞ্জায়তে॥ তৈ গ রৈ:। স্বেদ রজ: পুভূতিভি:। জুর: শ্চাস্যোপজাযত ইতি অপ:-কাৎ। মর্মপুরমন মর্মব্যথা । ক্ষ্যো ধাতুক্য:।। 🗱।। ল্ভানা জন্তবিশে-याना मूट शिखः मः थ्राका ह। यमा-**झ्न॰ ज्१॰ श्राधा मृत्नः श्र्यम विनर-**ব:। তেভ্যে জাতা স্ততো ল্ভা ইতি খ্যাতান্ত বোডশ:॥ তত্র সূশুত:। विश्वामित्वा न्भवद्रः कमाहिन्यि अ-ভন• ৷ বশিষ্ঠ• কোপযামাস গর্১ শুনপদ কিল।। জপিতস্য নুনে खमा ननागिए (यहविन्हदः । অপতদৰ্শনাদেব হুধ্সাতীবুবৰ্চসঃ । न्त ज्ल भहर्ष ख (धनुर्ल मञ्जू-তেপি চ॥ ততো জাতা স্থিমে ঘো-রা নালা জ্পা **নহাবিযা:। তাুসা**-मध्ये क्षेत्राष्ठा वर्जा खावस्त्र এव হি।। তত্র তৃণমণ্ডলা পুভূতবো ধ 🕏 कश्चमाद्याः। (नोवर्गिका भुज्ज्या-ষ্টাৰসাধ্যা:॥ 🗱 ॥ তাসাং সামা-न्यानाः मः म नक्षिणसास्। उन्नि मि मःশকোপ্য: भुवृत्तिः क्षउपग्रह ! ङ्खानात्श्रशिकात्रण गनाः म्। च

ত্রিদোষজা: ॥ পিডকা বিবিধাকারা 🌡 মণ্ডলানি মহাভিচ।শোথা মহাছো गृहरवा ब्रकाः भागवा कवा ख्या ॥ সামান্য সর্লু চানানেভদ্ শস্যল ক্ষনণা দংশকোপ্যঃ দংশমধ্যে পৃতি ভावः। मः भनारश्य ज् यटक्षः भाग ব বা জালনাবৃত ৷৷ দথাকৃতি ভূশ পাক ক্লেদ শোথ জুৱান্বিত । দ্বী বিবাভি ল্ভাভি স্ত দই মিভি নি-फिल्ट ॥ 🕬। भोवर्गिकानया २ 🗞 🖯 বসাধ্যা: প্রাণহরাস্তাসা বক্ষণ না-হ।শোথ:খেতা সিতা ব্লকা পীতা বা পিড়কা জুৱ:। প্রাণান্তিকো ভবে-फारुः श्वाम हिका **भित्राग्रः ॥ जाशृशीविष लक्ष्म भार । जार** -माहानिङ भाषु मखनानि क्रा হক্তিঃ। লোমহর্ষ দাহকাপ্যা-श्रूम्वीविषार्ष्टि ॥ 🗱 ॥ श्रागङ्ब म्यक विवकार्य। माह । मृह्। ऋ भाष বৈবর্ণ্য ক্লের শব্দাশুভি জ্বাঃ। শি রেভিকর লালাসূক্ ছ দি কাসাধ্য भूषकार ॥ अञ्चलार्थाव भूषकाः কারে।বোদ্ধব্য ইতি তজ্ঞান্তরে॥#॥ क्कनाममध्या नक्षम भारा । (भाः थम् कार्य मथ वा नाना दर्नद्व स्मव চা মোহোথ বর্গো ভেদে। দৡস্য कृ हवा गरेकः ॥ 🗱 ॥ वृश्विकवियमऽ

लक्षण भार । पर्छा प्रविवासी ह ভিনৱীবোদ্ধাশ চাব্তিকস্য রিষণ বাতি পশ্চাৎ দংশোবভিষ্ঠ-তে ৷ 🗱 ৷ অসাধ্য বৃশ্চিক দষ্টস্য ল-ক্ষণ নাহ।দঙৌ ৎসাধ্যৈ ন্ত হৃদ্যাণ রসনোপহতো নর:। মা[.]সৈ: পত-ভি রভ্যর্থ বেদনার্ভো জহাভ্যসূন্।। व्यगारिया वृ निरुदेक एउवा व्यवानुत्-(ख:। इतिष्ण्ण ठ: इति कार्य) রহিতো ভবতি। অত্যর্থ বেদনার্ত্ত इंडान्नरः ॥ 🗱 ॥ क्वजिंदश्चेत्रा, लक्क्व भार । विमर्गः स्यथुः म्लः जुतः इमि त्रथाभि ह। नक्षा करों उ मेर्ड मः भरेकवावणीर्याखा । कननः कीरे-िरम्यः। द्या उहित्य प्रेमा वक्षा भाग । क्रक्षामा ि हे**रक्रन उ**त्त जि (क्) ज्थार्खिसन्। पढेः भीरकाप-কেনেব সিক্তান্যস্থানি মন্যুতে ॥ কৃষ্যোনা অধিকতরকৃষ্যোমা 1 উहिট्य भी हो की है विस्मयः ॥ 🕸 ॥ निव्य र ७क म्हेन। लक्का याह। এकर द्वापितः मृनः जक्षः भीजः कः जञ्हे। जन्म भू मिनान परक्षा मञ्देकः मितिष डावर । अकन्धू। फ्रिंड: चलावारिकरेयव मः श्रेया म-ষ্টো ভবতি।। 🕸 ।। নৎন্য বিব্দ্য कार्य) मारु । मूट्याञ्च निव्याः

ष्यु। मंह • । भाष क्ष उथा। 🛊। हालीकाविषकार्य। माह । कथु (भाषः जुद्रः मृहाः मित्वास कली-कनः। अयुऽ व्रिजिल्मयः ॥ # ॥ मृ-र्गाधिकावियकार्यं लक्कन माइ। বিদাহ শ্বৰথ তোদ পুৰেদ গৃহ-গোধিকা:। স্ব্যু রিভি শেষ:॥ ॥ भंजभरी विषकार्य्य भाइ । ह॰. (म (सर क्ष का नाइ अर्गाट मड. भरी विष[•]। भउभरी गिकाई इंडि लाक।। 🗱।। मनक विवकार्य) माह । क्ष्मान् भणकि दीयहाथः न्।-सन्द्रिक्नः। 🗱 । अभावत्रमणक विकाश भार । अभाषा की वे नम्म भ मार्। भावक का । वामार्थ की है नम्म॰ बनारिष्ठः की है व् जानिः क्**ड**॰ यद काड॰ उदम्म (वन्न॰ । स। यक्किका मः मंत्रु वक्का शाहा जन्रः गः माविनी नगावा नारु गृहा জ্বাদিতা ৷ পিডকা মঞ্চিকা দংশে-তাস,ত্ত স্থাকাশুছ্ৎ ॥ তাসা মিত্যাদি। তাষা সুশুভোক্তানা ষ্যা॰ মফিকাণা॰ মধ্যে স্থাকিল नामी भी घु॰ भागः इत्र छी छ। यः।। 🕬। व्यावादि वियाना कार्य मारू। চত্য়ান্ডি দ্বিপান্ডি বা নথৈ দিছে: শ্চ থৎ ফাতং। স্যতে পচ্যতে তত্ত

সুবতে জ্বয়ত্যপি।। চত্য়ান্ডি ব্যা-मानि छः। विशाष्टि र्वनगान्वानिः ভি:। স্যতে সূন• ভবত্তি॥ #॥ বি-(वािक्व उन्। नक्त नार्। नुनन्दि। ষ' পুকৃতিস্থ ধাতু মদাভিকাম' সম मूच विद्क । भुमन वर्लिनुग हिन्न एडे॰ रेवरम्यावगरहम्बियः सनूष्यः ॥ পুদরদোষ্ণ পুকৃতিছাদোষণ শেষ• जुगम ।। # ।। # ।। ज्यथ विवाना। চিকিৎসা। তত্ত স্থাবরবিষ্প্য চি-किटमा । भाराद्रग विष्यगार्खनद्र॰ याञ्जन वागरायः । वगरनन नमः ना-স্তি যত ভদ্য চিকিৎসিত।। বিব ন ভার্থ মুক্ষঞ্চ ভীক্ষ্ণ কথিত যতঃ । **অত: স**র্ববিষে গুক্ত: পরিষেকস্ত नीउनः ॥ 'छेक्पारिङक्पादिस्यावन বিষ পিত্ত পুকোপয়েছ। বানিত निहरन छे या ही उत्तन करतन ह ॥ প।য্যেমধ্ সর্লি ভ্যা॰ বিষয় ভেষ্-कः कठः। (ভाक् यमः त्रमः निराट চর্বযেমারিচানি চ।। যন্য যস্য চ দোষদ্য পশ্যেলিকানি ভ্রিশঃ। उम्र उरम्रोयरेशः अयंग्रहिमदीउ रुरेन: किया॰ ॥ भानगः वश्चिका रे**न्छ**-ব কোরদ্যাঃ প্রিফ্ব: ৷ ভোজনার্থে वियार्खानाः शिखाः शृहेयु रेमझदः॥ श्रिक्टः कड्टः। गृन इक्ष १ १ हानि

বীজক্ষেতি শিরীষতঃ। গবাং মূরেণ স পিষ্ট লেপাদ্বিষ্ঠর ভবে ॥ म्योदिवार्खः मुनिश्व मृष्वृ · চাধ • চ (नाविजः। भागरयम्गमः मूर्या मि-म॰ मूबीविवाशह॰ ।। शिञ्जनी श्रा-মক মা সী লোধু মেলা সুবৰ্চিকা। मद्रिष्ठः वालकः हिला उथा कनक গৈরিক ॥ কেন্দুযুক্ত: ক্ষাযো २ग॰ म्वीविष माभाविष । धामक॰ রোহিষ । তদলাভে উষীর দে-য-। কনকগৈরিক সোণাগের ইতি লোকে। অভ্যন্তমারক ॥ 🕸 ॥ অথ জহুনবিষস্য চিকিৎসা। অ ভযা রোচনা জণ্ড মর্কপুম ড-থোৎপল । নল বেডস মূলানি গরল পুরসা তথা ৷৷ সকলিল্প जमिक्षिका समस्य १० मा जादबी । म् क्षाहरू ममकाक भगाद भन्न मि ত্যপি॥ ৰত্নীকৃত্য পচেৎ সর্পি: भाषा मन्त्राहर्ज्थन । सम्बद्ध भाष् বভীর্ণে চ শীতে ভিমান্ বিনি:ক্ষি পেৎ ।। সর্গিন্তল্য ভিষক্ কৌ-দু• কৃতরক্ষ• নিধাপ্রেৎ। বিধাণি হস্তি দুর্গাণি গরদোব কৃতানি চ ॥ স্পৰ্শান্ধন্তি বিষণ সৰ্খণ গৱৈ ৰূপ-হিতা বুচা । যোগজ স্তমক কণ্ডু না সমাদ বিস জ্ঞতা ।। নাশ্য

ত্যঞ্জনাভ্যক্ষ পান বস্তিষ্ যোজিত । । मर्श की हाथु न् जामि मक्षानाः विव-হৃৎপর ।। মৃত্যুপাশছে দিঘৃত ।। 🛊 ।। थब्दमा । लिका (भया क्वीरद्रा भ-রিপেবিতা। অক্ষোঠ বংশজা চাপি चिविष्मी **প्**रज्ञः।।#।। त्रव्ननीयुग्म **१**० ত্তক্ষ মঞ্জিষ্ঠা নাগকেশরৈ:। শীতাস্থ शिष्टि द्वारत्न भः नाम् । त्वा व्वा विना-भारय ।। 🕸 ।। बीत्रकम् । क्ठः कल्ला ঘৃত সৈদ্ধব সংযুতঃ। সুখোঞো মধু না লেপো বৃশ্চিকস্য বিষ্ণ হয়েৎ।। गक्तमाघाय मूनिङ সূर्यप्रवर्जननम् তু। বৃশ্চিকেন নরে। বিদ্ধ: ক্ষণান্ডব-তি নির্বিষ: ॥ ইতি বিবাধিকার: । ইতি ভাবপুকাশ:।। 🕸 ।। 🕸 ।। পা-ব্লিভাষিকবিষা যথা। ন বিষ• বি-য নিত্যাহ ুঁজাৰ পিৰ নুচ্যতে । দেবস্থাপি হাত্রন সদা পরিছরে-ভঙঃ।। ইভি কৌর্যে উনারভাগে >२६ ल्यांग्यः ॥ ॐ ॥ अभिष्ठ । मुद्र-ধীতা বিষণ নিদ্যা অজীর্ণে ভোজ-न विष । विष लाही महिमुम् বৃদ্ধন্য ভক্ণী বিষণ।। বিষণ চণক-भग द्राखी विष द्राख्डा १नुत्व-छ। विष द्विया ११। नाम्हाना বিষা ব্যাধি রবীক্ষিত: ॥ ইভি **हानकाः** ॥

विवन-छेकि हो वद्याकरह इंडि द्राक्रनियंग्डेः॥ भील इन्सः : दियकन्तः ताजिभियकः॥ अी ्रुधी। इंडि एप **हिन्द्रका**॥ दिववाजी मु: मित्रीयमूकः। ইতি শব্দাল।। বিষ্নাশকে তি।। শিগীষকৃক্ষ:। ইতি भफ्डिनिका ॥ यवानः॥ विजी তকঃ। ইতি রাজনির্ঘটঃ॥ চম্পক कुकः। इंडि अमेषितः॥ वियनाणः क जि ॥ 🗱 ॥ दिए शोषधानि यथा। अनुक्वाह । हा सम्प्रानि विषयानि यानि धार्याणि उच्छा । खगनानि সমাচজ্ভানি ধ্রভৃতাঘর॥ ন্ৎ-স্য উবাচ। িল্বাচ**কা** বৰক্ষাত্ৰণ भागेना वाङ्गिकारमा । द्विभी শলকীযুক্ত। নিষ্কাথ্য প্রেক্ষণ পর় ৷৷ সবিষ প্রেক্ষিত তেন স দ্যো ভবঙ্কি নিহিষ । ১। যবলে-क्षत भानीय दक्क नाग्राज्यसम्बन्॥ কবচাভরণ ছঞ্জ বালব্যমন বে-नानी। (नवः भाष्टेन्रिकिवियाः (गाभी जाभी भूरपंता।। अहना-न्यस्तद्भः किथि वृषः भः शिठः। जर मंडमठे डएट (शाकन विय

ाभन।।२ वाका शिरङ्गिका ला लगा हाइनुका। अरहेत बहुन ুক্ত। শত্রু শিক্তেন কল্লিডা ॥ নিখ-ভেন্নোবিষাংখ্যু সপ্তরাত্র মহীতলে : ৩৬: করা মণি (হয়: বজ্বা হতেন शात्राय ।। न 🐃 है। निय (छन न-(म्रा ७२७ निर्दिय । ७ मत्ना <u>कल</u>॰ ज्ञानित्र पर्क्षर्य। रेहद कर्यकाः ॥ কলিতা হঠ নট্ৰিষ্ঠাঃ লিত্তেন শুজু कद्विडाः। मुत्ना लाः कलिवारा-ক সৌম্যাথ্যেয়। হপরে। হগদ: ॥ বিবজিৎ পর্মণ কার্য্য মণিরত্বক পূৰ্ববং। ম্যিকা ছতু হা বাপি ক্ষে वका दियाशका॥ १ । इत्रव गाः भी নজিষ্ঠারজনী নধু। অঞ্ जुक् मूत्रमः लाकाश्मिखः भूवंत-ন্তবি॥ বাদিআণি পতাকাক পি-ষ্টি রেভৈঃ পুলেশিতাঃ। শুরা দৃষ্টাথ চাঘাৰ নদ্যে ভবতি নির্বিবঃ ৪৫৪ ত্ৰাহণ পক্ষৰণ মঞ্জিল রজনী-ছয় । স্কেলা তিলুকা পতা হিড্জ মিন্বাৰণী ৷৷ মধক দেউৰ কেই দু॰ গোবিবাণে নিধাণতে । উন্সাদু-काशूम बाबः गुः ७ छ । वाहर एखा ॥ বিষণভুক্ত॰ কাল্যতি নিথিষ্পি ন দোযকুৎ 15। বজু সজ্জরসো-(পত॰ मर्यमा अभराज्रीकः ॥ सूर्र्या

তন্ধর ভরো: সসুনৈ রক্ত্রনস্য তু। ध्रा वामगृष्ट् इंडि विय॰ ज्ञावज्ञ ढङ्गमः ।। न उब की हाः भविषा न **म**ः দুর সরীসূপাঃ। ন ক্ত্যা কর্মণ স্তত্র ধুপো হ্য॰ যত্র দহ্তে। १।। কল্পি रिजम्ह ज्न की त भना म क्य वहाँ नः a मूरेबेनवान् সুরসা নাকুলী ভঙ্গী: यरेकः ॥ दाषः भावी प्रकार्ययं का কমাগীযুকৈ বৃভি:। ৮। রোচনা भाय (नभावी इस्होंन सिवाकान्द्र र ॥ विदेश में वाश्रास्त्र महाइ नव नावी নৃপপ্রিय: ১৯ । চ্রির্ভরি দুর্গ মন্তি গ্র किंगिही का नियंदेहः।। निका निर्वि ৰতা মেতি গাত্ৰ সৰ্ব বিষাৰ্মিত 1>০ ৷ শিরীষস্য ফলং প্রাণ পুরু দ্ভ ন্ল মেব চ।। গোন্ত ঘৃটো श्च गतः भवंकर्यकदाः स्वः । ১० । । का अहतीत मरशेषवाः मृत् हा डः পার॰ দ্বিজ্ञ ।। বন্ধ্যাকর্কোট দী রাজন্ বিষ্ণুক্রান্তা তথোৎকটা। শতনুলী শতानकी दला माठा शाही बिका ।। भाषा भिष्ठ निका हेटव उथा पः अवक्षा हया। ऋष्णकमिनी या ह विकानी क्युम्लिका ॥ इखनी इन স্তিচভালা গোচভালী চ গায়ক।। इका दिव भराइक। उथा वहिंग धा ह या।। (काया करी नक मध्य

পিয়ালা শুভ লক্ষণা। বারণা চ সশন্ধা চ তথা বৈ গদ্ধনাললী ॥ ইশ্বরী চ শিলাক্রী চ সেংমলী বং-শ তালি । इठ काली बहाएय-তা খেতা চন্দ্ৰ স্থিকা ৷ বৰ্জী: পারিভদ্ভ তথা লৈ ফিলবারিকা । कीरास्कता करण है। यह लागद का क्रिमी १०७० हान भागवा **एथा** ह को काल में मिल মহানির্জা 🖖 হালপা কো ॥ মণ্ডক 行 বাহাছী যে তথা তণ্ড-नोगरक . सर्भाकी नदना दुव्की वि-श्वला र्थः द्वी ॥ दकार स वृद्धि বরী তথা শলাপেছা চ্যা। পত্রি-का छाहिनी देवत तकनावा मरही यदी ॥ उपायणक वल्लाक गाउ हिजा शहिं। विका । कारकानी की द्र-कारकाली भी लू भर्गी खेखन हा। तक-मिनी नृकिकानी ह सङ्गराणा म-ভাবরী। তথা গরতেবেগা চ জাল-अवाहिनी एथा।। इरक्टार शिवानी খাচ মহাভূমি ল তা চ যা। উল্লাদি-নী সোমরাছী সর্বরজ়ানি পার্থিব।। বিশেষাহারকভান্যক নীটপঞ্চ বি **(শবত:** । छीवङाङाञ्च र १११: मार्स थार्गा विश्वव : । क ।। ब्रह्मा मुन्ह ব্ৰাষ্যাক কৃত্যা বেডাল মালানাঃ

সম ভ্ৰাঃ॥ সর্ল ডিব্রির োমানু **ব্দ্রক্র মণ্ডক্রা**শ্চ যে। সিংগ্র রূপ্যু কলিঞ্জলাজ ে চাজি লাহবেষ ख्याक (१। इंडिश भारः सङ् रेन करमेरे उ.म. देश का मरेवं बण् विषय की भूजनाभी में । इंडि मृजुः द्वाद्विष्टः नक्षा मःभूगुद्धः॥ । सः हीका ॥ इंडिमार्ट्सि २०२ कक्षायः॥ विषमः है। जी मर्शक्षाणी। इंडि विषयी जी हिनामा किना । इंडि बिकाखरमयः ॥ ইন্দুবাক্ণী ॥ दिवतयनः প্রামর্পন। ইতি শক্-दनवर्दत्रिका ॥ यसकता ॥ ख्या । हिन्सका ॥ भना ॥ রক্তপুরণ ।। হ রজা ॥ বিষদশনগৃত্যক: পু॰ চকোরপক্ষী वुष्किकानी ॥ बङ्गक्डाकाः। इ.४ 👌 । इ.७ (इस्टन्सुः ॥ রাজনিঘণ্ট: 11 दिষ জিল্তা: পুশু দেবতাভবৃষ্ণ:। ইতি 📗 রাজনিঘট: ॥ इन का ।

রহানকী।। निषककृषक ॥

दियकः क्री मृलालः। १७ मदः हिन्दुका।। ब्रहादकी ॥

दिवतः जि वियानणाद्या । ইতিশাদ্দালা॥ ভারতে ১০ কলে ১৯ মধ্যবিং 📭 🗦 है 🕞 শক্ত बिनुस्स ॥

া বিশেষান্ত্র নাগাশ্চ গো খরোষ্ট্র । বিষয়তা জ্ঞী জডতা। যথা। জাভ্য• सोर्थाः विवास्त श्वनामः गामा विष्यु छ। इंडि (एग्रहन्मः । र्भा भाष्ट्यांत्र घी 'शानात कराजाः । विष्ठिनमुः शुः कात्र अत्रवृक्षः ।

इंडि ब्राजनिर्किः।। स्त्रीवृः। इंडि ভাবপুকাশ: ॥

র॰ নুরজ্িড॰। রাজাবনে তথ্য হল 🍐 রাজনির্যন্ত: ॥ শুরুরর্ণে পু॰ । ইত্য-

इत्रामा ॥

दिस्कारः शुः काइस्पत्रवृष्टः। है 🗟

বিষধরঃ পু॰ সর্পঃ। ইভা্মরঃ ॥ বিষত্র: পু॰ মহিছ::ইভিশন বিষধ্যা ত্রী ক্লফ্যা। কাল-দশা ইতি ভাষা। ইতি শব-

दिवसाबी खी कदर कार्यम्निशही।

ইতি বিশিষ্মানেণ্ড লেলেগ্লা । বিষমাশন: প্ শিরীমন্ক: । ৰিন্দ্ ভাষে 🕫। বিখ্যা ভাষেত্র হাল 💎 ইভি ছারাবলী।। বিধনাশকে 🗷 ।। हिन्दा मा भू तत्र प्राप्ता दे उद्या दिवस भिनो स्थी नर्भद दानी। विवन्द शृ (म्हानाकर्कः। ইতি
भव्दहिन्दुका।।
विवन्द्वः की नीनन्द्वः। ইতি
भव्दहिन्दुका।। विवयुक्तनुहुकः।।
विवन्द्वः शृ धर्नमृद्धः। नन्द्वः।
देवि ভाषा। ইতি बङ्गाना।।।
विवनुद्वः शृ भन्मृद्धः। नन्द्वः।
देवि ভाषा। ইতি विवद्वनुद्वः।
विवनुकाभः।। विषनुद्वः।
विविভषक् शृ विवद्वनुः। ইতি

हमहन्द्वः॥

বিষভু**জন্ব: পু॰ বিষ**ঘু**জনর্প:।** ইতিকেচিৎ।।

বিষমণ ত্রি অসমানণা যথা মনু: ভুগতুণা মবিভক্তানাণ যদু:খানণ ভবেৎ সহ। ন তত্র ভাগণ বিষদণ পিতা দদ্যাৎ কথঞ্চন।। ইতি দায়ভদ্ধণা।

বিষমণ লী পদ্যস্য ত্রিবিধবৃত্তান্ত প্রত্তুবিশেষ: । যথা । পদ্যুণ চল্বুলি জাতি রিতি দিখা । বৃত্তমক্ষর সংখ্যাত জাতি আঁত্রা কৃতা ভবেং ॥ সন মর্জ্ত মান কৃত্য ভবেং ॥ সন মর্জ্বমণ কৃত্য ॥ ক্রাদণ ভবত্যজ্বমণ পূন: ॥ জ্যাদি স্ত্তীয্বদ্স্য পাদ ত্র্য্যা দ্রিতীশ্বং । ভিন্নচিক্ল চতুল্লাদণ

ियान भारती विख्न ॥ इंडि इ
ार्टिंग प्रेमिंग प्रथम खरकः ॥ इ॥

ार्टिंग के देखें रिश्वा प्रथा। छा
क्वा हा विश्व ना ८ कृष्टि विख्न रिश्व ना कृष्टि

उनामा विश्व ना छा छा ज्वा निश्च ना ।

रम् । भएका। भएकि इत्य म
रम् । भएका। भएकि इत्य म
रम् । विश्व । छा छा छा वर्ग क्वा

भएका। छिन्दिंग ना । है छि

मी नाव छी ।।

विषयः वर्ष प्रमुख्या निः। म ज् त्ययः विश्वतः ि वः ज्वा धरः श्र-छण्ण। यथा। वृद्धा १५ (मोमप्रः गुरुष्या १२ व । एव । एव । प्रमुख्यः दिवतः ममण्ण। एव । एव । प्रमुख्यः व्यक्ष नामस्यः (मनामस्या नमी कमणः भूषिक्षाः॥ कृषि व्याप्तिः खदुः॥ १४॥ जाविस्थितः। यथा। ठजूर्विसः भविष्ठ्वयः छावः कद्याः नामकः। भूगः थुखः मम रेण्ड्य वि-यम रेण्ड्य कथ्युर्जा। व ठजू्दः गर्गाः भूरायुर्ध दिल्कृष्यः छ्वः। यभ्युष्ठः मस्य एउद्य छण्टा विष्या ज्वयः॥ कृष्य एउद्य छण्टा विष्या ज्वयः॥ कृष्य एव्या छण्टा विष्या ज्वयः॥ वियमहाः शृः मश्रह्मतृष्यः। हेर्डुः

वदः ॥

विवयज्ञदः भू ज्वत्रागविष्णयः। उन्यानिमानकथन्न् विकाः मण्या थि बारु। (नारवा शङ्गा श्ट्र अञ् ভো জুরোৎসৃষ্টদ্য বা পুন:। ধাতু মন্যতন পুল্য করোতি বিষন ज्ञुतः ॥ व्यवमर्थः । जुरतारम्धेनः ভ্রেণ ভ্রেক্স। সলিক্ষ্ট লক্ষণ মাহ।দোদ: অল্ল জুর মুক্ত্য ৰ ল্লোপি। বিপুক্ষ্ট ছেত্নাহ। অ-হিত মাহার বিহারাদি তেন স ন্তে ড: সংপূর্ণো জাত: অন্যতন পা তু রদ রক্তাদিক প্রাপ্য দ্যযিত্বা भूनः विषमज्ञः कात्राजि । ज् রোৎসৃষ্টস্য বেভি বা শবেনেতি বোষ্যতে। পুথমতোপি বিষয জুরো ভবতি। যত উক্ত•। আর-ञ्जावियमा य श्विजामिक । शाज् দুষ্যিত্বাক প্ৰিষ্মজ্ব ক্ৰোভীতঃ পেক্ষাথা মাহ। সন্তত রসর ভঙ্ঃ সতত রক্তবাতুগঃ। দোষ: ক্ছো জ্ব পু সা নোন্যে গু পি শিতা শ্রি:॥ নেদোগত ভ্রীয়ে ২ছি अहि भक्तिग**डः भूनः। ऋ**ां। हार्र्थकः (यात मञ्जनः (तागमः-করে।। অন্তক্ত আন্তক নিব ারক षाट । 🕸 ॥ विषमक्रामा मागानः बक्न भारत। यः नातनि । इति।

कामाहीत्याकाच्या॰ उरेथव हा त्व-গত শাপি বিষমো জুর: স বিষমঃ म् उ: ॥ यस नेगजार कालार म्रा-দিত্যস্যায়নর্থ:। যথা বাতিকো জ্ব: সগুদিনানি পৈত্তিকো দশ দিনানি লৈ ব্যকো দ্বাদশ দিনানি দোষা-ণা॰ পুৰিল্যে বাতিক কভুৰ্দল দি-নানি পৈত্তিকো বিংশতি দিনানি रेलिणाक कड़िवं मिंडि विनानि मा। ভথা বিষমজুরো নিয়ত কালং ব্যাপ্য ন স্যাদিত্যর্থ:। শীতোকা-জ্যা- গুণাভ্যা স্যাহ। বেগত কা-लि विषयः कनाहिम्लि (वगवान) कराहित्रिण भाष्ट्रदशः। अ। विवस-জ্যস্য (ভদানাহ । সম্ভত: সহতে) र्माम्। एठीयक ठउर्थको । उब अष्ठम। लक्ष्ण गाङ् । मधाह्या म्याह्या बाम्याङ मधार्थ वा । अस्का (गा १विमगी मार **मस्ट**ः স নিগদ্যতে ॥ বিফল্লা বাতিকাদি ভেদাৎ। পস্তত্যা নৈরন্তর্য্যেশ। অ-বিস্গা অপরিত্যাগী।। 🛊 ।। নরু মুক্তান্বশ্বিত্ব বিষমত্ব মিতি বিষম লক্ষণ তদত্ৰ ন ঘটত ইতি কথ্ময় িবনেৰু পঠ্যতে। ঘটত এৰ ইতি ন লোমঃ। যত উক্ত চরকে। বিসর্গ शानतम क्षा निवरम २वाक वक्षण

া দুর্লভোপশন: কালং দীর্ঘ মপ্যনু-বর্ত্ত।। যত্ত খরনাদ:। জ্বা: পঞ চ যে প্রেক্তা: পূর্ব সততকাদয:। চত্বার: সম্ভত• হিত্বা জ্বেযা তে বি ব্যজ্রা ইতি ৷৷ তিচ্বেণ ত্যাগাভি नार्यना 🕸 ॥ म उउ लक्कन भार । অহোরাত্রে সততকো ছৌ কালা-বনুবর্ততে। দৌকালৌ অহনে।ক **কাল** রাত্রাবেক কাল । যতো দো খাণা নহোরাত্রে পুডেরক দ্বৌ দ্বৌ পুকোগকালো। যতউক্ত বাশুটেন া বলো প্লো ব্লাজি ভূকানা নন্ত मधारिकाः क्यारि छ । अः। य ब्रिपुष वक्त सह। अस्ति क खुरशाबातातकशनः भुवर्खाङ । अन्कालः (नाषारशक्तमा अक्काल विश विशेष भूषनकाल ज्ञानुव দোদহিতে: ।।ঞ্। ভূতীয়ক চতুর্থক (या र्वाक्षण सारु। ज् ीयक छ्जीरय-क्टि ठजूर्व्यक्टि ठजूर्वकः । ज्ञीरा रिक्क हेड्यागमन पिन॰ गृषीज्ञ। एड উক্ত॰।দিন নেক মতিক্রন্য যে। ভ विष्य म ज्ञीयकः । पिनधयः वृक्ति कम्। यः गाए म हि हर्स्क इंडि ।। অত্রাহ ব্রেল শুভঃ। কফ স্থান বিভাগেন যথা সংখ্যা করে।তি হি। खंडवान,मू,इव्याय, हर्षक शूल

পকান্ ॥ অহোরাত্রাদহোরাতাৎ স্থানাৎ স্থান পুপদ্যতে। দোষ আ-মাশ্য° প্রাপ্য করোতি বিষমজ্ব° ।। व्ययभर्थः। व्यामान्यातः क्श्रीन-র: সন্ধা: পঞ্কফ স্থানানি এই তিষ্ঠন্ দোষে। যথা সংখ্যুণ সভতা-भीन् करत्राजि। ज्वामानस्य ज़िला দোষ: সতত করোতি ছৌ কালৌ অহোরাত্রে কালদ্বযে দোষ পুকো-**शा<। इ**त्राय ख्रिला (म व जागा-শ্ব নাগত্য অন্যেদ্যুদ্ধ করে।তি 🕻 <u> अक्कालः रेनकम् । एकस्थित्वदाङ्।-</u> साख त्राव यानामग सागाउ। टा दी पाय कालकाली अक यन् कारन स्मर्ग ठिश्ठ हाश कि वाया-শ্য ইতি। কণ্ডে ছিতো দেশবা ২-হোরাত্রাৎ জ্দধ মাধাতি। তৃতীযে দিনে আনাশ্য মাগত ৰুপুকোপ कारनः ज्जीयकः जुद्रः स्रद्राजि । এককাল• ন ত ছো কালো ৰভা-वार । वार नियः झिरा स्मारवा প্ৰোৱাভাৎ কণ্ঠ মায়াতি। ততঃ शुन द्राहा वा वा क्रय माया कि हर्ष मित्र वादाणग्यागङ्घ स मुकाग কালে চতুর্থক জুর করেছে। এক काल न उ हो करली संगारहत ।। कः ।। सनु (मायत्र प्रायम कामण

নিজস্থান গমন ক্রনাৎ কথা ত্তীব **ए** जुर्थ दिवस्पा जुर्वागमन । উচ্য-(**७** । (नार्यः हि शुरका**ल भ**ञ्जाय (११वज्या नाघवाट मञ्चन (११ দিন এব যাতি। যত আহ। দোষ: • भुरकाभकारण हि रवगवरकुन लाय-वार । (वगवानत्र ववायः सङ्गन মভিগছতি ৷৷ সন্ধিযু স্থিতঃ পুলে-भ॰ कः द्वाञि। अक्तय "ठामान्यानि मिंख (उर्वे क्रिड: नुलिभकः मर्वरा करब्राङि। 🟶 ॥ निवृद्धः भून द्रायाः **তি** विषया निगरक मिरन। सं भावः কারণ ভত্ত মন্যন্তে ন্রনিপুঞ্কাঃ ।। স্থভাবস্য কারণত্বে কফস্থান বি-ভাগ নিরপেক্ষা শত্তুর্থকাদি বি-भर्ग्या चाणि ज्वाः चम्र काल ভবন্তি ৷ অধিশেতে যথা ভূমিং বীজ কালে পুরোহতি। অধি-শেতে তথা থাতৃ নেরাব: কালে পু-জ্প্যতি॥ সূজ্যভাশ্যহ। স চাপি वियत्ना (मक् न कमाहिट भूग्कि ड । গ্লানি গৌরব কার্ম্প্রেভ্যঃ স যথায় পুন্চ্যতে ॥ বেগে তু সন্তিকান্তে গতো হ্য বিভি ল্জুড়েড : ধার্ত্ত ब्राष्ट्रा जीनपुर लोषा इत्यानन ভ্যতে ৷৷ 🕏 :: দিলেবোল্নস্ট কৃত্রী-यक्षा, बद्धा कार । कर शिहा-

প্ৰিক্যাহী পৃষ্টাদ্বাত ক্লাত্মক: ৰ বাত পিত্তাছিরোগ্রাহী ত্রিবিধ: স্যা-ख्डीयक: ॥ बिक्शुाही (वहनया बि-क॰ गृङ्गाजि ইভার্থ:॥ 🕸 ॥ जन कक পিত্তা ত্রিকগাুছী বেদন্যা ত্রিক ব্যা-পী ত্রিকস্য বাত ছান তৎ কথ ভৎগৃহীভৌ পিত্ত কফৌ অন্য স্থান-গত্বেন দুৰ্বলত্বেন দুৰ্বলৌ বেগণ হ্বক্-তে। উচ্যতে দোষাণা স্থান নিয়নঃ ন ভু জণিভানা । ভথা চ সুশুক:। জণিতানা হি দোষাণা শরীয়ে পরিধাবতি। যত্র সঙ্গ: স বৈভণ্যা-ঘ্যাধি স্তব্যেপজায়তে।। এবং অন্য স্থানগত্ত্বেন চতুর্থকোলি বাচ্য । वाउ करना जाकः शृक्षा । वा प्रशा शृक्ष ব্যাপ্য ভবঙ্কি ইত্যৰ্থ:। যঞ্জোপ-কর্মণ্যবিকরণে চেতি স্ত্রেণ পঞ্মী ॥ 🗱 ॥ কফেল্বেস্য বাভে।ল্বস্য চ চতর্থকস্য লক্ষণ মাহ ৷ চতর্থকো मण्या**७ च**ङाद हिरिश हुत: । ভট্রাভ্যাণ ল্লৈ আৰু: পূর্বণ শিরাসা হনিল সভবঃ॥ সৈ ব্যক্ত লেব্যা-ল্বাঃ তথা অনিল্মণভবঃ বাডে। দু-णः। यहकारी**ना** धिस्तायकदारः। উভক্ষ চরকেন। পুন্যসঃ সহিদা-ভেন পঞ্চমুর বিবনজ্বা: ইতি । शुक्ता गुर्गातक मायकाः छि-

দোষকা অপি ন ভবন্ধি ইতি কৈজ্জ-টঃ। পূর্ব পূথম জল্লভ্যা ব্যথ্য জত্ত্বে ব্যাপ্য পশ্চাৎ সকল শরীর ৰ্যাপ্নোতি। এব মূলুণ বাতলাত: শিরসঃ পূর্ব ব্যথ্যা শিরো ব্যাপ্য नक्ल भद्रीद्रः व्याल्याञेज्यः॥ বিষমজ্ব এবান্য শতুর্থক বিপর্য্য যঃ। অছি মজ্জগতো দোষ শত্র্থ कविभर्यप्रयः ॥ अन्यः मञ्जानि भ क्षकामभन्न कञ्चंकविभर्य। एथ। জुद्र: भागि विषमञ्जूद्र এव। न कि॰ ধাতৃত্ ইত্যপেকাৰা মাহ অতী ত্যাদি।। 🟶 ।। তৃস্য চতুর্থক বিপ यीयमा लक्कण सारु। स संरक्ष जुब्र যত্যহ্রী আদ্যন্তে চ বিমঞ্জি। চ-তুর্থক বিপর্য্য ইত্যুগলক্ষণ । ञडानि विপर्य्याभि वाष्त्रवाः। যথা অহোরাত্রে দ্বৌ কালৌ মুঞ্জি শেষ সর্ব নহোরাত্র ভিপ্ততীতি সতত্বিপর্য্য: ৷ অহোরাত্রে এক• কাল মুঞ্তি শেষ সর্ব মহোরাত্র• তিষ্ঠতি ইত্যন্যেদ্যুদ্ধবিপর্য্যয় । ন-ধ্যে একং দিন• মুরয়তি আদাবন্তে চ দিনে মুঞ্জি ইভি ভৃতীয়কবিপ-र्यायः। এতে विषमज्ञता উপলক্ষ **दाः অন্যে রাত্রি** জ্রাদ্যোপি বিষ মঙ্কা বেছাব্যঃ । যুগা। সমৌ বাত

करको यगा भीग । लखना लिहिनः । त्राको भार्या जुद्र ख*्राहिदा* श्रीन कः कना जु॥ शासा वाच्लाता #॥ म-खारीनाः भी अभूबंद्व मारु भूबंद्व ह एक प्राप्त । पुक्रको (मुद्यानित्वो) শীত মাদৌ জনযতো জুরণ। তযোঃ পুশান্তযো: গিভ নভর্দাহণ করোতি D। भौ उ॰ भी उ महि उ॰ भुभा खरगाः পুশান্ত বেগথো:। অন্ত: অভ্যন্তরে। করোত্যাদৌ তথা পিত্ত• ত্বক্স্ত্• দা-হ নতীবচ।তিমান্ পুশান্তে ব্বিতরে। ষক্ত: শীত মন্তত: ।। অন্তত: হস্ত शानामिङः॥#॥ भी अपि **मा**श्रामि জ্রযো জ্রিনোষজ্ব মাহ। দ্বাবেওৌ मार भी जानी जुदरी मः नर्गाकी स्-(ठो । माक् न्र्ड ख्राः क्ष्टः मृथः সাব্যতমো १ शदः॥ म मगंको मा-विभाजितो। कष्ठैः कष्ठेमाधुः॥ 🗱।। विषमञ्ज्रिदिश्वानाञ् । विनश्वा রুদে নেছে শ্লেমা পিত্তে ব্যবস্থি-তে। তেনাৰ্জ্জ শীতল দেহ চা-র্জ্বাফাণ পুরায়তে॥ অনরসে বিদক্ষে व्याहात्रक द्राम मुख्य प्राप्त (मूच्य পিত্তে চ ব্যবস্থিতে দুষ্টে স্থিতে ভেন হে বুনা শীতলং কফেন উক্ত পিত্তে ন অৰ্দ্ধত্ব চাৰ্দ্ধনারী খরাকারেণ ন-ब्रांग इंग्लादिन वा। कार्य मुक्टे॰ यमाः

পিত্ত শুেমা চাভে ব্যব্ছি ত:। তে-। भाषाकु भारतिहरू। भी उत्तर क्ला शा-मत्याः।। व्याउ इड शामाति। कार्य **्रम्या यहा मुद्धेः** शिख कार्ष्य वाव-স্থিতঃ। শীতত্ত্ব তেন গাত্রেস্যাদৃঞ<u>্</u> ञ्चण्डळ भारत्याः ॥ 🗱 ॥ विषमञ्जूत-বিশেষস্য পুলেপক্স্য লক্ষ্ণ মাহ া পুলিলামিব গাত্রাণি ঘর্মেণ গৌর-(दन ह। भन्तकुत्र विर**ल**शी ह नशीड: महाद मुख्यमकः। ोद्रस्य डेभव-किञ्डः। सन्दर्वत्र विष्त्रभी सन्द्रत्य স্য জ্বস্য সদা সম্বন্ধা **হস**াওীতি মন্দ্রুরবিলেণী অ্যাথ বিষম্ভুর:। তথা চ স্মুক্ত। প্ৰেসকাথ্যো বি ৰমঃ পুৰা লেশাৰ শোষিণা নিভি ।। 🗱 ।। অথ বিষয়জুবাগা সংখান্ত विकिट्मा । खुबाक विवनाः माई **স**লিপাত সমুক্তবা:। অংথ:বৃৎস্য দোৰ্শ্য ভেষ কাৰ্য্য চিকিৎ শিওা। বিষ্মেত্ৰথ কৰ্ত্ৰ্য নৃদ্ধ দ্বাংশক শোল अन्। शिक्षारेक तम लारेन क नामरय-धिवगज्ञद्रभाका का निस्कः शहोता-ना भवः कड्रेक्ट्रारिधी । शहीनः সারিবা মৃত্ত পাঠা কটুক রোহিণী।। नियः शाहीलः विकन। नृष्टीका नुष्ठ বংলকৌ। কিরাভতিক নমূচা চ-न्मनः विश्वराज्यकः ॥ ७५५७ प्राप्तवाहः 🛚

नुष्ठ स्काञ्चाक मनाभनाः। क्याराः **শম**শত্যাশ পঞ্চ পঞ্চিথ एउ ॥ কালিঙ্গক: ইন্দ্যব:। ব**ংস**ক: জট-कः। हन्त्र भव दक्ष्ण्यत्। क्षा-যা: পঞ্। পঞ্বিধ সম্ভত সভতা-निष्मुक क्ञीय प्रक्षिक क्षण । । # II भक्तादना भून भक्तोयशा छा १ कृ । त्या নিহন্যাছিষ্যজু**র হি : শীত স**ক্ত-ম্পাণ পরিদাহ যুক্তা বিনাশ্যে বি-ত্রি দিন পুযোগাৎ ।।#া ফু দুন্তা नागत्र भुकदारितः कृष्ठः व दारः कक মাক্তোভার। স্থাস কাসাক্চি পার্থকগ্রুর সদা জিদোর পুভবে পি শস্তে। জু দু। দি।। ঞা ফু দু। নৃ-তাপদাক চল্টন হা নৈ ভূনিৰ পৰ্ণ-ট পটোল পৌষ্করৈঃ। তিক্রা কলিঙ্গ भिवृत्रम् राभरेक मंस्रोयष जार्गि विक्वतिः भरेगः॥ मुठः शिरर भ्र फिन• क्षाय• निरुखि तृष्कादृद्ध गृ**गु**-শীত। স্থাসন্চাক্তি দাহ ন্ত্ৰ-ণ ভ্যাণ বলিং কাস মতীব শ্লকণা আনাহ হিত্তাদিখু সজিপাতে গল-भुष्ट जिन्न मिलाक्षामाः। दृह् -স্ভূদুদি বিশমভুৱে ॥ ।। নৃত্যার লক বভূচী বিশোষৰ কন্টনারি স্বাধঃ। भीजः सक्ता हर्नः सम्बद्ध विमहत्त्वः क्षि। क्षा जिन्दाचन मार्यक काहा

লসুন সেবিতঃ প্রাতঃ। বিষমজ্ব নপহরতে বাতব্যাধীনশেষা[৽]শ্চ 🕴 য় 🌞 য় কালাজাজী তু সভডা বিষম-জ्व नामिनी। मधुनाष्ट्राख्या लीषा श्वाम् विवमज्ञान्।। कालाकाकी भगरेत्रण। इंडि (लाक् । मा ह कि কিড্টা ওডতুল্যা কর্ষমিতা ভক্ষণী-যা। #। পীতো মরীচ চূর্ণেন তুলসী-পত্রজো রস:। দ্বোণপুশ্লীভবো বাপি নিহন্তি বিষমজ্বান্॥#॥ অমৃতাশাঃ भाउ॰ हुर्न॰ वाममा भित्रित्नाधिउ॰। भृषक् (वाउनकाना: मृ) र्खं प्र बाकि क निर्मा ।। यथान् जक्रायान् उ ল্লাহো হিত নিতাশনঃ। নাস্য কশ্চি फ्रांत्रधार्थिनं बद्धा পनि उ॰ न ह। न **জुद्रा वियमारेनव (सहनानिल**ङ्गकः ।। নচ নেত্রগতা রোগা: পর নেত্রু जायनः ॥ मिथाकद्रः जिल्लायनः शुः रगागापनाऽ वृक्तिमान्। कीरववर्यनः **७• मागु•** ररेथवामि जि**ह्न उथा** ॥ छ-ড্চীकन्नः ॥ 🗱 ॥ ज्यामगार । छक মাংসং প্রোমাংসং দ্ধি মাংস ম থাপি বা)মান মা:সঞ্চ ভুঞ্জানো মূ চ্যতে বিষমজ্বাৎ॥ৠ। অগ্নিবেশ শ্চ । সূর। সমগু। পানায ভোজনে চর ণাযুধা:। ভিভিন্ন বিভিন্ন: পথ্যা: अञ्जे विवमङ्गात ॥ इत्र गायुषा गृह

পকুটা:। জক্কটা বনস্বক্ষটা:। বিদ্ধি-রা: বর্ত্তিকা লাব বিগির চকোরা-म्। 🗱।। व्यथ मञ्जामीनाः वि-শিষ্টা চিকিৎসা। ত্রাযন্তী কটুকানভা সারিবাভি: শৃত• জল•। সম্ভতাখ্যে জ্বে দেখ বাতাদীনা নিবৃত্তযে 🛭 অ-नञ्जाम्ब्रामञा॥ #॥ भारितामा दिवा তিক্তা সারিবাভি: শৃত॰ জল•। স-স্ততাথ্যে জুরে দেয়ং বাতাদীনাং নি-বৃত্তবে ॥ বৃষা বৃহদ্দন্তী এর গুরুৎ পঞ বিটপা তদলাভে দন্তী চ্গ্ৰাহ্যাসমা-न अगदार ॥ शा भागितनम्यवानस পথ্যারিষ্টামৃতা জল•। কৃথিত• ত-জ্ঞল•পীত• জুব্ল• সন্ততক• জ্বেৎ ॥ অনন্তা সারিবা। অরিষ্ট: নিয়:। ভল• वालक ।। 🕸 ।। पुष्का भरताल निषाक भाकास्र दिक्ना भृष्ठ । इन कन्दः शित्वहीयु मत्नापुर क्विमाक है। भ-ক্রান্তঃ ইন্দুয়বঃ।#াকর্মসাধারণ ড্য ক্তাতৃতীয়**ক চত্**ৰ্যকৌ। ভিষ্তা **প্**তি-কর্তুবেটা বিশেষোক্ত চিকিৎসিতৈঃ ॥ উশोतः हन्सनः मुखः छড्ही धानऽ নাগর•। অন্তুসা ক্বিত• পেয়• শর্ক রা মধুযোজিত।।।।। জ্বে তৃতীযকে পু॰সা॰ ভৃঞা দাহ সময়িতে। অপা-बार्ग करेश करेगा लाहिरेंड: मधः **তন্তভিঃ**।। বজু। বারে রবে তুর্ণ জুর•

श्वि ज्ञीयकः।श्विता जामनको দাক শিবা বৃষ মহৌষধৈ:॥ সিভা মধু যুত: হ্বাথ শচত্র্থকহর: পর:। ছির। শালিপণী (ভামলকী ভ্ধাত্রী **। শिवा হরী ভকী। वृरका वामा** ॥#ः। অগন্তি পএস্য রলেন নস্যুণ নিহন্তি চাতুর্থক নু পুবীর্য্য । শিরীষ পুল্লস্য নিশাদ্বস্য কল্পেন বা তৎ ঘৃত সং-युष्डिन ॥ ७८ नम् १° । 🕸 ।। कृतम १ (व পকালঞ্ চিন্তুযন্ জুর্য্যতে তু যঃ। ত-<गाउँ दे उन्हें उन्हों की निवास की निव বেৎ মৃতি• ৷৷ 🗱 ৷৷ সন্ততঃ বিষমঞা-পি ক্ষীণস্য সূচিরোত্থিত। জুরণ সভোজনৈ: পথ্যৈ জুরিয়ে: সমুপা-ठात् ॥ 🗱 ॥ अउठामि विभय्रया-ণা বিষমজ্বাণা চিকিৎসা সত-छारीनामिव कर्डवडा । भीठाछि-ভূতে পুৰুষে স্ব্যান্থীতহরী কিয়া । দাহাভিভ্তে তু বিধি॰ বিদধ্য:-फाइना**णन• ॥ आ**हामरेन ईट्डेद র্গুক্ভি:কয়ুলাদিভি:। তুল্বভ্যা ন-হাশীত শীতাদি জুরিণে হরে।। তুলবভী ভ্লাই ইতি লোকে॥ 🕸 ।। **७· खना**च्छाः कृशीनाच्छाः शीवादा क निजानी। युर ज गांव मानिक्य-ত্তেন শীত পুশালাতি॥ কাভাস সত্ম সংজাত ভব্য শীতে নিবারিতে

। পুল্লাদ চাস্য বিজ্ঞায় পৃথক তা॰ কারবেৎ জ্রিয়•া৷ ততো দাহে তু সৃ• জাতে পত্রৈ রেরণ্ড সম্ভবি:। শীর্ভ-লৈ ধারিতৈ দেহে দাহ তস্যাপনো-म्(रथः ॥ ॥ ।। जानकः जुक्किका हुर्नः তুল্য তত্ত্বোভবো রপি। নবনা সঞ্চ जुःथः मार सर्प्यय कनाकान्दिः॥ তভুসংশুষ্ক মুপলৈ ব নৈঃ গ্রূপটিঃ भार । भी उ॰ उहर्नशहर्न खुआ নাত্ৰ• শিতাযুত• ॥ পুভাতে ভক্ষে खन यां जिल्ला मोठक्व क्रमण । वां दि ভ্ৰতি ক্স্যাপি ক্স্যাপি ন ভ্ৰত্য-পি।। একেন দিবসেনৈব শীতজ্ব-रुतः भद्रः । मध्याङ्गमस्य भथ्यः শিখরিণী ভক্তক চা৷ 🕸 ॥ শীত-জ্রে ভ্ইভিরুষ্ট্রণ। এলা জাতী-कल (द्यान विकला भीतक घनः। সবিডল্প সিতাযুক্তণ চূর্ণ শীতজ্ব-রাপহণাঞা কাযহা নাজনী ভিক্তা বশস্থা পুর চোরকৈ:। সহদেবা বচা करिष्टः मीउरेपः ध्रंग (लमरेनः॥औरङ द्धारोष्ट्रीयः शिष्टे वंदन कात्र मण्य-তৈঃ। সামু রিশাচিত তৈল মভ্য-ङ्गाही उनामन ।। कायका रुब्रिज्की । নাপলী রাহা। ভেদসাই ইভি লোকে। বহস্থা গুড়গী। পুরে। ও পুলু:। চোরক: ভটিউর। ওদ-

वारञ गाविवन। जरुरक्वा उरुष्या। कारता यदकातः। काण्यानि धूनः (नभनः डिन्ए ॥ 🚓 ॥ अई ७७४) जू भवानि निध ज्यो निधानायः। দাহাদি জুরিশো দেহে তানি প্রা ণি ধার্যেছ।। তেন নশ্যতি দাহো **९म**) जुब रेम्हत्वाभभाग/जि। मार् मार्डि यहा रेग**ं** ७१ ७३ युक्ता निवाः র্যেত্যা 🕸 🛚 জব্ৰচক্ৰ চলম গি মে 🔻 थवा मदम हन्त्य हन्त् तिव्वश्रमा। বন লভেব ভক্• প রিবে**ঔ**বেৎ প্রল मार् निशी उठ मजना ।। हन्मुः क-প्राः। उरक् मङ् गः जाउ रेमरेडा দ্ৰাহে নিবারিতে। প্রান্ত্রবঞ্চাস্য বি क्डाय जा जी मश्रवस्ट नुनः॥। সুবহিনা নাগর জাও মূর। লাক। নিশা লোহিত ব্রিচাভি:। নিদ্ধ হরে হড়গুণ ভক্র পর বৈল জুরণ माह जमति इक ॥ य**े ।** करे उक्ते उन 🗅 🗯 🛮 द्वाद्वा नागद ऋष्ठ ठन्मन वि भा बढेताब्द कृष्ण वना नामा रेमसव माद्रिया मधुद्रमा (मयक द्वाशी ७१क: ৷ লোশীরাগুৰি ফেন রৌহিষ জলৈ বৈলা পাচেৎ যড়খণে তাক ওচ্ন विष्कुत मृत्यत माशामि भी अपि-कः ॥ हन्त्र सङ्घा १४७ । सद्द्रमा ग्वा। (दाशीज हः । दाहित इंडि লে।কৌ ইষ রোহিস ইভি ত্-ণবিশেষঃ। জল বালক । মহাষ্ট্ ভক্তিল।। ।। পদ্মকোৎপল-কলার মৃণাল বিষ পৌরুরৈ:। জম্-मानीत मिक्किश भग्न रेगित्रक कर्रे-करेनः॥ भातिवाह्य माधुः व की-রী থচ্ছুর মস্তকৈ:। ধার্ত্রা শতাবরী युक्तिः कात्य कान्न भूरयाक्षिरेजः ॥ আফারস প্য: শুলু নভুভি: নছ্-काञ्जिरेकः । शङ्गरेङन भिष्ठ• चुष्ठु• দাহজুর হর° পর•।। আক্ষারসারি: পृথक् रेउन ज्नाः। भन्नकान्रिज-ল ।। জ।। পুলেপকে পুনঞ্জীত শ্লে-प्यज्ञहरी किया। क्षुक्रे (भा-শৃঙ্গণ বিডাল বিষ্টোরগন্য নির্মোকঃ । यरनकल ज्डेकिल्गा वः मञ्जून ियोब्धः ॥ वृत्र यव समूत्र हन्त इ-गनक (द्रामानि अर्थभाः अर्ाः । হিন্দু গৰান্তি মন্ত্ৰীচাঃ সমভাণা শ্লেন্ত সংপিঠাঃ।। ধুগন বিধিনা শন্বভ্যেতে সর্বান্ জুরাঘিষত ৷ গুহডাকিনী পিশাচ প্রেড বিকারা-नर॰ श्भः ॥ क्षमुङ्गी कविशाती । ভূতকেশী জটামাণনী। কৃদুনির্মাণ ল্যু ক্দুনিমাল্য পুসাদি। ন্যুরচ-नमः भग्रश्ह हन्तुकः ॥ भार्भादा धूभः ॥ 🕸 ॥ स्मान् जानुहद्रः स्रदः

अगार्गा भी यत । श्रायन् श्रा उ: শীঘু মৃচ্যতে বিষমজ্বাৎ॥ সো-. **यः** উगामि त्रस्टिः। सान्बदः नः न्त्राहिगग मञ्जि । भूयजः भवि-ত্র:।।।।। বিফু সহসু নৃর্জান চর। চরপতিং বিভুং। স্তবনান সহস্পে জ্যান্ সর্বান্ ব্যপোছতি ।৷ সহ जुम्बीन मिकि जङ्गणीर्वकारि বেদাভিহ্নিত নাম সহসেণ ভার **ভোক্তেনেভার্থ:।। 🍇।।** जुत्रमाणि (म्वजादा भूबा कार्या। युज षाच दिरहरः। जीर्थायजन स्वान खक वृष्काभगर्भ तिः। <u>म</u>ुक्तमा श् खोन भाषा महमा भागाछि जुनः ॥ डीर्थः अधिकृष्टेः छनः। आगउ গ্রীশৈলাদি॥ 🛊 ॥ নিম্বপঞ্ বরা (व्यायः कवानी नवग्रवः। का-রো দিশৃ হিলু রামে যু ত্রিন ত্রে কন-(मा २ मकाः ॥ महाप्रकीकृडः চুর্ণ পুভাবে ভক্ষবেষর:। একাহি-कः ह। हि १७ उथा जिन्दिमङ्द्रः॥ চাভূথিক• নহাঘোর• সভভ- সভ **७ (इ** रा॥ शाज्यक जिल्लाका-•থ• জুর• হ'ন্ত চ মানব•।। নিয়াদি দুৰ্ণ:ইভি বিষমজ্রাধিকার:।।#।। ইতি ভাবপুকাশঃ॥

পু॰ শিবঃ। ইতি হা-विषग्नगगनः द्रावणी॥ विषयञ्चः भू मर्भधात्रकः। वानिवा ইতি খ্যাত:। তৎপর্য্যায়:। बाङ्ग-नी २। इंजि क्रोयद्रः॥ বিষনময়) ত্রি বিষনাদাগত। বিষমকপ্য•) ইতি সিদ্ধান্তকৌনুদী॥) खी गन्ननाकुनी। वियमप्रभी বিষম্পনিকা 🕽 ইভিব্লাজনিঘণ্ট: 🛚 ।। বিষমবিভাগ: পু: অসমানা:শ:। যথ।। যত্তুতির এব বিভাগ মর্থবন্তে তত্র বিষম্বিভাগাভাব মাহ মনু:। ভ্ৰাতৃণা নবিভক্তানা॰ यमुख्यान जावट नह। न उज ভাগ विवय भिजा मन्। कथ **क्षन। ই**তি দাযতঞ্ ॥ বিষম্ভঃ তি অসসানস্থিতঃ। ইক্তি (किटि ।। উপপ্লাদেশছ:। यथा नातरः। अलाथ वावहातक मूखा मारनाम् था वुडी विवसङ्गण्ड ना-(मध्या न हिजाशास्त्रत्वृभः॥ वि-य गञ्चाः উপপ্লবদেশ হাः। ইতি

বিষমশিষ্ট: পু দোষবিশেষ:।
স চ অনুচিতশাসনকাপ:। নহবৈষম্য:। যথা। অত্ত কানত এব
চান্দ্রাধন তপ্তক্যুখো বিষমশিষ্ট-

ব্যবহারতভুং ॥

ন্ধেৰ ইছাবিকল্লাসম্ভবাৎ কানত শ্চান্দ্ৰাষণ অকানত ভণ্ডক্ছু । ইতি প্ৰায়ণিভত্তভু ।।

दिषगायुदः भुः कानारतः। इंडि

বিষনাক্ষ: পু॰ শিব:। ইতি তি কাওংশয:॥

বিষমীয় ত্রি বিষমানাগত। ইতি সিজান্তকৌমুদী।।

বিন্ন কু: পু• জীবঞ্জীবপক্ষী।
চকোর ইভি খ্যাত:। ইভি জটা
ধ্য:।।

বিষয় পু চক্ষুরা দিপুছি: । ম ত্ ক্স শহ গন্ধ রম স্পান্ধপ: ৷ তথ পর্য্যায়: ৷ গোলর: ২ ইান্দুযার্থ: ৩ ৷৷ দেশ: ৷৷ আশ্ব: ৷ ইত্যমর: ৷৷ ৪ ৷৷ নাম্মতে ক্ষিত্যপ্তেলা ব্যুষ্না বিষ্ধা ব্থা ৷ তক্ত কিতি ৰ্গন্ধ হেতু নানা ৰূপবতী নভা। ষ্ট্রিবস্তরস্তত্র গ্রোপি দ্বিব্রে মত: ॥ স্পর্শ স্তম্যাপি বিজেয়ে। হানুফাশীভ পাকজ:। নিত্যা নি-ত্যা চ সা ছেখা নিত্যা স্যাদ্ণু-লক্ষণা।। অনিভ্যা ভু ভদন্যা স্যাৎ সৈত্যবয়ৰ যোগিনী। সাচ विक्षा ভतिएम् है निम्य विवय **छ**-था। (अपनिष्याः) स्विष्यः हेन्त्रियः মাণ লক্ষতে । বিষয়ে মাণুকাদিল্ত বং 💮 ১৯৬ উপাছ্ডঃ ৪৩%, হণঃ শু--পাশে, জালে নধুর শীতলো । सुष । ब पूर्व दृष्ठ भाग्मणिक सुराः হ্যত•া নিজ্যভাদি পুথমবৎ কিন্তু ८५२ ५८ ॥ निष्यः। हेन्तियः असनः निकु र्हिमापि वियया न उ: ।। 🕸 ।। न्त्रामं डेक एडबन्स नार्म् 🗝 📲 ভারর•ানৈমিত্তিক দুবস্বস্থ নিত্য-छानि जु मूर्बदर ।। इ. न्यूयः नरनः व-💲 স্থিণাদি বিষয়ে। মতঃ 🗱 অপা-ক্রান্কাশীত স্থার্মস্থ প্রনে নতঃ ॥ ভির্মুগ্রমন্বানে কডের : কার্শা-দি লিক্ষয়:। প্ৰবিষ্ঠ্যভাদ্যক্ত (महवार्गि कुणि'न्म्यः ॥ शाना-

িন্ত নহাৰাৰ পৰ্যভো বিষ্যো **ন**-

खः। इति खायाभावतहरूः ॥ क ॥

বিহ্য ইতি ৷ ভোগসাধন বিষয়ঃ

। मर्बराव क् कार्याः व्यम्श्रीवीनः | दिवयि की हिन्द्रियः । इंडिस्मिनी॥ यह कार्याः यहारोधीनः उद्यम्भः दिवयी जि दिय्यामङः । इंडि ভোগ সাফাৎ পর পরিবাজনয **ত্যেব নহি বীজ পু**ষোজনা ভ্যা•বি-না কস্যচিদুৎপত্তি রন্তি তেন 🖖 **্ৰপুকাদি বুন্ধাণ্ডান্ত লহু দে**ব ভিষ্ · **যো ভবঙীত্যর্থ: : ই**ভি নিজাল 🕺 **मूळादणी ॥ #** ॥ विष्ठे वारे 🕾 . **ই**टि ভর্তধ্রাজগ:॥ অগ্রভ:॥ শुकः। इंडामाद्रयभाषः॥ कन-शरः। ইতি (य्विन्। काश्रापिः। **ইতি শদ**রজাবলী।। निगामकः। रथा। दिणाया हि विष्णयार्थः সিনোতের্বন্ধ উচ্যতে। বিশেষেণ भित्ना शैं कि दिष्टाराङ। नियान-कः ॥ ইতি ७७ हादिका ॥ 🕸 ॥ जात्त्राभाभ्यः। यथाः माद्राभाः न्ता जू याजात्को विवयी विवय তথা। বিষয্য: ক্তেন্সিন্স। স্যাৎ সংখ্যবসানিকা। হথা গৌ र्बाहीकः । इंछि कार्युनुकारण २ উল্লাস:॥ विषयाकानः ही छन्।। हे छिद्राकः निघकः॥ दिवशांथी भू॰ आका । देवव विक-**जनः ॥ ইन्দियः ॥ कामलवः । वि** यानकन्त्यः। हेल्लानी ॥

व्यक्तिशा विषयी श्रु नृगिष्टिः।। कामाप्तवः।। रेवयिकः॥ इंडि (मिनने ॥ धुनिः। ইত্যরবপালঃ। আরোপ্যমাণঃ। যথা। বিষয়তঃ কৃতেন্যামন্ সা महार मारादमानिका। विषरिशा আরে:পানাণেন অম্ব: কৃতে নিগী-र्ल् १नाम्यन् वारताभविषय मि সা স্যাৎ সাধ্যবসানিকা। ইতি कावः भकाषाः ॥ বিষ্দ্ৰপা ন্ত্ৰী অভিবিদা। ইভি ब्राङ्गिर्घण्डेः॥ क्वी विष् । ইकि मफ-विस्का॥ बी रेन्द्रगावनी। इंडि বিষলতা राकिनिर्घक्तः ॥ विविविद्या की विष्युगमः। इंडि विवदिन हम्म की काया छत्र उः॥ वियरिक्ताः भुः दियद्गमञ्जवका। खना इंडि थ्या उ: । यथा । विष-বিদ্যা বেন্তি অধীতে বা বিষ্টাৰ-ह्यः क जुलाक्षाकाविद्वापन्ताभन वृष्तः। वियमा रेवहा निष्विद्नवः ইতি বা। ইভি ভরতঃ ॥ ডৎপ-ব্যাদ:। তাঙ্গলিক: ২। ইত্যমর:॥

हाङ्बिङ ७ नखन्तुः ६ कोणिकः ৫ कथा भूमशः ५ हकार्देः १। इंडि करे। दब्रः ॥ व्यानगृश्ची ৮ काकृतिः ৯ ভাক্লি: ১০ অহিতুণ্ডিক: ১১ व्यानगुष्टः ३२ गाक्षिकः ३० । इंडि नद्रश्रावनी ॥ বিষ্বৈরিণী निर्दिया। ইতি जी ब्राजनिर्घण्डः॥ विवनाल्कः भू भग्नकन्तः। अग्र ৰুণাঃ। গুৰুত্ব•। বিষ্টস্তিত্ব•। শীত-**ण**पुषः। ইতি द्राजवल्लाञः ॥ श्यिम्कः भू ভূঙ্গরোল:। ইতি ভ্রিপুযোগ:॥ বিষশ্জী পু* ভূক্রোলঃ। ইতি श्रवावनी ॥ বিষস্চক: हरका द्रशको ইতি হেম5न्मुः॥ विषमृक्षा श्र ङ्क्रद्रानः। ইতি विका अप्ययः॥ বিষ্ঠ্রী দ্রী অপরাজিতা।। নি विषा। इंडि ब्राजनियंकः॥ विषक्तः जि गत्रणनामाकोषधापिः । यथा। ७ँड् ँ जः। मख्या २यः इत তে कृत्र मर्व वृश्विक कः विष्। शि श्रुणी नवनी, उक्ष मृत्य (वद्रक रेम जवः ॥ मन्नी इन्हें क्ष हुं के स्वा भारत विन॰ राइ८। जिल्ला हेइ सहक

ठन्दन· युक्त त्रःयुक्तः ॥ **এक**८ शाः নাচ লেপাচ বিষনাশো ভবেছিব । পারাবভস্য চাক্ষীণি হরিভাল• মন:শিলা। এষ যোগো বিষ হন্তি रिवन एउय इत्वाद्र गान् ॥ रेम स्ववः বু্যুষণ চুৰ্ণ দ্ধি নধাল্য সংযুক। বৃশ্চিক্স্য বিষ্ণ হস্তি লেপো খ্যুণ वृष छ १४ छ। इंडि गाक्ए ७५५ विशायः॥ विष्वा) की मननारम्यी। **इंडि** विषङ्बी 🖣 मद्वज्ञावनी ॥ विषश की (मवनानीन छ।। निर्धि-ষা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ বিষা দ্রী অভিবিষা। ইত্যমর: 🛭 वुष्तिः। ইত্যুণाদিকোষः 🛭 বিষাজ্ঞ: পু॰ শল্যান্ত। ইড়ি ত্রিকাওশেय:॥ वियान क्री अरशीयवः॥ गन्न्वर ॥श्खिम्छः। ইতি भिनित्रो ॥ (का-वरष्ठः। ইতি एक्स्टन्तुः॥ खा (गम्भी। इंडि বিষাণিকা द्रज्ञमाना ॥ भाडना ॥ ५**द्ध** हेश्र्यी ॥ আবর্ত্ত মী। ইতি ক্লাজনিঘণী: ॥ विषाणी जी कीतकाकाणी॥ व्यज-मृत्री। इंजि भिमिनी।। वृण्ठिकाली । ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ তিভিডী। इंडि मक्हिम्का॥

वियास

विवादी मु॰ रखी। मृही रिकान इतिहास रिकेश

भारता दिए। अ। २ वि. १६ रहनकुः । दिवाना 🏥 🗸 🖼 🗷 छन्ना छकः । ३ छि बिरातनी की भगानी, जाजा है जि न महत्त्वका।।

র িঘটা।।

11. 11

बिया व ए॰ निका देखि एएए- विवृतः पूर विवृतः रखा। विवृ ্ৰেটি বিধনস্থাৰ বিধা

\$140 AT 12 H

বিব । ইতি র ক্রেমিন্ট ে লা কে 🕴 সংলাল গুলং ।। **मृ**ष्या **मे**त्रपूर्व है जिल्लाका हो है जो **मद्भित्र । न**र्भ हर्दाहरू ।

इंडिडनुवासा ।। বিষালাল। জী বিশ্বিমা। ইতি। ইলং ম হিন্দে ও । বিহুদ্ ও राक नवंचे: ॥

रियान्यः भू मर्भा । इति भाषः विद्या । इति हानामुनः ।। विषयाः शूः मनः। ३७ एकः स्वयं उत्पारः जःकान्ने। देशा । हांग्ला ।

विजय

कका १ या व्यार विवास । मूहा विवासिः भू सहारक्षाकः ॥ है का । एर जा जान परिता । प्रज्य छाः। इति बाद्य निर्देशः ॥ ित्र १ थ्यानातः। रथा। विधानः मृ नर्गः। इति मन्

बाए। टोर्च दिशामध्यातः। ह्याम्बी। जिल्कुन्य विश

'दिनु दा जानागः है जि दिनुस्य विकारण शु नर्भः। इंडि मक् मफ्रीकारण उत्र छ। नामान्य া ইতি রাণাশুনঃ 🛭

নাৰ বাদ প্ৰথম হৈত্য ওদস্যা-বিলানে পুশ্রুক্তাইতি থিতি বিলাহ অসিড়াওর পদ-লোগ শাস্ত্রনার রিতি পাসা-বিলালে। তা ইন্দুলক্ষী। কি তিনুকেন সহা। ইত্যান্ত্ৰীকা-

মনী। ইতি ভালেন্দ্ৰে, ব্লৱৰ্ত বিলেশ জী বিশ্বং। ইত্যমনীকাং पाः उत्रक्षः ।

भित्र• ही भन्ताविन्तरकातः। एट लर्यमुद्धः । विनृतद २ । हेन्छु-िष्ठ ६ । ऐति **म**पत्रवृत्दर्भी ॥ রহারগাঁ। পিববুকারে নী । 🍴 বিদ্ধঃ ৭। ইতি মুস্টাঃ ॥ তভু न्त कहा है सं लाजि ज छत्त्र कि ्राष्ट्रकाचा । स्वत्यक्तिकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच । स्वत्यकाचा । स्वत्यकाच ।

গোল মধ্যে তথাপরা: ৷৷ ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব ॥ # ॥ তে ত মহা-বিষুব জলবিষৰ নানভ্যাণ ক্ৰমেণ খ্যাতে। যথা। বিষ্বাভ্যা॰ বং मद्रः म्यादिष्ठ नद्भविद्याः भुकः । মহাবিষুৰ মাখ্যাভ• কৃতিভি रेण्डब हिङ्क्ति उ॰॥ उथा भगुड्ब विषय कामाधिन हिङ्कि । इंडि नम्द्रज्ञादनी। 🗱। दिव्दारञ्ज কালে৷ যথ া নৃগস ক্রান্তিতঃ পুরু পশ্চাভার দিনান্তরে একবর্ষে হতঃ পঞ্জ প্ৰনাম ক্ৰেণ্ডে ।। ষট্ৰাপ্ত दर सद्गारमण विकासामयमः द्वाराः । अः हुङ् शक्ष हिन ना नाइसुः करार । वृद्धक्र भगत्र दहर भा মুদ্রান রবে প্রবি। ককি সাভ্যা (१ उप्तरिङ्खा मिक्सियन । य খনা-শত্রনেণৈৰ বিষুক্তার **ন্ত্রণ: তথা** । রবিদ কান্তিতো দেব তুল্যো রভিতঃ পুন:। বিষুবং নীন কন্যা-र्ष्व (इकाक्षीम्न **म**कामरक। मिन-नानाय भीगाकात्ययार्वः भावि कः भाखः ॥ उट्या व्यार्क्त भर्यः छ মশীতি: পল ভাঙিনী। নিথনাজ। চতন্ত্রি শৎপদানা বর্দ্ধতে জ-बार ॥ कई है। या इ यह विष्मर शि॰ हार्च हाणी ठकः। कना ~~पां~~ड

দ্বিনবতি: ক্রমাৎ তুট্যতি বাসরে ॥ कन्यार्कापुक्रमीयानः (वाष्युः भूई ক্রমেণ ছি। দিনে দিনে ভাগছারা-त्रानः (वाष्ठः हिवानित्नाः ॥ এ% मान कथ रहे। उङ्गान भाग वि र्गः । यद्वश्चि वट्मद्राप्तवः ७७: मार (वाउमा॰माक ॥ शून उहर मद्राः सम्बद्ध ववः मस्यमानिक । ইভি জ্যোতিস্তম্বু॰॥ 🗱॥ অন্চ 🛭 ন্বে সংকনত: পূর্ণ পশ্চাতারা मिनास्त्र । मुखिलायग्रामानास्त्र ५-न विव ाहाञ्चान जायर ॥ द्रायामण-हित्य सोहा हित्य मथ छिल्लो महह । নিযুৱারন্ত্রণ ভল্ল কর্ণ হারণ দি-বা-িশো: ॥ ডভ: পুভিনিন্দ েলা স্পাদ ত্রিপ্লাজ্মিকা ৷ বর্জতে दिय विश्वाः भ शर्याञ्चः छल सार्य**ः** ।। তथा हैक है। इसर इ॰ ारमान जिलला जिला। ठानुगायावनर्गुः छ भोला भूनिका मका॥ ठ७: कता है विश्वाः भगवाहः भूकाहः क-गाए। जभार भणभारान (वणा-ত্ট্যতি বিশ্চিত ॥ তাদ্ভাদাভ-প্যান্ত পাদোন বিপ্লাবিদা । তাদৃগাখিন শেঘান্ত হরনেত্র প-वाजिका॥ दिवासान मेख यह छाङ। द्वार्यः युगागरः । रेवना-

शासी मिवामानः द्राजिमानः जुलाः सिष् ॥ यहेव द्विष्ट्रेय स्मारान्यः छ छः महार हामणाः गर्क । भून उप्ययः मताः उपय छठ अकामणाप्तिक ॥ इंडि मर्क् गृज्जुकावनी ॥ विषुवर हो विषुवः। इंडिज्ञाः॥ विषुवर हो विषुवः। इंडिज्ञाः॥ विष्वेषयी हो नागम्डी। इंडिज्ञानाः॥

বিষয়ে: পু• সন্তবি•শক্তিযোগান্ত र्ग क्ष्यप्रागः। मूडक्यां १ ७न। ৰ থাৰ বপ্ত স্তাজ্যাঃ। যথা। ভ্যানে । গঞ্জিন্তু নগুশ্লেচ নাডিকা: । গ ও ব্যাঘাত্রোঃ বই চ নব হর্ষণ ৰজুদো: ম বৈধৃতি ব্যতিপাতৌ চ সমন্তে। পরিবর্জ্জাণ্ড। ইতি সৎ-क् गुमुकारली ॥ 🗱 ॥ उब बाउ-कनः। विक्रयुर्यात्मा यपि कनः कारण कार्या बटाचा मन्ज छ-দাবী । সন্ত্ৰ কলতাত্মত্ৰ সৌথ্য ब्रह्म गृहमें। नियान दिखी मन-থা। ইতি কোপ্তাপুশীপ:॥ #॥ दिखात्रः॥ चु जिबक्तः॥ क्यकाक श्राप्तकाः ॥ (विशिमाः वृक्तः । इंडि (मिनि ॥ वृक्तः । इंड) अयः ॥ অুৰ্গলা। ইতি ভরত:।।

বিষ্ণ্তী পু• অগলা। যথা। তিম্বিজ্ঞা হর্ণল• ন না। ইন্ড্য मताको कनावेषात्रगराक्षः व्यगंनः एउकामण्ड हेन थानः ।
छ८ कनावेः विष्ठञ्जान कनिक्क
हेन गुहामिदातिन छिष्ठञ्जो मुक्षं । वट बार्थकथन स्नडट विष्ठक्षं । विष्ठ मुन्नावेः । विष्ठ छ।
दक्षतिविज्ञ मुण्डिक्स्याः । कः
नावा स्नुष्टाम व । हेन स्मिन
मन्नाट विष्ठ सु हेन भावेः । हेन
छो कायाः छत्र ।।

विक्रतः शृ॰ शुम्रशृण्यः। ইঙি बाजनियंग्डेः॥

বিছিন: পু॰ পক্ষী। ইত্যমন্ত্র: ॥

নিম্নিরা তিন্তিরি মযুর ছক্ত্রাদক।

ভাষান্য বৈদ্ধি রা বর্গ: পুত্রাজাক্লান্যাং। লখন: শীত মধুরাঃ
কাষায়। হিতান্পাং॥ ইতি রাজাবলভ: ॥ ॥ অথ বিষ্কিরাণাণ
প্রমা গুণাস্চ। বর্তুকা লাব বিকির কপিপ্তালক তিন্তিরাঃ। দ্বলিজ্

ভাইটান্যাস্চ বিষ্কিরাঃ সমুদান্ত্রভাইটারিকীর্য্য ভক্ষাস্থেত হন্দাভাইটার বিষ্কিরাঃ। কপিপ্তাল ইতি
প্রাক্তিঃ কথিতো গৌরতিন্তিরাঃ

। सनिव भगेरवया देखि तारक ॥ विद्धित मृत्याः भीकाः सन्तराः कर्षेणाकिनः। चन्ता द्या दिस्स दशः भथा छ घषाः स्वाः ॥ देखि ভाषभूकाभः॥

বিষ্টঃ ত্রি পুরিষ্টঃ। বিশ্বসায়ে। ক্তপুত্যবেদ নিয়মঃ॥

বিষ্টপ• শ্লী ভ্ৰন:।ইত্যার:॥ পিওপ: শিষ্টপ:।ইডি তটা দানে: ৰূপদ্য:॥

रिधेतुः भुः भुडियक्ता तान विष्णपः । इंडि स्परित् । भ उ बाग्यव्यागः। उगु मक् : शार् **্রাজ্য শ**ল্ভা উল্লিখ্য এই বাব্ ता विकार दिया ने समामा है बाब बगराब । ये दिखा राजा र सरास्था । सम्बद्धाः वाला । स्विलाज्ञः। भागः श्रीतः वा कः েণ নিটত সক্তা স্থা কি क्षानिक एउँ स्वादित्व दान स्वारीक वा स्थार भूदाक 🕶 ्रि.स॰ अनः दियहाः जाना स महिला छ । उपायक मानार् भार । ७ विव् ७ १७ प्रायम्बर्का ত ভূম প্ৰিৰ্গাৰ প্ৰেনা বিহা **৯**য়ে আলোগনে শুল লাব। **তক্**রু• श्रुधानु हेन्सात विस्तादनका दिन्।

मा अने प्रमृत्तिः । क्षाः भारत मयस्य वाहा उत्तः करो को 🕶 নীৰ মূত্ৰে শ্ৰোৰ গৃহী **শক্**ত িক। খাসত পরাপতের ভর ও उधारमाङानि व नक्यानि ॥ भक्तास्यात मन्द्रक्षकाच । प्य-লদোজনি আত্মান বাভনিয়ো-बारोबि एका चानस्थानवर्धना िविध्याम रनदारुख । কিংসাত থিপাতে। পথোদাক जामः विकिथना। यापाता कि स्वरमान्यं स्थानतस्य विकः भटः। एर्यान ज्या स्वर्ध वर्षि की हु-नामरभा विभागात महाचा चू कि एउपानः चर्यात्रकः । वर्जानाना ारण वासायोज दिए। वर्षः । वर्षि एकवर्ष्टिः । बनायकार कीन < अधित पाति वङ्गाः शिद्धः , कण्णां रवस हालि स्पाद रूप हरा। हा पुत्रको कुछ लक्षी सुत्रालाहा ५ छन्। engle । এর্বান্ধ্রীয় বেশবে পিন্ বেষা অগ্রীকৃত ৷ সৈজা সিহারণ খ্যানা চাৰ্চাল্ডল মহাপি ৰা চাংলাৰ देवन भूजवी अ सुकत्हान्यतीयिः বিং। ভূপ্তাটিসাহছে প্রেং বেংং हा नि भुश्यास्य ॥ अन्यानीन शुक्तिक मधीदास्यान् विदीत्।

विजनीतावरतारवारचा मुरक्रुहि मृ শো র্জান্য স্থ্যাৎ সুথেন তস্যাগ্রে कथरमह कथाः भियाः । ছिक्काञ्चि याज्यक कीका चान ननार्कः पर्णरेनः ।। প্ৰত্থৈৎ ক্ষৃত সক্ত প্ৰেছ স্বেদৌ . পুশীলযেশ। তীন্ধ মরীচ রাজিকা-**मि ।** উদ্বারস্যাবরোধে তু স্নৈহিক• थ्य भाठतबर ।। इर्किनिगुङ म जा-তে বনন অহ্বন ছিত। বিরেচন চাত্র মত• তৈলেনাভ্যঞ্জন• তথা II বস্তি পুজিকরৈ: সিজা চতুর্গুণ জলা भगः। आवातिनामार कृथिङ भी **७**वचः भुकामजः ॥ तमस्ययुः श्रिया नार्गाः शुक्काशायर्जिनः नद्रः। उन्हाः ভ্যকোৰণাছক নদিরা চরণাযুব: ॥ भानिः পया निक्रण हिंछ रेमयू ন দেব চ। ক্ষুঘাত সন্ভুতে রিজ मुद्धः उथा बच।। क्टा मन्नः हिउः खकाः भन्नः (मवाः न्भिक् य<u>र</u>। ত্যা বিধা**ত স**ংভূতে শীভ: নর্লো-বিধি হিত:॥ কণ্র শিশির হল্ল গিবেভোষণ শবৈ: শবৈ:। শুমখা भ ध्रा माला विद्यानः भद्रामोतः नः ॥ निमृद्धगदिषाखात्यं लिद्दः क्कोद्र भिडायङ । जुदारुम नृषा ষ্যাত্র হিতা: শুভে প্রিয়া: কথা: ॥ 🗱 ॥ वाङानिख्यतिहासस्त्रिका

नी मुमावर्खानाः विकिৎ मा मिडियाप ক্কাদি হৃপিত বাত জনিত্স্যো-**मावर्खमा किक्टिमा मारू।** हिन्नू माकिक मिक्रियः भिष्टि र्विडिविनि মিতা । ঘৃতাভ্যক্তা ওদে ন্যাস্য षूरावर्खविनानिनी ।। कनवर्खिः॥ मनन शिक्षणी अक्ष वहा शोबान्ह नर्मभाः। ७५ कीव नमावृक्ता कृतव-र्खि विष्टामिखा।। यनगळणानिवर्जिः ॥ 🕸 ॥ খওপল• ভিচ্তাক: কৃকা-कर्व घरता क्टूर्न । नुगलाबनना म-পুনা বিভালপদক নরে। লিহ্যাৎ।। अञ्चलका श्रीति (मरा दिरेक क দাবর্ভে।মধুর• নরপতি যোগ্য• চূর্ণ नाताहकः नाता॥ नाताहरूपं ॥ 🗱 🛭 সব্যোষ পিপ্ললীমূল তিত্ত্তী চ তিত্রকং। তচুর্ণ ভড়সংমিলু ভক্ষ-(यद भाउकिष्यं ।। अउर्डज-क्षेत्रः माग्ना वना वर्गाग्निवर्ष्धनः । উत्ता-वर्ड श्लोश् खन्म (माथ माजामगा-**११ १। एउ। देकः ॥ ११। म्नकः** मुझ मार् क वर्गाञ् भक्षम्लकः। क्ज-মাল ফল• চাপ্সু পজ্বা তেন ঘৃত• भरहर।। उर भी छ न्यारर कि भु-ন্দাবর্ত্ত মশেষতঃ। পঞ্নুলক নত্র वृह्ट । मुक्षम्लकाम् । एवं ।। # ॥ प्यथ व्यानाञ्चा हिक्टिना। युन्।

कात्रण कार्य। दामनावर्डह्ती कि যাণ আনাছেপি চ জন্ব ভি বিশে-य का जिथीया जा विवृद कृषा र রীতক্যে দ্বি চতু: পঞ্চভাগিকা:। खः छन जुला। विविधा शतः शानाश ब्रुनुन• ॥ वर्खि ज्ञिकहै रेमक्क मर्यम गृञ्ध्न अर्थ सम्बद्धाः । सधुनि खाउँ वा भोक निश्चित बाक्ष भः রিমাণা:।। বর্ত্তিরিব দৃষ্টফলা শ-নৈ: পুণিহিতা হুদে ঘৃতাভ্যক্তে। আনাহোদাবন্তৌ শমযতি জঠর• ख्या खना ॥ विकर्षकाम्याविकः ॥ #।। ইতি ভাবপুকাশ:॥ विष्ठे श्री वि विष्ठे सुद्धान बनकः। यथा। विकला खंद्रवा उक्का विष्टे म्रि मृष्टे नाक जाः । इंडि द्राबदल्ल-ভ:।। বিষ্ঠন্তবোগবিশিষ্টশ্চ।। विश्वेतः भू॰ विदेशी॥ पर्ज्यक्षिः॥ भीठाम्यामनः। इ अमद्रः ॥ व्याप्ति-না জশাসনাদিগুছ:। ইতি ভরত: ॥ । विश्वेत्र नक्षण भारः। विश्वेत्रस সাৰ্দ্ধ দ্বিত্ৰ বামাবৰ্ত্ত বলিতাখো-মুখাগু। অসংখ্যাত দর্ভা:। তথাচ গৃহাদণ্যুহ:। উদ্ধ্ কেশে। ভবে-দুক্ষা অয়কেশন্ত বিষ্টর:। দক্ষিণা वर्ज्यका वासावर्ज्ज विष्ठेद्रः इंडि॥ इल्हागमित्रिणिक्षे । मर्छ সংখ্যানবিছিতা বিষ্টরা স্তরণেয়ুপি <u>এবঞ্চাপঞ্চাশন্তি ভবেদ্কা তদ-</u> ছেন তুবিষ্টর:। ইতি যদি সম্লং তদা শাখ্যন্তরীয় । এতেন বিষ্টরে পঞ্বি-শতিস-খ্যা ভবদেব ভ-উ। ক্তা নিরস্তা। এবং বিপ্তর গৃছ্ণ হস্তাভ্যা মপি যদুক্ত• তদপি নি-রস্ত্রণা যত্তোপদিশ্যতে কর্ম ক-র্ত্রক্ণ ন চোচ্যতে। দক্ষিণ স্তত্র বিজেব: কমণা পারগ: কর: 1 ইতি ছন্দোগপরিশিপ্তাৎ। ইতি স'ক্ষারুতত্ত্ব ॥

विश्

विश्वेत्रमुदाः भुः विष्युः। ইত্যমরः॥ বিপ্তরা জ্রী গুণ্ডাসিনা।ইতিরাজ-निर्घण्डे: ॥

বিষ্টক্হা ত্রী স্বর্ণকেতকী।ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ॥ বিস্তাক্সা ইতি চ কুচিৎপাঠঃ॥

विष्ठातः भुः ছ्ल्लिविष्णयः। यथा বিপ্তার: পড ক্রিছন্দ:। ইতি ষত্ত্ব-भूकद्राय मुर्गामामः॥

विष्टि: ज्वी (वजन विना श्रेगाना-রোদ্বনাদিল্লেশ:। বেগার ইতি था। उट्भग्रायः। वाजः २। ইত্যমর:।। হঠাদভূতিক: ক্লেশো বিজাতকপো বিপ্তিরিভিভউরামী ॥ (इ (व उन महात्र न क्या हत्र १ कर्य) কারিণি চেত্যন্যে। ত্রিষ্ কর্মা করে। বিষ্ঠি: ব্রিখা মভ্তি কর্মণীতি কুদুঃ । इंडि खंतडः।।क्षा (वडन•।। कर्म । इंडि स्मिनि ॥ जन्। ॥ वर्षन । ইতি বিশ্ব:॥ পূেষণ । ইতি ছে-भवन्तः॥ अ॥ मा व जन्। ववारत्रः कारण क्रावाडर्गड मध्य क्राव । शिक्षकायाः उन्तरा ऋहः म्नरः। যথা। বৰ বালৰ কৌলৰ তৈভিল। গর বনিজা: সবিষ্টয: সপ্ত। শঙ্গনি চত্য়নাগাঃ কিন্তুমুক্ত পুরাণি কর ণানি ॥ শুক্লাদি ভিথিশেষ জাৎ পঞ্চনে তত্ত্বরীয়কে। আদ্যন্তার্ছাৎ क्रान्य मु द्रश्चावृद्धा ववामयः ॥ **काम्मा क**रुथीम (भवाक्ष শুন্লপক্ষকে। অপ্তমী পৌর্ণমাস্যো-क भ् बीरक्ष विष्टि बी बि छ।।। क्फ পক্ষে তৃতীযায়া দশন্যাশ্চ পরা-ৰ্জতঃ। সপ্তন্যান্চ চতুৰ্দ্দায়াঃ পূ-ৰ্বাচ্চে বিষ্টি সম্ভবঃ॥ বিহায বিষ द्योन्। विश्विः **मर्बेब व**र्ड्डएय**ः**। বিপ্তিশেষে ত্রিদণ্ডে হি পছে কার্য্যণ खयावरु ॥ 🛊 ॥ कर्गात्रकात्म । नाए। स भक्ष वहन गलक खरेशका বক্ষো দলৈক সহিতা নিয়ত চত-मुः। नाजिः किः यउथ भूहणजा চ তিসে৷ বিষ্টে প্রবিং নিগদিতোক্ত

বিভাগ এষ: 11 মুখে কাৰ্য্যপ্ৰুক্তি ভবতি মরণ চাথ গলকে ধন্মানি ৰ্ষক্ষ্যথ কটিভটে বুদ্ধি বিশ্য:। क नि नी जीरमान विजय मथ भूरह ह कगन्ः भत्रोत्रः छुमागः भ्षति उ कवाः প्রশ্নयः ।। মনু **বসু** মূনি जिथि यूग मण णिव खन माथामू তিথিযু প্রায়ো: 1 28 1 ৮ 1 9 1 ১৫।৪। ১০। ১১। ৩। আবাতি বি-ভি রেব। পৃঠে শুভদা পুরভৃশুভ**দা** ॥ भूबीएमः भुबीएमनि विद्यशी ভবতি ইত্যৰ্থ: ॥ # ॥ একেন ছীনা দ্বিভণা তিথিস্ত সপ্তাবশিষ্ট • করণ্• ববাদি। পূর্বে পরে প্যেব মৃহ• বি-**म्मा**रव। धिमार्थना वन्तु विदर्जि ३। ह ।। কিন্তুর সংজ্ঞ করণ পুদিষ্ট মা-रि खिर्थ ब्राहि मन्त्र मरेस्व। जेशा-खा (भान भजनिस मार्भ भूर्स छन् জুরাদপরে চ নাগ: ॥ 🟶 ॥ ইন্দু কন্দজ চিত্ৰাৰ্য্যন ভূ শূিব: স্বন্। ববাদে: । ক**লি** বৃষ ফণি মাক্তা: পত्यः सञ्जाहिः ॥ ववाम्यदिल কথন• ॥ 🕸 ॥ পৌপ্তিক হ্ছিত্র শুভা-নি ববাথ্যে বালবে দ্বিজহিতাল্য**-**পি কর্ম। কৌলবে পুমদ মিত্র বি-ধান• তৈভিলে শুভগভাশুযকর্ম :: গরে চ বীজাশুর কর্যণানি বণিজ্যাপি रिश्चर्य विश्व किया है। न मिश्वि भाष्त्राणि कृष्ण विश्व । प्राचीय-याणानिय कव मिश्विः ॥ मार्ज्योय-थानि मन्द्राने हैं मार्श्योधिकानि एगा विश्व वाज्य मिल्कर्य हजुन्न ए जू । स्मोजाग्य पाक्ष कृष्ठि धुत कर्या नाएग किछन्न नान्नि मुज्योधिक भन्नानि ॥ इंजि ख्यां जिखन्नुः ॥ विश्वः वि कर्यकतः। इंजि मिनि ॥। विश्वनः त्री मृत्रक्षानः । यथा । वि स्न मिनि शत्रिज्यः स्नम्य । এज्य स्वाम्य मम्य यः म्याः । विश्वनः स्वाम्य मम्य यः म्याः । विश्वनः स्वाम्य समिश्वनः भित्रश्वनः । इंजि भिकाश्व कोमूनी ॥

विशेष खी विविष्णुकारतरणाम् रत्न चिश्व का। जर्मियां गर्मः। जिल्लातः २ व्यवस्तरः ७ व्यम्न १ ८ व्यक्तः ७ व्यम्म १ ४ व्यक्तः ७ व्यम्म १ ४ व्यक्तः । विश्व कि । विश्व क स्वात्यक्र नाश्मम् विद्युव माहत्त्वः । नाहिष्ठः मः वित्मसिकाः न नद्धः द्यान माहत्त्वः ॥ इकि कोर्ग्य के-श्रिकारमः १६ अवश्रामः ॥ सः॥ कः प्रमाणविधानः श्रीय श्राकःक्काः स्वार्या पृष्ठेवाः ॥

विकु: भू व्या:। इंडि मदमाना ॥ भूषः॥ वजूषवङा। इंडि ध्रद्रशी ।। धर्ममाञ्चकर्नु मृनिविश्मयः। रथा । মন্বতি বিষ্ণু হারীত যাজ্ঞবল্পো-শনো হঙ্কিরাঃ। যমাপত্তম্ব সমূ-র্ত্তাঃ কাত্যায়ন বৃহস্পতী । পরা-শর ব্যাস শন্ত্র লিখিতা দক্ষ গো-তমৌ। সাতাতপো বশিষ্ঠশ্চ ধর্ম-শাস্ত্রপুযোজকা:॥ইভিযাজ্ঞৱল্ল্য-স•হিতা।। #।। বুক্ষণোক্ষ বিশে-ষ:। ভস্য ব্যুৎপত্তি র্যথা। বেবে-ঙি ব্যাপ্নোতি বিশ্ব॰ বঃ। তে 🕃 সিঞ্জি আপ্যায়তে বিশ্ব মিত্তি वा। दिथां ७ दियूनकि छकान् মাযাপসারণেন সংসারাদিতি বা । বি**শতি সর্ৱ** ভ্তানি বিশন্তি সর্ব ভূতানি অৰেতি বা।। ধ্যাবিখ-মিদ সর্ব তস্য শক্ত্যা মহাত্ম-ন:। তথাদেবোচ্যতে বিফু বিশ-शालाः भूरवणनार ॥ इति दियू-शुक्रामः । ইত্যমর চীক্ষা ভরভঃ॥

ख्टगर्यायः । नात्रायगः २ क्**यः** o देवरार्थः । विश्वेष्णुवाः **८** माद्या দর: ৬ হ্বীকেশঃ ৭ কেশব: ৮ মাধ্বঃ ৯ মভুঃ ১০ লৈত্যারিঃ ১১ পওরীকাক্ষ: ১২ গোবিন্দ: ১৩ গ-ৰুডধুকঃ ১৪ পীতান্তর: ১৫ অচ্যতঃ 28 मार्क्श 29 वित्रक्रिनः 26 ज নার্দ্দনঃ ১৯ উপেন্দ, ২০ ইন্যাবরজঃ ২) চক্রপাণিঃ ২২ চতভূজিঃ ২৩ প-অৰাভঃ ২৫ নধ্রিপুঃ ২৫ বাসুদেবঃ २५ जिविकमः २१ हेरवकी बन्तमः २५ শৌর:২৯ ইপ্রতিঃ ৩০ প্রনাত नः १ वनसायी १२ विवयणी ६० क मात्राजिः ३३ व्यावाक्यः ८० वि শস্ত্রাঃ ৩৬ কৈটভভিৎ ৩৭ বিশ্ব ৩৮ बिक्टनमानुनः २० । इस्प्रवाः॥ প্রাণপুক্বঃ ৪০ বৃহিন ৪১ শভ बाना ४२ गराभुकः ८० अस्मृतः ६३ জশহাথ, ৪৫ বিশ্ববৃদ: ৪৬ সনাত্ৰ: ৪৭ নম্বনঃ ৪৮ রাহুভেদী ৪৯ বাননঃ ৫० मिरकी खंगः ७३ श्रीनिवागः ६२ ष्यात्रः ৫० वामः ৫३। ই 🧸 🕫 हो। यदाः ॥ হীহরি: ৫৫ কংশারি: ৫৬ নৃছরি: ৫৭ বিভ: ৫৮ নবুজিৎ ৫৯ ন্থস্দনঃ ৬০ কারঃ ৬১ প্রুব: ৬২ শ্রীগর্ভ: ৬৩ আকর: ১৪ আনান ১৫ আবর: ১১ খ্রিনিকেতনঃ ১৭ খ্রীকাছ: ১৮ খ্রীশঃ

७२ गुड़: १० मुहदी दब्र: १) जगरी-भाः १२ गराधदः १० नगराज्यकः १८ নর সিংহ: ৭৫ ইয়েশ: ৭৬ গোপাল: ११ नक्तनस्तः १५ नवकहिए १३ नागगर्डः ४० गिर्डिडः ४) हिडा-নিত্র: ৮২ স্বত্থানা ৮৩ শৃশ্বিন্তু bs भूनर्बनः be व्यानिस्तरः by बी-वब्र. १६ ४१ मर्मुकानः ४४ दशाय ৮৯ উজুদেবঃ ৯০ হার: ৯১ গুরু 22 वाहता 20 अहि है मुख्या 28 ल्ड-माबिः २३ निमास्याणी २५ सुरः २९ हान्त्रम्थयः २५ (इत्यातः २० **भ**-जावजी २०० कानत्मिनिन्न १०३ (धनुकाद्धिः ३०२ (नाम्भिकः ३०० वि बिक्तिः २०३ ध्रमी ध्रमः २०६ रङ् मुखी २०७ वक्षयानः २०१ प्रजाननतः २०४ व्याष्टकः २०२ मधात्रमाः २२० दांबरक्षाः ३३३ ब्रन्डिन्दः ३३२ वृद्या-किन: ३३०। इंडि मद्दद्वावनी ॥ ভিকঃ ১১৪ দাশার্ছ: ১১৫ অন্ধিশ**া**-नः ১১७ हेन्सुन जः ১১१ नद्रायगः ১১৮ बन्धवः ११२ वङ्ग्लबः १२० छ। छ-*पुड्र:১२)*यङ्बिन्तुः ১२२मस्म्यानः ১२० বিভূ. ১২৪ নার্জ: ১২৫ ছিন: ১২৬ স্কৃ (सामक: ४२१ हज्ञ:४२४ वम्:४२८ म-তাৰত ১০০মঞ্জকেশী ১৩১ৰজ্ঞাতং (द्या: ১०० श्वित्य: ১०८ याच्य ः

১০৫ পাঞ্জাयनः ১০৬ मुवर्गविनदः ১১৭ এবং স: ১১৮ দেবকী স্নু:১১১ (गारभन्द: 18) (गावर्ष्क नथ्दा: 18) यमुनाथ: ১৪২ शमाज्द ১৪৩ मार्क ভূৎ ১৪৪ চক্রভূৎ ১৪৫ শ্রীবৎসভূৎ ১৪৬ শন্ত্ ভূৎ ১৪৭॥ ঋ॥ অস্য বধ্যা-দ্যো যথা। মৃত্ত্বের চান্র প্তনা यमवाङ्किनाः। कालत्मि इग्गीवः **ग**किंगाति है किंग्रेडाः ॥क•नः (किंग माली माल रिनन दिविन द्वाश्यः। হিরণ্ডকশিপুর্বাণ: কালীবো নর কো বলি:॥ শিশ্সাল ক্যাস্য বধ্যা বৈৰভেষক বাহন: ৷ শাস্ত্ৰা হস্য भाक्षकान्। २कः औवर्मा २ मिस्र मन्द्रकः ॥ शमा कोमानकी ठानः नाक ठक जुरमंनः। मिनः सामस का २८३ ज़्जमर्या ठ् कोस्र ङः ॥ ইঙিংহমচনদু: ॥ # ॥ তম্য শ জনা-मानि शास्त्राख्य १४४ व्यक्तार्य সহসুনামানি চ নহাভারতীয় শা खिलईशिष्टुहेवग्रामि ॥ 🗱 ॥ ज्यमग्रनः (जा दर्नक यथा। **यद्र**मान् ! वि डीयक উপান্ত্য চান্ত্য মেব চ। বাদ্দেযো यदः कारमा छ्निक्ष्वा **यथा**कम•॥ भूगव खं निष्डाङ हैं को हैं जू রতি নজকা:। নারাষণ ভথা বুজা। विकुः भिष्ठा वज्राह्याहै ॥ निङा ৰণ হরিদাতা নীল স্যানললোছি-তাঃ। নেঘারি নধু পিক্রাভা বর্ণতো नेव नायकाः ॥ 🕸 ॥ अमृशक्तानि एउ-या गखर्गा क रथा। क हे घ न गक्जान माङ्ज थ वक मुहर्मन थ : ठ : क : घ : ग नारम वी र्र : न : म : ऋशः শান্তক।। ঘণ্টণ ভণ্ছণ ভবেদ্বীশচ গ জ ব সঞ্জ পুষ্টিক ৷ ধ ব স दनगानामाहीव८ अ॰ अ॰ ५॰ न॰ ७-বেং। ছ • ত • প কৌস্তত: প্ৰোক্ত শ্চানন্তে! হাহ মের চ। ইত্যক্রানি यथारयामः (सर्वाहरू यन) देव सम्भ ॥ 🚓 ॥ গৰুডে হযুজসক্তাশোগদা চৈবাসি-তাক্ 5:॥পৃষ্টি: শিগ্রষপ্রাশ্ভা ল-স্মাঃ কাঞ্চনসন্ধি লা। পূর্ণচল্ট্র ভ: শন্ধ: ৌজ ভ স্তৃ হণ্দু তি: 11 চক্র• ग्रांगरमाड क्रिट्मः बन्त म-লিভ: ৷ পঞ্বলা মতা মালা আৰু স্থা মেঘদলি ভঃ।। বিদ্যুদুপাণি চাত্রা-ণি যানি নোক্তানি বণতঃ ৷ ইতি গা-काउ 🔀 वाबहाय: ॥ 🕸 ॥ उन्ह क-गर्भावनामि येथा। इत्हार्यन न्य চান্যকুপ **তবৈ**গ্ৰহীন্ত:।চত্লু থ**:** ज ভगवान् कगट मृशी भूदछ छ ॥ সৃষ্টঞ্চ পাতি সকল বিখ্যাভা দ্বা **ভোমুখ:। স**ত্রুগুলমপাশ্লিক 🦠 কু विष्यपदाः यमः ॥ यहभाव ५२०

দেব: সর্বাত্মা পরনেশ্বর:। তমো-ख्न मगानिका कृतः मण्डवाउ क গৎ।। একোপি সন্মহাদেব ক্সিধা-(मो नमवज्ञिष्ठ:। नर्ग द्रकालय खेल निर्छातानि नित्रक्षनः॥ এकः मन् मः दिशा हिव जिथा ह वरूशा नूनः । ত্রিখা বিভজ্য চাত্মান বৈলোক্যে সংপ্ৰবৰ্ত্ত ॥ সৃত্ততে বীক্ষতে চৈব পুসতে চ বিশেষত:। যমাৎ সৃষ্ট্য-নৃগ্ই।তি পুসতে চ পুন: পুজা:॥ खगाञाकवृत्यादात्का खनात्कः न देहार । वार्यु हित्रगान्द्रः म शापुर्व् **अः नगउनः ॥** वापिदा-मानिरम्(वा मावजाउज्जामजः मृजः। द्यादेषु ह सहारमद्या सहारम्ब है डि অৃত:।। পাতি যমাৎ প্রা: সর্বা: পুরাপতি বিতি খাত:। বৃহত্বাচ মৃতো বুকা পরত্বাৎ পরমেশব: !! विभिज्ञानभाउषाज्ञानी खंदः भदि ভাষিত:। ঋষি: সর্বত্রগত্ত্বে হরি: शर्दश्दा यजः ॥ अन्रभारा চানুপ্রাৎ ৰয়ন্ত রিতি স মৃত:। নরাণা ম্যন যুমাৎ ভ্যালারায়ণঃ মৃতঃ ৷৷ হ্রঃ সংসারহরণা হিভত্বা ছিফ্ ৰুচ্ছে। ভগৱান স্থ্ৰিজ্ঞা-নাৰবনাদো মিতি মৃত: 🛭 সইজ: मर्व दिख्यानाहमाः नद्गारा यङः।

णितः जाक्रियां वा प्रमाविष्टुः अर्द গভো বত:।। তারণাৎ সর্বদু:থানা• ভারক: পরিগীযতে। বহুনাত্র কি-मुक्ति नर्बः विक्यूमयः जगर ॥ इंভि कोर्प्स ८ जभ्यायः ॥ 🗱 ॥ व्य-निह। नट्मा उवाह। महाभूनय कानाबु এउहामीखरमान्यः। शु-দৃগু নিব চাতর্ক্য মপুক্তাত নলক-१ ।। व्यविष्ठियं स्विद्धां उ विश्व স্থাসু চরিফু চ। তত্ত: সমস্ত্র রব্যক্ত: शु छवः भूगाक्रस्ना ॥ वाञ्चयाक उपिन शुप्दाभी खाना नुमः। ता २ जैन्तियः भारता वाळामधं जागान् সনাতন: ॥ নারায়ণ ইতি খ্যাত: স এব স্বৰ মুদ্ধভৌ। স্বশ্বীরাদভি-प्रायन् मिम्कु विविधः अगर ॥ जन এব সমর্ক্রাণৌ তাসু বীজমবাস্-জ্ব। তদেবাও সমভবদ্ধেম ৰূপ্য ন্ধ নহ্ৎ ॥ সম্বংসর সহসেুণ স্ঠ্যাযুত সমপুত। পুরিশ্যান্ত ম-হাতেভা: ষ্যমেবাতাসম্ভব:॥ প্-ভাবাদপি ভদ্যাপ্ত্যা বিষ্ণুত্ব মগমৎ পুন: ॥ ই ভি নাৎস্যে ২ অধ্যায়ঃ ॥ 🗱 ॥ चन्। जिल्ला मृहरण रथा। স্টি জি ভালতরণাৎ বুক্ষ বিফু শি-বাজ্মিকা: ম স-জ্ঞা: বাতি ভগৰা-ন্ এক এব জনাদানঃ।। বুস্তারে সূজতে रेहव विकृत्व भाजि निउ।भः। कृन्त्व চৈব সংহৰ্ত্তা একো দেব স্ত্ৰিখা স্থিতঃ ।। म এব সৃদ্ধা: न ह मर्गक्खी मध्य পাতা সচপাল্যতে চ। বুকাদ্যব-স্থাভি রশেষমূর্ত্তি বিফু র্বরিষ্ঠো বর-(मा व्यव्याः ॥ इंडि वङ्गिवालः नर्गानुभानन नामाव्यायः ॥ #॥ नाद्रायगम्। मृर्जिविष्मरका यथा। (या **१८मो नात्रायणा (एव: भत्रायभत्र** তরোন্প। তস্য চিন্তা সমুৎপ্রমা मृश्वि॰ भूकि नदाखिम ॥ मृह्ये। (एग॰ महामृष्टिः भावनीया र रेयव र। कर्म কাণ্ডন্তু মূর্ত্তেন কন্তু 'নৈবেহু শক্যতে ।। তমাৎ মূর্ত্তি সূজান্যেকা যযা भाषा भिनः जन्दा এवः हिन्नुव खन्। नद्गा जिंद्या विद्या विद्या नृष्य ॥ शुक् সৃষ্টিলাভ॰ রাজন্ বৈ মৃত্তিম্ভৎ পুরে। বভৌ। পুরো ভূতে ভত্ত স্তমিন্দে-(वा नात्रायाः सार ॥ श्रुविश्वतः एए-मीय दिवाकाः जगा (रहा: 1 **७** : मखाद्र जगवान् दव्रहानः शू-ब्राडनः॥ वागामीनाः उठ स्रष्टेः नाः माउत्राभुन ईंद्र । मईछः मईईर्डी षु गर्नलाकनमञ्जूः ॥ दिला-का भूरि भाषा ह जब दिक्ः मना उनः । (मदानाः गर्वना कार्यः) कर्वराः त् ছাণ স্তথা ৷৷ সর্পান্তর্ক ভবতু তব

(मरा न मा भागः। (এव म् कु) उट्टा (मरा: পুক্তিস্থে। বভুব হ।। বিফু রপ্যপ্রনা প्रवाः वृक्षः मयात म পुजूः। उन्। স•চিন্তঃ ভগবান্ যোগনিদা• মহা-ख्याः ॥ **७**म्रा• न•ङ्ग्रि जगवान् इन्तियार्था ख्वाः भुकाः। याजा श-রেণ রূপে**ণ ততঃ সু**দ্বাগ বৈ পুভূ:।। তস্য সুপ্তস্য জঠরা মহৎ পদ্ম বি-নি:স্ত । সগুদ্বীপবতী পৃথী স-সমু দু। নকাননা ॥ ভগ্য মূলস্য বি-खात्र' भा जान उन म-स्टिंड•। कर्नि-कारा। তথা भिक् उन्नार। दुकारा। ভব:॥ এবং দৃষ্ট্ব। পরং তম্য শ্রী-রস্য জু সম্ভাণ ৷ মৃত্ত ভহরীরছো वायु वीपूनमः मृष्ट ॥ व्यविन्ता বিজনপ্তন শর্কপেণ ধার্য । व्यक्तानहरूनाधीय थनः (जब उथा করে।। কাজচক্রনয় বার 🕾 🙊 🤘 ধার্যাচ্যুত । অধর্মরাজ্যাতার্থ॰ গদা॰ ধার্য কেশব ৷৷ নালেয়• ভূত-মাতা তে কঠে ডিইড সর্বর। ত্রী-বৎস কৌস্তভৌ চেমৌ চন্দ্রাদিত্য इलिन ए।। नाक्ड एउ गछि वी बः गक्जा• उर कीर्छिजः। दिखाक्त-गामिनी (रवी बच्ची (उच्च नना भि-যা।। দ্বাৰশী চ তিথি স্তেন্ত কাম-ৰূপী চ জান্তে। নৃত্যুশনো ভবে-

শস্ত দাদশ্যা তৎপরাবণ:।। বর্গ वाजी म ভवज् नुमान जी वा विलन ষতঃ। এব বিষ্ণু ন্তবাখ্যাতো মূর্জ-(या (एव मानवाः ॥ इन्डि भाजि भ রীরাণি স্কন্ত্যন্যানি চাত্মন:। যুগে यूर्ग मर्द्रागाय विमाख भूक्रा श्या ॥ न शैनवृष्णा वकत्वता मनूरवतायः কদাচন। ইতি বারাহে পরাপর-निर्गय नामाधायः॥ 🗱 ॥ वृष्ट्य विक् শিবানা নেকত্ব॰ যথা। ততো বুন্ধা শরীর তৎ ত্রিধা চক্রে মহেশবঃ। পুৰানেদ্বাবলাদ্ব্যা বিগুণ বিগুণী-ক্তণ ৷৷ ভদ্জ্ব[']ভাগ: সংলাভ শ্চতু বক্তু শচত্ভূজি:। মুটিকাভূ সম: कारः मुद्धः न ठन्मु (मथ्दः ॥ देन खाउ। वृक्षकार्य मृष्टिमाकि नार्या-खर । यर भवाज्व मुश्रावृक्षः ৰূপেণ লোকভূৎ.।। স্থিতিশক্তি निका॰ साया॰ शुक्छ्याथ्या॰ न्याः **জ**য**়। মছেশে** বৈষ্ণবে কাষে জ্ঞান শক্তি निका॰ उथा ॥ श्रि उक्छी ভব্দিফ রহ মেব মহেশ্বঃ: 1 সর্ব শক্তি নিযোগেন সদা ভদুপতা নম ॥ षात्रणिकि उथा कार्यणस्य नायाबर्धः । अष्टकर्ता ভवह्युः न এব পরনেশর: ॥ অত স্ত্রিষু শরী-রেষু ৰামেব পুকাশতে। জ্ঞানকাশ

পর জ্যোতি রনাদি র্ভগবান পুরুং॥ সৃষ্টি ছিত্যম্ভকরণাদেক এব মহেশ্ব-রঃ। বুন্ধা বিষ্ণু: শিব শেতি সংজ্ঞা-मान न्यक न्यक्।। अउ सुक বিধাতা চ তথাছ নলি ন পৃথক। এবং শরীর কপঞ্চ জ্ঞান মুমাক মন্তরাৎ।। ইতি কালিকাপুরাণে ১২ व्यथायः ॥ 🛊 ॥ व्यन्ताहः। अगजीयः न जगवान् वाालकः भूकवः भवः। অনম্ভভোগশাধী চয়ন্নভিকনলাদ: ভ्<।। विकृष्ठ म 5 (गाविन्स केय-র চ সনাতন:।। य छ (বদ মহাত্রা-ন° স জীবন্মুক্ত উচ্যতে ॥ ইতি বাম-नशुद्रात ८२ ज्वास्यः ॥ 🕸॥ (उन श्राह्मन्याक्ष पथा। भूव अ उराह । ভক্তিণ তস্যাথ সংচিন্ত্য নাগস্যা-মোঘদশন: । পুরিসানভবছিষ্টুঃ শার চক্র পদাধ্র:॥ সালিধ্য কলুষা-নাস ত্রিন্সরসি কেশব:। গক্-ডস্থো জগ**নাথো লোকাধার স্ত**পৌ-वमः ॥ गाइगुष्ठः गहान्मुः उ॰ उक्ष गुंकि बनानगृर। उक्कश्राल्-भियाजा उद्गा सधुजूरमः ॥ इन-স্ত্রণামাস গুাহ্ণ চক্রেণ মাধবঃ । নোক্ষমান নাগেলু পাপে ॥ ३ माब्रगागउः ॥ म हि (स्वलमात्मन रू व् गंजरंग छरः। शुरुष प्रश्नरः

क्काइद्र॰ भागा मिन क्छः ॥ गः॥ জোপি विक्षूना ल्राष्ट्री खाउन मिवा বপু: পুমান্। ইতি বামনপুরাণে ৮১ व्यथ्रायः।। 🕸 ।। व्यम् भव्यः भूका हि র্যথা। অথ বক্ষের মহামন্ত্রান্ বি-काः नदीर्थमाधकान् ॥ यन् नः স্মরণাৎ সম্ভো ভবান্ধে: পারমাশ্রি-ভা:।। ভার॰ নম: পদ• নুষাৎ নরৌ দীর্ঘ সমন্বিভৌ। প্রবনে। নায্ মন্ত্রো-য• পোক্তো বস্বক্ষর: পর: ।। 🗱 ।। व्यमः भूकाभूषागः। भुग उःक्डा-ि न्यानाउ॰ क्या क्वा भ्काम ७-भ मागञ्ज रिक्षवाहमनः सर्ये। ९ छन्यथा भोजभीय । कनवारिनः खिनिः भीदा बा ना भुकानार করৌ ৷৷ দ্বাভ্যা মৌটো চ সংমূজ্য ছাভ্যা মূহ্যানুখ ভত:। একেন হ उ भुक्तान। भाराविन उरेथक उ: । भः भ्योदकादकन मूर्खान उठ: भः क्षयानि जि:। या मा नामा कि कर्गाः শ্চ নাভূয়েক ভুটো ক্রমা**ং।**স্শে-एवं ज्वा कार्यमार्थ रेवक वानुरय ॥ এব নাচনন কৃত্বা সাক্ষায়ারাহণো ভবেৎ।কেশবাদযস্ত কেশব নারা-यग भाष्य (गाविनम् विकृ भधुमूमन ত্তিবিক্রম বামন জীধর হৃষ্টেশ **अ**न्यनाञ मारमान्त्र मक्ष्यं नामू

দেব পুদ্যশানিক জা পুক্ষো ভনাপো-क्रज न्मि शहा का कार्य देशमू হরি বিষ্ণবং॥ বাক্যন্ত পুণবাদি কে-শবায় নম ইত্যাদি। তথাচ। স **ठ**ज्थी नागीखण्ठ नामि विना श्ट मुर्यी:।।#:। ७७: मामान्यार्घ्या-पि मा ठ्कान्ड॰ कर्य विश्वाय कि**ण**वकी-र्ख्याहिन्यामः अर्यप्राट । यात्रप्र स-ব্যাদি ন্যাস:। শিরসি পূজাপত-যে খাববে নম:। মুখে পাহতী हुन्हरम नमः। इति वर्षानश्ची इद्राय (पद्रवा-रिय नमः ॥ ऋ॥ ७७: कत्राव्यनप्रास्त्री। 🕮 অঙ্গাভ্যা॰ নম ইত্যাদি। 🗐 • क्रयाय नम इंड्रामि । उथाह ली-उभीरा। अवि: भुक्षाभि जिम्हाना गा-বতী বেদতা পন:। অজলক্ষী হরি: (शाकः वीवीरकन यउसकः॥ #॥ **उटा शानः। উराट भू**रम्राउन শতकृष्ठि॰ उधार्मावमाउ॰ शार्चन त्मृ कलि मू उया रिव्याखा ह रहे॰ । নানার ভ্রাল্লসিত বিবিধাকল না-भी उवज्ञः विकुः वरनर मत्र कमन क्रोभारकी॰ हक्रभाषि॰॥ #॥ वर॰ श्राद्वा नारम् । रथा। जः किन्।य कीरेर्छ। नमः वनारहै। रगानुक्त मार्ख চন্দান্ পরস্তা দিত্যাদি দর্শনাৎ শৰ্ভ সাগ্ৰার:। আং নারাফণায

कारिष्ठ नामा मूला । इ॰ नाधवाय जुरेक्षेत्र नरमा एक्सरेनरव । दे शावि-नताय भूरेक्षेत्र नतमा वामत्वत्व । छैः विकाद श्रेजा मक्क वर्ण। छै॰ मधूमूम-নায শাষ্ট্যে বামকর্ণে। খা জিবিক্র-माय कियारेय मक्तनामानुरहे। आ वामनाय प्रयारेय वासनामानुरहे । ৯ জীধরায় নেধায়ৈ দক্ষপণ্ডে। ३ क्वीरकणाय क्वारिय वामगए । अन्यनाजाय मुकारिय ७१४ । 🗗 मात्राम्याय न 📆 रिय व्यथ्य । ও বাসুদেবায় লক্ষ্যৈ উদ্ধৃ নন্তপ-को। छे॰ मक्ष्यनाय मद्रश्रेष्ठा ञः (बादछभए:को। चः नुपूत्राय नीः ৈত্য মন্তকে। অঃ অনিক্জায রভৈত मूर्थ। कः ठकित्न जयारेय। थः गिन त्म पूर्वारेय । गः मार्किंग भूखारेय । ঘ• খল্পিনে সত্যাথৈ : তঃ শাল্পনে চ-खारेव मक्क कद्रमूल सक्त गुल्क यु । छ॰ श्वान वारेना । इ॰ मृष्वान विषा शिति। जः मृजित विज्ञशारेय। यः পাশিনে বির্হাথৈ। ঞ অন্তুশিনে विचारि वासकत्रम्य सन्नागुरवेष । है। मुकालराय विभवतियः है। अन्हकाय कृत्यपारय । ए॰ कल्यस्य स्टित । ए॰ নরায় ক্ষ্যোণ-নর হজিতে সম্দ্রো मक्तभारम्य नदाशुक्ष्य । ७ रह

य म्रिता थः क्काय दूषिता मः मः **छ**!य ज्रेडा। **४**॰ माज्ञाय गरेडा। न भोताय क्रमारेय वामनाम्म् मक्षागुरकतु । भः म्द्राय द्रमारेय प्रकः शार्य। क॰ इनार्मनाय उनारि वाम-भार्त्य। व॰ जृत्रहाय ह्निप्टिन्ड शृर्ष्ठ । ভ॰ বিশ্বমূর্ত্র্যে ক্লিন্নাথৈ নাভৌ। ন॰ विञ्रशेष जुमारेय छेम्रात । यः द्वरा-जान नुक्रां खमाय वम्यद्रारेय कृषि । द्र॰ अभृगाजात विलात भद्रारेष पकाः (भा । लः भाः भाजातः वलानुः काय भद्रायशारेय कब्लिम । वः स्मर व्याकारन वनाय मृजारिय वाना रना। **ण प**ष्ठाञ्चान वृषद्वाय सक्तारिय श्रापि मक्क करत । यः मञ्जाञान व्वाय भुद्धारेय इति विभवतः । সং শূকাত্মনে হংসায পুভাগৈ হ_ি मामि मक्क भारत। इ॰ भागाञान व-बादाय निनारिय क्रांकि वामशारि । ल कीवाजान विभवाय जामाधारेय क्षामु। १८४ । कः काधायान ग्रिः इाय विषु । ठारेय क्षत्रापिमृत्थ । इंडि नारम् ॥ 🗱 ॥ उथा । । व्योजभीय। क्तिनवामि द्रयः न्यामा न्यामनाव्यव বেছিনা । অচ্যতত্ত্ব দদশত্যের স ত্যু সভ্যু ন সংশ্যঃ ॥ মাভ্কার্ণ সমূচার্য্য কেশবাধ ইতি মঙ্গেৎ, কী- ৰ্ব্যেচ নমস। যুক্ত মিত্যাদি ন্যাস भावत्र ।। (कन्नवाय ७७: कीर्डि) কান্তৈ। নারাযণাষ্চ। ইত্যাদ্যগস্ত্য স-হিতা বচনা হায় কমঃ। ন তু কে শব কীর্ত্তিভ্যাণনম ইতি। তথা ভৃক্তি मुक्ति भिष्ठ ठा व्ययः न्यात्रः कर्द्याः গ্রীকাদিক:। যথা। গ্রী• অ•কে-गवाय कीरें खंजन इंड्रामि। उथा ह গৌতনীযে। এবং পুবিন্যসেম্যাসং লক্ষ্মী বীজ পুর:সর•া স্তি• ধৃতি• মহালক্ষ্মী পুলিগান্তে হরিতা বু জেৎ॥ #॥ তত স্তৰুন্যাস পীঠ न्याम अयाहिन्याम विक्ष्पञ्जताहिः न्यानान् वर्गार । उज्न्यानाम्यस পুন্থগৌরবভিষা নোক্তা:॥#॥ ততো श्वारायः । উদ্যুদ কোটি দিবাকরা-ভ মৃদিশ শৃত্ব গদা পদ্ধর চক্র বিভুত মিন্দির৷ বসুমতী সংশোভি পার্শ্বরণ।কোটীরাক্দ হার হওল ধর• পীতাম্বর• কৌস্তভোদীগু• বি-শ্বধর• স্ববক্ষসি লসৎ শ্রীবৎস চিহ্ন• ভह्याः 🗱।। এवः श्राज्या मानरेमः म म्मूडा मह्याभन अर्याए। उब रि क्व भावः भोजभीय। जानुभावस বিপুর্ষে বিফো ব্লডিপ্রিয় মত। ত থৈৰ সৰ্বপাৰাণ্য নৃখ্য শহু পুৰী-ब्दिरा। मृथ्यावक उथा (भाकः

ৰৰ্ণ বা রাজত তথা। পঞ্চপাত্ৰ रातः मुखः नाना खन निर्याक्षरार ॥ 🗱 ॥ टेनरवए प्रशास जू उटेंबव । सर्ल বা ভামুপাত্রে বা রৌপ্যে বা পক্ষজে म्राल । जागमकन्नुक्राम । रेह्रब्रन्रु॰ রাজত কাংশ্য তামু মূন্ময মেব বা । भाषामः 🕾 श्रद्धः भावः रेन्द्रास् कन्नयबुषः॥ भुद्रण्डब्ग्विन्युकायाः। সূবর্ণে রাজভেরৈত্যে ইত্যাদি ॥ 🕬 । **उड: সামান্যপী**ठेलूकानस्तर दिम-লাদি শক্তি সহিত পীঠমন্বস্ত পু-काः कृदा शून श्रीदा म्रावन कन्नि-ত मृद्धावावाहनामि भक्षभुञ्जाञ्जलि দান পর্য্যন্ত বিধাষ আবরণ পূজাং वर्गाए। अग्नामि ठजूष्मात्मे मिक् **४** ७ क्षानाय क्रयाय नमः **३७**॥-দিনা পূজ্যে ।। া ততঃ কেশরে মু পূর্বাদি ওঁ নন: न॰ नम: मिः नमः না নমঃ রা নমঃ য নমঃ গা নম: य॰ নম:। ততো ছলেষু পূর্বी-**दिस्कि उँवामुद्दवाय नगः। ७द॰** मक्षर्यभाग भुमुभुग्नाय व्यनिक्षाय । অগ্ন্যাদি কোণদলেষ্ ওঁ শান্তৈয় নমঃ এবং শূিষ সরস্বত্যৈ রত্যৈ। তত্তঃ পত্ৰাগেুষু প্ৰাদি ওঁ চক্ৰায় নমঃ এব॰ শহাৰ গদাবৈ পদ্মাৰ কৌস্ত ভाय मूयलाय थङ्गाय वनमालाद्य।

তদ্বিরশু ওঁ গক্ডায নম:। দক্ষি-(१७ णहानिक्य नमः। वृद्ध छ भ स् নিধ্যে নন:। পশ্চিমে উত্জায় নমঃ। অগ্নিকোণে ওঁ বিস্নান নন: ৷ নৈৰ্থতে **७ जार्यप्रारेय नमः। वायुरकारम ७** · मूर्गीरेय नमः। द्रेगात ७ (ननारेन) নমঃ। এবং সর্বত। তদ্বহিরেন্দুদীন্ वजानी का भूजयिदा धूश मीली मन्। दैनविन ५ न महार्था । इसा यथा। देनविन ह নানীয় দেবতাথৈ মূলেন পাদ্যাঘাচ[্] मनीय पद्मा कि जि मत्या रेनर्य-म्। मः ल्याकः। ठकम मुगः ভित्रकः। যমিতি মন্ত্ৰেণ দোষ সন্হু• সংশো-ষ্য রনিতি দোষ সাদহা বানকর সৌধধারাভিপূর্ণ ব নিতি নৃত্রেণ অমৃতীকৃত্য মূলমন্ত্ৰ মট্যা জপেৎ । তভো ব মিতি ধেনু মুদ্ধাম্তী-কৃত্য গদ্ধাভ্যা• সংশ্ৰু কৃতা-छाविः नन् इति नु। थरर । अगु মুখতো মহ: পুদবেদিতি বিভাব্য भाशास्त्र मृत महायं। रेनावाम। कणः मन्। ७ । ७ व मूल मूहार्य। ५७ रिश्च (वर्ष) जामूक (एवज्र रिव नमः। **उडा रेनर्वहर्र इलान्स मृख्**क्र क নিবেদ্যানি ভবাত জ্যাণেদ হবি इंद्र इंडि रेनर्रमु॰ नगर्भा आयुक-(प्रकारिय अञ्चलन मम्टालाखंद्रगः

गमी ७ डल नदा वामक्छ गु। भ मुपा॰ श्रुमर्ग्य मिन्निग्रस्थन श्रुपान-नि मृताः शुरुणायट । अ । यथा ওঁ পুণোয় ৰাহেতি কনিষ্ঠানানিকে चक्रिक म्लान्दिर। ७ जनानाव चारुठि उद्धंगे मध्राम अञ्चर्छन न्त्रामाय था ७ वजनाय याद्यकि मधामानाम जङ्खिन म्लानीस्ट । **७ उनानाव बार्हिक उद्धनी मव**र मानामा अङ्गाष्ट्रन स्मामार्थि । अ यमानाय साइिं निर्दाङ्गी इस्-ষ্টেন স্পার্শাহেং । ততো অজ্ব হাভ্যা অনামিকাশ্রু স্পূপন ব্রৌ নম: পরা-य अनुद्राज्ञात अनिक्कायरेनावमुः कल्लामी वित्वनामुन् भूनर्मा মূল মূচাৰ্য্য অমুকদেবতাং তপ্ৰা-নীতি চত্ত্ৰা সংতৰ্গ্য অনুকদেব-**टारेष এउ**ब्बल नम्डालियानम्भी-**डि दल मन्ना जाठमनीयाहिक ह**-न्तराक्षा रेवकाव जूरेनवका नात्न সর্বত্রায় নেব বিধিঃ। ততঃ লানা-ন্য পূজাপদ্বসূত্ত ক্রমেণ বিসর্জ্ঞ-नाउ॰ कर्य मगाभररः ॥ अमः शू-র করণ যোড়শলক্ষ জগ: ৷ তথা-छ। विकात लकः भुक्ताभक्षम्यम्यमः সনাহিতঃ। उদ্দাংশ॰ সর্বিজ জুভ্যানধুরাপ্লতৈ:॥ ইতি তজ-

লার:।। মৃত্যক্ত বিফুপ্লা আহিক छत्नुरामो पृष्ठेवता ॥ # ॥ उन्तर नमः कात खर्कनामिक यथा । मृज উবাচ। মুক্তিহেতু মনাদ্য**ন্ত** মজ ম क्ष्य मवायः। (या नत्म अर्वानाक **ল্য ননস্যে জাযতে নর:।**! বিফুনা नन्त मरिष्ठ र विज्ञान मर्दगः भुज्ः াপুণমানি সদা ভক্ত্যা চেত্রসা ছ-म्यानयः॥ (ग। २४ खिष्ठमः नयमः) পাশ্টীশ: শুভাশ্ডে । তে সর্বসা किनः विकः नगरमः भवःसभवः॥ সাধ্যেনাপি নমস্কারপুযুক্ত শহক্র-नागरय। मःभात्र ज्वरगाना मुख्ज-নকরে। হি সং॥ কৃষ্ণে মুরজ্জলথরে। एत्र हाक् कृत्यः वाकाधिकाति भुक्ष পরনে হপুনেযে। এ:কাপি চাক্ গুণমাত্র কৃত পুণাম: সম্য: স্থাক মপি শোধ্যিতু সমর্থ: ॥ পুণম্য **म्र ७**व जुर्भो नमकारत्र । याई (य< । স যা• গভিমবাপ্নোভিন ভা• ক্রত্ **শতে রপি॥দূর্গ স**ারকান্তারাক্ পার মভিধাবতা॰। এক: কৃঞ্নমা স্থারো অন্তি তীরস্য দেশক:॥ আ-সীনোবা শ্যানো বা তিষ্ঠন্ বা যত্ৰ ভত্র বা। নমোনারায্ণাগেভি মনে ह-**अप्रता ভবে** ॥ नात्रायति अपद्रा হ্বি বাগতি বশব্তিনী। তথাপি

নরকে ঘোরে পতন্তীতি কিমন্ত হণা চত্তমুপাযু যদি কোটিবক্তো ভবে-মর: কোপি বিশুদ্ধচেতা:। সর্ম্বে গুণানা মযুভৈক দেশ বদেল বা দে-ববরস্য বিক্ষো: ॥ ব্যাস্যদ্যা মুন্থঃ नर्दि खदरहा मधुमूरनः। मिकक्याः मिवर्डाष्ट्र न गाविनर छनक्यार ॥ व्यवस्थानाशि रमा य की खिंछ नई-পাতকৈ:। পুষান্ বিন্চ্যতে সদ এ **নি•হ**ত্রস্তৈ মৃ° গৈ রিব ।। সক্^{নু}চু রি-ত থেন হরি রিত্যক্রদ্বণ । বজ্ঞঃ পরিকর স্তেন নোক্ষায় গনন-পুতি ॥ স্বপ্রেপি নামমূতি রাদিপু॰সঃ ক্ষমণ করোত্যক্ষযপাপরাশিণ পু-ত্যক্ষতঃ কিং পুন রত্র পুংসাং সংকী खिंख नाष्ट्र जनार्षनम् ॥ नमः कृ-ষ্ণান্ত্য বাসুদেবেত্যুদীরিত । গৈ ভাব ভাবিতৈ বিপুন তে গনপুর• य्यः॥ नेमायानः इ.नः वद्भः खन्ना ভাস্করোদযঃ ক্ষান্তি কলে স্থাইব-স্য নামস•কীর্ভন° হরে: ॥ শ্ব নাক-পৃষ্ঠগন্ন পুন রয়োভি লক্ষণ । ই জপে। বাস্দেবেতি মুক্তিবীর মন্ত্র-ম॰।। গছতা। দুর মধান তৃকা মু ई 🗷 চেতসাং। পাথেয়ং পুগুরীকাফ্ষ-नाममन्कीर्जनाम् ङ ॥ नन इत्जाब (या त्राडफ्ङ: मुष्ययादि उ:। उ-

স্যাক্ষ্যো ভবেল্লোক: খুপাক্স্যা-शिष्णीनक।। ज्ञात मर्गरष्टमा नि-बिरहर्देक (ভयज्ञः। क्.कडि रेक्करः মন্ত্র• কপ্ত। মক্তে। ভবেষর: ।। ধ্যা-যন্ কৃতে যজন্ যজৈ স্বেভাশা দা-পরে হর্ষন্। যদা প্রাভি ভদাপ্রোভি কলো সংকীৰ্ত্ত কেশবং ॥ নৃন• তৎ কণ্ঠ তালুক মথ বাপ্যপদ্ধিস্থিক।। রোগাধারা न সা জিন্তা বা न বক্তি হরে গুণান্।। সক্ষেত্রেণ কিং ভস্য কাশ্যা বা শান্তিকেন বা। ভিন্তাগ্রে বর্ভতে যস্য হরি রিভাক্ষরঘ্ণ।। বিজ্ঞাত দৃষ্ঠ সহসু সমাব্তোপি শূেষ: পরন্ত পরিশাজ্ব ন গীপ্রনান: । স্বপ্রান্তরেপি কিল যোলিভদ ন পশ্যেরায়ণ স্তুতিকথাপরনোন ন্ধ্য: ॥ ইত্যাদি গাক্তে নারায়ণ **ভ** क्ति ननकः व नाम २०२ व्यथायः ।। 🗱।। সূত উবাচ। আসার ভূতে সং-সারে সারখক বিনিদিশেৎ। অ সারাশের লোচসঃ সার্যারার্ব क्राः ।। मन्। ९ भुक् । मृत्क । यः भू স্থাণ্যপ এব বা। অহিড॰ স্যাতন চৈবতেন সর্ব: চর**ার: । নাতৃ**বৎপ রিরক্ষন্ত সৃষ্টি ল ভার কার্কণ। যো म नृक्षया विका उ॰ विनामु प्रया-তক।। যতঃ পুবৃত্তি ভূতানা থেন

সর্ব নিদ তভ । ষকর্মণা তমভার্চ্য निश्चि॰ विनरस्डि मानवाः॥ नद्राकः न-চ্যতে যস্ত্র যমেন পরি ভাষিতঃ। কি• च्या नाहित्जा (पव: (कणद: (कणि-नामनः ॥ छैरकिनाम्। जात्वन मुवनाः ना महिंड: भुजः। या प्रांति सकः লোক স বুণা কি নচাৰ্ছিত:।। নত্ত করোতি সা মাতা ন পিতা নাপি বান্ধবা:। যৎ করোতি হৃষীকেশ: **गड है: मुख्या**हिंछ: ॥ वर्गामुनाहा**द्र**-বতা পুৰুষেণ পর: পুমান্। বিষ্ণুরা-রাধ্যতে পছা নান্যন্ততোষকারক:।৷ न मारेन विविध्य में छि नंशुरेझ नाजू-নেপনৈ:।ভোষ মেতি মহাত্মাসৌ यथा ভক্ত र कमार्चनः ॥ সম্পदिन्धर्गर মাহাত্ম্য জ্ঞান সন্ততি ক্রমণা । বিমৃক্তে কৈ তাল ভ্যুণ মূল মারাখৰ• হরে: ৷৷ শুণানৈ স্তব্যতে বিফু রেড-देव नद्रमः धनः। ज्यम्प्रधा वा विर्णः যেণ ক ও মহিত মহতি ॥ ইতি गाक्र भ्षाञ्चिः २०० वाद्यारः ।। 🗱 ।। সূত উবাচ। আলোক্য বহু শাল্লাণি বিচার্য্য চ পুন: পুন: 1 इन्दिकः भूनिय्वनः (४) ह्या नावायणः मना।। कि॰ जम्र मारेनः कि॰ जीर्थः কি তপোভি: কিমধুরৈ: যো নিভ্যু स्थायत्व (एद॰ नाजायन ननन्धीः ॥

ষ্ঠিতীর্থ সহসুদে ষ্প্রিভীর্থ শতানি | চ। नातायन लुनामग्र कलाः नाई ख ষেডেশী ।। পুৰেশ্চিত্তান্যশেষাণি দ শুক্তি:।। ধ্যানেন সদৃশ নান্তি শো-তপ:কফাদিকানি বৈ। যানি তেখা মশেষাণা॰ কৃষ্ণানুষরণ॰ পর॰ ॥ कृष्ड भारभग जारभा देव यम्। भु मः পুদাযতে। পুযেশ্চিত্ত ত ওস্যৈক হরিসংঅরণ পর ।। মুহুর্ত্ত মিপি रया श्वारयशादायन मङन्पिङः । সোপি তদ্ধতি মাপ্নোতি কিং পুন खट भद्रायनः॥ कागुट मुशु मूमुखियू (याग उम्र ह (याभिन: । या काहि-খ্মনসে। বৃত্তি: না ভবত্যচ্যুতাশু-याए॥ উভি%न्निभञनिकुः वुक्रम् देव বিবসং তথা। ভুঞ্জন স্বপংশ্চ জাগুছ গোবিন্দ भाषत सद्धाः (स स्व कः र्यागुजिद्रजः वर्यग्रहिन्दः कनार्यत् । এবা শাস্ত্রানুসারোক্তি: কিমনৈত বঁহু ভायिटिः॥ ध्रान भिव श्रादा श्रामा খ্যান মেব পর তপঃ। খ্যান মেব পা র শৌচ তমাৎ ধ্যানপরো ভবেৎ ॥ नाजि दिरकाः भन्न (श्रापः जला-जाननार शब्दः। उद्यार भुशान মজ্বোক্ত বাসুদেবস্য চিন্তন ॥ य मूर्व ७ १४ भूषी मनत्या गन्ना हत्। उनभाभार्थिङ शास्त्रा पना-ि वश्रुत्वः ॥ **भूगाराय वर्त्र**ाः

कर्या भुष्ठात्व डाधु तत्र्यु र ८। स्वद्रभा-स्व उद्याक्षाः मः भूगं म्यानिडि ধন পাপকর্মণা। আগামিদেছ হেত্ৰা॰ দাহকোপ্যেষ পাবক:॥ विनिव्यमनभाषिल गुक्ति भरेवव कन्म-নি। পুপ্রোভি যোগী যোগাগ্রিদক্ষ শিথ: কক্ষণ দহতি সানিল: ৷ তথা চিত্তভিতো বিষ্ণু যোগিনা সর্ব-কিল্বি॰ ॥ যথা গ্ৰদাহাৎ কনক ন-পদোব• পুজাযতে । স•শ্লিষ্ঠ• বা-সদেবেৰ মনুষ্যাণাং তথা মূৰ:॥ গ জ্যাহ্রান সহস্বেযু পুষরস্থান কোটি-য়। য় পাপ বিলয় যাতি মৃতে ন ল্যতি তজরৌ।।পুগোধাম সহসৈত্ত য়ত পাপ নশ্যতি পুরং। ক্ষণমা-ত্রেণ ভৎ পাপ হরে র্য্যালং পুণ-শ্যতি ॥ একমিলপ্যতিক্রান্তে মুহূ-র্ভে ধ্যান বজ্জিতে। দস্যুভি র্মথিতে-त्वर युक्त माकन्तिष्ठः ज्मः ॥ किन পুভাবো দুষ্টোক্তি: পাযপ্তানা ত-থোক্য: ৷ ন ক্ষেরন্মন স্তম্য যাল্য চেত্রসি কেশব:।। সা তিথি তদছো-রাত্র॰ স যোগ: স চ চন্দুমা:। লগ্ন॰ ভদেব বিখ্যাত যত্র পুষার্য্যতে হরি: ॥ সা হানি ত্রমহছি দু সাচাদ্ধ জড-

भूकछा। यमुङ्र्ड क्वन वालि वाम्-। (मरवा न किंड)रङ ।। किंवाः क्ङ-যুগ ভস্য কলি স্তস্য কৃতে যুগে। জ্ব-যে যস্যগোবিনের যস্য চেতসি না-চু। यम्।। यु उथ। भ्रि गहु उ ়, স্তিষ্ঠতোপি বা। গোৰিন্দে নিযত• চিত্ত क्डक्डा: मरेपव मः ॥ वामू-**१९८व मरना यमा जनारहानाई**ना नियु । जम्राष्ट्रद्वारमः रेमख्य (नरवन्द्रु द्वा-**क्तिक कला ॥ व्यम छ। जा ५ मार्च्य** মভপ্ত নহৰুপ:। ছিন ভি বৈঞ বী॰ নাযা॰ কেশবার্লিভ মানস:॥ क्रमाः अर्वे उ कुः क्षम् प्रगाः म्र्थिष् भानताः। मृत्यः धर्मानीत्वयु (गीः वित्न इत्यक्षि । श्रायमात्राः यगः (हरः माना निष् ह कर्यम् । भू।-यण्डिः हि नर्बम् पृक्ष् अत्मा विभुज्ञः ॥ नाज (खयाः क्य (खयाः **হ্বত** স্থেষা পরাভবঃ। যেষা নিন্দী वतन्।।। इत्यत्या कनार्यनः।। कीं । शिक गणनाक हात्रो जन्नु उ চেত্তসাণা উদ্ধৃ মেব গতিং মন্যে কিং भून र्ज्जानिनाः नृगाः ॥ वामुरम्य छ-क्हारा नाडिमीडा न घणना। नत-ক্ষার শমনী সা কিমর্থণ ন সেব্যুতে ৷৷ ন চ দুৱাসসঃ শাপো ব্জুঞাপি সচীপভেঃ। হন্ত সন্থো হি সংখ

হৃদ্গতে মধুস্দনে ॥ বদত তিষ্ঠ-(जान)हा (सहरा कर्णज्ञं ज:। ना-পথাতি যদা চিন্তা সিদ্ধাণ মন্যে চ থারণা॰।। খ্যেয়: সদা সবিভূমগুল-**मध्यक्षी नाद्रायगः अद्रमिकान**न সন্নিবিষ্ঠ: ৷ কেযুরবান্ কনক জগুল-वान् किद्रीष्टे शादी श्रिवप्ययवश्रु-ষ্ তশঃ চক:॥ 🗱 ॥ কি মত্র বহু-নোক্তেন যুখ্মাক মধুনা হরি 🗆 সরে-তাহনিশা বিষ্ মশেষ দুরিতাপ-रः ॥ न हि श्रातिन मन्णः शविब নিহ বিদ্যতে। শ্বপাকেম্বুপি ভুঞ্জা-नः भाभः रेनदाज निभारत ॥ यहा-চিত্ত সনাসক জভে। হিব্য গোচ-ति । यमि नातायरण (भारवः का न मूष्ठाउ वज्ञनाए ॥ भुवाउनिव (जर यद मलानाज मरगाहत । বচসা নাত্মস বেদ্যু তজ্জ্ঞান বুল্ল-স'জিড•॥ তজান্যা ধারণ্যা (যা-शिता यांखि (स लयः । अभाव কৰ্মণো পেচতে বান্তি নিৰীজিতাণ দ্বিজা:॥ ইতি গাক্ডে খ্যান স্তৃতি: २०३ व्यष्ठायः ॥ 🕸 ॥ उन्। माहा-অ্য যথা। সূত উবাচ। বিফুচিত্তো **ভবেড** ङ राज न्या मा। তনেবৈষ্যতি মৃক্তিব মাত্মান হরি-**७८ भन्नः ॥** उम्रानः यव (भाविन्सः সা কথা যত্ৰ কেশব:। তৎ কৰ্ম यखन्यीय किमरेना बंद्र जा बिटेंडा। সা জিহ্ব। যা হ'ব স্তৌতি ভট্টিভ' যত্তদর্পিত । তাবেব কেবলৌ খ্লা (घरो यो उर्भुकाकरतो करतो ॥ পুণান নীশস্য শিরংফলং বিদু ত महनः भागिकनः पिरवोकमः। यनः ফল তদ্ভণ কর্ম চিন্তন বং স্ত গো विन्त ७१ छवः क्वा ॥ (मक् मन्त्र মাত্রোপি রাশি: পাপস্য কর্যা:। **८क्ना वर्षे वस्त्र भागान्य मुर्वे**शाचि विव नणाजि।। यदकि विद अत्राज वर्षा शुक्यः माधुमाधुवा । मञ्जः नाद्रायः ণে ন্যুস্য হৃষ্ ল'প ন লিপ্যতে ।৷ ভূ নাদি চত্রাদ্যান্ত ভ্রগ্রান চত্ विष्। চরাচর जगर সর भुमछ भाग्या उत् ॥ यश्वित्राख्यां व र्या **তি २ द क॰ बार्गालि यहि उपने विद्या** য্ত্র নিবেশি গ্রাহ্মনসে। ব্রাক্ষোপি লোকোলু হং চ্যুক্ত চেত্রি সং-श्चित्वा अप्रविधाः भूष्माः हतानाः ব্যাং কিঞ্ছিত্র দুরিত প্রাতি বি वाय • उदाहार की खिंड।। महडा প্ৰণ্য পণ্যেন যেন ক্ৰীতো হথিল धुन । उन्। विकाः भुनारन इह किन्द भुदुषाजि॥ व्यक्तियाँ। क नः द्वानः विका ध्रानक भूवनः।

गन्तुः पुःरथानरषः भातः क्यूर्यक ভবন্তি তে ৷৷ রাষ্ট্রস্য শরণ রাজা পিতরৌ বালকস্চ। ংশশ্চ সর্ব बङ्यानाः अर्वेम्य **अ**द्रशः हिंदः ॥ त्य नमस्ति कगन्त्यानिः वामूत्रवः मः নাত্ৰণ। ন তেভ্যো বিদ্যুতে ভীর্থ । ম্বিক নৃনিসভ্রম।। অন্যরত্ন পু जान अयार साथाय (सव ह। उ॰ সমুদ্দিশ্য গোবিনদে ধ্যানং নিত্য মতন্দ্ত:।। শূদু বা ভগবছক্ত নিবাদ স্বপচ তথা। হিজ্ঞাতি জন স্নেচন বাতি নরক নর: 🛚 ष्पानरद्भग यथा खोठि धनवस्र धरन इया। उथा वृक्षिक कर्खां करका न माठ्य वसनार ॥ यथा काउवरना ब'ङ्का भंश्राम् अर्थ क्षमः । उथाः বিশ্বঃ শ্বুতো বিশ্বু যোগিনাং সর্ব किन्दियः ॥ भूभीछः भवं उ॰ " एमा-म्याचि ग्राप्त्यः। उष्ट शाशानि সর্বাণি যোগাভ্যাসরত নর ॥ য্স্য যাবাণ্ট বিশ্বাস স্তম্য সিদ্ধি-শ্চ ভাৰতী। এভাৰানিতি কৃষ্ণস্য পুভার: পরিনীমতে॥ বিদ্বাদপি (गाविन्त्• प्रशायाशकः अहन्। শিশ্পালোগত ওড়ু কিং পুন ভং-श्रतारमः ॥ व्ययः (१८४। मुन्न र्यन्तुः এম বুজা বৃহস্তি:। ইত্যাখ্যা

१८५७ **जावपादमाईयर** इबि ॥ ইতি পাকতে বিষ্ণুমাহাত্ম্য ২৩৫ व्यव्यायः ॥ 🖛 ॥ जग्र भारतास्क शानानि कनः इति क्षा गूर्थ नाम रैनरवष्ठभूनरत्र इरतः। शारमामकः নিৰ্মাল্য মন্তকে যদ্যদো ২চ্যত:॥ रेशरवर् अञ्च जननी विभिन्न विश्न य जः भारक नः भित्र । या श्या তি নিভ্যু পুরতো মুরারে: প্রাপ্নো-ঠি দুপেুন্যুলা স ভক্তি ॥ হত্যা क्छि यह छित्रु न**क्ष्र गुलभी एउ एक भा**न (मारकः देवादवाः वक्षामाभाग मृतिः **छ**• छत्र्वा सङ्घ•॥ इ**डि भा**ष्मा-खंब्रथाख : व्यद्यायः। 🕸।। उम्रानी ন্নাং বৃ ৎপান্ত যা যথা। পৃথিব্যবাচ । জাতেষ শে ব। ভবসি তফাছেবে। হাস ক(ভিডঃ) ব্যসনেৎপত্তি যু क्तिय वृक्तनम् वक्नामित् ॥ यद्यान हाराय श्वास्त्रणाट की खंगात्र । हाउः। वृक्षाय विसर कप्छ यन-বক্ণ নেব চ।। নিগ্য হরদে য-বাভিষাদারি রিছে।চল্লা স্থান যদি ভূতানি বশ্বাবশ্বাশ্যা।। চিরেণ বল্যা দেব তথাটোলি স্বা **७ मः । रामा** ज्ञान्या (सर्वा मनय শ্চেগুতেরম.), ন তে ৩ছ ব্রুবিগ্র **छि ७ ना नड** कृष्ण (१ २) । न वर्ग्**याम न**

क्तरम क्ल्राकारि मेंटें ब्रिश !! ख-या वृगक्ष बदाह विक् इंडि भूकी खंऽ ·स्त्र। दिष्टेसक द्या मर्ड काट हा-वत जक्रमः। जगिष्ठिस्नाहित विक्-র্বেতি পুর্মার্ভ্রমে। বিষ্টভ্য তিষ্ঠমে निजा देवलाका महबाहब ॥ म-रक गन्नर्व नद्रः नगर्छ् । भन्गः। ব্যাপ্য ত্বামেব বিশতে তৈলোক্য সচরাচর ।। তমাধিফু রিভি প্রোক্তঃ স্বৰ্থমেৰ স্বৰ্ণ য়ে ৰাম্য ইভুচ্চা**ভে** वाभः यविञ्चि उद्गर्गिनिः॥ व्य-খন ত্ৰা ত্ৰ পূৰ্ব তেন নাৱাষণঃ म् उ: । युरम युरम श्रु हो। ना विद्या বিন্দসি ভভুত:॥ গোবিন্দেতি ভ-তো নামা পোচ্যমে খবিভি তথা। হ্য কাণীন্দ্ৰাণ্যাহ স্তৰু জ্ঞান বি-শারদা: ।। ইশিত্বে বর্তমে ছেযাং क्षीतमा खर्थामाम। वमसि वृधि जुङानि दुकाभीनि युगक्तरय।। पु॰ वा বস স ভূতেয় বাসুদেব তদুচ্যসে। সহ্যধ্যি ভূতানি কল্লে কল্লে পুনঃ পুর:।। তভঃ সম্বর্ষণঃ প্রোক্ত স্তন্ত্র-द्धानिक्षाहरेनः। भुकृत्सन न ७ छ-ভি সদেবাসুর রাক্ষসাঃ ৷৷ পুতিদুঃ সর্বিমাণা পদ্ধ তেন চোচ্যতে। নিরেছে। বিদ্যুতে হনা মতে ভূতেষু কশ্ন: ॥ জ্নিক্জ ন্তঃ প্রেক্তঃ

পূৰ্বনেব মহবিভি: । ইতি মাৎ-(म) २२२ जाक्यायः ॥ का विक् (लाक गमन काद्रग॰ यथा। कर्म ভোগী সকাম: স্যাঘিষ্কামো নি-ক্পদ্ব:। স যাতি দেহ ত্যক্তাচ शह विष्या निजामय ॥ शुनद्राग-भूनः नाउँ (उषाः निक्वामिगाः ~~স~~ তি। যে সেবন্তে চ দ্বি ভুজ কৃষ্ণমা আন নেব চ।।গোলোক তে নরা-याञ्चि हिवाब्रभ विश्वादिगः। (य ह নারায়ণ ভক্ত্যা সেবন্তে চ চত্তু क्र•। रिवन्रर्थ• याजि एउ मर्खि मिवा-ৰূপ বিধারিণ:। সকামিনো বৈঞ-ব্যক্ষ গড়া বৈশ্বপ্ত মেবচ ॥ ভারত পুনরাবান্তি তেষাণ জন্ম দ্বিজাতিষু ্কালেন ভেচ নিশ্বানা ভবন্ত্যেব ক্রমেণ চা। ভক্তিঞ্চ নির্মালাণ বৃদ্ধিণ ভেভ্যো দাস্যতি নিশ্চিত। হরি-ভক্তাক নিয়ামাঃ ষ্থ্য রহিতা দিজা:॥ তেপি যান্তি হরে লোক। ক্রমান্ডক্তি বলাদহো॥ ইতি বুকা বৈবর্ত্তে পুকৃতিখণ্ডে ২৪ অধ্যায়:।। विक्यकः क्री मुवगानकः वः। यथा। উপোষ্য हाम्मी भूगा दिकु याका मःयुजाः । এकाम्मुराख्य পুণ্য নরঃ প্রাপ্নোত্যস শবঃ । **ই**ভি ভিখ্যাদিভভ্তু[•] ॥

विकुक्तः भु ग्वाविष्णवः। ७८-পर्यायः। विक्छछः २ जुन्हः ० वङ्गः भूषेः ८ जवनामः ६ वृह्द-कन्तः ५ भीर्षभणः १ इजिन्यः ৮। व्यम् छनाः। मधुत्रदः। निन्न जदः । निज्ञ नाह्र नाक्ष्णक्र दः। क्षण्यः । महर्भनकात्रिष्षः। ইতি जाजः निर्विः॥

বিফুকান্তা জী অপরাজিতা।ইত্যনর:।।অপরাজিতায় অন্যা জ্প-,
জাতি:। তৎপর্য্যাব:। হরিকান্তা
২ নালপুরা ৩ অপরাজিতা ৪ নালকান্তা ৫ স্নালা ৬ বিকান্তা প
ছদিকা ৮। অস্যাগুণা:। কটুন্তুণ।
ভিক্তব্বং।কফ বাতাম্য বিষদোষ
নাশিবুং। শুভদবৃঞ্চ।ইতি রাজনির্যুটা:।।

विक्ष् छक्षः भू वार्मायनम् निः।
यथा। विक्ष् छक्ष छ को छिन्। कागरक्रा प्रामिरगाक्ष्मः। वार्मायरम् । मन्तनागः भक्षिनः सामिनाविभा इंडि जिका छर्म्यः॥ विक्ष्
कन्तः। इंडि जा जनिर्यण्यः॥
विक्ष् छकः क्षी जानका म्लकः।
वेख् जा जनिर्यण्यः॥
विक्ष् एकः क्षी जानका म्लकः।
वेख् जा जनिर्यण्यः॥
विक्ष गृहः क्षी विक्ष मन्तिनः। छञ्च

श्रुतः । **देखि (इन**हन्मुः ॥ दिक्षृगृह-করণ ফল॰ যথা। অন্তিষ্টকা সমানু-कु• यः अर्थ)दिक्षवः गृह• । न उन्। कन मन्य जि र्वज् नाका । तन চিৎ।। ইভি ছরি ভক্তি বিলাদে ১৯ तियामः ॥ रेग्ख (मठाव्यः वित्याः भू ७ माक्रमण क् छ । कांद्रारम्सः য॰ বালি শৃণু ভদ্য ফলং মুনে ॥ অহন্ত্ৰি গোগেৰ যজতো য়য়-হ।ফন•। শুপ্রোতি ভৎফন• বি: थ्या र्यः काद्रयात्र मान्मद्रा । **भ**ना-না শত নাগানি সন্তীত তথা শাও । कांद्रयास्त्रभवसार नगराष्ट्र। তলেকিতা।। সপ্তজন কৃত্ত পাপ **अ**ञ्च⁷ ता यनि ता वस्त्त । विदया ब्रा**ल**य বিন্যাস পুরেম্রাদেব নশ্যতি ॥ मध् न। कम्हारा विक र छम्। अङ्ख গৃহ-। পুটিষ্ঠাণ সমবাপ্নোতি স नद्रः माश्चरवाकि ही ।। भूमश्रापतम ভূভাগে পুলস্ত ভবন হয়ে:৷ কা-ब्रव्डािश्लान् लाकान् न नदः ल् তিপদ্যতে॥ইউ গ্রাঞ্ বিন্যালে। যাবদ্বয়ণি ভিষ্কতি। ভাবদ্বয় সহ-সাণি ভৎকর্তা দিবি সংস্থিত: ॥ िकीर्खा अभि कृक्त्रा मनित्वः शुः गुकाबियः । नवम् इत्य गायः छि পাগ• জন্ম শতোভব• ৷৷ যে খ্যান-

ন্তি সদা বৃত্ত্যা করিব্যানি হার গৃ-ছ॰। তেষা॰ বিলীয়তে পাপ॰ পূর্ব-জনশতোভব ॥ বে ২নুনাদ্ভি क्कमा कियमानः इति गृष्टः। उ ণি পাপবিনিমুক্তি বৈফব লোক माश्यः ॥ कनिष्ठः मधानः (मूष्ठः कातरिषा इत्र गृहि । अर्गक दैव-ফর লোক মোক্ষণ লভতে জ-মাৎ।। সমতীত ভবিষ্যঞ্জলা-ना नयुक्त नजः। विकादनाकः नय-**छ।। मु** काव्रविद्या श्रव गृंश् ॥ म्-ञ्चानाः यट कन् विना वालियः धानि व रेवः । भानाउ उट সুথেতিৰ নিবেশ্য ভবন হরেঃ !! যে হতাভিমুখাঃ শ্রা গো বি-भू। (र्थ तथा किरत । न उट कन म-নাপ্রোতি কার্যিত্ব। ছরে গৃহি॰ ॥ পট্টে রচিত। রন্য পঞ্পাদাদ निष्युक्त । कात्रविद्या इस्त शाम धूक-शाशा बुरकिया ॥ नाकनार्क-সংসূপ শভেমাছেন বা হরে:। जूनाः कनः समाथा। उ । उनीयद দরি দুযোঃ ॥ পতিত পত্যানস্ক তথাৰ্জপতিত তথা। সমূজ্ত্য रत थान विख्न क्व नाथ गर।। ইতি বহি পুরাণে থৈফব ফিগাৰো; त्त व्यान्नात्तन नाजाष्ठायः॥

বিকুচক জী হতত্বেধামযচক বিশেষ: । যথা। বিকুচক করে চিক্ল সর্বেষা চক্রবর্তিনা । ভব ত্যব্যাহতো যস্য পুভাব জিদশৈ রিপা। ইতি বিক্পুরাণে ১ অংশে ১০ অধ্যায়: ॥ রেথান্তরানাসল বেথান্য চক । ইতি ভট্টাকা॥ সুদর্শনচক্ষ ॥

विकृतिजनः क्री अधिनीषमातकृज **প**क्टें उत्त विष्मयः । यथा । मानीयः বিষ্ণুতৈলক স্বরিদ্যেন বিনির্মিত।। ইতি বুন্ধবৈবর্ত্তে গণপতিখণ্ডে ১৩ व्यक्तायः ॥ 🗱 ॥ व्यथ सन्न विकृरेज-णः। भानभनी भृत्रिभनी वना गातक उथ्नाः। अत्रथन । मृ-লানি বৃহত্যো: প্তিক্স্য চ।। **भ**ेडावब्री महहब्र भटिएक्टेंड: भ वाचिरें : रिडन नुष्ट भारता पदा গব্য বাজ চতুর্গণ ।। অস্য হৈ-जना भक्ताम् वीर्या मा शहर । বাতার্ভানর নাগাশ্চ পীল্বাদৃঢ ত নুব্চ:॥ হং পার্শ শ্লে বাতানে गलगए १ फिंट करा मर्क्राण्य-রি পাণ্ড্র কামলান্ধাবভেদকে॥ क्कीरानिमुख शब्द हुस्को ह छत्र। बर्ड्ज রিতে হিত । জীণা নশ্বরীণাঞ্ गर्छञ्चिकतः भन्नः॥ এउमस्यः

तः रे**उनः** विकास भाजिकी खिंछः ॥ তঙ্ল: গোরফতপুল:। বৃহত্যো বৃ**হতী কন্টকা**ৰ্য্যো: ৷ পুতিকো নাটা করঞ্জ:। সহচরো বিণ্টী। অত্র काषास्त्रां स्वायाय की तम् हर्द्शः জল• কশ্চিদ্দদাতি ৷ স্বরসক্ষীর সা-क्ला: भारका शखित छ: कृष्टि । कनः हजूर्सनः उब वीर्यप्राधानार्स माः রপে।। ইতি পরিভাষা বলাৎ।। কুচিদিতি পাঠাৎ ব্বাথান্তর রহিতে क्विवन्धीदापि महिङ रेजना दिना-কে জ্ঞাতব্য• ন তু সর্বত্র।। এলা চ-न्तन बरूमा ७ क् गुद्रा करहान मा भी महो। श्रीवामम् न गृष्ट्रिमर्गणाण्ट् क्लोगीथुः जानीत्र स्गाकछ दिनश श् **डि लिल जनग्रह्मणी नवसाहिक** । शक्त मुक्त भिष् • श्रुप्तय मधिल • ही विक्रिजनारियु ॥ 🗱॥ व्यथ त्रहिक्-তৈল। জলধর মশগদ্ধ। জীবকর্য ভ को नहीं।काकानी कीवकाकानी कीवडी मध्राष्ट्रिका ॥ मध्रिका (पव-माक भग्नकां इक टेमलवः। मांभी **ेला ५० व्य**ष्ट तङ्ग्यान रेमलङ ॥ মজিটা মৃগমাভিশ্চ ে ভালন बद्य । भगे बस्क (१ कि मू-ष्ट्रिक्ष नथी खगा।। अट्या लिन रिक डोरेंग रिखनन्तानि ७२,० १० ।

ण डावबी बलनगः मुक्का**लि नगः** ভবেৎ ॥ विकृत्जित्तवत्र (मुक्ट नर्बराङविकात्रगूर । উन्नु वारङः विकुषर्याः भू॰ माञ्चविरमयः। यथा ছধোবাতে অজ্বিপুহ এব চ।। **लित्राम्थ्रगञा (य 5 मन्राख**ासु . গলগুছে। যুস্য শ্ব্যুতি চৈকাঙ্গ পতি যঁস্যচ বিস্থলা।। যে বাত পুতবা রোগা যে চ পিন্ত সমুদ্ভ वाः। **गर्बाः खान्नाम्**यञ्जाम् जूर्वः खम ইবোদিত: ॥ ইতি ভৈবজ্য ब्रजावनी ॥

विकृतिवजः) जि विकृषिष्ठाञ्छन বিষ্ণুদৈৰভ্য•) ভাক•। যথা। ব্ৰুভো-পকরণ সর্বা কথিত সর্বাদৈক **७** । गृश्छ मई रिन्दे छ। यम्नू छ । দিকোত্তমা: ৷৷ তজ্জেব বিফু रिनवजाः मर्बः वा विक्ट्रेनवजः। ইতি শুদ্ধিতত্ত্ব বিফুধর্মোত্তর ব हन• !! **मु**व्यानक्षड• । इंडि (ब्रा) তিয•॥

विक्टेनवजा जी अकामणीजिथिः ।। दारमी जिथिः। यथा। अकारमी দ্বাদলী চল্যোক্তা এচক্রগাণিন: । ত্রেদেশী স্বক্ষা শিব্যোতা চতुर्पणी ॥ इंडि मृटिः ॥ এका-मणी गलारियाव हामणी गातु (भाव एट । न हाल दिदित्याणः স্যাদুভযো দেবিতা ছরি:।ইতি ভিখ্যাদিতভু•॥

। বুন্ধচারিকাণ্ডে ভবিষ্যপুরাণ । অষ্টাদশ পুরাণানি রামস্য চরি-७ ७था। विकृषर्गानि माजानि श्वित्रभाग **ভाরত।। का**र्क्य **श**-ঞ্মো বেদো যমহাভারত মৃত। मोत्राम धर्म। त्रारकन्तु मानत्वाकः। নহীপতে।। জযেতি নাম এতেযা• পুৰদন্তি মনীবিণঃ। জ্বত্যনেন স॰ -সার মিতি জব স্তত্তদ্পুত্য:। ইতি ভিথ্যা দিভত্তু ৷৷ ৠ৷৷ বিদ্যাবিশেষঃ । यथा। ज्ञान ज्ञक्षा ८० मृद्धः विकू-थर्माथा विराया। महीन् भजन् वि-নির্জিত্য তাঞ্চ বক্ষ্যে নহেশ্বর ॥ भारत्या जीन्ता करबी करत्व क्रा थात्रि। मृत्यं लिद्रम्यानु भूदीपा-क्षाद्राप्ति विनिर्म्मिण्य ॥ उन्मा নারায়ণায়েতি বিপর্য্য মথাপি বা । কর্ন্যাস তত: স্ব্যাৎ দাদশা-क्त्र विमाया ॥ भूगवामि यकाद्राञ बज्बाक्ष्ठभवंतु। नात्र क्रिय उ कादः नकादः सम सूर्वान ॥ स्या-কারস্ত ভ্রুবো র্মাধ্যে শিখা নেত্রাদি মৃদ্ধক:। ওঁ বিকাৰে নগ ইতি ইন॰ वस नुहाह्छ ।। वाद्यानः शहनः

थारारह्य यहेमांकि जियुं छ। ममः त्रकाः उठः सर्गाच १ नाग्वि र्ज লেবভূ।। ত্রিবিক্রন স্তথা কাশে স্থ ल तक्क जुवासनः। व्यवेग्राः नज्ञः সি•হস্ত রানো রক্ষত পর্বতে ॥ **ज्**यो तक्कु वादाहा इरमा ना রাশণা ২বতু। কর্মান্ধান্ন কা ম্পিল্যদন্তো যোগান্ত রক্ষত ॥ र्यभीता (एवजाया: क्याद्या म-क्तवृजाय। नाद्रामान्। हेनाय भा-याथ कृष्यं। रेव रेनशंद्यः मना ॥ খন্ত র রপথ্যাচ্ নাগঃ ক্রোধ্ব-मार भिन्। यक्तताकावनः कालाब्यारमा ज्वानाह बक्क जु॥ तुषः भाष्य मःघा जार कि त-ब्राट करनः मनः। भागान्यसुः मित्न विकः भा उ नातायाना १वज् ।। মধ্য। চাপরাছে চ সায় র क जू भारतः। इतीतमाः पुरशास १वरार भुज्य श्वराष्ट्रमार्पनः॥ धिश्रता १वामकतात भगाना-(ज) निमाश्रक। ठक कोलानकी वागाः इष्ठ मात्र क बाक्रमान् ॥ मञ्जन क मञ्जाः मास्यः रेव गः क्छ उथा। वृक्षी निष्य ननः शागान् भाग्र भागर ज्यमाः ॥ (मरियः निर्दि यूराभनः मना नर्दव भाछ | নাং। বিদিক্ষু দিক্ষু চ সদা নরসিংহ শ্চ রক্ষতু। এ জ্বার্থনাণশ্চ যং যা পশ্যতি চক্ষ্বা। স
বশী স্যাদ্বিপাপ্মা চরোগান্মজ্বো
দিবং বুদ্ধে ॥ ইতি গাক্ডে ২০১
অধ্যায়:॥

दिक्षार्याखद्र हो न हिजावित्न-यः। ত্র পুশুকর্তা জনমেরযসূতঃ। वकादः (भीनकानि अवगः। उत्र २०० वृखाचा उम्गू(छ मुश्रेन्धाः ॥ दिक्ष अतः क्षी दिक्ष कव विद्यालयः । यथा । भुवक्तामाधुना (वृङ्हि-क्व १८ १८ वर्ग मन ত্তে গোবিনর চক্রণ গৃহ্য সুন্দান।।। शाह्या दक्ष मा विष्या द्वा मह শরণ গতঃ। গদা भৌমाদকী পৃছ পদ্মনাভাষিতদুতে ॥ या-न्। त्रक्ष ना दिएम ए नर् শরণ গত:। হল নাদায (भीनन() नः एउ भुक्रवाउम ॥ भुजीहताः রক্ষ না॰ বিষ্ণে। ভবস্তু॰ শারণাগ-उ॰। পाक्षकनाः उथा महः नार्क काभीत भक्षत्।। नैर्ये यक्ष भाः विष्का आधारा । यक्क न्कत । ठर्म স্ব্যশত গৃহ খঙ্গ চন্দু দন তথা ॥ देनवाज्याः साक तक्षय किया स्-उं न्रकणितन्। रिकषणी भूगृश्

पः वीवटम कथे ज्वन ॥ वायवताः व्रक्त माः (एव व्यथणीर्य नमाञ्च (उ । दिनाउगः मभाक्श व्यवद्गीका জনাৰ্দন।। মা॰ ত্ব॰ রক্ষাজিত সদা নম তে হন্ত্পরাজিত। বিশালা कः मनाक्श्रक्रमाः द्वः त्रमाड ला। অक्পात नम खङ्ग महामीन नामाञ्च (छ। कत्र मीर्याएष्ट्रि महर्ययू ख्याञ्चे ज्ञन १८ वर्षा पुः अ क भाः (रव नम एउ श्रक्षा उम। এঙ্গুক্ত॰ ভগবতা বৈষ্ণব॰ পঞ্জর॰ नर्ट ॥ भूता तकार्थ मीत्मन काञ्जायन्त्रा विक्षांडन् । यरा मा ना गयामात्र मानवः महियानुद्रः ॥ हानव॰ ब्रक्तवोक्क उथान्।न् मूतक धेकान्। इंडि वानत्न ১१ व्यवश्रयः ॥

विक्ष्यमः की व्याकाणः। इंड्रामदः
। कीद्रामः । इंडि मिनि ॥
भन्नः। इंडि स्मिन्नुः॥ विक्षाः
इतिः।यथा। व्यमुगु भूत्याभद्रमः
कीवात्मयाधि (इंडरः। यव भन्नः
न त्मान्धि उद्यक्षाः भद्रमः भन्नः
। द्र्म बुगान्। सिष्ठेडि यव (उ त्वाः
क माकिनः। उर्म मार्छार्भनः।
रशामका सिर्माः भद्रमः भन्नः।
रशामका सिर्माः भद्रमः भन्नः।
रशामका सिर्माः भद्रमः भन्नः।
रशामका सिर्माः । इंडिंडि स्माः

বিধাপ

চরাচর । ভাব্যঞ্ বিশ্ব নৈত্রেষ তদ্বিকো: পরম পদ ।। দিবীব চক্ষুরাতত বৈতত তমহাত্মনা । বিবেক জ্ঞান বৃদ্ধঞ্চ তদ্ধি বিক্ষো: পর পদ ।। ইতি বিশ্বপুরাণে ২ অংশ ৮ অধ্যাশ: ।।

विकुभनी जी गङ्गा। इंडामद्रः॥ व्यम्याः काद्रगः यथा। नात्रम छेवाठ । কলে: পঞ্চসহস্থাদে সমগ্রীতে সুরেশরী। কু গতা না নহাভাগ **उ**त्म व्याथ्याञ् सर्वम ॥ नावाय्न উवाह। गञ्च। मन्नम् जी लब्बी रेन्ह-তা ত্তিসে। হরে: প্রিया:। তুলদী महिठा वुक्तन् ठठमुः कीर्बिठाः म्पुरञे ॥ नाबन छेवह । वज्व ना म् निर्मुष्ठ गङ्गा नात्रायनिश्या। अ-হোকেন পুকারেণ তল্ম ব্যাখ্যা-ञ् मर्शम।। नाबायन **উवा**छ। भूबा व ज्व (गाला (क गक्ना मा पुवक-পিণী। রাধা কৃফাঙ্গ সংভূতা ভদ্--मा उट चक्लिनी ॥ मुवाविश्वाज्-দেবী সা ৰূপেণাপুতিমা ভূবি 1 मा मकामा क्कमार्स्य अम्वाम म-विक्ति ।। शुक्त झवरना इशंमव-मक्त वालमा। गृहिं उ। পुड्कालः ণ পুলকান্ধিত বিশুহা ॥ এত্রমি-मस्यत्र তव विम्याना ह द्राविका ।

গোপী विष्मरकाहि वृज्ञ काहि চন্দুসমপুভা ॥ কোপেন রক-পদ্মাস্যা ব্ৰক্তপদ্মবলোচনা। সু-চাৰু রাগ সংযুক্ত নোষ্ঠ কম্পাণতী क्या ॥ डाक मृद्धा ममुख्यो क्कः जारत भूवंकः। উত্থाय गक्रा महमा अ·ভाষাঞ্চকার সা॥ **সশ**ল প: রিপ পুছ ভীতাতিবিনযেন চ। भ्रात्नन भद्रगाभन्न। शक्य ठद्रगाः মুজে॥ তভ্ৎপদ্মস্থিতো বিষ্ণু ভী-**छारेय हाज्य॰ म**रती। बज्ब शिक्ष ि**डा मा मर्दिश्द**वरद्गा है। डेब्ह् जि·रामनशाक द्रादाः गङ्ग। नहमा ना। এ उचिम उत्र कावा कगरी ल मुवाह मा।। (कयः भूगताम कनारि সমিতা বুমুখাৰুজ। পশ্যন্তী স মিত পার্যে সকানা ব্রুলোচনা।। जुकाभीमाः नित्रीका नकामः न श्वितः भरा। भय बीविज शालाक **च्**ठा मृद् खि त्रीम्मी ॥ प्रायदिवकः मृब् खि वाद वाद करवामि **ह**। ফ্না করোনি পুরাচ স্ত্রীলাতি: त्रिक्षमानमा ॥ मःगृष्ट्याः निया भिष्ठाः (गालाकाम्गह **ल**ण्यहे। व्य-ন্যথান হি তে ভদু ভবিব্যভি বুজে প্রেয়। ইত্যেব মৃক্তা সা রাধারক্ত পাক্ষলোচনা। গঙ্গাং বক্ত্ৰমা-

রেভে ন্যাস্যাণ লজ্জিতাণ সতীণা গঙ্গা রহুস্যু বিজ্ঞাব যোগেন সি-দ্ধযোগিনী। তিরোভ্য সভামধ্যাৎ बकल भुविरवन जा॥ द्रावारगाम বিজ্ঞায় সর্বতাবস্থি তাঞ্চ ভাণা পা-ৰ· কর্তু• সমারেভে গণ্ড্যাৎ সিজ-(यागिनी॥ गत्र। त्रश्माः विद्धाप (याराम शिषायाणिनी । शिक्य ठ-द्रगास्मिःक• दिख्**ण ग**द्रग• यस्यो ॥ (गारनाकरेक्ष रेक्ष्र के युक्तरनाका-क्ति॰ उथ**ा ममना ब्राधा मह**ेव**ेनव** गक्ष राज्यं मा ॥ तुक्त विक् निवाः **५५ १ ७ १ फ्रु मिठाक्द्राः। सन्दर्श** ্রতা হল। প্**বাঃ সিদ্ধা শুপ্রিনঃ।।** ा अभाडणुः **ण्**डकछोत्र ଓ ज्ञाः । मर्ख शुराभू श्रीविन्मः নংইশা পুকৃতে: পর• II বিজায় **ত**-मिल्यायः जानूबाठ मुद्दाबः। 🕮 ভগবানুবাচ। আগতা: সূমহাতা-गा गक्रानगन कात्रगार । गक्रा गह-রণান্তোজে ভয়েন শরণ গতা।। बार्ष भा॰ भाजू मिहडी मृक्षे भा॰ भ-দিধানত:। দাস্যামীনাং বহিফ্রা যুবং অৰত নিৰ্ভযাং॥ ঐক্কাস্ বচঃ শুন্ধ। সন্মিত: কমলোক্তব:। তুষ্ঠাব नर्दाब्राध्याः जाः वादाः 🗟 कृषः भू-জিতা ৷৷ ৰজু কতুৰ্ভি: স ত্য ভ

ক্তিনমূখ্যকন্ধরঃ। বাতা চতুর্ণা যে माना मुवाह हजुबाननः ।। शका जुमक স•ভূতা পুভোশ্চ রাসমগুলে । ফু वर्षा पूर्वक्षा ना मूक्राः महत्र खब्राट !! कृष्मांना ह दुनंना ह दूर-क्रमामम्भी भिया। इसक गुरुवः क्ञा करताज् भूकर ज्या। ভदिः कां नि अन्ता रिकार में महरू खू कः। वुकारण वहनः शुक्तः श्रीहका র চ সিমি ছা।। বহি বঁড়া সাক্ফ भाराकुष्ठ नथागु छ:। छटेकर सरदृष्टा भाषा उत्शे (उवाक्ष वर्ष) है।। डे वान (डागान्थाम उनिधा इस्त-छ।। उरद्वार वक्तना कि छ है। পিতঞ্চ কম্ভলৌ ।। কিভিদ্ৰবাৰ শিরসি চন্দার্জে চন্দ্রশেখরঃ।গঙ্গা। रेय दादि समञ्ज श्रदारी कमला-च्छवः॥ भञ्च। তা स्वयं म भू का दि क्षत्रं भूषायो मजी। गालाक ह স্থিতা গস্থ বৈষ্ঠে শিবলোককে !! ব্ৰন্নলোকে তথান্যত্ৰ যত্ৰ প্ৰয়া স্থিতা। উত্তৈব সা গতা গঞ্চা চা क्छिया भद्रनाञ्चनः ॥ निर्गं जा विक् नामाद्वार उन विक्नमी भृता। इंडि श्रीवृक्षरेवदाई भूक् छिथा छ ग (अभिन्यान २ व्यापायः ॥ 🕸 ॥ द्य वृष्ठिक निःश्च च छ न काउनः। যথা। ভবিষ্য মাৎস্য জ্যোভিষেষু । धन् मिथुन कन्याम् भीति ह यऊ শী তথঃ। বৃষ কৃণ্টিক সম্ভেষু সিণছে বিফপদী মৃতা ॥ অপিচ। এবঞ্ य उणी छ। नियुवकाण वण ज्यान चर्बाक् (याउ**न** विष्क्रिया नाउड़: भक्ताह (य उन । कानः भूत्यार्क সংক্রান্তে বিদ্বন্তি: পরিকীর্ত্তিত:॥ इंडि **ना**डाड भीय॰ मिवा विकुभनी বিষ্ণা অভএব জাবালি বৃহদ্দি-(धी । भूगाया॰ विकृत्रम्याक भुक् পশ্চাদলি যোড়শ। ভত্ত স্থানাদি ফল। অয় ন কোটি গুণিত। লক। বিফুপনীযু চ। ষড়শীতি সহসুদ্ভ ব जमीजा गुनाइक ॥ इंडि रिथा:-**दिख**दु•॥

 বন্ধন লাভ এব চ। ঐশ্বর্য্য রাজ-পূজা চ অপমৃত্যু রিভি ক্রমাৎ।। ইভিজ্যোভিস্তভু:।।

विकृ ङ कि: की जगवट्रामवा। यथा । সূত উবাচ। विकृ ভক্তি পুवक्का নি যথা সৰ্ব মবাপ্যতে। যথা ভ-ক্ত্যা হুরি স্তয্যেত্তথা নান্যেন কেন-চিৎ।। মহতঃ শুেষসো মূলং পুস ব: পুণ্য সন্ততে:। জীবিত্তস্য ফল **बा**नू नमां जियादा श्राह्म । । जिल्ला इंटिंग्र दे शाजूः भागागा नि कीर्जिंड: । जमार (मवा वृश्धः পোকা ভক্তি সাধন ভ্যসী ৷৷ তে **७का (नाकनाथम) नाम कर्णाहि** कीर्ज्य । मुक्षचानुनि मःहर्याट যে চ হাই তন্কহা:।। জগদ্ধাতু र्याष्ट्रभमा भिवा छ। हब्रगावायाः। इंश् निज्ञिक्याः अयुर्ः प्रिका (य विकवास (उ॥ नुनाम न् र्वकः का-ख्या (या वरनरेष्वक्षरवा हि म: 1 **उ**-एक जनवार मनाः भूका याक्षान् (बारनः॥ उरकथा मुवत्न श्रीजिः खद्रत्वाक्विका। (यन नर्दाका না বিফৌ ভক্ত্যা ভাবো নিবেশি ত:।। বিপ্রেম্বীশ্বর দৃষ্টিক মহাভা-গবতো হি স:। বিষ্ণোশ্চ কারণ নিভ্যুণ ভদমণ দন্ত্যবর্জিভণ। ব্য মন

ভার্রনকৈব যো বিফুণ চোপজীবভি । ভক্তিরইবিধা ছেষ। যশ্মিন্ শ্লেছে-পি বৰ্ত্ততে।। স বিপেন্দ্ৰো মুনি: 🗐-নান্স জাত: সচ পণ্ডিত:। ওমৈ (मय॰ उठा गु। श॰ म ह भू छ।। यथा হরি: ॥ **মৃতঃ স**ভাবিতোদ্যা**পি**্ প্জিতো বা ছিজোভন:। পুনাতি ভগবভক্ত তপসোপি বদৃছ্যা ৷৷ পুণতাৰ পুণনাৰ তবামীতি চ বো वरम्या अ छयः अर्ब छ्टाउ छ। मन्।-দেওৰুত হরে:।। মন্ত্রাজি সহসে-**ভ**্য: मर्दरदाष्ठ भावगाः। मर्दरद-मान्नविध्वादेश विकास য্যতে ৷ ঐকান্তিকাক্ত পুক্ষা গছন্তি পরন পদ। একান্তেনাসমে। বিফ্ र्यमाप्त्राः शतायगः॥ जमाप्त्रा-ভিন: পোক। স্তভাগ্বত চেত্ৰস:। ल्यामा मिश मर्खियाः (एवएएवम्) मृश्यिः ॥ वानरम्नि मना यमः ভক্তি রব্যভিচারিণী। যা প্রীতি द्रविदिकानाः विषययञ्चनभाविनी । বিশ্রু সংমারত: সা মে হৃদ্যায়োপ-সর্গত্যা অভুৰ্যভোপি বেদানা• স-র্বশাস্তার্থবেদ্যপি। যো ন সর্বেশ্বরে **७क उ॰ विन्तार भूकवाधमः ॥** নাধীত বেদশাস্ত্রোপি ন কৃতাপ্বর সংস্তর:। যো ভক্তি বহুতে বিষ্ণৌ

(उन मर्बः कृष्ठः ভारदः।। यद्धानाः জত মধ্যানাং সরেষাং পারগা অ পি। ন তা বাস্তি গতি ভক্ত্যা যা राष्ट्रिमुनि भत्तम् ॥ यः कन्छिष्वक व। (नाक नियाजाताम)नाणुभी। ·~~পু~~নাতি সকলান্ লোকান্ সঙ্সুা• मुद्रिताषिज: ॥ (य नृमाः मा पुत्राः আন: পাপাচাররতা তথা।ভেপি याछि भद्रः ज्ञानः नाद्वारग भद्वायः भाः ॥ मृत्रा जनार्म्यत्म **ভ**ক্তि यं रेनवा-वाजिलादिया । उसा किरद सर्ग সুথ দৈব নিৰ্বাণ হৈতৃশী॥ ভুা ন্যভা॰ তত্ৰ সংসারে নরাণাং কর্মা पूर्णभा । इंखावनवाना (श्**का** ভিজ एछ। जनार्चनः॥ न मृत्ना उ रुनान् रिवा।न् (**ए**द्राप्त्वमा हिक्ताः। न नता विश्व। (छतः मर्वदर्भ विष्कृ णः ॥ नान् शक्ति खंख विक्या यंत्रः পূ'সোন জায়তে। শরীর• পুলকো ভাষি ভভবেৎ জণপোপম ॥ যমিন্ মতে ছিজশেষ্ঠ মুক্তি রপ্যচি ब्राफ्टवर । विद्यो निविध ननमार किः भून व्हिन क्रयः ॥ अभुक्ष মভিবাক্ষ্য পাশহন্ত বহতি যমঃ কিল ভষ্য কর্ণনূলে। পরিহর মধু-जूरन भूणमान भूजू वह मन्रम्णाः न देखकामाः ॥ अभि तट सुमुद्राः

চারো ভজতে নামনন্যভাক্। সা-ধ্রেব স মন্তব্যঃ সন্প্রেবসিতো হি স:।। কিপু• ভবতি ধর্মাত্মা শখ ছান্তি নিবছতি। বিপ্রেন্দু প্রতি-জানীহি বিকুভকোন নশ্যতি॥ ধ-র্ভার্থ কানে: কিন্তুস্য মূক্তি শুস্ত করে ছিত।। সমস্ত ভগতা। মূলে यम्। ভক্তिः ছिর। इस्त्री ॥ देवी-খেষা গুণন্ধী হরে মাঘো দুরত্যুষা । তমেব যে পুপদ্যন্তে মাথা নেতা॰ **उत्र**ि (छ।। कियनाद्रायत **পू॰मा** নিষ্যতে হরিমেখ্য: । ভক্তিগ্রা-ব্লাখ্যতে বিফ নাল্যভ্ৰভোষকায়ণ ।। न मारेन झिंदिरेश में रेख ने शुरा নানুংলপনৈ: । ভোৰ মেতি মহা-আলে। বথা ভক্ত্যা জনাদন:।। স সার বিষর্জ্স্য দ্বে ফলে হুমূতো-গনে। কদাচিৎ কেশবে ভক্তি স্ত-ভক্তি ব। সনাগম:॥ পৰেষু পুয়েষু कालय (जारव युक्ट लाक्त)यु नरेन-व সৎসু। ভক্তৈ)কলভেঙ্গ পুৰুষে পুরাণে নক্ত্যৈ কথা ন ক্রিয়তে পুষ-ছ:। আয়েট্যভি পিতর: পুনৃত্যন্তি পিতামহা: ীংক্ষাে হন্ত জ্ল জাতঃ স নঃ সন্তার হিষ্যতি ॥ অজ্ঞা-নিন: সূরবর° সন্ধিক্ষিপন্তি যে পা• शिलाभि मिण्यान मूर्याधनाम् गः

। মুক্তি। গতাঃ মারণনাত্র বিধ্ত পাপা: ক: সংশয়: পরমভক্তিম-ভা॰ জনানা॰।। লরণ॰ ত॰ পুৰুমা (य ध्रानर्यागिवदिक्किं जाः। उनि মৃত্যু মতিক্রম্য বান্তি তদ্বৈশ্বণ शर·॥ ভবোদ্ধর স্লেশভাহত ख्या निविज्यितिन्त्य वद्धरैकः न रिथः। निवम्यकाः भावत (म भानाः ছয় স্বৃহত্ গ্রুশকৌ দূচভ জি বল্ধ নাে বিফুরেব পর বুক্ষ হুভেদ মিহ পঠাতে। বেদ সিদ্ধান্ত মা-र्लिषु उ॰ न जानिष्ठ माहिजाः॥ বসতি জ্দি সনাতনে ঢ ভিমিন্ ভবতি পুমান্ জগতো হস্য সৌন্য ৰূপ:। ক্ষিতি বসন মতিরন্য না जारना २४: कथगां हाक धरेगव মানপতে:।। ইতি গাৰুডে ২৩১ व्यथायः ॥

विष्याया खी मुर्गा। यथा। नावम छेवाठ । मुर्गा नावायगीणाना वि-यृगाया णिवा म भी। निज्या मज्या जगवजी मर्जागी मर्बमक्षा॥ या धिका विकवी भोती भार्वजी ह मनाजनी। नामानि क्षेथुव्याकानि खुजानि मूजनानि हा। व्यर्थ व्याप्त खानि मूजनानि हा। व्यर्थ व्याप्त खानि मूजनानि हा। व्यर्थ व्याप्त खानि मुजनानि हा। व्यर्थ व्याप्त मया का भाषाय किया । मृद्धां भाषा भाषा मृद्धी विक्रु भाषा महामान्या ना। त्या हिन्छ भाषा विश्व विक्ष्या या कि की र्लिंगा। है कि युक्क विद्यां भुक् विश्व एक स्वप्रायः ॥ व्यक्ति विक्ष्याया वृद्ध प्रका महामाया का सम्मी । नाम्या भाषा भाषा । विक्ष्याया वृद्ध प्रका भाषा । व्याप्त के विक्ष्याया वा मिनु । क्ष्य भूग् । को नि भा का क्ला भाषा महत्व । को नि भा का क्ला भाषा महत्व । को नि भा का क्ला भाषा स्वर्थ । को नि भा का क्ला भाषा महत्व । को नि भा का क्ला भाषा महत्व । को नि भा का क्ला भाषा स्वर्थ महा क्ला हो। विश्व भिर्म । म्या स्वर्थ महा क्ला स्वर्धा । विश्व भिर्म । म्या स्वर्थ महा क्ला स्वर्धा ।

विकाल्याति ६ व्यक्षामः ॥
विक्ष्यमाः कृ व्यक्ष्यमः न्यः ।

न क कहिलिका । यथा । त्रावर

छेवा । प्रावर विवक्षी नाया नव्यक्षिया मूला। विक्षयः नाजतः विक्ष्यः तेर्व ग्रव्हिक काईहिए॥
भूती नावायता यगा नृष्ठः किन्

र्कार किटः । कः विद्या विष्ठुयमा नावा मूलि मुख्या विक्ष्यम्याः
यमा नावा मूलि मुख्या वृक्षाः
यमा नावा मूलि मुख्या वृक्षाः
यमाः न्युः । विविद्धः विक्ष्यम्याः
वृक्षानम्य विद्यानः ॥ इति किन्
कृतात् २० स्वर्यानः ॥

বিষ্ণুরথ: প্ গক্ড:1ইড্যম্ম:11 विष्याः मान्त्रण ॥ বিষ্ণুরাতঃ পু॰ পরীকিদ্যাজঃ।

यथा। रिल्यनाभुजिघाउन मुह्ह शृङ्ख्यं विकास मुख्यिका ॥ ভনারার। বিফ্রাভে। লোকে थ्याति॰ गनियाति । न मान्तरहा মহাভাগ মহাভাবেটো মহান্ ।। ই5ি 🎒 ভাগৰতে 🕽 স্বল্পে ১২ व्यथायः ॥

विकृतिको स्त्री यक्ति। इंडि ত্রিকা গুশেষ:॥

বিফালভা ত্রী তলনী। ইতি ब्राजिनिर्दर्भेः ॥ मध्योः । यथा । देव लाका गृक्षिक भाउः करण वि कु । इस द रहना क्य তথা ভব মধি হিল্লা।। ইতি ভক্ত-সার:।। অগ্নিশিথাবৃদঃ। ইতি भक्डिक्का ॥

বিসুবাহন: পূ প্ৰজ্য: ইতিছেন हनाः ॥

विकृवाहाः शुः गक्उः। १७ भरद्रवादनी ॥

विद्याद्धः भु पार्छन्ममः। देवाः **मतः॥ धन्र्छ्नल, सान इ**काला वि इतः। कुत्र भिन इत्योहित दश्ये

স্টবিধাবোদেতি নিপাতঃ ৷ িয়া सु तथार जा क्षणः विकास जा जा किना नाकि ह यदाय दिकाला म्हारमा নুদ্ধন্যুষ্ণ । ইতি ভরত: ॥ সাস্থা মুপেশুবি । রাতো বো ধন্ বিষ্যা তি বিষেণবো বধ্যা । ইত্য-नदः ॥ বিশ্ব: ত্রি हिः मु: । इज्रागानि-(कावः॥

বিযুক্ ব্য পরিত:। সর্ব:। **३७**५५**द्धः** ॥

বিল্লক্ ল্লী বিষ্ব । ইতি শক্রলা-यली ॥ विद्यः व्यक्षि इंडार्ख ত্রিলিক্স ॥

বিম্বক্ষেন: পু॰ বিঝু:। ইতামর: ।। विकासियीन। यहा । निर्याण। दादी विषयः स विष्यक्रमन শ্চত্ভূতা:। শাল্ল চক্র গদাপাণি भी र्घन्यम्, कं हो रतः ॥ द्रक्रशिक्-ল**্ণ্যু দিতপদ্মোপ্রিভিত: ।** প তৃতীয়: মরান্তেন সংফুভো বিন্দৃ (नम्बा ॥ कीर्बिङ उपा माखा १रा (उन उ शिक्षार्ट। इंडि कानिकानुबार ४२ व्यागः ॥ অব্যেদশননঃ যথা। তত্ত চনেক भादर्भः दुक्त मृब् र्यसः श्रः। शङ्क अञ्यामा ह विज्ञक्रमाना मन् ख्या ॥ इंडि नाटामा २ मधापः ॥

विञ्चक्रमनिश्वा छी दाताशी।

हामात्रभान् इंडि डाया। इंडिंड मतः॥ नक्षीः। दिञ्चक्रमत्ना विक् सम्भाविष्या॥

विश्वक्रात्म। जी भिष्यमुः। इठा-महाः॥

বিশ্বণন ক্লী ভোজন । ইতি জটা ধর: ।। শক্তরণ । যথা । বিশ্ব ণতি বীণা । ইতি মুক্তবোধন্যা করণণা

বিষ্ণুড্^ই ত্রি সর্বভোগানী। বিষ্ণু-গঞ্জা ইভ্যনর: ॥

বিস্থাণঃ পু• ভক্ষণ•। ইতিছেম-চন্দঃ॥

বিদ জী মৃণাল । ইত্যমর: ॥ বিসক্তিকা জী বলাকা। ইত্য মর: ॥

বিসন্ধস্য নী কনল । ইতি রাজ নির্ঘট:।।

विनक्ष्णेः भू निः हः। ই छ मप-ठिल्पुका॥ इम्मूरीवृक्षः। ই छिता छ-निर्धकेः॥

বিসজ লী পদা। বিসং নৃণাল' ভ্ৰজাতভাৎ॥

विभनाजिः शृ॰ श्रीमानी ॥ श्रम्म-जग्रः। ইতি विकाश्रम्भाः॥ विश्रुभूनः ज्ञी शन्नः। ইভ্যমরः॥

বারাহী। বিস্থাদ: পু: বিপুল্ম্য:। ইড্য-

मतः ॥ लक्षीः । विद्यक्त्यत्न। विष्यु विजतः श्रु जन्हः । ইত্যমतः ॥ स्वत्य श्रिया ॥ श्रुत्रतः । ইতি নেদিনী ॥

> विनर्गः भू॰ मानः॥ ज्यागः॥ मन-निर्गनः । विमर्द्धनीयः ॥ मूर्यामा यग्राज्यः। इंजि यानिभी ॥ (भाकः । इंडि इनायूषः ॥ विम्ष्टेः । इंडि भक्दद्वावनी ।। विष्णयमृष्टिः। रथा । পুক্ষানুগৃহীতানা মেতেষাং বা-স্বান্ধ:। বিদর্গো হ্য স্থাহা-রো বীজাদ্বীজ চরাচর া ইতি 🖺 ভাগবত ।। 🗱।। বিসজ্জনীয়স্য পর্য্যায়: 1 অ: সংর্গ, রসনা বক্তুণ विमर्गण विविन्तृकः। नामार्खन्तु बर्खनाजा क्या दाणी नराणियः॥ अनुहार्यता **उद्गी**या ह विश्व**माङ्कला श**রा॥३७िवीजदर्गा जिश्रास्था তাপিচ। অ: কণ্ঠকো মহাদেন: क-व প्राम् अ इति:। देहा छुन्। गरा-শশ্চ রাত বিদ্যানুখী সূখ্য।। দ্বি-विन्तु अभना (भारता १ निकल्बा मु:-থ শৃতকঃ। বিভিন্তঃ হুওলা বজুঃ भर्गः मज्जि निमानब्रः॥ मुननब्री मु-খশ। দন্ত। গণনাথো নহে হর:। ইতি वीकदर्गा जिल्लाना छत्र । 🕸 ॥ जन्र-চ। বিসর্গ: সর্গ লাখ্যাতো বিশ্বি-

यय मामनः। व्यनिक्ष्या मह्मानि कानाङ्कालि जमालि ।। इंडि वर्गाञ्चिमानः॥

বিসজ্জন লী দান । ইত্যমর: ॥
পরিত্যাগ: ॥ সংপ্রেষণ । ইতি
নিদিনী ॥

বিসর্গ: পু॰ রোগবিশেষ:। তৎ-পর্য্যায়:। বিস্পি: ২ সচিবান্য: ৩। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ ভত্র বি-भुकृष्टे निष्ठायः महातः निक्जि ঞাহ।। লবণামু কট্ঞাদি সেবনা-দোষকোপত:। বিসর্গ: সপ্তথা (छ्वर: **मर्ब** ड: পরিসর্পণাৎ ॥ আদিশবাচরকোক হরিত শাক শিণ্ডাক পুভূতীনা• গুছণং॥ 🗱 🛚 । **স**প্তধাত্ব• বিবৃণোভি । পৃথক্ ত্রয ব্ৰিভি কৈকো বিসৰ্গা দ্বন্দু**লা স্ত**বঃ । বাতিক: পৈত্তিকশৈচ্ব কফ্জ: সামিপাভিক:। চত্বার এতে বীস-र्भा वक्ष्याख हम्दृ का खयः। व्याः যো বাত পিতাভ্যা• গুস্থাখ্য: কফ বাভন্ত: ।। যুদ্ধ কর্দমকো ঘো-র: স পিত্ত কফসম্ভব:। 🕸। বি-সর্পাদোষ দ্ব্যাণি সংগৃহ্যাহ। র क निर्माका वृद्याः मः मृष्यः (मा-वा खरगा भनाः। विनर्भागाः म-মুৎপত্তী হেতব: সপ্তব্যতব: ॥

ত্রযো মলা: বাত পিত্ত কফা:। (मायाः म्यका इंडार्थः । जानाधा দোষা মলা ইত্যত্র পুনক্তি দো-(य। ९गिवरु८ ॥ ≉ ॥ वाठिकन्रु লক্ষণমাহ। তত্র বাতাৎ পরীস-পো বাতজ্ব সমব্যথ:। শোফ সূ-'द्रग निर्लाप (छमायामार्खि इर्ध-वान् ॥ भन्नीमर्ला विमर्नः । वाउ-জুর সমব্যথ: শিরো হৃদ্ গাত্রোদর **म्**वापि युक्तः। (छपः विपाद्र(१८वव ব্যথা। আযান: আকর্ষণেনের ব্যথা ॥ 🗱 ॥ পৈত্তিক নাছ। পিত্তাদুত্ত-গতিঃ পিভজ্বলিকো ৎতিলোহি-ত:। ফতগতি: শী ঘুপুসরণ শীলঃ ॥ #॥ द्वि पाक मारु। क्काट कञ् যু হ: স্থিক: কফজ্র সনানকক্ ॥ #॥ সামিপাতিক মাহ। সমিপাত স-মূত্যক সর্ব রূপ সমন্তি:। 🗱। বাত গৈত্তিকস্যাগ্নিবিস্পাথ্যস্য চল-ক্ষণ মাহ। বাত পিত্ত জুর ছর্দি ভেদাগ্রিসদন তমকারোচকৈ যুঁতঃ॥ করোতি সর্ব মহঞ্চ দীপ্তাঙ্গারাব-कीनंत्र । य॰ य॰ मिन विमर्भक সংসপতি ভবেৎ স স:।। শাস্তা, স্বারাসিতো নীলো রক্তো বা স্প-**हीराउ। ज**िन्द इद क्लिंहे: नीयु-

गद्धार कडक मः॥ मर्गानुमात्री वीः गर्भः ग्राम्राहाडियम खडः। य्रा**थ**ः তাক্ হরেৎ সংজ্ঞা নিদাঞ্চ খাস भोत्रत्य ॥ श्रिशाक मःगत्ना वङ्ग মীদূর্শীণ লভতে নর: । ক্ষচিছ্মা-রতিগুন্তো ভ্নিশ্ব্যাসনাদিষু। চে-श्रेमान छड: क्लिंशे मत्ना एक नम् फ्टवा॰ । मूः भुरवारवा २ मु एक निमु १-(माधिवीमर्ल উচ্যতে ॥ (मु. हिः উ-भाष्टीय**७ ३७**, चुषः । सर्गानुमाती इत-मयानमत्री। हात्रद वीमर्भ हेळात्रयः । हिथ्याः हिक्काः। स्रेत्रायट উट्लः खु· (পুরবে<) মনোদেহসম্ভবা• নিদা মরণৰূপা। অশুতে পা-প্রোতি ॥ 🛊 🛽 বাতশ্রৈ 📆 ন্ পূড়ি-विमर्भ भारा। कर्यन क्षाः श्वता ভিত্বা তা বহুবা কফা। ব্ৰক্তা বা বৃদ্ধ রক্তস্য ত্বক্ **শিরা রুগ্রে মা•সগ•** ॥ দ্ববিদ্বা তু দীঘাৰু বৃদ্ধ ভূল **ম**রা-অনা । গুন্থীনা ছকতে নালা ব্ৰক্তানা° তীবুকগ্লুৱা•॥ শ্বাস কা-भाग्र रेवत्रम्य (भाष हिद्धा विम जुरेमः। (मार रेवर्ग) मृहीक जका-क्ष महीन यूँ जः ॥ इंडायः गुहिनीम পো বাত শ্লেম্য পুকোপ জ:। কফেন खरहजून्रहेन প्रवाशि खरहजू मुद्धः । ভেনায় বাভাগ্নেদ্মক:। ভ কক ।

বহুধা ভিত্বা ব্ৰক্ত বা দ্যযিত্বা ই-**ज**ुन्यः। जुगारिक गिठि ब्रक्तवि-(भयन ।। #।। शिड लियाक कर्म-মাখ্য বিসর্পমাহ। কফ পিত্ত জুরা खाञ्चा निषु। उन्द्रा निरत्नाक्षा। य-क्रावनाम विक्किन नुवानारवाहक जुगाः॥ महाशि कानि (जीता रक्षाः পিপাসেন্দ্রিয় গৌরবং। আমোপবে-শন লেপ সোতসা চ বিসপ্তি॥ न्। रियामानार्य शृहस्मकरम् निहाः ভিক্ক। পিডকৈ রবকীর্ণেতি পীত লোহিত পাণ্ডুরৈ:॥ স্থিপ্ধো সিতে। মেচকাভো মলিন: শোফবান্ ও কঃ। গম্ভীরপাক: প্রাজ্যোম্মা ব্লিম: क्लिक्षे। विकीयंग्रंख ॥ शक्क वृक् मीर्गः भारतमा अविद्याय निवागनः। नव-गिक्षक वीमर्भः कर्पमाया मुणिख ত।। স চ সর্গতি এ মদেশ মিত্য-ম্যঃ। পিডকৈ: পিডকাভি:। অ-বকীর্ণ: ব্যাপ্ত:। অসিতঃ কৃষণ:। (मठकः क्रकर्कः। शास्त्राग्रा शु-हुत्राया। अशृक्षः द्वित्वावनीर्यादञ ल्थः मन्नाद्मा ভविक विकीर्याः চ। পङ्कक् कर्मनवर्गाञ्ग्यव मः। শীণনাংস: গলিতমাংস:। অতএব ग्लाक्षेत्रायु लिवाशनः ॥ **%** ॥ जान्नि-পাতিক মাহ। সমিপাত সমূত্যস্ত

সর্বরূপ সমন্তি:। 🗱। ক্ষৃত জঞ্ বিদর্পমাহ। বাছছেতো: ক্ষতাৎ कुषः मद्रकः शिखभीवयम्। वीम-र्भ भाक्ष अध्भाद अन्य भागि **िक छ: ॥ (मृतिर्धे: म्माथ कृत्र**कवा माहाम्। भागवाभागिः । वाश् হেতো: শস্তপুহার ব্যালনন্ত নথা-দ্যগন্তকেতো:। শ্যাবশোণিত থ্ मुवर्णत्रकः ॥ # ॥ উপদ্বানাছ । জुद्रा ठीमात वमणू ख्न्या॰मरतन क्र-মা:। অরোচক বিপাকৌ চ বিশ र्भागा मूलपुराः ॥ 🕸 ॥ माथादानि-ক মাহ। নিধ্যন্তি বাত কফ পিত্ত কৃতা বিমৰ্পা: সর্বাত্মক ক্ষতকৃতক ন সিদ্ধি মেতি। পিত্তাত্মকোঞ্জন-বপুশ্চ ভবেদসাধ্যঃ কৃ দ্বাশ্চ মর্মসূ ভবন্তি চ সর্ব এব ॥ পিত্তাত্ম কোঞ্নবপু: পিত্ত সন্কজ্ল वर्षः । সর্বএবাসাধ্যা অপি॥ 🗱॥ অথ বিসর্পস্য চিকিৎসা। বিরেক বননালেপ সেচনাসু বিমোক্ষণৈঃ। **উ**नाहरत्रव्यथास्त्रावः विनर्शाननवि माहि जि: ॥ द्राप्ता नी ला ९ भवः माक हन्मनः मधुकः वना। घृठः क्रीः রুষ্ডো লেপে' বাত্রীসূর্প নাশনঃ ।। চল্ব মত্রক প্রহে। কসেক मृङ्गिक भग्न छत्नुः गरेनदेनः (मार्भन कर्न रेमण्डा वजा होतः পিত্ত কৃতে বিসপে লেপে৷ বি-ধেয: সঘূত: সুশীত: 114:11 ত্রিফলা পদ্মকোশীর সমস্বা করবীরকং। নলমূল মনভাচ লেপঃ শ্লেম্ম বিস**-**र्शा। সমका विद्धाव:। वाउ शिख পুশমন মগ্নি বীসর্গণে হিত্ত। বাত শ্লেম্মহর কর্মগুছি বীসপণে হিত্ত । পিত্ত শ্লেখ্য পুশমন ছিত কর্দন স জ্ঞাক।। ত্রিদোষজ্ঞিয়া স্বর্যাৎ विमर्ल जिमला भशा शिक्षीय यक्षी न उ ठनररेनला मा भी इतिराख्य क १ वारेनः। (नः भा मनाकः मध्यः পুযোজ্যো বিসর্প জন্ত জুর শোপ-ছারী।। নতং তগরং। চননে মত্র व्रकः गुष्ट् । मनात्सात्नभः ॥ 🛊 ॥ পরিষেকা: পুলেপাশ্চ শস্যন্ত প-ঞ্জুলৈ:। পদ্মকোশীর নধুক• हन्हरेनन। विमर्भाग ।। ভূनिय वा**मा** कठ्ठका भरहान कन्नवरा हन्सन निम्न-সিদ্ধ:। বিসর্প দাছ জুর শোথ কণ্ডূ বিস্ফোট তৃষ্ণা বনিহ্নৎ ক্ষায়ঃ ।। इन्हानि यानि अनी वि बुर्ध्य বিবিধেষ্ চ। বিসপে তানি যো-জ্যানি সেকালেপন ভোজনৈ:।।#।। कतक मधहर नावनीक मुश्कं पू-कानन जुल्द्रारेकः। रेज्नः निना

म्ब विरेष विंभक्षः विमर्भ विरम्नोति विहि हिंकाम् ।। कद्रक्षानि उन्नः ।। कद्रक्षानि उन्नः ।। क्षा क्षा कर्षका कि विकास । क्षा कर्षका कर्षा निकास । क्षा विकास । क्षा विकास । क्षा विकास । क्षा विकास ।। क्षा विकास ।।

বিসর্পণ ল্লী পুসর:।ইত্যমর:॥ ভন্ত বুণ বিটপাদে বিসর্পণ।ইতি ভরত:॥

বিসর্পি: পু⁹ বিসর্প:।ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট:।।

বিসল লী পল্লব: ৷ ইতি ত্রিকাণ্ড-শেব: ৷৷

विमादः भू भएमाः। इंडामदः॥ विमादिगी खो मायभगे । इंडि

ब्राजनियंग्टेः॥

বিসারিত: ত্রি পুসারিত:। বি পূর্ব ঞান্ত স্থাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়য়:॥

বিসারী তি পুসরণশীল: । তৎ পর্য্যায: । বিস্হুর: ২ বিস্মর: ৩ পুসারী ৪। ইত্যমর: ॥ বিসিনী স্ত্রী পদ্মিনী ৷ ইত্যমর: ॥

মৃণাল । ইতি রাজনির্ঘট: !! বিস্কৃতিক কী অনুক্রপুণ । ইকি

বিস্রিত লী অনুতাপ:।ইতি বিতীর্ণপর্ণ লী নানক।ইতি

किंगिषतः ॥

বিস্তা তি বিস্তা। ইত্যমর:।।
বিস্তার: তি পুসরণশীল:। ইত্যমর: ॥ বিসরণ:। গতিবিশেষ:।
বিস্তারা নদ:। বিস্তারী নদী ।
বিস্তার: তৈল মিত্যাদি। বিসরতি বিস্তার: স্ গতৌ লামপ্রী
ণিতি ক্রপ্রস্য তন্পিতি তন্।
ইতি ভরত:॥

বিস্মর: ত্রি পুসরণশীল:।ইত্য-মর:॥

বিস্ট: ত্রি নিক্ষিপ্ত:। ইতি জটা-ধর:॥ বিশেষেণ সৃষ্টশ্চ ॥

বিত্তঃ পু॰ ক্লী হেন্মে। হৃদ্য:। আশী-ভিরত্তিকা পরিমিত মুর্ণ । ইত্য-মর:॥

विख्यः शृः भयम् विख्याः २७० भयः ॥ वाक्ष्रुश्यः ॥ विख्याः ॥ श्रुप्यः ॥ इिंछ भयम् भ्रितः ॥ त्रम्रः ॥ इिंछ भयम् ब्रह्मवनी ॥ विद्यावः श्रुष्ट विदेशः ॥ विद्योर्ग्यः ॥

विखातः शृ विद्रेशः॥ विखीर्ग्छा।
छ पर्यग्रायः। विश्रुहः २ वग्रामः ०।
इ ज्रामतः॥ छषः। इ छ स्मिन्नी ॥
विखीर्गः जि विश्रुवः। विख्रुछः।
यथा। विखीर्ग विकटे वर्षः विणाः

্ল' বিপুল' পৃথ্। ইতি জটাধ্র: ॥ বিস্থাপুল' কী সংস্কৃত ইকি भविष्ठिन्त्रा।।

বিতৃতঃ ত্রি লদ্ধবিতার: । ডং পর্য্যায: । বিস্তাং ২ ততা ১ । ইত্যা নর: ।।

विस्त्रप्टेः जि मुस्त्रप्टेः। यथा। विस्त्रप्टे सक्छ । माछ स्त्रप्टे क्रियम् छथा। कलब्र समायुक्तः तम छाव सम्बद्धः । इकि किथामिछक्तः॥ विम्नातः श्रूः धनुर्छनस्यः। इका सदः॥ समा विद्यपः मूर्क्त प्रकातः सद्य विम्नाद्रसम्बद्धे ।।

বিস্থারিতঃ ত্রি পুকাশিতঃ॥ চ-লিতঃ॥ বি পূর্ব ঞ্যন্ত মুর থাজোঃ জ পুত্যযেন নিয়মঃ॥

বিন্ধুরিত: ত্রি মুর্ভিবিশিপ্ত: ।।
চঞ্চল: । বথা । রক্ত রক্ত ক্তার্ক
রক্ত বিমু রিতেক্ষণ । বেপ্তিত: নাগপাশেন ক্রমটা ভীরণনেন ।।
ইতি দশভ্জাদুর্গাধ্যানৈ দদেশ: ।।
বিমুলিম: পু বিষ্তেদ: । ইতি
ক্লেচন্দু: ৷৷ ক্রিন্দু মুটিত: । বিস্থোড়া ইতি ভাষা । তথ্পর্যায়: ।
পিটক: ২ পিটালা ৩ পিটক ৪ ।

ইত্যমর: ॥ বিট দ: ৫ বিটকা ৬ বিটক: ৭। ইতি ভটী দা। লেটেন: ৮ খেটা ৯। ইতি রাজনির্ঘট: ॥ তস্য বিপুক্ষীনদান পৃত্তিকা সপ-প্রান্তি মাহ। কইন্ন তীল্লোফ বিদা-रिकक कार्य बजीनाश्रमना उरेश-क । उथर्द्धास्त्रास्त्र विभर्गातन इन প্যম্ভি দোষা প্ৰবাদযন্ত্য।। ত্বচ মা-শ্রিভ্য তেরক মাংসাছীনি পুদুষ্য চ। धात्रान् अर्बेखि विष्याधीन् अर्ब-জ্র পুর:সরান্ ॥ খতুদোবেণ ঋতু-হেতুক শীভোকাদীনা নভিযোগেল । পাতুচিতাভার বিভার বৈপরীতেও-न पुरु सान्त्रिकः विद्याधीन सर्वजी-ভার্থঃ । জুরপুরংসরান জরপূর্বান্ ॥ 🛪 ॥ क्षमभाष्ट्र। ञात्ति एक नि जाः স্মেটাঃ সজ্বা রক্তপিত্রাঃ। কু চি**ং স**র্জ্জ বাংশকে বিক্রেটা ইতিতে মৃতাঃ ারজ প্রজাঃ এতেন সর্বেধু বিল্যোটেয় রক্তপিত্তযোঃ প্রধান কা-রণত্বা বথা দ্লেষু বাভস্য তথা বাভানুগতি রুপি বোহাবুগ। তথা চ ভোকঃ৷ যদা রক্তঞ্চ পিতঞ্চ বাতে-नानुगठ• पठि । यो दश्री छ। न एक्कान् अक्छ: नई(रस्यान्॥#॥ বাতিকনাহ। শিলোক দ্ খূল ভূবি-४ छुत **ত**ेर পर्वत्त्वमनः। म क्रार्शन-তা' চেতি ৰাত বিস্ফোট লক্ষণ । শূল মত্র তোদর্পণ।। 🕸।। পৈডি-ক নাহ। জুর দাহ ক্লা পাক: সুব স্কাসন্বিত । পীত লোহিত दर्नक निज विष्णु है लक्ष्ण ॥ ক্জা দিত্রয• ক্ষোটেষু ॥ 🗱 ॥ বাত পৈ-ত্তিক নাহ। বাত পিত্ত কৃতো यस ভত্ৰ সু্য ন্ত্ৰীবুবেদনাঃ। স্তৈমিভ্যুণ গৌ রব॰ কণ্ডু র্ভবেদ্বাত বলাসজে।। 🏶 🛚। भिड रिन्न याक गार । क्खु मीररा জুর শুর্দি র্জায়তে কফ পৈত্তিকে 🗱। সামিপাতিক মাহ। মধ্যে নিম্লে। भेड (छार: कठिन: यहाराकवान्। রাণ দাছ ভ্ৰা মোহ ছদি ন্রা क्डा जुड़ा: ॥ भून तभः तभ्यु यद (मा १नास्क जिलायजः । (मा হো বিপরাভক্তান । মূর্চ সর্বা। ভ্রেনশ্ন্য হা । 😤 👉 বক্ত 🚊 ন। হ । विक्तिताक ताक संक्रम रेग डिट न ह **(इ**जना । ७३३) रुन समा ब्रङ्ग ब-ভাষাৰ বিভাহ্য: II ন তে সিদ্দি भगायात्रि भरेका यागमरेज अशि। পৈভিকেন চ হেতন। পিন্তুস্য ছেত্ ना क्हारिना इक्तमा शिख्मा जुला द्वार नह उ मार्याः॥ अ हा है বিধা বাহ্যা আন্তরে পি ভবেদ্য । ত্মিমন্ত ব্যথা তীবু জ্রব্জাভি জাযতে ॥ তথ্মিন্ বহিগতে স্বাহ্যস্ত ব্যানল্য বহিগ্ডি:। ওত্র বাভিজ विद्यारे किया काया विज्ञानक।।.#॥

উপদুবানাহ।তৃট্যবাস মাণসসক্ষো-थ राष्ट्र हिङ्का सर जुजाः। विमर्भ सर्ध-স'রোধা ভেষা মুক্তা উপদ্বাঃ। মা'-जगारकाथः साध्यम् ष्टिखदुः। सर्धः সংরোধো মমব্যথা। ভেষাং বিস্নো-টकाना । अ। (कि हिम् अनुवाशा विक-ণান্তর পঠন্তি। হিক্লা স্থাসে। হক্চি खुश बाक्रमाफी इ रिवाशा। वि**गर्श** জুর ছালাম। বিয়েটানা মূপদুবা: ॥ %। नाराज्ञातिक साङ्। এकस्माया-थिङ: साब्धः कृ हु**मार्य**धा हिस्साय-ভঃ। সর্বরূপাদ্বিতা ঘোরো হৃসা-(व)। च्यु श्रमुवः।। 🕸 ।। अथ विस्तुः। हेग जि**रू मा**। विस्तारहे षड्डन का र्यः वत्रवः भथा (जाजनः। यथारता-य बनः वीकाः भूगञ्जतह विद्राहनः ॥ 🕸 ।। कीर्यः भावि येवा र हा समुद्राः শ্চাটারী তথা। এতান নানি বিয়োল ট হিভানি स्वत्या दुतन् । 🗱 ॥ ৰে পাসমূলে বিষয়ে চদাৰ্ শীরণ দুব:লভা। গুড়াই খান্যকে॰ নুস্ত ल्या॰ दाथ॰ शिल्यवः॥ विद्याहै।-शालव अभा सरीय ग निमालकान् । अ। मुक्का कायण शब्द व शही-वातिष्ठे वागरेहः ॥ कहेग वाज मृष्यदेश: रेलिखिक मिनक मृडः। ভ্ৰিম্ব সৰ্চা বাগা ত্ৰিক্লেন্দু সং

वर मोजः॥ भिष्ठ्यम् शाहीणां जाः॥ क्काज स्थापक मृज । अ। किता ज-ভিক্ত মারিষ্ট যট্ট্যাহ্রান্তদ বাদকৈঃ ।। পটে।ল পপটোশীর ত্রিফলা कांद्रेजान्तिः। कृथिरेज द्वामभाञ्च ख गर्व विरक्षां वानान ॥ 🕸 ॥ वि দ্বোটব্যাধিনাশায় তওলায়ুদ পে-सिटेंड:। वीटेंड: बहेंड वृक्षमा (ब-প: কার্য্যে ভিলানতা ।। 🗱 ৷ ছিন। भागित ज्ञिष वात्रकाउँ भर्म कि। थनिवाम्रेङः वाष्या इडि विर्वः हे इ॰ इब्ब॰ १ 🗱 ११ हन्द्र न न গণুল্লঞ্ দান্তিবা ভণ্ডলীয**ক**। শি রীষ বহুল ভাতী লেপ: স্যাদা-ङ्गाभारः ॥ ऋ ॥ उट्भनः ठन्त्रः लाय मनीव • नाजिया घय । जलन পিষ্ট পেপেন স্কুটবাছার্ভিনাশন ॥ सः॥ भुधकीवम्। नब्जानः कल शिक्षे भूज गरहर। कान सु है वि-यहाँ है गरना इन्। रमादम्य ॥ कका गुड़ि शवगृष्टि कर्गृहिक ना-भाग्यः। यन्।ह (मृतिकः खानुः नूधः জীবে। নিনাশনেত।। ইতি বিস্লো हेकदिलातः। इंडि ভारलुकाणः । 🕾 । প্ৰত্যামরীল অবৃত্ত স্বস্তু इतिकालः भनः शिला। (नवनाक श्विष्टुष अर्थः गांभी ह हन्स्यः ॥

विणाल। कहतो इक्ष शक्की द्वा अ-ক্ৎপল। এব।ঞ্ কার্যিকো ভাগো विवन्यार्ष्वभनः जत्तर।। भूकः कः টু ১তৈ লস্য পোন্তে ইগুণে পচেৎ 1 মৃথপাত্রেলৌহপাত্রে বা শনৈ লু-ष्ट्रीमा भारत ॥ भागा विव्हिता তৈব দজ বিয়ে, টকানি চ। অভ্য-কেন পুণশ্যন্তি কোনলভ্ৰণ জায়-তে।। পুস্তান্যপি খিতাণি তৈ-विनातन मुक्टाए। हित्राचिठ মপি শ্বিত্ৰ বিৱৰ্ণ ভৎক্ষণাৎ ্ৰ (वट् ॥ 🕸 ॥ व्यशिष्ठ । जुनिष्ठ निय विकना भर्न रेष्टे क मृठे हन । পটোল নুস্তকাভ্যাঞ্ বাসকেন চ नामप्रदेश विक्षिक्षिति वाङ्गिनि নাত্র কার্য্য বিচারণা। ইতি গাল্-ডে ১৯৮ অখ্যাय: । 🕸 ।। বিস্মোট-कम् चक्ना यथा। (वृ.हाः न्यावा-क्षा जामा दिख् है।: मु उनुइः । ইতি ভাবপুকাশঃ।।

विश्वयः श्रु आफर्याः । उदशर्यायः । अरम् । र ही ० । हेटाः

 न तः ॥ अन्य एक ग्रम्पम् हेटाः ॥

 अक्त हा विश्वयक्ष विद्यावान विद्या विद्य

स्रवहारिकावास्त्रकदार । इठि छत्रठः ॥ ॥ छन्य जक्रमः । यथा । विविद्धयु भागार्थयु (लाक्नोना-छिवर्डियु विद्धाद (फेट्टरा रस्त्र न विस्रव छेनास्टः ॥ इटि नाह्टिडः मर्लाः ॥ मर्लः । इटि निर्मिती ॥ जल्म्हः । इटि भक्तस्त्र चावनी ॥ विस्रविद्धाः जि विस्रवियुक्तः। जा-

লক্ষ: ২। ইত্যমর: ॥ বিমাপন: পু: অহক: ॥ গদ্ধর্য নগর: ॥ কামদেব: । ইতি নেদি-

क्वर्यादि वि:। उट्शर्यायः। वि-

নী।। বিস্থাবনক।। বিস্মিত: ত্রি বিস্ম্যাহিত:। যথা। সহাপাশুপতান্দৃষ্ট্য সম্থায় ন

(हचेतः। मःभितिष्ठके वेऽकः उ भूतिम र्याहचेतः॥ उठ उत्स्तृ ठः उमः मृद्धे। मर्वभात्यवाः। मृविमि-ठा उत्ता मद्धः किनिषः विखयमिठि ॥ विमिजाः खान् गतान् मृद्धे। त्म-वापि (यागिनाचतः। भूग् भूद्रम्। एत्यमः म्वभातिः भनाविभः॥ विमिजानीगत। एत् मर्व এत महन्

श्रव । नहाशानुभजानाः हि य८ प्रयानिक्रनः क्षः ॥ ইष्ठि वामान

্ ৬৪ শ্বগ্ৰয় ।। বিভাঠিঃ জী বিশ্বরণ । বি পূর্ব श्चिशाएं। डार्व कि भुडार्यन निज्ञमा।।

বিশৃতঃ ত্রি শরণাবিষয়। তৎপর্য্যায়: বিশ্বজাত হ । ইত্যমর: ।।
বিশ্বজাত জ্রী বিশ্বরণ । বি পূর্বক
শ্বাজো: ক্তি প্ত্যুবেন নিম্ন মা ।।
বিশু লী আনগলি। ইত্যমর: ।।
ইদ চিতাব্যাদিগদে অপক্ষা সা
গদে ইত্যন্যে। ইতি ভরত: ।।
বিশ্বদান জ্রী হপুষা। ইতি রাজ-

নির্ঘট:॥ বিদুগদ্ধি: পু॰ হরিভাল । ইতি

(इम्हन्मु: 11

বিসুদ্ধ: ত্রি বিশুদ্ধ:। ইতি কেচিৎ।।
বিসুদ্ধ: প্রু বিশ্বাস:। পুনা:।
ইত্যার: ॥ পুনা: পরিচয় পুর্ণে-যো:
রপার্থনা বা। পরিচয় পুর্ণে-যো:
পুনা: পরিকীর্তি:। ই ্যনরমালা।। পুনা: ক্রীডাপারতন্ত্র্য:।
ইতি রমানাথ:॥ ইতি তড়ীকাষাণ
ভরত: ॥ কেল্কিলছ:॥ বধ:।
ইতি ছেমচল্দু:।।

विमुद्धी जि विश्वाणी ॥ श्रुगवी । विमुद्ध नदाम्ख्यार्थ (गन् भ्रुक्यायन निद्धमः॥

বিসুসা গ্রী জরা। ইত্যারঃ ॥ বিশারণা বি পূর্ব বিনা জী হপুষা। ইতিরাজনির্ঘটঃ॥

विमुनः बि विख्ठः। विभूईक 🏿 সুধাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়ম: ।। পক্ষী। ইত্যমর: ॥ বিহ্গ: वानः ॥ সूर्यप्रः॥ हन्छुः। इंडि नद-त्रज्ञावनी ॥ गुरः। इंडि धर्मी ॥ পकी। इंडामद्रः॥ विरुक्तः वानः ॥ (भवः॥ हन्द्रः ॥ भूर्गः। इंडि मद्रबद्धावनी ॥ পু॰ পক্ষী। ইত্ত্যমর:॥ विङ्क्भः खो ভারগপ্তি:। বাঁক विङ्क्रभा इंडि ভाषा। इंडि नम्बद्भावनी ॥ विश्यदाजः গৰুড:। ইতি 912 र्नायुषः ॥ বিহস্পিকা জ্রী ভারণপ্তি:। বাঁক ইতি ভাষা। ইত্যমর:॥ বিহ্ৎ দ্রী গর্ত্তোপঘাতিনী গৌ:। ইতি সংক্ষিপ্তসারোণাদিবৃত্তি:॥ বিহত: ত্রি বিশেষেণ হত:। বিন ষ্ট:। বি পূর্বক হন পাতোঃ ক্ত **भु**ड्डायन निज्ञमः ॥ বিহনন জ্লী বিশ্ব:॥ ছিণ্সা॥ ত্ল পিঞ্জল:। ইতি মেদিনী।। विश्वः भुः विरयागः। ইতি श्ला-यूथः॥ विष्ट्रता ली विष्टातः। विश्रदेक হ্ন ব্যত্তো রনট্ পুত্র্যেন নিল্লম।! विरुमिड॰ ही नश्पाराग्यः। हेड्यः

नद्रः ॥ विरुखः जि वृश्वनः। इंडामदः॥ পণ্ডিত:। ইতি নেদিনী ।। বিকরঃ ॥ भए भू । इंडि मदद्रावनी ॥ বিহা ষুৰ্গ:। ইতি সিদ্ধান্ত-45 (कोमुम्ता मूर्गामिवृज्धिः॥ विराभितः क्षी मानः। ইত্যমর:॥ বিহায: নী পু• আকাশ:।ইভ্s-भद्रः ॥ विश्वायाः म भू॰ भक्ती। इंडामद्रः॥ विशायमः ही भूः व्याकामः। ইত্য-मत्रहीकायाः मथूरत्रणः ॥ विशायमः भृ भक्ती। इंडामन **धोकाया॰ खद्रजः** ॥ বিহায**স**। ব্য আকাশ: ৷ ইভ্য-मत्रिकायाः मणुखनः ॥ (रूमः विस्कृष्ट ॥ পু• কীডার্থণ পদ্যাণ विशाबः गमनः। उर्भिगायः। भद्रिक्ननः २ । ইउऽमत्रः ॥ जुमन ॥ ऋकः॥ ली**ला ॥ जू**ल जालयः । इंडि मिरिनी।। विन्तुद्वथकभन्नी।इंडि **म**क्विन्त्का ॥ दिख्य छः । इंडि भ क्याना॥ বিহারী ত্রি পরিক্রমী। বিহার-कर्जा । विशाद निमानसामसार्थ हैन्

शुउरयन नियमः ॥

বিহিত: তি বিধেয়: । যথা । বি হিতস্যাননুষ্ঠানাথ নিন্দিত্স্য চ সেবনাথ । অনিগুহাছেন্দ্রিযাণা নর: পতন মৃছতি ॥ ইতি পুাষ শিক্তভক্ত্ব ॥

বিহিতি: জ্রী বিধান'। যথা।
ক্ষিতি বিজিতি স্থিতি বিহিতি
ব্রুরত্য: পরগত্য:। উক ক্রুপু
র্জক দুধুবু বৃধি সরব: স্বনরি সলং
।। ইতি দণ্ডী।।

विश्रीनः वि विश्णियगश्चीनः । यथा
। याण नाम विश्वीनः । यः भुण्यनएत्वि भावंशि । माण्यिताच्छा
नाःशास्त्रि नवकक भुभनारः ॥
वैकि उसमावः ॥ अकः । यथा ।
विश्वीनक धरेन मारेवः भरेभ वामाय
य प्रनावन म लागरा नः थी निबार का उपहिल्ला हिल्ला व्याप्ति

বিভূত নী জীগাংমাভাবিকনশা লঙ্কারান্তর্গতালন্ধারবিশেষঃ। যথা । লীলা বিলাসো বিছিত্তি র্বি: রা-ক: কিলকিঞ্চিত ।। মোউানিত স্কটনিত ললিত বিভূত তথা।। বিভূম শেচত গ্রন্থারা: জীগাংমা ভাবিকা দশা। ইতি হেনচন্দুঃ।। বিভূতি: জ্রী বিশেষেণ হরণ।।

विश्वारण वनाष्ट्रकातः । वि भूर्ब ङ्वारणः कि भुज्यम निज्ञमा ॥ विरुठेः भु• विरुठेन• । वि भूर्च रुठे शार्जा ब्रन् भुज्यस्य निज्ञमः॥ विरुठेन• क्ली हि•मा ॥ मर्प्यन•॥ विरुग्न•। ইতি মেদিনী ॥ विवासा । ইতি ত্রিকাপ্তশেষः॥

বিস্থল: ত্রি ভ্যাদিনাভিভ্ত:। বাঙ্গধারণাশক্ত:। তৎপর্য্যায:। বিশ্লব: ২। ইত্যমর:॥ বিলীন । ইতি হেমচন্দু:॥

বিক্ষত: পু॰ বিশেষেণ ক্ষত:। বি পুর্ব ক্ষণধাতো: ক্ত পুত্যবেন নিয়ম:॥

বিক্ষাব: পু॰ শদ:। ইত্যমর:॥ কাস:। ইতি স্বানি কলিক্ষো। ইতি ভরত:॥

বিক্ষিপ্ত: ত্রি ত্যক্ত: বি পূর্ব ক্ষিপধাতো: ক্ত পুত্যুযেন নিম্নম:॥ বিক্ষীর: পুণ অর্কবৃক্ষ:। ইতিরাজ-নির্ঘট:॥

বিক্ষেপ: পু• পুরণ•। ত্যাগ:।
বিক্ষেপণ•। যথা। নৈথাত্যা নিষ্
বিক্ষেপ নতীত্য ছাধিক• ভুব॰।
ইত্যাদ্যাহ্রিকাচারতত্ত্ব•॥ অদ্বিভীষ বস্তুনবশ্বনেন চিত্তস্যান্যাবশ্বন•। ইতি বেদাস্থনার:॥

ভরত: ॥

विक्ष्मिकः श्री मायाणिकः।
यथा। तञ्ज्ञानः सान्ठतः ।
यथा। तञ्ज्ञानः सान्ठतः ।
भाजा मार्गामिक मुखावगठि। अतः
खाद्यान मार्गि सान्ठाञ्च न उथा
विक्ष्मिण्या वाकाणामि भूगः
स्थ मुखावगठि जाम्मः मार्ग्याः।
दे विवस् । काश्चि गठि वताश्चि
क्षम् भूकावगितः। ।
दे विवस् । काश्चि गठि वताश्चि
क्षमः।। वावि । दे जिम्नीमा ।
वीः भूः गननः। दे जिम्नीमा ।
वीः भूः गननः। दे जिम्नीका ।
वीः भूः गननः। दे जिम्नीका ।

ৰীকঃ পূ॰ বাযু:।। পক্ষী। ইত্য ণাদিকোষ:।। মন:। ইতি সংক্ষি প্ৰসাৱোণাদিবৃক্তি:।।

বীকাশ: প্ রহ:॥ পুকাশ:। ইত্যমর:॥

বীয়া জ্রী শ্কশিষী।।গতিভেদ:।।
নর্ত্তন:। ইতি হেনচন্দু:।। অখ গতিভেদ:।। সন্ধি:।ইতি শদ্-রম্বাবনী।।

বীচি: পু ত্রী তরক্ষ:। ইত্যমর:

॥ বল্পতরক্ষ: ॥ অবকাশ: ॥ সুথ

। ইতি মেদিনী ॥ অল্ল:। ইতি
হেমচন্দু: ॥ কিরণ:। ইতি জটাধ্র: ॥

वीठी जी वीठिः। इंडामब्रीकायाः

वीधी उत्रक्षः शुः न्याग्विरणयः। স তু শ্রোত্তে শব্দ্য উৎপত্তি কা-व्राक्तभः। यथा। वीठी उद्रक्ष न्।-যেন তদুৎপত্তিস্ত কীর্ত্তিতা। কদম্ব গোল । न्यापापूर शक्तिः कम्याहि-মতে॥ ইতি ভাষাপরিছে १:॥ নন্ मृत्रकाम् । वाह्यामा नाम् শ্রোত্রে কথ মৃৎপত্তিরিভ্যত আহ । वीठी जि जात्र मदम् विक्रम **क्षिणव हि: इ। १२४: मद्म (खरेनव म-**দেনজন্যতে তেন চাপর শুদ্ব্যাপক এব জনেণ শো্রোৎপরে। গৃহত इंडि। कन्य इंडि यान्। मदा-फ्मिक्कि म्मामदा डिर्शराङ **डि म्हा**न्। मणमदा उँ९ शराख

निषाहमुकावनी ॥

ज॰ क्ली काइन॰॥ শक्र॰। ইउऽ
गदः॥ अखुदः॥ अखुश्चानः। ইडि

गिनिनी॥ मध्डा। ইठि द्राङ्गिर्मिन

गेः॥ गनिउनित्मयः। यथा। छै८
गानकः य८ भूतम् विद्या द्रिक्षिः

ठ॰ म८ भूक्ष्यन माःथाः। वाङ्मा

क्८ मुमा उत्मक दीङ मवाङ भीनः

गनिउ॰ इ दन्म ॥ भूई॰ (भूाङ॰

ইতি ভাব:। অমিন্কল্লে গৌরবা-

দুক্তি কস্চিন্তে ইতি। ইতি

ব্যক্ত মব্যক্ত বীজ পুষ্য: পুশা নো বিনা ব্যক্ত যুক্ত্যা। জ্ঞাত্তু শক্যা মন্দ্ৰীভি নিঁ হাত্ত যুখাত্ত্মাদ্বল্লি বীজ ক্রিযাঞ্চ।। ইতি ভাক্ষরাচার্য্য বিরচিতে সিদ্ধান্তশিরোমণৌ বী-জগণিভাখ্যায়স্য প্রথম দিভীয় श्चाको ॥ अ ॥ नखः । यथा । **अ**थ जुवतयंत्रीमखः। नक्रनी। भा ११ भाकारा वामरनवार्ष्क नमुवान् । वी জ ত্ন্যা: স্মাখ্যাত সেবিত निक्षिकाङ्कि ।। नन्ननीरमा र कातः। अशी (त्रकः। वामत्मव मी-कात्रः। व्यक्तं हान्मु। १नु श्वातः। श्रीः।। 🏶 ।। অনপূর্ণায়া বীজা । ত্রী নমো ভগ विज गारुषित्र व्यवभूर्व श्राहा। #1 व्यथ विश्रुटे। वीज । 🗐 व्री क्ली । #। पृत्रिष्ठा वीजः। ७ँ भुँ हुँ (थ ह ए क जी रू क ट्रीँ क है। #। অথ নিত্যা বীজং। ঐঁ ক্লীঁ নিত্য क्रिल सम्पुर्व याद्या । 🗱 । वर्षुः भुखादिगाः । अँ र्ह्या निष्ठा द्वित মদদুবে যাহা। #। অথ দুর্গাবীজ॰ । ७ ई। मूँ मूर्गरिय नमः। 🕸। म-हित्र मिनी वीकः। ७ महित्र मिन स्राहा। अ। करनुर्गावीकः। उँ पूर्ण मुल्र द्रक्षि चाहा। 🕸 । मृणिनी वीजः। जुल जुल म्लिन म्हेनुक

एँ कहे बारा। #। वानी यती वीज॰ । वर वर वायाहिनि बारा। 🛊। · পারিজাতসরস্থতী বী**জ**•। ওঁ হী क्षि[ँ] ७ ँ शेँ अत्रस्रित नमः। # 1 গণেশ বীজ•। गँ। 🗱। (ह्यय वीकः । उँग् नमः। #। इतिमागानम वीकः । भूँ। वाका वीकः। 🗐 । 🗱 । सहा-नक्षी वी बः। ७ वे॰ ट्रीँ औँ क्राँ (ङ्गी कगट भुम्रेड। नमः। #। मूर्य। वीकः। **७ँ वृशि मूर्येऽ आहिउ। #। श्रीत्राम** वीज । রা॰ রামায नম:। জানকী-वल्ल ভाष ङ् बाहा। 🗱। विकु वीज॰ । ଓ नमा नाब्रार्गाय। 🗱 🗐 कृष्ट বীজণ। গোপীজন বল্লভায স্বাহা । #। वामूप्रवम्। उ नामा जगाउ वामूरस्वाय। 🕸 । वालरगा भालमः । उँ क्री क्काय। लक्षी वामू (मवम)। उँ ह्येँ ह्येँ बिँ बैँ नक्की राभुरम्वाय नमः। 🗱। पश्चिमनम्। 🥴 नरमा বিফবে সুরপ্তথে মহাবলায় স্বাহা । 🗱 । হযগুरिकाः । 🥸 উদ্ধিরৎপুণ-(वाद्गीय मर्बवागी चाद्रचंद्र मर्बादन স্থাচিন্ত্য সর্ব বোধ্য বোধ্য ৷ # ! নূসি হস্য। উপু বীর মহাবিষ্ণু জ্লন্ত সৰ্বতোনুখা। নৃসিংহা ভীষ-१ ७५ मृङ्यम् मृङ्यः निमान्यः ॥॥। नत्रक्ति वीजः। या डी॰ क्लो॰ इ॰ कहै। 🖘 ! इति इत्रम्हा 😇 हीँ होँ | णक्रक नाजावनाय नमः (को॰ ছी॰ ওঁ l # । रद्रारुत्। ও नम् । **७गर्छ** । বরাহ্রপায় ভূ ভূবি: ব:প ত্যে ভূপ **जिञ्जः (म दिस्सान**य साहा। 🗱। **मित्रा । (हो १ । मृ छु। अवस्त्रा । ७** जु नः। #। पिक्तान् खिंवीकः। उ নমো ভগবতে দক্ষিণাম্ভ্রে নহা• म्वार्थाः भूषद्व याङ्।। ॐ। विद्यानिः वीकः। ब्रक्तन व्रय छ॰ छ॰। #। नीलक्छेन्। (भूः नीः र्वः । नमः **लियाम । क्षा ६ ७ म**्रा क्ष्य कहे 1#।(क्वशानम्। ७ क्वाँ क्व-**भावाय नमः। 🕸 । वहे क्टेंब्रव्या**। ওঁ হী বট্কায় আপদুদ্ধরণার জ্ব ष्ट्रकाय ही । 🕸 । जिलुहायाः । स्मद्रिः। स्नदलद्रीः। स्मद्रोः। 🗱। नम्पर्भुरारेखद्रब्धाः । इनद्रि । হসকলগ্ৰী°। হসরোঁ।#!কৌলেশ रिब्दव्याः। मश्रुवः। मङ्क्लब्रीः। সহরৌ । #া ভংবিধু সিনীভৈর वतः। इरिगं। इनकबद्री । इस्में **१८। मक्विमिषामा टेल्ड्रब्राः। म**हेर् । गर्कवदीः । गर्भे । 🗱 । ढिछन् 🤉 डिब्रव्याः । मेर्ड् । मक्यकुँ । महरतोः । 🕸 । कारमध्यती रेडव्रवताः । नहिं। सदलक्षे । निक्रक्लिसम्

पुरव **महरतोः।** 🕸 । महिल्हितिस्**त**े व्याः। उत्रवक्तरहैं। उत्रवक्तरहीं। **उत्रमकमस्थाँ । # । निट्यारेड्ड-**व्याः। **रम**कमद्रोउँ। रमक्नवर्षी' रुगकनप्राजीं। 🕸 । रुपूरे 🗟 द्रव्याः । इमथक(बँ। इनकलदी । इस्मी: । 🕸 । ভ্ৰনেশ্বরীভৈরব্যা: । হুদেঁ। रुमकल्डी°। रुप्तोः। 🗱 । मकल्बय-र्याः। मरेरु । महकनद्री । मरहीः । अः। जिनुतावानायाः । अे॰ क्ली॰ स्नीः । 🗱। नरक्षाेेें । नरक्षाें राजाः । 🛎 ही (स्रो: । इरेभँ । इनकबद्वी । इरमोः । रमति इनक्वती इम्राह्माः। #। व्यक्षर्ग रेज्यवाः। ७ शु॰ 🗐॰ त्री॰ নমে৷ ভগবভি মাছেশ্বরি অন্নপূর্ণে बाहा। 🗱। 🕮 विम्यायाः। क अहे व ड्री। रुनकरल ड्री। नकल ड्री। #1 ছিন্নস্তাযা:। 🕮 🚊 হু 🔌 বজু रिताताहनीस्य हूँ इँ कि साहा। अर न्यागायाः। की॰ की॰ की॰ ह्॰ ह्॰ हो। हो। मिक्ता कालाक की। की। की हैं हैं शें शें साहा। #1 एक्वानिकायाः। की की की र् रु ट्री ट्री खब कावित की की की हूं हूं ही बाहा । # । जन्काल्याः । ही ही ही ही क् रे ही ही क्यकारिया ही ही

क्ली॰ रू॰ हु॰ द्री॰ द्री॰ बारा। #। শ্মশানকালিকাযা:।ক্রীণক্রীণ ক্রীণ कृ क् हो हो न्यानानकाल की की की क् क् क् की ही साहा। स। महाकालाः। जी की की श्र श् हो। हो। महाकानि को। की। की। क् कृ ही ही साहा। #। जादायाः । श्री की क् कहे। # । हरवागुन्त नालः। ७ जुः न् निवार कर् । 🕸 । भाकिमनाः । 🧐 ट्री ही 🍷 भावित्रीम् करे बाहा। #1 उहिरै णखानिन्तः । **डे**ंश्विष्ठाखानिनी गम्यीरनवी स्वारिमाहिनी की ठैं: र्टं: र्टं: । 🗱। ब्लावज्याः । ब्र् ध् बाहा। #। जनुकानातः। (हो। कालि महाका नि किलि किलि कहे बाहा। 😕। 🗟 हिन्द्रेगलनम् । 🗳 क्षिणाठि जिल्थ बाहा। 🛊 । धनमानाः। ४० हो। ी। एमि द्रजि-शिर्य बारा । क्र. भागानका**लिका**-যা: । ঐ বুঁ আঁ দ্লাঁ কালিকে ঐ* होँ बी की । # । यगनायाः । उँ हो বগলামূথি সর্বদৃষ্টানা বাচ মুখ **खञ्जर बिल्लाः** कीवय कीवय वृद्धिः नामय ड्री॰ उँ बाहा। #। वर्ग-পিশাচ্যা:। ও কর্ণপিশাচি বদাতী-खानागडणम् ही । सहा। सः।

মঞ্জঘোষস্য। কো: ত্রী: 🗐 । 🛊 । ভারিণ্যা:। की नी क्ष प्रवि ही की॰ थे॰। का नातम् उ वीषः। थे॰ । 🛊 । कार्जारम्। । 🗗 हो 🗐 🔊 को • **हिल्कि विश्व नमः । #** ! मुर्गायाः । मृ॰ । # । विभावाक्ताः। ७ ट्री॰ विनानारेका नमः। 🚓। शोर्याः । ত্রী পৌরি কদুদ্বিতে ঘোণেশ্বরি क् कर् बहा। का बुक्क मि मा:। হী নলো বৃদ্ধজী রাজিতে রাজ-পুজিতে জবে বিজয়ে গৌরি গান্ধারি ভিত্রনশঙ্করি সর্বাজ্যাকবশঙ্করি नवंजी नक्षवनक्ति न्यूक पूर्यात द्रात श्री बाहा। का हेन्तु मा। है॰ इन्तुाय ननः। #। गक्उम्। किन उँ बाहा। #। विषङ्का प्रीकिः। थः थः। #। वृण्ठिकवियहद्रवीकः। ওঁ সরছ সুঃ। ওঁ হিলি জিমি চিলি श्यु:1 ७ शिल शिल हिल हिल ন্ধঃ। বুন্ধণে ফুঃ। সর্বেভ্যোদে-(ता मु: । #। मृषि किविष्ट्रदीकः । उँ लाँ याँ है । जागमहिन्तु काया ওঁণ॰ গা॰ ঠঃ। 🚓। নুবিকনাশ-মজঃ। ওঁ সরণে ফু: অসরণে ফু: বিসরণে ফু:। এঃ রাস্ত্রণ লগন্থেত-সৰ্বপ পুক্ষেপাৎ মূষিক নাশে: ভ-বতি। 🕸। লুতা বিষহর হল:।

उँ हो॰ हो॰ ह्॰ कहर उँ याहा धन् इ कृष् । अ। मईकी देविषद्र বীষণা ওঁ নৰো ভগবতে বিশ্বব गद्र नद्र इन इन इ॰ कर् याहा। 🛊। সুথপুনৰ মজ্জঃ। ওঁ মন্নথ মন্নথ वाहि वाहि नायास्त्र मुक मूक ৰাহাণ ওঁ মুক্তা: পাশা বিপাশা क मुकाः न्र्यां १ त्रन्य वः। मुकः नर्व खयाम्गर्ज এएक कि मात्रीह मात्रीह बाहा । धडाया बन्। डांब्रनाक्षेताब्र॰ बन मजिएखा (स्य॰ भीदा मूथ পুৰ্বৰ ভিৰতি। ३३। হনুমতঃ। হ॰ रन्गरं कर्राञ्चकाय छ करे। #। वीव्रमाधनम् । इः शवननम्नाय बारा। 🖾। जच बापु भही। ७ ৰমো ভগবতি চামুণ্ডে ব্লক্তবাস-সে অণুভিত্তক্প পরাক্রমে অ-মুক বধাৰ বিচেত্ৰসে মাহা। আদুৰ্ ब्रक्त भारते नावृत्रः मन् मूणानिनी नभी-তটে উষর ভ্নৌ বা দক্ষিণানুখ उद्वाष्ट्र कालटा यावट महे: भू-ষ্যতি ভাবৎ পুাণা: শুষ্যন্তি শৰো: १ 😘 । न्यनानरेज्यकाः। न्यनानः ভৈরবি নরক্ষিরাছি বসা ভক্ষণি निषिः म पिष्ट् मम मानाद्रथान् भूतव ए॰ क**े बाहा। क्ष। जा**ना-্লিলাস্যাঃ। উন্মো ভগৰতি জালা

মালিনি গৃষ্ণণগরিষতে হু কট্ बारा। 🗱। नराकान्याः। 🥸 (कुः ফুে কো কো পশ্ন গৃহাণ ভ क हे चारा। स। अथ निगछवन्ननः भाक्तिगा। ७ नम श्री निर्शिष्ठ ভিন্মভেজো শুম্ম্য বিব্ৰেভা বন্ধ-भिष्ठः यामन मुखः जन्ता अधिरा भारता नात्क चारवाः वा शेवद्रः । अ । अथ विविज्ञाः। अ विवि हिটि हाथानि महाहाथानि अमू-कः (म वणगानय बाक्।। 🛠 । ৰায়কৰা। ও ৰায়ক যজানছে मूगिष्कः भूडियर्जनः উद्यासक मिव वसनार म्राजा मूकीय माम्जार । 🗱। अप मृजमः जीवनी मञ्जः। हों उं हुँ मः उँ ज् जूर्वः सः बाह्यक यकामार मृगक्ति श्रि-বৰ্জন উৰ্বাক্ত মিৰ বন্ধনামত্যো ग्कीय माम् अ८ (हो। ७ जुः नः ख[े] ज् ज्वः सः। हेड्यामि उज-याद्रशाञ्चाकर्यशासिवीकानि वाल्लाऽ जगाव जानि।। * । * ।। बिक्यमा नर्बावजात वीजवु यथा। मानव छे-बाह। अथना क्कक्त खु॰ भदिश्न-ভন: খ্ব॰। সর্বেধা ম্বভারাণা বীজক্প: সনাতন:।। ইভি বুক্ষবৈ-या 🎒 ऋमक्रम् था ७ २२ व्यथ्रायः ॥ वीबकः भुः भाजूनुस्कः। ইতি वीक्शारभः भू ७ छाउतः। इंछि क्रोध्दः ॥ वृक्विष्णयः। विक्रयाः भात्र इंजि हिन्ती बादा । एट-भर्यग्रायः। भीउमातः र भीउमा-नकः । वक्कभूत्रः ६ भियकः ए সৰ্জ্ঞক: ৬ আসন: ৭। অস্যন্তণা: । वर्ष वीनर्भ विजयम् अपक्रिम त्त्रया<u>त्र</u> भिड नामियः। प्राप्तः। (कम)दुः। द्रमायनद्यकः। इंडि ভাবপুকाणः।। वीरत हो ॥ वीकरकाणः) भू भगवीकाशाक्र ৰীৰকোষঃ) ক্ৰিকা। ফোঁফলঃ ইতি থ্যাতঃ। ইতি ভরত: ॥ তৎ-भर्यप्रायः । दब्राहेकः २ । ইভ्यम्बः ॥ কৰিকা ৩। ইতি ভটাধর: ॥ বা-রিস্ব্র: ৪ শৃকাটকঃ ৫। ইতি नयबद्वावनी 😃 वीकक्ट ही वाक्रीकन्नगः। इंडि ब्राजिविर्यः ॥ भाहे। इंडि बीकगर्छः नु রাজনির্ঘণ্ট:॥ বীত্রগুপ্তি: জ্রী শিল্পী।ইতিরাজ निर्घणेः॥ वीजधानाः क्री धानाकः। इंडि ब्राह्मिक्षे:॥ वीकान क्री वाजना। वसा। कारक

बीदक्षीतिह भूः। ইতি সারুষ छः॥

ब्राजनियंगः॥ वीडाभुझ॰ हो गक्वकः।। नम्न वृक्षः। इंडि (मिनी।। वीक्रम्बः भू फनम्बः। ইত্যमद्रः ॥ টাবালেবু ইতি বঙ্গভাষা। বি-कोत्रा देखि हिन्ती जाया। उ८-भर्गायः। वीकण्नः २ भूनवीकः ၁ সুকেশর: ১ বীজক: ৫ কেশরাম্ন: ৬ माजूनुकः १ मूल्द्रकः ৮ स्टकः ১ वीबकनकः ३० बस्यः ३३ मस्त्रद इनः १२ भूबकः १० (ब्राव्यक्काः १८ । जमः कन छाः। जम्बः। करूं-दुः। উकदः। श्वान कान भवन गमनदः। कश्रेष्माधनकद्रदः। वधू-षु । इत्रद्भा भीननष् । किन कातिषुः । भारतपुः। आध्यान **७**न्य क्षृत्रा म श्ली हाना वर्स नानि-ज् । विवरक व्दिशायाः भ्राम हर्ष्णाः क मनाव्या । इंडि त्राजनियंग्रेः ॥ 🗱 ॥ व्यनिष्ठ । वीक्रभूत्र कनः सान् রসেন দীগন লঘু। রক্ত**ণি** ভ **रत**े कथे किन्दा क्रय (**मा**धकः ॥ थान कामास्टि रवा ऋरा ज्या रुव्र· अव् ७°। उरक्तम मध् कर्र हो। रथा । वीजन्ता २भन्नः (भारका मधुदा मधुमक्ष हो। मधुकक्कं हिका THE REPORT OF THE PARTY OF THE

बाबी ब्राहनी भी उला छनः। রক্তপিত্ত ক্ষ্য যাস কাশ হিন্ধা ভুনাপহা॥ ইতি ভাবপুদাশ:॥ वीक्रमूर्गः (ছानदः। इंडि बङ्गाला।। वीक्श्व:। ইতি बाङ-निर्धकः॥ বীত্ৰপে শিকা खी তা প্রকোব: । ইভি রাজনির্ঘণ্টঃ।। বীজফলক: दीक्ल्बः। इंडि রাজনির্ঘণ্ট: ॥ বীজ্যাত্রা জী পদাবীর । হথা। পদ্মাঞ্চণ পদ্মধীত্রঞ্চ কণিকা থীক্ত बाज्का। इंडि इातावणी।।

वीककरः श्रृः भानापिः। यथा।
स्वरणेपारा स्वर्गविका मूलका स्वर्ग नाम्यः। श्रद्धान्य देखाम्य स्वर्ग काः महाकी मूथाः॥ मालप्राम्या वीकक्षाः मः मूह्छा स्वर्गन्यः। मुठ र्वनस्विका यग्र याउट मूलका-स्वरः॥ देखि स्वर्गनः॥

वनगञ्जाः । इठा

ত্র

नदः ॥

বীজ্যেজন নী অবপাল:। ইতি রাজনিম্ট:।।

ৰীজবপন জী ক্ষেত্ৰে বীজস্য ক্ষেপণ । ভ্ৰম্য দিন দীপিকা-যাং। পূৰ্বালি যাম্য কৃণি শিত্ৰ্য

শিবান্যভেষু রিক্তাষ্ট্রনী বিগভ চ-न्मु डिथि॰ विशय । घः साल ला मगूनरय विश्वकार्किवादा भारतन्तु (याग कद्राविष् इन भूवा इ: ॥ इ-ल পुराहरबी जयभनमा विधिः मृ-उ:। ठिडायाथ म् एक किन्तु हिन्न यगन्छान्य ॥ (स्मवाति विलि-छम्। वीखरम्। त्व छ: मृहः। इन्तृ॰ िएउ निवासाथ सम् मूक्षि जम[्]व-(अर ॥ कृता ठात्राम् (भार माइ॰ ন র্কা হাইমানস:। পা্ল্রখ: কল-म· गृश् इंग· मख मूनी त्राय ॥ द् বৈ বসুন্ধরে সীতে ২ছ পুত্র ফল পুদে। নম তে মে শুভ । নিভ্য ক্যি। भिषाः मुट्ड अङ्॥ द्वाङ्ड मर्तन-मानि काला (मवः भुवयं जू । कर्ष-काख खरखन्।। शान्त्र ह शन्त ह बाहा॥ উछा वीकन्ठ टरेंबव (डा-क्तवाः वाक्रतेः सङ् । ीब्रह्माः পালাপত্য ভার্থেন। বথ ক্রেভি:। কনিষ্ঠায়াঃ পশ্চাৎ প্ৰাচপত্য লা-বপন ৷ ছোন ভর্পণে পাছাপভোন क्यांपिछि। हाम छर्नान वास हाम मनकारि उर्नाण शत्रामद्रः। विमार्थ वलनः (मुष्टः भवानः (द्रा-हिगी द्रावी। व्यटः शद्वनिषयन न कानू भावत मुछ ॥ क्यां जिया

न्हं जामुनमा म्वा (ताहिन्। खतकः লুনী। বিশাখা শতভিষা বাথ ধা-न्यानाः (द्राध्या दद्गा ॥ मामार्थः। द्रक्रनी॰ नीली॰ शूध (रेख वियूक्तऽ-তে। খ্য' জাতে পুন তে দ্বে পাল यन् रेनव पृष्ठि॥ व्यादास गृह गर्वा का भाशार मर्येण मावलन् । পরাভব রিপু র্যাতি সসাধন थनक्रयः ॥ निष्णा नीषी श्रवाश्वक চিঞ্চা খেতাপরাজিতা। কোবি-দারশ্চ সত্ত্র সর্ব্য নিমুন্তি মঞ্জ ।। নিশা হরি দু।। কোবিদারকো ब्रक्का**थः ॥ (ह्यास्त्र**म। तृक বীক্ত স্থাতো মত্ত্রেণ রোপতে 🔻 বস্বেতি সুশীতেতি শুণ্যদেতি ধরেজি চান্য তে শুভগে নিত্যু काम २४ दर्ज अ मिडि। ইडि জ্যোভিস্তভূগ 🛭

বীজরত্ন: পু॰ নাৰছলায:। ইতি হেনচন্দু:॥

বীজবৃক্ষ: পু: অসন:। ইতি রাজ নির্ঘণ্ট:।।

বা ফালুনে বাপি সর্বীজানি সং-**अ्ट्रः। माचरय**खानरयर्मुापु द्वा-ত্রৌ চোপনিধাপথে ॥ তত্ত পুটিকা॰ বজা শোষ্ফের পুনঃ পুনঃ । স্থাপের পুষরেন যথা ভ্নিঞ न म्ल्रांष्ट् ।। भीनार्श्वना व मान्त्र-क्षे वृद्धा हालए उक्ष यू । वर्जनी-य उथा दीज रू मार की हे म-मित्र उ॰ ।। 🗱 ।। याम्य हि कृति বিশাথ পূর্বা নাছেন্দু পিত্ত্যেতর-रेजः मुजारहा धानामि जाङाभन तियू मछ गृग ख्रित घाक ग्राहान-যেষ ।। সৌন্যাদিতি ন্যা জ্যেষ্ঠ1 ত্র্যন্তরেষু চ কারযে**ৎ । भীনে ল**শ্নে म् ज हत्सु निर्धन क् व विद्धांख ॥ (क्छा) काष्ट्रक थाना गर्मा व-**एडि नर्द्रा। धनराय नर्द**लाक हिडाय (हिट्ट बान्) बाहा॥ मम देशीय देशामवी नर्दाणाक विवष्टनी कामक्लिण धाना पिह স্বাহা। লেথ্যিত্বা ইন° নত্ৰ পা-ন্যাগারে বিনিক্ষিপেৎ।। পুরাণ-সর্ধে। মন্ত্র লিখিত্বা পত্রে চ न(य) धानामा थात्राय । भवक धान।तारमञ्ज ग्विकामि निर्ज्राय ।। एकिन पिण्यथ शमनः मानि जनः वानु नातीयु । व्ययमिन मना क- नाना॰ न वृत्या तूषवामत कर्गाट ॥ विष्वत्रष् त्रवडाः धनिष्ठा वा-क्रिष् छ । अटिष् षहेमू विद्ध्यः धाना निष्कृषणः वृत्यः ॥ मुवणा जयः विभाशा धुव (भोक्ष समर्थम् न स्-याम् । अधिनाथ (क्षाष्ठा धनदान) विविद्धिनी क्षिछा ॥ ইडि (क्षाडि-खडुः ॥

বীজ্স্: জী পৃথী।ই-ভিছেন-চন্দু:॥

ৰীজা ব্যু বীজেন। যথা। বীজেন কহু কৰ্যতি বীজাকরোতি। ইতি সিজানুকৌন্দী॥

বীজাকৃত তি উপ্তকৃষ্ট । ইত্য নর: । দে বীজেন সহ কৃষ্টে ক্ষেত্রে । বীজেন সহ কৃত কৃষ্ট হীজাকৃত । তীয় সম্ম বীজেতি ডাচ্। আদো-কৃপ্ত পশ্চাৎ কৃষ্ট উপ্তকৃষ্ট । ইতি ভরত: ।।

ৰীজ দ্লং লী বৃক্ষাদ্লং ইতি রাজ নিঘণী:।।

বীর্না পু• পিতা।ইতি ছেমচন্দু: ।। বীর্নবিশিপ্টে ত্রি।।

বীজোদক গ্লী করকা। ইতি ত্রি কাণ্ডশেষ:।।

বীছোপ্তিচক জী বীজবপনজন্য শুভাশভজ্ঞানার্থ সপাকারচক।

यथा। न्यं। जापृत्रमः इरामा जिना-ডে,কান্তরক্রমাথা মূখে ত্রীণি গলে वीनि जानि घारम ज्रात ॥ भूरह চত ৰহি: পঞ্চ দিনভাচ ফল ব-(१८। वरान हाइक विद्यार गन-(क श्कातक खथा।। উদরে খান্য वृिकः मार शृह शानाकारा छ-বেৎ। ইতি রোগভয় রাজ্যে চক্রে বীজোণ্ডি সম্ভাবে॥ সূর্য্যভাৎ সূর্য্য ভুল্যনান নক্ষত্রাত। ত্রিনাড্যেকা-खत्र क्यानिङ यम्प्रियाः त्रवि ন্তদাতা নারভ্যগণবেৎ। ত্রিনা-ডীযু অশ্বিনী ভরণী কৃত্তিকাযু দত্বা রোহিণী वहिः कार्या मृगनिवन व्यामा भूनवंभू नाडीय पदा भूरवता विशः कार्युः। ववः कत्मनान्। ल-খ্যা:। চোচক শস্য শ্ন্তা । के उयः। অভिवृष्टि द्रनावृष्टिः भाषा-ভা ম্বিকা: খগা:। পুত্যাসলাক वाकानः यएए ३ दे उगः युडाः ॥ ইতিজ্যোতিস্তন্ত্ৰ ॥

वीकाः जि यमाकमाहिरस्वाख्यः
। उरमर्थायः। स्वामःख्यः २ ।
इजामद्रः॥ वःभागः अकोवाक्यः ॥
स्वाजः १ । इजि भव्यद्रज्ञावनी ॥
स्वानः अस्वाः १ स्वाख्यः ৮।
इजि कहावदः ॥

ন্ত্ৰী ভাষ্লবল্লী। ইতি वीरिका किटा। मुमब्बीक्उठाम् টল । পানেরবীডা ইতি ভাষা। ইতিকেচিৎ ॥ ञ्जी विमुर् । इंजि मिनी।। चनामश्राज्यान्तुः। उर्भर्यायः। **दल**ी २ दिशकी ७ । माञ्रु मध তজীযুক্তা চেৎ পরিবাদিনী ৪। ই গ্ৰহা ॥ ধুনিমালা ৫। ইতি क्रोयद्रः॥ वक्रमली ७ विशक्षिका १। ইতি भक्तज्ञावणी ॥ वायव ভী ৯ কণ্ঠক্ৰিক। ১০ । ভডেবা यथा। निवन्ध वीना नशी > नश्य-ত্যা: কছপী ২ নারদস্য নহতী ৩ গণানা পুভাবতী ৪ বিশ্বাবসো: वृह्जी ৫ जबुद्धाः कवावजी ७ हा-खानानाः कखानवीना हाखानिः का ह १। उम्राक्शारीनाः नामानि यथा। उन्धाः कावः (कालश्रकः। **७**न्। निवन्नन छेशनाष्ट्रः। **७**न्। म् ७: भुवानः । उन्।: भाष्ठवक কান্ত কন্ন ভ: পুনেবকক্ষ। তস্যা মূলে বংশশলাকা কলিকা কৃণি কাপি চ। তদ্যা বাদন কোণ:। ইতি হেমচন্দানয:।। অস্যা বিব त्रण वान्यान म्छेवा ॥ वीगाञ्च जानावू वी उच्यः र्वे भारखः

भित्रकाष्ट्रः। ७८ भिर्यायः । भुवानः २। इज्यादः ॥

वीगान्वमः भू उभनारः। ইঙি
हाद्रावनी ॥

वीनावामः जि वीनावामकः। उट পर्यायः। दैविनकः २। इउप्रवः।। बीनावामकः भू वीनावामप्रकर्छ। इठि मस्त्रज्ञावनी।।

वीगागाः भू नात्रमः। इंडि कहीः यतः॥

वीजः ही अनातष्ट अपः। युषाः कन निठार्थः। ३ जानतः॥ अद्धः महर्गः ३ जिल्ली॥

বীতাস: পু॰ ন্গপঞ্চিণা বছনো-পদরণা। ইত্যনর: ॥ ন্গপঞ্চি ণাণ বিখাসহেতো: প্রাবরণা। ইতিমেদিনী॥

বীতঃ ত্রি শান্তঃ। ইতি হেনচন্দুঃ
।। গভঃ। বিপূর্ব ইন হ'তাঃ ক্রপুত্রবেন নিয়হঃ।

वीउम् अ: जि ७। जिस्सः। ए८-भर्य। य्यवद्धनः २। इंडि के।-ध्रतः॥

বীতন: পু॰ ক্কপার্শ্বয়ণ। যথা।
ক্কস্ত ক্ররানধ্য ক্কপার্শ্বৈ ত্
বীতনী। ইতি হেনচন্দুঃ।।

विकुः। दथा।

অক্ররঃ পেশলে। দক্ষে। দক্ষিণঃ ক্রমিণাম্বরঃ। বিদ্বত্তমে। বীতভ-যঃ পুণাশ্রবণ কীর্ত্তনঃ ।। ইতি ত্যাসহস্নামস্তোত্° 11 বীতরাগঃ পু॰ বুদ্ধঃ। ইতি ত্রিকাওশেযঃ।। বিগতরাগে ত্রি। यथ। । पृः ८४ शनू विश्व मनाः मृ ८४-ষু বিগতস্পৃহঃ। বীতরাগ ভয ক্রোধঃ স্থিতধী মু নি রুচ্যতে ॥ ইতি ভগবন্গীত। ॥ বীতশোকঃ পু॰ অশোক্রকঃ। ইতি শব্দনালা।। বিগতশোকে ত্রি 11 বীতিঃ স্ত্রী গতিঃ॥ দীপ্তিঃ॥ প্রজন॰ ।। অশন॰ ।। ধাবন॰ । ইতি নেদিনী। বীতিঃ পু যোটকঃ ৷ ইতি **ट्याञ्च**ः ॥ বীতিহোত্রঃ পু॰ অগ্নিঃ। ইত্য-মরঃ।। সৃষ্টঃ। ইতি মেদিনী।। वीथिः दी वीथी। यथ। ११% বন্ন গ্হাদেষু বীথি বী'থী চ বীথিকা। ইতিরয়কে। যঃ॥ বীৰিকা স্ত্ৰী বীৰিঃ ৷ ই**তি শব্দ**

ब्रङ्गावली ॥

বীথী ত্রী পঞ্জি।। গৃহাঙ্গণ।।

নাট্যরপকঃ।। বর্ত্ব । ইতি নে-॥

किनी ॥ 🕸 ॥ अथ वीथी । वीथा। মেকে। ভবেদক্ষঃ কশ্চিদেকো ২ত্র কল্পাতে। আকাশ ভাষিতৈ রুক্তৈ শ্চিত্রাণ প্রত্যুক্তি মাশ্রিতঃ ॥ मृष्ठराखुति म्झातः किक्षिन-ন্যান রসানপি ॥ মুখ নির্বহণে সন্ধী অৰ্থ প্ৰক্তয়ে। ২খিলাঃ। किन्छिन् जुल्या मधारम। १४८म। বা। শৃসার বহুলন্বাস্ঠান্যাঃ কৈ-শिकी विज वहनवः ॥ 🗱 ॥ अ-मा। खुरगाम्य। कानि निष्कि यिख মনীষিণঃ। উদযাত্যকাবলগিতে প্রথঞ্চ দ্রিগতং ছলং ৷৷ বারেল্য-ধিবলে গণ্ড মবস্যন্দিত নালিকে । অসৎপ্রলাপ ব্যাহার মদব নি চ তানি ত্যাঞ্চা ত্রোল্যাতা-কাবলগিতে প্রস্তাবনা প্রস্তাবে मामाञ्ज्ञ॰ विकट्छ ।। ॐ ।। भि-থো বাক্য সমৃদ্ধত প্রপঞ্চো হা-স্যক্ষতঃ। যথা বিক্রনোর্ধশ্যাণ। বডভীস্থ বিদূযক চেট্যে। রন্যে।-ন্য বচন॰ ॥ 🕸॥ ত্রিগত॰ স্যাদনে-কার্থ যোজন° শুতি সামাতঃ। যথা তত্রৈব রাজা। সর্বাক্ষিতিভূ-তा॰ नाथ पृष्ठी मर्वाक्रमुकती। त्राम। त्राम वनाट्य न्यान मर। বিরহিত। দ্বনা ।। নেপথে। ত

ত্রৈব প্রতিশক্ত রাজা কথণ 🖫 ষ্টেত্যাহ। অত্র প্রশ্নবাক্য মে-বোত্রবাক্যত্বেন যোজিত ৷ ন-টাদি ত্রিত্য বিষয় নেবেদ মিতি কশ্চিৎ II 🏶 II প্রিয়াতৈ র**্তি**যে ৰ্বাক্যৈ ৰিলোভ্য চ্ছলনাৎ ছল॰ । ৰথা বেণ্যা॰ ভীমাৰ্জু নৌ । কৰ্ত্ত। দ্যুত জ্লানা জভুম্য শর্পো-দ্দীপনঃ সে। হতিমানী রাজ। দঃশাসমাদে গুরু রনুজ শতস্যা-সরাজন্য নিত্র°। ক্ফা কেশো-ভনীয ব্যপনখন পটুঃ পাওব। यमा पामाः काटल पूर्वाावरम। **২নে কথযতু ন** রয়া দ্রুতী মতা -গতে। স্বঃ ।। অন্যে স্বাহ স্ক্রনং किष्ठिर कार्या मिल्ला कमाहिए । উদীৰ্যাতে যদ্ধচন বঞ্চন। হা-স্য রোষক্ৎ ॥ 🐲 ॥ বাঙ্কেলি হ্।-স্য সম্বন্ধে। দ্বি ত্রি প্রত্যক্তিতে। ভৱেৎ।। দ্বিত্রীত্যুপলকণং যথা। ভিক্রো না॰স নিষেবন॰ প্রঙ্গরুষে কিন্তেন সদ্য° বিন। সদ্যঞ্চাপি ভ-ব প্রিয়ণ প্রিয় মহোবারাঙ্গণাভিঃ সহ। বেশ্যাপার্থ ক্রচিঃ স্বত স্তব ধন॰ দ্যুতেন চৌর্যোণবা চৌর্য্যু দ্যুতপরি গ্রহোপি ভবতে। নফীস্য কান্যা গতিঃ ॥ কেচিৎ প্রক্রান্ত

বাক্যস্য সাকাষ্ক্র স্যৈব নির্বৃত্তি র্বা-ক্ষেলি ব্রিত্যাহঃ ৷ অন্যে চানেক-मा अनुरेमाक मुख्तः॥ 🕾॥ छ-ন্যোন্য বাক্যাধিক্যোক্তিঃ স্পৰ্দ্ধ-যাধিবল॰ মত॰ । যথা মম প্রতা-বত্যা॰ বজুনাতঃ। অস্য বক্ষঃ क-ণেনৈব নিৰ্মথ্য গ্ৰহ্মান্য। वी-লযোম্যলযিষ্যানি ভূবনদ্বয় মল্য বং ।। প্রদ্যুদুঃ। অরে রে অসুর।-शमन जनममून। वर्ञनात्शन মম খলু ৷ অদ্য প্রচণ্ড ভূজদণ্ড স-মপিতোর কোদণ্ড নিগলিত কা-ও নৰুহ পাতৈঃ। আজা**॰ দন ড** দিতিজ কভজোকিতেয় কেনী কণেন পিশিতাশন লোভনীয়। ॥ 🕸 ॥ গঙ॰ প্রস্তুত সম্বদ্ধি ভিন।-র্থ॰ সত্তরণ বচঃ। যা বেণ্যাণ রাজা। অধ্যাগিতৃ ভব চিত্রাজ্জ-ঘন হুলস্য প্রয়াপ্ত মেব করভো-রু মমোরু যুগা়ুণ। অনন্তরণ প্রবি-শ্য কণ্টুকী দেব ভগ্ন ভগ্ন নিত্যা-দি। অত্র রথকেতন ভদার্থ॰ বচন মক্তসার্থেসয়দ্ধে সয়দ্ধণাা 🕸 🛚 🕏 ব্যাখ্যান॰ স্বরুদোক্তন্যান্যথাব-স্যন্দিত ততে । যথা ছলিত রামে দীতা জাদ কাল কখু উ অক্ষা এণ গত্তবং তহিং সো রা-

णा विगवन भनायिन द्यानितः । অথ কিনাবাভ্যা° রাজোপজী: বিজ্ঞাণ ভবিতব্যং । সীতা জাদ-(मा जुशांन॰ शिमा नवः। किमान-যো রঘুপতিঃ পিতা। সীতা সাশ-ষণ মা অগ্নধা সম্বৰণ কথ তুৱা ৰণ म অলাজে এব পুহ্বী এতি ॥ 🗱। । প্রহেলিকৈব হাস্যেন যুক্তা ভব-**তि ना**निका । मयत्रनकायुर्। खद्ग॰ প্রহেলিক।। যথা রত্নাবল্যাণ। সু-সঙ্গতা সহি জত্মক দেত মণ আ-অদা সে। ইধজ্জেব চিউদি সাগ-तिक। कम्मकाम अङ् आसम। সুসংগং চিত্তকলঅসা। অত্র স্বং রাজ্ঞ কৃতে আগতেত্যর্থঃ সংক্ ण्डा ।। क्षा जन्द्र वारा यहां का মসমদ্ধ° তথে।তর°। অগ্রুতো-পি মূখন্য পুরে। যক্ত হিভ॰ বচঃ। **ত**वामा॰ यथा गग था जावणा॰ 1 थमूगुः महकाद्ववती मवत्नाका সানন্দ° অহে। কথ নিহৈব। অ-লিকূল মঞ্চুল কেশী পরিনল বহু-লা রসাবহা তম্বী। কিশলবপেশ-লপাণিঃ কেণ্কিল কলভাষিণী প্রিয়ত্যা মে ৷৷ এব নসম্বন্ধোত্ত-রেপি। তৃতীয় যথা বেণ্যা দু-র্যোধন° প্রতি গান্ধারী বাক্য°।

🕸। ব্যাহারো যৎ গরস্যার্থে হা-मार्गाञ्कतः वहः । यथा गान-বিকাগিমিত্রে। লাস্য প্রযোগা-বসানে মালতী নিগ্ৰ মিচ্ছতি विषृषकः गानत्व छेशतन्य गूक्षा গনিষ্যসি। ইত্যুপক্রনেণ দাসঃ। বিদূষক প্রতি আর্য্য উচ্যতা• য স্তথা ক্রমভেদে। লক্ষিতঃ । বি-দূষকঃ পউম॰ বন্ধণ পূআভোদি সাই মাএ লব্ধিনা মালতীক্ষয়ত ইত্যাদিনা। নাযকস্য বিশুদ্ধ-নাযিকা দৰ্শন প্ৰযুক্তেন হাস লোভ কারিণা বচসা ব্যাহারঃ 11 क्षा (नाया छना छना (नाया যত্র স্যু মূদিব॰ হি তৎ । ক্রমেণ যথা। প্রিবজীবিততা ক্রৌর্য্যণ নিমেহত্ব॰ ক্তন্নতা। ভূষ স্তদ্দর্শ-নাদেব মনৈতে গুণতা॰ গতাঃ।। তন্যা স্তদ্ধ্ৰপ দৌন্দৰ্য্য° ভূষিত• যৌবনশ্রিষা। সুখৈকাযতন জা-ত॰ দুঃখাবৈব মনাধুন। ।। এতানি চাসানি নাটকাদিষু সংভবস্ত্যাপি বীথ্যা মবশ্যং বিধেয়ানি নিষ্প-ফতব। নাটকাদিয় বিনিবিষ্ঠা-ন্যপি ইহোদাহ্নতানি। বীথী চ নানা রসানাঞ্চাত্র মালাকপত্যা স্থিতত্বাদ্বীথীয় । যথা মালবিকা।

ইতি সাহিত্যদর্পণঃ।। 🗱 🗱 🛚 সৃ-र्यागमन १४ । यथा । नागनी था-खतावीथी अकवीथा**न्छ मक्ति**रग উত্তে আধাঢ় মূলম্ব অজবীথ্যদ-যা স্ত্রয়ঃ।। অভিজিৎ পূর্বতঃ স্বা-তী নাগবীথ্যত্তরা স্ত্রয়ঃ। অশ্বিনী কৃত্তিকা যাম্যা নাগবীথ্যত্তরাঃ স্থৃতাঃ।। রোহিণ্যাদ্রা মৃগশিরে। নাগবীথি রিতি স্মৃত। । পুষ্যাঙ্গে-ষা পুনৰ্বসো বী´থি রৈরাবতী স্থৃ-ত। ॥ তিসুস্ত বীথযো হেত। উ ত্তরো মার্গ উচাতে। পূর্ব। উত্তর-ফল্গুণ্যে। র্ময়। শৈচরাবতী ভ-বেৎ ॥ পূর্বোতরে প্রোষ্ঠপদে গোবীথী রেবতী স্মৃত। । প্রবণা চ ধনিষ্ঠা চ বারুণঞ্চ জরদাবে ॥ এতাশ্চ বীথ্য স্তিসো মধ্যমে। মাৰ্গ উচাতে। হস্তা চিত্ৰা তথা স্বাতী নাগবীথি রিতি স্মৃতা ॥ বিশাখ মিত্র পৈত্রশ্চ নাগ বীথি রিহোচাতে। মূল পূর্বোত্রাযা-ঢা বীথি বৈশ্বানরী তথা ৷৷ স্কৃতা স্তিসুস্ত বীথ্য স্তা মার্গে বৈ দক্ষি-ণে বুধৈঃ। ইতি নাৎসো ১০১ অধ্যাযঃ।। ৠ।। অপিচ। উত্তরণ যদগস্ত্যস্য অজবীথ্যাশ্চ দক্ষিণ **৷** পিতৃয়ান° স বৈ পস্থা বৈশ্বান- 🏻

রপথাদ্বহিঃ ৷৷ তত্রাসতে মহাত্মা-ন ঋষযো যে হগ্নিহোত্রিণঃ। ইতি বিষ্ণুপুরাণে ২ জংশে ৮ অধ্যাযঃ ॥ 🗱॥ তত্র জ্যোতিশ্চক্রে বীথী-ক্ৰমো বাযুনোক্তঃ। সৰ্বগ্ৰহাণাণ ত্রীণ্যেব স্থানানি দ্বিজ সত্ত্রমাঃ। স্থান॰ জারদ্যাব॰ মধ্য॰ তথৈরাব-ত সুত্তরণ।। বৈধানরণ দক্ষিণতো निर्मिष्ठे गिर् छठ्नु इः । छत्नव মধ্যমে।ত্তর দক্ষিণ মার্গত্রয়° প্র-**ত্যেক° বীথি ত্রযেগ** ত্রিধা ভিদ্য-তে। তথাহি ত্রিভি ব্রিভি রশ্বি-नामि नक्देव नीववीथी वज-বীথি ঐরাবতী চেত্যুত্তর মার্গে বীথীত্রয়ণ। আষতী গোবীথী জারদাবী চেতি বৈষুবতে মধ্য-মার্গে বীথীত্রয় । অজ্জবীথী মৃ-গবীথী বৈশ্বানরী চেতি দক্ষিণ মার্গে বীথীত্রয়ণ। তদুক্তণ তত্ত্রৈব । অশ্বিনী কৃত্তিক। যাম্য। নাগ-বীথীতি শব্দিতা। রোহিণ্যার্দ্রা মূগশিরে। গজবীথ্যভিধীয়তে । পুষ্যান্ধেষে তথাদিত্যা চৈরাবতী স্তা। এতা স্ত বী-থয় স্তিদু উত্তরো দার্গ উচ্যতে ॥ তথা দে চাপি ফল্ণুন্যৌ ময়। চৈব।ৰ্যভী মতা। হস্তা চিত্ৰ।

তথা স্বাতী গোবীথীতি তু শ-<u> কিতা ।। জ্যেষ্ঠা বিশাখানুরাধা</u> বীথী জারদাবী মতা।এতাস্ত বীথ্য স্তিসূে৷ মধ্যমো মার্গ উ-চ্যতে ৷৷ মূলাযাঢোত্তরাযাঢা ে অজবীথীতি শব্দিত। । শ্রবণঞ্চ ধনিষ্ঠা চ মাগী শতভিষ স্তথা ।। বৈশ্বানরী ভাত্রপদে রেবতী চৈব কীৰ্ত্তিতা। এতাস্ত বীথয স্তিসূে। দক্ষিণো মার্গ উচ্যতে ॥ যাম্য। ভরণী। আদিত্য। অদি-তি দেবতাকা পুনৰ্বসূঃ। মাগী মৃগবীথী। এবং স্থিতে অগস্ত্যা-मुख्त गर्जवीथाञ्ज मिकन । কিন্তু অগস্ত্য নিৰুচ বৰ্তিনে৷ বৈশ্বানর পথাদ্বহি বৈশ্বানর-**বী**থী॰ বিহাৰ মৃগবীথীমাত্র॰ পিতৃযান নিতার্থঃ। ইতি তটী কাযা শ্রীধরস্বামী।। বীথ্যস্কঃ ত্রি নাটকভেদঃ ৷ ইভি হেমচক্রঃ ৷৷ অস্য বিবরণ বীথী শব্দে দ্রফব্য° ॥ বীধু॰ ক্লী নভঃ॥ বাষুঃ॥ অগিঃ । ইতি সংক্ষিপ্রসারোণাদিবৃত্তিঃ বীধুঃ ত্রি বিষদঃ। ইত্যমরঃ॥ বীনাহঃ পু॰ কৃপস্যমুখবন্ধন°। ইতামর: 11 অসা কূপস্য মুশু

বন্ধন॰ যেন মুখ॰ ব্ধ্যতে তত্ৰ বীনাহঃ নান্দী পট ইতি খ্যাতঃ । বিশেষেণ নহুতে কৃপমুখ ম-त्न वीनाइः। नश (को वस्त्र যঙ মনীষাদিত্বাৎ বে বা দীৰ্ঘঃ विनाइः । वीनाइः कृशगू थवन পট ইতি সাধ্যঃ ৷ ইতিভরতঃ ৷৷ বীপা স্ত্রী বিদ্যুৎ। ইতি শব্দ-त्रञ्ञावनी ॥ खी किया अन प्रदेश पूर्न-বীপা পদ্যাপ্র্মিচ্ছা। यथा। মুক্তি র্ন-র্ত্তে ২চ্যুতোপাস্তি ভূত ভূত মতি প্রভুঃ। ভক্তো বিভুমতি প্রাজে। গোবিন্দ মভিতিগ্ঠতি অচ্যতোপাস্তি॰ ঋতে মুক্তি র্নগ্যাদিত্যর্থঃ। প্রভু রীশ্বরঃ ভু-ত ভূত অভি সৰ্ব প্ৰাণিষু অস্তি इंडायः । वीक्नायाः श्रयुक्तमा शनगा वि छ। यः । ইতি मुक्तरवाव **होकायाः मूर्गामामः ॥** তঙক শৌর্যোইতি वीत কবিকল্পদ্রশঃ ।। ঙ অবিবীরত। **भोर्या गूलागः । ইতি দুর্গাদাসঃ** বীর° क्षी শৃঙ্গী।। নডঃ । ইতি त्मिनी ।। मित्रिकः ।। भूकत्रमृनः ।।কাঞ্জিকণা। উশীরণা। আৰকণ । ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ।। বীরশ-

क्नारमिन्याः शवशी य वकाता-দৌ দৃষ্টোপি বীরধাতো রস্তাস্থ-বকারদৌ দর্শনাদত্র লিখিতঃ ॥ বীরঃ পু॰ শৌর্য্যবিশিষ্টঃ। তৎ পর্য্যায়ঃ। শুরঃ ২ বিক্রান্তঃ ৩। ইত্যমরঃ ।। গণ্ডীরঃ ৪ তরস্বী ৫ । ইতি জটাধরঃ ॥ 🗱 ॥ জিনঃ॥ निहः। ইতি হেমচক্রঃ॥ বিষ্ণঃ। যথা। বীরো ২নন্তো ধনঞ্জযঃ। ইতি বিশ্বসহশ্রনাম ৷৷ শ্রসারা-দ্যক্টরসান্তর্গতরসবিশেষঃ ৷ তৎ পর্য্যায়ঃ ৷ উৎসাহবর্দ্ধনঃ ২ ৷ ইত্যমরঃ ॥ উত্তন প্রকৃতি বী র উৎসাহ স্থাযিভাবকঃ। নহেন্দ্ৰ দৈৰতে। হেমবৰ্ণো ২য° সমূদা-হুতঃ ৷৷ উৎসাহ° বৰ্দ্ধয়তি ইতি উৎসাহ বৰ্দ্ধনঃ নন্দ্যাদিত্বাদনঃ । দান ধর্মাযুদ্ধেষু জীবানপে-ক্ষোৎসাহকারী রসোবীরঃ।বী-রযন্তে অত্র বীরঃ ৷ বীরতঙ্কত্ শৌর্য্যে যঞ্জ ক্ষীতত্ত্বৈর স্থা-দ্যতে ইতি সর্বরস লক্ষণ ক-টাক্ষিত । ইতি ভরতঃ ॥ 🕸 ॥ তাব্রিকভাববিশেষঃ। যথা। ত-ত্রৈব ত্রিবিধণ ভাবণ দিব্য বীর श ७ क्य । मिरा दी देतक ज॰ প্রোক্ত॰ সর্বসিদ্ধি প্রদাযকণ।।

ইতি ৰুজ্জামলে ১১ পটলঃ।। অপিচ। ভাবস্তু ত্রিবিধঃ প্রো-ক্তো দিব্য বীর পশু ক্রমাৎ শু-রবশ্চ ত্রিধা চাত্র তথৈব মন্ত্র দে-বতা ৷৷ ইতি তত্ত্বৈব ৬ পটলঃ ৷৷ অন্যচ্চ । পশুভাব° হি প্রথমে দ্বিতীযে বীরভাবকণ। তৃতীযে দিব্যভাবঞ্চ ইতি ভাবত্রয়ণ ক্র-মাৎ ।। আদৌ দশমদণ্ডেন প-শুভাব মথাপি বা। মধ্যাহ্রে দ-শদত্তেন বীরভাব মুদাহ্বত ॥ সাযাক্ষে দশদত্তে তু দিব্য ভাব॰ শুভপ্রদ॰।। ইতি চ তত্রৈব ১১ পটলঃ।। অন্যচ্চ। জন্মনাত্রণ পশুভাব॰ বৰ্ষষোডশকাবধি। ততশ্চ বীরভাবস্ত যাবৎ পঞ্চা-শতো ভবেৎ ৷৷ দ্বিভীযাণশে বীরভাব স্থৃতীযে দিব্যভাবকঃ। এব॰ ভাব ত্রযেণের ভাব মৈক্য• ভবেৎ প্রিয়ে ৷৷ ইতি বামকে-শ্বরতন্ত্রে ৫১ গটলঃ।।

বীরঃ ত্রি বীরাচারবিশিষ্টঃ ।
যথা । সলাচার রতো বীরঃ সলসঙ্গী সদা ভবেৎ।। সয়িদাসেবনং সর্য্যাৎ সোমপানং নহেশ্বরি। সর্ব্যা স্করতে দেবি বীর
শেচাদ্ধত মানসঃ ।। দিব্যস্ত দে-

বতা প্রায় শ্চন্দনাগুরু লেপনৈঃ १ द्रक्डिन्सन गरेक्षम्ह मुनिरक्षा নাত্র সংশ্বঃ।। ভঙ্গাঙ্গ ধূসরো বীর উন্মত্তবদিচেন্টিতঃ । সুরা-পাণরতো নিত্য॰ বলি পূজ। প-় রায়ণঃ।। নর শ্ছাগশ্চ মহিষো মেষঃ শূকর এব চ। শশকঃ শল্ল-কী গোধা খড্গী সন্মী দশস্ম-তাঃ ৷৷ বানরশ্চ খরশ্চৈব গজা-শ্বাদি বিহঙ্গমাঃ। ইত্যাদিভি র্ব-ल मीतः शृज्या स्वर्धे प्रव তা ৷৷ সিদ্ধ মন্ত্রী ভবেৎ বীরো নবীরো মদ্যপানতঃ । কলে। তু ভারতে বর্ষে লোকা ভারত বা-সিনঃ ॥ গৃহে গৃহে সুরাণ্পীত্বা বৰ্ণভূষ্ট। ভবন্তি হি । ইত্যুৎপ-ত্তিতন্ত্র° ॥ 🕸 ॥ কলে) তদাচার নিষেধে। যথা। দিব্য বীর মধে। ভাবঃ কলো নাস্তি কদাচন। কেবলং পশুভাবেন মন্ত্ৰ সিদ্ধি ৰ্ভবেশ্ণা ।। ইতি মহানিৰ্বাণ-**তন্ত^।। * ।। ত**्তूनीयः ।। বরাহ-কন্দঃ।। লতাকরঞ্জঃ।। করবীরঃ ।। অজ নঃ। ইতি রাজনির্ঘণীঃ।। যজ্ঞাগিঃ। ইতি বীরহাশন্দ**bोकागा॰ जत्रठः ॥ উजतः ॥** সুভটঃ। ইতি মেদিনী।। শ্রেষ্ঠঃ 🏿 বীরতরাসন°ক্লী আসনবিশেষঃ

। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। বীরকঃ পু॰ করবীরঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বীরজযন্তিকা স্ত্রী রণেবীরাণাণ ন্ত্যণ। ইতি হেমচন্দ্ৰঃ॥ বীরণ ক্লী উশীরতৃণ । তৎ পর্য্যায়ঃ। বিরণ ২ কটায়ন ৩ । ইতি শব্দরত্নাবলী ।। বীরতর॰ ৪। ইত্যমরঃ ॥ বীরভদ্র ৫। ইতি ৰুদ্ৰঃ।। অপিচ। স্যাদ্বীর-ণ॰ বীরতরু বীরঞ্চ বহুমূ**লক**॰। বীরণং পাচনং শীতং স্তম্ভন• ল-যু তিক্তকণ।। মধুরণ জুরনুদান্তি মেদজিৎ কক পিত্তহ্ৎ। ত্ঞা-मु विष वीमर्भ कृष्णु मारु खना-পरु ।। बीतनमा जू मृन मा**म्**-শীর মভয় তথা। অম্ণালঞ্চ সেব্যঞ্চ সমগন্ধিক মিত্যপি॥ উশীরং পাচনং শীতং স্তম্ভনং লঘু তিক্তক॰। মধুর॰ জুরক্দা-छि ममनू कक शिखन् ।। ज्-यागु तिय तीमर्श मार कृष्ट् ब-ণাপহ°। ইতিভাবপ্রকাশঃ।। বীরতর° ফ্লী বীরণ°। ইত্যমরঃ পু॰ শরঃ। ইতি ভূরি-বীরতরঃ প্রযোগঃ ॥

থে। মৃদু কোমল মান্তীর্ণ সংগ্রাম পতিতং হি যৎ। জন্ত ব্যাপাদিতং বাপি মৃতং বা নর মাসনং ।৷ গর্ত্তচ্যুতং স্বচং বাপি নারীণাং যোনিজাং স্বচং। সর্ব সিদ্ধিপ্রদং দেবি সর্বতো ২তি সম্দ্দিদং ।৷ স্বচংবা ষৌবনস্থানাং স্বর্যাদীরতরাসনং। ইতি মুধ্যালাতন্ত্রে ও পটলঃ ।৷

বীরতরঃ পু॰ অজ্জুনবৃক্ষঃ।
ইত্যমরঃ ।। কোকিলাক্ষবৃক্ষঃ।
ইতিরত্নমালা ।। বিল্বান্তরবক্ষঃ
।। ভল্লাতকঃ। ইতিরাজনির্ঘন্টঃ
বীরপর্ণ ক্লী সুরপর্ণণ। ইতি
রাজনির্ঘন্টঃ ।।

বীরপত্নী স্ত্রী বীরভার্য্য। ইত্য-মরঃ । ।

বীরপত্রা স্ত্রী বিজয়া। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

বীরপানু ক্লী বীরাণা শ্রমনা-শাষপান ৷ যথা ৷ বীরপানম্ব ষৎপান বত্তে ভাবিনি বা রণে ৷ ইত্যমরঃ ৷৷

বীরপুষ্পী স্ত্রী সিন্দূরপুষ্পী। ইতিরাজনির্ঘন্টঃ॥

বীরভজঃ পু॰ অশ্বমেধাশঃ ॥ বীরশ্রেফঃ॥ বীরণ । ইতি মে-

पिनी ।। शिवगगवित्भवः । ज-স্যোৎপত্তি ৰ্যথা। ইত্যাকৰ্ণ্য ম-হাকালঃ সম্যক্জ্ঞাত্বাসতীব্যয়• । সত্য॰ মৃনে সতী দেবী তৃণীচ-ক্রে স্বজীবিত ।। জোষ স্থিতে মুনৌ তত্ৰ তন্মহাকাল সাধসাৎ । রুদ্র শ্চাতীব রৌদ্রো ভূৎ বহু কোপাগ্নি দীপিতঃ।। তত স্তৎ ক্রোধ জাদ্বক্লে রাবিরাসীন্যহা-দ্যুতিঃ। প্রত্যক্ষঃ প্রতিমাকারঃ কাল মৃত্যুঃ প্রকম্পানঃ॥ উবাচ চ প্রান্যশণ ভূমুগ্রীণ মহতীণদ-ধৎ৷ আক্তা॰দেহি পিতঃ কিত্তে করবৈ দাস্য মুত্তম॰ ॥ ব্রহ্মাও॰ মেক কবল॰ করবাণি স্বদাক্ত্রযা ইতি প্ৰতিজ্ঞাণ তদ্যেশঃ শ্ৰুত্বা কৃতমমন্যত। কৃত ক্তা মিবাত্য-ন্ত॰ ত॰ মুদা প্রত্যুবাচ হ। মহা-বীরোসিরে ভদ্র মম সর্বগণেদ্বি-হ।। বীরভদ্রাখ্যয়। হি ত্ব॰ প্রথি-তি॰ পরমা॰ ব্রজ। স্বরু মে সম্বর॰ कार्या॰ मक्स्यब्ब क्स्य॰ नय ॥ ইতি কাশীখণ্ডে ৮৯ অধ্যায়ঃ॥ वीत्रञ्जक॰ क्वी वीत्रभ॰। इंडि জটাধরঃ ॥ বীরভার্য্য। স্ত্রী বীরণত্নী।ইত্য-

सत्व ॥

বীরদে

বীরমাতা° স্ত্রী বীরজননী। তৎ-। পर्यायः। वीतमृः २। ইত্যমतः বীররজঃ ক্লী সিন্দূর । ইতি **त्राक्रनिर्घन्छः ॥** वीत्रमाधनिक्छ ॥ বীররেণুঃ পু॰ ভীমসেনঃ। ইতি ত্রিকাওশেষঃ ॥ বারবতী স্ত্রী মাণ্সরোহিণী ! ইতি ভাবপ্রকাশঃ॥ বীরবৎস। স্ত্রী বীরজননী । ইতি জটাধরঃ ॥ वी तवाङः पु॰ विखुः। यथा। বীরবাহু বিদারণঃ। ইতি তস্য সহসূলাৰভোত্ৰ° ॥ বীরবিলাবনঃ পুণ শুদ্রজব্যেণ-**ट**ा कि ईं!! यथा। वीत्रविज्ञाव-**ে**। জৰুন ধনৈঃ শূজননাহি-रेटः। हेडि ८९ गठसः॥ **বীর** বৃক্তঃ পু॰ ভন্নাতকঃ।ইত্য-মরঃ। অজ্জুনিকৃলঃ। ইতি হেম-**ठ**न्द्रः॥ विवृष्टितः । **३७ ताज**-निर्वन्छेः॥ वृक्षदिरभयः। प्रिथान ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যায়ঃ। বীর-তরঃ ২ বৃহদাতঃ ৩ অশারীহরঃ ৪। ইতি রব্লুমাল। ॥ বীরসুঃ স্ত্রী নীরমাত। । ইত্য-मतः ॥ बीग्रटमन॰ क्री আৰকবৃক্ষঃ।॥

বীরা ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। বীরসেনঃ পু• নলরাজপিতা ৷ ইতি নৈষ্ধণ ৷৷ বীরদেনজঃ পুণ ननत्राजा । ইতি নলোদযঃ ৷৷ वीतरां पू॰ नकांशिवाक्रनः । ইত্যমরঃ ৷৷ যস্যাগ্নিহোত্রিণঃ প্রমাদাদিনা কারণান্তরেণ বা অগ্নি নম্টো নিৰ্বাণঃ স্যাৎ স বীরহোচ্যতে। বীরষতি শৌর্য্য• কার্যতি ইতি বীর তঙ্ক তু শৌর্য্যে ইত্যস্মাৎ চুরাদি ঞিঃ প্রেরণে ঞান্তাৎ পচাদানি বী রে। বজাগ্নিঃ ত॰ হতবান্ ইতি কিপি বীরহা। ইতি ভরতঃ।। विकुः। यथा वीत्रहा माध्रता मक्षः । ইতি विक्यमहमुनाम ॥ বীরহন্তরি ত্রি ॥ বীর। স্ত্রী মুরা।। ক্ষীরকাকে।-नी ॥ जामनकी ॥ अनवानुक। ॥ পতিপুত্রবতী ॥ রম্ভা ॥ বি-मात्री ॥ मृक्षिका ॥ यनशृः ॥ কীরবিদারী। ইতি মেদিনী।। পুস্তকান্তরে মুরাস্থানে সূরা বি-**मात्रीञ्चादन गञ्जात्री ইতি পাঠঃ।।** কাকোলী।। মহাশতাবরী।। গৃহকন্যা।। এ।শ্ধী।। অতিবিধা।

यित्र। ॥ ३७ त्राजनिर्वन्धः ॥ ॥ সি॰শপাবৃক্ষঃ। ইতিরত্নমালা॥ বীরামুঃ পু॰ অমুবেতসং। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বীবাৰুক ক্লী আৰক। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বীরাশণসনণ ক্লী অতিভয়প্রদা-যুদ্ধভূমিঃ। ইত্যমরঃ।। বীরাসন ক্লী ভিত্তাদ্যনাঞ্রি-ত্যোপবেশন । যথ।। দিবানুগ-চ্ছেত্র। গা স্ত তিষ্ঠমৃদ্ধৃ ? রজঃ शित्द । शुभुविषा नगक्षा রাত্রো বীরা**সন° বসেৎ।। ইতি** প্রাথশ্চিত্ততত্ত্বে মনুঃ॥ অন্যক্ত 1. **अक्लाम मरेशकियान्** विनारम-দুরু সংস্থিত । ইতর্মিন্ তথা পশ্চামীরাসন মিদ বিদুঃ। ইতি ঘেরওসংহিতা ॥ वीत्रिगी खी विमिक्ती। यथा। উপষেনে বীরণস্য তনযা॰ দক্ষ ঈপ্সিতা । বীরিণী নাম তস্যাস্ত অসিক্বীত্যপি সত্তমাঃ । ইতি কালিকাপুরাণে ৮ অধ্যাযঃ॥ বীৰুৎ স্ত্ৰী বিস্তৃতালতা। তৎ-পর্যায়ঃ ৷ গুলিনী ২ উলপঃ ৩ । ইত্যমরঃ ॥ বীরুধ। ৪। ইতি শব্দরত্বাবলী ॥ প্রতানা ৫ ককঃ ॥

৩। ইতি জটাধরঃ ॥ বীৰুধা স্ত্ৰী বীৰুৎ।ইতি শক मञ्जावनी ॥ वीत्तमः पुर मिवः। यथा। जथ ত্রযোদশে মাসি স্নাদ্বা ত্রিপথ-পান্তসি। প্রত্যুষ এব বীরেশ্ যাবদায়াতি স দিজঃ ॥ ইতি বীরেশ্বরস্তোত্রণ।। বীরেশ্বরঃ शु॰ महारमवः। यथा । তিলান্তরোগি নে। কাশ্যাণ ভূমি লিঙ্গং বিন। রুচিৎ। পরং বীরেশ সদৃশং ন লিজন্ত্বাশু সি-क्तिन ।। धर्मान कार्यन नगुक কামদ° মোক্ষদ॰ তথা। যথা বীরেশ্বরু লিঙ্গু কাশ্যাও নান্য-ত্তথা ধুবং॥ইতি কাশীখণ্ডে ১০ व्यक्षायः॥ বীরোজ্নঃ পু হে । কর্ত্ত। যথা। অভ্যুদিতাভিনিমুক্তৌ বীরোজ্মে। ন জুহোতি यः । ইতি হেমচব্রুঃ॥ বীরোপজীবিকঃ পু॰ অগ্নিহো-ত্রমুপজীবিক। যস্য। যথা। অ-গিহোত্র চ্ছলাদ্যাঞ্চাপরে। বী-রোপজীবিকঃ। ইতিহেমচন্দ্রঃ। क्री চরমধাতুঃ। তৎ-বীৰ্য্য°

পর্যায়ঃ । শুক্র॰ ২ তেজঃ ৩

রেতঃ ৪ বীজণ ৫ ইন্দ্রিয়ণ ৬ 1 ইতি মনুষ্যবর্গে অমরঃ॥ বীর্য্য॰ শক্তিঃ ৷ সা চ পৃথিব্যাদীনাং যঃ সারভাগঃ ভদতিশ্যরূপ। সা দিবিধা চিন্ত্যাচিন্ত্য ক্রিয়া হে-্তুম্বেন। তত্র চিন্তাক্রিবাহেতু র্য। জব্য রসাদীনা স্ব স্ব কর্ম্মণ স্বভাব সিদ্ধা শক্তিঃ। অচিন্ত্য-ক্রিযাহেতুশ্চ প্রভা পরপর্য্যায়ঃ । জব্যাণা॰ রসাদ্যননুক্রপ কার্য্য করণ শক্তিঃ। উক্তঞ্চ। ভূত প্রভাবাতিশযো দ্রব্যে পাকে রসে স্থিতঃ। চিস্তাচিন্তাক্রিযা হেতু বীর্য্য° ধন্বস্তরে শ্রত° ॥ ইতি চক্রদত্তোপরি শিবদাসী-यहीका ॥ 🟶 ॥ अत्रवीर्याम-রপাতদোষো যথা। পরবীর্যাণ যদুদর কামতো ২কামতোপি বা। অহল্যে যাতি দৈবেন তদু-পায়ণ নিশাময়॥ অকামতো ন দুষ্ঠা সা প্রাযশ্চিত্তেন শুদ্ধ্যতি । কাম ভোগেন ত্যাজ্যা সা কর্মা ভোগেন শুদ্ধ্যতি ॥ পিতৃপাকে দৈবপাকে পূজাযাণ নাধিকারি-नी। रुकि॰ वर्ष मर्मानि कय॰ क्-ত্বা সকর্মণঃ।। প্রয়াতি ভোগ দেহ॰ সা তস্যান্তে পাগ কর্মাণঃ

৷ ইতি ব্ৰহ্মবৈবৰ্ত্তে শ্ৰীকৃঞ্জন্ম-খণ্ডে ৪৭ অধ্যাযঃ।। 🟶 ।। অতি-শযশক্তিভাগুৎসাহঃ। ইতিস্ব-র্গবর্গে অমরঃ।। কর্ম্মসু সুকরঃ প্রত্যয়ঃ উৎসাহঃ। ইতি মধুঃ । কর্মসু দৃত ষত্রকারকো ভাব উৎসাহঃ। ইতি রমানাথঃ॥ কৰ্ম্মদু প্ৰত্যয় উৎসাহ ইতিন-যুন। নন্দঃ। অশক্যে বলোদ্যম উৎসাহইতি কেচিৎ। স উৎ-সাহে৷অতিশ্যশক্তিভাক্বীৰ্য্যণ । অতিশ্বিতো অধ্যবসায়ে। বী-র্যাণ সাধবীর্যা মিতার্থঃ। বীর্যা। স্ত্ৰী চ বীৰ্য্য° বীৰ্য্য ইতি কোষা-স্তর॰ ইতি ভরতঃ।। 🗱।। বল॰।। প্রভাবঃ ৷ ইতি নানার্থে অমরঃ ।। তেজঃ। ইতি মেদিনী।। চেতঃ ॥ मीखिः। ইতি শব্দরত্নাবলী॥ বীৰ্যাজঃ পু॰ পুত্ৰঃ। ইতিকেচিৎ वीर्यावान् जि मा॰मनः। इंडि শব্দরত্নাবলী॥ বীর্যাবুক্তশ্চ॥ वीर्गवृक्षिकतः क्री अक्ववृक्षि-কারকৌষধাদি। তৎপর্য্যায়ঃ। বৃষ্য ২ বাজীকরণ ৩ বীজ-কৃৎ ৪। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ॥ वीया। खी वीया। इन्नाबही-কাষাণ ভরতঃ !!

বীবধঃ পুণ পর্যাহারঃ। পরিত আহ্নিতে হসৌ ধান্য তণ্ডুলা-দিঃ ৷৷ মার্গঃ। পন্থাঃ। ইত্যমর-ভরতৌ ৷৷ ভারঃ। ইতি শব্দ-রত্নাবলী ৷৷ বীবধিকঃ পুণ স্ত্রী ভারবাহকঃ। ইতি কেচিৎ ৷৷ বীহারঃ পুণ মহালযঃ। সতু বুদ্ধা মন্দিরং। ইতি শব্দমালা ৷৷ বি-হারঃ। ইত্যমরটীকা ৷৷ বীক্ষঃ পুণ স্ত্রী দৃষ্টিঃ। বিপূর্ব ঈক্ষধাতো রল্ প্রত্যমেন নি-ভারঃ।৷

বীক্ষণ ক্লী বিশেষেণ ঈক্ষণ ।
দর্শণ । বিপূর্ব ঈক্ষ ধাতে। রনট্
প্রত্যযেন নিষ্পানণ ।।
বীক্ষাপন্নঃ ত্রি বিস্মযাপন্নঃ ।
ইতি হেমচন্দ্রঃ ।।

বীক্ষিতঃ ত্রি বিশেষেণ ঈক্ষিতঃ ।

দৃষ্টঃ । যথা । পাপক্ষেপ্রশ্ন লগে
তু পাপ সংযুত বীক্ষিতে ৷ তথৈব চাউন স্থানে রোগিণাং মরণং
দিশেৎ ৷৷ ইতি দীপিক ৷ ৷৷
বীক্ষাং কী বিস্ফাং ৷৷ দুশাং ৷

বীক্ষ্য° ক্লী বিস্মযঃ ॥ দৃশ্য° । ইতি মেদিনী ॥

বীষ্যঃ পু॰ লাদকঃ।। বোটকঃ। ইতি নেদিনী।। দর্শনীয়ে ত্রি।।

বুগ ই ত্যাণে। ইতি কবিকল্প-জনঃ॥ ই বুজাতে। ইতি দুর্গা-দাসঃ॥

বুট ই ক ফিত্যা । ইতি কবি-কল্পজনঃ ॥ পঞ্চনস্বরী । ই বুন্ট্য-তে ক বুন্ট্যতি । ফিতি হিঁ সা । ইতি দুর্গাদাসঃ ॥

বৃক্ত বৃতৌ । ইতি কবিকর
ক্রমঃ ।। ক বার্ষতি । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

বৃ ঙ গ সংভ্যক্তী। ইতি কবি-কল্পদ্রমঃ ॥ সংভক্তিঃ সেবনং । ঙগ বৃণীতে : লু ্ত হি বিস্থা কারিণং গুণলাল্য হব্যেব সং ম্পদঃ । ইতি দুর্গালাকঃ ॥

বৃ ঞ বৃতৌ হিচ্চ কিন্দু ক্রমঃ ॥ ঞ বরতি ফা চাইচ দুর্গামঃ ॥

্ন গ ঞ বৃতে। ইতি কবিকল্পজনং । ন ঞ বৃণোতি বৃণুতে
। গ ঞ বৃণাতি বৃণীতে বকারস্য
দন্ত্যন্থাৎ সংবৃণোতি ইত্যাদৌ
নানুস্থারস্য মকারং । ওপ্ঠান্থাচচ বৃবৃষ্তীত্যাদৌ ঋদিরণাবিত্যুর্। নচ দন্ত্যস্য কথমোঠ্যকার্য্য মিতি বাচ্যং যতঃ স্বভাব।
দোগ্যস্য বকার্য্য ওপ্ঠাকার্য্য

স্বাভাবিক মেব ক্ষচিলন্ত্য মধ্যে পাঠঃ নহেক বৰ্ণদ্যোভয় স্থান°ু সম্ভৰতি। ইতি দুৰ্গাদাসঃ॥ বৃণ্ছণঃ ত্রি পুষ্ঠিকারকঃ। যথ।। সংখাবো বৃংহণো গুরুঃ। ইতি ''শব্দচন্দ্রিকা ॥ বৃংহিত॰ ক্লী হস্তিগৰ্জন । তৎ পর্য্যায়ঃ । করিগজ্জিত ২ । **३**ठामतः ॥ বৃ কণ্ড আদানে। ইতি কবি-কল্পক্রনঃ ॥ ও বর্কতে । বরী-বৃক্যতে। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ বৃকঃ পু॰ জক্ধুরপ্রমাণহরিণম-জন্তবিশেষঃ ৷ বোঁষ ইতি খ্যাতঃ । হুঞার ইতি ছিন্দীভাষা। তৎ পর্য্যায়ঃ । কোকঃ ২ ঈহাসুগঃ ৩। ইত্যমর: ।। বৎসাদনঃ 8 বিরুক্ ৫ গোবৎসাদী ৬ ছাগ-ভোজী ৭ ছাগলাত্রী ৮ জনা-শনঃ ১। ইতি রাজনির্বন্টঃ॥ काकः। ইত্যুণाদিকোশः॥ दक-वृकः। ইতি শদরত্লাবলী ॥ শৃ-গালঃ। ইতি হারাবলী।। ক্ষ-জিষঃ ৷৷ অনেক্দূপঃ৷৷ সর্লজ-বঃ। ইতি ভর্তধৃতর্ভসঃ॥ ञक्तुतः । ইতি বৃকদংশঃ (इन्हिक्टः ॥

ব্কধূপঃ পু॰ নানাসুগদ্ধিদ্রৱা-क्ठमभाकामिष्याः। उद्यस्ता-যঃ। কৃত্রিমধূপকঃ ২। ইতামাঃ ॥ বকধূপঃ ৩। ইতি ভট্টীকা ॥ সরলবৃক্ষরসঃ । টারপিন্ ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যাষঃ। পাষসঃ ২ শ্রীবাসঃ ৩ শ্রীবেষ্টঃ ৪ সরলজ্ঞ-বঃ ৫। ইত্যমরঃ ।। বৃক্ধূর্তঃ পু॰ শৃগালঃ।। ইতি श्रात्वी॥ বৃকা স্ত্রী অম্বষ্ঠা। ইতি রত্ন-गाना।। বৃকারাতিঃ পু॰ সন্ধুরঃ। ইতি শक्राना ॥ বৃকারিঃ পু॰ সন্ধুরঃ। ইতি রাজ-निर्घण्डः ॥ বৃকাফী ত্রী ত্রিবৃৎ।ইতি রত্ন-गाना।। বৃকী স্ত্রী পাঠা। ইতি রাজ-निर्घकः॥ বৃকোদরঃ পু॰ ভীমসেনঃ। তৎ পর্যায়ঃ । ভীমঃ ২ মরুৎপুত্রঃ ৩ কিন্মী রনিসূদনঃ ৪ কীচক-निमृतनः ৫ বকনিসূদনঃ ७ हि-ডয়নিসূদনঃ १। ইতি হেমচন্দ্রঃ ।। বক্বৈরী ৮ মারুতিঃ ১ । ইতি জটাধরঃ॥ অস্য ব্যুৎপত্তি

ৰ্যথা। কথাসু ভীমসেনেন প-রিপৃষ্টঃ প্রতাপবান্। স্বযা পৃষ্ঠ-স্য ধর্মস্য রহস্যস্যাস্য ভেদকৃৎ ।। ভবিতা স তদা ব্ৰহ্মন্ কৰ্ত্তা-চৈব বৃকোদরঃ। প্রবর্ত্তকে। ২স্য थर्ममा भाष्मून् महावनः ॥ य-স্য তীক্ষ্ণে বৃকো নাম জঠরে হ-ব্যবাহনঃ। ম্যা দত্তঃ স ধর্মা-ত্মা তেন চাসৌ বৃকোদরঃ ॥ ইতি মাৎস্যে ৬৫ অধ্যায়ঃ ৷৷ বৃক্' ত্রি ছিন্ন'। ইত্যমরঃ॥ বৃচ ঈ ধ বৃতৌ।ইতিকবিকল্প-क्रमः ॥ त्रे वृकः। ४ वृगकिः । বরীবৃচ্যতে । বর্জনার্থে। ২য মিত্যেকে। ইতি দুর্গাদাসঃ ॥ वृक्ष न ७ है जारग। ইতি কবি-कब्रक्रमः ॥ मश्चमवती । न ७ व्रक्षा है वृक्षारा । ইতি দুर्गा-मामः ॥ বৃজ ঙল ঈ ত্যাগে।ইতি কবি-कब्रक्रमः ॥ मश्रमत्रती। न ७ ব্ক্তে। ঈ বৃক্তঃ। ইতি দুর্গাদাসঃ বৃজ ঈ কি ত্যাগে। ইতিকবিকন্ধ-जन्मः ॥ न वृक्तः । कि वर्क्कयि বৰ্জ্জতি। ইতি দুৰ্গাদাসঃ॥ বৃজ ঈধ বৃতৌ।। ত্যাগে। ইতি कविकब्रफ्रमः ।। त्रे वृक्तः । ४ वृन- ॥

ক্তি। বরীবৃজ্যতে। ইতি দুর্গা-मामः ॥ বৃজন ক্লী পাপ। ইত্যুণাদি-কোষঃ ।। আকাশ । ইতি সি-দ্ধান্তকৌ মুদ্যামুণাদিবৃত্তিঃ নিরাকরণ । ইতি সংক্ষিপ্তসা~~।~~ রোণাদিবৃত্তিঃ ॥ বৃজনঃ পুঁ কেশঃ।। স্বটিলে ত্রি । ইত্যুণাদিকোষঃ।। বৃজিঃ স্ত্রী ্বজভূমিঃ । ইতি কেচিৎ 11 বৃজিন॰ ক্লী পাপ॰।ইত্যমরঃ॥ রক্তচর্মা।। ভুগ্ন°। ইতি হেম-ठन्दः ॥ বৃজিনঃ পুং কেশঃ।। স্বটিলে ত্রি । इंडि त्यिनि ॥ तृ। म छ धः जाकः। इंडि कवि-कन्नफ्रमः ॥ म ध वृत्नां वर्ना-তি বৃণুতে বণুতে । উ বর্ণিদ্ব। वृषा। ইতি দুর্গাদাসঃ।। বৃত ক দীপ্তো। ইতি কবিকন্ধ-দ্রুমঃ ।। ক বর্ত্তয়তি। ইতি দুর্গা-मामः॥ বৃত ৫উব ৯ বর্তনে। ইতি ক-বিকল্পদ্রমঃ ৷৷ ঙ বর্ত্তে ৷ উ वर्ভिष। वृज्य। वर्षमाष्ट्रि। वि-ব্ংসতি । ১ অবৃতৎ । ইতি

. पूर्शापामः ॥ *ब्*ठ य छे ७ मञ्जल्को ॥ यत्रत्व। ইতি কবিকল্পদ্রুসঃ।। য ও বৃত্য-তে। উবর্ত্তিত্বা বৃত্ত্বা। সম্বক্তিঃ সেবন॰। ইতি দুর্গ।দাসঃ।। ষ্ডঃ ত্রি কৃতবরণঃ। তৎপর্য্যায়ঃ । বৃত্তঃ ২ বাবৃত্তঃ ৩। ইত্যমরঃ ॥ আবৃতশ্চ ॥ বৃতপত্ৰা স্ত্ৰী পুল্ৰদাত্ৰী। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ৷৷ वृज्धि खी विकेन । তৎ পर्यायः । বরঃ২ । ইতামরঃ ॥ প্রার্থনা-বিশেষঃ। ইত্যন্যে। ইতি ভরতঃ ।। বরণ । ইতি মেদিনী ।। গো-পন॰। ইতি শব্দরত্নাবলী।। বৃতিঙ্করঃ পু॰ বিকঙ্কতবৃক্ষঃ। ইতি শক্ষরত্নাবলী।। বৃতিকারকে ত্রি वृद्ध॰ क्ली हित्रवि॰।। श्रमा॰। ই-ত্যমরঃ ।। যথা। পদ্য চতুম্পদী তক্ষ বৃত্ত॰ জাতি রিতি দিধা। বৃত্ত মক্ষর সংখ্যাতং জাতি র্মা-ত্রাকৃতা ভবেৎ ॥ সম মর্দ্ধসমণ বৃত্ত॰ বিষমঞ্চেতি তল্রিধা। ইতি ছন্দোমঞ্জরী ।। বৃত্তিঃ। ইতিমে-দিনী ॥ বেদ্যবাধিত্য্যাচারন্য পরিপালন । ইতি বৃত্তাধ্যায়ন-

র্দ্ধি শব্দ টীকাষাণ ভরতঃ॥

বৃতঃ ত্রি অতীতঃ।। দৃঢঃ।। বর্তু-नः।। कृञावत्नाः। ইতাगत्रहीको ।। অধীতঃ।। মৃতঃ। ইতি মেদি-नी ॥ 🗱 ॥ जाथ वृद्धवङ्गि । বৃত্তানি বাহু নারঙ্গ কন্ধ ধন্মিল মোদকাঃ। রথাঙ্গ লাবক কঙ্গৎ ষ্ঠিস্তাওকাদ্যঃ ।। কর্ণাশ ভুজাপাশাকৃষ্টচাপ ঘটানন । মুদ্রিকা পরিখা যোগপট হার मुगामयः ॥ 🗱 ॥ मः পূर्वगर्जवृ-ত্তানি যথা। সংপূৰ্ণগর্ভবৃত্তানি মুখ পদ্মেন্দু দর্পণাঃ । চক্রাবহ-উ তিলক মৃদঙ্গপুট শাযকাঃ।। আবৰ্ত্তঃ কমঠো লৃতাগৃহণ ছত্ৰ মপূপক । আলবাল মহী জাল **ठर्माक॰ मानकामयः ॥ ইতি क-**বিকল্পলতায়া ২ শ্লেষস্তবকে প্রকীণ নাম ৩ সসুমণ।। কুর্মাঃ। ইতি রাজ-বৃত্তঃ পুণ निर्घण्डः ॥ বৃত্তকর্ক টী স্ত্রী ষড্ভুজা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ 11 বৃত্তগন্ধিঃ ক্লী গদ্যবিশেষ্ট ৷ তস্য লক্ষণ যথা। ভবত্যুৎক-লিকা প্রায়ণ সমাসাচ্যণ দৃঢ়াক্ষ-রণ। বৃকৈতদেশ সম্বন্ধাৎ বৃত্ত-গন্ধি পুনঃ স্মৃত ।। তস্য উদা-

रत्रं यथ। जय जय जनार्कन সুকৃতি জন মন স্তডাগ বিকস্বর চরণপদ্ম পদ্মনয্ন পদ্মা পদ্মি-নী বিনোদ রাজহণ্স ভাসুর-যশঃ পটল পরিপূরিত ভূবন জ-**र्त । रत कमलामना** कि कृत्वात-ক বৃন্দ বন্দনীয় পাদারবিন্দদন্ত্ব निर्मुक योगीख शनय मनित्र বিত্তন্মু নিরঞ্জন জ্যোতিঃ স্বৰূপ নাথ নাথ জগনাথ মামনবধি ভবদুঃখ ব্যান্সল° রক্ষ রক্ষ । ইতি চ্ছন্দোমঞ্জর্য্যাণ ৬ স্তবকঃ॥ বৃত্তগুণ্ডঃ পু॰ তৃণবিশেষঃ। তৎ পর্যায়ঃ। বৃত্তঃ ২ দীর্ঘনালঃ ৩ জলাশ্রযঃ ৪ । দ্বিধায়ণ একঃ স্থূলঃ দ্বিতীয়ে। লযুঃ । অস্য গুণাঃ। মধুরত্ব॰ । শীতত্ব॰। কফ পিত্তাতিসার দাহ রক্তনাশিত্রণ । তেষা॰ নধ্যে স্খূলতর্দ্যাধিক গুণস্থ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃত্ততঃ ব্য বৃত্তেন। যথা। অ-তিগ্রহাব্যথন ফেপেন্বকর্ত্তরি তৃতীবাষাঃ। অকর্ত্তরি তৃতীয়া-স্তাৎ বা তসিঃ ম্যাৎ ৷ অব্যথন॰ অচলন ৷ বৃত্তেন ন ব্যথতে বৃত্ত তে। ন ব্যথতে। বৃত্তেন ন চল-তীত্যৰ্থঃ।ক্ষেপে। বৃত্তেন কিপ্তঃ

বৃত্ততঃ ফিপ্তঃ। বৃত্তেন নি**ন্দিত** ইতাৰ্থঃ। হীষমান পাপযোগা-**फ** । ही यभाग পाशयूका मकर्छति তৃতীৰান্তাদ্বা <mark>তিনিঃ। বৃত্তেন হী</mark>-যতে বৃত্তেন পাপঃ বৃত্ত**ঃ ৷** ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী॥ বৃত্ততভুলঃ পু॰ শাবনালঃ।ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ॥ वृद्धनिष्णाविका ही नथनिष्णावी । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃত্তপণী স্ত্রী মহাশণপুষ্পিক।।। পাঠা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ কৃত্তপুষ্পঃ পু॰ শিরীমঃ !৷ কদমঃ ।। वानीतः ॥ ऋककः ॥ मूलातः । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃত্তফল° ফ্লী মরীচ°। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥গোলদলমাত্রং नुख्यकाः भू॰ माफिमः॥ तमतः। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃত্তফল। খ্রী- বার্ত্তাকী॥শশা-खुनी । जायनकी । ইতি রাজ-निर्घक्टः ॥ বৃত্তসন্নিক। ত্রী শ্রেভার্কঃ॥মো-मिनी । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ **।।** বৃত্তবীজঃ পুণ জিল্প। ইতি রাজ-निर्वन्छेः ॥ **ब्रिट्टीकका जी शा**डुड़क्ली । বৃত্তান্ত

ইতি রাজনির্ঘন্তঃ 11
বৃত্তবীজা স্ত্রী আঢকী ৷ ইতি
রাজনির্ঘন্তঃ ৷৷
বৃত্তস্থঃ ত্রি বৃত্তেতিগঠিত যঃ। যথা।
তুরীষো বৃদ্ধহৃতা যাঃ ক্ষতিয়দ্য
বৈধে স্মৃতঃ ৷ বৈশ্যে হন্টনাংশা
বৃত্তস্থে শূদ্রে জ্রেষ স্ত ষোড়শঃ
৷৷ ইতি মনুঃ ৷৷ বৃত্তং যথা ৷ শুরুপূজা ঘৃণা শৌচং সত্য মিজিয়
নিগ্রহঃ ৷ প্রবর্ত্তনং হিতানাঞ্চ
তৎ সর্বাং বৃত্ত মুচ্যতে ৷৷ ইতি
গোপাল পঞ্চানন কৃত স্মৃতিসংগ্রহঃ ৷৷
বিশ্বাবিদ্যাবিদ্যাবিদ্যাবিদ্যা

বৃত্ত। জ্রী ঝিঞ্চরিফাবৃক্ষঃ॥ রেগুকা॥ প্রিযক্ষঃ॥ মাণ্সরোহিণী
। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥
বৃত্তাধ্যযনর্দ্ধিঃ জ্রী বন্ধবর্ক্তমণ।
ইত্যমরঃ॥ বেদবোধিতস্যাচারস্য পরিপালনং বৃত্তং। বতগ্রহণ পূর্বকং গুরুসুখেন বেদাভ্যাসো অধ্যযনং। তথাে ঋ দ্ধি
স্তৎ পরিপালন কৃত তেজস উপচযো বন্ধবর্জসং স্যাৎ। বন্ধহস্তি রাজেতি অঃ। ইতি ভরতঃ।।
বৃত্তান্তঃ পুণ সংবাদঃ। তৎপর্যায়ঃ। বার্তা ২ প্রবৃত্তিঃ ৩ উদন্তঃ ৪। ইত্যমরঃ।। শ্রুতিঃ ৫ ।

বৃত্তি

ইতি জটাধরঃ ।। উদন্তকঃ ৬ । ইতি শব্দরত্নাবলী ।। প্রক্রিষা ।। কার্ৎ স্মাণ ।। বার্ত্তাপ্রভেদঃ ।। প্রস্তাবঃ । ইতি মেদিনী ।। অব-সরঃ ।। ভাবঃ ।। একান্তবাচকঃ । ইতি বিশ্বঃ ।।

বৃত্তিঃ স্ত্রী জীবিকা। ইত্যমরঃ।। বিবরণ ।। কৌশিক্যাদি।! প্রব-र्खन॰। ইতি মেদিনী।। বিধৃতিঃ। ইতি ধরণিঃ॥ 🕸॥ কৌশিক্যাদি বৃত্তযো যথা। শৃঙ্গারে কৌশিকী বীরে সাত্বত্যারভটী পুনঃ।রসে রৌদ্রে চ বীভৎসে বৃত্তিঃ সর্বত্র ভারতী ॥ চতস্রে। বৃত্তয়ে। হে-তাঃ সর্বনাট্যস্য মাতৃকাঃ। ইতি সাহিত্যদর্পণে ৬ পরিচ্ছেদঃ ॥ 🗱 ॥ वृज्जिस्त्रत्व मारा यंथा। শ্রীনারাষণ উবাচ। স্বদ্তাণপ-রদত্তা॰ বা বন্ধবৃত্তি॰ হরেতু যঃ । স কৃতন্ন ইতি জ্ঞেষঃ ফল॰ তৎ শূণু ভূমিপ ।। বাবত্তো রেণবঃ সিক্তা বিপ্ৰাণাণ নেত্ৰ বিন্দুভিঃ। তাবদ্ধ সহসুঞ্চ শৃতপোতে স তিষ্ঠতি ৷৷ তপ্তাস্থারঞ্চ তন্তক্ষ্যণ পানঞ্চ তপ্তমূত্রক॰। তপ্তাঙ্গারে চ শ্যন তাডিতে। যমকিক্ষরৈঃ ।। তদত্তে চ নহাপাপী বিপ্তাযা॰

জাষতে কৃমিং। যফিবর্ষ সহসালি দেবমানেন ভারতে ৷৷ ততে৷
ভূমিবিহীনশ্চ প্রজাহীনশ্চ মানবং ৷ দরিদ্রং কৃপণো রোগী
শূদ্রো নিন্দা স্ততঃ শুচিং ৷৷
ইতি ব্রহ্মবৈবর্তে প্রকৃতিখণ্ডে
৪৯ অধ্যায়ং ৷৷

বৃত্তিস্থ: পু॰ সরট: । ইতি রাজ-নির্ঘণ্ট: ।। বৃত্তে তিপ্ঠতি ত্রি ।। বৃত্তের্বারু: পু॰ ষড্ভুজা। ইতি রাজনির্ঘণ্ট: ।।

বৃত্য° ত্রি বরণীয°। বৃতধাতোঃ ক্যপা বৃঞ ধাতোশ্চ ক্যপ্ তুক্ প্রত্যুষাভ্যাঞ্চ নিষ্পান্ন°। ইতি নিদ্ধান্তকৌমুদী॥

বৃত্তঃ পুশ অন্ধকারঃ ।। শতুঃ ।।
দানববিশেষঃ । সতু স্বস্টুপুত্র ই
ক্রেণ হতঃ । ইত্যমরঃ ।। মেঘঃ ।।
পর্বতবিশেষঃ । ইতি মেদিনী ।।
ইন্দ্রঃ । ইতি বিশ্বঃ ।। শকঃ । ইতি
সিদ্ধান্তকৌ মুদ্যামুণাদিবৃত্তিঃ ।।
বৃত্তদ্বিট্ পুশ্ ইন্দ্রঃ । ইতি হেমচন্দ্রঃ ।।

বৃত্রভোজনঃ পু॰ গণ্ডীরঃ। সমঠ
ইতিখ্যাতঃ।ইতিশব্দচন্দ্রিকা।।
বৃত্রহা পু॰ ইন্দ্রঃ।ইতিহলাবৃত্রারিঃ পু॰ ইন্দ্রঃ।ইতিহলাবৃত্যারিঃ পু॰ ইন্দ্রঃ।ইতিহলা-

যুধঃ !!

বৃথা ব্য নির্থকঃ ! তৎপর্যায়ঃ

! মুধা ২ ব্যর্থকং ৩অবিধিঃ ৪ ।
ইত্যমরঃ !! যথা ! অদণ্ড পাশিকো গ্রামো অদাসীকঞ্চ যদগ্
হুণ অনাজ্য ভোজনং যদ্ধ বৃথা
তদিতি মে মতিঃ !! ইতি বহিংপুরাণে প্রেতোপাখ্যান নামাধ্যায়ঃ !! অপিচ ! বৃথা বৃষ্টিঃ সমুদ্রস্য তৃপ্তম্য ভোজনং বৃথা !
বৃথা দানং সমৃদ্ধম্য নীচম্য সুকৃতং বৃথা !! ইতি গারুডে ১১৫
অধ্যায়ঃ !!

বৃথাজন্ম ক্লী নিরর্থকজনন ।

যথা। বৃথা জন্মানি চন্বারি বৃথা
দানানি ষোডশ। তান্যহং সংপ্রবক্ষ্যামি যথাবদন্পূর্বশঃ।
অপুত্রস্য বৃথাজন্ম ধর্মবাহ্যানরাঃ সদা। পরপাকং সদামন্তি
পরতাপ রতাশ্চ যে।। ইত্যাদ্যে
বিহ্নপুরাণে দানাবস্থানির্ণয় নামাধ্যায়ঃ।। অপিচ। যৈ ন প্রভংভ
ভাগবতং পুরাণং নারাধিতোযৈঃ পুরুষঃ প্রধানং। মুখে ছতং
যৈ ন ধরামরাণাং তেষাং বৃথা
জন্ম নরাধ্যানাং।। ইতিপুরাণং
বৃথাদানং ক্লী নিম্কলদানং। তৎ

ষোডশবিধণ। যথা। দেব পিতৃ বিহীন ফদীশ্বরেভাঃ সদোষতঃ १मञ्चानुकीर्लनाटेकवरवमाभि ब-তত্যাগিনে ৷৷ অন্যাযোপাৰ্জ্জি-ত দান ব্যৰ্থ ব্ৰহ্মহণে তথা। '' গুরুবে ২নৃত্বক্তা यः স্তেনায পতিতায় চ ৷৷ কৃতদ্বায় চ যদ্দত্ত° সর্বদা ব্রহ্মবিদ্বিষে । পাচকাষচ সৰ্ব্যা বৃষল্যাঃ পত্তমে তথা ॥ পরিচারকাষ ভূত্যায় সর্বত্র পি-**শুনায় চ ইত্যেতানি তু রাজে**-ব্ৰ বৃথাদানানি যোডশ। ইতি বজিপুরাণে দানাবস্থ। নির্ণযনা-म्थायः॥ अनाकः। नगयमा-গ্ৰেন যদ্দত্ত তৎ সপ্তবিধ মপি পুন নাপহর্ত্তবাং। যৎপুন র-নাবেন দত্ত তদদত্ত ধোডশ গ্রকার মপি প্রত্যাহর্ত্তব্যমে**ব** । ইত্যর্থাদুক্তণ ভবতি। নারদেন চ। দত্ত॰ সপ্তবিধ॰ প্রোক্ত মদত্ত॰ ষোডশাত্মক°। ইতি প্রতিপাদ্য দত্তাদত্তযোঃ স্বৰূপণ বিবৃত্ত। পণ্য মূল্যণ ভৃতি স্তুষ্ট্যা মেহাৎ প্রত্যুপকারতঃ। স্ত্রীসূদ্মনুগ্রহা-र्थकं मञ्ज नानितिमां निमुः ॥ অদত্তম্ভ ভয ক্রোধ শোক বেগ ৰুজান্বিতঃ। তথোৎকোচ প- রীহাস ব্যত্যাস চ্ছলবোগতঃ।।
বাল মৃঢাস্বতন্ত্রার্ত্ত নতোন্মতাপবজ্জিতং। কর্ত্তা মমেদং কর্ম্মেতি প্রতিলাভেচ্ছ্যা চ যৎ।। অ
পাত্রে পাত্র মিত্যুক্তে কার্য্যে বা
ধর্মসংহিতে। যদ্দত্তং স্যাদবিজ্ঞানাদদত্ত মিতি তৎ স্মৃতং।।
ইতি মিতাক্ষরা।।

বৃথামাণসং ক্লী দেবপিত্রনুদ্দিষ্টমাণসং। তদ্ভক্ষণে প্রেতত্ত্বং ভবতি। যথা। বৃথারেতা বৃথামাণসো বৃথাবাদী বৃথামাতঃ। নিদকো বিজদেবনাং স প্রেতাে
জাষতে নরং।। ইতি বক্লিপুরাণে
প্রেতােপাখ্যাননামাধ্যায়ঃ।।
বৃদ্ধং ক্লী শৈলজ নাম গন্ধজব্যা
। ইত্যমরঃ।।

বৃদ্ধঃ পু॰ বৃদ্ধদারকঃ। ইতি রা-জনির্ঘন্টঃ।।

বৃদ্ধঃ ত্রি গতযৌবনঃ ॥ প্রবৃদ্ধঃ

॥ পণ্ডিতঃ । ইতি মেদিনী ॥

আদ্যাস্য পর্য্যাইঃ । প্রবৃষ্ধাঃ
স্থবিরঃ ৩ জীনঃ ৪ জীণঃ ৫ জর

ন্ ৬ । ইত্যমরঃ ॥ ষাত্যামঃ

জর্জরঃ ৮ । ইতি রাজনির্যণ্টঃ ॥
পলিতঃ ৯ । ইতি জটাধরঃ ॥
বৃদ্ধগঙ্গা স্ত্রী নদীবিশেষঃ । বৃদ্ধি

গঙ্গা ইতি খ্যাতা। যথা। অস্তি নাটক শৈলে তু সরোমানস স-মিভা। যত্র সার্দ্ধা শৈল পুত্র্যা জলক্রীডা॰ সদা হরঃ॥ সরুতে নরশাদূ ল স্বর্ণক্ষজ শোভিতে। তস্য পশ্চামধ্য পূৰ্ৰ ভাগেভ্যশ্চ সরিভ্রষণ। অবতীর্ণণ প্রয়াত্যেব দক্ষিণ° সাগর• প্রতি॥ তস্য প-শ্চিমভাগে তু নদী দিক্করিকা-হ্বযা। দিগ্গজাঃ ক্ষেত্র সংজা-তাঃ তেন দিক্করিকা স্মৃতা।। ম-ধ্যভাক্ষৎ সৃতা যা তু শঙ্করে-ণাবতারিতা। বৃদ্ধগঙ্গাহ্বযা সা जू शद्यत कलागियनी ॥ या निः-সৃতা পূৰ্বভাগাত্তস্মাদিমরিবর। নদী। স্বৰ্ণ গ্ৰীবেতি বিখ্যাতা সা গঙ্গা সদৃশী ফলে ॥ ইতি কালি-কাপুরাণে কামৰূপ পীঠ নির্ণয नाग ४२ अशायः॥

বৃদ্ধকাকঃ পু• কাকবিশেষঃ।
দাঁডকাক্ ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। ব্রোণকাকঃ ২ দগ্ধকাকঃ ৩ কৃষ্ণকাকঃ ৪ পর্যতকাকঃ ৫ বনাশ্রয়ঃ ৬ কাকোলঃ
৭। ইতি হেমচক্রঃ।

বৃদ্ধত্ব॰ ক্লী বৃদ্ধস্যভাবং । তৎ-পর্য্যায়ং । স্থাবিরণ ২ । ইত্যনরং

।। বাৰ্দ্ধক্য ৩ বাৰ্দ্ধক ৪। ইতি मक्तव्रावनी ॥ 🟶 ॥ वानगरम রবধি মাহ সুশ্রুতঃ। বযস্ত ত্রিবি-ধং বাল্যং মধ্যমং বান্ধিকং তথা ৷ উনষোডশবর্যস্ত নরো বালো নিগদ্যতে ॥ ত্রিবিধঃ সোপি দু-क्षामी मुक्षामानी ठथामञ्क् । मुक्षामी वर्षश्यां छ॰ मुक्षामानी শরদৃষ ॥ তদুত্তর স্যাদরাশী এব॰ বাল ব্ৰিধা মতঃ । মধ্যে ষো-ডশ সপ্তত্যো র্মধ্যনঃ কথিতো বুদৈঃ॥ চতুর্ধা মধ্যমণ প্রাহু যুবা দাত্রি॰শতো মতঃ । চত্তারি॰শৎ ममा याविष्ठिष्ठिषीयगामि शृतिवः ॥ ততঃ ক্রমেণ ক্ষীণঃ স্যান্দাবন্দ-বতি সপ্ততিঃ। বীর্ফা দীতাদি শব্দেন রসাদি সর্বধা ডিব্রুয ব-লোৎসাহ। উচ্যতে । ক্ষীণঃ সর্ব-शांत्रिक्षिय वरनां धनारें ही नः। ততম্ভ সপ্ততে কৰ্দ্দৃ॰ ফীণধাতু র-माफिकः ॥ क्यायमारनिख्य वनः ক্ষীণরেতা দিনে দিনে । বলী প-লিত খালিত্য যুক্তঃ কৰ্ম্মসু চাক্ষ-নঃ।। কাস শ্বাসাদিভিঃ ক্লিফৌ। বৃদ্ধো ভবতি মানবঃ। বাল্যে বি-বৰ্দ্ধতে শ্লেষা পিত্ৰণ স্যান্মধ্যনে-विक॰ ॥ वार्काका वर्काञ

ৰ্বিচাৰ্টোতদুপক্ৰমেৎ। উপক্ৰ-নেৎ চিকিৎসেৎ। তন্ত্ৰান্তরে তু । वालाः वृक्ति म्छवि त्र्या प्रमृन किः एक विकासी। वृक्तिः कर्मा-শ্ৰিষ° চেতো জীবিত° দশতো · হুদেৎ ॥ ইতি ভাবপ্রকাশঃ॥ বৃদ্ধদারকঃ পু॰ বীরতাডকবৃক্ষঃ । ইভি ভরতঃ ।। বিদ্ধডক্ ইভি বীজতাডক। ইতি চ বঙ্গতাষা। । বিধার। ইতি হিন্দীভাষ।। তৎ পর্য্যায়ঃ ৷ ঋকগন্ধা ২ ছগলান্ত্রী ৩ আবেগী ৪ জুসঃ৫। ইত্যমরঃ । খ্যাগন। ৬ ছগলান্দ্রী ৭ ছগ-লা৮ অন্ত্রী ৯ জন। ১০। ইতি তট্টীকা ৷৷ ছগলী ১১জুবকঃ ১২ শ্যানঃ ১৩। ইতি জটাধরঃ ॥ वृयागन्न। ১८ ছगनाञ्चिक। ১৫ । इंडि भक्तत्रवावनी ॥ मीर्यवान्-ক৷ ১৬ ছাগলান্ত্রিক৷ ১৭ বৃদ্ধঃ ১৮ কোঠরপুষ্পী ১৯ অজান্ত্রী २० वृक्षमांक २३। अञ्चास्टर কোঠরপুষ্পী ঋনে বৃদ্ধকোটর-পুষ্পীতি পাঠঃ। অসা গুণাঃ। গৌল্যন্থ°। পিঞ্জিলন্ত্ৰ°। কফ বা-ত কাসাগ্যদায় নাশিল্প ৷ বল্য-ত্বঞ্ছ। ইতি রাজনির্দণ্টঃ॥ অন্য-চ্চ। রদাযনে। বৃদ্ধনারঃ শোখ। বৃদ্ধরা

বাতামবাতজিৎ। ইতি রাজ-বলভঃ॥

वृक्तमाङ क्ली वृक्तमाज्ञकवृक्तः। यथा। वृक्षमाङ घरः शोनाः थि-ক্সিল॰ কফ বাতনুৎ।বল্য॰ কা-मामानायम् विठीयः यद्यवीया-**দ॰ ॥ ইতি রাজনির্ঘ**ক্টঃ ॥

বৃদ্ধনাভিঃ ত্রি উন্মতনাভিঃ। গোঁডনাভিযুক্তব্যক্তিঃ। তৎ-পর্যাযঃ। তুডিলঃ ২ তুঙিভঃ ৩ । ইত্যসরঃ ম

বৃদ্ধপ্রপিতামহঃ পু• প্রপিতাম-হতাতঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী॥ তত্র কন্যাযাঃ সপিওতা নাস্তি । যথা। তেনারা গণ্ডনে বৃদ্ধপ্র-পিতামহে সাপিণ্ডা নিবর্ততে ইতি প্রতিপাদিত । অতএব প্র-পিতামহ ভূাত্রা ত**ং সন্ত**তিভিঃ সহ সাগিওাভাবাৎ কন্যা জ-নন মরণযো স্তেষাণ সপিণ্ডা-শৌচণ নাস্তি কিন্তু সমানোদক নিমিত্ত মেবাশৌচ মিতি। ইতি শুদ্ধিতজু' ৷৷

বৃদ্ধবলা গ্রী মহাসনসা। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥

বৃদ্ধরাজঃ পু॰ অমুবেতসঃ। যথা। অভায়ে। বৃদ্ধরাজশ্চ দ্বাবেতী তত্র কীর্ত্তি। ইতি কেচিৎ।।
বৃদ্ধবাহনঃ পু॰ আমুবৃক্ষঃ। যথা।
সুপকোবৃদ্ধবাহন ইতিকেচিৎ।।
বৃদ্ধবিজীতকঃ পু॰ আমুাতকঃ।
ইতি শব্দমালা।।
বৃদ্ধশ্রীয়া পু৽ ইন্দ্রঃ।ইত্যমরঃ।।
বৃদ্ধসংহঃ পু৽ বৃদ্ধানাংসমূহঃ।
তৎপর্য্যায়ঃ। বার্দ্ধক॰ ২। ইত্যমরঃ।।

বৃদ্ধসূত্রক° ক্লী ইন্দ্রত্ল°।বুডিরস্তাইতি ভাষা। যথা।বৃদ্ধসূত্রত ভিতাত রিন্দ্রত্ল° মনীবিশঃ।গ্রীমহাসংবংশকফ° বাত
তূল° সরুদ্ধু দে ॥ ইতি হারাবলী॥

বৃদ্ধা স্ত্রী গতনে বনা। বুড়ী
ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। পালিক্নী ২। ইত্যমরঃ। পলিতা ৩
। ইতি ভরতঃ।। স্থবিরা ৪ নিজ্জলা ৫ জরতী ৬ গতার্ভ্রবা ৭।
ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। তদবস্থাকালো যথা। আষোডশান্তবেদ্বালা তরুণী ত্রিংশতা মতা। পাস্থপঞ্চাশতঃ প্রেটা বৃদ্ধা ভর্মি
তৎপরং।। ইতি কালিদাসঃ।। ক্ষা।
অপিচ। বালেতি গীযতে নারী
যাবদ্বর্যানিষোডশ। ততস্তু তরু-

ণী জ্বেয়া দ্বাত্রিংশদ্বৎসরাবধি ॥ তদুৰ্দ্ধ মধিৰাতা স্যাৎ পঞ্চাশ-দ্বৎসরাবধি। বৃদ্ধা তৎ পরতো জ্ঞেয়া সুরতোৎসব বঙ্ক্রিতা।। ইতি ভাবপ্রকাশঃ ॥ 🕸 ॥ ত-माः मत्यारा पार्या यथा। বালা তু প্রাণদা প্রোক্তা যুবতী প্রাণহারিণী। প্রোটা করোতি বৃদ্ধত্ব° বৃদ্ধ। মরণ মাদিশেৎ ॥ নিদায় শরদোর্বালা প্রৌটা বর্ষ। বসন্তবোঃ। হেমন্তে শিশিরে যোগ্যা ন বৃদ্ধা ক্ষাপি শন্যতে ।। নাৰ্ত্তৰে বোভশাদ্য ত্যাঃ গরতে ব চা বিলা বিলা **ন্তঃ ব্রীভি**িন্ত ব হতি।। প্রথমঞ্জ ভা নার্ট ন প্তদপ্ততিঃ পুনান 🕆 াবেতৌ ন প্রসূবেতে প্রসূবেতে বিপর্য্য-या ।। देवि ताज्यसञ्हा ॥ 🗱 ॥ क्षकः गाःमः खिर्या वृक्षा वानार्क স্তরূণ দধি।প্রভাতে মৈথুন॰ निज। नणः नागश्तानि यह ॥ ইতি চাণক্য॰।। 🕸।। অঙ্গৃঃ। ইতি শব্দরত্নাবলী।। নহাশ্রাব-ণিক।। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। বৃদ্ধাসুলিঃ ন্ত্ৰী হস্তপাদযোঃ-স্থলাসুলিঃ। বুডাআসুল ইতি

जाया। তৎপर्यायः। यङ्ग्रहः २ বৃদ্ধা ৩। ইতি শব্দরত্নাবলী।। বৃদ্ধিঃ স্ত্রী অফবর্গান্তর্গতঔষধ-বিশেষঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। যোগ্যা ২ ঋদ্ধিঃ ৩ সিদ্ধিঃ ৪ লক্ষীঃ ৫। . . ইত্যমরঃ ॥ পুষ্টদা ৬ বৃদ্ধিদাত্রী ৭ মঙ্গল্যা ৮ শ্রীঃ ৯ সম্পৎ ১০ আশীঃ ১১ জনেস্টা ১২ ভূতিঃ ১৩ মুৎ ১৪ সুখ ১৫ জীবভদ্রা ३७। जमा छनाः। सिक्ति वृक्ति क মধুর। সুস্লিগ্ধা তিক্ত শীতলা। রুচি মেধাকরী শ্লেম সন্ঠ ক্রি-রেক॰ যথালাভ॰ প্রযোজ্যেৎ । यज राषाञ् निकिः माष्ट्रय মপ্যত্র যোজ্বংং।। ইতিরাজ-निर्घन्छैः।। शक्ति वृष्क्या क्र-পত্তি লক্ষণ নাম গুণাঃ। ঋদ্ধি ৰ্ব ক্ষিশ্চ কন্দৌ দ্বৌ ভবতঃ কো-ষ্যামলে। শ্বেতলোমান্বিতঃ ক-ন্দো লভাজাতঃ সরন্ধকঃ॥ স-এব ঋদ্ধি বৃ দ্ধিশ্চ ভেদ মপ্যে-তযে। ক্রে। তূলগ্রন্থিসমা-ঋদ্ধি বামাবর্ত্ত ফলা চ সা॥ वृ দ্বিস্ত দক্ষিণাবর্ত্তফলা প্রোক্তা মহষিভিঃ। ঋদ্ধি ৰ্যোগ্য° সিদ্ধি লক্ষ্যে বৃদ্ধে রপ্যাহ্বয়। ইমে।। খাদ্ধি বঁল্যা ত্রিদোষদ্মী শুক্রলা ম-ধুরা গুরুঃ। প্রাণৈশ্বর্যাকরী মূচ্ছা রক্তপিত বিনাশিনী।। বৃদ্ধি গর্ত্ত-প্রদা শীতা বৃংহণী মধুরা স্মৃতা। ব্যা পিত্তাসু শমনী কত কাৰ্স क्यां পर। ।। त्रांख्वा मेलास्टेवर्गस्ट যতো ২য মতিদুৰ্লভঃ ৷ তস্মাদস্য প্রতিনিধি গৃত্তীয়াত্তদ্গুণ ভিষ-क्।। मूथामपृभः প্রতিনিধিঃ ॥ 🛊 ॥ এতস্য প্রতিনিধি মাহ। মেদ। জীবক কাকোলী ঋদ্ধি দ্বন্দ্বেপি-চাসতি । বরী বিদার্য্যশ্বগন্ধা বা-রাহীশ্চ ক্রমাৎ ক্ষিপেও 11 মেদা মহামেদ। স্থানে শতাবরীমূল॰ **कीवक्षं ७क शान विमातीमृन**॰ कारकानी कीतकारकानी श्राटन श्वाकागृनः शक्ति वृक्ति स्राटन বারাহীকন গুণৈ স্তত্ত্বাণ কি-পেই। ইতি ভাবপ্রকাশঃ।। 🟶 🔃 নীতিবেদিনাং ক্ষয়াদি ত্রিবর্গা-ন্তর্গত বর্গবিশেষঃ। ইত্যমরঃ।। নীতিবেদিনা নীতিশাস্ত্রজ্ঞানা ক্ষয়াদিভি স্ত্রিবর্গঃ ৷ অন্যেষান্ত ধৰ্মকানাৰ্থঃ পূৰ্বনুক্তঃ ৷ অন্ত-वर्गमाश्राप्तयः क्यः । उत्माद्या-পচযো বৃদ্ধিঃ। তস্য নোপচযো-নাপ্যপচযঃ স্থান । অক্টবর্ণো

যথা। কৃষি বঁণিক্পথো দুর্গণ সেতুঃ সঞ্জর বন্ধন । কন্যা কর वनामान रेमनग्रामाध निर्वानन ।। অষ্টবর্গঃ স্মৃতে। রাজ্ঞ। মিতি ভরতঃ।। #।। বর্দ্ধন॰। তৎপর্য্যা-যঃ। ক্ষাতিঃ ২ । ইত্যমরঃ ॥ বিষ্কস্তাদিসপ্তবি শতিযোগান্তর্গ-তৈকাদশযোগঃ । তত্ৰ জাত-ফল° ষ্থা। প্রসতিকালে যদি-বৃদ্ধিযোগো নরঃ সুভোগো বিন-যান্বিতশ্চ । ধন প্রযোগ গ্রহণেয **मत्का विठक्षनः मा** क्य विक्र-যাভ্যা॰ ॥ ইতি কোষ্ঠীপ্রদীপঃ 🔃 🟶 🛮 कना छत्र । मूम 🗟 🗇 ভाষা ।। অভ্যুদষঃ ।। সমৃদ্ধিঃ । ইতি মেদিনী ॥ সরগুরোগঃ ॥ হর্যঃ। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। সমূহঃ। ইতি শব্দচন্দ্রিক। 11 देশলেয° 11 ধন° । ইতি রাজনির্ঘণটঃ ।। 🕸 ।। বৃদ্ধিগ্ৰহণ নিষমে। যথা । অশী-তি ভাগো বৃদ্ধিঃ স্যান্মাসি মাসি সবন্ধকে । বৰ্ণক্ৰমাচ্ছত দি ত্ৰি চতু পঞ্চক মন্যথা।। নাসি মাসি প্রতিমাস বন্ধক বিশ্বাসার্থ য-দাধীয়তে আধি রিতি যাবৎ। বন্ধকেন সহ বর্ত্ত ইতি স্ব-श्वरुः প্রযোগ স্তামিন্ সবন্ধকে

প্রযোগে প্রযুক্তস্য দ্রব্যস্যাশী-তিতমো ভাগো বৃদ্ধি ধর্ম্যা ভ-বতি। অন্যথা বন্ধক রহিতে প্র-যোগে বৰ্ণানাং ব্ৰাহ্মণাদীনাং ক্ৰ-নেণ দ্বি ত্রি চতুঃ পঞ্চক শত ধৰ্ম্ম্য° ভবতি । ত্ৰাহ্মণে ২ধনৰ্ণে দ্বিক° শত°। ফত্রিযে ত্রিক°। বৈশ্যে চতুষ । শুদ্রে গঞ্ক । মাসি মাসীত্যেব। ছৌ বা ত্রযো বা চত্বারোবা পঞ্চ বা দ্বি ত্রি চতুঃ পঞ্চাঃ দ্বি ত্রি চতুঃ পঞ্চা অস্মিন্ শতে বৃদ্ধি দী যত ইতি দি ত্রি চতুঃ পঞ্চক॰ শত॰। তদন্মিন বৃ-দ্ধ্যা যত্ লাভ শুলাকাপদাদীয়-তে ইতি कन्। ইय॰ पृक्ति मीनि মাসি গৃহত ইতি কালিকা। ইয মেব বৃদ্ধি দিব্যগণন্য। বিভজ্য প্রতিদিবসং গৃহ্মাণা কাযিকা ভবতি। তথা চ ন ব্রদেন। কাবি-কা কালিকা চৈব কারিতা চ তথা পরা । চক্রবৃদ্ধিশ্চ শাস্ত্রেষু তস্য বৃদ্ধি শ্চতুৰ্শ্বিধা।। ইত্যুক্ত্বোক্তণ। কাষাবিলোদিনী শশ্বৎ পণ পা-দাদি কাষিক। 1 এতিমাস সূব-ন্তী যা বৃদ্ধিঃ সা কালিকা মতা॥ বৃদ্ধিঃ সা কারিতা নাম যর্ণিকে-ন স্বয° কৃত।। কৃ.জ রপি পুন বৃ জি

শ্চক্রবৃদ্ধি রুদাঙ্গতেতি ৷ গ্রহীভূ-বিশেষণেন বৃদ্ধেঃ প্রকারান্তর মাহ। কান্তারগান্ত দশক সা-মুদ্রা বিংশকং শতং। কান্তার ম-রণাণ তত্র গক্ষম্ভীতি কান্তারগাঃ েষে বৃদ্ধ্যা ধনং গৃহীয়। অধিক লাভার্থ° অতিগহন° প্রাণধন বি-. নাশ শঙ্কাস্থান প্রবিশন্তি তেদ-শকংশতং দদুঃ। যে চ সমূজগা-স্তে বিশক্ত শভং মাসি মাসী-তোব। এতদুক্ত ভবতি কাস্তার-গেভ্যে। দশকং শতং সামুদ্রেভ্য-শ্চ বিংশকং শতং উত্তৰ্গ আদ-দ্যাৎ। সূলবিনাশস্যাপি শক্বিত षा८ ইতি।। है।। हैनानी॰ कार्ति-তা॰ বৃদ্ধিনাহ। দল্য ৰ্বা স্বকৃতা॰ वृक्तिः मर्दि मर्वामू काटिष्। मर्दि ব্ৰাহ্মণাদৰ্ভবা ২ধনণা অবন্ধকে স-বন্ধকে বা স্বকৃতা॰ স্বাভ্যুপগতা॰ वृक्षिः गर्वाम् काठिषु ममुः। क চিদক্ভাপি বৃদ্ধি ভবতি যথাহ নারদঃ। ন বৃদ্ধিঃ প্রীতিদত্তানা॰ मामनाकादिक। कि । जना-কারিত মপু জুঁ বৎসরাদ্ধান্তিক দ্বিত ইতি ৷ যাত বাচিতক পৃথী-ত্বা দেশভিরু ৭০ ভ° প্রতি কা-ত্যাৰনেমেক্তি° ! যে। ষাচি**তক**

মাদায তমদন্ব। দিশ° ব্ৰক্তেৎ। উ-দ্দৃ প্রত্ব পরাত্তিস্য তদ্ধন প্রক্রি মাপ্রুযাদিতি। যশ্চ যাচিতক মা-দায যাচিতোপ্যদত্বা দেশাস্তরণ যাতি তঁ॰ প্রতি তেনৈবোক্তণ। কৃ-তোদ্ধার মদস্ব। যো বাচিতস্ত দি-শং ব্ৰজেৎ। উৰ্দ্ধুণ নাসত্ৰয়াত্তস্য তদ্ধনং বৃদ্ধি মাপু্যাদিতি। यः পুনঃ স্বদেশে ফিত এব যাচিতো गांटिजक॰ न ममाजि ज॰ गांठन-কলাদারত্য বৃদ্ধিণ দাপয়েদ্রাজ। । বথাহ। স্বদেশেগি হুতে। যস্ত ন দদ্যাদ্যাচিতঃ ক্ষচিৎ!ত ততে। কারিতা॰ বৃদ্ধি মনিচ্ছন্তঞ্চ দা-প্রেদিতি। অনাকারিত বৃদ্ধে-विश्वारण नावरणत्ने कि । श्रेश যুল্যু॰ ভৃতি ন্যাসে। দণ্ডো যশ্চ প্র-কল্পিতঃ। বৃথাদানাক্ষিক পণা ব-ৰ্দ্ধত্তে নাবিবক্ষিতাঃ।। অবিবৃক্ষি-তা অনাকারিতা ইতি ৷৷ 🕸 ৷৷ অ-ধুন। জ্ব্যবিশেষে বৃদ্ধি বিশেষমা-হ। সন্ততিন্ত পশুস্ত্রীণাণ। গশূ-না॰ দ্রীণা॰ সন্ততি রেব বৃদ্ধিঃ। পশুনাং স্ত্রীণাং পোষণাসমর্থস্য তৎ পুষ্ঠি সন্ততি কামস্য প্রযো-গঃ সম্ভবতি। গ্রহণঞ্চ কীরপরি-**চर्गार्थिनः । अधून। अयुक्रमा**

জব্যস্য বৃদ্ধি গ্রহণ মন্তরেণ চির-কালাবস্থিতস্য কস্য দ্রব্যস্য কি-ষতী পরাবৃদ্ধি রিত্যপেক্ষিত আ-হ। রসস্যাফ গুণাগরা। বস্ত্রধান্য হিরণ্যানাও চতু স্ত্রি দ্বিগুণা পর। 11 রসস্য তৈল ঘৃতাদে বৃঁদ্ধি গ্রহণ মন্তরেণ চিরকালাবস্থিতসা স্ব-कृष्या, वृक्षा। वर्षमानमार्थे ७ गा বৃদ্ধিঃ পর। নাতঃ পরু বর্দ্ধতে । ভথা বস্ত্র ধান্য হিরণ্যানা যথা সংখ্য চতুর্গ্রনাঃ ত্রিগুনা দ্বিগুনা চ বৃদ্ধিঃ পর।। বশিঠেন তু রসস্য देव छना मूकः। विछनः हितनाः ত্রিপ্তণ° ধান্য° ধান্যেনৈব রস। ব্যাখ্যাতাঃ পুষ্ণমূল ফলানি চ। তুল। যৃত ত্তিত্য নফ গুণ নিতি। यन्न। जूधानामा शूला मृत रुन।-**मीनाक्ष शक्ष छ**ात्र मुक्तः। शास्ता শদে লবে বাহে নাতিকানতি পঞ্চতা নিতি। শদঃ ক্ষেত্রকল° পুष्ण मृल कलानि । लाउ। पाउष।-ना व्यतीरकभानि। वारका वनी বর্দ তুরগাদি। ধান্য শদ লব বা-হ বিষয়া বৃদ্ধিঃ পঞ্চগুণত্ব নাতি ক্রামতীতি। তত্রাধনর্ণ যোগ্যতা-বশেন দুর্ভিক্ষাদি কালবশেন চ ব্যবস্থা জফবা। এতচ্চ সকৃৎ প্র-

যোগে সক্দাহরণে চ বেদিতব্য° । পুরুষান্তর সংক্রমণেন প্রষোগা-ন্তর করণে তব্মিদেব বা পুরুষে অনেকশঃ প্রযোগান্তর করণে সু-वनानिकः दिन्धनामाजिकमा शृ-ৰ্বদৰ্দ্ধতে। সকৃৎ প্ৰধােগেপি প্ৰ-তিদিন॰ প্রতিমাসণ প্রতিবৎসর• বা বৃদ্ধান্রণে ২ঘনর্ণ দেষস্য ৰৈগুণা সম্বাৎ । পূৰ্বাস্তব্-দ্যা সহ দৈওণ্য মতিক্ৰম্য বৰ্দ্ধত দৈ গুণাং নাভোতি সক্দাহ্নতা। সক্দাহিতেতাপি গাঠোন্তি। উ-शहरार्थः अगुक्तः खताः अभीनः তगा वृक्तिः क*िम* वृ**क्ति देव छना॰** নাভ্যেতি নাতিক্রামতি । যদি সকৃদাহিতা সকৃৎ প্রযুক্ত। পুরু-ষান্তর সংক্রমণাদিন। প্রযোগা-ন্তর কর**ণে দ্বৈ**গুণ্য ম**ত্যেতি সক্**-দাহুতেতি পাঠে শনৈঃ শনৈঃ প্র-ভিদিন° প্রতিমা**ন° প্রতিবৎসর**• বাধনৰ্ণাদাহতা দ্বৈগুণ্য**ু নাত্যে**-তীতি ব্যাখ্যেম । তথা গৌত-মেনাপুজেল। চিরস্থানে দ্বৈগুণ্যণ প্রযোগস্যেতি প্রযোগস্যেত্যক বচন নির্দেশাৎ প্রয়োগান্তর কর-ণে দৈওগাতি জনো ২ভিপ্ৰেতঃ। চিরস্থান ইতি নির্দেশাচ্ছেনৈঃ শ-নৈ বৃদ্ধি গ্রহণে দৈগুণ্যাতি ক্র-মো দর্শিতঃ । ইতি মিতাক্ষরা ।। বৃদ্ধিকা স্ত্রী স্কৃদ্ধিনামৌষধণ । ইতি শব্দমালা ।।

বৃদ্ধিজীবিকা ত্রী ঋণদানজী-বিকা।তৎপর্য্যাবঃ। অর্থপ্রয়ো-গঃ ২ স্ববীদ° ৩। ইতাবরঃ।। কলাম্বিকা ৪। ইতি শ্রুরত্না-বলী।।

বৃদ্ধিদঃ পু॰ জীবকঃ ॥ শকর-কলঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃ-দ্ধিদাতরি ত্রি ।।

বৃদ্ধি প্রান্ধ লি আভ্যুদ্ধিকপ্রান্ধ নানি নুধ এনক। যথা।
বৃদ্ধি প্রাদ্ধ প্রবন্ধ দিশেষক । জাত পুল মুখ দশনাদে বৃদ্ধি প্রাদ্ধ । পূর্বাভিমুখেষু দক্ষিণোপবীতিষু মধু যব
বদরযুক্তাঃ পিঞাঃ দেবতীর্থেন
নগস্কারান্তেন দক্ষিণোপচারেণ
কর্ত্তব্য দক্ষিণজানুগৃহীদ্বা ওঁ
অদ্যান্মনীযামুক বৃদ্ধে অমুক
সগোজুলা মন্মহ পিতৃ পিতামহ
প্রপিতামহ নাতামহ প্রমাতানহ
মহ বৃদ্ধপ্রমাতানহানা অমুক
শর্মণা সগন্ধীকানা নানীমু-

থানা॰ শ্রাদ্ধে কর্ত্তব্যে বসুসত্য म॰ छकाना॰ विस्थिया॰ प्राचाना॰ শ্রাদ্ধণ সিদ্ধান্ধেন যুস্মাসু মধা ক-র্ত্তব্য মিতি দেব ব্রাহ্মণামন্ত্রণ । ওঁ করিষ্যসীতি তেনোক্তে ইখ-নেব মাতৃ পিতামহী প্রপিতাম-হীনা॰ দেব ব্ৰাহ্মণামন্ত্ৰণং । তত ওঁ অদ্যামুক সগোত্রায়া মৎ প্র-পিতামহা অমুকা দেব্যা নান্দীমু-খ্যাঃ আদ্ধি দিদ্ধামেন যুমাসুম-য। কৰ্ত্তব্য নিতি প্ৰপিতানহী বা-ক্ষণানন্ত্ৰণ° । করিষ্যসীতি তেনো-ক্তেইখনেৰ মাতানহ্যানি ব্ৰাহ্মণা মন্ত্ৰণ । দেব পিতৃ সৰ্বদেব ত্ৰান্ধণ শ্রাদ্ধ করণানুক্তাপন । আসনে ওঁবিশ্বেদেবাস আগত শৃণুতাম ইস॰ হব॰ এদ॰ বৰ্হি নিষীদত। ওঁ বিশ্বেদেবাঃ শৃণুতেমণ হবণ যে মে ২ন্তরীকে য উপদাবিষ্ট যে অগ্নি জিহ্বা উত বা যজত্রা আ সদ্যা-श्विन् वर्शिष भाषयक्ष । ७ जाश-চ্ছন্ত ইতি বিশ্বেদেবাবাহন গণ क्तामि मानः অচ্ছিদ্রাবধারণ বাচ-ন॰। ততঃ প্রপিতামহী প্রভৃতী-ना मनुद्धारानः। यामनः यावा-इन॰ गन्नामिमानशः। অচ্ছिদ্রাব-ধারণ বাচন । ইখ পিতানছ।

মাতুঃ । ততঃ প্রপিতামহাদীনা-॥ মনুজ্ঞাপন মাসন মাবাহন গ-ন্ধাদি দানং। এবং বৃদ্ধপ্রপিতা-**মহাদীনা॰ অনুজ্ঞাপনাদিকরণ**° **৷ ওঁ বসুসত্য সজ্ঞকেভ্যে**গ বিশ্বে-**ভ্যে। দেবেভ্য এতদন্ন° সমৃত° স**-পানীয় সব্যঞ্জন সবদর সদ্ধি প্রতি সিদ্ধ বজ্জিত নমঃ। ইতি অন্নকল্পন° ।ওঁ অসুক গোত্রে মৎ পিতামহি অমুকা দেবি নান্দীমূ থি **এতদম° স্বদর**° সদ্ধি নসঃ। এব॰ মাতামহ প্রমাতামহেভ্যঃ। ইতি গারুডে২২৩ অধ্যায়ঃ।৷ঞ্চা অন্যচ । তৃতীয মাভ্যুদ্যিক॰ বৃ-দ্ধিশ্রাদ্ধণ তদুচ্যতে। উৎসবানন্দ সম্ভারে যজে। দাহাদি মঙ্গলে॥ মাতরঃ প্রথম• পূজ্যাঃ পিতর স্~~ত~~-দনস্তরণ ততো মাতামহ। রাজন্ বিশ্বেদেবা স্তথৈব চা।প্রদক্ষিণো-পচারেণ দধ্যক্ষত ফলোদকৈঃ। প্রাল্থা নিনযেৎ পিণ্ডান্ পূর্ব-য। চতুরো যুতান্।। সম্পন্ন মিত্য-ज्यानत्य नम्यानद्याः वत्या वत्याः । যুগা দিজাত্যঃ পূজ্যাঃ বস্ত্র কার্ত্তস্বরাদিনা ।। তিলার্থয় य-दिः कार्या नामीगकानुशृर्वकः।

পুদ্রান্ ৷৷ এবং শুজোপি সানান্যং বৃদ্ধি প্রাদ্ধি সর্বদা ৷ নমকারেণ মন্ত্রেণ সর্য্যাদানামবান্
বুধঃ ৷৷ দান প্রধানঃ শুদ্রঃ স্যাদিত্যাহ ভগবান প্রভুঃ ৷ দানেন সর্বকানাপ্তি রস্য সংজ্ঞায়তে
বভঃ ৷৷ ইতি নাৎস্যে সাধারণাভ্যুদ্বকীর্তনা নাম ১৭ অধ্যামঃ ৷৷ বিস্তারস্ত প্রাদ্ধিতেক্
প্রাদ্ধিরেকে চ জফব্যঃ ৷৷
বৃদ্ধোকঃ পুং বৃদ্ধবৃষঃ ৷ তৎগর্যামঃ ৷ জরদাবঃ ২ ৷ ইত্যনরঃ ৷৷

বৃদ্ধ্যাজীবং ত্রি বৃদ্ধ্যপজীবী।
তৎপর্য্যায়ং। বাৰ্দ্ধুষিঃ ২ বাৰ্দ্ধু
বিকঃ ৩ স্ববীদঃ ৪ স্ববীদিকঃ ৫।
ইতি শব্দরত্বাবলী ॥ সাধুঃ ৬।
ইতি জটাধরঃ ॥

বৃধ ক দীপ্তে। ইতি কবিকল্প-ক্রমঃ । কে বর্দ্ধয়তি । ইতি দুর্গা-দাসঃ ।।

বৃধ উ ও ব ন বৃদ্ধো। ইতি কবি-কল্প দ্ৰুখা। উ ব দ্বিলা বৃদ্ধা। ও বৰ্দ্ধতে জনঃ। ব বহু স্যতি বি বৃৎসতি। ন অবৃধৎ। ইতি দুৰ্গ,দাসঃ।।

यत्रनानि ह गर्नानि वाहरष ६ विक- विवास । १ विकास १ व

বৃন্দাব

সিদ্ধান্তকৌসুদ্যাসুণাদিবৃত্তিঃ।। वृधमानुः भुः भूक्षयः॥ भः भः क्ञिः। ইত্যুণাদিকোষः॥ বৃধাণ ত্রি বর্দ্ধনীয় । বৃধধাতোঃ ক্যপ্ প্রত্যযেন নিষ্পন্ন॰।। वृष्ठ॰ क्री कनश्रूष्ट्राशानि रर्यन-ধাৰ্য্যতে তৎ। বোঁটা ইতি ভাষা 1 ७९१र्याचः। श्रायत्क्षानः २ । ইত্যমরঃ॥ যটীধার।॥ স্কচাত্রণ । ইতি মেদিনী।। বৃন্তাকঃ পু_° বার্তাকী। ইতি শবর্রাবলী।। বৃত্তাকী স্ত্রী বার্ত্তাকী। ইতি রাজনির্বিটঃ ॥ বৃত্তিতা স্ত্ৰী কটুকা**।ইতিশক**-ठिखका॥ वृन्म॰ क्वी **न**मृङ्श इंछामदः॥ বৃন্দঃ পু॰ দশাৰ্দ্ধ। শতকোটি রিতি যাবৎ। ইতি জ্যোতিষণ।! অস্য নামান্তর মহার্দঃ 11 वृन्ना जी जूनमी। इंजिम्ब-রত্নাবলী॥ জলম্বরপত্নী। অ-স্যা বিবরণ° তুলসীশব্দে দ্রষ্ট-वा॰ ॥ (कनात्रत्राक्षकना। ॥ त्री-ধাষোডশনালান্তগতনামবিশে-ষঃ। এতদ্বিরণ বৃদাবনশকে जकेका॰ ॥

বৃন্দারঃ ত্রি মনোজ্ঞ। ইতি नक्यां ॥ বৃন্দারকঃ পু॰ দেবত।।ইত্যমরঃ ।। যূথপাতা। যথা। বৃন্দারকঃ সুরে শ্রেপ্তে মনোজ্ঞে যূথপাত-রি। ইতি ভরতধৃতব্যাডিঃ।। বৃন্দারকঃ ত্রি মনোজ্জঃ।। শ্রেষ্ঠঃ । ইতি মেদিনী।। তন্মতে পব-शी यानिः ॥ वृन्नात्रको किश মথো। ইত্যমরঃ॥ বৃন্দাবন ক্লী স্বনামখ্যাততীর্থ । তন্নামকারণ যথা। শ্রীনারাষ-ণ উবাচ। পুরা কেদারনৃপতিঃ সপ্তদ্বীপপতিঃ স্বয়ণ। আসীৎ সত্যযুগে ব্রন্ সত্যধর্মারতঃ সদা।। স রেমে সহ নারীভিঃ পুত্র পৌত্রগণৈঃ সহ। পুত্রানিব প্ৰজাঃ সৰ্বাঃ পাল্যামাস ধা-শ্মিকঃ।। কৃত্বা শতক্রতু॰ রাজা লেভে বিভ্ৰম্ব মীপ্সিত । কৃত্বা নানাবিধং পুণাং ফলকাঙ্কী ন চ স্বয়ণ ৷৷ নিত্য• নৈমিত্তিক৽ স-ৰ্ব॰ শ্ৰীকৃক প্ৰীতি পূৰ্বক॰। কে-দার তুল্যো রাজেন্দ্রো ন ভূতো ভবিতা পুনঃ ৷৷ পুত্রেষু রাজাণ সংন্যা প্রিষা ত্রৈলোক্য মো-হিনী। জৈগীযব্যোপদেশেন

জগাম ভপদে বন্।। হরে রৈ-কান্তিকো ভক্তো ধ্যায়তে সস্ত-ত হরি ৷ শশ্বৎ সুদর্শন চক্র मिंख यूष्मिरिशो गूरन । ि हित्र° তপ্ত্রা নৃপশ্রেষ্ঠো গোলোকঞ্চ জগাম সঃ। কেদার নাম তীর্থ° তত্তমান্না চ বভূব হ ।। তত্ত্রাদ্যা-পি মৃতঃ প্রাণী মদ্যো মুক্তো ভ-ৰেৎ ধুবং। কমলাংশা তস্য ক-ন্যা নামা বৃন্দা তপস্বিনী ৷৷ ন ব-বে সা বর কঞ্চিৎ যোগ শাস্ত্র বিশারদা। দত্ত॰ দুর্বাসসা তস্যে रुद्ध मंद्रः मूमूर्ला ।। म। विद्रकः। গৃহ॰ ত্যক্ত্ব। জগান তপদে বন॰ । ষ্ঠি° বৰ্ষ সহস্ৰাণি তপ স্তেপে সু-**নিৰ্জনে ॥ আ**বিৰ্ৰভূব ঞীকৃষ্ণ স্তৎপুরো ভক্তবৎসলঃ। প্রদান-वमनः औभान् वतः वृचिकूरवाह मः ॥ দৃষ্টৃ। সা রাধিকাকান্ত॰ শান্ত॰ मून्द्र विश्रहः। मृष्ट्राः मण्णाश সা সদ্যঃ কামবাণ প্রপীডিতা।। সা চ শীঘু॰ বর॰ বব্রে পতি স্তু॰ মে ভবেতি চ। ওনিত্যক্ত্ব। চ রহসি চির° রেমে ত্যা সহ ।। সা জগাম চ গোলোক° কৃষ্ণেন সহ কৌতু-কাৎ। রাধা সনা সা সৌভাগ্যাৎ গোণী শ্রেষ্ঠা বভূব সা ॥ বৃন্দা

যত্ৰ তপ ভেপে তত্ত্ব কৃদাবনং স্ত্ৰ বৃন্দা যত্ৰ কৃতা ক্ৰীড়া তেন व। यूनिभूकव ॥ # ॥ व्यानारकः তিহাসঞ্চ শৃণুষ বৎস পুণাদ । যেন বৃন্দাবন নাম নিবোধ কথ-যামি তে ।। স্বশ্ধজ্ঞস্য কন্যে দ্বে ধর্মণাস্ত্র বিশারদে। তুলসী বে-দবত্যে) চ বিরক্তে ভবকর্মণি॥ তপস্তপ্ত্ব। বেদবভী প্রাণ নারায-ণ পাং। সীভা জনক কন্যা সা সৰ্বত্ৰ পরিকীর্তিতা॥ তুলসী চ তপ স্তপ্ত্রা বাঞ্চাণ কৃষা হরিণ গ-তि॰। দৈবাদ্যুর্বাসদঃ শাপাৎ প্রা-পা লংখাসূর পতি ।। পশ্চাৎ সংপ্রাপ ক্মলাকান্ত কান্ত ম-নোহর°। তস্যাশ্চ তপসঃ স্থান॰ উদ্দিত্ঞ তপোধন ৷৷ তেন বৃন্দা-दन॰ नाम अवमुखि मने वनश्रक्षा অথ বা তে প্রবক্ষ্যামি পরণ হেস্ব-छतः मृगू। यन वृक्तावनः नाम পুণ্য ক্ষেত্রঞ্চ ভারতে।। রাধা যো-ডশ নায়াঞ্চ বৃন্দা নাম শ্রুতৌশ্রু-ত । তস্যাঃ ক্রীডাবন রম্য তে-ন বৃদ্যাবনং স্মৃতং ।। গোলোকে প্রীত্যে ত্য্যাঃ কৃষ্ণেন নির্মিত॰ পুরা। ক্রীডার্থ ভূবি ভন্নায়া বন॰ বৃন্দাবন॰ স্মৃত॰ ।। ইতি ব্ৰ**ন্দাবৈব**-

র্ত্তে শ্রীকৃফজন্মখণ্ডে কৃদাবন প্র-স্তাবঃ ১৭ অধ্যায়ঃ ॥ 🕸 ॥ অথ বৃদ্দাবন বর্ণনং। ঈশ্বর উবাচ। গুহাদ্গুহ্ তরং হৃদ্যং পরমানন্দ কারণণ। অত্যজুতণ রহস্যানাণ র-रमा॰ गतम॰ भत्र॰ ॥ मूर्लाजानाञ्च পরমণ দুর্লভণ নোহনণ পরণ। সর্ব শক্তি ন্য° দেবি সৰ্বস্থানেষ্ব গো-পিতে ৷৷ মান্তা স্থান মূর্দ্ধন্য বিকো রভান্তর্জভ । নিভা বৃ-मावनः गांव ज्याः खाशित मः श्चिक ॥ भूगतक मुद्रेशक्यां निका यांगन रदार । देनक क्षेत्रि छम -শাংশং স্বয়ং বৃন্দাবনং ভূবি ॥গো-লোকৈশ্বর্যাঞ্চ যৎকিঞ্ছিৎ গোল-লে তথ প্রকীর্ত্তিত । বৈদ্রগাদি বৈত্তব॰ যৎ দারকাযাণ প্রকাশ-যে ।। যদুক্ষ পরনৈশ্ব্যাণ নিত্য वृक्तावना अयः। ठमा ६ दिवतन।-কানখো তুপৃথী ধন্যেতি বিশ্রুত। ৷৷ যৎ স্যান্যাথুরকণ ধাম বিক্ষো-রেকান্ত বল্লভা । স্বস্থান মধিকা नान्यवाः भाषुत्रमञ्जलः ॥ निशृष्टः পরমণ স্থানণ পূর্যাভ্যন্তর সংস্থি-ত । সহসু পলকমলাকার মা-পুর মঙল ।। বিফুচক্র পরিভূ।ম-দ্ধান বৈষ্ণব নদ্ভুত। কৰিকা পত্ৰ ॥

বিস্তারণ রহস্য ক্রম নীরিতণ 🛚 🛎 -ধান দাদশারণ্য মাহাত্য্য কথি-ত॰ ক্ৰমাৎ। ভদ্ৰ শ্ৰী লোহ ভা-ণ্ডীর মহা তাল খদীরকাঃ। বহুল॰ জমুদ কাম্য মধু বৃদ্ধাবন তথা ॥ দ্বাদশৈতা বনে সঙ্খ্যাঃ কালি-ন্যাঃ সপ্ত পশ্চিমে। পূর্বে পঞ্চব-ন॰ প্ৰোক্ত॰ তত্ৰাস্তি গুছ মুত্তমণ ৷৷ মহাবন পোললাখ্য রম্য ম-ধুবন॰ তথা। পূর্বে তু পঞ্চ ভদ্রা-मा <mark>खानामाः मश्र शिन्ध्या।</mark> অন্যচ্চোপবনং প্রোক্তং কৃষ্ণক্রী-ড। রসত্তলং । কদম খণ্ডিকং ন**ন্দ** दन॰ ननीश्रद्भः उथा। नननानम-খণ্ডঞ্চ পালাশাশোক কেতকং ৷ সুগন্ধি মানুন কৈল মমূত ভো-জন इनः ॥ मूथ्यमायनः वर्म-रतन॰ लायभायन॰ 1 न्यामशूक्त দ্ধিগ্রামণ চক্রভানুপুর্ণ তথা ॥ मिक्कि विश्वपादिक्षय वानकी उक्ष ধূযরণ। কেনুজনণ খরে। বীর মুৎ-मुक्कां शिनन्तर।। इथ राग वरन সঙ্খ্যা স্ত্রি॰শচ্চোপবন॰ স্মৃত । পূর্বোক্তণ দাদশারণ্যণ প্রধানণ ব-ন সূত্রসং II তত্তোত্তরে চতুর্থঞ্চ ~~ব~~-নঞ্ সমুদাহত । নানাবিধ রম-कीषा नाना नीनामयदनः॥

मल विष्यके विखात तरमा क्रम মীরিতে । সহসু পত্র কমল গো-সলাখ্য মহৎপদ ।। কৰিক। ত মহদ্ধাম গোবিন্দ স্থানমূত্য । তত্ত্বোপরি স্বর্ণপীঠে মণিমণ্ডপ মঙিত ৷৷ তত্ৰ তত্ৰ ক্ৰমাদিক্ विभिक्षू मलभी द्रिष्ठः। यम्नलः म-ক্ষিণে প্রোক্তণ পরণ গুহোতমো-**ভম•া। তশ্মন্দলে মহা**পীঠ॰ নিগমাগম দর্গম॰ । যোগীত্রৈ রপি দুষ্পাপ সর্বাত্মা যচ্চ গো-**সল°।। দ্বিতীয° দল সা**গ্নেষ° তত্ৰহস্য দ্বিধা তথা। নিঙ্গঞ্জক ষ্ঠী বীরষ্টীরো তদ্দলে স্থিতৌ ।। পূৰ্বদল তৃতীয় যৎ প্ৰধান স্থান মুচ্যতে ৷৷ গন্ধাদি সৰ্বতী-ৰ্থানা॰ স্পৰ্শাচ্ছত গুণ॰ ভবেৎ।। চতুর্থদল মৈশান্যাণ সিদ্ধাপীঠে-প্সিত প্রদ°। কামযমূতনা গোপী তত্র কৃষ্ণ পতি॰ লভেৎ ॥ বস্ত্রাল-কার হরণ **তদ্দলে সমুদা**হ্নত । উত্তরে পঞ্চন প্রোক্তণ দলণ সর্ব দলোত্তম° ॥ দ্বাদশাদিত্য মত্রৈ-व मनक कर्निकामगः। वायवाञ्च দল ষষ্ঠ তত্র কালীহুদঃ স্মৃতঃ ॥ দলোভমোতমঞ্চৈব প্রধানস্থা-নযুচাতে। সংৰ্বাত্তম দল[ু] শ্ৰেষ্ঠি॰

পশ্চিমে সপ্তমণ দলং ॥ যজ্ঞপত্নী গণানাঞ্চ তদীপ্সিত বরপ্রদেশ অ-यामूतमा निर्वाण हाटक जिलम प-শিত° ৷৷ বন্ধমোহন মত্রৈব দল° ব্ৰহ্ম হাদাবহু । নৈখা ত্যাস্ত দল• প্রোক্ত মন্টমণ ব্যোমধাতন ়া৷ শঙ্খচূডবধ স্তত্র নানাকেলি র-সস্থলণ প্রত্যাত নফদলণ প্রোক্তণ বৃ-ন্দারণ্যান্তরস্থিত[,]।। শ্রীমদ্বুন্দাবন धनाः रागूनायाः अनिकनः। निव-লিঙ্গ মধিষ্ঠাতা দৃষ্টো গোপীশ্বরা-ভিধঃ ৷৷ তদ্বাহ্যে ষোডশদলং শ্রি-যা পূৰ্ণ তদীরি**ত । সৰ্বাসু দি**ক্ य (প্राक्ति शामिक गाम यथा-ক্রমণ।। মহৎ পদ॰ নহদ্ধান প্র-ধান॰ ষোডশ॰ দল॰। প্রথমৈক-मन° (अर्छ° गाङाग्रा॰ कर्निका সমা ৷ তিমান্ মধুবনা প্রোক্তণ তত্র প্রাদু রভূৎ স্বয়ণ। চতুর্ভুজে। गशाविकुः गर्बकात्रग कार्त्रगः ॥ তত্ৰাধিষ্ঠিত তদ্দেবং মুনিশ্ৰেষ্ঠ স-নাতনং। দলং দ্বিতীয় মাখ্যাতং किक्षिन्नीन। तुमञ्ज् ॥ थिनतात्र-**ण गरेज्य मनक्ष ममूमारू**ण गर्ब শ্রেষ্ঠ দলং প্রোক্তং মাহান্স্যং ক-র্নিকাসন ।। তত্র গোবর্দ্ধনে র-(मा निजानल तमा अय । कर्नि-

কাষাণ মহালীলা তল্লীলা রসগ-স্বরে ॥ যত্র কৃফো নিত্য বৃদ্দা-কাননদ্য পতি ভবেৎ। কৃষ্ণো গোবিন্দতাণ প্ৰাপ্তঃ কিমনৈ্য ৰ্বহু ভাষিতৈঃ।। দল॰ তৃতীয় মাখ্যা-ত॰ সৰ্বশ্ৰেপ্তোতনাতন । চতুৰ্থ দলমাখ্যাত মহাদ্ভুত রমস্বল।। হরি যাস্য পতিঃ সাক্ষান্নিত্য গোবৰ্দ্ধনঃ স্বয়ণ। কদম্বখণ্ডী ত-ত্রৈব পূর্ণানন্দ রসাশ্রয়ঃ ॥ স্লিঞ্ধ° रुमाः थियः त्रगः मनकः मगूम।-**२००१ नन्मीश्वत मन** तमा ठव नन्गानयः याजः ॥ कर्निका मन মাহাজা। পঞ্ম দল মূচাতে। অধিষ্ঠাতাত্ৰ গোপালো ধেনুপা-ল স্ততঃ পরং॥ দলং ষষ্ঠং যদাখ্যা-ত॰ তত্র নন্দবন॰ স্মৃত॰ । সপ্তম॰ বঙ্গলারণ্য॰ দলং রম্য৽ প্রকীর্ত্তি-তং ৷৷ দলাফীমং তালবনং তত্ৰ ধে-न्वधः य्यूठः। नवगः अभूमात्रभाः দল॰ রম্য॰ প্রকীর্ত্তিত ।। কাম্যা-রণাণ দলং হৃদ্যাণ দশমং সর্ব কা-রণ । ত্রন্ধ প্রদাদন তত্ত্ব বিষ্ণু বৃন্দ প্রদশিত।। কৃষ্ণ ক্রীড। রস স্থান' প্রধান' দল মুচ্যতে। দল নেকাদশং প্রোক্তং ভক্তানুগ্রহ-কারণণ ৷৷ নির্বাণণ সেতুবন্ধস্য না-

না রসময় স্থলণ ৷ ভাণ্ডীরণ দাদশ प्रवाध वर्षः वर्षः वर्षः ।। कृषः ক্রীডা রস স্তত্র শ্রীদামাদিভি রা-বৃতঃ। ত্রযোদশদল॰ শ্রেপ্ঠ॰ তত্র ভদ্র বনং স্মৃতং ৷৷ চতুর্দিশদলং প্ৰোক্ত॰ সৰ্ব সিদ্ধিপ্ৰদ॰ স্থলণ ৷ শ্ৰী-বন তত্ৰ ৰুচির সর্বৈশ্বর্যাস্য কা-त्रन ॥ कृष नीनाभय मन भी কীর্ত্তি কান্তি বর্জন । পঞ্চদশ দলং শ্রেষ্ঠং তত্র লৌহবনং স্মৃতং ॥ কথিত ধোডশদল॰ মাহান্ন্যণ কৰ্ণিকা সম । মছাবন তত্ৰ গী-ত॰ তত্রাস্তি গুছ মৃত্তম॰॥ বাল-ক্রীড়া রস স্তত্ত্ব বৎসগালেঃ স-মাবৃতঃ। পূতনাদি বধ স্তত্র যম-লাজ্জুন ভঞ্জন॰॥ অধিষ্ঠাতা ত-ত্র বালগোপালঃ পঞ্চমাব্দিকঃ ৷ নায়া দামোদরঃ প্রোক্তঃ প্রে-यानन त्रमार्वदः ॥ मनः श्रीमन्न মাখ্যাত॰ সৰ্ব শ্ৰেষ্ঠ দলোত্তম॰। कृष कौष। ह किञ्जद्दी विश्वतम्ब মুচ্যতে ।। সিদ্ধ প্রধানণ কিঞ্জন্বণ দলঞ্চ সমুদাহ্বত ৷ 🗱 ৷ পাৰ্ৰত্যু-বাচ। বৃন্দাবনস্য মাহাত্মা॰ রহ-স্য° পরমন্ত্ত°। তদহ॰ শ্রোত্মি-চ্ছামি কথ্যস্ব মহাপ্রভো ॥ ঈশ্ব-রউবাচ। কথিত তে প্রিযতমে

গুহাদ্ওহ তমেত্রি ॥ রহস্যা-ना॰ तरमा॰ य९ मूर्झजानाक मूर्झ-ভ । ত্রৈলোক্য গোপিত দেবি দেবেশ্বর সুপূজিত॰।। ব্রন্ধাদি বা-শ্হিত স্থান সুর সিদ্ধাদি সেবিত ৷ যোগীজ্ঞাদি মুনীজ্ঞাদি সদা ত-দ্যান তৎপর°।। অপ্সরোভিশ্চ গন্ধৰ্বৈ মৃত্য গীত নিরন্তরণ। 🕮 यषुन्नावनः त्रयाः शृशीनन्म त्रना-শ্রষণ ।। ভূমি শিচন্তামণি ক্তোয মসূত° রস পূরিত° । বৃক্কাঃ সূরদ্র-মা স্তত্র সুরভি বৃন্দ সেবিভাঃ॥ ত্ৰী লক্ষীঃ পুৰুষো বিক্ৰু স্তদংশাং শ সমুদ্ভবঃ ৷ তত্র কৈশোর বযসং নিত্য মানন্দ বিগ্রহ্ণ ॥ গতি না-ট্যি॰ কথা গাম॰ স্মিত বক্তু• নির-खत°। ७६ मरेबुः थिन शृरेर्न दिंकरें उपना अयः ॥ शूर्वज्ञ সুখে মগ্ন॰ ক্ষুরত্তমূর্ত্তি তথায়॰ । প্রমত্ত কোটি ভূঙ্গাদৈয় কূজৎ-কল মনোহর ।। কপোত শুক সংগীত সুমন্তালি সহসূক**ং।** ভূ-জঙ্গশত্রু নৃত্যাদ্য**ং সকান্তা মোদ** विज्य ॥ नाना वर्टनेक अमूरेन স্তদ্রেণ্পরিপূরিত । সুন্নিশ্ব সৌ-রভাঞাত স্থীকৃত জগতাব ।। মন্দ্রারত **সংসিক্ত বসভশ্ব**তু 🛚

সেবিতং ৷ পূর্ণেন্দু নিত্যাভ্যুদয়ং সূৰ্য্য মন্দাণ্শু সেবিতং ।। অদুঃখ সুখ বিচ্ছেদ জর। মরণ বজ্জিত ৷ অক্রোধ গতমাৎসর্য্য অভিন্ন মনহংকৃতং ।। পূর্ণানকামৃতরসং পূর্ণ প্রেম সৃখাবহণ। গুণাভীত্ণ পর॰ ধাম পূর্ণ প্রেম যক্ত थক ।। यव वृक्षािम शूनदेकः (अमानरा-শ্রুবর্ষিত । কি॰ পুন ভেতন যু-**रेक विंकू छरेकः** किन्नुनटः ॥ গোবিনাজ্যি রজ স্পানিতা বৃ-নাবন॰ ভুবি। সহস্দল পদস্য वृन्नाद्यभः वदाहिकः ॥ यमा न्यन्-ন মাত্রেণ পৃথী ধন্যা জগত্রযে। ওহাদ্ ওহৃতমং রম্যং মেধ্যং বৃন্দ্র বন স্থিতং ৷৷ অক্ষরং নিত্যমানন্দং रगाविन स्थान ययाय°। रगाविन দেহতো হভিন্ন° পূৰ্ণবন্ধ ুখাশ্ৰ-য° ॥ মৃক্তি স্তত্র মৃত্রপাশ ভিমা-হান্ব্যুণ কিমুচ্যতে ৷ তস্মাৎ সর্বা-ত্মনা দেবী হৃদিস্ত স্কর তদ্বন ॥ বৃন্দাবন বিহারেযু কৃষণ কৈশো-র বিগ্রহণ। অন্যারণোযু স্থানেযু বাল্য পৌগণ্ড যৌবনং ৷৷ কালি-भी मक्दरकामा कर्निकाराः अ-लिकन । नाना निर्द्धान शशीत° জলসৌরভ নোহন° ॥ আনন্দা-

হত তন্মিশ্র নকরন্দ ধন।লয°। शरमाथ्यनारेनाः अमुरेम सीमा वर्दर्भः मगुङ्कृतः ॥ ठळ्वाकामि । विरुटेश खंध्यू नाना कन्नस्र तहा শোভনান জল র্মা তর্জা তিমনোহর॰।। তদ্যোত্ত্য তটী-त्रगा अन्नकाक्ष्म निर्मिण গসাকোটী গুণঃ প্রোক্তো হত্র ग्रामं वहाछेकः ॥ कर्निकायाः কোটিগুণো যত্র ক্রীডা রতে। र्तिः । कालिकी क्विक्कि মভিন্ন মেক বিএহে ॥ ইতি পা-অে পাতালখনে ১ অধ্যায়ঃ॥ গুদাবনেশ্বঃ পু॰ ঞ্জিকুফঃ। যথা যোগেনুরচি র'ক্যগ্যেফ <mark>রক্</mark>যা-দিভিঃ স্*রেঃ* । ওণত্রয় মভীত° **ত**° বলে কৃন্দাৰ্নেশ্বর° ॥ অপি-**চ।** পুরুষঃ একৃতি শ্চাদ্যৌ রাধা বৃন্দাবনেশ্বরো। প্রকৃতি বিকৃ-ভিঃ সর্ব্ধ বিনা বৃন্দাবনেশ্বরং । ইতি পান্নে পাতালখণ্ডে ৯ অ-धायः॥ क्षः॥ जनाक। यन। नि-ভ্যঃ স্বয়ণ কৃকঃ সচ্চিদানন্দ বি-গ্ৰহঃ । ব্লা॰ গুণানা॰ শীলী তু ভগৰছেন্দ সংস্ক্রিতঃ।। নিত্যধা-ম। গুণাতীতঃ সাকাদৃন্দাবনে-শ্বরঃ। অসে। প্রকট লীলাযাণ

বাসুদেবো ভবৎ প্রভুঃ ।। গো-গীনাং কাম পূর্ণায় নিত্যানাং রমণায় চ । গোপালানাং বি-নোদায় স্বয়ং নন্দসুতো ভবৎ ।। ইতি পাদ্যোভরুষণ্ডে ৬৭ অধ্যায়ঃ ।।

বৃন্দাবনেশ্বরী স্ত্রী রাধা। যথা।
রাববত্বে ২ভবৎসীতা রুক্যুণী
কৃষ্ণ জন্মনি । সাক্ষান্তথীস্ত বিজ্বো প্রাকট্যেনের পার্বতি।।
বৃষভানুসূতা যাতু নিত্যানন্দ
যাণ শ্রীঃ শ্যাসা কৃষ্ণ বল্লভা।।
বৃন্দাবনেশ্বরী রাধা সাক্ষাৎ কৃফাত্মকা পরা। ইতি পাত্মোত্তর
খণ্ডে ৬৭ অধ্যায়ঃ।।

বৃন্দিষ্ঠঃ ত্রি অযমনযোরেষা বা অতিশ্যেন বৃন্দারকো দেবো মুখ্যো বা 1 ইতি মুশ্ধবোধটী-কাষা দুর্গাদাসঃ।।

বৃন্দীয়ান্ ত্রি বৃন্দিষ্ঠঃ। অয়মনবা রেষাণ বা অভিশযেন বৃন্দারকঃ ইতার্থে ঈয়য় প্রতায়েন
নিম্পায়ঃ। ইতি ব্যাকরণণ।।
রক্ষা ইবা যা বভাগে। ইতি কবি-

বৃশ ইর্ষ বৃত্যা । ইতি কবি কল্প দ্রুষ । ইর্ অবৃশৎ অব-শী (। অস্মাৎ পু্যাদিস্বানিত্য

७ ইভाনো । य वृশाতि বর॰ कना। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ বৃশঃ পু॰ উন্দুরুঃ। ইতি শব্দ-রত্নাবলী ॥ বাসকঃ। ইত্যমর-টীকাষাণ ভরতঃ ॥ বৃশা স্ত্রী ওষধীবিশেষঃ।ইত্যু-वािं कि विश्व বৃশ্চিকঃ পু॰ শূককীটঃ। শুযা-পোকা ইতি ভাষা। ইত্যমরঃ॥ তৎপর্যাयः । শূককীটকঃ ২। ইতি শব্দরত্নাবলী।। কীটবিশে-ষঃ। বিছা ইতি ভাষা। তৎ-পর্য্যাযঃ। অলিঃ ২ দ্রোণঃ ৩ বৃশ্চনঃ ৪। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। দ্রুণঃ ৫। ইতি শব্দরত্নাবলী।। পূদাসঃ ৬ অরুণঃ ৭ অলী ৮ । ইতি জটাধরঃ॥#॥ বৃশ্চিক বি-ষস্য লক্ষ্ণ মাহ। দহত্যগ্নি ব্লি-বাদৌ চ ভিনতীবোদ্ধ মাশু চ । বৃশ্চিকস্য বিষণ যাতি পশ্চ।-দ্দংশোবতিষ্ঠতে ॥ অসাধ্য বৃ-শ্চিক দফীস্য লক্ষণ মাহ। দ-ষ্টো ২সাধ্যৈস্ত হাদ্যাণ রসনো-পহতো নরঃ। মাণ্ট্যঃ পতদ্ভি রত্যর্থ॰ বেদনার্ত্তে। জহাত্যশূন্ ॥ অসাধ্যৈ বৃ শ্চিকৈ স্তেষা মে-বানুবৃত্তঃ। হৃদাদিষূপহতঃ হৃ-

দাদি কার্য্য রহিতো ভবতি । অত্যৰ্থ॰ বৈদানাৰ্ত ইত্যন্বযঃ ॥ 🗱 ।। অস্য চিকিৎস।। জীরকন্য কৃতঃ কল্পে। যৃত সৈন্ধব সংযুতঃ । সুখোফো মধুনালেপাদৃশ্চিক-मा विष॰ श्रां ।। गन्न मायु । गृ-দিত সূয্যাবৰ্ত্ত দলস্য তু। বৃশ্চি-কেন নরো বিদ্ধঃ ফণান্ডবতি নি-ৰিষঃ ॥ ইতি ভাবপ্ৰকাশঃ ॥ 🕸 ॥ অথ বৃশ্চিক বিষহর মন্ত্রঃ ৷ ও সর क्कुः र ७ हिनि मिनि हिनि हिनि স্ফুঃ ব্ৰহ্মণে স্ফুঃ সৰ্বেভ্যো দেবে-ভাঃ ক্ষুঃ। ইতি তন্ত্রসারঃ॥ 🛊॥ মেষাদি দাদশরাশ্যন্তর্গতাইমরা-শিঃ ৷ অস্যাধিষ্ঠাত্রীদেবতা বৃশ্চি-কঃ। বিশাখা শেষপাদানুরাধা জ্যেষ্ঠা সমুদাযেনৈতজাশি র্ভব-তি। স চ শীৰ্ষোদয়ঃ , শ্বেতবৰ্ণঃ। জলরাশিঃ । উত্তরাদিক্গতিঃ। কফ প্রকৃতিঃ।জলচরঃ। বহুপু-ত্রঃ। বহু স্ত্রীসঙ্গঃ। চিকুতনুঃ। বি-প্রবর্ণ•চ11 অস্য বিশেষসংজ্ঞাঃ 1 मिगाः। जन्न।। गूग्राः। मनः। স্থিরঃ। পুদ্ধরঃ। সরীস্পজাতিঃ। আম্যঃ ॥ তদ্রাশিজাত ত্রতাদৃ-শো ভবতি। মৌনী। মন্দগতিঃ। कृषानुः। अवृक्तिः। नीष्ठमञ्जरः।

ইতি বৃহজ্জাতকাদযঃ।।ৠ।। ত-। লগজাতফল°। বৃশ্চিকোদয স°-জাতঃ শোৰ্য্যবানতি দুৰ্ম্ববীঃ i ভবেদ্বিজ্ঞান সম্পন্নে। বিগ্ৰহী সূভগঃ সুধীঃ।। ইতি কোঠীপ্র-🕠 দীপঃ॥ 🗱॥ ওষ্ধীতেদঃ। ইতি पिनिनी ॥ शानिकः ॥ शानः । ইতি নংক্ষিপ্তসারোণাদিবৃত্তিঃ।। न अनुकाः॥ कक्षं हैः॥ शामय-কীটা িতি ভরতঃ॥ অগ্রহা-रवनानः। देखि मात्रम्मती ॥ বৃশ্চিব প্রিয়। স্ত্রী পৃতিক।।ইতি अक्रमाला ॥ বৃশ্চিকণী গ্রী আথকণী।ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃশ্চিকা দ্রী ফুদ্রন্ধপবিশেষঃ। তৎপর্যাयः। নখপণী ২ পিচ্ছি-ল। ৩ অলিগত্রিকা ৪। অস্য। গুণাঃ। পিচ্ছিলস্ব॰। অন্তস্ত্ৰ॰। अख्रुका मि.माय नानिक्थ । ইতি রাজনির্ঘণীঃ ম বৃশ্চিকালী জী মুপবিশেষঃ। বিহাটী ইতি ভাষা। তৎপৰ্যা-यः। वृश्लिश्वी २ वियशी ७ मा-शमिखिक। ८ में भारती (अमहा ७ काली १ उक्षुभूगतश्रक्षिक। ৮ 1 हेि ब्रङ्गराला ॥ दिवानी २ ॥

নেত্ররোগহা ১০ উক্ট্রিকা ১১ অলিপণী ১২ দক্ষিণাবর্ভকী ১৩ कानिक। ३८ जागगावर्ड। ३৫ দেবলাঙ্গুলিক। ১৬ বরভী ১৭ ভূরিদুগ্ধা ১৮ কর্কশা ১৯ স্বর্ণদা २० यूश्राक्ला २३ की त्रवियानिका ২২ ভাসুরপুষ্পা ২৩। অস্যা छगाः। क पूचि । ठिक्कच । सन-জুশুদ্ধিক।রিস্বং। রক্তপিত বি-বন্ধারোচকাপছত্বণ ৷ বল্যস্ঞ ৷ ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ অপিচ। বৃ-*****5काली विवशी जू कान गाःः তনাশিনী। ইতি রাজবল্লভঃ।। বৃশ্চিপত্রী স্ত্রী বৃশ্চিকালী।ইভি त्रवगाना ॥ বৃশ্চীরঃ পুং শ্বেতপুনর্ব।।ইতি त्रुगाना।।। বৃষ উ সেচনে !। প্রজনৈশ্যে । ইতি কবিকল্পজ্ঞসঃ॥ উবর্ষিত্র। वृक्ता । ইতি দুগাদাসঃ ॥ वृष के ७ थक्रातिस्मा। इंठि क-विकन्नक्रमः ॥ क ७ दर्घयः । অসা পঞ্চমস্বরানুবন্ধো লেংক শ্ৰমকৃতঃ সৃধীতি হেখঃ ঞান্তে-ভाः मईव निर्वाग् मान्युमारि-করাৎ। নচ প্রাচামন্রোধাৎ পাঠ্য ইতি বাচ্য । তুর্হি অনুক্ ব্যক্তো। ক ও বন্ বঞ্চনে। বৃত ক ও দীপ্তো। দিব ক ও পরি-কূজনে। কদি বর্দ্ধে। বৃষ ক ও শক্তি বন্ধে। জসক্ বধে হনাদ-রে। ইত্যেষামন্ধানামপি পঞ্চম স্বরানুবন্ধাপত্তেঃ। বস্তুতস্ত্ত এ-ষাণ পঞ্চম স্বরানুবন্ধঃ প্রাচীন পঠিতোপ্যনর্থঃ। অতএব রমা-নাথোপি এষা মুদনুবন্ধঃ পূর্ব পঠিত ধাতবো হথান্তরেষু চুরা-দ্যঃ স্থা নম্বেতে পৃথন্ধাতব ইতি জ্ঞাপনার্থ ইত্যাহ। প্রজনো গ-ভ্ গ্রহণ ঐশ্য মৈশ্বর্য়ণ। ইতি দুর্গাদাসঃ।। বৃষণ ক্লী বর্হণ। ইতি শক্ষালা।।

বৃষণ ক্লী বর্ষণ ইতি শব্দমালা।।
বৃষণ পুণ- পুক্ষগবং। এঁড়া। ইতি
ভাষা। তৎপর্যায়ং। উক্ষা ২
ভাজঃ ও বলীবর্দ্দং ৪ খবভং ৫
বৃষভঃ ও অনজান ৭ সৌরভেষঃ
৮ গৌঃ না ইত্যমরং।। শৃন্ধী>০
কন্দান ১১। ইতি শব্দরত্বাবলী
।। শিখী ১২ গন্ধমৈথুনং ১৩ পুস্কগবং ১৪। ইতি জটাধরং।।
শা।
অস্যলক্ষণ উৎসর্গবিধিশ্চ যথা
। মনুক্রবাচ। ভগবন শ্রোতু মিচ্ছামি বৃষভ্স্য চ লক্ষণণ। বৃষ্ধোৎ
সর্গ বিধিধ্ধৈব তথা পুণ্যকলণ

মহৎ ।। মৎস্য উবাচ। ধেনুমা-দৌ পরীক্ষেত সুশীলা॰ লক্ষণাস্থি-তা॰। অব্যঙ্গা মপরিক্লিষ্টা॰ জী-বৰৎসা মরোগিণী ৷৷ সিশ্ববর্ণা নিশ্বপুরাণ নি**গ্ধশৃঙ্গা**ণ তথৈব চ । মনোহরাকৃতিং সৌম্যাং সুপ্রমা- ग मनुक्का ।। जावर्र्ड किकना-বৰ্ত্তি মূক্তা দক্ষিণতশ্চ সা। বামা বৰ্ত্তৈ বামতশ্চ বিস্তীৰ্ণ জঘনা ত-থা।। মৃদূ সংহত তান্যোষ্ঠীণ রক্ত জিহ্বা॰ মুপূজিভা৽। অশ্যাব দীর্ঘ স্ফুটিতা রক্তজিহল তথা চ যা॥ অসু|বাৰিল নত্ৰ। চ সকৈ ৱবি~~র~~-**टेन पृ**ंदेफ्श देवपृत्री सशुबदेवंश्व জनवृष्टुम महिन्छे ॥ दक्किकि শ্চ নয়নৈ স্তথা রক্তকনীনিকৈঃ। সপ্ত চতুৰ্দ্দশ দস্তা চ তথা *চাশ্যা-*মতালুকা।। যডুগ্গতা সুপাৰ্শ্বোৰ পৃথু পঞ্চ সমাযতাঃ। অফীযত শিরে। গ্রীবাধরাজনা সুলক্ষণা।। মনুরুবাচ। ষড়ুমতাঃ কে ভগব-ন্ কেচ পঞ্চ সমাযতাঃ। আযতা-শ্চ তথৈবাকৌ ধেনূনাণ কে শু-ভাবহাঃ ॥ মৎস্য উবাচ । উরঃ পৃষ্ঠ শিরঃ স্বক্ষিঃ শ্রোণী চ বসূ-ধাধিপ ৷ যড়গ্নতানি ধেনূনাণ পূ-জযন্তি বিচক্ষণাঃ ৷৷ কর্ণ নেত্র ল-

লাটঞ্ পঞ্চ ভাস্করনন্দন। সমা-যতানি শস্যন্তে পুচ্ছ সান্ন। চ স্ক্রিনী।। চত্বারশ্চ সম্। রাজন্মে-ব মক্টোমনীষিভিঃ শিরে৷গ্রীকা-যতা ক্ষেতে ভূমিপাল স্মৃতা দশ তসাঃ সৃত পরীক্ষেত বৃষত লক্ষণান্বিতং। উন্নত স্কল্প কলদ মৃ-জুলাজুল কয়ল° ৷৷ মহাকটিতট স্বন্ধ বৈদূর্য্যমণিলোচন°। প্রবা-ल शर्ज मृजाय॰ मृतीर्घ शृथ्वाल-গিণা। নবাফদশ সংখ্যৈ র্বা তীক্ষা-গৈ ৰূপনৈঃ শুক্তৈঃ। মন্ত্ৰিকাক-শ্চ মোক্তব্যা গৃহেপি ঘনধান্য-দঃ ॥ বৰ্ণচ ভাসু কপিলে। ত্ৰা<mark>ক্</mark>য-ণদা প্রশানতে। শেতে। রক্তশ্চ কৃষ্ণ হ গৌরঃ পাটল এব চ।। ভ-জিন স্তামু পৃষ্ঠশ্চ সবলঃ গঞ্চকা-লকঃ। পৃথুকর্ণো মহাক্ষনঃ প্লফু রোমা চ যো ভবেৎ ৷৷ রক্তাকঃ কপিলে। যশ্চ রক্ত শৃঙ্গতলো ভ-বেৎ। শ্বেতোদরঃ কৃষ্ণপৃঞ্চো ব্রা-হ্মণস্য প্রশস্যতে।। সিগ্ধ রক্তেন বর্ণেন ক্ষত্রিয়স্য প্রশস্যতে। কা-ঞ্চনাভেন বৈশ্যম্য কৃষ্ণেনাপ্য-স্তাজন্মনঃ ॥ যদ্য প্রাগায়তে শৃ-ঙ্গে ভু মুখাভিমুখে সদা। সর্বেষা মেব বৰ্ণানা॰ স চ সৰ্বাৰ্থসাধকঃ

॥ মার্জারপাদঃ কপিলো খন্যঃ কপিল পিঙ্গলঃ। শ্বেতো মাজ্জার-পাদস্ত ধন্যো মণিনিভেক্ষণঃ।৷ক-রটঃ পিঙ্গল শৈচব শ্বেতপাদ স্তথৈ-ব চ । সৰ্ৰপাদ শিরো যশ্চ দ্বিপা-দ শ্বেত এব চ॥ কপিঞ্জল নিভে। ধন্য স্তথা তিত্তিরি সন্নিভঃ ৷ আ-কৰ্ণ মূলাৎ শ্বেতস্ত মুখ অস্য প্ৰ-কাসতে॥ নন্দীনুখঃ স বিজেযো রক্ত বর্ণো বিশেষতঃ ৷ শ্বেতঞ্চ জ-ঠর॰ যদ্য ভবেৎ পৃষ্ঠঞ্চ গোপতেঃ ॥ খষভঃ স সমুদ্রাক্ষঃ নতত জ-লবর্দ্ধনঃ। মল্লিকাপুষ্পচিত্রস্ত ধ-ন্যো ভৰতি পুঙ্গবং ॥ কমলৈ ৰ্ম-ণ্ডলৈ শ্চাপি চিত্ৰো ভৰতি ভাগ্য-দঃ। অতসীপুষ্পবর্ণস্ত তথা ধন্য-তরঃ স্মৃতঃ ॥ ৠ। এতে ধন্যা স্তথা ২ধন্যান্ কীর্ত্তিষিষ্যামি তেখনঘ । কৃষ্ণ তাল্বোষ্ঠ দশনা ৰাক্ষ শৃত্ৰ শকাশ্চ যে ৷৷ অব্যক্তবৰ্ণা হ্ৰস্বাশ্চ ব্যাঘু ভশ্ম নিভাশ্চ যে। ধ্যাক্ষ গৃধু সবৰ্ণাশ্চ তথা মৃষিক সন্ধি-ভাঃ ॥ স্ঠাঃ কাণা স্তথা খঞ্জাঃ কেকরাক্ষা স্তাথৈব চ। বিষম শ্বে-ত পাদাশ্চ উদ্ভান্ত নয়না স্তথা।। নৈতে বৃষাঃ প্রমোক্তব্যা ন চ ধা-র্যা তথা গৃহে। মোক্তব্যানাঞ্চ

ধাৰ্য্যাণাণ ভূযো বক্ষ্যামি লক্ষণণ ॥ 🗱॥ স্বস্তিকাকার শৃঙ্গাশ্চ মে-ষৌষ সদৃশ স্বনাঃ। মহা প্রমাণা-শ্চ তথা মত্তমাতঙ্গ গামিনঃ॥ ম-হোরস্কা মহোৎসাহা মহাবল প-রাক্রমাঃ। শিরঃ কণৌ ললাটঞ্চ বালধি শ্চরণানি চা৷ নেত্রে পার্শ্বে চ কৃষ্ণানি শস্যন্তে চন্দ্ৰভাণ্সি চ **ংশ্রতান্যেতানি শস্যন্তে কৃঞ্স্য** তু বিশেষতঃ।। ভূনৌ কৰ্যতি লা-ঙ্গূল॰ প্রলম্ব স্থূল বালধিঃ ৷ পুর-छोपूमारा नीन वृष्ण अभगा-**তো৷ শু**ক্তিধজ পতাকাভা যেষা° রাজী বিরাজতে। অনজু। হশ্চ-তে ধন্যা বিত্ত দিদ্ধি জ্বাবহাঃ श প্রদক্ষিণ নিবর্ত্তন্তে স্বয়ণ যে বিনিবর্ত্তি। সম্গত শিরে। ত্রীবাধন্যান্তে যুপবর্দ্ধনাঃ। রক্ত শৃঙ্গাপ্তনয়নঃ গ্রেত্রণো ভবেন্দ্র-मि। गरेकः थवान ममृत्म नि उ ধন্যতর ভতঃ ৷৷ এতে ধার্য্যাঃ প্র-যত্নেন মেভিক্যা যদি বা বৃষাঃ। ধারিত। যদি বা মুক্তা ধন ধান্য বিবর্দ্ধনাঃ ।। চরণানি নুখণ পুচ্ছণ যস্য শ্বেতানি গোপতেঃ। লা-ক্ষারস স্বর্ণাশ্চ ত্রমীল নিতি নিৰ্দ্দিশেৎ॥ বৃষ এব স মোক্ত-

ব্যো ন স ধার্য্যো গৃহে ভবেৎ। তদর্থ নেবাচরতি লোকে গাথা পুরাতনী ॥ এফব্যা বহবঃ পূত্রা যদ্যেকোপি গয়াণ ব্ৰজেৎ। গৌ-तीया शुष्तदन्द्वार्या। नीलया व्-ষ মুৎসৃজেৎ।। এবং বৃষণ লক্ষণ সংপ্রযুক্তং গৃহোদ্ভবং ক্রীত মথা-পি রাজন। মুক্তা ন শোচে-মরণ মহারা নোকে মতিঞাহ মতোভিধাস্যে ॥ ইতি মাৎস্যে বৃষভ লক্ষণ নাম ১৮১ অধ্যা-यः ॥ 🕸 ॥ জলপানাথ মাগত व्यमा निवातरं पार्या यथा । গবা॰ তৃফাভিভূতানা॰ পানার্থ মভিধাবতা॰। অন্তরাযো ভবে-দমস্ত স ভবেদুন্দঘাতকঃ।। ইতি কর্মলোচন॰।। 🗱 ॥ তাল্য দানবি-ধি র্যথা। বশিষ্ঠ**উবাচা যথেশ্বরো** দরিছে। বা করে।তি বিধিন। নৃপ । দান॰ সৰ্ব ভিণেপেত॰ তচ্ছণুদ যথা তথ॰ ॥ ভারাদি ত্রিগলা তঞ্চ বৃষণ কৃষা বিধানভঃ৷ যুতণ ধেমা-থ ব। দদ্যাছ ক্রিতে। নৃথনভ্য ॥ যন্ত্ৰা ধেনবঃ প্ৰোক্তা বৃষা স্তা-বস্ত এব হি । হরাবেতে নিযো-জ্যাঃ ম্যু ইরাব চ তথা বৃদাঃ ॥ স্বভাবাততো রাজন্ তিল্পা-

ত্রাণি নিত্যশঃ। সর্বপাপ বিনা-শाय मीना छ नृश मखन ॥ शानं-যেন সমালিপ্য যব বস্ত্র সমাবৃত্ত **৷ বৃষণ হেনমষণ ভত্র রৌপ্যা**ণ বা . • রত্নসংযুত্ত ॥ তস্য নীলমধ্যৈ শৃ-देन त्ये किकांकिशारथात्रमाः । দাত্রি°শচ্ছভ বজু†ণিবিক্রমৌষ্ঠে} मुरामिका ॥ मात्रकृषी विनिर्हि-ফী কণৌ চৈবাস্মকৌ মতৌ । প-ঘরাগদ্য বৈ পাদাঃ খুরা রৌপ্য-মযা তথা।। রাজতান্যস্য রোমা-ণি ক্ষৌমবস্ত্রেণ কয়লং। পটেন পুক্ত মূদ্দিষ্ট॰ সর্বেষা মপ্যয়॰ বি-বিঃ ॥ বৃষণো ক্ষাটকস্যাপি লি-দে মণিঃ প্রকীর্তিতঃ। যথা ধেনু ख्यान ष्वान् मूदर्भमा ठ् काइत्स्थ **৷৷ সৰ্বাসাং ফল মাঞ্চোতি ধেনূনাং** वृषভপ্রদঃ। রাজ্ঞ সবিভবান্দা-ন॰ ভক্ত্য। যঃ প্রতিপাদযেৎ ॥ বৃ-যভস্যাপাশক্তৌ হি তদনস্ত ক-ল॰ স্মৃতং। নিঃস্বো বাপ্যেব দেবং হি কৃষ। এত মতক্রিতঃ ॥ তং-**क्ल॰ मगवारक्षां अक्रमाना**म म॰भरः। ইতি বङ्गिपूजाता वृष-मानाक्षायः ॥ <a ॥ ७ जान वनः यथा । कन्यामान वृत्वाधनर्यः তীৰ্থদেবা• শুত॰ তথা ৷ যে দ্বৰ্ধ-

ন্তি পৃহস্থাস্ত ন তে তদ্বিষয়োপ-গাঃ ॥ ইতি তাত্রৈব কন্যাদান-नागांकायः ॥ 🕸 ॥ अभि । व-क्लावह । नृषशास्त्री महामाय यू-বানৌ লফণান্বিতৌ। হেনশৃঙ্কৌ শকে রৌগ্যে সবক্রৌ পূজ্ঞজুনে ।। শিবোনা॰ পূজ্যিতা তু ভদ্দিনে যঃ প্রয়ক্ত্তি। শিবভক্তার বিপ্রা-य त्राश्भाणका मृद्यं वर्षा म বিষোগো ভবেত্তন্য মূত পত্নী প-তেঃ কৃতঃ। বাতর্ণহ্স বৈমানৈ গজেজিবপুরং ম্বিজ্ঞা তত্র ভো-গা॰ শ্চির॰ত্জু ইহজা গত্য জা-যতে। সন্দৌ ধন ধান্যাভ্যা॰ পুত্ৰ বিত্র সমাস্ত্রা য়ে যো বা রয় স मायुक्तः शायुगः शृक्टरग्रन। প্রযক্ত্তি শিবোনা চ প্রীমেতা ভাবিতায়নঃ ॥ স সর্ব পাপ দুঃ-খাত্যাণ বিশৃক্তঃ ক্রীডতে সদা। ইহলোকে ভবেন্ধন্যো দেহান্তে পর্মণ পদ• ॥ ইতি দেবী পুরাণে भातञ्ज्ञा नामाधायः ॥ 🕸 ॥ শিব বৃষ কারণ ফথা। ঐকৃন্য উবাচ ৷ অথ গৰ্বান্বিতে। ৰুদ্ৰো। रु छ॰ बिপूत पूज्न॰। गन्ना गननि সংহৰ্ত। সৰ্বেষাং জগত। নিতি ॥ কো ২য় প্রস্বদৈত্য ইতি

मञ्च। यरपो तुनः। विश्वाय शृनः म-**फ**न्छ॰ महीय॰ कवठ॰ পর॰ II চির॰ रकृद नगतः वर्ष त्मकः पिवानि-শণ। ন জেগি জেলুং কং শক্তো (षो मत्मी ममरत मना ॥ शृथिवा।-ঞ্চ রণ কৃষা দৈত্যেক্রো নায্যা প্রিষে। অত্যূর্ক্ঞ সমুদ্রস্থে প-ঞ্চাশৎ কোটি যোজনণ।। উত্ত-হৌ শঙ্কর স্তূর্ণ[,] হয়[,] দৈত্য[,] জ-**গৎপ্রভুঃ। জিঘান সু**ফিনারুজো দানবেন্দ্রু প্রকোপতঃ ৷৷ বজ্ সৃষ্টি প্রহারেণ সলো। সূর্ত্ত। নবা-প সং৷ ফাণেন চেতনাং প্রাণ্য কো-शालानव शूक्रवः ॥ शिदः नयान মুভোল্য পাত্ৰামাস ভূত্ৰে । তদাহ° কলবা শীয়ু° বৃষ**ৰূপণ** বি-धान है। नयान भक्षत शृक्षा वि-যাগাতা। মুক্তজন°। দদৌ তস্মৈ य करा ये ये गृत महिमर्पन ।। भया मल्डन भूत्वन जंघान विश्व-র° হরঃ। মামেব দর্শ হস্তার॰ তৃ-ফীব ব্রীডিতঃ পুনঃ ॥ তত্যাজ শ-**ষ**রো **দর্শ°** বিশ্ববীজ° ততো বিভুঃ । জ্ঞানানন্দ স্বৰূপশ্চ নির্লিপ্তঃ স-र्व क्यांगू ॥ ততোহ॰ বৃষ্কাপেণ ব-হানি তেন তং প্রিবং। নন প্রিয়ত मा नाडि जिलाक मुनिवाद-

পরঃ ৷৷ ইতি ব্রহ্মবৈবর্ত্তে 🗐কৃষ্ণ জন্মখণ্ডে ৩৬ অধ্যাयः ॥ 🗱 ॥ মেষাদি দ্বাদশ রাশ্যন্তর্গত দ্বিতী-যরাশিঃ। তৎপর্যায়ঃ। তাবুরিঃ ২। অস্য বিশেষসংজ্ঞা। সৌম্যঃ -। अञ्चन । युकाः । जमः । ख्रितः । পুষরঃ। অয় চত্তা । নিশাসু-थागाः। निवा वनाः। हुसाशाः। मिक्किविमिन्गि छिः। निकाशाः। शृ-ट्यानगाथाः। जनातिकाबी जन তা নৃষঃ ৷ কৃত্তিকাপাদত্রৰ রো-হিনী সমুদায মূগশিরোর্দ্ধে**নৈত**-ডাশি ভঁবতি। স**চ শীতল স্বভাবঃ** । সুন্দরভূমিস্বামী। বাতপ্রকৃতিঃ। শ্বেতবৰ্ণঃ **। বৈশ্যজাতিঃ ।** মহা-শব্দকরঃ ৷ মধ্যমন্ত্রীসঙ্গ: মধ্যম-সন্তানশ্চ ৷৷ এতদ্রাশিকাতএতা-**मृ**णुवि । माठा । वाग्मू श्याः । নির্ভয়ঃ। পরদারাভিলাষী। ইতি বৃহজ্জাতকাদযঃ।।ৠ।। এতদঃশি-জাত কলং। স্থিরনতিং সুমতিং ক্ৰনীষ্তা প্ৰশনতা হি নৃণা মু-প্ৰোগতা॰ । বৃষণভোহিনগু ভূ-শ गामित्न भृक्षिनः कृषिनक मूथागाशि॥ **%**॥ उहारकाठरूव॰ া বৃষ্ণগো ভবেজ্জ*ে ।* গুরুভক্তঃ **बिययमः। ७गी द्ी १मी ल्**कः

শূরঃ সর্বজনপ্রিয়ঃ ।। ইতি কো-। ষ্ঠীপ্রদীপ।। 🕸 ॥ চতুর্বিধ পুরুষ-মধ্যে পুরুষবিশেষঃ। তদ্য লক্ষ- १० यथा । वरु छन वस्वकः भीषु-.**কামো নতাস্কঃ।** সকল রুচির দে-হঃ সত্যবাদী বৃষো ২ন ॥ ইতি त्रियञ्जदी ॥ 🕸 ॥ এकानभगव छ-রীয়েজঃ। যথ।। রুজপুত্রন্য তে वृद्धान् रक्षा दशकातमा व। म-ৰ্বতগঃ সুশৰ্মা 5 দেবানীকঃ পুরু ७७०। प्वरका म्हान्य आक বঃ গুলক তথা। বিধ্বনাঃ কা-নগৰ। নিৰ্ম্বাণ ক্লচৰ <mark>স্তানা ।! একৈ</mark>-ক ্রি॰লক ক্তেষাং গণা**শ্চেন্স**শ্চ देव वृक्षः। দশগ্রীবো রিপু স্তদ্য ত্ৰীৰূপী **যা**ত্যিয়াতি॥ ইতি গা-**রুডে ৮৭ অধ্যায়ঃ।।** ক্রা ।। প্রার্থা শৃঙ্গী।। উত্তরপদস্থ শ্চেৎ গ্রেপ্তঃ ॥ মৃষিকঃ॥ শুক্রলঃ॥ বাস্তস্থান-ভেদঃ। ইতি মেদিনী।। বাসকঃ । इंडि विश्वः ॥ शिक्यः । इंडि ত্রিকাণ্ডশে**যঃ ॥ শ**ত্রঃ । ইতি জ-টাগরঃ ॥ কানঃ॥ वलवान्। है-ত্যনে দাখকোষঃ ৷৷ ঋষভনামৌ-रुव[े]। ३७ ताजनिर्गलैः॥ राष्ट्री की शुनर्गना। मूनर्गन-ওলাং ইতি ভাষা। ইতি রব্ন-∥

गाना ॥ বৃষণদ্ধ। স্ত্রী বস্তান্ত্রী। ইতি রাজ-निर्घन्छेः ॥ বৃষচক্রণ ক্লী কৃষিকর্মোক্তবৃষা-কারচক্রণ। যথা। বৃষ্চক্রণ বৃষা-कातः मबीयसव मःस्ट॰ । निथि-न्ना विनारमञ्जानि वृयनायकं शृ-र्बकः ॥ गूथािक कर्व भीटवंगू मृ-स्व ऋस्त विक॰ विक॰ । बीनि পৃঠে দ্বয়ং পুক্তে ২টো পাদে তুদরে ত্রিক॰।। হলপ্রবাহ বী-জোপ্তি প্রারম্ভাদি দিনক্তক । যদৰে যু ভিত্ত তত্মাদক্ষেত্ৰ সৰ্বৰ্গ শুভাশুভে।। আসো হানিঃ সুখণ त्मा कर्त जिकारिन ज्या । শীৰ্ষে ধৃতি স্তথা শৃঙ্গে সৌখ্যণ करन ह मझन ॥ शृत्र्ध क्खे॰ शक भूतक ज़्मः भारम मूथ॰ श्वि। रंक्यागांविषः প্राक्रः বৃষচক্রণ ফলণ বুধৈঃ ॥ ইভি জ্যোতিস্তত্তৃণ ৷৷ বৃষণঃ পু॰ অওকোষঃ। ইত্য-गदः ॥ उमा लक्ष्ण यथा। कृत निष्य। पत्रिकः माष्ट्रिः स्थाकन् ষণী ভবেৎ। বিবনে স্ত্রীচঞ্চল। देव न् १९३ महाकृष्टन मटम।। श्रामा व्यदमां २ नायू निष्यद्या मनिजि

ভবেৎ। অপিচ। জলান্ত এক। ্ৰ বৃষণো বৃষমাভ্যাণ চলঃ ব্ৰিষাণ। সমাভ্যা॰ ক্ষিতিপঃ প্রোক্তঃ প্র-লয়েন শতাব্দবান্ ॥ ইতি গা-ৰুতে ৬৩। ৬৫ অধ্যাযৌ।। वृष्यभिः पू॰ इष्मग्रार्घा हेकः। ত্রিকাওশেষঃ॥ वृष्णून की रेखमाधन । रेवि জটাধরঃ ॥ বৃষদ°শকঃ পু॰ বিডালঃ।ইত্য-नदः ॥ বৃষধজঃ পু॰ শিবঃ।ইত্যমরঃ।। হেরম্বঃ।। পুণাকর্মা। ইতি বিশ্বঃ বৃষধাজ্জী ত্রী নাগরমুস্তা।ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ।। বৃষনাশনঃ পু॰ বিডস্কঃ।ইতি मक्यांना ॥ বৃষপতিঃ পু॰ যঙঃ।। শিবঃ। ইতি কেচিৎ ॥ বৃষপত্রিক। ত্রী বস্তান্ত্রী। ইতি ताजनिर्घकः॥ বৃষপণী জ্রী আখুপণী । ইতি तञ्जाना ॥ वृक्तित्भवः १ शूता-তী ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যায়ঃ। मधानी २ ठळाङ्गी ७ मूमर्भना ৪। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। বৃষণ,ৰ্বা পু॰ শিবঃ ৷৷ দৈত্যভেদঃ ∥

॥ ভূঙ্গার বৃক্ষঃ॥ কশেরঃ।ইতি বিশ্বঃ ৷৷ वृष्ठः पुः वृषः॥ (अर्थः॥ देव-দভী রীতিভেদঃ। ইতি মেদিনী ॥ আদিজিনঃ। ইতি হেমচ্ঞঃ ।। कर्वत्रमुः ॥ श्रयञ्चारमे यथः। **इ**ंजुनामिटकारः ॥ 🕸 ॥ जी-শব্দে আতিদেশিকগোহত্যায়া অনিখনাৎপ্রসঙ্গাদত্র নিখ্যতে । গামাহার প্রস্বরত পিবত । र्य। निदातस्य । यां छ भा বিশ্রষো মধ্যে গোহ্ভ্যাঞ্চ ল-তেতু সং ৷৷ দঙ্গৈ গাঁ স্তাডয়ন্ **ए। या वि**रक्षा वृदवाइनः । **দিনে দিলে গৰা**° হ*ড্যাণ্য ভ*তে নাত্র সংশ্বঃ।। নদাতি গোভ্য উচ্ছিন্ট॰ ভোজনে বৃহবাহক॰। ভোজবেদ্ববাহান্ন স গোহ-ত্যা॰ লভেন্ধুব॰ ॥ ব্যলীপতি॰ যাজ্যেদেয়। ভুঞ্জেম° ভদ্য যে। নরঃ। গোহত্য। শতক॰ সোপি লভতে নাত্ৰ সংশ্যঃ ॥ পাদি দদাতি বক্লো যোগাঞ্চ পাদেন তাড়যেৎ ৷ গৃহণ বিশেদধ্যেতা-জ্যুঃস্কাত্বা গোবৰ মালভে২ ৷৷ যে। ভুঞ্জে ২মিগ্ৰ পানেৰ শেতে निश्वाञ्चि ताव छ। मृत्यानित्व छ

বৃষভা

দ্বির্ভোজী স গোহত্যা° লভেৎ | ধুবং॥ অবীরামঞ্চ যে। ভুঞ্জে (यानिकीवी ह जाकनः। य खि-সন্ধ্যাবিহীনশ্চ স গোহত্যাণ লভেন্ধুবং ৷৷ পিতৃংশ্চ পৰ্বকালে েচ তিথিকালে চ দেবতাঃ। ন সেবতে ২তিথি° যে| হি স গে|-হত্যা॰ লভেদ্ধুব॰॥ স্ব ভর্তরি চ কৃষ্ণে বা ভেদ বৃদ্ধিণ করোতি ষা। কটুক্ত্যা তাডয়েৎ কান্ত॰ স গোহত্যা° লভেৎ ধ্রুব° ॥ গো নাৰ্গণ খনন্ত কৃত্বা দদাতি শস্য মেব চ। তড়াগে চ তদূর্দ্ধে বাস গোহত্যা॰ লভেৎ ধূব॰।। প্রাযশ্চিত্ত॰ গোবধস্য যঃ করো-তি ব্যতিক্রমণ। অর্থ লোভাদ-থজ্ঞানাৎ স গোহত্যা॰ লভেৎ ধ্রুব ।। রাজকে দৈবকে যত্ন। क्लाश्वामी गा॰ न गानस्य भागूः-খণ দদাতি যে। মূচো গোহত্যাণ **লভ**তে ধুব°।। প্রাণিন° লঙ্গ্যযে-দেয়া হি দেবাৰ্চ্চা ননল° জল°। নৈবেদ্যং পুষ্প নয়ঞ্চ স গোহ-ত্যা॰ লভেৎ ধু ३॰॥ শশন্বাস্তী-তি যে৷ বাদী নিখ্যাবাদী প্ৰতা-तकः । (मयद्ययी अक्र प्रयो म গোহত্যা॰ লভেৎগ্রুব৽৷৷ দেবতা 🎚

প্রতিনা দৃষ্ঠা গুরু বা ব্রাহ্মণ সতি। ন সন্ত্রুমান্নমেদেয়া হি স গোহত্যা॰ লভেৎ ধ্ৰুব॰ ॥ ন দ-দাত্যাশিষ কোপাৎপ্রণতায় চ যে। দ্বিজঃ। বিদ্যার্থিনে চ বি-দ্যাঞ্চ স গোহত্যাণ লভেৎ ধ্বণ ৷৷ গোহত্যা ব্ৰশ্নহত্যা চ কথিতা চাতিদেশিকী। ষথা শ্রুত সূর্য্য বক্তাৎ কি ভূষঃ শ্রোতু মিচ্ছ-সি ॥ ইতি ব্ৰদ্ধবৈৰ্দেৰ্ভ প্ৰকৃতি-थए७ २१ यशायः॥ বৃষভগতিঃ পু• শিবঃ ৷ ইতি श्रात्रावनी ॥ শিবঃ । ইতি *বৃষভপুজঃ* 20 কেচিৎ 11 ব্যভানুঃ পু॰ সূরভানপুত্রঃ। সচ রাধিকাপিতা। যথা। সুচ-ক্রো বৃষভান*****চ ললাভ জন্ম গোজলে। পদাবত্যাশ্চ জঠরে বসুভানস্য রেতসা ।। জাতিস্ম-রো হরে র শং শুক্লগকে যথা শশী। বৰ্ণ্ধানুদিন॰ তত্ৰ ব্ৰজ-গেহে ব্ৰজাবিপঃ ॥ কলাবতী কান্যদক্তে বভূবাষোনি সম্ভ-বা। জাতিমার। মহাসাধী সুন্দ-ती कंपनाकना ॥ कानाऋड নৃপত্রেপ্তে। ভনন্দন উরুক্রমঃ। স তা•় স•প্রাপ ষোগান্তে যজ্ঞ-সপ্ত সমুখিতা[•] ।। কৃত্বা বন্ধসি व्राष्ट्रिय सकाखारिय माने यूमा । মালাবতী স্তনণ দম্বা তাণ পু-পোষ প্রহর্ষিতা ॥ দদশ নন্দঃ পথি তা॰ গচ্ছস্তীঞ্চ মুদায়িতঃ। নন্দউবাচ। শৃণু রাজেন্দ্র বক্ষ্যা-মি বিশেষ কেনং শুভং৷ সম্বন্ধং ঙ্গরু কন্যায়া বিশিষ্টেন চ সা-স্পূত ॥ সূরভানসূতঃ শ্রীমান বৃষভানে। ব্রজাধিপঃ। নারায-**११९७१। ७१वान् मूलतम्ह मूल**-ঙিতঃ॥ কন্যা তে ২যোনিস॰-ভূতা যজ্ঞসন্তবা। ত্রৈ-লোক্য মোহিনী শাস্তা কমলাণ শা কলাবতী ৷৷ সচ ধোগ্য স্তদ্দু-হিতু স্তদ্যোগ্যা তে চ কন্যকা। ভনন্দন উবাচ। সম্বন্ধো হি বি-ধিবশো ন মে সাধ্যো ব্ৰজাধিপ । প্রজাগতি র্যোগকর্তা জন্মদা-তাহমেৰ চা৷ বৃষভানপ্ৰিয়া ধা-ত্র। লিখিতা চেৎ সূতা মম। পু-রা ভূতৈব কো বাহু কেনান্যে-ন নিবার্য্যতে॥ নৃপানুজ্ঞা মুপা-দায বজশ্রেষ্ঠো বজ্ গতঃ। গত্বা দ কথ্যামাদ সূরভানস্য সংসদি॥ সূরভানশ্চ যত্নেন ন-।

দেন চ সমাদরং। ময়য়ং যোজযামাস গর্গ ছারা চ সত্তরং।।
বৃষভানো মুদাযুক্তঃ প্রাপ্য তায়্ব কলাবতী । রেমে সুনির্জনে
রম্যে বৃবুধে ন দিবানিশং।। তযোঃ কন্যা চ কালেন রাধিকা
সাবভূব হ। দৈবাৎ শ্রীদাম শাপেন শ্রীকৃক্ষম্যাক্ত্র্যা পুরা।। অযোনিসম্ভবা সা চ কৃক্ষপ্রাণাধিকা সতী । ইতি ব্রন্ধবৈধর্ত্তে
শ্রীকৃক্জম্মখণ্ডে ২৭ অধ্যায়ঃ ।।
বৃষভাসা স্ত্রী জনরাবতী । ইতি
ব্রিকাণ্ডশেষঃ ।।

বৃষভাক্ষী স্ত্ৰী ইন্দ্ৰবাৰুণী। ইতি রাজনিৰ্ঘণ্টঃ॥ বৃষচক্ষুষি ত্ৰি॥ বৃষযঃ পু° আশ্ৰযঃ। ইতুণাদি-কোষঃ॥

ব্যলঃ পু॰ পৃঞ্জনঃ। শূড়ঃ।।
চন্দ্রগুপ্তরাজঃ। বাজী । ইতি
মেদিনী ।। অধার্মিকঃ । ইতি
জটাধরঃ।।

বৃষলাত্মজঃ ত্রি অধার্ম্মিকজাতঃ
। ইতি কেচিৎ ।। শৃদ্রোন্ডবশ্চ ।।

কৃষলী স্ত্রী পিতৃগৃহে অবিবাহিতা রজস্বলা কন্যা । যথা । অত্রিকাশ্যপৌ । পিতৃর্গেহে চ ষাকন্যা রজঃ পশ্যক্তসংস্কৃতা ।

বৃষান্ত

ভুণহত্যা পিতু স্তদ্যাঃ সা কন্যা বৃষলী স্মৃতা ॥ ইত্যুদ্বাহতত্ত্ব ॥ স্বপতিং পরিত্যজ্য ষা পরপতি-গামিনী। যথা। স্ব বৃষং ষা প-রিত্যজ্য পরবৃষে বৃষাযতে। বৃ-ষলী সাহি বিজেষান শূজীবৃ-ষলী ভবেৎ॥ ইতি কাশীখঙঃ ॥ শূজীচ॥

বৃষলীপতিঃ পু॰ বৃষলীবিবাহ-কর্ত্তা। যথা। যস্ত তা॰ বর্ষেৎ কন্যা॰ আন্ধণো জ্ঞানদুর্বলঃ। অশ্রাদ্ধেয় মপাঙ্কেয়ণ ত॰ বিদ্যা-দৃষলীপতি॰।। ইত্যুদ্বাহতন্ত্ব॰।। যদি শুদ্রা॰ বজেৎ বিপ্রো বৃষ-লীপতি রেব সঃ। ইতি ব্রহ্মবৈ-বর্ত্তপুরাণ॰।।

বৃষলোচনঃ পু॰ মৃষিকঃ।ইতি হেমচন্দ্রঃ।। বৃষনযনে ত্রি।। বৃষবাহনঃ পু॰ শিবঃ।ইতি কে-চিৎ।।

ব্যশকুঃ পু॰ বিষ্ণুঃ। ইতি ত্রি-কাণ্ডশেযঃ॥

বৃষসৃক্ষী পু॰ ভূঙ্গরোলঃ। ইতি শব্দমালা।।

বৃষস্তী স্ত্রী কামুকী। ইত্যমরঃ

।। বৃষেণ জন্ধু মিচ্ছন্তী গৌঃ।
ইতিব্যাকরণং।। তথাচ। লক্ষণং

সা ব্যস্তী মহোক গো রিবাগমৎ । সম্থা যুধ সম্পাত ব্যথ্যমান্সতিঃ পুনঃ ।। ইতি ভটিঃ ।।
ব্যা স্ত্রী মৃষিকপনী । ইত্যমরঃ ।।
কৃপিকচ্ছুঃ । ইতি হেমচন্দ্রঃ ।।
ব্যা পু ইন্দ্রঃ ।। কর্ণঃ ।। বেদনাজ্ঞান ।। দুঃখণ । ইতি মেদিনী ।। বৃষঃ ।। ঘোটকঃ । ইতি
হেমচন্দ্রঃ ।।

বৃষাকপাষী স্ত্রী লক্ষীঃ।। পৌরী
।ইত্যমরঃ।। স্বাহা।ইতি ভরতঃ
।। শচী।ইতি স্বামী।। জীবন্তী
।। শতাবরী।,ইতি মেদিনী।।
বৃষাকপিঃ পুণ বিক্ষুঃ।। শিবঃ।।
ভাগিঃ।ইতি মেদিনী।।ইন্দঃ।
ইতি বৃষাকপাষীশকদর্শনাৎ।।
বৃষাকরঃ পুণ নাষঃ।ইতি রাজনির্ঘকীঃ।।

করত্নাবলী।।
বৃষাঞ্চনঃ পু॰ শিবঃ। ইতি ত্রিকাগুশেষঃ।।
বৃষাণকঃ পু॰ শিবঃ। ইতি ত্রিকাগুশেষঃ।।

বৃষাঙ্কঃ পু॰ শিবঃ॥ সাধঃ॥ ভ-

বৃষাঙ্কজঃ পু॰ ডমরুঃ। ইতি শ-

লাতকঃ।। ষঙঃ। ইতি মেদিনী।।

ইতি ব্যাকরণ ৷৷ তথাচ ৷ লক্ষণ প্রান্তকঃ পু: বিষ্ণু: ইতি শব্দ-

त्रकावनी ॥ বৃষাষণঃ পু॰ চটকঃ। ইতি হারা-वनी।। शिवका।। र्विषानः । ३७ বৃষাহারঃ পু• रातावनी ॥ বৃষী পু॰ মযুরঃ। ইতি শব্দমালা वृषी खी खिना नगानिया-সন । ইত্যমরঃ ॥ বুষোৎসর্গঃ পু॰ শ্রাদ্ধাদৌ বৎ-**সত**রীচতুষ্ট্ৰসহিতত্ত্ৰিশূলচক্ৰা-ক্ষিত বৃষত্যাগঃ। তস্য বিধি যথা । কালবিবেকেপ্যমিপুরাণ । এ-কাদশাহে প্রেতস্য ষস্য চোৎ-স্জ্যতে বৃষঃ। প্রেতলোকণ প-রিত্যজ্য স্বর্গলোক স্ব গচ্ছতি।। আদ্যশ্ৰাদ্ধে ত্ৰিপকে বা যঞ্জে মাসি চবৎসরে। বৃষোৎসর্গশ্চ কর্ত্তব্যো যাবন্ধস্যাৎ সপিওত।।। সপিঞ্জীকরণাদুর্দ্ধু কালো ২ন্যঃ শাস্ত্রচোদিতঃ। যস্য প্রেতস্যে-তি সামান্যতঃ শ্রুতঃ পিতৃতি-ন্নস্যাপি বৃষোৎসৰ্গঃ প্ৰতীযতে ।। ঋ।। অথ বৃষোৎসর্গ॰ ব্যাখ্যা-স্যামঃ। কার্ত্তিক্যাণ পৌর্ণমাস্যাণ রেবতা। মাশ্বযুজ্যা॰ দশাহে গ-তে সম্বৎসরে ২তীতে বেতি। অত্র মৃত তিথি মাদায সম্বৎসর 🏽

গণনা দশাহবদিত্যবিরোধঃ ৷ একাদশাহ ইতি আদ্যশ্ৰাদ্ধ ই-তিচাশোচান্তাব্দ্বিতীযদিন ,পর• । অশৌচান্তান্ত্রিতীয়ে ২ক্লি শ-याा॰ मनाहिलक्षना॰। काञ्चन॰ পू-রুষ তদ্বৎ ফল বস্ত্র সমন্বিত।। সংপূজ্য দ্বিজ দাস্পত্যং নানাভ-রণ ভূষণে: । বৃষোৎসর্গ**স**চ ক-ৰ্ভব্যো দেয়া চ কপিলা শুভা ॥ ইতিমৎস্যপুরাণেনৈকবাক্যত্বাৎ ।। প্রেতব্ষোৎসর্গে বৃদ্ধি শ্রাদ্ধ• ন কর্ত্তব্যং । নার্বাক্ সম্বৎসরা-ছৃদ্ধি বৃষোৎসর্গে বিধীয়তে। স-পিডীকরণাদূর্দ্ধণ বৃদ্ধিশ্রাদ্ধণ বি-ধীয়তে। ইত্যুশনসো বচনাৎ ॥ 🗱 ॥ বৃষ লক্ষণ মাহ কাত্যাय-নঃ। অব্যক্ষো জীববৎস যাঃ প-যস্বিন্যাঃ সূতো বলী। একবর্ণো দ্বিৰণো বা যোৱা স্যাদফকা-সূতঃ ॥ যূথাদুচ্চতরো যস্ত সমো वा नीह अव वा । मधावतान् मश्र পরানৃৎসৃষ্ট স্তারবেদৃষ্ণ॥ অফকাসূতঃ অফকাসু জাতঃ। কাসধেনু প্রভৃতিযু মৎসাপুরাণ । চরণানি মুখ পুচ্ছ रमा स्थ-তানি গোপতে। লাকারস সর-ৰ্শ্চ ত॰ নীল মিতি নিদিশে ।।

বৃষ এব স মোক্তব্যে। ন সন্ধার্য্যে। গৃহে বসন্। তদর্থ নেষা চরতি লোকে গাথা পুরাতনী।। এফব্যা: বহবঃ পুত্ৰা যদ্যেকোপি গ্ৰাণ ব্ৰ-জেৎ। গৌরীম্বাপ্যুদ্ধহেন্ডার্য্যাণ . तीलवा वृष मूष्मृरक्ष्याः 🗱।। वष-সতরী। বি শেষয়তি। অগ্রতো লো-হিতা গত্ৰী পাৰ্শ্বাভ্যাণ নীলপাও-রোপ্ঠতশ্চ ভাবেৎকৃকা বৃষভস্য চলোক্তা ক্লো বৈধকৰ্মাৰ্থ মণ্ড-প্ৰেৰিভান মুক্তণ হ্যশীৰ্ষপঞ্চ-রাত্রণ নবেন চিত্র বজ্রেণ বিতা-ন' কল্পবেদুধঃ। অত্র চাশুক্ল বাসাঃ শুচি ভূ স্বা ব্রাহ্মগান্ স্বস্তিবাচ্য চ । কীর্ত্তবৈদ্ধারতক্ষৈব তথা স্যাদ-ক্ষয়ণ হবিঃ।। ইতি দানধৰ্মস্থ বৃ-ষোৎসর্গ প্রকরণীয় বচনাৎ অ-ক্ষয হবিষ্টুকামেন স্বস্তিবাচনা-নন্তর॰ ভারতনামোচ্চারণ॰ কা-য্যাণ যদক্লা সক্রতে পাপণ আক্ষণ স্ত্রিজ্ঞার শুরন্। নহাভানত মা-খ্যায় পূৰ্বাণ সন্ধ্যাণ বিমুঞ্জি । ইত্যাদিপুরাণোক্ত প্রাত মহা-ভারতোচ্চারণবৎ রাচদেশীযা-স্তু বিরাটপর্র পাঠযন্তি। ভবিষ্যে ৷ বৃষোৎসৰ্গশ্চ দ্বিবিধো জীবতো ব। মৃতস্য চ। ইত্যুপক্রম্য । অনু-

জ্ঞাণ গৃষ্ক চ পুন ৰ্গণেশণ পূজ্বে-দ্বটে । গ্রহাণ্টেশ্চব যজেৎ প-শ্চাৎ বিষ্ণু॰ সংপুজ্যেৎ ততঃ।। ছ्लागপরিশিষ্ট । গোশালা-যাণ প্ৰণীযাগ্নিণ সংস্কৃত্য ত্ৰীহি ত-খুলান্। অগ্নি পূষেক্রেশ্বরেভ্যো নিৰ্বপেৎ পাষ্য চৰু ৷৷ গোশা-লাযা নিতি প্রধানকর: । বৃষ্ভ ইত্যুপক্রমা। উৎসুফব্যো বিধা-নেন শ্রুতি স্মৃতি নিদর্শনাৎ। প্রাণ্ডদক্ প্রবনে দেশে মনোজ্ঞে নির্জনে বনে।। সঙ্কল্পানন্তর य-জমান এব প্রথমণ ত্রন্ম বরণাদি-ক॰ স্ব্যাৎ তত্র বন্ধবরণ প্রথ-मठः । জ্যোতিকৌমে ব্রুকো-দ্যাতৃ হোত্ৰধ্যু ইত্যাদি দৰ্শ-নেন। গৃহসংগ্রহে । দ্যুতে চ ব্যবহারে চ প্রব্রতে যক্তর্কাণি ৷ যানি পশ্যজ্যুদানীনাঃ কর্তা তা-নি ন পশ্যতি ॥ একঃ কর্মনিযু-ক্তঃ স্যাৎ দ্বিতীয় জন্মারকঃ। তৃতীয়ঃ প্রবুষাৎ প্রশ্নণ ভতঃ কর্ স্মাচরেৎ ।। বরণানন্তর জ্পা-ণ্ডিকা॰ সমাপ্য যথা বিধিনা চরু-পাকঞ্জ কৃত্বা চরুহোমণ সর্য্যাৎ। ততঃ স্বিষ্টি কৃদ্ধোম মহাব্যাহ্বতি (श्राम) कार्या। ॥ ॥ । । ज्यः वृषमा

দক্ষিণে পার্শ্বে ত্রিশূলাঙ্কণ সমুল্লি-খেৎ। বৃষাহ্নসীতি সব্যে ২স্য চ-ক্ৰাঙ্ক মপি দৰ্শযেৎ।। তপ্তেন প-শ্চাদ্যসা স্পাফৌ তাবেব কার-যেৎ। অথৈন° কলসস্থাভি রন্ডি-**त्रि**का वृत्यन वा ।। मत्ने यिथ मू-গন্ধীভিঃ স্নাপযেদ্বৎসিকা অপি ৷ পরিধাপ্যাহতে শুক্লে বাসসী হেমপউক ৷৷ সত্য মিথ্যা বৃষা সোম সামভ্যাণ শিরসি ন্যদেৎ। ততো বৃষ বৎসতরীণা মলস্কারা-দিক দন্ধ বিলু বন্ধল নিৰ্শ্বিত মূপে, উপমূপে চ বন্ধু । এন॰ যুবা-ন° ই তি মন্ত্র° পঠিমা বৎসতরী চ-তুষ্ট্য সহিত° বৃষ° তত্তৎফল কা-মী অদ্যেত্যাদি বাক্যেনোৎসৃ-জেৎ॥#॥ততো যূপাদ্বিমূচ্য বৎ-সতরী চতুঊষ সহিত বৃষ মৈশা-ন্যা॰ চালযিত্বা প্রার্থযেৎ। যথা। ন খাদেৎ পরশস্যানি নাক্র্যমেৎ গৰ্ভি ণীঞ্চ গাণ। ধৰ্ম্মোসি ত্বণ চতু-স্পাদ শ্চতসু স্তে প্রিয়া স্ক্রিমাঃ। চতুৰ্ণাণ পোষণাৰ্থায় মযোৎস্ফী স্তৃযা সহ 11 দেবানাঞ্চ পিতৃণাঞ্চ মন্য্যাণাঞ্চ যোষিতঃ। ভূতানা॰ তৃপ্তিজননা স্কৃষা সাৰ্দ্ধণ ব্ৰজস্তি-মাঃ। নমে ব্ৰহ্মণ্যদেবেশ পিতৃ

ভূতৰ্ষিপোষক। দ্বযি মুক্তে ২ক্ষ-या लाका मम मञ्ज निजामगाः। <u> মা মে ঋণোস্ত দৈবো ২থ পৈত্রো</u> ভৌতো২থ মানুষঃ।ধর্ম স্তু॰ স্বৎ-প্রপন্মস্য যা গতিঃ সাস্ত মে ধ্রুবা ॥ যৎকিঞ্চিৎ দুদ্দৃত কর্ম্ম লোভ. মোহাৎ কৃত ভবেৎ। তম্মাদুদ্ধ-ত্য দেবেশ পিতুঃ স্বর্গ প্রয়চ্ছ মে ।। যাবস্তিতব লোমানি শরীরে স-অবন্তি চ। ভাবছর্ষ সহস্রাণি সর্গে ষাসো ২স্ত মে পিতুঃ ৷৷ ইতি নৎ-সাপুরাণোক্ত॰ পঠেৎ। তত আ-চারাদৃযপুচ্ছগলিতোদকেন ব্রন্ধ-পুরাণোক্ত তর্পণ স্বর্যাৎ ৷ ততঃ প্রকৃত দক্ষিণাণ কৃষা কর্মাকার্যি-তৃভ্যো দক্ষিণা॰ দদ্যাৎ। ইতি ব্যোৎসৰ্গ তত্ত্ব ॥ 🛊 ॥ া াপিচ। কার্ত্তিক্যা॰ কার্ত্বেৎ পূজা॰ যা-গণ দেবীপ্রিয়ণ সদা। গোৎসগন্ত প্রকর্তব্য भीवः বা বৃষ মুৎসৃ-জেৎ ৷৷ সৰ্বযক্ত ফল° বন্ধ প্ৰাপ্ন-यामिविठात्रयन्। मनूक्तवाठ। अश्व-মেধ সমং পুণ্যং বৃষোৎসর্গাদবা-প্যতে ৷ রেবত্যাঞ্চাশ্বিনে মাসি কার্ত্তিক্যা॰ কার্ত্তিক্স্য বা ।। গো বিবাহোথবা কার্য্যো নাঘ্যা॰ বৈ ফাল্গুনে ২পিবা। শিবোমা মঙ্গ-

লঞ্চৈত্ৰ তৃতীয়ায়া॰ মহাফল॰।। অশ্বখোজুমরী বাগণ বিবাহ বি-ধিনা ভবেৎ। সতোরণ ভবে-ত্তীৰ্থে উৎসৰ্গো গোঙ্গলে ২পিবা ।। চতম্যে বৎসিক। ভদ্রা দ্বৌ বা সুত্তবতোপি বা ৷ বৎসং সর্বান্ধ সংপূৰ্ণ কন্যা সা বৎসিক। ভ-বেৎ ৷৷ অল'কৃত্য যথাশোভ मू॰मर्गः कात्रासम्बातः । विवाह নেক বৎসীক নীলেন ভবতে স-দা।।বৃবেণ অশ্বনেধস্য যাগস্য ফ-লদা যক॰। জাবেরন্ বহবঃ পুত্রা यान । दन । विकास विकास । विकास विकास । विकास विक জেম্বা অশ্বনেধেন নীল॰ বা বৃষ-মৃৎসৃজেৎ ৷ রোহিতো যস্ত ব-র্ণেন শঙ্থবর্ণ খুরো বৃষঃ।। লাফূ-লাশিরসদৈচব স বৈ নীলবৃষঃ স্মৃতঃ। অঙ্কিস্কোৎসৃজ্যতে পূৰ্ব॰ পাঞ্চাল কৃতা সর্বতঃ ॥ তভেন বামত শ্চক্রণ বাম্যে শূলণ স্থা-লিখেৎ ৷ ধাতুনা হেম তারেণ व्यायम्भाय विक्रस्य ॥ धवः কৃত্বা অধাপ্নোতি ফল॰ বাজিম-খোদিত । যমূদ্দিশ্যোৎসূজেৎ বৎস° স লভেভাবিচারণাৎ 11 যথা শিবোমজা অর্চা পূজিতা সৰ্বকামদা। এবং দেব ত্ৰয়ং যফু।

অনন্ত॰ লভতে ফল॰ ৷৷ মঙ্গলা-विश्विष् यक यक लामानक॰ ফলণ সহসু ক্রতব স্তেন বৃষোৎ-मर्गामवाश्रुवार ११ इंछि प्तवीश्र-तार्व शृङ्जाविधिनामाधाराः॥ বৃষ্টিঃ স্ত্রী মেঘাজ্জলবিন্দুপতন• । তৎপর্যাयः। वर्षः २। ইত্য-মরঃ ৷৷ গোঘৃত ৩ পরামৃত ৪ বর্ষণ ৫। ইতি শব্দরত্নাবলী।। তৎকারণ যথা। অমৃতাদি ত্র-যে যত্ৰ ভবস্তি সৰ্ব খেচরাঃ । তদা বৃক্তিঃ ক্রমাজজ্যো ধৃত্যর্ক বসু বাসরৈঃ।। ইতি স্বরোদযঃ ।। 🕸।। অপিচ। ক্রবন্ত পর্মার্থঞ্চ किमिन्छा वृष्ठि तत्रव ह। मूर्या वि-জায়তে তোষ্য তোষাৎ শস্যা-নি শাখিনগা তেভ্যোৎশানি ফ-লান্যেব তেভ্যো জীবন্তি জীবি-नः। मृर्गअञ्चल नीत्रक काटन তস্মাৎ সমুদ্ভবঃ॥ সূর্য্যো মেঘা-দযঃ সৰ্বে বিধাত্ৰা তে নিৰূপিতাঃ । যত্রাব্দে যো জলধরো গজশ্চ সাগরো মরুৎ।। শস্যাধিপো নৃ-পো মন্ত্ৰী বিধাত্ৰা তে নিৰূপিতাঃ । জলাতকানা শস্যানা তৃণা-নাঞ্চ নিকপিত ।। অব্দে ২বেদ ২স্ত্যেব তৎ সৰ্ব° কল্পে কল্পে যুগে

ষুগে । হস্তী সমুদ্রাদাদায করে-। १ जन भीकिङ ॥ ममाम्बनाय-তদ্দদ্যাদ্বাতেন প্রেরিতো ঘনঃ । **স্থানে স্থা**নে পৃথিব্যা**ঞ্চ কালে কা**-ल राथािठिङ ॥ **अ**श्वतक्र्य।-বিভূ তি তূর্ণ ভূত প্রতিবন্ধক।। ভূত• ভব্য• ভবিষ্যঞ্চ মহৎ ক্ষুদ্রঞ্চ মধ্যম ।। ধাত্র। নিকাপিত কর্ম কেন তাত নিবাৰ্য্যতে । ইতি ত্রদ্ধবৈবর্ত্তে শ্রীকৃক্জন্মখণ্ডে ২১ व्यक्षायः ॥ 🐲 ॥ व्यामन्नवृष्टिम् চকানি ষথা। মযূর। স্তন্যিজুনা॰ শব্দেন হৃষিতা নুহঃ৷ কেকা যন্তি প্রতিবনে সতত বৃষ্টি সূচকাঃ॥ মেঘোৎসুকানা নধুর শচাত-কানা॰ মনোহরঃ। শুষতা মতি-মন্তানা॰ বৃষ্টি সন্নিধি সূচকঃ ॥ গগনে শক্রচাপেন কৃত্ত সাম্পূত মাস্পদ । ধারাসার শরৈ স্তাপ চ্ছেত্ত॰ প্ৰতি যথোলাতঃ॥ ইতি কালিকাপুরাণে:৫ অধ্যাষঃ॥ঞ্চা বৃষ্টিফল যথা। পতিব্ৰতায়া ব-চনামোক্ষাছতি দিবাকরঃ। সূ-(यंग्रामयः विना दैनव ज्ञानमाना-**मिकाः क्रियाः ॥ नात्रा विरुत्र**ग-**থ্যেব ক্রম্বভাবশ্চ লক্ষ্যতে ।** নৈ-বাপ্যায়ন মুমাক বিনা হোমেন 🛚

জাযতে ৷৷ বয় নাপ্যায়িতা মতৈৰ্য যজ্জভাগৈ র্যাদিতেঃ। বৃষ্ট্যা-**मिनान्श्**कीत्या प्रजान् मण्णामि সিদ্ধয়ে ৷৷ নিস্গাদিতাস্বোষধীষু মৰ্ত্যা যজ্ঞৈ ৰ্যজন্তি নঃ।এষা॰ বয়॰ প্রযক্ষানঃ কানান্ যজ্ঞাদি পূজি-তাঃ॥ অধে। হি বর্ষাম ব্যুণ মর্ত্যা-শ্চোদ্ধ প্রবর্ষিণঃ। তোয়বর্ষেণ-हि यय॰ इवि बॅटर्सन मानवाः॥ स्य **২শ্মাক° ন প্র**যক্ত্নিন্ত নিত্যা <mark>নৈ-</mark> মিত্তিকীঃ ক্রিয়াঃ। ক্রতুভাগণ দু-রাত্মানঃ স্বয়ণ যে ংগন্তি লোলু-পাঃ ॥ বিনাশাষ বয়॰ তেয়া॰ তোৰ সূৰ্যাগ্নি মারুতেঃ। কিতি-श म॰ मृययामः भाभानः मशकाति-ना॰ ॥ मुक्ठेट जागानि क्या दिन दिन । <mark>ষা॰ দুদ্ধৃত কা</mark>রিণা॰। উপ**সর্গাঃ** প্রবর্তন্তে মরণায না ক্রিণাঃ ॥ যেচাস্মান্ প্রতিগিষ্টা তু জুঞ্*জে* শেষ মাজানা। তেষাং প্রাদ্ধয় লোকান্ বিতরাগো মহাজানা॰ ॥ ইতি মার্কণ্ডেষপুরাণে পতিব্রতা गाराक्याना विशेषः ॥ 🕸 ॥ व्यथ বৃষ্টিজলগুণাঃ । গগনামু তি-বল্যু রসালন নেধ্যু পাত্রাপে-ক্ষি চ তৎপর_ি ৷৷ দিবার্ককিরণৈ

क्षरि॰ म्ल्ये मिन्द्रदेत निनि । অৰক মনভিষ্যন্দি তত্ত্বল্যু গগ-नायूना ॥ वर्षाम् इत्रिख घटनः म-হোরগা বিষতি কীট লুতাশ্চ । তদ্বিষ জুফ্ট মপেয়° খজল মগ-रखाम्यां शृर्वः ॥ कात्नन शकः 'নিৰ্দ্দোষ সগস্ত্যেনাবিষীকৃত° । হংসোদক মিতি খ্যাতং শারদং বিমল জল ৷৷ ইতি রাজবল্লভঃ ॥ 🗱॥ অথ তস্য ভেদাঃ। পানী-যং মুনিভিঃ প্রোক্তং দিব্য• ভৌ-ম মিতি দিপ। নিব্যা চতুৰিধা প্রোক্তণ ধারাজণ করকাভবণ য়া তোষারঞ্চ ভথা ছৈন° ভেষু ধার° গুণাধিকণ।। 🗱।। তত্র ধারস্য ল-ক্ষণ গুণাশ্চ। ধারাভিঃ পতিত॰ তোৰ গৃহীত ক্ষীতবাসমা। শিলাষাণ বসুধাষাণ বা ধৌতা-যাণ গতিতণ চ যৎ ৷৷ সৌবৰ্ণে রাজতে তামেু স্ফাটিকে কাচ-নিৰ্ম্মিতে। ভাজনে মৃন্মযে চাপি স্থাপিত° ধার মূচ্যতে ৷৷ ধার-নীর তিদোষম মনিদেশ্য রসং লঘু। সৌমা॰ রসাঘন॰ বল্যা॰ ত-গণ হ্লাদি জীবন ।। পাচন म-। তৃফা॰ হরতি তৎ পথ্য॰ বিশে-

ষাৎ প্রাবৃষি স্মৃত ॥ 🗱 ॥ অথ ধারা জলস্য ভেদৌ। ধারা জ-नक िषिविधः गात्र मानूष (छन-**७:। ७** जा भाभ भागू प्रत्या र्न-ক্ষণ গুণাশ্চ। আকাশগঙ্গা স-यक्ति जनगामाय मिश्राजाः । মেষৈ রন্তরিতা বৃষ্টীঃ স্বর্দ্তীতি বচঃ সতা ।। গান্ধ মাধ্যুজে गामि প্রায়ো বর্ষতি বারিদঃ। म-**ৰ্ব**থা **তজ্জ্বল° দেয° তথৈ**ব চরকে বচঃ।। স্থাপিত॰ হৈমনে পাত্রে রাজতে মৃন্মধে ২পিবা। শাল্যন্ন॰ যেন সংসিক্তণ ভবেদক্লেদি বর্ণবৎ **॥ তৎ গাঙ্গং স**ৰ্ব দোষম্বং জ্ৰেষণ সামুজ মন্যথা। তত্ত্ব **সঁকার ল**-वन एक मृष्टि वना १३० ॥ वि-मुक्ष मिर्वा ठीकु मई कर्ममू গহিত । সামুদ্র স্বাশ্বিনে মাসি গুণৈ গাঙ্গবদাদিশেৎ !৷ যতো ২গস্ত্যস্য বিপ্রধে রুদ্যাৎ সক-व॰ জन॰। निर्म्मन॰ निर्विय॰ शामु रूक्वः मामिरमायवः ॥ 🕸 ॥ অতএবাহ। ফুৎকার বিষ বাতে-न नागाना॰ त्यानातिना॰ বৰ্ষাসু সবিৰু তোৰু দিব্য স-প্যাশ্বিন° বিনা 11 ইতি ভাব-প্রকাশঃ 11

বৃতিমী স্ত্ৰী ভৃঙ্গপৰ্ণিক। গুজ-রাটীএলাইচ ইতি ভাষা। ইতি শব্দচন্দ্ৰিকা।। বৃষ্টিনাশকে ত্ৰি বৃষ্টিজীবনঃ ত্রি দেবমাতৃকদে-भः । ३७ (हमहन्तः ॥ वृद्धि জীবনং বদ্য সঃ ॥ বৃষ্টিভূঃ পু॰ ভেকঃ।ইতিহারা-বলী ॥ বৃধ্চিভবে ত্রি ॥ মেযঃ। ইত্যমরঃ॥ 20 याप्यः । ३७ मक्तज्ञावनी ॥ কৃষ্ণঃ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ॥ বৃষ্ণিঃ ত্রি পাষ্ডঃ ৷৷ চঙঃ ৷ ইতি শব্দরত্বাবলী। वृक्तिगर्डः पू॰ 🕮 क्कः । देखि श्रातीयली ॥ বৃষাণ ক্লী বাজীকরণ। ইতি রাজ-निर्घन्छेः ॥ वृशाः श्रु॰ मायः। ইতি ছেमहन्तः वृषाः जि अञ्जवृष्टिकातस्केत् ধাঁদিঃ। ইতি ভাবপ্রকাশঃ।। বৃষ্যকন্দ। গ্রী বিদারী। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃষ্যগন্ধ। ত্রী বৃদ্ধদারকঃ।ইতি শব্দরভাবলী ॥ ব্যাগদ্ধিকা খ্রী অভিবলা।ইতি <u>त्राक्रनिर्घक्टः ॥</u> नृश्यदिल्ला द्यी विमाती। ইভি 🛚

त्राजनिर्वन्छैः॥ वृषा जी अक्तिनारमीयधः। इंडि রত্নমালা ৷৷ শতাব্রী ৷৷ আম-नकी। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। বৃহ ই কি দ্বিষি।ইতি কবিকন্প-জনঃ ॥ সপ্তনস্বরী। ই বৃংহ্নতে । कि वृ॰रुषि वृ॰रुषि । रेवि म्शामागः ॥ वृष्ट हेत् ४८न ॥ भएको । ইতি कविकन्नफ्रमः ॥ हेत् ज्वृह् । **चित्री ६। धनः मकः।** स्रक्रि र् किः। ३०ि मूर्गामामः॥ तुर हे ४८न ११ भएको १ **मश्चमय**ती । ই বৃংহ্নতে । ববৃংহ্রে গজ পত্যঃ। ইতি নামঃ।। আগ্ননে-পদ॰ প্রানাদিতি বল্লভঃ । ধন-শ্চেতি হস্তি কর্তৃকঃ। কৃংহিত করি গজিত নিতাম নংহাও। বৃংহিতং করি গর্জায়াং শব্দমা-ত্রেপি কথাতে। ইতি শব্দমহার্ণ-বাৎ। কলাচিদন্যকতৃ কোপি। তেন শ্রীহর্য চরিতে সিংহ কৃ হিত নিতি বানভট্ট প্রযোগঃ। ইতি जगामामः॥ বৃদ্ধৌ। ইতি কবিকল্পজ্ঞনঃ ।। বহুতি। বৃহি ধনর্দ্ধ্যা রিত্য-न्तित्वस्रेमिटक श्मा शास्त्रा

1 2

বৃত্ত বুবল বর্জনার্থঃ ।
বিত্ত ব্রান্ত্রে স্থান্ত্রে কিছে তত্র ঋদ্বি গ্রহণ পরত্রানৃত্ত্যর্থ মেব।
ত্রং ধাত্ঃ কৈশ্চিমনন্তে।
ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

বৃহ শ উ উন্নমে। ইতি কবিকন্দ্রমাণ । শ বৃহতি । উ অবহীথি । জবৃ দুখ । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

বৃহ ই ७ বৃ.फो.। ইতি কবিকল-জনঃ॥ ই বৃ:ছ:ত। ৩ বৃ:ছতে। ইতি দুগলিসঃ॥

বৃহজঞ্ঃ পু॰ মহাচঞ্শাকঃ। ইতিরাজনির্ণটঃ॥

वृष्टिक्काः पू॰ क्लशृतः। इंडि भक्कास्मिका॥

বৃহত্তব্ধ পুং চিস্কটনৎসাঃ। ইতি জটাধরঃ॥

বৃংজীনতী স্ত্ৰী বৃহজ্ঞীবন্তিক।
বৃক্ষঃ তেৎপৰ্য্যায়ঃ । পত্ৰভদ্ৰা
২ প্ৰিয়ন্ধরী ৩ মধুরা ৪ জীবপুন্তা ৫ বৃহজ্ঞীবা ৬ যশক্ষরী
৭ ৷ অস্যা গুণাঃ । বহুবীৰ্য্যদাতৃত্বং ৷ ভূতবিদ্রাবনত্বং ৷ বেগাদ্রমনিষামকত্বঞ্চ ৷ ইতি রাজনির্দ্রভাৱী ঢকাবিশেষঃ ৷ ম্থা

বৃহতী

। বৃহজ্টক্কা তু ভেরী স্ত্রী পুমান দুন্দুভি রানকঃ । জগডঃ প্রতি-পতুর্য্য মানকঃ পটছো স্ত্রিয়াণ ।। ইতি জ্টাধ্বঃ ।।

॥ इंछि छारोधवः॥ বৃহতিক। স্ত্রী উত্তরীযবস্ত্রণ।ইত্য-মরঃ।। বৃহতী। ইতি রল্পাল।।। বৃহতী স্ত্ৰী ক্ষুবাৰ্তাকী। ব্যাসড ইতি ভাষা। তৎপৰ্যায়ঃ। মহ-তী ২ ক্রান্তা ৩ বার্ত্তাকী ৪ সিণ-হিকাও দলী ওরাফ্টিকা ৭ স্থল-क्को ৮ ज्कोकी २ मरशांकिका ১০ বহুপত্রী ১১ কণ্টতনুঃ ১২ কন্টালুঃ ১৩ কট্যলা ১৪ ডো-রজী ১৫ বনবৃত্তাকী ১৬। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ।। সিংহী ১৭ প্রস-হা ১৮ রক্তপাকী ১৯ লতাবৃহ-তিকা ২০। ইতি রত্নমালা।। অসা। গুণাঃ। কটুত্বণ। তিক্তত্বণ । উঞ্জ্ব॰। বাত জুরারোচকাম কাশ গ্রাস হজোগ নাশিত্বগু। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ॥ অপিচ । বৃহতী পাচনী সোফা গ্রাহিণী বাতনাশিনী। ইতি রাজবল্লভঃ ॥ 🔅 ॥ মহতী। ইত্যমরঃ ॥ উ-खद्गीयव**यः ॥ वा**दिशानी ॥ वाक् ॥ क्लेकाती। इंडि यिमिनी॥ ष्ट्रिकार्टिषः । मञ् नवाकत

পাদঃ। যথা। উক্থা ২ত্যুক্থা তথা মধ্যা প্ৰতিষ্ঠান্যা সুপূৰ্বিকা ৷ গাষত্র্যক্তিক্ অনুকুপ্ চ বৃহতী প॰ক্তিরেব চ ।। ইত্যাদি। তদ্ভে-দানাহ। নবাক্ষরা যথা। ভূজগ শিশুসূতা নৌমঃ। হুদতট নি-কটকোণী ভুজগ শিশুসূতা যা मी९ । मूर्त्रतिश्र मिलाउ नात्र ব্ৰজজন সুখদা সাভূৎ ॥ যুতে-ত্যেব॰ শস্তু প্রভৃতিযু পাঠঃ । ভূতেত্যেব মাধুনিকাঃ পঠন্তি। স্যান্মণি মধ্য চেন্ডমসাঃ। কা-লিষ ভোগা ভোগ গত স্তন্মণি মধ্যক্ষীতরুচা। চিত্রপদা ভো-নন্দসূত শ্চারু ননর্ত্ত স্মের মুখঃ ।। সজরৈ ভুজিঙ্গ সঙ্গতা। তর-লা তরঙ্গ রিঙ্গিতৈ র্যমুনা ভুজ-**ঙ্গ সঙ্গতা। কথ মেতু বৎসচা**র-क म्हलनः मरेमव जाः श्राः ॥ ইতি ছন্দোমঞ্জরী ॥ বৃহতীপতিঃ পু॰ বৃহম্পতিঃ।ইতি (र्गाजाः॥ वृह९ वि मह्र। हेरामद्भा। वृह्थकः वि वृह्थ। वृह्थमकाष কণ প্রত্যযেন নিষ্পন্নঃ।। বৃহৎকনঃ পু॰ গৃঞ্জনঃ। ইতি । বৃহৎপারেবত॰ ক্লী মহাপারে-রত্নমালা ।! বিশ্বুকশঃ । ইতি 🌓 বত । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ 🗵

त्राकिनिर्घन्छैः ॥ বৃহৎকালশাকঃ পু• শোথজি-হাঃ। বৃহৎকালকাসুন্দিয়া ইতি ভাষা। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।। বৃহৎকাশঃ পু॰ খড্গটঃ। খাগ্ডা ইতি ভাষা। ইতি হারাবলী।। বৃহৎস্বকিঃ ত্রি তুন্দিলঃ।ই**ত্য**-यतः ॥ বৃহতালঃ পু॰ হিন্তালঃ। ইতি রাজনির্যন্টঃ ॥ বৃহত্তিক্তা স্ত্রী পাঠা। ইতিরাজ-निर्घणः॥ বৃহত্তৃণঃ পু॰ ব॰শঃ। ইতি শব্দ-**চ**ञ्जिक। ॥ বৃহত্ত্বক পু॰ গ্রহনাশনবৃকঃ। ছাতিযান ইতি ভাষা । ইতি রত্নশাল।।। বৃহৎপত্ৰঃ পু॰ হস্তিকন ৷ ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৃহৎপত্রা স্ত্রী ত্রিপর্য়িকা।ইতি त्राजनिर्घन्छः॥ বৃহৎপাটলিঃ পু॰ ধুস্তুরঃ।ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ वृह्दशामः पू॰ वहवृक्तः। इंडि শक्रिका ॥

বৃহদ

বৃহৎপালী পু॰ বনজীরঃ।ইতি ।
রাজনির্ঘটঃ ।।
বহৎপীলঃ প॰ মহাপীলঃ।ইতি

বৃহৎপীলুঃ পু॰ মহাপীলুঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ।।

বৃহৎপুন্দী স্ত্রী ঘন্টারবা। ইভি ্জটাধরঃ।।

वृश्यकनः पू॰ ठ.ठ छ। ইতি রাজনির্যক্তঃ।।

वृर्थका जी कर्वे वृशी।। भट्ट-खवाक़ नी।। जन्मा छी।। भराज-मृः। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

বৃহদক্ষঃ পু॰ মতঙ্গজঃ। ইতি শুকুচন্দিক।।

শব্দচন্দ্রিক। ॥

বৃহদম্লং পু॰ রুজাকরঃ। কাম্-রাজা ইতি ভাষা। ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা।।

বৃহদেল। দ্রী স্থূলৈলা। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

বৃহদাৃহঃ পু॰ কাৰ্মদেশঃ। সতু বিন্যাগৰ্বতম্য পশ্চাৎ মালব-দেশম্য নিফটে বৰ্ত্তত । ইভি হেমচক্রঃ।। ত্রিকাণ্ডশেষে বৃহ-

म् छर् हे ि शांकः ॥

বৃহক্ষোল° ক্লী শীৰ্ণবৃত্ত°।তর-মূজ ইতি ভাষ'। ইতি শব্দ-চন্দ্ৰিক।॥

বৃহদ্দলঃ পু॰ পটিকালোধুঃ ॥ ॥

বৃহ্য়

হিন্তালঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। বৃহদ্ধলং ক্লী মহালাঙ্গলং।তৎ

পৰ্য্যায়ঃ ৷ হলিঃ ২ ৷ ইতি ত্ৰিকা-ওশেষঃ ৷৷

वृश्कुणितिका खी मूर्गा। हैिंठ संक्रमाला॥

বৃহত্তানুঃ পু॰ অগ্নিঃ1। চিত্রক-বৃফঃ । ইত্যমরঃ ।।

বৃহত্রথঃ পু॰ ইন্দুঃ॥ যজ্ঞপাত্র॰। মন্ত্রবিশেষঃ॥ সাম্বেদাংশঃ॥

নদীবিশেষে স্ত্রী। ইতিকেচিৎা। বৃহদ্রাবী পু॰ ক্ষুদ্রোলুকঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।

বৃহদক্ষঃ পু॰ পটিকালোধুঃ। ইতি রাজবল্লভঃ।।

বৃহদ্বাতঃ পু॰ অশারীহরঃ। দে-ধান ইতিভাষা। ইতি রত্নমাল। বৃহদ্বারুণী স্ত্রী মহেন্দ্রবারুণী। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।।

বৃহদ্বীজঃ পু॰ আসুতকঃ।ইতি শক্তপ্রিকা॥

বৃহয়নঃ পু॰ নহাপোটগলঃ।
ইতি নেদিনী ॥ অজুনঃ। যথা
। পার্থঃ কিরীটী গাঙীবী গুডা-

কেশো বৃহয়লঃ। অজুনঃ ফা-ল্গুনো জিফু বিজযশ্চ ধনঞ্জযঃ

।। সব্যস্তি। সুভদ্রেশঃ শব্দভে-

দী কপিধজঃ। বার্তাম্ব শ্চাপি বীভৎসু রিতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ॥ অপিচ। অজুনঃ ফাল্গুনঃ পা-র্থঃ সব্যসাচী ধনঞ্জযঃ। রাধা-বেধী কিরীটোন্সী জিক্ষু: শ্রেত-হযো নরঃ।। বৃহন্নলো গুড়াকে-শঃ সুভদ্রেশঃ কপিশ্বজঃ ৷ থী-ভৎসুঃ কর্ণজিত্তস্য গাড়ীবং গা-**ণ্ডিব॰ ধনুঃ।। ইতি হেমচক্রঃ।।** বৃহন্নলা ন্ত্ৰী অজুনঃ।ইতিমে দিনী।। দাদশবর্ষ বনবাসানন্তর মজ্ঞাতবাসে বিরাটভবনে বি-রাট কন্যায়া নৃত্যগীতাদি শি-ক্ষার্থ॰ দ্রীক্লীব বেশেনার্জুনো বৃহয়লেতি নায়া খ্যাতে৷ ২ভূৎ । यथा। अर्जून উवाठ। गायानि न्ञागाथ वाषयामि ভः जानि নৃত্যে স্বশলো ২িন্ম গীতে। স্ব-गुलतारेय व्यक्तिगय मा॰ स्रय॰ ভবামি দেব্যা নরদেব নর্তকঃ॥ ইদন্ত ৰূপ° মম যেন কিন্তব প্ৰকীৰ্ত্তযিত্বা ভূশ শোক বৰ্দ্ধ-नः। दृश्नलाः भाः नतरमव वि দ্ধি সূত্র সূতা বা পিতৃ মাতৃ বজিতা ।। বিরাট উন্দে। দ দানি তে হন্ত বরু কুম্নালে স্ ভাঞ্চ **নে নৰ্ত্য বাশ**ে চাত্ৰীয়।

ইতি মহাভারতে বিরাটপর্ব ॥ বৃহস্পতিঃ পু॰ অন্ধিরসঃ পুত্রঃ। স চ দেবানা গুরুঃ ধর্মাশাস্ত্র-প্রযোজকঃ নবগ্রহ মধ্যে পঞ্চন-গ্রহশ্চ। তৎপর্যায়ঃ। সুরা-চাৰ্য্যঃ ২ গীষ্পতিঃ ৩ ধিষণঃ ৪ গুরুঃ ৫ জীবঃ ৬ আঙ্গিরসঃ ৭ বাচস্পতিঃ ৮ চিত্রশিখণ্ডিজঃ ১ । ইত্যমরঃ ॥ উত্থানুজঃ ১০ গোবিন্দঃ ১১ চারুঃ ১২ ছাদশ-রশ্যিঃ ১৩ গিরীশঃ ১৪ নিদিবঃ ১৫ পূৰ্ষকল্ গুনী*ভ*বঃ ১৬ । ই**ভি** জটাধরঃ ॥ সুরগুরুঃ ১৭ বাক-পতিঃ ১৮ বচসাৎপতিঃ ১৯ ই-ক্রেজ্যঃ ২০ দেবেজ্যঃ ২১ বৃহ-ভাষ্পতিঃ ২২ ইজ্যঃ ২৩ বাগী-শঃ ২৪ চক্ষাঃ ২৫ দীদিবিঃ ২৬ मामगक्तः २१ आक्रानछनः ২৮ গীরথঃ ২৯। ইতি শব্দরত্না-বলী।। স চ পীতবর্ণঃ। ঈশান-কোণ পুরুষ ভ্রাহ্মণজাতি ঋথে-রাশি পুয়ানকত্র বস্ত্র পুষ্পরাগ-মণি সিন্ধদেশানা॰ অধিপতিঃ। বডজ্লশরীরঃ। পদ্মস্থঃ। চতু-্র জহা অক্ষ বর কমগুলু দওধা-রী। অন্যাধিদেবতা ব্রহ্মা। প্র- णिधित्वण २ंजः । म जू मूर्या-স্যঃ। অঙ্গিরো মুনিগুল্রঃ। প্রাতঃ কালে প্রবলঃ। শুভগ্রহঃ। দেব-गृरसामी। वृक्षः। त्रक्र प्रकामी 1 বাত পিত্ত ককা ন্নকঃ। বণিক্ কৰ্মকৰ্তা। অঙ্গিরো গোত্রঃ। ইতি গ্রহ্যাগতজ্বানবঃ॥ 🕸॥ ত-দার জাতফল॰। নৃপেন্দ্রমন্ত্রী নৃপ-वक्कारमा विष्णा,वैद्यांभी हजू-রঃ প্রগল্ভঃ। আচার্যাপূজ্যো। মধুরস্বভাবে। বারে ভবেদ্দেব-গুরো র্মনুষ্যঃ ॥ ইতি কোগ্ঠীপ্র-যথা। মহেন্দ্র উবাচ। কথ বা দেবকর্তু *চ সিদ্ধানা থোগিনা গুরোঃ। মৃত্যুঞ্জযস্য শস্তোশ্চ গু-ৰূপুত্ৰে। বৃহস্পতিঃ ।। ততে। জ্ঞা-নী মহাদেবঃ কথং শিষ্যো গুরোঃ পিতুঃ। ব্ৰহ্মোবাচ। কথেয় মতি-গুপ্তা চ পুরাণেযু পুরন্দর । ইমাণ পুরা প্রবৃত্তিঞ্চ কথযানি নিশাম-य ॥ गृতवं भा कर्माता याचा या অঙ্গিরসঃ পুরা। ব্রতণ চকার ম-দ্বাক্যাৎ কৃষ্ণন্য পর্মাত্মনঃ ॥ ব্রত পুণস্বন নাম বর্ষ মেক । চকার সা। সনৎস্বারো ভগ-বান্ কারবামাস তা॰ ব্ত॰ 11

স্বেচ্ছামযঃ পর° ব্রহ্ম ভক্তানুগ্র-হবিগ্ৰহঃ। তদাগত্য চ গোলো-কাৎ পরমাত্রা কৃণাময়ঃ ৷৷ স ব্রতানশনক্ষীণাণ তামুবাচ কৃপা-নিধিঃ ৷ প্রণতা॰ মাঞ্রনেতাঞ্চ বিনীতাঞ্চ তবা স্কুতঃ 11 শ্রীকৃষ্ণ উবাচ। গৃহাণেদ॰ যুক্তকল মম তেজঃ সময়িত । ভুজ্ফ মদর-পুত্র স্তে ভবিষ্যতি মদণ্শতঃ ৷৷ পতি গুরুশ্চ দেবানাণ বৃহতাণ জ্ঞানিনা॰ বরঃ। পুত্র স্তে ভবিতা সাধি মদরেণ ভরিষ্যতি।। মদরেণ ভবেদেব। হি সচ মদ্বপুত্রকঃ। দ্বলার্ত্তে মন পুত্রোষণ চিরজীবী ভবিষ্যতি ৷৷ ব্রজে৷ বীর্য্যজ শৈচ-ব ক্ষুত্রজঃ পালক স্তথা। বিদ্যা মন্ত্র সূতানাঞ্ গৃহীতঃ সপ্তমঃ সু-তঃ।। ইত্যুক্ত্ব। রাধিকানাথঃ স্ব-র্লোকঞ্চ যযৌ পুরা। শ্রীকৃক্তবর-भूट्यायः छ। नी मूत्र छङ्गः ययः॥ মৃত্যুঞ্জয় মহাজ্ঞান শিবায় প্র-भटिन भूता। मिरा॰ वर्ष जिनक्क ज्यान्य । ज्याना चित्र । ज्यान জ্ঞান মমলং তেজঃ স্বাল্যা সমং পর°। স্ব শক্তি বিষ্ণু মাবাঞ্চ স্বা॰-শঞ্চ বাছন গ্ৰহণ ৷৷ স্বশূলঞ্ স্ব-क्वा अगञ्जः वानभाकतः। क्-

পামযঃ স্তৃত স্তেন শ্রীকৃষ্ণশ্চ প-রাৎপরঃ ৷৷ শিবলোকে শিবা সা চ विख्याचा निविध्या। निक র্নারায়ণস্যেত্ব তেন নারায়ণী স্মৃত।।। তেজঃসু সূৰ্ব দেবানা॰ সাবিভূত। সনাতনী । জ্যান দৈত্যনিকর° দেবেভাঃ প্রদদৌ পদ॰ ৷৷ কল্পতিন্ত দক্ষকন্যা চ সা মূলপ্রকৃতিঃ সতী । পিতৃযজ্ঞে তনুং ত্যক্ত্ৰা যোগেন সিদ্ধযো-গিনী ॥ বভূব শৈলকন্যা স। সাধীচ ভত্নিন্দ্যা। কালেন কৃষ্ণ তপসা শঙ্করণ প্রাপ শঙ্করী ।। শ্রীকৃফো হি গুরুঃ শস্তোঃ প-রমাত্মা পরাৎপরঃ। কৃষ্ণস্য বর-পুত্রোয॰ স্বয় মেব বৃহস্পতিঃ।। অতো হেতোঃ সুরগুরুঃ গুরু-পুত্ৰঃ শিবস্য চ। ইতি ব্ৰহ্মবৈব-ৰ্ত্তে প্ৰকৃতিখণ্ডে ৫৬ অধ্যায়ঃ।। বৃহস্পতিচক্রণ ক্লী নৃণাণ শুভা-শুভজ্ঞানার্থ বৃহস্পতি সঞ্চার-কালীন নক্ষত্রাদি সপ্তবিংশতি নক্তব্তু নরাকারচক্রণ যথা । শীর্ষে চত্বারি রাজ্য॰ জলধি র-পি করে দক্ষিণে চাপি জৌখাণ চৈকণ কণ্ঠে বিভূতিণ মদন শর-নিত॰ বক্ষসি প্রীতিন॰হ॰। পাদ-

স্থাঃ ষট্ চ পীডা॰ পুন রপি জ লিধ বামহস্তে চ মৃত্যু॰ নেত্রে ত্রীণি প্রদদ্যঃ সুখ মথ নিজভে বাক্পতেঃ সংক্রমক্ষাৎ ।। ইতি জ্যোতিস্তত্ত্বু॰ ।।

বৃক্ত ও বৃক্তো। ইতি কবিকল্পজনঃ

। সপ্তনস্বরী। ও বৃক্ষতে বর

কন্যা। ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

বৃক্ষঃ পু॰ স্থাবরযোনিবিশেষঃ। গাছ ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যাযঃ। মহীরুহঃ ২ শাখী ৩ বিটপী 8 পাদপঃ ৫ তরুঃ ৬ অনোকহঃ ৭ স্টঃ ৮ সালঃ ৯ পলাশী ১০ দ্রুঃ ১১ ক্রমঃ ১২ অগমঃ ১৩। ইত্য-মরঃ ॥ অগচ্ছঃ ১৪ বিষ্টরঃ ১৫ মহীরুট্ ১৬ ফুচিঃ ১৭ স্থিরঃ ১৮ কারস্করঃ ১৯ নগঃ ২০ অগঃ ২১ क्रोत २२। ইতি শব্দ ब्रावनी ॥ নিটপঃ ২৩ জ্বজ্ঞঃ ২৪ বন-স্পতিঃ ২৫ অদ্রিঃ ২৬ শিখরী ২৭ সঠঃ ২৮। ইতি জটাধরঃ ।। সঞ্জঃ ২৯ ক্রিতিরুহঃ ৩০ অ-জ্মিুপঃ ৩১ ভূরুহঃ ৩২ ভূজঃ ৩৩ মহীজঃ ৩৪ ধরণীরুহঃ ৩৫ ক্ষিতিজঃ ৩৬ শালঃ ৩৭৷ ইতি ताजिगिर्यन्षेः॥ 🗱॥ 🖭 यङ्-জाত यथा। जत्रकाला ज्ञान

বীজা মূলজা স্তৃৎপলাদযঃ। প-र्वस्थानय रेक्नामाः ऋन्सङाः म-ह्मकी मूथाः ॥ भानगानत्य। वी-জরুহাঃ म॰मृष्ट्जा ख्नामयः । স্যু ৰ্বনস্পতিকাষস্য ষডেতে মূ-. ল জাতয়ঃ॥ ইতি হেমচন্দ্রঃ॥ সংস্বেদজাপি বিজের। বৃক্ষ গো পশু জন্তবঃ। ইত্যগ্নিপুরাণণাঞ্চা৷ **७५, थ** पर्या । श्री ७ गरा न्-বাচ। আশ্রমে নারিকেলশ্চ গৃ-हिगाक धन अमः। निवित्रमा यमी-শানে পূৰ্বে পুত্ৰপ্ৰদ স্তৰুঃ।। সৰ্ব-ত্র মঙ্গলার্ছক তরুরাজো মনো-হরঃ। রসাল বৃক্ষঃ পূর্বস্মিদ্বৃণাণ मम्भद्यम ख्या ॥ राज्यमम्ह সৰ্বত্ৰ সুরকারে। নিশাময় । বিলু-শ্চ পনস শৈচৰ জম্বীরে৷ বদরী তথা।। প্ৰজাপ্ৰদশ্চ পূৰ্বিমিন্ দ ক্ষিণে ধনদ স্তথা। সম্পৎপ্রাদশ্চ সৰ্বত্ৰ যতে।হি বৰ্দ্ধতে গৃহী॥জম্বু-वृक्ष 🕫 माजियः कमनााग्। তक छ-थ। वस्थनक शूर्विमन मन्तिन মিত্রদ স্তথা।। সর্বত্র শুভদ শৈচব ধন পুত্র শুভপ্রদঃ। হর্মপ্রদে। শু-বাকশ্চ দক্ষিণে পশ্চিমে তথা।। ঈশানে সুখদ কৈচব সৰ্বত্ৰৈবং নি-শান্য ৷ সৰ্বত্ৰ চম্পকঃ শুদ্ধো

ভূবি ভদ্ৰপ্ৰদ স্তথা।। অলাবূ শ্চা-পি সন্মাণ্ডো মাযায়ুশ্চসুকাসুকঃ । थक्क ती कर्क है। हालि निविद्य यक्रवाधाना ।। वाख्रुकः कार्रविन्-শ্চ বার্ত্তাঙ্গশ্চ শুভপ্রদা। লতা-ফলঞ্চ শুভদ সর্বণ সর্বত্র নিশ্চি-ত॰।। 🕸।। নিবিদ্ধবৃক্ষা যথা। প্র-শস্ত॰ কথিত॰ কারো নিষিদ্ধঞ্চ निशामय। वनावृत्कः। निविक्त भन শিবিরে নগরে পিচ।। বটো নিধি-দ্ধঃ শিবিরে নিত্যুণ চৌরভয়ণ ত-তঃ। নগরেষু প্রসিদ্ধশ্চ দর্শনাৎ পুণ্যদ স্তথা।। হেকারো তিন্তিডী বৃক্ষো মত্নাত্ত॰ পরিবর্জ্জাযেৎ। শরেণ ধনহানিঃ স্যাৎ প্রজাহা-নি ভবেদ্ধুবং ॥ শিবিরে ২তিনি-ষিদ্ধশ্চ নগরে কিঞ্চিদেব চ। ন নিষিদ্ধঃ প্রসিদ্ধশ্চ নগরেষু তথা পুরে॥ বাট্যা মতিনিবিদ্ধশ্চ প্রা-জ্ঞ স্ত॰ পরিবর্জ্জযেৎ। খজ্জুরশ্চ ডহু শৈচৰ নিষিক্ষঃ শিবিরে তথা ॥ न निविज्ञः श्रीमक्षम् आत्मय নগরেষু চ। কৃক্ষণ্ড চণকাদীনা॰ ধান্যঞ্জ মঙ্গলপ্রদেও ।। আমেষু ন-গরে চাপি শিবিরে চ তথৈব চ। ইক্বৃক্শ্চ শুভদঃ সন্তত শুভ-দ স্তথা !৷ অশোকশ্চ শিরীষশ্চ

কদস্বশ্চ শুভপ্রদঃ। কচ্বী হরিদ্রা শুভদা শুভদ শ্চাদ্রক স্তথা ৷৷ হ-রীতকী চ শুভদা গ্রামেষ নগরেষ্ চানবাট্যাণ ভদ্রদানিত্যণ তথা চামলকী ধুবং৷৷ ইতি ব্ৰশ্ববৈৰ্ত্তে শ্ৰীকৃকজন্মখণ্ডে ১০২ অধ্যায়ঃ।। অপিচ। অপুত্রস্য চ পুত্রস্বং পা-দপা ইহ সৰ্বতে । যত্নেনাপি চ রাজেন্দ্র অশ্বখারোপণ সরু ৷৷ স তে পুত্ৰ সহসূৰণাণ কাৰ্য্য মেকঃ করিয়াতি। ধনী চাশ্বখবৃক্ষেণ অ-শোকঃ শোকনাশনঃ ৷৷ প্লকো যজপ্রদঃ প্রোক্তো নিয়শ্চাসূপ্র-দঃস্তঃ। জযুকী নাকদা প্রোক্তা ভাষ্যাদা দাড়িমী তথা ৷৷ ডুম্বরো য়োগনাশায় পলাশো বন্ধদ ত্ত-থা। অর্কপুষ্পা রোপকাণাণ নি-ত্যুণ তুষ্যেদ্দিবাকরঃ ॥ শ্রীবৃক্ষঃ শঙ্করো দেবঃ পাটলাযান্ত পার্ব-**छी। नि**॰मशाया मश्मत्रमः **म**त्न গন্ধৰ্ৰ সন্তমাঃ ৷৷ বিভীতকে দাস বৃক্তি বঁজলো দাস্যদ স্তথা। অ-পত্যনাশক স্তালো বঙ্গলঃ সল-বর্দ্ধনঃ ৷৷ বহুভার্য্যা নারিকেলী জাক্ষঃ সর্বাসস্পরঃ। রতিপ্রদা তথা কেলী কেতকী সৰ্বনাশিনী ॥ প্রতিষ্ঠাণ তে গনিষ্যন্তি যে ন-

রাঃ প্রক্রোপকাঃ। ইতি পাদ্মে সৃষ্টিখণ্ডে বৃক্চারোপণ নাম ২৬ विशायः ॥ 🕸 ॥ वामा तार्यन क-लः। यम উবাচ। বৃক্ষ গুলা লতা বল্ল্য স্তৃক্সার। স্তৃণজাত্যঃ । য-ডেতে বৃক্ষ জাতীয়া স্তাসাণ রো-পে ফল॰ শৃগু॥ যঃ পুনান রোপ-যেদৃক্ষান্ ছায়া পুষ্প কলোপগা-ন্। সৰ্ব সম্বোপভোগায় স্বাতি পরমাণ গতি॰।। ছাষা পুস্পোপ-গা॰ স্ত্রি॰শৎ কল পুষ্প ক্রমাণ স্ত-থা।রোপযিত্বা দশান্যুণ্স্ত নরে। न नत्रक॰ बद्ध ।। एपव मानव ११-ন্ধৰাঃ কিন্নরোরগ গুহুকাঃ। গশু পক্ষি মনুষ্যাশ্চ সংশ্রয়ন্তি মুদা क्रियान् ॥ शूरेल्याः मूत्रगणाः मर्त्व ফলৈশ্চ পিতরঃ সদা। ছাখ্যা মে मनुष्ठा छ পশু পক্ষি मृगा छथा।। পুল্পোপগন্ধাঞ্চ उत्वाशशन्भान् যঃপাদপানোপযতে মনুষ্যঃ। স-নৃদ্ধদেশে বরবেশ্য বেদ্যা° লভে-দ্বিষ্ঠান বর° স বিপ্রঃ॥ তঙ্গাৎ সুবহবো বৃক্ষা রোপ্যাঃ শ্রেবো-ভি বাঞ্চতা। পুত্রবৎ পরিপা-ল্যাশ্চ তে পুত্ৰা ধৰ্মতঃ স্মৃতাঃ ॥ কি॰ ধর্মা বিমুখৈ ম তৈয়ঃ কেবল স্বার্থ হেতুভিঃ। তরূপুত্র। বরণ

যে তু পরাথৈঁকানূবৃত্তযঃ ॥ পত্র ·পুষ্প কল চ্ছায়া মূল ব**ন্ধল দা**ৰু-ভিঃ। পরেষা মুগঙ্গর্বন্তি তারযন্তি পিতামহান্।। ছেতার মপি স॰-প্রাপ্ত ছাষ। পূষ্ণ ফলানিভিঃ। .পূজযন্ত্যেব তরবে। নৃনিবদ্যে ব-র্জিতাঃ ৷৷ পিতরু নোপহিৎসন্তি জন্ম জবিণ লে ভতঃ। ভারযন্তি চ সে সমাক সৰ্ব্যাতিথ্যদায়-কাঃ॥ তন্মাত্তে পুত্ৰবৎ হাপ্যা विविविष्कृष्णभूषव । विरेकः शिवृ মনুয্যাণা মভোজ্যাঃ স্যূ র্যদা স-म। ॥ জলকৃ ८ तृक्राशी यः अ-তিগ্রাহারুচি দ্বিজঃ ৷ এতে স্বর্গা-**য়** হীয়ন্তেযে চান্যে সত্য বাদিনঃ ৷৷ ইত্যাল্যে বহ্নিপুরাণে তড়াগ वृक्त अर्भा ना ग्यायः ॥ क ॥ অপিচ। ভূমিদানেন যে লোকা গোদানেন চ কীৰ্ত্তিতাঃ। তে লোকাঃ প্রাপ্যতে পুর্ভিঃ পাদ পানা প্রোহণে ৷৷ অশ্বর মেক পিচ্নল মেক° ন্যাঞ্ছে মেক° দশ পুষ্পজাতীঃ ৷ দে দে তথা माछिम माजूनित्य शक्षामुवाशी নরকং ন যাতি ৷৷ যথা সুপুত্রঃ স্ব-लगुक्तदिक्ति यथां ठिकृ ९ सानियन-প্রযন্ত্র তথাত বৃক্তাঃ ফল পু-

পা ভূতাঃ স্বং স্থানিনং নরকাদু-দ্ধরন্তি ।। গোকর্ণ উবাচ। ইন্ধ-নাৰ্থণ যথা নীত মগ্নিহোত্ৰণ ত-দুচ্যতে ৷৷ ছায়৷ বিশ্রাম পথিকৈঃ পক্ষিণা শিলবেন চা পত্র মূল विशामी अप अर्थार्थ सिर्मा व ॥ উপন্দর্শন্তি বৃক্ষদা পঞ্যক্তঃ স উঢ়াতে। গৃহ কৃত্যানি কফীনি ফুজজন্ত গৃহ। স্তথা।। সত্ৰ নিৰ্বৰ্ত্ত-ন॰ প্রোক্তণ ভিক্ষা পত্রৈঃ সমা-কৃতা। ফলন্তি বৎসরে মধ্যে দ্বি-वातः भाजनामयः ॥ माय्यमतः পিতৃ মাতু রূপকার ফলৈঃ কৃত॰ । এব॰ পুত্র সমারোপ্যা এব॰ ত-জুবিদে। বিদুঃ ॥ ইত্যাদি বারাহ পুরাণে গোকর্ণ মাহাত্ম্য নামা-थायः॥ 🕸 ॥ अटप्लूना वृक्ता यथा । অশ্বংখা বটবৃক্ষশ্চ ন চ্ছেতব্যঃ কদাচন ৷ ন চ্ছেতব্যো বিলুবৃক্ষ উ पुषत्र क का हम। वर्षा भारे क ব যে কৃক্ষা ন চ্ছেতব্যাঃ কদাচন। ইতি চ বারাহপুরাণে ত্রাহ্মণদী-कामूब॰ नामाशायः ॥ 🕸 ॥ तृ-ক্ষোৎপাতা যথা। পুরেষু যেষু দৃশ্যন্তে পাদপা শৈচব রোদিতাঃ । রুদত্তো বা হসত্তো বা সূবস্তো বা বহূনুসান্॥ অরোগা বা বিনা

বাত শাখা মুঞ্জ্যথ জ্যাঃ। कन॰ भूष्ण॰ **उथा** कात्न मर्गय-खि विश्वमाः ॥ পূर्वादञ्चाः मर्भाः যন্তি ফল॰ পুষ্পা• তথা ভবেৎ । ক্ষীরণমেহণ মদণ রক্ত• মধু তোষণ সুবন্তি চ ॥ গুঁশান্তারোগাঃ সহ-সা শুদ্ধা রোহন্তি বা পুনঃ। উ ত্তিপ্ঠন্তীহ পতিতাঃ পতস্তি চ ত-থোমতাঃ ৷৷ এবং বক্ষ্যামিতে বন্ধ-ন্ বিপাক ফল মেব চ। রোদনে ব্যাধি মভ্যেতি হসনে দেশ বি-ভূম• ॥ শাখাপ্রপতনে স্বর্যাৎ **সংগ্রামে যোগপাতন°।** বালান।° यत्र अर्गाषानानाः कन शूलि-তা।। বরাফুভেদ॰ সরুতে ফল পুষ্প মনন্তর । ক্ষয়ণ সর্বত্র গো-कौरत स्त्रस्ट पूर्जिक नकन॰ ॥ বাহনাপচয় মদ্য রক্ত সংগ্রাম मानित्य । मशुमुत्व ভत्वद्यारि र्জनगुात्व न वर्षि ॥ व्यतागः শোষণ জ্ঞেষণ ব্ৰহ্মন্ দুৰ্ভিক लकन । शुरुष्यू म थरता इ स्र বীষ্য মন্ত্ৰঞ্চ হীষতে ॥ উত্থানে পতিতানাঞ্চ ভয ভেদকর ভ-বেৎ। স্থানাৎ স্থানস্ত গমনে দে-শভঙ্গ ন্তথা দিশেৎ ৷৷ জুলৎ-স্বপি চ বৃক্ষেষ্ব রোদৎসু চ ধ- 🛭

নক্ষয়ণ। এতৎ পূজিত বৃক্ষেষ্ সৰ্ৰ° রাজ্জে বিপদ্যতে 11 পুল্পে ফলে বা শিকৃতে রাজ্ঞো মৃত্যু• তথা দিশেৎ। অন্যেষু দৈব যু-ক্তেষু বৃক্ষোৎপাতেষু মন্ত্রিতঃ।। আচ্ছাদযিস্বাত বৃক্ষণ গন্ধমাল্যৈ বিভূষযেৎ। বৃক্ষোপরি তথা ছ-<u>ख॰ ऋग्री</u> शांत्रश्रमाख्य ॥ শিবনভ্যৰ্জনেদ্দেব° পশু ঞ্চা**ন্মে** नित्वपत्य । भू लंडा ३७ य-ক্ষোমা কৃষা ক্রদ্র জপেত্রথা ॥ মধাজ্য যুক্তেন ত্ পাযসেন সং-পূজা বিপ্রা॰ শত্রশ্চ দদ্যাৎ। গীতেন নৃত্যেন তথাৰ্চ্চনেন দে-ব° হর° পাপবিনাশহেতোঃ ॥ ইতি মাৎস্যে ২ন্তুতশাস্তি **বৃ**-ক্ষেৎপাতপ্রশ্যন নাম ২০৬ অধ্যায়ঃ ॥ ৠ॥ অথ বৃক্ষপ্রতিষ্ঠা । ভীম্ম উবাচ। পাদপানা বি-धि॰ बन्धन यथाविख्यतावा । বিধিনা যেন কর্ত্তব্য পাদপো-म्याशन॰ वृदेधः ॥ य চ लाकाः স্মৃতা স্তেষা॰ তানি চৈব বদস্ব মে । পুলস্ত্য উবাচ। পাদপানা বিধি॰ বক্ষ্যে তথৈবোদ্যান ভূমিষু ৷ ত-ডাগ বিধিবৎ সর্বণ সমাপ্তিণ জ-গদীশ্বর ॥ কৃত্ব। মণ্ডপ সণ্ভারণ

শ্বাদ্বা প্রয়ত নানসঃ। পূজ্যেদ্বা ক্ষণ তদ্বদ্ধেন বস্ত্রানুলেপনৈঃ।। সৰৌ যধ্যুদকৈঃ সিক্তানানাপুষ্প विভृषिতान् । वृक्षामादेवा व्रवः কৃত্য বাসোভি রভিবেষ্টযেৎ॥ সূচ্যা চৈব তথা কাৰ্য্যণ সৰ্বেষাণ কৰ্ণবেধন । সণ্ডলঞ্চি দাতব্য তদ্বদ্যে শলাক্ষা।। ফলানি স-প্ত চাক্টো বা কলধৌতানি কার-ষেৎ। প্ৰত্যেক° সৰ্ব বৃক্ষাণা° বেদ্যা• তানধিবাসযেৎ ॥ ধূপস্ত গুণগুলু শ্রেষ্ঠ তামুপাত্রৈ রধি-ष्ठिठ । मर्दान् थानाज्ठः कृषा शक्त मालान्द्रवश्रदेगः ॥ ऋष्ठोन् ৰ পূৰ্ব কৰ্ডাপ**ৰিল** ভ**তী সম**° । পুडांबर मिन एउ ह कर्मा प्लिक নিমন্ত্ৰণ ৷ যথা চ লোকপালা-ন। মিজ্রাীনা॰ বিধানতঃ ! दन-স্পতে রধিবাস নেবং কার্য্যৎ দ্বি-জাতিভিঃ ৷৷ ততঃ শুক্রায়রধরঃ সৌবর্গ কৃত্রশেখরা । স্বর্গ শু-अ। कालाम् । भारतान ष्ट्रुडनानिनी ।। शविष्रनी ॰ वृक मधा। দুংস্কেকা। गुनबुर्यी**ः। ত**-তো ২ভিনেকমন্ত্রেণ বাদ্য সমল भीजरेकः ॥ २१ कः मागाथबीनाः ধারণৈ রভিত তথা। তৈশ্চ *জ-*॥ উত্তঃ সংস্থপন প্রস্থাদ্রান্ধণ পুঞ্জ-বঃ ॥ শুক্লাম্বরধরঃ শুদ্ধো যজনা-নঃ স্বয়ু জপেৎ! গোভি ৰিভিষ্-**ठः मर्वानृषिक छ मगारिठः ॥** रूपमृद्धः मक्षेरेकः त्रभूनीरेयः পবিত্রকৈঃ। বাসোভিঃ শযনী-থৈশ্চ সহোশকর পাদূর্কৈঃ।। कीतामिटेय वंनि॰ मम्माम्याविक-ন চতুঊষ°। হোমশ্চ সর্পিষা কা-র্যো যবৈঃ কৃষ্ভিলৈ রগি ॥প-লাস সমিধঃ সস্তা শ্চতুর্থেক্লি ত-থোৎ সবঃ। দক্ষিণা চ পুন স্তত্ত্বৎ শ্রেষ্ঠা তত্রাপি শক্তিতঃ।। यत्त्र-मियं जम॰ किश्विख खन्मगामगद-मतः। जाठारका दिखनः पदा ध-ণিগত্য ক্ষমাপ্ষেৎ !! অনেন বি-ধিনা যন্ত *লুৰ্য্যান্মুক্ষাৎসৰ*ণ নুদা । সরান্ কামানবালোভি ভত্ত-দানতা নশ্বতে।। যশ্চৈক নপি तारज्ञ वृक्षः मण्याशरयदृशः। लाणि स्टर्ग रत्मका कन् याविन-ন্দ্ৰ শতত্ৰব ।। ভূত ভব্যা ॰ দ্চ ম-नूजा॰ खात्ररामा ग॰मिञान्। **श**र्मा॰ मिक्ति गारक्षां ि भूनता-वृद्धि मूर्झाञा॰ ।। य हेम॰ मृनुयासि-ত্য॰ প্রাব্যেদ্বাগি মানবঃ। সো-পি সংগূজাতে দেবৈ বান্ধলোকে

নহীযতে ৷৷ ইতি পালে সৃষ্টিখণ্ডে २७ व्यशायः ॥ ॥ तृक्ष्टक्ष्तरन मिटिया यथा। जन्मान (ष्ट्रम्ट्य বৃক্ষান্ সূপুষ্প ফলিতান্ কদা । यमीत्र् जन्तृ किश्व धनवृ किश्व শাশ্বত ।। সন্নিধৌ দেবতানাঞ্চ শিলৈফুক চিতানপি। ছেদিতা **८** इप्रदासाकान् मत्रक वृष्टि क् দ্ভবৈঃ ॥ নৃপহানি *ভবেচ্ছী*য়ু॰ চিঞ্চাবৃক্ষে নিপাতিতে। সনিযো-भी करा गांछ भीगाव्यक नि-পাতিতে।। তত্মান চ্ছেদযেদ্বৃক্ষণ দেবতাধিষ্ঠিত ক্ষচিৎ। বাপী কূপ তভাগানাং ছেদনে রোধনে কৃতে ৷৷ সলান্যাসলতাং বাত্তি নরাণা° সূদ্রাম্না°। তনু•×১ एक्तरक्लञ्ज तृकान् हारामूनी-তলান্।। অসপত্র বনে যোরে পীজতে খমকিন্ধরৈঃ । নগরে।-প্ৰনে বৃক্ষান্ প্ৰমাদান্ধি ছিন-ত্তি যঃ ॥ স গছেমরকং নাম জ্डन दोख**म**र्निन । विनामि शानन॰ क्रवाह्मि ७॰ ज्यम मना-थ। ॥ श्रीवृक्षात्नोश्रत्यः शक्षः म मि खगान शैय**्छ। हे** छात्मा व-হিপুরাণে বারুণারানা প্রতিহা-शायः ॥ क्षः ॥ जयः तृकारः । ११

নক্জাদি । শতভিষা মূল বি-**माथा गृगमितः উত্তরকল্**छनी উত্তরাষাতা উত্তরভাদ্রপৎ রো-হিণী হস্তা পুষ্যঃ রেবতী চ।। 🟶।। রাজমার্ভণ্ডে ৷ প্রাজেশ শ্রবণো-ত্তরাদিতি মঘ। মার্ত্তগু তিষ্যাশ্বি-নী পৌকানুকনরীচমঃ শতভি-ষা স্বাতি বিশাখা তথা। জীবা-र्व्यक्तु मिरञ्जूनकन किरन वारत স্থিরস্যোদ্যে শ্স্যান্ত বপনে ভবস্তি লবনে শস্তে তিথৌ রো-পণে॥ 🛊 ॥ হেমান্তম। বৃক্ষবীজ• হ্মাতো মন্ত্রেণ রোপবেৎ। বসুধে-তি সুশীতেতি পুণ্যদেতি ধরেতি চ ।। নন স্তে সূত্রগে নিত্য॰ জ-নোষণ বৰ্দ্ধতা নিতি।। 🗱 ॥ অথ বৃক্পতিষ্ঠা নক্তাণি ৷ প্ৰাঃ অ-শ্বিনী জ্যেষ্ঠা পূৰ্বফল্ গুনী ধনি-ষ্ঠা মৃগশিরঃ স্বাতী আর্জা ম্যা রোহিণী মূল হস্তা রেবতী অনু-রাধা শ্রবণা পুনর্বসুশ্চ । তথাহি । পুষ্যাশ্বি **শক্র ভগদৈবত বাস**বে-যু চন্দ্রানিলেশ মঘ রোহিণী মূল হস্তে। পৌক্ষানুরাধ হরিভেষু পু-নৰ্বসৌ চ কাৰ্ব্যাভিযেক ভরু ভূ-তপতি প্রতিষ্ঠা ॥ 🗱 ॥ অথ বি-হিত তিথ্যাদিঃ। ভবিষ্যে। প্রতি-

বৃক্ষভ

পচ্চ দ্বিতীয়া চ তৃতীয়া পঞ্নী || তথা ৷ দশনী ত্রযোদশী চৈব পৌৰ্ণমাসী চ কীৰ্ত্তিতা।। সো-মে। বৃহস্পতি শৈচব শুক্রশৈচব তथा वृधः। এতে সৌगा श्रहाः 'প্রোক্তাঃ প্রতিষ্ঠা যাগ কর্মণি।। ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ ॥

वृक्षकः भू॰ घटेजवृक्षः। ইতি রল্মালা ৷৷ বৃদ্দমাত্রঞ্চা৷

. বৃক্চরঃ পু° বানরঃ। ইতি ধন-क्षवः ॥

বৃক্তভাষে ক্লী বহুনা বৃক্ষাণা -छारा। यथा। वृक्ता वृक्त्या-বহুত্বে তু বৃক্ষ্ছাৰ নিতি। ষঠ্যা-**न्हारा वर्ट्टनाटक्षिनिट क्षीवञ्च** । इंडि जीनभू ग्रविषमण्डार-ভরতঃ ॥

বৃক্ষধূপঃ পু॰ শ্রীবেষ্টঃ। ইতি রাজনির্ঘ•টঃ ॥

বৃক্ষনাথঃ পু॰ বটবৃক্ষঃ। ইতি শব্দরত্নাবলী।।

व्रवृक्षः। ३७ বৃক্পাকঃ পু॰ শক্চিন্দ্রক। ॥

वृक्ष*ভ*वन° क्वी বৃক্ষকোটর° 1 ইতি শব্দচন্দ্রিকা ॥ বৃক্ষভকা স্ত্রী বন্দাকঃ। ইতি 🎚 বৃক্ষায়

ভাবপ্রকাশঃ ॥ বৃক্ষভিৎ) স্ত্রী বাসী। ইতি হেম-বৃক্ষভিদ্∮ চক্ৰঃ ॥

वृक्तरञ्जी थू॰ वृक्षाननः। त-হানি ইতি তায়। । ইতামরঃ॥ টকঃ। ইতি হেমচন্দ্রঃ॥

वृक्यर्क्षिका क्षी जन्नवित्यसः। কাঠ্ৰিডাল ইতি ভাষা। ইতি কেটিৎ 11

বৃক্ষসৃদ্ধুঃ পুং জলবেতমঃ। ইতি শক্চজিক।॥

বৃক্ষরহা ত্রী বন্দা। ইতামরঃ॥ অমৃতশ্রবাইতিরাজনির্ঘণ্টঃ ।৷ * र्व। हाय। दृक्षकाय। वृक्षकायः । | वृक्षवार्षिक। क्षी व्यनाद्यार्गिक।-গেহোপবন॰। ইত্যমরঃ॥ वृक्षाननः पू॰ वृक्षराजनी। त्न-

হানি ইতি ভাষা। ইত্যনরঃ॥ अश्वशृक्य ॥ भशुष्ट्व ॥ क्री-तः । ইতি মেদিনী ॥ शियानः। ইভি ধরণিঃ ॥

वृक्षामनी खी वना ॥ विमाती-কন্ধঃ। ইতি মেদিনী।।

वृक्षामिक्रक्ष्यः क्षे आविष्रमः । वृक्तामिकएक॰ रेडिशक्ताला॥ वृकास की गरास । उउनी-

তিখ্যাত । ইতি রাষমুঙ্গটঃ॥ भ-

হাদা। ইতি ভরতাদ্যঃ॥ অয়ল-

रेठि जानूमीकिठामयः ॥ ७९-পর্যায়ঃ। তিন্তিডীক ২ চুক্র ৩। ইতামরঃ ॥ অন্নশাক । ৪ চুক্রায়ণ ৫ তিত্তিডীফলণ ৬ শা-কাম় ৭ অম্পূর ৮ প্রায় ১ রক্তপূরক ১০ চূডাম ১১ বী-জाञ्च॰ ১२ कनाञ्चक॰ ১৩ जञ्च-বৃক্ষণ ১৪ অমুকলণ ১৫ র্মামুণ ১৯ জেগ্নাম্ভ ১৭ অতাম্ভ ১৮ जञ्जवीक॰ ३२ हु*क्क*न॰ २० १ **जिमा छनाः।** क देवः। क्यायवः 1 উষ্ণত্ব°। ককার্শ স্ত্রকা সনী-রোদর হৃদ্দাদাদি গুলাতিসার ত্রণদোষ নাশিত্বঞ্চ। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ ।। অপিচ। বৃক্ষান্ল নাম মশ্লোক্ষণ বাতম্বণ ককপিত্তল**।** পক্ষয় গুরু সংগ্রাহি কটুকং তু-বর॰ লঘু ॥ অস্লোক্ত রোচন॰ ৰক্ষণ দীপনণ কফ বাতকৃৎ। তৃকাশো গ্ৰহণী গুলা শূল হা-দোগ জন্বজিৎ ॥ ইতি ভাব-প্রকাশঃ ॥ वृकासः पू॰ जागु।उकः। ইতি

শব্দচন্দ্রকা 11 वृक्षार्श खी महारमा। हेडि রাজনির্ঘণ্টঃ ৷৷

সট।।ইতি সারসুন্দরী।। চুক।। ∥ বৃক্ষালযঃ পু॰ পক্ষী। ইতি শক্দ-याना ॥ वृक्षावानः पू॰ वृक्षरकाष्ट्रवाभी। ইতি কেচিৎ 11 বৃক্ষাপ্রথী পু॰ কুদ্রোলুকঃ। ইতি त्राजनिर्घण्डः ॥ বৃষ্ণোৎপলঃ পু॰ কর্ণিকারঃ। ইতি রত্নমাল। ॥ বু গি এ বৃত্যা । ইতি কবিকর-क्रमः ॥ मि अ वृगां व वृगीरव। वृर्वः वृर्विः। ইতি দুগাদাসः॥ ल थे क गाल। रेंडि कविक क फ्न ।। भूगेटि छड्म ान । जे **छेरा९।** ७ वर्रान वयः ठडः তন্ত্ৰবাষঃ। ইতি দুৰ্গাদাসঃ॥ **विकृष्टिः पु॰ विकृष्टिकः।। म**्या-ভেদঃ। ভেক্টী ইলি ভাষা॥ युव। । देखि रैमिनिनी ॥ विमृयदः । ইতি শব্দরভাবলী ॥ তত্র প বগী য বকারাদৌ লিখিতঃ ।। तिगः भू॰ श्रवाङः। ७९ गर्गायः । ওয়ঃ ৩ বেণী ৪ ধার। ৫। ইতি ट्रिमहर्माः ॥ जतः। তৎপर्यापः। র°रुः ७ তরः ६ त्रयः ७ गामः ७। ইতামরঃ॥ মহাকালকলণা ইতি मिनि ॥ (बङः। देखिः स्वरुखः ॥ मृजविकामिनियनशहाँ ।

यथा। न्यनां परवारकी दिशाशा **স**°ক্ষারো মরুতো গুণাঃ! অফৌ স্পাশাদয়ে। কাপ॰ দ্রবে। বেগশ্চ टिक्रिम ॥ स्थानीमार्यास्की (व-গশ্চ দ্রবন্ধ গুরুন্বক ৷ ব্পণ রস স্তথা স্নেহে! বারিণ্যেতে চ-তুর্দশ ॥ ইতি ভাষাপরিছেদঃ 11 🗱 ।। दिशंशांत्र नित्यदेश यथा বেগরোধ॰ ন কর্ত্ব্য মন্যত্র ক্রোধবেণতঃ। ইতি আহ্লিক-তত্ত্বপৃত বিষ্ণুধর্মোত্তরবচন ॥ অপিচ। সভাবতঃ প্রবৃত্তানা॰ नजामीना॰ जिजीविषुः। न वि-धायादरम्बीतः कागामीनाक ধার্যেৎ।। ইতি রাজবল্লভঃ।। বেগনাশনঃ পু॰ জেখা। ইতি भक्तज्ञावनी ॥ বেগসরঃ পু॰ বেগগামিহ্যঃ। তৎপর্য্যায়ঃ ৷ বেসরঃ ২ অস্ব-তরঃ ৩। ইভি হেমচক্রঃ॥ বেগিতঃ ত্রি বেগবিশিষ্টঃ। মথা । জাযুরেদীয়ে। ন বেগিতো श्रामिकिः मा९ नाजिया मा-ধ্য মামষ্ণ। ইক্যাত্নিকতত্ত্ব ॥ द्विम्द्रियः पुर श्रीकातीमृगः। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥

ইতি ভরতঃ ।। সংস্কারবিশেষঃ । ॥ বেগী ত্রি বেগবান্ । তৎপর্যা-गः। জঙ্গাকারিকঃ ২ জাঙ্গিকঃ ৩ তরস্বী ৪ দ্বরিতঃ ৫ প্রান্সবী ৬ জবনঃ ৭ জবঃ ৮। ইত্যমরঃ ॥ শ্যেনপক্ষী।ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ। विष्ठा औ मृनाः। विष्ठि निर्धे अ পৃথক্দ্বে ইত্যসাৎ অন্ তত वाण्। यथा। (वहा गृवाक (व-**তন॰। ইতি হলা** गुंधः ॥ विकानी औ मागताकी। देख শব্দচজ্রিকা 11 বেড॰ ক্লী সান্দ্রবিচ্ছিন্নচন্দন । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ ন্ত্ৰী নেক। ইতি হেন চন্দ্ৰ ॥ বেডীভি হুচিৎ পাঠঃ ॥ বেচমিকা দ্রী রোটিকাবিশেষঃ । যথা। নাৰ পিটিক্ষা পূৰ্ণগ-ভা গোধুম চূর্তঃ । রচিতা রো-টিকা সৈব প্রোক্তা বেচমিকা वृदेशः ॥ ভবেদেएनिक। वन्ता। व्या कृष्णानिजाशशा । छेका স'তগণী গুৱী' বৃ'হণী শুক্রল। পর॰ ॥ ভিন্ন মূত্র নল। স্তন্য মে-मः পিত ক্ৰপ্ৰদা । গুদকীলা-ৰ্দ্দিত শ্বাস যক্ৎ শূলানি নাশ-বেৎ ॥ ইতি ভাবপ্রকাশঃ॥ (तन भ ध निमायत्म ॥ वामिका- দান গমন জ্ঞান চিন্তাসু।ইতি কবিকল্পজ্ঞমঃ।। ঋ অবিবেণৎ।

এ বেণতি বেণতে। নিশামন

চান্ধুযজ্ঞান । বাদিত্র মুরজাদি ভস্যাদান বাদিত্রাদান ।
বাদিত্র বাদিত্রবিষয় ক্রিমা ইত্যেকে। হর্থঃ ইত্যেকে। ইতিদর্গাদাসঃ।

বেণঃ পু॰ বর্ণদন্ধরজাতিবিশেষঃ । সতু অস্বৰ্ধ্যাণ বৈদেহকাজ্ঞা-তঃ। খ্যা। বৈদেহকেন দ্বন্ধ্যা। মুৎপন্নে। বেণ উচ্নতে । ইতি यांनर्द :• व्यक्तांचः ॥ ७॥ जि-ভাৰুনীৰ সূৰ্ব্যৰ-শীৰ চতুৰ্বনূপঃ । মতু পুখুরাজপি**তা। য**থা বি-মুন্নালে। সৎপুত্রেন তু জা-(छन ल्लािश जिमिद॰ ग्रंगे)। পুনারো নরকাজাতঃ ল তেন বৃধহাজন। ॥ ভেন স্পুত্রেণ মৃ**তবেণ দক্ষিণহস্ত ম**হ্ন জ্বা**তে** নপৃথুন।। ইতি শুদ্ধিতভু॰॥ বেণি জী গ্ৰোষিতভত্কাদি-ধার্য্যকেশরচনাবিশেষঃ ৷ ইতি ভরতঃ ।। বিরহিণীব্**দ্বক**চঃ । ইতি জটাধরঃ ॥ তৎপ্রয়াবঃ। धारदिक्षः २ । देखानद्रः ॥ (वर्षे) ७ थारनी है। रेटि जन्दः ॥ (दिनि- কা ৫ । ইতি শক্তমালা ।। জলসমূহঃ । ইতি জটাধরঃ ।। যথা
প্রথাগে গঙ্গা যনুনা সরস্বতী
মেলনং ত্রিবেণী ।।
বেণিকা স্ত্রী কেশবন্ধনবিশেষঃ ।
ইতি শক্তমালা ।।
বেণিবেধনী স্ত্রী জলৌক। । ইতি
ত্রিকাওশেয়ঃ ।।

বেনিমাধবং পু॰ প্রযাগরপাষা-শম্মচত্তুজিলেরতারিশ্যেং । ইতি লোকপ্রালিজঃ ॥

रिनी खी अजनी। जुडाइविडेनी ইতি ভাষা। ইতি ভরতঃ।। তৎ-পর্যায়ে। বেণিশকে জন বঙ্গা। দেবতাভবৃক্ষঃ। ইত্যানরঃ।। সে-बी॥ धवारः । देखि हराज्यः ॥ नहीं दिल्यः । ३७ (मिन्नी ॥ তসা উৎপত্তি বঁং। পৃথ-क्रवाह । रूका (वृत्या खड़ाल्य-याक्ति विक्शितिः शुद्धा । व ণিক শরীরাৎ কলছা নিরস্তা কথিতা দ্বয়া।। প্রভাবস্তু তথো নদ্যোঃ কিয়া ক্ষেত্ৰস্য তস্য বা 1 তল্মে কথ্য সৰ্বজ্ঞ বিস্কাহ্য হল্ৰ गराजन ॥ मात्रन छेदात । कुल्य কৃষ্ণতনুঃ সাক্ষাদেনী সাক্ষাল-হেশ্রঃ। তৎ সহন প্রভারত্ত

नानः रकुः ठलूर्यशः ॥ जशानि তৎ সমূৎপত্তি কীর্ত্তবিষ্যামি ত मृन् । ठाक्यमा छतः शृर्वः ননে। দেবপিতামহঃ ॥ সহুদ্রি-শিখরে রম্যে যজুনাযোদ্যভো २७व९। म कृष्ठी राज्य महाद्रान् **ंगर्बरन्दगरे**। ठूं छः ॥ रुक्छ। रुद्रि হরাভ্যাণ হি তদিনরেং, শিখরণ यट्यो । ज्ञानट्या यूनियवा यू-হূর্ত্তে ব্রহ্মদৈরতে ॥ তস্য দীকা। निधानाय मगाज॰ छक् वाण्छाः ৷ অগ জেটাও সন্ত্রাও পত্নী নাছ-माक्ष्य द्वीषताः।। या गरेन हाय-**(वे)** ठारू ५७% विक मुनाउ र १ **ভৃ**গুৰুৰ। চাৰিলে। সহা বৰ দৃত। **माश्रायाटि** य हि इत्तर । पहुर्वान তিক্রমে চৈব ক। র্ন্যা ছাক্ষা বিধিঃ कथः॥ विकुक्वा । गापा छि ८० थ স্বরা শীঘূণ গামত্রাত্র বিধীমতা। এষাপি ন ভবেদন্য ভাৰ্য্যা কি° शृगकर्यान ॥ नात्रम छेवाछ । এन যেব হি ৰুজোপি বিষ্ণুবাক্য মম-ন্যত । তছ্য । স ভূও ৰাক্য° भारजी॰ खंकां रहमा ॥ निद्वागा म-ফিণে ভাগে দীক্ষাবিধি মথাক-রোৎ ৷৷ হারজীলাবিধি তম্য বি-ধে শ্ৰকু ৰূ'নীশ্বলং ॥ ভাৰদভ্যা- 🛚

पर्यो তত্র স্বরা যজ্জস্থলে নৃপ। তত স্তা॰ দীক্ষিতা॰ দৃষ্ট্ৰা গাৰ্বতী• ব্ৰহ্মণা সহ।। সগল্পী সা গন্তা ক্ৰো-ধাৎ স্বরা বচন মত্রবীৎ। স্বরো-বাচ। অপূজা। যত্ৰ পূজান্তে পূ-क्राानाथ वाञ्जिनः। जीनि छ्व ভবিবান্তি দুর্ভিকণ নরণ ভষণ ॥ मनामान कनिर्छय छविष्ठः म-নিবেশিতা। তক্ষাৎ **সর্বে** জডী-ভূতা নদীৰূপা হি নিশ্চিত ॥ ই-যঞ্জ দক্ষিণে ভাগে হ্যুপবিষ্ট। ম-माग्दन। उन्माह्मादक मन। मुना তনুকপাস্ত নিম্নগা।। নারদ উ-বাচ ৷ তত স্তৎ শাপ মাকর্ণা গা-যত্রী কম্পিতাধরা। সনুখাবাশ-गट्निरेव वीर्यामाशि छा॰ खता॰ ॥ গাৰলুগুৰাচ। তব ভৰ্ত। হথা बन्ना नगालाम उथा चनु । तृथा শ্পসি যুক্সাআও ভব ভ্রমপি নিল্ল-গা।। নারদ উবাচ। ততে। হাহ। কৃতাঃ **সর্বে শিব বি**ষ্ণু মুখেশ্বরাঃ । প্রণম্য দণ্ডবৎ ভূমে। স্বরাণ তত্র विकिञ्जुः॥ (मवा छेतुः। (मवि শপ্ত। বৰু সৰ্বে ভ্ৰহ্মাদ্যাপি ভ্ৰয়। ২ধনা। যদি সর্বে জড়ীভূতা ভ वियादम। २० निश्चभाः ॥ जन-লোক ত্রষণ চৈতৎ বিনশ্যতি চ

নিশ্চিত°। অবিবেক কৃত স্তস্মাৎ 🛉 শাপো ২য° বিনিবৰ্ত্তত। য় স্বরো বাচ। নার্চিতো হি গণাধ্যক্ষো ভবন্ডি র্যৎ সুরোত্তমাঃ। তস্মা-দ্বিদ্ব সমুৎপন্ন মবোধ জনিত খলু ৷৷ নাপি মদ্বচনং হেতদসত্যং খলু জাযতে। তম্মাৎ স্বাণ্টেশ র্জ ডীভূতা যূষ॰ ভবত নিয়গাঃ ॥ আবামপি সপক্লো চ স্বাণ্শাভ্যা মপি নিম্নগে। ভবিষ্যামে। ২ত্র ভো দেবাঃ পশ্চিমাভিমুখা বহে ।। নারদ উবাচ। ইতি তদ্বচন॰ শ্রুত্বা ব্রহ্ম বিষ্ণু মহেশ্বরাঃ। জড-**ৰূপাভবন্নদ্যঃ স্বাণ্শেনৈ**ব তদা-নৃপ II **তস্মাদি**ক্ষু রভূৎ কৃষণ বে-ণী দেবে। মহেশ্বরঃ। ব্রহ্মা কন্স-দ্মিনী চান্য। পৃথগেব বভূব ভু॥ ইতি পান্মোত্তরখণ্ডে ১৫৬ অধ্যা-यः ॥ *** ॥ অন্যচ্চ । সরস্বতী র**-জোৰপা তমোৰপা কলিঙ্গজা। সত্ৰপা চ গঙ্গাত্ৰ নযন্তি ত্ৰন্ধ নির্ন্তণ ।। ইষণ বেণী হি নিঃশ্রে-ণী বৃশ্ববৰ্ম প্ৰযাস্যতঃ । জন্তো ৰিশুদ্ধ দেহস্য শ্ৰদ্ধা শ্ৰদ্ধাণ্ডস্য চ।। কাশীতি কাচিদবল। ভূব-নেষু ৰাতা লোলাৰ্ক্ল কেশব বি-লোল বিলোচনা চ। তদ্ধো যু গ-

क रद्रभांति दियः उनीया विनी-তি যাত্ৰ গদিতাক্ষৰ শৰ্শাভূনিঃ।। ইতি কাশীখণ্ডে ৭ অধ্যায়ঃ॥ বেণীরঃ পু॰ অরিষ্টবৃষ্ণঃ। ইতি শন্চন্দ্রিকা ॥ বেণীসংহারঃ পুং ভটনারাষণ-

কৃতসপ্তাহ্বযুক্তনাটকবিশেষঃ। তত্র দুর্য্যোধন কতৃ ক জৌপদী কেশাকর্ষণাবধি ভদ্বধানন্তর ত্যা বেণীবন্ধনপর্যান্ত বিবর্ণ মস্তি। ত্যায় যাদ্যশ্লোকঃ। নিষিদ্ধৈ রগ্যেতি লু লিত মকর-ন্দে। মধুক্টরঃ কট্রে রিন্দো রস্ত-শ্জুরিত ইব সতিম সুজ্বঃ। কি-থতা॰ বিদ্ধি॰ বে। নবন বুছা। बना मनमः अङ्गिनः भूष्मानाः रुतिहत्र १८४। दक्ष नि त्रयः ॥

त्वनुः पू॰ व॰मः। 🗟 महः॥ वंभी। ইতি শব্দরত্নাবলী॥ नृ-পৰিশেষঃ। ইতি মেদিনী।। বে-ণো রুৎপত্তি র্যথা। বেণু র্যঃ শৃণু ত॰ বিপ্ৰ তবাপি বিদিত॰ তথা। দ্বিজ আসীচ্ছান্তমনাঃ কৃত শা-ন্তপনাদিভিঃ ॥ নায়। দেবত্র-তো দান্তঃ কর্মকাগুবিশারদঃ ৷ অবৈফব জনব্রাত মধ্যবত্তী ক্রি-বাগরঃ ॥ একদাপি ন শুশ্রাব

ৰজেশো ংস্তীতি ভূপতে। তদ্য গেহ মথাভ্যাগাছেদান্ত কৃত নিশ্চযংগ্য মন্তক্তঃ কোপি পূজাণ य जूनमीमन वाति।। कृठवा॰ ख গৃহে কিঞ্ছিৎ কল মূলণ ন্যবেদ-যৎ ।। স্নান বারি ফল কিঞ্চিৎ ं ठरेषा श्रीखा। मरतो गृशीः। य-শ্রদ্ধানিত কৃষা সোপাগৃহাৎ ছিজয়নঃ ৷৷ তেন পাপেন সং-জাত বেণুদ্ব মতিদারুণ ৷ তেন পুণোন তদ্যাৰ্থো মদীয় প্ৰিয়তাং গ্ৰন্থ সংখ্যা সোহপি বাজেব বেড়ৰতে বিজ্ঞান্ত। যুগতন্ত **ए विका**र्य स्वास्थ्य माला-ভিয়া ীতি পাৰেনুপ হেলে ফাও ১ व्यशायः ॥

বেণুক° ক্লী তোত্ৰ° ! ইভি ছে-মচক্ৰঃ ৷৷

বেণুকর্ক্তরঃ পু॰ করীরবৃক্ষঃ। ইতি ত্রিকাওশেষঃ।।

বেণুজঃ পু• বেণুষবঃ । ইতি লাফানিৰ্বণটঃ ।।

বেণুধাঃ পু॰ বেণুবাদকঃ । ইভা-মরঃ ॥

বেণুন॰ রী মরিচ°। ইভিরত্ন মালা।। বেণজ মিতিচ পাঠঃ।। বেণুশত্রী স্ত্রী বংশপত্রীকৃদঃ। তৎপর্যায়ঃ। হিঙ্গুপণী ২ নাডী ৩ হিঙ্গুশিরাটিকা ৪। ইতিরত্ন-মালা।।

বেণ্যবঃ পুণ বংশকলং বাশেরচালু ইভিভাষা তৎপর্যাহঃ

া বেণুজঃ ২ বেণুবীজণ ও বংশজঃ ৪ বংশততুলঃ ও বংশধানাং
৬ বংশাবঃ ৭ ৷ অসা তুলাঃ ।
কাকত্বং ৷ ক্যাযত্বং ৷ কটুলাকিত্বং বিদ্যুত্তত্বং ৷ ক্যায়ং ৷ ইভি
রাজনির্যক্তঃ ৷ অপিচ ৷ তাববাস্তু সরা কাকাঃ ক্যাযাঃ কটুগাকিনঃ ৷ বাতপিত্তকরা উক্থা
বন্ধসূত্রাঃ ক্যাপহাঃ ৷৷ ইতি
ভাবপ্রকাশঃ ৷৷

বেগুবাদঃ পু॰ বৈগুকঃ। ই**ভি** রত্নমালা॥

বেণুবীজ॰ ক্লী বেণুষক: । ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ॥

বেতঃ পু॰ বেত্রঃ। ইতি রাজ-নির্য-টঃ॥

বেতন° ক্লী কর্মাদক্ষিণ। মাহিন। ইতি মজুরীতি চ ভাষা ।
তৎপর্যায়ঃ। কর্মগ্যা ২ বিধা ৩
ভূত্যা ৪ ভূতিঃ ৫ ভর্ম ৬ ভরণা
৭ ভরণ ৮ মূল্যা ১ নির্বেশঃ ১০

পণঃ ১১। ইত্যমরং ॥ বিষ্টিঃ ১২ । ইতি জটাগরঃ ॥ জীবনোপা-যঃ । তৎপর্য্যায়ঃ । আজীবঃ ২ জীবন° ৩ বার্ত্তা ৪ জীবিকা ৫ বৃত্তিঃ ৬ । ইতি হেমচক্রঃ ॥ ক-প্যং । ইতি শক্ষচন্দ্রিকা ॥

বেতসঃ পু॰ লতাবিশেষঃ ৷ বযসা ইতি ভাষা। ইতি ভরতঃ ।। তৎ-পর্য্যায়ঃ। রুথঃ ২ অভ্রপুষ্ণঃ ৩ বিদলঃ ৪ শীভঃ ৫ বানীরঃ 🧇 বঞ্লঃ ৭ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ প্রিয়ঃ ৮। ইতি রত্নমালা।। গন্ধপুষ্ণঃ ৯ রথাভুঃ ১০ বেতসী ১১। ইতি শব্দরञ्जावली॥ निচ्लः ১২ मी-র্ষপত্রকঃ ১৩ কলমঃ ১৪ মঞ্জরী-ন্মুঃ ১৫ সুষ্টেণঃ ১৬ গদ্ধপুষ্প-कः ১१। जमाञ्चनाः। वादनक-টুরু। শীতরু। ভূতরক্রপি-ত্তোন্তবরোগ লগ্নদোষ নাশি-ত্বঞ্চ । ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ অ-পিচ ৷ বেত্ৰাে নমুকঃ প্ৰাে-ক্তো বাণীরো রঞ্জন স্তথা। অ-ভূপুষ্পশ্চ বিদ্যুল। রথঃ শীতশ্চ কীৰ্ভিতঃ ॥ বেতসঃ শীতলো দাহ শোখাশো বোনিভগ্নান । হত্তি বীদপ কৃছ্ছানূ পিতাখন ি কফানিলান্ ॥ ইতি ভাব- প্রকাশঃ ৷৷
বেতসামঃ পুং অমুবেতসঃ ৷ ইতি
জটাধরঃ ৷৷
বেতসী স্ত্রী বেতসঃ ৷ ইতি শব্দরত্নাবলী ৷৷

বেতধান্ ত্রি বেতসলতাবছল-দেশঃ। ইতামরভরতো ।। বেতালঃ পু॰ দারপালকঃ। ইতি

শক্রারনী ৷৷ ভূতাথিষ্ঠিতশ-বঃ ইত্যমরঃ॥ মলভেদঃ। ইতি ভরতঃ ৷ দিব্যণ,দিপ্রিশ্বরা যথা। সগর উবাচ। কোমৌ ভৈরৰ নামাভূৎ কো বা বেতা-ল সংজ্ঞকঃ। কথং বা তৌ শরী-রেণ মানুষেণ গণাধিপৌ ॥ অ-ভূতা দ্বিজ শাৰ্দ্ন **তমে** বদ गशगुतन। शिक्षेत्रं छेवाछ। सृनू রাজন্ প্রবক্ষানি মুশ্কালস্য ভূঞ্জিণঃ। ভৈরবস্যাপি চরিত॰ বেতালয় মহাত্মনঃ ॥ সোসৌ ভূগী হরসুতো মহাকালোপি ভগজঃ ৷ তাবেব গৌরী শাপেন সমূষ নরষোনিজৌ ॥ বেতাল ভৈয়বৌ জাতৌ পৃথিব্যা॰ নৃপ-বেশনি। ইতি কালিকাপুরাণে १४ विशायः ॥ क्षा जिला ५१-लाति यथ।। श्रीततुर्वाठ। य-

देवव यानूषी मृर्छि तियः वृषछ-কেতন। বিশাসি তেত্র বচনা-**ज्**थान्य मृज्क्ष्यः ॥ श्रवित्व-শ ততে৷ দেবী স্বয়ণ তারাবতী তনৌ । মহাদেবোপি তদ্যান্ত কামার্থ॰ সনুপঞ্জিতঃ ॥ ততঃ া সাপৰ্যাবিষ্টা দেবী তারাবতী সতী। কামযান প্মহাদেব স্বয-(मवाञ्चमुना ॥ विश्वांन कात्न ২ভবলার্ত্তঃ কাপালী চাস্থিমা-ল্যধৃক্। কামাবদানে তদ্যান্ত गरमाজाङ मुख्ययः॥ जाज्य-গুপশাৰ্দূল তথা শাখা*ন্*গানন॰ । অথ তারাবতী দেবী সূতৌ দৃষ্ট্ব। ক্ষিতিজ্ঞিতী ॥ ভূমৌ ম-লিন বেশেন মন্যনা সমুপাবি-শ্ । ভর্ত্ত রাগনন শ্বং কা-জ্ঞান্তী ভগ ভাষিতং ॥ অথ ক্ষণামাহাভাগেঃ ম রাজা চক্র শেখরঃ। প্রাদাদ পুঠে আগ-চ্ছদুষ্টু ভাত্ৰবভীণ তদা ।। দ-দৰ্শ পতিতাং ভূ:মী মুক্তকেশীং নিরুৎসবাণ। সুতৌচ পতিতৌ जृत्मो हक्<u>त</u> मृर्या मनथरजे ॥ वानवारमा में ममृत्म अमृत्म। ভ॰ বৃষ্ণা চ। ততঃ **স** রাজা ন্য-গদৎ ত॰ মূনি॰ প্রহসমুদা ॥ পালষিষ্যে শন্তুসূতে যথা ল ভ্যাণ সদৈব হি ৷ কিল্পেতে মুনি শাদূল স্বং সংস্কৃত্য যথাবিধি ৷৷ ঔর্ব উবাচ ৷ তত স্তুযো র্গাস চক্রে নারদো বচনামূপ ৷ জ্যো-ডো তৈরব নামাভূৎ বীরঃ প্র-ল্রো ভযম্বরঃ ৷! বেতাল সদৃশঃ কৃষ্ণে বেতালো হভূত্তথাপরঃ ৷ ইতি চক্রে ত্যো নাম দেব্যি ব্রাণে ৪৯ অধ্যায়ঃ ৷৷ তোলভটঃ পুণু রাজবিক্রমা-

বেতালভটঃ পু॰ রাজবিক্রমাদিত্যস্য নবরত্নান্তর্গতরত্নবিশেযঃ ৷ যথা ৷ ধরন্তরিঃ ক্ষপণকামরসিংহ শঙ্কু বেতালভট ঘটকপর কালিদাসাঃ ৷ খ্যাতৌ বরাহ মিহিরৌ নৃপতেঃ সভাষাণ রত্নানি বৈ বরক্রচি নব বিক্রমস্য
৷৷ ইতি নবরত্নশোকঃ ৷৷

বেতা ত্রি জ্ঞাতা। বেত্তীতি বিদধাতো স্তৃপ্প্রতাবেন নিপান্নঃ ।।
বেত্রঃ পুং স্বনামখ্যাতবৃক্ষঃ ।
তৎপর্যায়ঃ । বেতঃ ২ যোগিদণ্ডঃ ৩ সুদণ্ডঃ ৪ মৃদুপর্বকঃ ৫ ।
স তু পঞ্চবিধঃ । তেষাং গুলাঃ ।
শীতলত্বং ৷ ক্যায়ত্বং ৷ ভূত গিতহরত্বঞ্চ ৷ ইতি রাজনিষ্টাঃ ৷

তদায়ে বেতাগ ইতি খাতি । ।
তদগুণাঃ । দীপনস্থ । ক্রচ্যস্থ ।
তিজস্ব । পিত্ত কফ নাশিশ্বঞ্চ ।।
তৎফলগুণাঃ । বাত পিত্ত নাশিশ্ব । অমুস্ববিশেষঃ । তস্য
প্রমাণ বেত্রাস্বশব্দে দুফ্টব্য ।।
বেত্রকীয়ঃ তি বেত্রসমূহযুক্ত
দেশাদিঃ । ইতি সিদ্ধান্তকৌ
মুদী ।।

বেত্রধরঃ পু• দারপালঃ। ইতি হলাযুধঃ।। যধ্টিধারকে ত্রি।। বেত্রশারকঃ পু• দারপালঃ। ইতি জটাধরঃ।।

বেত্রবতী স্ত্রী নদীবিশেষঃ। ইত্যসরঃ। সা তু সালবদেশাৎ কালপীনাম নগরে যমুনাযাং মিলিতা ।। বেত্রাসুরমাতা । যথা ।
বেত্রবত্যুদরে জাতো নামা বেত্রাসুরো ২ভবৎ । ইতি বরাহপুরাণুং ।।

বেত্রহাঁ পুণ ইন্দ্রঃ। ইতামরঃ॥ বেত্রবিতী স্ত্রী বেত্রবিতীনদী। মথা। তত্রানা। দধতে জলং সু-মধুরং কান্তিপ্রদং পৃষ্টিদং। বৃ-ষ্যাং দীপন পাচনং বলকরংবে ত্রবিতী তাপিনী।। ইতি রাজ- নির্ঘণ্টঃ ।। বেত্রাসন°ক্লী বেত্রনির্মিতাসন° । তৎপর্য্যায়ঃ । আসন্দী ২ । ইভি হেমচশ্রঃ ।।

বেত্রাসূরঃ পু॰ বনামখ্যাতাসরঃ । তদ্যোৎপত্তি <mark>যথা। মহাতপা</mark> উবাচ। আশীদ্রাঙ্গা পুরা রাজ-ন্ সিমুদ্বীপঃ প্রতাপবান্ । বা-রুণাংশো মহারাজাসে। হরণ্ডে তথসি স্থিতঃ।। পুত্রো মে শক্র-नामाम ভবেদিতি नदाधिणः! এবং কৃতস্তিঃ সো ২থ মহতা তগস। স্বকং ॥ কলেবরং স্থিরে। ভয়। শোষ্যামাস সূত্ৰতঃ। প্ৰ-জাপাল উবাচ। কথ তস্য হিজ শ্রেষ্ঠ শক্তেগাপকৃত তবেৎ ৷ যেনাসে। তদিনাশায পুত্র বি-**ছ্ন্ ব্ৰতে স্তিঃ। মহ**াংপা উ-বাচ। সে। খন্য জন্মনি পুত্রো **२**ভূ**८ प्रकृ** र्वनदठा॰ रहः । ज-বধ্যঃ সৰ্বশক্ৰোয়ৈ রপাণ ফেনে-ন নাশিতঃ।। জলকেনেন নি-रिञ खिलास गराश्वार । शृन র্বনাম্বযো জাতঃ সিদ্ধুছীপেতি সংজ্ঞিতঃ ।। স তেপে পরমং ভী-**ব॰ শক্র বৈর মনুস্মরন্ । ত**ভঃ কালেন মহতা নদী বেত্ৰবত্ৰী

শুভা।। মানুষ ক্রপ মাস্থায় সা-লম্বারা মনোরম°। আজগাম **ষতে**। রাজ। তেপে পর্মক° ত খঃ ৷৷ তা॰ দৃষ্টা কণ সম্পন্না৽ म রাজ। জুদ্দমানসঃ। উবাত কাসি সুশোণি সত্যং ক্থৰ ভা-মিনি।। নদ্যুবাচ। অহু জলপ-তেঃ পত্নী বরুণস্য মহাত্মনঃ। নামা বেত্ৰবতী পুণ্যা দ্বা নিচ্ছ-ন্তীহ আগতা ॥ সাভিলাষাণ পরস্ত্রীণ যো ভজমানাণ বিদর্জ বেৎ। স পাপপুরুষো ভ্রেযো ব্ৰশ্নহত্যাঞ্চ বিন্দতি।। এবং জ্ঞা-ছা মহারাজ ভজমানাং ভজস্ব मा । এব मुख्य खरा ताजा मा-ভিলাষোপভ্ৰুবান্।। তস্য স দ্যো ২ভবৎ পুত্ৰো দ্বাদশাৰ্ক সমপ্রভঃ ৷ বেত্রবত্যদরে জাতো নামা বেত্রাসুরো ২ভবৎ ॥ বল-বানতিতেজস্বী প্রাগ্জোতিষঃ পতি ভবেৎ। স কালেন যুৱা **জাতে**। বলবান্ দূচবিক্রমঃ 11 মহাবোগেন সংযুক্তো জিগায চ বসুদ্ধরাং। সপ্তদীপ্রতীং প-শ্চামেরপর্বত নারুহন্ ॥ তত্ত্রে-ন্দ্রণ প্রথমণ জিগ্যে পশ্চাদ্ধিণ যন° ততঃ। ইতি বরাহপুরাণে

দেব্যোৎপত্তি নামাধ্যায়ঃ।।
বেত্রী পুণু দ্বারপালকঃ। ইতি
হেমচন্দ্রঃ।। বেত্রবুক্তে ত্রি।।
বেথ ঋঙ বাচে। ইতি কবিকল্পক্রমঃ।। ও বেথতে। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

विषः पुः विष्ः। यथ।। विषा (वनविनवादन। विनादन। विन-বিৎ কবিঃ। ইতি বিক্তৃসহসুনাম স্তোত্রণ। বৃত্তণ ইতিমেদিনী।। ক্ষচিৎ পুস্তকে বিত্ত মিত্যপি পা-र्ठः ॥ यङ्गात्रः । ইতি नानार्थतः ত্রমালা।। মীনশরীরাবচ্ছেদেন ভগবদাক্যণাইতি ন্যায়শাস্ত্রণা ধর্মাব্রন্ধপ্রতিপাদকমপৌরুষেয-বাক্য°। ইতি বেদাস্তশাস্ত্র°।। ব্ৰহ্মসুখনিগতধৰ্মজ্ঞাপকশাস্ত্ৰ। ইতি পুরাণ ॥ তৎপর্য্যায়ঃ। শ্রুতিঃ ২ আগ্লায়ঃ ৩। ইত্যানরঃ ।। ছন্দঃ ৪ এন্ধ ৫ নিগমঃ ৬। ইতি শব্দরত্রাবলী।। প্রবচন १। ইতি क्रिंग्द्रः ॥ 🟶 ॥ त्वनमा श्रामू-ৰ্ভাবে। বথা । কদাচিৎ কথ॰ मुक्गामीि शायल। बन्ना মুখ চতুষ্টযেত্য শ্চদ্বারো বে-माः थामुतामन् । यथा । একবি॰-শতিশাখাত্মক ঋক্ ১ শতশা-

খাজাক যজুঃ ২ সহসুশাখাময সাম ৩ নবশাখাময অথর্ব ৪ । ইতি পুরাণ । অপিচ। শ্রীমা-ৰ্কন্ডেয উবাচ। তক্ষাদণ্ডাদিনি-ভিন্নাৰুক্ষণে। ২ব্যক্তজন্মনঃ । ঋ-চো বভূবুঃ প্রথমণ প্রথমাদদনা-ग्रांन ॥ जवाश्रुष्ट्रांनिजाः मना স্তেজোৰাপা হৃদ'বৃতাঃ। পৃথ-ক্ পৃথিখিভিনাশ্চ রজোকপা ম-शाबनः ॥ यजुःमि पिक्वाविक्तान मनिवक्षांनि कानिष्ठि । यामृक বর্ণ তথা বর্ণান্যসংহতি চরাণি বৈ ॥ পশ্চিমণ যদিভো ৰ্ৰক্তুণ ত্ৰ-ক্ষণঃ পরমেষ্টিনঃ। আবিভূ ভানি সামানি ততঃ জন্দ সিতান্যথ ॥ অথর্বাণ মশেষেণ ভূজাঞ্চনচন-প্রভং ৷ যোরাঘোর স্বরূপং তদা-ভিচারিক শান্তিমৎ ॥ উত্তরাৎ প্রকটীভূত° বদনাত্তত্ত্ব বেধসঃ । নুখ সত্তুত্যঃ প্রায়ণ সৌমাসৌম্য স্বৰূপৰ্থ। ঋচে। রজে। গুণাঃ সভু-বজুবাঞ্চ গুণো মুনে। তমো গুণা-নি সানানি তনঃ সত্ত্ব মথর্যসূ !! এ-তানি জুলনানানি তেজসাপ্র-তিদেন বৈ । পৃথক্ পৃথগবস্থান° ভাগ্নি পূৰ্ব নিবাভবৎ ৷৷ তত স্ত-দাদ্য গভেজ ওমিত্যুক্ত্বংভিশ-

স্যতে। তস্যান্ভাবাদৃক্তেজ স্ত-মাণসাবৃত্য সংস্থিত।। যথা ষজ-শ্মৰ তেজো যক্ত সায়া মহামূ-নে। একত্ব মুপযাতানি পরতেজ-সি সংশ্রয়াৎ ।। শান্তিকং পৌষ্টি-কঞ্চৈর তথা চৈবাভিচারিকণ। শ্ব-গাদিযু লম॰ ব্ৰহ্মণ দ্ৰিত্যণ ত্ৰিগ্ৰা-গনৎ।! ততে। বিশ্বনিদ॰ সদ্য স্ত-মোনাশাৎ সুনির্মল । বভাব-তীব বিপ্রর্যে তির শ্চোর্দ্ধ মধ স্ত-থা।। তত স্তন্মওলীভূত॰ ছান্দস॰ তেজ উত্তমণ । পরেণ তেজসা ব-ন্ধন্ একত্ব মুপগম্য তৎ ৷৷ আদি-ত্য সংজ্ঞা মগমদাদাবেব যতো ২ভব**ং।বিশ্বস্যাস্য মহাভাগ কা**-রণ ঞ্চাব্যযাত্মক ।। প্রতি ম্ধ্য-ন্দিনে চৈব তথা চৈবাপরাক্লিকে । ত্রবী তপতি সা কালে ঋগুজুঃ সাম সংজ্ঞিত। ॥ ঋচ স্তপস্তি পূ-बीद्भ मधाद्भ ह यङ्ग्भि दि । সামানি চাপরাঙ্গে তু তপস্তি নু-নিসত্তন।। শান্তিক॰ ঋজু পূৰ্বাহ্লে যজুঃস্বনূচ পৌষ্টিক°। অপরায়ে স্থিত॰ নিত্য॰ সামস্বেবাভিচারি-ক॰।। সৃষ্টে চ ঋত্বাযো ব্ৰহ্মা স্থি-তৌ বিফু ৰ্যজুৰ্ম্ময়ঃ। রুজঃ সামম-যোত্তে চ ভস্মাত্তস্যাশুচি ৰ্ধনিঃ

॥ তদেব॰ ভগবান্ ভাস্বান্ বে-দাত্মা বেদসংস্থিতঃ ৷ বেদবিদ্যা-**ত্মক শৈচব প**রঃপুরুষ উচ্যতে ॥ সর্গ স্থিত্যস্ত হেতুঃ স রজঃ সত্ত্ব দিকৈ গুণৈঃ। আশ্রিত্য ত্রন্ম বি-ষ্ণুদি সংজ্ঞা মভ্যেতি শাস্বতঃ ॥ বেদৈঃ স বেদ্যঃ স তু বেদমূর্ত্তি রমুর্ত্তি রাদ্যো ২থিল বিশ্বসূর্ত্তিঃ। বিশ্বাশ্রয়ণ জ্যোভি রবেদ্যবর্না। ধর্মাবদাতঃ পরমঃ পরেভ্যঃ ॥ ইতি শ্রীমার্কণ্ডেবপুরাণে দূর্য্যমা-হাত্মো সূর্যোৎপত্তি নামাধ্যায়ঃ ।। 🏶 !। অন্যক্ত। অফাবিণশে পু-নঃ প্রান্থে হৃদ্ধিন বৈ দাপরে **দ্বিজাঃ।** পরাশরসূতো ব্যাসঃ কৃষ্ণ দ্বৈপায়নো ২ভবৎ ৷৷ স এব সর্ব বেদানাং পুরাণানাং প্রদ-শ্কঃ। পারাশর্যো মহাযোগী কৃষ্ণ দ্বৈপাযনো হরিঃ ৷৷ আরাধ্য দেব মীশান দৃষ্ট্রা সায় ত্রিলো-চন ৷ তথ প্রসাদাদসৌ ব্যাসো বেদানা মভবৎ প্রভঃ ৷৷ অথ শিষ্যান প্রজগ্রাহ চতরে। বেদ-পারগান্! জৈনিনিঞ্সু मुमस्य বৈশস্পায়ন মেব চ ॥ গৈল॰ তে-ষাণ চতুৰ্থঞ্চ পঞ্মণ মাণ মহাম্নিঃ ৷ ঋধেদ আবকং গৈলং প্রজ্ঞাহ মহামুনিঃ ॥ যজুর্বেদ প্রবক্তারণ বৈশস্পাবন মেব চ। জৈনিনি॰ সামবেদস্য শ্রাবকণ সো ধ্রপদ্য-ত ৷৷ তথৈবাথৰ্ব বেদস্য সুমন্ত সৃষি সত্তমণ। ইতিহাস পুরাণানি এব-ক্তু॰ মা মযোজয়ৎ ॥ এক আসী-म्बर्जूर्वन उक्कृकी वाक्न्य । চাতুৰ্হোত্ৰ মভূদ্বস্মিণ স্তেন যজ্ঞ মথাকরোৎ ৷৷ অধ্র্যাবং যজ্জিঃ माामृष् रशिवः षिरकालगाः । ঔদ্যাত্ৰ° সামভি শ্চক্ৰে ব্ৰহ্মত্বঞ্চা-প্যথৰ্বভিঃ॥ ততঃ স ঋচ উদ্ধৃত্য सारधान॰ कृष्ठान् अ**जुः ।** यङ्कृषि চ বজুৰ্বেদ॰ নামবেদঞ্চ সামভিঃ॥ একবি॰শতি ভেদেন ঋধেদ॰ কৃত-বান্ পুরা। শাখানান্ত শতেনাথ যজুর্বেদ মথাকরে বি ।। সামবেদ॰ সহসেণ শাখানাঞ্চ বিভেদতঃ। অথৰ্বাণ নথো বেদ॰ বিভেদ নব-কেন তুম ভেদৈ রফীদশৈ ব্যাসঃ পুরাণ কৃতবান্ প্রভুঃ। যো ২য নেক শ্চতুষ্পাদে। বেদঃ পূৰ্ৰণ পু-রাতনাৎ ৷৷ ওঁকারো ব্রন্ধণো জা-তঃ ग मायविष्यभाषनः। त्रम-বেদ্যোহি ভগবান বাস্দেবঃ স নাতনঃ।। স গীয়তে বরো দেবো বো বেদৈন স বেদবিৎ। এতৎ **প**রতর° ব্রহ্মজ্যোতি রানন্দ মুক্ত-মা বেদবাক্যোদিত তত্ত্ব বা-मुराव अतः अनः । (वनःवमः **মিদ° বেত্তি বেদ° বেদ পরো মুনিঃ** য় অবেদ॰ পরম॰ বেত্তি বেদনিঠঃ मरमञ्जूदः। म এव বেদে। विमान्छ তমেবাশ্রিত্য মুচ্যতে।। ইত্যেতদ-**ক্ষর• বেদ্য মোস্কার॰ বেদ মব্যয°।** অবেদঞ্চ বিজানাতি পারাশর্য্যো মহামুনিঃ॥ ইতি কৌর্ম্মে ৪৯ অ-शायः ॥ 🛊 ॥ दिनाश्यनशिवः ৰথা। ব্যাস উবাচ। এবং দণ্ডাদি-ভিষুক্তিঃ শৌচাচার সমন্বিতঃ। আহুতো ২ধ্যমন প্র্যাদীক্ষ্মা-পে গুরো শ্ব্রখ ।। নিত্য মৃদ্যত-পাণিঃ স্যাৎ সাধাচারঃ সুসংষতঃ ৷ আস্যতা মিতি চোক্তঃ সন্নাসী-ভাভিমুখ গুরোঃ ।। প্রতিশ্রবণ সম্ভাবে শ্যানো ন সমাচরেৎ। নাসীনো নচ ভুঞ্জানো ন তিষ্ঠ-त्र পরাজ্যুখঃ ।। नीष्ठः শ্যাসন॰ চাস্য সর্বদা শুরু সন্নিধৌ। শু-त्त्रा स्ट क्कृतिंयत्य न यत्थरोग-त्ना ভবে॰ ।। त्नामाश्रतमग्रा নাম পরোক্ষমপি কেবল । নটে বাস্যানুসৰীত গতি ভাষিত চে-ষ্টিত ।। গুরো র্যত্র পরীবাদো নি-

দা বাপি প্রবর্ততে। কণৌ তত্ত পিধাতব্যে গস্তব্যং বা ততো ২-नाजः ॥ मृतस्य नार्कत्यसनः ন জুন্ধো ন*িন্তকে* ক্সি<mark>যাঃ। নচ</mark>ৈ-বাস্যোত্তর° ব্রুয়া**ৎ স্থিতে নাসী-**ত সন্নিধে।।। উদস্তস্ত স্পান্পু-ষ্পা॰ সমিধোস্যাহরেৎ সদা। মা-জ্জনং লেপনং নিত্য মঙ্গানাং বৈ-मभाठदत्र ॥ नामा निर्माला न-যন পাদুকোপানহাবপি। না-कारनमामनकामा हायामीन देव কদাচন।। সাধ্যেদন্তকাণ্ঠাদীন नक्षशारेया निर्वारय । जनानु-চ্ছ্যুগস্তব্য ভবেৎ প্রিযহিতে র-তः।। न शारके शावरमक्त्रा मनिया-নে কদাচন। জৃণ্ডিত° হ**সিতকৈ**-ব কণ্ঠ প্রাবরণ তথা।। বর্জ্জদেৎ সন্ধিধে নিত্য মবস্যেটন মেব-চ। যথাকাল মধীযীত যাবন বি-মন। গুরুঃ।। আসীতাধে। গুরো-ৰ্দতে ফলকে বা সমাহিতঃ। আ-मत्न भयत्न यात्न तेनत जित्रेष कथक्षन ॥ शावल मनुशावलः ग-চ্ছন্ত ননুগচ্ছতি। গোশোকু যা ন প্রাসাদ প্রস্তরেষু কটেষু চ।। আসীত গুরুণা সার্দ্ধণ শিলাফল-क तीयु ह। जिल्लियः गा९

সততং বশ্যা সাক্ষোকোণনা শুচিঃ ৷৷ প্রযুক্ষীত সদা বাঢ়ে মধরাং হিত-কারিণী । গন্ধ নাল্য রস ক-न्गा॰ ७ छ॰ आविविश्भिन॰ ॥ অভ্যঙ্গ ঞ্চাঞ্জনোপানচ্চত্রধারণ নেব চ ৷ কামণ লোভণ ভষণ নি-জা॰ গীত॰ বাদিত্র নৃত্যক॰।। আ-তর্জন॰ পরীবাদ॰ স্ত্রীপ্রেক্ষালভ-ন তথা। পরোপঘাত পৈশুন্য॰ প্রবত্ত্বেন বিবর্জ্জনেৎ ৷৷ উদস্বস্তু॰ সুমনসো গোশকৃষ্ট্রিকা দ্বশা-न् । आह्दत्रम्यायम् थानि रेज्ञ-ঞ্চার নাচরে ।। কৃতঞ্জ লবণ সৰ্ব॰ বৰ্জা॰ পয়্য বিতঞ্ যৎ। অ-নৃত্যদূশী সতত ভবেদগীতাদি-নিস্পৃহঃ॥ নাদিত্য° বৈ সমীক্ষেত नाष्ट्रतम् उश्वनि ॥ এका छ म-শুচিন্ত্রীভিঃ শূড়াল্যৈ রভিতা-ষণ ৷৷ গুৰুচ্ছিফ্টিণ তৈষজাৰ্হণ প্ৰ-ভুঞ্জীত ন কামতঃ। মলাপকর্ষণ ञ्चान॰ नाচরেছি কথঞ্ন।। न ञ-র্যানানসং বিপ্র গুরো স্ত্যাগে ক-থঞ্চন। মোহাস্বা যদিবা লোভা-ত্ত্যক্তেন পতিতো ভ:বৎ ॥ লৌ-কিক॰ বৈদিক্ঞাপি তথাধ্যাত্মিক মেব বা। আদদীত যতো জ্ঞান॰ তন্ন ক্রন্থেৎ কদাচন ॥ গুরে। র- পাবলিপ্তস্য কার্য্যাকার্য্য নজা-न छः । উৎপথপ্রতিপন্ন गा गन्-স্ত্যাগণ সমত্রবীৎ ॥ গুরে। গুরে।ঃ সন্নিহিতে গুরুবদ্বতি মাচরেৎ 1 नहारिम्के छक्तभा सान् छक्त-ভিব। বেশ ।। বিদ্যাপ্তরূষেত-দেব নৃত্য বৃত্তি স্বযোনিষু। প্র-তিষেধান্নচাধর্মা হিজপ্রোগদি-শৎস্বপি ৷৷ শ্রেষঃ স্বস্তুরুবদৃত্তি নিত্য মেব সমাচরেৎ। গুরুপুত্রে-যু দারেষু গুরে। শৈচব স্ববন্ধু ॥ वानः ममानक्या वा नित्या वा यक्ककर्याणि । ज्यागाययम् छङ्गमू-তো গুরুবন্মান মহতি॥ উৎসা-पन॰ वा गाजाना॰ ऋशरनाष्ट्रिके-ভোজনে। ন স্ব্যাদ্গুরুপুত্রস্য পাদযোঃ শৌচ মেব চ ৷৷ গুরুবৎ প্রতিপূজ্যাস্ত স্বর্ণা গুরুব স্তথা। অসবণাস্ত সংপূজ্যাঃ প্রত্যুত্থানা-ভিবাদনৈঃ।৷ অভ্যঞ্জন॰ স্নাপনঞ্চ গাত্রোৎসাদন মেব চ। গুরুপল্ল্যা ন কার্য্যাণি কেশানাঞ্চ প্রসাধনং ৷৷ গুরুপত্নীয় যুবতীং নাভিবাদ্যে-ত পাদযোঃ। স্বৰীত বন্দনং ভূ-মাবেষো ২হ নিতি চা ক্রবন ।। বি-প্রো২স্যপাদগ্রহণমন্বহঞ্চাভিবা-দন । গুরুদারেষু স্বীতি সতা

ধর্ম মনুস্মরন্ ॥ মাতৃস্বসা মাতৃ-লানী স্বঞ্ৰ শ্চাথ পিতৃঃস্বসা ১প্র-পূজ্যা গুরুপত্নী চ সমা স্তা গুরু-ভার্যা ৷৷ ভ্রাতৃভার্য্যোপসংগ্রা-श मदर्गाह्नाह्ना थि । विश्रमा তূপসংগ্রাহা জ্ঞাতি সম্বন্ধি যো-ষিতঃ।। পিতু ভগিন্যা॰ মাতুশ্চ জ্যাষদ্যাঞ্চ স্বস্থ্যপি। মাতৃবদৃ-ত্তি মাতিষ্ঠেমাতা তাভ্যো গরীয-সী ৷৷ এব নাচারসম্পন্ন নাত্মবশ্য মদান্তিক । বেদমধ্যাপ্যেদ্ধর্মণ পুরাণাঙ্গানি নিত্যশঃ ৷৷ তথা চি-রোষিতে শিষ্যে গুরু র্ক্তান মনি-र्षिमन्। इत्रः पृष्कृष्ठः ष्टमा नि-ষ্যস্যৈব॰ ততো গুৰুঃ ৷৷ আচাৰ্য্য পুত্ৰঃ শুশ্ৰুষু জ্ঞানদো ধাৰ্মিকঃ শুচিঃ। আপ্তঃ শক্তো হর্থদঃ সাধু রংগাপ্যাদশ ধর্মতঃ।। কৃতজ্ঞ চ তথাজোহী মেধাৰী শুভক্ষরঃ ৷ আপ্তঃ প্রিযোগ বিধিবৎ যড-ধ্যাপ্যা দ্বিজাত্যঃ ॥ এতেযু ত্রন্ধ-ণো দান মন্যত্র তু যথোদিতাৎ 1 * । विनाधायनविधि यंथा । আচন্য সংযতে৷ নিত্য মধীযীত উদত্মখঃ ৷৷ উপসংগৃহ্ন তৎপাদৌ वीक्रमाणा छत्का मूथः। जिसेष ভো ইতি ব্রুখাদিরামো ২স্ত্রিতি চারমেৎ।। প্রাক্ ভূতান্ পয়্য পা-সীনঃ পবিত্রৈ শ্চৈব পাবিতঃ 1 প্রাণায়ামৈ স্ত্রিভিঃ পূত স্তত ওঙ্কা-র মর্হতি।। ব্রাহ্মণঃ প্রণবং স্বর্যা-मट्छ চ विधिविष्कृषाः। ऋर्याम-ধ্যাপন॰ নিত্য॰ স ব্রহ্মাদীনি পূ-ৰ্বতঃ।। সৰ্বেষা মেব ভূতানা॰ দে-ব শ্চক্ষুঃ সনাতনঃ। অধীতানধ্য-যদিতা° ব্ৰাহ্মণ্যাদ্ধীয়তে ন্যথা 11 অধীষীতঋচোনিত্য॰ ক্ষীরাহুত্য। সদেবতাঃ ৷৷ প্রীণাতি তর্পযন্ত্যে-ন॰ কানৈ স্তৃপ্তাঃ সদেবতাঃ।। য-জূ॰সাধীতে নিষত॰ দধ্বা প্রীণা-তি দেবতাঃ। সামান্যধীতে প্রী-ণাতি ঘৃতাহতিভি রয়হ॰ ৷৷ অথ-ৰ্বাঙ্গিরসো নিত্য সধা প্রীণাতি দেবতাঃ । ধর্মার্থঞ্চ পুরাণানি মাণ্টৈন ন্তর্পায়তে সুরান্ ৷৷ অপাণ সমীপে প্রয়তো নৈত্তিক বিধি মাশ্রেতঃ ৷ গাষত্রী মপ্যধীষীত গদ্বারণ্য॰ সমাহিতঃ ৷৷ সহ্সু পর-মা॰ দেবী॰ শতমধ্যা॰ দশাবরা॰। গাযত্ৰী° বৈ জপেনিত্য° জপ য-জ্ঞঃ প্রকীর্তিতঃ ॥ গাযত্রী ঞৈব বেদা॰শ্চ তুল্যা তোল্যৎ প্রভুঃ । একত শ্চতুরো বেদান্ গাযত্রী-क তरेथकण्ड ॥ एकात मानिजः

কৃত্বা ব্যাহ্নতী স্তদনন্তরণ। ততো **২**ধীযীত সাবিত্ৰী মেকাগ্ৰঃ শ্ৰদ্ধ-ষান্বিতঃ ।। পুরাকল্পে সমুৎপন্না-ভূ ভূবঃ স্বঃ সনাতনাঃ। মহা-ব্যাহ্নত্যঃ স্তিসুঃ সর্বাশুভনিব-হ্ণাঃ।। প্রধান॰ পুরুষঃ কালো ব্রন্ধ বিষ্ণু মহেশ্বরাঃ। সত্ত্ব বজ স্তম স্তিসুঃ ক্রমাদ্যাস্ত্রয়ঃ স্মৃতাঃ ।। ওকার স্তৎ পর° ব্রহ্ম সাবিত্রী স্যাত্তদক্ষর°। এষ মক্রো মহাভা-গঃ সারাৎসার উদাহতঃ ৷৷ যো **২ধীতে ২হন্যহন্যেতা॰ সাবি-**ত্রী॰ বেদমাতর°। বিজ্ঞাযার্থ॰ ত্র-ন্সচারী স বাতি পরমাণ গতি॰।। গায়ত্ত্ৰী বেদজননী গায়ত্ত্ৰী লো-কপাবনী। ন গাযত্রাঃ পর জ-প্য• এতদ্বিজ্ঞায় মূচ্যতে ॥ শ্রাব-ণদ্য চ মাখদ্য পৌৰ্নাদ্যা দি-জোত্তমাঃ। আষাচ্যাণ প্রৌষ্ঠপ-দ্যা॰ বা বেদোপকরণে স্মৃতঃ ॥ উৎসূজ্য গ্রাম নগরং মাসান্ বি-প্ৰো হৰ্দ্ধপঞ্চমান্। অধীযীত শু-চৌ দেশে ব্রন্ধচারী সমাহিতঃ। পুষ্যে তু ছন্দসা॰ স্বৰ্যাদ্বহি রুৎ-मर्क्कराष्ट्रिकः। याघ श्वनमा जू প্রাপ্তে পূর্বায়ে প্রথমে ২হনি ॥ হন্দা স্যদ্ধ মথো জপ্যাৎ শুক্লপ-

ক্ষেতু বৈ দিজঃ। বেদাঙ্গানি পু-রাণানি কৃষ্ণপক্ষে তুমানবঃ ॥ 🗱! । ইমান্নিত্যমনধ্যাযানধীয়ানো বি-চক্ষণঃ। অধ্যাপনঞ্চ স্ব্রাণো অ-ভ্যস্যন্নপি যত্নতঃ !৷ কর্ণশ্রবে ২নি-লে ব্লাত্রো দিবা পাণ্শু সসূহনে। বিদ্যুৎ স্তনিত সর্বেষু মহোক্ষানা-ঞ্চ সংপ্লবে।। আকালিক মনধ্যায মেতেম্বাহ প্রজাপতিঃ। এতান-ज्यामिकान् विमाम्बमा आमूक्का-शिषु ॥ তদ। विमामनशाय मन्-তৌ চাত্র দর্শনে। সজ্যোতিঃ স্যা-দনধ্যায়ঃ শেষে রাত্রৌ যথা দিব**া** ॥ নিত্যানধ্যায় এব স্যাৎ প্রামে- ; ষু নগরেষু চ। ধর্মনৈপুণ্যকামা-না॰ পৃতিগন্ধেযু নিত্যশঃ ৷৷ অন্তঃ শ্বগতে গ্রামে বৃষ্লস্যৈব সন্ধি-ধৌ। অনধ্যাযো ৰুদ্যমানে সম-वार्य জनमा ह ॥ উদকে यथा রাত্রে চ বিশ্বত্রস্য বিসর্জ্জনে ৷ উ-চ্ছিষ্টঃ শ্ৰাদ্ধ° ভুক্তৈব মনসাপি **ন** চিত্তবেৎ ।। প্রতিগৃহ্য দ্বিজে। বি-দানেকোদ্দিষ্ট**म্য কেতন** । ত্র্য-হুণ ন কীর্ত্তমেদুন্ধ রাজ্ঞো রাহ্যে-भ मृতदक् ॥ यावतमका खपू छ-স্য ক্ষেহো লেগশ্চ তিষ্ঠতি। বি-প্রস্য বিদুষো দেহে তাব্দুন্ধ ন

कीर्खस्य ॥ गयानः প्रीष्मान-**क्ट उथा टिकावनक्षिकः। ना**-ধীষীতামিষণ জগ্ধা সূতকামাদ্য মেব চ।। নিরাহারে বাণশব্দে স-স্ক্যাৰো ৰুভয়ো রপি। অমাবাস্যা हर्ज़ल्याः लीन्यामाख्यीषु ह য় উপাকর্মণি চোৎসর্গে ত্রিরাত্র° **ৰুপণ স্মৃতং।** অষ্টকানু ত্বহোৱা-ब मृष्ठामू ह ताबियू॥ गार्गनी-ৰ্ষে তথা পৌষে মাঘমাদে তথৈব চ। তিসেূ। ২ফকাঃ সমাখ্যাতাঃ কৃষ্ণকেষু সূরিভিঃ ৷৷ শ্লেখাতক-मा ছायायाः भागात गंधकमा ह **৷ কদাচিদপি নাধ্যেয়° কোবিদা**-র কপিথযোঃ ।। সমানবিদ্যে ত্ মৃতে তথা সব্রহ্মচারিণি। আচা-র্য্যে সংস্থিতে বাপি ত্রিরাত্রণ ক্ষ-পণ স্মৃত ।। ছিদ্রাণ্যেতানি বি-প্রাণাণ ষেখনধ্যায়াঃ প্রকীর্ত্তিতাঃ । হি॰সন্তি রাক্ষসা ত্তেষু তস্মাদে-তানি বজ্জধৈৎ ৷৷ নিত্যকেনাস্ত্য-নধ্যায়ঃ সন্ধ্যোপাসন এব চ। উ-পাকর্মণি কর্মান্তে হোম মল্লে ত-থৈব চা৷ একামৃত মথৈক° বা য-জঃ সামাথ বা পুনঃ। অন্তকাদ্যা-স্বধীষীত মাৰুতে চাতি বাষ্তি॥ অনধ্যাযস্ত নাঙ্গেষু নেতিহাস

পুরাণযোগ। ন ধর্মাশান্তেঘন্যেষ্ পৰ্বস্বেতানি বৰ্জ্জযেৎ ॥ 🟶 ॥ এষ ধৰ্মঃ সমাসেন কীৰ্ত্তিতো ব্ৰশ্কচা-রিণা॰। ত্রন্ধণাভিহিতঃ পূর্ব মৃষীণা॰ ভাবিতাত্মনাং ৷৷ যোন্যত্ৰ ঙ্গৰুতে যত্ন মনধীত্য শ্রুতি দ্বিজাঃ। স-সংসূঢ়ো ন সংভাষ্যো বেদবাহো দিজাতিভিঃ ৷৷ ন বেদপাঠ মাত্রে-ণ সম্ভকৌ বৈ ভবেৎ ৰিজঃ।পাঠ মাত্রাবসমস্ত পঙ্গে গৌরিব সীদ-তি।। অধীত্য বিধি**বদেদ॰ বেদ**া-র্থ॰ ন বিচার্যেৎ। স সান্বয়ঃ শুদ্র কল্পঃ পাত্ৰতা॰ ন প্ৰপদ্যতে ৷৷ প-ঠিস্বাত্যস্তিক বাস কর্ত্তু নিচ্ছ তি বৈ গুরোঃ। যুক্তঃ পরিচরেদেন॰ ন শরীর বিষোক্ষণ ৷৷ গড়া বনং যে। বিধিবজ্জুহূযাজ্জাতবেদসং । অধীষীত সদা নিত্য াশ্বনিষ্ঠঃ সমাহিতঃ ৷৷ সাবিত্ৰীণ শতৰুজীয়ণ বেদান্তা শ্চ বিশেষতঃ ৷ অভ্য-সেৎ সতত মুক্তো ভশ্মন্নান প-রায়ণঃ ৷৷ এতদ্বিধানং পরমং পুরা-१॰ विमागित्य मगािशिक्तिङ१० । পুরা মহর্ষি প্রবরাভিপৃষ্টঃ স্বায-ষ্ঠুবো যন্মনুরাহ দেবঃ ॥ এতনী-শ্বর সমীরিভং নরে৷ যো ২নৃতিষ্ঠ-তি বিধিং বিধানবিৎ ৷ নোহজাল

মপহায সে। মৃতো যাতি তৎ। পদ মনাময়ণ শিবং ৷৷ ইতি কৌ-র্ণ্মে উপরিভাগে ১৩ অধ্যায়ঃ ॥ # 11 অথ ঋগবেদস্য সংহিত। 1 বিভেদ প্রথমণ বিপ্র গৈল ঋণ্ণেদ . প্লাদপণ। ইন্দ্ৰপ্ৰমিতমে প্ৰাদাৎ বাস্কলায় চ সংহিতে ৷৷ চতুৰ্দ্ধা স বিভেদাথ বাস্কলে। নিজ সংহি-তা° ৷ বোধ্যাদিভ্যো দদৌ তাস্ত শিষ্যেভ্যঃ স মহামতিঃ ৷৷ বোধ্যা-গি মাতৃরৌ ভদ্বৎ জাতৃকর্ণ পরা-শরে। এতিশাখাস্ত শাখাযা স্ত-স্যাতে জগৃহ ৰ্ননে॥ **ইন্দ্ৰপ্ৰনি**-তি রেকায় সংহিত্য প্রসূত ততঃ । गाधृदक्य॰ मश्कान॰ देनद्वया-ধ্যাপযন্তদা ৷৷ তদ্য শিষ্য প্ৰশি-ষ্যেভ্যঃ পুত্রশিষ্য ক্রনাম্বয়ে। বেদ্যিত্রস্ত শাকল্যঃ সংহিতাণ তা মধীতবান্।! চকার সংহিতাঃ পঞ্চ শিষ্যেত্যঃ প্রদদৌ চ ভাঃ ৷ তস্য শিষ্যাশ্চ যে পঞ্চ ভেষাণ না-मानि त्म मृनु॥ मूलात्ना त्गाथन्-रिक्टव वाष्ट्रमाः मानीय वव ह । रेनिनितः १४१न कामीरियात्वय मु-মহামতিঃ।। স॰্তিত্তিত্য ঞ্জে শাকপূর্ণিরথেতরঃ। নিরুক্ত মক-রোভদ্বজতুর্থ মূনিসত্তম।। ক্রৌ- 🏻

(क्ष) देवज्ञानिक उपम्यनाक म-হানতিঃ। নিরুক্তকৃচ্চভূর্থে। ২ভ-দ্বেদ বেদাঙ্গপারগঃ।। ইত্যেতাঃ প্ৰতিশাখাভ্যো হনুশাখা দ্বিজো-তম। বাস্কলি শ্চাপরা স্তিমূঃ সং-হিতাঃ কৃতবান্ দিজঃ ।। শিষ্যঃ কালায়নি গাগ্য স্তৃতীয়শ্চ তথা **জবঃ। ইত্যেতে বহুচাঃ গ্রো**ক্তাঃ সংহিতা থৈঃ প্রবর্ত্তিতাঃ ।। ইতি বিষ্ণুপুরাণে ৩ অংশে বেদ্বিভ-कि नीम 8 अधायः ॥ क्षा यज् र्विদमा मर्श्ठा यथा। यजुर्विम তরোঃ শাখাঃ সপ্তবি॰শমহাম-তিঃ ৷ বৈশস্পায়ন ন্যানে ব্যা-সশিষ্য শ্চকার বৈ । শিষ্যেভ্যঃ প্রদলে তাশ্চ জগৃহ স্তে ২প্যনু-क्या । या छा वका स च्या छू-দুক্ষরাত সূতো হিজ । শিষ্যঃ প-রমধর্মাজে। গুরুবৃত্তিগরঃ সদা।। ঋষি যেঁ। খন্য নহানেরোঃ সমাজে নাগমিষ্যতি। তৃস্য বৈ সপ্তরাত্র-স্তু ব্ৰহ্মহত্য। ভবিষ্যতি । পূৰ্বমেব মুনিগণৈঃ সমধ্যে ২য° কৃত দ্বিজ ॥ বৈশস্পায়ন একস্ত ত॰ ব্যতি-ক্রান্তবাণ স্ততঃ। স্বস্ত্রীয়ণ কালকণ সোথ পদা স্পৃক্ত মহাত্যৎ।। স শিষ্যানাহ ভোঃ শিষ্যাঃ ব্ৰহ্মহ-

ত্যাপহুণ ব্রত্ত ৷ চরধ্বণ মৎকৃতে সৰ্বে ন বিচাৰ্য্য মিদ॰ তথা ৷৷ অ-থাহ যাজ্ঞবন্ধ্য স্তৃ কিনেভি র্ভগ-বন দিজৈঃ।ক্লেশিতে রল্পতেজো-ভি শ্চরিযোহ সিদ॰ ব্রক্ত ॥ ততঃ ক্ৰন্ধে ওক্তঃ প্ৰাহ্ যাজ্বক্তা ন-হাৰতিং। মূচ্যতাং যথ স্বৰাধীতং মত্তে। বিপ্রাবদন্যক । নিডেজ-भा वनस्यकान् व खु॰ बान्नन श्रु-ৰবান্। তেন শিষ্টোণ নাৰ্থোন্তি মমাজা ভলকারিণা।। যাজবক্য স্ততঃ প্রাহ্ ভক্তৈত্ত্বে মধোদি-ত । মনাপ্যল স্বাধীত বল্ধা তদিদ॰ দিজ ৷৷ শ্রীপরাশর উবাচ । ইত্যজ্য জৰিয়। ভানি স্বৰূপাণি यङ्गि मः। इर्ष विञ्चा मतम्। छ-टिश यस्यो ह स्वच्छ्या गूनिशाय-जुःचाय विम्कीनि **राक्तरकान** বৈ দিজ। বগৃহ স্তিত্তিরা ভূষ। তৈত্তিরীয়াস্ত তে ততঃ **।। ব্রহ্মহ**-তা! ত্ৰত চীৰ্ণ গুৰুণা চোদিতৈ ন্তু বৈঃ। চরকা**ধর্য্যব ত্তে ভু চ**-রণাশ্বনি সত্তন ॥ বাক্তবক্ষ্যোপি নৈত্রের প্রাণাধান পরাধ্বঃ। ত্-स्रोव अवन्धः मृद्याः यक्नृश्वाजन ষ॰ গুভঃ।। শ্রীবাজবন্ধ্য উবাচ। মনঃ সবিত্রে ছারায় মূক্তে রমিত- ∥ তেজসে। ঋয়জুঃ সাম ভূতায ত্র-যীধামবতে নমঃ ৷৷ শ্রীপরাশরউ-বাচ। ইত্যেব মাদিভি স্তেন স্তূষ-गानः उदि त्रविः। वाकिकश्वतः প্রাহ ব্রিষতা মতিবাঞ্চিত ॥ যা-জবন্ধ্য ভতঃ প্রাহ্ প্রণিপত্য দি-বাকরণ। যজুপি তানি মে দেহি যানি সন্তি ন মে ভরে। ॥ এপ-तासत खेराछ। এবসভেস महामी **ज्या राजुश्य जगवान द्रविः ।** ত্যাত্ৰান সংজ্ঞানি যানি বেক্তি न डाएक्षड़ः ॥ राष्ट्रश्मा रेव विधी-ভানি ভানি বিশ্রৈ ছিভোত্তন। বাজিন তে নমাখ্যাতাঃ সূর্ব্যো ২শ্বঃ নে! ২ত্যবদ্যত ॥ শাখাতে-দাস্ত তেষা॰ বৈ দশপঞ্চ বা-জিনা°। কাণালাঃ সুমহাভাগ যাজ্যকা প্রবর্তিতাঃ .. ইতি শ্রী বিকুপুরাণে ৩ অংশে বাজিনা-माथानि॰ ৫ अशायः ॥ # ॥ সানবেদস্য সংহিতা যথা। সাম বেদতরোঃ শাখা ব্যাসশিয়ঃ স জৈমিনিঃ। ক্রমেণ যেন মৈত্রেয বিভেদ শৃণু তথ্যম ৷৷ সুমন্ত স্তস্য পুলো ২ভূৎ সুত্বানপাস্য বৈ সু-তঃ। অধীতবস্তা বেকৈকা॰ স॰ছি-তা॰ তৌ মহামূনী॥ সাহসূ॰ স॰-

হিতাভেদ• সুকর্ম। তৎসূত স্ততঃ । চকার তঞ্চ তচ্ছিষ্যৌ জগৃহাতে মহাত্রতৌ ॥ ছির্ণ্যনাভিঃ কৌ-শল্যঃ পৌষ্যঞ্জিশ্চ দ্বিজোত্তমঃ। উদীচ্যাঃ সামগাঃ শিষ্যা স্তম্য প-ঞ্শতাঃ স্তাঃ ৷৷ হিৰুণানাভা-তাবতাঃ সংহিতা যৈ হিজোত্তম । গৃহীতা স্কেপি চোচ্যস্তে পণ্ডি-তৈঃ প্রাচ্য সামগাঃ॥ লোকাক্ষিঃ ज्यिन देनाच ज्वी फिलां जिल खया । পৌষাগ্রিশিয়া স্তক্তেদৈঃ সং-हिठा वङ्गीकुडाः॥ हिद्रशमाञ শিষ্ট্ৰ চতুৰ্বি শতি দংহতাঃ ! থোৰত কৃতিনামালী শিলোজ্যঃ সুৰহানতিঃ॥ তৈ শ্চাপি সামৰে-নোখসে) শাখাতি বহুলীকৃতঃ। क्षा अथर्व (वाना मंदिण। यथा। অথৰ্বণা মথো বক্ষ্যে সংহিতানাং **স**মুচ্চয°। অথৰ্ববেদ° স মুনিঃ সু-भन्न त्रभिञ्गाञिः ॥ शिया मधा-প্রামাস ক্রমণ সোপি তদিুধা **৷** কৃষা তু বেদদশায় তথা পথ্যা-य मख्यान्।। दिनम्भागं भिया। স্তু মোদো বন্ধবলি স্তথা। শৌ-कार्यनिः शिथनाम खर्थान्या मू-निवजनः॥ शशामाशि वयः मि-याः कृञा रेग विक म॰ हिनाः।

জাজলिঃ अगूमामिक छृछीयः শৌনকো দ্বিজ ৷৷শৌনক স্তদ্দ্বিধা কৃষা দদাবেকাম্ব বভুবে। দ্বিতী-যা॰ সংহিতা॰ প্রাদাৎ সৈন্ধবায়ন সংজ্ঞিনে।। সৈদ্ধবা সুঞ্জকেশাশ্চ ভিন্নবেদা দ্বিধা পুনঃ ৷ নক্ষত্ৰক-ন্ধে বেদানা সংহিতান। ভথেবচ ॥ ठेव्रुर्वः मामिक्त्रमः भाखिकन्न-শ্চ পঞ্চমঃ শ্ৰেষ্ঠা শ্চাথৰ্বণা নেতে সংহিতানাং বিকল্পকাঃ। ইতি বি-ষ্পুরাণে ৩ অংশে ৬ অধ্যায়ঃ।। অন্যৎ কূর্মপুরাণবৎ।।ঞ্চা অপ-রঞ্চাবেদে। হরে র্বাক্ সাবিত্রীবে-দ্যাতা প্রতিষ্ঠিতা। ত্রিগুণ্ঞ ত্রি-বৃৎসত্ৰ° তেন বিপ্ৰাঃ প্ৰতিষ্ঠিতাঃ ॥ দশ্ৰহৈঃ সংস্কৃত। যে ব্ৰাহ্মণা বন্ধবাদিনঃ। তত্ত্ব বেদাশ্চ লো-কানা ত্রবাণা নিহ পোষকাঃ 11 युक्तिधायन मानोमि ठुनः स्रोधाय সংযমৈঃ। প্রীণযন্তি হরি॰ ভক্তা। বেদ ভন্ত্ৰ বিধানতঃ ॥ ইতি কন্ধি-भुतार । २ व्यथायः ॥ क्षा त्रामा-ক্তকর্মকর্ত্তব্য॰ যথা । শ্রুতি স্মৃ-তি সদাচার বিহিত° কর্ম্ম কেবল° । সেবিতব্য॰ চতুর্বনৈ ভজিডিঃ কে-শव॰ नमा ॥ जनाथा नित्रय॰ याजि সমাৰ্গ গণ সেবনাৎ। অতো বেদ-

বিরুদ্ধার্থণ শাস্ত্রোক্তণ কর্ম্ম সণত্য-জেৎ ৷৷ ইতি পামোত্তরখণ্ডে ১৭ व्यशायः ॥ 🕸 ॥ विमानितास्त्री-কিকাচারে। বলবান্ যথা। পার্ব-ত্যুবাচ ৷কেবলং বেদমাশ্রিত্য কঃ করোতি বিনিৰ্ণ । বলবান্লৌ-কিকো বেদালোকাচারঞ্চ ক স্ত্য-জেৎ্যা ইতি ব্রহ্মবৈবর্ত্তে গণপতি-খণ্ডে १ অধ্যায়ঃ।। ৠ।। অথ বেদ-স্য স্থিতিকালঃ ৷ কলে ৰ্দ্দশসহস্যু-ত্তে যযৌ ত্যক্ত্বা হরেঃ পদণ । বৈ-ক্ষবাশ্চ পুরাণানি শঙ্খানি শ্রা-দ্ধ তপণ ৷৷ বেদোক্তানি চ কৰ্মা-ণি যযু স্তৈ সাৰ্দ্ধ নেব চ। হরিপূজা হরে নাম তৎকীর্ত্তি গুণকীর্ত্তনণ ্যাবেদাঙ্গানি চ শাক্রাণি যযু জৈঃ সার্দ্ধ মেব চ। সত্ত্বঞ্চ ধর্ম্মঃ সত্যশ্চ বেদাশ্চ আমদেবতাঃ ৷৷ ইতি ত্র-**ন্ধবৈবৰ্ত্তে প্ৰকৃতিখণ্ডে ৬ অ**ধ্যায়ঃ ।। 🕸।। আযুর্বেদস্যোৎপত্তি লক্ষ-ণে যথা। যদ্ধক্ত্রেভ্যঃ পঞ্চসংখ্যাগ-তেভ্যোবেদাজাতা ঋগ্যজঃ সা-ম ভেদাঃ। আযুর্বেদে। ২থবিবে-দ শ্চেতি কণাদঃ ৷৷ আত্তে বে-দঃ গঞ্চমো বৈদ্য ব্যাখ্যো বেত্তা কশ্চিত্তস্য নাস্তে মহেশাৎ। ত-স্মান্ধাতাধ্যৈত তস্মান্তুরাষাট্ ত-

স্মাজ্জ্ঞাস্বা বক্তু মহামি শাস্ত্রণ।। ইতি গূঢবোধঃ।। হিতাহিত• সুখ॰ দুঃখ মাযু স্তম্য হিতাহিত । মান-ঞ্চ তচ্চ যত্ৰোক্ত মাযুৰ্বেদঃ স উ-চ্যতে ৷৷ ইতি সুখবোধঃ ৷৷�়৷৷�়৷৷ **ठ**ञ्दर्गाना॰ विवत्न १ यथा । ञ-থাত শ্চরণবূাহ॰ ব্যাখ্যাস্যামঃ। তত্র যদুক্ত॰ চাতুর্বেদ্য॰। চত্বারো বেদা বিজ্ঞাতা ভবস্তি। ঋগ্নেদো यक्रर्खिमः मामत्त्रतमा २थर्बत्वम-শ্চেতি। তত্র ঋথেদস্যাকৌ হ্রা-নানি ভবন্তি। চর্চাশ্রাবকঃ ১ চর্চকঃ ২ শ্রবনীষপারঃ ৩ ক্রম-পারঃ ৪ ক্রময়থঃ ৫ ক্রমজটঃ ৬ ক্রমশটঃ ৭ ক্রমদওশ্চেতি ৮। চতুস্পারায়ণ মেতেষা । শাখাঃ পঞ্চিধ। ভবস্তি। আশ্বলাযনী ১ সাংখ্যায়নী ২ শাকলা ১ বান্ধলা ৪ মাণ্ডুকেয়া শ্চেতি ৫। তেয়া ম-धायन॰। अधाया म्हजूयखिः। म-ওলানি চ দশৈব তু। একর্চ এক-বৰ্গস্যাদেক *চ নবক স্তথা। দ্বৌ বগৌ দে ঋচৌ জ্ঞেযৌ ত্ৰীণি ঋচ শত• স্তৃ ৷৷ চতু ঋ চ॰ সমাখ্যা-ত যট্ সপ্তত্যত্তর শত। পঞ্চি षामम भाजानाको वि॰ त्मा खतानि চ।। শতত্রয়ণ যডর্কঞ্চ সপ্তপঞ্চা-

শদুত্তর°। সপ্তর্ক নেকান্নত্রি°শ-দুত্তর॰ শতমেকক॰।। অফর্চ্চাঃ প-় ঞ্পঞ্চাশদ্বৰ্গাঃ সূত্ৰ নিধিকোত্তরাঃ । বর্গাণা॰ পরিসংখ্যাত॰ দ্বে সহ-त्मु यजुळात ॥ महम् त्मक॰ मृळ्।-' না॰ নির্বিশঙ্ক বিকল্পানা । দশ **সপ্তসু** পঠ্যন্তে সংখ্যাতং বৈ পদ ক্রমণ ৷৷ একশত সহসূত বা দিগ-ঞাশৎ সহসূর্দ্ধি । এতানি চ চ-जुर्फण वाशिक्षानाः । ইতরেষाः পঞ্চাশীতি ক্রমকালে ভূ বেস্টব্যং । চতুক্তিপাথ সহস্যানি দিখঙা-না॰ সহসাগা॰ দ্বাত্রিপাৎ বোড-শোতরাঃ চলারিংশৎ সহস্যাণি দাত্রি॰শত থাকর যহসাণি। খচা॰ দশসহসাণি খচা॰ পঞ্ম তানি চ। খচা নশীতিপাদ শৈচ-তৎ পারাষণ মূচ্যকে ৷৷ এক ঋ-टिहक्दर्शम्ह अक्रम्ह नदक ख्या। দৌ বগৌদ্বে ঋচৌ জ্রেযৌ ত্রীণি ত্রীণিশত ভ্রথা।। সহসূ মেকু সূ-ক্তানা॰ গঞ্চানা॰ শতমান বি॰শ-তিঃ। সপ্তকানা॰ দ্বেচ সপ্তোত্তরে শতে । চতু ঋচে ত্রীণি শতানি ষট্কানা ত্রীগাষ্টি রফকানা ।। 🗱।। यজুर्दिनमा यङशीजि 🥣 দা ভবন্তি। তত্র চরকাণান্ দ্বাদ-

শতেদা ভবস্তি ৷ চরকাঃ ১ আ-হ্বরকাঃ ২ কঠাঃ ৩ প্রাচ্যকঠাঃ ৪ কপিষ্ঠলকঠাঃ ৫ ঔপমন্যাঃ ৬ वाखेलकठाः १ ठातायगीयाः ৮ বারাষণীয়াঃ ৯ বার্ত্তান্তবেয়াঃ ১০ শ্বেতাশ্বতরাঃ ১১ শ্বেতা শ্বেততরা ইতি বা পাঠঃ। মৈত্রায়ণীয়া ১২ শ্চেতি। তত্র মৈত্রায়ণীয়ানাম সপ্তভেদা ভবস্তি । মানবাঃ ১ দুন্দুভাঃ ২ চৈকেষাঃ ৩ বারাহাঃ 8 श्रिफ़रन्याः ७ नामाः ७ ना-মাঘনীয়া ৭ শ্চেতি ৷ তেখা মধ্য-যন মক্টো। যজঃ সহসাণাধীতা শাখাপারে৷ ভরতি ৷ তান্যেব দ্বি-গুণান্যধীতা গদপারো ভবতি। তান্যের ত্রিস্থণান্যধীত্য ক্রমপা-রো ভবভি। ষডস্পান্যধীত্য ষড্ল-বিন্তবতি ৷ শিক্ষা ১ কল্পো ২ ব্যা-করণ ৩ নিরুক্তণ ৪ ছন্দো ৫ জ্যো-তিষ ৬ গিতাঙ্গানি । তত্র প্রাচ্যো-দীচ্যা॰ নৈখ ত্যা॰ নিঋ ত্যঃ। ত্র वाजमान्यानाम् मक्षमभएजमा ভবন্তি। জাবালাঃ ১ ঔ্রযেষাঃ ২ কাণাঃ ৩ মাক্ষকিনাঃ ৪ শাপী-যাঃ৫তাপায়নীয়াঃ ৬ কাপালাঃ ৭ পৌণ্ডুবৎসাঃ ৮ আবটিকাঃ ১ পানাবটিকাঃ ১০ পর্যাবটিকা- পি পাঠঃ। পারাশরীযাঃ ১১ বৈ-। ধেষাঃ ১২ বৈনেষাঃ ১৩ ওষে-ষাঃ ১৪ গালবাঃ ১৫ বৈজ্বাঃ ১৬ কাত্যায়নীয়া শ্চেতি ১৭। প্রতি-পদ ননুপদ ছন্দো ভাষা ধর্মো মীমাণসা ন্যায় স্তর্ক ইত্যুপাঙ্গানি । উপজ্যোতিয়ণ। সাঙ্গলক্ষণণ। প্রতিজ্ঞানবাক্যং । পরিসংখ্যা । **ठत्रवार्॰। आफ्रक्नः। अवता**-ধ্যায়শ্চ। শাস্ত্রণ। ক্রত্যুঃ। সংখ্যা-নঃ। আগমঃ। হজ্ঞ। পার্মান্। হোত্রক°। পার্য্যান্হোত্রক ম-পি পাঠঃ। পশবঃ। উক্থানি। কুর্মলক্ষণ মিতাফাদণ পরিশি-कीनि। प्र महत्यु भटा नृतन भाव वाक्रम**ा**यक । हेकुक्क পরিনংখ্যাত মেতৎ দকলং স-শুক্রিয়া এন্থাত্ত পরিসংখ্যা-ত বান্ধাঞ্চতুর্গণ ৷ আদাবা-त्रा (पारा विश्व विष्य विश्व কং ৷৷ বেদ মধ্যায় এতেষাং ছো-মান্তে তুসমারভেৎ। তত্ত্ব তৈত্তি-রীষকাণ্যম্ দ্বিভেদা ভবস্তি। ঔ-ক্যাঃ ১ খনধ্যোপি পাঠঃ । খা-ঙিকেয়কেতি ২।তত্র থাঙিকে-যানাম্ পঞ্চেদা ভবন্তি। আপ-স্তন্মী ২ বেৰিবাৰনী ২ সভ্যাৰাটী

৩ হিরণ্যকেশী ৪ ঔষেধাশ্চেতি ৫ ঔধেষী চপাঠঃ। তত্ৰ কঠানা-স্তৃপগান বিশেষাঃ। চতুশ্চত্বারিণ-শত্যুপগ্ৰস্থান্। মন্ত্ৰ ব্ৰাহ্মণযো ৰ্শ্ব-দ ব্ৰিগুণ যত্ৰ পঠ্যতে। যজৰ্বে-দঃ স বিজ্ঞেষঃ শেষাঃ শাখান্তরাঃ भृ**ठाः ॥ * ॥ मामत्वनमाथिन** সহসূতেদ আসীং! অখিল স্থা-নে কিল ইতি ভাষ্য সম্মতঃ। অ-নধ্যাবেদধীয়ানান্তে শতক্রতু ব-জেুণাভিহতাঃ প্রণক্টাঃ। তেযাণ व्यवकागामूतायशीया वामूताय-गीया वार्का छत्वया आक्षना अध-ৰ্ণভেদ। প্ৰাচীনযোগ্য জ্ঞানধো-গ্যা রাণাযনীযাকোত। তত্র রা-ণাৰনীয়ানাম্ নবভেদা ভবস্তি। त्रावायनीयाः । मार्छार्यायाः । শাবাযনীযাঃ ইতি শাঠ্যসূগ্র্যাঃ ইভিচ পাঠঃ। সাম্বলাঃ। সাত্যসু-দ্ভব। ইতি বা পাঠঃ। মৌকালাঃ। ইতি তু ভাষ্যে नास्ति। थनुनाः । महाथन्नाः। नाक्रनाः। (की-थूगाः। (गीउगाः। टेकिंगिनीया-শ্চেতি। তেখা ন্ধ্যুৰ্ন মকৌ সাম সহসাণি সামানি চ চতুর্দ-শ অফৌশতানি। দশেতি দশ-সপ্তসু বালখিল্যাঃ নসুপর্ণপ্রে-

শ্যঃ। ফচিৎপুস্তকে নবতি দশ-তি বালখিল্যঃ স সুপর্প্রেক্যঃ ইতিচ পাঠঃ। এতৎ সামগণ স্মৃ-७॰॥ 🗱 । अथर्वत्यममा नवर्छ-দা। ভবন্তি। পৈপ্ললাঃ। দাস্তাঃ। প্রদান্তাঃ। স্নাতাঃ। স্নোতা। ইতি চ পঠিঃ। मोजाः। उन्नमादलाः। শৌনকী। দেবিদশভী। চরণবি-দ্যাশ্চেতি। দাতা প্রদাতা ওঁতা বন্দদীপশী বেদশী ইতি ভাষ্যে-নামান্তর । তেষা মধ্যয়ন পঞ্ কল্পানি ভবস্তি। নগত্ৰকল্পো বি-ধানকল্পো বিধিবিধানকল্পঃ সংহি-তা শান্তিকল্পশ্চেতি। সর্বেয়া মে-ব বেদান। মুপবেদা ভবন্তি। খা-**८**थमना। यूट्बंमः । यङ्क्ट्वंमना धन्-র্বেদ উপবেদঃ। সামবেদস্য গান্ধ-ৰ্ববেদ উপবেদঃ ৷ অথৰ্ববেদস্য শ্-স্ত্রশাস্ত্রাণি ভবন্তি ॥ 🕸 ॥ ঋণ্টে দস্যাত্রেয়গোত্র॰ ব্রহ্মদৈবত্য়৽ গা-यव॰ इन्मः । सार्यामा तन्कार्यनः পদ্মপত্রায়তাকঃ সুবিভক্তগ্রীবঃ সঞ্জিতকেশঃ শাশ্রুমেতবর্ণঃ দ্বি-রক্লিস॰যুতঃ ।। 🗱 ।। यজুর্বেদস্য ভারদাজগোত্র॰ রুদ্রদৈবত॰ ত্রৈ-कुं छ छ । यजुर्दिमः क्रा দীৰ্ঘঃ কপালী তামূৰণঃ কাঞ্চন- 🎚

ন্যনঃ আদিত্যবর্ণো বর্ণেন প্র-क्षातंजिमाजः ॥ 🗱 ॥ मानदिन-স্য কাস্যপগোত্র॰ বিফুদৈবত্য° জাগত ছনঃ। সামবেদো নি-ত্যসুখী শুচিঃ শুচৌবাসী শুচি-বাসাঃ ইতিচ পাঠঃ। ক্ষোমী শনী ইতাপি পাঠঃ। দান্তী চন্মী দণ্ডী কাঞ্চনম্বনঃ আদিত্যবৰ্ণো বৰ্ণে-न यफत्रज्ञियोवः॥ 🗱॥ व्यथ्रत्-দস্য বৈজানগোত্র॰ ইন্দ্রদৈবত্যু৽ আনুফুভ ছনঃ। অংৰ্ববেদ স্তী-ফ × ওঃ কৃষণঃ কামৰূপী ক্ষুদ্ৰক-শী হেবসাধ্যাঃ কুজকর্নিদেব-সাধ্যা ইতি বা পাঠঃ। সবিএহাঃ गकनराः मृद्धि भानतः मनान्रु-ফঃ গরব্রিয়ান্য**েচতি নবরত্নি** মাত্রঃ। গ্রন্থান্তরে বিশ্বাত্মা বিশ্ব-कर्मा सभाशाशाशी। आख्डा म হানীলোৎপলবর্ণো বর্ণেন দশর-ত্নিমাত্র ইতি চ পাঠঃ।। ৠ।। অথ ধানে ৷ ধ্যাযামি স্বাং পদ্মপত্রায়-তাক্ত সঞ্চিতকেশত ব্ৰহ্মদৈবত্য নাদ্যণ। গাৰ্ব্যণ ঋথেদ নাব্ৰেষ গোত্ৰ॰ রুকাবৰ্ণ॰ শাশ্রুলোম প্রমা-ণ' ৷৷ বন্দে রে.জ' ত্রৈফুভি ভাসু-বর্ণ ভারদ্বাজ্য রুক্মনেত্রণ কৃশা-षः। यकुर्दमः भीर्य मामिछावनं।

কাপালীন॰ পঞ্চারত্নিমাত্র॰ ॥ # !৷ য ইদ° দৈবত° কপ° গোত প্রমাণ ছন্দো বর্ণ বর্ণযতি স বি-দ্যা॰ লভতে স বিদ্যা॰ লভভে । জন্ম জন্ম বেদপারো ভবতি অ-ব্ৰতে৷ ব্ৰতী ভবতি অপ্ৰয়তঃ প্ৰ-যতে। ভবতি অব্হলচারী ব্রহ্ণ⊹ চারী ভবতি জাতিশ্মরো জায-তে ৷৷ 🗱 ৷৷ য ইদ॰ চরণব্যহ॰ গ-ৰ্ষসু শ্ৰাবযেন্দ্ৰিজঃ ৷ ধৌতপাশা শুচি বিপ্রো ত্রন্ধ ভূবাব কর্মতে ।। য ইদ॰ চরণব্যুহ॰ আদ্ধকালে मना পঠেৎ। जक्य मज्र শ্ৰাদ্ধণ পিতৃণা মূপতিষ্ঠতি।৷ যো ২ধীতে চর্ণবূাহ° স বিপ্রঃ প-দ্ভিপাবনঃ। পাব্যত্যখিলান্ পূর্বান্ পুরুষান্ সপ্ত সপ্ত চ ॥ য ইমা বিপুলা দেবা অমৃতত্ত্বঞ্চ গচ্ছতি। লোকাতীত মহাশা-ন্ত অমৃতত্বঞ্চ গচ্ছতি ।। গচ্ছ-ত্যো° নম ইত্যাহ ভগবান্ ব্যা-সঃ পারাশরীযো ব্যাসঃ পারা-শরীয়ঃ । ইতি ব্যা**স**রচিত চর-**এ**ব্যুহ॰ সমাপ্ত॰ ॥ বেদগর্ত্তঃ পুণ ত্রহ্মা ৷ ত্রাহ্মণঃ ৷ ইতি হেমচব্দঃ॥ বেদগুপ্তিঃ দ্রী বান্ধণাদিকতৃ-

কবেদরক্ষা। ইতি কেচিৎ।। বেদন॰ ক্লী। অনুভবঃ। তৎপর্য্যা-বেদন। ন্ত্ৰী∫ যঃ। সম্বেদঃ ২। ই-ত্যমরঃ।। জ্ঞান॰।। দুঃখ॰। ইতি त्मिनि ॥ विवाइः। यथा। शा-ণিগ্রহণ সংস্কারঃ স্বর্ণাসূপদি-শ্যতে ৷ অসবণাস্বয়ণ জ্ঞেৰো বিধি রুদ্বাহ কর্মানি 11 শরঃ ফ-ত্রিববা গ্রাহ্ণ প্রতোদো বৈশ্য-কন্যবা। বসনস্য দশাগ্রাহা শু-জযোৎকৃষ্ট বেদনে ॥ ইতি गा-नत्व ७ जशायः ॥ 🕸 ॥ পी-ণীতি । সমাৰ্জাতীয়াৰু গৃহ-মাণাসু হস্তগ্রহণ লক্ষণঃ সংক্রা-রো গৃহাদি শাস্ত্রেণ বিধীমতে । विकाञीयामु भून कृश्यानामु বিবাহ কর্মাণি পাণি এইণস্থানে অয মনন্তর শ্লোকে বক্ষামাণো বিধি জ্রেঁখঃ। শর ইতি। ফ-ত্রিবয়া পাণিগ্রহণস্থানে ত্রাহ্মণ-বিবাহে ত্রান্ধণহস্ত পরিগৃহীত কাত্তৈকদেশে। গ্রাহাঃ । বৈশ্য-য। ব্ৰাহ্মণ ক্ষত্ৰিয বিবাহে ব্ৰাহ্ম-ণ ক্ষত্রিয় বিগৃত প্রতোদৈকদে-শো গ্ৰাহঃ। শূদ্ৰয়া পুন ৰিজা-তি ত্রয় বিবাহে প্রাবৃত বসনদ-শা আহা। ইতি সল্লুকভটঃ ॥

तिमनिमकः पुः नासिकः। हेवि किशिवः॥ वृक्ष 🕫 ॥

विनभात्रभः भू॰ विनविछ। द-भाउलानी। यथा। हाळावाकाः भादा-দ্বীপে হণ্সাঃ সর্লি মানসে। ়েতে ২ভিজাতঃ সরুদেত্রে বা-ষ্ণণা বেদপার্বাঃ।। ইতি শ্রাদ্ধ-ভত্তে পিতৃগাধা॥

বেদমাতা স্ত্রী গাষ্ত্রী। যথা। যো ২ধীতে ংহনাখনোভা পা-विजी विकास कर विकास विका ব্রন্ডারী স্বাতি প্রমাণগতিৎ ।। भाषञी॰ दिष्य ननी॰ भाषञी॰ **(**लाकशाय्मी । न शाय्राः পরুং জ্প্যুণ এতদ্বিক্তাৰ নৃচ্যুত মাইতি কৌর্মো উপনিভাগে ১৩ खकारः ॥ क्षा प्रा । यथा । ত্রন্ধিঠা বেদনাভূত্বাক্ষাইতী চ রণাগ্রজা। বেদেশু চরতে যন্ত্রা-ত্তেন সা ভ্রমচারিণী।। ইতি দে-वीभूतार १८ अशायः ॥

বেদবতী ত্রী জশধজরাজ্বন্য। সাজনাভরে সীতা। যথা। বহি রুবাচ। হু॰ গছে তপ্রে দেবি পুকরক মপুনদে । কৃত্রা তপ-স্যাণভাৱের স্বর্গ লক্ষী ভবিষ্যতি

ফরে তপঃ । দিব্য॰ ত্রি লম্বর্যঞ্ স্বগলন্ধী বভূব হ ॥ म। চ কালে-न ज्लाम। रखन्छ मनु हुद।। रु-मिनी পाएदामाध छोशपी छ-পদা নজা ৷৷ কৃতে যুগে বেলবতী সশধ্জ সূতা শুতা। ত্রেতায়া রামপত্নী সা সীতেতি জনকাত্ম-জা।। তচ্ছায়া জৌপদী দেৱী দাপরে জপদাত্মজা। ত্রিহায-নীতি সা প্রোক্তা বিদ্যমান যুগ ত্রবে ॥ ইতি ব্রশ্ববৈর্ত্তে প্রকৃ-তিখণ্ডে ১২ অধ্যাবঃ ॥

र्वित्रवान की वाक्तवा यथा। त्य। (वन (वमवमन° मनन° हि সম্যগ্ৰাক্ষ্যাঃ স বেদ মপি বেদ কিমন্য শাস্ত্রণ। যক্ষাদতঃ প্রথ-ন নেতদধীতা ধীনান শাস্ত্ৰান্ত-রুস্য ভবতি শ্রবণে ২গিকারী॥ ইতি मिक्वाखिनदरायत्वी त्वा-नाशायः॥

বেনবাসঃ পু॰ জান্সণঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী ॥

दिमदिर् श्रु विक्धायशाद-(म। (वनविषयात्भ। (वनात्भ। (व-দবিৎ কবিঃ। ইতি তস্য সহসু-নামস্ভোত্র॰ ॥ বেদজ্ঞে ত্রি ॥ ॥ সাচ তদ্বন প্রাপ্তভগ্য পুনিবেদব্যাসঃ পু॰ মুনিবিশেষঃ । তৎপর্যায়ঃ। মাঠরঃ ২ দৈপাযনঃ ৩ পারাশর্যঃ ৪ কানীনঃ ৫
বাদরায়ণঃ ৬ ব্যাসঃ ৭ । ইতি
হেমচন্দ্রঃ। কৃষ্ণদ্বৈপায়নঃ৮সত্যভারতঃ ৯ পারাশরিঃ ১০ সাত্যবতঃ ১১ । ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ
।। বাদরায়ণিঃ ১২ সত্যবতীসূতঃ
১৩ সত্যরতঃ ১৪ পারাশরঃ ১৫ ।
ইতি শব্দরত্নাবলী ।। অস্য বিবরশং ব্যাসশব্দে দ্রফ্টব্যং ।।
বেদাগ্রণী স্ত্রী সরস্বতী ৷ ইতি
রাজনির্ঘণ্টঃ ।।

ক্লী শ্রুত্যবযবষট্প্র-বেনাসং কারশাত্র । তদ্বথা। শিক্ষা ১ কল্পঃ ২ ব্যাকরণ ৩ নিরুক্ত 8 ক্লোতিষণ ৫ ছন্দঃ ৬। যদুক্তণ। শিক্ষা করে। ব্যাকরণ নিরুক্তণ জ্যোতিয়া গণঃ 1 চন্দোবিচিতি ব্লিত্যোতঃ যডঙ্গে। বেদ উচ্যতে ॥ ইতি। তত্র অকারাদি বর্ণানা॰ স্থল করণ প্রাযত্ন বোধিকা অ কু এহ বিদর্জনীয়াঃ কণ্ঠ্যা ইত্যা-निका भिका। यात्र कियाना मुत्र-(मनः कन्नः। मायुन्यमायाया-नः द्याकद्वः । वर्गायसा दर्ग-বিপৰ্য্যযুশ্চ ইত্যাদিনা নিশ্চযে-নোক্ত নিরুক্ত। গ্রহণাদিগণন শাস্ত্র° জ্যোতিঃ ৷ শ্রুতি ছন্দসা° প্রত্যাযক° শাস্ত্র° ছন্দোবিচিতিঃ ৷ ইত্যমরভরতৌ ।।

বেদাদি

কৌ প্রণবং ৷ যথা ৷
বেদাদিবীজং ১ বেদাদি ভুবনেশীশ্বং শ্রীবীজং ডেযুতং ভৃগুং ৷ কারুযিন্বা বদেমন্ত্রং শুক্রন্য চ ষডফরং ৷৷ ও স্থাঁ শ্রী শুক্রায় ৷
ইতি রুত্রজামলং ৷৷ বেদাদিবীজং হুঁ বীজং শ্রীবীজং ত্রিকেতনং ৷ শক্তি বীজং রুমাবীজং
মাষাবীজং সুখাকরং ৷৷ ইতি রাজরাজেশ্বীতত্রং ৷৷

বেদান্তঃ পু॰ উপনিষৎ। ইতি
হেমচন্দ্রঃ। সতু বেদব্যাস প্রনীত দর্শনশাস্ত্রবিশেবঃ। অস্যা
নামান্তর॰ উত্তর মীমাণা। তত্র
চন্ধারো অধ্যামাঃ তেষু ব্রহ্ম
নিরূপণা। তদ্বিরূপণ যথা। অব্যক্তাদণ্ড মতুদণ্ডাদুক্ষা ততঃ
প্রক্রাসগাঃ। মাষাম্যী প্রবৃত্তিঃ
সংস্থাত ইষণ পুনঃ পুনঃ ক্রমশাঃ
।। মাষাম্যোপ্যচেতা গুণ কর্প
গণঃ করোতি কর্মানি। তদ্ধিষ্ঠাতা দেহী সচেতনোপি ন করোতি কিঞ্চিদ্পি।। যদদচেতন
মপি সন্ধিক্টন্তে ভ্রামকে ভ্রমতি

लारु । जिल्का मगृर (*b-केंठि हिमिबिक्टिंड स्मर्ट् ॥ य-**ছ**ৎ সবিত্য্যু দিতে করে|তি ক-र्मानि জीवलारका १४०। न ह তানি করোতি রবি ন কার্যতি র বিমূচ্ছিতস্য চৈতন্য বোধি-তস্যেহ। পূরুষাভিমান সুখ দূঃ-থ ভাবন। ভবতি মূচস্য ॥ কর্ত্ত। ভোক্তা জফান্মি কর্মণা মুত্রনা-দীনাণা ইতি তৎস্বভাব বিমলো-ভিষ্কাতে সর্বগোপ্যালা ॥ না-নাবিধ বৰ্ণানাং বৰ্ণান খতে যথা-মলক্ষাটিকঃ । তদ্বদুপাধে গুণ ভাবিত্স্য ভাবং বিভু ধতে ॥ খ-চ্ছতি গহ্ছতি সলিলে দিনকর বিশ্ব॰ স্থিতে স্থিতি॰ যাতি। সন্তঃ-করণে গচ্ছতি গচ্ছত্যাত্মাপি ত-षित्।। ताष्ट्र तमृत्गािशियथा ~~ग~~-শি বিশ্বস্থঃ প্রকাশতে জগতি। সৰ্বগতোপি তথাত্বা বুদ্ধিস্থো দৃ শ্যতা মেতি ৷৷ আদর্শে মলরহি-তে ষদ্বদ্ধপ॰ বিচিনুতে লোকঃ। আলোক্ষতি তথাত্মা বিশুদ্ধ বু-দ্ধৌ স্বমাত্মানে ॥ সর্বগত তৎ নিরুপম মদ্বৈত তচ্চ চেত্সা গ-ম্য । ষ্বুদ্ধিগত এক্ষোপলভা-

তে শিষ্যবোধ্যণ তৎ ৷৷ বুদ্ধিমনো হংকারা স্তন্মাত্রেন্সিয়গণাঃ স ভূ-তগণাঃ। সংসার সর্গ পরিরক্ষণ ক্ষাঃ প্রাকৃতা হেষাঃ ।। ধর্মাধ-**(ऋ)** न्य मृश्य कन्नन। ऋर्ग नत्रक वा-সশ্চ । উৎপত্তি নিধন বৰ্ণাশ্ৰম। ন সন্তীহ পরমার্থে ৷৷ মৃগতৃক্ষাযা মুদকণ শুক্তো রজতণ ভূজধনো রজাণ ৷ তৈমিরিক চন্দ্রমূগবৎভা ख॰ निर्थि**ल॰ জগজপ॰।। य**हिकन-করএকো বিভাতি সলিলাশযেষু সর্বেষু ৷ তদ্বৎ সকলোপাধিদ্বৰ-ডিতো ভাতি পরমাত্মা।। খনিব ঘটাদিগতৰিহিঃ স্থিত ব্ৰহ্ম সৰ্ব পিঙেষু । দেহোহ মিত্যনাত্মনি वृक्तिः ग॰मात वक्ताय ॥ मर्वविक-দ্মন হীনঃ শুদ্ধো ২বৃদ্ধো ২জরো ২মরঃ শান্তঃ। অমলঃ সকৃদ্ধিভা-তক্ষেত্ৰ আলা খবদ্যাপী।। র-সকাণিত শক্রিকা গুডখণ্ডা বি-कृতरमा यरेथरवरकाः । তদ্বদবস্থা ভেদাঃ পরমান্যন্যেব বহুৰূপাঃ 11 विद्धाना खर्गानि थान विदारि एन-হজাতি পিণ্ডান্তাঃ। ব্যবহারস্থ-স্যাত্মন এতে ২বস্থাবিশেষাঃ স্যুঃ ৷৷ রজা॰ নাস্তি ভুজঙ্বঃ সপ্ভব॰ ভবতি হেতুনা কেন। তদ্বদ্ধৈত বিক্লভান্তি রবিদ্যান সভ্য নিদ ।। এতত্তদক্ষকার প্রদ্যাত্মন্যাত্ম-ण जाउगा। न विमंखि वानुमिव° गर्भागः नजा गृष्णाः ॥ व्यानानाः নস্ত তেদৈ ব্ৰাগান সমিততা জা-লমির। সংহরতি বাসুদেবঃ খবি-ভূত্যা ক্রীডমান ইব।। ত্রিভি রে-ব বিশ্ব তৈজ্ঞস প্রাটেজ ক্তৈ রাদি মধ্য নিধনাথৈয়ং। জাগ্ৰৎ স্বপ্ন স্-**শুপ্তি ভূ**মভূতৈ শ্লাদিত তুর্বাণ **৷মোহ্যতীবাত্মান**ংস্কমাৰ্যা দ্বৈ-ত্ৰৰপথা দেবঃ। উপলক্ততে স্বয-মেব॰ গুহাগত৽ পুরুষ মাতান৽ ৷৷ জুলনাদ্ধুমোদাতিভি বিবিধাকৃ-তি রয়রে যথা তাতি । তদ্বি-কোঃ সৃষ্টিঃ স্ব মাষ্যাদ্বৈত বিস্ত-রে। ভাতি।। শাস্ত ইব মনসি শা-ন্তে হৃদ্টে হৃদ্ট ইব মূচ ইব মূচে। ব্যবহারভো ন পুনঃ প্রমার্থত ঈশ্বরো ভবতি।। জলধর ধনো-দ্যাতিতি ৰ্মলিনীক্রিয়তে যথা ন-গগনতলং৷ তদুৎ প্রকৃতি বিকা-देत तथतामृकः भतः भूक्षः ॥ এক शिम्राणि ह घटे वृगानि भव।-বৃতে ঘটাঃ শেবাঃ। ন ভবন্তি ম-লোপেতা ষদ্বজ্জীবোপি তদ্বদিহ ॥ (मर्ट्स स्वयु नियटाः वर्म धः ॥

ণাঃ স্বতে স্বলোগার্থ । না**হ**• কৰ্ত্তা ন সমেতিজ্ঞানতঃ কৰ্ম্ম নৈ-ব বল্লতি॥ অনুসরীরেণ কৃত হর্ম ভবে যেন দেহ উৎপন্নঃ। তদৰশ্যুণ ভোক্তব্যাণ ভোগাদেব कर्रा २मा निर्किष्टः ॥ धार् জ্ঞানোৎপত্তি চিত্ত যথকৰ্ম ভা-ন শিখি শিখালীত । ীজ মিব मर्ग प्रक्षः ज्ञा मनर्थः न टक्टर-छ।। खारमाथशरख द कृ॰ क्रिय-মাণ কর্মা হতদপি ৷ - শ্লিষ্যতি कर्जातः शुक्रत्रशर्वः यथः ाति ॥ বাজেহ মানসৈ রিহ্ক সংক্রি-যত ইতি বুধাঃ প্রাহঃ একে পি নাহ মেষা কর্ত্তাত ে বিগা মশ্মি ॥ क्यांक्न वीजनाम - ज्या दिन!-শোন চাত্র সন্দেহঃ। বুল্ফেব ম-পগত তমাঃ সন্তিত্তেব বিভাতি ভা ৰূপঃ।। যদ্বদিখীক। তূলং প্ৰনো-कृष्ण मणित्या गावि । बक्ति তত্ত্বজানাত্তথৈৰ কৰ্মাণি ততুৰি-मः ।। कीतामुक्कु गाका॰ किश्व॰ যদম পূৰ্বতানিন্। প্ৰকৃতি গু-ণেভ্য স্তদ্ধৎ পৃথক্ কৃত শেতনো-প্যাত্মা ৷৷ গুণম্য মাধা গহন নিৰ্দূৰ যথা তনঃ সহস্ৰাণ্ডঃ। বা-হাভ্যান্তরচারী দৈশ্বব ঘনবৎ

ভবেৎ পুরুষঃ।। যদ্বদেহে । ২বম-বা মৃদেব তস্যা বিকার জাতানি। তদ্বৎ স্থাবর জঙ্গন মদ্বৈত দৈত বন্ধাতি॥ একস্মাৎ ক্ষেত্ৰভাদ-হবঃ ক্ষেত্ৰজাতযো জাতাঃ৷লৌ-. হ্গতাদিব দহনাঃ সমন্ততো বি-স্ফুলিস্ক কণাঃ ।। তে গুণসঙ্গন দোযাদ্বদা ইব ধান্যজাত্যঃ স্ব-ভূষ্ণ। জন্ম লম্ভতে তাবন্ধাবন জ্ঞান বল্লিনা দশ্ধাং॥ ত্রিগুণা চৈ-তন্যাত্মনি সৰ্বগতে ২বস্থিতা খি-লাধারে। স্বরুতে সৃষ্টি মবিদ্যা সৰ্বত্ৰ স্পূশ্যতেত্যা নাকা।।রজ্বা॰ ভুজঙ্গহেতো প্ৰভব বিনাশো য-থা ন স্তঃ ৷ জগদুৎপত্তি বিনাশৌ ন চ কারণ মস্তি তদ্বদিহ।। জন্ম বিনাশন গমনাগমন মলৈঃ সত্ৰ বৰ্জিতো নিত্য় । আকাশ ইব ষ্টাদিষু সৰ্বান্ধা সৰ্বভোপেতঃ ম কৰ্ম শুভাশুভ জনিতঃ সুখ দুঃ-থৈ বন্ধো ভবত্যুপাধীনা । তৎ সংসগাছদ্ধ শুস্কর সঙ্গাদতস্কর-বৎ 11 দেহ গুণ করণ গোচর স-ঙ্গাৎ পুরুষস্য যাবদিহ ভাবাঃ। তাবন্মাযাপাশেঃ ন°সারে রুদ্ধ ই-ব ভাতি॥ মাতৃ পিতৃ বান্ধব ধন-ভোগ সংমূচঃ। জন্ম জরা মরণম-॥

যেচক্ৰ ইব ভ্ৰাম্যতে জন্তুঃ!লোক ব্যবহার কৃতাং য ইহাবিদ্যা মুপা-সতে মূঢ়াঃ ৷ তে জনন মরণ ধর্মা-ণো শ্বান্ত মত্রেত্য খিদ্যন্তে॥ হিন रकन नुषुषा देव जलमा शृत्मा य-থা বহেঃ। তদ্বৎ স্বভাবভূতা মা-বৈষা কীৰ্ত্তিতা বিকোঃ।। এব দৈত বিকল্পাণ ভূম স্বৰূপাণ বি মোহিনী মাষা । উৎসূজ্য স-কলং নিস্ফল মদ্বৈতং ভাবযেদ্ৰু-भा। यद्व मिलल मिलल कीर्त कीतः मगीतरा वायुः। उद्युक्ति विमटल ভावनया जन्नयत्र मूलया-তি ৷৷ ইখ॰ দ্বৈত সমূহে ভাবনষা ব্ৰন্ধভূষ মুগ্যাতি। কো মোহঃ কঃ শোকঃ সর্বণ ব্রহ্মাবলোক্যতঃ ।। বিগতোপাধি ক্ষটিকঃ স্বপ্রভ যা ভাতি নিৰ্ম্মলো যদ্বৎ। চিদ্দী-পঃ স্বপ্ৰভয়া তথা বিভাতীহ নি-রুপাধিঃ ॥ গুণ করণগণ শরীর প্রাণৈ স্তন্মাত্রজাতি সুখ দুঃখৈঃ। অপরাসৃষ্টে। ব্যাপী চিদ্রপোষণ সদা বিমলং৷৷ দ্রস্টা শ্রোতা যুাতা স্পর্শবিতা রস্বিতা গ্রহীতা চ ৷ দেহী দেহেন্দ্রিযধীবিবর্জিতঃ স্যা-ম কর্ত্তাসে।।একে। নৈকত্রাবস্থি-তো নহৈশ্বর্যাণ যোগতো ব্যাপ্তঃ। আকাশ বদখিল মিদ° ন কশ্চিদ-প্যত্ৰ সন্দেহঃ।। আবৈদ্যবেদ॰ সর্ব॰ নিষ্কল সকলং যদৈব ভাবযতি। মোহ গহনাদ্বিযুক্ত স্তদৈব পর-মেশ্বরীভূতঃ 1। যদ্যৎ সিদ্ধান্তা-গম তকেষু প্রভুমন্তি রাগান্ধাঃ। অনুনোদাম ভত্ততেয়া সৰ্বাত্ম-বাদি ধিযাং ৷৷ সর্বাকারে৷ ভগবা-নুপাস্যতে যেন যেন ভাবেন। ত° ত ভাব ভূম্বা চিন্তামণিবৎ সন ভ্যেতি ৷৷ নারায়ণ মাস্মানং জ্ঞা-ত্বা সৰ্গ স্থিতি প্ৰলম্ব হেতু॰। সৰ্ব-জ্ঞঃ সৰ্বগতঃ সৰ্বঃ সৰ্বেশ্বরো ভব-তি ৷৷ আত্মত্ত স্তরতি শুচণ্ বস্মা-বিদ্বানবিভেতি স্তর্লিড্ । সৃ-ত্যে। রপি মরণ ভয° ন ভবত্যন্য-দভরংক্ত ভস্য ॥ ক্ষম বৃদ্ধি বধ্য যাতক বন্ধন নোকৈ বিবজ্জিত নিত্যণ। গরমার্থতম্ব নেতৎ যদ-ভোন্তেদনৃত সর্গা এবং প্রকৃ-তি পূরুষ বিজ্ঞায় নিরস্ত কল্পনা-জালঃ। আলারানঃ প্রশন স্মা-স্থিতঃকেবলী ভবতি।। নল কদলি বেণু বাগানশ্যন্তি যথা স্বপুষ্প মা-সাদ্য। তদ্বৎস্বভাবভূতাঃ স্বভাব-তা॰ প্রাণ্য নশ্যন্তি ৷৷ ভিন্নে জান অক্টো ছিমে সংশ্য গণে শুভাশু-

ভে ক্ষীণে ৷ দধ্যে চ জন্ম বীজে প-রমানন্দ॰ হরি॰ যাতি 🛭 মোক্ষস্য নৈব কিঞ্চিদ্ধামান্তি ন চাপি গমন মন্যত্র। অজ্ঞান্যযুগ্রন্থে র্ভেদো ষ স্ত॰ বিদু র্মোক্ষণ।। বুধৈব মসত্য निम॰ विस्का गायाञ्चक॰ জগऊ-গ॰। বিগতদ্বন্দ্রোপাধিক ভোগা-সঙ্গো ভবেচ্ছান্তঃ ॥ বুধা বিভ-ক্তাণ প্রকৃতিণ পুরুষঃ সণসার ম-ধ্যগো ভবতি। নিম্ ক্রঃ সর্বকর্ম-ভि রমুজপত্র° যথ। সলিলেঃ ॥ অশ্বন্ ৰদ্বা তদা সংবীতে। যেন কেনচিচ্ছান্তঃ। যত্র কচন চশা-ষী বিমুচ্যতে সৰ্ব ভূতাত্মা॥ হয-মেধ শতসহসু†ণ্যথ সরুতে ব্রশ্ধ-যাত লক্ষাণি ৷ পরমার্থবিন্ন পুণ্যৈ ন্চ পাপেঃ স্পূশ্যতে বিমলঃ ॥ মদ কোপা হর্ষ মৎসর।বৃষাদ ভয পরুষ বর্জ্য বাধুদ্ধিঃ। নিস্তোত্র বষট্কারো জড বদ্বিচরেদগাধ-মতিঃ।। উৎপত্তি নাশ বর্জিত মেব॰ পরমার্থ মুপলভ্য । কৃত কৃ-তাঃ সফলজনঃ সৰ্বণত স্তিষ্ঠতি যথেষ্ট॰ ॥ ব্যাপিন মভিন্ন মিখ॰ সৰ্বাত্মান বিধৃত নানাত্ব । নিক্ল-পম পর্মানন্দ যো বেদ স তন্ম-যো ভবতি।। তীৰ্থে শ্বপচগৃহে বা

নফ্য্তি রপি পরিত্যজন্ দেহণ । জ্ঞান সমকাল॰ মুক্তঃ কৈব-ল্য° যাতি হতশোকঃ।। পুণ্যায তীর্থসেবা নির্যায় শ্বপচ সদন নিধন গতিঃ। পুণ্যা পুণ্য কলস্ক-. স্পর্শাভাবে তু কিন্তেন।। বৃক্ষা-গ্রাচ্যুতপাদো যদদনিজ্ঞারঃ-ক্ষিতৌ পততি। তদ্বদ্ গুণ পুরু-যক্ষ্যে খনিচ্ছন্নপি কেবলীভব-তি ৷৷ পর্মার্থ মার্গ সাধ্য মার-ভাগ্ৰাপ্য যোগ নপি নাম। সু-রলোক ভোগ ভোগী মূদিমনা মোদতে সুভূশণ।। বিষয়েষু সা-ৰ্বভৌনঃ সৰ্বজনৈঃ পূজাতে য-था ताजा । जूनरमयु गर्नरमध्य ৰ্যোগভুষ্ট স্তথা পূজাঃ ৷৷ মহতা कालन गर्मन् यानुयाः প্রাণ্য যোগ মভ্যস্য : প্রাপ্নোতি দিব্য-মমৃত যত্তৎ পর্মণ পদ বি-কোঃ ৷৷ বেদান্তশাস্ত্র মখিল বিলোক্য শেষে। হথিলাধারঃ। আর্য্যা পঞ্চাশীত্যা ববন্ধ পর-মার্থসার সিদ° ।। ইতি শ্রীশেষ-নাগ বির্চিত প্রমার্থসার मगाञ्च ॥

বেদাধিপঃ পু^{*} বেদানামধিপতিঃ 1 যথা 1 ঋগ্রেদাধিপতি জী বৈা যজুর্বেদাধিপঃ সিতঃ । সামবে-দাধিপো ভৌমঃ শশিজো ২থ-র্ববেদরাট্ ॥ ইতি জ্যোতিঃ সা-রসংগ্রহঃ ॥

বেদাস্তী^ন পু• বেদাস্তশাস্ত্রবে-ভা।তৎপর্য্যাষঃ। ব্রহ্মবাদী ২। ইতি জটাধরঃ।।

বেদারঃ পুং কৃকলাশঃ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।।

বেদাভ্যাসঃ পুং বেদানুশীলনং

। স চ পঞ্চবিধঃ ৷ যথা দক্ষঃ ৷

দ্বিতীষে চ তথা ভাগে বেদাভ্যাসো বিধীয়তে ৷ বেদাভ্যাসোহি
বিপ্রাণাং পরমং তপ উচ্যতে ৷৷
বক্ষয়ত্ত পরং ক্রেয়ঃ যুদ্দ সহিতশ্চ যঃ ৷ বেদুখীকরণং পূর্বং
বিচারো হভ্যসনং জপঃ ৷ তদ্দানঞ্চেব শিষ্যেভ্যোবেদাভ্যাসো
হি পঞ্চ্যা৷ শঙ্খ লিখিতৌ ৷ ন
বেদ মনম্বীত্যান্যাং বিদ্যা মধীযীতান্যত্ত বেদাক স্মৃতিভ্যঃ ৷
ইত্যাহ্নিকতত্ত্বং ৷৷
বেদি ক্লী অয়প্তা৷ ইতি শক্ষ-

চন্দ্রিকা।। বেদিঃ স্ত্রী পরিষ্কৃতাভূমিঃ। ই-অমেরং ম গরিস্কৃতা মজ্লার্থং প্র

তামরং ৷৷ পরিস্কৃতা যজ্ঞার্থণ প-শুবন্ধনায় যজ্ঞপাত্রাসাদনায় চাহিত সংস্কারা ভূমি বেঁদি রু-চাতে ৷ সাচ ডমরুকাদ্যাকারা-পিণ্ডিকা ৷ বেদ্যতি নিবাস্যতি দ্রব্যজাত বেদিঃ ৷ বিদ ও ক ঞ চেতনাখ্যানে বাসবাদে নামী-তি ইঃ ৷ বেদিঃ ন্ত্রী বেদী চ ৷ ইতি ভরতঃ ৷৷ অঙ্গুলিমুদ্রা ৷ ইতি মেদিনী ৷৷

বেদিঃ পু॰ পণ্ডি**তঃ**। ইতি নে-দিনী ॥

বেদিকা দ্রী মঙ্গলকর্মার্থণনি-শ্মিতবেদিঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। বি-**७िकः** २ १ हेजामदः ॥ विज्की ৩ বেদিঃ ৪ বেদী ৫ ৷ ইতি ভটী-का ॥ एवं आतामाञ्चलां मिशा-इ विकिथां। भियागातामी কাষ্ঠাদি চতুদ্ধিকাষা মিত্যন্যে। দারু পরিবৃতা চতুরসূ। বিশ্রাম-ভূ বিতর্দ্দি রিত্যপরে। সুম্ভ সংল-গ্ল পীঠিকা বিতর্দ্দি রিতি কেচিৎ **৷ শঙ্গল্যান্থন মধ্যস্থ চতুদ্ধিকৈতি** কেচিৎ ৷ মঙ্গলস্থানার্থণ নির্ম্মিত বেদিকেতি কেচিৎ ৷ অশুভ বিতর্দ্দয়তি বিতর্দ্দিঃ ৷ তর্দ্দহিংসে নায়ীতি ইং। বেদিকা সাহচ-र्गा ९ जी इम्ख्या । शत्क नेन বিতদ্মী চ। বিতর্দ্দিঃ কাঠ লো- 🏿 বেদোক্তঃ

হীস্যাদিতি রত্নে। বিতর্দি রপী-তি মধুঃ। বিদন্তি বিদ্যুতে বা অস্যা মিতি বেদিঃ পূর্ববিদঃ স্বার্থে কঃ। অতএব বেদি র্বেদী চাইতি ভরতঃ।।

বেদিজা স্ত্রী ডৌপদী ৷ ইতি হেমচন্দ্রঃ ৷৷

বেদিতঃ ত্রি জ্ঞাপিতঃ। ঞ্যস্ত বিদধাতোঃ ক্ত প্রত্যবেন নি-স্পন্নঃ।।

বেদিতব্য • ত্রি বেদ্য • ৷ জ্ঞাত ব্য • ৷ যথা ৷ আর্য্য ভ্ন্ম শচ দৈব ত্য • বিনিযোগ স্তথ্যে চ ৷ বে দিতব্য • প্রযম্ভেন ব্রাক্ষণেন বিশ্বেষ্ঠ ৷৷ ইতি তিখ্যাদিত ত্ব • ৷৷ বেদিতী ত্রি জ্ঞাতা ৷ তৎপর্যা দিত বিদ্বাং ২ বিন্দৃঃ ৷ ৷ ইতি হেম্চন্দ্রঃ ৷

বেদী পুণ পণ্ডিতঃ। ইতি শব্দ-রত্নাবলী । বন্ধ। ইতি কেচিৎ ।। জ্ঞাতরি ত্রি ।।

বেদী স্ত্রী বেদিঃ। ইত্যমর্টীকা-যাণ ভরতঃ ॥ সরস্বতী । ইতি শব্দমালা ॥

বেদীশঃ পু॰ ব্ৰহ্মা। ইতি ত্ৰিকাণ্ড-শেষঃ।।

বেদ্যেক্তঃ ত্রি শ্রুতিক্থিতঃ।

ষথা। বেদোক্ত মেব স্বৰ্বাণো নিঃসঙ্গো হপিতু মীশ্বরে। নৈ-ষর্ম্যাণ লভতে সিদ্ধিণ রোচনা-র্থা ফল শ্রুতিঃ।। ইতি মলমাস-তত্ত্বণ।।

বেদোদনঃ পু॰ সূর্যঃ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ॥

বেদোদিতঃ ত্রি বেদোক্তঃ ৷ যথা

৷ বেদোদিতানাং নিত্যানাং কর্মাণাং সমতিক্রমে ৷ স্নাতক ব্রতলোপে চ প্রাযশ্চিত্ত মভোজনং ৷৷ ইতি মলমাসততুং ৷৷

বেদাণ ত্রি বেদিতবাণ যথা।
ধর্ম্মঃ গ্রোজ্বিত কৈতবাত্র প্রমানির্মণ সতাণ বেদ্যাণ বাত্তব মত্র বস্তু শিবদণতাপত্রযোগ্রলনণ। শ্রীমন্তাগবতে
মহামুনিকৃতে কিয়া পরে রীশ্বরং সদ্যো স্ন্যবরুধ্যতেত্র কৃতিভিঃ শুশ্রমিভি স্তৎক্ষণাৎ।।
ইতি শ্রীভাগবতে ১ ক্ষন্নে ১
অধ্যায়ঃ।।

বেধঃ পু॰ বেধন° 1 বেঁধা ইতি
ভাষা 1 তৎপর্য্যায়ঃ 1 ব্যধঃ ২ 1
ইত্যমরঃ 11 পতীরতা 1 গহরা
ইতি চাডা ইতি চ ভাষা 1 যথা 1
গণবিত্বা বিস্তারণ বহুষু স্থানেষু |

তদ্মৃতি ভাজ্যা। স্থানক মিত্যা সম মিতি রৈবলৈর্য্যে চ বেধে চ ll **ক্ষেত্ৰ ফল° বে**ধ গুণ° খাতে ঘন হস্ত সংখ্যা স্যাৎ। ইতি লীলাক ত্যা॰ খাতব্যবহারঃ ॥ ৠ ॥ অথ সপ্তশলাকবেধঃ। কৃত্তিকাদি চ-তুঃসপ্ত রেখা রাশৌ পরিভূমন্। গ্রহশ্বেক রেখাস্থো বেধঃ সপ্ত-শলাকজঃ ॥ ইতি দীপিকা ॥ৠ৷ অথ থজু রবেধঃ।একা মূর্দ্ধ গতা॰ ত্রবোদশ তথা তির্য্যগ্যতাঃ স্থা-গ্যেত্র রেখা শ্চক্র মিদ° বুরৈ রভিহিত খার্জুরিক তত্র তু।। ব্যাঘাতাদি তু মূৰ্দ্ধি ভয় কথিত তত্ত্রৈকা রেখাস্থকোঃ সূর্যাচন্দ্রম-সো মিথো নিগদিতা দৃক্পাত এ-कार्गनः॥ इठि तन्नगाना ॥ #॥ অথ যুত্তবেধঃ। পাপাৎ সপ্তমগঃ শশী যদি ভবেৎ পাপেন বা সং-যুতো যত্নাত্ত পরিবর্জ্যেৎ সুনি-মতো দোষো হয়° কথ্যতে ॥< অথ যানিত্রবেধঃ। বরি নন্দ স্ব-জাক্রান্ত॰ মৃগাঙ্কাৎ মপ্তম॰ ত্য-জেৎ। বিবাহ যাত্র। চূডাসু গৃহ-কর্ম্ম প্রবেশনে ॥ ইতি রত্নমাল। ॥ ।। वाम निक्षन (वर्ष) वामरवश्र শব্দে জফব্যৈ ৷৷

বেধক° ক্লী ধান্যক°। ইতি রাজ-নির্ঘণ্টঃ।।

বেধকঃ পু॰ কপূরঃ। ইতি ত্রি-কাণ্ডশেষঃ।। অমবেতসঃ। ইতি রাজনির্ঘলটঃ।। বেধকর্ত্তরি ত্রি॥

বেধনিকা স্ত্রী মণিশঙ্থাদিবে-ধনোপকরণ ৷ ভোমরী ইতি ভাষা ৷ তৎপর্য্যায়ঃ ৷ আম্ফো-টনী ২ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ লাম্ফোট-নী ৩ স্ফোটনী ৪ বৃষদণশিকা ৫ ৷ ইতি ভরতধৃতবাচম্পতিঃ ৷৷

বেধনী স্ত্ৰী হস্তিকৰ্ণবেধনাস্ত্ৰ°। ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ।। মেথিকা। ইতি ভাবপ্ৰকাশঃ।।

বেধমুখ্যঃ পু॰ কচুরঃ।ইতিরা-জনির্ঘনীঃ।।

বেধন্থ্যকঃ পু॰ ছরিজাবৃক্ষঃ।
কাঁচাহল্দি ইতি খ্যাতঃ।তৎপর্য্যায়ঃ। কর্বুরকঃ২ জাবিডকঃ
৩ কাল্পকঃ ৪ কাল্যকঃ ৫। ইত্যমরভরতৌ।।

বেধন্খ্য। স্ত্রী কস্তৃরী। ইতিরা-জনির্ঘণ্টঃ ।!

বেধসং ক্লী ত্রান্ধতীর্থ**। অঙ্গু**ঠ-মূল্ণ ইতি শব্দচব্দ্রিকা॥

বেধাঃ পু॰ ব্রহ্মা।। বিষ্ণুঃ। ইত্য-নরঃ।। সূর্যাঃ। ইতি শব্দরত্না-

বলী ।। পণ্ডিতঃ । ইতি বিশ্বঃ ।। শ্বেতার্কবৃক্ষঃ। ইতি শব্দচন্দ্রি-কা।। অনন্তপুত্রঃ। যথা। ইক্ষ্বা-क र्ज्जिष्ठेमायातम्। मधारम्य मवा-প্রবান্ । সুদ্যুম্স্য প্রতিষ্ঠানণ ত-স্য পুত্রঃ পুরুরবাঃ ॥ নরিষ্যতঃ শুকাঃ পুৱাঃ শাক ক্ষত্র মুদা-হুত। নাভাগস্যায়রীষো ২ভূৎ স ক্ষত্ৰণ পাৰ্থিবণ ততঃ।। কোষ্ট-ধ্ব বার্ষকণ ক্ষেত্রণ রণবৃষ্টি বভূ-ব হ। শৰ্যাতে মিথুন ভ্যাসীদন-স্তো নাম বিশ্রুতঃ॥ সুকন্যা না-य कन्छ। ह या शब्बी याम्वमा ह । অনন্তম্য চ পুত্রো ২ভূৎ বে-ধো নাম মহাপ্রভুঃ ॥ আনর্ত্ত বিষয়ে তেন পুরী দশস্থলী কৃ-তা। ইতি বহ্নিপুরাণে সাগরো-शाशान नामाधायः॥

বেধিতঃ পু॰ বিদ্ধঃ । ছিডিতঃ । ইতামরঃ ।।

বেধিনী ক্রী রক্তপা। জোঁক ইতি ভাষা। ইতি শব্দরত্না-বলী ৷৷ মেথিকা। ইতি রাজ-নির্মকীঃ ৷৷

বেধী ত্রি বেধকর্তা। বেধবিশি-ফঃ। বিধধাতো র্ণিন্ প্রত্যায়েন বেধ শব্দাদস্ত্যর্থে ইন্ প্রত্যায়ে- ন চ নিশামঃ ।। অম্লবেতসে পুং

1 ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ।।

বেধ্য় ক্লী লক্ষ্যং । ইতি জটাধরঃ ।। বেধনীযে ত্রি । যথা ।

ঘটকর্ণোৎপত্তি নাশস্ক্য ভানোঃ
ভক্তা। সমেপি চ ৷ কর্ণোর্বেধ্যে
ন দোষঃ স্যাদন্যথা মরণং ভবেৎ ৷৷ ইতি মলনাসতত্ত্বং ৷৷
বেনঃ পুং প্রজাপতিঃ। ইত্যুণাদিকোষঃ ৷৷

বেন্না স্ত্রী নলীবিশেষঃ। ইতি
সিদ্ধান্তকোমুদ্যামুণাদিবৃত্তিঃ।।
বেপ টুখাও চলে। ইতি কবিকল্পক্রমঃ।। চলঃ কম্পনং। টু
বেপথুঃ। ঋতাবিবেপৎ। ও বেপতে বাযুনা বৃক্ষঃ। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

বেপঃ ক্লী অনবদ্যং । ষথা। স্যা-দ্বল জ্যোতিষোঃ ক্লীবং বচো বা-চ্যথ ধাতৃষু। মেদো বেপো ২ন-বদ্যে ২থ সভাষাঞ্চ মদো ন না ।। ইত্যুণাদিকোষঃ ।।

বেপথুঃ পু॰ কম্পঃ।ইত্যমরঃ॥ বেপন॰ ক্লী কম্পন॰।ইতিশব্দ-রত্নাবলী॥

বেমঃ পু॰ বাপদঙঃ যথা হা-পদঙঃ পু৽সি বেমা বেমো না

বেম ন দ্বোঃ। ইতি শব্দরত্নাবলী ।।
বেমা পুণ ক্লী বাপদঙঃ। ইত্যমরতরতৌ ।।
বেরণ ক্লী শরীরণ ।। বার্ত্তাক্ষঃ।।
কল্পুমণ। ইতি মেদিনী ।।
বেরকণ ক্লী কপূরণ। ইতি হারাবলী ।।

त्वन श हातन। १० कविकन्न-फ्रमः ॥ श व्यविद्यन । १० मूर्गामामः ॥ तन कक कालार्थ। ३० कवि-

বেল ত ক্ কালার্থে। ইতি কবি-কল্পজ্ঞনঃ ৷৷ কালার্থঃ কালোপ-দেশঃ ৷ অবিবেলৎ ৷ কাল মিষ-ভ্রমাগণকঃ এতাবতী বেলেতি কথিতবানিত্যর্থঃ ৷ ইতি দুর্গা-. দাসঃ ৷৷

বেলং ক্লী উপবনং। যথা। অপোপাভ্যাং বনং বেল মারামঃ
কৃত্রিমে বনে। ইতি হেমচন্দ্রঃ।।
বেলা স্ত্রী কালঃ। তৎপর্য্যায়ঃ।
সময়ং ২ ক্ষণঃ ৩ বারঃ ৪ অবসরঃ ৫ প্রস্তাবঃ ৬ প্রক্রমঃ ৭ অসরঃ ৫ প্রস্তাবঃ ৬ প্রক্রমঃ ৭ অপরিমাণানি যথা। অক্ষিপত্ম
পরিক্রেপোনিমেয়ং পরিকীর্ত্তিতঃ। দ্বৌনিমেয়ে তুটি নাম দ্বে

लु जि जू नदः स्र्वः ॥ श्विनदः ক্ষণ ইত্যুক্তঃ কান্তা প্রোক্তা দশ क्रवाः। দশकाश्राः किला नाम তৎ म॰খা माक्र नां किका ॥ ষটিকে ৰে মুহূৰ্ত্তঃ স্যাত্তৈ স্ত্ৰিণ-শত্যা निवानिगं। চতুर्बि॰गंতि বেলাভি রহোরাত্র॰ প্রচক্ষতে।। मृर्य्यामयानि विख्ख्या गुर्ह्छा-ना॰ क्यः मना । शन्तिमानक রাত্রাদি হোরাণাণ বিদ্যতে ক্র-মঃ।। জেবুণ পিত্রা মহোরাত্রণ পকে। কৃষ্ণ দিতাদিতৌ। ত্রি॰শ-ত। চ मिरेन मीरमा विमाम अव রুচ্যতে।। ভবেদ্দিব্য মহোরাত্র° यण्जि ब्रज्ज विक्ति। वर्ष ची-দশভি মাটেস মলমাস স্রযোদ-শঃ ৷৷ ইতি বহ্নিপুরাণে গণভেদ नागाधायः॥ अ॥ गर्गान। ३-ত্যমরঃ ॥ সমুজকূল ॥ সমুজ-জলবিকারঃ ॥ অক্লিন্টমরণ ॥ রাগঃ ৷৷ ঈশ্রস্য ভোজন ৷ रेि प्राप्तिनी ॥ अब প्रवर्गी य বকারাদৌ লিখিতঃ ৷৷ রাগস্থা-ल जागः ॥ वाक् ॥ वृषञ्जी। ইতি বিশ্বঃ ৷৷ দন্তমাণসং ৷ ইতি रावावनी ॥ বেলাকূল॰ ক্লী তামলিগুদেশঃ।

যথা।বেলাকূলণ তামলিপ্তণ তা-মলিপ্তী তমালিকা। ইতি ক্রি-কাপ্তশেষঃ।। লিভকপ্রিয়ঃ পুণ সৌরভয়-

বেলিভুক্প্রিয়ঃ পু• সৌরভযু-ভারুঃ। যথা। রসালে দ্বতিসে-রভে । মহাকালশ্চ কিম্পাক উর্বটো বেলিভুক্প্রিয়ঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী।।

বেল ঋ চালে। ইতি কবিকর
ক্রমঃ ৷৷ ঋ অবিবেল্লৎ ৷ চালঃ

সঞ্লন ৷ উদ্বেল্লভুজবলি কম্বৰ

ঝনৎকারঃ কণ বার্যতা ৷ গতাবিত্যেকে ৷ ইতি দুর্গাদাসঃ ৷৷
বেল্ল ক্রী পু বিভঙ্গঃ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ গমনে পু ৷ ইতি বেল্ল-

বেল্লজণ ক্লী মরিচণ ইত্যমরং।।
বেল্লনণ ক্লী ভূমো অশ্বস্য লুঠনণ
। তৎপর্যাক্ষঃ লুঠনণ২। ইতি
ত্রিকাপ্তশেষঃ ৷৷ রোটিকাদি নিস্মাণার্থ সূল বর্তুলকাপ্ঠবিশেষঃ
। বেলন্ ইতি ভাষা ৷ ইতি
ভাবপ্রকাশঃ ৷৷

ধার্থ দুর্শনাৎ ॥

त्वज्ञी जी यानामृ हा। देखि त्राक्रिनिर्यन्धः ॥

বেল্লন্তরঃ পু• বীরতরুঃ। যথা। বেল্লন্তরে। জগতি বীরতরুঃ প্রদিদ্ধঃ শ্বেতাসিতারণ বিলো-হিত নীলপুষ্পঃ। স্যাজ্জাতি তু-ল্যঙ্গসূমঃ শমি শূক্ষপত্রঃ স্যাৎ কণ্টকী চ জলদেশজ এয় বৃদ্ধঃ । অস্য গুণাঃ। বেলস্তরো রসে পাকে তিক্ত স্তৃঞ্চা কফাপহঃ। মূত্রাঘাতাশাজিৎ গ্রাহী যোনি মূত্রানিলার্ত্তি জিৎ।।ইতিভাব-প্রকাশঃ।।

বেলহলঃ পু॰ কেলিন|গরঃ । ইতিজটাধরঃ ।।

বেলিঃ স্ত্রী লতা। ইভিস্করত্না বলী।

বেলিক থ্যা ন্ত্ৰী নৃক্ষবিশেষঃ ।
বেল স্ঠাইতি ভাষা । যথা ।
মক্তমালা বেলিকখ্যা বিলপত্ৰী
জুৱাপহা । ইতি শব্দচন্দ্ৰিকা ।।
বেলিত ক্লী গমন । ইতি মেদিনী ।।

বেলিতঃ ত্রি স্কটিলঃ ৷৷ কম্পিতঃ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷

বেবী রক্ষ লুঙ কান্তিগতিব্যা-প্তি ক্ষেপ প্রজন খাদনে ৷ ইতি কবিকল্প দ্রুমঃ ৷৷ র বৈদিকঃ ৷ ক্ষ অবেবযুঃ ৷ বহুল বেন্ধনীতি প-রুক্ষেপদে অনুস্ সিদ্ধে রিত্যন্ উস্ণুক্ষস্ঠ্যা মিতি গুণঃ ৷ লুঙ বেবীতে। ইতি দুর্গাদাসঃ !!
বেশঃ পুণ অলন্ধাররচনাদি কৃতশোভা। তৎপর্য্যায়ঃ ৷ আনদ্ধঃ
২ নেপথ্যণ ৩ প্রতিকর্ম্ম ৪ প্রসাথনণ ৫ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ বেষঃ ৬ ৷
ইতি তড়ীকাষাণ ভরতঃ ৷৷ বেশ্যাপৃহণ ৷৷ গৃহমাত্রণ ইতি বেশধাদ্বর্শানাই ৷৷
বর্শদর্শনাই ৷৷

বেশকঃ পু॰ গৃহ॰। ইতি শক-রক্লাবলী।। বেশকারকে ত্রি।। বেশদানঃ পু॰ সর্য্যশোভা। ইতি শক্তন্দ্রিকা।।

বেশ্বারী পু॰ ছলভপস্বী।ইতি
শব্দরত্নাবলী।। বেশবারকে ত্রি
বেশস্তঃ পু॰ ক্ষুদ্রসরোবরঃ।
ইত্যমরঃ।। অগ্নিঃ। ইত্যুণাদিকোষঃ।।

বেশরঃ পু॰ অশ্বতরঃ ৷ ইতি ত্রি-কাণ্ডশেষঃ ৷৷

বেশবারঃ পু॰ বেসবারঃ। ইত্য-মুরটীকাবা°ুরাষমুস্কটঃ।।

বেশীজাত। স্ত্রী পুত্রদাত্রীলত। । ইতিরাজনির্ঘন্টঃ ॥

বেশ ক্লী গৃহণ ইত্যমরঃ।। বেশকলিজঃ পুণ চটকঃ। অস্য মাণসগুণী। সন্ধিপাতনাশিস্থণ। অতিশুক্রকারিত্বঞ্চ। ইতি রাজ-বলকঃ।।

বেশাকূলঃ পু॰ চচেণ্ডা ছৈতি রাজনির্ঘনটঃ ৷৷

दिश्वनक्रवः श्रूः शक्तमृषिकः। यथा। विकः माप्तिश्वनक्रव निव् क्रा व वालमृषिक।। शक्तमृ यी श-स्रमृषी शितिका माष्ट्रक्रमती॥ इवि भक्तक्रावली॥

বেশ্বভূঃ জ্রী গৃহকরণযোগ্য-ভূমিঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। বাস্তঃ ২। ইত্যমরঃ॥

বেশ্য° ক্লী বেশ্যালয়ঃ। ইতি মেদিনী।

বেশ্যা স্ত্রী টুণ্ডুকাবৃক্ষঃ আকনাদি ইতি ভাষা ৷ ইতি শব্দচন্দ্রিকা ৷৷ স্বনামখ্যাতনারী ৷
খান্কী ইতি ভাষা ৷ তৎপর্য্যাযঃ ৷ বারস্ত্রী ২ গণিকা ও ৰূপাজীবা ৪ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ বেষ্যা ৫ ৷
ইতি তড়ীকা ৷৷ ক্লুড়া ৫ শালভঞ্জিকা ৬ ৷ ইতি জ্যাধরঃ ৷৷
বার্যাণঃ ১০ ভণ্ডহাসিনী
১১ ৷ ইতি শব্দর্য্রাবলী ৷৷ লজ্যিকা ১২ বন্ধুরা ১৩ ক্লড়া ১৪
কামরেখা ১৫ বর্ষটা ১৬ ৷ ইতি

भक्ताला ॥ माधातन्त्री २१ %-ণাঙ্গনা ১৮ পণাঙ্গনা ১৯ ভূজি-ষ্যা ২০ বারবধূঃ ২১। ইতি হেম-চন্দ্রঃ।। ভোগ্যা ২২ সমরবীথিকা ২৩। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। তদ্যা नक्षन गमनकनामि यथा। পতि-ব্ৰতা চৈকপত্নী দিতীয়ে স্বলটা স্মৃতা।তৃতীযে কৃষলী জ্ঞেষা চ-তুর্থে পু॰শ্চলী স্মৃত। ।। বেশ্যা চ পঞ্চমে যতে যুগী চ সপ্তমে ংক্ট মে। তত উদ্ধে মহাবেশ্যা সা-ग्भृगा। गर्बजाठियु ॥ 🗱 ॥ त्या দ্বিজঃ সলটাসচ্ছেৎ বৃষলীণ পুণ-শ্চলী মপি। যুঞ্জীণ বেশ্যাণ ম-হাবেশ্যা° অবটোদ[্] প্রয়াতি সঃ ॥ শতাবদ॰ সলটাগাসী ধৃষ্টাগা-भी ठजुर्य १०। यङ्खनः १००० नी-गामी (वनागामी ख. केंक ॥ যুসীগানী দশগুণ বশেতত্র ন সংশযঃ। সহাবেশ্যা গামুকশ্চ ততঃ শতগুণ ভবেৎ ৷৷ তদেব স-ৰ্যগামী চেত্যেব মাহ পিতামহঃ। তত্ত্বৈব যাতনাং ভঙ্জে যমদূতেন তাডিতঃ ৷৷ তিতিরিঃ স্লটাগামী धृष्ठीशांभी हवायमः। कार्किनः शु॰म्हलीशांशी (वन्गांशांशी वृक ন্তথা ॥ যুঙ্গীগামী শূকরশ্চ সপ্ত-

জন্মসু ভারতে। মহাবেশ্যা গাসু-क्र जायक भान्यनि खकः॥ ইতি ত্রন্ধবৈবর্ত্তে প্রকৃতিখণ্ডে ২৮ जशायः॥ ॥ (वनागियन भागः প্রকীর্ণকণ। তস্য প্রাযশ্চিত্রণ। তত্র সম্বর্তঃ। পশু বেশ্যাভিগমনে প্রাজাপত্য° বিধীয়তে। তেন বে-শ্যাগমনে প্রাক্তাপত্য°। তদশ-क्लो अनूरत्नका। এত**९ म**कृका-মনে। অভ্যাসে তু। চাব্রাযণেন চৈকেন সৰ্বপাপ ক্ষয়ো ভবেদিতি আপস্তম বচনাক্রান্তায়ণণ। ইতি व्यायन्छि छिदिदकः ॥ 🕸 ॥ छन-ज्ञानिक नियिक । यथा। भू क-नामक या जुटक शूल्मनाजीव कीवनः। ऋलाम मान वर्षक ना-লালণ্ডে বদেদ্ধুব ।। তাডিতো যমদূতেন তন্ডোজী তত্ৰ তিষ্ঠতি া তত গ্রিজন্মনি ভবেৎ কৃক্ষবর্ণঃ পশুঃ শুচিঃ ॥ ত্রিজন্মনি ভবে-চ্ছাগ স্ততো ভবেৎ সুদুঃখিতঃ ! তত শচকুঃ শূলরোগী ততঃ শু-দ্ধঃ ক্রমেণ চ**া৷ ইতি ব্রহ্মবৈবর্ত্তে** প্রকৃতিখণ্ডে ২৭ অধ্যায়ঃ॥ 🟶 ॥ অপিচ ৷ পুর্শ্বলামঞ্চ যে। ভুঙ্জে বেশ্যায়ঞ্চ পতিব্ৰতে। তদ্ৰুজেত্ৰ ছিজো যো হি কালসত্ৰ[•] প্ৰযা-

তি সঃ ৷৷ শতবর্ষ• কালসূত্রে স্থি-দ্বা শূজো ভবেদ্দ্ধুবং। তত্ৰ জ শনি রোগী চ ততঃ শুদ্ধো ভ-বেদ্দিজঃ ৷৷ ইতি তত্ত্বৈব ২৮ अक्षां यः ॥ ॥ योजाकात्व ज-ना नर्गन ७७ । यथा। धन् ৰ্বৎস প্রযুক্তা বৃষ তুরগ রথা मिक्गावर्खविक्स मी वाखी अर्न সম্ভা দিজ নৃপ গণিকা পুষ্পমা-লা পতাকা। সদ্যোগাণসং খৃত বা দৰি মধু রজত কাঞ্চন শু-ক্লধান্য দৃষ্ট্য শ্ৰুত্বা পঠিয়া ফল মিহ লভতে মানবো গছকামঃ ।। ইতি সমন্প্রদীপঃ ॥ विनागिनः पू॰ विनागिम्हः। ত थर्गायः। तिमानातः २। इं ि गक्यां ॥ विमागिर्याः पूर शीर्रममः। इंडि ट्याञ्चः ॥ বেশ্যাজনসমাশ্রয়ঃ পু॰ বেশ্যা-লযঃ। তৎপর্য্যাযঃ। বেশঃ ২। ইত্যমরঃ ৷৷ বেশ্যাশ্রহঃ ৩ পুরু ৪। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। বেশ্য॰৫।

ইতি জটাধরঃ ।। বেশ্বরঃ পু॰ অশ্বতরঃ । যথা । বেশ্বরো ২শ্বতরঃ খরঃ । ইজি ভূরিপ্রযোগঃ ।। ত্রিকাণ্ডশেষে

বেশর ইতি পাঠঃ।। विषः पू॰ निगशाः।। विनाजिना-এবং। বেবেন্টি ব্যাপ্নোতি অসং বেষঃ গচাদিত্বাদন্ মূর্দ্ধণ্যাস্তঃ। বিশস্তি নযনমনা॰স্যত্তেত্যাধা-রে ঘঞি বেশ স্তালব্যান্তশ্চ। ইতি ভরতঃ।। ছে দারিকাণা॰ নিবাসস্থানে। বিশতি যূনা॰ মনঃ কামুকো বা ২ত্ৰেতি বেশঃ শৌ-বিশ প্রবেশে যঞ্জ ৷ নেপথ্যে গৃ-হ্মাত্রে চ বেশো বেশ্যাগৃহেপি চ। ইতি তালব্যাস্তে রভসঃ।। গৃহমাত্রে গণিকাষাঃ সন্মনি বে-শো ভবেজু তালব্যঃ। তালব্যো মূর্দ্ধণ্যো হলস্করণে কথিত আচা-বৈঁয় রিত্যুষ্মবিবেকঃ। বেবিষতি ব্যাগুৰন্তি জনমনাণ্সীতি ঘঞি বেষো মূৰ্দ্ধণ্যাস্তোপি ইত্যেকে। ততু ন হৃদ্য° মূৰ্দ্নণান্তেষু সৰ্বত কোষাদাবনুপাত্তত্বাদিতি মুন্ধ-টঃ। ইতি চ ভরতঃ॥ বেষণঃ পু॰ কাসমর্দ্ধঃ।ইতিহা-त्रावनी।। अत्वर्गनः ।। বেষণা স্ত্রী বিতুষকবৃক্ষঃ। ধন্যা ইতি ভাষা। ইতি রত্নমালা॥ বেষবারঃ পু॰ বেসবারঃ। ইত্য-मत्रिकाया॰ तायगुक्र हैः ॥

বেষ্ট ও বেন্টে। ইতি কবিকল্প-ক্রমঃ ॥ ও বেষ্টতে। ইতি দর্গা-দাসঃ ॥

বেষ্টঃ পু॰ বেষ্টন । ইতি শব্দ-মালা । প্রীবেষ্টঃ । ইতি রাজ-নির্মণ্টঃ । নির্মাসঃ । আটা ইতি ভাষা । ইতি বৈদ্যক । ।

বেষ্টক° ক্লী উফীশঃ।ইতিশ-ব্যুত্মবলী।। নির্যাসং। ইতি শব্দমালা।। প্রীবেষ্টঃ। ইতি ব্যুক্তনির্যুক্টঃ।।

বেষ্টকঃ পু॰ প্রাচীরঃ। যথা প্রা-চীনা বেষ্টকৌ কৃতিঃ। ইতি হেসচন্দ্রঃ।। সম্মাণ্ডঃ। যথা। সমাণ্ডকঃ পুশায়লো ঘনবাস-শ্চ বেষ্টকঃ। ইতি হারাবলী।। শ্রীবেষ্টঃ। ইতি রাজনি ভিটঃ।। বেষ্টনকারকে ত্রি।

বেষ্টন° ক্লী কর্ণশস্কুলী ।। উফী-যঃ ।। মুন্সটঃ ।। বৃতিঃ । ইতি মেদিনী ।। গুগুলুঃ । ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা ।।

বেষ্টনকঃ পূ° রতিবন্ধবিশেষঃ।
যথা। উৰ্দ্ধৃগ° পাদ নেকঞ্চ ভূ-জাস্তরৈ বেষ্টবেদ্ঘদি। কাস্তক-ক্ষাশ্রিতা° নারী° বন্ধো বেষ্টন-কঃ স্মৃতঃ।। ইতি রতিমঞ্জরী।। বেষ্টনবেষ্টকঃ পু॰ রতিবন্ধবিশে-মঃ 1 যথা 1 উর্দ্ধুণ পাদদ্বন্য না-র্যা ভূজাভ্যাণ বেষ্টবেদ্দাদে 1 করাভ্যাণ কঠনালিঙ্গ্য বন্ধোবে-ফনবেষ্টকঃ 11 ইতিরতিমঞ্জরী 11 বেষ্টবংশঃ পুণ কণ্টকিনঃ 1 বেডু-বাঁশ ইতি ভাষা 1 ইতি শন্দ-. চক্রিকা 11

বেষ্টসারঃ পুঁ শ্রীবেষ্টঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।

বেষ্টিত ক্লী রুদ্ধণা লাশকঃ।। করণান্তরণ ইতি নেদিনী।।

বেষ্টিতঃ ত্রি নদী প্রাচীরাদিনা বেউন কৃতঃ (বেডা ইতি ভাষা ত্র পর্ব্যাবঃ (বল্ফিত ২ স-বীত ৩ রুদ্ধ ৪ আবৃত ৫ () ইতানরঃ ()

বেষ্ণঃ পু॰ পানীমণ ইত্যুণাদি-কাষঃ॥

বেস ঋ ইভৌ। ইতি কবিকন্ধক্রমঃ । ঋ অবিবেসএ। বিবেসতুঃ। ইভৌ গত্যাণ। ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

বেসন° ক্লী দিদলচূৰণ । যথা ।
দালয় শ্চণকানাম্ভ নিস্তমা যন্ত্ৰপেহিতাঃ । তচ্চূৰ্ণ বেসনং প্ৰোক্তণ পাকশাস্ত্ৰবিশাৱদৈঃ ॥ ত-

ছটিকাগুণাঃ । বটিকা বেসন-স্যাপি ক্বথিতাবাং নিনজ্জতি । রুচ্যা বিষ্টমুজননী বল্যা পুন্ট-করী স্মৃতা ॥ ইতি ভাবপ্রকাশঃ বেসরঃ পুং অশ্বতরঃ। ইতি হে-মচন্দ্রঃ ।

বেদবারঃ পুং ধন্যাকদর্বপাদিপিফঃ ৷ বেদার ইতি বাটনা
ইতি চ খ্যাতঃ ৷ তৎপর্যানঃ ৷
উপক্ষরঃ ২ ৷ ইত্যদরঃ ৷৷ বেষবারঃ ৩ ৷ ইতি ভরভঃ ৷৷ বেশবারঃ ৪ ৷ ইতি মুফটঃ ৷৷ ব্যঞ্জনবিশেষঃ ৷ যথা ৷ নিরম্থি পিশিতং পিকং দিদ্ধং গুড় ঘৃতানিতং
৷ কৃষণা মরিচ সংযুক্তং বেদবার
ইতি মৃতং ৷৷ অস্য গুণাঃ ৷ বেলবারো গুরুঃ মিধ্বো বলোগ্রুম
বর্দ্ধনঃ ৷ ইতি রাজনালভঃ ৷৷

বেহ ঋ ও যত্নে।ইতি কৰিকন্ধ ক্ৰমঃ ৷৷ ঋ অবিবেহৎ ৷ ঙ বেহ-তে বিবেহে ৷ ইতি দুৰ্গাদাসঃ ৷৷ বেহৎ খ্ৰী গৰ্ডোপঘাতিনীগোঃ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷ অনৃতৌ বৃষোপগ-মনাদিবশাৎ যস্যা গৰ্ভ্তপাতে৷ ভৰতি সা ৷ বিহুন্তি গৰ্ভু॰ শশ্বৎ বেহৎ ৷ হনলৌ গতৌ বধে ক্বিপ নিপাতঃ ৷ ইতি ভরতঃ ৷৷ বেহারঃ পু॰ স্বনামখ্যাতদেশঃ। যথা। বেহারে চৈব শ্রীহটে কো-শলে শবকর্ণিকে। অফ্টাদশভু-জা কাৰ্য্যা মাহেন্দ্ৰে চ হিমালযে ।। ইতি মৎস্যসূত্তে ৫০ পটলঃ।। বেল্ল ঋ চালে। ইতি কবিকল্প-क्रमः॥ ॥ वित्वङ्ग ८। श्रामन्-বন্ধঃ বেদেযুচ্চারণ ভেদার্থঃ। চালঃ সঞ্জন গতাবিতোকে 1 ইতি দুর্গাদাসঃ ॥ বৈ ও শোষে। ইতি কবিকল্প-ক্রমঃ ৷৷ বকারাদিঃ ৷ বাষ্তি ৷ ও বাণঃ। ইতি দুর্গাদানঃ॥ रेव वा॰ পामপূরণ । यथा। जू रि চ স্ম হ বৈ পাদপুরণে। ইত্য-यतः ॥ मत्याथनः ॥ অनुनयः। ইতি মেদিনী ॥ বৈ শতিকঃ ত্রি বি শত্যা ক্রীতঃ ৷ বিংশতিক শব্দাদন্ প্রত্যায়ন निष्नाः। ইতি मिक्ना छ दो गूमी दिवक्क डः शृष् वृक्कवित्सयः । বৈঁচ্ ইতি ভাষা। তৎপর্য্যাযঃ। বৃতিস্করঃ ২ শ্রুবাবৃক্ষঃ ৩ গ্রন্থি-वः ८ सामु क फिनः (८ वा युशी) ৬ কণ্টিকারী ৭ বিকন্ধতঃ ৮ । रें ि শব্দরত্বাবলী॥ বৈক্তিকঃ পু মণিকারঃ ইতি

र्भाष्ट्रिकः ॥ বৈকর্মঃ পু॰ বাৎস্যমুনিঃ।ইতি निकां छको गूनी ॥ বৈক্সিকঃ ত্রি বিক্সেন্ডবঃ ৷ বিকল্পশকাৎ ফিক প্রত্যযেন निष्यक्षः ॥ रेवकना॰ क्ली विकनप्र॰। विक-লস্যভাব ইত্যর্থে ক্যু প্রতাযেন निष्पन्न ॥ বৈকক্ষণ ক্লী তিৰ্ব্যশ্বকোলখিনা-ला°। इंडि दिगहकः॥ বৈকক্ষক ক্লী উরসি তির্য্যক্ উ-পৰীতবৎ কঠাৎ ক্ষিপ্ত মাল্যং ৷ इंजामतः ॥ বৈজ্ঞ পু॰ কৃষ্ণঃ।। ইন্দ্রঃ। ইতি মেদিনী ॥ मिठाऊंकः । ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ॥ অ**স্য** ্রংপত্তি র্যথা। বিজ্ঞায়া অগত্যে বৈঙ্গ-ঠঃ বাহ্বাদ্যত ইতি শিবাদিশ্বাৎ কঃ। চাক্ষ্স্যান্তরে দেবে। বৈ-कर्थः পूक्तरशाखनः। विक्रशासा মদে। জজ্ঞে বৈষ্ঠে দৈবতেঃ সহেতি বিফুপুরাণ ।। কিয়া স্ব-প্তত্যন্য। স্থা মাযা। স্ঠিথো-টন বৈক্ল্যালস্যে সেমক্ত্ৰাৎ-

সরো রিতি অঃ। বিবিধা স্বঠা

মায়া বিদ্যুতে ২স্য বৈজ্ঞ কি

কার সংযেতি অন্ত্যংর্থ ক্ষঃ। বিষ্ণু गरम्नाम जिकायाः भक्तावर्गः স্ত্ৰাহ বিবিধা স্বন্ধা গতেঃ প্ৰতি-হতি স্তদ্যাঃ কর্ত্তা ইতি বৈলপ্তঃ ৷ জগদারম্ভে বিশিষ্টানি ভূতানি পরস্পার॰ সংশ্লেষন তেষা॰ গতি॰ প্রত্যবধ্বাদিতি বা বৈদ্বপ্তঃ। মাষা সংশ্লেষ্টিতা ভূমি রক্তি ব্যোয়া চ বাযুনা ৷ বাযুশ্চ তেজদা দাৰ্জ্বণ বৈলপ্তত্ব° ততে। মমেতি শান্তিপ-র্ধণীতি। ইতামরটীকাষাণ ভরতঃ ।।।। অপিচ। স্বর্ত জডঞ্ বিস্থো-য়॰ বিশিক্টঞ্চ করোতি যা। বিজ-ত্তা[,] প্ৰকৃতি[,] বেলা শ্চন্ধারশ্চ ব पछि जाः ॥ खना अत्यन जगरात् ত্যাা॰ জাতঃ স্বস্ট্যে ৷ পরিপূর্ণ-ত्यः एक रिक्छिक विमु वृक्षाः॥ अः। अना नात्मा गहाञ्चा॰। यथा । तान नातापणान्छ मूलक मध-मृषन। क्यः (कमद क॰माद्र इरत देवेळ्ळे वायन ॥ ३८ छाकाल्या ना-मानि शर्छमा शांठरयम्बनि। ज्ञ কোটি মহ্সাণা॰ পাতকাদ্বমূচ্য-তে ॥ ইতি तुकारेवतः छीकृकः-জगश्रद ३३० वदायिः ॥ भारक-ত্যু॰ পারিহাস্যু॰ বা ক্তেভি॰ হে-बन त्नव वा। देवक्र नाम श्रह्न

মশেষাঘহর॰ বিলুঃ ।। ইতি শ্রী-ভগতে অজামিলোকানাধ্যায়ঃ ॥ 🗱 ॥ विकृषानिवस्यवः। তवर्न-ন॰ যথা। উপরিক্টাৎ িতে রক্টো কোটয়ঃ মৃত্য ্রিক্র । সত্যাদু-পরি বৈজ্ঞতি ধোজনানা॰ প্রসা-. ৭তঃ ॥ ভূর্টোকাৎ গরি সংখ্যাতঃ কোটি রন্টাদশ পুভো। যত্রাস্তে শ্ৰীপতিঃ সাক্ষাৎ সৰ্বেষা মৃভয্-थमः ॥ देवन्श्रीमुख्दत देशस्त्री-লোকঃ ষোডশকোটয়ঃ। তির্বা-ণোর মহারাজ কৈলাসাখ্যস্ত প্র ৰ্বতঃ ।। পাৰ্বতা। সহিতঃ শস্তু ৰ্ব-ত্ৰান্তে স্বগণৈ বৃঁতঃ। ইতি পালে স্বৰ্গপ্ত ৬ অধ্যাৰঃ।।ঞ্চা তাগিচ l অন্ত॰ শাস্ত॰ নিতা ননত**়** প-রন॰ পদ॰ 1 हित्रमय॰ मिक्धन॰ बकानक म्याह्य ।। এत मानि গুণোপেত তদ্বিফাঃ পর্মণ পদ । ধলাত্ব। ন নিবৰ্ত্তত্তে তদ্ধান প-র্ম° হরেঃ !! নহি বর্ণবিতু° শকা॰ কল্পকে।টি শতৈ রপি। অপিড্রফ্ गर्भका॰ डब्रुका स्वानि देलवटेंडः॥ জ্ঞানেন শাস্ত্র মার্গেণ জক্ষাতে याणिश्वदेवः । ज्यान मूग-ভেত্তিব্য মব্যক্ত ব্ৰহ্ম মেবিনাং॥ শ্রীশাজ্যি ভত্তিসেবৈকরনাভো

গ বিবৰ্জ্জিতাঃ। মহাজানে। মহা-ভাগা ভগবৎ পদসেবকাঃ ৷৷ ত-দ্বিভোঃপরমণ ধাম যান্তি এক সু-খপ্রদ॰। নানাজনপদাকীর্ণ॰ বৈ-**ञ**र्शुः चक्रत्यः शामः ॥ शाकारित्र **म**ठ विभारतक भिरिष इज्ञमरेय गूंड॰ ৷ ভন্মধ্যে নগরী দিব্যা সাবোধ্যে: তি প্রকীর্ত্তিতা ৷৷ চতুদ্বার সমাযু-ক্তা হেমগোপুর সংযুত।। চঙা-**क्रिषात्रशादेलख अ**गुमादेमाः भूत-ক্ষিতা।। চণ্ড প্রচণ্ডো প্রাগদারে যাস্যে ভদ্র সুভদ্রকৌ। বারুণ্যাণ জয বিজয়ে সৌন্যে ধাতৃ বিধাত-(तो ।। अगुमः अगुमाक= ठ पुंखती-काथ वामनः । महुक्कं **मर्त्र**नि-**জঃ সুমুখঃ সুপ্রতি**ষ্ঠিতঃ ।। তক্ষিন্ বন্ধ বিনিমুক্তিঃ প্রাপ্যত্তে সুস্ খ॰ পদ॰ । ষ॰ প্রাপ্য ন নিবর্তন্তে তন্মান্দে উদাহতঃ ৷৷ দোকু পর় পদ দিস মন্ত ৰিকুননি-রং। অক্ষরং পরমং ধাম বৈজ্ঞ। শাশত পর ।। নিত্যঞ্ পর্ম-ব্যোদ সৰ্বোৎকৃষ্ট° সনাতন• । পর্যায বাচকান্যম্য পর্ণ ধালে। **২চ্যুতস্য হি॥ ইতি পাল্বে উত্তর**-খ্যেও ২৯ অধ্যাयः ॥ क्षा खनाक **। অভঃপুর নিব†সিন্যঃ সর্বলক্ষণ**

ভূষিতাঃ। ভ়াভিঃ পরিবৃতো দেবঃ শুশুতে পরমঃ পুমান্ ৷৷ এব॰ বৈ-স্ঠনাথো ২সৌ নাথতে প্রমে পদে। তদ্ব্যহ ভেদাল্লোকা॰*চ ব-ক্ষ্যামি গিরিজে শুভে ॥ প্রাচ্যা॰ বৈজ্ঞ লোকস্য বাসুদেবস্য ম-ন্দিরণ। আগ্নেফ্যাণ লক্ষীলোকস্ত वागाः गःक्यंशालयः ॥ मात्रवट-স্তু নৈখ ত্যা॰ প্রাদ্যন্ত্রঃ পশ্চিমে তথা। রতিলোকস্ত বাযব্যা॰ উ-निष्णा मनिक्षच्या धेनानगर শান্তিলোকঃ স্যাৎ প্রথমাবরণ স্মৃত° 131 কেশ্বকীৰ্ত্ত্যাদি লে¦-কা দ্বিতীয়াবরণ তথা ৷৷ ২ ৷৷ **মৎস্য কূর্মাদি** লোকস্ত ভূ**তী**য়া-বরণং পরং ৷ ৩ ৷ সত্যাযুতা নন্দ **पू**र्णा वित्रक्टगन शक्क प्रनाह ॥ শ-জ্থ পৰা নিধী লোকা শচতুৰ্থাৰ-রণ কৃতং (৪) ঋগ্যজুঃ সামাথ-बीटगा लादानियु बर्थमू हा। मा-বিজ্ঞা বিহুগেশনা ধর্মনা চ সুধ-স্যাচাপঞ্চমাবরণ প্রোক্ত নক্ষয়ণ नर्व योदायः॥ ७॥ भाउथ ठङ गल। পদ্ম খদ্দ শাৰ্ক হল তথা। নৌষ-লক্ষ তথা লোকাঃ সর্বশক্রাজ্রসণ যুতাঃ ৷৷ ষষ্ঠমাবরণং শোক্তং শা স্ত্রাস্ত্রম্য নক্ষয[়]। ৬1ঐন্দ্র পাবক

যাম্যঞ্চ নৈখ্যতি বরুণ তথা ৷৷ বাষব্যু নৌষ্য মৈশান সপ্তম **गूनिजिः ग्राठः।** माद्या गक्तमाना देश्वत रम हात्ना ह मिट्नोकमः॥ নিত্যাঃ সর্বে পরে ধায়ি বিশ্বেদে-বা স্তথৈৰ চা তে বৈ প্ৰাকৃত নাকেস্মিম নিত্যা ব্রিদিবেশ্বরাঃ ॥তেনাহ॰ বিচ্যু মাযে ন সঞ্চিন্তা ইতি বৈ স্মৃতিঃ। এবং পরং পদৈ র্নি ত্যৈ যুঁ ক্রৈ র্ভোগ পরায়ণেঃ ।। দিব্যাভি মহিষীভিশ্চ রাজতে বিফু রীশ্বরি ৷ ন তদ্ভাসযতে সূ-যোঁ। ন শশাকে। ন পাবকঃ।। যক্ষায়া ন নিবৰ্ত্ততে যোগিনঃ শংসিতব্ৰতাঃ। দ্ববৈক্ষন্ত্ৰ নি-ষ্ঠা যে তে বৈ যান্তি তদব্যয়॰॥ न (वर्ष यक्डाभायरेन नं (वरेष नं ব্ৰতৈঃ শুভৈঃ। ন তপোভি র্নি-রাহারে ন চ সাধন কর্মভিঃ।। একেন দ্বৰ্মন্ত্ৰেণ তথা ভক্ত্যা ত্বন্যুষ্য। তক্ষাম্যুং শাশ্বভং দি-ব্য॰প্রপদ্যে বৈ সনাতন॰॥ ইতি शासा उत्थर ७० ज्या यः ॥ বৈক্ত॰ ক্লী বীভৎসরসঃ॥তদা-লয়নে মাণ্স শোণিভালে। ত্রি। ইত্যমরটীকাষা ভালভঃ ॥ তথা 1 বিকৃত° বৈকৃত্ঞ স্যাত্তজ বৈ- ||

কৃত্য মুচ্যতে। ইতি ভরত দ্বিক-পকোষঃ ।। বৈকৃত্য° ক্লী বীভংসরসঃ ।।

তদালম্বনে ত্রি। যথা। ত্রিষু ৰ্বাভৎস বিকৃতং বৈকৃত্যং বিতত ন্তথা। ইতি শব্দরত্নাবলী ॥ বৈক্রান্ত॰ ক্লী মণিবিশেষঃ।তৎ পর্য্যায় গুণৌ । বৈক্রান্তঞ্চৈব विकास नीष्ठकु भवकुकः। গোনাসঃ ক্ষুদ্রন্থলিশ জীর্ণব-জুঞ্চ গোনসঃ ॥ বজ্রাভাবে চ বৈক্রান্ত রস বীর্য্যাদিকে সমণ । क्य क्षे वियमक भू सिन मूत-मायन ॥ दिन्द ए वजुमान्-**गाः वजुवसम वीर्गाकः। उ**रा প্যভাবে বজুন্য গ্রাহণ বৈক্রান্ত मूखग॰ II बङ्गाकाরতবৈব প্রস-श्र र्वाय मर्व त्वामानाः। य-দ্বিক্রান্তি॰ ধত্তে তহৈক্রান্ত॰ বু-ধৈ রিদ° কথিত°।। ইতি রাজ-निर्वलिः ॥

বৈধরী ত্রী বৃদ্ধু্যখিতকণ্ঠগতনা দকপবর্ণঃ ৷ যথা ৷ মূলাধারাৎ প্রথম মুদিতো যস্ত্র তারঃ পরা খ্যঃ পশ্চাৎ পশ্যন্ত্যথ হৃদযগো বৃদ্ধি যুঙ্ মধ্যমাখ্যঃ ৷ বক্তে বৈ-খর্যাথ রুক্রদিষো রস্য জক্তোঃ

সুসুয়া বন্ধ স্তম্মান্তবতি পবন প্রেরিতে। বর্ণদংহঃ ॥ ইতাল-ক্ষারকৌস্তভঃ।। অস্যার্থঃ। যস্ত তারো নাদঃ বর্ণৰূপঃ স নাভি-नाथ मृजाधाता अथम मूमय-প্রাপ্ত শ্চেৎপর ইতি আখ্যা সং-জ্ঞ। যদ্য তথাভূতে। ভবতি। অ-থান ন্তরং সএব হৃদয়ং চিত্তং গ-ত শ্চেৎ রোদন সমযে নাসিকা দ্বারা যথাকথঞ্চিৎ ভবতি। রুক্ত-দিয়ে। জঁন্তে। নাসা নধ্যস্থিত সু-সরা নাড্যা বদ্ধঃ। তথাচ নাসা घाँदेवत यथाकथिंग्ट नाम स्रबः পঃ প্রত্যক্ষ স্তবতীত্যর্থঃ ৷ তক্ষাৎ বৈখরী দশাপদাৎ নাদাৎ পব-ন প্রে রতো বর্ণসমূহঃ বহিঃ স্ব-ৰ্ষেষাণ প্ৰত্যক্ষ বিষয়ে। ভবতী-ত্যথং ৷ পরা পশ্যস্তী দশাপয়স্য তু যোগিন। নেব প্রত্যক্ষে ন তু সৰ্বেষা মিত্যপি বোধ্য । ইতি ভট্টীকা ॥

তট্টীকা।! বৈখানসং পুং বানপ্রস্থং। যথা। বানপ্রস্থো বৈখানসো ২এহং। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষং।। বৈশুণ্যং ক্লী বিশুণত্বং। বিশুণ-স্য ভাবং। যথা। যাত্রাপবর্ত্তব্যুগ্যং বৈশুণাৎ প্রাজকস্য চ। তত্র স্বামী ভবেদ্দণ্ড্যা হিংসাযাও দ্বিশতও দমঃ ॥ ইতি মনুঃ ॥ বৈচক্ষণ্যও ক্লী বিচক্ষণদ্বং । বিচ-ক্ষণস্য ভাব ইত্যর্থে ক্যা প্রত্য-বেন নিষ্পান্বং ॥

বৈচিত্র্য ক্লী বিচিত্রতা। বিচিত্র-স্যভাব ইত্যর্থে ষ্ণ্য প্রভাষেন নিষ্পান্ধ ।।

देखननः श्रृ अमदमामः। ७९१-व्यापः। मृजिमामः २ । ইত্যमतः॥ देखपछः श्रू इस्प्रश्रामानः । ইত্যमतः॥ हस्प्रश्रद्धाः। ইতি ग्रा-मिनी ॥ छहः। ইতি ह्महस्यः॥ देखपछिकः जि श्राकाधाती। हेळामतः॥

বৈজয়তিক। স্ত্রী জয়তীবৃক্ষঃ।। পতাক। ইত্যমরঃ '. এগ্নিমন্থঃ । ইতি রাজনির্যন্টঃ।।

বৈজযন্তী ত্রী পতাক। ইত্যমরঃ ।। জযন্তীবৃক্ষঃ । ইতি মেদিনী ।। অগ্নিমন্থবৃক্ষঃ । ইতি
হেমচন্দ্রঃ ।। পঞ্চবর্ণমধী জানুপর্য্যন্ত লম্বিতা মালা । যথা ।
উপগীযমান উদ্যায়ন্ বনিতা
শত্যুথপঃ । মালাণ বিভূদ্বৈজযন্তীণ ব্যচরন্ মন্ডযন্ বনং ।।
ইতি শ্রীভাগবতে ১০ স্কন্ধে ৩১

বৈণৰ

অধ্যায়ঃ ।।
বৈজ্যিঃ পু॰ মধ্যা। সতু জিনচক্রবর্ত্তিবিশেষঃ । ইতি হেমচক্রঃ ।।
বৈজ্যিক॰ ত্রি বিজ্যসম্বন্ধি ।
ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী ।।
বৈজ্যিক৽ ক্লী শিগুতেল৽ ৷৷ হেতুঃ
। ইতি মেদিনী ৷৷ আত্মা ৷ ইতি
শব্দমালা ।।

বৈজিকঃ পু॰ সদ্যোহক্রঃ।ইতি মেদিনী।।বীজসম্বন্ধিনি ত্রি॥ বৈজ্ঞানিকঃ ত্রি নিপুণঃ।ইত্য-মরঃ।।

বৈ ডালব্রত নী দুফীচারবিশে-যঃ। যথা। যস্য ধর্মধজো নি-ত্যু শক্রধজ ইবোচ্ছিতঃ। প্র-চ্ছ্যানি চ পাপানি বৈডাল নাম তদ্বুতং॥ ইতি দানসাগরে যমবচনং॥

বৈডালব্রতিঃ পু॰ অঙ্গনাদ্যভা-বাৎকৃতবন্ধচর্য্যঃ । ইতি জটা-ধরঃ ।।

বৈডালত্ৰতিকঃ পুং ছদ্মতপস্থী। তৎপৰ্য্যায়ঃ। ছদ্মতাপসঃ ২ স-ৰ্ব্বাভিসন্ধী ৩ । ইতি ত্ৰিকাণ্ড-শেষঃ।। তদ্যা সংভাষ্যত্বং ষথা। পাষ্ডিনে।বিকৰ্মস্থান বৈডাল- অতিকান্ শঠান্। হৈতুকান্ বকবৃতী শ্চ বাদ্মাত্রেণাপি নার্চ্চযেৎ ।। ইতি বিকুপুরাণেও অংশে ১৮ অধ্যাযঃ ।। যস্য ধর্মধজো নিত্যং সুরধজ ইবোচ্ছিতঃ
। প্রচ্ছমানি চ পাপানি বৈডালং নাম তদ্বুতং ।। তদ্বান্ বৈডালব্রতিকঃ । ইতি তট্টীকা ।।

বৈডালব্রতী পুণ ভওতাপসঃ।
বিডালতপস্বী ইতিভাষা। যথা
। ছদ্মনা চরিতং তচ্চ ব্রতং রক্ষসি
গচ্ছতি। অলিঙ্গী লিঙ্গবেশেন
যো লিঙ্গ মুপজীবতি।। স লিস্থিনাং হরেদেন স্তির্যায়োনো চ
জাযতে। বৈডালব্রতিনঃ পাপাঃ সর্বধর্ম বিনাশকাঃ।। সদ্যঃ
পতস্তি পাপেষু কর্মণ স্তম্য তৎ
ফলং। পাষ্ডিনো বিকর্মস্থান্
বামাচারাং স্তথৈব চ।। পঞ্চরাবান্পাশুপতান্ বাল্লাত্রেণাপি
নার্চবেৎ। ইতি কৌর্মে উপরিভাগে ৫ অধ্যায়ঃ।।

বৈণঃ পু॰ বেণুজিবী। বেণুশব্দা-দণ প্রত্যযেন উকারস্য লোপে-ন চ নিষ্পান্নঃ। ইতি সিদ্ধান্ত-কৌমুদী।।

পাষ্ডিনে।বিক্ষস্থান্ বৈডাল- । বৈণব॰ ক্লী বেণুকল । ইত্যমরঃ

কঃ ৪। ইতি শব্দরত্নাবলী ॥ মৃ-

।। বেণুসম্বন্ধিনি ত্রি।। दिनवः पु॰ डेशनयत्न (दनुन्धः। তৎপর্যায়ঃ। রাস্তঃ ২। ইত্য-यत्रः ॥ বৈণবিকঃ ত্রি বেণুবাদকঃ।তৎ-র্যাযঃ। বেণুধাঃ ২। ইত্যমরঃ॥ বৈণুকঃ ৩। ইতি শব্দরত্নাবলী॥ বৈণবী স্ত্ৰী বংশলোচনা৷ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ !! বৈণিকঃ ত্রি বীণাবাদকঃ। ইত্য-मतः ॥ रिव्वक की शक्रमा তो मनम् ७१ তত্ত্ব হস্তিচালনার্থণ লৌহমুখবণ-শদন্ত । তৎপর্য্যায়ঃ। তোল্র ২ । ইত্যমরঃ ।। বেণুক ৩। ইতি ভরতঃ ৷৷ বৈণুকঃ পু॰ বেণুবাদকঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী।। रिववूकीयः ত্রি বেণুসম্বন্ধীয়ঃ। ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী।। देवनाः भू॰ भृशः। मञ् मृर्यायः-भीय शक्ष्मद्रांकः। यथा। जानि-

রাজঃ পৃথু বৈণ্যো মান্ধাতা ৰৌ-

বনাশ্বকঃ। ইতি জটাধরঃ।।

বৈত সিকঃ ত্রি মাণসবিক্তেত।

তৎপৰ্য্যায়ঃ। কৌটিকঃ ২ মাণ

সিকঃ ৩1 ইত্যমরঃ 11 কৌটকি-

গপক্যাদি বন্ধনোপায়ো বীতণ সঃ তেন চরতীতি বৈতংসিকঃ। ইতি ভরতঃ॥ বৈতনিকঃ ত্রি বেতনভুগ্ভৃত্যঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। ভৃতকঃ ২ ভৃতি-ভুক্ ৩ কর্মকরঃ ৪। ইত্যমরঃ ॥ रेवडब्रिक्षः) खी नद्रकिमञ्जूः। है-বৈতর্ণী 🔰 ত্যমরঃ ॥ বিতর্বেন দানেন তীর্য্যতে বৈতরণী ষ্ণঃ যিত্বাদীপ্ কৌ বৈতরণিশ্চ। অটবি পটি ঘাটী বৈতরণার্চিচ শুগী রিতি হুস্বাত্তেযু রু 🕮। ত-তোপি পাচ্ছোণাদীতি া ঈপ্ বিরুদ্ধ তর্ণ বিতর মস্তীতি বৈতরণীত্যন্যে। বিত-রণৌ বিসূর্য্যে পাতালে ভবা বৈতরণীতান্যে । বিতরণি বি-নৌকা তরণ শূন্যেতার্থঃ স্বার্থে ক্ষে বৈতরণীত্যেকে। সিশ্ধু নদী । নারকা জন্তবঃ প্রেতা নদী বৈতরণী স্মৃতা। ইতি ত্রিকাও॰। ইতি ভরতঃ ॥ 🟶 ॥ সা নদী দু-ৰ্গন্ধা তপ্তজলা নহাবেগা অস্থি কেশ রক্ত পরিপূর্ণা যমদারে বর্ত্ততে । যথা। নদী বৈতরণী नाम पूर्णका क्षित्रावहा। उकः

ভোষা মহাবেগা অস্থি কেশ তরঙ্গিণী ॥ ইতি প্রাযশ্চিত্তবি-टबिक शृं अगमिश वहना ॥ ॥ ॥ অস্যোৎপত্তি র্যথা। নাক্তেয উবাচ। ততো ব্ৰহ্মাদযো দেবাঃ সর্বে তে শঙ্করান্তিকণ ৷ গত্বা হরণ সংস্মূহঃ সাংসার্য্য যোগমায্যা ॥ শনৈশ্চরোপি ভূতেশ মাসাদ্যা-ন্তহিত স্তদা। বাষ্পবৃষ্ঠি॰ দুরা-ধর্ষ। মবজগ্রাহ নায্য।।। যদা স नामकषाम्भान् मन्नात्रिकु भकं-জঃ। তদা মহাগিরৌ ক্ষিপ্তা বা-**ग्या एउ जनधां तरक ।। (नाक**ी-লোকস্য নিকটে জলধারাহ্বযো গিরিঃ। পুদ্ধরদ্বীপ পৃষ্ঠস্থ স্তোয-সাগর পশ্চিমে।। স তু সর্ব প্রমা-ণেন মেরূপর্বত সন্ধিভঃ । তস্মিন্ विनाखवान् वाष्ट्रान् न धर्वुः कम ঈশিতুঃ ।। বিদীৰ্ণ স্তৈস্ত বাস্পৌ-যৈ ভূমমধ্যে। ২ভবদ্ধুত । তে-ৰাস্পাঃ পৰ্বত॰ ভিত্বা বিবিশু স্তো-যসাগর ।। সাগরোপি গ্রহীতু তান শশাক খরানতি। ততস্ত সাগর॰ মধ্যে ভিত্বা বাস্পাঃ স-মাগতাঃ ৷৷ তো ধেঃ প্রাগ্ভবাণ বেলাণ স্পাশনাত্রাদ্বিভেদ তাণ ৷ বিভিদ্য বেলা॰ তে বাস্পাঃ পু-

कत्रवील मधागाः ॥ नमी दिवजः রণী ভূষা পূর্বসাগরগা ভবন্। জলধারস্য বেগেন সংস্থাৎ সা-গরস্য চ ৷৷ অবাপ্য সৌম্যতাণ কিঞ্চিদ্বাষ্পা স্তে নাভিদন ক্ষিতিণ। স্বদ্বাস্প ব্যাঙ্গলা পৃথী বিদীর্ণা স্যা-মচেচ্ছনিঃ৷ অবজগ্রাহ তে বাস্পণ সোপি কৃষ্ণো ২ভবদ্ধঠাৎ ৷ শনৈ-শ্চরেণ তে বোচু মসমর্থেন লো-তকৈঃ।। ক্ষিপ্তে বিদারিতঃ সো-সৌ জলধারো মহাগিরিঃ।বিভি-দ্য পৰ্বত॰ শড়ে৷ ৰ্বাস্পা স্তে সাগ-র॰ যযুঃ।। বৈবস্বত পুরদ্বারে যো-জন দ্ব্য বিস্তৃত। অদ্যাপি তিষ্ঠ-ত্যপগা হরলোতক সম্ভবা ৷৷ ভি-স্বা বেলাণ ততঃ পৃথীণ বিভিদ্যাপ্ত তরঙ্গিণী । চক্র বৈতরণী নাম্না পূর্বসাগরগামিনী ।। নান। যান বিমানেন নজৌণ্যা স্যন্দনেন চ। তর্ভু॰ শক্যা সাতু নদী তপ্ততোষা বিভীষণা ৷৷ দুঃখেন তা॰ তু পৃথি-বী বিভৰ্ত্তি মহতাধুনা। সদা চো-ৰ্দ্ধুগতৈ বাজে বিক্ষিপন্তি নভ-শ্চরান্ ॥ তস্যা উপরি নো যা-ন্তি দেব। অপি ভ্যাদ্ধর। যন-দার সমাবৃত্য যোজনদ্বয় বিস্তৃ-ত। ।। নিম্ন বহতি সংপূর্ণা ভীষ-

যন্তী জগভ্ৰয়ণ। ইতি কালিকাপু-রাণে ১৮ অধ্যায়ঃ ॥ 🟶 ॥ পিতৃ कन्ता। यथा। व्ययङ्गानन्त रङ्गा-নঃ পিতরো ব্রহ্মণঃ স্মৃতাঃ। অগ্নি-স্বাত্তা বৰ্হিষদে৷ দ্বিধা তেষাণ ব্য-বৃত্বিতঃ ৷৷ তেভ্যঃ স্বধা স্বধা যজ্ঞে মেনা॰ বৈতরণী॰ তথা । ইতি কৌৰ্ম্মে ১২ অধ্যায়ঃ॥ ঋ॥ আস-भगृज्यकारण रेवज्रनीगवीमान॰ যথা। আসন্নস্ত্যুনা দেযা গৌঃ সবৎসা চ পূৰ্বত্। তদভাবে চ গৌ রেকা নরকোদ্ধারণাষ বৈ 11 তদা যদি ন শক্ষোতি দাতু° বৈত-রণীঞ্চ গাং ৷ শক্তোন্যো ২রুক **उना मदा (अ**र्था नना ग्रञ्ग ठ ॥ शृर्वतस्क्रमभूका निना । व्यव मृ-তস্য চেতি শ্রবণাদেকাদশাহে ২পি বৈতরণীদানাচারঃ। ইতি শুদ্ধিতত্ত্ব° ॥ 🕸 ॥ বৈতরণী গো-দানানন্তর প্রার্থনা মন্ত্রো যথা। যমদারে মহাযোরে তপ্তা বৈত-রণী নদী।তাঞ্চ তর্ভু॰ দদাম্যেনা॰ কৃষ্ণা॰ বৈতরণীঞ্চ গা॰ ॥ ইতি তৎ প্রযোগঃ॥ অন্যৎ মুমূর্শ-ব্দে দ্রফব্য° 11

বৈতসঃ পু॰ অম্লবেতসঃ। ইতি জটাধরঃ।।

বৈতানিকঃ পু॰ শ্রোতহোমঃ। যথা। মরণাদেব কর্ত্তব্যং সংযো-ला यमा नाभिना। मारामृक्ष মশৌচ॰ স্যাদ্বস্য বৈতানিকো বিধিঃ।। ইতি শুদ্ধিতত্ত্ব ।। বি-তানসম্বন্ধীয়ে ত্রি। বিতানশ-কাৎ ক্ষিক প্রত্যযেন নিষ্পন্নঃ॥ বৈতালিকঃ পু• বোধকরঃ। ইত্য-মরঃ।। দ্বে নিশান্তে বোধকার-কে ৷ বিবিধো মঙ্গল গীতি বা-দ্যাদি কৃত স্তাল শব্দঃ তেন ব্যবহরন্তি বৈতালিকাঃ চযে-কাদিতি ঞ্চিকঃ। নিশান্ত° নি-বেদযভো যে নৃপণ বোধযন্তি জাগরযন্তি তে বোধকরাঃ সৃঙ্গ-ফ ইতি টঃ। ইতি ভরতঃ॥ খে-ডিতালঃ। যথা। বৈ । নিকঃ পুমান্ খেডিতালে বাধকরে ত্রিষু। ইতি মেদিনী।। হেমচন্দ্রে তু পাঠান্তর॰ যথা। বৈতালিকঃ খড্জতালে মঙ্গলপাঠকেপি চ ।। বেতালসম্বন্ধিনি ত্রি।।

বৈত্ৰক° ত্ৰি বেত্ৰসম্বন্ধি। বেত্ৰ শব্দাৎকণ্প্ৰত্যযেন নিষ্পন্ন°।। বৈত্ৰকেশ্বঃ ত্ৰি বেত্ৰসম্বন্ধীয়ঃ। বেত্ৰকশব্দাৎ ক্ষেষ্ প্ৰত্যযেন নিষ্পানঃ।। रेनिः जि शिख्यमम् ती । तिम् गका थ्या अव्यास्य निष्णमः ॥ रेनिष्भः क्री निष्भमः । यथा । रेनिष्भ मिन रेनिष्भी। ইতি ভর-ত দ্বিশ্বসকোষः ॥

বৈদন্ধী স্ত্রী ভঙ্গিঃ। যথা। ছলং মিষঞ্চ বৈদন্ধী ভঙ্গি শ্চে-ভনিমীলিকা। ইতি ত্রিকাণ্ড-শেষঃ।।

বৈদগ্ধা° ক্লী বিদগ্ধস্য ভাবঃ। বিদগ্ধশব্দাৎ ষ্ণ্য প্রত্যবেন নি-শ্বন্ধ• ।।

বৈদৰ্ভণ ক্লী বাক্যবক্ৰম্বণ ইতি মেদিনী । বিদৰ্ভসম্বন্ধিনি ত্ৰি ।। বৈদৰ্ভঃ পুণ বিদৰ্ভদেশীযৱাজঃ। সতুদমযন্তীপিতা ভীমসেনঃ। রুক্মিণীপিতা ভীমকশ্চ।। বাক্য-বক্ৰিমা। ইতি ধরণিঃ।।

বৈদভী স্ত্রী কাব্যরীতিভেদঃ।
ইতিমেদিনী ।। যথা। নীতি মাহ
। পদসংঘটনা রীতি রঙ্গ সংস্থা
বিশেষবৎ। উপকত্রী রসাদীনাং
রসাদীনা মর্থাৎ শব্দার্থ শরীরস্য কাব্যস্যাত্মভূতানাং। সা
পুনঃ স্যাচ্চতুর্বি ।। বৈদভী চাথ গৌডী চ পাঞ্চালী লাটিকা
তথা ।। সা রীতিঃ। তত্র মাধুর্য্য

ব্যঞ্জকৈ বঁ দৈ রচনা ললিতাত্মি-কা। অবৃত্তি রন্নবৃত্তি ৰ্বা বৈদভী রীতি রিষ্যতে॥ যথা। অনঙ্গ भ-क्न जूर रेजािम । क्रफिर्श्वार । অসমত্তৈক সমস্তা যুক্তা দশভি र्ख रेनम्ह रेवमर्जी । वर्ग विजीय বহুলা স্বন্ধ প্রাণাক্ষরা চ সৃবি-ধেষা ৷৷ অত্ৰ দশগুণা স্তমতো-ক্তাঃ শ্লেষাদয়ঃ। ওজঃ প্রকাশ-रैक बेटें। बंक्ष आफश्रतः श्रूनः॥॥॥ मगाम वहना शोषी यथा। हक-ভূজেত্যাদি। পুৰুষোত্তম স্ত্ৰাহ। বহুতর সমাসযুক্তা সুমহাপ্রাণা-ক্ষরা চ গৌডীযা। রীতি রনু-প্রাস মহিম পরতন্ত্রা স্তোভবাক্যা চ।। বর্টর্ণঃ শেটেষঃ পুন র্দ্রবাঃ স-মস্ত পঞ্চষপদো বন্ধঃ পাঞ্চালিকা মতা। দ্বযো বৈদ্ভী গোড্যোঃ। যথা। নধুরয়া নধুবোধিত মাধবী মধুসমৃদ্ধি সমেধিত মেধ্যা। মধু-করাঙ্গনযা মুহুরুমাদধনি ভূতা নি-ভৃতাকর মুজ্জগে।।#।। ভোজস্ত্রা-হ। সমস্ত পঞ্চ্বপদা মোজঃ কা-ন্তি সমন্বিতাণ মধুরাণ সুস্কমারাঞ্চ পাঞ্চালী॰ কৰযো বিদুঃ।।ৠ। লা-**गै जू तीं कि देव मर्जी शाक्षात्मा त**-खता क्लि। यथा। व्यय मूमय्रि মূজাভঞ্নঃ পল্লিনীনা মুদ্যগিরি वनानी वान गमात शुण्या वित-হ বিধুর কোক দ্বন্দু বন্ধু বিভিন্দন্ ঙ্গপিত কপি কপোল ক্রোড তামু ख्यां मि॥ कन्छिमार । मृमूशम সমাস সুভগা যুক্তে বঁটো নঁচা-তিভূষিষ্ঠা। উচিত বিশেষণ পূরি-ত বস্তু ন্যাসা ভবেলাটী ॥ 🕸 ॥ অন্যেত্বাহুঃ। গৌডী ডম্বর বন্ধা স্যাৎ বৈদতী ললিতা ক্ৰমাৎ। পাঞ্চালী মিশ্রভাবেণ লামী তু মৃ-मुज्धिः **शरेमः ॥ क**िछ् বङ्कारमर्गे-**ठिजामनाथा वहनामयः। वर्ज्जा-**দীত্যাদি শব্দাদ্বাচ্য প্রবন্ধৌ বচ-নাদীত্যাদি শব্দাদৃত্তি বণৌ ৷ তত্ৰ বক্ত্ৰেচিত্যাদ্যথা। মস্থায় স্তাৰ্ণ-বাম্ভ ইত্যাদি। অত্ৰ বাচ্যস্য ক্ৰো-ধাদ্যব্যঞ্জকত্বেপি ভীমসেন বক্তৃ-ত্বেনোদ্ধতা বচনাদ্যঃ। বাচ্চ্যে-চিত্যাদ্বথোদাহতে। মূর্দ্ধব্যাধূ-যমানেত্যাদৌ ॥ 🗯 ॥ প্রবন্ধৌচি-ত্যাদ্যথা। নাটকাদৌ রৌত্রেপ্য-ভিন্য প্ৰতিকূলত্বেন ন দীৰ্ঘ সমা-मापयः। এव माथायिकायाः मु-कारतिशि न भमृग वर्गामयः। कथा-যা°রেজিপি নাত্যস্ত সৃদ্ধতাঃএব মন্যদপি জ্ঞেয°। ইতি সাহিত্য-

দর্পণে রীতিবি বেকে। নাম ৯ প-রিচ্ছেদঃ ॥ 🗱 । অগস্তাপত্নী । **ইতি শন্ধরন্নান্দী ॥ দম্যন্তী ।** যথা। বৈদভী বিপুলানুরাগ ক-লনা সৌভাগ্য মত্রাখিল কৌণী চক্ৰ শতক্ৰতৌ নিজগদে তদ্বুত্ত বৃত্তক্রনৈঃ। কিঞ্চাস্মাক নরেন্দ্র-ভূ সুভগতা সম্ভূত্যে লগক দে-বেন্দ্রাবরণপ্রসাদিত শচী বিশ্রা-ণিতাশীৰ্ষচঃ॥ইতিউত্তর্টনষধে ১৫ সর্গঃ।। রুক্মিণী। যথা। বৈদ-ৰ্জাঃ সতু সন্দেশ নিশম্য যদ্ন-ন্দনঃ।প্রগৃহ পাবিনা পাণি প্র-হদন্ দ্বিজ মত্রবী থা। ইতি শ্রীভা-গৰতে ১০ স্কন্ধে ৫৩ অংগ্ৰাফঃ <u>৷৷</u> रिवमन क्री जिक्कुकमार गणामि-পাত্রণ। যথা। পাত্রন্থ ারবালা-वू मृत्रायानाति देवननः। इठि জটাধরঃ ৷৷

বৈদলঃ পু
ৃ পিষ্টকঃ ৷ যথা ৷
পূপাে ২পূপঃ পিষ্টকঃ স্যাদৈদলাে বিদলােপি চ ৷ ইতি শব্দচন্দ্রিকা ৷৷ বিদলাে দালি স্তমিশ্বিত পিষ্টকাে বৈদলঃ ৷ তদ্যুণাঃ ৷ বৈদলা গুরবাে ভক্ষ্যা বিষ্টিস্কি সৃষ্টমারুতাঃ ৷ ইতি রাজবল্লভঃ ৷৷

दिनिकः पुः (वनञ्जाभागः॥ বেःमाद्कि वि । यथा । বৈদিকী তান্ত্ৰিকী সন্ধ্যা যথানুক্ৰম যো-গতঃ। ইতি তন্ত্রসারঃ॥ বৈদিশ্যু ত্রি বিদিশায়া অদূর-্ভব॰ নগর॰ 1 ইতি সিদ্ধান্ত-क्यमी॥ देवमूषाः क्ली विमृत्याञावः।विषम् শব্দাৎ ষ্যা প্রত্যাযেন নিষ্পন্নণ ॥ दिव मूर्वा॰ क्री मिनिदिश्वशाम जू ক্লাগীতবর্ণঃ। লহসুনীয়া ইতি হিন্দী ভাষা। অস্য দেবতা কে-जुः । जु शर्यायः । वालवाय-জ' ২ ৷ ইতি হেমচক্রঃ ৷৷ কেতু-রত্ন° ৩ কৈতব° ৪ প্রাবৃষ্য° ৫ অভূরোহণ ৬ খরাব্দাঙ্কুরকণ ৭ বিদূররত্ন॰ ৮ বিদূরজ॰ ২। অসা গুণাঃ ৷ অগ্রত্বং ৷ উষণ্ড্বং ৷ কফ বাযুনাশিত্ব। গুলা শূল প্রশন-নত্বণ ৷ ভূষিতঞ্চেৎ শুভাবহত্বঞ্চ । ইতি রাজনির্যন্টঃ॥ অপি চ। মুক্তা বিক্রম বজে্ব্র বৈদুর্য্য क्किं किका मिकः । मिनितः नातः শীতং ক্যায়ং স্বাদু লেখনং 🗓 ठाक्या॰ शत्। उष्ठ **পाপानश्री** বিনাশন । ইতি রাজবল্লভঃ ॥ 🗱 🛚 তচ্ছাযলকণ যথা। এক ।

বেণুপলাশ কোমলরুচা মাযূরক-প্ৰি<mark>ষা মাৰ্জারেকণ</mark> পিঙ্গলচ্চ্*বি-*জুষা জ্বেষ ত্রিধা চ্ছায্য। । যদা। ত্র° গুরুতা॰ দধাতি নিতরা॰ শ্নি-শ্বস্তু দোষোষিত° বৈদূৰ্য্য° বিশদ° বদন্তি সুধিযঃ স্বচ্ছঞ্চ তচ্ছোভনণ ।। তস্য জলক্ষণ যথা। বিচ্ছায়ণ मृष्टिलागर्छ॰ लघु बक्ष मक्ष मक्ष ७। मजामः পরুষः क्रुकः देवमूर्याः मृ-রতা॰ নযেৎ।। তৎ পরীক্ষা যথা । घृष्ठे॰ यमाञ्चनाश्रक्षः श्रक्षामाः নিক্ষাশ্মনি স্ফুট° প্রদর্শযেদেত-দৈদূৰ্যাণ জাত্য মুচ্যতে ॥ ইতি तार्कानर्ष-छः ॥ 🛊 ॥ मृठ উবाচ ু বৈদূর্য্য পুষ্পরাগাণা॰ কর্ব্বেত ভীমকে বদে । পরীকাণ ত্রন্ধণা প্রোক্তা॰ ব্যাদেন কথিতা॰ দ্বিজ ॥ কল্পান্তকাল ক্ষুভিতামুরাশি निर्देश क्षा फिल्किंगा नामार। বৈদূর্ব্য মুৎপন্ন মনেক বর্ণ শো-ভাভিরাম দূর্তি বর্ণ বীক্ষণ ৷৷ অ-বিদূরে বৈদূর্যাস্য গিরে রুত্তগ্নরো-ধসঃ। কাম ভূতিক সীমান মনু-তদ্যাকরে৷ ২ভবৎ ৷৷ তদ্য না-म সমুখন্বাদাকরঃ সুমহাগুণঃ। অভূদ্তরিতো লোকে লোকত্রয বিভূষণঃ ৷৷ তদ্যৈব দানবপতে

নিনদান্ৰপ প্ৰাবৃট্ প্ৰোদ বর-দৰ্শিত চাৰুৰূপাঃ। বৈদূৰ্য্য রত্ন মণ্যে। বিবিধাবভাসা স্তম্মাৎস্ফু-जिन्न निवश हेव **मश्र**ृक्ः॥ श्रम-রাগ মুপাদায মণিবর্ণা হি যে ক্রি-তৌ সৰ্বাণ্স্তান্ বৰ্ণশোভাভিবৈ দূর্য্য মনুগছতি ॥ তেযা॰ প্রধান॰ শিখিক গুনীলং যদ্বা ভবেদ্বেণুদল প্রকাশণ চাষাগ্র পক্ষ প্রতিমশ্রি-ষে। যে ন তে প্রশস্তা নর্গিশাস্ত্র विक्तिः॥ थुनवान् रेवमृर्य्य मनि र्या-জযতি স্বামিনং বরভাগ্যেঃ ৷ দো-হৈযু*ঁ*ক্তো দোহৈয় স্তস্মাদ্যত্নাৎ প-রীক্ষেত।। গিরিকাচ শিশুগা-লৌকাচ ক্ষটিকাশ্চ ভূমি নিৰ্ভি-নাঃ। বৈদূর্য্য নণে রেতে বিজাত-যঃসন্মিভাঃ সন্তি॥লিখ্য।ভাবাৎ কাচণ লঘু ভাবাচৈছশুপালকণ বিদ্যাৎ। গিরিকাচ মদীপ্তিস্বাৎ স্ফটিক বৰ্ণোজ্জ্বলম্বেন ।। যদিন্দ্ৰ-भीनमा गरां खगमा मुवर्ग मण्या।-क्लिङमा भूना । उत्पर रेतमूर्या মণেঃ প্রদিন্ট॰ পলদ্বযোগাপিত গৌরবন্য।। জাত্যস্য সর্বেপি ম-শেস্ত যাদৃক্ বিজাতবঃ সন্তি স-मानवनाः । তথাপি नानाकत्रना-নুমেষ ভেদপ্রকারঃ পরমঃ প্র-

দিষ্টঃ ৷৷ সুখোপলক্যশ্চ সদা বি-চার্য্যো হৃষণ প্রভেদো বিদুষা ন-রেণ ৷ স্বেহ প্রভেদো লঘ্তা মৃদু-ত্ব॰ বিজাতি লিঙ্ক॰ খলু সাৰ্বজন্য॰ ।। সশলা সশলৈঃ প্রযুজ্যমানাঃ প্রতিবদ্ধাঃ প্রতিসৎক্রিয়া প্রয়ো-গৈঃ। গুণ দোষ সমুদ্ধব॰ লভস্তে মণযোষ্ণান্তর মূল্য মেব ভিন্নাঃ॥ ক্রমশঃ সমতীত বর্ত্তমানাঃ প্রতি-বদ্ধা মণিবন্ধকেন যত্নাৎ। যদি নাম ভবস্তি দোষহীন। মণয়ঃ ধ-**७७१ माश्रविष्ठ मृना**ण। आक-রান্ সমতীতানা মুদধে স্তীর স-মিধৌ। মূল্য মেতম্ণীনাস্ত্র ন স-ৰ্বত্ত মহীতলে।। সুবৰ্ণো মনুনা য-স্ত প্রোক্তঃ যোডশ নাষকঃ। ত-স্য সপ্ততিমো ভাগঃ সংজ্ঞা~~ৰ~~পেণ করিষ্যতি ৷৷ শাণ শ্চতুর্মান নানো মাষকঃ পঞ্চক্ষলঃ। পলস্য দশ্-মো ভাগো ধরণঃ পরিকীর্ত্তিতঃ॥ ইতি মানবিধিঃ প্রোক্তো রত্নানাণ মূল্য নিশ্চযে। ইতি গাৰুডে বৈ-দূর্য্যপরীকা ৭৩ অধ্যাযঃ ॥ 🕸 ॥ অনাচ্চ। সিতঞ্ধূনুসকাশ নী-শৎরুক্ষমিত॰ ভবেৎ। বৈদূর্য্য নাম তদ্রত্ব॰ রত্নবিদ্ধি রুদাহত ।। বন্ধ ক্তিব বিট্ শূদ্ৰ জাতি ভে-

দাচ্চতুৰ্ৰিধণ। সিতনীলো ভবেদ্বি-প্রঃ সিতারক্তস্ত বাহজঃ॥পীতা-नीवञ्च रिकाः माष् नीव वर হি শুদ্রকঃ।। 🕸।। অথ গুণাঃ। নার্জারনযনপ্রখ্যণ রসোনপ্রতি-মংহিব। কলিলং নিশ্মলং ব্যস্তং বৈদূর্য্য দেব ভূষণ ॥ সূতার॰ খন মত্যচ্ছ॰ কলিল॰ ব্যঙ্গ মেব চ। বৈদূৰ্য্যাণা° সমাখ্যাতা এতে পঞ্চ মহাগুণাঃ।। তল্মথা। উল্গির্দ্ধি-ব দীপ্তি° যে। ২দো সূতার ইতি গদ্যতে। প্রমাণতার ওঞ্জ যৎ ষন মিত্যভিধীয়তে।। কল্কাদি বিহীনণ তদতাচ্ছ মিতি কীৰ্ত্তিতং। ব্রহ্ম শ দ্রুণ কলাকার শ্চঞ্চলো যত্র **দৃশ্যতে।। कलिल॰ नाम उ**खाद्धः সর্বসম্পত্তি কারকং। বিশ্লিফীসম্ভ বৈদূৰ্য্যণব্যঙ্গ মিত্যভিষীয়তো৷ৠ৷৷ ককর ককশ তাসঃ কলফো দে-হ ইত্যপি। এতে পঞ্চ মহাদোষা বৈদূর্য্যাণা মুদীরিতাঃ ॥ শর্করা-যুক্ত নিব ষৎ প্রতিভাতি চ ককরণ 1 স্প**ে**শিপি চ যত্তজ্জ্তেৰ° কৰ্কশ° বন্ধনাশনং ৷৷ ভিন্ন ভ্রান্তিকর স্তা-मः म अर्या। अनमःकयः। विक्र-क्षवर्णा यमाहिक कलकः क्रय का-রকঃ ৷৷ মলদিগ্ধইবাভাতি দেহে৷

দেহ বিনাশনঃ। জযতি যদি সু-বৰ্ণ ত্যাগ হীনে। যদা বা বহুবি-ধ মণিহারী ভূপতি ৰ্বা যতি ৰ্বা । দংদপি ধৃতদোষ জাতু বৈদূর্য্য রত্ন প্রতিশত ফলৰূপঃ পাত মেধ্যত্যবশ্যং ॥ ইতি যুক্তিকল্প-তরৌ বৈদূর্য্যপরীক্ষা ॥ অন্যৎ গরুডপুরাণবৎ 11 বৈদেহঃ পু॰ বণিক্। ইত্যমর-টীকাষাণ ভরতঃ ॥ নিমিরাজ-পুত্ৰঃ। অস্যোৎপত্তি ৰ্যথা। অ-পুত্রদা তদা ভূভূজঃ শরীর ম-রাজক ভীরব স্তে দুনয়ঃ অর-ণ্যা॰ মমস্থুঃ। তত্র চ স্বমারো জত্তে। জননাজ্জনক সংজ্ঞাণ চাসাববাপ। অভূদ্বিদেহে। ২স্য পিতেতি বৈদেহঃ। মথনানিথি রভূত্তস্যোদাবসুঃ পুল্রো ২ভবৎ । ইতি বিষ্ণুপুরাণে ৪ অংশে নিমিবংশ কথনং নাম ৫ অধ্যা-যঃ ৷৷ তস্য বিদেহ নাম কারণ নিনিশব্দে দ্রুইব্য়ণ ॥

বৈদেহকঃ পু॰ বণিক্।ইতামরঃ । শূজাৎ বৈশ্যাসূতঃ। ইতি মেদিনী।।

বৈদেহিকঃ পু॰ বণিক্। ইত্য-মরটীক। সারসুন্দরী ॥ বৈদেহী স্ত্রী রোচন। ॥ সীতা ॥ বণিক্স্ত্রী ॥ পিগ্গলী। ইতি দেদিনী ॥

বৈদ্যঃ পু॰ পণ্ডিতঃ। যথা কা-ত্যায়নঃ। নাবিদ্যানান্ত বৈদ্যে-न प्रय॰ विम्याधन॰ क्रिट । म-মবিদ্যাধিকানান্ত দেয° বৈদ্যে-ন তদ্ধন॰।। বৈদ্যেন বিদুষ।। ইতি দাষতত্ত্ব ॥ বাসকবৃক্ষঃ । ইতি শব্দচন্দ্ৰিকা।। আযুৰ্বেদ-বেত্রা। স চায়গুজাতি শ্চি-কিৎসা বৃত্তিশ্চ। তৎপর্য্যায়ঃ। রোগহারী ২ অগদন্ধারঃ ৩ ভিষক্ ৪ চিকিৎসকঃ ৫। ই-ত্যমরভরতৌ ॥ সুফী ৬ বিধিঃ १ विषान् ৮ आयूर्विमी २ । ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। স চতুরি-ধঃ। রোগহরঃ ১ বিষহরঃ ২ শ-ল্যহরঃ ৩ ক্রত্যাহরঃ ৪ ৷ ইতি মহাভারতে রাজধর্মঃ ॥ অ-স্যোৎপত্তি র্যথা। বৈদ্যো ২শ্বি-নীঙ্গনারেণ জাতশ্চ বিপ্রযো-ষিতি । বৈদ্যবীর্ষোণ শূজাযাণ বভূবু ৰ্বহবে। জনাঃ।। তে চ গ্ৰা-ন গুণজ্ঞাশ্চ মন্ত্রৌষধি পরায-ণাঃ। তেভ্যশ্চ জাতাঃ শূদ্রাযাণ তে ব্যালগ্ৰাহিণো ভূবি ॥ শৌ-॥

নক উবাচ ৷ কথ° ব্ৰাহ্মণ পত্ন্যা-ন্তু সূর্ব্যপুত্রো ২শ্বিনীসূতঃ। অ-হো কেন বিপাকেন বীৰ্য্যাধান চকার সং ।। সৌতিরুবাচ । গচ্ছ-ত্তী" তীৰ্থ যাত্ৰাযাণ ব্ৰাহ্মণী• স্প-রুনন্দন। দদর্শ কামুকী॰ কান্তঃ পুষ্পোদ্যানে মনোহরে ॥ ত্রা নিবারিতো যত্নাৎ বলেন বল-বান্ সুরঃ । অতীব সুন্দরী**॰ দ্**-ফু। বীর্য্যাধান চকার সং॥ক্রত• তত্যাজ গৰ্ত্ত॰ সা পুম্পোদ্যানে মনোরমে। সদ্যো বভূব পুত্রশ্চ তপ্তকাঞ্চন সন্মিভঃ ৷৷ সপুত্ৰা স্বা-মিনো গেহ॰ জগাম ব্ৰীডিতা ত-मा। স্বামিন° কথ্যামান যুমা-देक्तवाकि শঙ্ক है॰ 11 विट्या द्वारय-ণ তত্যাজ তঞ্চ পুত্র॰ স্বকামিনী॰ । সরিদ্বভূব যোগেন সা চ গো-দাবরী স্মৃতা ॥ পুত্র চিকিৎসা শাব্রঞ্চ পাঠযামাস যত্নতঃ ৷ নানা শিল্পঞ্চ শক্তঞ্চ স্বয[়] স র-বিনন্দনঃ ৷৷ বিপ্রশ্চ জ্যোতির্গণ-नाष (तमनाष्ठ नित्रखद्गः। त्व-দধর্ম্ম পরিত্যক্তো বভূব গণকো ভূবি ॥ ইতি ব্ৰহ্মবৈৰ্ত্ত ব্ৰহ্ম-थर७ ३० व्यशायः ॥ कः॥ नत्रक-ভোগান্তে বৈদ্যজন্ম যথা। यः

করোত্যপহারঞ্চ দেব ব্রাহ্মণযো র্থন । পাত্যির। স্ব পুরুষান্ দ-भ शृंबीन् मभाशतान् ॥ ययः যাতি চ ধূমান্ধণ ধূম ধান্ত সম-विত । धूमक्रिको धूमलाशी व-সেত্তত্ত্ব চতুৰ্গণ ৷৷ ততো মূৰ্ষিক জাতিশ্চ শতজন্মানি ভারতে । ততো নান। বিধাঃ পক্ষিজাতযঃ ক্রমি জাতযঃ ৷৷ ততো নানা বিধা বৃক্ষ জাত্যশ্চ ততো নরঃ । ভা-र्याहीता व॰महीनः भवता वा-ধি দংযুতঃ ॥ ততে। ভবেৎ স্বর্ণ-কারঃ স সুবর্ণবৃণিক্ ততঃ। ত-তে৷ জবনসেবী চ ব্রাহ্মণো গণক স্ততঃ ।। বিপ্ৰো দৈবজ্ঞোপজীবী रेवमाजीवी চिकिथ्मकः ॥ 🟶 ॥ অপিচ। লাকা লোহাদি ব্যাপা-রী রসাদি বিক্রমী চ यः। স বাতি নাগবেষ্টঞ্চনাগৈ ৰেঞ্চিত এব চ ৷৷ বদেৎ সলোম মানাব্দ° তত্ৰৈব নাগদ॰শিতঃ। ততো ভবেৎ স গ-ণকো বৈদ্যশ্চ সপ্তজন্ম ।। গো-পশ্চ কর্মাকারশ্চ রম্মকার শুতঃ শুচিঃ ৷ ইতি ব্ৰহ্মনৈবৰ্ত্তে প্ৰকৃতি-थएख २४ ज्यागः॥ 🗱॥ त्राज-दिवामा लक्षनः यथा। পরः পারः গতো যঃ স্যাদফীঙ্গে তু চিকিৎ- সিতে। অনাহার্য্যঃ স বৈদ্যঃ স্যা-দ্ধৰ্মাত্বা চ হলোকাতঃ ৷৷ প্ৰাণা-বার্য্যঃ স বিজ্ঞেষো বচনং তস্য ভূভুজঃ। রাজন্ রাজ্ঞা সদাকা-ষ্যা॰ যথা কাৰ্যাণ পৃথগজনেঃ ॥ रेठि गा<ि ।। ३५२ व्यापः ॥ # 11 मानाना देवना नकन॰ यथा। চিকিৎসাণ স্বরুতে যস্তু স চি-কিৎসক উচ্যতে। স চ যাদৃক্ मनीठीन छामृत्मांशि निगमाञ ।। তত্ত্বাধিগত শাস্ত্রার্থো দৃষ্টক-র্মা স্বয়ণ কৃতী। লঘুহস্তঃ শুচিঃ শূরঃ স্বচ্ছোপস্কর ভেষজঃ ॥ প্র-जुर्शनगि शेमान् वावमायी প্রিয়য়দঃ ৷ সত্যধর্মাপরো যশ্চ रिवा निमृक् अभगारः ॥ मृष्ठे-কর্ম্মা দৃষ্টা পরেণ ক্রতা চিকিৎ-সা যেন সঃ। স্বযংক্তী স্বয়ং চি-किৎসা क्रमानः। नष्ट्रः मि-क्षिगक्षरुः॥ 🕸॥ निविक्ष देवटमा যথ। হেচেলঃ কর্কশঃ স্তরঃ আ-নীণঃ স্বয়নাগতঃ। পঞ্চ বৈদ্যা ন পূজ্যন্তে ধন্নত্তরিদম। অপি ॥ কৰ্কশঃ অপ্ৰিয়বাদী। স্তৰ্নঃ সা-ভিমানঃ। গ্রামীণঃ ব্যবহার।চ-जूतः ॥ 🕸 ॥ जय देवनामा क**र्या** আহ। ব্যাধে শুজু পরিজ্ঞানণ বে- मनायाम्छ निश्रहः। এতদ্বिদ্যाना বৈদ্যত্ব॰ ন বৈদ্যঃ প্রভু রাযুষঃ।। অস্যায়মর্থঃ ৷ ব্যাধেঃ সম্যক্ প-রিচয়ঃ ৷ ব্যথা শান্তিকরণ**ু বৈ**-দ্যস্য কর্ম। নতু বৈদ্যঃ আযুষঃ প্রভূরিত্যর্থঃ। অপরে ত্বেব॰ ব্যা-চক্ষতে। ব্যাধে স্তত্ত্ব পরিচযঃ। বেদনাযাঃ শান্তিকরণঞ্চ ৷ এত-राप्त देवनामा देवनाञ्च न किञ्च বৈদ্য আযুষঃ প্রভু রিত্যর্থঃ ॥ৠ॥ অথ বৈদ্যান্যন দূত্স্য লক্ষণ ৷ য শ্লিকিৎসক মানেতু যাতি *पृ*ठः म दश्रात्व ! म ह यापृक् সমূচিত ভাদ্গত নিগদ্যতে ॥ দূতাঃ সূজাতধো ২ব্যঙ্কাঃ পটবো निर्वज्ञास्त्राः। मूथिता श्य वृ যাৰটোঃ শুভু পুষ্প ফলৈ যুঁতাঃ ॥ मङाज्दः मुह्म्सान्ध स्र्कीत নিশি সঙ্গতাঃ । ভিযক্ত° সমযে প্রাপ্তা রোগিণঃ সুখহেতবঃ ॥ সজাতবঃ রোগিসমানজাতযঃ। যদ্যা॰ প্রাণমরুদ্বাতি সা নাডী জীব সংশ্রিতা।। 🕸 ।। অথ দূত-হাত্রাষাণ শঙ্গন বিচারঃ । বৈ-চ্চাহানাৰ দূত্যা গছাতো রো-নিশঃ ক্লতে। ন শুভু° সৌন্য শ-क्न अलीखंड मृथात्र्°॥ এ**দी**-

প্ত সগ্নিঃ ।। দূতো রোগী চ রিক্ত হস্তে। বৈদ্যা॰ ন প্রশোৎ। তথাচ । রিক্ত হস্তো ন পশ্যেত্রু রাজা-न॰ ভिষজ॰ গুরু॰। 🗱 । অথ আযুৰিদা॰ প্ৰাদুভানঃ। ভত্ৰাদৌ ব্ৰন্ধ প্ৰাদুৰ্ভাবঃ। বিধাতাথৰ্বদ-र्वय गायुर्दिषः अकागयन्। अना-য়া সংহিতা° চক্তে লক্ষােকুম-যী মৃজু॰।। তভঃ প্রজাপতি॰ দক্ষণ मक॰ मकल कर्मामु । विधि धी नी-त्रिक्षः मान्नः गायुट्बन मूलानिमः ॥ 🗱।। जय मक आमू छ। वः। जय एकः क्विवा**एकः म**र्स्साजा दिए-भागुयः । (वनगामान विकाशमा) मृगांग्रा मूत्र मख्यो ॥ 🕸 ॥ व्यथाश्विमी मुख् अपूर्वार । मन ক্ষাদধীত্য দস্যৌ বিভেন্ত্ সংছি-ত্ৰ স্বীযাণ। সকল চিকিৎসক লোক প্রতিপত্তি বিবৃদ্ধবে ধন্যাণ ॥ স্বয়নুবঃ শিরশ্ছিম[,] ভৈরবেণ রুষাথ তৎ। অশ্বিভ্যাণ সংহিতণ তস্মাত্তে) জাতো যক্তভাগিনে।॥ দেবাসূর রণে দেবা দৈতৈয় র্যে স-ক্ষতাঃ রুতাঃ। অক্ষতা স্তে ক্যতাঃ সদ্যোদসু।ভ্যানভুত মহৎ॥ ব-জ্বিণা ংভূছজন্তত্তঃ সদৃস্যভ্যাণ চিকিৎসিতঃ। নোমানিগতিত শচ

দ্র স্তাভ্যা মেব সূখীয়কঃ ॥ বি-भीनी प्रभनाः शूरका त्मद्ध नरके ভগস্য চ। শশিনে। রাজয়স্মাভূ **দশ্বিভ্যাণ তে চিকিৎসিভাঃ ॥ ভ**া-**প্ৰ ***চ্যবনঃ কানী বৃদ্ধঃ সন্ বিফ্ল-তি॰ গভঃ। বীর্য্য বর্ণ স্বরোপেতঃ ক্লতোংশিভ্যা॰ পুন য্বা ।।এতৈ-শ্চান্যৈশ্চ বহুজিঃ কর্ম্মান্তি র্ভিব-**জা॰ বরৌ। বভূ**বত্ ভূ**শ॰ পূজ্যা**-विकामीनाः मिटवे कमाः॥ *॥ অথেক্ত প্রাদুর্ভাবঃ। সংদৃশ্য দসু-যো রিশ্রঃ কর্মাণ্যেতানি যত্নবা-ন্। আযুর্বেদ॰ নিরুদ্বেগণ তৌ य-যাচে শচীপতিঃ।। নাসত্যৌ সত্য সন্ধেন শত্ৰেণ কিল যাচিতে।। আযুর্বেদ' যথাপীতং দদতুঃ শত মন্যবে ৷৷ নামত্যাভ্যা মধীত্যৈষ আবুৰ্বেদ শতক্ৰতুঃ ৷ অধ্যাপয়া **माम वट्टना**ट्य अग्थान् मूनीन् ।। 🗱 ।। অথাত্রের প্রাদুভারঃ। এ-কদা জগদালোক্য গদাসল নিত-ন্ততঃ । চিত্তথামাস ভগবানাত্রে-বে। মুনিপুস্বঃ ॥ কি॰ করে। যি হু গচ্ছামি কথং লোকা নিরামযাঃ ৷ ভবন্তি সাম্যানেতাল্গকোমি নিরীক্ষিতৃ ।। দ্যালু রহ মত্যর্থ যভাবে। দুরতিক্রমঃ। এতেষাং।

मृश्यरण मृश्य॰ ममाश्रि इमस्य १-ধিকং ৷৷ আযুৰ্বেদং পঠিষ্যানি নৈ-রুজ্যাব শরীরিণা । ইতি নিশ্চি-ত্য গতবানাত্রেয স্ত্রিদশালয় 11 তত্র নন্দির মিব্রুস্য গত্বা শক্রণ पतर्भ गः। नि॰श्गन गर्भागीन॰ ख्यनानः भूद्रर्षिज्धिः ॥ ভाসयस्रः দিশো ভাসা ভাস্কর প্রতিমণ স্থি-ষা। আযুর্বেদ মহাচার্য্য শিরে। ধাৰ্য্য° দিবে কিমা°॥ শত্ৰু স্ত ত॰ নিরীক্ষ্যেব ত্যক্ত সিংহাসনে। য-বৌ। তদগ্রে পূজ্যামাস ভূশণ ভূরিতগরেশং ॥ সশলং পরিপ-প্রস্কৃতথাগমন কারণ । স মুনি-র্বজু নারেভে নিজাগনন কারণণ ।। দেবরাজ ন রাজাসি দিব এব যতো ভবান্। বিধাত্রা বিহিতে। यञ्जाखिदनाकी तनाकशानकः॥ ব্যাধিভি ব্যথিতা লোকাঃ শোকা-ঙ্গলিতচেতসঃ। ভূতলে সন্তি স-ন্তাগণ তেষাণ হর্তুণ রূপাণ সরু ॥ আযুর্বেদোপদেশংমে স্বরু কারু-ণাভো নৃণা॰। তথেত্যক্তা সহসূ।-ক্ষো ২ধ্যাপয়ামাস ত॰ মুনি॰॥ মু-নীন্দ্ৰ ইন্দ্ৰতঃ সাঙ্গ সাযুৰ্বেদ নধী-ত্য সঃ। অভিনন্দ্য তনাশীর্ভি রা-জগান পুন মহী।।। অথাত্রেযো

মুনিশ্রেটো ভগবান্ কর্ণাপরঃ। স্বনান্না সংহিতাণ চক্রে নরচক্রা-নুকম্পয়।। ততে। ২গিবেশণ ভে-ডঞ্চ জাতৃকর্ণ পরাশর । ক্ষীর-পাণিঞ্চ হারীত মাযুর্বেদ মপাঠ-ষ্ৎ ৷৷ তন্ত্ৰস্য কৰ্ত্তা প্ৰথম মগ্নিবে-শো ২ভবৎ পুরা। ততো ভেডা-. দয শ্চক্ৰুঃ স্ব॰ স্ব॰ তন্ত্ৰণ ক্নতানি চ ।। প্রাব্যামাসু রাত্রেয় মুনি वृ-ন্দেন বন্দিত°। শ্ৰুত্বা চ তানি ত-স্ত্রাণি হৃষ্টো ২ভূদত্রিনন্দনঃ।। य-থাবৎ সূত্রিত তন্মাৎ প্রহৃষ্টা সুনযে। ২ভবন্। দিবি দেবর্থযে। দেবাঃ শ্ৰন্থা সাধিতি চাক্ৰবন্॥ 🗱 🛚 অথ ভরদ্বাজ প্রাদুর্ভাবঃ । একদ। হিমবৎ পার্স্বে দৈবাদাগ-ত্য সংগতাঃ। মুনযো বহব স্তা॰*চ নামভিঃ কথ্যাম্যহু ৷৷ ভরদ্বা-জে মুনিবরঃ প্রথমণ সমুপাগতঃ । ততো হঙ্গিরা স্ততো গর্গো মরী-চি ভৃগ্ঞ ভার্গবৌ ॥ পুলস্ত্যো ২-গস্তি রসিতো বশিষ্ঠঃ সপরাশরঃ ৷ হারীতো গোতমঃ সাণখ্যো মৈ-ত্রেষ শচ্যবনোপি চা৷ ষমদগ্রিশ্চ গাগ্যশ্চ কাশ্যপঃ কশ্যপোপি চ 1 নারদো বানদেব ক মার্কণ্ডেয়ঃ ক্পিণ্ঠলঃ ॥ শাণ্ডিল্যঃ সহ কৌ-

ণ্ডিন্যঃ শাঙ্গনেযঃ সশৌনকঃ **।** আশ্বলায়ন সাংক্রত্যে বিশ্বামি-ত্রঃ পরীক্ষিতঃ।। দেবলো গালবে। ধৌম্যঃ কাপ্য কাত্যায়নাবুভৌ। কান্ধায়নো বৈজবাপঃ স্থশিকো वामतायिः ॥ श्तिनाकक ला-কাকিঃ শরলোমা চ গোভিলঃ।। বৈখানসা বালখিলা স্তব্থৈবান্যে মহর্ষবঃ। ব্রহ্মজ্ঞানস্য নিধ্যো य-মস্য নিযমস্য চ ৷৷ তপস স্তেজ-मा मीखा वृगमान। इवाययः। मू-খোপবিষ্টা স্তে তত্ৰ সৰ্বে চক্ৰঃ কথা নিমা॰ ॥ ধর্মার্থ কাম মো-ক্ষাণাণ মূল মুক্ত কলেবরণ। তত্র সৰ্বাৰ্থ সংসিদ্ধ্যৈ ভবেন্দ্ৰদি নি-রাময়ণ ৷৷ তপঃ স্বাধ্যায় ধর্মাণাণ ব্ৰহ্মচৰ্য্য ব্ৰতাযুষা । হৰ্ত 🗯 প্ৰ-সূতা রোগা যত্র তত্র চ সর্বতঃ।। রোগাঃ কাশ্যকরা বলক্ষযকরা **(मरुमा (ककोर्**ता मृशामी<u>त</u>िय শক্তি সংক্ষয়করাঃ সর্বাঙ্গ পীড়া-করাঃ। ধর্মার্থাখিল কান মুক্তিযু মহাবিদ্ন স্বৰূপা বলাৎ প্ৰাণানা-শু হরস্তি সন্তি যদি তে ক্ষেমণ স্ব-তঃ প্রাণিনা॰।। তত্তেষা॰ প্রশ্নায কশ্চনবিধি শ্চিন্ত্যো ভবদ্ভি ৰুঁথৈ র্যোগৈ রিত্যভিধায় সংসদি ভর- দ্বাজ মুনি তে ২ক্রবন্। ত্ব বো-গ্যো ভগবান সহসুন্যনং যাচ-य नकु॰ क्रमां चामुर्यम मधीठा ষ॰ গদ ভ্যান্য ক্রা ভবানো ব্য॰॥ ইঅ॰ স মুনিভি র্বোগ্যেঃ প্রার্থি-তো বিন্যান্বিতঃ। ভরদ্বাজে। मूनिट्यरकी जगाम जिम्मानमः ।। তত্রেব্র ভবন॰ গন্ধ। সুর্য্যি গণ मधाग॰ । मृक्वान् वृत्रहातः मीलामान मिवानन॰ II मृटेकृव म मूनि॰ थाइ जगवान् नघवा मुना। ধৰ্মজ্ঞ স্বাগতং তে ২থ মূনিং তং স্বপূজ্যৎ ৷৷ সোধিগন্য জ্যা-শীর্ভি রভিবন্য সুরেশ্বরং ৷ ঋষী-ণাংবচনং স্মাগ শ্রাব্যত সভ্নং ।। गांधरमा हि ममू ८ भमाः मर्ब প্রাণি ভয়ন্বরঃ। তেষা প্রশন-নোপায়ং যথাবছ ক্র মহসি ॥ ত-মুবাচ মুনি॰ সাজ মাযুর্বেদ॰ শত-ক্রতঃ। জীবেদ্বয় সহস্যাণি দেহী নীরুঙ্ নিশ্ব বং ॥ সোনত্তগা-রণ ত্রিক্ষর সাযুর্বেদং মহামতিঃ। যথাবদটিরাৎ সর্বং বুবুধে তন্ধ-না মুনিঃ ।। তেনামুঃ সুচিরং লে-তে ভরদ্বাজে। নি:শম্বং । জন্যা-नित्र मुनी॰ भएत्क नी कृष्णः मुनि রাযুষঃ ৷৷ তত্তত্ত জনিভজান চ-

कृषा अवरमा २थिलाः। 'छनान् ज-ব্যাণি কর্মাণি দৃষ্ট্বা তহিধি মা-শ্রিতাঃ ॥ আরোগ্যে লেভিরে দী-র্ঘনাযুশ্চ সুখ সংযুত্ত। আযুর্বে-দোক্ত বিধিনান্যেপি স্যু মুনিযো यथा ॥ 🗱 ॥ जय हत्रक आपूर्जावः । যদা মৎস্যাবভারেণ হরিণা বেদ 'উদ্ধৃতঃ। তদা শেষ*চ তত্ৰৈব বে-দ॰ সাঞ্জ गवाश्ववान् !। অথवाञ्च-र्गठ॰ मगागायुर्वपश नक्षवान् । একদা স মহদৃত্ত জকু চর ইবা-गठः ॥ তত্র লোকান্ গদৈ প্র-ন্তান্ ব্যথ্যা পরিপ্রীডিতান্ ৷ স্থ-লেবু বহুষু ব্যগ্রান্ মিু্বনাণাংশ্চ मृखेवान्।। তान् मृख्वी वि नयायक স্তেষা॰ দুঃখেন দুঃখিতঃ। অনন্ত শ্চিত্তযামাস রোগোপশম কার-१ ॥ मिक्क म स्वयः ठळ मूत्नः পুল্রে। বভূব হ। যত শ্চর ইবা যা-তে। ন জ্ঞাতঃ কেনচিন্মতঃ ॥ ত-স্মান্তরক নানাদৌ বিখ্যাতঃ ক্রি-তিমওলে ৷ স ভাতি চরকাচার্য্যো (प्रवाहार्या) यथा पिति ॥ मस्म-दमनगा॰८भ। दयन ध॰रम। ब्रज्जा॰ কৃতঃ। আত্রেবদা মুনেঃ শিষ্যা অগ্নিবেশাদযো ২ভবন্ ৷৷ মুনযো বহব স্তৈশ্চ ক্তুত তন্ত্রণ স্বকণ স্বকণ

1 তেষা° তন্ত্ৰাণি স°কৃত্য সমা~~হ~~া-ত্য বিপশ্চিতা ৷৷ চরকেণাত্মনো নায়া গ্রন্থোয° চরকঃ কুতঃ 1 * 11 অথ ধন্বন্তরি প্রাদুর্ভাবঃ। একদা দেবরাজস্য দৃষ্টি নিপতিতা ভুবি । তত্র তেন নর। দৃষ্টা ব্যাধিভি ভূশপীডিতাঃ।। তান্ দৃষ্টু। হৃদ-য॰ তস্য দ্য্য। পরিপীডিত । य-দার্জ হৃদযঃ শক্তো ধরন্তরি মুবা-চ হ ৷৷ ধয়ন্তরে সুরশ্রেষ্ঠ ভগবন্ किश्निमूठाटा । यारगा जवि ভূতানা মুপকারকরো ভব ॥ উ-পকারায় লোকানা কেন কি ন ক্তত পুরা। ত্রৈলোক্যাধিপতি বি-ফুরভূয়ৎস্যাদি কপবান্॥ তস্মা-जु॰ পৃথিবী॰ याहि काभी मस्या नृ-পো ভব। প্রতীকারাষ রোগাণা মাযুর্ত্রন প্রকাশয ॥ ইত্যুক্তা সুরশাদূ লঃ সর্বভূত হিতেঞ্চয়। সমস্ত মামুযো বেদ ধন্বন্তরি মু-পাদিশৎ।। অধীত্য চাৰুষো বেদ নিজ্ঞাদ্ধরন্তরিঃ পুরা । আগত্য পৃথিবী॰ কাশ্যা॰ জাতো বাহুজ বেশ্মনি ৷৷ নাম্না তু সো ২ভবৎ খ্যাতো দিবোদাস ইতি ক্ষিতৌ। বালএব বিরক্তো ভূচচারচ মহ-ত্তপঃ ।। যত্নেন মহত। ব্ৰহ্ম। ত॰ 🏽

কাশ্যা মকরোমৃপণ। ততো ধন্ব-স্তরি র্লোকেঃ কাশিরাক্ষো ২ভি-ধীযতে।। হিতায দেহিনা॰ স্বীয সংহিতা বিহিতামুনা। অয় বি-দ্যার্থিনো লোকান্ সংহিতাং তা-মপাঠয় ।। ঋ।। অথ সুশ্রুত প্রা-দুর্ভাবঃ ৷৷ অথ জ্ঞানদৃশা বিশ্বামি-ত্ৰ প্ৰভূতষো হবদন্। অয়ণ ধন্বস্ত-রিঃ কাশ্যা॰ কাশিরাজোয মূচ্য-তে।। বিশ্বানিত্রে। সুনি স্তেষু পুত্র• সুশ্রুত মুক্তবান্। বৎস বারাণসীণ পচ্ছ তা॰ বিশেশরবল্লভা॰॥ তত্র নায়। দিবোদাসঃ কাশিরাজো-স্তি বাহুজঃ। স হি ধন্বস্তরিঃ সা-ক্ষাদায়:ৰূদবিদাণ বরঃ।৷ আযুর্বে-দ॰ ততে৷ ২ধীত্য লোকোপক্ততি হেতবে। সৰ্বপ্ৰাণি দয়। তীৰ্ণ মুপ-কারে। মহামখঃ ।। পিতু ৰচন মা-কৰ্ণ্য সুশ্ৰুতঃ কাশিকা॰ গতঃ।তে-ন সাজি সমধ্যেতু মুনি সূনু শত• যবে।। অথ ধন্বন্তরি॰ সর্ব বান-প্রস্থাশ্রমে স্থিতং। ভগবন্তং সুর শ্ৰেষ্ঠ° মুনিভি ৰ্ছিভিঃ স্তত॰ ॥ কাশিরাজ° দিবোদাস° তে ২প-শ্যন্ বিন্যান্বিতাঃ ।। স্বাগতঞ্ ইতি স্মাহ দিবোদাসো যশোধ-নঃ ৷ সশলং পরিপপ্রচ্ছ তথা গ- মন কারণ ৷৷ তত স্তে সূক্রত দ্বা त्रा कथरामाम् ऋखतः। जगतन् মানবান্ দৃষ্ট্বা ব্যাধিভিঃ পরিপী-ডিতান্।। ক্রন্সতো বিষয়াণা॰শ্চ জাতাস্মাক স্থানি ব্যথা। আম্যা-না॰ শমোপায়॰ বিজ্ঞাতু॰ বয় মা-গতাঃ ৷৷ আযুর্বেদ॰ ভবানস্মান-ধ্যাপষ্ত যত্নতঃ ৷ অঙ্গীক্ত্য বচ স্তেষাণ নৃগতি স্তানুপাদিশৎ।। ব্যাখ্যাত তেন তে যন্নাজ্ঞগৃহ भू नरया नुमा। कामिताज॰ जया-শীভি রভিনন্দ্য মুনাবিভাঃ ॥ সু-শ্রেকাদ্যাঃ সুসিদ্ধার্থ।জগ্ম গেহ॰ স্বকং স্বকং। প্রথমং সুশ্রুত স্তেষ্ স্ব॰ তন্ত্ৰণ ক্তবান্ স্ফুটি॰ ॥ সুক্র তন্য স্থাযোগি পৃথক্ তন্ত্ৰাণি তেনিরে। সূঞ্রতেন ক্বত তন্ত্রণ সঞ্জত বহুতি র্যতঃ ৷৷ তত্মান্তৎ সূক্রত নামা বিখ্যাত ফিতিম-ওলে। ইতি ভাবপ্রকাশঃ ।। 🟶 ॥

অথ মতান্তরে
বৈদ্যোৎপত্তি কথন ৷
সত্য ত্রেতা দ্বাপরেষু যুগেষু ত্রাদ্বাঃ কিল ৷ ত্রন্ধ ক্ষত্রিয় বিট্ শূজ কন্যকা উপযেশিরে ৷৷ তত্র বৈ-শ্য সূতাষা থে জজ্ঞিরে তন্যা অমী ৷ সর্বে তে মুন্যঃ খ্যাতা বে-

দ বেদাঙ্গ পারগাঃ ৷৷ তেষাণ মু-খ্যো ২মৃতাচাৰ্য্য স্তস্থাবয়া জলে-हि ७९। अश्रुष्ठ हेंग्रमादुक स-তে৷ জাতি প্রবর্তনাৎ ৷৷ পরে সর্বে পি চাষ্ঠা বৈশ্যা ব্ৰাহ্মণ সম্ভবাঃ । জননীতো জনু লক্কা যজ্জাতা বেদ সংস্কৃতৈঃ।। অস্বন্ঠা স্তেন তে সর্বে দিজা বৈদ্যাঃ প্রকীর্ত্তিতাঃ । অথ রুক্ প্রতিকারিত্বান্ডিযজ স্তে প্রকীর্ত্তিতাঃ।। সত্যে বৈদ্যাঃ পি-তু স্তল্যা স্ত্রেতায়াঞ্চ তথা স্মৃতাঃ । দ্বাপরে ক্ষত্রবৎ প্রোক্তাঃ কলৌ বৈশ্যোপমাঃ স্মৃতাঃ।৷ অথায়ঠেষু সর্বেষু বিখ্যাত। অভবন্ধমী। সে-ता मामक अक्षक मरखा प्रवः করে৷ ধরঃ ৷৷ রাজঃ সোমশ্চ নন্দি-শ্চ স্বও শচন্দ্রশ্চ রক্ষিতঃ।এযা॰ ব॰ শাঃ সমুৎপন্না এতৎ পদ্ধতযো ম-তাং ৷৷ অন্য পদ্ধতযোগ্যেব সন্তি বৈদ্যা ন তে শ্রুতাঃ। বহুব শৈচক নামানে। নানাগোত্র সমৃদ্ভবাং॥ যথাফৌ বিশ্রুতাঃ সেন। ইত্যেব মপরে যতাঃ। যস্য যস্য ম্নের্যো-যঃ সন্তানঃ স স বিশ্রুতঃ ॥ তত্ত-क्लावामिन। देवमाः देखशामास স্বকর্মণা। তথাহি। তিদ্রো বর্ণা-নুপূৰ্বেণ ছে তথৈকা যথাক্ৰম ।। ব্ৰাহ্মণ ক্ষত্ৰিয় বিশাণ ভাৰ্য্যাঃ স্বাঃ শূজজন্মনঃ। যদুচ্যতে দিজাতী-না॰ শূজাদারোপসংগ্রহঃ ॥ নৈ-তন্মম মতং যক্ষাত্ত্রারা জায-তে স্বৰণ। পাণিণ ভর্ত্তুঃ সব্গাসূস্-द्भीयां कविया नंतः ॥ देवना প্রতোদ মাদদ্যাদ্বেদনে স্বগ্রজ-শ্বনঃ। সবর্ণেভ্যঃ সবর্ণাসু জায-স্তে চ সজাতমঃ॥ অনিন্দ্যেযু বি-ৰ'হেষু পুত্ৰাঃ সতান বৰ্দ্ধনাঃ। বিপ্ৰামূদ্ধাভিষিক্তো হি ক্ষত্ৰিযা-ষা॰ বিশঃ স্ত্রিয়া॰ ।। জাতো ২য়প্ত-স্ত শূজাযাণ নিষাদঃ পাৰ্শ্ববোপি বা। বৈশ্যা শূজ্যোশ্চ রাজন্যা-गহিষ্যো দ্বো সুতৌ শৃতো॥ বৈ-শ্যাতু করণঃ শূদ্যাণ বিমাস্থেয বিধিঃ স্মৃতঃ। এতে ষট্ শ্লোক। যাজ্ঞবন্ধ্যীযাঃ। শূদ্রেব ভার্যা। শূজস্য সাচস্বাচ বিশঃ স্মৃতে। তে চ স্বা চৈব রাজ্ঞস্ত তাশ্চ স্বা চাগ্ৰজন্মনঃ।। পাণিগ্ৰহণ সংস্কা-রঃ সবর্ণাসূপদিশ্যতে। অসবর্ণা-স্বয° জ্রেয়ে বিধি রূদাহ কর্মাণ য় শরঃ ক্ষত্রিয়য়। গ্রাহ্যঃ প্রতো-দো বৈশ্যকন্যয়। বসনস্য দশা গ্রাহাঃ শূদ্রযোৎক্রফী বেদনে।। ইতি পদ্যত্রয়ণ। ব্রাহ্মণাদ্বৈশ্য-

কন্যায়া মন্বপ্তো নাম জায়তে ! ইতি চ পদ্যাৰ্দ্ধণ মানবীষণ। বৈ-শ্যায়াণ ব্ৰাহ্মণাজ্জাতো ২ম্বণ্ঠো-হি মুনি সত্তম। ব্রাহ্মণানা চি-किৎ गार्थः निर्णित्छ। मूनिश्रूऋरेव রিতি পরাশরঃ।। বেদাজ্জাতো্-হি বৈদ্যঃ স্যাদয়প্তেগ ত্রহ্মপুত্রক ইতি শঙ্খঃ। ত্রকা মূর্কাভিষি-ক্তশ্চ বৈদ্যঃ ক্ষত্র বিশাবপি। অ-मी पक विका এया॰ यथा পূर्वक গৌরব মিতি হারীতঃ।। মাতু বঁদা প্রজাবন্তে দ্বিতীবং মৌঞ্জিবন্ধ-নাৎ ৷ বান্ধণ ক্ষত্রিয় বিশ স্তশা-দেতে দ্বিজাঃ স্মৃত। ইতি যাজ্ঞৱ-ক্ষ্য বচন॰ ॥ মূর্দ্ধাতিষিত্র যেষ্ঠবো রপি পিতৃ বত্ত্বাৎ দ্বিজন্ব নিতি কৃ-দ্ধাঃ ৷ আযুর্বেদোপনয়নাদৈ দ্যো দ্বিজ ইতি স্মৃত ইতি নৈদ্যকে ২গিবেশঃ ॥ তপোনোগাৎ পুরা বৈদ্য স্তেজসা পিতৃবৎ স্মৃতাঃ। বিপ্ৰাৎ ক্ষত্ৰাদ্বতো ন্যুনাঃ ক্ৰিয়-যা বৈশ্যবৎ ক্লতাঃ ।। শনৈঃ শ-নৈঃ ক্রিয়া লোপাদথ তা বৈদ্য জাতযঃ ৷ কলো শূড সমাপন্না য-থা ফত্রা যথা বিশঃ ॥ ইতি বিফুঃ ।। যুগে জঘন্যে দে জাতী ব্ৰাহ্মণঃ শূজ এবচেতি যমঃ ॥ শনকৈশ্চ

ক্রিযালোপাদিমাঃ ক্ষত্রিষজাত্যঃ ৷ ৰ্যলত্ব॰ গতা লোকে ব্ৰাহ্মণা-দৰ্শনেন চেতি মনুবচনং ধৃষ্বা এব ময়গ্রাদীনামপি কলে। শূজন্ব নি-তি স্ব স্ব গ্ৰন্থেষু বাচস্পতি নিশ্ৰা-দিভি স্তথা শুদ্ধিতত্ত্বে স্মার্তভটা-চার্যোণাপ্যুক্ত॰।। অতএব সল-পঞ্জিকাষ। মুক্তণ। অতিদিষ্টণ হি देवनामा भूजञ्च क्वांबियानिविन-তি। তক্ষা২ ক্ষত্র বিশে। স্তল্যো বৈদ্যঃ শূদ্ৰস্য পূজিত ইতি।। #।। মুগে মুগে কর্মাণেবোৎকর্মাপক-ষ।বাহ মনুঃ। তগো রীতি প্রভা-दिन्छ তে গচ্ছछि यूर्ग यूर्ग। মনুযোষিহ জন্মত ইতি ।। অয়[.] গ্ৰেম্বাচাৰ্যঃ খ্যাতো ২ভূদ্ৰুব-নত্ৰযে। সিদ্ধ বিদ্যাস্থযাণ কন্যাণ **ऋ**रेवंलामा जू यानमी॰ ॥ উপযে-মে মহৌজা য শ্চিকিৎসকত্য। শ্রুতঃ। অথৈতস্য বরেবেণব খ্যা-তা বৈদ্যা মহেইজসঃ ৷৷ সেনো দাসশ্চ গুপ্তশ্চ দত্তো দেবঃ ক-রে। ধরঃ। রাজঃ সোমশ্চ ন-ন্দিশ্চ স্বস্তু শ্চন্দ্রশ্চ রক্ষিতঃ ॥ সস্তান। বহৰ শৈচ বা॰ বভূৰুশ্চ চি-কিৎসকাঃ। সলানূৰপত শৈচ-ষা॰ জাতাঃ পদ্ধতয়ে। ২প্যমূঃ ॥

তেষাণ প্ৰশংসা নিন্দা চ বভূব স্বে ন কৰ্ম্মণা। উত্তমৌ সেন দাসৌ **চ গুপ্ত দ**ভৌ তথৈৰ চ ।। দেবঃ করশ্চ মধ্যক্ষে রাজ সোনো স্প-লাধমৌ। নন্দি প্রভৃত্যো নিন্দ্যা লুপ্তপদ্ধতযো ২পি চ ॥ কেচি-জ্জাত্যা পরিখ্যাতা ততথা বৃত্ত্যনু-সারতঃ। সর্বাসা মেব জাতীনাং বৃত্তি রেব গরীযসী ॥ বৃত্তিঃ স্বর্গ্য। চ পথ্যা চ বৃত্ত্যা জাতিঃ প্রবর্ত্ততে । ইতি প্রাচীন সলপঞ্জিক। ধৃত ব্যাস বচনানি। ইতি বৈদ্যোৎ-পত্তি কথন ।। 🕸 ।। जथ देवागी-নাণ গোত্রাণি ৷ অক্টাবিণ্শদনী গোত্ৰাঃ সৰ্বেষা ভিষজা মপি ৷ প্রত্যেকত্তে বিলিখ্যত্তে সেন দা-मानिजः क्यां ॥ ध्यस्तिम्ह শক্ত্রিশ্চ তথা বৈশ্বানরাদ্যকৌ। মৌদাল্য কৌশিকৌ ক্লফাত্রেয वाक्रित्रमा २ शि ह।। व्यक्ती (भी-ত্রাণি সেনানাও দাসানাও তদন-ন্তরণ। মৌদ্যাল্যো ২থ ভরদ্বাজঃ भानकायन এব চ ॥ भाखिना क বশিষ্ঠশ্চ বাতস্যশ্চ ষডমী মতাঃ ৷ গুপ্তানাণ ত্রীণি গোত্রাণি কাশ্য-পো গৌতম স্তথা ৷৷ সাবর্ণি রগি দত্তানা চত্তারঃ পরিকীর্ত্তিতাঃ ৷

কৌশিকঃ কাশ্যপ শৈচব শাণ্ডি-ना भागि ज्थातः॥ योकाना ইতি বিজেয়া শ্চত্বারো দেব সম্ভ-বাঃ ৷ আত্রেয ক্লফাত্রেয়ে চ শা-ঙিল্য আলমালকঃ।। ধর্ম্য কা-শ্যপঃ প্রোক্তো ভরদ্বাজশ্চ সও-জঃ। কাশ্যপো রক্ষিতসৈ্যকে। গোত্ৰা এতে প্ৰকীৰ্ত্তিতাঃ ৷৷ দত্তা-না মাদ্য গোত্রাণাণ দেশভেদেন্ডি সন্ততিঃ। এব মাত্রেষ গোল্রোপি দতো দেশস্তিরে শ্রুতঃ ॥ দত্তাঃ কুফাত্রেয় গোত্রা দৃশ্যন্তে বহুব স্তথা। তত্মাদ্দন্তদ্য গোত্রাণি স-প্ত জ্বেয়ানি পণ্ডিতৈঃ ॥ করাণাণ কাশ্যপো গোত্রো বাৎসা মৌ-**দাল্যকাবপি। দেশতেদে হি বি-**দ্যন্তে তৎকরঃ সপ্ত গোত্রকঃ ৷৷ রাজঃ কাশ্যপ গোত্রোপ্যস্তি ত-দ্রাজ স্ত্রিগোত্রকঃ। শ্রুষত্তে চ জা-মদগ্য গোত্রা দেশান্তরে ধরাঃ ॥ বহবোপি ভরদ্বাজ গোত্রজাঃ স-ভি রক্ষিতাঃ। ইন্দ্রাদিত্যে পরে त्यो (को देवटली भावा खत्या ति-মে ৷৷ ইন্দ্রদ্য কাশ্যপো গোত্রএক এব প্রকীর্ত্তিতঃ। আদিত্যানা মি-নৌ গোত্ৰা বাদিত্য কৌশিকৌ স্থাতী।। পঞ্চাশদেতে বিখ্যাত।

স্তন্মান্দোতা ভিষক্ পলে। যত্ত্ দেশান্তরে গোত্র মন্যৎ কি মঙ্গি **চ क्ष्यक**े ॥ मलामीना॰ न उ९ প্রোক্ত মপ্রসিদ্ধ মতীব তৎ। #11 অথ পঞ্জিকান্তরোক্ত রাটীয় বৈ-माञ्चलाकेकीय शाख म॰शा (अ-ষ্ঠসাদি লিখ্যতে। কাঞ্জীশাদুষি সেনস্য গোত্রাগ্যফৌ ভবন্তি চ 1 শক্তি ধন্বত্তরী শ্রেঙৌ মধ্যৌ বৈ-শ্বানরাদ্যকে ৷৷ মৌলাল্য কৌ-শিকৌ ক্লফাত্রেষ আঙ্গিনসো ২-थमाः ॥ कः ॥ अथ ताष्ठीयाकेगृह বৈদ্যানা॰ প্রবর্গনাহ। প্রবর্গঃ পঞ্চেনানাও ধ্যন্তরি সলোভ বাং। বিনির্দ্দিক্টা ষথা তে চ ধন্ব-ন্তর্য্য পরাশরে।।। নৈযঞ্জব শ্চা-স্বিরসো বার্হস্পত্য ইতি ক্রেনাৎ। শক্তি গোত্রে ত্রয়ং শক্তি পরাশর বশিষ্ঠকাঃ ৷৷ প্রবরাঃ পঞ্চ দাসানা মৌৰ্ৰ চ্যবন ভাগবাঃ। জানদগ্ম শ্চাপুবানঃ প্রোক্তা দৌদাল্য গোত্রজাঃ ॥ গুপ্তানা॰ ত্রয় এবৈ-তে কাশ্যপোপ্যপদারকঃ। নৈয-ব্রুবো ২নী প্রবরাঃ কাশ্যপান্তম সম্ভবাণ ৷৷ দত্তে ত্রয়ণ কৌশিকা-না॰ শাণ্ডিল্যাসিতদেবলাঃ। রু-ফাত্রেয়ো বশিষ্ঠশ্চ আত্রেয় শেচ-

তি তে ত্রয়ঃ ৷৷ দক্তানাণ প্রবরা এ-তে দতাত্রেয় সলোজ্বাণ। আ-ত্রেষ গোত্রজাতানা দেবানাঞ্চ তথা ত্রয়ঃ ৷৷ আত্রেয় আঞ্চির্স-কো বাৰ্হস্পত্য ইতি ক্ৰমাৎ । ক্রে ভরদাজগোত্তে ত্রযো ২নী প্রবরাঃ স্মৃতাঃ ৷৷ ভরদ্বাজো ভা-র্গবশ্চ চ্যবনশ্চ ক্রমাদমী। রা-জবংশে বাৎস্যগোত্তে কথিতাঃ প্রবরা স্ত্রয়ঃ।। বাৎস্যে ২সিত স্ত-থা মার্কণ্ডেষ এবং ক্রমাদিতি। অথ কৌশিক গোত্রস্য সোমস্য প্রবরা স্তবঃ ৷৷ কৌশিকঃ কাশ্যপ-শৈচৰ ভাৰ্গৰ শেচত্যমী ক্ৰমাৎ । <u>দেনাদীনা মনুক্তা যে আদ্য গো-</u> ত্রাদি সম্ভুবাং।। প্রবরা স্তেপি বি-দ্ৰেয়া স্তত্তৎ দলভূবাণ মুখাৎ। नन्मानीना॰ वत्तरक्षयु ठजूना॰ अ-বরাশ্চ যে।। বিজ্ঞেয[়]স্তে চ নি-খিল। স্তেষাণ সলভুবাণ মুখাত্। रेिं देवलानां अवताः ॥ * ॥ **७१ रित्रमायू द्राणियामि कथनः।** সেনো দাসশ্চ গুপ্তশ্চ দত্তো দে-বঃ কর স্তথা। রাজ সোমাবগী-ত্যকৌ রাটীয়াঃ পরিকীর্তিতাঃ য়া নন্দি শ্চন্দ্রো ধরঃ স্বণ্ডো রক্ষিত শ্চেতি পঞ্চ যে। তে বরেন্দ্রেষু বি-

খ্যাতা দাস দত্ত করা অপি !! রাটীয়া ভিষজো যে যে প্রায় স্তে বঙ্গা অপি ৷ নন্দ্যাদয়ো মহা-রাষ্ট্রে নিবসন্তি চ কেচন ॥ তথা চ পঞ্জিকান্তরে। সেনো দাসশ্চ গুপ্ত न अक में जा पर खेशा व-ক্টো রাঢাসু বিখ্যাতাঃ প্রায়ো ২মী বঙ্গগা অপি।। ইতি।। তথা ন্যত্র। নন্দি চন্দ্র ধর দত্ত রক্ষিত। স্তে স্বনামনি বরেন্দ্র বিশ্রুতাঃ। বীজি পূরুষ ইহৈব বক্ষ্যতে তৎ ञनः थन् वतत्रक्षकः शूनः ॥ ठ-থাহি নারায়ণ দাসো ২ন্তরঙ্গ थानका मारमा मरखा धत देकव निम प्राप्ती कत ख्या। हिन्म क রক্ষিত শ্চেতি বরেন্দ্র স্বল মস্টকণ া। ইতি। তথান্যত্র। অফৌ সে-नामरया द्राट वरक्षि वमखा-गी। नन्गामत्या महातात्सु न्-প্তপদ্ধতযো ২পি চ ।। কেচিজ্জা-ত্যা পরিখ্যাতা দৃষ্টা দেশান্তরে-ম্বপি। ইতি।। সম্বন্ধঃ স্তুমতে সর্বৈ **दिक्त निवामित्ना । निन्छ-**তে ফিল সয়স্কো ভিন্নদেশনিবা-সিনোঃ।। ইতি বৈদ্যেষু রাটীষা-िक्थनः ।। *।। अथ स्मिनानी-ना॰ शृवंश्वान गार । श्रीकाश्वीगा গোনগর করন্ধকোঠ এব চ ৷ মোরশাসন কান্তারে সমানু-স্থান মেব চ ৷৷ মেঢ্যশাসন মপ্য-ন্যো যাসগ্রাম স্তবৈধব চ। অফা-না পেন মুখ্যানা রাচাযা স্থা-न मर्छक्।। তथार मुब्ह्यं। का-প্রী গোরু করক্ষ মোর কান্তা সমানুকাঃ। মেত্যো মাল চ রা-ঢাষা বৈদ্যানা স্বলম্টক মিতি ll ইতি বৈদ্যানা° পূৰ্ৰস্থান কথন° ॥ क्ष ॥ অথ স্থানভেদেন সেনাদি ভেদ মাহ। উনবি॰শতিধা সেনা অফাবি শতিধা পুরণ ৷ ভবস্তি ভে-দেনৈতেষা বক্ষ্যতে সল লক্ষণ য় একে। বিনাষকঃ সেনে। ভেদে-ন নবধা ভবৎ । মালঞ্চো ধলহ-ণ্ডীয়ঃ খানাজঃ সেনহাটিকঃ ॥ নারহটো নিরোলীয় স্তথা মঙ্গ-লকোঠজঃ। রাষিগ্রামী বেতজী-যো নব বৈনাযকা অমী ৷৷ বিশে-যতো বিনির্দিন্টা জ্রেয়া শ্চান্য স্থলেভিবাঃ। সামান্য স্থান ক-থনে সম্বন্ধ ভাষণে তথা ৷৷ সর্বেষা মেব বৈদ্যান। মিতরেষ। ময়॰ ক্র-নঃ ৷ ইতি বিনাষক সেন বংশ্য निर्वयः ।। এकः भून र्गशीरमत्ना ভেদেনৈব চতুর্বিধঃ ৷ বিষপাডা

ভবঃ শ্রেষ্ঠ স্তিকাষিপুরক্ত স্তথা॥ অন্যঃ কডিয সম্ভূতো ধাডাগ্রা-মী ততঃ পরঃ । ইতি গ্যীদেম বংশ্য নির্ণয়ঃ ৷৷ একো রাম্বর সে-নো ২ভূৎ খণ্ডগ্রামেণ বিশ্রুতঃ ৷ স খণ্ডজ ইতি খ্যাতো নাপরা ত্র-স্য চ স্থলী।। ইতি রাষবসেন বং-শ্য নির্ণযঃ। রাজ। বিমলসেনো ভূৎসেন ভূমি ক্লতাশ্ৰয়ঃ। স সেন ভূমৌ বিখ্যাতো নাপরণ তস্য চ স্থল ।। ইতি রাজ্ঞে। বিমলসেনস্য বংশ্য নির্ণয়ঃ 11 পাত্র দাবেশদরঃ সেনঃ পাত্রঃ শিখর ভূপতেঃ। অ-সৌ শিখর ভূজাতো নাপর॰ তস্য চ স্থল ৷৷ ইতি পাত্র দামোদর বং-শ্য নিৰ্ণযঃ ॥ বিনসেনোপি য স্তে-কো ধলভূমি কৃতাশ্রমঃ। সএব ধলভূমিষ্ঠো নাপরা তন্য চ স্থলী ॥ इंकि विनत्मन द॰ भा निर्वयः ॥ সপ্তমো বুষিসেনো যো বঙ্গভূমৌ প্রতিষ্ঠিতঃ । হাণ্ডিযাগ্রাম সম্ভূত স্তমায়া তদ্য তৎ স্বল ।। ইতি হাণ্ডিষা বুযি সেন বংশ্য নির্ণষঃ। ইতি ধন্বন্তরি গোত্রজাতানাণ স-প্রবিধানাও সেনানাও ভেদেনা-ষ্টাদশ প্রকার নির্ণয়ঃ।। শ্রীবৎস সেন প্রসুখাঃ ষডমী শক্তি গোত্র-

জাঃ ভেদেন সপ্তধা জ্বেয়া যথা ক্রম মমী পুনঃ।। একঃ শ্রীবৎস দেনে৷ ২ভূতেহউগ্রাম বিশ্রুতঃ ৷ তেহউজ ইতি খ্যাতো নাপরণ তস্য চ স্থলণ।। ইতি শ্রীবৎস সেন ৰুশ্য নিৰ্বাহা একঃ শিষাল সে-নো ২সৌ ভেদেন দ্বিবিধো ২ভ-বৎ। পোডাগাছা ভবঃ শ্রেষ্ঠঃ প-রঃ পোখরিয়া ভবঃ ৷৷ ইতি শিয়া-ল সেন বংশ্য মির্ণযঃ ॥ একো যঃ পুরুদেনো ২ভূদ্রুচিনাগডি মা-শ্রিতঃ। ভূঠিনাগডিজত্বেন খ্যা-তে। ২সে। নাপর স্থল ।। ইতি भूक़रनन व॰मा निर्वयः ॥ ठ~~टा~~-সেনে। ২পর স্তেক শচন্দ্রদ্বীপ নি-বাসক্ষং। শক্তিগোত্র সমৃভূত रेनीनभूत गाञ्चिठः ॥ रेठि हेन সেন বংশ্য নির্ণয়ঃ ৷৷ একো মুঞ্জীর সেনে। ২সৌ স্বর্ণীঠী নৃপাঞ্জ-যাৎ। স এব স্বর্ণপীঠীতি বিখ্যা-তো মল্লভূ ভবং ॥ ইতি মুঞ্জীর **रमन व॰**ण निर्वयः ॥ त्रामरमनः পর স্তদ্যৈবান্তভূতো বভূব যঃ। স মল্লভূষি বসতে) বিদিতানেক-পৌরুষঃ ॥ ইতি রামসেন ব°-শ্যনিৰ্বঃ ৷ ইতি শক্তিগোত্ৰ জা-তানা॰ শ্রীবৎসসেন প্রসুখানা৽ 🏻

ষ্মাণ সপ্ত প্রকার নির্ণয়ং ৷৷ আ-**मा रमनञ्ज य**ष्ठी की एंडमिन वि-বিধাে ২ভবৎ। নগাডা সম্ভব-স্ত্রেকঃ শালগ্রাম ভবো ২গরঃ॥ মানকরীয় এবান্য ব্রয় আদ্যাঃ প্রকীর্ত্তিতাঃ। আদ্যষিগোত্র স-ম্ভাঃ স্বতন্ত্ৰাঃ সৰ্ব এব হি ॥ ইতি সকল সেনানাণ ভেদ নিৰ্ণ-यः ॥ 🕸॥ अथ मार्गानाः (छम-মাহ। পঞ্চশবিধা দাসা স্তে ২মী বিংশতিধা পুনঃ। একঃ পুন-শ্চাযু দাসে। ভেদেন দ্বিবিধা ২ভবৎ ॥ এক স্তৈহ্ট সন্তুতে। মালিকাহারজঃ পরঃ । ইতি চা-यूव॰रमा विदिध निर्वयः ॥ शञ्-দাসঃ পুন স্তেকো ভেদেন পঞ্চ-ধা ভবৎ। বালিনাছী ভব শৈচকঃ পরে। মওলজানিকঃ।। মৌডে-শ্বর ভবঃ পালিগ্রামজঃ পাজনৌ রজঃ। ইতি পহুবংশ্যে পঞ্চিধ নির্ণয়ঃ ।। একো ২পরঃ কাযুদ।-সে। বঙ্গভূমৌ প্রতিষ্ঠিতঃ ৷ কো-গ্রামীণ ইতি খ্যাতো দাসো মৌ-দাল্য গোত্ৰজঃ ।। ইতি কাৰ-माम व॰मा निनंगः 11 ভाषी मा-সোপি তৎপূত্রো খ্যাতো দীঘ-ল কেকরে।। অমী ত্রমো বস্তভূ-

মৌ প্ৰসিদ্ধাঃ সৰ্ব এব হি ॥ ইতি ভোষীদাসস্য তৎ পুত্ৰষোশ্চ বণ-শ্য নির্ণযঃ ॥ একো বরাহ দাসো খসে। বৌহারিগ্রাম বাসক্তৎ। স বৌহারিজ দাসোপি মতো মৌ-দাল্য গোত্ৰজঃ॥ ইতি বেঁ.হা-রীয় বরাহ দাস বংশ্য নির্ণয়ঃ ॥ নূসিণ্হনাম দাসৌ দ্বৌ বঙ্গদেশে প্রতিষ্ঠিতৌ! তৌ বঙ্গজা বিতিখ্যা-८ठो जनकार्या भन्नायरगे॥ इंडि नृशिष्ट् मामस्या वंष्मा निर्वयः ॥ বীর দানোপি য স্তেকঃ স বঙ্গজ ইতি স্মৃতঃ। তত্ত্বৈবস্থেস সমন্ধ ভাগাভূদ্বকন্যযোঃ॥ ইতি বীর নাল ব॰শ্য নিৰ্বঃ ।। খ্যাতঃ পা-থরতা আমে রামদাসোপি তাদৃ-শঃ। সূমৰ স্তস্য চত্বারে। বীজিন-স্তেপি বিশ্রুতাঃ।। খ্যাতা ডভেড গাত্তেড ধাড বীতাল দাসকাঃ৷ **মৌদাল্য গো**ত্ৰ সমূতাঃ স্বতস্ত্ৰাঃ দৰ্ব এব হি ॥ ইতি ব্লাম দাসস্য তৎ পুত্রাণাঞ্চ বংশ্য নির্ণয় ॥ ইতি মৌলাল্য গোত্রজানাং সকল দা-সানাঃ পঞ্চদশ প্রকারাণাঃ ভে-দেন বি॰শতি প্রকার নির্ণযঃ ॥ 🎄 🛚 অথ গুঞ্জানা ভেদ মাহ। 'ণ্ডণ্ডা**শ্চ ষড্**বিধাভেলা **স্ৰযোদশ** ॥

বিধাঃ পুনঃ ৷ কাশ্যপাশ্বয সম্ভূ-তাঃ স্বতন্ত্ৰাঃ সৰ্ব এব হি ॥ একঃ পুনঃ কাষু গুপ্তো ভেদেনাষ্ট বি-ধো ২ভবৎ ৷ বরাহনগরীযশ্চ শ্রেষ্ঠো ২ভূৎ সলকর্মণি ৷৷ প-ণিনালা ভব শ্চান্য স্ত**ৈ**থব **স**ল-শীলবান্। বারাশত সমুদ্ভূত স্তৃ-**তीय उपनखतः ॥ नील छेथे ज्या** যে তে নিরোল ত্রিপুরাঞিতাঃ। ভদ্রখালী নিবাসস্থাঃ কাযু গু-প্রোক্তবাশ্চ যে।। মাটিযারী ভ-বাঃকেচিল্লোক গুগুন্য বংশজাঃ। পশ্চিনস্থান নাখ্রিত্য কেচিৎ স-স্তি নিজেচ্ছ্য।।। ইতি কাযু গুপ্ত-বংশ্যে ২ফবিধ নির্ণয় 11 পর্মে-শ্বর গুপ্তো যঃ শ্রেষ্ঠ স্তদ্ব॰শ সম্ভ-বঃ। যো ২ভূত্রিপুর গুপ্তে ২সৌ ধৌডালা বিহিত স্থিতিঃ ৷৷ ইতি ধৌডালীয ত্রিপুরগুপ্ত বংশ্য নি-র্ণযঃ।। পরমেশ্বর গুপ্তস্য বংশজৌ দ্বৌ প্রতিষ্ঠিতৌ। ভীঁ পুরী থাডি-আমস্থে মহৎ স্বল্পাধিকারিণে।।। ইতি মহাধিকারি স্বল্পাধিকারিণো বিশ্য নিৰ্যঃ।। অডাল গুপ্তো যঃ প্রোক্তঃ স তু শিঙ্গান সম্ভবঃ। কাশ্যপান্বয় সমূতঃ সলকার্য্য প-রাষণঃ ৷৷ ইত্যডাল গুপ্ত বংশ্য নির্ণযঃ ॥ বীরগুপ্ত স্ত যঃ প্রোক্তো তীঁ পুর গ্রাম বাসরুৎ। ভীঁ পুরী-ষ ইতি খ্যাতঃ স চ কাশ্যপগোত্ৰ-कः ॥ ইতি বীরগুপ্ত ব॰শ্য নির্বয়ঃ ৈ ইতি কাশ্যপ গোত্ৰজাতানা দকল গুপ্তানাং যড়বিধানাং ভে-**एन** जरगाम्य अकात निर्वयः ॥ 🕬। দত্তো চ দ্বিবিধো জেধৌ রা-মদ ত্ৰশ্চ পাবিতা। পূৰ্বঃ শাণ্ডিল্য গোত্ৰীষোৰ ইগ্ৰাম সমূদ্ৰবঃ ৷ অ-পরঃ পাবিতা দক্তঃ খাদভীয়ঃ স এবহি । জাতঃ কৌশিক গো**ত্তে** চ স্বভন্ত্রো দ্বো গুণাবিতো ৷৷ ইতি দত্তবংশ্য নির্ণহঃ ॥ 🗱 ॥ বিকারণ শ্য দেবস্য ব°শ্যা আত্রেয গোত্র-জাঃ ৷ সমানুস্থান সম্ভূতাঃ কেতু-গ্রামে ২ধুনা তুতে ৷৷ কেতুগ্রামীণ দেবোংসৌ নিকারুণ সলোন্ডবঃ । নিজৈশ্চ পৌরুষৈ রেব ঙ্গলক।-র্য্য পরায়ণঃ।। ক্লফাত্রেয় ভবা যে চযে চ শাণ্ডিল্য গোত্রজাঃ। আ-লমাল ভবা যেচ তেনানা দেশ-বাসিনঃ।। ইতি দেবব॰শ্য নির্ণযঃ ।। 🕸 ।। একঃ কাস্তার বাসী চ ক-রো ভেদাদনী এযঃ। বশিষ্ঠ শ-ক্তিগোত্রে দ্বৌ বন্দদেশে চ বি-শ্রুতৌ ॥ যস্ত ধর্ম করে। বীজী ভ- রদাজ সলোন্ডবঃ। তদ্ব॰শ্যাঃ সা-ম্পুত্ত সন্তি হিমোডা যাজিগাঁ भूदत ॥ इेंछि कत्रवःभा निर्वयः॥ # 11 মেচ্যশাসন সম্ভূতৌ রাজ-বংশোন্তবা বুভে। শশিরাজ ম-সীরাজৌ বাৎস্যগোত্ত সমুদ্ভবৌ ।। এলাচি ধাম নগরে শশিরাজঃ ক্তাশ্রয়ঃ। মসীরাজঃ খেপড়ী-ষো বঙ্গভূমো চ সংস্কিতঃ।। ইতি ताजन रा विविध निर्वयः ॥ 🕸 ॥ নালগ্রাম সমুদ্ভতো ধর্ম্ম সোমো মহামক্তিঃ। জাতঃ কৌশিক গো-ত্রে চ তদ্বংশ্যা বহুদেশগাং॥ ইতি সোমবংশ্য নির্বহঃ য়া ইতি র ঢা প্রসিদ্ধানা মন্টানাণ সেনাদীনাণ ভেদেন ব॰শ্য নির্বযঃ ।। 🕸 ।। অ-পরে যে নন্দি চন্দ্রৌ ধর সভৌ চ রক্ষিতঃ ৷ বারেন্দ্রা অপি পর্টঞ্চতে প্রসিদ্ধা স্তত্র তে পুনঃ।। ইতি ত্র-यामन गृशानाः देवम्यानाः यथा-ক্রম ভেদেন স্বলনির্বহ ।।ৠ। অ-থ সেনাদীনা সামান্যতঃ সম্বন্ধ निখनानुद्राधावमि ञ्चान गार ।। ীখণ্ড নাম নগরী রাচে বঙ্গে চ বিশ্ৰুতা। সৰ্বেষ্য মেব বৈদ্যানা মাশ্রযো যত্র বিদ্যতে ॥ যত্র গো-ষ্ঠীক্ত। বৈদ্যৈ ৰ্যঃ খণ্ডো হভূদ্ভি- यक् श्रियः। वित्मयञः क्रणीना-नाः मर्द्या त्यव वामञ्रः॥ इठि मामानाञः मक्ल देवला-नाः वामञ्चान मुक्कः॥ #॥ इठि भोताक्रमिकाषाक ञ्यञ्जानन क्रञ देवलाक्रमञ्जूः॥

পৌরাঙ্গমলিকাত্মজ ভরতসেন ক্ত বৈদ্য**ঙ্গল**তত্ত্ব ॥ वि दिनमञ्जीयः। दिन
 वि
 শব্দাৎ ক্ষ্য প্রত্যবেন নিষ্পন্নঃ ॥ रिनग्रक॰ क्री जायूर्वमः। हि-किৎসাশাত্রণ যথা। यमा ব্যা-করণে বরেণ্য ঘটনা স্ফীতাঃপ্র-বন্ধা দশ প্ৰখ্যাতা নব বৈদ্যকে-পি তিথিনির্দ্ধারার্থ নেকে৷দ্ভূতঃ 1 সাহিত্যে ত্রয় এব ভাগবত ত-**ट्यां**टको वय उमा जूरा छ्वां वि শিরোমণে রিহ গুণাঃ কে কে-ন লোকোত্তরাঃ।। ইতি মুগ্ধবো-ধব্যাকরণশেষে বোপদেব প্র-সংশা শ্লোকঃ ৷৷ ঋ ৷৷ তৎ শাস্ত্র-क्रनामानि यथा। अग् यकुः मा-गांथवांथान् मृक्षा तमान् अ-জাপতিঃ। বিচিন্তা তেষ। মর্থ-देश्वायूट्बंम॰ ठकात मः ॥ ऋषा তু পঞ্চমণ বেদণ ভাস্করায় দদেী বিভুঃ ৷ স্বতন্ত্র সংহিতাণ তস্মা-**ভাঙ্গর***চ চকার সঃ॥ভান্ধর*****চ স্বশিষ্যেভ্য আযুর্বেদ স্ব সংহি- তাণ প্রদদৌ পাঠষানাস তে চ-ক্ৰঃ সংহিতা স্ততঃ ॥ তেষা না-गानि विদुषा॰ তन्ত्रानि তৎ क्रञा-नि ह। वाशि थनाम वीकानि সাধি মত্তো নিশাময়।। ধন্বস্তরি দিবোদাসঃ কাশীরাজ স্তথাশ্বি: নৌ। নঙ্গলঃ সহদেবো ২র্কি শ্চ্য-বনে। জনকো বুধঃ ॥ জাবালো জাজলিঃ গৈলঃ কৰথো ২গস্ত্য এব চা এতে বেদান্স বেদজাঃ स्वाज्य व्याधिनायकाः ॥ # ॥ চিকিৎসাতত্ত্ববিজ্ঞান॰ নাম ভন্ত মনোরম॰। ধয়ন্তরিশ্চ ভগবাঁশ্চ-কার প্রথমে সতি। চিকিৎসা-দর্পণ নাম দিবোদাস শ্চকার সঃ ॥ हिकि भारको मृती १ निवा। का-শীরাজ শ্চকার সং॥ চিকিৎাা-সারতন্ত্রঞ্ ভূনদ্র চাশ্বিনীমুকৌ। তন্ত্ৰ॰ বৈদ্যকসৰ্বস্ব॰ নজলশ্চ চ-কার সঃ।। চকার সহদেবশ্চ ব্যা-ধিসিন্ধবিমর্দন । জ্ঞানাণব ॰ মহা-তন্ত্র° যমরাজ শ্চকার সং॥ চ্যব-নো জীবদানঞ্চ কার ভগবানৃ-ষিঃ। চকার জনকে। যোগী বৈ-**দ্যসন্দেহ্ভঞ্জন°।। সর্বসার°** চন্দ্র-সতো জাবাল স্তন্ত্রসারক°। বে-দাঙ্গসার তন্ত্রঞ্চ চকার জাজলি

মুনিঃ ।। পৈলো নিদান কবথ স্তন্ত্ৰ॰ সৰ্বধর॰ পর॰ । দ্বৈধনিৰ্ণষ-তন্ত্রঞ্চ চকার স্বন্তসম্ভবঃ ৷৷ চি-কিৎসা শাস্ত্র বীজানি তন্ত্রাণ্যে-তানি যোডশ। ব্যাধি প্রণাশ-বীজানি বলাধান করাণি চ।। मिथिय। उड़ान मञ्चारेन तागूर्वम পযোনিধিণা তত স্তন্ত্ৰাণ্যজ্জহরু ন্বনীতানি কোবিদাঃ।। এতা-নি ক্রমশো দৃষ্ট্। দিব্যাণ ভাস্কর সংহিতাং। আযুর্বেদং সর্বী জং সূৰ্ব॰ জানামি সুন্দরি॥ইতি এক্ষ-বৈৰতেৰ্ভ ব্ৰহ্মখণ্ডে ১৬ অধ্যায়ঃ:١ देवनानाथः १ एननवित्नयः। যথা। কর্বীরে মহালন্ধী রুমা-দেবী বিনাষকে। অরোগা বৈ-দ্যনাথে তুমহাকালে মহেশ্বরী ॥ ইতি মাৎস্যে গৌরী নামাই-শ হ॰ ১৩ অধ্যায়ঃ ॥ অপিচ। বৈদ্যনাথণ সমারভ্য ভূবনেশা-ন্তগ্ন শিবে । তাবদঙ্গাভিধো-দেশো যাত্ৰাষা॰ ন হি দুয়াতি॥ ইতি শক্তিসঙ্গমতন্ত্রে ৭ পটলঃ ॥ তৈরুববিশেষঃ। যথা। হার্দ-शीर्रः देवमानात्थ देवमानाथञ्ज তৈরবঃ ৷ দেবভা জযদুর্গাখ্যা নেপালে জানুনী মন ॥ ইতি।

তন্ত্ৰচূডামণো পীঠনিৰ্গযঃ॥ অ-পিচ। হরিজানগরে যত্র বৈদ্য-নাথো মহেশ্বরঃ। তত্রাক্ষ্যো विनुवृक्तः अर्ववृक्ष উদাহতः ॥ ইতি বৃহদ্ধর্মপুরাণে ১১ অধ্যায়ঃ ॥ অন্যচ্চ। ঝারখণ্ডে বৈদ্যনা-থো বক্রেশ্বর স্তথৈব চ। বীর-ভূমৌ সিদ্ধিনাথো রাচে চ তা-রকেশ্বরঃ।।.ইতি মহালিঙ্গেশ্বর-তম্ভে পীঠাদি *ক্ৰ*মেণ শিবশত-নাম স্তোত্র ॥ रेवमावसुः श्रु॰ आद्रध्धवृक्धः । ইতি শব্দচন্দ্রিক। 🛭 বৈদ্যস্য वसुर्घ ॥ বৈদ্যমাতা স্ত্রী বাসকঃ। ইত্য-সরঃ॥ ভিষগ্জননী চ ॥ रेवलामि॰शे खी वानकवृकः। ইতি শব্দরত্নাবলী॥ ন্ত্ৰী কাকে।লী। ইতি শक्ठिक्व।॥ বৈধঃ ত্রি বিধিবোধিতঃ। যথা। অদৃষ্টাথৈক জাতীৰ কৰ্মণঃ काल (मन कर्लामीना॰ প্रযো-গানুবন্ধ বৈধ হেভুভূভানাম-*ভেদে উদ্দিশ্য বিশেষাগ্রহ*ঃ। ইতি প্রাযশ্চিততত্ত্ব ॥ 🕸 ॥

অথ বৈধহিত্স। বিচারঃ। মা

হি॰দ্যাৎ সৰ্বা ভূতানি ইত্যত্ৰ সর্বশব্দস্য ব্যাপকার্থ পরত্যা এ-তদ্বিধি মনুল্লজ্য্য বাষব্য° শ্বেভমা-লভেত ৷ ইত্যাদি বিধে বিষয়া-প্রাপ্তে রগত্যা বৈধাতিরিক্ত বি-যযত্ব । সৰ্বাঃ সৰ্বাণি ছন্দসি বা ই-ত্যনেন তৎপদ॰ সিদ্ধণ। যদপি নানা দৰ্শন টীকাক্সন্তি ৰ্ৰাচস্পতি মিশ্রৈ স্তত্ত্বেম্ন্র। মভিহিত । ন চ মা হিংস্যাৎ সৰ্বা ভূতানি ইতি সামান্য শাস্ত্রণ বিশেষ শা-ত্রেণ অগ্নীসোমীয় পশু মাল-ভেত ইভ্যনেন ক্ৰাধ্যেত ইতি বা-চ্যা বিরোধাভাবাৎ। বিরোধে হি ৰলীয়সা দুৰ্বলং বাংগতে। নচা-স্তি বিরোধঃ ভিন্ন বিষয়ত্বাৎ। ত-থাহি। না হি॰স্যাদিতি নিষেধেন হিংসাধা অনৰ্থ হেতৃভাবে৷ জ্ঞা-গ্যাতে ন পুন রক্রত্বথন্ব নপি। ন-চানর্থ হেতুর ক্রতৃপকারকস্বযোঃ रुम्छि विद्यारः। हिना हि পূরুষন্য দোষ মাবক্ষ্যতি ক্রতো শ্চ উপকরিষ্যতীত্যক্তেন। তদপি সাংখ্যনযে। শীমাণ্সক মতে তু বিরোধ এব। তথাছি। গুরুনযে ন খলু সৰ্বভূত হিংসাভাব বিষযকং কাৰ্য্য মিতি নিষেধ বিধ্যথস্য বাধ্ব বিনা অগ্নীসোমীয় পশ্বা-লম্ভন বিষয়ক কার্য্য মিতি ভাব বিধ্যর্থ উপপদ্যতে । ভটনযে তু व्यक्त यथा उथान्छ । न ह मूथा পশুযাগে পূরুষার্থে পশুহিৎসন-স্যাৰ্থ সাধনত্ব মনৰ্থ সাধনত্বশ্বো-পপদ্যতে বিরোধাৎ । বস্তুতস্ত অঙ্গেলি বিরোধে৷ হস্ত্যেব স্বতঃ বিধে রেষ স্বভাবে। যঃ স্ববিষয়ন্য সাক্ষাৎ পরম্পার্যা বা পুরুষার্থ সাধনত্ব মবগময়তি। অন্যথা অ-সানা প্রধানোপকারকত্ব মগি নাঙ্গীক্রিয়তে। অর্থ সাধনম্বং वनवनिकीननुवकीके माधनवः অনর্থ সাধনত্ব বলবদ্যিক সা-ধনত্ব॰ নচানযো রেকত্র সমাবে-শ ইতি ৷ অত এবোক্তং তম্মান্ম জ্ঞে বধো হবধঃ ইতি । ্রন্ব**ং** শ্যেন্যভিচরন্ যক্ষেত ইত্যত্র শ্যেনস্য শত্ৰুবধ কপেষ্ট সাধনত্ব মবগতং। অভিচারো মূলকর্মা চ ইতি মননা উপপাতক গণ মধ্যে পাঠাদনিষ্ট সাধনত্ব মবগতং। তদেতৎ কথ মপপদ্যতা মিতি চেমৈব° ৷ আততায়িন মাযান্ত° হন্যাদেবাবিচার্যন্ ইত্যেক্বা-ক্যত্যা আত্তাবিস্থলে ইফ্টসাথ-

'নত্ব॰ অনাততাবিস্থলে তূপপাত-কত্বেন বলবদনিষ্ট সাধনত্ব মি-তাবিরোধ ইতি। গুরুচরণা অ-প্যেবং। ইতি তিখ্যাদি তত্ত্বং॥ বৈধাত্রঃ পু॰ সনৎস্বমারঃ। সচ বিধাতৃপুত্রঃ। ইতামরঃ।। বৈধাত্রী স্ত্রী বান্ধী।ইতিরাজ-निर्घण्डः ॥ रेत्रध्यात्री खी मानुष्मभीयनग-রী। ইতি সিদ্ধান্তকৌসুদী॥ বৈধৃতিঃ পু॰ বিষ্কম্ভাদিসপ্তবি॰-শতি যোগান্তৰ্গত শেষষোগঃ। তস্য ত্যজ্যত্ব॰ যথা। পরিষস্য তাজেদৰ্দ্ধ॰ সপ্ত শূলে চ ন।ডি-काः। शंख वागि विद्याः यहे ह নব হৰ্ষণ বজুযোঃ॥ বৈধৃতি ব্য-তিপাতৌ চ সমস্তৌ পরিবর্জ-ख्र । ३७ क्यां ि खबु॰ ॥ **#**॥ তত্ৰ জাতফল॰ যথা। মৈত্ৰী বি-হীনঃ সটিলঃ খলশ্চ মূখো দ-রিজঃ পরবঞ্চশ্চ। স্কর্মকর্ত্ত। পরদারভর্তা ভবেমরো বৈধৃ-তি লব্ধজন্ম। ।। ইতি কোগ্ঠীপ্র-मीशः ॥ 🕸 ॥ অमृত्यारा जमा वकाष मयकाष्ट्राच यथा । यनि বৃষ্টি ব্যতীপাতৌ দিন° বাপ্য-শুভ॰ ভবেৎ। হন্যতে ২মৃত যোগেন ভাস্করেণ তমো যথা

। হস্ত্যমৃতাখ্যো যোগঃ সর্বাণ্যশুভানি হেল্যা নিয়ত ৷ ন ভবতি পুন রিহ শক্তো বৈধৃতি
কৃষ্টি ব্যতীপাতে ৷৷ ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব ৷৷

বৈধেয় তি মূর্খঃ। ইত্যমরঃ॥
বিধিসম্বন্ধী বিধেষসম্বন্ধী চ॥
বৈধ্যতঃ পু॰ ষমপ্রতীহারঃ।
ইতি হেমচন্দ্রঃ॥

বৈনতেয়ঃ পুণ গরুড়ঃ। ইত্য-মরঃ।। অরুণঃ। ইতি মৎস্য-পুরাণং।।

বৈন্যকঃ পু॰ শস্ত্রাভ্যানর্থঃ।
তৎপর্য্যায়ঃ।বোগ্যর্থঃ২।ইতি
হেসচন্দ্রঃ।বিন্যসম্বন্ধিনি ত্রি।।
বৈনাযিকঃ পু॰ বৌদ্ধঃ ইতি
ক্রিকাণ্ডশেষঃ ।। যথা । ভিন্নকঃ
ক্ষপণো ২হীকো বৌদ্ধো বৈনাযিকঃ স্মৃতঃ।ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ
বৈনাশিক॰ ক্লী নাডীনক্ষত্রবিশেষঃ। স তু জন্মক্লাব্যি ত্র্যোবিশনক্ষত্রণ । যথা । জন্মাদ্য
কর্ম্ম ততোপি দশমণ সাংঘাতিকণ যোডশভং। সমুদ্য মন্টাদশভংবিনাশ সংজ্ঞং ত্র্যোবিংশণ
আদ্যাতু পঞ্চবিংশণ মান্স মে-

ব নরঃ ষড়কঃ স্যাৎ ॥ তৎ কল° যথা। ঈহা দেহার্থ হানিঃ স্যাজ্যমুক্ষ উপতাপিতে। কর্মা-ক্ষে কৰ্ম্মণাণ হানিঃ পীড়া মনসি মানসে ॥ মূর্ত্তি জবিণ বন্ধূনা॰ হানিঃ সাংঘাতিকে তথা। **স**্-তপ্তে সামুদযিকে মিত্র ভৃত্যার্থ म॰क्यः ॥ देवनाभित्क विनाभः স্যাৎ দেহ ডবিণ সম্পদা । ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব॰ ॥ নিধনতা-রা। যথা। বৈনাশিককে দৃষ্ট॰ গ্রহণ সুধাণ্শু ভাস্করষো:। জনযতি রোগ বহুধা ক্লেশং বিত্তক্ষঞ্চাশু ৷৷ বৈনাশিককে ত্রযোবি॰শ নক্ষত্রে । ইতি কে-চিৎ। বস্তুতস্ত বৈনাশিকপদ॰ নিধনতারাপর॰। নিধনেপি চে-ত্যেকবাক্যত্বাৎ। ইতি তিথ্যা-দিতত্ত্ব ॥ বৈনাশিকঃ পু॰ ক্ষণিকঃ।। পর-তন্ত্ৰঃ।৷ ঊৰ্ণনাভঃ। ইতি মেদিনী

।। विनाभमभनीत्य वि ।। বৈনীতকঃ পু॰ক্লী পরস্পরাবাহ-ন । ইত্যমরঃ।। আকাত বাহ্ন য**় সাক্ষাৎ ন বহতি পরস্পর**-ধৈব বহুতি তদ্বৈনীতকণ। যথা (माना॰ वर्न् (मानावार्कः वि-

নীয়তে স্মেতি ক্তাং বিকার সং-ধেতি কে বিনীভকঃ তেনৈব স্বা-র্থে ষ্ণে বৃদ্ধৌ বৈনীতকণ। ইতি ভরতঃ॥ বিনীতসম্বন্ধিনি ত্রি ॥ देवनाः পু॰ বেনপুত্রঃ। সত্ পৃথুরাজঃ। যথা। বেনস্য মথি-তে পাণে স বভূব মহাপুমান্। বৈন্যো নাম মহীপালো যঃ পৃ-থুঃ পরিকীর্ত্তিতঃ।। যেন দুগ্ধা মহী পূর্ব॰ প্রজানা॰ হিতকার-ণাৎ। ইতি বক্লিপুরাণে সর্গানু-नामन नामाधायः॥ বৈপরীত্য ক্লী বিপরীত্স্য ভা-বঃ। তৎপর্যায়ঃ। ব্যত্যাসঃ ২

বিপর্য্যাসঃ ৩ বিপর্য্যযঃ ৪ ব্য-ত্যয়ঃ ৫ ৷ ইতি হেমচন্দ্রঃ ৷

বৈপরীত্যলজ্ঞালুঃ স্ত্রী গ क्रू शतृ इ ९ कना न ब्हा नू । यथा। লজ্জালু বৈ্বিপরীত্যান্যা স্বল্পক্ষুপ বৃহৎফলা ৷ বৈপরীত্যা চলজ্জা-লু ষ্ঠাভিধানে প্রযোজযেৎ ॥ লজ্জালু বৈ্পরীত্যাহ্বঃ কটু রু-ষ্ণঃ ক্ফাপনুৎ। রুসে নিযামক-ৈচব নানা বিজ্ঞানকারকঃ ।। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ বৈভবঃ পু॰ বিভবস্যভাবঃ!বিভব

শব্দাৎ ফ প্রত্যাযেন নিঙ্গলঃ।।

বৈভাজিত্র° ক্লী বিভাজ্যিত্ ধর্মাণ। বিভালিশিতৃ শব্দাৎ অঞ্ প্রভাষেন নিষ্ণারণ। ইতি সিদ্ধা-खदि। मृती।। বৈভূাজণ क्री प्तर्वामानः । ইতি ত্রিকাওশেষঃ॥ বৈমাত্রঃ পু॰ বৈমাত্রেয়ঃ। ইতি क्रिवाश्वर ॥ বৈদাত্র। ক্রী বিমাতৃকন্যা।বৈমা-ত্র শব্দাদাপ্ প্রভ্যবেন নিষ্ণান্ন পু॰ বিনাতৃপুলঃ। **বৈ**শাত্রেষঃ তৎপৰ্য্যায়ঃ। বিনাতৃজঃ ২ বৈ-মাত্রঃ ৩। ইতি জটাধরঃ॥ বৈনাত্রেষী স্ত্রী বিমাতৃকন্যা। বৈসাত্রেষ শব্দাদীপ্ প্রত্যবেন निश्वा ॥ বৈমুক্তঃ ত্ৰি ৰিমুক্তিবিশিষ্টঃ॥ তদ্ভাবে ক্লী। বিমূক্ত শব্দাৎ ফ প্রত্যযেন নিষ্পন্নঃ।। বৈনেষঃ পু॰ বিনিমষঃ। ইতি (इगठकः ॥ বৈযাকরণঃ ত্রি ব্যাকরণবেতা।। वाक्तवात्याचा ॥ वाक्तव न-

ৰূণ্ড ফ্ৰপ্ৰত্যযেন য্বে'াবুনেতি

ইমা ণিভেত্রি রিতি বৃদ্ধৌ চ নি-

ষ্পায়ঃ।। ব্যাকরণসম্বন্ধী চ।।

ণী ভাৰ্য্যা যস্য। ইতি মুগ্ধবোধ वाक्रिवण ॥ বৈষায়ুঃ তি ব্যায়ুচশাচ্ছাদিত-রথাদিঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। দ্বৈপঃ ২ । ইত্যমরঃ ॥ यथा । উত্রা-ভিমুখী ভূমা নিরাহারা নিরত-तः । देवशाय कर्म्मवमना स्मार्क् মূদ্ধাননা সতী ॥ জ্যোতিম্য° শিব॰ শান্ত॰ পর॰ শিবকর॰ প-র°। ইতি কালিকাপুরাণে ६८ अशायः ॥ देवश्युश्रमाः शू॰ शांवकाद्रकः मूर्निदिरम्दः । यथा । देवयां यु-পদ্যগোত্রায় সাংস্কৃতি প্রবরায চ। অপুত্রায দদাম্যেতৎ সলি-ল॰ ভীত্মবর্মাণে ।। ইতি তিথ্যা-मि**उ**जु॰ ॥ বৈষাসকিঃ পু॰ ব্যাসস্যাপত্য°1 ইতি মুগ্ধবোধব্যাকরণ ॥ বৈষাসিকী ত্রি ব্যাসেন রুত স হিতাদি। ইতি শ্রীভাগবত ॥ বৈষ্টঃ তি প্রতির্ভবঃ। ব্যুষ্ট শব্দাদণ্ প্রতাষেন নিষ্ণায়ঃ ৷ ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী।। रेदतः क्ली विद्याधः। ইতামরः।! তস্য সমুখান পঞ । ত্রীকৃত . > यथा इनक भिष्ठशानदगः। বৈষাকরণভার্যাঃ পু॰ বৈষাকর-

বাস্তজ্য ২ যথা কৌরব পাণ্ডবা-নাং । বাগ্জং ৩ যথা জোণ ক্র-পদযোঃ । সাপত্রং ৪ যথা সূষি-ক মার্জারযোঃ । অপরাধজং ৫ যথা পৃজনী ব্রহ্মনত্তবোঃ। ইতি মহাভারতং ।।

বৈরক্ত• ক্লী বিরক্ততা। বিরক্তশ-কান্ডাবার্থে ক্ষপ্রত্যযেননিষ্ণান্ন বৈরঙ্গিকঃ ত্রি বিরাগার্হঃ। ইতি হেনচন্দ্রঃ।।

বৈরনির্যাতন করী ক্রতাপকার-স্য প্রত্যপকার: 1 তৎপর্য্যায়ঃ 1 বৈরশুদ্ধিঃ ২ প্রতীকারঃ ৩ । ইত্যমরঃ 11 •

বৈরপ্রতিক্রিষ। স্ত্রী বৈরনির্যা-তন[়] । ইতি হেন্দ্রস্কঃ ।। বৈরগুদ্ধিঃ স্ত্রী বৈরনির্যাভন[়]।

রেন্ডাঞ্চ জ্রা বেরানবা**ন্তন**া ইত্য**মরঃ।**।

বৈরাগিকঃ ত্রি বিরাগ্মর্হঃ। বি-রাগণ নিত্য মহতি ইত্যর্থে ঠঞ্ প্রত্যযেন নিষ্পানঃ। ইতি সিদ্ধা-স্তকৌমদী॥

বৈরাগী ত্রি বিষয়েচ্ছারহিতঃ। বৈরাগ্যযুক্তঃ। যথা। সনকশ্চ সনন্দশ্চ ভৃতীয়শ্চ সনাতনঃ। সনৎসমারো বৈরাগী চতুর্থঃ পুঁত্র এব চা। ইতি ভ্রন্ধবৈবর্ত্তে

ব্ৰহ্মখণ্ডে ২৪ অধ্যায়ঃ।। বৈরাগ্য ক্লী বিষযতুচ্ছধীঃ। যথা। জ্ঞান বৈরাগ্যযো ভক্তি-প্রবেশাযোপযোগিতা। ঈষৎ প্রথম মেবেতি নাঙ্গন্ত মুচিত• তষোঃ ॥ यमूट हिन्छ काठिना-হেতৃ প্রাযঃ সতা॰ মতে। সুঙ্গ-মার স্বভাবেয° ভক্তি স্তদ্ধেত্-রীরিত। ।। যথা একাদশক্ষন্ধে । তক্ষামদ্ভক্তি যুক্তস্য যোগিনে৷ देव मनाञ्चनः। न उद्यानः न ह বৈরাগ্য॰ প্রাযঃ শ্রেয়ো ভবে-मिर ॥ ইতি । किञ्च ख्वांन वित-জ্ঞাদিসাধ্যণ ভক্তৈত্ব সিদ্ধ তি । যথ। তত্রৈব । যৎকর্ম্মতি র্যন্ত-পসা ক্রান বৈরাগ্যতশ্চ ষৎ। যোগেন দানধর্মেণ শ্রেযোভি রিতরৈ রপি।। সর্ব° মন্ত*্রি*ক যো-গেন মন্তক্তো লভতে ২ঞ্জস ৷ ৷ यर्गाभवर्गः मकाम कथिकामि বাঞ্ছতি॥ রুচি মুদ্বহত স্তত্র জ-নদ্য ভজনে হরেঃ। বিষয়েষু গরিষ্ঠোপি রাগঃ প্রাযো বিলী-যতে।। অনাসক্তস্য বিষয়ান য-थाई गूशयुक्षदः । निर्वक्षः इत्यः সম্বন্ধে যুক্ত॰ বৈরাগ্য মূচ্যতে ॥ প্রাপঞ্চিক তথা বুদ্ধনা হরিসহন্ধি

বৈরাগ্য॰ কল্প কথ্যতে ॥ ইতি ভক্তিরসামৃতসিন্ধৌ পূর্বভাগে . माधनलक्ती॥ বৈরাটঃ পু॰ ইন্দ্রগোপকীটঃ। ইতি হেমচন্দ্রঃ ॥ বিরাটসশ্বন্ধি-ंनि खि॥ বৈরাট্যা স্ত্রী জিনষাে্ডশবি-मार्गात्मवाखर्गं एतिवित्मवः । ইতি হেনচন্দ্রঃ ॥ বৈরাতক্ষঃ পু॰ অর্জুনবৃক্ষঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ বৈরী পু॰ শত্রঃ। ইত্যমরঃ॥ বীরসম্বন্ধিনি ত্রি ৷৷ বৈৰূপ্য° ক্লী বিৰূপতা। যথা। বৈৰূপ্য মঙ্গেষু কশানিপাতো মৌগ্রা॰ তথা লক্ষ্মণ সন্মিবেশঃ। এতান্ বধানহতি কক্ষবাদী শা-স্ত্রেষ্ দূতদা বধে। ন দৃষ্টঃ॥ ইতি মহানাটকে ৫ অঙ্কঃ॥ বৈরোচনঃ পু॰ বুদ্ধঃ।। বলিরা-कः ॥ विषयुकः ॥ मृर्यायुकः ॥ मिक्रगनः। ইতি শব্দর্ত্নাবলী।। বৈরোচননিকেতন॰ ক্লী পাতাল॰ । ইতি হল। যুধঃ।। বৈরোচনিঃ পু॰ বুদ্ধঃ।। বলিরা-জ়ঃ॥ সূৰ্য্যপুত্ৰঃ। ইতি মেদিনী।। 🏿

বস্তুনঃ। মুনুক্জিঃ পরিত্যাুগো | বৈরোচিঃ পু॰ বাণদৈত্যঃ। যথা । বৈরোচি র্বলিনন্দনঃ। ইতি भक्तकावनी ॥ देवदबाष्ट्रावः भू॰ *কুতাপকার্*স্য প্রত্যপকারঃ। যথা। প্রতিকারঃ প্রতীকারো বৈরনির্যাতন তথা । নির্যাতন॰ বৈরশুদ্ধি বৈরো-দ্ধারে। নিগদ্যতে ॥ ইতি শব্দ-तज्ञावनी ॥ रेवनकना॰ क्ली विनकनवः। वि-লক্ষণসাজ্ঞাব ইত্যর্থে ফ্য প্রত্য-যেন নিষ্পায়॰ ॥ दिवा की विवांकन । इंछामत-টীকা॥ বিল্বসম্বন্ধিনি ত্রি॥ বৈবধিকঃ ত্রি বিবধেন ধান্যত-জুলাদিনা ব্যবহরতি यः। পদা-রীতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ। বা-র্ত্তাবহঃ ২ ৷ ইত্যুমরভরতৌ ৷৷ বার্ত্তোবহঃ ৩। ইতি শব্দরত্না-वनी ॥ বৈবর্ণ্য॰ ক্লী বিবর্ণতা। বিবর্ণস্য-ভাব ইত্যর্থে ফ্য প্রত্যবেন নি-क्यान ॥ বৈবস্বতঃ পু॰ যমঃ। ইতামরং॥ রুত্রবিশেষঃ। ইতি জটাধরঃ।। শনিঃ।। সপ্তমো মনুঃ। বর্ত্তমা-নোয় । অস্মিমমন্তরে বামনো

২বতারঃ। পুরন্দরঃ ইম্রঃ। আ-দিত্যাঃ বসবো ৰুজা বিশ্বেদেবা মরুদাণাঃ। অশ্বিনাবৃষভঃ। ই-ত্যাদ্যা দেবাঃ। কশ্যপঃ অত্রিঃ বশিষ্ঠঃ বিশ্বামিত্রঃ গোতমঃ জ-মদগ্নিঃ ভরদ্বাজঃ এতে সপ্তর্যয়ঃ। ইক্ষাত্ৰঃ নৃগঃশৰ্যাতিঃ দিষ্টঃ ধৃষ্টঃ ক্রবকঃ নরিষ্যন্তঃ পৃষ্ধুঃ না-ভাগঃ কবিঃ এতে মনুপুত্রা দশ। ইতি শ্রীভাগবতমতং ॥ 🟶 ॥ অ-পিচ। সপ্তমঞ্চ প্রবন্ধ্যামি যদৈ-বস্বত মুচ্যতে। অত্রি শৈচব বশি-ষ্ঠশ্চ কশ্যপো গৌতম স্তথা ।। ভরদাজ স্তথা যোগী বিশ্বাযিত্রঃ প্রতাপবান্। যমদগ্রিশ্চ সক্ত্রৈতে সাম্পূত যে মহর্ষঃ ॥ সাধ্যা বিশ্বাশ্চ রুদ্রাশ্চ মরুতো বসবো ২িশ্বনৌ । আদিত্যাশ্চ সুরা স্ত-দ্বৎ সপ্ত দেবগণাঃ স্মৃতাঃ ॥ ই-স্থাসঃ প্রমুখা শ্চাস্য দশপুত্রাঃ স্মৃত। ভূবি। মন্বন্তরেষু সর্বেষু সপ্ত সপ্ত মহর্বয়ঃ ।। রুত্বা ধর্ম ব্যব-স্থান॰ প্রয়ান্তি পর্মণ পদণ ৷ ইতি মাৎস্যে ময়ন্তরানুকীর্ত্তনো নাম २ वशायः ॥ 🗱 ॥ वनाक । 🗐-মার্কণ্ডেষ উবাচ। আদিত্যা বস-বো कृजाः সাধ্যা বিশ্বে मकृका- ণাঃ। ভূগবো ২ব্দিরস শ্চাফে যত্ৰ দেবগণাঃ স্মৃতাঃ ৷৷ আদিত্যা বসবো ৰুজা বিজ্ঞেয়াঃ কশ্যপা-ত্মজাঃ। সাধ্যাশ্চ মরুতো বিশ্বে ধর্মপুত্রা গণা স্ত্রয়ঃ ৷৷ ভূগোস্ত ভূ-গবঃ পুত্রা হৃদিরোঙ্গিরস সুতাঃ। এষ সগস্ত মারীচো বিজ্ঞেষঃ সা-ম্পূতাধিপঃ॥তেজস্বী নাম চে-त्याणि महाजा यद्धञागजूक् । অতীতানাগতা যে চ বৰ্ত্তন্তে যে চ সাম্পুত ॥ সর্বে তে ত্রিদশে-खास विख्डमा खना नक्याः। সহসাকাঃ স্বলিশিনঃ সর্ব এব পুরন্দরাঃ।। মঘবত্তে। বৃহাঃ সর্বে শৃঙ্গিণো গজগামিনঃ। তে শত-ক্রতবঃ সর্বে ভূতাতিভব তেজসঃ ॥ ধর্মান্টেন্যঃ কার্রণৈ রেইত রাখি-পত্য গুণায়িতাঃ। ভূত্ ভব*্ভ*ব-নাথাঃ শৃণু চৈতৎ ত্রয়ণ দিজ।। ভূর্লোকো ২য° স্মৃতো ভূমি রস্ত-রীক্ষ° ভুবঃ স্মৃত°।স্বরাখ্য×চ **ত**-থা স্বৰ্গ স্ত্ৰৈলোক্য মিতি গদ্যতে ।। অত্রি শৈচব বশিষ্ঠশ্চ কশ্যপশ্চ মহানৃষিঃ। গৌতমশ্চ ভন্নদাজো বিশ্বামিত্রশ্চ কৌশিকঃ ৷৷ ভইথব পুত্রো ভগবান্চীকস্য মহায়নঃ । জनमधिक मटेश्टर नुनरपाज

তথান্তরে ৷৷ ইক্ষান্স র্নভগটেশ্চব ষৃষ্টঃ স্বর্যাতি রেব চ। নরিফা-স্তশ্চ বিখ্যাতো নাভাগো দিষ্ট এব চা৷ কৰ্ষশ্চ পৃষ্ধুশ্চ ভূমি-পা লোকবিশ্রুতাঃ। মনে। বৈব-্স্বতস্যৈতে নব পুত্ৰাঃ প্ৰকীৰ্ত্তি-তাঃ।। বৈবস্থত মিদ॰ দৈবি কথি-ত॰ তে মযান্তর॰। অস্মিন্ শ্রুতে নরঃ সদ্যঃ পঠিতে চৈব गত্তন ॥ মুচাতে পাতকৈঃ সর্বৈঃ পুণ্যফ মহদশ্বতে। ইতিমার্কণ্ডেযপুরা-ণে বৈবস্বতমন্বন্তর॰ সমাপ্ত॰ ॥ বৈবন্ধতী স্ত্রী দক্ষিণদিশ।। ইতি त्राजनिर्वन्छेः॥ বৈবাহিকঃ পু॰ কন্যাপুত্রযোগ শ্বশুরঃ ৷ বেহাই ইতি বঙ্গভাষা । সমগ্ৰী ইতি হিন্দীভাষা।। বি-বাহসম্বন্ধিনি ত্রি। যথা। পঞ্চনে সপ্তনে চৈব যেষা॰ বৈবাহিকী ক্রিয়া। তেচ সাস্তানিনঃ সর্বে পতিতাঃ শুদ্রতা॰ গতাঃ ।। ইত্যু-দ্বাহতত্ত্ব । । অপিচ। কন্যাভ্যশ্চ পিতৃদ্ৰব্যাদ্দেষণ বৈবাহিকণ বসু । অপুত্রকস্য কন্যা স্বাধন্মজা পুত্রবন্ধরেৎ 🛚 ইতি দাযতত্ত্বে-(मदनः ॥ বৈশস্পায়নঃ পু॰ সুনিবিশেষঃ। যথা। অথ শিব্যান্ প্রজগ্রাহ
চতুরো বেদপারগান্। জৈনিনিঞ্চ সুমন্ত্রক বৈশম্পায়ন মেবচ ।। পেলং তেষাং চতুর্থঞ্চ পধ্বনং মাং মহামুনিঃ। ঋষেদ প্রাবকং পৈলং জগ্রাহ স মহামুনিঃ।। যজুর্বেদ প্রবক্তারং বৈশম্পায়ন মেব চ। ইতি কৌর্মো।
৪৯ অধ্যায়ঃ।। সচ বজুবারকঃ।
যথা। জৈননিশ্চ সুমন্ত শ্চ বৈশম্পায়ন এব চ। পুলস্তাঃ পুলহশৈচব পর্যেতে বজুবারকাঃ।।
ইতি পুরাণং।।

বৈশন্ত্ৰণ ক্লী অধিকারঃ । বিশসিতৃশব্দদ্ঞ প্ৰতাষেন নিপায়ণ ৷৷ শত্ৰাভাববিশিক্তত্বণ ৷ বিশ্ব
গতং শস্ত্ৰণ যত্ৰ ৷ বিপূৰ্ব শস্ত্ৰশব্দদণ্ প্ৰতাষেন নিপামণ ৷
ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী ৷৷
বৈশাখণ ক্লী ধনুৰ্বিদাণ সংস্থানভেদঃ ৷ যথা ৷ স্থানান্যালীচ
বৈশাখ প্ৰত্যলীচানি মঙলণ ৷
সমপাদক্ষেতি হেমচক্ৰঃ ৷৷
বৈশাখঃ পুণ মন্থানদঙ্কঃ ৷৷ দাদশনাসান্তৰ্গতপ্ৰথমনাসঃ ৷ তৎপৰ্য্যায়ঃ ৷ মাধবঃ ২ রাধঃ ৩ ৷
ইত্যমরঃ ৷৷ চান্দস্য তস্য লক্ষণণ

। বিশাখা তারকা যুক্তা বৈশাখী। পূর্ণিমা ভবেৎ। সা বৈশাখী যত্র মাদে স বৈশাখঃ প্রকীর্দ্তিতঃ।। ই্তি শব্দরত্নাবলী ॥ সতু মেষস্থ রবিকঃ দৌরঃ। তত্র জাত ফল°। পুমান্ বিনীতো দ্বিজ দেব ভক্তো ধর্মস্য কর্ত্ত। সুজনস্য ভর্তা। গু-পাভিরামো২থ জগৎপ্রিয়ঃ স্যাৎ বৈশাধ্যাসে খলু জন্ময়স্য ॥ ইতি কোষ্ঠীপ্ৰদীপঃ॥ ঞ্চা৷ অথ বৈশা-খ হৃত্যে তত্র পদ্মপূরাণ । তুলা নকর মেষেযু প্রাতঃ স্নান° বিধী-য:ত। হবিষ্য° ব্ৰহ্মচৰ্য্যঞ্জ মহাপা-তক নাশন ।। বৈক্ষামৃতে। গ-বাৰ্ম্ধ প্ৰসূতানা লক্ষণ দন্ধা তু ষৎকল°। তৎকল**° লভতে** রাজ-ন্ মেষে স্বাস্থা তু জাহ্লবীণ॥ পি-তানহঃ ৷ কাৰ্ত্তিকসা তু ষ্থ শ্লান॰ মাঘে মাসি বিশেষতঃ। রুচ্ছাদি নিষ্মানাঞ্চাক্রমান প্রমাণতঃ !! আভ্যা॰ কার্ত্তিকাদি ন্নানে সৌ-রচান্দ্রবেদ্য বিকল্পেনানুষ্ঠানণ তত্ৰ চাত্ৰ মণি দ্বিবিধণ। তথা চ विखुः। मर्भः वा लोनगामीः वा প্রারভ্য স্থান মাচব্লেৎ। পুণ্যা-ন্যহানি ত্রি॰শত্তু মকরত্ত্ে দিরা-क्दत्र ॥ দर्শः দर्শाञ्ज यागगयत्ति-

নী॰ প্রতিপদ । পৌর্ণমাসী তদি-ষ্টি সম্বন্ধিনী প্রতিপদ মারভ্য ত্রি॰শত্তিথিং। নারাষণোপাধ্যা-যস্ত দৰ্শ পৌৰ্ণনানীতি পূৰ্ৰদিন সঙ্কল্পর মিতি। তত্র সৌরক্তেয় রাশ্যালেখঃ কার্যঃ। সংক্রান্তি বিহিতেকার্য্যে সংক্রান্তিঃপরিকী-র্ত্তিতা। মাসোলেখ স্চেত্রস্মিন্ রবি রাশি স্থিতি স্তথা।।ইতি গারু-ডাৎ ॥ গুঃ॥ তত্ত্ৰস্কাৰণাদ্য কা-লে সজ্জন॰ ক্লন্নাচম্য উদত্ব্যুখঃ ওঁ তৎ সদিত্যুচ্চাৰ্য্য জদ্য বৈশাৰে মাসি অমুকপক্ষে অমুক ভিথা-বারভ্য মেযস্থ রবিং বাবৎ প্রহ্য-হং অমুক গোত্ৰঃ শ্ৰীৰানুক দেব-শর্মা জীবিশ্বু প্রীতিকানঃ প্রাত-শ্বান মহুণ করিব্যে । ইতি। গঙ্গা-বায় অৰ্দ্ধ প্ৰসূত গৰী লক দান জন্য কল সমকল প্রাপ্তিকামে। বিষ্ণু প্ৰীতিকানো বা ইতি সম্বন্ধ্য যথোক্ত বিধিনা সাযাৎ। প্রতি দিন সঙ্কল্পে তু আরভ্য নেযস্থ রবি॰ যাবৎ প্রত্যহ্ মিতি ন বক্ত-ব্য° কিন্তু মাসীত্যনস্তর° মেষর|-শিস্থ রবৌ ইত্যধিক° বক্তব্য°। চান্দ্রে ত নাস্যনন্তরণ শুল্লপকে প্রতিপদি তিথাবারভ্য দর্শ পর্য্য-

ন্ত নিতাহনীয°। প্রতিদিন সঙ্কল্পে ষারভা প্রত্যহ নিত্যস্ত ন বক্ত-ব্য°। এব॰ ফ্লফ্ট প্রতিপদারস্তে ঊ-হনীয়া এবং মাসান্তরে চোহ-**নীয°। সঙ্কল্পাকর**ণে ফলহানি মাহ ভবিষ্য পুরাণ । সম্বন্ধেন বিনা রাজন্ যৎকিঞ্চিৎ সরুতে নরঃ। ফলঞ্চারালক তন্য ধর্ম-স্যাৰ্দ্ধকৰো ভবেৎ।। 🕸।। মহাৰ্ণ-বে ৷ যে৷ দদাতি হি নেষাদৌ শ-कृनसूषणे दिञान् । शिज्नू किंगा বিশ্ৰেভাঃ মৰ্বণাগৈঃ প্ৰমুচাতে ॥ বিপ্ৰেভ্যঃপাদুবাণ্ছত্ৰণপিভ্ভ্যো বিষুবে **শুভ**ণ । গিতৃভাঃ পিতৃ্নু-किना। अज विक्यूत्रमाः। अवृत কোটি গুণিত লক্ষ্ণ বিস্থৃগদীষু চ। ষডশীতি সহসুত্ত ষডশীত্যা মুদ।হৃত॰ 11 শতনি~~ন্~~কুক্ষ্যে পুণ্য॰ मश्मुख निनक्त्य। विषुत्व भञ-मार्मु या का या देव धन छक्॰।। ইতি মৎনাপুরাণোক্ত শতসহসূ গুণিত তৎ কর্ম্মকল জনকত্বেন বিবক্ষণীযন্ত্ৰান্মেষ্যদাবিত্যপি বি-ষুব সংক্রান্তি পুণাকাল পরং। অ-ন্যথা কালদ্ব্য কল্লাগভেঃ। ব্য-বহারোপি তথা।।ঞ্জ্যা সংক্রমণ পু-গ্য কালস্ত দিন সংক্রমণে রুৎমং

দিন॰। ষডশীতি মুখেতীতে বৃত্তে চ বিষুবদ্বয়ে। ভবিষ্যত্যয়নে পুণ্য মতীতে চোত্তরাযণে॥ ইতি তু পু-ণ্যতর কালপর॰ দিনবৃত্তোত্তরায-ণাদি বিহিত বিংশতি দণ্ডাদীনাণ রাত্রি প্রবিষ্টভাগস্যাপি পুণাত্বণ । রাত্রিসংক্রমে তু দণ্ড ন্যুন প্র-থম যামদ্বাভ্যন্তরে তদ্দিবসীয শেষযামদ্বर পুगा । দওদ্বাদাক নধ্যরাত্রে তদ্দিবসীয় তিথে রভে-দে তু তদ্দিবসীষ শেষবানদ্বয়ণ পুণ্য°। ভেদে তু তদ্দিবদীয় শে-ययामस्यः भूनाः शत्तिवनीयाना ব: गद्दपक्ष । তিখ্যভেদ ভেদযো দক্ষিণায়নে তদ্দিবসীয় শেষঘাম-দ্যুণ। উত্তরায়ণে পরদিবসীয়া-দ্য যামৰ্য°। দণ্ডাধিক শেযাৰ্দ্ধ রাত্রি সংক্রমণে গরদিনাদ্য যান-घरा मस्ताम क्यार जू निन मटख দিনস্য রাত্রি দণ্ডে রাত্রে ব্যবস্থে-তি ৷৷ 🗱 ৷৷ সংক্রান্ত্যাং স্নানমাব-শ্যক'। অনিষ্ঠ স'ক্রমণে তু ত-**प्लाय শাস্ত্যর্থ**॰ ধুস্তুর্বীজ সলি-লেন সৰৌ হবি জলেন চ মানং বিষ্ণুপূজনণ ভন্মন্ত্ৰজগঃ৷ সণ্ক্ৰান্তি কালএৰ স্ত্ৰী ভৈল মাণ্স বৰ্জাণ। रेन्द्रकरम् रमावामग्रायाः। पिनकः-

মে তিথিক্ষয়ে। আকামাবৈষু আ-ষাঢ কাৰ্ত্তিক বৈশাখ পৌৰ্ণমাসী-ষু ৷৷ ৠ ৷৷ ততঃ ক্ত স্নানাদিঃ প্রা-ত্বাখ উদ্বাধ বান্ধণ গন্ধ পূস্পা-ভ্যা॰ পূজ্যিত্ব। জল ঘটায়িত শ-ক্তু॰শ্চ জল ঘটান্বিত শব্জুভ্যো নমঃ ইতি পূজ্যিত্বা ব্ৰাহ্মণহত্তে জল দত্বা ঘটি সংপ্রোক্ষ্য বামহ-স্তে স্পৃষ্ণী সশত্রয তিল জলান্যা-माय अग् ७९ मिन्जूकाया अग् অদ্যামুকে মাস্যমুকপক্ষে ২মুক-তিথৌ নহাবিষুব সংক্রাস্ত্যাণ অ-সুকগোত্রস্য পিতু রমুক দেবশ-ৰ্ম্মণঃ সৰ্ৰ পাপ বিমুক্তি কামঃ এ-তান্ জলঘটান্বিত শক্তৃন্ বিফু দেবতাকাৰ অযুক গোত্ৰমাযুক দেবশর্মণে ব্রাহ্মণায় তুভা মহণ সম্পুদদানীতি ব্ৰাহ্মণ হস্তে জল॰ मना ९। बान्न १ इ मिन् १ इ उन মধ্য ভাগাগ্নেয তীর্ম্থেন ওমিত্য-নেন গৃহীস্বা স্বস্তীত্যুক্ত্বা গাযত্রী• কামস্তুতিঞ্চ পঠেও। জল ঘটান্বি-তাঃ শক্তবো বিষ্ণুদেবতাকাঃ। ইতি বদেৎ। ততো দক্ষিণা॰ দ-मा १ । यथा अम् अप्नाजा निक्रिं তৎ জল ঘটায়িত শক্তুদান ক-শ্বনঃ প্রতিষ্ঠার্থণ দক্ষিণাণ কিঞ্চিৎ

কাঞ্চমমূল্যণ ব্ৰহ্মনায়াহণ দদা-নীতি। ততো অচ্ছিদ্রাব ধারণং। <u>ৰাক্ষণ বিশেষানুগণে । যথা স-</u> ন্তব গোত্রনায়ে ত্রাক্ষণামেতি বি-শেষঃ৷ তত্ৰ ব্ৰাহ্মণাসমিধানে তুভ্য মিতি ন দেয় । ভূমৌ ত্যাগ জল প্রক্ষেপঃ। এব মন্যত্রাপি সম্পূদ-দ ইতি বাক্যে বিশেষঃ। সৎপা-ত্রাভাবে তৎ সত্ত্বেগি তত্তৎকা-মো বিফুগ্রীতিকামো বা বিক্ববে দত্বা ব্রাহ্মণায় গশ্চাৎ প্রতিপাদ-(य९। (मत्व मञ्चा जूमानानि (म-বে দন্ধা তু দক্ষিণা ৷ তৎসূৰ্ব ভা-ন্ধণে দদ্যাদন্যথা নিষ্ফল° ভ-বেৎ।। ইতি মৎসাসূক্তাৎ। দ-ত্বেত্যত্র দেযানীতি বারাহীযে भार्तः ॥ 🟶 ॥ देवनाद्यं त्या घरे॰ পূৰ্ণ সভোজ্যে বৈ দ্বিজন্মনে 1 দদাত্যভুক্তা রাজেন্দ্র স যাতি পরমাণ গতি• ৷৷ অত্রাপি ষথাযো-গ্য॰ म॰পূজ্য পূৰ্ববদ্বাক্যেন ম-নোরথ ফলার্থিন। সভোজ্য ঘ-क्टो (प्रयः ।। क्का अपृ्ठिः । स्या-(म) শক্তবে। দেয়া বারিপূর্ণ। চ গর্গরী। তত্রাপি যথা যোগ্য সং-পূজ্য পূৰ্ববুৎ বাক্যং ৰুত্বা পঠেৎ । ওন এষ ধর্মঘটো দত্তে। ব্রহ্ম

বিশু শিবান্নকঃ। অস্য প্রদা-। ना ६ मक्न। गम मञ्ज मत्ना तथाः ॥ ইতি মন্ত্রলিসাগ্রনোর্থ কল ष' एडम'॥ 🗱॥ क्रा िखागली । নসূর নিম্বপত্রাভ্যা থা ংত্তি মেষগতে রবৌ । অপি রোষান্বিত স্তস্য তক্ষকঃ কি॰ করিষ্যতি !৷ উ ভরার্দ্ধে তু। মেষস্থে চ বিধৌ তত্র নাস্ত্যঙ্গে বিষজ্ঞ ভয়ং। ইতি স-স্থ-সরপ্রদীপে পাঠঃ**। ততশ্চ মে**-ষস্থ রবিস্থিতি কালে মসূরণ নিম্ব-পত্ৰদ্বাঞ্চ ভক্ষােষ্ট্ৰ 🛚 🗱 🕦 ভবি-ষ্যে। যা শুক্লা নরশাদূ ল বৈশাথে মাসি বৈ তিথিঃ। তৃতীয়া সাক্ষ্যা খ্যাতা গীৰ্বাণৈ রপি বনিতা।। যো ২স্যাও দদাতি করকান্ বা-রি বাজ সমশ্বিতান্। স যাতি পু-ৰুষো বীর লোকান্ বৈ হেমমা-লিনঃ ॥ বাজ সন্ন॰। হেমমালি-নঃ সূৰ্য্যস্য ৷ ততে। জল মন্ন সম-স্বিত দানে সূৰ্য্যলোক গমন° ফ-लः। मानानुक्षानः शृर्वव ।। क्षाव-ন্ধপুরাণ **৷** বৈশাখে শুক্লপক্ষে তু তৃতীয়াযাণ ক্লতণ যুগণ। কার্ত্তিকে শুক্লপক্ষে চ ত্রেতা চ নবমে ২২-নি ৷৷ অথ ভাত্ৰপশ্ৰেমাসি ত্ৰযো-मन्ताः । सार्य जू लीर्न ।

মাস্যান্ত ঘোর কলিযুগ স্মৃত ।। বুগারম্ভাস্ত তিথযে। যুগাদ্যা স্তে-ন বিশ্রুতাঃ । তত্র বৈশাখাদয়ঃ পৌৰ্নাস্যন্তা এব তথৈব তিথি-ক্ত্যাভিধানাৎ। মুখ্য বাচিত্রে কার্ত্তিকে নবমে ২হনীতি সিংদ্ধী শুক্লপক্ষ ইতি ব্যর্থ॰ স্যাৎ।। 🗱 🛚 ।। আসাণ প্রশংসা মাহ বিষণুপুরাণণ । এতা যুগাদ্যাঃ কথিতাঃ পুরাবৈ রনস্তপুণ্যা স্তিথয শ্চতসুঃ। উ-পঞ্চবে চন্দ্রমসো রবে স্ত্রিম্বপ্যফী-কাস্বপাষন হবে চ।। পানীয ম-প্যত্র তিলৈশ্চ মিসুণ। দদ্যাৎ পি-তৃভ্যঃ প্রণতো মনুষ্যঃ ।। প্রাদ্ধণ ক্ত° তেন সমাঃ সহসু° রহস্য-মেতৎ পিতরো বদস্তি। উপপ্ল-व बङ्र ।। #।। प्तरी भूतान॰। यूगामा। वसंवृक्ति में मख्यी शार्व-তীপ্রিয়া। রবে রুদয মীক্ষন্তে ন তত্র তিথি যুগ্মতা ।। 🟶 ।। অক্ষয-তৃতীয়া মধিক্ত্য ব্ৰহ্মপুরাণণ । ত-স্যা॰ কার্য্যো যবৈ হোমো যবৈ विर्मु॰ ममर्फरय९। यवान् मन्।। দিজাতিভ্যঃ প্রয়বঃ প্রাশযেদ্য-বান্।। পূজ্যেচ্ছের॰ গঙ্গা॰ কৈ-लामक हिंगानयः। छशीत्रथक न्-পতি॰ সাগরাণা॰ সুখাবহ॰ ॥ 🗱 ॥

স্কান্দে। বৈশাখন্য সিতে পক্ষে তৃতীয়াক্ষয় সংজ্ঞিত। তত্ত্ৰ সাং লেপযেকান্ধৈ র্লেপনৈ রতিশো-ভবৈঃ ।। यो॰ জগন্ন। 🟶 ।। অন্যত্রাপি। তথাচ জগন্নাথ সান মধিরুত্য ভবিষ্যে। সম্বংসর ফলং রাজন্ নবমা। কার্ত্তিকে তথা। मशादनी ह यूगादनी ह यामळ्य क-क° ভবেৎ ।। क्षाः यत्रामयञ्ज छ-विषा बाष्मारयाः। अश्वयूक् छ-क्रनवनी पामनी कार्डिकी उथा। তৃতীয়া চৈত্ৰমাসস্য তথা ভাজ-পদস্যত ৷৷ কান্তুনস্যাপ্যমাৰাস্যা পেষিলোকাদশী তথা। আষাত-স্যাপি দশনী তথা বাষ্স্য সপ্ত-মী॥ প্রাবণসান্ত্রমী কৃকা তথা-याज्या शृनिया। कार्तिकी काञ्चनी देण्जी देजाशी शक्षमनी मिजाः ॥ মন্বন্তরাদয় স্ত্রেতা দত্তস্যাক্ষয়কা-तिकाः। अभावामग्रसभी वाछि-রিক্তাঃ শুক্লাঃ উপক্রমোপসংহা-রযোঃ শুক্লান্থ কীর্ত্তনাৎ ॥ 🗱 ॥ नातनीरय। देवनारथ एक्न शरक जू षाम्भी देवकवी विथिः। वमार শীতল তোষেন স্নাপষেৎ কে-শৰু শুচিঃ ৷৷ ইয়ু পিপীতকদ্বা-দশী। নাত্র যুগ্মাদরাপেকা। তত্ত

বিষ্ণু পূজনে উপবাদোত্তর বি-शानार ॥ क्षा जय यतामञाकः । তত্র বৈশাখ শুক্লপক্ষে সজ শ-নি শুক্রেতর বারে নন্দা রিজা ত্রযোদশীতর তিথৌ জন্মচস্রাই-মচন্দ্র জন্মতিথি জন্মনক্ষত্র ত্রয পঞ্মতারা ত্রযেতরেষু পূর্বকল্প-नी পূर्वजाजनम পূर्वायाण यथा ভরণ্যশ্লেষার্কেতর নক্ষত্রেষু যব-**শ্রাদ্ধণ কর্ত্ত**ব্য়ণ। তচ্ছেষ ভোজ-नम्र এতाদৃগ্ निविकाया॰ वियुव সংক্রন্তৌ অক্ষযতৃতীযাযাঞ্চ বি-শেষতঃ কর্ত্তব্যং। বৈশাখাকরণে জ্যৈষ্ঠ শুক্লপকে আহাচশক্তপকে চ হরিশযনেতরত্র কর্তব্য । ইতি क्रुडाड्यु॰ ॥ 🕸 ॥ 🕸 ॥ व्यथ देव-শাখ,মাহাত্মাণ। যে কার্ত্তিক ব্রত-পরা যে মাঘ পরিনিষ্টিভাটা যে বৈশাখ বহাসক্তা ভেষাণ ভুফীঃ সদা হরিঃ ॥ সর্বেখা মেব মাসা-না॰ বৈশাখঃ প্রবরঃ স্তঃ। পুরা হরিমুখে রাজন্ শ্রুত মেতল্লস শ্যঃ ৷৷ তত্ৰ স্নান° জপো হোমঃ आफ्रा॰ मानामि यद इंड॰। उद সর্ব॰ ভূপতিশ্রেষ্ঠ সভ্য সক্ষয় মু-চ্যতে। ত্ৰক্ সৰ্ভীণানি সৰ্বে-ষ্জাঃ সদক্ষিণাঃ। ভূপ বৈশাখ

মাসাল্য কোট্যংশেনাপি নো স মাঃ ৷৷ মেরুতুল্যানি হেমানি স-र्दमानानि टिक्कः। এककः मर्द-দা ভূপ মাধবে। মাধবপ্রিয়ঃ ॥ অসংখ্যানি চ পাপানি বহুজন্মা-क्किंडानि छ। नित्यशास्त्रन द्वा-জেন্দ্ৰ বিলয় যান্তি মাধ্বে 11 বৈশাখ মাগত দৃষ্ট্ৰা, পিতৃণা मू भरता ভरव । পুर्त्वा नियम মাচর্য্য অস্মভ্য মুদ্ধরিষ্যতি।। ব্যাগত॰ মাধব॰ দৃষ্টু। কম্পন্তে পাপসঞ্যাঃ। অস্মাক নাশ কা-লোষণ ভূপতে ধ্রুব মাগতঃ ॥ বৈশাখ পরম মাস মাধ্বস্যো তি হ প্রিয়°। নিয়মেন সমাচর্য্য ন ভূযো জাযতে নরঃ।। মনসা **স**ণ্মরেদ্যস্ত নিয়মণ মাধবোদ্য-বং। পূষতে পাতকৈঃ সর্বৈঃ শ-ক্ৰেণ সহ মোদতে ॥ বচসা যো বদেভূপ বৈশাখ মাধ্বপ্রিষ। অহণ সমাচরিয্যামি স গচ্ছেদ্রুন ণঃ পুরং।। যঃ সমাচরতে ভূপ নি-যমেন জু মাধবং। স বিক্ষো ৰূপ মাসাদ্য বিষ্ণুনা সহ মোদতে॥ নিযমেন সমাচাট্য একাহ মপি ভূপতে। পিতর স্তারিতা স্তেন যাস্যন্তি পরমাণ গতিণ 🛭 তক্ষিন্ 🛚

ব্লাম্বা বিশুদ্ধাত্মাশ্রস্ত মাৎসর্য্য ব-জ্জিতঃ। ঈশ্বিতান্ লভতে কামা-न् श्रीविरका मंगिरा जविष्या ब-ক্ষমে বা ক্তমে ব। মিত্রমং স্ত্রী বিঘাতকঃ। নিয়মেন নযেশ্বাসং স মুক্তঃ সর্বপাতকাৎ।। পাতকা-ना त्मक त्मव श्रायन्छिङ विषू र्वु-ধাঃ। সৰ্বপাপ সমুজূতৌ নাত্ৰ কা-या विठातना ॥ देवनाथ सावितना লোকাঃ শ্রীবিষ্ণু সেবনোৎসুকাঃ । পাপ॰ ন তেষা মতিমন্নিহ লো-কে পরত্র চ ৷৷ সর্বস্বদানং বিধিৰৎ সর্বদ। পরিশোধন । চান্দ্রায়ণঞ্চ বিবিশা কৃচ্ছ • চৈবাতিকৃচ্ছক • ॥ পুণাক্ষেত্ৰাভিগমন সৰ্বপাপ প্ৰ-নাশনং। দেবতাভ্যৰ্কনং চৈব ত-খৈবাতিথি সেবনং।। কদাপি যৈ-নাচরিত ৰাজ্মনঃ কাষ কর্ম্মভিঃ। সংপ্ৰাপ্য তে তু সৰ্বন্ত মাধবে নি-ৰন° নরাঃ।। সমাচরন্তি যে মাস• মাধব॰ রুতবুদ্ধयः। সদা প্রীতি-मना एउवा श्रीकृतका एनवकी मू-তः ॥ या नादी विश्व जूषा नाश-বে নিয়ম চরেৎ। জলাযুত সহ-সুস্তু নযতে পরমং গদং॥ পুত্রেণা-গীহ কিং কাৰ্য্যণ যেন নাচরিতং নৃপ। বৈশাখং পুত্রশতকাৎ না-

রী ধন্যা হরিপ্রিয়া।। যো মাধরে-र्फरयजाजन् रगाविन्मः रगानव-ল্লভণ। ন তস্য বিদ্যতে সংখ্যা পূ-• জनमा क्लमा ह ॥ देवकवमा वृ ধর্ম্মস্য পারং গন্তু যদীচ্ছসি ৷ ন-রেন্দ্র মাধবং মাসং নিযমেন স-মাচর ।। কি॰ করিষ্যতি সাণখ্যে-ন যোগেন নরনাযক। মুক্তি মি-চ্ছসি চেডাজন্ মাধবং মাধবে ২-র্চিয়।। অভক্ষ সম্ভবং রাজন্ স্ব-প্রতিগ্রহ সম্ভব• ৷ তৎ পাপ• স•-ক্ষয° যাতি মাধবে নিযমে ক্লতে ॥ রণে যদি রিপুং জেতুং ত্বমিচ্ছসি শরাধিপ। নিযমেন তদা বিকোঃ প্রিয° মাধব মাচর 11 যদি সা°-সারিকণ দুঃখণ হন্ত মিচ্ছসি ভূমিপ ৷ তদা নিয়ন মাস্থায় মাধ্বে মাধ-ব॰ ভজ ॥ রাজ্য ভোগা॰শ্চ বি-পুলান্ পুত্র মিত্রাদি সম্পদ । যদিচ্ছসি তদা বিক্ষোঃ প্রিয়ণ মা-ধব মাচর।। তাক্তু মিচ্ছসি রাজে-ব্দ জন্ম মৃত্যু জরাদিক । ভয় যদি তদা বিষ্ণোঃ প্রিয়ণ মাধ্ব মাচর ৷৷ ইয নাচরিত মাস মাধ-ব॰ পাপ বুদ্ধযঃ। নরকান্ন নিব-র্ত্তন্তে দক্ষাঃ কোপাগ্নিন। হরেঃ 11 ন বৈশাখসমং মাসং বিশেষং

কেশবপ্রিয়°। অব্রতেন ক্ষিপে-দযস্ত তং বিদ্যান্নিকষাত্মজং ৷৷ য-তিশ্চ বিধবা চৈব বিশেষেণ বনা-শ্রমী। বৈশাখে নরকং যাতি হ-<u>রুত্বা নিয়ম॰ নরঃ।। তক্ষাদ্রাজন</u> প্রযত্নেন সরু স্ব° মাধবত্রত°। যস্যাচরণ মাত্রেণ হরিস্তক্টো ভ-বিষ্যতি ৷৷ তাবদার্জন্তি পুণ্যানি স্বর্গে মত্যে রসাতলে । যাবন্ধাযা-তি রাজেন্দ্র মাধবো মাধবপ্রিয়ঃ ॥ অনুমাত্রন্ত যৎকিঞ্চিদেয়াদদা-তি চ মাধ্বে। কালে বা ষদি বা ২কালে কোটি কোটি গুণ° ভcae ॥ यरथामधीनाः ताक्रर्य ক্ষযো নৈবোপপদ্যতে । তথৈব মাধবে মাসি ন ক্ষয়ণ পাপ পুণ্য-যোঃ ॥ নাচারি ধর্মাচরণে মা-ধব° নারাধিতো যৈঃ পুরুষপ্র-ধানঃ। যৈ ন শ্রুতা ভূপ কথা মুরারে স্তেষাণ বৃথা জন্ম নরাধ-মানাং ৷৷ ন পীডযন্তি গ্রহ রা-ক্ষসা গণা যক্ষাঃ প্রিশাচোরগ ভূ-ত দানবাঃ। যে। মাধবে মাসি নরেন্দ্রবর্ষ্য ধ্রুবং মুরারে র্রাত-মাচরন্তি হ।। ইতি পাদ্মোতরখ-তে বৈশাখমাহাত্ম্যকথনে ১৬৮ অধ্যায়ঃ !!

বৈশাখী खी বৈশাখ্যাসস্য-পূর্ণিমা। যথা। বিশাখা তারকা-যুক্তা বৈশাখী পূলিনা ভবেৎ। ইতি শব্দরত্বাবলী।। তত্র তর্গণ क्ल । देव भाशी गुलक्र गा यगः। ·गोतान् वा यमि वा क्रकान् छि-লান্ ক্লেজেণ সংযুতান্ । প্রী-যতা॰ ধর্মরাজেতি পিতৃন্ দে-বা॰শ্চ তপ্যেৎ ।। যাবজ্জীবক্ত-ত॰ পাগ॰ তৎক্ষণাদেব নশ্যতি ৷ অব্যায়ুভণ্ণ ভিঠেতু স্বৰ্গলোকে न ग॰ শंयः ॥ ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব° ।। 🟶 ॥ রক্তপুনর্বা । ইতিরাজ-निर्घन्छेः ॥

বৈশিকঃ পু॰ ত্রিবিধনায়কান্তগতনায়কবিশেষঃ। যথা। শ্স্থারস্য উভয় সাধ্যত্বাল্লায়কোপি নির্নপ্যতে। স চ ত্রিবিধঃ।
পতি রুপপতি বৈশিকশ্চ। বহু
বেশ্যাভোগোপরনিকো বৈশিকঃ। যথা। কাঞ্চী কল ক্ষণিত
কোমল নাভিকান্তি॰ পারাবতশ্বনি বিচিত্রিত কণ্ঠপালি॰। উভুণ্ত লোচন চকোর মনঙ্গ রঙ্গ
মাসাম্মহে কমাপ বারবিলাসবত্যাঃ।। ঃ। বৈশিক স্তৃত্বম
মধ্যমাধ্য ভেদাত্রিবিধঃ। দ্যি-

তা শ্রম প্রকোপে অপি উপচার পরাষণঃ উত্তমঃ। যথা। চক্ষুঃ প্রান্ত মুদীক্ষ্য পদ্মলদৃশঃ শোণা-রবিন্দশ্রিষণ নোট্চে জল্পতি ন শ্বিত বিতনুতে গৃত্বাতি বীটীণ ন বা। তল্পোপান্ত মুপেত্য কিন্তু পুলক ভ্ৰাজৎ কগোল দ্যুতিঃ কা-ন্তঃকেবল মানতেন শির্দা মুক্তা मुज॰ अम्कि ।। 🕸 ।। श्रियायाः প্রকোপে যঃ প্রকোপ মনুরাগং বা ন প্রকটয়তি চেম্ট্যা মনো-ভাবং গৃহ্লাতি স মধ্যমঃ ৷ যথা ৷ আস্যুণ যদ্যপি হাস্য বৰ্জিত মিদৃং লাস্যেন হীন° বচে। নেত্ৰে শো-**৭ সরোষ কান্তি রুচিরে কা**পি ফ-**१॰ श्रीयटा शानायाः** क्रालामा-নো ন কবিকারন্তঃ সচান্ডোজযো ধূৰ্পঃ সন্তল ধোরণীযু সূতনোঃ সাযন্তনো দৃশ্যতে॥ 🛊 ॥ ভয ক্লপা লজ্জা শূন্যঃ কামক্রীডায়। মক্ত ক্ত্যাক্ত্য বিচারো ২ধনঃ । যথা। উদযতি হৃদি নৈব যন্য লজ্জান চকরুণান চ কোপি ভীতি লেশঃ। বঙ্গল মুঙ্গল কোষ কোমলা॰ মা॰ পুন রপি তস্য ক-রেণ সাত্যেখাঃ।। 🗱।। মানী চ-তুরঃ শঠ এবান্ত ভ্বভি। মানী ষথা। বাহাকূত পরাষণ তব বচো বজ্ঞোপমেষণ মনঃ শ্রুষা বাচ নিমা মপাস্য বিনয় ব্যা-জাদ্বহিঃ প্ৰস্থিতে ৷ প্ৰাত ৰ্বক্ৰ বিলোকনে পরিষ্ঠালাপে বি-ৰৃত্তাননে প্ৰাণেশে নিষত প-তন্তি রূপণা বামজ্রবো দৃফবঃ ॥ 🕸 ॥ वाक् ८० छ। वाका गर्गान-ম শ্চতুরঃ ৷ বচন ব্যঙ্গা সমাগ-মো যথা। তমোজটালে হরি-দভরালে কালে নিশাষা স্তব নিগতাষাঃ। তটে নদীনা॰ নি-কটে বনানা॰ ঘটেত শাতোদ-ति कः नश्रादः॥ 🗱॥ ८५से। या-या मगागामा यथा। काएछ क-নক জয়ার করে কমপি সর্বতি । জগার লিখিতে **ভানে। বিন্দু** गिन्दूगूथी मत्तो ॥ इंछि तम-मङ्दी ॥

বৈশিষ্ট ক্লী বিশিষ্টত্ব । ততু সম্বন্ধপদার্থঃ । বিশিষ্ট্রথী নি-যামক ইতি যাবৎ । যথা । বি-শিষ্ট বৈশিষ্টেত্যাদ্যভ্যুপগম-বাদঃ । ইতি শিরোমণিঃ ।। দণ্ড সংযোগবান ইতি শান্ধবোধো ন বিশিষ্ট বৈশিষ্টাবগাহী । খলে কপোত ন্যাযেনৈব তৎ

স্বীকারাৎ। ইতি ভাবঃ। ইতি জागनीभी সামান্যলক্ষণ।। বৈশেষিকঃ পু॰ কণাদমুনিক্ত-দর্শনশাস্ত্রবেক্তা। তৎপর্য্যাযঃ। छेनूकाः २ । ইতি ट्रिमाञ्यः ॥ কণাদমুনিক্ত দর্শনশাস্থবিশে-ষঃ। স তু বিশেষপদার্থ নিৰূপ-কগ্ৰন্থঃ। অস্য মত॰ ন্যাযদর্শন মতত্ল্য । অত্র জগতঃ কারণ• পরমাণুপর্য্যন্ত॰ নিরূপিত॰ ॥ৠ॥ ইহ খলু নিখিল প্রেক্ষাবন্দিস-গপ্ৰতিকূল বেদনীয়ত্যা নিখি-লাত্ম সংবৈদন সিদ্ধং দুঃখং জি-হাসত স্তন্ধানোপাষণ জিজ্ঞা-সুঃ পরমেশ্বর সাক্ষাৎকার নৃপা-य गाकनगठि। यम। हर्भवमाक।-শ° বেষ্টযন্তীহ্ নানবাঃ 🥫 ভদা শিব মবিজ্ঞায় দুঃখন্যান্তো ভ-বিষ্যতীত্যাদি বচন নিচ্য প্রা-মাণ্যাৎ। পরমেশ্বস্য সাক্ষাৎ-কারশ্চ শ্রবণ মনন ভাবনাভি ৰ্ভাবনীয়ঃ। যদাহ। আগমে-নান্যানেন ধ্যানাভ্যাসবলেন চ। विश अकन्नयन् अञ्चा॰ ल-ভতে যোগ মৃত্র মিতি। তত্র यनन यन्यानाशीनः। अनुयान-क वाशिकानाधीन । वाशि-

জ্ঞানঞ্চ পদার্থ বিবেক সাপেক্ষণ । অতঃ পদার্থ বট্ক॰।। অথাতে। **ধর্ম**° ব্যাখ্যাস্যামঃ । ইত্যাদি-কাষাত দশলক্ষণাত কণভক্ষণ ভগবত। ব্যবস্থাপি। তত্রাহ্লিক . घरा ज्ञारक अथरम २४॥ तम मन বেতাশেষ পদার্থ কথন মকারি । তত্রাপি প্রথমাহ্নিকে জাতি-মন্নিকপণ । দ্বিতীযাহ্লিকে জা-তি বিশেষযো নিৰূপণ ৷ আ-ব্লিক দ্বায়কে বিতীয়ে ভূত দিকাল লক্ষণ । তত্রাপি প্র-থমাব্লিকে ভূতবিশেষ লক্ষণ । দিতীয়ে দিক্কাল প্রতিগাদনং। আক্লিক দ্বাত্মকে তৃতীযে আ-ত্মান্তঃকরণ লক্ষণ । তত্রাপ্যা-ত্মলকণ প্রথমে। দ্বিতীয়ে অ-ন্তঃকরণ লক্ষণ । আহ্লিক দ্বয যুক্তে চতুর্থে শরীর তদুপযো-গি বিবেচন॰। তত্রাপি প্রথমে তদুপযোগি বিবেচন । দ্বিতী-যে শরীর বিবেচন । আক্লিক দ্বয়বতি পঞ্জনে কর্ম্মপ্রতিপা-দন°। তত্রাপি প্রথনে শরীর সয়ন্ধি কর্ম চিত্তন । আহ্নিক-দ্বয় শালিনি যঠে শ্রৌত ধর্মা নিক্রপণ। তত্রাপি প্রথমে দান

প্রতিগ্রহ ধর্ম বিবেকঃ। দ্বিতীষে
চাতুরাশ্রম্যোচিত ধর্ম নিরূপগণ। তথাবিধে সপ্তনে গুণ সমবাষ প্রতিপাদনণ। তত্রাপি প্রথনে বৃদ্ধি নিরপেক্ষ গুণপ্রতিপাদনণ। দ্বিতীষে তৎসাপেক্ষ
গুণ প্রতিপাদনণ সমবাষ প্রতিপাদনণ। অফান নির্বিকর্পক
সবিকর্পক প্রত্যক্ষ প্রমাণ চিন্তনণ। নবমে বৃদ্ধি বিশেষ প্রতিপাদনণ। দশনে অনুমান প্রতিপাদনণ। তত্র উদ্দেশো লক্ষণণ পরীক্ষা চেতি ত্রিবিধাস্য
শাস্ত্রস্য প্রবৃত্তিঃ। ইতি বৈশেষিকগ্রন্থবিবরণণ।।

বৈশ্যঃ পু॰ ব্রন্ধউরদেশজাত তৃতীয়বর্ণঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। উর-ব্যঃ ২ উরুজঃ ৩ অর্য্যঃ ৪ ভূমি-স্পৃক্ ৫ বিট ৬। ইত্যমরঃ॥ দিজঃ ৭। ইতি জটাধরঃ॥ ভূ-মিজীবী ৮। ইতি শব্দরত্বাবলী ॥ ব্যবহর্তা ২ বার্ত্তিকঃ ১০ বণি-কঃ ১১ পণিকঃ ১২। ইতি রাজ-নির্ঘনটঃ॥ প্রক্রন্ধীণে অস্য সং-ক্তা উর্দ্ধায়নঃ। শালালদ্বীপে বসুন্ধরঃ। জশদ্বীপে অভিযুক্তঃ । ক্রৌঞ্দ্বীপে অবিণঃ। শাক- ষীণে দানত্রতঃ। পুষ্করদীণে। সর্বে একবর্ণাঃ। ইতি ভাগবত-মতং ॥ অস্য শাস্ত্র নিক্ষিত ধর্মা দ্রুয়ঃ। অধ্যয়ন > যজন • ২ দান॰ ৩। চতস্ত্রো জীবিকাঃ। ক্ষ্ষিঃ ১ গোরকণ ২ বাণিজ্য ৩ ঙ্গীদ°৪। অস্যাশ্রমাস্ত্রযঃ। ত্র-ন্ধচর্য্য > গার্হস্য > বানপ্রস্থ্য ७॥ তमा नकनि यंथा। वि-শত্যাশু পশুভাশ্চ ক্লয়াদানরু-চিঃ শুচিঃ। বেদাধ্যয়ন সম্পন্ধঃ স বৈশ্য ইতি সংজ্ঞিতঃ।। বৈশ্য-স্য চ প্রবক্যামি যো ধর্ম্মো বে-দ সম্বতঃ। দান মধ্যয়ন॰ শৌ-**४७७ ४७७ ४० मक्ष्यः ॥ शाल-**ষেচ্চ পশূন্ বৈশ্যঃ পিতৃবদ্ধ-र्य गर्ज्जयन् । तिकर्या उद्धरतम-ন্যৎ কর্ম্ম যৎ স সমাচরেৎ।। রক্ষা সহি তেষা বৈ মহৎসুখ মবাপুষাৎ। প্রজাপতি হি বৈ-भाग मृष्ट्रा शतिषटम श्रकाः ॥ ব্রাক্ষণেভ্যশ্চ রাজ্যে চ সর্বাঃ প-রিদদে প্রজাঃ। তদ্য বৃত্তি॰ প্রব-ক্যানি যচ্চ তস্যোপজীবনং॥ ষগ্না মেক। পিবেদ্ধেনু॰ শতাচ্চ মিথুন॰ ভবেৎ। লক্ষাচ্চ সপ্তম॰ ভাগত তথা শ্বৈকলক্রে ॥

শাসানা সর্বীজানি এষা সাযৎসরী ভৃতিঃ ৷ ন চ বৈশাস্য
কামঃ স্যাম রক্ষেয় পশ্লিতি ৷!
বৈশ্যে রক্ষতি নান্যেন রক্ষিতব্যাঃ কথঞ্চন ৷ ইতি পাদ্মে স্বর্গথণ্ডে বর্ণবিভাগঃ ২৬ অধ্যায়ঃ
৷৷ ৠ ৷৷ অন্যচ্চ ৷ দান মধ্যয়ন
যজ্ঞে৷ ধর্মাঃ ক্ষত্রিয় বৈশ্যবোঃ ৷
দণ্ড স্তথা ক্ষত্রিয়স্য ক্ষষি বৈশ্যস্য শস্তে ৷৷ স্থান মৈন্দ্র ক্ষত্রিয়াণা সংগ্রামেম্বপলাষিনা
৷ বৈশ্যানা মাক্রত স্থান স্বধ্ধ
র্ম মনুবর্ত্তা ৷৷ ইতি গাক্তে
৪৯ অধ্যায়ঃ ৷৷

বৈশ্যা স্ত্রী বৈশ্যজাতিব্রী।তৎ-পর্য্যায়ঃ।অর্য্যানী২ অর্য্যা ৩ ৷ ইতিজটাধরঃ ।।

বৈশ্রবণঃ পু॰ স্বরেঃ। ইত্য-মরঃ॥

दिश्ववनानयः श्रृः विवृक्षः ।

हेि हिमठे । ज्ञान्तव्रश्वी है।
देश विश्ववनावामः श्रृः विवृक्षः ।
हेि कि हो । ज्ञान्वव्यवनाम्यः श्रृः विवृक्षः ।
हेि व्यवनाम्यः श्रृः विवृक्षः ।
हेि वृक्षमाना ।।

বৈশ্বদেবঃ পু॰ বিশ্বদেবসন্ধি-হোমাদিঃ। যথা। ত্রশোবাচ।

বৈশ্বদেব প্রবক্যানি হোম লক্ষণ মুত্তন । পর্যুক্তণ মগ্নি পর্যুক্তা। ক্রব্যাদ মগ্রি° প্রহিণোমি দূর° য-মরাজ্য° গচ্ছতু রিপ্রবাহঃ। ইটেছ-বাব মিতরে৷ জাতবেদা দেবে-. ভ্যো হবাং বহতু প্রজানন্। ওঁ পাবক বৈশ্বানর ইদ মাসন । অবনীগৰ্ভ সংস্কৃতঃ তেজোৰ-(१) मङ्गाजकतम्पूर्वः। खिष् देव-শ্বানর প্রতিবোধয়ামি। বৈশ্বা-নরোত্র উভষ প্রাষাতু গরাব-তঃ। অগ্নিঃ র্মঃ নুষ্ণতী রূপপৃষ্টে निवि शृरकोन्नि शृथिवा। शृरकी বিশ্বা ওষধী রাবিবেশ। বৈশ্বা-নরঃ সহসা পৃষ্টোগ্রিঃ স বোগ্নিঃ খণ দিব। সৰ্বস্মাত্ত্ব নক্তণ ওঁ প্ৰ-জাপত্ৰে স্বাহা। সোমাৰ স্বাহা । वृङ्ग्शाठरम साहा । अभी स्मा-মাভ্যা॰ স্বাহা। ইন্দ্রাগীভ্যা॰ স্বা-হা। দ্যাবা পৃথিবীভ্যা॰ স্বাহা। धन्न छत्र व वारा। हेन्त्राय वारा। বিশ্বেভ্যো দেবেভ্যঃ স্বাহা। ভূঃ বাহা ভুবঃ স্বাহা স্বঃস্থ<u>হা ভূ</u> ভূ-বঃ স্বঃ স্বাহা ৷ দেব ক্লভদ্যেনসে ৷ ২ববজনবণি স্ব.হা। মনহ্যক্ত-সৈঃননো ২বযজনমলি স্বাহা । পিতৃক্তিস্যেনসাে ২ব্যজনম্সি

স্বাহা আত্মকৃতদ্যোনসো ২বন-জনমিদ স্বাহা। এনসঃ এনসো ২বযজনমসি স্বাহা। যচ্চাহ মে-বিদা॰ শ্চকার যজাবিদাণ স্তস্য भर्बरेमानरमा **२**वस्क्रनसमि या-হা। অগ্নয়ে স্বিষ্টিক্লতে স্বাহা। সূৰ্য্যায় স্বাহা। প্ৰজাপতফে স্বাহা । ধনস্পতিধৈ স্বাহা। অক্তাঃ স্বাহা ৷ ওষধি বনষ্পতিভ্যঃ স্বাহা ৷ গৃ-হায স্বাহা। দেহ দেবতাভাঃ ষাহা। বাস্ত দেবতাভ্যঃ স্বাহা। ইন্দ্রায় স্বাহা। ইন্দ্রপুরুষেভাঃ वारा। यगाय वारा। यमपुक-रिष्णुः स्रोहा। वक्रवाय स्रोहा। বরুণপুরুষেভ্যঃ স্বাহা। সোমায স্বাহা। সোমপুরবেভ্যঃ স্বাহা। বন্ধণে স্বাহা। বন্ধপুরুষেতাঃ স্বাহা। বিশ্বেভ্যো দেবেভ্যঃ স্বা-হ। । সর্বেভ্যো ভূতেভ্যঃ স্বাহা। দিবারাত্রিভাঃ স্বাহা। রক্ষোভাঃ স্বাহা। স্বধা পিতৃভ্যঃ স্বাহা। যে ভূতাঃ প্রচরন্তি দিবা চরন্তি দি-বাচরমিচ্ছত্তো ভুবনস্য মধ্যে তেভ্যো বলি পুষ্টিকামো দদা-মি। মযি পুষ্টি॰ পুষ্টিপতি দদ।-তু । শ্ব চাওাল পতিত বাবসেভ্যঃ 🕈 । ইতি গাৰুডে বৈশ্বদেব বিধিঃ

২১৯ অধ্যায়ঃ ॥ 🕸 ॥ তস্য প্রা যোগো যথা। পূৰ্বাভিমুখঃ শুচি রূপবীতী সশহস্তঃ সশাসনো-পবিষ্টঃ কৰ্ত্ত। ঘৃতাক্তণ দুগ্ধাক্তণ তৈলাক্ত জলাক্ত অমং আ-মান্ন° বা ফল° জল° বা জুহুযাৎ । यथा कटन ७ जुः ऋरा। ७ जूदः साहा । ७ सः साहा । ७ ভূ ভূবঃ স্বঃ স্বাহ। । ওঁ দেবক্ত-স্যৈনসে। ২ব্যজনমসি স্বাহা। ওঁ পিতৃকতস্যৈনসো ২বযজন-यित याहा । ७ यनुषाक्र जिला নদো ২ব্যজন্মসি স্বাহা ৷ ওঁ আত্মক্তলৈয়নসো হ্বষজনমসি वारा। ७ यिकता ह नक्टरिशन শক্ষম তদ্যাব্যজনমদি স্বাহা। ওঁ ষৎ স্বপন্তশ্চ জাগ্রত শৈন শক্তম তস্যাব্যজনমসি স্বাহা। ওঁ যদিদাণস শচাবিদ্বাণস শৈচন শ্চক্লম তস্যাব্যজনমসি স্বাহা। ওঁ,এনসঃ এনসে খবষজনমসি স্বাহা। ওঁ অগ্নযে স্বিফিরতে স্বাহা। ইত্যনেন জুহুষাৎ। ইতি বৈশ্বদেকৰ্ম। ইত্যাহ্লিকপ্ৰযোগ-তত্ত্ব ।। বৈশ্বানরঃ পু॰ অগ্নিঃ।। চিত্রক-

যথা। তথাপি দল্মি বো ৰূপে দ্বে দ্বে প্রত্যেকশো ধুনা। ভূত-কাৰ্য্যেমভূতেন দেবলোকে ভূ মূৰ্ত্তিনা।। তিষ্ঠধ মপি কালান্তে লয॰ স্বাবিশতু দ্রুতে । শরীরাণি পুন মৈব কর্তব্যোহ মিতি 🌴 চিৎ ॥ মূৰ্ত্তানাঞ্চ তথা তুভাণ **प्रिम्न नामानि (वा २४ूना) जि**र्क ৰৈশ্বান:রা নাম প্রাণাপানৌ তথাশ্বিনে।। ভবিষ্যতি তথা গৌরী হিমশৈলসূতা তথা। পৃ-থিব্যাধিগণস্তেষ গজবক্ত্রো ভ-বিষ্যতি॥ শরীর ধাত্তব স্ত্রেতে নান। ভূতানি এব তু। অহস্কার স্তথা ক্ষন্ধঃ কার্ত্তিকেয়ে৷ ভবি-যাতি।। ইতি বারাহে আদিত্রে-তায়া॰ মহাতপোপাখ্যান না-माधायः॥

বৈশ্বী স্ত্রী উত্তরাষাচানক্ষত্র°। ইতি হেমচন্দ্রঃ।।

বৈষম্য° ক্লী বিষমত্ব° । বিষম-শব্দাৎ ভাবে ক্ষ্য প্রত্যবেন নিষ্পায়° ।।

বৈষযিকঃ ত্রি বিষয়সম্বন্ধী। বিষয় শব্দাৎ ফিক প্রত্যবেন নিষ্পান্নঃ।।

বৃক্ষঃ। ইত্যমরঃ।। তল।মকারণ॰ । বৈফুত॰ ক্লী হোমভক্ষ। ইতি

द्गिष्टकः॥

বৈষ্ট্ৰং ক্লী পিষ্ঠপণ। ইত্যুণা-দিকোষঃ ॥ দ্যৌঃ ॥ বাষুঃ ॥ বিষ্কুঃ। ইতি সংক্ষিপ্তসারোণা-দিবৃত্তিঃ॥

বৈৰুব॰ ক্লী হোমভস্ম।ইতিশব্দ-রত্নাবলী।। বিক্রুসম্বন্ধিনি ত্রি।। दिककः भू॰ विकृशामकः। विकृ ভক্তঃ। তৎপৰ্য্যায়ঃ। কাৰ্ষ্ণঃ ২ হারঃ ৩ ৷ তম্য লক্ষণ নাহাজ্যা-দি যথা।ফল সন্ধান রহিতা বি**কু** ভক্তাশ্চ বৈফবাঃ ৷ মৎ প্রীতি ভক্তি কামা স্তে সৰ্বদা সৰ্বকৰ্ম-म् ॥ ७ इत्र र कु । चिक् मरखा यमा कर्त প্রবিশাতি। জীবস্তুক্ত रिवक्षवख॰ विमाः गर्स वमिछ চ য় পুরুষাণা॰ শত॰ পূর্ব॰ গৈতৃ-কঞ্চ শত॰ পর॰। মাতামহস্য চ শত॰ মাতর॰ মাতৃমাতর॰ ॥ ভ গিনী॰ ভ্রাতরক্ষৈব ভাগিনেযঞ্চ भाजून । श्रुकाक श्रुक्त दिक्ष व छक् পত্নী॰ গুরোঃ সূতং।। গুরুঞ্চ জ্ঞা-ন দাতার মিত্রঞ্ব সহচারিণ । ভৃত্যণ শিষ্যণ তথা চেটীণ প্ৰজ্ঞাঃ স্বাশ্রম সমিধে।। উদ্ধরেদাত্মনা সার্দ্ধণ মন্ত্রগ্রহণ মাত্রতঃ। মন্ত্রগ্র-হণ মাত্রেণ জীবন্মুক্তো ভবেষরঃ !!

।। তস্য সণ্স্পর্শ মাত্রেণ পূত॰ তী-র্থঞ্চ ভারতং। তদ্যৈব পাদরজ-সা সদ্যঃ পূতা বসুন্ধরা।। পাদো-দক প্লুত স্থান তীর্থ মেব ভবে-फ़ुव°। ३७ वऋरेववर्ख श्रक्ति-খণ্ডে ৮ অধ্যায়ঃ॥ 🕸 ॥ অপিচ। শ্রীশিব উবাচ। শিবমস্ত চ সাধূ-না॰ বৈক্ষবানা॰ সতা মিহ। অ-বৈক্ষবানা মসতা মশিবঞ্চ পদে পদে।। দদাতি বৈক্ষবেভ্যশ্চ ষো দুংখ মৃচ্ছিতো জনঃ। শ্রীক্লফ্স্য চ म॰ হर्छ। विश्व खमा शत्म शत्म ॥ जटिक्काना॰ शनय॰ न शि **शका**॰ नम। भवा । श्रीकृषः भव स्मत्र १° মনে। নৈর্মাল্য কারণ ।। ভিদ্যতে श्रम्य श्रन्थि किमार्ट गर्ब मः न-याः । विकृमत्त्वाशामनया कीय-তে কৰ্ম বৈ নৃণা ।। যে বান্ধণা বৈফবাশ্চ স্বতন্ত্রাঃ পরমণ পদণ। যান্ত্যন্যোপাসকা শ্চান্যৈঃ সা-দ্ধঞ্চ প্রক্রতে র্লযে ॥ বর্ণানা॰ জ্ঞা-ক্ষণাঃ শ্রেষ্ঠাঃ সাধবে৷ বৈষ্ণবা यि । विकृतञ्ज विशेरिन एका हि-জেভ্যঃ শ্বপচো বরঃ ৷৷ গরিপক্বা শ্চাবিপক্বা বৈষ্ণবাঃ সাধবশ্চ তে । সন্তত॰ পাতিতা॰ শৈচৰ বিষ্ণু-ठळ॰ मूमर्गन॰ ॥ यथा वङ्गी 😎 **মতৃণ° ভস্মীভূত° ভবিষ্যতি 1** তথা পাপ॰ বৈক্বেষু তেজস্বিষু হতাশনাৎ ৷৷ গুরুবক্তাবিকুম-ন্ত্রো যদ্য কর্ণে প্রবিশ্যতি। ত° বৈষ্ণব॰ মহাপূত• প্রবদন্তি মনী-ষিণঃ।। প্রশংসিতং গিতৃণাঞ্চ শ-ত॰ মাতামহস্য চ। স্ব সোদরা॰-***** छननी मूक्ततरस्राव देवसवाः ৷৷ গ্ৰাষাণ পিওদানেন পিওদাঃ পিওভোজিন । সমুদ্ধরন্তি পূ-সাঞ্চ বৈক্ষাশ্চ শত শত।। মন্ত্ৰ গ্ৰহণ সাত্ৰেণ জীবন্মুক্তো ভবে-শ্বঃ। ষম স্তস্মাगহাভীতো বৈন-তেষাদ্বথোরগঃ।। निष्णूनरस्त्राव তীর্থানি গঙ্গাদীনি চ ভারতে। ক্লফাৰন্ত্ৰোপাসকাশ্চ স্পাশ নাত্ৰে-ণ বাক্পতে ॥ পাপানি পাপিনা॰ চীর্থে যাবন্তি প্রভবন্তি চ ৷ ন-শ্যন্তি তানি সৰ্বাণি বৈক্ষব স্পৰ্শ মাত্ৰতঃ ৷৷ ক্ষক্ত্ৰোপাসকানাণ त्रज्ञमा शामश्रष्टायाः । मटना मु-ক্তা পাতকেভ্যো হৃক্টা পূতা বসু-ন্ধরা ৷৷ বাযুশ্চ বরুণো বহ্নিঃ সূ-ৰ্যাঃ সৰ্ব॰ পুনাতি চ। এতে পূতা বৈষ্ণবানাণ স্পাৰ্শনাত্ৰেণ লীল্যা II অহ° বন্ধা চ শেষশ্চ সাক্ষী ধৰ্মশ্চ কৰ্মণা । এতে হৃষ্টাশ্চ

বাঞ্জি বৈক্ষবানা° সমাগম° ॥ ফল॰ কৰ্মানুসারেণ সর্বেষা॰ ভা-রতে ভবেৎ। ন ভবেত্তবৈষ্ণবে **ठ मिक्रिशात्ना यथाक्रूत** ॥ इंखि তেষাণ কৰ্মা পূৰ্বণ ভক্তানাণ ভক্ত-বৎসলঃ। রূপয়া স্বপদ॰ তেন্সো দদাত্যেৰ ক্লপানিধিঃ ॥ ইতি ত্ৰ-ন্ধবৈৰ্দ্তে প্ৰকৃতিখণ্ডে ৫৭ অধ্যা-यः ॥ 🗱 ॥ जनाक । 🗐 छभवान्-বাচ। অহ° প্রাণা বৈক্ষবানা॰ মম প্রাণাশ্চ বৈক্ষবাঃ।। তানেব দেকি যো মূচো ম্নাসূনাণ স-হি॰সকঃ। পুত্রান্ পৌত্রান্ কল-ত্রা॰ চ রাজলক্ষীণ বিধায চ। ধ্যায়ম্ভে সভত যে মাণ কো মে তেভ্যঃ পরঃ প্রিয়ঃ ।। পরা ভক্তা नू (म প্রাণা न ह नहीं न नहतः । ন ভারতী ন চ ব্রহ্ম ন দুর্গা ন গবেশরঃ ॥ ন বান্ধণা ন বেদাশ্চ न (विषक्रमनी मूत्राः। न लाशी ন চ গোপালা ন রাধা প্রাণতঃ প্ৰিয়া ৷৷ ইত্যেব ক্ষিত সৰ্বণ সত্যুত্ত সার্থ্য বাস্তব্য ন প্রশত-সা পর তেষা তে চ প্রাণাধি কাঃ প্রিয়াঃ ৷৷ মাণ দিষ্তি চ যে মূচা জ্ঞানহীনাশ্চ বঞ্চিতাঃ ৷ স্বাস্থানঞ্চ ন জানস্তি তে যান্তি

নিরয়ণ চির়ণ ॥ যে দ্বিষন্তি চ মদ্ভ-ক্তান প্রাণান। মধিক প্রিয়ান । তেষা॰ শাস্তাহ॰ তূর্ণঞ্চ পরত্র নি-র্য° চির°।। প্রভবোহঞ্চ সর্বেষ। মীশ্বরঃ পরিপালকঃ। তথাপি ন স্বতন্ত্রোহ° ভক্তাধীনে। দিবানি-শংগ্য গোলোকে বাথ বৈঙ্গতে দ্বি-ভুজঞ্চ চতুভুজে । ৰূপমাত্ৰ মিদ॰ সর্ব॰ প্রাণা মে ভক্তসন্নিধে।।। य फुकु॰ जकुन उक्ष जक्नीयक ठ-শ্বম ৷ অভন্য° দ্ৰব্য মন্যেন দত্ত-ঞ্চেদমূতোপম॰।। ইতি ব্ৰন্ধবৈব-র্ত্তে শ্রীক্লা জন্মখণ্ডে ২৫ অধ্যায়ঃ 11 # 11 अंशिष्ठ । मर्वान् कामान् পরিত্যজ্য ইফ্টভক্তিঞ্চ সাধ্যেৎ । স এব বৈষ্ণবাচারঃ কাম স

। **প্লবজ্জিতঃ ॥ ইত্যাচারভেদতন্ত্র**° ।। ♣।। जभत्रक । तक्ष्यनायाः म॰-ভোগে কর্মক্ষেত্রে চ ভারতে। স্ব যোক্তঞ্চ ভবেৎ পাপ॰ নাত্র স্বর্গে চ সুন্দরি ৷৷ কর্মক্ষেত্রে চ তৎ কর্ম যদ্বেদোক্ত॰ শুভাশুভ॰। ন ভবে-দ্বৈক্ষবানাঞ্চ জ্বলতা॰ ব্ৰহ্মতেজসা ।। যথা প্রদীপবদ্ধৌ চ শুষ্কাণি চ তৃণানি চ। ভবন্তি ভশ্মীভূতানি তথা পাপানি বৈক্ষবে ॥ বङ्कि সূর্য্য বান্ধণেভ্য তেজীয়ান্ বৈ-

কবঃ সদা।। রক্ষিতে। বিফুচক্রে-ণ স্বতন্ত্রো মত্তসঞ্চরঃ। ন বিচা রো ন ভোগশ্চ বৈক্ষবানাং স্ব কৰ্ম্মণা॰।। লিখিত॰ সামি কৌথু-ম্যাণ স্বরু প্রশ্নণ বৃহস্পতি । অ-স্মাণ্শ্য সৰ্বে জানন্তি চন্দ্ৰবংশ্যাণ শ্চ বৈক্ষবান ।। দেব মন্য° ন সেবস্তে চন্দ্রবংশ্যা হরিণ বিনা । ইতি ব্ৰন্ধবৈৰৰ্ত্তে শ্ৰীক্লফজ্ৰনাখণ্ডে ৬ অধ্যায়ঃ ॥ ৠ॥ অপিচ। সূত উবাচ। অথ বেণ ইয়াজাথ সো ২শ্বমেধেন ভূপতিঃ ৷৷ ব্রাহ্মণে-(छा। मत्मी माने॰ नानाक्षश्र मतन-কথা। জগাম বৈঞ্চব লোক স-কাষো জগতীপতিঃ ॥ বিষ্ণুনা সহ ধর্মাত্বা নিত্য মেব প্রবর্ত্ততে । এতত্তে সৰ্ব মাখ্যাত চরিত ত-স্য ভূপতেঃ ॥ যদ্বেশে বৈষ্ণব षियो नर्वश्या वश्किष्टः। পृथ्ना পুত্র তীর্থেন পবিত্রে। ২গাৎ পর॰ পদ ।। সৎপুত্র পরম তীর্থ প্ৰাপ্য মুচ্যন্তি পূৰ্ৰজাঃ। পিতাপি ঋণ মুক্তঃ স্যাৎজাতে পুত্ৰে মহা-ত্মনি ।। বৈক্ষবো যদি পুত্ৰঃ স্যাৎ স তার্যতি পূর্বজান্ । পিতৃ্নধস্ত-না ব॰শা স্তার্যস্ত্যতিপাবনাঃ ॥ ইতি পায়ে ভূনিখণ্ডে ১২০ অধ্যা

यः ॥ 🗱 ॥ अय दिक्व वर्ध्य ७९ কর্ত্তব্য পঞ্চবিধপূজে । যথা । শ্ৰীপাৰ্ৰত্যুবাচ। বৈক্ষবানাঞ্চ य-দ্ধৰ্ম° কৰ্মাপি তদ্য তদ্বদ । যৎ হ্নত্বা মানবাঃ সৰ্বে ভবাস্থোধৌ তরস্তি বৈ ।। ঈশ্বর উবাচ । অথ দ্বাদশ শুদ্ধিঞ্চ বৈষ্ণবানা মিছো-চ্যতে। গৃহোপসর্পণক্ষৈব তথা-নুগমন° হরেঃ ॥ ভক্ত্য। প্রদক্ষিণ-ক্ষৈৰ পাদযোঃ শোধন পুনঃ ১। ২৷পূজার্থণ পত্র পুষ্পাণাণ ভক্ত্যৈ-বোত্তোলন॰ হরেঃ। করযোঃ সর্ব শুদ্ধীন। মিষ শুদ্ধি বিলিখ্যতে ৩ ৷ ৪ ৷৷ তথাম কীৰ্ত্তন কৈব শু-ণানা ধ্বৈ কীর্ত্তন । ভক্তা শ্রী ক্লফদেবস্য বচসঃ শুদ্ধি রিষ্যতে ৫ ॥ তৎ কথা শ্রবণ ঞ্চৈব ত-স্যোৎসৰ নিরীক্ষণ ৷ শ্রোত্রযো নেত্ৰযে। শৈচৰ শুদ্ধি সম্যগিহে।-চাতে ৬। ৭। ৮। ৯॥ পাদোদকঞ্চ নিশ্মাল্য॰ মালান। মপি ধারণ । উচ্যতে শিরসঃ শুদ্ধিঃ প্রণতস্য হরেঃ পুনঃ ১০ ৷৷ আঘাণ গন্ধ পুষ্পাদে নিৰ্মাল্যস্য তপোধনে। विश्विकः माजनसमा युनिमानि বিধীষতে ১১ ৷ ১২ ৷৷ তত্ত্ৰ পুষ্পা-দৈক° যচ্চ ক্রফ্পাদ যুগাপিত°।

তদেব পাবন॰ লোকে তদ্ধি সর্বং বিশোধযেৎ ॥ 🟶 ॥ সূজা চ পঞ্চ-ধা প্ৰোক্তা তাসাণ ভেদান্ শৃণুষ মে। অভিগমন মুপাদান যোগঃ স্বাধ্যায় এব চ ৷৷ ইক্টাঃ পঞ্চ প্র-কারাচ্চাঃ ক্রমেণ কথ্যামি তে ! তত্রাভিগমন॰ নাম দেবতা স্থান गार्जन॰ ॥ উপলেপন निर्माना দূরীকরণ মেব চ ১ । উপাদান॰ नाम गन्न भून्यानि हरानः यथा २ ॥ ইকা নাম হি চেক্টাদেঃ পূজন-ঞ্ যথাৰ্থতঃ ৩। স্বাধ্যাযো মন্ত্ৰ-রাজস্য অর্থ সন্ধানতো জপঃ।। সূক্ত স্ত্রোত্রাদি পাঠশ্চ হরেঃ সণ্-কীৰ্ত্তন॰ তথা। তন্নাম শাহ্ৰাভ্যা-সশ্চ স্বাধ্যায়ঃ পরিকীর্ত্তিতঃ ৪ ৷৷ যোগো নাম সুদেবস্য চয়েনে যৈব ভাবনা ৫ । ইতি পঞ্চপ্ৰ-কারার্চ্চাঃ কথিতা স্তব সুব্রতে ॥ ইতি পাঘে পাতালখণ্ডে ১০ অ-शायः ॥ 🗱 ॥ जय देवस्वानाः খান্যাখাদ্য । সায প্রাত দ্বি-জাতীনা॰ শ্রুত্যক্ত মশন॰ ত-থা। বিফুভক্তাবশিষ্টেন দিন পাপাৎ প্রমূচ্যতে ॥ অন্ন॰ ত্রন্ধা রসো বিশৃঃখাদ্যমান চোকরন্ । এবং জ্ঞাত্বা তু যো ভূঙ্কে সো

২মদোষৈ ৰ্ন লিপ্যতে ।। অলাবু॰ **ব**र्जुनाकादः ममृदशः मदऋनः। তাল শুক্লান্ত বার্ত্তাঙ্গণ ন খাদে-দৈক্তবে। জনঃ।। বটাশ্বখার্ক প-ত্রেষু সম্ভী তিন্দুক পত্রযোঃ। 'काविमात्र कम्द्य ह न थारमरेष-ষ্ণবো নরঃ।। শ্রাবণে বর্জযেচ্ছ-জু॰ দধি ভাত্রপদে ত্যজেৎ। দু-গ্ধন্ত আশ্বিনে মাসি কার্ত্তিকে চা-निय॰ ठाटक ९ ॥ দূक्ष नमक्ष कन्नी-র॰ যদিফো রনিবেদিত । বীজ-পূর্ঞ শাক্ষ প্রত্যক্ষলবণ স্তথা ॥ যদি দৈবাক্ত ভূজান্তে তদা ত-মামক॰ স্মরেৎ। কলায॰ কঙ্গ ধা-ন্যানি শাকঞ্চ হিলমোচিকা॰॥ ষ্টিকা কালশাকঞ্চ মুন্তক ক্র-মুক তথা। লবণে সৈদ্ধব প্রো-, ক্ত॰ বচা চ দধি সপিধী॥ শযো-২ন্দৃতসার্ঞ পনসামু হ্রীতকী । পিপ্ললী জীরকক্ষেব নাগরস্বক তিন্তিডी ॥ कनवी नवनी शाबी क्नोनाञ्च**छ देगक्**द**ा घटे**न-পক্ব॰ ভূঞ্জীত হবিষ্যেষ্ প্রচক্ষতে ।। ইতি পাদ্মে প'তালখণ্ডে ১১ ञ्यागः॥ 🗱 ॥ जय देवकवन ক্ষণবিশেষাদিঃ ৷ মাহাত্ম্য মথ ভ-ক্রিনাণ যৎ কার্য্যণ যক্ষ লক্ষণণ । क्रुवीयः रुद्ध दिश्र मावशान-मनाः गृगुः ॥ इति तत्र नमा म-ला नाता। यमा महाज्ञनः १ লোকস্য জগদারাধ্যো হরিভক্তঃ স উচ্যতে।। অনন্য নিৰ্ম্মাল্য ভূ-জো ভক্তা স্তে ২নন্য মানসাঃ। গোবিন্দোপাসকা যে তু নিত্য দেবান্তর বিনা।। অনন্য ধিষণো খনন্যহৃদযোখনন্যদেবকঃ।কে-বল॰ হরিসেব্যঙ্গ স ভক্তঃ পরি-কীর্ত্তিতঃ ।। সত্ত্বু সত্ত্বাপ্রয়ণ সত্ত্ব-গুণ সেবেত কেশব । যে। ২নন্য-ত্বেন মনসা সাত্ত্তঃ সমুদাহতঃ ।। সর্বদেবান্ পরিত্যজ্য নিত্য॰ ভগবদাশ্রয়ঃ। রত স্তদীষ সেবা-ষা॰ স ভাগবত উচ্যতে ॥ বিহায कामा कर्मानीन् ज्राजानकाकि-ন॰ হরি॰। সত্য• সত্ত্বগুণোপেতে। ভক্ত্যা তং সাত্ত্বতং বিদুঃ॥ মুঙ্গন্দ-পাদ সেবাযা॰ তন্নাম শ্রবণেপি চ । কীর্ত্তনে চ রতো ভক্তো নায়ঃ স্যাৎ স্মরণে হরেঃ ৷৷ বন্দনার্চ্চন-যো ভক্তি রনিশং দাস্য সথ্যযোঃ । রতি রাত্মার্পণে যস্য দৃঢানন্তস্য माजुञ्ह ॥ ऋर्जवाः कीर्जनीयम्घ শ্ৰোতব্যঃ পূজ্য এব চ। যস্যৈকে। বিকু রারাধ্যে বৈক্বঃ সমুদাক্

তঃ ॥ যথালস্কোপি সম্বন্ধঃ সম-চিত্তে। জিতেন্দ্রিখাদা-শ্রযো লোকে বিপ্রাঃ সাধু রনি-ন্দকঃ ।। নিবৈরঃ সদযঃ শান্তো দম্ভাহন্ধার বজিতঃ। নিরপেকো মুনি বা তরাগঃ সাধু রিহোচ্যতে ।। লোভ মোহ মদ ক্রোধ কাম:-দি রহিতঃ সুখী। কৃষণজ্জ্মি শরণঃ माध्रः महिख्रः ममनर्गनः॥ यिः ফুপাসনা নিতা° বিফুঃ র্যস্যেশ-(त। भूत्। शृंदका। यरेगाक विकः मानित्से। त्नारक म देवकवः॥ হরেঃ সর্বাবতারাণাণ মৎস্যাদীনা মুপাসকাঃ। তগ্মশ্রেষ্টা অনন্যা-শ্চেষেক্তবা স্তে ন সংশযঃ॥ य-দিকৌ রযুনাথস্ত নৃদিণহো বাম-নো হরিঃ। এতম্বন্ত্রো বরাহাদি र्वामूरमवः म दिवक्षवः ॥ निरकः। इ-গাসকো দাস স্তন্মন্ত্রেষ্ট স্তদাশ-ষঃ। তমাহু বৈৰুব° লোকে বিষ্ণু-সেবাপরায়ণ ৷৷ সাদ্ধী যথা পতি নারী নান্য জানাতি ত বিনা। জগদীশণ তথানন্যে। যদি বিষ্ণুণ **স** বৈষ্ণবঃ ।। সমচিত্তে। মুনিঃ পূ-তো গোবিন্দ চরণাশ্রযঃ। সর্ব-ভূতদযঃ কাৰ্ফো বিবেকী সাধু-রুত্তমঃ ॥ কুষ্ণার্পিত প্রাণ শরীর

বুদ্ধিঃ শান্তেন্দ্রিয স্ত্রী সুত সম্প-দাদিঃ ৷ আসক্তচিতঃ শ্রবণাদি ভক্তিমন্যেহ সাধুঃ সতত হরে र्यः ॥ क्रका अयः क्रकक्यानूत-ক্তঃ কুফেন্টসন্ত্ৰ স্মৃতি পূজনীযঃ। क्रकानिश धान मना खुनाना। (या देव म माधु मू निवर्या कार्खः ।। যদ্যেষ্ট শ্রীভাগবত শাস্ত্র• শ্রী ভগবান্ হরিঃ। ভগবতা। সমং লক্ষ্যা ভক্ত্যা ভাগবতশ্চ সঃ ॥ যে রুক্ত শ্রবণাদ্যহ। যে তদুচ্ছিষ্ট-ভোজিনঃ। যে ফ্লকোপাসকা লোকা দাসাস্তেপরিকীর্ত্তিতাঃ।! ইতি পান্মে উত্তরখণ্ডে ৯৯ অধ্যা-यः ॥ 🕸 ॥ অপিচ। ব্ৰহ্মেবাচ। অহোধ্যানৈরপিধ্যাতুংদেবৈ স্তুণ ন হি শক্যতে। স স্ব॰ কৈলব দে-হেষু তিষ্ঠদীত্যদ্ভুত মহৎ।। ক্ষণ মাত্র মপি স্বামিণস্তক্টে দ্ববি ন কিং ভবেৎ। স স্ব॰ বৈক্ষব সঙ্গেন ভূম দীত্যজুত[,] মহৎ ॥ কে বৈক্ষবাঃ কৈটভারে কি॰ বা তেষাঞ্চ লক্ষ-ণ°। কথ° জ্ঞেয়াশ্চ তে সৰ্বে তন্মে কথ্য কেশব।। ভগবানুবাচ। বৈ-ফবানা॰ লক্ষণানি কল্পকোটি শ-তৈ রপি ৷৷ সম্যহক্তু॰ ন শক্লোমি সংক্ষেপাৎ শৃণ সত্তম। সংসালো

বৈক্ষবাধীনো দেবা বৈক্ষব পা-লিতাঃ।। অহ্ঞ বৈক্রাধীন স্ত-न्यां ८ टार्शिक देवस्वाः। कन-गांज मिंश विकास विशास देवकार জন ।। তিষ্ঠানি নাহ মন্যত্র বৈ-- ক্ষবো মন বান্ধবঃ। কাম ক্রোধ বিহীনা যে হিণ্সা দন্ত বিবৰ্জি-তাঃ।। লোভ মোহ বিহীনাশ্চ তে জেয়া বৈক্ষবা জনাঃ ৷৷ অনৎ-সরা দ্যাযুক্তাঃ সর্বভূত হিতৈ-ষিণঃ ৷৷ সত্যোক্তি ভাষিণ কৈব জ্ঞেয়া স্তে বৈক্ষবা জনাঃ। পিতৃ **ভক্তা মাতৃ** ভক্তা জ্ঞাতি পোষণ তৎপরাঃ।। ধর্ম্মোপদেশিনে। যে চ জ্বেষা স্তে বৈক্ষবা জনাঃ। স-নান॰ যে চ পশ্যন্তি ত্বাঞ্চ মাঞ্চ মহেশ্বরণ।। স্বস্তি পূজা মতিথে एकं **वा एक देवका वा कनाः। दन**-বিদ্যানুরক্তা যে দ্বিজভক্তিরতাঃ সদা !৷ নপু•সকাঃ পরস্ত্রীষু জ্ঞেষা স্তে বৈক্ষ্বা জনাঃ। একাদশীব্ৰ-ত॰ যে চ ভক্তিভাবেন সৰ্বতে॥ গাযন্তি নন নামানি জ্ঞেষা স্তে বৈক্ষব। জনাঃ। দেবাযতনক-र्ভात खननीयानाशातिनः ॥ बन <u> जाकधातित्वा (य 5 राज्या एउ</u> रिक्वा जनाः। मथ्याममनिरेन

র্যেষাণ সিক্তানি মন্তকানি বৈ 11 मम देनदबमा मञ्जूछि एकवा एउ বৈষ্ণব। জনাঃ। শুগ্র চক্র গদ। পদ্মৈ রক্ষিতানি মমাযুধিঃ ৷৷ এক্ষ-ন্ যেষা॰ শরীরাণি জ্ঞেষা স্তে বৈ-कवा जनाः। कर्नरमा देन्छव भी-র্ষেষু তুলসীপত্র মুক্তমণ।। সততং দৃশ্যতে যেষা জ্ঞেষা স্তে বৈক্ষ জনাঃ : তৃণানি তুলসীমূলাদেয চিন্নতিনরোত্তমাঃ॥ সিঞ্চিত্ত সী° যে চ বিজ্ঞেয়া স্তে চ বৈষ্ণবাঃ । তুলসীমূলমৃদ্ভিশ্চ ভিলকানি নযস্তি যে।। তুলসীকাষ্ঠ পৰ্টৈশ্বন্চ विटब्हिया देवकवा जनाः। भन्ना-ন্ধানপর ষে চ গঙ্গানানপরাধ-ণাঃ।। গঙ্গামাহাত্ম্যবক্তারে। বি-জ্ঞেয়। স্তে চ বৈক্ষবাঃ । ধাত্ৰীক-ল॰ সুজো ষেষা॰ গলেষু কমলা-मन ॥ यज्जि ए । उ । वेद ৰিজেয়া স্তে চ বৈক্ষবাঃ। শাল-গ্রামশিলা যেষা॰ গৃহে বসতি স-র্বদা ।। শাস্ত্রণ ভাগবতক্ষৈব জ্ঞে-যা তে বৈশ্ব জনাঃ। সমার্জ্য-छि (य निजु॰ गग जानानि मर्बन। ।। দীগণ ষচ্ছন্তি তত্রৈব জ্ঞেব। স্তে रेवरूवा जनाः। भीतं यगनितः ষে চ দৰ্বতে নূতন॰ পুনঃ॥ তত্ৰা-

যনঞ্চ শোভাঞ্চ জ্ঞেয়া স্তে বৈক্ত-বা জনাঃ। অভয় যে চ যচ্ছন্তি ভীরুভ্য শতেরানন ৷৷ বিদ্যাদান-ঞ্চ বিপ্রেভ্যো জ্ঞেষা স্তে বৈক্ষরা জনঃ ৷ কুতৃট্প্রপীডিতেভ্যশ্চ रिय यष्ट्र छात्र समू ह ॥ ज्यू र्रा রোগিশুশ্রমাণ জ্বেয়া স্তে বৈক্ষ-ৰা জনাঃ। আরামকারিণো যে চ পিপ্ললারোপিনো ২পি চা৷পো-সেবা° যে চ স্বস্থি জেয়া স্তে বৈশ্বা জনাঃ। অত্যন্ত ভক্তা যে ব্ৰহ্মন্ পিতৃযক্ত প্ৰদৰ্శতে।। হুৰন্তি দীনশুশ্ৰুষাণ জ্ৰেয়া স্তে বৈশ্যবা জনাঃ । তডাগ গ্রামক-ৰ্ত্তারঃ কন্যাদান প্রদাশ্চ যে॥ সেবন্তে স্ব গুরৌ যে চ জ্রেষা স্তে বৈশ্ব। জনাঃ। সেবস্তে জ্যেষ্ঠা ভগিনীং জ্যেষ্ঠং ভ্রাতর মেব চ ৷৷ পরনিন্দাণ ন স্ববিত্ত জ্ঞেয়া স্তে বৈশ্ব। জনাঃ। দেব-স্বং ত্রান্ধণদ্রব্যং পরস্বঞ্চ চতুর্মুখ ।। পশ্যন্তি বিহবদেষ চ জ্রেষা স্তে বৈক্ষবা জনাঃ। পায়ওসঙ্গরিং-তাঃ শিবভক্তিপরাষণাঃ॥ চতু-ৰ্দশীত্ৰতরতা জ্ঞেষা স্তে বৈষ্ণবা জনাঃ। বহুনাত্ৰ কিসুক্তেন ভাষি-তেন পুনঃ পুনঃ। মদর্কাণ যে চ

পৰ্বস্তি জেয়া স্তে বৈক্ষবা জনাঃ । दिक्टदियु खनाः मार्व मायल-শো ন বিদ্যতে॥ তত্মাচ্চতুমু খ স্ব-ঞ্চ বৈক্ষবো ভব সাম্পূত্ৰ সমা-রাধ্য মা॰ নিত্যু ক্রিয়ামোটগঃ প্ৰজায়তে।। সৰ্ৰ মেব সুভদ্ৰ° তে ভবিষ্যতি ন সংশ্যঃ । ভূষঃ পূর্ব-স্থিত মিব সৃজ্যতা॰ সকল॰ জগৎ।। रेञ्रङ्गा छर्मरा एमत खरेजव জ-गिनीश्वतः। उटछ शृर्वत्रक्षका मृ-ষ্টবান্ সকল জগৎ। ক্রিয়াযো-গৈ হরি থফু জগান পরন পদ । যে পঠন্তি মনাধ্যায়ণ ভক্ত্যা না-রাযণাগ্রভঃ ৷৷ সর্বপাপবিনির্ম্মুক্তা অন্তে যান্তি হরেঃ পদ । ইতি পাদ্মে ক্রিয়াযোগসারে ২ অধ্যা-यः ॥ 🗱 ॥ कालिक छेवा छ । जा-তিস্মরেণ কথিতো রহস্যঃ পর-মো মন। যনকিম্বরযোর্যো ২ভূৎ সংবাদ স্ত এবীনি তে।। স্বপুরুষ যভিবীক্য পাশহস্ত^{*} বদতি যমঃ কিল তস্য কর্ণসূলে। পরিহর ম-ধূসূদনপ্রথমান্ প্রভু রহ মন্য-न्गां॰ न रिवक्वाना॰ ॥ इंठि 🕮-বিষ্পুরাণে তৃতীযেংশে ষমগীত• ৭ অধ্যাযঃ ॥ 🗱 ॥ অপিচা কর্ম-ক্ষ্যানি কর্মাণি যতঃ সাধু ইরিঃ

বৈহাসি

স্বয°। মন্যে ন ভৌতিকো দেহে। বৈক্ষবস্য জগত্রযে ৷৷ ইতি ক-ক্ষিপুরাণে ৩• অধ্যায়ঃ॥ देवकवी खी विक्शान्तिः। यथा। এষা ত্রিশক্তি রুদ্দিষ্টা নয সি-. দ্ধান্ত গামিনী ৷ এষা শ্বেতা প-রা সৃষ্টিঃ সাত্বিকী ত্রন্ধ সংস্থিতা ।। এবৈব রক্তা রক্তসি বৈশ্ববী পরিকীর্ত্তিতা ৷ এবৈব ক্লফা ত-মসি রৌজী দেবী প্রকীর্ত্তিত। ॥ অফ্টাদশ তথা কোট্যো ৰৈক্ষ-ব্যা ভেদ উচ্যতে। যা বিফো রাজসী শক্তিঃ পালিনী চৈব বৈষ্ণবী।। ইতি বারাহে ত্রিশ-ক্তিমাহাত্ম্য নামাধ্যায়ঃ॥ অ-পিচ ৷ শঙ্খ চক্র গদাধারী বিফ্ মাতা তথারিহা। বিক্লুকপাথবা **(मर्वी देवक्ष्वी एवन गीयएव ॥** ইতি দেবীপুরাণে ৪৫ অধ্যায়ঃ য় অপরঞ্চ। বিফুভক্তা বিকৃষ-পা বিষ্ণোঃ শক্তি স্বৰ্কাপণী। मृत्छी 5 विकूना म्छ। देवस्वी তেন কীৰ্ত্তিতা।। ইতি ব্ৰহ্মবৈব-র্ত্তে প্রকৃতিখ:ও ৫৪ অধ্যাষঃ।। मृगा। ইতি শব্দরত্নাবলী।। গ-का। यथा शबाभुतान । विस्काः পাদপ্রসূতাসি বৈষ্ণবী বিষ্ণুপূ-

জিতা। পাহি ন স্তেনস স্তস্মা-দাজন্ম মরণান্তিকাৎ ॥ ইত্যা-দি আহ্নিকাচারতত্ত্বে স্নানার্থ গঙ্গাবাহন মন্ত্ৰঃ।! অন্যচ্চ। বি-ষ্পাদ প্রসূতাসি বৈশ্বী নাম ধারিণী। সর্বত্র রক্ষ মাণ নিত্য॰ গঙ্গা ত্রিপথ গামিনী ॥ ইতি গঙ্গাকবচ ।। অপরাজিতা। ইতি শব্দচন্দ্রিকা ।। শতাবরী । रें विज्ञाकित्रिकः ॥ जुलशी। ইতি শব্দমালা।। বৈসারিণঃ পু॰ মৎস্যঃ। ইত্য-यदः ॥ देवमृष्ठन॰ क्वी नारष्ठाश्रुक्ष्यमा-স্ত্রীবেশধারণ । ইতি কেচিৎ ॥ বৈহার্যঃ ত্রি পরিহাসেন লাল-नीयः। भागत मद्यक्तापिः। हे-ত্যজ্জনমিশ্রঃ। যথা। যথা বা-লেষু নারীষু বৈহার্য্যেষু তথৈ-ব চ। সঙ্গরেষু নিপাতেষু তথা-পদ্যসনেষু চা৷ অনৃত নোক্ত পূৰ্ব॰ মে তেন সভ্যেন খণ জ্জ । ইতি মহাভারতে উদ্যোগপৰ্ব।। বৈহাসিকঃ পু॰ বিহাসংকরো-তি যঃ। ভণ্ড ইতি খ্যাতঃ। তৎ-পর্য্যায়ঃ। বাসম্ভিকঃ ২ কেলি-কিলঃ ৩ বিদূষকঃ ৪ প্রহাসী ৫

প্রীতিদঃ ৬। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। वार्ग जी मानी। यथ। পোটा (बाहा ह कही ह मानी ह कहे-হারিকা। ইতি হেমচন্দ্রঃ॥ বোডঃ পু॰ গুৱাকঃ।ইতি শব্দ-त्रज्ञावनी ॥ किंगिश्वत जृतिश्र-যোগে চ ঝোড ইতি পাঠঃ॥ বোড্রঃ পুং গোনসসর্পঃ। বে।ড। ইতি ভাষা। যথা। গোনাসো মঙলী বোড়ুঃ। ইতি ভরতধৃত বিক্রমাদিত্যঃ ৷৷ মৎস্যবিশেষঃ 1 ইতি মেদিনী।। ताषु वी अनुहर्भाष्मः। तृष्ठि ইতি ভাষা। ইতি মেদিনী।। বোচবাঃ जि वहनीयः। वाशः । বহু ধাতে। স্তব্য প্রত্যযেন নি-ষ্পানঃ। ইতিমুগ্ধবোধব্যাকরণং।। বোঢাঁ পু ভারিকঃ।। মূচঃ।। পরিনেতা। ইতি শব্দরত্নাবলী ।। मृठः। ইতি মেদিনী ॥ অন-ড়ান্।। ঋষভঃ। ইতি রাজ-निर्घकः ॥ ताष्ट्रः पुः मूनिवित्नयः। यथा। সনকশ্চ সনন্দশ্চ তৃতীয়শ্চ স নাতনঃ। কপিল শ্চাসুরি শ্হৈব

বোঢ়ঃ शक्षिथ खर्था।। मर्त्व

তে তৃপ্তি মাযাস্ত্র মন্দতে নাসুনা।

সদা। ইত্যাহ্নিকাচারতত্ত্ব ।। বোণ্টঃ পু• বৃস্ত•। বোঁটা ইতি ভाষা। ইতি শব্দরত্নাবলী।। কিন্তু লিপিকরপ্রমাদপাঠোয় । যথা মূলগ্ৰন্থে। তথা নোঁট ইতি খ্যাতে বৃস্ত প্রসববন্ধন ।। বোদঃ ত্রি আর্ডঃ। ইতি ত্রিকা-ওশেষঃ ॥ वानानः पू॰ मू॰ मू॰ मावित्नियः ! বোযानि ইতি ভাষা। ७९-পর্য্যায়ঃ। সহসু দ ফুী ২ পাঠী-নঃ ৩ বদালকঃ ৪1 ইতি শব্দ-त्रञ्ञावनी ॥ লেখকঃ। ইতি বোরকঃ পুণ ত্রিকাওশেষঃ॥ तात्रिः पू॰ जन्मभूष्णः। इंडि ত্রিকাওশেষঃ।। বোরপড়ী স্ত্রী মন্দুরা। মাদুর ইতি ভাষা। ইতি শব্দমালা।। পু॰ ধান্যবিশেষঃ। বোরো ইতি ভাষা। অস্য গুণাঃ । বোরবস্ত বুধৈঃ প্রোক্ত স্ত্রি দোষস্য প্রকোপণঃ। মধুর শচায়-পাকশ্চ ত্রীহিঃ পিত্তকরে৷ শুরুঃ ॥ ইতি রাজবল্লভঃ॥ বোরুখানঃ পু॰ পাটলবর্ণাশঃ ৷

ইতি হেমচক্রঃ॥

বোলণ ক্লী স্থনানখ্যাত বনিক্

দ্ব্যণ তৎপর্য্যায়ঃ রক্তাপহণ

যুগুণ ৩ সুরসণ ৪ পিগুকণ ৫
বিষণ ৬ নির্লোহণ ৭ বর্ষরণ ৮
পিগুণ ৯ সৌরভণ ১০ রক্তগন্ধকণ

১১ রসগন্ধণ ১২ মহাগন্ধণ ১৩
বিশ্বণ ১৪ শুভগন্ধকণ ১৫ বিশ্বণ ১৪ শুভগন্ধকণ ১৫ বিশ্বণ গন্ধণ ১৬ গন্ধরসণ ১৭ ব্রণারিঃ
১৮ ৷ অস্য গুণাঃ ৷ বোলঞ্চ কটু
তিক্তোক্ষণ ক্ষায়ণ রক্তদোষনুৎ ৷ কফ পিত্তাম্যান হন্তি প্রদরাদি রক্তাপহণ ৷৷ ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ৷৷
বোলঃ পুণ রসগন্ধঃ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷
বোলঃ পুণ রসগন্ধঃ ৷ ইত্যমরঃ ৷৷

বোলঃ পু॰ রসগন্ধঃ। ইত্যমরঃ।। বোলকঃ পু॰ লেখকঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী।।

বোলাহঃ পু॰ অশ্ববিশেষঃ । যথা। বোলাহ স্তৃষ মেব স্যাৎ পাঞ্জেশর বালধিঃ। ইতি হে-মচক্রঃ ।।

বোহিখ° ক্লী যানপাত্ৰ°। যা-হাজ ইতি ভাষা। ইতি হেম-চন্দ্ৰঃ।!

বৌদ্ধং ক্লী বৃদ্ধক্তনিরীশ্বর-শাস্ত্রং। তৎ সর্বৈঃ শাস্ত্রকারেঃ শুণ্ডিতং অতএবাগ্রাহ্যং।। জিন-ধর্মঃ। যথা। ততো বৃহস্পতিঃ

শত্রু মকরোদ্বলদর্গিত । গ্রহ-শাস্তি বিধানেন পৌষ্টিকেন চ কর্মণা ৷৷ গ্রাথ মোহ্যানাস রজি পুতান্ বৃহস্পতিঃ। জিন-ধর্মণ সমাস্থায় বেদবাহুণ স বে-দবিৎ ॥ বেদত্রয়ী পরিভূকী শ্চকার ধিষণাধিপঃ ৷ বেদবা-হ্যান্ পরিজ্ঞার হেতুবাদ সমন্বি-তান্।। জঘান শক্তো বজেুণ সর্ব ধৰ্মবহিষ্তান্। ইতি সাৎস্যে **সোমবংশা**নুকীর্ত্তন° নাম ২৪ व्यथायः॥ बूक्तमशक्तिनि वि॥ विषष् वा॰ प्तर्विकानमञ्जः। তৎপৰ্য্যায়ঃ। স্বাহা ২ শ্রেনিট্ ৩ ব্যট্ ৪ স্বধা ৫। ইতামরঃ ॥ এতে গঞ্চ শব্দ। দেবহুবির্দ্দানে বহ্নিমুখাহুতো বৰ্ত্তত্তে। দেবায श्विरमा मानः प्रवश्विमानः। তত্র দেবা ইন্সাদযঃ অত্র পি-তরো দেবতা ইতি স্মৃতে স্তেপি দেবাঃ হবিদান ইভ্যনেন এতে মন্ত্ৰ। ইতি সূচিত । অমন্ত্ৰৱে স্বাহাযেৰ হবিভূজি মিতি রযুঃ ৷ স্বাহাব্যয়ণ মন্ত্রভেদে স্ত্রিয়াণ স্বা-হায়িষোবিতীতি কোষান্তর । স্বাহা দস্ত্যাদি ৷ শ্রৌষট্ তাল-वानि मृर्क्तना मधाः। वोष ऐवष छै

षय॰ मूर्कना नवा॰। यथा पछा।-দি। ইন্দ্রায় স্বাহা ইত্যাদি এ-যোগঃ। ইতি ভরতঃ॥ ব্যংশকঃ গু" গর্মতঃ ৷ ইতি ত্রি-কাওশেষঃ 11 ব্যংসকঃ পু॰ ধূর্ত্তঃ। ইতি হেন-ठिखः ॥ ব্যুণসিতঃ ত্রি প্রতারিতঃ। ইতি ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ।। ব্যক্তঃ ত্রি প্রাক্তঃ।ইত্যমরঃ॥ क्कु है। इंडि (निमनी ॥ विक्ः। যথা। ব্যক্তো বাষু রধোকজঃ। ইতি তস্য সহ্যুন।মস্তোত্র° ॥ ব্যক্তদৃষ্টার্থঃ পু॰ সাকী। ডৎ-পর্যায়ঃ। প্রত্যকী ২। ইতি ত্রিকাওশেষঃ ৷ ব্যক্তবলঃ পু॰ বিষ্ণুঃ 1 যথা 1 অদৃ:শ্যা ব্যক্তৰূপশ্চ সহসুজি দনন্তজিৎ। ইতি তদ্য সহসুনা-মস্তোত্ৰ॰ ॥ স্পাঠ্চৰপযুক্তে ত্ৰি॥ ব্যক্তিঃ স্ত্ৰী গৃথগান্ধিক।।ইত্য-মরঃ।। জনঃ। ইতি হেমচক্রঃ।। - স্পফ্তা চ ॥ ব্যগ্ৰঃ ত্ৰি ব্যাসক্তঃ। আঙ্গলঃ। ইত্যমরঃ ।। বিফুঃ। যথ।। প্রপ্র-(र) निज्ञरः। व्याद्या देनकण्-

বে। গদাগ্রজঃ। ইতি তদ্য সহ-

म्नामरखोख॰।। भू॰ उकः शिलाकः। ব্যক্তঃ ইতি মেদিনী ॥ যুবারাগবিশে-যঃ।তমা লফণ হ । ক্রোধা-যাস প্রজ্বণিতে বিল্ গিভেন সংযুতঃ। মুখ্যাগ্যা সহসা মণ্ড-ল॰ বিসৃজত্যতঃ।। নীরুজ॰ ত-নুক শাবি মুখে ব্যঙ্গ ভমা-দিশেৎ। ইতি মাধ্বকরঃ॥ क्षा। তস্য চিকিৎসা। বটাঙ্কুরা মসূ-রাশ্চ প্রলেপাদ্যন্থ নাশনঃ 1 ব্যক্তে মঞ্জিষ্ঠবা লেপঃ এশস্তো মধুযুক্তযা।। অথবা লেপন॰ শ-স্ত॰ শশনা ক্রধিরেণ চ। জাতী ফলস্য লেপস্ত হয়েদ্যঙ্গং নী-বিকাণ। বটন্য পাঙুপত্রা া-वर्छो इक्कान्त्र । क्रष्ठे॰ व्यावी-যকং লোধুং এভি র্জেপং প্রযো-জ্বেৎ।। ইতি ভাবপ্রকাশঃ॥ ব্যঙ্গঃ ত্রি ব্যঞ্জনখাবোধ্যোহর্থঃ । যথা। বাচ্যোথোভিধ্বা বো-ধ্যে লক্ষ্যে লক্ষ্য মতঃ ৷ ব্য-(क्या वाक्षनया छाः मा छिमुः শব্দস্য শক্তবং ৷৷ ইতি সাহিত্য-দর্পণে ২ পরিচ্ছেদঃ ।। ব্যচ শি ব্যাজে॥ সম্বন্ধে। ইতি

ক্বিক্য়ক্রমঃ ।। ব্যাজ শ্চুলঃ।

পজন শ বিচতি সতং খনঃ । ছলযতি ইত্যথঃ । অবিচীৎ বিব্যাচ । ইতি দুৰ্গাদাসঃ ।। ব্যজঃ পুং ব্যজনং ৷ বি পূৰ্ব অজ ধাতে। বল প্ৰতায়েন নিষ্পায়ঃ ।।

ধাতে। রল্ প্রত্যবেন নিষ্ণানঃ॥ ব্যজন॰ ক্লী তালবৃন্তক । পাখা ইতি ভাষা । ইত্যমরঃ ম অস্য नागागा ७१३। नृष्ट्। नारं ठ्का যৰ্শ্মশ্ৰন নাশিত্বং ॥ তালব্যজন গুণঃ ত্রিদোষ শমনস্বণ লঘুস্বঞ্চ १। व॰ শवाজन श्रवः। ककः व॰ । উক্তরণ। বাযু পিত্ত কারিদ্বঞ্চ॥ বেত্র বস্ত্র নযূরপুচ্ছ ব্যজন গুণঃ । ত্রিদোষনাশিত্বং ।। বালব্যজন গুণঃ। তেজস্করত্ব॰। মহ্দিকাদি নিবারকত্বঞ্চ। ইতিরাজবল্লভঃ॥ ব্যঞ্জকঃ পু॰ অভিনয়ঃ। ইত্য-মরঃ ৷৷ দ্বে হৃদ্দাত ক্রোধাদি ভা-বাভিব্যঞ্জকে। বানক্রীতি বা-ঞ্জকঃ ৷ অনু ধ ঞি গতি মুক্সণে ৭কঃ। আঙ্গিক সাত্ত্বিক বাচিকা-হাৰ্য্য ভেদাদ্বাঞ্জক শ্চতুৰিংঃ ৷ অভিমুখ নীষতে অথো ২নেন ইতি অভিনযঃ। নীঞ প্রাপণে অন্। হস্তাদিভিঃ শত্রঘাতাদি সূচন নভিনষঃ । ঘটাদ্যাকার

ভূচকং করাদি সংস্থান মভিনযঃ

ইতান্যেপি। ইতি ভরতঃ ।। ব্য-জন্যা প্রতিপাদকঃ । ইতি সা-হিত্যদর্পণঃ ।।

ব্যঞ্জন॰ ক্লী সূপ শাকাদি। ইতি त्राजनिर्मकः ॥ ७९१र्यायः । তেমন ২ নিষ্ঠান ৩ ৷ ইত্য-মরঃ ।। অস্য গুণাঃ । ব্যঞ্জন॰ শাক মৎস্যাখ্য হৃদ্য বৃষ্যঞ্চ পুষ্টিদ॰। জব্যেণ যেন যেনেহ वाक्षन॰ मध्मा मा॰मरयाः ॥ ७-স্যা ত্যা ত্যোশ্চেত্রদ্পুণ দে ধৈ বিভাবষেৎ ॥ ইতি রাজ-বল্লভঃ ৷৷ ব্যঞ্জনবিশেষগুণাঃ ত-ত্তৎ শব্দে দ্রুষ্ট্রবাঃ ॥ 🕸 ॥ চিङ्ग° ॥ भाक्ष ॥ ञ्चरवः ॥ मिन°। इंठि मिमिनी॥ खी शू॰-সযো রশুদ্ধদেশঃ। স তু উপস্থঃ ।। অর্দ্ধমাত্রকং। সত্ ককারাদি ককারান্তবর্ণঃ। ইতি ধরণিঃ।। ব্যঞ্জনা জ্রী শব্দসাবৃত্তিবিশেষঃ । ত্যা। লক্ষণ যথা। বিরতা স্বভিধাদ্যাসু যয়াথো বোধ্যতে পরঃ। সা বৃত্তি ব্যঞ্জনা নাম শ-कमार्थापिकमा छ ॥ सक वृक्षि কর্মণাণ বির্মা ব্যাপারাভাব ইতি নধেনাভিধা লক্ষণা ভাৎ-পৰ্য্যাখ্যাসু তিস্যু বৃতিষু স্ব॰ স্ব

মথণ বোধযিত্বা উপক্ষীণাসু যযা-ন্যো হর্থো বোধ্যতে সা শব্দস্যা-র্থস্য প্রকৃতি প্রত্যযাদেশ্চ বৃত্তি ৰ্ব্যঞ্জন ধনন গমন প্ৰত্যায়নাদি ব্যপদেশ বিষয়৷ ব্যঞ্জন৷ নাম ৷ তত্র অভিধা লক্ষণা মূলা শব্দস্য वाक्षमां विशा ॥ 🟶 ॥ অভিধামূ-ना गार । অনেকाর্থস্য শব্দস্য সংযোগাদ্যৈ নিষ্প্রিতে। একত্র।-র্থে খন্যধী হেতু ব্যঞ্জন। সাভি-ধাশ্রযা। আদি শকাদ্বিপ্রযে।-্গাদয়ঃ। উক্ত॰হি। সংযোগো বি-প্রযোগশ্চ সাহচর্য্য বিবোধিতা । অর্থঃ প্রকরণ লিঙ্গু শব্দস্যা-नामा मिषिः॥ मामर्था (मोिष्ट-তী দেশঃ কালো ব্যক্তিঃ স্বরাদ-ষঃ৷ শব্দার্থস্যানবচ্ছেদে বিশেষ স্মৃতি হেতবঃ ।। ইতি। সশগ্ৰ চ-ক্রো হরি রিত্যত্র শঙ্ম চক্র সংযো-গেন হরি শব্দে৷ বিষ্ণু মেবাভি-ধত্তে। অশঙ্খচক্রো হরি রিতি তদ্বিষোগেন তমেব। ভীমার্জু না-বিতি অজুনঃ পার্থঃ। কর্ণার্জুনা বিতি কর্ণঃ সূতপুত্রঃ। স্থাণু॰ বন্দে ভবচ্ছিদে ইতি স্থাণুঃ শিবঃ। সর্ব॰ জানাতি দেব ইতি দেবে৷ ভবান্ **৷ জপিতো** নানরপ্রজঃ ইতি **মক**র-

ধজঃ কামঃ। দেবঃ পুরারি রিতি পুরারিঃ শিবঃ। মধুনামত্তঃ পিক ইতি মধু ৰ্বসন্তঃ। পাতুবো দযি-তা মুখ মিতি মুখ সা মুখ্য । তা-তি গগনে চন্দ্ৰঃ ইতি চন্দ্ৰঃ শশী। নিশি চিত্রভানু রিতি চিত্রভানু বঁহ্লিঃ। ভাতি রথাঙ্গ মিতি নপু॰-সক ব্যক্তা রথাঙ্গ চক্রণ। স্বরস্ত বেদএব বিশেষ প্রতীতি ক্লব্ম কা-ব্য ইতি তস্য বিষযে নোদাহ্বত° । ইদঞ্চ কে ২প্যসহমানা আহঃ স্বরোপি কাঞ্চাদি রূপঃ কাব্যে বিশেষ প্রতীতি ক্লদেব । উদা-তাদি ৰূপোপি মুনেঃ পাঠোক্ত **मिना** नृकातामि तमदिः सव था-তীতি ক্লদেবেতি। এতদ্বিষয়ে উ-দাহরণ মুচিত মেব ইলি তন্ন ত-থা হি স্বরাঃ কাক্ষাদ্য উদাত্তাদ-যো বা ব্যঙ্গ্যৰূপ মেব বিশেষ প্রত্যায়যন্তি ন খলু প্রক্নতোক্ত মনেকার্থ শব্দস্যৈকার্থ নিযন্ত্রণ ৰূপণ বিশেষণ। কিঞ্চ যদি যত্ৰ ক্ব-চিদনেকার্থ শব্দানা প্রকরণাদি নিষমাভাবাদনিযন্ত্রিতবেগ রপ্য-র্থযো রনুৰূপ স্বর বশেনৈকত্র নি-যমন॰ বাচ্য॰ তদা তথাবিধ স্থলে শ্লেষানঙ্গীকার প্রসঙ্গঃ ন চ তথা

অতএবাহুঃ শ্লেষ নিৰূপণ প্ৰস্তাবে কার্য মার্গেস্বরো ন গণ্যতে ইতি **চ नय इंज्यनमूशकी**वरानाः मान्य। ना॰ व्याच्यादन वृ कहनक निरक्रत्थ-ণ৷ আদি শব্দাদেতাবন্সাক্রন্তনী-**जारमे रखामि हरकोमिन्डिः छ**-नामीना क्यल कांत्रकामाका-রত্ব"৷ এব মেকস্মিন্নর্পে ২ভিধযা নিৰম্ভিতে যা শব্দস্যান্যাৰ্থ বুদ্ধি হেতুঃ শক্তিঃ সা অভিধামূলা-ব্যঞ্জনা। কথা মম তাত পাদানা॰ ম্হাপাত্ৰ চতুৰ্দশভাষা বিলাসি-नी ज्जन मराक्रीयत बीह्य শেখর সান্ধি বিগ্রহিকাণাণ দুর্গা লজ্মিত বিগ্রহো মনসিজ° স°মী-লয় স্তেজ্যা প্রোদ্যদাজকলো-গৃহীত গরিমা ৰিশ্বগৃতো ভোগি-ভিঃ। নক্ষত্রেশ ক্রতেকণো গিরি গুরৌ গাঢা॰ রুচি॰ ধার্যন্ গামা-ক্রমা বিভূতি ভূষিত তন্ রাজত্যু-মাবল্লভঃা। অত্র প্রকরণেন।ভি-ধ্যা উমাবল্লভশব্দস্য উমানায়ী यशामिती उद्गल जानूमित नृश-তিৰূপে ২থে নিযন্ত্ৰিতে ব্যঞ্জন-যৈব গোৱীবল্লভৰূপো ২ৰ্থো বো-शास्त्र । अर मना १ ॥ क्षा वक्षा-মূলা মাহ। লক্ষণোপাস্যতে যস্য

ক্ততে তত্ত্ব প্রযোজন । যথা প্র-ত্যায়তে সা স্যাদ্বাঞ্জনা লক্ষণা-শ্রেমা । গঙ্গামা ঘোষ ইত্যাদৌ क नगरामार्थ (वाधनामिक्शिया॰ বির্তাষাণ তটাদ্যর্থ বোধনাক্ষ नकनायाः विद्राणयाः यया भीजव পাবনত্বাদ্যতিশ্যাদি র্বোধ্যতে मा नक्षाम्ना वाक्षना ॥ # ॥ এবং শাব্দীং ব্যঞ্জনা মুক্ত্বা আ-থী ॰ ব্যঞ্জন। সাহ। বক্তৃ বোধব্য বাক্যানা মন্য সন্নিধি বাচ্যযোগ । প্রস্তাব কাল দেশানা কাকো **(**क्षेप्रिक्मा ह ॥ देविक्षेप्राप-ন্য মর্থ॰ যা বোধযেৎ সার্থ সম্ভ-বা। ব্যঞ্জনা ইতি সম্বধ্যতে। তত্র বক্তৃবাক্য প্রস্তাব দেশ কাল বৈ-লিক্ট্যে যথা মম। কালো মধুঃ ঙ্গণিত এষ চ পৃষ্পধন্বা ধীরা বহ স্তি রতিখেদহরাঃ সমীরাঃ। কে-नी वनीय गणि वक्षुन कक्ष मक्षु দূরে পতিঃ কথ্য কি॰ করণীয় ম-দ্য ৷৷ অত্ৰ এতং দেশং প্ৰতি শী-মু প্রচ্ছন কামুক স্কুষা প্রেষ্যতা মিতি সখীণ প্রতি ক্যাচিৎ দ্যো-ত্যতে ॥ 🛊 ॥ বোদ্ধব্য বৈশিষ্ট্যে যথা ৷ নিঃশেষচ্যুত্চন্দনং স্তন-তটি॰ নির্শ্বফিরাগো ২ধরো নেক্রে

দূর মনঞ্জনে পুলকিতা তদ্বী ত-বেষ তনু । नियावामिनि मृष्ठि বান্ধব জনস্যাজ্ঞাত পীডাগমে বাগী স্নাতু মিতো মতাসি ন পুন স্বসাধনসান্তিক ।। অত্র তদন্তিক সেব গতাসীতি বিপ-রীত লক্ষণবা লক্ষ্যু তস্য চ রম্ব মিতি ব্যহ্য প্রতিপাদ্য দূতী বৈ-নিধি বৈশিষ্ট্যে যথা। উঅ নি-চ্চল ণিশ্বন্দাভিসিনী পত্তম্ভি রে-হইবলাআ। ণিশ্মল মরগত্মভা-অণ পরিট্ঠিতা সত্থ সুতির।। অত্র বলাকাষা নিষ্পান্দত্বেন বি-শ্বস্তত্বং তেনাস্য দেশস্য বিজনস্ব মতঃ সক্ষেতস্থান মেতদিতি ক্যা-পি সমিহিত প্রচ্ন কাম্ক প্র-ত্যচ্যতে। অত্ৰৈৰ স্থান নিৰ্জনত্ব ৰূপ ব্যঙ্গাৰ্থ বৈশিষ্ট্য প্ৰযোজ-ন া৷ ভিম্বকণ্ঠ ধনি ধী রৈঃ কাঙ্গ রিতাভিধীযতে। ইত্যুক্ত প্রকা-রাযাঃ কাকো ভেঁদা আকারাদি-ভ্যো জ্ঞাতব্যাঃ ॥ ঋ ॥ এতছে-শিষ্ট্যে যথা। গুরুপরতন্ত্রতয়। ব-ত দূরতর দেশ মুদ্যতো গন্ত া অলিঙ্গল কোকিল ললিতে নে-ষ্যতি স্থি সুরভি স্ময়ে খসে।।

অত্র নেষ্যতীত্যপি তর্হি এঘ্য-ত্যেব ইতি কাক্ব। ব্যজ্যতে ॥ 🕸 ॥ চেষ্টাবৈশিক্ট্যে যথা। সঙ্কেত-কাল মনসংবিটি জ্ঞাত্বা বিদগ্ধযা । ইনমেত্রাপিতাকৃত লীলাপন্ম॰ निगीनिङ्शा अब मन्ना महरू काल इंछि शद्य निभीननामि ८०-ষ্ট্যা ক্যাচিৎ দ্যোত্যতে। এব॰ বক্তাদীনাণ ব্যস্ত সমস্তানাণ বৈ-**गिरका दाक्वरा ॥ 🕸 ॥ देव**वि-খ্যাদি য মর্থানা প্রত্যেক ত্রি-বিষা মতা। অর্থানাণ বাচ্য লক্ষ্য ব্যস্যাত্বেন ত্ৰিৰূপত্যা সৰ্বা অ-প্যনন্তরোক্তা ব্যঞ্জনা স্ত্রিবিধাঃ। তত্র বাচ্যার্থস্য ব্যঞ্জনা যথা ৷ কা-ल। यथु तिकामि ।। लकार्थमा যথ।। নিঃশেষচ্যুত্চদ্দন সিভ্যা-দি।। ব্যঙ্গ্যার্থস্য যথা। উ অ वि-চ্চল ইত্যাদি ॥ 🕸 ॥ প্রকৃতি প্র-ত্যযাদি ব্যঞ্জনম্ভ প্রপঞ্চিষ্যতে । শব্দবোধ্যে। ব্যনক্ত্যুৰ্থঃ শব্দো ২পার্থান্তরাশ্রার। একদা ব্যঞ্জ-কত্বে তদন্যস্য সহকারিতা ৷৷ য-তঃ শকো ব্যঞ্জকত্বে ২থান্তর ম-পেক্ষ্যতে ৷ অর্থোপি শব্দ তদে-ক্স্যাব্যঞ্জকত্বে ২ন্যস্য সহকারি-ত্ব মরশ্য মধীকরণীয়া অভি-

शामि बरगानाधि देवनिकालि-বিধো মতঃ। শব্দোপি বাচক স্তৰ্গক্ষকে। ব্যঞ্জক স্তথা।। অ-ভিধোপাধিকো ৰাচকঃ। লক্ষ-(भाभाधिका नककः। वाक्ष-नाशाधिक। राष्ट्रकः ॥ किशः তাৎপর্য্যাখ্যা॰ বৃত্তিমাহঃ পদা-ৰ্থাম্বয় বোধনে। তাৎপৰ্য্যাৰ্থ্যণ ভদর্থঞ্চ বাক্যু তদ্বোধক পরে । অভিধাষা একৈক পদার্থ বো-ধন বিরমাৎ বাক্যার্থৰূপন্য পদান্ত্ৰয়দ্য বোধিকা তাৎপৰ্য্যা নাম বৃত্তি স্তদর্থশ্চ তাৎপর্য্যা-ৰ্থ স্তদ্বোধকঞ্চ বাক্য মিত্যভি-श्विवयवामिनाः भठः। ইতি সাহিত্যদৰ্পণে বাক্যস্বৰূপনিৰ-পণো নাম দ্বিতীযঃ পরিচ্ছেদঃ।। ব্যডম্বকঃ পু॰ এরঙঃ। ইত্যমরঃ॥ ব্যতিকরঃ পু॰ ব্যসন ।। ব্যতি-সঙ্গঃ। ইতি মেদিনী ॥ ব্যতিক্রমঃ পু॰ ক্রমবিপর্য্যয়ঃ। ষথা। সৰ্বত্ৰ প্ৰাজুখো দাতা গ্ৰ-হীতা চ উদ গ্লখঃ। ত্রষ এব বিধি र्मात्न विवारम ह वाण्किमः ॥ ইত্যুদ্বাহতত্ত্ব ॥ ব্যতিরিক্তঃ ত্রি ব্যতিরেকবিশিক্টঃ । ভিনঃ। বি অতি পূর্ব রিচধা- 🎚

তোঃ ক্ত প্রত্যায়েন নিষ্পন্নঃ ৷৷ ব্যতিরেকঃ পু॰ বিনা। অভাবঃ । यथा। यदाजित्तक ज्वानः य-দুৎপত্তি প্রতিবন্ধক তৎ তমি-শ্চয সাধ্য°। ইতি পরামর্শগ্রন্থঃ ।। जनका त्रवित्यसः। यथा। वा-তিরেকে। বিশেষশ্চেদুপমানো-পমেযযোঃ। শৈলা ইবোন্নতাঃ সম্ভ কিন্তু প্ৰকৃতি কোমলাঃ।। रेि ठिखालाकः॥ वािजिन्नः भू॰ शतम्भतरमनमः। বি অতি সং পূৰ্ৰ গমধাতো ড প্রত্যযেন নিষ্পন্নঃ !৷ ব্যতিহারঃ পু॰ বিনিম্যঃ। যথা १ शतिमानः विनिमत्या देनत्ययः পরিবর্ত্তন । ব্যতিহারঃ পরাব-র্ত্তো বৈমেয়ে বিময়ে ২পি চ ৷৷ ইতি হেনচন্দ্রঃ।। ত্রি অতীতঃ। গতঃ। ব্যতীতঃ যথা। অর্দ্ধরাত্রে ব্যতীতে তু म'कां छि र्यमर जंदव । शृदर्व ব্রতাদিক সর্যাঃ পরেদ্যঃ স্নান দানযোঃ ॥ ইতি তিথিতত্ত্বে ভীমপরাক্রমীয় ।। ব্যতীপাতঃ পু• মহোৎপাতঃ।। অপযানণ। ইতি মেদিনী ॥ বি-क उपि मश्रविः শতি योगाञ्च-

ৰ্গত সপ্তদশবোগঃ। তত্ত্ৰ কৰ क्स्र वर्जनः यथा। नित्रन्भः प्रिव-**ন** বিষ্টি ব্যতীপাতঞ্চ বৈধৃতি া কেন্দ্ৰ স্থাপি শুকৈ হী নং পা-পार यशि वर्ज्यय ॥ शतियमा ত্যজেদর্না শুভকর্ম ততঃ পরণ। প্ত ব্যাঘাতযোগ্যট্চ নব হৰণ বজুবোঃ। বৈষৃতি ব্যতীপাতে চ সমন্ত পরিবর্জয়েও। 🛊। অ-স্যপ্রতিপ্রস্ব মাহ ভীমপরাক্র-स्य । न विष्ठत्या नदा भएका न ব্যতীপাত বৈধৃতী। চন্দ্র তারা বলে প্রাপ্তে দোষা গচ্ছন্তাস সুখাঃ ।। নবম্যসারকো বিষ্টিঃ শনৈশ্চর দিন॰ তথা। ব্যতীপা-তো ন দুয্যেচ্চ যস্যার্কো দক্ষি-ণে স্থিতঃ।। বদি বিষ্টি ৰাতীপা-তৌ দিন॰ বাপ্যশুভ॰ ভবেৎ। হন্যতে ২মৃতধোগেন ভাস্করেণ তমো যথা।। ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব ॥ 🗱॥ তত্র জাত ফল । কঠোর-বাক্যঃ পিশুন স্বভাবো গদাতু-রো মাতৃহিতো মনুষ্যঃ। পরস্য কাৰ্য্যে ক্ৰত পক্ষপাতো যস্য প্ৰ-সূতৌ ব্যতিপাত যোগঃ॥ ইতি কোষ্ঠীপ্রদীপঃ।। গানিভা-ভাষিকরোগবিশেষঃ। যথা বৃহ- মনুং। শুবনামি ধনিষ্ঠার্জা নাগলৈবত মন্তকে। বদামা রবিবারেণ বাতীপাতঃ ম উচ্যতে।।
তত্র গলামান ফলং যথা। বজাল ভে। সংক্রান্তির বাতীপাতে গ্রহণে চন্দ্র সূর্যাংশ পুষ্যে সাম্বা
তু জাহ্লব্যাংশ প্রবাহাংশ সুষ্যে প্রার্থা হিতি প্রায়শ্চিত্ততত্ত্বং।।
ব্যতীহারঃ পুং পরীবর্ত্তঃ। ইতি
জ্যাধরং।। পরন্ধর মেকজাতীয ক্রিয়া করণং। যথা কেশাকেশি। দঙাদঙি। ইত্যাদি। ইতি
ব্যাকরণং।।

ব্যত্যয়ঃ পু॰ ব্যতিক্রমঃ। তৎপর্যায়ঃ। ব্যত্যাসঃ ২ বিপর্যাসঃ ও বিপর্যায়ঃ ৪। ইত্যমরঃ।।
ব্যত্যাসঃ পু॰ বিপর্যায়ঃ। ইত্যমরঃ।।

ব্যথ য ম ও দুংখে ৷৷ চালে ৷৷
ভযে ৷ ইতি কবিকল্পজ্ঞমঃ ৷৷ দুঃ
খণ্দুঃখানুভবঃ ৷ চালঃ কম্পনণ
৷ ষ ব্যথা ৷ ম ব্যথযতি ৷ ও ব্যথতে লোকঃ দুঃখ মনু ভবতি ৷
কম্পতে বিভেতি বেত্যর্থঃ ৷ কেচিত্তু দুঃখ ভয চলনযে৷ রিতি
পঠিত্বা ভয়ে চলনং ভ্যচলন
মিত্যাহঃ ৷ দুঃখ ভয় চলনে ইতি

পछिषा मृथ्य अयदग भारता मूर-পাদন মিতি গোবিশভটা। रेकि पूर्गामानः ॥ राथकः वि राशकाती। यथा। **ज्यूग्यानः वाथकञ्च मा। सर्मान्यः** , গৰুম্বদঃ। ইতি হেমচন্দ্রঃ॥ वाथा जी मुःथः। ইতামরः॥ ব্যথিতঃ ত্রি পীডিতঃ। দুঃখিতঃ । যথা। ততঃ প্রব্যথিতো বাণো দুহিতুঃ শ্রুত দূষণঃ। দ্বরিতঃ ক-ন্যকাগার প্রাপ্তো ২জাকীৎ যদূদ্বহ° ।। ইতি শ্রীভাগবতে বাণযুদ্ধে ৬২ অধ্যায়ঃ॥ ব্যধ ঔ য তাডে। ইতি কবিকল্প-দ্রুমঃ।। য বিধ্যতি শঁত্রু॰ শূরঃ। ঔ অব্যাৎসীৎ। কশ্চিত্র দ্বি-ভূ ত্স্যানিকারীভূত যকারস্য ব্যধে বঁকারো বর্গ্যঃ অন্যত্র তু দস্ত্য ইতি মম্বানঃ সনি বিব্যৎ-সতীত্যাহ। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ ব্যধঃ পু॰ বেধঃ। ইত্যমরঃ॥ वाधाः पूर धनुर्छनः। स्था । ব্যধ্যস্ত প্রতিকাষঃ স্যাজ্জীবা-জ্যা ভারবং গুণঃ ৷ ইতি ত্রিকা-ওকোষঃ।। वादः भू॰ अन्नथः। छ ८ भर्यायः।

मूत्रधः २ विशवः ७ कमक्षा ८ का-

পথঃ ৫। ইত্যমরঃ।। ব্যপ ক ক্ষৰে। ইতি কৰিকল্পদ্ৰমঃ ।। অভস্কাদ্যযুক্তঃ। ক ব্যাপয-তি। ইতি দুর্গাদাসঃ।। ব্যপদেশঃ পু॰ কপটঃ। ইতি হেসচন্দ্রঃ।। নাম। ইতি ত্রিকা-ওশেষঃ।। বাক্যৰিশেষঃ। ষ্থা। ব্যাজেনাত্মাভিলাসোক্তি ব্যপ-দেশ ইতীৰ্যাতে। ইত্যুজ্জ্বলনী-লমণিঃ ৷৷ ব্যপাক্কতিঃ স্ত্রী অপহ্লবঃ। অস্বী-কারঃ। বি অপ আঙ পূর্ব রুধা-ভোঃ ক্তি প্রত্যযেন নিষ্পন্ন।।। ব্যভিচারঃ পু॰ কদাচারঃ।ভু-ফীচারঃ। যথা। ব্যভিচারাভূ ভর্ত্তঃ স্ত্রী লোকে প্রাপ্নোতি নি-ন্যতা । শৃগালযোনি প্রাপ্নো-তি পাপরোগৈশ্চ গীডাতে 11 ইতি মানবে ৫ অধ্যায়ঃ।। 🟶 🛚 ।। দোষবিশেযঃ। তস্য লক্ষণ । সাধ্যতাবচ্ছেদকাবচ্ছিন্ন প্রতি-ষোগিতাকাভাববদৃত্তিত্ব॰ হি ব্যভিচারঃ। ইতি ব্যধিকরণ ধ-ৰ্মাৰছিম।ভাব চিন্তামণিঃ॥ স ত্রিবিধঃ। সাধারণঃ ১ অসাধা-রণঃ ২ অনুপদ হারী ৩ । তত্র বিপক্ষবৃত্তিত্ব সাধারণত্ব । সর্ব সপক্ষব্যাবৃত্তত্ব মসাধারণত্বং ।
ব্যাপ্তিগ্রহানুকূলৈকধর্ম্যুপসংহারাভাবে। যত্র সদ্ধেত্বভিমতো
হনুপসংহার্যাঃ । ইতি সব্যভিচার চিন্তামণিঃ ।।

ব্যভিচারি ক্লী চতুন্ত্রিশৎপ্রকার শূঙ্গারভাববিশেষঃ। তদ্যথা। निर्दिषः > शांनिः २ नका ७ অসূষা ৪ মদঃ ৫ শ্রমঃ ৬ আল-मा १ देनगा ५ ठिखा २ त्याइः ১০ স্মৃতিঃ ১১ ধৃতিঃ ১২ ব্রীডা ১৩ চপলতা ১৪ হর্ষঃ ১৫ আ-বেগঃ ১৬ জডতা ১৭ গৰ্ৰঃ ১৮ বিষাদঃ ১৯ ঔৎশুক্য॰ ২০ নি-দ্রা ২১ অপস্মরঃ ২২ সুপ্তঃ ২৩ বিবোধঃ ২৪ অমৰ্যঃ ২৫ অবহি-খঃ ২৬ উগ্ৰতা ২৭ মক্তিঃ ২৮ উপলম্ভঃ ২৯ ব্যাধিঃ ৩০ উন্ম-দঃ ৩১ মরণ ৩২ ত্রাসঃ ৩৩ বিতৰ্কঃ ৩৪। ইতি হেমচন্দ্ৰঃ ॥ ব্যভিচারিণী স্ত্রী পরপুরুষগামি-নী। ৰথা। হৃতাধিকারা॰ মলি-নাণ পিগুমাত্রোপদেবিনীণ ৷ প-রিভূতা মধঃশ্য্যাণ বাস্যেদ্ব্য-ভিচারিণী ।। সোনঃ শৌচ দ-দৌ তাসা॰ গন্ধৰ্বাশ্চ শুভা॰ গি-রু । পাবকঃ সর্বভক্ষিত্ব মেধ্যা

বৈ যোষিতো ছতঃ ॥ ইতি তু <u>ত্রীসামান্যবিষয় ।। ব্যভিচারা-</u> দৃতৌ শুদ্ধি গৰ্ভে ত্যাগে। বিধী-যতে। গৰ্ৱ ভত্বিধে তাসাণ্তথা মহতি পাতকে॥ ইতি গাৰুডে ৯৫ অধ্যায়ঃ।। 🛊।। তদ্যাঃ পরি-जागामि यथा । **रांत्री**जः । शर्जि-নী মধোবৰ্ণগা° শিষ্যসূত্গানিনী° পাপ ব্যসনাসক্তা ধনধান্য ক্ষয করী॰ বর্জ্জবেৎ। যমঃ। স্বচ্ছन्দ-গাহিষা নারী তস্যা স্ত্যাগো বি-ধীয়তে। ন চৈব ব্ৰীবধঃ কাৰ্য্যো ন চৈবান্সবিযোজনং॥বৃহস্পতিঃ । হীনবর্ণোপভুক্ত। যা ত্যাজ্যা ব-ধ্যাপি বাঁ ভবেৎ। বিশেষযতি মিতাকরাযাণ স্তিঃ। ভাষা ক-ত্রিয বিশাণ ভার্য্যাঃ শূলে . সঙ্গ-তাঃ। অপ্রজা স্তা বিশুদ্ধান্তি প্রা-যশ্চিত্তেন নেতরাঃ ॥ এতৎ ব-লাৎকার রিষয় ৷ ইত্যুদ্বাহতত্ত্ব ॥ 🗱 ॥ তস্যাঃ পুণাকর্মাণি নিস্ফ-वानि धनानधिकातिद्वक यथ। 1 হরিব॰শীয় পুণ্যকত্রতোপাখ্যা-त्त । नात्नां श्रवां म श्रवां नि मूक्-তান্যপারুদ্ধতি । নিষ্ফলান্যস-তীনা॰ হি পুণ্যকানি তথা শুভে ॥ বৃহমনুঃ। অপুতা শ্যন ভর্তুঃ

ব্যলীক

পালযন্তী ব্রতেন্থিতা। পত্ন্যেব দদ্যাৎ তৎপিঞ্জ ক্রৎন্স নংশং লভেত চা৷ ভর্তুঃ শ্যনং পাল-যন্তী নান্যগামিনী। ইতি দায-তত্ত্বং ॥

ব্যভিচারী ত্রি ব্যভিচারবিশিষ্টঃ । বি অভি পূর্ব চরধাতো র্ণিন্ প্রত্যবেন নিষ্পায়ঃ।।

ব্যয ত্ক গতৌ ॥ ত্যাগে। ইতি কবিকলক্রমঃ ॥ ব্যয্যতি । ইতি দুর্গাদাসঃ ॥

ব্যয এ গতৌ। ইতি কবিকল্প-দ্রুমঃ ।৷ এ ব্যয়তি ব্যয়তে। ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

ব্যষ ক নুদি। ইতি কবিকল্প-দ্রুমঃ। অন্তস্থাদিযুক্তঃ। ক ব্যা-য্যতি। নুদি প্রেরণে। ইতি দু-র্গাদাসঃ।।

ব্যয় কী লগাৎ দ্বাদশস্থান ।

যথা। লগা ধন ভাত বন্ধু পুত্র

শত্র কলত্রকাঃ। মরণ ধর্ম কা
য্যায় ব্যয়া দ্বাদশ রাশ্যঃ।।
ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব ।।

ব্যয়ঃ পু॰ অর্থস্যাপগমঃ। বিত্ত-সমুৎসর্গঃ। খরু ইতি পারস্য-ভাষা। ইতি শব্দরত্বাবলী।। ব্যায়িতঃ ত্রি ক্রতব্যয়ঃ। ব্যয়-

শব্দাদিত প্রত্যবেন ব্যয্ধাতোঃ
ক্রপ্রত্যবেন চ নিষ্পান্ধঃ ii
ব্যথী ত্রি ব্যথ্যুক্তঃ যথা ৷ দ্রবিণ পরিমিত মধিকব্যবিনণ
জন মাসলীসরুতে ৷ ক্ষীণাঞ্চলমিব পীনস্তন জ্বনাযাঃ স্বলীনাযাঃ ৷৷ ইত্যুদ্ভটঃ ৷৷
ব্যর্থণ ত্রি নির্থকণ ৷ তৎপর্য্যাযঃ ৷ মোষণ ২ বিফলণ ৩ ৷ ইতি

জটাধরঃ ৷৷ ব্যলীক ক্লী পীডার্থঃ। ইত্য-মরঃ ।। গতিবিপর্য্যয়ঃ ।। কাম-জাপরাধঃ । ইতি তটীকাষাণ ভরতঃ ৷৷ যথা ৷ ক্নত্যু॰ নৈব বি-জানাতি পরেণাপক্তত কচিৎ ৷ ক্রত্যঞ্চ সংস্মরেদেতদসত্যঞ্চ ন জন্পতি ॥ ব্যলীকেষু নিবৃত্তে। যঃ পর্য্যেতি ক্লতনিশ্চযঃ। নি-ত্যঞ্ধ ধৃতিমান্ কিঞ্চিৎ পরো-ক্ষেপি ন চ ক্ষিপেৎ ৷৷ ঋতুকা-লেভিগচ্ছেত অপত্যার্থণ স্বকাণ স্রিয°। ঈদৃশাস্ত নরা ভজে মম কর্ম্ম পরায়ণাঃ ॥ ইতি বারাহে যোনিগর্ত্তবাক্ষণ নামাধ্যযঃ ॥ অপ্রিয়ণ ৷৷ অকার্য্যণ ৷৷ বৈল-ক্ষ্য°। ইতি মেদিনী ॥ অপরাধঃ । ইতি হেমচন্দ্রঃ।। প্রতারণা ।

ইতি হলাযুধঃ।। তদ্বতি ত্রি ।।
ব্যলীকঃ পুণ নাগরঃ। ইতি মেদিনী ।। তৎপর্য্যাযঃ। ষিদ্ধাঃ ২
ষট্প্রজ্ঞঃ ৩ কামকেলিঃ ৪ বিদূষকঃ ৫ পীঠকেলিঃ ৬ পীঠমর্দিঃ
৭ ভঙ্গিলঃ ৮ ছিদুরঃ ৯ বিটঃ ১০
। ইতি ত্রিকাওশেষঃ ।।
ব্যবকলনণ ক্লী বিযোগঃ। হীনঃ।।
অঙ্কস্যান্তরকরণণ। বাকিকাটা
ইতি ভাষা। যথা অযে বালে

অধ্নান্তরকরণ । বাকিকাটা ইতি ভাষা। যথা অযে বালে লীলাবতি মতিমতি ক্রহি সহি-তান্ দ্বিগঞ্চ দাত্রিংশত্রিনবতি শতাফাদশ দশ। শতোপেতা-নেতানযুত বিযুতাং শ্চাপি বদ মে যদি ব্যক্তে র্ফু ব্যবকলন মার্গেসি স্পলা।। ইতি লীলা-বতী।।

ব্যবকলিতঃ ত্রি ক্কতব্যবকলনঃ।
বিষোগিতঃ। হীনিতঃ।। ব্যবকলনে ক্লী। যথা। অথ সন্ধলিত
ব্যবকলিতযোঃ করণ সূত্রণ বৃত্তার্দ্ধণ। কার্য্যণ ক্রমাদুৎক্রমতোথ
বান্ধ যোগো যথাস্থানক মস্তরণবা। ইতিলীলাবতী।।

ব্যবচ্ছিন্ন ত্রি ভিন্ন । যথা। ভিন্নন্ত ব্যবচ্ছিন্ন বিশেষিত । ইতি ত্রিকাওশেষঃ।। ব্যবচ্ছেদঃ পুর্ন বাণমুক্তিঃ।ইতি হেমচন্দ্রঃ।। পৃথক স্বঞ্চঃ। ব্যবধা স্ত্রী ব্যবধান ।ইত্যমরঃ।। ব্যবধান ক্রী আচ্ছোদ ।তৎ-পর্য্যায়ঃ। তিরোধান ২ অন্ত-র্দ্ধিঃ ৩ অপবারণ ৪ ছদন ৫ ব্যবধা ৬ অন্তর্জা ৭ পিধান ৮ স্থান ৯। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। ব্যবধিঃ ১০ অপিধান ১১। ইতি শব্দরত্বাবলী।।

ব্যবধাযকঃ ত্রি ব্যবধানকর্ত্তা।
যথা। স্বর্গকানো যজেত সপ্তদশাবরা ঋদ্ধিকামাঃ সত্র মুপাসীর্মিতি বেদে কামিনাং কর্তৃদ্বাবগতে স্তদনুপপত্ত্যা ঋদ্বিশ্ব্যাপারাস্তর্ভাবে। ন ব্যবধাযকঃ
। ইতি প্রাযশিচতবিবেকঃ।।
ব্যবধিঃ পুং ব্যবধানং। ইতি শব্দরত্নাবলী।।

ব্যবসাযঃ পু॰ উপজীবিকা।
পেশা ইতি পারসাভাষা। যথা
। করোতি নাম নীতিজ্ঞো ব্যবসায মিত স্ততঃ। কল॰ পুন স্তদেব স্যাদম্ছিধে র্মনসি স্থিত॰
।। ইতি হিতোপদেশে ২ পরিচ্ছেদঃ।। অপিচ। আহারো ছিশুণঃ স্ত্রীণা॰ বুদ্ধি স্তাসাণ চতু-

র্ত্তণা ব্যবসায় ক।-ম শচাফ গুণঃ স্মৃতঃ।। ইতি চা-ণক্য ।। অনুষ্ঠান । ইতি ব্যব-मायि मकार्थ मर्गनार ॥ नि-*চर्यः । यथा । तात्रमायाज्ञिका वृक्षि রেকেই *সরুনন্দ*ন। বহু-শাৰ্থা হ্ছনন্তাশ্চ বুদ্ধযো ২ব্য-বসাযিনা ।। ইতি ভগবদ্গীতা-या॰ २ अशायः ॥ वावमायाजि-কেতি। ইহ ঈশ্বারাধন লক্ষ-ণে কর্মধোগে ব্যবসাযাত্মিকা পরমেশ্বর ভক্ত্যৈব ধ্রুবণ তরি-য্যামীতি নিশ্চ্যাত্মিকা একৈব এক নিষ্ঠেব বৃদ্ধি ভ্ৰতি। অ-ব্যবসাযিনা মীশ্বরারাধন বহি-মুখানা কামিনা কামনান-স্ত্যাদনস্তা স্তত্রাপি কর্মফল গু-ণফলত্বাদি প্রকার ভেদাছহশা-খাশ্চ বুদ্ধয়ো ভবস্তি। ইতি ত-कीकायां श्वामी ॥ विख् । यथा ৷ ব্যবসাধো ব্যবস্থানঃ সন্থানঃ श्वानमा अवः। ३७ ठमा मर-সুনামস্তোত্ৰ ॥

ব্যবসাধী ত্রি ব্যবসাধবিশিষ্টঃ

11 বাণিজ্যকারকঃ 1 যথা 1 কো

হতিভারঃ সমর্থানাণ কিং দূরণ

ব্যবসাধিনাণ 1 কো বিদেশঃ স

বিদ্যানা কঃ পরঃ প্রিয়বাদি-নাং।। ইতি চাণক্যং।। অনুষ্ঠাত। । যথা। অজেভ্যো গ্রন্থিনঃ শ্রে-ষ্ঠা গ্রন্থিভ্যা ধারিণো বরাং। ধারিভ্যো জ্ঞানিনঃ শ্রেষ্ঠা জ্ঞা-নিভ্যো ব্যবসাযিনঃ 11 ইতি মানবে ১২ অধ্যায়ঃ ।। অজ্ঞে-ভ্য ইতি। উভযোঃ প্রশস্যন্ত্রে সতি অন্যতরস্যাতিশ্যবিবক্ষ-যা শ্রেষ্ঠতেতীষ্টিনো বিধানা-দীষদধ্যয়না অজ্ঞাঃ তেভ্যঃ স-মগ্রাস্থাব্যেতারঃ শ্রেষ্ঠাঃ ৷ তে-ভো হধীতগ্রন্থারণসমর্থাঃ শ্রেষ্ঠাঃ ৷ তেন গ্রন্থিনঃ পঠিতবি-স্তগ্রন্থা বোদ্ধব্যাঃ। ধারিভ্যো ২ধীতগ্রন্থজ্ঞাঃ প্রকৃষ্টাঃ তেভ্যো খনুষ্ঠাতারঃ। ইতি ত-ডীকাষা সন্ত্ৰত উঃ ।।

ব্যবসিতঃ ত্রি প্রতারিতঃ। ইতি ভূরিপ্রযোগঃ। অনুষ্ঠিতঃ।। নি-শ্চিতঃ। ইতি ব্যবসায়ি ব্যবসা-য শব্দার্থ দর্শনাৎ।।

ব্যবস্থা স্ত্রী শাস্ত্রনিকপিতবিধিঃ
। যথা। দীর্ঘকালং ব্রহ্মচর্য্য
থারণঞ্চ কমণ্ডলোঃ। দেবরেণ
সুতোৎপত্তি দত্তকন্যা প্রদীযতে। ইত্যাদীন্যভিধাষ এতা- *

নি লোক গুপ্তার্থণ কলে রাদৌ মহাত্মভিঃ। নিবর্ত্তিতানি ক-ৰ্মাণি ব্যবস্থা পূৰ্ৰকণ বুধৈঃ ॥ ইত্যুদ্বাহতত্ত্বে হেমাজি পরাশ-রভাষ্যযো রাদিপুরাণ ॥ वावञ्चानः पू॰ विखुः। यथा। वावमात्या वावस्थानः मस्थानः ্স্থানদে। ধ্রুবঃ। ইতি তস্য সহ-সুনাম স্তোক্র ॥ ব্যবস্থিতে की। यथा। চार्ड्श रावश्रानः যশ্বিন্*দেশে* ন বিদ্যতে ৷ ত॰ स्निष्ट्रान्यः जानीयानार्यगवर्ड স্ততঃ পর ।। ইত্যার্য্যাবর্ত্ত শব্দ-টীকাষা ভরতঃ ।। ব্যবন্থিতঃ ত্রি বিধিপূর্বকন্থিতঃ। ব্যবস্থাপিতঃ। যথা। অথ ব্য-বস্থিতান্ দৃষ্ঠা ধার্তরাক্ট্রান্ ক-পিধজঃ। প্রবৃত্তে শস্ত্র সম্পাতে ধনু রুদাম্য পাওবঃ।। ইতি 🗐-ভগবদ্গীতাযা > অধ্যামঃ।। বাবহর্তা পু বাবহারকর্তা। প্রাড়িবাক ইতি যাবৎ। যথা। উত্তরাভিধানান্ডর সভ্যানা মর্থি প্রত্যথিনোঃ কস্য ক্রিয়া স্যাদিতি পরামশ লক্ষণস্য প্র-ত্যাকলিত্স্য যোগীশ্বরেণ ব্য-বহারপাদ্যেনানভিধানাৎ ব্য-

বহর্ত্ত্ সম্বন্ধাভাবাচ্চ ন ব্যবহা-রপাদত্ব মিতি স্থিত । ইতি মি-তাক্ষরাযাণ ব্যবহারমাতৃকা।। কাষস্থল্যোপাধিবিশেষশ্চ।। পু॰ বিবাদঃ। ইত্য-ব্যবহারঃ भद्रः ॥ वृक्षराज्यः ॥ नगयः ॥ भनः ॥ शिक्षः। ইতি यिमिनी শব্দরত্বাবলো।। 🛊 ।। অথ ব্য-বহার দশন । তত্র যাত্তবক্ষ্যঃ। স্ত্যাচার ব্যশেতেন নার্গেণা-ধর্ষিতঃ গরৈঃ। আবেদগতি চে-**जा** जि वावशात्र अप शिष्ट ।। শৃতি সদাচার বহিভূ তেন বর্থ-না পরে রর্থতঃ শরীরতো বা পী-ডিত শ্চেদ্রাজনি নিবেদযেত্ত-দ্যবহার দর্শনস্থান[্]। চেদি গ্র সদিতি মৈথিলাঃ ৷ আে, ্যতি চেদিত্যনেন স্বয় বিবাদোখা-পন• রাজ্ঞান কর্ত্তব্য মিতি শূল-পাণি মহামহোপাধ্যাষাঃ। রা-জ্ঞীতি ব্যবহারপ্রদর্শক পরং । তথা চ বৃহস্পতিঃ । রাজা কা-ৰ্য্যাণি সম্পশ্যেৎ প্ৰাড়িবাকে। २१वा विजः॥ शा श्राकृताक व-ক্ষণমাহ সএব। বিবাদে পৃচ্ছতি প্রশাণ এ তিপমণ তথৈব চ। প্রিয পূৰ্ব॰ প্ৰায়দতি প্ৰাড়িবাক স্ততঃ

স্তঃ ।। কাত্যাযনঃ । ব্যবহারা-শ্রিত প্রশাণ পৃচ্ছতি প্রাডিতি স্থি-**তিঃ। বিবে**চ্যতি য স্তন্মিন্ প্রা-ডিবাক স্ততঃ স্তঃ।। অথিন প্রতি ভাষাতে কীদৃশীপ্রতাথিন . প্রতিচতবাপি কীদৃশ মুত্তর ই তিপৃক্তীতি প্ৰাট্ শ্ৰেষা চ যুক্তা-বুক্তত্বেন জয়° পরাজয়° বা বি-विनक्ति इंडि विवाकः था है ह म বিবাকশ্চেতি প্রাজ্বিকঃ ॥ 🟶 ॥ काञायनः। मञ्जाष्ट्रिवाकः मामा-**ত্যঃ স্**ত্রান্ধণ পুরোহিতঃ। স্বয়া স রাজা চিনুযাত্তেযাণ জয় পরা-জযৌ।। যদা কাৰ্য্যবশাজাজা ন পশ্যেৎ কাৰ্য্যনিৰ্গ্য । তদা নি-যুঞ্জ্যাদিদা•স॰ ত্রান্ধণ বেদপা-त्रगः ॥ यनि विध्या न विषान् স্যাৎ ক্ষত্রিয় তত্র যোজ্যেৎ। বৈশ্যস্থা ধর্মশান্ত্রভ্রত শূত্রত যত্নে-ন বৰ্জ্জয়েৎ।। স বিনীতবেশঃ। মনুঃ। জাতিমাত্রোপজীবী বা काम॰ मार्ष्वाक्रनङका धर्म अ বক্তা নৃপতে নতু শূজঃ কদাচন ।। নাধ্যাপ্ৰতি নাধীতে স ত্ৰা-ক্ষণক্রবঃ স্মৃতঃ।। ব্যাসঃ। দিজা-न् विश्वाय यः शर्माष्ट्रकार्यानि বৃষলৈঃ সহ। তদ্য প্রকুভ্যতে রা- 🏽

জ্য° বল• কোষশ্চ নশ্যতি !৷ যঃ শূজে বৈদিক ধর্মণ সার্ভ্ত বা ভাষতে যদি। ত্যা দণ্ড দ্বে मश्रम् मृक्षनी टेठव ज्नारवर। मूः भीतानि विकः भूक्ता न भू-ডো বিজিতে জিয়ং ।। দুষ্টাণ গাণ কঃ পরিত্যজ্যার্চ্চয়েৎ শীলবতীণ পরী ।। ।। ব্যবহারমাহ কাত্যা-यनः। विनानार्थं २व मत्नर হরণ হার উচ্যতে। নানাসন্দে-হ হরণাদ্যবহার ইতি স্থিতিঃ ৷৷ নানা বিবাদ বিষয়ঃ সংশ্যে। ছি-ষতে খনেন ইতি ব্যবহারঃ। ভা-ষোত্তরক্রিয়। নির্ণায়কত্ব ব্যবহা-রত্বণ তথা চ বৃহস্পতিঃ। অক্তা-ন তিমিরোপেতান্ সন্দেহ পট-लार्किञान्। नितायशान् यः अक्र-তে শাস্ত্ৰাঞ্জন শলাক্ষা ৷৷ ইহ কীর্ত্তি॰ রাজপূজা॰ লভতে সদ্গা-তিঞ্সঃ। তমাৎ সংশ্য মূঢানা কর্ত্তব্যশ্চ বিনির্ণযঃ।। অতএব না-तमः। অনিযুক্তো নিযুক্তো বা শাস্ত্রজ্ঞো বক্তু মর্হতি। দৈবী॰ বা-চ স বদতি যঃ শাস্ত্র মুপজীবতি ॥ देनवी॰ त्मवानुभठा॰ ॥ 🟶 ॥ ध-র্মশান্ত্রযোস্ত বিরোধে লোক ব্য-বহার এবাদরণীয়ঃ। ইত্যাহ স

এব। ধর্মশাস্ত্র বিরোধে তু যুক্তি-যুক্তে। বিধিঃ শ্বৃতঃ । ব্যবহারো-পি বলবান্ধৰ্ম স্তেনাবহীযতে ।। অবহীষতে অবগম্যতে হি গ-তাবিত্যস্মাদ্ধাতোঃ। অতএব বৃ-হস্পতিঃ। কেবলং শাস্ত্র মাশ্রিত্য न कर्खता विनिर्भाः। युक्तिशैन विठादत जु धर्मा शनिः अकायत्व।। युक्ति नंगयः। य ह लाक वाव-হার ইতি ব্যবহারমাতৃকা।। অ-**७. धव** काळायनः । अन गीन বযে। বৃত্ত বিত্তবন্তি রশ্বিষ্ঠিত । विणिष्ठः मा किलिए इन বৃদ্ধৈ রধিষ্ঠিত । সদ ইতি শেষঃ । কাত্যায়নঃ। সভ্যেনাবশ্য ব-ক্তব্য ধর্মার্থ সহিত বচঃ। শৃ-ণোতি যদি নো রাজা স্যাত্ত্ मञा उपान्नः॥ मञाः मञाराः माधः ॥ 🗱 ॥ তথাবিধানাহ या-জ্ঞবন্ধ্যঃ । শ্রুতাধ্যবনসম্পন্ধাঃ পলীনাঃ সত্যবাদিনঃ। রাজ্ঞা সভাসদঃ কাৰ্য্যাঃ শত্ৰৌ মিত্ৰে চ . যে সমাঃ।। শ্রুতাধ্যয়নসম্পন্নাঃ ধর্মশাক্রজ্ঞাঃ। স্বলীনাঃ সম্বরাদি দোষশূন্য শাতা পিতৃবংশ পরম্প-রাকাঃ। এবড়ৃতাঃ সভাসদঃ স-ভাষাণ যথা সীদন্তি উপবিশন্তি

তথা দান মান সৎকারে রাজ্ঞা कर्जवगाः ॥ 🚓॥ তथाविश्वाक्ङ्रातन जृत्यः मजाप गाह गगुः। यश्विन् দেশে নিসীদন্তি বিপ্রা বেদবিদ-স্রথঃ। রাজ্ঞঃ প্রতিরুতো বিদান ব্ৰাহ্মণ স্তা॰ বিদুঃ ।। বিশ্বৎ সংহতাবপি সভাপর্যায় পরিষ-চ্ছব্দ মাহ সএব। ত্রৈবিদ্যো হৈ-তুক স্তকী নিৰুক্তো ধৰ্মপাঠকঃ। ত্রয় শ্চাশ্রমিণঃ পূর্বে পরিষৎ স্যা-फ्रमावताः ॥ देखविषाः खिरवप পারগঃ। হৈতুকঃ সদ্মৃক্তিব্যব-হারী। অতএবামরসি॰হঃ। সভা সদসি সভ্যে চ। অত্ৰ ভা দীপ্তিঃ প্রকাশো জ্ঞান মিতি যাবৎ তথা সহ সাক্ষাৎ পরস্পার্য। বা বর্ত্ত-তে ইতি সভা ।। ক্লা কাত্যায়নঃ। দিবসম্যান্টন ভাগ মুক্ত্বা ভাগ-ত্রক তু কথা স কালে। ব্যবহার।-ना॰ भाजामृक्तः भद्रः ग्रुठः ॥ अ-**खेनयामाम्यार्क श्रहतः । ভাগত্র-**য° প্রহর্ষ পর্যান্ত । মনুঃ। ধ-শ্মাসন মধিষ্ঠায় সমীতাকঃ সমা-হিতঃ। প্রণম্য লোকপালেভাঃ कार्यामर्गन मात्राउथ ॥ मनू ना-রদ বেখায়ন হারীভাঃ ৷৷ পালে৷ ২ধর্মস্য কর্তারণ পাদঃ সাক্ষিণ

মৃচ্ছতি। পাদঃ সভাসদঃ সর্বান্ পাদো রাজান মৃচ্ছতি।। রাজা ভ বত্যনেনাস্ত মূচ্যন্তে চসভাসদঃ। এনো গছতি কর্তারণ নিন্দার্হো ষত্র নিন্দ্যতে । কর্ত্তার: বাদিন: । রাজপদ॰ বিৰেচকপর•। অনেনাঃ .নিষ্পাপঃ।া∰া অৰ্থিয় মাহতু ব্যা-স নারদৌ। স্প্য চাভ্যধিক।পী-ডা কার্য্যণ বাপ্যধিকণ ভবেৎ। ত-স্যার্থিভাবো দাতব্যোন যঃ পূর্ব॰ নিবেদযেৎ।। অত্তৈব পূৰ্বপক্ষো ভবেত্তস্য ইতি কাত্যায়নীয়ে তৃ-তীযপাদঃ। ন যঃ পূর্বণ নিবেদযে-দিতি তস্যোত্তরঃ পক্ষ ইতি শেষঃ । স यः পূর্ব মিতি পাঠে বঃ প্রথমণ নিবেদষতি স পূৰ্ববাদীত্যৰ্থঃ। वृश्र्णाि । जर्श्विक्या या-তাবর্ধি প্রত্যর্থিনৌ যদা। বাদে। বৰ্ণানুপূৰ্বেণ গ্ৰাহ্ণঃ পীড়া মবেক্ষ্য বা ৷৷ যত্ৰ দাবেব বদতঃ প্ৰভো মদ্বাক্য॰ শৃণু ইতি তত্ৰ ব্ৰাহ্মণা-দি ক্রমেণাধিকপীডাদর্শনেন বা वारमा आरुः ॥ 🟶 ॥ स्रयः विवा-দাশক্তৌ প্রতিনিধি মাহ নারদঃ । অর্থিনা সনিযুক্তো বা প্রত্যর্থি প্রহিতো ২পি বা। যো যস্যার্থে বিবদতে তথে৷ র্জয পরাজযৌ ৷৷ তযে। बाि थि विवाि । तृ इ-স্পতি রপি। ঋত্বিক্ ৰাদে নিযু-ক্তশ্চ সমৌ সম্পরিকীর্ত্তিতে ৷ यख्व सामााश्रुयाय भूगाः हानिः वाटम २थ वा क्या ।। काळा रनः । मनुषामात्रव् एउटा भन्नाका-ভিমর্ষণে। অভক্ষ্য ভক্ষণে চৈব কন্যাহ্রণ দূষণে ৷৷ পাক্সয্যে কূট-করণে নৃপদ্যোহে তথৈব চ। প্র-তিবাদী ন দাতব্যঃ কর্ত্তা তু বিব-**प्तर ययः ॥ 🗱 ॥ त्रवञ्जी अ**ज्ञी-না॰ প্রতিনিধি মাহ ব্যাসঃ। সল-ক্ৰী ৰালকোশ্বত জডাৰ্তানাঞ্চ ৰান্ধবাঃ। পূৰ্ৰপক্ষোত্তরে ত্রাযু নিযুক্তো ভৃতক স্তথা।। 🛊 ।। ভ্ৰা-ত্রাদীরতস্য পক্ষস্থিতস্য দণ্ডনীয-ত্ব মাহ নারদঃ। যো ন ভ্রাতা পিতা বাপি ন পুল্রো ন নিযো-জিতঃ। পরার্থবাদী দঙ্যঃ স্যাৎ ব্যবহারেষু বিক্রবন্ ।। বিক্রবন विकक्ष क्वन्।। 🗱।। नात्रमः। নিৰেন্টুকামো রোগার্তো যিয়কু ব্যসনে স্থিতঃ। অভিযুক্ত স্তথা-ন্যেন রাজকর্মোদ্যত স্তথা ।৷ গবা॰ প্রচারে গোপালাঃ শস্য-বন্ধে কুশীবলাঃ। শিল্পিন শ্চাপি তৎকালে আযুধীয়াশ্চ বিগ্ৰহে॥

অপ্রাপ্তব্যবহার চ দূতো দানো-गुर्थ। बडी। विषयक्षक नो रन-भा बटेंक जाबा स्वर्यमृशः ॥ नि-ৰেন্টুকালো বিবাহপ্ৰবৃত্তঃ ব অ-त्याम वामा छात्रना व्यथा अवा-বহারঃ ব্যেডশ্বর্যাবরব্যক্ষঃা छ कात्व निवाशामित्रमा थिने-र्याञ्चकारम । এতে वियमश्राम्ह উপপ্লবদেশস্থাশ্চ উত্তমর্থাদিন। নাসেখ্যা নাবধারণীশাঃ এতান্ প্ৰাপ্তকান ৰাদিনা নিবেদিতা-নিতি শেষঃ ॥ क्षा याख्वरकाः। অভিযোগ মনিস্তীর্ঘ্য নৈন প্র-ত্যভিষোজ্যেৎ। অভিযুক্তঃ স-শ্বুতর মদম। ভাষা বাদিন মেত॰ স্বাভিযোগানুপমর্দকেন বিবাদা-ন্তরেণ ন যোজ্যেত্ব। মুগপদনে-ক ব্যবহারাসম্ভবাৎ। নারদোপি ৷ পূৰ্বাদ পরিত্যজ্ঞা যোখনা মা-वाष्ट्रं भूनः। वाष मःक्रमणाङ् জ্ঞেবে। হীনৰাদী স বৈ নরঃ ॥ হীনবাদীত্যনেন দপ্ততোক্তা ন-তু প্রকৃতার্থান্ধীনতা অন্যথা ছ-नाभरतः ॥ 🗱 ॥ भाक्रसा श्रिक প্রদাব নাহ সত্রব। সর্ব্যাৎ প্র-ত্যভিযোগঞ্ কলহে সাহসেষুচ ॥ वाक्शाकृत्या भञ्जामि अहात्त्र-

व हा यश श्रृषं बर्वशादमनीक् কঃ শশ্রেশ হত ইত্যপরামাভা-বাৰ প্ৰত্যভিবোগণ পৰ্যাৎ তি-থাচ বৃহস্পতিঃ আজুউন্ত বন্ধ-ক্রোশ॰ স্থাডিতঃ প্রতিভাত্যন্ । হত্বাততাধিনকৈব নাপরাধী ভ-বেমরঃ । এতেন বাকপারুষ্য দ-গুপারুষ্যযোঃ প্রকৃতাভিযোগে খণ্ডকাভিযোগেপি ন দোষঃ । येखु পূर्वभाकातराम्बद्ध नियंज्य স্যাৎ স দোষভাক্। পশ্চাদ্যঃ সোপ্যদৎকারী পূর্বে তু বিনযো গুরুঃ ।। ইতি নারদ বচন তৎ পূৰ্বাপেক্ষৰা পরস্যাধিক বাক্পা-রুষ্যোৎপাদকস্যাপি বল্পদণ্ডবি-ধাৰক ।।।।। যুগপৎ সংপ্ৰবৰ্তনে অধিক দণ্ডাভাব মাহ সএব ৷ পা-ৰুষ্যে সাহসে চৈব যুগপৎ সংপ্ৰ-বৃত্তযোঃ। বিশেষশ্চেম লভ্যেত विनयः गाष्ट्र मय खट्योः ॥ विन-या मण्डा ध्वक मएखा १ य मनग-রাধে মথি ক্লতঃ পীডিতমাদিতি ভাষায়া প্রত্যভিয়োগঃ কার্য্য এব। প্রত্যবন্ধশনে। তরত্বেন যু-গপদনেক ব্যবহারাপত্তি দোষ-স্যাভাবাৎ ॥ 🛊 ॥ সভাপতেঃ কর্ত্তব্য সাহ কাত্যাখনঃ। অথ

हिथ अधिकू नी छि वान रया गा छ वापित्नाः। मञ्जूष्मित्व प्रिनमा **छि ममारि ज्ञार विजनः** ॥ প্রতিভবতি তৎকার্য্যে তদন্তব-छि इछि अछिजू नंशकः। वाम-যোগ্যঃ বিবাদ ফলস্য সাধিত ধ-. नामिमानमा मधमानमा ह क-मः। वामित्नाः ভाষাवामिनः छ-ভরবাদিনশ্চ। তথাচ যাজ্ঞব-ষ্ক্যঃ । উভযোঃ প্রতিভূ র্গাহঃ সমর্থঃ কার্যানির্ণযে । প্রতিভূব-স্তুভাবে চ রাজ্ঞা সংজ্ঞপন ত-ষোঃ ।। রাজ্ঞা সংজ্ঞপন দণ্ডত্-ভ্যাধিকরণ° নির্ণযস্য কার্য্যে ধ-নাদি দানে রাজদন্তাদিশ্বাৎ কা-য্য শব্দস্য পূৰ্ৰ নিপাতঃ। ভৃত্যঃ তত্রককো রাজনিযুক্তঃ।। 🟶 ॥ প্রত্যথী যদি কন্চিৎ কাল প্রা-র্থমতে স লভতে অথী তু কালং প্রার্থযন্ অর্থিত্ব মেব ব্যাহন্যা-**पिछि एक कार्ला न व्यार्थनीयः** । তদাহ। প্রত্যথী व**ডতে কাল**॰ ত্ৰ্যাহ সপ্তাহ মেৰ চ। অথীত প্ৰাৰ্থন্ কালং তৎক্ষণাদেব হী-যতে ।। কচিৎ প্রত্যথী কাল ন-লভতে। যাজৰক্যঃ। সাহস স্তে-যু পারুষ্য গোভিশাপাত্যযে জ্রি-

याः। विवामस्य ममाधव कारला **২নাত্রেছ্য। সৃতঃ।। সাহসং মনু**-ষ্য মারণ । গৌরত্ত দোহা। অভি-শালো মহাপাতকাদিনা। অত্যযে **जवानात्म। जियाः त्रवाजियाः** हा-রিত্র বিবাদ বিষয় প্রাপ্তায়া দা-मा। यह विवादन वा। अबू मना अव উত্তর॰ দাপষেদিতি শূলপাণিঃ। বিশেষয়তি কাত্যায়নঃ। যুদ্দাৎ কার্য্য সমারম্ভ শ্চিরাত্তেন বিনি-শ্চিতঃ। তত্মান্ন লভতে কাল ম-ভিৰুক্তম্ভ কালভাক্। অপবাদ মাহ বৃহস্পতিঃ। অভিযোক্তাপ্র-গন্তবাৎ বক্তু॰ নোৎসহতে যদি। তদা কালঃ প্রদাতব্যঃ কার্য্য শ-ক্ত্যনুৰপতঃ।।#।। অত্ৰাপি বিশে-ययि बाामः। ताक टेमब हर्टा দোষ खित्रान् कोत्त यमा ভবেৎ । অবধ্যযোগ মাত্রেণ ন ভবেৎ স পরাজিতঃ। স ক্ত সমষ ৰদ্ধো ২ভিযুক্তঃ। রাজদৈব রুত্ত দো-য॰ সাক্ষিভিঃ প্রতিপাদযেৎ। জৈক্ষেন বৰ্ত্তমানস্ত দণ্ড্যো দাপ্য-স্ত তদ্ধন । অবধ্যতিক্রমহেতো त्राक्रटेमिविक मार्यमा श्रीमर्छ। न ভদতিক্রামকে। ২পরাধ্যতি জৈ-ন্দাক্ত তদতিক্রমেণ দঞ্চো ভঙ্গী চ ভবতীত্যর্থঃ। ছদ্মকাঠিন্যাদিযু-ক্তো জিয়াঃ। তথা চ হারীতঃ। ছদ্ম মামা ব্যাজ যুক্তা নিরুতিঃ। কৌটিল্য কাঠিন্য শাঠ্য বৈরুদ্য সন্তাব যুক্তং জৈশ্য মিতি। যুক্তং যোগঃ।। ॥।।

অথ ব্যবহারপাদ নির্গয়ঃ ।
তত্ত্ব বৃহস্পতিঃ । পূর্বপক্ষঃ স্ফৃতঃ
পাদে। দ্বিপাদশ্চোত্তরঃ স্ফুতঃ ।
ক্রিমাপাদ স্তথা চান্য শচতুর্থো
নির্গয়ঃ স্ফঃ ।। মিথ্যোক্তৌ চ চতুম্পাৎ স্যাৎ প্রত্যবক্ষদনে তথা । প্রাঙ্ন্যামে চ স বিজ্ঞেযো
দিপাৎ সংপ্রতিপত্তিয়ু ।। মদ্যপি
সংপ্রতিপত্তাবপি নির্গমো হস্তি
তথাপ্যত্তরবাদিনৈব ভাষার্থস্যাক্রীক্রতত্ত্বন ক্রিমা সাধ্যো ন ভবতি ইতি দ্বিপাদতোক্তা ।। # 11

অথ ভাষাপাদঃ ।
তত্র ভাষা স্বরূপ মাহতুঃ কাত্যাযন বৃহস্পতী । প্রতিজ্ঞা দোষ
নিমুক্তি সাধ্য সৎকারণান্বিত
। নিশ্চিত লোক সিন্ধান্ধ প্রকা
পক্ষবিদো বিদুঃ ॥ স্বলাক্ষরঃ প্রভূতার্থো নিঃসন্দিক্ষো নিরাস্করঃ
। বিরোধি কারণৈ মুক্তো বিরোধ

পক্ষঃ কলিতঃ পূৰ্বাদিনা। দ-দ্যাৎত্ৰ পক্ষ সম্বন্ধ প্ৰতিবাদী তদূতরং॥ প্রতিজ্ঞা সাধ্যাভিধা-यिक वाक्। जमा स्मादेशः भन्न-স্পার বিরুদ্ধার্থ পদাদিভি স্ত্যক্তণ সাধ্য সাধনাহাতিমত পক বি-দুঃ। অন্যথা প্রতিজ্ঞা দোষেণ সাধ্যদোষः স্যাৎ। অতএবোক্ত॰ । বচনস্য প্রতিজ্ঞাত্ব তদর্থস্য চ পক্তা। অসম্বেণ বক্তব্যে ব্যব-शास्त्रयू वाणि जिः ॥ वक्करवा शक् প্রতিজ্ঞে পূর্বোক্তে। নারদেনা-পি । সারস্ত ব্যবহারাণা প্রতি-क्का ममूनाश्रा । उन्नात्नी शिष-তে বাদী তরংস্তা মৃত্তরো ভবেৎ ॥ উত্তরে। বিজ্যী। यमाপাनाव সাধ্য জ্ঞাপ্য তদ্বিশিষ্টধ্মী প-ক্ষ ইতি ভেদঃ তথাপ্যত্ৰ বাক প্ৰ-ত্যায্যগাদি ধর্মবিশেষ বিশিষ্টস্য পক্ষত্যা ধর্মিণো ২ধনণা দে রে-ব সাধ্যত্বাৎ সাধ্যপক্ষযো রভে-দাভিধান ৷ উপসংহারে চএবম্বি-ধঃ পক্ষ ইতি। মিতাক্ষরাযান্ত ভা-ষা প্রতিজ্ঞা পক্ষ ইতি নার্থান্তর মিত্যুক্ত ী ভাষাৰ্থ মুক্ত্বা ভাষা ক্ষুপু প্রপঞ্চ মাহ স্বল্লাকর ইতি । भिन्नाक्रवः शोबाशया विशया-

হারে চ প্রতে যজ্ঞকর্মণি। যা-নি পশ্যস্থ্যদাসীনাঃ কর্ত্তা তানি ন পশ্যতি ।। ইতি গৃছসংগ্ৰহ ব চনাদুদাসীনেভ্যো জ্ঞাত্বা শোধ-যেৎ। তচ্ছোধন মাহ বৃহস্পতিঃ া ন্যুনাধিক পূৰ্ৰপক্ষ তাবদ্বাদী वित्नाथरय । न ममामुखं व यो-বৎ প্রত্যথী সভ্য সন্ধিধী।। 🟶 🛚 ।। তলিখন প্রকার মাহ ব্যাসঃ। পাণ্ডুলেখেন ফলকে ভূমৌ বা প্রথমণ লিখেৎ। ন্যুনাধিকন্ত সণ-শোধ্য পশ্চাৎ পত্তে নিবেশ্যেৎ ॥ ফলক॰ কাষ্ঠাদিপটক॰। কা-ত্যাযনঃ। পূৰ্ৰপক্ষণ স্বভাবোক্তণ প্রাজ্বিকো ২থ লেখমেও। পা-ওুলেখেন ফলকে ততঃ পত্ৰে ২-ভিলেখযেৎ।। শোধযেৎ পূর্বপ-ক্ষন্ত যাবমোত্তর দর্শন । উত্ত-রেণাবরুদ্ধস্য নিবৃত্ত শোধনং ভবেৎ॥ অন্যদুক্ত निर्थाना-দর্থি প্রত্যর্থিনে। র্বচঃ। চৌরব-চ্ছাশযেত্তত্ত ধার্মিকঃ পৃথিবীপ-তিঃ ॥ স্বভাবেক্তি মক্তৃত্রিমণ । এতচ্চ স্বরবিশেষাদিনা সুজ্ঞেয়ণ ।। 🟶 ॥ অতএব যাজবক্ষাঃ। ছল॰ নিরস্য ভূতেন ব্যবহারান্নযেন্-

পঃ। ভূত মপ্যনুপন্যস্ত॰ হীযতে ব্যবহারতঃ ৷৷ ভূত তত্ত্বার্থসম্ব-स्त । नातमः । ভূত তত্ত্ব । शंगय-শ্ব॰ প্রমাদাভিহিত॰ ছল॰। কিন্তু রাজ্ঞা বিশেষেণ স্বধর্ম মভিরক্ষ-ত।।। মনুষ্যচিত্ত বৈচিত্রাৎ পরী-का माधमाध् वा। मर्द्धवर्थ विवा-দেষু বাক্ছলে নাবসীদতি ॥ প-ख खी ভृग्गगानातः भारमाभा-थीं म शियर्छ । मर्स्ड पर्य विवादन-ষু প্রমাদাভিধানেপি নাবসীদতি অত্যোদাহরণ পশুস্ত্রীত্যাদি। অৰ্থ বিবাদ গ্ৰহণাৎ মন্যুক্ত বি-বাদেষু প্রমাদাভিধানে প্রকৃতা-र्थामभाषां कीयठ इंछि भगाउ । যথাহ মনেন শির্সি পাদেন তা-ডিতঃ ইত্যভিষাষ কেবল॰ হস্তে-ন তাডিত ইতি বদন্ন কেবল° দণ্ড্যঃ পরাজীযতে চ। ততশ্চ ত্ব॰ মছ মৃণ ধার্যদি মত ঋণত্বেন গৃহীততাবদ্ধনকত্বাদিতি ভাষাশ-রীর•এতচ্চ সংস্কৃত দেশভাষান্য-তরেণ যথা বোধং বক্তব্য লেখ্যং व। मूर्थानामि वानि প্রতিবাদি-তা দর্শনাৎ অতএবাধ্যাপনে ২-পি তথোক্ত॰ বিকুধর্মোত্তরে । সংস্কৃতিঃ প্ৰাক্ততৈ ৰাক্যৈ ৰ্যঃ শি- ষ্য-মনুৰূপতঃ। দেশভাষাদ্যুপা-বৈশ্চ বোধ্যেৎ স গুৰুঃ স্মৃতঃ।।

व्याखा अत्रामः। তত্র কালমাহ কাত্যাধনঃ। সদ্যঃ ক্ৰতেষ্ কাৰ্য্যেৰ সদ্যূত্ৰৰ বিবাদ-राष्ट्री कानाजीर्छमू वा कान॰ দদ্যাৎ প্রত্যর্থিনে প্রভৃঃ॥ কাদি-নোক্তস্য সাধ্যস্য প্রতীপ মর্থয-তে ইতি প্রত্যথী । নারদঃ। গ-হনস্বাদ্বিবাদানা মসামর্থ্যাৎ স্মৃ-তে রপি। अनामिषु रुद्धिकानः কান॰ তত্ত্ববুভূৎস্যা ।। बृङ्क्य-তিঃ ৷ যদা ত্বেবয়িধঃ শক্ষঃ কল্পি-তः পূर्ववामिन।। मम्गा ७९१क मयक्ष° প্রতিবাদী তদোত্তর° ॥ मयन गूर्णयुक्त । अनाया अना-বাদিত্বেন ভঙ্গ প্রসঙ্গাৎ। অন্য-वामी किया (इसी मानकारी नि-ৰুত্তরঃ। আহৃত প্রপলাযী চ হী-नः शक्ष विधः स्रृजः ॥ প्रभनारी ত্রিপক্ষেণ মৌনক্লৎ সপ্তভি দিঁ-देनः । किंशास्त्रशी जू मारमन मा-ক্ষিভিন্নস্ত তৎক্ষণাৎ ৷৷ ইতি নার-দোক্তেঃ। ক্রিয়া লেখ্যাদিক। সা-কিভিন্নঃ সাক্ষিভিঃ পরাজিতঃ। বাদিনোক্তস্য সাধ্যস্য প্রতীতং বদতীতি প্রতিবাদী ৷ উত্তীর্য্যতে

নি স্তীৰ্ব্যতে প্রক্রতাভিযোগো ২-নেন ইতি উত্তর । যাজ্ঞবন্ধ্যঃ। শ্ৰুতাৰ্পসোত্তর লেখ্য পূৰ্বাবে-দক সমিধৌ ৷ লেখ্য মিতি বাক্য-मा। भूगनकक ॥ 🛊 ॥ উত্তর य-ৰূপ॰ তদ্ভেদ।॰ শ্চাহ নারদঃ। গ-ক্ষস্য ব্যাপক সার মসন্দিশ্ধ ম-**নাঙ্গল•।** অব্যাখ্যাগম্য মিত্যেব मुख्तः छित्त। विमूः ॥ मिथा। সংপ্রতিপত্তিত্বং প্রত্যবস্কন্দন স্ত-থা। প্রস্তন্যায়া শ্চোত্তরাঃ প্রো-ক্তা শ্চত্বারঃ শাস্ত্রবেদিভিঃ ।। অভিযুক্তো ২ভিযোগস্য যদি স্ব-यामशङ्करः। मिथा ততু विका-নীযাদুত্তর ব্যবহারতঃ ৷৷ পক্ষস্য ভাষাৰ্থস্য ব্যাপক আচ্ছাদক অভিযোগ প্রতিকূল মিতি ধাবৎ ৷ অতএব পূৰ্বপক্ষাৰ্থ সম্বন্ধ প্ৰ-**ज्ञिकः** निर्दातस्यिकिज्ञुकः। न চ বিপ্রতিপত্ত্যা ন্যাবার্থ মাগত-স্য ধার্যসীত্যভিযুক্তস্য ধার্যা-মীতি সংপ্রতিপত্তেঃ কথমুত্তরত্ব অভিযোগাপ্রতিকূলম্বাদিতি বা-**छा । ভাষাবাদিনো মূর্খত্বেনাপটু ७या वा कमाठिखाया** जिवामातम-বায় হীয়তে ইতি ভাষা বিমৰ্ষ পর্যান্ত বিপ্রতিপদস্যাপ্যুত্তর-

वामित्ना ভाষार्थः नगागवगना তমিষেধার্থ॰ সম্যগুত্তরাসম্ভবাৎ ৰিদ্বৎসভাষা চাসতা বচন ম-ত্যন্তাধর্মকারকং পরোক্তি পরা-कृत्य ह प्रश्नाप्तः वामिना ह देवत মিত্যাদি প্রতিসন্দ**ধতঃ স**ংপ্রতি-পত্তে রুত্তরত্বণ সম্ভবত্যেব। এবং এতেভ্য এবানিস্তারাৎ সাধ্যত্বে-ताशिमकेमा शक्तमा मिक्कांक्ता-পন্যাসেন সাধ্যত্ব নিবারণাৎ সিদ্ধসাধনেনাপি বাদিনঃ প্রত্য-বস্থানাচ্চোত্তরত্ব সম্পুতিপত্তেঃ সিদ্ধ মিতি। সারু প্রক্কতোপযো-গি। অনাঙ্গলং পূর্বাপর বিরোধ-भूनाः। <u>ज्याधाशमा मधाश</u>-রাদিক বিনৈব প্রতীত অভি-ষোগদ্য অভিযুজ্যতে ইত্যভি-যোগঃ সহেতুক• সাধ্য° তস্যাপ-হ্লব মিত্যথাঃ।। 🟶 ।। উত্তরাভাষ মাহ কাত্যাবনঃ। প্রক্তেনত্বস-স্বন্ধ° অত্যন্ন মতিভূরি চ**া পকে**-কদেশব্যাপৈয়ব° তচ্চ নৈবো-ত্তর॰ ভবেৎ ॥ অন্ত ব্যস্ত পদ-ব্যাপি নিগূঢার্থণ তথাস্বলং। ব্যা-খ্যাগম্য মৃদার্ক্ষ নোত্তর শৃদ্য-তে বুধৈঃ॥ অস্ত ব্যস্ত পদব্যা-পি অনম্বিতার্থ পদব্যাপ্ত মিতি

ব্যবহারতিলকে ভবদেবভট্টাঃ ॥ 🛊 ॥ भिरथा। छत र छन मार्जुः পून वंगम नात्रको । भिटेशाञ्चा-ভিজানামি মম তত্র ন সন্নিধিঃ। অজাত শাস্মি তৎকালে ইতি মিখ্যা চতুৰিধ ৷৷ মিথ্যৈতদিতি শব্দতো নাভিজানামীত্যাদিক মর্থতো ২পত্নবঃ। তথাচ কাত্যা-যনঃ ৷ শ্রুত্বা ভাষার্থ মন্যস্ত যদি ত॰ প্ৰতিষেধতি। অৰ্থতঃ শব্দতো বাপি মিখ্যা তজ্জেয মুন্তর ।। দ্ব॰ মহৃ॰ ধার্যসীতি প্রতিজ্ঞাযাণ ন গৃহীত মিতি শব্দতঃ। কাল-বিশেষ গৰ্ভাষা তস্যা সত্যা **छमा नाइ॰ जाउ ই**छि অर्थठः । দেশ কালবিশেষ গৰ্ভাষাণ তদা-তত্র নাহ মাসং ইত্যপ্যর্থতঃ । দে-শাদিমত্যা তচ্ছন্যাষা বান জা-नामीठार्थठ এवे यागान्यत्व নাৰ্থত স্তদগ্ৰহণ প্ৰতিপাদনাৎ অত্র চরমত্রয় গ্রহণাবক্ষদন মৃ-খেন গ্রহণাভাব প্রতিপাদক সা-পদেশমিথ্যোত্তর মাত্র॰ আদাণ মিথ্যো ভরমাত্র° ॥ 🛊 ॥ বৃহস্পতিঃ । শ্রুষাভিযোগণ প্রত্যথী যদি ত॰ প্রতিপদ্যতে ৷ সা তু সংপ্রতিপ-ত্তিঃ স্যাচ্ছাস্ত্রবিদ্ধি রুদাহত।।।

वर्षिनाजिहित्वा रा। १४३ अ-**डाधीं यमि ड॰ डथा।** क्षणमा কারণ জ্বাৎ প্রত্যবন্ধন্দন হি ७९॥ चाठाद्रगावम्दानि भून र्लिथराज रामि । माजिरशरग জিতঃ পূৰ্ব প্ৰাড্ন্যাযম্ভ স উচ্য-তে ॥ অভিযুজ্যতে ইত্যভিষো-গঃ ৷ প্রতিপদ্যতে ২ন্দীকরোতি ৷ ত সাধ্যার্থ। তথা প্রপদ্য সত্য-দ্বেনাঙ্গীরুত্য। কারণ তৎপ্রতি-কুলৰূপণ কারণণ ক্রাযাৎ তদা তদূত্তর প্রত্যবক্ষমণ। বাদ্যুক্ত-স্য প্রতিকূলত্বেন প্রত্যবস্কন্দন মিত্যর্থঃ। প্রতিপক্ষাবক্ষদনাৎ প্রত্যবন্ধন্দন মিতি জীমূতবা-रूनः ॥ 🛊 ॥ ७१ कात्राधितः बिविशः । *रनव* ज्नावनः मूर्वः नक । তত্র বলবদ্ভর বৰা । স্তঃ শত গৃহীত মিতি সত্য কিন্তু পরিশোধিত মিতি। অত্র উত্তরবাদিন এব ক্রিষা নির্দেশঃ । তথা চ নারদঃ। আধর্য্য পূর্ব-পক্ষস্য যশ্মিমর্থবশাস্তবেৎ ৷ বি-বাদে সাক্ষিণ স্তত্র প্রষ্টব্যাঃ প্র-**তিবাদিনः ॥ आध्याः पूर्वलपः** পূৰ্বপক্ষস্য। ততশ্চ স্থাপকসাধ্য-मा धार्मामा भाषा भाषा कार्य कार्य नि-

ৰ্বাতনাদি তজ্ঞপ মৃত্তর কারণো-ন্তর ৷ অতএব নিখ্যোত্তরাদস্য ভেদঃ। তদ্ধি বার্য্যমাণত্বস্যাত্য-স্তাভাব প্ৰযোজক মগ্ৰহণৰূপ• म जु ४॰ मक्तराः ॥ 🛊 ॥ जुनादन-কারণোত্তর যথা। মদীষেয় ভূ-भिः क्रमागञ्चामिति वाम्रास्क मे-मीरगर ज्याः क्यागठवामिठि প্রতিবাদিনা তথোত্তর মিতি তত্র পূৰ্ববাদিনঃ সাক্যুপন্যাসঃ। ত-দসামর্খ্যে প্রতিবাদিনঃ । তথা চ বাজ্ঞবদ্ধ্যঃ। সাক্ষিযুভষতঃ সৎ-म् माक्किनः পূर्वरापिनः। পূर्वश-ক্ষে ২ধরীভূতে ভবস্থ্যত্তর বাদি-नः ॥ 🛊 ॥ मूर्वनकां त्रां जित्र य-था। मस्मय जृः क्रमागठ वामि जि वामुरक्क मरमय॰ जू मं नवर्ष जूका-মানস্বাদিতি প্রত্যুত্রণ করু ধন মাত্র প্রযুক্ত । পশ্যতো হক্রব-ত। रानि धन्मा प्रभवार्षिकी । ইতি ষাজ্ঞবন্ধীয় বীজ । কিন্ত নৈতদ্যুক্ত । পরেণ ভুজ্যমানাযা ভূমে ৰিম্পতি বাৰ্ষিকী। ইতি ভূ-মি মাত্র বিয়ক তৎপরার্কেনা-পোদিতত্বাদিতি ভবদেৰ ভটাঃ। পশ্যতো ংক্রবতো হানি ভূমে ৰি॰শতি বাষিকী। পরেণ ভুজ্য-

मानाय। धनमा ज्यायिकी ॥ ইতি শূলপাণিষ্ত পাঠোপি ত-ত্রার্থে প্রমাণ । ততশ্চাত্র ক্রমা-গতত্বে পূৰ্ৰবাদিনঃ প্ৰমাণোপ-नामः। তথাচোক্ত॰। গুরাবভি-্হিতে হেতৌ প্রতিবাদি ক্রিয়া ভবে । पूर्वता वानिनः প্রোক্তা ক্রিষা তুল্যেপি বাদিনঃ ৷৷ আচা-द्भि वार्वशास्त्र । व्यवस्त्र । जनी । লেখযতে ভাষা মিতি শেষঃ। স-বাদী অস্মিমর্থে ময়া পূর্বণ পরা-জিতঃ বাচ্যঃ প্রাঙ্ন্যায়ে। হি ধা-ৰ্য্যমাণত্ব সামান্যাভাব জ্ঞাপকঃ ।। 🚸 ।। এতেষা॰ সঙ্করে বিশেষ-মাহতু ব্যাস হারীতৌ। মিথ্যো-ত্তর কারণঞ্চ স্যাতা মেকত্র চে-দুভে। সত্যঞ্পপি সহানেন তত্র গ্রাহণ কি মুতরণ।। মিখ্যা কারণ-ষে। বাপি আছে কারণ মৃত্রে । ষৎ প্রভূতার্থ বিষয়ণ যত্র বা স্যাৎ ক্রিয়া ফল ।। উত্তরণ তত্ত্ব বিজে-ষ মসংকীৰ্ণ মতে। খন্যথা। শতা-ভিষোগে শতগ্ৰহণ মিথ্যা পঞ্চা-শদেব গৃহীতা স্তাশ্চ পরিশুদ্ধা ইতি মিখ্যা কারণাংশযো স্তল্য ৰূপত্বে কারণে ত্রেণ আহণ আ-की विठातनीयः পরিশোধনস্যা-

ৰাচীনত্বেন স্মরণার্হস্বাৎ পশ্চা-ন্মিথ্যোত্তর তত্ত্ব ঋণস্য চিরাতী-তস্য কট প্ৰতিগাদ্যত্বাৎ ৷ এবঞ্চ নবত্যভিযোগে মিথ্যৈতৎ ষ্টি পুরাণা এব মধা গৃহীতা স্তত্রাপি ত্রি॰শৎ পরিশুদ্ধা স্ত্রি॰শদ্ধারযামি ইতি মিখ্যা কারণ সত্যৈঃ সন্ধী-র্ণোরোত্তরে ২পি পূর্ববৎ কারণো-ভরমেব আহু মিখ্যা কারণযো ৰ্বাপীতি বাপি শব্দাভ্যা তথা দ-শিতত্বাৎ সত্যোত্তরস্য স্বয়ণ স্বী-ক্তত্বেন নিৰ্যানৰ্থাদিতি ভা-वः। প্রাড্ন্যাযেন সহ সর্বথৈব সঙ্করানুপপত্তি রিতি তন্মেক্তি ষদি শত মিথ্যা পঞ্চবি শতি পু-রাণা গৃহীতা ত্তে চ পরিশুদ্ধা স্ত-था निथा। भना अनुतार्थ विषय-স্য বিচার উপক্রমণীয়ঃ। ভয়ে। ২নুরোধস্যাভ্যাইতত্বাৎ পশ্চাৎ यनार्थमा विठात इंछि। जूनार्थ विययदः जू रख कियायाः माक्गा-प्तः कलः निर्भशः भीषुः **ভ**বতি তদংশলৈয়ের প্রমাণ্ণ গ্রাহ্ণ তথা যদি শতগ্ৰহণে পত্ৰ মস্তি শতাপ-इत् ह श्रक्षाम् श्रित्माध्त সাক্ষিণ স্তদা মিথ্যোত্তর এবাদৌ তৎ খণ্ডনায গ্রহণপত্রণ গ্রাহণ লিখিতস্য সাক্ষিত্যা বলবন্ত্বন সমাঙ্ নির্গষ কারিত্বাৎ পশ্চাৎ পরিশোধন সাক্ষিণঃ প্রস্কর্যাঃ। সক্ষরোত্তর মপ্যসন্ধীর্ণ মদুষ্ট অ-তো তিয় মন্যথা সন্ধীর্ণ দুষ্ট মি-তার্থঃ। অত্র চাবচ্ছেদ ভেদেন মিথ্যোত্তর সন্ধরে সদূত্তরত্ব মে-কাবচ্ছেদেন। সন্ধরে তু অসদূত্ত-রত্বমাহ কাত্যামনঃ। পল্কৈকদে-শে ষৎ সত্য মেকদেশে চ কারণণ । মিথ্যা চৈবৈকদেশে স্যাৎ স-ক্ষরাত্তদন্তরণ। একদেশে ইত্যত্র একস্মিন্দেব দেশে ন ভিম্নদেশে যথা শতং ধার্যাম্যেব পরিশো-থিতংন গৃহীতম্বা ইতি॥ #॥

অথ ক্রিষাপাদঃ ।
উত্তরাভিধানানস্তরণ ষাজ্ঞবন্ধ্যঃ
। ততো ২থী লেখ্যেৎ সদ্যঃ
প্রতিজ্ঞাতার্থ সাধকং। অথী বাদী প্রতিবাদী চ স্বপক্ষাথিত্বাৎ ।
তযো রধিকারে নিয়ম মাহ ব্যাসঃ। প্রাঙ্ন্যায়ে কারণোক্তৌ চ
প্রতাথী সাধ্যেৎ ক্রিষাং । মিথ্যোত্তরে পূর্ববাদী প্রতিপত্তৌন
সা ভবেৎ ।। মিথ্যোত্তরে ন গৃহীভং মযেত্যাদিরপে পূর্বাদী ভানাবাদী সাক্ষ্যাদিকং নির্দিশে-

মোত্তরবাদী তত্র তস্য মানুষ্যাঃ ক্রিয়ায়। অসম্ভবাদিতি ন্যায়ো-মূল॰ অত্রার্পি সাক্ষ্যাদ্যভাবে উ-ত্তরবাদিন এব দিব্য । ন কন্চি-দভিষোক্তার দিব্যেষু বিনিষো-জযেৎ। অভিযুক্তাষ দাতব্য• पिया॰ पियाविशातरेमः । **रे**डि কাত্যাযনোক্তেঃ। অত্ৰ পূৰ্বাৰ্দ্ধে-नार्थिता मिवानित्यस প্রত্যথিন স্তৎ প্রাপ্তো পরার্দ্ধা-ভিধানণ সিদ্ধে সত্যারস্ভো নিষ-गाय देखि ना।यानियमार्थ॰ न ह ব্যাস বচনে ক্রিযাপদ কারণো-ত্তর মানুষী দৈবীপর মিত্যেতা-বদর্থক মিথ্যোত্তরেপ্যনুযুজ্যতে ইতি তত্ৰাপি অৰ্থিন এব দিব্য गिछि वाठा॰ क्षयमान शनमा हि পুন রম্বার্থ মেবানুষঙ্গঃ। নম্ব-ৰ্থবৈষম্য সহিত্য্য গৌরবাৎ পূ-(बाक नाग मूनक विषयनारको काञायत्नाक मित्राविषय नि-यगजनानर्षाक गत विवास वि-याय अञाधी मिनश्न खळ ठ-স্যোত্তরানহত্যা অর্থিন এব দু-ফট্রিয়া তদসম্ভবে তল্যৈব দিব্য॰ ন তু প্রভার্থিনঃ অধিকার নিশ্চ-যাভাবাৎ অথিন তৎসত্বাৎ নচ

ন কশ্চিদভিযোক্তার মিত্যাদিনা বিরোধ স্তুস্যোত্তরার্হ প্রতিযোগি বিষ্মস্থাৎ এতদ্বিষয় এব ধনস্বা-মিনো দিব্য মিভি লোকপ্রবাদঃ ।। 🛊 ।। লিখিতাদ্যভাবেনাপি দি-.বা মাহ যাজ্ঞবন্ধ্যঃ। প্রমাণ লি-থিতণ ভুক্তিঃ সাক্ষিণশ্চেতি কীর্ত্তি ত । এষা মন্যতমাভাবে দিব্যা-ন্যতম মুচ্যতে ৷৷ গ্লা৷ অথ দিব্য । पिरानगर मध्य। ज्लाभारमा বিষ কোষো দিব্যানীহ বিশুদ্ধ-ষে। মহাভিযোগেম্বেতানি শী-র্ষকন্তে ২ভিযোক্তরি। রুচ্যা বা-ন্যতরঃ সর্য্যাদিতরো বর্ত্তথেচ্ছি-तः । विनामि भीर्यकः क्याए न्-পদ্রোহে ২থ পাতকে। মহাভি-যোগেষু মহাপাতকাদি গুরুত-রাভিষোগেয়ু। শীর্ষকস্থা শীর্ষ-ক প্রধান ব্যবহারস্য চতুর্বপা-দো জয় পরাজয় লক্ষণঃ তেন দ-খে। লক্ষ্যতে। তত্ৰ তিণ্ঠতি বৰ্ত্ততে তদঙ্গীকরোতীত্যর্থঃ। অত্রাভি-ষোক্তুঃ শিরোবর্তিমোক্তে রভি-যোজ্যাস্য দিব্যকর্ত্ত্ব প্রতীয়তে । প্রত্যথী চ্ছেষা অর্থিনো দিব্য মাহ রুচ্যেতি। ইতরো ২ভিযুক্তঃ । এতৎ नर्बः मिराज्यः विवृजः।

প্রতিজ্ঞাতার্থ সাধকমিতি সাধকণ সাক্ষ্যাদিকণ। তদাহ বৃহস্পতিঃ। দিপুকারা ক্রিষা প্রোক্তা মানুষী रिनिवि । ज्या । जाकि लिथान्-गानक गानूषी जिविधा सृठा ॥ ४-টাদ্যা ধর্মজান্তা চ দৈবিকী নব-ধা স্তা। তত্রানুমানম্ব ভুক্ত্যাদি ।। #।। তত্র সাক্ষ্য মাহ মনুঃ। স-मक मर्गना माका अवगरेकव সিধ্যতি। এতৎ প্রযাণ মাত্রোপ-লক্ষণ । অনুভাবী চ यः কন্চিৎ क्र्या भाका विवासिना देखि তদ্বচনান্তরাৎ। অতএবারুভম-পি সাঞ্চিণ মাহ মনুঃ। यতানিরু-দ্ধে। বীক্ষ্যেত শৃণুযাদ্বাপি কিঞ্চন । शृष्ठे खवानि छम्बाया वशा দৃষ্ট॰ ষথা শ্রুত॰ ॥ অনিরুদ্ধ স্তু ম-ত্র সাক্ষিত্বেনানিযুক্তঃ। পরস্পর-यानि व्यवनमार विकुः। উদ্দিষ্ট সাক্ষিণি মৃতে দেশান্তর গতে ২পি বা। তদভিহিত শ্রোতারঃ প্রমাণ নাত্র সংশযঃ। অস্যোত্তর সংজ্ঞা गार् नाद्रमः। माकिना मि य९ সাক্ষ্য॰ স্বপক্ষণ পরিভাষতাণ। 🛎-বণাৎ আবণাদাপি স সাক্যন্ত-র সংজ্ঞকঃ। স্বথক্ষ সম্বন্ধি সাক্ষ্যণ পরিভাষতা সাক্ষিণা ষঃ স্বৰু

শূণোতি অধিনা প্রাব্যতে বা স অবণাৎ আবণাদুত্রসাকীতার্থঃ । खर त्या श्थिन। भूष्ण्या अछा-থিবচন প্রাবিতঃ স গৃচসাক্ষী-जार मध्य। अर्थिना सार्थिनका-র্থাণ প্রত্যথি চবন স্ফুট । यः আ-वारा जमा गृरा। गृषमाकी म छ-চ্যতে ॥ তেনান্যতর বাদ্যভিহি-ভার্থ বিষয়ক দৃষ্ট কারণজ বি-জ্ঞাপন॰ সাক্ষ্য মিতি স্থিত । তত্ৰ নারদঃ ৷ তেয়ামপি ন বালঃ স্যা-रेन्नरका न खी न मूर्केहर । न वा-দ্ধবো নচারাতি জ্রাযু স্তে কার্য্য मनाथा।। कार्याः ममि अनाथा **ত**िषक्रक्रदान । এবঞ্চ यनि পর্ম-ধার্ম্মিকছেন বান্ধবাদীনামপি স-ত্যবাদিত্ব নিশ্চীযতে তদা তে ২-পি সাক্ষিণোভবিতৃ মর্ম্ভীতি।তে-্ষা সাক্ষ্য বিধাযক বক্ষ্যমাণ ম-নুবচন ৰূপি এতাদৃখিব্য । যাজ্ঞ-वकाः। कावताः माकित्ना उख्याः শ্রোত সার্ভ ক্রিয়ারতাঃ । যথা-জাতি ৰথাবৰ্ণ সৰ্বে সৰ্বেষু বা স্থ-তাঃ ৷৷ ত্রখো ২বরা নিব্রুষ্টা বেষাণ তে ত্রাবরাঃ ত্রিভো খন্যনা ভব-ন্তীত্যৰ্থঃ। যথেতি যো ষজ্জাতীয স্তুস্য তব্জাতীয়ঃ সাক্ষী ৷ স্ত্ৰীণা

জ্রিবো হস্তাজানা নস্তাজাঃ । খ-খাবৰণ ত্ৰাহ্মণানাণ ত্ৰাহ্মণাঃ ক্ৰি-यामीना॰ कवियामयः। अज्ञाद जू ज्वरहरू विना नर्व वव । वा-বরা ইত্যস্যাপবাদ মাহ সএব। উভযানুমতঃ দাক্ষী ভবেদেকো শ্ববিল্বঞ্চ নিষ্ত তন্ত্ৰ । তদাহ বিষ্ণুঃ। অভিমত গুণসম্পন্ন স্তু-ভযানুমত স্তেকো ২পি ইতি । অতএব শোত্রিয় মপ্যেক নিষে-ধ্যতি বৃহস্পতিঃ। নব সপ্ত পঞ্ বা স্যুশ্চদার ক্রম এব বা। উভৌ जू (आंबिरिय) बार्क्श रेनक श्-চ্ছেৎ কদাচন ॥ একো মিলিত শুণসম্পন্ধঃ প্রধানকলঃ তদভাবে উভযানুমতমাত্রো ২পি প্রাঞ্স্ত-मार नात्रमः। উভयान् मटा यः मा जूरश विवन नान रयाः । ज्व-ত্যেকো ২পি সাঞ্চিত্তে প্রস্তব্যঃ मा। म मन्मित्। उउँचान्मठ একো श्लूक्षशामिमा गर्नक्रम अ-जिस्त एक्छन। मास्टिइ मण्मेनि বহজন সমিধৌ প্রস্কব্যঃ তথাত্বে মেহ বৈরাদি সমে ২পাকীর্ত্তি ভ-যাৎ সত্যাভিধান সম্ভবাদিত্যাশ-্ষঃ। বিচারসা তত্ত্বনির্ণার্থত্বাত্ত-

निर मनुः। একোপ্যলুक्तः माकी गा। वसाः एका। श्री न जियः । জীবুদ্ধে রন্থিরছাতু দোবৈ শ্চা-ন্যে হপি ষে বৃতাঃ॥ একো ২লু-ৰম্ভ সাক্ষী স্যাদিতি সন্ত্ৰকভট্য-• छशाठेः। একো न्स खुमोकी मा-দিতি জীমূতবাহনধৃতপাঠ স্ত ন बुकः। नुकार्क्षश्राभाकि ণো ভবিতু মৰ্হস্তীতি একপদব্যৰ্থ-তাপত্তেঃ। ভবতুবা তৎপাঠঃ ত-থাপ্যেক ইতানুরোধাৎ তমিষে-**४** मूर्थना न्करिमा कमा। न्मि म-ব্বে ধর্মবিত্ব মস্তরেণ সাক্ষিত্ব বে ধ্য° ইত্যৰ্থতো ন বিরোধঃ। অ-তএব বিশ্বৰূপ প্ৰভৃতীনা উভ-বানুমত একএব সাক্ষীতি ব্যাখ্যা-त्व थर्भविमिछि त्वांक्रः। प्तारेष-স্তেযাদিভিঃ। তথা চ নারদঃ। স্তেনাঃ সাহসিকা ধূর্ত্তাঃ কিত-বা যোধকাশ্চ যে। অসাঞ্চিণ স্ত-তে দৃষ্টা স্তেষু সত্য॰ ন বিদ্যতে॥ किञ्दा मृाञकद्राः ॥ 🟶 ॥ वाश्वाम गाइ छमना। मारमा श्रक्ता विध রঃ স্বষ্ঠী স্ত্রী বাল স্থবিরাদযঃ। এ-তেপ্যনভিসম্বন্ধাঃ সাহসে সাকি-ণো নতাঃ ৷৷ স্থবিরো গ্লানেন্দ্রিয আমঃ। আদিশব্দাৎ কিতবাদযঃ।

। উভযানুমতাভাবে শুচিলিয-দাদিগুণযুক্ত লৈকে। আহঃ। ত-था ह रागः। एकिकियम्ह धर्य-জ্ঞো যে। १ नावाशान् ভূতবাক্। প্রমাণ মেকো ২পি ভবেৎ সাহ-সেষু বিশেষতঃ ৷৷ অনুভূতকাক্ স্থানান্তরে সত্যত্বেনেতি। ভবদে-বভটো ২প্যেব°।।**ঞ্চ।। সা**হস মাহ नातमः। मन्या मात्रगः एउरः প-রদারাভিমর্য গারুষ্য মন্ত-বৈশ্ব সাহসং পঞ্ধা স্মৃতং ৷৷ কা-ত্যায়নঃ। অভ্যন্তরম্ভ নিঃক্ষেপে সাক্ষ্য মেকো ২পি দাপয়েৎ। অ-র্থিনা প্রাহৃতঃ সাক্ষী ভবেদেকো **২পি যাটিতে॥ স° স্কৃত° যেন য**ৎ পণ্য॰ তত্তেনৈব বিভাবষেৎ। একএৰ প্ৰমাণ স বিবাদে পরি-কীর্ত্তিতঃ ॥ সম্ফৃত গঠিত পণ্য• ऋखनामि। विकृः। त्यय मारम বান্দণ্ড পারুষ্য সংগ্রহণেষু সা-ক্ষিণো ন পরীক্ষা ইতি স্তেষ পর-**मात्रगमनामि कार्याागाः निङ्गत्व-**देनव कियमान्याद देनवादमव श-রু সাক্ষিণে ভবস্তীতি ন পরী-ক্ষা ইত্যুক্ত•1 তেষা• বাক্যম্ব মি-ত্রারিভাবাদি নিৰূপণেনৈবোপ-পত্যনুপপত্তিভ্যা মা**লোচনীয•** ৷

নতু বাক্যনাত্রাদিতি ব্যবহার্মা-তৃক। । অতথ্ৰ কাত্যায়নঃ । ঋ-,ণাদিষু পরীক্ষেত সাক্ষিণঃ স্থিরক-ৰ্মসূ ৷ সাহসাত্যযিকে নৈব শরী-ফা সত্রচিৎ সৃতা।। ইতি।। 🕸।। প্রোত্তিযাদীন। মসাক্ষ্যমাহ না-রদঃ ৷ শ্রোত্রিয়া স্তাপসা বৃদ্ধা যে চ প্রব্রজিতা নরাঃ৷ বচনাত্তেম্বসা-ক্ষিত্ব° নাত্র হেতু রুদাহতঃ । দা-নরত্বাকরে শ্রোত্রিয়ন।হ দেবলঃ 1 একাংশাথা**ং সকলা**ংবা ষম্ভির-ঙ্গৈ রধীত্য বা। ষট্কর্ম নিরতে। ৰিপ্ৰঃ শ্ৰোত্ৰিষো নাম ধৰ্মবিৎ ॥ সুকুলা কল্পমাত্রাঙ্গ সহিতা । ব-ষ্টি রিতি সহার্থে তৃতীয়া। বচনা-দিতি শ্রোতিষ্মাদিকপাভিধা-নাৎ ন চ তত্রান্যো হেতু রিত্যথঃ । তথা চাস্বীষ বৈদিক কর্ম্মকরণ ব্যগ্রত্যা পরকীষ কার্য্যে বিষ্মর-প্ৰসম্ভবাৎ দাফিত্বৰূপ লঘুকাৰ্য্য নিবোগে তচ্ছাপভবেন ব্যবহার জফারো ২পি তান্ন পৃচ্ছন্তী-তি তৎসাক্ষা করণানর্থক্যাচ্চ ন তে সাফিণঃ কর্তব্যাঃ কিন্তুরুভাঃ স্বয[়] সাক্ষিণো ভবস্তোব । উত্তৌ তু শোত্রিয়ে। স্যাতা মিতি স্মুক্তেঃ । वृष्तमामाकिषः वृक्तषादमव श्ला- ॥

निखियपापिठार्थः। मनुः। श्री-না সাক্ষ্য প্ৰিয়ঃ সৰ্য্য দ্বিজানাণ সদৃশা দিজাঃ। শুদ্রাশ্চ সন্তঃ শু-দ্রাণা সন্ত্যান। মন্ত্যবোনষঃ। অ-ভর্বেশ্মন্যরণ্যে বা শরীরস্যাত্য-ষে ২পি চ। দ্রিযাপ্যসম্ভবে কা-ৰ্য্য বালেন স্থবিরেণ বা ॥ শিষ্যে-ণ বন্ধুনা বাপি দাসেন ভৃতকেন ব। দেব ত্রাহ্মণ সামিধ্যে সাহ্ম্য॰ প্চেছ্দৃত বিজান্।। উদগ্ৰান্ প্ৰাৰুখান বা পূৰ্বাহ্নে বৈ শুচিঃ শুচীন্। ত্ৰাহীতি ব্ৰাহ্মণণ পৃচ্ছেৎ সত্য জহীতি পার্থিক ।। গো বী-জ কাঞ্চনৈ ৰৈশ্যি শুদ্রণ সর্বৈ স্ত পাতকৈঃ। মো বীজ কাঞ্চনাপ-হারে যৎপাপ তত্তবানৃতাভিধা-নে স্যাদিতি বৈশ্যে । এতৎ সা-क्यान्ञाञिशास्म ज्वान् मरैर्दः পাতকৈঃ সম্বধ্যত ইত্যুক্তা শূদ্ৰ-ঞ্চ পৃচ্ছেৎ। ত্রন্ধমো বে স্মৃতালো-কা যে চ স্ত্ৰী বাল ঘাতিনঃ। মি-ত্ৰদ্ৰুহঃ ক্তম্বা তে **তে** ব্যু ~~ৰ~~দ্দি তো गृया।। ইতি मन्क मृयन । भ९ कलक । अन्यत्मित म**र्**मुख म-ত্যঞ্জুলয়। গৃত । অধ্যেধ সহ-সুান্ধি সত্য মেকাতিরিচ্যতে। ইতি यनु नातरमाङ व्यावस्य ॥ 🛊 ॥

योख्दकाः। न ममाठि हि यः मा-काः जानमशि नताश्मः। म कृते-माकिना॰ भारेभ खत्ना मरखन চৈব হি॥কাত্যাখনঃ। অবীচি नत्रत्क वर्षः वरमयुः कृषे माक्षिनः। .যাজ্ঞবন্ধ্যঃ। সত্যা॰ প্রতিজ্ঞা॰ य-**ন্যোচুঃ সাক্ষিণঃ স জ**ধী ভবেৎ । जनाशावामित्न। यमा अन्य उमा পরাজ্যঃ।। বর্ণানা হি বলে। य-ত্র সাক্ষানৃত বদেৎ। তৎ পাবনায় নিৰ্বাপ্য শ্চরুঃ সারস্ব-তো দ্বিজৈঃ।। গৌতমঃ। নানৃত বচনে দোষো জীবনঞ্ছেলধীনং ন তু পাপীয়সো জীবন° ইতি। হৈবে বহুনা বচন সমেষু গুণি-না॰ তথা। গুণিদ্বৈধে তু বচন॰ আহ্ব যে গুণবত্তরাঃ॥ তেষা মি-তি শেষঃ। যত্ সাকিণা॰ লিখি-তানাঞ্চ নিৰ্দ্দিষ্টানাঞ্চ বাদিনাণ। তেষা মেকো ২ন্যথাবাদী ভেদা-ূৎ সৰ্বে ২প্যসাক্ষিণঃ ॥ ইতি কা-ত্যায়ন বচন । তত্র্যাণা তুল্য-ৰূপাণা সাক্ষিণা নধ্যে একস্যা-भागाथावारम अथवमा उज्जामा সংপ্রতিপক্ষত্যা তৃতীয়স্য কি-ঞ্চিৎ বাদিস্বে তত্র ভেদাৎ পর-স্পর বিরুদ্ধার্থাভিধানে ভেদাৎ

সাক্ষিত্যো ন নির্ণয় ইতি পর• । বৃহস্পতিস্ত সাক্ষিদ্রেধ কর্ম নি-श्रीना॰ श्रह्माइ श्रिनि देवत्य कि-যাবতা মিত্যনেন। তথা সাঞ্চি-ণো ২র্থি সমুদ্দিটোন্ সৎসু দো-त्यु (मायरयः । अनुर्ये मृययन् বাদী তৎসমণ দণ্ড মহতি ইতি ৷ তৎসম॰ বিবাদসম॰। সভাসদা-দি বিদিত সাক্ষি দূষণ মেব গ্রাহণ নতু ত্র্যবরাদি সাক্ষিভিঃ প্রতিপা-দ্য॰ ॥ ৠ ॥ অনবস্থাপাতাদিত্যাহ নারদঃ। সভাসদা॰ প্রাসদ্ধ॰ য-লোক সিদ্ধ মথাপি বা 1 সাক্ষিণাণ দূযণ গ্রাহ্ম নসাধ্য দোষ বর্জ-ना था। जरेना क नाकि जिः नारश দূষণে পূর্ব সাকিণা । অনবঙ্গা ভবেদোষ স্তেষা মপ্যন্যসম্ভবাৎ ॥ व्यमाधाः माधनानर् मिक्का দ্দোষ বর্জনাৎ। অনবস্থা বির-হাত্তস্মাৎ প্রসিদ্ধ দূষণ মেব গ্রা-ष्ट्र ॥ 🕸 ॥ দূষণমাহ কাত্যাযনঃ । বালো ২জানা দসত্যাৎ জ্রী পাপাভ্যাসাচ্চ কৃটক্রৎ । বিত্র-যাৎ বান্ধবঃ সেহাৎ বৈরনির্যা-তনাদরিঃ ॥ यः সাক্ষী নৈব নি-দিক্টো নাভূতো নৈব দর্শিতঃ। ক্রয়ান্মিথ্যেতি তথ্য বা দণ্ড্যঃ

त्मा श्रि नदाधमः ॥ 🕸 ॥ यमू-ভরে যেন ক্রিয়া প্রদৃশ্যতে ত-वार्। मिथाकिया शृर्ववास का-त्रत्व প্রতিবাদিনঃ। প্রাঙন্যাযে বিধিসিদ্ধৌ তু জযপত্রণ বিনি দ্দি-শেৎ৷৷ মিথ্যোত্তরে সতি পূর্ববাদে शृर्ववामिनि किया अखेवा। ইতি শেষঃ ।। # ।। তদানী॰ সন্ধিমাহ বৃহস্পতিঃ। পূর্বোত্তরে ২ভিলি-থিতে প্রক্রান্তে কার্য্যনির্ণষে । ঘযো ৰুত্তপ্তবোঃ সন্ধিঃ স্যাদ্যঃ-পিওযো রিব।। উক্তাপ কারণ মা-হ সএব। সাকি সভ্যবিকল্পস্ত ভ-८वल्याळा जस्य त्रि । त्नानाय-মানৌ যৌ সন্ধি স্বর্যাতা তৌ বিচক্ষণে।। কাত্যাখনঃ। ক্রিয়া ন দৈবিকী প্রোক্তা বিদ্যমানেষু সাক্ষিষু। লেখ্যে চ সতি বাদেষু ন দিব্য পন চ সাক্ষিণঃ ৷৷ সমত্ব সা-ক্ষিণাণ যত্র দিবৈয় স্তত্র বিশোধষে-ৎ। এতৎ সংশ্যানুচ্ছেদে বোধ্যং। যাজ্ঞবন্ধ্যঃ। নিহ্নতে লিখিতানে-ক মেকদেশে বিভাবিতঃ। দাপ্যঃ সৰ্বামৃপেণাৰ্থাম গ্ৰাছ স্তৃনিবেদি-ण्डः ॥ या निश्रिजात्मकः मूवर्ना-দিক অপলপতি স এক দ্রব্যে সা-ম্যাদিভি ৰিভাবিতঃ সন্ সৰ্বান্ 🎚

ममग्रा । यरमग्रकरम्य विভावस्नन वानिटना श्वनाम यवगया हमय-পরু ময়া লেখবিতৃ বিশ্বৃত মিতি ত্ৰতে স তক্ষৈ ভাষাকালে অনু-थना**र्खः न ममार्गाएकक न रक्**व-ण॰ वाठनिक॰ किट्युक्टम**न** दि-ভাবনাদিজানত এবাস্য তদপ-लार्थ मूः भीलक्षावधात्रगामभन्नाः-শেংপি তথাত্বমেব সম্ভাব্যতে স্-ত্যবিভাবকস্যাপি প্রক্রান্ত বিষ-বে यथा वञ्च वामावधात्रगामवि-ভাবিতাংশে ২পি সত্যবাদিশ্ব স-স্তাবন মিত্যেব ক্বপ তর্ক পরস্প-রা সম্ভাবনা প্রত্যধানুগৃহীতা-স্মাদেব যোগীশ্বর বচনাৎ সর্বণ দাপনীয় মিতি নির্ণয়ঃ। এবঞ্চ তর্কবাক্যানুসারেণ নির্ণযে ক্রিয-মাণে বস্তুনো ২ন্যথাছে ২পি ব্য-বহার দর্শিনা॰ ন দোষঃ। তথা চ গৌতমেনাপি ন্যাষাধিগমে ত-কোঁ হভাুপাষঃ তেনাপি সংগৃছ यथाञ्चानः गमरामिजुाकु। जन्मा-দ্রাজাচার্য্যাবনিন্দ্যাবিত্যুপদ হ-ত । এবঞ্চাস্য ন্যাযস্য বাদিছয সাধারণস্বাদুভ্য বিষয়ত্ব বচনা-না । অতএব কাত্যায়নঃ। যদ্যে-কদেশ প্রাপ্তাপি ক্রিয়া বিদ্যেত ৰানুষী। সা গ্ৰাহ্মান তুপূৰ্ণাপি देमविकी बम्छा॰ नृशाः।। वम्छा॰-বিবদতা মিত্যবিশেষেণ দর্শযতি া পূৰ্ণাপি দৈবিকী সমগ্ৰ বিষয়ি কাপি ন গ্রাহ্ম তেনৈকদেশ প্র-. जिंशां किया मानुष्या क्रियमा म-মস্ত সাধ্য সিদ্ধি রিভি। ন চ য-দ্যেষা মধ্যে এক মপি মধা গৃহী-ত বিজ্ঞাবয়সি তদা সৰ্বমেব দা-তব্য॰ ইতি প্রতিজ্ঞাবিষয়কত্ব নে-কদেশবিভাবিতত্ব° ৰচনস্যেতি জোগ্নোক্ষতানুসারি মৈথিলন-ত যুক্ত মিতি বাচ্য প্ৰতিজ্ঞা বি-ষষদ্বে অনেকার্থাভিযুক্তেন স-ৰ্বাৰ্থ ব্যপলাপিন। বিভাৰিতৈক-**(मत्भन (मयः यमिख्युकारक है-**ত্যনর্থকণ প্রেটিবাদেনাভিযুজ্য মানাদধিকস্যাপি প্রতিজ্ঞাতস্য দানাবশাকস্বাৎ ন গ্রাহ্ স্ত্রান-বেদিত ইত্যপি ব্যর্থ অনিবে-দিত্য্যাপি প্রাগজ্ঞাতত্ত্বেনাপ্রতি-জ্ঞাতস্য সর্বথৈব দেযত্বাৎ। ন চ বিভাবিতৈকদেশ বচনং ব্যাপ্য-ভূতৈকদেশ বিষয়ণ তক্ষিণস্ত প্ৰ-তিপাদিতে ব্যাপকৈকদেশ প্রতী-তি রনুমানাৎ সম্ভবতীতি বাচ্য বিভাবিতৈকদেশানুমিতব্যাপক-

স্যাপি ন্যায়তো ২গ্রাহুত্বে সিদ্ধে নগ্ৰাহ্য স্থৃনিবেদিত ইত্যভিধানা-नूश्राद्धः। এवकः माधार्थाःला নিগদিতে সাক্ষিভিঃ সকলং ভ বেৎ। স্ত্রীসঙ্গে সাহসে চৌর্য্যে যৎসাধ্য° পরিকল্পিড• ৷৷ ইতি কা-ত্যাযনবচন॰। তদ্বিষয় প্রদর্শক• ঋণনিকেপাদ্যপত্নবৈ ২পি যো-জ্য মিতি। যতু অনেকার্থাভিযো-গে তু যাবৎ সংশোধ্যেদ্ধনী ৷ সাক্ষিভি স্তাবদেবাসৌ লভতে সাধিত ধন ॥ তদৃণাদ্যনভিজ্ঞ পুত্রাদি বিষযক । তথাহি নানা বিধ পিত্রণাদ্যভিযুক্তেনাজান-তা নাহু জানামীতি উত্তরবা-দিনা সাক্যাদিভি ঘাবদ্ধন প্র-তিপাদযতি তাবদেব পুত্রেণ দা-তব্য° এবমেব বিশ্বৰূপ জীমূত-বাহন প্রভূত্যঃ। কাত্যায়নঃ। অনুমানাদ্বরঃ সাক্ষী সাক্ষিত্যে। লিখিত• গুরু। অনিরুদ্ধা ত্রিপুরু-ষী ভুক্তি স্তেভ্যো গরীষদী॥#॥ অনুমান প্রত্যাসন্ধলিত তদাহ মনুঃ। বাহৈছ বিভাববেল্লিফৈ র্ভা-ব নন্তৰ্গত॰ নৃণা॰। স্বরবর্ণেঞ্চিতা-কারৈ শ্চকুষা চেফিতেন চ॥ শ্ব-রো গদ্দাদাদিঃ বর্ণো ২স্বাভাবি- কঃ। ইঙ্গিত স্বেদ বেপথু রোমা-ঞ্চাদি। আকারো বিক্বতঃ। চক্ষ্যা কাতরেণ। চেষ্টিতেন স্থানত্যাগা-पिना। **এষাঞ্চান্যথাসিদ্ধে पू**र्निक-প্যদ্বাদেভ্যঃ সাক্ষী বলবান্ ইত্য-र्थः ॥ 🛊 ॥ मूथनिक्राराज्ञ जू याखः-বক্ষ্যঃ। দেশাদেশান্তর যাতি সৃক্ষণী পরিলেটি চ। ললাট স্বি-দ্যতে চাস্য মুখ বৈবৰ্ণ্য মেতি চ ।। পরিশুষ্যৎস্থলদ্বাক্যো বিরুদ্ধণ বহু ভাষতে। বাক্ চক্ষুঃ পূজ্যতি নো তথেঁপ্তে নিভূ জত্যপি ৷৷ স্ব-ভাবাদিফুতি গচ্ছেম্বনো বান্ধা-ষ কর্মজিঃ। অভিবোগে চ সা-শ্বেন চ স দুফ্টঃ পরিকীর্ত্তিতঃ ॥ ন পরোক্তা॰ বাচ• প্রতিবচনেন পূজ্যতি তথেষ্ঠি চক্ষুশ্চ পরকীয বীকণেন নিভুজিতি সটিলীক-রোতি যদা মনো বাক্কায কর্ম্মভিঃ স্বভাবাৎ পূৰ্বোক্তাণ যথাযো-गा। विक्विं शिष्क्रां म पूर्य ইত্যর্থঃ ৷ অতএব শ্রীরামায়ণে ৷ আকার শ্চাদ্যমানো ২পি ন শক্যো श्टमो निशृहिजू । वला-দ্ধি বিৰুণোত্যেৰ ভাৰ মন্তৰ্গত॰ নৃণাণ।। আকারো দেহধর্মঃ মুখা-व्यमान रेवदर्शक्यः । नादमः ।

সুদার্ঘেণাপি কালেন লিখিত• मिक्कि माधूया । मः जानमाश-ता लिथा मजान खबू लिथ-**यर ॥ मूनीर्धार्या मन्यारता**-षाधकनिथनमञ्जामयः हिद्राभी-পি সাক্ষ্যণ দাতুণ শক্ষোতীত্যর্থঃ ।। 🟶 ।। निशिखः यहस्यन त्न-খবেৎ তদক্ত পরহন্তেনেত্যাহ वाामः । जिलिलिएका अनी यः স্যাৎ লেখ্যেৎ স্বমতন্তু সঃ। সা-ক্ষী বা সাক্ষিণান্যেন সৰ্বসাক্ষি-সমীপগঃ ৷৷ বৃহস্পতিঃ৷ মুযিত৽ যাতিত যচ্চ সীমাযাশ্চ সমস্ত-তঃ। অক্ততো হপি ভবেৎ সাক্ষী গ্রাম স্তত্র ন সংশ্বঃ ।৷ 🟶 🛚 অর্ন্ন-তা অপি সাক্ষিণো ভবন্তীত্যাহতু র্মনু কাত্যায়নৌ। অন্যে পুন র-निर्क्तिकोः माकिनः ममून। इटाः। গ্রামশ্চ প্রাজ্বিবাকশ্চ রাজা চ ব্যবহারিণা ।। কার্য্যেমভ্যন্তরো-यः माप्तर्थिन। श्रीहरू यः । ञन्गाः जनविवादमयु ७८वयू एउ १ित्र माकिनः॥ सृष्टिः। मखाम-ত্তে ২থ ভূত্যানাং স্বামিনাং নি-ৰ্গমে সভি। বিক্রয়াদানসম্বন্ধে ক্ৰীত্বা ধন মনিচ্ছতি ৷৷ দূয়তে স-মাহ্বযে চৈব বিবাদে সমুপস্থিতে।

সাঞ্চিণঃ সাধন প্রোক্ত ন দিব্য ন চ লেখাক॰॥ প্রক্রান্তে সাহসে বাপিপারুষ্যে দণ্ডবাচিকোবলো-खटत्यू कार्यायु मांकित्ना मिता-भिव ह ॥ वृङ्ग्लिङि । त्निशा व। .সাক্রিণো বাপি বিবাদে যস্য দূষি-তাঃ। তস্য কাৰ্য্য॰ ন সিধ্যেত যা-বত্তন্ন বিশোধষেৎ ৷৷ তল্লেখ্য সা-ক্ষিকগ প্রমাণ° ॥
ৠ। লেখ্য শো-ধন মাহ কাত্যাযনঃ। স্বহস্ত লে-খ্য সন্দেহে জীবতো বা মৃতস্য চ । তৎ सर्छ कृटेठ त्रत्माः भटेख স্তল্লেখ্য নিৰ্বঃ।। তথা সমবেতৈ-শ্চ যদ্দুষ্ট॰ বক্তব্য॰ তত্ত্তথৈব চ। বিভিন্নেনৈব কাৰ্য্যে তু তদ্বক্তব্য° পৃথক্ পৃথক্।। নাপ্টে রনিষুজে হা সন্ত সভ্য প্রধন্নতঃ। বক্তব্য गांकिजिः गाकाः विवान सान মাগতৈঃ।। অনুদ্বিগেন চিত্তেন मुके मगाधिमा जू यथ । প্রত্যক্ষণ ত্ৰ স্মৃত কাৰ্য্য সাক্ষ্য সাকী তু তদ্বদেৎ।। নারদঃ। যঃ পরার্থে ২পহরতি স্বা॰ বাচ॰ পুরুষাধমঃ। আত্মার্থে কি॰ ন স্বর্যাৎ স পা-পী নরক নির্ভযঃ॥ অর্থা বৈ বাচি নিষ্তা বাজুলা বাগ্বিনিঃস্তাঃ । যন্ত্ৰ তা॰ স্তৈনধেদাচ॰ স সর্ব-

खियक् बतः ॥ <
विश्वासनः । १४ পশ্বনৃতে হস্তি দশ হস্তি গবানৃ-তে। শতমগানৃতে হস্তি সহসু॰ পুরুষানৃতে॥ হস্তি জাতানজা-তা॰শ্চ হিরণ্যার্থে ২নৃত॰ বদন্। সৰ্ব॰ ভূমান্তে হন্তি সাক্ষ্যে সা-की गृषा वनन्।। वृश्लाि । यमा শেষণ প্রতিজ্ঞাতণ সাক্ষিভিঃ প্রা-তিপাদিত°। म ज्ञयी मामनाथा তু সাধ্যার্থণ ন সমাপুষাৎ।। যা-জ্ঞবন্ধ্যঃ। উক্তে ২পি সান্ধিভিঃ সাক্ষ্যে যদ্যান্যে গুণবত্তরাঃ। দ্বি-खना वानाथा जायुः कृषाः माः शृ-र्बमाकिनः ॥ अनाया भूर्वितभर्ती-তার্থ প্রকারেণ। কূটা অনাদেয বচনাঃ ৷ তথা ৷ যঃ সাক্ষ্য প্রা-বিতে৷ খন্যেভ্যে৷ নিহ্লুতে তমসা-वृज्ञः। म मार्ला। २के छनः एउः बाक्रनश्र विवागरय ॥ इनरना-ভাঃ সাক্ষ্য প্রাব্যেতি বাদিনা প্রযুক্তো যঃ প্রাবিতঃ কারিতম্ব-যাৎ পদসিন্ধিঃ এবস্তূতো ২পি সভাযাণ নিগদকালে সাক্ষ্যণ নি-হ্নতে য স্তস্যাফগুণো দঙঃ॥#॥ অথ লিখিত ৷

তত্র বৃহস্পতিঃ। বাণ্মাধিকে ২-পি সমযে ভ্রান্তিঃ সংজাযতে যতঃ । ধাত্রাকরাণি সৃষ্টানি পত্রাৰত।-ন্যভঃ পুরা।। নারদঃ। লেখাণ তু দ্বিবিধ প্রোক্ত স্বহস্তান্যক্তণ তথা। অসাফিক সাফিনচ্চ সি-क्वि प्रिंगिङ्ग्टि उरयाः ॥ मृठाञ्ज माकिता यव धनिकर्निक त्वथ-কাঃ। তদপ্যপার্থ করণ মৃতে স্বা-ধেঃ স্থিরা শ্রয়াৎ ৷৷ দর্শিত প্রতি-কালঞ্চ পাঠিত॰ স্মারিতঞ্চ যৎ। লেখ্য° সিধ্যতি সৰ্বত্ৰ মৃতেম্বপি চ माकिषु ॥ व्याथा प्रमाखत्रस् চ **प्रक्षा** पूर्विथिए ऋछ । मञ ख कानरत्रं भगता जकु मर्गन ॥ ছিম ভিম ক্তোমৃষ্ট নম্ভ দুর্লি-থিতেষু চ। কর্ত্তব্য মন্যালিখিত। ছেষ লেখ্যবিধিঃ স্মৃতঃ ।। লে-খ্যু॰ যচ্চান্যনামাঙ্ক॰ হেম্বস্তর-ক্লতন্তবেৎ। বিপ্রতিপত্তৌ পরী-ক্ষ্য° তৎ সম্বন্ধাগমহেতৃভিঃ ॥ স্বলেখ্য মসাক্ষিক মপি প্রমাণ অন্যদারা লেখা সাক্ষিমদিতি यथाम॰ त्थानाम्रयः । तम्भन्दिरः র্যমিন্ দেশে যাদৃশ লেখ্যস্থিতিঃ প্রবর্ত্ততে তত্র তাদৃশ্যাঃ। তয়েঃ স্বহস্তান্যহস্ত্ততেখ্যযোঃ। সু-তা ইতি সাক্ষ্যাদৌ মৃতে পুত্রাদি-म॰ इ॰ लिथाशन न मिधाछ ।

যদ্যাধিভোগো হস্তি তদা তদপি প্রমাণ মিতার্থঃ ॥ ৠ॥ ব্যক্ত মাহ কাত্যায়নঃ। যত্ৰ পঞ্চমাপলো লেখকঃ সহ সাফিভিঃ। ঋণিকো ধনিকশ্চৈব নৈন॰ পত্ৰু প্ৰমাপ-ষেৎ।। দর্শিত মিতি তথাবিধ यि शृर्व मृशिकानि मिन्नि अय-মন্যেন বা দর্শিতং স্মারিতহা ত-দপি সিধ্যতীত্যর্থঃ। সতো দে-শান্তরন্থপল্রস্য তৎকালহরণণ পত্রানযনকাল প্রতীক্ষণ । অ-সতো দক্ষাদেঃ তদবলোককো-পন্যাসঃ। লেখ্য মিতি যৎ পত্ৰ॰ কেনাপি হেতুনা অন্যনামচি-হ্লিত তত্র বিপ্রতিপত্তে যমামা পত্ৰ॰ তেন সহাস্য বিশ্বাসহেতু-ভূত সম্বন্ধাবগমৰূপকারণৈ নি-র্ণেতব্য মিতি। বৃহস্পতিঃ। সুমৃ-ষ্ট শিশু ভীতাৰ্ত্তেঃ স্ত্ৰী মত্ত ব্য-সনাতুরেঃ। নিশাপৎসু বলাৎ-কারেঃ ক্বত লেখ্য ন সিধ্যতি।। ব্যাসঃ ৷ দাসাস্বতন্ত্ৰ বালৈশ্চ স্ত্ৰী-ক্লতক্ষৈব যদ্ভবেৎ। প্রমাণ নৈব তল্লেখ্য মিতি শাস্ত্রবিদো বিদৃঃ ৷৷ মিতাকরাযা॰ স্মৃতিঃ। পূগশ্রেণী গণাদীনা থা স্থিতিঃ পরিকীর্ত্তি-তা। তস্যান্ত সাধনং লেখ্য ন मिताः न ह माकिनः॥ शृशस्त्र । সমূহো বৰিগালীনাং পূগঃ সপ-রিকীর্ত্তিতঃ। ইতি কাত্যায়ন ব-চনোক্তঃ। আদি শব্দাৎ বিজ্ঞা-তীয় লাভঃ। তেন আম নগরা-দিঃ। শ্রেণী তু সজাতীৰ সমূহঃ তামূলিক স্বিন্দ কর্ম্মকারকাদিঃ। গণএকক্রিষার্থোদ্যতঃ ৷ লেখ্যস্য চাপ্ৰামাণ্য শস্কাষাণ লেখ্য গ্ৰাহি-ণা॰ প্রাপ্তক্ত শোধন প্রকারেণ তন্নিরসনীয় তৎ পুত্রেণ তুলে-খ্যাধীনো ভোগ এব উপন্যা-(म्या न ज् लिथा मुक्ततिगि॰। তদাহ কাত্যায়নঃ। আহর্ত্ত। ভু-क्ति युक्ता भि तिथा मार्यान् বিশোধবেৎ। তৎসুতো ভুক্তি দোষা॰ ख लिथा দোষা॰ ख ना-श्चरा । वृङ्ग्लािकः । উদ্ধরে-ন্নেথ্য মাহৰ্তা তৎসুতো ভূক্তি মেব হি। অভিযুক্তঃ প্রমীত-**শ্চেৎ তৎসুতো ২পি তদুদ্ধরেৎ** ।। অভিযুক্ত ইতি লেখাস্য সাধু-দ্ব জ্ঞাপনার্থণ অভিযুক্তে লেখ্য এহীতরি তদবিভাগৈয়ৰ মৃতে ভৎ পুত্ৰেণ সাধুত্ব° সাধ্য মিত্যৰ্থঃ । তৎ সাধনঞ্চ স্বহস্ত লিখনাদি-ति विश्वाधकः ॥ * ॥

অথ ভুক্তিঃ।

তত্র যাজ্ঞবক্ষ্যঃ। পশ্যতো হক্রব-তো হানি ভূ নে ৰিংশতি বাৰ্ষিকী । পরেণ ভুজ্যমানায়। ধনস্য দশ-বাৰ্ষিকী॥ বিবাদ মন্ত্ৰভঃ সমক্ষণ ভূস্বামিনঃ পরেণাসপিগুদিনা ভূজ্যনানায়া ভূমে বিংশতিবর্ষ-নিবৃত্তি। স্বস্থহানিঃ। অত্র লোক-ব্যবহার কর্মত্বাদ্বর্ষগণনা সাব-নেন। তথা চ বিফুধর্মোত্তর । मबागुशामानाथ मावतन ली-काक्ष य९ मा। वावशतकर्म । তত্রৈব। সাবনে চ তথা মাসি ত্রি॰শৎ সূর্য্যোদযাঃ স্মৃত। ইতি। বিশেষষতি ব্যাসঃ। বর্ষাণি বি॰-শতি র্বস্য ভূ ভূ ক্তা তু পরে রিহ। বতি রাজ্ঞি **ন্মর্থ**দ্য তদ্য দেহ ন সিধ্যতি ॥ সমর্থস্য বালস্বাদি দো-**যরহিত্স্য । ধন্স্য দশ্**বর্ষনিকৃ**ত্ত।** স্বত্বহানিঃ। তথা চ মনু নারদৌ। य कि शिष्म गवर्षा नि मिन्न दियो (थ-कट्ठ धनी। जुकामानः भरेत खु-की॰न म जल्लक् मर्राज्या यदकिकि-ৎ ধনজাত সমক্ষ মেব প্রীত্যাদি ব্যতিরেকেণ পরে দশবর্ষাণি জু-জ্যমান স্বামী তৃকী প্ৰেক্ষতে মা ভুজ্যতা নিতি ন প্রতিসিধ্য- তি নাসৌ তল্লৰু যোগ্যো ভব-তি তত্ৰ তস্য স্বাম্যু নশ্যতীত্যৰ্থঃ । গোতমঃ। অজডাপৌগও ধন॰ দশবর্ষভুক্ত॰ পরেঃ সমিধৌ ভো-জুঃ ইতি। জড়ে। বিকলেন্দ্রিয়ঃ পৌগঙঃ পূতো ২নুৎপন্নশশ্ৰ গভঃ কপোলো যস্য সঃ। তদাহ नात्रमः। वाल आर्याङमाप्रयां পৌগণ্ড শ্চাপি শব্দ্যতে ৷ অত্ৰা-পৌগণ্ডঃ প্রকীর্ত্তিত ইতি সল্লুক-ভটেন লিখিত । তৎপাঠে ২পি অপৌগণ্ডস্ত পৌগণ্ডঃ ইতি দিৰা-পকোষাদবিরুদ্ধঃ। তস্মাদ্যাত্ত-বজ্ঞাদি বচনাদি শতিবর্ষ দশ-বৰ্ষাদিকালৈ ভোঁগ এব স্বত্বং জ-নহতি। যথা কালপ্রাপ্তিবলেন বীজ মন্ধুর° জনয়তি তরবশ্চ **স**-সুম মিতি স্বামিনা চাপরিত্যক্তে ২পি শাস্ত্রোক্ত কালীন ভোগাৎ স্বাম্য মন্যম্য ভবতি। যথা জ-যেন রাজ্ঞঃ পররাষ্ট্র ধনে ইতি। এব মেব শ্রীকর বালক জোগ্নো-ক ভবদেবভট শূলপাণি সন্ত্রক-ভট চণ্ডেশ্বর মন্ত্রি নব্যবর্দ্ধসানো-পাধ্যায় প্রভৃতয়ঃ ব্যবহারো ২পি তাদৃগেব। এতদ্বিরুদ্ধ বচনান্য-नाथा वारिशयानि ॥ #॥ ट्वा-

পেক্ষয়া স্বস্থহানি॰ ভুক্ত্যা চ স্কর-মাহ নারদঃ। ভুজামানান্পরে-রর্থান্ যস্তামোহাদুপেকতে । সমক্ষণ তিপ্ততো ২প্যস্য তান্ ভূ-ক্তিঃ সরুতে বশে।। ব্যক্তমাহ বৃ-হস্পতিঃ। স্থাবর॰ সিদ্ধিমাপ্নোতি ভূক্ত্যা হানি মুপেক্ষবা। উপে-ক্ষয়া ক্ষময়া তৎ কারণঞ্চ স্বামিনঃ मूगीलञ्च मरहक्ष्य मरालूयामि। এবঞ্চ বি॰শতিবর্ষাৎ পূর্ব৽ স্বক্ল-তিসাধ্য কর্ষণ পালনাদ্যৈ রুৎপ-ন্ন ডব্য এব স্বন্ধ । এবং দশবর্ষাৎ পূৰ্ব॰ স্বকৃতি সাধ্য দোহন পাল-নাদ্যৈ রুৎপন্ন দুগ্ধাদাবেব স্বত্ব তত্তৎকাল পরতস্তু ভূমৌ গবাদি ধনে ২পি স্বন্ধ নিতি। পূর্ব তত্ত-মাশক ভোগে তু চৌর্যনেষা-ভবত্যেব। ভোগে তু স্বন্ধহানি याधामीनाः वावर्वष्ठ॥ *॥ পশ্যতো ২ক্রবত ইত্যভিধাষ যা-জ্ঞবক্ষ্যঃ। আধি সীমোপনিক্ষেপ জড বাল ধনৈ ৰ্বিনা! তথোপনি-ধিরাজ স্ত্রীশ্রোত্রিযাণাণ ধনৈ রিহ ॥ আধি ৰ্বন্ধকজব্য । উপনিক্ষে-পস্ত বাসনস্থ মনাখ্যায় সমুদ্রণ यिमधीयण देखि नात्राकाः । বাসন নিক্ষেপাধারভূত সম্পু-

টাদিক॰। সমুদ্র॰ গ্রন্থাদিযুত॰। জ ডো বুদ্ধিবিকলঃ। বালে। ২প্রা-প্তষোডশবর্ষঃ। উপনিধিঃ প্রীত্যা ভোগার্থ মর্পিতঃ। ততশ্চ আ-ধ্যাদিভি ৰ্জ্জভাদিধনৈশ্চ বিনা `২ম্যানি ধনানি উক্তভোগকালে স্বামিনো নশ্যন্তি এতানি তু স্বা-মিনো ন নশ্যন্তি ন বা ভৌক্তু *ৰ্ভ*-বন্তি। নিতাক্ষরাযা॰ স্মৃতিঃ। দার-মার্গ ক্রিয়াভোগ জলবাহাদিষু ক্রিযা। ভূক্তি রেব তু গুৰী স্যান্ন দিব্য° ন চ সাফিণঃ ॥ যাজ্ঞবক্ষ্যঃ ৷ আগনো হুধিকো ভোগাদ্বিনা পূর্বক্রমাগতাৎ। নাগমঃ কারণ তত্র ভুক্তিঃ স্তোকাগি যত্র ন।। আগমস্ত ক্লতো যেন সো ২ভি-সূতো বা ভূক্তি স্তত্ৰ গৰীয়সী॥ যোভিযুক্তঃ পরেতঃ স্যাত্তস্য রি-ক্থী তমুদ্ধরেৎ। ন তত্র কারণ ভূক্তি রাগমেন বিনা ক্বতা।। ভূ-म्यामावागमः পূर्वभूक्षय क्यामा-গত ভোগাদলবান্ অতঃ ক্রমা-গত ভোগ আগমাদলবান্। ত-থাচ বৃহস্পতিঃ। অনুমানাৎ গু-রুঃ <mark>সাক্ষী সানিভো। লিখিত</mark>॰ গুরু। অব্যাহত। ত্রিপুরুষী ভূক্তি।

স্তেভ্যে। গরীযসী।।ৠ। ত্রিপুরুষ ভোগমাহ ব্যাসঃ। প্রপিতামহেন যজুক্ত॰ তৎপুত্রেণ বিনা চ ত॰ । তৌ বিনা যদ্য পিত্রা চ তদ্য ভোগ স্ত্রিপূরুষঃ ॥ পিতা পিতা-মহে। যস্য জীবেচ্চ প্রপিতামহঃ । ত্রয়াণা॰ জীবিতা॰ ভোগো বি-জ্ঞেয স্ত্রেক পূরুষঃ ॥ আগমোপি বলবান্ন ভবতি যত্ৰ স্তোকাপি ভু-ক্তি নাস্তি। তথা চ নারদঃ।বিদ্য-মানে ২পি লিখিতে জীবৎস্বপি চ সাক্ষিয়ু। বিশেষতঃ স্থাবরাণাণ যন্ন ভুক্ত॰ ন তৎ স্থির॰॥ ইতি দী-পকলিক। যত্ৰ বাদিনৌ স্বস্থাগন বল প্ৰবৃত্তো আগনযোশ্চ পূৰ্বা-পর ভাবো নাস্তি তত্র যস্য ভু-ক্তি স্তদ্যাগমো বলীয়ান্ নন্বন্য-স্যেত্যর্থঃ ইতি মিতাক্ষরা। অ-ৰ্থান্দত্ৰাগন পৌৰ্ৰাপৰ্য্য নিশ্চয স্তত্ৰ সৰ্বেদেব বিবাদেযু বলবত্যু-ত্তরা ক্রিয়া। আধৌ প্রতিগ্রহে ক্ৰীতে পূৰ্ব। তু বলবত্তরা ॥ ইতি যাজ্ঞবন্ধ্য বচনান্নির্ণযঃ ৷ আগস স্ত্রিতি আ সম্যক্ গম্যতে প্রাপ্য-তে স্বীক্রিয়তে যেন স আগমঃ ক্রযাদি রিতি ব্যবহারনাতৃকা। আগনঃ সাক্ষি পত্রাদিক মিতি দীপকলিকা। আগমো ধনোপা-र्फ्जनाशायः क्यांनि तिि रेग-থিলাঃ। তত্রান্যেনাভিয়ক্ত স্তৎ কূটতা মুদ্ধরেৎ তৎপুত্র পৌত্রৌ নাগম মুদ্ধরেতাণ কিন্তু ভুক্তিরে-ব। তত্র প্রমাণ বিশেষযতি বৃহ-স্পতিঃ। আহৰ্ত্তা শোধযেৎ ভূ-ক্তি মাগমঞ্চাপি সংসদি। তৎসু-তো ভুক্তি মেবৈকাণ পৌল্রাদিষ্ ন কিঞ্চন ৷৷ ইদং শূলপাণিধৃতং ७९ भूजानि न किश्वति रेग-থিলধৃত । আহর্ত্ত। অর্জনকর্ত্ত। অত্র পুত্রস্য ভুক্তিশোধন মাত্রণ ।।।।। ভুক্তি শোধন মাহ তুর্ব্যাস কাত্যাযনৌ। সাগমো দীর্ঘকাল-শ্চ নিচ্ছিদ্রে। ২ন্যরবোজ্ঝিতঃ । প্রতার্থি সমিধানঞ্চ ভোগঃ প-ঞ্চাঙ্গ ইষ্যতে ॥ ইষ্যতে প্রমাণত্ত্ব-न। সাগमः क्यां नियुक्तः। এव চ ভূমিবিষযক বিংশতিবর্ষ ধনবিষ-যক দশবর্ষান্যুন কালভোগপরঃ । যে। ২ভিযুক্ত ইত্যাদি যে। ভো-গে ক্রিযমাণে পরেণাভিযুক্তঃ স-ন্পরেতো মৃতঃ স্যান্ধাগ্য মৃদ্ধৃ-তবান্ তদা তৎ পুল্রাদি রাগম সুদ্ধরেৎ। তথা চ নারদঃ। অথা-ৰত বিবাদস্য প্ৰেতস্যাব্যবহা-

রিণঃ। পুত্রেণ সোর্থঃ সংশোধ্যো ন তু ভোগো নিবর্ত্তবেৎ ॥ বি-বাদে সতি শেষঃ। ভোগঃ কেব-লভোগঃ। তথা চ সএব। আদে তু কারণ দান মধ্যে ভুক্তিস্ত সাগনা ইতি এষ সবিবাদ ভোগঃ ষফ্ট্যব্দেতরপরঃ। তথাবিধ ভো-গস্ঞাগমণ বিনাপি প্রামাণ্যাৎ ৷ তথা ব্যাসঃ । বর্ষাণি বিংশতি॰ जुकु। श्वामिन। ग्राइण मणी। ভুক্তিঃ সা পৌরুষী ভূমে দিগুণা তু দিপৌ রুষী ।। ত্রিপৌরুষী তু ত্রিগুণা ন তত্রাবেষ্য আগমঃ। এতদ্বচন মসমক্ষ ভোগ বিষযক মিতি সমক বি॰শতিবর্ষাভোগ-বিষষক বচনেনাবিরোধঃ ৷ এ-তাদৃক্ স্মৃত্যুক্ত কালএব ' লাত্যা-যনঃ। স্মার্তকালে ক্রিষা ভূমেঃ সাগমা ভুক্তি রিষ্যতে ৷ অস্মা-ৰ্ত্তে দ্বাগমাভাবাৎ ক্ৰমান্ত্ৰিপুৰু-ষাগত। ॥ ষষ্টিববৈর্কপুরুষভু-ক্তৌ ত্রিপুরুষভূক্তি ব্যপদেশস্য ফলমাহ ন তত্ত্ৰেত্যাদি। অতএব नातमः । जनगारयन जु यक्कुः পিত্ৰা পূৰ্বতনৈ স্ত্ৰিভিঃ। ন ভৎ শক্য মুগাকর্তু ক্রমাল্রিপুরুষা-গতং ৷৷ অন্যাযেনেত্যত্রানাগম

মিতি শুলপাণিগৃত পাঠঃ। তুর-॥ প্যর্থঃ। পিত্রা সহ্ পিতর মাদায ত্রিভি রিতার্থঃ। মত্তু অনাগমন্ত যে। ভুঞ্জে বহুন্যব্দ শতানি চ ৷ চৌরদণ্ডেন তং পাগং দণ্ডয়েৎ 'পৃথিবীপতিঃ।। ইতি তদ্য বচন° দও বিধাযক ন ত্যুখ্যার্থপর • ধৰ্মশাস্ত্ৰ বিরোধাৎ। তদাহ সএব ॥ যত্র বিপ্রতিপতিঃ স্যাৎ ধর্ম-শাস্ত্রার্থশাস্ত্রযোঃ । অর্থশাস্ত্রা-র্থ মুৎসূজ্য ধর্মাশান্তার্থ নাচরেৎ । এবনেব শূলপাণাপাধ্যাযাঃ। বস্তুতস্তু অনাগ্য নিতি দণ্ড বি-ধাষক বচন° জীধন নৃগধন পর• । जीधनक नृशिक्षानाः न कर्नाहन জীৰ্যাতি। অনাগমণ ভুজামান ম-পি বর্ষশতৈ রপি॥ ইতি স্বন্ধ নি-ষেধক বচনান্ডরৈকবাক্যত্বাৎ। ষত্র বিপ্রতিপত্তিঃ স্যাদিতি বচন-मा। (१) जनुमा इत्तर्गः । यदेवकमा জ্বে ২বধাৰ্য্যমাণে নিত্ৰলব্ধি র-পরস্য জ্বে ২বধার্যনাণে ধর্ম-লব্ধি ন্তত্র। হিরণ্য ভূমিলাভে ভ্যো নিত্ৰলাক্তি যবা যতঃ ৷ অতো যতেত তৎপ্রাপ্তাবিতি বেদবি-দা॰ মত॰। ইতি যাজ্ঞবন্ধ্যোক্তার্থ-শাত্রার্থ মুৎসূজ্য ক্রোধ লোড

বিবজ্জিত ইতি ংশ্বশান্তার্থ নবলয় ব্যবহার পণ্যেও। ভতএব
সভ্যেনাবশ্যবক্তব্যং হর্ম মান্
হিত বচঃ ৷ ইতি কাত্যাযনোকুণ ভবদেবভটান্ত ব্যামবচনা
প্রতিবাদিনো হসনিবানে পুরুবৈক্ষমভোগাভিপ্রায়ণ ৷ ত্রৈপুরুষ ভোগদ্য তত্রৈব প্রমাণ্ডাদিত্যাহাং ৷৷ ক্লা

অথ ভুক্তিমন্বাগবাদঃ ।
বৃহস্পতিঃ। ভুক্তি দ্রৈপুরুষী সিক্যোদপরেষাণন সংশবঃ। অনিবৃত্তে সপিগুদ্ধে সঙ্গল্যানাণন ন
সিদ্ধাতি।। অস্বানিনা চ ষজুক্তণ
গৃহ ক্ষেত্রাগণাদিকণ । সুহ্বরু
সঙ্গল্যস্য ন তন্তোগেন হীয়তো।
বিবাহ্য শ্রোত্রিয়ৈ ভুক্তিণ রাজ্যানাত্যৈ স্তর্থের চ। সুদীর্ঘেণাপি
কালেন তেষাণ তভু ন সিদ্ধাতি।।
আপণো বিক্রমস্থানণ বিবাহ্যে।
জানাতা।। #।।

অথ যুক্তিঃ।
নারদঃ। উকাহতো হরিদো জ্ঞেযঃ শত্রপানিশ্চ যাতকঃ। কেশাকেশি গৃহীতশ্চ যুগপৎ পারদারিকঃ।। সদালপানি বিজ্ঞেয়ঃ
সেতুভেতা সমীপগঃ। তথা

সঠারহস্তশ্চ বনচ্ছেত্র। প্রকীর্তি-তঃ।। প্ৰত্যক্ষ চিক্লৈ ৰিজেযে। দ-ও পারুষ্যক্ররঃ। অসাফি প্র-তাৰা ছেতে পাৰুষ্যে তু পরীক্ষণ ॥ প্রত্যক্ষচিট্রেঃ রূধিরাভ্রথদ্ধা-দিভিঃ। পারুব্যে বাক্পারুষ্যে। শুখঃ ৷ লোগুহস্তশ্চ চৌরঃ ইতি । নারদঃ। অভীক্ষণ দেশ্যমানো ২পি প্রতিহন্যান্ন তদ্বচঃ। ত্রি চ-তুঃ গঞ্চক্ষে। বা পরতো ২র্থ॰ ত্যাবহেৎ ৷৷ যদা ধনিকেনাধ্য-ৰ্ণিক ব্ৰি চতঃ পঞ্চকুত্বে। বা স্ব° মে খণ ধার্যসীভি পুনঃ পুন র্দেশ্য-মানো ২পি ন তদ্বাক্যং প্ৰতিহন্তি তদে। তরকাল মনেনাভ্যপগতে। ২ব মুখ ইভাবধাৰ্য্য তমুখ মূণি-কাম দাপগেদিত্যর্থঃ।। 🚓॥

অথ শৃপথঃ ৷

নারদঃ। যুক্তিরপাব্যনা । সুশগথৈ রেন নর্দ্ধথেও । অর্থ কাল বলা-শেষ বগ্রায়ু সুক্তাদিভিঃ । এনং বিচার্ব্যমাণ নর্থ অর্দ্ধথেও পীড-বেমির্ন্ধে দতার্থঃ । অর্থস্য বিবা-দাস্পদস্য বলং বহু রভাবঃ কাল-ন্য চ বলং পুন্যাপুন্যত্বং তদপেক্ষং ম্থাস্যাদিত্যর্থঃ । ভূ দুর্বাকরত্ব-স্যা পুল্রাদিশিরঃস্পর্শস্য চাত্রে मर्गनीयपा< । অञ गरेयण< कृ ত ন বেতি প্রতিক্তা সুচ্চার্য্যাগ্নৌ জলে বা হস্ত প্রক্রিপেৎ। এত-যিথ্যাত্তে মন সূত্রত° নশ্যেদিতি বা ক্রয়াৎ। নম্বগ্নি পরীক্ষাণ জল পরীক্ষা॰ ব। স্বর্যাৎ ইত্যভিপ্রা-যবৰ্ণন॰ যুক্ত॰ তস্য। মহাভিষোগ বিষয়কদ্বেন শপথ সমভিব্যাহ্ৰা-রানর্থাৎ । সূক্তাদিভি রিত্যা-দিন। দূৰ্বা সভ্যাদ্যুপগ্ৰহঃ । তথা চ বিকুঃ। সর্বেদেবার্থজাতেষ मृला॰ वर्न॰ প্রকল্পেখ। তত্র ক্লুলোনে শূদ্রু দুর্বাকরে শাপ-ষেথ। দ্বিক্লানে তিলকরণ ত্রিরুঞ্জোনে জলকর চতুংর-কলোনে স্বৰ্ণকরং গঞ্চক্রকলো-নে সীতোদ্ধৃত মহীকরণ সুবর্ণা-ক্ষোনে কোশো দেয়ঃ শূ দ্রস্য য-থা সমধে বিহিতা ক্রিয়া তথা দিগুণে ২র্থে রাজন্যস্য ত্রিগুণে **২**র্থে বৈশ্যন্য চতুর্গুণে ২র্থে ব্রা-ষ্ণাস্টে। ক্লকলঃ কাঞ্চনরত্তি-কা তন্মুল্যানূ:ন হ্ৰক্ষলোনে। **এব** মন্যত্র। মনঃ। সত্যেন শাপযে-দ্বিপ্ৰণ ক্ষত্ৰিবণ বাহনাযুদ্ধিঃ ৷ গো বীজ কাঞ্চনৈ ৰৈশ্যি শুদ্ৰা স-ৰ্বৈস্ত পাতকৈঃ॥ পুত্ৰ দার্দ্য বা-

ব্যবহা

প্যেব॰ শিরা॰িদ স্পর্শবেৎ পৃথক্ **৷** ব্ৰাক্ষণেন মটোতৎ ক্লত॰ ন ক্লত॰ বেতি প্রতিজ্ঞা মৃক্ষার্য্য সত্য নি-তি বক্তব্যং। তথৈব ক্ষত্রিষেণ वाइनायुषः स्थान्धेवाः। তरेशव देव-'শ্যেন গো বীজ কাঞ্চনানামন্য-তন॰ স্পুষ্টব্য॰। শূদ্ৰেণ তু পূৰ্বে।-ক্ত॰ সৰ্বমেব স্পুট্টব্য॰ তেষা বৃ-থাক্কতস্পাশানা॰ পাতকহেতুত্বাৎ পাতকশব্দেন নির্দেশঃ। হলাযু-(धारणाव॰ ॥ * ॥ रेमविक्य। वि-यय गार् गात्रमः। खत्रत्या निर्कतन রাত্রাবন্তরেশনি সাহসে। ন্যা-সাগহরণে চৈব দিব্যা সম্ভবতি ক্রিয়া ।৷ বৃহস্পতিঃ। দৌব ব্রান্ধণ পাদ। শ্চ পুত্র দার শিরা भि ह। এতে তু শপথাঃ প্রোক্ত। মনুনা স্বন্ধকারণে ॥ সাহসেগভিশাপে চ দিব্যানি তু বিশোধনণ। অত্র শপথ দিব্যয়োঃ পৃথক্ত্বপ্ৰতীতেঃ ৷ শুগ্ৰতথ ন দিব্যধৰ্ম্মাঃ কিন্তু বৈধে কৰ্মণি তত্ৰ শৌচাৰ্থ° স্নানাচম-नामिमाञ कार्या । मियानि जु দিব্যতত্ত্বে কথিতানি নাত্ৰ লিখি-তানি। অত্ৰাভিযুক্তেন শপথঃ ক र्खता हेर्गुरमर्गः ॥ 🕸 ॥ উভবে-চ্ছয়াভিয়োক্রাপীত্যাহ নারদঃ ৷

অভিযোক্তা শিরোবত্তী সর্বত্তৈ-ব প্রকীর্ত্তিতঃ। ইচ্ছ্যান্যতরঃ পর্য্যাদিতরো বর্ত্তযেচ্ছিরঃ ॥ ই-তরঃ শপথ কর্ত্তিমঃ। তথা কা-णायनः । **चाठजूर्मनकामद्या**-যস্য নে। রাজ দৈবিক । বাসন জাযতে যোর স জ্ঞেষঃ শপথে শুচিঃ৷৷ ব্যসন মাপৎ৷ যোর মতি-পীডাকরণ। তথা চ কোষাধিকা-রে যস্য পশ্যেদিত্যনূবৃত্তৌ বিষ্ণুঃ ৷ রোগো ২গ্নি র্জাতিমরণ রাজা-তঙ্ক মথাপি বা। তমশুদ্ধণ বিজা-নীয়াৎ তথা শুদ্ধ বিপৰ্য্যয়াৎ ॥ কাত্যায়নঃ। তলৈয়কদ্য ন সর্ব-मा जनमा यनि मस्टावः । त्रा-গো ২গি র্ক্তাতিমরণ মৃণ দদ্যাৎ দমঞ্চ সঃ ৷৷ জ্বরাতিসার বিস্ফোট গৃঢ়াস্থি পরিপীভন॰। নেত্রৰুণ্ণল-রোগশ্চ তথোন্সাদঃ প্রজাষতে॥ শিরোরুগ্রদভঙ্গশ্চ দৈবিকা ব্যা-ধযো নৃণাণ। তদ্যৈকস্যেতিন তু (দশব্যাপক মরণাদিঃ।।ৠ। মনুঃ। ন বৃথা শপথ সর্ব্যাৎ স্বল্পেগর্থে নরো বুধঃ। বৃথা হি শপথ সর্বন্ প্ৰেত্য চেহ্ চ নশ্যতি॥ কামিনী-যু বিবাহেযু গৰাণ ভক্ষ্যে তথেশ্ধ-নে। ব্ৰাহ্মণাভ্যুপপত্তৌ চ শৃপ**ং** নাস্তি পাতকং ।। কামিনী বিতি রহসি কামিনী সন্তোষার্থং বৃথা শপথে এবং বিবাহ সিদ্ধার্থং গো-প্রাসার্থং আবশ্যক হোমেন্ধনা-র্থণ ব্রান্ধনয়ন্থা ব্যুশপথং রুত্থা কীটস্য বধসংযুতং ৷ অন্তেন চ যুজ্যেত বধেন চ তথা নরঃ।৷ ত-শ্মান্ধ শপথং স্বর্যান্ধরো মিথা৷ ব-ধেপিতং ৷ কীটস্যেতি প্রাণিমা-ব্রোপলক্ষণং তদ্বধ পাপেন বৃথা শপথকর্ত্তা যুজ্যত ইত্যর্থঃ।। #।। অথ নির্ণয়ঃ।

তত্র নারদঃ। যস্যোচুঃ সাক্ষিণঃ
সত্যাণ প্রতিজ্ঞাণ স জ্বী ভবেৎ
। অন্যথা বাদিনো যস্য ক্রব স্তস্য পরাজ্যঃ।। স্বযমভ্যুপপদ্মে।
২পি স্বচর্য্যাবসিতো ২পি সন্।
ক্রিযাবসন্মোপ্যর্হেত পরণ সভ্যাবধারণণা। সভ্যৈ রবধৃতঃপশ্চাৎ
স শাস্যঃ শাস্ত্রমার্গতঃ। যস্য বাদিনঃ প্রতিবাদিনো বা সাক্ষিণ
ইত্যুপক্ষলণণ। সাক্ষি লিখিত ভ্ক্রিশপথানাণ মধ্যে ২ন্যতম প্রমাণণ যস্য প্রতিজ্ঞাবাঃ সত্যম্বপ্রাজিত ইতি প্রত্যেত্ব্যণ। স্বয-

মত্যুপপন্নঃ আত্মনৈবাহীক্তত স্ব পরাজ্যঃ স্বচ্য্যাবসিতঃ কম্পা-स्यम देववर्गमिमा शज्ञाकिल्यः च नावशृञ्ः। क्रियावमझः माक्गापि-না প্রাপ্তপরাজ্যঃ। পর্মনন্তর সভ্যাবধারণ মহেত সভাসদাণ মিলিতানাময়ু পরাজিত ইতি নিৰ্ণয় মৰ্হেত । আকাজ্ফেভ স শাস্ত্রবিধিন। শাস্যঃ ॥ 🗱 ॥ নির্ণ-যস্য ফলনাহ বৃহস্পতিঃ। প্রতি-জ্ঞাভাবনাদ্বাদী প্রাজ্বিবাকাদি পূজনাৎ। জ্যপত্রস্য চাদানাৎ জ্বী লোকে নিগদ্যতে !৷ 🕾 !৷ **জयপত্রস্য লিখন প্র**কার নাহ **সএব । বিদ্বৃত্ত॰ ব্য**বহারেযু পূর্ব-**शत्काखतामिक॰ ।** कियावगांत-ণোপেত॰ জয়পত্তে ২খিত লি-থেৎ 11 পূৰ্বেণোক্ত ক্ৰিয়াযুক্ত নির্বহান্ত॰ যদা নৃপঃ ৷ প্রদদ্যা-জ্ঞযিনে পল্রু জ্যপল্রু তদুচ্য-তে।। কাত্যায়নঃ। অর্থি প্রত্য-র্থি বাক্যানি প্রতিসাক্ষিবচ স্তথা । নির্ণ্য*চ তথা তস্য যথাচাব-ধৃত॰ স্বয•।। এতদ্মথাক্ষর॰ লেখ্য॰ যথা পূৰ্ব॰ নিবেশ্যেৎ। সভাস-দশ্চ যে তত্ৰ ধৰ্মশাস্ত্ৰবিদ স্তথা ৷৷ ততশ্চ ভাষোভ্তরে ক্রিয়া চ পত্র

সাক্ষ্যাদিক নির্ণযো জয় পরাজ ষাবধারণ নির্ণফালাবস্থিত ম ধ্যস্থা শেচত্যাদিক পৰ্ব লেখনীয় নিকপণস্য সম্যকন্ত্রপ্রদর্শনার্থ । তথাহি ভাষোত্তর লিখন হেত্ব-স্তরেণ পুন ন্যায় প্রত্যবস্থান নি-ষেধার্থ॰ নহি ন গৃহীত মিতি মি-থ্যোত্তরেণ পরাজিতস্য পুনঃ প-রিশোধিত মযেতি প্রত্যবস্থান मखर्वि । श्रमान निथनस् भूनः প্রমাণান্তরেণ ন্যায় নিষেধার্থ । তদাহ কাত্যায়নঃ। ক্রিয়া বল-বভীণ ত্যক্ত্বা দুৰ্বলাণ যো ২বলম্ব-তে। স জয়ে ২বধৃতে সভ্যৈঃ পু-म खा॰ नाश्र्याः क्रियाः 11 निनीं-তে ব্যবহারে তু প্রমাণমফলং ভ বেং। লিখিতং সাক্ষিণো বাপি পূ-ৰ্ষ মাবেদিত ন চেৎ!৷ যথা পঞ্চেষ্ शास्त्रायु निष्कनाः প्रावृत्वा खनाः । নিণী তব্যব্যবহারাণা প্রমাণ মকল স্তথা।। 🗱।। নির্ণযোত্তর হ্ন-ত্য মাহ মনুঃ। অর্থে ২পব্যয়মান-স্তু কারণেন বিভাবিত । দাপযে-দ্ধনিকস্যার্থণ দওলেশঞ্চ শক্তি-তঃ ৷৷ অপব্যয়মান গ্ৰপলপন্ত । कातरान माकगानि अमारान । যাজ্যবন্ধ্যঃ। জ্যাসাপরাধ দেশ-।

क्ष कोलः वल मथोशि वा। वसः कर्म চ विख्य प्रख् पर्ध्य पार्श्व-(यथ।। यनुः। ठीतिकः नान् निकंशः ষত্ৰ ক্বচন সম্ভবেৎ। ক্বতং তদ্ধৰ্ম-তো বিদ্যাৎ ন তৎ ভূষো নিব-ৰ্ত্তযেৎ।। অনুশিষ্ঠ॰সাক্ষ্যাদি নি ণী ত অভএব তীরিত প্রাড়িবা-কাদিভিঃ সমাপিত ৷ তদ্বিবাদপ-म॰ পून र्न निवर्खरामि छार्थः। यज्ञ তীরিতানুশিষ্টধো রপ্যধর্মাক্তত্বণ মত্বা পরাজ্যী পুন দ্বিগুণ দণ্ড-মঙ্গীক্ষত্য প্রত্যবতিষ্ঠতে। তত্ত্র পু-न न्यायमर्गन भार नात्रमः। ठी-রিত॰ চানুশিষ্টঞ্ধ যো মন্যেত বি-धर्माञः। विश्वनः मञ्ज मानाग ज् কার্য্য॰ পুন রুদ্ধরে ।। ক্লা। অসদি-চারে তু বিচারান্তর মাহ সএব । অসাক্ষিকস্ত यमृष्ठे॰ विमार्ट्शन ह তীরিতং। অসম্মত মতৈ দূ ফি॰ পুন দূৰ্শন নহতি॥ অসাক্ষিক মিত্য-প্রমাণকোপলক্ষণ । যাত্তবক্ষ্যঃ । দুদ্ ফীণ্স্ত পুন দৃ ফু। ব্যবহারা-মৃপেণ তু। সভ্যাঃ সজ্যিনো দ-**छा विवामा क्रिछन प्रमण्या मार्कि** मञ्जावमन्नानीं मृष्या मर्गनः शू-নঃ। সুচৰ্যাবদিতানান্ত নাস্তিপৌ-নর্ভবে৷ বিধিঃ ৷৷ সাক্ষিবচনেন্

সভ্যাবধারণেন চ প্রাপ্তাবসাদা नां भून ना यमर्गनः खुताभादतः বিৰুদ্ধ ভাষাদিনা প্ৰাপ্তাবসাদা-भाग्न गांकि भून न्यायः। वृश्य्य-তি রপি।পলাখনানুত্তরত্বাদন্যপ ক্ষাশ্ৰষেণ চাহীনদ্য গৃহতে বা-দে। ন স্ববাক্যজিতস্য চ ।। মনুঃ। বলাদ্দত্ত বলাজুক্ত বলাম্বা লি-খিতঞ্চ যৎ। সর্বান্ বলফ্রতানর্থা-নক্তান্ মনু রববীৎ ।। ষাজ্ঞব-ষ্ক্যঃ। বলোপাধি বিনিবৃত্তান্ ব্যবহারামিবর্ত্তযেৎ। স্ত্রী নক্ত ম-ন্তরাগার বহির্তামক্তাণ স্তথা।। মতোশভাৰ্ত্ত **ব্যসনি বাল ভীত**া-দি যোজিতঃ। অসম্বন্ধকৃত শৈচব ব্যবহারোন সিদ্ধ্যতি ৷৷ উপাধি-শ্ছল নিতি শূলপাণিঃ। উপাধি র্ভযাদি রিতি বিজ্ঞানেশ্বরঃ। তন্ম-তে ভীতাদি যোজিত ইত্যুক্ত ব-চনেন পৌনৰুক্তণ। বহিগ্ৰামঃ ব-हिर्प्तनाः । यत्ना यम्गापिना । উ-শ্বতো বাতাদিনা। ব্যসনী দ্যুতা-দ্যাসক্তঃ। অসম্বন্ধো বাদিনিমু-ক্তব্যতিরিক্ত উদাসীনঃ। আদি পদাদস্বতন্ত্র দাস পুল্রাদে এ হণণ া তথা চ নারদঃ। স্বতন্ত্রো ২পি হি যৎ কার্য্য পর্য্যাক্ষাপ্রকৃতি 🖟 গতঃ। তদপ্যক্ত মেবাস্থু রস্বাত-স্ত্রম্য হেতুতঃ।। কাম ক্রোধাভি-ভূতা বা ভষ বাসন পীডিতাঃ। রাগ দ্বেষ পরীতাশ্চ জ্রেয়া স্থ্রপ্র-**ক্ষতি॰ গতাঃ ৷৷ তথা দাসক্তত॰** কা-র্য্য মক্তত পরিচক্ষতে । অন্যত্র স্বামি সন্দেশান্ন দাসঃ প্রভু রাত্ম-নঃ ॥ পুত্রেণ চ ক্বতং কার্যাণ যৎ স্যাদচ্চন্দতঃ পিতুঃ। তদপ্যক্ত-মেবাহু দ্দাস পুত্রো চ তৌ সমৌ।। এতচ্চ স্টুয়ভরণাতিরিক্ত বিষয় 1 স্বটুস্বার্থে ২ভ্যধীনে। ২পি ব্যব-হার° যুমাচরেৎ। স্বদেশে ব। বি-দেশে বাত জ্যাযান বিচাল্যেৎ ॥ ইতি মনুবচনাৎ **লটুয় মবশ্য**ত-রণীয়ণ। অভ্যধীনঃ পরতন্ত্রঃ পুত্র-দাসাদিঃ। ব্যবহার মৃণাদিক জ্যা-যান্ স্বতন্ত্ৰঃ ন বিচালযেৎ অনুম-ন্যেত।তথা চ নারদঃ। স্বাতন্ত্র্য-ম্ব স্মৃতং জ্যেষ্ঠে জ্যৈষ্ঠং গুণ বযঃ ক্ত°। অস্বতন্ত্ৰাঃ প্ৰজাঃ সৰ্বাঃ স্ব-তন্ত্রঃ পৃথিবীপতিঃ।। অস্বতন্ত্রঃ স্মৃতঃ শিষ্য আচাৰ্য্যস্য স্বতন্ত্ৰত।! অস্বতন্ত্ৰাঃ স্ত্ৰিয়ঃ সৰ্বাঃ পুত্ৰা দা-সাঃ পরিগ্রহাঃ।। বতন্ত্র স্তত্ত্র তু গৃহী যস্য ভূৎ ন্যাৎ ক্ৰমাগত । গর্ভ স্থৈঃ সদৃশো জ্ঞেয়ঃ অফ্টমা-

ব্যবহা

ছৎসরাৎ শিশুঃ।। বাল আযো-ডশাদ্বর্যাৎ পৌগস্ভোপি নিগদ্য-তে ৷ পরতো ব্যবহারজ্ঞঃ স্বতন্ত্রঃ পিতরাবৃতে॥ জীবতো ন স্বতন্ত্রঃ স্যাজ্জরযাপি সমন্বিতঃ। তথে। রপি পিতা শ্রেষান্ বীজ প্রাধা-ন্য দর্শনাৎ।। অভাবে বীজিনো-মাতা তদভাবে চ পূর্বজঃ। পরি-এহা অনুজীবি প্রভূতযঃ। তথা চ বৃহস্পতিঃ। পিতৃব্য ভ্রাতৃপুত্র স্ত্রী माम निष्णानु की विजिः। येका शी-তি॥ কাত্যায়নঃ। স্টুয়ার্থ মশ-क्ति गृशीय व्याधिक वा । উপপ্লব নিমিত্তঞ্চ বিদ্যাদাপৎ ফ্ল-তম্ভ তৎ ৷৷ কন্যা বৈবাহিকঞ্চৈব প্রেতকার্য্যে চ যৎ ক্বত । এতৎ সর্ব॰ প্রদাতব্য॰ স্বটুম্বেন ক্রত॰ প্রভোঃ ৷৷ প্রভো রিতি কর্ত্তরি ষ-ষ্ঠী তেন প্রভুগা দাতব্য মিতি র-ত্রাকরঃ। বৃহস্পতিঃ। ষঃ স্বামি-,ना निषु उक्त। शेलि धनाय दाय পালনে। সমীদ রুষি বাণিজ্যে निनृकीर्थञ्ज न स्मृठः ॥ अमानः তৎ কৃত্ত সৰ্বং বাভালাভ ব্য-ষোদয়ণ। স্বদেশে বা বিদেশে বা স্বামী তন্ম বিসয়দেৎ 11 ইতি শ্রী

রযুনন্দনভটাচার্য্যবিরচিত ব্য বহারতত্ত্ব॰ সমাগু॰॥ #॥ ব্যবহারতঃ পু॰ প্রাপ্তব্যবহারঃ। স তু যোডশবর্ষানন্তরণ ভবতি। ষথা বাল আষোডশাদ্বৰ্যাৎপৌ গণ্ডোপি নিগদ্যতে। পরভো ব্যবহারজ্ঞঃ স্বতন্ত্রঃ পিতরাবৃত্তে ॥ ইতি ব্যবহারতত্ত্বধৃত নারদ-বচন ।। ব্যবহারজ্ঞাতরি ত্রি ॥ बावशांत्रमर्भन॰ क्री नागमर्भन॰। বিচারকরণ । ইতি নিতাকর। ।। वावशायभाग क्री वामिन। वाख्वि-निद्यमन । यथा याख्यकाः । স্মৃত্যাচার ব্যপেতেন মার্গেণা-ধর্ষিতঃ পরেঃ। আবেদযতি চে-দ্রাজ্ঞি ব্যবহারপদ° হি ত২ ॥ স্মৃতি সদাচার বহিভূতিন ব-র্থান। পরে রর্থতঃ শরীরতো বা গীডিত শ্চেদ্রাজনি নিবেদযেৎ তদ্যবহার দর্শন স্থান°। চেদি-ত্যত্ৰ যদিতি মৈথিলাঃ। আধে-দযতি চেদিভানেন স্বয়ণ বিবা-দোখান রাজ্ঞান কর্ত্তব্য মিতি শূলপাণি মহামহোপাধ্যাযাঃ॥ রাজ্ঞীতি ব্যবহার প্রদর্শক পরণ তথাচ বৃহস্পতিঃ। রাজা কার্য্যা-ণি সংগণ্যেৎ প্রাড়্বিকা ২থ বা বিজঃ। কাত্যায়নঃ। স প্রাড্বিবাকঃ সামাত্যঃ স্ ব্রাহ্মণ পুরোহিতঃ। স্বয়ণ স রাজা চি-নুষাৎ তেয়া জয় পরাজ্যৌ ॥ যদা কার্য্যবশাজাজ। ন প-শ্যেৎ কাৰ্য্যনিৰ্ণয় । তদা নি-যুঞ্জ্যাৎ বিদ্বাণ্সণ ব্ৰাহ্মণ বেদ-পারগণ।। যদি বিপ্রো ন বিদ্বান্ স্যাৎ ক্ষত্রিয়ণ তত্র যোজয়ে২। বৈশ্যস্থা ধর্মশাব্রত্তং শুদ্রং য-**र्ज्जन मर्जरय** ।। म विनी जरव-শঃ। মনুঃ। জাতি মাত্রোপজী-বী বা কাম॰ স্যাদ্রাহ্মণক্রবঃ। ধর্মপ্রবক্তা নৃপতে ন তু শূজঃ কদাচন ॥ ব্যাসঃ। দ্বিজান্ বি-হায় যঃ পশ্যেৎ কাৰ্ক্যাণি বৃষ-লৈঃ সহ। তস্য প্রক্ষৃত্যতে রা-জ্য° বল° কোষশ্চ নশ্যতি।। मुःभीतािश विकः शृका। न শৃহদ্র। বিজিতেজিয়ঃ । দুকীণ গাঁ॰ কঃ পরিত্যজ্যার্চ্চযেচ্ছীল-বতী॰ খরী॰ ৷৷ ইতি ব্যবহার-তত্ত্ব° 11

ব্যবহারপাদঃ পু॰ ব্যবহারা॰শঃ। যথা। অথ ব্যবহারপাদনিণ্যঃ। তত্র বৃহস্পতিঃ। পূর্বপক্ষঃ স্মৃতঃ পাদো দ্বিপাদ শ্চোত্তরঃ স্মৃতঃ। ক্রিযাপাদ স্তথা চান্য শ্চতুর্থো নির্গয় স্মৃতঃ ।। ইতি ব্যাবহার-তত্ত্বণ ।। অপিচ । পরস্পরণ মনু-য্যাণাণ স্বার্থ বিপ্রতিপত্তিষু । বা-ক্যান্যাযাদ্যবস্থানণ ব্যবহার উ-দাহতঃ।। ভাষোত্তরক্রিয়া সাধ্য সিদ্ধিভিঃ ক্রমবৃত্তিভিঃ। আন্ধি-প্ত চতুরংশস্ত চতুপ্পাদভিধীষ-তে ।। ইতি মিতাক্ষর। ।।

ব্যবহারমাতৃকা স্ত্রী ব্যবহারো-পযোগিক্রিয়া। তদ্মথা। ব্যব-হারদর্শন ১ ব্যবহার লক্ষণ ২ সভাসদঃ ৩ প্রাড়্বিকাদিঃ ৪ वावशाविषयः ७ ता छः कार्या-নুৎপাদকত্ব ৬ কার্য্যার্থিনি-প্রশ্নঃ ৭ আহ্বানানাহ্বানে ৮ আদেধঃ ১ প্রত্যর্থিন্যাগজে লেখ্যাদিকর্ত্তব্যতা ১০ পঞ্চবি-ধোহীনঃ ১১ কীদৃশণলেখ্যণ ১২ পক্ষাভাষাঃ ১৩ অনাদেষাঃ ১৪ আদেযঃ ১৫ নিযুক্তজযপরাজ-ষে বাদিজযপরাজযৌ ১৬ শো-ধিতলেখ্যনিবেশন° ১৭ উত্তরা-বধিশোধনণ ১৮ শোধিতে পজ্ৰা-**ৰূচে** উত্তরকর্ত্তব্য° ১৯ উত্তর-লক্ষণ ২০ সত্যোত্তরলক্ষণ ২১ নিথ্যোত্তরলক্ষণ ২২ প্রত্যবস্ক-

র° ২৪ উত্তরভাসঃ ২৫ সম্বরা-नू छत्र॰ २७ अञारि जिलानितर्म-শঃ ২৭ উত্তরেপত্রেভিনিবেশি-তেসাধননিৰ্দ্দেশঃ ২৮ তৎসি-' স্কৌসিদ্ধিঃ২৯ চতুষ্পাদব্যবহ।-রঃ ৩০। ইতি মিতাক্ষরাযাণ ব্য-বহারমাত্কা ॥

ব্যবহারমার্গঃ পু॰ ব্যবহারবিষ-ষঃ । ব্যবস্থারপদ° । ইতি মিতা-ক্ষরা ॥

ব্যবভারবিধিঃ পু॰ ব্যবহারস্য-বিধা**ন ৷ ধর্ম**শাস্ত্র ৷ ইতি মি-ভাশরা।

ব্যবহারবিষয় পুণ ব্যবহারপদণ । ততু अकीमगविषः। यथा । ঝণাদান > নিকেপঃ ২ অস্বা-নিবিক্রয়ঃ ৩ স্বস্তুযসমুখান ৪ দত্তস্যানপকর্মা ৫ বেতনাদান° ৬ সম্বিদোব্যতিক্রমঃ ৭ ক্রযবি-क्यान्यदः ৮ सानिशानरया-विवामः २ गीमाविवामधर्माः २० राक्शाक्या॰ ১১ मख्शाक्या॰ ১২ স্তেষণ ১৩ সাহসণ ১৪ স্ত্রী-সংগ্রহণ ১৫ ক্ত্রীপুংর্ম্মঃ ১৬ বিভাগঃ ১৭ দূতে ১৮। ইতি नाराज ৮ अधायः॥

ন্দনোত্তর° ২৩ প্রাড়িন্যাযোত্ত- || ব্যবহারস্থান° ক্লী ব্যবহারপদ•া ব্যবহারবিহয়ঃ। ইতি মিতাক্ষরা ব্যবহারিকঃ ত্রি ব্যবহারযোগ্যঃ । যথা। ইय॰ বৃদ্ধিঃ জ্ঞানেন্দ্রি-যৈঃ সহিতা সতী বিজ্ঞানময-কোষো ভবতি। অয় কতৃত্ব ভোক্তৃত্বাভিমানিত্বেন ইহলো-ক পরলোকগামী ব্যবহারিক জীব উচ্যতে । ইতি বেদাস্ত-সারঃ 11

> ব্যবহারিকা স্ত্রী লোকষাত্রা ॥ मगार्ज्जनी ॥ रेश्रुमवृक्तः । ইতি रमिनी ॥

> ব্যবহারী ত্রি ব্যবহারবিশি**কঃ।** ব্যবহার শকাদন্ত্যর্থে ইন্ প্র-ত্যযেন নিষ্পন্নঃ।।

> ত্রি ব্যবহরণীযঃ। ব্যবহার্যঃ ব্যবহর্তব্যঃ। বি অব পূর্ব হা ধা-তো ৰ্ঘ্যণ প্ৰত্যযেন নিষ্পন্নঃ ॥ ব্যবহিতঃ ত্রি ব্যবধানবিশিষ্টঃ ৷ যথা ৷ কর্ত্ত কর্ম্ম ব্যবহিতা ম সা-ক্ষান্নয়েৎ ক্রিয়াণ ৷ উগঙ্গর্বৎ ক্রিয়াসিদ্ধৌ শাস্ত্রে ২ধিকরণ মত° ॥ ইতি মুগ্ধবোধটীকাষা° রামতর্কবাগীশঃ ॥

ব্যবাষণ ক্লী তেজঃ । ইতি त्यिनिनी 11

বাবাষঃ পু॰ দৈগুন । ইতামরঃ ॥ অন্তৰ্জান । ইতি মেদিনী॥ শুদ্ধিঃ। ইতি ধরণী।। वावामी श्रु खी कामूकः। यथा। ঞান্ধে নিযুক্তো ভুক্ত্বা বা ভো-किषदा नियुका ह। वावायी রেতসো গর্ত্তে মজ্জবত্যাত্মনঃ পিতৃন্॥ ইতি আদ্ধতত্ত্ব° ॥ ব্যসন ক্লী বিপৎ ॥ ভু॰শঃ ॥ কামজকোপজদোষঃ । ইভ্য-মরঃ।। বিপৎ বিপত্তিঃ। ভু°শো ২পায়ঃ পতন । মৃগ্যা দ্যুত ন্ত্ৰী মদ্যপান স্বৰূপে চতুৰ্বৰ্যে প্রসক্তিঃ কামজো দোষঃ ৷ ই-চ্ছাপ্রভবদ্বাৎ । বাক্পারুষাণ দণ্ডপারুষ্য অর্থপারুষ্য ঞ্চেতি ত্রিবর্গঃ কোপজে। দোষঃ। কো-প প্রভবদ্বাৎ। এযুব্যসন । ব্য-সাতি শ্রেষোমার্গাৎ ব্যসনংক-র্ত্তরি অনট্। ভ্রুণে তু ভাবে। ইতি ভরতঃ।। অশুভ॰।। দৈবা-নিউকলং॥পাপং॥ নিষ্কলো-मार्यः । ३७ि त्यमिनौ ॥ 🟶 ॥ वाड्डा॰ वाजनानि यथा। मृगया-ক্ষাঃ ব্রিষাপন॰ বাক্পারুষ্যার্থ-मृयत्। मखन्रक्या मित्जाञ्ज्ल-ষণ ব্যসন সপ্তকণ।। ইতি হেম-

ठ~~णः ॥ क्षा वामनाम~~ छ । ষো যথা। একৈক বিষয়াস-ক্তাঃ সর্বে মৃত্যুবশং গতাঃ। যঃ পুনঃ সংহতান্ সেবেৎ বিষ-यान् विषयी नजः॥ म পতেম। দৈশ্ব্যাচ্ছিন্ন নূল ইব দ্রুমঃ। স্ত্রিয়ঃ পান॰ দিবাস্বপ্নণ তথা বা-पिज नर्जन[ः] ॥ पृष्ठाठेन मृगा-গেয় কামজানি তথা পরে। मटेख वीठा नेव्याम्या त्काध পৈশুন্য সাহস° ॥ অর্থদূষণ ক্রোধোর্থে অস্টকোপণ বিনাশ-ক্রৎ । দেবা বিদ্যাধরা যক্ষাঃ কিন্নরেরগ মানুবাং ॥ পশবং পক্ষিণঃ সর্বে বিষয়ে নিধন॰ গ-তাঃ ৷ এব° বিবেক মাসক° বুদ্ধা যোর নরাধিপ ।। ধর্ম ।।। क मभाञ्चाय विषटेयः मशिदव-শ্যতাণ। ইতি দেবীপুরাণে ৮ অধ্যায়ঃ !! वामनार्जः जि देनवीमानुषीशी-ডার্ভঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। উপরক্তঃ

ডার্ভঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। উপরক্তঃ
২। ইত্যমর ভরতো ।।
ব্যসনী ত্রি ব্যসনবিশিষ্টঃ। তৎ
পর্য্যায়ঃ। পঞ্চত্রঃ ২ বিপ্লৃতঃ
৩। ইতি হেমচন্দ্রঃ।।
ব্যস্তঃ ত্রি ব্যাঙ্গলঃ।। ব্যাপ্তঃ।

ব্যাকর

ইতি মেদিনী।। প্রত্যেকণ। পৃ-থক্ পৃথক্ । यथा বিশ্বামিতঃ। ৰুচ্ছু চান্দ্ৰাযণাদীনি শুদ্ধ্যভ্যুদ-<mark>য</mark> কারণ°। প্রকাশে চ রহদ্যে চ সংশ্যে খনুক্তকে খক্ষুটে ॥ প্রাজাগতাঃ শান্তগনঃ শিশু-রুচ্ছঃ পরাককঃ । অতিরুচ্ছঃ পর্ণক্রীচ্ছঃ সৌম্যঃ ক্লচ্ছাতিক্র-চ্ছকঃ।। মহাশান্তপনঃ শুদ্ধো তপ্তরুচ্ছস্ত পাবনঃ। জলোপ-বাসরুছন্তি ত্রদাকৃষ্ঠন্ত শোধ-কঃ ৷৷ এতে ব্যস্তাঃ সমস্তা কা প্রত্যেক মেকশোগি বা। পা-তকাদিষু সৰ্বেগু পাতকেষু প্ৰয-कुछः ॥ कार्या म्हान्यायदेव र्यू-ক্তাঃ কেবলা বা বিশুদ্ধযে। ইতি প্রাযশ্চিত্ততত্ত্ব° । 1 🕸 🛭 বি-পরীতঃ। যথা। প্রতিপদাপ্যমা-বাস্যা তিথ্যা যু গ্মণ মহাফলণ। এতদ্যস্ত॰ মহাযোর॰ হস্তি পুণ্য৽ পুরাক্তে ।। এতদাস্ত যুগাবি-পরীত॰। ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব॰॥ वाखना॰ क्री भगमानाजित्यारम পদান্তরেণোতর । যথা। সুবর্ণ শতাভিযোগে অনেনাহস্তাডি-ত ইতি। ইতি মিতাক্ষরা॥ वाखात॰ क्री इखिममथायागः।

ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥ गाकत्रन° क्वी त्वनाश्रवित्नयः। ইতি শব্দরত্নাবলী॥ তত্র সাধ্য সাধন কৰ্তৃকৰ্ম ক্ৰিষা সমাসাদি নিৰূপণ । তস্য ব্যুৎপত্তি ৰ্যথা । ব্যাক্রিয়ন্তে ব্যুৎপাদ্যভে সা-ধুশব্দ। অস্মিন্ অনেনেতি বা । र्रेि मूर्गामामः ॥ 🕸 ॥ जथ ব্যাকরণ বক্ষ্যে কাত্যায়ন সনা-সতঃ। সিদ্ধশব্দ বিবেকায বাল-ব্যুৎপত্তি হেতবে।। সুপ্ তিওস্ত পদি খ্যাত সুপঃ সপ্ত বিভক্তযঃ । স্যৌজসঃ প্রথমা প্রোক্তা সা প্রাতিপদিকাত্মকে॥ সংখ্যেধনে চ লিঙ্গাদাবুক্তে কর্মাণি কর্তুরি। অর্থবৎপ্রাতিপদিক ধাতু প্রত্য-য বৰ্জ্জিত ।। অমে।ট্ সসে। দ্বি-তীয়া স্যাৎ তৎকৰ্ম ক্ৰিয়তে চ যৎ। দ্বিতীয়া কর্ম্মণি প্রোক্তা উ-ক্তানুক্তবিভেদতঃ॥টা ভ্যাণ্ডি-স্ তৃতীয়া স্যাৎ করণে কর্ত্তরী-রিতা। যেন ক্রিষতে তৎ করণ তৎ কর্ত্ত। যঃ করে।তি সঃ ।। ঙে-ভ্যাণভ্যস্ চতুথী স্যাৎ সম্পুদা-নে চ কারকে। যশ্মৈদিৎসা ধা-রয়তে রোচতে সম্পূদানক° 11 পঞ্চাী স্যাৎ ওসি ভ্যাণ ভ্যো হুপাদানে চ কারকে। যতো ২-গৈতি সমাদত্তে অপাদান° ভয° যতঃ৷৷ ওলোসামশ্চ ষষ্ঠী স্যাৎ স্বামি সম্বন্ধ মুখ্যকে। জ্যোস্ সু-পশ্চ সপ্তমী স্যাৎ সা চাধিকরণে ভবেৎ ৷৷ আধার শ্চাধিকরণাণ রক্ষার্থানা প্রযোগতঃ। ঈপ্সি-ত চানীপ্সিত যত্তদপাদানক স্মৃত ৷৷ পঞ্নী পর্যুগান্তযোগ ইতরর্ত্তেন্য দিল্পুথে। এন যো-গে দ্বিতীয়া স্যাৎ কর্ম্ম প্রবচ-নীয়কৈঃ ৷৷ লক্ষণ বীপ্সেখণভূতে ২ভি র্ভাগে চপরি প্রতী। অ-ন্তরেষু সহার্থে চহীনে ২নূগশ্চ কথ্যতে।! দ্বিতীয়া চ চতুথী স্যা-চ্চেন্টাযা॰ গতি কর্মাণি। অপ্রানে হি বিভক্তী দ্বে মন্য কর্ম্মণ্যনাদ-রে ৷৷ নমঃ স্বস্তি স্বধা স্বাহাল বষট্ যোগ ঈরিত। । চতুথী´ চৈব তাদৰ্থে তুমৰ্থান্ডাব ৰাচিনঃ ॥ তৃতীয়া সহযোগে স্যাৎ ক্ৎসি-তেঙ্গে বিশেষণে। কালে ভাবে मक्षमी मातिहरू व्यारम ह य-ষ্ঠ্যপি ৷৷ স্থামীশ্বরাধিপতিভিঃ সা-ক্ষি দাযাদ সূতকৈঃ। নির্দ্ধার-ণে দ্বে বিভক্তী যগ্নী হেতু প্ৰযো-গকে ৷৷ স্মৃত্যর্থ কর্মণি তথা ক- 🎚

রোতেঃ প্রতিযত্নকে। হি॰मার্থা-না॰ প্রযোগে চ ক্তৃতি কর্ম্মণি ক-র্ত্তরি।। ন কর্ত্তৃ কর্মণোঃ ষষ্ঠী নি-ষ্ঠাদৌ প্রতিপাদিতা। দ্বিবিধ°প্রা-তিগদিক॰ প্রাতিগদিক মজ্ঝ-ল॰।। ৠ।। ভুবাদিভ্য স্তিঙো লঃ স্যালকারা দশ বৈ স্মৃতাঃ। তিপ্ত-সন্তি প্রথমে৷ মধ্যঃ সিপ্ থঙ্গে-ত্তম পূরুষঃ ৷৷ মিরস্মসঃ পরস্মৈ তু পদানাঞ্চাত্মনে পদ° ৷ তামাতা-মন্তা॰ প্রথমো মধ্য স্থাসাথাণ্ধ নু-ত্তনঃ ॥ আদেশা ই বহি মহন্তা অনিজাদপি ধাতৃতঃ ৷ নায়ি প্র-যুজ্যমানেগি প্রথমঃ পুরুষে ভ-বেৎ ৷৷ মধ্যমে৷ যুশ্দদি প্রোক্ত উত্তৰঃ পুৰুষো ২স্মদি। ভুবাদ্য। ধাতবঃ প্রোক্তাঃ সনাদ্যকান্ত ধাতবঃ।। লডী রিতে। বর্ত্তমানে স্মেনাতীতে চ ধাতুতঃ । ভূতা नमाज्या वर्षे ह त्वां जानिषि ह ধাভুতঃ ।। বিধ্যাদাবেবানুমতৌ-লিঙবিধি শ্মন্ত্রণে ভবেৎ । নিমন্ত্র-ণাধীষ্ট সংপ্রশ্ন প্রার্থনেষু তথা-শিষি ৷৷ লিডতীতে পরোক্ষে স্যা-**ब्र**७ **नु**७ नृ७ ভবিষ্য**ি। স**্যা-**দদ্যতনে লৃট্চ ভ**বিষ্যতি চ ধা-তুতঃ ।। ধাতে। লিজিবাভিপত্তৌ

निष्ठर्थ लाह् श्रकीर्खिङः ॥ क्र-ত ত্রিম্বপি বর্তন্তে ভাবে কর্ম্মণি, কর্ত্তরি। শতৃ শান তব্যঙ্গ্য य ६ नीय ६ का जृ ठान यः ॥ इंडि গারুডে জমারব্যাকরণে ২০৯ जधायः॥ आ भाजभात छेता । সিন্ধোদাহরণ বন্ধ্যে সংহিতাদি গরস্পর । বিপ্রায় সাগতান্ধী-দ॰ সূত্তম॰ স্যাৎ পিতৃষভঃ॥ ছো-ভূকারো বিশ্রুতেষ লাঙ্গলীষা यनीयसा। गद्यामकः ठवकात अ ণাৰ্ণ প্ৰাৰ্থ মিত্যপি ৷৷ শীতাৰ্ত্তশ্চ ভবন্ধারঃ দৈন্দ্রী সৌকার ইত্য-পি। মধাসনঞ্চ পিত্ৰস্থে নশ্বয়ণ না প্যধোজ্যেৎ ৷৷ নাযকো লবণ নাব স্তএতে তেন ঈশ্বরাঃ। দে-বীগৃহ মথো খমুত্র যমুরেহি পটু ইমৌ ৷৷ অমী অশ্বাঃ ষডশ্বেতি তনুরাখু স্তৃণানি চ। তচ্চরেত্তলু-নাতীতি তজ্জল তচ্ছ্যুশানক ।। সুগন্ধত্র পচন্দত্র ভবা শ্ছাদযতীতি দিক্। ভবাণ্ঠকুরক শৈচব ভ-বাণ্ডরতি সংসৃতি ৷৷ ভবাঁলিখ-তি তাঞ্জেতে ভবাঞ্জরো ২ন্যদী-দৃশ॰ । ভবাণ্ডীন॰ বস্তরসি স্ব-करतां जि मनार्कन ॥ कम्हरत् কণ্ঠকারেণ কঃ সর্য্যাৎ কঃ খ-

ल श्रिजः। कः म्थि टेव्य कः ষঙঃ কোর্থঃ কো ষাতি গৌরব•॥ ক ইহার্থ স্তএবাহু দেবা আহু-শ্চ ভো ব্ৰজ । প্ৰসূ বিষ্ণু ব্ৰজতি চ গীষ্পতি শৈচব ধুষ্পতিঃ। তক্ষা-**ন্মৈষ ব্ৰজেৎ স**্বস্থান কৰ্ষত্যনুগ-চ্ছতি। স্বদীচ্ছাযা তথাচ্ছামা সাধ-বো খন্যে তথেদৃশাঃ।। ৠ। সমা-माः षष् भूताता त्य मिलुकः कर्म-ধারযঃ। দিগু জ্রিবেদী গ্রামশ্বা অমৃ তৎপুরুষঃ স্মৃতঃ।। তৎক্ত-ঞ্ তদথ শ্চ বৃকভীতিশ্চ यদ্ধন । জ্ঞান দক্ষিণ তত্ত্বজ্ঞো বহুত্ৰীহি র-থাব্যবী ॥ ভাবে। ২ধিস্ত্রি যথো-क्किञ्च॰ घटमु। एतर्वि मानवाः । 🦚। তদ্ধিতাঃ পাণ্ডবঃ শৈবে। ব্রাক্ষণ ব্রহ্মতাদ্যঃ।। ঞ্চ।। দেবা-গ্নি সখি পত্যংশু ক্রোফু স্বযংজু-বঃ পিতা। না প্রশাস্তা চ রা গৌ গ্লৌ ৰচাজন্তান্চ পু॰সাপ।। #॥ হলস্তা শ্চাশ্বযুক্ স্মাভুৱাৰুৎ ক্ৰ-ব্যান্দৃগাবিধঃ। আত্মারাজা যুবা পভাঃ পূষ ব্ৰহ্মহণৌ শশী ॥ বি-**प्निश উশনানত্বাম্বধূলিট্** কাষ্ঠ-তট্ তথা। #। বন বাৰ্য্যস্থি বস্তুনি জগৎ সামাহনী তথা।। কর্ম সর্পি র্বপু স্তেজ অজ্বলস্তা ন- भूजितक। 🛊। कारा करा नि नचीः औः खी ভृमि र्वध् ति ॥ ভূঃ পুনভূ স্তথা ধেনুঃ স্বসা মাতা ह तोः खियः। वाक् खक् धी ক্ষুৎ কুধঃ পামা যুবতিঃ কন্সভ खंशा । एको भू जिः आवृष टेन्हव সুমন উফিছে স্থিযা । *****। গুণ ডব্য ক্রিয়া যোগা<u>লি</u>লিঙ্গা°*চ বদামি তে।। শুক্লঃ কীলালপা टैन्डव छिडिन्ड धामनीः मुधीः। পটুঃ কমলভূঃ কর্ত্ত। সুমতো ব-হবঃ সুনেঃ।। সত্যো নাপ্র স্তথা **अ॰रमा मधुङक मनीर्घ**णाए। ध-নাথী চ সুহৃৎ সোমৌ বাগফ खानिक खथा।। সূবর্ণ বহুপাচ্ছে-যা চৈষা স্বনজুহা তথা। 🕸 ৷ সর্ব বিশ্বোভ্যে চোভৌ অন্যান্তরে-তরাণি চ ।। ডতর ডতমে নেমঃ সমোথ সিম ইত্যয় । পূর্বাপরা-বরা শৈচব দক্ষিণ শেচাত্তরাধরৌ **11 অপর *চান্তরো** ২প্যেতদ্বত্তৎ কিমদসে। দ্বাণ। বুত্মদক্ষৎ প্রথম *চরমাঙ্গে তথার্জকে।। একঃ ক-তিপযো ছৌ চ ত্ৰয় সৰ্বাদয স্তথা। #। ভূবি বিদি পবি ক্রন্দি शर्याभ्य रायिः यिनः ॥ शीर्क বিদ্য। জুহোতিশ্চ জহাতিশ্চ দ-

ধাত্যপি । দীপ্যতি স্তৃযতি বংহি পুত্রশিষ্ট শ্চিনোত্যপি।। ত্র্টি শ্চাসৃষতি খণি রুধি গুৰী হতী তনিঃ। দিঃ করোতিঃ ক্রীণাতি বূঁণোতি দ্যু তি বৰ্চ্চতি॥ কলী-ড রূপ রা জীবা ধাতবশ্চ যুনা তথা। 🗱। ভবৎ ভবান্ ভবন্তী চ জ্ঞেয॰ কর্ত্তব্য মেব চ ॥ কার্য্য॰ ক্তশ্চ কুত্যা চপ্রত্যযাঃ স্য তথা পরে। সূর্যাহরৌ সুরাঃ সন্তি দে-ব বিপ্র বনান্যজ ৷৷ নরেণ কা-ৰ্য্য° বে**দৈশ্**চ ক্ৰিয়তে দেহি ভো-জন°। দ্বিজায় চ বরিষ্ঠাভ্যা॰ মা তেভ্যোংস্ক সমাগতঃ ।। তীৰ্থান্ত-থা শ্রমাত্যাঞ্চ সত্যেভ্যঃ শ্বশুর-म্য চ। গন্ধর্বথোঃ করণানাঞ্চ জ্ঞা-ন॰ সিদ্ধ মহাস্কাযোঃ ৷৷ জ্ঞান ১বে-ষু চেত্যের নন্যে নেয়া ষ্থানতি ৷ সৰ্বে তিগ্ঠন্তি সৰ্বস্মৈ সৰ্বস্মাৎ সৰ্বতো গতঃ।। সৰ্বেষা ঞৈব স-र्बियामयः विश्वामय उथा । शृर्बः পূৰ্ৰাশ্চ পূৰ্ৰস্থাৎ পূৰ্ৰস্মিন্ পূৰ্ৰ ইতালে ।। সৃত উবাচ। সুপ্তি-ওন্ত° সিদ্ধৰূপ° নান নাত্ৰেণ দ-শিতে । কাত্যায়নঃ সমারাত্র জ্ঞান্বা বিস্তর মত্রবীৎ 11 ইতি গারুডে স্মার্ব্যাক্রণে

ব্যাঘাত

अशायः ॥ 🛊 ॥ এতদ্ভিন্ন॰ অ-গ্নিপুরাণে কার্ত্তিকেযোক্ত ব্যা-করণ মস্তি। এব॰ মহেশরত মাহেশব্যাকরণ পাণিনিমুনি-ক্লত পাণিনীযব্যাকরণণ সর্ববর্ম-क्र कनाशर्गाकर्न क्यमीय রক্ত সংক্ষিপ্রসারব্যাকরণ প অনাভদত্তক্ত সুপল্ব্যাকরণণ বোপদেবক্ত মৃগ্ধবোধব্যাকর-**৭॰ গো**স্থানিক্ত গ্রিনামামৃত-ব্যাকরণ ভট্টোজীদীক্তিত্ত নিজান্তকৌমুদীব্যাকরণ অনু-ভূতস্বৰাপাচাৰ্য্যাদিকত সার্থ-তাদিব্যাকরণানি চ সন্তি ॥ ব্যাঙ্গলঃ ত্রি শোকাদিভিরিতি-কর্ত্তব্যতাশুন্যঃ। তৎপর্যায়ঃ। বিহস্তঃ ২। ইত্যমরঃ॥ ব্যাসলাত্মা ত্রি শোকাভিহত-চিত্তঃ। যথা। ভো বৃক্ষাঃ পৰ্বত-স্থা বহুজসুমযুতা বামুনা ঘূৰ্ণমা-না রামোহ॰ ব্যাহ্নভাষা দশ-র্থতনমঃ গৃচ্চ্তে শোকদক্ষঃ। বিষোষ্ঠী চারুনেত্র৷ গজপতিগ-यना पीर्यत्वनी मूप्रधा हा गी-তা কেন নীতা মম হাদ্যগতা কেন বা স্বত্ত দৃষ্টা ॥ ইতি মহা-নাটক° ॥

ব্যাকৃতিঃ স্ত্রী ভঙ্গিঃ। ইতি হ-लायुभः ॥ ব্যাকোশঃ ত্রি বিকশিতঃ।ইত্য-মর্টীকাষা॰ রামাশ্রমঃ ॥ ত্রি প্রকৃলঃ। ইত্য-ব্যাকোষঃ -गतः ॥ ব্যাখ্যা ত্রী বিবরণ ইতি হলা-गूधः॥ ব্যাখ্যাগম্য ক্লী উত্তরাভাস-एकतः । व्याधाया विवत्रत्वन ग-ম্যতে জ্ঞাষতে য়ং। য়থা। অস্ত ব্যস্ত পদব্যাপি নিগূঢার্থ তথা-জল । ব্যাখ্যাগম্য মসারঞ্চ নো-ন্তর॰ শৃদ্যতে বুধৈঃ।। ইতি ব্যব-হারতত্ত্ব ॥ ব্যাখ্যাতঃ ত্রি বিবৃতঃ। কথিতঃ। বি আঙ্ পূৰ্বক খ্যা বাতোঃ ক্ৰঃ প্রত্যয়েন নিষ্পন্ধঃ ॥ ব্যাঘাতঃ পুণ বিষ্কম্ভাদিসপ্তবিণ-শতিযোগান্তর্গত ত্রযোদশযে ।-गः। यथा। পরিয়স্য তাজেদর্দ্ধ॰ শুভকর্ম ততঃ পরণ। ত্যজাদৌ পঞ্চ বিশ্বস্তে সপ্তশূলে চ নাডি-काः ॥ भन्न वर्गायां जत्याः बहेह নব হৰ্ষণ বজুযোঃ। বৈধৃতি ব্য-তিপাতৌ চ সমক্তৌ পরিবর্জ-বেৎ।। ইতি জ্যোতিস্তত্ত্ব॰।।।।।

তত্র জাতফল°। ব্যাঘাতকর্ত্ত। চ সতা॰ নিতান্ত॰ ব্যাঘাতজন্ম মনুজঃ কঠোরঃ। অসত্যভাষী क्रथा विशेषा भएककरण मी-ৰ্যতনঃ কুশাঙ্গঃ।। ইতি কোষ্ঠী-अमीनः ॥ 🛊 ॥ अख्रतायः ॥ প্রহারঃ। ইতি মেদিনী ।। অল-কারবিশেষঃ। তস্য লক্ষণ যথা **৷ যদ্বথা সাধিত** কেনাপ্যপ-রেণ তদন্যথা। তথৈব সদিধী-যেত স ব্যাঘাত ইতি স্মৃতঃ ৷াবে-নোপাবেন যদেকেন উপকল্পি-**ত• তস্যান্যেন জি**গীযুত্যা ত-मूलायक त्यव यमनाथा कत्रन॰ म স্বসাধিতবস্তুব্যাহতি হেতুত্বাৎ वगायाजः ॥ উদাহরণ । দৃশা-**एकः मनमिकः की वयन्ति मृटेगः** व याः । विक्राकमा क्यिनी স্তা স্তবে বামলোচনাঃ।। ইতি কাব্যপ্রকাশে ১০ উল্লাসঃ ॥ वाषुः पुः ज्ञावित्भयः। वाष ইতি ভাষা। তৎপৰ্য্যায়ঃ। শা-र्फृनः २ षीशी २। ইত্যমরः ॥ পৃদাঙ্গঃ ৩ বনশ্বঃ ৪ চিত্রকঃ ৫ পুণ্ডরীকঃ ৬। ইতি জটাধরঃ॥ হিংসুপশুঃ ৭ ব্যাডঃ ৮ হিংসুকঃ ৯ হি॰সারুঃ ১২ স্বাপদঃ ১৩।

रें ि भक्त द्वावनी ॥ शक्षनथः ১৪ ব্যালঃ ১৫ গুহাশ্যঃ ১৬ তীক্ষদংফুঃ ১৭ জীৰুঃ ১৮ নখা-যুধঃ ১৯ ৷ অস্য মাংসগুণাঃ ৷ সা-र्फृ ल नि॰ र मत्र छक् ठत्रक् मूथा। যেন্যে প্রসহ্ বিনিহস্ত্যভিযর্ত্ত-যন্তে। তে কীৰ্ত্তিতাঃ প্ৰসহনাঃ পলল॰ তদীয় মৰ্শঃ প্ৰমেহ জঠ-রাম্য জাডাহারি॥ ইতি রাজ-নিৰ্ঘণ্টঃ ॥ স তু কশ্যপভাৰ্য্যা म खु। मञ्जानः । यथा। म खु। ত্বজনয়ৎ পুত্রান্ ব্যাঘু সিংহাণ-শ্চ ভাবিনী। দ্বীপিনশ্চ সূতা खना। वानाणा कामिर्यक्षियाः ॥ ইত্যাদ্যে বক্লিপুরাণে কাশ্য-शीय व॰শनागाधायः ॥ 🟶 ॥ নরাদ্যুতরস্থঃ শ্রেষ্ঠার্থ বাচকঃ ॥ রক্তৈরঙঃ ॥ করঞ্চঃ । ইভি त्यिमिनी ॥

ব্যাযুদলঃ পু: এরগুরুক্ষঃ। ইতি শব্দমালা ॥ রাজনির্ঘণ্টে র-ক্তৈরগুপর্য্যাযে ব্যাযুতল ইতি পাঠঃ॥

ব্যাঘুনখ ক্লী নখীনামগন্ধজব্য । তৎপর্য্যায়ঃ। ব্যাডাযুধ ২ করজ ৩ চক্রকারক ৪। ইত্য-মরঃ॥ নখাক্ষ ৫ নখী ৬ নখ্য

ব্যাজাক্তি

१ ता युनशी ৮। ইতি শব্দরত্না-বলী।। কন্দবিশেষঃ।। নথক্ষত-বিশেষঃ। ইতি মেদিনী।। वायुनथः पूर् सूरीवृकः॥ वान-নখঃ। ইতিব্লাজনির্ঘণ্টঃ॥ ব্যা-• युमा नथक ॥ वार्युनथक॰ क्री नथक्कछ॰। ইতি नक्याना ॥ वाायुनायकः भू॰ मृगानः। इंडि রাজনির্ঘন্টঃ ॥ ব্যায়পাৎ পুণ বিকশ্বতবৃক্ষঃ ৷ ইত্যমরঃ ।। মুনিবিশেষঃ । ইতি পুরাণ ।। ব্যাঘূতুল্যচরণে ত্রি । ইতি মগ্ধবোধব্যাকরণ ॥ वााघुलामः भू विकक्ष छत्कः॥ বিকণ্টক*বৃক্ষঃ* া ইতি রাজ-निर्घकैः ॥ ব্যায়ুপুচ্ছঃ পু॰ এরওবৃক্ষঃ ইত্যমরঃ ॥ ব্যাঘুস্য লাঙ্গুলঞ্চ ॥ ভরদ্বাজপক্ষী। ব্যাঘ্রাটঃ og. ইত্যমরঃ 11 ব্যাঘ্রাদনী স্ত্রী ত্রিবৃতা। ইত্য-यतः ॥ ব্যাঘ্রাস্যঃ পু॰ বিডালঃ। ইতি শব্দচন্দ্ৰিকা॥ ব্যায়্মুখে ক্লী॥ ন্ত্রী কন্টকারী। ইত্য মরঃ ।। ব্যাযুপত্নী চ ॥

পু॰ কপটঃ। স তু অষ-ব্যাক্তঃ থার্থব্যবহারঃ॥ বঞ্চনমাত্রফল॰ । ইতি সৰ্বানন্দো মধুশ্চ।। অ-शरमभः। म कात्रभाखत अवृत्तः কারণান্তরোন্ডাবন । ব্যাজো হত্ৰ বৰপাচ্ছাদন । যথা ধ্যান ব্যাজ মুপেত্য চিন্তযসি কামিতি ়। ব্যাজো ২যমভিপ্রাযগোপন: ফলঃ। পূর্বোক্তস্ত পরাপকারফ-লঃ। ইত্যমথার্থ ব্যাজ্যো র্ভেদঃ । जना मुक्तिना जनाश्रविभानन মিহ ব্যাজ ইত্যর্থঃ। যদাহ অ-नागुष्मिणा अनार्थ मनुष्ठान मन शरमभः। यथा। जनकीषा मू-দ্দিশ্য জারাবলোকনার্থ যা-তীতি। ইত্যমর্ভরতৌ ॥ ব্যাজনিন্দা স্ত্রী কপটঙ্গৎসা ্য অলঙ্কারকিশেষঃ। যথা। নিন্দা-যা নিন্দ্রা ব্যক্তি ব্যাজনিন্দে-তি গীয়তে। ইতি চন্দ্রালোকঃ॥ ব্যাজস্তুতিঃ স্ত্রী কপটপ্রশংসা।। অলঙ্কারভেদঃ। যথা। উক্তি ৰ্ব্যাজস্তুতি নিন্দা স্তুতিভ্যাণ স্তু-তি নিন্দযোঃ ৷ ইতি চন্দ্রালোকঃ ন্ত্ৰী ছলবাক্য ।। ব্যাজোক্তিঃ অলঙ্কারবিশেষঃ। যথা। ব্যা-জোক্তি রন্যহেতূক্ত্যাযদাকার-

স্য গোপনং। ইতি চন্দ্রালোকঃ
ব্যাডঃ পুং সর্পঃ।। মাংসভক্ষকপশুঃ। ইত্যমরঃ।। ইন্দ্রঃ। ইতি
শব্দরত্বাবলী ।। বঞ্চকঃ। ইতি
রাষমুক্ষটঃ।।
ব্যাডাযুধ ক্লী ব্যায়ুনখাখ্যগন্ধদ্রব্য । ইত্যমরঃ।।
ব্যাডিঃ পুং কোষকারমুনিবিশেষঃ। তৎপর্য্যায়ঃ। বিদ্ধাবাসী
২ নন্দিনীতন্যঃ ৩। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। বিদ্ধাস্থঃ ৪ নন্দিনীসূতঃ
৫। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।।

ব্যাত্যুক্ষী স্ত্রী রসিকানা মন্যোন্যং জলক্রীডনং ৷ ইতি সংক্ষিস্তুসারোণাদিবৃত্তিঃ ৷৷ তৎপর্যাযং জলক্রীডাশব্দে দ্রফব্যঃ ৷৷
ব্যাদিশঃ পুং বিফুঃ ৷ ষথা ৷ অনত্ত্রপো ২নস্তন্ত্রী র্জিতমন্যু
ভ্যাপহঃ ৷ চত্রস্রো গভীরাত্বা বিদিশো ব্যাদিশো দিশঃ ৷৷
ইতি মহাভারতে তদ্য সহসুনাম স্তোক্রং ৷৷

ব্যাধঃ পু॰ মৃগহি॰সকজাতিঃ।
শিকারী ইতি ভাষা। স তু সর্ব-স্বিপত্ন্যা॰ কত্রিযাজ্জাতঃ। যথা
। নাগিতাকোাপকন্যাযা॰ সর্ব-স্বী তস্য যোষিতি। কত্রাদ্বভূব वाशिक वनवान मृगिहिःमकः ॥
रेठि बक्त देवदर्ख बक्त थर७ २०
विशासः ॥ ठ० शर्यासः । मृगवशिकीदः २ मृगयुः ० नृक्त कः ८
। रेठामदः ॥ मृगावि० ६ दिनेराष्टेः ७। रेठि क्रिवेशदः ॥ मृगक्कीवनः १ वनशिक्तः ৮ ।
रेठि सक्त ज्ञावनी ॥ मूकिः ।
रेठि रामिनी।॥

ব্যাধভীতঃ পু॰ মৃগঃ। ইতি শব্দ-চন্দ্রিকা।।

ব্যাধামঃ পু॰ বজু॰। ই ৃতি হেম-চক্রঃ।।

ব্যাধিঃ পু॰ সন্ঠ ।। রোগঃ। ইত্যমরঃ।। কামব্যথাসন্তাপজন্যরুশতা। ইতি রসমঞ্জরী।। ঞ্চা। জঠস্য নিদান যথা। ব্যালে কিন
মনস্থোল্য ক্রীড়া বিষষ চেষ্টিতৈঃ। বিরোধ কক্ষ ভী হর্ষ বিযাদাদ্যৈক দূ্যিতঃ।। পু৽স্কোৎসাহ বলভু॰শ শোথ চিত্তাপ্থাবজ্বান্। সর্বাকারাক্ষ নিস্তোদ ।
রোমহর্ষ পুসুপ্ততা ।। স্কঠ বিযম মন্যচ্চ সর্যাৎ সর্বাক্ষ মার্দিব ।। ইতি গারুডে ১৭২ অধ্যায়ঃ।। অন্যৎ স্কঠশকে দ্রুষ্টব্য ।। আন্যৎ স্কঠশকে দ্রুষ্ট-

৷ বাতোত্তরেষু সর্পি ৰ্বমন[,] কফো-ত্তরেষু স্বস্তেষু । পিতে।তরেষু মো-**एक**। तुक्कमा विदत्तृहनः (अर्थः ॥ পথ্যা করঞ্জ সিদ্ধার্থ নিশাবন্তুজ সৈন্ধবৈঃ। বিভঙ্গ সহিতৈঃ পিটেউ র্লেপো মূত্রেণ সষ্ঠন্ৎ।। অবস্তু-জঃ বাঙ্গচীতি লোকে। পথ্যাদি-ভির্লেপঃ।। 🗱।। সোমরাজী ভব-চূর্ণ শৃঙ্গবের সমন্বিতং। উদ্বর্ত্তন নিদ॰ হন্তি সপ্তরোগ॰ ক্তাম্পদ॰ ।। সোমরাজী বাঙ্গ চীতি লোকে। সোমরাজ্যুদ্রন্তন ।। 🕸 ।। রসায-ন॰ প্রবক্যামি ব্রহ্মণা যদদাহত । মার্কঙেষ প্রভৃতিভি বঁৎ প্রযু-ক্ত॰ মহর্ষিভিঃ ॥ পুষ্পকালে তু পুষ্পাণি ফলকালে কলানি চ। সংগৃহ্য পিচুমর্দস্য স্ত্রগ্ মূলানি দ-লানি চ ॥ দ্বির শানি সমাহতা ভাগিকানি প্রকল্পবেৎ। ত্রিকলা लू प्रभ° बाकी अन॰ कु। क़फ़ ताश यः ।। বিভদ্দার বারাহী লোহচূর্ণাঃ স্মৃতাঃ সমাঃ। নিশাদ্বযাবন্তুজক व्याधिषाठाः मगर्वताः ॥ अश्र নিব্ৰুষ্বাঃ পাঠা চূৰ্ণ মেষান্ত সং-যুত । খদিরাসন নিয়ানা ঘন ক্বাথেন ভাব্যেৎ ৷৷ সপ্তধা পঞ্চ নিষম্ভ মার্কব স্বর্সেন চ। স্নিঞ্চঃ

শুদ্ধতনু ধীমান্ যোজ্যেত্ঞু-ভে দিনে ॥ মধুনা তিক্ত হ্রিষা খদিরাসন বারিণা। লেহ্ন মুক্তা-ম্ভসা বাপি কোল বৃদ্ধ্যা পলং ভ-বেৎ।। জীর্ণে তক্ষিন্ সমশ্লীয়াৎ স্নিগ্ধ॰ লঘু হিত॰ চ যৎ । বিচর্চি কোদুম্বর পুগুরীক কণাল দক্র কিটিভালসাদি । শতারু বি-স্ফোট বিসর্পমালাঃ কফ প্রকো-প॰ ত্রিবিধ॰ কিলাস॰ ॥ ভগন্দর শ্লীপদ বাতরক্ত জডান্ধ নাডীত্রণ শীর্ষরোগান্। সর্বান্ প্রমেহা-न् अमताः क मदीन् मः सु। दियः मृनविष॰ निरुखि ॥ ऋूटनामतः मि॰ इक्**रमा**नदः मा९ मूक्षिक সন্ধি মধুনোপযোগাৎ। সদোষ রোগাদপি যে দশন্তি সর্পাদযো-যান্তি বিনাশ মাশু॥ জীবেচ্চিরণ ব্যাধিজরা বিমুক্তঃ শুভে রতি শ্চ-ক্রসমানকান্তিঃ। অযুমর্থঃ। নিয়-স্য ফলপুষ্পা স্বক্ পত্র মূলানি সং ৰাণি সমুদিতানি দ্বিগুণানি চূৰ্ণি-তানি ভৃঙ্গরাজস্য রুসেন সপ্তবা-রান্ ভাবযেৎ। ত্রিফলাদীনি পা-ঠান্তানি সমুদিতান্যেক ভাগানি চুণিভানি খদিরাসন নিয়ানা॰ নিবিড ক্বাথেন ভাব্যেৎ। ততঃ সর্ব মেকীক্লত্য মধাদিনাবলি-হ্বাৎ। পঞ্চনিম্বকাবলেহঃ।। 🕸 🛚 ।। শশিলেখা পঞ্চলল তাবিদ্যারি-कंमा श्रभुत्वा पंग ह । ठाभामा পলত্রিতয়॰ দ্বে লোহাচ্ছাবণিকা-ষাঃ।। ত্রিফলা করঞ্জ পল্লব খদির **७७ हो विवृष्ण छाः। मूछा वि**षक द़जनी क्रिक चक् निच विक्र म-স্পাকাঃ ৷৷ এতৈ রচিতাণ বটিকাণ মধু ষৃত মিঞা॰ গিলেৎ প্রাতঃ। গোমূত্রেণ চ अर्थ नूमछामृक् বাত মচিরেণ ৷৷ শ্বিত্রাণি পাণ্ডু-রোগং বিষমানুদর প্রমেহ গু-ন্মা॰শ্চ। নাশ্যতি বলী পলিত॰ योगः श्वायज्ञूदा नाम्ना ॥ শनि-লেখা সোমরাজী। গিরিজস্য শি-লাজতুনঃ। তাপ্যস্য স্বৰ্মাক্ষিক-স্য । শ্রাবণিকা মুঞ্জীতি লোকে । স্বাষম্ভুবো গুগ্গুলুঃ ॥ 🛊 ॥ চিত্রক॰ ত্রিফলা ব্যোষ মজাজী কারবী বচা ৷ সৈশ্ধবাতিবিষে স্বষ্ঠণ চব্যৈ-লা যাবশূকজ ।। বিডঙ্গান্যজ-त्यामा ह मूखा हामतमाझ ह। যাবস্ত্যেতানি সৰ্বাণি তাবন্মাত্ৰস্ত श्वश्चनुः ॥ मःक्जु मर्शिषा मार्कः গুটিকা॰ কারষেদ্ভিষক্ । প্রাত ভোজনকালে চ খাদেদগিবলং

যথা।। হস্তাফাদশ সন্তানি হ্লমী-ন্ দুষ্টত্রণানি চ। গ্রহণ্যশো বি-কারা শ্চ মুখামষ গলগ্রহান্।। গৃধুসী মস্থিভগ্নঞ্চ গুল্মঞ্চাপি নি-যচ্ছতি। ব্যাধিণ কোষ্ঠগতাণ্ঞা-পি জযেদিফু রিবাসুরান্॥ এক-বি॰শতিকো গুগ্গুলুঃ ॥ 🟶 ॥ বাত রক্তাধিকারোক্তঃ পুরঃ কৈশোর-কাভিধঃ। স্বণ্ঠানা॰ বাত রক্তা-না॰ নাশযেৎ পরমৌষধ॰। কৈ-শোরকো গুগ্গুলুঃ ৷৷ঞ্চ৷৷ ভল্লাতক• প্রস্থুগণ ছিত্বা জোণ জলে ক্ষি-পেৎ। প্রস্থদ্ধ গুড় চ্যাশ্চ কু তত্রাম্যসি ক্ষিপেৎ 11 চতুর্থা শা-বশেষস্ত কষায মবতার্যেৎ। বস্ত্র পূতে ক্ষাযে চ বক্ষ্যমাণানি নি-ফিপেৎ।। সরাব্যাত্র**ং গোসর্পি** র্গোদৃগ্ধস্যাতক তথা। সিতা প্রস্থমিতা দদ্যাৎ প্রস্থান্ধ মা-ক্ষিক ক্ষিপেৎ ৷৷ সৰ্বাণ্যেকত্ৰ ভা-ওে তু পচেৎ মৃদ্বনিনা শনৈঃ। সৰ্বজব্যে ঘনীভূতে পাবকাদ্ব-তারযেৎ।। তত্র কেপ্যাণি চূর্ণানি জমে। বিল্প মিতামৃতা। বাঙ্গচী চাথ দক্তप्रः পिচুমর্দে। হরীতকী ।। ধাত্রী রাত্রিশ্চ মঞ্জিষ্ঠা মরিচ॰ नागद्र॰ कना । यवानी देमक्षव॰

मुखः पराना नागरकभन्नः॥ श-পঁটঃ পত্রকং বাল মুশীরং চন্দনং তথা। গোক্রস্য চ বীজানি ক-र्कृता तक्कानन ॥ श्यक् भना-জিমানানা চূর্ণ মেষা নিহ জি-পেৎ। পলমাত্র মিদ° প্রাতঃ সম-श्रीयाञ्जलन हि ॥ नागरयमव-লেহো ২য° স্ঠানি নিখিলান্য-পি । বাতরক্তানি সর্বাণি সর্বা-ণ্যৰ্শাণস সেবিতঃ ॥ ব্যাযাম মাতপণ বহ্নি ময়ণ মাণসণ দধি স্তি-য় । তৈলাভ্যঙ্গ তথায়ান ন-রো ভল্লাতকে ত্যজেৎ ॥ অমৃত ভল্লাতকাবলেহঃ ॥ 🟶 ॥ নিশ্ব॰ গোপাৰুণা কঢ়ী ত্ৰাযন্তী ত্ৰিফলা ঘন ৷ পর্প টাবন্তুজানন্তা বচা খদির চন্দন॰।। পাঠা শুগী শচী ভাগী বাস। ভূনিম্ব বৎসক । भारास्यवाङ्गी मृबी विषेत्रयः যবানল ৷৷ হস্তিপর্নো ২মৃতা জে-का शरहान त्रक्रनीषयः। क्रनात्र-থ্ধ সপ্তাহ্ব কুষ্ণবেত্রোচ্চটাফ**ল**° ॥ निक्षकी नाष्ट्रनी द्वासा नक-भानः পুনর্গবা। দন্তী বিজয়নার-শ্চ ভৃষরাজ সর•টক° II অক্ষোঠ-কঞ্চ শাথোটি দ্বিপলা শে পৃথক্ পৃথক। গৃহীয়াত্তানি সৰ্বাণি জ-

লদ্রোণে গচেচ্ছনৈঃ।। অফুমাণ-শাবশেষম্ভ ক্ষায় মবতারষেৎ । বিধাষ বাসদা পৃত• স্থাপষেক্তা-জনে দৃচে ॥ ভল্লাতক সহস্যাণি किथ्वा बीगमत श्खिम । शत्र-দফাবশেষম্ভ কষাষ নবতারযেৎ ।। তচ্চ বস্ত্ৰেণ সংশোধ্য ছৌ কষা-যৌ বিনিশ্রযেৎ।গুডস্য চ তুলা॰ मञ्जा त्वर्व मार्थु मार्थरय ॥ ভল্লাতক সহস্যাণি তচ্চ বীজানি নিঃক্ষিপেৎ । ত্রিকটুঃ ত্রিকল। মুস্ত বিডঙ্গ চক্রক তথা।। চন্দ-न॰ रेमन्नव॰ ऋष्ठे॰ मीलाकक्ष लल॰ পল° ৷ সৌগদ্ধ্যর্থ॰ ক্ষিপেত্তত্র চা-তুর্জাত॰ পল॰ পৃথক্।। মহাভব্না-তকো ছেষ মহাদেবেন ভাষিতঃ । প্রাণিনা॰ হিতকামায জযেচ্ছী-ঘু॰ প্রযোজিতঃ ।। শ্বিত্র মৌজুস্ব-র॰ দদ্দ মৃক্ষজিহ্ব॰ সকাকণ । পুগুরীকঞ্চর্দ্মাখ্য বিস্ফোট র-क्रमखन॰ ॥ क्षृ॰ कशानक॰ त्रष्ठे॰ পামানঞ্চ বিপাদিকাণ। বাতর-ক্ত॰ ষডশা॰সি পাণ্ডুরোগণ বণ ক্রমীন্ ॥ রক্তপিত মুদাবর্ত্ত কা-স শ্বাসং ভগন্দরং। সদাভ্যাসেন পলিত মামবাত সুদুস্তর ॥ নি-র্যন্ত্রপ্ত কথিতো বিহারাহার সৈ-

থুনৈঃ। স্বৰুতে পর্যাণ কান্তিণ প্রদীপ্ত জঠরানল ।। অনুপান প্রযোক্তব্য ছিন্নাতোয় পয়ে ২থবা। ভোজনে তু সদা ত্যাজ্য মুক্ত মন্লু॰ বিশেষতঃ।। গোপা শ্বে-তশ্বাউ ইতি লোকে ৷৷ যত আহ নিঘণ্টঃ । সারিবা সারদা স্ফোটা গোপকন্যা প্রতানিকেতি। তদ্বা-চকো গোপীশব্দশ্চ যত আহ। গোপী শ্যামা সারিবা স্যাদন-স্তোৎপলসারিবা ইত্যমরঃ ৷৷ গোপাঙ্গনা গোপবল্লী লতাহ্বা কাষ্ঠসারিবেতি মদনপালঃ অৰুণা অতীস্। অবল্লুজঃ সো-মরাজী। অনন্তা দুরালভা। চ-ন্দন॰ শ্বেত॰। ভার্গ্যা অলাভে কণ্টকারীমূল । শ্যামা কৃষ্ণানা-উ। হস্তিকর্ণঃ হথিকণ। দ্রেকা বকা ইতি । সপ্তাহ্বঃ ছতিবন্ । ক্লফবেত্ৰঃ জলবেতসঃ। উচ্চটা-ফল° আরক্তগুঞ্জাফল°। স্বর-•টকঃ কটসরৈয়া। দীপ্যকঃ যবা-নী। মহাভল্লাতকঃ ।।ৠ। মঞ্জিষ্ঠা ত্রিফলা তিক্তা বচা দারু নিশা-মৃতা। নিশ্ব শৈচ্যা॰ ক্তঃ কাথঃ সৰ্বজ্ঞানি নাশ্যেৎ ৷৷ লঘুমঞ্জি-श्रेषिकायः॥ अः।। मञ्जिश्रे। वाज्रुही।

চক্রমর্দঞ্চ পিচুমর্দকে ৷ হরীতকী হরিদ্রা চ ধাত্রী বাসা শতাবরী।। वन। नागवन। यकीयशकः कृत-কোপি চ। পটোলস্য লতোশীর• গুড়ুচী রক্তচন্দন ।। মঞ্জিষ্ঠাদি-র্য° ক্বাথঃ স্বপ্তানাত নাশনঃ পরঃ । বাতরক্তস্য সংহর্তা কণ্ডু মণ্ডল খণ্ডনঃ ৷৷ মধ্যমমঞ্জিষ্ঠাদিকাথঃ ॥ 🗱 ॥ মঞ্জিষ্ঠা স্টজামৃতা ঘন-বচা শুগী হরিজাদ্বত ক্ষুজারিষ্ট পটোল সন্ঠ কটুকা ভাগী´বিড-স্পায়িক॰। মূৰ্বা দাৰু কলিন্স ভূস মগধা ত্রাযন্তি পাঠা বরী গাযতী ত্রিফল। কিরাতক মহানিয়াস-নারগ্বধ ।। শ্যামাবল্পজ চন্দন বৰুণক॰ দন্তী কশা যোঢক॰ বাসা পর্ণ ট সারিবা প্রতিবিধান ভা বিশালা জল॰। সঞ্জিষ্ঠাদি রয়॰ ক্ষাৰী বিধিনা নিত্যু পুমান্ যঃ পিবেৎ ত্তুপোষা হুচিরেণ যান্তি विनय॰ क्ष्रीनि ठाखीम्म ॥ ना-শ॰ গচ্ছতি বাতরক্ত মখিল॰ নশ্য-ন্তি রক্তাম্যা বীসর্প স্তুচি শূন্যতা নযনজা রোগাঃ প্রশাম্যন্তি চ । **অরিষ্টঃ নিষঃ।** কলিঙ্গঃ ই<u>ন্</u>দেষবঃ । ভূঙ্গ ভূঙ্গরা। বরী শতাবরী। গাযত্রী খদিরঃ। অসনঃ বিজয-

मातः। गामा शिरङ्गः। ठकन মত্র রক্ত॰ গ্রাহৃ৽। সারিবা সাউ। वनछ। पूताला। विभाना हेन বাৰুণী ইতি। জল॰ নেত্ৰবালা। বৃহমঞ্জিষ্ঠাদিকাথঃ ।৷ 🏶 ॥ মরিচ॰ ত্রিবৃতা মুস্তা হরিতাল মনঃশি-লা। দেবদারু হরিজে দ্বে সাণ্সী সষ্ঠ॰ সচন্দন॰।। বিশালা॰ করবী-রঞ্চ ক্ষীরমর্কসমূদ্ভবং ৷ গোম্বস্য রসং স্ব্যাৎ প্রত্যেকং কর্ষ সন্মি-তং ৷৷ বিষ্ণ্যাৰ্দ্ধপলং দেষং তৈলং প্রস্থমিত॰ কটু। পচেচ্চতুর্গুণে নীরে গোমূত্রে দ্বিগুণে তথা।। मित्रिकामा भिमे॰ टेंचन मञ्जना স্ঠনাশন॰ । এত্স্যাভ্যঙ্গতঃ শ্বিত্রণ বিবর্ণণ তৎক্ষণান্তবেৎ ॥ তৈল মেতজ্জয়েৎ কণ্ডূ॰ পামা॰-সিশ্ব॰ বিচর্চ্চিকা॰। পুর্ভন্নীক॰ ত-থা দক্রণ শূন্যতাণ নিত্যসেবিনাণ ।। लघुमतिहामा॰ टेंचन॰ ।। 🕸 ।। भ-রিচ° ত্রিবৃতা দন্তী ক্ষীর মার্ক্ত শ-ক্রজসঃ।দেবদারু হরিজে দ্বে মাণ-সী স্বষ্ঠ॰ সচন্দন॰।। বিশালা কর-वीत्रम्ठ श्रिञालः मनः निला। চিত্রক॰ লাসলী মুস্তা বিডস্প॰ ठक्रगर्फकः ॥ শित्रीयः ऋटेट्जा নিয়ঃ সপ্তপর্ণো ২মৃতা সুহী। স-

ম্পাকো নক্তমালম্চ খদিরো বা-ষচী বচা।। জ্যোতিশ্বতী চ প-লিকা বিষণ দ্বিপলিকণ ভবেৎ ৷ আঢক কটু তৈলন্য গোমূত্রঞ্চ চতুৰ্গ্ৰণ।। মৃৎপাত্তে লোহপাত্তে ठ भटेन म् विधिन। श्रटि । मिति-চাদ্য মিদ তৈল মহন্মনিভি রী-রিত°।। ভিষগেতেন তৈলেন মু-ক্ষ্যেৎ কৌষ্ঠিকান্ ব্ৰণান্ । পা-या विविष्ठिक। मुख्य कुछ विरक्ता-টকানি চ ॥ বলষঃ পলিত° ক্ষা-যা নীল॰ ব্যঙ্গ• তথৈব চ। অভ্য-ঙ্গেন প্রণশ্যন্তি সৌঙ্গমার্য্যঞ্জা-যতে ।। প্রথমে ব্যসি স্ত্রীণা॰ যা-সা॰ নস্য॰ প্রদীয়তে। তাসা মপি জরা প্রাপ্য ন স্যাতা॰ স্থালিতৌ खरनो ॥ वनीवर्फ खत्रका वा গজে। বা বাযুপীডিতঃ। ত্রিভি রভ্যঞ্জনৈ রম্যাণ ভবেন্মারুত বি-ক্রমঃ ॥ জ্যোতিখতী মালক-ঙ্গুণীতি লোকে। মহামরিচাদি তৈল° ৷৷ 🟶 ৷৷ তালকস্য তু পত্ৰা-शि यमा मिछ शृथक् शृथक्। ज-ভুকস্যৈব তদ্যাহণ হরিতালণ **চিকিৎসকৈঃ।। পুনর্বাযাঃ স্বর-**সে তালক॰ তদিমর্দযেৎ । দিন-মেক॰ তত স্তব্মিন্ ঘনত্ব॰ গমিতে

সতি।। স্বীত চক্রিকাণ তাম্ব শোষ্যেৎ সম্যাগতিপে। পুনর্বা मगराष्ट्रकारितः स्रानी॰ गनाविध ।। প্রযেচ্চ ততঃ কার॰ ডচযেৎ পীডনেন হি । ক্ষারস্যোপরি তা॰ দদ্যাৎ তালকস্য তু চক্রি-কাণ্যা তত আচ্ছাদনণ দশ্বা মুদ্রাণ क्षा वित्नवरय । श्रानी वृह्मा निशायाधि ममन श्वान त्या छिषक् নিরন্তর মহোরাত্র
 পঞ্চক তেন সিদ্ধাতি। স্বাঙ্গ শীত সমূ-ত্তার্য্য গৃহ্লীযাজস মৃত্রম ।। তা-লকেশ্বর নামায মুক্তো গুঞ্জা নিতো রসঃ ৷ গুড়চ্যাদি ক্যাযেণ গদানেতান্ বিনাশযেৎ ॥ অ-ফীদশাপি স্বষ্ঠানি বাতরক্ত॰ ত-থোদ্ধত । ফিরঙ্গদেশজ রোগ দুস্তরণ চ ব্যপোহতি॥ এতদ্ভেষজ मिती जू नवशास्त्र विवर्क्कराथ । তথা কটুরসং বহ্নি মাতপং দূরত স্ত্যজেৎ ৷৷ লবণ যঃ পরিত্যক্তৃণ ন শক্ষোতি কথঞ্চন স তু সৈশ্বব মশ্লীয়াৎ মধুরোপরসো হি সঃ।। তালকেশ্বরো রসঃ॥ 🕸॥ তাল তাপ্য শিলা সূত্ত টঙ্কণ সিধু সং-যুত । গদ্ধাকে দিগুণৌ সূত।জ্জ-श्रीतान्तिः अगर्मत्य ।। रुष्टः भू-

টিত॰ ষোঢ়া ভূধরে সকল॰ স্থিদ• । ষট্পদ॰ দ্বিপল॰ তামু॰ লোহ ভ-या ठलूष्णवः ॥ कशीतान्ति र्मिनः ঘৃষ্ট॰ ত্রি॰শদ॰শ॰ বিষ॰ ক্রিপেৎ। অস্য মাসদ্বয়ং খাদেমাহিষীঘৃত म॰यूज ॥ मश्राटेका बान्नी वी-জৈঃ কর্ষণ লিহ্নাত্ততঃ পরাণ। তালকেশ্বর নামায়ণ সর্বন্দপ্ত হ-রো রসঃ।। অর্কো মারিতং তামু॰। দ্বিতীয তালকেশ্বরো রসঃ॥ 🛊॥ রসো বলি স্তামু ময়ঃ পুরো ২গিঃ শিলাজতু স্যাদ্বিষ তিন্দুকশ্চ। বরা চ তুল্যা গগন করঞ্জ বীজ পৃথগুগে চতুষ্টযঞ।। সংমদ্য र्व॰ মধুনা ঘৃতেন ঘৃতস্য পাত্ৰে িই-ত॰ প্রযত্নাৎ। কর্ষণ ভঙ্গেৎ াত্য-र यमा পथा॰ भारला मिन॰ मुक्ष य-थु वयक । विनी व कर्न क्रू नि ना-সিকোপি ভবেদনেন শ্বর তুল্য মূর্ত্তিঃ। দারা পরিত্যাগ ইহ প্র-मिस्छ। जिल्लीमन॰ তত্র निवक्षमृ-ला। जामुमर्गक मातिकः। शूरता গুগ্লুলুঃ। অগ্নি শ্চিত্রকণ। বিষতি-ন্দুকঃ স্কচিলা। বরা ত্রিফলা। র-সাদি ত্ৰিফলাস্ত সৰ্ব তুল্য ৷ গ-গন মভুক । করঞ্বীজঞ্চ পৃথক্ চতুর্গুণ রসাৎ। তত্র স্বষ্ঠে বন্ধ-

মূলে সতি তিলৌদন মেব পথ্য । ইতি গলৎ সন্তাধিকারঃ। ইতি ভা-বপ্রকাশঃ।। ৠ।।।। অথ সর্বসা-धिरुत क्वरु । रुति क्वार । **मर्ब**-वाधिश्वः वटका देवकवः कवहः ্শিব°। যেন রক্ষা ক্রতা শস্তোঃ শ্বেতং রক্ষয়তঃ পুরা ৷৷ প্রণম্য দে-ৰ নীশান মজ° নিত্য মনাময°। দেব॰ সর্বেশ্বর• বিফু• সর্বব্যাপিন মব্যয় ।। বঞ্জাম্যছ প্রতিসর নম-ক্তা জনার্দন । অমোঘাপ্রতি-भः मर्बः मर्बम् रुनितात्रनः ॥ विस् র্মামগ্রতঃ পাতু ক্লফো রক্ষতু পূ-ষ্ঠতঃ । হরি র্মে রক্ষতু শিরে। হৃদ-यक्ष ज्ञार्फनः॥ यता यय श्री-কেশো জিহ্বা॰ রক্ষত্ কেশবঃ। পাতৃ নেত্রে বাসুদেবঃ শ্রোত্রে স-স্কর্যণো ২বতু।। প্রদ্যুদ্ধঃ পাতু মে ঘু। মনিরুদ্ধশ্চ চর্ম্মক । বনমা-লী গলস্যান্ত শ্রীবৎসে৷ রক্ষতা মুরঃ।। পার্শ্বণ রক্ষত্র মে চক্রণ বা-ম॰ দৈত্যনিবারণঃ। দক্ষিণন্ত গদ। **(मर्वी मर्बामृत निवार्तिशी।। উদর**॰ মুষল॰ পাতু পৃষ্ঠি মে পাতু লাঙ্গ-লং। উৰা রক্ষতু যে শাৰ্ষণ জ্ঞা রক্ষতু নন্দকঃ ৷৷ পাক্ষী রক্ষতু শ-ৠশ্চ পদ্ম॰ মে চরণাবুভৌ। সর্ব।

কার্যার্থ সিদ্ধার্থণ পাতু মাণ গরু-ডঃ সদা ।। বরাহে। রক্ষত্র জলে বিষদেষু চ ৰামনঃ। অটব্যা॰ নর-সি॰হশ্য সৰ্বতঃ পাতু কেশবঃ ।। হিরণ্যগর্ভো ভগবান্ হিরণ্য মে थ्यष्ड्यू । मा॰शाहायाञ्च क्रि-লো ধাতুসাম্যণ করোতু মে।। শ্বে-তদীপ নিবাসী চ শ্বেতদীপণ ন-यञ्जः । मर्वान् भवृन् मृपयञ यधुरैकठे अमृत्रनः ॥ विख्रः मन। বিকিরতু কিল্লিষ মম বিগ্রহাৎ । হ•সো মৎস্য স্তথা কৃৰ্দ্মঃ পাত-মাণ সৰ্বতো দিশণ ৷৷ ত্ৰিবিক্ৰযস্ত মে দেবঃ সৰ্বান্ পাপান্ নিক্নন্ত-जू। नतनातायां (मार्व) वृक्षि° পালযতা॰ মন ।। শেষো মে নি-র্মাল॰ জ্ঞান॰ করোম্বজ্ঞাননাশ-ন । বলরামে। নাশ্যতু কলাব যৎ কৃত মযা।। পদ্ভ্যা দদাতু পরমো মুখ মূদ্ধা মম প্রভূঃ। দত্তাত্রেযঃ কলযতু সপুত্র পশু বান্ধব ৷৷ সর্বানরীশ্লাশযতু রানঃ পরশুনা মম। রক্ষোম্বস্তু দাশর-থিঃ পাতু নিত্য॰ মহাভুজঃ ॥ শত্রুন্মে সমরে হন্যাদ্রামো যা-দবনন্দনঃ। প্রলম্ব কেশি চাণুর পূতনা কংসনাশনঃ 11 ক্লফস্য যো বালভাবঃ স মে কামান্ প্র-যচ্তু। অন্ধকার° তমোঘোর° **পুরুষ** কৃষ্ণ পিঙ্গল।। পশ্যামি ভষসস্তপ্তঃ পাশহস্ত মিবান্তকং। ততো ২হ° পুঞ্জীকাক্ষ মচ্যুত° শরণ গতঃ ৷৷ ধন্যো ২হু নির্ভযো নিত্য° যস্য মে ভগবান্ হরিঃ। শ্ৰুত্বা নারাষণ দেব সর্বোপড বনাশন ।। বৈষ্ণবং কবচং বদ্ধা বিচরামি মহীতলে ৷ অপ্রধৃষ্টো-শ্মি ভূতানা॰ সৰ্বদেবময়ে হুহং॥ न्मत्रनाटकवटकवमा विटकः। द्रियञ তেজসঃ। সিদ্ধি র্ভ বতু মে নিত্য॰ यथा बद्ध मुमोक्छ ।। त्यां मा ११-११-শ্যাতি চক্ষুৰ্ত্যাণ যাণ্স্চ পশ্যানি চফুষা। সর্বেষাণ পাপ দৃষ্টীনাণ বিষ্ণু বঁগ্নাতি চক্ষ্যা।। বাসুদেব-मा यक्रकः जमा हक्तमा य व রাঃ। তে ছিন্দম্ভ চ পাপ॰ মে মম **হি॰সম্ভ হি**॰সকান্ ।। রাক্ষসেযু পিশাচেষু কাস্তারেম্টবীযু চ। বিবাদে রাজমার্গেষু দ্যুতেষু কল-হেযু চ ৷৷ নদী সম্ভরণে ঘাতে সং-প্রাপ্তে প্রাণসংশবে। অগ্নি চৌর নিপাতে চ সৰ্বগ্ৰহ নিবারণে ৷৷ বিদ্যুৎ সর্প বিষোদ্বেশে রোগে ২থ বিন্ন শঙ্কটে। জপ্য মেভজ্জ-

পেদিত্য॰ শরীরে ভয়নাগতে ॥ অ্**য° ভগবতো মন্ত্ৰো মন্ত্ৰাণা° প**-রমো মহান্। বিখ্যাত কবচ গুহুত সর্বপাপপ্রণাশনত ৷৷ স্বমা-যা ক্তি নিৰ্মাণ কলাভগৃহনো **मर्९ । जनामाञ्च जगदीज** পদ্মনাভ নমোস্তু তে ॥ ওঁ কা-লাষ স্বাহা। ওঁ কালপুরুষায স্বাহা। ওঁ ক্লাষ স্বাহা। ওঁ ক্ৰুপুৰুষাৰ স্বাহা। ওঁচণ্ডাৰ স্বাহা। ওঁ চওপুরুষায় স্বাহা। 'ওঁ প্রচণ্ডায় স্বাহা । ওঁ প্রচণ্ড পুক্ৰাৰ স্বাহা। ওঁ সৰ্বাৰ স্বাহা। ওঁ সর্বপুরুষায় স্বাহা। ওঁ নমো ভ্রনেশায় ত্রিলোকধাত্তে ইরি-টি মিরিটি স্বাহা। ওঁ নমো অম্বে চাভ্যে যে যে সত্বা যা পাত্ৰা বৈষা দৈত্য দানব যক্ষ রাক্ষন ভূত পিশাচ ঙ্গমাণ্ডাপস্মারকো-চ্ছাদন জ্বাণা মৈকাহিক দ্বিতীয ভূভীয চাতুৰ্থক মৌহূৰ্ত্তিক দিন-জ্বর রাত্রিশ্বর সন্ধ্যাজ্বর সর্বস্থরা-দীনাণ লূতা কীট কণ্ঠ পূতনা ভুজঙ্গ স্থাবর জন্ম বিষাদীনা-মিদ॰ শরীর॰ মমাপপথ্য॰ ভবত্ **जूबुक़** क्कृ है अकटिश ९ कि विकरि দ'ষ্টু পূৰ্বতো রক্ষ । ওঁ হৈহৈ হৈহৈ

ব্যান

দিনকর সহসূকাল ন্মাগ্রতো ॥ জয় পশ্চিমতো রক্ষ । ওঁ নিবি निविथनी थ ज्ञन ज्ञानाकाता মহ।কপিল উত্তরতো রক্ষ। ওঁ মিলি মিলি বিলি বিলি গারুডি भोति गामाति विषयाङ विष বিষমাণ্সণ মোহযতু স্বাহা। দ-ক্ষিণতো রক্ষ না॰ অমুকন্য সর্ব-ভূত ভবোপদ্রবৈভ্যো রক্ষ রক্ষ জব জয় বিজয়তে ন হীয়তে বিপ্রশ্রনোহ॰ ক্রতবাদ্যতে। ভষ ৰুদয় ভয়বোভয়ো ২ভয়ং দিশ-ज् मराखाँ मामन मह्युटः । তদুদর মখিল বিশন্ত লোকা यूगेशतिवर्छ मश्मु॰ क्याखमन-মিব প্রবিশক্তি কস্মষনো।। বা-मूर्पादः मक्षर्यनः अपूरा महानि-রুজকঃ। সর্বজ্বামমমন্ত বিকু নারায়ণো হরিঃ।। ইত্যাদিমহা-পুরাণে গারুডে সর্ব্যাধিহর विकुक्विठ २०० अशायः॥ ব্যাধিষাতঃ পু॰ আর্থধবৃক্ষঃ। ইত্যমরঃ ॥ ব্যাধিতঃ ত্রি ব্যাধিযুক্তঃ।তৎ-পর্যায়ঃ। আম্যার। ২ বিক্তঃ ৩ অপটুঃ ৪ আতুরঃ ৫ অভ্য-নিতঃ ৬ অভ্যান্তঃ ৭৷ ইত্যমরঃ

।। রোগী ৮। ইতি জটাধরঃ।। व्याधिकञ्च[ा] पु॰ वाजाशीकनः। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ ।। ব্যাধিযা-তকে ত্রি ॥ ত্রি কম্পিতঃ। ইতি ব্যাধৃতঃ) वार्ष्**ठः) नयत्रज्ञावनी ॥** ব্যানঃ পু॰ শরীরস্থপঞ্চাযুন্তর্গত-**मर्बभर्ती**तग्रवायुः । ইত্যमतः ॥ ইমে প্রাণাদযঃ পঞ্চ বাযবঃ শ্-রীরে তিপ্ঠস্তি তে চ নিয়ত স্থান-স্থাঃ। যদাহঃ। হৃদি প্রাণো গুদে ২পানঃ সমানে। নাভি সংস্থিতঃ । উদানঃ কণ্ঠদেশে চ ব্যানঃ সৰ্বশরীরগঃ।। ইতি। এব ত-দ্যাপারাশ্চ বথা। অন্ন প্রবেশ-ন মূত্রাদ্যুৎসর্গো ২য় বিপাচ-न॰ ভাষণাদি নিমেষাদি তদ্যা-পারাঃক্রমাদমী।। ইতি ভরতঃ।! শ্রীধরস্বামিমতে তৎকর্ম্ম ৷ ব্যা-যন । আদঞ্চন প্রসারণাদি।। অন্যচ্চ। ব্যানে। ব্যানশ্যত্য-ষ্ণ সৰ্ব্যাধি প্ৰকোপনঃ। মহা-রজত স্প্রখ্যো হানোপাদান-कात्रवः ॥ म ठाकि कर्वरवा मर्दश কট্যা॰ বৈ গুলুফযো রপি। যুা-ণে গলে স্ফিগুদ্দেশে তিষ্ঠত্যত্র নিরন্তর॰ ॥ স্কন্দ্যত্যধরণ বক্ত্রণ

গাত্র নেত্র প্রকোপনঃ ৷৷ ইতি শারদাতিলকটীকা।। ব্যাপকঃ ত্রি বিশেষেণাক্ষোতি যঃ॥ তদ্বমিষ্ঠাত্যম্ভাভাবাপ্রতি-यागी। यथा। माध्यमा व्याभ-কো যম্ভ হেতো রব্যাপক স্তথা । স উপাধি ভবৈত্তস্য নিষ্কর্ষো ২য• প্রদর্শ্যতে।। ইতি ভাষাপ-तिराष्ट्रमः ॥ आक्ट्रामकः। यथा ৷ পক্ষস্য ব্যাপক সার মসন্দিশ্ধ মনাঙ্গল । অব্যাখ্যাগম্য মি-ত্যেব মুত্তর॰ তদিদে। বিদুঃ ।। পক্ষস্য ভাষার্থস্য ব্যাপক আ-চ্ছাদক॰ অভিযোগাপ্রতিকূল মিতি যাবৎ । ইতি ব্যবহার-তত্ত্ব° 11

व्यानिकनामः प्र् मित्रस्थःना-मास्य नामः । यथा । याना-मस्यविनामः । यथा । याना-मस्यविनामः । यथा । याना-मस्यविनामः । यथा । याना-व्यामिकः नामः कत्रस्थित स-ठः भतः । यञ्चला नाम्यक्त न्यस्य मिथसः व्यानायाम स्रठः भतः । थानः भृष्क। क्रभटेम्ह्य मर्वठरस्य प्रानः ।। व्यभक्षस्य नाममरक प्रस्ति ।। ব্যাপদ্ দ্রী মৃত্যুঃ ॥ আপৎ । বিপূৰ্ব আঙপূৰ্ব পদধাতোঃ কিপ্ প্রত্যবেন নিপামা 11 ব্যাপন ক্লী আচ্ছাদন ৷৷ ব্যা-প্তিঃ।। কথা। অত্র লব্দ্যন মস॰-ক্রমণঞ্চ রবে স্তদা ভবতি যদা তন্মাস তৎপূৰ্বমাসাম্ভ্যক্ষণযো রেকরাশ্যবস্থিতস্য তথ্যাসান-স্তর মেব রাশ্যস্তরসংযোগঃ ন-ত্বেকরাশিস্থিতস্য মাসব্যাপন-মাত্রণ। ইতি মলমাসতত্ত্বণ।। ব্যাপন্নঃ ত্রি মৃতঃ। ইতি হেম-ठकः ॥ ব্যাপাদঃ পু॰ জোহচিন্তন°। ইত্যমরঃ ॥ ব্যাপাদন ক্লী মারণ ৷ ইতি হেমচন্দ্রঃ।। পরানিফটিভে া ইত্যমরটীকাষাণ রামাশ্রমঃ।। ব্যাপাদিতঃ ত্রি দ্রোহটিন্ডিতঃ।। মারিতঃ। যথা। একা চেদ্বহুভিঃ ক্বাপি দৈবাদ্যাপাদিতা ভবেৎ । পাদ॰ পাদঞ্ছ হত্যায়। শ্চরেষু ন্তে পৃথক্ পৃথক্ ॥ ইতি প্রায-শ্চিত্ততত্ত্বধৃতসম্বর্ত্রবচন ।। वाशिका औ वाशिनी। यथा। অধৰ্মপত্নী মিথ্যা সা সৰ্বধূৰ্তি শ্চ পূজিতা। যথা বিনা জগন্মুক্ত

মুচ্ছনাণ বিধিনির্মিতং ।। সত্যে
চাদর্শনা যা চত্রেতাযাণ সূক্ষকপিনী । অদ্ধাবষবৰপা চ দ্বাপরে সংবৃতা ভিয়া ।। কলো মহাপ্রমন্তা চ সর্বত্র ব্যাপিকা ভবেৎ
। কপটেন সমণ ভাত্রা ভুমত্যেব
গৃহে গৃহে ।।. ইতি ব্রহ্মবৈবর্ত্তে
প্রকৃতিখণ্ডে ১ অধ্যায়ং ।।
ব্যাপারঃ পুণ কর্মা । যথা । স্যাৎ
প্রাণবিষোগফলকো ব্যাপারো
হননণ স্মৃতং । রাগাদ্দেষাৎ

পূরাণব্চন ।।
ব্যাপারী তি ব্যাপারবিশিষ্টঃ।
ব্যবসায়ী। যথা। লাক্ষালোহাদি ব্যাপারী রসাদি বিক্রথী চ
যঃ। স যাতি নাগবেষ্টঞ্চ নাগৈ
বেষ্টিত এব চ ।। ইতি ব্রহ্মবৈ-

বর্ত্তপুরাণ ॥

প্রমাদাদ্বা স্বতঃ পরত এব বা ৷৷

ইতি প্রাযশ্চিত্ততত্ত্বধৃত অগ্নি-

ব্যাপী ত্রি বিকুঃ। যথা। স্বপনঃ
স্ববশো ব্যাপী নৈকাত্মা নৈককর্মকং। ইতি তস্য সহসুনামস্তোত্রে ।। ব্যাপকঃ ।। আছ্মাদকঃ। যথা। ত্রি দক্ষা ব্যাপিনী
যাতু নৈব পূজ্যা সদা তিথিঃ।
ন ত্র যুগ্মাদরণ মন্যত্র হরি-

বাসরাথ। ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব-ধৃত পরাশর বচনং।। ব্যাপৃতঃ পুং কর্ম্মসচিবঃ। যথা। নিযোগী কর্ম্মসচিব আযুক্তো ব্যাপৃতশ্চ সঃ। ইতি হেমচন্দ্রঃ ।। ব্যাপারযুক্তে ত্রি। বি আঙ্ পূর্ব পৃ ধাতোঃ ক্ত প্রত্যযেন নিষ্পায়ঃ।।

ব্যাপ্ত॰ ত্রি সম্পূর্ণ। তৎপর্যায়ঃ । পূর্ণ ২ আচিত ৩ ছন্ন ৪ পুরিত ৫ ভরিত ৬ নিচিত ৭। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। কীতং।। সম্ব ক্রান্তণ। ইতি মেদিনী ॥ স্থাপি-ত । যথা ৷ প্রাপ্ত প্রণিহিতে সমে ইত্যত্র ব্যাপ্ত মপি পাঠঃ। **ইতামরটীকাষা**° রামমুস্কটঃ 11 ব্যাপ্তিঃ ত্রী ব্যাপন ।। রয়ঃ। ইতি মেদিনী॥ রয়স্থানে লয়-নমিতি হেমচন্দ্রে পাঠঃ॥ শি-বস্যাকৈশ্ব্যান্তর্গ তৈশ্বর্যাবি-শেষঃ। যথা। অনিনা লিঘ্ন। ব্যাপ্তিঃ প্রাকাস্য° মহিমেশিত। । विन कामावनायितः अश्वरा मर्ख्या गृष्ठ ॥ इति भक्नान। ॥ क्षा न्यायमण्ड माध्यक्ना।-বৃত্তিত্ব । যথা । অগ্যভাবস্থা-त्न धूममादर्जमानषः । देयः

অন্বয় ব্যাপ্তিঃ। অস্যা জ্ঞান॰ প্রতি ব্যক্তিচারজ্ঞানাভাবঃ স হচারজ্ঞানক কারণ। এবং সা-ধ্যাভাবব্যাপকীভূতাভাব প্র-**िट्या**शिष्ट । इय॰ वाजिद्धक-ব্যাপ্তিঃ। অস্যা জ্ঞান॰ প্রতি সাধ্যাভাব এবং হেম্বভাবস্য স-হচারজ্ঞান॰ ব্যভিচারজ্ঞানা-ভাবশ্চ কারণণা তত্র প্রমাণণা ব্যাপ্তিঃ সাধ্যবদন্যশিষ্পসম্বন্ধ উদাহতঃ। অথবা হেতুম্মিৡ বিরহাপ্রতিযোগিনা ॥ সাধ্যে ন হেতো রৈকাধিকরণ্য ব্যা-প্তি রুচ্যতে। ব্যক্তিগ্রস্যাগ্র-হোপি মহচারগ্রহ তথা ৷৷ হে-ত ৰ্ব্যাপ্তিত্ৰহে তৰ্কঃ স্কৃচিৎ শঙ্কা-নিবর্ত্তকঃ। দৈবিধ্যস্ত ভবেদ্যা-প্তে রম্বয় ব্যতিরেকতঃ ৷৷ অনুষ্-ব্যাপ্তি রুক্তৈব ব্যতিরেকাদথো-চ্যতে ৷ সাধ্যাভাবব্যাপকত্ব হেম্বভাবস্য যদ্ভবেৎ ৷৷ ইতি ভাষাপরিচ্ছেদঃ 11

ব্যাপ্য° ক্লী সাধন°। যথা। ব্যাপ্য° লিম্বঞ্চ সাধন°। ইতি সন্ধাৰ্থৰ:ৰ্ম ত্ৰিকাণ্ডশেষঃ॥ স-ঠৌষধ°।ইত্যমন্ত্ৰঃ॥ ব্যাপ্যঃ ত্ৰি ব্যাপ্তিবিশিক্টঃ। ব্যাপনীয়ঃ। যথা। প্রস্থানণ তে জলিশ কলনান্নিশ্চিতণ পণ্ডি-তাত্র্যৈ শ্চিত্তে হস্মাকণ তদপি রমতে যাহি যাহীতি বাণী। অপ্রামাণ্যণ কথ্যতি সদা নন্দ-সূনো বিযোগো ব্যাপ্যজ্ঞানা-জুজঙ্গলভুবাণ ব্যাপ্যক্ষ্যাপি সি-দ্বৌ।। ইতি পদান্ধদূতঃ।।

ব্যামঃ পু॰ তির্য্যক্পার্ম্বে তত্যোঃ
সহস্তথে। বাহ্নো রস্তরণ । বেঁমু
ইতি ভাষা । ব্যামীযতে ২নেন
ব্যামঃ ক্লান্ধাঃ কভাব ইত্ত্তে
মাঙো ডঃ । ইত্যমরভরতো ।।
ব্যাম ব্যামান ন্যগ্রোধা স্থির্য্যক্
বাস্থূ প্রসারিতো । ইতি হেনচক্রঃ ।।

ব্যামন° ক্লী ব্যামঃ। ইতি ি কাণ্ডশেষঃ॥

वागवः जि वाश्वः॥ रेमर्गः॥

मृष्णः॥ अविनयः। ইতি মেদিনী

वागायः श्रः श्रीक्षः॥ अगः॥

विययः॥ मूर्गमशातः। ইতি মেদিনী॥ वागः। ইতি মেদিনী॥ वागः। ইতি মেদিনী।

जाया। वागा अगा अनाम यथा।

वागाया। हि ममा श्रयः। विन
नाः सिक्षा जाजिन। । म ह भी-

তে বসন্তে চ তেয়া॰ পথ্যতমঃ ष्मृञः ॥ मर्र्वत्रृज्यु मर्रेव र्हि मृ রৈ রাত্মহিতার্থিভিঃ। শক্তার্দ্ধেন তু কর্ত্তব্যা ব্যাযামে। হন্ত্যতো-ব্যথাণ ৷৷ সক্ষো ললাটে গ্রীবা ষা॰ যদা ঘৰ্মঃ প্ৰবৰ্ত্তত। শক্ত্য-ৰ্দ্ধণ তং বিজীনীয়াদায়তোচ্ছাস (भव ह ॥ जायव॰ कर्यानामर्थे। স্থৈৰ্য্য° ক্লেশ সহিফুতা।দোষক या श्शिवृक्ति क वायामानूश-জায়তে ৷৷ ব্যায়ামং দৰ্বতো নি-ত্য° বিৰুদ্ধ মুগি তোজন°। বি **দ**श्च गविषश्च॰ व। नितर्फाष॰ श्रवि-পচাতে॥ ন চ ব্যাধাৰ **সদৃশ ম**-ना ९ एके ना १ वर्ष १ । न ह वा ।-यागिन॰ गर्छा॰ गर्भगछातरम। व-वा९ ॥ न रेठनः मश्माक्या ज-র। সমধিগচ্ছতি। ব্যাধান ক্র-গাত্ৰম্য পদ্ধা মুদ্বৰ্ভিত্স্য চ ॥ ব্যাখযো নোপদর্পত্তি বৈনতেয মিবোরগাঃ। রক্তপিত্তী ক্ষ্মী-শোষী কাসী শ্বাসী ক্ষতাতুরঃ॥ जुक्तान् खीयू ह कीरना वाचा-ম॰ পরিবর্জয়েৎ। বাতপিতান-यी वादना वृद्धा १ की नी वि म॰-ত্যজেৎ ৷৷ অতিব্যাযানতঃ কা-সোরক্তপিত্ত॰ প্রজাযতে। প্রমঃ

क्रमः क्रम खुका ज्वत क्रिकिन्ड জাযতে।। ইতি রাজবল্লভঃ।। वारियागः पू॰ ममविधकायका छ-ৰ্গতৰূপক্ৰিশেষঃ। যথা। স্যা-মাটক প্রকরণ ভণঃ প্রহসন **जिमः। व्यार्थाभः मगवाकारता** বিথ্যক্ষেহামৃগা ইতি ৷৷ অভি-নেযপ্রকারাঃ স্যু ভাষাঃ ষট্ সং-স্কৃতাদিকাঃ।। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। वानः पु॰ मर्गः॥ याशमः। ह-ত্যমরঃ ॥ দুষ্টগজঃ । ইতি মে-দিনী ॥ চিত্রকঃ॥ বাায়ুঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। রাজা। ইত্যমর-টিকাষা॰ মথুরেশঃ।। वानः जि भक्षः। इछामतः॥ शूर्जः। ইতি জটাধরঃ॥ वानिकः श्रु॰ मुखेगकः । ७९-পর্য্যাযঃ। গন্তীরবেদী ২ অনুশ-मुर्कतः ७ ठानकः 8 1 ३७ि जि-কাওশেষঃ ॥ दानिश्वाः पु॰ वानिनशः। ইতি द्राक्रनिर्घक्टः ॥ वानगन्ना जी नामनी। हैवि त्राजनिर्घन्छः॥ वानश्राहः पुः वानशही। ইতাসরটীকাষাণ ভরতঃ॥ वालवाशै पु॰ जिकार्थ॰ मर्भ- ব্যালব

ধারী। সর্গথেলকঃ। সাপুডিযা ইতি বাদিয়া ইতি চ ভাষা। তৎ পর্যায়ঃ। অহিতুগুকঃ ২। ই-ত্যমরঃ॥ জাঙ্গুলিঃ ৩ জাঙ্গলিঃ ৪ আহিতুগুকঃ ৫ ব্যালগ্রাহঃ ৬ গারুডিকঃ ৭ বিষ্বৈদ্যঃ ৮। ইতি শব্দরত্বাবলী।।

ব্যালজিহ্বা স্ত্রী মহাসমঙ্গা । ইতিরাজনির্ঘন্টঃ ॥

ব্যালদ ফুঃ পু॰ গোক্ষুরঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

ব্যালনখঃ পু॰ গন্ধজ্ব্যবিশেষঃ।
বয্নহা ইতি হিন্দীভাষা। তৎ
পর্য্যায়ঃ। কৃটস্থঃ ২ চক্রনাযকঃ
৩ চক্রী ৪ চক্রনখঃ ৫ ব্রাসুকলঃ
৬ ব্যাঘুনখঃ ৭ দ্বীপিনখঃ ৮
খপুরঃ ৯ ব্যালপাণিজঃ ১০ ব্যাল্যুধঃ ১১ ব্যালবলঃ ১২ ব্যাল্যুধঃ ১১ ব্যালবলঃ ১২ ব্যাল্যুধঃ ১৩ অস্য গুণাঃ। তিল্ডুম্বং। উক্তম্বং। ক্ষায়ম্বং। কফ্রাত স্বন্ধ ক্তু ব্রণ নাশিম্বং। বর্ণাদ্ধং। নৌগন্ধ্যপ্রদম্বঞ্চ। ইতি
রাজনির্যন্টঃ।।

য্যালপত্র। জ্রী এর্বারুঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

ব্যালবলঃ পু॰ ব্যালনখঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। ব্যাবৃত্তি

ব্যালমূগঃ পু॰ চিত্রব্যায়ুঃ ৷ চি-তাবাষ ইতি ভাফা ৷ ইতি ষহা-ভারতে রাজধর্মঃ ॥

वाजा १५ ते जिल्हा १ विकास १ व

ব্যালাযুধ॰ ক্লী নখীনামগন্ধ: দ্রব্যঃ । ইত্যমরটীকাষা মথু-রেশঃ ।

ব্যালামুধঃ পু॰ ব্যালনখঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।।

ব্যাবক্রোশী স্ত্রী পরস্পরাক্রো-শন°। ইতি স্ত্রীলিঙ্গসংগ্রহ টী-কাষাণ ভরতঃ।।

ব্যাবভাষী ত্রী ব্যাবক্রোশী। ইত্যমরটীকাষা রাষমুক্টা। ব্যাবর্ত্তঃ পুণ নাভিকন্টকঃ। ইতি শব্দরত্নাবলী।। তত্র আবর্ত্তকো-পি পাঠঃ।।

ব্যাবহারী স্ত্রী পরস্পরহরণ । ইত্যমরটীকাষা ভরতঃ।।

ব্যাবহাসী স্ত্রী পরস্পারহসন°। ইত্যমরটীকাষাণভরতঃ॥

ব্যাবৃত্তঃ ত্রি বৃতঃ । যথা । বৃতে তু বৃত্ত ব্যাবৃত্তো । ইতি হেন-চক্রঃ ॥ আবৃতশ্চ ।

ব্যাবৃত্তিঃ স্ত্রী খণ্ডন° । যথা । অতীতঃ পস্থান° তব চ মহিমা বাজ্মনসমো রতদ্যাবৃত্ত্যা ষণ চকিত মভিধতে শ্রুতি রপি। স
কদ্য স্তোতব্যঃ কৃতিবিধগুণঃ
কদ্য বিষয়ঃ পদে স্ব্রাচীনে পততি ন মনঃ কদ্য ন বচঃ ।। ইতি
মহিমস্তোত্রণ ৷৷ অবৃত্তিঃ ৷ যথা
। সর্ব সপক্ষব্যাবৃত্তি রেব দোষো
ন বিপক্ষব্যাবৃত্তি রপি তদ্যাননুগুণস্থাৎ ৷ ইতি চিস্তামণৌ অসাধারণমূলণ ৷৷

ব্যাসঃ পু॰ বিস্তারঃ।ইত্যমরঃ॥ মানভেদঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী ।। পাঠকব্ৰাহ্মণঃ। যথা। নৈয-তকালিক কল্পতরে ভবিষ্যপু-রাণ ৷ বিস্পান্ট মদ্রুত শান্ত স্পান্ট্রাক্ষরপদ॰ তথা। কলম্বর সমাযুক্তণ রস ভাব সমশ্বিত। ॥ वुशामानः मनर्थः देव अस्रार्थः ক্রৎস্নশো নৃপ। ব্রাহ্মণাদিষু স-র্বেষু গ্রন্থার্থ ক্ষার্প रেষ্প ॥ य-এবং বাচষেদুন্ধন্ স বিপ্রো ব্যা-স উচ্যতে ৷ ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব° ॥ (भानमा अधारतथा। यथा। ব্যাসে ভ নন্দাগ্নি হতে বিভক্তে খ বাণ সূর্ট্যঃ পরিধিস্ত সূক্ষঃ। দাবি শতিমে বিহুতেথ শৈলৈঃ স্থলোথ বা স্যাদ্যবহারযোগ্যঃ

উদাহরণ । विश्वख यान॰ কিল যত্ৰ সপ্ত তত্ৰ প্ৰমাণ প-রিধেঃ প্রচক্ষ। দ্বাবিশাতি র্যৎ . পরিধি প্রমাণ তদ্যাস সংখ্যা চ সথে বিচিন্ত্য ৷৷ ইতি লীলা-বতী।। #।। মুনিবিশেষঃ। তস্য পর্য্যায়া বেদব্যাস শব্দে ডক্ট-ব্যাঃ । স চ সত্যবত্যা॰ কন্যা-কালে পরাশরাজ্জাতঃ । শ্রীক্লক্ষ-मा शक्करला ख्वः। यथा। वरामः পুরাণসূত্রঞ্চ পপ্রচ্ছ বাল্মিক য-দা।মৌনী ভূতঃ স সম্মার স্বামেব জগদয়িকাণ।। তদা চকার সিদ্ধা-छ॰ वददान मूनीश्वद्धः। म॰প্রাপ নিৰ্ম্মলং জ্ঞানং ভূমান্ধ ধংস দীপ-ক॰।। পুরাণসূত্র॰ শ্রুত্বা স ব্যাসঃ পঞ্চলোদ্ভবঃ। ত্বা॰ সিযেবে প্র-দধ্যে চ শতবর্ষঞ্চ পুষ্করে।। তদা ম্বতো বরণপ্রাপ্য স কবীন্দ্রো বভূ-ব হ। তদা বেদ বিভাগঞ্চ পুরাণঞ্চ চকার হ ।। ইতি ব্রহ্মবৈবর্ত্তে প্রক্ল-তিখণ্ডে ৪ অধ্যায়ঃ ॥ 🕸 ॥ তস্য জন্মান্তর॰ যথা। অথ ভূযো জ-গৎসুষ্ঠা ভোঃ শব্দেনানুবাদযন্ । সরস্বতী মুচ্চচার তত্র সারস্বতো ২ভবৎ ॥ অপাস্তরতমা নাম সূতে। বাক্সম্ভবঃ প্রভুঃ। ভূত

ভব্য ভবিষ্যজ্ঞঃ সত্যবাদী দৃঢ-ব্ৰতঃ ৷৷ ত মুবাচ নত মূৰ্দ্ধা দেবা-ना गानि व्यवायः। विनाशास्त्र औ-তিঃ কার্য্যা যথা মতিমতান্তর ॥ তন্মাৎ সরু যথাজ্ঞপ্ত যমৈতদ্ব-চন পুৰে। তেন ভিন্ন। স্তদা বে-मा भनाः शायजुरवा श्खरता। ७-ত স্তুতোষ ভগবান্ হরি স্তেনাস্য কর্মণা। তপদা চ সূতপ্তেন যমে-ন নিযমেন চ ৷৷ মন্বস্তুরেষু পুত্র স্ব মেব মেব॰ প্রবর্তকঃ। ভবিষ্যস্য-চলে। বন্ধরপ্রাশ্চ নিতাশঃ।। ইতি ষহাভারতে মোক্ষধর্মঃ ॥ # ।। অন্যচ্চ । সূত প্রজনষচ্চক্রে রদৃশ্যন্তী পরাসর । কালী পরা-সরাৎ যজ্ঞে ক্লকৈপোৰন মুনিং १। देवशायनाम्बन्धाः देव खदा যজ্ঞে গুণান্বিতঃ। ইতি বব্লিপুরা-ণে প্রজাপতিসর্গো নামাধ্যায়ঃ ॥ 🛊 ॥ यूगरज्जा व्यामरज्जा যথা ৷ যশ্মিমান্বভরে ব্যাসা যে যে তা॰ স্তান্নিবোধ মে। যথা চ ভে-দঃ শাখানা॰ ব্যাদেন ক্রিয়তে মু-নে॥ অফাবি॰শতিরূত্বো বৈ বে-দো ব্যস্তো মহর্ষিভিঃ। বৈবস্বতে-ন্তরে দ্বিন্দ্রিমূ পুনঃ পু-নঃ ॥ বেদব্যাসা ব্যতীতা যে অ-

कोवि॰भठि मखगाः । চতুर्धारेयः ক্ৰতো বেদো দ্বাপরেষু পুনঃ পুনঃ ৷৷ দাপরে প্রথমে ব্যস্তাঃ স্বয় বেদাঃ স্বয়ন্ত্রা। দ্বিতীয়ে দ্বাপরে চৈব বেদব্যাসঃ প্রজাপতিঃ ॥ তৃতীষে চোশনা ব্যাস শতুর্থে জু বৃহস্পতিঃ। সবিতা পঞ্চমে ব্যা-সে। মৃত্য়ং ষষ্ঠে স্মৃতঃ প্রভুঃ ॥ সপ্তমে চ তথৈবেন্দ্রো বশিষ্ঠ শ্চা-ফমে স্মৃতঃ। সারস্বতশ্চ নবমে ত্রিধামা দশমে স্মৃতঃ।। একাদ-শে বৈ ত্রিবৃষো ভারম্বাজ স্ততঃ পর॰ । ত্রযোদশে চাস্তরীকো ধ-স্মী চাগি চতুর্দশে ॥ ত্রয়ারুণঃ পঞ্চশে ষোডশে তু ধনঞ্জয়ঃ। क्रव्क्षयः मक्षमत्म भगःकार्याः **पर्म मृठः ॥ ততে। ब्रा**प्ट ङ-রদ্বাজে। ভরদ্বাজাত্ত্র গৌতমঃ। গোতমাদুত্তনো ব্যাদো হর্যাত্মা যো ২ভিধীযতে ।। অথ হর্যাত্ম-নো বেণঃ স্মৃতো বাজশ্রবাস্ত যঃ ৷ সোমো মুখ্যায়ন স্তস্মাতৃণবিন্দু রিতি স্মৃতঃ ।। ঋলে। ২ভূদ্তার্গব-স্তস্মাদান্মীকি ৰ্যো ২ভিধীয়তে । তত্মাদক্ষৎপিতা শক্তি র্ব্যাস স্তম্মাদহণ মুনে।। জাতুকর্ণো ২-ভবন্মতঃ ক্লফ দৈপায়ন স্ততঃ।

অফীবি°শতি রিত্যেতে বেদব্যা-সাঃ পুরাতনাঃ।। একো বেদ শচতুর্ধা তু তৈঃ ক্রতে৷ দ্বাপরা-দিবু। ভবিষ্যে দ্বাপরে চাপি জৌণি ৰ্ব্যাসে। ভবিষ্যতি॥ ব্য-তীতে মম পুত্রেমিন্ কুষ্ণদৈগা-यत्न गूर्तो । इंछि विक्यूश्रुतात्व ও অংশে ও অধ্যাষঃ।।ৠ। কূর্ম-পুরাণে ত্বিযান্ বিশেষঃ। দাদ-শে দাপরে শততেজাঃ। ত্রযো-मत्भ धर्मः । ठजूमत्भ जतकः । शक्षित्र वाग्यनः। असीमत्य ঋতঞ্জযঃ। একবিংশে বাজশ্র-বাঃ। দাবিংশে শুমাপণঃ। ত্র-যোবি°শে তৃণবিন্দুঃ। চতুৰ্ৰি°শে वाचाकिः। शक्षिविः पा विख्ः। অন্যৎ বিষ্ণুপুরাণবৎ ॥ ব্যাসক্তঃ ত্রি বিশেষেণাসক্তঃ। সংলগ্নঃ। যথা। ব্যাকোষেশী-বরাভা কনক পরিলসৎ পীত-বাসাঃ সুহাসা বহৈ ৰূচ্চন্দ্ৰকা-ত্তৈ ৰ্লিয়িত চিন্দরা চারু কর্ণা-বত॰সা। অ॰সব্যাসক্ত ব॰শধ্বনি সুথিত জগদলবীভি লসন্তী মৃ-র্ত্তি র্গোপস্য বিষ্ণে। রবতু জগ-তি নঃ সুগ্ধরা হারি হারা।। ইতি ছন্দোমঞ্জরী ৷৷

ব্যাসঙ্গঃ পু॰ বিশেষেণ আসঙ্গঃ। বি আঙ পূৰ্ৰ সন্জ ধাতে৷ ৰ্যঞ প্রত্যয়েন নিষ্পন্নঃ ৷৷ ব্যাসমাতাঁ স্ত্রী বেদব্যাসজননী । ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥ তৎ-পর্য্যায়ঃ। সত্যবতী ১ বাসবী ২ গন্ধকালিকা ৩ যোজনগন্ধা ৪ मारम्यी ७ भीन कायन की वमृः ৬। ইতি হেমচন্দ্রঃ।। গ্রন্থান্তরে শালস্কাযনজা ইতি চ পাঠঃ॥ कानी १ बारवामती ৮ विष्ठिज-বীৰ্য্যসূঃ ৯ চিত্ৰাঙ্গদসূঃ ১০ যো-জনগন্ধিকা ১১। ইতি ত্রিকাণ্ড-শেষঃ।। গন্ধকালী ১২ সত্যা ১৩ मामनिमनी 281 ইতি শব্দ-त्रञ्चावनी ॥ ব্যাসিদ্ধঃ নিষিদ্ধঃ। ইতি ত্রি নিতাকরা।। ব্যাহতঃ ত্রি বিশেষেণাহতঃ।। वार्थः। यथा। मुश्च वाामक म-नमा (कक्कियार्थ(याः मनिकर्य-নিমিত্তত্বাৎ তৈ শ্চাপদেশা জ্ঞ্জানবিশেষাণা॰ ব্যাহ্তত্বাদ-হেতুঃ। ইতি গোত্মসূত্রে প্র-ত্যক্ষপরীক্ষা প্রকরণণ ৷৷ অপি চ । অব্যাহতাজ্ঞঃ সর্বাসু যঃ সদা

দেবযোনিষু। নিৰ্জ্জিতাখিল-

বিরোধাচরণ । ইতি মেদিনী।।

দৈত্যারিঃ স যদাহ শৃণুষ তৎ।। ইতি দেবীমাহাত্ম্য ।। ব্যাহারঃ পু॰ বাক্য॰। ইত্যমরঃ॥ ব্যাহ্বতিঃ স্ত্রী ব্যাহারঃ।। মন্ত্র-বিশেষঃ। যথা। ওক্কার মাদিতঃ ক্লত্বা ব্যাহ্নতি স্তদনন্তরণ। ততো **২ধীষীত সাবিত্রী মেকাগ্রশ্রন্ধ**-যাম্বিতঃ।। পুরা কল্পে সমুৎপন্না ভূ ভূ বঃ স্বঃ সনাতনাঃ। মহা-ব্যাহ্নত্য স্তিসুঃ সর্বাশুভ নিব-र्रगाः ॥ প্রধানপুরুষः কালো **ত্রন্ধ বিষ্ণু মহেশ্বরাঃ। সত্ত্ব** রজ স্তম স্তিসুঃ ক্রমাদ্যাহ্নতযঃ স্মৃ-তাঃ ৷৷ ওঙ্কার স্তৎপর বন্ধ সাবিত্রী স্যাত্তদক্ষরণ এষ মস্ত্রো মহাভাগ সারাৎসার উদাহতঃ ।। ইতি কৌর্ম্মে উপরি ভাগে ১৩ व्यक्षायः ॥ ব্যুতঃ ত্রি সূতে । ইতি ভরত-দ্বিৰূপকোষঃ ৷৷ ব্যুতিঃ স্ত্রী উতিঃ।তম্বসন্ততিঃ। ইতি ভরতদ্বিৰূপকোষঃ ।। वृष्कमः पुः क्यविवर्यायः। ব্যতিক্রমঃ ৷ তৎপর্য্যায়ঃ ৷ উৎ-ক্রমঃ ২ অক্রমঃ ৩ ৷ ইতি হেম-ठन्द्रः ॥ ব্যুত্থান॰ ক্লী স্বাতন্ত্ৰ্যক্*ত্য*় 11

প্রতিরোধন ।। সমাধিপারণ । ইতি হেমচন্দ্রঃ।। নৃত্যভেদঃ । ইতি শব্দরত্নাবলী।। বিশেষে-(वायानक ॥ ব্যুৎপত্তিঃ স্ত্রী বিশেষেণাৎ-পত্তিঃ ॥ সংস্কারঃ । ইতি ব্যুৎ-পমশব্দার্থ দর্শনাৎ। ষ্থা। শ-त्रeकानताथनीयरवन **भात्रमा** পদব্যুৎপত্তে স্তৎপদ তালব্যা-দি সারু দদাতীতি ব্যুৎপত্তিস্ত কাল্পনিকী।ইতিতিখ্যাদিতত্ত্বণ। শক্তিজ্ঞান°। যথা। ব্যবহারাদি वाधकः विना विवत्रगानिश वृा ९-পত্তেঃ ৷ বাধক বিনা স্বসাধ্যস্য বাধকণ যদিশেষণণ তদভাববত্ব বিশেষণ সহকারেণ ব্যুৎপড়েঃ ব্যুৎপত্তি সম্ভবাৎ শক্তিগ্ৰহস-ন্তবাদিতি যাবৎ। ইতি আখ্যা-তবাদস্য মাথুরীটীকা।। ব্যুৎপন্নঃ ত্রি সংস্কৃতঃ। ইতি হেমচন্দ্রশব্দরত্বাবল্যৌ॥ ব্যুৎ-পত্তিযুক্তঃ। যথা।ব্যাকরণব্যুৎ-পন্নশব্দজানাধীন শাস্ত্রান্তর-জ্ঞান॰ তদধীনা চ বৈদিকক্রিয়া **७९कन॰ अर्गानि । ই**তি गुक्ष-বোধটীকাষা দুর্গাদাসঃ॥

ব্যুৎপাদকঃ ত্রি ব্যুৎপত্তিজনকঃ
। ষথা। শব্দব্যুৎপাদকশাস্ত্রারস্তে শব্দৈ রেব মঙ্গলং কর্ত্তব্যং
। ইতি মুগ্ধবোধটীকাষাং দুর্গাদাসঃ।।

ব্যুষ্ট॰ ক্লী ফল॰॥ দিন॰॥ প্র-ভাত॰॥ পর্যুষিত৽। ইতি হেম-চক্রঃ॥

ব্যুক্টঃ ত্রি উষিতঃ ॥ দক্ষঃ । ইতি মেদিনী ॥

बुाँकिः द्वी कलः॥ ममृक्षिः। ইতি भिन्ती ॥ खिठिः। ইতি হেম-চন্দ্রঃ॥

ব্যুচঃ ত্রি বিন্যস্তঃ । সংহতঃ । ইত্যমরঃ ।। প্রথুলঃ । ইতি মে-দিনী ।।

ব্যুতকন্ধটঃ ত্রি সমস্বঃ। ইত্য-মরঃ।।

ব্যুটিঃ স্ত্রী বিন্যাসঃ॥সংহতিঃ॥ প্রথ্নতা। ইতি ব্যুচশব্দার্থ দ-শ্নাৎ॥

বাতে ত্রি উতং। তন্ত্রসন্ততং। বি পূর্ব বেঞ ধাতোঃ ক্ত প্রত্য-যেন নিষ্পানং॥

ব্যুতিঃ স্ত্রী বস্ত্রাদিবপনক্রিয়া। তৎপর্যায়ঃ । বাণিঃ ২ । ইত্য-মরঃ ।। ব্যুতিঃ ৩ । ইতিত্টীকা।।

वृाइः पु॰ ममृशः १। निर्मानः॥ তर्कः। ইতি মেদিনী।। দেহঃ॥ সৈন্যঃ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ॥ युकार्थरमनात्रकना ! जद्भशा-ষঃ। বলবিন্যাসঃ২। ইত্যমরঃ॥ যুদ্ধার্থ সৈন্যস্য দেশবিশেষে বিভজ্য দুৰ্লঙ্ঘ্যত্ব নিমিত্ত স্থা-পন॰ বৃাহঃ। উহ বিতর্কে বিপূ-ৰাৎ ঘঞ্। যুদ্ধে দণ্ডাদযো ভেদা বিশেষা ব্যুহসোত্যর্থাৎ আদিনা ভোগ মঙল সংহতা-নাণ গ্ৰহঃ। যথাহ কামন্দকিঃ। তিৰ্যাশ্বৃত্তিশ্চ দঙ্খ স্যান্ডোগো ২ন্বাবৃত্তি রেব চ। মণ্ডল° সর্বতো-বৃত্তিঃ পৃথগৃত্তি রুসণ্হতঃ ইতি । এষা চতুর্ণাঞ্চ বহবো ভেদাঃ ক্রেঞ্চ চক্রাদযে। গ্রন্থগৌরব-ভয়ানোক্তাঃ। ইতি ভরতঃ।। অপি চ ৷ সমগ্রস্য তু সৈন্যস্য বিন্যাসঃ স্থান ভেদতঃ ৷ স ব্যুহ ইতি বিখ্যাতো যুদ্ধেষু পৃথিবী-ভূজা ৷৷ ব্যুহভেদান্ত চহারে৷ দণ্ডো ভোগো ২স্ত্রমণ্ডল°। অ-সংহতশ্চ নিণী তা নীতিসারা-দি সন্মতাঃ ।। অন্যেপি প্রকৃতি वाराः क्लिक ठळामयः क्रिट १ তির্যাগ্রুতিস্ত দঙঃ স্যাডোগো

ংঘাবৃত্তি রেব চ।। মঙল সর্ব-তোবৃত্তিঃ পৃথখৃত্তি রসংহতঃ। टेमनाना॰ नीठिमात्राप्ती वृाश-ভেদাঃ সমীরিতাঃ ৷৷ ক্রৌঞ্চ চ-ক্রাদি ভেদানা প্রক্রণ ভারভা-দিযু। ইতি শব্দরত্নাবলী ॥ वृष्ट्रन की रिमनाम स्वान । वि পূৰ্ৰ উহধাতো রনট্ প্ৰত্যযেন निष्पञ्च ॥ ব্যুহপার্ফিঃ পু॰ ব্যুহপশ্চান্ডাগঃ । তৎপর্য্যাযঃ। প্রত্যাসারঃ ২। ইত্যমরঃ।। প্রত্যাসরঃ ৩। ইতি তডীক। ॥ ব্যহস্য পশ্চাদ্যুহ।-ন্তরণ। ইতি কেচিৎ। ইতি ভ-রতঃ॥ বূাহ্নধ্য॰। ইতি শব্দ-तञ्जावनी il ব্যে ঞ ঐ বৃতৌ।ইতি কবিকন্ধ-फ्रमः ॥ এ वायि वाय् । ले वीया । इंडि मुर्गामा गः॥ ব্যোকারঃ পূ॰ লৌহকারঃ। इंज्याबः ॥ ব্যোম ক্লী আকাশঃ। ইতামরঃ ॥ जन॰॥ ভाऋतुमार्फिना**अ**यः 1ইতি মেদিনী।। অভুক°। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ ব্যোমকেশঃ পু॰ শিবঃ। ইত্যমরঃ

গঙ্গাধারণকালে ব্যোমব্যাপিনঃ কেশা অস্য সম্ভীতি ব্যেমকেশ শকাদিন প্রত্যযেন নিষ্ণায়ঃ !! रागगातिश्वतः क्री स्नी**७**श्वः। ইতি ভূরিপ্রযোগঃ॥ ব্যোমচারী পু॰ দেবতা।। পক্ষী । ইতি मिनिग ।। চित्रकीवी।। দ্বিজ্বাতঃ। ইতি বিশ্বঃ ॥ ব্যোমধূনঃ পু॰ নেখঃ। ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ 11 ব্যোমনাসিকা শ্রী ভারতীপক্ষী । ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ।। ব্যোমমঞ্র ফী পতাকা। ইতি ত্রিকাওশেষঃ !৷ ব্যোমনওলং ক্লী পতাকা। ইতি শব্দরত্বাবলী ৷৷ আকাশঞ্চ ৷৷ त्यामगुलातः पुः निर्माउः। इंडि श्रावनी॥ त्याभयान° की दिमान°। हेंडा-मतः ॥ त्यागदनी औ जृिनः। ই ि ভূরিপ্রযোগঃ॥ নভস্ত্রণ ॥ ব্যোমাভঃ পু॰ বুদ্ধঃ। ইতি ত্রি-কাওশেষঃ 11 त्यारमामक॰ क्वी मिट्यामक॰ 1 ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ।। ব্যোমকেশী পু॰ মহাদেবঃ।। ব্যোষ॰ ক্লী ত্রিকটু। ইত্যমরঃ।।

গতো। ইতি কবিকল্পদ্রমঃ ভ্ৰজ ॥ बज्जि । ३ कि मूर्गामामः॥ ব্জ ক্সংফ্তো॥গড়ে। ইতি কবিকন্মদ্রমঃ।। ক ব্রাজঘতি। বিরকে তৌ। তৌ এতৌ বি-রেকৌ রেকরহিতৌ চ দ্যাভা? ৷ **े ই**তি দুর্গাদানঃ ॥ ব্রজঃ পু॰ সমূহঃ। ইত্যমরঃ॥ গোষ্ঠ ।। গড়াঃ। ইতি নেদিনী ॥ অগ্রবণ নথু,, যো শততু স্পার্শ্ব-**্বর্ত্তিদেশঃ।** অন্য বিবর**ণ° যথা** । মাৎস্যো। এজনওল ভগো**ল**॰ শেষ নাগফণ বরণ। জন্দাখাণ মহাত্রেপ্তি সর্বেশা মধ্য সংস্ক্রি ত ।। ত্রোগরি স্থিত লোক **मर्बद्धान॰ ग**राकन॰ । कुक्ती-লা বিহারার্থ যুক্তভান বিরা-জিভ॰ ॥ চতু রফ্টক ক্রোশেন প রিপূর্ণ বিরাজিত । অসা প্রদ-किनी अर्दन् धन धाना मूच ल-ভেৎ।। দানার্চ। বাসতো লো-का विकुलाक मवाश्रुवाथ। আবাসাগ্রিষতে চেহ পুনর্জন ন বিদ্যুতে ॥ পুণা॰ লক্ষণ্ডণ॰ লদ্ধ্য

ক্লতে হস্মিন্ ব্ৰজনণ্ডলে। কুৰ্ফে-

ন নিৰ্দ্মিতা স্তীৰ্থাঃ সাৰ্দ্ধিষ্য স-হসুকাঃ ॥ ॥। ভত্তাদৌ বনো-

প্রবন প্রতিবনাধিবনান্যস্টচত্বা-রি॰শৎ তানি চতুর্য্ট ক্রোশ গ-রিমাণ স্থিতানি চতুর্তাগশো ২-ভাতর হিতানি ক্রমণ আহ। ণালে। বনানি দাদশান্যাহ র্যসু-गाउत मक्ति। यहातनः यहा-ভেষ্ঠ॰ ১ দ্বৰু কাম্যবনং শুভুং ২ ।। কোকিলাখ্য॰ তৃতীয়ঞ্চ ৩ তূর্ব্য॰ তালবন তথা ৪। পঞ্চন জনদা-খ্যঞ্চ ৫ ষষ্ঠ তাণ্ডীর সংজ্ঞক ৬ ৷৷ নাল্লা ছত্রবন॰ শ্রেষ্ঠ॰ সপ্তন॰ পরি-কীর্ত্তিত १। অফ্টমণখদিরণ প্রো-ক্তি ৮ নব্ম লোহজ ব্ন ৯ ৷৷ নায়া ভদ্ৰবন শ্ৰেষ্ঠ দশম বহু-পুণ্যদ ১০। একাদশ নমাখ্যাত वङ्नावनम॰ छक् क॰ ১১॥ नामा विश्व-বন॰ শ্রেষ্ঠি দাদশা কাননাপ্রদৃৎ ১২। ইতি ছাদশসংজ্ঞানি বনানি শুভদানি চ।। ইতি দাদশ বনানি ।। 🗱।। অথ দাদশোপবনান্যাহ বারাহে। আদৌ ত্রন্ধবন॰ নাম ১ দ্বিতীয়ণ স্বন্ধরাবনণ ২। তৃতীয়ণ विश्वनः नाम ७ कममाथाः ठजूर्थ-ক ৪ ৪ । নামা স্বৰ্বন প্ৰেষ্ঠ গঞ্চ-মণ্পরিকীর্ত্তিত ৫। সুরভীবন না-गान॰ यष्ठ माञ्चामवर्कन॰ ७॥ ८ थ-ষ্ঠ প্রেমবন নাম সপ্তম শুভদ

नृगा॰ १। मयृत्वन नामान मर्छे ম॰ পরিকীর্ত্তিত ৮ ।। মালেঙ্গি-**७**वन॰ (अर्थे॰ नवम॰ मानवर्क्त-ন॰ ৯। শেষশাধিবন॰ শ্রেষ্ঠ॰ দশ্য পাপনাশন ১০ 11 একা-मन मगाथाठ नात्रमाथा **७**-ভোদিত ১১ ৷ দ্বাদশ পরমা-नन दन॰ नर्बार्थमायक॰ ३२ ॥ ইতি দাদশসংজ্ঞানি বনান্যপ-বনানি চ। ইতি দ্বাদশোপবনা-নি ॥ 🕸 ॥ অথ দ্বাদশ প্রতিবনা-नि । ভবিষ্যে । जामि तक्रवन॰ শ্রেষ্ঠ॰ পুরসংজ্ঞাবিরাজিত॰ ১। বার্ত্তাবন দ্বিতীয়ঞ্চ ২ করহাখ্য তৃতীযকণ ৩॥ চতুর্থণ কাম্যনা-মান॰ বন॰ কামপ্রদ॰ নৃগা॰ ৪। বনমঞ্জন নামান পঞ্চম ক্রীশু-ভপ্রদ॰ ৫ ৷৷ নাম্না কর্ণবন॰ শ্রেষ্ঠ॰ ষষ্ঠ॰ স্বপ্নবরপ্রদ॰ ৬ । ক্লফান্ফি পলকং নাম বনং সপ্ত সমীরিতং १॥ নন্দ প্রেক্ষণ ক্লক্ষাখ্য বন॰ नन्तन मर्केम ४। दन मिन्नदन নাম নৰমণ ক্ষপৃজিত। ১ ॥ শিক্ষাবনং শুভং প্রোক্তং দশমং নন্দভাষিত॰ ১০। চন্দ্রাবলীবন॰ শ্রেষ্ঠ মেকাদশ মুদাহ্বত° ১১ ॥ নামা লোহবন শ্ৰেষ্ঠ দাদশ্

শুভদ॰ নৃণা॰ ১২। ইতি প্রতি-বনান্যাহ্ন মার্গে বামে চ দক্ষিণে ॥ ইতি দ্বাদশস°জ্ঞা স্তে দেবাবাস ফলপ্রদাঃ। ইতি দ্বাদশ প্রতি-वनानि ॥ 🗱 ॥ जय हामभाविव-नानि । विक्यूत्रतात्। मथ्ता अथ-মং নাম ১ রাধান্ত ছিতীযকং ২ ৷ নন্দগ্রাম° তৃতীয়ঞ্চ ৩ গঢ-স্থান চতুর্থক ।। পঞ্চম ললি-তাগ্রামণ ৫ বৃষভানু পুরঞ্গ ষট্ ৬। সপ্তম গোসল স্থান ৭ মন্ত-भ॰ वलापवक॰ ৮॥ श्रीवर्कनवन॰ শ্রেষ্ঠ॰ নবম॰ কামনাপ্রদ॰ ১। বন জাববট নাম দশম পরি-कीर्जिङ ३०॥ मूथा वृन्मावन॰ শ্রেষ্ঠ মেকাদশ প্রকীর্ত্তিত ১১ সক্ষেত্ৰটক স্থান বন দা , ৰ কীৰ্ত্তিত ১২ ॥ ইতি দ্বাদশসণ জ্ঞানি বনান্যধিবনানি চা বনা-নামধিপাঃ প্রোক্তা ব্রজমণ্ডল ম-थागाः ॥ **এ**षाः देनव वित्नादकन বনযাত্রা চ নিছ্কলা। এষাঞ্চ দর্শ-নেনৈব বনষাত্রা শুভপ্রদা।। আ-प्तो नीना॰ यहा शत्भाष्ट्रनया<u>ज</u>ा॰ তত শ্বেৎ। সৰ্বান্ কামানবা-প্লোতি বিফুলোক মবাগুয়াৎ।। সৰ্বত্ৰ বিজয়ীভূয়াদ্বন্যাত্ৰা প্ৰভা- বতঃ। ইতি ব্ৰজভতি বিলাদে ১ অধ্যায়ঃ ॥

ব্রজ° ক্লী ব্রজন°। গমন°। ব্রজ গতৌ ইত্যস্মাৎ ঘ প্রত্যাবেন নি-স্পন্ন°। ইতি সিদ্ধান্তকৌমুদী ॥ ব্রজকঃ পু॰ তপস্বী। ইতি শক্ধ-রত্নাবলী ॥

ব্রজকিশোরঃ পু॰ শ্রীকৃষ্ণঃ। স তু দাদশাধিবনান্তৰ্গত ললিতা-আমাধিবনাধিপো দেবঃ॥ অথ ললিতাগ্রামাধিপ ব্রজকিশোর गबः। यथा देशवरताशनिविति। ওঁ শ্রেঁ ললিতাগ্রামাধিবনা-ধিপত্যে বুজকিশোরায় ননঃ ৷ ইত্যেকবি॰শাক্ষরো ব্রজকি-শোর মন্তঃ। অনেন মন্ত্রেণ প্রা-ণাযামঃ। অদ্য মন্ত্রদ্য বিভা-ণ্ডকঋষি র্বজকিশোরে। দেবত। গাযত্রীচ্ছনঃ নন সকল পাপ-क्य घाता युगल क्रक मर्गनार्य বিনিযোগঃ। শিরসি বিভাওক ঋষষে নমঃ মুখে ব্ৰজকিশোৱা-य नमः ऋषि भाषञ्जीष्ट्नरम न-মঃ ॥ অথ ধ্যান । ললিতা সংযুত্ত ক্লুক্ত সৰৈন্ত সখিতি ৰ্যুত্ত। ধ্যামেত্ৰিবেনি কূপস্থ ম হারাস ক্তোৎসবং॥ ইতি ধ্যা- দ্বা যথা শক্তি জগণ কল্বা গুহা-তীত্যাদিনা জগণ সমর্পবেৎ । ইতি ললিতাগ্রামাধিপ ব্রজকি-শোরসন্ত্রঃ । ইতি ব্রজভক্তিবি-লাসে ১ অধ্যায়ঃ ।

বজনাথঃ পু॰ শ্রীক্ষণঃ। ইতি পুরাণং॥

বজভূঃ পু॰ কেলিকদয়ঃ। ইতি শব্দচন্দ্ৰিকা।। বুজভূমৌ স্ত্ৰী।। বজজাতে ত্ৰি।।

বজমণ্ডল° ক্লী বজভূমিঃ। ষথা মাৎস্যে। বজমণ্ডল ভূগোল° শেষনাগফণ° বর°। সনুদাখা° মহাশ্রেষ্ঠ॰ সর্বেষা° মধ্যম°স্থি-ত°।। ইতি বজভক্তিবিলাসে ১ অধ্যাযঃ।।

বজনোহনঃ পু॰ শ্রীরুকঃ। ইতি পুরাণং।

বজবরঃ পুং শ্রীক্লকঃ। সতুদাদশাধিবনান্তর্গত জাববটাধিবনাধিপো দেবঃ। অথ জাববটাধিবনাধিপ বজবরমন্তঃ। শৌনকীযে। বটাদ্বহিঃ সমন্তাতু সঘনং বন মাস্তিতং। তমেবাধিবনংখ্যাতং বটসেবা পরায়ণং।।
তক্ষিমধ্যে বটং শ্রেষ্ঠং ক্লক্জীডা বরপ্রদং। বটাদ্বহির্বনং জ্ঞা-

ত॰ মধ্যে চৈব বট॰ স্মৃত৽ ৷৷ বট॰ বৃক্ষণ স্থিত তত্ৰ বটসণ্জ্য বিধী-ষতে। বটজাবানুসারেণ বটলি-ঙ্গানি দর্শযেৎ॥ বটস্থানলিঙ্গণ ॥ ७ के का विशिष्तनाि তবে বুজবরায নমঃ। ইত্যে-কোন বি॰শাক্ষরো জাববটাধি-বনাধিপ বুজবরমন্ত্রঃ। অনেন মন্ত্রেণ প্রাণায়ামঃ। অস্য মন্ত্র-मा वानीक श्रीष जीववद्योधिव-নাধিপো ব্রজবরো দেবতা প-দ্ধিচ্ছন্দঃ মম সকল সৌভাগ্য मम्मर कन थालार्थ जरम विनिरगांगः। नामः शूर्वव ॥ অথধ্যান ানানা শৃঙ্গার ভূষা-ঢ্যে রাধারুক্ত মনোহর । ধ্যা-যেন্দুগল মূর্তিঞ্চ বনষাত্র। বর-প্রদ॰।। ইতি ধ্যাত্বা যথাশক্তি জপণ ক্রত্বা গুহু।তীত্যাদিনা জ-প॰ সমর্পযেৎ। ইতি জাববটা-ধিবনাধিপ ব্রজবর্মন্তঃ । ইতি ব্ৰজভক্তিবিলাদে ১ অধ্যায়ঃ।। ব্ৰজবলভঃ পু॰ শ্ৰীক্লফঃ। ইতি ইতি পুরাণ ॥

ব্রজাঙ্গন। স্ত্রী গোপী। যথা। বিলাসবংশস্থ বিলং মুখানিলৈঃ প্রপূর্ব্য যঃ পঞ্চমরাগমুদ্যিরন্।

বুজাঙ্গনানা মপিগানশালিনাণ জহার মানণ সহরিঃ পুনাতুবঃ । ইতি ছলোমঞ্জরী ॥ বজ্যা স্থ্রী পর্যাটনণ । জিগীবোঃ প্রযাণণ ।। গমনণ । ইত্যমরঃ ॥ বর্গঃ । ইতি মেদিনী ॥ রঙ্গঃ । ইতি ধরণিঃ ॥ বগ শব্দে। ইতি কবিকল্পক্রমাঃ ।।

ব্রণতি। ইতি দুর্গাদাসঃ ।। ব্রণ ত্ক অস্কচুর্ণে। ইতি কবি-কল্পজ্মঃ ।। অস্কচুর্ণং অস্পভেদঃ । ব্রণয়তি গাত্রং বাণেন ভটঃ । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

ব্রণঃ পুণ র্নী ক্ষতং । তৎপর্যাযং ক্রিমণ ২ অরুঃ ৩ । ইত্যমরঃ
। ক্রিমণ ৪ । ইতি তটীকা ।। অথ
ব্রণাধিকারঃ । ব্রণো দিধা পরি
ক্রেযো দোষজাগন্তভেদতঃ ।
দোষজো দুইটেনাইয়ে স্যাদন্যঃ
শন্ত্রাদিসম্ভবঃ ।। গ্লং । তত্র বাতিক্স্য লক্ষণ মাহ । স্তর্কঃ কঠিন সংস্পর্শো মন্দ্র্যাবো মহারুজঃ । তুদ্যতে স্ফুটিত শ্যাবো
ব্রণো মারুতসম্ভবঃ ।। স্তর্কঃ অচলঃ ।। গ্লং । শৈত্রিক মাহ ।
তৃকা মোহ শ্বর ক্রেদ দাহ দুঃথাবদারণৈঃ । ব্রণ পিত্রক্তং

विमा ९ मुदिव में देशक शृं व्हिकः ।।ক্লেদ আর্দ্রতা। দুঃখণ ব্যথাৰূপণ 1 **অবদারণ**° ত্রণে বিদারণবৎগী-**ডা।। 🕸।**। শ্লৈষ্মিক মাহ। বহুপি-**চ্ছে**। গুরুঃ সিশ্ধ স্তিনিতে। সন্দৰে-पनः । পাञ्च्यत्। १ स्रमण्टक्रप विह-রপাকী কফব্রণঃ ৷৷ বহুপিচ্ছঃ বহু-शिष्ट्रिनः। **अन्न**मःक्रिम **न**्रमार्जः ।। 🕸 ।। রে, ধির॰ ঘন্দুজ॰ সান্নিপা-তিকমাহ। রজ্জো রক্তসূতী রক্তা-**फ्रि** विजः माङिमयरः । **उ**पत्रयः षिकितमायनिक्रमयक्षः ॥ 🗱 ॥ শুদ্ধবংলিক মাহ। জিহ্বাতলা-ভে। ২তিমৃদঃ স্বস্থং সিম্বো ২ন্নবে-मनः । সুব্যবস্থো নির্সাবঃ শুদ্ধ-ব্ৰণ ইতি স্মৃতঃ ॥ জিস্থাতলাভঃ তলশব্দোত্র স্ববাগার্থঃ ৷ তেন **জिस्रावज्रकः। गू**वावसः উচ্ছ्न-তা রহিতঃ ।। 🗱 ॥ দুফটরণ লিজ-মাহ। পৃতি পৃষাদি দুঊাস্ক্ সূ।-ব্যুৎসঙ্গী চিরস্থিতিঃ। দ্ফব্রণো-তिগन्नाि र छन्निन विशर्वायः ॥ উৎসঙ্গী কোটরবান্। অতিগ-ন্ধাদিঃ আদিশব্দেন সূাব বেদনা বিবৰ্তাদ্যঃ সংগৃহত্তে ॥ 🗱 ॥ সংরোহ ত্রণস্য লিঙ্গমাহ। কপো-তবৰ্ণ প্ৰতিমা যস্যাণ তালোদৰ-

র্জিতাঃ। স্থিরাশ্চ পিডকাবস্তো রোহস্তীতি তমাদিশে**ৎ ।**। কপো-তবর্ণ প্রতিমাঃ পাঞুধূসরাঃ। স্থি-রাঃ বিদীর্গভারহিতাঃ। পিডকা-বন্তঃ সংরোহণার্থা বে মাণ্সাস্কু-রা স্তদ্যুক্তাঃ॥ 🗱 ॥ সরুত লিঙ্গ-নাহ। কচবর্মান মগ্রন্থি মশূল মরুজ বণ ৷ স্বক্ স্বর্ণ সম্ত-नः मगुगुषः विनिर्मित्यः ॥ क-তবৰ্মান॰ সংৰূত সূত্ৰসাৰ্গণ। সসoन॰ अनिभ॰॥ क्षा मूथमाभाषा-দিক নাহ। স্বঙ্মা॰সজঃ সুথে দে-শে তরুণস্যানুপদ্রবঃ । ধীমতো-**২ভিনবঃ কালে সুখে সাধ্যঃ সুখ**-ব্রণঃ ॥ সুখে দেশে মর্মরহিতে। অনুপদ্ৰবঃ স্বর তৃফা শ্বাস কাসা-রোচকাদি রহিতঃ ৷ ধীমতঃ পথ্য-সেবিনঃ। সুখে কালে হেমস্তে শিশিরে চ। গুণৈ রন্যতরৈ রেভি ছীনঃ ক্লেফ্। ত্রণঃ স্মৃতঃ। সর্বৈ र्विशैरन। विर्देख्य सुभारधा नि-রুপক্রমঃ।।এভি স্তৃদ্মাণসজন্বাদি-ভিঃ ৷ নিৰূপম ক্ৰমঃ অনুপক্ৰীতঃ চিরনুপেক্ষিত ইতি যাবৎ **। বসা**-মেদোপ মজ্জান° মস্তলুঙ্গঞ্গ यः সুবেৎ ৷ আগন্তজো ব্ৰণঃ **সিদ্ধেন্ন** मिटकटकायमयदः ॥ मञ्जन्यः

মস্তকাভ্যন্তর সেহঃ। স্বর্চিনাং॥ তিষজুকানাং শোষিণাং মধুনে-हिना । बना क्राष्ट्रन मिया छि ষেষা॰ চাপি ত্রণে ত্রগঃ।। 🕸 ।। তা-রি**ফ মাহ। দহুত্তে চান্ত** রত্যর্থ° বহিঃ শীতাশ্চ যে এণাঃ। দহ্-স্তে বহি রত্যর্থণ ভবস্ত্যতশ্চ শী-তলাঃ।। প্রাণ মাণ্স ক্ষয় স্থাস কা-সারোচক পীডিতাঃ। প্রবৃদ্ধ পূ-य क्रिवित वंश य চাপি नर्मम् ॥ ক্রিযাভিঃ সমাগারনা ন সিধান্তি চ যে ব্ৰণাঃ। চিকিৎসেন্নৈব তান্ देवनाः मःत्रकन्नाज्ञात्ना यनः ॥ मन्गा धर्वाष्ट्रा मूमनाः शपा ठन्नन ठम्भकः । मगन्ना मिवागन्नाम्ह মুমূষ্ ণা॰ এণাঃ স্তাঃ ।। মর্মসু शांषु नां इन्यां निष्नु । मूपनाः জাতিঃ। দিব্যগন্ধাঃ পারিজাতা-দিগস্ধাঃ॥ **ৠ॥ অথা**ঙ্গত্রণস্য নি-मान गार । नानाधातामूरेयः म-স্ত্রৈ নানা স্থান নিপাতিতঃ। ভ ৰন্তি নানা**হূতযো** ত্ৰণা° স্তা° স্তামিবোধ মে ॥ নানা ধারা মূ-খানি যেষা॰ তৈঃ শব্রেঃ অর্দ্ধচন্দ্র খদ্দা ভল্ল সন্ত শূল শরাদিভিঃ। নানাক্ত্যঃ ষডাক্ত্যঃ। তা আ-ক্রতীরাহ।ছিন্ন ভিন্ন তথা বিদ্ধ ।

ক্ষত॰ পিজিত মেব চ ৷ দুক্ত <mark>মাহুঃ</mark> স্তথা ষষ্ঠ॰ তেষা॰ বক্ষ্যানি **লক্ষণ•** ।। 🕸 ।। তত্র ছিল্ল না লক্ষণ মাহ । তিৰ্যাক্ ছিন্ন ঋজু ৰ্বাপি যো বুণ স্ত্রাবতো ভবেৎ। গাত্রস্য প*্*ত-ন॰ তদ্ধি ছিম্ম নিত্যভিধীয*ে*। মে। ব্ৰণঃ তিৰ্যাক্ছিলঃ খ क्रु ठिर्गाक्ष्मक्रु । अक् গি অথ বা খদ্ধাদি ক্রতো র ব্ৰণঃ। আষতঃ দীৰ্ঘঃ। আষত ই 🕝 তিৰ্য্যক্ছিন্নস্য ঋজোশ্চ বিশে -ণ°। গাত্রস্য পাতন॰ গাত্রস্যৈ -দেশস্য ছেদেন পৃথক্ করণ ব ছিম মিত্যভিধীযতে ॥ 🕸 ॥ 🕞 মাহ। শক্তি সতেষু খদ্ধাগ্ৰ বি ণৈ রাশযো হতঃ। যৎ কি 🍳 প্রসবেত্তদ্ধি ভিন্ন মিত্যভিধীয়-তে।। আশ্যঃ কোষ্ঠঃ।। 🕸 ।। কেষ্ঠিভেদস্য লক্ষণ মাহ। স্থানা-ন্য মণ্নিপকানা মূত্রস্য ক্ধিরস্য চ। হৃদুগুকঃ কুঃকুসশ্চ কোষ্ঠ ইত্যভিধীয়তে ॥ ত্স্মিন্ ভিন্নে রক্তপূর্ণে স্বরো দাহশ্চ জাযতে। নূত্রমার্গ গুদাদ্যৈর রক্তণ ঘ্রাণাচ্চ গচ্ছতি।। মুৰ্চ্ছ। শ্বাস স্ত্যায়ান মভক্ত ছন্দ এব চ । বিমূত্র বাত সঙ্গন্ধ স্বেদ্যাবে।ক্ষি রক্ততা।।

लाङ्गिकि गामामा गांव (में) र्गसा प्य छ। क्षि मृतः भार्य पार्ट विरम्यन्ता जिथीयर**ा** তব্মিন্ কোঠে। ভিন্নে শক্ত্যাদি-ভিঃ। রক্তপূর্ণে কোন্তে তম্মাদঙ্গা-় ডিমাৎ সুতেন রক্তেন পূর্ণে ব। জরাদযো জাযন্তে॥ ॥। আমা-শযে পকাশযে চ রক্তপূর্ণে লক্ষণ ভেদ নাহ। আমাশযতে রুধিরে রুধির° ছর্দ্দবতাপি । আগ্রান মতিমাত্রঞ্জ শূলঞ্ ভূশ দারুণং ॥ পকাশ্যগতে রক্তে রুজা গৌরব মেব চ। অধংকাষে বিশেষেণ শীততা চ ভবেদিহ ৷৷ রুজা শূল° । গৌরব॰ পকাশ্যে। অধঃ কাষে মাতে রধোদেশে বিশেষেণগৌর-ব মিত্যস্বয়ঃ। শীততা চ ভবেদি-হ ইহ নাভে রধোদেশে শীততা চ স্যাৎ। সা চ ব্যাধি স্বভাবাৎ ॥ 🗱 ॥ विक्रवार । मृक्षामानना ভিহত পদ গলাশ্য বিনা। উত্তুত্তিত নিৰ্গত বা তদ্বিদ্ধ নিতি নিৰ্দ্দিশেৎ 11 আশয়ণ বিনা কো-ষ্ঠ॰ বিনা। উত্তন্তিত অনিৰ্গতশ-ল্যু॰ ৷ নিৰ্গত বা নিগতশল্যু॰ বা ।। %।। সশ্ল্যস্য ত্রণস্য লক্ষণ মা-হ। শ্যাব॰ সশোথ॰ গিডকাযুত-

ঞ্ মুহু মুহঃ শোণিত বাহনঞ্। মৃদূকাত ব্হুদ তুল্য মাণ্স ত্ৰ্ণ সশল্য সরুজ বদন্তি।। মুহ মু হঃ শোণিতবাহন খদ। খদ। শল্য॰ চলতি তদা তদা রুধিরণ বছতি। উদ্যাত॰ উথিতমুখ॰॥ 🗱॥ কো-ষ্ঠস্থিতস্য শল্যস্য লক্ষণ মাহ ৷ স্বচো ২তীত্যশিরাদীনি ভিস্বাঙ্গ° পরিহৃত্য বা ৷ কোণ্ঠে প্রতিষ্ঠিতণ শল্য স্ব্যাদুক্তানুপজবান্ ॥ ছ-চঃ সপ্তাপি অতিক্রম্য উক্তানুপ-দ্রবান্ আটোপানাহৌ বুণমুখে-नाव भूतीय मर्गनक्षा क्षा जमा-ধাস্য কোষ্ঠস্য রক্তস্য পুরীষ্স্য লক্ষণ মাহ। কোষ্ঠান্তৰ্লোহিত° পাণ্ডু শীত পাদ করানন । শী-তোচ্ছাসং রক্তনেত্র মানদ্ধঞ্চ বি-বৰ্জযেৎ ৷৷ আনদ্ধ আনাহবন্ত ॥ # ॥ ক্ষত মাহ। নাতিচ্ছিন নাতিভিন্ন মুভষো লক্ষণান্বিত । বিষমণ ত্রণ মঞ্জে যত্তৎ ক্ষতণ পরি-কীৰ্ত্তিত ।। নাভিচ্ছিন্ন নাতিদীৰ্ঘ ঘাত । নাভিভিন্ন নাতিগন্তীর-ষাত । উভবে। শ্ছিমভিনবোঃ। विषम॰ द्वन मक्त य< यहुन मक्त-বৈষম্যকর ।। 🕸 ।। পিক্তিত মাহ । প্রহার গীডনাভ্যান্ত যদক্ষ পৃ-

থুতা॰ গত॰। সাস্থি তৎ পিচ্চিত॰ বিদ্যাত্রক্ত মজ্জ পরিপ্লত । এ<u>-</u> হারো মুকারাদিনা। পীডন॰ ক-পাটাদিনা। পৃথুতা চিপিটতা 11 # 11 घृछ भार । घर्यनामिन घा-তাদ্বা যদঙ্গ বিগতত্বচং। উত্ম সূাবাধিত তত্ত্ ঘৃষ্ট মিতাভি-ধীয়তে ॥ ঘর্ষণাৎ কর্কশেষ্টিক। পাষাণভিন্নাদিভিঃ II 🕸 II মাণ্স শিরা স্বাযু সন্ধান্থি মর্মসু ক্ষতেষু সামান্য লক্ষণ নাহ। ভুনঃ প্রলা-পঃ পতন॰ প্রনোহে। বিচেষ্টন॰ গ্রানি রথোফতা চ। সুস্তাঙ্গতা মূৰ্চ্ছন মূৰ্দ্ধুবাত স্তীত্ৰ। ৰুজো বাত-ক্তাশ্চ তা স্তাঃ ।। নাংসোদকা-ভ॰ রুধিরঞ্চ গচ্ছেৎ সর্বেন্দ্রিয়া-র্থোপরম স্তবৈব। দশার্দ্ধসংখ্যে-ছথ বিক্ষতেৰু সামান্যতে। মনসু লিঙ্গ মুক্তণ।। পতনণ ভূমৌ। বি-চেষ্টন° বিরুদ্ধ° চেষ্টন° হস্তপা-मामि প্রক্ষেপণাদিক । মূর্চ্ছন · ইন্দ্রিবনোহঃ। প্রমোহো মনো-মাত্রমোহঃ। তীব্রা রুজে। বা-তক্তাস্চ তা স্তাঃ দণ্ডাপতানকা-जग अमाना युष्तिजाः मुत्र । मर्विख्यार्थाश्रवमः देखियानाः কার্য্যনাশঃ।। ৠ।। অথ মর্ম্ম শিরা वायू मकाञ्चाः विकानाः श्थग् লক্ষণ মাহ। সুরেন্দ্রগোপ প্রতি-ম॰ প্রভূত॰ রক্ত॰ সুবেত্ত*ং*মন্যজ-শ্চ বাযুঃ। করেতি রোগান্ বি-বিধান্ যথোক্তান্ শিরাসূ বিদ্ধা-. স্বথ বা স্কৃতাসু য় সুংক্রেগোপো বার্ষিকোখিত কীটবিশেষঃ। বী-রবহুটী ইতি লোকে गিদ্ধং । প্র-ভূত বহু। রোগান্ শিরোভিতা-পান্ধতাক্ষকাদীন্ । বিদ্ধাসু শ-রাদিনা। ক্তাসু খ্রাদিনা।। কৌজ্যু॰ শরীরাব্যবাব্সাদঃ ক্রি-যাশ্চ শ্ক্তি স্তম্লা রুজাশ্চ। চি-রাদ্রণো রোহতি যদ্য চাপি তং স্বাযুবিদ্ধ পুরুষ বদন্তি ॥ কৌ-ব্জ্যুণ বিদ্ধাস্যাসস্য বক্রতা।তুমুল মহতী॥ শোখাতিবৃদ্ধি স্তমুলারু-জশ্চ বলক্ষয় সৰ্বত এব পোধঃ৷ ক্ষতেষু সন্ধিষচলাবলেযু স্যাৎ সন্ধিকশ্যোপর্মশ্চ লিঙ্গ ।। সর্ব-ত এব শোথঃ সৰ্বসদ্ধীন্ ব্যাপ্য শোপঃ। উপরমঃ নাশঃ।। ঘোরা ৰুজে। যস্য নিশাদিনেৰু সৰ্বাস্ব-বস্থাসূ ন চৈতি শান্তি॰। ভিষথি-পশ্চিজিনিতার্থসূত্র স্ত মস্থিবিদ্ধণ পুৰুষ এবজি॥ সর্বায়বস্থাসু শ-

यनामनाफिकामू । विकिञार्थमू बः खानगनः उद्ध ।। क्ष ।। अथ नर्य শিরাদি বিদ্ধা লিঙ্গানি পুরগভি-शाय गर्मा भिद्रालीगां विकानाः পৃথক্লিঙ্গান্যতিদেশেনাহ। বুংগা স্বমেতানি বিভাবব্যেস লিলানি মৰ্শ্মস্বপি তাডিত্তেযু। যথা স্ব॰ শি-রাদীনাং বিদ্ধানাং এতানি লিঙ্গা-নি পৃথগুক্তানি লিফানি চকারাৎ ভূম প্রলাগাদীনি চ মর্মস্বপি শি-রাদিষু ভাডিতেষু বিদ্ধেষু । বিভা-वरय आनीया ॥ 🗱 ॥ मर्बर्ड-ণান। সুগজবানাহ। বিদর্পঃ পক-যাতশ্চ শিরাস্তস্তো ২ণতানকঃ। মোহোত্মাদৌ ত্রণে পীডা স্বর স্তৃ-ফা হনুগ্রহঃ ।। কাম শছ্দি রতী-সারো হিক্কা স্থাসঃ সবেপথুঃ। যোডশোপদ্ৰবাঃ প্ৰোক্তা ত্ৰণা-না॰ ব্ৰণচিন্তকৈঃ॥ 🗱 ॥ অথাগ্নি-**मक्षमा** निमान यार्। ठळाशि वि-বিধো জ্ঞেষঃ সেহ ৰূকঃ সমাঞ্ৰি তঃ। স্নেহ স্তত্র তু তৈলাদি কক্ষণ লৌহাদি কথ্যতে ॥ 🟶 ॥ অগ্নি-দগ্ধ চতুৰিধ মাহ। অগ্নিদগ্ধ চ-जुक्ता मारि क्षूकि तूर्मक यात ह। সম্যাগদগ্ধ তথাতীব্ৰদগ্ধপ্ৰপরিকী-ত্তিত ।। 🟶 ।। তেষা লক্ষণ মাহ।

यिवन गिर्धिक उद्भूक गिर्-ধীয়তে। তীব্ৰদাহো ব্যথাবস্তো যত্ৰ স্ফোটা ভবস্তি হি ৷৷ চিরেণ তেপ্ৰশাস্যন্তি তদ্দুৰ্দগ্ধ মুদাহ্বত । তানুবৰ্ণ মগন্তীর দাহ পীড়া সম-ন্বিতণ।। সুসংস্থিতঞ্চ কথিতং সম্য-গ্লহ্মণ ভিষণ্ববৈঃ। স্বত্নাণ্সণ যত্র **দ**-গ্ধ॰ স্যাদ্বিশ্লেষো বপুষ স্তথা।। শি-রা স্বায়ৃষ্টি সন্ধীনাণত ও বদন্ত্যতি-দগ্ধক । অত্যৰ্থ বেদনা দাহে। জ্ব স্তৃমূৰ্চ্ছ যা সহ।৷ স্যাদ্র্রস্ত চি-রান্দ্রোহে কচে৷ যাতি বিবর্ণতাণ ।। 🕸 ।। 🌣 ।। অথ ত্রণস্য চিকিৎসা । আদৌ শোথহরো লেপ ততন্ত পরিষেচন° । বিষ্লাপন মৃদ্ঞো-क उठः माानूशनाइन ।। शी-চন॰ ভেদন॰ পশ্চাৎ পীডন॰ শোধন॰ তথা। রোপণ॰ বর্ণক-রণ বণসৈতে ক্রমাঃ স্মৃতাঃ **॥** ক্রনা শ্চিকিৎসাঃ। সুশ্রুতেষু ত্ৰণসা যফিৰপ ক্ৰম। লিখিতাঃ সন্তি তে সর্বে ২ত্র বিস্তর্ভযান্ন লিখিতাঃ ॥ 🕸॥ তত্রাদৌ শোথ হর° লেপমাহ। যথা প্রত্বলিতে বেশন্যন্ত্রস। পরিষেচন । ক্ষিপ্রণ প্রশম্বতাগি মেব মালেপনং রু-জে ৷৷ বীজপূর জটা হিংসু। দেব- দারু মহৌষধ । রাক্ষারিমস্থো লেপোষণ বাত শোথ বিনাশনঃ li शा यथूक ठन्मन पृर्व। नल मृल-ম্ব পদাকণ্য উশীরণ বালকণ পদাণ লেপোষণ পিত্ত শোথহা ॥ ন্য-গ্রোধোদুষরাশ্বত্থ প্রক্ষ বেতস ব-क्रोटनः। ममर्शिटकः श्राप्तरः मा চ্ছোথে পিত্ত সমুদ্ভবে ৷৷ৠ৷৷ আ-গম্বজে রক্তজে চ লেপ এষোভি-পূজিতঃ। অজগন্ধাজশৃঙ্গী চ মঞ্জিষ্ঠা সরল স্তথা ৷৷ একৈকিকা-শ্বগন্ধা চ লেগোষ প্লেম শোথ-হা। অজশৃঙ্গী মেঢাশৃঙ্গী। একৈ-কিকা শ্যাম নিসোতঃ৷৷ রুক্তাপুরা-ণপিণ্যাকণ শিশু ত্বক্ শিকতা শি-বা ৷ মূত্রপিষ্টঃ সুখোষ্ণোষণপ্রলে-পঃ শ্লেম শোথহা ॥ ৠ৷ ন রাত্রে লেপন॰ দদ্যাদ্দত্ত॰ চপতিত৽ তথা ৷ ন চ পর্যুষিত শুষ্যমাণ তত্রৈব ধার্যেৎ ॥ দত্ত দত্ত মেব পুন ন দদ্যাৎ ৷ পতিত দীয়মান যদ-**জাৎ পতিত । পর্যুষিত লেপন**-দ্ৰব্যকন্ধীক্বতং যৎ পৰ্য্যুষিতং ॥ তমসা পিহিতো হুমা রোমকূপ মুখে স্থিতঃ। বিনা লৈপেন নিৰ্যা-তি রাত্রো নালেপযেদতঃ ৷৷ রা-ত্রাবপি প্রলেপস্ত বিধাতব্যা বি-

চক্ষণৈঃ ৷ অপাকি শোথে গম্ভীরে রক্তপিত সমুদ্ভবে ॥ 🗱 ॥ অথ পরিষেচন মাহ। যথায়ুভিঃ ষিচ্য-মানঃ শান্তি মগ্নি হি গচ্ছতি। দোষাগ্নিরেব॰ সহসা পরিষেকেণ শাম্যতি ॥ তদ্মথা । বাতম্বৌষধ-निःकारेथ रेखरेन मी भतरेम घ्-তৈঃ ৷ উক্ষৈঃ সংসেচযেৎ শো**থ•** বাতিক° কাঞ্জিকেন তু ॥ পিত্ত রক্তাভিযাতোত্বণ শোথণ সিঞ্চেত্র শীতলৈঃ। ক্ষীরাজ্য মধু খণ্ডেক্ষু-त्ररमः शिख्हरेतः भृरेष्टः ॥ क्य-দৌষধ নিষ্কাথৈ রশীতেঃ পরি-ষেচযেৎ। তৈল ক্ষারামু সূত্রৈশ্চ শোথ॰ শ্লেম সমুদ্ভব॰।। 🟶।। অথ বিষ্লাপন মাহ। রুজভঃ কঠিনস্যা-স্য কার্য্য বিম্লাপন শনে । অথ শোথস্য বিম্লাপনস্য বিধি মাহ। সুশ্রুতঃ। অভ্যক্ত্য স্বেদ-যিত্বাতু বেণুনাজ্যা শনৈঃ শনৈঃ । विगर्फरयक्तियङ्गान्तः তলেनाञ्च्छे-কেন বা ৷৷ বেণুনাভ্যা স্বেদযিস্বা উফ্সেদ ক্রমা ৷৷ ৠ ৷৷ রক্তমো-ক্ষণমাহ (বেদনোপশমার্থায়তথা পাকসমায চ। অচিরোৎগতিতে শোথে শোণিত সাবণঞ্জেৎ।। চরেৎ স্ব্যাৎ। একতস্ত ক্রিযাঃ দর্ব। রক্তমোক্ষণ মেকতঃ। রক্ত॰ হি বেদনামূল ভডেচহাস্তিন চা-शि क्रक् ॥ विवर्त किंदिन नागत्व ত্রণে চাত্যস্তবেদনে। সবিশেষে বিশেষেণ জলৌকোভিঃ পদৈ র-পি'।। শোণিত শ্রাবৃণঞ্চরেদিত্যনে-नात्रयः॥ ॥। ज्याशनाश्यम মাহ ৷ তদ্য বিধি র্ভেষজ সাধন প্র-করণে কথিতএবাস্তি।রুজাবতা॰ দারুণানাও কঠিনানাও তথৈব চ। শোধানা প্রেদন কার্য্য যে চা-প্যেব॰ বিচারণাৎ ৷৷ শোখানা॰ मामानान बनाः बन्दायाः তেষা মপি স্বেদন কাৰ্য্য ৷ শো-থযো ৰুপনাহন্ত দদ্যাদাম বিদ-প্ধবোঃ। প্রশাম্যত্যবিদগ্ধস্ত বি-দক্ষঃ পাক মেতি চা৷ অবিদশ্ধঃ चाम। विनश्वः शाकानायः। म यथा। দশমূলী वला तासा वाकि शक्षा श्रमातिनी। भूनः रुनश वी-তারি সিন্দুবার পুনর্গরাঃ॥ শো-ভাঞ্জনঃ কণা চাপি সৈন্ধবং বি-শ্বভেষজণ। শণ কার্পাসযো বী-জ নতনী চ সলখিক। ॥ তিলা যবাশ্চ সিদ্ধার্থঃ সঠেরে৷ মূলকং নিসিঃ। যথাপ্রাপ্তৈ রনীভিস্ত জব্যৈ রম্লেন সংযুক্তিঃ ॥ কন্ধীরু-

তৈঃ সুখোক্তিশ্চ স্বেদযেদ্বিধিব-চ্ছনৈঃ । অনেন প্রশ**ন**° যাতি वाज्यभार्था न ज॰मयः ॥ 🕸 ॥ দশমূল্যাদি ৰূপ মাহ। পুনর্গবা দারু শুগী শিগুঃ নিদ্ধার্থ এব চ। অমুপিষ্টঃ সু খোনে বং প্রলেপঃ नर्वत्भाथरा ॥ भूनर्वनिः॥ 🗱 ॥ অথ পাচন মাহ। ন প্রশামাতি যঃ শোথঃ প্রলেপাদি বিধানতঃ **ে** জব্যাণি পাচনীয়ানি দদ্যাত্তত্ত্বো-পনाश्त ॥ * ॥ পाठन प्रवा-गार। भग मृलक मिशुना॰ कलान নি তিল সর্যপাঃ। অতসী সক্তবঃ किन मुक्क प्रवाक भारत ॥ भन ফলাদীনা মতস্যস্তাঃ সক্তবঃ ক-र्खवाः । किनुः मुद्रावीकः। यव গোধুম ধান্যাদি প্রকারঃ অন্য-চ্চোক্তরত্ত ভ্রণস্য পাচন ভ্ वि ।। 🕸 ।। ज्य (ज्यन मार । অন্তঃ পূষেষু বক্তেুষু তথৈবোৎ-সঙ্গবৎস্বলি। গতিবৎস্বথরোগেষু ভেদন॰ সংপ্রযুজ্যতে ॥ উৎসঙ্গ-क्ष्मू कार्रज्ञद्यम् । গতিব्यम् নাডীব্রণেষু। ভেদনং শস্ত্র মৌষ-ধক্ষা চ্যাঞ্চা তত্ৰ শক্ত্ৰেণভেদন मार । রোগে ব্যধনসাধ্যে তু य-थारममः अमानजः। मञ्जः विशास

দোষস্ত স্থাব্যেৎ কঞ্চিত যথা ॥ 🛊 ॥ क्रिष्ट्य निटक्षशांश्वान মাহ ৷ বাল বৃদ্ধাসহ ক্ষীণা ভীক-ণা॰ যোষিতা মপি। ব্রণেষু মর্ম জাতেষু ভেদন॰ জব্যলেপন॰॥ 🗱 🛚 তত্র ভেদ মাহ। চিরবিন্দো **২গ্নিকোদন্তী চিত্রকো হ্যমারকঃ** । কগোত বন্ধ গুধাণা॰ মল॰ লে-পোল দারণ ॥ চির্**বিশ্বঃ করঞ্জঃ** েন্ট্ৰকঃ ভমাতকঃ **॥ ভল্লাতকা**-ন**্যতু রক্তচন্দন নিষ্যতে। হ**-যমারকঃ কর্বীরঃ। দারণ ভে-मनः। कांत्रजदाः তथा काद्रा मा-রণঃ পরিকীর্ত্তিভঃ। কার্যাব্য অপামার্গাদি ৷ ফারঃ স্বর্জিকা যবক্ষারাদিঃ ॥ হস্তিদন্তো জলে পিটে। বিন্দুমাত্রঃ প্রলেপতঃ । অত্যন্ত কঠিনে শোথে কথিতো ভেদনঃ পরঃ।। 🟶।। অথ পীডন মাহ। পূষ গর্ভাননুদ্ধারান্ বণা-ন্ মর্ম্মগতানপি। যথোক্তৈঃ পী-ডন জব্যৈঃ সমন্তাৎ পরিপীড-যেৎ।। #।। পীডন ত্রব্যাণ্যাহ। দ্রব্যাণা পিচ্ছিলানান্ত ত্বসূলানি প্রপীড়যেৎ। যব গোধূম মাষা-ণা॰ চূৰ্ণানি চ সনাসতঃ ॥ শুষ্য-মাণ নুপেকেত প্রলেপণ গীডনণ

প্রতি ৷ ন চাপি মূখমালিস্পেত্ত-থা দোষঃ প্রসিচ্যতে ॥ পীডন প্রতি গীড়নদ্রব্যলেপণ প্রতি ৷ পীডন দ্রব্যলেপে শুষ্যন্ত মপি धातरयिमञार्थः । जथा त्नमा मू-থেলেপণ বিনা প্রসিচ্যতে সুব-তি।। 🟶 ॥ অথ শোধন মাহ। ব্ৰ-ণস্য স্ববিশুদ্ধস্য ক্বাথঃ শুদ্ধিক-রঃ পরঃ। পটোল নিম্বপত্রস্য স-ৰ্বথৈব প্ৰযুজ্যতে ।। বাতিকে দ-শমূলানা॰ কীরিণা॰ গৈতিকে ব্রণে। আরখ্বাদেঃ কফজে ক-ষাযঃ শোধনে হিতঃ।**। অশ্ব**থো-ডুম্বর প্লক্ষ বট বেত**সজ**ণ সৃত⁰। ত্রণ শোধোপদেশানা নাশন ফালনাৎ স্মৃত ।। তৈল সৈম্ব यकास्त्र नियशक निशायूरेगः। विवृष्यनयूरिकः कार्याः अर्लालाः ত্রণশোধনঃ ৷৷ একৈক সারিবা মূল॰ সর্ব বুণবিশোধন॰। নিশ্ব-পত্ৰ তিলা দন্তী ত্ৰিবৃৎ সৈন্ধব মাক্ষিক ।। দুষ্টবুণ প্রশমনো লেপঃ শোধন কেশরী। শোধন-কেশরী শোধনশ্রেষ্ঠঃ। লেপান্নি-স্বদলৈঃ কল্কৈ র্রণশোধন রোপণঃ । ভক্ষণাচ্ছৰ্দি মন্দাগ্নি পিত্ত শ্লেম क्रमीन् रुत्रः ॥ वनान् वित्नाध-

रिष्ट वर्जा मृका मार मिन्न म-र्माष्ट्रान् । अञ्चय विवृञा मङी वाष्ट्रवी मधू रेमऋरेवः ॥ निष्ठश-ত্ৰ যৃত ক্ষৌদ্ৰ দাৰী নধুক সংযুতা ৷ বস্তি স্তিলানা॰ কল্কো বা শো-धरराक्षा अरय हुन ॥ 🛊 ॥ ज्य রোপণ মাহ। অপেত পৃতিমাণ সানা॰ মাণসস্থান মরোহতা॰ । কল্পস্ত রোপণে দেয স্তিলজে। মধুসংযুতঃ।। অশ্বগন্ধা রুহ। লো-धुः क हेकूल॰ मधुयिकि।। गम-**জ**া ধাতকীপু**ষ্পাণ পরম• ত্রণরোপ**-१० ।। नध्युक्त। भत्रभुष्ठ। भव्यवि রোপণী কথিতা। সুখবীপত্র ধ-ভূর বলা মোচা স্বঠেরকা॥পৃথ-গেতে প্রলেপেন গম্ভীর ব্রণরো-পণাঃ। সুখবীপত্র কলে। ঞ্জীপত্র । অস্যা এতদেব নাম পুস্তকে ধৃ-ত । সঠেরক বরবরী ॥ কস-ভোত্যরাশ্বখ জযু কট্কল লো-ধুজৈঃ। দ্বক্চুর্ণ শ্রুণিতা লে-পাৎ প্ররোহন্তি নহাত্রণাঃ।। প্রি-ষঙ্গু ধাতকী পুষ্প যঠীমধু জতূনি চ। সৃত্বচূণী ক্তানি সূত্রোপ-गानावधूननाथ ॥ यवह्वं नम-धूक॰ मटेंठन॰ मरु मर्शिय। १ म-मामात्वरान कायः मार मू-

লোপশান্তযে।। করঞ্চারিফ নি-र्खं धी (नार्या इना) बुन क्रमीन्! লসুনস্যাথ বা লেপো হিন্ধু নি-স্ক্রতোথ বা।। নিম্বপত্র বচা হিন্দু मिर्ल ह्मर्व मर्व देशः । धृशनः मान ষুণে রক্ষঃ হৃমি কণ্ডু রুজাপহ।। যে ক্লেদ পাক সুতি গন্ধ বস্তো ত্ৰ-ণা শ্চিরোখাঃ সমতাশ্চ শোধাঃ । প্রযান্তি তে গুগ্গুলু মিপ্রিতেন পীতেন শাস্তিঃ ত্রিফলা সূতেন।। পটোল নিম্বাসনসারধাত্রীপখ্যা-क निर्मृश् मक मू (थ जू। शिति ९ क्रञ श्रम्भान् विमर्भ विष्का है मुखेबन मास्ति निष्ठ्न् ॥ **क्ष** ॥ व्यथ সবর্ণতা করণ । মনঃশিলা সম-ঞ্জিষ্ঠা সলাকা রজনীঘ্য । প্র-লেপঃ সঘৃত ক্ষৌদ্র স্তুচঃ সাবর্ণ্য-रूष भृष्ठः ॥ 🟶 ॥ অथ उतिना ভোজন°। জীর্ণ শাল্যোদন° শ্লি-ধ্ব মল্প মুক্ত জবোত্তরণ। ভুঞ্জানো जाकरेन भी रिमः भी यु॰ बन म-পোহতি ॥ তঙুলীযক জীবন্তী वाख्क मूनियश्नरेकः। वानः मून-क वार्जीक शरितालः कातरवन्न-रेकः ॥ ममािं देगः मामनरेकः ष्ठज्रेकः मरमन्नरेतः । जरेना द्वतः छदेव बीलि मूलानीनाः त- সেন চ ।। এভিঃ সহ জীর্ণশাল্যো-দন ভুঞ্জানঃ শীষু ত্রণ মপোহ-তীত্যশ্বয়ঃ।। অন্ন॰ দধি চ শাকঞ্চ माण्म मानून (मामकः। कीतः গুৰূপি চান্যানি ত্ৰণিতঃ পরিবর্জ-(य॰ 11 जल श्रंश्यू त्रायांना न চ রাগশ্চ জাগরাৎ। তৌচরু-ক্চ দিবা স্বাপাৎ তাশ্চ মৃত্যুশ্চ रेमथूनां ।। 🟶 ।। जथाञ्चन **ठिकि** भा। कुष्ति माना वनः अर्यामृक्ष्रभाषक लाथनः। कि-যা শীতা প্রযোক্তব্যা রক্তপি-তোম নাশিনী !৷ লজ্মনক্ষ বলং জ্ঞান্বা ভোজন চাসু মোকণ ৷ ষ্ঠে বিদলিতে চৈব সূতর। মি-ষ্যকে বিধিঃ।। ছিমে ভিমে তথা বিদ্ধে ক্ষতে বাস্গতিসুবেৎ । ব্লক্তক্ষযাত্তত্ত্ৰ ৰুজঃ করোতি পব-নো ভূশণ।। স্নেহপান পরীষেক লেপা স্তত্তোপনাহন স্বী ত ক্ষেহ বস্তিঞ্চ মারুতমৌষধৈ র্ভি-যক্।। থদ্ধাদি চ্ছিন্নগাত্রস্য তৎ-কালং পৃতিতো ব্ৰণঃ ৷ গাঙ্গেরুকী मृलद्रदेमः मुमाः मुगष् भावत्यम-नः ॥ गात्मक्रकी नागवन। छत्र-সকরী ইতি লোকে।। ক্ষায় ম-ধুরাঃ শীতাঃ ক্রিয়াঃ সর্বাঃ প্রয়ো-

জरय । मरा जनाना मखा-হাৎ পশ্চাৎ পূর্বোক্ত মাচরেৎ ॥ व्यामानयस्य क्रिस्त विषया-**६মন॰ নরঃ। তঙ্গ্রিন পক্কাশযঙ্গে** जू गृङ्गीषा म विदत्र हन । का-থো বংশস্বগেরও স্বদক্ত্রাক্ষভি-দ। কুতঃ । হিঙ্গু সৈদ্ধব সংযুক্তঃ (कार्श्वश्रम् मुविरयममृक्॥ यव (का-ল সলখানা নিম্নেহেন রুসেন চ । ভুঞ্জীতান্ধু ববাগুু বা পিবেৎ সৈন্ধব সংযুত্।। জাতী নিষ্ব প-টোল পত্ৰ কটুকা দাবী निশा শারিবা মঞ্জিষ্ঠাভ্য তিক্ত তুত্থ मधुरेक मंकास वीरेजः मरेमः। मर्लिः मिक्त मत्नन मृत्र वनना মর্মাঞ্রিতাঃ স্থাবিণাঃ গম্ভীরাঃ সরুজো ব্রণাঃ সগতিকাঃ শুদ खि রোহন্তি **চ ॥ वृक्ष देव**रमााश-দেশেন পারস্পর্য্যোপদেশতঃ ৷ জাতীঘৃতেন সংসিদ্ধে ক্ষেপ্তব্যং मिक्थक॰ वृदेधः ॥ जानामियु-ত॰ ॥ 🗱 ॥ काठी निम्न भटोना-না॰ নক্তমালস্য পল্লবাঃ। সিক্-থ সমধুক সন্ত দ্বে নিশে কটু রোহিণী।। মঞ্জিষ্ঠা পদ্মক পথ্যা लाशु प्रक् नीलगू ८ शल । मार्ति-বা তুথক চাপি নক্তমাল ফল

তথা।। সারিবা ভানে সনিম্ব ইতি চ পাঠঃ। এতানি সনভাগানি কদ্ধীক্ষতা প্রযন্তকঃ। তিলতৈল শচেৎ সমাক্ বৈদ্যঃ পাক বিচ-ক্ষণঃ ৷৷ বিষত্ৰণে সমূৎপদ্ধে স্ফো-টকে কক্ষরোগিণ। দক্র বীসর্প রোগেষু কীটদক্টেষু সর্বথ। 11 স-माः শ<u>उ</u>थशात्रम् मक्ष विस्कृष टेठव हि। नथ मेख क्रांट (मार्ट् मुखेगा॰माशकर्षत्।। ভক্ষণেন হিত তৈল মিদ শোধন রোপ্-**१°। তৈল॰ জাত্যাদিনাম্বৈত**ৎ প্রসিদ্ধ° ভিষগাদৃত• ৷৷ জাত্যাদি তৈল° ।। 🟶 ।। চিত্রক রসোন রা-मठे भत्रभू था नामनीक गिम्रुटेतः **। সবিটেষ স্তথা সঙ্গটেঙঃ কটুতৈল°** সাধসংযুক্তণ।। বিপরীত মল্লতৈ-न॰ मुकेंबन॰ **७**था नाजी॰। वह-ভেষজৈ রসাধ্যা মপথ্যভোক্ত্রু ъ নিণুদতি ॥ বিপরীতমল্লতৈ **छ॰ ॥ 🗱 ॥** अपृञा পটো नपृन ত্রিফলা ত্রিকটু ক্রমিম্নানা । সম-ভাগানাণ চূৰ্ণি সৰ্বসমো গুগ্লুলো-র্ভাগঃ ৷৷ প্রতিবাসর মেকৈকাণ খাদেদিহাক্ষ পরিমাণাণ ৷ জেতুণ ত্রণবাতাসূগ্ গুল্মোদরশোথ বা-তরোগা॰শ্চ।। অমৃতাদি গুগ্গুলুঃ

॥ 🗱 ॥ व्यथाधिमक्षमा हिकि थमा । প্লুফ্টস্যাগ্নি প্রপতন কার্য্য মূক্ষ **उट्यो**षय । मग्रक् श्रिक्स मंत्रीद তু স্বিন্নণ ভবতি শোভিত ।। প্র-**হত্যা সলিলং শীত•** ক্ষন্দযন্ত্যতি-শোণিত। তস্মাৎ সুখযতি প্লুষ্টণ न जू नौज कमाइन।। ऋस्वरिष्ठ **শোষ্যন্তি।** শীতা মুক্তাঞ্চ দুর্দক্ষে ক্রিযা॰ স্ব্যাত্তঃ পুনঃ। যৃতা-লেপ প্রসেকাস্ত শীতানেবাস্য কারযেৎ।। সম্যাদক্ষে তুগাকী-त्री क्षक ठन्मन देशविदेकः। मामृ-তৈঃ সর্পিষা যুক্তৈ রালেপণ কার-यिखिषक् ॥ आगान्रशिषदेक 'র্মাণ্টেসঃ পিটেষ্ট রেন° প্রলেপ<mark>্</mark>যেৎ । অতিদধ্ধে বীশীর্ণানি মাণ্সানু-**कु**ত্য শীতলা॰ ॥ ক্রিযা॰ স্ব্যাৎ ততঃ পশ্চাচ্ছালিতগুল কণ্ডনৈঃ । তিন্দুক্যাশ্চ কসাথৈ ৰা ঘৃতমি-শ্রেঃ প্রলেপযেৎ ।। বদরীত্বক্ ক-ষায়ৈ ৰ। যৃতমিশ্ৰেঃ প্ৰলেপন । यवान् मध्या मनीक्रें ठिलन यू-ত্যা ত্যা ৷৷ অ্যঃ সর্বাগ্লিদক্ষেমু লেপনাদ্র্ণরোপণঃ ৷ ব্রণ গৃচ विठिजः वा ছामरयमथ वामरेनः ।। নধূচ্ছিষ্ট॰ সমধুক• লেপ॰ সর্জ-রস॰ তথা। মঞ্জিষ্ঠা চন্দন॰ মূর্বা॰

পিন্দু । সর্পিষি পাচয়েৎ ।। সর্বেষা মগ্লিদক্ষানা মেতজোপণ মুত্তম॰। निक्थकानिष्ठ॰ ।। # II निक्न॰ क-ষায় কন্ধাভ্যা পটোল্যা কটুতৈ-लकः। जनमञ्च क्रा भाग मार বিস্ফোট নাশনং॥ পটোলীতৈ-লং ৷৷ বাতোক্ষ মঞ্চত দুষ্ট সং-শোষ্য গ্রথিত ব্রাণ ৷ সর্য্যাৎ সদাহ° কণ্ডাঢ্য° ত্রণ গ্রন্থিস্ত স ग्रुडः ॥ कम्लिलाकः विषद्रानि ष्ठ माना खरेथर ह। शिकु। তৈলং পচেতন্ত ব্রণগ্রন্থিহরং গ-तः 11 हेठि जनागस्रजनाधि**म**क विश्वादिकातः ॥ 🟶 ॥ ভগাধিকা-রস্ত ভগ্নকে ডফব্যঃ ৷৷ না ডীব্রণনিদান° নাডীব্রণ**শ**ব্দে ড-खेता॰ ॥ 🗱 ॥ अथ नाडीवनमा **চিকিৎসা। সুহুক্ দুগ্ধ দাবী ভি** র্বতি॰ রুদ্বা প্রপুরয়েৎ। এষ সর্ব-শরীরস্থাণ নাডীণ হন্যাৎ প্রযো-গরাট্ ৷৷ আরখধ নিশা কালা চূর্ণাঢ্যা ক্ষেজ সংযুতা। সূত্রব-র্ত্তি র্বণে যোজ্যা শোধনী গতি-নাশিনী ৷৷ কালা মঞ্জিষ্ঠা ৷৷ জা-ত্যর্ক সম্পাক করঞ্জ দন্তী সিদ্ধুখ भोवर्ष्णन यावमृतिकः । वर्जिः ক্রতা হন্তাচিরেণ নাডী° স্বুক্|

ক্ষীর পিষ্টা সহ চিত্রকেণ ৷৷ না-ড্যাঃ শত্ত্রেণ বদন বৃহৎ রুত্বা প্রবেশযেৎ। স্বশলো বস্তিবিধি-ৰ। তৈল° জাত্যাদি সাধিত°।1 এব মন্যক্ত ষ্টেলণ ঘৃতয়া স্বর্সণ তথা। यदेखनः यम्बनः शकः खन्न-স॰ বা তথৈব চ। ইতি বা পাঠঃ। নাড়া অভান্তরে বৈদ্যো লঘু-হস্তঃ প্রবেশযেৎ।। কপূরিক র-সৈ স্তৈলং সিদ্ধার্থক ভবং ভিষ-ক্। পচেৎ সিন্দূর কল্কেন নাডী দুষ্টবণাপহ° ॥ গুগুলু ত্রিকলা द्यारेयः **नगा॰रेन** ताका रयाकि-তং। অফ প্রমাণাং গুটিকাং খা-দেছীতাযুন। নরঃ॥ নাডী দুঊ-বাণ শূল মূদাবর্ত ভগন্রণ। গু-লাঞ্জনজান্ হন্যাৎ পঞ্চিরাট্ **शब्दानित्।। मञ्जाङा अग्रुन्ः॥** ইতি নাডীত্রণাধিকারঃ ॥ 🟶 ॥ ভগন্রস্য নিদান চিকিৎসা চ ভগন্দরশব্দে দ্রফব্যা ।। উপদ•-শস্য निमानामु। शमः भारक ज-खेता॰ ॥ 🗱 ॥ অংথাপদ॰শস্য চিকিৎসা । উপদ॰শেষু সর্বেষু লিশ্ধ স্বিদ্ধস্য দেহিনঃ ৷ মেটুমধ্যে শিরাণ বিধ্যেৎ পাত্যেদ্বা জলৌ-কসঃ ॥ সদ্যো নিহ্ন ত দোষস্য দ্ধক্ শোথাবুপশাম্যতঃ। পাকো নিবার্য্যো যত্নেন শিশ্বকৃষকরঃ म बर ॥ वर्षे था दिल्ला क्रिय লোধু পথ্যা হরিদ্রা রচিতঃ প্র-লেপঃ। ব্যথা॰ তথা শোখ মপা-ক্রেণতি সর্বোপদংশেষু ততে৷ হিতোষণ ৷৷ উপদংশেষু পঞ্চেষ ত্রণ প্রকালন হিত । ত্রিকলা-যাঃ ক্ষাধ্যেণ ভূঙ্গরাজ রসেন বা ।। नीत्नां ९ शनः मूक्रमूमः शन्नः **দৌ**গন্ধিক॰ তথা। এষ চূৰ্ব॰ ধূল-নার্থ॰ প্রলেপ শ্চাত্র শস্যতে।। বন্ধৃক দল চূর্ণেন রজসা দাডিম-স্বচঃ ৷ গুণ্ঠনা ভ্রূণে স্বর্যাল্লেপণ পূগফলেন বা ॥ দহেৎ কটাহে ত্রিফলা তন্মখী মধুসংযুতা । প্র-(लरशरनाशमण्यमा वनः ममाः প্ররোহ্যেৎ ॥ পটোল নিশ্ব ত্রি-ফলা কিরাত স্কাথণ পিবেদা খ-দিরাসনাভ্যাও ৷ সগুয়ুলও বা ত্রিফলাযুত বা সর্বোপদংশোপ-হরঃ প্রযোগঃ ॥ ভূনিম্ব নিম্ব ত্রি-कना পটোল করঞ্জ ধাত্রী খদি রাসনানা । ক্ষায়ক্কৈঃ শৃত মাশু চাজ্যু॰ সর্বোগদংশোপছ-র॰ প্রদিষ্ট॰ ॥ ভূনিম্বাদিঘৃত॰ ॥ মৃতানি যানি প্রাক্তানি স্বষ্ঠে । বণহ। স্ত্রী গুড়্চী।ইতি শব্দ-

नाजीवत्। वत्। उनमण्टमं श्र-**যোজ্যানি সেকাভ্যঞ্জন ভো**জ-নে।। কার সূত্রেণ সংছিদ্য লি-স্বৰ্ত্তি নশেষতঃ। দহেচ্চ তা-ন্তত স্তাভ্যাণ চিকিৎসাণ ত্রণব-চ্চরেৎ ৷৷ ইত্যুপদ শাধিকারঃ १। #॥ मृक्तायाधिकातः मृक-দোষশব্দে দ্রক্ষ্যব্যঃ। ইতি ভা-বপ্রকাশঃ ।। ৠ ।। অথ ব্রণনা-শকতৈল । উভুম্বর বট প্লক जयूषर नथार्जू न॰ 1 शिक्षनश्र কদয়ঞ্চ পলাশ লোধু তিন্দুকণ ।। मधुक मामु मर्जक वमतः शन्न-কেশর । শিরীষবীজ কতক মেতৎ ক্বাথেন সাধিত ।। তৈ-न॰ হস্তি ज्यात्त्रशाष्ठित्रकान-ভবানপি।। ইতি গাৰুডে ১৯৮ व्यशायः॥

ব্ৰণকৃৎ পু॰ ভল্লাতকঃ। ইতি রত্নমালা।। ক্ষতকারকে ত্রি।। ব্রণকেতুমী ত্রী দুধ্মকেণীক্ষুপঃ। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ ত্রণদিট্ পুণ ত্রাহ্মণযক্ষিকা। ইতি শব্দচন্দ্ৰিক। ৷৷ ত্ৰণছেষকে ত্ৰি ৷৷ এরওবৃক্ষঃ । ইতি ব্ৰণহঃ পু শব্দচন্দ্ৰিকা।। ত্ৰণঘাতকে ত্ৰি।।

ठिखका।। किनकातीवृकः। 20 ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ ॥ ত্রণারিঃ পু॰ বোল।। অগস্ত্য-বৃক্ষঃ। ইতি রাজনির্ঘন্টঃ।। ব্ৰত পু॰ ক্লী ভক্ষণ । ইত্যুণা-मिरकायः ॥ भूग**ऊ**नरकाशवा-मानि। তৎপর্য্যাयः। नियमः २ পুণাক । ইত্যমরঃ ॥ নি-যানঃ ৪ সংযায় ৫ । ইতি শ-प्रवञ्जावनी ॥ অथ उठविधिः । তদারম্ভ প্রতিষ্ঠযো বর্জ্যকাল-মাহ জ্যোতিষে। গুরো ভূ গো-রস্তবাল্যে বার্দ্ধকে সিংহগে গু-तो रेछि। वृष्का वाला मिन-ত্রষ মিত্যস্ত॰। মঠ প্রতিষ্ঠাতত্ত্বা-मारनूमाक्षयः ॥ # ॥ तूथाकेमी-ত্রতে বিশেষো রাজমার্তণো-ক্তো যথা। দিজেন্দ্রসূত সংযু-ক্তা পূৰ্ণা যাচ সিতাফমী। ত-म्या नियमकर्छ। त्व। न मृशः थ-ণ্ডিত সম্পদঃ।। পতঙ্গে মকরে যাতে দেবে জাগ্রতি মাধবে। वृक्षास्त्रेगी॰ अन्नवी ७ वर्ज्वायन। তু চৈত্রকীণ ।। প্রসুপ্তে চ জগ-গাথে সন্ধ্যাকালে মধৌ তথা। বৃধাৰ্ট্যীণ ন স্বীত ক্লতা হস্তি |

পুরাক্ত ।। 🛊 ॥ অথ ব্রতানুষ্ঠা-ন । তত্র দেবলঃ। অভুক্রা প্রা-তরাহার সামা চৈব সমাহিতঃ। मृर्यापि प्रविण्णाम निर्विष ব্রত মাচরে**৫।। ব্রন্দ**চর্য্য তথা শৌচ॰ সত্য মামিষ বৰ্জ্জন•। ব্ল-তেম্বেতানি চত্বারি বরিষ্ঠানীতি নিশ্চয়ঃ ৷৷ অত্র প্রাত ব্লিত্যস্যা-ভূক্ত্বেত্যত্র নাম্বযঃ। কিন্তু ব্রত মিত্যনেনাশ্বধো ২ভ্যহিতত্বাৎ । প্রাতঃ সঙ্কর্যেদিদানুপবাস এ-তाদिक । नाशताद्भ न मधाद्भ পিত্ৰকালো হি তৌ স্মৃতৌ ॥ ইতি বরাহপুরাণৈকবাক্যম্বাচ্চ। তত-শ্চাভুক্তা প্রাতরাহার মিতি মু-নিভি ছিরশন প্রাক্ত বিপ্রাণা মত্যবাসিনা॰ নিত্য॰ । অহনি ह তথা তমস্বিন্যাণ সার্দ্ধপ্রহর যামা-স্তঃ।। ইতি ছন্দোগপরিশিস্টাদে-কাহার পূর্বদিনে ক্লন্বা পরদিনে শ্বাদ্বাচন্যু সূর্য্যাদি দেবেভ্যো নি-तिमा । उँ मूर्याः मात्म। यम 🔻 ত্যাদি মন্ত্ৰেণ সান্নিধ্যণ প্ৰাৰ্থ্য ব্ৰত गांচत्त्र । ७७ः मङ्ग्रास् । स-দ্বা সূৰ্য্যাদি দেবেভ্যো নিবেদ্য পূজনীয জব্যাদি দম্বা ত্রত নাচ-রেৎ ব্রত॰ স্ব্যাৎ। তদিধানঞ্চ

শান্তিপৰ্বণি ৷ গৃহীত্বৌজুম্বরণ পা-ত্র॰ বারিপূর্ণ মৃদগ্র্থঃ। উপবাসম্ব गृङ्गीयां यद्या वार्त्याव शाहरयं ॥ 🗱 ॥ कर्याति मृर्याभूका मार ব্ৰহ্মপুৱাণ°। যাবন্ধ দীয়তে চাৰ্ঘ্য° ভাস্করায মহাত্মনে। তাবন্ন পূ-জযেদ্বিফু॰ শঙ্করণ বা নহেশ্বরী॰।। . নবগ্রহ পূজা মাহ মৎস্যপুরাণং। নবগ্ৰহ্মথ° ক্লন্তা ততঃ কৰ্ম্ম সমা-রভেৎ। অন্যথা ফলদ॰ পু॰সা॰ ন কাম্য° জামতে ক্বচিৎ ॥ আ-দিত্যাদি পূজা মাহপরপুরাণ । আদিত্যং গণনাথঞ্চ দেবীং রুদ্রং যথাক্রন । নারায়ণ বিশুদ্ধাখ্য **অন্তে চ স্বলদে**বতা° ।। যতু দে-বতাদৌ যদা মোহাৎ গণেশঞ্চ ন পূজ্যেৎ। তদা পূজাফল॰ হ-ন্তি বিমরাজো গণাধিপঃ॥ ইত্য-নেন গণেশপূজনস্যাদিত্ব নুক্ত॰ তৎ সূর্য্যপূজেতরপর । সলদে-বতেত্যত্র স্লাদ্যুপলক্ষণ । বত যক্ত বিবাহেষু প্রান্ধে হোমে ২র্চনে জপে। আরন্ধে সূতক° ন স্যাদনারক্ষে তু সূতক ।। তত্র বিশেষষতি মৎস্যপুরাণণ ৷ গর্ভি-**ণী সৃতিকা নক্ত° স্ব**শারী চ রজ-স্বলা। যদাশুদ্ধা তদান্যেন কা-

রযেৎ ক্রিয়তে সদা।। উপবাসা-শক্তো তুনক্তংভোজন স্বী'ত ৷ উপবাসেম্বশক্তানা নক্ত ভো-জন মিষ্যতে। ইতি বচনান্তরাৎ অশুদা চেৎ পূজা॰ কার্যে । কাযিকঞ্চোপবাসাদিকণ সদা শু-দ্ধয়া অশুদ্ধয়া বা স্বয়ণ ক্রিয়তে। অত্যন্তাসামর্থ্যে পুক্রাদি প্রতি-নিধিদারা উপবাসঃ কার্য্যঃ। ত-দভাবে ২নুকল্পঃ। গরুডপুরাণং। ভাৰ্য্যা ভতৃ ব্ৰত প্ৰৰ্য্যাৎ জায়া-যাস্ত পতি তথা। অসামর্থ্যাৎ দ্বযোস্তাভ্যা° ব্ৰত্তকো ন জা-যতে ৷৷ পুত্ৰণ বা বিনযোপেতণ ভগিনী॰ ভ্রাতর॰ তথা। এষা ম-ভাব এবান্য ব্রাহ্মণ বিনিয়ো-জ্যেৎ ৷৷ ৠ ৷৷ আর্ব্ধ ব্রত্স্যা-সমাপ্তৌ মরণেপি তৎফল প্রা-**श्चि भाराक्रिताः । त्या यमर्थ**ः চরেন্ধর্যাণ ন সমাপ্য মৃতো ভ-বেৎ। স তৎ পুণ্যফল প্রেত্য প্রাপ্নামনু রব্রবীৎ 11 প্রেত্য পরলোকে। শাষপুরাণ । লো-ভামোহাৎ প্রমাদাদা ব্রভক্ষা यन। ভবেৎ । উপবাসত্তয় স্থ-ব্যাৎ স্ব্যাদ্বা কেশমুওন ॥ মোহো ভূমঃ। প্রমাদো ২নবধা-

নতা। বাশকঃ সমুচ্চয়ে তেন মু-ওনঞ্চ কার্য্যণ মুগুনাকরণে দ্বি-গুণ প্রাযন্চিত্ত। উপবাস ত্রযা-শক্তো চতুর্বিশাতিপণা দেযাঃ । शम्भूतानः। वशनः देनव नाती-ণাণ নানুবজ্যা জপাদিকণ ৷ ন গোষ্ঠে শ্যন তাসাং ন চ দ্ধ্যা-**দাবাজিন°।। স**ৰ্বান্ কেশান্ স-मू**कृ** छ एक एयम कू निषय १। এव भित्र कू नातीना॰ मूख मूखन मा-দিশেৎ।। ইতি গোবধ প্রকরণে 'বিবেচিত'। প্রাযশ্চিত্ত মিদ' ক্ল-ত্ব। পুন রেব ব্রতী ভবে**ং।** পূর্ব॰ গৃহীত্ব। সঙ্কল্প প্রমাদানাচরেন্দ্র-मि। জीवन ভवতि हुआला मृठः শ্বা চাভিজাযতে ॥ ইতি প্রায-শ্চিত্তবিবেক ধৃত বচন গা দে-বলঃ। সর্বভূতভ্যু ব্যাধিঃ প্র-মাদে। গুরুশাসন । অবতদানি কথ্যন্তে সক্লদেতানি শাস্ত্রতঃ।। ভর্তু রনুজ্ঞযা জ্রীগাণ বতকরণে ন দোষঃ। কামণ ভর্তু রনুজ্ঞযা ব্ৰতোপবাস নিযমেজ্যাদীনা ম-ভ্যাসঃ স্ত্রীধর্ম ইতি সম্বৎসর প্র-मीनधृ जन्य वहनार ॥ 🕸 ॥ অত্র কথা প্রবণ মাহ দেবীপুরা-ণ্ ৷ তদ্ধ্যান তজ্জপঃ সান তৎ-

কথা এবণাদিক । উপবাস ফ্ল-তো হেতে গুণাঃ প্রোক্তা মনীষি-ভিঃ।। য়।। অথ ব্রতপ্রতিষ্ঠা বি-ধিঃ। শ্রীভগবানুবাচ। গোপথা-রাম মেতৃনা॰ মঠ সংক্রম বেখ-নাং। নিয়ম ব্রত রুচ্ছাণাং প্রতি-ষ্ঠা॰ শৃণু সত্তম !৷ ব্রাক্ষ্যেণ বিধিনা चङ्गिर समाधाय विष्ठकनः। निला॰ পূর্ণবট কাপ্যাও সম্ভবে স্থাপযে-ष्ट्रभः ॥ जन्मन् मर्बः मगामामा अ-**शरमस्यव्ययः हकः। कीरवः क**-পিলাযাস্ত তদ্বিকো রিতি সাধ-কঃ ॥ প্রণবেণাভিঘার্য্যাথ দর্ব্যা সংঘট্তযেত্ততঃ । সাধ্যিত্বাবতা-ৰ্য্যাথ তদ্বিক্ষো রিতি হোমযেৎ।। ব্যাহ্নত্যা চৈব গাযত্ত্ব্যা তদ্বিপ্রা-সেতি হোমবেৎ। বিশ্বত শচক্ষ বি-ज्युक्त (यमारेमा स्थानरयखर्था ॥ ত্তম্ভূরগ্রেস্বাহা। ওম্সূর্যায স্বাহা। ওম্ প্রজাপত্যে স্বাহা। ७म् जल्दीकां याश । ७म् দ্যৌঃ স্বাহা। ওম্ ব্রন্ধে স্বাহা। ওম্ পৃথিব্যৈ স্বাহা ৷ ওম্ মহা-রাজায় স্বাহা। ওম্ সোমং রাজা-ন মিতি জুহুয়াৎ। ওন্ লোকপা-লেভ্যঃ স্বাহা। স্ব স্ব মন্ত্রৈ জুহ-याम्नाट्रভार्ठ। এव॰ হন্তা চরো

र्ভागः मना ए ममिमाः विवः। ততঃ পলাশ সমিধা হুনেদকৌ-ত্তর॰ শত॰।। আজ্যন্ত জুহুয়াৎ পশ্চাদেভি में द्वि विद्याखनः । ততঃ পুরুষদূক্তেশ্চ মন্ত্রে রাজ্য-ख द्रामरप ।। देतावजीठ जु-च्या जिलान् गृज्यतिक्ष्जान् । হন্ধা চ ব্ৰহ্ম বৃফ্টীশ দেবানা মন্-ষাযিনে ।। গ্ৰহাণা মাহতী হ'ব। লোকেশানা মথো পুনঃ। পর্ব-তানা॰ নদীনাঞ্চ সমুজাণা॰ জ-থৈব চা। হন্বা ব্যাহৃতিভি দদ্যাৎ শ্রুচা পূর্ণাহৃতিত্রয় । বৌষডন্তে-न मख्बन देवकःदन मूद्राखम ॥ পঞ্গব্যঞ্ব সংপ্রাশ্য দদ্যাদাচা-ষ্য দক্ষিণাং। তিলপাত্রং হেমষ্-ক্ত॰ সবস্ত্র॰ গা নলস্কৃতা॰।। প্রী-যতা॰ ভগবান্ বিষ্ণু রিত্যুৎস্-জেদ্বত° নরঃ। ৠ। আরাম° কার-বেশ্বস্তু নন্দনে স চিরু বসেৎ 1 মঠপ্ৰদানাৎ স্বৰ্লোক প্ৰাপ্নোতি পুরুষঃ সদা।। সেতু প্রদানাদি~~জ্~~র-मं। त्नाक मात्रािं गानवः। श्र-পাদানাদারণ্ঞ লোক নাপো-ত্যসংশ্যং ৷৷ সংক্রমাণান্ত যঃ ক-র্ত্ত। দুর্গতি তরতে নরঃ। স্বর্গলো-কে চ নিবসেৎ ইউকাসেতুরুত্ত-

থা।। গোমার্গস্য তথা কর্ত্তা গো-লোকে ক্রীডতে চিরণ। নিয়ম ব-তক্ষমাতি বিষ্ণুলোকণ নরোভনঃ ॥ কৃচ্ছকৃৎ স্বৰ্গ মাপ্পোতি সৰ্বপা-প বিৰজ্জিতঃ। অনেন বিধিন। गर्छाः गःशृवं कल माध्या ॥ ॥ ইষ প্ৰতিষ্ঠা সামান্যা সৰ্বসা-ধারণানঘ। কর্ত্তব্যা দেশিকেল্ডে-স্তু প্রতিষ্ঠা ষত্র বিদ্যতে ॥ ইতি সংক্ষেপতঃ প্রোক্তঃ সমুদায় বিধি স্তব। সর্বেষা মেব বর্ণানা সর্বকা-म कलश्रमः ॥ मर्बिष्टिक्ष् कर्छ-ব্যা প্রতিষ্ঠা বিধিনা বুধৈঃ৷ ফলা-র্থিভি স্থপ্রতিষ্ঠ যন্মামিক্ষল মু ठाटा ॥ इंडि इयमीर्घ ममूनाय প্রতিষ্ঠা পটলঃ ॥ 🕸 ॥ ব্রান্দ্যেণ বৈদিকেন স্বগৃহ্খোক্তবিধিনেতি যাবৎ। শিলেতি উদূখলোপল-ক্ষণ । কা॰স্য অগ্নিপ্রণ্যনার্থ । কাংস্যেন অগ্নিপ্রণ্যন মাহ গৃহ্ণা-সংগ্ৰহে। শুভ॰ পাত্ৰস্ত কা॰সা॰ স্যাত্তেনাগ্নি প্রণযেদুধঃ ৷৷ তস্যা-ভাবে সরাবেণ নবেনাভিমুখঞ ত । সৰ্বতঃ পাণি পাদান্তঃ সর্ব-তোক্ষি শিরে। মুখঃ। বিশ্বৰূপো মহানগিঃ প্ৰণীতঃ সৰ্বকৰ্মসু॥ এবঞ্চাগ্নিপ্রণ্যনানন্তর সর্বত ই-

ত্যস্য পাঠে। যুক্তঃ। প্ৰণীত ইতি মন্ত্রলিঙ্গাৎ। অন্যথা স্থাপনান-স্তর॰এতদ্বিধান॰ব্যর্থ॰ স্যাৎ।।ৠ।। অত্র চ পাকাসম্বাৎ সাহস না-মান মগ্নি মাহ গৃহ্ছাসণ্এহ: । প্রা-যশ্চিত্তে বিধু শৈচব পাক্যজ্ঞে তু সাহসঃ। পূৰ্ণাহত্যা॰ মৃডো নাম শান্তিকে বরদ তথা।। আহৃয চৈব হোতব্য° যত্ৰ যো বিহিতে৷ ২নলঃ। প্রাযশ্চিত্তে হোম কর্ম देव खग मगाधानार्थः প्रायन्ति-ত্তাত্মক মহাব্যাহৃতি হোমাদৌ। ख्था **ह इन्माग**शतिनिखे । यव ব্যাহৃতিভি হোমঃ প্রাযশ্চিত্তাত্ম-কোভবেৎ। চতসু স্তত্র বিজ্ঞেষাঃ ন্ত্ৰীপাণিগ্ৰহণে যথা।। অগি বা-জ্ঞাত মিত্যেষা প্রাজাপত্যাপি-বাহুতিঃ। হোতব্যা ত্রি বিকল্পোষণ প্রাযশ্চিত্তবিধিঃ স্মৃতঃ ॥ অত্র ত্রি র্বিকন্ন ইত্যভিধানাৎ সামগা-না॰ ভবদেব ভটোক্ত শাট্যাযন-হোমো নিষ্ণামাণিক:। অত্রা-মুকাগ্নে ইহাগচ্ছাগচ্ছ ইত্যুচ্চা-র্য্য যবাভাবে বীহাদিভি রপি হোমঃ। হবিষ্যেষু যবা মুখ্যা স্ত-দনু ত্ৰীহযঃ স্মৃতাঃ। মাষ কোজব গৌরাদীন্ সর্বাভাবে বিবর্জয়েৎ

॥ যথোক্ত বস্তুসম্পত্তে গ্রাহৃ তদনুকরি যৎ। যবানা নিব গো-धुमा बीशीना मित मालयः ॥ रेठि ছন্দোগগরিশিক্টাৎ ॥ ভত্র ভিলেন অথ হবি নিৰ্ৰপতি ত্ৰী-হীন্ যবান্ বা কাণ্স্যে চরুত্থা--ল্যা॰ বা অমুক্মৈ দ্বা জুফ্টণ নিৰ্ব্ব-পামীতি দেবতানামোদেশঃ। সরুদ্মজুষা দ্বি স্তব্ধী নিত্যনেন নিৰ্বাপ ক্ৰমাভিধানা সামগে-ন তন্মাত্র• কর্ত্তব্য॰। অত্র চ বি-ফবে দ্বা জুফ নিৰ্বপামীত্যনে-ন যজুষা চরু ইত্যভিধানাৎ হবনীয় নিৰ্বাপণাদি চৰু নিষ্প-ত্তিঃ কর্ত্তব্যা। তত্র ছনোগপরি-**শिक्छ॰।** দেবতাস॰খাराগৃহ্ছ নি-ৰাপাণ্চ পৃথক্ পৃথক্। তুকীণ षि রেব গৃহীযান্ধোম শ্চাপি পৃ-থক্ পৃথক্।। অত্র দেবত। সংখ্য-ষা পৃথক্ পৃথক্ নিৰ্বাপঃ। অনু-নিৰ্বাপ স্তম্ভ্রেণৈব। হোমোপি পৃ-थक् शृथरगरवि । जानमाि পুরুষদোষেণ গৃহীত তণ্ডুলেনা-পি মন্ত্রেণ নির্বাপাদিক সমাচর-স্তি ষাজ্ঞিকাঃ।। ষাতে ন্যুনে ত-থাচ্ছিমে সামাজ্যে মান্ত্ৰিকৈ তথা । যজে মন্ত্রাঃ প্রযোক্তব্যা মন্ত্রা

यङ । थ नाधकाः ॥ हेट्रान्डः । মাত্রিকে মত্র সাধ্যে অবঘাতাদৌ ন্যুনে তৎকালে মন্ত্রপাঠাভাবে भद्धाः थायां क्याः । किनासा অভাবে অন্যধেনে। রপি ঘৃতেন সপ্রণব তৰিষ্ণো রিত্যনেনাভি-ষার্ব্য দর্ব্য। দক্ষিণাবর্ত্তেন সং-विश्वदियः निर्वी ह आदिन अगा-ণ। দাসুল বিস্তারা গ্রাহা। ইয়-জাতীয় নিশ্বাদ্ধি প্রমাণ মেদণ ভবে । বৃত্ত বার্কঞ্ পৃথুগ্র মব-मानकियाकन ॥ अरेख मरी य স্তত্ৰ বিশেষ স্তমহ° ক্ৰবে। দবী দ্যঙ্গুল পৃথুগ্রা তুরীযোনঞ্চ নেক্ষ-৭॰।। ইতি ছন্দোগগরিশিষ্টাৎ। हेशार्क अमान आम्मिमाव । প্রাদেশদ্ব মিশ্বস্য প্রমাণ পরি-কীর্ত্তিত । ইতি ছন্দোগপরিশি-ষ্টোক্তেঃ। অথেত্যনেন স্বগৃহ্ছো-ক্ত শেষকর্ম্ম সমাপনানন্তর প্র ক্লতহোমঃ। অত্র বহুদেবতাক ঢ-রুহোমাদুপদ্মত হোমঃ। চরেী **जू वहरेमवरका (हामः मा**गमूल-যাতবং। ইতি ছন্দোগ্পরিশিষ্ট ধৃত বচনাৎ !। 🟶 ॥ উপঘাত ল-ক্ষণ মাহ গৃহাস এহঃ। পাণিনা মেক্ষণেনাথ সুবেণৈব তু যদ্ধবিঃ 🎚

। স্ফতে চান্গন্তীর্য্য উপযাতঃ স উচ্যতে ॥ যদ্যুপদাত॰ জহুযা-চ্চরাবাজ্য° সমাবপেৎ। মেফ-ণেন তু হোতব্যং নাজ্যভাগো ন বিষ্টিক্নৎ ॥ অনুপন্তীর্ব্য ইত্য-নেন সুচি যচ্চতুরাবর্ত্তণ পঞ্চাব-র্ত্ত॰ বা ঘৃতোপস্তরণাদিকণ ভদত্র নাস্তি তেন মেক্ষণাদিনা সক্লৎ গৃহীদ্বা হোতব্য॰ ॥ 🗱 ॥ প্রক্ত-হোমাৎ প্রাক্ বহ্নি পূজন মাহ गार्क एउपभूतान । शृक्ष सम्ह ठ-তো বহ্নি॰ দদ্যাচ্চাপ্যাহতীঃ ক্র-মাৎ। তত ইতি বহে নামকরণ ধ্যানানন্তর । হোমানুষ্ঠানে স্মৃ-তিঃ। মল্লেণোকার পূর্বেন স্বাহা-खिन विष्ठक्षः । **खा**श्विमात्न জহুयाक्तायन् देव मञ्जदमवं ।। তত স্তদ্বিকো রিতি মন্ত্রেণ চরুণা হোমযেৎ। এবং ব্যাহ্নত্যাপ্রত্যে-ক॰ ভূ রিত্যাদিনা। গাযত্র্যা সা-বিত্র্যা। তদিপ্রাসেতি তদিপ্রা-সো বিপণ্যবো জাগ্বাণ্স ইত্যা-দিনা। বিশ্বত ইতি বিশ্বত শক্ষ্ রুত বিশ্বতো মুখ ইত্যাদিনা। বে-দাদ্যৈঃ অগ্নিমীলে ইত্যাদিন।। ইষেদ্বোর্জ্যেত্ব। ইত্যাদিনা। অগ্ন আয়াহি ইত্যাদিনা। শক্ষোদে-

বী রিত্যাদিনা চতুর্ভিঃ। ভূরগ্নষে ইত্যাদ্যষ্টভিঃ। ততঃ সোমণ রা-জান মিত্যাদিনা। ততে। লোক-পালেভ্য ইত্যাদিনা স্বস্বমন্ত্রৈ স্ত-ত্তদেশেক্ত দশদিক্পালমন্তৈঃ। তত্রসামগানা॰ ইন্দ্রস্য ত্রাতার মি-ত্যাদিন।। অগ্নেশ্চ অগ্নি॰ দূত॰ বৃ ণীমহে ইত্যাদিনা। যমস্য নাকে সুপর্ণ মিত্যাদিনা। নিশ্বতে র্বে খাহি নিশ্ব তীনা॰ ইত্যাদিন। । বৰুণস্য ঘৃত্বতী ভুবনানা মিত্যা-দিনা। বাষোঃ বাত আবাতু ভে-বজ° ইত্যাদিনা। সোমস্য সো-ম॰ রাজান নিত্যাদিনা। ঈশান-**স্য অভিত্ব৷ শূরণো নুম ইত্যা-**দিনা। বন্ধণো বন্ধযজ্ঞান প্র থম মিত্যাদিন।। অনন্তন্য চর্য-ণী ধৃত মিত্যাদিনা। তথা চ গো-ভিনীষ কর্মপ্রদীপে । ত্রাতার মিন্দ্র মবিতার মিন্দ্রস্য পরিকী-ৰ্জ্তিতঃ। অগ্নি॰ দূত॰ বৃণীমহে বহ্নে र्यद्या यममा देव ॥ नादक मूलर्ग মুপষৎ বেখাহি নিঋতে স্তথা। ষ্তবতীতি বৰুণস্য বাত আবাত্ ভেষজং ৷৷ বাথে মিল্লঃ সমুদ্দিষ্টঃ সোম রাজান মিত্যুচা ॥ সোম-স্য মন্ত্ৰঃ কথিত স্তৃভিত্বেতীশ উ-

চ্যতে 11 ঈশে ঈশানস্য 1 বন্ধয-জজ্ঞান প্রথম বন্ধণঃ পরিকী-ৰ্ত্তিতঃ । চৰ্ষণী ধৃত মিতি চ সৰ্প-স্যুদাহৃতঃ ।। গ্রহেভ্যঃ নব-वारङ्जाः । ययमरिकाः मर्वादानः সাধারণৈঃ । সূর্য্যস্যারুক্তেনে-ত্যাদিনা । সোমস্যাপ্যাযেত্যা-দিনা। মঙ্গলস্যাগ্নি মূ দ্ধা ইত্যা-দিন।। বুধস্যাগ্নে বিবস্বদিত্যাদি-না। বৃহস্পতে বৃহস্পতেঃ গরি-দীযেত্যাদিনা। শুক্রস্য শুক্রস্তে ২ন্যান্ধজন্ত ইত্যাদিনা। শনৈ-শ্চরস্য শক্ষোদেবী রিত্যাদিনা। রাহোঃ ক্যানশ্চিত্রেত্যাদিন। 1 কেতােঃ কেতু হ্বপুনিত্যাদিন।। তথা চ মৎসাপুরাণ । আরুকে নেতি সূৰ্য্যায় হোমঃ কাৰ্য্যো। ব-জানতা। আপ্যাযম্বেতি সোনা-য মন্ত্রেণ জুহুষাৎ পুনঃ ৷৷ তারি মূৰ্দ্ধা দিকো মন্ত্ৰ মিতি ভৌমায কীৰ্ত্তযেৎ। অগ্নে বিবস্বদূষ্স ইতি নোমসুভাষ চ।। বৃহস্পতে পরি-দীয়া রথেনেতি গুরো র্নতঃ ৷ শু-ক্রম্ভেখন্যদিতিচ শুক্রস্যাপি নি-গদ্যতে ॥ শনৈশ্চরাষেতি পুনঃ শক্ষোদেবীতি হোম্যেও। ক্যান-শ্চিত্র আভূব দূতী রাহো রুদা**হ্ন**- णः ॥ (क्जू॰ क्र्युमिनि अर्या) কেতৃনা মুপশান্তযে। এব॰ চরু-হোষ সমাপ্য চরুশেষেণ প্রা-**ठाामिषिग्रः** शायमवनिः ममा९ । जन्यशा । এषभायमविनः अय প্রাটো দিশে নৃদঃ ইত্যাদিনা। দক্ষিণায়ে দিশে স্বাহা ইতি শ্রু-তি দর্শনাৎ। হরিহরপদ্ধতি ফ্ল-ত্যপ্ৰদীপাভ্যা॰ স্বাহান্তেন ব-निमान मुक्तः। বস্তুতস্ত বলি প্রকরণ এব প্রাচ্যুদ্ধাবাচীভ্যো ২হরহ র্নিত্য° প্রযোগ ইতি গো-ভিলদূত্রে স্ত্রীলিঙ্গ নির্দেশাৎ দিশা॰ দেবতাত্ব॰ বলৌ প্রতীয়তে ৷৷ অত্ৰ স্ববাচীতি পাঠাৎ শ্ৰুত্যক্ত হোনীযে দক্ষিণায়ে ইতানাদৃত্য ওম্ অবাচ্যৈ দিশে নম ইতি বলৌ প্রযুজ্যতে ৷এভি র্ন ব্রৈ স্তদিফোঃ পর্মণ পদণ ইত্যাদি যাবন্মজ্ঞৈঃ। আজ্যন্তিতিতু শব্দেন সমিদ্ধো-মে তেষা॰ ব্যাবর্ত্তনাৎ মন্ত্রাকা-স্ক্রায়াণ প্রাথমিকত্ত্বেন তদিক্ষো রিত্যস্য পরিগ্রহঃ। তত স্তদ্বিফো রিতি মঞ্জেণ স্বাহাজেন যৃতাক্ত পলাশ সমিদ্ধি রফৌতেরশতং জু-হুষাৎ ॥ পূৰ্বোক্ত মন্ত্ৰঃ পূৰ্বোক্ত দেবতাভ্যঃ সুবেণাজ্যাহতী জুহ-

য ে। পুরুষসূক্ত স্তত্তেদে কিঃ। তত্র সামগানা । ওম্ ইদ विक् রিতি। প্রেক্ষকস্য বিক্ষো রিতি। প্রাকাব্য সুষলেব ব্রুবাণ ইতি ৷ मरमुनीर्यि । बिशामृष्ट्र हेि । পুরুষ এবেদমিতি। এতাবানস্য ইতি। ততে। বিরাডিতি। কথান ইত্যাদি পুরুষসূক্তণ। তথা চ সা-মিধেনী শ্রুতিঃ। ইদ বিষ্ণুঃ প্রে-ক্ষকস্য বিকোঃ প্রাকাব্য মুষলেব-ক্রবানঃ ইতি বারাহ মন্ত্যু॰ পুরুষ ব্ৰতে চৈষা বৈক্ষবীনাম সহিতে-না॰ প্রযুঞ্জন্ বিফুঃ প্রীণাতি ইতি প্রাকাব্য মুষলেব ক্রবাণ ইতি বারাহ মন্তা মিতানেন একো ম-ন্ত্ৰঃ প্ৰকাশিতঃ। পুৰুষ ইত্যনেন পুরুষপদযুক্ত পঞ্মন্ত্রাঃ। ব্রতে ইত্যনেন ক্যানশ্চিত্ৰ ইত্যেকে৷ নন্তঃ। সামগো জুহুযাৎ। যজু-র্বেদী তু তত্র প্রসিদ্ধাভিঃ সহসু-শীৰ্ষেত্যাদি ঋণ্ডিঃ ষোডশাহতী জুহ্যাৎ। ইরাবতীতি তিলান্ ষ্তাক্তান্ সক্ষজ্হযাৎ। এবং ব্ৰদানুযাযিভ্যঃ স্বাহা বিফুনুষা-বিভ্যঃ স্বাহা ঈশানানুযাযিভ্যঃ স্বাহা।এবং পূর্বোক্ত নবগ্রহমন্ত্রেঃ शृद्वीरेक पिक्शानमरेखक जूर- ষাৎ।। এবং পৰ্তেভ্যঃ স্বাহা নদীভাঃ স্বাহা নদেভাঃ স্বাহা সমুজেভাঃ স্বাহা ভূঃ স্বাহা ভূবঃ স্বাহা ইতি জুহ্যাৎ। ততঃ পরি-ভাষা সিদ্ধ স্থশাখোক্ত মহাব্যা-হাতি হোন প্রাযশ্চিত হোনঞ্চ ক্লত্বা সূচা তদিকো রিতি মন্ত্রেণ বৌষডভ্তেন পূৰ্ণাহুতি ত্ৰষ মুখায जुरुरामि वित्निर्यानामाना ६ নাত্ৰ স্বশাখোক্ত পূৰ্ণহোমঃ।। ত-তঃ গঞ্চাব্যু চরুশেষ প্রাশ্য ঘ্রা-ত্বা বা হেমযুক্তণ সবস্ত্রণ তিলপা-ত্ৰ॰ অলম্ভা॰ গাঞ্চ দক্ষিণা মাচা-ৰ্য্যাম দদ্যাৎ॥ আচাৰ্য্যপদঞ্চ। উ-দাহরতি বেদার্থান্ যজ্ঞ বিদ্যাঃ স্মৃতী রপি। শ্রুতি স্মৃতি সমাপম माठायाँ ७ विम् व्धाः ॥ ३७ ছন্দোগপরিশিষ্টাৎ ।। কর্ম্মোপ-দেষ্টু রাচার্য্যত্বেন আচার্য্যপদ স্বয়ং হোতৃপক্ষে ত্রন্ধপরং অন্য হোতৃ পক্ষে ব্ৰদ্ধহোতৃ দ্বয় পরণ। স্বয়ণ বন্ধহোতৃ কর্মা করণপক্ষে भुखक्धातक शतः ॥ बन्नात्। म-ক্ষিণা দেয়া যত্র যা পরিকীর্ত্তিতা ৷ কর্মান্তে ২নুচামানাবাণ পূর্ণ-পাত্রাদিকা ভবেৎ ৷৷ বিদধ্যা-জোত্র মন্যশ্চেদক্ষিণার্দ্ধহরো ভ

ব্ৰত

ति । ययस्यमूख्यः वर्गामना-रेग्र अভिপाদযে ।। ইভি ছ-কোগপরিশিষ্টেকবাক্যমাৎ এব॰ ব্ৰহ্মবিধিনা অগ্নিস্থাপনাদি প্রীয়তাণ ভগবান্ বিষ্ণু রিত্যস্ত কর্ম সংস্কৃত গোপুথাদি দান নিয-ম ব্ৰত কৃচ্ছাদি করণান্যতর্ৰপা সমুদায প্রতিষ্ঠা কর্ত্তব্যা। সমুদা-যন্য প্রকৃতগোপথাদেঃ প্রতিষ্ঠা সনুদায প্রতিষ্ঠা ৷৷ তথাচ কপিল পঞ্চরাত্রণ। প্রতিষ্ঠা শব্দ সংসি-দ্ধিঃ প্ৰতিপূৰ্বচ্চ তিপ্ততঃ। ব-হ্বর্থন্বানিপাতানা প্রসংকারাদৌ প্রতঃ স্থিতিঃ ৷৷ তথাচ গোগথা-দে রুক্ত কর্ম্ম সংস্কৃতস্য ফলজন-কত্বণ। অপ্রতিষ্ঠন্ত নিষ্কল মিত্য-ক্তেঃ। এতদ্ৰুত কৰ্ম্মণা প্ৰীষভাণ ভগবান্ বিফু রিতি সমা পুষাৎ ॥ 🕸॥ অথ ব্রতপ্রতিষ্ঠা প্রযোগঃ । তত্র ক্ত নিত্যক্রিয়ঃ কথান্ত॰ ব্ৰত° সমাপ্য তত্তদেবতা প্ৰীতি-কামো যথাশক্তি দানাদি দদ্যাৎ । ব্রতে দেবগৃহোৎসর্গে কূপাদী-না॰ প্রতিষ্ঠনে। দদ্যাৎ বোডশ-দানানি দ্বিষড্দানানি চৈব বা :৷ ইতি দানসাগরধৃত বচনাৎ ॥ अम् उ९ मिक्युकार्या अम अ-

দোতাদি অমুকগোতো ২মুক্ দেবশৰ্মা তত্তন্তুত ফ্ল প্ৰাপ্তিকা-**নঃ ক্**তৈত্ৎ অসুক্রতপ্রতিষ্ঠা-মহ॰ করিষ্যে। স্ত্রী চেদ্রুতকারিণী · **তদা .অমুকগো**ত্রানুকী দেবীত্যা-मृाङ्॰ ইতি महन्नः ज्या। ७-তো ঘট• সংস্থাপ্য পঞ্চদেবান্ मःभूजा शोर्यापि याष्ट्रममाञ्-কাঃ সংগৃজ্যাঃ পুরুষদেচত্তদা না-শীগ্রাদ্ধণ সর্ব্যাৎ। তত উত্তরা-ভিমুখ জ্ঞান্ধণ মুপবেশ্য তৎস-মীপে আসন নানীয শ্রন্থা যজনানঃ ওম সাধু ভবানান্তা॰ ইতি ক্তাঞ্জলি বঁদেই। ওম্সাধ-হমাসে ইতি প্রতিবচন°। ওম্ অর্ক্রমিষ্যামে। ভরত্ত ইতি পূন-রুক্তে ওন্ অঠ:ব**ি** প্রতিব্যনং । ততে। বস্থালন্ধার গন্ধপুস্থাদি ভিরভাঠাদিকা জাবু বে ওন্ অন্তে।দি অস্কল্যান সমুক-(स्वलक्षीन चर्चिक क्री. इंडमगुक লতপ্ৰতিষ্ঠা কৰ্মাণ হোমাদি কৰ্ম-कत्वाय जवस्य गर्॰ वृ:१। अग् वृ-ভোক্ষীতি প্ৰতিবচন । ওম্ যথা-বিহ্তি বৃত কর্ম পরু ৷ ওম যথা-জ্ঞান[্] করবাণি ইতি প্রতিবচন° । ততে। বেদী॰ পঞ্চনব্যেন। ভূম্ব্য

পূৰ্বে পঞ্চাটান্ ঘট মেকং বা সং-স্থাপ্য প্রথম লিখিত ক্রমেণ ভূত-শুদ্ধ্যাদি গণেশাদি পূজাণ বিধায তত্তদেবতা॰ ক্রমেণ পূজ্যেৎ। ততো হোতা স্বগৃহ্খোক্ত বিধিনা-গ্নি॰ সংস্থাপ্য ব্রহ্ম স্থাপনানন্তরণ চরু শ্রপণ স্বর্যাৎ। অন্যৎ সর্ব॰ প্রতিষ্ঠাপদ্ধতৌ জ্ঞেয়ণ ৷৷ঞ্চা৷ অথ ব্রতপ্রযোগঃ। স্বস্তিবাচন কুম্বা সূৰ্য্যঃ সোম ইতি পঠিম্বা সম্বর্গু সর্য্যাৎ। অদ্যেত্যাদি অমুক কা-মো ২মুকত্রত মহ॰ করিষ্যে । ব্ৰতাবৃত্তে আবৃত্তি সংখ্যা মুল্লি-খেৎ অদ্যারভ্যেতি চ ৷ উদগ্যুখো ভূৱা এতৎ দ্ব্যাৎ। ওম্ যূদঃ किरेंडा नम दे**ि उ**खिन॰ मार्জ-বেং। ওম্স ইত্যভ্যুক্ষেং। বামহন্তেন স্থান্তলং গৃহী**দ্বা দশে**-ন প্ৰণৰ পূৰ্বক॰ চতুৰ্থান্ত ত্ৰত দে-বতানাম লিখেৎ। হন্তপ্রমাণ স্থালিক চত্রসূপ সিত্তাপুলেনা-পূর্যা মধ্যে বিভন্তার্দ্দ কর্ণিক॰ ছ-রিদাচূর্ণেন তছছি বিভক্তি প্র-মাণান্যন্যোন্যসক্তানি অফদ-লানি সিত ভণ্ডুন চূর্ণেন পত্রমূলে কেশরাণি সমুস্ত চূর্ণেন পত্রসদ্ধী বিল্লাদিপত্রচূর্ণেন পীঠগাত্রাণি দ্ৰন্ধ পুলাকজেন ক্ৰন্বা ঘটণ সংস্থা- || প্য সামান্যাৰ্ঘ্য°ক্ষত্বা তদুদকেনা-স্থান॰ পূজোপকরণঞ্চাভ্যুক্য **গ**-लिमानीन् नवश्राः टेम्हव शृक्र-বেৎ ৷ ততে৷ ব্ৰতদেবতাঃ পূজ-যেৎ। ইতি ব্ৰত্তব্ব ।! 🕸 ।। জ্ব ত্রত লক্ষণ । দীর্ঘকালানুধাল-নীয় সঙ্করে। ব্রত মিতি নারাম-পোপাধ্যাযানা স্বরুসঃ। স্বক-ৰ্ত্তব্য বিষয়ে। নিষতঃ সঙ্কল্পে। ত্ৰত মিতি শ্রীদত্ত হরিনাথ বর্দ্ধমানপ্র-ভূতযঃ ৷৷ সঙ্কল্প ভাবে মথৈতৎ কর্ত্তব্য মেব নিষেধে ন কর্ত্তব্য নি-তি জ্ঞানবিশেষঃ। অতএব সক্ষ-লঃ কর্মানানস নিভ্যাভিধানিকাঃ । বস্তুতস্তু পূর্ষোক্ত বরাহপুরাণ বচনেনৈকাদশ্যপ্রাসন্য ব্ত-ত্বাভিধানাৎ একভক্তেন নক্তে-ন তথৈবাখাচিতেন চ। উপবা-সেন চৈকেন পাদক্রচ্ছ উদাস্থ-ভঃ ॥ ইত্যাদি যাজ্ঞবন্ধ্যাদ্যুক্ত-ষু একভক্ত নক্তাযাচিত ভোজ নোপবাসাদিষু পাদক্ষজ্ঞাদিয়া-ভিধানা**চ্চ ন সঙ্কল্পে**। বৃত্ত । কি-ম্ভ সঙ্কল্ল বিষয় তত্ত্ৰৎ কৰ্ম্পৈৰ ব্ৰত মিতি। অতএব ব্রতানা॰ সঙ্কল্প मध्दव गोर गनुः ! मकत्रगृलः

় কালো বৈ যুজাঃ সঙ্কন্মযুবাঃ १ ত্ৰতা নিয়ন.ধ**ৰ্মাশ্চ সৰ্বে স**ক জাঃ স্মৃতাঃ ৷৷ অনেন কর্মনা ইদ-মিষ্ট° ফল° সাধ্যতে ইত্যেব° বি-যয়। বৃদ্ধিঃ স্তল্প <mark>তদন ভব নিষ্ট-</mark> সাধনতন্য অবসতে ভিম্মিন ইচ্ছা क वाक ठठ छमर्थ॰ थ्यु ब्रे॰ अबी-ভ ইংভাব° নজ্ঞাঃ সম্প্রদান্তবাঃ । ব্ৰতা নিষ্মৰাণা ধৰ্ম। শচতুৰ্থা-ধ্যাযে বহ্মাশাং! সর্বে ইত্যনে-ন অন্যেপি শান্তার্থাঃ সম্বন্ধাদেব जायरस रेखि ब्रह्मकछिः॥ 🛊 ॥ সম্বন্ধ নাহ বরাহপুরাণ ৷ প্রাতঃ সঙ্গল্পবেদ্বিদ্বানুপবাস ব্রতাদিকণ । নাপরাহ্নে ন মধ্যাহ্নে পিত্র্যকা-লৌ হি তৌ স্মৃতৌ।। সঙ্কল্পে ব্ৰত-স্যারম্ভ ইত্যুক্তণ রাঘবগৃতো বি-কুঃ। ত্রত যজ্ঞ বিবাহেষু শ্রান্ধে হোনে ২**ৰ্চনে জপে।** আরব্ধে সূ তক॰ ন স্যাদনারদ্ধে তু সূতক॰॥ আরুড়ো বরণং যজ্ঞে সঙ্কল্পো বৃড জাপযোঃ। নানীশ্রাদ্ধণ বিবা-হাদৌ শ্রাদ্ধে পাকগরিদ্ধিয়া।। নিমন্ত্রণন্ত বা প্রাক্ষে আরস্তঃ স্যা-দিতি শ্রুতিঃ। পাক পরিষ্কিযেতি নাগে দুৰ্শ আদ্ধ বিষয়ণ। তত্ত্বৈব তস্যাগ্ন্যন্ধারণ বিধানেন তদ্মি-

गाकिगामिथिति । शिक्षा मस्स বিধানন্ত সম্বংসরগ্রদীপে। প্রা-তঃ সন্ধ্যাণ ততঃ রুদ্ধ। সম্বন্ধ বধ আচরেৎ।শান্তিগর্বনি।গৃহীত্ত্বী . जूरतः शांजः वातिशृर्व गुन्दा गः। উপবাসন্ত भृङ्गीकालका भागायः ষুধঃ ॥ দেবত। তুম্য তুম্যুন্তি কা-মিক° তুসী সিদ্ধাতি। অন্যথা তু **वृथा ग**र्छगाः क्तिभा**छि य**न्नवृक्षयः া। যদ্বেতি পক্ষান্তর্গ। তেন তাসু-পাত্রাভাবে সঙ্কন্ধবাত্রণ করণীয়ঁণ ॥ 🛊 ॥ গৃহীত ব্রতাকরণে দোষ মাহ ছাগলেষঃ। পূৰ্ব॰ ত্ৰত॰ গৃহী-ত্বা যো নাচরেৎ কানুনোহিতঃ। জীবন্ ভবতি চাঙালো মৃতঃ শ্বা-চৈব জায়তে॥ দ্বাদশীত্রত নাদা-য ব্রতভঙ্গ করোতি যঃ। দ্বাদশা-ৰূ॰ ব্ৰত॰ চীৰ্ণ॰ নিজ্ফন॰ ভদ্য জা-যতে। ইতি নারদীয় বচনাৎ দ্বা-मनागः दिटलट्यानि ॥ ॥ थाय-শ্চিত্ত মাহ পমপূরাণণ লোভাৎ মোহাৎপ্রমাদাদা ব্রভভালা যদা ভবেৎ। উপবাসত্রয° সর্ব্যাৎ স্ব্যাদ্বা কেশ্যুওনং ॥ প্রাযশ্চি-ত্ত মিদ॰ রুদ্ধ। পুন রেব ব্রতী ভ বে২ ৷ বাশকঃ সমুক্তবে তেন মুখনঞ্চ কর্ত্তব্য নিতি প্রায়শ্চিত্ত-

বিবেকঃ ৷ প্রমাদাদস্য সক্কৎ ক্র-তত্বে প্রতিপ্রসূতে দেবলঃ । সর্ব-ভূত ভষণ ব্যাধিঃ প্রমাদে৷ গুরু-শাসন । অব্ৰতমানি কথ্যন্তে স-ক্তদেতানি শাস্ত্ৰতঃ ॥ ইত্যেকা-দশীতত্ত্ব॰ ॥ 🐉 ॥ পুণাজনক ত্র-তানি যথা। বৈশাখস্য শুক্লাতৃ-তীযায়া॰ অক্ষযত্তীয়াব্ৰত তস্য শুক্লা দ্বাদশী পিপীতকী ২ **७**क्रजूलिंगी नृमि॰इठजूर्सिंगी ७ **७**मा क्रकाचेनी जिल्लां हना केनी ৪ ত্যা ক্লফচতুর্দ্দশী সাবিত্রী ৫ জ্যৈষ্ঠ শুক্লতৃতীয়া রম্ভাতৃতীয়া ৬ **তमा एका ठजूशी जेमाठजूशी १** তস্য শুক্লা যঞ্জী অরণ্যযঞ্জী ৮ ত-চতুৰ্দশী চম্পকচতুৰ্দশী ২ আ-ষাটা শুব্লৈকাদশী শ্যনৈকাদ-শী ১০ প্রাবণী ক্লফার্ফনী শ্রীক্লঞ্চ-জনাউমী ১১ ভাততক্লা চতুথী শিবাচতুথী ১২ তদ্য শুক্লা ষষ্ঠী চপেটায়স্তী ১৩ তস্য শুক্লা সপ্ত-মী ললিতাসপ্তমী তত্ৰ সন্ধৃটী-ब**॰ ১৪ ত**मा शुक्कारुमी मृदीखे-মী ১৫ রাধান্টমী চ ১৬ তদ্য শুক্লা নবনী তালনবনী ১৭ ত্স্যশুক্রৈ-কাদশ্যাণ পার্শ্বপরিবর্ত্তনত্রত ১৮ তদ্য শুৱাদাদশী শ্ৰবণদাদশী১৯

তস্য শুক্লা চতুর্দ্দশী অনভচতুর্দ্দ- 🏽 শী ২০ তদ্য ক্লো চতুৰী গণেশ-**हर्यी २२ वाश्विन एक्कार्यनी म** হাষ্ট্রনী ২২ কার্ত্তিকশুব্লানবনী দুর্গানবুমী ২৩ তম্য শুক্লৈকাদশী उंशादेनकाम्मी २८ जमा खङ्गा **ठजूर्मनी** भाषां १ठजूर्मनी २৫ ज-गानीरेयकामगामि शक्ष ठिशा-ত্মক বকপঞ্চক ২৬ বৃশ্চিকস ক্ৰাস্ত্যাণ সৰ্বজযাত্ৰত ২৭ কাৰ্ত্তি-কেষত্ৰতঞ্চ ২৮ অগ্ৰহাষণস্য শু-ক্লা ষষ্ঠী গুহুষষ্ঠী ২৯ তদ্য শুক্লা সপ্তমী মিত্রসপ্তমী ৩০ তস্য শুক্লা षामनी अथञ्चाषामनी ७३ माघ শুক্লা চতুর্থী বরদাচতুর্থী ৩২ তস্য শুক্লাপঞ্চ্যাণ শ্রীপঞ্চ্মীত্র-ত ষড়র্য নিষ্পাদ্য ৩৩ তস্য শুक्रा यष्ठी भीठनायष्ठी ७८ তमा खक्का मखनी जातागा मखनी ७৫ তमा श्रुटक्किकामभी जीरेम-কাদশী ৩৬ তদ্গাদশী বরাহদ্বা-দশী ৩৭ তস্য ক্ষণ চতুৰ্দ্দশী শি-বরাত্রিঃ ৩৮ ফাল্গুনশুক্লাদাদশী গোবিন্দদ্বাদশী ৩৯ চৈত্রক্লফা-यञ्जी ऋन्त्रयञ्जी ४० टेम्ब छङ्गार्खभी অশোকান্টমী ৪১ তস্য শুক্লা নব-মী শ্রীরামনবগী ৪২ তদ্য শুক্লা

ত্রযোনশী মদনত্রযোদশী ৪৩ ! ইতি স্বৃতিঃ।। গ্ৰহা। অধাচিতত্ৰত• নক্তত্ৰত॰ উমামাহেশ্বরত্রত॰ শঙ্ক-রনারাযগ্রত দেবীপুরাণে রু-কাফনীত্রতনানাধ্যাবে সন্মার্জ-. नमाश्याक्षात्यक जरूवा ।। 🗱।। তিথ্যাদিব্ৰত গাৰুডে ১১৬ অ-ধ্যাযে অগস্ত্যার্য্যবর্ত গারুডে ১১৯ অধ্যাষে চাতুর্মাস্যবতানি গাৰুডে ১২১ অধ্যায়ে ভীম্মপঞ্চ-কাদিত্ৰত° গাৰুডে ১২৩ অধ্যা-ষে চ জফব্য° ॥ 🕸 ॥ কার্ত্তিক-স্নানব্ৰত কাৰ্ত্তিক্বত কাৰ্ত্তিক-প্রদীপদান্ত্রতঞ্চ পালোত্তরখণ্ডে ১८॰ व्यक्षारय ऊर्केवा॰ ॥ कः ॥ थः-তিগৎকল্পে ব্ৰন্ধব্ৰত । দ্বিতীয়া-কল্পে পুষ্পদ্বিভীষাব্ৰত কলদ্বি-তীযাত্রতঞ্চ। তৃতীয়াকল্পে গৌ-রীব্রত॰ । চতৃথী কল্পে গণেশচতু-থী । পঞ্চীকলে ভাদ্রভক্লাপ-ঞ্চমী নাগপঞ্চী। ষত্ঠীকল্পে তা-जन्द्रकारकी छहरकी । मश्रमीक-त्त्र गाय अक्रमश्रमी दश्मश्रमी। শুক্লপক্ষে রবিবারে সপ্তম্যাণ রো-হিণীনক্ষত্রযোগে বিজয়াসগুমী । রবিবারে সংক্রান্তৌ আদিত্য-शमयबङ । শুক্ল कीयमखन्माः

প্রধারকনক্ষত্রবোগে জ্যাসপ্ত-गी। नाष ध्वन थुनी जय छी। ভারতন্ত্রমন্ত্রী অপরাজিতাস-গুনী। শুক্লপকে সপ্তম্যা॰ রবি-मः जगरा भराजगामश्रमी। मा-র্ণনীর্ষস্য শুক্লা সপ্তমী নন্দাসপ্ত-নী। শুক্লাসপ্তম্যা হস্তানক্ষত্ৰ-যোগে ভদ্রাসপ্তমীব্রত । ফাগ্লু-नमा श्रुकामश्रमी कामनामश्रमी। পাপনাশিনীসগুমীব্রত । ভানু-পদত্ৰত ৷ সৰ্ব্যাগ্ৰিসপ্থমীৰ্ত । মার্ত্তসপ্তমীরত°। ভারশুক্ল সপ্তমী নতসপ্তমী। প্রাবণশুক্ল-नश्रमी অভ্যঙ্গमश्रमी। गार्गभी-र्यमा निजमश्रमा॰ र्खानक्व-যোগে ত্রিত্যপ্রদারত । ইতি ভবিষ্য পুরাণ°॥ 🕸 ॥ উত্তরায়ণে শুক্লপক্ষে বুধবারে অফমী বুধা-क्रेमी। जगावामा। उठः। देवना-चीशृर्विमा मिळेशूर्विमा । प्यय-भ॰क्वारको नवभ॰क्वान्डिः। জन-भ-जार्डिः। कलभःकार्डिः। यम-সংক্রাভিঃ । দ্ধিস্ক্রাভিত্রতঞ্চ ।। 🗱 ।। অথ বতবিধিঃ। তত্র ত্ৰতধৰ্মাঃ। তত্ৰ বিষণু হাত্ৰীতৌ । षिनाट्ड नथ त्यानाषीन् **अवा**-গ্য নান মাচরেৎ। ভঙ্গা গোমষ

সূদারি পঞ্গব্যাদিকল্পিত ॥ ম- ' লাপকর্ষণ কার্য্যণ বাহ্যাশীচা-অসিদ্ধয়ে। দম্ভধাবন পূর্বেণ প-ঞ্গব্যেন সংযুত্।। ব্ৰতং নিশানু থে গ্রাহাণ বহি স্তারক দর্শনে। তেন প্রাথশ্চিত ত্রতারত্তে পূর্ব-দিনে পঞ্গব্যং প্রাশ্য দন্তধাবনং কৃষা সায় সমধে বত সম্বল্পঃ ক-র্ত্তব্যঃ। বশিষ্ঠঃ। শাশ্রু কেশ ন-ধান্ বাপষেদকিলোন শিখাব-র্জ । কেশধারণেচ্ছা্যা দিওণ ত্রত মাহ হারীতঃ। রাজা বা রাজপুত্রো বা বান্ধণো বা বহু-শ্ৰুতঃ। কেশানা বপন ক্নয়। প্রাযশ্চিত্ত সনাচরেৎ ৷৷ কেশা-না॰ ধারণার্থন্ত দ্বিগুণ বত নাচ-রেৎ। দ্বিগুণে তু ব্রতে চীর্ণে দ-কিণা দ্বিগুণা ভবেৎ ৷৷ 🏶 ৷৷ ব্রি-যাঃ কেশবপনং ন কাৰ্য্য মিত্যাহ (वेशायनः। क्र.ष्ट् जिनवन गुन-কোপস্পর্শন মধঃশয়ন মেকবা-সতা কেশ খাশ্রু নথ রোম বাগনং এতদেব ব্রিষাঃ কেশ বপন বর্জ্জণ । পঞ্গব্য যুত প্রাশনযো র্বিক-লঃ। তথা শুখ্ৰ লিখিতৌ। বাপ্য কেশ নখান পূৰ্ব যুত প্ৰাশ্য ব-ছি নিশি। প্রত্যেক নিযত কাল মাল্লনো ত্ৰত মাদিশেৎ ৷৷ প্ৰায-শ্চিত্ত মুপাসীনো বাগ্বত ব্রিসব-ন স্পূশেৎ। একবাসার্ডবাসা বা वशानी छिएलन्यः॥ सानी वी-वामनी सोनी सोक्षी मधकगढ-नुः। ভৈক্ষচর্যাগ্নিকার্ব্যক্ষ ক্ষা ঙি জু হযাদ্তেও।।প্রত্যেক নিয-ত কাল মিতি ব্রত সংখ্যা সম্বল্প-বাক্যে উল্লেখনীয়া ইত্যৰ্থঃ। বী-রাসনী ভিত্ত্যাদ্যনাশ্রিতঃ । দও কমণ্ডলু॰ আৰ্যস্বাৎ মতুপো লো-পেন তেনৈতামুক্ত ইতার্থঃ। জ-স্মাত্তৈ ৰ্যন্দেবা দেবহেলন মিত্যা-**मि गरे**खः । गनुः। गरावाशिटिङि হোনঃ কর্ত্তব্যঃ স্বয় নত্ত্বহণ অহিণ-স। সতা নজেৰি মাৰ্জ্বণ সনাচ-রে९॥ ত্রি রহু দ্রি নিশায়াও সবা-সাজল মারিশেৎ। ত্রি রক্ত জি নি-শায়াঞ্ ইতি ষট্স্নান বিষয় মিদ° ৷ পিপীলিকা মধ্য চান্দ্ৰ:(যণাদি ত-গুরুক্ত বর্জেণ দল।তিশ্যার্থণ বহু-ষ ত্রিসবন বিধানাৎ। তথা স্ত্রী-শুদ্র পতিতাণ্টৈশ্যর নাভিভায়েত কহিচিৎ।শ্বানাসনাভ্যাশবিহরে-দশক্তো ২বঃশ্বী ভবেৎ ৷৷ বন্ধ-চারী ব্রতীচ স্যাদ গুরুদেব দিজা-ৰ্ভকঃ মাবিত্ৰীঞ্চ জপেখিতাং গ্ৰ-

বিত্রাণি চ শক্তিভঃ ॥ সর্বেষু চ ব্ৰতেম্বেণ প্ৰাযশ্চিত্তাৰ্থ নাদৃতঃ। ব্ৰন্গচারী মৈথুনবর্জ° ব্রতী ছব্রো-পানহ गाना। क्षेत्र गमानि वर्क्क । শূজেণ সাবিত্রীজপস্থানে নারা-ষণাদি মন্ত্ৰ জপঃ কাৰ্য্যঃ। অন্য-দার। বা কার্ষিতব্যঃ। এব মন্য-खालि । यथा वताश्ववागः। जम-ন্ত্ৰস্ভন্য বিপ্ৰোমন্ত্ৰণ গৃহ্ণ-তে। জাবালঃ। আর্যে সর্ব ফ্র-চ্ছাণা॰ সমাপ্তে। চ বিশেষতঃ । আজ্যেনৈৰ হি শালাগে জুহুষা-দ্বাহ্নতীঃ পৃথক্ ॥ আদ্ধ॰ দ্বর্যা-দূতান্তে চ গো হিরণাদি দক্ষিগাণ । গৃহে গৃহী বসন্ সর্বন্ একলো-কে নহীদতে।। স্ত্ৰীণাণ হোমো ন कर्ववाः शक्षभरा छरेषव छ। भु-जाना॰ भाभिनादेशव मयाए॰ ग ह कात्रयथ ॥ महाएस न कर्रता খ্রিবর্টেশ্চ কদাচন। প্রাশ্বণেটনব বক্তব্য উৎপন্নে প্রাণসংশ্যে !! শ্রাদ্ধ নিতি শুদ্ধার্যণ শ্রাদ্ধণ দর্গি-ত°। স্ত্রীভি র্হোনো ন কর্ত্তব্যঃ পঞ্গব্য পানঞ্জতানাং কর্ত্তরি বেতি ষষ্ঠা । প্রান্তরভূপীভয়া প্রাণসংশ্বে। অন্যে বর্ণা ন প্রফ-ব্যা ব্রাহ্মণ এব প্রস্কৃত্যঃ। ব্রতং

মৌন° পূৰ্ব্বোক্ত°। তত্ৰ বিশেষমাহ আপস্তরঃ। তত্র মৌন সৃক্ত॰ ত্রৈ-विमाव्देक म् निर्जि द्रारेग दा अ নিভি ৰ্হশুতৈ দিয়ে দিভান্ দ ऋषाखन्य এव यावल्यावन्यः - ভাষেত ন মন্ত্র লোপো তবহীতি বিজ্ঞাযতে। মন্ত্রলোগো বতলে। পঃ। বালবৃদ্ধাদিভি রঙ্গহীন মপি ত্ৰত কাৰ্যী নিত্যাহ লঘূবিকুঃ। অসংস্কৃতো নিরুৎসাহো রোগী नविजीदकः। यथागक्ति अन् ৰীতিভ্ৰত' হেয় ন লুগ্যতে॥ অ-শক্তাবন্যছারাপি কার্য্য মিতি উক্তঞ্চ রন্ধপুরাণে।রোগী বৃদ্ধ স্তু পোগণ্ডঃ পৰ্যন্তান্যৈ ৰ্য্যত স-म। । চতুর্থার<মরাদুর্দু[,] অফ্টম[,] যাবদেব হি ॥ শিশো ব্ৰত প্ৰদ্ন-ৰীরিন্ গুরু সয়দ্ধি বাদ্ধবাঃ গুৰ্দ্বিণী বালবৎসা চ রোগী ড্রব্য-পরায়ণঃ ৷৷ এতে নক্তেয় ভুঞ্জন্তি বালা মধ্যাত্র এব চা ব্রতস্থঃ প্রা-**।**त्रकार्थः कमाि एमकः शिरवः ।। ফলমূলে তথা ক্ষীরণ যজ্ঞশিক্ত তথা হবিঃ। বতমধ্যে ত্ রোগা-র্ত্তো বৈদ্যপ্রোক্ত মংখীৰধণ।। ক-রোতি চ গুরে। র্বাক্য° ব্রতম্ব স্তৎ-ক্ষণাদপি। ব্রাক্ষণস্যাভিল্সিত

সাধ্যেদ্বিচার্যন্ 11 এতান্য-ক্টো বতস্থানা মব্রতম্বানি স্ক্র-চিৎ। ব্রতেমেতেমু দেবাং স্তান বতভস্ত প্রপূজ্যেৎ ৷৷ পোগভো वानः। प्रवाशतायभः ऋरूषी फ ব্যার্জন পালন পরঃ**সন্ধিত্য**র্থঃ 🔃 বৌগা**যনঃ। অক্টো তান্য**ব্ৰতন্না-নি আপো মূলং ফলং পয়ঃ ৷ হবি ৰ্ত্ৰাহ্মণ কাম্যা চ গুৱো ৰ্বচন মৌ-যধণ।। হারীত যমে।। বলয শেচা-পহারশ্চ হবীণষি চরব স্তথা ৷ নিৰ্বিশঙ্কেন ভোক্তব্যং ব্ৰভ মৃদ্য न नुभारक ॥ वनि देवं भारमदामि-দেবতাভ্যো দত্তঃ । উপহারে। देनद्वनाः । চक्रः शार्वशङ्गानी-পাকাদি। অত্র চৈষাণ দত্তাব-ণিক্ট॰ ভক্ষণীয় মিতি। দেবলঃ। উপবাসে। বিনশ্যেত দিবাস্বপ্না-ক্ষ নৈথুনৈঃ। অভ্যয়ে জলপানে-ন নোগবাসঃ প্রণশাতি ॥ বৃদ্ধ-শাতাতপঃ। গন্ধালন্ধার বস্ত্রাণি পুष्ण गानगानुत्वशन । डेशवातन-ন দ্যান্তি দন্তধাবন মঞ্জন ॥ অলম্বার বস্ত্র সিন্দুরাদি উপবা-সেন হেতুন। ইত্যর্থঃ। তথা। স্ত্ৰীণাণ সম্প্ৰেক্ষণাৎ স্পৰ্শাৎ তা-ভিঃ সংকথনাদপি । ব্রত্চর্য্যণ বি- পলেত ন দারসঙ্গনাদপি ৷৷ সং-প্রেক্ষণাৎ সংক্থনাৎ ইতি অত্র স্রাগত্ব॰ সংশব্দসার্থঃ। ইতি প্রাযশ্চিত্তবিবেকঃ ॥ 🟶 ॥ প্রায-শ্চিত্তাত্মক ব্রতানি যথা। বিশ্বা-मिवः। कृष्ट् ठाट्यायगानीनि छ-দ্ধ্যভ্যুদয় কারণ । প্রকাশে চ র-হস্যে চ সংশ্ৰে ২নুক্তকে ২স্ফুটে ।। প্রাজাপত্যঃ সাত্তপনঃ শিশুক্-চ্ছঃ পরাককঃ। অতিক্লচ্ছঃ পর্ণ-রুচ্ছঃ দৌস্যঃ রুচ্ছাতিরুচ্ছ কঃ।। মহাসান্তপনঃ শুদ্যৈ তপ্তরুচ্ছস্ত পাবনঃ। জলোপবাসরুচ্ছস্ত ব-ষ্ণকৃষ্ঠস্ত শোধকং ॥ এতে ব্যস্তাঃ সমস্তা বা প্রত্যেক মেকশোপি-বা। পাতকাদিযু সর্বেষ পাপকে-षु প্রযন্তঃ !! কার্য্যা শ্চান্দ্রায়ণে-ৰ্যুক্তাঃ কেবলা বা বিশুদ্ধযে। শি-শুচান্দ্রায়ণ প্রোক্ত যতিচান্দ্রা-যণ তথা ৷৷ যবসধ্য তথা প্রো-ক্ত॰ তথা পিপীলিক।ক্তৃতি। উ-পবাস স্ত্রিরাত্রন্ত মাসঃ পক্ষ স্তদ-र्फ्तकः ॥ यख्य द्वीमगायामि कार्याः শুদ্ধিফলার্থিনা। উপগাতক যু-ক্তানা মনাদি:ঊষু চৈব হি ॥ প্রকাশে চ রহস্যে চ অভিসন্ধ্যা-দ্যপেক্ষ্য। জাতি শক্তি গুণান্।

দৃষ্ঠ্। সরুদ্ধান্ধিরত তথা ॥ অনু-বল্ধাদিক দৃষ্ঠ্। সর্ব কার্য্য য-থাক্রম ৷. ইতি প্রাযশ্চিত্ততত্ত্ব ।। ক্ষা দাদশবার্ষিকাদিরত প্রা-যশ্চিত্রবিবেকাদৌ দ্রুষ্ঠব্য ।।। ব্রতিঃ স্ত্রী বিস্তারঃ ॥ লতা । ইত্যমরঃ ॥ ত্র

ইতি ভরতদ্বিৰূপকোষঃ॥ ব্রতভিক্ষা স্ত্রী উপন্যনকালীন-ভিক্ষা। তস্যা বিধি র্বথা। অথ ভৈক্ষ্যঞ্রতি। অথশব্দ স্তব্দী মাদিত্যোপস্থান মগ্নিপ্রদক্ষিণঞ্চ শংসতি । প্রতিগৃহেন্সিত দণ্ড মুপস্থাপয ভাস্কর । প্রদক্ষিণ পরীত্যাগ্নি॰ চরেটেডক্ষ্য়ণ যথা-विधि ॥ इंछि मनुवहना । छि-ক্ষাসমূহণ ভৈক্ষ্যণ তচ্চরতি আ-বহুতি ইতার্থঃ। মাতর মেবাঞে বে চান্যে সৃহদে। যাবত্যো বা সমিহিতাঃ ন্যুঃ। যাচতে ইত্য-शाराया॰। मूक्ता विश्व क्षाट्य স্বস্থান্যে। তথা চ মনুঃ। মাতর॰ বা স্বসার বা মাতুরী ভগিনী নিজাণ ভিক্ষ্যেত ভিক্ষাণ্প্রথমাণ যা চৈন॰ নাবমানবেৎ ॥ সন্নি-হিতা স্তদ্দেশস্থাঃ ন তু প্রতিগৃহণ গন্ধ। তবতি তিক্ষাণ দেহীতি বাক্ষণ তিক্ষা প্রয়োগঃ। তথা চ মনুঃ। তবৎপূর্ষণ চরেৎ তৈক্ষা মুপনীত দিজোত্তমঃ। তবম্মধা-ন্ত রাজন্যো বৈশ্যস্ত তবদূত্তরণ য আদি মধ্যাবসানেষু তবচ্ছ-কোপলক্ষিতান-বাক্ষণ ক্ষত্রিষ বিশাণ তৈক্যচর্য্যা যথাক্রনণ।। ইতি যাউবেক্ষ্যবচনাচ্চ। ইতি সংকারতন্ত্বণ।।

ত্রহসংগ্রহঃ পু॰ দীকা।ইতি হেষচন্দ্রঃ।।

বতাদেশঃ পু॰ উপন্যনং। যথা।
আনন্ত জননাৎ সদ্য আচূড়াদেকরাত্রকং। ত্রিরাত্র মাব্রতাদেশাৎ দশরাত্র মতঃ পর্নং ।।
ই.তি শুদ্ধিতত্ত্বং।।

ত্রতী পুণ বজ্নানং। ইত্যমরং॥
ত্রতবিশিষ্টে ত্রি। যথা তিথ্যন্তে
চোৎসবাস্তে বা ত্রতী স্বর্ণিত
পারণুণ। ইতি তিথ্যাদিতত্ত্বং॥
ত্রশ্চ উশ ছেদে। ইতি কবিকল্পক্রমং॥ দন্ত্যোপধঃ চযোগাৎ তালব্যঃ। তেন ক্রিপি শচ্ছাজেতি যঙি নিনিত্রাভাবে
নৈমিত্তিক্স্যাপ্যভাব ইতি ন্যাযাৎ তালব্যম্য দন্ত্যত্বে সংযো-

গাদেঃ সদ্য লোপে সুবৃট্ ইতি।
তথাচা নকারজাবনুষার পঞ্চমৌ বালি ধাতুষু । সকারজঃ শকারঃ স্যাৎ ষাউবর্গ স্তবর্গজঃ
।। ইতি বোপদেবঃ ।। অস্যার্থঃ ।
ধাতুষু মধ্যে বালি বাসে পরে অ
নুষার পঞ্চমৌ নকারজৌ জেন
বো তালব্য শকারশ্চ দন্ত্যনকারজাতঃ মূর্জন্যমকারাৎ পর উবর্গোপি তবর্গজাতো জ্রেষ
ইতি। ঞি ঠা স্থানে ইত্যাদীনাধ্ব থকারাদি প্রক্রতিত্বে তক্ষে
ইত্যাদি বোধাণ । উ অব্রশ্চীৎ
অব্রাক্রীৎ । শ বৃশ্চতি । ইতি
দুর্গাদাসঃ ।।

বশ্চন॰ ক্লী ছোদন॰। বশ্চধাতো রনট্প্রত্যযেন নিষ্পন্ন॰॥

বশ্চনঃ পু॰ স্বর্ণাদিছেদিকা।
ছেনী ইতি ভাষা। তৎপর্য্যায়ঃ
।পত্রপরশুঃ ২। ইত্যমরঃ ॥ পত্রপর্শুঃ ৩। ইতি শব্দরত্রাবলী
॥ স্বর্ণলোহাদিভেদকঃ ৪। ইতি
জটাধরঃ ॥

বাজিঃ স্ত্রী বাষুঃ। বজধাতো রৌণাদিক ইঞ্প্রত্যবেন নি-প্রানা।

যাৎ তালব্যস্য দন্ত্যন্তে সংযো- । বাতঃ পু॰ সমূহঃ। ইত্যমরঃ ।।

ব্যাধাদি। ইতিব্রাত্যশব্দ দীকা ষা॰ ভরতঃ ॥

ব্রাতীনঃ পু॰ সংঘজিবী। ইতি ट्याञ्चः ॥

ব্রা**ত্যঃ পু॰ দশ**স॰কাররহিতঃ। ষোডশবর্ষাদূর্জ্ব অরুতত্তত্তব-ন্ধো ভূষ্টগাযত্ৰীকো বা। ইতি ভরতঃ।। তৎপর্য্যায়ঃ। সংস্কার-হীনঃ ২। ইত্যমরঃ ॥ সাবিত্রীপ-তিতঃ ৩ বান্দুষ্টঃ ৪ পুৰুষোক্তি-কঃ ৫। ইতি জটাধরঃ ॥ তস্য প্রায়শ্চিতাদি যথা। অথ ব্রাত্য বিধি॰ দেবি প্রাযশ্চিত্তন্ত যক্ত-বেৎ। তৎ শৃণুষ মহেশানি স-ৰ্ববৰ্ণে বিশেষতঃ 11 দশবৰ্ষাণি পঞ্চৈব ব্ৰাহ্মণ স্চোপনীয়তে। একবি॰শতি বর্ষাণি যাবদ্বর্ষ মু-পাবশেৎ।। অত উৰ্দ্ধুণ পতমেব দৰ্ব ধৰ্ম্ম বহিষ্কৃতঃ। গাযত্ৰীপ-তিতা ব্ৰাত্যা ব্ৰাত্যস্তোমেন সংস্কৃতঃ।। অশক্তে চৈব যজ্ঞস্য **চরেদৌদ্দানিক** বত । দ্বৌ মাসে যাবকাহারো মাসনেকণ পয়ঃ পিবেৎ ॥ দগ্গ চ পক্ষ মে-কন্তু সপ্তরাত্র॰ ঘৃতেন তু। অযা-চিতেন ষড়াত্রণ ত্রিরাত্রণ বর্ত্তযে-জ্জলৈঃ।। অহে। রাত্রণ ন ভূঞ্জী- ব্ৰী

ত ততঃ সংস্কার মহতি। পতিতা যস্য গাযত্রী দশবর্ষাণি পঞ্চ চা প্রাযশ্চিত্ত ভবেত্তদ্য প্রোবাচ ভগবান্ শিবঃ। সশিখ॰ বপ্সন• রুত্বা ব্রত স্বর্যাৎ সমাহিতঃ॥ হবিষ্যু ভোজ্যেদন্ধ বান্ধণান সপ্ত পঞ্চ বা : একবি॰শতি রাত্র-স্থ পিবেৎ প্রসৃতি যাবক ॥ ততো যাবক শুদ্ধৰ্শ্য তম্যোপ-নযন॰ স্মৃত । ব্রত্স্যাচরণাশ-ক্তৌ স্বর্যাচ্চান্দ্রাযণত্রয়ণ।। সা-বিত্ৰী পতিতা যেষাণ দেশকালা-দি বিপ্লবাৎ ৷ চাম্পায়ণ চরে-দযস্ত ভ্রতান্তে ধেনু মুৎসূজেৎ 11 कीत शांशि शिरवन्नामः म-मांमा' व<मगानिनी[•]। ইতি নৎসাস্ত্রে প্রাযশ্চিত প্রকর্ ণে ৩৮ পটলঃ।।

ব্রাত্যস্তোমঃ পু॰ যক্তবিশেষঃ। যথা। সাবিত্রী পতিতা ব্রাত্যা ব্ৰাত্যস্তোশাদৃতে ক্ৰতোঃ। ইতি গারুডে ৯৪ অধ্যায়ঃ॥

ত্ৰী গ গি বৃত্যা । ইতি কবি-কল্পদ্রমঃ ।। রেফোপধঃ । গি ব্রিণাতি ব্রীণঃ ব্রীণিঃ। গ যো ত্রীণাতি জয় শ্রিষ° রণসুখে। ত্ৰীতঃ বীতিঃ। ইতি দুর্গাদাসঃ॥ ত্রী ও য ও গতে। । বৃত্যা । ইতি কবিকল্প দ্রু য । রেফোপ-ধঃ। য ও ত্রীয় তৈ। ও ত্রীণঃ । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

ষীড য ঞি ক্ষিপি । লজ্জে ।
ইতি কবিকল্পক্রমঃ। রেকযুক্তঃ
। য ব্রীডাতি রুণে চাপঃ। ব্রীড্যতি বধুঃ। ঞি ব্রীডিতো হস্তি ।
ইতি দুর্গদোসঃ।।

বীডঃ পু॰ 'লজ্জা। ইত্যমরঃ।। বীডন॰ লী লজ্জা। মথা। অথ মন্দাক মন্দাস্য॰ লজ্জা লজ্জা চ হ্রী দ্রপা। বীডো বীডা বীড-নঞ্চ লজ্জাপর্য্যায় ঈরিতঃ। ইতি শব্দরত্বাবলী।।

ব্রীডা স্ত্রী লজ্জা। ইত্যমরঃ।। ব্রীস কি বধে। ইতি কবিকল্প-দ্রুমঃ।। কি ব্রীস্থতি ব্রীস্তি। ইতি দুর্গাদাসঃ।।

ব্রীহিঃ পু॰ ধান্যমাত্রণ। আশু-ধান্য । ইত্যমরঃ ॥ অস্য সা-মান্য নাম গণনা গুণাশ্চ যথা। । ধান্য ভোগ্যঞ্জ ভোগার্হ ময়া-দ্য জীবসাধন । তচ্চ তাবল্রি-ধা জ্রেষ শুক শিল্পী তৃণাহ্বয ।। বীহাদিক থদি হ শুক সমন্বিত স্যাৎ যথ শুকধান্য ময় মুদ্যা

गञ्चकामि । निश्ची निशृष भिक्ति তৎ প্রবদন্তি শিশ্বী ধান্য॰ তৃণো-ন্তব তথা তৃণধান্য মন্যৎ।। তত্ত্র विद्याय भगनः वयू भृक्षानाः তেজে বলাতিশয বীৰ্য্যবিবৃদ্ধি-দায়ি। শিশ্বীভব॰ গুরু হিমঞ্চ বি-বন্ধদায়ি বাতালকম্ব শিশির॰ তৃ-नशाना माङः॥ प्लटम प्लटम मृ-क्शाताम् मःशा छाठूः भका। নৈব তৈ ৰ্দেবতৈ ৰ্বা। অস্মাদে-ষা॰ যেষু ভোগোপভোগা স্তা-ন্যস্মাভি ব্যাক্রিয়স্তে কিয়স্তি ॥ শानयः कनमा क्रां बीहित्य-ष्ठी नृशिवियाः । शास्त्राख्यां क বিজেষাঃ কৈদারাঃ সুস্নমারকাঃ ॥ ব্লাজান্ন যফ্টিক সিতেতর রক্ত मुख खूनावू भन्न তिরियामिक भा-লি সংজ্ঞাঃ। ত্রীহি স্তথেতি দশ-ধা ভূবি শাষনাঃ স্যু স্তেষাণ ক্র-रमन छन नाम गन बरीमि ॥ बी-হি গৌরো মধুর শিশিরঃ পিত্ত-হারী ক্ষায়ঃ শ্লিঞ্চো বৃষ্যঃ ক্লমি কফহর স্তাপ রক্তাপহশ্চ। পুষ্ঠি॰ मछ अग गगनक्षवीर्यावृक्षि॰ वि-ধত্তে রুচ্যোত্যন্ত॰ জনযতি সুদ॰ বাতরুমেচকোন্যঃ।। ইতি রাজ-নিৰ্ঘণ্টঃ।। # 11 অপি চ। বাৰ্ষিকাঃ

কাণ্ডিতাঃ শুক্লা ত্রীহ্য শ্চির পা-কিনঃ। রুক্ত্রীহিঃ পাটলশ্চ লব্ধু-টাওক ইত্যপি॥ শালমুখে। জতু মুখ ইত্যাদ্যাত্রীহ্বঃ স্মৃতাঃ। ক্লফ-ত্রীহিঃ স বিজ্ঞেষে। যৎক্রকত্ব **उ**ख्नाः ॥ शाहेनः शाहेनाशुष्ण-বৰ্ণকো ত্ৰীহি ৰুচ্যতে ॥ সন্ধূটা-**ণ্ডাক্কতিত্রীহী সন্ধু**টাণ্ডক উচ্যতে । শानम्थः क्रकभूकः क्रक्र उड़न **छि**ठा**रछ** ॥ नाकार्र्नमूथ यमा জেযো জতুনুখস্ত সং। ত্ৰীহযঃ ক্ষিতাঃ পাকে মধুরা বীর্যাতো হিনাঃ !! অল্পাভিষ্যন্দিনো বন্ধ-বর্চ্চকাঃ ব্যিটকৈঃ সমাঃ। ক্লফ্র-ব্রীহি র্বর স্তেষাণ তক্ষাদল্পগুণাঃ পরে।। ইতি ভাবপ্রকাশঃ।। 🕸।। **७**मा यिख्यिष्ठ यथा । येख्वार्थः তন্ত্ৰ ভূতানা ভক্ষা নিত্যেব বৈ শ্রুতিঃ । দিব্যো ভৌম স্তথা পৈ-ত্রো মানুষো ত্রান্ধ এব চ ।। এতে পঞ্ মহায়ক্ত। ব্ৰহ্মণা নিৰ্দ্মিতাঃ পুরা। ব্রাহ্মণানা॰ হিতার্থায় ই-ज्दत्रगा॰ **ठ ज्यूशः ॥ ३**ज्दत्रगा॰ তু বর্ণানা ব্রাহ্মণ্ডৈ কারিতাঃ শুভাঃ। এবং ক্লন্বা নরে। ভুক্তুা ২স্মাদ্ধরিত্রি বিশুদ্ধ্যতি॥ অন্য-পা ত্ৰীহযোপ্যেতে একৈকে মৃগ-

शिकिनः। मखरा। माञ् ভो **ङ्**नां॰ महामा॰म॰ वृ ७९ मुठ॰ ॥ देखि বারাহে আদিকত বৃত্তাভাধ্যায়ঃ ।। 🛊 ।। তেন পিতৃতৃপ্তি র্যথা । गनुः । ভिटेल बॉ हि यदेव गीदे**य** রন্ডি মূল কলেন বা দত্তেন মা-সং গ্রীষন্তে রিধিব**ৎ পিতরো** নৃণা ।। ত্রীহিঃ শরৎপঞ্চধান্য । যাত্তবল্ক্যঃ। হবিষ্যার্গেন বৈ মা-সং পাষ্দেন চ বৎসরং। মাৎ-স্য হারিণকৌরভূ লাসনি জাগ পার্য তৈঃ ॥ ঐণ রৌরব বারাহ गारेंग र्याल्टेन र्यथाल नः। जन বৃদ্ধ্যাভিতৃপ্যন্তি দত্তেনেহ পি-তানহাঃ ॥ হবিষ্যালেন শানি ত্রীহনেন। ইতি। অমাবাদ্যা ত্তি-(मृ। २ छेक। नावी (थोर्डनमृ) क्रिंग् क्रुक्खायाम्भी बीह् यवशास्त्री চ। এতাণ্ড শ্রাদ্ধকালান বৈ নিত্যানাহ প্রজাপতিঃ। প্রাদ্ধ মেতেম্বর্জাণো নরকণ প্রতিপ-দ্যতে ॥ ইতি বিফ্বচন॰ নবালা-গমশ্রাদ্ধদ্যৈব ত্রীহি যবেভিয প্রাপ্তি বিষয়কটেন বিধায়কণ देशकानि थाना वानामाय। मानि धानामा जू वाश्विः। भद्रहम-**ভযোঃ কেচিৎ নব**যক্ত॰ প্রচক্ষ-

তে। ধান্যপাক্বশাদন্যে শ্যা-মাকে। বনিনঃ স্মৃতঃ ।। ইতি ছ-ন্দোগপরিশিষ্টে জীহুপ্রাপ্ত্যা ন-वगरमारकी गानि विश्वाना य-জ্ঞতুল্য ন্যায়াৎ শ্রাদ্ধেপি তথা ্কল্পনাৎ ৷ ইতি ৫ শ্রাদ্ধতত্ত্বণ 11 * 11 नवाम आफ्रकात्ना यथा। বিষ্ণুঃ ৷ অমাবস্যা স্তিস্ৰো ২ফকা छित्रा ﴿ चर्षेदा माघी लोर्छल-मृार्क्नु॰ क्रक्**े**ट्यामनी बीरियवणा-কৌ চা এতাণ্স্ত প্রাদ্ধকালান বৈ নিত্যানাহ প্রজাপতিঃ। শ্রা-দ্ধ মেতেমন্দ্রবাণো নরকং প্রতি-পদ্যতে ৷৷ ত্ৰীহিপাকে চ কৰ্ত্তব্য• যুৱগাকে চু পার্থিব ৷ নু তাবা-দ্যৌ মহারাজ বিনা শ্রাদ্ধণ কথ-क्ष्न। ইতি मलमाम्बद्धः ॥ 🕸 ॥ তেন্ বাগকরণ যথা। ব্রীহিভি ৰ্যজেত যবৈ ৰ্যজেত ইতি শ্ৰুয়তে <u>৷</u> তত্ৰ ব্ৰীহি প্ৰযোগে প্ৰতীত যব প্রামাণ্য গরিত্যাগঃ। অপ্রতীত যবাপ্রামাণ্য কল্পন । ইত্যেকাদ-দীতত্ত্ব॰ ॥ * ॥ ত্রীহুপ্রাপ্তৌ শা-विशास्त्राम कम्म कत्रनः यथा। य-থোক্ত বস্তুসম্পত্তী গ্রাহণ তদ-নুকারি যথ । যবানা মিব গো-धुन। बीरीना मित गानयः ॥

ইতি তিথ্যাদিতত্ত্ব॰ ॥ ব্রীহিকঃ ত্রি ধান্যবিশিষ্টঃ।ব্রী-হি শব্দাৎ ঠন্ প্রতাযেন নি-ষ্পন্নঃ। ইতি সিদ্ধান্তকৌ गুদী।। বীহিকাঞ্চনঃ পু॰ মশূরঃ।ইতি ত্রিকাণ্ডশেষঃ ॥ ব্ৰীহিপণী স্ত্ৰী শালপণী ৷ ইতি ताजनिर्यण्डः॥ ব্রীহিভেদঃ পু॰ ধান্যবিশেষঃ। চিনা ইতি খ্যাতঃ ৷ তৎপৰ্য্যায়ঃ । অনুঃ ২। ইতামরঃ ॥ বীহিমযঃ পু॰ ব্ৰীহিনিৰ্দ্মিতপু-রোডাশঃ। ত্রীহেঃপুরোডাশে ইত্যনেন ত্রীহি শকাল্যযট প্র-ত্যযেন নিষ্পায়ঃ। ইতি সিদ্ধান্ত-क्रियमी॥ বীহিরাজিকঃ পুং কঙ্গুধান্য ।। চীনকধান্য । ইতি মেদিনী ॥ दीहित्थिष्ठेः युः भानियानाः। ইতি রাজনির্ঘণ্টঃ॥ बीही जि जीहियुक्ट कि वा नि । ব্ৰীহ্ণাদিভ্যশ্চ ইত্যনেন ব্ৰীহি শব্দাদিন প্রত্যযেন নিসায়ঃ ৷ ইতি শিদ্ধান্তকৌ गृদী ॥ বীহুগার রী ধান্যগৃহণতেৎ-পर्यायः । जमूनः २ । ইতি

ত্রিকাণ্ডশেষঃ 11

गरुक्त । देखि कितिकन्नफ्रमः ॥ রেকযুক্তঃ। শি ব্রুডতি অক্র-

ক্রড শি সংবৃতি সংহত্যোঃ।। বিষয় তি ত্রীহিনির্মিতঃ। ত্রীহি শব্দাদন্ প্রত্যায়েন নিষ্পায়ঃ। ইতি সিদ্ধান্তকৌ মুদী ॥ ডীৎ বুৰোড। মজ্জো মজ্জন॰। | বৈহেষঃ দ্বি আশুধান্যোপ-ইতি দুর্গাদাসঃ।।

ক্রাস কি বধে। ইতি কবিকল্প- ব্লী গ গি গতি বৃত্যােঃ। ইতি জনঃ । রেফযুক্তো দীয়ী । কি কবিকয়জনঃ ।। অন্তস্থ তৃতীজাস্যতি জাসতি । ইতি দুর্গাদাসঃ ।।

রীনিঃ । ইতি দুর্গাদাস্থ ।।

